FÖRORD

År 2010 utkom *Material till en älvdalsk ordbok.* Trots ett mycket stort källmaterial och trots mycken hjälp från mina älvdalska vänner blev ordboken varken fullständig eller felfri. Den härmed utkommande andra upplagan är ett försök att fylligare beskriva det älvdalska ordförrådet, såväl det äldre som det yngre, och att rätta till de fel jag upptäckt. Resultatet har blivit en betydligt mer omfattande ordbok. Nedan beskrivs mer i detalj hur andra upplagan skiljer sig från den första.

Ordboken riktar sig inte i första hand till språkspecialister utan är avsedd för lekmannens behov. Den förutsätter kunskaper i svenska och baskunskaper i älvdalska. Den har vidare en modern inriktning i den meningen att den främst tar sikte på det ordförråd som används i dag och som har använts i mer eller mindre modern tid.[1] Trots det har en hel del *gambeluord* tagits med.

Boken innehåller dels en svensk-älvdalsk ordlista, dels en älvdalsk-svensk. Ordlistorna ger delvis olika information om orden. Vill man få all information om ett ord (synonymer, stilvärde, uttal, böjning, fraser m.m.), får man därför kontrollera i båda listorna.

Det bör påpekas att i synnerhet det moderna ordförrådet inte är helt konsekvent återgivet. Detta har sin främsta orsak i att språkbruket i alla avseenden inte har stabiliserats. Ytterligare information om sådan och annan variation ges i inledningen till den älvdalsk-svenska ordlistan.

Av den första upplagan gjorde Martin Wiss en digital version, som har funnits gratis tillgänglig på internet. Den har varit populär och använts mycket. Därför har nu också andra upplagan digitaliserats.

Ordboken är frukten av flera decenniers sysslande med älvdalskan. Under årens lopp har jag fått hjälp och material från ett mycket stort antal älvdalingar, och att här räkna upp dem alla vore en omöjlighet. Vid arbetet med andra upplagan har jag haft stor hjälp av en särskild referensgrupp, bestående av Hård Nils Viktorsson från Brunnsberg († 2019), Margit Olsson från Dysberg († 2019), Rikard Estenberg från Väsa († 2020) samt Sven-Eric Dys i Evertsberg. Bland de många andra som bidragit med sina kunskaper under de senare åren vill jag nämna (i bokstavsordning) Katt Bia Tegnér från Västäng, Pell Birgitta Andersson från Östermyckeläng, Back Evert Andersson i Väsa, Uls Gerda Werf i Loka († 2023), Stutt Jan Thomsson i Brunnsberg, Karin Trapp i Åsen, Tore Löfgren i Klitten, Tore Södersten från Rot och Ulla Welin i Blyberg. Jag kan inte låta bli att nämna Gum Karin Wallin i Blyberg († 1990), trots att hon for från oss redan för 30 år sedan. Många av de exempel och fraser jag använt i denna upplaga stammar från hennes fatabur. Av samma skäl vill jag också nämna min gamle vän Lok Gustaf Olsson i Åsen († 2017), som hjälpt mig med flera av mina böcker. Just i denna har han bl.a. bidragit med ett stort antal exempel och fraser. Jag vill varmt tacka alla, oavsett om de nämns här eller inte, för all värdefull hjälp. Utan denna hjälp hade det naturligtvis aldrig blivit någon ordbok, så: *Tjär, tjär tokk fer!*

Lund 1 jan 2021 Lars Steensland

Föreliggande pdf-filer utgör en korrigerad version av den tryckta ordboken.

Lund 27 september 2021 Författaren

Filerna har sedan 2021 uppdaterats i flera omgångar. Tillägg är markerade med blå färg, väsentliga ändringar med röd.

Lund 26 februari 2026 Lars

[1] Till dem som tycker det är egendomligt att det är så mycket moderna och ”svenska” ord i ordboken vill jag säga att älvdalskan inte har någon chans att överleva, om man inte kan tala om dagens företeelser på språket.

INNEHÅLL

Förkortningar och tecken

Källmaterial och ordurvalsprinciper

    Skillnader mellan första och andra upplagan av ordboken

Stavning och uttal

    Stavningstabell

    Ljudskriften

Grammatiska uppgifter

Svensk-älvdalsk ordlista

    Pleonasmer

Älvdalsk-svensk ordlista

    Ordartiklarnas uppbyggnad, ”Bruksanvisning”

    Varianter

    Ordlistan

Referenser

Stavningshjälp

FÖRKORTNINGAR OCH TECKEN

ack	ackusativ
adj	adjektiv
adv	adverb, adverbial
allm	allmän(t)
anv	används, användning
avsn.	avsnitt(et)
bet.	betydelse(n), betydelser
b.f.	bestämd form
dat	dativ
(+dat)	verbet ifråga kan – i en eller flera betydelser – styra dativ
dativf	dativform
det.	determinativt
d:o	dito (detsamma)
dvs	det vill säga
eg.	egentligen
el.	eller
eng.	engelskt, engelskans
e.u.	enligt uppgift
ev.	eventuellt
Evbg	Evertsberg
ex.	exempel
ex. se	hänvisning till exempel i den svensk-älvdalska delen
f	femininum
f[1]	feminint substantiv på *-a* som böjs som *kulla,* b.f. *kullą* (dat *kullun*), pl *kullur*
f[2]	feminint (kortstavigt) substantiv på *-u* som böjs som *stugu,* b.f. *stugų* (dat *stugun*), pl *stugur*
f[3]	feminint substantiv på *-ingg* som böjs som *aningg,* b.f. *anindję* (dat *anindjin*), pl *aningger*
f[4]	feminint substantiv på *-iet* som böjs som *dummiet,* b.f. *dummietę* (dat *dummietn*), pl *dummieter*
ffa	framför allt
FNB	fågelnamnsboken, dvs Steensland 2022
fr	från
gen	genitiv
gm	genom
grundf	grundform
H.	Häfte
i sht	i synnerhet
i st.f.	i stället för
inf	infinitiv
inkl	inklusive
interj	interjektion (utropsord)
intr	intransitivt
inv	invånare
konj	konjunktion
konstr	konstruerat; konstruktion(er)
(Lev.)	ordet endast funnet i Levanders avhandling från 1909
m	maskulinum
m.fl.	med flera
mkt	mycket
m.m.	med mera
n	neutrum
N	norr, norra
nek.	nekad(e), negerad(e), negerat
nedsätt.	nedsättande
ngn	någon
ngt	något
NV	nordväst, nordvästra, nordvästlig
nybildn.	nybildning
nydal	nydalska (dvs mer el. mindre skämtsamma ord för moderna företeelser)
o.	och
obet.	obetonat
obrukl	obrukligt
oböjl	oböjligt
o.dyl.	och dylikt
omskr	omskrivas, omskrivs, omskrivande, omskrivning
ONB	ortnamnsboken, dvs Steensland 2006
osv	och så vidare
ovanl	ovanligt
OÖD	*Ordbok över folkmålen i Övre Dalarna*
part	partikel
pers	personligt
p.g.a.	på grund av
pl	pluralis (flertal)
poss	possessivt
prep	preposition
pres.	presens
pron	pronomen
ptcp	particip
resp	respektive
räkn	räkneord
S	sydlig, södra
s	substantiv
s.	sida
se ex.	hänvisning till exempel i den svensk-älvdalska delen
s-hang	sammanhang
s.k.	så kallad
SO	sydost, sydostlig
sg	singularis (ental)
självst.	självständigt
skämts	skämtsamt
slangbet	slangbetonat

sms	sammansättning(ar), sammansatt
spec	speciell(a)
ss	såsom
ss.	sidor
subj	subjunktion (underordnande konjunktion)
sup	supinum
sv	svensk, svenskt, svenska, svenskan
SV	sydväst, sydvästlig
syn.	synonym
t.	till
tilltalsf	tilltalsform (vokativ)
trans	transitivt
trol.	troligen
ung.	ungefär
uppmaningsf	uppmaningsform (imperativ)
ursprungl.	ursprungligen
utg	utgiven, utgivna
uttr	uttryck, uttrycket
u. å.	utan tryckår
vanl	vanligt, vanligtvis
var.	variant, varianter[2]
vard.	vardagligt
vb	verb
vb[1]	verb som böjs som *bruka* : *bruker* – *brukeð* – *brukað* ’brukar’ – ’brukade’ – ’brukat’
V	väster, västlig
VNB	växtnamnsboken, dvs Steensland 1994
åld	ålderdomligt
ÄG	Älvdalsk grammatik, dvs Åkerberg 2012
Älvd	Älvdalen
älvd	älvdalsk, älvdalska, älvdalskt
äv	även

Tecken

=	formen ifråga är likalydande med grundformen
+	ordet styr kasuset ifråga

Tecken som används i ljudskriften förklaras dels i stavningstabellen, dels i avsnittet **Ljudskriften**

[2] ”Variant” ska inte uppfattas värderande. Så är exempelvis varianterna *rieða* (på Västsidan) och *rieðå* (i Åsen) naturligtvis lika riktiga och lika god älvdalska som *rieðu.* Jag har här valt *rieðu* som huvudform, eftersom det är så det heter i de folkrika, centralt belägna byarna på Östsidan. Det är också den form vi finner i ÄG.

KÄLLMATERIAL, ORDURVALSPRINCIPER

För ordboken har sammanställts en databas. Som källor har utnyttjats majoriteten av de texter som publicerats på älvdalska. Till detta kommer ett mycket stort opublicerat material. Det rör sig om hundratals privatbrev, bandinspelningar, intervjuprotokoll m.m.[3] En speciell källa av sent datum är den älvdalska diskussionssidan på *Facebook* ”Älvdalska som minoritets-/landsdelsspråk”. Där får man en intressant inblick i hur älvdalskan används i vår tid.

Ur databasen har för ordboken valts ut a) älvdalska ord, vilkas svenska motsvarigheter är vanligt förekommande i svenskan, b) älvdalska ord, vilka är vanligt förekommande i älvdalskan, c) ett antal älvdalska ord därutöver som är av särskilt kulturhistoriskt eller språkligt intresse. Det bör påpekas att ”Dalmålsordboken” (*Ordbok över folkmålen i Övre Dalarna*) endast undantagsvis använts som primärkälla vid sammanställningen av databasen. Däremot har alla ord, där så varit möjligt, kontrollerats i den, vilket har lett till många viktiga justeringar och preciseringar.

Jag har bemödat mig om att ge en så fyllig bild som möjligt av det rika älvdalska ordförrådet i dess olika nyanser. Därför finner man i ordboken både seriösa och skämtsamma ord, både ålderdomliga och moderna ord, både vuxenord och barnspråksord, både slangbetonade och neutrala ord, både genuina ord och nyare lånord.[4] Ett fåtal svordomar och ”fula ord” har också funnit vägen in i ordboken. Ganska generöst representerad är också den s.k. nydalskan.[5] Därutöver förekommer exempel på gårdfarihandlarnas hemliga språk, gråspråket. Se mer om detta nedan.

Skillnader mellan första och andra upplagan av ordboken

Det främsta skillnaden mellan upplagorna är omfånget. Antalet svenska (huvud)uppslagsord har ökat från ca 16.000 till ca 22.500. (De älvdalska orden är betydligt fler.) Vid urvalet av de tillkommande orden har jag tillåtit mig att vara mer subjektiv än i första upplagan. På begäran har jag den här gången varit mer generös med *gambeluord.* Antalet exempelmeningar och fraser har ökat betydligt, även om det inte har varit möjligt att exemplifiera alla ord.[6] Den grammatiska informationen har också på många håll blivit fylligare. Ett begränsat antal triviala, mindre vanliga sammansättningar har tagits bort, liksom en del svenskklingande ord och varianter. Stavningen har justerats så att den nu på de allra flesta punkter överensstämmer med Språkrådets ortografi.

Den första upplagan var utpräglat deskriptiv, dvs den redovisade det älvdalska ordförrådet i princip så som det såg ut i mina källor. Det var därför den hade titeln *Material till en älvdalsk ordbok.* Den andra upplagan är fortfarande i huvudsak deskriptiv, men inslagen av värdering har blivit betydligt fler. Den nya upplagan är visserligen inte preskriptiv (föreskrivande), däremot på många ställen rekommenderande. Detta yttrar sig bl.a. i att vissa i dagens älvdalska förekommande ord eller ordvarianter antingen helt uteslutits eller bara redovisas i den älvdalsk-svenska delen. Ett annat nytt inslag i bearbetningen av ordmaterialet är vad jag vill kalla harmonisering. I första upplagan kunde besläktade ord redovisas i olika lokala skepnader. Så finner vi där t.ex. *prusess* för ’process’, men *prosessa* för ’processa’, av det enkla skälet att dessa ord hade kommit till min databas från olika källor. I andra upplagan har sådana besläktade ord i regel ”harmoniserats” så att de fått en enhetlig form, i detta fall *prusess* och *prusessa.* Jag har därvid valt den variant som förefaller vara vanligast eller den som bäst passar in i det älvdalska språksystemet. Denna harmonisering har dock inte drivits så långt att alla ord i alla sammanhang blivit enhetliga utifrån någon given princip. Detta hade varit en alltför stor och komplicerad uppgift.

Av stor praktisk betydelse är det faktum att jag i andra upplagan kunnat nyttja fler och delvis annorlunda källor. Ovan har redan talats om den älvdalska *Facebook*-sidan. Här vill jag särskilt nämna Bengt Åkerbergs 2012 utkomna arbete *Älvdalsk grammatik,* vilken jag flitigt konsulterat. Publiceringen av Frost Anders dagbok (2017) har också varit betydelsefull. Ur den har jag kunnat hämta många ord och exempel.

I andra upplagan har jag också tillfogat ett litet avsnitt med rubriken Pleonasmer. Med det avser jag älvdalska ord som i vissa sammanhang saknar direkt eller naturlig motsvarighet i svenskan.

---

[3] En fylligare beskrivning av källmaterialet ges i inledningen till första upplagan.

[4] Jag har endast i subjektivt utvalda fall och på intet sätt konsekvent markerat om ett ord (i sen tid) är inlånat från svenskan. Markören för detta är (fr sv).

[5] Som nydalska betecknas mer eller mindre skämtsamma ord för moderna företeelser.

[6] För ytterligare exempel, t.ex. när det gäller prepositioner, vill jag hänvisa till ÄG.

En annan nyhet i den andra upplagan är förekomsten av gråspråksord. De älvdalska gårdfarihandlarna, gråarna, hade ett hemligt språk (eller snarare ett antal hemliga ord) som de kunde använda sinsemellan för att utomstående inte skulle förstå.[7] Detta s.k. gråspråk är intressant både ur språkligt och kulturhistoriskt perspektiv, men kunskapen om det håller nu på att försvinna. Det är ett av skälen till att jag infogat lite gråspråksmaterial i ordboken. Det rör sig bara om ett 70-tal fall, där ett älvdalskt ord har en annan betydelse i gråspråket än i vanlig älvdalska. Denna information finner man endast i den älvdalsk-svenska delen. (Ord, specifika för gråspråket, har alltså i regel inte tagits med.) Dessa fall är tänkta att ge en allmän påminnelse om gråspråket och att visa på den språkliga kreativitet gråarna besatt samt ge inspiration vid utveckling och stilistisk differentiering av det älvdalska språket i vår tid.

STAVNING OCH UTTAL

I ordboken tillämpas en stavning som till största delen följer Språkrådets (*Råðdjärumes*) stavningsförslag från 2005. I några få fall använder jag i stället stavningar som man finner i Bengt Åkerbergs *Älvdalsk grammatik* från 2012. Det gäller framför allt *ǫ* i stället för Språkrådets *ą.* I övrigt finns det några smärre avvikelser i fråga om enskilda ord. När det gäller andra stavningar som man kan träffa på i älvdalska texter hänvisar jag till avsnittet *Stavningshjälp* allra sist i boken.

Stavningstabell

Stavning	Exempel	Ljudskrift	Beskrivning
a	*dar, makk*	[a]	som ett mellanting av sv gl<u>a</u>s och gl<u>a</u>ss (samma klang kort, som långt; se nedan)
ai	*baita*	[aĭ]	som älvd *a* + ett i-liknande j-ljud i samma stavelse, ungefär som i sv m<u>aj</u>s
au	*maus*	[au]	som älvd *a* + *u* i samma stavelse, ungefär som i sv p<u>au</u>s
b	*blot, gubbe*	[b]	som i sv
c	*cd-stjiv*	[s]	i regel som sv *s*; anv bara i namn och i vissa specialfall. Se äv *sch.*
d	*däl, kudd*	[d]	ungefär som i sv
di	*diärv, diävel*	[dĭ]	älvd *d* + ett i-liknande j-ljud. Gäller ett fåtal ord, där *di* i regel står framför betonad vokal.[8] I andra fall gäller uttalet [d] + [i].
dj	*djärå, byddja*	[dź]	som *tj* (se nedan), fast tonande, något påminnande om eng. J<u>o</u>hn, G<u>e</u>orge
ð	*baiða*	[ð]	”mjukt d”, dvs tonande läspljud som i eng. <u>th</u>ey, <u>th</u>at
ðn	*wiðn*	[’n]	stavelsebildande *n;* se avsnittet **Apostrofer** nedan
e	*weg, wegg*	[e]	som ett mellanting av sv r<u>e</u>v och r<u>ä</u>v
ę	*fręsa, tekstę*	[ę]	nasalt e- eller ä-ljud (det senare företrädesvis väster om Älven)
f	*firi, kaffi*	[f]	som i sv
g	*gedda, ogga*	[g]	i regel som i sv
g	*maiga, ig*	[g]	”mjukt g” i vissa ställningar, ffa mellan vokaler (något påminnande om ett svagt, skorrande r-ljud)
h	*häj!*	[h]	som i sv (mycket ovanligt)
i	*wis, wiss*	[i]	ungefär som sv s<u>i</u>ll i klangen, såväl kort som långt
ie	*sieg, iett*	[ie]	som älvd *i* + *e* (eller *i* + *ä*) i samma stavelse med mest betoning på *i*
ie	*stieð*	[ië]	älvd *i* + *e* i två olika stavelser (ganska sällsynt)
iuo	*liuot*	[ĭuo]	ett i-liknande j-ljud + *uo* (se nedan) i samma stavelse

[7] En sammanställning av gråspråksord finns på *Ulum Dalskas* hemsida: www.ulumdalska.se
[8] I ett fåtal ord (*adiektiv, adiutant*) gäller det även framför obetonad vokal.

			med mest betoning på *u*
iuo	*legiuon, idiuot*	[i(ĭ)uo]	älvd *i* + *uo* i två olika stavelser (ganska sällsynt), stundom med ett j-ljud emellan
j	*jälåk, tråja*	[j]	ungefär som som i sv
j	*bjär, ljå, skåj*	[ĭ]	ofta, i sht efter konsonant och i ordslut, uttalas *j* som ett i-liknande j-ljud
k	*kall, akka, straks*	[k]	ungefär som i sv (obs. *ck* och *x* används normalt inte)
l	*klukka, kall*	[l]	oftast s.k. tjockt l-ljud, vid dubbelteckning dock alltid ”tunt” som i sv. Se vidare nedan.
m	*muna, simma*	[m]	som i sv
n	*negga, finna*	[n]	som i sv, stundom med en dragning åt ”tjockt” *n* som i uppsvenskt barn
ng	*ungen*	[ŋ]	ng-ljud som i sv
ngg	*ungg*	[ŋg]	ng-ljud + hörbart *g*
nk	*baunka*	[ŋk]	ng-ljud + *k*
o	*stor, skolle*	[o]	som ett mellanting av sv stor och står[9]
ǫ	*gǫs, frǫ*	[ǫ]	nasalt å- eller o-ljud (det förra väster om Älven och i Åsen, det senare öster om Älven i övrigt)
p	*pain, uppa*	[p]	ungefär som i sv
q	*q* (bokstaven)	[k]	anv bara i namn och vissa specialfall
r	*ryöra, murra*	[r]	ofta ett s.k. ”rullande” tungspets-r
s	*sykkel, uoss*	[s]	ofta ett något ”orent” s-ljud (som i finskan)
sch	*sche-liuoð, sch!*	[sh]	sje-ljud i några få lånord och interjektioner
sj	*sju, sjäppa*	[sĭ]	älvd *s* + ett i-liknande j-ljud
sl	*slaik, kessler*	[hl]	tonlöst l-ljud (oftast följt av tonande *l*)
t	*tegga, rett*	[t]	ungefär som i sv
ti	*tiokk, tiugu*	[tĭ]	älvd *t* + ett i-liknande j-ljud. Gäller ett fåtal ord, där *ti* står framför betonad vokal
tj	*tjär, tyttja*	[tś]	*t* + ett mer eller mindre s-likt tje-ljud, något påminnande om eng. *church*
ttj	*sjuttjǫ, sjuttjund*	[ttĭ]	I räkneorden 17–19 med tillhörande ordningstal uttalas *ttj* som långt t + ett i-liknande j-ljud, annars som långt [tś]
u	*bru, ludda*	[u]	oftast ett s.k. bergslags-u, ett mellanting av sv bud och bod
uo	*guoð, guott*	[uo]	Uttalet varierar mycket mellan byarna: öster om Älven oftast *u* + ett diffust *ä-, e-* eller *ö*-ljud; väster om Älven oftast *o* + ett diffust *e-, u-, å-* eller *ö*-ljud
v	*kåv, styvlę*	[v]	som i sv [10]
w	*wait*	[w]	ungefär som eng. *white, way,* i älvdalskan ofta *u*-färgat
x	*x*	[ks]	anv bara i namn och vissa specialfall
y	*byta, bytta*	[y]	ungefär som i sv, men stundom närmande sig *ö*
yö	*syöt, työlå*	[yö]	som älvd *y* + ett mellanting av *ö* och *ä* eller *e* i samma stavelse med mest betoning på *y*
z	*z*	[s]	anv bara i namn och vissa specialfall
å	*låta, åtta*	[å]	ungefär som i sv åtta (såväl långt som kort)
åy	*kåyta*	[åĭ]	som älvd. *å* + ett mer eller mindre *y*-färgat *i* eller *j* i samma stavelse, ungefär som i eng. boy [11]
ä	*ära, bäkär*	[ä]	ungefär som i sv lär (eller läs)
ö	*öve, rövir*	[ö]	ungefär som i sv hör (eller höst)

[9] I somliga byar mer åt *o*-hållet, i andra mer åt *å*-hållet.

[10] Någon gång kan man få höra det gamla, bilabiala uttalet [β], t.ex. i *kavalleri* [kaβaleri´], *tauv* [tauβ].

[11] Y-färgningen är ofta föga framträdande, vilket förklarar varför man i älvdalsk skrifttradition som regel finner stavningar som *kåjta* eller *kåita,* men mycket sällan *kåyta.* Därför har jag i ljudskriften använt den mer neutrala symbolen [åĭ].

Allmänt om vokalerna
Älvdalskan har både korta och långa vokaler, liksom korta och långa diftonger. (Hur vokalernas längd markeras, behandlas nedan.) Till skillnad från svenskan har en lång och en kort vokal i älvdalskan i princip samma klang; det är bara längden som skiljer.

Nasalvokaler
En krok under en vokalbokstav signalerar att vokalen ska uttalas nasalt, t.ex. *kullą, dąi, fręsa, wįster, įesum, triųo, gǫs, nų, jųot, fɣösa.* (Andra texters *ą̊* och *ą̈* återfinns här under *ǫ* och *ę*.) Eftersom i princip alla vokaler uttalas nasalt framför *m* och *n,* t.ex. *land, saingg, laungg, fren, fin, iem, tiuona, gron, brun, uon, ryöma, dåyna, söma,* sätts nasalkroken inte ut i dessa fall.[12] (I ljudskriften markeras dock alltid nasaliteten.)

Apostrofer
En apostrof framför dubbeltecknad konsonant markerar att såväl vokalen som konsonanten är lång, t.ex. *klä'dd, grą'lla, tjy'mm, skuo'nn, kluo'ssa, trä'tt.*

En apostrof framför enkel konsonant – i regel *n,* i ett fåtal fall *l* – markerar att konsonanten är stavelsebildande, t.ex. *we'n* (vägen), *sa'l* (sadla). Dessa ord ska alltså läsas tvåstavigt. I ord som slutar på *r'n,* t.ex. *klår'n, Sjär'n* m.fl., kan dessutom *r* falla bort i uttalet eller smälta samman med *n* till ett långt ljud.

Efter (enkeltecknat) *l* och *r* har jag begränsat bruket av apostrof till gravt accentuerade, tvåstaviga ordformer, t.ex. *guol'n* 'gulna', *skaul'n* 'skolan', *saur'n* 'surna', *swär'n* 'svärfadern'. Den stavelsebildande karaktären är där obligatorisk, och den är där allra mest framträdande.[13]

I älvdalskan kan även kombinationen tonlöst *l* + stavelsebildande *l* förekomma.[14] Kombinationen påträffas huvudsakligen i ordslut, t.ex. *wissl* 'vissla' och *skwassl* 'skvalpa'. Exemplen är jämförelsevis få, och flera av dem är dessutom begränsade till vissa byar. Av dessa och andra skäl har jag har avstått från att markera den stavelsebildande karaktären i sådana fall. I ordboken skrivs alltså sådana exempel utan apostrof. I några fall har jag dock för tydlighetens skull givit ordets uttal inom hakparentes, t.ex. [skwa`hhl'l].

Grundregeln är att stavelsebildande *n* markeras med apostrof där den annars vore oförutsägbar. Det innebär att i de fall där *n* (och *l*) mer eller mindre automatiskt uttalas stavelsebildande, detta inte markeras i stavningen, t.ex. *estn, lossn, kweldn* och *kwiðn*). Detta gäller även ord som slutar på *rrn,* t.ex. *djitarrn*. I kombinationen *ðn* faller *ð* bort i uttalet. I ljudskriften markeras alla stavelsebildande konsonanter. I exemplen här skulle det bli [e´sst'n], [lo`ss'n], kwe´lld'n], [kwi̲'n] och [dźita´rr'n].

Ljudskriften

I den älvdalsk-svenska delen ges uttalet för ett stort antal ord med hjälp av ljudskrift [inom hakparentes]. Detta sker i huvudsak enligt samma principer som i ordbokens första upplaga.

A. Extratecken
[´] akut accent (accent 1), t.ex. (vid lång stavelse) *sykkel* [sy´kkel] 'cykel', (vid kort stavelse, dvs kort betonad vokal + kort konsonant eller konsonantgrupp) *weðer* [we´ðer] 'väder'.
[`] grav accent (accent 2), t.ex. *sykkel* [sy`kkel] 'cykla'.
["] grav accent (eller s.k. jämviktsaccent) vid kortstavighet (dvs kort betonad vokal + kort konsonant eller konsonantgrupp), t.ex. *fårå* [få"rå] 'fara', *böglas* [bö"glas] 'glo'.
[·] kort bibetonad vokal (ffa i sammansättningar), t.ex. *bystugu* [by̲´-stugu·] 'bystuga'.

Ovannämnda tecken placeras i denna ordbok efter vokalen, medan de i *Liten älvdalsk-svensk och svensk-älvdalsk ordbok* oftast har en annan placering.
[_] dvs understruken vokal = lång vokal, t.ex. *bläst* [bl̲äst] 'blåst'.
[..] dvs underprickad vokal = lång eller kort vokal, t.ex. *erövringg* [e"r-ö̤vrin̤ŋg] 'erövring'.

---

[12] Detta gäller även lång vokal framför långt *m* eller *n,* t.ex. *tjy'mm, skuo'nn.* Framför stavelsebildande *n* (se stycket **Apostrofer**) förekommer både nasala och orala vokaler, varför nasaliteten i dessa fall alltid markeras, t.ex. *trǫ'n*.

[13] Jämför de enstaviga, akut accentuerade *muoln* 'moln' och *wärn* 'värn' med de tvåstaviga, gravt accentuerade *muol'n* 'mulna' och *wär'n* 'värna'. – I akut accentuerade ordformer som t.ex. *stuoln* 'stolen' eller *storn* 'käppen' är *n* ofta stavelsebildande, men inte obligatoriskt och lika tydligt. Därför använder jag inte apostrof i sådana fall.

[14] Mycket sällan förekommer stavelsebildande tonlöst *l* efter annan konsonant: *ieksl* [ie`k'hl] 'tjata'.

CC Lång konsonant dubbeltecknas, t.ex. *kweld* [kwelld].
() ljudet uttalas svagt eller kan helt falla bort, t.ex. *sturjågd* [stu̲`(r)-jå̲gd] ’storhelg’.
[-] gräns mellan leden i en sammansättning, t.ex. *gravmasin* [gra"v-masi̲n] ’grävmaskin’. – I regel får andra ledet bitryck på den första långa stavelsen efter strecket.
['] s.k. stöt eller stämbandsklusil, t.ex. *ö!* ['ö] ’tvi!’, *m-m* ['m-'m̲´] ’nej’.

B. Vissa regelbundna fall som här inte återgivits i ljudskrift
Eftersom det i föreliggande ordbok förutsätts att användaren har grundkunskaper i älvdalska, ges här upplysningar om uttalet något mer sällan än i *Liten älvdalsk-svensk och svensk-älvdalsk ordbok*. Några fall som här inte försetts med ljudskrift (såvida inte särskilda skäl för detta föreligger) är följande, där de tre första har med betoningen att göra:

1. Sammansättningar som följer svenskans betoningsregler. Oftast har då det första ledet grav accent (accent 2) och det andra bitryck på första stavelsen, t.ex. *klukkraðio* [klu`kk-ra̲ðio] ’klockradio’.

2. Andra ord som följer svenskans betoningsregler, t.ex. *oktober* [okto̲´ber] ’oktober’.

3. Tvåstaviga ord som slutar på *-i, -å* eller *-u* och som därigenom visar att de tillhör kortstavingarna, t.ex. *dratji* [dra"tśi] ’drake’, *fårå* [få"rå] ’fara’, *stugu* [stu"gu] ’stuga’.

4. Av flera skäl har jag också avstått från att i ljudskriften skilja på s.k. tjockt och tunt l-ljud. Den som så önskar kan tillämpa följande mönster:
I. Bokstaven *l* uttalas i äldre språk i regel som tjockt l-ljud (vilket i detta stycke – men inte annars – markeras med fetstil), t.ex. *Lieksand* [**l**i̲e`k-sąnnd] ’Leksand’, *kelingg* [ke"**l**i̲ŋŋg] ’gift kvinna’, *guol* [gu̲o**l**] ’gul’. Observera att uttal med tjockt l-ljud först i ord är något mycket ovanligt i svenska folkmål.
II. Tunt l-ljud används:
a) alltid då ljudet är långt, t.ex. *kolla* [ko`lla] ’kalla’, *kelda* [ke`llda] ’källa’;
b) före eller efter konsonanterna *d, ð, r* och *t,* i synnerhet *d* och *t,* t.ex. *ålder* [å̲´lder] ’al’, *andler* [ą`nndler] ’handlare’, *guolt* [gu̲olt] ’gult’, *fuotlið* [fu̲o`t-li̲ð] ’fotled’;
c) vanligtvis också före och efter *n,* t.ex. *bitalningg* [bita̲`lni̲ŋg] ’betalning’, *wanlin* [wą̲`nli̲n] ’vanlig’. Dock kan i enstaka fall kombinationen tjockt l-ljud + tjockt n-ljud förekomma, t.ex. *aln* [a̲**ln**] ’aln’, *alnakk* [a̲`**ln**akk] ’almanacka’, *muol’n* [mu̲o`**l’n**] ’mulna’, men detta är inte obligatoriskt.
III. I vissa ställningar, framför allt sist i ord efter vokal, förekommer både tunt och tjockt l-ljud, stundom efter ålderdomliga regler. Enligt Levander är tunt *l* i äldre språk särskilt vanligt i grundformen av maskulina substantiv som slutar på *-il, -ul* eller *-yl*, t.ex. *kevil* [ke"vil] ’träpinne’, *aksul* [a"ksul] ’axel’, *yvyl* [y"vyl] ’hyvel’, men det kan också påträffas i andra fall, t.ex. *gaffel* [ga`ffel] ’gaffel’, *stuol* [stu̲ol] ’stol’ m.fl. Numera är det vanligt med tjockt l-ljud också i dessa fall.

5. För ord som slutar på suffixen *-ingg* eller *-ungg* har följande regler tillämpats:
a) Kortstaviga ord på *-ingg* och *-ungg* får oftast starkt bitryck på detta suffix, vilket då förlängs, t.ex. *lesningg* [le"sni̲ŋŋg] ’läsning’ respektive *kasungg* [ka"sų̲ŋŋg] ’skinnpäls’. Detta gäller också sammansättningar, t.ex. *förelesningg* [fö"re-lesni̲ŋŋg] ’föreläsning’ respektive *sturkasungg* [stu̲`-kasų̲ŋŋg] ’storpäls’. Denna förlängning återges alltid med [ŋŋ] i indexet.
b) Sammansättningar, där det andra ledet är ett ursprungligen långstavigt ord på *-ingg* eller *-ungg,* får i regel också bitryck på och förlängning av suffixet. Därvid förkortas ofta – men inte alltid – stavelsen före suffixet, t.ex. *fuortsettningg* [fu̲o`rt-setni̲ŋŋg] eller [fu̲o`rt-settni̲ŋŋg] ’fortsättning’, *erövringg* [e"r-övri̲ŋŋg] eller [e"r-ö̲vri̲ŋŋg] ’erövring’. Om sådana ord av någon anledning behöver återges i ljudskrift, markeras denna förlängning (och förkortning) efter modellen [fu̲o`rt-set(t)ni̲ŋŋg] respektive [e"r-ö̲̈vri̲ŋŋg].
c) Även i andra fall kan *-ingg* och *-ungg* få bitryck och förlängas. Denna förlängning markeras dock inte i indexet.

Anmärkning 1
Avsaknad av uttalsuppgift innebär i normalfallet att uttalet är mer eller mindre förutsägbart. I några enstaka fall kan det emellertid bero på att uttalet varierar eller att jag saknar tillförlitlig uppgift om uttalet.

Anmärkning 2
Man bör känna till att det uttal som här anges inte alltid är det enda möjliga. Variationer kan förekomma mellan byar och generationer. Särskilt ofta varierar betoningen i sammansättningar. I inledningen till den älvdalsk-svenska ordlistan under rubriken **Varianter** ges en ganska fyllig redogörelse för olika typer av variation i älvdalskan.

GRAMMATISKA UPPGIFTER

I den svensk-älvdalska ordlistan anges substantivens genus med förkortningarna m (maskulinum), f (femininum) och n (neutrum). Andra grammatiska uppgifter ges i den älvdalsk-svenska ordlistan. Följande system tillämpas:

Adjektiv
Regelbundna adjektiv böjs som *fin* 'fin', neutrum *fint,* pluralis *finer.*
De flesta adjektiv på *-in* böjs som *ruolin* 'rolig', neutrum *ruolit,* pluralis *ruoliger.*
Adjektiv på *-un* böjs som *tuokun* 'tokig'; 'felaktig', neutrum *tuokut,* pluralis *tuokuger.*
Adjektiv (och particip) på *-að* och *-åð* böjs som *intressirað* 'intresserad', neutrum *intressirað,* pluralis *intressiraðer* respektive *nyråkåð* 'nyrakad', neutrum *nyråkåð,* pluralis *nyråkåðer.*
Adjektiv (och particip) på *-end* (motsvarande svenskans '-ande' el. '-ende') är liksom i svenskan i regel oböjliga, t.ex. *spennend* 'spännande', *feståend* 'förstående', *drikkend* 'drickbar'.

De allra flesta adjektiv kompareras med ändelserna *-er* (eller *-era*) respektive *-est,* t.ex. *fin – finer(a) – finest* 'fin' – 'finare' – 'finast', *ruolin – ruoliger(a) – ruoligest* 'rolig' – 'roligare' – 'roligast', *tuokun – tuokuger(a) – tuokugest* 'tokig' – 'tokigare' – 'tokigast'.

För adjektiv som följer ovanstående mönster ges ingen information om böjningen. I annat fall nämns de avvikande formerna.

Substantiv
För substantiven ges nyckelformer ("tema") enligt följande modell: *est -n (-em) -er*, vilket ska utläsas *est estn (estem) ester.* Av dessa är *est* grundformen ('häst'), *estn* den bestämda formen ('hästen'), *estem* är dativformen, vilken alltid ges inom parentes, och *ester* är pluralformen ('hästar'). Substantiv med bestämd form på *-n* är maskulinum.[15]

Ord med bestämd form på nasalvokal (*-ą, -ę, -ǫ, -ų*), är femininum, t.ex. *tjyr -ę (-n) tjyner* ('ko'), vilket ska utläsas *tjyr tjyrę (tjyrn) tjyner.*

Ord med bestämd form på *-ð* eller *-t* är neutrum, t.ex. *buord -eð (-ę) =,* vilket ska utläsas *buord buordeð (buordę) buord.*[16]

Om ett substantiv är oböjligt eller bara förekommer i pluralis och därför ingen bestämd form singularis kan anges, hänvisas till den svensk-älvdalska delen, där genus alltid markeras med symbolerna m, f, n.

För de maskulina och neutrala substantiven ges alltid nyckelformerna enligt det ovan beskrivna systemet. För vissa regelbundna femininer ges i stället förkortningarna f^1, f^2, f^3 och f^4 enligt följande:

Feminina substantiv på *-a* böjs som *kulla* 'flicka', bestämd form *kullą* 'flickan' (dativ *kullun*) och pluralis *kullur* 'flickor'. Dessa regelbundna former anges inte i ordlistan, utan orden är markerade med symbolen f^1. Hithörande ord som tappat sitt *-a* i grundformen, t.ex. *tavel,* 'tavla', markeras enligt modellen: *tavel tavlą* f^1. Detta innebär att också sådana ord har bestämd form på *-ą* (dativ på *-un*) och pluralis på *-ur.*[17]

---

[15] Substantiv med dativ på *-em* återfinns i ÄG under MI, de på *-im* under MII, de på *-am* under MIII, de på *-åm* under MIV och de på *-m* efter (annan) vokal under MV.
[16] Om tecknet = se nedan.
[17] Kategorin f^1 motsvaras i ÄG av FIV.

Feminina (kortstaviga) substantiv på *-u* böjs som *stugu* ’stuga’, bestämd form *stugų* ’stugan’ (dativ *stugun*) och pluralis *stugur* ’stugor’. (Hithörande substantiv har också en numera knappast bruklig äldre grundform på *-å,* t.ex. *stugå.* Den har här använts endast i två fall, nämligen de ålderdomliga *(brauð)setå* ’brudfrämma’ och *broðkåkå* ’brödkaka’.) I ordlistan är hithörande ord markerade med symbolen f^2.[18]

Feminina substantiv på *-ingg* böjs som *aningg* ’aning’, bestämd form *anindję* ’aningen’ (dativ *anindjin*) och pluralis *aningger* ’aningar’. Dessa regelbundna former anges inte i ordlistan, utan orden är markerade med symbolen f^3.[19]

Feminina substantiv (oftast abstrakta) på *-iet* böjs som *dummiet* ’dumhet’, bestämd form *dummietę* ’dumheten’ (dativ *dummietn*) och pluralis *dummieter* ’dumheter’. Dessa regelbundna former anges inte i ordlistan, utan orden är markerade med symbolen f^4.[20]

Variationer

Maskulina substantiv som i grundformen slutar på *-e,* t.ex. *kuppe* ’påse’, *bulle* ’bulle’, *rakke* ’hund’, lyder i bestämd form *kuppin, bulln, rattjin.*[21] Det är emellertid mycket vanligt att de älvdalsktalande i stället använder formerna *kuppan, bullan, rakkan.* Detta är ursprungligen ackusativformer, som i dag ofta används både där man förväntar sig ackusativ och nominativ (grundformen). Dessa former får man fram genom att byta ut dativformens slutkonsonant *-m* (som i *kuppam, bullam, rakkam*) mot *-n.*

Kortstaviga maskulina substantiv som i äldre språk har grundform på *-i,* t.ex. *nevi* ’hand’, *roti* ’stackare’, *dratji* ’drake’,[22] har numera mycket ofta grundform på *-å* (*nevå, rotå, dråkå*).[23] Språkbruket har inte stabiliserats, utan *i*-formerna och *å*-formerna används sida vid sida. Det finns emellertid en tendens att substantiv som betecknar levande väsen, i synnerhet personer, oftare har de gamla *i*-formerna (*roti* ’stackare’, *kratji* ’krake’, *slapi* ’skvallerbytta’, *fuoli* ’föl’) än substantiv som betecknar livlösa ting. Vid de senare är *å*-formen det vanliga (t.ex. *nevå* ’hand’, *buorå* ’borr’, *drupå* ’droppe’, *kuvå* ’kammare’). I ordboken är sådana ord överallt registrerade på den äldre grundformen, men i den älvdalsk-svenska delen nämns också den yngre.[24]

Kortstaviga feminina starka substantiv hade i äldre språk pluralis på *-är,* t.ex. *fyölär* (av *fyöl* ’fjöl’).[25] Denna ändelse har nu i regel ersatts av *-er,* även hos personer som i andra fall skiljer på *-er* och *-är.* Tre system existerar: 1) det äldre, mycket ovanliga: *fyölär,* bestämd form *fyölär,* 2) det yngre, absolut vanligaste: *fyöler,* bestämd form *fyöler,*[26] 3) ett intermediärt system: *fyöler,* bestämd form *fyölär.* I denna ordbok har jag tillämpat det tredje systemet, dock med ett undantag. Ord med rotvokalen *ä* behåller något oftare ändelsen *-är,* t.ex. *räðär, grävär* (både obestämd och bestämd form pluralis av *rað* ’rad’ respektive *grav* ’grav’, ’grop’). Därför har jag valt att i sådana ord ge ändelserna enligt det gamla systemet.

De feminina substantiven på *-a,* t.ex. *kulla,* heter i bestämd form ackusativ *kullų.* Den formen är numera särskilt vanlig (både i ackusativ- och nominativfunktion) i Älvdalens sydvästligaste byar.

I ordboken, liksom i ÄG, görs konsekvent skillnad mellan obestämd och bestämd form pluralis enligt modellen *kaller* ’karlar’ : *kallär* ’karlarna’, liksom *kelingger* ’kvinnor’ : *kelinggär* ’kvinnorna’. Denna skillnad är numera ganska sällsynt. Vanligtvis använder de älvdalsktalande en och samma form (*kaller* eller *kallär* respektive *kelingger* eller *kelinggär*) i båda fallen.

---

[18] Kategorin f^2 motsvaras i ÄG av FV.
[19] Kategorin f^3 motsvaras i ÄG av FIb.
[20] Kategorin f^4 motsvaras i ÄG av FIa.
[21] Sådana ord återfinns i ÄG under MIII.
[22] Sådana ord återfinns i ÄG under MIV.
[23] Detta är ursprungligen ackusativformen.
[24] När det gäller personbeteckningar, tas de yngre grundformerna upp sparsamt.
[25] Sådana ord återfinns i ÄG under FII.
[26] I yngre språk förekommer också – under inverkan från maskulinerna – pluralis *fyölir,* bestämd form *fyölir.*

Verb
För de älvdalska verben ges i regel följande former:
a) grundformen (infinitivformen), t.ex. *kweðå* 'sjunga',
b) presens singularis, t.ex. *kweð* 'sjunger',
c) preteritum (även kallat imperfektum) singularis, t.ex. *kwað* 'sjöng',
d) supinum, t.ex. *kweðið* 'sjungit'.
Nyckelformerna (temat) blir alltså i detta fall *kweðå kweð – kwað – kweðið* 'sjunga sjunger – sjöng – sjungit'.

Ett mycket stort antal älvdalska verb, i synnerhet de som hör till det yngre ordförrådet, böjs som *bruka* 'bruka': *bruker* 'brukar' – *brukeð* 'brukade' – *brukað* 'brukat'. Vid dylika verb ges böjningen inte i ordlistan, utan den markeras med förkortningen vb[1].[27]

Kasus
Vid prepositionerna ges uppgift om vilket kasus dessa styr: genitiv, dativ eller ackusativ. Sådana uppgifter förekommer stundom också vid adverb, adjektiv och framför allt verb. Markeringarna sker efter modellen: + gen, + dat, + ack. Med symbolen (+dat) avses att verbet – i en eller flera betydelser – kan styra dativ, och med symbolen (L+dat) avses att verbet enligt Levander kan styra dativ. (I dagens språk styr verb ganska sällan dativ, annat än i vissa fraser.[28])

I några fall skriver jag i stället för + dat eller (+dat) pronomenformen *nogum* eller *noger,* dvs dativ av *non* respektive *noð*. Exempel: *fǫ noð min nogum* 'få något av någon', *läk min noger* 'leka med något'. Exemplen visar att prepositionen *min* i dessa fall ska följas av dativ.

Verb med två objekt, t.ex. 'ge någon något' eller 'neka någon något', konstrueras i regel med dativ och ackusativ, t.ex. *djävå nogum noð, naik nogum noð.*[29] I sådana regelbundna fall ges inga upplysningar om kasusstyrningen.

Tecknet =
I vissa böjningsmönster används tecknet =. Därmed avses att böjningsformen ifråga är lika med grundformen. Om vi t.ex. tar substantivet *waungen = (waungnem) waungner* ('vagn'), så anger likhetstecknet att den bestämda formen 'vagnen' också heter *waungen.*

Variationer
Slutligen måste nämnas att de böjningar som här tas upp inte är de enda möjliga och riktiga. Också på grammatikens område finns variationer mellan byarna och generationerna. Här har vanligtvis endast ett böjningsmönster angivits. Antalet alternativa böjningar är dock i den andra upplagan något fler än i den första. Några exempel på grammatisk variation utöver det som redan nämnts här ges i inledningen till den älvdalsk-svenska ordlistan.

[27] Kategorin vb[1] motsvaras i ÄG av Sv v 1.
[28] Dativ vid s.k. partikelverb är dock inte något helt ovanligt, t.ex. *fy min, go etter, stå för* osv. Detta har i regel markerats med + dat i ordlistan.
[29] Ytterligare några exempel: *bitala* 'betala', *biuoða* 'bjuda', *borga* 'låna', *ferära* 'förära', *föreslå, lat sjǫ* 'visa', *lona* 'låna', *luvå* 'lova', *rettja* 'räcka', *saja* 'säga', *skaffa* 'skaffa', *stjaintja* 'skänka', *stjikka* 'skicka', *suorå* 'svara', *waisa* 'visa' och *yönstja* 'önska'.

SVENSK-ÄLVDALSK ORDLISTA

Uppgifter om ordens uttal och böjning ges i den älvdalsk-svenska delen. Hanteringen av byvarianter och annan variation beskrivs ingående i inledningen till den älvdalsk-svenska delen. Där tas också betydligt fler varianter upp än här. Förkortningarna förklaras i början av boken.

A

a (bokstaven) *a* n (äldre: m)
A4-ark *A4-ark* n
A4-format *A4-format* n
A4-sida *A4-saið* f
ABC-bok *abisbuok* f
aber *aber* n
abborre **1** *abuorr* m, ex. se **krok**; **2** (stor nog att fångas i nät) *netabuorr* m **3** (stor nog att tas tillvara som föda) *matabuorr* m **4** (pekfingerstor) *kniktabuorr* m **5** (stor, t.ex. om ett kilo) *kartabuorr* m. Se äv **tusenbröder**
abborrgrund *abuorgrund* n
abonnera *abunira* (äv *abuonira*)
abort 'göra abort' *krukk yr*
Abraham *Abramm* (äv *Abram*) m
absolut **1** *absolut* **2** *just* **3** *wisst* **4** (prompt) *ųomiens* (äv *min miens*) **5** *durk,* i sht 'absolut inte' *durk inte*. '(det ville han) absolut' (ung.) (*eð willd an) dǫ wisst (eð)*; 'ja absolut' *ja säkert*
abstinens 'ha abstinens'
a) (som rökare) *wårå tuobaksjälåk*
b) (som snusare) *wårå snusjälåk*
abstract s se **sammanfattning**
abstrakt adj *abstrakt*
abstraktion *abstraksiuon* m
accent *aksent* m. Se äv **accenttecken**. Jfr **betoning**
accenttecken **1** *aksenttekken* n **2** *aksangg* m
acceptabel **1** *guoðtagbar* **2** *akseptabel*
acceptera **1** *guoðtågå* **2** *akseptira.* Jfr **erkänna**, **ta** till sig
ack! (ung.) *auansig!*
acklimatiserad *aklimatisirað*
ackompanjera *akompandjira* (mer sv *akompanjira*). Se äv **kompa**
ackord **1** (i sht vid arbete) *akorr* n, t.ex. 'han arbetade på ackord' *an arbie'tt ǫ akorr* **2** (i sht i musik) *akård* (äv *akord*) n
ackusativ *akkusativ* m
Adam *Adamm* (äv *Adam*) m
addera *adir*
adel *aðel* m
adelsman *aðelsmann* m
adelssläkt *aðelssläkt* f
aderton (trol. fr sv) *aðertǫ.* Jfr **arton**
adjektiv **1** *adiektiv* n **2** *iegenskapsuord* n
adjunkt *adiunkt* (äv *adjunkt*) m
adjutant *adiutant* m
adjö **1** *ajö* **2** (åld) *gusin.* Se äv **farväl**
administration *administrasiuon* m
administratör *administratör* m
administrera *administrira*
Adolf *Adolv* m
adoptera **1** *tag að sig* **2** *aduptira* (äv *adoptira*)
adress *adress* m
adressera *adressira*
adresslapp *adresslapp* m, ex. se **naja**
adressändring *adressendringg* f
advent *adwent* m. 'första advent' *fuost adwent.* Jfr **adventstid**
adventsgudstjänst *adwentmess* f
adventskalender *adwentskalender* m
adventsljus *adwentliuos* n
adventsljusstake **1** *adwentstatji* m **2** (julstake) *juolstatji* m
adventsstake se **adventsljusstake**
adventstid **1** *adwentstið* f **2** (tid före jul) *firijuolstið* f
adverb *adwerb* n
advokat *adwukat* (vanl *adwokat*) m
afasi *afasi* m
affisch *afiss* m
affär **1** *afär* f **2** (butik) *buð* f, t.ex. 'jag har varit till affären' *ig ar werið daitǫ buðę* **3** (d:o) *andelsbuð* f, t.ex. 'jag var in i affären i går' *ig war inǫ andelsbuðę i går.* 'göra affärer' a) *affär* (äv *afär*) b) *affäras* (äv *afäras*) c) *djärå afärer*; 'i affären' (i butiken) äv *ǫ buðn*
affärsman *afärsmann* m
affärsresa *afärsrįes* f
affärsverksamhet *afärswerksamiet* f
Afghanistan *Afganistan*
Afrika *Afrik*
afrikan *afrikan* m
afrikansk *afrikansk*
afton se **kväll**; jfr **julafton** m.fl.
aftonstjärna *kwellsstienn* f
aftonvard **1** (kvällsvard) *nǫtwerd* m **2** (sent eftermiddagsmål, åld) *otn* m, i sht 'äta aftonvard' *jätå otn*
aga vb **1** *aga* **2** (med ris) *raisa.* Se äv **daska**, **stryk**
agent *agent* m
agera *agir*

aggregat *aggrigat* n
aggressiv *aggressiv.* Jfr **bråkig**, **påstridig**
agitation *agitasiuon* m
agitationsmöte *agitasiuonsmɣöt* n
agitator *agitator* m
[1]**agn** (bete) **1** (vanl) *biete* n **2** *åt* n
[2]**agn** (på sädeskorn) **1** *aungen* f, oftast pl 'agnar' *aungner* **2** *sååder* f pl
agna (sätta mask på kroken) **1** *makk ǫ* **2** (ovanl) *aungen ǫ*
Agnes *Aungnes* f
agraff *agraff* m
agronom *agrunom* (vanl *agronom*) m
aids *äjðs* (äv *äjds, aiðs*) m
aj! *aj!*
ajabaja! *tataj dig!*
akademi *akaðemi* (äv *akaðiemi*) m
akademiker *akadiemiker* m
akademisk *akadiemisk* (äv *akaðiemisk, akaðemisk*)
akrobat *akrubat* (äv *akruobat, akråbat*) m
akt *akt* f. 'ge akt på' *gǫ*; 'i akt och mening att' *fer tä*
akta (hysa aktning för) *säta.* 'akta sig (för)' a) *akt sig (fer)* b) *pass sig (fer),* ex. se **obekant**
aktad (respekterad) (fr sv) *aktað.* Jfr **respektera**
akter **1** *bakstammen* n **2** *bakend* m
akterstäv *bakstammen* n
aktie *aks* n, t.ex. 'han brukar spara i aktier och fonder' *an bruker spårå i aksum og fondum*
aktiebolag *aktjiebuolag* (äv *aktjibuolag, aktjebuolag*) n
aktiv *aktiv*
aktivera *aktiwira*
aktivitet **1** *aktivitiet* (äv *aktiwitiet*) f **2** (liv o. rörelse) *liv* n
aktivitetsbidrag *aktivitietsbidrag* n
aktning (fr sv) *aktningg* f. 'hysa aktning för' (ofta negerat) *säta*
aktuell **1** *aktuell* **2** (nyligen inträffad) *ny i mǫleð*
akupunktör (nydal) *pikkdukter* m
akustik *akustik* m
akut adj *akut*
akut s (akutmottagning) *akut* m
akutmottagning se **akut**
akvarell *akwarell* m
akvarellfärg *akwarellferg* f
akvarium **1** *akwarium* n **2** (nydal) *fiskbutt* m
akvedukt *akwedukt* (äv *akwidukt*) f (äv m)
al *ålder* f
alarmera *alarmira*
album *album* n
albuske *ålderbuosk* m
aldrig **1** *older,* t.ex. 'jag har aldrig sett ngn sådan' *ig ar it si't non slaikan older* **2** (yngre) *aldri.* 'aldrig förr' *older för*; 'aldrig någonsin' *older i wärdn*; 'aldrig så' a) *aldriso* b) *aldrigenso*
alert **1** *glegg* **2** (vaken) *watjin*
alerten 'på alerten' (fr sv) *ǫ alertn*
alfabet **1** *abis* n **2** (mer sv) *alfabiet* n
Alfred *Alfrið* m
alhänge (hänge på al) *ålderbrumi* m
alkis *alkis* m. Se äv **alkoholist**
alkohol *alkouol* m, t.ex. 'alkoholen har fått mannen på knä' *alkouoln ar faið nið kalln ǫ kninę*
alkoholfri *alkouolfri*
alkoholhaltig 'alkoholhaltiga drycker' *wåtwarur* f pl. Se äv **spritdryck**
alkoholist *alkouolist* m. Se äv **alkis**
alkoholistanstalt se **tork**
alkotte *ålderkwegel* f
all *oll,* t.ex. 'alla var trötta' *oller war trä'tter,* 'alla vapen var deras' *ollų wapen war dierases,* ex. se äv **kyla**. 'allt möjligt' a) *ollt so ir,* t.ex. 'de hjälpte till med allt möjligt' *dier jåpt til min oll so war* b) *ymsę* c) *yms dieler* d) (mer sv) *ollt mɣölit*; 'allt som allt' a) *ollt sos ollt* b) (mer sv) *ollt som ollt*; 'i alla fall' a) *i alla fall* b) (åtminstone) *dǫfel,* t.ex. 'vi slipper i alla fall myggen' *slippum dǫfel muggum* c) (d:o) *dǫ,* t.ex. 'de hade i alla fall tagit sig hem' *dier add dǫ taið sig iem* d) (ändå) *lekwel* e) (d:o) *feðyö* f) (d:o) *laikso,* t.ex. 'pojken fick inte gå ut, men han stack ut i alla fall' *påytjin fikk it go aut, men an fuor aut laikso* g) (hur som helst) *ukað so ir,* ex. se **vaken**. Se äv **allt** adv
alldeles **1** *alldieles* (äv *alldielest, alldelest*), t.ex. 'alldeles omöjlig' *alldieles ųomɣölin* **2** *grą'lla* (med lokala var.; förstärkt *grą'llestan*), t.ex. 'alldeles klart' *grą'll klårt* **3** *rient,* t.ex. 'alldeles tokig' *rient tuokun,* se äv **förundrad**; **4** *wel,* t.ex. 'alldeles omöjligt' *wel ųomɣölit* **5** *spritt,* t.ex. 'alldeles ensam' *spritt įesum* **6** *durk,* t.ex. 'jag har alldeles glömt bort det' *ig ar durk glemmt åv dyö* **7** *kav,* t.ex. 'alldeles lugnt' *kav lungnt*
allé *allé* m
allehanda *ymser,* t.ex. 'före jul är det allehanda bestyr' *firi juol ir eð ymsę bistyr.* 'av allehanda slag' *åv ymsum slagum*; 'på allehanda vis' a) *upǫ ymsų wis* b) *ollund* (äv *ollunde*)
allena (fr sv) *alliena.* Se äv **mol** allena
allenast se **endast**
allergi *allergi* m
allergisk *allergisk,* t.ex. 'hon är allergisk mot kvicksilver' *ǫ ir allergisk mųot kwikksilvrę*
allergitest *allergitest* n
allestädes se **överallt**

Allhelgonadagen **1** *Elgumess* f **2** *Elga* f **3** *Lisljuolę* f b.f.

Allhelgonahelgen *Dubbeljågdę* f b.f.

allihop **1** *ollerijuop,* t.ex. ’han klarade av allihop’ *an klareð åv ollumijuop* **2** (alla i tur och ordning, överlag) *åvenda,* t.ex. ’det tycker de allihop’ *so tyttj dier åvenda* **3** (alla utan undantag) *ålent åv,* t.ex. ’så gör de allihop här i byn’ *so djäräå dier ålent åv jär i by*

allitteration *allitterasiuon* m

allmoge (fr sv) *allmụog* m

allmosa *allmuos* (äv *allmụos*) f

allmän (fr sv) *allmenn.* ’allmän väg’, ’allmän landsväg’ *allfarsweg* m

allmänbildande (fr sv) *allmenbildend*

allmänbildning (fr sv) *allmenbildningg* f

allmänhet *allmeniet* (äv *allmenịet*) f. ’i allmänhet’ *i allmeniet*

allmänintresse *allmenintress* n

allmänning (fr sv) *allmeningg* m

allmännyttan *allmennyttą* f b.f.

allra *oll,* t.ex. ’allra först’ *oll fuost*

alls *alls.* ’inte alls’ a) *wisst inte* b) *i(n)t alls* c) *itjä dọ inte* d) (lokalt) *åssint*; ’nej inte alls’ äv *naj* (el. *näj*) *so-menn*

allsmäktig (fr sv) *allsmektun*

allsvensk (fr sv) *allswensk*

allsång (fr sv) *allsaungg* m

allt adv **1** *sakta,* t.ex. ’jag tycker allt det’ *ig tyttjer sakt eð,* ex. se äv **van** **2** *allt,* ex. se **verkligen**; **3** *sę,* t.ex. ’nog var det myggigt allt’ *naug war eð sę muggut* **4** *mọtruo,* t.ex. ’ja nog hade han reda på det allt’ *ja naug mọtruo an add rieð ọ dyö.* ’allt eftersom’ se **allteftersom**; ’allt som oftast’ *so(s) kringgest*; ’allt (vad) han kan (el. orkar)’ (av all kraft) a) *eð an dug* b) *mjäst an dug* c) *(eð) likest an dug*; ’allt vad tygen håller’ (ung.) *fer eð og anað*

allt pron se **all**

allteftersom I. adv a) *fram og fram* b) *undọ fer undọ* c) *eterand,* t.ex. ’vi tog in lingonsylt från härbret alltefterſom’ *tuogum in bermouseð frọ baurę eterand*
II. subj a) *etersos* b) *eterand sos,* t.ex. ’allteftersom han klöv veden, lade jag träna i vedkorgen’ *eterand sos an klov wiðn, add ig i trainę i wiðåkordjin*

alltför (för) **1** *uv-,* t.ex. ’alltför dyr’ *uvdyr* **2** *fer,* ex. se **hambo**

alltid *olltiett*

alltihop **1** *olltijuop,* t.ex. ’det blev en röra av alltihop’ *eð wart ryörą åv ollijuop* **2** (allt utan undantag) *ålent åv*

allting se **alltihop**

alltmedan **1** *emẹ* (äv *emes*) **2** (under det att, samtidigt som, växelvis med att) *millọ dyö,* ex. se **samtidigt**

alltsammans se **alltihop**

alltsedan *ses.* Se äv **ända** sedan

alltsomoftast se **ofta**

alltså *alltso*

allvar *allwar* n. ’på allvar’ (snarst fr sv) *ọ allwar.* Jfr med **besked**

allvarlig **1** *allwarlin* **2** *allwarsam*

allvarsam *allwarsam*

alm *alm* f

almanacka *alnakk* f, ex. se **kalender**

aln **1** (måttet o. redskapet) *aln* f **2** (redskapet) *alnstukk* m

alnmått se **aln**

Alperna *Alpär* m pl b.f. ’i Alperna’ *i Alpum*

alpin *alpin*

alster (fr sv) *alster* n

alt (stämma) *alt* m

altan *altan* m, t.ex. ’han sitter (ute) på altanen och ugglar’ *an sit autọ altanem og ugler*

altandörr *altandörer* f pl

altare *olter* n, t.ex. ’bruden stod framme vid altaret’ *brauðę stuoð framwið oltrað*

altarring *olterringg* m

altarskåp *olterskåp* n

altartavla *oltertavel* f

alternativ *alternativ* n

altfiol *altfil* f

alu-arbete *alu-arbiet* n

aluminium *aluminium* n

aluminiumfolie se **stanniolpapper**

aluminiumplåt *aluminiumplåt* m

alun *alustie* m

alv (under matjorden) *binda* f

amalgam *amalgam* n

amalgamfyllning *amalgamfyllningg* f

amatör *amatör* m

amatörfotograf *amatörfotograf* m

amatörmässig *amatöraktun*

ambassad *ambassað* m

ambassadpersonal *ambassaðfuok* n

ambassadör *ambassadör* (äv *ambassaðör*) m

ambition *ambisiuon* m

ambitiös jfr **framåt** adj

ambivalent *smọråðun.* Jfr **tveksam**

ambulans *ambulans* m

ambulansförare *ambulansfyörer* m

ambulanshelikopter jfr **helikopterambulans**

ambulera *ambulira*

amen *ammen*

Amerika *Amierik* (f). ’från Amerika’ äv *frọ Amierikun.* Jfr **Staterna**

Amerikabrev *Amierikbriev* n

amerikan **1** *amierikan* m **2** *amierikaner* m
amerikanare (bil) *amierikaner* m
amerikaniserad *amierikanisirað*
amerikansk *amierikansk*
amerikanska (amerikansk kvinna) *amierikanska* f
Amerikaresa *Amierikrįes* f
amma vb **1** *djäv disa,* t.ex. 'hon ammade barnet' *ǫ gav dis krippem* **2** *djäv pappa* **3** *pappa.* 'ammande kvinna' *diskelingg* f
ammunition *amusiuon* (mer sv *ammunisiuon*) m. 'skarp ammunition' *skarpamusiuon* m
ampel *ampel* m
ampere *ampär* m
amputera *amputira*
ana vb **1** *yöv til* **2** *åvå attmin saiðun* (äv *saiðu*) **3** (fr sv) *ana.* 'det ante mig' *ig wenteð dyö*
anacka *anakka*
analfabet *analfabiet* m
analog *analog*
analys *analys* m
analysera *analysira*
analytisk *analytisk*
anamma *anamma.* 'fan anamma!' *fa'n anamma!*
ananas *annanas* m
anbelanga (fr sv) *anbilangg* (äv *anbilaungg*). Se vidare **beträffa**
anbud *anbuoð* n
and **1** *knaipe* m, t.ex. 'kvick i huvudet som en and' *kwikk i ovdę sos ien knaipe* (talesätt) **2** (i första hand gräsand) *andknaip* m **3** (delvis fr sv) *and* f
anda **1** *ande* m (yngre *anda* f) **2** *bläst* m. 'dra efter andan' a) *drågå eter weðrę* b) *drågå eter blästem* c) (hastigt o. djupt) *glaupa* d) (d:o) *werd glaupend* e) (kippa efter andan) *kaipa* f) (d:o) *kaip eter andam*; 'hålla andan' *old andam* (yngre *andan* el. *andą*); 'hämta andan' *fǫ att pustn*; 'med andan i halsen' *min andan i åsem*; 'tappa andan' a) *tapp andam* (yngre *andą*) b) *tapp blästem* (yngre *blästn*) c) *tapp weðreð* d) *mist blästn* e) *kaip yr* f) *kaipas brott* g) (kikna) *renn yr*
andakt *andakt* f
andas **1** *węsa,* t.ex. 'han ville höra om hon andades' *an willd är um ǫ węste* **2** *andas* **3** (hörbart) *fnåysa.* 'andas in (ngt) *andas in (noð)*; 'andas ut' (blåsa ut) *węs aut*
ande *ande* m. 'den helige Ande' *Ieligandn* m b.f. Jfr äv under **väsen**
andedräkt *ande* m. 'dålig andedräkt' *dritand* m, t.ex. 'han har dålig andedräkt' *an ar dritandan*
andefattig (fr sv) *andefattin*
andel *andiel* m. 'ha en andel i' *ieg i*
andemening (fr sv) *andemieningg* f. Jfr **betydelse, innebörd**
Anders *Andes* m
Andersbodarna *Andsbuðär* f pl b.f., t.ex. 'Lidvägen går upp till Andersbodarna' *Laiðwe'n gor upi Andsbuðär*
Andersson (åld) *Andsų*
andetag (fr sv) *andetag* n
andfådd **1** *kaipend,* t.ex. 'de blev andfådda' *dier wart kaipend* **2** *kaipun,* t.ex. 'det ska ju föreställa var nyttigt att bli andfådd en gång om dagen' *eð iess ju ul war nyttut werd kaipun iessn um dag.* 'vara andfådd' *kaipa*
andhämtning se **andning**
andlig *andlin*
andning **1** *andningg* f **2** (andhämtning) *bläst* m **3** (d:o) *pust* m
andningsprov (spirometriprov) *węspruov* n
andra, andre *oðer.* 'den andre' *oðern* (äv *dan oðern*), 'den andra' *oðrą,* 'det andra' *oðrað,* 'de andra' m: *oðrär,* f: *oðrur,* n: *oðrų*; 'den ene … den andre' a) *ienn … ienn* b) *ienn … oðern*, ex. se **halta**; 'på andra sidan (om)' se **sida**. Se äv **somliga**
andre se **andra**
Andreas *Andrias* m
andtruten se **andfådd**
andäktig (fr sv) *andektun,* t.ex. 'det känns nästan andäktigt' *eð kennes mjäst aut andektut*
anekdot *kumia* f, t.ex. 'det var en liten anekdot i tidningen' *eð war įe litę kumi i tinindjin*
anemon *animuon* m
anfader *anfaðer* m
anfall **1** (fr sv) *anfall* n **2** (äv infall) *rið* n **3** (t.ex. plötslig smärta) *flug* (äv *flog*) n
anfalla **1** (fr sv) *anfoll* **2** *far ǫ.* Se äv **attackera**, **springa** på
anfäktad **1** *autsett* **2** (fr sv) *anfektað*
anföra **1** *lieða* **2** (fr sv) *anfyör*
anförande s (fr sv) *anfyörend* n. Jfr **tal**
anförare **1** (fr sv) *anfyörer* m **2** (lokalt) *bise* m
anförtro *bitruo,* t.ex. 'hon anförtrodde honom det där' *ǫ bitruo'dd om eð-dar*
angeldon *aunggelduon* n
angelägen *ent wið,* t.ex. 'han var angelägen om att få stugan färdig till sommaren' *an war ent wið fǫ rieð stugų að sumbrem.* 'vara angelägen om' (vara inriktad på) *sittj autum*
angelägenhet (fr sv) *andjelägeniet* f
angeläget (brådskande) *ant um*
angenäm (fr sv) *andjinem.* Jfr **behaglig**, **trevlig**
angla *aunggel*
anglosaxare *angglusakser* (äv *aungglusakser*) m
angripa (ge sig på) *djävå sig ǫ*

angå *ango,* t.ex. ’det angår ingen’ *eð angor inggum.* ’det angår dig inte’ äv *wen will du dyö?*
angående **1** (i fråga om) *auti,* t.ex. ’de skulle prata ihop sig angående det där’ *dier ulld akudir ijuop sig auti dyö-dar* **2** *angoend,* t.ex. ’angående det där’ *angoend dyö-ðar.* Jfr **beträffande**
anhopning jfr stor **mängd**
aning *aningg* f, t.ex. ’han hade ingen aning om det’ *an add ingg* (yngre *inggų*) *aningg um eð*
anis *anis* m, ex. se **fänkål**
anka *anka* (äv *aunka*) f
ankare (enklare modell) *båtstie* m
ankdamm *ankdamm* (äv *aunkdamm*) m
ankel **1** *okkelknaul* m, ex. se **knöla** sig; **2** *okkel* m
ankelsocka *kallågskuosukk* f
anklaga **1** (beskylla) *skuld ǫ* (el. bara *skulda*) **2** *anklågå*
anklagelse (fr sv) *anklagels* f
ankomma på *kum and ǫ*
ankra *aunker*
anledning **1** *stjäl* n (ofta *stjäl i*), t.ex. ’det funnes anledning att göra så’ *eð wär stjäl i djärå so* **2** (fr sv) *anlieðningg* f. ’finnas all anledning (att)’ *wårå sturt stjäl*; ’med anledning av’ se **på** grund av
anlita **1** (leja) *liea* **2** (fr sv) *anlit*
anlägga (t.ex. brand) (fr sv) *anlegg*
anläggning (fr sv) *anleggningg* f
anlända (fr sv) *anlend.* Jfr **komma** fram
anmana ’anmana att infinna sig’ *buoðå,* t.ex. ’anmana (säg åt) karlarna att infinna sig (komma); det är matdags’ *buoðä karrum*; *eð ir matdags*
anmaning (fr sv) *anmaningg* f
anmoda **1** *saj að* **2** *bistella*
anmäla *anmęl,* t.ex. ’anmäl er!’ *anmęlið ið!*
anmälan (fr sv) *anmęlan* f. Se äv **anmälning**
anmälning *anmęlningg* f
anmälningsblankett *anmęlninggsblankett* m
anmärka **1** *arp ǫ* **2** (fr sv) *anmertj*
anmärkning *anmertjningg* (äv *anmerkningg*) f
Anna *Anna* f, ex. se **neka**. ’faster Anna’ *Ann-tytt*
annalkande *annalkend.* ’vara i annalkande’ a) *wårå i annalkun* (äv *i annalkum*) b) *wårå kumend* c) (stå för dörren) *wårå attǫ weddję*
annan **1** *eller,* ex. se **sort**; **2** (i vissa uttr) *anan,* t.ex. ’en eller annan gång’ *non gaungg eld anan* **3** (d:o) *enär,* t.ex. ’andra karlar (karlar från andra gårdar) började ge upp’ *enäs kaller fuor starva.* ’en annan gång’ a) *iessn eller* b) *kringger*; ’en annan sak’ (befogat under andra förutsättningar) *sigumlag*; ’en eller annan’ a) *nogär eld enär* b) *ienn eld enär* c) *nogär eld oðer*; ’en … en annan’ *ienn … ienn*; ’en och annan’ *ienn og anan*; ’ingen annans’ *inggum elleres*; ’någon annans’ *nogum elleres.* Se äv **annat**
annandag *anandag* m. ’annandag jul’ a) *oðerdag juol* b) *oðer juolda’n*; ’annandag påsk’ a) *anandag påsk* b) *oðerdag påsk*; ’på annandagen’ *um ananda’n*
annanstans ’någon annanstans’ **1** (befintlighet) a) *noger eller* b) *nogum eller stass* c) *nogum ellumstas,* t.ex. ’nej, jag sätter mig någon annanstans’ *naj, ig set mig nogum ellumstas* d) *noger ellerstas* **2** (riktning) *non eller weg,* t.ex. ’sedan bär det av någon annanstans’ *sę bjär eð åv non eller weg*
annars **1** *ellest,* t.ex. ’annars skulle han inte ha klarat sig’ *ellest edd an it að klarað sig* **2** *eldog* **3** (i annat fall) *warum inte*
annat **1** *eller,* t.ex. ’något annat’ *noð eller*, ’något helt annat’ *noð ielt eller* **2** (mindre ofta) *ellest,* t.ex. ’är det ngt annat folk där?’ *ir eð noð ellest fuok dar?* **3** (i vissa uttr) *anað*, t.ex. ’det var (ngt) annat det’ *eð war anað eð*; ’ett och annat’ a) *iett og anað* b) *iett som anað* c) *ymsę,* ex. se **ordna**, d) *noð ymsę*; ’ingenting annat än’ *int anað eld*; ’om inte annat’ *um int noð anað.* ’i annat fall’ *warum inte*; ’ingenting annat än’, ’inte annat än’ (bara) *it åtǫ,* ex. se **bara**; ’inte vara ngt annat att göra än (att)’ *wårå inggų eller råð åtǫ*; ’på annat sätt’ *oðerwais,* t.ex. ’det kan inte bli på annat sätt’ *eð kann it oðerwais werda.* Se äv **annan**
annex *anneks* n
annons *annuons* m
annonsera *annuonsira* (vanl *annonsira*)
annonsör *annuonsör* (vanl *annonsör*) m
anonym *anonym*
anor *anur* f pl
anordna **1** *stell til* **2** (fr sv) *anårdn*
anordning **1** *tilstellningg* (äv *tillstellningg*) f **2** *stellningg* f **3** (mekanisk) *kunst* f **4** (fr sv) *anårdningg* f
annorledes se **annorlunda**
annorlunda adv **1** (äv adj) *oðerwais,* ex. se **mathållning**; **2** *ellerlund,* t.ex. ’namnen har blivit annorlunda nu’ (namnen har förändrats) *namnę åvå uorteð ellerlund nų*
annorstädes *oðrumstas*
anpassa *anpass.* ’anpassa sig’ a) *anpass sig* b) *rett sig*
anpassning *anpassningg* f
anrop *anruop* n
anrätta se **laga** till
ansa *ansa.* Jfr **putsa**, [3]**verka**
ansamling (fr sv) *ansamblingg* f
ansatt *autsett.* ’ansatt av’ (t.ex. förkylning)

äv *bikajað min*; ’vara ansatt av’ a) *wårå autsett fer,* ex. se **utsatt** för b) *war að*
anse **1** *miena,* ex. se **svika**; **2** *old för* **3** (fr sv) *ansjǫ.* ’ansedd’ jfr **hållen**
ansikte **1** *kråy’sse* (äv *kråyse*) n, t.ex. ’vad smutsig du är i ansiktet’ *ur dritun du ir i kråy’ssę* **2** (ovanl, ngt osäkert) *skråyle* n. ’i ansiktet’ *um ogų*
ansiktsbehandling ’göra en ansiktsbehandling’ (nydal) *ryökt kråy’sseð*
ansiktsmask *bilät* n
ansiktsmålning *kråysmǫlningg* f
ansiktsuttryck (fr sv) *kråysauttrykk* n
ansjovis *ansiuovis* m
ansjovisburk **1** *ansiuovisbutt* m **2** *ansiuovisburk* m
anskrämlig **1** (väldigt ful) *uvendes liuot* **2** (fr sv) *anskremlun*
anslag *anslag* n
anslå (tid) *set etter*
anspela (fr sv) *anspilå*
anspråk *bidjär* n. ’vilka anspråk!’ *ukað bidjär!*
anspråkslös **1** (nöjd med litet) *smǫfaingen* **2** (fr sv) *anspråkslos*
anstalt *anstalt* m
anstrykning (fr sv) *anstriuokningg* f
anstränga sig **1** (bemöda sig) *biuoð til,* t.ex. ’jag ansträngde mig att vara snäll’ *ig boð til war skamper* **2** (i sht fysiskt) *painas* **3** (d:o) *pain sig* **4** (fr sv) *anstraindj sig*
ansträngande *painun.* ’vara ansträngande’ (kosta på) *bugå ǫ.* Jfr **arbetsam**
ansträngning **1** *pain* n, t.ex. ’utan ansträngning’ *autǫ noð pain* **2** (fr sv) *anstraindjningg* (mer sv *anstrainggningg*) f
anställa *anstell*
anställd *anstelld*
anställning **1** *anstellningg* f **2** ***plass*** m
anständig (fr sv) *anstendun*
ansvar **1** *answar* n **2** *ųogi* m **3** (skuld) *uolda* f. ’bära ansvar för’ (rå för) *uolda*; ’ha ansvar för’ a) *ųogås* b) *åvå answareð fer*
ansvara (fr sv) *answar.* ’ansvara för’ a) (förestå) *stå för* b) (ta hand om) *ųogås*
ansvarig (fr sv) *answarun*
ansvarsfull (fr sv) *answarsfull*
ansvarsförsäkring *answarsfesäkringg* f
ansätta **1** *go að* **2** *arp ǫ* **3** *set að* **4** (jäklas med) *fassn ǫ.* ’ansätta t.ex. med frågor’ a) *anlaindj* b) (tjata på) *tena*
ansöka (fr sv) *ansyötj*
ansökan **1** *ansyökningg* f **2** (mer sv) *ansyökan* f
ansökning *ansyökningg* f
ansökningsblankett *ansyökninggsblankett* m
ansökningshandling *ansyökninggsandlingg* f
anta **1** (förmoda) *wenta,* t.ex. ’jag antog det’ *ig wenteð dyö* **2** (d:o) *ugsa* **3** (acceptera o.dyl.) *antågå*
antagligen (fr sv) *antagligen.* Se äv **troligen**, **troligtvis**, **²väl**
antal *antal* n
Antarktis jfr **Sydpolen**
antasta **1** *fassn ǫ* **2** (fr sv) *antast*
antavla *antavel* f
anteckna **1** (skriva upp) *skriev upp,* ex. se **kalender**; **2** *antekken*
anteckning *antekkningg* f
anteckningsbok **1** *kladdbuok* f **2** *antekkninggsbuok* f
antenn *antenn* m
antik *antik*
antiken *antitjin* m b.f.
antikmässa *antikmess* f
antikvariat *antikwariat* n
antingen **1** *iettdier* **2** (åld) *anadier*
antipati ’hysa antipati mot’ *wårå wið*
anträffbar *råkend,* t.ex. ’chefen var inte anträffbar’ *stjäfin war it råkend noð*
antyda **1** (fr sv) *antyð* **2** (insinuera) *arp ǫ*
antågande ’vara i antågande’ *wårå i antågend*, jfr vara i **annalkande**
anus **1** *rovuol* n **2** *assuol* n **3** (skämts) *gryngaundjin* m b.f.
använda *bruka,* ex. se **lagra**. ’använda upp’ *bruk upp*; ’användas’ *brukas,* t.ex. ’det skulle ju användas till ngt’ *eð ulld fel brukas að noger*
användbar **1** *brukbar* **2** (fr sv) *anwendbar* **3** (omskr ofta, t.ex.) *so gor bruka*
användning *bruk* n, t.ex. ’ha användning för (ngt)’ a) *åvå bruk fer (noger)* b) (mest i nek. s-hang) *djär min (noger),* t.ex. ’vi hade inte användning för alla’ *gardum it min ollum*
apa *apa* f
apa efter *ap etter,* t.ex. ’lillpojken apar efter syskonen hela tiden’ *lislpåytjin aper etter syskunum iel tiðę*
apelkastad *epplun*
apelsin *apelsin* m
apelsinjuice *apelsinjuos* (äv *apelsinjos*) m
apelsinskal *apelsinskal* n
aperitif (skämts) *firisup* m
apkoppor *apkuppur* f pl
apostel *apuostel* (äv *apostel, apåstel*) m
apostlahästar *apuostlaester* (mer sv *apostlaester*) m pl
apostrof *apustrof* (vanl *apostrof, apostråf*) m
apotek *apptiek* (äv *afftiek,* mer sv *aputiek*) n, t.ex. ’jag har köpt den på apoteket’ *ig ar tjyöpt an ǫ apptietję*

apotekare *apptieker* (äv *afftieker,* mer sv *aputieker*) m
app (applikation till mobiltelefon el.dyl.) *app* m
apparat *apparat* m. Jfr **anordning**
applikation *applikasiuon* m. Se äv **app**
applåd *applåð* m
applådera **1** *klapp (i) nevǫ* (äv *klapp (i) nevum*) **2** *applådira* (äv *applodira*)
april **1** *aprill* m **2** (i talesätt) *aprillą* f b.f., t.ex. 'april börjar blid och slutar bister' *aprillą gor blaið in og faul aut.* 'narra april' *narr aprill*
aprilskämt *aprilstjemt* (äv *aprillstjemt*) n
aprilväder *aprilweðer* (äv *aprillweðer*) n. 'vara aprilväder' *aprill,* t.ex. 'usch vilket aprilväder det är' *uą ur eð apriller*
apropå (fr sv) *apropå.* 'apropå det' *ärend dyö til*
aptit **1** *matlust* f **2** (fr sv) *aptit* m. 'sakna aptit' a) *wårå matlieð* b) *int wårå matlystn* c) *wårå kwemtun* d) *int åvå nog matlust* e) (lokalt) *wårå tertn*
aptitlig *aptitlin*
aptitretare (liten bit mat i väntan på huvudrätten) *snavlingg* m
arab *arab* m
arabisk *arabisk*
arabiska *arabiska* f. 'tala arabiska' *glåmå arabiska*
arbeta **1** *arbiet,* ex. se **Trängslet**; **2** (knoga) *knųoga* **3** (d:o) *työta* (äv *tẏöta*) **4** (ihärdigt) *djäv ǫ* **5** (d:o) *nauðer* **6** (med möda) *painas* **7** (deg) *welta,* ex. se **knåda**. 'arbeta bort' *arbiet brott*; 'arbeta hårt' *klå*; 'arbeta i skogen' *wårå (aut)i timberskuog*; 'arbeta ihop' *arbiet ijuop*; 'arbeta in' *arbiet in*; 'arbeta ut' *arbiet aut*; 'arbeta över' *arbiet yvyr*
arbetare *arbieter* m, t.ex. '1:a maj är arbetarnas dag' *fuost maj ir arbieterumes dag*
arbetarkommun *arbieterkommun* m
arbetarskydd *arbieterstjydd* n
arbete **1** *arbiet* n **2** (syssla) *djärå* n. '(åka) till arbetet' äv *i arbiet*
arbetsam **1** (flitig) *arbietsam* **2** (idog) *djirun* **3** (d:o) *arbietsdjirun* **4** (duktig i arbete) *arbietsbörg* **5** (mödosam) *driuog* **6** (d:o) *mẏöðun* **7** (d:o) *djärun* **8** (d:o) *arbietsam* **9** (d:o, starkare) *painun.* 'arbetsamt' (predikativt) *djärå*; 'arbetsam, energisk person' a) (ffa man) *igel* m b) (ffa kvinna) *igla* f
arbetsbesparande (fr sv) *arbietsbispärend*
arbetsbetyg *arbietsbityg* n
arbetsbi *arbietsbi* n
arbetsbyte *arbietsbyt* n
arbetsbänk *arbietsbaink* m
arbetsdag *arbietsdag* m. 'arbetsdagens slut' *kweldn* m b.f.
arbetsduglig *arbietsduglin.* Jfr **arbetsför**
arbetsfolk *arbietsfuok* n
arbetsför **1** *arbietsbörg* **2** *arbietsfyör* **3** *börg* **4** *fyör*
arbetsförmedling *arbietsfemieðlingg* f
arbetsgivare (fr sv) *arbietsdjiver* m
arbetsgivaravgift (fr sv) *arbietsdjiveravdjipt* f
arbetsgrupp *arbietsgrupp* m
arbetshjälp (manlig) *karrjåp* f
arbetshäst *arbietsest* m
arbetsinsats *arbietsinsats* m
arbetskamrat *arbietskamrat* m. Jfr **arbetskompis**, **jobbarkompis**
arbetskapacitet 'man med ovanligt stor arbetskapacitet' *flåbus* m
arbetskläder **1** *arbietsklauter* m pl **2** (trasiga kläder man anv i arbetet) *arbietsslarvur* f pl
arbetskompis *arbietskompis* m
arbetskraft *arbietskrapt* f
arbetslag *arbietslag* n
arbetsledare *arbietslieðer* m
arbetsliv *arbietslaiv* (vanl *arbietsliv*) n
arbetslust *arbietslust* f
arbetslös *arbietslos*
arbetslöshet **1** *arbietslosa* f **2** *arbietslosiet* f
Arbetsmarknadsdepartementet *Arbietsmarknaðsdipartimenteð* n b.f.
arbetsmoment **1** *tempa* f **2** *arbietsmoment* n
arbetsmyra (fr sv) *arbietsmęr* f
arbetsnamn *arbietsnammen* n
arbetsoförmögen (efter sjukdom el. skada) *plasirað*
arbetspass *bietstjyör* f
arbetsplats **1** *arbietsplass* m **2** *arbietsstell* n
arbetsrum *arbietsruom* n
arbetsskada *arbietsskaði* m
arbetsstyrka *arbietsstyrk* f
arbetstid *arbietstið* f
arbetsuppgift **1** (syssla) *gerd* f **2** (fr sv) *arbietsuppdjipt* f
arbetsvagn (ofjädrad trilla) *arbietstrill* f
ardenner *ardenner* m
ardennerhäst *ardennerest* m
arg **1** (vanl) *jälåk,* t.ex. 'han var arg på mig' *an war jälåk ǫ mig* **2** *arg,* t.ex. 'han var arg över skatterna' *an war arg yvyr skattum* **3** *snjeð* **4** (misslynt) *frundun* **5** (bister) *faul,* ex. se **april**; **6** (bitter) *åstjin* **7** (förargad) *fren,* t.ex. 'han är så arg så han skakar' *an ir so fren so an skäkär* **8** *ilsk* **9** *sint.* 'arg av sig' *jälåk åv sig*; 'bli arg' äv *kåyt jälåk*
argsint **1** *arg* **2** *ilstjin* **3** *sinnun* **4** (arg av sig) *jälåk åv sig* **5** *fren* **6** *bitter.* 'argsint person' a) *jälåkauv* m b) *jälåkstrott* m c) *bitterknjepa* f d) *bitterplita* f

argument *argument* n
argumentera *argumentira*
argusögon *argusogur* n/f
aria *aria* f
[1]**ark** (t.ex. pappersark) *ark* n
[2]**ark** (ffa Noaks) *ark* m
arkeolog *arkeulog* (vanl *arkeolog*) m
arkitekt *artjitekt* m
arkiv *arkiv* n
arkivera *arkiwira*
arm adj *arm*. Jfr **fattig**
arm s *arm* m, ex. se **fäkta**, **lärkvinge**. ’bära ngt under armen’ *bjärå noð under and*; ’gå arm i arm’ *tjaungsa*
armband *armband* n
armbandsur *armbandsklukk* f
armborst **1** *pilbyss* f **2** *armbuost* m. ’spännanordning i armborst’ *bugåwipp* f
armbåge *abugi* m. ’armbågs lucka’ *abugåluku* (äldre grundf *-lukå*) f
armbågsrum *abugåruom* n
armé *armi* m
armering *armiringg* f
armeringsjärn *armiringgsienn* n
armhåla **1** (Lev.) *armgrav* f **2** *armuol* n **3** (omskr ofta, t.ex.) *under armem*
armhävning (fr sv) *armevningg* f
armkrok **1** *armkruok* m **2** *abugålyttj* f. Jfr **arm**
armled *armlið* m
armmuskel *armmuskel* m
armod *arrmuoð* f. ’leva i armod’ *livå i arrmuoðun*
armstark **1** *armstark* **2** *armjålåk*
armstöd *armstyöð* n
armtag *armtag* n
armveck **1** *abugålyttj* f **2** (mer sv) *armwik* n
aromatisk (smakrik) *smakun*
arrangemang *arrandjemangg* (äv *arrandjemaungg, arransjemangg*) n
arrangera **1** *arrandjira* (äv *arransira, arranstjira*) **2** (t.ex. fest) *stell til*. Jfr **ordna**
arrangör *arransjör* (äv *arranstjör, arrandjör*) m
arrendator *arrendator* m
arrendera **1** *liea* **2** *arrendira*. ’arrendera ut’ a) *lie brott* b) *arrendir brott* (mer sv *arrendir aut*)
arrestera jfr under **finkan**
arsel **1** *assuol* n **2** (ss grovt skällsord) *rovuol* n
arsenik **1** *merkurum* n (Lev.) **2** *arsenik* m
art *art* m. Se äv **sort**
arta sig (trol. fr sv) *art sig*
artificiell (konstgjord) *kunstgar* (yngre *-gard*)
artig **1** *artin* (äv *artun*) **2** (hövlig) *yövlin*
artighet *artigiet* (äv *artugiet*) f
artikel *artikkel* m
artikulera *artikulira*
artist *artist* m
arton *åttjǫ*
artonde *åttjund*
artonhundratalet *åttjǫundraðtaleð* n b.f. ’på 1800-talet’ se **på**
artrik *artraik*
[1]**arv** (kvarlåtenskap) *arv* n
[2]**arv** (växt) *arve* m
arvedel *arvdiel* m
arvegods *arvdiel* m
Arvid *Arvið* m
arvinge *arvingg* (äv *ervingg*) m. Jfr under **dotter** o. **son**
arvode (fr sv) *arvuoð* n
arvprins *arvprins* m
arvsfond *arvsfond* m
arvskifte *arvstjipt* n
arvslott *arvdiel* m
arvsynd *arvssynd* f
as *as* n. Se äv **kadaver**
asfalt *asfalt* m
asfaltarbetare *asfaltarbieter* m
asfaltera *asfaltira*
asfaltsläggare se **asfaltarbetare**
asiat *asiat* m. ’asiaten’ (influensan) *asiatn* m b.f.
asiatisk *asiatisk*
Asien *Asien* (äldre *Asia*)
[1]**ask** (låda) **1** *ask* m **2** (svepask) *estje* n. Se äv **träask**
[2]**ask** (trädet) *ask* f (äv m)
aska s *aska* f
askkopp *askkapp* m
asklåda *asklåð* f
askonsdag *askųosdag* m
asp *asp* f
Aspeboda *Asbu*
aspekt *aspekt* m
asplöv *asplov* n, ex. se **darra**
assiett (ofta) *fat* n
assistent *assistent* m. Se äv **hushållsassistent**
assistera *assistira*. Jfr **hjälpa**, **hjälpa** till
association *assosiasiuon* m
associera *assosiira*
asteroid *asteroið* m
astma *astma* f
astmatisk *astmatisk*
astrolog jfr **stjärntydare**
astronaut *rymdkall* m, ex. se **uppifrån**
astronom *astrunom* (vanl *astronom*) m
astronomi *astronomi* m
asyl *asyl* m
ateljé *atiljé* m
Atlanten **1** *Atlantn* m b.f. **2** (skämts) *Blåmåyr* f **3** (d:o) *Sturtienn’n* m b.f. **4** (d:o) *Tienn’n,* t.ex.

’så är det på andra sidan Atlanten’ *so ir eð daitǫ Tiennan*

atlet (fr sv) *atliet* m

atmosfär *atmuosfär* m

atom *atom* m

att inf-märke **1** *tä* (vanl *te*), ex. se **uppmana** m.fl. **2** utan motsvarighet, ex. se **varg**

att subj **1** *at* (anv mer sällan än i sv), ex. se **sprida** sig **2** utan motsvarighet, t.ex. ’han säger att han ska gifta sig’ *an ser an al djipt sig* **3** (i vissa s-hang) *so,* t.ex. ’han var så trött att han somnade’ *an war so trä’tt so an somneð*

att göra-lista *djärålist* f

attack *attakk* m

attackera (fr sv) *attakira.* Jfr **anfalla, ge sig** på

attityd (inställning) *instellningg* f

augusti *agusti* m, t.ex. ’det var framför allt i slutet av augusti’ *eð war elst attoni agusti*

augustikväll *agustikweld* m

augustimåne (skördetidens starkt lysande måne) *beganstunggel* n

auktion *aksiuon* m

auktionera *aksiuonira* (äv *aksjunira*). ’auktionera bort’ *aksiuonir brott*

auktionist *aksiuonist* (äv *aksjunist*) m. Jfr **auktionsutropare**

auktionsutropare *autyöper* m. Jfr **auktionist**

auktoritet *auktoritiet* m

aula *aula* f

autograf *autugraf* m

automat *autumat* m

automatik *autumatik* m

automatisera *autumatisira*

automatisk *autumatisk*

av **1** *åv* **2** (t.ex. efter *fǫ, lona, tjyöpa*) *min,* t.ex. ’få ngt av någon’ *fǫ noð min nogum.* ’få smaka av ngn’ *fǫ småkå åv nogum.* ’av och till’ *åv og til*; ’av från’ *attråv,* t.ex. ’han borstade av snön från hatten’ *an suopt sniųo’nn attråv attem*

avancera *avansira.* Jfr **gå** framåt

avancerad **1** *avansirað* **2** *wiðlyptun*

avbalka se **balka av**

avbalkning **1** *båk* m **2** (balk, t.ex. i trösklada) *fyöl* f **3** (i fähus för mindre djur) *tjitte* m

avbetalning *avbitalningg* f

avbild **1** *bild* m **2** (åld) *bilät* n

avbildad **1** *autmǫlað* **2** *åvmǫlað* **3** *åvritað* **4** *åvbildað*

avboka (fr sv) *avbuok*

avbrott (fr sv) *avbrott* n

avbruten *åvbrutin*

avbryta *briuot åv* (mer sv *avbriuot*)

avbränd *åvbrennd*

avdelning *avdielningg* f

avdomnad *åvdungnað*

avdrag *avdrag* n

avdunsta (om smältvatten) *tron brott*

avdunstning (fr sv) *avdunstningg* f

Avesta *Avestað* (åld *Åvstað,* vanl *Avesta*)

avfall **1** (ofta) *skräp* n **2** (t.ex. matavfall) *skräðe* n **3** (t.ex. från hushåll) *lurt* m **4** (vid slipning el. smide) *sinder* n

avfart *avfart* (äv *åvfart*) m

avfyra se **fyra** av

avföring **1** *drit* n **2** (fr sv) *avfyöringg* f **3** (från människa) *fuoksdrit* n **4** (kulformad från får) *takktavel* f **5** (d:o från get) *djiettavel* f **6** (d:o från människa el. djur) *konkelber* n **7** (d:o, d:o, skämts) *klukkspil* n

avgaser **1** *avgaser* m pl **2** (nedsätt) *dritaunggur* f pl

avgasrör *avgasrör* n, ex. se **baktill** (ut) ur

avge (t.ex. avgaser) *slepp frǫ sig*

avgift *avdjipt* f

avgjutning *åvdjutningg* f

avgrund *avgrund* m

avgå (fr sv) *avgo*

avgående (fr sv) *avgoend*

avgångsbetyg (fr sv) *avgaunggsbityg* n

avgöra (fr sv) *avdjärå,* ex. se **sammanhang**

avhandling *avandlingg* f

avhuggen *åveddjin*

avhysa se **vräka**

avhyvlad *åvyvlað*

avhärda (göra järn mjukt) *jäld att*

avig **1** *avun* 2 (om person; avig av sig) *avugsklin* **3** (om person) *twertyvyr.* ’avig person’ *avugraisk* f

avigsida *avugsaið* f

avklarad *åvklarað*

avklippt *åvklippt*

avknoppning *åvknuppningg* f

avkok *åvkuok* n. Se äv [2]**lag**

avkomling (trol. fr sv) *avkumblingg* m

avkopplad (ej inkopplad) *åvkopplað*

avkopplande *avkopplend*

avkoppling (avspänning o.dyl.) *avkopplingg* f

avkortad (t.ex. ord) *åvstuttað*

avkristna (fr sv) *åvkristn*

avkrok **1** (fr sv) *avkruok* (äv *åvkruok*) m **2** *åvsaiðsrå* f

avlida (fr sv) *åvlaið.* Se vidare **dö, falla** ifrån

avliva **1** *tag undǫ* **2** *tag dieðǫ* **3** *tag brott.* Jfr ha **ihjäl, döda, slakta**

avlopp (fr sv) *avlopp* n

avloppsbrunn *slaskbrunn* m

avloppsledning *lurtlieðningg* f

avloppsrör *slaskrör* n

avloppssystem *avloppssystiem* n

avloppsvatten *dritwattn* n
avlossa (skott) *slepp åv*
avlusa *lausa.* 'avlusa sig' a) *lusk sig* b) *laus åv sig* c) (fåglar gm sandbad) *däv sig*
avlång *avlaungg*
avlägga (fr sv) *åvlegg,* t.ex. 'avlägga nykterhetslöfte' *åvlegg nykterietslöft.* 'avlägga ed' a) *swer ieðn* b) *go ieðn.* Se äv **nattbesök**
avlägset **1** *avlenskli* **2** (avsides) *åvsaiðs* **3** (långt borta) *launggt brotte*
avlöna (fr sv) *åvlön*
avlöpa (fr sv) *avlöp*
avlösning (fr sv) *avlösningg* f
avlövad *åvlovað*
avmålad *åvmǫlað*
avmätare (fr sv) *avmęter* (äv *avmeter, åvmęter*) m
avmätt jfr **stram**
avog *avun*
avplockad *åvplukkað*
avreglering *avrigliringg* (äv *åvrigliringg*) f
avritad *åvritað*
avrundad *åvrundað*
avråda (fr sv) *avråð*
avrätta (fr sv) *avrett.* Jfr **döda**, **ha ihjäl**, **hänga**, **halshugga**
avrättning (fr sv) *avrettningg* f
avsaknad jfr **brist**
avsats *avsats* m. Se äv **klippavsats**
avse **1** *miena* **2** (fr sv) *avsjǫ*
avseende 'i alla avseenden' (på alla sätt och vis) *i oll(um) buokstavum*; 'i det avseendet' *darwiðlag*; 'inte fästa avseende vid' *int ensa*; 'inte vara att ngt fästa avseende vid' (inte vara ngt att bry sig om) a) *int wårå lag að,* t.ex. 'sådana är inte ngt att fästa avseende vid' *eð ir it lag að slaikum* b) *int wårå stjäl að* c) *int wårå stjäl min*
avsides **1** *åvsaiðs* **2** (avlägset) *avlenskli* **3** (t.ex. gå avsides) *åv saiðu.* 'avsides beläget ställe' *åvsaiðsrå* f
avsikt *mieningg* m (äv f). 'ha för avsikt' a) *wårå tainkt* b) *miena*
avskalad *åvskålåð*
avskavd *åvskåvåð*
avsked (farväl; uppsägning) *avstjieð* (äv *åvstjieð*) n. Se äv **sparken**
avskeda *avstjieð* (äv *åvstjieð*)
avskedspresent (avskedsgåva) *avstjieðsgåv* f
avskrift *åvskript* f
avskriven *åvskrievað* (äv *åvskrievd*)
avskrivning *åvskrievningg* (äv *avskrievningg*) f
avskräde *skräðe* n. Se äv **avfall**
avskuren *åvskuorin*
avsky *stjy,* t.ex. 'hon avskydde möss' *ǫ stjy'dd mausum*
avslag *avslag* n
avslagen (t.ex. slåtteräng) *åvslaiðn.* 'bli avslagen' (om dryck) *dungen*
avslappnad (fr sv) *åvslappnað*
avslappning *avslappningg* (mer älvd, ovanl *åvslappningg*) f
avsluta *slut åv* (mer sv *avslut*)
avslutad *åvslutað* (äv *avslutað*)
avslutning *avslutningg* (äv *åvslutningg*) f
avsläppt *åvsleppt*
avslöja **1** *avslöj* (äv *åvslöj*) **2** (säga som det är) *skript sig.* Se äv **ertappa**, **skvallra**, **uppdaga**
avsnitt *avsnitt* n
avsomna *sommen åv*
avspegla sig (fr sv) *spajel åv sig*
avstanna *stą'n åv*
avstava **1** *ståvå åv,* ex. se **dagstidning** **2** *åvståvå* **3** (avdela) *diel åv*
avstavning *åvstavningg* f
avstyra *åvstyr* (äv *avstyr*)
avstå **1** *sidir* **2** (fr sv) *avstå.* 'avstå ifrån' a) (släppa till) *slepp til* b) (slå ur hågen) *slut yr sig,* t.ex. 'han skulle avstå ifrån (lägga av med) sådan vidskepelse' *an ulld slut yr sig slaikt fabbel*; 'avstå ifrån att' *kasir*
avstånd *avstond* (ovanl *avstand*) n. 'hålla avstånd' *old avstondeð*; 'på avstånd' a) (på håll) *ǫ old* b) (ett stycke ifrån) *ien bit frǫ*; 'ta avstånd från' se **rygg**
avstängd *åvstainggd*
avsvimmad *åvdo'nnað*
avsågad *åvsågað*
avsändare *åvsender* (äv *avsender*) m
avsätta (tid) jfr **anslå**
avta (minska) **1** *minskas åv* **2** *mjǫ'n yr* (äv *mjǫ'n åv*) **3** (undan för undan, t.ex. om smärta) *munå åv* **4** (t.ex. om väder o. vind) *tynnas åv* (äv *tunnas åv*)
avtacka se **tacka** av. 'avtackad' *åvtokkað*
avtagsväg *avtagsweg* (ovanl *åvtagsweg*) m
avtal *avtal* n
avtala **1** *akudira* **2** (mer sv) *åvtålå*
avtalspension *avtalspensiuon* m
avtjäna *tiuon åv*
avtrubbad (fr sv) *åvtrubbað*
avtryck **1** (fr sv) *avtrykk* n **2** (stundom) *mertje* n
avtryckare *avtryttjer* m
avträde **1** *skalaus* n **2** (enkelt, förr i tiden) *dyndja* f, ex. se **dass**
avund *avund* f. Jfr **avundsjuka**
avundsam *avundsklin*
avundsjuk **1** *avundsiuok* **2** *avundsklin.* 'avundsjuk person' *avundsknaul* m

avundsjuka *avundsiuok* f. Jfr **avund**
avvakta (fr sv) *avwakt*
avvara (undvara) *umbjärå.* ’inte kunna (el. vilja) avvara’ *int tennas,* ex. jfr **utan** prep
avveckla (fr sv) *avwekkel*
avverka **1** (skog) *draiva* **2** (d:o) *draiv åv* **3** *avwerk* (äv *åvwerk*)
avverkning **1** *drivningg* f **2** *avwerkningg* (ovanl *åvwerkningg*) f
avvisa *wais åv*
avvisande *åvwaisend*
avväga *wegå åv*
avvänja *wen åv*
avvärja ’söka avvärja’ *weras*
avyttra **1** (göra sig av med gm försäljning) *sel iweg* **2** (sälja slut på) *sel åv*
ax *aks* n. ’gå i ax’ a) *aksa* b) *go i aks*
[1]**axel** (t.ex. i hjul) *aksul* (yngre *aksel*) m
[2]**axel** (skuldra) *erde* f, ex. se **knuffa** upp. ’bära (ett barn) på axlarna’ *bjärå upǫ brindås*; ’(bära) på axeln’ *(bjärå) upǫ erdn*; ’högra axeln’ *yögererdę* f b.f.; ’kasta över axeln’ *wind attrum sig yvyr erdę*; ’med sluttande axlar’ (butelj-axlad) *putelerdað*; ’ta ngt över axeln’ *tågå noð attrum erdę*; ’vänstra axeln’ *wįstererdę* f b.f.
axelband **1** (t.ex. på särk) *fetil* m **2** (fr sv) *akselband* n
axelbred **1** *erdbrieð* **2** *akselbrieð.* Jfr **bredaxlad**
axelklaff *erdklaff* m. Jfr **stjärna** med ex.
axelled *erdlið* m
axelrem **1** *fetil* m **2** (fr sv) *akselriem* f
axplock (fr sv) *aksflukk* n

B

b (bokstaven) *b* n (äldre: m)
babbel *babbel* n
babbla **1** *baver* **2** (vanl) *babbel* (äv *babel, bavel*) **3** (pladdra) *tjäver*
babian *babian* m
baby se **bebis**
babykorg *krippkorg* m
bacill *basill* m
back (t.ex. för flaskor) *bakk* m
backa *bakka.* ’backa in’ *bakk in*; ’backa undan’ *bakk undǫ*; ’backa ut’ *bakk aut*
backe *bokke* m, ex. se **bar** adj. ’brant backe’ *tweråbokk* m, ex. se **gärde**; ’väg, bruten på sidan av (brant) backe’ *brot* f. Jfr **sluttning**
backig *bokkun*
backnejlika *roðlineð* n b.f.
backsippa (fr sv) *bokksipp* f
backskärvfrö **1** (lokalt) *ketisbljomm* m **2** (lokalt) *tuobakstuggur* f pl **3** (lokalt) *skalausbljomm* m **4** (lokalt) *koldbljomm* m.
Se vidare VNB
backsluttning **1** *bokksaið* f **2** *bokklautningg* f
backspegel *bakkspail* m. ’i backspegeln’ *i bakkspailam*
backsvala **1** *sandsalu* (äldre grundf *-sålå*) f **2** *juordsalu* (äldre grundf *-sålå*) f **3** *mjågsalu* (äldre grundf *-sålå*) f. Se vidare FNB
bacon *bäjkon* n
bad *bað* n
bada **1** *baða,* ex. se **bruka**; **2** *simma*
badboll *baðboll* m
badbyxor **1** *baðbruok* f sg **2** (lokalt) *baðbrakka* f sg
badda *badda*
baddare **1** (överdängare) *mäkär* m, t.ex. ’det var en riktig baddare att prata’ *eð war ien riktun mäkär tä akudira* **2** (d:o) *fasur* m, t.ex. ’han är en baddare på att springa’ *an ir ien fasur tä kåyta* **3** (bjässe, t.ex. fisk) *griek* m **4** (d:o) *knaul* m, ex. se **hugga**; **5** (d:o) *liuotingg* m **6** *ųotäg* m, ex. se **rackare**; **6** (fr sv) *badder* m. ’han är en baddare att’ (t.ex. springa) äv *an ir feskrettjelin (kåyta)*
baddräkt *baðdrekt* f
badhandduk *baðandduk* m
badhus *baðaus* n
badkar *baðkar* n
badkläder *baðklauter* m pl
badkruka *baðkruk* f
badplats *baðplass* m
badrum *baðruom* n
badstuga *baðstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
badställe **1** *baðstell* n **2** *simmstell* n
badvatten *baðwattn* n
bagagelucka (på bil) se **baklucka**
bagageutrymme (på bil) se **baklucka**
bagare *bager* m
bagarstuga *bakustugu* (äldre grundf *-stugå*) f
bagatell (fr sv) *bagatell* m. Jfr **småsak**
bageri *bageri* n
bagerska **1** *bagesk* f **2** (bakande kvinna, t.ex. som hjälper till med bak i gårdarna) *bakukall* m **3** (d:o) *bakukelingg* f **4** (d:o) *bakutytt* f **5** (d:o) *bager* m
bagge *gumse* m
bajs *drit* n
bajsa *kukka.* ’bajsa på sig’ *kukk i bruok*
bajshög **1** *dritrauk* (el. bara *rauk*) m **2** *dritruk* f
bajskorv **1** *kukk* m **2** *kukklurt* m
bajsnödig *nöðun kukka.* ’vara (mkt) bajsnödig’ *kukk ǫ sig*
bak adv **1** *attoni* **2** *atter,* t.ex. ’längst bak i boken’ *lainggst atter i buotjin.* ’där bak’ a) *attomin* b) *attoni*; ’bak i’ a) *attoni,* t.ex. ’bak i bilen’ *attoni bilem*, b) *attri,* t.ex. ’hon satt bak i båten och grät’ *ǫ sått attri båtem og grien*; ’bak längs’

(bak(till) utmed) *attmin*; ’bak (baktill) mellan’ *attmillǫ*; ’bak på’ *attrǫ,* t.ex. ’åka med bak på motorcykeln’ *sittj ǫ attrǫ motorsykklem*; ’bak under’ *attrunder*, t.ex. ’det var sand (bak) under bakhjulen’ *eð war sandn attrunder etterjuolum* ’bak ur’ (baktill ut ur) *attryr*; ’bak vid’ a) *attwið* b) *attnest*

[1]**bak** s (stjärt) *rov* f, ex. se **runt** prep. ’bred om baken’ se **bred**; ’ha eld i baken’ *åvå jäldn i rovin.* Se vidare **bakdel**

[2]**bak** s (brödbak) *bak* n

[3]**bak** (sidostycke av stock, sågbak) *bak* m

baka *båkå,* t.ex. ’vi bakade tunnbröd av potatis och kornmjöl’ *bäkäðum tunnbröð åv pärum og kuonnmyölj.* ’baka ut’ *båkå aut*

bakben **1** *etterfuot* m, t.ex. ’hunden står på bakbenen’ *rattjin stand ǫ etterfuotum* **2** *bakfuot* m. Se äv **ben**

bakbord *bakubuord* n, ex. se **kors**. Se äv **korsbord**

bakdag (dag för bakning) *bakudag* m

bakdel **1** (bakre del) *bakdiel* m **2** (stjärt) *rov* f **3** (d:o, skämts) *skati* m. Jfr **arsel**, [1]**bak**, **gump**, **stjärt**, **ända**

bakduk **1** *bakuslarv* f **2** *bakuduk* m

bakdäck *bakdekk* n

bakefter **1** *etter* **2** *atter* **3** *attonað,* t.ex. ’pojken sprang bakefter mig’ *påytjin kåy’tt attonað mig.* Se äv **bakom**

bakelse *bakels* m

bakersta se **bakre**

bakficka *bakfikk* f

bakfot *etterfuot* m. ’få om bakfoten’ a) *fǫ um etterfuotn* b) *fǫ um bakfuotn* c) *fǫ attrum rovę*

bakfram **1** *attfram* **2** *bakwent* **3** *avut* **4** (grövre stil) *bakmausað*

bakfull (fr sv) *bakfull.* Se äv **bakrus**, **baksmälla**, **dag**en efter, **fyllsjuk**

bakgata *bakgatu* (äldre grundf *-gåtå*) f

bakgrund *bakgrund* m. ’i bakgrunden’ a) *i bakgrundem* b) *(liteð) attonað*, t.ex. ’han höll sig i bakgrunden’ *an jält til liteð attonað*

bakgrundsmusik (nydal) *attǫtilmusik* m

bakhalt *bakalt*

bakhjul **1** *etterjuol* n **2** *bakjuol* n

bakhuvudet (baktill i huvudet) *nakkbaureð* n b.f. ’(ha ngt) i bakhuvudet’ *(åvå noð) attri nakkam*

baki se **bak** i

bakifrån adv, prep *attǫter* (äv *frǫ attǫter*), t.ex. ’han kom bakifrån’ *an kam attǫter*

bakis se **bakrus**, **baksmälla**, **dag**en efter

bakkropp (på djur) *bakkrupp* m. Jfr **bakända**

bakkälke **1** *djiet* f **2** *baktjåk* m

bakkäpp **1** (se den älvd-sv delen) *bakuspilu* (äldre grundf *-spilå*) f, t.ex. ’musen är uppe på ugnen och gnager på bakkäppen’ *mausę ir upǫ ungnem og gnar bakuspilų* (gammal visa) **2** (bakstake) *launggspilu* (äldre grundf *-spilå*) f

baklucka **1** *bakluku* (äldre grundf *-lukå*) f **2** (bagagelucka) *skuff* m **3** (d:o) *bilkoffert* (el. bara *koffert*) m, t.ex. ’det ligger i bakluckan’ *eð ligg attri koffertem*

bakluckeloppis *baklukuloppis* m

baklykta *baklys* n

baklyse *baklys* n

baklås ’gå i baklås’ *go i baklǫs*

baklänges **1** *avut* **2** *atter* **3** (mer sv) *baklaindjes.* ’gå baklänges’ *go avut*; ’ramla baklänges’ a) *welt avun,* t.ex. ’han slog till honom så att han ramlade baklänges’ *an dunkeð til að om so an walt avun* c) *far avun* b) *welt aut atter*

bakläxa *bakleks* f

bakmes *bakmjes* m

bakning *bakningg* f

bakochfram **1** *attframmǫ* **2** (vänd bakochfram) *attframmǫwend* **3** *attfram* **4** *avut,* t.ex. ’hon vände mössan bakochfram’ *ǫ wend ettų avut* **5** (mer sv) *attogfram*

bakom I. prep **1** (vid befintlighet) *attǫ,* ex. se **höger**; **2** (d:o, strax bakom) *attonað,* t.ex. ’vi hade en jordkällare bakom stugan’ *addum ien auttjäller attonað stugun* **3** *attoni,* t.ex. ’han är väl någonstans bakom ladan’ *an ir fel attoni laðun nogär* **4** (runt bakom, riktning o. befintlighet) *attrum,* t.ex. ’han gick bakom knuten’ *an fuor attrum knautn* II. adv *attǫtil,* t.ex. ’där bakom’ *dar attǫtil.* Se äv **bakefter**

bakplåt *bakuplåt* m

bakplåtspapper *bakuplåtpapir* n

bakpotatis (potatis att baka med) *bakupärur* f pl

bakpulver *bakupulver* n

bakpå I. adv *attonǫ* II. prep se **bak** på

bakrus (fr sv) *bakrus* n. Se äv **baksmälla**

bakruta *bakrut* f

bakre **1** (av två) *attest,* t.ex. ’han tog den bakre bänken’ *an tuog attest baintjin* **2** (längst bak) *lainggst atter.* ’i bakre delen av’ *attoni*

baksele (hintertyg) *baksili* m

baksida *baksaið* f. Jfr **avigsida**

bakskärm *bakstjärm* m

bakslag *bakslag* n

bakslug **1** *ilistun* **2** *bakslug*

baksmälla *baksmell* f. ’ha baksmälla’ (skämts) *åvå sårt i årę.* Se äv **bakrus**

bakström *bakiðu* (äldre grundf *-iðå*) f

bakstuga *bakustugu* (äldre grundf *-stugå*) f

bakstycke (t.ex. i klädesplagg) *attǫstyttj* n

bakstör **1** *bakuǫs* m, t.ex. ’svansen (på vargen) pekade (rakt) bakåt som en bakstör’ *rumpą piekt atter sos ien bakuǫs* **2** *bakustor* m

baksäte *baksät* n, t.ex. ’han satt i baksätet’ *an såt i baksätę*. ’i baksätet’ äv *attoni bilem* el. bara *attoni*

baktanke *baktaunk* m

bakterie *bakterie* m

bakteriekultur jfr **täte**

baktill **1** *attonað* **2** *attoni* **3** *attǫtil,* t.ex. ’titta baktill på datorn!’ *kuogä attǫtil ǫ datorem!*. ’baktill bredvid’, ’baktill hos’ *attnest,* t.ex. ’han satt baktill bredvid sin fru’ *an såt attnest kelindjin*; ’baktill i’ *attoni*; ’baktill på’ *attonǫ*, t.ex. ’han hade ingen nummerplåt baktill på bilen’ *an add inggan nummerplåt attonǫ bilem*; ’baktill ut ur’ *attryr,* t.ex. ’det kom rök baktill (ut) ur avgasröret’ *eð kam rätjin attryr avgasrörę*. Se äv **bak** adv

baktråg **1** *bakutrug* n, t.ex. ’hon hade skrapat ur baktråget’ *ǫ add skråpåð yr bakutrunę* **2** *stäptrug* n

baktung *baktungg*

bakugn *bakuungen* m

bakverk *bakwerk* n

bakvänd **1** *avun* **2** *bakwend.* Jfr **bakfram**

bakåt **1** *atter,* t.ex. ’luta sig bakåt’ *laut sig atter,* se äv **bakstör**; **2** *attryvyr,* ex. se **peka**. ’bakåt av’ *attråv*; ’bakåt i tiden’ a) *atter wärdn* b) *attryvyr*; se äv förr i **världen**; ’bakåt mellan’ *attmillǫ,* t.ex. ’han tittade bakåt mellan benen’ *an kuogäð attmillǫ fuotum*; ’bakåt ned från’ *attråv*; ’bakåt utefter’ *atter,* t.ex. ’titta bakåt utefter vägen!’ *kuogä atter weem!*; ’bakåt över’ *attryvyr*

bakända **1** *etterend* m **2** *bakend* m

[1]**bal** (danstillställning) *bal* m

[2]**bal** (t.ex. halmbal) (fr sv) *bal* m. ’bal av foderlav’ *muosåkugg* m. Se äv **halmbal**, **höbal**

balans *balans* m, t.ex. ’det var bra balans mellan det söta och det salta’ *eð war bra balans millǫ syötą og soltą*

balansera *balansira.* ’balanserad’ *balansirað*

balansorgan *balansorgan* n

baldersbrå **1** (äv prästkrage) *waitkull* f **2** (förslag) *saurkull* f. Se vidare VNB

balett *balett* m

balettdansös *balettdansös* f

balja *tiena* f

balk *båk* m

balka av **1** *bötj åv* **2** (mer sv) *balk åv*

balkong *balkongg* (äv *balkaungg*) m. ’på balkongen’ a) *autǫ balkondjem* b) (åld) *upǫ balkongg*

balkonglåda *balkongglåð* f

ballad *ballað* m

ballong *ballaungg* m

ballongdäck *ballaunggdekk* n

Balser *Ballser*

baltisk *baltisk*

baluns (fr sv) *baluns* m

balustrad (nydal) *ungsfyöler* f pl

bambuspö **1** *bambuspuoð* (äv *bambuspö*) n **2** (långt fiskespö av bambu) *launggfistjspuoð* (äv *launggfistjbuoð*) n

bambustav (skidstav av bambu) *bambustor* m

bana s (fr sv) *bana* f, ex. se **snitsla**. ’i de banorna’ *i diem banum*

banan *banan* m

bananskontakt *banankontakt* m

bananskal *bananskal* n

band *band* n. ’band till vagga el. gunga, upphängd i taket’ *rukkband* n; ’mönstrat, vävt band’ *krusaðband* n

banda **1** *banda* **2** (spela in på band, kopiera på band) *band åv*

bandage *bindel* m, t.ex. ’sköterskan hade dragit åt bandaget’ *stjyöteską add draið að bindeln.* Se äv **förband**

bandhund (nydal) *työðraðrakk* m

bandkniv *bandknaiv* m

bandspelare *bandspilär* m

bandsåg *bandsåg* f, t.ex. ’bandsågen stod på fabriksgolvet’ *bandsåę stuoð ǫ fabriksguovę*

bandtraktor *bandtraktor* m

bandvagn *bandwaungen* m

bandvante se **laggarvante**

bandy *bandy* m

bandyklubba *bandyklubb* f

bandyrör *bandyskrillur* f pl

bank (penninginrättning) *baunka* f, t.ex. ’hon arbetar på banken’ *ǫ arbieter ǫ baunkun*. ’sätta in pengar på banken’ *set in peninggą ǫ baunkų* (äv *i baunkų*)

banka **1** *baunka* **2** *dorga* **3** *dunka* **4** (på en dörr) *dunk ǫ* **5** (slå upprepade slag) *dorg og slå.* ’banka ned’ a) *dunk nið* b) (ngt i ngt) *dunå niði.* Jfr **bulta**

bankett *bankett* m

bank-id *baunk-id* n

bankkort *baunkkuort* n

bankomat *baunkumat* m

bankomatkort se **bankkort**

bankrån *baunkron* (äv *baunkrån*) n

bankvalv *baunkwalv* n

bannor **1** *bannur* f pl **2** *ųowit* n. ’få bannor’ äv *fǫ bukktjyöteð* n b.f.; ’ge bannor’ *banna.* Se äv **uppsträckning**

banta **1** *banta* **2** (åld) *jät mjǫan sig.* ’banta ned’ *bant nið*

baptist *baptist* m

bar adj **1** (äv snöfri) *ber,* t.ex. ’det blir bart runt trädrötterna i backarna’ *eð werd bert ringgum trairuotur i bokkum* **2** (äv naken) *snǫð.* ’bara fötter’ *snǫð fuoter*; ’bara stjärten’ *snǫð rovę*; ’med bar överkropp’ a) *min berån yvyrkrupp* b) *nakun upptertil*; ’med bara knän’ *min snǫðkninę*; ’på bara stjärten’ äv *ǫ berå rov*

bara **1** *bara* **2** (inte mer än) *i(n)t bara,* t.ex. ’jag lyckades bara öppna en fil’ *ig dugd it tep upp bar ienn fil* **3** (ingenting/inte annat än) *i(n)t åtǫ,* t.ex. ’där var det bara (ingenting annat än) sopor och skräp’ *dar war eð it åtǫ suopnär og skräpeð* **4** (d:o) *i(n)t anað eld,* t.ex. ’jag vet bara att …’ *ig wet it anað eld at…* ’bara för att’ *bar fer*; ’om bara’, ’om blott’ *bara,* t.ex. ’han kan, om han bara försöker’ *an kann, bar an biuoð til*

barack *barakk* m, ex. se **mäsk**

barbar *barbar* m

barberare (fr sv) *barbirer* m. Jfr **frisör**

barbiedocka *barbidukk* f

barfota **1** *berfuotað,* t.ex. ’hon sprang barfota både ute och inne’ *ǫ kåy’tt berfuotað boð aut og inne* **2** *min snǫð fuotą* **3** *skuolos*

barfrost jfr **frysa** till (vid snöfrihet)

barhuvad **1** *berovdað* **2** *min snǫðan skolla* (äv *min snǫðskollan*)

barhänt *berent*

bark *bark* m, t.ex. ’de tog bark och gjorde bröd av’ *dier tuog bartjin og djärd bröð åv*

[1]**barka** (avlägsna bark) *barka,* ex. se **massaved**. ’barka av’ *bark åv.* ’barkad’ a) *barkað* b) *barkläpin,* t.ex. ’kvistarna var barkade och släta’ *kwistär war barkläpner og slieter*

[2]**barka** (bära hän) **1** *barka* **2** *bjärå.* ’barka hän’, ’barka iväg’ a) *bark åv* b) *bjär åv*; ’barka åt helvete’ *bark að ellwitį*

barkborre *barkbuori* m. Se äv **trämask** 1

barkbröd *barkbröð* (åld *barkbroð*) n

barkbåt *barkbåt* m, ex. se **nedför**

barkig *barkun*

barkskrapa se **skavjärn**

barkspade **1** *barktjyti* m **2** (mer sv) *barkspaði* m

barm *barm* m

barmark **1** *bertja* (äv *berka*) f **2** *beråbokk* m. ’fläck av barmark’ *beråflekk* m; ’liten fläck av barmark’ *tǫflekk* m

barmhärtig *barmertun* (äv *barmärtun*)

barmhärtighet *barmertugiet* (äv *barmärtugiet*) f

barn *kripp* m, t.ex. ’de har fem barn’ *dier åvå fem krippa* (yngre *fem kripper*). ’guds bästa barn’ *guoðkakufugel,* t.ex. ’han är inte guds bästa barn’ *an ir it indjin guoðkakufugel*; ’barn som behöver omvårdnad’ *syte* n; ’få barn’ (bland flera uttr) *fǫ smǫ’tt,* jfr **föda**; ’göra barn’ *stell til krippą* (yngre *krippär*); ’göra med barn’ a) *ųolågå* b) *stell aut*; ’ha barn’ (föda) *åvå smǫ’tt,* ex. se **när** som helst; ’litet barn’ a) *lislkripp* m b) *tepil* m; ’med barn’ se **gravid**; ’nyfött barn’ *nygarkripp* m; ’se till att bli med barn’ *knepp ǫ,* t.ex. ’de har sett till att bli med barn’, dvs ’de väntar barn’ *dier åvå kneppt ǫ*; ’stackars barn’ (barnstackare) *krippwask* m; ’yngsta barnet’ (skämts) *kuppskrapų* (äldre grundf -*skråpǫ*) f b.f.; ’vem är du barn till?’ a) *ukin ier dig?* b) *undǫ ukkum ir du?*

barnarbetare *kripparbieter* m

barnaskara se **barnskara**

barnavårdsnämnd (fr sv) *barnawårdsnemd* f

barnaår *krippår* n pl

barnbarn **1** *barnbarn* n **2** (mer el. mindre skämts, men alltmer vanl) *krippkripp* m, t.ex. ’han är barnbarn till Urd Sven’ *an ir krippkripp eter Urd-Swen* **3** *krippumes kripper* el. *kullunes kripper* resp *påykames kripper*

barnbarnsbarn (mer el. mindre skämts) *krippkrippkripp* m

barnbidrag **1** (vanl) *barnbidrag* n **2** *krippbidrag* n

barnbiljett *krippbiljett* m

barnbok *krippbuok* f

barnbördshus (konstr) *krippfyöðelsaus* n

barndom (fr sv) *barnduom* m

barndomshem **1** (hemgård) *iemgard* m **2** (fr sv) *barnduomsiem* n

barndomstid (fr sv) *barnduomstið* f

barndop **1** *krissningg* f **2** *krippduop* n **3** (fr sv, vanl) *barnduop* n

barnfamilj **1** *krippfamilj* m **2** (fr sv) *barnfamilj* m **3** (omskr gärna, t.ex.) *ausold so åvå krippär*

barnflicka **1** *sytjåp* f **2** *sytpig* f

barnförlamning *barnfelamningg* f

barnhem **1** *krippiem* n **2** *barniem* n

barnkalas *krippkalas* n

Barnkanalen *Krippkanaln* m b.f.

barnkläder *krippklauter* m pl

barnkoloni *krippkoloni* m

barnkull *krippkull* m

barnkör *krippkör* m

barnlek (lek för barn) *krippläk* m

barnleksak *krippläk* f

barnlös *kripplos*

barnmorska *mųoska* f. Jfr **jordemor**

barnpassning **1** *krippassningg* f **2** *sytan* n

barnprogram *kripprugramm* n

barnramsa *kripprams* f

barnrumpa (barnstjärt) *kripprov* f

barnsadel jfr **barnsits**

barnsaga *krippsagu* (äldre grundf -*sågå*) f

barnsits (på cykel) *krippsykkelsits* m
barnskara **1** *krippuop* m **2** *krippstakk* m **3** *ungguop* m
barnskötare *sytkall* m
barnslig **1** *krippsklin* **2** *krippaktun*
barnslighet *krippskligiet* f
barnspråk *krippspråk* n
barnstol (skötstol) *sytstuol* m
barnstuga *krippstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
barnsäck (säck att bära barn i) *krippbög* m
barnsäng (barnsbörd) *barnsaingg* f
barnsängskvinna *krippkelingg* f
barnunge **1** *krippungg* m **2** *kripptwaingg* m **3** *kripptavi* m
barnvagn **1** *barnwaungen* m **2** *krippwaungen* m
barnvakt **1** (könsneutral) *sytkall* m **2** (kvinnlig) *sytpig* f
barnvisa **1** *krippwais* f **2** *krippsaungg* m
barometer *barumįeter* m
barr **1** (kollektivt) *bår* n **2** (enskilt) *bårnǫl* f, t.ex. 'det är så klart att man ser varje barr på granarna och tallarna' *eð ir so klårt so an sir werr bårnǫl ǫ gronum og tollum*
barsk *bassk* [30]
barskrapad *berfuotað,* t.ex. 'den där är minsann inte så barskrapad' *an ir it so berfuotað, an-dar itjä*
bartender (nydal) *swipåknikt* m
barrfällning (i sht på vintern) *bårfoll* n
Bartolomeus *Bardal* m
bartolomeusdagen (24/8) *Bardal* m
barvinter *beråwitter* m
bas **1** (äv chef) *bas* m **2** (förman) *fromonaðkall* m **3** (basen, chefen) *siuovin* m b.f. **4** (chef, förman; lokalt) *öspe* m
[1]**basa** (mjuka upp trä gm upphettning) *båså*
[2]**basa** (vara chef) *basa*
basera *basir*
basfiol *basfil* f
basker *basker* m
baskermössa *baskerett* f
basketkorg *basketkorg* m
basstämma *basstemm* f
basta se **därmed**
bastant **1** (stadig) *staðun* **2** (inte liten) *duktin*
bastion *bastiuon* m
bastu *bastu* f, ex. se **bruka**
basunera ut *basunir aut*
basväg *basweg* m
bataljon *bataliuon* m
batong (nydal) *puolisklubb* (äv *polisklubb*) f
batteri *batteri* n, t.ex. 'han hade bytt batterier till hörapparaterna' *an add by't batterium að ärapparatum*
batteriradio *batteriraðio* m
baxa **1** (förflytta ngt med hjälp av spett, spak el.dyl.) *maksa* **2** (fr sv) *baksa*
BB se **barnbördshus**
be **1** (fråga) *är ǫ min,* ex. se **fråga**; **2** (be en bön, bedja) *biða,* t.ex. 'vi bad till Gud' *baðum að Guð* **3** (d:o) *leså.* 'be om ursäkt' (fr sv) *bið um ursekt*
bearbeta **1** *biarbiet* **2** *arbiet ǫ* **3** (i sht med händerna) *mylta*
bebis *lisllislkripp* m. Jfr **nyfött** barn
bebyggd *bibyggd*
bebyggelse *bibyddjels* (mer sv *bibyggels*) f (äv m)
beck *bik* n. 'svart som beck' *swart sos bitjeð*
becka *bikå.* 'becka igen', 'becka ihop' *bikå att*
beckasin (ffa enkelbeckasin) *maussnaip* f. Se vidare FNB
beckmörker **1** *kuppmörken* n, t.ex. 'han såg inte vägen i beckmörkret' *an såg it we'n i kuppmörknę* **2** *bikmörken* n
beckmörkt **1** *kuppmörkt* **2** *bikmörkt*
beckolja *bikol* f
becksvart *swart sos bitjeð*
becktråd *biktråð* m
bedagad (fr sv) *bidagað*
bedja se **be** 2 o. 3
bedra *bidrågå*
bedragare **1** *skåjer* m **2** *lukur* m **3** (fr sv) *bidrager* m
bedrägeri *bidrägeri* n
bedrövad **1** *bidrövað* **2** *stjälin*
bedrövelse *bidrövels* f
bedrövlig *bidrövlin*
bedrövlighet *bidrövligiet* f. Jfr **sorglighet**
bedyra *bidyra*
bedårande (fr sv) *bidårend*
bedöma *bidyöma*
bedömning *bidyömningg* f
bedöva *bidyöva* (äv *bidöva*)
bedövning *bidyövningg* f
befalla **1** (fr sv) *bifalla* **2** (säga åt) *saj að*
befallning *bifallningg* f
befallningsman *bifallninggsmann* m
befara *wårå wið,* ex. se vara **rädd** att. 'vara att befara' (vara risk för) *wårå fiegli,* t.ex. 'det är att befara att jag inte får det' *eð ir fiegli ig fǫr it eð*
befatta sig med (fr sv) *bifatt sig min*
befattning *bifattningg* f
befinna sig **1** se **vistas**; **2** (fr sv) *bifinn sig*
befogat **1** *sigumlag* **2** (fr sv) *bifuogað*

[30] Alternativ stavning: *bask*

befogenhet (fr sv) *bifuogeniet* f
befria *bifria*
befrukta (fr sv) *bifrukta*
befäl (fr sv) *bifäl* n, t.ex. 'Olov tog befälet' *Ulåv tuog bifäleð*
befälhavare (fr sv) *bifälaver* m
befästning *bifestningg* f
begagnad **1** *brukað* (el. *so ir brukað*) **2** (fr sv) *bigangnað* (ovanl *bigaungnað*) **3** (gammal) *gåmål,* t.ex. 'begagnad bil' *gamtbil* m
bege sig **1** *fårå* **2** (utelämnas ofta, t.ex.) 'jag blev tvungen att bege mig iväg till doktorn' *ig wart iweg daitað dukteram.* 'långsamt bege sig av' a) *draungen åv* b) *knupå åv*; 'bege sig åstad' *tag et wegs*, se äv **ge** sig av;'när det begav sig' *mes eð bigav sig*
begiven *bidjivin.* 'begiven på sprit' a) *fyllaktun* b) *fyllun* c) *slaistjin eter fyllun* d) (intresserad av) *ent wið fyllų*; 'begiven på starka drycker' a) *fetjust i flaskun* b) *glað i flaskun*
begonia *biguonia* f
begrava **1** *bigråvå* **2** (jorda) *juorda*
begravning *bigravningg* f
begravningsbyrå *bigravninggsbyrå* f
begravningsplats *bigravninggsplass* m
begravningsprocession **1** *laikskari* m **2** *laikfy* n
begravningståg **1** *laikskari* m **2** *laikfy* n
begrepp **1** (förstånd; tankeenhet) *bigrip* n **2** (tankeenhet) *bigrepp* n. 'stå i begrepp att' a) *wårå rieðu* b) *ul til og*
begripa **1** *bigripa,* t.ex. 'det där begriper jag inte' *eð-dar bigrip it ig* **2** (fatta) *fǫ i.* 'begripa sig på' a) *kunn min* b) *av lag ǫ* c) (mer sv) *bigrip sig ǫ*; 'inte begripa bättre' *int åvå wilder lag ǫ* (äv *int åvå better lag ǫ*). Jfr **förstå**
begriplig *bigriplin*
begrunda (fr sv) *bigrunda*
begränsa *bigrensa.* 'begränsad' *bigrensað*
begynna se **börja**
begynnelse (fr sv) *bidjynnels* f. Jfr **början**
begå se **självmord**, **äktenskapsbrott**
begåvad *bigåvað.* Jfr **klyftig**, **smart**
begåvning **1** *bigåvningg* f **2** *gåva* f
begåvningsreserv *bigåvninggsriserv* m
begär *bidjär* n
begära *bidjära.* 'för mkt begärt', 'inte att begära' *int bidjärlit,* t.ex. 'det är för mkt begärt att han ska hjälpa oss' *eð ir it bidjärlit at an al jåp uoss*
begärlig **1** *gäv* **2** *aðtrå'dd,* t.ex. 'hallonen är så begärliga för maskarna' *follberę irå so aðtrå'dder að makkum*

behaglig **1** *biaglin* **2** *däl.* Se äv **skön**
behagligt adv **1** *guott* **2** *biagli.* 'behagligt mätt' *guoðstinn*; 'behagligt trött' *guoðträ'tt.* Jfr *guoðdruttjin*
behandla **1** *fårå min* **2** (t.ex. medicinskt) *biandel* **3** (ngn på visst sätt) *go að.* 'behandla illa' *fårå liuo'tt min,* ex. se **illa**. Jfr **hantera**
behandling *biandlingg* f
behandlingshem *biandlinggsiem* n
behov *biuov* n. 'i behov (av)' *nöðun (um)*, ex. se **behöva**; 'uträtta sina behov' *djär frǫ sig*
behå **1** *pappolder* m **2** (skämts) *pappfuodral* n
behåll 'i behåll' *i biold*
behålla *biolda.* 'få behålla (och ta hand om)' *niųota,* t.ex. 'jag får lov att behålla och ta hand om den där' *ig fǫr luv niųot om-dar*
behållare **1** (kärl) *ilåt* n **2** (fr sv) *biolder* m
behållning (fr sv) *biollningg* (mer älvd vore *bioldningg*) f
behändig **1** *biendun* **2** (praktisk) *snuoðun* **3** (d:o) *ǫekum* **4** (liten o. nätt) *kniųort* **5** (d:o) *biknytelin.* Jfr **smidig**
behärska **1** *biesska* [31] (åld *bjäska*) **2** *råð yvyr* **3** (förstå sig på) *kunn min.* 'behärska sig' *old sig.* Se äv **kunna**
behörig (fr sv) *biörun*
behöva **1** *byöva,* ex. se **fara** vb, [1]**lida** **2** *wårå nöðun (um),* t.ex. 'han behövde hjälp' (han var i behov av hjälp) *an war nöðun um jåpę* **3** (i frågor o. nek. satser) *djär min,* t.ex. 'vi behövde inte alla' *gardum it min ollum*
behövas **1** *byövas,* t.ex. 'han hade gjort allt som behövdes' *an add gart ollt so byövdes*, se äv **stark**; **2** (vilja till) *tuolå wið*
bekant adj **1** *bikant,* t.ex. 'bekant med ngn' *bikant min nogum* **2** (bekant med t.ex. en trakt, hemmastadd) *tjennd,* ex. se **hitta**; **3** (d:o) *kunnun.* 'väldigt (nära) bekant (med)' *liuotbikant (min)*
bekant s *bikant* (skämts *bjekant*) m, t.ex. 'jag firade julen tillsammans med bekanta' *ig fireð juolę i lag min bikantum.* 'lyckas bli nära bekant med' *kum in sig min* (el. *nest*), t.ex. 'han har lyckats bli nära bekant med dem' *an ar dugåð kum in sig min diem*
bekanta sig med *bikant sig min*
bekanting (fr sv) *bikantingg* m
bekantskap (fr sv) *bikantskap* m
beklaga (en sorg) (fr sv) *biklågå*
beklaga sig **1** *låt liuo'tt* **2** *iember sig* **3** *iembel* **4** *klågå sig* **5** *gunǫð sig* **6** (fr sv) *biklågå sig.* 'som beklagar sig' (gnällig) *iembersam*
beklagligt se **synd**
beklämmande (sorglig) *biklemmend*

[31] Alternativ stavning: *bieska*

bekomma *bikumå.* ’det bekom inte mannen ngt’ *eð bikam it kallem noð*
bekosta **1** *kuost ǫ* **2** (fr sv) *bikuosta*
bekräfta *bikrefta.* Jfr **konfirmera**
bekräftelse (fr sv) *bikreftels* f (äv m)
bekväm **1** *bikwem* **2** (lätthanterlig) *littsam* **3** (behändig, praktisk) *snuoðun* **4** (d:o) *snettelin,* ex. se **enkelt**; **5** (d:o) *andun.* ’bekvämt’ (gesvint) äv *snqrt að*
bekväma sig *bikwem sig*
bekvämlighet **1** *bikwemligiet* f, t.ex. ’alla nya bekvämligheter’ *oll ny bikwemligieter* **2** (enkelhet) *snetteligiet* f
bekymmer **1** *bitjymmer* n **2** *ųogi* m **3** *klieniet* f **4** (ngt som tynger) *tyndja* f **5** (stort bekymmer, kors) *koss* n
bekymmersam **1** *bitjymmersam* **2** (som man gruvar sig för) *gruvsam*
bekymra *bitjymmer.* ’bekymra sig för’ a) *åvå ųogån yvyr* b) (mer sv) *bitjymmer sig yvyr* c) (om person) *ugs um*
bekymrad **1** *bitjymrað* (äv *bitjymbrað*) **2** *autkumin* **3** *autstelld* **4** *autsett* **5** *illsett* **6** (ängslig) *illswaiðend.* ’bekymrad över ngt’ *bitjymrað yvyr noger*
bekämpningsmedel *bitjempninggsmjeðel* n
bekänna **1** *bitjenna* **2** *skript sig* **3** (erkänna) *tag ǫ sig*
bekännelse *bitjennels* f (äv m)
belasta *bilasta*
belastning *bilastningg* f
belopp **1** (fr sv) *bilopp* n **2** (summa pengar) *sudd* m
belysa *bilysa*
belysning *bilysningg* f
belysningsstolpe *lysstuop* m
belåten **1** *faingen* **2** *bilåtn* **3** (synbart belåten, glad och belåten) *waislin,* t.ex. ’han var så belåten med hur fint han hade fått till det i sommarstugan’ *an war so waislin ur fint an add faið til eð i såmårstugun.* ’jag är belåten’ *ig ir boð ietin og druttjin* (eg. ’jag har både ätit och druckit’)
belägen ’vara belägen’ (ligga) a) *wårå,* ex. se **ligga**, b) *ligga*
belägenhet (ofta besvärlig) *stellningg* f
belägg *bilegg* n
beläggning (hinna av snö) *rim* n, ex. se **hinna**
beläst *lesin*
beläte *bilät* n
belöna *bilöna*
belöning *bilöningg* f
bemanna (fr sv) *bimanna*
bemärkelse (fr sv) *bimerkels* f. Jfr **betydelse**
bemärkelsedag (fr sv) *bimerkelsdag* (äv *bimertjelsdag*) m
bemöta (fr sv) *bimχöta*
[1]**ben** (i kroppen) *bien* n, ex. se **skinn**. Se äv **benpipa**
[2]**ben** (ss extremitet) **1** (vanl) *fuot* m, t.ex. ’mjölkharen ska ha haft tre ben’ *barin tykks að apt triųo fuota* **2** *bien* n **3** (skank; t.ex. om bakben på älg) *skaunk* m **4** (gärna långt) *sketjil* m **5** (åld) *legg* m **6** (ben o. fötter, i sht när man ligger på rygg, skämts) *tettjkruoker* m pl. ’hålla sig på benen’ a) *standas* b) *old sig ǫ fuotum*; ’på benen’ (som kan gå uppe) a) *upǫ fuotum* b) *uppgainggel*
bena s **1** *biena* f t.ex. ’bena har man ju i håret’ *bienų ar an fel upi årę* **2** (skämts) *lausgaungg* m
bena vb (t.ex. fisk) *biena.* ’bena upp’ *bien upp*; ’bena ur’ *bien yr*; ’bena ut’ a) *bien aut* b) *bien sund*
benbit *bjebit* m
benbrott *bjebrot* n
benfri *bjefri*
bengalisk *benggalisk.* ’bengalisk eld’ *benggaljäld* m
benhård se **stenhård**
benig *bienun*
benknota *bjeknųot* f
benlindor *bjelindur* f pl
benpipa **1** *bjepip* f **2** (åld) *legg* m
benrangel *bjeraunggel* n
benröta *bjeröt* f
bensin *bensin* m
bensinbolag *bensinbuolag* n
bensindriven *bensindrivin*
bensindunk *bensindunk* m
bensinmack *bensinmakk* m
bensinmotor *bensinmotor* m
bensinmätare *bensinmęter* m
bensinpump *bensinpump* m
bensinstation *bensinstasiuon* m. Se äv **bensinmack**, **mack**
bensintank *bensintaunk* m
benskör (fr sv) *bjestjyör*
bensår *bjesår* n
benägen *ent wið.* ’vara benägen att’ äv a) *wårå lutin* b) *wila*
benämna **1** *kolla* **2** (fr sv) *binemmen*
benämning **1** *nammen* n **2** (fr sv) *binemningg* f
beordra *set til.* Jfr **anmoda**
bereda (t.ex. skinn) *birieða.* ’bereda sig på’ (fr sv) *birieð sig ǫ*
beredd **1** *rieðu* **2** *birie’dd*
beredning *birieðningg* f
beredskap *birieðskap* m. ’beredskapen’ (beredskapstiden) *birieðskapin*; ’i beredskap’ a) *et rieðs* b) (fr sv) *i birieðskap*
beredskapstiden **1** *birieðskapstiðę* f b.f.

2 *birieðskapin* m b.f.

berest **1** *waiðfyör,* t.ex. ’människor är så beresta (reser så mkt) nuförtiden’ *mennistjur irå so waiðfyörer nufetiðn* **2** (fr sv) *birjest*

berg **1** *bjärr* n, ex. se **eka** vb; **2** (högt, långsträckt) *ward* m **3** (kalt) jfr **topp**; **4** (äv berg i dagen) *sker* n, t.ex. ’björken som växer på berget torkade’ *byörtję so wekser upǫ skerį ar torkað.* ’brant berg’ *tweråbjärr* n

bergart *bjärgart* m

bergfink **1** *rwainfugel* m **2** *rwaintrost* m **3** (fr sv) *bjärgfink* (äv *bjärrfink*) m

berggrund **1** *bjärr* n **2** (fr sv) *bjärggrund* m

bergknalle *bjärrsknoll* (el. bara *knolle*) m

bergmästare *bjärgmįester* m

bergochdalbana **1** *bjärgogdalban* f **2** (nydal) *pitåbokkstjuo’ss* m

bergsbruk *bjärrsbruk* n

bergskam *egg* f

bergskedja (fr sv) *bjärgstjäj* f

bergsknalle se **bergknalle**

bergssida **1** *bjärrssaið* f **2** (brant bergssida t.ex. ned mot vattendrag) *frambjärr* n

bergssluttning **1** *laið* f **2** *bjärrslutu* (äldre grundf *-lutå*) f

bergstopp *bjärrstupp* m

bergsäker *stupsäker.* Jfr **tvärsäker**

berguv **1** *auv* m **2** *skuogsauv* m **3** (fr sv) *bjärgauv* m. Se vidare FNB

bergvägg **1** *bjärgwegg* f **2** (ned mot vattendrag) *frambjärr* n

bergvärme *bjärgwerm* (äv *bjärrwerm*) m

Berit se **Birgitta**

berlock *berlokk* m

bero (på) **1** *biruo (ǫ)* **2** *kum and (ǫ).* ’det beror på’ a) *eð kumb and ǫ* b) (mer sv) *eð biruor ǫ*

beroende adj *biruoend,* t.ex. ’vi är så beroende av elektricitet’ *irum so biruoend åv elektrisitietem*

beroende s *biruoend* n

berså **1** *berså* m **2** (nydal) *lovskål* m

berusad **1** *druttjin* **2** *full,* t.ex. ’de hade druckit sig berusade’ *dier add supið sig fullan* **3** *glað* **4** *snįeð* **5** (ovanl) *plegåð* **6** (fr sv) *birusað* **7** (med ostadig gång) *kultun* **8** (redlöst) *åvsupin.* ’berusad man’ a) *drukkenkall* (äv *druttjinkall*) m b) *fullkall* m c) *slings* m

beryktad (omtalad) **1** *autmǫlað* **2** *biryktað*

beräkna (fr sv) *birekken*

beräkning **1** *autrekkningg* f **2** (fr sv) *birekkningg* f

berätta **1** *saj åv* **2** *biretta,* t.ex. ’de hade inget nytt att berätta om’ *dier add it noð ny’tt birett um* **3** (vitt o. brett) *kåsir* **4** (yppa) *slåpå åv.* Se äv **tala** om

berättare *biretter* m

berättelse *birettels* f (äv m o. n)

beröm **1** *luvuord* n, t.ex. ’jag har fått beröm från flera’ *ig ar faið luvuordę frǫ flierum* **2** *biröm* (vanl *birömm*) n

berömma **1** *skrepp åv* **2** *biröma* (vanl *birömma*) **3** *luvuord* **4** *ruosa* **5** *prisa* **6** *luvå*

berömmande *birömlin*

beröra (känslomässigt) (fr sv) *biryöra*

berörd **1** *biryörd* **2** (tagen) *taiðn*

beröring (fr sv) *biryöringg* f

beröva (fr sv) *biröva*

besannas se **slå** in

besatt (tokig) *fegar*

bese *syn åv,* t.ex. ’de besåg staden’ *dier syneð åv staðn*

besegra **1** *winn yvyr* **2** (fr sv) *bisieger* **3** (nydal) *daindja*

besikta *bisikta*

besiktiga **1** *syn åv* **2** (i sht bil) *bisikta*

besiktning *bisiktningg* f

besiktningsman *bisiktninggskall* m

besinna **1** *taintj yvyr* **2** (fr sv) *bisinna.* ’besinna sig’ *kum ijug sig*

besittning ’komma i besittning av’ *fǫ að sig*

besk **1** *besk* **2** (från) *ietjin*

beskaffad (skapt) *skapað* (äv *skapt*)

besked **1** *bistjieð* n, t.ex. ’jag skulle vilja ha besked om ni kan komma’ *ig edd wilað fǫ bistjieð um bellið kumå* **2** *stjäl* n, t.ex. ’han fick inte ngt besked av henne’ *an fikk it noð stjäl min enner*; ’ge olika besked’ *twitålå*; ’med besked’ a) *min bistjieð* b) *min sturt bistjieð*

beskedlig **1** *bistjielin* **2** (snäll) *skamper* **3** (snäll, foglig) *siðulin*

beskedligt adv (snällt, fogligt) *siðuli,* ex. se **snällt**

beskriva *biskrieva.* ’beskrivande’ *biskrievend*

beskrivning *biskrievningg* f, ex. se **böra**

beskylla **1** *skulda* **2** *skuld ǫ* **3** (fr sv) *bistjylla.* ’bli beskylld för’ äv *werd uoldað fer*

beskåda (fr sv) *biskåða*

beskäftig **1** (som vill styra o. ställa) *bistyrun* **2** (som nyfiket vill vara med överallt) *byösun.* ’beskäftig person’ *byösa* f. Jfr **beställsam**

beslag *bislag* n, t.ex. ’beslagen håller fast lien på orvet’ *bislaę old fast ljå’nn ǫ uorvę.* ’lägga beslag på’ *slå fekt ǫ*

beslut *bislut* n

besluta **1** *bisluta* **2** (stadga) *ferårdn.* ’besluta sig för’ *bistemm sig fer*

beslutsam (fr sv) *bislutsam*

besläktad (skyld; åld.) *stjyld*

besman *bismǫl* n

besparing *bisparingg* f

besparingsskog *bisparinggsskuog* m. ’Älvdalens besparingsskog’ *Bisparindję* f b.f.

bespruta *spruta*
besprutning jfr **sprutning**
besserwisser *besserwisser* m
bestick **1** *bistikk* n **2** (oftare t.ex.) *knaiver og gaffler*
bestiga (fr sv) *bistaiga*
bestraffa se **straffa**
bestraffning *bistraffningg* f
bestyr *bistyr* n
bestyra *bistyra*
bestå **1** (bli bestående) *stå wið lag* **2** (d:o, mer sv) *bistå.* 'bestå av' a) (fr sv) *bistå åv* b) (skrivs hellre om, t.ex.) *åvå* el. *wårå gar(d) åv*
bestående (fr sv) *bistående*
beställa **1** *bistella* **2** *tingg ǫ* **3** (per telefon) *tilifuonir etter* **4** (skriftligt) *skriev etter,* ex. se **skicka** efter
beställare *bisteller* m
beställning *bistellningg* f. 'på beställning' *ǫ bistellningg*
beställsam *bistellsam* (äv *bisstellsam*)
bestämd **1** *bistemmd* **2** (viss) *wiss* **3** (om person äv) *biravin* **4** (om person) *wiss ǫ sig* **5** (t.ex. bestämd el. sträng på rösten) *dispurat.* 'säga bestämt' (framföra sin bestämda vilja) *lat ära*
bestämma *bistemma.* 'bestämma sig för' *bistemm sig fer*; 'bestämma över' *bistemm yvyr,* t.ex. 'han bestämde över alla' *an bistemmd yvyr ollum*
bestämmelse *bistemmels* f
bestämning *bistemmningg* f
bestämt adv (av allt att döma, säkert) *bistemmt*
bestört **1** *nipin* **2** *brå'tt* **3** *fetaiðn* **4** (fr sv) *bistört*
besvikelse **1** *missrekkningg* f **2** (fr sv) *biswikels* f
besviken **1** *missrekknað* **2** (fr sv) *biswitjin* (mer sv *biswiken*)
besvär **1** *biswär* n **2** (stort) *pain* n **3** (krångel) *klaut* n **4** *bismið* n. 'göra sig besvär' *biswär sig*; 'gör dig inte besvär' *djär dig i(n)t noð ųomak*; 'vara till besvär' *biswäras*
besvära **1** *biswär* (äv *biswära*) **2** (besvära ngn) *biswäras min nogum.* 'besvära sig' *biswär sig*
besvärad **1** (hindrad av) *fast* **2** (till mods) (lokalt) *fyǫselig* **3** (d:o; fr sv) *biswärað*
besvärlig **1** *biswärlin* **2** *klien* **3** *katun* (äv *katulin*) **4** *klautun* **5** *knipun* **6** (jäklig) *knevlun* **7** *lieð* **8** *mienun* **9** (tungsam) *tunggsam* **10** (ostyrig o.dyl.) *marun* **11** (dryg) *kuostal* **12** (om barn) *ųomagulin* **13** (d:o, olydig) *ųotukklin* **14** (svår att ha att göra med) *ųogå'llin.* 'besvärligt' äv a) (predikativt) *djärå* b) *painut* c) *spentut* d) *työtut* (äv *tyǫtut*) e) (t.ex. när det är mkt att göra) *bistyrut* f) (motigt) *twifollt* g) (d:o) *bukkstiert*; 'besvärlig person' a) *biswärskupp* m b) *biswärsniss* m c) *biswärsans* m d) (jäkel) *knevel* m. 'besvärlig situation', 'besvärlig belägenhet' *stellningg* f, t.ex. *ukų stellningg!* vilken besvärlig situation!; 'vara besvärlig' *biswäras.* Se äv **oregerlig**
besvärlighet **1** *biswärligiet* f **2** (besvärlig situation) *tempa* f **3** (tråkighet, obehag) *atyttj* f
besvärsskrift (besvärsskrivelse) *biswärsskrievels* f
besynnerlig *bisynnerlin,* t.ex. 'det där var besynnerligt' *eð-dar war bisynnerlit.* Jfr **underlig**, **konstig**, **egendomlig**
besättning *bisettningg* f
besök **1** *bisyök* n **2** *fremmand* n, ex. se **jobbig**. 'gå på besök' *go ǫ by*; 'komma på besök (till)' *kum ǫ by (að)*; 'vara på besök hos' *war ǫ by nest*
besöka **1** (hälsa på) *go ǫ by að* **2** *bisyötja*
besökare **1** (gäst) *bykall* m **2** (fr sv) *bisyötjer* m
besökstid *bisyökstið* f
bet **1** *biet* **2** *laik nęr.* 'gå bet' *go biet*
beta s 'efter den betan' *etter ǫ-dar bietų*
beta vb (om kreatur) **1** *jätå* **2** (fr sv) *bieta* **3** (kort gräs) *gnågå* **4** (på slagen mark) *lota,* t.ex. 'korna betade inne i (den slagna) täkten' *tjynär loteð ini tektn.* 'beta av' a) *jät åv* b) *biet åv*; 'beta (äta) löv' *lova*; 'låta beta inne i täkten' *gęt i gerdę*; 'låta beta på slagen mark' *lota*
betacka sig (fr sv) *bitokk sig*
betagen 'bli betagen (av)' *fesjǫ sig (ǫ)*
betala *bitala* (mer älvd *bitålå,* äv *bittålå*), t.ex. 'han ville inte betala henne' *an willd it bital enner*, se äv **frakt**. 'betala för' (umgälla) *pant upp fer.* 'betala igen' *bital att*; 'betala in' *bital in*; 'betala inträde (och gå in)' *bital in sig*; 'betala tillbaka' *bital att*; 'betala ut' *bital aut*
betala sig (ge förtjänst i pengar) (ovanl) *pengg sig,* t.ex. 'det betalar sig inte' (det ger inga pengar) *eð pengger it noð*
betalkort jfr **kreditkort**
betalning *bitalningg* f
betande s *bietningg* f
[1]**bete** (vid djurfångst) **1** *biete* n **2** *åt* n
[2]**bete** (för kreatur) **1** *biete* n (äldre *biet* f) **2** (på slagen mark) *lot* f (Lev.)
bete sig **1** *fårå,* ex. se **illa** **2** *far fram,* t.ex. 'hon beter sig lite oförsiktigt med det där' *ǫ far fram liteð ųofesiktut min dyö* **3** (bära sig åt) *bjärå sig að* **4** (fr sv) *biti sig.* 'hur de beter sig med djuren!' *ukų farningg min krytyrum!*
beteckna *bitekken*
beteckning *bitekkningg* f
beteende (oftast negativt) *farningg* f
betesmark **1** *biet* f, t.ex. 'inne på betesmarken' *ini bietn* **2** (vallningsstråk) *gęsla* f
Betlehem *Betleiem*
betona *bituona,* ex. se **betydelse**

betonad *bituonað*
betong *bitongg* m
betongbro *bitonggbru* f
betoning *bituoningg* f
betrakta *bitrakta*
betraktelse (fr sv) *bitraktels* f (äv m)
betrodd *bitruo'dd*
beträffa (fr sv) *bitreffa.* 'vad beträffar' a) *ärend ... að,* t.ex. 'vad beträffar mannen' *ärend kallem að* b) *wen bitreffer.* Jfr **angå**, **gälla**
beträffande (fr sv) *bitreffend.* Jfr **angående**
betsel *biesl* (äv *biessl*) n
betsla *biesla* (äv *biesl, biessla, biessel*)
bett **1** (t.ex. myggbett; skärpa) *bit* n **2** (munstycke på betsel) *bitul* (äv *bitil*) m. 'inte på bettet' a) *int að eddjin* b) *duvin*
bettla *bietel*
betuttad (mkt förtjust) *fjollun*
betyda *bityða*
betydande (viktig) *bityðend.* 'betydande mansperson' *sturkall* m
betydelse **1** *bityðels* f (äv m o. n) **2** (innebörd) *mieningg* f, t.ex. 'det gäller att betona orden rätt; annars blir det fel betydelse' *eð djäller tä bituon uordę riktut; ellest blir eð tuokug mieningg*
betydelsefull (fr sv) *bityðelsfull*
betydelselös (fr sv) *bityðelslos*
betyg *bityg* n
betäcka (skrivs om, t.ex.) 'vi ska låta betäcka kon' (vi ska till tjuren med kon) *ulum daitað uksam min tjyrę*
betänka *taintj ǫ*
betänketid (fr sv) *bitenketið* f
betänklighet (fr sv) *bitainkligiet* f
beundra *biunder.* Se äv **se** upp till
beundran (fr sv) *biundran* f
beundransvärd (fr sv) *biundranswerd*
beundrare **1** *biundrer* m **2** (kavaljer, skämts) *wainggsläper* m
bevaka *biwåkå* (mer sv *biwaka*)
bevakning *biwakningg* f
bevakningsområde *biwakninggsumråð* n
bevandrad *biwandrað*
bevara *biwårå,* t.ex. 'låt oss bevara språket i Älvdalen!' *ulum biwårå språtjeð i Övdalim!.* 'bevare mig väl!'(ung.) a) *Guð jåp uoss!* (äv bara *puos!*) b) *Guð jåp sig!* (äv *Guð jåp mig!*) c) *gubbiniran*; 'Gud bevare mig (för)' *Guð biwar mig (fer)*
bevars *biwass*
bevis (fr sv) *biwis* n
bevisa (fr sv) *biwisa*
bevänt **1** *warut* **2** (fr sv) *biwent.* 'inte vara ngt bevänt med' a) *int wårå stjäl að* (el. *stjäl min*) b) *int wårå noð min*
beväpnad *biwäpnað*
beväring *biwäringg* m
bi *bia* f (äv, trol. yngre, *bi* n), ex. se **svärma**, **humla**
bibehållas *stå við lag*
bibel *bibel* (äv *bibbel*) f (äv m)
bibelord *bibeluord* n
bibelspråk *bibelspråk* n
bibelställe *bibelstell* n
bibeltext *bibeltekst* f
bibelöversättning *bibelyvyrsettningg* f
bibliotek *bibliutiek* n
biblisk **1** *biblisk* **2** *bibelaktun*
bidra *bidrågå,* t.ex. 'han fick bidra med namnet' *an fikk bidrågå min namnę.* Se äv **bidrag**
bidrag *bidrag* n. 'ge (lämna) ett bidrag' *legg til*
biff *biff* m
bifoga (fr sv) *bifuog*
bigård *onunggsgard* m
bikini *bikini* m
biklang *biklaungg* m
bikta sig **1** *skript sig* **2** (mer sv) *bikt sig*
bikupa *bikup* f
bil *bil* m, ex. se **bucklig**, **intresserad**. 'köra bil' *åk bil*; 'mkt bilar' *bilut*; 'stor mängd bilar' *bilstakk* m; 'åka bil' a) *bila* b) *fårå i bil* c) *fårå i bilem* d) *stjuo'ss min bilem*
bila s **1** *flemöks* f **2** *bila* f **3** *bilöks* f
[1]**bila** vb (åka bil) *bila,* t.ex. 'vi bilade norrut' *bileðum nordyvyr.* 'bila iväg' *bil åv*
[2]**bila** vb (planhugga) **1** *flema* **2** *bila.* 'bila av' *flaindj åv*
bilaga *bilagu* (äldre grundf *bilågå*) f
bilavgaser (skämts) *bilfis* n
bilbesiktning *bilbisiktningg* f
bilbyte *bilbyt* n
bild **1** (t.ex. illustration) *mǫlaðkall* m **2** *bild* m, ex. se **dal**, **komplettera**
bilda (fr sv) *bilda.* Se äv **anordna**, **skapa**
bildad **1** (skapad, gjord) *tilgar* (yngre *tilgard*) **2** (skolad, beläst) *bildað*
bildberättelse *bildbirettels* f
bilderbok (fr sv) *bilderbuok* f
bildrulle (vårdslös bilförare) (fr sv) *bildrull* m
bildskärm *bildstjärm* m
bildspel *bildspil* n
bildörr *bildörer* f pl
bilflak *bilflatji* m
bilfärd *bilferd* f
bilhandlare *bilandler* m
bilist *bilist* m
biljardboll *biljardboll* m
biljett *biljett* (äv *bilett*) m

bilkarta *bilkart* f, t.ex. ’jag har letat på bilkartan’ *ig ar lie’tt ǫ bilkartun*
bilkörning *bilakningg* f
bill *beld* m
billass *billass* n
billig *billin*
billigt adv *billi,* t.ex. ’det låter för billigt’ *eð låt fer billi*
bilmekaniker *bilmjekaniker* m
bilmärke *bilmertj* n
bilnyckel *bilnytjyl* m
bilolycka *bilǫlukk* f
bilreparatör *bilriparatör* m
bilresa *bilrjes* f
bilruta *bilrut* f
bilsjuk **1** *bilklien* **2** *bilsiuok*
bilsjuka *bilsiuok* f
bilskjuts *bilstjuo’ss* m
bilskola *bilskaul* m
bilspår *bilspuor* n
bilstereo jfr **musikmaskin**
bilsäte *bilsät* n
biltak *biltak* n
biltelefon *biltilifuon* m
biltur *biltur* m
bilverkstad *bilwerkstað* m
bilväg *bilweg* m
bilåkning *bilåkningg* f
binda s **1** *binda* f **2** (bandage) *bindel* m, ex. se **bandage**
binda vb *binda,* t.ex. ’de band lövkärvar till fåren’ *dier bott lovtjärvą að takkum.* ’binda fast’ *bind fast*; ’binda för’ *bind för*; ’binda ihop’ *bind ijuop*; ’binda om’ *bind um,* t.ex. ’sköterskan binder om tån’ *stjyöteską bitt um tonę*; ’binda runt’ *bind umringg*; ’binda upp’ *bind upp*; ’binda åt’ *bind að*
bindel *bindel* m, t.ex. ’han hade en bindel för ögonen’ *an add ien bindel fer ogum*
bindestreck (fr sv) *bindestrik* (mer älvd vore *bindstrik*) n
bindning se **bindsle**
bindsle **1** (tjuder) *työðer* n **2** *bindsle* n **3** (enklare skidbindning) *mella* f **4** (d:o) *ola* f **5** (enkel boja kring hästs framben) *eldur* f pl
bindstång (ovanpå (hö)lass) **1** *byndstukk* (äv *bindstukk*) m **2** *byndstaungg* (äv *bindstaungg*) f
bingo *binggo* n (äv m)
bingolott *binggolott* m
bingopromenad *binggopromenað* m
Bingsjöstämman *Bingsjustemmą* f b.f.
binnikemask *binikmakk* (äv *benikmakk, bienikmakk*) m
bio *bio* (äv *biu*) m. ’gå på bio’ *go ǫ bio*
biograf *biugraf* m, t.ex. ’filmen visas på biografen’ *filmin waises ǫ biugrafem*
biografi *biugrafi* m
biolog *biulog* (äv *biulåg, bioluog*) m
biologi *biulogi* (vanl *biologi*) m
biotop *biutop* m
biplan *twåwåninggsplan* n
Birgitta (Berit, Brita) *Berit* f
biskop *biskupp* (skämts *pisskupp*) m
bisol **1** *djällsuol* f **2** *työlåstungen* m. Se äv **vädersol**
bister **1** *faul* **2** *bister,* t.ex. ’när vi kom (upp) till Särna kändes det bistert’ *mes kamum upi Sjär’n kenntes eð aut bistert*
bistånd (fr sv) *bistond* n. Jfr **hjälp**, **stöd**
biståndshandläggare *bistondsandlegger* m
bisvärm *biswerm* m
bit **1** *bit* m **2** (t.ex. tyg som blivit över vid tillskärning el. -klippning) *åvstjyrd* f. ’dricka på bit’ *drikk ǫ bit*; ’liten bit’ (t.ex. av bröd) *skavu* (äldre grundf *skåvå*) f. Se äv **matbit**
bita *baita,* t.ex. ’det såg ut som om ngn hade bitit honom’ *eð såg aut sos non edd að bitið an.* ’bita ihjäl’ *bait ijel*; ’bita ihop’ *bait ijuop*; ’bita på’ (ha verkan på) *båt ǫ*; ’bita sig fast’ *bait fast sig* (äv *bait sig fast*), t.ex. ’lagårdslukten bet sig fast i kläderna’ *fjǫsluptę biet fast sig i klautum*
bitande ’bitande kall’ (ung.) *brennkold*; ’bitande kyla’ (ung.) *brenntjyöld* f
bitas *baitas*
biten *bitin*
bitryck (fr sv) *bitrykk* n
biträde *biträð* n
bitsocker *bitsokker* n
bitter *bitter.* ’bitter person’ a) *bitterknjepa* f b) *bitterplita* f
bitterhet (galla) *golle* m
bittida ’både bittida och sent’ *boð sient og bitaið*
bitvis *bitwis*
biverkning *biwerkningg* f
bivråk (fr sv) *birwåk* m
bjuda **1** *biuoða* **2** *bistå* **3** *traktir.* ’bjuda emot’ *go mųota*; ’bjuda igen’ *biuoð att*; ’bjuda in’ a) *biuoða* b) *biuoð in* c) (ett sällskap) *biuoð ijuop*; ’bjuda ngn på ngt’ a) *biuoð nogum ǫ noð* b) (erbjuda ngn ngt) *biuoð nogum noð*; ’bjuda till’ *biuoð til*; ’bjuda upp’ (till dans) *biuoð upp*; ’bjuda ut’ *biuoð aut*. Se äv **bjuden**
bjudas *biuoðas,* t.ex. ’när det bjuds’ *dar eð biuoðs*
bjuden *buoðin,* t.ex. ’vi är bjudna dit’ *irum buoðner dait*; ’bli bjuden på (att äta)’ äv *djästa,* t.ex. ’vad blev ni bjudna på?’ *wen finggið djästa?*

bjudning *biuoðningg* f
Bjursås *Bjus.* Se ONB
bjäbba vb **1** *iemå* **2** (småskälla) *tjäver*
bjäfs **1** *krusifjäks* n **2** *bjäll* n. Jfr **grannlåt**
bjälke *bjälke* m. Jfr **golvbjälke**, **takbjälke**
bjällerkrans *stjällkrans* m
bjällra **1** *skolder* f **2** *pinggel* f **3** *stjälla* f
bjärt *bjärt*
bjässe **1** (t.ex. stor man) *bjässe* m **2** (d:o) *kallrauk* m **3** (t.ex. stor fisk el. fågel) *griek* m
björk *byörk* f, t.ex. 'björkarna savar' *byörkär lopa*. Ex. se äv **skölja** ur. '(gjord) av björk' *(gar) åv byörtjin*; 'lång, smal björk' *swigåbyörk* f
björkkvist *byörkkwist* m
björklöv *byörklov* n
björknäver *byörknęver* n
björkris **1** *byörkrais* n, t.ex. 'de gjorde dem (visparna) av björkris' *dier djärd diem åv byörkraisę* **2** (hängande) *limurais* n
björkruska **1** *byörkraisk* f **2** (mer sv) *byörkrusk* f
björksav **1** *bertja* f **2** *byörksyöt* f **3** *byörksaft* (äv *-sapt*) f (äv n)
björkskog *byörkskuog* m. Se äv **lövskog**
björksly **1** *byörkrais* n **2** *smǫbyörker* f pl
björkticka **1** *byörksopp* m **2** *nǫlsopp* m. Se vidare VNB
björktrast **1** *drittrost* m **2** *dritskatu* (äldre grundf *-skåtå*) f **3** *skalaustrost* m **4** (trol. fr sv) *sniųoskatu* (äldre grundf *-skåtå*) f. Se FNB
björkträ **1** *byörkwið* m **2** (björkvedträ) *byörktrai* n **3** (d:o) *byörkwiðåtrai* n. Se äv **björk**
björkved *byörkwið* m. 'lass (med) björkved' *byörkwiðålass* n
björkvidja *byörkwi* f
björn *byönn* m, ex. se **myrstack**, **vittring**. 'gott om björn' (björnrikt) *byönnut.* Se äv **björnbindsle**, **Nalle**
björna (med björnbindsle) *byönna.* 'björna ihop' a) *byönn ijuop* b) (spänna åt med björnbindsle) *byönn að*
björnbindsle (björn) **1** *byönn* m **2** *timberbyönn* m
björnhona **1** *byönnkelingg* f **2** (mer sv) *byönnuon* f
björnide *byönnåyv* n
björnjakt *byönnjakt* f
björnjägare *byönnjäger* m
björnkött *byönntjyöt* n
björnmossa *byönnmuosi* m. Se äv **sporkapsel**. Se vidare VNB
björnram se **ram**
björnskinn *byönnstjinn* n
björnskinnspäls *byönnpels* m
björnspillning *byönndrit* n. 'spillning el. annat spår efter björn' *byönnwister* f pl
björnspår **1** *byönnferd* f, oftast pl *byönnferder,* t.ex. 'jag har sett björnspåren som den hade gjort i snön' *ig ar si'tt byönnferdär so an add gart i sniųo'mm* **2** (mer sv) *byönnspuor* n. Jfr **björnspillning**
björntråd *byönntråð* m
björnunge *byönnungg* m, t.ex. 'björnungen vaknade när jag råkade kliva på idet' *byönnundjin wakkneð mes ig itteð ǫ klaiv upǫ åyvę*
[1]**black** se **pank**
[2]**black** (blek) **1** *blokk* **2** (lokalt) *kom*
blad *blað* n. 'vända blad' *bleða*
bladguld *blaðguld* n
bladlus *blaðlaus* f
bladmage **1** *lesukupp* m **2** (skämts) *salmbuok* f
bladnerv *blaðnerv* f
blaffa *klessa* f
bland **1** *auti,* t.ex. '(ute) bland folk' *auti fuotję* **2** *i lag min.* 'bland (allt) annat' *auti oll eller*
blanda **1** *blanda* **2** (t.ex. kortlek) *sumbel* **3** (i regel med negativ klang) *sulla.* 'blanda bort' *bland brott*; 'blanda i' a) *bland i* b) (ned i ngt) *bland auti*; 'blanda ihop' a) *bland ijuop* b) *sull ijuop* c) *mylt ijuop*; 'blanda in' *bland in*; 'blanda sig i' *bland sig i*; 'blanda till' a) *bland til* b) *sull til* c) (en deg) *stäpa*; 'blanda upp' *bland upp*; 'blanda ut' *bland aut*
blandad *blandað.* 'blandad frukt' *blandaðfrukt* f
blandas in *sleð i*
blandning **1** *bland* n **2** (mer sv) *blandningg* f, ex. se **vitkål** **3** (blandande) *blanderi* n
blandspråk *blandspråk* n
blandsäd *bland* n
blank *blaunk,* t.ex. 'bordet blev spegelblankt' (ordagrant: 'så det speglar sig') *buordeð wart so blaunkt so eð spailer sig*
blanka *blaunka.* 'blanka upp' *blaunk upp*
blankett *blankett* m
blask **1** (t.ex. tunn soppa) *skwatter* n **2** *watuskwambel* (el. bara *skwambel*) n **3** (dryck av dålig kvalitet) *pjaunk* m
blast 'kålrotsblast' *ruotkǫl* m; 'morotsblast' *mųoruotkǫl* m; 'potatisblast' *pärrais* n
blazer *ainggelsk rukk* m
bleck *blik* n
bleckplåt *blikplåt* m
blek *bliek,* t.ex. 'pojken var blek om nosen' *påytjin war bliek um neveð*
bleka *blietja*
blekare *blietjer* m
bleking *bliekingg* m
Blekinge *Bliekingg* (vanl *Bliekingge*)

blekna **1** (bli blek) *blieken* **2** (förlora färgen) *blikken*
blemma **1** *blaima* f **2** (blåsa) *blaðer* f. Jfr **finne**
bli **1** *werda,* t.ex. ’de hade blivit utan mat’ *dier add uorteð autǫ jätå* **2** *bli*, t.ex. ’det är underligt så ofärdiga vi blir’ *eð ir underlit ur ųoferduger blium*. ’bli av’ a) (komma till stånd) *werd åv* b) (d:o) *bjär til* c) (ta vägen) *werd åv* d) (mer sv) *bli åv*; ’bli av med’ (bli kvitt; förlora) a) *werd åv min,* ex. se **dagrum** b) *bli åv min*; ’bli bra’ se **tillfriskna**; ’bli bättre’ (t.ex. väder) *better ǫ sig*; se vidare **läkas**; ’bli efter’ *werd etter*; ’bli kvar’ a) (inte komma med) *werd etter* b) (stanna) *werd warend(es),* t.ex. ’jag måste nog bli kvar på övervåningen’ *ig fǫr naug luv werd warend uppǫ* c) *leggas för* d) (bli över) *werd yvyrað*; ’bli till’ a) *werd til* b) (födas) *kum til*; ’bli varse’ *werd iwari*; ’bli över’ *werd yvyrað*; ’det blir att’ (man får lov att) *eð werd tä*
blick *blikk* m. ’fästa blicken’ *fest blittjin*; ’kasta en blick’ *kuogå stað*. Se äv **fixera**
blicka ’blicka tillbaka’ *sjǫ attryvyr*. Se vidare **se**
blickpunkt (fr sv) *blikkpunkt* m. ’i blickpunkten’ *i blikkpunktem*
blickstilla *drupåkwer*
blid (mild) (i talesätt) *blaið,* ex. se **april**
blidka *blaiðga*
blidväder *guoðweðer* n
blind *blind,* t.ex. ’den blinda kunde känna knapparna på telefonen’ *blindą dugd kenn knappą ǫ tilifuonem*. ’(när) en blind leder en blind’ (när ngt går på tok p.g.a. okunskap) (ung.) *(dar) pitri raið* (el. *åk*) *og aip styrer*
blindbroms **1** *ketilog* n, ex. se **regnbroms** **2** *trikantflugu* (äldre grundf *-flugå*) f
blindtarm *blindtarm* m
blindtarmsinflammation *blindtarmsinflammasiuon* m
blindtarmsoperation *blindtarmsuperasiuon* m
blinka **1** *blakka,* t.ex. ’innan man hinner blinka’ *innǫ an wið blakka*. **2** *blinka*. ’blinka (med ögonen)’ *blakk ogum*
blinker **1** (nydal) *blakker* m **2** (d:o) *blakklys* n
blivande (fr sv) *blivend*
blixt **1** *blikst* m **2** *lysa* f. ’blixten slog ned’ *eð uok ǫ*; ’(snabbt) som blixten’ *sos lysą*
blixthalka *kuppkelinggfyör* n
blixtlås *blikstlǫs* n. Se äv **dragkedja**
blixtra **1** (allm) *blikster* **2** (äldre) *stjinå* **3** (om blixten) *ljungga* **4** (d:o) *åster* **5** (d:o, ovanl) *lysa*. ’blixtra till’ *stjinå til*
blixtrande ’blixtrande arg’ (ung.) *dimbend jälåk*
blixtsnabbt (som en blixt, som blixten) *sos lysą*
block (t.ex. stenblock el. skrivblock) *blokk* n
blockad s *blokkað* m
blockera *blokkir*
blockmark *stjeurd* (el. bara *urd*) f
blod *bluoð* n (äv m), t.ex. ’blodet kan inte rinna som det borde’ *bluoð dug it lop sos eð edd ulað*. ’gråta blod’ *gråt bluoðę*
bloda ned *bluoð nið*
blodbrist *bluoðbrist* f
blodbröd *bluoðbröð* n
bloddroppe se **blodsdroppe**
blodfläck *bluoðflekk* m
blodflöde **1** *bluoðflyöð* n **2** (onaturligt starkt) *bluoðgaungg* m
blodfull *bluoðfull*
blodförgiftning *bluoðfedjiptningg* f
blodförtunnande *bluoðfetunnend*
blodig *bluoðun*
blodigel *bluoðigel* m (äv f)
blodkärl (fr sv) *bluoðtjärl* n
blodomlopp *bluoðumlop* n
blodpalt *bluoðpalt* m
blodplätt (blodpannkaka) **1** *bluoðpannkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f **2** *bluoðplett* m
blodpropp *bluoðpropp* m
blodprov *bluoðpruov* n
blodpudding *bluoðpuddingg* m
blodriska (fr sv) *bluoðrisk* f
blodrot *dritruot* f
blodsdroppe *bluoðsdrupi* (äv *bluoðdrupi*) m
blodspengar *bluoðspeningger* m pl
blodsprängd *bluoðläpin*
blodspår *bluoðspuor* n
blodsugare *bluoðsauger* m
blodtryck *bluoðtrykk* n, t.ex. ’hans blodtryck var för högt’ *bluoðtryttjeð oss war fer ogt*
blodtrycksfall (fr sv) *bluoðtrykksfall* n
blodtrycksmedicin *bluoðtrykksmiðisin* m
blodtrycksmätare *bluoðtrykksmęter* m
blodvärde *bluoðwerd* (äv *-wärd*) n
blodåder *bluoðåðer* f
blogg *blogg* m
blombukett **1** *bljommtjipp* f **2** (mer sv) *bljommbukett* m
blomfluga *starrdjietingg* m
blomfrö *bljommfrie* n
blomknopp *bljommknupp* m
blomkruka (variationen delvis lokal) **1** *wekstkräld* n **2** *wekstburk* (äv *wekstbutt*) m **3** *wekstkruk* f **4** *bljommbutt* m **5** *bljommkräld* n **6** (fr sv, vanl, med lokala var.) *bljommkruk* f
blomkål *bljommkǫl* m
blomma s **1** *bljomme* m (yngre *bljomma* f), ex. se **klättra** iväg; **2** (i sht i vissa blomnamn) *tuppa* f
blomma vb **1** *bljomma,* ex. se **stenmur**; **2** (om lövträd med hängen) *brumå*. ’blomma om’ *bljomm um*; ’blomma över’ a) *bljomm frǫ*

sig b) *bljomm yvyr* c) *bljomm aut* d) *bljomm et endes* e) *dä åv*
blommig *bljommun*
blomning *bljommningg* f
blomster (fr sv) *bljomster* n
blomsteraffär **1** *bljommafär* f **2** *bljommbuð* f
blomsterfond *bljomsterfond* m, ex. se **revidera**
blomsterkrans *bljommkrans* m
blomsterprakt *bljommprakt* f
blomsterrabatt **1** *bljommsaingg* f **2** *bljommland* n
blomsteräng *bljommlind* f
blomstjälk *bljommstiuok* m
blomstra *bljomster,* t.ex. 'han lever och blomstrar' *an liv og bljomstrer*
blomställning *tjippa* f
blomvas *bljommwas* m
blond **1** *liuosårun* **2** *liuos*
bloss **1** (fackla) *stikkliuos* n **2** (d:o, fr sv) *bloss* n **3** (på rökverk) *demba* f **4** (brinnande spån av tjärved för belysning) *lysstikk* f. 'ta sig ett bloss' a) *put stað* b) *demb liteð*
blossa *fluså.* 'blossa upp' a) *fluså til* b) *fluså*
blott 'om blott' *bara.* Se vidare **bara**
blues *blus* m
blunda **1** (hålla ögonen stängda) *blunda,* t.ex. 'du får blunda för konstigheterna' *du fǫr blund fer kunstugietum* **2** (stänga ögonen) *blund att*
blus **1** *blus* m, ex. se **märka**; **2** (i älvdalsdräkten) *yvyrdiel* m
bly *bly* n
Blyberg *Blibjärr,* ex. se **fin**. 'till Blyberg' *et Blibjärrs*
Blybergsbor **1** *Blibjärskaller* m pl **2** *Blibjärser* m pl **3** *Blibjärsfuok* n **4** (skämts, ovanl) *stinggskaller* m pl
Blybergsflicka (äv ogift kvinna) *Blibjärskull* f
Blybergskarl *Blibjärskall* m
Blybergskvinna (gift) *Blibjärskelingg* f
Blybergsmål *Blibjärsmǫl* n
Blybergspojke *Blibjärspåyk* m
blybit *blybit* m
blyerts *blyas* n
blyertspenna **1** *blyas* n **2** *blyaspenn* f, t.ex. 'blyertspennorna var inte vässade' *blyaspennur war int wessaðer*
blyg *bliuog.* 'blyg för (ngn)' *bliuog (non),* t.ex. 'han är blyg för flickor' *an ir bliuog kullur*; 'vara blyg för' se äv **blygas** för
blygas för *sjǫ'ss fer*
blygdläpp **1** *fittlepp* m **2** (inre blygdläppar) *innerstjinn* n
blyghet *bliuogiet* f
blygsam (fr sv) *bliuogsam.* Jfr **ödmjuk**
blyhagel (ss ammunition) *byssagel* n
blåhake (fr sv) *blåatji* m
blykula *blykaul* f
blysänke **1** *blysaintj* n **2** (vard.) *bly* n
blytung *blytungg*
blå *blå* (äldre grundf *blår*). Jfr **molnfri**
blåblus *blåblus* m
blåbyxor **1** *blåbruok* f sg **2** (lokalt) *blåbrakka* f sg
blåbär **1** *blåber* n **2** (svart) *byönnber* n
blåbärsgröt *blåbersgröt* m
blåbärskräm *blåberskrem* m
blåbärsplockning **1** *blåbersiemtningg* f **2** *blåbersplukkningg* f **3** (blåbärsplockande) *blåbersplukkan* n
blåbärsris **1** *blåberslingg* n **2** (yngre) *blåbersrais* n
blåbärssaft *blåberssaft* (äv *blåberssapt*) n (äv f), t.ex. 'sur blåbärssaft botade vi diarré med' *saurt blåberssaft buoteðum wið dritsiuokų min*
blåbärssoppa *blåberssupp* f
blåbärsställe *blåbersstell* n
blåbärssylt *blåberssylt* n (äv f, vanl m)
blåfrusen *blåfrusin*
blågul *blåguol*
blåklint *rugbljomm* m
blåklocka **1** (äv ängsklocka) *saluklukk* f **2** (d:o, yngre) *blåklukk* f, ex. se **hop**; **3** (liten blåklocka) *finggerbuoru* (äldre grundf *-buorå*) f
Blåkulla *Blåkulla* (äv *Blåkull*)
blåljus (utryckningsfordon) **1** *blålys* n **2** *blåliuos* n
blåmes **1** *blåmjesað* m **2** *blåmjes* m **3** (ovanl) *student* m
blåmjölk **1** *blåmjok* f **2** (separerad mjölk) *siparirаðmjok* f
blåmusseron (fr sv) *blåmusseruon* m
blåmärke *blåmertj* n, t.ex. 'jag hade ett stort blåmärke i nacken' *ig add iet sturt blåmertj i nakkam*. Se äv **blåtira**
blåna *blǫ'n*
blånagel *blånagel* m
blåneka **1** *blånaik* **2** *bark og naika*
blånor **1** *tuo* n **2** *blonur* (äv *blånur*) f pl
blåpenna *blåpenn* f
blårandig *blårandun*
blåröd *blåroð*
blåsa s **1** *blåsa* f **2** (blemma) *blaima* f **3** (d:o) *blaðer* f (Lev.). 'bildas blåsor' *blås upp*
blåsa vb **1** *blåsa,* ex. se **bågna**; **2** (om kall vind) *strikå* **3** (blåsa lite) *pusta.* 'blåsa av' a) *blås åv* b) (blåsa ned från) *blås yr,* t.ex. 'löven hade blåst av björkarna' *lovę add bläseð yr byörkum*; 'blåsa bort' a) *blås brott* b) *blås undǫ,* t.ex. 'gruset har blåst bort' *gruseð ar bläseð undǫ*; 'blåsa hårt' *sturblås*; 'blåsa mkt hårt' a) *liuotblås* b) *illblås*; 'blåsa i' (spela på ngt) *blås i*

(noð), ex. se **horn**; ’blåsa i gång’ *blås i gaungg,* t.ex. ’de blåste i gång elden på morgonen’ *dier blis i gaungg jäldn på måron*; ’blåsa iväg’ *blås iweg*; ’blåsa igen’ *blås att*; ’blåsa kallt’ *blås koldu* b) *strikå,* t.ex. ’nordanvinden blåser kallt runt knutarna’ *nordǫweðreð strikär ringgum knautär* (äldre: *knautą*); ’blåsa motvind’ *blås mụota*; ’blåsa ned’ *blås nið*; ’blåsa på’ *pust ǫ*; ’blåsa sönder’ *blås sund*; ’blåsa undan’ *blås undǫ*; ’blåsa upp sig’ *spenn upp sig*; ’blåsa ur’ *blås yr*; ’blåsa ut’ (t.ex. ljus) *blås yr*; ’det blåser för regn’ a) *eð blås åv skaurn* b) *eð blås eter skaurn*

blåsbälg **1** *pust* m **2** *weðerkupp* m **3** (i smedja) *smiðpust* m **4** (för eld inomhus; lokalt) *pustbelg* m **5** (d:o, nydal) *brasupust* m

[1]**blåsig** (om väder) *blåsun,* t.ex. ’det är så blåsigt väder’ *eð ir so blåsut noð weðer*

[2]**blåsig** (med blåsor) *blåsun*

blåsippa (fr sv) *blåsipp* f

blåskatarr (fr sv) *blåskatarr* m

blåslagen *blåslaiðn*

blåslampa *blåslamp* f

blåsning *blåsningg* f

blåsorkester *blåsorkester* m

blåsstarr **1** *lappskuoduos* n **2** *skuoduosgras* n

blåssten (sten i urinblåsan) *stịepassiuon* m

blåst *bläst* m

blåsuga *tuobaksrull* m

blåsvart *blåswart*

blåsväder *blåsweðer* n, t.ex. ’snön yr (driver) i blåsvädret’ *sniụo’nn draiv i blåsweðrę*

blåtira *blåglasog* n

blåträ **1** *blåwið* m **2** *blåwirtj* (äv *blåwertj*) n

blåtåtel **1** *bunk* m **2** *bunkgras* n. Se vidare VNB

blåvit *blåwait*

blä! *ö!*

bläck *blik* n, t.ex. ’hon hade skrivit med bläck’ *ǫ add skrievt min blitjį*

bläcka s (t.ex. på träd) **1** *floga* f **2** *bliku* (äldre grundf *blikå*) f. Jfr **sår** (i trädstam)

bläcka vb **1** *blikå* **2** *floga*

bläckfisk (konstr) *blikfisk* (äv *blekkfisk*) m

bläckhorn *blikuonn* n

bläckpenna *blikpenn* f

bläddra **1** *bleðer,* t.ex. ’han satt och bläddrade bland gamla fotografier’ *an såt og bleðreð auti gamtkuortum* **2** (vända blad) *bleða.* ’bläddra förbi’ *bleðer febi*; ’bläddra igenom’ a) *bleðer gainum* b) *bleð gainum,* t.ex. ’hon bläddrade igenom boken’ *ǫ ble’dd gainum buotję*; ’bläddra upp’ (slå upp) *bleðer upp*; ’bläddra tillbaka’ *bleð atter*

bläddrande s *bleðran* n, t.ex. ’det blev lite bläddrande i papperen’ *eð wart liteð bleðran i papirum*

blända *blenda,* t.ex. ’rådjuren blev bländade’ *rådiuorę wart blendaðer.* ’blända av’ *blend åv*

bländvit *blendwait*

blänga **1** *blaindja,* t.ex. ’vad han blänger på mig!’ *ur an dug blaindj ǫ mig!* **2** *gåpa.* ’blänga till (på ngn)’ *blaindj til (að nogum).* Jfr **glo**

blänka *blaintja,* t.ex. ’jag såg någonting konstigt i lampan som blänkte’ *ig såg noð kunstut i lampun so blainkte*

bläs *blesu* (äldre grundf *bleså*) f (lokalt *bles* m)

bläsand *blesi* m

blästerugn (för myrjärnsframställning) *blästa* f

blöda *blyöða.* ’blöda ned’ se **bloda** ned; ’blöda ymnigt’ *liuotblyöð,* t.ex. ’det började blöda ymnigt’ *eð fuor liuotblyöð*

blödarsjuka **1** *blyöðsiuok* f **2** *blyöðersiuok* f

blödning **1** *blyöðningg* f **2** (onaturligt starkt blodflöde) *bluoðgaungg* m

blöja *blöja* f. Se äv **tygblöja**

blöt adj **1** *wåt,* ex. se **luta** nedför; **2** (t.ex. mark) *saur.* ’bli blöt’ (blöta ned sig) *blät upp sig*; ’blöt av svett’ *blätswettun*

blöt s ’ligga i blöt’ *ligg i blät*; ’lägga ngt i blöt’ *legg i blät noð,* t.ex. ’hon hade lagt russinen i blöt’ *ǫ add laggt i blät rusinur*

blöta s (t.ex. regnskur) *bläta* f

blöta vb *bläta.* ’blöta ned’ a) *blät nið* b) *wät nið*; ’blöta ned sig’ a) *blät sig* b) *blät upp sig* c) *wät nið sig*; ’blöta upp’ a) *blät upp* b) (t.ex. kornas klövar efter vintern) *bläta*

blötdjur (person som älskar att bada) *watumakk* m

blötlägga **1** *legg i blät* **2** (för urlakning) *watudrågå*

blötsnö *wåtsniụo* m. ’falla blötsnö’ a) *wåtsnaj* b) *saursnaj*

bo s (t.ex. fågelbo) *bu* n, t.ex. ’fåglarna bygger bo i en björk’ *fuglär djärå bu’tt i ien* (yngre *ję*) *byörk*

bo vb *byddja,* t.ex. ’det var länge sedan vi bodde där’ *eð war laindj ses byggdum dar*

boaorm *boauorm* m

bob se **rattkälke**

bobin **1** *kụota* f **2** *kụotkall* m

boccia *bottja* n (äv f)

bock **1** *bukk* m, ex. se **stånga**; **2** (kättjefull mans-person) *brundbukk* m **3** (ss skällsord t.ex. om efterhängsen friare) *begansbukk* m **4** (man som springer efter fruntimmer) *tjylla* f

bocka (sig) **1** *bukka* (äv *bukk sig*; mer sv *bokka,* äv *bokk sig*) **2** (buga) *buga* (äv *bug sig*), t.ex. ’pojken bockade (sig)’ *påytjin bugeð (sig)*

bockhorn *bukkuonn* n
bockskinn *bukkstjinn* n
bockskägg jfr **getskägg**
bockstyre *bukkstyr* n
”**bocksvenska**” (svenska med tydliga inslag av älvd) *bukkswensk* f. ’tala bocksvenska’ *bukkswensk*
bod *buð* f. ’bod för kreatursfoder’ a) *stillbuð* f b) *ųollbuð* f; ’höbod’ *öbuð* f
bofast (fr sv) *buofast* (äv *bufast*)
bofink **1** *buofink* (äv *bufink*) m **2** *wittfugel* m. Se vidare FNB
bog *buog* m
bogblad *buogreku* (äldre grundf *-rekå*) f
Boggberget *Boggbjärr*
bogsera *bogsir*
bogträ (loka) **1** *buogtrai* n **2** *buogskaið* f **3** (fr sv) *luoka* f
Bohuslän *Buouslen* (mer sv, vanl *Bouslen*)
[1]**bok** (att läsa i) *buok* f, ex. se **bok**
[2]**bok** (trädet) *buok* f
boka (fr sv) *buoka.* ’boka in’ *buok in*; ’boka in sig’ *buok in sig.* Se äv **beställa**, **tinga**
bokbindare *buokbinder* m
bokföra *buokfyör*
bokföring *buokfyöringg* f
bokhandel *buokandel* m
bokhandlare *buokandler* m
bokhylla *buokill* f
bokhållare *buokolder* m
bokkatalog *buokkatalog* m
bokklubb *buokklubb* m
boklåda *buoklåð* f
bokmal (person) **1** *lesukupp* m **2** *buokmal* m
bokmål *buokmǫl* n
bokmärke *buokmertj* n
bokning *buokningg* f
bokrygg *buokrygg* m
boksida *buoksaið* f
bokskog *buokskuog* m
bokslut *buokslut* n
boksläpp *buokslepp* n
bokstav *buokstav* m
bokstavlig *buokstavlin*
bokstavskombination *buokstavskombinasiuon* m
bokstavsordning *buokstavsårdningg* f. ’i bokstavsordning’ *eter buokstavsårdningg*
bolag *buolag* n, ex. se **äga** vb
bolagskarl (bolagsanställd, vanligen skogsarbetare) **1** *buolagskall* m **2** *buolakker* m
boll **1** *boll* m **2** (åld) *myöl* m. Se äv **lekboll**
bolla *bolla*
Bollnäs *Bollnęs*
bollplan *bollplan* f
bollträ *bolltrai* n
bolma *wella,* t.ex. ’röken bolmade’ *eð wall rätjin*
bolster (dunkudde) *daungenkupp* m
bom **1** *buom* m **2** (för dörr; slå) *lainuond* m
bomb *bomb* m
bomba *bomba.* ’bomba sönder’ *bomb sund*
bombplan *bombplan* n
bomma (missa) *buoma*
bomma för (lägga på el. skjuta för bommen (på)) *uonda*; ’bomma igen’ *buom att,* t.ex. ’han hade bommat igen kiosken’ *an add buomað att tjostjin*
bomull *buomull* f
bomullsgarn *buomullsgarn* n
bomullstråd *buomullstråð* m
bomullstuss *buomullstuss* m
bomullstyg *buomullstyg* n, ex. se **skicka** efter
bomärke **1** *mark* (äv *bumark*) n **2** (yngre, vanl) *buomertj* n
bonad *buonað* m
bondbröllop **1** *buonddjästbuoð* n **2** *buondbröllopp* n
bonddräng *buonddraingg* m
bonde *buonde* m, t.ex. ’bönderna har lagt ned’ *byöndrär åvå laggt nið*
bondekultur (fr sv) *buondekultur* m
bondepraktika **1** *buondpratikk* (el. bara *pratikk*) f **2** *sibilla* (äv *sibylla*) f
bonderi *buonderi* n
bondfolk **1** *buondfuok* n **2** *byöndrer* m pl
bondgård *buondgard* m, t.ex. ’han var dräng i en bondgård’ *an war draingg i ienum buondgard*
bondhustru *buondkelingg* f
bondkatt *buondkatt* m
bondomelett *buondomelett* m
bondpojke *buondpåyk* m
bondsmör (hemkärnat smör) *buondsmyör* n
bondånger *buondaungger* m
boningshus (oftast enfamiljs) *stugu* (äldre grundf *stugå*) f
bonnig *buondun*
bonus *buonus* m
Bonäs *Bunęs.* Se vidare ONB
boplats (gård) (ovanl) *buol* n
bord *buord* n, ex. se **under**. ’till bords’ *et buords*
bordduk *buordduk* (äv *buordsduk*) m
borde se **böra**
bordlägga *buordlegg*
bordsbön *buordsbyön* f
bordskant *buordskant* m
bordskniv *buordknaiv* m
bordslampa *buordslamp* f
bordslåda *buordslåð* f
bordssalt *smǫsolt* n

bordsskick *buordstjikk* n
bordsskiva *buordstjiv* (äv *buordsstjiv*) f
bordtennis *buordtennis* m
borg *borg* m
borgmästare *borgmįester* m
borr *buori* m
borra *buorå.* 'borra upp' *buorå upp*; 'borra ur' *buorå yr,* t.ex. 'han hade borrat ur en bit ur timret' *an add buoråð yr ien bit yr timbrę*
borrmaskin *buoråmasin* m
borrsväng **1** *swervskapt* (äv *swevskapt, swepskapt*) n **2** *buoråswaingg* m **3** *buoråskapt* n **4** *nåvårskapt* n **5** *nåvår* m
borst *buost* m
borsta **1** *buosta,* t.ex. 'vi borstade korna' *buosteðum tjynär* **2** *suopa.* 'borsta av' *suop åv*; 'borsta av sig' a) *suop åv sig* b) *buost åv sig*; 'borsta bort' *buost brott*; 'borsta ur' *buost yr*
borste *buost* m
bort **1** (vid försvinnande) *brott* **2** (därifrån) *undǫ* **3** (d:o) *dieðǫ* **4** (iväg) *dait* **5** (d:o) *åv.* 'bort (i)från' a) *daitåv* b) *brottåv*; 'bort in i' (bort genom) *dai'tter,* t.ex. 'älgen sprang bort in i skogen' *brindn kåy'tt dai'tter raisę*; 'bort längs (med)' *daitmin,* se äv **bortefter**; 'bort på' *daitǫ*; 'bort till' (iväg till) a) (t.ex. vid personer) *daitað* b) (vid platser) *daiti,* ex. se **grannby**, c) (d:o) *daitǫ,* t.ex. 'bort till ett annat ställe' *daitǫ iet eller stelle*; 'bort utefter' *daitmin,* t.ex. 'katten smög iväg bort utefter väggen' *kattn lurdes åv daitmin weddjin*; 'bort över' *daityvyr,* t.ex. 'pojken skyndade sig bort över åkern' *påytjin kringgeð sig daityvyr lotn*; 'gå bort från bordet!' *gokk dieðǫ frǫ buordę!*; 'göra bort sig' a) *djär aut sig* b) *fejump sig* c) *fetol sig* d) (mer sv) *djär brott sig* d) (säga ngt olämpligt så man förargar ngn) *fefais sig*; 'längre bort' *brotter*; 'längre bort i' *brotter*, t.ex. 'i gårdar(na) längre bort' *brotter gardum*; 'längst bort i' *daitoni.* Se äv **åstad**
borta **1** (försvunnen; bortkommen, okunnig) *brotte* **2** (ngn annanstans, ej hemma) *brotter* **3** (på ett mer el. mindre avlägset ställe) se **där** borta **4** (död) (bland flera uttr) *åvå ferið,* t.ex. 'alla som skulle veta något är borta' *oller so edd witåð noð åvå ferið,* se vidare **död**. 'borta i' a) *brotti* [32] b) *brotter,* t.ex. 'hon var långt borta i skogen' *ǫ war launggt brotter raisę* c) (där borta i) *daiti*; '(där) borta på' *daitǫ,* t.ex. 'han är borta på macken' *an ir daitǫ mattjem*; '(där) borta vid' a) *daitwið,* t.ex. 'det växer hallon borta vid källaren' *eð wekser follberę daitwið tjällern* b) *daitnest*

bortbjuden *brottbuoðin*
bortblåst *brottbläsn*
bortbyting **1** *bytingg* m **2** *brottbytingg* m
bortefter (bort utefter) **1** *dai'tter,* t.ex. 'han fortsatte bortefter vägen' *an fuortsett dai'tter weem* **2** *brotter*
borterst *daitest*
bortgift *brottdjiptað* (äv *brottdjipt*)
bortglömd **1** *åvglemmd,* t.ex. 'många ord har blivit bortglömda' *mikklų uord åvå uort åvglemmder* **2** *brottglemmd*
bortifrån *brottǫter* (äv *frǫ brottǫter*). 'bortifrån utmed' (längs, på) a) *daitǫter* b) *dieðǫter,* t.ex. 'han kommer där bortifrån på vägen nu' *an kumb dieðǫter weem nų*; 'där bortifrån' a) *daitǫter* b) *dieðǫter*
bortkommen *brottkumin.* Se äv **borta**
bortom **1** *daitǫ,* t.ex. 'han bor bortom kyrkan' *an byddjer daitǫ tjyörtjų* **2** (strax bortom) *daitonað* **3** *daitoni* **4** (ovanl) *brottonað,* t.ex. 'han bodde bortom kapellet' *an byggd brottonað kappalį* **5** (på andra sidan om) *dieðǫ* **6** (d:o) *dieðonað* **7** (ffa vid riktning) *daitum*
bortre 'i bortre delen el. änden av' *daitoni,* t.ex. 'i bortre delen av Kyrkbyn' *daitoni Tjyörtjbymm*
bortriven *brottrivin*
bortse 'bortsett från det' *laik um eð*
bortskämd **1** *brottskemmd* **2** *brottkliemað* **3** (van vid goda förhållanden) *sturuoni*
borttagen **1** *undǫtaiðn* **2** *brottaiðn*
bortåt I. adv *daitåv.* II. prep a) (bort utefter) se **bortefter** b) (vid antal) *uppter að,* t.ex. 'det var bortåt femtusen' *eð war uppter að fem tusn* c) (d:o) *daitað* d) (d:o) *dai'tter að* (d:o, nästan) *mjästa.* 'dit bortåt' *dai'ttertil*
bortöver prep **1** *daitåv* **2** (bortåt) *brotter*
Borås *Buorås.* Se vidare ONB
bosatt (fr sv) *buosett*
boskap **1** *krytyr* n pl **2** *krek* n pl **3** *fläð* n sg
boskapshjord **1** *fläð* n **2** *krytyrfläð* n **3** *krytyruop* m
boss (skräp) **1** *buos* n **2** (höboss) *ömuoð* n **3** (d:o) *taðumuoð* n. Jfr **skräp**
bossig (skräpig) *buosun*
bostad **1** *buostað* (äv *bustað*) m **2** (stundom provisorisk) *inwärn* n (äv f)
bostadsadress (fr sv) *buostaðsadress* m
bostadsbolag (fr sv) *buostaðsbuolag* n
bostadshus (fr sv) *buostaðsaus* n. Jfr **boningshus**
bostadskö *buostaðskö* m

[32] Alternativ stavning: *broti*

bosätta sig **1** (slå sig ned) *slå sig til* **2** (mer sv) *buosett sig*

[1]**bot** *buot* f, t.ex. ’man ska ta boten där man har tagit soten’ *an al tågå buotę, dar an ar taið suo’ttę* (ordspråk)

[2]**bot** se **böter**

bota **1** *buota,* t.ex. ’doktorn botade flickan’ *duktern buoteð kullun*; ’doktorn botade hostan’ *duktern buoteð ųostų* (äv *ųostun*) **2** *duktir* **3** (ovanl) *lågå*

botanik *buotanik* (vanl *botanik*) m

botanisera *buotanisira* (vanl *botanisira*)

botanisering *buotanisiringg* (vanl *botanisiringg*) f

botanist *buotanist* (vanl *botanist*) m

botemedel *lyv* f. Jfr **bot**, **medicin**

botten *buottn* m, t.ex. ’lite täte nere på botten’ (i botten) *liteð ǫlat niðǫ buottnem.* ’på nedre botten’ *niðer*

bottenfrysa **1** *tjyöva* **2** *buottntyölå*

bottenlös *buottnlos*

bottenlöshet *buottnlosa* f

bottennapp *buottnnapp* n

bottenplatta (i byggnad) *suola* f. ’gjuta bottenplatta’ *suola*

bottensats (vid brännvinsbränning) **1** *attlakur* (äv *atterlakur*) **2** *etterlakur* f pl

bottenskrap *kuppskrapu* (äldre grundf *-skråpå*) f

bottenskyla *buottnstjyl* f. ’jag fick bara bottenskyla’ *ig fikk bar tekktan buottn*

Bottenviken *Buottnwaitję* f b.f.

bottenvåning (fr sv) *buottnwåningg* f. ’på bottenvåningen’ *niðer.* Se äv **nedervåningen**

bottin *bottin* m

bottna *buottn*

bouppteckning *buupptekkningg* f

bov *buov* m, t.ex. ’det finns då bovar (skojare) överallt’ *eð finns dǫ buover yvyrollt*

box (t.ex. frysbox) *boks* m. ’utanför boxen’ *autonað boksem*

boxare *bokser* m, ex. se **hare**

boxas *boksas*

boxning *boksningg* f

boxningsmatch *boksninggsmattj* m

bra I. adj o. adv **1** *bra,* t.ex. ’han hade en bra plog, en bra potatishacka och ett bra orv’ *an add ien braan pluog, ję* (äldre: *ien*) *bra pärgravu og iet bra uorv* **2** (i nek. satser o. frågor) *warun,* t.ex. ’de ser inte så bra ut’ (de ser inget vidare ut) *dier sjǫ it aut so waruger* **3** (ganska stor) *wenest,* t.ex. ’en bra bit’ *ien wenest bit* **4** (lämplig) *fin* **5** (i spec s-hang) *äv,* se nedan **6** (förmånlig) *kläv.* ’bli bra’ se **tillfriskna**; ’gå bra’ (vara möjligt) *go til*; ’så bra att’ *welest*; ’vara bra för’, t.ex. ’jag kan inte förstå vad det skulle vara bra för’ *ig dug int bigrip að ukk eð ulld wårå.*
II. (endast adv) **1** *wel* **2** (ganska, rätt) *mjog,* t.ex. ’bra envis’ *mjog ienwis* **3** (d:o) *noð,* t.ex. ’bra länge’ *noð laindje,* ’efter bra många år’ *etter noð mikklų år* **4** (d:o) *branaug,* t.ex. ’det var bra långt från Evertsberg’ *eð war branaug launggt frǫ Äväsbjärr.* ’bra ställt’ a) *ävt* b) *int so autǫ* c) *mitjið attǫ ryddjin,* se äv **gott** ställt; ’en bra bit’ (ett ganska långt stycke) *wenest ien bit*; ’för bra’ *uvbra*; ’ha det så bra!’ a) (ung.) *stå ǫ dig!* b) *avi eð so bra!*; ’mycket bra’ *sturbra*, jfr **jättebra**; ’vara bra för’ se **nytta**

brak *brak* n. ’gå sönder med ett brak’ *bråkå sund,* ex. se **braka** sönder

braka *bråkå,* t.ex. ’när bilarna kommer brakande’ *dar bilär kumå bräkend.* ’braka ihop’ *bråkå ijuop*; ’braka loss (lös, löst)’ *bråkå los*, ex. se **ovädер**; ’braka ned’ *bråkå nið*; ’braka sönder’ *bråkå sund,* t.ex. ’stolen brakade sönder’ (gick sönder med ett brak) *stuoln bräkäð sund*; ’braka till’ *bråkå til*

brakskit *brakstjit* m

brakved *djietegg* f

brand *brand* m. Se äv **skogsbrand**

brandbevakning *brandbiwakningg* f

brandbil *brandbil* m

brandchef *brandstjäf* m

branddamm *branddamm* m

brandförsvar *brandfeswar* n

brandgata *brandgatu* (äldre grundf *-gåtå*) f

brandgul *brandguol*

brandhake *brandatji* m

brandkår *brandkår* m

brandlilja **1** *snusgubb* m **2** (lokalt) *nybuðkall* m

brandpil *brandkuov* m

brandrök *brandräk* m

brandspruta (av koppar) *kupärsprut* f

brandstation *brandstasiuon* m

brandtorn *brandtorn* n

brandvakt *brandwakt* m, t.ex. ’vi blev tvungna att gå brandvakt ända till (klockan) sex’ *wartum go brandwakt end að sjäks*

brandvarnare **1** *brandwarner* m **2** *jäldwarner* m

bransch *brans* m

brant adj *twer.* ’brant backe’ *tweråbokk* m, ex. se **gärde**; ’brant berg’ *tweråbjärr* n, jfr **bergssida**; ’brant trappa’ *tweråtrampur* f pl (äv *tweråtramp* f sg); ’brant väg’ *tweråweg* m

brant s *steða* f. Se äv **stup**

brasa *brasu* (äldre grundf *bråså*) f, ex. se **vid** prep

braskamin *brasukamin* (äv *braskamin*) m

brassa *bråså*

brasved *brasuwið* m

bravad (fr sv) *brawað* m
bravur 'med bravur' (fr sv) *min brawur* (äv *min bravur*)
braxen *braks* m
bre se **breda**
bred *brieð.* 'bred om baken' a) *brieð yvyr rovę* b) *brieð attrum rovę*; 'kvinna som gör sig bred' *bukåsturmun* f
breda (bre) *brieða.* 'breda på' *brieð ǫ*; 'breda (sig) en smörgås' *djärå (sig) ję* (äldre: *ien*) *gǫs*; 'breda ut' *brieð aut,* t.ex. 'de bredde ut dynga på våren' *dier brie'dd aut dyndjų um wårę*; se äv **sprida** ut; 'breda ut sig' *brieð aut sig*; 'breda över' a) *brieð yvyr* b) *brieð attrum* c) *brieð ǫ,* t.ex. 'hon hade en fäll att breda över sig' *ǫ add ien feld brieð ǫ sig.*
bredaxlad *erdbrieð.* Jfr **axelbred**
bredband *brieðband* n
bredbent **1** *brieðbient* **2** (åld) *brieðum.* 'stå el. gå bredbent' *brieðas*
bredbladig *brieðblaðun*
bredbrättad *brieðbrettað*
bredd *brie'dd* f. 'i bredd' *ǫ brieð*
bredda *brie'dda,* t.ex. 'de hade breddat vägen lite' *dier add brie'ddað we'n liteð*
breddgrad *brie'ddgrað* f
Bredvad **1** *Brieðwað* **2** *Brieðsbuðär* f pl b.f.
bredvid **1** *brieðwið,* t.ex. 'geten ställde sig bredvid vägen och bräkte' *djietę stelld sig brieðwið we'n og bräkte* **2** (jämte) *attrað* **3** (i bredd med) *ǫ brieð min* **4** (intill) *inwið* **5** (intill) *inað,* t.ex. 'gå och sätt dig bredvid flickan' *gokk set dig inað kullun* **6** (hos) *nest,* t.ex. 'han satte sig bredvid flickan' *an sett sig nest kullun*
brev *briev* n, t.ex. 'jag skickar med teckningen i brevet' *ig stjikker min tekknindję i brievę*
brevbärare **1** *puostkall* m **2** (kvinnlig) *puostkelingg* f **3** (fr sv) *brievbärer* m
brevkort jfr **kortbrev**
brevlåda **1** *puostlåð* f **2** *brievlåð* f
brevpapper *brievpapir* n
brevskrivning *brievskrievningg* f
brevväg *brievwåg* f
brevvän **1** *brievwenn* m **2** *brievkamrat* m
brevväxla **1** *brievweksel* **2** (skriva till varandra) *skrievas*
brevväxling *brievwekslingg* f
bricka *brikka* f
bridge *briddj* m
Brindberg *Brindbjärr.* 'till Brindberg' *et Brindbjärrs*
bringa s **1** *bringga* f, t.ex. 'älgen var fet i bringan' *brindn war fiet i bringgun* **2** (bröst) *brest* n
brink *brink* m. Jfr **nipa**
brinna **1** *brinna,* t.ex. 'det brinner i knutarna' *eð brið i knautum* **2** (i sht vid skogsbrand) *swiðå* **3** (låga) *lugå* **4** (t.ex. gödsel) *brinnas.* 'brinna inne' *brinn inne*; 'brinna ned' *brinn nið*; 'brinna upp' *brinn upp*; 'brinna ut' *brinn yr*; 'börja brinna' *fǫ i,* ex. se **slå** ned; 'låta brinna ut' *jäld yr*
brist **1** *avlosa* f **2** *brist* f. 'brist på foder' *fuoðerlosa* f; 'lida brist' *wårå avlos*
brista **1** *brussn* **2** (gå av) *brussn åv* **3** (d:o) *bråkå åv.* 'brista i gråt' *far graina*; 'brista itu' (gå av) *brussn itau*
bristfällig (fr sv) *bristfellun*
bristvara (fr sv) *bristwaru* f
brits **1** *brisk* m **2** *brittj* (vanl *brits*) m
brittsomar (fr sv) *brittsåmår* m
bro *bru* f, t.ex. 'de var oense om bron' *dier war ųosamser um brunę,* ex. se äv **hopa sig**. 'bro över myr' a) *launggbru* f b) (för boskap o. klövjehästar) *klubbru* f. Se äv **stock** 3
brobjälke (brobalk, brovase) *bruwasi* m
brobyggare *brubyddjer* m
brodd **1** *brudd* m **2** (sädesbrodd) *flatji* m **3** (sparkbrodd) se **sparksko**, **halkskydd**
broder *bruoðer* m. Se äv **bror**
brodera *brudir* (äv *brodir*). 'brodera ut' *brudir aut*
broderi *brudiringg* f
brodering *brudiringg* f
broderligt adv (fr sv) *bruoðerlit* (mer älvd vore *bruoðerli*)
brodersax *brudirsaks* f
brokig **1** (t.ex. ko) *krusun* **2** (d:o) *lappun* **3** (gräll) *blesun*
broms (såväl insekt som bromsanordning) *bryms* m, ex. se **utsatt**. 'mkt broms' (fullt med broms) *brymsut*
bromsa **1** (hålla in, hålla igen) *old att* **2** *brymsa* **3** (med fötterna vid kälk- el. sparkåkning, med stavarna vid skidåkning) *skurra* **4** (d:o, ovanl) *skära.* 'bromsa upp' *bryms upp*
bromskloss (person) *stupp* m
bromsspak *brymsspak* m
bromstrumma *brymstrumb* f
brons *brons* n
bronsmedalj (bronspeng) *bronspeningg* m
bror *bruor* m. 'i morse kom min bror' *i morgus kam bruor*; 'min bror Nisse' *Niss-bruor*; 'vara bror till' a) *wårå bruor min,* t.ex. 'han är bror till den där flickan' *an ir bruor min en-dar kullun* b) *wårå bruor að.* Se äv **broder**
brorsdotter *bruorsduotter* f
brorson *bruorsun* m
broräcke *brurettj* n

brosch *brå'ss* m (äv n)
brosk **1** *kraunggel* n **2** (fr sv, vanl) *brosk* n
brospann *bruspann* n
brosslare **1** *loskall* m **2** *brossler* m
brott **1** (t.ex. benbrott) *brot* n
2 (kriminell handling) (fr sv) *brott* n
brotta 'brotta ned' *brutå nið*; 'brotta ut' (gm brottning el. med stor ansträngning få ut) *brutå aut*
brottare *brutär* m, t.ex. 'brottarna måste väldigt ofta ta nytt tag' *brutärär fǫ luv tag umtag noð noð kringgt*
brottas **1** *brutås* **2** *nappas* **3** (på skämt) *tekås*
brottning *brutningg* f
brud *brauðe* (äv *brauð*) f, ex. se **krona**
brudfoto *brauðkuort* n
brudfrämma (brudkläderska) *brauðsetå* (el. bara *setå*) f, t.ex. 'brudfrämman skulle dansa med brudgummen' *brauðsetǫ ulld dans min brauðgummam*
brudfölje **1** *brauðfy* n **2** *brauðskari* m
brudgum *brauðgumm* m, ex. se **brudfrämma**
brudgåva *brauðgåv* f
brudkista *brauðtjist* f
brudklänning *brauðkleningg* f
brudkrona *brauðkraungen* (yngre *brauðkruon*) f
brudmarsch *brauðmars* m
brudnäbb (fr sv) *brauðnebb* m, jfr **brudtärna**
brudpar *brauðpar* n
brudpäll **1** *waigkläð* n **2** (brudhimmel) *brauðimil* m
brudsporre *brauðgron* f
brudstol *brauðstuol* m
brudtistel (brudborste) **1** *råkåbuost* m
2 (lokalt) *sukkbandstupp* f. Se vidare VNB
brudtärna *braskkull* f. 'vara brudtärna' (gå i bröllopsprocession) *braska*
[1]**bruk** (användning) *bruk* n. 'falla ur bruk', 'komma ur bruk' a) *foll brott* b) *far brott,* t.ex. 'de gamla orden kommer ur bruk' *gambeluordę fåråå brott* c) *gamblas brott*; 'vara i bruk' *wåråå i bruk,* ex. se **slogbod**
[2]**bruk** (murbruk) *bruk* n
[3]**bruk** (industrianläggning) *bruk* n
bruka **1** (ha för vana; använda; odla) *bruka,* t.ex. 'vi brukar bada bastu tillsammans' *brukum bað bastu i lag* **2** (pläga; äldre) *plegå,* ex. se **ens**
brukare *bruker* m
brukbar *brukbar.* Jfr **användbar**
bruklig *bruklin,* t.ex. 'det var brukligt att dricka kaffe vid den tiden' *eð war brukli drikk kaffi on tiðę*
bruksanvisning *bruksanwisningg* f
brumma **1** (om björn) *brumma*
2 (t.ex. bil) *frunda* **3** (motorljud äv) *murra*
4 (kraftledning) *burra*
brummare (råmande brunstig gallko) *böltjyr* f
brun *brun* (åld *braungen,* t.ex. 'den bruna märren' *braungenmärrę*)
brunn *brunn* m, t.ex. 'brunnen är grävd' *brunn ir grevin*
brunnen (av brinna) *brunn'n*
Brunnsberg **1** *Brunnsbjärr*
2 (skämts) *Työðerbygdę* f b.f. 'till Brunnsberg' a) *að Brunnsbjärr* b) *et Brunnsbjärrs*; '(upp) till Brunnsberg' (från en nedströms liggande by) a) *upi Brunnsbjärr* b) (d:o, åld) *upp Brunnsbjärr*
Brunnsbergsbor **1** *Brunnsbjärskaller* m pl
2 *Brunnsbjärgerer* m pl **3** (skämts) *työðrer* m pl
Brunnsbergskvinna (gift) *Brunnsbjärskelingg* f
Brunnsbergsmål **1** *Brunnsbjärsmǫl* n
2 *Brunnsbjärska* f **3** (skämts) *työðermǫl* n
brunnshink *brunnsbytt* f
brunnslock *brunnsluk* n
brunnssvängel **1** *brunnswåg* f **2** *windwåg* f
brunnsvatten *brunnswattn* n
brunråtta (stor) *sturrott* f
brunspräcklig *brunsprekklun*
brunst *brunda* f
brunstgrop **1** *brundgrav* f **2** *brundgruop* f
brunstig **1** *brundun* **2** *brundyörum*
3 (yngre) *brunstun* **4** *nöðun* **5** (ffa ko) *yksn*
6 (ffa get, får, gris) *snjeða* **7** (märr) *esttuokun.* 'brunstig ko' *yksntjyr* f; 'vara brunstig' *brunda,* t.ex. 'älgarna är brunstiga (har sin brunsttid) på hösten' *brindär brund um ostn*
brunsttid *brundtið* f. Se äv under **brunstig**
brunsvart *brunswart*
brus *brus* n
brusa **1** *fręsa* **2** (fr sv) *brusa.* 'brusa upp' *brus upp,* jfr **hetsa** upp sig
bruten *brutin,* t.ex. 'fotleden var bruten på flera ställen' *fuotliðn war brutin ǫ flierum stellum*
bruttolön *bruttolön* f
bry sig om **1** *bry sig um,* ex. se **ståhej** **2** *säta*
3 *wöl sig,* t.ex. 'jag brydde mig inte ens om att agna' *ig wöleð it mig makk ǫ iessn dyö* **4** *ensa*
5 *ens um,* t.ex. 'de brydde sig inte om sina gamla' *dier enst it um gamtfuotjeð sett noð.* 'inte vara ngt att bry sig om' (fästa avseende vid) a) *int wåråå stjäl að* (el. *stjäl min*); 'inte bry sig om' a) *int uonda,* ex. se **strunta**, b) *int ensa,* ex. se ovan; 'inte bry sig om (inte haka upp sig på) att' *int ens um at*; 'jag bryr mig inte' (jag struntar i det) *ig wöler it mig*; 'jag bryr mig inte om det' (jag tar inte illa vid mig av det) *ig ir it*

að dyö; 'ko som inte bryr sig om att komma hem på kvällen' *uondlostjyr* f

brygd *brygd* f, t.ex. 'de hade i kryddor i brygden' *dier add auti kryðär i brygdę*

brygga s *bryddja* f

brygga vb **1** *brugga* **2** (mer sv) *bryddja*

bryggare (t.ex. kaffebryggare) *bryddjer* m

bryggeri *bryddjeri* n

bryggkaffe *bryddjkaffi* n

[1]**bryna** (mat) *swaið ǫ*

[2]**bryna** (slipa) **1** *bråyna* **2** (samtidigt knacka till skäret på lien) *knakkbråyn.* 'bryna på' (t.ex. lie) *bråyn ǫ*

bryne *bråyne* n

brysk jfr **häftig**, **tvär**

brysselkål *brysselkǫl* m

bryta (äv om språklig brytning) *briuota.* 'bryta av' *briuot åv*, ex. se **sågblad**; 'bryta armen' *briuot åv sig ien arm*; 'bryta benet' *briuot åv sig ien fuot*; 'bryta fram' *briuot fram*; 'bryta i' *briuot auti,* se äv **krossa**; 'bryta igenom' *briuot gainum*; 'bryta isär', 'bryta itu' *briuot itau*; 'bryta nacken' *briuot åv sig nakkan*; 'bryta ned' *briuot nið*; 'bryta sig in' *briuot sig in*; 'bryta sönder' *briuot sund*; 'bryta till' *briuot til,* t.ex. 'vi bröt till ett järn' *brotum til noð ienn*; 'bryta upp' a) *briuot upp* b) (ge sig av) *drag til*; 'bryta ut' *briuot ut*; 'bryta väg' (i backsluttning) *brota*; 'brytas av' *brussn,* t.ex. 'tändstickan bröts av' *striuokstikką brussneð.* Se äv **bruten**

brytning *briuotningg* f

bråck *bråk* n

bråd *bråð*

bråddjup **1** *twerdiuop* **2** *brådiuop*

brådrasket, inte i **1** *int brådum dagum* (äv *int brådagum*) **2** *int i brårastję* (n) **3** *int i ien* (yngre *je*) *snąrast* (f)

brådska s *bråska* f, t.ex. 'det är ingen brådska med pengarna' *eð ir inggų bråsk min peninggum*

brådska vb **1** *wårå brå'tt um* **2** *bråska*

brådskande **1** *bråskut* **2** *bråskend* **3** *bråð* **4** (angeläget) *ant um,* t.ex. 'det var det som var mest brådskande' *eð war eð so war antest um*

brådstörtad *bråstörtað*

bråk **1** *kraunggel* n **2** *rumur* (äv *rumul*) n **3** (oväsen) *duonakel* n **4** (tumult) *tabras* n **5** (yngre) *bråk* n, t.ex. 'det var inte slut på bråket' *eð war it slut ǫ bråtję*

bråka **1** (härja) *grasir,* t.ex. 'men så de bråkar och står i' *men ur dier dugå grasir* **2** (d:o) *rusta* **3** (d:o) *ridjärå* (äv *ridjärås*) **4** (d:o) *rasa* **5** (d:o, leka våldsamt) *tonir* **6** (stoja) *storma* **7** (d:o) *åvås wið* (Lev.) **8** (d:o, bullra) *stoka* **9** (kivas) *tekås* **10** (d:o) *tågås* **11** (gräla, tvista) *nappas* **12** (göra hyss) *åpynas* **13** (ej hålla sig lugn) *gniðå* **14** (bråka med varandra) *tuppas* **15** *bråka.* 'bråka om ngt' a) *bråk yvyr noger* b) *bråk um noð.* Jfr **busa**, **härja**, **stoja**, **väsnas**

bråkdel *bråkdiel* m

bråkig **1** *ųobörg,* t.ex. 'det var ena bråkiga barn i den där klassen' *eð war nog ųobörg kripper i om-dar klassem* **2** (våldsam) *bokun* **3** (som väsnas) *wäsnun* **4** (d:o) *stimmun* **5** (stojig) *stormun* **6** (om stojigt barn) *ridjärun* **7** (olydig) *ųotukklin* **8** (d:o) *ųosiðulin* **9** *striðun* **10** *bråkun.* Se äv **livlig**

bråkmakare *åskapi* m (Lev.)

bråkstake **1** *bråkstatji* m **2** (bråkig pojke) *fugat* m **3** (i sht busigt barn) *kani* m **4** (stimmig person, i sht barn) *stimmkasungg* m **5** (d:o) *stimmkus* m **6** (d:o) *stormkasungg* m **7** (person som ej kan sitta stilla) *gniðbög* m **8** (d:o) *gniðbari* m. Se äv **buspojke**

brås på **1** *bråð ǫ,* t.ex. 'han bråddes på pappan' *an brå'dd ǫ faðer* **2** (vanl) *brå'ss ǫ* (äv *brå'ss eter*), t.ex. 'han brås inte på någon' *an brå'ss it ǫ inggum*

bråte **1** *wåler* m pl, ex. se **skräp**; **2** (ris o.dyl.) *broti* m. 'fullt med bråte' *wålut*

bråtig *wålun.* 'bråtig terräng' *muras* n

bråttom **1** *brå'tt um* **2** *bråskut,* t.ex. 'det är inte så bråttom med det' *eð ir it so bråskut min dyö* **3** (angeläget) *ant um* **4** (i vissa s-hang) *straið.* 'ha bråttom' a) *wårå brå'tt um,* t.ex. 'vi har inte så bråttom' *irum it so brå'tter um* b) *åvå brå'tt um*; 'ha för bråttom' (när man gör ngt, varvid resultatet blir därefter) *fårå i skepåm*; 'ha inte så bråttom!' *wari it so straið!*; 'vara bråttom' a) *wårå brå'tt um* b) *bråska*

bräcka **1** *brettja* **2** (bräcka av, överträffa) *brettj åv*

bräcklig (fr sv) *brekklun.* 'bräcklig person el. bräckligt föremål' *skriðliuos* n. Jfr **skör**

bräda *bräðe* n, t.ex. 'det var några tunna brädor' *eð war nogų tunnų bräðe*

brädbit *bräðbit* m

brädd *bradd* f. 'till brädden' *upǫ bradd*

bräddfull (fr sv) *breddfull.* Jfr **brädd**

bräde (äv spelet) *bräðe* n

brädfodra (t.ex. vägg) *sa'll ǫ*

brädgolv *bräðguov* n

brädgård *bräðgard* m

brädlapp *bräðlapp* m

brädstapel *plaunkstabb* m

brädvägg *bräðwegg* f

bräka **1** *brätja,* ex. se **bredvid**; **2** (högljutt) *wäla* **3** (d:o) *skwäla* **4** (d:o) *bäla* **5** (d:o) *rema.* 'bräka till' *brätj stað*

bränd *brennd*
bränna *brenna.* ’bränna av’ *brenn åv*; ’bränna brännvin’ *pjaunka*; ’bränna in’ a) *swaið in* b) *brenn in*; ’bränna sig’ a) *brenn sig* b) (sveda) *swaiða,* t.ex. ’han har bränt sig om truten’ *an ar swai’tt slavrų* c) (skålla sig) *skålder sig* ’bränna upp’ *brenn upp*, ex. se **skräp**; ’bränna vid’ *brenn wið*; ’lukta bränt’ (i sht om kläder) *stikken.* Se äv **spritdryck**
brännas **1** *brennas,* t.ex. ’han hade varit så varm, så det hade bränts’ *an add weð so warm, so eð add brenndas* **2** (bli bränd, i sht mat) *swinna* **3** (bli vidbränd) *brennas wið*
brännbar (snarast fr sv) *brennbar*
brännboll *brennboll* m
brännglas *brennglas* n
brännhet *brenniet*
bränning *brenningg* f
brännjärn *swiðienn* n
brännmärke (inbränt ägarmärke) *swiðmark* (äv *swiðmertj*) n
brännsår *brennsår* n
brännved *brennwið* m
brännvin **1** *brendwin* n, t.ex. ’det luktar brännvin’ *eð lupter brendwinį* **2** *starkað* n b.f. **3** (gråspråk) *ragel* n. ”knäppa brännvin” *knįep aut sig yr släktn*
brännvinsglas *brendwinsglas* n. Se äv **nubbglas**, **snapsglas**, **spetsglas**
brännässla **1** *brennessl* f **2** (äv etternässla) *ietnessl* f, ex. se **skott**. Se vidare VNB
bräsera *bräsir*
brätte **1** (på hatt el. skida) *brette* n **2** (på hatt, nydal) *styddje* n **3** (på skida) *skaiðkrepp* f
bröd **1** *bröð* (åld *broð*) n **2** (i sht i sms) *bulle* m **3** (bakat på dåligt mjöl) *asse* m **4** (bakat på sista degskrapet) *gnagass* m. ’hårt bröd’ *skarpbröð* n; ’mjukt bröd’ a) *blotbröð* n b) *blotbull* m
brödbit **1** *bröðbit* m **2** *bullbit* m **3** (liten brödbit, brödkant) *bröðskavu* (äldre grundf *-skåvå*) f
brödborste (med vilken man borstar av mjöl från gräddad tunnbrödskaka) *bröðsuop* (el. bara *suop*) m, ex. se **tagel**
brödburk **1** *bröðbutt* m **2** (lokalt) *bröðburk* m
brödfat *bröðfat* n
brödföda **1** *fuola* f **2** (fr sv) *bröðfyöð* f
brödkaka **1** *bröðkaku* (äldre grundf *bröðkåkå,* åld *broðkåkå*) f **2** (bakad på dåligt mjöl) *asskaku* (äldre grundf *-kåkå*) f
brödkant (skalk) **1** *bröðkant* m, t.ex. *limpkant* m **2** *snutt* m **3** *kętend* m **4** *kętkant* m. Se äv **brödbit**
brödkavel **1** *bakukavel* m **2** (kruskavel) *kruskavel* m
brödkorg *bröðkorg* m
brödlös *bröðlos*
brödnagg se **nagg**
brödpensel *bröðpensel* m
brödrost **1** *bröðrost* m, t.ex. ’jag blev tvungen att ställa ned effekten på brödrosten’ *ig wart stell nið effektn ǫ bröðrostem* **2** *bröðroster* m
brödskiva **1** *bröðstjiv* f **2** *bullstjiv* f
brödsmula *bröðsmuolu* (äldre grundf *-smuolå*) f
brödspade **1** *bakutykkel* f **2** *bulltykkel* f **3** *bröðtykkel* f **4** (el. bara) *tykkel* f
brödstång ’brödstänger (i taket)’ *bröðjäll* m
brödtext *bröðtekst* f
bröllop *djästbuoð* n, ex. se **supa**. ’till (på) bröllop’ *et djästbuoðs*
bröllopsdag (fr sv) *bröllopsdag* m
bröllopsgäst **1** *bröllopsdjäst* m **2** (i pl äv) *djästbuoðsfuok* n
bröllopskalas *djästbuoð* n
bröst **1** (allm) *brest* n **2** (kvinnobröst) *pappe* m **3** (d:o) *dise* m **4** (d:o, skämts) *supåkupp* m. ’högra bröstet’ *yögerbresteð* n b.f.; ’vänstra bröstet’ *wįsterbresteð* n b.f.
brösta sig **1** *bendas,* t.ex. ’han går där och bröstar sig och är högfärdig’ *an gor dar og bendes og ir stur ǫ sig* **2** *brest upp sig* **3** *briuot sig*
bröstben ’bröstbenets spets’ *mågåstjyrvel* f
bröstbom (på vävstol) *brestbuom* m
bröstcancer *brestkrept* f
bröstficka *brestfikk* f
bröstkaramell *brestkaramell* f
bröstkorg *brestkorg* m
bröstmjölk *brestmjok* f. ’(en) skvätt bröstmjölk’ *supi* m
bröstvårta **1** (allm) *brestwart* f **2** (på kvinna) *dise* m **3** (d:o) *pappe* m **4** (d:o, omskr) *måyrber* n
bröstvärn på förstubro *barfriðsbåk* m
bröt (timmerbröt) *bröt* m
B-skola *B-skaul* m
bu! *bö!*
bua *bua*
bubbelpool **1** *bubbelbaðkar* n **2** (nydal) *puolldypyl* m
bubbla s *bubbel* f
bubbla vb **1** *bubbel* **2** *puolla*
bubblig i magen *slavrun i kwiðim* el. *i mågåm*
buckla s **1** *bygel* f **2** *byla* f **3** (segerpokal) (fr sv) *bukkel* f
buckla (buckla till) vb **1** *byl til* (el. bara *byla*) **2** *skrykkel til*
bucklig **1** *byglun* **2** *bylun,* t.ex. ’bilarna blev så buckliga’ *bilär wart so byluger*
[1]**bud** **1** (budsändning m.m.) *buoð* n, t.ex. ’det var många om budet’ *eð war mikkler um buoð* **2** (budbärare) *buoðkall* m. ’bud om mat’ *matbuoð* n; ’skicka bud’ *buoðå*

[2]**bud** (budord, påbud) *buoð* (äv *buð*) n
budbärare *buoðkall* m
budkavle *buoðkavel* m
budord *buðuord* n
budskap *buoð* n
buffé *buffé* m
buffel *buffel* m, t.ex. 'de hade börjat försöka tämja buffeln' *dier add byrt ǫ biuoð til tem buffeln*
bufflig *berrun*
buga *bug sig* (el. bara *buga*)
[1]**bugg** (fel i dataprogram) (nydal) *mjebög* m
[2]**bugg** (dans) *bugg* m
bugga (dansa) *bugga*
buk **1** *kwið* m, t.ex. 'fåren sjönk ned nästan upp till buken' *takkur sokk nið mjäst upað kwiðim* **2** *kwiðkupp* m **3** *buk* m. 'som har stor buk (mage)' *kwiðun*; 'som har buken utskjutande åt ena sidan' (om ko) *saiðkwiðun*; 'vända upp buken' (om fisk) *läp waitkwiðn*
bukett **1** *tjippa* f **2** (fr sv, vanl) *bukett* m
bukgjord **1** *djyörd* f **2** *bukdjyörd* f
bukspottkörtel (konstr) *kwiðsputtjieksel* m
bukt 'få bukt med' a) *fǫ bukt min,* t.ex. 'till slut fick han bukt med stenen' *að slutę fikk an bukt min stienem* b) *båt ǫ*
buktalare (fr sv) *buktaler* m
bula **1** *byla* f **2** (på kroppen efter slag äv) *buola* f **3** (d:o) *knaul* m **4** (äv sår) *ugelbu* n **5** (i väg) *kneppa* f
bulgarisk *bulgarisk*
buljong **1** *buljongg* m **2** *suoðwattn* m
bulla upp *bull upp*
bullbit *bullbit* m
bulle *bulle* m
buller **1** *bulder* n **2** *rambel* n. 'med buller och bång' *so eð rambler eter*
bullerplank (nydal) *stuopgard* m
bullersam 'bullersam person' *rambelbas* m
bullra **1** *bulder* **2** *rambel*
bullrig 'bullrig i magen' *kravlun i kwiðim.* Se äv **bullersam**, **bubblig**
bullskiva *bullstjiv* f
bult *bult* m
bulta (på en dörr) **1** *dunå ǫ* **2** *bult ǫ.* Jfr **banka**
bulthuvud *bultskoll* m
bunke *bunk* m
bunt **1** *bunt* m, t.ex. 'vi gjorde stora buntar av det där' *djärdum stur bunt* (yngre *bunter*) *åv dyödar* **2** *bynde* n
bunta *bunta*
bur *bur* m, t.ex. 'han har suttit i buren (arresten)' *an ar setið i burem*
bura in *bur in*
burgen *peninggbörg*
burk **1** *butt* m **2** *burk* m, t.ex. 'det var bara kulor i en burk' *eð war bar kaulur i ienum burtje*
burken (en sorts kurragömmalek) *butt* m (äv *buttn* m b.f.)
burksoppa *buttsuoð* n
burköppnare **1** *buttyppner* m **2** *burkyppner* m. Se äv **konservöppnare**
burmes *burmjes* m
burra upp *flerr aut.* 'burra upp sig' *burr upp sig*
bus **1** (ofog) *ǫdygd* f **2** (fr sv) *bus* n. Se äv **busstreck**, **skälmstycke**
busa **1** *ragasa* **2** (fr sv) *busa*
busbra *busaktun*
buse *buse* m
busfrö **1** *ǫdygdsskoll* m **2** *ǫdygdskupp* m **3** *ǫgaungskwið* m **4** (fr sv) *busfrie* n
busig **1** *ǫdygdun* **2** (olydig) *ǫbörg*, ex. se **ojojoj** **3** (mer sv) *busun.* Jfr **odygdig**, **okynnig**
buske *buoske* m
buskis *buoskis* m
busksax *buosksaks* f
buskskvätta (förslag) *buoskknekt* f
busköra *busåk*
buspojke **1** *fugat* m **2** (mer sv) *buspåyk* m. Jfr **busfrö**
[1]**buss** (omnibus) *buss* m, ex. se **kasta** av, **kliva** på
[2]**buss** (soldat) *buss* m
bussbiljett *bussbiljett* m
bussbolag *bussbuolag* n
busschaufför *busstjaufför* m
busshållplats *bussoldplass* m
busskur *busskur* m
busslast **1** *busslast* m **2** *busslass* n
bussning **1** *buosse* m **2** *bussningg* f
bussresa *bussrjes* f
busstation *busstasiuon* m
busstreck *ragas* n
busstidtabell *busstabell* m
busstur *busstur* m
busunge (livligt barn) **1** *weðerkasungg* m **2** (fr sv) *busungg* m. Jfr **busfrö**, **buspojke**
busväder *liuotweðer* n
butelj se **flaska**
butik *butik* m, t.ex. 'det var ett juklappstips från butiken' *eð war iet juolklapptips frǫ butitjem.* Se äv **affär**
butter **1** *truttun* **2** *maulun* **3** *saur um ogų* **4** *saur i syktn* **5** *sikk um ogų* **6** (tvär) *twer*
by *by* m. 'här i byn' *jär i by*; 'härifrån byn' *järfrǫ by*; 'i andra byar' (i byar längre bort) *brotter byum*; 'till byn' *et by'ss*; 'öster om byn' äv *ostǫ gardą*
byalag *bylag* n
byarkiv *byarkiv* n

bybo (person från samma by) *byskall* m
byfogde (byföreståndare) *bysmann* m
byfolk (i sht folk från den egna byn) *bysfuok* n
bygd *bygd* f, ex. se **söderut**
bygdedag (fr sv) *bygdedag* m
bygdegård (fr sv) *bygdegard* m
bygdekultur (fr sv) *bygdekultur* m
bygdevecka (fr sv) *bygdewiku* (äldre grundf *-wikå*) f
bygel *bygel* m
bygga *byddja.* 'bygga ihop' *byddj ijuop*; 'bygga in' *byddj in*; 'bygga om' *byddj um*; 'bygga till' a) *byddj að* b) *byddj til*; 'bygga upp' *byddj upp*; 'bygga ut' *byddj aut*
byggare *byddjer* m
bygge *byddje* n
bygglager *byddjlager* n
bygglov *byddjluv* n. Se äv **byggnadslov**
byggmästare *byddjmjester* m
byggnad **1** *byggnað* m **2** *byggningg* f **3** (ofta äldre byggnad, lokalt) *skräve* n, t.ex. 'de hade satt upp flera byggnader där' *dier add sett upp flierų skräv dar*
byggnadsarbetare *byggnaðsarbieter* m
byggnadsarbete *byggnaðsarbiet* n
byggnadslov *byggnaðsluv* n. Se äv **bygglov**
byggnadsminne *byggnaðsminn* n
byggnadsnämnd *byggnaðsnemd* f
byggnadssnickare *byggnaðssnikker* m
byggnadsställning *byggnaðsstellningg* f. Se äv **byggställning**
byggnation *byggnasiuon* m
byggsats *byggsats* m
byggställning *byddjstellningg* f
byggvaruhus *byggwaruaus* (var. *byddjwaruaus* vore tänkbar) n
byling *bylingg* m
bylta på (fr sv) *bylt ǫ.* Jfr **påbyltad**
bylte *pyndjel* m. Se äv **knyte**
bymål **1** *bymǫl* (äv *bysmǫl*) n **2** *bysdialekt* f
bynamn *bysnammen* (äv *bynammen*) n
byombud (fr sv) *byombuð* n
[1]**byrå** (möbel) *dragtjist* f, ex. se **ovanför**
[2]**byrå** (kontor o.dyl.) *byrå* f
byråd *byråð* n
byråkrati *byråkrati* m
byrålåda **1** *dragtjistlåð* f, t.ex. 'han hade strumporna i byrålådan' *an add sukkur niði dragtjistlåðun* **2** (mer sv) *byrålåð* f
bysamfällighet *bysamfellugiet* f
byskola *byskaul* m
bysmed *bysmið* m
bysthållare se **behå**
bystuga *bystugu* (äldre grundf *-stugå*) f, ex. se **iaktta**
bystämma *bystemmen* f
byta **1** *byta,* t.ex. 'de bytte hästar' *dier by't estum,* ex. se äv **batteri**; **2** (kläder) *byt åv sig,* t.ex. 'han bytte byxor' *an by't åv sig bruotję* **3** (d:o) *byt um,* t.ex. 'han skulle byta skjorta' *an ulld byt um stjuortun*; 'byta av' *byt åv*; 'byta bort' *byt brott*; 'byta jämnt' (ofta osett, åld) *uja*; 'byta ner sig' (fr sv) *byt nið sig*; 'byta om' a) *byt um,* ex. se **finkostym** b) (kläder) *byt åv sig* c) (d:o) *rissl um*; 'byta till sig' *byt að sig*, ex. se **same**; 'byta ut' *byt aut*
byte *byte* n. 'dåligt (ofördelaktigt) byte' *luombyt* n; 'göra ett ofördelaktigt byte' a) *byt slaisog luomin* b) *djärå slais luomin*
bytesaffär *bytesaffär* f
bytta **1** *bytta* f **2** (laggad, mindre) *rindja* f
byvariant *bywariant* m
byväg *byweg* m
byxbak **1** *bruokrov* f **2** (lokalt) *brakkrov* f
byxben **1** *uosu* (äldre grundf *uoså*) f **2** *bruokuosu* (äldre grundf *-uoså*) f **3** *bruokyöv* f **4** (delvis fr sv) *bruokbien* n
byxficka *bruokfikk* f, ex. se **minst** adj
byxknapp **1** *bruokknjep* f **2** (lokalt) *brakknjepa* f
byxlinning *bruoklainingg* f
byxlös *bruoklos*
byxor **1** *bruok* f sg, t.ex. 'skräddaren hade sytt ett par byxor' *skraddern add sömt je* (äldre: *ien*) *bruok* **2** (lokalt) *brakka* f sg. 'göra i byxorna' *kukk i bruok*; 'kissa i byxorna' a) *piss i bruok* b) *maig i bruok*
båda pron *båðer,* t.ex. 'båda flickorna var sjuka' *båð kullur war kliener*, 'båda fönstren var trasiga' *båðų* (äv *båðę*) *glasę war sunder.* 'på båda ställena' *ǫ båð(um) stellum*; 'vi snubblade båda två' *stypplesum båðer*
båda vb *buoðå*
bådadera *båð dielär* m pl b.f, t.ex.'du skulle behöva bådadera' *du edd byövt båð dielą*
både 'både … och' *boð … og.* 'både det ena och det andra' a) *boð eð og eð* b) *boð eð og anað*; 'både och' (om ngt som har två sidor, fr sv) *båðe okk.* Jfr **bådadera**
bågbro *bugåbru* f
båge **1** *bugi* m **2** (i pilbåge el. armborst) *bugåtiųor* n
bågna **1** *bungen,* t.ex. 'det blåste så att granarna bågnade' *eð blis so gronär bungneð* **2** (svikta nedåt) *bungen nið*
bågskott *bugåskuot* n
bågskytt *bugåstjytt* m
bågspann *bugåspann* n
bågsträng *bugåstraingg* m, t.ex. 'bågsträngen gick sönder för honom' *bugåstraindjin fuor sund fer om*

bågsåg *bugåsåg* f
bål (brasa) *bål* n
bålgeting (trol. fr sv) *båldjietingg* m
bångstyrig *baunggstyrun*
bår *båra* f (vanl *bår* m)
bårtäcke *bårkläð* n
bås *bǫs* n, t.ex. 'det är väggar mellan båsen' *eð ir weggär millǫ bǫsum.* 'gå i bås' *go i bǫs*; 'göra bås' *bötja*
båt **1** *båt* m, ex. se **bak** i, **efter** prep **2** (bräcklig el. otät) *drettja* f. 'åka båt' *sigel,* t.ex. 'vi åkte båt uppefter kusten' *sigleðum uppmin kustem*
båta *båta.* Se äv **hjälpa**
båtbotten *båtbuottn* m
båtbrygga *båtbryddj* f
båthus *båtaus* n, t.ex. 'han kom från båthuset' *an kam frǫ båtausą*
båtkant *båtkant* m. Jfr **reling**
båtmotor *båtmotor* m
båtplats *båtstað* m
båtresa *båtrįes* f
båtshake *bussatji* m
båttur *båttur* m
bä *bä,* t.ex. 'Tackan säger bä, vi måste repa av varje strå' *Takką ser bä, fomm luv snugg att wert strä* (gammal ramsa)
bäck **1** *bekk* m, t.ex. 'de bar in vatten från bäcken' *dier bar in wattneð frǫ bettjem* **2** (större) *wassl* f **3** (liten, porlande) *skwassl* n. 'bäck med källvatten' (källbäck) *keldbekk* m
bäcken (ss kroppsdel) **1** (fr sv) *bekken* n **2** (nydal) *myörmkrambel* n
bäckenben (fr sv) *bekkenbien* n
bäcknejonöga *sandål* m. Jfr **nejonöga**
bäckforell jfr **bäckröding, bäcköring**
bäckravin *bettjgrav* f
bäckröding **1** (ngt nedsätt) *patentorað* m **2** (fr sv) *bekkröðingg* m **3** *amierikaner* m
bäcköring se **öring**
bädd **1** *legu* (äldre grundf *legå*) f **2** *bedd* m **3** (björnens bädd av ris) *broti* m
bädda **1** *bedda* **2** (bädda upp) *brieð upp* **3** (bädda ihop) *brieð att.* 'bädda in' *bedd in*; 'bädda ned' *bedd nið*; 'bädda om' *bedd um*; 'bädda rent' a) *bedd et nyes* b) *bedd rient*; 'bädda sängen' (skämts) *brieð att busų*
bäddmadrass *beddmadrass* m
bäddning *beddningg* f
bägare *bäger* m
bälg (fr sv) *belg* m. Jfr **blåsbälg**
bälga i sig **1** *bäl i sig* (äv *bälg i sig*) **2** *pęs i sig.* Jfr **stjälpa** i sig
bälgkamera *belgkamir* f
bälte *belte* n, t.ex. 'han hade ett bälte runt magen' *an add iet belt ringgum kwiðn.* 'under bältet' *niðǫ livriemę.* Jfr **livrem**
bältros *beltruos* f
bända *benda.* 'bända upp' (t.ex. locket på en färgburk) *sprett upp*; 'bända loss' *bend los*
bänk **1** *baink* m, ex. se **bakre**; **2** *säte* n **3** (framför eldstaden) *fråtåjäll* m **4** (d:o) *fråtåbaink* m. 'bänk tillverkad av kluven stock' a) *kluvubaink* m b) *kluvusät* n
bär *ber* n, ex. se **ovanpå** prep. 'fullt med bär', 'mkt bär' *berut*; 'plocka bär' a) *finn berę* b) *iemt berę* c) *saunk berę,* t.ex. 'han hade varit i fäboden och plockat bär' *an add werið i buðum og saunkað berę* d) *flukk berę* e) *plukk berę*; 'vara ute och plocka bär' a) *wårå auti berskuog* b) *finn berę*
bära *bjärå.* 'bära (ett barn) på axlarna' *bjärå upǫ brindås*; 'bära (ett barn) på ryggen' *bjärå ǫ bakusjäkk*; 'bära (ett barn) i en skinnsäck (på ryggen)' *bjärå i bög*; 'bära av' *bjär åv*, ex. se [1]**må**, **vedbod**; 'bära emot' *bjär mųota*; 'bära fram' *bjär fram*; 'bära hän' *bjär åv,* se äv **barka**; 'bära in' *bjär in*; 'bära iväg' a) *bjär åv* b) (utveckla sig) *bjär stað*; 'bära med sig' *bjär min sig*; 'bära sig' *bjärå sig*; 'bära sig åt' a) *fårå,* t.ex. 'så du bär dig åt!' *ur du far!* b) *bjärå sig að* c) *fårå til*; 'bära sig (underligt) åt' *skap sig*; 'bära upp' *bjär upp*; 'bära ut' *bjär aut*
bärbar 'bärbar dator' se **laptop**
bärbuske *berbuosk* m
bärga **1** *bärga* **2** (ta in hö el. säd) *låðå* **3** (d:o) *ev in*
bärgningsbil *bärgninggsbil* m
bärkorg *berkorg* m
bärmarker *bermarker* f pl
bärplockare **1** (person; redskap) *berplukker* m **2** (redskap) *beriemter* m **3** (d:o) *bermasin* m. Se äv **plockare**
bärplockning **1** *beriemtningg* f **2** *berplukkningg* (äv *berflukkningg*) f
bärrem *fetil* m
bärrensare (bärrensningsmaskin) *bertrusk* m
bärstång (för transport av hö) **1** (hävel) *evil* m **2** (ett par, lokalt) *bår* f
bärtur (bärplockningstur) *bertur* m
bärår *berår* n
bäst **1** *wildest,* t.ex. 'den som gör den bästa (novellen) får en tusenlapp' *an so djär wildestan fǫr ien tusnlapp,* ex. se äv **van** **2** *best* **3** (finast, ovanl) *fälest.* 'bäst de kan' a) *wildest dier dugå* b) *best dier dugå*; 'det bästa' a) *wildestað* b) *bestað*
bästföredatum (fr sv) *wildestfiridatu* (äv *wildestfiridatum*) n
bättra 'bättra på' *better ǫ*; 'bättra sig' *better sig*

bättre **1** *wilder(a)* **2** *better(a),* t.ex. ’jag kan inte bättre säga’ *ig kann dǫ int better saja* **3** (ss komparativ av *wel,* ovanl) *weler(a)* **4** (ovanl) *likera.* ’bli bättre’ a) (efter sjukdom el. skada) *battn* b) (efter sjukdom) *better ǫ sig* c) (om sjukdom el. smärta) *draungen yr,* t.ex. ’det håller faktiskt på att bli bättre’ *eð old sakt ǫ draungen yr*; ’bli bättre (än förut)’ (i sht i frågor o. nek. satser) *werd dyöwilder,* t.ex. ’det blev inte bättre fast jag gjorde så’ *eð wart it noð dyöwilder, fast ig djärd son*; ’bättre än genomsnittet’ a) *oðerwilder* b) *oðerbetter*

bättring *bettringg* f. ’god bättring!’ *guoð bettringg!*

bäva *bäva*

bäver **1** *biuor* m **2** (fr sv) *bäver* m

bäverhydda *biuorkåj* f

böckling *bökklingg* m

bödel *skarpretter* m

böja **1** *kryötja* **2** *waika* **3** (t.ex. grammatiskt) *böja* **4** (i sht skida) *kreppa* **5** (i sht ryggen) *kauva.* ’böja knä’ se **knäböja**; böja ned’ a) *kryötj nið* b) *waik nið*; ’böja sig’ (under tyngd) *bungen*; ’böja sig (ned)’ a) (under tyngd) *bungen nið* b) (om människa) *kryppas* c) (d:o) *kryppas nið* d) (d:o) *kryötj sig* e) (mer sv) *böj nið sig*; ’böja sig bakåt’ (om människa) *kryötj sig attryvyr*; ’böja sig fram’ a) *kryppas fram* b) *böj sig framyvyr* c) *böj sig fram* d) (ovanl) *böj fram sig*; ’böja sig ned’ se ’böja sig’; ’böja till’ a) *kryötj að* b) *kryötj til*

böjas **1** *kryötjas,* jfr **krökas** **2** (vika sig) *wikken*

böjd **1** *kropp* **2** *kryökt* **3** (fr sv) *böjð* (äv *böjd*)

böjlig (smidig) *mjǫklin*

böjning **1** (skämts äv om grammatisk böjning) *kryötjningg* f **2** (grammatisk) *böjningg* f

böka *boka*

bökig **1** *bokun* (mer sv *bökun*) **2** (besvärlig) *byltun*

böl se **bölande**

böla **1** *rema* **2** *böla* **3** (råma högt) *riuota.* ’bölande oxe (el. tjur)’ *böluks* m

bölande (böl) *bölan* n

böld **1** *buolde* m **2** *knaul* m

bön *byön* f

böna s *byöna* f. ’bruna bönor’ *brunbyönur* f pl

böna vb *byöna*

böneman **1** (åld) *biðul* (äv *beðul*) m **2** (fr sv) *byönemann* m

bönemöte *samblingg* f

bönhus (frikyrkligt) *byönaus* n

böra ’borde’ a) *edd ulað,* ex. se **blod**, b) *edd buort,* t.ex. ’det borde finnas en beskrivning’ *eð edd buort wårå ję biskrievningg* c) *edd syöktas*; ’hade bort’ a) *edd að ulað,* t.ex. ’jag hade bort skriva tidigare’ *ig edd að ulað skriev för* b) *edd að buort.* ’man bör inte göra så’ *eð ir it råtil tä fårå so*

börda *börde* (vanl *börda*) f. ’börda (av hö) sammanhållen av vidja’ *swigåbörd* f

bördig **1** (om åker där det växer bra) *djävend* **2** (odlingsbar) *wekstlin* **3** (fr sv) *bördun*

börja **1** (avsiktligt) *byr ǫ,* t.ex. ’ska vi börja nu?’ *ulum wįð byr ǫ nų?,* ’hon har börjat skolan’ *ǫ ar byrt ǫ skaulam* **2** (oavsiktligt) *fårå,* t.ex. ’börja regna’ (m.fl. väderfenomen) *far raingen* (m.fl.); (stundom dubblerat), t.ex. ’de börjar bli trötta’ *dier fårå far werd trä’tter* **3** (oavsiktligt) *far byr ǫ,* ex. se **utstråla**; **4** (ta sin början) *byras,* t.ex. ’när börjar det här då?’ *ur snąrt byres eð jär dǫ?* **5** (visa tendens att) *lysta,* t.ex. ’jag börjar få ont i fötterna’ *fuotär lyst war sårer.* ’börja om’ (trol. fr sv) *byr um*; ’börja om från början’, ’börja om på nytt’ a) *byr ǫ et nyes* b) *byr um et nyes* c) *tag um tag*; ’börjas det nu igen?’ *al eð bjär til nų att?*; ’till att börja med’ a) *tä byr min* b) *tä far byr min* c) *tä far byr ǫ min* d) *fuost åv*

början *byronend* m. ’från början’ a) *frǫ byronendam* b) (från scratch) *et nyes*; ’från början till slut’ *åvenda*; ’från första början’ *frǫ fuost byronendam*; ’i början’ *i byronendam*; ’i början av’ a) *fuost i,* t.ex. ’i början av januari’ *fuost i januari* b) *fromoni,* t.ex. ’i början av månaden’ *fromoni monaðim*; ’i början när’ *fuost,* t.ex. ’i början när jag var där’ *fuost ig war dar*; ’i början på’ *i byronendam ǫ*

bössa *byssa* f

bösskolv **1** *bysskolv* m **2** (äldre, äv kolvens förlängning under pipan) *bysstukk* (el. bara *stukk*) m

bössmed *byssmið* m

bösspipa *bysspip* f

böta **1** *plikta* **2** (fr sv) *böta*

böter *böter* f pl

bötfälla (fr sv) *bötfell*

C

c (bokstaven; tonen) *c* n (äldre: m)

cafeteria se **kafeteria**

campa *kampa*

campare *kamper* m

camping (campingplats) *kampingg* m (äv f). Jfr **kampning**

campingplats *kampinggplass* m. Se äv **camping**

cancer **1** *kanser* m **2** *krepta* f **3** *kreviką* f b.f. ’han dog i cancer’ a) *an duo i kreptun* b) *an duo i krevikun*

Carl XVI Gustav *Karl XVI Gustav*

carport *karpuort* m, t.ex. ’han står i carporten’ *an stand i karpuortem*
catering *käjteringg* f
cd *cd* f
cd-skiva *cd-stjiv* (äv skrivet *sedestjiv*) f
cell *sell* m
cellgifter *selldjipter* n pl
cello *sello* (äv *sellu*) m
cellstoff *sellstoff* m
cement *siment* m
cementblandare (nydal) *lierbråker* m
cementbruk *simentbruk* n
cementera *simentira*
cementsäck *simentsjäkk* m
censur *sensur* m
censurera *sensurira*
cent *sent* m
centiliter *sentiliter* m
centimeter **1** *sentimjeter* m **2** (vard.) *senti* m
central adj *sentral*
central s *sentral* m
centralstation *sentralstasiuon* m
centrum *sentrum* n
ceremoni *seremoni* m
champagne *stjampanj* m
champagneflaska *stjampanjputell* m
champinjon *stjampiniuon* m, ex. se **högvis**
chans *stjans* (äv *stjangs, stjaungs, tjans, tjangs*) m
chansa **1** *stjansa* (äv *stjaungsa, tjansa, tjangsa*) **2** (göra ett försök) *tågå ien frest*
chark *stjark* m, t.ex. ’fråga (där borta) i charken’ *spyr etter daiti stjartjem*
charkuteri *stjarkuteri* n
charm *stjarm* m, t.ex. ’allt har sin charm’ *ollt ar senn stjarm*
charmig *stjarmun*
charmtroll *stjarmtrull* n
charmör **1** *stjarmör* m **2** *tjuser* m
chatt *tjatt* m
chatta *tjatta*
chaufför **1** *stjaufför* (äv *stjafför, stjåfför*) m **2** *akukall* m
check *tjekk* (äv *stjekk*) m
checklista *tjekklist* f
chef **1** *stjäf* m, ex. se **gift** adj **2** (chefen) *yvstn* m b.f. **3** (bas, förman; lokalt) *öspe* m. Se äv **bas**
chiffer *stjiffer* n
chiffonjé *stjifani* n
Chicago *Tjikago* (äv *Stjikago, Stjikagu*)
Chile *Tjile*
chimpans se **schimpans**
chimär *stjimär* m
chipp *tjips* n
chips *tjips* n
chock *sjokk* (äv *stjokk*) m
chocka *sjokka* (äv *stjokka*)
chockad **1** *fetaiðn* **2** *sjokkað* (äv *stjokkað*)
choke *tjåk* m
choklad **1** (att äta) *sjuklað* (äv *sjoklað, suklað* m.fl.) m **2** (att dricka) *kakao* n, t.ex. ’han kokade choklad till sin fru’ *an kuokeð kakao að kelindjin*
chokladbit *sjuklaðbit* m
chokladkaka *sjuklaðkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f
chokladröra (kakaoröra) **1** *kakaoryör* f **2** (tjock) *tuppdieg* m
chokladsås *sjuklaðså’ss* m
chorizo **1** *stjoritso* m **2** *stjoritsokuorv* m
chosa sig jfr **göra** sig till
chuck *tjukk* m
cigarett *sigarett* m, ex. se **röka**
cigarettpaket *sigarettpakiet* n
cigarettändare *sigarettender* m
cigarr *sigar* (äv *sigarr*) m, t.ex. ’det var inte mycket kvar av cigarren’ *eð war it maungg kwer åv sigarem*
cigarrlåda (cigarrask) **1** *sigarrlåð* f **2** *sigarrask* m
cirka **1** *ringgum* **2** *umtrent.* ’cirka en’ *non,* t.ex. ’efter ca en kvart’ *ses eð add werið non kwart.* Jfr **en** adv
cirkel **1** *sirkel* m **2** *rundel* m **3** *krindjel* m
cirkelsåg *sirkelsåg* f
cirkulation *sirkulasiuon* m
cirkulationsplats *sirkulasiuonsplass* m. Se äv **rondell**
cirkulera *sirkulira*
cirkus *sirkus* m
cirkusartist (cirkusgubbe) *sirkusgubb* m
cirkuskonst **1** *sirkuskunst* f **2** (gymnastisk) *waigiet* f
cirrusmoln se **fjädermoln**
cistern *sistärn* m. ’cistern av koppar på vedspis för uppvärmning av vatten’ *kupäruok* m
citat *sitat* m
citationstecken *sitasiuonstekken* n
citera *sitir*
citron *sitruon* m
citronfjäril *citruonfyörold* (äv *-fyörolder*) m
citronpeppar *sitruonpipär* m
citronpress *sitruonpress* m
citronsyra *sitruonsyr* f
cittra *sitter* f
civil *sivil*
civilingenjör *sivilinsjenjör* (äv *sivilindjinjör*) m
clementin *klementin* m
cliffhanger (nydal) *skeraindjer* m
clitoris se **klitoris**
coach *kautj* m

cocktail **1** (nydal) *skåkåðdrykk* m
2 (d:o) *brendwinssull* m
container *kontäjner* (äv *kontainer*) m
corona (coronavirus, coronavirusinfektion) *kurona* (äv *kuruona, koruona, kåråna,* mer sv *korona*) f
cortison se **kortison**
cowboy **1** *kobåj* (äv *kaubåj, kaboj*) m
2 (ovanl) *tjyrpåyk* m
crêpe *krepp* (äv *kreps*) m
cruisa *krusa,* t.ex. 'bilarna var ute och cruisade' *bilär war aut og kruseð*
curla (skämma bort) *kurla.* Jfr **skämma** bort
curling *körlingg* (äv *kurlingg*) f (äv m)
curry *kurry* m, t.ex. 'den där curryn var stark' *an-dar kurry war stark*
currysås *kurrysåʼss* m
C-vitamin *C-witamin* m
cyberrymden *saiberrymdę* f b.f.
[1]**cykel** (velociped) **1** *sykkel* m **2** (åld) *bisykkel* m. 'åka cykel' *åk sykkel*
[2]**cykel** (kretslopp) *sykkel* m
cykelhjul *sykkeljuol* n
cykelkorg *sykkelkorg* m
cykelkedja *sykkeltjäj* (äv *sykkeltjaj*) f
cykelpedal *sykkeltroðu* (äldre grundf *-troðå*) f
cykelpump *sykkelpump* m
cykelsadel *sykkelsittj* m
cykelsemester *sykkelsimester* m
cykelslang *sykkelslangg* m
cykelsmattra **1** *fråtåfil* f **2** *fråtåsmell* f **3** *fråtåfrund* f
cykelställ *sykkelstell* n
cykeltrafik *sykkeltrafik* m
cykeltur *sykkeltur* m
cykeltävlingg *sykkeltävlingg* f
cykelväg *sykkelweg* m
cykelåkning *sykkelåkningg* f. Jfr **cykling**
cykla **1** *sykkel,* t.ex. 'vi cyklade (norrut) till stationen' *sykkleðum nordað stasiuonem* **2** *åk sykkel.* 'vara ute o. cykla' (missta sig) *war aut og walsa*
cykling *sykklingg* f. Jfr **cykelåkning**
cyklist *syklist* m
cylinder **1** *sylinder* m **2** *uok* m
Cypern *Sypern*
cysta (nydal) *blaðer* f

D

d (bokstaven) *d* n (äldre: m)
ð (bokstaven) **1** *ð* n **2** (äv om ljudet) *blot-d* n
dabba sig *fetol sig.* Jfr **göra** bort sig
dag *dag* m, t.ex. 'det har varit kallt i fem dagar' *eð ar werið kollt i fem dågå,* jfr 'fem dagar har varit kalla' *fem daer åvå werið kolder*. 'dagen efter' a) *i bakrus* b) *niðǫ kninę* c) *suoðin*; 'jag är dagen efter i dag' äv *ig ir indjin* (yngre *inggan*) *kall i dag*; 'dagen före' *daʼn firiað*; 'dagen lång' *so laungg daʼn ir*; 'dag och natt' *boð nǫt og dag*; 'en gång om dagen' *iessn um dag*; 'en hel dag' adv *ien ielan dag*; '(t.ex. sluta) för dagen' *(slut) fer daʼn*; 'föregående dag' *daʼn firiað*; 'god dag' se **goddag**; 'hela dagen' *iel daʼn*; 'i dag' *i dag*; 'i dagar' *dågåwis*; 'i flera dagar' *(i) flier dågå*; 'i mina daʼr' *i main dågå*; 'mitt på dagen' a) *mitt ǫ daem* b) *ǫ ogest daem*; 'nu i dagarna' a) *nų i dagum* b) *i dagum jär*; 'om dagarna' *um dågǫ*; 'per dag' (om dagen) a) *um dag* b) *fer dag*; 'på gamla daʼr' *(up)ǫ gambeldågǫ* (äv *(up)ǫ gambeldagum*); 'under dagen' a) (i nutid) *dar daʼn ir* b) (i dåtid) *mes daʼn war*; 'upp i dagen' *upi daʼn*; 'varenda dag' adv *wenienda dag*; 'över dagen' *yvyr daʼn*
dagas *dågås*
dagbarn **1** (vanl) *dagbarn* n **2** *dagkripp* m
dagbok *dagbuok* f
dagcenter *dagsenter* n
dager *dager* m
dagg *dogg* f (äv m), t.ex. 'det är dagg i gräset' *eð ir doddję i grasį*. 'falla dagg' *dogga*
dagga *dogga*
daggig *doggun*
daggkåpa **1** *uorrfat* n **2** (lokalt) *trainggtblað* n. Se vidare VNB
daggvåt *doggwåt,* t.ex. 'daggvått gräs' *doggwåʼtt gras*
daghem *dagiem* n
dagis *dagis* n. Jfr **daghem**, **förskola**
dagisfröken *dagisfröken* f
daglig *daglin*
dagligen *dagli* (fr sv *dagligen*)
dagligvaror *dagligwarur* f pl
daglönare jfr **legofolk**, **tillfällighetsarbetare**
dagmamma *dagmamm* f
dagning **1** *dagningg* f **2** *dågåmųot* n (OÖD)
dagofficer *dagoffisir* m
dagordning *dagårdningg* f
dagrum *dagruom* n, t.ex. 'jag blev av med (förlorade) brevet i dagrummet' *ig wart åv min brievę ini dagruomę*
dags **1** *dags* **2** (tid att) *rieðu,* t.ex. 'det var dags att skära havren' *eð war rieð stjärå agran* **3** (på tiden) *tið på,* ex. se **myt**. 'det börjar bli dags' *eð far laið að*; 'hur dags' *ur snąrt*; 'så dags' *so dags*
dagsljus **1** *dagsliuos* n **2** (ffa vid uppstigandet) *sainggliuos* n
dagsmeja (takdroppsväder) *takdrupåweðer* n
dagspenning *dagspeningg* m

dagspris *dagspris* n
dagsprogram *dagsprugramm* n
dagsresa *dagsrịes* f
dagstidning *dagstiningg* f, t.ex. ’så avstavar de orden nu i dagstidningarna’ *son ståvå dier åv uordę nų i dagstiniggum*
dagstur *dagstur* m
dagsverke *dagswertj* n
dagvill *dagwill*
dahlia *dalia* f
dal *dal* m, t.ex. ’bilden är från någonstans nere i dalen’ *bildn ir frǫ niði dalim noger*
dalablå *dalblå*
Dala-Floda *Fluoða*
dalahäst **1** *dalaest* m **2** (morahäst) *mụorest* m **3** (trähäst) *wiðåest* m **4** (d:o, yngre) *träest* m **5** (d:o, nydal) *wiðåpupu* m
Dala-Järna *Ienna*
Dalarna *Dalarna.* ’i (övre) Dalarna’ (i Dalom) *i Dalum*
daldans *daldans* m
daldocka se **smörbollar**
daler *daler* m
dalfolk *dalfuok* n
Dalgatan *Dalgatų* (äldre grundf *-gåtǫ*) f b.f.
dalgång **1** *dalgaungg* m **2** (trång) *trygel* f
dalkarl **1** *dalkall* m **2** (mindre vanl) *dalkarr* m
dalkulla *dalkull* f
dallra *daller*
dallring i luften vid stark värme *bragwind* m
dalmas *dalmas* m. Jfr **dalkarl**
dalmål **1** *dalska* f **2** *dalmǫl* n. ’tala dalmål’ (i sht ngt Ovansiljanmål) *dalska*
Dalmålsordboken (Ordbok över folkmålen i Övre Dalarna) *Dalmǫlsuordbuotję* f b.f.
dalpil *dalkuov* m
Dalregementet *Dalridjimenteð* n
dalripa **1** *sniụorjopp* f **2** (ofta bara) *rjoppa* f
dalrunor *dalrunur* f pl. ’skrift med dalrunor’ *gęslkallstyl* m
dalsänka **1** *lägd* f **2** *deld* f **3** (mindre) *grubba* f **4** (med god gräsväxt) *gressa* f
dalta (klema) *kliema*
Dalälven *Dalövę* f b.f. Jfr **Österdalälven**
dam **1** (äv spelkort) *dam* f **2** (i schack) *drottningg* f
damask (av vadmal för vinterbruk) *sniụosukk* f
damcykel **1** *kwinnfuokssykkel* m **2** (mer sv) *damsykkel* m
dambinda *montbind* f
damfotboll **1** *kullfuotboll* m **2** *damfuotboll* m
damfrisering *damfrisiringg* f
damlag *damlag* n
[1]**damm** **1** (fördämning) *stammen* n **2** (d:o, äv vattensamling) *damm* m, ex. se **nedre**
[2]**damm** (stoft) *damb* n
damma **1** *damba* **2** (ryka) *dimba* **3** (dammtorka) *tork dambeð.* ’damma av’ *damb åv,* t.ex. ’du ska damma av sommarkostymen’ *du al damb åv såmårkostymem*; ’damma igen’ *damb att*
dammbyggnad *dammbyggnað* m
dammig *dambun*
dammlucka **1** *dammluku* (äldre grundf *-lukå*) f **2** *stemmentykkel* f. Jfr **skibord**
dammråtta **1** *dambty’ll* f **2** *dritty’ll* f
dammsuga **1** *dammsug* (mer älvd, ovanl *dammsaug, dambsaug*) **2** *saug dambeð*
dammsugare **1** *dammsuger* (mer älvd, ovanl *dammsauger*) m **2** (nydal) *umbårsglaup* m
dammsugning *dambsaugningg* f
dammtorka *tork dambeð*
dammtrasa **1** *dambslarv* f **2** (mer sv) *dambtrasu* (äldre grundf *-tråså*) f
dammtuss *dambtuss* m. Jfr **dammråtta**
damstrumpa *kelinggsukk* f
damsällskap (äv kvinnlig partner) *kwinnfuokssellskap* n
damtoalett *kelinggskalaus* n
damunderkläder se **behå**, **höfthållare**, **trosor**, **underbyxor**
Daniel *Danil* m
Danmark *Dannmark*
dans **1** *dans* m **2** (i sht dansmelodi) *liek* m. Se äv **danstillställning**
dansa **1** *dansa* **2** (nedsätt) *skekklas* **3** (skutta) *tjugga.* ’dansa ut’ (julen) *dans aut*
dansant *dansisk*
dansare *danser* m
dansbana *dansban* f
dansband *dansband* n
danserska *dansesk* f
dansgolv *dansguov* n
dansk adj *dansk,* t.ex. ’jag köpte en dansk ost i affären’ *ig tjyöpt ien danskan uost ǫ buðn*
dansk s *danske* (äv *dansk*) m
[1]**danska** (språket) *danska* f
[2]**danska** (dansk kvinna) *danska* f
danskurs *danskuss* m, ex. se **missa**
danskväll *danskweld* m
danslag *danslag* n
danslek (ung.) *saunggdans* m
dansmelodi *liek* m. ’gammal dansmelodi’ *gambelliek* m
dansmusik *dansmusik* m
dansorkester *dansorkester* m
danssko *dansskuo* m
dansställe *dansstell* n
danstillställning **1** (anordnad av männen i byn) *gubbal* m **2** (av kvinnorna) *kelinggbal* m

dansör ’dålig dansör’, ’person som dansar dåligt’ (skämts) *stjyrsulltramper* m
dansös **1** *dansesk* f **2** (fr sv) *dansös* f
darr *darr* n
darra **1** (skälva) *stjåva,* t.ex. ’vi var så rädda att vi darrade’ *warum so redder so skåvum* **2** (skaka) *skåkå* **3** *darra,* t.ex. ’de darrade som asplöv’ *dier darreð slais asplovę* **4** (ovanl) *skaver* **5** (d:o) *durra*
darrgräs **1** *skoldergras* n **2** (trol. fr sv) *darrgras* n
darrhänt **1** *kagerent* **2** *stjåvent* **3** *stjåvend (i nevum),* t.ex. ’hon börjar bli så (väldigt) darrhänt’ *ǫ far werd so stjåvend i nevum so* **4** *skakun* (äv *skakulin*) *i nevum* **5** (mer sv) *darrent*
darrig **1** *stjåvend* **2** *stjåvun* **3** *skakun* (äv *skakulin*) **4** (ovanl) *skavrun* **5** *darrun*
darrighet **1** (av koffein, ”kaffedarren”) *kaffiskavrą* f b.f. **2** (d:o) *kaffidarrą* f b.f. **3** (darrhänthet) *stjåvendiet* f
daska **1** *testja* **2** *daska* **3** (slå lätt ss aga) *smikå.* ’daska till’ *slestj til að*
dass **1** *skalaus* n **2** (lokalt) *fyra* f, t.ex. ’ute på dass’ *autǫ fyrun.* ’jag ska på dass’ (åld) *ig al autǫ dyndjų.* Jfr **avträde**
dassig (fr sv) *dassun*
data *data* (n)
dataexpert *dataekspert* m
datalänk *datalaink* (äv *datalekk*) m
datamaskin *datamasin* m
datasal (datarum) *dataruom* n
dataskärm *datastjärm* m
dataspel *dataspil* n
datastyrd *datastyrd*
datasystem *datasystiem* n
datera *datir*
datering *datiringg* f
dativ *dativ* m
dativform *dativfuorm* m
dator **1** *dator* m, t.ex. ’han sitter vid datorn hela dagarna’ *an sit nest datorem iel dågǫ* **2** (”burk”) *butt* m. Se äv **datamaskin**
datorfel *datorfil* n
datorkunnig *datorkunnun*
datorskärm *datorstjärm* m
datorspråk *datorglam* n
datum *datu* (äv *datum*) n
David *Daviđ* m [33]
davidsstjärna *daviðsstienn* f
de *dier.* ’de där’ *dier-dar*
deadline (nydal) *doðstrik* n
debatt *dibatt* (vanl *debatt*) m
debattera **1** *dibattira* (äv *debattira*) **2** (nydal) *mjägel*
debattsida *dibattsaið* (äv *debattsaið*) f
debetsedel *dibitsail* m
debitera *debitira*
december *disember* m
decemberdag *disemberdag* m
decennium ’i decennier’ *i tiutals år*
deciliter **1** *desiliter* m **2** (vard.) *dessi* m
decilitermått *desilitermǫtt* n
decimal *desimal* m
decimalvåg *desimalwåg* f
decimeter **1** *desimjeter* m **2** (vard.) *dessi* (äv *dissi, disi*) m, ex. se **knopp**
deckare *dekker* m
dedicera *deðisira* (äv *diðisira*)
dedikation *deðikasiuon* (vanl *dedikasiuon*) m
definiera *definira* (äv *difinira*)
definition *definisiuon* m
defroster (nydal) *taingenpust* m
deg **1** *dieg* m, ex. se **tråg**; **2** (som (ska) knådas, i sht vid tunnbrödsbak) *stäpa* f
degig *diegun*
degklump **1** *diegkopp* m **2** (mer sv) *diegklump* m
degradera *digradira* (äv *degradira*)
degskrapa **1** *diegstjyöv* (el. bara *stjyöva*) f **2** *diegskrapu* (äldre grundf *-skråpå*) f
degtråg *diegtrug* n
dejt *däjt* (äv *dejt*) m
dekal **1** *dikal* (vanl *dekal*) m **2** (nydal) *papirsflog* f. Se äv **klisterlapp**
deklaration **1** *diklarasiuon* m **2** (deklarerandet) *diklariringg* f
deklarationsblankett *diklarasiuonsblankett* m
deklarera *diklarira*
dekolletage (nydal) *waiðumåsuol* n
dekolleterad (nydal) *beråsað*
dekoration *dikurasiuon* (äv *dekuorasiuon, dikorasiuon,* vanl *dekorasiuon*) m
dekorera *dikurira* (äv *dekurira, dikorira* m.fl.)
del *diel* m. ’båda delarna’ *båð dielär*; ’(dela) i fyra delar’ *(diel) i fiuor diela*; ’en hel del’ (rejält) a) *wenest* b) *noð wenest,* t.ex. ’det blåser faktiskt en hel del’ *eð blås sakt noð wenest*; ’för all del’ (fr sv) *fer all diel*; ’för den delen’ *fer an dieln*; ’för egen del’ *fer iegen diel*; ’för min del’ *fer menn diel*; ’i bortre delen av’ *daitoni,* ex. se **bortre**; ’i hitre delen av’ *jųotoni,* ex. se **hitre**; ’ha del i’ *ieg i*; ’ta del av’ (fr sv) *tag diel åv*
dela **1** *diela* **2** (ovanl) *byta.* ’dela av’ *diel åv*; ’dela in’ *diel in*; ’dela med sig’ *diel min sig,* t.ex. ’han delade med sig av födan’ *an dield min sig*

[33] En äldre form av David ligger bakom gårdsnamnet *Dofs.*

åv gusslonę; ’dela på’ (dela upp sinsemellan) (ovanl) *byta,* t.ex. ’ni får dela på äpplena’ *fǫið byt epplę*; ’dela på sig’ *diel ǫ sig*; ’dela sig’ (gå itu) *far itau*; ’dela upp (sig)’ *diel upp (sig)*; ’dela ut’ *diel aut,* t.ex. ’han delade ut visitkort’ *an dieleð aut wisitkuortę.* Se äv **skifta**

delegat *deligat* (äv *diligat,* vanl *delegat*) m

delegation *diligasiuon* (äv *deligasiuon,* vanl *delegasiuon*) m

delegera *diligira* (äv *deligira*)

delfin *delfin* m

delge (fr sv) *dieldjävå*

delikatess *delikatess* m

delikatessaffär *delikatessaffär* f

dels *diels*

Delsbo *Dellsbu.* Se vidare ONB

delta vb **1** (vara med) *war min* **2** (deltaga) (fr sv) *dieltågå*

deltaga se **delta**

deltagande adj (fr sv) *dieltagend*

deltagare (fr sv) *dieltager* m

deltid *dieltið* f, t.ex. ’hon jobbar deltid’ *ǫ jobber dieltiðę*

deltidsjobb *dieltiðsjobb* n

delvis (fr sv) *dielwis*

delägare *dieläger* m

demaskera (nydal) *tugå åv biläteð*

demens *dimens* m

dement *diment* (vanl *dement*)

demokrat *demokrat* (äv *demuokrat*) m

demokrati *demokrati* (äv *demuokrati*) m

demokratisk *demokratisk* (äv *demuokratisk*)

demolera *demulira* (äv *demuolira, demolira, dimulira, dimolira*)

demon *dimuon* m

demonstration *dimonstrasiuon* (vanl *demonstrasiuon*) m

demonstrationståg *dimonstrasiuonstug* n

demonstrant *dimonstrant* m

demonstrera **1** *dimonstrira* (äv *dimunstrira, demunstrira, demuonstrira* m.fl.) **2** (visa) *waisa* **3** (visa upp) *wais upp,* t.ex. ’de demonstrerade hur de gjorde messmör’ *dier waist upp ur dier djärd myssmyöreð*

demontera **1** *dimontira* (äv *demontira*) **2** (hellre genuina vb, t.ex.) *raiva*

den **1** m: *an,* f: *ǫ,* t.ex. ’i den gården’ *i onum gardem* **2** (i sht ss det. pron) m: *dan,* f: *dǫ,* t.ex. ’den som är ung’ *dan so ir ungg* **3** (mer betonat) m: *andar,* f: *ǫ-dar* **4** (i vissa uttr, fr sv) *denn,* t.ex. ’på den tiden’ *på denn tiðn,* ’som bara den’ *som bara denn* (äv *sos bara denn*)

den där m: *an-dar*, f: *ǫ-dar,* t.ex. ’de hade inte fått någon potatis den där sommaren’ *dier add it faið ingg pärur an-dar såmårn*, ex. se äv **synd** s

den här **1** m: *isn,* f: *isų* **2** (ngt mer utpekande) m: *isn-jär,* f: *isų-jär,* t.ex. ’den här dagen har jag varit flitig’ *isan-jär da’n ar ig werið flitun*

denar *dinar* m

dendrokronologisk *dendrukruonulogisk* (äv *dendrokruonulogisk* m.fl.)

denna, denne se **den här**

departement *dipartiment* (äv *dipartement, departiment*) n

departementsråd *dipartimentsråð* n

deponera *diponira*

deppa *deppa.* ’deppad’ se **deppig**

deppig **1** *stjälin* **2** *waskun* **3** (fr sv) *deppun.* Jfr **nedstämd**

depression *depressiuon* m

deprimerad (ung.) *wel under aisem.* Se äv **deppig**

deras **1** a) (ffa betonat, framförställt el. predikativt) *dierases,* t.ex. ’alla vapen var deras’ *ollų wapen war dierases* b) (ffa obetonat, efterställt) *dieras,* t.ex. ’deras vapen var slöa’ *wapnę dieras war sliuoger* **2** (kan äv omskr med) *að diem,* t.ex. ’vid deras stuga’ *nest stugun að diem*

desarmera *disarmira*

dess (desto) *dyös*

dessbättre **1** *dyöbet(e)* (äv *dyösbetter*) **2** *dyöswilder* **3** (omskr ofta, t.ex.) *sos tur war.* Se äv **lyckligtvis**

dessemellan *darmillǫ*

dessert *dissert* m. Se äv **efterrätt**

dessförinnan **1** *darferinnǫ* (äv *darförinnǫ*) **2** *darfiriað* **3** *firiað* **4** *dar firi*

dessutom **1** *dessautum* **2** (till på köpet) *attrað dyö,* t.ex. ’och desutom blåste det kallt’ *og attrað dyö blis eð koldu* **3** (d:o, därtill) *darattrað,* t.ex. ’han frös, och dessutom var han hungrig’ *an fros, og darattrað war an unggrun* **4** (d:o) *attrað*

dessvärre *dyöswerra* (mer sv *desswerra*)

destillation *destillasiuon* m

destillering *destillasiuon* m

desto *dyös.* Se äv under **ju**

destruktion *destruksiuon* m

det **1** *eð,* t.ex. ’det kommer folk’ *eð kumb fuotjeð,* ’jag minns från det att jag var liten’ *ig minnes frǫ dyö ig war litn,* se äv **anta** m.fl. **2** (ej sällan) *so,* t.ex. ’ja, man borde det’ *ja, an edd so ulað,* ’fräken vet jag vad det är’ *fenneð wet ig wen so ir* **3** (utelämnas i vissa konstr), t.ex. ’en burk som det var sylt i’ *ien butt so war bermuoseð i.* ’det vill säga’ (dvs) *eð will saja (ews.)*

det där *eð-dar,* t.ex. ’vad var det i det där paketet?’ *wen war eð i dyö-ðar pakietę?*

det här **1** *ittað* **2** (ngt mer utpekande) *ittað-jär*

detalj **1** *ditalj* m **2** (ofta hellre) *smǫsak* f
detaljerad *ditaljirað*
detsamma *eð-summu.* ’det gör detsamma’ a) (det var detsamma) *eð war eð-summu* b) *eð djär eð-summu* (Lev.) c) *eð ir ukað so ir*; ’det är alldeles detsamma’ (helt egalt) *eð ir grą’ll eð-summu*
detta se **det här**
dia **1** (ffa barn) *pappa* **2** (barn o. djurungar) *disa*
diabas ’vittrande diabas’ *rottnsker* n
diabetes *diabietes* m. Se äv **sockersjuka**
diagnos *diagnos* m
diagonala vb *diagonala*
diagram *diagramm* n
diakonissa *diakonissa* f
diakritiskt tecken *nugga* f
dialekt **1** *mǫl* n **2** (sätt att tala) *mǫlfyör* n **3** *dialekt* f (äv m)
dialektal *dialektal*
dialektord *dialektuord* n
dialektordbok *dialektuordbuok* f
dialog *dialog* m
diamant *diamant* m
diameter ’i diameter’ (fr sv) *i diamįeter*
diarré **1** *rennstjitu* (äldre grundf *-stjitå*) f, t.ex. ’han blev sjuk och fick diarré’ *an wart klien i rennstjitun* **2** *dritrenn* f **3** *dritsiuok* f, ex. se **blåbärssaft**
dibarn **1** *disungg* m **2** (ovanl) *saupungg* m
diesel *disel* m
dieselolja *diselol* f
diet *diiet* m
diffus (nydal) *gliuor*
difteri **1** *stråypsiuok* f **2** (fr sv) *dipteri* n
diftong *diptaungg* (vanl *diftaungg,* mer sv *diftongg*) m. ’diftong(en) *yö*’ *yö-diftaungg* m
Digerberg *Digerbjärr*
digerdöden *digerdöön* m b.f., t.ex. ’redan under digerdöden’ *rieð mes digerdöön war*
digestivekex *digestivtjäks* n
digital *digital*
digitalisera *digitalisira*
digitalkamera *digitalkamir* f
digna (svikta under börda) **1** *kriken* **2** *knįetjas*
dika *daitja.* ’dika ut’ *daitj aut*
dike *daitje* n. ’gräva dike’ *daitja*
dikeskant *daitjkant* m
dikt **1** *dikt* f **2** *wess* m
[1]**dikta** (skapa poesi) *dikta*
[2]**dikta** (täta, dreva) *dikta*
diktator *diktator* m
diktatur *diktatur* m
diktera **1** *diktir* (äv *diktira*) **2** (nydal) *les firi*
diktsamling *diktsamblingg* f
diligens *dilistjans* (äv *dilisjans*) m
dill *dill* (ovanl *dild*) m (äv f)
dilla (prata strunt) **1** *jolla* **2** (fr sv) *dilla.* Se äv prata **strunt**, **svamla**
dillkrona *dillkruon* f
dillkvist *dillkwist* m
dimbank *dumbbaunk* m
dimension *dimensiuon* m
dimma **1** *dumba* f **2** *stimba* f. Se äv **kvällsdimma**. ’vara el. bildas dimma’ *stimba*
dimmig **1** *dumbun* (mer sv *dimbun*) **2** *stimbun.* ’dimmigt’ (tjockt i luften) *tiokkt i weðrę*
dimmoln *dumbmuoln* n
dimpa *dimpa.* ’dimpa ned’ *dimp nið*
din, **ditt**, **dina** m: *denn,* f: *dąi,* n: *dett,* pl m, f. *dainer,* n: *dainų,* t.ex. ’jag har börjat läsa din bok’ *ig ar byrt ǫ leså buotję daina,* ex. se äv **hennes**. Angående ordföljd se **min**. ’få se på din hand’ *fomm sjǫ nevån min dig*
dinera (nydal) *jät et kwells*
dingla **1** *dinggel* **2** *daunggel.* ’hänga och dingla’ *bjälla*
dinosaurie jfr **jätteödla**, **skräcködla**
diplom *diplom* (äv *dipluom*) n
diplomat *diplumat* (äv *dipluomat*) m
diplomatisk *diplumatisk* (äv *dipluomatisk*)
diplomatkår *diplumatkår* m
direkt **1** *raðweg* [34] **2** *twert* **3** (rätt av) *rett åv* **4** (inom kort) *rettnų* **5** (raka vägen) *skuotrett* **6** *direkt,* t.ex. ’stenar som är huggna direkt ur berget’ *stiener so irå eggner direkt yr bjärrę*
direktsändning *direktsendningg* f
direktör *direktör* (ovanl *diriktör*) m
direktöversättning *direktyvyrsettningg* f
dirigent *dirigent* m
dirigera *dirigira*
dirigering *dirigiringg* f
dis (fr sv) *dis* n
discipel *disippel* m
disco se **disko**
disig (fr sv) *disun*
[1]**disk** (t.ex. i affär el. på dator) *disk* m
[2]**disk** (av **diska**) **1** *disk* m **2** (diskning) *diskningg* f **3** (odiskad disk äv) *kliemur* f pl
diska *diska.* ’diska ur’ *disk yr*
diskande s *diskan* n
diskbalja **1** *disktien* f **2** *diskkräld* n
diskborste *diskbuost* m. Se äv **viska** s
diskbänk *diskbaink* m, ex. se **vid** prep
diskett *diskett* m
diskho *diskuo* m, t.ex. ’det ligger en täljkniv i diskhon’ *eð ir ien töknaiv niði diskuo’mm*

[34] Särskrivs även.

diskjockey (nydal) *stjivmylter* m
diskmaskin *diskmasin* m, ex. se **plocka** ur
diskmedel *diskmịeðel* n
diskning **1** *diskningg* f **2** (diskande) *diskan* n **3** *diskeri* n
disko 'dansa disko' (nydal) *tjugg og rikå*
diskodans se **disko**
diskpropp *diskpropp* (el. bara *propp*) m
diskriminera *diskriminira*
diskriminering *diskriminiringg* f
diskskjul *diskstjul* n
disktrasa **1** *diskslarv* f **2** (mer sv) *disktrasu* (äldre grundf *-tråså*) f
diskus **1** *diskus* m **2** (nydal) *stjyrvel* f
diskussion **1** *akudiringg* f **2** (mer sv) *diskussiuon* m
diskussionsledare *diskussiuonslieðer* m
diskutera **1** *akudira* **2** (mer sv) *diskutira.* Se äv **dividera**
diskvatten **1** *diskwattn* n, ex. se **värma**; **2** (det smutsiga vattnet efter disken) *skuoler* f pl **3** (d:o) *dritwattn* n
disponent *dispunent* m
disponera *dispunira* (mer sv *disponira*)
disposition *dispusisiuon* (mer sv *disposisiuon*) m
disputation **1** *disputasiuon* m **2** *disputiringg* f
disputera *disputira*
dispyt *dispyt* m
distans 'på distans' *ǫ distans*
distribuera *distribuira*
distribution *distribusiuon* m
distrikt *distrikt* n
distriktsmästare *distriktsmịester* m
distriktssköterska **1** *distriktsstjyötesk* f **2** (vard.) *distrikta* f
disträ *disträ.* Jfr **tankspridd**
dit **1** *dait* **2** (mer utpekande) *dai'tter,* t.ex. 'dit är det bara två mil' *dai'tter ir eð bar tau mil.* 'dit bortåt' *dai'ttertil*; 'dit där' a) *dait,* t.ex. 'de begav sig dit där jag var' *dier fuor dait ig war* b) *dait so*; 'dit ned' *dai'tter ni'tter*; 'dit och tillbaka' *åv og til*; 'dit upp' *dai'tter uppter*, se äv **upp**; 'dit … ifrån' (dit varifrån)' *dait … frǫ,* t.ex. 'han fick knalla iväg dit han kom ifrån' *an wart knall åv dait an kam frǫ*
dithän *dai'tter*
dito *dito*
ditt se **din**
dittills *daitfram,* t.ex. 'så har det i alla fall gått dittills' *so ar eð dǫ ferið daitfram*
ditåt **1** *dai'tter* **2** *daitað*
divan (nydal) *legubaink* m
diverse *ymser* pl. 'diverse grejer' *yms gräjur*
dividera **1** *dividira* **2** (diskutera) *pokulira* **3** (träta) *pjäkkel*
dividerande s **1** *pokuliran* n **2** *pjäkkel* n, t.ex. 'det var ett förfärligt dividerande om det där' *eð war iet uvendes pjäkkel ringgum eð-dar*
division *divisiuon* m
djungel *djunggel* (mer sv *junggel*) m
djungelolja *djunggelol* (mer sv *junggelol*) f
djungeltelegraf (nydal) *slåpåkwenn* f
djup adj *diuop*, t.ex. 'han tog sig inte fram i den djupa snön' *an tuog it sig i diuopsniụo'mm.* 'djupt ställe' *dypyl* m. Se äv **tallrik**
djup s *diuop* (åld *diuopen*) n
djupfrysa (fr sv) *diuopfrys*. Se äv **frysa** in
djupfryst (om mat) *työlåð.* Jfr **stenhård**
djur **1** *krytyr* n **2** (i sht boskap) *krek* n, t.ex. 'vi ska ut med (ta ut) djuren' *ulum aut min kretjẹ* **3** (i sht bytesdjur) *diuor* n
djurart *krytyrsort* m
djurhud *krytyrauð* (äv *krytyrsauð*) f
djurnamn *krytyrnammen* n
djursjukhus *krytyrsiuokaus* n
djurspråk *krytyrspråk* n
djurspår *krytyrsferd* f
djärv **1** *diärv,* t.ex. 'en romsk flicka var så djärv att hon kom och tog ifrån en pojke skärmmössan' *ịe sidjienerkull war so diärv so ǫ kam og tuog åv ienum pøyk stjöldettụ* **2** *katun*
djävelskap se **jävelskap**
djävla se **jävla**
djävlas se **jävlas**
djävlig se **jävlig**
djävul *diävel* (äv *djävel*) m
Djävulen **1** *Liuotn* m b.f. **2** (Gammel-Jerk) *Gambelierk* m **3** *Siuovin* m b.f. Se äv **fan**, den **Onde**, **Satan**, **Horn-Per**
dobb (t.ex. på fotbollssko) (nydal) *brudd* m
docent *dosent* (ovanl *dusent*) m
docka (såväl leksak som garndocka) *dukka* f
dockhuvud *dukkskoll* m
dockskåp *dukkskåp* n
dockvagn *dukkwaungen* m
doft jfr **väldoft**, **lukt**
doktor *dukter* m, t.ex. 'jag ska (ned) till doktorn i Kyrkbyn' *ig al niðað dukteram i Övdalim*
doktorand *dokturand* (vanl *doktorand*) m
doktorandtjänst *dokturandtjenst* f
doktorera *dokturira* (ovanl *dukturira,* mer sv *doktorira*)
doktorsavhandling *duktersavandlingg* (ovanl *dukteråvandlingg*) f
dokument *dokument*
dokumentation *dokumentasiuon* m
dokumentera *dokumentira*
dokumentär *dokumentär* m
dokumentärfilm *dokumentärfilm* m
dokumentärfilmare *dokumentärfilmer* m

dolk (med parerstång) jfr **scoutkniv**
dollar *dollar* m
dollargrin *dollargrin* n
dolme *dolme* m
[1]**dom** (domslut) *duom* m
[2]**dom** (domkyrka) (fr sv) *duom* m
domare *duomer* m
domdera *domdir*
domedag *duomdag* m. 'till domedag(en)' *að duomdag*
domherre **1** *duomärr* m, ex. se **spå**, **vissla** **2** *sniųofugel* m **3** (äv snösparv) *aurweðersfugel* m. Se vidare FNB
dominans *dominans* m
dominera *dominira.* 'kvinna som vill dominera' *bukåsturmun*
domkraft *duomkrapt* f, ex. se **jäklas**
domkyrka *duomtjyörtj* f
domna *dungen åv* (el. bara *dungen*), t.ex. 'han hade domnat i stjärten' *an add dungnað åv i rovin.* 'domna av' (svimma) *dungen åv*; 'domnad' *åvdungnað,* t.ex. 'jag är domnad i fingrarna' *ig ir åvdungnað i finggrum*
Domnarvet *Domnarveð* n b.f.
domprost *duompruost* m
domslut *duomslut* n
domstol *duomstuol* m
domsöndag *duomsundag* m
Domus *Domus* (äv *Duomus*) n
domän (fr sv) *duomän* (äv *domen,* vanl *domän*) m
Domänverket *Duomänwertjeð* (vanl *Domänwertjeð*) n b.f.
don (redskap o.dyl.) *duon* n
dona **1** (ordna) *duona* **2** (greja, syssla) *rota.* 'dona med ngt' a) *rot auti noger* b) *stök yvyr noger*
donera *donir,* t.ex. 'de donerade skåpet till hembygdsföreningen' *dier donireð skåpeð að iembygdsferienindjin*
doningar *duoningger* m pl (äv f pl)
dop **1** *krissningg* f **2** *duop* n
dopa **1** *duopa* **2** (nydal) *kryða*
dopfunt *duopfunt* m. Jfr **dopskål**
dopkalas *basöl* n (OÖD)
dopnamn *duopnammen* n
dopning *duopningg* f
dopp **1** (t.ex. kaffe med dopp el. ett kort bad) *dupp* n **2** (ngt att doppa) *duppels* n
doppa *duppa.* 'doppa ned' a) *dupp nið* b) (ngt i ngt) *dupp niði*; 'doppa sig' *dupp sig*
dopping (förslag) *duppknaip* m
doppsko *duppskuo* m
dopskål *duopskål* f
dos **1** (fr sv) *duos* m **2** (dosis) *duosis* m, t.ex. 'han tog en rejäl dos' *an tuog ien braan duosis*
dosa **1** (t.ex. snusdosa) *duosa* f **2** *butt* m
dosett *tablettduos* f
dosis *duosis* m. Se äv **dos**
dotter **1** (vanl) *kulla* f **2** *duotter* f, t.ex. 'i morse kom min dotter' *i morgus kam duotter.* 'dotter som ensam ärver gård' *guoðskull* f
dotterbolag *duotterbuolag* n
dotterdotter *duotterduotter* f
dotterson *duottersun* m
dov *dov*
dovhjort (fr sv) *dovjuort* m
dra **1** *drågå,* ex. se **efter** prep **2** (slita) *tugå,* t.ex. 'hunden drar i kopplet' *rattjin tugär i bandeð* (äv *i bandę*). 'dra av' a) (äv t.ex. vid deklaration) *drag åv* b) (på pris) *slå åv*; 'dra bort' (t.ex. om väder) *drag brott*; 'dra efter' (t.ex. mutter) *drag etter*; 'dra fram' (t.ex. klocka) *drag fram*; 'dra för' *drag för* (äv *drag firi*); 'dra i sig' *drag i sig*; 'dra iväg' (ge sig av; förflyta snabbt) *drag iweg*; 'dra ifrån' *drag frǫ*; 'dra igen' (t.ex. dörr) *drag att*; 'dra igenom' *drag gainum*; 'dra ihop' *drag ijuop,* ex. se **öga**; 'dra ihop sig' (t.ex. till regn) *drag ijuop sig*; 'dra in' *drag in*; 'dra in snor' *saup snorim* (yngre *snorn*); 'dra isär' *drag itau*; 'dra kallt' *strikå*; 'dra med sig' *drag min sig*; 'dra ned' a) *drag nið,* t.ex. 'hon hade dragit ned gardinerna' *ǫ add draið nið gardinę* b) *tugå nið* c) (ngt i ngt, t.ex. vattnet) *drag niði*; 'dra på' *drag ǫ*; 'dra på munnen' *drågå ǫ munn*; 'dra på sig' a) (äv sjukdom) *drag ǫ sig,* t.ex. 'vi blev tvungna att dra på oss vadmalsbyxorna' *wartum drag ǫ uoss warrmǫlsbryökär,* 'jag har dragit på mig något virus' *ig ar draið ǫ mig noð wirus* b) (sjukdom gm nedkylning) *friuos ǫ sig*; 'dra runt' a) *drag umringg* b) (mer sv) *drag runt*; 'dra till' a) *drag til* b) (en dörr) *drag att* c) (dra åt) *drag að*; 'dra till sig' *drag að sig*; 'dra tillbaka' (t.ex. klocka) *drag att*; 'dra upp' a) *drag upp* b) (ngt ur ngt) *drag uppyr*; 'dra ur' *drag yr*; 'dra ut' a) (äv om uttal) *drag aut* b) (äv tänja ut) *tugå aut* c) (tand) *drag yr*; 'dra ut på tiden' *drag aut ǫ tiðę* (äv *ǫ tiðn*); 'inte dra ut' (om rök) *kweva*; 'dra åt' a) *drag að*, t.ex. 'en rem att dra åt med' *je riem tä drag að min* b) *tugå að*; 'dra åt helvete!' se **helvete**; 'dra åt sig' *drag að sig*; 'dra åt skogen!' (vid besvikelse) *dra dǫ end að raisę!*
dra sig *drågå sig.* 'dra sig för att' a) *int wöla* b) (göra ngt, oftast p.g.a. kyla) *int tresta*; 'dra sig före' (om klocka) *drag fram sig*; 'dra sig tillbaka' *drågå sig etbaker*; 'dra sig undan' *drågå sig undǫ*; 'dra sig upp' a) *drag upp sig* b) *drågå sig upp*; 'dra sig ur' *drågå sig yr*
drabba **1** *kum að,* t.ex. 'vi visste inte vad den (kon) hade drabbats av' *wissum it wen so add kumið að enner* **2** (träffa) *tågå* **3** *drabba.*

’drabbas av ngt’ *werd för noger,* t.ex. ’han drabbades av diarré’ *an wart för dritsiuokun*; ’vara drabbad av ngt’ *war för (noger)*
drabbning (i krig) *drabbningg* f
drag **1** *drag* n **2** (till fiske äv) *swirvel* m. ’ro drag’ *ruo drag.* Se äv **wobbler**
dragas se **dras**
dragbil *dragbil* m
dragdjur *dragukrytyr* n
dragen **1** *draiðn,* ex. se **vinst** [35] **2** (påstruken) *ǫdraiðn*
dragg *dragg* m
dragga *dragga*
dragig *dragun*
dragjärn *dragienn* n
dragkamp *dragkamp* m
dragkedja *dragtjäj* (äv *dragtjaj*) f. Se äv **blixtlås**
dragkrok *dragkruok* m
dragkälke **1** *dragga* f **2** *dragu* (äldre grundf *drågå*) f **3** (med skidliknande medar) *skaiðtjåk* m
dragkärra *dragtjärr* f
dragning *dragningg* f
dragon *draguon* m
dragplåster *dragplåster* n
dragremmar (i sele) *dragleðer* n sg
dragrep (t.ex. till kälke) *tugu* (äldre grundf *tugå*) f
dragring (i sele) *ardringg* m
dragspel *dragspil* n, t.ex. ’dragspelet var inte tillräckligt tätt’ *dragspileð war it naug ti’tt*
dragspelare *dragspilär* m
dragspelsfabrik *dragspilsfabrik* n
dragspelsmusik *dragspilsmusik* m
drakblod *dråkåbluoð* n
drake *dratji* m
drakguld (dold skatt) **1** *guoðs* n [36] **2** (som söktes på midsommarnatten) *missåmårsguoðs* n [37]
drama *drama* n
dramatik **1** *dramatik* m **2** (dramatisk händelse) *dispels* n
dramatisera *dramatisira*
dramatisk *dramatisk.* Jfr **spännande**
drapera *drapir*
draperi **1** *draperi* n, t.ex. ’jag har köpt två nya draperier’ *ig ar tjyöpt tau nyų draperi* **2** (ngt att dra för; ovanl) *firidrag* n. Se äv **förhänge**
dras *drågås,* t.ex. ’slipstenarna drogs för hand’ *slipstienär druogus fer and*; ’dras med’ *drågås min,* t.ex. ’han dras med hosta’ *an dra’ss min ųostun*
drasut **1** *sketjil* m **2** *drasut* m. Se äv **räkel**
dratta jfr **ramla**
dregel *digel* n
dregla *digel*
dress (fr sv) *dress* m. Jfr **dräkt**, **kläder**, **utstyrsel**
dressera *dressir*
drev *driv* n
dreva **1** *dikta* **2** (täta med mossa) *mysa*
drevning jfr **ränna** s
dribbla **1** *dribbel,* t.ex. ’jag skulle föreställa dribbla’ *ig iess ul dribbel* **2** (nydal) *trokkel min bollem*
dricka s *drikka* n
dricka vb *drikka,* ex. se [2]**låta**, **sprit**. ’dricka ngt starkt’ (t.ex. brännvin) *blät sig*; ’dricka upp’, ’drikka ur’ *drikk yr,* t.ex. ’hon drack ur hela flaskan’ *ǫ drokk yr iel putellem*; ’dricka öl’ *öla*; ’ngt att dricka’ (ofta ngt starkt) *drikkels* n
drickbar *drikkend,* t.ex. ’vattnet var inte drickbart’ *wattneð war it drikkend*
dricks *drikks* m
dricksglas **1** *drikksglas* n **2** (vanl) *glas* n **3** (mer el. mindre skämts, åld) *fönster* n
dricksvatten *drikkswattn* n
drift *drift* f
driftig *driftun.* ’driftig person’ *åskapi* m
driftskostnad *driftskuostnað* m
drilla (öva el. om fåglar) *drilla*
drillning *drillningg* f
drillsnäppa **1** *watugryll* f, t.ex. ’drillsnäppan hoppade på stenarna nere vid vattnet’ *watugryllą uppeð ǫ stienum niðwið wattneð og saggd ”sitifiri, sitifiri”* **2** *sit-ig-firi* m
drink *drink* m
drinkare (fr sv) *drinker* m. Jfr **alkoholist**, **fyllbult**
drista sig **1** *drist sig* **2** *wöl sig.* Jfr **våga**
Dritränn *Dritrenn*
driva s *driva* f, t.ex. ’det är redan stora drivor på gården’ *eð ir stur drivur autǫ gardem rieðu*
driva vb **1** (äv om snö) *draiva* **2** (kreatur) *tjyöra.* ’driva igen’ (om snö) *draiv att*; ’driva igenom’ *draiv gainum*; ’driva in’ a) *draiv in* b) (fösa in) *tjyör in* c) (inkassera) *kreva*; ’driva med’ a) *draiv min,* t.ex. ’han blev arg när de drev med honom’ *an wart jälåk dar dier driev min om* b) se göra **narr** av c) (retas med) *stjiettas min*; ’driva på’ a) *draiv ǫ* b) *tjyör ǫ* c) (påskynda) *jågå* (Lev.); ’driva upp’ *draiv upp*; ’driva ut’

[35] Se avsnittet **Varianter** nedan.
[36] Alternativ stavning: *guo’ss*
[37] Alternativ stavning: *missåmårsguo’ss*

a) *tjyör aut* b) *rek aut* c) *draiv aut* d) (ngt ur ngt) *draiv autyr*
drivbänk **1** *plemtlavi* m **2** (mer sv) *drivbaink* m
driven *drivin*
drivhjul *drivjuol* n
drivis *drivais* m
drivmedel *drivmjeðel* n
drivrem *drivriem* f
drog *drog* (äv *dråg, druog*) m
droga *droga*
dropp (t.ex. takdropp) *drup* n
droppa **1** *drupå,* ex. se **från**; **2** *driuopa,* t.ex. 'det droppade från taken' *eð drop åv takum* **3** *låkå,* t.ex. 'det droppar (från träden) i skogen' *eð läkär i skuoem*. 'droppa i' a) *drupå i* b) *drupå in* c) *dräp i*
droppe **1** *drupi* m, t.ex. 'en droppe olja' *ien oldrupi* **2** (liten skvätt) *dräp* m, t.ex. i uttr 'inte en droppe' *int ien dräp*
droppflaska *drupåflask* f
droppränna *druprenn* f
droska **1** *droska* f **2** *trafikbil* m **3** *trafiker* m
droskägare *trafiker* m
drottning *drottningg* f
drottningsylt *drottninggsylt* n (vanl m)
drucken **1** *druttjin* **2** (ovanl) *plegåð*
drulle **1** *slabb* m **2** *jom* m
drullig **1** *jomun* **2** (fr sv) *drullun*
drumla (bära sig drumligt åt) *drumbel*
drumlig *drumblun.* 'bära sig drumligt åt' *drumbel*
drummel **1** *slabb* m **2** *jom* m
drunkna **1** *drukken* **2** *drettj sig*
druva *druva* f
dryck **1** *drykk* m **2** *drikkels* n. Se äv **dricka**, **dryckjom**, **förplägnad**
dryckesvaror *blätwarur* f pl. Se äv **dryckjom**
dryckjom **1** *wåta* n **2** *wåtwarur* f pl **3** (skämts) *noð wåtaktut.* Se äv **dryckesvaror**
dryfta **1** *akudir um* **2** (fr sv) *dryfta*
dryg **1** *driuog* **2** (besvärlig, ovanl) *kuostal.* 'drygt' (ngt mer än) *driuogt*
dryga ut *driuog aut*
drypa **1** *driuopa* **2** *låkå,* t.ex. 'mossan var så våt att det dröp om den' *muosin war so wåt so eð läkäð ringgum.* 'drypa av' *driuop åv*
dråplig *dråplin* (äv *dråplun*). Jfr **komisk**
dråpslag *dråpslag* n
dråsa 'dråsa ned' (fr sv) *drås nið*; 'dråsa omkull' *råså i stakk*
dräkt *drekt* f
dräktig **1** (ffa om ko) *ikåv* **2** (tacka el. get) *ifar* **3** (sto) *fuolåstinn* **4** (hund el. katt) *unggdiger.* 'dräktigt sto' *fuolåmärr* f
drälla **1** (tappa) *lerpa* **2** (d:o) *slerpa* **3** (gå o. dräla) *stoka*
drämma till **1** *drem til (að),* t.ex. 'hon drämde till honom' *ǫ dremeð til að om* **2** *dorg til,* t.ex. 'jag drämde till allt vad jag orkade' (det värsta jag kunde) *ig dorgeð til wesstað ig dugde*
dränera *drinira* (tänkbart vore äv *drinir*)
dränering *driniringg* f
dräng *draingg* m
drängstuga *drainggstugu* (äldre grundf -*stugå*) f
dränka *drettja.* 'dränka sig' *drettj sig*
dräpa **1** *ev ijel* **2** *ela* (äv *elå*)
drög *dråja* f
dröja **1** ('ta' om tid) *tuolå,* t.ex. 'det dröjde länge' *eð tuold laindje* **2** (dra ut på tiden) *drag um,* t.ex. 'då dröjer det nog' *dǫ drar eð naug um* **3** (stå på) *stå ǫ,* t.ex. 'det dröjde inte länge förrän det var deklarerat' *eð stuoð aldri ǫ eð war diklarirað* **4** (vänta; åld) *bilå*
dröjsmål (fr sv) *dröjsmǫl* n
dröm *dröm* m
drömma *dröma.* 'drömma om' a) (t.ex. person) *dröma,* t.ex. 'jag drömde om min son i natt' *ig drömd påykan i nǫt* b) (vanl) *dröm um* c) (längta efter) *dröm eter*; 'drömma sig bort' *dröm sig brott*
drönare *dröner* m
du *du.* 'dig' *dig*; 'nu du' (ss förstärkningsord, ung.) *nų lell*
dubb *dubb* m
dubba *dubba,* t.ex. 'de har dubbat den där filmen' *dier åvå dubbað an-dar filmin*
dubbdäck *dubbdekk* n
dubbel *dubbel,* t.ex. 'jag fick lov att ta dubbla papper' *ig wart tågå dubblų papir*; 'dubbelt så' (t.ex. tjock) *dubbelt (digrera)*
dubbelarbeta *dubbelarbiet*
dubbelbeckasin *sturmaussnaip* f
dubbelbössa *dubbelbyss* f
dubbeldäckare se **biplan**
dubbeldörr *dubbeldörer* f pl
dubbelhaka *dubbelaku* (äldre grundf -*åkå*) f
dubbelklicka *dubbelklikk*
dubbelkoja *dubbelkåj* f
dubbelkolla (fr sv) *dubbelkoll*
dubbelkonsonant *dubbelkonsunant* m
dubbelrum *dubbelruom* n
dubbelteckna **1** *dubbeltekken* **2** *dubbelståvå*
dubbelteckning *dubbeltekkningg* f
dubbeltimme *dubbeltaim* m
dubbeltrast (förslag) *gråtrost* m. Se FNB
dubbla vb *dubbel*
dubblera **1** *dubbel* **2** *dubblir* (äv *dubblira*)
dubblett *dubblett* m
dubbsko *dubbskuo* m
ducka (nydal) *twerkryppas*

duett *duett* m
duffel (nydal) *firikevelrukk* m
duga **1** *dugå* **2** (duga efter ett tag, om ngt som först inte gillats) *syötn i* (el. bara *syötn*). ’det duger i fäboden’ (ung. ’det får duga, fast det inte är perfekt’) *eð dug i buðum*; ’det duger ingenting till’ *eð dug it að inggu*; ’det duger åt dig’ a) *eð dug að dig* b) (om mat) *eð dug i dig*
dugg ’inte ett dugg’ a) *int iet pilistjit* b) *int iet pilifnask* c) *int iet dugg* d) *int iet wittn*; ’inte ett enda dugg’ *int iet ienda dugg*
dugga **1** *divå* (äv *duvå*) **2** *skrugga* **3** (mer sv) *duggraingen* **4** (d:o) *dugga*. Jfr **stänka**, **småregna**
duggregn (småregn) *smǫraingen* n
duggregna se **dugga**
duglig **1** *duglin* **2** *börg* **3** (om person stundom) *äv*
duglighet *dugligiet* f
duk *duk* m, ex. se **linolja**
duka **1** (duka fram) *duon fram* **2** (fr sv) *duka*. ’duka av’ a) *duon åv*, t.ex. ’han dukade av (bordet)’ *an duoneð åv buordę* b) (plocka av) *iemt åv*, t.ex. ’han dukade av (bordet)’ *an iemteð åv buordę*; ’duka fram’ a) *duon fram* b) *ev fram* c) (fr sv) *duk fram*; ’duka under’ a) *fego’ss* b) (fr sv) *duk under*
dukat *dukat* m
duktig **1** *duktin* **2** (skicklig) *slainggd* **3** (d:o) *styv* **4** (t.ex. hantverkare) *kniųor* **5** (kunnig) *knipun* **6** *nakkog*, t.ex. ’lika duktig (som)’ *laik nakkog (og)* **7** *watun* (äv *gwatun*) **8** (stundom framåt) *biravin*, ex. se **fånga**, **pilla** i sig; **9** (d:o) *katun* **10** (stundom duglig) *äv* **11** (d:o) *börg*, t.ex. ’han är duktig med mkt’ (kapabel till mkt) *an ir börg að mikkel* **12** (trygg i sina göranden o. låtanden) *röselin* **13** (flink) *ferm* **14** (t.ex. att arbeta) *grymm*. ’duktigare – duktigast’ äv *wätär(a) – wätäst*, t.ex. ’pappa är ju duktigast med det mesta’ *pappa ir fel wätäst min oll so ir*; ’duktig (kapabel) att gå ärenden’ *ärendsbörg*; ’duktig (driftig) person’ *åskapi* m; ’mkt duktig’ a) *stur-duktin* b) (förskräckligt duktig) *feskrettjelin* c) se **jätteduktig**. Se äv **kapabel**
dum **1** *dumm* **2** (fånig) *tolun*, t.ex. ’det vore väl dumt om man gjorde så’ *eð wär fel tolut, um an so edd gart* **3** (d:o, lokalt) *tottun* **4** (fjollig) *aipun* **5** (besvärlig) *katun* **6** (inte snäll; lokalt) *kutt*. ’dum i huvudet’ a) *dumm i ovdę* b) *minn för sig*; ’dumt nog’ *dummt naug*
dumbom **1** *dummbuom* m **2** *toltavi* m **3** *tyryl* m. Jfr **fåntratt**
dumburk (tv) **1** *bögelbutt* m **2** *dummbutt* (äv *dummburk*) m **3** *mǫlaðkallbutt* m **4** *mǫlaðkallbaink* m **5** *bögellåð* f
dumdristig *ųobörg*
dumhet **1** *dummiet* f **2** (fånighet) *tolugiet* f. ’dumheter’ a) *tol* n b) *tuok* n c) *fjåks* n; ’vilka dumheter!’ *ukað tol!*
dumhuvud se **dumskalle**, **träskalle**
dumma sig **1** *fetol sig* **2** (fr sv) *dumm sig*. Jfr **toka** sig, **göra** bort sig
dumper *dumper* m
dumskalle **1** *tolskoll* m **2** *dummskoll* m **3** (nydal) *ettstabb* m
dun *daungen* n
dundra **1** (dåna, mullra) *dunå*, ex. se **storslägga** **2** (dåna) *dyna*, ex. se **dåna** **3** (mer sv) *dunder*. ’dundra till’ (smälla till) a) *dunå til* b) *dyn til*
dunge **1** (myrholme) *ult* n **2** (åkerholme) *raisolm* m **3** (t.ex. kvarlämnade träd på hygge) *skuogstapp* (äv *skuogtapp*) m
[1]**dunk** (kärl) *dunk* m
[2]**dunk** (dunkande ljud) *dunk* n
[3]**dunk** (lätt slag) ’ge en dunk’ se **dunka**
dunka **1** *dunka* **2** (ge en dunk) *dunk til að*, t.ex. ’han dunkade mig i ryggen’ *an dunkeð til að mig i ryddjem*. ’dunka ned’ (slå ned) *dunk nið*
dunka-dunka (musik) s *dunå-dunå* n
dunkel adj (fr sv) *dunkel*. Se äv **skum**
dunkudde **1** *daungenkupp* m **2** *daungenkudd* m
duns *duns* m
dunsa **1** *dunka* **2** *dunå*, t.ex. ’det är ngt som dunsar uppe på vinden’ *eð ir noð so dunär upǫ windem* **3** *rambel* **4** (fr sv) *dunsa*
dunst ’slå blå dunster i ngn’ *stingg aut ogų ǫ nogum*
dunsta **1** (om snö, smältvatten) *tron brott* **2** (fr sv) *dunsta*. Jfr **avdunsta**
duntäcke *daungentettj* n
durk jfr **båtbotten**
durkslag **1** (fr sv) *durkslag* n **2** (ofta bara) *sil* m
dusch **1** *stryl* m **2** *duss* m, ex. se **golvbrunn**
duscha *dussa*. ’duscha av sig’ *duss åv sig*; ’duscha bort’ *duss dieðǫ*
duschkabin *dusskabin* m
duschrum *dussruom* n
dussin *dusin* n, t.ex. ’det var ett dussin’ *eð war dusineð*
dussintals se **dussinvis**
dussinvis *dusinwis*
duva *dauva* (yngre, vanl *duva*) f, ex. se [1]**verka**
duvhök **1** *yönsok* m **2** (trol. fr sv) *dauvok* m. Se vidare FNB
duvning *duvningg* f. ’få sig en duvning’ *fǫ sig įe* (äldre: *ien*) *duvningg*
dvala *duoli* m. ’ligga i dvala’ *duolå*
dvs. *ews*.
dvärg **1** *dyörg* m **2** (vanl) *dwerg* m
dvärgbjörk *tjärrais* n. Se vidare VNB

dvärghöns (dvärghöna) *dwergyön* f
dy **1** *döe* m, t.ex. 'han sköljde av sig dyn' *an skuold åv sig döan,* se äv **fiska** upp **2** (gyttja) *djyra* f
dyblöt se **genomvåt**
dybotten *döbuottn* m
dygd *dygd* f
dygn *dyöngen* (äv *dyögen* m.fl) n
dygna (fr sv) *dyöngen* (lokalt *dyngin*)
dyig **1** *döun* **2** (gyttjig) *djyrun*
dyka **1** *dyka* **2** (t.ex. om simfågel) *dupp sig.* 'dyka ned' *dyk nið*; 'dyka upp' a) *fliuot upp* b) *dyk upp*
dykare **1** *dyker* m **2** (vattenskalbagge) *byöna* f
dylik *slaik.* 'ngt dylikt' *noð slaikt*; 'o.dyl' *og slaikt*
dymling **1** *dymbel* m **2** (skämts) *womse* (äv *womus*) m
dymlingsborr *dymbelbuori* m
"**dymlingsbössa**" (anordning med rör för tillverkning av dymlingar) *dymbelbyss* f
dymlingsnavare *dymbelnåvår* m
dymmelonsdag *dymbelųosdag* m
dyna *dåyna* f
dynamit *dynamit* m
dynamitard *dynamitard* m
dynamitgubbe *dynamitgubb* m
dynamitpatron se **dynamitgubbe**
dynamo *dynamo* m
dynga *dyndja* f, ex. se **breda** ut; 'köra dynga' *dyndja*
dynggluggg se **gödsellucka**
dynggrep *dyndjgriep* f
dynghög **1** *dyndjstakk* m **2** *dritstakk* m **3** (äldre) *dyndja* f
dynglass *dyndjlass* n
dynglucka se **gödsellucka**
dyngsur se **genomvåt**
dypöl **1** *döpuott* m **2** *drituol* n **3** (i myr) *liuor* m **4** (dyigt ställe t.ex. i väg) *dikker* (äv *dikkel*) n **5** (d:o) *dritdikker* (äv *dritdikkel*) n **6** (dyhål) *döuol* n
dyr *dyr,* t.ex. 'han köpte det som var dyrast' *an tjyöpt eð dyrest war.* 'göra dyrare' (höja priset) *dyrka*
dyrbar (värdefull) *dyrbar*
dyrbarhet *dyrbariet* f
dyrka (med dyrk) *dyrka*
dyrkfri *dyrkfri*
dyrtid *dyrtið* f
Dysberg *Dysbjärr* (lokalt uttal *Dysbjär*)
dyster **1** *dovlin* (äv *dovsklin*), ex. se **framtidsutsikt**; **2** *stjälin*
dyvelsträck *divelstrik* n
då I. adv **1** (om tid) *dǫ.* 'då och då' a) *dǫ og dǫ* b) *fram og fram,* t.ex. 'vi kan gå ut och gå en stund då och då' *bellum aut og go nog stjyör fram og fram* c) *skuvwis* d) *noðwessn* **2** (modalt) a) *dǫ,* t.ex. 'den där blir då aldrig nöjd' *an werd dǫ older nɣögd an-dar* b) *dǫfel,* t.ex. 'du har då inte åldrats' *du ar dǫfel it gamblas* c) *a nų* d) *truo,* t.ex. 'vad ska jag hitta på i dag då?' *wen al ig itt ǫ i dag, truo?* f) *fel* g) (i så fall, under sådana omständigheter) *sę,* t.ex. 'hur ska vi göra då?' *ur ulum wįð sę fårå?* II. subj **1** (om tid) se **när**; **2** (eftersom) *dǫ,* ex. se **eftersom**
dåd (fr sv) *dåð* n
dåförtiden *dǫfetiðn*
dålig **1** (äv sjuk) *klien* **2** (äv om person som ej mår bra) *dålin,* t.ex. 'det är så dåliga vintrar nuförtiden' *eð ir so dålig wittrer nufetiðn,* ex. se äv **svar** **3** (sjuk) *siuok* **4** (krasslig) *skral* **5** (d:o) *kraunk* **6** (t.ex. om uppförande el. väder) *liuot* **7** (mindre brukbar; oskicklig) *kuotulin,* t.ex. 'jag är så dålig på att få till ngt reportage' *ig ir so kuotulin fǫ til noð riportas* **8** (inte bra; lokalt) *kutt.* 'göra (ngn) (mkt) dålig' *tag niðer*; 'mycket dålig' a) *liuotdålin* b) (usel) *wisäl*; 'på dåligt humör' *frutt.* Se äv **dåligt**
dålighet **1** *dåligiet* f **2** (moralisk) *ųodygd* f
dåligt adv **1** *dåli* (ofta *dålit*), t.ex. 'många hässjor torkade dåligt' *mikkel essur torkeð dåli* **2** (långsamt; föga framgångsrikt) *kuotuli* (äv *kuotut*). 'dåligt med' se **ont** om; 'gå dåligt' *go klient.* Se äv **illa**
dån **1** *dun* n **2** (fr sv) *don* n
dåna **1** *dunå,* t.ex. 'det regnade så det dånade' *eð raingnd so eð dunäð* **2** *dyna,* t.ex. 'det regnar så det dånar i plåten' *eð raingner so eð dyn i plåtem*
dåre *dåre* m
dårhus *dåraus* n
Dåråberg *Dåråbjärr,* t.ex. 'vi gjorde en utflykt till Dåråberg' *djärdum ję* (äldre: *ien*) *autflykt upi Dåråbjärr*
dåsig **1** (sömnig) *daurun* **2** (slö) *juonsun*
dåtid (fr sv) *dǫtið* f. 'i dåtid' *i dǫtið*
däck *dekk* n, t.ex. 'de gjorde däck i fabriken' *dier gard dettję i fabritjem*
däckel (däckelbåge) *silåkruok* m
däckelputa *silåpungg* m
däckelrem *uppoldsriem* f
däld **1** *deld* f **2** *lägd* f
dämma *demma.* 'dämma för' *demm* att; 'dämma upp' *demm upp*
dämpa *dempa*
dämpad (t.ex. i humöret) *dempað*
dänga *daindja.* 'dänga till' (ngn el. ngt) *daindj til að*

där **1** *dar* **2** (ngt mer utpekande, stundom 'just där') *danę,* t.ex. 'det var där uppe på åsen' *eð war upǫ ǫsem danę* **3** (relativt adv) a) *dar* b) *dar so,* t.ex. 'han bor där han föddes' *an byddjer dar (so) an kam til.* 'dit där' *dait so*; 'där borta' a) *dar dai'tter* (äv *dan dai'tter*), ex. se **rinna** upp b) *dar daite* (äv *dan daite*) c) *daitomin*; 'där framme' se **framme**; 'där hemma' a) *iemomin* b) *iem dar* (äv *iem danę*); 'där någonstans' *dar nogär*; 'där nere' *niðomin*; 'där uppe' a) *uvomin* b) *dan uppter* c) *upp danę* d) (där längre upp) *dan uppyvyr*; '(där) uppe i' *danupi*; 'där ute' *automin*

därav **1** *åv dyö* **2** *daråv*

därefter *dareter.* 'först därefter' *sę fuostað*

däremellan **1** *darmillǫ* **2** *dar millǫ*

däremot **1** (men å andra sidan; fr sv) *darimųot* **2** (mot det el. mot den) *darmųot*

därfram *darfram*

därför **1** *feðyö,* t.ex. 'det är därför han har kommit' *eð ir feðyö an ar kumið* **2** (fr sv) *darför.* 'därför att' a) *fer* b) *bar fer.* Jfr **emedan, eftersom**

därförinnan se **dessförinnan**

därhän *dai'tter,* t.ex. 'nu har det kommit därhän' (så långt) *nų ar eð kumið dai'tter*

däri **1** *dari* **2** *dar inni* (äv *dan inni*)

däribland **1** *darauti* **2** (däribland också) *i lag min,* t.ex. 'det var några gula blommor däribland (el. där) också' *eð war nog guolbljommer i lag min og*

därifrån **1** *darfrǫ* (äv *danfrǫ*), t.ex. 'därifrån tog vi in dem' *darfrǫ tuogum wįð in diem* **2** (äldre) *dieðǫ,* t.ex. 'där vill vi vara och vi far aldrig därifrån' *"dar wilum wįr wårå og older farum dieðǫ"* (gammal visa) **3** *frǫ dar,* t.ex. 'som de hade med sig därifrån de kom' (från det ställe de kom ifrån) *so dier add min sig frǫ dar dier kamu*

därigenom **1** *gainum eð* **2** *dargainum*

därinne **1** *darinne* **2** *innomin*

därmed *darmin.* 'i enlighet därmed' *dareter*; 'och därmed basta' a) *og darmin wel* b) (fr sv) *og darmin basta*; 'och därmed jämnt' *og darmin iemnt*

däromkring **1** *dar ringgum* (äv *darringgum, danringgum*) **2** *ringgum dar*

därpå (på det) *darǫ* (äv *danǫ*)

därtill **1** *attrað* **2** *darattrað* **3** (till det) *að dyö* **4** (fr sv) *dartil*

därute *daraute*

däruti *darauti*

därutöver **1** *darattrað* **2** *attrað dyö*

därvidlag *darwiðlag* (äv *danwiðlag*)

däven **1** *dävin* **2** (fuktig) *bjåðn* (Lev.)

dö **1** *däa,* t.ex. 'han dog ngn månad efteråt' *an add däeð non monað etteråt,* ex. se äv **svit**; **2** *fårå* **3** *far undǫ* **4** *slenda* **5** *sluta* **6** (stryka med) *striuok min* (el. bara *striuoka*) **7** (d:o) *go að,* ex. se **nästan**; **8** *blund att* **9** *djäv upp* **10** (om fisk, äv om människa) *wend upp waitkwiðn.* 'dö bort' *dä brott*; 'dö hastigt el. plötsligt' *brådä*; 'dö ifrån' *dä frǫ*; 'dö plötsligt', 'dö knall o. fall' *twerdä*; 'dö ut' *dä aut.* Se äv **gå** bort

död adj **1** *doð* **2** (t.ex. buske) *åvdäðn.* 'död människa' *doðkall* m

död s *döð* m, ex. se **undkomma**. 'ligga för döden' *wårå rieð däa*; 'ta död på' *tag döð ǫ*; 'till döds' a) *et döðs* b) *et endes*

döda **1** *ev ijel* **2** *ela* (äv *elå*) **3** *öð åv* **4** (åld) *drepå*

döddagar 'till döddagar' *et endes*

dödfödd *doðfyö'dd*

dödgrävare (fr sv) *döðgräver* m

dödmansgrepp (nydal) *doðkallfåton* n

dödsannons *döðsannuons* m

dödsbädd *döðsbedd* m

dödsdom *döðsduom* m

dödsdömd *döðsdyömd*

dödsförakt (fr sv) *döðsferakt* n

dödsförskräckt *döðsfeskrekkt*

dödskalle *doðskoll* m

dödsmärkt (som förväntas dö inom kort) **1** *fieg* **2** *i fiegdn*

Dödsriket (fr sv) *Döðsritjeð* n b.f.

dödsruna se **runa**

dödssjuk **1** *döðsklien* **2** *döðsiuok*

dödsstraff *döðsstraff* n

dödssynd *döðssynd* f

dödsur (en skalbagge) *dyörg* m

dödvatten (stillastående vatten) *doðwattn* n

döing *doðkall* m

döma *dyöma,* t.ex. 'man ska inte döma någon för något' *an al it dyöm non fer noð.* 'döma ut' a) *kasir* b) *dyöm aut*

döna (dundra) *dyna*

döpa **1** *krissn* **2** *döpa,* t.ex. 'prosten döpte pojken i går' *pruostn döpt påykam i går.* 'döpa om' a) *krissn um* b) *döp um*

döpare *döper* m

dörr **1** *dörer* f pl, t.ex. 'stäng dörren!' *tep att dörum!,* 'jag ska måla en dörr' *ig al męl nog dörer* **2** (vid förtydligande av sg) a) *döråpar* n, t.ex. 'stallet hade bara en dörr' *stolleð add bar iett döråpar* b) (dörrblad) *döråblað* n c) (numera vanl) *döre(r)* n sg (äv f sg). '(stå) i dörren' *(stand) i dörum*; 'stå för dörren' jfr vara i **annalkande**

dörrblad *döråblað* n

dörrhandtag **1** *andåvå* n **2** (mer sv) *döråandtag* n

dörrhål *döråuol* n

dörrkarm *döråkarm* m

dörrlås *dörålǫs* n, t.ex. ’han hade lagat dörrlåsen’ *an add lågåð dörålǫsum*
dörrmatta *döråmatt* f
dörrnyckel *dörånytjyl* m
dörrpost **1** *dörågǫt* (el. bara *gǫt*) f, t.ex. ’det var väl en glipa i dörrposten’ *eð war fel nogų glip i dörågǫtn* **2** (mer sv) *döråpuost* m
dörrspegel *döråspail* m
dörrvakt *döråwakt* m
dörrvred *döråklink* f
dörröppning **1** *döråuol* n **2** *döråyppningg* f
döv **1** (vanl) *dov* **2** (som hör dåligt) *dovsklin.* ’döv (dövstum) kvinna el. flicka’ *dumba* f; ’döv (dövstum) pojke el. man’ *dumbe* m; ’döv person’, ’person som hör illa el. inte hör på’ *dovskrokk* m; ’låtsasdöv’ *illrokkdov*
döva (lindra, mildra) *däva* (mer sv *döva*)
dövhet *doviet* f
dövspråk *dumbspråk* n
dövstum se **döv**

Đ

đ (bokstaven) **1** *đ* n **2** (äv om ljudet) *blot-d* n

E

e (bokstaven) *e* n (äldre: m)
EAN-kod *EAN-strik* n pl
ebb *ebb* m
ebba ut *ebb aut*
e-brev **1** *e-briev* n **2** *mäjl* n **3** (nydal) *weðerbriev* n **4** (d:o) *weðerpuostbriev* n
ed (försäkran) *ieð* m. ’avlägga ed’ a) *swer ieðn* b) *go ieðn*
eda **1** *iðu* (äldre grundf *iðå*) f **2** *bakiðu* (äldre grundf *-iðå*) f **3** (utbuktning på å med smal förbindelse med densamma) *åbög* m
eder poss pron se **er**
effekt *effekt* (äv *iffekt*) m, ex. se **brödrost**. ’ha effekt’ a) *båt ǫ* (el. bara *båta*) b) *wårå mun i* c) (göra sitt till, hjälpa) *munå i* (el. bara *munå*), ex. se **hjälpa**; ’inte ha ngn effekt’ äv *int wårå að inggu*
effektiv (fr sv) *effektiv*
effektivisera *effektivisira*
efter I. adv, part a) *etter* b) (efteråt) *attonað* II. prep a) (ffa om tid o. ordningsföljd) *etter,* t.ex. ’efter helgen’ *etter jågdę*, ’efter det att’ *etter ses,* se äv **sedan**; b) (t.ex. vid mål el. syfte el. i bet. ’längs’) *eter,* t.ex. ’han lyssnade efter djuren’ *an ly’dd eter krytyrum,* ’efter vägen’ (längs vägen) *eter weem* c) (bakefter) *attonað,* t.ex. ’det är stockar som båtarna ska dra efter sig’ *eð ir kabber so båtär ul drågå attonað sig*
efterbliven (fr sv) *etterblivin*
efterbörd **1** (från kvinna) *etterbörd* f **2** (från djur) *iela* (äv *ielda*) f, t.ex. ’kon har fått ifrån sig efterbörden’ *tjyrę ar sleppt ielun*
efterdyningar (fr sv) *etterdyningger* f pl
efterfest *etterfest* f
efterforskning (fr sv) *etterfuoskningg* f
efterfrågad (fr sv) *etterfrågað.* Jfr **eftertraktad**
eftergiven *blotslin.* Jfr **medgörlig**
efterhand adv *eterand,* ex. se **alltefter som**. ’efterhand som’ *eterand sos*
efterhand s ’i efterhand’ *i etterand*
efterhängsen **1** *iglun* **2** *ǫloplin* **3** (fr sv) *etteraingsn.* ’efterhängsen person’ a) *järpus* m b) *työrgadd* m c) (i sht barn) *rovtapp* m d) (d:o) *tjuoslfetil* (el. bara *fetil*) m. Se äv **hänga** efter
efterklok *etterkluok*
efterkommande adj (fr sv) *etterkumend.* ’hon hade inga efterkommande’ *ǫ add inggan etter sig*
efterkrav *etterkrav* n
efterkälken, komma på **1** *werd etter* **2** *kumå attrǫ skåtåm* **3** *kumå ǫ etterendam*
efterlysa *etterlys*
efterlysning *etterlysningg* f
efterlämna *lemmen etter sig*
efterlängtad *etterlainggtað*
eftermiddag *ettermiddag* m. ’frampå eftermiddagen’ a) *framǫ ettermiddaem* (äv *framǫ ettermidda’n*) b) *framter ǫ ettermidda’n*; ’i eftermiddag’ *etter middag*; ’i går eftermiddag’ *i går etter middag*; ’på eftermiddagen’ a) *etter middag* b) *um ettermidda’n* c) *ǫ ettermiddaem*; ’på eftermiddagarna’ a) *etter middågǫ* b) *um ettermiddågǫ*
eftermiddagskaffe *ettermiddagskaffi* n
efternamn *etternammen* n
efterräkning *etterrekkningg* f
efterrätt *etterrett* m
efterskott ’i efterskott’ (fr sv) *i etterskott.* Jfr **efterhand, efteråt**
efterskrift *etterskript* f
efterskänka *stjaintj etter*
efterskörd (av gräs) se **återväxt**
efterspäcka *etterslettj*
efterspäntrare *etterslenter* m
eftersom **1** *dǫ,* t.ex. ’jag ville inte säga ngt, eftersom jag inte var säker’ *ig willd it saj noð, dǫ int ig war säker* **2** *dar,* t.ex. ’eftersom jag aldrig får vara ifred’ *dar older ig fǫr war i frið* **3** *etersos* (äv *eterso*). ’allt eftersom’ I. adv *undǫ fer undǫ.* II. subj *etersos*
eftersommar **1** *ettersåmår* m **2** (åld) *begann* f

(äv n). ’frampå eftersommaren’ *framǫ ettersåmårn*; ’på eftersommaren’ a) *ǫ ettersumbrem* b) *i begann*; ’på (senaste) eftersommaren’ *i begannes*
eftersommarfäbod *begansbuðer* f pl
efterstygn *etterstyngen* n
eftertraktad **1** *gäv* **2** *ettertraktað,* ex. se **viss**
eftertryck (fr sv) *ettertrykk* n
efterträdare (fr sv) *etterträðer* m
efterverkning (fr sv) *etterwerkningg* f
eftervinter *etterwitter* m. ’frampå eftervintern’ *framǫ etterwittern*
eftervärld *etterwärd* f, t.ex. ’hon borde skriva en bok för eftervärlden’ *ǫ edd ulað skriev įe* (äldre: *ien*) *buok að etterwärdn*
eftervärme *etterwerm* m
efteråt **1** *attonað* **2** *etter,* t.ex. ’det blev svullet efteråt’ *eð wart suolleð etter* **3** (mer sv) *etteråt,* ex. se **dö**
egalt **1** *ukað so ir* **2** *eð-summu,* t.ex. ’det är helt egalt’ *eð ir grą’ll eð-summu*. ’det är (mig) egalt’ (likgiltigt) *ig djär* (äv *ir*) *laik-um eð-dar*; ’vara egalt’ äv *kwitta*
egen **1** *iegen,* t.ex. ’på egen hand’ (fr sv) *ǫ iegen and* **2** framförställt betonat poss pron, t.ex. ’jag tog min egen bil’ *ig tuog menn bil.* ’starta eget’ *start iegeð*
egendom (i sht landegendom) **1** *iega* f **2** *iegenduom* m
egendomlig **1** *iegen,* t.ex. ’nog är det väl egendomligt’ *naug ir eð sę ieget* **2** (om person) *knyldrun* **3** (fr sv) *iegenduomlin*
egenhet *iegeniet* f
egenmäktig (fr sv) *iegenmektun*
egennamn *iegennammen* n
egennyttig **1** *iegennyttun* **2** *fisun.* Jfr **om** sig och kring sig
egensinnig *siuov sig*
egenskap *iegenskap* m
egenskapsord se **adjektiv**
egentlig *idjentlin* (äv *ijentlin*)
egentligen *idjentligen* (äv *edjentligen, edjenteli, ijentligen*)
egg *egg* f, t.ex. ’kniven är för mjuk i eggen’ *knaivin ir fer blot i eddjin*
egga (upp) **1** *iss upp* **2** *egg upp.* ’egga upp sig’ *egg upp sig*
eggjärn i hyvel *yvelienn* n
egoistisk *iegennyttun.* Jfr **om** sig och kring sig
Egypten *Edjyptn* (mer sv *Ejyptn*)
Eivor *Äjvor* f
ejder (fr sv) *äjðer* (vanl *ejðer*) m
ek *iek* f
eka s *yötja* f
eka vb **1** *låmå,* t.ex. ’det ekar mellan bergen’ *eð lämär millǫ bjärgum* **2** *ieka* **3** *suorå mųota* **4** (skalla) *skwella.* Jfr **genljuda**
ekande s *iekan* n
eker **1** *juolknapp* m **2** (mer sv) *ieker* m
ekipera (fr sv) *ekipira.* ’ekipera sig’ *ekipir sig*
eklöv *ieklov* n
eko *ieko* (äv *ieku*) n
ekologi *ekologi* m
ekologisk *ekologisk*
ekonom *ekonom* m
ekonomi *ekonomi* m
ekonomisk *ekonomisk.* ’ekonomiskt stöd’ *peninggstyöð* n
ekorrbo *aikuonlåj* f
ekorrbär **1** (lokalt) *takkber* n **2** (lokalt i barns lekar) *rusinber* n. Se vidare VNB
ekorre **1** *aikuonn* m **2** (äv korsnäbb) *kwegelbait* m **3** (åld) *furufnatt* m
ekorrskinn *aikuonstjinn* n
ekorrsvans *aikuonrump* f. ’torkad ekorrsvansköttförs’ (skämts [38]) *torkað aikuonrumpmeliðtjyöt* n
eksem *eksem* n
ekvation *ekwasiuon* m
el (elektricitet) *el* m. Se äv **elektricitet**, **ström**
elak **1** *lieð,* t.ex. ’de är elaka mot pojken’ *dier irå lieðer wið påykan* **2** *liedugåð,* t.ex. ’han var elak mot mig’ *an war lieðugåð wið mig* **3** (mindre ofta) *liuot.* ’elak flicka el. kvinna’ *lieðska* f; ’elak person’ (i sht kvinna) *mårå* f; ’vara elak’ äv *lieðskas*
elakhet **1** *lieðska* f **2** *liuotiet* f **3** (ondska) *uondska* f
elaking **1** *liuotingg* m **2** *lieðokk* m **3** (kvinnlig) *lieðska* f
elbas *elbas* m
elbil *elbil* (ovanl *ielbil*) m
elbolag **1** *strömbuolag* m **2** *elbuolag* m
eld *jäld* m, t.ex. ’hon har gjort upp eld’ *ǫ ar gart upp jäldn.* ’eld o. lågor’ *ifestað*; ’fatta eld’ *slå i jäld*; ’liten eld’ a) *jäldfais* m b) *askfais* m c) *fais* m d) *jummingg* m; ’ha eld i baken’ *åvå jäldn i rovin*; ’se efter (vakta) elden’ *sjǫ et jälds*; ’slå eld’ *slå jäld*; ’sätta eld på’ *fest i*; ’ta eld’ a) *fǫ i* b) *slå i jäld* c) (mer sv) *tag jäld*
elda *jälda.* ’elda slut på’ *jäld yr,* t.ex. ’jag har eldat slut på (eldat upp) veden i vedkorgen’ *ig ar jäldað yr wiðåkordjem*; ’elda upp’ a) (äv figurligt) *jäld upp* b) (t.ex. ved) *brenn upp,* ex. se **ändå**
eldbrand (brinnande vedträ) **1** *brand* m

[38] Typisk skogshuggarjargong

2 *jäldbrand* m
elddon *jäldfyör* n
eldfast *jäldfast.* ’eldfast form’ *jäldfastfuorm* (vanl *jäldfastform*) m
eldfängd *jäldfainggd.* Jfr **hetlevrad**
eldgaffel *jäldgaffel* m
eldhus *jäldaus* n, t.ex. ’hon var i eldhuset’ *ǫ war ini jäldausą*
eldkastare *jäldkaster* m
eldkvast **1** *jäldstrut* m **2** *jäldlaim* m **3** *jäldkwast* m
eldning **1** *jäldningg* f **2** (eldande) *jäldan* n
eldningsförbud (fr sv) *jäldninggsfebuð* n
Eldorado (skämts) *Jäld-ǫ-raðio*
eldpall **1** *jäldpall* m **2** *eril* m
eldpallkoja *jäldpallkåj* f
Eldris *Jäldrais*
eldröd *jäldroð*
eldsjäl *jäldsjäl* f (äv m, i sht om mansperson)
eldsken (sken från t.ex. brasa) *jäldsliuos* n
eldskyffel *fösstykkel* f
eldsprutande *jäldsprutend*
eldstad **1** *jäldstað* m **2** *eril* m
eldstål *jäldienn* n
eldsvåda *jäldswåð* f
eldtång **1** *jäldtaungg* f **2** (åld) *niųop* f
eldvakt *jäldwakt* m
elefant *elefant* m
elefanthjord *elefantfläð* n
elegant **1** *ǫekum* **2** *äv* **3** (fr sv) *elegant*
elektricitet **1** *ström* m, t.ex. ’det fungerar bra att köra bilen på elektricitet’ *eð funggirer bra åk biln ǫ strömem* **2** *elektrisitiet* m, ex. se **beroende** adj **3** *elektriskað* n b.f., t.ex. ’elektriciteten har blivit så dyr’ *elektriskað ar uorteð so dyrt*
elektrifierad *elektrifiirað*
elektriker *elektriker* m
elektrisk *elektrisk,* t.ex. ’den elektriska motorn fungerade inte längre’ *elektriskmotorn funggireð it laingger*
elektrod *elektruoð* m
elektronik *elektrunik* (äv *elektruonik*) m, ex. se **lagra**
elektronisk *elektruonisk*
element *element* n
elev **1** *lärjungg* m **2** (skolbarn) *skaulkripp* m **3** (fr sv) *iliev* (äv *eliev* m.fl.) m. Se äv **discipel**
elevarbete *ilievarbiet* (äv *elievarbiet*) n
elexir *eleksir* (äv *iliksir*) n
elfenben *elfenbien* n
elfirma *elfirm* f
elfte *ellåpt* (yngre *elft*), t.ex. ’det är den elfte i dag’ *eð ir ellåptn i dag*
elgitarr *eldjitarr* m
Elias *Lias* m
Elin (åld) *Elį* f
elinstallation *elinstallasiuon* m
elit *elit* m
eljest se **annars**
elkabel *elkabel* m
elledning *ellieðningg* f. Se äv **luftledning**
eller *eld.* ’eller hur’ a) *eld ur* b) *ę*; ’eller också’, ’eller så’ a) *eldog* b) *eld okkso*
elljus **1** *lampliuos* n **2** *elliuos* n
elljusspår **1** *elliuosspuor* n **2** *elspuor* n **3** *lyslinu* (äldre grundf *-linå*) f
elmotor *elmotor* m
elorgel *elorgel* m
elpanna *elpann* f
elpris *strömpris* n
elritsa *guosil* m
elräkning **1** *lysrekkningg* f **2** *strömrekkningg* f **3** *elrekkningg* f **4** *strömnųot* f
elstolpe *lysstuop* m
elström *elström* m
elstängsel *elruogard* m
eltejp *eltäjp* m
eltråd *eltråð* m, t.ex. ’hästen måtte ha hoppat över eltråden’ *estn mǫtt að uppað yvyr eltråðn*
elva *ellåv*
elvahundratalet *ellåvundraðtaleð* n b.f. ’på 1100-talet’ se **på**
elvakaffe *ellåvkaffi* n
elvatiden *ellåvtiðę* f b.f. ’i elvatiden’ *i ellåvtiðn*
elvaåring *ellåvåringg* m
elverk *elwerk* n
elvisp *elwisp* m
elvärme *elwerm* m
elände **1** *älend* n, t.ex. ’det var ett riktigt elände’ *eð war iet riktut älend* **2** *wisäld* n **3** (hopplös situation) *råðlosa* f **4** (t.ex. sjukdom) *liuotiet* f **5** (otrevlighet, tråkighet) *kliensкligiet* f, t.ex. ’det är så mycket elände ute i världen *eð ir so mitjið kliensкligieter auti wärdn* **6** (eländigt föremål el. tillstånd) *arrmųoð* f, t.ex. ’de där byxorna är rena eländet’ *ǫ-dar bruotję ir rien arrmųoðą.* ’vilket elände!’ (äv, ung.) *ukað noð!,* t.ex. ’vilket elände människan har ställt till med!’ *ukað noð mennistją ar stellt til!*
eländig **1** *wisäl,* t.ex. ’ekorren var mager och eländig’ *aikuonn war mager og wisäl* **2** (om t.ex. person äv) *wisälsklin* **3** *uslin* **4** *älendun* **5** (ömklig) *painsklin.* ’ha det eländigt’ *wisslas*
emalj *emalj* m, t.ex. ’emaljen sprack i elden’ *emaljn sprokk i jäldem*
emaljerad *emalirað* (äv *imalirað,* vanl *emaljirað*), t.ex. ’en emaljerad mugg’ *iet emaliraðmǫtt*
emanera *emanira*

emballage *emballas* n
emblem *emblem* n
emedan **1** *fer* **2** *bar fer,* t.ex. ’han kunde inte komma, emedan han var sjuk’ *an belld it kumå, bar fer an war klien* **3** *fer dyö* **4** *åv dyö.* Jfr **eftersom**
emellan *millǫ* (äv *imillǫ*). ’byarna emellan’ *byum millǫ* (äv *bymillǫ*); ’grannarna emellan’ *grannum millǫ*; ’gårdarna emellan’ *gardum millǫ* (äv *gardmillǫ*); ’oss emellan’ a) *uoss millǫ* (äv *uoss imillǫ* o. *millǫ uoss*) b) (mellan skål och vägg) *uoss sajend og int fyörend*
emellanåt **1** *milumað* **2** *åv og til* **3** *inmillǫ*
emellertid **1** *men* **2** (fr sv, ovanl) *imellertið*
emigrant *emigrant* m
emigration *emigrasiuon* m
emigrera *emigrira,* t.ex. ’hennes farbröder emigrerade till Amerika’ *fabryöðrär ennes emigrireð að Amierik*
Emil *Iemil* m
emot **1** *mųota,* t.ex. ’jag är då inte emot det’ *ig ir dǫ int mųot dyö* **2** (intill) *inað,* t.ex. ’flickan lutade sig emot mig’ *kullą lot inað mig.* ’komma emot’ (stöta till) *war attri*
en adv (cirka) **1** *ien,* ex. se **ungefär**; **2** *noð,* t.ex. ’jag tror det är en 40 knivar här’ *ig truor eð ir noð fyrti knaiver jär*
en obest. art., pron **1** m: *ien* (betonat *ienn*), f: *įe* **2** m: *nogär* (ofta *non*), f: *nogų,* t.ex. ’en stund’ ss adv *nog stjyöru* (yngre *nogų stjyöra*). ’en efter en’ a) *ienn eter ienn* b) (den ena efter den andra, i tur o. ordning) *åvenda*; ’en eller annan’ a) *nogär* (yngre *non*) *eld enär* b) *nogär eld oðer*; ’en så’ (en sån) se **så**; ’vilka ena!’ *uker noger!*
en obest. pron (av **man**) *an*
en räkn m: *ienn,*[39] f: *įe,* t.ex. ’hon hade inte gjort mer än en (kaka)’ *ǫ add it gart meld iena* (yngre *įe*), ex. se äv **burk**, **var** pron 2. ’en, två, tre …’ (skämts) *ienneð, twåln, tineð …*
en s *ien* f. Se äv **enbuske**
ena pron *iena.* ’den ena’, ’den ene’ m: *ienndier,*[40] ex. se **äggstock**; ’den ena’ f: *įeðier,* t.ex. ’den ena flickan var sjuk’ *įeðier kullą war klien.* ’den ene’ äv *an iena* el. *dan iena*; ’den ene … den andre’ a) *ienn … ienn* b) *an* (äv *dan*) *iena … an* (äv *dan*) *oðern*, t.ex. ’den ene efter den andre’ *an ien etter an oðran* el. *dan ien etter dan oðran*; ’det ena’ a) *iettdier* b) *eð iena,* t.ex. ’det ena efter det andra’ *eð ien etter eð oðrað* c) *ienað*; ’i ena ändan’ *i ienumdier endam*
ena vb *iena.* ’ena sig’ *ien sig*; ’enas’ *ienas*
enarmad *ienarmað.* ’enarmad bandit’ *ienarmað bandit*
enastående (fr sv) *ienaståend*
enbart (fr sv) *ienbart.* Se äv **bara**
enbuske **1** *ienraisbuosk* m **2** *ienbersbuosk* m **3** *ienbuosk* m
enbärsdricka *ienbersdrikk* n
encyklopedi *ensyklopeði* (äv *ensyklopedi*) m
enda **1** *ienda,* t.ex. ’den enda karlen i gården’ *iend karrn i gardem,* se äv **förfaras**; **2** *iendest,* t.ex. ’den enda dotter jag har’ *iendest kullą ig ar.* ’det enda’ *iendað,* t.ex. ’det är nog det enda som hjälper i det där vädret’ *eð ir naug iendað so jåp i dyö-dar weðrę*; ’endaste’ *iendest*; ’inte ett enda fel’ *int iet ienda fil*
endast *iendest.* Se äv **bara**
[1]**endera** konj (antingen) *iettdier*
[2]**endera** pron m: *ienndier,*[41] f: *įeðier.* ’endera dagen’ *ienndier da’n*
endräkt (fr sv) *iendrekt* f. Jfr **sämja**
ene pron se **ena**
ene s **1** (enträ) *ienwið* m **2** *ien* f **3** (envirke) *ienwirtj* n
energi **1** *enerdji* m **2** (ork) *uork* m. ’inte ha ngn energi’ *åvå inggan wila* (yngre *inggų wila*)
energisk se **arbetsam**, **ihärdig**
energiskt adv *min fas*
enfald ’vilken enfald!’ *ukað kåvwit!*
enfaldig **1** *ienfaldun* **2** *tåpun* **3** *įesmęgd* **4** (mindre ofta) *lävun*
enfaldighet se **enfald**
enformig *ienfuormun* (vanl *ienformun*)
engagemang *angasemangg* (äv *angasimangg*) n
engagera *angasira* (äv *anggasira*). ’engagera sig’ *angasir sig*
engagerad *angasirað*
engelsk *ainggelsk*
engelska (språket) *ainggelsk* (äv *ainggelska*) f, t.ex. ’är det inte så i engelskan också?’ *i’nt eð so i ainggelskun og?* [42]; ’på engelska’ *ǫ ainggelsk*
engelska sjukan *ris* n
engelsman *ainggelsmann* m
England *Ainggland*
enhet (avdelning) (fr sv) *ieniet* f
enhetlig (fr sv) *ienietlin*
enhänt *įeent*
enig **1** *ienun* **2** (överens) *sams.* ’vara enig med’ (hålla med) äv *old iett min*
enighet *ienugiet* f
enkel *ienkel.* ’enkelt’ (bekvämt) äv a) *snąrt að* b) *snettelit* adj, *snetteli* adv, t.ex. ’det är enkelt att ta sig till fäboden nuförtiden’ *eð ir snettelit tågå*

[39] Alternativ stavning: *ien*
[40] Alternativ stavning: *iendier*
[41] Alternativ stavning: *iendier*
[42] Angående *i’nt* jfr ÄG, s. 505f.

sig að buðum nufetiðn c) *snuoðut* d) (lätt o. ledigt) *lieðut* (äv *liðut*); ’enklast (så)’ *snäräst að*; ’inte alldeles (el. helt) enkel’ *int grą’ll ienkel*

enkelbeckasin **1** *weðerdjiet* f **2** (lokalt) *brätjbukk* m. Se vidare FNB

enkelhet ’för enkelhet(en)s skull’ *bar fer snetteligietn*

enkelriktad **1** *ienkelriktað* **2** (om folk) *įesmęgd*

enkelrum *ienkelruom* n

enkelspårig (person) *įesmęgd*

enkom (särskilt) *įekum,* t.ex. ’jag kom enkom för att träffa dig’ *ig kam įekum fer tä råk dig*

enkät *aunkät* (äv *ankät*) m

Enköping *Ientjyöpingg*

enligt **1** *eter,* t.ex. ’enligt lagen’ *eter laem* **2** (fr sv) *ienlit*

enormt *uvendes*. Jfr **förskräckligt, väldigt**

enris *ienrais* n

ens adv **1** *dyö,* t.ex. ’hon tittade inte ens på mig’ *ǫ kuogäð it ǫ mig dyö,* ’inte ens kungen brukar göra så’ *itj kunundjin dyö pler fårå so* **2** *iessn,* t.ex. ’han har inte ens tid att äta’ *an ir it liðun jätå iessn* **3** *iessn dyö,* ex. se **bry sig** om **4** (yngre) *iens* **5** *iens dyö.* ’inte ens om’ a) *int fast,* ex. se **rubba**, b) *itj fast … dyö*

ens s ’med ens’ a) *mindyösummu* b) *rettnų*

ensam **1** (t.ex. när man känner sig ensam) *įesum* **2** (utan sällskap, utan hjälp) *siuov,* t.ex. ’hon bor ensam’ *ǫ byddjer siuov* **3** (utan sällskap) *fer sig siuov,* t.ex. ’han lever ensam’ *an liv fer sig siuov*

ensamhet *įesumiet* f. ’i ensamheten’ *i įesumietn*; ’(vara) i ensamhet’ *(wårå) fer sig siuov*

ensamrätt *įesumrett* m

ensamstående (fr sv) *įesumstående*

ensamt adv (vid känsla av ensamhet) *įesumskli*

ensamvarg (trol. fr sv) *įesumwarg* m

enskild (fr sv) *ienstjild*

ensligt se **avsides**

ensling *ienslingg* m

enstaka *ienståkå* (fr sv, vanl *ienstaka*)

enstavig *ienstavun*

enstöring *įestyöðingg* (mer sv *ienstyöringg*) m

ental *iental* n

entita (fr sv) *ientit* f

entonigt *ientuonut*

entré *ingaungg* m

entrédörr se **ingångsdörr**

entréhall *entréall* m

entreprenör *antreprenör* m

enträgen **1** *ǫdjärun* **2** *ienträgen* (äv *ienträ’n*) **3** (envis) *ienwis*

entumsbräda (entumsplanka) *ientumsplaunk* f

entusiasm *antusiasm* m

entusiast *antusiast* m

entusiastisk **1** *antusiastisk* **2** (eld o. lågor) *ifestað* **3** (nydal) *brennfluks*

enveten ’avge envetet (ihållande) läte’ *tjäver ǫ,* t.ex. ’göktytan har låtit höra sitt envetna läte’ *säðsotjin ar tjävrað ǫ*

envis **1** *ienwis,* t.ex. ’hon var envis som synden’ *ǫ war ienwis slais syndę* **2** (omedgörlig) *sterrun* **3** (påträngande, gnatig) *tyördjävun.* ’mkt envis’ *graisienwis*; ’envis person’ a) *ienwisbög* m b) *ienwisplita* f c) *ienwisknaul* m d) *starr-djietingg* m e) (påträngade, gnatig) *tyördjävu* (äldre grundf *-djävå*) f; ’envis som en (röd) gris’, ’envis som en åsna’ *graisienwis*; ’envis, tjurig person’ *nabaldskoll* m; ’envist, tjurigt barn’ *nabaldungg* m. Jfr **tjurig**

envisas **1** *ienwisas* **2** (stå på sig) *stå ǫ sig*

envåldshärskare (konstr) *įesumärr* m

enögd *ienägd*

epatraktor *iepatraktor* m

epidemi **1** *epiðemi* m, t.ex. ’epidemin började österut i Kina’ *epiðemi’nn byrdes ostri Tjina* **2** (nydal) *rennsiuok* f

epilepsi (fallandesjuka) *follsiuok* f

epilog (nydal) *etterlakur* f pl

episod *episuoð* m

epistel *epistel* m

epok *epok* m

e-post **1** *e-puost* m **2** (nydal) *weðerpuost* m. Jfr **mejl**

e-posta **1** *e-puost* **2** (nydal) *weðerpuost.* Jfr **mejla**

e-postadress **1** *e-puostadress* m **2** (nydal) *weðerpuostadress* m. Jfr **mejladress**

e-postkontakt *e-puostkontakt* f

e-postprogram *brievprugramm* n

e-posttjänst *e-puosttjenst* f

er pers pron se **ni**

er poss pron m: *iðär,* f: *iðų,* n: *iðǫt.* ’är det er tjur det där?’ *ir eð iðär uks eð-dar?* Angående ordföljd se **min** pron

erbjuda **1** *biuoða* **2** (t.ex. hjälp) *biuoð aut* **3** (fr sv) *erbiuoð.* ’erbjuda ngn ngt’ *biuoð nogum noð*; ’erbjuda sig’ a) *biuoð aut sig* b) *luvå aut sig* c) (fr sv) *erbiuoð sig*

erbjudande (fr sv) *erbiuoðend* n

erektion se **stånd**

eremit *eremit* m

erfaren (kunnig) *kunnun*

erfarenhet *erfareniet* (äv *ierfareniet*) f

erhålla *fǫ*

erigerad ’vara erigerad’ (stå) a) *standa* b) *sterras*; ’erigerad penis’ a) *sturblå’n* m b.f. b) *stjyrstor* m

Erik **1** *Ierik* m **2** (vard.) *Ierk* m

Eriksdagen se **ersmässa**

Eriksson se **Ersson**
erinra sig **1** *minnas til* **2** *minn ǫ sig* **3** (dra sig till minnes) *drag et minnes sig* (äv *drågå sig et minnes*) **4** (fr sv) *erinder sig* (äv *ärinner sig*). Jfr **minnas**
erkänd *ertjennd*
erkänna **1** *go wið* **2** *tag ǫ sig* **3** (acceptera) *ertjenn* (äv *ärtjenn*) **4** (kännas vid) *kennas wið*
erkännande (fr sv) *ertjennend* n
Erland *Ärland* m
erodera *erudira*. 'erodera(s) bort' (i sht i strandkant vid bakström, nydal) *swarvas undǫ*
ersmässa *iersmess* f
Ersson (åld) *Iersų*
ersätta (fr sv) *ersett* (äv *ärsett*)
ersättare (fr sv) *ersetter* (äv *ärsetter*) m
ersättning (fr sv) *ersettningg* (äv *ärsettningg*) f
ert poss pron se **er**
ertappa **1** (komma på) *kum ǫ,* ex. se **komma** på **2** (ta med byxorna nere) *tågå min niðer bruok*
erövra *eröver*
erövring *erövringg* f
eskader *eskaðer* m
eskapad *eskapað* m
Eskilstuna *Eskelstun.* Se vidare ONB
eskimå *eskimǫ* m
esomoftast se **allt** som oftast
ess (äss) *ess* n
estrad **1** *estrað* m **2** (nydal) *slaverjäll* m
etablera *etablira*
etapp (fr sv) *etapp* m. 'gå i etapper (o. vila dessemellan)' *go i wailum*; 'forsla i etapper' *byöta*
eter (rymd) *ieter* m. Se äv **rymd**
etikett *etikett* (mer älvd, ovanl *ietikett*) m
etnolog *etnolog* m
ett obest. art., pron *iet* [43]
ett räkn *iett.* 'i ett' *i iett,* t.ex. 'det gick i ett' *eð djikk i iett*
etta *ietta* f
ettdera *iettdier*
etter *ietter* n
ettermyra **1** *ietmęr* f **2** *pissmęr* f **3** *roðmęr* f
etternässla *ietnessl* f. Se vidare VNB
etthundra *iett undrað*
ettrig jfr **envis**
ettstruken *iettstrutjin*
ettusen *iett tusn*
ettöring *iettöringg* m
etui 'litet etui el. fodral för förvaring av nålar' *nalaus* n, ex. se **ler**
eunuck (nydal) *geldaðkall* m
euro *evro* m

Europa *Euruopa*
Europarådet *Euruoparåðeð* n b.f.
europé *europie* (vanl *europé*) m
europeisk *europeisk*
Eva *Äva*
evangelium **1** *waundjila* f **2** (vanl) *ewandjilium* n
evakuera *ewakuira* (äv *evakuira*)
evenemang *evenemangg* (äv *evenemaungg*) n. Jfr **tillställning**
eventuell *eventuell* (äv *ewentuell*). Jfr **möjlig**, **tänkbar**
Evertsberg **1** *Äväsbjärr* (ofta *Ävesbjärr,* lokalt uttal *Evesbjär*) **2** (ovanl) *Ävesbynn* m b.f. **3** *Bjärreð* n b.f. 'till Evertsberg' a) *et Äväsbjärrs* b) *upi Äväsbjärr*
Evertsbergsbor **1** *bjärrkaller* m pl **2** (skämts) *trullkaller* m pl
Evertsbergsflicka **1** *bjärrkallkull* f **2** (skämts) *kurrkallbjäll* f
evertsbergskt *bjärrkallaktut,* t.ex. 'det låter evertsbergskt' (det låter som evertsbergsmål) *eð låt bjärrkallaktut*
Evertsbergskvinna **1** (gift) *bjärrkallkelingg* f **2** (d:o, skämts) *trullkelingg* f **3** (ogift) *bjärrkallkull* f
Evertsbergsmål *bjärrkallmǫl* n
evig *ievin* (äv *evin*). 'en evig tur' *ien guðeligan tur* [44]; 'för evigt' *fer ievit*
evighet *ievigiet* (äv *evigiet*) f. 'i evighet' *i ievigiet*
evighetsmaskin *ievigietsmasin* m
evinnerlig **1** (faslig, väldig) *gunǫðelin* **2** *ewinnerlin,* t.ex. 'det blev ett evinnerligt supande på kyrkbacken' *eð wart iet ewinnerlit saupan ǫ tjyörtjbokkam*
evärdlig *ewärdelin* (äv *äwärdelin*). 'i evärdliga tider' a) *i ewärdelig tiðum* b) (i alla tider) *i oll wärd*
ex (f.d. flickvän) *gamtfjäll* f
exakt **1** *upǫ årsträ'tt* **2** *eksakt*
exalterad **1** *uppspilåð* **2** *uppstuo'dd*
examen *eksam* (ovanl *iksamen*) m
examination se **examinering**
examinera *eksaminira*
examinering *eksaminiringg* f
excerpera *saunk yr*
exekution *eksekusiuon* m. Jfr **avrättning**
exempel *eksempel* (äv *iksempel*) n, t.ex. 'låt oss ta ett exempel' *tagum iet eksempel.* 'till exempel' a) *fer eksempel* (äv *sos eksempel,* mer sv *til eksempel*) b) (nybildn) *et dyömes*
exempelmening *eksempelmieningg* f

[43] Alternativ stavning: *iett*

[44] Regelrätt nominativ vore: *ien guðelin tur*

exempelvis *eksempelwis*
exemplar *eksemplar* n
exemplifiera *eksemplifira* (äv *eksemplifiira*)
exercera *eksir*
exercis **1** *eksis* m **2** (exercerande) *eksersis* m
exfru (fr sv) *eksfru* f
exhustru (fr sv) *eksfru* f
existens *eksistens* m. Jfr **liv**, **verklighet**
existera **1** (förekomma) *wårå*
2 (finnas till) *wårå til* **3** (fr sv) *eksistira*
exklusiv *eksklusiv*
exkrementer se **bajs**, **lort**, **skit**, **spillning**
exkursion *ekskusiuon* m. Jfr **utflykt**
exotisk *eksotisk*
expediera *ekspidira* (äv *ekspiðira*)
expedit *ekspidit* (äv *ekspiðit*) m
expedition *ekspiðisiuon* (äv *ekspeðisiuon*, mer sv *ekspedisiuon*) m
experiment *ekspriment* (äv *eksperiment*) n
experimentera *eksprimentira* (äv *eksperimintira, ekspirimentira, iksperimentira* m.fl.)
expert *ekspert* m
expertis *ekspertis* m
exploatera *ekspluatira* (äv *eksploatira*)
explodera *ekspludira*
explosion *eksplusiuon* m
export *eksport* m
express adv (i ilfart) (nydal) *brennstrai'tt*
express s *ekspress* m
Expressen (tidningen) *Ekspressn* m b.f.
expresståg *ekspresstug* n
extra **1** *ekstra* **2** *oðer-* i fall ss *oðerfiner* 'extra fin', 'extra large' (XL) *ekstrastur*
extrajobb *ekstrajobb* n
extrapris *ekstrapris* n
extrem *ekstrem*

F

f (bokstaven) *f* n (äldre: m)
fabel *fabel* m
fabla se **fabulera**
fabricera (tillverka) *fabrisira*
fabrik *fabrik* m, t.ex. 'han hade jobbat många år i fabriken' *an add jobbað mikklų år i fabritjem*
fabrikant *fabrikant* m
fabrikat *fabrikat* n
fabriksarbetare *fabriksarbieter* m
fabrikschef *fabriksstjäf* m
fabriksgolv *fabriksguov* n, ex. se **bandsåg**
fabriksområde *fabriksumråð* n
fabriksskorsten *fabriksskrauv* m
fabulera **1** *fabbel* **2** *dikta*
Facebook **1** *fäjsbuotję* (äv *faisbuotję*) f b.f.
2 (skämts) *kråysbuotję* (äv *kråy'ssbuotję*) f b.f.
3 (d:o) *fasuligbuotję* f b.f. **4** (d:o) *Faisbokk* m
Facebook-sida (skämts) *kråysbuokssaið* (äv *kråy'ssbuokssaið*) f
Facebook(s)vän **1** *fäjsbuokskompis* m
2 (skämts) *kråysbuokskompis* m
facit *fasit* n
fack **1** *fakk* n **2** (t.ex. i plånbok) *ruom* m
fackförening *fakkferieningg* f
fackföreningsavgift (fackavgift) *fakkavdjipt* f
fackla *stikkliuos* n
facklig *fakklin,* t.ex. 'han hade flera fackliga uppdrag' *an add flierų fakkligų uppdrag*
fackman *fakkmann* m
fackspråk *fakkspråk* n
fackterm **1** *fakkterm* m **2** *fakkuord* n
fadd **1** (fr sv) *fadd* **2** (smaklös) *smakulos*
fadder **1** (manlig) *gumme* m
2 (kvinnlig) *gumma* f
fader se **far** o. **fäder**
faderlig *faðerlin*
fadermördare *faðermörder* m
fadersnamn (patronymikon) *faðersnammen* n
faderullan 'hela faderullan' *iela faðerullan*
Fadervår se **Herrens** bön
faggorna 'i faggorna' a) *i faggum* b) *i ferdum*
fagott *fagott* m
fajtas (fr sv) *faitas.* Jfr **kämpa**, **tävla**, **slåss**
faktabok *faktabuok* f
faktiskt **1** *sakta,* t.ex. 'det har jag faktiskt hört' *eð ar ig sakt ärt* **2** *sajend,* t.ex. 'han är ju faktiskt bara en snorunge' *an ir ju sajend bar ien snorungg* **3** (fr sv) *faktist.* 'verkar (tycks) faktiskt' *luss,* ex. se **verka**
faktor *faktor* m
faktum *faktum* n
faktura *faktura* f
fakturera *fakturira*
fakturering *fakturiringg* f
fakultet *fakultiet* m
falaska *fåsn* m
falk *falk* m
fall **1** (t.ex. vattenfall) *foll* n **2** (lutning) *undǫfoll* n
3 (avseende m.m.) *fall* n. 'i alla fall' se **all**; 'för det fall (att)' *i fall og endels*; 'i annat fall' *warum inte*; 'i vilket fall som helst' *uonde ur*; 'i så fall' *i so fall*

falla **1** *folla,* ex. se **ramla** **2** *råså,* t.ex. ’det var en rutten högstubbe som hade fallit’ *eð war ien rottnað ogstungen so add råsåð* **3** (stundom handlöst) *detta,* t.ex. ’jag föll i trappan’ *ig datt i trampum.* ’falla av’ a) *foll åv* b) *råså åv*; ’falla bort’ a) *foll brott* b) *foll undǫ,* t.ex. ’h faller bort i älvdalskan’ *h:eð foll undǫ i övdalskun*; ’falla ifrån’ (avlida) a) *foll undǫ* b) *foll frǫ*; ’falla ihop’ a) *råså ijuop* b) *råså i stakk*; ’falla ned’ a) *foll nið* b) *råså nið* c) *far nið*; ’falla omkull’ a) *ligg niðer* b) *ty’lla* c) *welta* d) *blät nið sig*; ’falla in’ *foll in*; ’falla ngn in’ *kum að nogum* (äv bara *kum að*), t.ex. ’det föll mig in att jag skulle titta efter’ *eð kam að (mig) ig willd sjǫ etter*; ’falla på plats’ (fr sv) *foll ǫ plass*; ’falla sig’ a) *foll sig,* t.ex. ’vi hörs längre fram när det faller sig (så)’ *ärums framter dar eð foll sig* b) *åvå sig,* t.ex. ’det beror på hur det faller sig’ *eð biruor ǫ ur eð will åvå sig*; ’falla sönder’ *råså sund*; ’falla ut’ (rinna ut) *lop aut,* ex. se **mynna**. Jfr **ramla**

fallandesjuka *follsiuok* f

fallenhet jfr **läggning**

fallfärdig **1** (fr sv) *follferdun* **2** (ranglig) *riglun* **3** (skrivs gärna om, t.ex.) *so old ǫ råså ijuop* el. *so old ǫ råså i stakk.* ’fallfärdigt hus’ *rambelaus* n

fallskärm *fallstjärm* m

falna (fr sv) *fal’n*

falsk **1** *falstjin* **2** (äv om sång) *falsk*

falskhet *falskiet* f

Falu gruva *Falugruvą* f b.f., t.ex. ’man tog kopparn i Falu gruva’ *dier tuog kupärn i Falugruvun*

falukorv *falukuorv* m

Falu kuriren *Falukurirn* m b.f.

Falun *Falu*

familj **1** *familj* m, t.ex. ’familjen är i Åsen och badar’ *familln irå upǫ Qsum og baða* **2** *ausold* n

famla **1** *fambel* **2** *klyöna* **3** *klamsa*

famlande adv *famblend*

famn **1** *farm* m **2** (ss mått äv) *fammen* m **3** (ss vedmått, ca 5 ½ m^3) *stavruom* (lokalt *ståðåruom*) n. ’ta ngt i famn’ *tågå noð i fammen*

famna **1** *farma* **2** *fammen*

Fan se **Djävulen**, **fan**, den **Onde**, **Satan**

fan **1** *fa’n,* t.ex. ’hur fan bar du dig åt?’ *ur fa’n fuor du?* **2** (omskr) *gruovin.* ’av (bara) fan’ *åv satam*; ’fan anamma!’ *fa’n anamma!*; ’fan också!’ a) *fąken!* b) (ung.) *draitog!* c) *pokker og*; ’för fan’ *fer fa’n*; ’full i fan’ a) *full i fa’n* b) *full i liuotam*; ’ge fan i’ *djävå fa’n i*; ’leva fan’ *livå fa’n*; ’måla fan på väggen’ (ung.) *glåmå að sig älendeð*; ’se på fan!’ *sjǫ på fa’n!* Se äv **Fan**, **fanken**, **fasiken**, **jäklar**, **tamejfan**, **tusan**

fana *fana* f

fanders ’åt fanders’ a) *et fanders* b) *et pokkers* c) *að skepi*; ’gå åt fanders’ *fåråt et pokkers*

faner *fanir* n

fanimej *fąken,* t.ex. ’det vet jag fanimej inte’ (ung.) *eð wet ig dǫ fąken inte.* Se äv **fasen** m.fl.

fanjunkare *fanjunker* m

fanken **1** *fanta* **2** *fąken,* t.ex. ’vad fanken (vad farao) är det för ett ord’ *wen fąken ir eð fer iet uord*

fanskap *fa’nsiet* f

fanstyg *fa’nstyg* n

fantasi *fantasi* m, t.ex. ’det där var bara i fantasin’ *eð-dar war bar i fantasiem*

fantasifull *fantasifull*

fantasilös *fantasilos*

fantasirik *fantasiraik*

fantast jfr **fotbollsfantast**

fantastisk *fantastisk.* ’fantastiskt’ (oerhört) (åld) *ųogrotteli*

fantisera *fantisira* (äv *fantasira*)

fantom *fantom* m

fantomsmärta (alla fr sv) **1** *fantomsmert* f **2** *fantomsår* n **3** *fantomswaiðan* n

far s *faðer* m

fara s **1** *fara* f **2** (i sht risk) *farligiet* f, t.ex. ’utgöra en stor fara för’ *wåra stur farligiet að.* ’(det är) ingen fara’ *(eð ir) inggų fara*; ’vara fara värt’ *wåra fieglit.* Se äv **risk**

fara vb *fårå,* t.ex. ’han behövde inte fara så långt’ *an byövd it får* (äv *fårå*) *so launggt.* ’fara av’ *far åv*; fara efter a) *fårå eter* b) *fårå auti*; ’fara fram’ *far fram,* t.ex. ’hur de far fram med folk!’ *ur dier fårå fram min fuotję!*; ’fara förbi’ *far febi*; ’fara förbi (missa) varandra’ *umfårås*; ’fara här förbi (på vägen)’ *far järum*; ’fara ifrån’ *far frǫ*; ’fara iväg’ a) *far iweg* b) *far åv* c) *far stað*; ’fara illa’ *far illa*; ’fara ned’ *far nið*; ’fara ned i ngt’ (ffa vattnet) *far niði*; ’fara runt’ *far runt*; ’fara upp’ (öppnas; stiga upp hastigt) *far upp*; ’fara ur’ (åka ur) *far yr*; ’fara vilt fram’ *grasir*; ’fara åstad’ a) *far stað* b) *far umstað* c) *far åv*

farao se **fanken**

farbar **1** *farend,* t.ex. ’vintervägen är inte farbar’ *wittwe’n ir it farend* **2** skrivs ofta om

farbror **1** *fabruor* m, ex. se **emigrera** **2** (åld) *bile* m **3** (fasters man) *fastermann* m **4** (d:o) *tyttkall* m **5** (d:o) *tyttmann* m. ’farbror Per’ *Pär-fabruor*; ’farbror till ngn’ *fabruor að nogum*; ’farbrors hustru’ (åld) *bilkun* (äv *bilka*) f

farfar *fafar* m, ex. se **narr**, m.fl.

farfarsfar **1** a) *fafares faðer* m, b) *faðeres fafar* **2** (mer sv) *fafarsfar* m

farföräldrar *farfuoreldrer* pl

farisé *farisi* m

farkost *farkuost* m
farlig *farlin.* 'inte så farligt' a) (inte så allvarligt) *i(n)t so farlit* (äv *farli*), ex. se **synd**; b) (måttligt) *mensklit,* t.ex. 'det blev inte så farligt med åska i går' *eð wart mensklit min åskun i går* c) (inte värre än vanligt) *int oðerwerra*; 'vara mkt farligt för' *wårå stur farligiet að*
farlighet *farligiet* f
farm *farm* m. Jfr **rävfarm**
farmare *farmer* m
farmor *famun* f, t.ex. 'det var farmors gård' *eð war famunes gard*
farsot *farsuo'tt* f
farstu *fösstöv* n, t.ex. 'han står (ute) i farstun' *an stand auti fösstövį*
farstubro **1** *bru* f **2** *tinner* f pl. '(ute) på farstubron' a) *autǫ bru'nn* b) *autǫ tinnum*
farstudörr *fösstövsdörer* f pl
fart *fart* m. 'där är det full fart' a) (trol. fr sv) *dar ir eð full fart* b) (ung.) *dar ir eð fartn kanenda* c) (ung.) *dar sit eð it fast itjä*; 'få upp farten' a) (komma i gång) *kumå upǫ spileð* b) (fr sv) *fǫ upp fartn*; 'med en väldig fart' (ung.) *so eð ovder etter*; 'vara i farten' *wårå i fartem,* t.ex. 'det är ganska många älgar i farten' *eð ir wenest mikkel brinder i fartem*
fartgräns *fartgrens* m, t.ex. 'hon hade hållit sig innanför fartgränsen' *ǫ add eldeð sig innonað fartgrensem*
farthinder se **vägbula**
fartvind **1** (fr sv) *fartwind* m **2** (fr sv) *fartweðer* n
fartyg *fartyg* n
fartygschef *fartygsstjäf* m
farväl *farwel,* pl *farið wel,* (sagt till det egna sällskapet) *farum wel*
fas (fr sv) *fas* m
fasan *fasan* m
fascinerad *fasinirað*
fascinerande *fasinirend*
fasen **1** *fasn* **2** *fę'n.* 'hur fasen' *ur fasn*; 'nog fasen' *naug fę'n.* Se äv **fanken**, **fasiken**, **jäklar!**
fasiken! *fasiken!*
faslig **1** *gunǫðelin* **2** *faselin* (mer sv *faslin*), t.ex. 'ett fasligt bestyr' *iet faselit bistyr* **3** *uvendes,* t.ex. 'det blev ett fasligt liv' *eð wart iet uvendes livärn*
fasligt adv **1** *fasuli* (mer sv *faselit*) **2** *gunǫðeli*
fason **1** *fasuon* m **2** (fasoner, beteende) *farningg* f, ex. se **bete** sig; **3** (fasoner, olämpligt beteende) *drygder* pl. 'få fason på' *fǫ noð brot ǫ*; 'i alla fasoner' (i alla former) *i ollum fasuonum*; 'i olika fasoner' (former) *i ymsum fasuonum*
fast adj, adv *fast.* 'fast mark' a) *skarpland* n b) *skerpa* f. 'köra fast' *åk i bend*; 'sätta fast' (fästa) *festa*; 'åka fast' *åk fast*
fast subj **1** *fast* **2** (även om) *um enn* **3** (och ändå) *og,* t.ex. 'så mycket grönsaker du äter, fast du inte är tvungen!' *ur mitjið gryönsaker du jät, og ir int tundjin!*
fasta s *fasta* f
fasta vb **1** *fasta* **2** *bruk åv niųortåem.* 'på fastande mage' a) *ǫ fastan mågå* b) (skrivs om, t.ex.) *innǫ an ar ietið*
fastbunden jfr **fastknuten**
faster **1** *faster* f **2** (äv moster) *tytta* f, t.ex. 'faster Anna' *Ann-tytt*. 'fasters man' a) *tyttmann* m b) *fastermann* m
fastfrusen *fasttyölåð*
fastighet *fastugiet* (äv *fastigiet*) f
fastighetsköp *fastugietstjyöp* (äv *fastigietstjyöp*) n
fastknuten *fastknåy'tt*
fastlåst *fastlęst*
fastna **1** *fassn,* ex. se **krok**; **2** (häfta vid) *fassn ǫ.* 'fastna i' *fassn i*; 'fastna ihop' *fassn ijuop*
fastsatt *fastsett*
fastspikad *fastspaikað*
faststucken (på ngt) *ǫpikkað*
fastställa (reglera) *faststell*
fastsydd *fastsömd*
fastän se **fast** subj
fat *fat* n. 'dricka på fat' *drikk ǫ fat*
fatabur (fr sv) *fatabur* m
fatt 'få fatt i' *fǫ fatt i*
fatta **1** (begripa) *fǫ i* **2** (d:o) *fatta* **3** (ta tag i) *tag i.* 'fatta eld' a) *fǫ i* b) *slå i jäld*
fattas **1** *fåtås,* t.ex. 'han visste vad som fattades flickan' *an wiss wen so fätäs kullun* **2** *sakknas*
fattig *fattin* (äv *fattun*)
fattigbössa **1** (offerstock) *Lasarus* m **2** (mer sv) *fattigbyss* f
fattigdom **1** *fattigduom* (äv *fattugduom*) m **2** *avlosa* f
fattigdomsbevis (fr sv) *fattigduomsbiwis* n
fattighjon *fattigjuon* (el. bara *juon*) n
fattighus *fattiggard* m. Jfr *Brutjeð*
fattiglapp *fattiglapp* m
fattigmanskost **1** *fattigjätå* n **2** *fattigmansjätå* n
fattigpensionär *fattigpensiuonär* m
fattigvård *fattigwård* f (äv m), t.ex. 'de lever på fattigvården' *dier livå ǫ fattigwårdn*
fattning (fr sv) *fattningg* f
favoritbok (fr sv) *favoritbuok* f
favorithustru (fr sv) *elsklinggsfru* f
favoritställe **1** (fr sv) *favoritstell* n **2** (populärt ställe) *gävstell* n
faxa *faksa*

feber *fiber* (äv *fibber*) m. ’ha feber’ a) *åvå fibern* b) *wårå iet upi ennę*
feberhet *iet*
febrig *fibrun.* ’febriga ögon’ se ’**simmig** i blicken’
februari *februari* m
feedback (nydal) *fiðbekk* m
feg **1** *fieg* **2** (svekfull) *fisun*
feghet *fiegiet* f
feja *pynta*
fejka *fäjka*
fel adj **1** *tuokun,* ex. se **trycka**; **2** *fil* **3** *galin.* ’helt fel’ *wel tuokut*
fel adv **1** *fil* (äv *filt* Lev.) **2** *tuokut* **3** *gali,* t.ex. ’höra fel’ *är gali.* ’ha fel’ *åvå tuokut*; ’slå fel’ *slå fil*; ’säga fel’ a) *saj tuokut* b) *saj fil*; ’ta fel’ *tag fil*
fel s **1** *fil* n **2** (orsak) *uolda* f, t.ex. ’han visste inte vad det var för fel’ *an wiss it wen eð war fer uolda.* ’det är ditt eget fel’ *du ir uoldą að dyö siuov*; ’det är inte mitt fel’ *eð ir it mett fil*; ’fel på ngt’ a) *fil ǫ noger,* t.ex. ’det är ngt fel på lampan’ *eð ir noð fil ǫ lampun,* se äv **mundering** b) *fil min noger,* t.ex. ’det är ngt fel på bilen’ *eð ir noð fil min bilem*
fela s se **fiol**
felaktig **1** (oriktig) *tuokun* **2** (d:o) *fil* **3** *filaktun*
felfri *filfri*
felinformerad *filinformirað*
felkonstruerad *filkonstruirað*
felskriven *filskrievað*
felskrivning *filskrievningg* f
felsägning Se **groda**
feltolka *filtyð*
feltryck *filtrykk* n
felvänd *filwend*
fem *fem*
femetta *femietta* f
femhundra *fem undrað*
femhundring *femundringg* m
femhundralapp *femundrаðlapp* m
feminin **1** *kwinnfuoksaktun* **2** (i sht grammatiskt) *feminin*
femininum *femininum*
femkort (ett kortspel) *femkuort* n, t.ex. ’att spela femkort var roligare än poker’ *spilå femkuort war ruoliger eld pokern*
femkrona **1** *femkruon* f **2** (skämts) *skrolldollar* m
femkronorssedel se **femma**
femma *femma* f, t.ex. ’det var i femman’ (i kanal 5) *eð war i femmun*
femte *femt*
femtedel *femtdiel* m
femtiden *femtiðę* f b.f. ’i femtiden’ *i femtiðn*
femtio *femti.* För sms jfr **tjugo**
femtiokilossäck *femtitjilussjäkk* m
femtiolapp *femtilapp* m
femtionde *femtiund.* För sms jfr **tjugoförsta** osv
femtiotal *femtital* n. ’ett femtiotal’ (ca 50 st) *iet femtital*; ’femtiotalet’ *femtitaleð* n b..f.
femtioårsdag *femtiårsdag* m
femtioårsjubileum *femtiårsjubilium* n
femtioårskalas *femtiårskalas* n
femtioöring *femtiöringg* m
femton *femtǫ*
femtonde *femtund*
femtonhundratalet *femtǫundraðtaleð* n b.f. ’på 1500-talet’ se **på**
femtonåring *femtǫåringg* m
femtusen *fem tusn*
femårig *femårun*
femåring *femåringg* m
femöring *femöringg* m
fena *fiena* f
fenicisk *fenisisk*
fenikisk *fenisisk*
fenomen *fenumien* n
fenomenal *fenumenal*
fermentera *fermentira*
fernissa vb *fenissa*
fesljummen **1** *fisly* **2** *fiswarm*
fest *fest* f
festa *festa,* t.ex. ’han hade festat hela natten’ *an add festað iel nǫtę.* ’som tycker om att festa’ *festisk.* Se äv **slå** runt
festdag *festdag* m
festival *festiwal* m
festkläder *festklauter* m pl
festlig *festlin*
festlighet *festligiet* f
festlokal *festlokal* (äv *festluokal*) m
festmiddag *festmiddag* m
festmåltid *festmǫltið* f
festplats *festplass* m
fet (med hög fetthalt) *fiet.* Jfr **tjock**
fetknopp (fr sv) *fietknupp* m
fetstil *fietstil* m
fett s *fieta* n
fettisdag *fiettisdag* m
fettisdagsbulle **1** *tisdagsbull* m **2** *fiettisdagsbull* m. Se äv **semla**
fettpärla (i sht på vätskeyta) *flotstienn* f
fetvadd *fietwadd* m
fiasko (ngt som gått åt pipan) *tabras* (äv *taberas*) n
fiaspel *fiaspil* n
fibbla *fibbel* f. Se äv **höstfibbla**, **slåtterfibbla**
fiber *fiber* m
ficka *fikka* f
fickflaska *fikkflask* f
fickformat **1** *fikksturliek* m **2** (mer sv) *fikkformat* n

ficklampa *fikklamp* f
fickur **1** *fikkur* n **2** (skämts) *sildskoll* m
fiende *fiend* (åld *fiund*) m, t.ex. ’det var inte lätt att tas med den där fienden’ *eð war djärå tågås min om-dar fiendam*
fiendskap *fiendskap* (åld *fiundskap*) m
fiffig **1** *knysun* **2** *knipun,* t.ex. ’det var en fiffig lösning’ *eð war je knipug lösningg*
figur **1** (gestalt) *figur* m **2** (om person, ”typ”) *figur* m **3** (bild) *mǫlaðkall* m
figurera *figurira*
[1]**fika** (dricka kaffe) *fika*
[2]**fika** (sträva o.dyl.) ’fika efter’ *fårå eter*
fikon *fika* f. ’fick du fikon?’ (ung.) *fikk du fugeln?*
fikonlöv *fikonlov* (äldre borde vara *fiklov*) n
fikonträd *fiktrai* n
fiktiv jfr **påhittad**
fikus *fikus* m, t.ex. ’fikusen nådde ända upp till taket’ *fikusn nǫ’dd end upi tatjeð*
[1]**fil** (verktyget) *fil* f
[2]**fil** (filmjölk) *fil* m (äv f)
[3]**fil** (körfält; datorfil) *fil* m
fila *fila.* ’fila till’ *fil til*
filbunke **1** *fil* n **2** *filbunk* m
filé *filé* (mer älvd, ovanl *fili*) m
filea *filea* (mer älvd *filia*)
filial *filial* m
film *film* m, ex. se **dubba**
filma *filma,* t.ex. ’vi har blivit filmade’ *amm uorteð filmaðer*
filmare *filmer* m
filmfestival *filmfestiwal* m
filmjölk *filmjok* f
filmkamera *filmkamir* f
filmpremiär *filmpremiär* m
filmsal *filmsal* m
filmsnutt *filmsnutt* m
filmstjärna *filmstienn* f
filmteam *filmlag* n
filosof *filusof* (äv *filusåf*) m
filosofera *filusofira*
filosofi *filusofi* (äv *filusåfi,* vanl *filosofi*) m
filosofisk *filusofisk* (vanl *filosofisk*)
filt *filt* m
filta *työva*
filter *filter* n
filtsko **1** *filtskuo* m **2** *ludda* f
filttoffel *ludda* f
filur *filur* m
fin **1** *fin,* t.ex. ’de talar så fint i Blyberg’ *dier språk so fint i Blibjärr,* ex. se äv **köksa** **2** (vacker) *grann* **3** (snygg) *snogg* **4** (elegant) *äv* **5** (utsmyckad) *krusun* **6** (ffa fint klädd, på ett fjantigt, larvigt el. högfärdigt sätt) *fjåksfin.* ’alltför fin’ a) *uvskaðulin* b) *fer skaðlin*; ’det fina’ *finað*; ’extra fin’, ’ovanligt fin’, ’finare än vanligt’ *oðerfiner*; ’fin av sig’ a) *jekum* b) *äv,* t.ex. ’hon var så fin av sig hon’ *ǫ war so äv ǫ-dar*; ’finast’ (bäst) äv *fälest*; ’fint klädd’ a) *jekum* b) *jekum i kläðum*; ’göra fin(are)’ *fin upp*; ’göra sig fin’ a) *fin upp sig* (äv *finå upp sig*) b) *duon sig* c) *djär finan sig* (äv *djärå sig finan, djärå sig fin*) d) (göra sig i ordning) *fnuså sig,* se äv **klä** sig fin, **klä** upp sig; ’mkt fin’ *sturfin*
final *final* m. ’vara i finalen’ *wårå upi finalem*
finanser *finanser* m pl
finansiera (bekosta) *kuost ǫ*
finansminister *finansminister* m
finbyxor **1** *finbruok* f sg, t ex ’han skulle sätta på sig finbyxorna’ *an ulld set ǫ sig finbruotje* **2** (helgdagsbyxor) *messbruok* f sg
finess *finess* m, t.ex. ’hon har köpt en ny skrivmaskin som det är så mycket onödiga finesser på’ *ǫ ar tjyöpt ien nyan skrievmasin so eð ir so mikkel ųonöðug finesser ǫ*
finfin (fr sv) *finfin.* Jfr **jättefin**
finger *fingger* n, ex. se **sticka** 5. ’slå ngn på fingrarna’ (bildligt) *knakk nogum ǫ finggrą*; ’äta med fingrarna’ *jätå min finggrum*
fingeravtryck *finggeravtrykk* n
fingerborg *finggerbuoru* (äldre grundf *-buorå*; äv *finggerborr*) f
fingerfärdig **1** *nχövin* (äv *nyövin*) **2** (fr sv) *finggerferdun*
fingerkrok *finggerkruok* m
fingersvamp (fr sv) *finggersopp* m
fingertopp *finggertupp* m
fingertuta *sårludd* (el. bara *ludda*) f
fingervante *finggeruott* m
fingra **1** *fingger* **2** *nuvel* **3** *nåvå* **4** (vara klåfingrig) *finåvå.* ’fingra med’ *fipplas min*; ’fingra på’ *nuvel,* ex. se **mustasch**
fink (fr sv) *fink* m
finka (hästtransport) *finka* f
finkan (arresten; fängelset) *finką* f b.f. ’sätta ngn i finkan’ *ev in non ǫ finkų*
finkluven **1** *grannkluvin* **2** *finkluvin*
finklyva *finkliuov,* t.ex. ’han är i vedboden och finklyver lite björkved’ *an ir i wiðåbuðn og finkliuov liteð byörkwið*
finklädd **1** *grannklä’dd* **2** *finklä’dd* **3** (helgdagsklädd) *jågdklä’dd* **4** (uppklädd) *uppstelld.* ’vara finklädd’ äv *braska.* Se äv ’fint klädd’ under **fin** o. **uppsträckt**
finkläder **1** *finklauter* m pl **2** (fina kläder) *grannklauter* m pl **3** (helgdagskläder) *messklauter* m pl

finkostym **1** *finkostym* m, t.ex. ’han hade bytt om till finkostymen’ *an add by’tt um að finkostymem* **2** (helgdagskostym) *messkostym* m
Finland *Finnland*
finlandssvensk adj *finnlandsswensk*
finlandssvenska (kvinna) *finnlandsswensk* f
finmalen *finmelin*
finmotorik *finmotorik* m
finna **1** *finna* **2** (återfinna) *finn att* **3** (d:o) *itt att.* ’finna ngt åt sig’ a) *finn ǫ sig noð* b) *finn sig noð*; ’finna sig i’ *finn sig i.* Se äv **hitta**
finnas **1** *wårå,* t.ex. ’det finns de som inte vet vad de äger’ *eð ir dier so int witå wen dier iega* **2** *finnas,* t.ex. ’sådant som inte har funnits tidigare’ *slaikt so ar it funnes för.* ’finnas till’ a) *war til* b) *finnas til*
[1]**finne** (man från Finland) *finne* m
[2]**finne** (blemma) *plita* f. Jfr **blemma**
finnig *plitun*
Finnmarken **1** *Finnmartję* f b.f. (äv *Finnmartjin* m b.f.) **2** (skämts) *Gamtfiskrais* n
Finnmarksbor **1** *Finnmarksfuok* n **2** *finnmarkingger* m pl **3** (skämts) *finner* m pl **4** (d:o) *marder* m pl **5** (d:o) *gamtfiskraiserer* m pl
Finnmarksmål *Finnmarksmǫl* n
finpolera *finpulir*
finputsa (fr sv) *finputs*
finrock (fin rock) *finrukk* m
finrum **1** *sal* m **2** *finruom* n
finsk *finsk*
[1]**finska** (språket) *finska* f
[2]**finska** (finsk kvinna) *finska* f
finsko **1** *finskuo* m **2** (helgdagssko) *jågdskuo* m
finskåp (där man förvarar sådant som är för fint att använda till vardags) *ferskaðligskåp* n
finslipa (fr sv) *finslip*
finslipning (fr sv) *finslipningg* f
finsnickare *finsnikker* m
finstämd *finstemmd*
fint adv se **fin**
finurlig **1** *illrokk* **2** *knipun,* ex. se **uttrycka** sig; **3** *knysun* **4** (fr sv) *finurlin*
fiol *fila* f. ’spela fiol’ a) *spilå ǫ filun* b) (skämts) *gnukå ǫ filun* c) (föra stråken över strängarna) *strukå ǫ*
fiolist *filmusikant* m. Jfr **fiolspelare**
fiollåda *fillåð* f
fiollåt *filliek* m
fiolmusik *filmusik* m
fiolspelare **1** (fiolspelman) *filspilmann* m **2** (fiolist) *filmusikant* m
fiolstråke *filstrutji* m
fiolsträng *filstraingg* m
fira (högtidlighålla) *fira.* ’fira av’ *fest åv*
firande s **1** (fr sv) *firend* n **2** (stundom negativt) *firan* n, t.ex. ’vilket firande!’ *ukað firan!*
firma *firma* f, ex. se **överta**
firmafest (fr sv) *firmafest* f
firmanamn (fr sv) *firmanammen* n
firmatecknare (fr sv) *firmatekkner* m
fis *fis* n
fisa *faisa,* ex. se **spritta** till
fisförnäm (mallig) *mallun*
fisk *fisk* m. ’färsk fisk’ *fesskfisk* m; ’självsurnad fisk’ a) *saurfisk* m, t.ex. ’jag fick surfisk till färskpotatisen’ *ig fikk saurfistjin attrað nypärum* b) *gamtfisk* m
fiska *fistja,* t.ex. ’han har varit uppefter bäcken och fiskat’ *an ar weð uppter bettjem og fikst.* ’fiska klart’ *fistj frǫ sig*; ’fiska mört’ *fistj mörtn*; ’fiska upp’ *fistj upp,* t.ex. ’vi försökte fiska upp pengar ur dyn’ *fesyöktum fistj upp peninggą yr döam*; ’road av att fiska’ *fistjisk*
fiskaffär *fiskbuð* f
fiskal (t.ex. landsfiskal) *fiskal* m
fiskare *fistjer* m, ex. se **vada**. ’fiskare som ej fått ngn fisk’ *fiskfitta* f
fiskart *fisksort* m
fiskben *fiskbien* n, t.ex. ’han är rädd för fiskben’ *an ir redd fiskbienę*
fiskbil *fiskbil* m
fiskbulle *fiskbull* m
fiskdamm *fiskdamm* m
fiske **1** *fistje* n **2** *fistjeri* n **3** (fiskande) *fistjningg* f
fiskebåt *fistjebåt* m
fiskedon *fistjeduon* n pl
fiskehistoria **1** *fistjeistorr* f **2** *fistjekumi* f
fiskeintresserad *fistjisk*
fiskekniv *fistjknaiv* m
fiskekort *fistjekuort* (äv *fistjkuort*) n
fiskelycka *fistjelukk* f. ’god fiskelycka!’ *dritfistjeð dǫ!*
fiskeplats *fistjeplass* m
fiskeredskap **1** (fiskegrejer) *fistjegräjur* f pl **2** (fiskedon) *fistjeduon* n. Se äv **fiskeutrustning**
fiskespö *fistjspuoð* (äv *fistjbuoð*) n
fiskeställe *fistjestell* n
fisketur **1** *fistjetur* m **2** *fistjerjes* f
fisketävling *fistjetävlingg* f
fiskeutrustning **1** (fiskegrejer) *fistjegräjur* f pl **2** *fistjduoningg* (äv *fiskduoningg*) m **3** (fr sv) *fistjeautrustningg* f. Se äv **fiskedon**
fiskevatten *fistjwattn* (äv *fistjewattn, fiskwattn*) n
fiskevård *fistjewård* (äv *fistjwård, fiskwård*) f (äv m)
fiskeväska (av tyg) *fistjkupp* (äv *fistjekupp*) m
fiskfjäll se [2]**fjäll**
fiskfjällare (ss redskap) *iemskrapu*

(äldre grundf *-skråpå*) f
fiskfälla se **katsa**
fiskgjuse **1** *fiskdiuos* m **2** *fiskdiuor* m
fiskhuvud *fiskskoll* m
fiskhåv *fistjeåv* (äv *fistjåv, fiskåv*) f
fisklina **1** *fistjriev* (el. bara *riev*) f **2** *fisklain* (el. bara *laina*) f
fiskmås **1** (fr sv) *fiskmås* m **2** (nedsätt) *dritmås* m
fisknät *fisknęt* n
fiskodling *fiskuodlingg* f
fiskpinne *fiskpinn* m
fiskrester *fisklievur* f pl
fisksoppa **1** *fisksupp* f **2** (fiskspad) *fisksuoð* n
fiskstjärt *fiskstyört* m
fisktrappa *fisktrampur* f pl
fixa **1** *duona* **2** *mikster* **3** (fr sv) *fiksa.* 'fixa till' a) (t.ex. mat) *mikster ijuop* b) *gräj til* c) (fr sv) *fiks til*; 'fixa (till) håret' (klippa, permanenta el.dyl.) a) *duon åreð* b) *duon turvin*
fixera 'fixera blicken på' *åvå ogenfestę ǫ*
[1]**fjant** (fjantig man el. pojke) **1** *fjåks* m **2** *tyryl* m **3** *fjant* m
[2]**fjant** (fjanteri) **1** *fjant* n **2** *fjanteri* n
fjanta s **1** *fjåksa* f **2** (t.ex. kvinna som väcker löje gm att klä sig finare än vad som är påkallat) *jågdelį*
fjanta vb **1** *fjåksa* **2** *fjanta.* 'fjanta för ngn' *fjåks ringgum non*; 'fjanta sig' *fjåksas*
fjanteri **1** *fjåkseri* n **2** *fjanteri* n
fjantig **1** *fjåksun* **2** *fjollun* **3** (mer sv) *fjantun*
fjol 'i fjol' a) *i fiuord* b) *föråreð*; 'i fjol somras' *i fiuord um såmår* (äv *i fiuord um såmårn*)
fjoling *fiuolingg* m
fjolla s **1** *tolberit* f **2** *fjolla* f. Jfr **fjanta**
fjollig **1** *pitrisklin* **2** *pjollun* **3** *jollun* **4** *tullun* (äv *tyllun*) **5** *fjollun* **6** *aipun*
fjolår *fiuordår* n
fjolårsgräs (visset) **1** *doðduos* n **2** *doðgras* n, t.ex. 'hon hade räfsat bort lite fjolårsgräs' *ǫ add refst dieðǫ liteð doðgras* **3** *doðtaðu* (äldre grundf *-tåðå*) f **4** *gamtgras* n, ex. se **sticka** upp
fjord *fiuord* m, ex. se **längs**
fjorton *fiuortǫ*
fjortonde *fiuortund*
fjun (tunt lager snö) *damb* n, t.ex. 'det kom några fjun i går kväll' *eð kam noð liteð damb i kwells*
[1]**fjäder** (på fågel) **1** *daungen* n **2** *fjäðer* f
[2]**fjäder** (t.ex. spiralfjäder) *fjäðer* f
fjäderlås *fåðerkallǫs* n
fjädermoln **1** *bukkstjyr* n **2** (uppdragande fj. med krokar, liknades vid) *skaiðkreppur* f pl
fjädrande *fjäðrend*
fjädring *fjäðringg* f

[1]**fjäll** (trädlöst berg) **1** *fjäll* n **2** (långsträckt) *ward* m. 'i fjällen' *upi fjällum*; 'till fjälls' *et fjälls*
[2]**fjäll** (på fisk) (kollektivt) *iem* m
fjälla s se **flickvän**
fjälla vb (fisk) *iema*
fjällbjörk *fjällbyörk* f
fjällrygg *fjällrygg* m
fjällsemester *fjällsimester* m
fjällsida *fjällsaið* f, t.ex. 'hon var jätteduktig att streta på uppför fjällsidorna' *ǫ war uvliuot kev ǫ uppter fjällsaiðum*
fjällstation *fjällstasiuon* m
fjälltrakt *fjälltrakt* f. 'i fjälltrakterna' *upi fjälltraktum*
fjälluggla *eråugel* f
fjällvråk *fjällrwåk* m
fjällvärld *fjällwärd* f. 'i fjällvärlden' *upi fjällwärdn*
fjällämmel se **lämmel**
fjär *stram,* t.ex. 'han var fjär mot henne' *an war stram wið on*
fjärd (fr sv) *fjärd* m
fjärde *fiuord*
fjärdedel **1** *fiuorddiel* m **2** (t.ex. av tunnbrödskaka) *fiuordungg* m
fjärding (mått) *fjälungg* m
fjärdingsman **1** *fjälsmann* m **2** *fjälse* m
fjärdingsväg *fjälunggsweg* m
fjäril **1** *fyörold* (äv *fyörolder,* ex. se **svärm**) m **2** *flaðermakk* m
fjärilslarv *fyörolderom* f
fjärilsvinge *fyöroldwaingg* (äv *fyörolderwaingg*) m, t.ex. 'mössan ser ut som (några) fjärilsvingar' *ettą sir aut sos nog fyöroldwaingger*
fjärrkontroll **1** (till tv, vard) *fjärrduos* f **2** (d:o) *tv-duos* (äv *tw-duos*) f
fjärt *fjärt* m
fjärta *fråtå.* 'fjärta högt o. ljudligt' *skarpdrait*
fjäsa *fjäsa*
fjäsk **1** *fjåks* n **2** *fjäsk* n **3** (fjäskande) *fjäskan* n
fjäska *fjäska.* 'fjäska för' a) *säta* b) *stand ǫ tö 'mm fer* c) *krusa.* Jfr **ställa** sig in
fjäskande s *fjäskan* n
fjäskig **1** *fjåksun* **2** *fjäskun*
fjät (spår) *fjät* n
fjöl *fyöl* f
flack (om terräng) **1** *flå* **2** *flålent*
flacka med blicken *kringgel ogum*
fladdermus **1** *leðer* m **2** *leðerlapp* m **3** (fr sv) *flaðermaus* f
fladdra *flaðer,* t.ex. 'det gick så presenningen fladdrade' *eð djikk so prisennindję flaðreð*; 'fladdra iväg' *flaðer åv,* ex. se **svärm**; 'fladdra omkring' *flaðer umringg*

fladdrig *flaðrun*
flaga s **1** *flagu* (äldre grundf *flågå*) f **2** *flaku* (Lev., äldre grundf *flåkå*) f **3** *flasu* (äldre grundf *flåså*) f
flagga s *flagga* f, t.ex. 'barnet viftade med flaggan' *krippin wifteð min flaggun*
flagga vb *flagga*
flagglina **1** *flagglain* f **2** *flaggstaunggslain* f
flaggstång *flaggstaungg* f
flagig (full av flagor; som flagnar) *flagun*
flagna *flaungen.* 'flagna av' *flaungen åv*
flak *flatji* m. 'på flaket' *upǫ flåkåm*
flamingo *flaminggo* (äv *flaminggu*) m
flamma s *lugi* m
flamma vb **1** *lugå* **2** *flusa.* 'flamma till' a) *fluså til* b) (fr sv) *flamm til*; 'flamma upp' *fluså til*
flammig (masurved) *ruttjin*
flamsig *flanun*
flanellnattlinne (fr sv) *flanellnattlinn* n
flaska **1** *putell* m, ex. se **dricka** ur; **2** *flaska* f
flaskborste *putelbuost* m
flaskhals *putelås* m
flaskpost *putelpuost* m
flasköppnare *putelyppner* m
flat **1** *flat* **2** (tunn o. flat) *flå.* 'flat hand' *flatnevi* m. Se äv **tallrik**
flatfisk *flatfisk* m
flatlus *flatlaus* f
flatsida *flatsaið* f
flatslipad (egg) *flåslipað*
flaxa *flaksa.* 'flaxa iväg' *flaks iweg*
fler(a) *flierer,* ex. se **folk**. 'flera gånger' adv a) *flier gaungga,* ex. se **läsa** om b) *fliergaungg*
flerstädes *flierumstas*
flertal *fliertal* n
flest *mjäst.* 'de flesta' a) (ej allm) *fliestär* b) (d:o) *mjästär,* t.ex. 'de flesta av oss är gamla' *mjästär åv uoss irum gambler* c) (skrivs ofta om, t.ex.) (nästan alla) *mjäst oller* d) (största delen) *styöst dieln,* ex. se **äga** vb
flexibel *fleksibel*
flicka *kulla* f. 'liten flicka' a) *lislkull* f b) *kullaiv* n c) (gärna livlig) *kulltugg* (el. bara *tugga*) f d) (ofta knubbig) *tubba* f; 'odåga till flicka' *kullsåp* f; 'pigg el. busig flicka' *kulltupp* f, jfr **flicksnärta**; 'vuxen flicka' *sturkull* f. Jfr **jänta**
flickebarn *kullkripp* m
flickfotboll *kullfuotboll* m
flicklag *kullag* n
flicknamn *kullnammen* n
flickskola *kullskaul* m
flicksnärta **1** (morsk liten flicka) *kullskati* m **2** (busig el. uppnosig flicka) *kullspjotta* f
flickstackare se **flickunge**
flickunge (flickstackare) **1** *kullwask* m **2** *kullstakkar* m
flickvän *fjälla* f, ex. se **skyldig**, **vänta** på. 'f.d. flickvän' *gamtfjäll* f
flik **1** *spjäti* m **2** (fr sv) *flik* m
flimmer för ögonen *ogenbragu* (äldre grundf *-brågå*) f
flimra *flimber.* 'flimra för ögonen' a) *krus fer ogum* b) *stjymbel fer ogum* c) *stjinå fer ogum*
flin *flin* n
flina **1** *flina* **2** *gliså*
flinga *flingga* f
flingpaket *flinggpakiet* n
flinig *glisun*
flink **1** *snuoðun* **2** (i fingrarna) *nyövin* (äv *nyövin*) **3** (d:o) *andun,* t.ex. 'hon var så flink att plocka bär' *ǫ war so andun iemt berę* **4** (händig) *knapandun* (äv *knappandun*) **5** (rask) *ferm*
flinta *flinta* f
flintlåsgevär *flintlǫsdjivär* n
flintskallig **1** *skelun* **2** *skelåð* (äv *skelað*) **3** *snǫðskollað* **4** (fr sv) *flintskollun*
flirta **1** *fjåksas* **2** *flanas* **3** (flirta med) *fǫs wið* **4** (d:o) *tjirå ringgum* **5** (fr sv) *flirta*
flis *flis* m
flisa **1** *flaisa* f **2** (liten) *flisu* (äldre grundf *fliså*) f
flistugg **1** *flistugg* m **2** (nydal) *kåråmasin* m
flitig *flitun*
flock **1** *uop* m **2** *stuoð* n **3** *flukk* m
flockar se **flockor**
flockor (i mjölk, i sht efter kalvning) *wingglur* f pl
flod **1** (älv) *öve* f **2** (flöde, t.ex. vårflod) *fluoð* f
flodhäst *fluoðest* m
Floj *Flåj*
flor **1** *fluðer* n **2** (mer sv) *fluor* n
flora (blombok) *bljommbuok* f
florsocker *fluorsokker* (vanl *florsokker*) n
flossad *flossað*
flott s *flot* n
flotta vb **1** *flotå* **2** (om timmer äv) *flota* (Lev.)
flottarbas *flotärbas* (äv *flåterbas*) m
flottare *flotär* (äv *floter* Lev.) m
flottbro *flotbru* f
flotte *floti* m, ex. se **Gud**
flottig *flotun*
flottning *flotningg* f
fluga (äv klädesplagg) *flugu* (äldre grundf *flugå*) f. 'mkt flugor' (flugigt) *flugut*
flugfångare *flugufaungger* m
flugig *flugun*
flugpapper *flugupapir* n
flugskit *flugudrit* n
flugsmälla **1** *fluguslestj* (el. bara *slestja*) f

2 *flugutestj* (el. bara *testja*) f **3** *flugutwesk* f **4** *flugupisk* f **5** *flugusmell* f

flugsnappare **1** (svartvit) *stjierfugel* m **2** (d:o) *tettjsalufugel* m **3** (grå) *knauttrost* m **4** (alla arter, fr sv) *flugsnapper* (mer älvd, ovanl *flugusnapper*) m. Se vidare FNB

flugspö *fluguspuoð* n

flugsvamp *flugusopp* m

flugvikt *fluguwikt* f

flumma (fr sv) *flumma*

flunsa *flunsa* f. Jfr **influensa**

fly adv 'fly förbannad' (ung.) a) *krutarg* b) *dremjälåk* c) *brennarg* d) *dimbend jälåk.* Se äv **förbannad**

[1]**fly** vb *fly*

[2]**fly** vb se **ge**

flyg *flyg* n

flyga *fliuoga.* 'flyga av' *fliuog åv,* t.ex. 'skärmmössan flög av i nordanvinden' *styddjettą flog åv i nordǫweðrę*; 'flyga färdigt' *fliuog frǫ sig*; 'flyga förbi' *fliuog febi*; 'flyga i' *fliuog i*; 'flyga ihop' *fliuog ijuop*; 'flyga iväg' a) *fliuog åv* b) *fliuog iweg,* t.ex. 'tranorna har flugit iväg' *tranur åvå flueð iweg*; 'flyga på' *fliuog ǫ*; 'flyga upp' *fliuog upp*

flygare *flyger* m

flygbensin *flygbensin* m

flygbiljett *flygbiljett* m

flygbolag *flygbuolag* n

flygbuss *flygbuss* (ovanl *fliuogbuss*) m

flygel *flygel* m

flygfält *flygfelt* (äv *fliuogfelt*) n

flygfärdig *flygd*

flygg *flygd*

flyghavre **1** *liuotager* m **2** *landager* m. Se vidare VNB

flygkapten *flygkaptien* m

flygmaskin se **flygplan**

flygmyra *fliuogmęr* f. Se äv **hästmyra**

flygning *flygningg* (äv *fliuogningg*) f

flygplan **1** *flygmasin* (äv *fliuogmasin,* ex. se **ovan** prep) m **2** *flygplan* n **3** (skämts) *plåtkråk* f

flygplats *flygplass* m

flygtur *flygtur* m

flygvapen *flygwapen* n

flykt *flykt* f. 'i flykten' *i flyktn*

flyktig (som försvinner fort) *fly'tt*

flyktigt adv (fr sv) *flyktut*

flykting *flyktingg* m

flyktingförläggning *flyktinggfeleggningg* f

flyktingläger *flyktinggläger* n

flyt 'ngn har flyt' (är lyckosam) a) *eð lop ǫ skakuln* (el. *skakklą*) *að nogum,* ex. se **tur** b) *eð lop ǫ non*

flyta **1** *fliuota* **2** (t.ex. vattendrag) *lopa.* 'flyta bort' *fliuot brott*; 'flyta förbi' *lop febi*; 'flyta ihop' *fliuot ijuop*; 'flyta iväg' *fliuot åv*; 'flyta på' *fliuot ǫ*; 'flyta (på) av sig själv' (t.ex. text) *lop åv sig siuov*; 'flyta upp' *fliuot upp*; 'flyta ut' *fliuot aut*

flytande *fliuotend* (om föda ofta *flytend*)

flytt **1** (i sht till el. från fäbod) *bufyörningg* f **2** *flytt* m

flytta **1** *flytta,* t.ex. 'vi skulle flytta kojan' *ulldum flytt kåjun*; 'den där flyttade (upp) till Norrland' *an-dar flytteð upi Norland* **2** (i sht till el. från fäbod) *bufyör,* ex. se **gärdsgårdssyn**. 'flytta bort' (ngt) *flytt åv*; 'flytta fram' *flytt fram*; 'flytta (söderut) från socknen' *flytt autyvyr*; 'flytta hem' a) *flytt iemat* b) (i sht trans) *flytt iem*; 'flytta ifrån' *flytt frǫ*; 'flytta ihop' a) (intr) *flytt i lag* b) (trans) *flytt ijuop*; 'flytta in' *flytt in,* ex. se **holk**; 'flytta ned' (ngt) *flytt nið*; 'flytta på dig!' (t.ex. till ko i bås) *staig að dig!*; 'flytta (på) sig' a) *flytt (ǫ) sig* b) (maka på sig) *mak að sig* (äv *måkå að sig*); 'flytta sig' *flytt sig*, ex. se **sommarbete**; 'flytta tillbaka' *flytt etbaker*; 'flytta undan' *flytt dieðǫ*; 'flytta upp' *flytt upp*; 'flytta ut' *flytt aut*; 'flytta över' *flytt yvyr*

flyttblock *flyttblokk* n

flyttfågel *flyttfugel* m

flyttgröt (nydal) *bufyörsgröt* m

flyttlass **1** *flyttlass* n **2** (i sht till el. från fäbod) *bufyörslass* n

flyttning **1** *flyttningg* f **2** (till el. från fäbod) *bufyörningg* (äv *bufyöringg*) f **3** (d:o) *bufyörsrįes* f **4** (d:o) *bufyörsferd* f

flytväst *fliuotwest* m

flå *flå*

flåbuse **1** (man som flådde hästar, åld) *estflåer* m **2** (råskinn) *flåbus* m

flåhacka *flåakk* f

flås *flås* n

flåsa **1** *flåsa* **2** (vara andfådd) *kaipa* **3** (d:o) *wårå kaipend* **4** (flämta) *påysa*

flåsig jfr **andfådd**

fläck **1** *flekk* m **2** *floga* f. 'ur fläcken' a) *yr bitum* b) *åv bitum,* t.ex. 'han gick inte ur fläcken' *an fuor int åv bitum* c) *åv flettjem*

fläckig **1** *flekkun* **2** (porfyr) *koppun.* Se äv **nyckelblomster**

fläckvis *flekkwis*

fläderbuske *fleðerbuosk* m

fläka 'fläka upp' a) *flåkå upp* b) *flett upp*; 'fläka ut' *flåkå aut*

fläkt **1** (mekanisk) *flekt* m **2** (vindfläkt) *pust* m

fläkta **1** *fleksa* **2** (mer sv) *flekta*

fläktrem *flektriem* f

flämta **1** (vara andfådd) *kaipa* **2** (mer sv) *flemta*. ’flämta i sig’ (dra i sig vid andfåddhet) *kaip i sig,* t.ex. ’han flämtade i sig kall luft’ *an kaipeð i sig koldluptę.* Jfr **flåsa**

flänga **1** *klåkå* **2** (rusa) *fläa* **3** (stressa o.dyl.) *weras* **4** *skefta.* ’flänga förbi’ *skeft febi*; ’flänga iväg’ a) *skeft åv* b) *weras åv* c) *flaindj åv* d) *fekt åv*; ’flänga omkring’ *flana*

flängig (som flänger el. ränner el. irrar omkring) *flanun.* ’flängig kvinna’ *flantakk* f

flärdfull se **fåfäng**

fläsk *flesk* n, ex. se **hackspett**. ’salt fläsk’ *soltaðflesk* n

fläskfilé *fleskfilé* m

fläskfärs *fleskfess* m

fläskig *fleskun*

fläsklägg *flesklegg* m

fläskläpp *flesklepp* m

fläskpannkaka *fleskpannkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f

fläskskiva *fleskokk* m

fläsksvål **1** *fleskstjinn* n **2** (fr sv) *fleskswål* m

fläta s *flieta* f

fläta vb *flieta.* ’fläta ihop’ *fliet ijuop*; ’flätad korg’ *flietaðkorg* m

flöda *flyööa.* ’flöda över’ a) *flyöð yvyr* b) *lop yvyr* c) (rinna över kanten) *bus yvyr*

flöde (rinnande) *lopningg* f

flöja *fläa*

flöjt *flöjt* m. ’enkel flöjt av trä’ *spilåpip* f

flöte **1** *flota* n **2** (på nät el. not) *flå* f. ’bakom flötet’ *attrumlappað*

fnatt ’få fnatt’ (fr sv) *fǫ fnatt*

fnissa **1** *fniså* **2** *tiså.* Jfr **fnittra**

fnittra **1** *fniså* **2** *flitter* **3** *tiså*

fnittrig (skrattig) *skwaðrun.* Jfr **flamsig**

fnoskig se **fånig**, **fjollig**

fnurra **1** *fissl* n **2** *avundsknaut* m

fnysa **1** *fnåysa* **2** (helt kort, fnysa till) *gnykta*

fnysning (kort) *gnyktningg* f

fnöske **1** *sniųosk* m **2** (åld) *tunder* n

fnöskticka *sniųosksopp* m. Se vidare VNB

foajé (nydal) *fösstöv* n

[1]**foder** (åt djur) *fuoðer* n. ’ge korna lite foder efter morgonmjölkningen’ *still etter*; ’lockfoder’ (sleke) *slätja* n; ’utan foder’ *fuoðerlos*

[2]**foder** (i kläder m.m.) *fuoðer* n

foderbod **1** *stillbuð* f **2** *ųollbuð* f **3** *fjǫsbuð* f (Lev.) **4** (för förvaring av foderlav) *muosåbuð* f **5** (med tre väggar, byggd mot t.ex. lada) *mjǫbuð* f

foderbord *stillbuord* n

foderbrist *fuoðerlosa* f

foderhäck **1** *ieta* f **2** (för får) *takkiet* f **3** (för kalvar) *kåviet* f

[1]**fodra** (ge djur mat) **1** *stilla* **2** *fuoðer* **3** (med havre) *ager*

[2]**fodra** (t.ex. kläder) *fuoðer*

fodral **1** *fuodral* n **2** *ölster* n **3** (av näver) *råyve* f **4** (d:o för kittel) *kesslråyv* f **5** (för liar) *ljåskuo* m **6** (d:o) *ljåråyv* f. Se äv **etui**

foga sig (trol. fr sv) *fuog sig*

fogde **1** *faut* m **2** *fuogde* m **2**

foglig **1** (snäll) *dygdun* **2** (fr sv) *fuoglin*

fogsvans **1** *swans* m **2** *fuogswans* m

fokusera *fokusira*

fokusering *fokusiringg* f

folie se **stanniolpapper**

folk *fuok* n, t.ex. ’det var folk i flera gårdar’ *eð war fuotjeð i flierum gardum*; ’fullt med folk’, ’mkt folk’ *fuokut*; ’jättemycket folk’ *liuotfuokut*; ’som folk’ (normal(t)) a) *sos fuotjeð,* b) (hyfsad) *fuoklin.* Se äv **uppföra sig**

folkbokföring *fuokbuokfyöringg* f

folkbokföringsnummer *fuokbuokfyöringgsnummer* n

folkdans *folkdans* m

folkdanslag *folkdanslag* n

folkdräkt *folkdrekt* f

folkhop **1** *fuoksuop* m, ex. se **lämna**; **2** *fuokstakk* m

folkhögskola *folkögskaul* (ovanl *fuokogskaul*) m

folkilsken *fuoksjålåk* (äv *fuokjålåk*)

folklig *fuoklin*

folkmassa *fuokstakk* m

folkmusik *folkmusik* m

folkmusikgrupp *folkmusikgrupp* m

folkmängd *fuoksmainggd* (äv *fuokmainggd*) f

folknykterhet *fuoksnykteriet* f

folkpark *folkpark* (ovanl *fuokpark*) m

folkrik *fuoksraik* (äv *fuokraik*)

folksamling **1** *fuokstakk* m **2** (fr sv) *fuoksamlingg* f

folkskara *fuoksskari* m

folkskola **1** *folkskaul* (äv *fuokskaul*) m **2** (i äldre tid ung.) *sturskaul* m

folkskollärare *folkskaullärer* m

folkskygg *fuoksredd*

folkslag *fuokslag* n

folkstorm *fuokstorm* m

folktandvård *folktannwård* f (äv m)

folktom *fuokstuom*

folktro *fuokstruo* (äv *fuoktruo*) f

Folkvagn (Volkswagen-bil) *Folkwaungen* m

folkvett *fuokswit* n

folköl *fuoksöl* n

fond *fond* m, ex. se **aktie**

fonetisk *fonįetisk*

fonograf *fonograf* (mer älvd *fuonugraf*) m

fonologi *fonologi* (mer älvd *fuonulogi*) m
font *font* m
fora s *fuora* f
forbonde *fuorbuond* m
Ford *Fuord* m
fordon *akuduon* n
fordra *fuoðer*
fordran jfr **fordring**
fordring *fuoðringg* f
forell (fr sv) *fuorell* m. Se vidare **öring**
forkarl **1** *fuorkall* m **2** (forkörare) *fuortjörer* m. Se äv **forbonde**
form **1** *fuorm* (vanl *form*) m **2** (fason) *fasuon* m **3** (gestalt) *skapnað* m **4** (av trä, för hatt el. hätta) *ettstabb* m. ’i form’ a) *i fuorm* (vanl *i form*), t.ex. ’hon var inte i form’ *ǫ war it i fuorm noð* b) (på hugget) *ǫ taę* (äv *upǫ taę*); ’inte i form’ äv *int að eddjin*; ’vilken form har den?’ *ukin ir an i fasuon?*
formalitet *formalitiet* m (äv f)
format *format* (äv *fuormat*)
formatera *formatira*
formatering *formatiringg* f
formation *formasiuon* m
formell *fuormell* (vanl *formell*)
formlära *fuormlär* f
formulera *formulira* (äv *fuormulira*)
formulering *formuliringg* (äv *fuormuliringg*) f
formulär *formulär* n
fornfynd *fuornfynd* n
fornisländska (konstr) *gambelaislensk* f
fornlämning *fuornlemningg* f
fornminne *fuornminn* n
fornnordisk *fuornnordisk*
fornsvenska **1** *gambelswensk* f **2** *fuornswensk* f
fors **1** *fuoss* m, ex. se **nere** vid; **2** (stridare parti i vattendrag, ovanl) *brest* n **3** (strömdrag, strömfåra) *stritji* m **4** (fors där vattnet ”ryker”) *demba* f
forsa *fuossa.* ’forsa ut’ *fuoss aut*; ’(med) forsande (vatten)’ *fuossun*
forska *fuoska.* ’forska fram’ *fuosk fram*
forskare *fuosker* m
forskarutbildning *fuoskerautbildningg* f
forskning *fuoskningg* f
forsla **1** (köra) *åka* **2** (köra foror) *fuora* **3** (forsla i etapper, i sht hö) *byöta.* ’forsla upp’ (köra upp) *åk upp*
Forsmark *Fuossmark*
forsränning *fuossrenningg* f
forsythia *forsytia* f
fort adv **1** *strai’tt* **2** *fuort,* t.ex. ’det bar av fortare än vanligt’ *eð bar åv fuorter eld wanlit* **3** (på en kort stund) *nossn,* ex. jfr **snabbt**; ’det fortaste han kan’ *straiðest an dug*; ’för fort’ *uvstrai’tt*; ’så fort’ (så snart som) a) *so fuort* b) *so strai’tt,* t.ex. ’så fort det hinner’ *so strai’tt eð wið.* Se äv under **snart**
fortbildning *fuortbildningg* f
fortfarande **1** *enn,* ex. se **gärde** **2** *fuortfarend.* ’medan … fortfarande’ *emę* (äv *emes*)
fortgå (fr sv) *fuortgo.* Jfr **pågå**
Fortifikationsverket *Fortifikasiuonswertjeð* n b.f.
fortkörare *fuorttjörer* m
fortleva (fr sv) *fuortlivå*
fortsätta **1** *fuortsett* **2** (gå på) *drag ǫ*
fortsättning *fuortsettningg* f. ’god fortsättning (på julen)!’ *guoð fuortsettningg (ǫ juoln)!*; ’i fortsättningen’ a) *i fuortsettnindjin* b) (hädanefter) *järeter*
fortsättningsskola *fuortsettninggsskaul* m
fosfor *fosfor* m
fossing *tepil* m
foster *fųoster* n
fosterbror *fųosterbruor* m
fosterland (fr sv) *fųosterland* n
fosterlandskärlek *fųosterlandstjärliek* m
fosterson **1** *fųostersun* m **2** *fųosterpåyk* m
fosterställning *fųosterstellningg* f
fostra *fųoster*
[1]**fot** (kroppsdel) **1** *fuot* m, ex. se **börja**; **2** (liten fot el. tass) *tepil* m. ’byta fot’ (byta åsikt) *flytt sig i bietn*; ’få (ngn) på fötter’ *fǫ upp (non) ǫ fuotą*; ’gå till fots’ a) *go et fuots* b) *go fer and* c) *go min fuotum*; ’inte kunna flytta fötterna’ *int fǫ fuot um fuot*; ’komma på fötter’ *kum upǫ fuotą*; ’om fötterna’ *um fuotą*; ’(vara) på fötter(na)’ *(wårå) upǫ fuotum*; ’vid foten av’ *under,* ex. se **Storvarden**
[2]**fot** (mått) *fuot* m
fotbad *fuotbað* n
fotblad *fuotblað* n
fotboja **1** (fotjärn) *fuotienn* n **2** se **fängsel**
fotboll *fuotboll* m, ex. se **pakethållare**. ’spela fotboll’ a) *spienn boll* b) *spilå fuotboll*
fotbollsfantast *fuotbollstull* m
fotbollslag *fuotbollslag* n
fotbollsmatch *fuotbollsmattj* m
fotbollsmål *fuotbollsmǫl* n
fotbollsplan *fuotbollplan* (äv *fuotbollsplan*) f, ex. se **uppe** vid
fotbollsträning *fuotbollstreningg* f
fotknöl *okkelknaul* m
fotled **1** *okkellið* m **2** *fuotlið* m, ex. se **bruten**
fotnot *fuotnųot* f
foto se **fotografi**
fotogen **1** *fotostjien* m **2** (till lampa) *lampol* f
fotogenlampa **1** *lampolslamp* (äv *lampollamp*) f, ex. se **veke**; **2** (mer sv) *fotostjienlamp* f

fotograf **1** *fotograf* (äv *fuotograf, fuotugraf*) m **2** *puotrettirer* m

fotografera **1** *fotografira* (äv *fotugrafira, fuotugrafira*) **2** *puotretta* **3** *tag åv.* ’fotografera av’ *puotrett åv*

fotografering *fotografiringg* f

fotografi **1** *fotografi* (äv *fuotugrafi*) n **2** *kuort* n. ’gammalt fotografi’ *gamtkuort* n, ex. se **bläddra**

fotskrapa *fuotskrapu* (äldre grundf *-skråpå*) f

fotspår **1** *ferd* f, oftast pl *ferder* **2** (mindre ofta) *stig* n

fotsula *fuotblað* n

fotsvamp **1** *fuotswamp* m **2** *fuotsopp* m

fotsvett *fuotswett* m

fotvalv *fuotwalv* n

fotvandra (fr sv) *fuotwander*

fotvård *fuotwård* f (äv m)

fotända *fuotend* m

frack **1** *frakk* m **2** (skämts) *styörtrukk* m

frackskjorta *frakkstjuort* f

fradga *froða* f

fradgas *froða,* t.ex. ’det fradgades i munnen på hästarna’ *eð froðeð yr munnum að estum*

fragment *fragment* n

frakt *frakt* f, t.ex. ’han betalade ingenting för frakten’ *an bitald intnoð fer fraktę*

frakta **1** *frakta* **2** (köra) *åka* **3** (med båt) *sigel.* ’frakta bort’ a) *frakt undǫ* b) *frakt iweg*; ’frakta ihop’ (frakta samman) *åk ijuop*; ’frakta över’ (med båt) *sigel yvyr.* Jfr **köra**, **forsla**

fraktur *fraktur* m. Jfr **brott**

fram **1** *fram* **2** *framter* **3** (framtill) *fromoni* **4** (om kroppsställning) *framyvyr.* ’fram där’ (där förbi) *darfram*; ’fram förbi’ *framum,* t.ex. ’han sprang fram förbi hästen’ *an kåy’tt framum estn*; ’fram i’ a) (framtill i) *fromoni,* ex. se **framtill**, b) (om tid) *frami,* t.ex. ’fram i juni’ *frami juni* c) (d:o) *framter i juni*; ’fram längs’ a) (utefter) *framter* b) (utmed) *frammin*; ’fram mot’ a) *framað* b) *fram mųota*; ’fram och tillbaka’ a) *att og fram,* ex. se **trast** b) *fram og etbaker* c) (bara fram o. tillbaka) *åv og til*; ’fram på’ *framǫ,* jfr **frampå**; ’fram till’ a) *framað* o. *fram að* b) *daitað* o. *dait að,* t.ex. ’de drar timret fram till älven’ *dier drågå timbreð daitað övin* c) *frami*; ’fram utefter’ *framter*; ’fram utmed’ *frammin*; ’där fram’ *fromoni*; ’(längre) fram i höst’ *framter ostem*; ’längre fram på el. efter vägen’ *framter weem*; ’längst fram’ a) *framǫ endam* b) *frami endam* c) *fremst*; ’ngn gång längre fram’ *nossn framyvyr*; ’vägen fram’ a) *framter weem,* t.ex. ’prästen promenerade vägen fram’ *prestn spasireð framter weem* b) (i riktning hitåt) *jųo’tter weem*

framben **1** *framfuot* m, t.ex. ’grisen hade frambenen uppe i den’ *dar add graisn uppi framfuotą* **2** (framskank) *framskaunk* m

frambringa **1** *fǫ fram* **2** (fr sv) *frambringg*

frambära *bjär fram*

framdel *framdiel* m

framdeles *framdieles.* Jfr **framledes**, **framöver**

framemot **1** *framter að* **2** *framter mųota,* t.ex. ’framemot natten’ *framter mųot nǫtn*

framfart *framfart* m

framflyttad *framflyttað*

framfot *framfuot* m

framfusig **1** *framfųos* **2** *bokun* **3** *flanun* **4** *blesun* **5** (fr sv) *framfusun.* ’framfusig kvinna’ *rigåv* f

framför **1** *fromǫ,* t.ex. ’mitt framför näsan på honom’ *mitt fromǫ neveð að om* **2** *fromonað,* t.ex. ’sätt dig framför de andra’ *set dig fromonað oðrum* **3** *fromoni,* t.ex. ’jag ser dem framför mig’ *ig sir diem fromoni mig* **4** (ofta i vägen för) *firi* **5** (fr sv) *framfer.* ’där framför’ *dan fromonað*; ’framför allt’ a) *elst,* t.ex. ’det är framför allt i jultiden’ *eð ir elst i juoltiðn* b) (mer sv) *framfer ollt.* Se äv **framsida**

framföra (fr sv) *framfyör* (mer älvd vore *fyör fram*)

framgaffel *framgaffel* m

framgå (fr sv) *framgo*

framgång *framgaungg* m, t.ex. ’hon hade ingen framgång med det’ *ǫ add inggan framgaungg min dyö.* ’ngn har framgång’ a) *eð lop ǫ skakuln* (el. *skakklą*) *að nogum,* ex. se **tur**; b) *eð lop ǫ non.* Jfr **lycka**

framhjul *framjuol* n

framhov *framuov* f (vanl m)

framhålla (fr sv) *framold*

framhärda (fr sv) *framerd.* Jfr **envisas**, **stå** på sig m.fl.

frami se **fram** i, **framme** i

framifrån *fromǫter*

framkalla (film) *framkoll*

framledes (fr sv) *framlieðes.* Jfr **framdeles**, **framöver**

framkomma **1** *kum fram* **2** (visa sig) *wais sig* **3** *spyras,* se ex.

framkropp *framkrupp* m

framkälke **1** *bukk* m **2** (mer sv) *framtjåk* m

framlykta (framlyse) *framlys* n

framme **1** *framme* **2** (väl synligt) *fremeli.* ’där framme’ a) *framǫ endam* b) *framter dar*; ’framme i’ a) *frami,* ex. se **kor** b) *fromoni*; ’framme på’ *framǫ*; ’framme vid’ *framwið,* ex. se **altare**; ’vara framme’ (vara i farten) *war framme,* t.ex. ’det är Erik som har varit framme igen’ *eð ir Ierik so ar weð framm atte*

frampå I. adv *fromonǫ.* II. prep **1** *framǫ,* ex. se nedan **2** *framter,* ex. se nedan. ’frampå dagen’

a) *framǫ daem* (äv *framǫ da'n*) b) (senare på dagen) *framter daem*; 'frampå eftermiddagen' *framter ǫ ettermidda'n*; 'frampå kvällen' a) *framǫ kweldem* (äv *framǫ kweldn*) b) *framter ǫ kweldem*; 'till(s) frampå dagen' *tast framter ǫ da'n*

framruta *framrut* f

framsida *framsaið* f, t.ex. 'svalorna hade byggt bo på framsidan' *salur add gart bu'tt ǫ framsaiðun*. 'till framsidan av' *framum*

framskjuten *framskuotin*

framskärm *framstjärm* m

framslå se under **slå**

framsteg *framstig* n. 'göra framsteg' (trol. fr sv) *djärå framstię*

framstupa 'falla framstupa' *foll framyvyr*; 'ligga framstupa' se 'ligga på **mage**'

framstycke (t.ex. framvåd i kjol) *framstyttj* n

framstående (fr sv) *framstående*

framställa (fr sv) *framstell*

framställning (fr sv) *framstellningg* f

framstöt (fr sv) *framstöt* m

framsynt *framsynt*. 'vara framsynt' *sjǫ framter*

framsäte *framsät* n

framtand *framtann* f, t.ex. 'han slog ut en framtand' *an sluo yr ję* (äldre: *ien*) *framtann*

framtass *framtass* m

framtid *framtið* f. 'i framtiden' a) *framter wärdn* b) *i framtiðn*

framtidsutsikt *framtiðswy* m, t.ex. 'det var dystra framtidsutsikter' *eð war dovlig framtiðswyer*

framtill **1** *fromǫ* **2** *fromoni* **3** *framǫ endam* (äv *frami endam*) **4** *fromǫtil* **5** (ofta ngt obestämt) *framtertil*. 'framtill i' *fromoni*, t.ex. 'hon satt framtill i bilen' *ǫ sått fromoni bilem*; 'framtill på' a) *fromonǫ* b) *framǫ endam ǫ*

framtoning (fr sv) *framtuoningg* f

framtung *framtungg*

framåt adj **1** *biravin* **2** *för sig* **3** *katun* **4** *börg*

framåt adv, prep **1** *framað* **2** *framter,* a) adv t.ex. 'tekniken går framåt' *teknitjin gor framter* b) prep t.ex. 'framåt vägen' *framter weem* **3** *framter að,* t.ex. 'framåt kvällen' *framter að kweldem,* 'framåt våren' *framter að wårn*, 'framåt middagstiden' a) *framter að middag* b) *framter að middagstiðn*, 'framåt morgonen' *framter að me'nnem* **4** *framwið,* t.ex. 'framåt jul' *framwið juolę,* 'framåt kvällen' *framwið kweldn* **5** (om kroppsställning; framåt i tiden) *framyvyr,* t.ex. 'luta sig framåt' *laut sig framyvyr*

framända *framend* m

framöver **1** *jär framter,* t.ex. 'vi får väl träffas (ngn gång) framöver' *fomm fel råkas jär framter* **2** (längre fram i tiden) *framyvyr* **3** (i fortsättningen) *framter wärdn,* t.ex. 'ni ska ha det så bra framöver' *ulið åvå eð guott framter wärdn*

Frankrike *Fraunkrik* (äv *Fraunkritjeð*). Se vidare ONB

frans *frans* m (äldre: n)

fransig *fransun*

fransk *fransk*

[1]**franska** (språket) *franska* f, ex. se **studera**

[2]**franska** (franskbröd) *franska* f

fransman **1** *fransuos* m **2** *fransmann* m

fransos se **fransman**

fransyska *fransyska* f

fras *fras* m

frasa **1** *skråvå* **2** (prassla) *fnåså*

fred *frið* m. Se äv **ifred**

freda (sig) *friðå (sig)*. 'freda sig mot' *friðå sig mụota*; 'fredad' *friðåð*

fredag *frjådag* m. Fraser se **söndag**

fredagseftermiddag *frjådagsettermiddag* m

fredagskväll *frjådagskweld* m. 'på fredagskvällen' *um frjådagskweldn*

fredagsmorgon *frjådagsmorgun* m

fredagsnatt *frjådagsnǫt* f

fredlig *friðlin*

fredlös *friðlos*

Fredrik *Friðrik* m

frejdig jfr **frimodig**

frekvens *frikwens* m

frenetisk (som arbetar el. sysslar med ngt skyndsamt o. intensivt) *farrun*

fresta *fresta*. 'fresta på' (ta på) a) *kuost ǫ,* t.ex. 'det tar på psyket' *eð kuoster ǫ sykeð* b) *tågå ǫ,* t.ex. 'det tar på krafterna' *eð tar ǫ kraptum*

frestare *frester* m

frestelse *frestels* f

fri *fri* (äldre grundf *frir*). 'fri från' *fri,* t.ex. 'han är fri från snuvan' *an ir fri snuvun.* Se äv **fritt**

fria (be om ngns hand) *fria*

friare *frier* m

friargåva 'ge bort i friargåva' *fri brott*

friarstråt *friningg* f

frid *frið* m. 'frid!' (hälsning, i sht i frikyrkliga s-hang) *frið!*; 'frid och fröjd' *frið og fröjð*; 'hur i hela friden?' *ur i friðn sig?*; 'inte få ngn frid för' *fǫ inggan frið fer* (äv *min*), t.ex. 'jag fick ingen frid för honom' *ig fikk inggan frið fer om*; 'vad i fridens namn?', 'vad i hela friden?' a) *wen i friðns fjåks?* b) *wen i friðns fruktan?* c) *wen i friðns fösstöv?*; 'vad (hur, vem) i fridens dagar?' *wen (ur, ukin) i friðns dagar* (äv *dågå*)*?*; 'var i hela friden?' *war i friðn sig?*

Frida *Friða* f

fridag (ledig dag) *fridag* m

fridfull **1** *däl* **2** (ngt åld) *ruolin* **3** (fr sv) *friðfull*

fridlyst **1** *friðlyst* **2** (fredad) *friðåð*
fridsam *friðlin*
frigöras (om kemiska ämnen) (fr sv) *fridjärå sig*
frihet *friiet* f
frihetlig *friietlin*
frihetshjälte *friietsjält* m
frihetskrig *friietskrig* n
frihetssång *friietssaungg* m
frikativa (friktionsljud, gnidljud; konstr) *gnukåliuoð* n
frikostig *frikuostun,* t.ex. 'de blev frikostigt trakterade' *dier wart frikuostut traktiraðer*
frikostighet *frikuostugiet* f
frikyrklig (fr sv) *fritjyrklin*
frikänd *fritjennd*
friluftsliv *friluftsliv* n
friluftsområde *friluftsumråð* n
frilägga (fr sv) *frilegg*
frimodig *frimųoðun*
frimodighet *frimųoðugiet* f
frimärke *frimertj* n
frisera *frisir* (vanl *frisira*)
frisering *frisiringg* f
frisersalong *frisiringg* f
frisk **1** *frisk,* t.ex. 'kvinnan ser frisk ut' *kwinnfuotjeð sir aut frikst,* 'doktorn lyckades inte göra honom frisk' *duktern dugd it djärå an friskan* **2** (inte sjuk) *i årdningg* **3** (d:o, återställd) *ferdun* **4** (kurant) *kurant,* t.ex. 'vad bra att ni är friska igen' *welest irið kuranter atten.* 'frisk o. färdig' a) *frisk og ferdun* b) *fyör*; 'frisk luft' a) *friskweðer* n b) se **friskluft**; 'friskt vatten' *koldwattn* n
friska 'friska i' (trol fr sv) *frisk i*; 'friska upp' a) *frisk upp* b) (t.ex. minne) *fessk upp* c) *ny upp*
friskhet *friskiet* f
friskluft *frisklupt* f
friskna till se **tillfriskna**
frisksportare *frisksporter* m
friskvård *friskwård* f
frispel *frispil* n
frispråkig **1** *framtalun* **2** (fr sv) *frispråkun*
frissa (hårfrisörska) *frissa* f
fristående *fristående*
friställd *fristelld*
frisyr *frisyr* m
frisör *frisör* m. Jfr **barberare**
fritid *fritið* f. 'på fritiden' *ǫ fritiðn*
fritids *fritis* (äv *fritiðs*) n
fritidsfiskare (ung.) *turistfistjer* m
fritidsfiske (ung.) *turistfistj* n
fritidsgård *fritiðsgard* m
fritidshem jfr *fritis*
fritidshus **1** *fritiðsstugu* (äldre grundf: *-stugå*) f **2** *fritiðsaus* n
fritidsintresse *fritiðsintress* n
fritidsproblem *fritiðsprubliem* n
fritidssysselsättning *djärulosgerd* f. Se **handarbete**
fritt adv *fri't,* t.ex. 'fåren går fritt där hela sommaren' *takkur go dar fri't iel såmårn*; 'hänga fritt i luften' *aindj i los weðrę*
frivillig *friwillun* (äv *friwillin*)
frodas *froðas*
frodig **1** *froðun* **2** *froðlin* **3** *froðwekst*
from (om djur) *friðlin*
front (t.ex. kallfront) *front* m
[1]**frossa** s (t.ex. feberfrossa) *frusi* m
[2]**frossa** s (när man frossar) *frossa* f
frossa vb *frossa*
frossare *frosser* n
frosseri **1** *frosseri* n **2** (frossande) *frossan* n
frost **1** *työlå* m **2** *frost* m **3** (rimfrost) *rim* m **4** (d:o) *ila* f. Jfr **markfrost**
frosta av **1** *tain åv* **2** (t.ex. frysbox) *tain yr* **3** (fr sv) *frost åv*
frostbiten *frostbitin*
frostig *frostun*
frostlänt *frostlent*
frostnatt **1** *työlånǫt* f **2** *frostnǫt* f. '(för växtligheten farliga) frostnätter' *guolånęter* f pl
frottera 'frottera (gnida) tårna (mot varandra)' *bråyn tönär*
fru **1** (hustru) *kelingg* f, t.ex. 'men så du pratar, sa hans fru' *men ur du glämär, saggd kelindję oss* **2** (i sht den egna hustrun) *mųor* f **3** (ffa ss titel) *fru* f. 'frun i huset' *ausmųor* f
frukost **1** *frukuost* m **2** (åld) *bradda* f. 'äta frukost' a) *jätå frukuost* b) (åld) *bradd sig*
frukostbord *frukuostbuord* n
frukostera se äta **frukost**
frukostgröt *frukuostgröt* m
frukt *frukt* f, t.ex. 'den där frukten är god' *ǫ-dar fruktę ir guoð*
frukta **1** *frukta* **2** (befara) *wårå wið,* ex. se vara **rädd** att
fruktan se under **frid**
fruktansvärd (fr sv) *fruktanswerd*
fruktansvärt adv *fruktanswert.* Se vidare **genomfrusen**, **uthungrad**
fruktkaka *fruktkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f
fruktsam (fr sv) *fruktsam*
fruktskål *fruktskål* f
fruktsoppa (som gavs åt ammande kvinna) *pappsupp* f
fruntimmer se **kvinna**
fruntimmersveckan **1** *kwinnfuokswikų* f b.f. **2** *kelinggwikų* f b.f. (båda med äldre grundf *-wikå*)

frusen (om person) **1** *frusin,* t.ex. ’han var frusen om händerna’ *an war frusin um nevǫ,* se äv kallt **väder**; **2** *kulin* **3** (ruggig, huttrande) *gusun* **4** (frusen av sig) *frusnemm.* ’person som är frusen av sig’ *fruslurt* m

frusta (med läpparna) *stjyrpa*

frustrerande (fr sv) *frustrirend*

frys (frysskåp, frysbox) **1** *frys* m **2** (nydal) *työlär* m. Jfr **frysbox**

frysa **1** (känna sig kall) *friuosa,* ex. se **dessutom**; **2** (t.ex. om växtlighet) *työlå,* t.ex. ’potatisblasten har frusit i natt’ *pärraiseð ar työlåð i nǫt* **3** (bildas is el. issörja i vattendrag) *tjyöva* **4** (t.ex. när det bildas isskorpa på potatis) *klåkå.* ’frysa av sig’ (förfrysa) *fräð åv sig*; ’frysa fast’ a) *työlå fast,* t.ex. ’gruset har frusit fast’ *gruseð ar työlåð fast* b) *friuos fast*; ’frysa igen’ *työlå att*; ’frysa ihop’ a) *friuos ijuop* b) *työlå ijuop*; ’frysa in’ (t.ex. matvara) a) *friuos in* b) *työlå in* (el. bara *työlå*), t.ex. ’frysa in maten så den står sig’ *työlå (in) jätå so eð står sig*; ’frysa ihjäl’ a) *friuos ijel* b) *työlå ijel*; ’frysa ned’ a) *työlå nið* b) *friuos nið*; ’frysa på’ *työlå*; ’frysa sönder’ *työlå sund*; ’frysa till’ a) *työlå* b) (vid snöfrihet) *bertyölå* c) (vattendrag) *tjyöv att* d) (d:o) *friuos att* e) (frysa igen) *työlå att.* Jfr **hårdna**

frysbox **1** *frysboks* (ofta bara *boks*) m **2** *aisboks* m **3** (snarast nydal) *työlåboks* m

fryslort (frusen person) *fruslurt* m

fryspunkt *fryspunkt* m

frysskåp **1** (fr sv) *frysskåp* n **2** (snarast nydal) *työlåskåp* n

fryst *työlåð*

fråga s *fråga* f. ’i fråga om’ a) *auti,* t.ex. ’han var så tjatig i fråga om det där’ *an war so gnagun auti dyö-dar* b) *ringgum*; ’vara frågan om’ (fr sv) *wårå frågan um*

fråga vb **1** *spyra,* t.ex. ’jag ska (gå och) fråga’ *ig al stað spyra* **2** (höra efter) *spyr etter,* t.ex. ’vi frågade vad det kostade’ *spuordum etter ur mitjið eð kuosteð* **3** (d:o) *är etter* **4** (be) *är ǫ min,* t.ex. ’jag frågade grannen om jag fick låna hästen av honom’ *ig ärd ǫ min grannam um ig fikk lon estn min om* **5** (ofta menande el. föregående) *dant ǫ,* t.ex. ’hon frågade honom varför han hade sovit så länge’ *ǫ danteð ǫ an, wiso an add sovið so laindje.* ’fråga ngn om ngt’ *spyr non eter noger*; ’fråga sig’ *spyr sig,* t.ex. ’det kan man faktiskt fråga sig’ *eð beller an sakt spyr sig*; ’fråga till råds’ se **rådfråga**; ’fråga ut’ a) *spyr aut* b) *anlaindj*

frågande s *spyran* n

frågelek (fr sv) *frågeliek* m

frågelåda (fr sv) *frågelåð* f

frågesport **1** (fr sv) *frågesport* m **2** (tipsrad med tolv frågor) *tipstolv* f

frågetecken (fr sv) *frågetekken* n, t.ex. ’som du ser är det många frågetecken’ *sos du sir ir eð mikklų frågetekken*

frågetävling se **frågesport**

frågvis **1** *spyrulin* (äv *spyrun*) **2** *bryllun* **3** *frågwais* (äv *frågwis*). ’frågvis pojke el. man’ a) *spyryl* (äv *spyril*) m b) *byryl* m c) *biswärsniss* m. Jfr **tjatig**

från **1** *frǫ,* t.ex. ’det droppar från taket’ *eð drupär frǫ tatjį* **2** (stundom) *åv,* t.ex. ’hon for knappt från gården’ (hon höll sig för det mesta hemma) *ǫ fuor knappt åv gardem.* ’fri från’ *fri*

fråndragen *frǫdraiðn*

frånsäga sig *saj frǫ sig*

fråntagen **1** *åvtaiðn* **2** *frǫtaiðn*

fräck **1** (i talet) *liuot i munnem* **2** (d:o) *stur i munnem* **3** (oförskämd) *ųofestjemd* **4** (oanständig) *ųosiðun* **5** (d:o) *ųotjynnun* **6** (d:o, fr sv) *frekk.* ’fräck person’ *ųosiðsauv* m

fräckhet (oanständighet) *ųosiðugiet* f

fräckis (fr sv) *frekkis* m

fräken (växten) *fenne* n

fräknar **1** *räsprekklur* f pl **2** *räsmikur* f pl

fräknig **1** *räsprekklun* **2** *räsmikun*

frälsa *frelsa*

frälsare *frelser* m

frälsning *frelsningg* f

Frälsningsarmén *Frelsninggsarmi’nn* m b.f.

frälst *frelst*

främling *fremlingg* m

främmande adj **1** *ųokunnun* **2** *fremmend* **3** (annan, annans) *enäs.* ’främmande människor’ *enäsfuok* n; ’i främmande land’ *i fremmend land,* jfr (ute) i **vida** världen; ’tjäna hos främmande människor’ a) *go fer enäs* b) *tiuon enäs*

främmande s (gäster) **1** *fremmand* n **2** *byfuok* n

främre (av två) *fremst,* t.ex. ’han satt på den främre stolen’ *an såt ǫ fremst stuolem*

främst I. adj *fremst* II. adv a) *fremst* b) *framǫ endam* c) (framför allt) *elst*

från **1** *fren* **2** (t.ex. smak, lukt) *ietjin*

fräs *fręs* m. ’full fräs’ *full fręs*

fräsa *fręsa.* ’fräsa förbi’ *fręs febi*; ’fräsa till’ *fręs til*

fräsch jfr **renlig**

fräscha upp *fessk upp*

fräta *fräta*

frö **1** *frie* n, ex. se **peta** ned, **pilla** i sig; **2** *friekuonn* n

fröa av sig *frie (åv) sig*

fröjd *fröjð* f. ’det är en fröjd att se’ *eð ir je fröjð sjǫ*; ’frid och fröjd’ *frið og fröjð*

fröjda sig *fröjð sig*
frökapsel på potatis *päreppel* n
fröken **1** *fröken* f **2** (lärarinna) *lärinna* f, ex. se **smyga**
frömjöl *friemyöl* n
fröskal *frieskal* n
frösättning *friesettningg* f
fuchsia *bluoðsdrupi* m
fuffens (fr sv) *fuffens* n
fukt *fukt* f. ’ta åt sig fukt’ *rǫ’n att*
fukta (t.ex. dammtrasa) *wät ǫ*
fuktas jfr ’bli el. vara fuktig’ under **fuktig**
fuktig **1** *fuktun,* t.ex. ’det har blivit fuktigare’ *eð ar uorteð fuktugera* **2** (däven) *dävin* **3** (d:o) *bjåðn* (Lev.) **4** *rå* **5** *saur* **6** (lite) *rålin* **7** (om mark) *rålent* **8** (d:o) *saurlent.* ’bli el. vara fuktig’ *rǫ’n*; ’bli fuktig’ (ta åt sig fukt) *rǫ’n att*
ful *liuot*, t.ex. ’hon var så ful så ingen vill ha henne’ *ǫ war so liuot so indjin willd åvå on.* ’ful i mun’ a) *liuot i munnem* b) *liuot i tautem*; ’fult ord’ *liuotuord* n; ’mkt ful person’ *skromtkråy’ss* n
fuling **1** *liuote* m **2** *liuotingg* m
full **1** *full* **2** se **berusad**. ’full av ngt’, ’full med ngt’ a) *full i,* ex. se **synd** adj/adv b) (mer sv) *full åv*; ’alldeles full’ *skriðfull*; ’full gubbe’ a) *drukkenkall* (äv *druttjinkall*) m b) *fullkall* (äv *fyllkall*) m; ’full i fan’ a) *full i fa’n* b) *full i liuotam*; ’full i sjutton’ a) *illrokk* b) *ilistun* c) *full i rakkdritį*; ’fullt av’, ’fullt med’ a) *fullt åv,* t.ex. ’fullt med lingon’ *fullt åv linggberum* b) *fullt i,* t.ex. ’det var fullt med mosippor’ *eð war fullt i työlåtuppum*; ’för fullt’ *fer fullt*; ’fullt upp’ *fullt upp*; ’(hela) stugan full med’ *full stugų i*
fullastad *fullesst*
fullbokad *fullbuokað*
fullborda (fr sv) *fullbuord.* ’fullbordad’ a) *fullgar* (yngre *fullgard*) b) (fr sv) *fullbuordað*
fullgången **1** *fullgar* (yngre *fullgard*) **2** (om foster) *fullbuorin* **3** (d:o) *fullgaið*
fullkomlig (fr sv) *fullkomlin*
fullmakt *fullmakt* f
fullmatad *fullmåtåð*
fullmogen *fullmuogen,* t.ex. ’äpplet är fullmoget’ *eppleð i fullmuoeð*
fullmåne ’det är fullmåne’ a) *tunggleð ir fullt* b) *eð ir fullt*
fullmäktig *fullmektun*
fullpackad *fullpakkað*
fullproppad **1** *spentfull* **2** *fullspentað*
fullsatt **1** *fullsett* **2** (knökfull) *fullkweglað*
fullskriven *fullskrievað* (äv *fullskrievd*)
fullstor *fullstur*
fullständig *fullstendun.* ’fullständigt’ adv (fr sv) *fullstendut.* Jfr **alldeles**, **helt**
fullträff *fulltreff* m
fulltränad *fulltrenað*
fullvuxen **1** *fullweksn* **2** *fullstur.* Se äv **fullväxt**
fullväxt *fullwekst.* Se äv **fullvuxen**
fulländad (fr sv) *fullendað*
fullärd *fullärd*
Fulufjällen *Fulufjällę* n pl
fumla **1** *fambel* **2** *fumbel* **3** *fipplas*
fumlig **1** *antelin* **2** *jomun* **3** *fumblun* **4** *nevålos* **5** *nuvlun* **6** (klumpig) *drumblun* **7** (inte händig) *ųonχövin* **8** (tafatt; lokalt) *tåmålos*
fundament *fundament* n
fundera *fundir.* ’börja fundera’ *far fundir*; ’fundera på’ a) *fundir auti* b) *fundir ringgum* c) *fundir ǫ* d) (överväga att) *lur ǫ,* t.ex. ’jag funderar på om jag skulle ta och lyxa till det’ *ig lurer ǫ um ig edd ulað lyks til eð*; ’fundera ut’ *fundir aut*
funderare (trol. fr sv) *fundirer* m, t.ex. ’ta sig en funderare’ *tågå sig ien fundirer*
fundering **1** *fundiringg* f **2** *auttaintjningg* f
fundersam *fundirsam*
fungera *funggir,* ex. se **elektrisk**. ’fungera som’ (göra tjänst som) *djärå gaungen sos*; ’sluta fungera’ se **ge** upp
funka (fr sv) *funka*
funktion *funksiuon* m
funktionell (smidig, lätthanterlig) *tingglin*
funnen *funn’n*
funtad **1** *synnerlin,* t.ex. ’han är inte riktigt funtad’ *an ir it riktut synnerlin* **2** (fr sv) *funtað.* Jfr **skapt** under **skapa**
fura *fuoru* (äldre grundf *fuorå*) f
furir *furir* m
furste *fusste* [45] m
furu *tollwið* m. Jfr **furuvirke**
Furudal *Furudal*
furuplanka *tollplaunk* f
furuskog se **tallskog**
furuved *tollwið* m
Furuvik *Furuwaik*
furuvirke *tollwertj* (mer sv *tollwirtj*) n. Jfr **furu**
fusk *fusk* n. Jfr **fuskverk**
fuska **1** *fuska* **2** (utföra dåligt arbete) *klatter.* ’fuska bort’ *fusk undǫ*
fusklapp *fusklapp* m
fuskpäls (fr sv) *fuskpels* m
fuskverk *klatter* n. Se äv **mästare**
fy! **1** *fyą!* **2** (t.ex. vid avsmak) *twi!* **3** (vid irritation) *uff!* **4** (usch) *uą,* t.ex. ’fy, vad det håller på och regnar hela tiden!’ *uą, ur eð dug old ǫ*

[45] Alternativ stavning: *fuste*

raingen olltiett! **5** (vid ngt eländigt) *snǫðligiet!,* t.ex. 'fy, vilken (eländig) gärdsgård!' *snǫðligiet ukin ruogard!*. 'fy fan!' a) *fy fa'n!* b) *twi fa'n!* c) *drait fa'n!*; 'fy fasen', 'fy katten', 'fy sjutton!' a) *drait!* b) *drait i nevån!* c) *twią,* t.ex. 'fy sjutton vilken rusch det var' *twią ukin russ eð war*; 'fy skam!', 'fy skäms!' *skammlosa!*; 'fy tusan!' (el. bara 'fy!') *dra dǫ enda!,* t.ex. 'fy (tusan) vad elak han är!' *dra dǫ end wa lieð an ir!*

fylla s (berusning) *fylla* f. 'i fyllan' *auti fyllun*

fylla vb **1** *fylla* **2** (t.ex. bärkorg) *iemt i* **3** (d:o) *finn i.* 'fylla ett år' *fyll åreð*; 'fylla i' a) (t.ex. blankett el. säck) *fyll i* b) (t.ex. korsord) *skriev i*; 'fylla igen' *fyll att,* ex. se **tenn**; 'fylla på' a) *fyll ǫ* b) *fyll upp* c) (komplettera) *fyll etter* d) (skjuta till) *skät ǫ*; 'fylla upp' *fyll upp*; 'fylla ut' *fyll aut*; 'fylla år' *fyll årum*

fyllbult *fyllkall* m. Jfr **fyllkaja**, **fylltratt**

fylld *fylld*

fyllefest *fyllkalas* n

fylleri *fylla* f

fyllhammare *fyllåmår* m

fyllig *fyllun*

fyllkaja *fyllslestja* f. Jfr **fylltratt**

fyllning *fyllningg* f

fyllo *fyllkall* m

fyllsjuk **1** *brendwinsklien* **2** *fyllklien*

fylltratt *fylltratt* m. Jfr **fyllbult**, **fyllkaja**

fynd (trol. fr sv) *fynd* n

fyndig **1** *bįeittn* **2** (fr sv) *fyndun*

fyndighet *fyndugiet* f

fyr (upptåg) *fyr* n

fyra räkn **1** *fiuorer,* t.ex. 'det var fyra tuppar, fyra hönor och fyra ägg' *eð war fiuor tupper, fiuor yönur og fiuorę egg* **2** (i sms räkn, vid klockslag m.m.) *fyra,* t.ex. 'halv fyra' *alv fyra*. 'i fyra delar' *i fiuor diela*; 'i fyra år' *i fiuorę år*; 'på fyra ställen' *ǫ fiuorum* (äv *fiuor*) *stellum*

fyra s *fyra* f

fyra av **1** *stjuot åv* **2** *slepp åv*

fyrahundra *fyr undrað*

fyratiden *fyratiðę* f b.f. 'i fyratiden', 'vid fyratiden' *i fyratiðn*

fyratusen *fyr tusn*

fyrbent *fyrfuotað*

fyrfota *fyrfuotað*

fyrfotadjur *fyrfuotaðkrytyr* n

fyrhjuling *fyrjuolingg* m

fyrhjulsdrift *fyrjuolsdrift* f

fyrkant *fyrkant* m. 'i fyrkant' *i fyrkant*

fyrkantig *fyrkantun*

fyrklöver se **fyrväppling**

fyrmänning *fyrmeningg* m

fyrskaftsväv *fyrskaptwev* m

fyrsprång 'i fyrsprång' *i fyrkaut.* Se **galopp**

fyrstämmig *fyrstemmun*

fyrstjärnig *fyrstiennun*

fyrtakt *fyrtakt* f

fyrtaktare *fyrtakter* m

fyrtio *fyrti,* ex. se **minst**. För sms jfr **tjugo**

fyrtionde *fyrtiund.* För sms jfr **tjugoförsta** osv

fyrtiotal *fyrtital* n. 'ett fyrtiotal' (ca 40 st.) *iet fyrtital*; 'på fyrtiotalet' a) *ǫ fyrtitalį* b) *upǫ fyrtitalį*

fyrtioåring *fyrtiåringg* m

fyrverkeri *fyrwerkeri* n

fyrväppling *fyrwepplingg* m

få adj **1** (ovanl) *fåer* **2** (omskr i regel, t.ex.) *bar nogrer.* 'bara några få' a) *bar nogrer* b) *bar nogrer iender.* Jfr **färre**

få vb **1** *fǫ,* obs ex. ss 'jaså, ni har fått snö ni också?' *jasso, avið sniųo'nn faið, ið og?* [46] **2** (förmå) *fǫ til,* 'hur ska jag få den att bräka?' "*ur al ig fǫ til on brätja?*" **3** (d:o) *set til* **4** (d:o) *djävå,* t.ex. 'få ngn att skratta (el. gråta)' *djäv lä* (el. *grain*) *nogum* **5** (må) *mǫ* **6** (få el. ha tillåtelse att) *fǫ luv um* **7** (föda, om får o. getter) *legga,* t.ex. 'tackan har fått ett lamm i natt' *takką ar laggt ien tembel i nǫt.* 'få av' *fǫ åv*; 'få av sig' *fǫ åv sig,* t.ex. 'hon fick inte av sig nattlinnet' *ǫ fikk it åv sig nǫtsertjin*; 'få bort' a) *fǫ undǫ* b) *fǫ dieðǫ,* t.ex. 'vi kunde inte få bort honom' *dugdum it fǫ dieðǫ an* c) *fǫ brott*; 'få dit' *fǫ dait*; 'få fram' a) *fǫ fram* b) (bringa i dagen) *ev fram*; 'få för sig' a) *fǫ för sig* b) (ngn får för sig) *kum að nogum* (äv bara *kum að*), t.ex. 'jag fick för mig att jag skulle se efter' *eð kam að (mig) ig willd sjǫ etter*; '(lyckas) få hit' *napp jųot*; 'få höra' *fǫ ära*; 'få i' a) *fǫ i* b) (t.ex. i vattnet) *fǫ auti,* t.ex. 'de skyndade sig att få i (få ut) timret i älven' *dier kringgeð sig fǫ auti timbreð i övę*; 'få igenom' *fǫ gainum*; 'få i sig' *fǫ i sig*; 'få iväg' *fǫ iweg,* t.ex. 'hon fick iväg det där till slut' *ǫ fikk iweg eð-dar að slutę*; 'få igen' *fǫ att*; 'få ihop' *fǫ ijuop*; 'få in' a) *fǫ in* b) (ngt i ngt) *fǫ inni*; 'få isär' *fǫ sund*; 'få loss' *fǫ los*; 'få lov' se **lov**; 'få med (sig)' *fǫ min (sig)*; 'få på sig' *fǫ ǫ sig*; 'få rum' *ryömas*; 'få se' *fǫ sjǫ*; 'vi får väl se' (det återstår att se) *eð ir fel tä sjǫ*; 'få se om …' *fomm sjǫ um …*; 'få sig' *fǫ sig*; 'få tag i' a) *fǫ i* b) *fǫ tag i*; 'få till' a) *fǫ til,* ex. se **belåten**, b) (tota till) *slaindj til*; 'få tillbaka' a) *fǫ att* b) *fǫ etbaker*; 'få upp' a) (äv lyckas öppna) *fǫ upp* b) (t.ex. ur vattnet) *fǫ uppyr* c) (spår) *fǫ i,*

[46] Se Levander 1909, § 210.

t.ex. ’hunden fick upp ett spår’ *rattjin fikk i iet spuor* d) (fisk) *drågå,* ex. se **fånga**; ’få ur’ a) *fǫ yr* b) *fǫ autyr* c) (få bort ur) *fǫ brottyr,* t.ex. ’det var svårt att få ur (få bort) det (ur halsen)’ *eð war djärå fǫ brottyr eð*; ’få ur sig’ a) *fǫ yr sig* b) *ev yr sig*; ’få ut’ a) *fǫ aut* b) (få ur) *fǫ autyr,* t.ex. ’de hade fått ut kortet’ *dier add faið autyr kuorteð*; ’få ut ngt (av ngt)’ *fǫ aut noð (åv noger)*; ’få veta’ *fǫ witå*

fåfäng *fåfaingg*

fåfänga *fåfaindj* f

fågel *fugel* m, ex. se **mata**, **picka**, **vinge** m.fl. ’fullt av fågel’, ’mkt fågel’ *fuglut*

fågelart *fugelsort* m

fågelbo *fugelbu* n

fågelbok *fugelbuok* f, ex. se **hitta**

fågelbord *fugelbuord* n

fågelbur *fugelbur* m

fågelbär *fugelber* n

fågelfrö *fugelfrie* n

fågelholk *fugelolk* m

fågelhund *fugelrakk* m

fågelhus *fugelstugu* (äldre grundf *-stugå*) f

fågelkännare (fr sv) *fugeltjenner* m

fågelliv *fugellaiv* n

fågelläte *fugellät* f (yngre: n)

fågelmat *fugeljätå* n

fågelmatare *fugelmätär* m

fågelnamn *fugelnammen* n

fågelskit *fugeldrit* n

fågelskrämma **1** *rääkall* m **2** *fugelräð* f **3** *fugelskrem* f

fågelskådare *fugelskåðer* m

fågelspillning *fugeldrit* m

fågelsång *fugelsaungg* m

fågelträck se **fågelskit**

fågelunge *fugelungg* m

fågelvinge *fugelwaingg* m

fågelvägen *fugelwe’n* m b.f.

fåkunnig *fåkunnun*

fåle *fuoli* m

fåll *fold* m

fålla s **1** *tjitte* m **2** (fr sv) *folla* f

fålla vb *folda.* ’fålla upp’ *fold upp*

fåna ’fåna sig’ a) *tola* b) *tuokas.* ’fåna sig med’ (hålla på med på ett fånigt sätt) *tol ǫ min*; ’fåna till’ *tol til*

fåne **1** *tol* m, t.ex. ’fåne(n) gör som tok(en) säger’ *tol djär sos tuok ser* **2** *pitri* m **3** *aip* m, ex. se **tok**. Jfr **fåntratt**

fåneri *tol* n

fång (äv kolik hos häst) *faungg* n

fånga **1** *faungga* **2** (fisk med handredskap, få upp), t.ex. ’du är allt duktig att fånga (få upp) dem du’ *du ir allt biravin drågå diem du.* ’fånga in’ *faungg in*; ’fånga upp’ *faungg upp*

fånge *faungge* m

fångst *faungst* f

fångstgrop **1** (för älg) *brindgruop* f **2** (för varg) se **varggrop**

fånig **1** *tolun* **2** *pitrisklin* **3** *aipun.* ’fånig flicka el. kvinna’ a) *tola* f b) *toletta* (äv *tolett*) f c) *toltytta* (äv *toltytt*) f d) *tolberit* f e) *tolbjälla* f; ’fånig pojke el. man’ se **fåne**, **fåntratt**

fånighet *tolugiet* f

fånstirra *glåpa*

fåntratt **1** *toldrait* m **2** *toljugǫ* m **3** *toltitt* m **4** *tolpitri* m **5** *toltavi* m **6** *toljobb* m **7** *toltyðyl* m **8** *tolrov* f. Jfr **dumbom**

fåordig (nydal) *stuttalun*

får **1** *soð* m, t.ex. ’det var arton får’ *eð war åttjǫ soðer* **2** (i sht i pl) *takkur* f pl, ex. se **binda** vb **3** (barnspråk) *bä* f **4** (i sht i lockrop) *aritur* f pl

fåra (i sht plogfora) *fuor* (äv *fuoru,* äldre grundf *fuorå*) f

fårad jfr **fårig**

fårbog *takkfuot* m

fårhus *takkfjǫs* n

fårig *riggun*

fårkrubba *takkiet* f

fårkätte *takktjitt* m

fårkött *takktjyöt* n

fårlort *takktavel* f

fårskalle (äv om folk) *takkskoll* m

fårskinn *takkstjinn* n

fårskinnspäls **1** *takkstjinnspels* m **2** (fårskinnsrock) *takkstjinnskasungg* (el. bara *kasungg*) m

fårskock *takkuop* m

fårskälla *takkstjäll* f

fårspillning *takkdrit* n

fårsvans **1** *takkskati* m **2** *takkrump* f **3** (åld) *takkali* m

fårtalg *takkįster* n

fårticka (snarast konstr) *takktikk* f

fåtal ’ett fåtal’ (fr sv) *iet fåtal*

fåtölj *fåtölj* m. Jfr **länstol**

fä *krytyr* n. ’folk och fä’ (fr sv) *fuok og fä*

fäbod (i regel pl) **1** *buðer* f pl, ex. se **duga** m.fl. **2** (lokalt) *fäbuðer* f pl. ’till fäboden’ a) *et buðer* b) (upp till) *upi buðär* c) (fram till) *að buðum*; ’levande fäbodar’ *livendes buðer*; ’uppe i fäboden’ *upi buðum.* Se äv **fäbodställe**

fäbodfolk (folket i fäboden) **1** *buðfuok* n **2** *buðkaller* m pl

fäbodgudstjänst *buðmess* f

fäbodjänta (fäbodkulla) *buðkull* f, ex. se **kula** vb

fäbodlag *buðlag* n

fäbodliv **1** *buðlaiv* (vanl *buðliv*) n

2 (lokalt) *fäbuðlaiv* n
fäbodmora **1** (se den älvd-sv delen) *buðmųor* f **2** (d:o) *buðkelingg* f
fäbodskog *buðskuog* m
fäbodstuga *buðstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
fäbodställe **1** *buðer* f pl **2** *buðstell* n, t.ex. ’jag bodde i ett fäbodställe en vinter’ *ig byggd i ien* (yngre *iet*) *buðstell ien witter* **3** (lokalt) *fäbuðstell* n
fäbodtäkt *buðtekt* f, t.ex. ’gärdsgården går hela vägen runt fäbodtäkten’ *ruogardn gor olltringgum buðtektę*
fäbodvall *buðuoll* m. Se äv **fäbodställe**
fäbodväg (väg till fäbod) **1** *buðweg* m **2** *bufyörsweg* m, ex. se **österifrån**
fäbroms **1** *roðbryms* m **2** (mindre vanl) *tjyrbryms* m
fäder (äv förfäder) *fäðrer* m pl, t.ex. ’det som fäderna (våra fäder) har skrapat ihop’ *eð so fäðrär åvå skråpåð ijuop*
fädernesland (fr sv) *fäðernesland* n
fäfot ’för fäfot’ *fer fäfuot*
fägata *tjya* f
fägna se **glädja**. ’fägna sig’ *faingen sig*
fägring (fr sv) *fägringg* f
fähus *fjǫs* n, ex. se **Åsen**
fähussvale se **ladugårdssvale**
fäkta *fekta.* ’fäkta med armarna’ a) *farm armum* b) *fekt min armum*
fälg **1** *felg* m **2** (på cykel) *stjiena* f
fäll *feld* m
fälla s **1** *folla* f **2** (yngre) *fella* f
fälla vb **1** (trans, t.ex. träd) *fella* **2** (håra) *loska* **3** (d:o) *lęs åreð.* ’fälla fram’ *fell fram*; ’fälla ned’ *fell nið*; ’fälla tårar’ *brugg að måysum*; ’fälla ut’ *fell aut*
fällhugg (stjälphugg) *stelpogg* n
fällkniv *fellknaiv* m
fält *felt* n. ’i fält’ *i felt*
fälthare (tyskhare) *tyskeri* m
fältskjutning *feltstjuotningg* f
fängelse *faindjels* (äv *fainggels*) n. ’i fängelse’ *ǫ festningg*. Se äv **finkan**
fängelsepräst *faunggprest* m
fängpanna *faindjpann* f
fängsel (enkel boja kring hästs framben) *eldur* f pl. ’sätta fängsel (rörelsehindrande band) på’ (t.ex. häst el. ko som ska mjölkas) *elda.* Se äv under **kedja**
fängslande jfr **fascinerande**, **intressant**, **spännande**
fänkål **1** *faindjkuol* n (mer sv, vanl *fenkuol* m) **2** (vard.) *finis* m, t.ex. ’man ska ha i anis och fänkål’ *an al ev auti anis og finis*
fänrik *fenrik* m
färd *ferd* f
färdas **1** *ferdas* **2** *fårå* **3** *åka*
färde ’vara å färde’ *wårå ǫ ferde.* Jfr i **faggorna**
färdig **1** *ferdun* **2** *rieðu* **3** *klar* **4** (färdiggjord) *gar.* ’få ngt färdigt’ *fǫ rieð noð*, t.ex. ’vi ska få det här färdigt till klockan två’ *ulum fǫ rieð ittað að klukką twå*; ’färdig att slå’ (ffa gräs) a) *slårieð* (äv *slårieðu*), t.ex. ’det börjar bli färdigt att slå på somliga ställen’ *eð far werd slårieð summstas* b) *rieð tä slå*. Se äv **färdigt**
färdigbehandlad *ferdugbiandlað*
färdiggjord **1** (klar) *gar* **2** (färdiglagad; trol. fr sv) *ferduggard*
färdiglagad *ferduglågåð.* Se äv **färdiggjord**
färdigmålad *ferdugmǫlað*
färdigsydd *ferdugsömd*
färdigt (slut) *et endes*, t.ex. ’blomma färdigt’ (blomma över) *bljomm et endes*; ’göra färdigt’ a) se **göra** klart b) (göra färdigt, göra klart, avsluta en verksamhet) *frǫ sig,* t.ex. ’fiska färdigt’ *fistj frǫ sig,* ’gräva färdigt’ *grav frǫ sig* m.fl.
färdknäpp *ferdknepp* m
färdledare (fr sv) *ferdlieðer* m
färdrikting (fr sv) *ferdriktningg* f
färdskrin (matsäcksskrin för längre resa) **1** *ferdspann* m **2** *ferdskrin* n
färdstall (avsett för resandes hästar) *ferdstoll* m
färdtjänst *ferdtjenst* f
färdväg *ferdweg* m
färg **1** *ferga* f, t.ex. ’det är vackra färger’ *eð ir grann fergur* **2** (t.ex. garnfärg) *lit* m. ’till färgen’ *i ferg,* t.ex. ’knopparna var röda till färgen’ *knuppär war roðer i ferg*; ’vad har den för färg?’ *ukin ir an i ferg?*
färga **1** *ferga* **2** (t.ex. garn) *litå.* ’färga av sig’ *ferg åv sig*
färgad **1** (äv om person med mörk hudfärg) *fergað* **2** (med färgämne) *litåð*
färgband (till skrivmaskin) **1** *skrievband* n **2** *fergband* n
färgblind *fergblind*
färgburk *fergbutt* m
färggrann **1** *krusun* **2** *ferggrann*
färghandel *fergandel* m
färghandlare *fergandler* m
färgklick (fr sv) *fergkliem* m
färgkrita *fergklit* f
färgkulla **1** *guolkull* f **2** *guolprestkragi* m
färglåda *ferglåð* f
färglägga *ferglegg*
färglös *ferglos*
färgpenna *fergpenn* f
färgstark *bjärt*

färja s *fera* f
färja vb *fera*
färjeställe **1** *fera* f **2** *ferstell* n
färjkarl *ferkall* m
färre **1** (ovanl) *fåera* **2** omskr oftast
färs (fr sv) *fess* m. Jfr **köttfärs**
färsk **1** *fessk* [47], t.ex. ’han hade lite färskt hö’ *an add liteð fekst ö* **2** (t.ex. mjölk, äv) *ny.* ’färsk mjölk’ *nymyök* f (Evbgsmål), ’färsk potatis’ se **färskpotatis**
färskost **1** *fesskuost* m [48] **2** (kesoliknande) *smǫuost* m **3** (ett annat slags) *syötuost* m
färskpotatis *nypärur* f pl, t.ex. ’har du ätit färskpotatis i år?’ *ar du ietið nypärur i år?*
färöiska (språket) *färöisk* (konstr *färäisk*) f
fässing *fessaingg* f
fäst *festað,* ex. se **fönsterbåge**, **ösköpa**. ’fäst vid’ (tillgiven) *festað wið*
fästa *festa*. ’fästa ihop’ *fest ijuop*
fäste *feste* n
fästfolk **1** *festfuok* n **2** (lysningspar) *byönner* m pl
fästing *festingg* m
fästman **1** *festmann* m **2** (skämts) *fetil* m **3** (slangbet) *flaks* m **4** (d:o) *fiǫs* m. Jfr **pojkvän**
fästmö *möja* f. Jfr **flickvän**
fästning *festningg* f
föda s **1** *jätå* n **2** *gusslon* n **3** *fuola* f, t.ex. ’det var knappt om föda’ *fuolą war knapp* **4** *åta* (äv *ota*) f **5** (av säd, åld) *griuon* n. ’hålla sig med föda’ *fuol sig*
[1]**föda** vb (ge upphov till) **1** *fyöða* **2** (barn) *djärå* **3** (d:o) *krippdjärå* **4** (om får o. getter) *legga.* ’snart skola föda’ a) *wårå fer follend fuot* b) *wårå rieð i rå*
[2]**föda** vb (nära, förse med föda) *fuola.* ’föda sig’ (livnära sig) *fuol sig*, t.ex. ’fåren fick livnära sig (klara sig) själva hela sommaren’ *takkur fingg fuol sig siuover iel såmårn*; ’föda sig (livnära sig, få föda) ngn annanstans än hemma’ *fuol brott sig*; ’föda upp’ a) *fuol upp* b) (låta växa upp) *set ǫ,* t.ex. ’föda upp en kvigkalv’ *set ǫ ien kwaigkåv* c) (d:o) *legg ǫ*
födas **1** *kum til* **2** *fyöðas*
född *fyö’dd*
födelse *fyöðels* f
födelseannons *fyöðelsannuons* m
födelsedag *fyöðelsdag* m
födelsedagsbarn *fyöðelsdagskripp* m
födelsedagskalas *fyöðelsdagskalas* n
födelsedagspresent *fyöðelsdagsprisent* m
födelsemärke *fyöðelsflekk* m
födelseår **1** *fyöðelsår* n **2** *årtal* n, ex. se **år**
födgeni *fyöðstjeni* n
födkrok *fyöðkruok* m
födorådstagare (hjon) *juon* n
födoämne (fr sv) *fyöðuemmen* n
födsel ’från födseln’ *frǫ fyöðelsn.* Se äv **födelse**
födslovåndor se **värkar**
föl (fölunge) *fuoli* m
föla *fuolå*
följa **1** *fya* **2** (en bit på vägen) *fy åv,* t.ex. ’han följde flickan en bit på vägen’ *an fygd åv kullun.* ’följa efter’ a) *fy etter* b) *fy ǫ*; ’följa med’ a) *fya,* t.ex. ’jag fick följa med pappa’ *ig fikk fy faðer* b) *fy min* c) *fy ǫ* d) *wårå et fyes* e) (slå följe) *far fya,* t.ex. ’jag följer med dig’ *ig far fy dig*; ’följa med in’ *fy in*; ’följa någon hem’ a) (ledsaga) *fy iem nogum* b) (som sällskap) *fy nogum iem*; ’följas åt’ *fyas að,* t.ex. ’vi följdes åt’ *fygdesum að*
följd (fr sv) *följd* f. ’i följd’ se i **rad**
följe **1** *fye* n **2** *skari* m **3** *fläð* n **4** (anhang) *pagas* n. ’slå följe med ngn’ *far fy nogum.* Se äv **hop**
följetong *följetongg* (äv *följetaungg*) m
följsam *mjǫklin*
fölunge *fuoli* m
fönster **1** *glas* n, ex. se **torka**, **spegla** sig, **öppen**; **2** (fönsterglugg) *windog* n. ’i fönstret’ (på fönsterbrädan) *upi glasį*
fönsterbleck *glasblik* (el. bara *blik*) n. ’(ute) på fönsterblecket’ *autǫ blitjį*
fönsterbräda *glasbräð* n (äv f). ’på fönsterbrädan’ (ofta) *upi glasį*
fönsterbåge *glasbugi* m, t.ex. ’det ska vara en karm som fönsterbågarna är fästa i’ *eð al wårå ien karm so glasbugir irå festaðer i*
fönsterglas (fr sv) *fönsterglas* n
fönsterglugg **1** (litet enkelt fönster el. ljusintag) *windog* n **2** (plats för fönster) *glasuol* n
fönsterhake **1** (ofta) *atji* m **2** (stormhake) *glasatji* m **3** (d:o) *glaskruok* m **4** (fr sv) *fönsteratji* m
fönsterkarm *glaskarm* m
fönsterpost *glaspuost* m
fönsterruta **1** *glasrut* f (äv m), ex. se **ytterst**; **2** (ngt åld) *rute* m, t.ex. ’fönsterrutorna var små’ *rutär war smǫer*
för I. adv (alltför) **1** *fer,* ex. se **hambo** **2** *uv-,* t.ex. ’för stor’ *uvstur.*
II. prep **1** *fer,* under betoning *för,* ex. se nedan **2** *að,* ex. se nedan o. **myggig**; **3**a) ’blyg för (ngn)’ *bliuog (non)* b) ’rädd för (ngt)’ *redd (noð).* ’för … sedan’ *fer … sę,* t.ex. ’för två veckor sedan’ *fer twär wikur sę*; ’för det mesta’ a) *mjäst åv*

[47] Alternativ stavning: *fesk*

[48] Definieras i OÖD ’mjukost, beredd av sötmjölk, tillsatt med litet sur mjölk’.

b) *fer eð mjästa* (äv *fer eð mjästað*); ’ha ngt för sig’ (hålla på med ngt) *åvå noð för sig*; ’hur går det för dig?’ a) *ur gor eð að dig?* b) *ur gor eð fer dig?*; ’jag kunde inte för värken’ *ig dugd it fer wertjem*; ’tur för (ngn)’ *tur að (nogum)*.
III. subj (eftersom) *fer,* ex. se **upptagen**. ’för att’ a) (eftersom) *fer,* ex. se **upptagen**; b) (med avsikten att) *fer tä,* ex. se **enkom**; c) (d:o) *og,* t.ex. ’jag gick ut för att skotta’ *ig fuor aut og mukå*; ’bara för att’ *bar fer*

för s (på båt) **1** *framstammen* n **2** (utrymmet) *tila* f **3** (fr sv) *för* m. ’(framme) i fören’ *fromoni båtem*; ’maskburken ligger i fören’ *makkbuttn ir niði tilun*

föra **1** *fyöra* **2** (leda) *lieða.* ’föra in’ a) *fyör in* b) (skjuta in) *rek in*; ’föra med sig’ *fyör min sig*; ’föra sig’ *fyör sig*; ’föra vidare’ *fyör wiðer*; ’föra över’ *fyör yvyr*

förakta *ferakta*

föraktfull **1** (hånfull) *åstjin* **2** (fr sv) *feraktfull*

föraning ’ha en föraning om ngt’ *åvå noð attmin saiðun* (äv *saiðu*)

förankra (fr sv) *feraunker*

förare *fyörer* m

förarga **1** *fetrita* **2** *frutta* **3** *ferarga* **4** (göra ngn sur) *fais ǫ storn* (el. *djildreð*) *að nogum.* ’förarga sig’ *ferarg sig*

förargad **1** *feturvað* (äv *fetuorvað*) **2** *ferargað* **3** *fren* **4** (harmsen) *armin*

förarglig **1** *armlin* **2** *fesmäðlin* **3** *stjietelin* **4** *ferarglin.* Jfr **retsam**, **retfull**

förarsäte *fyörersät* n

förband **1** (bandage) *bindel* m **2** (enkelt, t.ex. för finger el. tå) *sårludd* f (el. bara *ludda*) f, t.ex. ’han hade ett (litet) förband på stortån’ *an add ję* (äldre: *ien*) *ludd ǫ sturtǫ’n*

förbanna *febanna*

förbannad (arg) **1** *febannað* **2** (jättearg) *brennarg* **3** (d:o) *liuotjälåk* **4** (d:o) *sturjälåk* **5** (skitarg) *dritarg.* Se äv **fly** adv. ’förbannade’ a) *liuotans* b) *liuotaðe,* t.ex. ’förbannade krångel!’ *liuotaðe klaut!* c) (fr sv) *febannaðe*

förbannat *liuotaðe,* t.ex. ’jag hade så förbannat bakhalt’ *ig add so liuotaðe bakalt.* Se vidare **jäkla**

förbannelse *febannels* f

förbarma sig *febarm sig,* t.ex. ’hon förbarmade sig över tiggaren’ *ǫ febarmeð sig yvyr tiddjeram*

förbarmande *febarmels* f

förbaskade **1** *liuotans* **2** *liuotaðe* **3** (fr sv) *febaskaðe*

förbaskat (väldigt) *liuota.* ’förbaskat bra’ *liuota bra.* Se äv **förbannat**, **jäkla**

förbehållsam ’förbehållsam man’ *muttigubb* m

förbereda *förbirieð.* ’förbereda sig’ *förbirieð sig*

förberedelse *förbirieðels* f

förbi adj (utmattad) **1** *autferin* **2** *ferin*

förbi I. adv *febi,* t.ex. ’han hade vägarna förbi’ *an add weą febi.* ’där förbi’ a) *darum* b) (fram där) *darfram*; ’här förbi’ *järum*; ’det är förbi’ *eð ar werið og ferið*
II. prep a) *daitum* b) *febi,* t.ex. ’han körde förbi skolan’ *an uok febi skaulan.* ’ned(ströms) förbi’ *autum*

förbifarten, i *i förbifartn* (äv *i förbifartem*)

förbigående ’i förbigående’ *i förbigoend*

förbinda (t.ex. sår) *bind um*

förbindelse *febindels* f

förbittrad (häftigt) *sjugryön*

förbjuda *febiuoða,* t.ex. ’han föbjöd henne att sjunga’ *an feboð enner kweðå*

förbjuden *febuoðin*

förbli (bli bestående) *stå wið lag*

förblindad *feblindað*

förbluffad *feläpin.* Se vidare **häpen**

förblöda *blyöð ijel* (äv *blyöð ijel sig*)

förbrylla **1** *brylla* **2** *febrylla*

förbryllad *febryllað.* ’göra ngn förbryllad’ *bryll til eð fer nogum.* Se äv **förbrylla**

förbrytare (fr sv) *febryter* m

förbud (fr sv) *febuð* (äv *febuoð*) n

förbund *febund* n

förbuskas *raisgo*

förbuskad **1** *buoskgaið* **2** *attraisað*

förbättra **1** (fr sv) *febetter* **2** (hellre) *djärå better.* Jfr **bättra**

förbättring **1** *bettringg* f **2** (mer sv) *febettringg* f

fördalska (anpassa ett sv ord till älvd) *fedalska*

fördalskning (anpassning av ett sv ord till älvd) *fedalskningg* f

fördansare *fördanser* m

fördel *fördiel* m, t.ex. ’han gav henne fördelar’ *an gav enner fördielą*

fördela *fediela.* ’fördela om’ *fediel um*

fördelning (fr sv) *fedielningg* f

fördjupa ’fördjupa sig i’ (fr sv) *fediuop sig i*

fördjupning **1** (i marken) *grubba* f **2** (t.ex. i en sten) *lägd* f

fördra *fedrågå*

fördriva **1** *draiv brott* **2** (fr sv) *fedraiva.* ’fördriva tiden’ a) *uonå sig* b) *fedraiv tiðę*

fördröja **1** *epta* **2** (sinka) *sjeka*

fördubbla *dubbel upp*

fördämning **1** (äv av isflak i älv) *stammen* n **2** (mer sv) *fedemmningg* f

fördärv *federv* n

fördärva **1** *federva* **2** *runir* (mer sv *ruinira*),

t.ex. ’de har fördärvat gammelstugan’ *dier åvå runirað gamtstugų* **3** (göra slö) *skemma*

fördärvad *federvað.* ’äta sig fördärvad’ a) *jät ųoferdugan sig* b) *jätå ųoflygdan sig* (äv *jätå sig ųoflygdan*)

fördöma *fedyöma*

fördömd *fedyömd* (åld *födyömbd*)

före adv, prep **1** (om tid) *firi,* t.ex. ’före helgen’ *firi jågdę* **2** (d:o, innan) *firiað* **3** (om rum, framför) *firi,* t.ex. ’han ställde sig före mig’ *an stelld sig firi mig* **4** (d:o) *fromonað*

före s *fyöre* n. ’bra före’ (när det går lätt att köra el. åka skidor) *littfyört*; ’dåligt före’ *klienfyör* n, el. ss predikativ a) *klienfyört* b) (kärvt i spåret) *tråfyört* c) (oframkomligt p.g.a. dåligt före) *ųofyört*; ’tungt före’ a) *tunggfyör* n b) (när det går tungt att köra) *tunggfyört*; ’uselt före’ *dritfyör* n

förebrå *dant ǫ*

förebåda **1** *spå,* t.ex. ’spillkråkan förebådar regn’ *kliemkråką spår raingneð* **2** *buoðå* **3** (ngt ont) *föruon.* ’förebåda (varsla om) ngns död’ *spötjas firi*

föredra **1** (omskr helst, t.ex.) *tyttj um mįer* **2** (fr sv) *föredrågå*

föredrag (fr sv) *föredrag* n

föredragshållare *föredragsolder* m

förefalla **1** *syöksas* **2** *kennas aut.* Jfr **tyckas**, **verka**

föregående ’föregående dag’ *da’n firiað*

förekomma **1** (existera o.dyl.) *wårå* **2** (fr sv) *förekumå*

föreläsa (fr sv) *föreleså*

föreläsare (fr sv) *förelesär* m

föreläsning (fr sv) *förelesningg* f

föremål (fr sv) *föremǫl* n. Jfr **sak**

förena *feriena.* ’förena sig’ *ferien sig*

förening *ferieningg* f, t.ex. ’vi har ett problem i den här föreningen’ *amm iet prubliem i iss-jär ferienindjin*; ’Föreningen för älvdalskans bevarande’ *Ulum dalska*

föreningsbidrag *ferieninggsbidrag* n

föreningsliv *ferieninggsliv* n

föreningsmedlem *ferieninggsmįeðlemm* m

förenkla *ferienkel*

förenkling *ferienklingg* f

föreskrift (fr sv) *föreskript* f

föreskriva *föreskriev*

föreslå *föreslå* (äv *firislå*)

förespråka **1** (förorda) *föruord* **2** (fr sv) *förespråk*

förestava **1** *ståvå för* **2** *firiståvå*

förestå **1** *stå för* **2** (fr sv) *förestå,* t.ex. ’hon förestod posten’ *ǫ förestuoð puostem*

föreståndare *förestonder* (ovanl *firistonder*) m

föreståndarinna *förestondarinna* f

föreståndarska *förestondesk* f

föreställa *förestell.* ’föreställa sig’ a) *förestell sig* b) *taintj sig*; ’ska föreställa’ (påstås) a) *iess,* t.ex. ’han ska föreställa ha gjort det där själv’ *an iess að gart eð-dar siuov* b) *tiess,* ex. se [1]**skola** c) *iess ul,* t.ex. ’han ska föreställa vara expert’ *an iess ul wårå ekspert*

föreställning *förestellningg* f

föresätta sig (trol. fr sv) *settj sig för*

företa sig **1** (fr sv) *företågå sig* **2** (hellre t.ex.) *djärå* **3** (ta itu med) *tågå sig til min*

företag (fr sv) *företag* n, t.ex. ’hon hade startat företaget’ *ǫ add startað företaeð*

företagare (fr sv) *företager* m

företagsam **1** *framfuotað* **2** (ovanl) *tiltagsfull* **3** (fr sv) *företagsam.* Se äv **tilltagsen**

företagsmässa *företagsmess* f

företeelse jfr **modern**

företrädare (representant) (fr sv) *företrääder* m

företrädesvis (fr sv) *företrääeswis.* Jfr **framför** allt, i **synnerhet**

förevändning (ss förhinder) *fuorfold* n

förfader *förfaðer* m. Se äv **fäder**

förfall (förhinder) *fuorfold* n

förfalla *fefolla*

förfallen *fefelln*

förfaras *fefårås,* t.ex. ’inte ett enda strå fick förfaras’ *eð fikk it fefårås iett ienda strä*

författa *fefatta*

författare *fefatter* m

författarinna *fefatterinna* f

förfina jfr ’göra **fin**(are)’

förfinad (fr sv) *fefinað*

förfluten (fr sv) *feflutn.* ’förfluten tid’ (dåtid) *dǫtið*

förflyta **1** *far fram* **2** *go febi* **3** *far febi* **4** *go* **5** *fårå.* Se äv **förlida**, **lida**

förflytta *feflytta.* Jfr **flytta**

förfriskad (trol. fr sv) *fefriskað*

förfrysa *fräða,* t.ex. ’näsan var förfrusen’ *neveð war frä’tt.* ’förfrysa sig’ *fräð sig.* Se äv **frysa** av sig

förfärlig (förskräcklig, väldig) *uvliuot,* ex. se **föröka sig**. ’en förfärlig rusch’ *ien uvliuot tä russ.* Se äv **förfärligt**

förfärligt adj, adv **1** (väldigt) *uvliuo’tt* **2** (d:o) *gruopli,* t.ex. ’inte så förfärligt’ *int so gruopli* **3** *fanneli* **4** *autendes,* i sht ’förfärligt länge’ *autendes laindje* **5** *iemska saker,* t.ex. ’det var förfärligt vad fort det gick’ *(eð war) iemska saker ur strai’tt eð djikk.* Jfr **förskräckligt**, **jätteduktig**

förfölja **1** (fr sv) *fefya* **2** (om obehagligt minne) *go etter*

förgapa sig i *fesjǫ sig ǫ*
förgasare *fegaser* m
förgifta **1** *fedjipta* **2** (till döds) *kryð ijel.* ’förgifta sig’ (äta ngt giftigt så man dör) *kryð ijel sig,* t.ex. ’han blev förgiftad av svamparna han åt’ *an kryðeð ijel sig ǫ soppum*
förgiftning *fedjiptningg* f
förgjord *fegar* (yngre *fegard*)
förglömma (trol. fr sv) *feglemma.* Jfr **glömma**
förgrymmad (snarast fr sv) *fegrymmað*
förgylla *fedjylla.* ’förgylld’ *gullsmitåð*
förgås *fego’ss*
förgätmigej **1** (fr sv) *fedjätmigäj* m **2** (förslag) *glemm-it-åv-mig-bljomm* m
förgäves *að inggu,* t.ex. ’allt hon hade gjort var förgäves’ *ollt ǫ add gart war it að inggu*
förhand ’på förhand’ *ǫ firiand.* Se äv i **förväg**
förhandla *ferandel*
förhandling *ferandlingg* f
förhandsbeställa (fr sv) *förandsbistell*
förhandsbeställning (fr sv) *förandsbistellningg* f
förhasta sig *ferast sig*
förhinder **1** *fuorfold* n **2** *ferinder* n
förhindra *ferinder.* ’förhindrad att färdas’ a) (p.g.a. otjänlig väderlek) *weðerfast* b) (p.g.a. otjänligt väglag el.dyl.) *wegåfast* (äv *wegfast*)
förhoppning *uon* f. Jfr **hopp**
förhud *pipistjinn* (el. bara *stjinneð*) n
förhållningsregel (fr sv) *feroldninggsriegel* m
förhänge (sängförhänge) *fuorlåt* (äv *förlåt*) m
förhäxa **1** *ugsa* **2** *trylla,* t.ex. ’han har förhäxat mig’ *an ar tryllt mig*
förhäxning *ugsningg* f
förhör (fr sv) *ferör* n
förhöra **1** (t.ex. läxa) *är ǫ* **2** (fråga ut) *spyr aut* **3** (ansätta med frågor) *anlaindj* **4** (fr sv) *feröra*
förkalkad *fekalkað*
förkasta **1** *kasir* **2** (mer sv) *fekasta*
förkastlig *fekastlin*
förklara *feklara.* ’förklara sig’ *feklar sig*
förklaring *feklaringg* f
förkläde **1** *förkläð* n **2** (utan bröstlapp, i sht till sockendräkten) *magd* f. Se äv **förskinn**
förknippa med **1** *åkå ijuop min* **2** (fr sv) *feknipp min*
förkorta **1** *stutt åv* **2** (mer sv) *festutta*
förkortning **1** *åvstuttningg* f **2** *festuttningg* f **3** (fr sv) *fekortningg* f
förkrympt (småvuxen, om växt) *kraggun*
förkunna *fekunna*
förkyld *fetjyld.* ’förkyld (snuvig) person’ *snorkrakk* m
förkylning *fetjylningg* f
förkylningstid *fetjylninggstið* f
förlag *felag* n
förlamad *felamað*
förlamning *felamningg* f
förled (i ord) (fr sv) *förlieð* m
förleda **1** *lur til* **2** *narr til*
förlida *fårå darfram,* t.ex. ’mitt liv är väl förlidet’ *mett laiv ar fel ferið darfram.* Jfr **förflyta**
förliden ’förliden vinter’ *i wittres*; ’förliden vår’ *i wåres,* m.fl. dyl. uttr
förlora **1** (mista) *tappa* **2** (d:o) *mista,* t.ex. ’han ville inte förlora kontakten med barnen’ *an willd it mist kontaktę min krippum* **3** (i spel el. tävling) *go að* **4** (d:o) *tappa* **5** *feluora* **6** (i sht pengar, göra förlust) *sidir.* ’gå förlorad’ (försvinna) *tappas brott*
förlorande s (det att förlora, förlust) *sidiran* n
förlorare *feluorer* m
förlossning **1** (barnsäng) *barnsaingg* f **2** (fr sv) *felossningg* f
förlova sig *felov sig.* ’förlova sig med ngn’ *felov non* (Lev.). Jfr **trolova sig**
förlovad *felovað*
förlovning *felovningg* f
förlovningsring *felovninggsringg* m
förlust **1** *felust* f **2** (förlorande) *sidiran* n. Se äv **förlora** 6
förlyfta sig (så man får ont i naveltrakten) *läp navlan*
förlåt (förhänge) *fuorlåt* (äv *förlåt*) m
förlåta *felåta.* ’förlåt!’ *felåt!*
förlåtelse *felåtels* f
förlåtlig **1** (fr sv) *felåtlin* **2** (predikativt) *felåtend* (äv *felåtendes*), t.ex. ’han missade första kontrollen, men det är förlåtligt’ *an buomeð fuost kontrolln, men eð ir felåtend*
förlägen **1** *bliuog* **2** *brygd* **3** (svarslös) *ferå’dd*
förlägga (tappa bort) (fr sv) *felegga.* Jfr **tappa** bort
förläggare *felegger* m
förlänga **1** *laindj ǫ* **2** *laindj aut* **3** (fr sv) *felaindja*
förlängning (trol. fr sv) *felaindjningg* f. ’i förlängningen’ (fr sv) *i felaindjnindjin*
förläst *felesin*
förmak *förmak* n
förmaksflimmer *förmaksflimmer* n
förman **1** *förmann* m **2** *fromonaðkall* m **3** (chef, bas, lokalt) *öspe* m
förmana **1** *fuorka* **2** (fr sv) *femana*
förmanande s se **tjatande**
förmaning *femaningg* f
förmaningstal *femaninggstal* n
förmedla *femieðel* (äv *femįeðel*)
förmedling *femieðlingg* f

förmer **1** (än andra) *oðerwilder* (äv *oðerbetter*) **2** *jekum* **3** *mjereld* **4** (fr sv) *förmjer*
förmiddag *firimiddag* m. ’i förmiddags’ *i firimiddags*; ’på förmiddagen’ a) *firi middag* b) *ǫ firimiddaem* c) *um firimidda’n*
förminska *feminska*
förmoda **1** *wenta* **2** *ugsa* **3** (fr sv) *femuoða*
förmodligen ’(så är det) förmodligen’ *eð lär fel so.* Se äv **nog**
förmyndare *förmynder* (äv *femynder*) m, ex. se **missköta**
förmå **1** (kunna) *dugå* **2** (d:o) *wårå guoðtil* **3** *båt ǫ* **4** (förmå ngn att göra ngt) a) *fǫ til* b) *set til* c) *napp til* d) *djävå* e) (gm övertalning) *lukk til* f) (gm tjat) *gnag til.* ’förmå att komma hit’ *napp jųot*; ’förmå äta’ (i nek. satser o. frågor) *nytta,* t.ex. ’han förmår inte äta välling’ *an nytter it welindjin*; ’kunna förmå sig att’ a) *nytta* b) *tresta*
förmåga **1** *makt* f **2** *femǫga* f. ’(allt) efter förmåga’ a) *eter maktn* b) *eter femǫgun* c) (omskr, t.ex.) *eter dyö an dug*; ’över förmåga’ *yvyr fermǫgų*
förmån (fr sv) *förmon* m
förmögen (trol. fr sv) *femögen.* Jfr **rik**, **välbärgad**
förmögenhet *femögeniet* f
förmörka *femörka*
förnamn *firinammen* n
förneka **1** *fenaika* **2** *go frǫ*
förnimma *fenimma* (Lev.). Jfr **känna**, **märka**
förnuft **1** *wit* n **2** *fenupt* n
förnuftig **1** *witun* **2** *fenuptun*
förnya **1** *fessk upp* **2** *ny upp* **3** (fr sv) *fenya,* t.ex. ’han hade glömt att förnya körkortet’ *an add glemmt åv feny tjörkuorteð.* ’förnya sig’ *feny sig*
förnyelse *fenyels* f
förnäm **1** *äv* **2** (fr sv) *fenem.* ’förnämt folk’ *sturfuok* n
förnämlig **1** *fenemlin* **2** (utmärkt) *äv*
förnärmad (fr sv) *fenermað.* Jfr **stött**
förnödenheter (fr sv) *fenöðenieter* f pl
förnöjd **1** *waislin* **2** (om barn) *skamper*
förolyckas (omkomma) *umkumås*
förolämpa **1** *eksa* **2** (fr sv) *förolemp*
förolämpning *eksningg* f
förord *föruord* n
förorda *föruord*
förordna jfr **besluta**
förordning *ferårdningg* f
förorsaka se **vålla**
förort *föruort* m
förpacka *fepakka*
förpackning *fepakkningg* f
förpassa *eva*
förpesta *fepesta*
förpliktigad *pliktun*
förpläga **1** *traktir* **2** *plegå.* ’förplägad’ *plegåð*
förplägnad (mat o./el. dryck) *et besta*
förr *för,* t.ex. ’varken förr eller senare’ *warken för eld siener*; ’förr i’ a) *attri* b) *attǫter*; ’förr i tiden’ se **tid**; ’förr i världen’ se **värld**; ’förr om åren’ a) *för um årę* b) (längre tillbaka i tiden) *attǫter årum,* t.ex. ’de hade tänkt på hur det hade varit förr om åren’ *dier add kumið ijug ur eð add werið attǫter årum*
förra **1** *för-* **2** *förra.* ’förra veckan’ a) *wikų so war* b) *förwikų* c) *förra wikų*; ’förra gången’ a) *förgaundjin* b) *nylest*; ’förra sommaren’ *försåmårn*; ’förra året’ a) *föråreð* b) *i fiuord*; ’(i) förra helgen’ a) *förjågdę* b) *förra jågdę*; ’i förra veckan’ a) *förwikų* b) *i wikun so war*
förresten *ferästn*
förrfjol ’i förrfjol’ a) *föråreð* b) *åreð dar firiað*
förrförra ’förrförra veckan’ a) *förwikų* b) (för två veckor sedan) *fer twär wikur sę*
förrgår ’i förrgår’ *förda’n* (äv *um förda’n*); ’i förrgår kväll’ *förkweldn,* ex. se **missa**
förryckt (fr sv) *ferykkt.* Jfr från **vettet**, **galen**
förråd *feråð* n
förråda **1** *feråða* **2** *swika*
förrådsbod **1** *baur* n **2** (på stolpar) *stuopbaur* n
förrädisk **1** *falstjin,* t.ex. ’ett förrädiskt före’ *iet falstjeð fyöre* **2** *lömsk* **3** *lurun*
förrän **1** *föreld* (ofta *feld,* äv *föld*) **2** *firiað föld* **3** (stundom utan motsvarighet), t.ex. ’det dröjer inte (länge) förrän våren kommer’ *eð står it ǫ wårę kumb,* ex. se äv **hackslåtter**
förrätt (fr sv) *förrett* m. Jfr **aptitretare**
förrätta ’förrätta sitt tarv’ *djär frǫ sig*; ’förrätta gudstjänst’ *messa*; ’förrätta tacksägelse’ *biretta*
försagd *warlin ǫ mǫleð*
försaka *feså̊kå*
församla *fesambel.* Jfr **samla**
församling *fesamblingg* (mer sv *fesamlingg*) f, ex. se **inför**
församlingshem *fesamblinggsiem* n
förse *fesjǫ.* ’förse sig’ *tag för sig*; ’förse sig med’ a) (trol. fr sv) *fesjǫ sig min* b) (plocka åt sig) *iemt að sig* c) (ta sig) *fǫ sig,* ex. se **ta sig**; ’förse sig på’ (se alltför mkt på så att man därigenom tar skada) *fesjǫ sig ǫ*
förseglad *fesiglað*
försena *fesiena.* ’bli försenad’ *sjek sig*; ’försenad’ *fesienað*; ’försenad person’ *sjeka* f. Jfr **försinka**
försening *fesieningg* f
försent **1** *uvsient* **2** *fer sient*
försigkommen **1** *för sig* **2** *försigkumin*
försiktig **1** *warlin* **2** *fesiktun* (äv *fesiktin*)

försiktigt adv **1** *warli,* ex. se **sakligt** **2** *fesiktut,* t.ex. ’kör försiktigt med den nya bilen’ *åk fesiktut min nybilem*
förskingra (fr sv) *festjingger*
försinka *fesinka.* Jfr **försena**
förskinn *stjinupp* (äv *stjimpa*) f
förskjuten (i tiden) *feskuotin*
förskola *förskaul* m
förskoleavdelning *förskaulavdielningg* f
förskolebarn *förskaulkripp* m
förskolegrupp *förskaulgrupp* m
förskoleklass *förskaulklass* m
förskoleverksamhet *förskaulwerksamiet* f
förskollärare **1** *förskaullärer* m **2** (kvinnlig) *förskaullärinn* f
förskonad (fr sv) *feskuonað.* Jfr **fredad**
förskott *förskott* n. ’i förskott’ *i förskott*
förskräcklig *feskrettjelin,* ex. se **spottande**
förskräckligt adv **1** *feskrettjeli* **2** (väldigt) *uvendes* **3** (d:o) *uvliuo’tt,* t.ex. ’granen lutade så förskräckligt’ *gronę lot so uvliuo’tt* **4** (d:o) *feringguni* **5** (d:o, fasligt) *fasuli* **6** (d:o, förfärligt) *fanneli,* t.ex. ’en förskräckligt lång rad’ *įe fanneli laungg rað* **7** (alldeles väldigt) *ųoguosskli.* ’förskräckligt med (bär)’, ’förskräckligt mkt (bär)’ *uvliuo’tt min (berum,* äv *ber).* Se äv **enormt**, **förfärligt**, **oerhört**, **okristligt**, **väldigt**
förskräckt **1** *feskrekkt* **2** *fetaiðn* **3** (lite förskräckt) *nipin.* ’göra förskräckt’ se äv **skrämma** upp
förskärare (fr sv) *förstjärer* m
förslag *feslag* n
förslappad (äv lealös) *feslappað*
förslå **1** *rekka* **2** *gnęt i* **3** *feslå,* t.ex. ’visst är det krångligt så det förslår’ *naug ir eð kraungglut so eð feslår*
förslöad (fr sv) *feslöað*
förslösa **1** *stjytter brott* **2** *spilla* (Lev.)
försmädlig **1** *fesmäðlin* **2** *åstjin.* Jfr **förarglig**
försommar **1** (senvåren) *ovelę* f b.f. **2** *firisåmår* m. ’på försommaren’ a) *um firisåmårn* b) *um ovelę* c) *dar ovelę ir* d) (förliden senvår) *i ovles*
försoning (trol. fr sv) *fesuoningg* f
försova sig **1** *sov etter,* t.ex. ’jag går och lägger mig så jag inte försover mig i morgon’ *ig gor og legg mig so ig sov it etter i morgų* **2** (fr sv) *fesåvå sig*
förspänd *ikneppt,* t.ex. ’hästen var redan förspänd’ *estn war fel rieð ikneppt*
först **1** *fuost* **2** (till att börja med) *fuost åv.* ’först av allt’ *fuost åv ollu*; ’först då’ *dǫ fuostað*; ’först nu’ (nu först) *nų fuostað*;[49] ’först och främst’ a) *fuost og fremst* b) *fuost åv*
första, förste *fuost.* ’det är de första (blåsipporna) jag har sett i år’ *eð ir fuostur ig ar si’tt i år*; ’första advent’ *fuost adwent*; ’inte i första taget’ a) *int i fuost taeð* b) *int bråðum dagum* (äv *int brådagum*)
förstad *förstað* m
förstapris *fuostpris* n
förste se **första**
förstenad *festienað*
förstoppad (trol. fr sv) *festuppað (i kwiðim)*
förstoppas *bark att*
förstoppning (fr sv) *festuppningg* (vanl *festoppningg*) f. ’ha förstoppning’ a) *wårå årdlaivað* b) (om djur) *drait kabbum*
förstora *festura.* ’förstora upp’ *festur upp*
förstoring *festuringg* f
förstoringsglas *festuringgsglas* n
förströ sig *uonå sig,* se ex. Se äv **roa sig**
förströelse (fr sv) *feströels* f
förstubro *bru* f. Jfr **farstubro**
förstuga *fösstöv* n
förstugudörr *fösstövsdörer* f pl
förstukvist *barfrið* m, t.ex. ’jag satt ute i förstukvisten och skulle solbada’ *ig såt auti barfriðim og ulld bååå mig*
förstutrapp *barfriðstrampur* f pl
förstå **1** *festå,* t.ex. ’vi förstår inte varandra längre’ *feståum it wenanan laingger* **2** *bigripa.* ’förstå att’ *witå*; ’göra sig förstådd’ *djärå sig festå’dd* (äldre: *festå’ddan*); ’det kan man förstå’ *eð ir feståendes*; ’förstår du’ *sir du*; ’förstår jag’ *wet ig*; ’förstå sig på’ a) *av lag ǫ* b) *kunn min* c) (mer sv) *festå sig ǫ.* Jfr **begripa**
förståelig **1** *feståelin* **2** *feståendes,* ex. se **förstå**
förståelse *feståels* f
förstående *feståend*
förstånd **1** *wit* n, ex. se **tarva**; **2** *bigrip* n **3** *festond* n, t.ex. ’de beter sig som de har förstånd till’ *dier fårå sos dier åvå festond að.* ’ha förstånd att’ (vara klok nog att) *åvå witeð*; ’inte ha förstånd att’ *int av lag ǫ,* t.ex. ’han har inte förstånd att sluta’ *an ar it lag ǫ sluta*
förståndig **1** *witun* **2** *festondun* **3** *slug*
förståndshandikappad *int fullstjälað*
förstås **1** *festå’ss,* t.ex. ’fast säga ngt tordes hon förstås inte’ *fast saj noð tuost ǫ festå’ss inte* **2** *mǫwitå,* ex. se **lär**
förstärka *festertja*
förstärkare *festertjer* m
förstärkning *festertjningg* (mer sv *festerkningg*) f
förstärkningsord *festertjninggsuord* n

[49] Kan äv sammanskrivas.

förstäv *framstammen* n
förstöra *festöra,* t.ex. 'hon förstörde pojken' *ǫ festörd påykam.* Se äv **fördärva**
förstöras **1** *festöras* **2** *feførås*
förstörelse *festörels* f
försumma **1** (fr sv) *fesumma* **2** (missa, glömma) *buoma*
försupen **1** *niðsupin* **2** (mer sv) *fesupin*
försurning *fesaurningg* f
försvaga (fr sv) *feswaga*
försvar *feswar* n. 'ta i försvar' *tågå i feswar*
försvara (sig) **1** *friðå (sig)* **2** *fesuorå (sig)*
försvarlig (trol. fr sv) *feswarlin*
försvarsminister *feswarsminister* m
försvenska **1** *swensk til* **2** *feswenska,* t.ex. 'grammatiken har försvenskats' *grammatitjn ar uorteð feswenskað*
försvenskning *feswenskningg* f
försvinna **1** *feswinna,* ex. se **ställd**; **2** *fåråå* **3** a) *far brott* b) *far iweg* **4** *tappas,* ex. se **mess** **5** (gå förlorad) *tappas brott,* ex. se **nasal** s
försvunnen *fesuonn'n*
försynt *wä'n* [50]
försäga sig **1** *fetålå sig* **2** *brenn åv äs-* el. *mollskapteð* **3** *fesaj sig*
försäkra *fesäker*
försäkring *fesäkringg* f
försäkringsagent *fesäkringgsagent* m
försäkringsbolag *fesäkringgsbuolag* n
Försäkringskassan **1** *Fesäkringgskassą* f b.f. **2** (vard.) *Siuokkassą* f b.f., t.ex. 'hon arbetar på Försäkringskassan' *ǫ arbieter ǫ Siuokkassun*
försäljare **1** *feseler* m **2** (skämts) *pruovrytter* m
försäljning **1** *feselningg* f, t.ex. 'till försäljning' *að feselningg* (äv *et feselningg*) **2** *selningg* f. 'försäljning av onödigt krafs' *peninggdjilder* n
försämras (förlora i kraft) *såkå,* t.ex. 'hans krafter har försämrats' *an ar såkåð i kraptum*
försändelse **1** *fesendels* f **2** *stjikkningg* f
försätta 'försätta (sig) i en besvärlig situation' *stell aut (sig)*; 'försätta i knipa' *set i bend*; 'försätta sig (i en viss situation)' (ställa till) *stell so,* t.ex. 'man ska inte försätta sig i den situationen (ställa till det så) att man blir utan vatten' *an al it stell so an werd watulos*
försök *fesyök* n. 'göra ett försök' (pröva på) *tågå ien frest*
försöka **1** *fesyötja,* ex. se **meta** **2** (anstränga sig) *biuoð til,* ex. se **köra bort** **3** (pröva) *fresta.* 'försöka gissa' *djiet ǫ*
försökskanin *fesyökskanin* m
försörja (fr sv) *fesyra.* 'försörja sig' a) *fuol sig* b) (fr sv) *fesyr sig*
försörjning (sätt att försörja sig) *fuola* f
förta sig **1** *feførå sig* **2** *fetågå sig* **3** *feslait sig*
förtak **1** (t.ex. över dörr) *fuortak* n **2** (ffa på slåtterbod) *gamme* m **3** (över förstubro) *framtak* n
förtal *fetal* n
förtala **1** *fetålå* **2** *stell aut* **3** (tala illa om) *djär nið*
förtappad *fetappað*
förteckning *fetekkningg* f
förtenna **1** *tibiet,* t.ex. 'hon hade förtennt kaffepannan' *ǫ add tibie't kaffipannų* **2** (mer sv) *fetina*
förtennare **1** *tibieter* m **2** (nedsätt) *tibietskåjer* m
förtidsrösta *förtiðsröst*
förtjust **1** *waislin* **2** *til sig* **4** (fr sv) *fetjust* **4** (förälskad) *fepirrað.* 'förtjust i' a) *glað i,* t.ex. 'han är förtjust i tårta' *an ir glað i tårtun* b) *fetjust i* c) *waislin*; 'förtjust över' *fetjust yvyr*
förtjäna **1** *tiuona* **2** (mer sv) *fetiuona.* 'förtjäna mkt' *sturtiuon*
förtjänst **1** (inkomst) *indrag* n **2** *fetjenst* f. 'göra en lätt förtjänst' (förtjäna utan större ansträngning) *tiuon min littöksn*
förtorka (om växtlighet) **1** *torkas åv* (äv *tork åv*) **2** *swinn åv* **3** *winn åv*
förtorkad (vissnad) *åvwinnað*
förtretlighet (fr sv) *fetrietligiet* (äv *fetrietlugiet*) f
förtroende *fetruoend* n, t.ex.'tack för förtroendet' *takk fer fetruoendeð*
förtrolig *fetruolin*
förtrolla **1** *trylla* **2** *fetrylla* (äv *fetrulla*). Jfr **förhäxa**
förtrollad **1** *fetryllað* (äv *fetrullað*) **2** (förgjord) *fegar* (yngre *fegard*)
förtrollning **1** *fetryllningg* f **2** (förhäxning) *ugsningg* f
förtrupp *förtrupp* m
förtrycka *fetryttja*
förträfflig jfr **utmärkt**
förtunna (fr sv) *fetunna*
förtvivlad (fr sv) *fetwivlað*
förtvivlan (fr sv) *fetwivlan* f
förtydliga **1** (fr sv) *fetyðlig* **2** (hellre) *djärå tyðliger(a)*
förtälja *fetela.* Jfr **berätta**
förtära (fr sv) *fetära*
förtäring (fr sv) *fetäringg* f
förtörna **1** *frutta* **2** (fr sv) *fetörna.* Jfr **förarga**
förtörnad *frutt*
förunderlig *ferunderlin,* t.ex. 'nog är det väl förunderligt hur det kan komma bilder genom

[50] En stavning *wäðn* kunde övervägas.

luften’ (sagt om TV) *naug ir eð dǫ ferunderli ur eð beller fårå bildär i weðrę*
förundra *ferunder.* ’förundra sig’ a) *ferunder sig* b) (yttra sig häpet) *kosir sig*
förundrad **1** *upi ferunder,* t.ex. ’gubben blev helt förundrad’ *gubbin wart rient upi ferunder* **2** *undrum* **3** (yngre) *ferundrað*
förundran *ferunder* n
förundras **1** *ferunder sig* **2** *ferundras*
förunna ’det är inte alla förunnat’ *eð ir it ollum djivið.* Jfr **unna**
förut (tidigare) **1** *för* **2** *firiað*
förutom **1** *autǫfer,* t.ex. ’alla var glada förutom jag’ *oller war glaðir autǫfer ig* **2** *ferautǫ* **3** *autum* **4** *åtǫ* **5** (utöver) *attrað* **6** (skrivs äv om, t.ex.) ’alla var glada förutom jag’ *oller war glaðir, men int ig.* ’förutom att’ *autǫfer at*
förutsäga *spå*
förutsättning (fr sv) *förutsettningg* f. Jfr **utgångspunkt**, **villkor**
förvalta *fewalta*
förvaltare *fewalter* m
förvaltning *fewaltningg* f
förvandla *fewandel.* ’förvandlas’ a) *werd fewandlað* b) *fewandlas*
förvandling *fewandlingg* f
förvanska *fewanska*
förvanskning *fewanskningg* f
förvar *fewar* n
förvara **1** *fewårå* **2** *åysa*
förvaring *fewaringg* f
förvarning ’utan förvarning’ *ųofewart*
förvildad *fewildað*
förvilla *fewilla.* ’förvillad’ *fewillað*
förvirrad (fr sv) *fewirrað*
förvissa ’förvissa sig om’ *fewiss sig um*; ’förvissad’ *fewissað*
förvisso **1** *sakta* **2** *enteli* **3** *wisserli*
förvrida ’förvrida ansiktet till gråt’ *krepp råyvär.* Jfr **gråtfärdig**
förvränga **1** *rwaindja* **2** (fr sv) *fewraindja*
förvrängning (fr sv) *fewraindjningg* f
förvuxen (fr sv) *fewekst*
förvåna *fewona.* ’förvåna ngn’ äv *undras ǫ,* t.ex. ’det skulle inte förvåna mig, om du skulle tröttna’ *ig edd it undras ǫ, um du edd trä’ttnað yr*; ’förvåna sig över’ *fewon sig yvyr*
förvånad **1** *upi ferunder* **2** *undrum* **3** *felesin* **4** (yngre) *fewonað.* ’bli förvånad’ äv *werd upi ferunder*; ’mkt förvånad’ a) *sturfewonað* b) *liuotfewonað*
förvånansvärt (fr sv) *fewonanswert*
förvånas **1** *werd upi ferunder* **2** *kosir sig*
förvår (ovanl) *firiwår* f. Jfr **vårvinter**
förväg ’i förväg’ a) *i förweg* b) *firiað.* ’långt i förväg’ *launggt firiað*
förvända *fewenda*
förvänta sig **1** *wenta,* t.ex. ’jag förväntade mig det’ *ig wenteð dyö* **2** *winas ǫ,* t.ex. ’jag hade faktiskt förväntat mig att hon skulle komma hit till oss’ *ig add sakt windas ǫ at ǫ ulld kum jųot að uoss*
förväntan *uon* f
förväntansfull **1** *uppstuo’dd* **2** *winsklin* (jfr *winas*) **3** (fr sv) *fewentansfull*
förväntning (fr sv) *fewentningg* f
förvärra *fewerra*
förvärva *fǫ að sig.* Jfr **skaffa**
förvärvsarbetare (fr sv) *fewervsarbieter* m
förväxla *feweksel.* Jfr **blanda** ihop
förväxt se **förvuxen**
föryngring (fr sv) *ferynggringg* f
föråldrad ’bli föråldrad’ *gamblas brott*
föråldras se **föråldrad**
förädla (fr sv) *feräðel*
förälder se **föräldrar**
föräldrahem (fr sv) *fuoreldraiem* n
föräldramöte (fr sv) *fuoreldermχöt* n
föräldrar **1** *fuoreldrer* pl, ex. se **lyda**; **2** (ofta bättre) *mun og faðer* el. *faðer og muna.* ’vara förälder till’ *iega,* t.ex. ’han hade en pojke med sig som smeden var far till’ *an add ien påyk min sig so smiðn iegde*; ’vilka är dina föräldrar?’ a) *ukin ier dig?* b) *undǫ ukkum ir du?*
förälska sig (fr sv) *ferelsk sig*
förälskad **1** *fepirrað* **2** (fr sv) *ferelskað.* ’förälskad i’ *ferelskað i*
förändra **1** *ferender* **2** *ender.* ’förändra sig’ *ferender sig*; ’förändrad’ *ferendrað*
förändras **1** *endras* **2** *ferendras* **3** *ferender sig*
förändring **1** *endringg* f **2** *umendringg* f **3** *ferendringg* f
förära (fr sv) *ferära.* Jfr **skänka**
föräta sig på (äta sig less på) **1** *jät et lieðs sig ǫ* **2** *jät lieðan sig ǫ* **3** *fejätå sig ǫ,* t.ex. ’han har förätit sig på rå sill’ *an ar ferietið sig ǫ råsildę*
föröda *öð åv*
föröka sig **1** *ok åv sig,* t.ex. ’kaniner är förfärliga på att föröka sig’ *kaninär irå uvliuoter ok åv sig* **2** *femįer sig* **3** *avel åv sig* **4** (yngla av sig) *yndj åv sig*
fösa **1** *fχösa* **2** (kreatur) *tjyöra.* ’fösa in’ (driva in) *tjyör in*; ’fösa undan’ *fχös undǫ*

G

g (bokstaven) *g* n (äldre: m; åld äv *dji*)
gadd *gadd* m
gadda ihop sig *gadd ijuop sig*
gaffel *gaffel* m

gaffeltruck *gaffeltrukk* m
gaffla **1** (konkret) *gaffel* **2** se **prata**, **käbbla**, **babbla**
gaggig **1** (ung.) *jomun* **2** (fr sv) *gaggun*
gagn *gaungen* n
gagna **1** *gaungen,* t.ex. 'det gagnar honom inte' *eð gaungner it om* **2** *munå* **3** *munå i,* ex. jfr **hjälpa**
gagnlös *fåfaingg*
gala s *gala* f. 'under (på) galan' *ǫ galun*
gala vb **1** *yöpa,* ex. se **länge sedan**, **gala**, **granngård** **2** (lokalt om gök) *ruopa* **3** *gålå*
galande s *gålån* n
galant *galant*
galavagn *galawaungen* m
galen **1** (från sina sinnen) *tuokun* **2** (d:o) *frǫ witi* **3** (oriktig) *galin* **4** (d:o) *tuokun.* 'galen i' (tokig i) a) *galin ǫ* b) *tuokun eter.* Jfr **tokig**
galet adv *gali* (vanl *galið*)
galgbacke *galgbokk* (mer sv *galjbokk*) m
galge **1** (klädhängare) *kläðaindjer* m **2** (t.ex. för avrättning) *galge* (vanl *galje*) m
Galileen *Galilia*
gall (fr sv) *gall.* 'kon är gall' *tjyrę werd it ikåv*
galla *golle* m
gallblåsa **1** *gollblås* f **2** *golle* m
galler *galder* n
galleri *galleri* n, t.ex. 'ett spel för gallerierna' *iet spil fer gallerium*
gallgång *gollgaungg* m
gallko *galltjyr* f. 'råmande brunstig gallko' *böltjyr* f
gallra *galder.* 'gallra ur' *galder yr*
gallring *galdringg* f
gallsjukdom *gollsiuok* f
gallskrika **1** *liuotskrätj* **2** *rem end autyr*
gallsten (fr sv) *gallstien* (mer älvd, ovanl *gollstie*) m
gallstensanfall (fr sv) *gallstiensanfall* n
galopp **1** *galopp* m **2** *kaut* m. 'i galopp' *i kautum*; 'i full galopp' *i rennkautum*; 'i vild galopp' *i sigelkautum,* t.ex. 'älgen satte av i vild galopp' *brindn sett åv i sigelkautum*
galoppera **1** *galoppira* **2** *kauta*
galosch **1** *galossa* f **2** (skämts) *glimåludd* f. Jfr **pisstoffel**
galt *galt* m
galvad (galvaniserad) *galvað*
gamling **1** (främst i pl) *gamtfuok* n **2** *gamblingg* m. Se äv **gamla** människor
gammal *gåmål.* 'av gammalt' a) *gåmålt* b) *eter gåmålt*; 'bli gammal' a) *werd gåmål,* t.ex. 'det är allt ett helvete att bli gammal' *eð ir allt iet ellwit werd gåmål* b) (åldras) *gamblas*; 'bli gammal o. skröplig' *gamblas åv*; 'de gamla' a) *gamblär,* t.ex. 'jag har hört det av de gamla' *ig ar ärt eð åv gamblum* b) *gamtfuotjeð* n, t.ex. 'de gamla har mkt att berätta' *gamtfuotjeð åvå mitjið saj åv*; 'den gamle, den gamla' *gambeln,* t.ex. *nų slipp du painas min gamblam* nu slipper du uslas med den gamla (dvs bilen); 'för gammal' *uvgåmål*; 'gammal är äldst' se **lära**; 'på gamla dar' se **dag**; 'gamla människor', 'gammalt folk' *gamtfuok* n; 'gammal kvinna' *gamtkelingg* f; 'gammal man' *gamtkall* m; 'gammal tok' *gamttol* m
gammaldags **1** *gambelaktun* **2** (trol. fr sv) *gambeldags* (äv *gåmåldags*). 'tala gammaldags' *gamtglåmå*
gammaldans *gambeldans* m
gammalmodig *gambelmųoðun*
gammeldans se **gammaldans**
gammelfar (mer el. mindre skämts om företrädesvis bekant gammal man) *gamtgufar* m
gammelfarfar **1** *gambelfafar* m **2** *sturfaðer* m
gammelfarmor *gambelfamun* f
gammelgård *gambelgard* m
gammelmor *gambelmun* f
gammelmorfar *gambelmųofar* m
gammelmormor *gambelmumun* f
gammelost *gambeluost* m, ex. se **pålägg**
gammelstuga *gamtstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
Gangnef *Gaungnev*
ganska **1** *wenest* **2** *mjog* **3** *noð.* 'ganska mkt' (en ganska stor mängd av ngt) a) *branaug min* b) *wenest min,* t.ex. 'ganska mkt bär' *wenest min berum*; 'ganska många' *wenest nogrer,* t.ex. 'vi fann ganska många murklor' *fannum wenest nog murklur*; 'ganska ofta' a) *noð kringgt* b) *noðwessn*; 'ganska så' *wenest.* Se äv **rätt**, **rätt** så
gap *gap* n
gapa **1** (öppna munnen; prata högt, skrika) *gåpå,* t.ex. 'vad gapar du om?' *wen gäpär du auti?* **2** (av förvåning) *gåpa* **3** (t.ex. om hål) *gåpå upp*
gaphals **1** *gäpäld* n **2** *gapi* m **3** *skwäk* m
gapig *gapun*
gapskratta **1** *liuotlä* **2** *liuotskwåpå* (el. bara *skwåpå*) **3** *sturgręsas* **4** *liuotgręsas*
garage *garas* n, t.ex. 'ibland är han ute i garaget och snickrar' *milumað ir an auti garasę og snikker*
garagedörr *garasdörer* f pl
garanti *garanti* m
Garberg *Garbjärr.* '(ned) till Garberg' *aut Garbjärrs* (Lev.)
Garbergsbor **1** *Garbjärskaller* m pl **2** (skämts) *kannibaler* m pl
gard *gard* m

gardera *gardir.* ’gardera sig’ *gardir sig*
gardering *gardiringg* f
garderob **1** *skrubb* m, ex. se **leta** efter **2** *garderob* m **3** *klautskåp* n **4** *kläðskåp* n
gardin *gardin* n, t.ex. ’gardinen var trasig’ *gardineð war sunt*
gardinstång *gardinstaungg* f
gardintyg *gardinstyg* n
garn **1** (stickgarn, ullgarn) *spuni* m **2** (annat garn) *garn* n, ex. se **sammet**
garnbom *kabbe* m
garnera *garnir*
garnering *garniringg* f
garnnystan **1** *spunånjäst* n **2** *garnnjäst* n
garnvinda *garnwind* f. Se äv **bobin**
garnända *garnend* m
garva *garva*
garvare *garver* m
garveri *garveri* n
gas *gas* m
gasa *gasa.* ’gasa på’ (sätta fart) *gas ǫ*
gasbinda *gasbind* f
gaska upp sig *guosk upp sig.* Jfr **morska** upp sig
gaskammare *gaskamar* m
gaskök *gastjyök* n
gaslykta *gaslykt* f
gasmask **1** *gasmask* m **2** (nydal) *gasbilät* n
gasolkök se **gaskök**
gaspedal *gaspidal* m
gassa **1** *båså* (ofta *båså ǫ*), t.ex. ’solen gassar här nu’ *suolę bäsär ǫ jär nų* **2** *bååå* (äv *bååå ǫ*)
gassig (fr sv) *gassun,* t.ex. ’det var gassigt i asfaltdjungeln’ *eð war gassut i asfaltdjungglem*
gasspis *gasspis* m
gasta *wäla.* Jfr **gapa**, **skrika**
gata *gatu* (äldre grundf *gåtå*) f
gathörn *gatuörn* n
gatlopp *gatulop* n
gatlykta *gatulamp* f. Jfr **vägbelysning**
gatstump *gatustump* m
gatuadress *gatuadress* m
gatukorsning *gatukossningg* f
gatukök *gatutjyök* n
gavel *gavel* m. ’på vid gavel’ a) *upǫ waið gavel* b) *upǫ* (el. *ǫ*) *waið wegg*
gavelröste se **röste**
ge **1** *djävå,* t.ex. ’ge hästen en sockerbit’ *djäv estem ien sokkerbit* **2** (räcka, fly) *fǫ,* t.ex. ’ge mig lite sådant’ *fǫ lit åv slaiku* (Lev.). ’ge bort’ *djäv brott*; ’ge efter’ a) *djäv etter* b) *slepp etter*; ’ge igen’ a) *djäv att* b) (hämnas) *buot att*; ’ge kreatur mat’ (utfodra) *stilla*; ’ge med sig’ a) *djäv min sig* b) (t.ex. om smärta) *djävå sig,* ex. se **smärta**; ’ge ngn ngt’ *djävå nogum noð*; ’ge tillbaka’ *djäv att,* t.ex. ’hon gav tillbaka boken till honom’ *ǫ gav att onum buotję*; ’ge upp’ a) *djäv upp* b) (av trötthet) *starva* (äv *starv åv*), äv skämts ’sluta fungera’, t.ex. ’den gamla bilen har gett upp’ *gamtbiln ar starvað* c) (d:o) *kąk upp* d) (inte kunna el. vilja vänta längre) *baið yr* e) (ledsna) *trä’ttn yr*; ’ge ut’ (t.ex. trycksak) *djäv aut*; ’ge vika’ *djäv etter*
ge sig (ge efter; lösa sig) *djävå sig.* ’ge dig!’ (avvisande, ung.) *tag att dig!*; ’ge dig av!’ (stick!) *drag dig!*; ’ge sig av’ a) *fårå,* t.ex. ’ge dig av du också nu’ *fari du nų og*; b) *far åv* c) *far stað* d) *drag åv,* t.ex. ’fåglarna gav sig av söderut i höstas’ *fuglär druog åv suðyvyr i ostes* e) *drag til,* t.ex. ’vi ger oss av norrut i morgon’ *dragum til nordyvyr i morgų* f) *drag iweg* g) *knall åv* h) *djävå sig åv* i) (så sakteliga) *sikk åv* j) (d:o) *sigå åv* k) (hastigt) *struką åv* l) (med möda) *painas åv* m) (d:o) *kniųokel iweg* n) (d:o) *kniųokel åv* o) (med (ett jäkla) besvär) *knevlas åv,* se äv ’ge sig iväg’; ’ge sig av ut (ur ngt)’ *far autyr,* t.ex. ’räven hade givit sig av ut (ur grytet)’ *rövin add feð autyr*; ’ge sig in på’ *djävå sig in ǫ*; ’ge sig iväg’ a) *drag iweg* b) *drågå sig,* t.ex. ’ge dig iväg!’ *drag dig!* c) (laga sig iväg) *lågå sig* el. *lågå sig åv* el. *lågå sig iweg* d) (beskäftigt) *fjäkt åv*; se äv **pallra sig** iväg; ’ge dig iväg!’ (med eftertryck) *gokk og gnukä dig!*; ’ge sig iväg efter’ *far etter*; ’ge sig på’ a) *djävå sig ǫ* b) (ngn) *fassn ǫ (non)* c) (attackera) *kravel i*; ’ge sig ut’ a) *far aut* b) *aut,* t.ex. ’nu är det att (nu får man) ge sig ut med käppen’ *nų ir eð tä aut min storn*
gebit (fr sv) *gebit* n. Se hellre **område**
gegga s **1** *kwakk* n **2** *djyra* f
gegga vb *kwakka.* ’gegga ihop’, ’gegga till’ (åstadkomma en gegga el. geggig anrättning) *kwakk til*; ’geggas ihop’ *diegas att*
geggig **1** *kwakkun* **2** *kå’ssun* **3** (kletig) *klietun* **4** *diegun* **5** (fr sv) *geggun*
gelé **1** (t.ex. stelnad buljong) *dall* (äv *daller*) n **2** (t.ex. av bär) *stjelé* (äv *djelé* m.fl.) n (äv m). Jfr **vinbärsgelé**
gemen (enkel, simpel, vanlig) *djimien*
gemensamt *i lag.* ’arbeta gemensamt’ (i lag) *djärå að ienu* (Lev.)
gemenskap *djimienskap* m
gen adj **1** *bien* **2** *djien*
gena **1** *go bjesta* **2** *fårå bjesta* **3** *djiena,* t.ex. ’de genar över gården hos Stor Erik ’dier djien yvyr gardn nest Stur-Ierk **4** *tågå djient*
genant **1** *fesmäðlin* **2** *sinirlin* **3** *sinant.* Jfr **generande**, **förarglig**

genast (meddetsamma) **1** *raðweg* [51] **2** *mindyösummu* **3** *straks* **4** *djienest* **5** (med en gång) *min ienn gaungg*
genera sig för *sjǫs (fer)*
generad **1** *bliuog* **2** *stjinirað* (äv *djinirað*) **3** (skamsen) *skamblin*
general *djeneral* m
generalisering *djeneralisiringg* (äv *stjiniralisiringg*) f
generande *sinirend.* Jfr **genant**
generation **1** *djenerasiuon* (äv *djinerasiuon*) m **2** (led) *lið* m, t.ex. 'i tre generationer' *i trimm liðum*
generator *djenerator* m
generositet *frikuostugiet* f
generös **1** *frikuostun* **2** *spendirsam* **3** (givmild) *djävmild.* 'ett generöst (bra) bud' *iet klävt buoð*
genetisk *djinjetisk*
gengas *djiengas* (äv *iengas,* mer sv *jengas*) m
gengasaggregat *djiengasaggrigat* n
gengasbil *djiengasbil* m
gengångare se **vålnad**
gengäld 'i gengäld' *i stelle*
geni *stjeni* (äv *sjeni, djini*) n
genialisk *stjenialisk*
geniknöl *stjeniknaul* (äv *djiniknaul*) m. 'gnugga geniknölarna' *gnuká stjeniknaulą*
genitalier se **könsorgan**, **könsdelar**
genitiv *djienitiv* m
genitivform *djienitivfuorm* m
genljuda **1** (eka) *låmå* **2** (d:o) *suorå mụota* **3** (skalla) *skwella* **4** (d:o, t.ex. om kos råmande) *sittj i* **5** (klinga) *singga.* Jfr **eka**
genom *gainum,* ex. se **snårskog**. 'genom (det) att' (på grund av att) *gainum eð at*
genomblöt se **genomvåt**
genomborrad *gainumbuoråð*
genomdriva *draiv gainum*
genomelak *guorrlieð*
genomfartsväg (fr sv) *gainumfartsweg* m
genomfrusen **1** *gainumtyölåð* **2** (mkt frusen) *liuotfrusin* **3** (starkare) *elendes frusin*
genomfryst *gainumtyölåð*
genomföra (fr sv) *gainumfyör*
genomförbar (fr sv) *gainumfyörbar.* Jfr **görlig**
genomgod (trol. fr sv) *gainumguoð*
genomgående *gainumgoend*
genomgång *gainumgaungg* m
genomresa *gainumrjes* f
genomrutten jfr **upprutten**
genomskinlig **1** *gainggsyn* **2** *klår*
genomsvettig **1** *blätswettun* **2** *liuotswettun* **3** *kav swettun* **4** *kabbswettun*
genomsöka se **söka** igenom
genomtänkt *gainumtainkt*
genomvåt **1** *gainumwåt* **2** *blätwåt* **3** *rätwåt* (äv *rätend wåt*) **4** *kav wåt*
genskjuta *djientågå*
genträvig **1** *mụotun* **2** *sterrun* **3** (som sätter sig på tvären) *asun*
gent adv **1** *bjesta* **2** *djient*
gentiana (i sht fältgentiana, fältstålört) **1** *stynggsgras* (äv *stynggras*) n **2** *stynggsbljomm* m. Se vidare VNB
gentleman *djentlemann* m
genus *djienus* n. Se äv **kön**
genväg **1** *bjestweg* m, t.ex. 'vi tog genvägen bakom berget' *tuogum bjestwe'n attonað bjärrę* **2** *djienweg* m.'ta en genväg' se äv **gena**
geograf **1** *djeugraf* m **2** (nybildn) *landlärd* m
geografi **1** *djeugrafi* (äv *djiugrafi, djeografi, jeugrafi* m.fl.) m **2** (nybildn) *landlär* f
geografibok (nybildn) *landlärubuok* f
geografisk *djeugrafisk* (äv *jeugrafisk*)
geolog *djeulog* (äv *djeolog*) m
geologi *djeulogi* (vanl *djeologi*) m
Georg *Djeorg* m
gerilla *gerilla* f
germansk *djermansk*
Gertrud *Djertrauð* f
gest se **åtbörd**
gestalt (utseende; figur) *skapnað* m
gestikulera **1** *fekt min armum* (el. bara *fekta*) **2** (åbäka sig) *avir sig* **3** (göra underliga åtbörder) *afekt sig*
gestikulerande s *afekteri* n
gesvint **1** *djiswint* **2** *snqrt að*
gesäll *djisell* m
get *djiet* f, ex. se **bredvid**. 'svart get' (åld) *blådjiet* f
gethus *djietfjǫs* n
geting *djietingg* m. 'bli stucken av en geting' (skämts) *småkå djietinggmyöðn*
getingbo **1** *djietinggbyl* f **2** (mer sv) *djietinggbu* n
getingmidja *djietinggmið* n (yngre: f)
getingstick *djietinggstikk* n. 'få ett getingstick' (skämts) *småkå djietinggmyöðn*
getmjölk *djietmjok* f
getragg *djietragg* m
getrams (fr sv) *djietrams* m
getskägg *djietskegg* n
getsvans **1** *djietskati* m **2** (åld) *djietali* m
getöga 'kasta ett getöga på' *wind iet djietog ǫ*
gevär **1** (vanl) *byssa* f **2** *djivär* n. Se äv **jaktgevär**

[51] Särskrivs även.

gevärskolv **1** *bysskolv* m **2** (äldre, äv dess förlängning under pipan) *bysstukk* (el. bara *stukk*) m
gevärspipa *bysspip* f
gevärsskott *bysskuot* n
gift adj *djipt,* t.ex. ’hon är gift med chefen’ *ǫ ir djipt min stjäfem.* ’gift folk’ *djiptaðfuok* n
gift s *djipt* n
gifta *djipta.* ’gifta bort’ *djipt brott*; ’gifta in sig’ *djipt in sig*; ’gifta om sig’ *djipt um sig*; ’gifta sig’ a) *djipt sig,* t.ex. ’vi gifte oss i går’ *djipteðum uoss i går* b) (ovanl) *djiptas*
gifte *djipte* n. Se äv **giftermål**
giftermål *djipta* f
giftig *djiptun*
giftorm *djiptuorm* m
giftpinne (cigarett) *djiptpinn* m
giftstruma *djiptstrum* f
gifttand *djipttann* f
gigg **1** *djigg* m **2** (skämts) *kaffibrenner* m
gikt *djikt* f
giljotin (nydal) *slåtermasin* m
gilla *djilla*
gille *djille* (äv *djilde*) n
giller *djilder* n
gillra *djilder.* ’gillra upp’ *djilder upp*
giltig *djiltun*
gips *djips* n
gipsa *djipsa*
girig **1** *djirun* **2** *tarvsn* **3** *autumsig* **4** (snål) *gnitun* **5** (d:o) *innun*
girighet *djirugiet* f
girlang *djirlangg* m
gissa **1** *djiet ǫ,* t.ex. ’gissa vem jag träffade i går kväll’ *djiet ǫ ukan ig råkeð i kwells* **2** (gissa rätt, komma på) *itt ǫ* **3** (mer sv) *djissa.* ’försöka gissa’ *djiet ǫ*
gissning *djissningg* f
gisten **1** *djistn* **2** (gistnad) *djissnað*
gistna *djissn*
gitarr *djitarr* m, t.ex. ’gitarrerna skulle lackas och monteras’ *djitarrär ulld lakkas og montiras.* ’spela gitarr’ (skämts) *sortir ienntråðn*
gitarrist *djitarrist* m
gitta *djiett upp.* Jfr **idas**
giva se **ge**
givakt (fr sv) *djivakt,* t.ex. ’barnen stod i givakt’ *krippär stuoð i djivakt*
givande *djävend*
givetvis (fr sv) *djivetwis.* Jfr **naturligtvis**
givmild *djävmild*
gjord adj *gar* (yngre *gard*), ex. se **gran, tagel**
gjord s (bukgjord, sadelgjord) *djyörd* f
gjuse *diuose* m
gjuta *djuta* (vanl *juta*). ’gjuta bottenplatta’ *suola*; ’gjuta i’ *djut i*
glaciär *glasiär* m
glad **1** *glað,* ex. se **förutom**; **2** (glad åt, glad för, belåten med) *faingen,* t.ex. ’korna var glada att få komma ut ur lagården’ *tjynär war faingner fǫ kum aut yr fjǫsę* **3** (förtjust) *waislin* **4** (munter) *tjirulin.* ’glad att vara av med’, ’glad att vara kvitt’ *faingen åv min*, t.ex. ’vi var glada att vara av med den myckna snön’ *warum faingner åv min sniųostattjem*; ’glad åt el. över ngt’ *glað yvyr noger*; ’mkt glad’ *sturglað*; ’vara glad’ (kvittra) *tjirå*
glada *saksok* m
gladeligen *glaðeli*
gladlynt **1** *littlaivað* **2** *glað åv sig.* ’gladlynt person’ *tjiråfugel* m
glam *glam* n
glans *glans* m
glansis se **glanskis**
glansk *glingg*
glanskis *glinggais* m, t.ex. ’det är glanskis på vägarna’ *eð ir glinggaisn eter wegum*
glapp adj *slikulin*
glapp s jfr **glapprum**
glappa **1** *slikå* **2** (prata i onödan) *glåpå*
glapprum *slikåruom* n
glas *glas* n. ’(ett) glas mjölk’ *(iet) mjokglas* n; ’(ett) glas saft’ *(iet) saftglas* n
glasa in *glas in*
glasberget ’hamna på glasberget’ *kumå ǫ gamtkullkartų*
glasbit *glasbit* m. Se äv **glasskärva**
glasbjörk *glasbyörk* f
glasburk **1** *glasbutt* m **2** *glasburk* m
glasera *glasir*
glasflaska *glasputell* m
glashal **1** (hal o. blank) *glinggal* **2** (jättehal) *liuotal* **3** (d:o) *skriðal* **4** (d:o, skithal) *drital*
glasklar *glasklår,* ex. se **gumma**
glaskula *glaskaul* f
glaskupa *glaskup* f
glasmästare *glasmįester* m
glasplåt (fotografisk) *glasplåt* m
glasruta *glasrut* f
glass *glass* m
glassbil *glassbil* m
glasskål *glasskål* f
glasskärva *stjienglas* n
glasstånd *glasstond* n
glasveranda *glaswerand* f
glasögon **1** *glasogur* f pl (äldre *-og* n pl), ex. se **älgspillning**; **2** (snarast skämts) *bögelogur* f pl (äldre *-og* n pl) **3** (skämts) *bögeltrissur* f pl
glasögonbågar *glasogbugir* m pl
glasögonfodral *glasogfuodral* n

glatt (slät) **1** *glað* **2** *al.* Jfr **slät**
glaukom (grön starr) *gryönstarr* m
gles **1** *glisun* **2** (äv otät) *grist,* t.ex. 'det är glest mellan träden här' *eð ir grist millǫ trai'mm jär* **3** (fr sv) *glies.* 'ngt glest' (t.ex. tunt tyg, tunna kläder) *glis* n; 'vara gles' (t.ex. om tunt tyg) *gliså*
glesa ut *gliså*
glesbygd (fr sv) *gliesbygd* f
glesna **1** *grissn* **2** (om moln) *gliså upp sig*
glida **1** *gletta* **2** (t.ex. om kälke) *alka* **3** (lokalt) *glaiða,* t.ex. 'de gled isär' *dier glieð iser*. 'glida iväg' *glett stað*; 'glida ned' *glett nið*
glidflygplan (fr sv) *gliðflygplan* n
glimma *glimå,* t.ex. 'det är vackert, när det glimmar lite på somliga ställen' *eð ir grannt dar eð glimär liteð summstas*; 'glimma till' *glimå til*
glimt (fr sv) *glimt* m. 'glimten i ögat' *glimtn i ogą*. Jfr **skymt**
glimta till *glimå til*
glipa s **1** *glip* n **2** *glipu* (äldre grundf *glipå*; vanl *glipa,* ex. se **dörrpost**) f, t.ex. 'det är en stor glipa där' *eð gäpär ję stur glipu danę* **3** (i klädedräkt) *lið* m **4** (mellan livet o. kjolen resp jackan o. byxorna) *gävlið* m
glipa vb **1** *glipå* **2** *gręsas*
glitter *glitter* n
glittra **1** *glimå* **2** (mer sv) *glitter*
glittrande *glimun*
glo **1** *böglas* **2** *yglas* (äv *ygel*) **3** *gåpa* **4** *glåpa* **5** (stirra uttryckslöst) *gloma* (äv *gljoma*). 'person som (står o.) glor' *bögelbräð* n
global *gluobal*
Globen *Gluobin* m b.f., t.ex. 'jag har varit i Globen' *ig ar werið i Gluobem*
gloende s *böglan* n
glosa *gluosa* f. Jfr **ord**
glufsa (äta glupskt) *glupsa.* 'glufsa i sig' *glupå i sig*
glugg *glugg* m. Jfr **fönsterglugg**, **öga**
glupande se **glupsk** 3
glupsk **1** *glupsk* (ovanl *glusp*) **2** *glaupend* (äv *glupend*) **3** *glupin* **4** *slukend*
gluten *glutn* n
gluttsnäppa *klivi* m
gläpord **1** *eksuord* n **2** (fr sv) *gläpuord* n
glädja **1** *faingen* **2** *gleða* **3** *gleð upp*
glädja sig **1** *faingen sig* **2** (i sht vid förväntan) *gleð upp sig.* 'glädja sig åt' *gleð sig að,* t.ex. 'hon gladde sig åt det där' *ǫ gle'dd sig að dyö-dar*
glädjas **1** *gleðas* **2** (ovanl) *faingnas.* Se äv **glädja sig**
glädje *gleðe* (åld *gleði*) m, t.ex. 'det var inte så stor glädje med det där' *eð war it so stur gleð min dyö-dar*
glädjebud (fr sv) *gleðbuoð* n
glädjefull (glädjerik) (trol. fr sv) *glaðelin*
gläfsa *glefsa*
glänsa *glia*
glänsande **1** (glittrande) *glimun* **2** (fr sv) *glensend*
gläntа 'på gläntа' *ǫ glent*; 'stå på gläntа' a) *glipå* b) *glipå upp*; 'ställa på gläntа' *glipå upp*; 'öppna på gläntа' *linå ǫ*
gläntа s (öppning i skogen) **1** *glysa* f **2** *glenna* f **3** (långsträckt) *lysa* f **4** (fr sv) *glenta* f
gläntа vb 'gläntа på' a) *linå ǫ* b) *glent ǫ,* t.ex. 'jag gläntade på dörren' *ig glenteð ǫ dörär*
glöd *glyöð* f, t.ex. 'vi gräddade brödet på glöden' *greddeðum bröð ǫ glyöðn*
glöda *glyöða*
glödande *glyöðend.* 'glödande kol' *glyöðkuol* n
glödga *glöðga* [52]
glödhet *glyöðiet*
glödhög **1** *glyöðstakk* m **2** (glödhärd) *glyöðärd* m
glödlampa *glyöðlamp* f
glödsteka *glyöðstietj*
glögg *glögg* m
glömma **1** (glömma bort) *glemm åv,* t.ex. 'han hade glömt flickan' *an add glemmt åv kullun* **2** (glömma kvar) *glemma,* t.ex. 'han glömde kniven hemma' *an glemmd knaivem iema.* 'glömma (av) sig' *glemm åv sig*; 'glömma bort' *glemm åv,* t.ex. 'vi glömmer bort de gamla orden' *glemmum åv gambeluordum*; 'glömma kvar' *glemma*
glömsk **1** *glemstjin* (äv *glemsk*) **2** *minneslos* (äv *minnlos*) **3** *jomun,* t.ex. 'vi börjar bli glömska' *farum werd jomuger.* 'glömsk (o. trög) man (el. pojke)' *jom* m; 'glömsk (o. trög) kvinna (el. flicka)' *joma* f
glömska **1** *glemska* f **2** (dåligt minne) *jomugiet* f. 'falla i glömska' *gamblas brott*
gnabbas **1** *tuppas* **2** *tekås* **3** (fr sv) *gnabbas*
gnag *gnag* n
gnaga **1** *gnågå* **2** (ev mer expressivt, ovanl) *gnavel.* 'gnaga av' *gnag åv*; 'gnaga hål på' *gnag ǫ uoleð ǫ*, t.ex. 'ekorren har gnagt hål på plastburken' *aikuonn ar gnaið ǫ uoleð ǫ plastbuttem*; 'gnaga i sig' a) *gnag i sig,* ex. se **revben** b) *gnavel i sig* c) *tjärk i sig*; 'gnaga på' *gnågå,* t.ex. 'hunden gnager på ett ben' *rattjin gnar iet bien*; 'gnaga sönder' *gnag sund*
gnat **1** *mjägel* n **2** *ieksl* n **3** *gnagukweðån* n.

[52] Alternativ stavning: *glögga*

Jfr **tjat**

gnata **1** *gnågå* **2** *nęta* **3** *mjägel* **4** *järga* **5** *tjärga* (äv *tjarga, tjärka*) **6** *gnurka* **7** *ieksla*. Jfr **tjata**

gnatig **1** *gnagun* **2** *tyördjävun.* 'gnatig person' se **tjatmåns**

[1]**gnet** (lusägg) **1** *gnit* f **2** *lausgnit* f

[2]**gnet** (gnetig person) *gniti* m

gnetig *gnitun*

gnida *gnuką.* 'gnida av' *gnuką åv*; 'gnida in' *gnuką in.* Jfr **gnugga**

gniden se **gnidig**

gnidig **1** *gnitun* **2** *gniðun.* 'vara gnidig' äv *negel*

gnissla **1** *gnila* **2** *gnǫla* **3** (t.ex. vid osmordhet) *gnǫster*

gnista *tįster* (yngre *tįsta*) f, ex. se [1]**yra**. 'så det slår gnistor (om det)' (ung.) *so eð åstrer ringgum*

gnistra **1** *tįster,* t.ex. 'det gnistrar i istapparna' *eð tįstrer i aisikklum* **2** *tinå* **3** (t.ex. ur skorsten) *åster* **4** (lysa som eld) *jälda* **5** (mer sv) *gnister*

gno (arbeta ihärdigt) *gnųo.* Jfr **knoga**

gnola **1** *tuona* **2** *gnǫla.*[53] Jfr **nynna**

gnugga *gnuką,* t.ex. 'hon gnuggade sömnen ur ögonen' *ǫ gnukäð swemmen yr ogum.* 'gnugga (gnida) sönder' *gnuką sund*; 'gnugga ur' *gnuką yr*

gnutta *gnutu* (äldre grundf *gnutå*) f. Se äv **nypa**

gny s *gny* n (äldre: m)

gny vb **1** *gny* **2** *gnǫla.* Jfr **kvida**

gnägga **1** *gneddja,* t.ex. 'de gnäggade som (ena) hingstar' *dier gneddjeð sos nog rwensker* **2** (högljutt) *stjäðer* **3** (smågnägga, gnägga mjukt) *gnassla*

gnäll **1** *gnell* n **2** (äv annat oljud) *gnǫl* n **3** (gnällande) *gnǫlan* **4** (klagan) *kwainggel* n

gnälla **1** *gnella* **2** *gnǫla* **4** (klaga) *kwainggel* **5** (kvida) *gnɣöksla* **5** (t.ex. hundar) *gnila* **6** (högt o. skärande) *illgnǫl.* 'gnälla om' (klaga över) *kwainggel auti*

gnällande s *gnǫlan* n

gnällig **1** *gnǫlun* **2** *kwaingglun* **3** *skammlåtun* (äv *skandlåtun*) **4** (som beklagar sig) *iembersam* **5** (d:o) *gnɣökslun* **6** (gnällig av sig) *gnellaktun* **7** (mer sv) *gnellun.* 'gnällig person' (i sht flicka el. kvinna) *gnǫlfila* f, jfr **gnällmåns**, **gnällspik**. Se äv **kverulantisk**, **tjatig**

gnällmåns *kwainggeljugǫ* m. Se äv **gnällspik**

gnällspik (trol. fr sv) *gnellspaik* m. Se äv **gnällmåns**

gnöla *iembel*

god **1** (vanl) *guoð* **2** (välsmakande äv) a) *guoðsmakun* b) *sauvlun* c) (i sht för djur) *guoðät* **3** (trevlig; lätt m.m.) *guossklin,* t.ex. 'hon är inte god att tas med' *ǫ ir it guossklin tågås min.* 'det goda' *guoðað,* t.ex. 'det blev för mycket av det goda' *eð wart fer mitjið åv guoðą*; 'god att tas med' (lätt att ha att göra med) (bara i nek. satser o. frågor) *gå'llin*; 'god dag' se **goddag**; 'God Jul' *Guoð Juol*; 'god kväll' se **godkväll**; 'god man' (förtroendeman) *guoðmann* m; 'god mat' *guoðjätå* n; 'god middag' se **godmiddag**; god morgon' se **godmorgon**; 'god natt' se **godnatt**; 'i god tid' *i guoð tið*; 'mycket god' *sturguoð*; 'på god väg' *ǫ guoð weg*; 'var så god!' *wari so guoð!*

goddag (ss hälsning) **1** *gudag* **2** (åld) *gusin*

goddagar *guoðdaer* (yngre *guoðdågå*) m pl

godhet **1** *guoðiet* f **2** *guoðska* f. 'ha godheten att' *wöl sig,* t.ex. 'om solen (ändå) hade haft godheten att komma fram lite' *um suolę edd wölað sig kum fram liteð*

godhjärtad (trol. fr sv) *guoðjärtað*

goding *guoðingg* m

godis **1** *guoða* n **2** *karamell* n, t.ex. 'det var tre affärer bara för godis' *eð war tri* (äldre: *trjär*) *andelsbuðer įekum fer karamell* **3** (äv adj) *munnguott* n **4** (fr sv) *guoðis* n. Se äv **godsaker**, **sötsaker**, **snask**

godkväll (ss hälsning) *gukweld*

godkänd *guoðtjennd*

godkänna **1** *djilla* **2** *guoðtjenn*

godmiddag (ss hälsning) *gumidda* (äv *gumiddag*)

godmodig **1** *guossklin* **2** *guoðmųoðun*

godmorgon (ss hälsning) *gumåron* (äv *gumoron* m.fl.)

godnatt (ss hälsning) *gunatt*

godo 'hålla till godo (med)' *old et guoðer (min)*; 'i godo' *i guoðu*; 'till godo' *et guoðer*

gods *guoðs* n

godsak *guoðsak* f, t.ex. 'hon lät mig smaka av godsakerna' *ǫ gav småkå mig åv guoðsakum.* 'godsaker' äv *guoða* n

godsherre *guoðsärr* (mer sv *guodsärr*) m

godsmagasin *guoðsmagasin* (äldre borde vara *guoðsmaggsin*) n

godsägare (fr sv) *guoðsäger* (äv *guoðsieger*) m

godta **1** *säta* **2** *guoðtågå*

godtagbar (fr sv) *guoðtagbar*

godtemplare *guoðtempler* m

godtrogen *guoðtruo'n* (äv *guoðtruogen*)

godtycklig (fr sv) *guoðtykklin*

godvilligt adv *guoðwilli* (yngre *guoðwillit,* vanl *guoðwillut*)

godår *guoðår* n

golf *golf* m. 'spela golf' *spilå golf*

golfbana **1** *golfban* f **2** *golfplan* f **3** (nydal) *djärulosgerd* n

golfbyxor **1** *golfbruok* f sg

[53] *Gnǫla* har dock oftare betydelsen 'gnälla'.

2 (skämts) *kukk-i-bruok-bruok* f sg
golfklubba *golfklubb* f
golfstrumpa *golfsukk* f
golv **1** *guov* n, ex. se **ned** på; **2** (av stänger i vinterhässja, hässjegolv) *umbuonað* (äv *umbunað*) m. ’lägga golv’ *guova*; ’lägga nytt golv’ *guov um*
golvbjälke **1** *guovǫs* **2** *guovbjälk* m **3** (äldre) *wasi* m
golvbrunn *guovbrunn* m, t.ex. ’han har rensat golvbrunnen i duschen’ *an ar ryöktað guovbrunn i dussem*
golvdrag *guovdrag* n
golvlist *guovlist* f
golvläggning *guovleggningg* f
golvplanka *guovplaunk* f
golvspringa **1** *guovspryndj* f, t.ex. ’lopporna lade ägg i golvspringorna’ *luppur laggd eddję niði guovspryndjum* **2** (t.ex. i farstubro) *tinnskard* n
golvtilja *tinn* f
golvvärme *guovwerm* m
gom *guom* m
gona sig *guon sig*. Se äv **moja sig**
gongong *gonggongg* m, t.ex. ’nu gick gongongen’ *nų djikk gonggondjin*
googla *gogel* (skämts *guggel*)
Gopshus *Gopsaus* (äv *Gofsaus*)
Gopsmor *Gopsmųor*
gorilla *guorilla* f
gorma *guorma*
gosse **1** (ffa i sms) *gosse* m **2** (åld) *guorre* m. ’snäll gosse’ *frekågoss* m. Jfr **pojke**
Gotland *Guottland* (vanl *Gottland*)
[1]**gotländska** (dialekten) *guottlensk* (äv *guottlenska,* vanl *gottlensk, gottlenska*) f
[2]**gotländska** (gotländsk kvinna) *guottlensk* (äv *guottlenska,* vanl *gottlensk, gottlenska*) f
gotlänning *guottleningg* (äv *guottlenningg,* vanl *gottleningg*) m
gott adv, (adj) **1** *guott,* t.ex. *sov guott* ’sov gott’; **2** (efter verb som ’lukta’, ’smaka’) *guoðu* (i yngre språk *guott*), t.ex. ’köttet smakade gott’ *tjyöteð smäkäð guoðu*. ’för gott’ (för alltid) *fer guott*; ’gott och väl’ a) (utan problem) *guoðeligen* b) (d:o) *guott og wel* c) (minst) *wel*; ’gott om’ *guott um*, t.ex. ’där var det gott om odon’ *dar war eð guott um rakkberę*; ’(ha det) gott ställt’ a) *(wårå) kråynd* b) (fr sv) *(åvå eð) guott stellt*; ’inte så gott’ a) *int guosskli(t),* t.ex. ’det är inte så gott att tas med sådana’ *eð ir it guossklit tågås min slaikum* b) *int gå’llit*, se äv ’inte så **lätt**’; ’korv är gott’ *kuorvin ir guoð*; ’så gott de kan’ a) *best dier dugå* b) *wildest dier dugå* c) *so guott dier dugå* d) *so guott dier kunna* e) *slais dier dugå,* t.ex. ’de försöker så gott de kan’ *dier biuoð til slais dier dugå*; ’så gott det går’ *so guott eð gor*; ’så gott som’ *so guott sos* (äv *so guott so*), ex. se **gratis**
gott s se **godis**, **godsaker**
gottkiosk *karamelltjosk* m
gottskriva *guottskriev*
grad *grað* f, t.ex. ’han har stigit i graderna’ *an ar stieð i graðum*. ’det är sju grader kallt’ *eð ir sju koldgraðer*
gradera *gradir*
gradskillnad *graðstjilnað* m
gradtal *graðtal* n
gradualpsalm *graðualsalm* m
gradvis (fr sv) *graðwis*. Jfr **undan** för undan
gram *gramm* n
grammatik *grammatik* m, ex. se **försvenska**. Jfr **språklära**
grammatikfel *grammatikfil* n
grammatisk *gramattisk,* t.ex. ’han hade gjort flera grammatiska fel’ *an add gart flierų gramattiskų fil*. ’grammatiskt fel’ äv *grammatikfil* n
grammofon **1** *grammufuon* m, ex. se **veva**; **2** (skämts) *winylmasin* m
grammofonskiva *grammufuonstjiv* f. Se äv **stenkaka**
gran **1** (äv ss träslag) *gron* f, t.ex. ’ekorrn satt i granen’ *aikuonn sått upi gron,* ex. se äv **barr**, **bågna**, **spilåpipa**; **2** (lokalt) *grǫkka* f **3** (ss träslag) *grǫwið* m, t.ex. ’den var gjord av gran’ *an war gar åv grǫwiðm* **4** (granvirke) *grǫwirtj* n. ’frodig gran’ *froðgron* f; ’grov gran’ *digergron* f; ’gran beväxt med lav’ *låvågron* f; ’hög, smal gran (med klent kvistverk)’ *slaunggergron* f; ’liten gran’ a) *grǫkka* f b) (liten, buskig gran el. grantopp, anv bl.a. för att täppa till gödselglugg med) *gluggturv* m
granat *granat* m, ex. se **sockertopp**
granatsplitter *granatsplitter* n
granbark *grǫbark* m. ’avlångt stycke granbark’ (avflått vid savning) *grǫlop* m
granbarkborre (trol fr sv) *grǫbarkbuori* m
granbarr **1** (kollektivt) *grǫbår* n **2** (enskilt barr) *grǫbårnǫl* f
grand ’lite grand’ (lite grann) *noðgrand* [54]
grangren *grǫkwist* m
granit *granit* m
grankotte **1** *grǫkwegel* f **2** *grǫkuott* m **3** (ffa i barns lekar) *grǫtjyr* f

[54] Kan äv särskrivas *noð grand.*

grankåda *grǫkwåð* f. ’tunn, klar grankåda, anv som sårsalva’ *lettjkwåð* (äv *lätjkwåð*) f; ’kulformad, ärtstor grankåda som tuggades’ *knuppkwåð* f

grann (vacker) *grann*

grann, lite se **grand**

grannby *grannby* m, t.ex. ’det var inte långt (bort) till grannbyn’ *eð war int launggt daiti grannby’nn*

granne *granne* m, ex. se **fråga** vb. ’grannarna’ (folket i granngården) äv *grannas*

grannflicka *grannaskull* (äv *grannkull*) f

grannfolk jfr under **granne**

grannfru **1** *grannasmǫr* (äv *grannasmun*) f **2** *grannaskelingg* (äv *grannkelingg*) f

granngård **1** *granngard* m **2** *grannas,* t.ex. ’vi såg inte till granngården’ *sågum it daitað grannas* **3** (granngården) *daitomin.* ’folket i granngården’ *grannas*; ’i granngården’ a) *i granngardem* b) *i grannas,* t.ex. ’jag hörde tuppen nere i granngården gala’ *ig ärd tuppin niði grannas yöpte* c) *daitomin* (äv *dar daitomin*)

grannkvinna (gift) *grannaskelingg* f

grannlaga *grannlågå*

grannlåt **1** *grannlåt* m **2** (bjäfs) *krusifjäks* n **3** (d:o) *bjäll* n

grannpojke *grannaspåyk* (äv *grannpåyk*) m

grannsocken *grannsokken* f

grannsämja *grannsem* f

granntyckt **1** *manngrann* **2** *lagrann.* Se äv **kräsen**

granris *grǫrais* n

granruska **1** *grǫraiskwist* m **2** *grǫkwist* m **3** *grǫraisk* f

granska **1** *syn åv* **2** *nagelfårå*

granskning (fr sv) *granskningg* f

granskog **1** *grǫskuog* m **2** (tät) *grǫmuor* f, ex. se **österut** vid; **3** (snårig) *grǫgrettjrais* n

granstam *grǫstamm* m

granstubbe *grǫstungen* m

gransångare (fr sv) *grǫsaungger* m

grantimmer *grǫtimber* n

grantopp *grǫtull* m. Se äv under **gran**

granved *grǫwið* m

granvirke *grǫwertj* n

Granådalen *Granudaln* m b.f.

grassera *grasir,* t.ex. ’då grasserade trolldomen som värst’ *dǫ grasireð trullduomin sos wesst*

gratinera *gratinira*

gratis adv **1** *fer inte* (äv *fer intnoð*) **2** (fr sv) *gratis,* t.ex. ’strömmen är så gott som gratis i dag’ *strömin ir so guott sos gratis i dag*

gratisexemplar *gratiseksemplar* n

gratisprogram *gratisprugramm* n

gratistjänst *gratistjenst* f

grattis! (fr sv) *grattis!*

gratulant *gratulant* m

gratulation *gratulasiuon* m

gratulera *gratulira,* t.ex. ’de gratulerade mig till priset’ *dier gratulireð mig að prisę*

gratäng *gratengg* (äv *gratingg*) m

grav adj (i sht om accent) *grav*

grav s *grav* f, t.ex. ’somliga har bråttom till graven’ *summer åvå brå’tt um daiti gravę*

gravad *gravað*

gravera *gravir*

graverande *gravirend*

gravid **1** *diger* **2** *krippdiger* **3** *ǫ sytn* **4** *noglund* **5** *fuokun* **6** *min fuok* **7** *i gruo* **8** *pjukun* **9** (äv om djur) *unggdiger*. ’gravid kvinna’ se **barnsängskvinna**; ’hon har blivit gravid’ äv *eð ar läpeð i ludd fer enner.* Se äv **göra** med barn, **vänta** barn

gravkammare *gravkamar* m

gravlax *gravlaks* m

gravrost *gravrost* f

gravsten *gravstie* m, t.ex. ’på gravstenen var det ett kors’ *ǫ gravstienem war eð iet koss*

gravvård *gravwård* m

gravöl *gravöl* n

gredelin *greðelin* (äv *gräðelin*)

gregoriansk *grigoriansk* (äv *gregoriansk*)

grej **1** *gräj* m (i pl f), ex. se **verktygslåda** **2** (liten sak) *pisyl* m **3** (grejer) *pynggel* n. Se äv **moj**, **pryl, sak**

greja **1** *gräja* **2** (dona, syssla) *rota.* ’greja med ngt’ a) *rot auti noger* b) *stök yvyr noger*

grek *griek* m

grekisk *griekisk,* t.ex. ’han kan redan tjugo grekiska ord’ *an kann rieð tiugu griekiskų uord*

grekiska (språket) *griekiska* f, t.ex. ’det där är rena grekiskan’ *eð-dar ir riena griekiską*

Grekland *Griekland*

[1]**gren** **1** (på träd el. buske) *kwist* m, ex. se **ruska** vb **2** (t.ex. släktgren el. inriktning) *grien* f, t.ex. ’hon hade valt humanistisk gren’ *ǫ add welt umanistisk grien*

[2]**gren** (på människa) *tiuoga* f

grenvarv *kwistwarv* n

grep *griep* f

grepe *fåton* n, t.ex. ’grepen är ju handtaget till kitteln’ *fåtoneð ir ju andtaeð að kesslam*

grepp **1** *old* n **2** *grip* n. ’få (ngt) grepp om’ *fǫ noð grip ǫ*

Greta *Grita* f

greve *grieve* m (åld *grivi* el. *grive*), t.ex. ’det var i grevens tid’ *eð war i grievames tið* (åld *i grivåmes* el. *i grivames tið*)

griffeltavla *griffeltavel* f

grill *grill* m, t.ex. ’han hade trevligt sällskap vid grillen’ *an add trivlit sellskap nest grillem*
grilla *grilla*
grillning *grillningg* f
grillpinne *skåjerpann* f
grillplats *grillplass* m
grillspett **1** *grillspiett* n **2** (nydal) *skåjerpann* f
grillvante *grilluott* m
grillväder *grillweðer* n
grimas *grimas* m. Jfr **grin**
grimasera **1** *skap sig* **2** *flettas* **3** *gręsas* **4** *skap sig um ogų* **5** (mer sv) *grimasira*
grimma *graima* f
grimskaft *graimskapt* n
grin **1** (gråt; grimas) *grin* n **2** (i sht gråt) *grain* n
grina *graina.* Jfr **gråta**
grinande (ihållande gråt) *grainans* (äv *grainan*) n
grind *grind* f, t.ex. ’märren stod vid grinden’ *märrę stuoð nest grindn*
grindkrok *grindkruok* m
grindslant *grindpeningg* m
grindstolpe *grindstuop* m
grindvaktare (grindvakt) *grindwakt* m
grinig **1** *grinun* **2** (vresig) *grettun* (äv *grett*) **3** (retlig) *ųonǫðun* **4** (kinkig) *gręsun* **5** (som gråter för det minsta) *flaisun.* ’grinig person’ a) *grettskoll* m b) *gręskupp* m
grinolle (grinig pojke) **1** *grinbukk* m **2** *grindyörg* m
grinunge **1** *grinkripp* m **2** (kinkig) *gręsungg* m. Jfr **grinolle**
gripa **1** *tag i* **2** *rama* **3** (hastigt gripa tag i) *raiv i,* t.ex. ’jag grep (hastigt) tag i kvasten’ *ig riev i laimin.* ’gripa in’ se **ingripa**; ’gripa tag i’ (med fingrarna el. klorna) *klyör i*; ’hastigt gripa efter (ngt)’ *raiv eter (noger),* t.ex. ’han grep hastigt efter käppen’ *an riev eter storem*
gris **1** *grais* m **2** (lokalt) *kuott* m
grisa *graisa*
grisbil *graisbil* m
grisfot *graisfuot* m
grisho *graisuo* m, t.ex. ’det var matrester i grishon’ *eð war lievur niði graisuo’mm*
griskulting **1** *graiskuott* (el. bara *kuott*) m **2** *graisungg* m. Jfr **smågrisar**
grismat **1** *graisjätå* n **2** *graismat* m
grissvans (svinrumpa) **1** *graisrump* f **2** (åld) *swainali* m
gro **1** *gruo* **2** (åld) *springga.* ’få (potatis) att gro’ *brudda*; ’gro igen’ *gruo att*
groblad **1** *gruoblað* n **2** *lätjskrokker* m pl. Se vidare VNB
groda **1** *tuosk* m **2** (stor groda) *kluo’ssa* f **3** (snarast fr sv, i sht om felsägning) *gruoða* f
grodd (på potatis) *pärbrudd* (el. bara *brudd*) m. ’ta av groddar’ (på potatis) a) *brudda* b) *brudd åv*
grodda *brudda*
grodlår **1** *kluo’sslår* n **2** (fr sv) *gruoðlår* n
grodman (nydal) *kluo’sskall* m
grodyngel *pringgel* f
grogg *grogg* m
grogglas *grogglas* n, ex. se **skallra** vb
groggvirke *groggwirtj* n
grop **1** *grav* f **2** (yngre) *gruop* f
gropig (om väg) *deltun*
grosshandlare *grossandler* m
grossist *grossist* m
grotta *grotta* f
grov **1** *gruov,* ex. se **ansiktsdrag** **2** (t.ex. grovlemmad el. ohyfsad) *gruoplin* **3** *diger.* ’grov i munnen’ a) *gruov i munnem* b) *gruoplin (i munnem)*; ’grövre’ *gruover(a),* ’grövst’ *gruovest,* t.ex. ’du ska ta det grövsta’ *du al tågå gruovestað*
grovarbeta *gruovarbiet*
grovarbetare *gruovarbieter* m
grovarbete *gruovarbiet* n
grovdoppa s *gruovdupp* n
grovhuggen **1** *gruoplin* **2** *gruov,* t.ex. ’de hade grovhuggna ansikten’ *dier add gruovų kråy’sse*
grovkornig *gruovkuonnun.* Jfr **grov**
grovlek *gruovliek* m
grovlemmad *gruoplin*
grovmala **1** (gröpa) *griuopa* **2** *gruovmålå*
grovrensa *gruovryökt,* t.ex. ’vi grovrensade svampen i skogen’ *gruovryökteðum soppin auti raisę*
grovsalt *gruovsolt* n. ’bit av grovsalt’ *solttann* f
grovsko *gruovskuo* m
grovsortera *gruovsortir.* ’grovsorterad’ *gruovsortirað*
grubbla **1** *grumbel* **2** (fr sv) *grubbel.* Jfr **grunna**
grumla *grumbel.* ’grumla till’ *grumbel nið*; ’grumla upp’ *grumbel upp*
grumlig **1** *grumblun* **2** (t.ex. blick) *drumblun* **3** (t.ex. missfärgat vatten) *gliuor* (äv *gluor*)
grums (i ögonen) **1** *gumser* m pl **2** (skämts) *womuser* m pl
grund adj (ej djup) *grunn* (äv *grund*)
[1]**grund** s (t.ex. i hus) *grund* m. Se äv **på** grund av
[2]**grund** s (i vattendrag) **1** *grunn* (äv *grund*) n **2** (i sht stengrund) *ar* m. ’gå på grund’ *go ǫ grunn*; ’köra på grund’ *åk ǫ grunn*
grunda (äta första rätten) *buottn firi*
grundare (fr sv) *grunder* m
grundkurs *grundkuss* m
grundplåt *grundplåt* m
grundprincip *grundprinsip* m

grundskola *grundskaul* m
grundsten **1** *grundstie* m **2** (under knut) *knautstie* m
grundvatten *grunnwattn* n
grunna **1** *fundir* **2** (fr sv) *grunna.* Jfr **grubbla**
grupp **1** *grupp* m, t.ex. 'hon var ledare för en grupp' *ǫ war lieðer fer ienum gruppe* **2** *uop* m
grus *grus* n, ex. se **blåsa** bort, **frysa** fast
grusa *grusa* (äv *gruså*)
grusbacke *grusbokk* m
grusbank **1** (i el. vid vattendrag) *ar* m **2** (i el. vid älv) *övar* m
grusbil *grusbil* m
grusgrop **1** *grusgrav* f **2** *grusgruop* f
grusgång *grusgaungg* m
grushög *grusstakk* m
gruskorn *gruskuonn* n
grusning *grusningg* f
grustag **1** *grustag* n **2** *grusgruv* f
grusväg *grusweg* m
grusås *grusǫs* m
gruva *gruva* f, t.ex. 'han ville inte arbeta i gruvan' *an willd it arbiet i gruvun*
gruva sig *gruv sig.* Jfr **gruvsam**
gruvarbetare *gruvarbieter* m
gruvarbete *gruvarbiet* n
gruvdrift *gruvdrift* f
gruvhål *gruvuol* n
gruvlig (svenskpåverkat) *gruvlin*
gruvsam (som man gruvar sig för) **1** *gruvlin* **2** *gruvsam.* 'gruvsamt' äv a) *gruvend sig,* t.ex. 'det var gruvsamt' *eð war gruvend sig* b) *gruvendes,* t.ex. 'det är gruvsamt att (ge sig) ut och klättra' (jag gruvar mig för att ge mig ut och klättra) *eð ir gruvendes aut og kleðras*
gry vb *gry*
grym *grymm*
grymhet *grymmiet* f
grymta *grymta*
gryn *gryn* f (yngre: n)
gryna sig *grysslas*
grynig **1** *grynun* **2** *grysslun.* 'bli grynig' *grysslas*
gryning **1** *dagningg* f **2** *dågåmuot* n (OÖD) **3** (ljusning) *liuosningg* f
gryt **1** *låja* f **2** (fr sv) *gryt* n
gryta **1** (kittel) *ketil* m **2** *gryta* f
grytlapp **1** *kesslklaut* m **2** (pannlapp) *pannlapp* m
grå *grå* (äldre grundf *grår*)
gråaktig **1** *gråaktun* **2** (gråskymlig) *gråilað*
Gråben *Gråbien* m (äv n)
gråberg *gråbjärr* n
gråbo *åkerbu* n. Se vidare VNB
gråbroms *gråbryms* m
gråbrun *gråbrun*
gråhund *gråråkk* m
gråhårig *gråårun*
gråkall **1** *gråkold* **2** *kulin.* 'gråkallt väder' *gråtjyöld* f
gråklädd *gråklä'dd*
gråkulen *gråkusulin*
gråmulen *gråmuolin*
gråsiska **1** *spaðerknikt* m **2** (fr sv) *gråsisk* f
gråsparv **1** *tektingg* m **2** *gråtiuov* m **3** *gråfugel* m. Se vidare FNB
gråspett **1** *gråakkspit* m **2** *gråspit* m. 'gråspetthane' *gråspitkall* m
gråstarr (sjukdomen) *gråstarr* m
gråsten *gråstie* m
gråstensmur *gråstiemuor* m
gråsvart *gråswart*
gråt **1** *gråt* m **2** *grin* (ofta *grain*) n. 'brista i gråt' *far graina* **3** (i sht när lek förbyts i gråt hos barn) *gråliek* m
gråta **1** *graina,* t.ex. 'flickan hade inte gråtit' *kullą add it grinið noð* **2** (ovanl) *gråta* **3** *brugg að måysum.* 'gråta blod' *gråt bluoðę*; 'gråta högljutt' a) *rema* b) *wäla* c) *skwäla,* t.ex. 'sluta gråta nu!' *slut skwäl nų!*
gråtfärdig *kropp um ogų.* 'se gråtfärdig ut' a) *lipa* b) (skjuta fram underläppen före gråt) *krepp leppin* (äldre: *leppem*); 'vara gråtfärdig' *wåråi rolsuę.* Jfr **förvrida**
gråton (fr sv) *gråtuon* f
gråtrut (förslag) *gråtraut* m
gråvide *åvseld* f. Se vidare VNB
gråväder **1** *gråweðer* n, t.ex. 'det är gråväder i dag' *eð ir gråweðreð i dag* **2** (mulet, små-regnigt) *saurweðer* n **3** *swemmsweðer* n
gråärter **1** *gråerter* f pl **2** (lokalt) *rettwaikserter* f pl
grädda vb **1** *gredda,* ex. se **glöd**; **2** (pannkakor äv) *stietja*
grädde *fläter* f pl, t.ex. 'grädden är sur' *flätär irå saurer.* 'halvkärnad, kornig grädde' *grysslaðfläter* f pl; 'sur grädde' *saurfläter* f pl; 'tunn grädde' *kaffimjok* f
gräddfil (bland flera förslag) *flätfil* n
gräddig *flätun*
gräddkanna *flätmǫtt* n
gräddskål *flätskål* f
gräddsnipa **1** *flätsnikk* f **2** (mer sv) *greddsnikk* f
gräddsnäcka se **gräddsnipa**
gräddsås *flätså'ss* m
gräddtårta **1** *flättårt* f **2** (mer sv) *greddtårt* f
gräl **1** *iembel* n **2** *gräl* n

gräla **1** *iembel* **2** *gräla,* t.ex. ’det har grälats om gränsen i många år’ *eð ar grældas um grensn i mikklų år* **3** *dividira* **4** *mjägel* **5** *tjäptas* **6** (ovanl) *diela.* ’gräla på’ (läxa upp) *banna*; ’gräla häftigt på’ *bann upp*
grälaktig se **grälsjuk**
gräll (färg) *blesun*
grällmakare *iemblus* m
grälsjuk **1** *iemblun* **2** *grälun* **3** (mer sv) *grälsiuok.* ’grälsjuk person’ *iemblus* m
gräma *grema.* ’gräma sig’ *grem sig*
gräns *grens* m, ex. se **gräla**. ’gränsen mot Särna’ *skrollgrensn* m b.f.; ’på gränsen (till)’ *ǫ grensem (að)*
gränsa *grensa.* ’gränsa mot’ *grens inað*
gränsbevakning *grensbiwakningg* f
gränskontroll *grenskontroll* m
gränsland *grensland* n
gränsröse *grensręs* f (yngre: n)
gränstrakt *grenstrakt* f
gräs **1** *gras* n, ex. se **dagg**, **växa** **2** (se VNB) *taðu* (äldre grundf *tåðå*) f **3** (kort o./el. glest) *skrabb* n. ’mkt gräs’ *grasut*; ’med mkt gräs’ (gräsrik) *grasun*
gräsand **1** *blåsknaip* m **2** (snarast fr sv) *grasand* f. Se äv **and**
gräsbeväxt (överväxt med gräs) *grasgruo’n* (Lev.)
gräsfläck *grasflekk* m
gräsfrö *grasfrie* n
gräshoppa **1** se **vårtbitare**; **2** (äv pyroteknisk, fr sv) *grasupp* f
gräsklippare *grasklipper* m
gräslig *gräslin* (äv, stundom starkare *gräselin*)
gräsligt adv (väldigt) *gräsli,* t.ex. ’han var så gräsligt viktig (högfärdig)’ *an war so gräsli wiktun.* ’gräsligt mycket (av ngt)’ *gräsli min*
gräslök *graslok* m
gräslöksblomma *graslokbljomm* (äv *grasloksbljomm*) m (yngre: f)
gräsmatta *grasmatt* f
gräsrot *grasruot* f
gräsströ **1** *grasströ* n **2** (med vippa, i sht av tåtelgräs) *tǫsl* m
grässvål se **grästorv**
grästorv **1** *grassward* (el. bara *sward*) m **2** *grasturv* (el. bara *turv*) m
grästorva **1** *graskuok* f **2** (lokalt) *grasturva* f
grästrimmare *grasryðer* m
grästuva **1** *grastauv* f **2** (av tuvtåtel) *stjärgrastauv* f **3** (hög, t.ex. av småstarr) *yölltauv* (äv *yörrtauv*) f
gräsväxt *graswekst* f (äv m)
gräsänka *grasaintj* f
gräsänkling *grasainklingg* m
grätten (kräsen) **1** *matgrann* **2** *kwemtun* **3** *flettun* **4** *krä’n* **5** *tjinkun* **6** (lokalt) *tertn.* Se äv **kinkig**
gräva **1** *gråvå,* t.ex. ’jag har grävt ett dike i dag’ *ig ar grevið iet daitj i dag* **2** (böka) *boka* **3** (leta med händerna) *nåvå,* t.ex. ’han gräver (med händerna) efter ngt i lådan’ *an nävär eter noger niði låðun*; ’gräva av’ *grav åv*; ’gräva bort’ *grav undǫ*; ’gräva dike’ *daitja*; ’gräva färdigt’ (avsluta grävarbete) *grav frǫ sig*; ’gräva fram’ *grav fram*; ’gräva igen’ (t.ex. dike) *grav att*; ’gräva ned (ngt i ngt) *grav niði*; ’gräva ned (sig)’ *grav nið (sig)*; ’gräva sönder’ *grav sund*; ’gräva upp’ *grav upp*; ’gräva ur’ *grav yr*; ’gräva över’ *grav attrum*
grävling **1** *gravswain* n, ex. se **motorväg** **2** (fr sv) *grevlingg* m
grävmaskin *gravmasin* (äv *gravumasin*) m
grävning **1** *gravningg* f **2** (grävande) *gråvån* n
grön *gryön,* t.ex. ’snart får björken gröna blad’ *snąrt fǫr byörtję gryönų blað.* ’bli grön(t)’ a) *werd gryön,* t.ex. ’björkarna börjar bli gröna’ *byörkär byr ǫ werd gryöner* b) *gryöna,* t.ex. ’det har blivit grönt fort här’ *eð ar gryönað strai’tt jär*
grönaktig *gryönaktun*
grönbena *liru* (äldre grundf sannolikt *lirå*) f
grönfink **1** *gryöningg* m **2** (fr sv, vanl) *gryönfink* m
grönfoder *gryönfuoðer* n
gröngräs *gryöngras* n
gröngöling **1** *gryönakkspit* m **2** (fr sv) *gryöndjyölingg* m. Se vidare FNB
Grönklitt *Gryönklitt*
grönkål *gryönkǫl* m
Grönland *Gryönland*
grönmassa *gryönmass* f
grönmålad *gryönmǫlað*
grönsak *gryönsak* f, ex. se **fast** subj
grönsaksland *gryönsaksland* n
grönsakssoppa *gryönsakssupp* f
grönsiska **1** (äv gulsparv) *grǫtjyölu* (äldre grundf *-tjyölå*) f **2** (fr sv) *gryönsisk* f
grönska s *gryönska* f
grönska vb **1** *gryöna* **2** *gryönska*
gröpa ur (t.ex. rova) *sev yr*
gröpe **1** *gröpe* n **2** (till grisar) *graismyöl* n **3** (till kor) *tjyrmyöl* n
gröpkvarn *gröpkwenn* f
gröt *gröt* m, t.ex. ’gröt är gott’ *grötn ir guoð.* ’alltför tjock gröt’ *tuppdieg* m; ’förtjust i gröt’ *grötisk*; ’gröt (gärna risgrynsgröt) som gavs åt barnsängskvinna’ *gumsgröt* m; ’gröt som gavs åt hönsen’ *tuppdieg* m; ’kall (kallnad) gröt’ *koldgröt* m
gröta till sig *gröt til sig*
grötfat *grötfat* n

grötfrukost *grötfrukuost* m
grötklick **1** *grötkopp* m **2** *grötkliem* f
grötkräkla *grötmoll* (el. bara *molla*) f
Grövelsjön *Gryvelsju'nn* m b.f.
grövre, grövst se **grov**
gubbe **1** (gammal man) *gamtkall* m, ex. se **varsel** **2** *gubbe* m, ex. se **knalla** iväg **3** (nedsätt) *gamttjyll* f **4** (d:o) *gubbknaul* m. 'Gubben i månen' *Tunggelgubbin* m b.f.
gubbjäkel **1** *gubbliuot* m **2** *gubbnekk* m **3** *kallnekk* m
gubbsjuk *gamtpitrisklin*
gubbsjuka **1** *gamtpitri* m **2** *gubbsiuok* f
gubbtjyv se **gubbjäkel**
gubevars *gubiwass*
guckusko *gukkuskuo* m
Gud **1** *Guð* m **2** (Gud Fader) *Guðfaðer* m. 'Gud nåde' a) *Guð nǫðe* b) *gunǫðer*; 'Guds fred' (ss hälsning) a) *gusin* b) *Guðs frið*; 'Guds ord' *Guðs uord*; 'Guds rike' *Guðs ritje*; 'om Gud vill' (och vädret tillåter el.dyl.; dvs om det vill sig väl) *um Guð will og* a) *fliuotę bjär* b) *flotin bjär* c) *silårieð old.* Se äv under **herre**
gud *guð* m
gudbevars se **gubevars**
gudfar *gufar* m
gudfruktig **1** *guðfruktun* (mer sv *guðfruktin*) **2** *guðelin*
gudinna *guðinna* f
gudmor **1** *sturgumm* f **2** *gumma* f. 'gudmors man' *gummkall* m
gudomlig *guduomlin*
gudskelov *gusstjilov* (äv *gusstjilåv, gusstjiluv*)
gudslån *gusslon* n
gudsman *guðsmann* m
gudsord *guðsuord* n
gudstjänst **1** *messa* f, ex. se **missa, Porfyrgården** **2** (inom frikyrka) *samblingg* f **3** (fr sv) *guðstjenst* f. 'hålla (förrätta) gudstjänst' *messa*
gudstjänstbesökare *messkall* m
gudstro *guðstruo* f
guida **1** *gaiða* **2** (lotsa) *luo'ssa.* 'guidad tur' a) *gaiðtur* m b) *gaiðað tur*
guide *gaið* m. Se äv **vägvisare**
guidning *gaiðningg* f
gul *guol.* 'gula fläcken' (i ögat) *guolflettjin* m b.f.
gula *guola* n (yngre: f)
gulaktig *guolaktun*
guld *gull* (fr sv *guld*) n
guldboett *gullbuett* m
guldbrun *guldbrun* (mer älvd vore *gullbrun*)
guldgruva (i sht symboliskt) *guldgruv* (mer älvd vore *gullgruv*) f
gulgrå *guolgrå* (äldre grundf *guolgrår*)
guldgul *gullguol*
guldkedja *gulltjäj* (äv *gulltjaj,* mer sv *guldtjaj*) f
guldklimp *gullklimp* m
guldklocka *guldklukk* (mer älvd vore *gullklukk*) f
guldmedalj *guldpeningg* (mer älvd vore *gullpeningg*) m
guldpeng *guldpeningg* (mer älvd vore *gullpeningg*) m
guldring *gullringg* m
guldstjärna *guldstienn* (mer älvd vore *gullstienn*) f
guldtand *guldtann* (mer älvd vore *gulltann*) f
guldvaskning *guldwaskningg* (mer älvd vore *gullwaskningg*) f
guling *guolingg* m
gulklöver *guolklöver* m
gullebrand (ringfingret i barnramsa) *pillermaru* (äldre grundf *-mårå*) f
gullegris *guldklimp* m
gullgosse *guldklimp* m
gullig **1** (lokalt) *gutun* **2** (liten o. gullig) *biknytelin* **3** (liten o. söt) *nennelin* **4** (fr sv) *gullun*
gullviva (fr sv) *gullwiv* f
gulna **1** *guol'n* **2** (om växter, vissna) *blikken* **3** (vara el. synas gul) *guolå*
gulröd *guolroð.* Jfr **brandgul**
gulsot *guolsuo'tt* f
gulsparv **1** (äv grönsiska) *grǫtjyölu* (äldre grundf *-tjyölå*) f **2** (fr sv) *guolsparv* m. Se vidare FNB
gulvial **1** *mausertgras* n **2** *wial* m
gulvit *guolwait*
gulärla *gryöntranessl* (lokalt *gryöntakessl*) f. Se vidare FNB
gumma **1** *gamtkelingg* f, t.ex. 'gumman var glasklar i huvudet' *gamtkelindję war glasklår i skollam,* se äv **krut**; **2** (snarast fr sv) *gumma* f
gummi **1** *gummi* n **2** *karuttj* n
gummiband **1** *gummiband* n **2** *karuttjband* n **3** (klippt av cykel- el. bilslang) *tuppringg* m. Se äv **resårband**
gummihjul *gummijuol* n
gummipackning *gummipakkningg* f
gummipropp *gummipropp* m
gummiring *gummiringg* m
gummisko *gummiskuo* m
gummisnodd *gummisnǫo'dd* m. Jfr **gummiband**
gummistövel *gummistyvel* n
gump *gump* m
gumse *gumse* m
gunga s **1** *rukka* f, t.ex. 'gungan hängde i ett band i taket' *rukką ainggd i iet* (åld *ien*) *band upi tatjį* **2** *gungga* f
gunga vb **1** *rukka* **2** *gungga* **3** (få att gunga, vagga) *tjugga.* 'gunga iväg' a) *tjugg åv* b) *gungg iweg*

gungbräda *gunggbräð* n
gunghäst *gunggest* m
gungig **1** (fr sv) *gunggun* **2** (rankig) *rukkun.* Jfr **guppig**
gungstol **1** *gunggstuol* m, t.ex. 'hon satt i gungstolen' *ǫ sât i gunggstuolem* **2** (ovanl) *rukkstuol* m, t.ex. 'inne har de gungstolar och soffor' *inn åvå dier rukkstuolą og soffur*
gupp **1** (i väg; mindre skidgupp) *delta* f **2** (större i väg; hoppgupp) *kneppa* f **3** (hoppgupp) *skaiðupp* f
guppa **1** *guppa* **2** (t.ex. vid körning på ojämn väg) *delta* **3** (d:o) *sjättja* **4** (t.ex. om flöte) *gukka* **5** (om flöte) *wikka*
guppig (t.ex. väg) **1** *deltun* **2** *kneppun*
gurgla *gurgel.* 'gurgla sig' *gurgel sig*
gurka *gurka* f, ex. se **växthus**
gyckel (trol. fr sv) *djykkel* n. Jfr **spektakel**
gylf **1** *djylf* m **2** (enklare modell) *pipiuol* n **3** (skämts) *stollsdörer* f pl, t.ex. 'du har glömt stänga gylfen' *du ar glemmt åv drag upp stollsdörär*
gylta se **sugga**
gym (träningslokal) *djymm* n, t.ex. 'jag ska på gymmet' *ig al daitǫ djymmeð*
gymnasium *djymnasium* n
gymnast *djymnast* m
gymnastik *djymnastik* m, ex. se **ordinera**
gymnastiklärare *djymnastiklärer* m
gymnastiksal *djymnastiksal* m
gymnastiksko *djymnastikskuo* m
gympa vb *djympa*
gynna *djynna*
gynnsam (fr sv) *djynnsam*
Gyrisvalsen *Djyryswalsn* m b.f.
gyttja **1** *djyra* f **2** (dy) *döe* m. Se äv **lervälling**
gyttjig *djyrun*
gå **1** *go* **2** (ge sig av, ta vägen) *fårå* **3** (om tid, förflyta) a) *fårå* b) *far fram* c) *go febi* d) (lida) *skraið åv,* t.ex. 'tiden går' *tiðę skraið åv* **4** (ske) *fårå,* t.ex. 'det gick på samma sätt två gånger till' *eð fuor laikt tųo gaungg til* **5** (ske, utveckla sig) *bjärå,* t.ex. 'det gick som det gick' *dait eð bar so bar eð* **6** (råka ske, hända) *itt ǫ* **7** (promenera) *spasir* **8** (gå omkring; gå dåligt; vard.) *skekklas* **9** (gå omkring, vanka) *struką* **10** (med långa kliv) *tiuoga* **11** (vaggande) *rugga* **12** (maska på strumpa) a) *fårå* b) *läp åv* **13** (gå (för), vilja sig (för)) *wil til (að)* **14** (t.ex. säkring) *fårå* **15** (vara möjligt) a) *go and* b) *go til* c) *go för sig,* t.ex. 'det går, om sämjan är god' *um semą ir guoð, gor eð för sig* **16** (lyckas) *go til* **17** (utesluts ofta framför adv), t.ex. 'jag får väl lov att gå ut' *ig lär fel fǫ luv aut.* 'gå an' a) *go til* b) *go för sig*; 'gå av' a) (äv om skift) *go åv* b) (gå sönder) *far åv* c) (brista) *brussn åv* (el. bara *brussn*) d) (d:o med ett brak) *bråkå åv* e) (d:o med en smäll) *smell åv* f) (brista itu) *brussn itau* g) (slitas av) *slittn åv* (el. bara *slittn*); 'gå bort' a) (dö) *fårå* b) (d:o) *far frǫ uoss* c) (d:o) *drag åv* d) (d:o) *fy stamnę* e) (d:o) *iemtas iweg* f) (d:o) *kum iemat* g) (d:o) *far attrum knautn* h) (minskas med) *go åv*; 'gå bort från' *go undǫ,* t.ex. 'gå bort från henne!' (låt henne vara) *gokk undǫ enner!*; 'gå bort sig' *go brott*; 'gå bra' (vara möjligt) *go til,* t.ex. 'ja så går det ju bra att säga på älvdalska' *ja so gor eð fel til saj ǫ dalska*; 'gå efter' (hämta) *go etter,* t.ex. 'gå efter posten' *go etter puostem*; 'gå emellan' *go millǫ*; 'gå emot' a) *go mųota* b) *djärå mųota,* t.ex. 'hon gjorde honom emot' *ǫ djärd onum mųota*; 'gå fram' *go fram*; 'gå fram (bort) till (ngn)' *go dait að (nogum)*; 'gå framåt' (t.ex. projekt) *go framter*; 'gå för sig' a) *go för sig* b) *go til*; 'gå förbi' a) *go febi* b) (förlida) *fårå darfram*, t.ex. 'mitt liv har gått förbi' *mett laiv ar ferið darfram*; 'gå hädan' (dö) *fårå dait snoggt ir*; 'gå i (få rum) *go i*; 'gå ifrån' *go frǫ*, ex. se **skrivbord**; 'gå igen' (spöka) *go uppdågå*; 'gå igenom' a) *go gainum* b) (studera) *sjǫ yvyr*; 'gå ihop' a) *go ijuop* b) (göra gemensam sak) *go i lag*; 'gå ihop sig' a) (vara möjlig) *birim sig* b) (stämma) *go ijuop*; 'gå in' a) *go in* b) (ge sig in) *far in*; 'gå in!' *gokk innat!*; 'gå in för' *go in fer*; 'gå isär' *gręsas*; 'gå itu' (dela sig) *far itau*; 'gå långsamt'a) *fnalla* b) *knalla* c) *skraið ǫ*; 'gå med' *go min*; 'gå med på' *go min ǫ*; 'gå ned' a) (äv landa) *go nið* b) (i vikt) *littn* c) (få rum) *go niði*; 'gå ned sig' *go nið sig*; 'gå och lägga sig' a) *go og legg sig* b) *duon et saingger sig* c) (knyta sig) *knåyt sig* d) (skämts) *fårå daiti legų* e) (d:o) *drag åv upi legų* f) (d:o) *liet att legų* g) (d:o) *fårå daiti låvån* h) (d:o) *stypplas åv upi låvån*; 'gå om' *go um*; 'gå om (missa) varandra' *umfårås*; 'gå omkring' a) *go umringg* b) (mer obestämt; vard.) *skekklas*; 'gå på' a) (få rum) *go ǫ* b) (fortsätta) *drag ǫ* c) (ihärdigt hålla på) *djäv ǫ,* ex. se **öronskydd** d) (låta lura sig) (fr sv) *go ǫ*; 'gå på tok' se **tok**; 'gå runt' *go runt*; 'gå samman' (samverka) *go ijuop (sig)*; 'gå till' (äv växa bra) *go til,* t.ex. 'här uppe gick inte rågen till' *jär uppter djikk it ru'n til noð*; 'gå till fots' a) *go et fuots* b) *go fer and* c) *go min fuotum*; 'gå tillbaka' *go att*; 'gå undan' *go undǫ*; 'gå undan från' *go undǫ*; 'gå upp' a) (äv ur sängen) *go upp* b) (d:o) *far upp* c) (ur sängen, masa sig upp) *drag upp sig* (äv *drågå sig upp*) d) (bli isfri) *stjyla*; 'isen går upp (i älven)' *stamneð gor (i övin)*; 'gå upp mot' *go upp mųota*; 'gå uppför' (vara uppförsbacke) a) *laut mųota*

b) (d:o, långsamt) *sigå mụota*; ’gå ur’ *go yr,* t.ex. ’hon har gått ur styrelsen’ *ǫ ar gaið yr styrelsn*; ’gå ut’ a) *go aut* b) (bege sig ut) *far aut,* t.ex. ’han gick ut i vedboden efter ved’ *an fuor auti wiðåbuðę eter wiðim*; ’gå ut skolan’ se **skola**; ’(inte) möjligt att gå ut’ *(int) goend aut*; ’gå ut med hunden’ se **rasta**; ’gå ut på’ (fr sv) *go aut ǫ*; ’gå ut över’ *go aut yvyr*; ’gå utför’ a) *go autfer* b) *go autåv*; ’gå vilse’ se **vilse**; ’gå åt’ *go að,* t.ex. ’det gick åt mkt mjöl’ *eð djikk að mitjið myöl*; ’gå åstad’ *go umstað*; ’gå över’ (t.ex. om sjukdom) a) *go um sig* (äv *go um*), t.ex. ’det har inte gått över riktigt än’ *eð ar it gaið um sig riktut enn* b) *go yvyr* c) *draungen yr*; ’gå över tiden’ (i sht om ko) *go yvyr*; ’hur går det för dig?’ a) *ur gor eð að dig?* b) *ur gor eð fer dig?*; ’inte lyckas (kunna) gå’ (inte kunna flytta fötterna) *int fǫ fuot um fuot*; ’vara ute och gå’ se **promenera**; ’vi får se hur det går’ a) *fomm sjǫ wert eð bjär* b) *fomm sjǫ wert eð far*

gående s *goan* n

gång **1** *gaungg* m **2** (vända) *wenda* f **3** (ovanl) *ferd* f, t.ex. ’tredje gången’ (tredje resan) *trið ferdę.* ’alla gånger’ adv *oll gaungga*, t.ex. ’det är inte så lätt alla gånger’ *eð ir it so litt oll gaungga*; ’allt på en gång’ *ollt iseð*; ’den här gången’ adv a) *isan gaundjin,* b) *isan-jär gaundjin*; ’dra i gång’ *drag i gaungg*; ’en annan gång’ a) *iessn eller* b) *ien eller gaungg* c) *nossn eller* d) *kringger*; ’en eller annan gång’ *non gaungg eld anan*; ’en gång’ *iessn*; ’en gång för länge sedan’ *iessn launggu*; ’en gång i veckan’ *iessn i wikun*; ’en gång till’ a) *iessn til* b) *iessn* c) *ienn gaungg til*; ’flera gånger’ adv a) *flier gaungga,* ex. se **läsa** om, b) *fliergaungg*; ’fyra gånger’ adv a) *fiuor gaungga* b) *fiuorgaungg*; ’få i gång’ *fǫ i gaungg*; ’för den här gången’ *fer isan-jär gaundjin*; ’för första gången’ a) *fuost gaundjin* b) *fer fuost gaundjin*; ’förra gången’ a) *förgaundjin* b) *nylest*; ’gång på gång’ (fr sv) *gaungg på gaungg*; ’hålla i gång’ *old i gaungg*; ’i gång’ *i gaungg* (kan äv stavas *igaungg*); ’med en gång’ *min ienn gaungg*; ’mer än en gång’ *mįer eld iessn*; ’någon annan gång’ *nossn eller*; ’någon gång’ adv a) *nossn,* t.ex. ’skynda dig så vi kommer i väg ngn gång’ *kringg dig so kumum iweg nossn* b) *non gaungg*; ’någon gång längre fram’ *nossn framyvyr*; ’någon mer gång’ *kringger*, t.ex. ’jag ska inte göra så ngn mer gång’ (jag ska aldrig göra så mer) *ig al int djärå so kringger*; ’några gånger’ adv *nog gaungga*; ’nästa gång’ a) *nesta gaungg* b) *kringger,* t.ex. ’ha det så bra till nästa gång’ (ung.) *stå ǫ dig tast kringger* c) (härnäst) *järnest*; ’på en gång’ a) (på samma gång) *mindyösummu* b) (meddetsamma) *rađweg* [55]; ’på gång’ *ǫ gaungg*; ’på samma gång’ a) *upǫ* (el. *ǫ*) *summu gaungg* b) *summu gaungg* c) *mindyösummu*; ’solens gång’ *suolgaungg* m; ’somliga gånger’ (ibland) a) *summ gaungga* b) *summgaungg*; ’sätta i gång’ a) *set i gaungg,* t.ex. ’han satte i gång med det’ *an sett i gaungg min dyö* b) (intr) *drag til* c) (trans) *ev i gaungg*; ’till nästa gång’ äv *tast järnest*; ’tre gånger’ adv a) *triǫ gaungga* b) *triǫgaungg*; ’två gånger’ adv a) *tǫ gaungga* b) *tǫgaungg*; ’var(je) gång’ *wessn*; ’varje gång (som)’ *wessn,* ex. se **varje**

gångbar (trol. fr sv) *gaunggbar*

gångbro *gaunggbru* f

gångjärn **1** *lener* f pl **2** (vanl) *gaunggienn* n

gångstig *gaunggstaig* m

gångväg *gaunggweg* m

går ’i går’ *i går*; ’i går kväll’ a) *i kwells* b) (ovanl) *i går kwells*; ’i går morse’ *i går morgus*; ’i går natt’ *i går um nǫt*

gård *gard* m, ex. se **köksa**. ’från gård till gård’ *gardmillǫ*; ’gå (ränna) i gårdarna’ *wårå aut min gardtjåkan,* jfr **ränna**; ’person som går (ränner) i gårdarna’ a) *gardtjåk* m b) *gardwaingg* m; ’(ute) på gården’ *autǫ gardem*

gårdfarihandel ’bedriva gårdfarihandel’ *fårå min andel*

gårdfarihandlare **1** *gardfari* m **2** *gråe* m **3** (mer sv) *gardfariandler* m

gårdsfolk *gardsfuok* n

gårdsnamn *gardsnammen* n

gårdsplan **1** *gardplass* m **2** (ofta bara) *gard* m

gårdsskräppa **1** *dyndjkall* m **2** *friekall* m. Se vidare VNB

gårdstomt *gardplass* m

gås *gǫs* f, ex. se **kikare**. Jfr **gäss**

gåsfjäder *gǫsfjäđer* f

gåshud *tuppstjinn* n, t.ex. ’hon sjöng och spelade så jättefint så jag fick gåshud’ *ǫ kwað og spiläð so liuotfint so ig fikk tuppstjinneð*

gåslever *gǫslyr* f

gåsmarsch ’rad av människor i gåsmarsch’ *rumprað* f

gåstav (nydal) *styppelstor* m

Gåsvarv *Gǫswarv*

Gåsvarvsbor **1** *Gǫswarvskaller* m pl **2** (skämts) *swarvaðknapper* m pl

gåta *gåta* f

gåva *gåva* f. Se äv **skänk**

gåvobrev *gåvubriev* n

[55] Särskrivs även.

gädda *gedda* f, ex. se **snara** vb. ’liten gädda’ a) *pilågedd* f b) *geddslitu* (äldre grundf *-slitå*) f c) (minsta som man kan få på drag) *knaivstjieðsgedd* f d) (6 à 7 hg) *ljåskuogedd* f

gäddsax *geddsaks* f

gäddsnipa *pilågedd* f

gälar *gener* f pl

gäll *djäll*

[1]**gälla** **1** (vara giltig; vara viktig) *djälla,* t.ex. ’det gällde att tjäna pengar’ *eð djälld tiuon peninggą* **2** (krävas) *waunka,* ex. se **minsann**. ’vad gäller (det)’ *ärend (dyö) til*

[2]**gälla** (kastrera) *gelda*

gällen *rwinnað*

gällivarehäng *sikk i bruokrovin*

gäng **1** *liga* f **2** (fr sv) *djaingg* n **3** (grupp; nedsätt) *duon* n

gänga s *djaingga* f. ’ur gängorna’ *lågålos*

gänga vb *djaingga*

gänglig **1** *skekklun* **2** (om växt el. person) *spjaungglun* **2** (skranglig) *skraungglun.* ’gänglig (lång o. smal) person’ a) *sketjil* m b) *spjaunggel* m

gärde *gerde* n, t.ex. ’de branta backarna är snöfria, men gärdena är fortfarande vita’ *tweråbokkär irå berir, men gerdę irå waiter enn*

gärdselstång **1** *ruogardsruoð* (el. bara *ruoð*) n **2** *gasruoð* n **3** (till *krykkelgard*, se **stängsel**) *grasstaungg* f

gärdselvirke *ruogardswertj* (mer sv *ruogardswirtj*) n

gärdsgård **1** *ruogard* m **2** *garder* m pl, t.ex. ’ovanför (strax norr om) bygärdsgården’ *uvǫ gardą* **3** (som sträcker sig ut i vatten) *fuoragi* m. ’sätta upp (bygga) gärdsgård’ *staindja*

gärdsgårdsstör **1** *gasstor* m **2** *ruogardsstor* m

gärdsgårdssyn **1** *gassyn* f, t.ex. ’vi ska göra gärdsgårdssyn (inspektera gärdsgårdarna) innan vi flyttar till fäboden’ *ulum go gassyn innǫ bufyörum* **2** *ruogardssyn* f

gärdsmyg (förslag) *raisknatt* m

gärna *djienna.* ’lika gärna’ a) *so djienna,* t.ex. ’då tar jag lika gärna bussen’ *dǫ tar ig so djienn bussn* b) *laik djienna.* ’mer än gärna’ *mjer eld djienna* (äv *mjeld djienna*)

gärning **1** *djärningg* f **2** *gerd* f

gäsp (fr sv) *jäsp* m

gäspa **1** *gåpå* **2** *gåpå eter swemnem*

gäss (skum på vågor) **1** *gęser* f pl **2** *rakktenner* f pl

gäst **1** *djäst* m **2** (oavsett kön) *bykall* m. ’gäster’ äv *byfuok* n

gästa *djästa*

gästartist *djästartist* m

gästbok *djästbuok* f

gästfri *djästfri*

gästfrihet *djästfriiet* f. Se äv **gästvänlighet**

gästgivare *djästdjävär* (fr sv *djästdjiver*) m

gästgiveri (fr sv) *djästdjiveri* n

gästning *djästningg* f

Gästrikland *Djästrikland* (mer sv *Jästrikland*)

gästspel *djästspil* n

gästsäng *byfuokssaingg* f

gästvänlig *djästwenlin*

gästvänlighet *djästwenligiet* f

Gävle *Djävel.* Se vidare ONB

göda *djyöða,* t.ex. ’rönnen göder, björken föder’ *raungną djyöðer, byörtję fyöðer* (del av gammal vers)

gödkalv *djyöðkåv* m

gödning *djyöðningg* f

gödsel **1** *dyndja* f **2** *drit* n

gödselhög **1** *dyndjstakk* m **2** *dritstakk* m

gödsellucka (gödselglugg) *dyndjglugg* (ofta bara *glugg*) m

gödselränna **1** *mukuweg* m **2** *dyndjrenn* f

gödselspridare **1** *dyndjspriðer* m **2** *dyndjkwenn* f **3** *dritkwenn* f

gödselstack **1** *dyndjstakk* m **2** *dritstakk* m

gödselstad *dyndjstað* m

gödsla **1** *dyndja* **2** *dritå* **3** *djyöða* **4** (breda ut gödsel på gräsvall, åld) *teða*

gök **1** (vanl) *gukku* m, t.ex. ’göken gal’ *gukku yöper* **2** *gukkufugel* m

gökblomster *gukkusäð* f

gökotta **1** (snarast konstr) *gukkumess* f **2** (fr sv) *jökott* f

göktyta **1** *säðsok* m, ex. se **enveten**; **2** *säðstjet* m. Se vidare FNB

gökur *gukkuklukk* f

gökärt **1** (äv kråkvicker) *mauserter* f pl **2** (d:o) *mausertgras* n

göl **1** *luok* m **2** *puott* m **3** (öppet vatten på myr) *littienn* m. ’göl på myr’ *måyrpuott* m

gömma *gema.* ’gömma sig’ *gem sig,* ex. se **höskulle**; ’gömma undan’ a) *gem att* b) *gem undǫ*

gömsle *gemstell* n

gömställe *gemstell* n

göpen *gäpen* f

göra s (syssla) *djärå* n

göra vb **1** *djärå,* ex. se **van** m.fl. **2** (bära sig åt) *fårå,* t.ex. ’jag visste inte hur jag skulle göra’ *ig wiss it ur ig ulld fårå* **3** (åstadkomma långsamt) *fnall til.* ’göra av’ (placera) a) *eva,* t.ex. ’jag vet inte var jag ska göra av det’ *ig wet it wert ig al ev eð* b) *djär åv* c) (i distraktion) *jom åv*; ’göra av med’ a) *djär åv min* b) (t.ex. ställa ifrån sig) *fǫ frǫ sig*; ’göra bort sig’ se **bort**; ’göra efter’

(göra om) *djär um*; ’göra ifrån sig’ (t.ex. om hund) *kukk frǫ sig*; ’göra med’ (hantera) *fårå min*; ’göra med’ (behöva), se **behöva**; ’göra ned’ a) (klandra) *djär nið* b) (nedvärdera) *stjit nið* c) *kasir*; ’göra ngt åt (ngt)’ a) *djär noð að (noger)* b) *djär að (noger)*; ’göra om’ a) (vanl, äv i bet. upprepa) *djär um* b) (ändra) *duon um* c) (ändra med visst besvär) *knaul um*; ’göra om sig’ *skap um sig*; ’göra på sig’ a) *drait i bruok* b) *drait ǫ sig*; ’göra undan’ (göra klart) a) *djär undǫ* b) *djär åv* c) *djär brott*; ’göra upp’ (t.ex. eld el. plan) *djär upp*; ’göra vid’ a) *djär wið* b) *djär að*; ’göra åt’ *djär að*, t.ex. ’han skulle se vad det gick att göra åt det’ *an ulld sjǫ wen eð djikk djär að dyö*; ’det är inget att göra åt’ äv *eð ir it attrumtagend*; ’inte göra så mkt’ se **skada**; ’jag kan inte göra ngt åt det’ *ig ir it að dyö*; ’det gör mig inget’ *ig ir it að dyö*; ’göra en deg’ *stäpa*; ’vad hade du där att göra?’ a) *wen willd du dar?* b) *wen willd du tuppam?*; ’vad har du med det att göra?’ (dvs det angår dig inte) *wen will du dyö?*; ’vad ska du göra där?’ *wen al du dar?*; ’vi gör väl (vi får väl göra) så gott vi kan’ *farum fel sos bellum*

göra sig ’göra sig av med’ a) *djärå sig åv min* b) (gm försäljning) *sel iweg*; ’göra sig i ordning’ a) *duon til sig* b) (göra sig fin) *fnuså sig*; ’göra sig klar’ *djär rieð sig*; ’göra sig till’ a) *avir sig* b) *skap sig* c) *afekt sig* d) *djärå sig til* e) *åskåpås* f) *spötjas* g) (ha manér för sig) *manir sig* h) (toka sig) *åpynas*

Göran (i sht ss gårdsnamn) *Yron*

görlig **1** *gå’llin* **2** (i sht i nek. satser o. frågor) *djärend*

göromål (fr sv) *djåråmǫl* (äv *djärumǫl*) n

Gösta *Djösta*

Göteborg *Djöteborg* (vanl *Jöteborg*)

göteborgare *djöteborger* (vanl *jöteborger*) m

H

h (bokstaven) **1** *liuot-å* (stundom bara *å*) n (äldre: m) **2** (yngre) *h* n, ex. se **falla** bort

ha **1** *åvå* **2** (se till att få) *av að sig,* t.ex. ’han vill ha allt som finns där’ *an will av að sig ollt so ir dar.* ’ha av’ *ev åv*; ’ha bort’ a) *ev brott* b) *ev dieðǫ*; ’ha det så bra!’ a) (ung.) *stå ǫ dig!* b) *stå ǫ dig bra!* c) *avi eð bra!* d) (mer ordagrant) *avi eð so bra!*; ’ha dit’ *ev dait*; ’ha (ngt) för sig’ *åvå (noð) för sig*; ’ha för sig (ngt)’ *av för sig (noð)*; ’ha i’ a) *ev i* b) (ngt i ngt) *ev auti,* ex. se **fänkål**; ’ha in’ a) *av in* b) (äv lägga in i dator) *ev in* c) (ngt i ngt) *ev inni*; ’ha ihjäl’ se **ihjäl**; ’ha isär’ a) *ev sund* b) *ev itau* c) *ev iser*; ’ha itu’ *ev itau*; ’ha kvar’ *av kwer*; ’ha med (sig)’ *av min (sig)*; ’ha ned’ a) *ev nið* b) (ngt i ngt) *ev niði*; ’ha omkull’ *ev umringg*; ’ha på’ (sätta på) *ev ǫ*; ’ha på sig’ *av ǫ sig*; ’ha tag i’ *av i*; ’ha tillbaka’ a) *av att* b) *av etbaker,* t.ex. ’jag ska ha den tillbaka till hösten’ *ig al av etbaker an að ostem*; ’ha undan’ *ev undǫ*; ’ha under’ *ev under*; ’ha upp’ *ev upp*; ’ha ut’ (ta ut) *ev aut*; ’(vara) ngt att ha’ a) *(wårå) að noger* b) *(wårå) attagend*

hack **1** *akk* n **2** (skåra) *skard* n

hacka s **1** *akka* f **2** (t.ex. potatishacka) *gravu* (äldre grundf *gråvå*) f

hacka vb **1** *akka,* ex. se **tendera** **2** (stundom med mindre kraft) *krukka,* t.ex. ’han hackar och slår med lien’ (eg. med orvet) *an krukker og slår min uorvę* **3** (med korp) *kuorpa*. ’hacka av’ *krukk åv*; ’hacka bort’ *akk undǫ*; ’hacka i sig’ *krukk i sig,* ex. se **talgboll**; ’hacka loss’ a) *akk los* b) (med korp) *kuorp los*; ’hacka på’ (kritisera) *akk ǫ*; ’hacka sönder’ *akk sund*; ’hacka till (ngn el. ngt)’ *akk til að (nogum* el. *noger)*; ’hacka tänder’ a) *akk tannum* b) *skaver tannum*; ’hacka upp’ *krukk upp*; ’varken hackat eller malet’ *warken akkað eld melið*

hackare (i datorvärlden) *akker* m

hackhosta *akkųost* f

hackig *akkun*

hackkniv (hackjärn) *akkienn* n

hackkorv *akkuorv* m

hackkyckling (person) *akkstabb* m

hackmat *akk* n

hackslåtter **1** *akkslått* m, t.ex. ’det står inte på förrän det blir hackslåtter’ *eð står it ǫ eð werd akkslåttn* **2** *uorvslått* m

hackspett *akkspit* m, t.ex. ’hackspetten vill komma åt fläsket vi har hängt upp’ *akkspitn will kum að flestję amm ainggt upp.* ’större hackspett’ *swartwaitakkspit* m. Se vidare FNB. Se äv **tretåig** hackspett, **vitryggig** hackspett

hafsa *fårå i skepåm.* Jfr **slarva**

hage **1** *tjitte* m **2** *agi* m, t.ex. ’de ska göra en hage åt hästen’ *dier ul djärå ien ågå að estem* **3** (rasthage för boskap vid längre förflyttning) *fartjitt* m. ’hoppa hage’ *upp ågå*

hagel *agel* n

hagelbössa *agelbyss* f

hagelgevär *agelbyss* f

hagelskott *agelskuot* n

hagelskur *agelskaur* f

hagelsvärm *agelswerm* m

hagla *agel.* ’hagla häftigt’ *sturagel*

hagtornshäck *agtornsekk* m

haja till **1** *tjippas* **2** *tjippas til*

haka s *aku* (äldre grundf *åkå*) f. ’kluven haka’ *rassaku* (äldre grundf *-åkå*) f

haka vb *åkå.* 'haka av' *åkå åv*; 'haka fast' *åkå fast*; 'haka i' a) *åkå i* b) *klyör i* c) *ekt i* d) *kruok i*; 'haka ihop' *åkå ijuop*; 'haka på' *åkå ǫ*; 'haka sig fast' a) *åkå fast sig* b) *åkå sig fast*; 'haka upp' *åkå upp*; 'haka upp sig' a) *åkå upp sig* b) (t.ex. om knäled) *knåkå i sig*; 'inte haka upp sig på' *int ensa*

hake **1** *atji* m **2** (t.ex. i häkta el. gångjärn) *kruok* m. Jfr **hyska**

hakkors *akkoss* n

haklapp **1** *digellapp* m **2** (mer sv) *akulapp* m

hakparentes (fr sv) *åkåparenties* m

hakspets (kan omskr, t.ex.) *niðoni akun*

hal **1** *al,* t.ex. 'det var lite halt på stenarna på somliga ställen' *eð war liteð alt ǫ stienum summstas* **2** (hal o. blank) *glingg* **3** (t.ex. då snö lagt sig på isig väg; underhalt) *underalt.* 'halt vatten' (t.ex. vatten med såpa i) *alwattn* m; 'med hala skor på fötterna' *alskuo'dd,* t.ex. 'den där (en insekt) har minsann inte hala skor som kan springa uppför fönsterrutan' *an ir it an-dar alskuo'dd so dug kåyt uppter glasrutun.* Jfr **halkig**

halka s *alka* f, t.ex. 'vilken halka det är i dag!' *ukų alk eð ir i dag!*

halka vb **1** *alka,* t.ex. 'han måtte ha halkat' *an mǫtt að alkað* **2** *gletta* **3** (i sidled) *swepa.* 'halka av' *alk åv*; 'halka in' *alk in*; 'halka iväg' *alk iweg*; 'halka med' *alk min*; 'halka ned' *alk nið*; 'halka o. sätta sig på ändan' *renn ǫ rov*; 'halka omkull' *alk umringg*; 'halka till' *gletta*; 'halka ur' *alk yr*

halkig **1** *alkun* **2** *glettun.* Jfr **hal**

halkkörning *alktjörningg* f

halkskydd (i sht för skodon, "brodd") *glinggstjydd* n. Jfr **sparksko**

hall **1** (tambur) *fösstöv* n **2** (annars) *all* m

Halland *Alland*

halleluja! *alliluja!*

halling *allingg* m. 'dansa halling' *dans allindjin*

hallon *follber* n, ex. se **röd**

hallonbuske **1** *follbersrais* n **2** *follbersbuosk* m, ex. se **rusch**

hallonfall *follberswål* m

hallonmask (hallonänger) *follbersom* f

hallonsaft *follberssaft* f (vanl m)

hallonsnår **1** *follbersrais* n **2** (stort) *follberswål* m

hallonsylt *follberssylt* n (äv f, vanl m)

hallonänger se **hallonmask**

halloweenfest *allowinfest* f

hallspegel *fösstövsspail* m

hallå **1** (t.ex. vid telefonsvar) *allo* (äv *allå*) **2** (vid påkallande av uppmärksamhet) *höj!* (äv *höjt!*)

halm *om* m

halmbal *omknipp* f

halmkrona *omkraungen* f

halmkärve *omtjärv* m

halmmadrass **1** *ommadrass* m **2** (med halm stoppad säck anv ss bolster) *fessaingg* m

halmstack *omstakk* m

Halmstad *Almstað*

halmstrå *omströ* n

halmtak *omtak* n

halofenomen se **vertikalpelare**

hals **1** *ås* m, ex. se **jättestor**; **2** (halsgrop) *krevu* (äldre grundf *krevå*) f. 'för full hals' *end autyr*; '(ha) ont i halsen' *(åvå) såråsn*; 'någon sätter ngt i halsen' (skämts) *eð far að Wesa,* jfr **vrångstrupen**

halsband **1** (till människor) *alsband* n **2** (av glaspärlor) *knappband* n **3** (i sht till djur) *åsband* n

halsbränna *åsbrenn* f

halsduk **1** (äv underhalsduk i sockendräkt) *åsermkläð* (äv *åserumkläð, åsumkläð, åsennkläð, åsenukläð*) n **2** (sidenhalsduk, halskläde i kvinnans älvdalsdräkt) *siltje* n. Se äv **scarf**

halsgrop **1** *krevu* (äldre grundf *krevå*) f **2** *åsgrav* f **3** (mer sv) *åsgruop* f. 'med hjärtat i halsgropen' *min järtað i åsgravin*

halshugga *åsogg,* t.ex. 'häxorna blev halshuggna' *eksur wart åseggner*

halskedja *åstjäj* (äv *åstjaj*) f

halskläde se **halsduk** 2

halsont *såråsn* m b.f.

halsrem *åsriem* f, t.ex. 'skällan hängde i halsremmen' *stjällą ainggd i åsriemin*

halsstarrig *sterrun*

[1]**halt** adj (med hälta) *olt*

[2]**halt** adj se **hal**

halta *olta,* t.ex. 'den ene haltar och den andre är blind' "*ienn an olter og oðern ir blind*". 'halta iväg' *olt åv*

halv **1** *åv,* t.ex. 'halva filmen var reklam' *åv filmin war riklam* **2** (i sht vid klockslag) *alv,* t.ex. 'halv fyra' *alv fyra*

halva s **1** *åva* f **2** (åld) *yöva* f, t.ex. 'i den andra halvan (av skåpet) hade vi dukar' *i oðer yövun addum wįð duką* (yngre *dukär* el. *duker*)

halvannan (åld) *åvoðer*

halvbror *åvbruor* m

halvdussin **1** *åvdusin* n **2** (halvtolft) *åvtyft* (väntat vore äv *åvtypt*) f

halvdålig (fr sv) *alvdålin*

halvdöd *åvdoð.* 'vara halvdöd' se knappt **levande**

halvdörr *åvdörer* f pl

halvfart *åvfart* (äv *alvfart*) m
halvfemtiden *alvfemtiðę* f b.f. 'i halvfemtiden' *i alvfemtiðn*
halvfull **1** (fylld till hälften) *åv,* t.ex. 'glaset är halvfullt' *glaseð ir åvt* **2** (halvt berusad) *åvdruttjin*
halvfärdig *åvferdun*
halvgammal *åvgåmål*
halvgången (t.ex. om ko el. måne) *åvgaiðn*
halvkriminell *alvkriminell*
halvligga **1** *ligg åvwalt* **2** *åvligg.* 'halvliggande' a) *åvlaið* b) (mer sv) *åvliggend*
halvliter *åvliter* m
halvlitersbutelj *åvlitersputell* m
halvlång *åvlaungg*
halvmeter *åvmįeter* m, t.ex. 'det var omkring en halv meter' *eð war ringgum åvmįetern*
halvmeterdjup *åvmįeterdiuop*
halvmil *åvmil* n
halvmogen **1** *åvmuogen* **2** (om lingon som är rött på ena sidan o. vitt på den andra) *waitkwiðun*
halvmåne *åvtunggel* n. 'det är halvmåne' (månen är i första kvarteret) *eð ir åvgaið*
halvmätt *åvstinn*
halvmörker *åvmörken* n
halvnaken *alvnakun* (mer älvd vore *åvnakun*)
halvpart **1** *alvpart* (äv *åvpart*) m **2** *åvdiel* m. Jfr **hälft**
halvrutten *åvrottnað*
halvrör (skridskor) *alvrör* n pl
halvsekel *åvsiekel* n
halvsitta *åvsittj*
halvsjutiden *alvsjutiðę* f b.f. 'i halvsjutiden' *i alvsjutiðn*
halvslag *åvslag* n
halvsova *åvsåvå.* 'halvsovande' *åvsovend.* Se äv **slumra**
halvstop *åvstop* n
halvstor *åvstur*
halvsula s *åvsuol* f
halvsula vb *åvsuol*
halvsyskon *åvsyskun* n
halvsyster *åvsyster* f
halvtid *åvtið* f. 'jobba halvtid' *jobb åvtiðę*
halvtimme *åvtaim* m, t.ex. 'man ska lägga den i blöt ca en halvtimme före' *an al legg i blät on non åvtaim firi*
halvtokig *åvtuokun*
halvton (inom musik) *åvtuon* f
halvtretiden *alvtritiðę* f. 'i halvtretiden' *i alvtritiðn*
halvvante *åvuott* m
halvvuxen *åvstur.* 'halvvuxen pojke' a) *åvsturpåyk* m b) *åvsturgoss* m c) *åvweksingg* m d) (pojkspoling) *tjilinggsbukk* m
halvvägs *åvwegs*
halvår *åvår* n, t.ex. 'han är snart ett halvår (gammal)' *an ir snąrt åvåreð*
halvö *åvä* f
hambo *ambo* m, t.ex. 'den där hambon gick för långsamt' *an-dar ambo djikk fer smǫ'tt*
hamburgare *amburger* (äv *amburjer*) m
hamburgerbar *amburgerbar* (äv *amburjerbar*) m
hammare *åmår* m, t.ex. 'hon slog med hammaren' *ǫ knakkeð min ambrem*
hammarskaft *åmårskapt* n
hammock **1** *ammok* m **2** (ovanl) *wailgungg* f **3** (skämts) *sluogbuð* f **4** (nydal) *bainkrukk* f
hamn *ammen* f (äv *ammen* m, *amn* m)
hamna *ammen,* ex. se **skjortkrage**
hamnstad *ammenstað* m
hampa s **1** *ampa* f **2** *tuowið* m
hampa sig **1** *itt ǫ* **2** (mer sv) *amp sig*
hampdån **1** *pįstbljomm* m **2** *pįstkall* m. Se vidare VNB
hampfrö *ampfrie* n
hamra *amber*
hamster *amster* m
hamstra *amster*
hamstrare *amstrer* m
han **1** *an* **2** (mer utpekande) *an-dar.* 'honom' a) (ack) *an* b) (dat) *onum,* ex. se **växa** ifrån m.fl. c) (dat obet.) *om,* t.ex. 'låt oss hjälpa honom' *ulum jåp om*
hanblomma *anbljomm* m
hand **1** *nevi* m, ex. se **kall**, **sönderriven**; **2** (i vissa uttr) *and* f. 'få hand om' *fǫ um and sig*; 'för hand' *fer and*; 'ha hand om', 'ha om hand' a) *av um and sig* b) *av um ender sig* c) (mer sv) *av and um*; 'på fri hand' *ǫ fri and*; 'på egen hand' (fr sv) *ǫ iegen and*; 'skaka hand' *tågå wenanan i nevån*; 'skaka hand med ngn man inte träffat på länge' *skåkå gambeltass*; 'stå på händerna' *stand ǫ nevum*; 'ta hand om', 'ta om hand' a) *tag um and sig* b) *ųogås,* t.ex. 'han var hemma och tog hand om djuren' *an war iem og ųogäs krytyrum* c) *ųogås um* d) *sjǫ etter*; 'ta hand om gammal person o. hålla med föda till livets slut mot erhållande av dennes ägodelar' a) *fuol ijel* b) *syt ijel*; 'ta ngn i hand' *tågå non i nevån,* t.ex. 'han tog mig i handen och tackade' *an tuog mig i nevån og tokkeð*; 'till hands' a) *et ands* b) (i närheten av sig) *inað sig* c) se **ta** till; 'ha till hands' (ha att ta till) *weras min,* t.ex. 'jag hade ingen sax till hands' (jag hade ingen sax att ta till) *ig add*

ingg saks weras min; ’tvätta sig om händerna’ *twå sig um nevǫ.* Jfr till **reds**

handarbeta *andarbiet*

handarbete **1** *gerd* f **2** (mer sv) *andarbiet* n. ’handarbete man tog till när man inte hade ngt annat för händer el. när man hade besök’ *djärulosgerd* f; ’väska el. påse för handarbete’ a) *gerdkupp* m b) (i sht till sockendräkten) *liðukupp* m

handbojor (skämts) *staunggiennsmansetter* m pl

handbok *andbuok* f

handboll *andboll* m

handbroms *andbryms* m

handduk *andduk* m, ex. se **kasta** in, **runt** prep

handel *andel* m. ’driva handel’ *andel*

Handelsbanken *Andelsbaunką* f b.f.

handelsbod *andelsbuð* f, ex. se **som** om

handelsbolag *andelsbuolag* m

handelsman *andelsmann* m

handelsresande jfr **handelsman**, **försäljare**, **gårdfarihandlare**

handelsskola *andelsskaul* m, ex. se **realen**

handfallen **1** *råðlos* **2** *baungen.* ’handfallen man’ *råðloswål* m

handfat *twättskål* f

handflata se **flat**

handfull (göpen) *gäpen* f

handgriplig (trol. fr sv) *andgriplin*

handikapp *andikapp* n

handikappad **1** *mįefyör* **2** *ųoferdun* **3** *mįeferdun* **4** (fr sv) *andikappað*

handikapplägenhet *andikapplägeniet* f

handikappvänlig *andikappwenlin*

handjagare *andjager* m

handkirurg *nevåtjirurg* m

handklovar se **handbojor**

handkvarn *andkwenn* f

handla *andel*

handlare *andler* m, ex. se **spionera**

handled *andlið* m

handledare *andlieðer* m

handling (dokument; shopping) *andlingg* f

handlingsplan *andlinggsplan* f, t.ex. ’det var Nisse som hade gjort handlingsplanen’ *eð war Niss so add gart andlinggsplanę*

handläggare *andlegger* m

handlöst *andlost*

handmangel *andmaunggel* m

handmjölka **1** *mjok fer and* **2** *andmjok*

handpenning *andpeningg* m

handrygg *andbatji* m

handräckning (fr sv) *andrekkningg* f

handskas **1** *anskas,* t.ex. ’han är van att handskas med sådant’ *an ir uoni anskas min slaiku* **2** *fårå.* Se äv **hantera**

handske *anske* m, t.ex. ’jag var tvungen att ha handskar på mig’ *ig fikk luv åvå anskär* (äldre: *anską*) *ǫ mig*

handspegel *andspail* m

handstil *andstil* m

handsåg *andsåg* f

handtag **1** *andtag* n **2** (t.ex. på hink, kittel, åld) *fåton* n, t.ex. *’fåtoneð* är handtaget på kitteln’ *fåtoneð ir andtaeð að kesslam* **3** (på orv) *uorvsknapp* m **4** (på dörr) *andåvå* n **5** (på foderkorg) *tautklavi* m **6** (på gryta) *adda* f

handvändning, i en **1** *i ien* (yngre *įe*) *twerast* **2** *i ien* (yngre *įe*) *snąrast.* Se äv **rappet**

handväska **1** *andwäsk* f **2** (skämts) *slätjkupp* m

handyxa **1** *andöks* f **2** *snikkeröks* f **3** *lislöks* f

[1]**hane** (handjur) **1** *ane* m **2** (i sht av fågel) *kall* m

[2]**hane** (på skjutvapen) *ani* m

hank **1** *aunk* m **2** (t.ex. i rock) *aindjer* m

hanka sig fram *aunk sig fram*

hankatt *kattkall* m

hankön (fr sv) *antjyön* n

Hans *Ans* m

hans **1** (ffa betonat, framförställt, äv obetonat, efterställt) *onumes* **2** (obetonat, efterställt) *oss,* ex. se **blodtryck**, **fru**

hantera **1** *antir* **2** *ųogås,* t.ex. ’jag kan inte hantera mer än ett hål i taget’ *ig dug int ųogås mįer eld ien uoli* (nyare: *iett uol*) *i taeð.* Jfr **handskas**

hantering (ofta olämplig, t.ex. slösaktig) *farningg* f

hanterlig (fr sv) *antirlin.* Jfr **lätthanterlig**

hantlangare *loskall* m

hantverk (fr sv) *antwerk* n

hantverkare (fr sv) *antwerker* m

Haparanda *Aparanda*

Harald *Arald* (åld, endast i ortnamn *Åråld*) m

hardrev *erådriv* n

hare **1** *eri* m, t.ex. ’harar kan stå och slåss som (ena) boxare’ *erir dugå stand og slå’ss sos nog bokserer* **2** (räddhare) *rääðnsyl* m **3** (d:o) *rääðnstjit* m

harhund *erårakk* m

harjakt *eråjakt* f. Jfr **hardrev**

harkla sig **1** (småharkla sig) *rymsk sig* (äv *rymska*) **2** (harkla sig rejält) *kräksa* **3** (trol. fr sv) *arkel sig*

harkrank **1** *muggmun* f **2** *måykrakk* m **3** *måykrakkmun* f

harlort *eråtavel* f

harläpp (harmyntskåra) *skard* n

harm *arm* m

harmsen **1** *armin* **2** (mer sv) *armsn*

harmynt *skardun.* ’harmynt kvinna’ *skardtytt* f

harpa *arpa* f

harpalt (harunge) *eråungg* m
harpun *arpun* m
harpärla *eråtavel* f
harr *arre* m. ’dra harr’ *drågå arrär* (äldre *arrą*)
harskramla **1** *takkskrapu* (äldre grundf *-skråpå*) f **2** *eråbaver* f **3** (mer sv) *eråskrambel* f
Harsprånget (nydal) *Eråkautn* m
harspår **1** *eråferd* f, oftast pl *eråferder* **2** (mer sv) *eråspuor* n. Jfr **hartraj**
harsyra **1** *smǫsåyr* f **2** *saurblað* n. Se vidare VNB
hartass *eråtass* m
hartraj *eråtrokk* f
harts *arts* n
hartsfiol *artsfil* f
harv *arva* f
harva *arva.* ’harva snett (diagonalt) över åkern’ *sniðå*
hasa *asa.* ’hasa sig fram’ a) *as fram sig* b) *as sig fram*
hasp **1** *kruok* m **2** (fr sv) *asp* m
haspla (vinda upp) *ervel ǫ.* ’haspla ur sig’ a) *ravel yr sig* b) *råpå yr sig*
hasselbuske *asselbuosk* m
hasselnöt *asselnöt* f
hast *ast* m. ’i hast’ *i ast*
hastig *astun.* ’som hastigast’ a) *sos straiðest* b) *sos astugest* c) (bara en kort stund) *åv og til*
hastighet *astugiet* f. ’i hastigheten’ a) *i astugietn* b) *i bråskun*; ’(inte) i hastigheten’ *(int) brå’tt*
hastighetsmätare *astugietsmęter* m
hat *at* n
hata *ata* (åld *åtå*), t.ex. ’ingen jag har frågat har någonsin hört *åtå*; de brukar säga *ata* om de behöver det någon gång’ *indjin ig ar spuort ar ärt ”åtå” nossn; dier bruk saj ”ata” um dier byöv eð non gaungg*
hatfull **1** *atun* **2** *atisk*
hatisk **1** *atisk* **2** *atun*
hatt *att* m, t.ex. ’vi säger inte *hattn* utan *attn*’ *sajum it* hattn *åtǫ* attn
hattbrätte **1** *attbrett* n **2** (nydal) *styddje* n
hattform se **form** 3
hatthylla *attill* f
hav *av* n, t.ex. ’det blåser för mycket ute på havet’ *eð blås fer mitjið autǫ avį.* Ex. se äv **silltunna**
Havanna *Awanna*
haveri (fr sv) *averi* n
havre *ager* m, t.ex. ’det var dags att skära havren’ *eð war rieð stjärå agran,* se äv **mogen**. ’ge (häst) havre’ *ager*
havregryn *agergryn* f
havregrynsgröt *agergrynsgröt* m
havregröt *agergröt* m
havrekärve *agertjärv* m, t.ex. ’jag såg två nötskrikor på en havrekärve’ *ig såg twär kuonnskraikur upǫ ienum agertjärv*
havremjöl *agermyöl* n
havreåker *agerlot* m
havsbotten *avsbuottn* m
havsis *avsais* m
havskräfta *avskrept* f
havsörn *avsörn* m
Hawaii *Awaji*
hebreiska **1** *juðska* f **2** *ebreiska* f, t.ex. ’hebreiska ska man läsa från höger till vänster’ *ebreiskų al an leså frǫ yöger að wįster*
hed **1** (skogshed) *ieð* f **2** (trädfattig höjdplatå) *äð* f
Hedbodarna se **Hädbodarna**
Hedemora *Iennmųor* (yngre *Ieðemųora*). Se vidare ONB
Heden se **Särnaheden**
hedendom *ieðnduom* m
heder *ieðer* m. ’heder åt’ *ieðer að*
hederlig **1** *ieðerlin* **2** (redlig) *rieðlin* **3** (d:o) *rigal* **4** (ärlig) *riensint*
hedersam *ieðersam*
hedersgäst *ieðersdjäst* m
hedersledamot *ieðerslieðamųot* m
hedersman *ieðersmann* m
hedersmedlem *ieðersmįeðlemm* m
hedersplats *ieðersplass* m
hedersuppdrag *ieðersuppdrag* n
hedervärd *ieðersam*
hedning *ieðningg* m
hednisk *ieðnisk*
hedra *ieðer,* ex. se **man** pron. ’hedrad’ *ieðrað*
Hedvig *Eddwig* (äv *Iedwig*)
hej **1** *häj* (äv *äj*) **2** *öj.* ’hej då’ *häj dǫ* (äv *äj dǫ*); ’hej så länge’ *häj so laindje* (äv *häj solaindj*)
heja! *häja!* (äv *äja!*)
heja vb *häja* (äv *äja*). ’heja fram’ *häj fram*
hejare se **baddare**
hejda **1** *äjða* (åld *äjgda*), t.ex. ’jag blev tvungen att hejda honom’ *ig wart äjgd onum* **2** *stoppa,* t.ex. ’han kunde inte hejda pojken’ *an dugd it stopp påykam* **3** *tag et sta’nner.* ’hejda sig’ a) *ept sig* b) *äjgd sig*
hejsan (fr sv) *häjsan* (äv *äjsan*)
hektar *ektar* n
hekto *ektu* n
hel **1** *iel* **2** *oll.* ’hela dagen’ a) *iel da’n* b) *oll da’n*; ’hela natten’ a) *iel nǫtę* b) *oll nǫtę*; ’hela natten lång’ *iel spentað nǫtę*; ’hel och hållen’ *iel og olln*; ’hela tiden’ a) *iel tiðę* b) *olltiett*
hela adv (så mkt som) *iela,* t.ex. ’det blev hela tio fiskar’ *eð wart iela ti fisker*
hela vb (fr sv) *iela.* Jfr **bota**

helbror *ielbruor* m
heldag (fr sv) *ieldag* m
helförsäkrad *ielfesäkrað*
helg *jågd* f, t.ex. ’de kommer tillbaka till helgen’ *dier kumå att að jågdn.* ’efter helgen’ *etter jågdę*; ’före helgen’ *firi jågdę*; ’(i) förra helgen’ *förjågdę*; ’i helg och söcken’ *boð yrkt og ielit*; ’ta helg’ (ta helgledigt) *djär jågdę*; ’tid utan helger’ *slietą,* t.ex. ’vi har kommit in i den helglösa tiden’ *amm kumið autǫ slietų*; ’till helgen’ a) *að jågdn* b) *et jågder*; ’under helgen’ a) (nuvarande el. kommande) *dar jågdę ir* b) (förutvarande) *mes jågdę war*
helga vb (fr sv) *elga* (äv *ielga*)
helgardera *ielgardir*
helgdag **1** *jågddag* (äv *elgdag,* ex. se **Korsmässa**) m **2** (icke på en söndag) *messdag* m
helgdagsklädd **1** *jågdklä’dd* **2** (söndagsfin) *jågdsklin*
helgdagskläder **1** *jågdklauter* m pl **2** *jågdkläð* n pl **3** (söndagskläder) *sundagsklauter* m pl **4** *messklauter* m pl
helgdagskväll *jågdkweld* m, t.ex. ’helgdagskväll i timmerkojan’ *jågdkweld i timberkåjun*
helgon *elgun* n
helhet *ieliet* f
helig *ielin*
helikopter *elikopter* m
helikopterambulans *elikopterambulans* m
helledudane! (ung.) *ällestan!*
heller *eld,* t.ex. ’inte heller han’ *int an eld*
hellre **1** *elder,* t.ex. ’Per lekte hellre med flickorna’ *Pär läkt elder min kullum* **2** *förr* **3** (snarare) *snärär* **4** (lika gärna) *so djienna,* ex. se **gärna**
helnykterist *ielnykterist* m
helrör (skridskor) *ielrör* n pl
helsida *ielsaið* f
helsike ’det var rena helsiket’ (jättesvårt) (ung.) *eð war riena kreviką*
Helsingfors *Elsinggfuoss*
helskinnad *ielstjinnað*
helskägg *ielskegg* n
helspänn ’på helspänn’ (fr sv) *ǫ ielspenn*
helst *elst.* ’som helst’ a) *sos elst,* t.ex. ’hur länge som helst’ *ur laindj sos elst* b) *uonde,* se vidare **fall** o. **hur**, **när**, **vad**, **vem**, **vilken** som helst
helsteka *ielstietj*
helsvart *ielswart*
helt adv **1** *ielt* **2** *grą’lla* **3** *wel,* ex. se nedan. ’helt enkelt’ a) *ielt ienkelt* b) *ryökeli*; ’helt igenom’ prep *olltgainum*; ’helt och hållet’ a) *grą’lla,* t.ex. ’då vore det väl lika bra att låta bli helt och hållet’ *dǫ wär eð fel laik bra lat wårå grą’lla* b) *alldieles wel* c) *ollt* d) *ielt og olleð*; ’helt omöjligt’ *wel ųomχölit*
heltid *ieltið* f, t.ex. ’hon arbetar heltid’ *ǫ arbieter ieltiðę*
heltäckande *ieltettjend*
heltäckningsmatta *ieltekkninggsmatt* f
helvete *ellwit* (åld *elit,* vanl *ellvit*) n. ’det gick åt helvete’ *eð fuor að ellwitį*; ’dra åt helvete!’ a) *far að ellwitį!* b) *tjyss ien kukk!* c) (mildare) *gokk og drait!* d) (d:o) *gokk og gem dig!*; ’fara åt helvete’ äv *fårå að skepi*; ’för helvete!’ *fer ellwitį!*; ’i helvete!’ *i ellwitį!*; ’till helvetet’ *et ellwites* (åld *et elites*); ’åt helvete’ a) *að ellwitį* b) *að skepi*
hem adv **1** *iem* **2** (mer pregnant) *iemat,* t.ex. ’han ringde hem’ *an ringgd iemat*; ’gå hem’ *go iem*; ’gå hem till sig’ (el. till sitt) a) *go iem sain* b) (åld) *go að senner*; ’gå hem (till sig) igen’ *go atter etter sig*; ’hem igen’ *iemat*; ’hem till’ a) *iemað,* t.ex. ’farfar flyttade hem till oss’ *fafar flytteð iemað uoss* b) *iemi,* t.ex. ’han skyndade sig hem till lägenheten’ *an kringgeð sig iemi lägenietę*; ’hem på’ (hem till) *iemǫ*; ’hem över’ *iemyvyr*
hem s *iem* n. ’ha sitt hem’ *är iema,* t.ex. ’där hade jag mitt hem’ *dar ärd ig iema*; ’inom hemmets fyra väggar’ *innonað stabbam*; ’på hemmet’ (ålderdomshemmet) *upǫ iemę*
hemadress *iemadress* m
hemarbete *iemarbiet* n, ex. se **språklärare**
hembakad *iembåkåð*
hembesök *iembisyök* n
hembränd sprit se **hembrännt**
hembränning *iembrenningg* f
hembränningsapparat **1** *brendwinsapparat* m **2** (fr sv) *iembrenninggsapparat* m **3** (nedsätt) *pjaunkapparat* m **4** (ofta bara) *apparat* m **5** (skämts) *tuomtkall* m
hembränt **1** *iembrennt* n **2** (av dålig kvalitet) *pjaunk* m **3** (nydal) *fjǫslikör* m
hemby *iemby* m
hembygd *iembygd* f
hembygdsfest *iembygdsfest* f
hembygdsförening *iembygdsferieningg* f, ex. se **donera**
hembygdsgård *iembygdsgard* m
hemfrid *iemfrið* m
hemfäbod *iembuðer* f pl
hemfärd *iemferd* f. Jfr **hemresa**
hemgjord *iemgar* (yngre *iemgard*)
hemgård *iemgard* m
hemhjälp (hembiträde) *piga* f
hemifrån **1** *frǫ iema* **2** *iemǫter* **3** *iemǫ* **4** *iemfrǫ* **5** *åv gardem,* t.ex. ’när jag var hemifrån en

stund' *mes ig war åv gardem ien stjyöru.* 'hemifrån längs (t.ex. vägen)' *iemǫter (weem)*

hemikring se **hemomkring**

hemkunskap *iemkunskap* m

hemkärnad *iemtjinnað,* t.ex. 'vi fick hemkärnat smör' *finggum iemtjinnaðsmyöreð*

hemkört *iemätjeð*

hemland *iemland* n

hemlig *iemlin.* 'hålla hemligt' se **tala tyst**

hemlighet *iemligiet* f. 'i hemlighet' äv a) *i lönndum* b) *i lönn* c) *i lymskun*; 'göra ngt i hemlighet' *lymskas*

hemlighetsfull **1** *mysklun* **2** *lymsk* **3** (fr sv) *iemligietsfull.* 'hemlighetsfull person' *mysklus* m

hemlighetsmakare *mysklus* m

hemligstämplad *iemligstemplað*

hemlängtan (fr sv) *iemlainggtan* f

hemläxa *iemleks* f

hemlös *iemlos*

hemma *iema.* 'där hemma' a) *iemomin* b) *iem dar* (äv *iem danę*); 'hemma hos' a) *iemnest* b) *iem nest*; 'hemma hos dig' *iem dain*; 'hemma i' *iemi,* t.ex. 'hon föddes hemma i gården' (i hemmet) *ǫ kam til iemi gardem*; 'hemma på' *iemǫ,* t.ex. 'bilen står hemma på gården' *biln stand iemǫ gardem*; 'hemma vid' *iemwið,* t.ex. 'det var vargar hemma vid (kring) knutarna' *eð war wargär iemwið knautą*

hemman *ieman* n

hemmaplan 'på hemmaplan' (fr sv) *ǫ iemaplan*

hemmasittare *iemsittjer* (äv *iemsittser*) m

hemmastadd **1** *tjennd,* jfr **hitta**; **2** *kunnun* **3** *bikant*

hemmavid *iemwið.* 'hålla sig hemmavid' a) *old sig iemwið* b) *old sig iemringgum*

hemomkring **1** *iemringgum* **2** *iem ringgum knautą* **3** *iem ringgum gardn*

hemresa *iemrįes* f. Jfr **hemfärd**

hemsamarit *iemsamarit* m. Se äv **samarit**

hemsida *iemsaið* f

hemsk **1** *räðsklin* **2** *iemsk.* '(men) hemska saker!' (fr sv) *(men) iemska saker!*

hemskhet **1** *räðskligiet* f **2** (fr sv) *iemskiet* f

hemskickad *iemstjikkað*

hemslöjd *iemslöjð* f

hemslöjdare *iemslöjðer* m

hemslöjdsaffär *iemslöjðsaffär* f

hemsmidd *iemsmai'dd*

hemsnickrad *iemsnikkað*

hemspråk *iemspråk* n

hemstad *iemstað* m

hemstickad *iemstikkað*

hemsydd *iemsömd*

hemtam *iemtam*

hemtjänst *iemtjenst* f

hemtrakter *iemtrakter* f pl

hemtrevlig *iemtrivlin*

hemtrevnad (äv växten) *iemtrivnað* m

Hemus *Iemus*

hemväg *iemweg* m. 'på hemvägen' (skrivs gärna om, t.ex.) *mes ig war ǫ weg iem.* Jfr **tillbakavägen**

hemvändare *iemwender* m

Hemvärnet *Iemwärneð* n b.f.

hemvärnsman *iemwärnsmann* m

hemvävd *iemwevin*

hemåt **1** *iemat* **2** *iemter* **3** *iemyvyr,* ex. se **traska**; **4** (i riktning mot hemmet) *iemtertil.* 'hemåt utefter' (hemåt längs) *iemter,* t.ex. 'katten sprang hemåt utefter landsvägen' *kattn kåy't iemter landsweem*; 'dra sig hemåt' (skämts) *drågå sig iemter skaptę*; 'hemåt över' *iemyvyr*

henne se **hon**

hennes **1** (ffa betonat, framförställt) *enneres,* t.ex. 'ska vi ta din eller hennes bil?' *ulum wįð tågå denn eld enneres bil?* **2** (ffa obetonat, efterställt) *ennes,* t.ex. 'jag har inte träffat hennes syster' *ig ar it råkað syster ennes*

herde **1** *gęslkall* m **2** (t.ex. i kyrkliga s-hang, fr sv) *ierde* m

herdestav *gęslkallstor* m

herdestund (nydal) *gęslkallstjyör* f

herkulesarbete *erkulesarbiet* n

Herman *Ärrman* (äv *Errman*) m

hermelin **1** (äv vessla) *liekatt* m **2** (mer specifikt) *sturliekatt* m

hermelinskinn *liekattstjinn* n

Herodes *Eruoðes* m

herrarbete *ärrarbiet* (äv *errarbiet*) n

herrcykel **1** *kallsykkel* m **2** *ärrsykkel* (äv *errsykkel*) m

herre *ärre* (äv *erre*) m. 'herrans' *ärrans*; 'Herre Gud!' (ung.) a) *Ärre!* b) *Ärrestan!* c) *jälpųorärra!* (äv bara *puorärra!*), t.ex. 'Herre Gud, vad gammal jag är!' *jälpųorärr ur gåmål ig ir!* d) *jälpusalla* e) *Guðan sig!* e) *Guð jåp uoss!* (äv bara *puos!*) f) *Guð jåp sig!* g) *gubiniran!* h) *jälpan sig!*; 'herre över' *ärr yvyr*; 'Herrens bön' a) *Ärrames byön* f b) *Ųor-Ärr-byönę* f b.f.; 'Vår Herre' a) *Ųor Ärre* b) (åld) *Wärär* (äv *Wärärr*) m

herreman (ngt nedsätt) *ärrgubb* m. 'ung herreman' *ärrpåyk* m

herrfrisering *ärrfrisiringg* f

herrfrisör *ärrfrisör* m

herrgård *ärrgard* (äv *errgard*) m

herrkläder *kallklauter* m pl

herrskap **1** *ärrskap* (äv *errskap*) n

2 *sturfuok* n
herrtoalett *kallskalaus* n
hes *jes.* Jfr **skrovlig**
het *iet,* t.ex. ’hon kunde inte hålla i det som var hett’ *ǫ dugd it old i eð so war ie’tt.* ’bli het (el. varm)’ *itå,* t.ex. ’jag blir het (el. varm) i ansiktet’ *ig itär i kråy’ssę*; ’het potatis’ *ietpär* f; ’hett vatten’ *ietwattn* n
heta **1** *ietta,* t.ex. ’vad heter du?’ *ur ietter du?* **2** (påstås) *iettas,* t.ex. ’han hade sparat, hette det’ *an add spåråð, iettes eð*
hetlevrad **1** *snąrarg* **2** *bråjälåk*
hetsa upp *iss upp.* ’hetsa upp sig’ a) (bli arg) *byst upp sig* b) (elda upp sig) *jäld upp sig*
hetsig **1** *iet* **2** *ietjin*. ’hetsig (el. häftig) i sitt tal’ *straið ǫ mǫleð*
hetsporre (fr sv) *ietspuori* m
hetta s **1** *iti* m, ex. se **slö**; **2** (ilska) *ieta* f
hetta vb **1** *itå* **2** *båså.* ’hetta till’ *itå til*; ’hetta upp’ *iet upp*; ’det hettar i ansiktet på mig’ *ig itär i kråy’ssę*
hetvatten *ietwattn* n
hicka s *ikta* f
hicka vb *ikta*
hickande s *iktan* n
hieroglyf *ieroglyf* (äv *eråglyf*) m
Hilda *Ilda* f
himlakropp *imblakrupp* (mer sv *imlakrupp*) m
Himlaporten *Imlapuortn* (mer älvd vore *Imblapuortn*) m b.f.
himmel *imil* m, ex. se **sjunde**. ’blå himmel’ *blåimil* m, t.ex. ’det är blå himmel’ *eð ir blåimiln,* jfr **molnfri**; ’från himlen’ (från luften) *frǫ upi weðrę*
himmelrike *immelritj* n
himmelsblå (trol fr sv) *imilsblå*
himmelsfärd *immelsferd* (äv *imbelsferd, imilsferd*) f
himmelsfärdsdag, Kristi *Kristi tųosdag* m
himmelsk (fr sv) *immelsk*
hinder *inder* n
hindersam *indersam*
hindra *inder,* t.ex. ’du hindrar ingen’ *du indrer inggum*. ’hindrad’ a) *indrað* b) *fast*; ’låta sig hindra(s)’ *lat inder sig*
hingst **1** *rwensk* m, ex. se **gnägga**; **2** (mer sv) *inggst* m
hink **1** *kruka* f **2** (ämbar) *bytta* f **3** (mer sv) *ink* m, t.ex. ’brunnen är färdig nu; det fattas bara hink, kedja – och vatten’ *brunn ir rieð nų; eð fätäs bar intjin og lettjin – og wattneð*. ’(en) hink (med) vatten’ a) *watukruk* f b) *watubytt* f c) *watuink* m
hinka *inka.* ’hinka upp’ *ink upp*
hinna s **1** *inna* f **2** (av snö) *rim* n, t.ex. ’det var en tunn hinna av snö’ *eð war iet liteð rim min sniųo*
hinna vb **1** *winna,* t.ex. ’jag hinner inte det’ *ig wið it dyö* **2** (ovanl) *syötja,* t.ex. ’hon hann inte dit’ *ǫ syökt it dait.* ’hinna ikapp’ a) *winn etter* b) *winn ikapp*; ’hinna med’ a) *winn ǫ,* t.ex. ’jag hinner inte med ngt över huvud taget’ *ig wið it ǫ noð åv noger* b) (mer sv) *winn min*; ’hinna undan’ *winn undǫ*; ’hinna upp’ a) *kum etter* b) *winn etter*
hisklig **1** *ųoguossklin* **2** *iskelin*
hisna *issnas*
hispig *aipun*
hiss *iss* m
hissa *issa.* ’hissa ned’ *iss nið*; ’hissa upp’ *iss upp*
hissna se **hisna**
historia **1** (berättelse, anekdot) *kumia* f, .ex se **anekdot** **2** (d:o) *istorr* f, t.ex. ’det är en annan historia’ *eð ir je eller istorr* **3** (ss ämne el. vetenskap) *istoria* f
historieprofessor *istorieprufessor* m
historik *istorik* m
historisk *istorisk*
hit **1** *ųot* **2** (hitåt, just hit) *ųo’tter.* ’hit ned’ a) *ųo’tter ni’tter* b) (äv ’dit ned’) *ni’tter*; ’hit och dit’ a) *it og dit* b) (om person äv) *att og fram*; ’hit på’ *ųotǫ*; ’hit till’ a) *ųotað* b) *ųoti,* t.ex. ’de kom hit till Älvdalen’ *dier kam ųoti Övdaln* c) *ųotǫ*; ’hit utefter’ *ųo’tter*; ’komma hit’, ’vara hit’ *war ųot,* t.ex. ’de kom hit (var hit) för att gå tipspromenaden’ *dier war ųot og go tipspromenaðn*
hiterst *ųotest*
hitflyttad *ųotflyttað*
hitintills se **hittills**
hitom **1** *ųotǫ,* t.ex. ’hitom dammen’ *ųotǫ dammin* **2** *ųotonað,* t.ex. ’Rot ligger hitom Loka’ *Ruot ir ųotonað Luoka* **3** *ųotoni,* t.ex. ’de köpte huset hitom skolan’ *dier tjyöpt auseð ųotoni skaulam* **4** (närmare hemmet) *iemǫ* **5** (d:o) *iemonað*
hitre *ųotest.* ’i hitre delen av’ *ųotoni,* t.ex. ’stugan ligger i hitre delen av byn’ *stugų ir ųotoni bymm*
hitsidan ’på hitsidan’ *ųo’ttertil*
hitta **1** *itta* **2** *finna,* ex. se [1]**larv**; **3** (återfinna, finna) *finn att,* t.ex. ’jag kunde inte hitta den i fågelboken’ *ig dugd it finn att an i fugelbuotjin* **4** (d:o) *itt att.* ’hitta dit’ *itt dait*; ’hitta hem’ *itt iem*; ’hitta på’ a) *itt ǫ,* t.ex. ’vad ska vi hitta på åt dig då?’ *wen ulum wįð itt ǫ að dig dǫ?* b) *itt upp,* t.ex. ’du får hitta på ett namn’ *du fǫr itt upp iet nammen* c) *finn ǫ* d) *finn upp* e) *djiet ǫ*;

’hitta på ngt åt sig’ a) *finn ǫ sig noð* b) *itt ǫ sig noð*; ’hitta tillbaka’ a) *itt atter* b) *itt etbaker*; ’hitta ut’ *itt aut*; ’jag hittar inte så bra där’ *ig ir it so tjennd dar*. Se äv **finna**

hittills **1** *jųotfram* **2** *jųo’tterdags*

hitåt **1** *jųo’tter* **2** (hitöver) *jųotyvyr*. ’hitåt utefter el. utmed’ *jųo’tter*; ’hitåt över’ *jųotyvyr,* t.ex. ’han hade begivit sig hitåt över berget’ *an add ferið jųotyvyr bjärreð*

hitöver (hitåt) *jųotyvyr*

hiva ’hiva iväg’ *swiv iweg*. Jfr **kasta**, **slänga**

hjon *juon* n

hjord **1** *uop* m **2** (boskapshjord) *fläð* n

hjort *juort* m

hjortfluga (älgfluga, hjortlusfluga, lusfluga) *brindflugu* (äldre grundf *-flugå*) f

hjorthornssalt *juortuonnsolt* n

hjortron **1** *måyrber* n **2** (växten) *måyrbersrais* n **3** (d:o) *måyrbersbljomm* m (yngre: f). ’moget (mjukt) hjortron’ *blotber* n

hjortronblomma **1** *måyrbersbljomm* m (yngre: f) **2** (hanblomman, lokalt) *bögelblaðsblyömm* m

hjortronkart *måyrberskart* m

hjortronmyr **1** *måyrbersmåyr* f **2** *måyrbersmyst* f

hjortronsylt *måyrberssylt* n (äv f, vanl m), t.ex. ’javisst smakar hjortronsylt gott’ *naug smäkär måyrberssylt guoðu*

hjortstek *juortstiek* m

hjul *juol* n, ex. se **håll**

hjula *juol ǫ armum* (el. bara *juola*)

hjulaxel **1** *juolaksul* m **2** (i skovelhjul) *juolstukk* m

hjulbent *juolbient*

hjuleker *juolknapp* m

hjullastare *juollaster* m

hjulnav *juolnav* n

hjulning *juolningg* f

hjulpar *juolpar* n

hjulspår *juolspuor* n

hjulångare *juolaungger* m

hjälm (fr sv) *jälm* m

hjälp s *jåp* f, t.ex. ’han behövde inte ngn hjälp av prästen’ *an byövd it nog jåp åv prestem.* ’till hjälp’ *et jåper* (äv *et jåps*)

hjälp! interj (som uttryck för förvåning, bestörtning el.dyl.) *jälp!* Jfr **Herre** Gud!

hjälpa **1** *jåpa,* t.ex. ’hon hjälpte sin man’ *ǫ jåpt gubbam* **2** (ha verkan) *munå* **3** *munå i,* t. ex. ’det hjälper om du har i mer mjöl’ *eð munär i, um du ev i mjer myöl*. ’det hjälper inte’ a) *eð ir it að noger* b) *eð gnęter it i,* se äv under **idé**; ’det kan inte hjälpas’ *eð kann it jåpas*; *Gud hjälpe mig!* (ung.) *jälpusalla!*; ’hjälpa till’ a) *jåp til* b) *jåp að*; ’hjälpa till med ngt’ *jåp til min noger*; ’hjälpa upp’ a) *jåp upp* b) (ngn ur ngt) *jåp uppyr*; ’hjälpas åt’ *jåpas að,* t.ex. ’vi hjälptes åt’ *jåptesum að*; ’inte kunna hjälpa’ (inte rå för) *kunn ingg* (yngre *inggų*) *råð fer.* Se äv ha **effekt**

hjälpare *jåper* m

hjälplig *jåplin*

hjälplös **1** *råðlos,* ex. se **ställd**; **2** *jåplos.* ’vara hjälplös utan’ *wårå andlos eter,* t.ex. ’jag blev så hjälplös utan hästen’ (det blev så svårt att reda sig utan hästen) *eð wart so andlost eter estem*

hjälplöshet *råðlosa* f

hjälpmedel (fr sv) *jåpmįeðel* n

hjälpreda **1** *jåprieð* f **2** *waisfant* m. Jfr **medhjälpare**

hjälpryttare *jåprytter* m

hjälpsam **1** *jåplin* (äv *jåpsklin*) **2** (mer sv) *jåpsam*

hjälpverb *jåpwerb* n

hjälte (fr sv) *jälte* m

hjärna *ienne* m (yngre *ienna* f), t.ex. ’han hade en tumör i hjärnan’ *an add ien knaul i iennam*

hjärnblödning *iennblyöðningg* f

hjärncell *iennsell* m

hjärngymnastik *ienndjymnastik* m

hjärnkontoret *iennbaureð* n b.f.

hjärnskakning *iennskakningg* f

hjärnskrynklare (fr sv) *iennskrynkler* m

hjärnstam (fr sv) *iennstammen* m

hjärntumör *knaul i iennam*

hjärta *järta* n. ’alla hjärtans dag’ *ollum järtumes dag*; ’ha på hjärtat’ *åvå ǫ laivę*; ’i hjärtat’ (inombords) *i laivę*; ’kära hjärtanes!’ *tjåråvjärtą!* [56]

hjärterot *järtruot* f

hjärtevän *tjärliekswenn* m

hjärtinfarkt **1** *järtinfarkt* m **2** *järtslag* n

hjärtklaff *järtklaff* m

hjärtklappning *järtklappningg* f

hjärtlig *järtlin.* ’hjärtligt tack’ a) *tjär tokk fer* b) *sturtokk*

hjärtligt adv *järtli*

hjärtläkare *järtläker* m (tänkbart vore äv *järtdukter* m)

hjärtlös (trol. fr sv) *järtlos*

hjärtmedicin *järtmiðisin* m

hjärtproblem *järtprubliem* n

hjärtslag *järtslag* n

hjärtsnörp (fr sv) *järtsnörp* n

hjärtstopp *järtstopp* n

hjärtstärkande (hjärtstyrkande) *järtstyrkend*

hjärtsvikt *järtswikt* f

[56] En stavning *tjär-åv-järtą* kunde övervägas.

ho s *uo* m
hoa (t.ex. berguv) **1** *ua* (äv *oa*) **2** (dovt) *dunka* **3** *yla*
hobby *obby* m
hobbyrum *obbyruom* n
hockey *okky* m (äv n)
hockeyhjälm *okkyjälm* m
hockeylag *okkylag* n
hockeymatch **1** *okkymattj* m **2** *okkytävlingg* f
hockeyplan *aisokkyplan* f
hockeyspelare *okkyspilär* m
hoj (cykel) *oj* m
hojta **1** *kula* **2** *skwäla.* Jfr **ropa**, **skrika**
hokus pokus *okus pokus*
Holen *Uoln* m b.f. 'i Holen' *upi Uolem*; 'till Holen' *upi Uoln*
Holenbor **1** *Uolerkaller* m pl **2** (skämts) *järper* m pl **3** (skämts) *launggålåtakkur* f pl
Holenpojke *Uolerpåyk* m
holk *olk* (äv *uok*) m, t.ex. 'en pilfink har flyttat in i holken' *pilfintjin ar flyttað in i oltjin*
holka ur *uolå yr*
Holland *Olland*
holländare *ollender* m
holländsk *ollensk*
holme **1** *olme* (åld *uome*) m **2** (skogsholme på myr) *ult* n **3** (myrholme, torrare ngt upphöjt parti i myr) *repp* (äv *reppe*) m **4** (åkerholme) *raisolm* m
homeopat *omeopat* m
hon **1** *ǫ* **2** (mer utpekande) *ǫ-dar.* 'henne' a) (ack) *ona,* t.ex. 'jag känner inte henne' *ig kennes it wið ona* b) (dat) *enner,* ex. se **spår**, (obet. äv) *en,* ex. se **våga**
hona **1** *uona* f, ex. se **tillbringare**; **2** (i sht av fågel) *kelingg* f
honkatt **1** *katta* f **2** (lokalt) *kattkallkelingg* f
honnör *onnör* m
honom se **han**
honung **1** *onungg* m **2** (i sht humlehonung) *myöð* m
honungskaka *onunggskaku* (äldre grundf *-kåkå*) f
honungsslungare *onunggsslungger* m
hop **1** *uop* m, t.ex. 'nu är blåklockorna här i stora hopar' (i mängder) *nų irå blåklukkur jär i sturum uopum* **2** (t.ex. av människor el. djur) *stuoð* n **3** (t.ex. av kreatur) *krets* m, t.ex. 'en stor hop av kor' *ien stur krets åv tjy'mm* **4** (d:o) *fläð* n **5** (stor hop) *stakk* m, ex. se **militär**; **6** (stor hop, skara) *smita* f, ex. se **skara**. Se äv **mängd**
hopa sig **1** *uopas* **2** *uop sig* **3** *stakkas* **4** *stakkas för,* t.ex. 'isen började hopa sig vid bron' *aisn byrd ǫ stakkas för nest bru'nn* **5** *kumå stakkendes*
hopas se **hopa sig**
hopblandad *ijuopblandað*
hopbyggd *ijuopbyggd*
hoper 'en hel hoper (av)' (fr sv) *ien iel uoper åv*
hopklämd *ijuopklemmd*
hopknuten *ijuopknåy'tt*
hopkrupen *ijuopkrupin*
hoplödd *ijuoplyö'dd*
[1]**hopp** (när man hoppas) **1** *up* (yngre *upp*) n **2** *uon* f. 'hysa hopp' *sjǫ sig nog* (yngre *nogų*) *uon*; 'leva på hoppet' *livå ǫ upę*; 'tappa hoppet' *drag uonlost*
[2]**hopp** (när man hoppar) **1** *upp* n **2** *kaut* m. 'göra ett hopp' a) *djär kautn* b) *tågå kautn* c) *djärå ien kaut*
hoppa **1** *uppa,* ex. se **drillsnäppa**; **2** (skutta) *skrikka* **3** *stjuota* **4** (guppa) *sjättja.* 'hoppa av' a) *upp åv* b) (t.ex. kedja) *sprett åv*; 'hoppa bort från' *upp undǫ,* t.ex. 'flickan hoppade bort från trädet' *kullą uppeð undǫ trainę*; 'hoppa i' a) *upp i* b) (t.ex. i vattnet) *upp auti*; 'hoppa iväg' *upp iweg*; 'hoppa ned' *upp nið*; 'hoppa omkring' *upp umringg*; 'hoppa på' *upp ǫ*; 'hoppa till' a) *upp til* b) *spritta* c) (när man bli skrämd) *tjippas til* (el. bara *tjippas*); 'hoppa undan' *upp undǫ*; 'hoppa upp' *upp upp*; 'hoppa ur' *upp yr,* ex. se **höftled**; 'hoppa över' a) (konkret o. abstrakt) *upp yvyr,* ex. se **eltråd** b) (abstrakt) *upp um* c) (t.ex. vid läsning) *lop um* d) (t.ex. ett mål mat) *baið um.* Se äv 'göra ett **hopp**'
hoppas **1** *uppas* (åld *upås*) **2** *uona,* ffa 'hoppas på' *uon eter* **3** (ovanl) *ugsa.*
hoppfullt *uonsklit*
hoppgupp **1** *uppdelt* (el. bara *delta*) f **2** *kneppa* f **3** (skidgupp) *skaiðupp* f
hoppingivande *uonsklit*
hopplock **1** *rask* n **2** (fr sv) *ijuopplukk* n. Se äv **småplock**
hopplös **1** *uonlos* **2** *uplos* (äv, i sht om person *upplos*) **3** (hopplöst) *gnętlost.* 'det är hopplöst' *eð ir it inggų uon*; 'hopplöst företag' (omöjlighet) *gnętlosa* f; 'hopplös situation' *råðlosa* f; 'nog är det väl hopplöst!' *naug ir eð fel uonlosa!*; 'tycka det vara hopplöst' *int sjǫ sig nog uon*
hopplöshet **1** *uonlosa* f **2** *uplosa* f
hoppsan! *oppsan!*
hoppskida *uppskaið* f
hopptorn *upptorn* n
hopptävling *upptävlingg* f
hoprullad **1** *ijuopty'llað* **2** *ijuoprullað.* 'ngt hoprullat' (rulle) *ty'lla* f
hopsatt se **ihopsatt**
hopsydd *ijuopsömd*
hoptals *uoptals*

hopvikt *ijuopwitjið*
hor (horeri) *uoran* n
hora s *uora* f
hora vb *uoras*
horaktig *uoraktun*
horeri *uoran* n
horisont **1** *synrand* f, t.ex. 'solen tar sig upp över horisonten' *suolę tar sig upp yvyr synrandę* **2** (fr sv) *orisont* m
horisontell *orisontell.* 'horisontellt' a) *twertyvyr* b) *orisontellt*. Jfr **vågrät**
hormon *ormon* n
hormoslyr *ormoslyr* m
horn **1** *uonn* n **2** (vallhorn) *straut* m, se **spela**
hornhinna *uonninn* f, t.ex. 'hornhinnorna var irriterade' *uonninnur war irritiraðer*
hornlåt *strautlåt* m
hornlös *klakkun*
Horn-Per *Uonn-Pär* m
hornuggla *uonnugel* f
Horrmunden *Uorrmund* m
horunge *uorungg* m
hos *nest,* t.ex. 'hon bor hos oss' *ǫ byddjer nest uoss*
hosta s **1** *ųosta* f, ex. se **bota, dras**; **2** (mer el. mindre skämts) *kwarka* f
hosta vb **1** *ųosta* **2** *skråvå.* 'hosta blod' *uost bluoðę.* Jfr **småhosta**
hostig *ųostun*
hostmedicin *ųostmiðisin* m
hot *uot* n, t.ex. 'det är det största hotet mot språket' *eð ir styöst uoteð mųot språtję*
hota **1** *uota* **2** *skremas,* t.ex. 'det hotar att bli regn' *eð skremes eð al werd raingneð.* Se äv **liv**
hotbrev *uotbriev* n
hotell *uotell* (vanl *otell*) n, ex. se **kokerska**
hotellfrukost *uotellfrukuost* m
hotellrum *uotellruom* n
hotelse *uotels* f (äv m)
hotelsebrev se **hotbrev**
hotfull *uotfull.* 'vara hotfull' (t.ex. inför ett ev. slagsmål) *bystas*
hov (ffa hästhov) *uov* f
hovmästare *uovmjester* m
hovslagare *uovslägär* m
hovtång *uovtaungg* f
hu! **1** *uą!* **2** *u!*
huckle *ermkläð* (äv *erumkläð*) n. Se äv **sjalett**
hud **1** (av djur) *auð* f **2** (på människa) *stjinn* n. 'fin o. mjuk hud' *blåbersstjinn* n
hudlös **1** *rålaitjin* **2** *stjinnlos*
hudsjukdom *auðsiuokduom* m
hugg **1** *ogg* n **2** (av smärta, i sht i ryggen) *flug* n. 'i högsta hugg' *i draę* (äv *upi draę*), t.ex. 'han kom med räfsan i högsta hugg' *an kam min errų i draę*; 'på hugget' a) (i form; nappa) *ǫ taę* (äv *upǫ taę*), ex. se **nappa**; c) (om fisk äv) *ǫ ogg*
hugga **1** *ogga,* t.ex. 'han har varit i skogen och huggit hela vintern' *an ar werið i raisę og eddjeð iel wittern* **2** (med yxa äv) *öksa* **3** (nappa) *kryötj i,* t.ex. 'där högg det en riktig baddare' *dar kryökt eð i ien riktun knaul*; 'hugga av' a) *ogg åv* b) (med yxa äv) *öks åv*; 'hugga för sig' *ogg för sig*; 'hugga i' *ogg i*; 'hugga i sten' *ogg i stie*; 'hugga ihjäl' *ogg ijel*; 'hugga ned' a) *ogg nið,* ex. se **regnskog** b) *krukk nið*; 'hugga till' a) *ogg til* b) (om smärta) *stjinå*; 'hugga till med' *ogg til min*; 'hugga upp' *ogg upp*; 'hugga (el. såga) upp till ved' *wiðå upp*; 'hugga ur' *ogg yr*; 'hugga ved' a) (ffa i skogen) *ogg wiðn* b) (d:o) *wiðåogg* c) (klyva ved) *kliuov wiðn* d) (arbeta med ved) *wiðå*; 'vara i skogen o. hugga ved' *wårå auti wiðåskuog*; 'hugga åt sig' (nappa till sig) *keks að sig*
huggare *ogger* m
huggkrok *oggkruok* m
huggkubbe **1** *oggstabb* (el. bara *stabbe*) m, ex. se **streta** på; **2** *oggkabb* m **3** (för hackning av foder) *akkstabb* m
huggmejsel *koldbait* m
huggning *oggningg* f
huggorm *ugguorm* (mindre ofta *ogguorm*) m
huggormsgift *ugguormsdjipt* n
hugnad *ungnað* m
Hugo *Ugu* m
huk 'på huk' *niðkrupin*; 'sitta på huk' se **huka**
huka (sig) **1** *kryppas* **2** *kriuop nið* **3** *åytjas*
huldra (fr sv) *uldra* f. Jfr **skogsrå**
huligan (fr sv) *uligan* m
hull *uld* n. 'med hull og hår' *min ull og år*
huller om buller **1** *umbel-um-dumbel* (äv *ulder-um-dumbel*) **2** (åt alla möjliga håll) *yms wea*
hulling **1** *ulltaungg* m **2** (fr sv) *ullingg* m
human **1** (mänsklig) *mensklin* **2** (fr sv) *uman*
humanistisk *umanistisk,* ex. se [1]**gren**
humla *myöðumbel* f, t.ex. 'bina och humlorna ska väl ha något de också' *dier ul fel binę og myöðumblur åvå noð og*
humle *umbel* m, ex. se **humlestör**
humleblomster (fr Våmhusmålet) *myöðumbtupp* f
humlebo (ffa av jordhumla) **1** *myöðbu* n **2** *myöðumbelbu* n
humleranka *umbelrjesn* f
humlestör *umbelstaungg* f, t.ex. 'humlen växer på (uppför) humlestören' *umbeln wekser uppmin umbelstaundjin*
hummer *ummer* m
humor *umor* m
humorfri se **torr**
humorist *umorist* m

humoristisk *umoristisk*
humorprogram *skåjprugramm* n
humör **1** *lag* n **2** (sinnesstämning) *stjieðe* n **3** *umör* n. 'gott humör' *guoðstjieð* n; 'inte på humör' *int ǫ laę*; 'på bra (gott) humör' *ǫ guoðlaę*, t.ex. 'hon höll mig på gott humör' *ǫ jält mig ǫ guoðlaę*; 'på det humöret' a) *ǫ dyö laę* b) *að dyö oldę*, t.ex. 'är hon på det humöret i dag' *ir ǫ að dyö oldę i dag*; 'på dåligt humör' a) *frutt* b) *truttun* c) *lågålos* d) *ǫ frundlaę*
hund *rakke* m, t.ex. 'hunden skäller ute på gården' *rattjin skeller autǫ gardem.* 'argsint hund' *jälåkrakk* m; 'gamla hundar' se **lära**; 'vara rädd för hunden' *wårå redd rakkan*; 'hop hundar (som väsnas)' *rakkstuoð* n. Se äv **vovve**
hundbajs *rakkdrit* n
hundgård **1** *rakkgard* m **2** *tjitte* m, t.ex. 'hunden är (nere) i hundgården' *rattjin ir niði tjittam*
hundhuvud 'bära hundhuvudet för ngt' *bjärå rakkovuð fer noð*
hundhår *rakkår* n
hundkoja *rakkåj* f
hundkoppel **1** *rakkband* n **2** *rakktråss* m. Se vidare **koppel**
hundloka **1** *rakkuolspip* f **2** *rakkumin* m b.f. Se vidare VNB
hundmat *rakkjätå* n
hundnos **1** *rakksnaut* f **2** *rakknev* n
hundpromenad (ung.) *rakktur* m
hundra *undrað* (n)
hundracka *rakkliuot* m
hundraett *undraðiett*
hundrafaldig *undraðfaldin*
hundrafalt *undraðfalt*
hundrafemtio *undraðfemti*
hundralapp *undraðlapp* m
hundras (hundsort) *rakksort* m
hundratal *undraðtal* n. 'hundratals' *undraðtals*
hundraårig *undraðårsgåmål*
hundraåring *undraðåringg* m
hundraårsdag *undraðårsdag* m
hundraårsjubileum *undraðårsjubilium* n
hundring (hundrakronorssedel) *undringg* m
hundsim (om människor) *rakksimm* n
hundskatt *rakkskatt* m
hundskinn *rakkstjinn* n
hundskit *rakkdrit* n
hundtoalett *rakkskalaus* n
hundutställning *rakkautstellningg* f
hundvalp *rakkwep* m
hundväder *rakkweðer* n
hundöra (äv på bok) *rakkär* n
hunger *ungger* m
hungersnöd *unggersnöð* f
hungrig **1** *unggrun,* t.ex. 'fåglarna är hungriga i kölden' *fuglär irå unggruger i tjyöldn* **2** *tuom* **3** (sugen) *saugend* **4** (svulten) *swaungg* **5** (d:o) *suoltn*. 'mkt hungrig varelse (som äter glupskt)' *unggrugwål* m; 'hungrig stackare' *unggrugwasi* m
hunsa (köra med) **1** *åk min* **2** *tjyör min*
hur **1** *ur,* ex. se **fan, klocka** m.fl. **2** (hurdan) *ukin,* t.ex. 'hur ser han ut?' *ukin sir an aut?*. 'hur dags' *ur snąrt*; 'hur som helst' a) *ukað so ir* b) *uonde ur* c) (fr sv) *ur sos elst* (äv *ur som elst*); 'hur det än är' a) *uonde ur* b) (mer sv) *ur eð enn ir*; 'hur än' a) *uonde ur,* t.ex. 'han hör ingenting, hur jag än ropar' *an ärer it noð, uonde ur ig yöper* b) *laik ur,* t.ex. 'han bryr sig inte, hur jag än säger åt honom' *an wöler it sig, laik ur ig ser að om* c) *ur,* t.ex. 'han verkar inte fatta (ngt), hur jag än förklarar' *an syöks it bigrip noð, ur ig feklarer* d) *ur enn*; '(ja tänk) hur det kan gå!' a) *ur eð beller bjär til* b) (hur det kan slumpa sig) *ur eð beller itt ǫ*
hurdan m: *ukin,* f: *ukų,* n: *ukað*
hurra! interj *urra!*
hurra s (hurrarop) *urra* n
hurra vb *urra*
hursomhelst se **hur** som helst
hurts *urts* m
huruvida **1** *um* **2** *ukað* **3** *ukadier,* t.ex. 'jag vet inte om jag har svarat eller inte' *ig wet it ukadier ig ar suoråð eld inte*
hus **1** *aus* n **2** (boningshus) *stugu* (äldre grundf *stugå*) f **3** (byggnad) *skräve* n, ex. se **byggnad**. 'från hus till hus' (från det ena huset till det andra) *ausmillǫ*; 'hålla hus' *old aus,* jfr **hålla** till
husapoptek *ausaptiek* n
husband *ausband* n
husbehov *usbiuov* (äv *ausbiuov*) n. 'till husbehov' a) *að usbiuov* (äv *að ausbiuov*) b) *fer ausbiuov*
husbil *ausbil* m
husbonde **1** *ausbuond* m **2** (i sht efter gårdsnamn) *faðer* m, t.ex. *Urd-faðer, Luok-faðer*
Husby *Ausby* (äv *Usby*)
husbyggare *ausbyddjer* m
husdjur **1** (ofta) *krytyr* n **2** (boskap) *krek* n, t.ex. 'det är nog (hus)djurens tid som gäller i ladugården' *eð lär war krekumes tið i fjǫsę* **3** (snarast f sv) *auskrytyr* n. Jfr **sällskapsdjur**
husera (stoja o.dyl.) **1** *grasir* **2** *ridjärå* **3** *usir*
husesyn (gårdsinspektion) *gassyn* f
husfar se **husbonde**
husfluga **1** *ausflugu* f **2** (oftast) *flugu* el. *wanlig flugu* f (alla med äldre grundf *-flugå*)
husfolk *ausfuok* n
husförhör **1** *usferör* n **2** *skriptrjes* f

husgavel (gavel på boningshus) *stugugavel* m
husgeråd **1** (hushållsgrejer) *ausoldsgräjur* f pl **2** (köksgrejer) *tjyöksgräjur* f pl
husgrund **1** *ausgrund* m **2** (på bostadshus) *stugugrund* m
hushåll *ausold* n
hushålla **1** *ausold* **2** (strängt) *tigel.* Se äv **ransonera**
hushållerska *ausoldesk* f
hushållsassistent **1** *tjyöksassistent* m **2** (fr sv) *usollsassistent* m **3** (nydal) *stäpkwenn* f
hushållspapper **1** *tjyökspapir* n **2** (fr sv) *usoldspapir* (äv *usollspapir,* mindre vanl *ausoldspapir*) n
hushållsvåg *tjyökswåg* (ofta bara *wåg*) f
husknut (stugknut) *stuguknaut* m
husläkare *ausdukter* m
husmask (larv av nattslända) *akkbeld* m. ’nattsländelarvens hus’ *akkbeldkasungg* m
husmor **1** *ausmụor* f **2** (i sht efter gårdsnamn) *muna* f, t.ex. *End-mun, Ulas-mun*
husmus **1** *launggålåmaus* f **2** *launggskåtåmaus* f. Jfr **skogsmus**
husnyckel (stugnyckel) *stugunytjyl* m
husrum **1** *inwärn* n (äv f) **2** (mer sv) *ausruom* n
husse (fr sv) *usse* m, ex. se **matte**
hussvala **1** *aussalu* (äldre grundf *-sålå*) f **2** *tettjsalu* (äldre grundf *-sålå*) f. Se vidare FNB
hustak (tak på boningshus) *stugutak* n
hustavla *austavel* f
hustomte *stugutuomt* m
hustru **1** *kelingg* f **2** (i sht om den egna hustrun) *mụor* f
husvagn **1** *auswaungen* m **2** (skämts) *tjytåskrubb* m
husvill *auswill*
husvind (vind på boningshus) *stuguwind* m
husvägg (vägg på boningshus) *stuguwegg* f
husägare *ausäger* (äv *ausieger*) m
hut ’lära sig (att) veta hut’ *lär sig wit ut*
huta åt *skråtå að*
huttra *guså,* t.ex. ’vi satt där och huttrade i regnvädret’ *såtum dar og gusäðum i raingenweðrę*
huv *auv* m
huva (kapuschong) (fr sv) *uva* f
huvud **1** (vanl) *skolle* m, ex. se **gumma**; **2** *ovuð* n **3** (skämts, ”huvudknopp”) *tulle* m. ’ha ont i huvudet’ a) *åvå sårskollan* b) *åvå såran skolla* c) *åvå sårt i ovdę* d) *åvå sårt ovuð*; ’huvudet på skaft’ a) *ovuð ǫ skapt* b) *skollan ǫ skapt*; ’i huvudet’ (till skillnad från kroppen; skämts) a) *uvǫ erdär* b) *nordǫ erdär*; ’han har ett gott huvud’ (han är intelligent) a) *eð ir skoll ǫ omdar* b) *an ir bra ovdað*; ’stå på huvudet’ a) *stand ǫ ovdę* b) *stand ǫ skollam*
huvudbonad *ovuðsbuonað* m
huvudbry **1** *ovuðsbråk* n **2** *ovuðsbry* n
huvudduk **1** *ovuðkläð* n **2** (trekantig) *snibb* m **3** (huckle) *ermkläð* (äv *erumkläð*) n **4** (i kvinnans älvdalsdräkt) se **sjalett**
huvudgärd *obgerd* (äv *obbgerd, ovgerd, oggerd*) f
huvudkläde se **huckle**, **huvudduk**
huvudknopp *tulle* m. Se äv **klump**
huvudkudde **1** *obkudd* m **2** *obkupp* (m.fl. var.) m **3** *obgerdskupp* (äv *ovgerdskupp, oggerdskupp*) m, t.ex. ’han kramade om huvudkudden’ *an klemmd um obgerdskuppan* **4** (fr sv) *ovuðkudd* m. Jfr **huvudgärd**, **kudde**
huvudlus *ovuðslaus* f
huvudlös *ovuðslos*
huvudord *ovuðuord* n
huvudroll *ovuðroll* m
huvudrätt *ovuðrett* m
huvudsaken **1** (fr sv) *uvuðsatję* f b.f. (äv *uvuðsatjin* m b.f.) **2** (det viktigaste) *wiktugestað* n b.f.
huvudsida (t.ex. på webbsida) *ovuðsaið* f
huvudskalle *ovuðskoll* m
huvudstad *ovuðstað* m
huvudvärk *sårskolln,* t.ex. ’om två män pissar i kors, då får Fan huvudvärk’ *um twer kaller maig i kross, dǫ fǫr Liuotn sårskollan.* ’ha huvudvärk’ a) *åvå sårskollan* b) (i sht vid bakrus, skämts) *åvå sårt i årę.* Se vidare under **huvud**
hux flux *uks fluks,* t.ex. ’i går for vi hux flux (oplanerat) till fäboden’ *i går fuorum wịð uks fluks að buðum*
hyacint *yasint* m
hyacintlök *yasintlok* m
hybble *ybbel* n
hyckla **1** *skrymta* **2** (mer sv) *ykkel*
hycklare **1** *skrymter* m **2** (mer sv) *ykkler* m
hydraulisk *ydraulisk*
hyena *yiena* f
hyfsa **1** *yfsa* **2** (jämna till hässja nedtill så att inte höet hänger ned mot marken) *gelda.* ’hyfsa till’ *yfs til*
hyfsad **1** *yfsað* **2** (”som folk”) *fuoklin.* ’uppträda hyfsat’ *war fuok*
hygge **1** *oggster* n **2** *ogg* n **3** (fr sv) *yddje* n **4** (fall) *foll* n
hyggesbränning (fr sv) *yddjesbrenningg* f
hygglig **1** *bistjielin* **2** *yddjelin* (äv *ygglin*)
hygien (fr sv) *ygiien* m
hygienisk **1** (fr sv) *ygiienisk* **2** (renlig) *ryöklin*
Hykjeberg *Åytjbjärr*
hylla s **1** *ille* f, t.ex. ’på översta hyllan’ *upǫ yvst illn* **2** (i spec fall) *jälle* m, t.ex. *tjyötjäll* m

3 (enkel, t.ex. i timmerkoja) *knappill* f
hylla vb *ylla*
hyllning *yllningg* f
hylsa **1** *kåk* m **2** *olk* m, t.ex. 'ringformad hylsa kring knivskaft' *knaivolk* m **3** (fr sv) *ylsa* f
hynda *ynda* f. Se även **tik**
hypnos *ypnos* (även *ypnǫs, yppnuos, yppnuǫs*) m
hypnotisera *ypnotisira*
hypnotisör *ypnotisör* m
hyra s *yra* f
hyra vb **1** *yra* **2** *liea* (Lev.). 'hyra in (sig)' *yr in (sig)*; 'hyra ut' a) *yr aut* b) *lie aut*
hyresgäst **1** *yresdjäst* m **2** (hyresgäster även) *yresfuok* n sg
hyreshus *yresaus* n
hyreslägenhet *yreslägeniet* f
hysa *åysa.* 'hysa hopp' *sjǫ sig nog* (yngre *nogų*) *uon*; 'hysa in' *åys in*
hyska *ektlyttj* (el. bara *lyttja*) f. 'hyska o. hake tillsammans' *ekta* f
hyss 'göra hyss' *åpynas.* Jfr **busstreck**
hysterisk *ysterisk*
hytt *ytt* m
hyvel **1** *yvyl* (även *yvel*) m **2** (långhyvel) *lukur* m, t.ex. 'långhyveln är mkt längre än en rubank' *lukurn ir mitjið laingger eld ien rubank*
hyvelbänk *yvelbaink* m
hyveljärn *yvelienn* n
hyvelmaskin *yvelmasin* m
hyvelspån **1** *yvelokk* m **2** (att ha i madrassen) *sainggokker* m pl
hyvla *yvel.* 'hyvla av' *yvel åv*; 'hyvla till' *yvel til*
hång *ug* m. 'slå ur hågen' *slut yr sig,* ex. se **avstå**
hågad **1** *ugåð* **2** *lutin* **3** *mörnað*
håglös **1** *uglos,* t.ex. 'de hade känt sig lite håglösa' *dier add kennt sig liteð ugloser* **2** *nennlos.* Jfr **lust**
håglöshet *nennlosa* (även *nennelosa*) f. 'håglös person' *nennloswål* m
Håkan *Åką* m
hål **1** *uol* n, t.ex. 'det var (flera) hål i väskan' *eð war uolę i wäskun* **2** (i marken, i sht i myr) *djyölu* (äldre grundf *djyölå*) f **3** (i torrdassets sittbräde) *buoru* (äldre grundf *buorå*) f. 'göra hål i' *uolå yr*; 'riva (ett) hål på' *raiv ǫ uoleð ǫ*; 'sticka hål på' *pikk ǫ*
håla *uolu* (äldre grundf *uolå*) f
hålfot *uolfuot* m
hålfotsinlägg *uolfuotinlegg* n
hålig *uolun*
håll **1** *old* n, ex. se nedan **2** (riktning även) *weg* m **3** (smärta i sidan) *old (i saiðun)* f (även n). 'från alla håll' *frǫ oll(um) oldum,* t.ex. 'det blåste från alla håll' *eð blis frǫ ollum oldum*; 'från andra hållet' *frǫ oðer oldę*; 'på håll' *ǫ old*; 'på långt håll' *ǫ launggt old*; 'på olika håll' *ymsta'ss*; 'åt alla håll' a) *oll wea,* ex. se **urin**, b) *að oll(um) oldum,* t.ex. 'det flyger åt alla håll' *eð fliuog að oll oldum*; 'åt alla möjliga håll' *yms wea*; 'åt andra hållet' *að oðer oldę*; 'åt ngt annat håll' *non eller weg*; 'åt det hållet' a) *að dyö oldę* b) *daitað*; 'åt det här hållet' a) *að iss oldę* b) *jųo'tter*; 'åt olika håll' *að yms(um) oldum,* t.ex. 'de vred hjulen åt olika håll' *dier rwieð juolę að ymsum oldum*; *frǫ oðer oldę*; 'åt många (olika) håll' *mikkel wea*; 'åt sådana håll' (på sådana ställen) *slaik wea*, ex. se **ställe**
hålla **1** *olda,* t.ex. 'jag kunde inte hålla honom' *ig dugd it old onum* **2** (hålla ihop) *oldas.* 'hålla borta' *old undǫ,* t.ex. 'röken håller myggorna borta' *rätjin old undǫ muggum*; 'hålla efter' a) *old etter,* t.ex. 'katten höll efter mössen' *kattn jält etter måysum* b) (t.ex. barn) *weras*; 'hålla emot' a) *old mųota* b) *mųota*; 'hålla fast' *old fast,* ex. se **beslag**; 'hålla fast vid' a) *old fast wið* b) *klyör i*; 'hålla fram' *old fram*; 'hålla för', 'hålla före' *old för*; 'hålla (mkt) hårt' (blåhålla) *blåold*; 'hålla i' *old i*; 'hålla i sig' a) *old i sig* b) (bestå) *stå wið lag*; 'hålla igen' *old att*; 'hålla ihop' a) *oldas* b) *oldas ijuop* c) (t.ex. om personer) *old ijuop*; 'hålla in' *old att,* t.ex. 'han höll in hästen' *an jält att estem*; 'hålla kvar' a) *old kwere* b) (låta vara kvar) *tag etter*; 'hålla med' a) *old min* b) *old iett min*; 'hålla med strumpor' *sukkold*; 'hålla med ved' *wiðåold*; 'hålla ned' *old nið*; 'hålla ngn med mat' *old nogum min jätå*; 'hålla om' *old um*; 'hålla om varandra' *oldas um*; 'hålla på' a) *old ǫ* b) *fårå* c) (energiskt el. brådskande) *weras* d) (ihärdigt) *drag ǫ,* t.ex. 'det är bara att hålla på så länge man orkar' *eð ir bar drag ǫ emes an uorker* e) (negativt) *klauta*; 'hålla på att' (vara nära att) *old ǫ*; 'hålla på med' a) *old ǫ min,* t.ex. 'hon höll på med ngt' *ǫ jält ǫ min noger* b) *fårå* (el. *får*) *auti,* t.ex. 'jag vet inte vad han håller på med' *ig wet it wen an far auti* c) *fårå yvyr,* t.ex. 'jag har hållit på med ngt' *ig ar ferið yvyr noger* d) *fårå min* e) (negativt) *klaut min* e) (d:o, t.ex. oskickligt el. oförsiktigt) *stok ǫ min* f) (ofta med visst besvär) *kravel ǫ min* g) (pyssla med) *puotå ǫ min* h) (d:o) *puotå ringgum*; 'hålla till' a) *old til,* ex. se **smedja**, b) *oldas* c) (hålla åt) *old að*; 'hålla tillbaka' *old att*; 'hålla undan' (hålla borta) *old undǫ*; 'hålla upp' *old upp*; 'hålla upp(e)' (om vädret) a) *old uppe* b) *old sig*; 'hålla ut' a) *old aut* b) (stå ut) *stå rabbi*; 'hålla öppen' (t.ex. väg) *old uppe*

hålla sig **1** *old sig* **2** *oldas* **3** (vid kissnödighet) a) *old att* b) *niųop att*. ’hålla sig borta’ *old sig undǫ*; ’hålla sig framme’ a) *old framm sig* b) *old sig framme*; ’hålla sig för sig själv’ *old sig fer sig siuov*; ’person som håller sig för sig själv’ *mysyl* m; ’hålla sig i skinnet’ *old sig niðwið bokkan*; ’hålla sig kvar’ *oldas*; ’hålla sig med’ *old sig min,* t.ex. ’vi fick hålla oss med pennor själva’ *finggum old uoss min pennum siuover*; ’hålla sig med mjölk’ *mjokold sig*; ’hålla sig med ved’ *wiðåold sig*; ’hålla sig på benen’ a) *standas* b) *old sig ǫ fuotum*; ’hålla sig till’ *old sig að,* t.ex. ’vi höll oss till smörgåsarna’ *jältum uoss að gǫsum,* se äv **svenska** s; ’hålla sig undan’ a) *old undǫ sig* b) *old sig undǫ*

hållare *older* m

hållas *oldas*

hållen (ansedd) *eldn*

hållhake **1** *oldatji* m **2** (grov, av järn) *fattatji* m

hållplats (fr sv) *oldplass* (mer sv *ollplass*) m

hålstans *stamp* m

håna **1** *stjietta* **2** *eksa* **3** (fr sv) *ona*

hånflina se **hånle**

hånfull **1** *gręsun* **2** *åstjin*

hångla se **kela**

hångrina **1** *gręsas* **2** *flettas*

hånle **1** *flettas* **2** *gręsas* **3** *illflinå* **4** *illglinå*

hånskratta *gręsas*

hår *år* n. ’tappa håret’ se **tappa**; ’vara på håret’ se ’vara nära **ögat**’. Jfr **kalufs**

håra (fälla) **1** *lęs åreð* **2** *loska.* ’håra ned’ *år nið*

hårarbete *årarbiet* n

hårband (för bakåtstruket hår) *striuokband* n

hårborste *årbuost* m

hårbotten *årbuottn* m

hård **1** (vanl) *skarp,* t.ex. ’han hade velat ha hårdare tag’ *an edd að wilað åvå skarpera tag* **2** *ård* **3** (om alltför hårt bröd) *stǫlun* **4** (sträng, häftig) *straið.* ’hård (trög) i magen’ *årdlaivað*; ’sitta hårt åt’ (ngt som tar tid el. går trögt) *sittj launggt ini wiðim*

hårddisk **1** *årddisk* m **2** *skarpdisk* m

hårfint *årfint*

hårdfrusen *skertyölåð.* Jfr **stenhård**

hårdhänt *årdent*

hårding *årdingg* m

hårdknut **1** *fastknaut* m **2** *blåknaut* m

hårdna **1** *ar’n* **2** (om mark vid kyla äv) *arn ǫ* **3** (bildas skorpa (på)) *skuorpen*

hårdnackad *årdnakkað*

hårdrock (nydal) *skarprukk* m

hårdsmält *årdsmelt*

hårdtuggad **1** *ardietin* **2** *ardät* **3** (bröd) *stǫlun*

hårdvall **1** *skerpa* f **2** *skarpa* f

hårdvaluta *årdwalut* f

hårfrisörska *årfrisösk* f. Se äv **frissa**

hårfäste *årgerd* f

hårig *årun*

hårknut *årknaut* m

hårlock se [3]**lock**

hårlös *årlos*

hårnål *årnǫl* f

hårnät *årnęt* n

hårrem *årriem* f

hårschampo *årstjampo* n

hårsnodd *årsnųo’dd* m

hårstrå *årsträ* n, ex. se **skjortkrage**

hårtest *årtiäst* m

hårtuss *årtuss* m

hårvatten *årwattn* n

håröm (trol. fr sv) *åröm*

håv *åv* f

håva in *åv in*

häck *ekk* m

häckla s *bysta* f

häckla vb (lin) **1** *bysta* **2** *ekkel* (mer sv *ekkla*)

häcksax (fr sv) *ekksaks* f

häda *äða*

hädan *ieðǫ.* ’gå hädan’ *fårå dait snoggt ir.* Se äv **gå** bort, **dö**

hädande (hädelse) *äðan* n

hädanefter *järeter*

Hädbodarna *Äðbuðär* f pl b.f.

hädelse *äðels* f. Se äv **hädande**

häfta ’häfta ihop’ *ept ijuop*; ’häfta vid’ a) *fassn wið* b) *fassn ǫ*

häftapparat *eptapparat* m

häfte (fr sv) *epte* (vanl *efte*) n

häftig **1** *eptun* **2** (hård) *straið* **3** (till humöret) *iet* **4** (d:o) *sinnun* **5** (häftigt uppbrusande) *bråjälåk*

häftstift **1** *eptstipt* n **2** *laus* f

häger *äger* m

hägg **1** *egg* f **2** (ofta lite större) *eggkall* m. Se vidare VNB

hägna in *aingen in.* Jfr **stängsla** in

häkta s **1** (hyska + hake) *ekte* f **2** (hake) *kruok* m

häkta vb *ekta.* ’häkta ihop’ *ekt ijuop*

häkte *ekte* n

häl *äl* m

hälft **1** *elpt* m (äv f), ex. se **nog**; **2** (åld) *åpt* m (äv f). ’hälften var(dera)’ *et åvs,* t.ex. ’jag och han gjorde hälften var’ *ig gard et åvs min om*. Se äv **halva**, **halvpart**

häll *ell* f

hälla s **1** *mella* f **2** (ögla) *elda* f

hälla vb **1** *ella* **2** (ovanl) *skwäla.* ’hälla av’ *ell åv*; ’hälla av potatis(en)’ *ell åv pärum*; ’hälla bort’ *ell brott*; ’hälla i’ a) *ell i* b) (ngt i ngt) *ell auti* c) *läp i* d) *lat i* e) (äv med tvång) *tratt i*

f) (droppvis) *dräp i*; ’hälla i sig’ a) *ell i sig* b) *tratt i sig*; ’hälla ned’ *ell nið*; ’hälla på’ a) *ell ǫ* b) (t.ex. mjölk på gröt) *lat ǫ* c) (vräka på) *bätj ǫ,* ex. se **parfym** d) *skwäl ǫ,* t.ex. ’han hällde (spillde, skvätte) en kopp kaffe på mig’ *an skwäld ǫ* (el. *döpt ǫ*) *mig ien kaffikapp*; ’hälla upp’ *ell upp*; ’hälla ut’ a) *ell aut* b) *skwäl aut* c) *ell yr*; ’hälla ur’ *ell yr*; ’hälla över’ *ell yvyr*

hällregn *ellraingen* n

hällregna **1** *ellraingen* **2** *skwälraingen* **3** (regna kraftigt) *sturraingen.* Jfr **spöregna**

hällregnande *skwälan* n

hälrem (på skidbindsle) *ettermell* f

hälsa s *elsa* f

hälsa vb *elsa.* ’hälsa på’ a) *els ǫ* b) (vara på besök hos) *war ǫ by nest* c) (komma på besök till) *kum ǫ by að* d) (gå o. hälsa på folk i gårdarna) *go i gardum*; ’gå och hälsa på (ngn)’ *go ǫ by að*; ’hälsa så gott’, ’hälsa hjärtligt’ *sturels*; ’hälsa tillbaka’ a) *els atter* (äv *els att*) b) *els etbaker*

hälsena *älsin* f

hälsing (hälsinge) *elsingg* m. Se vidare ONB

Hälsingland *Elsinggland.* Se vidare ONB

hälsning *elsningg* f. ’vänliga hälsningar’ (ung.) a) *frekåelsningger* f pl b) *guoð elsningger* f pl c) *sturelsningger* f pl

hälsosam *elssam* (mer sv *elsusam*)

hälsovård *elsuwård* f (äv m). Se äv **omsorg**

hälsovårdsmyndighet *elsuwårdsmyndugiet* f

hälsporre (fr sv) *älspuorr* m

hämnas **1** *emnas* **2** (ge igen) *djäv att* **3** (d:o) *buot att*

hämnd *emnd* f

hämndlysten *emnddjärun*

hämpling (fr sv) *emplingg* m

hämta **1** *tag att* **2** *war etter,* t.ex. ’vi har hämtat första lasset’ *amm weð etter fuost lassę*. ’få (lov) att hämta’ *werd etter,* t.ex. ’jag fick lov att hämta kärran’ *ig wart etter tjärrun*; ’gå och hämta’ *go etter*; ’hämta sig’ a) *fǫ att sig* b) (efter berusning) *rett til sig*

hän se **barka** hän, **bära** hän

hända **1** *enda,* t.ex. ’det kan väl hända’ *eð kann fel enda* **2** *fårå.* ’hända sig’ *end sig*; ’kunna hända (tillfälligtvis)’ *sleð i*

händelse *endels* f (äv m o. n). ’för den händelse (att)’ *i fall og endels.* Se äv **incident**, **intermezzo**

händelsevis (fr sv) *endelsewis*

händig **1** *andun* (mer sv *endun*) **2** *nyövin* (äv *nyövin*) **3** (flink) *knapandun* (äv *knappandun*) **4** *biendun* **5** *slyögd* (äv *slyög*) **6** *nevåð.* ’ej händig’ se **opraktisk**

hänga **1** *aindja,* ex. se **ovanför**; **2** (hänga löst, hänga o. dingla) *låvå* **3** (tvätt; avliva gm hängning) *aindj upp.* ’bli hängd’ (som straff) *kum upi tueð*; ’hänga efter’ (ivrigt el. envist följa efter) a) *järp ǫ* b) *klyör fast sig wið*; ’hänga ihop’ *aindj ijuop*; ’hänga in’ *aindj in*; ’hänga med’ a) *aindj min* b) (följa med) *fy ǫ*; ’hänga med huvudet’ *aindj skollan* (äv *aindj min skollan*); hänga ned’ *aindj nið*; ’hänga o. dingla’ *bjälla*; ’hänga o. slänga’ *aindj og slaindja*; ’hänga på (sig)’ *aindj ǫ (sig)*; ’hänga under’ (t.ex. om underkjol) *stand under*; ’hänga upp’ *aindj upp*; ’hänga ut’ *aindj aut,* ex. se **hackspett**

hänga sig **1** (ta livet av sig gm hängning) *aindj upp sig* **2** (d:o) *far upi tugų* **3** (d:o) *far upi tueð* **4** (t.ex. om dator) *aindj sig*. ’hänga sig fast’ *aindj sig fast*; ’hänga sig på (ngn)’ *fassn ǫ (non)*

hängande (nedhängande, t.ex. klädesplagg) *isikk*

hängare *aindjer* m

hängbjörk **1** *limåbyörk* f **2** *aindjbyörk* f

hängbro *aindjbru* f

hänge (på lövträd) *brumi* m

hängig *aindjun*

hänglås *aindjlǫs* n

hängman *aindjmǫl* n

hängmatta *aindjmatt* f

hängränna *aindjrenn* f

hängselstropp *aingselstropp* m

hängsle **1** *aingsl* f **2** (bärrem) *fetil* m

hängväxt *aindjwekst* m

hänryckning (fr sv) *enryttjningg* f

hänsyn (fr sv) *ensyn* m. ’inte ta hänsyn till’ (inte bry sig om) a) *int wöla* b) *int uonda*; ’med hänsyn till’ *eter,* t.ex. ’med hänsyn till vädret’ *eter weðerlietjem*

hänsynslös **1** (fr sv) *ensynslos* **2** (likgiltig) *uondlos*

hänvisa (fr sv) *enwis*

hänvisning (fr sv) *enwisningg* f

häpen **1** *äpin* **2** *upi gåp* **3** *paff,* ex. se **paff** **4** (o. lite förskräckt) *nipin* **5** (överrumplad) *twertaiðn* **6** *iaipläpt.* ’göra (ngn) häpen’ *läp i aip (non)*

häpna **1** *werd upi gåp* **2** *werd gåpend* **3** *äpen* **4** (göra stora ögon) *werd stur i ogum.* ’få (ngn) att häpna’ *läp i aip (non)*

här adv **1** *jär* **2** (ngt mer utpekande) *jenę* **3** (mer utpekande, stundom ’här borta’) *jen jųote.* ’här och var’ *ymssta’ss*; ’här förbi’ *järum*; ’här och där’ *dar og dar*; ’här omkring’ se **häromkring**; ’här uppe’ *jär uvomin* (äv *jen uvomin*), t.ex. ’här uppe (i denna nordliga by) har vi inte sagt så’ *jär uvomin amm wįð it saggt so*; ’just här’ *jenę*

här! interj (här får du! – mest åt djur, annars skämts) *sä!*
här s (fr sv) *är* m
häradsdomare *äraðsduomer* m
härbre **1** *baur* n, t.ex. 'han hade ett lås han skulle sätta för härbret' *an add iet lǫs an ulld set för baurę* **2** (på stolpar) *stuopbaur* n
härbredörr *baursdörer* f pl, ex. se **låsa** upp
härbrenyckel *baursnytjyl* m
härbretrapp(steg) (plattform av två klovor framför härbredörr) *baurstinner* f pl, ex. se **njuta**
härbärgera *åysa*
härd **1** *eril* m **2** (mer sv) *ärd* (ovanl *äl*) m
härda (t.ex. metall) *erda.* 'härda av' (göra järn mjukt) *jäld att*; 'härda ut' *erd aut* (äv *ärd aut*)
härdig (om växt) *ärdun,* t.ex. 'vetet var inte tillräckligt härdigt' *waitað war it ärdut naug*
härfågel **1** (fr sv) *ärfugel* m **2** (förslag) *krågåsnaip* f
härförbi *järum*
härförleden *järfiriað* [57]
härifrån **1** *järfrǫ* (äv *jenfrǫ*) **2** (hädan) *ieðǫ* **3** (ovanl) *jųotǫter.* 'gå härifrån!' a) *gokk undǫ!* b) (åld) *gokk ieðǫ!*; 'härifrån längs' *jųotǫter,* t.ex. 'jag kom härifrån längs myren' *ig kam jär jųotǫter måyr'n*
härikring 'någonstans härikring' *noger autringgum*
härinne **1** *järinne* **2** *jeninne*
härja (bråka) **1** *usir* **2** *grasir,* ex. se **skogsbolag**; **3** *rusta* **4** *rasa* **5** *ridjärå* **6** *tonir*
Härjedalen *Errdal.* Se vidare ONB
härjedaling **1** *errdyöl* m **2** (yngre) *errdalingg* m. Se vidare ONB
härlig *ärlin,* ex. se **ärlig**
härliga 'så det stod härliga till' *so eð stuoð ärliga til*
härlighet **1** (i sht Herrens) *ärrligiet* (äv *ärligiet*) f **2** *prakt* f
härma, härma efter *ermas etter,* t.ex. 'pojken härmade flickan' *påytjin ermdes etter kullun*
härmas 'person som härmas' (härmapa) *ermkråk* f
härmask (larver av sorgmygga) **1** *lauskununggg* m **2** *fimakk* m
härnäst *järnest*
häromdagen *järumda'n* (äv *järumdag*)
häromkring **1** *jär ringgum* [58] **2** *järumringg* **3** *jär autringgum* **4** *autringgum*, t.ex. 'det blommar så vackert häromkring' *eð bljommer so grannt autringgum*
häromkvällen *järumkweldn*
häromnatten *järumnǫtę*
häromsistens *järfiriað* [59]
häromåret *järumåreð*
härröra jfr **emanera**
härs och tvärs *boð twertyvyr og endeter*
härska **1** *råða* **2** (regera) *ridjärå* **3** (yngre) *esska,* [60] t.ex. 'kungen härskade över tre länder' *kunundjin esskeð yvyr trimm landum*
härskara (fr sv) *ärskar* f (mer älvd vore *ärskari* m)
härsken *esstjin,* [61] t.ex. 'smöret var härsket' *smyöreð war esstjeð*
härskna *essken* [62]
härstamma **1** *ärstamm* (äv *erstamm*) **2** (mer älvd) *kumå (frǫ)*
härstamning *ärstammningg* f
häruppe **1** *järuppe* **2** *järuppter.* Se äv **här** uppe
härutanför *järautfer*
härva *erva* f
härvel *ervel* m
hässja s *essa* f, ex. se **dåligt**, **räfsa** vb. 'dubbelhässja' *twiess* f; 'enkelhässja' *ienkeless* f; 'hässja med hö bara mellan krakstörarna' *millǫstoress* f; 'hässja med tre krakstörar' *trikråkåess* f; 'kullfallen hässja' *brinde* m
[1]**hässja** vb (hö o.dyl.) *essa*
[2]**hässja** vb (om hundar) *flemta*
hässjestång **1** (liggande hässjevirke) *esstaungg* f **2** (ovanpå *tettjkambur*) *uond* m **3** (d:o) *uondstaungg* f **4** (d:o) *tettjstaungg* f **5** (löst lutad mot *uondstaundję*) *kapi* m. Se äv **stång** 2
hässjestör (stolpe i hässja, krakstör) **1** *esskratji* m **2** *kratji* m, t.ex. 'han fick ned ett par hässjestörar' *an fikk nið iet par kråkå*
hässjevirke **1** *essyrtj* n **2** (upplagt i ett kryss) *essyrtjkross* m
hässjning *essningg* f
hässlebrodd *luptgras* n
häst **1** *est* m, ex. se **istadig**, **mana** på, **sela** på, **släppa** m.fl. **2** (toto) *pupu* m **3** (skämts) *agermasin* m. 'efter häst' *eter est.* 'köra med en häst' *åk ienbiet*
hästbyte *estbyt* n
hästgödsel *estdyndj* f
hästhage *estagi* m
hästhandlare *estandler* m
hästhov *estuov* f

[57] Kan äv särskrivas: *jär firiað.*
[58] Sammanskrivs äv: *järringgum.*
[59] Kan äv särskrivas: *jär firiað.*
[60] Alternativ stavning: *eska*
[61] Alternativ stavning: *estjin*
[62] Alternativ stavning: *esken*

hästhovsört *estuovsbljomm* m
hästhuvud *estskoll* m
hästhår (tagel) *estår* n. Se äv **tagel**
hästigel *estigel* m
hästintresserad **1** *estintressirað* **2** (hästbiten) *estbitin*
hästkarl **1** (neutralt) *estkall* m **2** (ofta värderande) *estkarr* (äv *estkar*) m
hästkrake *kamp* m
hästkur *estkur* m
hästköp **1** *esttjyöp* n **2** (hästaffär) *estaffär* f
hästkött *esttjyöt* n
hästlass *estlass* n
hästman *estman* f
hästmule *estnev* n
hästmyra *estmęr* f
hästnos *estnev* n
hästrygg *estrygg* m, t.ex. 'de brukade färdas på hästryggen' *dier brukeð ferdas upǫ estryddjem*
hästräfsa *estrefs* f
hästskit *estdrit* n
hästskjuts **1** *eststjuo'ss* m **2** (häst o. vagn, skämts) *agerstjuo'ss* m
hästsko *estskuo* m
hästskoform *estskuofuorm* (mer sv *estskuoform*) m
hästskojare *estskåjer* m
hästskopåse (för förvaring av hästskor o. skoverktyg) *estskuokupp* (äv *skuokupp*) m
hästskosöm *estskuosöm* (el. bara *estsöm*) m
hästskoväska se **hästskopåse**
hästskötare *eststjyöter* m
hästskälla *eststjäll* f
hästspann *estspann* n
hästspillning *estdrit* n
häststyng *estflugu* (äldre grundf *-flugå*) f
hästsvans **1** *estrump* f **2** (ss frisyr äv) *estswans* m
hästtokig *esttuokun*
hästtransport *finka* f
hästtryga *esttriuog* m (äv f)
hästtäcke **1** *estkläð* n **2** *esttettj* n
hästvandring *estwandringg* f
hästväg (i skog) *estweg* m
hätsk se **hatisk**
hätta **1** *etta* f **2** (av tyg för kvinna el. barn) *ilka* f
häva (vräka) *eva.* 'häva i' *ev i*; 'häva i sig' *ev i sig*; 'häva ur sig' a) *ev yr sig* b) *rek yr sig* c) *gåpå yr sig* d) *bjär yr sig*; 'häva ut' *ev aut*
hävare *skailift* m
hävd 'av hävd' *eter ävd*
hävda jfr **påstå**
hävel (bärstång) **1** *evil* m **2** *bjärul* m
hävstång (grov av trä, brytstång) *lunna* (äv *lunn*) f
häxa *eksa* f, ex. se **halshugga**
häxmjölk *trullmjok* f
häxprocess *eksprusess* m
hö **1** *ö* n, t.ex. 'han ligger i höet' *an ligg upi önę* **2** (småhö) *öduos* (el. bara *duos*) n. 'hö av självväxt gräs' *skräpö* n; 'hö från myrslog' *måyrö* n; 'hö på slag' (hö utbrett på marken till torkning) *rufsa* n; 'hö som hästen ratat' (o. som gavs åt korna) *yrät* (äv *yrrät*) n; 'lite hö inknutet i hästkläde medfört på färd' *ökross* m
höbal (höbunt) *öknipp* f
höft **1** *myörm* m, t.ex. 'det gjorde ont i båda höfterna' *eð war sårt i båðum myörmum* **2** (fr sv, vanl) *öft* f
höfta till (göra på ett ungefär) *yöv til*
höftbenskam (skämts) *skrätjbien* n
höfthållare **1** *buoð* m **2** (fr sv) *öftolder* m
höftkam se **höftbenskam**
höftled **1** *fyörlið* m **2** *myörmlið* m, t.ex. 'höftleden hoppar ur' *myörmliðn upper yr* **3** (fr sv) *öftlið* m
höfång **1** (höbunt) *öknipp* f **2** (i sht vid hässjning) *kamba* (äv *ökamb*) f **3** (d:o till det översta lagret i hässjan) *tettjkamb* f **4** (d:o till det näst översta lagret) *stuttkamb* f. 'göra höfång (*kambur*) vid hässjning' *kemba.* Se äv **börda**, **högiva**
hög adj **1** (äv om ljudstyrka) *og,* t.ex. 'skatterna är höga' *skattär irå oger* **2** (om ljudstyrka) *well,* t.ex. 'det var så hög musik' *eð war so well musik* **3** (om tonläge) *grann.* 'högre' *öger(a)* (äv *oger(a)*); 'högst' *ögest* (äv *ogest*). 'hög tid (att)' a) *og tið,* b) *ög tið upǫ (at)*, jfr **på** tiden; 'högst upp(e)' äv *i yvst endam*
hög s *stakk* m, t.ex. 'en hög med julkort' *ien stakk åv juolkuortum.* 'lägga på hög' *legg ǫ stakk*; 'lägga upp i (en) hög' *legg i stakk*
högadel *ogaðel* m
högaffel *ögaffel* m
högakta (fr sv) *ogakt.* Jfr **respektera**
högbent se **långbent**
högdragen **1** *stram* **2** *ogdraiðn* **3** *bäg.* Se äv **högfärdig**
höger *yöger,* ex. se **hebreiska**. 'höger knä' *yögerkni'tt* n b.f.; 'högra axeln' *yögererdę* f b.f.; 'högra bröstet' *yögerbresteð* n b.f.; 'högra handen' se **högerhand**; 'högra höften' a) *yögermyörmin* m b.f. b) (mer sv) *yögeröftę* f b.f.; 'högra knät' *yögerkni'tt* n b.f.; 'högra ögat' *yögerogað* n b.f.; 'högra örat' *yögerärað* n b.f., t.ex. 'han hade en knöl bakom högra örat' *an add ien knaul attǫ yögerärað*; 'till höger' *að yöger*
högerarm *yögerarm* m
högerben *yögerfuot* m, ex. se **svullna**
högerhand *yögernevi* m
högerhänt *yögerent*

högerparti *yögerparti* n
högersida *yögersaið* f, t.ex. 'det gjorde ont i högersidan' (jag fick ont i högersidan) *eð tuog sårt i yögersaiðun*
högersko *yögerskuo* m
högervarv *yögerwarv* n
högfjällshotell *ogfjällsuotell* n
högfärd **1** *ögferd* f **2** *nakkogiet* f
högfärdig **1** *stur ǫ sig,* ex. se **brösta sig**; **2** *äv* **3** *stram* **4** *grymm* **5** *bäg* **6** *nakkog* **7** (viktig) *sturlin* (äv *stursklin*) **8** (d:o) *gubblin* **9** *ögferdun.* 'se högfärdig ut, visa sig högfärdig' *brett upp sig.* Se äv **högmodig**, **viktig**
högfärdsblåsa *ögferdstuppa* f
höggravid **1** *rieð i rå* **2** *fer follend fuot*
höghet *ogiet* f
höghus *ogaus* n
högiva *öuǫll* (el. bara *uǫlla*) f. 'göra (en) högiva' *uǫlla*
högkant 'på högkant' *ǫ ogkant*
högklackad sko **1** *ogälskuo* m **2** *ogklakkaðskuo* m
högljudd **1** *well ǫ mǫleð* (el. bara *well*) **2** *og ǫ mǫleð*
högmodig **1** *stur ǫ sig* **2** *sturlin* (äv *stursklin*). Jfr **högfärdig**
högmässa *ogmess* f
högröstad *well ǫ mǫleð*
högskola *ogskaul* (äv *ögskaul*) m
högskoleutbildning *ogskaulautbildningg* f
högsommar **1** *stursåmår* m **2** (fr sv) *ogsåmår* m
högst adv (på sin höjd) *ögst,* t.ex. 'den kostar högst fem kronor' *an kuoster ögst fem kruonur*
högstadieelev **1** *ogstaðiekripp* m **2** *sturskaulkripp* m. Jfr **högstadium**
högstadium **1** *ogstaðium* (äv *ögstaðium*) n **2** (i äldre tid, "storskola") *sturskaul* m
högstubbe *ogstungen* m, ex. se **falla**
högsäte *ogsät* n
högtalare (fr sv) *ögtaler* m, t.ex. 'det kom inget ljud ur högtalaren' *eð kam it noð liuoð yr ögtaleram*
högtid *ögtið* (åld *ögtaið*) f
högtidlig *ögtiðlin.* 'väldigt högtidlig' *sturögtiðlin*
högtidlighålla se **fira**
högtidsdag *ögtiðsdag* (åld *ögtaiðsdag*) m
högtidsstund (fr sv) *ögtiðsstund* m
högtidstal *ögtiðstal* n
högtidstalare (fr sv) *ögtiðstaler* m
högtryck *ogtrykk* n
högvakt 'gå högvakt' *go ogwakt*
högvatten *ogwattn* n, t.ex. 'det var högvatten, ser du' *eð war ogwattneð, sir du*
högvis *stakkwis,* t.ex. 'det växte högvis med champinjoner där' *eð wekst stakkwis min stjampiniuonum dar*
höhäck (hörede) **1** *örieð* n **2** *ögrind* f
höhässja **1** *öess* f **2** *grasess* f
höja **1** (öka på) *ok ǫ* **2** (fr sv) *öja.* 'höja priset' (priserna) äv *dyrka*; 'höja rösten' *yöp i*; 'höja till skyarna' *iss upi stjyär* (äldre borde vara *stjyą*)
höjd (fr sv) *öjð* (äv *öjgd,* vanl *öjd*) f, t.ex. 'kalven stod uppe på höjden' *kåvin stuoð upǫ öjðn.* Jfr **kulle**
höjdare (högt uppsatt person) *sturkall* m, ex. se **verk**
höjdmeter (fr sv) *öjdmįeter* m
höjdplatå (trädfattig) *äð* f
höjdrädd (fr sv) *öjdredd*
hök *ok* m
hökorg se under **korg**
hökuggla (fr sv) *okugel* f
hölada **1** *ölaðu* (äldre grundf *-låðå*) f **2** (enklare, höbod) *öbuð* f
hölass *ölass* n
hölja s **1** *dypyl* m **2** *djyölu* (äldre grundf *djyölå*) f
höna *yöna* f
höns *yöns* n, ex. se **stänga** 3
hönsfågel **1** *yönsfugel* m **2** (skogshöns) *sturfugel* m
hönsgård *yönsgard* m
hönshus *yönsaus* n
hönsnät *yönsnęt* n
hönsägg *yönsegg* n
höpress *öpress* m
höra *ära,* t.ex. 'jag hör inte vad du säger' *ig ärer it wen du ser.* 'har du hört (nyheten)?' *ar du ärt ny'tt?,* 'har ni hört (nyheten)' *witið ny'tt?*; 'hör du!' *är ǫ!*; 'höra av (sig)' *är åv (sig)*; 'höra dit' *är dait*; 'höra efter' a) *är etter* b) *spyr etter*; 'höra fel' a) *är fil* b) *är tuokut* c) *är gali* d) *windär,* t.ex. 'jag måtte ha hört fel' *ig mǫtt að windärt*; 'höra hemma' *är iema,* ex. se **köksa**; 'höra hit' *är jųot*; 'höra ihop' *är ijuop*; 'höra på' a) *är ǫ* b) *är etter*; 'höra sig för' *är sig för*; 'höra talas om' *är tålås um*; 'höra till' a) *är að,* t.ex. 'det hör till' *eð ärer að* b) *är til,* t.ex. 'de som hörde till henne' *dier so ärd enner til* c) (ingå) *är min* d) (d:o) *är attrað*; 'höra upp' *är upp*; 'och hör sen!' *og är ǫ sę!*
hörapparat *ärapparat* m, ex. se **batteri**
höras **1** *äras* **2** (ljudligt) *wella*; 'höras av' *äras åv*; 'höras vid' *äras wið*; 'vi hörs!' *ärums!*
hörbar *ärbar.* Jfr **ohörbar**
hörlur *ärlur* m, t.ex. 'hon hade hörlurar på sig' *ǫ add ärlurär* (äldre: *ärlurą*) *ǫ sig*
hörn **1** *örn* n **2** (vrå) *rå* f. 'vara med på ett hörn' *war min ǫ iet örn* (äldre *ǫ ien örne*)

hörna *örna* f
hörnskåp (fr sv) *örnskåp* n
hörnsten *örnstie* m. Se äv **grundsten**
hörnstolpe i öppen spis **1** *tranustuop* m, ex. se **smida**; **2** (med ring) *ringgstuop* m
hörntand **1** *ogentann* f **2** (fr sv) *örntann* f
hörsamma *är ǫ*
hörselskydd se **öronskydd**
hörsägen *sagu* (äldre grundf *sågå*) f
höskallra *peninggras* n
höskrinda **1** *knappskrynd* f **2** *ötrill* f **3** (med långt överrede) *launggundrað* n **4** (överrede till släde el. vagn för transport av hö) *öskrynd* f
höskulle **1** *öjäll* m, t.ex. 'vi gömde oss (uppe) på höskullen' *gemdum uoss upǫ öjällam* **2** (lokalt) *öskulle* m **3** (i stall) *stollsjäll* m **4** (i ladugård) *fjǫsjäll* m
hösnuva *ösnuv* f
höst **1** *ost* m, t.ex. 'det börjar bli höst' *eð far werd ostn* **2** (den tid då löven gulnar) *lovbliku* (äldre grundf *-blikå*) f. 'framåt hösten' a) *framter að ostem* b) *framað ostem*; 'frampå hösten' *framǫ ostem* (äv *framǫ ostn*); 'i höst' a) *i ost* b) *að ostem*; 'i höstas' *i ostes*; '(längre) fram i höst' *framter ostem*; 'på hösten' *um ostn*; 'på höstarna' *um ostą*; 'till hösten' *að ostem*
höstack *östakk* m
höstdag *ostdag* m
höstdagjämning *ostdagiemmen* f
höstdis (fr sv) *ostdis* n
höstfibbla **1** *suolbljomm* m **2** *estbljomm* m. Se vidare VNB
höstflod *ostfluoð* f
höstfärg *ostferg* f
höstis (seg) *bungenais* m
höstkanten *ostkantn* m b.f. 'frampå höstkanten' *framǫ ostkantn*
höstkväll *ostkweld* m, t.ex. 'de lyste på höstkvällarna' *dier lyst um ostweldą*
höstlig *ostaktun,* t.ex. 'här i norr är det ganska höstligt'
höstlik *ostlaik,* t.ex. 'det har redan blivit höstlikt' *eð ar rieð uorteð ostlaikt*
höstlov *ostluv* n
höstlöv (gulnat, visset löv) *blikknaðlov* n
höstmorgon *ostmorgun* m
höstmånad *ostmonað* m
höstmörker *ostmörken* n
höstnatt *ostnǫt* f
höstplöja *ostplyö*
höstrå *östrä* n, ex. se **noga**
höstsådd *ostså'dd* f (äv m)
hösttermin *osttermin* m
höstväder *ostweðer* n
hösäck **1** *ösjäkk* m **2** (t.ex. medförd vid skogsarbete med häst) *ökupp* m **3** (hållningslös person) *stäpa* f
hötapp **1** *ötapp* (äv bara *tapp*) m **2** (ofta oslagen) *ötiäst* m **3** (lite hö, inknutet i hästkläde, medfört på färd) *ökross* m
hövding *övdingg* m
hövlig **1** *yövlin* **2** (artig) *artin* (äv *artun*)

I

i prep **1** *i* **2** (ofta) *auti, ini, niði, upi* osv, t.ex. 'i källaren' *niði tjälleram,* 'i båten' *upi båtem,* 'i sängen' *upi saindjin.* 'i dag' *i dag*; 'i fatt' se **ifatt**; 'i fred' se **ifred**; 'i går' *i går*; 'i kapp' se **ikapp**; 'i maj (som varit)' *attri maj*; 'i och för sig' a) *nuſel* b) (fr sv) *i okk fer sig*; 'i och med' *i og min*; 'i två dagar' *(i) tuo dågå*; 'i väg' se **iväg**
i s (bokstaven) *i* n (äldre: m)
iaktta **1** (ge akt på) *gǫ* **2** *tag i akt* **3** (se på) *gęta,* t.ex. 'ungkarlen satt utanför bystugan och iakttog folket' (tittade på folk) *gamtgossn sått autfer bystugun og gę'tt fuotję*
ibland I. adv **1** (emellanåt) *milumað* **2** (somliga gånger) a) *summgaungg* b) *summ gaungga.* II. prep se **bland**
iblandad *autiblandað*
icke 'men icke' (men så är/var det inte) *men itjä dǫ inte.* Se vidare **inte**
id (fisken) *ið* m. 'decimeterlång id' *smǫið* m; 'stor id' *gambelið* m
idag *i dag*
idas **1** *nytta* **2** *åvå uon i,* t.ex. 'om jag bara iddes' *um ig edd apt uon i* **3** *aiðas* **4** (gitta) *djiett upp,* t.ex. 'solen iddes skina en kort stund' *suolę djie'tt upp skain åv og til*
ide *åyve* n, t.ex. 'björnen är i idet' *byönn ir ini åyvę*
idé **1** *idi* (äv *idie* m.fl.) m **2** (anledning) *stjäl* n. 'det är ingen idé' (det lönar sig inte) a) *eð eptes it ǫ* b) *eð ir it að inggu* (äv *að ingger*), t.ex. 'det är väl ingen idé att skotta när det snöar' *eð ir fel it að ingger muká dar eð snair* c) *eð ir it að noger* d) *eð gnęter it i* e) *eð ir it festjyllt* f) *eð ir indjin* (yngre *inggan*) *idi,* t.ex. 'det är väl ingen idé att städa' *eð ir fel indjin idi steða*; 'idé (anledning) att' (göra ngt) *stjäl i,* ex. se **anledning**; 'vara idé (meningsfullt) att' *wårå lönt,* t.ex. 'kanske det vore idé att höra med Hasse' *kanstji eð wär lönt är ǫ min Asse*
idealist *iðealist* m
ideell *iðeell* (ovanl *iðiell*)
idelig *iðelin.* Se äv **ständig**
ideligen **1** *iðeli* **2** *olltiett.* Jfr **ofta**, **titt** som tätt

identifiera **1** *identifira* (äv *identifiira*) **2** (känna igen) *tag att*
identitet *identitiet* (äv *iðentitiet*) f (äv m)
ideologisk *iðeologisk*
idiot *idiuot* m
idioti *idiuoti* m
idissla (äv annat upprepat el. tjatigt beteende, ”tuggande”) **1** *tegg itästų,* t.ex. ’korna låg och idisslade’ *tjynär låg og togg itästų* **2** *itäst*
idog **1** *djirun* **2** *arbietsdjirun.* Jfr **arbetsam**, **flitig**
idol *idol* m
Idre *Iðer.* ’i Idre’, ’(upp) till Idre’ *upǫ Iðer*
idrott *iðrott* (vanl *idrott*) m, t.ex. ’så de plågar sig i den där idrotten!’ *ur dier dugå plåg sig ǫ omdar iðrottem!*
idrotta *iðrott* (vanl *idrott*)
idrottare *iðrotter* m. Jfr **idrottsman**
idrottsman *iðrottsmann* m. Jfr **idrottare**
idrottstävling *iðrottstävlingg* f
idyll *idyll* m
ie (diftongen) **1** *ie* n **2** *ie-diftaungg* m
ifall *ifall*
ifatt ’komma ifatt’ a) *kum etter* b) *winn etter* c) *kum ikopp*; ’köra ifatt’ *åk ikopp*; ’springa ifatt’ *kåyt etter*
ifred a) *et friðs,* t.ex. ’jag får ha mina växter ifred’ *ig fǫr åvå wekstär mainer et friðs* b) *i frið,* ex. se **eftersom**. ’låta ngn vara ifred’ äv *lat wårå non i frið*
ifråga se i **fråga**
ifrågasätta (fr sv) *ifrågasett*
ifrån *frǫ,* t.ex. ’någon annanstans ifrån’ *frǫ noger eller.* ’ifrån sig’ a) (trol. fr sv) *autumsig* b) *frǫ sig,* t.ex. ’hon var alldeles ifrån sig’ *ǫ war alldieles frǫ sig*; ’långt ifrån’ (inte alls) *launggt frǫ*
igel *igel* m
igelkott *igelkuott* m
igen *att,* i frasslut ofta *atte* (äv *atten,* ex. se **toka** iväg)
igengrodd *attgruo’n*
igenklistrad *attklistrað*
igenmulet **1** *attmuolið* **2** *attstuppað* **3** *atteppt* **4** *atti’ttað* **5** *yvyrmuolið*
igenmurad *attmųorað*
igenom se **genom**
igensatt *attsett*
igensnöad *attsni’n* (äv *attsnieð*)
igenspikad *attspaikað*
igenstoppad *attstuppað.* Se äv **igenstängd**
igenstängd *attstainggd*
igensvullen *attsuolln*
igentäppt **1** *atti’ttað* **2** (t.ex. vid förkylning) *atteppt* **3** (stopp) *attfassnað*
igenväxt **1** *attweksn* **2** (förbuskad) *attraisað.* Jfr **överväxt**
igång se i **gång**
ihjäl *ijel.* ’ha ihjäl’ a) *ev ijel* b) *ela* c) *öð åv* d) (klämma ihjäl ohyra) *drepå*
ihjälklämd *ijelklemmd*
ihjälskrämd *ijelskremd*
ihjälslagen *ijelslaiðn*
ihop *ijuop* (äv *iuop*). ’bli ihop’ (bli ett par) *fǫ ijuop eð*; ’flytta ihop’ *flytt i lag*
ihopsatt *ijuopsett*
ihålig **1** *iuol* **2** *iuolun*
ihållande *ioldun.* ’ihållande regn’ *slietraingen* n; ’ihållande läte’ se **enveten**
ihärdig *iglun.* ’arbeta ihärdigt’ a) *gnųo* b) *nęt ǫ* c) *nauðer*
ikapp *ǫ kopp* (äv *ikopp,* ex. se **tussilago**). ’köra ikapp’ (tävla) *koppåk*; ’springa ikapp’ (tävla) a) *koppkåyt,* ex. se **kalv**, b) *kåyt ǫ kopp*; ’äta ikapp’ a) *jätå ǫ kopp* b) *koppjätå*
ikon (på dator) *ikon* m
il se **vindil**
[1]**ila** **1** (t.ex. i tänderna) *ilå* (äv *ila*), t.ex. ’det ilar i tänderna’ *eð iler i tannum* **2** (smärta) *stjiena*
[2]**ila** (skynda) *snetta.* ’ila iväg’ *snett åv.* Se äv **skynda**
ilandfluten *ilandflutin*
i-ljud *i-liuoð* n
illa **1** *liuo’tt,* t.ex. ’han betedde sig illa mot dem’ *an fuor liuo’tt min diem* **2** (dåligt) *klienskli* **3** *illa,* t.ex. ’hon har gjort illa sig’ *ǫ ar gart ill sig* **4** *kient,* ex. se **lida** **5** (lukta, smaka, blåsa illa) *klienu,* t.ex. ’det smakar illa’ *eð smäkär klienu.* ’göra illa’ *djär illa*; ’göra illa sig’ *djär ill sig*; ’illa till mods’ a) *klien i laivę* b) *sår i laivę* c) *armin*; ’illa ute’ a) *autstelld* b) *autsett*; ’lukta illa’ äv *dena*; ’inte så illa’ *int so pjåkut*; ’må illa’ se **må**; ’råka illa ut’ se **råka**; ’ta illa upp’ a) *tyttj war að* b) *tågå ill upp*; ’ta illa vid sig’ *tågå ill wið sig*; ’tycka illa om’ a) *tyttj klient um* b) *wårå wið*; ’tycka illa vara’ se ’ta illa upp’
illamående adj **1** *ųolågåð (i kwiðim)* **2** *åvlågåð* **3** (med kväljningar) *wåkend* **4** (kräkfärdig) a) *spaisiuok* b) *spaiklien* **5** (d:o) *kräksn*
illande (fr sv) *illande.* Jfr **förskräckligt** m.fl.
illasinnad person *satsjäkk* m. Se äv **sate**
illgrön *illgryön*
illgärning *illdjärningg* f
illistig *ilistun*
illmarig **1** *illmarun* **2** *ilistun*
illröd *illroð*
illusion *illusiuon* m. Jfr **villa**
illusionist se **trollkonstnär**
illustration (bild) *mǫlaðkall* m

illustrera *illustrira*
ilsk *ilsk.* Se vidare **ilsken**
ilska **1** *ilska* f **2** (i vissa uttr) *sinne* n, se **sinne**
ilsken **1** *jälåk* **2** *ilstjin* **3** *ilsk* **4** *sinnun.*
'vara ilsken' äv *frunda*
ilskna till (tända till) *fǫ i.* Jfr **brusa** upp
imitation *imitasiuon* m
imma **1** *stimba* f **2** *imba* f
immig **1** *stimbun* **2** *imbun* **3** *dumbun*
immigrant *immigrant* m
imperativ *imperativ* m
imperfekt *imperfekt* m
implantat *implantat* n
implementera *implementira* (äv *implimentira*)
imponera *impunira* (vanl *imponira*).
'mycket imponerad' *sturimpunirað*
imponerande *impunirend* (vanl *imponirend*), ex. se **klok**
import *import* m
importera *importira*
impregnera *impregnira* (äv *imprignira, imprengnira*), ex. se **linolja**
improvisation *improwisasiuon* m
immun *immun*
in **1** *in* **2** (mer pregnant) *innat,* t.ex. 'gå in!' *gokk innat!.* 'in i' a) *ini,* t.ex. 'hon skyndade sig in i kammaren' *ǫ kringgeð sig ini kuvån* b) *in i* c) (längre in i) *inter,* t.ex. 'han sprang iväg in i skogen' *an kåy'tt iweg inter raisę*; 'in mot' *inað*; 'in på' *inǫ,* t.ex. 'han kom just in på gården' *an kam just inǫ gardn*; 'längre in' *inter*; 'längst in' *lainggst in*; 'in till' *inað*
ina (om myggor) **1** *kwainggel* **2** *iemå* **3** *gnila* **4** *waina* **5** *rwaina*
inalles se **all**t som allt
inbakad *inbåkåð*
inbetala *bital in*
inbetalningskort *inbitalninggskuort* n
inbilla **1** *inbill* **2** *set i.* Jfr **tuta** i. 'inbilla sig' a) *wenta,* t.ex. 'han trodde att jag inbillade mig det' *an truo'dd ig wenteð dyö* b) *inbill sig*
inbillning *inbillningg* f
inbilsk *inbilsk*
inbjuda se **bjuda** in. 'inbjuden' *inbuoðin*
inbjudan *inbiuoðan* f
inbjudning *inbiuoðningg* f
inbjudningskort **1** *biuoðninggskuort* n **2** *inbiuoðninggskuort* n
inblandad *inblandað*
inblandning *inblandningg* f
inbokad *inbuokað*
inbrott (fr sv) *inbrott* n
inbränd **1** *inswiðin* **2** *inbrennd*
inbyggd *inbyggd*
inbäddad *inbeddað*
incident **1** (förarglig händelse el.dyl.) *färäld* (äv *färeld*) n **2** *insident* m. Jfr **intermezzo**
indela *diel in*
indelning *indielningg* f
indelningsverket *indielninggswertjeð* n b.f.
indian *indian* m
indianreservat *indianriserwat* n
indiansommar *indiansåmår* m
Indien *Indien* (ovanl *India*)
indier *indier* m
indikation *indikasiuon* m
indirekt *indirekt*
indisk **1** *indisk* **2** *frǫ Indien*
indiska s *indiska* f
individ **1** *indiwið* m **2** (nedsätt) *typ* m
individualisera *indiwiðualisira*
individuell *indiwiðuell*
indoktrinera *indoktrinira*
indragen *indraiðn*
industri *industri* m
industrialisering *industrialisiringg* f
industrialism *industrialism* m
industriminister *industriminister* m
infall **1** (fr sv) *infall* n **2** (påhitt) *akum* [63] (äv *akumm*) n **3** (äv anfall) *rið* n
infallsvinkel (fr sv) *infallswinkel* m
infanteri *infanteri* n
infarkt *infarkt* m
infart (fr sv) *infart* m, ex. se **plogvall**
infektion *infeksiuon* m
infektionsklinik *infeksiuonsklinik* m
infektionskänslig *infeksiuonstjenslun*
infinitiv *infinitiv* m
infinitivmärke *infinitivmertj* n
infinna sig (fr sv) *infinn sig*
inflammation *inflammasiuon* m
inflammerad *inflammirað.*
'bli inflammerad' *galnas*
inflammeras *galnas*
inflation *inflasiuon* m
influensa *influensa* f, ex. se **svit**. Jfr **flunsa**
influera *influira.* Jfr **påverka**
inflytande (fr sv) *inflytend* n
inflyttad *inflyttað*
inflyttning *inflyttningg* f
inflyttningsfest *inflyttninggsfest* f
infoga (fr sv) *infuog.* Jfr **sätta** in
information *informasiuon* m. Jfr **upplysning**
informationsblad *informasiuonsblað* n
informationsmöte *informasiuonsmɣ̈öt* n
informationsteknik (it) *informasiuonsteknik* m

[63] En stavning *aðkum* kunde övervägas.

informera **1** *kundir* **2** (fr sv) *informira*
infusion *infusiuon* m
infödd *infyö'dd*
införding *infyöðingg* m
inför **1** *fromonað,* t.ex. 'han blev tackad inför församlingen' *an wart tokkað fromonað fesamblindjin* **2** *infer* **3** *frami* **4** (vid tid) *mụota,* t.ex. 'inför natten' *mụot nọtn*
införa *fyör in* (mer sv *infyör*)
införstådd (fr sv) *infestå'dd*
ingalunda *ingglund*
Ingeborg *Indjbuor* f
ingefära *insfär* (äv *indjfär*) f
ingen *indjin* (yngre ofta *inggan*) m, *inggų* f, ex. se **angå**, **någon**
ingendera **1** *indjindier,* t.ex. 'jag känner ingendera av dem' *ig kennes it wið inggandier åv diem* **2** (lokalt) *waundjindier*
ingenjör *insjunör* (äv *insjenjör, insenjör, insjenör, indjenjör, instjenjör* m.fl.) m
ingenstans **1** (vid befintlighet) *inggumstas* **2** (vid riktning) *inggan weg,* t.ex. 'jag går ingenstans' *ig far inggan weg* **3** (inte på ngt av ställena) *int werrumstas* **4** (d:o) *int werru,* ex. se **någonstans**
ingenting **1** *intnoð* **2** (starkare) *inggutingg*
ingenvart *inggan weg*
inget *intnoð.* 'inget vidare' a) *i(n)t noð warut* b) *int so warut,* t.ex. 'han mådde inget vidare' *an mọ'dd int so warut* c) *i(n)t noð wiðer* d) *int noð mjog,* t.ex. 'inget vidare snällt' *int noð mjog frekt.* Jfr **ingenting**
ingetdera *inggadier* [64]
ingift *indjipt*
inglasad *inglasað*
ingrediens *ingreðiens* m
ingrepp (fr sv) *ingrip* n
ingripa (fr sv) *ingrip*
ingå (fr sv) *ingo*
ingång *ingaungg* m
ingångsdörr *ingaunggsdörer* f pl
ingärda *gerd in.* Jfr **inhägna**
inhyrd *inyrd*
inhysa *åysa*
inhyses (inneboende) *innåyses*
inhägna **1** *aingen in* **2** *staindj in* **3** (ingärda) *gerd in*
inhägnad *tjitte* m
ini *ini*
inifrån adv, prep *innọter*
initiativ *initjiativ* n. Jfr **tilltag**
injektion *injeksiuon* m
ink *ikk* m
inkallad *inkollað*
inkassera *kreva*
inkludera *inkludira.* Jfr **inräknad**
inklämd *inklemmd*
inkomst **1** (förtjänst) *indrag* n **2** (fr sv) *inkomst* (mer älvd vore *inkumst*) f
inkomstkälla (fr sv) *inkomstkeld* f
inkonsekvent **1** *inkonsekwent* **2** *ụokonsekwent*
inkopplad *inkopplað*
inkorg *inkorg* m
inkräkta (fr sv) *inkrekt*
inkräktare (fr sv) *inkrekter* m
inkvartera *inkwartir.* Jfr **inhysa**
inkvartering *inkwartiringg* f
inköp (fr sv) *intjyöp* n
inköpt *intjyöpt*
inkörd *inätjin*
inlagd *inlaggd.* 'inlagd sill' *inlaggdsildę* f b.f.
inland *inland* n
inleda *inlieð*
inledning *inlieðningg* f
inledningsord *inlieðninggsuord* n
inlevelse (fr sv) *inlievels* f
inlindad *inlindað*
inloggning *inloggningg* f
inlånad *inlonað*
inlåst *inlęst*
inlägg *inlegg* n
inläggning *inleggningg* f
inlämning *inlemningg* f
inlärning *inlärningg* f
inläsning *inlesningg* f
inmurad *inmụorað*
innan I. subj **1** *innọ,* ex. se **blinka**; **2** *föreld* (ofta *föld*), t.ex. 'jag vill diska innan de kommer' *ig will disk föreld dier kumå* **3** *firiað föld,* ex. se **tvätta**. II. adv (dessförinnan) *firiað*
innanfönster **1** *innọglas* n **2** *innerglas* n
innanför **1** *innọ,* t.ex. 'innanför gärdsgården' *innọ ruogardn* **2** *innonað,* ex. se **skjortkrage**, **timmervägg** **3** (inom) *inum.* 'innanför dörren' a) *innonað dörum,* b) *innọ dörär* c) (inom) *inum dörär*
innanmäte se **inälvor**
innantill **1** *inni* **2** *innọtil.* 'läsa innantill' *leså inni*
inne *inne,* ex. se **värme**. 'där inne' äv *inter*; 'inne i' *ini,* t.ex. 'han satt inne i kammaren' *an såt ini kuvåm*; 'inne på' *innọ,* t.ex. 'han är inne på kontoret' *an ir innọ kanntorę*
innearbete *innarbiet* n
inneboende se **inhyses**
innebränd *innbrennd*

[64] Kunde äv stavas *inggaðdier*

innebära **1** *bityða* **2** (fr sv) *innebjärå*
innebörd **1** *mieningg* f (äv m) **2** (fr sv) *innebörd* f. Se äv **betydelse**
innefatta (fr sv) *innefatt*
innegrej *innegräj* m
innehåll **1** (fr sv) *inneold* (mer älvd *innold*) n **2** (omskr gärna, t.ex.) *eð so ir inni*
innehålla (omskr gärna, t.ex.) 'påsen innehåller äpplen' *i kuppam ir eð epplę*
innerbark på tall *skav* n
innerficka **1** *innǫtilfikk* f **2** (mer sv) *innerfikk* f
innerlig (fr sv) *innerlin*
innerligen, **innerligt** adv (fr sv) *innerli*
innersida *innersaið* f, t.ex. 'skjortan var luden på innersidan' *stjuortą war loðin ǫ innersaiðun.* Jfr **insida**
innersta **1** *innest* **2** *lainggst in*
innerstad *innerstað* m, t.ex. 'de bor i innerstaden' *dier byddj i innerstaðim*
innertak **1** *inntak* n **2** *innǫtak* n
innervägg *innerwegg* f
inom **1** *innǫ* **2** *inum,* t.ex. 'inom dörren' *inum dörär* **3** *innum,* t.ex. 'inom sig' (invärtes) *innum sig*
inombords *innomin.* Se äv **invärtes**
inomhus **1** (ofta) *inne* **2** *innǫ weggär* **3** *innonað dörum* **4** (trol. fr sv) *inumaus*
inomhusdag *kåjdag* m
inpass *inpass* n
inplanera *planir in.* 'inplanerad' *inplanirað*
inplanterad *inplantirað*
inramad *inramað*
inramning *inramningg* f
inre se **innersta**
inreda (fr sv) *inrieð*
inredning (fr sv) *inrieðningg* f
inregistrera *ridjistrir in.* Se äv **skriva** in
inriden *inriðin*
inrikes (fr sv) *inrikes*
inrikespolitik (fr sv) *inrikespolitik* m
inrikta *rikt in.* 'inrikta sig på' (fr sv) *inrikt sig ǫ*
inriktad *inriktað.* Se äv **intresserad**
inriktning *inriktningg* f
inristad *inristað*
inräknad (inkluderad) *inrekknað* (äv *innirekknað*). Jfr **medräknad**
inrätta (fr sv) *inrett*
inrättning *inrettningg* f
insamling *insamblingg* f
insats (konkret o. abstrakt) *insats* m
insatt *insett*
inse (fr sv) *insjǫ.* Jfr **begripa**, **förstå**
insekt **1** (i sht krypande) *makk* m **2** (stickande o. bitande) *åt* n **3** (fr sv) *insekt* f, t.ex. 'det blir mycket mat för insekterna nu' *eð werd mitjið jätå að insektum nų.* 'mkt el. fullt med stickande insekter' *åtut*
inseminera *inseminira* (äv *seminira, insemira, insimira*)
inseminatör **1** *insiminatör* (äv *insematör, insemitör, seminör, siminatör* m.fl.) m **2** (skämts) *tjyrfisuassistent* m
insida *insaið* f. 'på insidan' a) *innoni* b) *innonað* c) *innǫtil* d) *ǫ insaiðun*; 'på insidan av' a) *innoni* b) *innonað* c) *innonǫ* d) *ǫ insaiðun åv.* Se äv **innersida**
insinuera *arp ǫ*
insistera **1** *propsa* **2** *pokka.* 'insistera på' *pokk ǫ*
insjukna (bli sjuk) *werd klien*
inskolad *inskaulað*
inskolning *inskaulningg* f
inskolningsperiod *inskaulninggsperiuoð* m
inskriven (fr sv) *inskrivin* (mer älvd vore *inskrievað* o. *inskrievd*)
inskrivning *inskrievningg* f
inskränkning (fr sv) *inskrainkningg* f
inskränkt (om person) **1** *įesmęgd* **2** (fr sv) *inskrainkt*
inskuren *inskuorin*
inslag **1** *inslag* n **2** (väft) *wept* n
inslagen **1** *inslaiðn* **2** (om paket) *inlindað*
insnöad **1** *insni'n* **2** (översnöad) *attrumsni'n*
insomna se **somna in**
inspektera **1** *sjǫ yvyr* **2** *syn in* **3** *inspektira*
inspektion **1** *syn* f **2** *inspeksiuon* m
inspektor **1** *spektor* m **2** *inspektor* m
inspektör *inspektör* m
inspelad *inspilåð*
inspelning *inspilningg* f
inspiration *inspirasiuon* m
inspirationskälla *inspirasiuonskeld* f
inspirera *inspirira*
inspirerad **1** *inspirirað* **2** *itend*
inspirerande *inspirirend*
insprutning *insprutningg* f
installation *installasiuon* m
installera *installira*
instifta (fr sv) *instift*
instinkt *instinkt* f (äv m)
institut *institut* n
institution *institusiuon* m
institutionalisera *institusiuonalisira*
instoppad **1** *instuppað* **2** (i ngt) *innistuppað*
instruera **1** *kundir* **2** (vanl) *instruira*
instruktion *instruksiuon* m
instruktionsbok *instruksiuonsbuok* f
instruktionsfilm *instruksiuonsfilm* m
instruktör *instruktör* m
instrument *instrument* n
instrumentmakare *instrumentmäkär* m

inställd *instelld*
inställning *instellningg* f
inställsam **1** *instellsam* **2** *fjåksun* **3** *waislin*
instämma (fr sv) *instemm.* Jfr **hålla** med
instängd *instainggd*
insändare *insender* m
insändarsida *insendersaið* f
insättning *insettningg* f
inta (fr sv) *intågå*
intagen *intaiðn*
intala sig (fr sv) *intålå sig*
inte **1** a) (betonat) *inte,* t.ex. 'han ville inte komma' *an willd int kumå* b) (obet., efter verbet) *it,* t.ex. 'om han inte kommer snart, så ger jag mig av' *um an kumb it snąrt, so far ig ig,* ex. se äv **bry sig**; **2** (i sht först o. sist i satser) *itjä,* t.ex. 'inte är det väl kungen? *itjä ir eð fel kunundjin?*; 'inte ens' se **ens**; 'inte någon' se **ingen**; 'inte något' se **inget**
intecknad *intekknað*
inteckning *intekkningg* f
integration *integrasiuon* m
integritet *integritiet* f (äv m)
intelligent se under **huvud**, jfr **klyftig**, **klipsk**
intendent *intendent* m
intensiv *intensiv.* Jfr **frenetisk**
intensivkurs *intensivkuss* m
interagera *interagira*
interimstyrelse *interimstyrels* f
interjektion (utropsord) *autruopsuord* n
intermezzo (besvärlig händelse) *tempa* f. Jfr **incident**
intern adj *intärn*
internationell *internatsiuonell*
internet *internet* n. 'på internet' *ǫ internet.* Jfr **nät**
internetadress *internetadress* m
intervju *intervju* m
intervjua **1** *intervjua* (äv *interwjua, interjuva*) **2** (fråga ut) *spyr aut*
intill **1** (invid) *inwið* **2** (in mot, emot) a) (prep) *inað,* t.ex. 'han lade sig alldeles intill henne' *an laggd sig alldieles inað* [ina´ð] *enner*, 'jag lade mejseln intill vattenflaskan' *ig laggd mäjseln inað* [ina] *watuputellem* b) (adv) *innað* (äv *inað*), t.ex. 'alldeles intill' *alldieles innað* (äv *alldieles inað*)
intim (fr sv) *intim.* 'det intima' *intimað*
intressant *intressant*
intresse *intress* (äv *intresse*) n. 'intresse för' a) *intress i* b) *intress fer*
intressera *intressira.* 'intressera sig för' *intressir sig fer*
intresserad *intressirað.* 'intresserad av' a) *intressirað i,* t.ex. 'han är intresserad av bilar' *an ir intressirað i bilum* b) *intressirað åv*
intrig *intrig* m
introducera *introðusira*
introduktion *introðuksiuon* m
intryck (fr sv) *intrykk* n, t.ex. 'det var svårt att sortera alla intryck' *eð war djärå sortir ollų intrykk*
inträng (fr sv) *intraungg* n
inträde *inträð* n. 'betala inträde (och gå in)' a) *bital in sig* b) (lösa biljett) *lös in sig*
inträffa (fr sv) *intreff.* Jfr **hända**, **ske**
intuition *intuisiuon* m
intyg *intyg* n
intyga *intyg*
intåg *intug* n
inuit se **eskimå**
inuti I. adv **1** *inni* **2** *innoni.* II. prep **1** *innoni* **2** (mindre betonat) *ini*
invadera *inwadira*
invald *inweld*
invalid *inwalið* m
invalidiserad **1** *mjefyör* **2** *inwaliðisirað.* Jfr **ofärdig**
invandrare *inwandrer* m
invandring *inwandringg* f
invant *inwent*
invasion *inwasiuon* m
invecklad **1** *inwekklað* **2** *wiðlyptun*
invektiv *inwektiv* n. Se äv **skällsord**
inventera *inwentira*
inventering *inwentiringg* f
inverka *inwerk*
inverkan *inwerkan* f (äv m)
investera *inwestira* (ovanl *inwistira*)
investering *inwestiringg* f
invid (inne vid) *inwið,* t.ex. 'invid land' *inwið land*
inviga *inwaig*
invigning *inwaigningg* f
invitation *inwitasiuon* m. Jfr **inbjudan**
invånare *inwåner* m
invända (fr sv) *inwend.* Jfr **säga** emot
invändigt **1** *innoni* **2** *innǫtil* **3** (fr sv) *inwendut*
invändning (fr sv) *inwendningg* f
invänta **1** *baið um,* t.ex. 'hon orkade inte invänta Venus i går kväll' *ǫ uorkeð it baið um Wenus i kwells* **2** *baiða,* t.ex. 'du ska invänta svaret' *du al baið swarę* **3** (trol. fr sv) *went in* **4** (fr sv) *baið in*
invärtes **1** *i laivę* **2** *innum sig* **3** *inwertes.* Jfr **inombords**
inåt adv, prep *inter,* t.ex. 'han kunde inte böja handen inåt' *an dugd it waik nevån inter*; 'inåt längs', 'inåt utefter' *inter*
inäga (trol. fr sv) *inieg* f

inälvor (ätliga) **1** *inmat* m, t.ex. ’han skulle ta ur inälvorna’ *an ulld tag autyr inmatn* **2** *renta* f
iordninggjord *tilstelld*
iordningställa **1** *stell i årdningg* **2** *stell til* **3** *duon til*
i-pad **1** (slangbet) *padda* f **2** (skämts) *kluo’ssa* f
i-pod *ai-podd* m
irländare *irlender* m
ironisk **1** *djietun* **2** *fesmäðlin* **3** (fr sv) *iruonisk*
irra **1** *irra* **2** *wavel* **3** *farra.* ’irra iväg’ a) *irr åv* b) *irr iweg*; ’irra omkring’ *wavel umringg*
irrbloss se **lyktgubbe**
irritation *irritasiuon* m
irritera (fr sv) *irritira.* ’irriterad’ (fr sv) *irritirað,* ex. se **hornhinna**. Jfr **reta**
irriterande *irritirend*
irrlära *irrlär* f
irrlärig *irrlärun*
is *ais* m, t.ex. ’det är is på vattenpussarna’ *eð ir aisn ǫ watuluokum.* ’bildas is på’ *ais ǫ*; ’seg höstis’ *bungenais* m; ’bildas is under skidorna’ *ais under*; ’bildas tunn is’ *skrumå ǫ.* Se äv **deprimerad**, **ishinna**
Isak *Isak* (äv *Isakk*) m
isande ’isande kallt’ *gneksut*
isbark *aisbark* m
isbelagd (tillfrusen) (ovanl) *spiekt.* Jfr **isbeläggas**, **frysa** till
isbeläggas ’börja isbeläggas’ *tjyöv att*
isbill *aisbill* m
isbit *aisbit* m
isbjörn *aisbyönn* m
isblomma *aisbljomm* m (yngre: f)
isborr **1** *aisnåvår* m **2** *aisbuori* m
isbränd *swallbrennd*
ischias *issias* m
isdubb *aisdubb* m
isfiske *aisfistj* n
isflak **1** (vanl) *aisflak* n **2** (stundom mindre) *aisflaku* (äldre grundf *-flåkå*) f **3** (ovanl) *aisflatji* m
isfläck *aisflekk* m
isfritt (vid strand) *landlost*
isgata *aisweg* m
isglass (nydal) *tros* n
isgrå *gråilað*
ishall *aisall* m
ishav *aisav* n
ishinna **1** (tunn) *ålåglinder* n **2** *skruvelais* m. ’bildas ishinna’ *skrumå ǫ,* t.ex. ’det bildas snabbt en ishinna (fryser till lite) på kvällarna’ *eð skrumär ǫ strai’tt um kweldą*
ishockey *aisokky* (mer sv *isokky*) m (äv n). Se äv **hockey**
ishockeyklubba *aisokkystor* m
ishockeymatch *aisokkymattj* m
ishockeyspelare *aisokkyspilär* m
isig *aisun*
iskall *aiskold.* Jfr **isande**
iskant *aiskant* m
isklump *aisknaul* m
iskristall *aiskristall* m
iskub *aiskub* m
iskyla (hård köld) *brenntjyöld* f
islagen *islaiðn*
Island *Aisland* (vanl *Island*) [65]
islandslav **1** *islandsmuosi* m **2** *skrokkmuosi* m **3** *graismuosi* m. Se vidare VNB
islossning ’det är islossning’ (i älven) *stamneð gor (i övin)*
islåda *aislåð* f
islägga se **isbeläggas**
isländsk *aislensk* (äv *islensk*)
isländska (språket) *aislensk* (äv *islenska*) f. ’på isländska’ *ǫ aislensk*
islänning *aisleningg* (äv *islen(n)ingg*) m
isnot *aisnųot* f
isolera *isulira* (äv *isolira*)
isolering *isuliringg* (äv *isoliringg*) f
ispik *aispikk* m
isskorpa *aisskuorp* f
isskrapa *aisskrapu* (äldre grundf *-skråpå*) f
isskåp *aisskåp* n
issörja *tros* n
istadig *istaðun,* t.ex. ’hästarna kunde vara istadiga’ *estär kunnd wårå istaðuger*
istapp *aisikkel* (åld *aisitjil*) m, t.ex. ’det droppar från istapparna’ *eð driuop frǫ aisikklum*
ister *įster* n
isterband *įsterband* n, t.ex. ’han åt ihjäl sig på isterband’ *an åt ijel sig ǫ įsterbandum*
isterbuk *digerkwið* m. Jfr **ölmage**
isterhaka *įsteraku* (äldre grundf *-åkå*) f
istid *aistið* f
istoppad *istuppað*
istäcke *aistettj* n
isvatten (ss dryck) *aiswattn* n
isänder *iseð* (äv *iser*)
isär **1** *itau* **2** *sund* **3** *iser*
it (informationsteknologi) *IT* n
Italien *Italien* (äldre *Italia*)
italienare *italiiener* (äv *italjener*) m
italiensk *italiensk* (äv *italiiensk*)
italienska (språket; italiensk kvinna)

[65] Jag uppfattar *Aisland, aislensk* och *aisleningg* som arkaiserande former.

italienska f, t.ex. ’jag träffade två italienskor i går’ *ig råkeð twär italienskur i går*
it-avdelning *it-avdielningg* f
it-företag *IT-företag* n
it-teknik *IT-teknik* m
itu *itau,* t.ex. ’mitt itu’ *mitt itau*
iver (hetta) *iti* m
ivra *iver.* Jfr **ivrig**
ivrare *ivrer* m
ivrig **1** *ivrin* (ovanl *ivrun*) **2** *iet* **3** *itend* **4** *ekster* **5** (pigg) *åyrend* **6** (pigg på) *fluks* **7** (ivrig att, snar att) *ent wið*
iväg **1** *iweg* **2** *stað,* t.ex. ’gå (iväg) och tvätta dig!’ *gokk stað twå dig!* **3** (i flera byar i stället) *umstað*, t.ex. ’gå (iväg) och tvätta dig!’ *gokk umstað og twä dig!* **4** *åv,* t.ex. ’han for iväg’ *an fuor åv*
ivägsänd (ivägskickad) *iwegstjikkað*

J

j (bokstaven) *j* n (äldre: m)
ja *ja.* ’ja då’ *ja dǫ*; ’ja vars’ *ja wass.* Se äv **jaa**, **jaka**
jaa **1** *jaa* **2** *ęę* (äv *ää*). ’jaa då’ *jaa dǫ.* Jfr **mm**
jacka **1** *jakka* (åld *jäkka*) f **2** (till kvinnans älvdalsdräkt) *tråja* f
jackficka *jakkfikk* f, t.ex. ’jag visste inte vad han hade i jackfickan’ *ig wiss it wen an add i jakkfikkun*
jackärm *jakkerm* f
jag *ig.* ’mig’ *mig*
jaga *jaga,* ex. se **småfåglar**. ’jaga bort’ *jag undǫ*; ’jaga på’ a) *jag ǫ* b) (påskynda, driva på) *jågå* (Lev.); ’jaga upp’ *jag upp*; ’jaga upp sig’ *jag upp sig*, se äv **skrämma** upp sig; ’vara och jaga älg’ *wårå i brindskuog*; ’vara ute och jaga älg’ *wårå auti brindskuog*
jagare (båt) (fr sv) *jager* m
jaha **1** *jaha* **2** (jaså) *o*
jajamän *jajamen*
jaka (säga ja) *jaka.* ’han säger ja till allt möjligt’ *an jaker að oll so ir*
Jakob *Jäkob* (m.fl. var.) m
jakt *jakt* f
jaktgevär (skämts) *sauvelstor* m
jakthistoria *jaktistorr* f
jakthund *jaktrakk* m
jaktintresserad *jagisk*
jaktkamrat **1** *jaktkamrat* m **2** (jaktkompis) *jaktkompis* m
jaktlag *jaktlag* n, t.ex. ’vi var sex i jaktlaget’ *warum sjäks i jaktlaę*
jaktmarker *jaktmarker* f pl
jaktområde **1** *jaktumråð* n **2** (jaktruta) *jaktrut* f
jaktplan (flyplanstyp) *jaktplan* n
jakträtt *jaktrett* m
jaktstuga (jaktkoja) *jaktkåj* f
jakttorn **1** *passtorn* n **2** *jakttorn* n
jama *jamma* (äv *jama*)
jamare (sup) (fr sv) *jamer* m
jamen (ja men) *jamen*
Jansson *Jansų* (m)
januari *januari* m
Japan *Japan*
japan **1** *japanįes* m **2** *japan* m
japanare (japansk bil) *japaner* m
japansk *japansk*
japanska (kvinna) *japanska* f
jaså **1** *jasso* **2** *o*
javisst **1** *ja säkert* **2** *jawisst* **3** *dǫ wisst,* t.ex. ’javisst ville han det’ *eð willd an dǫ wisst eð* **4** (medgivande) *wisserligen*
jazz *jass* m
jazza *jassa*
jazzlåt *slikåbit* m
jeans **1** *jinsbruok* f sg **2** (lokalt) *jinsbrakka* f sg **3** *blåbruok* f sg **4** (mer sv) *jins* n pl
jeep *djip* (äv *jipp, jepp, jep,* vanl *jip*) m
Jerusalem *Djirusalem*
Jesus *Iesus* (äv *Jesus,* åld *Djesus, Djiesus*) m. ’i Jesu namn’, ’i jisse namn’ *i Iessu namm*
jippo *djippu* (äv *jippu,* vanl *jippo*) n
jisse se **Jesus**
jisses! *tjiess!* Se äv **Herre** Gud!
j-ljud *j-liuoð* n
jo *ju.* Se äv **joo**
jobb **1** (fr sv) *jobb* n, ex. se **trivas**; **2** (knog) *knųog* n. Jfr **arbete**
jobba **1** (fr sv) *jobba* **2** (knoga) *knųoga.* ’jobba på’ (utan att dröja) *weras ǫ.* Jfr **arbeta**
jobbarkompis (fr sv) *jobberkompis* m. Jfr **arbetskamrat**
jobbig **1** *driuog,* t.ex. ’det var ett jobbigt besök’ *eð war iet driuogt fremmand* **2** *trälun* **3** (mödosam) *myöðun* **4** (d:o) *tyglun* **5** (plågsam) *painun* **7** (fr sv) *jobbun.* ’jobbigt’ äv a) *djärå* (anv predikativt) b) *työtut* (äv *työtut*) c) (slitsamt) *nętut* d) (plågsamt) *painsklit.* ’usch så jobbigt!’, ’fy vad jobbigt!’ (ung.) *ukað pain!.* Se äv **arbetsam**
joddla *joddel*
jodå *juðǫ*
jogga **1** *knupå* **2** (fr sv) *jogga.* Jfr **småspringa**
joggningsoverall (nydal) *knupåklauter* m pl
Johan **1** *Juan* m **2** (åld) *Jugǫ* m
Johanna *Juanna* f
Johannes *Juannes* (vard. *Jannes*) m
Johannesevangeliet *Juanneswaundjilą* f b.f.
johannesört *juannesgras* n

John Blund (nydal) *Jugǫ-Bil* m
jojka (fr sv) *jojka*
joller *yölder* n
jollra **1** *jolka,* ex. se **vagga**; **2** *yölder*
jolster **1** *jster* f, t.ex. 'nu blommar jolstern' *nų bljommer jstrę* **2** *åvseld* f. Se vidare VNB
Jon *Juon* m
Jonas *Juonas* m
joo **1** *juu* **2** *jua.* 'joo då' *juu dǫ*
jord **1** (jordklot) *juord* f, t.ex. 'så länge det har funnits människor här på jorden' *emes eð ar funnes mennistjur jär ǫ juordn* **2** (mull) *muld* f, t.ex. 'han gräver i jorden' *an grav auti muldn* **3** (d:o, mest i sms) *juord* f. 'god jord' (odlingsbar mark) *guoðland* n
jorda (begrava; jordleda) *juorda*
Jordan *Juordan*
jordaxel *juordaksul* m
jordbruk **1** *juordbruk* n **2** *buonderi* n. 'bedriva jordbruk' *buonda*
jordbrukare **1** *juordbruker* m **2** (hellre) *buonde* m
jordbruksfastighet *juordbruksfastugiet* f
jordbruksmaskin *juordbruksmasin* m. Jfr **lantbruksmaskin**
jordbruksminister *juordbruksminister* m
jordbävning *juordbävningg* f
jordemor *liuosmun* (äv *liuosmųor*) f
Jorden *Juordę* f b.f., t.ex. 'allt liv på Jorden' *ollt laiv upǫ Juordn*
jordfelsbrytare (fr sv) *juordfilsbryter* m
jordfräs (nydal) *muldkwenn* f
jordfästning *juordfestningg* f
jordgeting *juorddjietingg* m
jordgetingbo *juorddjietinggbu* n
jordglob *juordgluob* m
jordgolv *juordguov* n, ex. se **stampa** till
jordgubbe *juordgubb* m
jordgubbsland *juordgubbsland* n
jordgubbssylt *juordgubbssylt* n (vanl m)
jordhumla *juordmyööumbel* f. Jfr **åkerhumla**
jordhög *muldstakk* m
jordig *muldun*
jordkabel *juordkabel* m
jordklot *juordkluot* n
jordklump **1** *muldknaul* m **2** *juordknaul* m **3** (frusen) *työlåknaul* m
jordkoka **1** *juordkuok* f **2** (frusen) *työlåkuok* f
jordkällare **1** *juordtjäller* m **2** (källare utanför boningshuset) *auttjäller* m
jordlager 'jordlager under matjorden' *binda* f
jordledning *juordlieðningg* f
jordmån (fr sv) *juordmon* m
jordlöpare (insekt) *manndråper* m
jordnära (fr sv) *juordnęr*
jordskalv (fr sv) *juordskalv* n
jorduggla (fr sv) *juordugel* f
jordvärme *juordwerm* m
jordyta *juordyt* f
jordägare *juordäger* m
Josef *Juosef* (åld *Juosep*) m
journal *sjornal* (äv *jornal, stjornal, siuornal*) m
journalfilm *sjornalfilm* (äv *stjornalfilm*) m
journalist *sjornalist* (äv *jornalist, stjornalist*) m
jovisst *juwisst*
joxa **1** *fippel* **2** (mixtra) *klotter*
ju **1** *ju* **2** *fel* **3** *dyö,* t.ex. 'ju längre jag lever' *dyö laingger ig ir til* **4** (i slutet av fras) *wet ig.* 'ju … desto' a) *dyös … dyös* b) *dyö … dyö,* t.ex. 'ju mer man säger det, desto bättre går det' *dyö mjer an far saj eð, dyö better gor eð*
jubel (fr sv) *jubel* n
jubileum *jubilium* (vanl *jubileum*) n
jubileumsår *jubiliumsår* (vanl *jubileumsår*) n
jubla (fr sv) *jubel*
jucka *jukå* (mer sv *jukka*)
Judas *Juðas* m
jude *juðe* m, t.ex. 'har juden klippt mamma?' *ar juðn klippt munu?*
judinna **1** *juða* f **2** *judinna* (äv *juðinna*) f
juice *juos* (vanl *jos*) m
jul *juol* f. 'framåt jul' a) *framter að juoln* b) *framwið juolę*; 'före jul' *firi juolę* (äv *firi juol*); 'God Jul' *Guoð Juol*; 'i julas' a) *attwið juolę* b) *mes juolę war* c) (mer sv) *i juoles*; 'kring jul' *ringgum juolę*; 'till jul' a) *að juoln* b) *et juoler* c) (vid julama) *að juolum*; 'under julen' *mes juolę ir*; 'över jul' *yvyr juol*
jula (fira jul) *juola*
julafton *juolaftun* (mer älvd, ovanl *juolaptun*) m. 'på julafton' *um juolaftun*
julbak *juolbak* n
julblomma *juolbljomm* m (yngre: f)
julbock *juolbukk* m
julbord *juolbuord* n
julbrev *juolbriev* n
julbrådska *juolbråsk* f
julbön *juolbyön* f
juldag *juoldag* m
juldagsmorgon *juoldagsmorgun* m, t.ex. 'när juldagsmorgon glimmar' *dar juldagsmorgun glimär*
julefrid se **julfrid**
juleljus se **julljus**
julevangeliet *juolwaundjilą* f b.f. (yngre *juolewandjilieð* n b.f.)
julfest **1** *juolfest* f **2** *juolgronsfest* f
julfint *juolfint*
julfirande 'för tidigt julfirande' *Djyrysjuol*

(äv *Djyrisjuol*) f
julfrid *juolfrið* m
julgran **1** *juolgron* f **2** (lokalt) *juolgrǫkk* f
julgranskula *juolgronskaul* f
julgransplundring **1** *juolgronsfest* f **2** *juolgronsplundringg* f
julgris *juolgrais* m
julhandla *juolandel*
julhelg *juoljågd* f
julhälsning *juolelsningg* f
juli *juli* m
julkaktus *juolkaktus* m
julkalas *juolkalas* n
julkalender *juolkalender* m
julklapp *juolklapp* (el. bara *klapp*) m. ’få i julklapp’ *fǫ sos juoklapp*
julklappsrim (julklappsvers) *juolklappswess* m
julklappsutdelning *juolklappsautdielningg* f
julkonsert *juolkonsär* m
julkort *juolkuort* n, ex. se **hög** s
julkorv *juolkuorv* m
julkrubba *juolkrubb* f
julkärve *juoltjärv* m
julledig *juollieðun*
julljus *juolliuos* n
jullov *juolluv* n
julmarknad *juolmarknað* m
julmat **1** *juoljätå* n **2** *juolmat* m
julmorgon *juolmorgun* m
julmusik *juolmusik* m
julmust *juolmust* f (äv m)
julmånad *juolmonað* m
julmässa (julotta) **1** *juolmess* f **2** (fr sv) *juolott* f
julnatt *juolnǫt* f
julnummer *juolnummer* n
julotta se **julmässa**
julprydnader se **julpynt**
julpsalm *juolsalm* (äldre *juolpisalm*) m
julpynt **1** *juolpynt* n **2** *juolsaker* f pl
julpyssel **1** *juolnuvel* n **2** (mer sv) *juolpyssel* n
julpyssla *juolnuvel*
julskinka *juolstjink* f
julskyltning *juolstjyltningg* f
julstjärna (äv växten) *juolstienn* f
julstäda **1** *juolduon* **2** (mer sv) *juolsteð*
julstämning *juolstemningg* f
julstök (fr sv) *juolstyök* n
julsång *juolsaungg* m. Jfr **julvisa**
jultallrik *juoltaldrikk* m
jultid *juoltið* f. ’vid jultiden’ *i juoltiðn*; ’i jultider’ *i juoltiðum*
jultidning *juoltiningg* f
jultomte *juoltuomt* m. Jfr **tomte**
jultradition *juoltraðisiuon* m
juluppehåll **1** *juoluppold* n **2** (julledighet) *juollieðugiet* f
julvecka *juolwiku* (äldre grundf *-wikå*) f
julvisa *juolwais* f. Jfr **julsång**
julöl *juolöl* n
jumbo (sist i tävling) *sjeka* f
jumper *jumper* (ovanl *djumper*) m
jungfru *jummfru* (åld *jaunggfru,* mer sv *junggfru*) f. ’Jungfru Marie nycklar’ se **nyckelblomster**
jungfrukammare (pigkammare) *pigkuvi* m
juni *juni* m
juninatt *juninǫt* f
junta *junta* f
juridik *juridik* m
juridisk *juriðisk*
jurist *jurist* m
jury *jury* m
just *just* (vid emfas äv, ovanl *djust*). ’just då’ *just dǫ*; ’just där’ *danę*; ’just här’ *jenę*; ’just precis’ (som svar) *ielt wisst*
justera *sjustir*
justerare *sjustirer* m
justering *sjustiringg* f
justeringsperson se **justerare**
justitiedepartement *justitsiedipartiment* n
justitieminister *justitsieminister* m
jutesäck **1** *tuosjäkk* m **2** *tuokupp* m. Se äv under **säck**
juver **1** *juor* n **2** (skämts) *supåkupp* m
juverinflammation *juorinflammasiuon* m
jädra (fr sv) *jäðra*
jägare *jäger* m
jägarexamen *jägereksam* m
jägmästare *jägmjester* m
jäkel (t.ex. besvärlig person) *knevel* m
jäkelskap **1** *diäkelskap* (äv *djäkelskap, jäkelskap*) n **2** *knevelskap* n
jäkla **1** *liuotans,* t.ex. ’vilket jäkla pack!’ *ukað liuotans pagas!* **2** (förstärkande, äv positivt) *liuota,* t.ex. ’jäkla bra’ *liuota bra* **3** (förstärkande) *liuotaðe,* ex. se **förbannat**; **4** (fr sv) *jäkla* (äv *diäkla*), ex. se **rättvisa**. Se äv **förbannat, förbaskat**
jäklar! **1** (ofta positivt) *jäsiken!,* t.ex. ’jäklar vilken god tårta!’ *jäsiken ukų guoð tårta!* **2** (d:o) *drasiken!,* t.ex. ’ja jäklar vad kul vi hade’ *drasiken ur ruolit addum!*. **3** *fanta!* **4** *kneveln!* **5** *sätn!*. ’jäklar anacka! *jäkusn anakka!*; ’jäklar också!’ *pokker og!*
jäklas **1** *diäklas* (äv *jäklas*) **2** (äv vara besvärlig) *knevlas,* t.ex. ’den där domkraften bara jäklas’ *ǫ-dar duomkraptę bar knevles* **3** (d:o) *liuotas* **4** (krångla, vara motig) *åvås að.* ’jäklas med (ngn)’ *fassn ǫ (non)*
jäklig **1** *diäklun* (äv *djäklun,* vanl *jäklun*)

2 (äv besvärlig) *knevlun* **3** (förstärkande) *uvliuo'tt,* t.ex. 'jäkligt duktig' *uvliuo'tt styv.* Se äv **jäkla** 2

jäkt *fekt* n

jäkta **1** *fekta* **2** *weras,* t.ex. 'du ska inte jäkta så där' *du al it weras son* **3** (ligga i) *fluksa.* 'jäkta iväg' *fekt åv*; 'jäkta på' *fekt ǫ.* Jfr **stressa**

jäktande (jäkt) s *fektan* n, t.ex. 'det är ett jäkt(ande) före jul' *eð ir iet fektan firi juol*

jäktig **1** (vanl) *fektun* **2** *jäglun.* Se äv **stressig**

jämbördig (likvärdig) *iemnbördun.* 'vara jämbördig (i paritet) med' *wårå iemte min*

jämfota **1** *iemmfyötes* **2** (snarast fr sv) *iemmfuota.* 'hoppa jämfota' a) *upp i eldum* b) *upp iemmfuota*

jämföra *iemfyör.* 'jämfört med' *mųota*

jämförbar (fr sv) *iemfyörbar*

jämförelse 'i jämförelse med' *mųota*

jämförelsevis (fr sv) *iemfyörelswis*

jämka *ienka* (ofta *iemka*)

jämlike *wilaik* [66] m

jämmer **1** *iember* m **2** *kwainggel* n

jämmerlåt *kwainggel* n. Jfr **klagovisa**

jämmersam **1** *iembersam* **2** *kwaingglun*

jämn *iemmen.* 'gå jämnt upp' *go iemnt upp*; 'jämn mark' *iemmen* f

jämna s se **plattlummer**

jämna vb **1** *iemmen* **2** *slieta.* 'jämna till' a) *ienka* b) *iemmen til* c) *iemmen åv*; 'jämna ut (sig)' *iemmen aut (sig)*; 'jämnas ut' *iemnas aut.* Se äv **hyfsa**

jämngammal **1** *iemngåmål* (äv *iemmengåmål*) **2** (oftare) *laik gåmål*

jämnmod *iemnmųoð* n

jämnårig *iemnårun*

jämra sig **1** (kvida) *gnɣöksla* **2** (d:o) *kwiða* **3** (gnälla) *gnǫla* **4** *låt um sig* **5** (högljutt) *skwäla* **6** (klaga) *iember sig*

jäms med *iems min*

jämte prep **1** *attrað* **2** *iemte min*

jämte s *iemte* m

jämthund *jemtrakk* (äv *jämtrakk, iemtrakk*) m

Jämtland *Iemtland* (yngre *Jemtland*)

jämtlänning *iemtleningg* m

jänta *tussa* f. Jfr **flicka**

järn *ienn* n, ex. se **bryta** till. 'många järn i elden' (ung.) *mikkel måyser binda*; 'ta sig ett järn' *tågå sig ɟe knɟepa* (äldre: *ien kniepu*)

Järna *Ienna*

järnaffär *iennaffär* f. 'i järnaffären' a) *i iennaffärn* b) *upǫ iennaffärn*

järnbeslag *iennbislag* n

järnbro *iennbru* f

järnbruk *iennbruk* n

järnfilspån *filsinder* n

järngryta *ienngryt* f

järnklump **1** *iennknaul* m **2** *iennklump* m

järnnätter **1** *iennętер* f pl, t.ex. 'det har varit de här järnnätterna länge nu' *eð ar werið is-jär iennętär nų laindje* **2** *jälåknęter* f pl

järnplåt **1** *iennplåt* m **2** (tunn) *skrå* f (Lev.)

järnring *iennringg* m

järnrör *iennrör* n

järnskodd *iennskuo'dd*

järnskoning **1** *iennskuoningg* f **2** (på träspade) *rekuskuo* m **3** (på slädmed) *sliðåstaungg* f

järnskrot *gambelienn* n

järnsparv *ryðstakkfugel* m

järnspett **1** *iennstaungg* f **2** (mer sv) *iennspiett* n

järnspis *iennspis* m, ex. se **tur**. Jfr **vedspis**

järnstaket *iennstakiet* n

järnstång *iennstaungg* f

järnsåg *iennsåg* f

järnten *ienntie* m

järntråd *ienntråð* m

järnvaror *iennwarur* f pl

järnverk *iennwerk* n

järnväg *iennweg* m

järnvägsräls *iennwegsrels* m

järnvägsstation *iennwegsstasiuon* m

järnvägstrafik *iennwegstrafik* m

järnvägsvagn *iennwegswaungen* m

järnvägsövergång *iennwegsyvyrgaungg* m

järpe *järpe* m

järv *järv* m

jäsa *jäså,* ex. se **tråg**.'jäsa upp' *jäså upp*; 'jäsa över' *jäså yvyr*

jäsdeg *jäsudieg* m

jäslera **1** *jäsujuord* (äv *jäsåjuord*) f **2** *pipu* (äldre grundf *pipå*) f **3** *pipåjuord* f

jäsning *jäsningg* f

jäst ptcp av **jäsa** *iesin*

jäst s *jäst* m

jätte **1** *jätte* m **2** *risi* m

jätte- (i sms) **1** *liuot-,* t.ex. 'jättebillig' *liuotbillin* **2** *brenn-,* t.ex. 'jättedyr' *brenndyr* **3** (i sht i SV Älvd) *stur-,* t.ex. 'jättegammal' *sturgåmål* **4** *ill-,* t.ex. 'jättegod' *illguoð* **5** (lokalt) *drem-,* t.ex. 'jättekall' *dremkold* **6** (lokalt) *dån-,* t.ex. 'jättesnabbt' *dånstrai'tt* **7** (fr sv) *jätte-,* t.ex. 'jättestor' *jättestur.* Se äv **mycket**

jättearg **1** *liuotjälåk* **2** *brennjälåk* **3** *sturjälåk* **4** *brennarg* **5** (lokalt) *dremjälåk.* Se äv **rasande, ursinnig**

jättebra **1** *liuotbra* (äv *liuota bra*), t.ex.

---

[66] Kunde äv stavas *wiðlaik.*

’jag hörde jättebra i kyrkan’ *ig ärd liuotbra i tjyörtjun* **2** *sturbra* **3** (fr sv) *jättebra* **4** (d:o) *kanuonbra*

jätteduktig **1** *sturduktin* **2** *liuotduktin* **3** (mkt skicklig) *liuotslainggd* **4** (förfärligt duktig) *uvliuot,* ex. se **fjällsida**

jättedålig **1** *liuotdålin* **2** (medicinskt) *liuotkravlun* **3** (svårt sjuk) *sturkrakkun*

jätteelak **1** *liuotlieð* **2** *dritlieð*

jätteenkel jfr **jättelätt**

jättefin **1** *sturfin* **2** *liuotfin,* ex. se **gåshud**; **3** *brennfin* **4** (jättevacker) *sturgrann* **5** (d:o) *liuotgrann*

jättefort *liuotstrai’tt,* ex. se **kurva**

jättegammal *liuotgåmål*

jätteglad **1** *liuotglað* **2** *sturglað* **3** (över ngt) *sturfaingen* **4** (d:o) *liuotfaingen.* Se äv **väldigt** glad

jättegod **1** *illguoð* **2** *sturguoð* **3** *liuotguoð* **4** *brennguoð*

jättehungrig **1** *liuotunggrun* **2** *sturunggrun.* Se äv **uthungrad**

jättehög adj *liuotog*

jätteintressant **1** *liuotintressant* **2** *sturintressant*

jätteintresserad **1** *liuotintressirað* **2** *sturintressirað*

jättejobbigt (mentalt) *liuotklient*

jättekall **1** *liuotkold* **2** *sturkold* **3** (skitkall) *dritkold,* t.ex. ’nu är det jättekallt i luften igen’ *nų ir eð dritkollt i weðrę atten*

jättekonstig **1** *liuotunderlin* **2** *brennunderlin*

jättelycklig *liuotlykklin*

jättelång *liuotlaungg*

jättelänge **1** *liuotlaindj,* ex. se **karantän**, **vänta**; **2** *sturlaindj* **3** *autendes laindje* **4** *autǫferenda* (äv *autǫferende*)

jättelätt *liuotlitt*

jättemycket **1** *liuotmitjið* **2** *sturmitjið* **3** (fr sv) *jättemitjið*. ’jättemycket folk’ *liuotfuokut*

jättemånga **1** *sturmikkler* **2** *liuotmikkler*

jättenervös **1** *liuotnerwös* **2** *liuotnervun*

jättenyfiken *mardbrygd*

jätteont **1** *liuotsårt* **2** *illande sårt.* ’göra jätteont’ a) *liuotswaið* b) *wårå liuotsårt*

jätterolig **1** *liuotruolin* **2** *brennruolin* **3** (fr sv) *jätteruolin*

jätterädd **1** (vanl) *liuotredd* **2** *brennredd* **3** (i sht mörkrädd) *liuoträðn.* Se äv **skiträdd**

jättesnabbt **1** *liuotstrai’tt* **2** *brennstrai’tt*

jättesnäll **1** *liuotfrek* **2** *sturfrek* **3** (mer sv) *jättefrek*

jättespännande (jäkligt spännande) *liuota spennend*

jättestark *liuotstark*

jättestor **1** *liuotstur,* t.ex. ’han hade fått en jättestor knöl bak på halsen’ *an add faið ien liuotsturan knaul attrǫ åsem* **2** *uvendes stur* **3** (fr sv) *jättestur*

jättesvår **1** *liuotswår* **2** (predikaivt) *liuotdjärå.* Se äv **helsike**

jättetidigt (på morgonen) *liuotbitaið*

jättetjock (till omfånget) *liuotdiger*

jättetokigt (jättestolligt) *liuotstöllut*

jättetrevlig **1** *sturtrivlin* **2** *liuottrivlin* **3** (fr sv) *jättetrivlin*

jättetråkig *liuottråkun*

jättevarm *liuotwarm*

jätteviktig **1** *liuotwiktun* **2** (fr sv) *jättewiktun*

jätteödla (konstr) *risuell* f

jävel **1** *diävel* (äv *djävel*) **2** *liuote* m, t.ex. ’vilken jävel!’ *ukin liuote!*

jävelskap *diävelskap* (äv *djävelskap,* fr sv *jävelskap*) n. Jfr **jäkelskap**

jävla **1** *liuotans* **2** (fr sv) *jävla*

jävlas **1** *diävlas* (äv *djävlas,* fr sv *jävlas*) **2** *liuotas*

jävlig *diävlun* (fr sv *jävlun*)

jösses! se **jisses!**

K

k (bokstaven) *k* n (äldre: m)

kabaré *kabaré* m

kabbeleka **1** *stjinnerkelinggbljomm* m **2** *bekkbljomm* m **3** (lokalt) *tuoskblyömme* m. Se vidare VNB

kabel *kabel* m

kabel-tv *kabel-tw* m

kabin *kabin* m

kabinväska *kabinwäsk* f

kackel *kakkel* n

kackerlacka **1** *sįgster* f (Lev.) [67] **2** (eg. skalbagge) *skarpmakk* m

kackla *kakkel*

kadaver (as) **1** *däsl* n **2** *doðkrytyr* n. Se äv **as**

kafé *kafi* n

kafeteria *kafeteria* f

kaffe *kaffi* n. ’(en) kopp kaffe’ *kaffikapp* m

kaffebord *kaffibuord* n

kaffebricka *kaffibrikk* f

kaffebryggare *kaffibryddjer* m

kaffebröd *kaffibröð* n

[67] Ordet översätts av Levander i *Dalmålet* med ’syrsa’, vilket torde vara mer korrekt.

kaffeburk **1** *kaffibutt* m **2** *kaffiburk* m
kaffeböna *kaffibyön* f
kaffedags **1** *kaffitiðę* f b.f. **2** *kaffidags*
kaffefat *kaffifat* n
kaffefilter *kaffifilter* n, t.ex. 'de sålde kaffefilter' *dier seld kaffifiltrę*
kaffegrädde *kaffimjok* f
kaffekask *kaffikask* m
kaffekokare *kaffimasin* m
kaffekokning *kaffikuokningg* f
kaffekopp *kaffikapp* m
kaffekvarn *kaffikwenn* f
kaffemoster *kaffiludda* f
kaffemugg **1** *kaffimǫtt* n **2** (mer sv) *kaffimugg* m
kaffepanna *kaffipann* f
kafferast *kaffirast* f
kafferep *kaffiriep* n
kafferost **1** *kaffirost* m **2** *kaffibrenner* m
kaffeservering *kaffiserwiringg* f
kaffesked **1** *kaffistjieð* f **2** (tesked) *tisstjieð* f
kaffestuga *kaffistugu* (äldre grundf *-stugå*) f
kaffesugen *kaffituostun.* 'vara kaffesugen' *trå að kaffi*
kaffesump *kaffisump* m. Se äv **sump**
kaffeträd *kaffitrai* n
kaffetår **1** *kaffitår* f **2** *kaffidräp* m **3** *kaffiskwekt* m
kagge (i sht ss mått) *kagg* m
kaj *kaj* m
kaja **1** *kaja* f **2** (åld) *tjyörtjkaj* f
kajalpenna *kajalpenn* f
kajka (fr sv) *kaika*
kajkant *kajkant* m
Kajsa *Kaisa* f
kaka *kaku* (äldre grundf *kåkå*) f
kakao *kakao* n
kakaopulver *kakaopulver* n
kakdeg *kakudieg* m
kakel *kakkel* (äv *kakel*) n
kakelugn *kakkelungen* (mer sv *kakkelungn*) m, t.ex. 'vi saknar kakelugnen' *sakknum kakkelungen*
kakform (t.ex. sockerkaksform) *kakufuorm* (mer sv *kakuform*) m
kaktus *kaktus* m
kakburk **1** *kakubutt* m **2** *kakuburk* m
kal **1** *snǫð* **2** (lokalt) *skelun* **3** (avskalad) *skelåð* (äv *skelað*) **4** (utan löv) *rien.* 'göra kal' (t.ex. kalhugga) *skelå* (äv *skela*)
kalas **1** *kalas* n **2** *biuoðningg* f. 'kalas (vid jul el. nyår) för fäbodfolk man haft städslat' *klovrut* m
kalasa **1** *kalasira* **2** *kalasa*
kalasbyxor *kalasbruok* f sg
kalender **1** *kalender* m **2** (almanacka) *alnakk* f, t.ex. 'det ska jag anteckna (notera) i kalendern' *eð al ig skriev upp i alnakkun*
kalhugga **1** *kalogg* **2** *kålå* **3** *skelå* (äv *skela*) **4** (hugga rent) *skelå åv*
kalhuggning *kaloggningg* f
kalhygge **1** *kalogg* n **2** (mer sv) *kalyddj* n
kaliber *kaliber* m
Kalifornien *Kalifuonien* (äv *Kalifuornien*)
kalk *kalk* m
kalka *kalka*
kalkbrist *kalkbrist* f
kalkera *kalkir*
kalkon **1** *kalkuon* m **2** (tupp) *kalktupp* m
kalkyl *kalkyl* m
kall adj *kold,* t.ex. 'hon var kall om händerna' *ǫ war kold um nevǫ.* '(allt)för kallt' *uvkollt*; 'kallt på golvet' *guovkollt*; 'mkt kallt' a) *sturkollt* b) (om väderlek äv) *gneksut*
kalla *kolla.* 'kalla dit' (tillkalla) *koll dait*; 'kalla in' *koll in*; 'kalla på' a) *yöp að sig* b) *buoðå,* ex. se **anmana**, c) (boskap) *kul eter,* t.ex. 'de kallar på korna' *dier kul eter tjy'mm*; 'kalla samman' *koll ijuop*; 'kalla till sig' a) *koll að sig* b) (ropa till sig) *yöp að sig*; 'kalla tillbaka' *yöp atter*
kallas *kollas.* Jfr **heta**
kallfront (fr sv) *koldfront* m
kallim *koldlaim* n
kallkälla *koldkeld* f
kallna **1** *koldn* **2** (svalna, ofta om mat) *suolås*
kallprat *koldprat* n
kallprata *koldakudir*
kallsinnig **1** *koldsklin* **2** *tyttjlos*
kallsup *koldsup* m
kallsvettas *koldswettas*
kallt adv **1** *kollt* **2** (t.ex. efter blåsa el. dra) *koldu,* t.ex. 'det börjar blåsa kallt' *eð far blås koldu.* 'blåsa kallt' a) *blås koldu* b) *strikå.* Se äv **kall**
kalluft (kall luft) *koldlupt* f, ex. se **flämta**
kallvatten *koldwattn* n
kalops *kalops* m
kalott (t.ex. Nordkalotten) *kalott* m
kalsonger **1** *kalsaungga* f sg, t.ex. 'kalsongerna var nya' *kalsaunggą war ny* **2** *kallunderbruok* f sg
kalufs *turv* m
kalv *kåv* m, t.ex. 'det går inte att springa ikapp med kalvar' *eð gor it koppkåyt min kåvum*
kalva (äv om säck o.dyl.) *littn,* t.ex. 'kon har kalvat i natt' *tjyrę ar littnað i nǫt.* 'som nyligen har kalvat', 'nykalvad' *nylittnað*
kalvdans *lisluksuost* m
kalvkätte *kåvtjitt* m
kalvlever *kåvlyr* f
kalvning 'hjälpa ko vid kalvning' *drag lisluks*

kalvskinn *kåvstjinn* n
kalvsvans **1** *kåvrump* f **2** (åld) *kåvali* m
kalvsylta *kåvsylt* f
kam **1** *kamb* m **2** (slangbet) *erra* f, t.ex. 'ta fram kammen (lusräfsan) och kamma dig lite' *tag fram errų og kemb dig liteð* **3** (lusräfsa, fr sv) *lausrefs* f
kamel *kamil* (äv *kamiel*) m
kamelhår *kamilår* n
kamera *kamir* f
kamfer *kamfer* n (äv m)
kamferolja *kamferol* f
kamin *kamin* m, ex. se **närmast**
kaminrör *kaminrör* n
kamma **1** *retta* **2** (i sht vid avlusning) *kemba.* 'kamma sig' a) *rett sig* b) (i sht vid avlusning) *kemb sig,* ex. se **kam**; 'kamma ur' *rett yr*; 'kamma ut' *rett aut*
kammare **1** *kuvi* m, ex. se **inne** i, **in** i **2** (ovanl) *kamar* m
kammarmusik (nydal) *kuvåmusik* m
kammarrätt (nydal) *kuvårett* m
kamomill **1** *syötkull* f **2** *luptwaitkull* (äv *luktwaitkull*) f. Se vidare VNB
[1]**kamp** (strid) (fr sv) *kamp* m. Jfr **strid**
[2]**kamp** (gammal o./el. dålig häst) *kamp* m
kampanj *kampanj* m
kampera *kampir*
kampning (kampande) *kampningg* f
kampsång *kampsaungg* m
kamrat *kamrat* m. Jfr **kompis**
kamratförening *kamratferieningg* f
kamratgrupp, kamratlag *kamratlag* n
kamratlighet *kamratligiet* f
kamrem *kambriem* (vanl *kammriem*) f
kamrer *kamrir* (äv *kamrirer*) m
kana 'slå kana', 'åka kana (på fötterna)' *skuorenn*; 'åka kana (på baken)' *renn ǫ rov*
Kanada *Kanaða*
kanadagås *kanaðagǫs* f
kanal *kanal* m
kanalje **1** *nekk* m, t.ex. 'de värsta kanaljerna har den största framgången' (talesätt) *wesst nekkär åvå best lukkų* **2** (om man) *kallnekk* m **3** (ung.) *wiðlyptugskoll* m
kandidat *kandidat* m
kanel *kanil* m
kanelbulle *kanilbull* m
kanellängd *kanillainggd* f
kanin *kanin* m, ex. se **föröka sig**
kaninpäls (ss plagg) *kaninkasungg* m
kaninskinn *kaninstjinn* n
kaninunge *kaninungg* m
kanna *kanna* f
kannibal *kannibal* m
kanon *kanuon* m
kanonkula *kanuonkaul* f
Kanonvägen *Kanuonwe'n* m b.f.
kanot *kanụot* m
kanske *kanstji*
kanslihus *kansliaus* n
kansliråd *kansliråð* n
kanslisekreterare *kanslisikritirer* m
kant **1** *kant* m **2** (rand) *rand* f **3** (brädd) *bradd* f. 'i kanten' *i kantem*; 'komma på kant med' *djär aut sig min*
kanta *kanta*
kantarell (fr sv) *kantarell* m, t.ex. 'han kokade några potatisar till kantarellerna' *an kuokeð nog pärur attrað kantarellum*
kantig *kantun*
kantor *kantor* m
kantra **1** *döpas* **2** *welta,* t.ex. 'vi får hoppas att det inte blåser för mycket så att båten kantrar' *fomm uppas eð blås it fer mitjið so båtn welt* **3** (fr sv) *kanter*
kantstött *skardun*
kantänka *mǫwitå,* t.ex. 'han är väl och snickrar någonstans kantänka' *an ir fel og snikker nogär mǫwitå*
kanyl *kanyl* m
kaos **1** *kaus* (äv *kaos*) n **2** (röra) *tabras* (äv *taberas*) n
[1]**kap** (vedkap) *kap* m
[2]**kap** (fångst, fynd) *kap* n
kapa (t.ex. ved) *kapa.* 'kapa av' *kap åv*; 'kapa till' *kap til*; 'kapa upp' *kap upp*
kapabel **1** (duglig, duktig) *börg,* t.ex. 'han är kapabel till (duktig med) mkt' *an ir börg að mikkel* **2** *guoðtil,* t.ex. 'han är kapabel att (duktig att) sko hästar, fast han är så liten' *an ir guoðtil skuo estą, fast an ir so litn.* Se äv **duktig**
kapacitet *kapasitiet* m
kapell **1** (kyrkligt) (i sht i S Älvd) *kappal* (äv *kapal*) n **2** (d:o, vanl) *kapell* n **3** (i sht kapellet i Åsen) *messtugu* (äldre grundf *-stugå*) f **4** (skyddsöverdrag) *kapell* n
kapital *kapital* n
kapitel *kapittel* n
kapitulera *kapitulira*
kapklinga *kapklingg* f
kaplan **1** *kaplan* m **2** (åld) *kapplag* m. Jfr **komminister**
kapning *kapningg* f
kapp se **ikapp**
kappa *kappa* f
kappas (tävla) *koppas*
kappsäck *kappsjäkk* m
kaprifol *kaprifuol* m
kapsel *kapsel* m

kapsyl *kapsyl* m. Se äv **lock**
kapsåg **1** *kapsåg* f **2** (förr vattenkraftsdriven) *twertyvyrsåg* f
kapten *kapptie* (mer sv *kaptien*) m
kapuschong se **huva**
kar **1** *kar* n **2** (tvättkar) *stamp* m. 'stort laggat träkar' *stammfat* n
kar se **karl**
karakteristisk *yrmerkt*
karaktär *karaktär* m
karamell *karamella* f (äv *karamell* m)
karamellburk *karamellbutt* m
karamellfärg *karamellferg* f
karamellpapper *karamellpapir* n
karamellpåse *karamellkupp* m
karantän *karantän* (äv *karanten*) m, t.ex. 'de fick lov att sitta i karantän jättelänge' *dier wart sittj i karantänem liuotlaindj*
karavan *karawan* m
karbid *karbið* m
karbidlampa *karbiðlamp* f
karburator *karburator* m
karda s **1** (redskapet) *ka'll* m (äv *ka'lla* f) **2** (d:o) *karda* f **3** (kardad ullsträng) *ka'll* m. Se äv **ullkarda**
karda vb **1** *ka'lla* **2** (i sht grovkarda) *työta*
kardan *kardan* m
kardborre (fr sv) *kardbuorr* m
kardborrband (fr sv) *kardbuorrband* n
kardemumma *kaðemumma* f
kardinal *kardinal* m
kardning *kalningg* f
karelare *kareler* m
Karin *Karį* (vanl *Karin*) f
Karl *Karl*. 'Karl XII' *Karl XII*. Se äv **Carl XVI Gustav**
karl **1** (t.ex. arbetskarl) *karr* m, ex. se **anmana**; **2** (i spec fall) *kar* m, t.ex. 'det skulle han bli karl för' *eð ulld an werd kar för* **3** (mer neutralt) *kall* m, t.ex. 'jag har haft hjälp av en karl' *ig ar apt jåp åv ienum kalle* (vanl. *åv ien kall*) **4** (mansperson) *mannfuok* n. 'stor o. klumpig karl' *kallwål* m
karlaktig **1** *kallmanaktun* **2** *kallaktun*
Karlavagnen **1** *Sturäsą* f b.f. **2** (fr sv) *Karlawaungen* m b.f. 'Lilla Karlavagnen' *Lisläsą* f b.f.
karlavulen *kallmanaktun*
karljohanssvamp **1** *mjoksopp* m **2** (fr sv) *stįesopp* m
Karlsarvet *Kallser*. '(upp) till Karlsarvet' (från en nedströms liggande by) *upp Kallser*
Karlsarvsbor **1** *Kallserkaller* m pl **2** (skämts) *loggerer* m pl
Karlsarvsflicka (skämts) *loggerludd* f
Karlskrona *Karlskruona*
karlslok **1** *kalläv* m **2** *kallwål* m
Karlsson *Kalsų* (m)
Karlstad *Karlstað* (åld *Kallstað*)
karltokig *kalltuokun*
karm **1** *karm* m, t.ex. 'det är inga glasrutor i karmarna' *eð ir ingg glasrutur i karmum* **2** (på ryggstöd) *bard* n **3** (karmar, överrede på dyngsläde) *umfyöler* (äv *unggfyöler*) f pl
karmosinröd *karmosinroð*
karmstol *karmstuol* m
karneval *karnewal* m
karolin *karoliner* m
karolinsk *karolinsk*
karott *karott* m
karottunderlägg *bräðe* n
karp *karp* m
karriär *karriär* m
karsk **1** *dispurat* **2** *karulin*. Jfr **kavat**, **morsk**
kart *kart* m, t.ex. 'det var bara kart' *eð war bar kartär*
karta s *karta* f, t.ex. 'stenen är utmärkt på kartan' *stien ir autmerkt ǫ kartun*
kartblad *kartblað* n
kartbok *kartbuok* f
kartig (omogen) *kartun*
kartlägga *kartlegg*
kartnagel *kartnagel* m
kartong **1** *kartaungg* m **2** (ss material äv) *skarppapir* n
kartotek *kartutiek* (mer sv *kartotiek*) n
kartskiss *kartskiss* m
karusell *karusell* m
karva **1** *kuotå* **2** (vanl) *karva*. 'karva ur' *karv yr*. Jfr **kreta**, **tälja**
kasern *kasärn* (åld *kasär* Lev.) m
kaserngård *kasärngard* m
kask *kask* m
kass se **urusel**
kassa *kasse* m (vanl *kassa* f). 'stadd vid kassa' *kråynd*
kassabok (fr sv) *kassabuok* f
kassakloss se **varuavdelare**
kassakvitto *kassakwitt* f
kassalåda *peningglåð* f
kassaskåp *kassaskåp* n
kasse (fr sv) *kasse* m. Jfr **påse**
kassera *kasir*
kassett *kassett* m
kassettband *kassettband* n
kassör *kassör* m
kassörska *kassöska* f, ex. se **ursäkta**
kast *kast* n. 'ge sig i kast med' *djävå sig i kast min*; 'tvära kast' (t.ex. i väderleken) *twerų kast*

kasta **1** *kasta* **2** *winda* **3** *suola* **4** *snɣöra* **5** *sjägel* **6** *sigel* **7** *singgel* **8** (svinga) *swigå* **9** (kasta o. lämna efter sig) *wind etter*. ’kasta av’ *wind åv,* t.ex. ’de kastade av mig från bussen’ *dier wind åv mig frǫ bussem*; ’kasta av sig’ äv *swigå åv sig,* t.ex. ’jag kastade av mig kläderna’ *ig swigäð åv mig klautą*; ’kasta bort’ a) *kast brott* b) *wind brott* c) *suol brott*; ’kasta fram’ *kast fram*; ’kasta i’ a) (ngt t.ex. i vattnet) *kast auti* b) (slänga i) *slaindj auti*; ’kasta i sig’ (mat) *rask i sig,* t.ex. ’jag ska kasta i mig en smörgås’ *ig al rask i mig ję* (äldre: *ien*) *gǫs*; ’kasta in’ a) *kast in* b) *wind in,* t.ex. ’jag fick lov att kasta in handduken’ *ig wart wind in anddutjin*; ’kasta iväg’ a) *kast iweg* b) *wind iweg* c) *wind åv* d) *suol iweg* e) *sigel iweg* f) *swigå iweg* g) (hiva iväg) *swiv iweg*; ’kasta ned’ (t.ex. i vattnet) *kast niði*; ’kasta på’ *kast ǫ*; ’kasta på sig’ (klädesplagg) *kast ǫ sig*; ’kasta sig’ *wind sig,* t.ex. ’han kastade sig åt sidan’ *an wind sig åv saiðu*; ’kasta till’ *suol að*; ’kasta ur’ (t.ex. vatten ur en hink) *bätj yr*; ’kasta ut’ a) *ev aut* b) *kast aut* c) *wind aut,* ex. se **koltrast**; ’kasta vatten’ *maiga*; ’kasta åt’ *wind að*. Se äv **slänga**

kastbyta **1** *kastbyt* **2** (åld) *duska*. Jfr under *kasta*

kastmaskin (sädesrensare) **1** *kastmasin* m **2** *kast* m

kastrera *gelda*

kastrull *kastrull* m

kastrulle (rulle på kastspö) *kastrull* m

kastrullock *kastrulluk* n

kastskovel *kastreku* (äldre grundf *-rekå*) f

kastspö **1** *kastspuoð* n **2** (nydal) *swigåspuoð* n

kastved *kastwið* m

kastvind (fr sv) *kastwind* m

kasus *kasus* n

kasussystem *kasussystiem* n

katalog **1** *katalog* m **2** (ffa postorderkatalog) *priskurant* m

katalogisera *katalogisira*

katalysator *katalysator* m

Katarina *Katrin* (åld *Katrąi* Lev.)

katarr *katarr* m. Se äv **kvarka**

katastrof *katastrof* m

kateder *katieðer* m

katedral *katedral* m

katekes *kattjies* (yngre *katetjies, katitjies*) m

kateter *katieter* m

katolik *katulik* (vanl *katolik*) m

katolsk *katuolsk.* Jfr **påvisk**

katrinplommonkräm (skämts?) *knappeljukk* f

katsa (fiskfälla) **1** *slyöða* f **2** *katjist* f

katt *katt* m. Jfr **katten**, **kisse**, **misse**

katta (honkatt) *katta* f

katten ’(det) vete katten’ a) *(eð) wete kattn* b) *(eð) wete lappin*

kattfot (växten) **1** *kattfuoter* m pl **2** (vit, dvs honblomman) *eråtasser* m pl **3** (rödaktig, dvs hanblomman) *byönntasser* m pl **4** (d:o) *roðtasser* m pl

katthår *kattår* n

kattklo *kattkluo* f

kattlo *kattluo* f

kattmat *kattjätå* n

kattost *kattuost* m

kattracka **1** *kattliuot* m **2** *kattlyttj(a)* f. ’jäkla kattracka!’ (ung.) *liuot kattlyttja!*

kattskinn *kattstjinn* n

kattspår *kattferd* f, oftast pl *kattferder*

kattuggla **1** *kattugel* f **2** (äv andra arter) *mausugel* f. Se vidare FNB

kattunge *kattungg* m, ex. se **åtminstone**

kattöga *kattog* n

kautschuk (skämts) *kattsugg* f. Se äv **radergummi**

kav (alldeles) *kav*. ’kav lugnt’ *kav lungnt*

kava *keva*

kavaj **1** *rukk* m, ex. se **utanpå** **2** (till kostym) *kostymrukk* m **3** *kawaj* m

kavaljer (i dans) **1** *kall* m, t.ex. ’kavaljeren ska ta små steg’ *kalln al tågå stuttų stig* **2** *kavaljer* m

kavalleri *kavalleri* (äv *kawalleri*) n

kavat **1** *mųosk* **2** *wiss ǫ sig* **3** *karulin* (äv *karun*) **4** (mer sv) *kawat*

kavel *kavel* m

kavelbro *kavelbru* f

kaviar *kaviar* m

kavla *kavel*. ’kavla ned’ (t.ex. strumpor) *kavel nið*; ’kavla upp’ (ärm) a) *walk upp* b) (mer sv) *kavel upp*; ’kavla ut’ *kavel aut*

kaxig **1** *karulin* (äv *karun*) **2** *glegg* **3** (fr sv) *kaksun*

kebab *kebabb* m

kedja **1** (kätting) *lekk* m, ex. se **hink**; **2** *tjäja* (äv *tjaja*) f, t.ex. ’jag har satt på (snö)kedjor(na) på traktorn’ *ig ar sett ǫ tjäjur ǫ traktorn* **3** (sparkkedja) *spienntjäj* (äv *spienntjaj*) f

kedjehjul *tjäjjuol* n

kedjekrans *tjäjkrans* m

kejsare *tjäjser* (äv *tjejser*) m

kejsarkrona *tjäjserkruon* f

kela **1** (hångla) *tjusa* **2** (vänslas) *węslas* (mer sv *wenslas*)

kelgris se **gullegris**

kelig (fr sv) *tjielun* (äv *tjelun*)

kemi *tjemi* m

kemikalier *tjemikalier* m pl

kemist *tjemist* m

keps **1** *keps* m **2** (vard.) *kepa* f. Jfr **skärmmössa**

Kerstin **1** *Kesstę* f **2** (yngre) *Tjestin* f

kesa *kęt sig,* t.ex. ’kalven kesade’ *kåvin kę’tt sig*
ketchup *kettjup* (äv *kettsup*) m
kex **1** *keksa* f **2** *tjäks* n
key-board *ki-buord* n
kick (fr sv) *kikk* m
kidnappa *tjiðnapp* (äv *kiðnapp*)
kika *tjika.* ’kika fram’ *tjik fram*; ’kika in’ *tjik in*; ’kika ut’ *tjik aut.* Jfr **titta**
kikare *tjiker* m, t.ex. ’jag såg gässen i kikaren’ *ig såg gęsär i tjikeram*
kikarsikte *tjikersykt* n
kikhosta *tjikųost* f
kikhål jfr **titthål**
kikna **1** *kaipas brott* **2** (storkna) *renn yr* **3** *tjiken*
kil **1** *tjil* m **2** *wegg* m **3** (av trä, t.ex. för fästning av lien vid orvet) *negel* n **4** (skämts) *womse* (äv *womus*) m
kila *tjila.* ’kila fast’ a) *tjil fast* b) *negel fast* c) *negel*; ’kila iväg’ *tjil iweg,* se äv **pila** iväg
killa (kitttla) *pitå*
kille se **pojke**, **pojkvän**
killing *tjilingg* m, t.ex. ’vi hade ju killingar också’ *addum fel tjilinggą og*
kilo *tjilu* n
kilometer *tjilumįeter* m, ex. se **timme**
kilometerlång *tjilumįeterlaungg*
kilovis *tjiluwis*
kilowatt *tjiluwatt* m
kilowattimme *tjiluwattaim* m
Kina *Tjina*
kinamat *tjinįesjätå* n
kind *annlit* n. ’(röd) om kinderna’ *(roð) i annlitum*
kindtand jfr **oxeltand**
kines *tjinįes* m
kinesisk *tjinįesisk*
kinesrestaurang *tjinarestaurangg* m
kinka **1** *tjinka* **2** *ųonǫðas* **3** *grettas* **4** (gnälla) *tjåkel* **5** (d:o) *gnyöksla*
kinkblåsa *tjinkblås* f
kinkig **1** *grinun* **2** *tjinkun* **3** (vresig) *grettun* (äv *grett*) **4** (retlig) *ųonǫðun* **5** (nogräknad) *lagrann* **6** (d:o) *manngrann* **7** (otålig) *sårklätjin* **8** (i fråga om mat) se **kräsen**. ’inte så kinkigt’ (inte så noga) *int so fjäskut*; ’vara kinkig’ a) *tjinka* b) *ųonǫðas* c) *grettas*; ’kinkigt barn’ *gręsungg* m
kinkighet *ųonǫð* f
kiosk *tjosk* (äldre, ovanl *kiosk*) m, ex. se **bomma igen**
kippa efter andan **1** *glaup eter andam* **2** *tjipp eter andam* **3** *kaipa.* Jfr dra efter **andan**
kippskodd *tjippskuo’dd*
kirurg *tjirurg* (äv *kirurg*) m
kirurgisk *tjirurgisk*
kisa **1** *glinder* **2** *plir (min ogum)* **3** (fr sv) *tjis (min ogum)*
kiss **1** *piss* n **2** *mig* n
kissa **1** *pissa* **2** (åld) *maiga,* t.ex. ’barnen både kissade och bajsade på sig’ *krippär boð mieg og driet i bruok,* ex. se äv **vinbär**; **3** *läp yr.* ’(gå och) kissa’ (skämts) a) *ell åv pärum* (yngre *pärur*) b) *liet att Messias* c) (d:o om man) *rwaið yr kweglų* d) (d:o) *aut og swigå*; ’kissa i byxorna’ a) *piss i bruok* b) *maig i bruok*; ’kissa i sängen’ *piss under*; ’kissa på sig’ a) *piss i bruok* b) *piss ǫ sig.* Se äv **toalett**
kissande s *pissningg* f
kisse **1** (katt) *masse* m **2** (hanblomma på sälg) *seldmass* m
kisseri se **kissande**
kissflaska (urinflaska) *pissflask* f
kissnödig **1** *pissnöðun* **2** *pisstinn* **3** *maignöðun* **4** *nöðun maiga.* ’vara (mkt) kissnödig’ *piss ǫ sig*
kisspåse (urinpåse) *pisskupp* m
kista *tjista* f
kisögd *tjikun*
kitslig (lättstött) **1** *ǫtagun* **2** *tyttjmitjin*
kitt *tjitt* n
kitta *tjitta*
Kittan *Tjittan* (äldre grundf *Tjittn*) m b.f.
Kittanbor **1** *Tjittkaller* m pl **2** (skämts) *graiser* m pl
kittel *ketil* m, ex. se **grepe**
kittelvind se **spisarm**
kittla **1** *pitå* **2** *tjissla,* t.ex. ’det var som om någon hade kittlat honom’ *eð war slais nogär edd að tjisslað an* **3** (pirra) *pimå.* Se äv **kittlas**
kittlas **1** *pitås,* t.ex. ’det kittlas (kittlar) i halsen’ *eð pitäs i åsem* **2** *tjisslas*
kittlig **1** *pitun* **2** *tjitål* **3** *tjisslun*
kivas **1** *tekås* **2** *tuppas*
kiwifrukt *kivifrukt* f
Kjell *Tjäll* m
kjol *tjuosle* m. ’randig kjol’ (i älvdalsdräkten) *randaðtjuosl* (äv *randugtjuosl, randtjuosl*) m
kjolfåll *tjuoslfold* m
kjoltyg (äv i bet. kvinna) *tjuosltyg* n
kjortelfåll se **kjolfåll**
klabbe *klubb* m
klack **1** *klakk* m **2** (på sko äv) *äl* m
klack till *klokk til*
klacka *klakka*
klackjärn *älienn* n
klackspark (fr sv) *klakkspark* m
kladd **1** *kwakk* n **2** *kliem* n **3** (ngt kladdigt) *kliema* f
kladda **1** (äv utsätta för oönskad beröring) *kladda* **2** (kleta) *kliema* **3** (smeta, måla) *tǫster* **4** (gegga) *kwakka* **5** (utsätta för oönskad beröring) *klamsa*, jfr **tafsa**. ’kladda ihop’ (laga

till ngt kladdigt) *klams ijuop*; 'kladda ihop sig' *diegas att*; 'kladda ned sig' a) *dieg ǫ sig* b) *kladd nið sig*

kladdbok *kladdbuok* f

kladdig **1** *kliemun,* t.ex. 'hon var kladdig om fingrarna' *ǫ war kliemun um finggrę* **2** *kwakkun,* t.ex. 'det blir kladdigt (lerigt) på vägarna om våren' *eð werd kwakkut eter wegum um wårę* **3** (t.ex. jord) *diegun* **4** *kå'ssun* **5** (mer sv) *kladdun.* Jfr **kletig**

kladdkaka *kliemkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f

kladdmaja **1** (en som kladdar o. kletar) *kwakksara* f **2** (en som skriver fult el. illa) *rotmolla* f

kladdmåns **1** *kwakksyl* m **2** *kwakksmyril* m **3** *kwakk* m

klaff (t.ex. i hjärtat) *klaff* m

klaffa (fr sv) *klaffa*

klaffbyrå se **chiffonjé**

klafs *twask* n

klafsa **1** *kwåster* **2** *kloma*

klaga **1** *klågå* **2** *iembel,* t.ex. 'jag ska väl inte klaga i onödan' *ig al fel it iembel i ųonöðun* **3** (beklaga sig) *låt liuo't* **4** (d:o) *iember sig,* ex. se **vattenhink**. 'klaga på' a) *klågå yvyr* b) *iembel yvyr* c) *dant ǫ*; 'klaga på (över) att' *klågå yvyr at*

klagan se **klagolåt**

klagodikt *klaguwess* m

klagolåt **1** *kwainggel* n **2** *kwainggellåt* m

klagomål **1** *klagumǫl* n **2** *klander* n

klagosång *kwainggelsaungg* m

klagovisa *kwainggelwais* f

klampa **1** *klampa* **2** *triuoga* **3** *sleddja,* (ofta i uttr) 'gå klampande' *sleddj og go*

klamra sig fast *klyndj fast sig*

klan (fr sv) *klan* m

klandra **1** *dant ǫ* **2** *eksa* **3** (åld) *straffa* **4** (fr sv) *klander*

klang *klaungg* m

klangfull (fr sv) *klaunggfull*

klanka *klanka* (äv *klaunka*). 'klanka ned' *klank nið.* Jfr **klaga** på, **kritisera** m.fl.

klanta 'klanta sig' a) *fejump sig* b) (fr sv) *klant sig*; 'klanta till' *klaut til,* t.ex. 'jag klantade till (klantade mig när jag gjorde i ordning) lutfisken så den blev alldeles för salt' *ig klauteð til lautfistjin so an wart ramsoltað*

klantig (fr sv) *klantun*

klantskalle **1** *tottkall* m **2** (fr sv) *klantskoll* m

klapp *klapp* m

klappa **1** *klappa* **2** (t.ex. katt) *striuoka* **3** (ge en klapp, ett lätt slag) *dunkt til að,* t.ex. 'han klappade mig (gav mig en klapp) på ryggen' *an dunkeð til að mig i ryddjem.* 'klappa (i) händerna' a) *klapp (i) nevǫ* b) *klapp (i) nevum*; 'klappa ihop' *klapp ijuop*; 'klappa om' *klapp um*; 'klappa till' se **slå** till

klappgröt *klappgröt* m

klappra *klapper*

klappträ *klapptrai* n

klar **1** (färdig) *klar* **2** (d:o) *rieðu* **3** (ogrumlad; molnfri; tydlig) *klår,* ex. se **barr**; **4** (molnfri) *blaunk* **5** (tydlig) *bjärt,* t.ex. 'jag minns det så klart' *ig minnes eð so bjärt.* 'bli klar med' äv *fǫ frǫ sig*, t.ex. 'jag får ingenting klart' (ingenting gjort) *ig fǫr it frǫ mig noð*; 'få klart för sig' *fǫ klart fer sig*; 'göra klar(t)' a) *djär rieðu* b) *djär ferdut* c) *djär åv,* t.ex. 'vänta medan jag gör klart stickan' (stickar färdigt varvet) *baið mes ig djär åv tienem* d) (göra färdigt det man ska göra) *djär frǫ sig,* t.ex. 'när han hade gjort klart det han skulle om kvällarna' *dar an add gart frǫ sig um kweldą* e) (d:o) *duon frǫ sig*; 'klar i huvudet' *klår i skollam*; 'så klart' (fr sv) *so klart.* Se äv **färdig**

klara **1** *klara,* ex. se **praktisk**; **2** (t.ex. kaffe) a) *klåra* b) *klår att* c) *ok att.* 'klara av' a) *klar upp* b) *klar åv,* ex. se **allihop**; c) *båt ǫ,* t.ex. 'jag klarar inte av den stora stenen' *ig båter it ǫ sturstienem* d) *råð min* e) (klara, lyckas med) *gräja,* t.ex. 'hon klarade (av) det' *ǫ gräjeð eð*; 'inte klara av' äv *int fǫ noð brot ǫ*; 'klara sig' a) *klar sig,* ex. se **annars**; b) (ordna sig) *rieð sig* c) (reda sig) *bigo sig* d) (d:o) *bärg sig,* t.ex. 'jag klarar mig utan mjölk i dag' *ig bärger mig autǫ mjok i dag* e) (d:o) *djärå sig nog råð*; 'klara sig igenom' *go gainum*; 'klara strupen' *ryökt sig niði åsem*; 'klara ut' a) *rieð aut* b) *klar aut*

klargul *bjärtguol*

klarhet 'få klarhet i' (fr sv) *fǫ klariet i* (mer älvd vore *fǫ klåriet i*)

klarinett *klarinett* m

klarna **1** *klår'n* (äv *klar'n*), t.ex. 'det har klarnat i luften nu' *eð ar klårnað i weðrę nų* **2** (skina upp) a) *glenn upp* b) *liuosn upp,* t.ex. 'det klarnade (sken upp) lite i dag' *eð liuosneð upp li't i dag* c) *klårn upp* d) *lys upp* **3** (sjunka om kaffe) *settjas*

klarskinn *klårstjinn* n

klartecken (fr sv) *klartekken* n

klarvaken *klårwatjin* (mer sv *klarwatjin*)

klase (t.ex. av gårdar) *klasi* m

klass *klass* m, ex. se **bråkig**

klassa (klassificera, t.ex. timmer) *klassa*

klassföreståndare *klassförestonder* m

klassificera se *klassa*

klassificering se *klassning*

klassisk *klassisk,* t.ex. ’hon spelade klassisk musik’ *ǫ spiläð klassiskan musik*
klasskamrat *klasskamrat* m
klasskompis *klasskompis* m
klassning (klassificering) *klassningg* f
klassrum *klassruom* n. Jfr **skolsal**
klatscha **1** *slestja* **2** *testja*
klave (t.ex. mätklave) *klavi* m. ’(lek där momentet) krona och klave (ingick)’ *pil og kruon*
klema (dalta, pjoska) *kliema*
klemighet (klemande) *kliem* n
klen **1** *swagulin* **2** *kliensklin* **3** *kuotulin* **4** (svag) *wisäl* **5** (sjuklig) *kraunk* **6** (i luftrören el. halsen) *skrabbun* **7** (om ved, ej grov) *grannsklin* (äv *grann*). ’klen person’ *klienmįes* m
klenod *klenųoð* m
klentimmer *klientimber* n
klentrogen *ųotruo’n* (äv *ųotruogen*)
klentrogenhet *ųotruo* f
klet **1** *kwakk* n **2** *kliem* n **3** (ngt kletigt) *kliema* f
kleta **1** *kliema* **2** *tover.* ’kleta ned’ *kliem nið*; ’kleta på’ a) *kliem ǫ* b) *tover ǫ* c) *dieg ǫ*
kletig **1** *kliemun* **2** (trol. fr sv) *klietun*
kli **1** *såðer* f pl **2** *kli* n
klia **1** (klia ngt el. ngn) *klå* **2** (ngt kliar; känna klåda) *kläa,* t.ex. ’det kliar i fingrarna (på mig)’ *(ig) kläer i finggrum.* ’klia sig’ *klå sig,* t.ex. ’han kliade sig ovanför knät’ *an kluo sig uvǫ kni’tt*
klibba fast **1** *klabbas fast* **2** (klibba fast vid) *kliemas wið*
klibbal *bukkålder* f
klibbig jfr **kladdig**, **kletig**
klick **1** *kliema* f **2** *kopp* m **3** (mer sv) *klikk* m **4** (liten) *slerp* m
klicka **1** (t.ex. på dator el. när skjutvapen inte fungerar) *klikka* **2** (t.ex. när skjutvapen inte fungerar) *klepta.* ’klicka till’, i sht ’klack till’ *klokk til*
klimat *klimat* n
klimatångest *klimataunggest* m
klimp **1** *klimp* m **2** (klump) *kopp* m **3** (maträtt av bl.a. blod o. kornmjöl) *bluoðklubb* m
klimpig *koppun*
klinga s *klingga* f
klinga vb **1** (genljuda) *singga* **2** (om skälla) *stjälla* **3** *klingga*
klingsåg *klinggsåg* f
klinik *klinik* m
klinka s jfr **dörrhandtag**, **vred**
klinka vb *klinka*
klint **1** *klitt* m **2** *gnaup* m **3** *knaks* m
klipp *klipp* n
klippa s *sker* n, t.ex. ’isen var dålig utmed klippan’ *aisn war wisäl frammin skerį*
klippa vb *klippa,* ex. se **jude**. ’klippa av’ *klipp åv*; ’klippa bort’ *klipp brott*; ’klippa in’ *klipp in*; ’klippa naglarna’ (skämts) *skuo*; ’klippa ned’ *klipp nið*; ’klippa sig’ a) *klipp sig* b) (låta klippa sig) *lat klipp sig,* t.ex. ’har du klippt dig?’ *ar du latt klipp dig?*; ’klippa sönder’ *klipp sund*; ’klippa till’ a) (t.ex. tyg) *klipp til* b) (t.ex. person) se **slå** till; ’klippa ur’ *klipp yr*
klippare *klipper* m
klippavsats *skersetu* (äldre grundf *-setå*) f
klippfisk se **lutfisk**
klippgrund *skerar* m
klipphylla *skersetu* (äldre grundf *-setå*) f
klippig *skerun*
klippmasin *klippmasin* m
klippning *klippningg* f
klippudde *skernabb* m, t.ex. ’älgen stod längst ute på klippudden’ *brindn stuoð lainggst autǫ skernabbem*
klipsk **1** (klyftig) *innun* **2** (kvicktänkt) *snąrtainkt.* Se äv **påhittig**
klirra *klirra*
klister *klister* n
klisterlapp *klisterlapp* m
klistra *klister.* ’klistra fast’ *klister fast*; ’klistra igen’ (t.ex. kuvert) a) *klister att* b) *kliem att*; ’klistra in’ a) *klister in* b) *laim in*; ’klistra på’ a) *klister ǫ* b) *kliem ǫ*; ’sitta (som) klistrad’ *sittj (sos) työråð*
klitoris **1** *tjissler* m **2** *faingenknapp* m **3** *mittigubb* m **4** *fisupitt* m
Klitten **1** *Klittn* m b.f., ex. se **öster** om **2** *Klittbynn* m b.f. ’i Klitten’ *upǫ Klittem*; ’till Klitten’ *upǫ Klittn*
Klittenbackarna *Klittbokkär* m pl b.f.
Klittenbor **1** *Klittkaller* m pl **2** *klitterer* m pl **3** *Klittfuok* n **4** (skämts) *Klittwarger* (el. bara *warger*) m pl
Klittenpojke (el. ung man från Klitten) *Klittpåyk* m
Klittenkvinna (gift) *Klittkelingg* f
Klittenmål *Klittmǫl* n
kliv **1** *stig* n **2** *kliv* n. ’gå med långa kliv’ *tiuoga*
kliva **1** *staiga,* t.ex. ’han kom klivande’ *an kam staigend* **2** *troðå* **3** *tiuoga* **4** *klaiva* **5** (nedsätt) *steglas.* ’kliva av’ a) *klaiv åv* b) (buss, äv) *klaiv yr*; ’kliva i’ a) *klaiv i* b) (t.ex. båt) *klaiv upi*; ’kliva in’ *klaiv in*; ’kliva på’ *klaiv ǫ,* t.ex. ’varför klev hon inte på bussen?’ *wiso kliev ǫ it ǫ bussn?*; ’kliva upp’ *klaiv upp,* t.ex. ’hon klev upp ur sängen (bädden)’ *ǫ kliev upp yr legun*; ’kliva ur’ *klaiv yr,* ex. se **pisstoffel**; ’kliva över’ *staig yvyr.* Se äv **stega**
k-ljud *k-liuoð* n
klo *kluo* f. ’sätta klorna i’ a) *läp i klyönär*

b) *klyöna*; ’sätta sig fast med klorna’ *klyön fast sig*

kloak *kluoak* (äv *kloak*) m

klocka s **1** *klukka* f, ex. se **laga**; **2** (klingande klocka i urverk) *klaungg* m. ’hur mkt (vad) är klockan?’ a) *ur mitj ar du klukkų?* b) *ur mitjið ir klukką?*; ’klockan fyra’ *klukką fyra*; ’klockan är åtta minuter i fem’ äv *eð fätäs ått minuter i fem*

klockare *klukker* m

klockarmband *klukkarmband* n

klockglas *klukkglas* n

klockkedja *klukktjäj* (äv *klukktjaj*) f

klockradio *klukkraðio* m

klockren *klukkrien*

klockskojare *klukkskåjer* m

klockskåp *klukkskåp* n

klockslag *klukkslag* n

klockspel *klukkspil* n

klockstapel *klukkstapul* m

klocktorn *klukktorn* n

klockvarv *klukkwarv* n

klohacka **1** *kluoakk* f **2** (ett slags järnräfsa för rivande av torv till strö m.m.) *kluor* f **3** (d:o) *klyöra* f **4** (d:o) *ienntinnerr* f

klok **1** *kluok* **2** *slug,* t.ex. ’det är imponerande att se hur kloka ekorrarna är’ *eð ir impunirend sjǫ ur sluger aikuonnär irå* **3** *witun.* ’klok gubbe’ (med övernaturliga insikter) *slugkall* m; ’klok gumma’ (med övernaturliga insikter) *slugkelingg* f; ’klokare än förut’ *oðerkluoker(a)*

klokhet *kluokiet* f

klona **1** *kluona* **2** (nydal) *knepp ǫ wilaitjin*

klosett se **toalettstol**

kloss *kloss* m

kloster *kloster* n

klot *kluot* n

klotter **1** *rot* n **2** *klotter* n

klottra **1** *rota* **2** *klotter.* ’klottra ned’ (kasta ned) *rot nið*; ’klottra till’ (tota till, skriva ihop) *rot til*

klottrig *rotun*

klove (kluven stock) **1** *kluvu* (äldre grundf *kluvå*) f **2** *åvkluvu* (äldre grundf *-kluvå*) f **3** (i bro) *brukluvu* (äldre grundf *-kluvå*) f **4** (på underrede i härbre) *mausill* f. Se äv **takläggning**

klubb *klubb* m

klubba s *klubba* f. Se äv **träklubba**

klubba vb (t.ex. lake) *klubba*

klucka **1** *glupå* **2** (snarast fr sv) *klukka*

kludda **1** *tǫster* **2** (rita el. skriva illa) *rota* **3** *kludda*

klump **1** *kluns* m, äv om huvudknopp, t.ex. ’det måste vara ngt fel i klumpen (huvudknoppen)’ *eð fǫr luv wårå noð fil upi klunsem* **2** (t.ex. i mat) *kopp* m, t.ex. ’det var stora klumpar i vällingen’ *eð war stur kopper i welindjem* **3** *klund* m **4** *klump* m **5** (blaffa) *klessa* f

klumpig **1** *klubbun* **2** *klumpun* **3** (otymplig) *klumsun* **4** (stor o. klumpig) *wåslin* **5** (grovhuggen) *gruoplin* **6** (fumlig) *drumblun* **7** (t.ex. mat) *koppun.* ’klumpig (klossig) person’ *kluo’ssa* f. Jfr **fumlig**

klumpsumma (fr sv) *klumpsuom* f

klunga *klungga* f. Jfr **klase**, **hop**

klunk *klunk* m, ex. se **temugg**. ’(en) klunk vatten’ *watuklunk* m

klunka *klunka*

klura ut (fr sv) *klur aut*

klurig **1** *ifinns* **2** (fr sv) *klurun*

klurighet (fr sv) *klurugiet* f

klut *klaut* m

kluven **1** *kluvin* **2** (sprucken) *klumnað.* ’kluven haka’ *rassaku* (äldre grundf *-åkå*) f

klyfta (t.ex. i vitlök) *klypta* f

klyftig **1** *klyptun* **2** (knepig) *innun*

klyka s **1** *klysa* f **2** *krykkel* f **3** *tiuoga* f **4** (t.ex. årtull) *klyka* f. ’självväxt klyka i vilken en *grasstaungg* vilade’ (se **stängsel**) *staunggkrykkel* f

klyv (i sht vedklyv) *klyv* m

klyva *kliuova,* t.ex. ’jag har kluvit den här stocken’ *ig ar kluvið isan kabban*. ’klyva (isär)’ *kliuov sund*; ’klyva sig’ *klummen,* t.ex. ’veden klyver sig fint’ (veden är lättkluven) *wiðn klumner fint*; ’klyva upp’ *kliuov upp*

klyvmaskin *klyv* m

klyvning *kliuovningg* f

klå *klå.* ’klå upp’ *klå upp.* Se äv **stryk**

klåda **1** *klåða* f (äldre *klåðe* m) **2** (hos äldre män) *gubbklåð* f. ’känna klåda’ *kläa,* se **klia**

klåfingrig *klåfinggrun.* ’vara klåfingrig’ *finåvå*

klåpare **1** *klåp* m **2** (mer sv) *klåper* m **3** *klauttjyll* f

klä **1** *kläða* **2** (förse med kläder) *kläð upp.* ’klä av (sig)’ *kläð åv (sig)*; ’klä om’ a) *kläð um* b) (byta om t. andra, ofta finare kläder) *rissl um*; ’klä på (sätta på)’ *duon ǫ,* ex. se **regnrock**; ’klä på sig’ a) *sett ǫ sig klautą* b) *duon ǫ sig,* t.ex. ’han ville klä på sig kläderna’ *an willd duon ǫ sig klautą*; ’klä sig’ a) *kläð sig* b) se ’klä på sig’; ’klä sig fin’ *duon sig*; ’klä upp sig’ a) *kläð upp sig* b) *rigg upp sig* (äv *rigg sig*), t.ex. ’han klädde upp sig på lördagarna’ *an riggeð sig um lovdågǫ*; ’klä ut (sig)’ *kläð aut (sig),* t.ex. ’vi klädde ut oss’ *klä’ddum aut uoss*

kläcka *klettja* (äv *klekka*)

klädaffär (klädbutik) **1** *klautaffär* f **2** (mer sv) *kläðaffär* f

klädbutik se **klädaffär**

klädd *klä'dd.* 'fint el. vackert klädd' *įekum i kläðum* (el. bara *įekum*); 'klätt kort' (knekt, dam el. kung) *mǫlaðkall* m
kläde *kläðe* n
kläder **1** (vanl, i sht enklare kläder) *klauter* m pl, t.ex. 'jag satte på mig kläderna' *ig sett ǫ mig klautą* **2** *kläðer* m pl (äldre *kläðe* n pl). 'kläder upphängda t.ex. på torkställning' *klautess* f
klädesplagg **1** *klaut* m **2** *kläðplagg* n
klädhängare *kläðaindjer* m
klädkammare **1** *kläðruom* n **2** *kläðkamar* m
klädkorg *kläðkorg* m
klädkrok *kläðkruok* m
klädlina *kläðlain* f. Se äv **klädstreck**
klädlus *kläðlaus* f
klädnypa **1** *kläðklemm* f **2** *klautklyp* f
klädskåp **1** *klautskåp* n **2** *kläðskåp* n
klädstreck **1** *kläðtråss* (el. bara *tråss,* äv *tross*) m, t.ex. 'hon hade satt upp klädstrecket' *ǫ add apt upp kläðtråssn* **2** *klauttråss* m **3** (trol. fr sv) *kläðstrik* (el. bara *strik*) n, t.ex. 'svalan sitter ute på klädstrecket' *salų sit autǫ kläðstritjį*
klädtrasa **1** *kläðslarv* f **2** *slitu* (äldre grundf *slitå*) f
kläm *klemm* m. 'i kläm' a) *i bend* b) *i klemm*; 'inte få kläm på' (inte begripa sig på) *int fǫ noð brot ǫ*
klämdag *klemmdag* m
klämma s *klemma* f
klämma vb *klemma.* 'klämma fast' a) *klemm fast* b) *set* (äv *setj*) *i bend*; 'klämma fram' *klemm fram,* t.ex. 'någon bättre översättning kan jag inte klämma fram' *nog bettera yvyrsettningg dug ig it klemm fram*; 'klämma i' a) *klemm i* b) (trycka i) *troðå i*; 'klämma i sig' *spent i sig,* t.ex. 'han hade klämt i sig sex ölburkar' *an add spentað i sig sjäks ölbutter* (äldre vore *sjäks ölbutt*); 'klämma ihjäl' a) *klemm ijel* b) (t.ex. insekt) *kremta* c) (d:o) *kremt ijel* d) (d:o) *drepå*; 'klämma ihop' *klemm ijuop*; 'klämma ned' (trycka ned) *troðå nið*; 'klämma ned' (ngt i ngt) *klemm niði*; 'klämma sönder' *klemm sund*; 'klämma till' *klemm til*; 'klämma ur' *klemm yr*; 'klämma ur sig' a) (yttra) *knekk yr sig* b) (t.ex. svar) *påys yr sig*; 'klämma ut' (ngt ur ngt) *klemm autyr*; 'klämma åt' *klemm að*
klämmig (fr sv) *klemmun*
klämta **1** *klepta* **2** (snarast fr sv) *klemta*
klämtning *klemtningg* f
klänga **1** *klaindja* **2** (klättra) *kleðras* (äv *kleðer*) **3** *klyndja* (äv *klindja*). 'klänga sig fast' a) *klyndj fast sig* b) *kleðer fast sig* c) (med klorna) *klyön fast sig*
klängande s *kleðran* (äv *kleðrans*) n
klängig 'klängig flicka el. kvinna' (som t.ex. hänger efter pojkar resp karlar) *klyndja* (äv *klindja*) f; 'person (barn) som klättrar o. klänger', 'klängigt barn' *klivok* m
klänning *kleningg* f
kläpp *klept* m
klätterställning (nydal) *kleðerragel* n
klättra **1** *klaiva* **2** (klänga) *kleðras,* t.ex. 'jag klättrade upp i överslafen och somnade' *ig kleðres upi tralleð og somneð*. 'klättra iväg' *kleðras åv,* t.ex. 'blomman klättrar iväg uppför trappan' *bljommin kleðres åv uppter trampum*; 'klättra på väggarna' *klaiv uppter weggum*; 'klättra upp' a) *klaiv upp* b) *klaiv uppi*; 'klättra ur' *kleðras yr*
klättrande s *kleðran* (äv *kleðrans*) n
klösa *raiva*
[1]**klöv** *klov* f (vanl m)
[2]**klöv** se **klövjebörda**
klöver (växten) **1** *myöðtupp* f **2** (fr sv) *klöver* m
klöverblomma **1** *klövertupp* f **2** (vit o. röd; lokalt) *ununggsbliuomma* f. Se äv **klöver**
klöveräng, klövervall *klöverlind* f
klövja *klyva,* t.ex. 'vi klövjade allt vi skulle ha med oss' *klyveðum ollt ulldum av min uoss*
klövjebörda (klövjelast) *klyv* f, ex. se **stadig**
klövjehäst *klyvest* m
klövjesadel *klyvsa'll* m
klövjeväg (klövjestig) *klyvweg* m
klövsadel se **klövjesadel**
k-märkning *k-merkningg* (äv *k-mertjningg*) f
knacka **1** *knakka* **2** (knäppa, om ljud) *knåpå.* 'knacka av' *knakk åv*; 'knacka hål (på)' *knakk ǫ uoleð (ǫ)*; 'knacka ned' *knakk nið*; 'knacka på' *knakk ǫ*; 'knacka på dörren' a) *dunå ǫ dörum* b) *knakk ǫ dörär* el. *ǫ dörum*, t.ex. 'det var ngn som knackade på dörren' *eð war nogär so knakkeð ǫ dörum*; 'knacka till' a) *knakk til* b) *knakk að*; 'knacka ut' *knakk aut*; 'knacka åt' *knakk að*
knackigt **1** (inte så bra) *i(n)t noð warut* **2** (fr sv) *knakkut*
knagg (kvistknöl) **1** *knagg* m **2** *rula* f
knagglig *knagglun* (äv *knaggun*)
knaka **1** *knåkå,* t.ex. 'det knakar i knutarna' *eð knäkär i knautum* **2** (t.ex. i fingrarna) *bråkå*
knall (smäll) (fr sv) *knall* m.
Se äv **smäll**, **skott**, **explosion**
knalla **1** *knalla* **2** (gå långsamt) *fnalla* **3** (knalla omkring) *stoka.* 'knalla på' a) *fuot ǫ,* b) (röra sig el. utföra sina sysslor långsamt) *knall ǫ* c) (d:o) *fnall ǫ* d) (opersonligt, rulla på) *rambel ǫ* e) (hanka sig fram) *stypplas ǫ* f) (leva som vanligt, streta på) *krell ǫ* g) (d:o) *fnall ǫ*; 'knalla iväg' a) *knall åv,* t.ex. 'gubbarna knallade iväg västerut' *gubbär knalleð åv westryvyr* b) *knall iweg* c) *fnall åv* d) *knupå åv*

e) *knupå iweg* f) *juokel iweg*; ’knalla omkring’ *wavel umringg*
[1]**knalle** (kulle, backe) *knolle* m
[2]**knalle** (gårdfarihandlare) *knaller* m
knallhatt (tändhatt) *knallatt* m
knallig (t.ex. skorpa) *knallun*
knallkork *knallkurk* m
knallpulver *knallpulver* n
knallröd *knallroð*
knaperstekt *knåpåstiekt*
knapert *tuorlit*
knapp adj **1** *knapp* **2** (i minsta laget) *nettsklin.* ’med knapp nöd’ *djärå-naug*
knapp s **1** (i kläder) *knįepa* f **2** (att trycka på) *knapp* m, ex. se **blind**
knappa in (t.ex. kod) *knapp in*
knappast *knappast*
knappdragspel *knappdragspil* n
knapphet *nettskligiet* f
knapphål *knįepuol* n
knappnål *knuppnǫl* f
knappt **1** *knappt* **2** *it just* (äv *int just*), t.ex. ’det var knappt något folk där’ *eð war it just noð fuok dar* **3** (nätt o. jämnt) *djärå-naug,* t.ex. ’det var knappt man såg, för det var så mörkt’ *eð war djärå-naug sjǫ fer eð war so mörkt* **4** (d:o, omskr med) *syöks,* t.ex. ’det är så risigt att man knappt kan gå där’ *eð ir so raisut so an syöks it dugå go dar*
knapptryckning *knapptryttjningg* f
knapra **1** *knerpa* **2** *knåpå*
knaprig **1** *knerpun* **2** (fr sv) *knaprun*
knark *knark* n. Se äv **tjack**
knarka *knarka*
knarkare *knarker* m
knarra **1** *gnurka* **2** *knarra* **3** (om snö) *knåpå* **4** (t.ex. om sko) *bråka*
knarrig (vresig) *grettun* (äv *grett*)
knasboll jfr **fåntratt**
knasig **1** *tolun* **2** (fr sv) *knasun*
knast **1** *knagg* m **2** *rula* f
knastertorr *bråkåtuorr*
knastra (fr sv) *knaster*
knatte *knatul* m
knatter (smatter) *knatter* n
”knattersnurra” (se den älvd-sv delen) *fråtåfil* f
knattra **1** *knåpå* **2** *råpå*
knega se **sträva**, jfr **knoga**
knekt (äv ss spelkort) *knikt* m
knep *knip* n, t.ex. ’mamma har lärt mig ett knep’ *mun ar lärt mig iet knip*
knepig **1** *knipun* **2** (klyftig; ”svår” om person) *innun* **3** (finurlig) *knysun*
knepighet *knipugiet* f
[1]**knipa** s (fågeln) **1** *stukknaip* m **2** *stjierknaip* m **3** *skatuknaip* m. Se vidare FNB
[2]**knipa** s (trångmål) ’(för)sätta i knipa’ a) *set i bend* b) *stell aut*; ’vara i knipa’ *wårå autstelld*
knipa vb **1** *knipa* **2** *klypa.* ’knipa igen’ *niųop att*; ’knipa ihop’ *knip ijuop*; ’knipa käft’ *klyp að*; ’knipa åt’ *niųop att*
knipand se [1]**knipa**
knipholk *knaipolk* m
knippa **1** *knippa* f **2** *tjippa* f
knipslug **1** *illrokk* **2** *ilistun*
knirka **1** *gnurka* **2** *gnikå*
knispa (pispa) *knispa*
kniv **1** *knaiv* m **2** (matkniv) *jaungge* m **3** (personifikation av kniv i oskickligs hand) *Kuoti* m. ’böjd kniv’ (skedkniv) *kroppknaiv* m
knivblad *knaivblað* n
knivsegg *knaivsegg* f
knivslida **1** *knaivstjieðer* (el. bara *stjieðer*) f pl **2** (vid förtydligande av sg) *stjieðpar* n
knivspets *knaivsudd* m
knivsudd (äv ss mått) *knaivsudd* m
knivtånge *knaivtaungg* m
knixig (fr sv) *kniksun*
knocka jfr **utslagen**
knog **1** *knųog* n **2** (knogande) *työtan* n
knoga **1** *knųoga* **2** *weras.* ’knoga iväg’ a) *kniųokel iweg* b) *kniųokel åv*; ’knoga på’ a) *knųog ǫ* b) *trygel ǫ* c) *työt ǫ* (äv *tχöt ǫ*). Jfr **streta**
knoge *kniųokel* (åld *kniųotjel*) m
knollrig se **krullig**
knopp **1** *knupp* m, ex. se **färg**, **ärta**; **2** (t.ex. på knopplist) *knapp* m, t.ex. ’knopparna var 1 dm långa’ *knappär war ien dissi laungger* **3** (huvudknopp) *tulle* m. ’klar i knoppen’ (huvudet) a) *klår i tullam* b) *klår i knuppem*
knoppas **1** *knuppas* **2** *knupp sig*
knopplist *knapplist* f, t.ex. ’de där knopplisterna var ju vanliga i stugorna förr’ *dier-dar knapplistär war fel wanliger i stugum för*
knorr *knorr* m
knorra (knota) *knorra.* Jfr **klaga**
knoster (stor slägga) *knǫster* n. ’slå med knoster’, ’arbeta med knoster’ *knǫster*
knota s **1** (på träd) *kųota* f **2** (d:o) *rwaiða* f **3** (benknota) *knųota* f
knota vb jfr **knorra**
knott **1** *knott* m **2** *mugg* m. ’mkt knott’, ’fullt med knott’ *knottut.* Jfr **svidknott**
knottrig *knuttrun* (äv *knottrun*)
knubbig *knubbun.* ’knubbig flicka (el. kvinna)’ *knubba* f
knuffa **1** *bukå,* t.ex. ’knuffa inte på mig!’ *bukä it ǫ mig!* **2** *nyssa* **3** *rekå.* ’knuffa i’ (ffa i vattnet) *rek niði*; ’knuffa ned’ a) *bukå nið* b) *rek nið*;

’knuffa omkull’ (person) *rek nið*; ’knuffa på’ *rek ǫ*; ’knuffa sig fram’ a) *bukå fram sig* b) *bukå sig fram*; ’knuffa till’ a) *bukå til að* b) *rek til að*; ’knuffa undan’ *bukå undǫ*; ’knuffa upp’ *rek upp,* t.ex. ’han knuffade upp dörren med axeln’ *an rak upp dörär min erdn*; ’knuffa ut’ *rek aut*; ’knuffas’ *bukås*

knulla *tjytå*

knusslig (fr sv) *knusslun.* Jfr **gnetig**, **snål**

knut **1** *knaut* m, ex. se **brinna**; **2** (på tråd, fnurra) *avundsknaut* m. ’bakom knuten’ a) (befintlighet) *attǫ knautn* b) (riktning) *attrum knautn*; ’göra knut vid timring’ *knauta*; ’runt knutarna’ *ringgum knautą.* Se äv **hårdknut**, **löpknut** m.fl.

knuta (i kött) *tjieksel* (äv *tjieksle, tjieksl*) m

knutpunkt (fr sv) *knautpunkt* m

knycka **1** *knyttja* **2** *kneppa* **3** (lägga beslag på) *knip að sig* **4** (stjäla) *måså*

knyckla *krykkel*

knyst *gny* n (äv m). ’inte ett knyst’ *int ien* (äv *iet*) *knekk*

knysta **1** *låt wið* **2** *knekka* **3** *gny*

knyta *knåyta.* ’knyta fast’ *knåyt fast*; ’knyta igen’ *knåyt att*; ’knyta ihop’ *knåyt ijuop*; ’knyta näven i byxfickan och hålla inne med sin åsikt’ *målå uormin*; ’knyta på (sig)’ *knåyt ǫ (sig)*; ’knyta sig’ (äv gå till sängs) *knåyt sig*; ’knyta till’ *knåyt að*; ’knyta upp’ *knåyt upp*; ’knyta åt’ *knåyt að*

knyte **1** *knåyte* n **2** *bynde* n **3** *pyndjel* m

knytkalas (fr sv) *knåytkalas* n

knytnäve *knåytnevi* m, t.ex. ’han slog knytnävarna i bordet’ *an sluo knåytnevǫ i buordeð*

knåda **1** *welta,* t.ex. ’man ska knåda och arbeta tills det blir en seg deg’ *an al welt og welt tast eð blir ien sieg* (yngre *siegan*) *dieg* **2** *knoðå* **3** *maindja.* ’knåda i’ (knöla i) *knoðå i*

knåp (mixtrande) *mikster* n

knåpa **1** *nuvel* **2** *knupå* **3** *puotå* **4** *fippel.* ’knåpa ihop’ a) *knupå til* b) *knupå ijuop*; ’knåpa med ngt’ a) *nuvel ringgum noð* b) *nuvel min noger* c) *knupå yvyr noger*

knåpgöra **1** *knupådjärå* n **2** *nuvel* n

knåpig *nuvlun.* Jfr **pillig**

knä *kni* n, t.ex. ’doktorn sög ut mkt vatten ur knät’ *duktern sog autyr mitjið wattn yr kninę*; ’böja knäna’ *kniką*; ’falla på knä’ *kriuop ǫ kni*; ’få på knä’ *fǫ ǫ kni*; ’ha i knät’ a) *syta,* t.ex. ’hon hade den lille gossen i knät’ *ǫ syteð lislgossam* b) *djyöla*; ’ha ont i knäna’ a) *åvå sårkninę* b) *åvå sårų kni,* t.ex. ’hon hade så ont i knäna’ *ǫ add so sårų kni*; ’sitta i knä(t)’ *sittj upi kni’mm*; ’stå på knä’ *kriuopa,* t.ex. ’man brukar stå på knä, när man skurar golvet’ *an bruker kriuop, dar an skurer guoveð*

knäa **1** *knia* **2** *kniką.* ’knäa iväg’ a) *kni åv* b) *kniką åv*

knäbyxor *knibruok* f sg

knäböja (falla på knä) **1** *kriuop ǫ kni* **2** *kriuop nið*

[1]**knäck** (sötsak) *knekk* n

[2]**knäck** ’ta knäcken på’ *tågå knettjin ǫ*

knäcka **1** *knettja* **2** (t.ex. ägg) *knakk sund*

knäckebröd **1** *skarpbull* m **2** *skarpbröð* n. Se äv **spisbröd**

knäfalla *kriuop ǫ kni*

knäpp *knepp* n. ’inte ett knäpp’ *int ien* (äv *iet*) *knekk*

knäppa **1** (om ljud; om knapp; om kort; skjuta) *kneppa,* t.ex. ’han knäppte (tog) ett kort från köksfönstret’ *an kneppt iet kuort frǫ tjyöksglasį* **2** (om ljud) *knåpå* **3** (d:o) *knappel* **4** (d:o) *gnykta* **5** (knysta) *knekka* **6** (om knapp) *knįepa.* ’knäppa av’ *knepp åv*; ’knäppa brännvin’ (knäppa snett) *knįep aut sig yr släktn*; ’knäppa ihop’ *knepp ijuop*; ’knäppa händerna’ a) *knepp ijuop nevum* b) *knepp nevum*; ’knäppa igen’ a) *knįep att* b) *knepp att*; ’knäppa ned’ *knepp nið*; ’knäppa på’ *knepp ǫ*; ’knäppa till’ a) *knepp til* b) *knåpå til*; ’knäppa upp’ *knįep upp*

knäppare (skalbagge) **1** *sprettmakk* (äv *sprittmakk*) m **2** *kneppmakk* m

knäppning (på klädesplagg) *knįepstellningg* f

knäpptyst **1** *knepptyst* **2** *mųol tyst*

Knäsjön *Knęsju*

knäskura *kniskur*

knäskål *kniskål* f

knästrumpa **1** *knisukk* f **2** (med invävt hår) *årsukk* f

knäsvag *kniswag*

knätofs *sukkbandstupp* f

knäveck *kniwik* n

knökfull (av folk) *fullkweglað.* Se äv **proppfull**

knöl **1** *knaul* m, ex. se **jättestor**; **2** (person) *dritdiävel* m. Se äv **rackare** m.fl.

knöla ’knöla ihop’ *knåyl ijuop*; ’knöla ned’ a) *knåyl nið* b) (ngt i ngt) *knåyl niði*; ’knöla sig’ *knåylas,* t.ex. ’strumporna vill knöla sig ovanför anklarna’ *sukkur wil knåylas uvǫ okkelknaulą*

knölig **1** *knaulun* **2** (knagglig) *knaggun.* ’kännas knölig’, ’vara knölig’ *knåylas*

knölpåk *knaulstor* m

knölsvan (fr sv) *knaulswan* f

knölsyska *rostmynt* (mer älvd vore *rostmymt*) f

ko *tjyr* f, t.ex. ’ge korna lite hö’ *djäv tjy’mm liteð ö.* ’brunstig ko’ *yksntjyr* f; ’ko som inte bryr sig om att komma hem på kvällen’ *uondlostjyr* f. Jfr **kossa**

koagulera (löpna) *skwell ijuop*
kobent **1** *kubient* **2** *tjyrbient*
kock *kokk* m, t.ex. ’han behövde inte skälla på kocken’ *an byövd it iembel ǫ kottjin*
kocka s *kokka* f. Se äv **kokerska**, **köksa**
kocka vb *kokka*
kockmössa *kokkett* f
kod *koð* (äv *kåð*) m
koffert *koffert* m
kofot *kufuot* m
kofta (fr sv) *kofta* f. Jfr **tröja**
kofångare (stötdämpare) *kufaungger* m
koföda se **komat**
kofösare se **påfösare**
kogödsel **1** (kodynga) *tjyrdyndj* f **2** (koskit) *tjyrdrit* n
kohjord **1** *tjyrfläð* n **2** (hop av kor) *tjyruop* m
kohorn *tjyruonn* n
kohud *tjyrauð* f
koj *kåj* m. ’krypa till kojs’ a) *kriuop i kåys* b) *gryvel niði saindję* c) *gryvel niði legų* d) *gryvel åv daiti legų* e) *gryvel niði låjų* f) *gryvel åv upi låvån* g) *gryvel under feldn* h) *skekklas åv upi legų* i) (mer skämts) *kriuop under gnitåskaurę* j) (d:o) *drågå sig daiti Stjinnfeldsbuðär* m.fl.
koja *kåja* f
kok **1** *kuok* n **2** *suoð* n
koka s (t.ex. jordkoka) *kuoka* f
koka vb **1** *kuoka,* ex. se **choklad**, **skala**; **2** (intr äv) *kuokas,* t.ex. ’har potatisarna kokat nu?’ *åvå pärur kuoktas nų?* **3** *siuoða* **4** (småkoka) *kravel* **5** (trans, t.ex. potatis, äv) *kravel*. ’koka färdigt’ (intr) *kuok rieðu*; ’koka ihop’ a) *kuok ijuop* b) (konkret) *kuok att*; ’koka in’ *kuok in*; ’koka upp’ a) *kuok upp* b) *siuoð upp*; ’koka ur’ *kuok yr*; ’koka över’ a) *kuok yvyr* b) *siuoð yvyr,* jfr **flöda** över; ’kokande vätska (i sht vatten)’ *kravel* n; ’kokt’ *kuokað,* t.ex. ’kokt ägg’ *kuokaðegg* n
kokbok *kuokbuok* f
kokeri *kuokeri* n
kokerska *kuokesk* f, t.ex. ’kokerskan är den som lagar (till) mat på hotell och sjukhus’ *kuokeską ir ǫ so lägär til jätå ǫ uotellum og siuokausum*
kokhet **1** *kuokiet* **2** *siuoðiet*
kokkaffe *kuokkaffi* n
kokkärl *kuokkräld* n
kokmalet *kuokmelið*
kokpunkt *kuokpunkt* m
koks *koks* m
koksalt **1** *grannsolt* n **2** *kuoksolt* n **3** (finkornigt) *smǫsolt* n
kokstång (trästör, på vilken kokkärl hängs över eld) **1** (i öppen spis) *rabal* (äv *rabbal*) n **2** (i det fria) *kuokstor* m
kol *kuol* n
kola s (sötsak) *kola* f
[1]**kola** vb (framställa kol) *kuolå*
[2]**kola** se **kola** av
kola av (dö) *kuolå åv,* t.ex. ’när fåglarna sväller upp så brukar de kola av’ *dar fuglär swell upp so bruk dier kuolå åv*
kolare *kuolär* m
kolarkoja *kuolärkåj* f
kolbotten **1** *kuolbuottn* m **2** *kuoldal* m
kolbulle *kuolbull* m, t.ex. ’vi åt kolbulle hos skogshuggarna’ *åtum kuolbullan nest oggerum*
koldioxid *kuoldioksið* m
koleldning *kuoljäldningg* f
kolera *kuolera* f
kolfilter *kuolfilter* n
kolgrill *kuolgrill* m
kolgård (plats för upplag av kol) *kuolgard* m
kolik **1** *berda* f **2** (i sht hos husdjur) *faungg* n **3** (fr sv, vanl) *kolik* m
koll (kontroll) (fr sv) *koll* m, t.ex. ’han hade koll på tiderna’ *an add koll ǫ tiðum*. ’hålla koll på’ *gęta*
kolla (kontrollera; se, titta) (fr sv) *kolla*. ’kolla på’ (se på, titta på) *koll ǫ*; ’kolla upp’ *koll upp*
kollapsa (bli totalt utmattad) **1** *kurka* **2** *fǫ flugų*
kollega *kolliega* (äv *kollega*) f
kollekt *kollekt* m
kollidera *kollidira*. Se äv **krocka**
kollra bort *kolder brott*
kolmila *kuolmil* f
kolmörk **1** *kuolmörk* **2** *kuolblå*. Jfr **beckmörk**
kolmörker *kuolmörken* n, t.ex. ’vi såg ingenting i kolmörkret’ *sågum intnoð i kuolmörknę,* se äv **pigg** på
kolna *kuol’n*
kolning *kuolningg* f
kolon *kuolon* n
koloni *koloni* m
kolonilott se **koloni**
kolonistuga *kolonistugu* f
kolossalt adv Jfr **väldigt**, **förskräckligt**, **oerhört**
kolryss **1** *kuolry’ss* m **2** (kolskrinda) *kuolskrynd* f
kolsvart *kuolswart*
koltrast *kuoltrost* (mer sv *kuoltrast*) m, t.ex. ’jag hade kastat ut äpplen till koltrastarna’ *ig add wint aut epplę að kuoltrostum*
kolugn s *kuolungen* (äv *kuolungn*) m
kolv (på skjutvapen) *kolv* m
kolved *kuolåwið* m
kolvedshuggare *kuolåwiðåogger* m
koma *koma* f, t.ex. ’hon ligger i koma’ *ǫ ligg i komun*
komage *tjyrkwið* m

komat (koföda) **1** *tjyrjätå* n
2 (kofoder) *tjyrfuoðer* n
kombination *kombinasiuon* m
kombinera *kombinira*
komedi **1** (lustspel) *lustspil* n
2 *komeði* (äv *komedi*) m
komet *komjet* (äv *kumjet*) m
komihåg s *kumijug* n
komiker *komiker* m
komisk **1** *kostelin* **2** *triruolin* **3** (fr sv) *kuomisk.* Jfr **lustig**
komma s (kommatecken) *komma* n
komma vb *kumå.* ’komma an på’ *kum and ǫ*; ’komma att’ *kumå tä*; ’komma av sig’ a) *kum åv sig,* t.ex. ’våren har kommit av sig’ *wårę ar kumið åv sig* b) (när man talar) *akudir i bend sig*; ’komma bort’ a) *kum brott* b) (t.ex. boskap) *tappas* (äv *tappas brott*), t.ex. ’på morgonen hade hästen kommit bort’ *um morgun add estn tappas*; ’komma efter’ a) *kum etter* b) (t.ex. i tävling) *werd etter*; ’komma emellan’ *kum millǫ*; ’komma emot’ a) *war attri* b) *kum attri*; ’komma fram’ *kum fram*; se äv **framkomma**; ’komma fram till’ *kum fram að*; ’komma för (ngn)’ *kum för (nogum)*; ’komma förbi (här)’ (titta in) *far järum*; ’komma hem’ *kum iem*; ’komma hit’ a) *kum jųot* b) *war jųot,* ex. se **hit**; ’komma (hit) och hämta’ *jųot etter,* t.ex. ’det är bara att komma (hit) och hämta’ *eð ir bar tä jųot etter*; ’komma i (vattnet)’ *kum auti*; ’komma i gång’ a) *kum i gaungg* b) *kum et wegs*; ’komma i vägen’ *kum firi*; ’komma ifatt’ a) *kum etter* b) *winn etter* c) se **hinna** ikapp; ’komma ifrån’ (göra sig ledig) *kum frǫ*; ’komma igenom’ *kum gainum*; ’komma ihop sig’ (bli osams) *kum ijuop sig*; ’komma ihåg’ a) *kum ijug* b) se **minnas**; ’plötsligt komma ihåg’ a) *twerkum ijug* b) *twerminnas*; ’komma ikapp’ a) *kum etter* b) *kum ikopp*; ’komma in’ *kum in*; ’komma in i’ (få kläm på) *kum in sig i*; ’komma iväg’ a) *kum iweg* b) *kum et wegs*; ’komma loss’, ’komma lös’ *kum los*; ’komma med’ *kum min*; ’komma ned’ a) *kum nið,* t.ex. ’det är då tur att den (snön) kommer ned av sig själv’ *eð ir dǫ tur an kumb nið åv sig siuov* b) *kumå ni’tter*; ’komma och hämta’ *kum etter*, t.ex. ’föräldrarna kom och hämtade barnen’ *fuoreldrär kam etter krippum*; ’komma omkring’ se **omkring**; ’komma på’ *kum ǫ*, t.ex. ’nu kom jag allt på honom’ *nų kam ig sakt ǫ an*; ’komma på (åt sig)’ *finn ǫ sig*; ’komma på tal’ *werd frågan um*; ’komma sig’ a) *kumå sig,* t.ex. ’jag vet inte hur det kommer sig’ *ig wet it ur eð kumb sig* b) (ha sin grund) *kumå*; ’komma sig för’ *kumå sig för*; ’komma sig iväg’ *kum iweg sig*; ’komma upp sig’ *kum upp sig*; ’komma till’ (födas o.dyl.) *kum til*; ’komma tillbaka’ a) *kum att* b) *kum atter* c) *kum etbaker*; ’komma tillrätta med’ *fǫ noð brot ǫ*; ’komma undan’ a) *kum undǫ* b) *kum dieðǫ*, se äv **undkomma**; ’man kommer inte undan’ *eð ir inggų undǫkumst*; ’komma upp’ a) *kum upp* b) (mer utpekande) *kum uppter* c) (på morgonen, äv) *kum upp sig* d) (långsamt) *knupå upp*; ’komma ur’ *kum yr*; ’komma ut’ a) *kum aut* b) (ur ngt) *kum autyr*; ’komma åt’ a) *kumås að* b) *kum að,* ex. se **hackspett** c) (komma åt bra) *syötjas að* d) (nå) *nǫ að,* t.ex. ’ingen ekorre kan komma åt det’ *indjin aikuonn dug nǫ að dyö* e) (vidröra, stöta till) *war attri,* t.ex. ’han kom åt en vass kniv’ *an war attri ien wassan knaiv* f) (d:o) *kum attri* g) (d:o) *arp ǫ* h) *arp wið,* t.ex. ’jag råkade oavsiktligt komma åt henne’ *ig arpeð wið on ųowitterli*; ’komma åter’ a) *kum att* b) *kum atter*; ’komma över’ a) *kum yvyr* b) (förvärva) *fǫ að sig*; ’komma överens’ se **överens**; ’lyckas komma’ (ta sig) *kumås*; ’längre kommet’ (t.ex. om våren) *laingger fram*
kommande adj **1** (nästa) *so kumb* **2** *kumend*
kommando *kommando* (ovanl *kummando*) n
kommatecken *kommatekken* n
kommendera *kummdir* (vanl *kommendira*)
kommentar *kommentar* (ovanl *kommintar*) m
kommentator *kommentator* (äv *kumentator*) m
kommentera **1** *kommentira* (äv *kommintira*) **2** (ofta kritiskt) *arp ǫ* **3** *legg um*
kommers (fr sv) *kommess* m
komminister **1** *lislprest* m **2** (fr sv) *komminister* m
kommission *kommissiuon* m
kommitté *kommitti* m
kommod *kumųoð* [68] (mer sv *kommųoð*) m
kommun *kommun* m, t.ex. ’det är likadant i hela kommunen’ *eð ir laikt i iel kommunem*
kommunal *kommunal.* ’kommunalt vatten’ *kommunwattn* n
kommunalarbetare *kommunalarbieter* m
kommunalhus *kommunalaus* n
kommunalkontor *kommunalkantor* n
kommunalråd *kommunalråð* n
kommunalskatt *kommunalskatt* m
kommunalval *kommunwal* n
kommunchef *kommunstjäf* m
kommundel *kommundiel* m
kommunicera *kommunisira*
kommunikation *kommunikasiuon* m
kommunikationsradio

[68] Alternativ stavning: *kummųoð*

kommunikasiuonsraðio m
kommunist *kommunist* m
kommunkontor *kommunkantor* n
kommunstyrelse *kommunstyrels* f
komocka **1** *tjyrdritlem* (äv *tjyrlem* el. bara *lema*) f, ex. se **platt** **2** *tjyrdritlyöð* (el. bara *lyöða*) f **3** (lite högre) *tjyrdritruk* (el. bara *ruka*) f
kompa (ackompanjera) (fr sv) *kompa,* t.ex. 'han kompade på gitarr' *an kompeð ǫ djitarr*
kompani *kompani* n
kompanichef *kompanistjäf* m
komparativ *komparativ* m
komparera *komparira*
kompass **1** *kompass* (åld *kumpǫs* OÖD) m **2** (nydal) *weðerstrikswaiser* m
kompensation *kompensasiuon* m
kompensera *kompensira*
kompetens *kompitens* (äv *kompitans*) m
kompetent **1** *börg* **2** *duglin* **3** (fr sv) *kompitent* (vanl *kompetent*)
kompis *kompis* m. Jfr **kamrat**
kompledigt *komplieðut*
komplement *kompliment* (äv *komplement*) n
komplettera **1** (fr sv) *komplettira* (äv *komplittira*) **2** *skät i,* t.ex. 'jag kompletterar med (lägger till) några bilder' *ig skäter i min nog bildum* **3** (lägga till) *legg að* **4** (fylla på) *fyll etter*
komplettering *komplettiringg* f
komplex s *kompleks* n, t.ex. 'var kommer de där komplexen ifrån?' *war kumå dier-dar kompleksę frǫ*
komplicera *komplisira.* Jfr **krångla** till
komplicerad **1** *wiðlyptun* **2** *komplisirað*
komponera **1** (vanl) *djärå* (t.ex. *ien bit*) **2** *komponira* (äv *kompunira*)
komposition *komposisiuon* m
kompost **1** *kompost* m **2** (nydal) *suopendyndj* f
komposthög (nydal) *suopendyndj* f
kompress *kompress* m, t.ex. 'han tejpade fast en steril kompress' *an täjpeð fast ien sterilan kompress*
kompression *kompressiuon* m
kompromiss *kompromiss* m
kona (ss maskindel) *kuona* f
koncentration *konsentrasiuon* m
koncentrationsläger *konsentrasiuonsläger* n
koncentrera *konsentrira.* 'koncentrera sig' *konsentrir sig*
kondis (konditori) (fr sv) *kondis* n
kondition **1** *kondisiuon* m **2** *pust* m, t.ex. 'han har inte fått tillbaka konditionen än' *an ar it faið att pustn enn*
konditori **1** *kondituri* n **2** se **kondis**
kondom **1** *tjytågummi* n **2** *pipistjinn* n
kondor *kondor,* t.ex. 'kondoren har inte synts till än' *kondor'n ar it syntas til noð enn*
konduktör *konduktör* m
konfekt *konfekt* m
konferencier **1** *konfransjär* m **2** (skämts) *komframogseg* (äv *komframogseger*) m
konferens **1** *konferens* (äv *konferans, konferangs*) m **2** (nybildn) *råðstemmen* f
konferera *konferira*
konfirmand *lesukripp* m
konfirmation *konfirmasiuon* m
konfirmera (äv bekräfta) *konfirmira.* Se äv **bekräfta**. 'konfirmerad' (kyrkligt) *konfirmirað*
konfirmeras **1** *stand i gaundjem* **2** *go fram* **3** *werd konfirmirað* **4** *konfirmiras*
konfiskation *konfiskasiuon* m
konfiskering se **konfiskation**
konflikt *konflikt* m
konfunderad *konfundirað.* Jfr **fundersam**, **förbryllad**, **konfys**
konfys **1** *komfys* (äv *konfys*) **2** *febryllað.* Jfr **konfunderad**
kongress *kongress* m
konjak *konjakk* m
konjaksflaska **1** *konjaksputell* (äv *konjakputell*) m **2** *konjaksflask* (äv *konjakflask*) f
konjunktiv *konjunktiv* m
konkav *skålun*
konkret *konkriet*
konkurrens *konkurrens* m
konkurrent *konkurrent* m
konkurrera *konkurrira.* 'konkurrera ut' *konkurrir aut*
konkurs *konkuss* m. 'gå i konkurs', 'göra konkurs' *kussa* (äv *konkussa*)
konkursauktion *konkussaksiuon* m
konkursfärdig *konkussferdun*
konsekvens *konsekwens* m
konsekvent *konsekwent* (äv *konsikwent*)
konsert *konsär* (äv *konsert*) m
konserv *konserv* m
konservburk **1** *konservbutt* m **2** (dosformad) *duosa* f
konservatorium *konserwatorium* n
konservera *konserwira*
konservering *konserwiringg* f
konserveringsburk *konserwiringgsbutt* m
konserveringsmedel *konserwiringgsmjeðel* n
konservöppnare *konservyppner* m
konsistens *konsistens* m
konsistensfett *konsistensfiet* n
konsonant **1** *konsunant* m **2** (medljud) *minliuoð* n

konst **1** *kunst* (äv *konst* i sht om måleri o.dyl.) f, t.ex. ’frun verkar vara intresserad av konst’ *kelindję syöks war intressirað i kunst* **2** (gymnastisk) *waigiet* f. ’(det är) ingen konst’ a) *(eð ir) inggų kunst* b) *(eð ir) inggų sak,* t.ex. ’det vore väl ingen konst att lägga in ett golv’ *eð wär fel inggų sak legg in iet guov*; ’håller du på och lär dig konsten av mig?’ *old du ǫ tågå kunstę fer mig?* (sägs till ngn som tittar på när ngt svårt utförs)
konstatera *konstatira*
konstaterande s *konstatirend* n
konstellation *konstellasiuon* m
konstfärdighet *kunst* f, t.ex. ’det kräver konstfärdighet’ *eð ärer kunst til*
konstgjord *kunstgar* (yngre *-gard*)
konstgödsel (nydal) *kuppdyndj* f
konsthantverk *kunstantwerk* (äv *konstantwerk*) n
konstig **1** (underlig) *underlin* **2** *kunstun,* ex. se **blänka**; **3** (egendomlig) *iegen,* t.ex. ’nog är det väl konstigt’ *naug ir eð sę ieget.* ’konstigt nog’ a) *underlit naug* b) *kunstut naug*
konstighet **1** *underligiet* f **2** *kunstugiet* f, ex. se **blunda**
konstituera *konstituira*
konstitution *konstitusiuon* m
konstitutionsutskott *konstitusiuonsautskuot* n
konstlad *kunstlað*
konstnär *kunstnęr* (äv *kunstnär, konstnęr*) m
konstnärinna *kunstnęrinna* (äv *konstnerinna*) f
konstnärlig *kunstnęrlin* (äv *konstnärlin*)
konstra jfr **krångla**
konstruera **1** *konstruira* **2** (skapa) *djär til*
konstruerad **1** *konstruirað* **2** *tilgard,* t.ex. ’uttrycket låter konstruerat’ *auttryttjeð låt ntilgart*
konstruktion *konstruksiuon* m
konstruktör *konstruktör* m
konststycke *kunststyttj* n
konstutställning *kunstautstellningg* (vanl *konstautstellningg*) f
konstverk *kunstwerk* (äv *konstwerk*) n
konståkningg *kunståkningg* (vanl *konståkningg,* mer älvd, ovanl *kunstakningg*) f
konsul *konsul* m
konsulent *konsulent* m
konsult *konsult* m
konsultera *konsultira.* Jfr **fråga**, **rådfråga**
konsultfirma *konsultfirm* f
Konsum *Konsum* n
Konsumbutik *Konsumbutik* m
konsument *konsument* m
kont *kunt* m
kontakt *kontakt* (äv *kuntakt*) f (i sht i konkret bet. äv m), ex. se **förlora**
kontakta *kontakta* (äv *kuntakta*). Se äv **vända** sig till
kontaktbar (förslag) *kontaktend,* t.ex. ’han var inte kontaktbar’ *an war it kontaktend*
kontaktlins *kontaktlins* m
kontaktnät *kontaktnęt* n
kontaktperson *kontaktpesuon* m
kontant *kuntant* (vanl *kontant*). ’köpa kontant’ *tjyöp fer kuntant*
kontinent *kontinent* m
konto *konto* n
kontokort jfr **kreditkort**
kontonummer *kontonummer* n
kontor *kanntor* n, ex. se **inne**
kontorist *kontorist* (mer älvd, ovanl *kantorist*) m
kontorsarbete jfr **pappersarbete**
kontrabas *kontrabas* m. Se äv **basfiol**
kontrakt *kontrakt* (ovanl *kuntrakt*) m
kontroll *kontroll* m, ex. se **förlåtlig**
kontrollant *kontrollant* m
kontrollera *kontrollira*
kontrolläsa *kontrolleså*. Se äv **läsa** igenom
kontur *kontur* m. ’lös i konturerna’ (diffus) *los i kantum*
konung se **kung**
konungslig *kununggsklin*
konversation *konwersasiuon* m
konversationskurs *konwersasiuonskuss* m
konversera *konwersira.* Jfr **samtala**
konvertera *konwertira*
konvex *kuvlun*
koordinat *koordinat* m
koordinator *koordinator* m. Jfr **samordnare**
kopek *kupiek* m. ’inte en kopek’ (inte ett rött öre) (gråspråk) *int iet stjurr* (äv *int ien stjurr)*
kopia *kopi* f
kopiator *kopiator* m
kopiera *kopir* (äv *kopira, kupir, kupiira*). ’kopiera av’ *kopir åv*; ’kopiera in’ *kopir in.* Jfr **kalkera**
kopp *kapp* m, ex. se **tälja** till. ’en kopp choklad’ *ien kakaokapp* m; ’en kopp kaffe’ *ien kaffikapp* m; ’en kopp te’ *ien tekapp* m
koppa s *kuppa* f
koppar *kupär* m, ex. se **Falu gruva**
Kopparberget *Kupärbjärreð* n b.f.
kopparföremål *kupärgräj* m
koppargruva *kupärgruv* f
kopparkittel **1** *kupärketil* m **2** *kupärkräld* n
kopparkärl *kupärkräld* n
kopparmynt *kupärpeningg* m
kopparorm **1** *neðer* f **2** (mer sv) *kupäruorm* m
kopparpanna *kupärpann* f
kopparplåt *kupärplåt* m

kopparrör *kupärrör* n
kopparslagare **1** *kupärslägär* m, ex. se **svärmor**; **2** *kupärsmið* m
kopparslant *kupärpeningg* m
koppartråd *kupärtråð* m
kopparödla se **kopparorm**
koppel (i sht till hund) **1** *band* n, ex. se **dra**, **vovve**; **2** (fr sv) *koppel* n
koppla *koppel.* 'det kopplar' (man förstår) *eð äkär i*; 'koppla av' *koppel åv*; 'koppla ihop' *koppel ijuop*; 'koppla in' *koppel in*; 'koppla loss' *koppel los*; 'koppla ned' *koppel nið*; 'koppla till' *koppel til*; 'koppla upp' *koppel upp*; 'koppla ur' *koppel yr*
koppling *kopplingg* f
koppning 'kvinna som sysslade med koppning' *kuppkelingg* f
kor *kor* (åld, obsolet *kur*) n, t.ex. 'kören stod framme i koret och sjöng' *kör'n stuoð frami korę og kwað*
koral *koral* (äv *kuoral*) m
korall *korall* m
korallrot *korallruot* f
Koranen *Koran* m b.f.
korg **1** *korg* m, ex. se **växa** ur; **2** (hökorg, stillkorg) a) *tauta* f b) *ųolltaut* f c) *ötaut* f d) *ųollkorg* m e) *stillkorg* m **3** (klövjekorg) a) *mjässa* f b) *klyvmjäss* f c) *klyvtaut* f **4** (att bära spädbarn i, åld) *kass* m. 'flätad korg' *flietaðkorg* m. 'få korgen' a) *fǫ fåton* b) *fǫ katt.* Se äv **babykorg**
korgstol *korgstuol* m
kork *kurk* m. 'sätta kork i' *kurk att*
korka 'korka igen' *kurk att*; 'korka upp' *kurk upp*
korkad (dum) *kurkað*
korkmatta *kurkmatt* f
korkskalle *ettstabb* m
korkskruv *kurkskruv* m
korn **1** *kuonn* n, t.ex. 'de har skurit kornet' *dier åvå skuorið kuonneð,* se äv **rassla** **2** (sädesslaget, i sms, åld) *begg* m **3** (på skjutvapen) *syktkuonn* (vanl bara *kuonn*) n. Jfr **frö**
kornblixt **1** *lysa* f **2** *kuonnblikst* m
korngryn *kuonngryn* f
kornknarr (fr sv) *kuonnknarr* m
kornmjöl *kuonnmyöl* n, ex. se **baka**. 'röra av kornmjöl o. vätska' *beggdieg* m
kornmjölsgröt *kuonnmyölsgröt* m
kornåker *kuonnlot* m
korp (såväl fågel som hacka) *kuorp* m
korpfotboll *kuorpfuotboll* m
korpral *kuorpral* m
korpulent *diger.* Se äv **stormagad**
korrektion *korreksiuon* m
korrektur *korrektur* n
korrekturläsa *korrekturleså*
korrekturläsning *korrekturlesningg* f
korrespondenskort *korrespondenskuort* n
korrespondenskurs *korrespondenskuss* m
korrespondera *korrespondira.* Jfr **brevväxla**
korridor *korridor* m
korrigera **1** (rätta) *retta* **2** (rätta, rätta till) *rett til,* ex. se **rätta** till **3** (fr sv) *korrigira*
korrugerad *korrugirað.* 'korrugerad plåt' *korrugiraðplåt* m
korruption *korrupsiuon* m
kors! interj **1** *kosteligen!* **2** *ässe!* Se äv **Herre** Gud!, **jisses!**
kors s **1** (kristet kors) *koss* n, ex. se **gravsten**; **2** (annars) *kross* m, t.ex. 'bakbordet ställdes på korset' (de korsade benen) *bakubuordeð stelldes ǫ krossn.* 'i kors' *i kross,* t.ex. 'räfsorna låg i kors på gården' *errur låg i kross autǫ gardem*
korsa *krossa*
korsbord (mat- o./el. bakbord med korsade ben) *krossbuord* n
korsdrag *kossdrag* n
korsett **1** *buoð* m **2** (fr sv) *kosett* m
korsfästa *kossfest*
korsfästelse *kossfestels* f
korsförhör *kossferör* (ovanl *krossferör*) n
korsförlamning *kossfelamningg* f
Korskällan *Kosskeldą* f b.f.
Korsmässa *Krossmess* (äv *Kossmess,* t.ex. 'Korsmässan är en gammal helgdag' *Kossmessą ir ien gåmål elgdag*) f
korsning *kossningg* f
korsnäbb *kwegelbait* m
Korsnäs *Kossnęs* (äv *Kossnes*)
korsord *kossuord* (äv *krossuord*) n, t.ex. 'hon löste korsord' *ǫ löst kossuordę*
korsrygg *wekrygg* m
korsspindel *kossdyörg* (äv *krossdyörg*) m. Se äv under **spindel**
korstecken *kosstekken* n
korsväg *kossweg* m
kort adj **1** *stutt* **2** (liten till växten) *stuttwekst* **3** (t.ex. halm) *smǫr* **4** (i tonen, avmätt) *stuttsklin.* 'kortare' *stutter(a)* (äv *stytter(a)*); 'kortast' *stuttest* (äv *styttest*); 'dagarna har blivit kortare' (lokalt) *eð ar styttað dagum*; 'inom kort' (skrivs helst om, t.ex.) a) *bar li'tt ar werið* b) *nų snąrt* c) *i rappeð*; 'kort i rocken' *stutt i wekstn* (äv *stutt i wekstem*)
kort s **1** *kuort* n, ex. se **knäppa** **2** (bild, ej bara på person) *puotrett* (äv *putrett*) n. 'klätt kort' (knekt, dam el. kung) *mǫlaðkall* m; 'ta ett kort'

(fotografera) a) *djärå iet kuort* b) *knepp iet kuort*
korta *stytta*. ’korta av’ *stutt åv,* t.ex. ’jag kortade av snöret’ *ig stutteð åv snɣörę*. Jfr **förkorta**
kortbent *lågfuotað*
kortbrev *kuortbriev* n
kortbyxor *stuttbruok* f sg, t.ex. ’han var ute i kortbyxor’ *an war aut i stuttbruotjin*.
Se äv **shorts**
kortfilm *stuttfilm* m
kortison *kortison* n
kortisonspruta *kortisonsprut* f
kortkalsonger *stuttkalsaungg* f sg, t.ex. ’han går där ute och sjavar i kortkalsongerna’ *an gor dan aut og skekkles i stuttkalsaunggun*
kortlapp *kuortlapp* m
kortlek *kuortliek* m, ex. se **kupera**
kortläsare *kuortlesär* m
kortslutning (fr sv) *kortslutningg* f
kortspel *kuortspil* n
kortstrumpa *stuttsukk* f
kortväxt **1** *stuttwekst* **2** *smǫwekst* **3** *stutt i wekstn* (äv *stutt i wekstem*)
kortärmad *stuttermað*
korv *kuorv* m, t.ex. ’korv är gott’ *kuorvin ir guoð,* se äv **skåra**. ”korvar” (veck på nedhasade strumpor, skämts) a) *skrollegger* m pl b) *skrollwalker* m pl
korvbit *kuorvbit* m
korvgryta *kuorvsuoð* n
korvgubbe **1** *kuorvgubb* m **2** (korvhandlare) *kuorvandler* m
korvhorn *kuorvuonn* n
korvkaka *kuorvkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f
korvkiosk *kuorvtjosk* m
korvskinn *kuorvstjinn* n
korvskiva *kuorvstjiv* f, ex. se **spad**
korvöre *kuorvör* n
kosing (i sht småpengar) (gråspråk) *stjurr* n (äv m)
koskit *tjyrdrit* n
koskälla *tjyrstjäll* f
kospene **1** *tjyrtjikk* m **2** *tjyrdis* m
kossa (kossa-mu) *mą* f
kost *kuost* m
kosta *kuosta,* ex. se **tio**. ’kosta per kilo’, ’kosta kilot’ *kuost fer tjilu*; ’kosta på’ a) (betala) *kuost ǫ* b) (ta på krafterna) se **kraft**. ’kosta på sig’ *kuost ǫ sig*; ’vad de kostar på!’ (ung.) *ukin ǫkuostnað!* (eg. ’vilken påkostnad!’)
kostcirkel **1** *kuostsirkel* m **2** (nydal) *jätårundel* m
kostföraktare *kuostferakter* m
kostig *tjyrweg* m. Se äv **kreatursstig**
kostnad *kuostnað* m
kostsam *kuostsam.* Jfr **dyr**
kostym *kostym* m. Se äv **mörk** kostym
kostymbyxor *kostymbruok* f sg
kostymnisse *kostymjugǫ* m
kosvans **1** *tjyrrump* f, t.ex. ’han växer nedåt som kosvansen’ *an wekser niði sos tjyrrumpą* **2** (åld) *tjyrali* m
kota *kųota* (äv *kuota*) f
kotknackare *kuotknakker* m
kotte **1** *kwegel* f **2** *kuott* m
kovall *myö’llingg* m
k-pist *k-pist* m
krafs (småskräp, hopplock) *rask* n
krafsa **1** *kraspa* (äv *krafsa*) **2** (krafsa sig med bakbenet framtill på kroppen) *skekt sig*
kraft **1** *makt* f **2** *krapt* f, ex. se **försämras**. ’i sin krafts dagar’ *i welmaktn,* ex. se **välmåga**; ’ta på krafterna’ a) *kuost ǫ* b) *bugå ǫ* c) *tågå ǫ kraptum*
kraftbolag *kraptbuolag* n
kraftfoder *kraptfuoðer* n
kraftfull (fr sv) *kraptfull*
kraftig **1** *kraptun* **2** (stor o. omfångsrik om person) *wåslin*
kraftledning *kraptlieðningg* f
kraftledningsgata (äv för mindre luftledning) **1** *lyslinu* (äldre grundf *-linå*) f **2** *kraptlieðninggslinu* (äldre grundf *-linå*) f
kraftlös **1** *maktlos* **2** *kraptlos* **3** (ursprungl. gm magi) *maktstuolin* **4** (svag, i sht av hunger) *stjål*
kraftprov *kraptpruov* n
kraftstation *kraptstasiuon* m
kraftverk *kraptwerk* n
kraftverksbygge *kraptbyddj* n
kraftverksdamm *kraptwerksdamm* m
krage *kragi* m, ex. se **lus**. ’ta sig i kragen’ *tågå sig i krågån.* Jfr **rycka** upp sig
kragsnibb *krågåsnibb* m
krake **1** *roti* m **2** *kratji* m **3** (ynklig person) *krakk* m **4** (d:o) *twasi*
krakstör *kratji* m, t.ex. ’vi fick ned ett par krakstörar’ *finggum nið iet par kråkå*.
Se äv **hässjestör**
kram **1** *klemm* m **2** *kram* m
krama **1** *klemma,* t.ex. ’god natt, sov gott och krama hårt (stadigt)’ (skämts) *gunatt, sov guott og klemm styö’tt* **2** *old um* **3** *krama.* Se äv ’krama om’. ’krama ihop’ a) *myöl ijuop* b) (t.ex. smör) *kram ijuop*; ’krama om’ a) *kram um* b) *klemm um,* t.ex. ’jag kramade (om) en kvinna häromdagen’ *ig klemmd um iet kwinnfuok järumda’n*
kramas *oldas um.* Jfr **krama**
kramdjur (fr sv) *kramdiuor* n
kramig (kramsjuk) **1** *kramsiuok* **2** *klemmsiuok*
kramp **1** (snarast fr sv) *kramp* m **2** *drag* n, se **sendrag, kärlkramp**

krampa s *krampa* f. Jfr **märla**
kramsnö **1** *kramsniǫo* m **2** *blotåsniǫo* m
kramvaror *kramwarur* f pl
kran *kran* f
kranium **1** *doðskoll* m **2** *ovuðskoll* m
krans **1** *rwiðu* (äldre grundf *rwiðå*) f **2** (bakverk, blomsterkrans m.m.) *krans* m
kranskulla *kranskull* f
kranskärl (fr sv) *kranskräld* n
kranvatten *kranwattn* n, t.ex. 'vi drack bara kranvatten' *drokkum it åtǫ kranwattneð*
kras 'i kras' *i kras*
krasa (t.ex. tunn is) *klåkå*
krasslig **1** *skral* **2** *krakkun* **3** *kravlun* **4** *kraunk* **5** *krasslun* **6** (i sht vid halsont) *skrabbun.* 'vara krasslig' *skrabba*
krasslighet **1** *krakk* n **2** *kravel* n **3** *krasslugiet* f **4** (i sht vid halsont) *skrabbugiet* f
krater *krater* m
kratta s **1** *arka* f **2** (järnkratta) *iennerr* f **3** (anv vid vägarbete, gruskratta) *gruserr* f
kratta vb *arka*
krav *krav* n. 'vilka krav!' *ukað bidjär!*
kravbrev *kravbriev* n
kravla **1** *kravel* **2** *kresslas.* 'kravla iväg' *kresslas åv*
kraxa *kraksa*
kraxig (torr el. skrovlig i halsen) *skrabbun*
kreativ (fr sv) *kreativ.* Jfr **fyndig, påhittig**
kreativitet *kreativitiet* (äv *kriativitiet*) f (äv m)
kreatur **1** *krytyr* n **2** *krek* n **3** (nöt) *nǫt* n
kreatursstig (kostig) *fläðsweg* m
kredit *kredit* (äv *kreðit*) m. 'köpa på kredit' *borga*, t.ex. 'jag har varit och köpt ett paket smör på kredit' *ig ar weð stað borg iet smyörpakiet*; 'på kredit' *ǫ kredit*
kreditera *kreðitira*
kreditkort **1** (fr sv) *kreditkuort* (äv *kreðitkuort*) n **2** (nydal) *peninggspen* n
kremla **1** *skuorusopp* m **2** (fr sv) *krembel* (äv *kremla*) f
kreta *kuotå.* 'kreta till' *kuotå til*
krets *krets* m
kretsa jfr **cirkulera**
kretskort *kretskuort* n
kricka **1** *gryfsa* f **2** *arta* f
krig *krig* n. 'efter kriget' *etter krig*; 'från kriget' *frǫ krig*; 'före kriget' *firi krig*; 'under kriget' a) *mes* (äv *mę*) *krig war* b) (mer sv) *under krig* (äv *under krieð* o. *under krigeð*); '(ute) i kriget' *auti krig*
kriga *kriga*
krigare *kriger* m
krigarliv *krigerliv* n
krigisk *krigisk*
Krigsarkivet *Krigsarkiveð* n b.f.
krigsbarn **1** *krigsbarn* n **2** *krigskripp* m
krigsbyte *krigsbyt* n
krigsdans *krigsdans* m
krigshär *krigsär* m
krigsinvalid *krigsinwalið* m
krigsmakt *krigsmakt* f
krigstid *krigstið* f
krigsvinter *krigswitter* m
krigsår *krigsår* n
krikon *krikon* n
kriminalare *kriminaler* m
kriminalitet (skämts) *kriminella* f
kriminell *kriminell*
krimmermössa *krimmerett* f
kring *ringgum.* Se äv **omkring**
kringelkrok *kringgelkruok* m
kringfarande person *fari* m
kringla **1** *kringgel* f **2** (på skidstav) *skaiðkringgel* f **3** (d:o) *läpa* f
kris *kris* m
krispaket *krispakiet* n
krispig (fr sv) *krispun.* Jfr **frisk, knaprig** m.fl.
kristall *kristall* m
kristallisera *kristallisira*
kristallkula *kristallkaul* f
kristallmottagare (fr sv) *kristallmųottager* m
kristallskål *kristallskål* f
kristen **1** *kristn* **2** (troende) *guðelin*
kristendom *kristnduom* m
kristendomsstycke *kristnduomsstyttj* n, t.ex. 'han kunde sina kristendomsstycken' *an kunnd kristnduomsstyttję sainų*
kristid *kristið* f, t.ex. 'det var kristid' *eð war kristiðę*
Kristina *Kristin* f
kristna vb *kristn,* t.ex. 'Ansgar kristnade Sveriges folk' *Ansgar kristneð fuotjeð i Swerre*
Kristus *Kristus* m. Se äv **himmelsfärdsdag**
krita s *klita* (vanl *krita*) f
kritik *kritik* m
kritisera **1** *kritisira* **2** (nedvärdera) *stjit nið.* Jfr **anmärka** (på), **hacka** på, **klanka** (på)
kritisk *kritisk.* 'kritisk mot' *kritisk yvyr*
kritvit *klitwait* (vanl *kritwait*)
krock *krokk* m
krocka *krokka*
krog *kruog* m (äldre: f), t.ex. 'han håller sig bara kring krogarna' *an old sig bar ringgum kruogą*
krok **1** *kruok* m, t.ex. 'abborren hade fastnat på kroken' *abuorrn add fassnað ǫ kruotjem* **2** (t.ex. självväxt träkrok) *krytjyl* m **3** (till hakgångjärn, fäst i dörrpost, grindstolpe el.dyl.) *lånåkruok* m **4** (träkrok att dra kitteln av elden

med) *åvold* (äv *åvoldskruok*) m **5** (träkrok till bindstångsrepet) *riepskruok* m. 'i krokarna (i trakten)' *i kruokum,* t.ex. 'han är född där uppe i krokarna' *an ir fyö'dd dar upi kruokum*

kroka *kruoka*

krokben (fr sv) *kruokbien* n. 'sätta krokben för' a) *(biuoð til) kryötj nið* b) *snåvå,* t.ex. 'han lade krokben för mig' (han fick mig att snava) *an snäväð mig*

kroki (nydal) *nakurassmǫlningg* f

krokig **1** *kruokun* **2** (åld) *kropp* **3** (krokig o. ofärdig) *krykklun* **4** (ojämn) *skaikun.* 'krokig (t.ex. kutig) person' a) *krugg* m b) *kruok* m c) (nedsätt) *staunggkrykkel* f; 'krokig, ofärdig person' *krytjyl* m; 'krokig person som går med käpp' *storkrytjyl* m. Jfr **krokväxt**

krokna *kruoken*

krokodil **1** *krokudil* (vanl *krokodil*) m **2** (skämts) *watumakk* m

krokus *kruokus* m, ex. se **sticka** upp

krokvuxen *kruggun*

krokväg *kruokweg* m

krokväxt *kruggun.* '(kort, grovt) krokväxt träd' *krugg* m

krona **1** (t.ex. ss valuta) *kruona* f, ex. se **tio**, **tjäna**; **2** (i spec s-hang, t.ex. brudkrona) *kraungen* f, t.ex. 'bruden hade kronan på sig' *brauðę add kraungnų ǫ sig.* 'krona och klave' *pil og kruon*

Kronan (Statsmakten) *Kruoną* f b.f.

kronblad *kruonblað* n

kronbrud *kraungenbrauð* (yngre *kruonbrauð*) f

kronhjort *kruonjuort* m

kronisk *kruonisk*

kronofogde **1** *knaivstjieðsbyönn* m **2** (fr sv) *kruonufuogd* m

kronojägare *kruonjäger* m

kronologisk *kruonulogisk*

kronopark *kruonpark* m. 'Älvdalens kronopark' *Kruonpartjin* m b.f.

kronprins *kruonprins* m

kronstämpla *kröna*

kronvrak *kruonrwak* (äv bara *rwak*) n

kropp *krupp* m, ex. se **stel**

kroppkaka (fr sv) *kroppkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f

kroppsarbete *kruppsarbiet* n

kroppsdel *kruppsdiel* m

kroppskontakt *kruppskontakt* f

kroppslig (fr sv) *kruppslin*

kroppstemperatur *kruppstemperatur* m

krossa **1** *knoså,* t.ex. 'han krossade (bröt i) tunnbröd i långfilen' *an knosåð tunnbröð auti stjyreð* **2** *knoså sund* **3** (t.ex. säd el. hjärta) *krossa*, jfr **grovmala**

krubba s **1** (ffa för häst) *krubba* f **2** (ffa för småboskap) *ieta* f **3** (för får) *takkiet* f **4** (för getter) *djietiet* f **5** (för kalvar) *kåviet* f

krucifix *krusifiks* n

kruka *kruka* f. Jfr **blomkruka**

krukmakare *krukmäkär* m

krukväxt *krukwekst* (el. bara *wekst*) m (äv f)

krulla sig (fr sv) *krull sig*

krullhårig (fr sv) *krullårun*

krullig **1** (t.ex. spån) *kryllun* **2** (hår) *knyldrun* **3** (t.ex. hår, fr sv) *krullun.* Jfr **lockig**

krum *kropp,* t.ex. 'pappa hade blivit krum i ryggen' *fađer add uorteð kropp i ryddjem*

krumbukter *krumbukter* m pl

krumelur **1** *krumilur* m **2** (koves) *kufies* (äv *kofies, kuofies, kowes, kovies*) m

krumsprång (om djur) *graiskaut* m, t.ex. 'korna gjorde krumsprång' *tjynär djärd graiskautą*

krupp *krupp* m

krus *krus* n. 'utan krus' *autǫ krus*

krusa *krusa,* t.ex. 'vi ska inte behöva krusa honom' *ulum it byöv krus onum.* 'krusa sig' (om vattenyta) *liuora*

krusbär **1** *stikkelber* n **2** (yngre) *krusber* n

krusbärsbuske *stikkelbersbuosk* m

krusidull (fr sv) *krusidull* m

krusig **1** (om masurved) *ruttjin* **2** (d:o) *rukklun* **3** *krusun,* ex. se **makrillmoln**. 'bli krusig' (om vattenyta) *liuora*

kruska *kruska* f

kruståtel **1** *sjugras* n **2** *sjutaðu* (äldre grundf *-tåðå*) f **3** (bottengräset) *sju* f. Se vidare VNB

krut *krut* n, t.ex. 'det är krut i gumman' *eð ir kruteð i gamtkelindjin*

krutgubbe *krutgubb* m

krutrök *kruträk* m

kruttorr *kruttuorr*

krux *kruks* n

kry *kry.* Se äv **kurant**

krya 'krya på sig' a) *frisk ǫ sig* b) *kry ǫ sig*; 'krya på dig!' *kry ǫ dig!*

krycka *kryttja* f

kryckkäpp **1** *storkryttj* f **2** (fr sv) *krykktjäpp* m

krydda s *kryðe* (yngre *kryða*) f, ex. se **brygd**

krydda vb *kryða*

kryddgård *kryðlot* m

kryddig **1** (kryddad) *kryðað* **2** (fr sv) *kryddun*

kryddmått *kryðmǫtt* n

kryddpeppar *kryðpipär* m

kryddväxt *kryðwekst* m (äv f)

krylla *krella*

krympa *krympa*

krympling **1** *krymplingg* m **2** (krokig, ofärdig person) *krytjyl* m

kryp (litet djur) **1** *makk* m, t.ex. 'tordyveln är ett slags kryp' *tuorrdyvyln ir ien makk åv noger* **2** (fr sv) *kryp* n

krypa **1** *gryvel* **2** (t.ex. orm) *lopa* **3** (köra mkt långsamt) *lausåk.* ’krypa i kroppen’ se **orolig**; ’krypa ihop’ a) *kryppas* b) *kriuop ijuop* c) *krykklas*; ’krypa iväg’ *gryvel åv*; ’krypa in’ a) *gryvel in* b) (i ngt) *gryvel inni*; ’krypa ned’ (t.ex. i sängen) *gryvel niði*; ’krypa till kojs’ se **koj**; ’krypa ut’ a) (snarast på knä) *kriuop aut* b) (närmare marken) *gryvel aut*

kryphål *gryveluol* n

kryptera *kryptira*

kryptering *kryptiringg* f

kryss *kryss* n

kryssa *kryssa.* ’kryssa i’ *kryss i*

krysskruv *krysskruv* m

kryssning *kryssningg* f

kryssningsfartyg *kryssninggsbåt* m

krysta *stupp ǫ*

krystvärkar *swaiður* f pl

kråka *kråka* f

kråkbär *kråkber* n

kråkfötter *kråkfuoter* m pl

kråkklöver *knaipkǫl* m

kråkris (växten kråkbär) **1** *kråkbersrais* n **2** (mindre vanl) *kråkrais* n

kråksång *kråklåt* m

kråkvicker **1** (äv gökärt) *mausertgras* n **2** *mausbljomm* m **3** *salugras* n. Se vidare VNB

krångel **1** *kraunggel* n **2** (trassel) *krassl* n **3** (problem) *kravel* n **4** (strul) *klaut* n, t.ex. ’vilket (onödigt) krångel!’ *ukað klaut!* **5** (när det jäklas) *knevel* n **6** (mankemang) *kukkel* n

krångelmakare *krassltitt* m

krångla **1** *kraunggel* **2** (trassla) *krassla* **3** (”hålla på”) *klauta* **4** (vara motigt) *åvås að* **5** (sätta sig på tvären) *kunter* **6** (mixtra) *mjester.* ’krångla till’ a) *kraunggel til* b) *kukkel til*

krånglig **1** *kraungglun,* ex. se **förslå** **2** (trasslig) *krasslun,* t.ex. ’det är krångligt att skriva *å,* på vissa maskiner’ *eð ir krasslut skriev å, ǫ summ masinum* **3** (tillkrånglad el. invecklad) *wiðlyptun* **4** (joxig, invecklad) *klottrun*

krås ’smörja kråset’ a) *smyr kråy’sseð* b) *smyr sig*

kräfta **1** (äv sjukdomen) *krepta* f **2** (sjukdomen) *kreviką* f b.f.

kräftkalas *kreptkalas* n. Jfr **kräftskiva**

kräftskiva **1** *kreptstjiv* f **2** *kreptfest* f. Jfr **kräftkalas**

kräftstjärt *kreptstyört* m

kräkas **1** *spaja,* ex. se **spenat** **2** *krätjas.* ’kräkas blod’ *spaj bluoðę*; ’kräkas upp’ *spaj upp,* t.ex. ’jag hade kväljningar tills jag kräktes upp alltihop’ *ig wåkeð tast ig spi’dd upp olltijuop*

kräkfärdig **1** *wåkend* **2** *spaisiuok* **3** *spaiklien* **4** *kräksn*

kräkla (ffa grötkräkla) *molla* f, t.ex. ’kräklan är det flera ”vingar” på’ *mǫllą ir flier waingger ǫ*

kräksjuk *spaiklien.* Se äv **kräkfärdig**

kräla **1** (krypa) *gryvel* **2** (t.ex. orm) *lopa* **3** (d:o) *åla* **4** (lokalt) *kräla.* Jfr **ringla**, **krypa**

kräm *krem* m (åld n)

krämpa *krempa* f

kränka (trol. fr sv) *kraintja.* ’kränkt’ *krainkt*

kräsen (ifråga om mat) **1** *matgrann* **2** *kwemtun* **3** *flettun* **4** *krä’n* **5** *tjinkun* **6** (lokalt) *tertn.* Se äv **kinkig**. ’kräsen person’ a) *flettduon* n b) *flettgrais* m c) *flettpungg* m

kräsmagad se **kräsen**

kräva s *krevu* (äldre grundf *krevå*) f, t.ex. ’de skulle vilja ha ngt i krävan’ *dier edd wilað fǫ noð i krevų*

kräva vb **1** *fuoðer* **2** *kreva* (äv *kräva*) **3** *bidjära* **4** (envist) *kria.* ’kräva in’ a) *kreva* b) *krev in*

krävande (som har stora fordringar) *fuoðrend*

krävas **1** (vilja till) *tuolå wið,* t.ex. ’det krävs nog att man spottar i nävarna många gånger’ *eð lär fel tuolå wið tä sputt i nevǫ mikkel gaungga* **2** *tarva,* ex. se **tarvas**

krök **1** (vägkrök) *swaingg* m **2** (kurva) *kruok* m

kröka *kryötja.* ’kröka (böja) till’ a) *kryötj að* b) *kryötj til*

kröka sig (krökas) *kryötjas,* t.ex. ’ögonhåren har krökt sig in i ögat’ *ogenårę åvå kryöktas åv ini ogað*

krökning *kryötjningg* f

krön ’krönet’ (högsta punkten) *ögestað* n b.f. ’(högst) uppe på krönet’ *upǫ ögestą*

kröna **1** *kryöna* **2** (kronstämpla) *kröna* (äv *kråyna* OÖD)

krönika *krönika* f

kröning (t.ex. av kunglighet) *kryöningg* f

krönt (kronmärkt) *kråynd*

kub *kub* m

kubb **1** (bakverk) *kubb* m **2** (plommonstop) *skarpatt* m

kubbstol **1** *kabbstuol* m **2** *gubbstuol* m

kubikmeter **1** *kubikmjeter* m **2** (vard.) *kubik* m

kuckeliku *kukkeliku*

kudde *kudd* (äv *kudde*) m

kuddvar *kuddwar* (äv *kuddwað, kuddwal*) n. Jfr **örngott**

kuf (fr sv) *kuf* m

kugga *kugga*

kugge *kugg* m

kuggfråga *kuggfråg* f

kuk **1** *kwak* m **2** *kuk* m. Jfr **penis**

kul se **rolig, roligt**

kula s **1** *kaula* f, ex. se **burk**; **2** (spelkula) *pjäskelstie* (äv *pjäkkelstie*) m **3** (d:o) *pjäkkelkaul* f.

’spela kula’ a) *spilå kaula* b) (leka med stenkulor) *pjäskel* c) (d:o) *pjäkkel*

kula vb (lockropa på boskap) *kula,* t.ex. ’fäbodkullorna kulade efter korna’ *buðkullur kuleð eter tjy’mm*

kulblixt *kaulblikst* m

kulen **1** *kusulin* **2** (gråkall) *kulin,* t.ex. ’det är mörkt och kulet i dag’ *eð ir mörkt og kulið i dag*

kulhammare *kaulåmår* m

kulhål *kauluol* n

kuliss *kuliss* m. ’bakom kulisserna’ *attǫ kulissär* (äldre vore *attǫ kulissą*)

[1]**kull** **1** (av djur) *stuoð* n **2** *kull* m

[2]**kull** (tafattlek) **1** *tatt* n **2** *plett* n **3** *kupån* m b.f.

kulle **1** *bokke* m, t.ex. ’uppe på kullen’ *upǫ bokkam* **2** (åld) *uol* m **3** (knalle) *knolle* m **4** (ffa hattkulle) *kulle* m

kullerbytta **1** *lappkast* n, t.ex. ’de gjorde kullerbyttor’ *dier gard lappkastę* **2** *kullebytt* f. ’göra en (ofrivillig) kullerbytta’ se stå på **näsan**

kullfallen ’kullfallen hässja’ *brinde* m

kullig (hornlös) *klakkun*

kullrig (buktig o. ojämn) *kuvlun*

kulning (jfr **kula** vb) *kulningg* f. ’melodi vid kulning’, ’kulningsmelodi’ *kul* m, t.ex. ’Skord-kulningen’ *Skuord-kuln*

kulpenna *kaulpenn* f

kulram *kaulram* f

kulspetspenna se **kulpenna**

kulspruta *kaulsprut* f

kulsprutepistol se **k-pist**

kultur *kultur* m

kulturarv *kulturarv* n

kulturcentrum *kultursentrum* n

kulturell *kulturell,* ex. se **utbud**

kulturförening *kulturferieningg* f

kulturhus *kulturaus* n

kulturkrock *kulturkrokk* m

kulturminister *kulturminister* m

kulturpris *kulturpris* n

kulturskatt *kulturskatt* m

kulvert *kulvert* m

kulör **1** *ferga* f (äv *ferg*); se **färg**; **2** *kulör* m

Kumla *Kumbla*

kummin **1** *kumin* m b.f. **2** (växten) *kumårais* n **3** (d:o) *kumågras* n. Se vidare VNB

kund *kund* m

kundbesök *kundbisyök* n

kundpinne se **varuavdelare**

kundvänlig *kundwenlin*

kung, konung (äv spelkort) *kunungg* m, t.ex. ’han var kung över två riken’ *an war kunungg yvyr twemm ritjum,* se äv **ens**, **trogen**. ’till kungs’ (fr sv) *et kunggs*

kungabröllop *kununggsdjästbuoð* n

kungafölje *kununggsfläð* n [69]

kungahus *kununggsaus* n

kungapar *kununggspar* (äv *kununggpar*) n

kunglig **1** *kunungglin* **2** (fr sv) *kungglin.* Jfr **konungslig**

kunglighet (fr sv) *kunggligiet* f

kungsfågel (fr sv) *kunggsfugel* m

kungsgård *kununggsgard* m

kungshäst *kununggsest* m

kungsljus (fr sv) *kunggsliuos* n

kungsörn (fr sv) *kunggsörn* m

kungöra **1** *lys ǫ* **2** (fr sv) *kunndjärå*

kunna **1** (förmå) *dugå,* ex. se nedan; **2** (ha tillfälle el. möjlighet att) *bella,* ex. se nedan; **3** (ha lärt sig att, veta hur) *kunna,* ex. se nedan; **4** (vara möjligt el. tänkbart, kunna hända att) *kunna,* t.ex. ’det kan hända att han inte är hemma nästa gång’ *an kann it war iem nesta gaungg* **5** (vara i stånd att) *wårå guoðtil,* ex. se **kapabel**; **6** (d:o) *sjǫ sig guoðan,* t.ex. ’han kunde inte (var inte i stånd att) få dit dem själv’ *an såg it sig guoðan fǫ dait diem siuov* **7** (kunna förmå sig att, ha mage att) *nytta,* t.ex. ’hur kan du säga så till farmor?’ *ur nytter du saj so að famun?* **8** (kunna förmå sig att) *tresta,* t.ex. ’jag är så ledsen att jag skulle kunna gråta’ *ig ir so lie’ssn so ig edd trestað graina* **9** (i frågor, ung. ’månne’) a) *mǫ,* t.ex. ’kan det verkligen gå det där? *mǫ eð sę go eð-dar?* b) (i sht i förfluten tid) *munde,* t.ex. ’han frågade om det kunde ha varit så’ *an spuord um eð mund að werið so.* ’ja, det kan vi göra’ *ja, bellum so*; ’(ja) det skulle vi väl kunna göra’ (ung.) *mundum wįð it sę*; ’ja visst kan jag läsa, men jag kan inte utan glasögon, och förresten kan jag inte just nu, för jag har lite bråttom’ *naug kann ig leså, men ig dug it autǫ glasogur, og ferästn beller ig it just nų, fer ig ir lit brå’tt um*; ’jag kan (behärskar) inte det’ *ig ir it að dyö*; ’jag tror inte jag kan (det)’ *ig truor it mig*; ’kunna berätta’ *witå saj åv*

kunnande se **konst**

kunnig **1** (skicklig) *knipun* **2** (erfaren o.dyl.) *kunnun*

kunnighet (trol. fr sv) *kunnugiet* f

kunskap *kunnskap* m

kunskapskälla *kunnskapskeld* f

Kuntmått *Kuntmǫtt*

---

[69] Ordet är mest känt från ett bygdespel o. från Hjalmar Larssons bok *Kunundsin kumb.*

kupa s *kupa* f
kupa vb (potatis) **1** *mylda* (äv *mylla*) **2** *myld ǫ (pärur)* **3** (med plog) *plyö ǫ (pärur)* **4** (med kratta) *ark uppǫ* el. *ark ǫ (pärur)*
kupé (nydal) *ferdskrubb* m. Se äv **tågkupé**
kupera *kupir,* t.ex. ’hon hade inte kuperat kortleken’ *ǫ add it kupirað kuortlietjin*
kupig *kupun*
kupong *kupaungg* (vanl *kupongg*) m
kupp *kupp* m
[1]**kur** (medicinsk) *kur* m
[2]**kur** (liten byggnad) *kur* m
kura ihop sig *kur ijuop sig,* t.ex. ’barnen kurade ihop sig inne i vrån’ *krippär kureð ijuop sig ini rå’nn.* Jfr **krypa** ihop
kurant (frisk) *kurant*
kurator *kurator* m
kurbits *kurbits* m
kurbitsmålning *kurbitsmǫlningg* f
kurera se **läka**. ’kurera sig’ a) (med medicin) *miðikk sig* b) *kurir sig*
kurir *kurir* m
kurra (i magen) **1** *kravel* **2** *rambel*
kurragömma **1** *tiugås-og-gemas* (äv *tjugås-og-gemas, tjugu-og-gema, tjugu-gema, tiugågemas* m.fl.) n **2** *kurra.* Jfr **burken**
kurs *kuss* m, t.ex. ’hon har gått en kurs i spanska’ *ǫ ar gaið kuss i spanskun*
kursiv *kursiv*
kursivera *kursiwira*
kurva **1** *kruok* m **2** *kurva* f, t.ex. ’bilen kom jättefort i kurvan’ *biln kam liuotstrai’tt i kurvun* **3** (vägkrök) *wegåkruok* m. ’skarp kurva’ *tweråkruok* m
kusin **1** *kusin* m, t.ex. ’hon var kusin med snickaren’ *ǫ war kusin min snikkeram* **2** (åld) *slungge* m, *slungga* f
kusinbarn **1** *kusinkripp* m **2** (fr sv) *kusinbarn* n **3** (konstr) *slunggkripp* m
kusk (fr sv) *kusk* m. Jfr **körkarl**
kuska (fr sv) *kuska*
kuskbock (liten, på släde) *undsfått* m
kuslig **1** *räðsklin* **2** *ųodäl* **3** *kusulin*
kust *kust* m (äv f), ex. se **båt**
kustväg *kustweg* m
kuta (böja ryggen) *kauva*
kutig *kauvun.* Jfr **krokig**
kutrygg *kauvrygg* m
kutryggig **1** *kauvryddjun* (äv *kauvryggað*) **2** *kauvun* **3** *kruokun*
kuttra (t.ex. om duvor) **1** *kurra* **2** (trol. fr sv) *kutter*
kuva (kväsa) *kwęsa*
kuvert *kuwert* n
kuvös *kuwös* m
kvackare *kwakker* m
kvacksalvare se **kvackare**
kvadrat **1** *fyrkant* m **2** *kwadrat* m
kvadratisk **1** *fyrkantun* **2** *kwadratisk*
kvadratkilometer *kwadrattjilumįeter* m
kvadratmeter **1** *kwadratmįeter* m **2** (vard.) *kwadrat* m
kval (kvalificering; (ovanl) plåga) (fr sv) *kwal* n
kvalificera *kwalifisira.* ’kvalificerad’ *kwalifisirað*
kvalitet *kwalitiet* (äv *kwalitie, kwalité*) m
kvalmig *kwavin*
kvalster jfr **tordyvel**
kvanne **1** (fr sv) *kwanne* m **2** (rekonstruerad form) *wannruot* f, se VNB
kvar *kwer* (äv *kwere*). ’det som är kvar’ (resten, återstoden) *eð kwer ir*; ’lämna kvar’ *ev etter*; ’bli kvar’ a) (glömmas kvar o.dyl.) *werd etter* b) (stanna) *werd warend(es)*
kvarka *kwarka* f, t.ex. ’hästen har kvarka’ *estn ar kwarkų*
kvarlevor *kwerlievur* f pl. Jfr **lämningar**
kvarn **1** *kwenn* f, t.ex. ’man ska mala kokt potatis i en kvarn’ *an al målå kuokaðpärur i ien kwenn* **2** (snarast skvaltkvarn) *dunka* f. ’till kvarnen’ a) *et kwenner* b) *daitað kwenn* c) *daiti kwennę*
kvarnhjul (skovelhjul i skvaltkvarn) *kwennkall* m
kvarnlave **1** *lauðer* m **2** *kwennlavi* m
kvarnsten *kwennstie* m
kvarntratt (kvarntut, inmatningsstup) *kwenntaut* (el. bara *taut*) m
kvarskatt *etterskatt* m
kvart *kwart* m. ’(i) en kvart’ *(i) ien kwart*; ’kvart i åtta’ *kwart i åtta*; (göra ngt) ’på en kvart’ *upǫ ien kwart*; ’på en kvart ungefär’ *upǫ non kwart*; ’stup i kvarten’ (fr sv) *stup i kwartn*
kvartal *kwartal* n
[1]**kvarter** **1** (månfas) *kwartier* (äv *kwartir*) n **2** (del av tätort) *kwartier* n. ’månen är i första kvarteret’ a) *eð ir åvgaið* b) *tunggleð ir ǫ ny*
[2]**kvarter** (¼ aln) *kwartir* (äv *kwartier*) n
kvartett *kwartett* m
kvarting *kwartingg* m
kvartsfinal *kwartsfinal* m
kvast *laime* m
kvastskaft *laimskapt* n
kvav *kwavin*
kverulant *mjäglus* m
kverulantisk **1** *klagun* **2** *iembersam*
kvick **1** *kwikk,* ex. se **and** **2** *snettelin.* ’kvickt’ se **snabbt**
kvicke *kwikka* n
kvickna till **1** *limmen wið* **2** *kwikken til*

kvickrot **1** *tåggras* n **2** *åkergras* n.
Se vidare VNB
kvicksand *rasusand* m
kvicksilver **1** *kwikksilver* n, ex. se **allergisk**; **2** *merkurum* n
kvicktänkt *snqrtainkt*
kvida **1** *kwainggel* **2** *gnɣöksla* **3** *gnǫla* **4** *kwiða*
kvidande (jämmer) *kwainggel* n
kvidd *guosil* m
kviga *kwaiga* f
kvigkalv **1** *tjyrkåv* m **2** *kwaigkåv* m
kvinna **1** *kwinnfuok* n **2** (gift) *kelingg* f **3** (ogift) *kulla* f **4** (ovanl) *kwinna* f.
'gammal kvinna' *gamtkelingg* f;
'(gift) kvinna från Älvd' *övkallkelingg* f
kvinnlig **1** *kwinnfuoksaktun* **2** (fr sv) *kwinnlin.*
'kvinnlig präst' se **kvinnopräst**
kvinnobröst se **bröst**
kvinnokön (fr sv) *kwinntjyön* n
kvinnonamn *kwinnfuoksnammen* n
kvinnopräst **1** *kwinnfuoksprest* m **2** *kelinggprest* m **3** *kwinnlin prest* m
kvinnosjukdom (kvinnokrämpa) *kwinnfuoksbiswär* n
kvint *kwint* m
kvintilera *kwintilira*
kvist *kwist* m, ex. se **skära** av
kvista *kwista.* 'kvista (av)' *kwist åv.*
Se äv **skära** av med ex.
kvistfri **1** *kwistlos* **2** *kwistrien* **3** (mer sv) *kwistfri*
kvistig *kwistun*
kvistknöl **1** *knagg* m **2** *rula* f
kvitt (fri från) *kwitt,* t.ex. 'de blev kvitt hostan' *dier wart kwitter ụostun.* Se äv **vara** av med
kvitta **1** (ngt mot ngt) *skulta* **2** (vara egalt) *kwitta*
kvittens *kwittens* m
kvittera *kwittir*
kvitto *kwitta* f
kvittra **1** *tjirå,* t.ex. 'talgoxen kvittrar' *tjyötmaundjin tjirär* **2** (fr sv) *kwitter*
kvittrig (kvittrande) *tjirulin*
kväka (om grodor) **1** *kwägsa* **2** *kwätja* **3** *kwaika* **4** (vanl) *kwäka*
kväljningar 'ha kväljningar' a) *wåka,* ex. se **kräkas**, b) *wårå wåkend*
kväll *kweld* m. 'bli kväll' se **kvällas**; 'fram mot kvällen', 'framåt kvällen' a) *framter að kweldem,* ex. se **regnskur**, b) *framað kweldem*; 'god kväll' *gukweld*; 'i går kväll' *i kwells*; 'i kväll' *i kweld*; 'mot kvällen' *að kweldem*; 'om kvällarna', 'på kvällarna' *um kweldą,* ex. se **ljus** adj m.fl.; 'om kvällen', 'på kvällen' *um kweldn*; 'till kvällen' a) *að kweldem* b) *et kwells*
kvällas *kweldas,* t.ex. 'det är för väl att det börjar kvällas (bli kväll)' *welest eð far kweldas*
kvällning *kweldningg* (äv *kwellningg*) f.
'i kvällningen' *i kweldnindjin*
kvällsandakt *kwellsandakt* f
kvällsbestyr *kwellsdjärå* n
kvällsdimma (stråk av dimma t.ex. över vattendrag när temperaturen faller) *koldstimb* f
kvällsdopp *kwellsdupp* n
kvällsfoder 'ge kvällsfoder' *still et kwells*
kvällsmacka *kwellsgǫs* f
kvällsmat **1** *kwellsjätå* n **2** (förr i tiden ofta gröt) *kwellsgröt* (el. bara *gröt*) m **3** *kwellsmat* m.
'äta kvällsmat' *jät et kwells*
kvällsmjölka *mjok et kwells*
kvällsmjölkning *kwellsmjokningg* f
kvällsmål(tid) **1** *kwellsmǫl* n **2** (åld) *nǫtwerd* m.
'äta kvällsmål' *jät et kwells.* Jfr **aftonvard**, **kvällsvard**
kvällsmörker *kwellsmörken* n, t.ex. 'hon såg honom inte i kvällsmörkret' *ǫ såg it an i kwellsmörknę*
kvällspromenad *kwellspromenað* m.
Se äv **kvällstur**
kvällssol *kwellssuol* f
kvällssyssla *kwellsdjärå* n
kvällstidning *kwellstiningg* f
kvällstrött *kwellsträ'tt*
kvällstur **1** *kwellstur* m **2** (kvällspromenad) *kwellswend* f **3** (kvällsrunda) *kwellsrund* f
kvällsvard **1** *kwellsward* m **2** (åld) *nǫtwerd* m
kväsa *kwęsa*
kväva *kwäva* (äv *kweva*)
kvävas **1** *kwåven* **2** *straupen* (äv *stråypen*) **3** *stråyp sig* **4** *kwävas*
kyckling *tjykklingg* m
kycklinglår *tjykklinglår* n
kyla s *kolde* m, t.ex. 'efter all kyla' *etter ollan kolda.* Jfr **köld**
kyla vb **1** *tjyla* **2** (kyla av) *suolå,* t.ex. 'hon kylde vällingen' (lät vällingen svalna) *ǫ suolåð welindjin.* 'kylas ut' (bli utkylt) *suolås aut*
kylare (t.ex. på bil) *tjyler* m
kyldisk *kolddisk* m
kylhus **1** *tjylaus* n **2** (enkelt, för förvaring av mjölk o.dyl.) *mäjeri* (äv *mejeri*) n **3** (d:o, stundom timrat) *keldaus* n
kylig **1** *kusulin* **2** (person) *koldsklin* **3** (ffa väder) *swalsklin*
kylning *tjylningg* f
kylrum *tjylruom* n
kylskåp **1** *tjylskåp* n **2** (ovanl) *koldskåp* n
kylskåpsdörr **1** *tjylskåpsdörer* f pl **2** (ovanl) *koldskåpsdörer* f pl

kylslå *tjylslå*
kylväska *tjylwäsk* f
Kyndelsmässodagen *Tjyndmessą* f b.f.
kynne (trol. fr sv) *tjynne* n
kypare *tjyper* m
kyrka *tjyörtja* f, ex. se **jättebra**. 'i (till) kyrkan' a) *et messer,* t.ex. 'hon gick i kyrkan varje söndag' *ǫ war et messer wenn sunndag* b) *daiti messų*; 'till kyrkan' *et tjyörtjer*; 'Älvdalens kyrka' *Övdalstjyörtją* f b.f., t.ex. 'hon har sjungit i Älvdalens kyrka' *ǫ ar kweðið i Övdalstjyörtjun*
kyrkbacke *tjyörtjbokk* m, ex. se **evinnerlig**
kyrkbok *tjyörtjbuok* f, t.ex. 'de blev uppskrivna i kyrkboken' *dier wart uppskrievder i tjyörtjbuotjin*
kyrkby *tjyörtjby* m
Kyrkbybor **1** *Tjyörtjbysfuok* n **2** (skämts, åld) *oker* m pl
Kyrkbyn i Älvd **1** *Tjyörtjbynn* m b.f. **2** *Bynn* m b.f. **3** *Övdaln* m b.f. 'nere i Kyrkbyn' a) *niði Bymm* b) (sett från de uppströms liggande byarna) *automin*; 'uppe i Kyrkbyn' (sett från de nedströms liggande byar) a) *upi Tjyörtjbymm* b) *uvomin*; 'till Kyrkbyn' a) (uppströms ifrån) *auti Bynn* b) (d:o) *niði Bynn* c) (från västra sidan Älven) *ostryvyr* d) (nedströms ifrån) *uppter*
kyrkbänk *tjyörtjbaink* m
kyrkgång *tjyörtjgaungg* m
kyrkhärbre *tjyörtjbaur* n
kyrkkaffe *tjyörtjkaffi* n, ex. se **Porfyrgården**
kyrkklocka **1** *tjyörtjklukk* f **2** *bamba* f
kyrklig *tjyörtjlin* (äv *tjyörklin,* mer sv *tjyrklin*)
kyrkoarkiv *tjyörtjarkiv* n
kyrkobok se **kyrkbok**
kyrkogång (det att gå i kyrkan) *tjyörtjgaungg* m
kyrkogård *tjyörtjgard* m
kyrkoherde **1** *tjyörtjärr* m **2** (fr sv) *tjyörtjierd* m
kyrkokör *tjyörtjkör* m
kyrkomusik *tjyörtjmusik* m
kyrkomusiker *tjyörtjmusiker* m
kyrkomöte *tjyörtjmɣöt* n
kyrkorum *tjyörtjruom* n
kyrkoråd *tjyörtjråð* n
kyrkoår *tjyörtjår* n
kyrksilver *tjyörtjsilver* n
kyrkslavisk *tjyörtjslavisk*
kyrkstöt **1** *spögubb* m **2** (mer sv) *tjyörtjstöt* m
kyrktorn *tjyörtjtorn* n
kyrktupp *tjyörtjtupp* m, t.ex. 'det satt en stare uppe bredvid kyrktuppen' *eð sått ien stari upnest tjyörtjtuppam*
kyrkvaktare se **kyrkvaktmästare**
kyrkvaktmästare **1** *tjyörtjwaktmįester* m **2** (kyrkvaktare) *tjyörtjwakter* m **3** (kyrkstöt) *spögubb* m
kyrkvärd *tjyörtjwärd* m
kyss **1** *lislmunn* m **2** *guoðmunn* m **3** *lissln* m b.f. **4** (mer sv) *tjyss* m. 'ge ngn en kyss' *djävå nogum guoðmunn* el. *lislmunn* el. *lisslan*
kyssa **1** *djävå nogum guoðmunn* el. *lislmunn* **2** *djäv lisslan* **3** *pussa* **4** (mer sv) *tjyssa.* 'kyssas' *snautas*
kåda **1** *kwåða* f, ex. se **tugga**; **2** (mjuk, ej tuggbar) *djyryl* m **3** (d:o) *djyrylkwåð* (äv *djyrukwåð*) f. 'tuggkåda' *guoðkwåð* f. Se äv **grankåda**
kådgran **1** *kwåðgron* f **2** (med mjuk, ej tuggbar kåda) *djyrylgron* f
kådig **1** *kwåðun* **2** (kådlupen) *kwåðlupin.* 'kådig gran' *kwåðgron* f
kåk (fr sv) *kåk* m, t.ex. 'de sålde kåken' *dier seld kåtjin*
kål *kǫl* m. 'nästan ta kål på' (göra helt utmattad) *tag niðer,* t.ex. 'jobbet tar nästan kål på mig' *jobbeð tar niðer mig*
kålblad *kǫlblað* n
kåldolme *kǫldolm* m
kålhuvud **1** *kǫlskoll* m **2** *kǫlovuð* n
kålmask *kǫlom* f
kålodling (kålland) *kǫlsaingg* f
kålpudding *kǫlpuddingg* m
kålrot **1** *ruota* f, t.ex. 'vi kan inte ha något bröllop i år, för vi har inte fått några kålrötter' *bellum it åvå noð djästbuoð i år, fer amm it faið nog ruotur* **2** (fr sv) *kǫlruot* f **3** (skämts) *fråtåruot* f
kålsoppa **1** *kǫlsuoð* n **2** (mer sv) *kǫlsupp* f
kånka **1** *kaunka* **2** *klyndja.* 'komma kånkande med' *kumå kaunkend min*; 'kånka iväg (med)' *kaunk iweg (min)*
kåpa *kåpa* f
kåre *kåre* m. Jfr **vindil**, **vindfläkt**
kåsa *kåsa* f
kåseri *kåseri* n
kåt (i sht i yngre språk) *kǫt.* Se äv **pilsk**
kåta *kåta* f
Kåtilla *Kǫteli* (lokalt uttal *Kåteli*)
Kåtillabor **1** *Kǫtelifuok* n **2** *Kǫtelikaller* m pl
käbbel (fr sv) *tjäbbel* n
käbbla **1** *tjäver* **2** (fr sv) *tjäbbel*
käck (rask) *fraunk*
käft **1** *tjäpt* m, t.ex. 'håll käften!' *old tjäptem!* **2** (trut) *slaver* f. Jfr **trut**
käfta **1** *tjäpta* **2** (gräla) *tjäptas.* 'käfta emot' *tjäptas mųota*
kägla *tjägel* f, t.ex. 'pojkarna lekte med käglor' *påykär läkt min tjäglum.* 'spela kägla' (slå käglor) *tjäkkel*
käkben *tjäkbien* n

käke **1** *tjäpt* m **2** *tjäke* m
kälke **1** *tjåke* m **2** (timmerkälke) *tjälker* m pl **3** (drög) *dråja* f. Se äv **dragkälke**, **stakkälke**
källa **1** *kelda* f, ex. se **upp** ur; **2** (porlande) *puolluol* n **3** (fr sv, i sht i överförd bet.) *tjälla* f
källare *tjäller* m. ’i källaren’ *niði tjälleram*; ’källare under boningshus’ *inntjäller* m
källarmästare *tjällermįester* m
källartrappa *tjällertrampur* f pl
källarvåning *tjällerwåningg* f
källvatten *keldwattn* n
kälta *tjälta.* ’kältande kvinna’ *germa* f. Se äv **gnata**, **tjata**
kältande s *tjärgan* n
kämpa **1** *tjempa* **2** (slita, sträva med ngt) *klå’ss* **3** (d:o) *painas,* t.ex. ’han kämpade länge med en stubbe’ *an paindes laindj min ienum stungen.* ’kämpa (tampas) med’ a) *buką min* b) *neggas min* c) *brutås min,* t.ex. ’se hur solen kämpar med molnen’ *sjǫ ur suolę brutäs min muolnum*; ’kämpa på’ a) *tjemp ǫ,* t.ex. ’låt oss kämpa på lite till’ *tjempum ǫ liteð til* b) *työt ǫ* (äv *työt ǫ*) c) *painas ǫ.* Jfr **streta** på
kämpe (fr sv) *tjempe* m
kämpig **1** *painun* **2** (fr sv) *tjempun*
känd **1** *kunnun* **2** (mer sv) *tjennd,* t.ex. ’det är ett känt köldhål’ *eð ir iet tjennt kolduol*
kändis *tjenndis* m
känga *tjaingga* f, t.ex. ’han snörade på sig kängorna’ *an riemd ǫ sig tjainggur*
känguru *tjengguru* f
känn ’ha ngt på känn’ a) *åvå noð attmin saiðun* (äv *saiðu*) b) *yöv til noð*
känna **1** *kenna* **2** (vara bekant med) *kennas wið,* ex. se **hon**. ’känna av’ *kenn åv*; ’känna efter’ a) *kenn etter* b) *kenn ǫ*; ’känna igen’ a) *kennas wið,* t.ex. ’vi kände inte igen honom’ *kenntesum it wið an* b) (snarast fr sv) *kennas att* c) (identifiera) *tag att*; ’känna igen sig’ *kennas wið sig*; ’känna på’ *kenn ǫ*; ’känna på sig’ a) *kenn ǫ sig* b) *fenimma* c) *åvå attmin saiðun* (äv *saiðu*), se äv **känn**; ’känna sig’ a) *kenn sig* b) *mǫ*; ’känna sig för’ *kenn sig för*; ’känna till’ a) *witå åv,* t.ex. ’jag har känt till henne sedan jag var barn’ *ig ar witåð åv enner ses ig war kripp* b) *witå um* c) *witå min sig*
kännas **1** *kennas,* ex. se **trygg** **2** (förefalla) *kennas aut,* t.ex. ’det känns som om det ska bli varmt i dag’ *eð kennes aut werd warmt i dag.* ’kännas vid’ *kennas wið*
kännbar (fr sv) *tjennbar*
känsel (fr sv) *tjensel* m, t.ex. ’han hade ingen känsel i tummen’ *an add inggan tjensel i tivlindjem*
känsla (fr sv) *tjensla* f
känslig **1** (fr sv) *tjenslin* (äv *tjenslun*) **2** (luktkänslig) *luptgrann* **3** (i händerna el. fingrarna) a) *mausnχövd* b) *mausbrennd* **4** (som lätt tar åt sig) *tyttjmitjin* **5** (d:o) *ǫtagun.* ’extra känslig’ (om person) *itjenslin*; ’känslig för värme i läpparna’ (person som ej tål het dryck) *nęverleppað*
känslomässig (fr sv) *tjenslumessun*
käpp **1** *stor* m, ex. se **ge sig** ut, **ös(„sköpa“)**; **2** (flat) *spilu* (äldre grundf *spilå*) f **3** (promenadkäpp) *kruokstor* m **4** (ffa i sms) *tjäpp* m. ’krokig person som går med käpp’ *storkrytjyl* m
käppkines *tjäpptjinįes* m
kär *tjär.* ’kära nån!’ a) *(men) tjäre!* b) *onnǫ!*; ’kära hjärtanes!’ *tjäråvjärtą!*; ’kära söta!’ (tröstande) *onnǫ, onnǫ!*
käresta *tjärest* f
käringtand (växten) **1** *gamtkulltenner* f pl, ex. se **spara**; **2** *kelinggtenner* f pl. Se vidare VNB
kärl **1** *kräld* n **2** *ilåt* n **3** (blodkärl) *tjärl* (mer sällan *kräld*) n
kärlek *tjärliek* m
kärleksbrev *tjärlieksbriev* n
kärleksdikt *tjärlieksdikt* f
kärleksfull *tjärlieksfull*
kärleksförklaring *tjärlieksfeklaringg* f
kärlekshistoria *tjärlieksistorr* f
kärleksört *tjärlieksört* f
kärlkramp **1** *tjärlkramp* m **2** (konstr) *krälddrag* n
[1]**kärna** s **1** (i frukt) *stie* m, t.ex. ’fikonkärna’ *fikstie* m **2** (mindre) *frie* n **3** (i säd) *grauta* f **4** (d:o) *tjärna* f
[2]**kärna** s (för smörtillverkning) **1** *tjinna* f **2** (av äldre, stående typ) *tjinnuok* (el. bara *uok*) m
kärna vb *tjinna*
kärnande s *tjinningg* f
kärnfull (fr sv) *tjärnfull*
kärnis *tiųorais* m
kärnmjölk *tjinnstjyr* n
kärnmjölkskaka *tjinnstjyrskaku* (äldre grundf *-kåkå*) f
kärnstav *tjinnmoll* f
kärnved *innwið* m
kärnvirke (fr sv) *tjärnwirtj* n
kärr **1** (ung.) *saurland* n **2** (ung.) *myst* f **3** (ung.) *dikker* (äv *dikkel*) n **4** (ung.) *dritdikker* n **5** (ung.) *drituol* n **6** (fr sv) *tjärr* n
kärra s *tjärra* f, ex. se **hämta**. ’fjädrad kärra’ *fjäðertjärr* f
kärra vb (forsla med skottkärra) *ralla,* t.ex. ’han kärrade in veden’ *an ralleð in wiðn*
kärrhjul *tjärrjuol* n
kärrhök **1** *fennok* m **2** *knaipok* m
kärrspira *graswarg* m
kärrtistel *sniųokall* m

kärrviol *päðernikk* f
kärrväg *tjärrweg* m
kärv **1** *tiärv* **2** (om person) *tuorlin*
kärva (så att visst ljud uppstår) *tjärga*
kärve *tjärve* m
kärvänlig (fr sv) *tjärwenlin*
kätte *tjitte* m
kätting *lekk* m
kättjefull se **pilsk**. 'kättjefull mansperson' (nedsätt) *brundbukk* m
käxa *tjäksa.* Jfr **gnata**, **kälta**, **tjata**
kö **1** *kö* m, t.ex 'han hade plats sex i kön' *an add plass sjäks i köem* **2** *rað* f, t.ex. 'han stod i korvkön' *an stuoð i kuorvraðn* **3** *rumpa* f. 'stå i kö' *stand i kö*
kök *tjyök* n, ex. se **röra** s
köksa *tjyöksa* f, t.ex. 'köksan hör nog hemma i finare gårdar' *tjyöksą ärer naug iem i finera gardum*. Jfr **kocka**, **kokerska**
köksassistent se **hushållsassistent**
köksbord *tjyöksbuord* n
köksdörr *tjyöksdörer* f pl
köksfläkt *tjyöksflekt* m
köksfönster *tjyöksglas* n, t.ex. 'han tittade på utsikten från köksfönstret' *an kuogäð ǫ autsiktę frǫ tjyöksglasi*
köksgolv *tjyöksguov* n, t.ex. 'han hade inte skurat köksgolvet' *an add it skurað tjyöksguoveð*
köksklocka *tjyöksklukk* f
kökskniv *tjyökskniv* m
kökslucka *tjyöksluku* (äldre grundf *-lukå*) f
köksmaskin *tjyöksmasin* m
köksmästare *tjyöksmįester* m
kökssoffa *tjyökssoff* f
köksspis *tjyöksspis* m
köksstol *tjyöksstuol* m
köksträdgård *tjyöksträgard* (ovanl *tjyökstraigard*) m
köksvägen *tjyökswe'n* m b.f.
köl *tjyöl* m
köld **1** *tjyöld* f, ex. se **hungrig**, **lida** av, **slå** in **2** *kolde* m **3** (kölden personifierad) *Frost-Ierk* m. 'hård köld' *brenntjyöld* f
köldgrad *koldgrað* f, ex. se **grad**
köldhål **1** (trol. fr sv) *kolduol* n, t.ex. 'hon ville inte bo där i köldhålet' *ǫ willd it byddj dar i kolduolį* **2** (d:o) *tjyölduol* n. Jfr **köldstråk**
köldknäpp **1** *tjyöldknepp* m **2** *koldknepp* m
köldstråk *koldstrik* n
kön *tjyön* n
könlös *tjyönslos* (äv *tjyönlos*)
könsdelar **1** *duoningg* m **2** (på man, hingst el. tjur) *skap* n
könsdiskriminering *tjyönsdiskriminiringg* f
könsdrift *natur* m
könshår *skegg* n
könsneutral *tjyönsneutral*
könsord *tjyönsuord* n
könsorgan **1** (mannens) se **penis**; **2** (på man el. handjur) *pies* m **3** (d:o) *titt* m **4** (kvinnans) se **sköte**. Se äv **könsdelar**
könssjukdom 'smittad med ngn könssjukdom' *niðsmittað.* Jfr **syfilis**
köp *tjyöp* n. 'på köpet' a) (därutöver) *autum* b) *upǫ tjyöpeð* (äv *ǫ tjyöpeð*); 'till på köpet' a) *attrað dyö* b) *darattrað* c) *ogeneld* d) *wað eller war* (Lev.) e) *attrað ollu* f) *attrað oll eller* g) (mitt i alltihop) *mitt auti ollu*
köpa *tjyöpa,* ex. se **dansk** adj, **finess**. 'köpa tillsammans' *tjyöp i lag,* t.ex. 'vi köpte en potatisupptagare tillsammans' *tjyöptum i lag ien pärmasin*; 'köpa upp' *tjyöp upp;* 'köpa ut' *tjyöp aut*
köpare *tjyöper* n
köpcentrum **1** *tjyöpstell* n **2** *tjyöpsentrum* n
köpebrev *tjyöpbriev* n
Köpenhamn *Tjöpenamn*
Köping *Tjyöpingg*
[1]**kör** (t.ex. sångkör) *kör* m, ex. se **kor**
[2]**kör** 'i ett kör' *i iett tjör*
köra **1** *åka,* t.ex. 'de körde timmer' *dier uok timbrę* **2** (skjutsa) *stjuo'ssa* **3** (på skottkärra) *ralla.* 'köra av' (köra sönder) *åk åv*; 'köra bort' a) *tjyör undǫ* b) *tjyör dieðǫ* c) *tjyör åv,* t.ex. 'skatorna försökte köra bort katten' *stjierär boð til tjyör åv kattn* d) (frakta bort) *åk undǫ*; 'köra fast' *åk i bend*; 'köra fram' (forsla fram) *åk fram*; 'köra förbi' *åk febi*; 'köra hem' (forsla hem) *åk iem,* ex. se **vinterföre**; 'köra iväg' a) (köra bort) *tjyör iweg* b) *tjyör dieðǫ* c) (forsla iväg) *åk åv* d) (d:o) *åk iweg* e) *tjyör åv* f) (köra undan) *tjyör undǫ* g) (bila iväg) *bil åv*; 'köra ihjäl (sig)' *åk ijel (sig)*; 'köra (forsla) ihop' *åk ijuop*; 'köra ikapp' *koppåk*; 'köra in' a) *åk in,* t.ex. 'vi har kört in tjugo hölass' *amm ätjeð in tiugu ölass* b) (fösa in) *tjyör in* c) (hö el. säd) *låðå* d) (föra in) *rek in*; 'köra med' (hunsa) a) *åk min* b) *tjyör min*; 'köra mkt långsamt' *lausåk*; 'köra om' a) *åk um* b) *far um*; 'köra på' a) *åk ǫ* b) (ihärdigt hålla på, fortsätta) *drag ǫ,* ex. se **hålla** på; 'köra omkull' se **åka** omkull; 'köra runt' *åk runt*; 'köra sönder' *åk sund,* ex. se **sele**; 'köra till' (skidspår) *nęt til*; 'köra upp' a) *åk upp* b) (driva upp) *rek upp*; 'köra ut' a) (driva ut) *tjyör aut* b) (d:o) *rek aut* c) (d:o) *fyös aut* d) (forsla ut) *åk aut*; 'köra över' *åk yvyr.* Se äv **forsla**
körande s *åkan* n. Jfr **körning**
körare (i sht timmerkörare) *tjörer* m
körbar *tjörbar*

körfil (nydal) *akurien* f. Se äv **fil**
körfält (nydal) *akurien* f. Se äv **fil**
körkarl *akukall* m
körkort *tjörkuort* n, ex. se **förnya**
körledare *körlieðer* m
körnare *tjörner* m
körning *akningg* f. Jfr **körande**
körredskap *tjörrieskap* m (äv n)
körsbär (fr sv) *tjyössber* (äv *tjössber*) n
körsbärskärna (fr sv) *tjyössbersstie* m
körsbärsträd (fr sv) *tjyössberstrai* n
körskola **1** *bilskaul* m **2** *tjörskaul* m
körsnär (nydal) *kasunggsskradder* m
körsång *körsaungg* m
körsångare *körsaungger* m
kört (hopplöst, inget att göra åt)
a) *int attrumtagend* b) (fr sv) *ätjeð*
körtel *tjieksel* (äv *tjieksl, tjieksle*) m
körväg **1** *tjörweg* m **2** (enklare, bruten väg) *tjärrweg* m
kött *tjyöt* n, ex. se **rå** adj. 'mkt kött', 'stor mängd kött' *tjyötstakk* m
köttbit **1** *tjyötbit* m **2** (avskuren, ofta mindre bit el. skiva) *tjyötokk* m **3** (liten, "köttsmula") *tjyötgryn* f (äv n)
köttbulle *tjyötbull* m
köttfärs **1** *meliðtjyöt* n **2** (fr sv) *tjyötfess* m
köttfärslimpa (fr sv) *tjyötfesslimp* f
köttfärssås (fr sv) *tjyötfessåʼss* m
köttgryta *tjyötgryt* f
kötthylla (se den älvd-sv delen) *tjyötjäll* m
köttkvarn *tjyötkwenn* f
köttsaft *tjyötsapt* n
köttskiva *tjyötokk* m
köttslamsa *slitu* (äldre grundf *slitå*) f
köttsoppa **1** *tjyötsupp* f **2** (med klimp) *suoðwattn* n **3** (d:o, lokalt) *suoð* n
köttyxa *tjyötöks* f

L

l (bokstaven) *l* n (äldre: m)
labb (laboratorium) *labb* n
labial s *leppliuoð* n
laborant *laburant* m
laboratoriechef *laburatoriestjäf* m
laboratorium *laburatorium* n. Se äv **labb**
laborera *laburira*
labyrint *labyrint* m
lack *lakk* n
[1]**lacka** (förse med lack) *lakka,* ex. se **gitarr**
[2]**lacka** (drypa) *låkå*
lackera *lakir.* 'lackera om' *lakir um,* t.ex. 'hon lackerade om bilen' *ǫ lakireð um biln*
lackering *lakiringg* f
lackfärg *lakkferg* f
lada *laðu* (äldre grundf *låðå*) f. 'lada för foderlöv' *lovlaðu* (äldre grundf *-låðå*) f
ladda **1** (skjutvapen) *leða* **2** (t.ex. batteri) *ladda.* 'ladda hem' *ladd iem*; 'ladda ned' (på dator) a) *ladd nið* b) *ladd iem*; 'ladda om' *ladd um*; 'ladda upp' *ladd upp*
laddare (elektrisk) *ladder* m
laddning *laddningg* f
ladudörr *laðudörer* f pl
ladugård *fjǫs* n, ex. se **husdjur**, **ut** ur
ladugårdsbacke *fjǫsbokk* m
ladugårdsdörr *fjǫsdörer* f pl
ladugårdslukt **1** *fjǫslupt* f, ex. se **bita** sig fast **2** (i sht i N Älvd) *fjǫslukt* f
ladugårdssvale (lagårdssvale, fähussvale) *fjǫsswali* m
ladusvala **1** *laðusalu* (äldre grundf *-sålå*) f **2** *sakssalu* (äldre grundf *-sålå*) f. Se vidare FNB
ladutak *laðutak* n
laduvägg *laðuwegg* f
[1]**lag** (föreskrift) *lag* m, t.ex. 'nöden har ingen lag' *nöðę ar inggan lag.* 'enligt lagen' *eter laem*; 'till lags' *et lags*; 'försöka vara till lags' a) *biuoð til war et lags* b) *djärå sig et lags*
[2]**lag** (avkok) *lag* m
[3]**lag** (t.ex. arbetslag, fotbollslag) *lag* n, t.ex. 'i mesta laget' *i driuogest lag*, 'i senaste laget' *i sienest laę* (äv *i sienest laeð*), 'vid det här laget' (trol. fr sv) *wið ittað-jär laeð*
laga **1** *lågå,* t.ex. 'han har lagat klockan' *an ar lågåð klukkun* **2** (reparera äv) *pynta.* 'laga mat' *kuoka*; 'laga mat åt' *matrieð*; 'laga sig iväg' a) *lågå sig iweg* b) *lågå sig åv* c) *lågå sig*; 'laga till' (anrätta) a) *lågå til,* ex. se **kokerska** b) *rieð til* c) *duon til* d) *stell til*; 'möjlig att laga' *lagend,* t.ex. 'klockan går inte att laga' *klukką ir it lagend*
lagarbete *lagarbiet* n
lagbok *lagbuok* f
lager **1** (skikt) *stjipt* f (äv n) **2** (d:o, mer sv) *stjikt* n **3** (i maskin o.dyl.; förråd) *lager* n. 'ha ngt på lager' *åvå noð ǫ lager*; 'i flera lager' *i flierų lager*
lagerblad *lagerblað* n
lagfart *lagfart* m
lagfästa (fr sv) *lagfest*
lagga (göra laggkärl) *logga*
laggare *logger* m
laggarvante (anv vid bandningen) *banduott* m
laggkärl **1** *loggaðkräld* (äv *loggerkräld,* vanl *loggkräld*) n **2** (laggad bytta) *wiðåbytt* f **3** (d:o, mindre) *rindja* f. 'göra laggkärl' *logga.* Se äv **träkärl**
laggning *loggningg* f

lagkamrat *lagkamrat* m
lagledare *laglieðer* m
laglig *laglin*
lagligen *lagli*
laglydig *laglyðun*
laglöshet *laglosa* f
lagning *lagningg* f
lagom **1** *lagum,* t.ex. ’strumporna är lagom’ *sukkur irå lagumer* **2** (väl avvägd) *lagsam.* ’inte lagom’ *ụolagum*; ’lagom åt dig’ *lagum að dig* (äv *lagumt að dig*); ’så lagom (heller)’ a) *dọ so mjog* b) *dọ so fasuli (eld)*
logotyp se **logga**
lagra *lager,* t.ex. ’allt som vi använder den här elektroniken till det lagras’ *ollt so brukum isnjär elektrunitjin að eð lagres*
lagtext *lagtekst* f
lagtävling *lagtävlingg* f
lagård se **ladugård**
lajka (i sociala medier) *laika*
laka *låkå.* ’laka ur’ (gm blötläggning) *watudrågå,* t.ex. ’lutfisken skulle lakas ur’ *lautfistjin ulld watudrågås*
lakan **1** *låkon* n, t.ex. ’han hade hängt ut lakanen på tork’ *an add ainggt aut låkonę ọ tork* **2** (grovt hemvävt av trasväv) *paðer* f. Se äv **underlakan**
lakansväv *låkonswev* m
[1]**lake** (fisken) *latji* m
[2]**lake** (t.ex. saltlake) *latji* m
lakej *lakaj* m
lakonisk *lakuonisk*
lakrits **1** (åld) *triakel* (äv *kriakel*) n **2** *lakris* n
lakritspipa *lakrispip* f
lam *lam*
lamm *tembel* m, ex. se **täkt**
lamma **1** *legga* **2** *tembel*
lammkött *tembeltjyöt* n
lampa *lampa* f, ex. se **blänka**
lampfot *lampfuot* m
lampglas (till fotogenlampa) *lampglas* n
lamphållare *lampolder* m
lampkrok *lampkruok* m
lampkupa *lampkup* f
lampsken **1** *lampstjin* n **2** *lampliuos* n
lampskärm *lampstjärm* m
land **1** *land* n, ex. se **härska**; **2** (åker, trädgårdsland) *lot* m. ’från land’ *frọ land*; ’från landet’ (från landsbygden) *frọ autọ landę*; ’i land’ a) *et lands,* t.ex. ’han drog i land båten’ *an druog et lands båtn* b) *i land*; ’nedifrån landet’ *autọter*; ’nedåt landet’ *ni’tter landę*; ’på land’ *upọ landę*; ’ut på landet’ (fr sv) *autọ landeð*; ’ute i landet’ (ute i riket) *auti landę*; ’(ute) på landet’ (fr sv) *autọ landę.* Se äv **landsbygd**
landa *landa*
landfäste *landfest* n
landgång *landgaungg* m
landning *landningg* f
landningsbana *landninggsban* f
landningsställ **1** *landninggsstell* n **2** *landstell* n
landsarkiv *landsarkiv* n
landsbygd (fr sv) *landsbygd* f. ’(ute) på landsbygden’ *autọ landsbygdn*
landsdel *landsdiel* m
landsdelsspråk **1** *landsdielsspråk* n **2** *landsdielsmọl* n
landsfiskal *landsfiskal* m. Se äv **fiskal**
landshövding **1** *landsärr* m **2** *landsövdingg* (äv *landsyövdingg*) m, ex. se **läsa** upp
landskap *landskap* n, ex. se **platt**
landsman *landsmann* m
landsting *landstingg* n
landstorm *landstorm* m
landsväg *landsweg* m, ex. se **spårig**, **västerifrån**. ’allmän landsväg’ *allfarsweg* m; ’stora landsvägen’ *sturlandswe’n* m b.f.
landsända *landsend* m
langa *langga* (äv *laungga*). Jfr **slänga**
langningskedja **1** *langgertjäj* (äv *langgertjaj*) f **2** *watutjäj* f
lank jfr **bottensats**
lansera *lansira* (förväntat vore *lansir*)
lantbrevbärare (fr sv) *lantbrievbärer* m
lantbrukare (fr sv) *lantbruker* m. Se äv **bonde**
lantbruksmaskin *lantbruksmasin* m. Jfr **jordbruksmaskin**
Lantmännen *Lantmennär* m pl b.f.
lantmätare **1** *lantmęter* m **2** (nedsätt) *kartgubb* m
lantmäteri *lantmęteri* n
Lantmäteriet (Lantmäteriverket) *Landmęteriwertjeð* n b.f.
lapa *låpå*
[1]**lapp** (same) *lapp* m
[2]**lapp** (att laga med el. t.ex. papperslapp) *lapp* m
lappa *lappa,* t.ex. ’han har så lappade byxor’ *an ar so lappað bruok.* ’ingen idé att lappa’ *inggụ lapperuon*; ’lappa ihop’ *lapp ijuop*; ’lappa till’ se **slå** till; ’med lappade kläder’ *lappun*
lappkast *lappkast* n
lappkåta *lappkåt* f
Lappland *Lappland*
lappmark *lappmark* m (äv f)
lappsjuka *lappsiuok* f
laptop **1** (ung.) *snetteligdator* m **2** (skämts) *lapptupp* m
larm *larm* n
larma (slå larm) *larma*
Lars *Las* m. Se äv **Lasse**
Larsdagen Jfr **Lasse**

larsmässa *lasmess* f
Larsson (åld) *Lasų* (äv *Lasu*)
[1]**larv** (insektslarv) **1** *oma* f **2** *aingger* m **3** (äv andra kryp) *makk* m, t.ex. ’skatan hittade en stor larv’ *stjierę fann ien sturan makk.* Se äv **mätarlarv**
[2]**larv** (trams) **1** *fjåks* n **2** *fjant* n **3** *pjoll* n **4** *fjoll* n
larva sig **1** *fjåksas* **2** *pjolla* **3** *spötj sig* **4** *fjoll sig* **5** (skämts) *om sig.* ’larva dig inte!’ äv *old dig!*
larver (larvig person) **1** *fjåks* m **2** *tåp* m
larvig **1** *fjåksun* **2** *fjantun* **3** *pjollun* **4** *fjollun* **5** *tåpun*
Las Vegas *Las Wegas*
lasagne *lasanj* (äv *lasandj*) m
lasarett *lasarett* n, t.ex. ’hon låg på lasarettet’ *ǫ låg ǫ lasarettę,* se äv **välkommen**. ’Mora lasarett’ *Mụorlasaretteð* n b.f.
laser *laser* m
lass *lass* n, ex.se **hämta**. ’lass (med) jord’ a) *muldlass* n b) *juordlass* n
lassa *lessa*
Lasse *Lasse* m, t.ex. ’så snart Lasse (dvs Larsdagen 10/8) hade kommit med gulnade blad på kvisten fick man pröva färskpotatisen’ *bar Lass add kumið min blikknaðkwistn war eð luvlit pruov nypärur*. ’farbror Lasse’ *Lass-fabruor* m
lassvis (med) *lasswis (åv)*
lasta *lessa.* ’lasta av’ *less åv*; ’lasta (för) full’ *less nið*; ’lasta i’ *less i*; ’lasta in’ *less in*; ’lasta på’ *lass ǫ*; ’lasta ur’ *less yr*
lastbil *lastbil* m
lastbilschaufför **1** *lastbilsstjaufför* m **2** *lastbilsåker* m
lastbilsflak *lastbilsflatji* (yngre *lastbilsflak*) m
lastbilsförare (fr sv) *lastbilsfyörer* m
lastbilsåkare (person som driver ett åkeri) *lastbilsåker* m
lastgammal *lastgåmål.* Jfr **urgammal**
lastmaskin *lastmasin* m
lat **1** *lat,* t.ex. ’pojkarna är så lata’ *påykär irå so latir* **2** (lättjefull) *lasslin* **3** (slö) *liðelin* (äv *liðlin*) **4** (slö, seg) *däslun.* ’lat av sig’ a) *lasslin* (äv *latsklin*) b) *lat åv sig.* ’lat kvinna’ se **latmask** 8, 9. Jfr **slö**
lata sig *lat sig,* t.ex. ’han latar sig i skuggan av syrenen’ *an later sig i skuggam åv syrienun*
lathet *latiet* f. Se äv **lättja**
lathund *latund* m
latin *latin* n, t.ex. ’inte kan du latin!’ *itjä kann du latineð!*
latinisering *latinisiringg* f
latinsk *latinsk*
latmask **1** (manlig) *latwål* m **2** (d:o) *latatapp* m **3** (d:o) *latụotäg* m **4** (d:o) *latsjäkk* m **5** (d:o) *latauv* m **6** (d:o) *latkabb* m **7** (d:o) *latdyörg* m **8** (kvinnlig) *latrov* f **9** (d:o) *latludda* (äv *latludd*) f **10** (båda könen) *latwasi* m **11** (ss symbol för lättjan, fr sv) *latmakk* m
latoxe se **latmask** 1–7
latringrop *dyndja* f
latrintunna *drittunn* f
latta *latta* f
lav **1** (markväxande) *muosi* m, t.ex. ’de utfodrade djuren med lav’ *dier åvå stillað krytyrum min muosåm* **2** (i sht på träd) *lavi* m. ’bal av foderlav’ *muosåkugg* m. Se äv under **mossa**
lava (fr sv) *lava* f
lavasten (fr sv) *lavastie* m
lave **1** *lavi* m **2** (i kvarn) se **kvarnlave**
lavemang *lavemangg* (äv *lavemaungg*) n
lavskrika *låvåskraik* f, t.ex. ’lavskrikorna vill ha bröd när de kommer’ *låvåskraikur wil åvå bröð dar dier kumå*
lax *laks* m
laxativ se **laxermedel**
laxermedel (nydal) *rovsmyr* f
laxfiske *laksfistj* n
laxknut *laksknaut* m
laxöring se **öring**
layout *läjaut* m
le **1** *flina* **2** (oftare skratta) *läa* **3** (dra på mun) *drågå ǫ munn.* ’le i mjugg’ *tiså*; ’leende’ *flinun.* Se äv **hånle**
lealös jfr **förslappad**
leasa *lisa,* t.ex. ’de har leasat den där bilen’ *dier åvå lisað an-dar biln*
led adj se **elak**
[1]**led** s (t.ex. i kroppen; släktled) *lið* m, t.ex. ’gubben var stel i lederna’ *gamtkalln war stierd i liðum,* ’i tre led’ (generationer) *i trimm liðum*; ’ur led’ *yr lið*
[2]**led** s (i stängsel, i sht i gärdsgård) *lið* n
[3]**led** s (t.ex. rad av människor) **1** *rað* f **2** (fr sv) *lieð* n, t.ex. ’det var bara att rätta in sig i ledet’ *eð war bar tä rett in sig i lieðeð*; ’på led’ *ǫ lieð*
[4]**led** s (skoterled, vandringsled o.dyl.) *lieð* f, t.ex. ’det var skönt att komma ut på (skoter)leden’ *eð war dält kum aut ǫ lieðę*
[1]**leda** vb (föra; äv i tävling) **1** *lieða,* t.ex. ’leda (föra) kon till tjuren’ *lieð tjyrę,* se äv **svensk** s **2** *wårå framǫ endam.* ’leda bort’ *lieð åv*; ’leda in’; *lieð in,* t.ex. ’älvdalskan har lett honom in på många vägar’ *övdalską ar lie’tt in an ǫ mikkel wea*; ’inneha en ledande position’ *wårå framǫ endam*
[2]**leda** vb (böja en led) *liðå.* ’leda upp’ (få att bli böjlig(are)) *liðå upp*
ledamot *lieðamụot* m

ledare **1** *lieðer* m, ex. se **grupp**; **2** (lokalt) *bise* m
ledarskap (fr sv) *lieðerskap* n
ledband (i kroppen) *liðband* n
ledbar *liðulin*
ledbruten *liðbrutin*
ledig **1** *lieðun* **2** *fri*. ’(lätt o.) ledigt’ *lieðut* (äv *liðut*); ’ledigt från skolan’ *luv* n; ’ta ledigt’ *tag lieðut*
ledighet *lieðugiet* f
ledkula (i höften) (fr sv) *öftkaul* f (mer älvd vore *myörmkaul* f)
LED-lampa *LED-lamp* f
ledning **1** (t.ex. elledning) *linu* (äldre grundf *linå*) f **2** (elledning; kraftledning) *lyströð* m **3** *lieðningg* f
ledsaga se **följa**
ledsam **1** *armlin* **2** *liessam*
ledsamhet **1** *liessamiet* f **2** (äv ledsamheter) *lieðska* f
ledsen **1** *lie’ssn* **2** (sorgsen) *stjälin* **3** (gråtfärdig) *kropp um ogų* **4** (illa till mods) *armin,* t.ex. ’du behöver inte vara ledsen för det där’ *du byöver int war armin yvyr dyö-dar* **5** (obehagligt berörd) *för dyö,* t.ex. ’jag blir ledsen när jag ser hur det är i världen’ *ig werd för dyö, dar ig sir ur eð ir auti wärdn.* ’jag är inte ledsen för det’ *ig ir it að dyö*
ledsna *trä’ttn yr*
ledstjärna *lieðstienn* f
ledstolpe (i gärdsgård) *liðmaru* (äldre grundf *-mårå*) f
ledstång **1** *lieðstaungg* f **2** (skottstång i gärdsgårdsled) *liðtjyssl* m
ledtråd *lieðtråð* m
ledvärk (i sht i handleden) *knarn* m b.f.
leende *flin* n
lega (liggplats) **1** *legu* (äldre grundf *legå*) f **2** (t.ex. grislega) *busu* (äldre grundf *buså*) f
legend **1** (ung.) *gåmål birettels* f **2** (fr sv) *legend* m
legion *legiuon* m
legitimation *legitimasiuon* m
legitimera *legitimira*
legitimerad *legitimirað*
legofolk *liefuok* (äv *liegdfuok*) n
leja *liea*
lejon *läjuon* (äv *läjun, lejun,* åld *lajon,* mer sv *läjon*) n
lek **1** (äv kortlek) *liek* m **2** (det man leker; yngre) *läk* m
leka (äv om fisk) *läka,* t.ex. ’farfar lekte med barnen’ *fafar läkt min krippum.* ’leka med ngt’ *läk min noger,* ex. se **kägla**. Se äv **bråka**
lekamlig (fr sv) *lekamlin* (mer älvd vore *liekamlin*)
lekare (spelman) *lieker* m
lekatt *liekatt* m
lekboll (lek med enkel boll av skinnbit el. hopknycklat tidningspapper) *trullstjinn* n
lekfull *läkfull*
lekkamrat *läkkamrat* m
leklysten (t.ex. katt) *läksiuok*
lekman *liekmann* m
lekpark *läkpark* m
leksak **1** *läka* f (oftast i pl *läkur*) **2** (yngre) *läksak* f
leksaksbil *läksaksbil* m
leksaksdjur *läksakskrytyr* n
leksakshäst *läksaksest* m
Leksand *Lieksand*
leksing **1** *lieksingg* m **2** *lieksandskall* m, ex. se **slå** färdigt
lekskola *läkskaul* m
lekstuga *läkstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
lektion *leksiuon* m. ’lektion i älvdalska’ *dalskleksiuon* m
lektionstimme *leksiuonstaim* m
lektor *lektor* m
lektyr (läsning) *lesningg* f
lem *lemm* m
len *lin,* t.ex. ’hon var len på rösten *o̧ war lin o̧ mǫleð*
Lena *Lina* f
lena vb *linå*
lepra **1** *spitälską* f b.f. **2** *liuotsiuoką* f b.f.
ler *lier* n. ’hänga ihop (el. vara) som ler och långhalm’ (ung.) *fyas að sos pungg og nalaus.* Se äv **lera**
lera *liera* f. Se äv **ler**
lerduva *lierdauv* f
lergök *liergukku* m
lerig *lierun.* Jfr **jordig**
lertäkt (lertag) *liertag* n
lervälling **1** *dritwelingg* m **2** *lierwelingg* m. ’lervälling på vägen’ (kladdföre) *kwakkfyör* n
less **1** *lie’ssn* **2** *autåv,* t.ex. ’utled på ngt’ *autåv wið noð* **3** *trä’tt* **4** *lieð,* t.ex. ’äta sig less på’ (föräta sig på) a) *jät lieðan sig o̧* b) *jät et lieðs sig o̧,* t.ex. ’han hade ätit sig less på skorpor’ *an add ietið et lieðs sig o̧ skuorpum.* Se äv **trött**
lessna se **ledsna**
leta **1** *lieta,* ex. se **bilkarta**; **2** (snoka) *sniųoska* **3** (d:o) *firåvå.* ’leta efter’ a) *lieta* b) *liet eter,* ex. se **murkla**, c) *fårå eter* d) (gräva efter) *raiv eter,* t.ex. ’han började leta efter ngt i garderoben *an byrd o̧ raiv ini skrubbem eter noger*; ’hålla på och leta’ äv *wårå lietend*; ’leta fram’ a) *liet fram* b) *liet i*; ’leta reda på’, ’leta rätt på’ a) *liet att,* ex. se **stolphål** b) *finn att* c) *fǫ rett o̧*; ’leta upp’ *liet upp.* Se äv **söka**
letande s *lietan* n
letning *lietningg* f
lev *bulle* m

leva **1** *livå,* ex. se **stad**; **2** *war til* **3** *finnas til* **4** (vara till äv) *böglas.* ’lev väl!’ *stå ǫ dig!*; ’leva av el. på (ngt)’ a) *livå wið (noð)* b) *livå ǫ (noger)*; ’leva efter’ (t.ex. regler) *livå eter (rieglum)*; ’leva fan’ a) *livå fa’n* b) *livå tusand*; ’leva kvar’ *livå kwer* (äv *kwere, kwerre*); ’leva om’ a) *livå um* b) *kęt sig*; ’leva på’ *livå ǫ*; ’leva rövare’ *livå röver*; ’leva upp’ (fr sv) *livå upp*; ’så länge man lever’ a) *emes an ir til* b) *emes* (äv *emę*) *an liv*

levande *livend* (ofta *livendes*). ’hålla levande’ *old livendes*; ’inte veta sig ngn levande(s) råd’ *int kunn ingg livendes råð*; ’levande fäbodar’ *livendes buðer*; ’(inte ett) levande väsen’ *(int iett) livendes wäsn*; ’vara knappt levande’ (vara helt utmattad) a) *wårå min li’tt laiv* b) *wårå wið liteð laiv*

leve s *lieve* n. ’leve han!’ *lieve an!*

lever s *lyr* f

leverans *liverans* (äv *leverans*) m

leverantör *liverantör* (äv *livirantör,* vanl *leverantör*) m

leverera *levirira* (äv *livirira,* vanl *leverira*)

leverfläck (nydal) *lyrflog* f

leverpastej **1** (fr sv) *leverpastäj* m **2** (mer älvd, ovanl) *lyrpastäj* m

levla *level*

levnadsbana (fr sv) *lievnaðsban* f

levra sig *liever sig*

lexikon **1** *leksikon* n **2** (ordbok) *uordbuok* f

licens *lisens* m

lid *laið* f

[1]**lida** (utstå) *laiða,* t.ex. ’det är illa att barnen ska behöva lida för sådant’ *eð ie klient at krippär ul byöv laið fer slaiku.* ’lida av (ngt)’ (vara utsatt för) *war að (noger),* t.ex. ’han tycks verkligen inte lida av kölden’ *an syöks dǫ it war að tjyöldn noð*

[2]**lida** (förflyta o.dyl.) **1** *laiða,* t.ex. ’det lider mot kvällen’ *eð laið að kweldem* **2** (om tid äv) *skraið åv,* t.ex. ’tiden lider’ *tiðę skraið åv*. ’lida mot slutet’ *laið mųot slutę*; ’liden’ (om tid) *liðin*

lidande *laiðan* n. Jfr **pina**, **plåga**

lidelse (konstr) *iettjärliek* m

Liden *Laiðę* f b.f.

Lidenbor *Laiðkaller* m pl

lider *liðer* n. Jfr **ladugårdssvale**

liderlig jfr **kättjefull**

lie **1** (i sht bladet) *ljå* m, ex. se **beslag, slipa** **2** (nedsätt) *ljåkruok* m. ’fästa lien vid orvet’ *skeppt ljå’nn*

lieband (björktåga el.dyl. för fästande av lien vid orvet) *ljåtåg* f

lieblad **1** *ljå* m **2** (nedsätt) *ljåkruok* m

lieegg *ljåegg* f

liehylsa (för fästande av lien vid orvet) *ljåkåk* m

lieknagg *uorvsknapp* m

lielår (liehäl) *ljåbrumi* (el. bara *brumi*) m (äv *ljåbrumån* el. bara *brumån* n)

liemannen *ljåkalln* m b.f.

lieorv *ljåuorv* n. Se äv **orv**

lieriktare *ljåwik* n

liering se **liehylsa**

lieskaft *ljåskapt* n

liesmed *ljåsmið* m

lift *lift* f (äv m). Jfr **lyft, släplift**

lifta **1** *sittj ǫ* **2** (fr sv) *lifta*

liga (fr sv) *liga* f

ligament jfr **sena**

ligga **1** (äv vara belägen) *ligga,* ex. se **under**; **2** (vara belägen) *wårå,* t. ex. ’sågen ligger västerut i byn’ *såę ir westri bymm.* ’bli liggande’ a) *werd liggend* b) (äv bli passiv) *leggas för*; ’ligga för döden’ *wårå rieð däa*; ’ligga i’ a) *weras* b) *fluksa* c) (fr sv) *ligg i*; ’ligga kvar’ (om snö) a) *ligg kwer(e)* b) *stą’n*; ’ligga med’ (ha samlag med) *tjytå*; ’ligga och skräpa’ *weltas*; ’ligga oordnat i stor mängd’ *låvå*; ’ligga på’ *ligg ǫ*; ’ligga still’ *ligg kwere*; ’ligga till’ (förhålla sig) *ligg til*; ’ligga till sig’ *ligg til sig*; ’ligga till sängs’ *wårå upi saindjin*; ’ligga tjock’ (snö på träd o. buskar) *åyvas*; ’ligga över’ a) *ligg yvyr* b) (övernatta) *ligg um nǫt,* jfr **övernatta**, c) (hänga över, t.ex. om plikt) *ligg ǫ*

liggare *ligger* m

ligghöna (surhöna) *sauryön* f

liggmila *liggmil* f

liggplats **1** *legu* (äldre grundf *legå*) f **2** (i sht oordnad) *busu* (äldre grundf *buså*) f **3** (fr sv) *liggplass* m

liggsäd (lokalt) *legd* f

lik adj **1** *laik* **2** (ovanl) *laiklin.* ’lik sig’ *laik sig*; ’det vore just likt dig’ *eð wär fel laikest* (äv *laikt*) *dig eð*; ’han är inte lik ngn’ *an ir inggum laik*

lik s **1** *laik* n **2** *doðkall* m

lika adv *laika.* ’lika bra’ *laik bra*; ’gå lika bra (med)’ *go laik bra (min)*; ’lika gärna’ a) *so djienna,* ex. se **gärna**, b) *laik djienna*; ’lika skönt’, ’lika så gott’, ’lika bra’ a) *snäräst að* b) *laikt gart*; ’lika stor som jag’ *laik stur og ig*

likadan *laik.* ’likadant’ (på samma sätt) *laikt,* ex. se **kommun**

likafullt (och ändå) **1** *laikfullt* **2** *laikso* (äv *laikuso*) **3** *lekwel*

likaledes *summuso*

likasinnad (fr sv) *laiksinnað*

likaså (på samma sätt) **1** *summuso* **2** *laikso*

likbil *laikbil* m

likblek *laikbliek*

likgiltig **1** *uondlos* **2** *laiknɣögd.* ’det är (mig) likgiltigt’ (egalt) *ig djär* (äv *ir*) *laik-um eð-dar*; ’vara likgiltig inför’ *int uonda,* ex. se **strunta**
likgiltighet **1** *uondlosa* f **2** *uondlosiet* f
likhet **1** *laikiet* f **2** *laiknels* f (äv n)
likkista *laiktjist* f
liklukt *laiklukt* f
likna **1** *laiken,* t.ex. ’det liknade ingenting’ *eð laikneð inggu* **2** *wårå laik,* t.ex. ’likna någonting’ (äv i bet. vara OK) *wårå noger laikt*; ’det liknar ingenting’ äv *eð ir it ingger laikt*
liknande **1** (likt, likadant) *laikt* **2** (fr sv) *laiknend.* ’ngt liknande’ (ngt sådant) *noð slaikt*
liknelse *laiknels* f
liknöjd *liðelin* (äv *liðlin*)
liknöjdhet se **likgiltighet**
liksom **1** *slais,* ex. jfr **som**; **2** *slaisog* **3** (lokalt) *laiksos* **4** (d:o) *laså* **5** *sos*
liktal *gravtal* n
liktorn *laikton* f
liktåg **1** *laikskari* m **2** *laikfy* n
likväl se **likafullt**, **ändå**
likvärdig (fr sv) *laikwerdun.* Jfr **jämbördig**
likör *likör* m
lila *lila.* Jfr **gredelin**, **violett**
lilja *lilja* f
liljekonvalje **1** (växten) *bukkblað* n **2** (blomman) *bukkblaðsbljomm* m
lill- (i sms) *lisl-* (äv *lissl-*)
lilla se **liten**
Lilla Björn, **Lilla björnen** (stjärnbild) *Lisläsą* f b.f.
lillasyster *lislsyster* f
lilldräng *lisldraingg* m
lillebror *lislbruor* m
lillen *lissln* m b.f., t.ex. ’han hade lillen med sig’ *an add lisslan min sig*
lillfinger **1** *lislfingger* n **2** (lilla vickevire) *lisslpink* m
lillfingernagel *lislfinggernagel* m
lillflicka *lislkull* f, ex. se **titta till**, **vagga**
lillgammal *lislgåmål*
Lillhärdal *Errdal.* Se vidare ONB
lillklocka (i kyrktorn el. klockstapel) *lislklukk* f
lillpojke *lislpåyk* m, ex. se **apa** efter, **sandlåda**
lillprins (liten prins) *lislprins* (äv *lisslprins*) m
lillstuga *lislstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
lilltå **1** *lislton* f **2** (i barnramsa) *lissla pupiläj* f
lim *laim* n
Lima (i Dalarna) *Laima*
Limabor *Laimkaller* m pl
limburk *laimbutt* m
limerick **1** *limerikk* m **2** (nydal) *rwiðurwaið* f[70]
limknekt *laimknikt* m
limma *laima.* ’limma fast’ *laim fast*; ’limma ihop’ *laim ijuop*; ’limma på’ *laim ǫ*
limosin *limusin* m
limpa *limpa* f
limpanna *laimpann* f
limpskiva *limpstjiv* f
limpsmörgås *limpgǫs* f
lin *lain* n
lina **1** *laina* (äv *lina*) f, t.ex. ’han gick på lina mellan husen’ *an djikk ǫ lainun millǫ ausum* **2** (klädlina) se **klädstreck**
linbana (nydal) *treddjrukk* f
lind *lind* f
[1]**linda** s (igenlagd åker, vall) *linda* f, t.ex. ’två tranor landade på lindan’ *twär tranur landeð upǫ lindun*
[2]**linda** s (att linda med) *linde* m (yngre *linda* f)
linda vb **1** *linda* **2** *weva.* ’linda ihop’ *lind ijuop*; ’linda in’ *lind in*; ’linda om’ *lind um*; ’linda på’ *lind ǫ*; ’linda upp’ *lind upp*
lindebarn *lindkripp* m
lindra **1** *linå,* t.ex. ’salvan kunde då inte lindra smärtan något’ *salvą willd dǫ int linå smertų noð* **2** (döva) *däva* (mer sv *döva*) **3** (fr sv) *linder*
lindrig **1** *nǫðun* **2** (skonsam) *skuonlin* **3** (fr sv) *lindrin* (äv *lindrun*)
lindrigt adv *skuonli*
linfrö *lainfrie* n
lingarn *laingarn* n
lingon *linggber* n, ex. se **snarlik**. ’plocka lingon’ a) *finn linggberę* b) *iemt linggberę,* t.ex. ’jag följde med mor till skogen för hon skulle plocka lingon’ *ig fygd mun að raisę fer ǫ ulld iemt linggberę*; ’vara ute o. plocka lingon’ *wårå auti linggbersskuog*
lingondricka *linggbersdrikk* n
lingonkart *linggberskart* m (äv f)
lingonplockning *linggbersflukkningg* f
lingonris **1** *linggberslingg* n **2** (yngre) *linggbersrais* n
lingonskog *linggbersskuog* m
lingonställe *linggbersstell* n
lingonsylt **1** *bermuos* n, ex. se **söta**; **2** *linggbersmuos* n **3** (mer sv) *linggberssylt* n (äv m)
lingvist *linggwist* m. Se äv **språkforskare**
lingvistik *linggwistik* m. Se äv **språkvetenskap**
lingvistisk *linggwistisk.* ’lingvistisk term’ (språkterm) *språkterm* m
liniment *liniment* n
linjal *linjal* f (äv m)
linje **1** *linu* (äldre grundf *linå*) f **2** *lina* f **3** *rita* f

[70] Ordet förefaller snarare vara en tungvrickare.

linjera *linir* (äv *linnir, linira*)
linka *linka,* t.ex. ’nu har det läkt så han har slutat linka’ *nų ar eð battnað so an ar slutað linka.* ’linka iväg’ *link iweg*
Linköping *Linntjyöpingg*
linne (ss klädesplagg) **1** *serk* m **2** *linne* n
linnea **1** *smǫraisbljomm* m **2** (fr sv, vanl) *linnea* f
linneduk **1** *duk åv lainę* m **2** *lainduk* m
linnelakan *lainlåkon* n
linneskåp **1** *waitkläðskåp* n **2** *anddukksskåp* n
linnetrasa *lainslarv* f
linneväv *lainwev* m
linning **1** *kward* m **2** *lainingg* f
linolja *linol* f, t.ex. ’duken var impregnerad med linolja’ *dutjin war impregnirað min linolun*
linoljefärg *linolferg* f
lins *lins* m
linslus (fr sv) *linslaus* f
linåker *lainlot* m
lipsill (om flicka) *grinflaisa* (äv *grinflais* el. bara *flaisa*) f. Jfr **grinolle**
lirka *lirka.* ’lirka med’ *lukkas wið*
Lisa *Lisa* f
[1]**list** (kant) *list* f
[2]**list** (slughet) *list* f
lista s *lista* f, t.ex. ’det var en lång lista på böcker’ *eð war įe laungg list åv byökum*
lista ut (fr sv) *list aut.* Jfr **lura** ut
listig **1** *illrokk* **2** *slug.* Jfr **finurlig**
lita **1** *laikta* (fr sv *lita*) **2** (ovanl) *stuola.* ’inte vara (till) att lita på’ *int wåråstjäl að* (el. *stjäl min*); ’lita på’ a) *laikt ǫ,* t.ex. ’han litade inte på grannen’ *an laikteð it ǫ grannan* b) *stuol upǫ*
litania *litania* f
lite a) (betonat) *liteð* b) (inuti sats stundom) *li’tt,* t.ex. ’vänta lite nu’ *baið li’tt nų,* se äv **klarna** c) (obet. oftast) *lit.* ’lite av varje’ a) *ymsę* b) *noð ymsę,* t.ex. ’jag har uträttat lite av varje’ *ig ar autrettað noð ymsę* c) *noð wertdier*; ’lite grann’ a) *noðgrand,* ex. se **mild** b) (ändå något) *noð åv noger*; ’lite i taget’ *fram og fram*; ’inte så lite’ (dvs mkt) *int upǫ smǫ’tt wis*
liten **1** *litn,* t.ex. ’han tog bara en liten bit’ *an tuog bar ien lisslan bit,* ’vilken liten flicka!’ *ukų litę kulla!* **2** (ej grov) *smǫr* **3** (d:o, äv om stil) *grannsklin* **4** (liten och nätt) *kniųort* **5** (d:o) *nątelin,* ex. se **nätt**. ’det lilla’ *lisslað,* t.ex. ’jag är rädd om det lilla jag har’ *ig ir redd um lisslað ig ar*; ’liten flicka’ *lislkull* f; ’liten gosse’ *lislgoss* m; ’liten gran’ *grǫkka* f; ’liten pojke’ a) *smǫpåyk* m b) *lislpåyk* m; ’ngt (mkt) litet’ (t.ex. litet barn) *nalaus* n; ’väldigt liten’ (skitliten) *dritlitn.* Se äv **mindre**, **minst**, **små**
liter *liter* m. ’(en) liter mjölk’ *mjokliter* m, t.ex. ’jag råkade ha en liter mjölk hemma’ *ig itteð ǫ åvå ien mjokliter iema*
literbutelj *literputell* m
literflaska *literputell* m
litermått *litermǫtt* n
litet **1** *liteð* **2** (en liten kvantitet av) *lit åv* (äv *li’tt åv*), t.ex. ’ha ned lite hö’ *ev niðli’tt åv ö,* se äv **ge** 2
litteratur *litteratur* m
litteraturvetenskap *litteraturwetnskap* m
[1]**liv** **1** *liv* (äldre *laiv,* ex. se **gå förbi, mista**) n **2** (oväsen) *livärn* n. ’hela livet’ *iel liveð*; ’hotad till livet’ *uotað að laivę*; ’hålla vid liv’ *old i laivę*; ’komma ngn inpå livet’ *fǫs wið non*; ’ta livet av sig’ a) *djär end ǫ sig* b) *djär åv min sig* c) *feåråsig* d) *öð åv sig*; ’till livs’ *et laivs*; ’vara i livet’ *war til*; ’vid liv’ *et laivs*
[2]**liv** se **livstycke** 2
liva upp **1** *livå upp* **2** (pigga upp, göra glad) *gleð upp*
livad **1** *uppstelld* **2** (fr sv) *livað*
livaktig (fr sv) *livaktun*
livbåt *livbåt* m
livfull (fr sv) *livfull*
livhanken *livaunką* f b.f. (äv *livauntjin* m b.f.). ’uppehålla livhanken’ (överleva) *niųot laiv*
livlig **1** *kwikk* **2** *kǫt* **3** (rörlig) *bragun* (äv *bragulin*) **4** (bråkig) *bokun* **5** (fr sv) *livlin.* ’kvick o. livlig person’ *spilbuorr* (äv *spibuorr*) m
livlös *laivlos.* Se äv vara knappt **levande**
livmoder **1** *livmųoðer* f **2** (hos ko, äv älgko) *kåvaus* n
livnära *fuola.* ’livnära sig (på)’ *fuol sig (ǫ)*
livrem *livriem* f. Jfr **bälte**
livrock *livrukk* m. Se äv **långrock**
livrädd *laivredd,* t.ex. ’hon var livrädd för möss’ *ǫ war laivredd måysär*
livselexir *livseleksir* n
livsfarlig *livsfarlin*
livskraft *livskrapt* f
livskvalitet *livskwalitiet* m
livsmedel *livsmjeðel* n
livsmedelsaffär (mataffär) *mataffär* f
livstecken *livstekken* n
livstid *livstið* f
livstycke **1** *lyvstyttj* (äv *livstyttj*) n **2** (till kvinnans sockendräkt) *buoð* m **3** (d:o av skinn) *stjinnbuoð* m, ex. se **skinnare**
livsviktig *livswiktun*
ljud **1** *liuoð* (ovanl *liuoðer*) n **2** *läte* f (yngre: n). ’ge ljud ifrån sig’ a) *låt um sig* b) (knysta) *låt wið*
ljuda **1** *låta* **2** (ovanl) *liuoðer* **3** (ss läsmetod) *liuoða*

ljudbok *liuoðbuok* f
ljuddosa *liuoðduos* (äv *juðduos* el. bara *duosa*) f
ljuddämpare *liuoðdemper* (äv *juðdemper*) m
ljudenlig *liuoðienlin*
ljudenligt adv **1** *liuoðienli* **2** (nybildn.) *liuoðlaikt*
ljudfil *liuoðfil* m
ljudhärmande *liuoðermend*
ljudinspelning *liuoðinspilningg* f
ljudisolerad *liuoðisulirað*
(mer sv *liuoðisolirað*, vanl *juðisolirað*)
ljudlig (ljudstark) *well*
ljudlös *liuoðlos* (mer sv *juðlos*). Jfr **tyst**
ljudskrift *liuoðskript* f
ljuga **1** *liuoga* **2** (fabulera) *dikta*. 'ljuga i' *liuog i*; 'ljuga ihop' a) *dikta* b) *liuog til*
ljum **1** *ly* (äldre grundf *lyr*), t.ex. 'det har i alla fall blivit lite ljummare i luften' *eð ar dǫfel uorteð lit lyera i weðrę* **2** *lyngen* **3** (fr sv) *jumm*.
Jfr **ljummen**
ljumma vb **1** *uonna* **2** *lya*. 'ljumma upp' *ly ǫ*
ljummen **1** *ly* (äldre grundf *lyr*) **2** (fr sv) *jummin*.
'bli ljummen' a) *uonna* b) *lyas*. Jfr **ljum**
ljumskbråck *liuoskbråk* n
ljumske *liuoska* f
ljung *gron* n
ljunga *ljungga*. Se äv **blixtra**
ljungpipare (förslag) *måyrpiper* m
ljungeld *lunggjäld* m
ljus adj **1** *liuos*, t.ex. 'det börjar bli så ljust om kvällarna' *eð far werd so liuost um kweldą*
2 (röst) *grann* **3** 'ljust' (el. 'ljusare'; om dagsljus, uppklarning, sikt) *uppliuost*
ljus s *liuos* n, ex. se **magisk**. 'elektriskt ljus' *lyse* n
ljusblå *liuosblå*
ljusbrun *liuosbrun*
ljusglimt (fr sv) *liuosglimt* m
ljusgrå *liuosgrå*
ljusgrön *liuosgryön*
ljushuvud *liuosovuð* n
ljushållare **1** *liuosolder* m **2** (av kluven trästicka) *liuosklyp* f
ljushårig *liuosårun*
ljuskrona *liuoskraungen* (yngre *liuoskruon*) f, ex. se **mässing**
ljusna **1** *liuosn*, t.ex. 'det ljusnade innan vi kom hem' *eð liuosneð innǫ kamum iem*
2 (skina upp) *glenn upp*
ljusning **1** (äv gryning) *liuosningg* f **2** *lysa* f
3 (mellan regnmoln el. skurar) *watulys* f
4 (vid horisonten på morgonen) *dagrand* f
ljuspelare se **vertikalpelare**
ljuspunkt *liuospunkt* m
ljusring se **mångård**
ljusröd *liuosroð*
ljussken *liuos* n. Se äv **varsel**
ljusslinga *liuosslyndj* f
ljusstake *liuosstatji* m
ljusstrimma *liuosstrim* f
ljusstump *liuosstump* m
ljuster *liuoster* n
ljusterkorg *liuosterkorg* m
ljustra *liuoster*
ljusöppning i eldhusvägg *glyr'n* f
ljuvlig (fr sv) *juvlin* (äv *juvelin*)
lo se **lodjur**
[1]**lock** (att stänga med) *luk* n.
'få lock för öronen' *fǫ tappin i ærum*
[2]**lock** (lockande) *lukk* n. 'med lock och pock' (fr sv) *min lokk og pokk* (äv *min låkk og påkk*)
[3]**lock** (hårlock) *lokk* m
[1]**locka** (övertala m.m.) **1** *lukka* **2** (förmå) *lukk til* **3** (kalla på) *kolla*. 'locka fram' *lukk fram*; 'locka med sig' *lukk min sig*; 'locka till sig' *lukk að sig*; 'locka ut' *lukk aut*. Se äv **kula**
[2]**locka** (göra lockar) **1** *krusa* **2** *krylla*
3 (fr sv) *lokka*
lockande adj *lukkend*
lockbete jfr 'lockfoder' under **foder**; **åtel**
lockelse (snarast fr sv) *lukkels* f (äv m)
lockespindel **1** *lukkmann* m **2** (åld) *lutji* m
lockig **1** *flurrun* **2** (mer sv) *lokkun*. Jfr **krullig**
lockrop *lukkruop* n
locktång *lokktaungg* f
lod (äv stryklod) *luoð* n. 'i lod' (lodrätt) *i luoð*
[1]**loda** (med lod el. vattenpass) *luoða*, t.ex. 'här ser det ut som om de har lodat med pungen' *jär sir eð aut sos dier åvå luoðað min tjyllun*
[2]**loda** (luffa) *luoða*
lodare *luoðer* m
lodjur **1** *luo* f (äv n) **2** *luodiuor* n. Se äv **lokatt** [71]
lodrätt **1** *luoðrett* **2** (i korsord) *niðyvyr*.
Se äv i **lod**
lodstock *luoðbräð* n
Lofoten *Luofuotn* m b.f.
loft **1** *jälle* m **2** *lopt* n
logbrygga *jällbryddj* (el. bara *bryddja*) f
logdans *laðudans* m
[1]**loge** **1** (i trösklada) *laðuluo* (el. bara *luo*) m
2 (själva byggnaden) *laðu* (äldre grundf *låðå*) f
[2]**loge** (ordenssällskap) *los* m
logement *lusiment* (vanl *losement*) n
logga s (logotyp) *logga* f
logga vb 'logga in' *logg in*

[71] Ordet *gaup, guopa* o.dyl. synes ha kommit in i sen tid utifrån, e.u. från Värmland.

logi **1** *inwärn* n (äv f) **2** *kwartier* (äv *kwartir*) m
logik *logik* m
logisk *logisk*
loj jfr **håglös**, **slö**, **trög**
Loka **1** *Luoka* **2** *Luokbynn* m b.f. ’(ned) till Loka’ (från en plats uppströms, åld) *aut Luoka*; ’(upp) till Loka’ (från en plats nedströms, åld) *upp Luoka*
loka se **bogträ**
Lokabor **1** *Luokkaller* m pl **2** (skämts) *uorrer* m pl
lokal adj *lokal* (äv *luokal*)
lokal s *lokal* (äv *luokal*) m
lokalbedöva *lokalbidyöv*
lokalbedövning *lokalbidyövningg* f
lokalnyheter *lokalnyieter* f pl
lokalpatriot *lokalpatriuot* m
lokalproduserad *lokalproðusirað*
lokalradio *lokalraðio* (äv *luokalraðio*) m
lokalsinne (fr sv) *lokalsinn* n
Lokamål *Luokmǫl* n
lokatt *luokatt* m, ex. se **markera**. Se äv **lodjur**
lokförare *luokfyörer* m. Jfr **lokomotivförare**
lokomotiv *lokomotiv* n
lokomotivförare *lokomotivfyörer* m
lokputa *buogkupp* m
lokstall **1** *luokstoll* n **2** *lokomotivstoll* n
lolla (mindre renlig kvinna; lokalt) *tjofsa* (äv *kofsa, kopsa*) f
lom *luom* (äldre *luomb*) m
lomhörd *lummärd*
lomma *luoma.* ’lomma av’ a) *luom åv* b) *knupå åv.* Jfr **lunka**
London *London*
lopp (t.ex. tävlingslopp) *lop* (yngre *lopp*) n
loppa *luppa* f, t.ex. ’hunden kliar sig för lopporna’ *rattjin klår sig fer luppum,* se äv **mikroskåp**. ’full med loppor’ *luppun*
loppa sig *lupp sig*
loppig *luppun*
loppis (loppmarknad) *luppis* m
lopplummer **1** *lausfuoter* m pl **2** *lausgras* n. Se vidare VNB
loppmarknad *luppmarknað* m
loppspel **1** *luppspil* n **2** (enkel variant med knappar) *knįepspil* n
lort (äv exkrementer) **1** *drit* n **2** *lurt* m **3** (kulformad spillning) *tavel* f
lorta ned **1** *dritå* **2** *dritå nið*
lortaktig **1** *dritaktun* **2** *drisslin* **3** *stjitun*
lortgris *stjitok* m
lortig *dritun.* ’lortig person’ se **lortgris**
lortlolla *dritkå’ss(a)* f
lortvatten *dritwattn* n
Los *Luos*
loska s *lyöða* f
loss *los.* ’ta sig loss’ *loså sig,* t.ex. ’han hade trasslat in sig, men han lyckades ta sig loss till slut’ *an add fisslað in sig, men an dugd loså sig tä slut*
lossa *loså*
lossna *lossn* (e.u. äv *losn*), ex. se **rucka**, **skaft**
lots (vägvisare) *luo’ss* m
lotsa (visa vägen) *luo’ssa*
lott (ägolott; lotterilott) *lott* m. ’dra lott’ a) *drag launggan* b) *klunsa* c) (mer sv) *drag lott*
lotta vb *lotta.* ’lotta ut’ *lott aut*
lotteri *lotteri* n
lottnummer *lottnummer* n
lottsedel *lottsajel* m
[1]**lov** (tillåtelse; ledighet) *luv* n. ’få lov (att)’ (bli el. vara tvungen) a) *fǫ luv* b) *werda* c) *werd til og,* t.ex. ’jag fick lov att springa efter honom’ *ig wart til og kåyt etter om* d) *wårå tä,* t.ex. ’sedan fick man lov att (skulle man) tvätta spenarna på korna’ *sę war eð tä twå tjikką* (yngre *tjikkär* el. *tjikker*) *að tjy’mm* e) (se sig tvungen att) *wårå faingen,* t.ex. ’jag fick lov att sätta på mig rocken’ *ig war faingen set ǫ mig ruttjin*; ’få lov att’ (få el. ha tillåtelse att) *fǫ luv um*
[2]**lov** (pris) *luv* n
[3]**lov** (sväng) ’slå sina lovar kring’ (uppvakta) *kryötj eter*
[1]**lova** (ge löfte) **1** *luvå* **2** (utlova) *luvå aut* **3** (lova att åta sig) *luvå sig* **4** (d:o) *luvå aut sig.* ’lova runt och hålla tunt’ *måtå min tuom stjieð*
[2]**lova** (prisa) *luvå*
lovdag *luvdag* m
lovlig *luvlin*
lovord (beröm) *luvuord* n
lovorda (berömma) *luvuord*
lovprisa se [2]**lova**, **prisa**
lovprisning *luvprisningg* f
lovsång *luvsaungg* m
lucia *lusia* f
luciafest *lusiafest* f
luciasång **1** *lusiasaungg* m **2** *lussesaungg* m
lucka *luku* (äldre grundf *lukå*) f
luckra upp **1** *ruvel upp* **2** *flurr upp*
ludd *luoð* n
luddig (vag) **1** *luddun* **2** *losulin*
luden **1** *loðin,* ex. se **innersida** **2** *lonnað*
Ludvika *Luddwika* (äv *Luddwik*)
luffa *luffa.* Se äv [2]**loda**
luffare **1** *luffer* m **2** (lodare) *luoðer* m
luffarschack *luffersjakk* n
lufsa *lufsa.* ’lufsa iväg’ *wavel åv*
luft **1** *lupt* f **2** *weðer* n, t.ex. ’luften står alldeles stilla’ *weðreð stand grą’ll kwer.* ’från luften’ *frǫ upi weðrę*; ’ta sig en nypa (el. lite) frisk luft’

a) *weðer sig* b) *weðer i sig*; 'upp i luften' *upi weðreð*; '(uppe) i luften' *upi weðrę*
lufta *lupta.* 'lufta sig' a) *weðer sig* b) *weðer i sig*
luftballong *luftballaungg* (mer älvd vore *luptballaungg*) m
luftfuktighet *luptfuktugiet* f
luftgevär *luptbyss* f
luftgrop **1** *kneppa* f **2** (nydal) *weðerknepp* f
luftkonditionering (AC) **1** *luftkondisiuoniringg* f **2** (nydal) *swalweðerpust* m
luftledning (för elström) *lystråð* m. Jfr **kraftledningsgata**
luftmadrass (nydal) *weðerfessaingg* f
luftslott *luftslott* (mer älvd vore *luptslott*) n
luftstrupe **1** *węsstraup* m, t.ex. 'det åkte ned i luftstrupen' *eð fuor niði węsstraupan* **2** *luptstraup* m **3** *skuorustraup* m
lufttät *luptti'tt*
luftventil *luptwentil* m
luftväg *luptweg* m
luftvägsinfektion *luptwegsinfeksiuon* m
luftvärmepump (varmluftspump) **1** *warmweðerpump* (el. bara *weðerpump*) m **2** *luftwermepump* m
[1]**lugg** (huvudhår i pannan) *lugg* m
[2]**lugg** (t.ex. på tyg) **1** *luoð* n **2** *lugg* m
lugga **1** *snugga* **2** *lugga*
luggas *snuggas*
lugn adj **1** *lungen* **2** (stilla) *lyngen* **3** (trygg) *däl* **4** (om förnöjt barn) *skamper* **5** (fridfull; mindre vanl) *ruolin.* 'bli lugnare' (stillna) *werd lyngnera*; 'hålla sig lugn' (ej bråka) *wårå wið friðn*; 'lugnt ställe' (lugnvatten el. lä) *lyngen* f; 'ta det lugnt' *tågå eð lungnt*; 'ta det lugnt!' *wari it so straið!*
lugn s *lungen* n. 'i lugn och ro' (fr sv) *i lungn og ruo*; 'lugnet före stormen' *lungneð firi stormin*
lugna *lungen.* 'lugna ned' *lungen nið*; 'lugna (ned) sig' a) *lungen (nið) sig* b) (stilla sig, tåla sig) *tjå sig* c) (d:o) *djävå sig til* d) (när man varit arg) *blaiðgas* e) (d:o) *mjǫ'n* f) (t.ex. om vind) *lyngen*
lugnande *lungnend*
lugnvatten **1** (t.ex. i älv) *fluo* m **2** (t.ex. i å) *silder* n **3** *lungenwattn* n **4** (lugnt ställe) *lyngen* f, t.ex. 'nu har vi kommit ned till lugnvattnet' *nų amm wįð kumið niði lyngnų.* 'lugnvatten i å' *silderånę* f b.f.
Lukasevangeliet *Lukaswaundjilą* f b.f.
lukt **1** *lupt* (äv *luft*) f **2** (i sht i N Älvd) *lukt* f
lukta **1** *lupta* (äv *lufta*), ex. se **älgört**; **2** (i sht i N Älvd) *lukta* **3** (lukta (på ngt)) *snus (ǫ noð).* 'lukta gott' *lupt guoðu*; 'lukta illa' a) *lupt klienu* b) *dena*; 'lukta skit' *lupt dritį*
luktlös *luptlos*
luktsalt *luktsolt* n
luktsinne 'med välutvecklat luktsinne' *luptgrann*
lulla jfr **såsa**. 'lulla iväg' *lull åv*
lummer (ffa mattlummer) *kråkfuoter* m pl
lump *lump* m
lumpa (göra lumpen) *lumpa*
lumparkompis **1** *lumperkompis* m **2** *eksiskamrat* m
lumpen (militärtjänsten) *lumpin* m b.f., t.ex. 'jag gjorde lumpen i Uppsala' *ig gard lumpin i Uppsal*. 'ligga i lumpen' a) *ligg i lumpem* b) *wårå i lumpem*; 'åka in i lumpen' *far ini lumpin*
lumpor (gamla slitna kläder) *arkaðklauter* m pl
lunch **1** *middag* (äv *midag*) m **2** (i nyare tid) *luns* m
luncha **1** *jät middag* **2** (i nyare tid) *jätå luns* **3** (ovanl) *lunsa*
lunchbuffé *lunsbuffé* m
lund jfr **dunge**
lunga *lungga* f
lungcancer *lunggkanser* m
lunginflammation **1** *lungginflammasiuon* m **2** (äldre, "håll och styng") *old og styngn*
lungmos *lunggmuos* n
lungsjuk *lunggklien*
lungsjukdom **1** *lunggsuo'tt* f **2** (fr sv) *lunggsiuokduom* m
lungsot *lunggsuo'tt* f (stundom bara *suo'ttę* f b.f.)
lungsäck *lunggsjäkk* m
lungtuberkulos se **lungsot**
lunk (fr sv) *lunk* m
lunka **1** *luska* **2** *kufsa* **3** *wavel.* 'lunka iväg' a) *lusk åv* b) *kufs iweg* c) *kugg iweg*
lunna *lunna*
lunta *lunta* f
lupin *lupin* m
lupp *lupp* m
[1]**lur** 'på lur' *ǫ lur*; 'ligga på lur' a) *luras* b) *lura* c) *ligg ǫ lur*
[2]**lur** (tupplur) *lur* m. 'ta sig en (tupp)lur' a) *tågå sig ien lur* b) *fǫ sig ien lur*
[3]**lur** (t.ex. telefonlur) *lur* m, t.ex. 'det blev tyst i luren' *eð wart tyst i lurem,* se äv **slänga** på; 'lyssna i lurar' *är ǫ i lurum.* Se äv **näverlur**
lura **1** *lura,* t.ex. 'de hade blivit lurade av sådana förr' *dier add uort luraðer åv slaikum för* **2** *luras min,* t.ex. 'de ville lura flickorna' *dier willd luras min kullum* **3** *narra* **4** *jukå* **5** (ovanl) *purra* **6** (ligga på lur) *luras* **7** (lurpassa) *lyttjas* **8** (lura ngn att göra ngt) a) *lur til,* t.ex. 'de hade lurat älvdalingarna att bygga en skans' *dier add lurað til övkallum byddj ien skans* b) *narr til.* 'lura av' a) *narr åv,* t.ex. 'de lurade av gumman skogen' *dier narreð åv gamtkelindjin skuo'n*

b) *lur åv*; ’lura i’ *luri i*; ’lura in’ *narr in*; ’lura iväg’ *lur iweg*; ’lura på att’ *lur ǫ*; ’lura på (ngn ngt)’ a) *lur ǫ* b) *finn ǫ*; ’lura till sig’ a) *lur að sig* b) *narr að sig* c) *liuog að sig*; ’lura ut’ a) *narr aut* b) (lista ut) *lur aut*; ’lurad’ *jukåð*; ’låta lura sig’ äv *lat drag skåtån sig*

luras **1** *luras* **2** *narras*

lurifax *illrokksbög* m

lurig **1** (slug) *illrokk* **2** (förrädisk) *lurun*

luring (om person) *luringg* m

lurpassa se **lura**

lurt (skumt) *lurt*

lurvig **1** *lurvun* **2** (ej släthårig) *tuggun*

lus *laus* f, t.ex. ’pojkarna nere i viken har löss i kragen’ *påykär niði åvåm åvå låysär i krågåm* (gammal ramsa)

lusa av *lausa*

lusig *lausun*

luska ut (fr sv) *lusk aut*

luskam *lauskamb* m

lusläsa *lausleså*

luspank *stįeblakk*

lussa *lussa*

lussekatt **1** *lusikatt* (fr sv *lussekatt*) m **2** (lussebulle) *lusibull* (fr sv *lussebull*) m **3** *saffransbull* m

lust *lust* f. ’ha god lust att’ *edd trestað*, t.ex. ’jag har god lust att smälla till honom’ *ig edd trestað smell til að om*; ’jag har ingen lust’ a) *ig ar (it) ingg* (yngre *inggų*) *lust* b) *ig trester it* c) *ig ar it uon i* d) *ig ir it ärnað* e) *ig båter it ǫ* f) (jag är håglös, ”seg”) *ig ar inggan wila* (yngre *inggų wila*); ’ha lust (att)’ a) *wårå ugåð* b) *wårå mörnað* c) *ugfellas* d) *åvå uon i* d) *lysta* e) (i sht i frågor) *wårå ärnað*, t.ex. ’har du lust att göra det där? *’ir du ärnað djärå eð-dar?*; ’ngn har lust (att)’ *eð lyster nogum*. Jfr **pigg** på

lustgas *lustgas* m

lustig (komisk) **1** *kostelin* **2** *lustun* (äv *lustin*) **3** (mycket lustig, i sht om folk) *triruolin*

lustresa *lustrįes* f

lustspel *lustspil* n

[1]**lut** (alkalisk lösning) *laut* f

[2]**lut** (lutande läge) ’på lut’ *ǫ lut*

luta s *luta* f

[1]**luta** vb (i sht fisk) *lauta*

[2]**luta** vb (ej vara vågrät) *lauta*, ex. se **plint**. ’det lutar åt det’ a) *eð laut daitað (dyö)* b) *eð laut dai’tter* c) *eð laut yvyr dai’tter*; ’luta bakåt’ a) *laut att* b) *laut attryvyr*; ’luta nedför’ a) *laut etter* b) *wårå etterluteð*, t.ex. ’det är faktiskt blött i marken fast det lutar nedför’ *eð ir sakt wå’tt i bokkam fast eð ir etterluteð*; ’luta på flaskan (o. dricka el. hälla i)’ *laut ǫ*, t.ex. ’nu dricker vi lite!’ *lautum ǫ liteð nų*; ’luta sig fram’ *laut fram sig* (äv *laut sig fram*); ’luta sig framåt’ *laut sig framyvyr*; ’luta sig tillbaka’ *laut sig avut*; ’luta åt’ a) *laut að* b) (börja bli) *laut mųota*, t.ex. ’luta åt sommar’ *laut mųot sumbrem*; ’luta över’ *laut yvyr*

lutande *lautend.* Se äv under **slutta**

lutfisk **1** *lautfisk* m, ex. se **klanta** till, **laka** ur; **2** (torkad) *skarrfisk* m

lutheran *lutteran* m

luthersk *luttersk*

[1]**lutning** (med lut) *lautningg* f

[2]**lutning** (ngt lutar) *lautningg* f. Se äv **fall**

luva **1** *etta* f **2** (fr sv) *luva* f. Se äv **toppluva**

lya *låja* f, t.ex. ’räven hade gömt sig inne i lyan’ *rövin add gemt sig ini låjun*

lycka **1** *lukka* f **2** (tur) *tur* m. ’lycka till!’ (fr sv) *lykka til!*

lyckad *lykkað*

lyckas **1** *lykkas*, t.ex. ’de hade inte lyckats med det’ *dier add it lykkas min dyö* **2** *syötjas* **3** (förmå) *dugå*, ex. se **bara**, **loss**

lycklig **1** *lykklin* **2** (lyckosam) *lukksam.* ’du är lycklig du, som är så frisk’ *welest dig, so ir so frisk.* Se äv **lyckligen**

lyckligen, lyckligt adv *lykkli*, t.ex. ’komma lyckligt hem’ *kum iem lykkli*

lyckligtvis **1** (fr sv) *lykklitwis* **2** (omskr, t.ex.) *sos tur war.* ’ja, lyckligtvis’ *ja, welest.* Jfr **dessbättre**, **tursamt**

lyckosam *lukksam.* ’ngn är lyckosam’ a) *eð lop ǫ skakuln* (el. *skakklą*) *að nogum*, ex. se **tur** b) *eð lop ǫ non*

lyckospindel *lukkmann* m

lyckost *guoðingg* m

lyckönska *lukkyönstj* (äv *lukkyönsk, lykkyönstj, lykkyönsk*)

lyckönskning *lukkyönskningg* f

lyda **1** *lyða*, t.ex. ’man ska lyda sina föräldrar’ *an al lyð fuoreldrum sainum* **2** *wöla* **3** (hörsamma) *är ǫ*

lydig *lyðun.* ’lydig mot ngn’ *lyðun nogum*

lydnad *lyðnað* m

[1]**lyft** (lyftning) *lypt* n

[2]**lyft** (t.ex. billyft) *lypt* m (äv f)

lyfta *lypta.* ’lyfta av’ *lypt åv*; ’lyfta bort’ *lypt dieðǫ*; ’lyfta fram’ *lypt fram*; ’lyfta ned’ *lypt nið*; ’lyfta på’ *lypt ǫ*; ’lyfta undan’ *lypt undǫ*; ’lyfta upp’ a) *lypt upp* b) (ngt i ngt) *lypt uppi* c) *ev upp* d) (ngn el. ngt ur ngt) *lypt uppyr*, t.ex. ’lyfta upp dem ur krubborna’ *lypt uppyr diem yr ietum* e) (ngn el. ngt på ngt) *lypt uppǫ (non* el. *noð)* f) (kjol) *flett upp*, t.ex. ’hon lyfte upp kjolen’ *ǫ fletteð upp tjuoslan*; ’lyfta upp och ned’ (t.ex. ett barn el. en säck som skall packas) *sjättja*; ’lyfta ut’ *lypt aut*

lyhörd (om person) (fr sv) *lyörd*
lyhört *ly'tt*
lykta *lykta* f
lyktgubbe (irrbloss) *lyktgubb* m
lyktstolpe **1** *lysstuop* m **2** *gatulysstuop* m **3** *lyktstuop* m
lymmel **1** *lymyl* m **2** *undsfått* (äv *undsfott*) m. Jfr **pojkslyngel**
lynnig *umörlin*
lyra (t.ex. vid bollkastning) *lyra* f
lysa *lysa.* 'lysa igenom' (t.ex. tunt tyg) a) *gliså gainum* b) *lys gainum*; 'lysa upp' *lys upp*; 'lysa ut' *lys aut*
lyse *lyse* n
lyskraft (fr sv) *lyskrapt* f
lysmask *lysmakk* m, t.ex. 'vart har lysmaskarna tagit vägen?' *wert åvå lysmakkär taið we'n?*
lysning *lysningg* f. 'ta ut lysning' *tag aut lysningg*
lysningsfirande *bukkstjuo'ss* m, se den älvd-sv delen
lysningsmottagning (lysningskalas) *byönnkalas* m
lysningspresent se **lysningsfirande**
lysrör *lysrör* n
lyssna **1** *lyða,* t.ex. 'han lyssnade efter djuren' *an ly'dd eter krytyrum* **2** *lyssn.* 'lyssna på', 'lyssna till' *är ǫ*
lysta *lysta*
lysten **1** *lystn* **2** *tarvsn* ('på', 'efter' *eter*) **3** *slaistjin* ('på', 'efter' *eter*) **4** (som ser lysten ut) *winsklin.* 'vara lysten', 'se lysten ut' *winas*
lystenhet **1** *lyst'niet* f **2** *tarvs'niet* f
lystet adv *winskli*
lystra **1** (till ett namn) *lyða* **2** (fr sv) *lyster*
lyte *lyte* f (yngre: n), t.ex. 'de hade sådana lyten' *dier åvå apt slaikų lyte* (äldre vore *slaik lyter*)
lyx *lyks* m
lyxa till *lyks til,* ex. se **fundera på**
lyxbil *lyksbil* m
lyxföremål *lyksföremǫl* n
låda **1** *låða* f **2** (ngt åld) *låðer* f, t.ex. 'det finns faktiskt en låda kvar här' *eð ir sakt je låðer jär kwere*
lådbil *låðbil* m
lådkamera *låðkamir* f
låg *låg.* 'lägre', 'lägst' *läger(a), lägest* (äv *låger(a), lågest*); 'tala lågt' (tala tyst) *akudir lågt*
[1]**låga** s (flamma) *lugi* m
[2]**låga** s (kullfallen trädstam) *låga* f
låga vb **1** *lugå* **2** *fluså*
lågadel *lågaðel* m
låghalt *lågolt*
lågkonjunktur *lågkonjunktur* m
lågmäld *låg ǫ mǫleð.* Jfr **tystlåten**
lågpris *lågpris* n
lågsko *lågskuo* m
lågstadielärare se **småskollärare, småskollärarinna**
lågtryck *lågtrykk* n
lågvatten *lågwattn* n
lågväxel *lågweksel* m
lån *lon* n. 'tack för lånet' *takk fer loneð*; till låns' *et lons*
låna **1** *lona* **2** (låna ngn ngt) *borga,* t.ex. 'han lånade mig hundra kronor' *an borgeð mig undrað kruonur.* 'låna ihop' *lon ijuop*; 'låna ngt av ngn' *lon noð min nogum*; 'låna ut' a) *lon åv* b) *lon brott* c) *lon aut,* t.ex. 'låna ut pengar' *lon aut peninggą*
lång **1** (äv om person) *laungg* **2** (om person äv) *stur* **3** (lång o. smal ffa om person) *wingglun.* 'hela långa natten' *iel spentað nǫtę*; 'lång i ansiktet' (snopen) *laungg um ogų*; 'lång väg' adv *launggan weg*, t.ex. 'det hördes lång väg' *eð ärdes launggan weg*; 'långa vägar' adv *laungg wea*; 'lång man' *stuope* m; 'lång o. smal (gänglig) person' *sketjil* m; 'natten lång' *iel spentað nǫtę.* Se äv **långt**; **längre**, **längst**
långa *longga* f
långbent **1** *ogfuotað* **2** *launggfuotað.* 'långbent o. smärt älg' (el. människa) *skåråbrind* m
långbord *launggbuord* n
långborste *skaptsuop* m
långbyxor *launggbruok* f sg, t.ex. 'nu är det väl bäst att leta rätt på (plocka fram) långbyxorna igen' *nų lär eð fel war wildest liet att laungbruotję atten*
långbänk **1** *launggbaink* m, ex. se **samsas**; **2** *launggsät* n **3** (väggfast) *lavi* m
långdans *launggdans* m
långdrag (mossdrag) *muosådrag* n
långdragen (som tar lång tid) *tuolun*
långeman (långfinger) *launggstaungg* f
långfil *stjyr* n, ex. se **krossa**; 'lite långfil som täte till ny sats' *ǫlatustjyr* n; 'långfil, tunnbröd o. lingonsylt' (maträtt) *skampersput* m; 'mkt seg långfil' *draungen* n; 'seg långfil som inte ligger kvar på skeden' *snǫlstjyr* n
långfinger **1** *launggfingger* n, t.ex. 'hon har ett förband på långfingret' *ǫ ar je* (äldre *ien*) *sårludd ǫ launggfinggrę* **2** (mindre vanl) *sturfingger* n. Se äv **långeman**
långfranska **1** *launggfransk* f **2** *waitbrödslimp* f
långfredag *launggfrjådag* m. 'på långfredagen' *um launggfrjådag*
långfäbod *launggbuðer* f pl
långfärd *launggferd* f
långgrund *launggrunn* (äv *launggrund*)

långhalm se **ler**
långhelg **1** *launggjågd* f **2** (dubbelhelg) *twijågd* f
långhårig *launggårun*
långkalsonger *launggkalsaungg* f sg
långkjol *launggtjuossl* m
långklänning *launggkleningg* f
långkok *launggkuok* n
långkörning *launggakningg* f
långlopp *laungglopp* (äldre borde ha varit *laungglop*) n
långmjölk se **långfil**
långpanna *launggpann* f
långpromenad *launggpromenað* m
långpäls *sturkasungg* m
långrandig *launggrandun*
långresa *launggrȷes* f
långrev *launggriev* f, ex. se **västerut** på
långrock **1** *launggrukk* m **2** *kappa* f **3** (med skört) *skardugrukk* m **4** (d:o) *styörtrukk* m **5** (d:o) *saksrukk* m **6** (av tjockt tyg, åld) *tulubb* m
långsam **1** *makklin* **2** (om person) *smǫferdun* **3** (långsam av sig) *siensam* **4** (sölig) *tuvlun* **5** (d:o) *tusun.* 'långsam person' *gryvyl* m. Jfr **såskopp**
långsamt **1** (sakta) *smǫ't,* t.ex. 'det gick långsamt' *eð djikk smǫ't,* 'pappa körde det långsammaste han kunde' *faðer uok smǫest eð djikk* **2** (d:o, mindre vanl) *makkli,* t.ex. 'det går så långsamt' *eð gor so makkli* **3** (varligt) *siðuli* **4** (söligt) *tusut,* t.ex. 'det går långsamt (och trögt)' *eð gor tusut* **5** (d:o) *tuvlut,* t.ex. 'det går ganska långsamt (och trögt) nuförtiden' *eð gor wenest tuvlut nufetiðn* **6** (långtråkigt) *launggsamt.* 'långsamt göra ngt' *knupå*; 'rinna segt o. långsamt' *draungen*
långsida *launggsaið* f
långsint *launggsint*
långsjal *launggsjal* m
långsmal (fr sv) *launggsmal,* t.ex. 'korsspikarna har ett långsmalt huvud' *kosspaikär åvå iet launggsmalt ovuð.* Jfr **avlång**
långstavig *launggstavun*
långstrumpa *launggsukk* f
långsträckt (fr sv) *launggstrekkt*
långsynt *launggsynt*
långsökt (fr sv) *launggsyökt*
långt adv *launggt.* 'inte på långt när' *int nęrandum,* t.ex. 'det är inte på långt när fullt än' *eð ir it nęrandum fullt enn*; 'inte så långt' (inte så lång väg) *int launggʻa) bitn*, t.ex. 'det var inte så långt in till land' *eð war it launggaa bitn inað landę*; 'långt borta' *launggt brotte*; 'långt efter våren' *launggt etter wårę*; 'långt emellan' *launggt sund*, t.ex. 'bara ett och ett (hjortron) med långt emellan' *bar iett og iett launggt sund*; 'långt till våren' *launggt eter wårn*; 'långt tillbaka i tiden' a) *launggt atter,* ex. se **tillbaka** b) *launggt attri wärdn* c) *launggt atter wärdn* d) *launggt etbaker i wärdn*; 'så långt det går' *lainggst eð gor*; 'så långt tillbaka jag minns' *lainggst att ig minnes*
långtradare **1** (fr sv) *launggtraðer* m **2** (vard.) *traðer* m
långtråkig *launggtråkun.* 'långtråkigt' (ofta) *launggsamt,* t.ex. 'det är allt långtråkigt här' *eð ir sakt launggsamt jär*
långtur *launggtur* m
långvarig *launggwarun.* Jfr **segdragen**
långvarighet *launggwarugiet* f
långvård *launggwård* f (äv m). 'på långvården' *ǫ launggwårdn* (äv *ǫ launggwårdem*)
långväga *launggwegå*
långvägg *launggwegg* f
Långö bruk, Långön *Launggenę* f b.f.
lånord **1** *lonuord* n **2** *lonaðuord* n
[1]**lår** (ss kroppsdel) **1** *lår* n, ex. se **sitta** åt; **2** (på kvinna, pl, skämts) *brotlågur* f pl
[2]**lår** (för förvaring) **1** *lår* m **2** (t.ex. vedlår) *låða* f
lårben *lårbien* n
lårbenshals (fr sv) *lårbiensås* m
lårmuskel *lårmuskel* m
lås **1** *lǫs* n, ex. se **svetsa**; **2** (infällt i träklabbe) *klubblǫs* n. 'gå i lås' *go i lǫs*
låsa **1** *lęsa,* t.ex. 'låsa dörren' *lęs dörum* **2** (låsa till) *lęs att.* 'låsa (regla) en dörr (utan att ta ur nyckeln)' a) *rwaið fram* b) *lęs fram*; 'låsa in' *lęs in*; 'låsa sig' (äv mentalt) *lęs sig,* t.ex. 'det hade alldeles låst sig i huvudet' *eð add lęst sig upi skollam alldieles*; 'låsa upp' *lęs upp,* t.ex. 'hon låste upp härbredörren' *ǫ lęst upp baursdörum*; 'låst' *attlęst*; '(ordentligt) stängt och låst' *lǫs fer gǫt*
låsanordning *lǫsstellningg* f
låspinne *firikevil* (äv *firikevel*) m
låt **1** (äv musikstycke) *låt* m **2** (musikstycke) *liek* m
[1]**låta** (ljuda) **1** *låta,* t.ex. 'det där lät allra bäst' *eð-dar lit oll wildest* **2** *äras* **3** (ge ljud ifrån sig) *låt um sig* **4** (förefalla) *äras aut,* t.ex. 'det låter (verkar) bra det där' *eð äres aut bra eð-dar* **5** (om person, framstå som) *låt sig,* t.ex. 'hon lät så säker' *ǫ lit sig so säker.* 'låta högt', 'låta starkt' *wella,* t.ex. 'stäng av radion, det låter så högt' *staindj åv raðio, eð weller so*
[2]**låta** hjälpvb **1** *lat,* t.ex. 'Gud låt solen skina' "*Guð lat suolę skaina*" **2** (låta ngn göra ngt) *djävå,* ex. se **godsak** **3** (vid uppmaning till den egna gruppen) imperativform på *-um,* t.ex. 'låt oss äta,

dricka och vara glada' *jätum, drikkum og warum glaðir* **4** (d:o) *ulum,* t.ex. 'låt oss hoppas det' *ulum uppas eð.* 'låta bli' a) *lat bli* b) *lat wårå,* ex. se **helt** och hållet; 'låt bli det!' *war(i) kwer min eð!*; 'låta ngn veta ngt' *lat witå nogum noð*; 'låta se' *lat sjǫ*; 'låta vara' *lat wårå,* t.ex. 'vi låter den där vara ett tag' *latum an-dar wårå liteð*

låtsas **1** *luss* **2** *iess.* 'låtsas om' a) *luss wårå,* t.ex. 'han ville inte låtsas om mig' *an willd it luss wårå mig* b) *lussas um* c) (ffa nek.) *ensa,* t.ex. 'han låtsades då inte om någonting' *an enst dǫ inggu*; 'låtsas som ingenting' a) *int luss wårå noger* b) *ens inggu*

låtsassova *illrokksåvå*

låttext **1** (fr sv) *låttekst* f **2** (ofta hellre) *saunggtekst* f

lä *lä* n. Se äv **lugnt** ställe

läcka s **1** *lekka* f **2** (ofta bara) *uol* n

läcka vb **1** (ovanl) *lekka* **2** (hellre) a) *wårå ųoti'tt* b) *wårå grist* **3** (el. t.ex.) *eð sigär in i båtn* 'det sipprar in i båten'

läcker adj (fr sv) *lekker.* Jfr **jättegod**

läckergom (fr sv) *lekkerguom* m

läder *leðer* n, t.ex. 'det var gjort av läder' *eð war gart åv leðrę*

läderarbete *leðerarbiet* n

läderbälte *leðerbelt* n

läderlapp *leðerlapp* m

läderrem *leðerriem* f

lädersko *leðerskuo* m

läderstövel *leðerstyvyl* n

läge (situation) *stellningg* f

lägenhet *lägeniet* f

läger *läger* n

lägereld *sovujäld* m

lägga **1** *legga,* t.ex. 'han la mössan på en stor sten' *an laggd ettų ǫ ien sturan stie* **2** ("natta") *syöva* **3** (barn i säng, med viss möda, skämts) *brutå i saingg.* 'lägga an' *legg að*; 'lägga av' *legg åv*; 'lägg av!' (ung.) a) *tag att dig!* b) *gokk og gnukå dig!*; 'lägga bort' (upphöra med) a) *legg brott* b) *legg åv*; 'lägga av med' jfr **avstå**; 'lägga emellan' (vid affär) *djäv millǫ*; 'lägga emot' *legg að*; 'lägga fram' *legg fram*; 'lägga för' *legg för*; 'lägga för (sig)' *äs ǫ,* t.ex. 'lägg för er ordentligt nu!' *äsið ǫ duktit nų!*; 'lägga i' a) *legg i* b) *ev i,* ex. se **alltefter**som, c) (packa i) *duon i*; 'lägga ifrån sig' *legg frǫ sig*; 'lägga igen' *legg att*; 'lägga ihop' *legg ijuop*; 'lägga in' a) *legg in,* ex. se [3]**pris** b) *ev in* c) (vräka i sig) *duon i sig*; 'lägga märke till' se **märke**; 'lägga ned' a) *ev nið,* t.ex. 'lägg (ned) veden i vedlåren' *ev nið wiðn i wiðålåðų* b) (ngt i ngt) *legg niði* c) (verksamhet) *legg nið,* ex. se **bonde** d) (klädesplagg) *fold nið*; 'lägga om' *legg um*; 'lägga på' a) (t.ex. lock) *legg ǫ* b) (d:o) *ev ǫ* c) (t.ex. hästtäcke) *sa'll ǫ*; 'lägga till' a) *legg að* b) *legg til* c) (tillfoga, t.ex. ändelse) *legg attrað*; 'lägga undan' (reservera) a) *tag undǫ* b) *legg undǫ*; 'lägga under' a) *legg under* b) *ev under*; 'lägga under sig' (med våld) *slå under sig*; 'lägga upp' a) *legg upp* b) (maskor till stickning) *knepp ǫ* c) (mat på tallriken) *äs ǫ* d) (fålla upp) *fold upp*; 'lägga ut' a) *legg aut* b) (t.ex. på nätet) *ev aut*

lägga sig **1** *legg sig* **2** (bli isbelagd) *tjyöv sig* **3** (d:o om första isen) *renna* **4** (om vind) *lyngen* **5** (om smärta) *djävå sig* **6** (d:o) *dungen.* 'lägga sig att vila' *laut sig*; 'lägga sig i' a) *legg sig i* b) *legg sig auti*; 'lägga sig (slänga sig) i sängen' *welt stað sig i saindję*; 'lägga sig ned' *legg nið sig*; 'lägga sig till med' a) *legg sig til min* b) *iegen að sig.* Se äv **gå** och lägga sig

läggdags *leggdags.* Jfr **sovdags**

läggning (fallenhet, inriktning) **1** *leggningg* f **2** *old* n, t.ex. 'om han har den läggningen' *um an ir að dyö oldę*

läglig **1** *antlin* **2** *tjenlin* **3** (trol. fr sv) *läglin.* Se äv **passande**

lägligt adv **1** *antli* **2** *passli*

läka **1** *lätja* (äv *läka*) **2** *battn,* ex. se **linka**. 'läka ihop' a) *lätj ijuop* b) *battn att.* Jfr **läkas**

läkare **1** *dukter* m **2** (yngre) *läker* m

läkarsekreterare *läkersikritirer* m

läkas **1** *lätjas* **2** (läka) *battn* **3** (om sår äv) *gruo ijuop*

läkemedel (botemedel) *lyv* f

läkhull *läkuld* (äv *lätjuld*) n. Se äv **läkkött**

läkkött *läktjyöt* n. Se äv **läkhull**

läkning *lätjningg* (äv *läkningg*) f

läkt *lekt* f

läktare **1** *jälle* m **2** (fr sv) *lekter* m

läm jfr **karm**

lämmel *lyömeld* (äv *liemeld*) f

lämna **1** (t.ex. mat) *lieva* **2** *lemmen* **3** (lämna kvar) *ev etter* **4** *set etter* **5** (gå ifrån) *go frǫ* **6** (ge sig av ifrån) *far frǫ,* t.ex. 'de lämnade folkhopen' *dier fuor frǫ fuoksuopem*; 'lämna efter sig' *lemmen etter sig*; 'lämna ifrån sig' *lemmen frǫ sig*; 'lämna in' a) *ev in* b) *lemmen in,* ex. se **vardera**; 'lämna kvar' a) *ev etter* (äv *av etter*) b) *set etter* c) (yngre) *lemmen kwer* d) '(släppa och) lämna kvar' *slepp etter*; 'lämna oss' (äv dö) *far frǫ uoss*; 'lämna tillbaka' *djäv att*; 'lämna ut' *lemmen aut*; 'lämna över' *lemmen yvyr*

lämningar **1** *lemningger* f pl **2** (åld) *amner* f pl. Se äv **spillning**, **spår**

lämpa av **1** (fr sv) *lemp åv* **2** (ha av) *ev åv.*

lämpad *lempað.* ’mest lämpad’ *lagumest*
lämplig **1** *lemplin* **2** (passande) *passlin* **3** (d:o) *et lags* **4** (d:o) se **bra**; **5** (lagom) *lagum.* ’inte lämpligt’ *int råtil.* Se äv **passande**
län *len* n
ländrygg *wekrygg* m
längd (äv ss bakverk) *lainggd* f. ’i längden’ *i lainggdn*; ’på längden’ a) *ǫ lainggdn* (äv *ǫ lainggdę*) b) *endeter*
länge *laindje.* ’alltför länge’ *uvlaindj*; ’bra länge’ *noð laindje*; ’både länge och väl’ *boð laindj og wel*; ’för länge’ *uvlaindj*; ’hej så länge!’ *häj so laindje* (äv *häj solaindj*); ’inte på länge’ a) *int upǫ laindje* b) *int nylig(um) dagum* c) *int bråðum dagum* (äv *int brådagum*) d) *int ses launggu,* t.ex. ’som jag inte hade sett på länge’ *so ig add it si’tt ses launggu* e) (inte sedan lång tid tillbaka) *int sę launggt attǫter*; ’riktigt länge’ *noð laindje*; ’så länge’ (under tiden) *mess* (äv *męs*), ex. se under **tiden**; ’så länge (som)’ a) *emes* (äv *emę*), ex. se **jord**, b) *solaindj*, ex. se **så** länge (som); ’så länge du kan’ *lainggst du dug*; ’så länge han levde’ *emes an war til*; ’än så länge’ *enn so laindje* (äv *enn solaindj*). Se äv **länge sedan**
länge sedan ’för länge sedan’ a) *launggu* b) *laungg sę* (äv *launggu sę*), t.ex. ’göken har ju slutat gala för länge sedan’ *gukku ar fel yöpt frǫ sig launggu sę* c) *fer laungg sę* (äv *fer launggu sę*) d) *laindj sę* e) *fer laindj sę* f) (långt tillbaka i tiden) *launggt atter,* ex. se **tillbaka**; ’för mkt länge sedan’ a) *laungg i wärdn* b) *laungg attri wärdn* (äv *launggt attri wärdn*); ’länge sedan (som)’ a) *launggu sę ses* b) *laindj ses,* ex. se **bo** vb
längesedan, längesen se **länge sedan**
längre *laingger,* t.ex. ’jag har inte tid att stanna längre’ *ig ir it liðun stą’n noð laingger.* ’dagarna har blivit längre’ *eð ar lainggt dagum*; ’inte längre’ a) *int noð laingger* b) (inte vidare, inte mer) *int noð męr,* t.ex. ’han ville inte göra så längre’ *an willd it djärå so noð męr*; ’längre fram’ (framöver) *framter,* ex. se **falla** sig; ’längre fram (i tiden)’ *laingger framter* (*tiðn* el. *i tiðn*); ’längre fram på el. efter vägen’ *framter weem*; ’längre hitåt’ *jųotonað*; ’längre in’ a) *inyvyr,* b) *inter*; ’längre kommet’ (t.ex. om våren) *laingger fram*; ’längre ned’, ’längre söderut’ (i sht gårds läge inom by) *niðomin*; ’längre söderut’ a) *laingger su’tter* b) *sunnomin* c) (t.ex. i socknen el. landet) *automin*; ’längre upp’, ’längre norrut’ (i sht gårds läge inom by) *uvomin,* t.ex. ’jag var hos grannen (där) längre upp’ *ig war uvomin nest grannam*; ’längre tillbaka i tiden’ a) *laingger atter i tiðn* b) (förr om åren) *attǫter årum,* ex. se **förr**; ’längre än vanligt’ *oðerlaingger(a)*
längs **1** *eter,* ex. se **vägkant**; **2** *autmin* **3** *lainggs* I. adv, t.ex. ’längs med’ *lainggs eter*; II. (prep), t.ex. ’jag har kört längs de där fjordarna’ *ig ar ätjeð lainggs diem-dar fiuordum* **4** (fram längs) *frammin* **5** (bortåt längs med) *daitmin.* ’längs vägen bakom (mig)’ *attmin weem*; ’upp längs’ a) *uppter* b) (upp utmed) *uppmin,* ex. se **båt**. Jfr **längsefter**, **utmed**
längsefter *lainggseter*
längst *lainggst* (se **lång**, **länge**). ’de längsta’ (aspskotten) *lainggstär*; ’längst bak’ *lainggst atter*; ’längst bort i’ *daitoni*; ’längst fram’ a) *framǫ endam* b) *frami endam*; ’längst in’ *lainggst in*; ’längst upp(e)’ *i yvst endam*; ’längst uppe i’ *uvoni*
längta **1** *lainggtas* **2** *trå,* t.ex. ’jag längtar till fäboden’ *ig trår að buðum* **3** *wondas* **4** (tråna) *uona.* ’längta efter’ a) *lainggtas eter,* t.ex. ’hon längtar efter barnen’ *ǫ lainggtes eter krippum* b) *trå eter,* t.ex. ’han längtade efter flickvännen’ *an trå’dd eter fjällun* c) *trå að,* t.ex. ’längta efter kaffe’ *trå að kaffi,* se äv **rentav**, d) *winas* e) *uon eter* e) (önska sig, vilja ha) *ugfellas*
längtan (fr sv) *lainggtan* f
längtansfull (i sht ’som ser längtansfull ut’) *winsklin*
[1]**länk** (i kedja) **1** *laink* m **2** (mindre vanl) *lekk* m
[2]**länk** (i datorsammanhang) **1** *laink* (äv *lenk*) m **2** *lekk* m
läns *lens* m
länsa *lensa*
länsbokstav *lensbuokstav* m
länsman *lęsmann* m
länsstyrelse *lensstyrels* f
länstol *lensstuol* m
länsväg *lensweg* m
läpp *lepp* m. ’måla läpparna’ *męl sig um tautn*
läppljud *leppliuoð* n
läppstift **1** *leppstipt* n **2** (nydal) *litkevil* m
lär hjälpvb **1** (sägs, ska) *tykks,* ex. se [1]**skola**; **2** (ska) *iess* **3** (ska, ska föreställa) *tiess,* ex. se [1]**skola** **4** (torde) *lär,* t.ex. ’det lär väl bli något annat väder förstås’ *eð lär fel bli noð eller weðer męwitå*
lära s *lära* f
lära vb *lära,* t.ex. ’han lärde flickan att sy’ *an lärd kullų söma*. ’lära sig’ a) *lär sig* b) (mindre ofta) *lära*; ’lära sig ngt på egen hand’ *tågå sig til min noger*; ’lära upp’ *lär upp*; ’lära ut’ *lär aut*
läraktig *läraktun*
lärarbostad *lärerbuostað* m
lärare **1** *lärer* m **2** (kvinnlig lärare) *lärinna* (mer sv *lärerinna*) f

lärarhögskola *lärerogskaul* (äv *-ögskaul*) m
lärarinna *lärinna* (mer sv *lärerinna*) f, ex. se **smyga**. Jfr **fröken**
lärartjänst *lärertjenst* f
lärd *lärd*
lärdom *lärduom* m
lärft *lierte* n
lärjunge *lärjungg* m, ex. se **visa** sig
lärk se **lärkträd**
lärka *lerka* (åld *leritja*) f. Se vidare FNB
lärkträd *lerktrai* n
lärkvinge *lerkwaingg* m, t.ex. 'armarna gick som lärkvingar' *armär djingg sos lerkwainggär*
lärling *lärlingg* m
lärlingsutbildning *lärlinggsautbildningg* f
lärobok *lärbuok* (mer sv *lärubuok*) f. Jfr **läxbok**
läromedel *lärmįeðel* (mer sv *lärumįeðel*) n
läromästare (fr sv) *lärumįester* m
lärorik **1** *lärend* **2** (fr sv) *läruraik*
läroverk (fr sv) *läruwerk* n
läsa (äv i bet. studera) *leså.* 'läsa färdigt' *les rieðu*; 'läsa högt' *leså wellt*; 'läsa igenom' a) *les gainum* b) (t.ex. kontrolläsa) *les yvyr*; 'läsa in' *les in*; 'läsa innantill' *leså inni*; 'läsa om' *les um,* t.ex. 'jag har läst om boken flera gånger' *ig ar lesið um buotję flier gaungga*; 'läsa på' a) *les yvyr* b) *les ǫ*; 'läsa sig till' (fr sv) *leså sig til*; 'läsa upp' *les upp*, t.ex. 'de läste upp brevet från landshövdingen' *dier las upp brieveð frǫ landsövdindjem*; 'läsa ut' a) *les aut* b) (läsa färdigt) *les rieðu*; 'stå att läsa' *leså,* t.ex. 'det står (att läsa) i tidningen' *eð les i tinindjn*
läsande s *lesån* n. Jfr **läsning**
läsare **1** *lesär* m **2** (medlem av väckelserörelse) *leser* m **3** (d:o) *lesukall* m
läsarsång *lesersaungg* m
läsbar **1** *lesend,* t.ex. 'den här texten är inte läsbar' *isų-jär tekstę ir it lesend* **2** *lesbar*
läsbarn se **konfirmand**
läsebok *lesubuok* f
läsglasögon *lesglasogur* f pl
läsida **1** *lyngensaið* f **2** (fr sv) *läsaið* f
läsk **1** *drikka* n **2** (fr sv) *lesk* m. Jfr **läskedryck**
läska (fr sv) *leska.* 'läska sig' *räsl sig*
läskamrat (konfirmationskamrat) *lesukamrat* m
läskedryck (fr sv) *leskedrykk* m. Jfr **läsk**
läskig **1** *ųodäl* **2** *räðsklin*
läskpapper **1** *plutterpapir* n **2** *leskpapir* n
läslig **1** *leslin* **2** (möjlig att läsa) *lesend*
läsning **1** *lesningg* f **2** (läsande) *lesån* n
läspa *lespa*
läsplatta *lesplatt* f. Se äv **i-pad**
läspljud *lespliuoð* n
läst *lest* f
lästips *leståtips* n
läsvärd *lesend*
läsår **1** *lesår* n **2** (skolår) *skaulår* n
läsövning *lesyövningg* (äv *leståyövningg*) f
läte *läte* f (yngre: n)
lätt **1** *litt* **2** (lättvindig) *snettelin* adj, *snetteli* adv, ex. se **enkel**. 'det är inte lätt att veta' *eð ir it guott witå*; 'ha lätt för sig' *åvå litt fer sig*; 'inte så lätt' a) *int guosskli(t)* b) *int gå'llit*; 'lätt att ha att göra med' se **god** att tas med; 'lätt gjort' *snqrt að*; 'lätt på foten' *litt ǫ fuotn*
lätta *litta*
lättad *littað*
lättantändlig (fr sv) *littantend*
lättbegriplig *littbigriplin*
lättburen *littbuorin*
lättfattlig *littfattlin*
lättfil **1** (fr sv) *littfil* m **2** (snarast skämts) *littglutter* n
lättfunnen (väl synlig) *fremelin*
lättfärdig (äv oeftertänksam) *spjottun.* 'lättfärdig kvinna' *spjotta* f
lättförståelig *littfeståelin*
lätthanterlig (smidig, funktionell) **1** *tingglin* **2** *littferdun*
lättgången **1** (lättgådd) *littgaiðn* **2** *littgaunggað*
lättillgänglig(t) (lätt att nå) *lopend til,* t.ex. 'det var lättillgängligt att komma till fäboden' *eð war lopend til kum að buðum*
lätting se **latmask**
lättja **1** *leti* m **2** (lathet) *latiet* f. Jfr **latmask**
lättjefull *lasslin*
lättkluven **1** *kläv* **2** *littkluvin.* 'veden är lättkluven' äv *wiðn klumner fint*
lättklöv *littklov* f (vanl m)
lättkörd *littätjin,* t.ex. 'de nya bilarna är så lättkörda' *nybilär irå so littäkner*
lättledd *littlie'dd*
lättlurad **1** *littnarrað* **2** *littlurað*
lättlärd *littlärd*
lättläst *littlesin*
lättmjölk **1** *littmjok* f **2** (skämts) *slipwattn* n **3** (nydal) *blåmjok* f
lättnad *littnað* m
lättretad *littrietað*
lätträknad *littrekknað*
lättsam **1** *littsam* **2** *littferdun* **3** (i humöret) *littlaivað* **4** (d:o) *guoðlaivað.* 'lättsamt' äv *snqrt að*; 'han har ett lättsamt arbete' äv *an arbieter min littöksn*
lättsamhet *littsamiet* f
lättskrämd **1** *littskremd* **2** *tjippun,* t.ex. 'svartmesarna är inte så lättskrämda' *swartmįesaðir irå it so tjippuger*
lättstött **1** *ǫtagun* **2** *snqrfrutt* **3** *tyttjmitjin* **4** *littfruttað* **5** *fruttsklin.* Jfr **snarstucken**

lättvindig *littwendun* (äv *littwindun*). ’lättvindigt’ (lätt) äv *snettelit* adj, *snetteli* adv, ex. se **lätt**
lättöl *littöl* n
läxa *leksa* f
läxa upp **1** *banna* **2** *skript upp* **3** *leks upp*
läxbok *leksbuok* f
läxförhör *leksferör* n
löda *lyöða.* ’löda ihop’ *lyöð ijuop*
lödder *froða* f
löddra *froða*
löddrig *froðun*
lödkolv *lyöðbult* m
löfte *löpte* n
lögn *lyngen* f, t.ex. ’vilken lögn den där far med!’ *ukų lyngen an-dar far min!*
lögnare *lyngner* m
lögnhals **1** *lyngenansk* m **2** *lyngentriuog* m **3** *lyngenand* m
löja *loga* f. ’större löja som leker vid midsommartid’ *missåmårslog* f
löjlig **1** *tolun* **2** *lyölin,* t.ex. ’göra sig löjlig’ *djärå sig lyöligan* **3** (larvig) *fjåksun.* Jfr **dum**
löjtnant *löjtnant* m
lök *lok* m
löksoppa *loksupp* f
löksås *lokså’ss* m
lökväxt *lokwekst* m (äv f)
lömsk **1** *lurun* **2** (förrädisk) *lömsk* **3** (opålitlig) *sneglun* **4** (otäck) **lymstjin.** Jfr **förrädisk**
lön **1** *lön* f **2** *löningg* f
löna *löna.* ’löna sig’ a) *lön sig* b) (vara tiden el. mödan värt) *eptas ǫ* c) (förslå, vara ngn idé) *gnęt i* d) (vara ngn idé) *lönas.* Se äv under **idé**
löneförhandla (fr sv) *löneferandel*
lönekuvert (fr sv) *lönekuwert* n
lönelista (fr sv) *lönelist* f
löning (fr sv) *löningg* f
lönlöst **1** *gnętlost* **2** *ųolönt.* ’det är lönlöst’ a) *eð ir it ingų uon* b) *eð gnęter it i*; ’lönlöst företag’ *gnętlosa* f. Se äv **idé**, **meningslös**
[1]**lönn** (trädet) *lönn* f
[2]**lönn** ’i lönn’ *i lönn*
lönndom ’i lönndom’ *i lönndum*
lönsam (fr sv) *lönsam.* Jfr **lönt**
lönsamhet (fr sv) *lönsamiet* f
lönt **1** *lönt* **2** (meningsfullt) *festjyllt.* ’vara lönt’ (vara ngn idé) a) *lönas* b) *war lönt,* t.ex. ’det är inte lönt att säga något åt dem’ *eð ir it lönt saj noð að diem*
löntagare (fr sv) *löntager* m
löpa **1** *renna* **2** (springa) *kåyta* **3** (t.ex. löpsk hund) *löpa* **4** (ffa löpsk tik) *gräla* **5** (om löpsk katt) *bråja*
löpare (äv i schack, äv långsmal duk, fr sv) *löper* m
löparskida (fr sv) *löperskaið* f
löparsko *kåytskuo* m
löpe **1** *uostlöp* (el. bara *löpe*) n **2** (vatten, i vilket man lagt en löpmage) *kęswattn* n **3** (d:o) *kęslop* n
löpeld (fr sv) *löpjäld* m, t.ex. ’det går som en löpeld genom byn när någon har dött’ *eð gor sos ien löpjäld gainum bynn dar non ar däeð*
löpknut *lyttjknaut m*
löpmage **1** *kęse* m **2** *kęskupp* m **3** (från kalv) *kåvkęs* m
löpna **1** (ysta sig) *ystas* **2** (koagulera) *skwell ijuop*
löpning *kåytningg* f
löpsk *löpsk*
lördag *lovdag* (äv *lobbdag* m.fl.) m, fraser se **söndag**
lördagseftermiddag *lovdagsettermiddag* m. ’på lördagseftermiddagen’ a) *um lovda’n etter middag* b) *um lovdagsettermidda’n*
lördagskväll **1** *lovdagskweld* m **2** (skämts) *gusstjilovkweld* m. ’på lördagskvällarna’ *um lovdagskweldą*
lördagsmorgon *lovdagsmorgun* m
lördagsnatt *lovdagsnǫt* f
lös **1** *los,* t.ex. ’korna fick gå lösa i skogen’ *tjynär fingg go loser auti raisę* **2** (lite lös, ej helt fast) *losulin.* ’både löst o. fast’ (både lös o. fast egendom) *boð lost og fast*; ’lös i magen’ a) *los i mågåm* b) *losulin i kwiðim*; ’löst folk’ a) *lost fuok* b) (folk utan fast egendom) *losfuok* n; ’slippa lös’ *slipp los*
lösa *lösa,* ex. se **korsord**. ’lösa biljett’ (betala inträde) *lös in sig*; ’lösa in’ a) *lös in* b) (lösa tillbaka) *lęs att*; ’lösa sig’ a) (äv ordna sig) *lös sig* b) (ordna sig) *djävå sig*; ’lösa upp’ a) (t.ex. knut) *loså upp* b) (d:o) *lęs upp* c) (fr sv) *lös upp*; ’lösa ut’ *lęs yr*
lösaktig *losulin*
lösblad *losblað* n
lösen *lösn* m (äv f)
lösenord *lös’nuord* n
lösensumma **1** *lösnsuom* f **2** *lösnpeningger* m pl
lösgrus *losgrus* n
lösgöra **1** (lossa) *loså* **2** *lęsa*
löshund *losrakk* m
löshår *losår* n
löshäst *losest* m
löska sig *lusk sig*
löskokt *loskuokt*
lösmynt **1** *slapun* **2** *slavrun* **3** *lostjäptað* **4** *gepplun*
lösning *lösningg* f, ex. se **fiffig**
lösnummer *losnummer* n
lössnö *lossniųo* m

löständer *lostenner* f pl, ex. se **upptill**
lösvikt *loswikt* f
lösöre **1** *losyrur* f pl (äv sg *losyr* f, fr sv *losör* n)
löv *lov* n, ex. se **blåsa** av, **fladdra** iväg. 'gulnat, visset löv' *blikknaðlov* n; 'repa löv' a) *lova* b) *riep loveð*; 'samla foderlöv' *lova*, t.ex. 'jag tar löv och du bär' *ig lover og du bjär*; 'äta löv' *lova*
löva se **löv**
lövbiff *lovbiff* m
lövhög *lovstakk* m
lövkorg *lovtaut* f
Lövnäs *Lövnęs* (lokalt uttal *Lövnes*)
lövruska **1** *lovrusk* f **2** (lövkärve) *lovtjärv* m, ex. se **binda**
lövsal *lovsal* m
lövskog (lämplig för lövtäkt, ofta björkskog) *lovrais* n
lövsly *lovrais* n
lövsåg *lövsåg* f
lövsångare (fr sv) *lovsaungger* m
lövträd *lovtrai* n
löväng *lovaindj* n

M

m (bokstaven) *m* n (äldre: m)
mack (bensinstation) *makk* m, t.ex. 'han är borta på macken' *an ir daitǫ mattjem*
mackapär *makapär* m, t.ex. 'jag ska sätta mig vid den här makapären (datorn)' *ig al sett mig jär nest isum makapärem*
madrass **1** *madrass* m **2** (säck stoppad med hö el. halm) *fessaingg* m
madrassvar **1** *madrasswar* n **2** (enkelt) *fessaingg* m
maffia *maffia* f
magasin *maggsin* (vanl *magasin*) m
magasinera *magasinira*
magbesvär, ha a) *wårå ǫlågåð i mågåm* b) *wårå ǫlågåð i kwiðim*
mage **1** (buk, yttre mage) *kwið* m, ex. se **bälte**, **utslag**; **2** (i sht invärtes mage) *magi* m **3** (skämts) *uomb* f **4** (på fisk) *tjimm* m. 'ha mage att' *nytta*; 'ha ont i magen' a) *åvå sårkwiðn* b) *åvå såran kwið* c) *åvå sårt i kwiðim*; 'inte ha mage att' *int åvå uon i*; 'ligga på mage' a) *ligg ǫ kwið* b) *ligg ǫ grauvu* (äv *ǫ grauvan*); 'lös i magen' a) *los i mågåm* b) *losulin i kwiðim*; 'som har stor mage (buk)' (stormagad) *kwiðun*; 'stor, tjock mage' *digerkwið* m; 'vara dålig i magen' *åvå klienkwiðn*
mager **1** *mager* **2** *tuorlin* **3** (klen) *skryp* **4** (liten o. mager) *mainggtun*. 'mager kvinna' *skraika* f; 'mager o. skinntorr man' *magerskarr* (el. bara *skarre*) m; 'magert med' *tuorlit min*, t.ex. 'här i byn är det magert med blommor än' *jär i by ir eð tuorlit min bljommum enn*
magi (fr sv) *magi* m
maginfluensa (kräksjuka) *spaisiuok* f
magisk (fr sv) *magisk*, t.ex. 'han sa några magiska ord och ljuset slocknade' *an saggd nogų magiskų uord og liuoseð slukkneð*
magister *madjister* m
magisteruppsats *madjisteruppsats* m
magkänsla (fr sv) *magtjensl* f
magnet *mangnįet* (äv *mangniet, maungnįet*) m
magnifik se **storartad**
magnolia *mangnųolia* f
Magnus *Maungnus* (vanl *Mangnus*) m
magont **1** *sårkwiðn* m b.f. **2** (svårare) *kwiðriv* (el. bara *riv*) n
magra **1** *maungen* (äv *maungen åv*), t.ex. 'jag magrade för mycket i vintras' *ig maungneð uvmitjið i wittres* **2** *smukken* **3** *tynnas åv* (äv *tunnas åv, tunn åv*) **4** *smal'n* **5** *sikk åv* **6** (fr sv) *mager*
magsjuk **1** *mågåklien* **2** *mågåsiuok* **3** (med diarré) *dritsiuok* **4** (d:o) *dritklien* **5** (d:o) *innǫklien* **6** (med kräkningar) *spaisiuok* **7** (d:o) *spaiklien*. 'vara magsjuk' *åvå klienkwiðn*
magsjuka **1** *mågåsiuok* f **2** (dålig mage) *klienkwiðn* m b.f.
magsmärtor *kwiðriv* (el. bara *riv*) n
magsår *magsår* n
magsäck **1** *kwiðkupp* m **2** (trol. fr sv, vanl) *magsjäkk* m
maj *maj* m
majblomma *majbljomm* m
majbrasa **1** *uollbuor* m **2** *uollbuorsjäld* m **3** *uollbuormessjäld* m.
Se äv **valborgsmässoeld**, **valborgsmässokase**
majestätisk *majestätisk*
majestätsbrott (fr sv) *majestätsbrott* n
majonnäs *majunęs* m
major *majuor* m
majoritet **1** (flertal) *fliertal* n **2** *majuritiet* (äv *majoritiet*) f (äv m)
majs *mais* m
majstång *majstaungg* f
majviva **1** *estdritbljomm* m (yngre: f) **2** (i byn Åsen) *Ågąsbljåmm* m. Se vidare VNB
maka adj (sammanhörande) *parum*, ex. se **omaka**
maka s se **hustru**
maka vb *måkå* (äv *maka*). 'maka (på) sig' a) *måkå að sig* b) *mak (að) sig*; 'maka på dig!' (t.ex. till ko i bås) *staig að dig!*; 'maka undan' *måkå undǫ* (äv *mak undǫ*)
makaber (fr sv) *makaber*
makaroner *makaruonur* f pl, ex. se **stuva**

makaronipudding *makaruonpuddingg* (mer sv *makaruonipuddingg*) m
make **1** (äkta man) *gubbe* m, ex. se **hjälpa**; **2** (d:o) *kall* m **3** (d:o, ovanl) *matji* m **4** (motstycke) *matji* m
maklig *makklin*
makligt adv *makkli*
makrill *makrill* m
makrillmoln **1** *bukktåg* m, t.ex. 'små krusiga moln som de kallade makrillmoln (eg. bocktalg)' *smǫų krusugų muoln dier åvå kollt fer bukktå'n* **2** *krusmuoln* n
makt *makt* f. 'ta makten över någon' *go yvyr nogum*
maktlös *maktlos*
mal (insekten) *mal* m
mala *målå,* t.ex. 'tanken malde i huvudet' *tauntjin muol i ovdę.* 'mala i' *målå auti*; 'mala på' (prata länge) *målå ǫ*; 'mala sönder' *målå sund*
mallgroda *wiktugtuosk* m. Se äv **viktigpetter**
mallig **1** *stur ǫ sig* **2** *karulin* (äv *karun*) **3** *gubblin* **4** *grymm* **5** (fr sv) *mallun,* t.ex. 'de kunde vara lite malliga' *dier kunnd wårå lit malluger*
Mallorca *Mallorka* (äv *Majorka*)
malm **1** (i sht myrmalm) *mom* m, t.ex. 'man har funnit malm där' *dier åvå funneð momin dar* **2** (bergmalm) *malm* m
malmåder (malmstreck) *malmstrik* n
malplacerad (fr sv) *malplasirað*
malt *molt* n
Malung *Malungg*
Malungsbo **1** (i sht i pl) *Malunggskall(er)* m **2** *malungg* m **3** (skämts) *mal* m
Malungskarl *Malunggskall* m
malva *kattuost* m
maläten *malietin*
malört **1** *malert* f **2** (växten) *malertgras* n. Se vidare VNB
mamelucker *mamelukker* m pl
mamma **1** *muna* f **2** (fr sv) *mamma* f
mammaledig *mammalieðun*
mammografi **1** *mammografi* m **2** (skämts) *pappografi* m
mamsell *mamsell* f
man pron **1** *an,* t.ex. 'man ska hedra den som är äldre' *an al ieðer an gambler ir* **2** (folk) *dier,* ex. se **malm**
[1]**man** s (mansperson) **1** (karl) *kall* m, ex. se **karl**; **2** *mannfuok* n **3** (mest i sms) *mann* m **4** (ung man) *påyk* m **5** (make) *gubbe* m, ex. se **hjälpa**, se vidare **make**. 'gammal man' *gamtkall* m
[2]**man** s (t.ex. på häst) **1** *man* f **2** (åld) *mǫl* n. Se äv **hängman**, **ståndman**
mana på **1** (t.ex. häst) *munå ǫ,* t.ex. 'han manade på hästen' *an munäð ǫ estn* **2** (d:o) *elt ǫ,* t.ex. 'han manade på hästen' *an elteð ǫ estem* **3** (t.ex. ko) *tjyör ǫ.*
manad *manað*
manager *manager* m
mandatperiod *mandatperiuoð* m
mandel **1** *mandel* m **2** (tonsill) *tjieksel* (äv *tjieksle, tjieksl*) m
mandelblomma (fr sv) *mandelbljomm* m (yngre: f)
mandelform *mandelfuorm* m
mandelkvarn *mandelkwenn* f
mandelmassa *mandelmass* f
mandelpotatis **1** *mandelpär* f **2** (skämts) *mausungg* m **3** (blåaktiga) *blåmandlur* f pl **4** (gulaktiga) *guolkruoker* m pl **5** (rödaktiga) *roðkruoker* m pl **6** (vitaktiga) *waitmandlur* f pl. Se vidare VNB
mandelspån *mandelflagur* f pl
manér *manir* n
manfolk *mannfuok* n
mangel *maunggel* m
mangelbräde *maunggelbräð* n
mangla *maunggel*
mangrant *manngrannt*
manhaftig jfr **karlaktig**
manick *manikk* m
manipulation jfr **manipulering**
manipulera *manipulira*
manipulering *manipuliringg* f
manke *maunke* m
mankemang se **krångel**
manlig (fr sv) *mannlin*
manna (t.ex. från himlen) *manna* n (äv f)
mannagryn *mannagryn* f (yngre: n)
mannagrynsgröt *mannagrynsgröt* m
mannagräs *knaipkǫl* m
mannekäng *mannekengg* m o. f
manschett *mansett* (äv *manstjett, mansjett*) m
manschettarbetare *waitnevåkall* m
manschettknapp *mansettknįep* (äv *manstjettknįep*) f
manskör **1** *kallkör* m **2** (mer sv) *mannskör* m
manskap **1** *mannskap* m (äv n), t.ex. 'manskapet tog det som fanns' *mannskapin tuog eð so fanns* **2** (ofta hellre) *karrer* m pl
manskläder *kallklauter* m pl
manslem se **penis**
mansnamn *kallnammen* n
mantalsskriva sig *mantalsskriev sig*
mantel *mantel* m
manus *manus* n
manuskript *manuskript* n
mapp *mapp* m
mara *maru* (äldre grundf *mårå*) f, ex. se **rida**

maraton *maraton* n
maratonlopp *maratonlop* n
maratonlöpare (fr sv) *maratonlöper* m
mardröm **1** *mardröm* m
2 *maru* (äldre grundf *mårå*) f.
'jag hade en mardröm' äv *marų rieð mig*
Margareta se **Margit**, **Marit**
margarin **1** *margarin* n **2** (slangbet) *tover* n
margarinlåda *margarinlåð* f
margarinpaket *margarinpakiet* n
Margarinvägen *Margarinwe'n* m b.f.
marginal **1** *marginal* (äv *marjinal*) m
2 *autkant* m **3** (t.ex. på papper) *kant* m
Margit *Margit* f
Maria *Mari* f
Marie bebådelsedag *warrfedag* m
marig (svår, besvärlig) **1** *marun* **2** *katun*
Marit *Marit* f
[1]**mark** 'marken' *bottjin* m b.f., ex. se **luta** nedför, **räfsa** s; 'fast mark' (till skillnad från myrmark) *skarpland* n; 'hård (torr, mager) mark' a) *skarpbokk* m b) *skarpa* f; 'komma (upp) på fast mark' (äv t.ex. från myr) *kum et lands*; 'marker' *marker* f pl; 'i markerna' (i naturen) *i markum*; '(nere) på marken' *niðǫ bokkam*; 'stenig mark' *stįebokk* m
[2]**mark** (viktenhet) jfr **skålpund**
markarbete *markarbiet* n
markbereda *markbirieð*
markberedare *markbirieðer* m
markera **1** *markir,* t.ex. 'lokatten hade markerat vid en gran' *luokattn add markirað nest ien gron* **2** (märka ut) *mertj aut,* ex. se **revir**
markering *markiringg* f
markfrost 'det var markfrost i morse' *eð war ilað ǫ bokkam i morgus*
markis (solskydd) (nydal) *klautstyddj* n
marknad *marknað* m. 'till marknaden', 'på marknad' *et marknaðs*; 'på svarta marknaden' *ǫ swartmarknaðim*
marknadsföra *marknaðsfyör*
marknadsplats *marknaðsplass* m
Markusevangeliet *Markuswaundjilą* f b.f.
markägare *markieger* m
marmelad *marmelað* m
marmor **1** *marmor* m **2** *marmorstie* m
marriden *maruriðin*
Mars (planeten) *Mass*
mars (månaden) *mass* m
marsch *mars* (äv *mass*) m
marschall *marsall* m
marschera *masir*
marschkänga *marstjaingg* f. Se äv **grovsko**
marsipan *masipan* m
marskatt *masskatt* m
marsvin **1** (fr sv) *marswin* (mer älvd, ovanl *marswain*) n
2 (snarast skämts) *markuott* m
martall **1** *kruggtoll* m **2** *guorrtoll* m
3 *kragg* m. Jfr *krugg*. Se vidare VNB
mas (dalmas) *mas* m. Se äv **dalkarl**
masa sig 'masa sig iväg' a) *draungen åv* b) *fnall åv*; 'masa sig upp (ur sängen)' *drågå sig upp* (äv *drag upp sig*)
[1]**mask** (djur) **1** *makk* m **2** (larv) *oma* f, ex. se **synd**. 'sätta mask på kroken' (maska på) *makk ǫ*
[2]**mask** (t.ex. för ansiktet) **1** *bilät* n **2** *mask* m
maska s **1** (vid stickning) *lyttja* f
2 (på strumpa äv) *maska* f
maska vb (sänka arbetstakten) *syöla*
maska av (vid stickning) *knepp åv*
maskburk **1** *makkbutt* m **2** (dosa av trä el. näver) *makkdråj* f **3** (d:o) *fistjmakkdråj* f
maskera (fr sv) *maskir*
maskerad s *maskerað* m
maskeradbal *maskeraðbal* m
maskin **1** *masin* m, t.ex. 'de brukar slå med maskin' *dier bruk slå min masinem* **2** (mekanisk anordning) *kunst* f. 'skriva maskin' *masinskriev*
maskineri *masineri* n
maskinfel *masinfil* n
maskinist *masinist* m
maskinolja *masinol* f
maskinpark *masinpark* m, t.ex. 'han hade hela maskinparken ute på gården' *an add iel masinpartjin autǫ gardem*
maskinskrift *masinskript* f
maskinskriven *masinskrievað* (äv *masinskrievd*)
maskinskriverska *masinskrievesk* f
maskot *maskot* m
maskros **1** *smyörbljomm* m (yngre: f)
2 *trullkull* f. Se vidare VNB
maskrosblad (fr sv) *maskruosblað* n
maskstungen se **maskäten**
maskulin (ffa grammatiskt) *maskulin*
maskulinum *maskulinum*
maskäten *makkietin*
masonitskiva *masonitstjiv* f
massa (mängd, hop) **1** *myða* f, t.ex. 'en massa myror' *įe myð åv męrum* **2** *stakk* m, t.ex. 'en massa fisk' *fiskstattjin* m b.f., '(en) massa mjölk' *(ien) mjokstakk* m **3** (fr sv) *massa* f (äv m i denna bet.), t.ex. 'en massa burkar' a) *įe massa butter* (äv *ien massa butter*) b) *įe mass åv buttum.* 'en förfärlig massa' (t.ex. bär)' *uvliuo'tt min (ber)*; 'en massa' äv *uvendes min.*
Se äv **väldigt mycket**
massabit se **massavedsbit**
massageinstitut (nydal) *gnukåstugu* (äldre grundf *-stugå*) f

massaved *massawið* m, t.ex. ’far barkade massaved’ *faðer barkeð massawiðn*
massavedsbit **1** *massawiðåbit* m **2** (vanl) *massabit* (el. bara *bit*) m. ’trekantigt res av massavedsbitar’ *massawiðåkar* n
massera **1** *gnuka* **2** *masir* (äv *massir, massira*)
massmedia *massmeðia* n pl, t.ex. ’alla massmedia pratar om (tar upp) det där’ *ollų massmeðia fårå auti dyö-dar*
massvis (fr sv) *masswis*
massör **1** *gnukåkall* m **2** *massör* m
massös *gnukåkull* f
mast *mast* f (vanl m)
mastig (fr sv) *mastun*
masugn *masungen* (äv *masungn*) m
masur *masur* m
masurbjörk **1** *masurbyörk* f **2** *rukkelbyörk* f. Se vidare VNB
masurknöl (på björk) *byörkrwaið* f (Lev.)
mat **1** (vanl) *jätå* n, ex. se **bli**; **2** (ofta i sms) *mat* m, ex. se nedan **3** (föda) *åta* f **4** (åld) *gusslon* n, t.ex. ’man ska inte kasta bort maten’ *an al it kast brott gussloneð*. Se äv **föda**, **förplägnad**. ’förse med mat’ *fuola*; ’ge kreatur (el. andra djur) mat’ *stilla*; ’ge ngn mat’ *djäv jätå nogum*; ’ha ngn i maten’ *åvå non i matim*; ’laga mat’ *kuoka*; ’laga mat åt’ *matrieð*; ’stor i maten’ a) *åtstur* b) (som kräver mkt mat) *driuogfuolað*; ’utan mat’ a) *matlos* b) *jätålos*
mata *måtå,* t.ex. ’hon matade fåglarna’ *ǫ mätäð fuglum.* ’mata in’ *måtå in*
mataffär *mataffär* f
matare *mätär* m
matavfall se **avfall**
matberedare **1** *matbirieðer* m **2** (snarast konstr) *jätåbirieðer* m
matbit **1** *biti* m **2** (trol. fr sv) *matbit* m **3** (t.ex. liten matbit ss aptitretare) *snavlingg* m **4** (smal skiva el. (avskuren) rest) *åvstjyrd* f
matbord *matbuord* n. ’vid matbordet’ *nest matbuordę*
matbrist **1** *matlosa* f **2** *jätålosa* f
matbröd *matbröð* n
match *mattj* (äv *matts*) m
matcha *mattja*
matdags *matdags*
matematik **1** *matematik* m **2** (vard.) *rekkningg* f
material *material* n
matfrisk **1** (som äter mkt) *åtstur* **2** (som har aptit) *matlystn* **3** *matfrisk*
matgäst *matdjäst* m
mathållning *matoldningg* f, t.ex. ’mathållningen är annorlunda nu’ *matoldnindję ir oðerwais nų*
matjesill *matissild* (mer sv, vanl *mattjesild*) f
matjord **1** *muld* f **2** *matjuord* f
matkasse *jätåkupp* m
matkniv *jaungge* m
matkällare *mattjäller* m
matlag **1** *matlag* n **2** *kokklag* n
matlagning *matlagningg* f
matlust *matlust* f. Se äv **aptit**
matlåda **1** *matlåð* f **2** *jätålåð* f **3** *jätåduos* f
matmor *matmųor* (äv *matmun*) f
matning *matningg* f
matnyttig *matnyttun*
matordning *matårdningg* f
matos *matųos* n
matplats *matplass* m
matrast *matrast* f
matrester *lievur* f pl, ex. se **grisho**
maträtt *matrett* m
Mats *Mas* (vanl *Mats*) m
matsal *matsal* m
matsedel *matsail* m
matsked *matstjieð* f
matskedsmått *matstjieðsmǫtt* n
matskål **1** *matskål* f, t.ex. ’det var tomt i matskålen’ *eð war tuomt i matskåln* **2** (för hund) *rakkskål* f **3** (för katt) *kattskål* f **4** (i st.f. djup tallrik) *spilkumm* m
matsmältning *matsmeltningg* f
matsmältningskanal (skämts) *laungguok* m
Matsson (åld) *Ma’ssų* (äv *Masų*) (m)
matstrupe **1** *matstraup* m **2** (skämts) *gråða* f **3** (d:o) *laungguok* m
matställe **1** *matstell* n **2** *jätåstell* n
matsäck **1** (större, proviant) *nista* f, t.ex. ’jag ska ha matsäck med mig’ *ig al åvå nistų min mig* **2** *matsjäkk* m. ’försedd med matsäck’ *nistað*; ’lägga matsäck åt ngn’ *nist aut non*; ’lägga matsäck åt sig inför avfärd’ *nist åv sig*
matsäckspåse (för vallhjon) **1** *gęslkupp* m **2** *gęslbög* m
matsäcksskrin *spann* m. Se äv **färdskrin**
matt **1** (utmattad) *stjål* **2** (inte på bettet) *duvin* **3** (kraftlös) *maktlos* **4** (ostadig på benen) *fuotlos* **5** (i färgen) (lokalt) *kom*
matta *matta* f. ’röda mattan’ *roðmattą* f b.f.
mattas av (fr sv) *mattas åv,* t.ex. ’det mattades av till slut’ *eð mattes åv að slutę*
matte (matmor för hund el. katt) (fr sv) *matte* f, t.ex. ’alla hussar och mattar’ *oll usser og matter*
Matteus se **Mattias**
Matteusevangeliet *Matiaswaundjilą* f b.f.
Matteuspassionen *Matiaspassiuon* m b.f.
Mattias *Matias* (vanl *Mattias*) m
mattid *mattið* f, t.ex. ’vad har ni för mattider?’ *wen avið fer mattiðer?*
mattlummer **1** *niktmyölrais* n **2** *kråkfuoter* m pl. Se vidare VNB

mattläggare *mattlegger* m
mattrasa *mattslarv* f
mattstump *mattstump* m
mattväv *mattwev* m
matvanor *matwanur* f pl
matvaror *matwarur* f pl
matvrak **1** *matok* m **2** *avswag* n **3** (mer sv) *matwrak* n. ’han är tjock och ett riktigt matvrak’ (ung.) *an tuol (it) ingg skryttj ǫ kwiðim*
matväg ’(ngt) i matväg’ a) *(noð) jätåaktut* b) *(noð) mataktut* c) *(noð) i matweg*
mauser *mauser* m
mausergevär *mauserbyss* f
max se **högst**, **som** mest
mazarin *masarin* m
mecka se **meka**
med I. adv (också) *og,* t.ex. ’jag med’ *ig og.* II. part *min,* t.ex. ’ta med’ *tag min.* III. prep **1** *min,* t.ex. ’hålla på med ngt’ *old ǫ min noger,* ’komma med ngt’ a) (medföra ngt) *kumå min noð,* t.ex. ’han kom med hunden’ *an kam min rakkan* b) (färdas med ngt) *kumå min noger,* t.ex. ’han kom med bussen’ *an kam min bussem* **2** (jämte) *attrað* **3** (om barn) *eter,* t.ex. ’hon har fått ett barn med Erik’ *ǫ ar faið ien kripp eter Ierik* **4** (t.ex. efter pyssla) *ringgum,* t.ex. ’han pysslar (knåpar) med ngt’ *an nuvler ringgum noð* **5** (d:o) *yvyr,* t.ex. ’han pysslar (knåpar) med ngt’ *an knupär yvyr noger.* ’hur är det med det?’ *ur ir eð min dyö?.* ’med ens’ *mindyösummu*
med s *mjeð* m. ’med på el. till vagga’ *waggmjeð* m
medalj **1** *midall* (äv *midail,* mer sv *midalj*) m **2** *peningg* m
medan **1** *mę* (äv *mes*), t.ex. ’medan det är dag’ *mę da’n ir* **2** *millǫ,* jfr **under** det att **3** (medan … ännu) a) *emę* (äv *ä mę*), b) *emes* (äv *ä mes*), t.ex. ’medan man ännu lever’ *emes an liv.* Se äv **alltmedan**
medarbetare (fr sv) *mjeðarbieter* (äv *mieðarbieter*) m
meddela (kungöra) *lys ǫ.* Jfr **anmana**
meddelande (fr sv) *mieðdielend* n
meddetsamma **1** *raðweg* [72] **2** *mindyösummu* [73]
medel *mjeðel* n
Medelhavet *Mjeðelaveð* (äv *Mieðelaveð*) n b.f.
Medelpad *Mellpa*
medelpading *mellpaðingg* (äv *mellparingg*) m
medeltiden *mjeðeltiðę* (äv *mieðeltiðę*) f b.f.
medfaren *minferin*
medfödd *mäfyö’dd* (äv *minfyö’dd,* vanl *mjeðfyö’dd*)
medföra *fyör min sig.* Se äv komma **med**
medgång se **tur**
medgörlig *mjǫklin.* Jfr **eftergiven**
medhjälpare **1** *jåpkall* m **2** (hjälpreda) *jåprieð* f **3** (person som hjälper timmerkörare i skogen) *bender* m, t.ex. ’det var medhjälparen till timmerköraren’ *eð war bendern að esttjöreram.* Jfr **hjälpreda**
medhåll *minold* n
media *meðia* (äv *mjeðia*) n pl
medicin *miðisin* m. Se äv **läkemedel**
medicinalväxt *miðisinalwekst* m
medicinare *miðisiner* m
medicinera **1** *miðisinira* **2** (kurera sig med medicin) *miðikk sig*
medicinflaska *miðisinflask* f
medicinman **1** *miðisinmann* m **2** *miðisinkall* m
medicinsk *miðisinsk*
medikament(er) *miðikamenter* (äv *miðikment,* mer sv *meðikament(er)*) n pl
meditation *meðitasiuon* m
meditera *meðitira* (äv *miðitira*)
medla *mjeðel*
medlem *mjeðlemm* (äv *mieðlemm, meðlemm,* ovanl *mälemm*) m
medlemsavgift *mjeðlemsavdjipt* f
medlemsblad *mjeðlemsblað* n
medlemskort *mjeðlemskuort* n
medlemstidning *mjeðlemstiningg* f
medljud (konsonant) *minliuoð* n
medräknad *minrekknað*
medtagen *minferin*
medvetslös **1** (avsvimmad) *åvdo’nnað* **2** (fr sv) *sanslos*
medvind **1** *etterweðer* n **2** *mäwind* (äv *meðwind*) m. ’ha medvind’ *åvå weðreð* (el. *blästn*) *i ryddjin*
medvurst *mäwusst* m
meja **1** (säd) *stjärå* **2** (gräs) *slå nið.* Se äv **slå**
mejeri *mäjeri* (äv *mejeri*) n
mejl *mäjl* (äv *mail*) n. Jfr **e-post**
mejla *mäjla* (äv *maila*)
mejladress *mäjladress* m
mejram *mäjram* n
mejsel *mäjsel* m
meka *mjeka*
mekande (skruvande) s *skruvningg* f
mekanik *mekanik* m
mekaniker *mekaniker* (äv *mjekaniker*) m
mekanisk *mekanisk* (äv *mjekanisk*). ’mekanisk anordning’ *kunst* f
mekaniserad *mekanisirað* (äv *mikanisirað*)
mekanism *mekanism* (äv *mjekanism*) m
melass *melass* m

[72] Särskrivs även.

[73] Kan äv särskrivas: *min dyö summu.*

mellan **1** *millǫ,* ex. se **spelman**; **2** (lokalt) *milloni,* t.ex. ’han satt mellan prästen och klockaren’ *an sått milloni prestem og klukkeram.* ’mellan oss’ *millǫ uoss.* Se äv **emellan**
mellandag *millǫdag* m. ’i mellandagarna’ *i millǫdagum*
mellandel *millǫdiel* m
mellanfotsben *tǫil* m
mellangärde *millǫbåk* m
mellanhand *millǫnevi* m
mellanklocka (i kyrktorn el. klockstapel) **1** *millungg* m **2** *millǫklukk* f
mellanlanda *millǫland*
mellanmål *millǫmǫl* n
mellanparti *millǫdiel* m
mellanrum *millǫruom* n. ’med långa mellanrum’ *launggt sund,* t.ex. ’bara någon liten skur med långa mellanrum’ *bar nogų litę skaur launggt sund*
mellanskillnad *millǫstjilnað* m
mellanskola **1** *millǫskaul* m **2** (5–7 klass) *fastskaul* m
mellanslag *millǫslag* n
mellanspel *millǫspil* n
mellanstadium se **mellanskola**
mellantid *millǫtið* f
mellanting *millǫtingg* n
mellanvikt *millǫwikt* f
mellanvåg *millǫwåg* f, t.ex. ’vi hörde det där på mellanvåg’ *ärdum eð-dar ǫ millǫwåg*
mellanvägg (båsbalk) **1** *millǫbåk* m **2** *båk* m
mellanöl *millǫöl* n
melodi **1** *liek* m **2** *tuon* f **3** *nųot* f **4** (fr sv) *meludi* (äv *miludi* m.fl.) m
melodifestival *meludifestiwal* m
melodistämma *meludistemm* f
Memory-spel *Kum-ijug-spil* n
men konj *men.* ’men oj!’, ’men kors!’, ’men jösses!’ *men ässe!*
men s **1** (skada) *mien* n **2** (lyte) *lyte* f (yngre: n)
mena **1** *miena,* t.ex. ’hur menar du då?’ *ur miener du sę?* **2** (tänka) *ugsa* **3** (anse äv) *old för.* ’mena(s) med ngt’ *mien(as) min noger*
menföre *klienfyör* n
menighet *mienugiet* (mer sv *mienigiet*) f
mening *mieningg* f, i sht i bet. avsikt ofta m, t.ex. ’det var inte meningen’ *eð war int mienindjin* (äv *mienindję*); ’det är ingen mening med det’ a) *eð ir it að noger* b) *eð ir it að inggu*; ’som det var meningen’ *sos mienindję war*
meningsfullt (fr sv) *mieninggsfullt.* Se äv **värt** att
meningslös **1** (fr sv) *mieninggslos* **2** (gagnlös) *fåfaingg.* ’vara meningslös’ äv *int wårå að inggu* (äv *að ingger*), ex. se **idé**; ’meningslöst företag’, ’meningslös resa’ *pitriferd* f; ’meningslös sysselsättning’ *klaut* n
meningslöshet jfr **fåfänga**
menisk *menisk* m
menlös *mįelos*
menstruation **1** *rieningg* f **2** *monta* f **3** (åld) *monaðssuo’tt* f **4** (fr sv) *menstruasiuon* m
meny (matsedel) **1** *matsail* m **2** *meny* m
mer *mįer*; kan kombineras med komparativ, t.ex. *mįer gamblera* ’äldre’. ’inte mer heller’ a) (nätt och jämnt) *bar so pass* b) (bara mkt lite) *bar so pass eð luss*; ’inte mer än’ (bara) *int bara*; ’inte (ngt) mer (igen)’ *int noð mįer,* ex. se **längre**; ’mer eller mindre’ *mįer eld minna*; ’mer än’ *mįer eld* (äv *mįereld*)
[1]**mes** **1** (fågeln) *mįesað* m **2** (person, mer sällan fågel) *mįes* m
[2]**mes** (bärmes) *mįes* m
mesgröt *mysudieg* m
mesost *myssmyörsuost* m
mess (SMS) *mess* n, t.ex. ’de senaste messen har försvunnit’ *sienest messę åvå tappas brott*
Messias *Messias* m
messmör *myssmyör* n
messmörskittel **1** *mysuketil* m **2** *myssmyörsketil* m
messmörsspade (att röra med vid messmörskok) **1** *mysuskuti* (el. bara *skuti*) m **2** *mysuspaði* m
mest *mjäst.* ’för det mesta’ a) *mjäst åv* b) *fer eð mjästa* (äv *fer eð mjästað*; ’i mesta laget’ *i driuogest lag*
meta **1** *fistja* **2** (meta upp, dra upp, skämts) *kryötja,* t.ex. ’vi försökte dra upp någon abborre’ *fesyöktum kryötj non abuorr*
metall *mital* n (vanl *metall* m)
meteorolog **1** *weðerkall* m **2** *metrolog* m **3** (kvinnlig) *weðerkull* f **4** (skämts) *weðerprufiet* m **5** (d:o) *weðerspåkall* m
meter *mįeter* m
meterlång *mįeterlaungg*
metervara *mįeterwaru* (äldre grundf *-wårå*) f
metervis *mįeterwis*
metkrok *fistjkruok* m
metmask **1** *fistjmakk* m **2** (från dynghög) *dyndjmakk* m
metod *mituoð* (mer sv *metuoð*) m
metrev *fistjriev* (äv *fistjeriev*) f
metspö **1** *fistjspuoð* (äv *fistjbuoð*) n **2** *makkspuoð* n **3** (skämts) *sauvelstaungg* f
Mexiko *Meksiko*
mickelsmäss, mickelsmässa *mitjålsmess* f. Jfr **Mikaelidagen**
middag *middag* (äv *midag*) m. ’i middags’ *i middags*; ’till middagen’ *et middags*; ’vila middag’ *wail middag*; äta middag

jät middag
middagslur *middagslur* m
middagsmat **1** *middagsjätå* n **2** *middagsmat* m
middagsmål *middagsmǫl* n
middagsrast *middagsrast* f.
'under middagsrasten' *mes middagsrastę war*
middagstid **1** *middag* m **2** *middagstið* f.
'framåt middagstiden' a) *framter að middag* b) *framter að middagstiðn*; 'vid middagstid' *i middagstiðn*
midja *miða* n (yngre: f), t.ex. 'det gjorde ont i midjan' *eð wart sårt i miðą*
midnatt *minnǫt* f. 'framåt midnatt' *framter að minnǫt*; 'vid midnatt' a) *um minnǫt* b) (förleden natt) *attwið minnǫt*
midsommar *missåmår* m.
'före midsommar' *firi missmåmårn*; 'i midsomras' *mes missåmårn war*; 'till midsommar' *að missumbrem*
midsommarafton *missåmårsaftun* (mer älvd, ovanl *-aptun*) m. 'på midsommarafton(en)' *um missåmårsaftun*
midsommarblomster **1** (lokalt) *mollgras* n **2** (yngre) *missåmårsbljomm* m (yngre: f). Se vidare VNB
midsommardagen *missåmårsda'n* m b.f.
'på midsommardagen' *um missåmårsda'n*
midsommarhelg *missåmårsjågd* f
midsommarkrans **1** *missåmårskrans* m **2** (krans av liljekonvaljeblad med smörblommor i mitten som togs in vid midsommar) *bukkblaðskrans* m
midsommarstång *missåmårsstaungg* f
midsommartid *missåmårstið* f, t.ex. 'de brukade ta (samla in) bark vid midsommartiden' *dier brukeð tågå bartjin i missåmårstiðn*
midsommarvecka *missåmårswiku* f.
'i midsommarveckan' *i missåmårswikun*
migration *migrasiuon* m
Migrationsverket *Migrasiuonswertjeð* n b.f.
migrän **1** *ogenbragu* (äldre grundf *-brågå*) f [74] **2** (fr sv) *migrän* (äv *migren*) m **3** (skämts) *migrenn* f
Mikaelidagen **1** *Mitjål* m **2** *Mitjålsmess* f
mikrob *mikrob* m
mikrofon *mikrufuon* (vanl *mikrofuon*) m
mikrokort *mikrukuort* n
mikroskop *mikruskåp* n, t.ex. 'vi fick se loppan i mikroskåpet' *finggum sjǫ luppų i mikruskåpę*
mikrovågor *mikruwågur* (vanl *mikrowågur*) f pl
mikrovågsugn **1** *mikruwågsungen* (vanl *mikrowågsungen*) m **2** *mikroungen* m, t.ex. 'jag värmde den i mikrovågsugnen' *ig wermd an i mikroungnem*

mil *mil* n, ex. se **dit**
mila *mila* f, t.ex. 'de har rivit milan' *dier åvå rivið milų*
mild **1** (ofta om väder) *lin* **2** (fr sv) *mild* **3** (blid, i talesätt) *blaið.* 'bli mildare' (om vädret) a) *slå sig* b) *linå att,* t.ex. 'det har blivit lite mildare' *eð ar linåð att noðgrand,* se äv **slå** in c) *linå ǫ*
mildra se **döva**
militär *militär* m, t.ex. 'det kom stora hopar av militärer' *eð kam stur stakker åv militärum*
militärbil *militärbil* m
militärisk *militärisk*
militärområde *militärumråð* n
militärtjänst *militärtjenst* f. 'göra militärtjänst' *djärå rikrytn.* Se äv **lumpen**
miljard *miliard* m
miljon *miliuon* m
miljontals *miliuontals*
miljonär *miliuonär* (äv *miljunär*) m
miljö *miljö* m
miljöbov *miljöbuov* m
miljöförstöring *miljöfestöringg* f
miljöparti **1** *miljöparti* n **2** (nydal) *umbårsparti* n
millenieskifte *tus'nårsstjipt* n
milliliter *milliliter* m
millimeter *millimįeter* m
millisekund *millisikund* m
milsten *milstie* m
milstolpe *milstuop* m
miltals *miltals*
min pron m: *menn,* f: *mąi,* n: *mett.* Obs ordföljden: 'mitt stall är grått, men min stuga är röd' *stolleð mett ir grå't, men stugų mąi ir roð*; 'mitt stall är grått, men grannens är rött' *mett stoll ir grå't, men grannames ir ro't*
min s (ovanl) *min* m (äv f). 'göra miner' äv *mina*
mindervärdig (fr sv) *minderwärdun*
mindre **1** *minna* **2** (t.ex. om grovlek) *smǫer(a).* 'med mindre än (att)' *min minna,* t.ex. 'du får inte komma med mindre än att du gör det där' *du fǫr'nt kumå min minn du djär eð-dar* (Lev.); 'mindre vetande' *minn för sig*; 'mkt mindre' (än mindre) *mitj minna*
mineral *mineral* m
mineralsalt *mineralsolt* n
mingla **1** (fr sv) *minggel* **2** (nydal) *krella*
minigolf *minigolf* m
minigolfbana *minigolfban* f
minikurs *minikuss* m
miniräknare *minirekkner* m
minister *minister* m
mink *mink* m
minkfarm *minkfarm* m

[74] Ordet betyder enl. annan uppgift 'flimmer för ögonen'.

minnas **1** *minnas,* t.ex. ’jag minns det där från när jag var barn’ *ig minnes eð-dar frǫ dyö ig war kripp* **2** *kum ijug* **3** *minnas til,* t.ex. ’minns du henne?’ *minnes du til on?* **4** (dra sig till minnes) se **minne**. ’minnas tillbaka’ *minnas atter*

minne **1** (förmåga att minnas) *minne* n **2** (d:o) *kumijug* n, t.ex. ’hästar har ett väldigt (gott) minne’ *estär åvå iet weldut kumijug* **3** (ngt man minns) *minne* n, t.ex. ’vilket vackert minne!’ *ukað fint minne!* **4** (d:o) *kumijug* n. ’dra sig till minnes’ a) *minnas til* b) *drag et minnes sig* (äv *drågå sig et minnes*); ’dåligt minne’ äv *jomugiet* f; ’ha dåligt minne’ *wårå minneslos* (äv *minnlos*); ’lägga på minnet’ *legg ǫ minneð*

minnesanteckning *minnesantekkningg* f

minnesbild *minnesbild* m

minnesfond *minnesfond* m

minnesgåva *minnesgåv* f

minneskonsert *minneskonsär* m

minneskort **1** *minneskuort* n **2** (ngt skämts) *kumijugkuort* n

minneslista *minneslist* f

minnesmärke *minnesmertj* n

minnesord *minnesuord* n

Minnesota *Minnesuota*

minnesrik (fr sv) *minnesraik*

minnessak *minnessak* f

minnestal *minnestal* n

minnestavla *minnestavel* f

minoritet *minuritiet* (vanl *minoritiet*) f

minoritetsspråk *minuritietsspråk* n

minsann **1** *a nų* (äv bara *a*), t.ex. ’han har minsann tid’ *an ir a nų liðun* **2** *dǫ mjog,* t.ex. ’om vintrarna hade vi roligt minsann’ *um wittrą addum wįð dǫ mjog ruolit* **3** (verkligen) *kanenda,* t.ex. ’han är minsann duktig att spela’ *an ir kanend duktin spilå,* se äv **paff** **4** *sakta,* t.ex. ’då gällde det minsann att ta i’ *dǫ waunkeð eð sakt tag i* **5** *enteli* **6** *mǫtruo,* t.ex. ’då blev det full fart minsann’ *dǫ mǫtruo wart eð fartn*

minska **1** *smukken* **2** *minska* (äv *minsk åv,* t.ex. ’det minskar i vedtraven’ *eð minsker åv i wiðåstattjem*) **3** (avta) a) *mjǫ’n yr* b) *mjǫ’n åv*

minst adj *minst,* t.ex. ’den minsta rymdes i byxfickan’ *minstn ryömdes i bruokfikkun*

minst adv *minst,* t.ex. ’det kostar minst 40 kronor’ *eð kuoster minst fyrti kruonur.* Se äv **gott** och väl

minus adv *minus*

minusgrad **1** *koldgrað* f **2** *minusgrað* f

minuspol *minuspuol* (äv *minuspol*) m

minut *minut* m. ’ta fem minuter’ (ta en kort rast) *tågå fem minuta* (yngre *fem minuter*)

mirakel *mirakel* n. Jfr **underverk**

mischmasch (fr sv) *missmass* n. Jfr **röra**

missa **1** *missa,* t.ex. ’nu har jag ju missat gudstjänsten’ *nų ar ig ju missað messų* **2** (bomma) *buoma,* ex. se **förlåtlig**; **3** (försumma, glömma) *buoma,* t.ex. ’jag missade danskursen i förrgår kväll’ *ig buomeð danskussn förkweldn.* Se äv **gå** om varandra, **fara** förbi varandra

missbruk *missbruk* n

missbruka *missbruk*

missbrukare *missbruker* m

missdådare (fr sv) *missdåðer* m

misse *masse* m, ex. se **toalett**

missfall (fr sv) *missfall* n. ’få missfall’ *welt åv.* Jfr **abort**

missfoster *missfųoster* n

missfärgad *missfergað*

missförstå *missfestå*

missförstånd *missfestond* n

missgynna *missdjynn*

missgärning (fr sv) *missdjärningg* f

misshandla **1** (fr sv) *missandel* **2** (grovt) *torga*

misshushållning *missausoldningg* f

missil jfr **raket**

mission *missiuon* m

missionera *missiuonira* (äv *missjunira*)

missionär *missiuonär* (äv *missjunär*) m

misskreditera **1** *rat nið* **2** *stell aut*

missköta *misstjyöt,* t.ex. ’förmyndarna misskötte landet’ *femynderär misstjyö’tt landeð*

missledd *misslie’dd*

missljud **1** *illät* f (yngre: n) **2** *ųolät* f

misslyckad **1** *missferin* **2** (fr sv) *misslykkað.* ’misslyckat företag’ *myssmyörsrįes* f

misslyckande (när ngt gått på tok, fiasko) *tabras* (äv *taberas*) n. Se äv **misslyckat** företag

misslyckas **1** *misslykkas* **2** *missfårås* **3** (inte klara av) *go biet* **4** *fejump sig*

misslynt **1** *frundun* **2** *truttun.* ’prata misslynt’ *mjägel*; ’uttrycka sig misslynt’ *gneksa.* Jfr **sur**

missminna sig **1** *minnas tuokut* **2** *minnas gali* **3** *minnas fil*

missmod (fr sv) *missmųoð* n

missmodig **1** *uonlos* **2** (fr sv) *missmųoðun*

missnöjd **1** *ųonχögd* **2** *missnχögd* **3** *misstykkt*

missnöje *missnöj* n

missräkning *missrekkningg* f

missta sig *misstågå sig.* Se äv ta **miste**

misstag *misstag* n. ’av misstag’ (oavsiktligt) *ųowitterli*; ’göra ett misstag’ äv a) *fejump sig* b) *feſårå sig*

misstanke *misstaunk* m

misstolka (fr sv) *misstolk.* Se äv **misstyda**

misstro vb *misstruo*

misströsta *drag uonlost*

misstycka **1** *tyttj war að* **2** *misstyttj*
misstyda *misstyð*
misstänka **1** *wårå misstainkt* **2** *misstaintj* **3** (ana) *åvå attmin saiðun* (äv *saiðu*)
misstänksam **1** *misstainkt* **2** (fr sv) *misstainksam* (äv *mistaintjsam*) **3** (klentrogen) *ųotruo'n* (äv *ųotruogen*) **4** (på sin vakt) *illwar* **5** (d:o) *ifinns*
misstänkt (suspekt) *misstainkt*
missunna *missunn,* t.ex. 'Per missunnade Karl att ärva stugan' *Pär missunneð Karl erv stugų*
missunnsam **1** *ųounnsam* **2** *missunnsam*
missunnsamhet (fr sv) *missunnsamiet* f
missuppfatta *missuppfatt*
missuppfattning *missuppfattningg* f
missvisande *misswaisend*
missväxt *misswekst* f (äv m)
missväxtår *klienår* n
missöde 'råka ut för ett missöde' *go för eð*
mista **1** *mista,* t.ex. 'hon miste livet' *ǫ misteð laiveð* **2** (förlora) *tappa*
miste *miste.* 'gå miste om' (fr sv) *go mist um*; 'stiga miste' a) *staig fil* b) *staig miste*; 'ta miste' a) *tågå fil* b) *fetågå sig* c) *missrekken sig* d) (mer sv) *tag miste*
mitt adv *mitt,* t.ex. 'mitt bland' a) *mitt auti* b) *mitt bland*; 'mitt (e)mellan' *mitt millǫ*; 'mitt för' *mitt för*; 'mitt i' *mitt i*, ex. se **natt** m.fl.; 'mitt i alltihop' (till på köpet) *mitt auti ollu*; 'mitt i vägen (för)' *mitt i weem (fer)*; 'mitt itu' *mitt itau*; 'mitt på' *mitt ǫ*; 'mitt på dagen' a) *mitt ǫ daem* b) *ǫ ogest daem*
mitt pron se **min**
mitt s *mitt* f (äv m). 'i mitten (av)' *i mittn (åv)* (äv *i mittem (åv)*), t.ex. 'i mitten av november' *i mittn åv nowember*; 'i mitten på augusti' *i mittn ǫ agusti*
mittbena *mittbien* f
mittemellan prep o. adv *mitt millǫ* [75]
mittemot *mitt mųota*
mittgång *mittgaungg* m
mittibland **1** *mitt auti* **2** *mitt bland*
mix **1** *bland* m **2** (fr sv) *miks* m. Jfr **blandning**
mixa (fr sv) *miksa.* 'mixa ihop' *miks ijuop.* Jfr **blanda**
mixning (fr sv) *miksningg* f
mixtra **1** *mjester* **2** (nedsätt) *klotter* **3** (fr sv) *mikster.* 'person som mixtrar med tveksamma projekt' a) *mjesterkutji* m b) *klotterkall* m. Jfr **mixtrare**
mixtrande (knåp) *mikster* n
mixtrare *mikstrus* m
mjugg 'le i mjugg' *tiså*
mjuk **1** *blot,* t.ex. 'brödet är för mjukt' *bröð ir uvblo'tt* **2** (äv om person 'mjuk i sättet') *mjǫklin* **3** *luddun*
mjuka upp **1** *mχötj upp* **2** *mχötj til.* 'mjuka upp sig' *mjǫken til sig.* Se äv **basa**
mjukisdjur *blotkrytyr* n
mjukna **1** *mjǫken* **2** (t.ex. gm uppblötning) *blottn,* t.ex. 'brödet mjuknar, om man tar in det i värmen' *bröð blottner, um an tar in eð i werman* **3** (vekna) *weken*
mjukost (hemgjord, kesoliknande) *smǫuost* m
Mjågen *Mjå'n* m b.f.
Mjågenbor *Mjågkaller* m pl
mjäkig (fr sv) *mjäkun*
mjäll **1** *fnas* n **2** *flasur* f pl. Jfr **skorv**
mjälte *mjälta* n (yngre *mjälte* m)
mjärde **1** *trutt* m, t.ex. 'vi brukade sätta ut mjärdar på vårarna' *brukeðum settj truttą* (yngre *truttär*) *um wårär* **2** *mjärd* (äv *mjärde*) m
mjöl *myöl* n
mjöla *myölå.* 'mjöla ned' *myölå nið*
mjölbagge *myölmakk* m
mjölig *myölun*
mjölk *mjok* f. 'liten skvätt mjölk' *mjokdrupi* m; '(en) skvätt mjölk att dricka' *mjoksupi* (el. bara *supi*) m; 'sur mjölk' *glutter* n
mjölka **1** *mjoka* **2** (eftermjölka, mjölka ur de sista dropparna) *smikta* **3** (klämma fram lite mjölk) *strita,* t.ex. 'hon skulle mjölka skällkon lite' *ǫ ulld strit stjälltjyrę*
mjölkbil *mjokbil* m
mjölkblandning (t.ex. sur mjölk o. vatten) *blanda* f
mjölkbod *mjokstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
[1]**mjölke** (i fisk) *mjoke* m
[2]**mjölke** (växten) se **mjölkört**
mjölkflaska **1** (butelj) *mjokputell* m **2** (d:o, mer sv) *mjokflask* f **3** (kruka) *mjokkruk* f, ex. se **styre** **4** (d:o med avsmalnande hals, bröstflaska) *traunggåskruk* (el. bara *åskruk*) f
mjölkglas *mjokglas* n
mjölkhare *bari* m, ex. se [2]**ben**
mjölkkammare se **mjölkbod**, **kylhus**
mjölkko *mjoktjyr* f
mjölkkärl *mjokkräld* n. Se äv **mjölkflaska**
mjölkmaskin *mjokmasin* m
mjölkning *mjokningg* f
mjölkningsmaskin se **mjölkmaskin**
mjölkpaket **1** *mjokpakiet* n **2** *mjokkartaungg* m
mjölkpall **1** (att sitta på) *mjoksät* n **2** (vid väg för mjölkflaskor) *mjokpall* m
mjölkpulver *mjokpulver* n

[75] Kan äv sammanskrivas. Så i ÄG.

mjölkskvätt **1** *mjokskwekt* m **2** *mjoktår* f, t.ex. ’en mjölkskvätt till kaffet’ *je mjoktår attrað kaffi* **3** *mjoksupi* (el. bara *supi*) m **4** *strit* m **5** (en droppe mjölk) a) *mjokdräp* m b) *mjokdrupi* m. ’inte en mjölkskvätt’ äv *int mjoklätę*
mjölksocker *mjoksokker* n
mjölkspann *mjokbytt* f
mjölkstinn *mjokstinn*
mjölksås *mjoksåʼss* m
mjölktand *mjoktann* f
mjölkört (rallarros) *ömok* n. Se vidare VNB
mjölmat (föda framställd av säd) *griuon* n
mjölnare *myölner* m
mjölon *myölber* n. Se vidare VNB
mjölonris **1** *myölberslingg* n **2** (yngre) *myölbersrais* n. Se vidare VNB
mjölpåse *myölkupp* m
mjölröra (maträtt av rågmjöl o. varmt vatten) *rugdieg* m
mjölsikt se **sikt**
mjölskäppa *myölstjäpp* f
mjölsäck **1** *myölsjäkk* m **2** *myölkupp* m
mm (= ’ja’) *mm*
mms *mms* n
mms:a *mms:a*
mobba **1** *fassn ǫ* **2** (vara elak mot) *mienas min* **3** (retas) *djietas* **4** (fr sv) *mobba*. Jfr **ansätta**
mobbare (fr sv) *mobber* m
mobbning (fr sv) *mobbningg* f
mobil (mobiltelefon) *mobil* m. Se äv **mobiltelefon**
mobilkamera *tilifuonkamir* f
mobilnummer *mobilnummer* n
mobilspel *mobilspil* n
mobiltelefon **1** *fikktilifuon* m **2** *mobiltilifuon* m **3** (nydal) *slaverduos* f **4** (d:o) *wavelslaverduos* f
mocka vb *mukå*. ’mocka ut’ *mukå aut*
mockajacka *mokkajakk* f
mockning *mukningg* f
mod *mųod* n. ’illa till mods’ a) *klien i laivę* b) *sår i laivę*; ’ta mod till sig’, ’fatta mod’, ’repa mod’ *mųosk upp sig*; ’tappa modet’ *drag uonlost*; ’väl till mods’ *guoð i laivę,* t.ex. ’jag blev lite bättre till mods’ *ig wart liteð guoðer i laivę*
modd se **snömodd**
moddigt (väglag el. skidspår) **1** *tussut* **2** *suddut* (OÖD)
mode (fr sv) *mųoðe* n
modell *muodell* (vanl *modell*) m
modem *modiem* n
modern **1** *muodärn* (äv *muodern, mudärn,* vanl *modärn*) **2** *nymųoðun*. ’modern företeelse’ *nymųodugiet* f
modernisera *muodärnisira* (äv *muoðärnisira, mudärnisira,* mer sv *modärnisira*)
modernisering *muodärnisiringg* f
modernitet *muodärnitiet* (äv *muoðärnitiet*) f
modersmål (fr sv) *mųoðersmǫl* n
modesak (fr sv) *mųoðesak* f. Jfr **innegrej**
modig **1** *mųoðun* **2** (morsk) *mųosk* **3** (orädd) *ųoredd* **4** (djärv) *diärv*
modstulen *stjälin*
mogen **1** *muogen* (äv *muoʼn*) **2** (t.ex. om frukt el. säd äv) *muognað,* t.ex. ’havren är mogen’ *agern ir muognað* **3** (om bär) *gar*
mogna **1** *muogen,* t.ex. ’jag hoppas de mognar till midsommaren’ *ig uppes dier muogen að missumbrem* **2** (om säd, mata) *måtå* **3** (om bär) *garas* **4** (utvecklas fullt ut) *go fram* **5** (ung. d:o) *wil til.* ’mogna efter’ *muogen etter*; ’mogna fram’ (t.ex. idé) *muogen fram*
moj (fr sv) *måj* m. Jfr **grej**, **sak**
moja sig (njuta) **1** *kåðå sig* **2** *guon sig* **3** *måj sig*
mojäng *mojengg* m
mol adv *mųol.* ’mol allena’ *spritt įesum*; ’mol tyst’ *mųol tyst*
mola **1** *målå* **2** *gnǫla.* ’molande’ *gneksun*
molekyl *molekyl* m
moll *moll*
moln *muoln* n, ex. se **kämpa**. ’gå i moln’ (bli molntäckt) *muoln attrum,* t.ex. ’månen har gått i moln’ *tunggleð ar muolnað attrum*; ’inte ett moln’ (inte en molntapp) äv *int įe muolnfjäðer*. Se äv **makrillmoln**, **valkmoln**
molnfri **1** *klår* **2** *blaunk.* ’molnfri himmel’ äv *gambelimil* m, t.ex. ’jag kan se den molnfria himmeln där i söder ’ *ig kann sjǫ gambelimiln dar suʼtter*
molngubbe *muolngubb* m
molnig **1** *muolnun* **2** (mulen) *muolin*
molnskugga *muolnskugg* m
molntapp *muolntapp* (el. bara *tapp*) m, t.ex. ’solen tittar fram mellan molntapparna’ *suolę kuogär fram millǫ muolntappum.* Se äv **moln**
molntjänst *muolntjenst* f
moloken **1** *stjälin* **2** *sikk um ogų*
moment *moment* n
moms *moms* m
monark *monark* m. Se äv **kung**
mongol *mongguol* (äv *monguol, monggol*) m
monolog *monolog* m
monster *monster* n
monter *monter* m
montera *montir*, ex. se **gitarr**. ’montera in’ *montir in*; ’montera ned’ *montir nið*; ’montera upp’ *montir upp*
montering *montiringg* f
Montessoriskola *Montessoriskaul* m

montör *montör* m
monument *monument* n
moped **1** *mupieð* (äv *muopieð,* vanl *mopieð*) m, ex. se **trimma**; **2** (skämts) *fråtåsykkel* m **3** (nydal) *bjekross* m
mor **1** (oftast) *muna* f, t.ex. 'din mor är väldigt snäll' *mun dąi ir uvendes frek* **2** *mųor* f. 'mor som inte tar hand om sina barn' *eråmun* f
Mora **1** *Mųora,* t.ex. 'jag var ned till Mora i dag på morgonen' *ig war niði Mųor i dag på måron* **2** (skämts, ej allm) *Gruopę*. 'i Mora' (åld) *i Mųorum*; 'Mora kyrka' *Mųortjyörtją* f b.f.; '(ned) till Mora' a) *niði Mųora,* ex se ovan b) *aut Mųora* (Lev.)
Mora Parken *Mųorpartjin* m b.f.
Mora Tidning *Mųortinindję* f b.f.
Morabor **1** *Mųorkaller* m pl **2** (Morafolk) *Mųorfuok* n
Moraflicka *Mųorkull* f
Morakarl *Mųorkall* m
moraklocka *mųorklukk* f
morakniv *mųorknaiv* m
Morakvinna **1** (gift) *Mųorkelingg* f **2** (ogift) *Mųorkull* f
moral *muoral* m
moramål **1** *mųormǫl* n **2** *mųorkallmǫl* n
Morapojke *Mųorpåyk* m
Morastrand *Strandę* f b.f.
morbror **1** *mųobruor* m, t.ex. 'snart kommer morbror Lasse' *snąrt kumb Lass-muobruor* **2** (åld) *bile* m **3** (mosters man) a) *mųostermann* m b) (äv fasters man) *tyttkall* m c) (d:o) *tyttmann* m. 'morbrors hustru' (åld) *bilkun* (äv *bilka*) f
mord **1** *mųord* n **2** (mördande) *mördan* n
mordlysten *mųordlystn*
morfar *mųofar* m
morfarsfar *faðer mųofar* m
morfin *muorfin* (vanl *morfin*) n
morfinist *muorfinist* m (vanl *morfinist*)
morfologi se **formlära**
morföräldrar **1** *munfuoreldrer* pl **2** (ofta hellre) *mųofar og mumun*
morgon *morgun* m. 'framåt morgonen' *framter að me'nnem*; 'god morgon' *gumåron*; 'halv sex på morgonen' *alv sjäks um morgun*; 'i dag på morgonen' *jär* (äv *jen*) *i me'nnem*; 'i morgon' *i morgų*; 'i morgon bitti' *að mę'n* (äv *að me'nne*), t.ex. 'i morgon (bitti) ska vi upp tidigt' *að mę'n ulum wjð upp bitaið*; 'i morgon kväll' *i morgų kweld*; 'nu på morgonen' *jär* (äv *jen*) *i me'nnem*; 'nästa morgon' *oðer morgun*; 'på morgonen' a) *um morgun* b) (yngre) *på måron* (äv *på moron*), ex. se **Mora** c) (under morgonen) *dar morgun ir*; 'på morgnarna' *um me'nną,* ex. se **skare**, **vattentunna**; 'tidigt i morgon bitti' *bitaið að mę'n*; 'tidigt på morgonen' a) *bitaið* b) *tiðut um morgun*; 'till i morgon bitti' a) *tast að mę'n,* ex. se **stå** sig b) *et morgus*; 'till morgonen' *et morgus*
morgonandakt *morgunmess* f
morgondag (fr sv) *morgundag* m
morgondimma *morgundumb* f
morgondopp *morgundupp* n
morgongudstjänst *morgunmess* f
morgonhumör *bitaiðsumör* n
morgonkaffe *morgunkaffi* n
morgonkissa *maig et morgus*
morgonkvist *morgunkwist* m. 'på morgonkvisten' *ǫ morgunkwistn*
morgonljus s *morgunliuos* n
morgonmål *morgunmǫl* n
morgonpigg *bitaiðsfrå.* Jfr **morgontidig**
morgonpromenad **1** (morgontur) *morguntur* m **2** (morgonsväng) *morgunswaingg* m
morgonrock *morgunrukk* m
morgonsidan (fr sv) *morgunsaiðą* f b.f. 'frampå morgonsidan' *framǫ morgunsaiðun*
morgonsol *morgunsuol* f
morgonstjärna **1** *dagstienn* f **2** *morgunstienn* f
morgontidig *bitaiðsk.* 'morgontidig av sig' *bitaiðsklin* (äv *bitäsklin*)
morgontidning *morguntiningg* f
morgontoalett 'göra sin morgontoalett' *djär et morgus*
morkulla *mųorkull* f
mormon *muormuon* m
mormor *mumun* f, ex. se **orgel**
morna 'morna sig' a) *frå sig* b) (så att man blir riktigt vaken) *frå upp sig* c) *mę'n sig*; 'mornad' *mörnað*
morot *mųoruot* f, ex. se **råriven**, **vitkål**
morotsblast *mųoruotkǫl* m
morotsland **1** *mųoruotsaingg* f, ex. se **stega** upp; **2** *mųoruotland* n, ex. se **stega** upp
morra **1** *murra,* t.ex. 'hunden morrade åt dem' *rattjin murreð að dyöm* **2** *kravel*
morrhår *murrår* n
mors! (fr sv) *moss!*
morsan (fr sv) *mossan* f b.f.
morse 'i morse' *i morgus*
morsk **1** *mųosk* **2** *karulin* (äv *karun*) **3** *katun* **4** *börg* **5** (ovanl) *dispurat.* 'morsk person' *mųoskingg* m. Jfr **djärv**
morska upp sig *mųosk upp sig.* Jfr **gaska** upp sig
morssida *munsaið* f
mortel *muortel* m
mortelstöt *muortelstöt* m
mos **1** (t.ex. potatismos) *kå'ssa* f, ex. se **pulver** **2** (t.ex. äppelmos) *muos* n

mosa **1** (t.ex. potatis) *kremta* **2** (d:o) *kå'ssa* **3** (d:o med potatisstöt) *stampa* **4** (fr sv) *muosa.* 'mosa ihop' *muos ijuop*; 'mosa sönder' *muos sund*
Moseböckerna *Mųosebyökär* f pl b.f.
Moses *Mųoses* (äv *Muoses*) m
mosippa *työlåtupp* f, ex. se **full**
moské *moskie* m
Moskva *Moskwa*
mossa *muosi* m, t.ex. 'vi hade mossa mellan fönsterrutorna om vintrarna' *addum muosån millǫ glasum um wittrą*; 'samla mossa' (foderlav) *muoså*; 'vara ute o. samla mossa' (foderlav) *wårå auti muosåskuog.* Se äv **lav**
mosse *fliuot* f
Mossiberg *Muosibjärr*
mossig *muosun*
moster **1** *mųoster* f **2** (äv faster) *tytta* f. 'mosters man' a) *mųostermann* m b) (äv fasters man) *tyttkall* m c) (d:o) *tyttmann* m
mot prep **1** *mųota,* t.ex. 'ställa ngn mot väggen' *stell non mųot weddjin* **2** (t.ex. efter snäll, elak, fjär) *wið,* t.ex. 'du ska vara snäll mot pojken' *du al war frek wið påykan*
mota *mųota.* 'mota in' *mųot in*
Motala *Mųotala.* Se vidare ONB
motbjudande **1** *wiðerwärdun* **2** (obehaglig) *ųodäl*
motbok *mųotbuok* f
moteld 'anlägga moteld' *swiðå mųota*
motell **1** *muotell* (äv *mųotell,* vanl *motell*) n **2** (nydal) *akustugu* (äldre grundf *-stugå*) f
motgift *mųotdjipt* n. 'motgift mot' *mųotdjipt að*
motgång *mųotgaungg* m
motig **1** *mųotun* **2** (starkare) *asun.* 'vara motig' (krångla) *åvås að.* 'kännas motigt att' *tag mųota.* Jfr **besvärligt**
motighet **1** *mųotugiet* f **2** (besvär) *wisäld* f
motion *muotsiuon* (äv *muotjuon*, vanl *motsiuon*) m
motionera **1** (röra på sig) *brågå i sig,* t.ex. 'jag har varit ute och motionerat' *ig ar werið aut og brågåð i mig* **2** (d:o) *kęt i sig* **3** *muotsiuonira* (äv *muotjuonira,* vanl *motsiuonira*) **4** (motionera ngn) *kęt i* **5** (t.ex. häst) *brågå i* **6** (ut och få frisk luft) *weðer i sig*
motionscykel *muotsiuonssykkel* m
motionsspår *muotsiuonsspuor* n
motiv *muotiv* (vanl *motiv*) n
motivera *muotiwira* (äv *mųotivira, motiwira*)
motiverat (rimligt) *stjäl i*
motivering *muotiwiringg* (äv *mųotiwiringg, motiwiringg*) f
motljus *mųotliuos* n
motlut **1** *mųotlut* n (äv f) **2** *mųota* f **3** (tungt) *siega* f
motor *motor* m, ex. se **tendera**
motorbåt *motorbåt* m
motorcykel *motorsykkel* m
motorfordon *motorakuduon* n
motorhuv *motorauv* m
motorolja *motorol* f
motorstopp *motorstopp* n
motorsåg *motorsåg* f
motorvagn *motorwaungen* m
motorväg *motorweg* m, t.ex. 'det kan vara grävlingar efter motorvägen' *eð kann wårå gravswainę eter motorweem*
motorvärmare *motorwermer* m
motpart (fr sv) *mųotpart* m
motsats (fr sv) *mųotsats* m
motsatt (fr sv) *mųotsatt*
motspänstig se **motsträvig**
motstridig 'lämna motstridiga uppgifter' *twitålå*
motsträvig **1** *mųotun* **2** (fysiskt el. på annat sätt) *berrun* **3** *attstaðun* **4** *paraktun* **5** *twertyvyr* **6** *stierlin* **7** (halsstarrig) *sterrun*
motstycke se **make**
motstånd **1** (fr sv) *mųotstond* n **2** (t.ex. inom sport) *mųottag* n. 'bjuda motstånd', 'göra motstånd' a) *mųota* b) *berras* c) *sterras mųota*
motståndare (fr sv) *mųotstonder* m
motståndarlag *mųotstonderlag* n
motsvara **1** *suorå mųota* **2** (mer sv) *mųotsuorå* (äv *mųotswårå*)
motsvarighet (fr sv) *mųotsuorugiet* (äv *mųotswarugiet*) f
motsägelsefull jfr **tvetydig**
motsätta sig *settj sig mųota*
motsättning *mųotsettningg* f
motta se **ta** emot
mottagande s (fr sv) *mųottagend* n
mottaglig (fr sv) *mųottaglin*
mottagning (fr sv) *mųottagningg* f
mottagningskommitté *mųottagninggsgrupp* m
mottagningstid *mųottagninggstið* f
motträ *åvwið* m
motvikt *mųotwekt* (äv *mųotwikt*) f
motvind *mųotweðer* n. 'vara motvind' *blås mųota*
mountainbike *bjärrssykkel* m
mucka (rycka ut från militärtjänst) *mukka*
muckarskiva *mukkerstjiv* f
mudd **1** *kåk* m **2** (om handleden) *andkåk* m **3** *olk* m **4** (på stickad vante el. socka) *kruswarv* n
mugg *mǫtt* n
mula vb **1** *sniųomyöl* **2** *sniųotwå*

mule **1** *nev* n **2** *nụos* m
mulen **1** *muolin* **2** *blundun,* t.ex. ’mulet väder’ *blundut weðer*
mull *muld* f
muller *mulder* n
mullig *mullun*
mullra **1** *rambel* **2** (åska) *dunå* **3** *mulder* **4** (svagt) *duðer*
mullvad **1** (fr sv) *mullwað* m **2** *mulduotur* m (Lev., trol. felaktigt, jfr **åkersork**)
mulna *muol’n.* ’mulna på’ a) *muoln att* b) *tiokken att* c) *tep att* d) *stupp att,* t.ex. ’det dröjde inte lång stund innan det mulnade på’ *eð tuold it laungg stjyör innọ eð stuppeð att* e) *muoln ọ* (äv *muolnas ọ*)
multiplikation *multiplikasiuon* m
multiplikationstabell *gaunggertabell* m
multna *multn*
mumla **1** *mumbel,* t.ex. ’det är svårt att urskilja vad han mumlar om’ *eð ir djärå tag att eð an mumbler auti* **2** (muttra) *muså* **3** (d:o) *myða.* ’mumla fram’ (muttra) *muså yr sig.* Jfr **muttra**
mummel *mumbel* n
mumsa **1** *maula* **2** (trol. fr sv) *mumsa.* ’mumsa i sig’ *mums i sig*
mumsig (fr sv) *mumsun*
mun **1** *munn* m **2** (trut) *taut* m **3** (snattra) *slaver* f. ’dra på munnen’ *drågå ọ munn*; ’från mun till mun’ *frọ munn daiti munn*; ’ful i mun’ *liuot i munnem*; ’håll mun!’ *old munnem!*; ’prata bredvid mun’ a) *fetålå sig* b) *fesaj sig* c) *brenn åv ässkafteð* d) *brenn åv mollskafteð* e) *slaver briewið munn*
mundering *mundiringg* f, t.ex. ’det var inte något fel på munderingarna’ *eð war it noð fil ọ mundiringgum*
munfull *munnfull* m
mungipa **1** *munnsrå* f, t.ex. ’(fisk)benen kom ut än ur den ena, än ur den andra mungipan’ *bienę kam aut yr ymsum munnsråum* **2** (fr sv) *munndjip* f
munhuggande s *munnoggan* n
munhuggas **1** *munnoggas* **2** *tjäptas* **3** *smọmjägel*
munhåla *munnuolu* (äldre grundf *-uolå*) f
munk *munk* m
munkorg *munnkorg* m
munskydd *munnstjydd* n
munspel *munnspil* n
munstycke *munnstyttj* n
munsår **1** *ruosskuorv* m **2** *ruoslepp* m, t.ex. ’han har fått munsår’ *an ar faið ruosleppin* **3** (trol. fr sv) *munnsår* n
munter **1** *glaðelin* **2** *glað* **3** *tjirulin*
muntlig (fr sv) *muntlin*
muntligen, muntligt *muntli*
muntra upp (fr sv) *munter upp.* Jfr **liva** upp
munvig **1** *kwikk i munnem* **2** *tjyön i munnem* **3** *glegg i munnem* **4** *knipun i munnem* **5** *glegg i uolį* **6** *taungg i uolį* **7** *munnwaig*
munväder (trol. fr sv) *munnweðer* n
mur *mụor* m
mura *mụora.* ’mura igen’ *mụor att*; ’mura om’ *mụor um*; ’mura upp’ *mụor upp.* Se äv under **stenmur**
murare **1** *mụorer* m **2** (skicklig stenmursbyggare) *stįekall* m
murbruk **1** *mụorbruk* (el. bara *bruk*) n **2** *maindja* f
murken **1** *fuoskun* **2** *muorken* **3** (murknad) *muorknað* **4** *rotin.* ’murket trä’ *fuosk* m
murkla *murkel* f, t.ex. ’vi skulle leta efter murklor, men vi hittade bara tre’ *ulldum liet eter murklum, men fannum bar trjär*
murkna *muorken*
mus **1** (gnagare; datormus; kvinnans könsorgan) *maus* f, ex. se **avsky**, **bakkäpp**, **räfshuvud** **2** (liten gnagare; snarast barnspråk) *musu* (äldre grundf *muså*) f
musarm *mausarm* m
musbo **1** *mauslåj* f **2** *mausbu* n
museum *musium* (vanl *museum*) n
musfälla *mausfoll* (mer sv *mausfell*) f
musicera se **spela**
musik *musik* m, ex. se **tvåa**
musikal *musikal* m. Jfr **sångspel**
musikalisk *musikalisk*
musikalitet *musikalitiet* f
musikant *musikant* m. Jfr **spelman**
musikdirektör *musikdirektör* m
musiker *musiker* m
musikgenre *musiksort* m
musikgrupp *musikgrupp* m
musikgymnasium *musikdjymnasium* n
musikhögskola *musikogskaul* (äv *-ögskaul*) m
musikinstrument *musikinstrument* n
musikintresse *musikintress* n, t.ex. ’det är hon som har det största musikintresset’ *eð ir ọ so ar styöst musikintresseð*
musikkafé *musikkafi* n
musikkår *musikkår* m
musiklärare *musiklärer* m
musikmaskin (t.ex. bilstereo) *musikmasin* m
musikskola *musikskaul* m
musikstil *musikstil* m
musikstycke **1** *liek* m **2** *musikbit* (el. bara *bit*) m **3** *låt* m **4** *musikstyttj* n
musikvideo *musikwiðeo* m
musikälskare *musikelsker* m
muskel *muskel* m, ex. se **ta** vägen

muskelvärk se **träningsvärk**
muslim *muslim* m
mussla *mussel* f
mustasch *munntas* m (äv n), t.ex. ’han fingrade på mustaschen’ *an nuvleð ringgum muntasę*
mustig *mustun*
musöron (i sht om späda björklöv) *mausärur* pl
muta s *mauta* f
muta vb *mauta*. ’muta in’ (fr sv) *mut in*
[1]**mutter** (föremålet) *mutter* m
[2]**mutter** (muttrande) *putter* n
muttra **1** *muså* **2** *myða* **3** *putter* **4** (trol. fr sv) *mutter* **5** (för sig själv) *målå puttreð* **6** (mumla fram) *muså yr sig*. ’muttra om’ *putter yvyr*
Myckeläng *Mykklaingg*. ’V Myckeläng’ (Västäng) *Mykklaingg*
Myckelängsbor *Mykklainggskaller* m pl
mycken *mitjin,* t.ex. ’det var mycken snö’ *eð war mitjin sniųo;* ’han hade inte så mycken skog’ *an add it so mikklan skuog*
myckenhet (fr sv) *mykkeniet* f. Jfr **mängd**
mycket **1** *mitjið,* t.ex. ’den går att använda till mycket’ *an gor bruk að mikkel,* se vidare fraserna nedan **2** (i sht efter negation) *maungg* (lokalt *marg*), t.ex. ’det blev inte mycket gjort den dagen’ *eð wart int maungg gart an da’n* **3** (vid komparativ i nek. sats el. frågesats) *sturt,* t.ex. ’inte mycket bättre’ *int sturt better* **4** (ganska mkt) *wenest* **5** (väldigt) *gruopli* **6** (ss förstärkningsord) *stur-,* t.ex. ’mycket bra’ *sturbra,* ’mycket kall’ *sturkold.* ’för mycket’ a) *uvmitjið* b) *fer mitjið*; ’hur mycket som helst’ *ur mitjið sos elst*; ’inte så mycket som’ *int so mitj* (äv *mitjið*) *sos*; ’mycket ofta’ (väldigt ofta) *noð noð kringgt*; ’mycket länge’ *noð laindje*; ’mycket riktigt’ *mitjið riktut*; ’så mycket’ äv *so pass*; ’så mycket han kan’ a) *eð an dug* b) *mjäst an dug* c) *ollt an dug*; ’väldigt mycket bär’ *gruopli min berum.* Jfr **väldigt**
mygg **1** (vanl) *mugger* m pl **2** *mugg* m. ’fullt med mygg’, ’mkt mygg’ (myggigt) *muggut*
mygga *mugg* m, ex. se **hålla** borta, **ogenerös**
myggbett *muggbit* n
myggbiten *muggbitin*
myggfönster *fluguglas* n
myggig *muggun,* t.ex. ’det blev myggigt för målaren’ *eð wart muggut að mǫleram.* ’myggig sommar’ *muggsåmår* m
mygglarv **1** *slaindjklubb* m **2** *akkbeld* m **3** (fr sv) *muggynggel* n
myggnät *muggnęt* n
myggrök **1** *muggdamb* n **2** *muggdemb* f
myggsvärm *muggswerm* m
mykolog (skämts) *soppolog* m
myling *mylingg* m
mylla s *muld* f
myller *myða* f, t.ex. ’ett myller av myror’ (en massa myror) *je myð åv męrum*
myllra **1** *krella* **2** (vimla) *wåså*
myndig *myndun*
myndighet *myndugiet* f, t.ex. ’sådant skulle man undanhålla myndigheterna’ *slaikt ulld an old undǫ frǫ myndugietum*
myndighetsperson (ngt nedsätt) *sturgubb* m
mynna (falla ut) *lop aut,* t.ex. ’Snipån mynnar ut i Älven’ *Snaipą foll aut i Övę*
mynning *mynningg* f
mynningsladdare *mynninggsladder* m
mynt *peningg* m, ex. se **vänstersko**. Se äv **slant**
mynta s (t.ex. åkermynta) *mymta* (äv *mynta*) f
mynta vb *mynta*
myr **1** *måyre* f, ex. se **rinna** upp; **2** (stor, trädlös) *fliuot* f **3** (liten, torrare) *daike* m **4** (liten, fuktig) *måyrmyst* f **5** (odlad, utdikad) *måyrträð* n **6** (med djup mossa) *muosåmåyr* f **7** (odlad del av myr) *måyrstyttj* n. ’smal utskjutande del av myr’ *ali* m
myra *męre* (yngre *męra*) f, ex. se **skada** vb. ’mkt myror’, ’fullt med myror’ *męrut*
myretter *męrpiss* n
myrhässja (myrslogshässja) *tjyöless* f
myrjärn *måyrienn* n
myrkant *måyrkant* m, t.ex. ’lingonen brukar växa bra i myrkanterna’ *linggberę bruk weks bra i måyrkantum*
myrländ **1** *måyraktun* **2** *måyrun* **3** *måyrlent*
myrmalm *måyrmom* (el. bara *mom*) m
myrmark **1** (mindre, ofta med enstaka träd el. buskar) *myst* f **2** (med stenbotten) *samp* m. Jfr **myrländ**
myrodling **1** *måyruollningg* f **2** (odlad myrmark) *måyrlind* f
myrslog *måyrslått* m
myrslåtter **1** *måyrslått* m **2** *tjyölslått* m. ’bedriva myrslåtter’ *tjyölå,* ex. se **sluta**
myrstack *męrstakk* m, t.ex. ’björnar(na) river myrstackar(na)’ *byönnär raiv męrstakką*
myrsyra se **myretter**
myrväg *męrweg* m
myrägg *męregg* n
myräng *aindje* n
mysa **1** *kåðå sig* **2** *måj sig* **3** (skämts) *måysa*
mysfaktor (skämts) *guosskligfaktor* m
mysig **1** (ung.) *guossklin* **2** (fr sv) *mysun* (skämts *måysun*). ’ha det mysigt’ a) *kåðå sig* b) *måj sig*
müsli **1** *myssly* (äv *myssli*) n **2** (skämts) *umbår* n **3** (d:o) *såðer* f pl
mystik (fr sv) *mystik* m
mystisk **1** (fr sv) *mystisk* **2** (skum) *skumm*

myt **1** *myt* m, t.ex. ’jag tycker det är dags att skrota den där myten’ *ig tyttjer eð wär tið på skruot an-dar mytn* **2** (saga) *sagu* f

[1]**må** hjälpvb *mǫ.* ’du må tro’ *du mǫ truo*; ’du må tro att den där har pengar’ äv *säker an-dar ar peninggą*; ’må du tro’ a) *mǫtruo,* t.ex. ’han är duktig på att fiska må du tro’ *naug mǫtruo an-dar ir duktin fistja* b) *mǫ du truo*; ’må ni tro’, ’ni må tro’ a) *mǫið truo* b) *kanenda,* t.ex. ’det hade burit av må ni tro’ *eð add buorið åv kanenda*; ’må så vara’ *lat wårå eð*

[2]**må** vb (känna sig) *mǫ,* ex. se **vidare**. ’må bra’ a) *mǫ bra,* t.ex. ’jag hoppas ni mår bra’ *ig uppes mǫið bra* b) *mǫ guott,* t.ex. ’hon ser ut att må bra’ *ǫ sir aut mǫ guott* c) (mentalt äv) *wårå guoð i laivę*; ’må dåligt’, ’må illa’ *mǫ klient*; ’må illa’ (ha kväljningar) *wåka*

måfå *måfå* (äv *mǫfǫ*). ’på måfå’ *ǫ* (äv *upǫ*) *måfå*

måg *mǫg* m. ’försöka bli måg’ *mǫgas*

[1]**mål** (ändamål, riktpunkt m.m.) *mǫl* n. ’gå i mål’ *go i mǫl*; ’komma i mål’ *kum i mǫl*; ’till måls’ *et mǫl*s

[2]**mål** (dialekt; röst) *mǫl* n

[3]**mål** (mål mat; måltid) *mǫl* n. ’mål mat’ *matmǫl* n

måla **1** *mǫla* **2** (färga) *ferga* **3** (kludda) *tǫster.* ’måla av’ *mǫl åv*; ’måla om’ *mǫl um*; ’måla sig (sminka sig) *mǫl sig*; ’måla ut’ *mǫl aut*; ’måla över’ *mǫl yvyr.* Se äv **läpp**

målande (uttrycksfull) *mǫlend*

målarbok *mǫlerbuok* f

målarborste *mǫlerbuost* m

målarduk *mǫlerduk* m

målare *mǫler* m, ex. se **myggig**

målarfärg *mǫlerferg* f

målargrejer *mǫlergräjur* f pl

målarpensel *mǫlerpensel* m

målarskola *mǫlerskaul* m

målbrott (fr sv) *mǫlbrot* n

målbur *mǫlbur* m

måleri *mǫleri* n

målerifirma *mǫlerfirm* f

målföre *mǫlfyör* n. ’tappa målföret’ *tapp mǫlfyöreð*

målgrupp (konstr) *mǫluop* m

målgång *mǫlgaungg* m

mållös **1** (vid förvåning) *fesaggd* **2** (alldeles tyst) *grą’ll tyst* **3** (fr sv) *mǫllos*

målmedveten *wiss ǫ sig*

målning **1** (målningsverksamhet) *mǫlningg* f **2** (tavla) *mǫlaðtavel* f

målningsarbete (målningsverksamhet) *mǫleri* n

måltid *mǫltið* f. Se äv [3]**mål**

målvakt *mǫlwakt* m

mån om *mun um,* t.ex. ’de var måna om att ta vara på allt’ *dier war muner um tag rieð ǫ ollu*

måna om **1** *munå um,* t.ex. ’mormor månade om småflickorna’ *mumun munäð um smǫkullur* **2** *winas wið* **3** (omhulda) *uld um*

månad *monað* m, t.ex. ’långt tillbaka (i tiden) har månaderna haft andra namn’ *launggt atter åvå monaðir apt eller nammen.* ’i början av månaden’ a) *fromoni monaðim* b) *fuost i monaðim*; ’i flera månader’ äv *monaðtalę*

månadslön *monaðslön* f

månadsskifte *monaðsstjipt* n

månadsvis *monaðswis*

måndag *mondag* m, t.ex. ’det är måndag och jag ska baka’ *eð ir monda’n og ig al båkå.* Fraser se **söndag**

måndagseftermiddag *mondagsettermiddag* m

måndagsförmiddag *mondagsfirimiddag* m

måndagskväll *mondagskweld* m. ’i måndagskväll’ *um mondagskweldn*

måndagsmorgon *mondagsmorgun* m. ’på måndagsmorgonen’ *um mondagsmorgun*

måne *tunggel* n, t.ex. ’tänk så vackert det är när måner skiner på den här vita snön!’ *tenk ur grannt eð ir dar tunggleð skain ǫ isan-jär waitsniųio’nn*. ’Gubben i månen’ *Tunggelgubbin* m b.f.

månfas **1** (fr sv) *tunggelfas* m **2** (ung. 1:a + 2:a kvarteret resp. 3:e + 4:e kvarteret) *tunggel* n, t.ex. ’hon vill inte baka under den här månfasen’ *ǫ will it båkå ǫ iss tunggle.* Se äv *weksend* o. *twerend* i den älvd-sv delen

mångubbe *tunggelgubb* m

månförmörkelse **1** (fr sv) *monfemörkels* f **2** (mer älvd) *tunggelfemörkels* f

många **1** (självst) *mikkler,* ex. se **bud,** (förenat) *mikkel,* t.ex. ’många gånger’ adv *mikkel gaungga,* ’i många år’ *i mikklų år* **2** (i sht efter negation) a) (självst) *maungger* (lokalt *marger*) b) (förenat) *maungg* (lokalt *marg*), t.ex. ’han hade inte många frågor’ *an add it maungg frågur.* ’riktigt många’ *sturmikkler*

mångalen (konstr) *tunggelstöllun*

mångenstädes *mikklumstas*

Mångsbodarna *Maunggsbuðär* f pl b.f.

mångård (stark ljusring kring månen, förebådande töväder) *blotåtapp* m. ’bildas en mångård runt månen’ *gard ringgum tunggleð*

månlandskap *tunggellandskap* n

månljus s *tunggliuos* (äv *tunggelliuos*) n. Se äv **månsken**

månljust *tunggliuost* (äv *tunggelliuost*)

månne **1** *mǫ,* t.ex. ’har han månne kommit?’

mǫ an að kumið? **2** (ofta i förfluten tid) *munde,* t.ex. ’var det månne det han menade?’ *mund an mien so?* **3** (efterställt) *truo,* t.ex. ’vad ska jag månne hitta på i dag?’ *wen al ig itt ǫ i dag, truo?* **4** (framförställt) *mǫtruo,* t.ex. ’hör han månne av sig igen?’ *mǫtruo an ärer åv sig atte?* **5** (d:o) *ukað* (ofta följt av *eld* på slutet), t.ex. ’har han månne kommit?’ *ukað ar an kumið eld?*. Se äv **månntro**

månntro **1** *mǫtruo,* t.ex. ’var ska detta sluta månntro?’ *war al ittað slut mǫtruo?* **2** *truo*

månsing jfr *gråspråk* under **språk**

månsken **1** *tunggstjin* (äv *tunggelstjin*) n **2** *tunggliuos* (äv *tunggelliuos*) n

månskensbonde *tunggelbuond* m

månskifte **1** *tunggelumbyt* (äv *tunggelbyt*) n **2** *tunggelstjipt* n

månskära *tunggelstjäru* (äldre grundf *-stjärå*) f

Månsta *Momstað* (lokalt uttal *Måmstað*)

Månstabor **1** *Momstaðskaller* m pl **2** (Månstafolk) *Momstaðsfuok* n **3** (skämts) *loggerer* m pl

Månstabron *Momstaðsbrunę* f b.f.

Månstaflicka **1** *Momstaðskull* f **2** (skämts) *loggerludd* f

Månstakarl *Momstaðskall* m

månvarv **1** *tunggelwarv* n **2** *tunggel* n

måra (växten) *mǫra* f

mård *mard* m, t.ex. ’han skulle iväg och jaga mård’ *an ulld ustað jag mardn*

mårtensafton *mårtngǫsaftun* m

mås *mås* m

måste **1** *fǫ luv* **2** *wårå tundjin.* ’det måste (t.ex. vara så)’ *eð ir tundjin* (*wårå so*); ’det måste gå’ (det ska gå) (vid emfas) *eð skal ul go*

mått *mǫtt* n

måtta s **1** *mǫtta* f, t.ex. ’det är ingen måtta’ *eð ir inggų mǫtta*; **2** *uov* n

måttband *mǫttband* n

måtte **1** *mǫ,* t.ex. ’måtte han inte köra ihjäl sig’ *mǫ an it åk ijel sig* **2** *mǫtte,* t.ex. ’det måtte väl duga’ *eð mǫtt fel dugå,* se äv **eltråd**

måttfullhet (i fråga om mat o. dryck) *mågåuov* n, t.ex. ’han saknar måttfullhet’, ’han är omåttlig’ *an wet* (äv *ar* el. *kenner*) *it mågåuov*

måttfullt ’inte äta el. dricka måttfullt’ (inte kunna behärska sin matlust) *int witå* (el. *int av lag ǫ*) *mågåuov sig*

måttlig **1** *mensklin,* ex. se **farlig**; **2** *menstjin* **3** *nǫðun.* ’det är inte måttligt hur …’ *eð ir dǫ it nǫðut ur …*

måtto ’i så måtto’ *so til*

måttstock (trol. fr sv) *mǫttstukk* m. Jfr **aln**, **mätkäpp**, **mätsticka**, **tumstock**

mäklare *mäkler* m

mäkta vb *mekta.* ’mäkta med’ a) *båt ǫ* b) (mer sv) *mekt min.* Jfr **orka**

mäktig *mektun*

Mälaren *Męlern* m b.f.

Mälarlandskapen *Rumbuland* (äv *Rumboland*) n

mäld *meld* f

mängd **1** *mainggd* f, t.ex. ’det var inga stora mängder’ *eð war ingg stur mainggder,* se äv **skilja sig** **2** (stor mängd äv) *stakk* m, t.ex. ’en stor mängd fisk’ (en massa fisk) *fiskstattjin* m b.f. **3** (d:o) *myða* f. ’liten mängd’ a) *gryn* f (äv n) b) (t.ex. tunt lager) *damb* n

människa **1** *mennistj* (äv *menistj*) f, t.ex. ’man äger ingen människa’ *an ier ingg mennistj* **2** (person) *fuok* n

människoansikte *fuokskråy’ss* n

människobarn (fr sv) *mennistjkripp* (äv *mennistjukripp*) m

människokropp *mennistjkrupp* (äv *mennistjukrupp*) m

människoliv *mennistjlaiv* (äv *mennistjulaiv, mennistjliv*) n

människoröst **1** *fuoksröst* f **2** *mennistjröst* (äv *mennistjuröst*) f

Människosonen **1** (i *Juanneswaundjilą*) *Sun Menistjun* m b.f. **2** (i *Markuswaundjilą* o. *Lukaswaundjilą*) *Mennistjunes Sun* m **3** (i *Matiaswaundjilą*) *Mennistjusun* m

människoöde (fr sv) *mennistjöð* (äv *mennistjuöð*) n

mänsklig *mensklin*

mänsklighet *menskligiet* f

märg *mjärg* m

märgben *mjärgbien* n

märgfull (fr sv) *mjärgfull*

märka **1** (markera; sätta märke på) *mertja* **2** (förse med särskiljande märke) *mertj yr* **3** (observera) *gǫ,* t.ex. ’hon har inte märkt att blusen är trasig’ *ǫ ar it gǫeð blusn ir sund* **4** (lägga märke till, observera) *werd iwari,* t.ex. ’jag märkte ingenting’ *ig wart it iwari inggu* **5** (d:o, yngre) *mertja.* ’märka av’ *mertj åv*; ’märka ned’ (numrera stockar vid flyttning av timmerhus) *mertj nið*; ’märka upp (gm bläckning)’ *bliką upp*; ’märka ut’ *mertj aut,* ex. se **karta**

märkas (synas) **1** *synas* (äv *synnas*) **2** (fr sv) *mertjas*

märkbar (fr sv) *merkbar*

märke **1** *mertje* m **2** (bläcka) *floga* f. ’lägga märke till’ a) (observera, märka) *werd iwari,* ex. se **märka**, b) *legg mertj að* c) (ge akt på) *gǫ* d) (trol. fr sv) *legg mertj að*

märklig **1** *bjärt* **2** *merkwärdun* **3** *yrmerkt* **4** (fr sv) *merklin.* Jfr **underlig**

märkning *mertjningg* (mer sv *merkningg*) f
märkvärdig **1** *merkwärdun* **2** (lite märkvärdig) *ịekum* **3** (komplicerad) *wiðlyptun.* ’inte så märkvärdigt’ (t.ex. egen prestation man inte vill yvas över) *int so fasulit*
märla **1** *mella* f **2** *ygelkruok* m **3** (krampa) *krampa* f
märr *märr* f, ex. se **grind**. Se äv **sto**
mäsk *mesk* m. ’hemgjord mäskdryck’ a) *bult* m, t.ex. ’han hade fått sig ett lock med mäsk i baracken’ *an add faið sig iet bultluk i barattjem* b) (d:o med russin) *pringgeldrikk* n
mässa s *messa* f
mässa vb *messa*
mässhake *messatji* m
mässing **1** *mesingg* m, t.ex. ’ljuskronan var av mässing’ *liuoskraungną war åv mesindjem* **2** *skultunsmital* m, se ONB
mässingsknapp **1** *mesinggknịep* f **2** *mesinggknapp* m
mässingsskruv *mesinggskruv* m
mässingstråd *mesinggtråð* (äv *mesindjtråð*) m
mässkjorta *messtjuort* f
mässlingen *masslur* f pl
mästare *mịester* m, t.ex. ’han har lämnat mästaren för tidigt’ (dvs han har gjort ett fuskverk) *an ar feð frǫ mịesteram fer bitaið*
mästerrot **1** *mịesterruot* f **2** *stekkert* f. Se vidare VNB
mästerskap *mịesterskap* n
mästerverk *mịesterwerk* n
mästra *mịester*
mäta **1** *męla* **2** (stega upp) *stigå.* ’mäta av’ a) *męl åv* b) (inom skogsbruk) *męt åv*; ’mäta sig med ngn’ *stand ǫ ovd min nogum*; ’mäta upp’ *męl upp*; ’mäta ut’ *męl aut*
mätare *męter* (mer sv *mäter*) m
mätarlarv (på lövträd) *lovmakk* m
mätning *męlningg* f
mätsticka *męlstikk* f
mätstång (för mätning av t.ex. massaved) **1** *męlstor* m **2** *męlstaungg* f
mätt **1** *mett* **2** *stinn* **3** *ietin.* ’mätt (full i magen) av att ha druckit mkt vatten’ *watustinn*; ’mätt och belåten’ (behagligt mätt) *guoðstinn*; ’se sig mätt på ngt’ (se färdigt på ngt) *sjǫ mettan sig noð*; ’äta sig mätt’ *jät mettan sig.* Se äv **belåten**, **förplägad**
möbel *möbel* m
möbelhandlare *möbelandler* m
möblera *möblir* (äv *möbblir, möblira*). ’möblera om’ *möblir um*
möda **1** *mχöða* f **2** (starkare) *pain* n **3** (besvär) *bismið* n. ’(inte) vara mödan värt’ *(int) eptas ǫ*
mödom *möduom* (äv *möðuom*) m
mödosam **1** *mχööun* **2** *djärun* **3** *tunggsam* **4** *tyglun* **5** (starkare) *painun.* Jfr **arbetsam**
mögel *mögel* f, ex. se **ovanpå** prep
mögelost *möglaðuost* (äv *mögeluost*) m
mögelsvamp *mögelsopp* m
mögla *möglas* (äv *mögel*)
möglig **1** *möglun* **2** *möglað.* ’bli möglig’ *mögel*
möhippa (trol. fr sv) *mökweld* m
möjlig *mχölin* (äv *mχö’llin*). ’allt möjligt’ a) *ollt so ir* b) *ymsę* c) *yms dieler* d) (mer sv) *ollt mχölit*; ’vara möjlig’ (gå ihop sig) *birim sig*; ’vara möjligt’ (gå) a) *go and* b) *go til*
möjligen *mχöligen*
möjlighet *mχöligiet* f. ’det finns ingen möjlighet att’ *eð ir inggų mχöligiet*; ’ha möjlighet att’ *bella*; ’inte se ngn möjlighet’ (utväg) *int sjǫ sig ingg lysu* (yngre *inggų lysa*)
möjligtvis *mχölitwis*
mönster *mönster* (åld *mömster*) n
mönsterstickad *krusað,* t.ex. ’mönsterstickade strumpor’ *krusaðsukkur*
mönstra *krusa*
mönstrad **1** *krusað* **2** *krusun*
mönstring *mönstringg* f
mör *mχör*
möra *mχöra.* ’mörad’ *mχörað*
mörda *mörda.* Se äv **ha** ihjäl
mördande s (mord) *mördan* n
mördare *mörder* m
mördarsnigel (fr sv) *mördersnigel* m
mörk *mörk.* ’det blir mörkt för ngn’ *eð mörker niðer non*; ’mörk kostym’ (mörk finkostym) (ung). *swartkostym* m; ’mörkt som i en säck’ (beckmörkt) *kuppmörkt*
mörkblå *mörkblå*
mörkbrun *mörkbrun*
mörker *mörken* n, t.ex. ’hon hade växterna i mörkret om vintrarna’ *ǫ add wekstär i mörknę um wittrą.* ’överraskas av mörkrets inbrott’ *mörk niðer,* t.ex. ’du måste skynda dig, innan du överraskas av (hamnar i) mörkret’ *du fǫr luv kringg dig, innǫ eð mörker niðer dig* (äv *innǫ du mörker niðer*)
mörkgrå (ngt åld) *blå*
mörkgrön *mörkgryön*
mörkna *mörken*
mörkning *mörkningg* f. ’i mörkningen’ *i mörknindjin.* Jfr **skymning**
Mörkret *Mörkreð* (n b.f.)
mörkrum *mörkruom* n
mörkrädd **1** *räðn* **2** (mer sv) *mörkredd.* ’mörkrädd person’, ’mörkrädd stackare’ a) *räðnsyl* m b) *räðnstjit* m
mörkröd *mörkroð*
mört *mört* m. ’fiska mört’ *fistj mörtn*

mössa **1** *etta* f, ex. se **lägga** **2** (stärkt kvinnomössa, bindmössa) *skarpett* f **3** (mjuk o. platt, skämts) *lema* f. Jfr **hätta**
mösskärm **1** *stjöld* n **2** *ettstyddj* n
möta **1** *mχöta,* t.ex. 'han mötte flickan i går kväll' *an mχö'tt kullun i kwells* **2** (ta emot) *tag mųota,* t.ex. 'han ska iväg och möta dem på Arlanda' *an al stað tag mųot diem ǫ Arlanda.* 'gå och möta' *go mųota*
möte **1** *mχöte* n **2** (sammanträde) *stemmen* (mer sv *stemma*) f **3** (t.ex. väckelsemöte) *samblingg* f. 'till mötes' *et mχötes*; 'gå till mötes' a) *go et mχötes,* ex. se **tillmötesgå**; b) *go mųota*
mötesbeslut (fr sv) *mχötesbislut* n
mötesplats **1** (fr sv) *mχötesplass* m **2** (på smal väg) *yråk* f

N

n (bokstaven) *n* n (äldre: m)
nacka *nakka*
nackdel (fr sv) *nakkdiel* m
nacke *nakke* m, ex. se **blåmärke**. 'bryta nacken' *briuot åv sig nakkan*
nackhår *nakkår* n
nackskinn *nakkstjinn* n
nafsa **1** *nappa* **2** *nafsa*
nagel *nagel* m, t.ex. 'naglarna växer lite fortare när det är fullmåne' *naglär weks liteð straiðera dar tunggleð ir fullt.* 'klippa naglarna' (skämts) *skuo sig*
nagelband *nagelband* n
nagelbädd *kwikka* n. 'riva loss en nagel så nagelbädden blottas' *raiv i kwikk ien nagel*
nagelfara *nagelfårå*
nagelfil *nagelfil* f
nagellack *nagellakk* n, t.ex. 'de sålde nagellack' *dier seld nagellattjeð*
nagelrot *nagelgard* m
nagelsvamp *nagelswamp* m
nageltrång *nageltraungg* n
nagg **1** *bröðpikk* m **2** *bullpikk* m **3** (sporre) *bröðspuori* m
nagga (med brödsporre) *spuorå*
nagla *nagel*
naja *naja,* t.ex. 'han najade fast adresslappen' *an najeð fast adresslappin*
naken **1** *nakun* **2** (bar) *snǫð.* 'person som går omkring naken', 'nakenfis' *nakurass* m
nakenbad *nakubað* n
nakendansös *nakudansesk* f
nakenfis se **naken**
nalkas (fr sv) *nalkas.* Jfr **närma sig**
Nalle (som noanamn för björn) **1** *Tolvmann* m **2** *Tusi* m **3** *Snor-Lass* m **4** *Lonn'n* (äv *Lonn*) m **5** *Skuolos-Pär* m **6** *Nalle* m
nalle *nalle* m
namn **1** *nammen* n **2** (på plats i naturen) *ietta* f. 'ge namn åt' *krissn*; 'i mitt namn' *i mett nammen*
namnbricka *namnbrikk* f
namne (åld) *kaimann* m
namnge **1** (ge namn) *krissn* **2** (nämna vid namn) *namndjåvå*
namninsamling *namninsamblingg* f
namnsdag *namnsdag* f, t.ex. 'Erik hade namnsdag i går' *Ierik add namnsda'n i går*
namnskylt *namnstjylt* m
namnteckning *namntekkningg* f
[1]**napp** (vid fiske) *napp* n. 'få napp' *fǫ napp*
[2]**napp** (för barn) (fr sv) *napp* m. Se äv **tröstnapp**
nappa (i sht fisk) **1** *nappa* **2** *baita* **3** *bait i,* t.ex. 'öringarna nappade inte' *oraðir biet it i noð* **4** (hugga) *kryötj i,* ex. se **hugga** **5** (vara på hugget) *wårå ǫ taę,* t.ex. 'rödingen nappade inte' *röðindjin war it noð ǫ taę.*
nappa till sig **1** *napp að sig* **2** *klyp að sig* **3** *keks að sig*
nappatag *nappatag* n. 'ta nappatag' a) *nappas* b) *tågås*
narciss se **pingstlilja**
narig (om händerna el. läpparna) *wistn*
narkoman *narkuman* m
narkos *narkuos* (äv *narkos*) m
narkotika se **knark**, **tjack**
narr *narr* m. 'göra narr av ngn' a) *djärå spitakel åv nogum* b) *åvå non fer spitakel* c) *åvå non fer Pär* d) *djär narr åv,* t.ex. 'hon gjorde narr av min farfar' *ǫ djärd narr åv fafar mainum*
narra *narra.* 'narra april' *narr aprill*
narras *narras*
narraktig se **fjollig**, **fånig**, **larvig**, **stollig**, **tokig**
nasa *nąsa*
nasal adj *nasal,* t.ex. 'jag tycker att det är lite nasalt' *ig tyttjer eð ir liteð nasalt.* '(tala) nasalt' *(språk* el. *glåmå) upi neveð*
nasal s (nasalt ljud) **1** *nevliuoð* n, t.ex. 'det finns nasaler i polskan också' *eð ir nevliuoðę i polskun og* **2** *nasal* m, t.ex. 'nasalerna håller på att försvinna' *nasalär old ǫ tappas brott*
nasalbokstav, bokstaven *ǫ* (skämts) *pringgel* f
nasalera *nasalira*
nasalering *nasaliringg* f
nasalitet *nasalitiet* f
nasalljud **1** *nevliuoð* n **2** (mer sv) *nasalliuoð* n
nasaltecken **1** (allm) *nasaltekken* n **2** (i form av ett bakvänt kommatecken) *nevkruok* m, t.ex. 'det ska vara nasaltecken i *ųott* (vårt), annars blir det detsamma som *uott* (vante)' *eð al wårå*

nevkruotjin i ųott, ellest werd eð summu sos uott **3** (d:o) *nasalkruok* m **4** (d:o) *lisslnev* n **5** (under bokstaven *ǫ,* skämts) *pringgelrump* f

nasalvokal *nasalwokal* m

nasare *nąser* m

Nasaret *Nąsareð*

nate *nati* m

nation *natsiuon* (äv *natjuon*) m

nationaldag *natsiuonaldag* (äv *natsjunaldag, nasiuonaldag, nasjunaldag*) m

nationalpark *natsiuonalpark* m

nationalsång *natsiuonalsaungg* m

nationshus *natsiuonsaus* n

natt *nǫt* f. 'god natt' *gunatt*; 'i natt' a) *i nǫt* b) (natten till i dag) *i nǫt so war*; 'mitt i natten' a) *mitt i nǫtn* b) *mitt ǫ nǫtn*; 'på (om) natten' *um nǫtę*; 'på (om) nätterna' *um nętär*; 'till natten' *að nǫtn*; 'under natten' *mę nǫtę ir* resp *mę nǫtę war*

natta *syöva*

nattbesök 'nattbesök hos kvinna' *friningg* f; 'avlägga nattbesök hos kvinna' *fria*

nattdräkt *nǫtdrekt* f. Se äv **nattkläder**

nattduksbord *sainggbuord* n

nattetid *um nętär*

nattfjäril **1** (äv nattskärra m.m.) *nǫtstjom* f **2** (trol. fr sv) *nǫtfyörold* (äv *-fyörolder*) m

nattgammal *nǫtgåmål*

natthimmel *nǫtimil* m

natthärberge *inwärn* n (äv f). 'få natthärberge' *lon aus*

nattkläder *nǫtklauter* m pl. Se äv **nattdräkt**

nattkvist *nǫtkwist* m

nattkärl **1** (potta) *potta* (äv *puotta*) f **2** (urinspann) *pissbytt* f

nattlampa *nǫtlamp* f

nattlinne **1** (nattsärk) *nǫtserk* m, ex. se **få** av sig; **2** (fr sv) *nǫtlinn* n

nattlogi 'få nattlogi' *fǫ inwärnę að nǫtn*

nattluft *nǫtlupt* f

nattläger (fr sv) *nǫtläger* n

nattmacka *nǫtgǫs* f

nattmat *nǫtjätå* n

nattmörker *nǫtmörken* n

nattmössan, prata i *fårå i willun*

nattorientering *nǫtorientiringg* f

nattpass *nǫtpass* n

nattpermission (nattpermis) *nǫtpermis* m

nattskift *nǫtstjipt* n

nattskärra (äv nattfjäril m.m.) *nǫtstjom* f

nattsköterska **1** *nǫtstjyötesk* f **2** (skämts) *nǫtstjom* f

nattslända se **husmask**

nattsärk *nǫtserk* m

nattuggla (person som är uppe om nätterna) **1** *nǫtstjom* f **2** (mer sv) *nǫtugel* f

nattvakt *nǫtwakt* m

nattvard (fr sv) *nattward* m. 'gå till (el. ta) nattvarden' *go et skripter*

nattvardsvin *tjyörtjwin* n

nattviol *ųorärrbyörk* f

nattåg *nǫttug* n

natur *natur* m. '(ute) i naturen' a) *auti naturem* b) *i markum*

naturbild *naturbild* m

naturgas *naturgas* m

naturlig *naturlin*

naturligtvis **1** *festå'ss* **2** *naturlitwis*

naturmedicin *naturmiðisin* m

naturmänniska *naturmenistj* (äv *naturmennistj*) f

naturreservat *naturriserwat* n

natursten *naturstie* m

naturvetenskap *naturwetnskap* m

naturvårdsområde *naturwårdsumråð* n

Naturvårdsverket *Naturwårdswertjeð* n b.f.

naturvän *naturwenn* m

nav *nav* n (äldre: f; äv *naver*)

Navardalen *Nåvårdaln* m b.f.

navare *nåvår* m

navel *navel* m, t.ex. 'hon har naveln till brosch' *ǫ ar navlan fer brå'ss* (sägs om ngn som går med magen bar)

navelbråck *navelbråk* n. 'få navelbråck' *läp navlan*

navlad *navlað,* t.ex. 'hon är inte riktigt navlad' *ǫ ir it riktut navlað*

nazist *nasist* m

nebulosa **1** *nebuluosa* f **2** *stiennswerm* m

necessär **1** (nydal) *rappelestj* n **2** (d:o) *ryöktkupp* m

ned **1** *nið* **2** (mer utpekande 'dit ned', 'hit ned') *ni'tter,* t.ex. 'kommer du ned till mig sedan?' *kumb du ni'tter að mig sę?* **3** (utför) *autåv* **4** (nedåt) *niði* **5** (d:o) *niðyvyr.* 'dit ned' a) *ni'tter* b) (mer utpekande) *dai'tter ni'tter* c) *niðað*; 'längre ned' *niðomin*; 'längst ned' *lainggst nið*; 'ned dit' *ni'tter dai'tter*; 'ned från' a) *autåv,* t.ex. 'ned från taket' *autåv tatjį* b) (bortåt) *daitåv,* t.ex. 'han åkte ned från taket' *an fuor daitåv tatjį*; 'ned genom' *niðgainum*; 'ned i' *niði*, t.ex. 'han gick ned i källaren' *an fuor niði tjällern*; 'ned på' *niðǫ*, t.ex. 'nystanet for ned på golvet' *njästað fuor niðǫ guoveð*; 'ned till' a) *niðað,* t.ex. 'hon begav sig ned till grannen' *ǫ fuor niðað grannam* b) *niði,* t.ex. 'ända ned till golvet' *end niði guoveð* c) *niðǫ,* ex. se **sydkust**, d) (nedströms till) *autað,* t.ex. 'ända ned till Rotenbron' *end autað Ruotbru'nn* e) (d:o, åld) *aut,* t.ex. '(ned) till Loka' *aut Luoka*; 'ned

utefter' a) *ni'tter* b) (nedför) *au'tter,* t.ex. 'han åkte båt ned utefter älven' *an sigleð au'tter övin* c) *autyvyr* d) *niðmin,* t.ex. 'ned utefter bäcken' *niðmin bettjem*; 'ned utmed' a) *niðmin* b) *autmin*

nedan adv **1** *niðonað* **2** (t.ex. i text) *niðoni*

nedan s **1** *twerend* n **2** *niðų* (äldre grundf *niðǫ*) f b.f. **3** (strax före jul) *firijuolstwerend* n. 'månen är i nedan' (i avtagande) *eð ir ǫ twerend*

nedanför **1** *niðǫ,* t.ex. 'nedanför stugan' *niðǫ stugų* **2** *niðonað,* t.ex. 'strax nedanför skolan' *straks niðonað skaulam* **3** *niðoni,* t.ex. 'det var nedanför dammen' *eð war niðoni dammem* **4** *niðerfer,* t.ex. 'nedanför Väsaberget' *niðerfer Wesgnaupem.* '(där el. här) nedanför' *niðomin*; 'här nedanför' *jär niðomin,* ex. se **tornfalk**

nedblodad *niðbluoðað*

nedblåst *niðbläsn*

nedbruten *niðbrutin*

nedbäddad *niðbeddað*

neddragen *niðdraiðn,* t.ex. 'gardinen var neddragen' *gardineð war niðdraið*

nederbörd **1** *niðerbörd* f **2** (åld) *uvǫbår* n **3** (blöta, väta) *wåta* n. 'komma nederbörd' *bjärå uvǫ*

nederdel *niðerdiel* m

nederkant *niðerkant* m

nederst **1** *niðst* **2** *lainggst nið*

nedersta *niðst,* t.ex. 'den nedersta stocken är rutten' *niðst stuttjin ir rottnað*

nedervåning *niðerwåningg* f. 'på nedervåningen' *niðer*

nedfryst *niðtyölåð*

nedför **1** (ofta nedströms) *au'tter,* t.ex. 'bark-båten seglade iväg nedför ån' *barkbåtn sigleð åv au'tter å'nn* **2** *autåv,* t.ex. 'det bar av nedför berget' *eð bar åv autåv bjärrę* **3** *autfer,* ex. jfr **utför** 3; **4** *niðyvyr,* t.ex. 'han begav sig nedför backen' (inte uppför) *an fuor niðyvyr bokkan* **5** *niðfer,* t.ex. 'vi skulle gå nedför backen' *ulldum go niðfer bokkan* **6** (ned utefter) *ni'tter,* t.ex. 'nedför (ned utefter) backen' *ni'tter bokkam* **7** (uppifrån utefter) *uvǫter,* t.ex. 'hon kommer nedför backen' *ǫ kumb uvǫter bokkam.* 'gå nedför' (vara nedförsbacke) a) *laut etter* b) *laut min*

nedförsbacke **1** *etterlut* n **2** *niðferslut* n **3** *niðfersbokk* m. 'vara nedförsbacke' äv a) *laut etter* b) *laut min*

nedgrävd *niðgrevin*

nedgång *niðgaungg* m. Se äv under **sol**

nedgången (utschasad, slutkörd) *niðgaiðn* (ofta *niðgaið*)

nedhuggen *niðeddjin,* t.ex. 'tallarna är nedhuggna' *tollär irå niðeggner*

nedhängande se **hängande**

nedifrån **1** *niðǫter* (äv *frǫ niðǫter*), t.ex. 'de kom här nedifrån' *dier kam jär niðǫter* **2** *niðǫ* **3** *frǫ niði endam* **4** *frǫ niðer.* 'nedifrån utefter' a) *niðǫter* b) *autǫter,* t.ex. 'han kom nedifrån (landet) utefter stora vägen' *an kam autǫter sturweem*; 'nedifrån landet' *autǫter* (äv *frǫ autǫter*)

nedisad 'bli nedisad' *ais ǫ.* Se under **is**

nedkavlad *niðkavlað*

nedklassad (t.ex. i det militära) *niðklassað*

nedkyld *niðtjyld*

nedkörd *niðätjin*

nedlagd *niðlaggd*

nedlåtande **1** *niðlåtn* **2** *niðlin*

nedom **1** *nidǫ* **2** (ned förbi) *niðum.* Se vidare **nedanför**

nedra (förstärkningsord) *liuotans*

nedre 'på nedre botten' *niðer*; 'i nedre delen av' a) *niðoni* b) (nedströms i) *autoni,* t.ex. 'dammen måste väl vara i nedre delen av tjärnen' *dammin ir fel tundjin wårå autoni tiennam*

nedriven *niðrivin*

nedsjunken *niðsuttjin*

nedskickad *niðstjikkað*

nedskjuten *niðskuotin*

nedskriven *niðskrievað* (äv *niðskrievd*)

nedslag (fr sv) *niðslag* n

nedslagen **1** (konkret o. om sinnesstämning) *niðslaiðn* **2** (om sinnesstämning) *stjälin*

nedslagsplats (fr sv) *niðslagsplass* m

nedsliten **1** *niðslitin* **2** (utnött) *uppnę'tt*

nedsmittad *niðsmittað*

nedsmutsad **1** *niðdritåð* **2** *niðrotað*

nedstoppad **1** *niðstuppað* **2** (i ngt) *niðistuppað*

nedströms **1** *autyvyr,* t.ex. 'de begav sig nedströms för att leta efter båten som hade slitit sig' *dier fuor autyvyr og ulld liet eter båtem so add slitið sig* **2** (område beläget nedströms) *au'ttertil.* '(längre) nedströms i *au'tter,* ex. se **söderut**; 'ned(ströms) förbi' *autum*; 'nedströms (nere) i' a) *auti* b) *autoni,* se **nedre**; 'nedströms längs' *au'tter*; 'nedströms till' a) *autað* b) (åld) *aut,* t.ex. '(nedströms) till Garberg' *aut Garbjärrs*; 'nedströms utmed' *autmin*; 'nedströms (nere) vid' a) *autwið* b) *autnest,* t.ex. 'han vände nere vid bron' *an wend autnest bru'nn*

nedstämd **1** *stjälin* **2** *niðstemmd* **3** (skämts, lokalt) *niðwið Ulåv*

nedsupen *niðsupin*

nedsättande *niðsettend.* Se äv **nedvärderande**

nedtagen *niðtaiðn*

nedteckna *tekken nið.* ’nedtecknad’ *niðtekknað*
nedtill **1** *niðǫtil,* ex. se **upptill**; **2** *niðoni,* t.ex. ’jag rev sönder byxorna nedtill’ *ig riev sund bruotję niðoni* **3** *niðwið* **4** *ni’ttertil,* ex. se **upptill**. ’nedtill i’ (i nedre delen av) *niðoni*, ex. se **örsnibb**; ’nedtill på’ (på nedre delen av) *niðonǫ*; ’nedtill (runt om)’ *niðonum.* Se äv **nederkant**
nedtrampad **1** *niðtrampað* **2** (t.ex. gräs) *niðtroðåð*
nedtryckt *niðtrykkt*
nedtyngd (tungt lastad) *niðlessað*
nedvikt *niðwitjin*
nedvärdera **1** *niðwerdir* (äv *niðwärdir*) **2** (göra ned) *stjit nið*
nedvärderande *niðwerdirend.* Se äv **nedsättande**
nedåt **1** *niðyvyr* **2** *niði,* t.ex. ’han tittade nedåt och fick svindel’ (blev yr) *an kuogäð niði og fikk ien swimbel* **3** *ni’tter,* t.ex. ’ödlan kilade iväg uppåt, inte nedåt’ *ålåellą fuor iweg uppter, int ni’tter* **4** (ofta nedströms) *autyvyr* **5** (d:o) *au’tter.* ’nedåt landet’ a) *ni’tter landę* b) (från Älvd) *autyvyr,* t.ex. ’jag far nedåt landet i morgon’ *ig far autyvyr i morgų*
nedöver *niðyvyr,* t.ex. ’han gick nedöver lindan’ *an fuor niðyvyr lindų*
negation *negasiuon* m
negativ adj **1** *negativ* **2** (som säger nej åt allt; lokalt) *najsk* **3** (vrång) *twertför* (äv *twert för*)
negativ s *negativ* n
neger *nįeger* (äv *niger*) m
negerkung *nįegerkunungg* m
negerpojke ’tio små negerpojkar’ *ti smǫ nįegergosser* m pl
nehej *näi* (äv *nai*). Se äv **nej**
nej **1** *naj* (äv *näj*) **2** (vid eftertryck) *näi* (äv *nai*) **3** *ę-ę* **4** *m-m.* ’nej då’ *näj dǫ*; ’säga nej’ *naika*
nejlika *neglikk* (äv *nelikk, nelik*) f. Se vidare VNB
nejonöga **1** *ninog* n **2** (larv) *ampål* m. Se äv **bäcknejonöga**
neka *naika,* t.ex. ’Anna kunde inte neka till det’ *Ann dugd it naik að dyö*
nekande adj *naikend*
neonskylt *neonstjylt* m
ner med sms se **ned**
nere **1** *niðer,* ex. se **överrumpla** **2** *niði* **3** (där nere) *niðomin* **4** se **nedstämd**. ’där nere’ a) *dar niði* b) *dar niðomin* c) *niðomin,* d) (där nedåt) *dar ni’tter,*[76] t.ex. ’där nere var det redan snöfritt’ *dar ni’tter war eð bert rieðu*; ’här nere’ (här längre ned) *jär niðomin*; ’nere hos’ *niðnest*; ’nere i’ a) *niði,* ex. se **dal**, b) *niðoni* c) (nedströms i) *auti,* t.ex. ’jag har hört det nere i socknen’ *ig ar ärt eð auti sokken*; ’nere intill’ *niðmin*; ’nere omkring’ *niðringgum*; ’nere på’ *niðǫ,* t.ex. ’(nere) på marken’ *niðǫ bokkam*; ’nere utmed’ *niðmin*; ’nere utefter’ *au’tter,* t.ex. ’båten var långt nere utefter älven’ *båtn war launggt au’tter övin*; ’nere vid’ a) *niðwið,* ex. se **drillsnäppa**, b) *niðnest,* t.ex. ’här nere vid älven’ *jär niðnest övin* c) (i sht längre nedströms vid, längre söderut vid) *autwið,* t.ex. ’hon stod nere vid forsen’ *ǫ stuoð autwið fuossn* d) (d:o) *autnest*
nerför m.fl. ord på **ner-** se **nedför** osv
nerifrån m.fl. ord på **ner-** se **nedifrån** osv
nerv *nerv* f
nervig *nervun*
nervrot *nervruot* f
nervsmärta (nervvärk) *nervwerk* m
nervös **1** *nerwös* (vanl *nervös,* skämts *nervlos*) **2** (nervig) *nervun* **3** (orolig) *autsett* **4** (d:o) *klien i laivę.* Se äv **spänd**
neråt se **nedåt**
nestor *nestor* m
neutral *neutral* (ovanl *nįeutral*)
neutrum *neutrum* (ovanl *nįeutrum*)
New York *Nev Jork*
ng-ljud *eng-liuoð* n
ni *ið*
nia s *nia* f. ’nian’ (nionde klass) *nią* f b.f.
nick *nikk* m
nicka **1** *nikka* **2** (med huvudet) *nikk skollam* (äv *nikk obdę*). ’nicka till’ *nikk til*
nickepinne (på vävstol) *nikka* f
niga *niga,* t.ex. ’hon neg så djupt hon kunde’ *ǫ nigeð so diuopt ǫ dugde*
nikt **1** *kelinggkrut* (äv *tjäringgkrut*) n **2** *flusåmyöl* n **3** *niktmyöl* n. Se vidare VNB under **mattlummer**
Nils *Nils* m. Se äv **Nisse**
Nilsson *Nilsų*
nio *niu*
niohundra *ni undrað*
nionde *niund*
niotiden *nitiðę* f b.f. ’i niotiden’, ’vid niotiden’ *i nitiðn*
niotusen *ni tusn*
nipa *mjåg* m
nisch **1** *niss* m **2** (i vägg el. spismur) *grup* n
Nisse *Nisse* m, ex. se **handlingsplan**
nisse *nisse* m
[1]**nit** (nitlott) *nit* m
[2]**nit** (att fästa med) *nit* m
nita *nita*

[76] Kan äv sammanskrivas.

nitisk *nitisk.* Jfr **flitig, ihärdig, ivrig**
nitlott se **nit**
nitroglycerin *nitroglyserin* n
nittio *nitti.* För sms jfr **tjugo**
nittionde *nittiund.* För sms jfr **tjugoförsta** osv
nittiotalet *nittitaleð* n b.f.
nittioåring *nittiåringg* m
nitton *nittjǫ*
nittonde *nittjund*
nittonhundratalet *nittjǫundraðtaleð* n b.f. ’på 1900-talet’ se **på**
nivå **1** *niwå* m **2** *plan* n
nja *nja*
njure *niųora* n (vanl *niųore* m)
njursten *niųorstie* m
njurtalg *niųortåg* m
njuta *niųota,* t.ex. ’hon sitter ute på härbre-trappen och njuter av vårsolen’ *ǫ sit autǫ baurstinnum og niųot åv wårsuoln.* Jfr **moja sig**
njutning *niųotningg* (mer sv *njutningg*) f
Noa se **Noak**
Noak *Nųoak* m
noanamn *nųoanammen* n
noaord *nųoauord* n
nobba (fr sv) *nobba,* t.ex. ’flickan nobbade alla pojkarna’ *kullą nobbeð oll(um) påykum*
Nobelpris *Nobelpris* (äv stavat *nobellpris*) n
nock *nokk* (m). ’ända upp till nocken’ *end upi nokk.* Jfr **takås**
nocktegel *nokktigel* n
nog **1** (förmodligen; tillräckligt) *naug* **2** (fullt tillräckligt, mer än tillräckligt) *iessn naug,* t.ex. ’det är ett oväsen så hälften hade varit nog’ *eð ir iet livärn so elptn wär iessn naug* **3** *fel* **4** *nųfel,* t.ex. ’ja nog är vi flitiga’ *irum nųfel wįð flituger* **5** *sakta* **6** (kan omskr med *lär,* t.ex.) ’hon skämde nog bort dem’ *ǫ lärd skemmd brott diem,* se äv **krävas** **7** (omskr med konjunktiv, t.ex.) ’jag tycker nog det’ *ig edd tykkt so.* ’haft nog av (ngt)’ (vara trött på ngt) *apt mettan sig (noð);* ’inte nog med det’ *int naug min dyö*; ’nog (tillräckligt) med’ a) *naug min* b) (fullt tillräckligt med) *guði naug min,* t.ex. ’har vi inte plockat nog med bär nu?’ *amm wįð it funneð guði naug min berum nų?*
noga *nųoga.* ’noga med ngt’ a) *nųog min noger,* t.ex. ’det var noga med placeringen’ *eð war nųog min plasirindjin* b) *nųog um noð,* t.ex. ’det är inte så noga med höstråna’ *eð ir it so nųog um östränę.* Jfr **kinkig**
noggrann **1** *nųoga* **2** (fr sv) *nųoggrann*
nogräknad **1** *lagrann* **2** *manngrann*
nojsa *ossas.* ’nojsa med’ äv a) *fǫs wið* b) *fjåksas min*
noll *noll*
nolla s *nolla* f, t.ex. ’det är runt nollan här nu’ *eð ir ringgum nollų jär nų*
nolla vb *nolla*
nollställd *nollstelld.* ’vara nollställd’ *stand ǫ noll*
nollåtta *nollått* f
nominativform *nominativfuorm* m
nominera *nominira*
nominering *nominiringg* f
nonchalans **1** *uondlosa* f **2** *uondlosiet* f
nonchalant (vårdslös) *uondlos*
noppa s *nuppa* f
noppa vb (plocka) *nuppa.* ’noppa (plocka) åt sig’ *nupp að sig*
nor (sund) *nųor* n
Nordamerika *Nordamierik*
nordanlanden ’i nordanlanden’ *i nörderlandum*
nordanvind *nordǫweðer* n, ex. se **flyga** av. ’blåsa kall nordanvind’ *strikå nordǫ*
Norden *Nordę* f b.f. ’i Norden’ *i Nordn*
nordisk *nordisk.* ’nordiska språk’ *nordiskų språk*
nordkant *nörderkant* m
nordkust *nörderkust* (äv *nordkust*) m (äv f)
nordlig ’det är nordlig vind’ (det blåser från norr) *eð blås nordǫ*; ’nordlig vind’ se **nordanvind**
nordost [77] *nordost.* ’från nordost’ a) *nordostǫter* (äv *frǫ nordostǫter*) b) (t.ex. vind) *nordostǫ* (äv *frǫ nordostǫ*) c) *frǫ nordǫ-ostǫ*; ’i nordost’ a) *norter-oster* b) *i nordost* c) *nordostǫtil* d) *ost-norter*; ’nordost om’ a) *nordostǫ* (äv *nordǫ-ostǫ*) b) *nordostonað* c) *norter-oster frǫ* d) (mer sv) *nordost um*; ’åt nordost’ a) *norter-oster* b) *nordostryvyr* (äv *nordostyvyr*) c) *norter-ostryvyr* d) *ost-norter*
Nordpolen *Nordpuoln* (mer sv *Nordpoln*) m b.f.
nordsida *nördersaið* (äv *nordersaið*) f. ’på nordsidan’ a) *ǫ nördersaiðun* b) *nordǫtil,* ex. se **sydsida**
nordväst [78] **1** *nordwest* **2** *norter-wester.* ’från nordväst’ a) *nordwestǫter* (äv *frǫ nordwestǫter*) b) (t.ex. vind) *nordwestǫ* (äv *frǫ nordwestǫ*); ’i nordväst’ a) *norter-wester* b) *i nordwest*; ’nordväst om’ a) *nordwestǫ* (äv *nordǫ-westǫ*) b) (stundom strax nordväst om) *nordwestonað*

[77] Det har varit svårt att få fram pålitlig information om älvdalska ord för ”mellanväderstrecken”. Somliga här givna översättningar kanske är just bara översättningar och inte i enlighet med gammalt språkbruk.
[78] Se fotnot till **nordost**

c) *norter-wester frǫ* (äv *um*) d) (mer sv) *nordwest um*; 'åt nordväst' a) *norter-wester* b) *nordwestryvyr* c) *norter-westryvyr* d) *west-norter*

nordända *nörderend* (äv *norderend*) m

Norge *Norre.* 'till Norge' (åld) *et Norres*

norm *norm* m

normal **1** *normal* **2** *riktun* **3** (som folk) a) *sos fuotjeð* b) *fuoklin.* 'inte (psykiskt) normal' *int fullstjälað*; 'uppföra sig normalt' *war fuok*

normalstor *normalstur*

normaltid *normaltið* f. Jfr **vintertid**

Nornäs *Nųornęs* (lokalt uttal *Nuornes*)

norpa se **knycka**

norr 'från norr' se **norrifrån**; '(där) i norr' *nordomin*; 'i norr' a) *nordǫtil* b) *nordyvyr,* t.ex. 'han skrev hem och berättade hur det var (där) i norr' *an skrievd iem og saggd åv ur eð war nordyvyr*; 'mot norr' a) *norter* b) *nordyvyr* c) *nortertil*; 'norr om' a) *nordǫ,* t.ex. 'norr om byn' *nordǫ bynn* b) (stundom strax norr om) *nordonað,* t.ex. 'det var en handelsbod (strax) norr om stationen' *eð war ję andelsbuð nordonað stasiuonem* c) *nordoni* d) *uvǫ* e) (norrut o. förbi) *nordum,* t.ex. 'vi gick norr om sjön' *djinggum nordum sju'nn*; 'åt norr' se **norrut**

norra 'från norra ändan (av)' *frǫ nordi endam (åv)*; 'i norra delen av' a) *nordoni,* t.ex. 'i norra delen av socknen' *nordoni sokken* b) *nordi endam åv*; 'norra delen' *nörderdieln* (äv *norderdieln*) m b.f.; 'norra kanten' se **nordkant**; 'utmed el. på norra sidan av' *nordmin*

Norrbotten *Norbuottn*

norrfönster *nörderglas* n

norrifrån **1** *nordǫter* (äv *frǫ nordǫter*), t.ex. 'det såg ut att komma en skur norrifrån' *eð såg aut kumå ję skaur nordǫter* **2** (t.ex. om vind) *nordǫ* (äv *frǫ nordǫ*) **3** *uvǫter* (äv *frǫ uvǫter*). 'norrifrån utefter', 'norrifrån längs' *nordǫter,* t.ex. 'han kom norrifrån längs vägen' *an kam nordǫter weem*

Norrköping *Norrtjyöpingg*

Norrland *Norland,* ex. se **flytta**. 'i Norrland' *nordi landę*; 'till Norrland' *nordi landeð*

norrlänning *norleningg* (äv *norrleningg*) m

norrman *nosske* m

norrsida se **nordsida**

norrsken **1** *norstjin* n **2** *nordlysur* (el. bara *lysur*) f pl

norrut **1** (riktning o. befintlighet) a) *nordyvyr,* t.ex. 'byvägen går norrut' *bywe'n gor nordyvyr* b) *norter* c) *nortertil* **2** (befintlighet) (där i norr) a) *nordomin* b) *nordǫtil* **3** (i sms) *nord-,* t.ex. 'norrut vid' *nordwið,* t.ex. 'jag bodde norrut vid sågen' *ig byggd nordwið såę.* 'här norrut' *jär norter*; 'längre norrut' a) *nordomin* b) *uvomin*; 'norrut i' a) *nordi* b) *norter,* t.ex. 'norrut i landet' *norter landę,* 'i byarna norrut' *norter byum*; 'norrut längs' *norter,* t.ex. 'norrut längs vägen' *norter weem*; 'norrut omkring' (i norr omkring) *nordringgum*; 'norrut på' (i norr på) *nordǫ,* t.ex. 'jag träffade honom (norrut) på Rots Skans i går kväll' *ig råkeð an nordǫ Skansem i kwells*; 'norrut till' a) *nordi* b) *nordǫ,* t.ex. 'han begav sig norrut till Rots Skans' *an fuor nordǫ Skansn* c) *nordað*, ex. se **cykla**; 'norrut över' a) *nordyvyr,* t.ex. 'han begav sig norrut över åkertegen' *an fuor nordyvyr tiä'n* b) *norter*

norrvägg *nörderwegg* f

norsk *nossk* [79]

[1]**norska** (språket) *nosska* f

[2]**norska** (norsk kvinna) *nosska* f

nos **1** *snauta* f **2** *nev* n **3** (äv på flygplan) *nųos* f

nosa **1** *snusa,* t.ex. 'hundarna nosade på varandra' *rakkär snuseð ǫ wenanan* **2** (nosa på) *snutå*

noshörning *nųosörningg* m

nosring *nųosringg* m

nostalgisk *nostalgisk*

[1]**not** (inom musik) *nųot* f. 'med på noterna' *min ǫ nųotum*

[2]**not** (för fiske) *nųot* f. 'dra not', 'fiska med not' a) *warpa* b) *drågå nųotę*

nota *nųota* f

notera **1** *notira* (äv *notir, nuotira*) **2** (ofta hellre t.ex.) *skriev upp,* ex. se **kalender**

notering *notiringg* f

notis *nuotis* m

notpapper *nųotpapir* n

notvärde *nųotwerd* n

novell *nowell* m

november *nowember* (äv *nuwember*) m

novembermörker *nowembermörken* n

novis *nowis* (äv *nuowis*) m. Jfr **nybörjare**

nu adv *nų.* 'nu för tiden' *nųfetiðn*; 'nu igen' (i frasslut ofta) *att nų* [80], t.ex. 'det regnar nu igen' *eð raingner att nų*

nu s *nų* n

nubb *nubb* m

nubbe *nubbe* m, t.ex. 'han bjöd mig på (en) nubbe' *an boð mig ǫ nubban*

nubbeglas (fr sv) *nubbglas* n.
Se äv **bränvinsglas**, **snapsglas**, **spetsglas**

[79] Alternativ stavning: *nosk*

[80] Sammanskrivs stundom: *attnų.*

nudda (stöta till helt lätt) **1** *nuðå* **2** (råka vidröra) *kum attri* **3** (d:o) *war attri* **4** (röra helt lätt vid) *piek attri* **5** *arp ǫ* **6** *arp wið*
nuförtiden *nųfetiðn*
numera *nųmįer*
nummer *nummer* n
nummerplåt *nummerplåt* m, ex. se **baktill** på. Se äv **nummerskylt**
nummerpresentatör (nydal) *skwalderduos* f
nummerskylt **1** *nummerstjylt* m **2** (på bil) *bilstjylt* m
numrera **1** *nummrir* (äv *nummer*) **2** (stockar vid flyttning av timmerhus) *mertj nið*
numrering *numriringg* f
numro *numbru*
nunna *nunna* f
Nusnäs *Nausnęs*
nutid *nųtið* f
nuvarande (skrivs helst om, t.ex.) *so ir nų*
ny adj **1** *ny* (äldre grundf *nyr*), ex. se **finess** **2** (färsk) *fessk* **3** (hittills obekant, ovan) *nymųoðun.* 'på nytt' *et nyes,* t.ex. 'nu har jag blivit tvungen att börja om på nytt' *nų ar ig faið luv byr ǫ et nyes*
ny s 'månen är i ny' *eð ir ǫ weksend*
Nya Zeland *Nyseland* (äv *Ny Seland*)
nyans *nyans* m, t.ex. 'det blev riktigt många nyanser' *eð wart noð mikkel nyanser*
nybadad *nybaðað*
nybakad *nybåkåð*
nybyggare *nybyddjer* m
nybyggd *nybyggd*
nybygge *nybyddj* n
nybyggnation *nybyggnasiuon* m
nybörjare (fr sv) *nybörjer* (mer älvd, ovanl *nybyrer*) m
nybörjarkurs (fr sv) *nybörjerkuss* m
nybörjartur (när man lyckas utan att ha ngn erfarenhet) *kripptur* m, t.ex. 'det är ren nybörjartur, om han lyckas' *eð ir riena* (äv *rien*) *krippturn, um an lykkes*
nyckel *nytjyl* (yngre *nykkel*) m
nyckelben *nykkelbien* n
nyckelbiotop *nykkelbiutop* m
nyckelblomster, fläckigt (Jungfru Marie nycklar) **1** *marieand* f **2** *wärärender* f pl. Se vidare VNB
nyckelfigur *nykkelfigur* m
nyckelharpa **1** *knappelfil* f **2** (vanl) *nykkelarp* f, t.ex. 'han har gjort två nyckelharpor' *an ar snikkað twär nykkelarpur*
nyckelhål *nykkeluol* (äv *nytjyluol*) n
nyckelknippa **1** *nykkelknipp* f **2** *nykkeltjipp* f (Lev.) **3** (ofta säger man bara nycklarna) *nykklär* m pl b.f.
nyckelord *nytjyluord* n
nyckelpiga **1** *Guðfaðertjyr* f **2** (lokalt) *ųorärrtjyr* f
nyckfull **1** (fr sv) *nykkfull* **2** (om person) *att og fram.* Jfr **ombytlig**
"**nydalska**" *nydalsk* f
nyetablerad *nyetablirað*
nyfiken **1** *brygd* **2** *nyfitjin* **3** *bryllun* **4** *brynun* **5** (ivrigt) *marubrygd* **6** (som nyfiket tittar på el. tittar sig omkring) *kuogun* **7** (besvärande) *biswärað.* 'nyfiken pojke (el. man)' *byryl* m; 'nyfiken i en strut' (nyfiken person) a) *bryllkwenn* f b) *bryllskati* m c) *brygdlass* m d) *brygdskati* m e) *brygdspjäti* m f) *biswärskupp* m g) *bryndjelkupp* m. 'vara nyfiken' äv a) *bryllas* b) *brynas.* Se äv **jättenyfiken**
nyfikenhet (besvärande el. påträngande) *biswärn* n
nyfunnen *nyfunn'n*
nyfödd **1** *nyfyö'dd* **2** *nygar.* 'nyfött barn' *nygarkripp* m
nyförlovad *nyfelovað*
nyförvärv (fr sv) *nyfewerv* n
nygammal *nygåmål*
nygift *nydjipt*
nygjord *nygar* (yngre *-gard*)
nyhet *nyiet* f. 'lyssna efter el. få reda på nyheter' *tag upp undrę*
nyhetsprogram *nyietsprugramm* n
nying se **stockeld**
nykläckt *nyklekkt*
nykokt *nykuokað*
nykonstruerad *nykonstruirað*
nykonstruktion *nykonstruksiuon* m
nykter *nykter,* t.ex. 'de var någotsånär nyktra' *dier war nossonęr nyktrer*
nykterhet *nykteriet* f
nyktra till (hämta sig efter berusning) **1** *nyktras til* **2** *rett til sig*
nykärnad *nytjinnað*
Nyköping *Nytjyöpingg* (äv *Nytjöpingg*)
nyköpt *nytjyöpt*
nylig *nylin.* 'nyligast', 'nyligaste' *nylest*
nyligen **1** *ny't* **2** *nyli* **3** *järfiriað,* t.ex. 'min syster Anna som dog nyligen' *Ann-syster so duo järfiriað* **4** *jär i å's*
nylon *nylon* n
nylonskjorta *nylonstjuort* f
nylonstrumpa *nylonsukk* f
nymodig *nymųoðun*
nymodighet *nymųoðugiet* f
nymålad *nymǫlað*
nymåne **1** *nytunggel* n **2** *ny* n **3** (i sht i b.f.) *nya* n (Lev.). 'det är nymåne' a) *tunggleð ir ǫ ny* b) *eð ir ǫ weksend* c) *eð ar kumið ǫ weksend*
nynna *nynna.* Jfr **gnola**

nynorska *nynossk* f
nyodla *uolla*
nypa s **1** *klyp* f, ex. se **silver**; **2** *niųop* f. ’(en) nypa salt’ *soltklyp* f; ’(en) nypa (en gnutta) mjöl’ *myöldamb* n, t.ex. ’det var knappt vi hade en nypa mjöl så vi kunde göra en gröt’ *eð war knappt addum iet myöldamb tä dsjärå ien gröt*; ’med en nypa salt’ a) *min soltniųopin* b) *min ien* (yngre *ję*) *niųop åv solt* (mer sv *min ję niųop solt*)
nypa vb **1** *niųopa* **2** (vid sågning) *klypa.* ’nypa av’ *niųop åv*; ’nypa i ’(ta ett rejält tag i) *niųop i*; ’nypa tag’ *klyp i*; ’nypa till’ *niųop til*; ’nypa ur’ *niųop yr*; ’nypa åt’ a) *klyp að* b) *niųop að*; ’nypa åt sig’ *klyp að sig*
nypon **1** *törnber* n **2** *törnknapp* m
nyponbuske *törnbuosk* m. Se vidare VNB
nyponros (fr sv) *nyponruos* f
nyponsoppa *nyponsupp* f
nypressad *nypressað*
nyputsad *nyputsað*
nyrakad *nyråkåð*
nyreparerad *nyriparirað*
nys ’få nys om’ *fǫ nys um*
nysa **1** *niųosa* **2** (skämts) *tingg snorkelindję*
nysilver *nysilver* n
nyslagen *nyslaiðn.* ’nyslaget gräs’ *nyslaiðgras* n
nysning *niųosningg* f
nysnö **1** *nysniųo* m **2** (täcke av nyfallen snö) *sniųodett* f. Se äv **snötäcke**
nyss **1** *ny’tt* **2** *i å’ss*
nysta *nysta.* ’nysta upp’ *nyst upp*
nystan *njästa* n, t.ex. ’jag har gjort många nystan’ *ig ar gart mikklų njästa*
nystkrona se **nystvinda**
nystruken *nystrutjin*
nystvinda **1** *nystel* m **2** *nystkall* m **3** *ervelkall* m
nysådd adj (ptcp) *nysså’n*
nytryck *nytrykk* n
nytta s **1** *nytta* f **2** (gagn) *gaungen* n **3** (verkan) *mun* m. ’få (ngn) nytta av’ *fǫ (nog) nytt åv*; ’göra nytta’ (ha effekt) a) *båta* b) *båt ǫ* c) *munå* d) *munå i* e) *djärå mun,* t.ex. ’det där gjorde minsann nytta’ *eð djärd sakt eð-dar mun*; ’(komma) till nytta’ *(kum) et gaungs*; ’till ingen nytta’ a) *að inggų nytta* (äldre borde vara *að ingg nyttu*) b) *að inggu* (med lokala var.) c) *ųomuns*; ’till någon nytta’ *að nogų nytta* (äldre borde vara *að nog nyttu*); ’till vilken nytta’ *að ukku*, t.ex. ’jag kan inte förstå till vilken nytta sånt är’ (vad sånt ska vara bra för) *ig dug int festå að ukk slaikt ir*; ’vara till nytta’ äv *wårå að noger*
nyttig *nyttun,* ex. se **andfådd** 2. ’nyttig för’ a) *nyttun að,* t.ex. ’det sägs vara nyttigt för själen’ *eð tykks war nyttut að själn* b) *nyttun fer,* t.ex. ’de var nyttigare för tänderna’ *dier war nyttugera fer tannum*
nyttighet *nyttugiet* f
nytvättad *nytwaiðn*
nyvaknad *nywakknað*
nyår *nyår* n, t.ex. ’hon ska baka lite till nyår’ *ǫ al båkå liteð að nyårę*
nyårsafton *nyårsaftun* (ovanl *-aptun*) m
nyårsbön *nyårsbyön* f
nyårsdag *nyårsdag* m
nyårshelg *nyårsjågd* f
nyårskalas se **kalas**
nyårsnatt *nyårsnǫt* f
nå **1** *nǫ,* ex. se **fikus** **2** (komma åt) a) *nǫ að* b) *kum að* c) *syötjas að,* t.ex. ’vi nådde inte’ *syöktesum it að.* ’nå fram’ *nǫ fram*
nåd *nǫð* f. ’på nåder’ *ǫ nǫðer* (äv *upǫ nǫðer*)
nådastol *nǫðastuol* m
nådegåva (snarast fr sv) *nǫðgåv* f
nådig *nǫðun,* t.ex. ’Gud är nådig mot syndare’ *Guð ir synderum nǫðun.* ’inte nådigt’ (dvs bekymmersamt, farligt el.dyl.) *int nǫðelit*
någon **1** m: *nogär* (oftare *non*), ex. se **kittla**, **knacka**, f: *nogų* **2** (efter negation äv) m: *indjin,* f: *inggų,* t.ex. ’han hade inte någon häst’ *an add it inggan est*, ’det kom inte någon flicka’ *eð kam it inggų kulla.* ’inte någon’ (ingen) *indjin*; ’någon annanstans’ se **annanstans**; ’någon gång’ adv a) *nossn* b) *non gaungg.* Jfr **något**
någondera *nogärdier* m, *nogųðier* f. Jfr **någotdera**
någonsin *nossn.* ’aldrig någonsin’ *older i wärdn*
någonstans **1** (på någon plats) *nogumstas,* t.ex. ’någonstans måste den väl ändå vara’ *nogumstas fǫr an fel luv wårå* **2** (åt något håll) *non weg,* ex. se **tillrådligt**; **3** (ofta i frågor) *noger* (i frasslut *nogär*), t.ex. ’var bor du någonstans?’ *war byddjer du nogär?* **4** (inte någonstans) *int werrumstas* **5** (d:o) *int werru,* t.ex. ’det finns inte någonstans’ *eð finns int werru.* ’någonstans ifrån’ a) *frǫ noger* b) *frǫ nogumstas*
någonting (något) *noð*
någorlunda (någotsånär) *nossonęr*
något *noð.* ’av något slag’ *åv noger*, ex. se **kryp**; ’inte något’ *intnoð*; ’något att ha’ (värd att ta tillvara; anv i nek. satser o. frågor) *attagend,* t.ex. ’är det där något att ha?’ *ir eð attagend, eð-dar?*; ’något bättre’ (lite bättre) *noðgrand better*; ’något över huvud taget’ *noð åv noger*, ex. se **hinna** med; ’ändå något’ *noð åv noger*
någotdera ’inte någotdera’ *inggadier,* t.ex. ’jag har inte hört någotdera’ *ig ar int ärt inggadier*
någotsånär *nossonęr,* t.ex. ’det är någotsånär varmt om kvällarna än’ *eð ir nossonęr warmt um kweldą enn*

några m, f: *nogrer,* n: *nogų,* t.ex. ’för några år sen’ *fer nogų år sę*
nåja **1** (fr sv, ovanl) *nǫja* **2** (mer älvd, gärna utdraget) *ja*
nål *nǫl* f
nåla *nǫla.* ’nåla upp’ *nǫl upp*
nåldyna *nǫldåyn* f
nålsöga *nǫlsog* n
Nås *Nǫs*
näbb **1** *kruks* m **2** *nebb* m, t.ex. ’de flyger iväg med potatisar i näbben’ *dier fliuog iweg min pärur i nebbem*
näbbgädda *nebbgedd* f. ’argsint näbbgädda’ *jälåknebba* f
näbbig *nebbun.* ’näbbig kvinna el. flicka’ *nebba* f
näbbmus **1** *mausstjäri* (el. bara *stjäri*) m **2** *nebbmaus* f
Näcken **1** *Nettjin* m b.f. **2** *Nekkgubbin* m b.f. **3** (Strömkarlen) *Fuosskall* m
näckros **1** *lerblaðsbljomm* m **2** (i sht bladen) *lerblað* n **3** (fr sv) *nekkruos* f. Se vidare VNB
näckrosblad *lerblað* n
näktergal (fr sv) *nektergal* m
nämligen (fr sv) *nemligen*
nämna **1** *nemmen* **2** (äv påminna om) *nemmen ǫ* **3** (ngt åld) *djätå,* t.ex. ’jag nämnde ingenting’ *ig gat inggu.* ’nämna ngt för ngn’ *nemmen ǫ noð að nogum*
nämnd s *nemd* f
nämndeman **1** *nemde* m **2** *nemdkall* (äv *nemdkarr*) m **3** (i häradsrätten, äldre) *tolvmann* m
nännas **1** *nennas (til),* t.ex. ’jag har inte nännts skjuta dem’ *ig ar it nenntas til stjuot diem* **2** *tennas (til)*
näpen **1** *biknytelin* **2** (mer sv) *näpin*
näpet adv *biknyteli*
näppe se **nöd**
näpsa *nepsa*
när I. adv (frågeord) a) *nǫr,* ex. se **påsk**, b) *ur snąrt.* ’när som helst’ a) *uonde nǫr* b) *nǫr enn* c) (fr sv) *nǫr som elst* (äv *nęr som elst*), t.ex. ’hon ska ha barn när som helst’ *ǫ al åvå smǫ’tt nǫr som elst* d) (mkt snart) *straiðest eð wið*; ’när än’ a) *uonde nǫr* b) (mer sv) *nǫr enn.*
II. subj (då) **1** (om förfluten handling) *mes* (äv *mę*), ex. se [2]**raka**; **2** (om pågående, upprepad el. framtida handling) *dar,* t.ex. ’när jag är hemma’ *dar ig ir iema* **3** (så snart som) *bara,* ex. se **uppöver**; se vidare **så** subj, **4** (då, eftersom) *dǫ,* ex. se **eftersom**
nära *nęr,* t.ex. ’han stod nära ugnen’ *an stuoð nęr ungnem.* ’alltför nära’ *uvnęr,* t.ex. ’för nära elden’ *uvnęr jäldem*; ’nära till (hands)’ a) *nęr að* b) *nęr til*; ’vara nära att’ *syöks,* t.ex. ’båten var nära att sjunka’ (hade sånär sjunkit) *båtn syöks sikka*; ’väldigt nära’ *liuotnęr*
närapå ’vara närapå (att)’ *wårå ųogart (at),* t.ex. ’det vara närapå att jag ramlade i’ *eð war (bar) ųogart (at) ig edd að råsåð niði.* Se vidare **nästan**
närgången *nęrgaunggað*
närhelst *uonde nǫr*
närhet *nęriet* f. ’i närheten’ a) *i nęrietn* b) (mest efter negation) *nęrandum*, t.ex. *int nęrandum*; ’i närheten av’ (mest efter negation) *nęrandum,* t.ex. ’vi var inte i närheten av Kyrkbyn i går’ *warum it nęrandum Tjyörtj-bymm i går*
näring *nęringg* f (äv m)
näringsliv *nęringgsliv* n
näringslära *nęringgslär* f
Närke *Nerke*
närma sig **1** *nerm sig* **2** *nermas* **3** *far kumå (daitað)* **4** *kumå nemmer.* Jfr **nalkas**
närmare *nemmer(a),* t.ex. ’du ska ligga närmare elden’ *du al ligg nemmer jäldem*
närmast *nemmest,* t.ex. ’han satt närmast kaminen’ *an såt nemmest kaminem.* ’det närmaste’ *nemmestað*; ’det som är närmast’ *eð so nemmest ir*; ’närmast till’ *nemmest að* (äv *nemmest til*)
närminne *nęrminn* n, t.ex. ’närminnet blir sämre när man blir gammal’ *nęrminneð werd semmer dar an werd gåmål*
närproducerat (trol konstr) *nęrgart*
närradio *nęrraðio* m. ’i närradion’ *i nęrraðion*
närsomhelst se **när** som helst
närsynt *nęrsynt*
närvarande (tillstädes) *et steðs*
näs *nęs* n
näsa *nev* n, ex. se **förfrysa**, **täppt**. ’dit näsan pekar’ *dait neveð rettjer*; ’hålla för näsan’, ’nypa för näsan’ *niųop att neveð*; ’räcka lång näsa åt ngn’ *djärå* (äv *rettj*) *launggneveð að nogum*; ’stå på näsan’ a) *stypplas upǫ neveð* b) *twerstypplas* c) *stand ǫ skolla*
näsben *nevbien* n
näsblod *nesbluoð* n. ’blöda näsblod’ *blyöð i nevį*
näsborre *nevuol* n
näsbrosk *nevskråyl* n
näsbränna *klumb ǫ skåtån*
näsduk **1** *snorslarv* f **2** *snortrasu* (äldre grundf *-tråså*) f **3** *snåytslarv* f **4** (fr sv) *nesduk* m, ex. se **smussla**
Näset **1** *Nęseð* (lokalt *Neseð*) n b.f. **2** *Nesbynn* m b.f. ’i (byn) Näset’ *upǫ Nesį*; ’(upp) till (byn) Näset’ *upǫ Nęseð*
Näsetbo **1** (manlig) *Neskall* m **2** (kvinnlig) *Neskelingg* f **3** (av båda könen) *Neskaller* m pl

4 (d:o, skämts) *luomer* (äv *nesluomer*) m pl
Näsetmål *Nesmǫl* n
Nässjön *Nessju'nn* (äv *Nessjunn*) m b.f.
nässla *nessla* f
näst *nemmest*
nästa adj **1** *nesta,* t.ex. 'nästa gång' *nesta gaungg* **2** *so kumb,* t.ex. 'nästa vecka' *wikų so kumb* **3** *oðer,* t.ex. 'nästa morgon' *oðer morgun,* 'nästa dag' *oðer da'n*; 'nästa gång' äv a) *kringger,* t.ex. 'ha det så bra till nästa gång' (ung.) *stå ǫ dig tast kringger* b) (härnäst) *järnäst*; 'nästa år' äv *að årę*
nästa s (medmänniska) 'din nästa' *nemmestn denn*
nästan **1** *mjästa* **2** *nestað* **3** (närapå, kan omskr med) *syöks,* t.ex. 'jag trodde nästan jag skulle dö' *ig syöks ugs ig ulld go að.* 'nästan ingenting' äv a) *knappt noð* b) *int just noð.* Se äv **sånär**
nästgårds (oftast nek.) *nessgas*
nästipp **1** (fr sv) *nestipp* m **2** (kan omskr, t.ex.) *fromoni nevį*
näsvis *neswis* (åld *naswis*)
nät *nęt* n. 'lägga nät' *legg nętę* (äv *legg aut nętę*); 'på nätet' (på internet) *ǫ netį*; 'ute på nätet' *autǫ netį*
nätbolag *netbuolag* n
nätfiske *netfistj* (äv *nętfistj*) n
näthandel *netandel* m
näthinna *netinn* f
näthylla *netill* f
nätmage *krusauv* f
nätt adj 'liten och nätt' **1** *kniųort* **2** *nątelin,* t.ex. 'ett litet och nätt fruntimmer' *iet nątelit kwinnfuok.* Jfr **behändig**
nätt adv 'nätt och jämnt' **1** *nett og iemnt* **2** (inte mer heller, inte mer än att) *bar so pass,* t.ex. 'det var nätt och jämnt att jag hann dit' *eð war bar so pass ig wann dait* **3** *djärå-naug,* t.ex. 'det var nätt och jämnt att jag fick ihop det där' *eð war djärå-naug ig fikk ijuop eð-dar* **4** *iemnt um*
nättroll **1** *nettrull* n **2** *datatrull* n
nätverk *netwerk* (äv *nętwerk*) n
näve *nevi* m, ex. se **krävas**
näver *nęver* n
näverbit se **näverstycke**
näverlur *basu* (äldre grundf *båså*) f
näversko **1** *nęverskuo* m **2** (skämts) *nęverkanuon* m. Se äv ONB, s. 28
näverstycke (ofta ihoprullat, ffa att göra upp eld med) *nęverskrokk* m
nävgröt **1** *nevågröt* m **2** *mutti* n
nöd *nöð* f, ex. se **lag**. 'av nöden' *åv nöðn*; 'det går ingen nöd på mig' *eð gor it ǫ mig inggų nöð*; 'med nöd och näppe' a) *djärå-naug,* b) (fr sv) *min nöð og neppe*; 'med knapp nöd' *djärå-naug,* ex. se **nätt** och jämnt
nödbedd *tråbuoðin*
nödfall 'i nödfall' *i nöðfall*
nödföda *nöðfyöð* f
nödgad se **tvungen**
nödhjälp *nöðjåp* f
nödig *nöðun*
nödlanda *nöðland*
nödlösning *nöðlösningg* f
nödvändig **1** *nöðun,* t.ex. 'hur nödvändigt det än vore' *uonde nöðut eð wäre* **2** *nöðwendun,* t.ex. 'vi tog bara det nödvändigaste' *tuogum bar eð nöðwendugest war.* 'inte mer än nödvändigt' *int mįer eld nöðut ir*
nödvändigtvis *ųomiens* (äv *min miens*)
nödår *nöðår* n. Jfr **oår**
nöja sig **1** *wårå nχögd,* t.ex. 'ska vi nöja oss nu?' *ulum wįð war nχögder nų?* **2** *nχö sig*
nöjd **1** *nχögd* **2** (glad) *faingen,* t.ex. 'hon var glad och nöjd med det hon hade' *ǫ war faingen dyö ǫ adde* **3** (synbart nöjd) *waislin* **4** (ironiskt; lokalt) *fχöselig.* 'mycket nöjd' *sturnχögd.* 'nöjd med ngn el. ngt' *nχögd min nogum* el. *noger.* Se äv under **vilja** s
nöje *nöje* n
nöjesfält (fr sv) *nöjesfelt* n
nöjeslysten (som tycker om att festa) *festisk*
nöjesresa *nöjesrįes* f
nöjestripp jfr **lustresa**
nöjesåka *åk ǫ rovin*
nörd *nörd* m
[1]**nöt** (nötkreatur) *nǫt* n
[2]**nöt** (t.ex. hasselnöt) *nöt* f. 'knäppa nötter' *knepp nötär*
nöta *nęta,* t.ex. 'nu ska jag inte nöta på pennan längre' *nų al ig it nęt pennų laingger.* 'nöta av' *nęt åv*; 'nöta in' *nęt in*; 'nöta ut' *nęt upp*
nötfärs *tjyrtjyötfess* m
nötknäppare (fr sv) *nötknepper* m
nötkreatur **1** *nǫt* n **2** *nǫtkrytyr* n
nötkråka (fr sv) *nötkråk* f
nötskrika **1** (vanl) *kuonnskraik* f, ex. se **havrekärve**; **2** *spikråk* f **3** (ngt osäkert) *blåkråk* f. Se vidare FNB
nötväcka **1** (fr sv) *nötwekk* (ovanl *nötwettj*) f **2** (skämts) *uppogniðfugel* m, t.ex. 'nötväckan gör verkligen skäl för sitt namn' *naug djär uppogniðfugeln stjäl fer namneð*

O

o (bokstaven) *o* n (äldre: m)
oaktsam **1** *gǫlos* **2** *uondlos*

oanständig **1** *ǫodygdun* **2** *ǫosiðun,* t.ex. ’det var en lite oanständig historia’ *eð war ję liteð ǫosiðug istorr* **3** (i sitt tal) *ǫosiðulin* **4** *ǫotjynnun*
oanständighet *ǫosiðugiet* f
oanvänd *ǫobrukað*
oanvändbar (obrukbar) *ǫobrukbar.* ’vara oanvändbar’ äv *(int) wåra að inggu*
oaptitlig *wemun*
oart *ǫoart* f
oartig *ǫoartin* (äv *ǫoartun*)
oas *oas* m
oavbrutet *olltiett*
oavsett **1** *uonde,* t.ex. ’jul blir det, oavsett hur vi bär oss åt’ *juolę werd eð uonde ur farum* **2** (fr sv) *ǫoavsi’tt* **3** (oavsett om) *ukað,* t.ex. ’oavsett om vi ville eller inte’ *ukað willdum eld inte*
oavsiktligt adv *ǫowitterli*
obalans *ǫobalans* m
obalanserad *ǫobalansirað*
obarkad *ǫobarkað*
obarmhärtig *ǫobarmertun*
obefintlig (fr sv) *ǫobifintlin*
obegriplig *ǫobigriplin.* Jfr **oförståelig**
obehag (fr sv) *ǫobiag* n. ’ha obehag av (ngt)’ *war að (noger).* Se äv **besvärlighet**
obehaglig **1** *ǫodäl* **2** *klien* **3** (mer sv) *ǫobiaglin.* ’obehagligt’ adv äv *klienskli*; ’obehagligt berörd (av)’ a) *wið* b) *för*
obehärskad *ǫobörg*
obehörig (fr sv) *ǫobiörin*
obekant **1** *ǫokunnun* **2** *ǫobikant,* t.ex. ’du ska akta dig för obekanta (människor)’ *du al pass dig fer ǫobikantum*
obekväm *ǫobikwem*
oberäknelig (fr sv) *ǫobirekknelin*
oberörd (fr sv) *ǫobiryörd*
obeslutsam (velig) *smǫråðun*
obestånd ’hamna (komma) på obestånd’ (trol. fr sv) *kumå ǫ ǫobistond*
obestämd *ǫobistemmd*
obetonad *ǫobituonað*
obetydlig *ǫobityðlin.* ’obetydlig person’ a) *pilistjit* m b) *fjärt* m
obetänksamt adv **1** (ogenomtänkt) *ǫofetainkt* **2** (fr sv) *ǫobitainksamt*
obildad *ǫobildað*
obildbar *ǫobildbar*
objekt *objekt* n
objektiv s *objektiv* n
objuden *ǫobuoðin*
oblekt *ǫobliekt*
obligation *obligasiuon* m
oblyg *ǫobliuog*
oborstad **1** *ǫobuostað* **2** *ǫosuopað*
obotlig *ǫobuotlin*
obrukbar *ǫobrukbar*
obruten *ǫobrutin*
observera **1** *gǫ,* ex. se **märka**; **2** *obserwira* (äv *observira*). Se äv **iaktta**, **lägga märke** till
observatör *obserwatör* (äv *observatör*) m
obstinat *upstunas.* Se äv **trotsig**
obygd *ǫobygd* f, t.ex. ’där uppe i obygden’ *dar upi ǫobygdn*. Jfr **avkrok**, **ödemark**
oböjlig *ǫoböjlin*
ocean *uosian* (äv *osian*) m
och *og.* ’och … då?’ (i följdfrågor) *enn sę?* (äv *ę sę?*), t.ex. ’och Erik då?’ *enn sę Ierik?*; ’och ändå’ *og,* t.ex. ’de är osams, och ändå bor de i samma stuga’ *dier irå ǫosamser, og byddj i summu stugu*
ock, **ock**, **ock!** (ack!) (ung.) *auansig!*
Ockelbo *Okkelbu*
också **1** *og* (placeras oftast efter sitt huvudord), t.ex. ’jag också’ *ig og*; (äv framförställt, t.ex.) ’det där är också riktigt’ *eð-dar ir og riktut*; (förstärks inte sällan med *boð,* t.ex. ’han också’ (till och med han) *boð an og* **2** (fr sv) *okkso*
odiskad *ǫodiskað*
odjur **1** *ǫodiuor* n **2** *liuotkrytyr* n
odla **1** (i sht om nyodling, äv om (större) gröda) *uolla,* t.ex. ’han odlar korn’ *an uoller kuonneð* **2** (i sht om smärre grödor) *uoðel* (mer sv *uodla*). ’odla bort’ *uoll brott*; ’odla upp’ *uoll upp*
odling **1** (odlande) *uodlingg* f **2** (uppodlat område, i sht på myrmark) *uollningg* f **3** (d:o) *träðe* n **4** (d:o, ej på myrmark) *grevningg* (äv *gravningg*) f. Jfr **vall**
odlingsbar *wekstlin.* ’odlingsbar mark’ *guoðland* n
odon *rakkber* n, ex. se **gott** om
odonris **1** *rakkberslingg* n **2** (yngre) *rakkbersrais* n
odryg **1** *fly’tt* **2** *skryp*
oduglig *ǫoduglin*
odygdig **1** *ǫodygdun* **2** *ǫotjynnun*
odygdspåse **1** *ǫodygdsskoll* m **2** *ǫodygdskupp* m **3** *ǫogaungskwið* m
odåga **1** *kani* m **2** (fr sv) *ǫodåg* f **3** (liten) *dritungg* m. ’odåga till flicka’ *kullsåp* f. Jfr **rackarunge**
odöpt *ǫodöpt* (mer älvd vore *ǫokrissnað*)
oenig (trol. fr sv) *ǫoienun.* Jfr **oense**
oenighet *ǫosem* f
oense **1** *ǫosams,* ex. se **bro**; **2** *int sams*
oerhört adv **1** *uvuvliuo’tt* **2** *ǫogå’lli* **3** (åld) *ǫogrotteli.* ’oerhört länge’ *autǫferend laindje*; ’så det är ngt alldeles oerhört’ *so eð ir ǫobörga*
ofantlig *ǫofantelin* (äv *ǫofannelin*).

’ofantligt’ a) *ųogå’lli* b) *fanneli.* Jfr **oerhört**
ofarlig *ųofarlin*
ofattbar (fr sv) *ųofattbar.* Jfr **obegriplig**
offentlig *offentlin* (äv *uoffentlin, uffentlin*)
offentligt adv *offentli*
offer *offer* (åld *uffer*) n
offeraltare *offerolter* n
offerkast **1** *stįelasarus* m **2** *kastręs* f
offerrök *offerräk* m
offert *offert* m
officer *offisir* (äv *offsir, uffsier* m.fl.) m
officerare *offisirer* m
officiell *offisiell*
offra *offer* (åld *uffer*)
ofog (rackartyg) **1** *ųogaungen* n **2** *ųodygd* f **3** (fr sv) *ųofuog* n. ’göra ofog’ a) *djärå ųogaungneð* b) *djärå kunster*
oformlig (fr sv) *ųofuormlin* (mer sv *ųoformlin*)
oframkomligt (p.g.a. dåligt före) *ųofyört*
ofred *ųofrið* m
ofreda *ųofriðå*
ofri *ųofri*
ofrivillig *ųofriwillun* (äv *ųofriwillin*)
ofrivilligt adv **1** *ųowitterli* **2** (mer sv) *ųofriwillut* (äv *ųofriwillit*)
ofruktsam (fr sv) *ųofruktsam.* Se äv **gall**, **steril**
ofta **1** *kringgt* **2** *mitjið åv* **3** *int launggt millǫ.* ’allt som oftast’ *sos kringgest* (äv *so kringgest*), t.ex. ’vi fick äta kål allt som oftast’ *finggum jätå kǫln sos kringgest*; ’bra ofta’ *noð kringgt*; ’ganska ofta’ a) *noðwessn* b) *noð kringgt*; ’mkt ofta’ a) *liuotkringgt* b) (väldigt ofta) *noð noð kringgt,* ex. se **brottare**; ’så ofta (som)’ a) *kringgest,* t.ex. ’så ofta jag vill’ *kringgest ig will* b) *so kringgt*
ofullständig *ųofullstendun*
ofärd *ųoferd* f
ofärdig (med kroppsbesvär) **1** *ųoferdun,* ex. se **bli**; **2** *buofelln* **3** (ofta när det gäller att gå) *ųofyör* **4** (krokig o. ofärdig) *krykklun* **5** (i benen) *fuotlos* **6** (d:o) *int (so) fuotað.* Jfr **vanför**
ofärdighet (kroppsbesvär) **1** *ųoferda* f, t.ex. ’ja, det är ständigt den där ofärdigheten’ *ja, eð ir ǫ-dar ųoferdą olltiett* **2** *ųoferdugiet* f
oförarglig *ųoferarglin*
oförberedd *ųoförbirie’dd*
ofördärvad *ųofedervað*
oföretagsam **1** *tiltagslos* **2** (passiv, trög) *tåmålos*
oförhappandes *ųofewart*
oförklarlig *ųofeklarlin*
oförmodat **1** *ųofewart* **2** *ųofetainkt*
oförrätt *ųoferett* m (äv f)
oförättat ’med oförrättat ärende’ *min ųoferettað ärend*; ’oförrättat ärende’ (misslyckat företag) *myssmyörsrįes* f
oförsiktig **1** *ųofesiktun* **2** (oaktsam) *uondlos*
oförsiktigt adv *ųofesiktut,* ex. se **bete sig**
oförskämd *ųofestjemd.* Jfr **fräck**
oförsonlig (fr sv) *ųofesuonlin*
oförståelig (fr sv) *ųofeståelin.* Jfr **obegriplig**
oförstånd **1** *ųobigrip* n **2** (mer sv) *ųofestond* n
oförståndig **1** *ųofestondun* **2** (omogen) *ųomagulin*
ogenerös *fisun,* t.ex. ’inte ska du var så ogenerös mot myggorna’ *itjä al du wårå so fisun að muggum*
ogenomtänkt (utan att tänka sig för) *ųofetainkt*
ogift *ųodjipt*
ogiltig *ųodjiltun*
ogin *ųodjien*
ogjord *ųogar* (yngre *ųogard*), t.ex. ’jag skulle verkligen inte vilja ha det ogjort’ *ig edd dǫ int wilað åvå eð ųogart*
ogräs *ųogras* n. ’mkt ogräs’ *ųograsut*
ogräsrensning **1** *ųograsryöktningg* f **2** (mer sv) *ųograsrensningg* f
ogärna **1** *int djienna* **2** *ųodjienn*
ohanterlig *ųogå’llin*
ohjälpligt adv *ųojälpli* (äv *ųojälplit, ųojåpli, ųojåplit*)
ohjälpsam *ųojåpsam.* Jfr **okamratlig**
ohyfsad **1** *ųobörg* **2** *gruoplin.* Jfr **oborstad**
ohygienisk (om person) *ųotägsklin*
ohyra *ųoyr* f
ohågad **1** *ųougåð* **2** *ųolutin*
ohörbar *int ärend,* t.ex. ’det där var ohörbart’ (det där var omöjligt att höra) *eð-dar war int ärend*
ohörsam *ųowölin.* Jfr **olydig**
oinspirerad *ųoinspirirað*
ointressant *ųointressant*
ointresserad *ųointressirað*
oisolerad *ųoisulirað* (äv *ųoisolirað*)
oj! **1** *oj!* **2** *au!* **3** (oftast negativt) *uą!*
oja sig **1** *oj sig* **2** *fekoss sig* **3** *uvend sig*
ojojoj! **1** *ojojoj!* (äv *ojajoj!*) **2** (gud bevare mig) *gubbiniran!,* t.ex. ’men ojojoj så busiga de var!’ *men gubbiniran ur ųobörger dier waru* **3** *ässe!* **4** (oftast positivt) *auauau!,* t.ex. ’men ojojoj vilken vacker flicka!’ *men auauau ukų grannkull!* **5** (positivt) *älle, älle!,* t.ex. ’ojojoj, se vad fin hon är’ *älle, älle, sjǫ wa fin ǫ ir!* **6** *(men) iemska saker!*
ojämn **1** *ųoiemmen* **2** (yta) *tasun* **3** (d:o) *russlun* **4** (t.ex. kant) *skaikun*
ojämnhet *ųoiemmeniet* f
ok (i sht för bärande av vattenhinkar på axlarna; de flesta med sin lokala utbredning) **1** *bjärutrai* n

2 *bjärusili* (el. bara *sili*) m **3** *watusili* m **4** *wåg* f **5** *bjärul* m **6** (vanl) *uok* (äv *watuuok, ok*) n

OK (okej) *OK*

okammad **1** *ǫorettað* **2** (rufsig) *tufsun* **3** (d:o) *slurvun* **4** (d:o) *lurvun* **5** (tovig) *turvun*

okamratlig *fisun*

oklar **1** (otydlig) *ǫoklår* **2** (oviss o.dyl.) *ǫoklar* **3** (blick o. vätska) *gliuor* (äv *gluor*) **4** (språkbruk) *slirun.* Se äv **grumlig**

oknuten *ǫoknåy'tt*

oknytt (fr sv) *ǫoknytt* n

okoncentrerad **1** *ǫokonsentrirað* **2** (om person äv) *jomun*

okontrollerad *ǫokontrollirað*

okristligt adv (förskräckligt, äv positivt) *ǫokristeli*

okränkbar (fr sv) *ǫokraintjbar*

oktav *oktav* m

oktober **1** *oktober* (åld *oktobber, oktover*) m **2** (slaktmånad) *slaktmonað* m

okunnig (ovetande) **1** *ǫokunnun* **2** *witulos*

okunnighet *ǫokunnugiet* f

okväda *eksa*

okvädingsord *eksuord* n

okynne *ǫotjynn* n. 'på okynne' *upǫ ǫotjynnę*

okynnig *ǫotjynnun*

okänd **1** *ǫokunnun* **2** (fr sv) *ǫotjennd*

olag 'i olag' a) *i ǫolag* b) *ǫolågåð*

olaglig *ǫolaglin*

olater (ovanl) *drygder* pl. Jfr **osed**

olidlig *ǫoliðelin*

olik *ǫolaik,* t.ex. 'hon är olik alla syskonen' *ǫ ir ǫolaik ollum syskunum.* 'olika' (diverse, skiftande) *ymser,* t.ex. 'han hade olika (diverse) krämpor' *an add yms krempur*, 'från olika håll' *frǫ ymsum oldum*; 'olik sig' *ǫolaik sig*; 'på olika håll' *ymssta'ss*; 'på olika sätt' *ymslund*

olikhet *ǫolaikiet* f

oliv *oliv* m

olja s *ola* f, ex. se **smörja** vb

olja vb *ola,* t.ex. 'bara den blir oljad sen, så blir den fin' *bar an werd olað sę, so werd an fin*

oljebolag *olbuolag* n

oljebranschen *olbransn* m b.f.

oljefärg *olferg* f

oljekamin *olkamin* m

oljekanna *olkann* f

oljeplattform *olplattfuorm* m

oljerock *olrukk* m, t.ex. 'han drog på sig oljerocken' *an druog ǫ sig olruttjin*

oljetråg *oltrug* n

oljig *olun*

o-ljud *o-liuoð* n

oljud **1** *illät* f (yngre: n) **2** *ǫolät* f **3** (t.ex. störande musik) *gnǫl* n. Se äv **olåt**

Olle *Ulle* m

ollon (på penis) **1** *tiǫor* n (äv *tiuor*) (Lev.) **2** *kukskoll* m

Olof *Ulåv* m. 'Olof Olsson' (åld) *Ul Ulsų*; 'Olof den Helige' *Ielig-Ulåv* m. Jfr **Olle**

ologisk *ǫologisk*

Olov se **Olof**

olovandes *ǫoluvendes*

olovlig *ǫoluvlin*

olovligen *ǫoluvli*

olsmässa *ulsmess* f

Olsson *Ulsų* m

olust se **olustighet**

olustig **1** *lävun* **2** *duvin* **3** *uonlos* **4** *ǫokęt,* t.ex. 'det känns olustigt (motigt) att gå upp om morgnarna, när det är så mörkt' *eð kennes aut ǫokę'tt go upp um me'nną, dar eð ir so mörkt* **5** (t.ex. väder) *trestlos* **6** (yngre) *ǫolustun*

olustighet *trestlosa* f

olvonbuske (olvon) **1** *pipskaptbuosk* m, t.ex. 'olvonbusken har så grov märg i kvistarna' *pipskaptbuostjin ar so gruovan mjärg ini kwistum* **2** *uolåbuosk* m, t.ex. 'skott på olvonbusken' *nylaðir ǫ uolåbuoskam*

olycka *ǫolukk* f, t.ex. 'man ska skratta åt olyckan' *an al lä að ǫolukkun.* 'råka i olycka' (om kvinna) *werd autstelld.* Se äv **ofärd**

olycklig *ǫolykklin*

olyckligt **1** (synd) *skaðulit* **2** (oturligt) *ǫolykklit* **3** (adv) *ǫolykkli*

olycksfågel (fr sv) *ǫolukksfugel* m

olyckshändelse se **olycka**

olyckskorp *ǫolukkskuorp* m

olycksplats *ǫolukksplass* m

olycksstatistik *ǫolukksstatistik* m

olydig **1** *ǫolyðun,* t.ex. 'han var olydig mot sin mor' *an war ǫolyðun mun senner* **2** *ǫobörg* **3** (ohörsam) *ǫowölun* **4** (bråkig) *ǫotukklin* **5** *avun.* Jfr **busig**

olydnad *ǫolyðnað* m

olympiad *olympiað* m

olåst *ǫolęst*

olåt **1** *illät* f (yngre: n) **2** *liuotlät* f (yngre: n) **3** *ǫolät* f

olägenhet, sanitär *sanitär ǫolägeniet* f

olämplig **1** *ǫolagum* **2** (mer sv) *ǫolemplin.* 'mkt olämpligt' äv *ingglaikt,* t.ex. 'det är mkt olämpligt att bete sig så' (så gör man inte) *eð ir ingglaikt fårå so*

oländig **1** *ǫolendun* **2** (risig, ev. blöt) *tjåksun* **3** *ǫolent.* 'oländig terräng' äv *apland* n

oläsbar se **läsbar**

oläslig (fr sv) *ǫoleslin.* Jfr **oläsbar**

olönsam *ǫolönsam*

olöslig (olösbar) *ǫolösbar*

om I. adv i uttr 'om och om (igen)' *um og um.*

II. prep **1** *um* (äv om tid), t.ex. ’om en kvart’ *um ien kwart* **2** (t.ex. prata om, äv) a) *auti,* t.ex. ’han pratar alltid om det där’ *an akudirer olltiett auti dyö-dar* b) *yvyr* **3** (per) *fer,* t.ex. ’fem kronor om dagen’ *fem kruonur fer dag* **4** (runt) *daitum,* t.ex. ’jag lade armen om flickan’ *ig tuog armin daitum kullų.* ’om fem dagar’ äv *bar eð ar werið fem daer*; ’om sig (och kring sig)’ a) *mun um sig* b) *um sig* c) *autumsig.*
III. subj **1** (såvida) *um,* ex. se [2]**tur**, äv i satser som ’om jag skulle (ta och) baka lite’ *um ig edd ulað båkå liteð*; ’om också’ *um og*; ’om så hade varit’ *um so edd að werið* **2** (huruvida) a) *um,* ex. se **strunta** b) *ukað,* t.ex. ’jag vet inte om hon är ung eller gammal’ *ig wet it ukað ǫ ir ungg eld gåmål* c) *ukadier,* ex. se **huruvida**, d) (utelämnas gärna i andra ledet), t.ex. ’jag vet inte om det var Erik eller om det var Sven’ *ig wet it um eð war Ierik, eld war eð Swen*

omak *ųomak* n

omaka **1**a) *ųoparum* b) *i(n)t parum,* t.ex. ’vantarna är omaka’ *uottär irå it parumer* **2**a) *ųomakum* b) *i(n)t makum*) **3** *ųomåkå* **4** *ųolagum*

ombesörja *bistyra,* t.ex. ’det är lite att ombesörja’ (ordna med) *eð ir liteð bistyr auti*

ombud (fr sv) *ombuð* n

ombyggd *umbyggd*

ombyggnad *umbyggnað* m

ombyte *umbyt* n, t.ex. ’man måste ha ombyte med sig’ *an fǫr luv åvå umbyteð min sig*

ombytlig **1** *umstjiptend* **2** *ųostaðun* **3** (fr sv) *umbytlin.* Jfr **nyckfull**

ombytt *umby’tt*

omdöme **1** *umdyöm* n **2** (beräkningsförmåga) *uov i andum*

omdömeslös (fr sv) *umdyömeslos.* Jfr **omogen**

omedelbart (direkt) *rað*weg [81]

omedgörlig *sterrun.* Jfr **styvsint**

omedvetet *ųowitterli*

omelett *uomelett* (vanl *omelett*) m

omen (fr sv) *uomien* n

omfamna **1** *old um* **2** (krama) *klemma.* Jfr **famna**

omfatta (fr sv) *umfatt*

omfattande (fr sv) *umfattend.* Jfr **vidsträckt**

omfattning (fr sv) *umfattningg* f

omformulera *formulir um*

omfång *umfaungg* n

omfångsrik **1** *waiðum* **2** *wåslin* **3** (som tar stor plats) *ruomwaiðum* **4** (d:o) *ruomstur*

omfördela *fediel um*

omgjord *umgar* (yngre *umgard*)

omgång *umgaungg* m. ’få sig en omgång’ a) *fǫ sig ien umgaungg* b) *fǫ sig ję* (äldre *ien*) *duvningg*

omhulda **1** *uld um* **2** *tuss min*

omkastad *umkastað*

omkastning *umkastningg* f

omkomma **1** *umkumås* **2** *fego’ss*

omkostnad (fr sv) *umkuostnað* m

omkring I. adv (cirka) **1** *ringgum,* ex. se **halvmeter** **2** *ien* **3** *umtrent*
II. prep **1** *ringgum,* ex. se **smälta** bort; **2** (där borta omkring) *daitringgum* **3** (här omkring) *jųotringgum,* se äv **häromkring**.
III. part *umringg,* t.ex. ’springa omkring’ *kåyt umringg*; ’när allt kommer omkring’ a) *dar ollt kumb umringg* b) *dar eð bjär ollt umringg*; ’när allt kommer omkring (ändå)’ ung. a) *dait ǫ bjär* b) *dait eð bjär*

omkull *umringg.* ’ha omkull’ *ev umringg*; ’välta omkull’ *welt umringg*; ’ramla omkull’ *ligg niðer,* se vidare **falla** omkull

omkväde **1** *umtag* n **2** (fr sv) *umkweð* n

omkörd **1** *umferin* **2** *umätjin*

omkörning **1** (fr sv) *umåkningg* f **2** (fr sv) *umtjörningg* f

omkörningsfil *umåkninggsfil* m

omlastning (fr sv) *umlessningg* f

omnämna (fr sv) *umnemmen.* Se äv **nämna**

omodern *ųomuodärn*

omogen **1** *ųomuogen* **2** (t.ex. om frukt) *ųomuognað* **3** (om människa; oförståndig) *ųomagulin* **4** (om bär) se **kartig**

omoralisk jfr **osedlig**

omorganisera se **organisera** om

omornad **1** *ųofrå* (äldre grundf *ųofrår*) **2** *daurun*

omringa **1** (fr sv) *umringg* **2** *ringg in*

område *umråð* n

omröstning *umröstningg* f

omsider *umsaiðer.* ’sent omsider’ *sient umsaiðer*

omskapa *skap um*

omskola sig *skaul um sig*

omskriven *umskrievað*

omskrivning *umskrievningg* f

omskära *umstjärå* (äv *stjär um*)

omskärelse *umstjärningg* f

omskött *umstjyö’tt,* t.ex. ’jag blir så omskött här’ *ig werd so umstjyö’tt jär*

omslag *umslag* n

omslagsbild (fr sv) *umslagsbild* m

omslagspapper *umslagspapir* n

omsorg **1** *ųogi* m **2** (t.ex. hälsovård, fr sv) *umsorg* m. ’ha omsorg om’ a) *ųogås*

---

[81] Särskrivs även.

b) *faingen um*
omstridd (fr sv) *umstri'dd*
omständighet (fr sv) *umstendugiet*
omständlig **1** *umstendlun* (vanl *umstendun*) **2** *myltun*
omsvep 'utan omsvep' *rettfram*
omsättning *umsettningg* f
omtag *umtag* n
omtalad **1** *umtålåð* **2** *autmǫlað*
omtanke **1** *ųogi* m **2** (fr sv) *umtaunk* m, t.ex. 'han tackade för omtanken' *an tokkeð fer umtaunkan*
omtyckt **1** *gäv,* t.ex. 'han är omtyckt av flickorna' *an ir gäv að kullum* **2** *umtykkt,* t.ex. 'den där örten är omtyckt av korna' *eð-dar graseð ir umtykkt åv tjy'mm* **3** (om person äv) *guoðtykkt*
omtänksam **1** (fr sv) *umtenksam* (äv *umtainksam*) **2** (snäll) *frek*
omusikalisk *ųomusikalisk*
omutlig *ųomutlin*
omval *umwal* n
omvårdnad **1** *ųogi* m **2** (passning) *syte* n. 'person, i sht barn, som behöver omvårdnad' *syte* n
omväg *umweg* m. 'på omvägar' *ǫ umwegum*
omväljas *welas um*
omvända *umwend.* 'omvända sig' *umwend sig*
omvändelse *umwendels* f
omvärld *umwärd* f
omväxla *weksel um*
omväxlande *umwekslend*
omväxling *umwekslingg* f. 'som omväxling' *sos umwekslingg*
omyndig *ųomyndun.* 'omyndig person', 'omyndigt barn' *ųomagi* m
omålad *ųomǫlað*
omåttlig 'omåttlig aptit' se **matvrak**; 'vara omåttlig' se **måttfullhet**. Jfr **måttlig**
omändring *umendringg* f
omänsklig *ųomensklin*
omärkbar se **omärklig**
omärklig *ųomertjlin*
omöjlig **1** *ųomχölin* **2** (om person) *twertyvyr.* 'omöjligt (att)' *slut,* t.ex. 'det är omöjligt att få honom att sjunga' *eð ir slut fǫ til an kweðå*; 'stört omöjligt (att)' *ievit slut,* ex. se **stört**
omöjlighet **1** *ųomχöligiet* f **2** (hopplöst företag) *gnę'ttlosa* f
onanera (om man) *läk min pipi*
onaturlig *ųonaturlin.* Se äv **tillgjord**
ond **1** *uond* **2** (elak) *lieð* **3** (arg) *jälåk* **4** (öm) *sår.* 'den Onde' a) *Liuotn* m b.f. b) (ovanl) *Uondn* m b.f; 'det onda' a) (det icke goda) *uondað* n, t.ex. 'skydda oss mot det onda' *friðä uoss frǫ uondą* [82] b) (det som gör ont) *sårað* n; 'ond individ' *liuotingg* m. Se äv **ont**
ondska *uondska* f
ondskefull (fr sv) *uondskefull*
onkel (åld) *bile* m
onomatopoetisk se **ljudhärmande**
onsdag *ųosdag* (äv *uosdag*) m. Fraser se **söndag**
onsdagskväll *ųosdagskweld* m
onsdagsmorgon *ųosdagsmorgun* m
ont *sårt.* 'det gör mig ont (om)' *eð stjär i laivę*; 'få ont i' *fǫ sårt i*; 'göra mkt ont' a) *wårå liuotsårt* b) *liuotswaið* c) *illswaið*; 'göra ngn ngt ont' *djärå nogum noð klient*; 'göra ont' a) *wårå sårt* b) *djär sårt* c) *tågå sårt,* ex. se **högersida**, d) *djär klient* e) *swaiða,* t.ex. 'det gör ont i bröstet' *bresteð swaiðer*; se äv **smärta**, **ömma**; 'ha ont' a) *åvå sårt* b) *wårå sår,* t.ex. 'jag har ont i ett knä' *ig ir sår i ien kni* c) *swaiða,* t.ex. 'han har ont i magen' *an swaið(er) i kwiðim*; 'ont i halsen' *såråsn*; 'ont i huvudet' se **huvudvärk**; 'ont i knäna' *sårknię*; 'ont i magen' se **mage**; 'ont i ryggen' *sårryddjin*; 'ont i öronen' a) *sårärur* b) *sår ärur*; 'ont om' a) *smǫ't um,* t.ex. 'det var ont om sådant' *eð war smǫ't um slaikt* b) (mkt) *wisält min,* t.ex. 'mkt ont om äpplen' *wisält min epplum*; 'som gör ont' *sår*
onykter *ųonykter.* Jfr **berusad**
onyttig *ųonyttun*
onåd 'råka (fall, hamna) i onåd' (snarast fr sv) *kumå i ųonåð*
onödan 'i onödan' a) *i ųonöðun,* ex. se **klaga** b) *i ųonöðugiet* (äv *i ųonöðugietn*) c) *ųomuns*
onödig *ųonöðun,* ex. se **finess**. 'onödig sysselsättning' *ųonöða* f, t.ex. 'vad är det där för onödig sysselsättning?' *wen ir eð-dar fer ųonöða?*
onödighet **1** *ųonöða* f **2** *ųonöðugiet* f
oordnad *ųorettað*
oordning se **oreda**
oorganiserad *ųoorganisirað*
opassande **1** (olämplig) *ųopassend* **2** (som inte passar) *ųolagum*
opastöriserad *ųopastörisirað*
opera *uopera* (äv *opera*) f
operasångare **1** *operasaungger* m **2** (nedsätt) *rolap* f
operasångerska *operasaunggesk* f
operation *uperasiuon* (vanl *operasiuon*) m
operationsbord *uperasiuonsbuord* n
operationskö *uperasiuonskö*

[82] Fri översättning av Bibelns "rädda oss från det onda" respektive "fräls oss ifrån ondo".

(vanl *operasiuonskö*) m
operativsystem *operativsystiem* n
operera *uperira* (vanl *operira,* äv *opirira*). 'operera bort' a) *uperir dieðo,* ex. se **äggstock** b) *uperir undo* c) *uperir brott*; 'operera in' *uperir in*; 'opereras' (låta operera sig) *lat stjärå sig*
operett *operett* (mer älvd, ovanl *uoperett*) m
opinion *opiniuon* m
oplanerat *uowitterli.* Se äv **hux flux**
oplogad *uopluogað*
opponera *opponira.* 'opponera sig' *opponir sig*
opposition *opposisiuon* m
opraktisk (om person) **1** *antelin* **2** *kuotulin* **3** (ej händig) *uoent* (äv *ieent*, *ient*). Jfr **tafatt**
opraktiskt (tafatt) adv äv *avlenskli*
optiker *optiker* (mer älvd, åld *uoptiker*) m
opålitlig **1** (oärlig i affärer) *skåjeraktun* **2** (fr sv) *uopålitlin*
orakad *uoråkåð*
oral *uoral*
orange jfr **brandgul**, **gulröd**
ord **1** *uord* n **2** (benämning) *nammen* n **3** (glosa) *gluosa* f. 'inte säga ett ord' äv *int låt wið*; 'ta ngn på orden' *tågå non o uordum* (äv *o uordę*); 'ålderdomligt (i sht älvd) ord' *gambeluord* n
orda *uorda.* 'ingenting att orda (mer) om' *intnoð nęt munn o*
ordagrann *uordagrann*
ordbehandlare **1** *uordbiandler* m **2** (nydal) *buokstavsmylter* m
ordbehandlingsprogram **1** *uordprugramm* n **2** *skrievprugramm* n
ordbok *uordbuok* f
ordböjning *uordböjningg* f
ordenshus *årdensaus* n
ordentlig **1** *duktin* **2** *rieðun* **3** (mer sv) *årdentlin*
ordentligt adv (rejält, inte lite, en hel del) *wenest,* t.ex. 'han är ordentligt sjuk' *an ir wenest klien*
order *årder* m
ordfattig *uordfattin*
ordfläta *uordfliet* f
ordform *uordfuorm* (mer sv *uordform*) m
ordföljd (fr sv) *uordföljd* f
ordförande **1** *uordfyörer* m **2** (mer sv) *uordfyörend* m
ordförandeklubba *uordfyörendklubb* f
ordförandeskap *uordfyörendskap* n
ordförråd **1** *uordferåð* n **2** (nydal) *uordbaur* n. Se äv **ordskatt**
ordhållig *uordfast*
ordinarie *ordinarie*
ordinera *ordinira,* t.ex. 'han blev ordinerad gymnastik' *an wart ordinirað djymnastitjin*
ordkarg (nydal) *stuttalun*
ordklass *uordklass* m
ordklyveri *uordkliuovningg* f
ordkonstnär *uordkunstnęr* m
ordlista *uordlist* f
ordna **1** *stella,* t.ex. 'han hade ett och annat att ordna med' *an add ymsę stell min* **2** *årdn* **3** *duona* **4** (arrangera) *fo til* **5** (d:o) *gräja.* 'ordna fram' *finn til*; 'ordna för sig' (ofta försätta sig i en viss situation) *stell sig* (äv bara *stella*); 'ordna med' (ombesörja) *bistyr auti,* t.ex. 'det är lite att ordna med' *eð ir liteð (tä) bistyr auti*; 'ordna sig' a) *rieð sig* b) (lösa sig) *lös sig*; 'ordna så (att)' *stell so,* t.ex. 'jag var tvungen att ordna så att jag hade ngt att bjuda på' *ig fikk luv stell so ig add noð biuoð o*; 'ordna till' a) *duon til* b) *årdn til* c) *gräj til*; 'ordna upp (sig)' a) *årdn upp (sig)* b) *rett til (sig)*
ordning **1** *årdningg* f, t.ex. 'någon ordning får det väl (ändå) lov att vara' *nogų årdningg for eð fel luv wårå* **2** (rätsida) *rettlieðningg* f **3** (skick m.m.) *stellningg* f, t.ex. 'jag hoppas det blir någon ordning (ngn råd) när pappa kommer' *ig uppes eð werd nogų stellningg bar faðer kumb*; 'få allt i ordning' *fo i årdningg ollt*; 'få ordning på' a) *fo årdningg o* b) *fo rettlieðningg o*; 'göra i ordning' a) *stell til,* t.ex. 'han tänkte göra i ordning en slipmaskin' *an miend stell til ien slipmasin* b) *lågå til* c) *duona* d) *duon til* e) *duon i årdningg* f) (mer sv) *djär i årdningg*; 'göra i ordning inför avfärd' *duon iweg*; 'göra sig i ordning' a) *rieð sig* b) *duon til sig* c) (göra sig fin) *fnuså sig*; 'göra sig i ordning att fara' a) *rieð iweg sig* b) *rieð sig et wegs* c) *rust iweg sig* d) *rust åv sig*; 'hålla ordning på', ex. se **rekryt**; 'i tur och ordning' *åvenda,* t.ex. 'du ska ta dem i tur och ordning' *du al tågå diem åvenda*; 'ställa i ordning' a) *stell et rieðs* b) *stell i årdningg.* Jfr **reda**
ordningsam (fr sv) *årdninggsam.* Jfr **ordentlig**
ordningstal *årdninggstal* n
ordningsvakt *årdninggswakt* m. Jfr **väktare**
ordrik *uordraik*
ordskatt *uordskatt* m
ordslut *uordend* m
ordspråk *uordspråk* n
ordstäv *uordstev* (el. bara *stev*) n
ordval *uordwal* n
ordvändning *uordwendningg* f
oreda **1** *uorieð* f **2** *sylt* n **3** *sylta* f **4** *rumur* (äv *rumul*) n **5** *rumbel* n
oregerlig (om häst) *uosiðulin.* 'oregerlig häst' *uosiðingg* (äv *uosilingg*) m
oren *uorien*

orenlig **1** *slaskun* **2** *ǫtägsklin* **3** *drisslin.* ’orenlig kvinna’ *dritkå’ss(a)* f. Se äv **osnygg**
orensad (fisk) *ǫstundjin*
orera **1** *kåsir* **2** *pridikå*
organ *organ* n
organisation *organisasiuon* m
organisera *organisira.* ’organisera om’ *organisir um*
organist *organist* m
organistexamen *organisteksamen* (äldre form borde vara *-eksam*) m
orgel **1** *orglur* (äv *orgur*) f pl, t.ex. ’mormors orgel var ospelbar’ *mumunes orglur war ǫspilbarer* **2** (i sht i sg) *orgel* m (äv f)
orgeltrampa *orgtroðu* (äldre grundf *-troðå*) f
orgeltrampare *orgeltramper* m
orientera *orientira*
orienterare *orientirer* m
orientering **1** *orientiringg* f **2** (nydal) *kartkåytningg* f
orienteringstävling *orientiringgstävlingg* f
original *orginal* n
originalspråk *orginalspråk* n
originell *iegen*
oriktig **1** *ǫoriktun* **2** (felaktig) *tuokun* **3** (d:o) *galin*
orimlig **1** *ǫorimlin* **2** (orimligt) *int bidjärlit,* t.ex. ’det är orimligt hur dyrt det är’ *eð ir it bidjärlit ur dyrt eð ir*
orimlighet (fr sv) *ǫorimligiet* f
orimmad (utan rim) *ǫorimmað* (mer älvd vore *ǫorimað*)
ork *uork* m
orka **1** *uorka,* t.ex. ’så länge han orkade’ *emes an uorkeð* **2** *mekta* **3** *dugå* **4** *båt ǫ.* ’allt vad han orkar’ a) *eð an dug* b) *mjäst an dug* c) *wesstað an dug,* ex. se **drämma** till d) *eð likest an dug* e) *liuotest an dug,* t.ex. ’han sprang allt vad han orkade’ *an kåy’tt liuotest an dugde* f) *fer eð og anað*; ’orka med’ a) *uork min* b) *båt ǫ* (äv *bot ǫ*) c) (stå ut) *uork wið*, t.ex. ’han blev för gammal för att orka med (det)’ *an wart uvgåmål uork wið*; ’orka upp’ *uork upp*
orkan *uorkan* m
orkeslös **1** *uorklos* (mer sv *uorkeslos*) **2** (p.g.a. ansträngning el. hunger) *stjål*
orkester *orkester* m
orkidé *ortjidé* (äv *ortjiðé, uortjidé* m.fl.) m
orm **1** *uorm* m **2** (åld) *launggmakk* (el. bara *makk*) m
ormbett *uormbit* n
ormbiten *uormbitin*
ormbo *uormbu* n
ormbunke **1** (t.ex. träjon, örnbräken) *uormtiägel* (el. bara *tiägel*) n **2** (mer sv) *uormbunk* m. Se vidare VNB
ormbär **1** *kossber* n **2** *uormber* n. Se vidare VNB
ormgran *uormgron* f
ormrot **1** *lausgras* n **2** *friekall* m. Se vidare VNB
ormskinn *uormstjinn* n
ormslå se **kopparorm**
ormspott (av spottstrit) **1** *uormsputt* n **2** (mindre vanl) *brymssputt* n
ormvråk *uormwåk* (yngre *uormwråk*) m. Se vidare FNB
ornament *ornament* (äv *uornament*) n
ornitolog (fågelexpert) *fugelekspert* m. Se äv **fågelkännare**
oro **1** *ǫoruo* f **2** *ǫogi* m
oroa *ǫoruo.* ’oroa sig’ *ǫoruo sig*; ’oroa sig för (ngn)’ *ugs um (non)*
orolig **1** *ǫoruolin* **2** *brygd* **3** (bekymrad) *illswaiðend* **4** (d:o) *wið* **5** (ängslig) *ǫogum* **6** (nervös) *autsett* **7** (som ej kan sitta stilla) *gnissun* **8** (d:o) *gniðun* **9** (som ej kan hålla sig stilla) *bragun* (äv *bragulin*), t.ex. ’hon har varit för orolig av sig för att sitta och studera’ *ǫ ar werið fer bragun åv sig fer tä sittj og studir* **10** (d:o) *farun* **11** (bekymmersam, oroväckande) *ǫofriðun* **12** (i magen) *slavrun*. ’vara orolig (så det kryper i kroppen)’ *åvå fimakkär* (äldre *fimakką*) *ollsta’ss*; ’vara orolig för’ *ugs um.* Jfr **rastlös**
orosmoln (fr sv) *ǫoruosmuoln* n
orre *uorre* m, t.ex. ’orrarna brukade spela’ *uorrär bruked spilå*
orrhöna **1** *ynn* f **2** (yngre) *uorryön* f
orrspel *uorrspil* n
orrtupp **1** *uorrtupp* m **2** (äldre) *uorre* m
Orsa *Ossa.* ’i Orsa’ a) *i Ossa* b) (åld) *i Osum*
orsak **1** (skäl) *stjäl* n **2** (upphov) *uolda* f **3** (fr sv) *uorsak* f
Orsakarl **1** *Oskall* (yngre *Osskall*) m **2** *Osbyddj* (yngre *Ossbyddj*) m. Se vidare ONB
Orsamål *ossmǫl* (yngre *ossamǫl*) n
Orsasjön *Ossasju’nn* (åld *Ossjun* Lev.) m b.f.
ort *uort* m, t.ex. ’sådant är viktigt för orten’ *slaikt ir wiktut fer uortem*
ortnamn **1** *uortnammen* n **2** (i sht namn på plats i naturen) *ietta* f
ortografi *uortografi* m. Jfr **rättstavning**, **stavningssystem**
ortoped (äv ortopedklinik) *ortopieð* m, t.ex. ’jag fick lov att åka ned till ortopeden i går’ *ig wart far niðǫ ortopieðn i går*
ortsnamn *uortsnammen* n. Se äv **ortnamn**
orv **1** *uorv* n, ex. se **beslag**, **hacka** vb **2** (med stöd mot överarmen) *tykkeluorv* n **3** (d:o) *styörtuorv* n **4** (med två parallella handtag, utan stöd mot överarmen) *knagguorv* n

5 (kort, med översta handtaget krokformat) *slaindjuorv* n
orädd **1** *mųosk* **2** *ųoredd*
oräknelig (fr sv) *ųorekknelin*
orättfärdig *ųorettferdun*
orättfärdighet *ųorettferdugiet* f
orättvis *ųorettwais* (äv *ųorettwis*)
orättvisa *ųorettwais* (äv *ųorettwis*) f
orörd *ųoryörd*
orörlig *ųoryörlin*
os *ųos* (äv *uos*) n
osa **1** *ųosa* (äv *uosa*) **2** (lukta illa äv) *dena.* 'osa in' *ųos in*; 'osa katt' *ųos katt*
osagt 'låta vara osagt' (fr sv) *lat wårå ųosaggt*
osaltad *ųosoltað*
osams *ųosams.* 'bli osams med ngn' äv *kum ijuop sig min nogum*
osanning *ųosanningg* f
osannolik jfr **otrolig**
osed *ųosið* m
osedlig *ųosiðulin*
oseriös *ųoseriös*
oskadad *ųoskåðåð*
oskadd **1** (oskadad) *ųoskåðåð* **2** (välbehållen) *welbieldn* **3** (d:o) *ini summu stjinn*
oskalad *ųoskålåð*
Oskar *Åskar* m
oskarp **1** *ųoskarp* **2** (suddig) *grumblun*
oskicklig *kuotulin.* 'oskicklig (tafatt) person' (i sht i snickeriarbete) *kuoti* m
oskuld *ųoskuld* f
oskyldig *ųostjyldun*
oslagen *ųoslaiðn*
Oslo **1** *Oslo* **2** (Kristiania, åld) *Kristian*
osmaklig **1** *ųosmaklin* **2** (äcklig) *wemun*
osmord *ųosmuord*
osnuten *ųosnåy'tt*
osnygg **1** *slaskun* **2** *ųogå'llin* **3** *ųokastjin* (äv *ųokastelin*) **4** *ųoryöklin* **5** *kå'ssun.* 'osnygg kvinna' *dritkå'ss(a)* f. Jfr **orenlig**
osockrad *ųosokkrað*
osolidarisk jfr **okamratlig**
osorterad *ųosortirað*
ospelbar *ųospilbar,* ex. se **orgel**
oss *uoss.* 'oss emellan' se **emellan**
ost *uost* m. 'en bit färsk ost direkt ur ystkitteln' *uostmaus* f; 'under längre tid lagrad ost' *gambeluost* m
ostadig **1** *ųostaðun* **2** (glapp; äv om väder) *slikulin,* t.ex. 'han hade varit lite ostadig i knäna' *an add werið liteð slikulin i kni'mm,* 'det är så ostadigt väder' *eð ir so slikulit weðer* **3** (slapp) *slestjun* **4** (vid ostadig gång) *slingsun* **5** (d:o) *wingsun* **6** (ostadig på benen, matt) *fuotlos* **7** (om person el. föremål) *raglun* **8** (rank, vinglig) *rukklun* **9** (som lätt välter) *waltrun* (äv *weltrun*). 'gå ostadigt' *slingga*; 'ostadig kvinna' *flantakk* f; 'sitta ostadigt', 'vara ostadig' (glappa) *slikå*
ostbit *uostbit* m. Se äv under **ost**
ostform *uostkräld* n, ex. se **räfflad**
osthyvel *uostyvyl* m
ostkant *uostkant* m
ostkniv *uostknaiv* m
ostkupa *uostkup* f
ostkust *ostkust* f (äv m). Jfr **östkust**
ostlig vind *ostǫweðer* n. 'det är ostlig vind' (det blåser från öster) *eð blås ostǫ*
ostsmörgås **1** *uostgǫs* f **2** (mer sv) *uostsmyörgǫs* f
ostyrig **1** *ųostyrun* **2** *stokun* **3** (som har svårt att hålla sig stilla) *bragun* (äv *bragulin*)
ostämd *ųostemmd.* 'ostämd fiol' äv *gnǫlfil* f
ostämplad *ųostemplað*
osv. (och så vidare) **1** *og so undǫ fer undǫ* **2** *osw. (og so wiðer)*
osviklig (fr sv) *ųoswiklin*
osvuret *ųosuoreð*
osynlig *ųosynlin*
osåld *ųoseld*
osäker *ųosäker*
osäkra *ųosäker*
osällskaplig 'osällskaplig (o. tystlåten) man' *muttigubb* m
osämja *ųosem* f, t.ex. 'det var osämja överallt' *eð war ųosemą yvyrollt*
osökt (fr sv) *ųosyökt*
otacksam (fr sv) *ųotakksam*
otakt 'i otakt' *i ųotakt*
otal (trol. fr sv) *ųotal* n
otalt **1** *ųotålåð* **2** *ųodielað*
oteknisk *ųoteknisk*
otrevlig **1** *ųotrivlin* **2** *ųoguossklin* **3** (inte snäll) *lieðugåð* **4** (obehaglig) *klien* **5** (otäck) *ųotägsklin*
otrevlighet (otrevlig händelse) *klienskligiet* f
otrogen (trolös) *ųotruo'n* (äv *ųotruogen*)
otrolig *ųotruolin.* 'det var otroligt hur …' (ung.) *eð war it laikt noger ur …*
otrygg **1** *ųodäl* **2** (fr sv) *ųotrygg*
otränad *ųotrenað*
otröstlig *int tröstend,* t.ex. 'flickan var otröstlig' *kullą war int tröstend*
ottesång (morgongudstjänst) *morgunmess* f
otukt *ųotukt* f
otur *ųotur* m
oturligt **1** *ųolykklit* **2** (mer sv) *ųoturlit*
otvättad *ųotwaiðn*
otydlig *ųotyðlin.* Se äv **suddig**
otyg *ųotyg* n, t.ex. 'vilket otyg!' *ukað ųotyg!*
otymplig **1** *ųobätjlin* (lokalt *ųobätug*) **2** *wåslin*

3 (fr sv) *ųotymplin*
otålig **1** *tuolmųoðslos* **2** *ųotuolun* **3** (ivrig) *iet* **4** (orolig t.ex. vid väntan) *illswaiðend*
otålighet **1** *tuolmųoðslosa* f **2** *ųotuol* n **3** *ųotuolugiet* f
otäck **1** *ųotäg* (äv *ųotägsklin*) **2** (skrämmande) *räðsklin,* t.ex. ’det är otäckt när det åskar’ *eð ir räðsklit dar eð åsker* **3** *ųodäl,* t.ex. ’det var en otäck olycka’ *eð war je ųodäl ųolukk*
otäcka s *ųotäg* f
otäckhet *liuotiet* f
otäcking *ųotäg* m
otänkbar (fr sv) *ųotaintjbar*
otät **1** *ųoti’tt* **2** *grist*
otörstig *ųotuostun*
oumbärlig (fr sv) *ųoumbärlin*
ouppfostrad **1** *ųouppfųostrað* **2** (om hund, skämts) *ųobildað*
ouppmärksam *gǫlos*
outhärdlig (olidlig) *ųoliðelin*
outtalad (fr sv) *ųoauttålåð*
outvecklad *ųoautwekklað*
ovan adj **1** *int uoni* **2** *ųowan.* Se äv **ovant**
ovan I. adv *uvonað.* II. prep *uvǫ,* t.ex. ’jag hörde ett flygplan någonstans ovan regnmolnen’ *ig ärd ien fliuogmasin nogumstas uvǫ raingenmuolnę.* Se vidare **ovanför**
ovana **1** *ųosið* m **2** (mer sv, stundom mindre allvarlig) *ųowan* f
ovanför I. prep **1** (ofta längre upp än) *uvǫ,* t.ex. ’jag såg höken i en gran ovanför Brindberg’ *ig såg otjin upi ien gron uvǫ Brindbjärr,* ’ovanför bygärdsgården’ *uvǫ gardą* **2** (stundom lodrätt) *uvonað,* t.ex. ’höken flög ovanför Brindberg’ *otjin flog uvonað Brindbjärr,* ’tavlan hänger ovanför byrån’ *tavlą aindjer uvonað dragtjistun* **3** *uvoni* **4** *uvefer,* t.ex. ’jag såg älgen ovanför sluttningen’ *ig såg brindan uvefer lutun* II. adv (längre upp, där uppe) *uvomin*
ovanifrån **1** *uvǫter* (äv *frǫ uvǫter*) **2** *uvǫ*
ovanlig *ųowanlin*; ’ovanligt’ *oðer-,* t.ex. *oðerfiner* ’ovanligt fin’
ovanläder *yvyrleðer* n
ovanpå I. adv, prep *uvonǫ,* t.ex. ’han la sig ovanpå en stund’ *an laggd sig uvonǫ ien stjyöru,* ’det var mögel ovanpå bären’ *eð war möglą uvonǫ berum.* II. adv *uppǫ,* t.ex. ’det var ett täcke ovanpå’ *eð war iet tettj uppǫ.* III. prep *upǫ*
ovansida ’på ovansidan’ *uvonǫ*
ovant **1** *ųokunnut,* t.ex. ’det var ovant att börja’ *eð war ųokunnut byr ǫ* **2** *ųowant,* t.ex. ’det var lite ovant’ *eð war liteð ųowant* **3** (oprövat) *nymųoðut,* t.ex. ’det var ovant att vara på bio’ *eð war nymųoðut wårå ǫ bio*
ovantill *uvǫtil*
ovarsam **1** *uondlos* **2** *slarvaktun* **3** *slamsun* **4** (yvig) *blakun*
overall *overall* (äv *overål*) m
overksam ’vara overksam’ (slöa) *tjugel,* t.ex. ’jag sitter här overksam’ *ig sit jär og tjugler*
ovetande **1** (okunnig) *witulos* **2** (ovetandes, omedvetet) *ųowitterli*
ovetandes se **ovetande** 2
ovett (bannor) *ųowit* n
ovettig *ųowitun*
ovig *ųowaig.* Jfr **stel**
ovillig **1** *ųowilað* **2** (ohågad) *ųougåð* **3** (som inte har lust) *ųolutin* **4** (trög) *trå*
ovillkorligen *ųomiens* (äv *min miens*)
ovisst *ųowisst*
ovårdad **1** (osnygg) *ųogå’llin* **2** (d:o) *ųokastjin* (äv *ųokastelin*) **3** (slarvig) *slestjun* **4** (t.ex. om språk) *ųowölun* **5** (oborstad) *ųosuopað* **6** (fr sv) *ųowårdað*
ovädер *ųoweðer* n, t.ex. ’vi hann innan ovädret brakade löst’ *wannum innǫ ųoweðreð bräkäð los*
ovän *ųowenn* m
ovänlig **1** *fren* **2** (mer sv) *ųowennlin*
oväntad *ųowentað*
oväntat adv *ųofetainkt*
ovärderlig (fr sv) *ųowerdirlin* (äv *ųowärdirlin*)
oväsen **1** *ųowäsn* n **2** *wäsn* n **3** (liv) *livärn* (skämts *liwäsn*) n **4** *slamber* n **5** *skrambel* n, t.ex. ’ett oväsen som hörs vida omkring’ *iet skrambel so äres waiðum umringg* **6** (buller) *rambel* n. ’föra oväsen’ a) *rusta* b) *rambel* c) *åskåpås* d) *wäsnas*
Oxberg *Uksbjärr*
oxdans *uksdans* m
oxe **1** *gelduks* m **2** (ofta tjur) *ukse* m
oxel *ukseltrai* n
oxeltand *ieksl* f
oxfilé *uksfilé* m
oxhud *uksauð* f
oxidering *oksidiringg* f
oxlever *ukslyr* f
oxvecka **1** *ukswiku* (äldre grundf *-wikå*) f **2** (vintertid) *slietwiku* (äldre grundf *-wikå*) f
oår *klienår* n
oäkta *ųoekta*
oäkting (trol. fr sv) *ųoektingg* m. Jfr **horunge**
oändlig (fr sv) *ųoendlin.* ’i det oändliga’ *autǫferenda* (äv *autǫferende*)
oändlighet (fr sv) *ųoendligiet* f
oändligt adv *autendes.* Se äv **oändlig**
oärlig **1** *ųoärlin* **2** (i affärer) *skåjeraktun*
oärlighet *ųoärligiet* f
oätlig *int jätend,* t.ex. ’svamparna är oätliga’ *soppär irå int jätend*

oäven Jfr **pjåkig**
oöversättbar *ųoyvyrsettbar*
oöverträffad *ųoyvyrtreffað*

P

p (bokstaven) *p* n (äldre: m)
pack (om folk) **1** *pakk* n **2** *pagas* n, ex. se **jäkla**; **3** *tytje* n
packa **1** *pakka* **2** (packa i) *duon i,* t.ex. 'nu måste jag packa resväskan' *nų ir ig tundjin duon i rįeswäskų* **3** (utrusta sig inför färd) *duon iweg sig* **4** (innehållet t.ex. i en säck gm att stöta den mot golvet) *sjättja.* 'packa i' a) *duon i* b) *pakk i*; 'packa ihop' *pakk ijuop*; 'packa in' *pakk in*; 'packa ned' *pakk nið*; 'packa samman' a) *pakk ijuop* b) se **pressa** ihop; 'packa upp' *pakk upp*
packning *pakkningg* f
packväska *pakkwäsk* f
padda **1** *kluo'ssa* f **2** (äv skämts om i-pad) *padda* f
paddla **1** *mynda* **2** (fr sv) *paddel*
paff **1** *paff,* t.ex. 'då blev de minsann paff' *dǫ wart dier paffer kanenda* **2** *upi gåp*
paj *paj* m
pajas *pajas* m. 'spela pajas' *tol til sig.* Jfr **narr**, **spexa**
paket *pakiet* n, ex. se **det där**. 'ett paket margarin' *iet margarinpakiet*
paketera *paketira*
pakethållare *pakietolder* m, t.ex. 'han hade fotbollen (bak) på pakethållaren' *an add fuotbolln attrǫ pakietolderam*
palats *palats* n. Jfr **slott**
palissad *stuopgard* m
pall **1** *pall* (äv *poll*) m **2** (t.ex. mjölkpall) *säte* n
[1]**palla** (knycka) (fr sv) *palla,* t.ex. 'pojkarna pallade äpplen' *påykär palleð epplę*
[2]**palla** (sätta stöd) 'palla under' (fr sv) *pall under*; 'palla upp' (fr sv) *pall upp*
pallra sig iväg *ludd åv.* Jfr **ge** sig iväg
palm *palm* m
palmkvist *palmkwist* m
palmsöndag *palmsundag* m
palsternacka *palsternakk* f
palt *palt* m
palta *pjalta* f. Jfr **klädtrasa**, **lumpor**
paltbröd **1** *paltbröð* n **2** *paltbull* m
pamp **1** *sturgubb* m **2** *pamp* m **3** (en som vill styra o. ställa) *sturfaðer* m
pampig (mäktig) *mektun*
panda *panda* f
pandaunge *pandaungg* m
pandemi *pandemi* (äv *pandimi*) m
panel *panil* m
panelhöna (fr sv) *panilyön* f
panelvägg *panilwegg* f
panera *panir*
panering *paniringg* f
pang! *pang!* (äv *pangg!, paungg!*)
panik *panik* m
pank **1** *peningglos* **2** *kastrien* **3** *blakk* **4** *slagrien.* 'bli pank' äv *blakk sig*
[1]**panna** (ss kroppsdel) *enne* n. 'i pannan' (t.ex. om glasögon) *upi ennę*
[2]**panna** (ss redskap, värmepanna m.m.) *panna* f, ex. se **se** till, **sätta** på
pannben (fr sv) *pannbien* n
pannbiff *pannbiff* m
pannkaka **1** *pannkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f, t.ex. 'vi åt pannkaka med (lingon)sylt till' *åtum pannkakų min bermuoseð attrað* **2** (kolbulle) *kuolbull* m
pannkakslagg *pannkakuienn* n
pannkakssmet **1** *pannkakudieg* m **2** *pannkakuryör* f **3** *pannkakusmįet* m **4** (till kolbullar) *kuolbulldieg* m
pannlampa **1** *ennlamp* f **2** *ennlys* n
pannlapp *pannlapp* m. Jfr **grytlapp**
pannmur **1** *gryta* f **2** *sturgryt* f **3** *pannmųor* m, t.ex. 'pappa hade tänt i pannmuren' *faðer add gart upp i pannmųorem*
pannrum *pannruom* n
pant *pant* m. 'i pant' *i pant*
pantsätta **1** *set i pant* **2** *set i bend*
papegoja **1** *papigåja* f **2** (skämts) *ermkråk* f
papiljott *rulle* m
papistisk *påvisk*
papp (t.ex. takpapp) **1** *papp* (äv *pap*) m (äv n), t.ex. 'han hade lagt på ny papp' *an add laggt ǫ nyan papp.* Jfr **kartong**, **pappbit**
pappa **1** (i sht i äldre språk) *faðer* m **2** (fr sv) *pappa* m, t.ex. 'Pappa, det har kommit ut ett stycke papp i åkern Pappa!' *Papp, eð ar fer aut iet papp i lotn, Papp!.* 'pappa, mamma, barn' (leken) *kall og kelingg, gröt og welingg*
pappaledig (fr sv) *pappalieðun*
pappbit (stycke papp) **1** *pappbit* m **2** *papp* n, ex. se **pappa**
papper *papir* n, ex. se **bläddrande**
pappersarbete **1** *papirsdjärå* n **2** *papirsjobb* n **3** *papirsbistyr* n
pappersbit *papirsbit* (äv *papirbit*) m
pappershandduk *papirsandduk* m
papperskorg *papirskorg* m
papperslapp *papirslapp* (äv *papirlapp*) m
papperspåse *papirskupp* (äv *papirkupp*) m
pappersremsa *papirsrims* (äv *papirrims*) f
pappersrulle *papirsrull* (äv *papirrull*) m
pappersskräp *papirsskräp* n
papperssäck *papirssjäkk* (äv *papirsjäkk*) m

papperstidning *papirstiningg* f
pappkartong *pappkartaungg* m
papplåda *papplåð* f
pappskiva *pappstjiv* f. ’rund pappskiva med utklippta tänder, vikta åt ömse sidor, vilken rullade iväg över skaren i vinden’ (leksak) a) *skåråjuol* n b) *skåråtriss* f c) *skåråsnurr* f d) (lokalt) *skårårutta* f
pappslöjd *pappslöjð* f
par *par* n. ’bli ett par’ (etablera ett förhållande) *fǫ ijuop eð*; ’ett par’ *iet par*; ’ett par, tre’ *ien par, tri*; ’(ett) par skor’ *(iet) skuopar* n; ’(ett) par strumpor’ *(iet) sukkpar* n, t.ex. ’två par rena strumpor’ *tau rienų sukkpar*; ’par om par’ *par um par*
para *påråˊ*. ’para ihop’ *påråˊ ijuop*; ’para sig’ *påråˊ sig*
parabol (skämts) *stjyrvel* f, t.ex. ’han satte upp en parabol på väggen’ *an sett upp ję stjyrvel uppmin weddjin.* Jfr **parabolantenn**
parabolantenn *parabolantenn* m. Jfr **parabol**
parad *paradˊ* m. ’på parad’ *ǫ paradˊ*
paradera *paradira* (äv *paraðira*)
paradis *paraðis* (vanl *paradis*) n
paradox *paradoks* m
paraduniform *paraðuniform* m
paraffin *paraffin* n
paragraf *paragraf* m
parallell adj, adv *parallell.* ’gå parallellt’ *fyas að*; ’parallellt med’ (utmed) *autmin*
parallell s *parallell* m
paralyserad *paralysiradˊ*
paraply **1** *skauratt* m **2** *paraply* n
parasit *parasit* m
parcell *flekk* m
parentes *parenties* (äv *paranties*) m. ’inom parentes’ *inum parenties*
parerstång (fr sv) *parirstaungg* f, t.ex. ’den där parerstången är mest bara i vägen när man ska tälja’ *ǫ-dar parirstaundję ir mjäst bar firi, dar an al snikka*
parfym *parfym* m, t.ex. ’somliga häller på sig så förskräckligt med parfym’ *summer bätj ǫ sig parfymin so feskrettjeli*
paritet jfr **jämbördig**
park *park* m
parkera *parkir*
parkering *parkiringg* f
parkeringsautomat *parkiringgsautumat* m
parkeringsficka *yråk* f
parkeringsljus *parkiringgslys* n
parkeringsplats *parkiringgsplass* m
parkett *parkett* m, t.ex. ’på första parkett’ *ǫ fuost parkett*
parkälkar (mindre) *smǫtjälker* m pl
parlament *parlament* n
parlör *parlör* m
partaj *partaj* n
parti *parti* n
partikel *partikkel* m
partiledare *partilieðer* m
partner *partner* m
party se **partaj**
partytält (nydal) *snetteligtjyölbuð* f
parvel **1** *pysyl* (äv *pisyl*) m **2** *tepil* m **3** (gärna knubbig) *tubbus* m
pasma *båsn* m
pass adv ’hur pass’ *ur pass*; ’så pass’ *so pass*
pass s *pass* n. ’komma till pass’ *kum et mǫtta*; ’sitta på pass’ *sittj ǫ pass,* t.ex. ’höken sitter på pass i syrenbusken’ *otjin sit ǫ pass upi syrienbuoskam*; ’stå på pass’ *stand ǫ pass*
pass! (vid tafattlek) *twifri!*
passa **1** *passa,* t.ex. ’den passar nog inte alla’ *ǫ lär fel it pass ollum* **2** (sköta om) *syta,* t.ex. ’han passade barnen’ *an syteð krippum* **3** (vakta) *sjǫ etter* **4** (se till) *sjǫ um* **5** (äv om språkbruk) *är iema,* ex. se **skördare**. ’passa ihop’ *pass ijuop*; ’passa in’ *pass in*; ’passa på’ *pass ǫ*; ’passa sig (för)’ *pass sig (fer)*; ’passa till’ *pass til*; ’passa upp’ *pass upp*; ’passa upp på’ a) *pass upp,* t.ex. ’han har passat upp på honom’ *an ar passsð upp om* b) *pass upp ǫ*; ’inte passa’ (t.ex. om kläder) *wårå ųolagum.* Se äv **paxa**
passa på-pris *pass ǫ-pris* n
passagerare *passadjirer* m
passande **1** *passlin* **2** *et lags* **3** *passend* **4** (läglig) *tjenlin* **5** (lämplig) *syötjelin* adj, *syötjeli* adv. Jfr **skäligt**
passare *passer* m
passera *pasir* (äv *passir*)
passion *passiuon* m
passiv **1** *passiv* **2** (om person) *liðelin* (äv *liðlin*) **3** (oföretagsam) *tiltagslos.* ’bli passiv’ (avbryta arbetet) *leggas för*
passkontroll *passkontroll* m
passning **1** *syte* n **2** *passningg* f
passopp s *waisfant* m
pasta *pasta* f
pastasås *pastasåˊss* m
pastej *pastäj* m
pastill *pastill* m
pastor *pastor* m
pastorat *pastorat* n
pastöriserad *pastörisiradˊ*
pata se **katsa**
patent *patent* n. ’ta patent på’ *patentira*
patentera *patentira*
patiens *patiens* m

patient *pasient* (äv *patsient, patjient, patjent*) m. Se äv **sjukling**
patrask **1** *duon* n **2** *patrask* n **3** *sellskap* n. ’vilket patrask!’ *ukað sellskap!*. Jfr **pack**
Patrik *Patrik* m
patriot *patriuot* m
patron *patruon* m
patrull *patrull* m
paus **1** *paus* m **2** *lysa* f. ’ta en kort paus (i arbetet)’ *minuta*. Jfr **rast**
pax! se **pass!**
paxa *paksa*
pdf-fil *pdf-fil* m
pedagog *peðagog* (äv *peðaguog, piðaguog, piðagog*) m
pedagogisk *peðagogisk* (äv *peðaguogisk*)
pedal **1** *troðu* (äldre grundf *troðå*) f **2** (på cykel) *trampa* f **3** (fr sv) *pidal* m
Peder *Päðer* m
peka *pieka,* t.ex. ’nageln pekade rakt bakåt’ *nageln piekeð rett attryvyr.* ’peka på’ *piek ǫ*; ’peka ut’ *piek aut*
pekare *pieker* m
pekbok *piekbuok* f
pekfinger **1** *piekfingger* n **2** *framfingger* n **3** *fremstfingger* n. Se äv **slickepott**
pekpinne *piekpinn* m
”**pektån**” (i ramsa) **1** *kruoknųosą* f b.f. **2** (lokalt) *tåtånę* f b.f.
pelare *pilår* m
pelargon **1** *dritkall* m **2** *pelarguon* (äv *pilarguon*) f (äv m) **3** (skämts) *pilårguonn* f
pelarsal *pilårsal* m
Pelle *Pelle* (äv *Pälle*) m. ’Pelle Svanslös’ a) *Ålålos-Pell* b) *Pelle Rumplos*
pendel **1** *slings* m **2** *swaindjer* m **3** (vanl) *pendel* m
pendelur (med kvick pendel) *pjätåklukk* f
pendla *pendel*
penetrera *penetrira*
peng *peningg* m. Jfr **mynt**, **pengar**, **slant**
pengapåse (ung.) *peninggsjäkk* m
pengar **1** *peningger* m pl, ex. se **brådska**; **2** (ovanl) *paingger* m pl, t.ex. ’det kostar pengar’ *eð kuoster painggą.* ’spara pengar’ *spårå peninggą.* Jfr **kopek**, **kosing**, **summa**
penhammare *penåmår* m
penicillin *pinisillin* (vanl *penisillin*) n
penis **1** (snopp) *pipi* m **2** (d:o) *migi* m **3** (d:o) *pilla* f **4** (”sak”) *pisyl* m **5** *duon* n **6** *duoningg* m **7** (stump) *stubb* m **8** *gnukul* m **9** *tiųor* n[83] **10** (skämts) *swigi* m **11** (d:o) *swigåbil* m **12** (kuk) *kwak* m **13** (d:o) *kuk* m **14** (äv på djur) *pies* m **15** (d:o) *titt* m **16** *kutji* n **17** (pitt) *pitt* m **18** (”den grove”) *gruovin* m b.f. Se äv **snopp** o. **erigerad**
penna *penna* f
penning se **peng**
penninggräs se **penningört**
penninghög *peninggstakk* m
penninglott *peningglott* m
penningpung *peninggpungg* m
penningsumma **1** *peninggsuom* f **2** *sudd* m
penningvinst *peninggwinst* f
penningört **1** *peninggras* n **2** *peninggflasur* f pl
pennskaft *pennskapt* n
pennskrin *pennskrin* n
pennställ *pennstell* n
pennteckning *penntekkningg* f
pennvässare *pennwesser* m
pensé *pangsé* m
pensel *pensel* m
pension *pensiuon* (äv *pansiuon, pangsiuon*) m. ’gå i pension’ a) *go i pensiuon* b) *tågå pensiuon*
pensionat *pensiuonat* (äv *pensjunat*) n
pensionera *pensiuonira* (äv *pensjunira*). ’pensionera sig’ *pensiuonir sig*
pensionerad *pensiuonirað* (äv *pensjunirað*)
pensionsförsäkring *pensiuonsfesäkringg* f
pensionsålder *pensiuonsolder* (äv *pensiuonsålder*) m
pensionär *pensiuonär* (äv *pensjunär*) m
pensionärsrabatt *pensiuonärsrabatt* m
pensionärsresa *pensiuonärsrįes* f
pensling *penslingg* f
peppar *pipär* m
pepparkaka *pipärkaku* (äv *piperkaku*; äldre grundf *-kåkå*) f
pepparkaksdeg *pipärkakudieg* m
pepparkaksform *pipärkakumǫtt* n
pepparkaksgubbe *pipärkakugubb* m
pepparkakshus *pipärkakuaus* n
pepparkorn *pipärkuonn* n
pepparkvarn *pipärkwenn* f
pepparrot *pipärruot* f
Per *Pär* m
per prep **1** *fer* **2** *um.* ’per dag’ a) *fer dag* b) *um dag*; ’per post’ *min puostem*; ’per telefon’ *i tilifuonem*
perfekt adj *parfekt* (vanl *perfekt*)
perfekt, perfektum *perfekt* m
perforerad ’perforerat (av myror genomborrat) trästycke’ *męrspil* n
perifer *perifer*

[83] Enligt osäker uppgift gäller det ffa i erigerat tillstånd.

period *periuoð* m. ’(i) långa perioder’ *launggų tag*
periodvis *periuoðwis*
permanent adj, adv *permanent*
permanenta *permanenta*
permission *permissiuon* m
permittera *permittira*
permittering *permittiringg* f
perplex **1** *sturfewonað* **2** *liuotfewonað*. Jfr **häpen**, **paff**
perrong *perrongg* m
persienn **1** *pesienn* m **2** (nydal) *liuosgrind* f
persilja *päsill* f
person **1** *fuok* n, t.ex. ’det var bara fem personer där’ *eð war bar fem fuok dar* **2** *pesuon* (äv *päsuon,* mer sv *peson, päson*) m
personal *pesunal* (äv *päsunal, päsonal*) m
personalchef *pesunalstjäf* m
personbil *pesuonbil* (mer sv *pesonbil*) m
personlig *pesuonlin* (mer sv *pesonlin*)
personlighet *pesuonligiet* f
personnamn *fuoksnammen* n
personnummer se **folkbokföringsnummer**
persontrafik *pesuontrafik* m
perspektiv *perspektiv* n
Persson *Pärsų* (m)
peruk *pirukk* m
pest *pest* m. Jfr **farsot**
peta *puotå.* ’peta i’ (ändra på) *piek attri*; ’peta i maten’ (vid dålig matlust) *kwakk i matim*; ’peta i sig’ a) (t.ex. medicin) *puotå i sig* b) (mat) *fnall i sig*; ’peta in’ *puotå in,* t.ex. ’han petade in en pinne i brasan’ *an puotäð in ien pinn i brasų*; ’peta ned’ a) *puotå nið,* t.ex. ’hon petade ned fröna’ *ǫ puotäð nið frienę* b) (ngt i ngt) *puotå niði*; ’peta på’ (röra vid) *piek ǫ*; ’peta ur’ *puotå yr*; ’peta ut’ a) *puotå aut* b) (ngt ur ngt) *puotå autyr*
petig (nogräknad) **1** *lagrann* **2** *manngrann* **3** (fr sv) *pietun*
petnoga *pietnųog*
Petrus *Pietrus* m
Petter *Pietter* m
piaffera (nydal) *prikå*
piano *pianu* (äv *piano*) n. ’spela piano’ *spilå pianu*
pianolektion *pianuleksiuon* m
pianostämmare *pianustemmer* m
picka **1** *pikka* **2** (hacka) *krukka.* ’picka i sig’ a) *pikk i sig,* t.ex. ’fåglarna pickade i sig några smulor’ *fuglär pikkeð i sig nog smuolur* b) (hacka i sig) *krukk i sig*
pickalurv ’på pickalurven’ *i pikalurvin*
picknick *pikknikk* m
piedestal *piðistal* m
piga *piga* f
pigg adj **1** *pigg,* t.ex. ’du ser verkligen pigg ut’ *du sir allt aut pigg* **2** *glegg* **3** (livlig) *kǫt* **4** (rask, åld) *taungg* **5** (mornad, ej sömnig) *frå* (äldre grundf *frår*) **6** (livad) *uppstelld* **7** (ivrig) *åyrend.* ’pigg på’ (att göra el. få ngt) a) *fluks,* t.ex. ’han var pigg på (att göra) det’ *an war fluks að dyö,* ’de är inte så pigga på att överta det’ *dier irå it so flukser yvyrtågå eð* b) *mörnað* c) (hågad) *lutin ǫ* d) (villig) *wilað,* t.ex. ’de var inte så pigga på (att ge sig) ut i kolmörkret’ *dier war it so wilaðer aut i kuolmörkneð*
pigg s *pigg* m
pigga upp **1** *pigg upp* **2** (göra glad) *gleð upp* **3** (få ngn att vakna till) *frå upp.* ’pigga upp sig’ (morna sig) *frå upp sig*
piggna till *piggen til*
pik (kritisk kommentar) (fr sv) *pik* m
pika **1** *dant ǫ* **2** (fr sv) *pika*
pil **1** (till pilbåge) *kuov* m, ex. se [1]**yra**; **2** (t.ex. på trafikskylt) *pil* m **3** (pilträd) *pil* m (äv f), se äv **pilträd**
pila *pila.* ’pila iväg’ a) *pil iweg* b) (med små snabba rörelser, t.ex. om ödla) *piðå ǫ*
pilbåge *pilbugi* m, t.ex. ’han hade gjort fyra pilbågar’ *an add gart fiuor pilbugå*
pilfink (fr sv) *pilfink* m, t.ex. ’flocken av pilfinksungar har tagit skydd för regnet’ *ungguopin åv pilfinkum stand under,* ex. se äv **holk**
pilgrim *pilgrimm* m
pilgrimsväg (pilgrimsled) *pilgrimslieð* f
pilk se **pirk**
pilla **1** *nuvel* **2** *pilla.* ’pilla i sig’ *nuvel i sig,* t.ex. ’ekorren är väldigt på duktig att pilla i sig frön’ *aikuonn ir uvliuo’tt biravin nuvel i sig frienę*
piller *pilder* n
pillerdosa **1** *pilderduos* f **2** *tablettduos* f
pillig **1** *nuvlun,* t.ex. ’det här var pilligt att hålla på med’ *ittað war nuvlut old ǫ min* **2** (knåpig, joxig) *fillun.* Jfr **knåpig**
pilot *piluot* m
pilsk **1** *nöðun* **2** (kvinna) *kallsiuok* **3** (trol. fr sv) *pilsk.* Se äv **kåt**
pilsner **1** *pilsner* m **2** *pilsnerdrikk* n
pilsnerflaska **1** *pilsnerputell* m **2** *pilsnerflask* f
pilspets *pilspiess* m
pilträd *piltrai* n
pimpelspö **1** *witterfistjspuoð* n **2** (fr sv) *pimpelspö* n
pimpinella *pimpnilla* f
pimpla (pimpelfiska) (fr sv) *pimpel*
pina s **1** *pain* n **2** *paina* f
pina vb *paina.* ’pina i sig’ (ngt äckligt) *wåk i sig*; ’pina ut sig’ *pain aut sig*;

’pinas’ *painas*. Jfr **plåga** vb
pinal (fr sv) *pinal* m. ’pinaler’ äv *pynggel* n. Jfr **sak**, **grej**, **pryl**
pincett **1** *niųop* f **2** *pinsett* m
pingla s (i nyare tid äv vacker flicka) *pinggel* f
pingla vb **1** (om skälla, telefon el.dyl.) *stjälla* **2** (låta klinga) *pinggel*
pinglande s *stjällan* n
pingst *pinggest* (äv *pingst*) f, t.ex. ’pingsten var fin’ *pinggest war fin*
pingstafton *pingstaftun* m
pingstdag *pinggestdag* (äv *pingstdag*) m
pingstförsamling *pingstfesamlingg* f
pingsthelg *pinggestjågd* f
pingstkyrkan *pingsttjyörtją* f
pingstlilja (fr sv) *pingstlilj* f
pingstvän *pingstwenn* m
pinna ’pinna iväg’ (trol. fr sv) *pinn iweg*; ’pinna på’ (trol. fr sv) *pinn ǫ*
pinnbröd *pinnbröð* n
pinne **1** *pinne* m, ex. se **rucka** **2** (sticka) *kevil* (äv *kevel*) m **3** (t.ex. i räfsa) *tinne* m **4** (i hässjestolpe) *esskråkåknapp* (el. bara *kråkåknapp* el. bara *knapp*) m, ex. se **stolpe**
pinnhål (trol. fr sv) *pinnuol* n
pinnpojke *pinnpåyk* m
pinnsoffa *pinnsoff* f
pinnstol *pinnstuol* m
pinntjur *pinnuks* m
pinnved **1** *pinnwið* m **2** (bränne av torra kvistar o. pinnar) *gamtkullwið* m
pinsam *fesmäðlin*. Jfr **genant**
pinuppa *pinuppa* f
pion *piuon* m
pionjär *pionjär* m
[1]**pip** (att hälla igenom) **1** *spaut* m **2** *pip* m
[2]**pip** (pipande ljud) *pip* n
pipa s *pipa* f, t.ex. ’han tände pipan’ *an festeð i pipų*. ’gå åt pipan’ (ung.) *go að rovuolį*
pipa vb **1** *pipa* **2** *pįster* (äv *pįsta*) **3** (om talltita o. talgoxe) *tįeta*
piphuvud *pipskoll* m
piprör se **rör**
pipskaft *pipskapt* n
pipskägg *pipskegg* n
piptobak *piptuobak* m
pirat *pirat* m. Jfr **sjörövare**
pirk *pirk* m
pirka *pirka*
pirra (t.ex. i skinnet, kittla) *pimå*
pirrig (nervös) (fr sv) *pirrun*
piruett *piruett* m, t.ex. ’tranorna dansade och gjorde piruetter’ *tranur danseð og djärd piruettą*
pirum *pirum* (äv *pirun*)
piska s **1** *piska* f, t.ex. ’jag smällde lite med piskan’ *ig smelld liteð min piskun* **2** (för hästar) *swigi* m
piska vb **1** (t.ex. mattor) *piska* **2** (prygla) *bruk swigån ǫ non*
pissa *maiga*. Jfr **kissa**
pissmyra se **ettermyra**
pisstoffel (gjord av gammal stövel el. sko) **1** *pissest* m, t.ex. ’han klev ur pisstofflorna’ *an kliev yr pissestum* **2** (gjord av gammal stövel) *pisstyvel* n **3** *pisstoffel* f
pistmaskin *pistmasin* m
pistol *pistuol* m
pistolskott *pistuolskuot* n
pitt *pitt* m. Se vidare **penis**
pizza **1** *pittsa* (äv *pittja*) f **2** (skämts) *skrollspajur* f pl **3** (nydal) *ugelpannkaku* (äldre grundf *-kåkå)* f
pizzabagare *pittsabager* m
pizzeria *pittseria* f
pjosk (klem) *kliem* n
pjoska (klema) *kliema*
pjoskig jfr **sjåpig**
pjåkig *pjåkun,* t.ex. ’det var väl inte så pjåkigt’ *eð war fel it so pjåkut*
pjäs (t.ex. i schack) *pjäs* m
pjäxa *pjäksa* f
placera **1** *eva* **2** (fr sv) *plasir*. ’placera ut’ *plasir aut*
placering *plasiringg* f, ex. se **noga**
pladask (fr sv) *pladask*
pladder **1** *slaver* n **2** *pjalder* n **3** *pjoll* n **4** (pladdrande) *blaðran* n **5** (d:o) *slavran* n, t.ex. ’vilket pladder!’, ’vilket pladdrande!’ *ukað slavran!*
pladdra **1** *slaver* **2** *slåpå* **3** *blaðer* **4** *tjäver* **5** *puolla* **6** *plaðer* **7** (prata strunt) *pjolla* **8** (d:o) *gaver* **9** (d:o) *pjalder* **10** (d:o) *ravel* **11** (d:o) *lat akų slingga*. ’pladdra om ngt’ *slaver auti noger*; ’pladdra på’ a) *slaver ǫ* b) *ravel ǫ*
pladdrare *lapi* m
pladdrig **1** *slavrun* **2** *blaðrun* **3** *tjävrun* **4** *gepplun*. ’pladdrig kvinna’ *blaðer* f
plagg *plagg* n
plagiat *plagiat* n
plakat s *plakat* n
plan adj **1** *sliet* **2** *flat* **3** (om mark, ofta lätt sluttande) *flå* (äldre grundf *flår*). ’plan mark’ *slietbottjin* m b.f. Jfr **platt**
[1]**plan** s (t.ex. fotbollsplan, planering) **1** *plan* f **2** (planering) *autrekkningg* f
[2]**plan** s (flygplan; nivå) *plan* n
planera **1** (göra upp en plan) a) *rekken aut* b) *planir* c) *planlegg*. ’planera in’ *planir in* **2** (göra ngt plant) *planir*

planerare *planirer* m
planering *planiringg* f. Se äv [1]**plan**
planeringsmöte *planiringgsmɣöt* n
planet *planȷet* (äv *planiet*) m
planka *plaunka* f
plankstapel *plaunkstabb* m
plankstek *plaunkstiek* m
planlägga *planlegg.* Jfr **planera**
plansch *plans* m
planta *plemta* (äv *plenta*) f
plantage *plantas* m
plantera **1** *settja* (äv *settsa, setta*) **2** *plantir.*
'plantera in' *plantir in*; 'plantera om' (växter) a) *set um* b) *plantir um*
plantering **1** *settningg* f **2** *plantiringg* f **3** (plantsättning, fr sv) *plantsettningg* f
plaska **1** *skuolå* **2** *twestja* **3** *twaska* **4** *glɣöta.* Jfr **slaska**
plaskvåt (fr sv) *plaskwåt.* Jfr **genomvåt**
plast **1** *plast* m **2** *plastik* m
plastblomma (konstgjord krukväxt) (nydal) *gamtgosswekst* f
plastburk *plastbutt* m, ex. se **gnaga** hål på
plastbåt *plastbåt* m
plastdunk *plastdunk* m
plastficka *plastfikk* f
plastflaska *plastputell* m
plastkasse **1** *plastkupp* m **2** (mer sv) *plastkass* m
plastpåse *plastkupp* m
plastsäck *plastsjäkk* m
plats **1** (äv anställning) *plass* m, t.ex. 'var och en på sin plats' *wer og ienn ǫ sainum plasse* **2** (utrymme) *ruom* n. 'falla på plats' (fr sv) *foll ǫ plass*; 'få plats' se få **rum**; 'på plats' (tillstädes) *et steðs*; 'veta sin plats' *old sig niwið bokkan.* Se äv **ställe**
platt **1** *flat,* t.ex. 'landskapet var platt som en komocka' *landskapeð war fla'tt sos ȷe tjyrdritlem* **2** (om terräng) *flå* **3** (d:o) *flålent* **4** (fr sv, vanl) *platt*
platta (t.ex. på spis) *platta* f
platta till (fr sv) *platt til*
plattfisk se **flatfisk**
plattform *plattfuorm* (vanl *plattform*) m
plattfot *plattfuot* m
plattfotad *plattfuotað*
plattlummer (jämna) **1** *iemmen* m **2** *litårais* n
playboy (nydal) *flätprins* m
Plejaderna se **Sjustjärnorna**
plexiglas *pleksiglas* n
pligg *pligg* m
pligga *pligga*
plikt *plikt* f (äv m)
plikta *plikta*
pliktig *pliktun*
pliktmänniska *pliktmenistj* f
plint *plint* m, t.ex. 'plintarna lutar åt alla håll' *plintär laut að oll oldum*
plira **1** *glinder* **2** *plira*
plirig *tjikun*
plisserad *plissirað.* Jfr **veckad**
plister (i sht rödplister) **1** (äv hampdån) *pȷstbljomm* m (yngre: f) **2** (d:o) *pȷstkall* m
plita s *plita* f. Se äv **blemma**
plita vb *plita.* 'plita ihop' *plit ijuop,* t.ex. 'skolpojken plitade ihop ett brev' *skaulgossn pliteð ijuop iet briev.* Jfr **tota** till
plocka **1** (t.ex. bär) *finna* **2** (t.ex. svamp, bär) *iemta* **3** (t.ex. blommor, bär, fågel) *flukka* (äv *plukka*) **4** (fågel) *skelå* **5** (samla) *saunka* **6** (plocka med ett o. annat utan att det blir så mkt resultat) *rota.* 'plocka av' (t.ex. från bärbuske) a) *iemt åv* b) *saunk åv,* t.ex. 'jag plockade av bärbuskarna' *ig saunkeð åv berbuoskum* c) *flukk åv* (äv *plukk åv*) e) *nupp åv*; 'plocka bort' a) *saunk dieðǫ* b) *iemt undǫ*; 'plocka fram' a) *iemt fram* b) (t.ex. varor) *flukk fram* c) *saunk fram*; 'plocka full' *finn i,* t.ex. 'jag plockade nästan hinken full' *ig fann mjäst i krukų*; 'plocka här och där' *raska*; 'plocka i' (t.ex. vid bärplockning) a) *iemt i* b) *saunk i* c) *finn i* d) (som hastigast) *rask i*; 'plocka i sig' a) (t.ex. medicin) *flukk i sig* b) (mat) *fnask i sig* c) (t.ex. om fåglar) *nupp i sig*; 'plocka ihop' a) *saunk ijuop* b) *iemt ijuop* c) *flukk ijuop* d) *rask ijuop* e) *rask att* f) *saunk att*; 'plocka in' *iemt in,* t.ex. 'han plockade in grejerna i skåpet' *an iemteð in gräjur i skåpeð*; 'plocka isär' a) *iemt iser* b) *iemt sund* c) *plukk sund*; 'plocka (fingra) med' a) *nåvå min* b) *fipplas min*; 'plocka ned' a) (t.ex. timmerhus) *saunk nið* b) (lägga ned ngt i ngt) *iemt niði*; 'plocka sönder' *flukk sund*; 'plocka tillbaka' *iemt att*; 'plocka undan' a) *saunk undǫ* b) *iemt undǫ* c) *flukk undǫ*; 'plocka upp' a) (t.ex. efter ngn) a) *saunk att* b) (d:o) *flukk att* c) (ngn på vägen) *plukk upp*; 'plocka ur' a) *iemt yr,* t.ex. 'jag har plockat ur diskmaskinen' *ig ar iemtað yr diskmasinem* b) *flukk yr*; 'plocka ut' a) *saunk yr* b) (skilja ut) *stjil yr*; 'plocka åt sig' a) *iemt að sig,* ex. se **verktyg**, b) *nåvå að sig* c) *rask að sig*; 'vara och plocka bär' a) *wårå i berskuog* b) *finn berę*; 'vara ute och plocka bär' *wårå auti berskuog*
plockare **1** (såväl person som redskap) *plukker* m, ex. se **skara**; **2** (redskap) *iemter* m. Se äv **bärplockare**
plockepinn **1** *fellstikkur* f pl **2** *stelpstikkur* f pl
plockmat *flukkmat* m
plocksallat (fr sv) *saunksallað* m

plog *pluog* m
ploga **1** *pluoga* **2** *plyöa* **3** *mukå* **4** (göra väg) *wegå.* 'ploga ihop' *pluog ijuop*
plogbil *pluogbil* m
plogbill *pluogbeld* m
plogfåra *pluogfuor* (äv *pluogfuoru* med äldre grundf *-fuorå*) f
plogning **1** *pluogningg* f **2** *plyöningg* f
plogpinne se **snökäpp**
plogvall *pluogsteð* f, t.ex. 'han tog bort plogvallen vid infarten till gården' *an add dieðǫ pluogsteðų nest infartem að gardem*
plomb *plomb* m
plombera *plombir*
plommon *plommon* n
plommonstop *skarpatt* m
plommonträd *plommontrai* n
plugg **1** *plugg* m **2** (tapp) *tepil* m
plump s *plump* m
plumsa **1** *plumpa* **2** *plumsa*
plundra (fr sv) *plunder*
pluralis **1** *pluralis* m **2** (flertal) *fliertal* n
pluraländelse *pluralendels* m
plurra (ramla i) **1** *råså niði* **2** *far niði*
plus *pluss* n
plusgrad **1** *warmgrað* f **2** (mer sv) *plussgrað* f
pluskvamperfekt(um) *plusskwamperfekt* m
pluspol *plusspuol* m
plussa (fr sv) *plussa.* Jfr **addera**, **lägga** till
plussida *plussaið* f
pluton *plutuon* m
plym *plym* m
plåga s **1** *paina* f **2** *plåga* f
plåga vb **1** *paina* **2** *plåga.* 'plåga ihjäl' a) *pain ijel* b) *pain et endes*; 'plåga sig' *plåg sig*; 'plåga skiten ur ngn' *pain i drit non*
plågsam **1** *painsklin* **2** (fr sv) *plågsam*
plågsamt adv *painskli*
plånbok **1** *peninggbuok* f **2** *plonbuok* f
plåster *plåster* n
plåt *plåt* m, ex. se **dåna**. Se äv **järnplåt**
plåtbit **1** *plåtbit* m **2** (gärna skrynklig el. vikt) *plåtskrokk* m
plåtburk *plåtbutt* m
plåthink **1** *plåtkruk* f **2** *plåtbytt* f **3** (mer sv) *plåtink* m
plåtkamin *plåtkamin* m
plåtlock *plåtluk* n
plåtlåda *plåtlåð* f
plåtsax *plåtsaks* f
plåtslagare *plåtslägär* m
plåtslageri *plåtslägärwerkstað* m
plåttak *plåttak* n
pläd **1** *wessl* n **2** (fr sv) *pläð* m
pläga *plegå*

plätt *plett* m
plättlagg **1** *plettienn* n **2** *plettlagg* m
plöja *plyöa,* t.ex. 'vi plöjde potatislandet i går kväll' *plyögdum pärlotn i kwells.* 'plöja upp' *plyö upp*
plöjning *plyöningg* f
plös *plös* m
plötsligen **1** *rettnų* **2** *ollt iseð*
plötsligt **1** *twert* **2** (fr sv) *plötsli* (mer sv *plötslit*) **3** a) *rett wen eð ir* (*rett wen eð war*) b) *rett sos eð ir* (*rett sos eð war*) **4** *just dǫ* **5** (oförhappandes) *ųofewart* **6** (ofta sms med *brå-*, t.ex.) 'dö plötsligt' *brådä,* 'plötsligt komma att tänka på' *bråkum ijug* **7** (ofta sms med *twer-*, t.ex.) 'dö plötsligt' *twerdä,* 'plötsligt bli' *twerwerd,* t.ex. 'det blev plötsligt sommar' *eð twerwart såmårn,* 'plötsligt få' *twerfǫ,* 'plötsligt komma' *twerkumå*, 'plötsligt komma på' *twerkum ǫ.* Jfr **meddetsamma**
pocka *pokka.* 'pocka på' (insistera) *pokk ǫ*
podd (podcast) *podd* m
poem *puiem* (vanl *poiem*) n
poesi *puesi* (vanl *poesi*) m
poet *puiet* (vanl *poiet*) m
poetisk *puietisk* (vanl *poietisk*)
pojkbyting **1** *påykskoll* m **2** *påykwegg* m
pojke **1** *påyk* m, ex. se **populär**; **2** (åld) *guorre* m **3** *påykkripp* m. 'liten pojke' a) *lislpåyk* m b) *kovde* (äv *kobde*) m c) *tepil* m d) (gärna ostyrig) *tyryl* (äv *tyril*) m e) (gärna knubbig) *tubbus* m f) (ca 15-16 år, åld) *smǫpåyk* m; 'pojken' se äv **slatten**. Jfr **gosse**
pojkhem *påykiem* n
pojklag *påyklag* n
pojkskola *påykskaul* m
pojkslyngel (lymmel) *påykskoll* m
pojkspoling **1** *byryl* m **2** (i nedre tonåren) *smǫpåyktwaingg* m **3** (halvvuxen pojke) *tjilinggsbukk* m **4** *påykskoll* m **5** *påykspuolingg* m
pojkstackare *påykwask* m
pojkvasker **1** *påykwask* m **2** *påykwegg* m
pojkvän **1** *tjärest* m **2** (slangbet) *flaks* m **3** (skämts) *fetil* m. Jfr **fästman**
pokal **1** *pokal* m **2** (buckla) (fr sv) *bukkel* f
poker *poker* (äv *puoker, påker*) m, ex. se **femkort**
pokerspel *pokerspil* n
pokulera (samtala) *pokulira*
pol *puol* m
polack *puolakk* (äv *pulakk,* vanl *polakk*) m, t.ex. 'där är ju polackerna och plockar bär' *dar irå ju puolakkär og iemt berę*
polarnatt *puolarnǫt* (äv *polarnǫt*) f
polartrakt *puolartrakt* (äv *polartrakt*) f
Polen *Poln* (äv *Puoln*). Se vidare ONB

polera **1** *pulir* (vanl *polir*) **2** *putsa*
polio se **barnförlamning**
polis *puolis* (vanl *polis*) m
polisbil *puolisbil* m
polischef *puolisstjäf* m
polishus *puolisaus* n
polisong *polisongg* m
polisstation *puolisstasiuon* m
politik *politik* (äv *pulitik*) m
politiker *politiker* (äv *pulitiker*) m
politisk *politisk* (äv *pulitisk*)
polkagris *polkagrais* m
polkett *polkett* m
pollett *pollett* m
pollinera *pollinira*
[1]**polska** (språket) *polska* f
[2]**polska** (dansen) *polska* f
[3]**polska** (polsk kvinna) *polska* f
Polstjärnan **1** *Norstiennq* f b.f.
2 (mer sv) *Puolstiennq* f b.f.
pommes frites *pommfritt* m
ponny *ponny* m
ponnyhäst *ponnyest* m
pool *puol* m
pop (popmusik) *popp* m
popartist *poppartist* m
popgrupp *poppgrupp* m
poplåt **1** *poppliek* m **2** (mer sv) *popplåt* m
popmusik *poppmusik* m
poppa upp *popp upp*
populär **1** *gäv,* t.ex. ’hon är så populär bland pojkarna’ *o ir so gäv auti påykum*
2 (vanl) *populär*
populärvetenskaplig *populärwetnskaplin*
porfyr **1** *porfyr* m **2** (fläckig) *koppugstie* m
3 (d:o) *koppstie* (äv *kuppstie*) m.
’ett stycke porfyr’ (porfyrbit) *porfyrbit* m
porfyrbrott *porfyrbrot* n
porfyrföremål **1** *porfyrsak* f **2** *porfyrpjäs* m
Porfyrgården *Porfyrgardn* m b.f., t.ex. ’efter gudstjänsten var det kyrkkaffe i Porfyrgården’ *etter messu war eð tjyörtjkaffi i Porfyrgardem*
porfyrmuseum *porfyrmuseum* n, t.ex. ’skåpet ska stå på Porfyrmuseet’ *skåpeð al stand o Porfyrmuseę*
porfyrsak *porfyrsak* f
porfyrslipare *porfyrsliper* m
porfyrsten *porfyrstie* m. Se äv **porfyr**
porfyrverk *porfyrwerk* n
porla **1** *puolla* **2** *kwilder* **3** *skwassla.* **4** *skwåtå.*
Jfr **sorla**
pormask (fr sv) *puormakk* m
porrfilm **1** *tjytåfilm* m **2** (skämts) *nakurassbio* m
porrtidning **1** *porrtiningg* f **2** *fisutiningg* f
pors *puoss* (äv *puss*) m
porslin *postlin* n, t.ex. ’skålen var av porslin’ *skålę war åv postlinę*
porslinsfat *postlinsfat* n
porslinskatt *postlinskatt* m
port *puort* m
porta (fr sv) *puorta.* ’portad’ *puortað*
porter (öl) *puorter* m
portfölj *papirswäsk* f
portier *portiär* m
portion *portsiuon* (äv *portjuon, puortsiuon, puortjuon*) m
portlider *puortliðer* n
portmonnä *peninggpungg* m, t.ex. ’det var bara en krona i portmonnän’ *eð war bar je kruon niði peninggpundjem*
porto **1** *porto* n **2** *puostpeningger* m pl
porträtt **1** *puotrett* n **2** (kort) *kuort* n
porträttera *puotretta*
Portugal *Puortugal*
porös *porös*
positiv adj *positiv* (äv *possitiv*)
positiv s *positiv* n
positivhalare (fr sv) *positivaler* m
post *puost* m, ex. se **ta** emot. ’per post’ *min puostem*
postadress *puostadress* m
postering *puostiringg* f
postfack *puostfakk* n
postflyg *puostflyg* n
postförskott *puostfeskott* n
postgiro *puostdjiro* (äv *-djiru, -djirå*) n
postgironummer *puostdjironummer* n
postgång *puostgaungg* m
posthus *puostaus* n
postilla *puostilla* (vanl *postilla*) f
postkontor *puostkantor* n
postkort jfr **kortbrev**
postludium *puostluðium* n
postlåda se **brevlåda**
postmästare *puostmjester* m
postnummer *puostnummer* n
postorderkatalog *priskurant* m
postskriptum se **PS**
postum *postum*
Postverket *Puostwertjeð* n b.f.
potatis *pära* f, ex. se **kantarell**. ’hälla av potatis(en)’ *ell åv pärum*; ’kokt potatis’ *kuokaðpärur* (äv *kuoktpärur*) f pl, ex. se **kvarn**; ’liten potatis’ *pärtavel* f; ’skala (kokt) potatis’ *flåså pärur*; ’sätta potatis’ *settj pärum* (äv *settj pärur*)
potatisblast *pärrais* n, ex. se **frysa, vissna**
potatisbulle *pärbull* m
potatischips *pärtjips* n

potatisfåra **1** *pärfuor* (äv *pärfuoru* med äldre grundf *-fuorå*) f **2** *pärrit* m
potatisgratäng *pärgratengg* (äv *pärgratingg*) m
potatisgrodd *pärbrudd* m
potatishacka *pärgravu* (el. bara *gravu*; äldre grundf *-gråvå*) f, t.ex. ’hon hackade med potatishackan’ *ǫ akkeð min pärgravun*
potatiskällare *pärtjäller* m
potatisland **1** *pärlot* m, ex. se **plöja**; **2** *pärland* n
potatislov *pärluv* n
potatismjöl *pärmyöl* n
potatismos **1** *pärkå’ss* f, ex. se **skala**; **2** *pärdieg* m **3** *pärstamp* f
potatisplockning se **potatisupptagning**
potatisplätt **1** *pärplett* m **2** (potatispannkaka) *pärpannkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f **2** (skämts) *gamtkulltårt* f
potatissallad *pärsallað* m
potatisskal **1** (av kokt potatis) *pärflas* n **2** (av rå potatis) *pärskal* n
potatisskalare *pärskälär* m
potatissoppa *pärsupp* f
potatisstöt **1** *pärklubb* f **2** *pärstamp* m
potatisupptagare (maskin) **1** *pärmasin* m **2** *pärsprett* m
potatisupptagning *pärgravningg* f
potatisåker *pärlot* m
potta *potta* (ovanl *puotta*) f. ’sätta på pottan (el. pottkanten)’ *settj ǫ pottų* (äv *pottun*)
pottkant *pottkant* m. ’sätta på pottkanten’ *settj ǫ pottkantn* (äv *pottkantem*)
poäng *poengg* (mer sv *poeng*) m
poängtera *poengtira*
p-piller *p-pilder* n
pracka på (truga på) *pokk ǫ,* t.ex. ’hon prackade på mig det där’ *ǫ pokkeð ǫ mig eð-dar*
prakt *prakt* f
praktik *praktik* m
praktikant *praktikant* m
praktisera *praktisira,* ex. se **vårdhem**
praktisk **1** (om person) *andun* **2** (behändig) *snuoðun* **3** (funktionell) *tingglin* **4** (vanl) *praktisk,* t.ex. ’det praktiska klarar han bra själv’ *praktiskað klarer an bra siuov*
pralin *pralin* m
prassel **1** *skråvån* n **2** (svagt) *fnas* n
prassla **1** *skråvå* **2** *twåså* **3** (svagt) *fnåså* **4** (rassla) *wåså*
prasslande s *skråvån* n
prat **1** *glam* n **2** (pratande) *akudiran* n **3** (d:o) *akudiringg* f **4** (d:o) *glåmån* n **5** (onödigt prat) *pjoll* n **6** (sladder) *slaver* n. Jfr **pladder**
prata **1** (neutralt) *akudira* **2** (stundom negativt) *glåmå,* t.ex. ’de pratade och skrattade hela tiden’ *dier glämäð og skwäpäð iel tiðę* **3** (samtala) *språka,* t.ex. ’det går inte att prata med sådana’ *eð gor it språk min slaikum* **4** (pladdra) *puolla* **5** (skämts) *bråyn leppär* (äldre *leppą*) **6** (lokalt) *iembel.* ’prata bredvid mun’ se **mun**; ’prata (för) mkt’ *iembel*; ’prata för sig själv’ *akudir fer sig siuov*; ’prata högljutt’ *gåpå*; ’prata i onödan’ *glåpå*; ’prata i vädret’ *pjalder*; ’prata ihop sig’ (komma överens) *akudir ijuop sig*; ’prata misslynt’ *mjägel*; ’prata om’ a) *akudir um,* t.ex. ’vi har inte pratat om sådant’ *amm it akudirað um slaikt* b) *akudir auti,* ex. se **om**, c) *akudir yvyr* d) *får(å) auti* e) *fårå yvyr*; ’prata strunt’ se **pladdra**; ’pratas’ *låta,* t.ex. ’det började pratas i byn’ *eð byrd ǫ låt i bymm.* Se äv **tala**
pratande (prat) **1** *akudiran* n **2** *akudiringg* f **3** *glåmån* n
pratig jfr **pratsam**
pratkvarn **1** *slåpåkwenn* f **2** (manlig) *lapi* m **3** (d:o) *rambelkasungg* m **4** (kvinnlig) *slåpåtytta* f **5** (d:o) *slavertytta* f. ’vilken pratkvarn!’ äv (ung.) *Ukan taut an-dar ar!*
pratmakare **1** *slåpåkwenn* f **2** (fr sv) *pratmäkär* m. Se äv **pratkvarn**
pratsam **1** *akudirisk* **2** *glamun* **3** *talun* **4** *glåmåstinn*. ’pratsam kvinna’ a) *pratikk* f b) *glåmåkelingg* f c) *slåpåtytta* f. Jfr **munvig**, **språksam**
pratsjuk **1** *glåmåstinn* **2** (fr sv) *pratsiuok*
pratstund **1** *glåmåstjyör* f **2** (stund att prata) *slåpålið* m **3** (innan lampan tändes på kvällen) *skwaldertaim* m
precis *prisiss* (äv *prisis*). Se äv **exakt**
precision *presisiuon* (äv *prisisiuon*) m
predika *pridikå* (äv *priðikå*)
predikament *stellningg* f
predikan *pridikningg* f
predikant *priðikant* (äv *pridikant*) m
predikat *preðikat* (äv *priðikat*) n
predikatsfyllnad *preðikatsfyllnað* (äv *priðikatsfyllnað*) m
predikotext *pridiktekst* f
predikoturer *tjyörtjnuotiser* m pl
predikstol *pridikstuol* m
prefix *prefiks* (ovanl *prifiks*) n, t.ex. ’första stavelsen är ett prefix’ *fuost stavelsę ir iet prefiks*
premie *premie* m
premiera *primira* (äv *primiira,* mer sv *premiira*)
premiering *primiringg* f
premiär *premiär* m
premiärlejon *premiärläjuon* n
prenumerera *primunira* (äv *premunira, prinumira, prenumira,* mer sv *prenumirira*)
preposition *pripusisiuon* (vanl *preposisiuon*) m

presenning *prisenningg* (vanl *presenningg*) f, ex. se **fladdra**
presens *presens* n
present *prisent* (äv *present*) m
presentation *prisentasiuon* (äv *presentasiuon*) m
presentera **1** *prisentira* (vanl *presentira*) **2** (t.ex. maträtt) *wais upp,* t.ex. 'det var trevligt presenterat' *eð war trivli uppwaist*
presentkort *prisentkuort* (äv *presentkuort*) m
president *president* (äv *presiðent, prisident*) m
preskribera *preskribira* (äv *priskribira*)
pressa *pressa.* 'pressa fram' *press fram*; 'pressa ihop' a) *press ijuop* b) *klemm ijuop* c) (gm att hoppa el. vältra sig på) *gniss nið*; 'pressa ned' a) *press nið* b) (ngt i ngt) *klemm niði*; 'pressa ut (ngt ur ngt)' *klemm autyr*
presstrasa **1** *presslarv* f **2** *pressklaut* m
prestation *prestasiuon* m
prestera *prestira* (äv *pristira*)
prestige *prestis* m
preventivmedel (skämts) *primitivmjeðel* n
prick **1** *prikk* m **2** (el. annat tecken över bokstav) *nugga* f. 'mitt i prick' *mitt i prikk*; 'på pricken' *upǫ årsträ'tt*
pricka *prikka.* 'pricka av' *prikk åv*; 'pricka i' *prikk i*; 'pricka in' *prikk in*
prickfri *prikkfri*
prickig *prikkun*
prickskytt *flogstjytt* m
pricksäker *bjeittn*
prima *prima*
primitiv *primitiv*
primuskök *primustjyök* n
princip *prinsip* m. 'i princip' *i prinsip*
principiellt *prinsipiellt*
prins *prins* m
prinsessa *prinsessa* f
prinsesstårta *prinsesstårt* f
prinskorv *prinskuorv* m
prio *priu.* 'prio ett' *priu iett*
prioritera *priuritira* (mer sv *prioritira*)
[1]**pris** (salupris, belöning o.dyl.) *pris* n, ex. se **gratulera**
[2]**pris** (lov) *luv* n
[3]**pris** (snus) *pris* m, t.ex. 'han la in en rejäl pris' *an laggd in ien duktigan pris*
prisa (lovprisa) **1** *luvå* **2** (fr sv) *prisa*
prislapp *prislapp* m
prismakikare *prismatjiker* m
pristagare (fr sv) *pristager* (mer genuint vore *pristägär*) m
pristävling *pristävlingg* f
prisutdelning *prisautdielningg* f
privat *priwat*
privatlektion *priwatleksiuon* m
privatperson *priwatpesuon* m
privatpraktiserande *priwatpraktisirend*
privatsekreterare *priwatsikritirer* m
privilegierad *priviligirað*
problem **1** (fr sv) *prubliem* (äv *pruobliem,* vanl *probliem*) n **2** (besvär) *bismið* n. 'inga problem' (inte svårt) *inggų sak*
problematisk *prubliematisk* (äv *prublematisk, probliematisk*)
procedur *prosedur* (äv *prosidur*) m
procent *prusent* (vanl *prosent*) m, ex. se **stad**
procentsats *prusentsats* m
process *prusess* (vanl *prosess*) m
processa *prusessa* (vanl *prosessa*)
procession **1** *prusessiuon* (mer sv *prosessiuon*) m **2** *skari* m **3** *fye* n
processor *prusessor* (mer sv *prosessor*) m
producent *proðusent* m
producera *proðusira*
produkt *produkt* m
produktion *proðuksiuon* m
produktiv *proðuktiv.* 'produktiv man' (man som producerar många barn) *friekall* m
professionell *professiuonell* (äv *prufessjunell*)
professor *prufessor* (vanl *professor*) m, t.ex. 'jag törs inte skriva till en professor' *ig tuos it skriev að ienum prufessor*
profet *prufiet* (mer sv *profiet*) m
profetera *prufietira*
profetisk *prufietisk*
proffs *proffs* n (äv m)
profil *profil* m
profilbild *profilbild* m
profitör *profitör* m
prognos *prognos* (äv *prognǫs, prognås*) m
program *prugramm* (äv *pruogramm,* vanl *programm*) n
programledare *prugrammlieðer* m
programmera *prugrammira* (vanl *programmira*). 'programmera in' *prugrammir in*
programmering *prugrammiringg* (vanl *programmiringg*) f
projekt *prudjekt* (äv *prusjekt, prosjekt, projekt* m.fl.) n
projektarbete *prudjektarbiet* n
projektbeskrivning *prudjektbiskrievningg* f
projektledare *prudjektlieðer* m
promenad **1** *spasirtur* m **2** *promenað* (äv *prominað, prumenað*) m
promenadbingo **1** *spasirbinggo* n **2** (mer sv) *promenaðbinggo* n **3** (nydal) *wavelbinggo* n. Jfr **tipspromenad**
promenadkäpp **1** *kruokstor* m

2 (knotig) *knaulstor* m
promenera **1** *spasir* **2** *prominira* (äv *promenira, pruminira* m.fl.) **3** (oftast) *war aut og go,* t.ex. ’vi var ute och promenerade i går kväll’ *warum aut og go* (el. *djinggum*) *i kwells*
promovera *promowira* (äv *promuwira*)
prompt (ovillkorligen) *ųomiens* (äv *min miens*)
pronomen *prunomen* (äv *prunuomen,* vanl *pronomen*) n
propeller *propell* (äv *propeller*) m
proper **1** *kniųort* **2** *ryöklin* **3** (fin) *įekum.* Jfr **snygg**
propp **1** *stupp* m **2** *propp* m **3** (till träkärl) *wiðåknapp* m. Jfr **tapp**
proppa i sig *spent i sig,* ex. se **klämma** i sig
proppfull **1** *pinfull* **2** *övend full* (äv *övendes full*) **3** *spentfull* **4** *skriðfull* **5** *liuotfull* **6** *smellfull* **7** *smikkfull*
proppmätt **1** *uvstinn* (el. bara *stinn*) **2** *sturstinn.* Jfr ’äta sig **fördärvad**’
propsa **1** *stå ǫ sig* **2** (fr sv) *propsa.* ’propsa på’ (insistera) *pokk ǫ*
prost *pruost* m
prostata *prustata* (äv *pruostata*) f
prostatabesvär *prustatabiswär* n
prostinna *pruostinna* f
prostituerad (skämts) *prutestuirað*
protein *prutein* (äv *pruotein,* vanl *protein*) n
protes *pruties* (vanl *proties*) m
protest *prutest* (vanl *protest*) m
protestera *prutestira* (vanl *protestira*)
protokoll *protokoll* n
protokollföra *protokollfyör*
protokollsbok *protokollbuok* f
prov *pruov* n. ’skriftligt prov’ *skrievningg* f
prova *pruova.* ’prova ut’ *pruov aut.* Jfr **pröva**
provexemplar *pruoveksemplar* n
proviant *pruviant* (vanl *proviant*) m. Jfr **förnödenheter**, **matsäck**
proviantera *pruvantira* (äv *provantira*)
provinsialläkare **1** *provinsialläker* m **2** *provinsialdukter* m
provisorisk **1** *pruovisorisk* (vanl *provisorisk*) **2** (tillfällig) *tilfellun*
provköra *pruovåk*
provning *pruovningg* f
provrum *pruovruom* n
provryttare (försäljare) *pruovrytter* m
provsitta *pruovsittj*
provsjunga *pruovkweðå*
provsmaka *pruovsmåkå*
provspela *pruovspilå,* t.ex. ’jag fick tillfälle att provspela tramporgeln’ *ig belld pruovspilå tramporglur*
provsticka **1** *pruovstikk* f **2** *pärpikk* m
provsvar *pruovswar* n
provtagning *pruovtagningg* f
provtur *pruovtur* m
provval *pruovwal* n
provåka (t.ex. skidor, skridskor) *pruovrenn*
prunka (pråla, vara grann) *braska*
prut ’utan prut’ (fr sv) *autǫ prut*
pruta *pruta*
prutta (fjärta) *fråtå.* ’prutta högt o. ljudligt’ *skarpdrait*
prya (kvinnlig pryoelev) *prya* f
pryda (fr sv) *pryða.* Jfr **utsmycka**
prydlig *pryðlin.* Jfr **proper**, **snygg**
prydnad *pryðnað* m
prydnadsföremål *pryðnaðsgräj* m
prydnadssak *pryðnaðsgräj* m
prygel se **stryk**
prygla *bruk swigån ǫ non.* Jfr **piska**
pryl **1** *pryl* m **2** (liten sak) *pisyl* m **3** (prylar, diverse (små)saker) *räpäld* n
pråla (prunka, vara grann) *braska*
prålig (trol. fr sv) *prålun*
pråm *prom* m
präglad *preglað*
präktig **1** (rejäl) *rigal* **2** (ffa om kläder) *įekum* **3** (mkt bra) *äv*
prärie *prärie* m
prärievagn *prärievaungen* m
präst *prest* m, ex. se **hjälp**. ’kvinnlig präst’ a) *kwinnfuoksprest* m b) *kelinggprest* m; ’till prästen’ *et prester* (Lev.)
prästfru *prestfru* f
prästgård **1** *prestgard* m **2** (prästboställe) *prestbuol* n
prästinna *prestinna* f
prästkrage (växten) **1** *livå-däa* f **2** *waitkull* f, ex. se i **tagen**; **3** *krågåkull* f. Se vidare VNB
prästrock *prestkapp* f. Jfr **regnbroms**
pröva **1** *pruova,* t.ex. ’det där har jag aldrig prövat’ *eð-dar ar ig older pruovað* **2** *kenn ǫ* **3** (försöka) *fresta.* ’pröva (försöka) med ngt’ *pruov min noger*; ’pröva på’ *pruov ǫ*; ’pröva ut’ *pruov aut*
prövning **1** (utprovning, testning) *pruovningg* f **2** (påfrestning) *prövningg* f
PS *PS* n
psalm *salm* (äldre *pisalm*) m, ex. se **utantill**
psalmbok *salmbuok* (äldre *pisalmbuok*) f
psalmodikon *nųotlåð* f
psalmvers *salmwess* (äldre *pisalmwess*) m
psaltare *salter* m
psyke *syke* n, ex. se **fresta** på
psykiater *sykdukter* m
psykolog *sykolog* (äv *sykolåg*) m

ptro! *prro!*
ptroa *proa*
pubertet *pubertiet* f. ’i puberteten’ *i pubertietn*
pubeshår *skegg* n
publicera **1** *publisira* **2** (ge ut) *djäv ut*
publik **1** *publik* m **2** (folk) *fuok* n
publikation *publikasiuon* m
puck **1** *pukk* m **2** (nydal) *slond* m
puckel **1** *kauv* m **2** *pukkel* m, t.ex. ’han hade en stor puckel på ryggen’ *an add ien sturan pukkel attrǫ ryddjem*
puckelpist (nydal) *kneppandyr* f
puckelrygg jfr **kutrygg**
pudel *puðel* m
puder *puðer* n
puderdosa *puðerduos* f
pudding *puddingg* m
pudra *puðer*
puffa *bukå*
puh! *pu!* (äv *puh!*)
pula **1** (pyssla) *puotå,* t.ex. ’han håller på och pysslar med något häromkring’ *an old ǫ puotå ringgum noð autringgum* **2** (fr sv) *pula.* Jfr **dona**, **greja**
pulka *pulka* f
pulpet *pulpiet* m. Jfr **skolbänk**
puls *puls* m
pulsa **1** *pulsa* **2** (i snö äv) *uoðå* **3** (i snö; ovanl) *suva.* ’pulsa iväg’ a) *uoðå åv* b) *puls åv,* t.ex. ’hon pulsade iväg genom snödrivorna’ *ǫ pulseð åv gainum sniųodrivur*
pulsvärmare (armmudd, handledsmudd) **1** *andkåk* m **2** (fr sv) *pulswermer* m
pulsåder *pulsåðer* f
pulver *pulver* n, t.ex. ’det var väl något (slags) mos av pulver’ *eð war fel nogų kå’ss åv pulvrę*
pulverkaffe *pulverkaffi* n
pulvermos *pulverkå’ss* f
pulvrisera *pulvrisira*
pump (äv om hjärta) *pump* m
pumpa vb *pumpa.* ’pumpa i’ *pump i*; ’pumpa ur’ *pump yr*
pung **1** (på djur el. människa) *tjylla* f, ex. se [1]**loda** **2** (d:o) *tjyllkupp* m **3** (liten väska el. påse) *pungg* m, ex. se **ler** **4** (d:o, gjord av bockpung) *pugga* f
pungbråck *sturtjyllą* f b.f.
punkare *punker* m
punkt *punkt* m
punkta *punkta.* ’punkta upp’ (fr sv) *punkt upp*
punktering *punktiringg* f
punktlig **1** *taimstyöð* **2** (fr sv) *punktlin*
punktskrift *punktskript* f
punsch *puns* m
punschveranda *punswerand* f
pupill **1** *pupill* m **2** (åld) *ogenstie* m **3** *swarta* n (Lev.)
puppa *puppa* f
purjolök *purjolok* m
purken *frutt.* Jfr **sur**
purpurröd *purpurroð*
puss *puss* m. Jfr **kyss**
pussa *pussa.* ’pussas’ a) *pussas* b) *snautas*
pussel *pussel* n
pusselbit *pusselbit* m
pussla *pussel.* ’pussla ihop’ *pussel ijuop*
pussmun *skampersput* m
pust *pust* m. Se äv **vindpust**
pusta ut **1** *blåsa* **2** *pusta* **3** *pust aut* **4** (vila) *wail att*
puta *puta.* ’puta med läpparna’ *put min leppum*; ’puta ut’ *put aut*
putsa *putsa.* ’putsa av’ a) *yfs åv* b) (släta till) *sliet til*; ’putsa upp’ *puts upp*
putslustig *triruolin*
putsning *putsningg* f
putta till **1** *bukå til að* **2** *nyssa*
puttra *puotter* (äv *putter,* t.ex. ’den gamla bilen puttrade på bra’ *gamtbiln puttreð ǫ bra*)
pyjamas (fr sv) *pyamas* (äv *pyjamas*) m. Jfr **nattkläder**
pynta *pynta*
pyra **1** *pyra* **2** (brinna dåligt) *kwäva,* t.ex. ’det bara pyr’ *eð bar kwäver.* ’pyrande’ (eld) *fisun.* Se äv under **eld**
pyramid *pyramið* m
pys (parvel) *pysyl* (äv *pisyl, pysil*) m. Jfr **parvel**
pysa *pysa*
pyssel *nuvel* n
pyssla **1** *knupå* **2** *puotå* **3** *nuvel* **4** *fippel* (äv *fipplas*) **5** *fnaska* **6** *skröpa* **7** (ofta negativt) *syöpel.* ’pyssla (hålla på) med ngt’ a) *puotå ǫ min noger* b) *puotå ringgum noð* c) *nuvel min noger* d) *nuvel ringgum noð* e) *lirk min noger* f) *skröp min noger* g) (utan brådska) *fnall ǫ min noger* h) (d:o) *knupå ǫ min noger,* t.ex. ’de pysslade (på) med det de skulle’ *dier knupäð ǫ min dyö dier ullde* i) (vrida o. vända på) *mylt min* (äv *mylt ǫ min*) j) (plocka med) *nåvå min,* t.ex. ’vad pysslar du med? *wen nävär du min?* k) (ngt onyttigt) *fink min noger.* ’pyssla om’ (fr sv) *pyssel um,* jfr **sköta** om
pyssling (fr sv) *pysslingg* m
pytt! Se **pyttsan!**
pytteliten **1** *liuotlitn* **2** *lisllitn*
pyttipanna *pyttipanna* f
pyttsan! **1** *pjätå!* **2** *ja jäg!* **3** *pytt!* **4** (starkare) *draitog!* el. bara *drait!* **5** (ung. det tror jag så mkt jag vill på) *ja fasuli!* **6** (d:o) *iess fel eð!* **7** (d:o) *yöver du sę int til eð!* **8** (jo pyttsan!) *add du sę int si’tt!*

på **1** (om rum o. tid) *ǫ,* t.ex. ’på andra sidan’ *ǫ oðer saiðun* resp. ’mitt på dagen’ *mitt ǫ daem*. Ofta i sms, t.ex. *autǫ, niðǫ, upǫ* **2** (om rum o. tid) *upǫ,* t.ex. ’på taket’ *upǫ tatjį* resp. ’inte på 50 år’ *int upǫ femti år* **3** (i vissa tidsuttr) *um,* t.ex. ’på måndag(en)’ *um monda’n,* ’på höstarna’ *um ostą* **4** (efter vissa vb, t.ex. *fundir*) *auti* **5** (i vissa uttr) *på,* t.ex. ’på morgonen’ *på måron,* ex. se **Mora**, ’på tal om’ *på tal um,* ’på tiden’ *tið på,* ’på tok’ *på tuok,* ’se på fan!’ *sjǫ på fa’n!* **6** (vid århundraden) a) *ǫ,* t.ex. ’på 1700-talet’ *ǫ sjuttjǫundraðtalį* b) *upǫ,* t.ex. *upǫ sjuttjǫundraðtalį* c) (bakåt i tiden äv) *attrǫ,* t.ex. *attrǫ sjuttjǫundraðtalį.* ’på det att’ *upǫ eð*; ’på grund av’ a) *fer,* t.ex. ’på grund av värken’ *fer wertjem* b) *åv* c) *gainum*; ’på grund av att’ a) *fer dyö* b) *åv dyö*; ’på grund av det’ a) *gainum eð* b) *fer dyö* c) *åv dyö*; ’på nytt’ *et nyes*; ’vara på’ a) (vara påslagen) *war ǫ,* t.ex. ’radion var alltid på’ *raðio war olltiett ǫ* b) (ansätta) *arp ǫ*

påbrå (fr sv) *påbrå* n

påbud (fr sv) *påbuoð* n

påbyggd *ǫbyggd*

påbyltad **1** *faggað* **2** *wabbun* **3** *byltun* **4** (mer sv) *ǫbyltað.* ’påbyltad person’ a) *salgǫs* f b) *wabb* m

påbörjad *ǫbyrd*

pådrag **1** (uppbåd) *pådrag* n **2** (t.ex. om stövlar) *ǫdrag* n

pådrivare se **påfösare**

påfrestande **1** *driuog* **2** (om arbete äv) *nętun* **3** (för armarna) *armjälåk*

påfund (fr sv) *påfund* n

påfylld *ǫfylld*

påfösare (person som föser på boskap) *fǫ̈ser* m

pågå **1** (vara) *wårå* **2** *go ǫ* **3** (fr sv) *pågo*

påhitt **1** (infall) *akum* (äv *akumm*) n **2** (fr sv) *påitt* n

påhittad *ǫittað*

påhittig **1** *knipun* **2** *ifinns* **3** (fr sv) *påittun*

påhoppad *ǫuppað*

påhälsning **1** (fr sv) *påelsningg* f **2** (ofta hellre) *bisyök* n

påhängd *ǫainggd*

påk *påk* m. Se äv **knölpåk**

påklädd *ǫsett.* ’fullt påklädd’ *i ollum skakklum*

påkläderska *ǫsetu* (äldre grundf *ǫsetå*) f

påkostad *ǫkuostað*

påkörd *ǫåtjin*

påla (vid älvbrink för att motverka erosion) *mjåga*

pålaga *pålagu* (äldre grundf *pålågå*) f

pålagd *ǫlaggd*

påle *påle* m

pålitlig **1** (rejäl) *rigal* **2** (fr sv) *pålitlin*

pålle *pupu* m

pålning (jfr **påla**) *mjågningg* f

pålysa *lys ǫ*

pålysning *ǫlysningg* f

pålägg **1** *sauvel* n, t.ex. ’pålägget var smör, gammelost och messmör’ *sauvleð eð war smyöreð, gambeluostn og myssmyöreð* **2** (fr sv) *pålegg* n

påläst *ǫlesin*

påminna **1** *minn ǫ* **2** (nämna) *nemmen ǫ* **3** (fr sv) *påminn* **4** (stundom förebrående el. retsamt) *arp ǫ.* ’påmind’ a) *ǫminnd* b) (fr sv) *påminnd*; ’påminna sig’ a) *minn ǫ sig* b) (fr sv) *påminn sig*. Jfr **erinra sig**

påminnelse (fr sv) *påminnels* f

påpeka **1** (fr sv) *påpiek* **2** *piek ǫ* **3** (ofta negativt) *dant ǫ* **4** (påminna) *arp ǫ*

påsatt *ǫsett*

påse **1** *kuppe* m, t.ex. ’han hade en påse med fisk i’ *an add ien kupp min fistjin niði* **2** (mindre) *puosi* m

påsk *påsker* f pl (yngre *påsk* f sg), t.ex. ’när kommer påsken?’ *nǫr kumå påskär?*. ’Glad Påsk!’ a) (fr sv) *Glað Påsk!* b) *Trivlig Påsker!*; ’i påsk’ *dar påskär irå*; ’i påskas’ *mes påskär waru*; ’till påsk’ a) *et påsker* b) *að påskum* c) *daiti påskär,* t.ex. ’julen varar än till påska’ *juolę rekk end daiti påskär*; ’under påsken’ a) (i påskas) *mes påskär waru* b) (under påskarna) *dar påskär irå*; ’över påsk’ *yvyr påskär*

påskafton *påskaftun* m. ’på påskafton’ *um påskaftun*

påskalamm *påsktembel* m

påskdag *påskdag* m

påskfirande **1** *påskfiran* n **2** (fr sv) *påskfirend* n

påskhare *påskeri* m

påskhelg *påskjågd* f

påskkort *påskkuort* n

påskkäring *påskkelingg* f

påsklamm se **påskalamm**

påsklilja (fr sv) *påsklilj* f

påsklov *påskluv* n

påskris *påskrais* n

påskriven *ǫskrievað* (äv *ǫskrievd*)

påskruvad *ǫskruvað*

påskvecka *påskwiku* (äldre grundf *-wikå*) f

påskynda (driva på) *jågå* (Lev.)

påskägg *påskegg* n

påslagen se **på**

påslakan **1** *kupplåkon* n **2** *tettjkupp* m

pässjuka **1** *pösa* f **2** *kuppsiuok* f

påstridig **1** *ǫdjärun* **2** (gnatig) *gnagun* **3** (d:o) *tyördjävun* **4** (envis) *ienwis* **5** (tjatig) *ertjun.* ’påstridig person’

tyördjävu (äldre grundf *-djävå*) f
påstruken (berusad) **1** *ǫsmuord* **2** (dragen) *ǫdraiðn.* Jfr **berusad**
påstå *påstå.* 'påstå sig', 'påstås' a) *tiess* b) *iess*
påstående (fr sv) *påstående* n
påta *puotå,* t.ex. 'hon påtade i jorden' *ǫ puotäð i muldn.* 'person som påtar' *puoti* m
påtala **1** (föra på tal) *tal ǫ* **2** *arp ǫ* **3** (fr sv) *påtålå*
påträngande (om person) **1** *blesun* **2** *iglun.* Se äv **envis**
påtvingad *ǫtwinggað*
påtår (fr sv) *påtår* f
påtänkt *ǫtainkt*
påve *påve* m
påverka (fr sv) *påwerk*
påverkan (fr sv) *påwerkan* f
påvisk *påvisk*
påyrka *ertj ǫ.* Jfr **begära**, **kräva**, **tjata**
päll *pell* m. Se äv **brudpäll**
päls **1** *pels* m **2** (skinnpäls) *kasungg* m **3** (långpäls) *launggkasungg* m **4** (storpäls) *sturkasungg* m **5** (lång respäls el. rock, åld) *tulubb* m
pälsmössa **1** *lonnett* f **2** (mer sv) *pelsett* f **3** (grovkornigt) *byönnfisu* (äldre grundf *-fiså*) f
pärla *pärla* f
pärlhyacint *pärlyasint* m
pärlspont *pärlspont* m
pärluggla **1** (äv enkelbeckasin) *eråbaver* f **2** (fr sv) *pärlugel* f. Se vidare FNB
pärm **1** *palm* (äv *kalm*) m **2** (mer sv) *perm* (äv *pärm*) m
päron *päron* (äv *pärun*) n
päronrumpa (päronstjärt) *päronrov* f
päronträd *pärontrai* n
pöl **1** *luok* m **2** (liten mängd spilld vätska) *skwella* f
pölsa **1** *gryndieg* m **2** *pölsa* f, t.ex. 'jag är sugen på pölsa' *ig trår að pölsun* **3** (skämts) *Laið-Lass-döðn* m b.f. **4** (snarlik inälvsrätt) *akkdieg* m **5** (d:o) *akk* n (Lev.)
pörte jfr **eldhus**
pösa *wella.* 'pösa över' *well yvyr.* Jfr **flöda** över

Q

q (bokstaven) *q* n (äldre: m)

R

r (bokstaven) *r* n (äldre: m), ex. se **tydligt**
rabalder **1** *dispels* n **2** *wäsn* n, t.ex. 'ja, det blir nog ett rabalder' *eð lär fel eð werd noð wäsn* **3** *tabras* (äv *taberas*) n **4** *uppläpa* f **5** *uppläpningg* f
rabarber *rabarber* (ovanl *rabarver*) m
rabarberkräm *rabarberkrem* m
rabarberstjälk *rabarberstiuok* m
[1]**rabatt** (nedsatt pris) *rabatt* m
[2]**rabatt** (för växter) *rabatt* m. Se äv **blomsterrabatt**
rabbla **1** *rabel* (yngre *rabbel*) **2** *ravel.* 'rabbla upp' a) *ravel upp* b) *rabel upp* (äv *rabbel upp*)
racerbil *raserbil* m
rackare (baddare) **1** *liuotingg* m **2** *ųotäg* m, t.ex. 'han är en rackare att vara stark' *an ir ien ųotäg tä war stark.* Se äv **flåbuse**, **sate**
rackartyg **1** *ųogaungen* n **2** *rakkertyg* n. 'göra rackartyg' äv *åpynas*
rackarunge **1** (busfrö) *illrokksbög* m **2** (i sht ss tillmäle) *undsfått* (äv *undsfott*) m **3** (fr sv) *rakkerungg* (mer sv *rakkarungg*) m
rackelhane *rakkelan* m
racket **1** (nydal) *bolltykkel* f **2** (skämts) *rakiet* m
rad *rað* f, ex. se **tota** ihop. 'i rad' a) *i rað* b) *ǫ rað* c) *i renn*; 'gå (el. färdas) i rad' *råðå*
rada upp *råðå upp*
radar (nydal) *bakliuoðsmęler* m
radavstånd *raðavstond* n
radergummi **1** *sudd* m **2** *suddgummi* n **3** *gnuk* n **4** *karuttj* n **5** (skämts) *kattsugg* f
radhus *raðaus* n
radio **1** *raðio* m, t.ex. 'vi hade ingen radio hemma' *addum inggan raðio iema,* se äv **på** **2** (skämts) *liuotlåð* f **3** (d:o) *slaverlåð* f **4** (d:o) *mjägelkwenn* f. 'på radio' a) *ǫ raðio* b) *i raðio*; 'sätta på radion' *skruv ǫ raðio*
radioaffär *raðioaffär* f
radioaktivitet *raðioaktivitiet* f
radioantenn *raðioantenn* m
radioapparat *raðioapparat* m
radiogrammofon *raðiogrammufuon* m
radioprogram *raðioprugramm* n
radiosignal *raðiosingnal* m
radiostation *raðiostasiuon* m
radiosändning *raðiosendningg* f
radium *raðium* n
rafsa **1** *ramsa* **2** (mer sv) *rafsa.* 'rafsa ihop' *rask att*; 'rafsa ned' *rafs nið*; 'rafsa till sig' a) *rams að sig* b) (mer sv) *rafs að sig*
ragg *ragg* m. 'resa ragg' *bystas*
ragga (fr sv) *ragga.* 'ragga ihop' *ragg ijuop*
raggare *ragger* m, t.ex. 'han ville inte slåss med raggarna' *an willd it raivas min raggerum*
raggmunk *raggmunk* m
raggsocka se **socka**
ragla **1** *ragel* **2** *slingga,* t.ex. 'han var så berusad att han raglade' *an war so druttjin so an slaungg* **3** *slingsa* **4** *wingsa* **5** *wagel*
Ragnar *Rangnar* (äv *Raungnar*) m

rak **1** *rett* **2** (t.ex. trädstam el. person) *rak,* t.ex. ’de var raka som tretumsspikar i ryggen’ *dier war raker sos tritummsspaikär i ryddjem.* ’på rak arm’ (direkt) (fr sv) *ǫ rak arm*; ’raka vägen’ a) *skuotrett* b) *raka we’n* c) (direkt) *rađweg* [84]. Jfr **rakt**

[1]**raka** s (verktyg) **1** *karu* (äldre grundf *kårå*) f **2** *raku* (äldre grundf *råkå*) f

[2]**raka** s (raksträcka) (fr sv) *raka* f, t.ex. ’när hon kom ut på rakan’ *mes ǫ kam autǫ rakų*

raka vb **1** *råkå* **2** (skrapa) *kårå.* ’raka av’ *råkå åv*; ’raka i’ *kårå i*; ’raka ihop’ *kårå ijuop*; ’raka sig’ *råkå sig*

rakapparat **1** *råkåapparat* m **2** *råkåmasin* m

rakblad *råkåblað* n

rakborste *råkåbuost* m

rakdon **1** *råkåduoningger* m pl **2** *råkåduon* n pl **3** (mer sv) *råkågräjur* f pl

raket **1** *rakiet* m **2** (ss fyrverkeripjäs, nydal) *lysfugel* m

raketfart *rakietfart* m

rakgrejer *råkågräjur* f pl

rakhyvel *råkåyvyl* (äv *råkåyvel*) m

rakit *ris* n

rakitis *ris* n

rakkniv *råkåknaiv* m

raklåda **1** *råkålåð* f **2** *råkåduoninggsgematt* n

raklång **1** *raklaungg* **2** (om person) *waiđupin,* t.ex. ’han ramlade raklång ned i älven’ *an walt waiđupin auti övę*

raksträcka **1** *rakstrettj* f **2** (lång, åld) *launggliet* n. Se äv [2]**raka**

rakt adv **1** *rett,* t.ex. ’rakt av’ *rett åv*, ’rakt fram’ *rett fram,* ’rakt ut’ *rett aut* **2** *rakt,* t.ex. ’rakt fram’ *rakt fram*; ’rakt inte’ *rakt inte* **3** *grą’lla,* t.ex. ’rakt på tok’ *grą’ll auti tuok.* ’rakt på sak’ *rettfram*

rakvatten *råkåwattn* n

rallare *raller* m

rallarros se **mjölkört**

[1]**ram** (t.ex. cykelram, tavelram) *ram* f

[2]**ram** (björnram) *ram* f

rama in *ram in*

ramla **1** *råså* **2** *folla,* t.ex. ’han ramlade över tröskeln’ *an fjäll yvyr trusklą* **3** *welta,* ex. se **raklång**; **4** *rambel* **5** *detta,* ex. se **falla** 3. ’ramla av’ a) *råså åv,* t.ex. ’ramla av stolen’ *råså åv stuolem* b) *far åv*; ’ramla baklänges’ a) *welt avun,* ex. se **baklänges**, **slå** sig b) *welt aut atter*; ’ramla i’ (t.ex. vattnet) a) *råså auti* b) *råså niði* c) *far niði,* ex. se **karl**, d) *ty’ll niði*; ’ramla ihop’ a) *råså ijuop* b) *rambel ijuop*; ’ramla ned’ a) *råså nið* b) (mer sv) *rambel nið*; ’ramla omkull’ *ligg niðer*, se äv **falla** omkull; ’ramla omkull och slå sig’ a) *slå nið sig* b) (mer expressivt) *smell nið sig*; ’ramla ur’ *råså yr.* Se äv **dimpa**, **falla**

ramsa **1** *ramsa* f, t.ex. ’den där ramsan har jag aldrig hört’ *ǫ-dar ramsų ar int ig ärt older* **2** *regel* f, t.ex. ’han läste långa ramsor’ *an las laungg reglur*

ramsåg *ramsåg* f

rand **1** *rand* f **2** (kant på kärl) *bradd* f

randas (t.ex. morgon) (fr sv) *randas*

randig *randun*

rang (fr sv) *rangg* (äv *raungg*) m

ranglig **1** *raglun* **2** *riglun.* Jfr **rank**. ’rangligt föremål’ *ragel* n

rangordna (fr sv) *ranggårdn*

rangordning (fr sv) *ranggårdningg* (äv *raunggårdningg*) f

rank **1** (vinglig) *rukklun* **2** (d:o) *wigulin* **3** (om båt) *waltrun* (äv *weltrun*) **4** (om växt el. person) *spjaungglun*

ranka **1** (blomsterranka, vinranka) *ranka* (äv *raunka*) f **2** (reva) *rįesn* f

Rankhyttan *Raunkyttą* f b.f.

rannsaka *rannsåkå*

rannsakning *rannsakningg* f

ranson *ransuon* m

ransonera **1** *ransunira* (äv *ransuonira,* vanl *ransonira*) **2** (hushålla) *wårå menstjin*

ransonering *ransuniringg* (äv *ransuoniringg,* vanl *ransoniringg*) f

ransoneringskort **1** *ransuniringgskupaungg* m **2** *ransuniringgskuort* n **3** (för bröd) *brödkuort* n **4** (för kaffe) *kaffikupaungg* m **5** (d:o) *kaffikuort* n **6** (för socker) *sokkerkupaungg* m

ranta *lyrpa* (äv *lirpa*), t.ex. ’kommer du rantande nu igen’ *kumb du lyrpend nų atten*; ’kvinna el. flicka som rantar omkring’ *lyrpa* f; ’man el. pojke som rantar omkring’ (äv t.ex. katt som ska ut o. in hela tiden) a) *lyrpus* m b) *lyrp* m

rantande (spring) s *lyrpan* n

rapa **1** *ripå,* t.ex. ’han rapar vitlök’ *an ripär waitlotjem* **2** *råpå*

rapp adj (i talet) *glegg*

rapp s ’i rappet’ *i rappeð*

rappa (revetera; framföra rappsång) *rappa*

rappare (nydal) *ripåsaungger* m

rapphöna *rappyön* f

rapphöns *rappyöns* n

rapport *rapport* m

rapportera *rapportira*

rapportering *rapportiringg* f

[84] Särskrivs även.

rar **1** *guossklin* **2** *nennelin* **3** (lokalt) *gutun.* Jfr **gullig**
raring *guoðingg* m
raritet *raritiet* f (äv m)
ras (t.ex. hundras) *ras* m
[1]**rasa** (falla) *råså.* 'rasa ihop' a) *råså ijuop* b) *råså i stakk*; 'rasa in' (t.ex. tak) *råså in*; 'rasa ned' *råså nið*, t.ex. 'slogboden har rasat ned helt nu' *aindjbuðę ar wel råsåð nið nų*; 'rasa samman' *råså ijuop*
[2]**rasa** (fara vilt fram) *rasa,* ex. se **stoja**
rasande **1** (fly förbannad) *dimbend jälåk* **2** (ffa ss förstärkningsord) *rasend,* t.ex. 'flickan var rasande grann' (väldigt vacker) *kullą war rasend grann.* Se äv **ursinnig**
rasbrant **1** (bergssluttning med lös sten) *rasurd* f **2** (i älvkant) *råsåmjåg* m
rasera *rasir*
raseri (fr sv) *raseri* n
rasist *rasist* m
rask **1** *kwikk* **2** *snettelin* **3** (snabb) *kringg* **4** (frisk o. färdig) *fyör* **5** (flink) *ferm* **6** (käck) *fraunk* **7** (i arbete, men inte noggrann) *byösun* **8** (rörlig, som går bra) *fuotað* **9** (pigg, duktig, åld) *taungg.* Se äv **rörlig**, **snabbt**
raska på *drag ǫ.* Jfr **skynda** sig
rasp (grov fil) *rasp* f
raspa *raspa*
raspig *raspun*
rassla (ofta svagt) *wåså,* t.ex. 'vinden rasslar i kornet' (kornet rasslar i vinden) *blästn wäsär i kuonnę*
rast *rast* f. 'på (under) rasterna' *um rastär*; 'ta en kort rast' (i arbetet) a) *tågå fem minuta* (yngre *fem minuter*) b) *minuta*
rasta *rasta.* 'rasta hunden' (gå ut med hunden) a) *djäv drait rakkam* b) *djäv kukk rakkam,* t.ex. 'jag har varit ute och kvällsrastat hunden' *ig ar werið aut og djivið kwellskukk rakkam* c) *djäv piss rakkam.* Se äv **rast**
rastlös **1** *ųofriðun* **2** *ųonǫðun* **3** (fr sv) *rastlos.* 'rastlös (orolig) person' a) *ųonǫð* m resp f b) (i sht barn) *ųonoðsbög* m; 'vara rastlös' äv a) *twinn sig* b) *twinn ǫ,* t.ex. 'han gick där och var rastlös' *an djikk dar og twinneð ǫ*
rastplats **1** *rastplass* m **2** (i sht vilställe i skogen) *wailstell* n. Jfr **viloplats**
raststuga (vilstuga) *akustugu* (äldre grundf *-stugå*) f
rata **1** *rata* **2** *kasir*
ratt *ratt* m, t.ex. 'när hon sitter vid (bakom) ratten' *dar ǫ sit nest rattem*
ratta (fr sv) *ratta*
rattkälke **1** *styrtjåk* m **2** *biltjåk* m
rauk **1** (fr sv) *rauk* m **2** (nydal) *stįekall* m
ravin **1** *grav* f **2** *trygel* f
reagera *riagira*
reaktion *riaksiuon* (äv *reaksiuon*) m
realen (realexamen) *realn* m b.f., t.ex. 'efter realen började han i handelsskolan' *etter realn djikk an i andelsskaulam*
realexamen *realeksam* m
realskola *realskaul* m, t.ex. 'det var fem kompisar från realskolan' *eð war fem kompiser frǫ realskaulam*
recept *risept* (äv *riseft, reseft*) n
receptfri *riseptfri* (äv *reseftfri*)
reception *resepsiuon* m
reda s *rieða* f. 'få reda på' *fǫ rieð ǫ*; 'ha reda på' *av* (äv *åvå*) *rieð ǫ,* t.ex. 'han har reda på sådant' *an ar rieð ǫ slaiku*; 'hålla reda på' *old rieð ǫ*; 'inte vara ngn reda med' (ordning på) a) *int wårå stjäl að* (el. *stjäl min*); 'leta reda på' *liet att*; 'ta reda på', 'ta rätt på' a) *tag rieð ǫ* b) *tag att* c) *tag rett ǫ*
reda vb *rieða.* 'reda av' *rieð åv*; 'reda sig' a) (ordna sig) *rieð sig* b) (klara sig) *bigo sig* c) (d:o) *bärg sig* d) (d:o) *djärå sig nog råð*; 'ha svårt att reda sig utan' *wårå andlos eter*, ex. se **hjälplös**; 'reda till' *rieð til,* se äv **laga** till; 'reda ut' a) *rieð aut* b) *klar aut,* se äv **trassla** ut
redaktion *reðaksiuon* (äv *ridaksiuon,* vanl *redaksiuon*) m
redaktör *reðaktör* (äv *ridaktör,* vanl *redaktör*) m
redan *rieðu,* ex. se **hink**
redig *rieðun*
redlig **1** *rieðlin* **2** *rigal*
redlös se **berusad**
redning *rieðningg* f
redo **1** *rieðu* **2** *et rieðs.* 'redo för sängen' *sainggrieð*
redovisa (fr sv) *reðuwis* (äv *reðåwis, reðowis, rieðuwis*)
redovisning (fr sv) *reðuwisningg* (äv *reðowaisningg, rieðuwaisningg*) f
reds 'till reds' *et rieðs*
redskap **1** (enskilt) *rieskap* n **2** (kollektivt, uppsättning redskap) *andkuost* m **3** (d:o) *rieskap* m, t.ex. 'jag hade så dåliga redskap' *ig add so dåligan rieskap* **4** (ofta större, t.ex. körredskap) *duoningger* m pl. 'jag hade ingenting att arbeta med', 'jag hade inte något redskap (o./el. material)' *ig add it noð djärå min*
reducera *riðusira*
reduktion *riðuksiuon* (äv *reðuksiuon, riduksiuon*) m
referat *referat* n
referens *referens* (äv *refirens*) m
referensgrupp *referensgrupp* m
referera *referira*

reflektera (återkasta ljus el. värme) **1** *skain att* **2** (fr sv) *riflektira* (äv *reflektira*)
reflex *rifleks* (mer sv *refleks*) m
reflexion (fundering) *rifleksiuon* (äv *refleksiuon*) m. Jfr **fundering**, **tanke**
reflexväst *riflekswest* (mer sv *reflekswest*) m. Jfr **varselväst**
reform *riform* m
refräng *refraingg* (ovanl *rifraingg*) m. 'tänka på refrängen' *taintj ǫ refraindjin*. Se äv **omkväde**
[1]**regel** (föreskrift m.m.) *riegel* m. 'i regel' *i riegel*
[2]**regel** (låsanordning) **1** (i lås) *lǫstie* m **2** (grov, av trä) *lainuond* m **3** *regel* m
[3]**regel** (trävirke) *regel* m
regelbunden *riegelbundn*
regelbundet (om tid) *staðut*
regemente *ridjimente* (äv *redjimente,* mer sv *redjemente*) n
regera *ridjir* (äv *ridjier,* äldre *ridjärå*)
regering *ridjiringg* (äv *redjiringg*) f
regeringsråd *ridjiringgsråð* n
region *regiuon* (äv *rigiuon, ridjiuon*) m
register *ridjister* (mer sv *redjister*) n
registrera *ridjistrira* (äv *redjistrira,* mer sv *registrira*)
regla **1** *regel,* t.ex. 'har du reglat dörren?' *ar du reglað dörum* (äv *dörär*)*?* **2** *regel att* **3** (dörr äv) a) *stjuot fram* b) *rwaið fram* c) *lęs fram*
reglemente *riglemente* n
reglementsenlig *riglementsienlin* (mer sv *reglementsienlin*)
reglera *riglir*
reglering *rigliringg* f
regn *raingen* n. 'ihållande regn' *slietraingen* n; 'stor mängd regn' *watustakk* m, t.ex. 'Gud vad med regn (vad med vatten) det kom i går!' *Guð ukin watustakk eð kam i går!*; 'underkylt regn' *aisbark* m
regna **1** *raingen,* ex. se **dåna**; **2** *bläta* **3** (äv snöa) *bjärå uvǫ.* 'regna av' *raingen åv,* t.ex. 'hjortronen har väl nästan regnat av' *måyrberę lär fel mjäst að raingnt åv*; 'börja regna' *far raingen*; 'regna bort' a) *raingen brott* b) *raingen åv,* t.ex. 'snön som kom har också regnat bort' *sniųo'nn so kam ar og raingnt åv*; 'regna ihållande' *slietraingen*; 'regna in' *raingen in*; 'regna ymnigt' *sturraingen*
regnande s *raingnan* n
regnbroms **1** *gårukk* m, t.ex. 'regnbromsarna är lite längre och smalare än blindbromsarna' *gårukkär irå lit lainggera og smalera eld ketilogur* **2** *gåkall* m **3** *prestrukk* m
regnby *raingenǫs* m
regnbyxor *raingenbruok* f sg, t.ex. 'hon satte på sig regnbyxorna' *ǫ sett ǫ sig raingenbruotję*
regnbåge *raingenbugi* m. 'kort, bred regnbåge' *torkstungen* m
regnbågsforell (vard.) *raingenbugi* m
regndag *raingendag* m
regndroppe *raingendrupi* m
regnig **1** (vid konstaterat regnande) *raingnun* **2** (vid befarat el. smått regnande) *raingnsklin*
regnjacka *raingenjakk* f
regnkappa *raingenkapp* f
regnkläder **1** *raingenklauter* m pl **2** *raingenkläðer* m pl
regnmoln *raingenmuoln* n, ex. se **ovan** prep
regnrock *raingenrukk* m, t.ex. 'vi satte på dem regnrockarna' *duondum ǫ diem raingenrukką*
regnskog *raingenskuog* m, t.ex. 'de borde inte hugga ned regnskogarna' *dier edd it ulað ogg nið raingenskuogą*
regnskur **1** *raingenskaur* f **2** (häftig) *straiðskaur* f **3** (kort, häftig) *slåpåskaur* f **4** (kraftig) *bläta* f, t.ex. 'det kommer nog en rejäl regnskur framåt kvällen' *naug lär eð kumå nogų blät framter að kweldem*
regnskydd *raingenstjydd* n
regntid *raingentið* f
regntung *raingentungg*
regnvatten *raingenwattn* n
regnväder **1** *raingenweðer* n, ex. se **huttra**; **2** (småregnigt o. mulet) *saurweðer* n. Se äv under **väderlek**
rejäl **1** (äv inte liten) *rigal* (mer sv *ridjäl*), t.ex. 'det blev en rejäl våffla' *eð wart įe rigal woffel* **2** (om person) *biravin* **3** (om sak) *rieðun* **4** (inte liten) *duktin,* ex. se [3]**pris**; **5** (d:o) *wenest,* t.ex. 'det är en rejäl bit (en skaplig bit) upp till fäboden' *eð ir wenest bitn* (äv *wenest ien bit* o. *ien wenest bit*) *upi buðär* **6** (d:o) *branaug,* t.ex. 'en rejäl hög' *branaug ien stakk* **7** *ryötjelin* (äv *ryötjlin*) **8** (ärlig) *riensint.* 'en rejäl (rejält stor) bula' *įe stur įe byla*, se avsn. Pleonasmer
rejält (i stort mått, i hög grad) **1** *duktit,* t.ex. 'det regnade rejält' *eð raingnd duktit* **2** *wenest* (äv *noð wenest*), t.ex. 'det blåser rejält' *eð blås wenest* **3** *guosskli,* t.ex. 'det har regnat rejält i natt' *eð ar raingnt guosskli i nǫt* **4** *branaug*
reklam *riklam* m
reklamation *riklamasiuon* m
reklamavbrott *riklamstopp* n
reklamblad *riklamblað* (mer sv *reklamblað*) n
reklamera (göra reklam) *riklamira* (mer sv *reklamira*)
reklamfilm *riklamfilm* m
reklamskylt *riklamstjylt* m
reko se **rejäl**, **ärlig**

rekommendation *rikommendasiuon* (mer sv *rekommendasiuon*) m
rekommendera *rikommendira* (mer sv *rekommendira*)
rekonstruktion *rikonstruksiuon* m
rekord *rikord* (äv *rikård,* mer sv *rekård*) n
rekorderlig Jfr **rejäl**
rekordtid *rikordtið* (mer sv *rekordtið*) f
rekryt (militär grundutbildning; grundutbildningssoldat) *rikryt* m, t.ex. 'han höll ordning på rekryterna' *an jält årdningg ǫ rikrytum*
rektangulär (ofta) *avlaungg*
rektor *rektor* m
rekvirera (skicka efter) *skriev etter*
rekvisita *rekwisita* f
relation *relasiuon* (äv *rilasiuon*)
relativ *relativ*
relativt (tämligen) *wenest*
relevant *relewant*
religion **1** *relijuon* m **2** (tro) *truo* f
religiositet *guðeligiet* f
religiös **1** *guðelin* **2** *guðaktun* **3** (fr sv) *relisjös*
reling *båtkward* m. Jfr **båtkant**
relä *rilä* n
rem **1** *riem* f **2** (bärrem, fästrem) *fetil* m
remiss *remiss* m
remissvar *remisswar* n
remittera (vard.) *remissa*
remma fast *riem fast*
remouladsås *rimulaðså'ss* m
remsa *rimsa* f
remskiva *riemstjiv* f
ren adj **1** *rien,* t.ex. 'hon hade rent mjöl i påsen' *ǫ add rient myöl i kuppam* **2** *fin* **3** (ren o. snygg) *ryöklin*
[1]**ren** s (djuret) *rien* m
[2]**ren** s (t.ex. åkerren) *rien* f
rena adj **1** *riena,* t.ex. 'det är rena sanningen' *eð ir riena sannindję* **2** *snǫða,* t.ex. 'det är rena svenskan' *eð ir snǫð swenską*
rena vb *riena*
renat (fr sv) *rienat* n
renfana *räfyönu* (äldre grundf *räfyönå*) f
rengöra *djär rient*. 'rengöra (potatis) från jord' *muld åv*. Se äv **rena**, göra **rent**
renhet *rieniet* f
renhorn *rienuonn* n
renhårig se **rejäl**, **ärlig**
rening *rieningg* f
reningsverk **1** *rieninggswerk* n **2** (skämts) *lurtkwenn* f **3** (d:o) *dritkwenn* f
renkalv *rienkåv* m
renko *rientjyr* f
renkött *rientjyöt* n, ex. se **same**
renlav *rjemuosi* m. 'grå renlav' *grǫmuosi* m; 'vit renlav' a) *tuppmuosi* m b) *waitmuosi* m. Se äv under [2]**bal** o. VNB
renlevnadsman (fr sv) *rienlievnaðskall* m
renlig **1** *rjeselin* (äv *rjeslin*), t.ex. 'renlig är den som tvättar sig ofta' *rjeselin ir an so twär sig kringgt* **2** (renlig av sig) *rjesklin* **3** *ryöklin* **4** *riensam*
renlärig (fr sv) *rienlärun*
renlärighet *rienlärugiet* (mer sv *rienlärigiet*) f
renovera **1** *renuwira* (vanl *renowira*) **2** (mer älvd t.ex.) *byddj um* **3** (d:o) *djär um* **4** *riparir upp*
renovering (fr sv) *renuwiringg* (vanl *renowiringg* m.fl.) f
renrasig *rienrasun*
rensa **1** (t.ex. grönsaksland, bär, svamp) *ryökta* **2** *rjesa* **3** (mer sv) *rensa* **4** (fisk) *stingga* **5** (med kratta, t.ex. potatisland) *arka* **6** (skräda) *skräða.* 'rensa bort' a) *ryökt undǫ* b) *ryökt dieðǫ,* t.ex. 'han rensade bort fjolårsgräset' *an ryökteð dieðǫ doðgraseð* c) *rens brott*; 'rensa upp' *rens upp*; 'rensa ur' a) *rens yr* b) (rensa ut ngt ur ngt) *rens autyr*
renskriva *skriev rient* (äv *rienskriev*)
renslickad *riensläkt*
rensning (rensande) *renseri* n
rensopat (helt tomt) *suoprient*
rent adj, adv *rient.* 'göra rent' a) *rjesa* b) *djär rient*; 'rent ut' *rient ut* (äv *rient aut*), t.ex. 'rent ut sagt' *rient ut saggt*
rentav *rientåv,* t.ex. 'jag längtade rentav efter det' *ig trå'dd rientåv að dyö*
rep **1** *riep* n **2** *tråss* (äv *trå'ss*) m **3** (tåg) *tug* n **4** (äv töm) *tom* m **5** (t.ex. till kälke) *tugu* (äldre grundf *tugå*) f
repa s **1** *ripa* f **2** *er* n
[1]**repa** vb (rispa) **1** *ripa* **2** *era*
[2]**repa** vb (riva) *snugga,* t.ex. 'vi repade gräs åt korna' *snuggeðum graseð að tjy'mm.* 'repa av' *snugg åv*; 'repa löv' a) *lova* b) *riep loveð*; 'repa mod' a) *guosk upp sig* b) *mųosk upp sig*; 'repa sig' (hämta sig) a) *riep sig* b) *tag att sig*; 'repa upp' (vid stickning) a) *raiv att* b) *raiv upp*
reparabel (möjlig att laga) *lagend*
reparera **1** *riparira* **2** *duon upp* **3** *pynta* **4** *lågå upp,* t.ex. 'de hade reparerat ladugårdarna' *dier add lågåð upp fjǫsę.* Se äv **laga**
reparation *riparasiuon* (mer sv *reparasiuon*) m
reparatör *riparatör* m
repetera *repitira* (äv *ripitira,* vanl *repetira*)
repetition *repitisiuon* (vanl *repetisiuon*) m
repig **1** *ripun* **2** *spuorun* **3** *skardun*
replik *replik* m. Jfr **svar**
repmonad *riepmonað* m

reportage *riportas* (mer sv *reportas*) n, ex. se **dålig** 7
reporter *riporter* (vanl *reporter*) m
representant **1** (fr sv) *företrädər* m **2** *ripresentant* (vanl *representant*) m
representera *ripresentira* (vanl *representira*)
reprimand se **tillrättavisning**
repris *ripris* (vanl *repris*) m
reproduktion *riproðuksiuon* m
repstump **1** *tomskot* m **2** *tomstubb* m **3** (mer sv) *riepstump* m
republik *ripublik* m
repända *riepend* m
repövning *riepyövningg* (äv *riepövningg*) f
res (stapel av ved) **1** *ries* (äv *rįes*) n **2** *wiðåries* (äv *wiðårįes*) n **3** (trekantigt, lokalt) *wiðåklyp* (el. bara *klyp*) f. 'trekantigt res av massavedsbitar' *massawiðåkar* n
resa s *rįesa* f
[1]**resa** vb (färdas) *rįesa*
[2]**resa** vb (ställa upp) *raita.* 'resa upp' a) *rait upp* b) *stegel upp* c) (samlat) *rait ijuop* d) (mot ngt) *rait að*; 'resa sig (upp)' a) *rait sig* b) *rait upp sig.* 'resa sig hastigt (el. plötsligt)' a) *twerrait sig* b) *bråsrait sig*; 'resa ragg' *bystas*
resande **1** (resande person) *rįesend* (m) **2** (d:o, kringfarande person) *fari* m **3** (vägfarande folk) *ferdfuok* n. Jfr **tattare**
rese **1** *risi* m **2** (lång man) *stuope* m
resebyrå **1** (fr sv) *rįesebyrå* f **2** (nydal) *ferdkantor* n
resegrammofon (fr sv) *rįesegrammufuon* m
reseledare (fr sv) *rįeselieðer* m
resenär (fr sv) *resenär* (ovanl *risenär, risinär*) m. Jfr **resande**
reserv *riserv* m
reservat *riserwat* (vanl *reserwat*) n
reservation *riserwasiuon* (vanl *reserwasiuon*) m
reservdel *riservdiel* m
reservdelslager *riservdielslager* n
reservera *reserwira* (ovanl *riserwira*). Se äv **lägga** undan, **vika**
reservtank *riservtaunk* m
reseskildring (fr sv) *rįesebiskrievningg* f
resfeber (nydal) *bufyörssiuok* f. 'ha resfeber' (vara ivrig att komma iväg) *wåra rįesfluks*
resfärdig **1** *fyös* **2** *farbörg*
residens *residens* n
reskamrat *rįeskamrat* m
reskassa (respengar) *rįespeningger* m pl
resklar **1** *fyös* **2** *farbörg*
reslig **1** *rįeslin* **2** *stur* **3** *röselin*
resmål *rįesmǫl* n
resolut *biravin*
reson *risuon* (mer sv *resuon*) m, ffa 'rim och reson' *rim* (mer sv *rimm*) *og risuon*
resonanslåda (nydal) *låmålåð* f
resonemang *risunemangg* (äv *risunemaungg, resunimaungg, resunemaungg, resunemangg*) n
resonera **1** *akudira* **2** *risunira* (äv *resunira, risonira,* vanl *resonira*)
respekt **1** *rispekt* m **2** (vördnad; åld) *age* m. 'ha respekt för' a) (ofta negerat) *säta,* t.ex. 'jag har ingen respekt för den nya chefen' *ig säter it nystjäfem noð* b) *sjǫ'ss,* t.ex. 'jag har ingen respekt för honom' *ig si'ss int an noð*
respektera **1** (ofta negerat) *säta* **2** *wöla* **3** (fr sv) *rispektira* (vanl *respektira*), t.ex. 'man skulle respektera överheten' *an ulld rispektir yvyrietę*. Se äv **hedra**, **respekt**
respons *rispons* m
rest **1** *räst* m **2** (liten rest, slump, slatt) *slerp* m **3** (spår, åld) *ammen* f (äv n) **4** (rester) *lievur* f pl, t.ex. 'man kan leva bara på rester' *an dug livå bar åv lievum* **5** (överblivet stycke el. parti) *slump* m **6** (det som är kvar) *eð kwer ir.* Se äv **bit**, **förresten**, **slatt**
restaurang *restaurangg* (äv *resturangg, ristaurangg* m.fl.) m
restaurera **1** *restaurira* **2** *duon upp*
restaurering *restauriringg* f
restid *rįestið* f
restriktion *restriksiuon* m
resultat *risultat* (vanl *resultat*) n
resultera *risultira* (äv *resultira*)
resurs *risuss* (vanl *resuss*) m
resursperson *risusspesuon* m
resväska *rįeswäsk* f, ex. se **packa**
resår *risår* m. Se äv **resårband**
resårband *tungenband* n. Se äv **gummiband**
reta **1** *djieta* **2** *rieta* **3** *tieta* **4** (göra ngn förtörnad, sur) *frutta.* 'reta på sig' (reta upp) *riet ǫ sig*; 'reta sig på' *riet sig ǫ*; 'reta upp' a) *riet upp* b) *riet ǫ sig,* t.ex. 'du ska inte reta upp honom' *du al it riet ǫ dig an*; 'reta upp sig' *riet upp sig*
retas **1** *mienas* **2** *djietas* **3** *stjiettas* **4** *rietas* **5** (på skoj) *gantas.* 'retas med ngn' a) *mienas min nogum* b) *rietas min nogum*
retfull **1** (förarglig) *stjietelin* **2** (fr sv) *rietfull.* Jfr **förarglig**
rethosta *rietųost* f
retlig **1** *ųonǫðun* **2** *grettun* (äv *grett*) **3** *gręsun*
retorik *retorik* m
retsam **1** *mienun* **2** *djietun* **3** *fesmäðlin* **4** *tietun*
retsticka *mįekråk* f
retur 'i retur' *i ritur*
returkuvert *riturkuwert* n
reumatisk *reumatisk* (äv *rematisk*)

reumatism *reumatism* (vard. *rematist*) m. ’få reumatism’ äv *fǫ reumatiskt* (äv *fǫ rematiskt*)
rev (metrev) *riev* f
reva s **1** (rispa, ngt rivet) *rivu* (äldre grundf *rivå*) f **2** (rispa) *skripa* f **3** (på växt) *rįesn* f
revben **1** *saiðbien* n, t.ex. ’jag köpte några revben att gnaga i mig’ *ig tjyöpt nogų saiðbien gnag i mig* **2** (yngre) *rievbien* n
revers *riwess* (äv *rivess*) m
revidera *revidira,* t.ex. ’vi har reviderat blomsterfonden’ *amm revidirað bljomsterfondn*
revir *rewir* n, t.ex. ’katten har markerat reviret’ *kattn ar merkt aut rewireð*
revision *revisiuon* (äv *rivisiuon*) n
revisionsuppdrag **1** *rivisiuonsuppdrag* n **2** (revisorsuppdrag) *rewisorsuppdrag* n
revisor *rewisor* (äv *riwisor,* vanl *revisor*) m
revitalisera *riwitalisira* (äv *rewitalisira*)
revitalisering *riwitalisiringg* (äv *rewitalisiringg*) f
revlummer *niktmyölrais* n. Se vidare VNB
revolution *revolusiuon* m
revolver *riwolver* (äv *rewolver, rivolver*) m
revsmörblomma *myssmyörsbljomm* m
revy *rewy* (vanl *revy*) m
ria (torkhus) *torkstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
ribba (fr sv) *ribba* f
Ribbåsen **1** *Ribbǫsär* m pl b.f. **2** (yngre) *Ribbǫsn* m b.f.
ricinolja *risinol* f
rida *raiða,* t.ex. ’maran hade ridit hästen’ *marų add riðið estn.* ’rida in’ (häst) *raið in*; ’rida ut’ *raið aut,* t.ex. ’de hade ridit ut stormen’ *dier add riðið aut stormin*
riddare *ridder* m
ridhäst *raiðest* m
ridklubb *raiðklubb* m
ridläger *raiðläger* n
ridskola *raiðskaul* m
ridtur *raiðtur* m
ridväg *raiðweg* m
ridå *riðå* (äv *ridå*) m
rigel se [2]**regel**
rigga upp (sätta upp tillfälligt) *stegel upp*
riggad (uppklädd) (fr sv) *riggað*
rik *raik.* ’mycket rik’ *sturraik*
rike *ritje* (mer älvd, ovanl *raitje*) n, ex. se **kung**
rikedom *raitjduom* (äv *raikduom*) m
rikeman *raikkall* m
rikemansbarn *raikmanskripp* m
riking *raikkall* m
rikligt adv **1** *raikli* **2** *froðli* (Lev.)
Riksantikvarieämbetet *Riksantikwariembieteð* n b.f.
Riksarkivet *Riksarkiveð* n b.f.
Riksbanken *Riksbaunką* f b.f.
riksdag *riksdag* m, t.ex. ’de pratar mycket i riksdagen’ *dier akudir mitjið i riksdaem*
riksdagshus *riksdagsaus* n
riksdagsman **1** *riksdagsmann* m **2** *riksdagskall* m **3** (ngt nedsätt) *riksdagsgubb* m
rikskändis *rikstjenndis* m
riksspelman *riksspilmann* n
rikssprå̊k *rikssprå̊k* n
rikssvensk *swensk*
rikssvenska **1** *swenska* f **2** (ovanl) *riksswenska* f. ’tala rikssvenska’ *swenska*
riksvapen *rikswapen* n
riksväg *riksweg* m
rikta **1** *rikta* **2** (sikta, ngt åld) *biena.* ’rikta in’ *rikt in*
riktig *riktun.* Jfr **riktigt**
riktighet *riktugiet* f
riktigt adv ’riktigt mycket’ *noð mitjið*; ’riktigt trevligt’ *rient trivlit*; ’riktigt många’ a) *noð mikkler,* ex. se **nyans** b) *sturmikkler*
riktning **1** *old* n **2** *weg* m, t.ex. ’i alla riktningar’ (åt alla håll) *oll wea* **3** (fr sv) *riktningg* f
rim *rim* (mer sv *rimm*) n. Jfr **reson**
rimfrost **1** *rim* n **2** *ila* f. ’bildas el. vara rimfrost’ *ila*; ’betäckt av rimfrost’ *ilað,* ex. se **markfrost**
rimlig **1** *mɣ̨lin* **2** (skälig) *stjälin* **3** (mer sv) *rimlin.* ’inte rimligt’ *int bidjärlit*; ’vara rimlig(t)’ äv *birim sig*
rimma *rima* (mer sv *rimma*)
rimord **1** *rim* (mer sv *rimm*) n **2** *rimuord* (mer sv *rimmuord*) n
rimsaltad *rimsoltað* (mer sv *rimmsoltað*)
ring *ringg* m
ringa vb **1** *rindja,* t.ex. ’jag ringde till en man i Värmland’ *ig ringgd að ienum kall i Wermland,* ’han har ringt till granngården’ *an ar ringgt daiti granngardn* **2** (med kyrkklockor) *bamba* **3** (om t.ex. ringsignal) *stjälla.* ’ringa i’ (t.ex. klocka) *rindj i*; ’ringa in’ a) (omringa) *ringg in* b) (med kyrkklockor) *bamb in*; ’ringa o. beställa’ *tilifuonir etter*; ’ringa samman’ (ringa till gudstjänst) *rindj ijuop*; ’ringa upp’ *rindj upp*
ringare *rindjer* m
ringbarka *taksa.* ’område där träd ringbarkas’ *taks* n
ringblomma **1** *ringgbljomm* m (yngre: f) **2** *kattklyöner* f pl
ringdans se **ringlek**
ringduva **1** (ofta bara) *dauva* (yngre *duva*) f **2** (ovanl) *skuogsduv* f **3** (fr sv) *ringgdauv* f
ringfinger *ringgfingger* n. Se äv **gullebrand**
ringklocka *rindjklukk* f
ringla **1** *ringgel,* t.ex. ’det kom en orm ringlande’ *eð kam ien uorm ringglend*

2 (om orm äv) *lopa* **3** (d:o) *åla* **4** (d:o) *sliką*. ’ringla iväg’ a) *lop åv* b) *sliką iweg,* t.ex. ’ormen ringlade iväg bort genom gräset’ *uormin slikäð iweg dai’tter grasį*; ’ringla sig’ *ringgel sig*

ringlek *ringgliek* m

ringmur *ringgmụor* m

ringning *rindjningg* f

ringpärm *ringgperm* (äv *ringgpärm*) m

ringtrast *ringgtrost* (äv *ringgtrast*) m

ringvält *ringgwelt* m

rinna **1** *lopa,* ex. se **blod**, **tår**; **2** (droppa, drypa) *driuopa* **3** (ovanl) *rinna.* ’rinna av’, ’rinna bort’ *lop åv*; ’rinna förbi’ *lop febi*; ’rinna iväg’ (om tid) *slingg åv*; ’rinna ihop’ *lop ijuop*; ’rinna segt o. långsamt’ *draungen*; ’rinna till’ *lop til*; ’rinna upp’ (om vattendrag) a) *byras,* t.ex. ’bäcken rinner upp på myren där borta’ *bettjin byres upǫ måyr’n dar dai’tter* b) (fr sv?) *lop upp*; ’rinna ur’ a) *lop yr* b) (t.ex. vid läckage) *driuop yr*; ’rinna ut ’(falla ut) *lop aut*; ’rinna över’ *lop yvyr.* Se äv **sippra**

ripa *rjoppa* f

riphöna *rjoppkelingg* f

riptupp *rjoppkall* m

[1]**ris** **1** (kvistar o.dyl.) *rais* n **2** (bärris äv) *lingg* n, t.ex. ’det var vått i riset’ *eð war wå’tt i lindję.* ’(få) smaka riset’ a) *fǫ åv wiun* b) *småkå swigån* c) *småkå wiụ.* Jfr **risbastu**

[2]**ris** (att äta) *ris* n

risa *raisa*

risbastu (stryk med ris) *byörkol* f

Risberg *Raisbjärr.* ’till Risberg’ a) *et Raisbjärrs* b) *að Raisbjärr*

risgryn *risgryn* f (yngre: n)

risgrynsgröt **1** *risgrynsgröt* m **2** *risgröt* m. Se äv under **gröt**

rishög **1** *raisstakk* m **2** *raiswål* m **3** (hög av bråte) *broti* m

risig *raisun.* ’risig mark’ (i sht efter avverkning) *raisfoll* n

risk **1** *risk* m **2** (fara) *farligiet* f. ’vara risk för att’ *wårå fieglit.* Jfr **sånär**

riskabel **1** *riskabel* **2** *falstjin.* Jfr **riskfri**

riskera *riskir*

riskfri ’inte riskfritt’ *int gå’llit*

riskgrupp *riskgrupp* m

risknippa *raisknipp* f

riskoja *raiskåj* f

riskorn *riskuonn* n

Risnäs *Raisnęs* (lokalt uttal *Raisnes*)

risotto *risotto* m

rispa s **1** *rivu* (äldre grundf *rivå*) f **2** *skripa* f

rispa vb *stjiena.* Se äv **repa**

rissel (grovt såll) *raisl* f

[1]**rissla** (sålla) *raisla*

[2]**rissla** (ljudhärmande) (fr sv) *rissla*

rista *rista.* ’rista in’ a) *rist in* b) *stjär in*

ristning *ristningg* f

risvase *raiswål* m

rita *rita.* ’rita av’ a) *rit åv* b) *mǫl aut*; ’rita upp’ *rit upp*

ritblock *ritblokk* n

ritbord *ritbuord* n

ritning *ritningg* f

rits **1** *rit* m **2** *rita* f

ritsa *rita*

ritual *ritual* m

riva **1** *raiva* **2** (t.ex. gräs) *snugga.* ’riva av’ *raiv åv*, t.ex. ’jag rev av lite ogräs’ *ig snuggeð åv liteð ụogras*; ’riva bort’ *raiv dieðǫ*; ’riva i’ (äv säga till på skarpen) *raiv i*; ’riva ihjäl’ *raiv ijel*; ’riva itu’ *raiv itau*; ’riva med sig’ *raiv min sig,* t.ex. ’vårisen hade rivit med sig några lador’ *stamneð add rivið min sig nog laður*; ’riva ned’ a) *raiv nið* b) *slait nið*; ’riva sig’ *raiv sig*; ’riva sönder’ *raiv sund,* ex. se **nedtill**; ’riva upp’ *raiv upp*; ’riva ur’ *raiv yr*; ’riva ut’ *raiv aut*; ’riva åt sig’ *raiv að sig*; ’person som river o. rafsar’ *rivok* m

rival *riwal* (äv *rival*) m

rivalisera *riwalisira*

rivande (riv) s *raivan* n

rivas *raivas,* t.ex. ’kattor kan rivas’ *kattur kunn raivas*

riven *rivin*

rivjärn (äv om kvinna) *rivienn* n

rivstart *raivstart* m

rivsår *raivsår* n

ro s *ruo* f. ’i godan ro’ (fr sv) *i guoðan ruo*; ’slå sig till ro’ *slå sig i ruo*

ro vb **1** *ruo* **2** (transportera ngn/ngt i roddbåt) *fera,* t.ex. ’han rodde mig över älven’ *an ferd mig yvyr övę.* ’ro bakåt’ *arra*; ’ro med en åra (i taget)’ *mynda*

roa **1** *uonå* **2** (fr sv) *ruoa.* ’roa sig’ a) *uonå sig,* t.ex. ’gubben får roa sig själv’ *gubbin fǫr uonå sig siuov* b) *felust sig* c) (fr sv) *ruo sig*; ’roa sig med ngt’ a) *uonå sig ǫ noger,* t.ex. ’jag fick ngt att roa mig med’ *ig fikk noð uonå mig ǫ* b) *uonå sig min noger,* ex. se **förströ** sig; ’(skola) ut o. roa sig’ *(ul) aut ǫ*; ’vara ute o. roa sig’ *wårå aut ǫ*

road (av) (fr sv) *ruoað (åv)*

robot *robbot* m

robust (stadig) *staðun*

[1]**rock** (som klädesplagg) *rukk* m, ex. se **trådända**. Se äv **långrock**

[2]**rock** (rockmusik) *rukk* (mer sv *rokk*) m

rockficka *rukkfikk* f, t.ex. ’det är inte gott att veta vad den där har i rockfickan’ *eð ir it guott witå wen an-dar ar niði rukkfikkun*
rockkrage *rukkragi* m
rock’nroll (nydal) *rukk og rulla*
rockskört *rukkstyört* m
rockslag *rukkslag* n
rockstjärna *rokkstienn* f
rockärm *rukkerm* f
roddbåt **1** (ofta) *båt* m **2** (anv i sjöar o. tjärnar) *sjubåt* m **3** (fr sv) *ruoddbåt* m **4** (med ett par åror) *jeäringg* m **5** (med två par åror) *twiäringg* m **6** (med tre par åror) *triäringg* m
roder (fr sv) *ruoðer* n
rodna **1** (i ansiktet) *werd roð um ogų* **2** (om hud av värme) *itå,* t.ex. ’jag rodnar i ansiktet (av värme)’ *ig itär i kråy’ssę* **3** (t.ex. när det lyser rött på himlen) *roðå,* ex. se **sydost** **4** (bli röd, t.ex. bär) *roðn*
roffa åt sig **1** *weras að sig* **2** *raiv að sig*
rojalist *rojalist* m
rolig **1** *ruolin* **2** *lyölin* **3** (lustig, komisk) *kostelin* (äv *kostlin*) **4** (t.ex. om skämtsam, trevlig person) *biknytelin.* ’det är roligt att’ a) *eð ir ruoli (at)* b) *eð ir lyöli (at)*; ’göra sig rolig’ *spötjas*; ’jag skulle tycka det vara roligt att (det vore roligt att) t.ex. hälsa på dig’ a) *ig edd tykkt ruoli els ǫ dig* b) *ig edd tykkt lyöli els ǫ dig.* Jfr **skojig**
rolighet (skämt) *ruoligiet* f
rolighetsminister (fr sv) *ruoligietsminister* m
roligt adv *ruoli,* t.ex. ’det låter så roligt’ *eð låt so ruoli.* Jfr **rolig**
roll *roll* m. ’det spelar ingen roll’ a) *eð ir ukað so ir* b) *eð spilär inggan roll* c) (ovanl) *eð spilär fnall.* Se äv **detsamma**
rollator *rollator* m
roller (nydal) *ty’ller* m
rollspel *rollspil* n
Rom *Ruom* (yngre *Romm*)
[1]**rom** (t.ex. i fisk) *runn* (äv *rungen*) m
[2]**rom** (romsk person) *sidjiener* m
roman *roman* (äv *ruoman*) m
romanfigur *romanfigur* m
romantik *romantik* m
romantiker *romantiker* m
romantisk *romantisk*
romare *ruomer* m
romersk *ruomesk*
Rommehed *Rommeieð.* Se ONB
romsk ’romsk flicka’ *sidjienerkull* f, ex. se **djärv**; ’romsk kvinna’ *sidjienesk* f; ’romsk man’ se [2]**rom**
romska *sidjienesk* f
romsås *runnså’ss* m
romsäck *runntjyll* f
rond *rond* m
rondell **1** *rondell* m **2** *sirkulasiuonsplass* m **3** (nydal) *wegåkrindjel* m
rop *ruop* n. ’komma i ropet’ *werd i ruopeð*
ropa **1** *yöpa* **2** (i SV Älvd) *ruopa* **3** *gålå,* t.ex. ’mor ropar på oss’ *mun gälär eter uoss* **4** (ropa högt) *kula.* ’ropa in’ (vid auktion) a) *yöp in* b) (lokalt) *ruop in*; ’ropa på’ a) (ropa till sig) *yöp að sig* b) (vid auktion) *yöp ǫ*; ’ropa till’ a) *yöp til* b) (lokalt) *ruop til*; ’ropa till sig’ a) *yöp að sig* b) (lokalt) *ruop að sig*; ’ropa tillbaka’ (t.ex. person) *yöp atter*; ’ropa ut’ *yöp aut*
ropande s *yöpan* n
[1]**ros** (blomma) *ruos* f, t.ex. ’han skulle göra en säng av rosor’ *an ulld djärå je* (äldre: *ien*) *saingg åv ruosum*
[2]**ros** (hudsjukdom) *ruosę* f b.f.
Rosa *Ruosa* f
rosa adj **1** (skär) *stjär* **2** *ruosa* (äv *rosa,* mer sv *råsa*). Jfr **ljusröd**
rosa vb (berömma) *ruosa*
rosenbuske **1** *ruosbuosk* m **2** *törnbuosk* m
rosenfink **1** (fr sv) *ruosnfink* m **2** (förslag) *ruosfink* m
rosengång *övdalskrus* n. Se äv **täcke**
rosenpotatis *roðpär* f
rosenrabatt *ruosrabatt* m, t.ex. ’det var en plastpåse i rosenrabatten’ *eð war ien plastkupp i ruosrabattem*
rosett *ruosett* (äv *rusett,* vanl *rosett*) m
rosfeber **1** *ruosę* f b.f. **2** *ruosfiber* (äv *ruosfibber*) m
rosig *ruosun*
Roslagen *Ruoslagen.* ’i Roslagen’ (åld) *i Ruoslagum*
rosling *ruoslingg* m
rospigg *ruospigg* m
rossla *skråla*
rosslig **1** *skravlun* **2** *skrålun*
rost *rost* f
rosta **1** (korrodera) *rostas* (äv *rosta*) **2** (t.ex. kaffe) *rosta.* ’rosta loss’ *rostas los*; ’rosta sönder’ *rostas sund*
rostad (mat) *rostað*
rostbrun *rostbrun*
rostfri *rostfri,* t.ex. ’de hade en rostfri diskbänk’ *dier add ien rostfrian diskbaink*
rostig *rostun*
roströd *rostroð*
Rot **1** *Ruot* **2** *Ruotnbynn* (äv *Ruotbynn*) m b.f. ’(ned) till Rot’ a) *niði Ruot* b) *aut Ruotner* (Lev.); ’(nere) i Rot’ *niði Ruot*; ’till Rot’ *et Ruotner* (åld); ’(upp) till Rot’ *upi Ruot*

rot *ruota* (äv *ruot*) f. ’slå rot’ *ruot sig*
rota (gräva, leta) **1** *rutå* **2** *mylta,* t.ex. ’han rotar bland grejerna’ *an mylter auti gräjum* **3** (trol. fr sv) *rota.* Se äv **gräva**, **söka** igenom
rota sig *ruot sig*
rotad *ruotað*
rotation *rotasiuon* m
rotavdrag *ruotavdrag* n
rotblöta **1** *bläta* f **2** *ruotwät* f
Rotbor **1** *Ruotnkaller* m pl **2** (skämts) *järper* m pl **3** (d:o) *siltjesdukkur* f pl
rotborste *ruotbuost* m
Rotbron *Ruotnbrunę* f b.f.
rote *ruote* (äv *rute* OÖD) m
Rotendalen *Ruotndaln* m b.f.
rotera (t.ex. om jordklotet) *swaindja*
rotfrukt **1** (i sht kålrot) *ruota* f **2** (mer sv) *ruotfrukt* f (äv m)
rotfylla *ruotfyll*
rotmos **1** *ruotmuos* n, t.ex. ’rotmoset blev då gott’ *ruotmuos wart dǫ guott* **2** *ruotkå’ss* f
Rotnen *Ruotnę* f b.f., t.ex. ’det är islossning i Rotnen’ *stamneð gor i Ruotn*
Rots Skans **1** *Skansn* m b.f. **2** *Ruotskansn* m b.f. ’på Rots Skans’ *upǫ Skansem*; ’till Rots Skans’ a) *upǫ Skansn* b) (från en by uppströms) *autǫ Skansn*
rotsaker (fr sv) *ruotsaker* f pl
rotselleri *ruotselleri* m
rottråd *ruottråð* m
rottåga **1** *tåg* (i sht i sg äv *tåga*) f **2** *ruottåg* f **3** (av björk) *byörktåg* f
rotvälta **1** *ruotwelt* f **2** *welta* f **3** *ruotstelp* n (äv f)
Rotälven se **Rotnen**
rotända *ruotend* m
router *rauter* m
rov *ruov* n
rova *ruova* f. ’sätta en rova’ (ramla på ändan) a) *settj je ruova* (äldre vore *settj ien ruovu*) b) *renn ǫ rov*
rovdjur **1** *ǫdiuor* n **2** *ruovkrytyr* n **3** (fr sv) *ruovdiuor* n
rovfrö *ruovenfrie* n
rovfågel **1** *ruovfugel* m **2** (seglande dagrovfågel) *ok* m
rovland *ruovenlot* m. ’rensa rovlandet’ (t.ex. med fyllhammare) *krukk ruovenlotn*
rovolja *ruovol* f
rubba *rubba,* t.ex. ’vi kan inte rubba stenen, inte ens om vi tar spettet’ *dugum it rubb stien* (äldre *stienem*), *int fast tagum iennstaundję.* Jfr **rucka**
rubel *rubel* m
rubin *rubin* m
rubrik *rubrik* m
rucka **1** (rubba; om klocka) *rukka,* t.ex. ’rukka på pinnen så kanske den lossnar’ *rukk ǫ pinnan so lossner an kanstji* **2** (om klocka) *rugga*
ruckel **1** *rukkel* n **2** *stegel* n **3** (hybble) *ybbel* n **4** (fallfärdigt hus) *rambelaus* n **5** (d:o) *ragel* n
ruda *ruðu* (äldre grundf *ruðå*) f
rufsa *rufsa.* ’rufsa till’ *rufs til*
rufsig (i håret) **1** *slurvun* **2** *lurvun* **3** *tufsun.* Jfr **tovig**
rugga (om fåglar) (trol. fr sv) *rugga*
rugge *bysta* f
ruggig **1** (om väder) *kusulin* **2** (d:o) *ruskun* **3** (mer sv) *ruggun,* t.ex. ’det är så ruggigt väder så jag sätter på mig västen’ *eð ir so ruggut noð weðer so ig ev ǫ mig westn* **4** (olustig) *trestlos*
ruin *ruin* m, t.ex. ’jag har sett ruinerna efter sliphuset’ *ig ar si’tt ruinę* (yngre *ruinär*) *eter slipausą*
ruinera *ruinira*
rulla s *rulla* f. ’leva rullan’ (trol. fr sv) *livå rullan*
rulla vb **1** *ty’lla,* ex. se **silltunna** **2** (trans) *läpa,* t.ex. ’hon rullade tunnan nedför slänten’ *ǫ läpt tunnun ni’tter steðun* **3** (d:o) *welta,* t.ex. ’de rullade timret ned i älven’ *dier welteð timbreð niði övę* **4** (d:o) *kevel* **5** (mer sv) *rulla.* ’rulla bort’ *ty’ll undǫ*; ’rulla hatt’ *duðer*; ’rulla ihop’ a) *ty’ll ijuop* b) *rull ijuop* c) *lop ijuop*; ’rulla ihop sig’ *rull ijuop sig*; ’rulla in’ *rull in*; ’rulla iväg’ a) *ty’ll iweg* b) *rull åv* c) *rull iweg*; ’rulla med ögonen’ a) *kringgel ogum* b) (så att ögonvitorna syns) *läp waitogum* (yngre *-ogur*); ’rulla ned’ a) *ty’ll nið* b) (skrolla) *rull nið*; ’rulla på’ a) *ty’ll ǫ* b) *rull ǫ*; ’rulla runt’ *rull runt*; ’rulla sig’ *rull sig*; ’rulla undan’ *ty’ll undǫ*; ’rulla ut’ *rull aut*
rullator *rullator* m
rullband *rullband* n
rullbord *rullbuord* n
rulle **1** *rulle* m **2** (ngt hoprullat) *ty’lla* f
rullgardin *rullgardin* n
rullstensås (fr sv) *rullstįesǫs* m
rullstol **1** *rullstuol* m, t.ex. ’hon sitter i rullstol’ *ǫ sit i rullstuolem* **2** *juolstuol* m
rulltrappa *rulltrampur* f pl
rulltårta *rulltårt* f
rulta s **1** *knubba* f **2** *rulta* f. Jfr liten **flicka**
rulta vb *rulta*
rum *ruom* n. ’få rum’ (rymmas) *ryömas*
rumla **1** *duðer* **2** *rumbel*
rummel **1** *duðer* n **2** (rumlande) *duðran* n
rumpa (ss flottningsterm) *rumpa* f. Se annars **svans**, **stjärt**
rumpdrag **1** *ålådrag* n **2** *rumpdrag* n **3** *bögelbräð* n
rumphugget *rumpeddjeð*

rumpmas *rumpmas* m
rumskamrat se **rumskompis**
rumskompis *ruomskompis* m
rumsren *ruomsrien* (vanl *rummsrien*)
rumstera *rumstir*
rumsvarm *ruomswarm*
rumsvärme *ruomswerm* m
rumänsk *rumensk*
runa **1** (runbokstav; dödsruna) *runa* f **2** (runbokstav, åld) *raungen* f
rund **1** *kringglun* **2** *rund.* 'rund om magen' *kwiðun*, t.ex. 'geten börjar bli lite rund om magen' *djietę far wår liteð kwiðun*; 'rund under fötterna' *kultun*; 'runda ord' *kringgeluord* n pl
runda s (fr sv) *runda* f. Jfr **sväng**
runda vb *runda.* 'runda av' *rund åv*
rundel *rundel* m
rundfil *rundfil* f
rundhänt (fr sv) *rundent.* Jfr **generös**
rundlagd 'ha rundlagt ansikte' *wårå kringglun um ogų*
rundsmörjning *rundsmyrningg* f
rundstav *rundstav* m
rundtur (fr sv) *rundtur* m
rundvandring *rundwandringg* f
rundvirke *rundwertj* n
runskrift **1** *runskript* f **2** (åld) *raungenstyl* m. Jfr **dalrunor**
runstav *praimbräð* n
runt I. adv, part **1** *runt* **2** (omkring) *umringg* II. prep **1** *ringgum,* t.ex. 'han hade en smutsig handduk runt baken' *an add ien dritugan andduk ringgum rovę* **2** (fr sv) *runt,* t.ex. 'det var en resa runt Siljan' *eð war je rjes runt Silan* **3** (bak runt) *attrum,* t.ex. 'en rem runt hälen' *je riem attrum äln.* 'runt omkring' *ringgum.* Se äv **runtomkring**
runtomkring adv *autumringg.* Jfr **runt**
rus *fylla* f
rusa **1** *drusa,* t.ex. 'de kom rusande' *dier kam drusend* **2** *strettja* **3** (flänga) *fläa.* 'rusa förbi' *drus febi*; 'rusa iväg' a) *drus iweg* b) *renn iweg* c) (skena iväg) *stjien iweg* d) (d:o) *stjien åv.* 'rusa åstad' (fr sv) *rus stað*
rusch (fart, liv o. rörelse) *russ* m, t.ex. 'nu är det rusch (full fart) i hallonbuskarna' *nų ir eð russ i follbersbuoskum*
ruschig *russun*
ruska s **1** *raiska* f **2** (trol. fr sv) *ruska* f
ruska vb *ruska.* 'ruska om' a) *skåkå i* b) *rusk i* c) (t.ex. vid tillrättavisning) *ansk i*; 'ruska på' *skåkå i,* t.ex. 'jag ruskade på grenarna' *ig skäkäð i kwistum.* Jfr **skaka**
ruskig (hemsk) **1** *räðsklin* **2** (fr sv) *ruskun*
rusning (anstormning) (fr sv) *rusningg* f
russin *rusin* f, t.ex. 'hon hade två russin i handen' *ǫ add twär rusinur i nevåm*
rusta *rusta.* 'rusta sig' *rust sig*; 'rusta upp' a) *duon upp* b) *rust upp* c) *gräj upp,* t.ex. 'de har rustat upp affären' *dier åvå gräjað upp buðę*; 'rustad' (i sht väl rustad, utrustad) *rustað*
rusthållare *rustolder* m
rustning (ss verksamhet) *rustningg* f
ruta *ruta* f. Jfr **fönsterruta**
rutig *rutun*
rutin *rutin* m
rutten **1** *rottnað,* ex. se **falla**, **nedersta**; **2** *rotin*
ruttna *rottn.* 'ruttna ned' *rottn nið*; 'ruttna upp' *rottn upp*
ruva (ligga på ägg) **1** *ligg ǫ eggum* **2** (fr sv) *ruva*
ryck *rykk* n. 'göra ett ryck' (ta ett tag, sätta i gång) a) *tågå ien kaut* b) (fr sv) *djärå iet rykk*
rycka (äv vid fiske) *ryttja.* 'rycka av' a) *ryttj åv* b) (t.ex. gräs) *snugga*; 'rycka bort' *ryttj brott*; 'rycka in' *ryttj in*; 'rycka loss' *ryttj los*; 'rycka till' a) *ryttj til* b) (när man blir rädd) *tjippas* c) (d:o) *tjippas til*; 'rycka till sig (ngt)' *raiv eter (noger),* ex. se **gripa**; 'rycka tillbaka' *ryttj att*; 'rycka undan' *ryttj undǫ*; 'rycka upp' *ryttj upp*; 'rycka upp sig' a) (fr sv) *ryttj upp sig* b) (fatta mod) *mųosk upp sig* c) (d:o) *guosk upp sig*; 'rycka ur' *ryttj yr*; '(hastigt) rycka åt sig' *keks að sig*
ryckande s *ryttjan* n
ryckig *ryttjun*
rygg *rygg* m, ex. se **fresta** på, **krum**. 'bakom ryggen' *attonað ryddjem*; 'bära (ett barn) på ryggen' *bjärå ǫ bakusjäkk*; 'ha vinden i ryggen' *åvå weðreð i ryddjin*; 'ont i ryggen' *sårryddjin*; 'på rygg' a) *ǫ rygg* b) (raklång) *waiðupin*; '(bak) på ryggen' *attrǫ ryddjem,* t.ex. 'det kliar som om det vore löss på ryggen' *eð kläer so eð wär låysär attrǫ ryddjem*; 'vända ryggen åt' (ta avstånd från) *wend ryddjin að*
ryggben *ryggbien* n
ryggfena *ryggfien* f
ryggkliare (redskap att klia sig på ryggen med) *klåbåðåld* m
ryggkota *ryggkųot* f
ryggmärg *ryggmjärg* m
ryggont *sårryddjin* m b.f.
ryggrad **1** (vanl) *ryggrað* f **2** *ryggbien* n
ryggskott *ryggflug* (el. bara *flug*) n
ryggstöd **1** *ryggstyöð* n **2** (överstycke av ryggstöd på stol) *stuolskarm* m
ryggsäck **1** *bög* m **2** (ryggbörda) *maru* (äldre grundf *mårå*) f **3** (med mes) *mjesbög* m **4** (gårdfarihandlarens) *andelsbög* m

5 (fr sv) *ryggsjäkk* m
ryggtavla *ryggtavel* f
ryggåsstuga *ryggǫsstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
ryka *dimba,* t.ex. ’det ryker ur skorstenen’ *eð dimb yr skrauvem.* ’ryka in’ *dimb in*; ’ryka ut’ *dimb aut*
rykta **1** *ryökta* (äv *rykta*) **2** *skråpå*
ryktas (gå rykte) **1** *ryktas* **2** *spyras*
rykte **1** *rykte* n **2** *strevil* m
rymd *rymd* f
Rymdalen *Rymmdaln* m b.f.
rymdfarare (rymdman) *rymdkall* m, ex. se **uppifrån**
rymdkapsel *rymdkapsel* m
rymdmått *rymdmǫtt* n
rymlig *ruomlin* (äv *ryömlin*)
rymling *ryömingg* m
rymma **1** *ryöma* **2** (t.ex. om kärl) *olda.* ’rymma sin kos’ *ryöm iweg*
Rymman (Rymån) *Rymmą* f b.f.
rymmas *ryömas,* t.ex. ’nog ryms vi’ *naug ryömums wịð*
rynka s **1** *rynkta* f **2** (skrynkla) *skryttja* f
rynka vb *rynkta* (äv *rymta*). ’rynka pannan’ a) *skryttj enneð* b) *skryttj til sig upi ennę* c) *werd skryttjun upi ennę* d) *rynkt sig upi ennę* e) (mer sv) *rynkt enneð*
rynkad *rynktað* (äv *rymtað*)
rynkig **1** *rynktun* **2** (skrynklig) *skryttjun*
rysa *rysa*
rysare (fr sv) *ryser* m
rysk *rysk*
[1]**ryska** (språket) *ryska* f
[2]**ryska** (rysk kvinna) *ryska* f
ryslig *ụoguossklin.* ’rysligt’ a) *uvliuo’tt* b) *uvendes,* t.ex. ’ett rysligt åskväder’ *iet uvendes åskweðer* c) *ụoguosskli* d) *ụogå’lli.* Jfr **fasligt**, **förskräckligt**, **väldigt**
ryss *ry’ss* m
ryssja *ryssa* f
Ryssland *Rysland* (vanl *Ryssland*)
ryta **1** *riuota* **2** *rema.* ’ryta till åt ngn’ *rem til að nogum*
rytm *rytm* m
ryttare *rytter* m
rytteri *rytteri* n
ryttla (fr sv) *ryttel*
rå adj **1** *rå* (äldre grundf *rår*), t.ex. ’köttet var rått’ *tjyöteð war rå’tt* **2** (om väder) *rålin.* ’rått väder’ *råweðer* n
rå s se **rådjur**
[1]**rå** vb ’rå för’ a) *råð för,* t.ex. ’jag rår i alla fall inte för det’ *ig råð dǫ int för dyö* b) *uolda*; ’inte (kunna) rå för’ *kunn ingg* (yngre *inggų*) *råð fer*; ’rå med’ *båt ǫ*; ’rå om’ a) *råð um* b) (socialt) *ieg i,* t.ex. ’barnet ville få rå om mamman’ *krippin willd fǫ ieg i muna*; ’rå om varandra’ *iegas*; ’rå sig själv’ a) *rå sig siuov* b) *rå yvyr sig siuov*
[2]**rå** vb (orka) **1** *uorka* **2** *råða* (Lev.). ’rå på’ a) *råð ǫ* (äv *rå ǫ*) b) *uork min* c) *båt ǫ* (äv *bot ǫ*); ’inte rå på’ äv *int fǫ noð brot ǫ*
råbock *råbukk* m
[1]**råd** s **1** (möjlighet, utväg m.m.) *råð* f, ex. se nedan **2** (tips) *råðer* f pl (yngre *råð* n sg), t.ex. ’jag skulle behöva ett råd’ *ig edd byövt nog råðer,* ’ge ngn råd’ *djävå nogum nog råðer.* ’bli ngn råd’ a) *werd nogų råð* b) *werd nogų uon*; ’finna på råd’ a) *djärå sig nog* (yngre *nogų*) *råð* b) *finn sig nog* (yngre *nogų*) *råð*; ’ge råd’ a) *råða* b) *råðdjärå*; ’inte veta (sig) ngn råd’ a) *int kunn nog* (yngre *nogų*) *råð* b) *kunn ingg* (yngre *inggų*) *råð*; ’inte se sig ngn råd’ *int sjǫ sig nog* (yngre *nogų*) *råð*; ’till råds’ *et råðs,* t.ex. ’jag har brukat fråga henne till råds’ *ig ar brukað spyr on et råðs*
[2]**råd** s (rådsförsamling; person) *råð* n
[3]**råd** s (ekonomisk el. annan möjlighet) *råtil.* ’ha råd (att)’ *åvå råtil,* t.ex. ’han hade inte råd att ha ngn bil’ *an add it råtil åvå non bil*
råda **1** (styra) *råða* **2** (ge råd) *råða,* t.ex. ’hon råder honom hur han ska göra’ *ǫ råð onum ur an al fårå* **3** (d:o) *råð til* **4** (d:o) *råðdjärå*
rådande *råðend*
rådfråga (fråga till råds) *spyr et råðs,* t.ex. ’jag har brukat rådfråga henne (fråga henne till råds)’ *ig ar brukað spyr on et råðs*
rådgivning (fr sv) *råðdjävningg* f
rådgöra (rådslå) **1** *råðdjärå* **2** *råðas wið*
rådhus *råðaus* n
rådig *råðun*
rådjur *rådiuor* n, ex. se **blända**
rådligt se **tillrådligt**
rådlös **1** *biet* **2** *ferå’dd* **3** *råðlos,* ex. se **ställd**. ’stå rådlös’, ’vara rådlös’ *råðlosas*
rådlöshet *råðlosa* f
rådman se **rådsherre**
rådsherre *råðsärr* m
rådslå **1** *råðdjärå* **2** *råðas wið*
rådvill **1** *råðlos* **2** *autstelld* **3** *witulos* **4** (obeslutsam) *smǫråðun*
råegg *råslip* f
råg *rug* m
råga s ’till råga på allt’ *ogeneld.* Jfr till på **köpet**
rågad *rugåð*
rågax *rugaks* n
rågbrodd **1** *rugbrudd* m **2** *rugflatji* m
rågbröd *rugbull* m

rågbulle jfr **rågbröd**
råge *rugi* m. ’med råge’ *min rugå*
råget *rådjiet* f
råghalm *rugom* m
rågkaka **1** (bröd) *rugkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f **2** (kaka av rågmjöl o. vatten) *klubbe* m
rågkross *rugkross* n
råglosta *swimbel* m
rågmjöl *rugmyöl* n
rågmjölsgröt *rugmyölsgröt* m
rågsikt *rugsikt* n
rågsiktsbröd **1** *rugsiktbull* m **2** *rugsiktbröð* n
rågåker *ruglot* m
rågång **1** *rågaungg* m **2** *råð* n **3** *linu* (äldre grundf *linå*) f **4** (upphuggen) *lyslinu* (äldre grundf *-linå*) f
råk *råk* f
råka s (fr sv) *råka* f
råka vb **1** (träffa) *råka* **2** (slumpa sig) *itt ǫ,* t.ex. ’det råkade hända just då’ *eð itteð ǫ end just dǫ* **3** (d:o) *fårå og,* t.ex. ’han råkade snubbla’ *an fuor og stypples.* ’råka illa ut’ *go för eð,* t.ex. ’en fågelunge hade råkat illa ut’ *ien fugelungg add gaið för eð*; ’råka på’ a) *råk ǫ* b) *kum ǫ*; ’råka ut (för ett missöde)’ *go för eð*; ’råka ut för’ a) *werd för* b) *kum för* c) *råk aut fer,* t.ex. ’han råkade ut för en olycka’ *an råkeð aut fer ien* (yngre: *je*) *ųolukk* d) *werd autsett fer* e) *råk i* f) *kum i kast min*
råkallt **1** *gneksut* **2** *råkollt*
råkas *råkas*
råkopia *råkopi* f
råkost *råkuost* m
råma **1** *rema* (ovanl *roma*) **2** (råma högt) *riuota,* t.ex. ’hon hörde hur korna råmade (högt)’ *ǫ ärd ur tjynär rotu* **3** (hest och gällt) *kwägsa* **4** (råma sakta med stängd mun) *dryna*
råmjölk *råmjok* f
råmärke **1** *råmertj* n **2** (bläcka på trädstam) *råflog* f. Se äv **råsten**
rån (överfall) (fr sv) *ron* n
råna (fr sv) *rona*
rånare (fr sv) *roner* m
rånda (skogsrå) *guonna* f, ex. se **skogsrå**
Rånäs **1** (i Älvd) *Råstjå* **2** (i Älvd, i Uppland) *Rånęs*
råriven *rårivin,* t.ex. ’morötterna är rårivna’ *mųoruotur irå rårivner*
rårörd *råryörd* se ex.
råskala *råskålå*
råskinn **1** *flåbus* m **2** (fr sv) *råstjinn* n
råslipa (egg) *råslip*
råsten *råstie* m
råtta **1** *rotta* f **2** (i sht mindre) *maus* f. Jfr **brunråtta**, **mus**
råttbo **1** *rottbu* n **2** (musbo) *mausbu* n **3** (d:o) *mauslåj* f
råttfälla *rottfell* f. Jfr **musfälla**
råttgift *rottdjipt* n
råtthål *rottuol* n
råvaror *råwarur* f pl
råväder (rått väder) *råweðer* n
räcka s *rettja* f. Jfr **rad**
[1]**räcka** vb (förslå, vara) **1** *rekka,* t.ex. ’det räcker med det som är’ *eð rekk min dyö so ir* **2** *wårå.* ’räcka gott (och väl)’ *guoðrekk,* t.ex. ’det där måtte väl gott och väl räcka’ *eð mǫtt fel eð-dar guoðrekk*; ’räcka till’ (räcka) a) *rekk til,* ex. se **strapats** b) *rekk ijuop* c) *nǫ til*; ’räcka till’ (förslå till) *rekka,* t.ex. ’det räckte till en kopp’ *eð rakk ien kapp*
[2]**räcka** vb (sträcka) *rettja.* ’räcka fram’ a) *rettja* b) *rettj fram* c) *rek fram*; ’räcka fram ngt till ngn’ a) *rettj að nogum noð* b) *rek að nogum noð*; ’räcka upp handen’ a) *rettj upp nevån* b) *rek upp nevån.* Se äv **ge** 2
räcke **1** *rettje* n **2** (staket) *stakiet* n
räd (fr sv) *räð* m
rädas *räðas*
rädd **1** *redd* **2** (i sht mörkrädd o. för övernaturliga ting) *räðn* **3** (ängslig) *baungen* **4** (skygg) *skerin* **5** (lättskrämd) *tjippun.* ’mycket rädd om’ *sturredd um*; ’rädd för vatten’ *waturedd*; ’rädd om’ *redd um,* ex. se **liten**; ’vara rädd för (ngn el. ngt)’ a) *war redd (non, noð),* t.ex. ’han är rädd för hunden’ *an ir redd rakkan* b) *räðas (non, noð)* c) (ha respekt för) *sjǫ’ss fer*; ’vara rädd att’ (befara) *wårå wið,* t.ex. ’bonden är rädd att det ska börja regna’ *buondn ir wið eð al far raingen.* Se äv **skakis**
rädda *redda.* ’rädda livet’ äv *frels laiveð*
räddning *reddningg* f
räddningsaktion *reddninggsaksiuon* m
rädisa *rädis* f
rädsla *reddugi* m
räffla s *reffel* f
räffla vb *reffel*
räfflad **1** *refflað,* t.ex. ’ostformarna var räfflade i botten’ *uostkrældę war refflaðer i buottnem* **2** *riggun*
räfsa s **1** *erra* f, t.ex. ’den där räfsan ”slickade” marken så fint att det inte blev några strån kvar’ *ǫ-dar errą släkt bokkan so fint, so eð fanns inggų strä kwer* **2** (grövre, för hässjning) *kemberr* f **3** (för kvinnor, lite lättare) *kwinnfuokserr* f **4** (för foderlav) *muosåerr* f
räfsa vb *refsa.* ’räfsa bort’ (undan) *refs dieðǫ,* ex. se **fjolårsgräs**; ’räfsa av hässjan’ (med baksidan av räfsan stryka av löst sittande grässtrån) *refs åv essun*; ’räfsa efter’ (i sht räfsa

ihop hö som blivit kvar) a) *refs etter* b) *refs kraunggan* c) *refs kraungg-Mas*; 'räfsa ihop' a) *refs ijuop* b) *refs att*

räfsare (person som räfsar) *refskall* m

räfshuvud **1** *errovuð* n, ex. se **räfspinne**; **2** *errskoll* m, t.ex. 'han slog ihjäl mössen med räfshuvudet' *an knakkeð ijel måysär min errskollam*

räfsning *refsningg* f

räfspinne **1** *errtinn* m, t.ex. 'vi satte i pinnar i räfshuvudena' *settum i erttinną i errovdę* **2** (mittre) *buonde* m

räfsskaft *errskapt* n

räka **1** *räka* f **2** (skämts, i sht skalad räka) *lågmakk* m

räkel **1** *retjil* m **2** *sketjil* m

räkenskaper *rekkenskaper* m pl

räkna *rekken.* 'räkna av' *rekken åv*; 'räkna efter' *rekken etter*; 'räkna igenom' *rekken gainum*; 'räkna ihop' *rekken ijuop*; 'räkna ned' *rekken nið*; 'räkna till (tio)' *rekken upi (tiu)*; 'räkna upp' *rekken upp*; 'räkna ut' *rekken aut*

räknas (ha betydelse, gälla) *rekknas*

räknefel *rekkenfil* n

räknemaskin *rekkenmasin* m

räkneord *rekkenuord* n

räknesticka *rekkenstikk* f

räkneverk *rekkenwerk* n

räkning *rekkningg* f

räksmörgås *räkgǫs* f

Rälldalen *Relldaln* m b.f. 'Nedre (el. Yttre) Rälldalen' *Relldaln* m b.f.; 'Övre Rälldalen' se **Dritränn**

räls *rels* m

rälsbuss *relsbuss* m

Rämma *Remað* (lokalt uttal *Rämað*). 'till Rämma' *et Remaðs*

rämna s *rimmen* f

rämna vb *rimmen.* Jfr **spricka**

ränna s *renna* f. 'ränna i väggtimmerstock för drevning med mossa' (långdrag) *muosådrag* n

ränna vb **1** *renna* **2** (springa) *strettja* **3** (skena) *stjiena* **4** *kåyta.* 'ränna efter flickor' a) *kåyt eter kullum* b) *renn eter kullum*; 'ränna i gårdarna' a) *kåyt i gardum* b) *renn i gardum*; 'ränna (vistas) ute sent om kvällen' *stjomas.* Se äv under **gård**

rännande s **1** *rennan* n **2** (mer sv) *rennend* n

rännil **1** *rendil* m **2** *bekkrann* (el. bara *rann*) n **3** *skwalder* n. Jfr **bäck**

rännsnara *rennsneru* (äldre grundf *-snerå*) f

ränta *renta* f. 'med ränta' *min renta* (äv *min rentu*)

räta *retta.* 'räta på ryggen' *rett aut kauvin*; 'räta på sig' a) *rait sig* b) *rett aut sig* c) *rett upp sig*; 'räta upp' *rett upp*; 'räta ut' a) *rett aut,* t.ex. 'de har rätat ut vägen' *dier åvå rettað aut we'n* b) (om kakor av *skarpbullan* som läggs i press) *raka*; 'räta (sträcka) ut sig' *rett aut sig*

rätsida jfr **ordning**

rätskiva *rettstjiv* f

rätt adj, adv *rett.* 'rätt av' (direkt) *rett åv*; 'rätt (i)genom' *rett gainum*; 'rätt som det är' a) *rett sos* (äv *som* el. *wen*) *eð ir* b) (mkt snart) *straiðest eð wið*; 'rätt så' (ganska) *rett so*; 'rätt ut' (rakt ut) a) *rett aut* b) (för full hals) *end autyr*; 'rättare sagt' *rettera saggt*; 'ta rätt på' se 'ta **reda** på'; 'vända ngt rätt' *wend et rett noð*

rätt s (maträtt; rättighet) *rett* m. 'göra rätt för (sig)' *djär rett fer (sig),* t.ex. 'den börjar nog ha gjort rätt för sig' *an far fel að gart rett fer sig*; 'ha rätt' a) *åvå riktut,* t.ex. 'du hade rätt nu igen' *du add riktut att nų*; b) *åvå rett*; 'ha rätt i' *åvå rett i*

rätta s 'med rätta' *min retta*; 'ställa inför rätta' (dra inför tinget) *ev in að tindję*; 'stämd inför rätta' (instämd till tinget) *stemmd et tinggs,* t.ex. 'de blev stämda inför rätta' (instämda till tinget) *dier wart stemmder et tinggs*

rätta vb *retta.* 'rätta in sig' *rett in sig,* ex. se [3]**led**; 'rätta sig efter' *rett sig eter,* t.ex. 'det vore ju bättre att rätta sig efter solen' *eð wär fel wilder rett sig eter suoln*; 'rätta till' *rett til,* t.ex. 'jag har rättat till de grövsta felen' *ig ar rettað til wesst filę*; 'rätta till sig' *rett til sig*

rättare s **1** *retter* m, t.ex. 'hon var dotter till rättaren' *ǫ war duotter að retteram* **2** (skämts) *kryötjer* m

rättegång **1** *tingg* n **2** (fr sv) *rettegaungg* m

rätteligen **1** *min retta* **2** (fr sv) *retteligen*

rättelse **1** *rettningg* f **2** *rettels* f (äv m o. n)

rättesnöre (fr sv) *rettesnyör* n

rättfram (frispråkig) *framtalun*

rättfärdig *rettferdun*

rättfärdighet *rettferdugiet* f

rättighet *rettugiet* f. Se äv **rätt** s

rättning *rettningg* f

rättrogen *rettruogen*

rättrådig *rettråðun*

rättskaffens **1** *rettskafflin* **2** (mer sv) *rettskaffens*

rättskrivning *rettskrievningg* f

rättsprocess *rettsprusess* (vanl *rettsprosess*) m

rättssak jfr **tingssak**

rättstavning *rettstavningg* f

Rättvik *Rettwaik*

Rättviksbo *rettwiker* (äv *rettwaiker*) m

Rättvikskarl (skämts) *drosåbil* m

rättvis *rettwais* (äv *rettwis*)

rättvisa *rettwais* (äv *rettwis*) f, t.ex. ’om det ska vara någon jäkla rättvisa’ *um eð al wårå nogų jäkla rettwais*
rättvänd *rettwend*
rättvända se vända ngt **rätt**
räv *röv* m, ex. se **lya**
rävaktig *rövåaktun*
rävfarm **1** *rövågard* m **2** *rövåfarm* m
rävgift (alltför starkt kaffe) *työrwattn* n
rävgryt **1** *rövåkaul* f **2** *rövålåj* f **3** (fr sv) *rövågryt* n
rävhund *rövårakk* m
rävlya se **rävgryt**
rävsax *rövåsaks* f
rävskinn *rövåstjinn* n
rävspel *rövåspil* n
rävspår *rövåferd* f, oftast pl *rövåferder*
rävsvans *rövårump* f
röd *roð,* t.ex. ’hon såg två röda hallon där’ *ǫ såg tau roðų follber dar.* ’bli röd’ *roðn*; ’lysa rött’ *roðå,* t.ex. ’det lyser rött på himlen’ *eð roðär upǫ imblem*; ’se rött’ *sjǫ ro’tt*
röda hund **1** *roðrattjin* m b.f., t.ex. ’flickan har fått röda hund’ *kullą ar faið roðrakkan* **2** (fr sv) *röða und* m
Röda korset *Roðkosseð* n b.f.
röda vinbär *roðwinber* n pl
rödaktig *roðaktun*
rödbena (förslag) *roðfuotaðsnaip* f. Se FNB
rödbeta *röðbiet* (äv *roðbiet*) f
rödblära **1** (äv midsommarblomster) *skalausbljomm* m (yngre: f) **2** *skalausgras* n **3** *buðbljomm* m (yngre: f) **4** (i Evbg) *sukkbandsblyömme* m
rödbrun *roðbrun*
rödfärg *roðferg* f
rödfärga *roðferg*
rödgul *roðguol*
rödhake **1** *roðatji* m, t.ex. ’rödhaken kom hoppande’ *roðatjin kam uppend* **2** (ovanl) *rodbrest* n
rödhårig *roðårun*
röding **1** *röðingg* m, ex. se **nappa**; **2** (äldre) *roð* f
rödklöver **1** *myöðtupp* f **2** (lokalt) *myöðtuppgras* n **3** (fr sv) *roðklöver* m. Se vidare VNB
rödklöverblomma **1** *myöðtupp* f **2** (yngre) *roðklövertupp* f. Se äv **klöverblomma**
rödlackerad *roðlakirað*
rödlistad *roðlistað*
Rödluvan *Roðettą* f b.f.
rödlök *roðlok* m
rödmosig *bast um ogų*
rödmyra se **ettermyra**
rödmåla *roðmǫl*
rödpenna *roðpenn* f
rödprickig *roðprikkun*
rödrandig *roðrandun*
rödrutig *roðrutun*
rödräv *roðröv* m
rödsprit *roðsprit* m
rödstjärt **1** (vanl) *roðstyört* m **2** (äv taltrast) *työðerklukk* f
rödvin *roðwin* n
rödvingetrast **1** *roðwaingg* m **2** (fr sv) *roðwainggtrost* m
rödögd *roðogd* (äldre form borde vara *roðägd*)
röja *ryða,* t.ex. ’jag har röjt trädgården’ *ig ar ry’tt traigardn.* ’röja av’ *ryð åv*
röjning *ryðningg* f
röjsåg **1** *ryðsåg* f **2** (nydal) *grettjraisfrund* f
[1]**rök** **1** *räk* m, ex. se **hålla** borta; **2** (bloss på pipa el. cigarett) *demba* f. ’ta sig en rök’ se **bloss**
[2]**rök** (att röka t.ex. fisk i) *rök* m
röka **1** (tobak) *rötja,* t.ex. ’de rökte cigaretter’ *dier rökt sigarettą* **2** (d:o) *demba* **3** (t.ex. fisk) *rätja.* ’röka ut’ *rätj aut*; ’rökt’ *räkt*
rökelse *rätjels* n
rökfri *rätjfri*
rökfång se **spiskåpa**
rökgång *räkgaungg* m
rökhosta *tuobaksųost* f
rökhål *räkuol* n
rökig *rätjun* (äv *räkun*)
röklukt *rätjlupt* f
rökning (t.ex. av fisk) *rätjeri* n
rökpust *räkpust* m
röksugen, vara a) (ha abstinens som rökare) *wårå tuobaksjälåk* b) *tuobakstarmin grain*
röksvamp *fisboll* m. Se vidare VNB
rökt *räkt,* t.ex. ’jag har ätit en rökt strömming’ *ig ar ietið ien räktan strömingg*. ’rökt fisk’ *räktfisk* m; ’rökt fläsk’ *räktflesk* n
rökutsläpp se **rököppning**
rökverk (ngt att röka, tobak) **1** *rötjels* n **2** (”röka”) *rötja* n
rököppning (i eldhusets tak) *liuore* m
rölleka **1** *bryddjtupp* f **2** *tuobaksbljomm* m (yngre: f). Se vidare VNB
rönn **1** *raungen* (med många var., se VNB) f, t.ex. ’rönnen lyser röd ovanför syrenbusken’ *raungną roðär uvǫ syrienbuoskan* **2** (i sht vuxet träd) *raungenkall* m
rönnbär *raungenber* n
rönnlöv *raungenlov* n
rönnträd *raungenkall* m
röntga *röntga*
röntgenavdelning *röntgenavdielningg* f
röntgning *röntgningg* f
[1]**rör** (t.ex. järnrör) *rör* n

[2]rör (gräs *Calamagrostis*, i sht piprör) *bjärguol* m
röra s **1** *ryöra* f, t.ex. 'vilken röra det blev i köket!' *ukų ryör eð wart i tjyötję!* **2** (om mat) *jukka* f, t.ex. 'röra av långfil o. havregryn' a) *stjyrjukk* b) *agergrynsjukk* f **3** (i sht om mat, äv rörig situation) *sull* m, t.ex. 'röra av långfil o. bröd' *stjyrsull* m **4** (oordnad mängd) *myða* f **5** (oreda, rörig situation) *rot* n **6** (d:o) *sylt* n, t.ex. 'vilken röra!' *ukað sylt!* **7** (d:o) *sylta* f **8** (d:o) *rumur* (äv rumul) n **9** (kaos) *tabras* (äv *taberas*) n. Se äv **mesgröt**
röra vb **1** *ryöra* **2** (i vätska) *glyöta.* 'röra (ned) i' a) *ryör auti* b) *ryör i*; 'röra ihop' a) *ryör ijuop* b) *mylt ijuop* c) (ngt vått) *glyöt ijuop* d) (hastigt röra ihop ngt flytande) *skwambel ijuop* d) (hastigt laga till) *joks ijuop*; 'röra om' *ryör um*; 'röra på' a) *brågå* b) *brågå i,* t.ex. 'röra på benen' *brågå i fuotum* c) *ryör i* d) (fram o. tillbaka) *rukå i*; 'röra på sig' *brågå i sig*; 'röra sig' (vara i rörelse) a) *brågå,* t.ex. 'det var väl inte mer än att det rörde sig' *eð war fel it mjeld eð brägäð* b) *brågå sig,* c) *ryör sig*; 'röra sig fram o. tillbaka' *rukå*; 'röra sig om' a) *wårå frågan um* b) *djälla* c) *ryör sig um*; 'röra till' a) *ryör til* b) (trassla till) *sull til* c) (d:o) *så'ss til* d) (ngt kladdigt) *kwakk til*; 'röra vid' a) *kum wið* b) *tag i* c) (peta på) *piek ǫ* d) (komma åt) *arp ǫ*
rörande adj (fr sv) *ryörend*
rörd (känslomässigt påverkad) **1** (fr sv) *ryörd* **2** (tagen) *taiðn*
rörelse *ryörels* f (äv n o. m)
rörelsehindrad *ųofyör*
rörelsemönster *ryörelsmönster* n
rörig **1** *ryörun* **2** *kwakkun* **3** *sullun* **4** *myltun*
rörlig **1** *ryörlin* **2** (t.ex. person som inte har några problem att gå) *fyör* **3** (livlig) *bragun* (äv *bragulin*)
rörlighet (trol. fr sv) *ryörligiet* f
rörmokare *rörmokker* (äv *rörmoker*) m
rörmokeri 'syssla med rörmokeri' *rörmokk*
rörsvamp se **sopp**
rörtång *rörtaungg* f
Rörås *Röroș.* Se vidare ONB
röse *ręse* (äv *ręsa*) f
röst **1** *mǫl* n **2** (äv vid röstning) *röst* f, ex.se **öken** **3** (sätt att tala) *mǫlfyör* n. 'ha ljus röst' a) *wårå grann ǫ mǫleð* b) *wårå grann i mǫlę*; 'höja rösten' *yöp i*
rösta *rösta*
röste (gavelröste) *rästa* n
röstning *röstningg* f
röstsedel *röstsail* m
röta s *roti* m, t.ex. 'salt håller maten fri från röta' *solteð old jätå fri'tt frǫ rotåm*
röta vb (lin) **1** *drettja* **2** *räta*
rötmånad *rätmonað* (vanl *rötmonað*) m
rötmånadshistoria *rätmonaðsistorr* f
röva *röva.* 'röva bort' *röv brott*
rövarband *röverfy* n
rövare *röver* m, ex. se **varna.** 'leva rövare' jfr **leva** fan
rövarhistoria (fr sv) *röveristorr* f
rövarkula *röverkaul* f
rövarnäste *röverkaul* f
rövhål (ffa ss skällsord) *rovuol* n
rövslickare (fr sv) *rovslätjer* m

S

s (bokstaven) *s* n (äldre: m)
sabbat *sabat* m
sabbatsår *sabatsår* (vanl *sabbatsår*) n
sabotage *sabutas* (mer sv *sabotas*) n
sabotera *sabutira* (mer sv *sabotira*)
sacka efter **1** *slerp etter* **2** *sjeka* **3** (mer sv) *sakk etter*
sadel *sa'll* m
sadelgjord se **gjord**
sadelmakare *saðelmäkär* (äldre vore *sa'llmäkär*) m
sadeltäcke (till klövjesadel) *sa'llkläð* n
sadla *sa'lla* (äv *sa'l, saðel*)
safari *safari* m
saffran *saffram* n (yngre, vanl *saffran* n o. m)
saffransbulle *safframsbull* m
saft *saft* (äv *sapt*) n (äv f o. m)
saftflaska *saftputell* m
saftig *saftun*
saftkalas *saftkalas* n
saftsås *saftså'ss* (äv *saptsås*) m
saga *sagu* (äldre grundf *sågå*) f, t.ex. 'det där hör till sagornas värld' *eð ärer að sagumes wärd, eð-dar*
sagoaktig *sagulaik*
sagogryn *sagugryn* f
sagoland *saguland* n
sagoslott *saguslott* n
sagospel *saguspil* n
sagovärld *saguwärd* f
sajt (webbsida) *sait* m
sak **1** *sak* f **2** *pjäs* m **3** (liten) *pisyl* m. 'sova på saken' *såvå ǫ satjin*; 'till saken hör' *að satjin ärer.* Se äv **annan**, **grej**
saka **1** *såkå* **2** *sidir*
sakfråga *sakfråg* f
sakkunnig (fr sv) *sakkunnun*
saklig (fr sv) *saklin*

sakligt adv (fr sv) *sakli,* t.ex. ’hon hade skrivit (formulerat sig) sakligt och försiktigt’ *ǫ add skrievt sakli og warli*
sakna **1** *sakken,* ex. se **kakelugn** **2** (ha svårt att reda sig utan) *wårå andlos eter,* ex. se **hjälplös**. ’vara saknad’ *fåtås*
saknad s *saknað* (äv *sakknað*) m
saknas (fattas) **1** *fåtås* **2** *sakknas*
sakristia **1** *sakristia* f **2** (åld) *sakkstie* (e.u. n)
sakta adv **1** *smǫ’tt* **2** *makkli*
sakta in *sakt in*
sakteliga se **ge** sig av (så sakteliga)
saktfärdig se **sölig**
saktmodig (fr sv) *saktmųoðun*
sal *sal* m
sala **1** *skrambel* **2** *sala*
salamander se **vattenödla**
salig *salin,* t.ex. ’en salig blandning’ *je salig blandningg*
salighet *saligiet* f
saliv *saliv* m. Jfr **spott**
sallad *sallað* m
sallat *sallað* m
salmonella *salmonella* f
salong *salaungg* m
salongsberusad **1** *guoðdruttjin* **2** *guoðyörum* **3** *skamperdruttjin*
salongsgevär **1** *lislbyss* f **2** *lislkli* n **3** (mer sv) *salaunggsbyss* f **4** (slangbet) *salaungger* m **5** (d:o) *salaungg* m
salsgolv *salsguov* n
salskrake *salknaip* m
salt adj *soltað*
salt s *solt* n, ex. se **röta**, **smaka**
salta *solta.* ’för mkt saltad’ a) *uvsoltað* b) *ramsoltað,* ex. se **klanta** till c) *bjesoltað*; ’salta för mkt’ *illsolt*; ’salta in’ *solt nið*; ’saltat kött’ se **saltkött**
saltburk *soltbutt* m
saltfisk (saltad fisk) *soltaðfisk* m
saltkar **1** *soltkar* n **2** (av trä, fyrkantigt med lutande lock) *soltkräld* n
saltkorn (av grovsalt) *solttann* f
saltkvarn *soltkwenn* f
saltkött (saltat kött) *soltaðtjyöt* n
saltlake *soltlatji* m
saltning *soltningg* f
saltsill *soltaðsild* f
saltsten **1** *soltstie* m **2** *solttann* f
saltsyra *soltsyr* (äldre borde vara *-såyr*) f
saltvatten *soltwattn* n
salu, till **1** (fr sv) *ti salu* (äv *tä salu, et salu*) **2** (omskr gärna, t.ex.) ’(stugan) är till salu’ a) *dier ul sel (stugų)* b) *(stugų) al selas* c) *(stugų) ir autbuoðin.* Se äv till **försäljning**
salut **1** *salut* m **2** (för lysningspar) *byönnsmell* m
salva **1** *smyra* f **2** *tover* n **3** *salva* f
samarbeta (fr sv) *samarbiet*
samarbete (fr sv) *samarbiet* n
samarit (i sht hemsamarit) *samarit* m
samband *samband* n
sambo *sambo* m/f
same **1** *lapp* m, t.ex. ’de hade bytt till sig renkött av samerna’ *dier add by’tt að sig rientjyöteð åv lappum* **2** (ovanl) *same* m
sameflicka *lappkull* f
samfund *samfund* n
samfälld **1** *samfelld* **2** (vid storskiftet undantagen för samfällt bruk) *yrtaiðn*
samfällighet **1** (samfällt område) *samfeld* f **2** *samfellugiet* f
samhälle *samell* n
samhällsprogram *samellsprugramm* n
samiska *samiska* f
samkväm **1** (fr sv) *samkwem* n **2** (där älvdalska ord o. språkfrågor diskuteras) *glåmåkweld* m
samla **1** *sambel* **2** (plocka (ihop)) *saunka.* ’samla ihop’ a) *sambel ijuop* b) (plocka ihop) *iemt ijuop* c) (d:o) *mainggt ijuop* d) (d:o) *rask ijuop* e) (d:o) *duon ijuop* f) (d:o) *rask att* g) (d:o) *saunk att*; ’samla in’ *sambel in*; ’samla på sig’ *sambel ǫ sig*; ’samla sig’ *sambel sig*
samlag, ha **1** *tjytå* **2** *fugel* **3** *jukå* **4** (omskr) *rakkdjärå* **5** *fårå að weroðrum* (Lev.) **6** (skämts) *spilå ǫ lonnarpų*
samlare *sambler* m
samlas **1** *samblas* **2** (hopas) *stakkas*
samling *samblingg* (mer sv *samlingg*) f
samlingsnamn *samblinggsnammen* n
samlingsplats *samblinggsplass* m
samlingspunkt *samblinggspunkt* m
samlingssal *samblinggssal* m
samma *summu.* ’samma visa’ (likadant igen) *summu stjuo’ss*
sammalunda (sammaledes) *summulund*
sammanblandad *ijuopblandað*
sammanblandning **1** *ijuopblandningg* f **2** *blanderi* n
sammanbyggd *ijuopbyggd*
sammandrag *sammandrag* n
sammanfatta *sammanfatt*
sammanfattning *sammanfattningg* f
sammanhang *sammanangg* (äv *sammanaungg*) n, t.ex. ’det är sammanhanget som avgör’ *eð ir sammanandjeð so avdjär*
sammanhållning (fr sv) *sammanoldningg* f
sammankalla se **kalla** samman
sammankallande *sammankollend*
sammankomst *sammankumst* f

sammansatt *ijuopsett*
sammanskriva *skriev ijuop*
sammanställning *sammanstellningg* f
sammanstötning (fr sv) *sammanstötningg* f
sammansättning *ijuopsettningg* f
sammanträde **1** *mɣöte* n **2** (stämma) *stemmen* (mer sv *stemma*) f **3** (fr sv) *sammanträð* n
sammanviga **1** *waig ijuop* **2** *djipt ijuop*
sammelsurium *myða* f
sammet *sammit* (mer sv *sammet*) n (äv m), t.ex. ’hon köpte sammet och garn’ *ǫ tjyöpt sammit og garneð*
sammetstyg *sammittyg* n
samordnare *samårdner* m
samråd ’i samråd med’ *i samråð min*
samråda **1** *råðas wið* **2** *råðdjärå*
samröre ’(inte) ha ngt samröre med’ *(int) åvå nog blåklauter* (äldre *blåklaut*) *i lag min*
sams *sams,* t.ex. ’vi har blivit riktigt sams’ *am uorteð wenest samser.* ’bli el. vara sams’ *semas*; ’hålla sams’ äv *old frið*; ’sams med’ *sams min*
samsas **1** *semas,* t.ex. ’vi samsades i köket’ *semdesum i tjyötję* **2** (fr sv) *samsas,* t.ex. ’de andra fick samsas på långbänkarna’ *oðrär fingg samsas ǫ launggbainkum*
samstämmig *samstemmun*
samtal **1** *akudiringg* f **2** (fr sv, vanl) *samtal* n
samtala **1** *akudira* **2** *språka* **3** *pokulira*
samtalsgrupp *glåmågrupp* m
samtalsämne *samtalsemmen* n
samtidigt **1** *samtiðut* **2** *upǫ summu gaungg* (äv *summu gaungg*). ’samtidigt som’ (alltmedan) *millǫ dyö,* t.ex. ’han klöv ved, samtidigt som jag täljde tändspån’ *an klov wiðn millǫ dyö ig snikkeð okką.* Se äv **medan**
samtycka (hålla med) *old min*
Samuel *Samil* m
samvaro (fr sv) *samwaru* f
samverka jfr **gå** samman
samvete *samwit* n. ’dåligt samvete’ *dålit samwit*; ’rent samvete’ *rient samwit*; ’samvetet skaver’ (ung.) *samwiteð knåyles*
samöva (fr sv) *samyöv*
sand *sand* m
sanda *sanda*
sandal **1** *sandal* m, t.ex. ’jag går i några sandaler inne här’ *ig gor i nog sandalum inn jär* **2** (nydal) *berfuotaðskuo* m
sandbacke *sandbokk* m
sandbank *sandbaunk* m
sandbil *sandbil* m
sanddyn **1** *sandbokk* m **2** (nybildn) *sandsteð* f
sandhink (fr sv) *sandink* m
sandig *sandun.* ’sandig mark’ *sandbokk* m
sandjord jfr **sandig** mark
sandlåda *sandlåð* f, t.ex. ’lillpojken leker i sandlådan’ *lislpåytjin läker i sandlåðun*
sandpapper **1** *sandpapir* n **2** *stjegnuk* n
sandslott *sandslott* n
sandsten *sandstie* m
sandstorm *sandstorm* m
sandstrand *sandstrand* f
sandtag *sandtag* n
sandtrav (fr sv) *sandtrav* m
sandås *sandǫs* m
sandödla *sandålåell* f
sanering *saniringg* f
saneringsarbetare (sanerare) *sanirer* m
sanitet *sanitiet* f
sanitetsbinda *montbind* f
sanitär *sanitär.* ’sanitär olägenhet’ *sanitär ųolägeniet* f
sank *sikk.* Se äv **vattensjuk**
sankmark *dikker* (äv *dikkel*) n
sann *sann*
sanndrömmare *sanndrömer* m
sannerligen **1** *sannerli* (vanl *sannerligen*) **2** *sakta,* t.ex. ’det smakade sannerligen bra’ *eð smäkäð sakt bra* **3** *enteli*
sannfärdig (fr sv) *sannferdun*
sanning *sanningg* f, ex. se **rena** adj. ’säga sanningen’ äv *saj sos sannt ir*
sanningsenlig (fr sv) *sanninggsienlin*
sanningsord *sanninggsuord* n
sannspådd *sannspå’dd*
sans *sans* m
sansa sig *sans sig.* Jfr **stilla** sig, **lugna** sig
sansad *sansað*
sarg *sarg* m
sarkofag **1** (stenkista) *stjetjist* f **2** *sarkofag* (äv *sarkufag*) m
Satan **1** (vanl) *Satan* m **2** *Satn* m b.f. **3** (lindrig svordom) *sätn!* Jfr **Djävulen**, **Fan**, den **Onde**
satans **1** *satans* **2** *liuotans*
sate **1** *sate* m, t.ex. ’de är ena satar (rackare) att bitas’ *dier irå noger sater tä baitas* **2** (illasinnad person) *satsjäkk* m. Se äv **kanalje**
satellit *satellit* m
satgubbe jfr **sate**
satkäring (trol. fr sv) *satkelingg* f
sats **1** (äv språklig) *sats* m **2** (uppsättning) *gaungg* m. ’ta sats’ *tag sats*
satsa *satsa*
satslära *satslär* f. Se äv **syntax**
satsning *satsningg* f
sattyg **1** *sattyg* n **2** *illfundugiet* f
sav *sav* m (äv f). Se äv **björksav**
sava **1** *lopa,* ex. se **björk**; **2** *sava*
savas se **sava**

sax *saks* f, ex. se **syskrin**
saxa *saksa,* t.ex. 'jag fick saxa uppför' *ig fikk saks uppter*
scanner se **skanner**
scarf **1** *skarvs* (äv *skarv*) m **2** (halsduk) *åsermkläð* n
scen *sien* (vanl *sen*) m, t.ex. 'hon stod på scenen' *ǫ stuoð upǫ sienem*
scenografi *senugrafi* (äv *sienugrafi, sinugrafi,* mer sv *senografi*) m
sch! (tyst!) *sch!*
schack adj (utmattad) *sjakk* (äv *skakk*)
schack s *sjakk* n. 'hålla i schack' *old i sjakk*; 'schack matt' *sjakk matt*
schackbräde *sjakkbräð* n
schakta *sjakta*
schal **1** *sjal* m **2** (till kvinnans älvdalsdräkt) *siltje* n
schalett se **sjalett**
schalottenlök *stjalottlok* m
schampo *stjampo* (äv *sjampo*) n, t.ex. 'det var en fluga i schampot' *eð war je flugu auti stjampo*
schappa se **sjappa**
scharlakansfeber *stjarlakansfiber* m
schema *stjema* (äv *stjiema*) n (äv f), t.ex. 'räkning stod det på schemat i dag' *rekkningg las eð ǫ stjiemun i dag*
schimpans *stjimpans* m
schlager **1** *slager* m **2** (nydal) *gävliek* m
schnitzel *snittjel* m
schottis *stjottis* m
Schweitz *Swäjts* (äv *Swaits, Sweits* m.fl.)
schweitzare **1** *swäjtser* m **2** (skämts) *klukkskåjer* m
schyst *sjust.* Jfr **rejäl, ärlig**
schäfer *stjäfer* m
schäs *stjäss* m
schäslong *stjäslongg* (äv *sjäslongg*) m
scout *skaut* m
scoutkniv *skautknaiv* m
se **1** *sjǫ,* t.ex. 'flickorna hade sett att det brann i skogen' *kullur add si'tt eð brann i skuoem* **2** (titta) *kuogå* **3** (iaktta) *gǫ,* t.ex. 'vi hade inte sett solnedgången på länge' *addum it gǫeð suolniðgaundjem upǫ laindje*. 'få se' *fǫ sjǫ*; 'se bra på långt håll' *sjǫ frǫ sig*; 'se efter' *sjǫ etter,* jfr 'se till'; 'se efter (vakta) elden' *sjǫ et jälds*; 'se fram emot' a) *sjǫ fram mụota* b) *sjǫ fram að*; 'se (titta) framåt' *kuogå framter*; 'se här!' a) *jär sjǫ!* b) (varsågod; mest åt djur, annars skämts) *sä!*; 'se igenom' *sjǫ gainum*; 'se ned på' *sjǫ nið ǫ*; '*se på*' *sjǫ ǫ*; 'se sig för' *sjǫ för sig* (äv *sjǫ sig för*); 'se sig omkring' *sjǫ sig umringg*; 'se till' a) *sjǫ til,* t.ex. 'han hade inte sett till ngn där' *an add it si'tt til nogum dar* b) (titta till) *sjǫ að,* t.ex. 'han har sett till pannan' *an ar si'tt að pannun* c) (passa) *sjǫ um* d) (träffa, se en skymt av) *sjǫ åv*; 'se till att' (sörja för att) a) *sjǫ so,* t.ex. 'jag ska se till att det kommer fram' *ig al sjǫ so eð kumb fram* b) *stell so,* t.ex. 'hon ser till att vi har bröd' *ǫ steller so amm bröð* c) *sjǫ til so*; 'se tillbaka' a) *sjǫ attryvyr* b) (titta bakåt) *kuogå atter*; 'se upp' a) (vara vaksam) *sjǫ upp* b) (d:o) *pass sig* c) (titta upp) *sjǫ upp ogum*; 'se upp med' *sjǫ upp min*; 'se upp till' (beundra) *sjǫ upp að*; 'se ut' *sjǫ aut,* t.ex. 'han ser sjuk ut' *an sir aut klien*; 'se ut att' a) *sjǫ aut,* t.ex. 'det ser ut att bli gott' *eð sir aut werd guott* b) (tycks) *syöks(e),* ex. se **verka**; c) (d:o) *luss*, ex. se **verka**; d) *mǫtte,* t.ex. 'du ser verkligen ut att kunna ta fina bilder' *du mǫtt fel du dugå fǫ til finų kuort*; 'ser du' (förstår du) *sir du*, ex. se **högvatten**; 'som det ser ut' (verkar) *sir eð aut*
seans *sians* (äv *siangs, seangs*) m
sed **1** *sið* m, t.ex. 'så var seden förr' (det var den seden förr) *eð war an siðn för* **2** *bruk* n
sedan I. adv *sę.* II. subj **1** *ses,* ex. se **bo** vb; **2** *sę.* III. prep *ses.* 'sedan dess' a) *sess* b) *ses dǫ*; 'sedan länge' *ses launggu* (äv *sę launggu*); 'sedan sist', 'sen sist' *ses sienest*
sedel *saile* m
sedelbunt **1** *sailbynd* n **2** *sailbunt* m **3** (hög med sedlar) *sailstakk* m
sedesam **1** *siðulin* **2** *siðun.* Jfr **sedlig**
sedig (om häst) *siðulin*
sedlig (fr sv) *sieðlin.* Jfr **sedesam**
seg **1** *sieg,* ex. se **knåda**; **2** (slö, lat) *däslun.* 'rinna segt och långsamt' *draungen*
sega 'sega på' *sieg ǫ*; 'sega sig' *sieg sig*
segdragen (t.ex. läkningsprocess) *siensam*
segel *sigel* n
segelbåt *sigelbåt* m
segelduk *sigelduk* m
seger *sieger* m
segerhuva *siegerauv* (äv *segerauva* OÖD) f
segla *sigel*
seglare *sigler* m
segling *siglingg* f
seglivad *sieglaivað*
segna ned **1** *sikk i stakk* **2** *singen i stakk* **3** *singen nið* **4** (sjunka ihop) *singen ijuop* **5** (d:o) *kriken ijuop*
segra *sieger,* t.ex. 'då gällde det att segra eller dö' *dǫ djälld eð sieger eld däa*
segrare *siegrer* m
sekatör *kwistsaks* f
sekel *siekel* n. Jfr **århundrade**
sekelskifte *siekelstjipt* n
sekreterare *sikritirer* (äv *sekritirer, sikretirer, sekretirer*) m
sekretess *sekretess* m

sekretär *sikritär* (äv *sekritär*) m
sekt (religiös el. annan grupp) *sekt* f
sektion *seksiuon* m
sekund *sikund* m
sekundera *sikundira*
sekundmeter *sikundmįeter* m
sekundvisare *sikundwaiser* m
sel *silder* n
sela **1** *silå* **2** *silå ǫ.* 'sela av' *silå åv*; 'sela på' *silå ǫ,* t.ex. 'han har selat på många hästar' *an ar silåð ǫ mikkel esta*
selbruten *silåbrutin*
seldon **1** *silårieð* n **2** (mer sv, ovanl) *silåduon* n
sele *sili* m, t.ex. 'han hade kört sönder selen' *an add ätjeð sund silån*
selfie (nydal) *siuovis* m
selleri *selleri* m
selpinne **1** *firikevil* (äv *-kevel*) m **2** *silåpinn* m **3** *silåstikk* f (äv n) **4** *silåknapp* m
selputa **1** *buogkupp* m **2** (mer sv) *silåput* f
seltamp *silåard* (el. bara *arda*) f
seltyg se **seldon**
semester *simester* m
semesterdag *simesterdag* m
semesterresa *simesterrįes* f
semestervecka *simesterwiku* (äldre grundf *-wikå*) f
semifinal *semifinal* m
semikolon *semikuolon* n
seminarium *seminarium* n
semla *sembel* f. Se äv **fettisdagsbulle**
sen adj *sien.* 'ge sig av sent på kvällen' *stjom åv*; 'i senare tid' *i sienera tið*; 'sena kvällen' *siena kweldn;* 'syssla med sent på kvällen el. natten' *stjom min*; 'tacka för senast' a) *tokk fer nylest* b) *tokk fer sienest*; 'vara uppe sent' a) *stjomas uppe* (äv *stjom uppe*) b) (vara uppe och uggla) *ugel uppe*
sen adv, prep se **sedan**
sena *sina* f
senap *sinapp* (äv *sinap*) m
senapsburk *sinapsbutt* m
senapskorn *sinapskuonn* n
senapssås *sinapssåʼss* m
senare adv *sienerǫ.* 'senare (på dagen)' äv *järeter*; 'varken förr eller senare' *warken för eld siener.* Jfr **sen**
sendrag *sindrag* n
senfärdig **1** *sįeferdun* (äv *sienferdun*) **2** *sien* **3** *smǫferdun* **4** (trög) *trå* **5** *jomun* **6** *mjäglun* **7** *fnaskun* **8** *tusslun* (äv *tussun, tusun, tufflun*) **9** *knatulin.* 'senfärdig person' a) *tusi* m b) *tusilapp* m c) *puoti* m d) *fnall* m e) *luomsuoð* n f) *mjäglus* m. Jfr **sävlig**, **sölig**
senfärdighet *draungen* n
senig *sinun*
senil **1** *gamttyllun* **2** *tolun.* Jfr **virrig**
senilitet *senilitiet* f
senknarr (i sht i handleden) *knarn* m b.f.
senkommen *sįekumin*
sensation **1** *uppläpa* f **2** *uppläpningg* f **3** *dispels* n **4** *sensasiuon* m
sensationell *bjärt*
sensommar (fr sv) *siensåmår* m. Jfr **eftersommar**
sensommardag (fr sv) *siensåmårdag* m
sensommarkväll (fr sv) *siensåmårkweld* m
sensor *sensor* m
sentimental *sentimental*
senvinter jfr **eftervinter**
senvår *ovel* f. 'på senvåren' (som varit) *i ovles*
separator *siparator* m
separera *siparira*
september *siptember* (vanl *september*) m, t.ex. 'vi har haft en fin september' *amm apt ien finan siptember*
serie *serie* m
serietidning *serietiningg* f
seriös *seriös.* Jfr **allvarlig**
serpentin (pappersrulle) (nydal) *flaðerpapir* n
serva (utföra service) *sörva* (äv *serva*)
server *sörver* (äv *server*) m
servera **1** *serwir* (äv *servir,* vanl *serwira, servira*), t.ex. 'hon ville inte servera mig' *ǫ willd it servir mig* **2** (ställa fram) *set fram* **3** (duka fram) *duon fram*
servering *serwiringg* f
serveringsfat *serwiringgsfat* n
servett *serwett* (vanl *servett*) m
service *sörvis* (äv *servis*) m, t.ex. 'slåttermaskinen är på service' *slåmasin ir ǫ sörvis*
servicebil *sörvisbil* m
servicehus *sörvisaus* n
servicetekniker *sörvistekniker* m
servis *serwis* m
servitör *servitör* (äv *serwitör*) m
ses **1** *sjǫʼss* **2** *råkas.* 'vi ses!' a) *sjǫums!* (äv *sjomms!*) b) (vi syns!, trol. fr sv) *synums!*
sesamolja *sesamol* f
session *sessiuon* m
sessionssal *sessiuonssal* m
set (t.ex. i tennis) *sett* n
sevärd (fr sv) *sjǫwerd* (äv *sjǫwärd*)
sevärdhet (fr sv) *sjǫwerdiet* (äv *sjǫwärdiet*) f
sex räkn *sjäks*
sex s *seks* (äv *sjäks*) n
sexa *sjäksa* f. 'sexan' (sjätte klass) *sjäksą* f b.f.
sexhundra *sjäks undrað*
sexig *seksun* (äv *sjäksun*)
sexkantig *sjäkskantun*
sexman *sjäksmann* m

sextett *sekstett* m
sextiden *sjäkstiðę* f b.f., t.ex. ’de begav sig av i sextiden på morgonen’ *dier fuor i sjäkstiðn um morgun*
sextio *sjäksti,* för sms jfr **tjugo**
sextionde *sjäkstiund.* För sms jfr **tjugoförsta** osv
sextiotalet *sjäkstitaleð* n b.f.
sextioåring *sjäkstiåringg* m
sextioårskalas *sjäkstiårskalas* n
sexton *sjäkstǫ*
sextonde *sjäkstund,* t.ex. ’han kom den sextonde’ *an kam sjäkstundan*
sextondel *sjäkstǫdiel* m
sextonhundratalet *sjäkstǫundraðtaleð* n b.f. ’på 1600-talet’ se **på**
sextusen *sjäks tusn*
sexårig *sjäksårun*
sexåring *sjäksåringg* m
Shakespeare (skämts) *Skåkå-Pär* m
sheriff *stjeriff* m
shoppa *stjoppa* (äv *sjoppa*)
shopping **1** (fr sv) *stjoppingg* f **2** (ung.) *andlingg* f
shoppingrunda *stjoppinggrund* f
shorts **1** *stuttbruok* f sg **2** *stjorts* n pl. Se äv **kortbyxor**
show **1** *stjåv* (äv *sjov*) m **2** (uppvisning) *uppwaisningg* f
si ’si eller så’ a) *si eld so* b) (så och så) *so og so*; ’si och så’ a) *si og so* b) *ymslund*; ’än si, än så’ *ymslund*; ’det går än si, än så’ *eð gor ǫ ymsum mįeðum*
sickling *sikklingg* m
sida *saiða* f. ’(där borta) på andra sidan’ a) *daitomin* b) *daitǫtil* c) *dieðǫtil*; ’lägga ngt åt sidan’ a) *legg að saið noð* b) *legg frǫ sig noð*; ’på andra sidan (om)’ a) *daitǫ,* t.ex. ’på andra sidan (om) dammen’ *daitǫ dammin* b) *daitonað,* t.ex. ’stugan ligger på andra sidan sjön’ *stugų ir daitonað sju’mm* c) *dieðǫ,* t.ex. ’på andra sidan älven’ *dieðǫ övę* d) *dieðonað,* t.ex. ’på andra sidan älven’ *dieðonað övin* e) *ǫ oðer saiðun um*; ’på andra sidan’ (intill) *dieðoni,* t.ex. ’hon satt vid andra sidan bordet’ *ǫ sått dieðoni buordę*; ’på andra sidan (om Älven)’ *daitomin*; ’på båda sidor (om)’ *ǫ båð(um) saiðum (um)*; ’på den här sidan’ a) *ǫ iss saiðun* b) *jųotǫtil*; ’på den här sidan (om)’ a) *jųotǫ* b) *jųotonað* c) (närmare hemmet) *iemǫ,* t.ex. ’på den här sidan om kyrkan’ *iemǫ tjyörtjų* d) (d:o) *iemonað*; ’på den här sidan (om Älven)’ *jųotomin*; ’på den sidan’ *ǫ enn(er) saiðun*; ’på västra sidan om Älven’ *westǫtil*; ’på östra sidan om Älven’ *ostǫtil*; ’åt sidan’ a) *að saiðu* b) *að saiðun* c) *et saiðes* d) (undan) *åv saiðu,* ex. se **kasta** sig
siden **1** (ovanl) *siðn* (äv *siðen*) n **2** (silke) *siltje* n
sidenblus *siðnblus* m
sidenscarf *siðnskarvs* m
sidensvans **1** (fr sv) *siðnswans* (äv *simmswans* Lev.) m **2** *raungentrost* (lokalt *raunginstrott*) m
sidfläsk *saiðflesk* n
sidled ’i sidled’ (fr sv) *i saiðlieð*; ’halka i sidled’ *swepa*
sidoroder *saiðruoðer* n
sidospår **1** *saiðspuor* n **2** (ngt skämts) *snįeðspuor* n
sidostycke *saiðstyttj* n
sidovagn *saiðwaungen* (mer sv *siðuwaungen*) m
siffra *siffer* f
sig *sig.* ’sig lik’ *laik sig*; ’åt sig’ stundom *sig,* t.ex. ’han har satt upp en stuga åt sig där’ *an ar sett upp sig įe* (äldre *ien*) *stugu dar*
sigill *sidjill* n
signal *singnal* m
signalera *singnalira*
signalur *singnalur* n
signatur *singnatur* m
signera *singnir*
sik *saik* m
siklöja *blikta* f
[1]**sikt** (ss husgeråd) *sikt* m
[2]**sikt** (möjlighet att se) *sikt* f. ’ha god sikt ’ (se ett stycke framåt) *sjǫ frǫ sig*
[1]**sikta** (sålla) *sikta*
[2]**sikta** (ta sikte) **1** *sykta* **2** (ngt åld) *biena*
sikte *sykte* n. ’släppa ur sikte’ *sjǫ åv*
siktskåra *syktskuoru* (äldre grundf *-skuorå*) f
sil *sil* m
sila *sila.* ’sila av’, ’sila bort’ *sil åv*
silduk (grov, virkad) *siltapp* m
sileshår *stjyrgras* n. Se vidare VNB
silhuett *siluett* m
Siljan *Sil’n* m b.f. (ofta *Silan*). ’Siljan var spegelblank’ *Sil’n war spailblaunk*; ’han for ut på Siljan’ *an fuor autǫ Silan.* Ex. se äv **söderut** till
Siljansnäs *Siljansnęs*
siljansöring *laks* m
silke *siltje* n
silkespapper *siltjespapir* n
silkesstrumpa *siltjessukk* f
sill *sild* f, ex. se **tunna** s. ’salt sill’ *soltaðsild* f; ’stekt sill’, ’steksill’ *stiektsild* f
sillkremla (fr sv) *sildkremla* (mer älvd vore *sildkrembel*) f
sillmjölke *sildmjok* m
sillpudding *sildpuddingg* m
sillstjärt **1** *sildstyört* m **2** *sildskati* m
silltunna *sildtunn* f, t.ex. ’silltunnorna hade rullat ut i havet’ *sildtunnur add ty’llað auti aveð*
silo *silo* (äv *silu*) m

silskål *silskål* f
silvadd jfr **silduk**
silver *silver* n. ’(en) nypa silver’ *silverklyp* f, t.ex. ’jag har bakat dem med silvernypan’ (dvs jag har köpt dem) *ig ar båkåð diem min silverklypin*
silverbägare *silverbäger* m
silverfärgad *silverfergað*
silverklocka (fickur av silver, silverrova) *silverruov* f
silverkrona (mynt) *silverkruon* f
silvermynt *silverpeningg* m
silverpenning *silverpeningg* m
silversked *silverstjieð* f
silverskål *silverskål* f
silversmed *silversmið* m
silverte *silverte* n
silvertråd *silvertråð* m
silvervit *silverwait*
simdyna *simmdåyn* f
simhall *simmall* m
simkort *simmkuort* n
simkunnig *simmkunnun*
simlärare *simmlärer* m
simma *simma*
simmare *simmer* m
simmerska *simmesk* f
simmig *gliuor* (äv *gluor*). ’simmig i blicken’ *gliuor i ogum*
Simon *Simon* m
simpa **1** *simpa* f **2** (stensimpa) *elldjyss* f **3** (d:o) *låkåklubb* f
simpel *simpel.* Se äv **gemen**
simskola **1** *simmskaul* m **2** *simmkuss* m
simtur *simmtur* m
simulera **1** *simulira* **2** (låtsas vara sjuk) *rakkolt*
simulering (låtsad sjukdom) *rakkolt* f
simuppvisning *simmuppwaisningg* f
sin pron m: *senn,* f: *sąi,* t.ex. ’han är intresserad av sin släkt’ *an ir intressirað i släktn senner.* Jfr **sitt**
sin s *sin* n. ’stå i sin’ *stand i sin*; ’ställa i sin’ *stell i sin*
sina vb **1** *sina,* t.ex. ’det börjar sina i skåpen’ *eð far sin i skåpum* **2** (om kor äv) *sin åv*
singel s *singgel* n
singla vb *singgel.* ’singla ned’ *singgel nið*
singularis **1** *singgularis* m **2** *iental* n
[1]**sinka** (fördröja) *sįeka*
[2]**sinka** (foga samman med tappar) *tapp ijuop*
sinkadus (när man lyckas utan att ha ngn erfarenhet) *kripptur* m
sinlägga **1** *stell i sin* **2** *sinlegg*
sinne *sinne* n, t.ex. ’sinnet rann på honom’ *sinneð rann ǫ an.* ’ha i sinnet’ *åvå i sinnę*; ’ha sinne för ngt’ *åvå sinn fer noger*; ’i sinnet’ a) *i sinnę* b) *i laivę*
sinnelag (fr sv) *sinnelag* n. Jfr t.ex. **humör**
sinnessjukhus jfr **dårhus**
sinnesstämning (humör) *stjieðe* n
sinnessvag *tuokun.* Jfr **förståndshandikappad**
sinom se **tid**
sinsemellan *sig millǫ* (äv *sigimillǫ*)
sippra **1** *sigå* **2** (rinna helt lite) *piðå* **3** (d:o) *rǫ’n.* ’sippra in’ *sigå in*; ’sippra ut’ *sigå aut*
sira *krusa*
sirap *sirapp* (äv *sirap*) n (äv m)
sirlig (fr sv) *sirlin*
sirpa vb **1** *stjäðer* **2** *tjirpa*
sisa (om tjädertupp) *sisa*
sist *sienest,* ex. se **vägra**. ’komma sist’ (i tävling) *werd sįeka*; ’på sista tiden’ a) *sienest tiðę* b) *jär upǫ slutę*
sistone ’på sistone’ *sienest åv.* Se äv **sist**, **tid**
sits **1** *stuol* m **2** *sittj* (vanl *sits*) m
sitt *sett.* ’göra sitt till’ a) *munå* b) *munå i*
sitta *sittja* (äv *sittsa, sitta*), t.ex. ’det är väl där det sitter’ (har sin grund) *eð ir fel dar eð sit.* ’bli sittande’ *werd sittjend,* t.ex. ’jag blev sittande där lite’ *ig wart sittjend dar liteð*; ’sitta av’ (ett straff) *sittj åv*; ’sitta emellan’ *sittj millǫ*; ’sitta fast’ *sittj fast*; ’sitta hårt åt’ (ta lång tid innan det blir ngt av) *sittj* (el. *ligg* el. *wårå*) *launggt ini wiðim*; ’sitta i’ *sittj i*; ’sitta i vägen’ *sittj firi*; ’sitta ihop’ *sittj ijuop*; ’sitta inne’ (i fängelse) *sittj inne*; ’sitta kvar’ (i skolan) a) *stą’n etter* b) *sittj etter* c) (mer sv) *sittj kwer*; ’sitta på’ (t.ex. för att åka med) *sittj ǫ*; ’sitta på huk’ a) *kriuop nið* b) *kryppas*; ’sitta stilla’ *sittj kwer(e),* t.ex. ’barnet kunde inte sitta stilla i knät’ *krippin dugd it sittj kwer upi kni’mm*; ’sitta åt’ a) *sittj að* b) (strama) *tena,* t.ex. ’byxorna sitter åt ned över låren’ *bruotję tener ni’tter lårum* c) *ligg að*; ’ej kunna sitta stilla’ äv *gnissa*; ’person som ej kan sitta stilla’ a) *gniðbari* m b) *gniðbög* m
sittbräda **1** *sittjbräð* (äv *sittbräð,* lokalt *setubräð*) n **2** (toft) *tila* f
sittbänk **1** *säte* n **2** *sittjbaink* m
sittdyna *sittjdåyn* f
sittningg *sittningg* f
sittopp (smäll) *sittupp* (äv *sittopp*) m
sittpall (trol. fr sv) *sittjpall* m
sittplats **1** *sittjplass* (äv *sittplass*) m **2** *säte* n
sittriktig (fr sv) *sittjriktun*
situation **1** *situasiuon* m **2** (belägenhet) *stellningg* f **3** (hopplös situation) *råðlosa* f
sjalett (huvudduk) **1** *ermkläð* (äv *erumkläð*) n **2** *ovuðkläð* n

sjappa *sjappa*
sjappen *sjappin* m b.f. ’han tog till sjappen’ *an tuog upǫ sjappin*
sjava (ung.) *skekklas,* ex. se **kortkalsonger**
sje-ljud *sche-liuoð* n
sju *sju*
sjua **1** *sjua* f **2** (siffran 7 synes ha liknats vid en) *gravu* (äldre grundf *gråvå*) f. ’sjuan’ (sjunde klass) *sjuą* f b.f.
sjuda **1** *siuoða* **2** *kravel*
sjuhundra *sju undrað*
sjuk **1** *klien* **2** *siuok* **3** *dålin* **4** *wisäl* **5** (krasslig) *skral.* ’allvarligt sjuk’, ’svårt sjuk’ *sturkrakkun.* Jfr **sjuklig**, **krasslig**
sjuka *siuoka* f
sjukbesök *siuokbisyök* n
sjukbil *siuokbil* m
sjukdom **1** *siuoka* f **2** *suo’tt* f, ex. se **bot**; **3** *siuokduom* m **4** *klieniet* f. ’sätta sjukdom på’ *ugsa,* t.ex. ’vem har satt sjukdom på dig? *ukin ar ugst dig?* (kan sägas till ngn som spyr)
sjukdomsbild (fr sv) *siuokduomsbild* m
sjukgymnast **1** *siuokdjymnast* m **2** (manlig) *gnukåkall* m **3** (kvinnlig) *gnukåkull* f
sjukhem *siuokiem* n
sjukhus *siuokaus* n, ex. se **kokerska**
sjukhussäng *siuokaussaingg* f
sjukkassa jfr **sjukpenning**
sjukledig *siuoklieðun*
sjuklig **1** *siuoklin* **2** *krakkun* **3** *kliensklin* **4** *kraunk.* ’sjuklig o. svag person’ *klienmįes* m. Jfr **klen**
sjuklighet **1** *klieniet* f **2** *krakk* n **3** *kravel* n
sjukling **1** *siuoklingg* m **2** (sjuk el. sjuklig man) *krakk* m
sjukpenning **1** *siuokpeningg* m **2** *siuokkass* f
sjuksal *siuoksal* m
sjukskriven *siuokskrievað*
sjuksköterska **1** *siuokstjyötesk* f, ex. se **sy** igen; **2** *siuoksyster* f
sjukstuga *siuokstugu* (äldre grundf *-stugå*) f. ’på sjukstugan’ *upǫ siuokstugun*
sjuksyster *siuoksyster* f
sjukvård *siuokwård* f (äv m)
sjukvårdare *siuokwårder* m
sjunde *sjuund* (äv *sju’nd, sjund*), t.ex. ’hon är i sjunde himlen’ *ǫ ir upi sjuund imblam*
sjunga **1** *kweðå,* ex. se **kyrka**, **stämma** s, **ända** s **2** (i S Älvd) *sjungga* **3** (om fåglar) *spilå* **4** (om vinande ljud) *singga* **5** (sirpa) *stjäðer* **6** (d:o) *tjirpa* **7** (d:o) a) *sįster* (äv *sister*) b) *sįsta* (äv *sista*). ’sjunga in’ *kweðå in*; ’sjunga klart’, ’sjunga färdigt’ *kweðå frǫ sig*; ’sjunga upp sig’ *kweðå upp sig*
sjungande (sång) s **1** *kweðån* n **2** *kweðningg* f
sjunka **1** *sikka,* ex. se **termometer**; **2** (klarna om kaffe) *settjas* (äv *settj sig*). ’sjunka ihop’ a) *sikk ijuop* b) (om person) *sikk i stakk* c) (d:o) *kriken ijuop* d) (minska) *smukken ijuop,* t.ex. ’snön hade sjunkit ihop’ *snių’onn add suttjeð ijuop*; ’sjunka in’ *sikk in*; ’sjunka ned’ a) *sikk nið,* ex. se **sump** b) (i ngt) *sikk niði*; ’sjunka undan’ a) *sikk undǫ* b) (om mat) *sikk etter*
sjusovardagen *sjusoverda’n* (äv *sjusåverda’n*) m b.f.
sjusovare (t.ex. person som kommer för sent till jobbet) *swemmsauv* m. Jfr **sömntuta**
Sjustjärnorna *Sjustiennur* f pl b.f.
sjutiden *sjutiðę* f b.f. ’i sjutiden’, ’vid sjutiden’ *i sjutiðn*
sjuttio *sjutti.* För sms jfr **tjugo**. ’riksväg sjuttio’ *sjuttią* f b.f.
sjuttiofemma (75-centilitersbutelj) *sjuttifemma* f
sjuttiofemårsdag *sjuttifemårsdag* m. ’på sjuttiofemårsdagen’ *ǫ sjuttifemårsdaem*
sjuttiofemårskalas *sjuttifemårskalas* n
sjuttionde *sjuttiund.* För sms jfr **tjugoförsta** osv
sjuttiotalet *sjuttitaleð* n b.f.
sjuttioåring *sjuttiåringg* m
sjutton *sjuttjǫ.* ’det var som sjutton!’ (ung.) *wassara tri!*; ’det vete sjutton’ *eð wete sjuttǫ*; ’det är väl sjutton också (att)’ (ung.) *eð ir fel kreviką (at)*; ’full i sjutton’ (ung.) a) *illrokk* b) *ilistun* c) *full i rakkdritį*; ’ja visst sjutton!’ (ung.) *ja pokker!*; ’sjutton, arton, nitton, tjugo’ (skämts) *sunnǫ, attǫ, niðǫ stugų*; ’sjutton också!’ (ung.) a) *dra dǫ enda!* b) *pytt og!* c) *pokker og!*
sjuttonde *sjuttjund*
sjuttonhundratalet *sjuttjǫundraðtaleð* n b.f. ’på 1700-talet’ se **på**
sjutusan *sjutusand*
sjutusen *sju tusn*
sjuvåningshus *sjuwåninggsaus* n
sjuåring *sjuåringg* m
sjuårsåldern *sjuårsoldern* (äv *sjuårsåldern*) m b.f.
sjå s *sjå* n. ’ha fullt sjå’ *åvå fullt sjå*
sjåpig **1** (ung.) *ųotuolun* **2** (gnällig) *iembersam* **3** (larvig) *fjåksun* **4** (fr sv) *sjåpun* (äv *stjåpun*)
själ *själ* f, t.ex. ’det är (verkligen) en glad själ’ (en glad person) *eð ir įe glað įe själ.* ’i själen’ (inombords) *i laivę*
själaringning *själrindjningg* f
själslig (trol. fr sv) *själslin*
själv *siuov.* ’av sig själv(t)’ *åv sig siuov(t)*; ’det säger sig självt’ *eð ser sig siuovt*; ’för sig själv’ (i ensamhet) *fer sig siuov*; ’inne i själva byn’ *ini siuov bymm*; ’självaste’ *siuovesta*
självbiografi *siuovbiugrafi* m

självdö *siuovdä*
självdöd *siuovdääð*n
självförsörjande (fr sv) *siuovfesyrend*
självgod *siuovguoð.* Jfr **självtillräcklig**
självisk *siuov sig*
självklart **1** (fr sv) *klart* **2** (fr sv) *siuovklart* (ovanl *siuovklårt*)
självkänsla (fr sv) *siuovtjensl* f
självljud (vokal) *siuovliuoð* n
självlockig *siuovkrullað*
självlärd *siuovlärd*
självmant *åv sig siuov*
självmedveten *siuovbörg*
självmord 'begå självmord' a) *djär end ǫ sig* b) *djär åv min sig* c) *ev ijel sig* d) *feråå sig* e) *öð åv sig*
självporträtt *siuovpuotrett* n
självrisk *siuovrisk* m
självrådig *siuov sig*
självservering *siuovserwiringg* f
självskriven *siuovskrievað*
självstyrelse *siuovstyrels* f
självständig (fr sv) *siuovstendun*
självså sig *så sig*
självsäker **1** *wiss ǫ sig* **2** *röselin* **3** *säker ǫ sig siuov*
självtillräcklig **1** *siuovbörg* **2** *siuov sig*
självvuxen *siuovweksn* (äv *siuovwekst, siuovwekseð*)
sjätte *sjäkst*
sjättedel *sjäkstdiel* m
sjö *sju* m. '(nere) vid sjön' *niðwið sju'nn*; 'till sjöss' *et sju'ss*
sjöfart *sjufart* m
sjöfågel **1** *watufugel* m **2** *sjufugel* m
sjögräs *sjugras* n
sjöman *sjumann* m
sjöorre *avuorr* m
sjörövare *sjuröver* m
sjösjuk **1** *sjuklien* **2** *sjusiuok*
sjöstrand *sjustrand* f
sjövatten *sjuwattn* n
sjövik *sjuwaik* f
s.k. (så kallad) (fr sv) *s.k.*
ska se [1]**skola** hjälpvb
skabb *skabb* m
skabbig *skabbun*
skabbräv *skabbröv* m
skada s **1** *skaði* m, t.ex. 'älgarna hade gjort stor skada på skogen' *brindär add gart sturan skåðå ǫ skuoem* **2** (ohägn) *ųogaungen* n, t.ex. 'sorkarna har gjort mycket skada i vinter' *sorkär åvå gart mitjið ųogaungen i witter*. 'ingen större skada skedd' (inte göra så mycket) *int uvskaðulit,* t.ex. 'det vore väl ingen större skada skedd (det gjorde väl inte så mkt), om vi tog en liten bit' *eð wär fel it uvskaðulit, um eddum taið ien lisslan bit.* Se äv **men** s
skada vb **1** *skåðå,* t.ex. 'myrorna har skadat timbret' *męrär åvå skåðåð timbrę* **2** (gm okynnigt täljande) *djärå lieðokkan.* 'skada sig' äv *djär ųoferdugan sig*
skadad *skåðåð,* t.ex. 'han fick en skadad tallrik' *an fikk ien skåðåðan taldrikk*
skadedjur **1** (fr sv) *skaðediuor* n **2** *liuotkrytyr* n
skadereglerare (fr sv) *skaðureglirer* (äldre vore *skåðåriglirer*) m
skadestånd (fr sv) *skaðestond* n
skadskjuten *filskuotin*
skaffa **1** *skaffa* **2** *fǫ.* 'skaffa sig' a) *skaff sig* b) *fǫ að sig* c) *råð að sig* d) (skyndsamt) *fekt að sig* e) (d:o) *weras að sig,* t.ex. 'han hade som hastigast plockat åt sig några svampar' *an add werdas að sig nog sopper* (äldre: *soppa*)
skafferi *skafferi* n
skaft *skapt* n, t.ex. 'yxan lossnade från skaftet' *öksę lossneð frǫ skaptę*
skafta **1** *skepta* **2** *skept ǫ.* 'skafta om' *skept um*
skaka **1** *skåkå,* ex. se **arg** 7; **2** (darra) *stjåva* **3** (ruska om) *skåkå i.* 'skaka av' *skåkå åv*; 'skaka av sig' *rusk åv sig*; 'skaka fram' *skåkå fram*; 'skaka hand' *tågå wenanan i nevån* (äv *i nevǫ*); 'skaka i' (t.ex. mjöl) *slikå i*; 'skaka ned' *skåkå nið*; 'skaka på huvudet' *skåkå skollam*; 'skaka ur' *skåkå yr.* Se äv **ruska**
skakande s (skakning) *skåkån* n
skakel **1** *skakul* m, ex. se **skita** **2** (skalm) *skalma* f (äv *skalm* m). 'vinterskaklar' (skaklar anv vid transport på vinterföre) *witterskakkler* f pl
skakelslå *skakkelslå* f
skakelträ **1** *skakkeltrai* n **2** *skakkelkrepp* f
skakig **1** (t.ex. om väg) *skakun* **2** (stundom mer emotionellt färgat) *skakulin*
skakis (rädd) **1** *skakun* **2** *stjåvend*
skal **1** *skal* n **2** (på kokt potatis) *flas* n **3** (t.ex. på sädeskorn el. mat) *skräðe* n
skala s (fr sv) *skala* f, t.ex. 'det är många grader på den skalan' *eð ir mikkel graðer ǫ enner skalun*
skala vb **1** (potatis, i sht kokt) *flåså* **2** (d:o) *rįesa,* t.ex. 'nu har jag skalat och kokat potatis och gjort potatismos' *nų ar ig rįest og kuokað pärur og gart pärkå'ssų* **3** (t.ex. ägg, banan, rå potatis) *skålå,* t.ex. 'skala ägget åt mig!' *skälä eddjeð að mig!*. 'skala av' a) *skålå åv* b) (potatisskal) *flåså åv* c) (bark el. näver) *läpa* d) (d:o) *läp åv*
skalbagge *skarpmakk* m
skald (fr sv) *skald* m. Jfr **poet**, **versmakare**
skalda (fr sv) *skalda.* Jfr **dikta**
skalk se **brödkant**

skalkniv *skålåknaiv* m
skall vb se **skola**
[1]**skalla** **1** *låmå* **2** *skwella* **3** (genljuda, t.ex. om kos råmande) *sittj i*
[2]**skalla** (slå ngn med huvudet) *skolla*
skallben *skollbien* n
skalle *skolle* m
skallgång *skollgaungg* m. 'gå skallgång' a) *go skoll* b) *go ǫ skoll,* t.ex. 'vi ska gå skallgång efter den' *ulum go ǫ skoll eter onum* c) *skolla*
skallig **1** *skollun* **2** *skelun.* Se äv **flintskallig**
skallra s *skolder* f
skallra vb *skolder,* t.ex. 'det var så det skallrade i grogglasen' *eð war so eð skoldreð i grogglasum*
skalm (på t.ex. glasögon, skottkärra) *skalma* f (äv *skalm* m)
skalning *rįesningg* f
skalpotatis *skålåpärur* f pl
skam *skamm* m (äv f), t.ex. 'det värsta av allt var skammen' *wesstað åv oll war skammin*; 'fy skam!' *skammlosa!*; 'skam till sägandes' *skamm tä sajend*
skamfilad **1** (skadad) *skåðåð* **2** (fr sv) *skammfilað*
skamfläck *skammflekk* m
skamlig *skamblin* (äv *skammlin*). Jfr **skamlös**
skamlös *skammlos*
skamlöshet *skammlosa* f
skamsen **1** *skamblin* (äv *skammlin*) **2** (lokalt) *fχöselig*
skamvrå *skammrå* f
skandal *skandal* m
Skandinavien *Skandinavien*
skandinavisk (nordisk) *skandinavisk*
skank **1** *skaunk* m **2** *sketjil* m. Se äv **ben**
skanna *skanna.* 'skanna av' *skann åv*; 'skanna in' *skann in*
skanner *skanner* m
skans *skans* m, t.ex. 'de städade upp lite (borta) på skansen i Rot' *dier ryökteð upp liteð daitǫ skansem i Ruot*
Skansfest (fest på Rots Skans) *Skansfest* f
Skansvakten *Skanswaktn* m b.f. (äv *Skanswaktę* f b.f.)
skapa **1** *skapa,* t.ex. 'Skaparen skapade ingen brådska' *Skapern skapeð ingg bråsku* **2** (konstruera) *djär til.* 'inte ett skapandes grand' a) *int iet skapend dugg* b) *int iet skapend grand*; 'skapt '(skapad) a) *skapt* (äv *skapað*) b) (om karaktär) *skeptað* c) *kneppt,* t.ex. 'han är skapt sådan' *an ir so kneppt*
skapare *skaper* m, ex. se **skapa**
skapelse *skapels* f (äv m)
skaplig **1** *skaplin* **2** *wenest,* ex. se **rejäl** 5
skapligt adv *skapli*
skara **1** *uop* m **2** *skari* m (vanl, fr sv *skara* f) **3** (stor hop) *smita* f, t.ex. 'det var en stor skara plockare, när vi skulle ta upp potatisen' *eð war įe smit åv plukkerum, dar ulldum tag upp pärur* **4** (följe) *fye* n
skare *skari* m, t.ex. 'skaren bär på morgnarna' *eð bjär skarin um me'nnǫ.* 'hård skare' *skarpskari* m
skarp **1** *wass* **2** (t.ex. om verktyg äv) *wassbitin* **3** (t.ex. om bild) *skarp.* 'på skarpen' se **skarpen**
skarpen *skarpin.* 'på skarpen' *ǫ skarpin* (äv *upǫ skarpin*); 'säga till på skarpen' a) *skråtå að* b) *saj að* (äv *saj til*) *ǫ skarpin*
skarpladda *skarpladd*
skarprättare *skarpretter* m
skarpsynt *pikogd* (äv *pikogað*)
skarpögd *pikogd* (äv *pikogað*)
skarv **1** *skarv* m **2** (skarvning) *skätningg* f
skarva **1** *skäta* **2** (äv i bet. ljuga) *skät ǫ* **3** (ljuga) *skept ǫ.* 'skarva i' a) *skät i* b) *skarv i*; 'skarva ihop' a) *skät ijuop* b) *skarv ijuop*; 'skarva på' *skät ǫ*
skarvbit i timmervägg *tjinnungg* m
skata **1** *stjier* f, ex. se [1]**larv**; **2** (lokalt) *skatu* (äldre grundf *skåtå*) f, t.ex.: 'somliga kallar skator för *skatur*' *summer koll stjierär fer skatur*
skatbo **1** *stjierbu* n **2** (lokalt) *skatubu* n
skatt *skatt* m, ex. se **arg**, **hög** adj. Se äv **drakguld**
skatta (betala skatt) *skatta*
skattepengar *skattpeningger* m pl
Skatteverket *Skattewertjeð* n b.f.
skattgömma *guoðsgemstell* n
skattkammare *skattkamar* m
skattmas *skattmas* m
skattsedel *dibitsail* m
skattskriva *skattskriev*
skattskrivning *skattskrievningg* f
Skattungbyn *Skatunggbynn* m b.f.
skav *skav* n. Se äv **skoskav**
skava **1** *skåvå* **2** *gnågå* **3** (intr äv) *gnågås.* 'skava av' *skåvå åv*
skavank *skavaunk* m
skavfräken (skäfte) *stjäpte* n
skavfötters *skafyötes*
skavjärn **1** *skavi* m **2** (för skrapning av laggkärlsstavar) *skavu* (äldre grundf *skåvå*) f **3** (för avskrapning av innerbark på tall) *barkskavi* m
ske *stji,* t.ex. 'något sådant kommer aldrig att ske' *noð slaikt kumb older tä stji*
sked *stjieð* f
skedand (konstr) *stjieðknaip* m
skedblad (äv ss mått) *stjieðblað* n
skeddrag *stjieðdrag* n

skedkrok *tiddjer* m
skejta *skäjta*
skejtboardåkare (nydal) *bräðfari* m
skela **1** *stjiela* **2** *stjiel min ogum.* Se äv [2]**vinda**
skelett **1** *bjeraunggel* n **2** *skelett* n
Skellefteå **1** *Stjälept* **2** (mer sv) *Stjellefteå*
sken **1** *stjin* n **2** (ljussken) *liuos* n
skena s *stjiena* f
skena vb *stjiena.* 'skena iväg' a) *stjien iweg* b) *stjien åv.* Jfr **galopp**
skenben **1** *fuotbien* n **2** (fr sv) *stjienbien* n. Se äv **smalben**
skenhelig *stjienielin*
skepnad **1** *skapnað* m **2** (mer sv) *stjiepnað* m **3** (figur) *figur* m
skepp **1** *stjip* (äv *stjipp*) n **2** (vanl) *båt* m
skepparkrans (nydal) *krågåskegg* n
skeppsbruten *stjipsbrutin* (äv *stjippsbrutin*)
skeptisk **1** *ǫotruo'n* (äv *ǫotruogen*) **2** (fr sv) *stjeptisk* (vanl *skeptisk*). Jfr **misstänksam**
sketch *skettj* m
sketen (skruttig) *stjitulin*
skev **1** *wind* **2** *skakk* **3** *stjål*
skibord (flödbord) *stjibuord* n
skick *stjikk* n, t.ex. 'hålla i skick' *old i stjikk.* Se äv **ordning**
skicka **1** *stjikka,* t.ex. 'hon hade ingen att skicka' *ǫ add it inggan stjikka* **2** (avsända) *stjikk åv.* 'skicka bort' *stjikk brott*; 'skicka bud' a) *buoðå* b) *stjikk buoð*; 'skicka efter' a) *stjikk etter* b) (rekvirera) *skriev etter,* t.ex. 'hon skickade efter bomullstyg' *ǫ skrievd etter buomullstyę*; 'skicka in' *stjikk in*; 'skicka iväg' a) *stjikk iweg* b) *stjikk åv*; 'skicka med' *stjikk min,* ex. se **brev**; 'skicka ned' *stjikk nið*; 'skicka på' *stjikk ǫ*; 'skicka tillbaka' *stjikk atter*; 'skicka upp' a) *stjikk upp* b) (skicka uppåt, skicka upp i luften) *stjikk uppi*; 'skicka ut' *stjikk aut*; 'skicka över' *stjikk yvyr*
skicklig **1** *slainggd* **2** *styv* **3** *duktin* **4** (händig) *slyögd* **5** (fr sv) *stjikklin*
skida s **1** *skaið* f, ex. se **sväng** **2** (barnskida med "klave") *kessa* f **3** (kort sparkskida, åld) *andur* (äv *ander*) m **4** (ärtskida) *skoma* f. 'skidor av tjurved' *tiuorskaiðer* f pl; 'åka skidor' *renn ǫ skaiðum*
skida vb **1** *renn ǫ skaiðum* **2** *skaiða,* t.ex. 'låt oss ge oss av och skida lite' *farum stað skaið liteð*
skidbacke *skaiðbokk* m
skidbindning **1** (enklare modell) *skaiðmell* (el. bara *mella*) f **2** (d:o) *skaiðol* (el. bara *ola*) f **3** (d:o) *skaiðband* n **4** (modernare) *skaiðbinsl* n
skidbyxor *skaiðbruok* f sg
skiddräkt (skiddress) *skaiðdress* m
skidföre *skaiðfyör* n, t.ex. 'det blir nog skidföre till turisterna' *eð werd naug skaiðfyöreð að turistum*
skidlopp *skaiðlopp* (äldre borde vara *skaiðlop*) n
skidlärare *skaiðlärer* m
skidlöpare **1** *skaiðrenner* m **2** (fr sv) *skaiðlöper* m
skidmössa *skaiðett* f
skidpjäxa *skaiðpjäks* f
skidsko *skaiðskuo* m
skidskytt *skaiðstjytt* m
skidskytte *skaiðstjuotningg* f
skidspets *skaiðudd* m
skidspår **1** *skaiðspuor* n **2** (uppkört spår, ngt åld) *andyr* f, t.ex. 'det var is i skidspåret' *eð war aisn i andyrun* **3** (uppkört) *skaiðdyr* f
skidstadion *skaiðstaðion* m
skidstav *skaiðstor* m
skidtur *skaiðtur* m
skidtävling *skaiðtävlingg* f
skidvalla *skaiðwall* f
skidåkare **1** *skaiðrenner* m **2** (fr sv) *skaiðåker* m
skidåkning **1** *skaiðrenningg* f **2** *skaiðrenneri* n **3** (fr sv, vanl) *skaiðåkningg* f
skift **1** (lager) *stjipt* f (äv n) **2** (arbetspass) *stjipt* (vanl *stjift*) n
skifta **1** (t.ex. om färger) *stjipta,* t.ex. 'skifta färg' *stjift fergum* **2** (d:o) *styða,* t.ex. 'det skiftar (stöter) i grönt' *eð styðer i gryönt* **3** (dela upp egendom) *byt sund* **4** (skifta arv) *byta.* 'skiftande' a) (olika) *ymser* b) (på olika sätt) *ymslund,* t.ex. 'vädret är så skiftande' *weðreð ir so ymslund*
skifte **1** *stjipte* n **2** (äga) *tiäg* m
skiftnyckel *stjiftnytjyl* (yngre *stjiftnykkel*) m
skikt **1** *stjipt* f (äv n) **2** (mer sv) *stjikt* n
skildring (fr sv) *stjildringg* f
skilja *stjila.* 'skilja på' (särskilja) *stjil að,* t.ex. 'de är så lika att jag inte kan skilja på dem' *dier irå so laiker so ig stjiler it að diem*; 'skilja sig' a) *stjil sig* b) (skilja ut sig) *stjil yr sig,* t.ex. 'han skilde sig från mängden' *an stjild yr sig yr mainggdn*; 'skilja ut' *stjil yr*; 'skilja åt' a) *stjil að* b) (t.ex. barn som bråkar) *tag iser*; 'skilda åt' (åtskils) *aðstjilder*
skiljas *stjilas.* Se äv **skilja** sig. 'skiljas åt' *stjilas að*
skilling *stjilingg* m
skillnad *stjilnað* m
skilsmässa *stjilsmess* f
skimmelfärgad *gråilað*
skimra (lysa till) *lyster*
skina **1** *skaina,* ex. se **måne**, **sol**; **2** (glimma) *glimå.* 'skina igenom' a) *skain gainum* b) *lys gainum*; 'skina upp' (klarna) a) *glenn upp* (äv *glinå upp*) b) *liuosn upp,* ex. se **klarna**

c) *skain upp* d) *klårn upp* e) *lys upp*
skingra (fr sv) *stjingger*
skinka **1** (griskött) *stjinka* f **2** (d:o) *graisrov* f **3** (på människa) a) *rassklikk* m b) *rovklikk* m c) *rassklink* f d) *rovklink* (el. bara *klinka*) f e) *rassklitt* m f) *rovklitt* m g) (skämts) *sturanlit* n, t.ex. 'skinkorna var kalla' *sturanlitę war kolder*
skinklåda *stjinklåð* f
skinkskiva **1** *stjinkstjiv* f **2** *stjinkokk* m
skinksmörgås *stjinkgǫs* f
skinn **1** *stjinn* n, t.ex. 'korna var bara skinn og ben' *tjynär war bar stjinneð og bienę* **2** (på mat, t.ex. välling) *skräpa* f. 'hålla sig i skinnet' a) *old sig i stjinnę* b) (ung.) *old sig niðwið bokkan* (äv *old sig ǫ bokkam*)
skinna *stjinna*
skinnare *stjinner* m, t.ex. 'skinnarna gick i gårdarna och sydde skinnlivstycken o.dyl.' *stjinnerär fuor i gardum og sömd stjinnbuoðir og slaikt*
skinnbyxor **1** *stjinnbruok* f sg **2** (lokalt) *stjinnbrakka* f sg
skinnflådd *rålaitjin,* t.ex. 'jag har rivit mig i huvudet så det är alldeles skinnflått' *ig ar rivið mig i skollam so an ir grą'll rålaitjin.* 'bli skinnflådd' *stjinnlop*
skinnfåtölj *stjinnfåtölj* m
skinnfäll **1** *stjinnfeld* m **2** (nedsätt) *gnitåskaur* f
skinnhuvud (nydal) *råkåðskoll* m
skinnjacka *stjinnjakk* (åld *stjinnjäkk*) f
skinnkjol **1** *stjinntjuosl* m **2** (i kvinnans älvdalsdräkt) *niðikasungg* m
skinnklädd *stjinnklä'dd*
skinnmössa *stjinnett* f
skinnpåse *stjinnkupp* m
skinnpäls *kasungg* m
skinnrem *stjinnriem* f
skinnrock *stjinntråj* f
skinnskräddare *stjinnskradder* m
skinnslamsa *stjinnslitu* (äldre grundf *-slitå*) f
skinnsäck **1** *stjinnbög* (el. bara *bög*) m, t.ex. 'bära (ett barn) i en skinnsäck (på ryggen)' *bjärå i bög* **2** (som snörs ihop upptill) *straupbög* m
skinnstövel *stjinnstyvel* n
skinntorr *tuorlin*
skippa **1** *kasir* **2** *skippa* (äv *stjippa*)
skira (smör) *bräða*
skissa *skissa*
skit **1** *drit* n **2** (strunt; ynklig person) *stjit* m **3** (skräp) *liuotiet* f **4** (bajskorv) *kukk* m. 'prata skit' (skvallra) *rall driteð,* se äv prata **strunt**; 'person som pratar skit' *dritkwenn* f; 'skit samma!' (ung.) *draitog!*
skita **1** *draita,* t.ex. 'hästen sket på skakeln' *estn driet ǫ skakuln* **2** *bruoka* **3** *stjita.* 'skita i' (strunta i) a) *drit i* (äv *drait i*) b) *stjit i*; 'skita ned' a) *dritå* b) *dritå nið*; 'skita ned sig' *dritå nið sig*; 'skita på sig' a) *drait i bruok,* ex. se **kissa**, b) *drait ǫ sig*
skitbra **1** *liuotbra* **2** (fr sv) *stjitbra*
skitful (jätteful) *liuotliuot*
skitgöra *liuotdjärå* n. Jfr **skitjobb**
skithål *rovuol* n
skithög **1** (hög med avföring) *dritrauk* (el. bara *rauk*) m **2** (d:o) *dritruk* f **3** (skitstövel) *dritsjäkk* m **4** (d:o) *brakstjitsfuodral* n **5** (d:o) *rovuol* n
skitig **1** *dritun* **2** *stjitun*
skitjobb **1** *dritjobb* n **2** *dritarbiet* n. Jfr **skitgöra**
skitkul *dritruolit*
skitnödig se **bajsnödig**
skiträdd **1** *dritredd* **2** (i sht vid mörkrädsla) *driträðn.* Jfr **jätterädd**
skitskraj se **skiträdd**
skitsnack! (det där tror jag inte på) (ung.) *gokk og gnukä dig!*
skitstövel **1** *dritstyvel* (äv *dritstyvyl*) n (äv m) **2** *dritsjäkk* m **3** *drittiuog* f **4** *dritwål* m **5** *drituks* m. 'vilken skitstövel!' a) *ukað dritstyvel!* b) (vilken nedrig typ) *ukų liuot tiuoga!*
skitunge *dritungg* m
skitviktig (högfärdig o.dyl.) *dritwiktun*
skitväder *dritweðer* n
skiva s **1** *stjiva* f **2** (skärva) *stjyrvel* f **3** (tunn) *skavu* (äldre grundf *skåvå*) f **4** *okke* m, t.ex. 'skiva (av) fläsk' *fleskokk* m, ex. se **stor** 3
skiva vb *stjiva.* 'skivad' *stjivað*
skivfodral *stjivfuodral* n
skivling *skuorusopp* m
skivomslag jfr **skivfodral**
skivsläpp *stjivslepp* n
skivtallrik *stjivtaldrikk* f
skjorta *stjuorta* f, ex. se **innersida**. 'vit skjorta' *waitstjuort* f
skjortknapp *stjuortknįep* f
skjortkrage *stjuortkragi* m, t.ex. 'hårstråna hamnade innanför skjortkragen' *årstränę amneð innonað stjuortkrågåm*
skjortärm *stjuorterm* f
skjul **1** *stjul* n **2** (stort) *liðer* n **3** (enkelt, ofta vägglöst) *skåle* m
skjuta **1** *stjuota,* t.ex. 'i fjol sköt vi fyra älgar' *i fiuord skotum wįð fiuor brinda* (yngre: *brinder*) **2** (knäppa) *kneppa* **3** (knuffa o.dyl.) *rekå.* 'skjuta av' a) *stjuot åv* b) (t.ex. viltstam) *stjuot dieðǫ*; 'skjuta fram' (både i rum o. tid) *rek fram*; 'skjuta ifrån sig' *rek frǫ sig*; 'skjuta i gång' a) *skuotå i gaungg,* t.ex. 'vi blev tvungna att skjuta i gång bilen' *wartum skuotå i gaungg biln* b) *rekå*

iweg, t.ex. ’vi blev tvungna att skjuta i gång bilen’ *wartum reką iweg biln*; ’skjuta igen’ a) *rek att* b) (t.ex. spjäll) *stjuot att*; ’skjuta ihjäl’ *stjuot ijel*; ’skjuta ihop’ *stjuot ijuop*; ’skjuta in’ *rek in*; ’skjuta ned’ (med skjutvapen) *stjuot nið*; ’skjuta på’ a) *skuotå,* ex. se ’skjuta i gång’ b) *rek ǫ*; ’skjuta sönder’ *stjuot sund*; ’skjuta till’ a) (konkret) *rek að* b) (lägga till) *skät ǫ*; ’skjuta till (el. fram ngt) åt (ngn)’ *rek að (nogum noð)*; ’skjuta undan’ *rek undǫ*; ’skjuta upp’ *stjuot upp*; ’skjuta ut’ (t.ex. båt) a) *rek auti* b) *rek aut*

skjutande s *stjuotan* n

skjutbana *stjuotban* f

skjutfält *stjuotfelt* n

skjutfönster *stjuotglas* n

skjutlucka *stjuotluku* (äldre grundf *-lukå*) f

skjutmått *stjuotmǫtt* n

skjutning *stjuotningg* f

skjuträv *stjebyönn* m

skjuts *stjuo’ss* m

skjutsa **1** *stjuo’ssa* **2** *åka.* ’skjutsa in’ (t.ex. i ugnen) *stjuo’ss in*; ’skjutsa iväg’ (köra iväg med) *stjuo’ss åv*

skjutsning *stjuo’ssningg* f

skjutvall *stjuotwall* m

sko s *skuo* m, t.ex. ’han hade borstat skorna’ *an add buostað skuonǫ*, ex. se äv **under** s. ’sätta på sig skor’ *skuo sig*

sko vb *skuo,* ex. se **kapabel**. ’sko om’ *skuo um*; ’sko sig’ *skuo sig*

skoaffär *skuoaffär* f

skoborste *skuobuost* m

skock *uop* m

skog **1** *skuog* m, ex. se **skada**, **ta** ned; **2** (skogen) *raiseð* n b.f., ex. se **hugga**; **3** (tät, fuktig (gran)-skog) *mųor* f. ’arbeta i skogen’ *wårå i* (el. *auti*) *timberskuog*; ’gå åt skogen’ *go að skuoem*; ’till skogs’ a) *et skuogs* b) (till skogen) *að raisę*

skogsaffär *skuogsaffär* f. ’person som gör skogsaffärer’ *skuogsjobber* m

skogsarbetare **1** *skuogsarbieter* m **2** *skuogskarr* m. Jfr **skogshuggare**

skogsarbete *skuogsarbiet* n

skogsavverkning **1** *drivningg* f **2** *skuogsavwerkningg* f

skogsbilväg *skuogsbilweg* m

skogsbolag *skuogsbuolag* n, t.ex. ’skogsbolaget var där uppe i norr och härjade’ *skuogsbuolaeð war dan norter og grasireð*

skogsbrand **1** *skuogsjäld* m **2** *skuogsbrand* m **3** *swiðu* (äldre grundf *swiðå*) f. ’av skogseld avbränt område’ a) *brenda* f b) *swiðu* (äldre grundf *swiðå*) f

skogsbruk *skuogsbruk* n

skogsbruksskola *skuogsbruksskaul* m

skogsbryn *skuogskant* (äv *skuogkant*) m

skogsdunge **1** *skuogstapp* m **2** *mųortapp* m

skogseld se **skogsbrand**

skogsfastighet *skuogsfastugiet* f

skogsfru **1** *guonna* f, ex. se **skogsrå**; **2** (fr sv) *skuogsfru* f

skogsfräken *estfenn* n

skogsgräns *skuogsgrens* m

skogshuggare *ogger* m, ex. se **kolbulle**

skogshöns se **hönsfågel**

skogsindustri *skuogsindustri* m

skogskant *skuogskant* (äv *skuogkant*) m

skogskoja *skuogskåj* f

skogskörning *skuogstjörningg* f

skogsman **1** *skuogsmann* m **2** *skuogskarr* m

skogsmark *skuogsmark* f

skogsmaskin *skuogsmasin* m

skogsmus **1** *skuogsmaus* f **2** *uppmaus* f, t.ex. ’skogsmössen hade också lite lång svans’ *uppmåysär add og liteð launggan skåtå* **3** (ngt osäkert) *launggålåmaus* f. Jfr **husmus**

skogsmyra (stackmyra) *roðmęr* f

skogsmästare *skuogsmjester* m

skogsområde *skuogsumråð* n

skogsparti (fr sv) *skuogsparti* n. Jfr **skogsområde**

skogsplantering *skuogsplantiringg* f

skogsrå **1** *guonna* f, t.ex. ’skogsråret hade stora, fina djur’ *guonn add sturų, finų krytyr* **2** *skuogsråð* n

skogsskifte *skuogsstjipt* n

skogsskola *skuogsskaul* m

skogssnigel, svart *swartraingsl* f

skogsstjärna **1** *stienna* f **2** *skuogsstienn* f

skogstry *djietber* n

skogsvård *skuogswård* f (äv m)

skogsvårdsstyrelse *skuogswårdsstyrels* m

skogsväg *skuogsweg* m, t.ex. ’vi halkade fram efter skogsvägarna’ *alkeðum fram eter skuogswegum*

skogsås *skuogsǫs* (äv *skuogǫs*) m

skogsägare *skuogsäger* (äv *skuogsieger*) m

skogsödla *ålåell* f

skogvaktare *skuogwakter* (äv *skuogswakter*) m

skohorn *skuouonn* n

skohö *skuoduos* n

skoj *skåj* n. ’för skojs skull’ *fer skåjs skuld*; ’på skoj’ a) *upǫ skåj* (äv *ǫ skåj*) b) *upǫ ruolit* (äv *upǫ ruoli, ǫ ruoli*) c) *fer ruolit* d) (för att retas lite) *upǫ tråss.* Se äv **skämt**

skoja **1** *skåja* **2** (skämta) *stjemta* **3** (d:o) *gantas* (äv *ganta*), t.ex. ’han skojar med flickan’ *an gantes min kullun* **4** (retas, driva med) *stjiettas.* ’skoja med’ (föra bakom ljuset) *narra*; ’skoja till’ *skåj til*

skojare **1** (äv bedragare) *skåjer* m
2 (bedragare) *lukur* m. Se äv **bov**
skojeri *skåjeri* n, ex. se **skämt**
skojfrisk **1** *skåjsam* **2** (mer sv) *skåjfrisk.* Se äv **skämtsam**
skojig *skåjun.* Jfr **rolig**
skokartong **1** *skuokartaungg* m **2** *skuolåð* f
skokräm *skuokrem* m. Jfr **skosmörja**
skola *skaule* m. 'fast (icke ambulerande) skola' *fastskaul* m; 'gå i skolan' *go i skaulam*; 'gå ut skolan' a) *go frǫ sig skaulam* b) *go aut skaulan*; 'hålla skola' *old skaulan*; 'sluta skolan' *slut skaulam*; 'till skolan' *et skauler*
[1]**skola** hjälpvb **1** *ula,* ex. se **myndighet, tavla** m.fl. **2** (ämna äv) *wila,* t.ex. 'jag ska skriva ett brev sedan' *ig will skriev iet briev sę* **3** (ska nödvändigtvis, ska prompt) *skal,* jfr **måste**; **4** (stå i begrepp att) *ul til og* **5** (ska föreställa) *iess,* ex. se **föreställa**; **6** (d:o) *tiess,* t.ex. 'det ska (föreställa) vara så fint där' *eð tiess wårå so fint dar* **7** (lär, sägs) *tykks,* t.ex. 'han ska ha kommit' *an tykks að kumið*. 'skola … nu också' (skola … till råga på allt), 'skola verkligen' (ffa i frågor) *nytta,* t.ex. 'ska det börja regna nu också!' *nytter eð far raingen!*; 'vad ska du med (t.ex.) båten till?', 'vad ska du göra med båten?' a) *wen al du min båtem?* b) *wen al du båtem?* Se äv **skulle**
[2]**skola** vb (utbilda) *skaula*. 'skola in sig' *skaul in sig*; 'skola om sig' *skaul um sig*; 'skola sig' *skaul sig* b) *skaul upp sig*; 'skola upp' (växt) *skaul upp*
skolad *skaulað*
skolarbete *skaularbiet* n
skolavslutning *skaulavslutningg* f
skolbarn **1** *skaulkripp* m **2** (skolunge) *skaulungg* m
skolbok *skaulbuok* f
skolbuss *skaulbuss* m
skolbänk *skaulbaink* m. Jfr **pulpet**
skolchef *skaulstjäf* m
skoldag *skauldag* m
skolflicka *skaulkull* f
skolfröken **1** *skaulfröken* f **2** *skaultytt* f
skolgosse se **skolpojke**
skolgång *skaulgaungg* m
skolgård *skaulgard* m
skolhus **1** *skaulaus* n **2** (mindre) *skaulstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
skolinspektör *skaulinspektör* m
skolka *skolka*
skolkamrat **1** *skaulkamrat* m **2** (skolkompis) *skaulkompis* m
skolklass *skaulklass* m
skolkort *skaulkuort* n
skolkök *skaultjyök* n
skolkör *skaulkör* m
skolledning *skaullieðningg* f
skollov *skaulluv* n
skollunch (fr sv) *skaulluns* m
skollärare **1** *skaullärer* m **2** *skaulmįester* m
skolman *skaulmann* m
skolmognadsprov *skaulmuognaðspruov* n
skolning *skaulningg* f
skolplikt *skaulplikt* f
skolpojke **1** *skaulgoss* m, ex. se **plita** ihop; **2** *skaulpåyk* m
skolresa *skaulrįes* f
skolsal *skaulsal* m. Jfr **klassrum**
skolschema *skaulstjem* n
skolskjuts *skaulstjuo'ss* m
skolstart *skaulstart* m
skolstyrelse (snarast vard.) *skaulstyr* n
skoltandläkare **1** *skaultanndukter* m **2** *skaultannläker* m
skoltid *skaultið* f
skolungdom *skaulunggduom* m
Skolverket *Skaulwertjeð* n b.f.
skolväg *skaulweg* m
skolväska *skaulwäsk* f
skolålder *skaulolder* (äv *skaulålder*) m
skolår *skaulår* n
skomakare *skuomäkär* m
skona *skuona*
skoning *skuoningg* f
skonsam **1** *skuonlin* **2** (fr sv) *skuonsam* **3** (lindrig) *nǫðun*
skonummer *skuonummer* n
skopa **1** *skuop* f **2** (äv slev) *äsa* f. '(en) skopa vatten' *watuskuop* f
skorem se **skosnöre**
skorpa **1** *skuorpa* f **2** (bakverk; skämts) *Bunkraismasarin* m. 'bildas skorpa (på)' *skuorpen*
skorpion *skuorpiuon* (mer sv *skorpiuon*) m
skorpmjöl *skuorpmyöl* n
skorpsmulor *skuorpsmuolur* f pl
skorsten *skrauv* m, ex. se **ryka**
skorv **1** *skuorv* m **2** (med mjällbildning) *frieskuorv* m
skorvig **1** *skuorvun* **2** *barkun*
skoskav *skuognag* n, t.ex. 'käringtjat är värre än skoskav' *kelinggnaeð ir werr eld skuognaeð* (talesätt)
skosmörja **1** *skuosmyr* f **2** *skuosmyrningg* f
skosnöre *skuoriem* f. 'gå med oknutna skosnören' *fistj måysär*
skospik *skuospaik* m
skosula *skuosuol* f
skoter *skoter* (äv *skuoter*) m. Se äv **snöskoter**

skoterföre *skoterfyör* n
skoterkälke *skotertjåk* m
skoterled *skoterlieð* f
skoterspår **1** *skoterspuor* n **2** (nydal) *fråtådråjspuor* n
skoteråkare (fr sv) *skoteråker* m
skott **1** (när man skjuter) *skuot* n **2** (på växt) *skott* n, t.ex. 'de äter skott av brännässlor' *dier jätå skottę åv ietnesslum* **3** (på träd) *strott* m **4** (årsskott av träd el. buske) *nylað* m, ex. se **olvon**(**buske**); **5** (långt, smalt, uppskjutande växtskott) *spjål* n. 'som ett skott' (mkt snabbt) a) *slais iet skuot* b) *sos iet skuot,* ex. se **under**
skotta (t.ex. snö) *mukå.* 'skotta fram' *mukå fram*; 'skotta igen' *mukå att*; 'skotta ihop' *mukå ijuop*; 'skotta undan' a) *mukå undǫ* b) *mukå frǫ*; 'skotta ur' *mukå yr*
skottare **1** *mukär* m **2** *mukåkall* m
skotte *skotte* m
skottkärra **1** *skuottjärr* f **2** *rallertjärr* f **3** (enkel, med hjulet längst fram, skjuträv) *stjebyönn* m
skottning *mukningg* f
skottpengar *skuotpeningger* m pl
skotträdd *skuotredd*
skottstång (i gärdsgårdsled) *liðtjyssl* m. Se äv [2]**led**
skov *skuv* n
skovel *reku* (äldre grundf *rekå*) f
skovelhjul se **kvarnhjul**
skovor *skuovur* f pl
skrake **1** *skrak* m **2** (ffa honan) *skrettja* f
skral *skral*
skraltig *skraltun*
skramla **1** (äv sala) *skrambel* **2** *skrappel* **3** *skaver* **4** *rapel* **5** *skraunggel* **6** *rambel.* 'skramla ihop' *skrambel ijuop*; 'skramla iväg' (skramlande ge sig av) *skrambel åv*
skramlig **1** *skramblun* **2** *skavrun*
skrammel **1** *skrambel* n **2** *skraunggel* n
skranglig (om person) *skraungglun*
skrapa s **1** (äv tillrättavisning) *skrapu* (äldre grundf *skråpå*) f **2** *karu* (äldre grundf *kårå*) f
skrapa vb **1** *skråpå* **2** (skava) *skåvå* **3** (t.ex. kastrull) *stjyöva* **4** (mindre vanl) *skära* **5** (så ljud uppstår) *skråvå* **6** (avge ett skrapande ljud) *skurra* **7** (få en skråma på) *skroma,* t.ex. 'jag har skrapat armbågen' *ig ar skromað abugån.* 'skrapa av' a) *skråpå åv* b) *skär åv*; 'skrapa av sig (om fötterna)' *skär åv sig*; 'skrapa bort' *skråpå undǫ*; 'skrapa i' a) *kårå i* b) (skrapa emot) *skråpå i*; 'skrapa ihop' *skråpå ijuop*, ex. se **fäder**; 'skrapa loss' *skråpå los*; 'skrapa rent' *skråpå rient*; 'skrapa upp' *skråpå att*; 'skrapa ur' a) *skråpå yr,* ex. se **baktråg**, b) *stjyöva* (äv *stjyöv yr*) c) (fruktkött) *seva*
skrapsår *skråpåsår* n. Jfr **skrubbsår**
skratt **1** *skratt* n, t.ex. 'det blev många goda skratt' *eð wart mikklų guoðų skratt.* 'full i skratt' *full i skratt*; 'hålla sig för skratt' *old sig fer skratt* **2** *skwaðer* n **3** (kluckande) *gluðer* n. Jfr **skrattande**
skratta **1** *läa* **2** (stundom hånfullt) *gręsas,* t.ex. 'åt somliga skrattade vi' *að summum gręstesum wįð* **3** (högljutt, äv om skata) *skwåpå,* ex. se **prata**; **4** (om dalripa el. skata, stundom folk) *skwaðer* **5** (kluckande) *gluðer* **6** (ej ovanl) *skratta.* 'börja skratta' äv *werd läend*; 'skratta så magen hoppar' *sjättj og läa*; 'skratta till' *skwåpå*; 'skratta åt (just) ingenting' *lä að older inggu*
skrattande (skratt) **1** *läan* n **2** *skwåpån* n, t.ex. 'det blev ett väldigt skrattande' *eð wart iet uvendes skwåpån*
skrattgrop **1** *illrokkgrav* (äv *illrokksgrav*) f **2** *illpliktuggrav* f **3** (fr sv) *skrattgruop* f
skrattig *skwaðrun*
skrattmås *skrätjmås* m
skrattretande (fr sv) *skrattrietend*
skrattsalva *skwåpåskaur* f
skrev **1** *tiuoga* f **2** *klysa* f
skreva s *skripa* f
skreva vb **1** *gevlas* **2** (stå el. gå bredbent) *brieðas*
skria *skria*
skriande adv (förstärkningsord) *skriend*
skriande s *skrian* n
skribent *skriever* m
skrida *skraiða.* 'skrida fram' *skraið åv*
skridsko **1** *skrikkskuo* (äv *skrittskuo, skriskuo,* vanl *skrisskuo*) m **2** (gammaldags, av ben) *aislegg* m (äv *aisleddj* f) **3** (gammaldags, enkel, av järn, skämts) *spiskruok* m. 'åka skridskor' *renn ǫ skrikkskuo'mm.* Se äv **skrilla**
skridskoföre *skrikkskuofyör* n
skridskois *skrikkskuoais* m
skrift **1** *skript* f **2** (ngt skrivet, t.ex. skriftligt verk) *skrievels* f (äv m o. n)
skriftlig *skriptlin.* 'skriftligt prov' se **skrivning**. Jfr **skriftligen**
skriftligen, skriftligt *skriptli*
skriftlärd *skriptlärd*
skriftprov *skriptpruov* n
skriftspråk *skriptspråk* n
skrik (skrikande) *skwäl* n. Se äv **skrikande**
skrika s (äv mager person) *skraika* f
skrika vb **1** *skrätja* **2** *skwäla,* t.ex. 'tranorna skriker så det ekar' *tranur skwäl so eð ieker* **3** (ropa) *yöpa* **4** (tjuta) *wäla* **5** (d:o) *kula,* t.ex. 'blåsa så det tjuter' *kul og blåsa* **6** (skräna) *rema* **7** (skria) *skria* **8** (lokalt) *skwätja.* 'det

skriker i magen’ *eð kuler i kwiðim*; ’skrika för full hals’, ’skrika rakt ut’ a) *rem end autyr* b) *skrätj end autyr* c) *wäl end autyr* d) *yöp end autyr*

skrikande ptcp *skrätjend*

skrikande (skrik) s **1** (ropande) *yöpan* n **2** *skrätjan* (äv *strätjans*) n **3** *skwälan* n **4** *gålån* n **5** (tjutande) *wälan* n. Jfr **skrik**

skrikhals **1** *remås* m **2** (i sht om barn) *skrätjbien* n

skrikig (skrikande) *skrätjun*

skrilla (skridsko) *skrilla* f

skrin *skrin* n

skrinda *skrynda* f

skriva *skrieva.* ’skriva av’ (äv ekonomiskt) *skriev åv*; ’skriva färdigt’, ’skriva klart’ a) *skriev rieðu* b) (avsluta skrivandet) *skriev frǫ sig*; ’skriva ihop’ *skriev ijuop*; ’skriva in’ (inregistrera) *skriev in*; ’skriva ned’ *skriev nið*; ’skriva om’ (göra en omskrivning) *skriev um*; ’skriva på’ a) *skriev ǫ* b) (skriva sitt namn, underteckna) *skriev ǫ sig*; ’skriva rent’ *skriev rient*; ’skriva till varandra’ (brevväxla) *skrievas*; ’skriva under’ a) *skriev under* b) *skriev ǫ sig*, t.ex. ’jag har inte vågat skriva under än’ *ig ar it tuorås skriev ǫ mig enn*; ’skriva upp’ *skriev upp*; ’skriva ut’ *skriev aut*; ’skriva över’ (testamentera) *skriev að*

skrivande s *skrievningg* f. Jfr **skriveri**

skrivare **1** (maskin) *skriever* m **2** (person) *skrievkall* m

skrivblock se **block**

skrivbok *skrievbuok* f

skrivbord *skrievbuord* n, t.ex. ’vi måste låsa om vi gick från skrivbordet’ *finggum luv lęs att um djinggum frǫ skrievbuordę*

skrivbordslåda *skrievbuordslåð* f

skrivelse *skrievels* f (äv m o. n)

skriveri **1** *skrievan* n **2** *skrievningg* f **3** *skrieveri* n

skrivfel *skrievfil* n

skrivklåda *skrievklåð* f

skrivmaskin *skrievmasin* m, ex. se **finess**

skrivning *skrievningg* f

skrivstil *skrievstil* m. ’tysk skrivstil’ *tyskstil* m

skrivtavla *skrievtavel* f

skrivtecken *skrievtekken* n

skrivövning *skrievyövningg* f

skrock *skrokk* n

skrofler *skroffler* (m) pl

skrolla (rulla ned) *rull nið*

skrot *skruot* n

skrota *skruota,* ex. se **myt**

skrothög *skruotstakk* m

skrotsten *skruotstie* m

skrovlig **1** (t.ex. träyta) *tasun* **2** (t.ex. hud) *snarv* **3** (yta) *skruvlun* **4** (d:o) *russlun* **5** (d:o) *barkun* **6** (i halsen) *skravlun* **7** (d:o) *skrabbun.* ’skrovlig i halsen’ a) *ram i åsem* b) *skrålun i åsem*; ’vara skrovlig i halsen’ äv *skrabba*

skrovlighet (i halsen, i sht vid förkylning) **1** *skravel* n **2** *gumsåsn* m b.f.

skrubb *skrubba* f (vanl *skrubb* m, ex. se **leta** efter)

skrubba **1** *skrubba* (äv *skubba*) **2** (få en skråma på) *skroma,* t.ex. ’jag har skrubbat armbågen’ *ig ar skromað abugån.* ’skrubba av’ *skrubb åv*; ’skrubba sig’ (få skrubbsår) *skrubb sig*

skrubbsår (trol. fr sv) *skrubbsår* n. Jfr **skrapsår**, **skråma**

skrud (fr sv) *skruð* m

skrumpen **1** *skruttjin* **2** (skrumpnad) *skrukknað*

skrumpna *skrukken.* ’skrumpna ihop’ *skrukken ijuop*

skrupler (fr sv) *skrupler* m pl

skruttig (sketen) *stjitulin*

skruv *skruv* m. ’skruv att fästa lien vid orvet med’ *ljåskruv* m

skruva *skruva.* ’skruva av’ *skruv åv*; ’skruva fast’ *skruv fast*; ’skruva ihop’ *skruv ijuop*, t.ex. ’han hade skruvat ihop någon möbel’ *an add skruvað ijuop non möbel*; ’skruva isär’ *skruv sund*; ’skruva loss’ *skruv los*; ’skruva ned’ *skruv nið*; ’skruva på’ (t.ex. radio, kran) *skruv ǫ*; ’skruva på sig’ a) (vara rastlös) *twinn sig* b) (vara besvärad) *rwaið sig*; ’skruva till’ a) *skruv til* b) (skruva åt) *skruv að*; ’skruva upp’ *skruv upp*; ’skruva åt’ *skruv að*

skruvad *skruvað*

skruvande (mekande) s *skruvningg* f

skruvbult *skruvbult* m

skruvdragare *skruvdrägär* m

skruvmejsel *skruvmäjsel* m

skruvstäd *skruvsteð* n (äv m)

skrymmande *ruomstur*

skrymsle *skrymsle* n

skrymta *skrymta*

skrymtare *skrymter* m

skrynkla s **1** *skryttja* f **2** (lokalt) *skrokk* m **3** (i skinn el. läder, uppkommen gm hetta) *dyörg* m

skrynkla vb **1** *skryttja* **2** *skrokka.* ’skrynkla ihop’ *skryttj ijuop*; ’skrynkla ihop sig’ a) *skryttj ijuop sig* b) *rymt ijuop sig*; ’skrynkla till’ a) *skryttj til* b) *skrokka*

skrynklas *skrokkas*

skrynklig **1** *skryttjun* **2** (veckig) *skrokkun* **3** (skrumpen) *skruttjin* **4** *skrykklun,* t.ex. ’gummorna var skrynkliga i ansiktet’ *gamtkelinggär war skrykkluger i kråy’ssę.* ’bli skrynklig’ *skrokkas*

skryt **1** *skryt* n, t.ex. ’vilket skryt!’ *ukað skryt!* **2** *skrepp* n, t.ex. ’det här är inget skryt’ *ittað ir int noð skrepp*

skryta **1** *skreppa,* t.ex. ’har du skrutit färdigt nu?’ *ar du skreppt frǫ dig nu?* **2** *skryta* **3** (mindre vanl) *skråyta.* ’skryta med’ a) *skrepp åv,* t.ex. ’han skröt med bilen’ *an skreppt åv bilem* b) *skryt åv* c) *skråyt åv*

skrytande (skryt) s *skråytan* n

skrytmåns **1** *skreppdrait* m **2** *skreppus* m **3** *skreppstjit* m [85]

skrytsam *skreppun.* ’skrytsam person’ se **skrytmåns**

skrål **1** *skrål* n **2** *rol* n. Jfr **skrålande**

skråla **1** *skråla* **2** *rola*

skrålande (skrål) s *skrålan* n

skråma **1** (rivsår) *rivu* (äldre grundf *rivå*) f **2** *skroma* f

skråmig *skromun*

skråpuksansikte *skromtkråy’ss* n

skråspråk se **språk**

skräck (fr sv) *skrekk* m

skräckexempel (fr sv) *skrekkeksempel* n

skräckfigur (fr sv) *skrekkfigur* m

skräcködla **1** (fr sv) *skrekköðel* f **2** (konstr) *skrekkålåell* f

skräda *skräða.* ’inte skräda orden’ *int skräð uordę*

skräddare **1** *skradder* m **2** (vattenlöpare) *watudyörg* m

skräddargesäll *skradderdjisell* m

skrädderi *skradderi* n

skrälla **1** *skrella* **2** (t.ex. om klocka) *stjälla,* t.ex. ’väckarklockan skrällde och lät så jag vaknade tvärt’ *wettjerklukką stjälleð og lit so ig twerwakkneð*

skrämma **1** *skrema* **2** *räða* **3** (få att plötsligt bli rädd, hoppa till) *tjippa.* ’skrämma av’ (gm hot tilltvinga sig ngt av ngn) a) *räð åv nogum noð* b) *skrem åv nogum noð,* t.ex. ’de skrämde av honom telefonen’ *dier skremd åv onum tilifuon*; ’skrämma bort’ a) *skrem undǫ* b) *skrem dieðǫ* c) *skrem brott* d) *räð undǫ* e) *räð dieðǫ,* t.ex. ’solen skrämde bort (skrämde undan) molnen’ *suolę rä’dd dieðǫ muolnę*; ’skrämma iväg’ a) *räð iweg* b) *räð åv,* t.ex. ’höken hade skrämt iväg den’ *otjin add rä’tt åv enner* c) *skrem åv*; ’skrämma in’ *skrem in*; ’skrämma livet ur’ *skrem laiveð yr*; ’skrämma ngn (att göra ngt)’ *skrem til non (djärå noð)*; ’skrämma ngn för ngt el. ngn’ *skrem non fer noger* el. *nogum,* t.ex. ’hon skrämde mig för hästen’ *ǫ skremd mig fer estem*; ’skrämma slag på’ *skrem i drit*; ’skrämma till lydnad’ *set ǫ eråkasundjin*; ’skrämma undan’ se ’skrämma bort’; ’skrämma upp’ a) *skrem upp* b) *räð upp* c) (gm onda förutsägelser) *föruon,* t.ex. ’jag ska väl inte skrämma upp dig (gm att säga så)’ *ig al fel it föruon dig*; ’skrämma upp sig’ *räð upp sig*; ’skrämma ut’ a) *skrem aut* b) (t.ex. i vattnet) *skrem auti*

skrämmande adj **1** *räðsklin* **2** *skremslin*

skrämmas *skremas*

skrämskott *skremskuot* n

skrän *rol* n

skräna **1** *rema* **2** *rola* **3** (väsnas, t.ex. om skator) *stjäðer* **4** (trol. fr sv) *skrena*

skränig **1** *stjäðrun* **2** (gapig) *gapun*

skränka *skraintja* (äv *skrenka, skrentja*)

skränkjärn *skraintjienn* (äv *skrentjienn*) n

skränktång *skraintjtaungg* (äv *skrenktaungg*) f

skräp **1** *skräp* n, ex. se **bara**; **2** (hög av skräp) *muras* n **3** (bråte) *wåler* m pl, t.ex. ’han brände upp skräpet’ *an brennd upp wålą* (yngre *wålär*) **4** (sopor) *suopner* f pl **5** (”skit”) *liuotiet* f **6** (småskräp) *rask* n **7** (d:o) *fnas* n **8** (d:o) *rappel* n **9** (odugliga ting) *räpäld* n **10** (skrot) *skruot* n, t.ex. ’det kastas så mycket skräp efter vägarna’ *eð windes so mitjið skruot eter wegum* **11** (smolk) *tuorp* n. Se äv **boss**

skräpa *skräpa.* ’ligga och skräpa’ a) *skräpa* b) *weltas*; ’skräpa ned’ *skräp nið*

skräpbod **1** *wålbuð* f **2** (skräpskjul) *wålstjul* n

skräphög **1** *skräpstakk* m **2** (hög med bråte) *wålstakk* m

skräpig **1** *skräpun* **2** (bossig) *buosun* **3** (bråtig) *wålun*

skräplåda **1** *räpäldslåð* f **2** *skruotlåð* f

skräppa s (Rumex) *skreppa* f. Se äv **gårdsskräppa**

skräppa vb (skryta) *skreppa*

skräppost *skräppuost* m

skrävelmåns jfr **skrytmåns**

skrävla *skrävel.* Jfr **skryta**

skrävlare jfr **skrytmåns**

skröna **1** (saga) *sagu* (äldre grundf *sågå*) f **2** (fr sv) *skröna* f

skröplig **1** *skral* **2** *krakkun* **3** *skraltun* **4** *kuotulin* **5** *swagulin* **6** *kravlun* **7** *buofelln* **8** (fr sv) *skröplin*

skugga s *skugge* m, t.ex. ’han satt i skuggan’ *an sått i skuggam*

skugga vb (fr sv) *skugga.* Jfr **skymma**

skuggbild (fr sv) *skuggbild* m

[85] ’skrytsam person, som i sitt uppträdande i övrigt beter sig ynkligt’ (OÖD)

skuggig *skuggun*
skuggsida (norrsluttning) *baklaið* f, t.ex. ’vi bor på skuggsidan vi’ *byddjum i baklaiðn wįð*
skuld **1** *skuld* f **2** (vållande) *uolda* f. ’bära el. få skulden för’ a) *uolda,* t.ex. ’nu får jag väl skulden för det där också’ *nų lär ig fel fǫ uold dyö-dar og* b) (bära hundhuvudet för) *bjärå rakkovuð fer* c) *fǫ skuldę fer*; ’stå i skuld’ *wårå i skuld*
skulderblad **1** *erdskaið* f, t.ex. ’jag har så ont i skulderbladen’ *ig ar so sårt attri erdskaiðum* **2** (skämts?) *ainggelwaingg* m
skuldra *erde* f
skuldsatt *skuldsett*
skuldsedel (revers) *riwess* (äv *rivess*) m
skull *skuld* f, t.ex. ’för min skull’ *fer mąi skuld,* ’för säkerhets skull’ *fer säkeriets skuld.* ’för … skull’ äv a) *fer,* t.ex. ’för säkerhets skull’ *fer säkerietn,* ’för sämjans skull’ *fer semun*, ’för min skull’ *fer mig* b) *bar fer,* t.ex. ’för min skull’ *bar fer mig*
skulle **1**(ffa höskulle) *jälle* m **2** (i fähus, lagårdsskulle) *fjǫsjäll* m
skulle vb **1** *ullde,* se **skola**; **2** (konjunktivbildande hjälpvb) *edde,* t.ex. ’hur skulle du säga?’ *ur edd du saggt?,* ’hur skulle du ha sagt?’ *ur edd du að saggt?.* ’ja skulle jag inte det?’ a) *ja ulld ig it eð?* b) *ja mǫ ig it eð* (el. *so*)?
skulor *skuoler* f pl
skum adj **1** (halvmörk, dunkel) *stjymm* (mer sv *skumm*), t.ex. ’det är inte mörkt än, bara lite skumt’ *eð ir it noð mörkt enn, bar liteð stjymmt* **2** (skumt, dunkelt) *stjymblut* **3** (d:o) *skumdalt* **4** (mystisk) *skumm*
skum s **1** *froða* f **2** *skuom* n **3** (t.ex. på forsande vatten el. höga vågor) *waitkravel* n, t.ex. ’det blåste och var skum (på vågorna i) sjön’ *eð blis og war waitkravleð ǫ sju’mm* **4** (i sht vid messmörskok) *kev* n **5** (vid köttkok, skämts) *skrollflot* n
skumgummimadrass (nydal) *froðfessaingg* f
skumma **1** (i sht trans) *skuoma* **2** (bildas skum på vätska) *froða* **3** (bildas skum på forsande vatten) *waitkravel,* t.ex. ’det skummade kring stenarna’ *eð waitkravleð ringgum stieną* **4** (skumma av ngt) *keva* **5** (mjölk) *renna* **6** (skumma av grädde) a) *äs åv* b) *skumm åv* c) *fläta* (Lev.) **7** (ögna igenom) *skumma.* ’skumma av’ *skuom åv* (vanl *skumm åv*); ’skumma över’ *froð yvyr*
skummjölk **1** *renndmjok* f **2** *skummaðmjok* f **3** (mer sv, vanl) *skummjok* f
skumpa vb **1** *delta* **2** *sjättja*
skur *skaur* f, t.ex. ’jag har fått (lov att) springa med hundarna mellan skurarna’ *ig ar faið drus min rakką millǫ skaurum*
skura vb *skura,* ex. se **storhelg**
skurborste **1** *skurbuost* m **2** (på skaft) *skurstor* m
skurk **1** *skurk* m **2** (bov) *buov* m
skurtrasa *skurslarv* f
skutt **1** *kaut* m **2** (fr sv) *skutt* n. ’ta ett skutt’ a) *tågå ien kaut* b) *djärå ien kaut* c) *djär kautn*; ’ta skutt’ (pl) äv *stjuot kautą*
skutta **1** *tjugga* **2** (hoppa) *skrikka* **3** (d:o) *stjuota* **4** (d:o, ovanl) *tritta.* Se äv ’ta ett **skutt**’
skval (äv skvalmusik) *skwälan* n
skvala *skuolå* (äv *skwålå*), t.ex. ’men hur det regnar och skvalar!’ *men ur eð skuolär og raingner!*
skvalande s (om hällregn) *skwälan* n
skvaller **1** *skwalder* n **2** (skvallrande) *slåpån* n
skvalleraktig *slapun*
skvallerbytta **1** *klagustjit* m **2** *klagudrait* m **3** (manlig) *slapi* m **4** (d:o) *slaputitt* (äv *slåpåtitt*) m **5** (kvinnlig) *slåpåtytta* f
skvallerkäring **1** *slåpåtytta* f **2** *skwalderkelingg* f
skvallertidning **1** *skwaldertiningg* f **2** *skwalderblask* f
skvallra **1** (prata om folk) *slåpå* **2** (d:o) *skwalder* **3** (d:o, prata skit) *rall driteð* **4** (avslöja) *klågå.* ’skvallra om (ngt)’ (avslöja) *slåpå åv,* t.ex. ’hon skvallrar för alla’ *ǫ släpär åv fer ollum*
skvallrig *slapun*
skvalmusik se **skval**
skvalpa **1** *skwalka* **2** *skwåtå* **3** *skwassla* **4** *skwambel* **5** *skwalpa* **6** (skvimpa) *skwipå* **7** (skvala) *skuolå.* ’skvalpa ur’ *skwalk yr.* Jfr **skvimpa** över
skvaltkvarn *skwaltkwenn* f. Jfr **kvarn**
skvatt ’inte ett skvatt’ a) *int iet pilifnask* b) *int iet pilistjit* c) (fr sv) *int iet skwatt*
skvattram **1** *djietpuss* m **2** *öltupp* f. Se vidare VNB
skvimpa över **1** *skwimå yvyr* **2** *skwipå yvyr*
skvätt **1** *skwekt* (äv *skwett*) m **2** (ffa av dryck) *tår* f **3** (liten) *dräp* m **4** (slurk) *slurp* m **5** (hastigt spilld el. sprutad) *skwella* f. ’(en) skvätt mjölk att dricka’ *mjoksupi* (el. bara *supi*) m, t.ex. ’ska du ha en skvätt mjölk?’ *al du åvå non supå?*; ’(en) skvätt vatten’ a) *watuskwekt* m b) (hastigt spilld el. sprutad) *watuskwell* f
skvätta **1** (äv om nederbörd) *skwekta* (äv *skwetta*), ex. se **urin**; **2** *twestja* **3** *skwåtå.* ’skvätta på’ *skwekt ǫ*
[1]**sky** s (himmel) *stjy* m. ’höja till skyarna’

iss upi stjyär (äldre borde vara *stjyą*); ’skrika i högan sky’ *skrätj* (el. *rem* el. *wäl* el. *yöp*) *end autyr*

[2]**sky** s (stekspad) *stjy* m

sky vb *stjy*

skydd *stjydd* n. ’ta skydd för regn’ *stand under,* ex. se **pilfink**

skydda **1** *friðå,* ex. se **ond** **2** *stjydda.* ’skydda sig’ *friðå sig*

skyddsglasögon *stjyddsglasogur* f pl (äldre hade varit *-glasog* n pl)

skyddslös *wärnlos*

skyddsängel *stjyddsaindjel* m

skyfall jfr **spöregn**, **störtregn**, **ösregn**

skyffel **1** *reku* (äldre grundf *rekå*) f **2** *stjyffel* m

skyffla **1** *stjyffel* **2** *mukå.* ’skyffla i sig’ (mat) *mukå i sig*

skygg **1** *stjygg* **2** *skerin*

skyld (besläktad) *stjyld*

skyldig *stjyldun,* t.ex. ’han var skyldig sin flickvän brev’ *an war stjyldun fjällun briev.* ’vara skyldig ngn ngt’ äv *wårå i skuld að nogum fer noð*

skyldighet *stjyldugiet* f

skylift *skailift* m

skylla *skulda.* ’skylla ifrån sig’ a) *skuld frǫ sig* b) *skuld åv sig*; ’skylla på’ a) *skulda,* t.ex. ’vem skulle jag skylla på?’ *ukan ulld ig skulda?* b) *skuld ǫ*; ’skylla sig själv’ *skuld sig siuov*

skylt *stjylt* m

skylta *stjylta*

skyltfönster *stjyltglas* n

skyltsöndag *stjyltsundag* m

skymfa *eksa*

skymma **1** (bli el. vara skumt) *stjymma* **2** (d:o) *werd skummt* **3** (skymma ljuset el. sikten) *styddja,* t.ex. ’berget skymmer solen’ *bjärreð styddjer suolę* **4** (stå i vägen för) *stand för*

skymning **1** *stjymningg* f **2** (sista skymning) *dagsett* (n). ’i skymningen’ *i stjymnindjin*

skymningsljus *stjymninggsliuos* n

skymt adv (placerat så det inte syns) *inn firi*

skymt s *stjymt* m. ’inte en skymt’ (när man t.ex. letat efter en ko) (ung.) *warken guor eld spuor*

skymta *stjymta,* ex. se **ängel**. ’skymta förbi’ *stjymt febi*

skynda **1** *kringg sig* **2** *weras.* ’skynda (ila) iväg’ a) *snett iweg* b) *snett åv* c) *snųo iweg*; ’skynda på’ (ngn) a) *stjynd ǫ (nogum)* b) *jågå* (Lev.); ’skynda sig’ a) *kringg sig,* ex. se **hem** adv, b) *weras ǫ*; ’skynda sig att gripa tag i’ *farr tag i*; ’skynda sig iväg’ *weras åv,* t.ex. ’vi blev tvungna att skynda oss iväg undan stormen’ *wartum weras åv undǫ stormem*; ’skynda sig jättemycket’ *liuotkringg sig.* Se äv **flänga**, **stressa**

skyndsamt ’agera skyndsamt’ *weras ǫ*

skynke (fr sv) *stjynke* n

skyskrapa *stjyskrapu* (äldre grundf bleve *-skråpå*) f

skytt *stjytt* m

skytte **1** *stjuotningg* f **2** (fr sv) *stjytte* n **3** (skjutande) *stjuotan* n

skyttel *stjyttel* m

skåda *skåða*

skådebröd (fr sv) *skåðebröð* n

skådespel (fr sv) *skåðespil* n

skådespelare (fr sv) *skåðespilär* m

skål *skål* f, ex. se **porslin**, **tälja** till. ’mellan skål och vägg’ *uoss sajend og int fyörend*; ’skål!’ *skål!*; ’skål med långfil’ *stjyrskål* f

skåla *skåla,* t.ex. ’han skålade bara med somliga’ *an skåleð bar min summum.* ’skåla in’ *skål in*

skålformad *skålun*

skålla **1** *skålder* **2** (t.ex. gris) *båså.* ’skålla sig’ *skålder sig*

skålpund *mark* f, t.ex. ’ett skålpund socker’ *įe sokkermark*

Skåne *Skåne* (äv *Skone*)

skåning *skåningg* (äv *skoningg*) m, ex. se **söderut**

skånk se **skank**

[1]**skånska** (dialekten) *skånska* (äv *skonska*) f. ’tala skånska’ *skånska* (äv *skonska*)

[2]**skånska** (skånsk kvinna) *skånska* (äv *skonska*) f

skåp *skåp* n, ex. se **porfyrmuseum**, **sina**

skåpbil *skåpbil* m

skåpdörr *skåpdörer* f pl

skåplucka *skåpluku* (äldre grundf *-lukå*) f

skåpmat *skåpmat* m

skåpsäng *skåpsaingg* f

skåpvred *skåpklink* f

skåra s **1** *skuoru* (äldre grundf *skuorå*) f, ex. se **tenn** **2** *skard* n, t.ex. ’han gjorde skåror i korven’ *an djärd skardę i kuorvem.* ’som har skåror’ *skardun*

skåra vb (skära skåror i) *rigga*

skäfte se **skavfräken**

skägg *skegg* n, t.ex. ’tig du som inte har något skägg’ *teg du so int ar noð skegg!*

skäggig *skeddjun.* ’skäggig man’ *skeddjugkall* m; ’mycket skäggig man’ *skeddjervel* (äv *skeggervel*) m

skägglav **1** *skegglavi* (el. bara *lavi*) m **2** (mörk) *swartlavi* m **3** (ljus) *waitlavi* m. Se vidare VNB

skäggstubb *skeggstubb* m, t.ex. ’de hade rejält med skäggstubb’ *dier add duktigan skebbstubb*

skäkta s (linskäkta) *skekttrai* n

skäkta vb (lin) *skekta*

[1]**skäl** (anledning) *stjäl* n. ’göra skäl för’ *djär(å) stjäl fer,* ex. se **nötväcka**; ’skäl att’ (göra ngt) *stjäl i*
[2]**skäl** (vävskäl; vägskäl) *stjil* n
skälig *stjälin.* ’skäligt’ äv *sigumlag*
skäll (bannor) *ųowit* n. ’få skäll’ a) *fǫ ųowiteð* b) *fǫ bukktjyöteð*
skälla s **1** *stjälla* f, ex. se **halsrem**; **2** (mindre) *pinggel* f **3** (ovanl) *bjälla* f. ’skälla utan riktig klang’ *skrappelstjäll* f
skälla vb **1** *skella,* ex. se **hund**; **2** (banna) *iembel,* ex. se **kock** **3** (om hund, ihärdigt) *tjäver* (äv *tjäver ǫ*). ’skälla ut’ a) *skell aut* b) *skell nið* c) *bann upp* d) *skell upp*
skällko *stjälltjyr* f, ex. se **mjölka** 3
skällsord **1** *eksuord* n **2** (mer sv) *skellsuord* n
skälm **1** *stjälm* m **2** (skämtare) *lutji* m. Jfr **skojare**
skälmstycke *stjälmstyttj* n
skälva vb *stjåva*
skälvande *stjåvend*
skämd **1** (t.ex. mat) *skemmd* **2** (t.ex. fisk) *lunsnað* **3** (unken) *duntjin.* ’bli skämd’ *skemmas*
skämma **1** (egg) *skemma* **2** (d:o) *sliuoga.* ’skämma bort’ *skemm brott*; ’skämma ut (sig)’ *skemm aut (sig)*
skämmas **1** (vanl) *skemmas åv* **2** *skemmas.* ’skäms!’ *skemmes åv!*; ’fy skäms!’ *skammlosa!*
skämmig se **pinsam**, **genant**
skämt **1** *stjemt* n **2** (skojeri) *skåjeri* n, t.ex. ’det finns många sådana skämt’ *eð finns mikklų slaikų skåjeri.* ’på skämt’ a) *ǫ stjemt* b) (på skoj) *upǫ ruoli.* Se äv **skälmstycke**
skämta **1** *gantas* (äv *ganta*) **2** *stjemta* **3** (skoja) *skåja* **4** (smågnabbas) *ossas*
skämtsam **1** *gantn* (äv *gantun*) **2** *stjemtun* **3** (skojfrisk) *skåjsam* **4** (skojig) *skåjun.* ’skämtsamt ord’ *stjemtuord* n
[1]**skänk** (möbel) *stjaink* m
[2]**skänk** (gåva) *stjaink* m. ’till skänks’ *et stjainks*
skänka *stjaintja.* ’skänka bort’ *stjaintj brott*
skänkel *skalma* f (äv *skalm* m)
skäppa **1** *stjäppa* f **2** (av näver) *råyve* f
skär adj *stjär*
skär s *sker* n
skära s *stjäru* (äldre grundf *stjärå*) f
skära vb **1** *stjärå,* ex. se **korn**; **2** (stundom rispa) *stjiena.* ’skära av’ a) *stjär åv* , t.ex. ’hon hade skurit av kvistarna av björken’ *ǫ add skuorið åv kwistą åv byörtjin* b) *stjien åv*, t.ex. ’jag ska skära av det här gräset före frukost’ *ig al stjien åv itað-jär graseð tast að frukouost*; ’skära bort’ a) *stjär brott* b) *stjär undǫ*; ’skära i’ a) *stjär i* b) (ngt i ngt) *stjär auti*; ’skära igenom’ *stjär gainum*; ’skära ihop’ *stjär ijuop*; ’skära itu’ *stjär itau*; ’skära med slö kniv’ *targa*; ’skära sig’ a) (äv om mat) *stjärå sig,* t.ex. ’han har skurit sig med den nya kniven’ *an ar skuorið sig min nyknaivem* b) (inte så djupt) *stjien sig* c) (om mat) *stjil sig*; ’skära sönder’ (skära i delar) *stjär sund*; ’skära till’ *stjär til*; ’skära tänder’ *stjärå tannum*; ’skära upp’ (t.ex. vid operation el. slakt) *stjär upp*; ’skära ur’ *stjär yr*; ’skära ut’ a) *stjär aut* b) (med mått) *mǫtt aut*
skärbräda **1** *stjärubräð* n (äv *stjärbräð* f) **2** (för rensning av fisk, rensbräda) *stinggbräð* n
skärgård *skergard* m
Skärklitt *Skerklitt*
skärm **1** (t.ex. på cykel el. dator) *stjärm* m, t.ex. ’hon sitter vid skärmen hela dagarna’ *ǫ sit nest stjärmem iel dågǫ* **2** (på mössa) *stjöld* n
skärma av *stjärm åv*
skärmmössa **1** *styddjett* f, ex. se **flyga** av **2** *stjöldett* f, ex. se **djärv** **3** *kruksett* f
skärp se **bälte**
skärpa s se **bett**
skärpa vb **1** (vässa) *wessa* **2** (fr sv) *stjärpa.* ’skärpa sig’ (fr sv) *stjärp sig*
skärpning *stjärpningg* f
skärpt (intelligent; alert) (fr sv) *stjärpt*
skärrad (fr sv) *stjärrað*
skärslipare *stjärsliper* m
skärsår *stjärsår* n
skärtorsdag *stjärtųosdag* m
skärva **1** *stjyrvel* f **2** (i sht av sten) *skuola* f
sköld *stjöld* m
sköldpadda *stjöldpadd* (äv *stjyöldpadd*) f
skölja *stjyla,* t.ex. ’de sköljde kläderna i älven’ *dier åvå skuolt kläðę i övin.* ’skölja av’ *stjyl åv,* t.ex. ’han sköljde av skjortan’ *an skuold åv stjuortun*; ’skölja av sig’ *stjyl åv sig,* ex. se **dy**; ’skölja bort’ *stjyl brott*; ’skölja (rengöra) med hett vatten’ *båså*; ’skölja med sig’ *stjyl min sig*; ’skölja ned’ (med dryck) *stjyl nið*; ’skölja ur’ a) *stjyl yr,* t.ex. ’regnet sköljde ur björkarna lite’ *raingneð skuold yr byörkum liteð* b) *skwambel yr*
sköljning *stjylningg* f
sköljvatten *stjylwattn* n
skön (fr sv) *stjyön* (äv *stjön*). Jfr **skönt**
skönhet (fr sv) *stjyöniet* (äv *stjöniet*) f
skönhetsartiklar *ryöktgräjur* f pl
skönhetsoperation *stjyönietsuperasiuon* (äv *stjönietsoperasiuon*) m
skönlitteratur *stjyönlitteratur* m
skönt **1** (behagligt) *guott,* t.ex. ’kännas skönt inombords’ *kennas guott i laivę* **2** (fr sv) *stjyönt*

(äv *stjönt*). ’skönt väder’ *guoðweðer* n, t.ex. ’vilket skönt väder vi fick!’ *ukað guoðweðer finggum!*; ’så skönt att’ *welest*

skör **1** *stjyör* **2** (som lätt går sönder) *skral.* Jfr **bräcklig**

skörbjugg *stjyrbeddjin* m b.f., t.ex. ’han ådrog sig skörbjugg’ *an druog ǫ sig stjyrbeddjin*

skörd *stjörd* f

skörda **1** *bärga* **2** *stjörda* **3** (meja) *stjärå*

skördare **1** (person som skördar (skär) säd) *stjärukall* m **2** (maskin) *stjörder* m, t.ex. ’den där järndelen verkar passa på skördaren’ *an-dar ienndieln syöks är iem ǫ stjörderam*

skördefolk *stjärukaller* m pl. Jfr **skördare**

skördetid **1** (skördebrådska) *andtið* f **2** (i sht för korn) *begann* (äv *began*) f (äv n) **3** (fr sv) *stjördetið* f

skördetröska (fr sv) *stjördetrusk* f

skört s **1** *styört* m **2** (på mansrock) *skote* m

sköta **1** *stjyöta* **2** (ansvara för) *ųogås* **3** (i sht barn) *syta* **4** (förestå) *stå för.* ’sköta om’ a) *ųogås* b) *stjyöt um* (se äv **omskött**) c) *sjǫ etter*; ’sköt om dig!’ *stjyöt um dig!*; ’sköta om gammal person o. hålla med föda till livets slut mot erhållande av dennes ägodelar’ *syt ijel*; ’sköta om sig’ *stjyöt um sig*; ’sköta sig’ a) *stjyöt sig* b) (ta hand om sig) *ųogås sig*; ’sköta sig själv’ (ta hand om sig själv) *ųogås sig siuov,* ex. se **visst** 4

sköte **1** (kvinnans könsorgan) *fisu* (äldre grundf *fiså*) f **2** (d:o) *maus* f **3** (d:o) *kutta* f **4** (d:o) *kusu* (äldre grundf *kuså*) f **5** (d:o) *ludda* f **6** (d:o, skämts) *aikuonlåj* f **7** (ung. famn, fr sv) *stjyöte* n. ’ta (en kvinna) i skötet’ *tågå fisų*

sköterska *stjyötesk* f, ex. se **bandage**

skötsam *rieðun*

skötsel (fr sv) *stjyötsel* m

skötstol *sytstuol* m

slabba **1** se **söla**; **2** (äv slarva**)** *slabba* **3** (kladda, bete sig snuskigt) *kwakka.* ’person som slabbar’ a) *kwakksyl* m b) *kwakksmyril* m. Se äv **slabbmaja**

slabbig **1** *sullun* **2** *kwakkun* **3** (äv slarvig) *slabbun*

slabbmaja *kwakksara* f

sladd *sladd* m

sladda (om bil) **1** *swiva* **2** (fr sv) *sladda*

sladdbarn **1** *etterslerp* m **2** *etterslenter* m **3** (fr sv) *sladdkripp* m

sladder *slaver* n

sladderkäring *slaverkelingg* f

sladdertacka *slavertakk* (äv *slaðertakk*) f

sladdlös *sladdlos*

sladdra **1** *slaver* **2** (skvallra) *slåpå* **3** *blåkå*

sladdrig (slapp) *slestjun*

slaf (t.ex. i kolarkoja) *slaf* m

slafsa i sig **1** *glyöt i sig* **2** *kwakk i sig* **3** (hastigt) *wams i sig*

slag *slag* n. ’alla slags’ *ollų slags*; ’av alla möjliga slag’ *åv ollund*; ’av alla slag’ *åv oll(um) slagum,* t.ex. ’vi plockade bär av alla (de) slag’ *fannum berę åv ollum slagum*; ’av enklaste slag’ *åv ienklest sortem*; ’av något slag’ *åv noger*; ’av olika slag’ *åv ymsum slagum*; ’hö på slag’ *rufsa* n; ’något slags’ *åv noger,* ex. se **kryp**

slaga *slagu* (äldre grundf *slågå*) f

slagbjörn *slagbyönn* m

slagbom (i vävstol) *stjieðkluvi* m

slagbord *slagbuord* n

slagdänga *slagdaindj* f, t.ex. ’jag sjunger ngn slagdänga för dem ibland’ *ig kweð nog slagdaindj fer diem milumað*

slagen **1** *slaiðn* **2** (t.ex. slåtteräng) *åvslaiðn*

slagfärdig **1** *kwikk i munnem* **2** *tjyön i munnem* **3** *glegg i munnem* **4** *knipun i munnem* **5** *glegg i uolį* **6** *taungg i uolį* **7** *munnwaig.* ’slagfärdig kvinna’ *pratikk* f

slagg *slagg* m

slagghög *slaggstakk* m

slagsmål *slagsmǫl* n

slagträ **1** *slåbräð* n **2** *slagtrai* n **3** *bolltrai* n

slaguggla **1** *sturmausugel* f **2** *slagugel* f

slagverk *slagwerk* n

slak **1** (äv utpumpad) *slak* **2** (lite slak, stundom hängig) *slakulin*

slaka (göra slak) *slaken*

slakna **1** *slaken* **2** (sloka) *slestja*

slaksida (på slaktdjur) *slaksaið* f

slakt *slakt* f

slakta **1** *slakta* **2** (åld) *slåter,* ex. se **tvungen**; **3** *tag nið.* ’slaktat djur’ se **slaktkropp**

slaktare *slakter* m

slaktarkniv (slaktkniv) *slaktknaiv* m

slaktdjur *slaktkrytyr* n. Jfr **slaktkropp**

slakteri *slakteri* n

slakthus *slaktaus* n

slaktkropp (slaktat djur) *slåter* n, t.ex. ’jag bara sitter här som ett slaktat djur’ (ung: ’som en hösäck’, dvs overksam o. i dålig form) *ig bar sit jär sos iet slåter*

slaktmask *slaktmask* m

slaktmånad *slaktmonað* m

slalom *slalom* n. ’åka slalom’ *åk slalom*

slalombacke *slalombokk* m

slalombana (nydal) *swigåandyr* f

slalomskida *slalomskaið* f

slalomåkning (fr sv) *slalomåkningg* f

slamkrypare (fr sv) *slammkriuoper* (äv *slammkryper*) m

slamma (blanda vatten o. jord) *öra*
slammer *slamber* n
slamra *slamber*
slamsa s **1** *slamsa* f **2** (lättfärdig kvinna) *spjotta* f. Se äv **köttslamsa**
slamsugare (slamsugarbil) *slaskbil* m
slana *slana* f. 'slana av björk' *byörkslan* f; 'slana av gran' *grǫslan* f; 'slana av tall' *tollslan* f
[1]**slang** (t.ex. vattenslang) *slangg* (äv *slaungg*) m
[2]**slang** (slangspråk) *slangg* (äv *slaungg*) m
slangbella **1** *klysa* f, ex. se **småfåglar**; **2** *slaunggbyss* f **3** *slaindjbyss* f **4** *tungensprett* f
slangord *slangguord* (äv *slaungguord*) n
slangspråklig (slangbetonad) *slanggaktun*
slanguttryck *slanggauttrykk* n
slanig (slanformig) *slanun*
slankig *spjaungglun.* 'ngt slankigt' *spjaunggel* n
slant **1** *peningg* m **2** *slant* m. 'för hela slanten' *fer iel slantn*
slanta (slantfiska) *slanta*
slapp adj **1** *slapp* **2** (slarvig; ostadig) *slestjun*
slappna av (fr sv) *slappen åv*
slarv **1** *slabb* n **2** *slarv* n
slarva s se **slarvmaja**
slarva vb **1** *slabba,* t.ex. 'jag hade ju slarvat på många ställen' *ig add ju slabbað mikklumstas* **2** *slarva,* t.ex. 'nu har du allt slarvad' *nų ar du allt slarvað.* 'slarva bort' a) *slarv brott* b) *sull brott*; 'slarva ifrån sig' *slarv frǫ sig*; 'slarva ihop' (tota till) *slabb til*
slarver **1** *slabb* m **2** *slarv* m **3** *slabbdas* m **4** *slarvdas* m **5** *slarvkall* m **6** *slabbjakk* m **7** *slarvstatji* m **8** *slarvkupp* m
slarvfel *slarvfil* n
slarvig **1** *slabbun,* t.ex. 'det var ett slarvigt brev' *eð war iet slabbut briev* **2** (slarvig av sig) *slabbaktun* **3** (d:o) *slarvaktun* **4** (mer sv) *slarvun* **5** (vårdslös) *ųowårdslin* **6** (slapp) *slestjun* **7** (som inte bryr sig el. inte har omsorg om saker o. ting) *uondlos* **8** (ovarsam) *slamsun.* 'slarvig person' se **slarver**. Se äv under **slarva** vb
slarvmaja **1** *slarvtytt* f **2** (grövre) *slestja* f **3** (slarvig, ej så renlig kvinna, lokalt) *tjofsa* (äv *kofsa, kopsa*) f
slashas *slasi* m
slase *slasi* m
[1]**slask** (slasktratt) *slask* m
[2]**slask** (avfall; snöslask) *slask* n
slaska **1** (om väder) *slaska* **2** (slabba) *twestja* **3** (t.ex. med sked i soppa utan att äta) *messtja*
slaskande (jfr **slaska** 3) *messtjan* n
slaskbrunn *slaskbrunn* m
slaskföre *slaskfyör* n
slaskgrop (där man slängde hushållsavfallet) *suopendyndj* f
slaskhink **1** (för skulor) *skuolåbytt* f, ex. se **vattenhink** **2** (d:o, yngre) *skuolåink* m **3** (för slask) *slaskbytt* f **4** (d:o, yngre) *slaskink* m
slaskig *slaskun*
slasktratt *slasktratt* m
slaskväder *slaskweðer* n
slatten (bottenskvätten) **1** *sluntn* m b.f. **2** *sienest skwektn* (el. bara *skwektn*) m b.f. **3** (i sht i spritflaska, pojken) *påytjin* m b.f.
slav *slav* m. Jfr **träl**
slava jfr **träla**
slavisk *slavisk*
slem **1** *sliem* n **2** (sörja) *djyra* f
slemlösande *sliemlösend*
slemmig **1** *sliemun* **2** (sörjig) *djyrun*
slev **1** *äsa* f **2** (mindre) *ässtjieð* f **3** (vid messmörskok) *mysuäs* f **4** (fr sv) *sliev* f, t.ex. 'en släng av sleven' *ien slaingg åv slievin*
sleva i sig **1** *kev i sig* **2** (fr sv) *sliev i sig* **3** (med sked) *stjieð i sig*
slicka *slätja,* t.ex. 'han hade slickat tallriken' *an add släkt taldrittjin.* 'slicka av' *slätj åv*; 'slicka i sig' *slätj i sig*; 'slicka igen' (t.ex. kuvert) *slätj att*; 'slicka sig om mun' *slätj sig um munn*; 'slicka ur' *slätj yr*
slickepott **1** (redskapet) *stjyrskrapu* (äldre grundf *-skråpå*) f **2** (pekfingret i barnramsa) *slätjspuoð* n
slida se **knivslida**
slidkniv *stjieðknaiv* m
slik se **sådan**
slimsa *slyra* f
slinga **1** *slyndja* f **2** (t.ex. ljudslinga, ljusslinga) *slingga* f
slingra sig **1** *slingger sig* **2** (vrida sig) *twinn sig*
slingrig (slingrande) *swirvlun*
slinka vb *slinka.* 'slinka iväg' a) *slink åv* b) *slingg åv*; 'slinka med' a) *slink min* b) *alk min*; 'slinka ned' a) *slink nið* b) (om mat äv) *sikk nið,* t.ex. 'det tycks faktiskt ha slunkit ned' *eð syöks sakt sokk nið* c) (d:o) *åk nið*
slinta *gletta*
slip *slip* m
slipa *slipa,* t.ex. 'du borde slipa lien' *du edd ulað slip ljå'nn.* 'slipa av' *slip åv*
slipare *sliper* m
sliper (syll) *sliper* m
sliperi *sliperi* n
slipho *slipuo* m, t.ex. 'när sämjan är god, ryms det sju i en slipho' *dar semą ir guoð ryömes eð sju i ienum slipuo* (ordspråk)
sliphus *slipaus* n, ex. se **ruin**
slipning *slipningg* f

slippa *slippa,* t.ex. ’vi slipper i alla fall myggen’ *slippum dǫfel muggum.* ’slippa ifrån’ *werd kwitt*; ’slippa in’ *slipp in*; ’slippa lös’ *slipp los*; ’slippa undan’ *slipp undǫ*; ’slippa ut’ *slipp aut*
slips *slips* m
slipsten *slipstie* m, ex. se **dras**
slipvatten *slipwattn* n
slira *slira,* t.ex. ’han slirade av vägen’ *an slireð åv weem*
slirig (äv om ovårdat språk) *slirun*
slit *pain* n. ’vilket slit!’ *ukað pain!*
slita **1** *slaita* **2** (dra) *tugå* **3** (nöta på) *nęta,* t.ex. ’allt som används slits’ *eð nętes ollt so brukes* (talesätt) **4** (ha det slitsamt) *painas* **5** (kämpa) *klå’ss.* ’slita av’ *slait åv*; ’slita loss’ *slait los*; ’slita med ngt’ (uslas med ngt) a) *painas yyvyr noger* b) *painas min noger*; ’slita ned’ *slait nið*; ’slita sig’ *slait sig*, ex. se **nedströms**; ’slita sönder’ *slait sund*; ’slita ut’ a) *nęt upp* b) *bruk sund*; ’slita ut sig’ *feslait sig*; ’totalt slita ut’ (skämts) *djärå alnakkų åv*
sliten (t.ex. om person) *slitin*
slitsam **1** *painun* **2** (om arbete äv) *nętun*
slockna **1** *slukken,* t.ex. ’det har slocknat i spisen’ *eð ar slukknað i spisem* **2** *slukken åv,* t.ex. ’intresset hade slocknat’ *intresseð add slukknað åv*
slog **1** *sluog* (äv *sluoge*) m, ex. se **Våmhusbo**; **2** (slåtteräng) *aindje* n
slogbod **1** *aindjbuð* f, ex. se **rasa** ned; **2** *tjyölbuð* f **3** (mer sv) *sluogbuð* f, t.ex. ’slogboden har varit i bruk några år’ *sluogbuðę ar werið i bruk nogrų år* **4** (enklaste modell) *skåle* m
sloka **1** *slestja* **2** (om växter) *winna* (äv *winn’n*) **3** (d:o) *sluoken* **4** (d:o) *sluoka*
slokhatt *sluokatt* m
slopa (fr sv) *sluopa*
slott *slott* n
slottsherre *slottsärr* (äv *slottserr*) m
sluddra *sluðer*
sluddrig *sluðrun*
slug **1** *illrokk* **2** *slug*
sluka (äta glupskt) **1** *sluka* **2** *glaupa* **3** *glaup i sig* **4** *glefs i sig*
slum *slumm* m
[1]**slump** (ödets skickelse) *slump* m
[2]**slump** (rest) se **rest**, **slatten**
slumpa ’slumpa bort’ *slump brott*; ’slumpa sig’ a) *itt ǫ* b) (mer sv) *slump sig*
slumra *duolå.* ’slumra till’ a) *duolå åv* b) *lur til* c) (fr sv) *slummer til*
slunga s (stenslunga) **1** *slingger* f **2** (mer sv) *slungga* f. Jfr **slangbella**
slunga vb **1** (med slunga) *slingger* **2** (honung) *slungga* **3** (kasta) *suola* **4** (d:o) *sjägel.* Jfr **kasta**, **slänga**
slurk **1** *slurp* m **2** *slurk* m
slusk (trol. fr sv) *slusk* m. Jfr **otäcking**
sluss *sluss* m
slut adj **1** *slut* **2** (utmattad) *autferin,* t.ex. ’de blev helt slut’ *dier wart grą’ll autferner* **3** (d:o) *ferin.* ’köra slut på sig’ *raiv åv grötstjinneð*; ’ta slut’ a) *tag slut* b) *werd slut* c) *fårå* d) *endas* e) (ta helt slut, bli utmattad) *kurka* f) (d:o) *kąk yr* g) (d:o) *fǫ flugų,* jfr ’ta ut sig’
slut s *slut* n. ’göra slut på’ a) *djär end ǫ* b) (göra av med) *djär åv min* c) *djär slut ǫ,* t.ex. ’jag ville göra slut på det vi hade’ *ig willd djär slut ǫ dyö addum* d) (använda upp) *bruk upp* e) (kreaturs-foder) *still upp*; ’i slutet’ *attri endam*; ’i slutet av’ (om tid) a) *sienest i,* t.ex. ’i slutet av juni’ *sienest i juli* b) *attoni,* t.ex. ’i slutet av nästa vecka’ *attoni wikun so kumb* c) (mer sv) *i slutę åv*; ’på slutet’ a) *upǫ sluteð* b) *attonað,* t.ex. ’det ska vara ett *ð* på slutet’ *eð al wårå ien* ð *attonað*; ’slut på ngt’ *slut ǫ noger,* t.ex. ’det blev slut på alltihop’ *eð wart slut ǫ ollijuop*; ’ta slut’ se **slut** adj; ’till slut’ a) *að slutę* b) *tä slut*; ’tvärt (plötsligt) slut på ngt’ *twerslut ǫ noger.* Se äv **slutända**
sluta *sluta,* t.ex. ’han har slutat skolan’ *an ar slutað skaulam.* ’sluta (att)’ (upphöra att) *slut åv*, t.ex. ’de har slutat bedriva myrslåtter’ *dier åvå slutað åv tjyölå.* ’sluta (arbetet) för dagen’ a) *djär kweldn* (äv *djär kweld*) b) *tågå kweldn*; ’sluta med’ *slut min,* t.ex. ’du borde sluta med sådant’ *du edd ulað slut min slaiku*; ’sluta tvärt’ a) *bråslut* b) *twerslut*; ’sluta upp’ *slut upp.* Se äv **färdigt**, **upphöra**
slutkläm *slutklemm* m
slutkörd **1** (dödstrött) *autjuonað* **2** (tröttkörd) *autferin* **3** (nedgången, utschasad) *niðgaiðn* (ofta *niðgaið*)
slutlig (trol. fr sv) *slutlin*
slutsats (fr sv) *slutsats* m
slutstation *slutstasiuon* m
slutstycke *slutstyttj* n
slutsumma *slutsuom* f
slutsummering *slutsummiringg* f
sluttande (lutande) **1** *flå* **2** (om terräng) *flålent.* ’med sluttande axlar’ *putellerdað*
sluttning **1** *lutu* (äldre grundf *lutå*) f, ex. se **ovanför**; **2** (bergssluttning) *laið* f **3** (lutning) *lautningg* f, t.ex. ’byn ligger så fint i sluttningen mot söder’ *bynn ligg so fint i lautnindjin mųot su’tter*
slutändan *slutendn* m b.f. ’i slutändan’ *i slutendam*
sly **1** (lövsly) *lovrais* n **2** *nylaðir* (äv *nylavir*) m pl
slå s **1** *slå* f **2** (bom, dörrslå) *lainuond* m

3 (framtill på framkälken, vid vilken skaklarna är fästade) *bukkflot* n

slå vb **1** *slå,* ex. se **starr**; **2** *knakka* **3** (banka) *dunka* **4** (daska) *testja* **5** (ge stryk) *daindja* **6** (d:o) *twå* **7** (besegra i spel el. tävling) *klå* **8** (slå med lie) *uorva* **9** (d:o för nära marken) *ljåbrenn* **10** (meja) *slå nið* **11** (d:o, i sht kort el. glest gräs) *skrabba* (äv *skabba*) **12** (med vidja) *swigå* **13** (slå upprepade slag) *trusk og slå* **14** (d:o) *dorg og slå.* 'slå av' *slå åv*; 'slå av sig' (bli avslagen) *dungen,* t.ex. 'drickan har slagit av sig' *drikkað ar dungnað*; 'slå emot' *slå attri*; 'slå fel' *slå fil*; 'slå färdigt' (avsluta slåttern) *slå åv,* t.ex. 'leksingarna har redan slagit färdigt (avslutat slåttern) *lieksandskallär åvå rieð slaið åv*; 'slå i' a) *slå i* b) *dunk i* c) (t.ex. spik) *knakk i* d) (d:o) *dorg i*; 'slå i foten i ngt' *dunk fuotn attri noð*; 'slå ifrån' (t.ex. om relä) *slå frǫ,* ex. se **strömbrytare**; 'slå ifrån sig' *slå frǫ sig*; 'slå igen' (t.ex. fälla, butik, dörr) a) *slå att* b) *staindj att*; 'slå igenom' (få genomslag) (fr sv) *slå gainum*; 'slå ihjäl' a) *slå ijel,* t.ex. 'hon hade slagit ihjäl den' *ǫ add slaið ijel an* b) *knakk ijel,* ex. se **räfshuvud** c) *torga* (Lev.); 'slå ihjäl sig' *slå ijel sig*; 'slå ihop' a) (slå samman) *slå ijuop* b) (stöta samman) *dunk ijuop* c) (händerna) *knakk (nevum)* (Lev.); 'slå in' a) (besannas) *slå in* b) (tränga in) *slå in,* i ex. 'det blir mildare och kölden slår in (tränger in i huset)' *eð linär att og tjyöldę slår in* c) (paket) *lind in*; 'slå klart' (vid slåtter) *slå åv,* ex. se **teg**; 'slå ned' a) *slå nið,* ex. se **söder** om, b) (om blixten) *åk ǫ,* t.ex. 'blixten slog ned så det började brinna' *eð uok ǫ so eð fikk i* c) (banka ned) *dunk nið*; 'slå om' (om väder) a) *slå um* b) *slå att*; 'slå omkull' a) *dunk nið* b) (välta) *bukå nið*; 'slå runt' (festa) *kęt sig*; 'slå sig' (göra sig illa) a) *slå sig* b) *stöt sig* c) *knakk sig,* t.ex. 'jag föll baklänges och slog mig i huvudet' *ig walt avun og knakkeð mig i skollam*; 'slå sig ned' a) *slå sig nið* b) (sätta sig för en längre stund) *settj sig för* c) (bosätta sig) *slå sig til*; 'slå sönder' *slå sund*; 'slå till' a) *slå til (að),* t.ex. 'jag slog till getingen' *ig sluo til að djietindjem* b) *smell til (að)* c) *drag til (að),* t.ex. 'jag slog till honom' *ig druog til að om* d) *knakk til (að)* e) *dunk til (að),* ex. se **baklänges**, f) *blät til (að)* g) *smyr til að* h) *flät til* i) *tork til* j) ((k)lappa till) *snχör til (að)*; 'slå upp' a) *slå upp* b) (i en bok äv) *bleð upp* (äv *bleðer upp*); 'slå ur' *slå yr*; 'slå ut' (om växter) a) *slå aut* b) (spricka ut) *sprikk aut*; 'slå vad' *slå wað*

slåss **1** *raivas,* t.ex. 'pojkarna bara slogs hela tiden' *påykär bar rievus iel tiðę* **2** *slå'ss,* t.ex. 'inte slogs väl vi' *itjä sluoums fel wįð* **3** *klå'ss* **4** *nappas* **5** *tågås* **6** (på lek) *grasir*

slåtter **1** *slått* (yngre *slåtter*) m **2** (både arbetet o. tiden) *slåningg* f

slåtterblomma **1** *uostbljomm* m (yngre: f) **2** *waitbljomm* m (yngre: f)

slåtterbod se **slogbod**

slåtterdräng *slådraingg* m

slåtterfibbla **1** *liuotmanspisk* f **2** *suolknįep* f

slåtterfolk **1** *slåfuok* n **2** *slåkaller* m pl **3** (på myrslåtter) *tjyölkaller* m pl. Se äv **slåtterlag**

slåtterlag **1** *slålag* n **2** (vid myrslåtter) *tjyöllag* n

slåttermark *slått* m

slåttermaskin **1** *slåmasin* m, ex. se **service** **2** (mer sv) *slåttermasin* m

slåttertid **1** *slåtið* f **2** *slåningg* f **3** *slått* (yngre *slåtter*) m

slåtterväder *slåweðer* n

slåtteräng *aindje* n, ex. se **västerut** till

släcka *slettja*

släde **1** *sliði* m **2** (för persontransport) *åksliði* m **3** (med överrede) *skrynda* f **4** (lång arbetssläde) *launggsliði* m **5** (liten, finare) *tjibiku* (äldre grundf borde vara *tjibikå*) f. Se äv **kälke**

slädföre *sliðåfyör* n

slädmed *sliðåmįeð* m

slägga **1** *sleddja* f **2** (stor) *knǫster* n. 'slå, arbeta med slägga' *sleddja*

släkt adj *släkt.* 'släkt med någon' *släkt min nogum,* t.ex. 'han är släkt med smeden' *an ir släkt min smiðim*

släkt s *släkt* f, t.ex. 'släkten är värst' *släktę ir wesst*, se äv **sin** pron

släkte *släkte* n

släktforska *släktfuosk*

släktforskning **1** *släktfuoskningg* f **2** *släktlietningg* f

släktgren *släktgrien* f

släktgård *släktgard* m

släkthistoria *släktistorr* f

släkting *släktingg* m

släktkalas *släktkalas* n

släktklenod *släktklenųoð* m

släktled **1** (led) *lið* m **2** (fr sv) *släktlieð* n

släktnamn *släktnammen* n

släktskap *släktskap* m (äv n)

släkttavla *släkttavel* f

släktträd *släkttrai* n

släktträff *släkttreff* m

slända *slenda* f

släng *slaingg* m, ex. se **slev**

slänga **1** *slaindja* **2** (kasta) *winda* **3** *snχöra* **4** *suola* **5** (i sht ngt vått el. halt) *slestja* **6** (slänga iväg) *bätja* **7** (kasta bort) se 'slänga bort' **8** (fram o. tillbaka, dingla) *dalla*. 'slänga av sig' *slaindj åv sig*; 'slänga bort' a) *slaindj brott*

b) *wind brott* c) *suol brott* d) *ev brott*; ’slänga i’ (t.ex. i vattnet) *slaindj auti*; ’slänga ifrån sig’ *slestj frǫ sig*; ’slänga in’ a) *slaindj in* b) *suol in*; ’slänga iväg’ a) *wind iweg* b) *suol iweg* c) *slaindj iweg* d) *bätj iweg* e) *bätj åv* f) *snẏör iweg* g) *sigel iweg* h) *kevel iweg* i) *swigå iweg*; ’slänga med’ *slaindja,* t.ex. ’slänga med huvudet’ *slaindj skollam*; ’slänga på’ *slaindj ǫ,* t.ex. ’hon slängde på luren’ *ǫ slainggd ǫ lurn*; ’slänga sig’ *slaindj sig*; ’slänga sig (lägga sig) i sängen’ a) *welt stað sig i saindję* b) *welt nið sig i saindję*; ’slänga till’ *suol að*; ’slänga ut’ a) *slaindj aut* b) *wind aut* c) *bätj aut.* Jfr **kasta**

slängd (skicklig) *slainggd.* ’slängd i käften’ se **munvig**

slänggunga *slaindjrukk* f

slängig *slaindjun*

slängpolska *slaindjpolsk* f

släntˈ **1** *steða* f, ex. se **rulla**; **2** *slent* m, t.ex. ’den rullade nedför slänten’ *an tyˈlleð niˈtter slentem*

släp *släp* n

släpa **1** *släpa* **2** *draungen* **3** (släpa efter, t.ex. om skosnören) *draungen etter.* ’släpa fram’ *släp fram*; ’släpa iväg’ *släp åv*, t.ex. ’björnen hade släpat iväg dem bort över ett dike’ *byönn add släpað åv diem daityvyr iet daitje*; ’släpa med sig’ *släp min sig*; ’släpa sig’ (gå långsamt el. med möda) *krella,* t.ex. ’hon släpade sig dit’ *ǫ krelld åv dait*; ’släpa sig (iväg) ut’ *draungen åv aut*; ’släpa sig upp’ (med möda ta sig upp ur sängen) *painas åv upp*

släpig *släpun*

släplift (nydal) *tugålypt* f

släpp (trol. fr sv) *slepp* n

släppa **1** *sleppa,* t.ex. ’vi släppte hästen där’ *slepptum estem dar* **2** *lat fårå.* ’släppa av’ *slepp åv*; ’släppa efter’ *slepp etter*; ’släppa i’ (t.ex. i vattnet) *slepp auti*; ’släppa in’ a) *slepp in* b) (i ngt) *slepp ini*; ’släppa iväg’ *slepp iweg*; ’släppa loss’, ’släppa lös’ *slepp los*; ’släppa ned’ a) *slepp nið* b) (ngt i ngt) *slepp niði*; ’släppa på’ (t.ex. vatten) *slepp ǫ*; ’släppa sig’ *faisa*; ’släppa till’ a) *slepp til* b) *slepp að*; ’släppa ut’ a) *slepp aut ,* t.ex. ’de släppte ut djuren’ *dier sleppt aut krytyrum* b) (i vattnet) *slepp auti* c) (ur ngt) *slepp autyr* d) (kor på bete) *lęsa,* t.ex. ’vi ska släppa ut korna (på bete) nu’ *ulum lęs tjynär* (äv *tjyˈmm*) *nų*; e) (d:o, mindre vanl) *loså*; ’släppa väder’ *fråtå*

släpphänt *sleppent*

släpvagn *släpwaungen* m

slät *sliet,* t.ex. ’bordet blev alldeles slätt’ *buordeð wart alldieles slieˈtt*

släta *slieta.* ’släta tillˈ a) *slieta* b) *sliet til*; ’släta utˈ a) *sliet aut* b) (t.ex. rynka) *rett aut*; ’släta överˈ *sliet yvyr*

släthårig *årsliet*

slätstruken *slietstrutjin*

slätt s **1** *slieta* f, t.ex. ’vi har kommit ut på slätten’ *amm kumið autǫ slietų* **2** (jämn o. slät mark) *slietland* n

slätvälling **1** *waitmyölswelingg* m **2** *mjokwelingg* m **3** (mer sv) *slietwelingg* m

slö **1** (om person) *lävun,* t.ex. ’man blir så slö i sådan hetta’ *an werd so lävun i slaikum itå* **2** (d:o) *liðelin* (äv *liðlin*) **3** (dåsig) *juonsun* **4** (lat, seg) *däslun* **5** (om egg) *sliuog,* ex. se **deras**. ’göra slö’ (egg) *sliuoga*; ’vara slö’ (om person) äv *åvå inggan wila* (yngre *åvå inggų wila*), se äv **slöa**

slöa (vara slö) *joma.* Jfr **overksam**

slöhet (fr sv) *slöiet* f

slöja *slöja* f

slöjd *slöjð* f

slöjda *slöjða*

slöjdarbete (i trä) *snikkningg* f

slöjdare *slöjðer* m

slöjdlärare *slöjðlärer* m

slöjdsal *slöjðsal* m

slölyssna (fr sv) *slölyssn*

slösa **1** *slösa,* t.ex. ’man ville inte slösa med vattnet’ *an willd it slös min wattnę* **2** *slarva* **3** *frossa.* ’slösa bort’ a) *slös brott* b) *stjytter brott* (äv *stjytt brott*) c) *slabb brott* d) *slarv brott* e) *öð åv* f) *spilla* (Lev.)

slösaktig **1** *slarvaktun* **2** (fr sv) *slösaktun*

slöseri **1** (slösande) *slösan* n **2** *slöseri* n **3** (olämplig, ofta slösaktig hantering) *farningg* f **4** (slösande) *frossan* n

slösäd jfr under **säd**

slötitta *slökuogå*

smack ’inte ett smack’ *int iet smakk*

smacka **1** (när man äter) *smatter* **2** (d:o) *slaspa* **3** *smakka.* ’smacka åt’ (häst) *smakk ǫ*

smak **1** *smak* m **2** (t.ex. på mat o. dryck) *tiäv* m. ’falla i smaken’ *foll i smatjin*; ’smaken är olika’ (om mat) *eð ir ụolaik mågå* (äldre borde vara *magir*)

smaka **1** *småkå,* t.ex. ’det smakar (av) salt’ *eð smäkär soltę* **2** (ge smak) *tiåvå.* ’får jag smaka’, ’låt mig smaka’ *fomm småkå*; ’smaka av’ *småkå åv*; ’smaka lite (av ngt)’, ’få sig ngt litet (av ngt)’ *småkå i sig,* t.ex. ’jag har fått mig en liten kaffetår’ *ig ar småkåð i mig ien lisslan kaffidräp*; ’smaka på’ a) *småkå ǫ* b) *kenn ǫ*; ’smaka riset ’(få stryk med björkris) *småkå byörkolų*

smakbit *smakubit* m. Se äv **smaka**

smakfull (estetiskt) (fr sv) *smakfull*

smaklig **1** *smakulin* (äv *smakun*) **2** (i sht för djur) *guoðät*
smaklös *smakulos*
smakrik *smakun*
smaksak *smaksak* f
smal **1** *smal* **2** (åld) *mjǫ.* Se äv **mager**
smalben *smalbien* n. Se äv **skenben**
smalna **1** *smal'n* **2** (åld) *mjǫ'n.* 'smalna av' a) *smaln åv* b) (åld) *mjǫ'n åv*
smalända *smalend* m
smart **1** *innun* **2** *knipun*
smartmobil se **smarttelefon**
smarttelefon **1** *smarttilifuon* m **2** (nydal) *knipugtilifuon* m
smaska *smatter.* 'smaska i sig' a) *suver og jätå* b) *wams i sig* c) (fr sv) *smask i sig*
smaskig (fr sv) *smaskun*
smatter se **knatter**
smattra **1** *råpå* **2** *knåpå*
smed *smið* m, ex. se **släkt** adj, **svetsa**
smedja **1** *smia* f, t.ex. 'han höll till i smedjan' *an jält til i smiun* **2** (byggnaden) *smiðstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
smedsdräng *smiðdraingg* m
smeka **1** (t.ex. katt) *striuoka* **2** *smįetja*
smeknamn *smįeknammen* n
smeksam *smįeksam*
smet **1** (t.ex. till pannkakor) *ryöra* f **2** (d:o) *dieg* m **3** (smörja) *tover* n **4** (snarast fr sv) *smįet,* t.ex. 'han vispade ihop smeten' *an wispeð ijuop smįetn*
smeta **1** *tover* **2** *smitå* **3** *smįeta.* 'smeta ned' *kliem nið*; 'smeta ned sig' *smįet nið sig*; 'smeta på' a) *tover ǫ* b) *smįet ǫ* c) *kliem ǫ* d) *smitå ǫ*; 'smeta ut' *tover aut.* Se äv **kladda**
smetig **1** *kliemun* **2** *klietun* **3** *diegun*
smicker (fr sv) *smikker* n
smickra **1** (fr sv) *smikker* **2** (berömma) *biröma* (mer sv *birömma*). Se äv **ställa** sig in
smida *smaiða,* t.ex. 'han har smitt hörnstolpen i öppna spisen åt mig' *an ar smai't tranustuopan að mig.* 'smida om' *smaið um*; 'smida till' *smaið til*
smide *smaiðe* n
smidesbälg (smedjebälg) *smiðpust* m
smidestång *smiðtaungg* f
smidig **1** (vig) *waig* **2** (böjlig) *mjǫklin* **3** (funktionell, lätthanterlig) *tingglin* **4** (enkel) *snuoðun* **5** (fr sv) *smiðun*
smidigt (bekvämt o.dyl.) **1** (lättvindigt) *snettelit* adj, *snetteli* adv **2** (lätthanterligt) *tingglit* **3** (gesvint) *djiswint* **4** (fr sv) *smiðut*
smila se **le**
smilband 'dra på smilbandet' (fr sv) *drågå ǫ smilbandeð*
smiley *smaili* m
smilgrop se **skrattgrop**
sminka sig **1** (måla sig) *mǫl sig* **2** (skämts) *smyr skryttjur*
sminkbord *sminkbuord* n
sminkning *sminkningg* f
smisk 'ge smisk' *smitå*; 'ge smisk på stjärten' äv *waik yvyr fafarskni't.* Jfr **stryk**
smiska *smitå*
smita *smita.* 'smita ifrån' *smit frǫ*; 'smita in' *smit in*; 'smita iväg' a) *smit åv* b) *smit iweg* c) *luras iweg*; 'smita undan' *smit undǫ*; 'smita ut' *smit aut.* Jfr **smyga**
smitta s *smitta* f
smitta vb *smitta.* 'smitta av sig' *smitt åv sig*; 'smitta ned' *smitt nið*; 'smittad med ngn könssjukdom' *niðsmittað*
smittkoppa *smittkupp* f
smittsam (fr sv) *smittsam*
smittspridning *smittspriðningg* f
smockfull *smikkfull.* Se vidare **överfull**
smolk (i sht i ögat) *tuorp* n
smord *smuord.* 'som smort' *sos smuort*
smorning se **smörjning**
SMS *SMS* n. Se äv **mess**
smuggla (fr sv) *smuggel.* 'smuggla över' *myskel yvyr*
smul se **smula**
smula s **1** *smuolu* (äldre grundf *smuolå*) f, ex. se **picka** i sig; **2** (i sht i sg) *smuol* n
smula vb *smuolå.* 'smula ned' *smuolå nið*; 'smula sönder' a) *smuolå sund* b) *gryn sund*
smulig *smuolun*
smultron **1** (i centrala Älvd) *snuggber* n **2** (i NO o. SV) *snullber* n. Se vidare VNB
smultronblomma **1** *snuggbersbljomm* m **2** (lokalt) *snullbersbljomm* m **3** (lokalt) *snubersblyömm* m
smultronris (växten) **1** *snuggbersrais* n **2** *snullbersrais* n. Jfr ovan
smussel *myskel* n
smussla **1** *mysklas* (äv *myskel*), t.ex. 'han smusslade med näsduken' *an myskles min nesdutjem* **2** *lymskas.* 'smussla till' a) *mys að* b) *myskel að*; 'smussla till sig' *myskel að sig*; 'smussla undan' a) *mys undǫ* b) *myskel undǫ* c) *muoså undǫ*
smuts *drit* n. 'kulformad smuts (t.ex. i djurpäls) *konkelber* n
smutsa ned **1** *dritå nið,* t.ex. 'vi hade smutsat ned kläderna' *addum dritåð nið klautą* **2** *drag nið* **3** *tyg nið* **4** *dritå.* 'smutsa ned sig' a) *dritå nið sig* b) *tyg sig*
smutsig **1** *dritun,* ex. se **ansikte**, **ytterst**; **2** *stjitun* **3** *ųotäg*
smutsrand **1** *dritrand* f **2** (i ansiktet) *graima* f

smutstvätt (smutsiga kläder) *dritklauter* m pl
smutsvatten *dritwattn* n
smutta (fr sv) *smutta*
smycka ut *krus til* (äv bara *krusa*)
smycke (fr sv) *smykke* n
smyg 'i smyg' a) *i lymskun* b) (trol. fr sv) *i smyg*
smyga **1** *stiälås* **2** *smyga,* t.ex. 'vi smög dit där fröken (lärarinnan) bodde' *smygeðum dait lärinnę byggde* **3** *lyttjas.* 'komma smygande' a) *kumå stiälend* b) *kumå smygend*; 'smyga iväg' a) *stiälås åv* b) *lyttjas åv,* t.ex. 'han hade smugit iväg ut på dass' *an add lyttjas åv autǫ dyndjų* c) *luras åv,* t.ex. 'sen smög de iväg hem igen' *sę lurdes dier åv iem atten*; 'smyga omkring' *lyttjas*; 'smyga sig' *stiälås*; 'smyga (sig) fram' *smyg sig fram*; 'smyga sig in' a) *stiälå sig in* b) *smyg in sig*; 'smyga (sig) iväg' a) *stiälås åv* b) *smyg iweg sig* c) *smyg åv* d) *luras åv*; 'smyga åt' se **smussla** till
smygröka *smygrötj*
små **1** *smǫer* **2** (korta) *stutt,* t.ex. 'små steg' *stuttų stig.* Jfr **smått, liten**
småaktig **1** *fisun* **2** *stjitun* **3** (mer sv) *smǫaktun*
småbarn *smǫkripp* m
småbildskamera *smǫbildskamir* f
småbitar *smǫbiter* m pl
småbonde *smǫbuond* m
småboskap (får o. getter) **1** *smali* m **2** *smǫkrek* n. 'hop av småboskap' *smålåuop* m
småbruk *smǫbruk* n
smådelar *smǫdieler* m pl
smådjur *smǫkrytyr* n pl
småelak *smǫlieð*
småfjollig *smǫtullun*
småflickor *smǫkullur* f pl
småflina *smǫgręsas*
småfolk *smǫfuok* n
småfrusen *smǫfrusin*
småfull *smǫfull.* Jfr **salongsberusad**
småfåglar **1** *smǫfugler* m pl, t.ex. 'vi jagade småfåglar med slangbella' *jageðum smǫfuglą min klysun* **2** (i sht sparvar) *tektingger* m pl
småföretagare *smǫföretager* m
smågnabbas (skämta) **1** *ossas* **2** *gantas*
smågrisar *smǫgraiser* m pl. Jfr **griskulting**
smågräla **1** *iemå* **2** *gneksa*
småhosta **1** *gryfsa* **2** *smǫskrabb*
småindustri *smǫindustri* m
småkaka *smǫkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f
småkall **1** *smǫkold* **2** (kylig) *kusulin*
småkoka **1** *kravel* **2** (mer sv) *smǫkuok*
småkrafs (fr sv) *smǫkrafs* n
Småland *Smǫland*
småle **1** *flinå* **2** *tiså*
smålom *smǫluom* m
smålänning *smǫleningg* (äv *smǫlenningg*) m
småmysig (fr sv) *smǫmysun*
småningom *smoninggum*
småord *smǫuord* n pl
småpengar *smǫpeningger* m pl
småplock (ung.) *flukkbiter* m pl
småpotatis **1** *smǫpärur* f pl **2** *pärtavlur* f pl
småprata **1** *smǫakudir* **2** *smǫspråk* **3** (ofta hellre) *akudir liteð*
småregna *smǫraingen.* Jfr **dugga**
småretas **1** *smǫdjietas* **2** *gantas*
smårolig **1** *smǫruolin* **2** *triruolin*
småsak *smǫsak* f. 'småsaker' a) (smågrejer) *smǫgräjur* f pl b) (d:o) *smǫduon* n c) (diverse) *räpäld* n c) (d:o) *rappel* n d) (krafs) *rask* n
småsint se **småaktig**
småskola *smǫskaul* m
småskollärare *smǫskaullärer* m
småskrake *smǫskrettj* f
småskratta *smǫlä.* Jfr **fnissa, fnittra**
småskälla **1** (bjäbba) *tjäver* **2** (mer sv) *smǫskell*
småsnål **1** *neglun* **2** (gnetig) *gnitun* **3** (sparsam) *nett*
småsnöa **1** *smǫsnaj* **2** (snöa lätt) *duoså,* t.ex. 'det småsnöar' *eð duosär og snair*
småspik *småspaik* m. 'det regnar småspik' *eð raingner smǫspaikär* (i äldre språk borde det bli *eð raingner smǫspaikum*)
småspov **1** *smǫlaunggnebb* f **2** *smǫspuov* m
småspringa **1** *smǫkåyt* **2** *knupå* **3** *kufsa*
småsten **1** *smǫstiener* m pl **2** *rappel* n **3** (rundsten) *knappelstie* m
småsyskon *smǫsyskun* n
småtokig **1** *smǫtuokun* **2** (småfjollig) *smǫtullun*
småtrevlig *smǫtrivlin*
smått *smǫ 'tt.* 'smått om ' *smǫ 'tt um*; 'så smått' *so smǫ 'tt*
småtting (fr sv) *smǫttingg* m
småunge *smǫungg* m
småved *smǫwið* m
småvuxen *smǫwekst*
småvägar *smǫweer* m pl
småväxt *smǫwekst*
smäcker *grannsklin*
smäda **1** *eksa* **2** *smęða* (mer sv *smäða*)
smädelse se **förolämpning**
smäll **1** *knall* m **2** *smell* m. 'på smällen' (gravid) (fr sv) *ǫ smelln*
smälla vb **1** *smella,* ex. se **öster** om; **2** (t.ex. smälla till med flugsmälla) *slestja* **3** (klatscha) *testja.* 'smälla av' *smell åv*; 'smälla igen' *smell att,* t.ex. 'hon smällde igen dörren' *ǫ smelld att dörär*; 'smälla till' (höras en smäll) *smell til,* se äv **dundra** till; 'smälla till (ngn)' a) *smell til að (nogum),* ex. se **lust**, b) *slestj til að (nogum)*

c) *twå til að (nogum),* t.ex. ’han smällde till honom så snoret stänkte’ *an twä’dd til að onum so snorn driev*. Jfr **slå** till

smällare *smeller* m

smällfet *smellfiet*

smällglim **1** *smellkuppur* f pl (äv *smellkupper* m pl) **2** *smellfikur* f pl **3** *smellbljomm* m (yngre: f) **4** (äldre) *skwektur* f pl. Se vidare VNB

smällkall **1** *smellkold* **2** *dremkold* **3** *brennkold*

smällkaramell *smellkaramell* m

smälta **1** (t.ex. om snö) *smelta* **2** (d:o) *taiða* **3** (t.ex. om smör i värme) *brǫ’n* **4** (få att smälta, t.ex. smör) *bräða,* t.ex. ’vi smälte smör’ *bräðeðum smyöreð* **5** (tina) *taina* (med lokala var.), t.ex. ’snön vill inte smälta den här våren’ *sniųo’nn will it tain noð iss wårę* **6** (töa) *blotå.* ’smälta bort’ a) *smelt åv,* t.ex. ’snön har smält bort runt stugan’ *sniųo’nn ar smuolteð åv ringgum stugų* b) (om snö äv) *lop åv,* t.ex. ’nu har äntligen snön smält bort’ *nų enteli ar sniųo’nn läpeð åv* c) *tain brott* d) *tain undǫ*) e) (t.ex. om skidspår) *blotå brott* f) (d:o) *blotå undǫ*; ’smälta fram’ a) *blotå fram* b) *taið fram* c) *tain fram*; ’smälta i’ *bräð auti*; ’smälta ihop’ a) *smelt ijuop* b) (om snö) *blotå ijuop* c) (t.ex. om järn) *brinn ijuop*; ’smälta in’ *smelt in*; ’smälta undan’ *tain dieðǫ*

smältvatten *smeltwattn* n

smärt **1** *smal* **2** (spenslig) *grannsklin* **3** (fr sv) *smert*

smärta s **1** *pain* n **2** *såra* n, t.ex. ’smärtan vill inte ge med sig’ *sårað will it djävå sig* **3** *ųotuol* n **4** *swið* n **5** (i sht i pl, fr sv) *smerta* f, ex. se **lindra**. Jfr **pina**

smärta vb **1** *wårå sårt* **2** *swaiða* **3** (göra mkt ont) *illswaið*

smärtfritt (problemfritt) *nǫðut*

smärtlindring (fr sv) *smertlindringg* f

smärtsam *sår.* Jfr **plågsam**

smärtstillande *smertstillend*

smör *smyör* n, ex. se **smälta** 4

smörask **1** *smyörask* m **2** (svepask) *estje* n

smörblomma **1** (vanl) *missåmårsbljomm* m (yngre: f), t.ex. ’smörblommorna lyser så gult och vackert’ *missåmårsbljommär lys so guolt og grannt* **2** *missåmårstupp* f **3** *guolbljomm* m (yngre: f). Se äv **revsmörblomma**. Se vidare VNB

smörbollar (växten) **1** *middagsbljomm* m **2** (fr sv) *daldukkur* f pl

smörbytta **1** *smyörbytt* f **2** (ursprungl. av svepkärlsmodell) *smyörestj* n

smörgås **1** *gǫs* f, ex. se **hålla** sig till; **2** (mer sv) *smyörgǫs* f. ’hård smörgås’ a) *skarpgǫs* f b) *skarpbullgǫs* f c) *skarpbröðgǫs* f d) *skarpbullsmyörgǫs* f; ’kasta smörgås’ (flat sten över vattenyta) a) *djärå je flätgǫs* f b) *wind* el. *suol stjyrvlur* f pl c) *wind flätgǫsum* (yngre *flätgǫser*); ’mjuk smörgås’ *blotbröðsmyörgǫs* f; ’varm smörgås’ *warmgǫs* f; ’äta smörgås’ *gǫsa*

smörgåsbulle (fr sv) *gǫsbull* m

smörgåsmat (fr sv) *smyörgǫsmat* m

smörgåstårta (fr sv) *smyörgǫstårt* f

smörja s **1** *tover* n **2** *smyra* f **3** *smyrningg* f. Se äv **salva**. ’prata smörja’ se **strunt**

smörja vb **1** *smyra,* t.ex. ’tiden går som om man hade smort den med olja’ *tiðę gor so an edd að smuort on min olun* **2** *tover.* ’smörja in sig’ *smyr in sig*; ’smörja kråset’ se **krås**; ’smörja ned sig’ (kladda ned sig) *smyr nið sig*; ’smörja på’ a) *smyr ǫ* b) *tover ǫ*; ’smörja (upp)’ *smyr upp*; ’som smort’ *sos smuort*

smörjning *smyrningg* f

smörjolja *smyrol* f

smörklick **1** *smyörkopp* m **2** (mer sv) *smyörklikk* m

smörklump **1** *smyörknaul* m **2** *smyörkopp* m

smörkniv *smyörknaiv* m, ex. se **tälja**, **tälja** till

smörkärna (äldre, stående) *tjinnuok* m

smörpaket *smyörpakiet* n

smörpapper **1** *smyörpapir* n **2** (el. annat genomskinligt papper) *fuskpapir* n

smörsopp (fr sv) *smyörsopp* m

smörsångare (nydal) *kwainggeljugǫ* m

smöröga *smyörbrunn* m

snabb **1** *straið* **2** (rask) *kringg* **3** (äv livlig) *kwikk* **4** (kvick) *snettelin* **5** (som skyndar sig) *snqr* (Lev.). ’snabb av sig’ *straið åv sig*

snabbfotad **1** *fuotað* **2** (fr sv) *snabbfuotað*

snabbkurs *straiðkuss* m

snabbköp **1** (fr sv) *snabbtjyöp* n **2** (större) *sturtjyöp* n

snabbläsa **1** *straiðleså* **2** (fr sv) *snabbleså*

snabbläsare *straiðlesär* m

snabbmat **1** *straiðjätå* n **2** *snetteligjätå* n

snabbmakaroner *straiðmakaruonur* f pl

snabbmål (fr sv) *snabbmǫl* n

snabbt adv **1** *strai’tt* **2** (raskt) *djiswint* **3** (kvickt) *nossn,* t.ex. ’det är då snabbt gjort’ *eð ir dǫ nossn gart*

snabbtur *snettwend* f

snabbtåg **1** *straiðtug* n **2** (vanl, fr sv) *snabbtug* n

snabbtänkt *snqrtainkt*

snabel *snabel* m

snabel-a *snabel-a* n

snack (prat) **1** *akudiran* n **2** *akudiringg* f

snacka **1** (prata strunt) *pjalder* **2** (fr sv) *snakka.* Jfr **prata**

snagga **1** *skelå* **2** *skelåklipp* (äv *skelklipp*). ’snagga sig’ a) *skelåklipp sig* (äv *skelklipp sig*)

b) *skelå sig* (äv *skel sig*).
snaggad **1** *skelåklippt* (äv *skelklippt*) **2** *snaggað*
snapphane **1** *snappan* m **2** *snapper* m
snaps *snaps* m. Jfr **sup**
snapsglas (fr sv) *snapsglas* n.
Se äv **bränvinsglas**, **nubbeglas**, **spetsglas**
snapsvisa *snapswais* f
snar *snqr.* 'snar att' a) *ent wið,* t.ex. 'hästen är snar att bitas' *estn ir ent wið baitas* b) *snqr,* t.ex. 'hon är snar att ta på sig skulden' *ǫ ir snqr tag ǫ sig skuldę.* Se äv **snarare**, **snarast**
snara s *sneru* (äldre grundf *snerå*) f, t.ex. 'han hade satt snaror och jagat' *an add sett snerur og jagað*
snara vb **1** *snerå,* t.ex. 'där snarade vi gäddor när jag var liten' *dar amm wið sneråð geddur mes ig war litn* **2** (fisk) *kwiðryttj* (el. bara *ryttja*)
snarare **1** *elder,* t.ex. 'det är väl snarare på somrarna man gör så' *eð ir fel elder um sumbrą an far so* **2** *snärär*
snarast **1** *elst,* t.ex. 'det är nog snarast kalven' *eð lär naug elst wårå kåvin* **2** *snäräst*
snarfyndig (snarrådig) *snqrråðun.* Se äv **fyndig**
snarka **1** *skråyta* **2** *snarka.* Se äv **timmerstock**
snarkning *skråytningg* f
snarlik *snqrlaik,* t.ex. 'tranbär är snarlika lingon' *tranuberę irå snqrlaiker linggberum*
snarstucken **1** *snqrfrutt* **2** *skammstjyör* **3** (lättstött) *ǫtagun* **4** (d:o) *tyttjmitjin* **5** (hetlevrad) *bråjälåk* **6** (mer sv) *snqrstuttjin.* 'snarstucken person' *jälåkauv* m
snart **1** *snqrt* **2** (omgående) *i rappeð* **3** (i nek. uttr äv) *brå'tt.* 'snart gjort' a) *snqrt gart* b) (fort gjort) *nossn gart,* t.ex. 'det var väl snart gjort' *eð war fel nossn gart*; 'så snart (som)' a) *snjäst,* t.ex. 'vi gav oss av så snart jag hade ätit' *druogum til snjäst ig add ietið* b) *bara,* t.ex. 'så snart han kommer hem' *bar an kumb iem* c) *fuost* d) *so strai'tt* e) *so snqrt*; 'så snart som möjligt' (äv) *straiðest du (ig, an, ǫ) wið*
snask (godis) (fr sv) *snask* n. Jfr **godis**, **sötsaker**
snaskig se **slabbig**
snatta **1** *måså* **2** *naska* **3** *klyp að sig*
snattare (nydal) *måsåtiuov* m
snattran *slavrą* f b.f., t.ex. 'håll snattran!' *old slavrun!*
snava **1** *snåvå* **2** *snuvel* **3** (snubbla) *stypplas,* ex. se **snubbla**
sned adj **1** *snjeð* **2** *wind,* t.ex. 'det blev både snett och vint' *eð wart boð snje'tt og wint* **3** (skev) *skakk.* Se äv **snett**
sned s n i uttr 'på sned' *ǫ snjeð*
snedd *snje'dd* f
snedda *snje'dda.* Se äv **gena**, **harva**
snedspår (t.ex. vid skidåkning) *snjeðspuor* n
snedställa *snjeðstell*
snedsåga 'snedsåga av ngt' *snjeð åv*
snedtak *snjeðtak* n
snegla *sneglas*
snes **1** *snjes* f **2** *snjesstor* m
snesland *snjesland* n
snett 'gå snett' (gå på tok) *go* (äv *fårå*) *twifollt*; 'hugga, skära el. såga av snett' *snjeð åv*; 'stiga snett' *slingga*
snibb **1** *spjäti* m **2** *skote* m **3** (trekantig huvudduk) *snibb* m
snickarbod *snikkerbuð* f
snickare *snikker* m, ex. se **kusin**
snickarpenna **1** (timmerpenna) *timberpenn* f **2** *snikkerpenn* f
snickeri *snikkeri* n
snickeriarbete *snikkningg* f
snickerifabrik *snikkerifabrik* m
snickeriverkstad *snikkeriwerkstað* m
snickra *snikka,* ex. se **garage**. 'snickra ihop' (t.ex. text) *kuotå ijuop*; 'snickra till' *snikk til*
snickring **1** *snikkningg* f **2** *snikkeri* n
snida *snikka*
snigel **1** *raingsla* f **2** (ovanl) *makkligmakk* m **3** (fr sv) *snigel* m
snigelpost *snigelpuost* m
sniken **1** *gniðun* **2** *tarvsn.* Jfr **snål**, **girig**
snille *snille* n
snippa *maus* f. Se vidare **sköte**
snitsel *snitsel* m
snitsla *snitsel,* t.ex. 'vi hade snitslat banan' *addum snitslað banų*
snittblomma *snittbljomm* m
sno **1** *snųo* (ovanl *sniųo*) **2** (stjäla) *snųo* **3** (vira) *twinna.* 'sno sig' a) (konkret, t.ex. om trådar) *kåyt ijuop sig* b) (d:o) *twinn sig* c) (skynda sig) *weras* d) (d:o) *snųo sig.* Se äv **snatta**, **stjäla**, **skynda sig**
snodd *snųo'dd* m (äv f)
snok **1** *snųok* m **2** (vattensnok) *watuuorm* m
snoka **1** *sniųoska* **2** *snųoka* (äv *snǫka*) **3** *firåvå* **4** *syöpel,* t.ex. 'vad snokar du efter?' *wen syöpler du eter?*; 'snoka i '(söka igenom) *rieskåpå*
snopen **1** *snųopin* (äv *snųopen, snuopin, snuopen, sniuopin*) **2** *flasslin*
snopp **1** *pipi* m, ex. se **urin**; **2** *pilla* f **3** *pinne* m **4** (skämts) *pilatus* m **5** (d:o) *gukku* m **6** (mindre vanl) *migi* m **7** (stump) *stubb* m **8** ("sak") *pisyl* m **9** (äv skott) *strott* m. Se äv **penis**
snoppa (ljus) *snåyta.* 'snoppa av' (ngn) *kwęs åv*
snor *snor* (äv *snǫr*) m, ex. se **smälla** til
snora *snorå*
snorgärs (fisken) *snorbus* m. Jfr **snorunge**, **snorvalp**

snorig *snorun.* ’snorig person’, ’snorigt barn’ a) *snorputell* m b) *snorervel* m
snorkel *snorkel* m
snorkig **1** *tjyrpun* **2** (viktig) *wiktun.* ’snorkig (mans)person’ *tjyrp* m
snorkråka *snorkråk* f
snorloska **1** *snorlyöð* f **2** *snorslestj* f
snorsträng (snorslimsa) **1** *snortjilingg* m **2** *snorbukk* m **3** *snorstraingg* m
snorunge **1** *snortwaingg* m **2** *snorwegg* m **3** *snorungg* m **4** *snorbus* m. Jfr under **snorig**
snorvalp se **snorunge**
snubbelfotad person *stypyl* m
snubbla **1** *stypplas,* t.ex. ’vi snubblade båda två’ *stypplesum båðer* **2** (snava) *snuvel*
snubblig *stypplun*
snugga (pipa) *snugga* f
snurr *snurr* m
snurra s **1** (leksak) *spilbuorr* (äv *spibuorr*) m **2** *snurra* f. Se äv ”**knattersnurra**”
snurra vb **1** *snurra* **2** (om hjul el. maskineri) *kåyta.* ’snurra runt’ a) *snurr umringg* b) (mer sv) *snurr runt*; ’snurra till’ *snurr til*
snurrig **1** *snurrun* **2** (yr) *yörum.* ’snurrig i huvudet’ (förvirrad) *surrun i skollam*
snus **1** *snus* n, t.ex. ’det luktar inget gott av snus’ *eð lupter it noð guoð åv snusę,* se äv **spotta** ut **2** (skämts) *promenaðsjuklað* m
[1]**snusa** (med snus) *snusa*
[2]**snusa** (andas hörbart) *fnåysa*
snusdosa *snusduos* f
snusgubbe *snusgubb* m
snusig *snusun*
snuskig **1** *slaskun* **2** *fnaskun.* Jfr **orenlig, osnygg**
snuskpelle (kladdmåns) *kwakk* m
snusnäsduk *snusnesduk* m
snustorr *snustuorr*
snutt *snutt* m
snuva *snuva* f. ’besvärlig snuva’ a) *liuotsnuv* f b) *jälåksnuv* f; ’ha snuva’ a) *åvå snorkelindję* f b.f. b) *åvå snuvų*
snuvig **1** *snuvun* **2** *snorun.* ’snuvig (förkyld) person’ *snorkrakk* m
snyfta **1** *snyfsa* **2** *snyksa* (äv *snykta*) **3** *snypta* (vanl *snyfta*) **4** (smågråta) *smǫgrain*
snygg **1** *snogg* **2** (vacker) *grann*
snygga ’snygga till’ a) (göra fin) *finå upp* b) *ryökt upp* c) (städa upp) *pynt til*; ’snygga till sig’ *duon åv sig*; ’snygga upp sig’ (fr sv) *snygg upp sig*, jfr göra sig **fin**
snyta *snåyta.* ’snyta sig’ *snåyt sig*
snytbagge **1** *kluormakk* m **2** *barkgravu* (äldre grundf *-gråvå*) f **3** *grötgravu* (äldre grundf *-gråvå*) f
snål **1** *snǫl* **2** (gnetig) *gnitun* **3** (gniden) *gniðun* **4** (girig) *innun* **5** (d:o) *autumsig.* ’snålt’ (knappt) adv *nettskli*; ’snålt med’ a) *snǫlt min* b) *nettsklit min.* Se äv **småsnål**
snåla **1** *snǫlas* (äv *snǫla*) **2** *negel* **3** (vara sparsam med) *netta* **4** (hushålla strängt) *tigel.* ’snåla in’ *snǫl in*; ’snåla med ngt’ *snǫl min noger*; ’snåla vid tilldelning’ se **tilldela**
snålblåst *gnǫlbläst* m
snålhet *snǫliet* f
snåljåp **1** *snǫltitt* m **2** *snǫlskoll* m **3** *snǫljåp* m
snålskjuts ’åka snålskjuts’ *åk snǫlstjuo’ss*
snår **1** (snårskog) *rais* n **2** (i sht av unggran) *grettje* n **3** (lokalt) *snǫr* n
snårig **1** *raisun* **2** (lokalt) *snǫrun*
snårskog **1** *grettjrais* n, t. ex. ’jag trängde mig igenom snårskogen’ *ig smęgd mig gainum grettjraiseð* **2** (av gran) *grǫgrettjrais* n **3** *rais* n. Jfr **oframkomlig**
snäcka *snekka* f
snäll **1** *frek,* t.ex. ’nu ska vi vara snälla’ *nų ulum wið war fretjir* **2** (vänlig) *guossklin* **3** (i sht om tyst o. snällt barn) *skamper,* men äv t.ex. ’gör det, är du snäll’ *djär eð, ir du skamper* **4** (som uppför sig väl) *bistjielin* **5** (foglig) *dygdun* **6** (mer sv) *snell.* ’bli snäll igen’ (när man varit arg) a) *blaiðgas* b) *mjǫ’n*; ’snälla!’, ’snälla du!’ a) *onnǫ!* (äv *onnå, onnu* m.fl.), t.ex. ’snälla du, förlåt mig!’ *felåt mig onnǫ du!* b) (var snäll och) *tjäre,* t.ex. ’säg inte så, är du snäll’ *tjär, seg it so*; ’snäll flicka’ *frekåkull* f; ’snäll gosse’ a) *frekågoss* m b) *skampergoss* m; ’snäll karl’, ’snäll man’ *frekåkall* m; ’snäll mot’ a) *frek wið* b) (mer sv) *snell wið*; ’snäll person’, ’snäll varelse’ *frekåmakk* m
snälltåg *snelltug* n
snällt adv (beskedligt) *siðuli,* t.ex. ’hästen stod där så snällt’ *estn stuoð dar so siðuli*
snäppa s *snaipa* f
snäpplås *knepplǫs* n
snärja *snerå*
snärjmåra **1** *wiðaindjgras* n **2** *klyöngras* n
snäsa *snęsa.* ’snäsa av’ *snęs åv*; ’snäsa (till) åt’ *snęs til að*
snäsig **1** *fręsun* **2** *frundun* **3** *snęsun*
snö **1** *sniųo* m, t.ex. ’där är det snö kvar fortfarande’ *dar ir eð sniųo’nn kwer enn* **2** (skämts) *mųorkallmyöl* n **3** (torr, lätt) *sniųoduos* n **4** (liten mängd lätt snö) *sniųodamb* (el. bara *damb*) n. ’ligga snö’ (i sht på träd o. buskar) *åyvas*; ’mkt snö’ a) (snöigt) *sniųout* b) *sniųostattjin* m b.f. Jfr **snötäcke**
snöa **1** *snaja,* t.ex. ’de såg hur det snöade’ *dier såg ur eð sni’dde* **2** (snöa lätt) *duoså* **3** (äv regna) *bjärå uvǫ.* ’snöa häftigt el. ymnigt’ a) *liuotsnaj* b) *stursnaj* c) *tarmsnaj* d) *wål og snaja* e) *snaj full weðreð* f) (med stora flingor)

låvå og snaja; ’snöa igen’ *snaj att*; ’snöa in’ *snaj in*; ’snöa inne’ *snaj inne*; ’snöa lätt’ se **småsnöa**; ’snöa över’ a) *snaj attrum* b) (mer sv) *snaj yvyr*

snöblandad *sniɥoblandað.* ’snöblandat regn’ *sniɥoraingen* n

snöboll **1** *sniɥoboll* m **2** (åld) *sniɥomyöl* m

snöbollskrig *sniɥobollskrig* n. ’ha snöbollskrig’ *sniɥobollskrig* vb

snöby **1** *sniɥoilingg* m **2** *sniɥoskaur* f **3** *sniɥoǫs* m **4** *sniɥoby* m **5** (liten) *sniɥodemb* (äv *sniɥodemp*) f. Jfr **snöfall** 2 med fotnot

snödjup *sniɥodiuop* n

snödriva *sniɥodriv* f, ex. se **pulsa** iväg

snödroppe (växten) *sniɥodrupi* m

snöfall **1** (fr sv) *sniɥofall* n **2** (tidsbegränsat) *sniɥodemb* (äv *sniɥodemp*) f (äv m) [86] **3** (mkt lätt) *sniɥoduos* n

snöflinga **1** *sniɥoflingg* f **2** (stor) *böglingg* m **3** (stor, skämts) *womse* (äv *womus*) m **4** (mkt stor, skämts) *lappuott* m, t.ex. ’snön vräker ned med stora flingor’ *lappuottär låvå nið*

snöfläck *sniɥoflekk* m

snöfri **1** *ber,* ex. se **gärde** **2** *sniɥorien*

snöglopp **1** *sniɥoglup* n **2** (blötsnö) *wåtsniɥo.* ’vara snöglopp’ (falla blötsnö) *wåtsnaj*

snögrotta *sniɥogrott* f

snögubbe *sniɥogubb* m

snöhinder se under **förhindra**

snöhög *sniɥostakk* m

snöig *sniɥoun.* ’jättesnöigt’ (jättemycket snö) *liuotsniɥout*

snökanon **1** (meteorologisk o. till skidbackar) *sniɥokanuon* m **2** (till skidbackar, nydal) *aurweðersbyss* f

snökaos *sniɥokaus* n

snökedja jfr **kedja**

snökristall *sniɥokristall* m

snökäpp **1** *pluogstor* m **2** *pluogpinn* n

snölykta *sniɥolykt* f

snölås *sniɥolǫs* n

snölös *sniɥolos*

snömodd *sniɥoryör* f

snömoln *sniɥomuoln* n

snöoväder **1** *aurweðer* n **2** *sniɥoɥoweðer* n

snöpa *gelda*

snöplig (trol. fr sv) *snöpelin.* Jfr **försmädlig**, **retfull**

snöplog *sniɥopluog* m

snöra **1** *riema* **2** *snęra.* ’snöra av’ *smę åv*; ’snöra av sig’ (t.ex. skridsko) *riem åv sig*; ’snöra på sig’ *riem ǫ sig,* t.ex. ’han snörade på sig kängorna’ *an riemd ǫ sig tjainggur*; ’snöra till’ *riem att*; ’snöra upp’ a) *riem upp* b) *smę upp*; ’snöra åt’ *snęr að*

snöraka se **snöskovel**

snöre *snɣöre* n

snöregn *sniɥoraingen* n

snörik (trol. fr sv) *sniɥoraik*

snöripa *sniɥorjopp* f

snörp *tjyrp* m. ’göra en snörp’ (ihopsnörpning) *djärå ien tjyrp*

snörpa *tjyrpa.* ’snörpa ihop’ a) *tjyrp ijuop* b) *snyrp ijuop*; ’snörpa åt’ *snyrp að*

snörpig *tjyrpun*

snörrät (fr sv) *snɣörrett*

snörstump **1** *snɣörstump* m **2** *snɣörend* m **3** (åt) *tǫtend* m

snörvla **1** *snyrvel* (äv *snurvel,* fr sv *snörvel*) **2** (snora) *snorå*

snörvlig (fr sv) *snörvlun*

snöröjning **1** (fr sv) *sniɥoryðningg* f **2** (snöskottning) *sniɥomukningg* f

snöskata se **björktrast**

snösko *triuoga* f. ’snösko för häst’ se **hästtryga**

snöskoter **1** *sniɥoskoter* m **2** (nydal) *fråtådråj* f

snöskottare *sniɥomukär* m

snöskottning *sniɥomukningg* f

snöskovel **1** *sniɥostjyffel* m **2** *sniɥospaði* m **3** (äv snöraka) *sniɥoreku* (äldre grundf *-rekå*) f, ex. se **ställa**

snöskyffel se **snöskovel**

snöslask *sniɥoslask* n

snöslunga **1** (nydal) *sniɥoslingger* f **2** (d:o) *sniɥoweðerkwenn* f **3** (fr sv) *sniɥoslungg* f

snösläde (snöräv) **1** *sniɥosliði* m **2** *sniɥoröv* m

snösmocka (fr sv) *sniɥosmokk* f

snösparv **1** *aprilfugel* (äv *aprillfugel*) m **2** (äv domherre) *aurweðersfugel* m. Se vidare FNB

snöstorm *sniɥostorm* m

snösträng (rand el. stråk av snö) *sniɥograim* f

snösvängen *sniɥoswaindjin* m b.f.

snösörja **1** *tros* n **2** *sniɥoryör* f. Jfr **stöp**

snötäcke **1** (trol. fr sv) *sniɥotettj* n **2** (lager av nyfallen snö) *sniɥodemp* (äv *sniɥodemb*) m (äv f), jfr **snöfall** 2 med fotnot **3** (tunt, efter lätt snöfall) *sniɥodamb* n **4** (d:o) *sniɥodett* f

snötäckt (trol. fr sv) *sniɥotekkt.* ’helt snötäckt’ *sniɥoielt,* t.ex. ’nu är marken helt snötäckt igen’ *nų ir eð sniɥoielt niðǫ bokkam atten*

snövall **1** *sniɥosteð* (el. bara *steða*) f **2** (plogvall) *sniɥopluogsteð* f

---

[86] Betydelserna av *sniɥodemb* o. *sniɥodemp* beskrivs olika av olika sagesmän. Det verkar som om *sniɥodembą, sniɥodempą, sniɥodempin* o. *sniɥodembin* allihop kan beteckna såväl det kortvariga snöfallet som den därvid fallna snön.

snövinter *sniųowitter* m
snövit *sniųowait*
snöväder *sniųoweðer* n
so se **sugga**
soaré *soaré* m
social **1** *sosial* **2** (trevlig) *trytsam*. Se äv **trevlig**
socialdemokrat **1** *sosialdemukrat* m
2 (slangbet) *krat* m
socialism *sosialism* m
socialnämnd *sosialnemd* f
socialtjänst *sosialtjenst* f
sociologisk *sosiologisk*
socka *åvsukk* f
sockel *sokkel* m
socken *sokken* f, ex. se **nere** i
sockendräkt, Älvdalens se **älvdalsdräkt**
sockengräns *sokkengrens* m
sockenmål *sokkenmǫl* n
sockenspråk *sokkenspråk* n
sockenstuga *sokkenstugu* (äldre grundf *-stugå*)
sockenstämma *sokkenstemmen* f
socker (äv sockersjuka) *sokker* n. 'utan socker' *sokkerlos*
sockerbagare *sokkerbager* m
sockerbeta *sokkerbiet* f
sockerbit *sokkerbit* m
sockerdricka *sokkerdrikk* f
sockerdricksflaska **1** *sokkerdrikkputell* m
2 (mer sv) *sokkerdrikksflask* f
sockerfri *sokkerfri*
sockerkaka *sokkerkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f
sockerkaksform *sokkerkakufuorm* (mer sv *sokkerkakuform*) m. Se äv **kakform**
sockerlåda *sokkerlåð* f
sockerpiller *sokkerpilder* n
sockersjuka *sokkersiuok* f
sockerskrin *sokkerskrin* n
sockerskål *sokkerskål* f
sockerströare *sokkersträer* m
sockertopp *sokkertupp* m, t.ex. 'sockertopparna såg ut som några granater' *sokkertuppär såg aut sos nog granater*
sockertång *sokkertaungg* f
sockra *sokker*
sockskaft *sukkåk* m
soda *suoða* f
soffa *soffa* f
soffkudde *soffkudd* m
sofflock *soffluk* n
sofistikerad *sofistikirað*
soja *såja* (äv *soja*) f
sol *suol* f, t.ex. 'solen skiner' *suolę skain.* 'i solen' (i solljuset, i solvärmen) *i suoln*; 'solens gång' (upp- el. nedgång) *suolgaungg* m
sola *suola.* 'sola sig' a) *suol sig,* b) *båðå sig.* Jfr **solbada**
solarium **1** (nydal) *swinnjäll* m
2 (d:o) *gamtkelinggrill* m
solbada **1** *suolbåðå* **2** *båðå sig,* ex. se **förstukvist**. Jfr **sola**, **sola** sig
solblekt *suolbliekt*
solbränd (äv t.ex. om trä) *suolbrennd*
solbränna *suolbrenn* f
solcell *suolsell* m
soldag *suoldag* m
soldat **1** *suoldat* (vanl *soldat*) m
2 (i sht indelt) *knikt* m
soldathem *suoldatiem* n
soldatliv *suoldatlaiv* (äv *suoldatliv*) n
soldatnamn *kniktnammen* n
soldattorp *knikttuorp* n
soldis *suolräk* m
soldyrkare (fr sv) *suoldyrker* m
solfläck *suolflekk* m
solförmörkelse *suolfemörkels* f
solglasögon *suolglasogur* f pl (äldre hade varit *-glasog* n pl)
solglimt (fr sv) *suolglimt* m
solhetta **1** *suoliti* m **2** (besvärande solhetta el. starkt solsken) *suolrövin* m b.f.
solig **1** *suolun* **2** (solig o. klar) *suolblaunk.* 'soligt väder' *suolweðer,* t.ex. 'han är ute i det soliga vädret' *an ir auti suolweðrę*
solist *suolist* (vanl *solist*) m
solkatt **1** *lutji* m **2** (fr sv) *suolkatt* m
solkig **1** *smǫdritun* (el. bara *dritun*)
2 (fr sv) *solkun* (mer älvd vore *sulkun*)
solklar (utan varje tvivel) *suolklår* (äv *suolklar*)
solkräm *suolkrem* m
Sollefteå *Suolett.* Se vidare ONB
Solleröbo **1** *suoldbyddj* (äv *suoldbyddjer*) m
2 (ffa i pl) *suoldkall* m **3** (öknamn) *suoldkuott* m
Sollerön *Suold*
solnedgång *suolniðgaungg* m, ex. se **se**
solo *solo* (ovanl *suolu*) n
sol-och-våra (fr sv) *suol-og-wåra,* t.ex. 'hon hade blivit sol-och-vårad' *ǫ add uorteð suol-og-wårað*
solosång *solosaungg* m
solpanel *suolpanil* m
solreflex **1** (solkatt) *lutji* m
2 (i vatten) *watusuol* f
solros *suolruos* f
solrosfrö *suolruosfrie* n
solrök **1** *landräk* m **2** *suolräk* m
solsida *suolsaið* f
solsken *suolstjin* n. Se äv **solhetta**
solskensdag *suolstjinsdag* m
solskydd *suolstjydd* n

solsting *suolstingg* n. ’han har fått stolsting’ (blivit matt av solhettan) *suolrövin ar taið an*
solstrimma *suolstrim* f
solstråle *suolstrål* m
solstånd (i sht sommarsolstånd) *städär* f pl
soltorkad *suoltorkað*
soluppgång *suoluppgaungg* m
solur *suolur* n
solv *syver* f pl (äv *syv* f sg)
solvarm *suolwarm*
solvstock (solvträ) *syvklubb* m
solvärme **1** *suolwerm* m **2** (stark) *suolrövin* m b.f., t.ex. ’solvärmen har smält smöret’ (eg. solräven har tagit smöret) *suolrövin ar taið smyöreð*
som I. rel. pron *so,* t.ex. ’de som är äldst’ *dier so gamblest irå.* Utelämnas inte sällan, t.ex. ’det (som) han hade fått’ *eð an add faið.* II. konj **1** (liksom) *slaisog*, t.ex. ’han såg ut som en luffare’ *an såg aut slasiog ien luffer* **2** (d:o) *slais,* ex. se **darra**, **van**; **3** (d:o, lokalt) *laså* **4** (d:o) *sos,* t.ex. ’han grät som ett barn’ *an grien sos ien kripp* **5** (såsom) *sos* **6** (i fraser med ’lika’) *og,* t.ex. ’han är lika stor som jag’ *an ir laik stur og ig* **7** (i egenskap av) *fer,* t.ex. ’vi hade honom som lärare’ *addum an fer lärer* **8** (i vissa uttr, fr sv) *som,* t.ex. ’som bara den’ *som bara denn,* ’som sagt (var)’ *som saggt (war),* ’som så’ *som so.* ’som mest’ *sos mjäst*, t.ex. ’de var ju som mest tio personer’ *dier war ju ti fuok sos mjäst*; ’som om’ a) *slais,* ex. se **kittla**; b) *sos,* t.ex. ’som om han hade eld i baken’ *sos an edd apt jäldn i rovin* c) *so,* ex. se **smörja** vb, d) (som att) (stundom utan motsvarighet), t.ex. ’det ser ut som om vi får ha kvar handelsboden’ *eð sir aut fomm av kwer andelsbuðę*
somlig *summ,* t.ex. ’jag tar bara in somlig ved’ *ig tar bar in summan wið,* ’somliga ord går det verkligen inte att översätta’ *summų uord gor eð dǫ int yvyrsett,.* ’somliga … andra’ *summer … summer,* t.ex. ’somliga har diarré och andra kräks’ *summer drait og summer spaja*; ’på somliga ställen’ a) *summstas,* ex. se **glimma**, **hal** b) *ǫ summ(um) stellum.* Jfr **somt**, **viss**
sommar *såmår* m. ’bli sommar’ äv *sumbras*; ’framåt sommaren’ *framter að sumbrem*, t.ex. ’vi får se framåt sommaren’ *eð ir tä sjǫ framter sumbrem*; ’i fjol somras’ *i fiuord um såmår* (äv *såmårn*); ’i sommar’ *i såmår*; ’i somras’ a) *mes såmårn war* b) *i såmås* (äv *i sumbres*); ’mitt i sommaren’ *mitt i sumbrem*; ’många somrar’ adv *mikkel sumber*; ’på sommaren’ *um såmårn,* t.ex. ’vi träffades bara på sommaren *råktesum bar um såmårn*; ’på somrarna’ *um sumbrą*; ’på sommaren’, ’på somrarna’ (i förfluten tid) *dar såmårn war*; ’till sommaren’ a) *að sumbrem* b) *et sumbres*; ’under sommaren’ a) *dar såmårn ir* b) *i sumbrem*; ’över sommaren’ *yvyr såmårn*
sommaraktig *såmåraktun*
sommarbarn *såmårkripp* m
sommarbete *såmårbiet* n, t.ex. ’älgarna flyttade sig till sommarbetet’ *brindär flytteð sig daiti såmårbieteð*
sommardag *såmårdag* m
sommardräkt *såmårdrekt* f
sommardäck *såmårdekk* n, t.ex. ’han skulle sätta på sommardäcken’ *an ulld ev ǫ såmårdettję.* Se äv **sommarhjul**
sommarfager *såmårgrann*
sommarhetta *såmåriti* m
sommarhjul *såmårjuol* n
sommarjobb *såmårjobb* n
sommarkläder *såmårklauter* m pl
sommarklänning *såmårkleningg* f
sommarkostym *såmårkostym* m, ex. se **damma** av
sommarkurs *såmårkuss* m
sommarkväll *såmårkweld* m
sommarladugård *såmårfjǫs* n
sommarlik *såmårlaik*
sommarlov *såmårluv* n
sommarläger *såmårläger* n
sommarmat *såmårjätå* n
sommarmoln *såmårmuoln* n
sommarmorgon *såmårmorgun* m. ’om (på) sommarmorgnarna’ *um såmårme’nną*
sommarmånad *såmårmonað* m
sommarnatt *såmårnǫt* f
sommarnöje *såmårnöj* n
sommarregn *såmårraingen* n
sommarsjuka *såmårsiuok* f
sommarskola *såmårskaul* m
sommarsolstånd **1** (mer sällan vintersolståndet) *städär* f pl **2** *såmårstond* n
sommarstuga *såmårstugu* (äldre grundf *-stugå*) f, ex. se **belåten**
sommarställe *såmårstell* n
sommartid *såmårtið* f
sommarväder *såmårweðer* n
sommarvärme *såmårwerm* m. ’i sommarvärmen’ *i såmårwermam*
somna **1** *sommen* (äv *sommen åv*), ex. se **klättra** **2** (domna av) *kuoln åv.* ’somna ifrån’ *sommen frǫ*; ’somna in’ (äv dö) *sommen in*; ’somna om’ *sommen um*; ’somna tvärt’ a) *twersommen* b) *bråsommen*; ’få att somna’ *syöva*
somrig (sommaraktig) *såmåraktun*
somt (somligt) *summt*

son **1** *påyk* m **2** *sun* m. ’son som ensam ärver gård’ *guoðsgoss* m; ’vara son till ngn’ *wårå sun að nogum*
sona *suona*
sondotter *sunduotter* f
sonhustru *sunärkunu* (äldre grundf *-kunå*) f
sonson *sunsun* m
sopa *suopa.* ’sopa av’ *suop åv*; ’sopa bort’ *suop undǫ*; ’sopa igen’ *suop att*; ’sopa ned’ *suop nið*; ’sopa undan’ *suop undǫ*; ’sopa ur’ *suop yr*
sopbil **1** (som kör sopor) *suopenbil* m **2** (som kör sopor el. som sopar gator) *suopbil* m
sopborste **1** *suop* m **2** (på skaft) *skaptsuop* m
sophantering *suopantiringg* (äldre borde vara *suopenantiringg*) f
sophög **1** *suopenstakk* (yngre *suopstakk*) m **2** *skräpstakk* m
sopkvast *laime* m
sopmaskin *suopmasin* m
sopnedkast (nydal) *suopentrumb* f
sopor *suopner* f pl, ex. se **bara**
sopp (i sht de större arterna) *tjyrsopp* m
soppa **1** *suoð* n **2** *suppa* f. ’tunn soppa’ se **blask**
soppkött **1** *suoðwatutjyöt* n **2** *supptjyöt* n
sopplunch *suppluns* m
soppskål *suppskål* f
soppslev *suoðäs* f
soppterrin se **soppskål**
soppåse **1** *suopenkupp* (yngre *suopkupp*) m, t.ex. ’ta ut soppåsen när du går’ *tag aut suopenkuppan mę du far* **2** *skräpkupp* m
sopran *supran* (äv *suopran,* vanl *sopran*) m
sopskyffel *suopstjyffel* m
sopstation *suopstasiuon* (äldre borde vara *suopenstasiuon*) m
sopsäck **1** *suopsjäkk* m **2** *skräpsjäkk* m
soptipp *suoptipp* m
soptunna **1** *suoptunn* f **2** *skräptunn* f, t.ex. ’släng det i soptunnan’ *ev dait eð i skräptunnų*
sopåkare (nydal) *kuppgubb* m
sorg *sorg* f. ’ha sorg’ *wårå i lieðskun*
sorgflor *sorgfluor* n
sorglig **1** *armlin* **2** *sorglin* **3** *liessam,* t.ex. ’det var så förfärligt sorgligt’ *eð war so uvendes liessamt* **4** (t.ex. vid saknad) *dovlin*
sorglighet *sorgligiet* f
sorgsen **1** *stjälin* **2** *lie’ssn* **3** *sorgsklin* (äv *sorgslin*) **4** (dyster) *dovlin*
sork **1** *sork* m, ex. se **skada** s **2** (liten sork) *maus* f
sorl (ljud av folk som talar samtidigt) *dyörgsuoð* n
sorla **1** (om röster) *siuoða* **2** (om rinnande vatten) *skwalder*
sort *sort* m. ’sorts’ *sortes,* t.ex. ’alla sorters blommor’ *oll sortes bljommer*; ’av den sorten’ *åv onum sortem*; ’av alla sorter’ *åv oll(um) sortum*; ’en annan sorts tävling’ *ję eller sortes tävlingg*; ’någon sorts’ *non sortes.* Jfr **slag**
sortera *sortir,* ex. se **intryck**. ’sortera bort’ *sortir undǫ*; ’sortera upp’ *sortir upp*; ’sortera ur’ *sortir yr*; ’sortera ut’ *sortir aut*
sortering *sortiringg* f
sortiment *sortiment* n
sosse *sosse* m
[1]**sot** (efter eldning) *suot* (äldre *suo’tt*) n
[2]**sot** (sjukdom) *suo’tt* (yngre *suot*) f
sota *suota* (äldre *suo’tta*). ’sota för’ a) *suot fer* b) *pant upp fer*; ’sota igen’ *suot att*
sotare *suoter* (äldre *suo’tter*) m
sotdöden *suotdöðn* m b.f.
sotflaga *suotflagu* (äldre grundf *-flågå*) f
sothöna (fr sv) *suotyön* f
sotig **1** *suotun* (äldre *suo’ttun*) **2** *kuolun*
sotsvart *suotswart*
souvenir *suvenir* m
sova *såvå.* ’sov gott!’ *sov guott!*; ’sova bort’ *såvå brott* (äv *sov brott*), t.ex. ’jag brukar sova bort sjukdomarna’ *ig bruker såvå brott siuokduomą*; ’sova djupt’ *såvå diuopt*; ’sova färdigt’ *såvå frǫ sig*; ’sova middag’ *sov middag*; ’sov nu!’ (försök somna nu) *såvå, såvå!*; ’sova tungt’ *såvå fast*; ’sova ut’ a) *sov mettan sig* b) (mer sv) *sov aut*; ’sova över’ a) *sov yvyr* (äv *såvå yvyr*), se äv **övernatta** b) (sova för länge så att man missar ngt) *sov etter,* t.ex. ’jag sov över frukosten i morse’ *ig sov etter frukuostn i morgus*
sovande s (sömn) *sovningg* f
sovdags *sovudags* (äv *såvådags*)
sovel *sauvel* n. ’skaffa sovel’ *sauvel*; ’äta endast sovel’ *mola*
sovmorgon *sovmorgun* m
sovplats *sovplass* m
sovrum *sovruom* n. Jfr **sängkammare**
sovrumsdörr (sängkammardörr) *kuvådörer* f pl
sovrumsfönster **1** *sovruomsglas* n **2** (sängkammarfönster) *kuvåglas* n
sovsäck *sovsjäkk* m
spackel *spakkel* n
spackla *spakkel*
spad **1** *spað* n, t.ex. ’korvskivorna fick sjuda i spadet’ *kuorvstjivur fingg siuoð i spaðį* **2** *suoð* n
spade **1** *spaði* m **2** (i sht järnskodd träspade) *stjyffel* m. Se äv **messmörsspade**
spader ’få spader’ (fr sv) *fǫ spaðer*
spaderknekt *spaðerknikt* (äv *spaðknikt*) m
spagetti **1** *spagetti* m **2** (nydal) *slaunggermakaruonur* f pl
spak adj *spak*
spak s **1** *spak* m **2** *rwiði* m

spakna *spaken*
spaljé (nydal) *spilugalder* n
spalt (t.ex. i tidning) *spalt* m
spaltfyllnad (fr sv) *spaltfyllnað* m
spana (fr sv) *spana*
spanare (fr sv) *spaner* m
Spanien **1** *Spannien* (äv *Spanien*) **2** (ovanl) *Spannland.* Se vidare ONB
spanjor *spaniuor* m
spanjorska *spaniuoska* (äv *spaniųoska*) f
spankulera *wavel*
spann (om skida) 'med spann' *spikropp*
spannmål (fr sv) *spannmǫl* m. Jfr **säd**
spansk *spansk.* 'spanska sjukan' *spanską* f b.f., t.ex. 'hon dog i spanska sjukan' *ǫ duo i spanskun*
spanska *spanska* f, ex. se **kurs**
spant *raungga* f
spara **1** *spårå* **2** (lämna) *lieva,* t.ex. 'hon sparade käringtänderna när hon klippte gräset' *ǫ lievd gamtkulltennär mes ǫ klippt graseð.* 'spara ihop' *spårå ijuop*; 'spara in' *spårå in*; 'spara pengar' *spårå peninggą*; 'spara på tårarna' *spårå ǫ tårum*
sparande s *spårån* n
sparbank *sparbaunk* f
sparbössa *sparbyss* f
spark (stöt med foten; sparkstötting) *spark* m. 'åka spark' a) *renn ǫ spark* b) *åk spark*
sparka *spienna.* 'sparka av sig' *spienn åv sig*, t.ex. 'barnet hade sparkat av sig' *krippin add spuonneð åv sig*; 'sparka bakut' *spienn avut*; 'sparka boll' *spienn boll*; 'sparka i' *spienn i*; 'sparka i gång' (sätta i gång) *spienn i gaungg*; 'sparka igen' (t.ex. dörr) *spienn att*; 'sparka ned' a) *spienn nið* b) (mer sv) *spark nið*; 'sparka på' *spienn ǫ*, t.ex. 'vi skulle åka spark, och det var bara att sparka på' *miendum åk spark, og eð war bar tä spienn ǫ*; 'sparka sönder' a) *spienn sund* b) (mer sv) *spark sund*; 'sparka till' *spienn til (að),* t.ex. 'hon sparkade till bollen' *ǫ spann til að bollem*; 'sparka upp' *spienn upp*
sparkas *spiennas*
sparkcykel **1** *spiennsykkel* m [87] **2** (fr sv, vanl) *sparksykkel* m
sparken (avsked) 'få sparken' a) *fǫ katt* b) *fǫ fåton* c) (fr sv) *fǫ spartjin*
sparkföre *sparkfyör* n
sparksko (sko med sparkbrodd) *sparkskuo* m
sparkstötting se **spark**
sparktur *sparktur* m
sparris **1** *sparris* m **2** (nydal) *nylaðir* m pl
sparsam **1** *fesiktun,* t.ex. 'hon var sparsam med pengarna' *ǫ war fesiktun min peninggum* **2** *sparsam* **3** (småsnål) *nett* **4** (ekonomisk) *mun um sig.* 'vara sparsam' (snåla) *netta*
sparsamhet *sparsamiet* f
sparv **1** (i sht gråsparv) *tektingg* m **2** (fr sv) *sparv* (mer älvd *sparr* [88]) m
sparvhök **1** *smǫfugelok* m **2** (fr sv, vanl) *sparvok* m. Se vidare FNB
sparvuggla **1** (äv andra mindre ugglor) *smǫmausugel* f **2** (fr sv, vanl) *sparvugel* f
spatel *tykkel* f
spatserkäpp *kruokstor* m
spatsertur *spasirtur* m
specialarbete *spesialarbiet* n
specialbeställa *spesialbistell*
specialist *spesialist* m
speciallärare *spesiallärer* m
specialpris *spesialpris* n
speciell **1** (utmärkande) *yrmerkt,* 'det där är speciellt för älvdalskan' *eð-dar ir yrmerkt fer övdalskun* **2** (av en särskild sort) *fer sig,* t.ex. 'han är lite speciell' (inte som andra) *an ir liteð fer sig* **3** (fr sv) *spesiell.* Jfr **särskild**
speciellt adv **1** (fr sv) *spesiellt* **2** (i synnerhet) *dǫ mjog* **3** (särdeles) *sidiels.* Jfr **särskilt**
spegel **1** *spaile* m **2** (skämts) *bögelbräð* n
spegelbild *spailbild* m
spegelblank *spailblaunk,* ex. se **Siljan**. Se äv **blank**
spegelglas *spailglas* n
spegla *spaila* (äv *spajel*). 'spegla sig' a) *spail sig* (äv *spajel sig*), t.ex. 'solen speglar sig i fönstret' *suolę spailer sig i glasį* b) *spaila*
spektakel *spitakel* n, t.ex. 'det var ett riktigt spektakel' *eð war iet riktut spitakel*
spekulant *spikulant* m
spekulation *spikulasiuon* (mer sv *spekulasiuon*) m
spekulera *spikulira* (mer sv *spekulira*)
spel *spil* n
spela **1** *spilå,* ex. se **femkort**, **torg** **2** (på vallhorn el. lur) *låta* **3** (musicera) *lieka* **4** (sirpa) *tjirpa* **5** (d:o) *stjäðer* **6** (d:o) a) *sįster* (äv *sister*) b) *sįsta* (äv *sista*) **7** (om orre) *gluðer.* 'det spelar ingen roll' *eð ir ukað so ir*; 'det spelar mig ingen roll' *ig djär* (äv *ir*) *laik-um eð-dar*; 'spela av' *spilå åv*; 'spela bort' *spilå brott*; 'spela fiol' a) *spilå ǫ filun* b) (föra stråken över strängarna) *strukå ǫ*; 'spela fotboll' (sparka boll) *spienn boll*; 'spela in' *spilå in*; 'spela kort' *spilå kuort*; 'spela kula' a) *spilå kaula* b) *pjäskel* (äv *pjäkkel*); 'spela på' (blåsinstrument) *blås i*; 'spela upp' *spilå upp*; 'spela (på) (vall)horn' a) *blås i strautn* b) *spilå ǫ strautn*;

[87] Kan uppfattas som skämtsamt.

[88] Ingår i några andra fågelnamn, t.ex. *fuossparr* **strömstare**

’spela över’ (öva) *spilå yvyr*
spelare *spilär* m
speldosa *spilduos* f
spelevink *spiliwink* m
spelkort *spilkuort* n
spelman *spilmann* m, t.ex. ’hon satt mellan två spelmän’ *ǫ sått millǫ twemm spilmennum*.
Se äv **takt**, **tun**
spelmanslag *spilmanslag* n
spelmansstämma *spilmansstemm* f
spelning *spilningg* f
spelrum (glapprum) *slikåruom* m
spelövning *spilyövningg* f
spenat *spinat* m, t.ex. ’han började kräkas av spenaten’ *an fuor spaj åv spinatem*
spenatsoppa *spinatsupp* f
spendersam *spendirsam*
spene **1** (i sht på ko) *tjikk* m, ex. se [1]**lov**; **2** *dise* m
spenslig *grannsklin*
spenvarm *tjikkwarm*
speta (träd med klen stam) *spjåke* m
spets **1** (t.ex. på penna, kniv) *udd* m **2** (t.ex. på pil) *spiets* (äv *spiess*) m **3** (virkad el. knypplad) *spiess* (äv *spiets*) m **4** (knypplad) *knåytningg* f **5** (hundras) *spiets* (äv *spiess*) m. ’i spetsen’ (i en ledande position) *fromoni storem*
spetsa **1** *spietsa* (äv *spiessa*) **2** (göra spetsig) *wessa* **3** (sticka fast ngt t.ex. på knivspets) *pikk ǫ*. ’spetsa öronen’ a) (ung.) *skåyl ärum* b) (t.ex. om hund, vrida på öronen o. lyssna) *wappel* (äv *wapel*) *ärum*
spetsglas *spiessglas* (äv *spietsglas*) n.
Se äv **bränvinsglas**, **nubbeglas**, **snapsglas**
spetsig **1** *spietsun* **2** *wass,* t.ex. ’en spetsig näsa’ *iet wasst nev*
[1]**spett** *iennstaungg* f
[2]**spett** (hackspett) *spit* m
spetälska **1** *spitälską* f b.f. **2** *liuotsiuoką* f b.f.
spexa **1** *spitaklas* **2** *avir sig*
spexig *spitaklun*
spik *spaik* m
spika *spaika*. ’spika fast’ *spaik fast*; ’spika igen’ *spaik att*; ’spika ihop’ *spaik ijuop*; ’spika på’ *spaik ǫ*; ’spika upp’ *spaik upp*
spikklubba *spaikklubb* f
spikrak **1** *spaikrett* **2** *spaikrak*
spiksko *spaikskuo* m
spikutdragare **1** (fr sv) *spaikautdrager* m **2** (lokalt) *dunk* m
spilla **1** *spilla* **2** *låpå* **3** (när man äter) *slaspa*. ’spilla på sig’ a) *slåpå ǫ sig* b) *låpå ǫ sig* c) *spill ǫ sig*. Jfr **pöl**
spillkråka **1** *ärrkråk* f **2** *straiðakkspit* m **3** *kliemkråk* f, ex. se **förebåda** **4** *tollknar* m.
Se vidare FNB
spillning **1** *drit* n **2** (kulformad) *tavel* f.
Se äv **spår**
spillningshög *rauk* m
spillvirke jfr [3]**bak**
spilta *spilta* f
spilåpipa *spilåpip* f, t.ex. ’spilåpipan var gjord av gran’ *spilåpipą war gar åv gron*
spindel *dyörg* m, ex. se **spinna**. ’spindel med kokong’, ’spindel med stor bakkropp’ *kuppdyörg* m; ’lyckobringande spindel’ a) *lukkmann* m b) *lukka* f
spindelnät *dyörgnęt* n
spink *åvstjyrd* f
spinna **1** *spinna,* t.ex. ’spindeln spinner ett nät’ *dyördjin spið iet nęt* **2** (om katt) *kurra* **3** (d:o) *spinna*
spinnare (vid fiske) *spinner* m
spinneri *spinneri* n
spinnerska *spinnesk* f
spinning (spinnande) *spinningg* f
spinnrock *spinnrukk* m
spinnrockshjul *spinnrukksjuol* n
spinnvinge se **vinge**
spion *spiuon* m
spionera *spiunira* (äv spiuonira, mer sv *spionira*), t.ex. ’handlarna måtte ha spionerat på mig’ *andlerär mǫtt að spiunirað ǫ mig*
spira (t.ex. på kyrktorn) *spira* f
spira vb *springga*. Se äv **gro**
spis *spis* (äv *spi’ss*) m, ex. se **slockna**, **värma**. ’öppen spis’ *yppenspis* m
spisarm (svängbar, av järn) *tranu* (äldre grundf *tråną*) f
spisbröd **1** *skarpbull* m **2** *spisbröð* n
spiselhylla (hylla uppe på spismuren) *kattsker* n
spiselkrans (vågrät kant nedtill på spiskåpan) *styddje* n. ’på spiselkransen’ *upǫ styddję*
spiselvrå **1** (mellan spismuren o. kammardörren) *stieger* f pl **2** *spisrå* f **3** (ugnsvrå) *ungsrå* [89] f **4** (med bänk) *lislbainkrå* f
spisfläkt *spisflekt* m
spiskrok **1** *spiskruok* m **2** (upphängnings-anordning i öppen spis) *tranukruok* m
spiskupa (rökfång) *styddje* n
spislucka *spisluku* (äldre grundf *-lukå*) f
spismur **1** *spismųor* m **2** (provisorisk, av uppstaplade stenar) *stįekrambel* n
spisring *spisringg* m
spisvrå se **spiselvrå**
spisvärme *spiswerm* m

[89] Alternativ stavning: *ungnsrå*

spjut *spiuot* n
Spjutmosjön *Spiuotmųorsju'nn* m b.f.
spjuver *spjuver* m. Jfr **filur**
spjäla s **1** *spilu* (äldre grundf *spilå*) f **2** *spjåke* m
spjäla vb **1** *stikka* **2** (fr sv) *spjäla*
spjälgrind (på arbetsfordon) *grind* f
spjälka se **spjäla** vb. 'spjälka upp' (fr sv) *spjälk upp*
spjälkas (fr sv) *spjälkas*
spjäll *spjäld* n, ex. se **stängd**. 'stänga spjället' a) *tep att spjäldę* b) *stjuot att*
spjärn 'ta spjärn' *tag spienntag*; 'ta spjärn med fötterna' *tag fuotspienn*
spjärna emot **1** *spienn mųota* **2** *sterras mųota*
splittra (fr sv) *splitter.* 'splittra upp' *splitter upp*
splittrad *splittrað*
splittring (oenighet) *ųosem* f
spoila *spåyla*
spola (t.ex. toalett) *spuola.* 'spola av' *spuol åv*; 'spola ned' *spuol nið*
spole *spuole* m
spoling se **pojkspoling**
spolmask *fimakk* m
spolmaskin *spuolmasin* m
sponsor *sponsor* m, t.ex. 'de tackade alla sponsorerna' *dier tokkeð ollum sponsorum*
sponsra *sponser*
sponsring *sponsringg* f
spont *spunt* m (äv f)
spontad *spuntað.* 'spontat virke' *spuntaðwertj* n
spontan *spuntan* (vanl *spontan*)
sporkapsel på björnmossa (gökråg) **1** *gukkusäð* f **2** *salukuonn* n. Se vidare VNB
sporra *spuorå*
sporre *spuori* m
sporrsträck 'i sporrsträck' *i sigelkautum*
sport *sport* m
sporta *sporta*
sportaffär *sportaffär* f
sportbil *sportbil* m
sportdryck *sportdrikk* f
sportfiskare *sportfistjer* m
sporthall *sportall* m
sportklubb *sportklubb* m
sportlov **1** *sportluv* n, t.ex. 'jag var sjuk under sportlovet' *ig war klien mes sportluveð war* **2** *skaiðluv* (mer sv *skaiðlåv*) n
sportlovsvecka *sportluvswiku* (el. bara *sportwiku,* äldre grundf *-wikå*) f
sportreporter *sportriporter* m
sportstuga *sportstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
spott *sputt* n
spotta *sputta.* 'spotta i nävarna' *sputt i nevǫ*; 'spotta upp' *sputt upp*; 'spotta ut' *sputt aut,* t.ex. 'vi blev tvungna att spotta ut snuset' *wartum sputt aut snuseð*
spottande s *sputtan* n, t.ex. 'det var ett förskräckligt spottande' *eð war iet feskrettjelit sputtan*
spottstrit *graslupp* f. Se äv **ormspott**
spottstyver *peninggstjit* m
spov (fr sv) *spuov* m
spraka *språkå*
spralla upp *spilå upp*
sprallig **1** *kǫt* **2** (uppspelt) *uppspilåð*; **3** (t.ex. om tonårsflicka) *spjottun.* 'sprallig flicka (el. kvinna)' *spjotta* f
spratt *spratt* n
sprattelgubbe **1** *sprattelgubb* m **2** (ett slags) *knikåkall* m
sprattla **1** *sprattel* **2** (spritta) *sprettas.* 'sprattla med benen' a) *sprattel fuotum* b) *sprattel min fuotum*
sprej *spräj* m
spreja *spräja*
spreta (i sht uppåt) *sterras*
spretig (som spretar åt olika håll) *sterrun*
spricka s **1** *spryndja* f **2** *sprikka* f **3** (rämna) *rimmen* f
spricka vb **1** *sprikka,* ex. se **emalj** **2** (rämna) *rimmen,* t.ex. 'bottnen har spruckit i portmonnän' *buottn ar rimnað i peninggpundjem* **3** (klyva sig) *klummen.* 'spricka sönder' *sprikk sund*; 'spricka ut' (slå ut) *sprikk aut*
sprida *spriða.* 'sprida sig' *sprið sig,* t.ex. 'det är bara att hoppas att det inte sprider sig' *eð ir fel tä uppas at eð spriðer it sig*; 'sprida ut' a) *sprið aut* b) (t.ex. om rykte) *ev aut,* t.ex. 'man ska inte sprida ut det bland folk' *an al it ev aut eð i fuotjeð*; 'sprida ut hö' (jämnt på marken så att det torkar bra) a) *rufsa,* t.ex. 'vi kvinnor skulle sprida ut höet och räfsa' *wįð kelingger ulld rufs og refsa* b) (trans) *rufs aut,* t.ex. 'du ska sprida ut (hö)strängen' *du al rufs aut straindjin*; 'person som sprider ut höet så det torkar bra' *rufskall* m
spridning *spriðningg* f
spring **1** *kåytan* n **2** *kåyt* n **3** (rantande) *lyrpan* n. Jfr **rännande**
springa s **1** *spryndja* f **2** (t.ex. i apparat) *skuoru* (äldre grundf *skuorå*) f **3** (glipa) *glip* n **4** (d:o) *glipu* (äldre grundf *glipå*) f **5** (liten öppning) *glisu* (äldre grundf *gliså*) f
springa vb **1** *kåyta* **2** (rusa) *drusa,* ex. se **skur**. 'komma springande' *kumå kåytend* (el. *kåytendes*); 'springa efter' a) (ränna efter) *kåyt eter,* t.ex. 'vad den där pojken springer efter flickor!' *ur an-dar påytjin dug kåyt eter kullum!* b) (springa ifatt; springa och hämta) *kåyt etter,*

t.ex. ’han sprang efter (sprang och hämtade) yxan’ *an kåy’tt etter öksn*; ’springa fram’ *kåyt fram*; ’springa förbi’ *kåyt febi*; ’springa ifatt’ *kåyt etter*; ’springa ifrån’ *kåyt frǫ*; ’springa ihop med’ (stöta ihop med, springa på) *kåyt ijuop min*; ’springa iväg’ a) *kåyt iweg* b) *kåyt åv* c) *strettj iweg* (el. bara *strettja*), t.ex. ’haren sprang iväg ut genom gärdsgården’ *erin strekkt aut gainum ruogardn*; ’springa in’ (prispengar) *kåyt in*; ’springa omkull’ *kåyt umringg*; ’springa omkring’ (nervöst el. nyfiket) *swiðå ǫ*; ’springa omkull ngn’ *kåyt nið non*; ’springa på’ a) (anfalla) *kåyt ǫ* b) (springa ihop med, stöta på) a) *kåyt attri* b) *kåyt ijuop min*; ’springa runt’ a) *kåyt umringg* b) *kåyt runt*; ’springa undan’ *kåyt undǫ*; ’springa upp’ (resa sig hastigt) a) *twerrait sig* b) *bråsait sig*; ’springa ut’ a) *kåyt aut* b) (rusa ut) *drus aut*.
Jfr **löpa**, **ranta**, **rusa**, **ränna**

springare (häst, i schack) *est* m

springlek *kåytliek* m

springmask **1** *fimakk* m **2** *gniðmakk* m, t.ex. ’har du springmask i stjärten?’ *ar du gniðmakkär* (äldre vore *gniðmakką*) *i rovin?* (sägs till barn som inte kan sitta stilla)

springpojke **1** (ovanl) *waisfant* m **2** (fr sv) *springgpåyk* m

springsteg *kåytstig* n

sprit (alkoholhaltig dryck) *fylla* f, t.ex. ’han drack sprit på morgonen’ *an drokk fyllų um morgun*. Se äv **spritdryck**

spritdryck **1** *brendwin* n **2** *duðer* n **3** (skämts) *gluðerwattn* n. Jfr **sprit**, **starkvaror**

spritkök *sprittjyök* n

spritt *spritt,* t.ex. ’spritt ny’ *spritt ny*

spritta *spritta.* ’spritta till’ a) *sprett til* b) (vid förskräckelse) *tjippas til* (el. bara *tjippas*), t.ex. ”och spratt till om så bara någon fes” *og tjipptes til fast bar non fies*

sprucken **1** *spruttjin* **2** *klumnað*

sprund *sprund* n

sprut *sprut* n

spruta s *spruta* f

spruta vb **1** *spruta* **2** *struta* **3** (stänka) *strita* **4** (forsa) *puta.* ’spruta in’ a) (trans) *sprut in* b) *strut in*; ’spruta ut’ *sprut aut*

sprutnarkoman *sprutmissbruker* m

sprutning *sprutningg* f

språk **1** *språk* n, ex. se **hot** **2** *glam* n.[90] ’de älvd gårdfarihandlarnas hemliga språk’ *gråspråk* n

språka *språka.* Jfr **prata**, **samtala**

språkbegåvad *språkbigåvað*

språkblandning *språkblandningg* f

språkfel *språkfil* n

språkforskare *språkfuosker* m

språkfråga *språkfråg* f

språkgrupp *språkgrupp* m

språkintresserad *språkintressirað*

språkkunnig **1** (fr sv) *språkkunnun* **2** (konstr) *språkwitun*

språkkurs *språkkuss* m

språkkänsla *språktjensl* f

språklig *språklin*

språkligt adv **1** *språkli* **2** *språkmessut*

språkljud *språkliuoð* n

språklåda (nydal) *glåmålåð* f

språklära **1** *språklär* f **2** (konstr) *glamlär* f. Jfr **grammatik**

språklärare *språklärer* m, t.ex. ’språklärarna har mycket hemarbete’ *språklärerär åvå mitjið iemarbiet*

språkman **1** *språkkall* m **2** (språkmänniska) *språkmenistj* f

språkområde *språkumråð* n

språkrör **1** (fr sv) *språkrör* n **2** (nydal) *glåmårör* n

språksam **1** *guoðtalun* **2** *språksam* **3** *språkun.* Jfr **pratsam**

språkstruktur (nybildn) *språkbyggnað* m

språkvetare jfr **språkman**, **språkvetenskapsman**

språkvetenskap *språkwetnskap* m

språkvetenskapsman *språkwetnskaper* m

språkvård *språkwård* f (äv m)

språng *kaut* m

spräcka *sprettja*

spräcklig *sprekklun*

spränga *spraindja.* ’spränga bort’ *spraindj undǫ*; ’spränga ned’ *spraindj nið*; ’spränga sönder’ *spraindj sund*

sprängning *spraindjningg* f

sprängsten *spraindjstie* m

sprängört *spraindjgras* n

sprätt *sprett* m. ’sätta sprätt på’ (snarast fr sv) *set sprett ǫ*

sprätta **1** *spretta* **2** (sprattla) *sprettas* **3** (ffa med benen) *skekta.* ’sprätta ned’ *sprett nið*; sprätta upp’ *sprett upp*; ’sprätta ut’ *sprett aut*; ’sprätta ur’ *sprett yr*

sprättbåge *sprettbugi* m

spurt (fr sv) *spurt* m

spy *spaja.* ’spy ned’ *spaj nið,* t.ex. ’bordet var alldeles nedspytt’ *buordeð war grą’ll niðspi’tt.* Se äv **kräkas**

spya (ansamling av uppkastning) *spaislestj* f. Jfr **spyor**

[90] Ordet har dock ofta betydelsen ’prat’.

spydig **1** *djietun,* t.ex. ’han var spydig mot kvinnan’ *an war djietun wið kelindję* **2** (fr sv) *spyðun.* ’vara spydig’ äv *djietas*
spyfluga *spiflugu* (mer sv *spyflugu*; äldre grundf *-flugå*) f
spyor *spajur* f pl. Jfr **spya**
spå *spå* (äv *spå til*), t.ex. ’domherrarna spådde snö’ *duomärrär spå’dd sniųo’nn.* Se äv **väder**, **väderomslag**
spådom *spåduom* m
spåkäring *spåkelingg* f
spåman **1** *spåkall* m **2** *spåmann* m
spån **1** *spon* n **2** (t.ex. hyvelspån, tunt o. ofta böjt) *okke* m **3** (grövre, ofta rakt) *spene* n **4** (takspån) *perta* f **5** (t.ex. i spånkorg) *spjåke* m. Se äv **tändspån**
spång **1** *spaungg* f **2** *gaunggspaungg* f **3** *spaunggbru* f
spånga *spaungga*
spånkorg **1** (större, t.ex. för hö) *tauta* f **2** (fr sv) *sponkorg* m. Jfr **korg**
spåntak *perttak* n. ’lägga spåntak’ *perta*
spår **1** *spuor* n, t.ex. ’jag följde (åkte i) det där (skid)spåret’ *ig rennd eter dyö-dar spuorį* **2** (fotspår o.dyl.) *ferd* f, oftast pl *ferder,* t.ex. ’det blev inga spår efter henne’ *eð wart it ingg ferder eter enner* **3** (spillning, lämning el. märke efter djur) *wister* f pl **4** (rest, åld) *ammen* f (äv n). ’inte minsta spår’ *warken guor eld spuor.* Se äv **skidspår**
spåra **1** (äv göra t.ex. skidspår) *spuorå* **2** (följa ngns el. ngts spår) *rettj ferder eter.* ’spåra ur’ a) *bjär autyr* b) *spuorå yr,* t.ex. ’men nu har ni då alldeles spårat ur’ *men nų avið dǫ spuoråð yr wel*
spårhund *spuoråra̧kk* m
spårig *spuorun,* t.ex. ’landsvägarna är spåriga’ *landsweär irå spuoruger*
spårmaskin *spuorå̊masin* m
spårsnö *spuorsniųo* m, t.ex. ’medan det var spårsnö’ *mes eð war spuorsniųo’nn*
spårvagn (fr sv) *spårwaungen* (mer älvd vore *spuorwaungen*) m
spä se **späda**
späck *spik* n
späd *späð*
späda vb *späða.* ’späda ut’ *späð aut*
spädbarn **1** (nyfött) *nygarkripp* m **2** (litet barn) *lislkripp* m. Se äv **bebis**, **dibarn**
spädgris *späðgrais* m
spänd **1** *spennd* **2** (mentalt inför ngt) *uppstelld*
spänna *spenna.* ’spänna fast’ *spenn fast*; ’spänna för’ (häst) a) *knepp i* b) *spenn för*; ’spänna ifrån’ (häst) *knepp yr*; ’spänna sig’ *spenn sig*; ’spänna upp’ *spenn upp*; ’spänna ut’ *spenn aut*; ’spänna åt’ (med björnbindsle) *byönn að*; ’spänna ögonen i ngn’ *stinn i non ogų*
spännande *spennend*
spännare (t.ex. vävspännare) **1** *spenner* m **2** *strettjer* m
spännband *spennband* n
spänne **1** *spenna* f (yngre, vanl *spenne* n) **2** *sya* f
spänning *spenningg* f
spännvidd (fr sv) *spennwidd* f
spänstig **1** (rask) *fyör* **2** (fr sv) *spenstun*
spänta **1** *spenta* **2** *spilka,* t.ex. ’hon hade späntat tändvirke’ *ǫ add spilkað tendeð*
späntsticka *spene* n
spärra *sperra,* t.ex. ’datorn var spärrad’ *datorn war sperrað.* ’spärra upp’ *sperr upp*; ’spärra upp ögonen’ a) *stinn upp ogum* b) *werd kringglun i ogum*; ’spärra ut’ *sperr aut*
spärrballong *sperrballaungg* m
spö **1** (ffa metspö) *spuoð* n **2** (för stakning) *spö* n **3** (vidja) *swigi* m **4** (t.ex. för aga, gjort av torkad tjurpenis) *ukstitt* m **5** (stryk) *spö* n
spöka *skromta.* ’spöka ut (sig)’ a) *spötj aut (sig)* b) *styr aut sig* c) *skap aut sig.* Se äv **gå** igen
spöke **1** *spötje* n **2** *skromt* n **3** *skromtkall* m **4** (mest till barn) *böbökall* (el. bara *böbö*) m
spökeri *skromt* n
spökhistoria *skromtistorr* f
spöklik (spökaktig) *spökaktun*
spökröst (nydal) *skromtröst* f
spökskrivare (nydal) *skromtskriever* m
spöregn *spöraingen* n
spöregna *spöraingen.* Jfr **hällregna**
spörsmål (fr sv) *spörsmǫl* n. Jfr **fråga**
spöstraff *spöstraff* n
stab *stab* m
stabbig *stabbun*
stabil **1** *styöð* **2** (stadig) *staðun.* ’mycket stabil’, ’stabil värre’ a) *liuotstyöð* b) *brennstyöð* c) *iennstyöð*
stabilisera *stabilisira.* ’stabilisera sig’ *stabilisir sig*
stack *stakk* m
stacka **1** *legg i stakk* **2** (foderlav) *kugga* (Lev.)
stackare **1** *stakkar* m **2** (krake) *roti* m **3** (en som har det besvärligt) *painingg* m **4** *wask* m, t.ex. ’vilken liten stackare!’ *ukin lislwask!* **5** *twasi* m **6** *tusi* m **7** (lokalt) *tusilapp* m
stackars *stakkars*. ’den stackars hästen’ *estwastjin*; ’stackars dig!’ a) *stakkars dig!* b) (förstärkt) *stakkarest dig!* c) (d:o) *stakkaretan dig!*
stackmoln **1** *muolnstakk* m **2** (fr sv) *stakkmuoln* n
stackmyra *stakkmęr* f. Se äv **skogsmyra**

stad *stað* m, t.ex. ’då levde bara någon procent av folket i städer(na)’ *dǫ livd bar non prusent åv fuotję i städrum*
stadd *sta’dd.* ’stadd på resa’ *ǫ rjesun sta’dd*; ’stadd vid kassa’ *kråynd*
stadga s *stadga* f. ’utan stadga’ (ostadig) *slestjun*
stadga vb (förordna) *ferårdn*
stadig **1** *staðun* **2** *styöð* **3** *styööun.* ’mycket stadig’ a) *liuotstyöð* b) *iennstyöð* c) *brennstyöð*
stadigt adv **1** *staðut* **2** *styö’tt,* t.ex. ’sitta stadigt’ (på bred bak) *sittj styö’tt* **3** *styöðut,* t.ex. ’klövjebördan ska sitta stadigt’ *klyvę al sittj styööut* **4** (hårt) *fast*
stadion *staðion* m
stadium *staðium* n
stadsbo (oftast pl) *staðsfuok* n
stadsdel (fr sv) *staðsdiel* m
stadsport *staðspuort* m
stafett *stafett* m
stafettsträcka *stafettstrettj* f
Staffan **1** (åld., ffa ss gårdsnamn) *Ståpån* **2** (numera, äv ss gårdsnamn) *Staffan*
stag *stag* n
stagg **1** *ära* f, ex. se **starr**; **2** *gambelär* f **3** *skarpgras* n. Se vidare VNB
stagnation *stangnasiuon* m
stajla (piffa till) *staila*
staka **1** *ståkå* **2** (t.ex. båt) *stjytå.* ’staka sig’ a) *ståkå sig* b) (vid läsning) *les i bend*; ’staka ut’ *ståkå aut*
stakare *stäkär* m
stake **1** *statji* m **2** (båtstake) *stjytu* (äldre grundf *stjytå*) f **3** (d:o) *sigelstor* m **4** (stång) *staungg* f
staket *stakiet* n
staketstolpe *stakietstuop* m
stakkälke **1** *knapptjåk* m **2** *ståkådråj* f
stakning *stakningg* f
stall *stoll* n, t.ex. ’på natten låg de ute i stallet’ *um nǫtę låg dier auti stollę.* Se äv **färdstall**
stalla (stalla in) *stoll in*
stalldräng *stollsdraingg* m
stalldörr *stollsdörer* f pl
stallknekt *stollsknikt* m
stam (trädstam; härstamning) (fr sv) *stamm* m. Se äv **trädstam**
stamkund *stammkund* m
stamkvista (fr sv) *stammkwist*
stamma **1** (när man talar) *stotå* **2** (härstamma) *stamma.* ’stamma fram’ a) *stotå yr sig* b) *stotå fram*
stamp (t.ex. vadmalsstamp) *stamp* m
stampa **1** *stampa,* t.ex. ’han hörde någon som stampade (längre) österut i skogen’ *an ärd non so stampeð oster raisę* **2** (trampa) *prikå.* ’stampa av sig’ (t.ex. snö) *stamp åv sig*; ’stampa till’ *stamp til,* t.ex. ’jordgolvet blev väl mer och mer tillstampat’ *juordguoveð wart fel tilstampað mjer og mjer*
stamtavla *stammtavel* f
standard *standard* m
standardisera *standardisira*
standardprov *standardpruov* n
standardspråk *standardspråk* n
standardälvdalska *standardövdalsk* f
stanna **1** *stą’n,* ex. se **längre** **2** *stą’n åv* **3** (bli stående) *stą’n för* **4** (bli, bli kvar) *werd warend,* ex. se **bli** kvar. ’stanna av’ *stą’n åv*; ’(det) stannar mellan oss’ *(eð) kumb it noð laingger*; ’stanna till’ a) *stą’n til* b) *stą’n upp* c) *stą’n för*; ’stanna över natten’ a) *war um nǫt* b) *stą’n um nǫt*
stanniolpapper (tennfolie, aluminiumfolie) *glimupapir* (äv *glimåpapir*) n
stansa (fr sv) *stansa*
stapel **1** (klockstapel) *stapul* m **2** se **plankstapel**
stapla (lägga upp i (en) hög) *legg i stakk*
stappla **1** *stassla* **2** *styppel* **3** (gå trevande t.ex. i mörker) *stambel* **4** (gå långsamt, strutta) *stulla.* ’stappla iväg’ *stypplas åv*
stapplig **1** *stasslun* **2** *stypplun* **3** *stamblun.* ’stapplig person’ *stypyl* m
stare *stari* (vanl *stare*) m
stark **1** *stark* **2** (från) *ietjin.* ’extra stark’ *oðerstarker(a),* t.ex. ’det skulle behövas några extra starka rep’ *eð edd byövdas nogų oðerstarkera riep*; ’stark i nyporna’ *bitter i klypin*
starkt adv **1** *starkt* **2** (efter vb ss lukta, smaka) *starku,* ex. se **älgört**
starkvaror *starkwarur* f pl
starköl *starköl* n
[1]**starr** (ögonsjukdom) *starr* m. ’grå starr’ *gråstarr* m; ’grön starr’ *gryönstarr* m
[2]**starr** (gräset) **1** *star* f, t.ex. ’vi slog starr och stagg’ *sluoum starę og ärų* **2** (i sht flaskstarr) *wålna* f. Jfr **starrgräs**. Se vidare VNB
starrbliga **1** *starrböglas* (äv *starböglas*) **2** *stjeböglas*
starrgräs *stargras* n
start *start* m
starta **1** *starta,* ex. se **företag** **2** (börja) *drag til.* ’starta eget’ *start iegeð*; ’starta om’ (t.ex. dator) *start um*
startmotor **1** *startmotor* m **2** (skämts?) *eviwegeri* n
startpunkt *startpunkt* m
startskott *startskuot* n
starttid *starttið* f
stat *stat* m. ’svenska staten’ *swenskstatn* m b.f.

statare *stater* m
Staterna (USA) *Statär* m pl b.f.
station *stasiuon* m, ex. se **cykla**
stationshus *stasiuonsaus* n
statist *statist* m
statistik *statistik* m
stativ **1** *krambel* n **2** (fr sv) *stativ* n. Jfr **ställning**
statlig *statlin*
statsanställd *statsanstelld*
statsbidrag *statsbidrag* n
statshemlighet *statsiemligiet* f
statskyrka *statstjyörtj* f
Statsmakten se **Kronan**, svenska **staten**
statsminister *statsminister* m
status (fr sv) *status* m
staty *staty* m
stav **1** (t.ex. skidstav) *stor* m **2** (i sht i laggkärl) *stav* m. ’hoppa stav’ *upp min storem*
stava *ståvå,* t.ex. ’vem ska bestämma hur älvdalskan ska stavas? *ukin al bistemm ur övdalską al ståvås?*. ’stava fel’ a) *ståvå tuokut* b) *ståvå fil*
stavelse *stavels* f (äv m), ex. se **prefix**
stavfel *stavfil* n
stavgång ’gå stavgång’ *go min storum*
stavkyrka *stavtjyörtj* f
stavmixer *stormikser* m
stavning *stavningg* f, t.ex. ’den här stavningen är inte så krånglig som den ser ut’ *isu-jär stavnindję ir it so kraungglun sos ǫ sir aut*
stavningsförslag *stavninggsfeslag* n
stavningsregel **1** *ståvåriegel* m **2** *stavninggsriegel* m
stavningssystem *stavninggssystiem* n
stearin **1** *stearin* n **2** (talgljustalg) *liuoståg* m
stearinljus *stearinliuos* n
steg *stig* n, ex. se **kavaljer**
stega **1** *staiga* **2** (gå med långa kliv) a) *stigå* b) *tiuoga,* t.ex. ’han kom stegande med långa kliv’ *an kam tiuogend min launggų stig.* ’stega iväg’ a) *tiuog åv* b) *tiuog iweg* c) *staig åv* d) *męl åv* e) *fuot åv* f) *fuot iweg* g) *fjätå åv*; ’stega upp’ a) *staig upp,* t.ex. ’han stegade upp ett morotsland’ *an stieg upp ję* (äldre *ien*) *mųoruotsaingg* b) *stigå upp* (el. bara *stigå*), t.ex. ’han stegade upp ett morotsland’ *an stigäð upp iet mųoruotland*
stege *stitji* m, t.ex. ’han ställde stegen mot väggen’ *an rai’tt upp stikån mųot weddjin*
steglits (fr sv) *stieglits* m
stegpinne *stikåknapp* m
stek *stiek* m (e.u. äv f)
steka **1** *stietja,* t.ex. ’jag skulle steka strömming åt mig’ *ig ulld stietj mig strömindjin* **2** *swaiða.* ’steka på’, ’steka upp’ a) *stietj upp* b) (hastigt laga till) *swinn ǫ*; ’stekt potatis’ *stiektpärur* f pl; ’stekt ägg’ *stiektegg* n
stekfläsk *stietjflesk* n
stekgryta **1** *stietjgryt* f **2** (järngryta) *ienngryt* f
stekhet *stietjiet*
stekning *stietjningg* f
stekos *stietjųos* n
stekpanna *stietjpann* f
stekspade *stiekspaði* m
stekspett *stietjtie* m
stekugn *stietjungen* m
stel **1** (ofta om fysisk stelhet) *stierd,* t.ex. ’hon var stel i kroppen’ *ǫ war stierd i kruppem* **2** (lite stel; stel till sitt sätt) *stierlin.* Jfr **styv**
stelhet *stierligiet* f
stelkramp (fr sv) *stielkramp* m
stelna **1** *stier’n* **2** (t.ex. om flott) *storken.* ’stelna till’ *stiern til*
stelt adv *stierli,* till **stel** 2
sten *stie* m, ex. se **bukt**, **lägga**, **skumma**. ’sten i urinblåsan’ se **blåssten**
stena *stiena.* ’stena igen’ (fylla igen med sten) *stien att*
stenarbetare *stjearbieter* m
stenart *stjesort* m
stenblock *stjeblokk* n
stenbotten **1** *stjebuottn* m **2** (i vattendrag) *stjear* m
stenbro *stjebru* f
stenbrott *stjebrot* n
stenbumling **1** *stjeknaul* m **2** *stjeklump* m
stenbunden mark *ravelurd* f
stenbänk *stjebaink* m
stenbär *tågber* n
stendröga *stjedråj* f
stendöd *stjedoð*
stendöv *stjedov*
stenfalk (fr sv) *stjefalk* m
stengolv *stjeguov* n
[1]**stengrund** (i vattendrag) **1** *stjear* (el. bara *ar*) m **2** *skerar* m **3** (i älv) *övar* m
[2]**stengrund** (till hus) *stjegrund* m
stengärdsgård *stjeruogard* m
stenhuggare *stjeogger* m
stenhus *stjeaus* n
stenhård **1** *stjeskarp* **2** (eg. fryst t. benhårdhet) *bjetyölåð*
stenhäll *stjeell* f
stenhög **1** *stjestakk* m **2** (stenröse) *stjerambel* n **3** (anhopning av stenar) *stjekrambel* n **4** (d:o) *stjeravel* n
stenig *stienun,* t.ex. ’vägen söderut är stenig och dålig’ *we’n suðyvyr ir stienun og liuot.* ’stenig mark’ *stjebokk* m
stenkaka (grammofonskiva) *stjekaku*

(äldre grundf *-kåkå*) f
stenkast (äv ss mått) **1** *stjekast* n **2** (ss mått) *kwegelkast* n
stenkista **1** *stjetjist* f **2** (t.ex. i brofundament) *stjekar* n
stenknäck (fr sv) *stjeknekk* m
stenkross *stjekross* m
stenlägga (äv lägga sten på) *stjelegg,* t.ex. 'vi la sten på fisken' *stjelaggdum fistjin*
stenläggning *stjeleggningg* f
stenmur *stjemuor* m, t.ex. 'det börjar blomma lite i stenmuren' *eð far bljomm liteð i stjemuorem.* 'skicklig stenmursbyggare' *stjekall* m; 'vara skicklig (ha blick för) att lägga upp stenar i stenmur' *åvå stjeogur*
stenmurkla (fr sv) *stjemurkel* f
stenparti *stjeparti* n
stenplatta *stjeplatt* f
stenrik (med mkt sten; mkt rik) *stjeraik*
stenröse *stjerøs* f, t.ex. 'det var en orm i stenröset' *eð war ien uorm upi stjerøsn.* Se äv **offerkast**, **stenhög**
stenskravel **1** *stjeskravel* n **2** *stjerappel* n **3** (stenbacke) *stjeurd* (el. bara *urd*) f
stenskvätta **1** *stjeknekt* f **2** *stjeknekk* f **3** *stjeskwekt* f. Se vidare FNB
stenskärva *stjeskuol* (el. bara *skuola*) f
stenslunga *stjeslungg* f
stensopp se **karljohanssvamp**
stensätta **1** *stjesett* **2** (ffa bäckkant i samband med uträtning av bäcken) *glasina,* t.ex. 'pappa har stensatt den där bäcken' *faðer ar glasinað an-dar bettjin*
stensöta **1** *ellkryð* f **2** (mer sv) *stjesyöt* f
stent *stent* m
stenvalv *stjewalv* n
stenvägg *stjewegg* f
stenåldern *stjeoldern* (äv *stjeåldern, stienåldern*) m b.f.
stenöken *stjeöken* f
steppa **1** (ung.) *priká* **2** (fr sv) *steppa*
sterbhus *sterbaus* (äv *stärbaus*) n
steril **1** (bakteriefri) *steril* **2** (ofruktsam) (ovanl) *gall.* 'steril ko' *galltjyr* f
stick **1** *stikk* n **2** (sting) *styngg* n (äv m)
sticka s **1** *stikka* n (yngre: f) **2** (strumpsticka) *tie* m, ex. se **göra** klart; **3** (späntsticka) *spene* n. Se äv **USB-minne**
sticka vb **1** (flera bet.) *pikka* **2** (stinga) *stingga,* t.ex. 'han blev stucken av getingar' *an wart stundjin åv djietinggum* **3** (om insekter äv) *baita* **4** (t.ex. göra illa med vasst föremål, yngre) *stikka* **5** (om smärta i kroppen, t.ex. efter kyla) *stinggel,* t.ex. 'det sticker i fingrarna' *eð stinggler i finggrum* **6** (d:o, känna stickningar) 'det sticker i fingrarna på mig' *ig winggler um nevo* **7** (ss handarbete) *djär(å) gerdę* **8** (d:o, lokalt) *stikka,* t.ex. 'hon stickade strumpor till maken' *o stikkeð sukkur að kallem.* 'stick och göm dig!' *gokk og gem dig!*; 'sticka emellan med' *ev millo min*; 'sticka fast' *pikk fast*; 'sticka hål på' *pikk o*; 'sticka i' a) *pikk i,* t.ex. 'stick i sladden igen!' *pikk i sladdn atte!*; b) *pikk dait,* t.ex. stick i den nu' *pikk dait an nu!*; 'sticka in' a) *pikk in*; 'sticka ned' a) *pikk nið* b) (ngt i ngt) *pikk niði* c) (d:o) *stikk niði*; 'sticka sig' *pikk sig*; 'sticka sönder' *pikk sund*; 'sticka upp' a) *pikk upp,* t.ex. 'det sticker upp krokus i fjolårsgräset' *eð pikker upp kruokus auti gamtgrasj* b) (t.ex. om spik i bräda) *sterras* c) (trotsa) *bystas*; 'sticka ut' a) *stikk aut* b) (sticka fram) *rettj aut* c) (köra ut) *rek aut*
stickande s *pikkan* n
stickas **1** (t.ex. om getingar m.m.) *pikkas,* t.ex. 'jag har ngt i ögat som sticks så' *ig ar noð i ogą so pikkes so* **2** (t.ex. om getingar) *stinggas* **3** (t.ex. om mygg) *baitas,* t.ex. 'myggorna stacks' *muggär bietus* **4** (om smärta i kroppen, t.ex. efter kyla) *stinggel*
stickfluga **1** *stinggsflugu* (äv *stinggflugu*) (äldre grundf *-flugå*) f **2** *bitflugu* (äldre grundf *-flugå*) f
stickgarn *gerdspuni* (el. bara *spuni*) m
stickig **1** *pikkun* **2** (om vasst stickande insekt) *wassbitin* **3** (full av stickor) *stikkun*
stickmaskin *stikkmasin* m
stickning *gerd* f. 'stickning påbörjad en söndag' *tuvelgerd* f
stickprov *stikkpruov* n
sticksåg *stikksåg* f
stift *stipt* n
stifta *stifta* (mer älvd vore *stipta*)
stiftelse *stiftels* f (äv m)
stifthammare *glasmjesteråmår* m
stiftpenna *stiptpenn* f
stiftsgård *stiftsgard* m
stiftsnämnd *stiftsnemd* f
stifttand *stifttann* f
stig **1** *weg* m **2** (ofta mindre) *staig* m **3** (traj) *trokka* f
stiga *staiga,* ex. se **grad**. 'stiga av' *staig åv*; 'stiga fel' a) *staig fil* b) *staig miste* c) *staig tuokut*; 'stiga fram' *staig fram*; 'stiga ned' *staig nið*; 'stiga på' *staig o*; 'stiga snett' a) *slingga* b) *staig snje'tt*; 'stiga upp' a) (äv ur sängen) *staig upp,* t.ex. 'jag har faktiskt stigit upp' *ig ar sakt stieð upp* b) (ur sängen) *go upp* c) (d:o, mer el. mindre hastigt) *far upp* d) (masa sig upp) *drag upp sig* (äv *drågå sig upp*); 'stiga ur' (t.ex. bil) *staig yr*

stiglucka *stigluku* (äldre grundf *-lukå*) f
stil *stil* (åld *styl*) m
stilig (elegant) *ǫekum.* Jfr **vacker**
stilla adj *lungen.* 'stilla veckan' *påskwikų* (äldre grundf *-wikǫ*) f b.f.
stilla adv (orörlig) *kwer(e),* t.ex. 'hon hade legat stilla' *ǫ add laið kwer.* 'hålla sig stilla' *old sig kwer(e)*; 'person, i sht barn, som inte kan hålla sig stilla' a) *ųonǫðsbög* m b) *spilbuorr* (äv *spibuorr*) m; 'stå stilla' (o. orörlig som en stubbe) *stungnas*; 'var stilla!' (ligg still!, sitt still!, stå still!) *war kwer!*
stilla vb **1** *stilla* **2** (t.ex. törst) *slettja.* 'stilla sig' (tåla sig) *tjå sig.* Se äv **tåla sig**
Stilla Havet *Stilla-Aveð* n b.f.
stillastående (om vatten) *doð.* 'stillastående vatten' *doðwattn* n
stillhet *frið* m
stillna (bli lugnare) *werd lyngnera*
stillsam *bistjielin*
[1]**stim** (t.ex. av fisk) *stimm* n
[2]**stim** (stoj) *stimm* n
stimma **1** *stimma* **2** *wäsnas*
stimmig **1** *stimmun* **2** *wäsnun*
stimulera *stimulira*
Stina *Stina* f
sting (stick) *styngg* n (äv m)
stinga **1** *stingga* **2** *stikka*
stingslig (trol. fr sv) *stingslun.* Jfr **snarstucken**
stinka **1** *dena,* t.ex. 'det stank lång väg om honom' *eð dend launggan weg åv onum* **2** *ųosa*
stinn **1** *stinn* **2** (väderspänd, uppsvälld i buken) *plaindjun (i kwiðim).* Se äv **väderspänd**, **mätt**
stins *stins* m
stint adv *stinnt*
stipendiat *stipendiat* m
stipendienämnd *stipendienemd* f
stipendium *stipendium* n
stirra **1** (starrbliga) *starrböglas* (äv *starböglas*) **2** (d:o) *stjeböglas* **3** (glo) *böglas,* t.ex. 'vi stirrade på varandra' *böglesum ǫ wenanan* **4** (frånvarande) *sjǫ stårån* **5** (enfaldigt) *glåpa* **6** (stå o. stirra med öppen mun) a) *gåpa* b) *sel gåpin* c) *drågå gåpin* **7** (uttryckslöst) *gloma* (äv *gljoma*) **8** *stirra*
stirrande s *böglan* n
stjäla **1** *stiälå,* t.ex. 'det som inte är stulet kommer tillrätta' *eð so int ir stuolið kumb et retta* **2** (knycka, ovanl) *måså.* 'stjäla kraften från' a) *maktstiälå* b) *makttågå*; 'stjäla (ngt) från (ngn)' *stiälå,* t.ex. 'ingen kraft stjäl jag från dig' *ingg makt stiäl ig dig*; 'stjäla sig till' *liuog að sig,* t.ex. 'han stal sig till några minuter' *an log að sig nog minuta.* Jfr **knycka**, **snatta**
stjälande s (stöld) *stiälån* n
stjälk *stiuoke* m, t.ex. 'det är vatten i stjälkarna' *eð ir wattneð i stiuokum*
stjälpa **1** *döpa* **2** (äv förstöra för) *stelpa,* t.ex. 'hjälpa andra o. stjälpa sig själv' *jåp oðrum og stelp sig siuov*; 'stjälpa i sig' a) *döp i sig* b) *pęs og drikka*; 'stjälpa omkull' *döp umringg*; 'stjälpa ur' *döp yr*; 'stjälpa ut' a) *döp aut* b) *döp yr*
stjärna *stienna* f, t.ex. 'de (officerarna) hade många stjärnor på axlarna (axelklaffarna)' *dier add mikkel stiennur ǫ erdum*
stjärnbild (fr sv) *stiennbild* m
stjärngosse *stienngoss* m
stjärnhimmel *stiennimil* m
stjärnkikare *stienntjiker* m
stjärnklar *stiennklår*
stjärntydare *stienntyðer* m
stjärt **1** (på människa) *rov* f **2** (d:o, grövre) *assuol* n **3** (d:o, skämts) *sturkråy'ss* n **4** (d:o) *slutstyttj* n **5** (d:o) *stursät* n **6** (t.ex. på fisk el. fågel) *styört* m. Se äv **bar**
stjärtand *saksknaip* m
stjärtfjäder *styörtfjäðer* f
stjärtmes **1** *mjesaðstjier* f **2** (snarast fr sv) *styörtmjesað* m, ex. se **talgboll**
stjärtskåra **1** *rasskuoru* f **2** *rovskuoru* f (båda med äldre grundf *-skuorå*)
sto *märr* f. 'dräktigt sto' *fuolåmärr* f
stock **1** (avsågad trädstam) *kabbe* m, ex. se **efter** prep, **klyva**; **2** (i sht ss del av konstruktion) *stukk* m, ex. se **nedersta**; **3** (längsgående stock i bro över myr) *brustukk* m. 'halvkluven stock' *kluvu* (äldre grundf *kluvå*) f
stockeld (nying) *nåyðe* m
Stockholm **1** *Stokkol* **2** (skämts) *Sturbuðär* f pl b.f. **3** (d:o) *Kununggsbuðär* f pl b.f. **4** (snarast gråspråk) *Sturbylą* f. b.f. Se vidare ONB
stockholmare *stokkolmer* m
stockholmsk *stokkolmsk*
stockholmska (dialekten) **1** *stokkolmska* f **2** *stokkolsmǫl* n
stockholmska (kvinna) **1** *stokkolmska* f **2** (ogift) *stokkolskull* f **3** (gift) *stokkolskelingg* f
stockholmstrakten *stokkolstraktę* f b.f.
stocksåg *stukksåg* f
stockända *kabbend* m
stofil *stofil* m
stoft (avfall vid slipning el. smide) *sinder* n
stoföl *märrfuoli* (äv *märäfuoli* Lev.) m
stoj (fr sv) *ståj* n. Jfr **stim**
stoja **1** *storma* **2** *rasa,* t.ex. 'vi fick inte stoja och leka som vi brukade' *finggum it ras og läk sos brukeðum* **3** *tonir* **4** *dukå* **5** *åvås wið* (Lev.)
stojig *ridjärun.* Se äv **stimmig**, **bråkig**
stol *stuol* m, ex. se **främre**

stolla **1** *stölla* f **2** *tola* f **3** *fjåksa* f **4** *toletta* (äv *tolett*) f **5** *toltytta* (äv *toltytt*) f **6** *tolberit* f
stolle **1** *stöll* m **2** *tol* m **3** *tolpitri* m. Jfr **fåne**, **tok**
stolleri **1** *stöll* n **2** *tol* n **3** *stölleri* n
stollig **1** *stöllun* **2** *tolun.* ’bära sig stolligt åt’ a) *stölla* b) *tola*
stollighet **1** *stöllugiet* f **2** *stöll* n **3** *stölleri* n **4** *tolugiet* f **5** *tol* n
stolpbod *stuopbaur* n
stolpe **1** *stuope* m **2** (i hässja) *esskratji* (el. bara *kratji*) m, t.ex. ’det var åtta pinnar i varje (hässje)stolpe’ *eð war ått knapper i werrum kråkå* **3** (i stolpbod) *baursfuot* m
stolphål (hål för hässjestolpe) *esskråkåuol* n, t.ex. ’vi letade rätt på stolphålen’ *lie’ttum att esskråkåuolę*
stolpsko *stuopskuo* m
stolsben **1** *stuolsfuot* m **2** *stuolsbien* n
stolskarm **1** *stuolsbard* n **2** (mer sv) *stuolskarm* m
stolsrygg *stuolsrygg* m
stolt **1** *karulin* (äv *karun*) **2** (stundom med nyans av högfärd) *stur ǫ sig* **3** (d:o) *wiktun* **4** (d:o) *grymm* **5** (mallig) *gubblin* **6** (stolt och glad) *waislin* **7** (självsäker) *röselin*
stoltsera **1** *brett upp sig* **2** *bendas* **3** *briuot sig* **4** *byst upp sig* **5** (fr sv) *stoltsir*
stomme **1** (fr sv) *stomme* m **2** (till byggnad, åld) *ask* m. Jfr **träställning**
stop *stop* n
stopp! interj *stopp!*
stopp s **1** *stopp* n **2** *stą’n* n. ’få stopp på’ *fǫ stopp ǫ*; ’sätta stopp för’ (hejda) *tag et sta’nner*
stoppa **1** (äv möbler, strumpor) *stuppa* **2** (hejda; sluta) *stoppa,* ex. se **hejda**; **3** (hejda) *tag et sta’nner*. ’stoppa i’ a) *stupp i* b) *duon i*; ’stoppa i sig’ a) *stupp i sig* b) (mat utan tilltugg) *mol i sig* c) (hastigt) *keks i sig*; ’stoppa igen’ *stupp att*; ’stoppa in’ a) *stupp in* b) (ngt i ngt) *stupp inni* c) (trycka in) *troðå in* d) (köra in) *rek in* o. *rek inni*; ’stoppa in i munnen’ *ev ini munn*; ’stoppa ned’ a) *stupp nið* b) *rek nið* c) *troðå nið* d) (ngt i ngt) *stupp niði*; ’stoppa om’ *stupp um*; ’stoppa undan’ *stupp undǫ*; ’stoppa upp’ *stupp upp*
stoppkloss (om person) *firikevil* (äv *-kevel*) m
stoppning (både konkret, t.ex. i möbler, o. abstrakt ’stoppande’) *stuppningg* f
stoppnål *stuppnǫl* f
stor **1** *stur,* ex. se **lägga** **2** (klumpig) *wåslin* **3** (grov; verkligen stor, stor o. kraftig) *gruoplin,* t.ex. ’en stor och kraftig (rejäl) fläskskiva’ *ien gruoplin fleskokk.* ’större’ *styörra* (äv *styörrera*); ’störst’ *styöst*; ’för stor’ *uvstur*; ’ovanligt stor’ (större än vanligt) *oðerstyörr*; ’stor i mun’ *stur i munnem*; ’stor mängd’ *stakk* m; ’stor i truten’ a) *glegg i munnem* b) *glegg i uolį*
Stora Skedvi *Stjävi.* Se vidare ONB
Stora Tuna *Taungen.* Se vidare ONB
storartad *sturartað*
storasyster *stursyster* f
storbildsskärm *sturbildstjärm* (äv *sturbildsstjärm*) m
storbolag *sturbuolag* n
storbonde *sturbuond* m
storbrand **1** *sturbrand* m **2** (stor skogsbrand) *sturswiðu* (äldre grundf *-swiðå*) f
Storbrott *Sturbrot* (el. bara *Brotę*) f
storbråk *sturbråk* m
storebror *sturbruor* m
storfamilj *sturfamilj* m
storfavorit *sturfavorit* m
storfiskare *sturfistjer* m
storfrämmande *sturfremmand* n
storfräsare (fr sv) *sturfręser* m
storgråta *sturgrain,* t.ex. ’jag skulle i alla fall ha storgråtit’ *ig edd dǫ að sturgrinið*
storgräl *sturgräl* n
storhandla *sturandel*
storhelg *sturjågd* f, t.ex. ’till storhelgerna skurade vi trägolven’ *að sturjågdum skureðum wįð wiðåguovę*
stork **1** *stork* m **2** (snarast skämts) *krippfugel* m
storkalas *sturkalas* n
storklocka (i kyrktorn el. klockstapel) **1** *sturklukk* f **2** *sturbamb* f
storkna **1** *storken* **2** (äv digna) *kriken* **3** (kikna) *renn yr*
storkommun *sturkommun* m
storkund *sturkund* m
storlek *sturliek* m
storligen (fr sv) *sturligen*
storlom *sturluom* m
storm *storm* m, ex. se **lugn** s, **skynda** sig iväg
storma **1** (både om väder o. i bet. ’anfalla’) *storma* **2** (blåsa mkt hårt) *liuotblås*
stormagad *sturkwiðun*
stormakt *sturmakt* f
storman *sturgubb* m
stormarknad jfr **snabbköp** 2
stormby *rigåv* (äv *rigavu,* äldre grundf *rigåvå*) f
stormfällning *stormfellningg* f
stormhasp (stormhake) **1** *glasatji* (el. bara *atji*) m **2** *windatji* m **3** *glaskruok* (el. bara *kruok*) m **4** *launggtie* m
stormhatt (växten) **1** (nordisk) *flugudöð* m **2** (äkta) *djietdoð* m
stormig *stormun*
stormkök *stormtjyök* n
stormlykta *stormlykt* f

stormning *stormningg* f
stormrik (fr sv) *stormraik*
stormöte *sturmɣöt* n
storrökare *tuobakswegg* m
storsatsning *stursatsningg* f
storskifte *sturstjipt* n, t.ex. 'det där var före storskiftet' *eð-dar war firi sturstjipteð eð*
storskog *sturskuog* m
storskrake *sturskrettj* f
storskratta **1** *sturskwåpå* **2** *sturgręsas.* Jfr **gapskratta**
storslalom *sturslalom* n
storslägga **1** *knǫster* n, t.ex. 'Tor for förbi och dundrade med storsläggan' (om åskan) *Tor fuor febi og dunäð min knǫstrę* **2** *sturknǫster* n
storspelare *sturspilär* m
storspov **1** *sturlaunggnebb* f **2** (fr sv, vanl) *sturspuov* m
storstad *sturstað* m
storstadsbor (storstadsfolk) *sturstaðsfuok* n
storstadsmänniskor se **storstadsbor**
storstuga **1** *stugu* (äldre grundf *stugå*) f **2** *sturruom* n
storstäda **1** *sturduon* **2** *stursteð*
storstädning *sturseðningg* f
storstövlar *sturstyvel* n pl
stortjuta (gråta häftigt o. högljutt) **1** *kul og graina,* t.ex. 'flickan stortjöt' *kullą kuld og grien* **2** *wäl og graina* **3** *skwäl og graina* **4** *sturwäl*
Stortjärnsåsen **1** *Sturtiennǫsn* m b.f. **2** *Lausǫs*
stortvätt *sturtwätt* m
stortå **1** *sturton* f **2** (i ramsa) *sturgubbin* m b.f.
stortävling *sturtävlingg* f
Storvarden *Sturwardn* m b.f, t. ex. 'uppe vid foten av Storvarden' *uppunder Sturwardem*
storverk **1** *sturwerk* n **2** *sturarbiet* n
storvulen *äv*
storvuxen 'storvuxen man' *kallwål* m
storväst *sturwest* m
storväxt *sturwekst*
storögd *kringglun i ogum*
[1]**straff** (bestraffning) *straff* n
[2]**straff** (straffspark, straffkast o.dyl.) *straff* m
straffa **1** *straffa* **2** (handgripligen) *djäv kenna*
straffarbete *straffarbiet* n
straffavgift *straffavdjipt* f
strak se **stel**
stram **1** (spänd) *spennd* **2** (fjär) *stram,* ex. se **fjär**
strama *tena,* ex. se **sitta** åt. 'strama upp sig' *stram upp sig*; 'strama åt' *ten að*
strand *strand* f. 'längs stranden' (på stranden) *eter landę*
strandsatt *laik nęr*
strandäng *aindje* n
strapats *strapats* m, t.ex. 'nog var det strapatser så det räckte (till)' *naug war eð strapatsär so eð rakk til*
strategi *stratesi* m
strax **1** (om tid o. rum) *straks,* t.ex. 'strax nedanför skolan' *straks niðonað skaulam* **2** (om tid) *i rappeð* **3** (med ens) *rettnų.* 'strax före' a) *straks firi* b) *ny'tt firi*
streama *strima*
streck *strik* n, t.ex. 'här drar jag streck för denna gång' *jär drar ig stritjeð fer isan gaundjin*; 'som ett streck' (snabbt) *sos stritjeð*
strejk *sträjk* m
strejka *sträjka*
strejkvakt *sträjkwakt* m
stress *fekt* n
stressa **1** *fekta* **2** (arbeta hetsigt) *farra* **3** (fr sv) *stressa.* 'stressa upp sig' *stress upp sig*
stressad **1** *jagað* **2** (fr sv) *stressað*
stressande (jäkt) s *fektan* n
stressig **1** *fektun* **2** *russun.* Jfr **jäktig**
streta **1** *tjempa* **2** *keva* **3** *karta* **4** (fr sv) *strieta.* 'streta emot' a) *kart mųota* b) *sterras mųota* (el. bara *sterras*) c) *berras mųota* (el. bara *berras*); 'streta på' a) *kev ǫ,* t.ex. 'han står vid huggkubben och stretar på med yxan' *an stand nest oggstabbam og kever ǫ min öksn* b) *spent ǫ* c) (ung.) *knųog i* d) (ung.) *drag ǫ,* t.ex. 'vi stretar väl på ett tag till då' *dragum fel ǫ iet tag til nų dǫ.* Jfr **kämpa** på
stretcha *strettja* (äv *strettj sig*). 'stretcha klart' *strettj frǫ sig*
strid adj *straið.* 'stridare parti i vattendrag' *gråða* f
strid s *strið* f (äv m)
strida *striða*
stridig *striðun*
stridslarm *striðslarm* n
stridstupp *striðstupp* m
stridsvagn *striðswaungen* m. Se äv **tanks**
strigel *stregel* (äv *strigel*) m
strigla *stregel* (äv *strigel*)
strila *stryla* (vanl *strila*)
strilkanna *strilkann* (äldre vore *strylkann*) f
strimma **1** *strima* f **2** *graima* f
strimmig **1** *strimun* **2** *graimun*
stringtrosa **1** *stringgkalsaungg* f sg **2** (nydal) *skuoruten* f
strippa s *strippa* f. Jfr **nakendansös**
stripteasedansös se **strippa**
strof **1** *wess* m **2** *strof* m
stroke **1** *slag* n **2** *strok* m
strong (fr sv) *strongg.* Jfr **morsk**, **tuff**
strosa **1** *wavel* **2** *strukå*
struken *strutjin*

struktur *struktur* m
strukturera *strukturira*
strul **1** *klaut* n **2** *krassl* n. Jfr **trassel**
struma *struma* f
strumpa *sukka* f, ex. se **knöla** sig. ’hålla med strumpor’ *sukkold*; ’röd strumpa’ (till sockendräkt) *roðsukk* f
strumpbyxor (ej allm) *sukkbruok* f sg
strumpeband **1** *sukkband* n **2** (på livstycke äv) *trulltimpsukkband* n **3** (till knästrumpa, åld) *knibelt* n
strumpfot **1** *fuorrfyöt* n **2** (grov) *ludda* f
strumpläst *sukklest* f. ’i strumplästen’ a) *i sukkum* b) *i sukklestn*
strumpskaft *sukkåk* m
strumpsticka **1** *gerdtie* (el. bara *tie*) m **2** *sukktie* m **3** (yngre) *stikktie* m
strumpstickning (konkret) *sukkgerd* f
strunt **1** (obetydlig person) *fjärt* m **2** (d:o) *pilistjit* m. ’prata strunt’ a) *fabbel* b) *jolla* (äv *jolka*) c) *rota* d) *tola*. ’person som pratar strunt’ *jollkabb* m. Se äv **pladdra**, prata **skit**
strunta i **1** *int uonda,* t.ex. ’jag struntar i om de blir sura’ *ig uonder it um dier werd frutter* **2** (fr sv) *strunt i.* Jfr **skita** i
struntprat **1** *pjoll* n **2** *joll* (äv *jolk*) n **3** *fabbel* n **4** *jönsprat* n **5** *tolglam* n **6** (ss interj) *gokk og gnukä dig!*
strupe *straupe* m. ’klara strupen’ *ryökt sig niði åsem.* Jfr **harkla sig**
struphuvud *straupovuð* n
strut *strut* m
struts *struttj* m
strutta (gå långsamt) *stulla*
stryk **1** *stryk* n **2** (med ris) *byörkol* f. ’få stryk’ *fǫ stryk*; ’ge stryk’ a) *daindj upp* (el. bara *daindja*) b) *smell upp* c) *stryka* d) *djäv stryk* f) *twå* g) (ge smisk) *smitå* h) (väl eg. med vidja el. spö) *swigå.* Se äv **spö**
stryka *striuoka,* t.ex. ’hon strök skjortan åt mig’ *ǫ strok stjuortų að mig.* ’stryka av (sig)’ *striuok åv (sig)*; ’stryka med’ a) *striuok min* (el. bara *striuoka*) b) *go að*; ’stryka på’ a) *striuok ǫ* b) (ngt kladdigt) *smįet ǫ* c) (d:o) *tover ǫ*; ’stryka under’ *striuok under,* ’understruken’ *understrutjin*; ’stryka ut’ a) *striuok aut* b) (sudda ut) *tork aut*; ’stryka över’ *striuok yvyr*
strykbräda *striuokbräð* n (äv f)
strykjärn *striuokienn* n
stryklod **1** *luoð* n **2** *klump* (e.u. äv *klumb*) m
stryktorr *striuoktuorr*
strypa *stråypa*

strå *strä* n, ex. se **räfsa** s. ’ett strå vassare’ *noð strä wasser*; ’få (långa) strån’ (i sht om tåtelgräs) *tǫsl sig*
stråk *strik* n
stråke **1** *strutji* m **2** (skämts) *kwåðspen* n
stråla *stråla*
stråle **1** *ståle* m **2** (ffa av vätska) *stryl* m
strålkastare **1** *strålkaster* m **2** (till bil) *billys* m
strålning *strålningg* f
sträck ’i ett sträck’ (fr sv) *i iett strekk*; ’i sträck’ (i rad) a) *i renn* b) (fr sv) *i strekk*
sträcka s **1** *rettja* f **2** *strettja* f
sträcka vb (räcka; spänna) *strettja.* ’sträcka fram’ a) *rettj fram* b) (skjuta fram) *rek fram*; ’sträcka på sig’ a) *strettj ǫ sig* b) *strettj aut sig* c) *tungen aut sig*; ’sträcka sig’ a) *strettj sig* b) (t.ex. för att nå ngt) *strettj aut sig*; ’sträcka upp sig’ *strettj upp sig*; ’sträcka ut’ a) (räcka ut) *rettj aut* b) *rek aut* c) (tänja ut) *strettj aut*; ’sträcka ut sig’ (för att vila) a) *laut sig* b) *laut sig brotter* c) *skakkel sig* d) *rettj frǫ sig fuotą* (el. *skaunką*), jfr äv **räta** ut sig
sträckläsa (fr sv) *strekkleså*
sträckning (i muskel) (fr sv) *strekkningg* f
sträng adj *strainggd*
sträng s **1** *straingg* m, ex. se **sprida** ut **2** (i sht av snö) *graima* f
strängeligen *straindjeli* (mer sv *straindjeligen*)
strängläggare *strainggleggер* m
strängteori *strainggteori* m
strätta **1** *rakkuolspip* f **2** (lokalt) *byönngras* n. Se vidare VNB
sträv **1** *sträv* **2** (skrovlig) *barkun* **3** *snarv* (Lev.)
sträva s *sträva* f (i sg äv n)
sträva vb **1** *painas* **2** *karta* **3** *sträva* **4** (knega) *tygel* **5** *knikå.* ’sträva på’ *knikå ǫ.* Jfr **streta**
strävsam (fr sv) *strävsam.* Jfr **mödosam**
strö s (i ladugård el. stall) *umbår* n. ’lägga strö under kreaturen’ *bjär under*
strö vb *sträa* (äv *strä*). ’strö i’ a) *strä i* b) (ngt i ngt) *strä auti*; ’strö på’ *strä ǫ*; ’strö ut’ a) *strä aut* b) *duoså aut*
ströbröd (fr sv) *ströbröð* n
ström **1** *ström* m, t.ex. ’vi fiskade mot strömmen’ *fikstum mųot strömem,* se äv **ställd**; **2** (strömmande parti ovanför vattenfall el. fors) *sunn* n. Se äv **elektricitet**
strömbrytare **1** (fr sv) *strömbryter* m, t.ex. ’strömbrytaren slog ifrån efter en halv timme’ *strömbrytern sluo frǫ etter ien åvan taima* **2** (till lampa) *lysknapp* m
strömdrag **1** *strikke* m **2** *stritji* m
strömfåra **1** *strikke* m, t.ex. ’båten är ute i strömfåran’ *båtn ir auti strikkam* **2** *stritji* m

Strömkarlen *Fuosskall* m
strömlös *strömlos.* 'det blev strömlöst' *eð wart strömlosą* (eg. 'det blev strömlöshet(en)'
strömlöshet *strömlosa* f. Jfr **strömlös**
strömma **1** *ströma* **2** (rinna häftigt) *skuolå* **3** (spruta, fara, t.ex. om ånga) *puta*
strömming *strömingg* m, ex. se **rökt**, **steka**
strömstare **1** *fuossparr* m **2** *fuosskall* m. Se vidare FNB
strömt *strömt*
strösocker *smǫsokker* n, ex. se **söta**
ströva **1** *wavel* **2** (ovanl) *ralta* **3** *råðå* (Lev.). Jfr **strosa**, **traska**, **vandra**
strövarg *loswarg* m
[1]**stubb** (åkerstubb) *stom* m
[2]**stubb** (underkjol) *stubb* m
stubbe **1** *stungen* m **2** *stabbe* m
stubin *stubin* m, t.ex. 'så snart stubinen tog slut' *bar stubin tuog slut*. 'ha kort stubin' (vara hetlevrad) *wårå stutt i umörę*
stubintråd *stubintråð* m
stucken *stuttjin*
student *student* m. 'ta studenten' *tågå studentn*
studentexamen *studenteksam* (mer sv *studenteksamen*) m
studentsångare *studentsaungger* m
studera *studir,* t.ex. 'har du studerat franska?' *ar du studirað franskų noð?*
studerad **1** *studirað* **2** (beläst) *lesin* **3** (skolad) *skaulað*
studerkammare (konstr) *lesåkuvi* m
studiebesök *stuðiebisyök* n
studiebidrag *studirbidrag* n
studiecirkel *stuðiesirkel* m
studiedag *stuðiedag* m
studieförbund *stuðiefebund* n
studieledare *stuðielieðer* m
studier *stuðier* n pl
studieresa *stuðierjes* f
studio *stuðio* (äv *stuðiu*) m
studsa *stussa*
studsare (gevär) *studser* m
studsmatta (nydal) *tjuggflåkå* (äldre grundf vore *-flatji*) m
stuga *stugu* (äldre grundf *stugå*) f. '(liten) stuga dit man kan dra sig undan när man är på dåligt humör' *fruttstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
stugby *stuguby* m
stugdörr *stugudörer* f pl
stugknut *stuguknaut* m
stugvärme **1** *stuguwerm* m **2** (kojvärme) *kåjwerm* m
stuka **1** (ffa hästskosöm) *noðå* **2** (vricka) *rwikka,* t.ex. 'hon hade stukat foten' *ǫ add rwikkað fuotn.* 'stuka till' *noðå að.* Jfr **vricka**
stulta (gå långsamt) *fnalla.* Jfr **strutta**
stum *stumm*
stump **1** *stump* m **2** *stubb* m **3** (t.ex. av rep) *skote* m **4** (av garn, tråd el.dyl.) *ende* m
stumpa **1** *tussa* f, t.ex. 'vilken liten stumpa!' *ukų litę tussa!* **2** *kulltugg* (el. bara *tugga*) f
stund **1** *stjyöra* f **2** (kort stund) *bietstjyör* f **3** (liten stund) *fuku* (äldre grundf *fukå*) f **4** *skuv* n **5** (ledig stund, tillfälle) *lið* m, ex. se **tillfälle**; **6** (d:o) *stund* f (äv m). 'bara för en kort stund' *åv og til,* ex se **idas**; 'efter en stund' a) *etter ien stjyöru* (yngre *etter įe stjyöra*) b) *mes eð add werið įe stjyöra*; 'en bra stund' adv a) *ien wenest stjyöru* (yngre *įe wenest stjyöra*) b) *ien bra stjyöru*; 'en stund' adv a) *ien stjyöru* (yngre *įe stjyöra*) b) *nog stjyöru* (yngre *nogų stjyöra*) c) *iet tag*; 'för en stund sedan' *fer ien* (yngre *įe*) *stjyör sę*; 'om en stund' *um ien stjyöru* (yngre *um įe stjyöra*)
stundtals **1** *stjyörumtil* **2** *stjyörumtals* **3** (då och då) *skuvwis*
stup adv 'stup i ett' a) (ung.) *so(s) kringgest* b) (fr sv) *stup i iett*; 'stup i kvarten' (fr sv) *stup i kwartn*
stup *stup* n
stupa *stupa*
stupränna *stuprenn* f
stuprör *stuprör* n
stursk **1** *stussk* [91] **2** *upstunas*
stuva (mat) *stuva,* t.ex. 'hon skulle stuva några makaroner' *ǫ ulld stuv nog makaruonur*
stuvning *stuvningg* f
styck *styttjeð,* t.ex. 'fem kronor styck' *fem kruonur styttjeð*
stycka *styttja.* 'stycka upp' *styttj upp*
stycke **1** *styttje* n **2** *bit* m. 'slita i stycken' *slait i bitą*
stygg **1** (elak) *lieð* **2** (d:o) *lieðugåð* **3** (olydig) *ųolyðun.* Se vidare **olydig**
styggelse *liuotiet* f
stygn *styngen* n, t.ex. 'de har tagit (bort) stygnen' *dier åvå taið (undǫ) styngnę*
stylta *stylta* f
styltig *styltun*
stympa (fr sv) *stympa*
styng *styngg* n
styr 'hålla i styr' *old i styr*
styra *styra.* 'styra och ställa' *styr og stella,* t.ex. 'hon styrde och ställde med pojkarna' *ǫ styrd og stelld min påykum*; 'styra upp (fr sv) *styr upp*;

[91] Alternativ stavning: *stusk*

’styra ut sig’ a) *skap aut sig* b) *styr aut sig*

styre **1** *styre* n, t.ex. ’de hade mjölkflaskorna på styret’ *dier add mjokkrukur ǫ styrę* **2** (styrstång) *styrstaungg* f

styrelse *styrels* f (äv m)

styrelseledamot *styrelslieðamųot* m

styrelsemedlem *styrelsmįeðlemm* m

styrelsemöte *styrelsmχöt* n

styrelsesammanträde *styrelssammanträð* n

styrelseuppdrag *styrelsuppdrag* n

styresman (fr sv) *styresmann* m

styrfart (fr sv) *styrfart* m

styrka **1** *styrka* f **2** *krapt* f

styrketår se **stärka** sig

styrstång *styrstaungg* f

styv **1** (duktig) *styv* [92] **2** (oböjlig) *stierlin.* ’vara styv o. stel’ (om person) äv *wårå sos ien träkall.* Jfr **stel**

styver s *styver* m

styvfar *styvfar* (äv *styvfaðer*; åld, obrukl *stiuokfaðer*; OÖD: *stiufaðer*) m

styvmor *styvmun* (äv *styvmųor*; åld, obrukl *stiuokmun*) f

styvmorsviol **1** *natt-og-dag* f **2** *päðerbljomm* m **3** *päðerklukk* f. Se vidare VNB

styvsint **1** *stierlin* **2** (ovanl) *stiver*. Jfr **envis**, **omedgörlig**

stå **1** *standa,* t.ex. ’hur länge har du stått här?’ *ur laindj ar du stendeð jär?* **2** (i vissa uttr) *stå,* se ex. nedan **3** (stå på benen, stå upprätt) *standas* **4** (vara erigerad) *sterras* **5** (stå att läsa) *leså,* t.ex. ’det står (att läsa) i tidningen’ *eð les i tinindjin.* ’stå bi’ *stå bi*; ’stå efter’ (åstunda) *stå eter*; ’stå emot’ *stand ǫ end min*; ’stå fast vid’ a) *war wið* b) *stå wið* c) *stå fast wið*; ’stå för sig själv’ *standas*; ’stå i’ a) *stå i* b) *weras ǫ* (el. bara *weras*); ’ha mkt att stå i’ a) *åvå mitjið tä stå i min* b) *åvå mikkel måyser binda*; ’stå i (med)’ *stå i min*; ’stå i vägen’ (skymma) *stand för*; ’stå på’ *stå ǫ,* t.ex. ’det står väl inte på förrän de kommer’ *eð står fel it ǫ föld dier kumå*; ’stå på huvudet’ (ramla, stå på näsan) *stand ǫ skolla*; ’stå på sig’ *stå ǫ sig*; ’stå på ända’ (om hår) *sterras*; ’stå sig’ a) (förbli mätt) *baiða,* t.ex. ’ät gröten nu så du står dig fram till middagen’ *jät grötn nų so du baiðer framter að middag* b) (d:o) *stå sig,* t.ex. ’jag tror jag står mig till i morgon bitti’ *ig truor ig står mig tast að mę’n* c) (hålla sig, t.ex. mat) *stå sig*; ’stå stilla’ *stand kwer(e),* ex. se **luft**; ’stå stilla’ (o. orörlig som en stubbe) *stungnas*; ’stå till’ a) *stå til* b) *wårå stellt*; ’stå under’ (ta skydd för regn) *stand under,* ex. se **pilfink**; ’stå upp’ (uppstå) *stand upp*; ’stå upprest’ *raitas,* t.ex. ’stången står upprest mot väggen’ *staundję raites uppmin weddjin*; ’stå upprätt’ *standas*; ’stå ut’ a) *stå aut* b) (hålla ut) *stå rabbi*; ’stå ut med’ a) *stå aut min* b) *uork wið* c) *uork min*; ’stå vid’ (stå fast vid) *stå wið*

stående *standend.* ’bli stående’ a) *stą’n för* b) *werd standend*; ’på stående fot’ *ǫ stående fuot*

ståhej **1** *uppläp* f **2** *uppläpningg* f **3** *ųowäsn* n **4** (fr sv) *ståäj* n, t.ex. ’hon brydde sig inte om ståhejet’ *ǫ brygd it sig um ståäjeð noð.* Jfr **uppståndelse**

stål *stǫl* n, t.ex. ’hon hade en cykel av stål’ *ǫ add ien sykkel åv stǫlę.* ’det svenska stålet’ *swenskstǫleð* n b.f.

stålar jfr **kosing**

stålborste *stǫlbuost* m

stålbågade glasögon *stǫlbugåglasogur* f pl

stållina *stǫllain* f

stålpenna *stǫlpenn* f

stålplåt *stǫlplåt* m

ståltråd **1** *ienntråð* m **2** *stǫltråð* m

stålvajer *stǫlwajer* m. Jfr **stållina**

stålwire se **stålvajer**

stånd **1** (t.ex. av blommor el. om jakthund) *stond* n **2** (ffa erektion) *stand* n. ’ha stånd’ (erektion) *åvå sturblå’n* (äldre vore *åvå sturblåan*); ’hålla i stånd’ *old i stond*; ’vara i stånd (att)’ a) *wår guoðtil,* b) *sjǫ sig guoðan,* ex. se **kunna**

ståndkrok *standkruok* m

ståndman *standmǫl* f (äv n)

ståndskog *standskuog* m

stång **1** *staungg* f **2** (virke t. hässja el. gärdsgård) *ruoð* n **3** (stänger i taket att förvara bröd på) *brödjäll* m **4** (som läggs överst på hässja för att hålla höet på plats) *tettjstaungg* f. ’lägga stång överst på hässjan’ *uond essų.* Se äv **bindstång**, **hässjestång**, **ledstång**, **stängsel**

stånga *negga,* t.ex. ’bocken har stångat mig’ *buttjin ar nuddjeð mig.* ’stånga till (ngn)’ *negg til (að nogum)*

stångas *neggas*

stångjärn *staunggienn* n

stånka s *staunka* f

stånka vb **1** *staunka* **2** *påysa*

ståt *ståt* m

ståtlig (trol. fr sv) *ståtlin,* t.ex. ’pojken hade blivit lång och ståtlig’ *påytjin add uorteð laungg og ståtlin*

ståuppkomiker **1** *standuppkomiker* m **2** (nydal) *upprai’ttspjuver* m

städ **1** *smiðsteð* m (äv n) **2** *steðe* m (yngre *steð* n)

---

[92] OÖD har i stället *stiver* i en annan betydelse.

städa **1** *ryökta* **2** *duona* **3** (feja) *pynta* **4** (göra fint inför ett besök) *myölå bainkär* (äldre borde vara *bainką*) **5** *steða.* ’städa av’ a) *ryökt åv* b) *steð åv*; ’städa bort’ a) *ryökt undǫ* b) (mer sv) *steð brott*; ’städa undan’ a) *ryökt undǫ* b) *ryökt dieðǫ* c) *duon undǫ* d) *steð undǫ*; ’städa upp’ a) *duon att* b) *ryökt att* c) *ryökt upp,* ex. se **skans**, d) *duon upp* e) *steð upp* f) (snygga till) *pynt til*; städa ur’ a) *duon yr,* t.ex. ’lagårn skulle städas ur efter vintern’ *fjǫseð ulld duonas yr etter wittern* b) *ryökt yr* c) *steð yr* d) (städa ordentligt överallt) *duon i rå*; ’städa ut’ a) *duon aut* b) *steð aut*

städare *steðer* m. ’kvinnlig städare’ (städerska) a) *steðerkull* f b) (skämts) *dambkull* f

städdag *steðdag* m

städerska *steðesk* f. Se äv **städare**

städja (tinga) *steða.* Jfr **städsla**

Städjan **1** *Steðn* m b.f. **2** (skämts) *Skrollpjutjin* m b.f. Se vidare ONB

städmaskin *steðmasin* m

städning *steðningg* f

städsla **1** *liea* **2** (fr sv) *städsel.* Jfr **städja**

ställ *stell* n. Se äv **ställning**

ställa **1** *stella* **2** (resa upp) *rait upp,* ex. se **stege**; **3** *raita,* t.ex. ’jag ställer snöskoveln mot bilen’ *ig raiter sniųorekų mųot bilem.* ’bra ställt’ *ävt*; ’ställa av’ (t.ex. fordon) *stell åv*; ’ställa fram’ a) *stell fram* b) (klocka) *rwaið fram,* t.ex. ’vi har ställt fram klockan en timme’ *amm rwiðið fram klukkų ien taima*; ’ställa ifrån sig’ a) *ev frǫ sig* b) *rait frǫ sig* c) *stell frǫ sig*; ’ställa in’ (äv i bet. avlysa) *stell in*; ’ställa kvar’ *stell etter*; ’ställa ned’ *stell nið,* ex. se **brödrost**; ’ställa ngn mot väggen’ (fr sv) *stell non mųot weddjin*; ’ställa om (sig)’ *stell um (sig)*; ’ställa till’ a) *stell til* b) (gm oskicklighet) *klaut til*; ’ställa till det’ (göra ngt tokigt) *striuok til eð*; ’ställa till det (för ngn)’ *stell aut (non)*; ’ställa till det för sig’ *stell sig*; ’ställa tillbaka’ (klocka) a) *rwaið att* b) *stell att*; ’ställa undan’ a) *ev undǫ* b) *stell undǫ*; ’ställa upp’ a) (både konkret o. abstrakt) *stell upp* b) (resa upp) *raita,* ex. se **stege**, c) (rigga upp) *stegel upp*; ’ställa upp sig’ *stell upp sig*; ’ställa ut’ *stell aut*

ställa sig *stell sig*; ’ställa sig in’ a) *guoðlåtas* b) (försöka vara till lags) *djärå sig et lags* c) (göra sig till för ngn, smickra) *old ǫ min kliemstjieðn*; ’ställa sig in hos ngn’ a) *djär in sig min nogum* b) *winas wið non*; ’ställa sig upp’ a) *rait upp sig* b) *stell upp sig*

ställbar (fr sv) *stellbar*

ställd (rådlös) **1** *biet,* t.ex. ’jag var alldeles ställd’ *ig war grą’ll biet* **2** *råðlos,* t.ex. ’när strömmen försvinner, blir vi alldeles ställda’ *dar strömin feswið, werdum wįð grą’ll råðloser* **3** *ferå’dd*

ställe *stelle* n. ’i stället’ *i stelle*; ’i stället för’ *i stell fer*; ’på alla ställen’ *ǫ ollum stellum,* se äv **överallt**; ’på båda ställena’ a) *ǫ båð(um) stellum* b) *båðumstas*, t.ex. ’jag hann vara på båda ställena’ *ig wann wårå båðumstas*; ’på ett annat ställe’ *ienum eller stass*; ’på andra ställen’ a) *ǫ eller stellum* b) *oðrumstas* c) *ellumstas*; ’på ett ställe’ *ienumstas*; ’på ett sådant ställe’ *slaikstas,* ex. se **tillrådligt**; ’på flera ställen’ a) *flierumstas* b) *ǫ flier(um) stellum,* ex. se **bruten**; ’på många ställen’ a) *mikklumstas,* ex. se **slarva**, b) *ǫ mikklum stellum*; ’på olika ställen’ a) (på varierande ställen) *ǫ ymsum stellum* b) (icke på samma ställen) *ǫ ųolaik(um) stellum*; ’på samma ställe’ *summustas*; ’på somliga ställen’ a) *summstas* b) *ǫ summ(um) stellum*; ’på sådana ställen’ a) *slaikstas* b) *ǫ slaikum stellum* c) (åt sådana håll) *slaik wea,* t.ex. ’jag har aldrig varit på (begivit mig till) sådana ställen’ *ig ar older werið slaik wea*; ’på tre ställen’ a) *trimmstas* b) *ǫ trimm stellum*; ’på två ställen’ *twemmstas*

ställföreträdande (fr sv) *stellföreträðend*

ställning **1** *stellningg* f **2** (ställ) *ragel* n (ffa för slipsten *slipragel* n) **3** (ofta av trä) *krambel* n **4** (provisorisk o./el. rank) *stegel* n **5** (enkel, för olika ändamål) *rabal* (äv *rabbal*) n **6** (mot vilken obegagnat hässjevirke stöddes) *staunggkrykkel* f

ställskruv *stellskruv* m

stäm (fisken) *strevlingg* m

stämband *stemmband* n

stämjärn **1** *oggbuorr* m **2** *oggienn* n **3** *stemmienn* n **4** (laggarverktyg) *stjutur* m

stämläpp se **stämband**

[1]**stämma** s (möte) *stemmen* (mer sv *stemma*) f

[2]**stämma** s (inom sång o. musik) *stemma* f. ’hon sjöng första stämman’ *ǫ kwað fuost stemmų*

stämma vb **1** (äv åtala) *stemma,* t.ex. ’allt stämde som det skulle’ *ollt stemmd sos eð ullde* **2** (gå ihop sig) *go ijuop.* ’stämma av’ *stemm åv*; ’stämma in’ *stemm in*; ’stämma upp’ *stemm upp*

stämmobeslut (fr sv) *stemmubislut* n

stämning (äv juridisk) *stemmningg* f

stämningsfull (fr sv) *stemmninggsfull*

stämpel *stempel* m

stämpelkort *stempelkuort* n

stämpelyxa *stempelöks* f

stämpla **1** *stempel* **2** (skog) *bliką*

stämpling *stemplingg* f

ständig (fr sv) *stendun*

ständigt adv *olltiett,* ex. se **ofärdighet**

stänga **1** *staindja,* t.ex. ’jag har stängt för tjuvarna’ *ig ar stainggt fer tiuovum* **2** (t.ex. dörr) *tep att,* t.ex. ’stäng dörren!’ *tep att dörum!* **3** (d:o) *ev att,* t.ex. ’stäng luckan så inte hönsen springer ut’ *ev att lukų so yönsę kåyt it aut.* ’stänga av’ a) (apparat) *knepp åv* b) (d:o) *staindj åv* c) (d:o) *skruv åv* d) (väg) *staindj att*; ’stänga för’ a) (med slå el. bom) *uonda* b) (t.ex. fönster) *tep för*; ’stänga igen’ *staindj att*; ’stänga in’ *staindj in*; ’stänga spjället’ äv *stjuot att*; ’stänga till’ *staindj att*; ’stängas (till)’ *tepås (att)*

stängd **1** *atte,* t.ex. ’dörren är stängd’ *dörär irå atte* **2** *stainggd,* t.ex. ’spjället är stängt’ *spjäldeð ir stainggt* **3** (tillsluten) *atteppt*

stängsel **1** *stainggsel* (äv *staingsl*) n **2** (tre horisontella stänger på olika höjd) *triryöð* n **3** (enkelt, lågt, av stänger, vilande på klykor, kring gräsbevuxet område) *krykkelgard* m

stängsla in *staindj in.* Jfr **hägna** in

stänka **1** *stekka* (äv *stettja*), t.ex. ’det börjar stänka någon droppe i luften’ *eð byrer ǫ stekk non drupi i weðrę* **2** *draiva,* t.ex. ’nu ska du arbeta så svetten stänker’ *nų al du arbiet so swettn draiv,* se äv **smälla** till **3** (t.ex. om regndroppar) *staintja* **4** (skvätta) *twestja* **5** (d:o) *skwekta* **6** *bätja.* ’stänka ned’ *stekk nið*

stänkskärm *sykkelstjärm* (ofta bara *stjärm*) m

stärbhus se **sterbhus**

stärka *stertja.* ’stärka sig’ (ta en styrketår) *stertj sig*

stärkande (t.ex. om medicin) **1** *styrkend* **2** *stertjend*

stärkelse *stertjels* n

stärkkrage *stertjkragi* (äv *sterkkragi*) m

stätta *ruogardsbukk* m

[1]**stäv** (på båt) **1** *framstammen* n **2** *stammen* n

[2]**stäv** (ordstäv) *stev* n

stäva *stavu* (äldre grundf *ståvå*) f

stöd **1** *styöð* n **2** (stötta) *stuoð* n

stöddig **1** *glegg* **2** *stur ǫ sig.* ’vara stöddig’ äv *bendas*

stödja *styða* (äv *styööa*). ’stödja sig’ *styð sig* (äv *styöð sig*), t.ex. ’jag stödjer mig på sparken’ *ig styðer mig ǫ spartjem*, ’hon skulle behöva en käpp att stödja sig på’ *ǫ edd byövt non stor styöð sig ǫ*

stödmur *styöömųor* m

stödord *styööuord* n

stödstrumpa (fr sv) *styöðsukk* f

stöka **1** (dona) *rust um* **2** (d:o) *stoka* **3** (hastigt utföra t.ex. hushållssysslor) *fjuss ǫ.* ’stöka till’ a) *rust til* b) (mer sv) *stök til.* Jfr **greja**, **pyssla**

stökig (om person) *stokun*

stökigt **1** (ostädat) *ruskut* **2** (d:o, fr sv) *stökut* **3** (oroligt) *stokut*

stöld *stöld* f. Jfr **stjälande**

stöna *stöna*

stöp *uppstupi* m

stöpa (t.ex. ljus, metall) *stöpa,* t.ex. ’de var stöpta i samma form’ *dier war stöpter i summu fuorm*

stör *stor* m. ’stör med vilken man bände loss timmerstockar’ *bender* m; ’stör med vilken man välte exkrementhögen (tornet) i torrdasset’ a) *rukwelt* (äv *raukwelt*) f b) *rukdaingg* m

störa **1** *ųofriðå* **2** *ųoruo* **3** *störa*

stört adv ’stört omöjligt (att)’ (hopplöst att) a) *ievit slut,* t.ex. ’det var stört omöjligt att lära dem det där’ *eð war ievit slut lär diem eð-dar* b) *tusands slut* c) *fa’ns slut*

störta *störta*

störtlopp (fr sv) *störtlopp* (mer älvd vore *störtlop*) n

störtregn **1** *kravelraingen* n **2** *störtraingen* n

störtregna **1** *kravelraingen* **2** *störtraingen*

störtskur **1** *straiðskaur* f **2** *slåpåskaur* f **3** *störtskaur* f

stöt *stöt* m. ’stöt i baken’ (ändan) *rovstöt* m

stöta **1** *stöta* **2** (skaka, t.ex. vid körning på ojämn väg) *delta* **3** (kokt potatis) *stampa* **4** (skifta) *styða,* ex. se **skifta**. ’stöta bort’ *stöt frǫ sig*; ’stöta emot’ *arp ǫ*; ’stöta i’ (en kroppsdel) a) *stöt i* b) *stöt sig i*; ’stöta ifrån sig’ *stöt frǫ sig*; ’stöta ihop med’ a) *kåyt ijuop min* b) (springa på) *kåyt attri* c) (mer sv) *stöt ijuop min*; ’stöta på’ a) (råka på) *stöt ǫ* b) (påminna) *arp ǫ*; ’stöta samman’ *dunk ijuop*; ’stöta sig med’ a) *djär aut sig min,* t.ex. ’jag har stött mig med den där’ *ig ar gart aut mig min om-dar* b) (mer sv) *stöt sig min*; ’stöta till’ a) *war attri* b) *kum attri* c) (knuffa till) *bukå til að,* t.ex. ’han råkade stöta till tallriken’ *an itteð ǫ bukå til að taldrittjem.* Jfr **nudda**

stötdämpare *stötdemper* m. Jfr **kofångare**

stötesten (fr sv) *stötestie* m

stötfångare *stötfaungger* m. Jfr **kofångare**

stött (förtörnad) *frutt*

stötta s (ofta till hässja) *stuoð* (resp *esstuoð*) n

stötta vb *styða,* t.ex. ’vi hjälptes åt att stötta (upp) hässjan’ *jåptesum að styð essun.* ’stötta upp’ *styð upp*

stövare *stöver* m

stövel *styvel* n, t.ex. ’dra på dig stövlarna’ *drag ǫ dig styvlę*

stövelknekt *styvelknikt* m

stövelskaft *styvelskapt* n, t.ex. ’han hade vikt ned stövelskaften lite’ *an add witjið nið styvelskaptę liteð*

stöveltramp *styveltramp* n

stövla *styvel.* 'stövla iväg' *styvel åv*
subjekt *subjekt* n
subskription *subskripsiuon* m
substans *substans* m
substantiv **1** *substantiv* n **2** *sakuord* n. Se äv **tingord**
substantivera *substantiwira*
succé *suksé* m, t.ex. 'han gjorde succé med det där' *an djärd suksé min dyö-dar*
successivt jfr **gradvis**
sucka *sukka*
sudd (t.ex. tavelsudd) *sudd* m
sudda *sudda.* 'sudda bort' a) *sudd åv* b) *sudd brott*; 'sudda ut' a) *striuok aut* b) *sudd aut* c) (t.ex. från svart tavla) *tork aut*
suddgummi **1** *sudd* m **2** *suddgummi* n. Se vidare **radergummi**
suddig *suddun*
[1]**sug** (sugning) *sug* n
[2]**sug** 'tappa sugen' *drag uonlost*
suga *sauga.* 'suga i' (ta i) (fr sv) *saug i*; 'suga i sig' a) *saug i sig* b) *dis i sig*; 'suga in' *saug in*; 'suga på' *disa*; 'suga upp' *saug upp*; 'suga ur' *saug yr*; 'suga ut (ngt ur ngt)' *saug autyr,* ex. se **knä**; 'suga åt sig' *saug að sig*
sugen adj **1** *saugend* **2** *lystn.* 'vara sugen på' *trå að,* ex. se **pölsa**
sugga **1** *sugga* f **2** *djylta* f
sugmun *saugmunn* m
sukta *winas*
sula s *suola* f
sula vb *suola*
sulläder *suolleðer* n
sulten se **svulten**, **svång**
summa **1** *suoma* f **2** (summa pengar) *sudd* m
summera **1** *rekken nið* **2** *rekken ijuop* **3** *summir* (äv *sumir*)
summering *summiringg* f
sump (kaffesump) *sump* m, t.ex. 'sumpen ska sjunka' *sumpin al sikk nið*
sumpig 'sumpigt ställe' **1** *dikker* n **2** *dritdikker* n
sund *sunn* (äv *sund*) n. Se äv **nor**
Sundsvall *Sunnswall.* Se vidare ONB
sunnanvind *sunnǫweðer* n
sup **1** *sup* m **2** (skämts) *knįepa* f **3** (d:o) *luk* n, t.ex. 'de tog sig en sup' *dier tuog sig iet luk* **4** ("en klar") *ien klår* (ofta *ien klåran*) m
supa **1** *saupa,* t.ex. 'men vad de söp på bröllopet!' *men ur dier sop ǫ djästbuoǫį!* **2** (rumla, svira) *duðer.* 'supa full' a) *fylla* b) *fyll åv*; 'supa upp' *saup upp*
supande **1** *saupan* n, ex. se **evinnerlig**; **2** *fylla* f **3** (rumlande) *duðran* n
superi se **supande**
superkraft *superkrapt* f
superlativ *superlativ* m (äv n)
supig *fyllaktun*
supinum *supinum* n
suppleant *suppleangg* (äv *suppleaungg*) m
suput **1** *fylltratt* m **2** *fyllslestja* f
sur **1** *saur* **2** (på dåligt humör) *frutt,* ex. se **strunta**; **3** (misslynt) *truttun* **4** (som ser sur ut) *kropp um ogų* **5** (d:o) *faul um ogų* (el. bara *faul*), t.ex. 'vad du ser sur ut' *og so faul du ir um ogų* **6** (d:o) *sikk um ogų,* t.ex. 'vad du ser sur ut' *og so sikk du ir um ogų.* 'bli sur' (bli på dåligt humör) äv *kåyt ǫ fruttstungnan*; 'göra någon sur' (på dåligt humör) a) *frutta* b) *fais ǫ storn* (el. *djildreð*) *að nogum*; 'vara sur' (sura) *frutta,* ex. se **sura**. Se äv **surt**
sura (vara sur, misslynt) *frutta,* t.ex. 'mamma brukade säga så när jag surade' *mun brukeð saj so dar ig frutteð*
surdeg *saurdieg* m
surdråg **1** *dikker* n **2** *dritdikker* n **3** *rann* n **4** *saurdrag* n **5** (ställe där vatten sipprar fram i marken) *sig* n
surfa (på internet) **1** *surfa* **2** (nydal) *skrikka.* 'surfa på nätet' a) *surf ǫ netį* b) (nydal) *skrikk oll wea*
surfare *surfer* m
surfbräda (nydal) *waitgumsflatji* m
surfingbräda se **surfbräda**
surfplatta se **läsplatta**, **i-pad**
surhöna *sauryön* f
surgubbe *saurkall* m
surkart (sur person) **1** *fruttlepp* m **2** *fruttstungen* m **3** *fruttstor* m
surkål *saurkǫl* m
surmjölk **1** (självsurnad) *glutter* n, t.ex. 'surmjölken är klumpig' *gluttreð ir kopput* **2** *saurmjok* f
surmulen **1** *maulun* **2** *sikk um ogų.* 'surmulen av sig' *fruttsklin.* Jfr **sur**
surna **1** *saur'n* **2** (bli gällen) *rwinn'n* (äv *rwinna*). 'surna till' (bli på dåligt humör) *kåyt ǫ fruttstungnan*
surpuppa jfr **surkart**
surr (surrande) *surr* n
surra **1** (mekaniskt ljud el. t.ex. om humlor) *frunda* **2** (om insekter äv) *spilå* **3** (t.ex. om getingar) *myða* **4** *surra.* Se äv **ina**
surrig *surrun*
surrogat *surrogat* n
surrogatkaffe (vard.) *surr* n
surströmming *saurströmingg* m
surströmmingsskiva *saurströminggskalas* n
surt I. adj *saurt,* t.ex. 'bara det inte kommer surt efter' *bar int eð kumb saurt etter.*

II. adv (ffa efter smaka) *sauru,* t.ex. ’det smakade surt’ *eð smäkäð sauru*
surögd *saurägd*
sus *sus* n
susa **1** *fręsa* **2** *siuoða* **3** (om vind i skogen, öronsus m.m.) *singga,* t.ex. ’det susar i huvudet’ *eð singg i skollam* **4** (i öronen) *singgel* **6** *susa,* ex. se **utför**
susen ’göra susen’ a) *djärå kneppin* b) *djärå susn*
suspekt se **misstänkt**
svacka *swakka* f. Se äv **sänka** s
svag **1** *swag* (äldre *swager*) **2** (t.ex. skröplig) *swagulin* **3** (t.ex. sjuklig) *kuotulin* **4** (kraftlös) *stjål* **5** (ynklig) *wisäl,* t.ex. ’solen skiner lite svagt nu på morgonen’ *suolę skain liteð wisält nų um morgun.* ’svag person’ *klienmįes* m
svagdricka **1** *stumpöl* n **2** *swagdrikk* n
svagdricksflaska *swagdrikksflask* f
svaja **1** *rukka* **2** *swipå* **3** (fr sv) *swaja*
svajig *rukklun*
svajpa **1** *swaipa* **2** (nydal) *swipå*
sval **1** *swal* **2** *frisk* **3** (något sval) *swalsklin.* ’bli el. kännas svalare’ *swalka*
svala *salu* (äldre grundf *sålå*) f, t.ex. ’en svala gör ingen sommar’ *je sålå djär inggan såmår*
Svalbard *Swalbard*
svalbo *salubu* n
svale *swali* m
svalg *swag* n
svalka vb **1** *suolå* **2** *swalka.* ’svalka av’ a) *swalk åv* b) (t.ex. kroppen) *swalk nið*; ’svalka av sig’ *swalk åv sig*; ’svalka sig’ a) *suolå sig* b) *swalk sig*
svalkande *swalkend*
svallis **1** *swall* n **2** *uppstupi* m
svalna **1** *suolås* **2** (mer sv) *swal’n*
svamla **1** *fambel* **2** *swambel* **3** *jolka* **4** *rota*
svamlare *jolk* m
svamlig *jolkun*
svammel **1** *swambel* n **2** *jolk* n **3** (svamlande) *jolkan* n
svamp **1** *sopp* m, ex. se **grovrensa**, **skaffa** sig **2** (t.ex. tvättsvamp) *swamp* m. ’leta efter svamp’, ’plocka svamp’, ’äta svamp’ (om kor, skämts äv om folk) *soppa.* Jfr **fotsvamp**, **nagelsvamp**
svampkännare (skämts) *soppolog* m
svampomelett *soppomelett* m
svampsoppa *soppsupp* f
svan *swan* f
svanka **1** *swaunka* **2** (om ko vid brunstighet) *brettj sig*
svankig *swaunkun*
svankryggig *swaunkryddjun*
svans **1** *rumpa* f, ex. se **svansrem**; **2** (svansstump) *skati* m, ex. se **skogsmus** **3** (åld) *ali* m **4** (rakt uppåtstående på katt el. hund) *spjål* n. ’slå med svansen’ (för att få bort insekter) a) *swisk rumpun* b) *swigå ǫ rumpun*; ’sticka svansen mellan benen’ *drag að sig skåtån*
svansa *rumpa,* t.ex. ’han svansade (på) efter chefen’ *an rumpeð ǫ attonað stjäfem*
svansben *skåtåbien* n
svanskappa (på seltyg) *rumpkavel* m
svanskota *rumptaungg* m
svansrem (på seltyg) *rumpband* n, t.ex. ’svansremmen går bak runt svansen’ *rumpbandeð gor attrum rumpų*
svansstump *skati* m. ’svans(stump) på får’ *takkskati* m
svar *swar* n, t.ex. ’du får så dåliga svar’ *du fǫr so dåligų swar*
svara *suorå,* t.ex. ’han svarade inte flickan’ *an suoräð it kullun noð.* ’svara på frågor’ *suorå ǫ frågum*
svarslös **1** *biet* **2** *ferå’dd* **3** (trol. fr sv) *swarslos*
svart **1** *swart,* t.ex. ’svart som en sotarrumpa i spisen’ *swart sos je suoterrov i spisem* **2** (åld) *blå,* t.ex. ’svart get’ *blådjiet* f. ’svarta tavlan’ *swarttavlą* f b.f.
Svarta Havet *Swartaveð* n b.f.
svarthätta (fr sv) *swartett* f
svarting *swartingg* m
svartjobb *swartjobb* n
svartklädd *swartklä’dd*
svartkonst *swartkunst* f
svartmes *swartmįesað* (äv *swartmįes*) m, ex. se **lättskrämd**
svartmuskig (trol. fr sv) *swartmuskun*
svartmyra **1** *swartmęr* f **2** *sokkermęr* f
svartmålad *swartmǫlað*
svartna *swartn,* t.ex. ’det svartnade för ögonen’ *eð swartneð fer ogum*
svartpeppar *swartpipär* m
svartrock (präst) *swartrukk* m
svartsjuk *swartsiuok*
svartsjuka *swartsiuok* f
svartsoppa *swartsupp* f
svartvinbärssaft *swartwinberssaft* f (vanl m)
svartvit *swartwait*
svarv *swarv* m
svarva *swarva,* t.ex. ’han hade svarvat en boll åt barnen’ *an add swarvað ien boll að krippum.* ’svarva av’ *swarv åv*; ’svarva till’ *swarv til*
svarvning *swarvningg* f
svavel **1** *swavel* n **2** (större bit) *brennstie* m
svavelpredikant *swavelkall* m
svavelsticka *swavelstikk* f
Svea *Swea* f

Svealand *Swealand*
sved se **svedja**, **svedjeland**
sveda s *swið* n. 'sveda i stjärten' *rovswið* n
sveda vb **1** *swinna,* t.ex. 'han hade svett ögonbrynen' *an add swinnað ogenbrâynę* **2** *swaiða,* ex. se **bränna** sig. 'bli svedd' (i sht om kläder) *stikken.* Jfr **svedas**
svedas *swinna.* Jfr **sveda** vb
svedd se **sveda** vb
svedja s *swiðu* (äldre grundf *swiðå*) f
svedja vb *swiðå*
svedjeland **1** *swiðu* (äldre grundf *swiðå*) f **2** *swiðuland* n
Sveg *Sweg* (äldre *Swieg*)
svek *swiek* n
Sven *Swen*
sven *swenn* m
svensexa **1** (fr sv) *swennsjäksa* f **2** (ung.) *swennkweld* m
svensk adj *swensk,* ex. se **uttal**. 'Svenska Akademiens ordlista över svenska språket' (SAOL) *Akaðemiuordlistą* f b.f.; 'svenska flaggan' *swenskflaggą* f b.f.
svensk s *swensk* m, t.ex. 'det var svensken som ledde' *eð war swenstjin so lie'dde.*
[1]**svenska** (språket) *swenska* f, t.ex. 'vi får nog hålla oss till svenskan i det fallet' *fomm naug old uoss að swenskun dar.* 'svenska med tydliga dalmålsinslag' *bukkswensk* f; 'formulera på svenska' *swensk til*; '(göra sig till och el. anstränga sig att) tala (riktig) svenska' (ung.) *sturswensk*; 'på svenska' *ǫ swenska* (äv *upǫ swenska*); 'tala svenska' a) *swenska,* t.ex. 'inte behöver ni tala svenska med mig' *itjä byövið dǫ swensk að mig* b) *glåmå swenska*; 'tala svenska med möda' *pain swenska*; 'tala svenska med tydliga inslag av älvdalska' *bukkswensk*
[2]**svenska** (svensk kvinna) *swenska* f
svenskamerikan *swenskamierikan* m
svenskatimme se **svensktimme**
svenskbygd *swenskbygd* f
svenskklingande (ung.) *swenskaktun*
svensklärare *swensklärer* m
svensktimme (svensklektion) *swensktaim* m
svenskättling *swenskettlingg* m
[1]**svep** (tunt böjt träspån till svepkärl) *swep* m
[2]**svep** (svepande) 'i ett svep' (fr sv) *i iett swiep*
svepa **1** *swipå* **2** (lik) *swepa.* 'svepa förbi' *swep febi*; 'svepa in' a) *lind in* b) *swep in*
svepkärl (svepask) *estje* n
svepning *swepningg* (äv *swiepningg*) f
Sverige *Swerre*
svetsa **1** *beða* **2** *swetsa,* t.ex. 'det var smeden som hade svetsat låsen' *eð war smiðn so add swetsað lǫsę.* 'svetsa fast' *swets fast*
svetsare *swetser* m
svetslåga *swetslugi* m
svett *swett* m, ex. se **stänka**; 'blöt av svett' *blätswettun*
svettas *swettas.* 'som har lätt att svettas' *swettdjien*
svettig *swettun*
svettning *swettningg* f
svettrem *swettriem* f
svida *swaiða.* 'det svider i magen på honom' (han har ont i magen) *an swaið(er) i kwiðim*; 'svida mkt' *illswaið*
svidknott *swiðmugg* m. 'fullt av svidknott' *swiðmuggut*
svika *swika,* t.ex. 'han ansåg att prästen hade svikit dem' *an miend at prestn add swikað diem*
svikta **1** *swikta* **2** (under börda) *kriken.* Jfr **digna**
svimma **1** *dǫ'n,* t.ex. 'pojken hade svimmat' *påytjin add do'nnað* **2** *swimmen.* 'svimma av' a) *dǫ'n åv* b) *sommen åv.* Se äv **domna** av
svin (i sht ss skällsord) *swain* n. Jfr **gris**
svinaktig *swainaktun*
svinaherde *graisgęslkall* m
svinborst *graisår* n
svindel *swimbel* m, ex. jfr **nedåt**
svindyr **1** *brenndyr* **2** (jättedyr) *liuotdyr*
svinga **1** (svänga, slå) *swigå,* ex. se **urin** **2** (kasta, t.ex. yxa) *suola*
svinhjord *graisuop* m
svinhus *graisfjǫs* n
svininfluensa (vard.) *graisfluns* f
svinkall **1** *brennkold* **2** (förskräckligt kall) *skriend kold* **3** (jättekall) *liuotkold.* Jfr **råkall**
svinkätte *graistjitt* m
svinmålla **1** *muldkall* m **2** *dyndjmoll* f **3** (äv pelargon) *dritkall* m. Se vidare VNB
svinstia **1** *graisstugu* f **2** (åld) *swainstugu* f, (båda med äldre grundf *-stugå*)
svira *duðer*
svischa *swissa.* 'svischa förbi' *swiss febi*
Swish *Swiss* n
swisha **1** *swissa* **2** (nydal) *swigå*
sviskon *swiska* f (yngre *swiskun* n)
sviskonkräm (skämts?) *knappeljukk* f
svit *swit* m, t.ex. 'hon torde ha dött i sviterna av influensan' *ǫ lärd að däeð i switum eter influensun*
svordom *suorduom* m. Jfr **svärord**
svullen *suolln*
svullna (svälla) *swella,* t.ex. 'jag svullnar i högra benet' *ig swell i yögerfuotem*
svulten **1** *suoltn* **2** (svång) *swaungg*
svåger *swåger* m
svål *swål* m. Jfr **fläsksvål**
svång *swaungg*

svångrem *swaunggriem* f
svår **1** *swår* **2** *klien.* ’det svåraste’ *swårestað*; ’inte alls svårt’ a) *inggų sak* b) *inggų kunst*; ’svårt’ (besvärligt) äv (predikativt) *djärå,* t.ex. ’det var svårt att vakna ordentligt’ *eð war djärå wakken til.* Se vidare **besvärlig**
svårbedömd *swårbidyömd*
svårframkomlig terräng *muras* n
svårighet *swårugiet* f. ’ingen svårighet’ (ingen konst) a) *inggų sak* b) *inggų kunst*
svårkörd **1** (trögstyrd häst) *tomstierd* **2** (t.ex. bil) *swårätjin*
svårläkt *sjeläkt*
svårläst *swårlesin*
svårslagen (svårmejad) *klien (tä) slå*
svårsmält (fr sv) *swårsmelt*
svårstucken *swårstuttjin*
svåröversättlig (svåröversatt) *swåryvyrsett*
svägerska **1** (broderns hustru) *bryöðkunu* (äldre grundf *-kunå*) f **2** (yngre) *swägesk* f
svälja *swega.* ’svälja ned’ *sweg nið*
svälla **1** (svullna) *swella* **2** (om trä av fukt) *buogen.* ’svälla igen’ *swell att*; ’svälla upp’ *swell upp,* ex. se **kola** av
svält *swalt* (äv *swelt*) m
svälta *swelta.* ’svälta ihjäl’ a) *swelt ijel,* t.ex. ’de hade inte svultit ihjäl’ *dier add it suolteð ijel* b) *swelt åv* c) *swelt et endes*
svämma över *swemm yvyr*
sväng **1** *swaingg* m **2** (tur äv) *wenda* f, t.ex. ’vi brukade köra en sväng om kvällarna’ *brukeðum åk nog wend um kweldą* **3** (koves) *kufies* (äv *kufies, kuofies, kovies, kowes*) m, t.ex. ’låt oss ta en sväng på skidor upp till fäboden’ *djärum ien kufies ǫ skaiðum uppter að buðum*
svänga **1** (äv om musik) *swaindja* **2** (t.ex. vid färd på väg) *kryötja* **3** (t.ex. med svansen) *swipå* **4** (t.ex. med armarna vid åkarbrasa) *swigå,* ex. se **urin**. ’svänga av’ *swaindj åv*; ’svänga ihop’ a) *swaindj ijuop* b) *swaindj til* c) (laga till) *rwaiða,* t.ex. ’svänga ihop en gröt’ *rwaið ien gröt*; ’svänga in’ *swaindj in*; ’svänga ned’ *swaindj nið*; ’svänga sig’ (t.ex. med fina ord) *swaindj sig*; ’svänga upp’ *swaindj upp*
svängd *swainggd*
svängdörr ’har du svängdörrar hemma?’ (dvs varför stänger du inte dörren efter dig?) *ar du storn i rovin?*
svängning *swaindjningg* f
svängrum **1** *swaindjruom* (äv *swainggruom*) n **2** (nydal) *swigåruom* n
svära *swera,* t.ex. ’jag törs inte svära på det’ *ig tuos it swer ǫ dyö*; ’svära falskt’ a) *swer brott sig* b) *swer falskt*; ’svära sig fri från’ *swer frǫ sig*
svärd *swärd* n
svärdotter *sunärkunu* (äldre grundf *-kunå*) f
Svärdsjö *Swärdsju*
svärfar **1** *swäre* m **2** (yngre) *swärfar* m
svärföräldrar **1** *swärfuoreldrer* pl **2** *swärfuok* n. ’svärföräldrars gård’ *swärgard* m
svärja *swera*
svärm *swerm* m, t.ex. ’löven fladdrade iväg som en svärm fjärilar nedåt dalen’ *lovę flaðreð åv slais ien swerm åv fyöroldrum au’tter dalim*
svärma **1** (t.ex. om insekter) *swerma,* t.ex. ’bina svärmade’ *biur swermeð* **2** (t.ex. om älskande par) *tjaungsa*
svärmor **1** *swära* f **2** (yngre) *swärmųor* f, t.ex. ’hon var svärmor till kopparslagaren’ *ǫ war swärmųor að kupärslägäram*
svärord *sweruord* n. Jfr **svordom**
svärson **1** *mǫg* m, ex. se **uppe** hos **2** (trol. fr sv) *swärsun* m
[1]**svärta** s (t.ex. skosvärta) *swerta* f
[2]**svärta** (fågeln) (förslag) *swartknaip* m
svärta vb **1** *swerta* **2** (med sot) *suota* (äldre *suo’tta*) **3** (med kol) *kuolå*
sväva **1** *swiva* **2** (mer sv) *swäva*
svävande (osäker) *swävend*
sy **1** *söma,* ex. se **byxor**; **2** (kläder) *skradda.* ’sy fast’ *söm fast*; ’sy igen’ *söm att,* t.ex. ’sjuksköterskan sydde igen såret’ *siuok-stjyöteską sömd att såreð*; ’sy ihop’ a) *söm ijuop* b) *söm att*; ’sy in’ (äv arrestera) *söm in*; ’sy om’ *söm um*; ’sy på’ *söm ǫ*; ’sydd’ *sömd*
Sydamerika *Syðamierik*
sydgräns *syðergrens* (äv *suðergrens*) m
sydkust *syðkust* f (äv m), t.ex. ’han for ned till sydkusten’ *an fuor niðǫ syðkustę*
sydlig ’sydlig vind’ *sunnǫweðer* n, t.ex. ’det har varit sydlig vind länge nu’ *eð ar werið sunnǫweðreð laindj nų.* ’det blåser (är) sydlig vind’ *eð blås sunnǫ*; ’sydligast’ I. adj *syst,*[93] t.ex. ’i den sydligaste gården’ (i gården längst i söder) *i syst gardem*
II. adv (längst i söder) *lainggst su’tter*
sydost [94] *suðost* (äv *syðost*). ’från sydost’ a) *suðostǫter* (äv *frǫ suðostǫter*) b) *suðostǫ* (äv *syðostǫ*) c) *sunnǫ-ostǫ* (äv *frǫ sunnǫ-ostǫ*); ’i sydost’ *su’tter-oster,* t.ex. ’det rodnar (lyser rött på himlen) i sydost i dag’ *eð roðär su’tter-oster i dag*; ’sydost längs’ *su’tter-oster,* t.ex.

[93] En stavning *syðst* kunde övervägas.

[94] Se fotnot till **nordost**.

’det bar av uppför sydost längs berget’ *eð djikk uppter su’tter-oster bjärrę*; ’sydost om’ a) *suðostǫ* (äv *syðostǫ*) b) *su’tter-oster frǫ,* t.ex. ’han har satt upp ett härbre sydost om kapellet’ *an ar sett upp iet baur su’tter-oster frǫ kappalį* c) *sunnǫ-ostǫ*; ’åt sydost’ a) *su’tter-oster* b) *suðostryvyr* (äv *suðostyvyr, syðostyvyr*)

Sydpolen (Antarktis) *Syðpuoln* (mer sv *Syðpoln*) m b.f.

sydsida *syðersaið* (äv *suðersaið*) f, t.ex. ’på sydsidan om sjön’ *ǫ syðersaiðun um sju’nn.* ’på sydsidan’ äv *sunnǫtil*, t.ex. ’Lasse bor på sydsidan och Sven på nordsidan’ *Lass byddjer sunnǫtil og Swen nordǫtil*

sydsluttning **1** *syðerlutu* (äldre grundf *-lutå*) f **2** (söderslänt) *syðerslent* (äv *suðerslent*) m

Sydsverige ’i Sydsverige’ *suði land*

[1]**sydväst** (väderstrecket) [95] *suðwest* (äv *syðwest).* ’från sydväst’ a) *suðwestǫter* (äv *frǫ suð-westǫter*) b) *suðwestǫ* (äv *syðwestǫ*) c) *frǫ sunnǫ-westǫ*; ’i sydväst’ *su’tter-wester*, t.ex. ’det åskar i sydväst’ *eð åsker su’tter-wester*; ’sydväst om’ a) *suðwestǫ* (äv *syðwestǫ*) b) *syðwestonað* c) *su’tter-wester frǫ* d) (mer sv) *suðwest um* (äv *syðwest um*); ’åt sydväst’ *su’tter-wester*

[2]**sydväst** (regnmössa) *syðwest* m

sydända *syðerend* m

syfilis *fransuos* (ofta i b.f. *fransuosn*) m

syfta *sypta*

syfte *syfte* (ovanl *sypte*) n

syftning *syftningg* (mer älvd vore *syptningg*) f

syförening *syferieningg* f

syjynta (fr sv) *syjunt* f

syl *syl* m

syll se **sliper**

sylt **1** (i sht lingonsylt) *bermuos* n **2** *sylt* n (äv f, vanl m)

sylta s *sylta* f

syltburk **1** *syltbutt* m **2** *syltburk* m **3** (ffa för lingonsylt) *bermuosbutt* m

syltlök *syltlok* m

sylvass *sylwass*

symaskin **1** *symasin* m **2** *sömmasin* m

symaskinsolja *symasinsol* f

symbol *symbol* m

symbolisera *symbolisira*

symfoni *symfoni* m

sympatisk *sympatisk*

symposium *symposium* n

symptom *symptuom* (äv *symptom*) n

syn *syn* f. ’få syn på’ a) *fǫ sjǫ* b) (mer sv) *fǫ syn ǫ*; ’för syns skull’ (t.ex. ss prydnad) *fer siratn*; ’i synen’ (i ansiktet) *um ogų*; ’se i syne’ *sjǫ i synę* (äv *sjǫ i syne*)

syna vb *syna,* ex. se **söm**. ’syna av’ *syn åv*

synagoga *synaguog* f

synas *synas* (äv *synnas*). ’synas till’ *synas til,* ex. se **kondor**

synd adj/adv **1** (beklagligt) a) *skaðulit,* t.ex. ’hon tyckte det var synd’ *ǫ tykkt eð war skaðulit* b) *skaðuli,* t.ex. ’det var synd att hallonen var fulla av mask’ *eð war skaðuli follberę war fuller i omum* **3** (d:o) *skaði* (yngre *skåðå*), t.ex. ’det var synd att du inte kom’ *eð war skaði du kam it* **4** (d:o) *synd* **5** (olämpligt) *uvskaðulit,* t.ex. ’det är synd att förstöra den nya rocken’ *eð ir uvskaðulit festör nyruttjin* **6** *syndeli* (äv *syndelit*), t.ex. ’det var synd att han sa så där’ *eð war syndelit sos an saggde.* ’mkt synd (att)’ (mkt beklagligt) a) *stur skaði (at)* b) *stur-skaðulit (at)* c) *stur synd (at)*; ’tycka synd om’ a) *tyttj synd um* b) (åld) *tyttj wisslan,* t.ex. ’jag tyckte synd om henne’ *ig tykkt wisslan on*; ’vara synd om’ *wårå synd um,* t.ex. ’det är mest synd om dem’ *eð ir syndest um diem*

synd s *synd* f, t.ex. ’det var inte så farligt med den där synden’ *eð war it so farlit min en-dar syndn*

synda *synda*

syndabekännelse (fr sv) *syndabitjennels* f

syndaflod (fr sv) *syndafluoð* (äv *synderfluoð*) f

syndapengar (fr sv) *syndapeningger* m pl

syndare *synder* m, ex. se **nådig**

syndastraff *syndstraff* n

syndfri *syndfri*

syndig **1** *syndun* **2** *syndelin*

syne se **syn**

syneman (fr sv) *synemann* m

synlig *synlin.* ’väl synlig’ *fremelin*; ’väl synligt’ se **framme**

synnerhet ’i synnerhet’ a) *dǫ mjog* b) (framför allt) *elst,* t.ex. ’det var i synnerhet under våren’ *eð war fel elst dar wårę war* c) (fr sv) *i synneriet*

synnerligen *synnerli*

synonym adj *synonym*

synonym s *synonym* m

synpunkt *synpunkt* m

synrand *synrand* f

synsk (fr sv) *synsk*

synskärpa (fr sv) *synstjärp* f

synt (nydal) *nųotlåð* f

syntax *syntaks* m. Se äv **satslära**

synvilla *synwill* f

synål *sömnǫl* f

---

[95] Se fotnot till **nordost**.

syra s **1** *syra* f **2** (t.ex. om växter) *såyra* f
syra vb (t.ex. mjölk) *syra*
syre *syre* (ovanl *såyre*) n
syren *syriena* f, ex. se **lata sig**. 'mellan hägg och syren' *millǫ egg og syrien*
syrenbuske *syrienbuosk* m, ex. se **pass**, **rönn**
syrenfärgad *syrienaðfergað*
syrenknopp *syrienknupp* m
Syrien *Syria*
syrier *syrier* m
syrlig *syrlin*
syrsa **1** *sįster* (äv *sister*) f **2** *sįsta* (äv *sista*) f **3** *siksta* f. Jfr **kackerlacka**
syskon *syskun* n, ex. se **apa** efter, **olik**
syskonbädd *syskunbedd* m
syskrin *syskrin* n, t.ex. 'saxen ligger i syskrinet' *saksę ir niði syskrinį*
sysselsätta sig **1** (roa sig) *uonå sig,* t.ex. 'barnet sysselsatte sig självt' *krippin uonäð sig siuov* **2** (fr sv) *sysselsett sig.* Jfr **hålla** på, **syssla**
sysselsättning **1** *djärå* n **2** (fr sv) *sysselsettningg* f. 'meningslös sysselsättning' *klaut* n. Se äv **syssla** s
syssla s **1** *djärå* n, ex. se **verksamhet** **2** *gerd* f **3** (arbetsmoment) *tempa* f, t.ex. 'det är många sysslor som ska göras den här tiden' *eð ir mikkel tempur so ul djärås iss tiðę* **4** (vanl) *syssla* f, oftast pl *sysslur*
syssla vb 'syssla med' a) *åvå för sig* b) *old ǫ min* c) *fårå yvyr* d) *fårå ringgum* e) *fårå auti,* t.ex. 'det finns ju ngt annat att syssla med' *eð ir fel noð eller får auti.* Jfr **hålla** på med, **pyssla** med
syssling (tremänning) **1** *triðe* m **2** *trimeningg* m
sysslolös **1** *djärulos* (äv *djärålos*) **2** *gerdlos* **3** *fåfaingg.* 'sysslolös person' *liðukupp* m; 'vara sysslolös' (sitta sysslolös med händerna i kors i knät) *djärå kuttkrossn*
system *systiem* n
systematisk *systiematisk.* 'systematiskt' (i tur o. ordning) *åvenda*
Systembolaget **1** *Systiemeð* n b.f. **2** (bolaget) *buolaeð* n b.f. **3** (nydal) *brendwinsbuðę* f b.f. **4** (skämts) *glasbaunką* f b.f.
systempåse *systiemkupp* m
syster *syster* f. 'i morse kom min syster' *i morgus kam syster*; '(min) syster Maria' (el. annat namn) *Mari-syster* f; 'syster till ngn' a) *syster min nogum* b) *syster að nogum*
systerdotter *systerduotter* f
systerson *systersun* m
sytråd *sömtråð* m
så adv **1** *so,* t.ex. 'det var så trevligt (så)' *eð war so trivlit so,* 'så kan det väl vara' *eð kann fel so wårå* **2** (så här) *sonę,* ex. se **dagstidning** **3** *ur,* t.ex. 'så trevligt!' *ur trivlit!* **4** *noð,* t.ex. 'inte så ofta' *int noð kringgt* **5** (utan motsvarighet, t.ex.) 'så fort han kan' *straiðest an dug.* 'det ser så ut' *eð sir aut so*; 'en så' (en sån) ofta *so … ien,* t.ex. 'han hade en så fin cykel' *an add so finan ien sykkel*; 'så det så!' *so eð so!*; 'så där' a) *sonę* b) (fr sv) *so-ðär* c) *slaik,* t.ex. 'han kunde sova fast vi sjöng så där' *an dugd såvå, fast kwaðum slaiker*; 'så här' *sonę,* t.ex. 'du ska använda yxan så här' *du al bruk øksę sonę*; 'så kan det vara' *eð kann so wårå*; 'så lagom (heller)' *dǫ so mjog*; 'så länge' (tills vidare) a) *tast,* t.ex. 'ha det så bra så länge' *avi eð so bra tast* b) *so laindje* (äv *solaindj*) c) (under tiden) *mess* (äv *męs*), t.ex. 'jag kan läsa tidningen så länge' *ig beller leså tinindję męs*; 'så länge (som)' a) *emes* (äv *emę*), ex. se **leva** b) *solaindj*, t.ex. 'så länge den sitter där' *solaindj an sit dar*; 'så mkt', 'så pass' *so pass*; 'så småningom' (undan för undan) a) *fram og fram* b) *undǫ fer undǫ*; 'så snart som' se **så** subj
så s **1** *så* m **2** (tvättså) *stamp* m. Jfr **träkar**
så subj *so,* t.ex. 'när vi kom hem, så var det ljust' *mes kamum iemat, so war eð liuost.* 'så att' *so,* ex. se **bågna**; 'så snart (som)' a) *snjäst* b) *bara,* t.ex. 'så snart den tiden kommer' *bar tiðę kumb* c) *fuost* d) *so snąrt*
så vb *så.* 'så färdigt' (för säsongen) *så åv*; 'så i' *så i*; 'så igen' *så att*
sådan **1** *slaik,* t.ex. 'något sådant' *noð slaikt*, 'han har hållit på med sådant' *an ar eldeð ǫ min slaiku* **2** (förstärkande) *slaitjin,* t.ex. 'det var sådan hetta i solen att jag fick lov att ge mig' *eð war slaitjin iti i suoln, so ig wart djävå mig* **3** (sånt) *so … noð,* t.ex. 'det är sånt dåligt väder' *eð ir so klient noð weðer.* Jfr avsn. Pleonasmer. 'en sån där' (nedlåtande om mansperson) *ien slaik*
sådd **1** (såning) *såningg* f **2** *så'dd* f
sådor se **kli**
sådär se under **så** adv
såg *såg* f, ex. se **norrut** vid, **västerut** till
såga *såga.* 'såga av' *såg åv*; 'såga isär' *såg sund*; 'såga itu' *såg itau*; 'såga ned' *såg nið*; 'såga till' *såg til*; 'såga upp' *såg upp*; 'såga (el. hugga) upp till ved' *wiðå upp*; 'såga ur' *såg yr*; 'såga ved' *wiðå*
sågare *såger* m
sågbak **1** *sågbak* m **2** (ofta) *bak* m
sågblad *sågblað* n, t.ex. 'han hade brutit av sågbladet' *an add brutið åv sågblað*
sågbock **1** *sågbukk* m **2** *wiðåbukk* m
sågdamm (fördämning) *sågdamm* m
såglinga *sågklingg* f
sågram *sågram* f

sågspån *sågmyöl* n, t.ex. ’han har bara sågspån i huvudet’ *an ar it åtǫ sågmyöleð i skollam*
sågverk **1** *sågwerk* n **2** *såg* f
såhär se under **så** adv
såja, såja! (tröstande) *onnǫ, onnǫ!*
såklart *soklart*
således *solieðes*
såll **1** *såld* (äv *sålder, solder*) n **2** (rissel) *raisl* f
sålla **1** *sålder* (äv *solder, sålda,* åld *sälda*) **2** (med rissel) *raisla.* ’sålla bort’ *sikt undǫ*
sån, sånt se **sådan**
sång **1** *saungg* m **2** (visa) *waisa* f **3** (sjungande) *kweðån* n **4** (d:o) *kweðningg* f
sångafton *kweðåkweld* m
sångarbroder *saunggerbruoðer* m
sångare *saungger* m
sångartist *saunggartist* m
sångbar adj *kweðend*
sångbok *saunggbuok* f
sångerska *saunggesk* f
sångfågel *saunggfugel* m
sånghäfte **1** *saunggept* n **2** (sångblad) *saunggblað* n
sångkör **1** *saunggkör* m **2** (snarast konstr) *kweðukör* m
sånglektion *saunggleksiuon* m
sånglärka se **lärka**
sångröst **1** *kweðumǫl* n **2** (mer sv) *saunggröst* f, t.ex. ’han har en fin sångröst’ *an ar je* (äldre *ien*) *fin saunggröst*
sångspel *kweðåspil* n
sångsvan **1** (i äldre tid) *swan* f **2** (fr sv) *saunggswan* f
sångtext *saunggtekst* f
sångtävling **1** *kweðåtävlingg* f **2** *saunggtävlingg* f
såning *såningg* f
såningsmaskin *såmasin* m
sånär **1** *sonęr,* i sht ’sånär som (på)’ *sonęr sos,* t.ex. ’vi slutade bruka jorden sånär som på ett potatisland’ *sluteðum bruk juordę sonęr sos ien pärlot* **2** *syökse* i konstr ss ’han hade sånär fallit omkull’ *an syöks (mjäst) að laið niðer* **3** *ųogart* i konstr ss ’han hade sånär fallit omkull’ *eð war (bar) ųogart at an edd að laið niðer*
såpa *såpa* f
såpbubbla *såpbubbel* f
såpvatten *såpwattn* n
sår **1** *sår* n **2** (i trädstam) *lyra* f
såra *såra*
sårad (förolämpad) Jfr **ledsen, sur**
sårande *sårend*
sårskorpa *skuorv* m. ’bildas sårskorpa’ *skuorv til sig*
sårvätska **1** *swið* n **2** *swiðwattn* n
sås *så’ss* (äv *sås*) m
såsa ’såsa iväg’ (lulla iväg) *jom åv.* Jfr **söla**
[1]**såskopp** (ss husgeråd) *såskapp* m. Jfr **såssnipa, såsskål**
[2]**såskopp** (sölig person) **1** (kvinnlig) *tuvelnikka* f **2** (d:o) *tygeltytta* f **3** (d:o) *tussberit* f **4** (manlig) *tuvelnikk* m **5** (d:o) *tygeltriuog* m **6** (d:o) *tusi* m **7** (d:o) *fnagg* m **8** (d:o) *fnall* m
såskäppa *såstjäpp* f
såsom *sos*
såsskål *såsskål* f. Jfr [1]**såskopp, såssnipa**
såssnipa *såssnaip* f. Jfr **såsskål**
såvida (om) *um*
såvitt *wen.* ’såvitt jag kan förstå’ *wen ig kann festå*; ’såvitt jag vet’ a) *eð ig wet* b) *wen ig wet* c) *int anað (eld) ig wet*
såväl … som jfr **både** … och
säck **1** *sjäkk* m **2** *kuppe* m **3** (stor säck, ofta av jute) *tunnsjäkk* m **4** (skinnsäck, ryggsäck) *bög* m
säcka ihop *kriken ijuop*
säckig (t.ex. om byxor) *sjäkkun*
säckpipa *sjäkkpip* f. ’spela säckpipa’ *spilå ǫ kuppam*
säckväv **1** *sjäkktyg* n **2** *sjäkkwev* m
säd *säð* f. ’sämre, agnblandad säd’ *malder* m; ’tröskad, men ej rensad säd’ *drosi* m
sädesbinge (sädeslår) *säðslår* m
sädescell (fr sv) *säðessell* (mer älvd vore *säðssell*) m
sädeskorn *säðskuonn* n
sädesåker **1** *säðslot* m **2** (mer sv) *säðsåker* m
sädesärla **1** *tranessl* f **2** (i andra byar) *takessl* f **3** (trol. fr sv) *wippstyört* m. Se vidare FNB
säga **1** *saja* **2** *låta,* t.ex. ’han sa att han skulle till fäboden’ *an lit an ulld upi buðär* **3** (nämna) (ngt åld) *djätå,* ex. se **nämna**. ’så att säga’ *syöks saja*; ’säga emot’ *saj mųota*; ’säga ifrån’ a) *saj frǫ* b) (framföra sin bestämda vilja) *lat ära*; ’säga nej’ *naika*; ’säga som det är’ (avslöja) *skript sig*; ’säga till’ a) *saj að* b) *saj til*; ’säga till om’ *saj til um*; ’säga upp (sig)’ *saj upp (sig)*
sägas **1** *sajas* **2** *werd saggd,* t.ex. ’jag minns inte hur det där sades’ *ig minnes it ur eð-dar wart saggt.* ’sägs’ (lär) *tykks,* ex. se **skola**
sägen *sägen* f (äv m)
säker *säker.* ’alldeles säkert’ a) *klappsäkert* b) (skämts?) *bråsäkert*; ’du kan vara säker på att’ (du må tro att) a) *du ir säker,* b) *säker,* t.ex. ’du kan vara säker på (du må tro) att jag håller med dig’ *säker ig old min dig*; ’säker på saken’ *säker ǫ satjin*; ’säker på sin sak’ *wiss ǫ sig*; ’var inte så säker’ (jag undrar det, jag) *(ja) seg eð.* Se äv **säkert**
säkerhet *säkeriet* f. ’för säkerhets skull’ a) *fer säkeriets skuld* b) *fer säkerietn*

säkerhetsbälte (skämts) *sili* m
säkerhetschef *säkerietsstjäf* m
säkerhetsföreskrift *säkerietsföreskript* f
säkerhetsnål *säkerietsnǫl* f
säkerhetsrisk *säkerietsrisk* m
säkerhetsventil *säkerietswentil* m
säkerhetszon *säkerietssuon* m
säkerligen (fr sv, vanl) *säkerligen* (äv *säkerli*). Jfr **förvisso**
säkert adv **1** *säkert* **2** (sannolikt) *sakta,* t.ex. 'du får säkert någon krona för dem' *du lär sakt fǫ nog kruon fer diem.* Jfr [2]**väl**
säkring *säkringg* f. Jfr **propp**
Sälen *Selę* f b.f. (yngre *Säln* m)
sälg **1** *selda* f **2** (sälgträd) *seldkall* m
sälglöv *seldlov* n
sälja *sela,* ex. se **kåk, nagellack**. 'sälja bort' *sel iweg*; 'sälja slut på' *sel åv*; 'sälja ut' *sel aut*; 'säljas' *selas*
säll *sä'll*
sällan **1** *int so kringgt* **2** *sällan* **3** (med långa tidsmellanrum) *launggt sund* **4** (d:o) *launggt millǫ,* t.ex. 'det är så sällan de har tid' *eð ir so launggt millǫ dier irå liðuger.* 'mkt sällan' (nästan aldrig) *mjäst older*
sällskap **1** *sellskap* n **2** (nedsätt.) *tytje* n. 'göra ngn sällskap' a) *djärå nogum sellskap* b) (följa med ngn) *far fy nogum,* t.ex. 'jag gör dig sällskap' *ig far fy dig*; 'göra sällskap' (följas åt) *fyas að*; 'ha (stadigt) sällskap' (ha ett förhållande) a) *wårå sellskapaðer* b) *tjaungsa* c) *av ijuop eð* d) *åvå sellskap*; 'ha ngn i sällskap' *åvå non i sellskap*
sällskaplig **1** *sellskaplin* **2** *sellskapstjär*
sällskapsdjur oftast benämns djuret mer specifikt, t.ex. katt (*katt* m) el. hund (*rakke* m)
sällskapsliv *sellskapsliv* n
sällskapsmänniska *sellskapsmenistj* f
sällskapsresa *sellskapsrįes* f
sällskapssjuk *sellskapssiuok.* Jfr **sällskaplig**
sällsynt (fr sv) *sällsynt.* Jfr **ovanlig**
sälta *solta* f
sämja *sema* f. 'han gjorde det för sämjans skull' *an djärd eð fer semun*
sämre – sämst **1** *semmer(a) – semst* **2** (åld) *nepper(a) – neppest.* 'sämre än normalt', 'sämre än vanligt' *oðersemmer(a)*
sända *stjikka.* 'sända bud' *stjikk buoð.* Se vidare **skicka**
sändare (fr sv) *sender* m
sänder se **isänder**
sändning **1** *sendningg* f **2** (ngt som skickas) *stjikkningg* f
säng **1** (äv för odling) *saingg* f **2** (liggplats) *legu* (äldre grundf *legå*) f **3** (skämts) *lupplåð* f **4** (d:o) *trygel* f **5** (d:o) *busu* (äldre grundf *buså*) f **6** (d:o) *plemtlavi* (el. bara *lavi*) m **7** (d:o) *ty'lla* f **8** (d:o) *Lurbu.* 'gå i säng', 'gå till sängs' se **gå** och lägga sig; 'i säng' *et sainggs,* t.ex. 'han ska hjälpa dig i säng' *an al jåp dig et sainggs*; 'i sängen' *upi saindjin*; '(kaffe) på sängen' *(kaffi) ǫ saingg*; 'ta ngn på sängen' *tågå non ǫ saingg*; 'till sängs' a) *et sainggs* b) *et saingger*; 'ligga till sängs' *wårå upi saindjin*
sängbord *sainggbuord* n
sängbunden (fr sv) *sainggbundn*
sängfösare *sainggfẋöser* m
sänggavel *sainggavel* m
sänghalm **1** *sainggom* m **2** (sänghö) *sainggduos* n
sänghimmel *sainggimil* m
sängkammare **1** (i sht förr) *kuvi* m **2** (skämts) *pitåkuvi* m. Jfr **sovrum**
sängkant **1** *sainggkant* m **2** (kanten på yttre långsidan av (hög väggfast) säng) *sainggbard* (el. bara *bard*) n
sängkläder *sainggklauter* m pl
sänglampa *saingglamp* f
sängliggande *saingglіggend*
sängplats *sainggplass* m
sängtäcke **1** *wessl* n **2** (mer sv) *sainggtettj* n
sängvärmare *sainggwermer* m
[1]**sänka** s (i naturen) **1** *saintja* f **2** (mindre) *grubba* f **3** (med god gräsväxt) *gressa* f **2** (påfallande sänka, svacka el. låglänt parti i terrängen) *gruop* f, jfr **Mora**. Se äv **dalsänka**
[2]**sänka** s (medicinskt) *saintja* f
sänka vb *saintja.* 'sänka ned' *saintj nið*; 'sänka sig ned' *saintj nið sig* (äv *saintj sig nið*)
sänke **1** *sokka* (äv *sokk*) n **2** (yngre) *saintje* n **3** (vard.) *bly* n
särdeles **1** *särdieles* **2** (ngt åld) *sidiels.* Jfr **särskild**, **speciell**
särdrag (fr sv) *särdrag* n
säregen *yrmerkt.* 'säreget' äv (fr sv) *särieget.* Jfr **egendomlig**
särk **1** *serk* m, t.ex. 'hon fick gå upp i bara särken' *ǫ wart go upp i snǫð sertjem* **2** *trutt* m
Särna **1** *Sjär'n* **2** (vard.) *Skrolla.* 'till Särna' (vanl) *að Sjär'n*; '(upp) till Särna' a) *upi Sjär'n,* ex. se **bister** b) (åld) *upp Skrolla*
Särnabo **1** (pl) *Sjärnkaller* m pl **2** (öknamn) *skrolle* m. Se vidare ONB
Särnaflicka (vard.) *Skrollkull* f
Särnaheden **1** *Sjärnieðę* (mer sv *Sjärnaieðę*) f b.f. **2** (skämts) *Skrollieð* (äv *Skrolläð*) **3** *Ieðę* (äv *Äðę*) f b.f. Se ONB
särnamål **1** *sjärnmǫl* n **2** (vard.) *skrollmǫl* n
Särnaskogen (ödemarken mellan Älvd o. Särna) *Skrolltjyöln* m b.f.

särpräglad *yrmerkt*
särskild **1** *sästjild* **2** (för visst ändamål) *jekum*
särskilja *stjil að*
särskilt **1** *sästjilt* **2** (enkom) *jekum* **3** (snarast) *elst* **4** (i synnerhet) *dǫ mjog.* 'inte särskilt snällt' *int noð mjog frekt.* Se äv **särdeles**
särskrivning *särskrievningg* f
säsong *sesongg* (äv *säsongg*) m
säsongsarbete *sesonggsarbiet* (äv *säsonggsarbiet*) n
säte **1** *säte* n **2** (t.ex. i bil) *sittj* m. Se äv **sittbräda**
Säter *Säter*
sätt **1** *wis* n **2** *sett* n **3** *lund* f, t.ex. 'på något annat sätt' *nog eller lund* **4** (beteende) *farningg* f. 'inte på ngt sätt' *ingglund*; 'på alla sätt' *upǫ ollų wis* (äv *ǫ ollų wis*); 'på alla (möjliga) sätt' *ollund*; 'på alla sätt och vis' (i alla avseenden) *i oll(um) buokstavum*; 'på annat sätt' *oðerwais*; 'på bästa sätt' *upǫ wildest wis*; 'på flera sätt' *upǫ flierų wis*; 'på intet sätt' *ingglund*; 'på många sätt' a) *upǫ* (äv *ǫ*) *mikklų wis* b) *mikklund*; 'på något sätt' a) *noglund* b) *upǫ noð wis*; 'på olika sätt' a) *ymslund* b) *upǫ ymsų sett* c) *upǫ ymsų wis* d) *upǫ ųolaikų sett*; 'på samma sätt' *upǫ summu wis,* se äv **samma-lunda**; 'på sätt och vis' *upǫ sett og wis* (äv *ǫ sett og wis,* mer sv *på sett og wis*)
sätta **1** *settja* (äv *settsa, setta*), t.ex. 'sätta potatis' *settj pärum* (äv *settj pärur*) **2** (filbunke) *lat ǫ* **3** (utelämnas stundom, t.ex.) 'det gäller att sätta på dem igen' *eð ir fel tä ǫ min diem atten.* 'sätta av' (sätta iväg) *set åv,* ex. se **galopp**; 'sätta dit' a) *ev dait* b) *fǫ dait* c) *set dait*; 'sätta emot' *set mųota*; 'sätta fast' a) *festa* b) *set fast*; 'sätta fram' a) *ev fram* b) *set fram*; 'sätta för' *set för,* ex. se **härbre**; 'sätta i' *set i,* ex. se **räfspinne**; 'sätta ifrån sig' *ev frǫ sig*; 'sätta ihop' *set ijuop*; 'lyckas sätta ihop' *mjester ijuop*; 'sätta i sig' a) *set i sig* b) *duon i sig* c) *pęs i sig*; 'sätta in' a) *set in,* t.ex. 'sätta in pengar på banken' *set in peninggą i baunkų* b) (ngt i ngt) *set inni*; 'sätta iväg' *set åv*; 'sätta ned' a) *set nið,* t.ex. 'du ska se efter var du sätter (ned) fötterna' *du al sjǫ etter war du set nið fuotą,* b) (ngt i ngt) *set niði* (äv *setj niði*); 'sätta på' a) *set ǫ,* t.ex. 'han satte på (kaffe)pannan' *an sett ǫ pannų* b) (apparat) *skruv ǫ* c) (lock m.m.) *ev ǫ,* ex. se **sommardäck**, d) (klä på) *duon ǫ,* ex. se **regnrock** e) (sticka fast) *pikk ǫ*; 'sätta på sig' a) *set ǫ sig,* ex. se **kläder** b) *ev ǫ sig,* ex. se **ruggig**, c) (med besvär) *krassl ǫ sig*; 'sätta om' (växter) *set um*; 'sätta till' a) *set til* b) *set að*; 'sätta undan' *set undǫ*; 'sätta upp' a) *set upp,* ex. se **tavla**; b) *ev upp,* ex. se **klädstreck**, c) (långsamt) *fnall upp* d) (en väv) *renn ǫ*; 'sätta ut' *set aut*; 'sätta åt' *set að*
sätta sig *settj sig.* 'sätta sig emot' *settj sig mųota*; 'sätta sig in i' *settj sig in i*; 'sätta sig ned' a) *set nið sig* b) (för en längre stund) *settj sig för*; 'sätta sig (ned) o. vila benen' (fötterna) *settj sig brott åv fuotum*; 'sätta sig upp mot' *settj sig upp mųota*
sättare *setter* m
sättas *settjas.* 'sättas in' *setås in*; 'sättas på' *setås ǫ*; 'sättas upp' *setås upp*
sättlök *settjlok* (äv *settlok*) m
sättning *settningg* f
sättpotatis *settjpärur* (äv *settspärur, settpärur*) f pl
sävlig **1** *smǫferdun* **2** *lasslin.* 'sävlig person' (i sht i sina rörelser) *skriðil* m. Jfr **senfärdig**
sävsparv *slerpsliri* m
söcken se under **helg**
söder *suð.* 'där i söder' a) *dar sunnomin* b) *dar su'tter,* ex. se **molnfri**; c) *dan su'tter*; 'från söder' se **söderifrån**; 'här i söder' *jär su'tter*; 'i söder' a) *sunnǫtil* b) *su'tter* c) *suðyvyr,* t.ex. 'det regnar i söder' *eð raingner suðyvyr* d) *autyvyr*. 'längst i söder' *lainggst su'tter*; 'mot söder' a) *su'tter* b) *suðyvyr* c) *su'ttertil*; 'söder om' a) *sunnǫ* b) (stundom strax söder om) *sunnonað,* t.ex. 'åskan har slagit ned (strax) söder om fäboden' *åską ar slaið nið sunnonað buðum* c) *sunnoni* d) (söderut o. förbi) *suðum,* t.ex. 'de gick söder om sjön' *dier djingg suðum sju'nn*; 'åt söder' se **söderut**; 'åt söder till' a) *su'ttertil* b) (eg. längre nedströms) *au'ttertil*
söderfönster *syðerglas* (äv *suðerglas*) n
Söderhamn *Söðeramn*
Söderhavet *Söðeraveð* n b.f.
söderifrån **1** *sunnǫter* (äv *frǫ sunnǫter*), t.ex. 'det kom tranor flygande söderifrån' *eð kam tranur fliuogend sunnǫter* **2** (t.ex. om vind) *sunnǫ* (äv *frǫ sunnǫ*), t.ex. 'det blåser söderifrån' (det blåser /är/ sydlig vind) *eð blås sunnǫ* **3** (eg. nedströms ifrån) *autǫter* (äv *frǫ autǫter*). 'söderifrån utefter' *sunnǫter*
Södermanland *Söðermanland*
södersida *syðersaið* (äv *suðersaið*) f
Södersten *Söðerstien*
söderut **1** (riktning o. befintlighet) a) *suðyvyr,* t.ex. 'rakt söderut från fäboden' *rett suðyvyr frǫ buðum* b) (eg. nedströms) *autyvyr,* t.ex. 'de får lite snö söderut (i landet) också' *dier fǫ liteð sniųo autyvyr og* c) (eg. nedåt) *niðyvyr,* t.ex. 'hon for söderut till den där skåningen' *ǫ fuor niðyvyr að om-dar skånindjem* d) *su'tter,*

t.ex. ’jag bar det söderut’ *ig bar su’tter eð* e) *su’ttertil* **2** (riktning, eg. nedströms) a) *au’tter,* t.ex. ’hon skulle söderut i går’ *ǫ ulld au’tter i går* **3** (befintlighet) a) *sunnǫtil* b) (där i söder; i den södra gården) *sunnomin* **4** (i sms) *suð-,* ex. se nedan. ’längre söderut’ a) *sunnomin,* b) *niðomin* c) *laingger su’tter*; ’söderut hos’ *suðnest*; ’söderut i’ a) *suði,* t.ex. ’söderut i landet’ a) *suði landę* b) (längre söderut i) *su’tter,* t.ex. ’(längre) söderut i landet’ *su’tter landę* c) (d:o) *au’tter,* t.ex. ’(längre) söderut i bygden’ (nere i bygden) *au’tter bygdn,* ’söderut längs’ *su’tter,* t.ex. ’söderut längs vägen’ *su’tter weem*; ’söderut omkring’ *suðringgum*; ’söderut på’ *suðǫ*; söderut till’ a) *suði,* t.ex. ’vi ska (söderut) till Garberg och bada’ *ulum suði Garbjärr og baða* b) *suðǫ,* t.ex. ’han for (söderut) till Rots Skans’ *an fuor suðǫ Skansn* c) *suðað,* t.ex. ’han for (söderut) till Siljan’ *an fuor suðað Silam* d) (eg. nedströms till) *autað*; ’söderut vid’ a) *suðwið* b) *suðnest* c) *suðringgum*; ’söderut över’ *suðyvyr,* t.ex. ’björnen begav sig söderut över berget’ *byönn fuor suðyvyr bjärreð.* Se äv **söder**

södervägg *syðerwegg* (äv *suðerwegg*) f

söderöver **1** *suðyvyr,* ex. se **toka** iväg. ’här söderöver’ (här längre söderut) *jär suðyvyr* **2** (eg. nedströms) *autyvyr* **3** (d:o) *niðyvyr*

södra *syðer-* (äv *suðer-*), t.ex. ’södra delen’ *syðerdieln* m b.f.,’södra ändan’ *syðerendn* m b.f. ’i södra delen av’ a) *sunnoni,* t.ex. ’i södra delen av socknen’ *sunnoni sokken* b) (eg. längre nedströms i) *autoni,* t.ex. ’stugan låg i södra delen av byn’ *stugų war autoni bymm*; ’i södra delen av Älvd’ äv *automin*; ’på södra sidan’ *sunnonað*

söka **1** *lieta* **2** *syötja* **3** (omsorgsfullt) *syöpel.* ’söka igenom’ (gräva, rota i) *rieðskåpå*; ’söka in’ (fr sv) *syötj in*; ’söka rätt på’ *liet att*; ’söka sig’ (någonstans) *syötj sig*; ’söka upp’ a) *liet upp* b) (fr sv) *syötj upp*

sökare *syötjer* m

söl (sölande, långsamhet) **1** *draungen* n **2** *fnall* n

[1]**söla** (vara långsam, såsa) **1** *tuvel* **2** *fnalla* **3** *sulla* **4** *mjägel* **5** *drola* **6** *tusså* **7** *tussla* **8** *syöla*

[2]**söla** (slabba) *slaska.* ’söla ned’ *slask nið*; ’söla ned sig’ *tyg nið sig* (el. bara *tyg sig*)

sölig **1** *tuvlun* **2** *sullun* **3** *tusun* **4** *tutun* **5** *smǫferdun* **6** *fnaggun* **7** *fnallun* **8** *fnaskun* **9** *tusslun* (äv *tussun*) **10** *mjäglun* **11** *syölun.* ’sölig person’ se **såskopp**

sölja *sya* f

sölkorv jfr **såskopp**, **senfärdig**

söm *söm* m, t.ex. ’han synade mig i sömmarna’ *an syneð mig i sömum*

sömmerska *sömesk* f

sömn *swemmen* m, ex. se **gnugga**. ’gå i sömnen’ *go i swemnem*; ’sömn som ger dåligt humör när man vaknar’ *lagranswemmen* m; ’till sömns’ *et swemms*

sömnig **1** *trä’tt* **2** (dåsig) *daurun* **3** (åld) *swemnun* **4** (som har svårt att hålla ögonen öppna) *blundun.* ’sömnig person’ *swemmsauv* m. Se äv **redo** för sängen

sömnmedel (sovmedicin) *såvåmiðisin* m. Se äv **sömnpiller**, **sömntablett**

sömnpiller **1** *såvåpilder* (mer sv *såvåpiller*) n. Jfr **sömntablett**

sömnlös *swemmslos*

sömntablett *sovuknįep* f. Jfr **sömnpiller**

sömntuta *sovald* m. Jfr **sjusovare**, **sömnig** person

söndag *sunndag* m, ex. se **kyrka**. ’före söndagen’ *firi sunndag*; ’i söndags’ a) *um sunnda’n* b) *um sunnda’n so war* c) *mes sunnda’n war* d) *i sunndags*; ’på söndag(en)’ *um sunnda’n*; ’på söndagen’ äv *ǫ sunndaem*; ’på söndag kväll’ *um sundagskweldn*; ’på söndagarna’ *um sunndågǫ*; ’till på söndag’ *tast um sunnda’n*; ’till söndagen’ a) *að sunndaem* b) *et sunndags* (Lev.) c) *et jågder*

söndagseftermiddag *sundagsettermiddag* m

söndagsfin **1** (söndagsaktig) *sundagsklin* **2** (helgdagsklädd) *jågdsklin*

söndagsförmiddag *sundagsfirimiddag* m

söndagskväll *sundagskweld* m. ’på söndagskvällarna’ *um sundagskweldą*

söndagsmiddag *sundagsmiddag* m

söndagsmorgon *sundagsmorgun* m

söndagsskola *sundagsskaul* m

söndagsutflykt **1** *sundagsautflykt* f **2** (söndagstur) *sundagstur* m

sönder *sund.* ’få sönder’ *fǫ sund*; ’gå sönder’ a) *far sund,* ex. se **bågsträng** b) (brista) *brussn*; ’ha sönder’ a) *ev sund* b) *duon sund*; ’slå sönder’ *slå sund*

sönderhackad *sundakkað*

sönderkörd *sundätjin*

söndermald *sundmelin*

sönderriven *sundrivin,* t.ex. ’vi blev alldeles sönderrivna i händerna’ *wartum grą’ll sundrivner ini nevum*

sönderrostad (ung.) *upprostað*

sönderskjuten *sundskuotin*

sönderslagen *sundslaiðn*

söndersliten *sundslitin*

söndersmulad *sundsmuolåð*

sörja s **1** (dy m.m.) *djyra* f **2** (kladd m.m.) *kwakk* n **3** (ofta organisk) *guor* n

sörja vb *syra*

sörjig *djyrun.* ’sörjigt väglag’ *kwakkfyör* n
sörpa s **1** *bräslur* f pl **2** *syrpa* (m.fl. var.) f
sörpa vb (tillreda sörpfoder) *bräsla*
sörpla **1** *slurpa* **2** *sluver* **3** (mer sv) *sörpel* (ovanl *surpel*)
söt **1** *syöt,* ex. se **balans** **2** (vacker) *fin* **3** (d:o) *grann*
söta *syöta,* t.ex. ’vi sötade lingonsylten med strösocker’ *syöteðum bermuoseð min smǫsokkrę*
sötmandel *syötmandel* m
sötmjölk **1** *syötmjok* f **2** (bondmjölk) *buondmjok* f
sötsaker **1** *syötað* n b.f. **2** (fr sv) *syötsaker* f pl. Se äv **godis**
sötvedel *erttrai* n
söva *syöva,* t.ex. ’doktorn blev tvungen att söva honom’ *duktern fikk luv syöv an*
sövande *syövend*

T

t (bokstaven) *t* n (äldre: m)
ta **1** *tågå* **2** (om tid) *tuolå,* t.ex. ’det tog fem timmar’ *eð tuold fem taima.* ’ta av’ a) (äv vika av) *tag åv* b) (ha av) *ev åv*; ’ta av sig’ a) *tag åv sig* b) *ev åv sig* c) *brieð åv sig,* t.ex. ’hon tog av sig täcket’ *ǫ brie’dd åv sig tettjeð*; ’ta bort’ a) *tag dieðǫ* b) *tag brott* c) (ha bort) *ev dieðǫ,* t.ex. ’han tog bort snön från gården i går kväll’ *an add dieðǫ sniųo’nn åv gardem i kwells* d) (d:o) *ev brott* e) *tag undǫ,* ex. se **stygn** f) (ta undan) *ev undǫ*; ’ta efter’ *tag etter*; ’ta emot’ *tag mųota*, t.ex. ’hon tar emot posten’ *ǫ tar mųot puostem*; ’ta ett kort’ *djärå iet kuort*; ’ta fast’ *tag fast*; ’ta fel’ *tågå fil*; ’ta fram’ a) *tag fram* b) *finn fram* c) *duon fram*; ’ta för sig’ *tag för sig*; ’ta hit’ *ev jųot*; ’ta i’ a) *tag i* b) (ordentligt) *spienn i* c) (om överord) *drag til*; ’ta ifrån’ *tag åv,* t.ex. ’de tog ifrån honom det’ *dier tuog åv onum eð*; ’ta igen sig’ a) *tag att sig* b) *wail att sig* c) *wail att* d) (liggandes) *lemstras*; ’ta in’ a) *ev in,* t.ex.’ta in hästen’ *ev in estn* b) (t.ex. på hotell) *tag in,* ex. se **växthus** c) (boskap) *binda* d) (t.ex. hö) *låðå* e) (t.ex. ved o. vatten) *duon in*; ’tar in vatten’ (om båt) *eð lop in wattneð i an*; ’ta isär’ a) *tag sund,* t.ex. ’urmakaren tog isär klockan’ *klukkmäkärn tuog sund klukkų* b) *tag iser*; ’ta itu’ *tag itau*; ’ta itu med’ (företa sig) a) *tag tag i* b) *tågå sig til min*; ’ta loss’ a) *ev los* b) *tag los*; ’ta med (sig)’ a) *tag min (sig)* b) *duon min (sig)*; ’ta ned’ *tag nið,* t.ex. ’de har tagit ned skogen’ *dier åvå taið nið skuo’n*; ’ta om’ (äv om sjukdom) *tag um*; ’ta på’ se **kraft**; ’ta på sig’ a) (såväl kläder som uppgifter) *tag ǫ sig,* t.ex. ’hon har tagit på sig sandalerna’ *ǫ ar taið ǫ sig sandalą* b) (sätta på sig) *ev ǫ sig*; ’ta till’ a) *tag til* b) (i hastigheten, ha till hands) *raiv eter,* t.ex. ’har du ngt att ta till? *Ar du noð raiv eter?*; ’ha att ta till’ *weras min,* t.ex. ’jag hade ingen sax att ta till’ (jag hade ingen sax till hands) *ig add ingg saks weras min*; ’ta till sig’ *tag að sig*; ’ta tillbaka’ *tag att*; ’ta undan’ a) *tag undǫ* b) *tag dieðǫ* c) *ev dieðǫ*; ’ta upp’ a) *tag upp* b) (t.ex. ur vattnet) *tag uppyr* c) (potatis) *gråvå,* t.ex. ’potatisen var upptagen’ *pärur war grevner*; ’ta ur’ a) *tag yr* b) *ev yr* c) *tag autyr,* t.ex. ’doktorn tog ur spiken’ *duktern tuog autyr spaitjin*; ’ta ut’ a) *tag aut* b) (med mått) *mǫtt aut*; ’ta ut sig (totalt)’ (bli totalt utmattad) a) *kurka* b) *fǫ flugų,* jfr ’ta **slut**’; ’ta vid’ *tag wið*; ’ta åt sig’ *tag að sig*; ’ta över’ *tag yvyr,* jfr **överta**
ta sig **1** *tågå sig,* t.ex. ’vi tog oss inte upp till stugan’ *tuogum it uoss upi stugų* **2** (om eld äv) *fluså* **3** (lyckas komma) *kumås* (Lev.) **4** (förse sig med) *fǫ sig,* t.ex. ’ta dig lite vatten då’ *fǫ dig liteð wattn dǫ.* ’ta sig fram’ a) *tågå sig fram* b) *tågå sig*, ex. se **djup**; ’ta sig igenom’ *tågå sig gainum*; ’ta sig in’ *tågå sig in*; ’ta sig (ned) i (ngt)’ *tågå sig niði*; ’ta sig till’ *tågå sig til*; ’ta sig upp’ a) *tågå sig upp* b) (ur ngt) *tågå sig uppyr*; ’ta sig uppför’ *tågå sig uppter*; ’ta sig ur’ *tågå sig autyr*; ’ta sig ut’ a) *tågå sig aut* b) (ur ngt) *tågå sig autyr*
tabell *tabell* m
tabernakel *tabernakel* n
tablett **1** *tablett* m, t.ex. ’jag skulle bara äta de här tabletterna’ *ig ulld bar jätå is-jär tablettą* (yngre *tabletter*) **2** (mer el. mindre skämts) *knįepa* f, jfr **sömntablett**
tablettburk (dosa) *tablettduos* f
tablå *tablå* m
tabulator *tabulator* m
tack I. interj *takk* (äv *tokk*), ex. se **lån**
II. s *takk* n (äv *tokk* n, äldre: f), t.ex. ’jag är honom tack skyldig’ *ig ir onum tokk stjyldun*. ’hjärtligt tack’ a) *tjär tokk fer* b) (tack så väldigt mkt) *tjär tjär tokk fer*; ’tack, det räcker!’ (tack, tack!) *eð ir bra*; ’tack det samma!’ a) *takk summu!* (el. bara *summu!*) b) *takk samma!* c) (lokalt) *summulund!*; ’(ja) tack då’ el. ’tack för den här gången’ el. ’tack för i dag’ (ung.) *takk nų (dǫ)*; ’tack och lov’ a) *welest* b) (mer sv) *takk og lov* (äv *takk og luv*) c) (skämts) *takk Ulåv*; ’tack själv’ a) *takk siuov* (äv *tokk siuov*) b) *takk du*; ’tack ska du ha’ *takk al du åvå* (äv *tokk al du åvå*); ’tack så mkt’ *sturtokk*; ’tack vare’ (fr sv) *takk*

ware, t.ex. ’han fick jobbet tack vare flickan’ *an fikk jobbeð takk ware kullun*

tacka s **1** *takka* f **2** (skämts) *stjinnkupp* m. Jfr **får**

tacka vb *tokka,* t.ex. ’han tackade flickan för brevet’ *an tokkeð kullun fer brieveð.* ’takka av’ *tokk åv*; ’tacka för sist’ (tacka för senast) a) *tokk fer nylest* b) *tokk fer sienest*; ’tacka så mycket’ *sturtokk,* t.ex. ’jag vill bara tacka alla så mycket’ *ig will bar sturtokk ollum*

tackbön *tokkbyön* f

tackjärn *takkienn* n

tackla av **1** *sakk åv* **2** *weken*

tacknämlig (fr sv) *takknemlin*

tacksam **1** (fr sv) *takksam* (mer älvd, ovanl *tokksam*) **2** (glad o. tacksam) *faingen*

tacksamhet *takksamiet* f

tacksägelse ’förrätta tacksägelse’ *biretta*

tadla *straffa.* Jfr **kritisera**

tafatt I. adj (opraktisk, fumlig) **1** *antelin* **2** (d:o) *tufflun* **3** (i sht i snickeriarbete) *kuotulin* **4** (lokalt) *tåmålos.* ’tafatt (oskicklig) person’ (i sht i snickeriarbete) *kuoti* m
II. adv **1** *kuotuli*, t.ex. ’Olof bär sig så tafatt åt’ *Ulåv far so kuotuli* **2** *avlenskli*

tafattlek **1** se **kull**; **2** (leks vintertid i en cirkel i snön) *wargjuoleð* n b.f

tafflig **1** *tusslun* **2** *tufflun* **3** (mer sv) *tafflun*

tafs (på fiskefluga) *flugutafs* m

tafsa *klamsa.* ’tafsa på’ äv *piek ringgum.* Jfr **kladda**

tag **1** *tag* n **2** (grepp) *old* n. ’ett bra tag’ (om tid) *iet bra tag*; ’ett tag’ (en tid) *noð tag* (äv *iet tag*); ’få tag i’ a) *fǫ i* b) *fǫ tag i* c) *fǫ að sig*; ’ha tag i’ *av i*; ’i första taget’ a) *i fuost taę* (äv *i fuost taeð*) b) (nek.) *brå’tt*; ’i tagen’ a) *i tagum* b) (på hugget) *ǫ taę* (äv *upǫ taę*), t.ex. ’nu är prästkragarna i tagen (i full blom)’ *nų irå waitkullur ǫ taę*; ’i taget’ a) *i taeð* b) (isänder) *iseð* (äv *iser*), t.ex. ’en dag i taget’ *ienn dag iseð*; ’inte så länge i taget’ a) *int so laindj iser* b) *int so launggų tag*; ’nytt tag’ *umtag* n, ex. se **brottare**; ’om ett tag’ (inom kort) *bar li’tt ar werið*; ’på ett tag’ (på en tid) *upǫ noð tag*; ’ta nya tag’ *tag um tag*; ’ta tag i’ a) *tag i* b) *tag tag i* c) (nappa tag i) *niųop i*; ’tappa taget’ *tapp taeð*

tagel *tagel* n, t.ex. ’brödborsten var gjord av tagel’ *brödsuopin war gar åv taglę.* Se äv **hästhår**

tagen (äv berörd) *taiðn*

tagg *tagg* m

tagga (i datorsammanhang) *tagga*

taggsvamp (fr sv) *taggsopp* m

taggtråd *taggtråð* m

tagla *tagel*

tajga *taiga* f

tajts *aðplestjaðbruok* f sg, t.ex. ’det fanns inga tajts i Väsa på den tiden’ *eð fanns ingg aðplestjaðbryöker i Wes on tiðę*

tak *tak* n, ex. se **gunga** s. ’lägga tak’, ’lägga tak över’ *taka*; ’tak över huvudet’ *inwärn* n (äv f). Se äv **innertak**, **yttertak**, **takläggning**

taka **1** *taka* **2** (ffa hässja) *tettja.* ’taka om’ *tak um.* Se äv **spåntak**

takbjälke **1** *ǫskabb* m **2** (mer sv) *takbjälk* m

takdropp *takdrup* n

takfot *takfuot* m. Se äv **takskägg**

takkupa *takkup* f

taklagsfest *krupǫskann* f

taklampa *taklamp* f

taklist **1** *taklist* f **2** (bräde mot vilket takveden stöder sig) *tettja* f, t.ex. ’lyft upp mig på taklisten’ *lyft upp mig ǫ tettjų* (gammal sångtext)

takläggning *takleggningg* f. ’takläggning av klovar’ *kluvutak* n

taklös (äv utan tak över huvudet) *taklos*

taknock se **takås**

takpanna *takpann* f

takpapp *takpapp* m (äv n)

takplåt *takplåt* m

takräcke *takrettj* n

takränna *druprenn* f

takskägg **1** *takautskuot* (el. bara *autskuot*) n **2** *takstjyv* n **3** *autstjyv* n. Jfr **takfot**

taksparre *rapte* m

takspån *perta* f, t.ex. ’han är duktig (på) att klyva takspån’ *an ir duktin kliuov pertur*

takstol *takstuol* m. Jfr **taksparre**

takt *takt* f. ’gå i takt’ *go i takt*; ’stampa takten’ *stamp taktę,* t.ex. ’spelmannen stampade takten’ *spilmann stampeð taktę*

taktegel *taktigel* n

taktfast *taktfast*

taktik *taktik* m

takved **1** *takwið* m **2** (av halvkluvna stockar) *takkluvur* f pl

takås **1** *krupǫs* m, t.ex. ’sädesärlan satt på takåsen’ *tranesslą sått upǫ krupǫsem* **2** (mellan huvudåsen o. väggen) *millǫǫs* m **3** (mer sv) *takǫs* m. ’ända upp till takåsen’ *end upi nokk*

tal **1** (anförande; antal) *tal* n **2** (prat) *glam* n **3** (d:o) *prat* n, t.ex. ’det blev väl tal om älvdalskan’ *eð wart fel prat um dalskų*. ’föra på tal’ a) *tal ǫ* b) *dant ǫ*; ’hålla tal’ a) *tålå* b) *old tal*; ’komma på tal’ *werd frågan um*; ’komma till tals med ngn’ *fǫs wið non*; ’på tal om det’ a) *ärend dyö til* b) *ǫ tal um eð* (vanl *på tal um eð*); ’till tals’ *et tals*; ’vara på tal’ *wårå ǫ tal*; ’vara tal om’ *wårå tal um*; ’vardagligt tal’ *wendagsglam* n

tala **1** *språka* **2** (hålla tal) *tålå.* ’för att inte tala om’ *ogeneld*; ’höra talas om’ *är tålås um*; ’när man talar om trollen’ se **troll**; ’tala gammaldags’ *gamtglåmå*; ’tala gällt el. gnälligt’ *tjeta*; ’tala högljutt’ *rema*; ’tala illa om’ a) *rat nið* b) *djär nið* c) *akudir klient um*; ’tala in’ (vid inspelning) a) *akudir in,* t.ex. ’vi talade in ett program om älvdalskan’ *akudireðum in iet dalskprugramm* b) (lokalt) *iembel in* c) (mer sv) *tålå in*; ’tala (ngn) tillrätta’ *tålå et rett (non)*; ’tala om’ (berätta, nämna) a) *saj åv* b) *tal um* c) *lat är (nogum noð),* jfr ’låta ngn **veta** ngt’; ’tala om’ (prata om) a) *akudir um* b) *akudir auti* c) *tålå i* d) (kommentera) *legg um*; ’tala svenska’ se **svenska**; ’tala älvdalska’ se **älvdalska**; ’talas vid’ a) *akudira* b) *tålås wið.* Se äv **prata**

talang *talangg* (äv *talaungg*) m

talesätt **1** (fr sv) *talesett* (ovanl *talsett*) n **2** (ordstäv) *uordstev* (el. bara *stev*) n **3** (uttryckssätt) *sajan* n

talför **1** *talun* **2** (slagfärdig) *tjyön i munnem* (el. bara *tjyön*). Se vidare **slagfärdig**

talförmåga *mǫl* n

talg *tåg* m. ’talg kring tarmarna’ (på slaktdjur) *rynktkragi* (äv *rynkkragi*) m

talgboll *tågboll* m, t.ex. ’stjärtmesen hackade i sig lite av talgbollen’ *styörtmjesaðn krukkeð i sig liteð åv tågbollem*

talgljus *tågliuos* n

talgoxe **1** *tjyötmaungg* m, ex. se **kvittra**; **2** *tåguks* m **3** *mjesað* m. Se vidare FNB

taliban *taliban* m

tall *toll* m, ex. se **barr**. ’frodig tall’ *froðtoll* m; ’hög, rak tall utan grenar under kronan’ *slaunggertoll* m

Tallbacken *Tollbottjin* m b.f.

tallbarr **1** (kollektivt) *tollbår* n **2** (enskilt) *tollbårnǫl* f

tallbit (fågeln) **1** *dummsnut* m **2** (fr sv) *tollbait* m

tallgren **1** *tollkwist* m **2** (smal, ofta torr; äv av gran) *sproti* m

tallhed *tollieð* f

tallkotte **1** *tollkwegel* f **2** *tollkuott* m **3** (ffa i barns lekar) *bårtakk* f

tallkottkörtel (konstr) *kwegeltjieksel* m

tallkrona *tollkraungen* (yngre *tollkruon*) f. Jfr **talltopp**

tallplanta *tollplemt* f

tallrik *taldrikk* m, ex. se **slicka**, **stöta till**. ’djup tallrik’ *diuoptaldrikk* m; ’flat tallrik’ *flattaldrikk* m; ’(en) tallrik långfil’ *stjyrtaldrikk* m

tallris *tollrais* n

tallrot *tollruot* f

tallskog *tollskuog* m

tallskott *tollstrott* m

tallstam *tollegg* m

tallstrunt *tollstrott* m

talltimmer *tolltimber* n

talltita **1** (äv ospecificerat mes) *mjesað* m, t.ex. ’när han hade kommit in i skogen började talltitorna pipa (ropa) runt omkring honom’ *mes an add kumið daiti skuo’n byrd mjesaðir ǫ yöp ringgum an* **3** (fr sv) *tolltit* f. Se vidare FNB

talltopp **1** *tolltull* m **2** *tolltupp* m **3** (smal, ofta torr; äv av gran) *sproti* m **4** (torr, tjärrik) *työrgadd* m

tallved *tollwið* m

tallås *tollǫs* m

talman **1** (fr sv) *talmann* m **2** (nydal) *glåmåkall* m

talong *talaungg* (mer sv *talongg*) m

talspråk *talspråk* n

taltrast **1** (vanl) *talutrost* m **2** (lokalt) *talustrott* m **3** (lokalt) *tolltrost* m. Jfr **rödstjärt**. Se vidare FNB

talträngd jfr **pratsam**, **talför**

tam *tam,* ex. se [1]**verka**

tambur (farstu) *fösstöv* n

tamdjur *tamkrytyr* n

tamduva *tamdauv* (vanl *tamduv*) f

tamejfan **1** (tamejsjutton) *tamesjuttǫ* **2** (ung.) *fanta bisitta!*

tampas med **1** *neggas min* **2** *bukå min* **3** *brutås min* **4** *nappas min.* Jfr **kämpa**

tand **1** *tann* f, ex. se [1]**ila**; **2** (skämts) *tagg* m. ’få blodad tand’ *fǫ bluoðað tann*; ’ha ont i tänderna’ *åvå sår tenner,* t.ex. ’han har så ont i tänderna’ *an ar so sår tenner*; ’skära tänder’ *stjärå tannum*; ’visa tänderna’ a) *flå tennär* b) *wais tennär* c) (t.ex. om hund, häst) *flettas*

tandborste *tannbuost* m

tanddoktor *tanndukter* m. Jfr **tandläkare**

tandemcykel *tandemsykkel* m

tandklinik *tannklinik* m

tandkräm *tannkrem* m

tandkrämstub *tannkremstub* m

tandkött **1** *tannuld* n **2** *tanntjyöt* n

tandläkare **1** *tannläker* m **2** (nydal) *tannlägär* m. Se äv **tanddoktor**

tandläkarmottagning *tannläkeri* n

tandlös *tannlos*

tandrad *tannrað* f

tandvärk *tannwerk* m, ex. se **värre**. ’ha tandvärk’ a) (ha ont i tänderna) *åvå sårtennär* b) *åvå tannwertjin*

tangent **1** *tandjent* (äv *tanient,* mer sv *tanggent, tanjent*) m **2** (på dator äv) *knapp* m, ex. se **trycka**

tangentbord **1** *tandjentbuord* n **2** (mer älvd) *knappbräð* n **3** *skrievbräð* n **4** (skrivbord) *skrievbuord* n

tangorabatt *strikmuntas* m

tanig *tanun*
tank *taunk* m
tanka (fylla på drivmedel) **1** *taunka* (vanl *tanka*) **2** *fyll ǫ (bensin)*
tankbil *tankbil* (möjligt vore *taunkbil*) m
tanke *taunke* m, t.ex. 'han går i sina tankar' *an gor i sainum taunkum,* ex. se äv **mala**. 'med tanke på' (med hänsyn till) *eter,* ex. se **ålder**
tankearbete (fr sv) *taunkearbiet* n
tankegång (fr sv) *taunkegaungg* m
tankeställare (fr sv) *taunkesteller* m
tankesätt (fr sv) *taunkesett* n
tankfull *taunkstinn*
tanklock *taunkluk* n
tanklös *taunklos.* 'tanklöst' (utan att tänka sig för) *ǫfetainkt*
tanklöshet *taunklosa* f, t.ex. 'jag vet inte hur jag bar mig åt i tanklösheten (av tanklöshet)' *ig wet it ur ig fuor i taunklosun*
tanks *tanks* m
tankspridd **1** *stjymblun* **2** *jomun* **3** *drumblun* **4** (fr sv) *taunkspri'dd.* 'tankspridd person' *stjymbel* m
tant **1** (i sht faster el. moster) *tytta* f **2** (i sht farbrors el. morbrors hustru) *bilkun* f **3** *tant* f. 'tant Eva' (el. annat namn) *Äv-tytt* f
tape se **tejp**
tapet *tapiet* m. 'på tapeten' *ǫ tapietem*
tapetsera *tapisira*
tapetvåd *tapietwåð* m
[1]**tapp** (t.ex. av hö, ull, moln) *tapp* m. Jfr **tott**
[2]**tapp** (propp o.dyl.) **1** *tapp* m **2** (liten t.ex. i båt) *tepil* m. 'sätta en tapp i' *teppa*
[1]**tappa** (förlora m.m.) **1** *tappa* **2** (så ngt faller) *tapp nið,* t.ex. 'han tappade kniven på golvet' *an tappeð nið knaivin ǫ guoveð* **3** (dralla) *lerpa* **4** (d:o) *slerpa.* 'person som ständigt tappar saker' *tappdrait* m; 'tappa andan' se **anda**; 'tappa bort' a) *tapp brott* (el. bara *tappa*), t.ex. 'han har tappat bort hästen' (hästen har kommit bort för honom) *an ar tappað estem* b) *mista*; 'tappa hoppet' *drag uonlost*; 'tappa hår(et)' se **håra**; 'tappa sugen' *drag uonlost*
[2]**tappa** (tömma) *tappa.* 'tappa av' *tapp åv*; 'tappa ur' *tapp yr*
tapper (fr sv) *tapper.* Jfr **modig**
tappning *tappningg* f
tarm *tarm* m
tarmvred *tarmrwið* n
tarv 'förrätta sitt tarv' *djär frǫ sig*
tarva *tarva.* 'tarvas' *tarva,* t.ex. 'det tarvas förstånd till sådant' *eð tarver witeð að slaiku*
tarvlig *fisun*
tas (tagas) *tågås,* t.ex. 'varje del ska tas för sig' *wenn diel al tågås fer sig.* 'tas med' (handskas med) *tågås min,* ex. se **fiende**
tass **1** *tass* m **2** (liten) *tepil* m
tassa **1** *tassa* **2** *tepel* (äv *teppel*) **3** (gå tyst, gå på tå) *go ǫ tö'mm* **4** (gå tyst) *ludda* **5** (d:o) *tassla.* 'tassa iväg' *tass åv.* Se äv **trippa**
tattare **1** *tatter* m **2** *skåjer* m. Jfr **resande**
tatuera *tatuira*
tatuering *tatuiringg* f
tavelram *tavelram* f
tavla **1** *tavel* f, t.ex. 'jag ska sätta upp tavlan' *ig al set upp tavlų,* ex. se äv **vardera** **2** (målning) *mǫlaðtavel* f
taxera **1** *taksa* **2** *taksir*
taxering *taksiringg* f
taxeringskalender *taksiringgskalender* m
taxeringsnämnd *taksiringgsnemd* f
taxeringsvärde *taksiringgswerd* n
taxi **1** *taksi* m **2** *trafikbil* m **3** *trafiker* m
taxibil *taksibil* m. Se äv **taxi**
taxichaufför *taksistjaufför* m
taxistation *taksistasiuon* m
T-benstek (fr sv) *T-biensstiek* m
te **1** *te* (äv *ti*) n **2** (skämts) *bräslwattn* n
team **1** *lag* n **2** (fr sv) *tim* n
teater *tiater* (vanl *teater*) m
teaterapa *tiaterap* f
teatermask *tiatermask* m
teaterpjäs *tiaterpjäs* m
teatersällskap *tiatersellskap* n
tecken **1** *tekken* n **2** *mertje* n
teckensnitt *tekkensnitt* n
teckenspråk *tekkenspråk* n
teckna *tekken.* 'teckna ned' a) *tekken nið* b) (ung.) *skriev upp*
tecknare *tekkner* m
teckning *tekkningg* f, ex. se **brev**
tefat *tefat* n. 'flygande tefat' *fliuogend tefat* n
teg (äga, skifte) *tiäg* m, t.ex. 'vi slog klart tegen' *sluoum åv tiäem*
tegel *tigel* n
tegelbruk *tigelbruk* n
tegelmur *tigelmųor* m
tegelpanna *tigelpann* f
tegelsten *tigelstie* m
tegeltak *tigeltak* n
tegelvägg *tigelwegg* f
tejp *täjp* m
tejpa *täjpa.* 'tejpa fast' *täjp fast,* ex. se **kompress**; 'tejpa igen' *täjp att*
teka **1** (fr sv) *tieka* **2** (nydal) *tekås*
tekanna *tekann* f
teknik *teknik* m, ex. se **framåt**
tekniker *tekniker* m

teknisk *teknisk*
teknologisk *teknologisk*
tekopp *tekapp* m
tekula *tekaul* f
telefon **1** *tilifuon* m, ex. se **blind**; **2** (nedsätt) *slavertratt* m. ’tala i telefon’ *akudir i tilifuonem*
telefonbolag *tilifuonbuolag* n
telefonbud *tilifuonbuoð* n
telefonera *tilifuonira.* Se äv **ringa**
telefonist *tilifuonist* m
telefonkabel *tilifuonkabel* m
telefonkatalog **1** *tilifuonkatalog* m **2** *tilifuonbuok* f
telefonkontakt *tilifuonkontakt* f
telefonkort *tilifuonkuort* n
telefonkö *tilifuonkö* m
telefonledning *tilifuonlieðningg* f
telefonlista *tilifuonlist* f
telefonlur *tilifuonlur* m
telefonnummer *tilifuonnummer* n
telefonräkning *tilifuonrekkningg* f
telefonsamtal *tilifuonsamtal* n
telefonsignal *tilifuonsingnal* m
telefonstation *tilifuonstasiuon* m
telefonstolpe *tilifuonstuop* m
telefontråd *tilifuontråð* m
telegrafera *tiligrafira*
telegrafist *tiligrafist* m
telegram *tiligramm* n
telemast *telemast* f. ’telemasten i Brunnsberg’ (skämts) *Työðerogað* n b.f.
telepati *telepati* (mer älvd vore *tilipati*) m
teleräkning jfr **telefonräkning**
teleskop **1** *teleskåp* (äv *teleskop,* ovanl *tiliskåp*) n **2** (ovanl) *sturtjiker* m
televerket *telewertjeð* n b.f.
television (ovanl) *tiliwisiuon* m. Se **tv**
tema *tema* n. Se äv **ämne**
temp (temperatur) *temp* m. ’ta tempen’ *tågå fibern*
tempel *tempel* n
temperament *temprament* n
temperatur *temperatur* (äv *tempratur*) m. ’ta temperaturen’ (ta tempen) *tågå fibern.* Se äv **gradtal**
temperera (värma lite grann) *tjylslå*
temugg *temǫtt* n, t.ex. ’hon tar en klunk i temuggen’ *ǫ tar ien klunk i temǫttę*
ten *tie* (äv *tien,* åld *tįe*) m
tendens (fr sv) *tendens* m. Jfr **tendera, tyckas**
tendera att **1** *lysta,* ex. se **verka**; **2** *wila,* t.ex. ’motorn tenderar att (har en tendens att) hacka ibland’ *motorn will akk milumað*
tenn *tin* n, t.ex. ’han fyllde igen skåran med tenn’ *an fylld att skuorų min tinį*
tennfolie se **stanniolpapper**
tennfärgad ’tennfärgade ögon’ *tiogur* f pl
tennis *tennis* m
tennisarmbåge *tennisabugi* m
tennskål **1** *tiskål* (äv *tįskål,* mer sv *tiennskål*) f **2** *skål åv tinį*
tennsoldat (fr sv) *tiennsuoldat* (mer älvd vore *tisuoldat*) m
tennstop *tistop* n
tenntallrik *titaldrikk* m
Tennån *Tiennq* f b.f.
Tennäng *Tiennaindję* (ofta *-aindjer*) n pl b.f. ’i Tennäng’ *i Tiennaindjum*
tenor *tenor* m
tenorstämma *tenorstemm* f, t.ex. ’han brukade sjunga tenorstämman’ *an brukeð kweðå tenorstemmų*
tenta (tentamen) *tenta* f
tenta (tentera) *tenta*
teolog *teolog* m
teologi *teologi* m
teologisk *teologisk*
teoretisk *teorietisk*
teori *teori* (äv *teuri*) m
terapeut *terapeft* m
terapi *terapi* m. Jfr **behandling**
term *term* m
termin *termin* m
terminal *terminal* m
termitstack *termitstakk* m
termometer **1** *graðstukk* m, t.ex. ’kvicksilvret har sjunkit på termometern’ *kwikksilvreð ar suttjeð ǫ graðstuttjem* **2** *termumįeter* (mer sv *termomįeter*) m **3** (vard.) *temp* m **4** (lokalt) *graðer* m
termos **1** *kaffiflask* f **2** *termosflask* f **3** (fr sv) *termos* m
termosflaska se **termos**
terpentin *terpentin* n (äv m)
terrorist *terrorist* m
terräng (fr sv) *terrengg* (äv *terraingg*) m
tesil *tesil* m
tesked *tisstjieð* (äv *tistjieð*) f
[1]**test** (prov) *test* n (äv m)
[2]**test** (hårtest) *tiäst* m
testa (fr sv) *testa.* ’testa sig’ (ta ett medicinskt prov) *test sig.* Jfr **pröva**
testamente *testment* (äv *testmente,* vanl *testamente*) n. ’Gamla Testamentet’ *Gamttestmenteð* n b.f.; ’Nya Testamentet’ *Nytestmenteð* n b.f.
testamentera **1** *skriev að* **2** *testamentira*
testförare *testfyörer* m
testikel *tjyllknapp* (el. bara *knapp*) m

testning *testningg* f
tevagn *tewaungen* m
tevatten **1** *tewattn* n **2** (skämts) *twiwattn* n
teve se **tv**
teveronika *kattogur* f pl
text *tekst* f (äv m), ex. se **läsbar**
texta *teksta*
texthäfte *tekstepț* n
textilkonst *tekstilkunst* f
textremsa *tekstrims* f
texttolkning *teksttolkningg* f
text-tv *tekst-tw* m
Thailand *Tailand*
thailändsk *tailensk*
thailändska (thailändsk kvinna) **1** *tailensk* (äv *tailenska*) f **2** (vard.) *taja* f
tia *tia* f
tibast *taisber* n
tibastbuske *taisbersbuosk* (el. bara *taisbuosk*) m
tibastbär *taisber* n
ticka s **1** *tikka* f **2** (åld) *tjuka* f
ticka vb **1** *pjätå* **2** *pikka* **3** *knåpå* **4** (fr sv) *tikka*
Tiburtius *Tiburtus,* ex. se **väcka**
tid *tið* f, ex. se **smörja** vb. 'bakåt i tiden' *atter wärdn*; 'den här tiden' adv a) *is-jär tiðę* b) *iss tiðę*; 'den nya tiden' *nytiðę*; 'dra ut på tiden' *drag aut ǫ tiðę* (äv *ǫ tiðn*); 'en gång i tiden' a) *iessn i tiðn* b) *iessn attri tiðn*; 'för en tid sedan' a) *jär attryvyr* b) *järfiriað*; 'före min tid' a) *firi main dågå* b) *firi mąi* (äldre: *main*) *tið*; 'förr i tiden' a) *för attri tiðn* b) *för i tiðn* c) *attǫter tiðn* d) *attǫter årum,* ex. se **förr** e) *i gamttiðn* f) (av gammalt) *eter gåmålt* (el. bara *gåmålt*); 'ha tid (att)' *wårå liðun,* ex. se **längre**; 'hela tiden' a) *iel tiðę* b) *olltiett*; 'i alla tider' äv *i oll wärd*; 'i dessa tider' *i isum tiðum*; 'i gamla tider' *attri gamblum tiðum*; 'i god tid' *i guoð tið*; 'långt tillbaka i tiden' a) *launggt atter,* ex. se **månad**, b) *launggt atter wärdn* c) *launggt etbaker i wärdn* d) *launggt attri tiðn*; 'med tiden' *min tiðn*; 'medan det (ännu) var tid' *mes tið war*; 'prata om gamla tider' *akudir auti gambelwärdn*; 'på den tiden' a) *on tiðę* b) *ǫ enn* (el. *enner) tiðn* c) *ǫ-ðar tiðę* d) *attri enn tiðn* e) (fr sv) *på denn tiðn*; 'på senare tid' *ǫ sienera tið*; 'på senaste tiden', 'på sista tiden' a) *sienest tiðę* b) *jär attǫter* c) *sienest åv*; 'på tiden' (dags) a) *tið på* b) *ǫ tiðn,* jfr **hög** tid (att); 'under tiden' a) *mess* (äv *mę*), t.ex. 'du kan väl göra det där under tiden' *du beller fel djärå eð-dar mess* b) (fr sv) *under tiðn*; 'vid den här tiden' a) *is-jär tiðę* b) *iss tiðę*
tideräkning (fr sv) *tiðerekkningg* f
tidig *tiðun,* t.ex. 'de är tidigare än vanligt i år' *dier irå tiðugera eld wanlit i år.* Se äv **tidigt**
tidigare (förut) **1** *firiað* **2** *jär firiað*
tidigt **1** *tiðut* **2** (inom kort) *snąrt* **3** (på morgonen) *bitaið.* 'för tidigt' a) (före utsatt el. lämplig tid) *uvsnąrt* b) (d:o) *fer snąrt,* t.ex. 'jag kanske kommer för tidigt' *ig kanstji kumb fer snąrt* c) (på morgonen) *uvbitaið,* t.ex. 'nu har jag varit uppe för tidigt' *nų ar ig werið upp uvbitaið*; 'tidigt på morgonen' a) *bitaið um morgun* b) *tiðut um morgun*
tidlås *tiðlǫs* n
tidning *tiningg* f, ex. se **anekdot, så** adv
tidningskiosk *tininggstjosk* m
tidningsläsare *tininggslesär* m
tidningspapper *tininggspapir* n
tidningsrubrik *tininggsrubrik* m
tidningsurklipp *tininggsyrklipp* n
tidsfördriv *tiðsfedriv* n
tidskrift *tiðskript* f
tidskrävande jfr **segdragen**
tidsomställning **1** *tiðsumstellningg* f **2** (omställning av klocka) *klukkumstellningg* f
tidsperiod *tiðsperiuoð* m
tidsschema *tiðsstjem* m
tidsuttryck (fr sv) *tiðsauttrykk* n
tidsålder *tiðsolder* (äv *tiðsålder*) m
tidtabell *tiðtabell* m. Jfr **turlista**
tidtagning *tiðtagningg* f
tidvatten *tiðwattn* n
tidvis **1** (emellanåt) *milumað* **2** (fr sv) *tiðwis*
tiga *taja,* ex. se **skägg**. 'tig med dig!' *teg að mig!*
tiger *tiger* m
tigerhjärta *tigerjärt* n
tigga **1** *tiddja,* t.ex. 'barnen tiggde pengar' *krippär tiggd peninggą* **2** *bietel* **3** (med tjat) *kria.* 'tigga ihop' *tiddj ijuop*; 'tigga med blicken' *winas,* t.ex. 'jag var hos grannen och tiggde kaffe' *ig war nest grannam og windes kaffi*; 'tigga till sig' a) *tiddj að sig* b) *snǫl að sig*
tiggarbrev *tiddjerbriev* n
tiggare *tiddjer* m, ex. se **förbarma sig**
tiggarstav *tiddjerstor* m
tights se **tajts**
tik *sjäppa* f. Jfr **hynda**
till **1** *að* (bl.a. vid personer, många ortnamn, i vissa tidsuttr), t.ex. 'till Stockholm' *að Stokkol* **2** *et* (vid vissa ortnamn), t.ex. **Brindberg**, **Norge**, **Rämma**; (vid vissa substantiv), t.ex. **by**, **fäbod**, **kväll**, **liv**, **morgon**, **påsk**; (i vissa andra uttr), t.ex. **till godo**, **till reds**, **tillstädes**) **3** (i vissa tidsuttr; tills) *tast,* t.ex. 'till på söndag' *tast um sunnda'n,* 'till vintern' *tast að wittrem* **4** (i fråga om mat) *attrað,* ex. se **kantarell**, **mjölkskvätt**; **5** (vid räkning) *upi,* t.ex. 'från ett till tio' *frǫ iett og upi tiu* **6** a) (vid härstamning) *eter,* ex. se **barnbarn**, b) i vissa uttr, t.ex. 'det var långt till våren' *eð war launggt eter*

wårn **7** (i få uttr) *tä,* ex. se **förfärlig**; **8** (vanl) *i* oftast sms med adv, t.ex. *daiti, niði,* t.ex. 'han ringde till granngården' *an ringgd daiti grannas,* 'han begav sig till fäboden' *an fuor daiti buðär* **9** *ǫ,* sms med adv, t.ex. *daitǫ,* se **affär**, *upǫ,* t.ex. '(upp) till (byn) Näset' *upǫ Nęseð* **10** (ned till, vid vissa ortnamn, åld) *aut,* t.ex. '(ned) till Loka' *aut Luoka* **11** (upp till, vid vissa ortnamn, åld) *upp,* t.ex. '(upp) till Karlsarvet' *upp Kallser* **12** (ss adv o. vb-partikel) *til,* t.ex. 'en kaka till' *ję kaku til.* Diverse uttr: 'till dess att' *tast*; 'till och med' a) *tilogmin* b) *boð ... og,* t.ex. 'nu hör jag till och med småfåglarna' *nų ärer ig boð smǫfuglą og* c) *ogeneld*; 'till sig' *til sig*; 'till slut' a) *að slutę* b) *tä slut* [96]

tillaga **1** *lågå til* **2** (tillreda) *rieð til* **3** *duon til* **4** *stell til*

tillbaka **1** *att* (mer botonat *atter*) **2** *etbaker.*[97] 'dit och tillbaka' *dait og wenda*; 'flytta tillbaka' (intr) *flytt etbaker*; 'långt tillbaka (i tiden)' a) *launggt atter,* ex. se **tillbaka**, b) *launggt attryvyr* c) *launggt atter wärdn* d) *launggt etbaker i wärdn* e) *launggt attǫter*; 'sedan långt tillbaka' *ses launggt atter*; 'så långt tillbaka jag minns' *lainggst att ig minnes*; 'tillbaka i tiden' *attryvyr,* t.ex. 'om du hoppar tillbaka i tiden några år' *um du upper attryvyr nogų år*; 'åka tillbaka' a) *far atter* b) *far etbaker*

tillbakadragen (försynt) *wä'n.*[98] 'tillbakadragen person' *mysyl* m

tillbakavägen *we'n atter.* 'på tillbakavägen' *i attferdn*

tillbe(dja) (fr sv) *tilbið,* t.ex. 'du skall icke tillbedja ngn annan' *du al int tilbið nogum eller*

tillbringa (fr sv) *tilbringg.* Jfr **vara**

tillbringare *tilbringger* (mer sv *tillbringger*) m, t.ex. 'honan åt direkt ur tillbringaren' *uonq åt direkt yr tilbringgeram*

tillbyggd *aðbyggd*

tillbyggnad **1** *aðbyggningg* f **2** *aðbyggnað* m

tilldela **1** *diel að* **2** *byt að.* 'tilldela snålt' (snåla vid tilldelning) *min að*; 'tilldelad' a) *aðdielað* b) *tildielað*

tilldragen (åtdragen) *aðdraiðn*

tillflykt 'ta sin tillflykt till' *ammen sig attri*

tillfoga (lägga till) **1** *legg attrað* **2** *legg að*

tillfreds *et friðs*

tillfredsställande (trevlig) *ungnaðsklin*

tillfredsställelse (känsla av) *ungnað* m

tillfriskna **1**a) *rett til sig* b) *rettas til* **2**a) *frisken til* b) *friskas til* c) *frisken til sig*

tillfrusen **1** *attyölåð* **2** (isbelagd) *spiekt*

tillfrågad (fr sv) *tilfrågað*

tillfälle **1** *tilfell* (mer sv *tillfell*) n, t.ex. 'vid det tillfället' *wið eð tilfelleð* **2** (stund mellan andra sysslor) *lið* m, t.ex. 'när det blir tillfälle' (när det blir ngn ledig stund) *dar eð werd non lið.* 'få tillfälle (att)' a) *kum að,* t.ex. 'när jag får tillfälle' *dar ig kumb að* b) *bella,* ex. se **provspela**; 'ha tillfälle att' a) *bella* b) *wårå liðun* c) *åvå stundär að.* Se äv **gång**

tillfällig *tilfellun* (mer sv *tillfellun*)

tillfällighet *tilfellugiet* (mer sv *tillfellugiet*) f

tillfällighetsarbetare *loskall* m

tillgiven (t.ex. om husdjur) *iegsklin.* Jfr **fäst** vid

tillgjord **1** *krusun* **2** *tilgar.* Jfr **onaturlig**, **tillkrånglad**

tillgodogöra sig (fr sv) *tilguoðudjärå sig*

tillgång *tilgaungg* m

tillhåll *tilold* n

tillhöra (höra till) *är til*

tillika *attrað*

tillintetgöra (i diskussion) *pulvrisira*

tillkalla *koll dait.* Se äv **kalla** till sig

tillknuten *aðknåy't*

tillkomma *tilkumå,* t.ex. 'det tillkom inte männen att bestämma i köket' *eð tilkam it kallum bistemm i tjyötję*

tillkrånglad **1** *wiðlyptun* **2** *tilkukklað* **3** *tilkraunggłað*

tillmötesgå *go et mχötes,* t.ex. 'han ville inte tillmötesgå sådana herrar' *an willd it go slaikum ärrum et mχötes*

tillnärmelsevis *nęrandum,* t.ex. 'det är inte tillnärmelsevis så många svalor som förr' *eð ir it nęrandum so mikkel salur sos för*

tillplattad (konkret) *tilplattað*

tillreda **1** *rieð til* **2** *stell til.* Jfr **tillaga**

tillrådligt **1** *råðli,* t.ex. 'det var inte tillrådligt att ge sig av någonstans den där dagen' *eð war int råðli tä fårå non weg an-dar da'n* **2** *råðskli.* 'inte tillrådligt' äv *int gå'llit,* t.ex. 'det vore inte tillrådligt att ha den med sig på ett sådant ställe' *eð wär dǫ it gå'llit åvå an min sig slaikstas*

tillräcklig *tilrekklin* (äv *tilrekklun*)

tillräckligt adv **1** *börgt,* t.ex. 'den var inte tillräckligt mjuk' *an war it börgt blot* **2** (nog) *naug,* ex. se **dragspel**, **härdig**; **3** (mer sv) *tilrekkli.* 'tillräckligt med' (nog med) *naug min*; 'fullt tillräckligt med' *guði naug min.* Jfr **nog**

tillräknelig, inte riktigt *int synnerlin*

tillrätta *et retter* (äv *et retta,* ex. se **stjäla**). 'komma tillrätta med' a) *fǫ noð brot ǫ* b) *fǫ rettlieðningg ǫ* c) *kum et rett min*;

---

[96] Kan sammanskrivas: *täslut*

[97] Alternativ stavning: *et baker*

[98] En stavning *wäðn* kunde övervägas.

’tala (ngn) tillrätta’ *tålå et rett (non)*
tillrättavisa **1** *saj et dags,* t.ex. ’mamma tillrättavisade mig’ *mun saggd et dags mig* **2** *les i baink* **3** *skript upp* **4** *skråtå að*
tillrättavisning **1** *bannur* f pl **2** (skrapa) *skrapu* (äldre grundf *skråpå*) f **3** (näsbränna) *klumb ǫ skåtån*
tills *tast,* t.ex. ’vi var där tills skolan började’ *warum dar tast skauln byrdes.* ’tills frampå dagen’ *tast framter ǫ da’n*; ’tills vidare’ a) *tast* b) *so laindje* (äv *solaindj*); ’ända tills’ a) *end tast* b) *ollt tast.* Se äv **till**
tillsammans **1** *i lag* **2** *ijuop* (äv *iuop*). ’bli tillsammans’ (bli ett par) *fǫ ijuop eð*; ’tillsammans med’ a) *i lag min,* t.ex. ’hon lekte tillsammans med pojkarna’ *ǫ läkt i lag min påykum* b) (jämte) *attrað*
tillskuren *tilskuorin*
tillsluten (stängd) **1** *atteppt* **2** *attstainggd*
tillstampad *tilstampað*
tillstymmelse **1** *skapnað* m **2** (fr sv) *tilstymmels* f
tillstå *tag ǫ sig*
tillstånd *tilstond* (mer sv *tillstond*) n
tillstädes *et steðs*
tillstädja *tilsteð.* Jfr **tillåta**
tillställning (t.ex. fest) (fr sv) *tillstellningg* (äv *tilstellningg*) f, ex. se **uppskattad**
tilltag *tiltag* (äv *tilltag*) n
tilltagen *tiltaiðn*
tilltagsen **1** *tiltagsfull* **2** *tiltagun* (äv *tilltagun*)
tilltro vb *bitruo.* ’tilltro sig’ *truo sig til*
tilltugg *sauvel* n
tilltyga *tyg til*
tilltygad **1** *tiltygað* **2** *tygað*
tilltäppt *atti’ttað.* Se äv **igentäppt**
tillvarata (ta till vara) *tag et wårå*
tillvaro jfr **liv**
tillverka *tilwerk*
tillverkning *tilwerkningg* f
tillåta (gå med på) *go min ǫ.* Se äv **låta**, **tillstädja**
tillåtelse **1** *luv* n **2** *tillåtels* f. ’få tillåtelse att’ *fǫ luv um at*
tillåten (lovlig) *luvlin,* t.ex. ’det var bara tillåtet för flickor att sy på den tiden’ *eð war bar kullum luvlit söm on tiðę*
tillägg *tillegg* n
tillägga (lägga till) **1** *legg að* **2** *legg til*
tilläggsisolera *tilleggsisulir* (äv *tilleggsisolir*)
tillägna sig **1** *iegen að sig* **2** *tag að sig*
tillämpa (fr sv) *tillemp*
timanställd *taimanstelld*
timeout **1** *taimaut* **2** (nydal) *twifri*
timer (signalur) *singnalur* n. Se äv **äggklocka**
timlärare *taimlärer* m
timme *taime* m, t.ex. ’femtio km i timmen’ *femti tjilumįeter i taiman*. ’i flera timmar’ a) *(i) flier taima,* t.ex. ’vi satt där i flera timmar’ *såtum dar i flier taima* b) (i timtal) *taimtals*
timmer *timber* n, ex. se **borra** ur, **köra**
timmeravlägg **1** *avlegg* n **2** *weltplass* m
timmerbil **1** *timberbil* m **2** *timberlastbil* m **3** *wertjeslastbil* m
timmerdrag *dragienn* n
timmerflotte (i sht timmer som flottas) *flot* n
timmerflottning *timberflotningg* f
timmerhuggare *timberogger* (el. bara *ogger*) m
timmerhus *timberaus* n
timmerkoja *timberkåj* (el. bara *kåja*) f, ex. se **helgdagskväll**
timmerkälke **1** *timbertjälker* (el. bara *tjälker*) m pl **2** *timbertjåk* m **3** (kort) *stukkdråj* f
timmerkörare **1** *timbertjörer* m **2** (med häst) *esttjörer* m, ex. se **medhjälpare**. ’medhjälpare till timmerkörare’ *bender* m
timmerkörning **1** *timberakningg* f **2** *timbertjörningg* f
timmerlass **1** *timberlass* n **2** (lass med stockar) *kabblass* n
timmerman **1** (person) *timbermann* m **2** (d:o) *timberkall* m **3** (d:o) *timbrer* m **4** (insekt) *timbermakk* m
timmerpenna *timberpenn* f
timmerränna *timberrenn* f
timmersax *timbersaks* f
timmerskog *timberskuog* m
timmerstock **1** *timberkabb* m **2** *timberstukk* m **3** (kortare stock i timmervägg) *tjinnungg* m. ’dra timmerstockar’ (snarka ljudligt) *drågå grǫtimbreð*
timmerstomme *timberask* m
timmerstuga *timberstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
timmersvans **1** *timberswans* m **2** (vard.) *swans* m
timmerväg *timberweg* m
timmervägg *timberwegg* f, t.ex. ’vi fick hålla oss innanför timmerväggarna’ *wartum old uoss innonað timberweggum*
timotej **1** *knupptaðu* (äldre grundf *-tåðå*) f **2** *timutaj* (mer sv *timotaj*) m. Se vidare VNB
timpenning *taimpeningg* m
timplan *taimplan* f
timra *timber,* t.ex. ’nu har vi timrat klart stallet’ *nų amm wið timbrað rieð stolleð.* ’timra upp’ *timber upp*
timring *timbringg* f
timtal *taimtal* n. ’i timtal’ a) *i taimtalę* (äv *i taimtal*) b) *taimtals* c) *taimwis.* ’timtals’ *taimtals*
timvisare *taimwaiser* m
tina s *tiena* f

tina vb **1** *taina* (med lokala var.) **2** (äv töa) *taiða.* ’tina bort’ a) *tain brott* b) *tain undǫ* c) *tain åv*; ’tina upp’ a) *tain upp* b) *taið upp,* t.ex. ’de hade tinat upp köttet’ *dier add tai’tt upp tjyöteð*, ’när jorden tinar (upp)’ *dar muldę tainer upp*

tindra **1** *tinå,* t.ex. ’stjärnorna tindrar’ *stiennur tinå* **2** (glimma) *glimå*

[1]**ting** (domstol) *tingg* n. ’dra inför tinget’ (ställa inför rätta) *ev in að tindję*; ’till tings’ (inför rätta) *et tinggs*

[2]**ting** (sak) **1** *sak* f **2** (ovanl, mest i sms) *tingg* n. ’saker och ting’ (fr sv) *saker og tingg*

tinga **1** *tingga* **2** *tingg ǫ,* t.ex. ’han hade tingat tvättstugan’ *an add tinggað ǫ twättstugų.* ’tinga på’ *tingg ǫ.* Se äv **städja**

tingord *tingguord* n

tingshus **1** *tinggsaus* n **2** (tingsstuga) *tinggsstugu* (äldre grundf *-stugå*) f

Tingshusparken *Tinggsauspartjin* m b.f.

tingssak (rättssak) *tinggssak* f

tinning **1** *tinningg* f (äv *tiningg* m) **2** (åld) *tunnäs* n

tinnitus ’ngn har tinnitus’ a) (det susar i öronen) *eð singgler i ärum* b) (vid svårare tinnitus) *eð dunär i ärum*

tio *tiu,* t.ex. ’det kostade bara tio kronor’ *eð kuosteð bar ti kruonur*

tiokrona *tikruon* f

tiokronorssedel se **tia**

tionddels *tiunddiels*

tionde räkn *tiund*

tionde s *tiund* n (äv f)

tiondehärbre *tiundbaur* n

tiotal **1** *tiutal* n **2** (åld) *tiäg* m

tiotiden *titiðę* f b.f. ’i tiotiden’, ’vid tiotiden’ *i titiðn*

tiotusentals *titusntals*

tioårsjubileum *tiårsjubilium* n

tioöring *tiöringg* m

tipp *tipp* m, t.ex. ’han ska slänga allt på tippen’ *an al ev iweg ollt daitǫ tippin*

[1]**tippa** (välta) *tippa.* ’tippa av’ (t.ex. ett lass) *welt åv*; ’tippa i’ *tipp i*

[2]**tippa** (gissa; spela på tips) *tippa*

tips *tips* n, t.ex. ’tack för tipset’ *takk fer tipseð.* Se äv **frågetävling**

tipsa *tipsa*

tipspromenad **1** *tipspromenað* m, ex. se **hit**; **2** (nydal) *waveltips* n. Jfr **promenadbingo**

tipsrad se **frågetävling**

tipsrunda *tipsrund* f

tisdag *tisdag* m. Fraser se **söndag**

tisdagskväll *tisdagskweld* m

tisdagsmorgon *tisdagsmorgun* m

tisdagsnatt *tisdagsnǫt* f

tissla och tassla (ung.) *wiså og twiså*

tistel **1** *stingsel* m (äv *stingsle* m, *stingsl* m el. f) **2** *stinggskall* m **3** (fr sv) *tistel* m. Se vidare VNB

titel *titel* m

titt som tätt **1** *noðwessn* **2** *sos* (el. *so*) *kringgest*

titta **1** *kuogå* **2** *böglas,* t.ex. ’han hade suttit och tittat på henne’ *an add setið og böglas ǫ on.* ’titta!’ *kuogä!*; ’titta bakåt’ *kuogå atter*; ’titta bort från’ (släppa ur sikte) *sjǫ åv*; ’titta efter’ *kuogå etter*; ’titta fram’ *kuogå fram*; ’titta framåt’ *kuogå framter*; ’titta igenom’ *kuogå gainum*; ’titta in’ a) *kuogå in* b) *böglas in,* t.ex. ’Tomten tittade in (kikade in) genom fönstret’ *Tuomtkall bögles in gainum glaseð* c) (som hastigast) *snett in* d) (komma förbi) *far järum*; ’titta in hos på vägen’ *far um*; ’titta på ngt’ *kuogå ǫ noð*; ’titta sig omkring’ *böglas ringgum sig*; ’titta till’ a) *sjǫ að* b) (yngre) *kuogå til* c) (se till) *sjǫ til,* t.ex. ’jag har tittat till honom i dag’ *ig ar si’tt til onum i dag* d) (passa) *sjǫ um,* t.ex. ’hon har tittat till lillflickan’ *ǫ ar si’tt um lislkullų* e) (hålla ett öga på) *ųogås* f) (kasta en blick) *kuogå stað*; ’titta upp’ a) *kuogå upp* b) *sjǫ upp ogum*; ’titta ut’ *kuogå aut,* t.ex. ’hon tittade ut genom fönstret’ *ǫ kuogäð aut gainum glaseð.* Se äv under **nyfiken**

tittöga *snegelog* n

titulera *titulira*

tjack (narkotika) *tjakk* n

tjat **1** *gnag* n **2** *mjägel* n. Jfr **tjatande**

tjata **1** *gnågå* (äv *gnag ǫ*) **2** *nęta* **3** (kälta) *tjälta* **4** *mjägel* **5** *jäbba,* t.ex. ’vi har ju tjatat om det där förut’ *amm ju jäbbað auti dyö-dar för* **6** *ertja* (äv *ertj ǫ*) **7** *dorga* **8** *järga* (äv *järg ǫ*) **9** *tjärga* (äv *tjarga, tjärka*) **10** *torga,* t.ex. ’vad du tjatar o. gnatar på mig!’ *ur du torger og gnar ǫ mig!* **11** a) *sįster* (äv *sister*) b) *sįsta* (äv *sista*) **12** *tonir* **13** (missnöjt) *tjåkel* **14** (ofta om envist läte) *tjäver* (äv *tjäver ǫ*) **15** (bråka) *weras.* ’tjata iväg’ (få iväg gm tjat) *gnag iweg*; ’tjata på’ se **ansätta**; ’tjata till sig’ a) *gnag að sig* b) *kri að sig.* Jfr **gnata**

tjatande s **1** *gnågån* n **2** *ertjan* n **3** *tjärgan* n **4** *gnagukweðån* n **5** *torgan* n **6** (förmanande) *fuorkan* n, t.ex. ’vilket jäkla tjatande på mig!’ *ukað liuotans fuorkan ǫ mig!* Se vidare **tjat**

tjatig **1** *gnagun* **2** *ertjun* **3** (missnöjt) *tjåklun.* Jfr **envis**. ’tjatig person’ se **tjatmoster**, **tjatmåns**

tjatmoster (tjatig flicka) *gnagu* (äldre grundf *gnågå*) f

tjatmåns **1** *gnagass* m **2** *gnagul* m **3** *gnagskavi* m **4** *gnagskavul* m **5** *skabbļǫs* n

tjattra **1** *tjäver* **2** *tjatter*

tjej se **flicka**, **flickvän**

tjejfotboll *kullfuotboll* m

tjejvasan *kullwasą* f b.f.
Tjeckien *Tjekkien*
tje-ljud *tje-liuoð* n
tji *tji.* 'tji fick du!' a) *tji fikk du!* b) (fick du fikon?) (ung.) *fikk du fugeln?*
tj-ljud se **tje-ljud**
tjoa *tjoa.* 'tjoa till' (säga ifrån) *tjo til*
tjock **1** (om konsistens) *tiokk,* ex. se **vispgrädde**; **2** (annars) *diger.* 'lite väl tjock', 'extra tjock' (till konsistensen) *itiokk.* Se äv **stormagad**
tjockis **1** (ffa tjock man) *digerkall* m **2** (d:o) *digerstamp* m **3** (d:o) *digerkabb* m **4** (kvinna) *digerfrunt* f **5** (fisk) *wabb* m
tjocklek **1** (konsistens) *tiokkliek* m **2** (dimension) *gruovliek* m
tjockna *tiokken*
tjockända *digerend* m
tjog *tiug* (yngre *tjug*) n, t.ex. 'hon köpte ett tjog ägg' *ǫ tjyöpt iet tiug åv eggum*
tjogtals *tiugtals*
tjuder **1** *työðer* n **2** (till get) *djiettyöðer* n **3** (till ko) *tjyrtyöðer* n **4** (till häst) *esttyöðer* n
tjudra **1** *työðer* **2** (boskap äv) *binda,* ex. se **järn**. 'tjudra fast' *työðer fast*
tjugo *tiugu* (yngre *tjugu*), ex. se **grekisk**
tjugoandra *tiuguoðer*
tjugoen **1** *tiuguienn* **2** (åld) *ienn-og-tiugu*
tjugoett *tiuguiett*
tjugofem *tiugufem*
tjugofemte *tiugufemt*
tjugofemöring *tiugufemöringg* m
tjugofjärde *tiugufiuord*
tjugofyra *tiugufyra* (yngre *tjugufyra*)
tjugoförsta *tiugufuost* (yngre *tjugufuost*)
tjugondag (Knut) *tiugunddag* (yngre *tjugunddag*) m. 'på tjugondagen', 'på tjugondag Knut' *um tiugunddag*
tjugonde *tiugund* (yngre *tjugund*)
tjugondedag se **tjugondag**
tjugonio *tiuguniu*
tjugonionde *tiuguniund* (yngre *tjuguniund*). 'den tjugonionde' adv *tiuguniundan*
tjugosex *tiugusjäks*
tjugosju *tiugusju*
tjugosjunde *tiugusjuund*
tjugosjätte *tiugusjäkst*
tjugotal *tiugutal* (yngre *tjugutal*) n, t.ex. 'ett tjugotal av knopparna var svarta' *iet tiugutal åv knuppum war swarter*. 'tjugotalet' *tiugutaleð* n b.f.; 'på tjugotalet' *ǫ tiugutalį*; 'tjugotals' *tiugutals*
tjugotre **1** *tiugutri* (yngre *tjugutri*) **2** (åld) *trair-og-tiugu* m
tjugotredje *tiugutrið*
tjugotvå **1** *tiugutwå* **2** *tiugutwer* (m) **3** (åld) *twer-og-tiugu* m
tjugoåring *tiuguåringg* m
tjugoåtta *tiuguåtta*
tjugoåttonde *tiuguåttund*
tjur *ukse* m. 'vuxen (könsmogen) tjur' *sturuks* m
tjura se **sura**
tjurgran *tiǫrgron* f
tjurhorn *uksuonn* n
tjurig **1** *truttun* **2** *tryglun* **3** *fruttsklin* **4** (som sätter sig på tvären) *truondun* **5** (äv om ved) *tjurun.* 'envis, tjurig person' *nabaldskoll* m; 'envist, tjurigt barn' *nabaldungg* m
tjurkalv **1** *ukskåv* m **2** *lisluks* m
tjurnacke *uksnakk* m
tjurtall *tiǫrtoll* m
tjurved **1** *tiǫr* n **2** *tiǫrwið* m
tjusare (charmör) (fr sv) *tjuser* m
tjusig (fr sv) *tjusun*
tjuta **1** *wäla* **2** *kula,* t.ex. 'det (stormen) tjuter i skorstenen' *eð kuler i skrauvem* **3** (skrika) *rema* **4** (t.ex. om kapklinga el. vind) *rwaina* **5** *tiǫta* (Lev.)
tjutande s *wälan* n
tjuv *tiuov* (yngre *tjuov*) m. Se äv under **tjuvaktig**
tjuvaktig *tiuovaktun.* 'tjuvaktig person' *tiuovlyttja* (yngre *tjuovlyttja*) f
tjuvdrag *tiuovdrag* n, t.ex. 'det blev tjuvdrag' *eð wart tiuovdraeð*
tjuvfiska *tiuovfistj* (äv *tjyvfistj*), t.ex. 'vi tjuvfiskade i tjärnen' *tiuovfikstum i tiennam*
tjuvfiske *tiuovfistj* n
tjuvgods *tiuovguoðs* n
tjuvgömma *tiuovgem* f
tjuvjakt *tiuovjakt* (äv *tjyvjakt*) f
tjuvkika *tiuovtjik*
tjuvläsa *tiuovleså* (äv *tjyvleså*)
tjuvstart *tiuovstart* m
tjuvstarta *tiuovstart*
tjäder *työðer* (åld *työður*) m
tjäderhöna **1** *rä* f **2** *työðeryön* f
tjäderlek *työðerliek* m
tjäderspel *työðerliek* m
tjädertupp **1** *työðertupp* m **2** (åld) *työður* m
tjäla *työlå*
tjäle *työli* m. 'tjälen går ur jorden' a) *eð stjuot työlåm* b) *työlin gor yr bokkam*
tjällossning **1** (nybildn) *työlålosa* f **2** (d:o) *työlåslepp* m
tjäna *tiuona,* t.ex. 'han skulle vilja tjäna ngn krona' *an edd wilað tiuon nog kruonu*, 'han tjänade konungen' *an tiuoneð kunundjem.* 'det tjänar ingenting till' a) *eð ir it að noger* b) *eð båter it ǫ* c) *eð gnęter it i,* t.ex. 'det tjänar ingenting till att vara så hjälpsam' *eð gnęter it i wårå so jåplin*; 'tjäna ihop' *tiuon ijuop*; 'tjäna

in’ a) *tiuon in* b) (tjäna igen) *tiuon att*; ’tjäna ngt till’ a) *wårå að noger* b) (i nek. satser o. frågor) *gnęt i,* ex. se ovan

tjänare **1** (dräng) *draingg* m **2** (fr sv) *tjener* m

tjänis (med ngn) (fr sv) *tjenis (min nogum)*

tjänlig (lämplig, passande) *tjenlin*

tjänst (äv anställning) *tjenst* f. ’göra tjänst’ (fungera) *djär tjenst*

tjänsteande (fr sv) *tjensteand* m

tjänsteförrättning se **tjänsteärende**

tjänsteman (fr sv) *tjenstemann* m

tjänsteresa (fr sv) *tjensterįes* f

tjänsteärende (fr sv) *tjenstebistyr* n

tjänstledig *tjenstlieðun*

tjänstledighet *tjenstlieðugiet* f

tjänstvillig **1** *ärendsbörg* **2** (fr sv) *tjenstwillun*

tjära s *työr* f

tjära vb *työrå.* ’tjära ned’ *työrå nið*

tjärblomster *brauðbljomm* m (yngre: f)

tjärbränning *työrbrenningg* f

tjärdal *tyördal* m

tjärn *tienne* m, ex. se **tjuvfiska**. ’liten tjärn’ *tiennpuott* m

tjärpapp *työrpapp* m

tjärpyts (tjärhink) *työrbytt* f

tjärstubbe *työrstungen* m

tjärtunna *työrtunn* f

tjärvatten *työrwattn* n

tjärved *työrwið* m

tjärvedsbrasa *työrwiðåbrasu* (äldre grundf *-bråså*) f

T-korsning *T-kossningg* f

toadörr (fr sv) *toadörer* f pl. Jfr **toalettdörr**

toalett **1** (rummet, inrättningen) *skalaus* n, t.ex. ’Misse har toaletten inne, så han behöver inte gå ut när det är vått i gräset’ *Mass ar skalausað inne, so an byöver int aut mes eð ir wå’tt i grasį* **2** (stolen) *kukkstuol* m **3** (d:o) *skalausstuol* m. ’på toaletten’ (för att kissa, skämts) *daitǫ puostn*

toalettdörr *skalausdörer* f pl. Jfr **toadörr**

toalettpapper **1** *skalauspapir* n **2** (ovanl) *skenpapir* n

toalettstol **1** *kukkstuol* m **2** *skalausstuol* m

toalettväska *toalettwäsk* f

toast *tuost* m

tobak *tuobak* m

tobaksfabrik *tuobaksfabrik* m

tobakspipa *tuobakspip* f

tobakspung *tuobakspungg* m

tobaksrök *tuobaksräk* m, ex. se **tåla**

tocken se **sådan**

toffel **1** (mjuk) *ludda* f, t.ex. ’det är bra att ha tofflor på fötterna när det är kallt på golvet’ *eð ir bra åvå luddur ǫ fuotum dar eð ir guovkollt* **2** (fr sv) *toffel* f, t.ex. ’han gick ut i tofflorna’ *an djikk aut i tofflum.* Se äv **pisstoffel**

tofs **1** *tufs* m **2** (t.ex. knätofs) *tuppa* f

tofsmes **1** *mįesaðkunungg* m **2** *tufsmįes* (äv *tupsmįes*) m **3** *tufsmįesað* m. Se vidare FNB

tofsskivling (fr sv) *tufsstjivlingg* m

tofsvipa (fr sv) *tufswip* f. Se vidare FNB

toft (i båt) **1** *tila* f, t.ex. ’hon satt bak på toften’ *ǫ sått attri tilun* **2** *ruobräð* n **3** *sittjbräð* (äv *sittbräð*) n

[1]**tok** (person) **1** *tuok* m, ex. se **fåne** **2** *tol* m **3** *pitri* m, t.ex. ’(när) token rider (el. kör) och fånen styr’ *(dar) pitri raið* (el. *åk*) *og aip styrer* (när ngt går på tok p.g.a. okunskap) **4** *aip* m. ’gammal tok’ *gamttol* m

[2]**tok** (tokeri, dumheter) **1** *tol* n **2** (äv ss utropsord) *tuok* n **3** *stöll* n **4** *pitri* n. ’på tok’ a) *på tuok* b) *brotti tuok* c) *daiti tuok,* d) *auti tuok*; ’alldeles på tok’ (uppåt väggarna) a) *wel brotti tuok* b) *wel auti tuok* c) *brotti stöll*; ’gå på tok’ a) *go gali* (äv *go galið*) b) *go i stöll* c) *go på tuok* d) *bark brotti tuok* e) *bjär yr* f) *go i kavi* g) *fego sig (fer nogum)*

toka s **1** *tuoka* f **2** (fånig flicka el. kvinna) *tola* f **3** (d:o) *toletta* (äv *tolett*) f **4** (d:o) *toltytta* (äv *toltytt*) f **5** (d:o) *tolbjälla* f **7** (d:o) *tolnikka* f **8** (d:o) *tolberit* f. Se äv **stolla**, **tossa**

toka vb ’toka ihop’ (tota till, tillverka på ett tokigt el. tafatt sätt) a) *tol ijuop,* t.ex. ’det var svårt att läsa det han hade tokat ihop’ *eð war djärå leså eð an add tolað ijuop* b) *tol til*; ’toka iväg’ a) *tol åv,* t.ex. ’nu tokar han iväg söderöver (söderut) igen’ *nų toler an åv suðyvyr atten* b) *stöll åv*; ’toka sig’ a) *spötjas* b) *åpynas*

tokas **1** *tuokas* **2** *tola* **3** *fjåksas.* Se äv **toka** sig

tokeri *tuokeri* n, t.ex. ’det blir bara ngt tokeri’ *eð werd bar noð tuokeri.* Se äv [2]**tok**

tokig **1** *tuokun* **2** (stollig) *stöllun* **3** (fånig) *tolun* **4** (enfaldig, fånig el. fjollig) *tullun* (äv *tyllun*) **5** (galen) *fegar* **6** (från vettet) *ret-eð* **7** (väldigt förtjust) *pitrisklin.* ’bära sig tokigt åt’ a) *tuokas* b) *tulla* (äv *tylla*) c) *stölla* d) *tola* e) (lokalt) *fårå tottut.* ’tokig i’ (galen i) *tuokun eter.* Se äv **fjollig**

tokighet **1** *tuokugiet* f **2** (tok, tokeri) *tuok* n

tokrolig **1** *spitaklun* **2** (mer sv) *tuokruolin*

tokskalle **1** *tuokskoll* m **2** *tolskoll* m **3** *fjåksskoll* m. Jfr **fåntratt**, **tok**, **tokstolle**

tokstolle **1** *stöll* m **2** *tuok* m **3** *toltyðyl* m **4** *fjåksus* m **5** *aip* m, ex. se [1]**tok**. ’vilken tokstolle!’ a) *ukin stöll!* b) *ukin tuok!.* Jfr **fåntratt**, **tok**, **tokskalle**

tolft *tyft* (vanl *tolft*) f

tolfte *tolpt*

tolk *tolk* m

tolka **1** *tolka* **2** *tyða* (äv *tyð til*) **3** (uppfatta) *tag upp* **4** (d:o) *fǫ til*
tolkning *tolkningg* f
tolta *tolta* f
tolv *tolv.* 'i hela tolv timmar' *iel klukkwarveð*
tolva *tolva* f
tolvhundratalet *tolvundraðtaleð* n b.f. 'på 1200-talet' se **på**
tolvman *tolvmann* m
tolvskilling *tolvstjilingg* m
tolvtaggare *tolvtagger* m
tolvtiden *tolvtiðę* f b.f. 'i tolvtiden', 'vid tolvtiden' *i tolvtiðn*
tolvåring *tolvåringg* m
tom *tuom.* 'tomt' (ofta vid saknad) *snǫðlit* (lokalt *snǫðsklit*), t.ex. 'det är tomt efter dem som lämnat oss' *eð ir snǫðlit eter diem so åvå ferið*
Tomas *Tuomas* (åld, numera ss gårdsnamn *Tåmås*) m
tomat *tuomat* (vanl *tomat*) m
tomatskiva *tuomatstjiv* f
tomatsoppa *tuomatsupp* f
tomatsås *tuomatså'ss* m
tombola (nydal) *lottwelt* f
tomburk *tuombutt* m
tomflaska **1** *tuomputell* m **2** *tuomflask* f
tomglas *tuomglas* n
tomgång *tuomgaungg* m, t.ex. 'han körde ju på tomgång' *an uok fel ǫ tuomgaungg*
tomhet **1** *tuomiet* f **2** (t.ex. vid saknad) *snǫðligiet* f
tomhylsa *tuomyls* f
tomhänt *tuoment*
tomlåda *tuomlåð* f
tomme 'köra tomme' a) *åk littunggað* b) *åk i inggu*
tomrum *tuomruom* n
tomsäck *tuomsjäkk* m
tomt s **1** *tuomt* f **2** *gardplass* m
tomte **1** *tuomtkall* m **2** *tuomte* m. 'Tomten' *Tuomtkall* m, ex. se **titta** in
tomtedräkt (tomtekläder) *tuomtkallklauter* m pl
tomteluva (tomtemössa) *tuomtett* f
tomtemask **1** *tuomtbilät* n **2** *tuomtkråy'ss* n
tomtgräns *tuomtgrens* m
[1]**ton** (i musik) **1** *tuon* f **2** *nuot* f. 'hålla ton' *old tuonę*
[2]**ton** (1000 kg) *tonn* n, t.ex. 'bilen vägde två ton' *biln wag tau tonn*
tona *tuona.* 'tona in' *tuon in*
tonande (om språkljud) *tuonend*
tonfall (fr sv) *tuonfall* n
tonfisk *tuonfisk* m
tonsill **1** *mandel* m **2** *tjieksel* (äv *tjieksle, tjieksl*) m
tonsäker *tuonsäker*
tonvis *tonnwis*
tonåren *tuonårę* n pl b.f.
tonåring *tuonåringg* m
tonårsflicka (livlig) *kullspjotta* f
tonårspojke **1** (upp t.o.m. ca 15-16-årsåldern) *smǫpåyk* m **2** (i nedre tonåren) a) *åvsturpåyk* m b) *åvsturgoss* m c) *åvweksingg* m **4** (i övre tonåren) *stursmǫpåyk* m
topp **1** (t.ex. på träd) *tulle* m, t.ex. 'domherren sitter uppe i toppen på björken' *duomärrn sit upi byörktullam* **2** (t.ex. på berg) *tupp* m **3** (på kolmila) *kulle* m **4** (ngt som sticker upp) *pjuk* m **5** (kal topp på berg; ffa i namn) *blik* n. 'vara på topp' *wårå upi tuppem*
toppbrott *tuppbrot* n
toppig *pjukun*
topplock *tuppluk* n
toppluva **1** *tuppett* f **2** *pjukett* f
toppmurkla (fr sv) *tuppmurkel* f
toppredning *tuppriеðningg* f
toppsocker *tuppsokker* n
toppända **1** *tullend* m **2** *tuppend* m
torde **1** *lär,* t.ex. 'det torde väl duga' *eð lär fel dugå,* ex. se äv **svit** **2** *mǫtte,* t.ex. 'han torde ha hört det' *an mǫtt að ärt eð* (äv *an mǫtt ärd eð*)
tordyvel **1** *tuorrdyvyl* m, ex. se **kryp**; **2** *skammbuorr* m **3** (med kvalster på undersidan) *lausugmakk* m
torftig **1** *wisäl* **2** *tuorlin.* '(ganska) torftigt' *int so ävt*
torg *torg* n, 'de stod (ute) på torget och spelade' *dier stuoð autǫ torrę og spiläð*
torgdag *torgdag* m
[1]**tork** (torkning) 'på tork' a) *et torker,* t.ex. 'han hängde det på tork i solen' *an ainggd et torker eð i suoln* b) *i tork,* t.ex. 'vi ska hänga dem på tork' *ulum aindj i tork diem* c) *ǫ tork,* ex. se **lakan**. Jfr **torkning**
[2]**tork** (äv alkoholistanstalt) *tork* m
torka s *torka* f
torka vb **1** (trans o. intr) *torka,* t.ex. 'han har torkat fönstren' *an ar torkað glasę* **2** (intr o. passivum) *torkas,* t.ex. 'murbruket har torkat' *brutjeð ar torkas* **3** (i sht stjärten) *skena.* 'torka av' *tork åv,* t.ex. 'han torkade av bordet' *an torkeð åv buordę*; 'torka bort' (trans) a) *tork undǫ,* t.ex. 'jag har torkat bort det värsta' *ig ar torkað undǫ wesstað* b) *tork brott*; (intr) a) *torkas åv* (äv *tork åv*) b) *swinn åv* c) *winn åv*; 'torka ihop' *tork ijuop*; 'torka sig' (vid toalettbesök) *sken sig*; 'torka upp' a) *tork upp* b) (t.ex. efter sig) *tork att*
torkad *torkað.* 'torkad fisk' *torkaðfisk* m; 'torkat kött' *torkaðtjyöt* n
torkare *torker* m
torkhus (ria) *torkstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
torkning *torkningg* f. 'till torkning' *et torker*

torkrum *torkruom* n
torkställning **1** *torkstellningg* f **2** (i öppen spis) *rabal* (äv *rabbal*) n
torktumlare *torktumbler* m
torkväder *torkweðer* n
torn *torn* n, t.ex. ’det finns en utsiktsplats upptill i tornet’ *eð ir ien autsiktsplass uvoni tornę*
tornfalk (fr sv) *tornfalk* m, t.ex. ’tornfalken sitter varje dag i torrgranen här nedanför’ *tornfaltjin sit wenn dag upi tuorrgrǫ’n jär niðomin*
tornister **1** *tornist* m **2** (med havre) *agertornist* m **3** (med hö) *ökupp* m
tornseglare **1** *ljåsalu* f **2** *raingensalu* f, (båda med äldre grundf *-sålå*). Se vidare FNB
tornsvala se **tornseglare**
torp *tuorp* n
torpare *tuorper* m
torpargrund *tuorpergrund* m
torr **1** *tuorr,* t.ex. ’det har varit för torrt för växterna’ *eð ar werið fer tuort að wekstum* **2** (t.ex. om jordmån el. klimat; äv om humorfri person) *tuorlin* (äv *tuorsklin*)
torraka jfr **torrtall**
torrfisk **1** *torkaðfisk* m **2** *skarrfisk* m
torrfluga *tuorrflugu* (äldre grundf *-flugå*) f
torrfoder *tuorrfuoðer* n
torrfura se **torrtall**
torrgran *tuorrgron* f, ex. se **tornfalk**
torrhosta jfr **hackhosta**
Torrlid *Tuollaið*
torrlägga *tuorrlegg*
torrsim *tuorrsimm* n
torrskodd *tuorrskuo’dd*
torrslipa *tuorrslip*
torrtall *tuorrtoll* m
torrved *tuorrwið* m
torsdag *tųosdag* m. Fraser se **söndag**
torsdagskväll *tųosdagskweld* m
torsdagsmorgon *tųosdagsmorgun* m
torsk (fisken) *tuorsk* (äv *tossk*) m, t.ex. ’det är gott med torsk’ *eð ir guott min tuorstjin*
torta *tolta* f
tortera *tortir.* Jfr **pina**
tortyr *tortyr* m
torv **1** *muosi* m **2** *turv* m **3** (till strö) *tauv* f **4** (ovanl) *måyre* f
torvhacka *turvakk* f
torvhässja **1** *muosåess* f **2** *turvess* f
torvkoka (torvstycke) *muosåkuok* f
torvmull *döe* m
torvrivare (maskin för rivande av torv till strö) **1** *tauvtrusk* m **2** *umbårstrusk* m
torvströ (el. annat strö) *umbår* n
torvtäkt **1** *tauvtag* n **2** *muosåtag* n **3** (där man tog dytorv) *dötag* n
torxskruv *torksskruv* m
[1]**tossa** (mjuk toffel el.dyl.) *ludda* f
[2]**tossa** (toka) *spjotta* f. Jfr **toka**
tota ’tota ihop’ a) *puotå ijuop* b) *tol ijuop* c) (t.ex. text) *tol til* d) (d:o) *rot ijuop,* t.ex. ’jag ska försöka tota ihop några rader’ *ig al biuoð til rot ijuop nog räðär*; ’tota till’ a) *tol til* b) *puotå til* c) *tott til* d) (t.ex. text) *rot til* e) (d:o) *knaul til* f) *tygel til* g) *nuvel til* h) (hastigt åstdkomma) *slaindj til* i) (slarvigt åstadkomma) *slabb til*
totalförbjuda (fr sv) *totalfebiuoð*
totalförbud (fr sv) *totalfebuð* n
totalt **1** *wel* **2** *durk.* Jfr **allt som allt**, **alldeles**, **fullständigt**, **helt**
toto (totohäst) **1** *pupu* m **2** *tutu* m
tott (av gräs el. hår) *tiäst* m
tova s **1** *tuova* f **2** (hårtrassel) *tuoventjyll* f, t.ex. ’hon hade tovor i håret’ *ǫ add tuoventjyllur upi årę*
tova vb *työva.* ’tova ihop sig’ *työv ijuop sig* (äv *tuov ijuop sig*)
tovig **1** *tuovun* (äv *tuovin*) **2** (om päls el. hår) *tufsun* **3** (okammad) *turvun*
tradition *traðisiuon* m
trafik *trafik* m
trafikant *trafikant* m
trafikbil *trafikbil* m
trafikdelare *trafikdieler* m
trafikera *trafikira*
trafikmärke *trafikmertj* n
trafikstockning *trafikryör* f
trafikvakt *trafikwakt* m
Trafikverket *Trafikwertjeð* n b.f.
tragedi *trasedi* (äv *tragedi, tradjedi*) m
traggla (fr sv) *tragel* (mer sv *traggel*). ’traggla igenom’ *tragel gainum*
tragikomisk (fr sv) *tragikuomisk*
tragisk *tragisk.* Jfr **sorglig**
trailer *trailer* m
traj *trokka* f
trakassera *trakassira.* Jfr **ansätta**, **mobba**
trakasseri jfr **trakassering**
trakassering (trakasserande) *trakassiringg* f
trakt *trakt* f. ’i trakterna’ a) *ǫ traktum* b) *i traktum*
traktera (förpläga) *traktir,* ex. se **frikostig**. Se äv **undfägna**
traktor *traktor* m, ex. se **kedja**
traktorspår *traktorspuor* n
trall (spjälgolv) *trall* m
tralla *tralla,* ex. se **ända** s
tramp *tramp* n
trampa s **1** *troðu* (äldre grundf *troðå*) f **2** (t.ex. på vävstol) *trampa* f
trampa vb **1** *trampa* **2** *troðå* **3** *tussla*

4 (vårdslöst) *triuoga* **5** (klumpigt, oförsiktigt) *kloma* **6** (stå o. trampa på stället) *prikå* **7** (om kelsjuk katt) *työta.* ’trampa fel’ *staig miste*; ’trampa ihop’ *tramp ijuop*; ’trampa iväg’ (cykla iväg) *tramp åv*; ’trampa ned’ a) *tramp nið* b) *troðå nið,* t.ex. ’pojkarna hade trampat ned säden’ *påykär add troðåð nið säðę* c) (t.ex. gräs) *triuog nið* d) (i sht gräs) *trokkel nið* e) (d:o) *tussl nið*; ’trampa till’ a) *tramp til* b) *troðå til* c) *tramp að,* t.ex. ’man ska trampa till det’ (snölagret) *an al tramp að eð*; ’trampa upp’ (t.ex. stig) *tramp upp*; ’trampa ur’ *tramp yr*

trampcykel *trampsykkel* m

trampdyna *trampdåyn* f

tramporgel *tramporglur* f pl, ex. se **provspela**

trampört *trampgras* n

trams **1** *pjoll* n **2** *joll* n

tramsa **1** *pjolla* **2** *jolla.* ’tramsa till’ *joll til*

tramsig **1** *pjollun* **2** *jollun.* ’tramsig person’ *jollkabb* m

trana *tranu* (äldre grundf *tråną*) f, ex. se **skrika**. ’tranor som flyger i plogformation’ *tranupluog* f

tranbär *tranuber* n, ex. se **snarlik**

tranbärsdricka *tranubersdrikk* n (yngre: f)

tranplog (tranor som flyger i plogformation) *tranupluog* f

transformator *transformator* m

transistor *transistor* m

transkribera *transkribira*

transkribering *transkribiringg* f

transpiration *transpirasiuon* m

transplantera *transplantira*

transport *transport* m

transportband *transportband* n

transportera *transportira.* Jfr **frakta**, **köra**

Transtrand *Transtrand.* ’från Transtrand’ äv *frǫ westri dalim*

transtrandsmål *transtrandsmǫl* n

transträck (tranplog) *tranupluog* m

trapp *trampur* f pl. ’utanför trappen’ *autfer trampum*

trappa *trampur* f pl (äv *trampa* f sg), t.ex. ’han har gjort en trappa’ *an ar gart nog trampur.* ’brant trappa’ *tweråtrampur* f pl (äv *tweråtramp* f sg); ’en trappa upp’ jfr på **övervåningen**; ’uppför trappan’ *uppter trampum*

trappa ned vb (fr sv) *trapp nið*

trapphus *trampaus* n

trappsteg **1** *trampa* f, t.ex. ’hon stod på nedersta trappsteget’ *ǫ stuoð ǫ niðst trampun* **2** *trampstig* n

trappstege *trampstitji* m

trappsten *trampstie* m

trasa **1** *slarva* f **2** *trasu* (äldre grundf *tråså*) f **3** (slitet o. trasigt klädesplagg) *slitu* (äldre grundf *slitå*) f **4** (d:o) *slyra* f

trasdocka **1** *klautdukk* f **2** *dungge* m **3** (enkel, provisorisk, lokalt) *tusilunta* f

trasgille (sammankomst där man hjälps åt att klippa mattrasor) *slarvkalas* m

trashank **1** *slarvkall* m **2** *slarvaunk* m **3** *slasi* m **4** *twasi* m **5** *klauttjyll* f

trasig **1** *slarvun* **2** (sönder) *sund,* ex. se **blus**, **gardin**; **3** (d:o, mindre ofta) *trasun* **4** (t.ex. om tyg) *tasun* **5** (om slitet o. trasigt klädesplagg) *slyrun* **6** (klädd i trasiga el. lappade kläder) *klautun* **7** (d:o) *twasulin*

traska **1** *waungen,* t.ex. ’vi hade traskat och gått hela dagen’ *addum gaið og waungnað iel da’n* **2** *wavel,* t.ex. ’farfar traskade hemåt’ *fafar wavleð iemyvyr.* ’traska iväg’ (långsamt bege sig iväg) a) *knupå åv* b) (med möda) *kravel åv* c) (mer sv) *trask åv.* Jfr **lunka**, **trava**

trasmatta *slarvmatt* f, ex. se **väva**

trassel **1** *fissl* n **2** (t.ex. på fiskerev) *fissla* f **3** (krångel) *krassl* n **4** (d:o) *kravel* n

trassla **1** *fissla* **2** (trassla sig) *fisslas* **3** (krångla) *krassla*. ’trassla in sig’ a) *fissl in sig,* ex. se **loss** b) *twinn in sig* c) *spinn in sig*; ’trassla (krångla) med’ *fisslas min*; ’trassla till’ a) *fissl til,* t.ex. ’han hade väl inte behövt trassla till det så förbålt’ *an edd fel it byövt fissl til eð so uvliuo’tt* b) *snurr til*; ’trassla ut’ (reda ut) a) *fissl aut* b) *fissl et retta*

trasslig **1** *fisslun* **2** (krånglig) *krasslun*

trast *trost* m, t.ex. ’trastarna springer fram och tillbaka på gården’ *trostär kåyt att og fram autǫ gardem*

trasväv (väv av plockgarn) *klautwev* m

tratt *tratt* m

trattgrammofon *trattgrammufuon* m

trauma *trauma* n

trav *trav* n. ’hjälpa ngn på traven’ (ung.) *jåp nogum* (äv *non*) *kum i gaungg*

trava **1** (ffa om häst) *tråvå* **2** (ved) a) *legg upp* b) *less upp* c) *legg i stakk.* ’trava på’ (om häst el. folk) *tråvå ǫ*; ’trava upp’ (t.ex. ved) *tråvå upp*

travare *trävär* (mer sv *traver*) m

travestera *travestira* (äv *trawestira, trawistira*)

travhäst *travest* m

travtävling *tråvåtävlingg* f

tre **1** (åld) m: *trair,* f: *trjär,* n: *tråy,* t.ex. ’det var tre tuppar, tre hönor och tre ägg’ *eð war trair tupper, trjär yönur og tråy egg*, ex. se äv **ben**; **2** (vanl; i äldre språk ffa i sms räkn o. klockslag) *tri,* t.ex. *tri tupper, tri yönur og tri egg*, ’tjugotre’ *tiugutri*, ’klockan tre’ *klukką tri.* ’på tre ställen’ a) *ǫ trimm stellum* b) *trimmstas*; ’tre gånger’ adv a) *triųo gaungga*

b) *triụogaungg*

trea *tria* f. ’trean’ (t.ex. tredje klass i skolan) *trią,* t.ex. ’hon gick i trean’ *ǫ djikk i triun*

trebent **1** *trifuotað* **2** *tribient*

tredje *trið* (yngre *tri’dd*), t.ex. ’den tredje (pojken) var kortast’ *triðn war stuttest,* ’den tredje (flickan) var längst’ *triðą war styöst*

tredjedag jul *triðdag juol* (äv *tri’ddag juol*)

tredjedel **1** *triðdiel* (äv *tri’ddiel*) m **2** *triðungg* m (Lev.)

tredskas *triskas*

trefaldig *trifold*

trefaldighet *trifaldigiet* (äv *trifaldugiet*) f

trefot (att ha över eld) **1** *pannringg* m **2** *pannfuot* m **3** *trifuot* m **4** *fuotpann* f

trefotad *trifuotað*

trehjuling *trijuolingg* m

trehundra *tri undrað*

trekant *trikant* m

trekantig *trikantun*

treklang *triklangg* (äv *triklaungg*) m

treklöver *triklöver* m

trekvart ’på trekvart’ *ǫ trikwart*

tremilslopp *trimilslop* n

tremänning **1** *triðe* m **2** *trimeningg* m

trerättersmiddag *trirettersmiddag* m

trestavig *tristavun*

trestjärnig *tristiennun*

tretakt *tritakt* f

tretiden *tritiðę* f b.f. ’i tretiden’, ’vid tretiden’ *i tritiðn*

trettio *tretti.* För sms jfr **tjugo**

trettionde *trettiund.* För sms jfr *tiugufuost* osv

trettiosju *trettisju.* ’37 öre’ (skämts) *Uksbjärsmiliuon* m

trettiotal *trettital* n. ’ett trettiotal’ (ss mått) a) *noð trettital* b) *iet trettital*; ’på trettiotalet’ a) *ǫ trettitalį* b) *upǫ trettitalį*

trettioårsdag *trettiårsdag* m

tretton **1** *trettǫ* **2** (skämts) *finndusin* n

trettondag *trettundag* (äv *trettunddag*) m. ’på trettondagen’ a) *um trettunddag* b) (kommande) *dar trettundag werd*

trettondagsafton **1** *trettundagsaftun* m **2** (åld) *Glykskweldn* m b.f.

trettondagshelg *trettundagsjågd* f

trettonde *trettund*

trettonhelg se **trettondagshelg**

trettonhundratalet *trettǫundraðtaleð* n b.f. ’på 1300-talet’ se **på**

tretumsspik *tritumsspaik* m, ex. se **rak**

tretusen *tri tusn*

tretåig ’tretåig hackspett’ (förslag) *tritǫakkspit* m

tretår *tritår* m

treva **1** *nåvå* **2** (famla) *fambel*

trevlig **1** (vanl) *trivlin* (äv *trivlun*), ex. se **uppskattad**, **önska** m.fl. **2** *guossklin* **3** *įekum* **4** (social) *trytsam* **5** (d:o, lokalt) *gutun* **6** (tillfredsställande) *ungnaðsklin.* ’ha trevligt’ se **underhålla** sig; ’mkt trevlig’ *sturtrivlin*

trevlighet *trivligiet* f

trevnad *trivnað* m

treårig *triårun*

treåring *triåringg* m

treårsåldern *triårsoldern* (äv *triårsåldern)* m b.f.

triangel *trianggel* (äv *triaunggel*) m

triangelpunkt *trianggelpunkt* (äv *triaunggelpunkt*) m

trick **1** *knip* n **2** (fr sv, ovanl) *trikk* n

triftong *triptaungg* (vanl *triftaungg,* mer sv *triftongg*) m

trikiner *trikiner* m pl

trikå *trikå* n

trilla s *trilla* f. ’trilla med järnskodda hjul’ *skavertrill* f; ’trilla med gummihjul’ *gummitrill* f

trilla vb se **falla**, **ramla**

trilling *trilingg* m

trilskas **1** *bendas,* t.ex. ’hästen började trilskas’ *estn byrd ǫ bendas* **2** (tredskas) *triskas*

trim ’hålla i trim’ (fr sv) *old i trimm,* t.ex. ’man ska hålla kroppen i trim’ *an al old i trimm kruppin*

trimma *trimma,* t.ex. ’han hade trimmat mopeden’ *an add trimmað mupieðn*

trimmer se **grästrimmare**

trimning *trimmningg* f

tripp se **tur**, **utflykt**

trippa **1** (stå o. trampa på stället) *priką* **2** *pjätå* **3** *trinå* **4** (gå med korta snabba steg) *fjäkka* **5** (tassa) *tepel* (äv *teppel*)

trissa **1** (t.ex. på spinnrock el. borrsväng; rund degklick) *slond* (äv *slonde*) m **2** *trissa* f. ’dra på trissor!’ *dra dǫ enda* (el. bara *dra dǫ*)*!*

trisslott *trisslott* m

trist jfr **tråkig**, **sorglig**

triumfbåge *triumfbugi* m

trivas *traivas,* t.ex. ’skulle du trivas här?’ *edd du trivis jär?*, ’de trivdes med jobbet’ *dier trievus min jobbę*

trivsam **1** *traivsam* **2** *trivlin* **3** (trivsamt) *traivendes,* t.ex. ’där är det trivsamt’ *dar ir eð traivendes*

trivsel (trevnad) *trivnað* m

tro s *truo* f, t.ex. ’det var en sådan tro då’ (man trodde så då) *eð war įe slaik truo dǫ*

tro vb **1** *truo,* t.ex. ’jag tror det’ *ig truor dyö* **2** (anta) *wenta,* ex. se **varsel** **3** (tänka) *ugsa,* t.ex. ’jag tror nog det’ *ig ugser mjäst so*. ’jag skulle tro (det)’ *ig edd wilað truo (dyö)*; ’jag tror inte jag kan (det)’ *ig truor it mig*; ’kan jag tro’

(frasavslutande) a) *kann ig truo* b) *wet ig,* jfr **kantänka**; 'och det ska man tro!' (det tvivlar jag på) *sakt dǫfel eð!*; 'skulle jag tro' a) *edd ig wilað truo* b) *wet ig,* jfr **kantänka**; 'tro sig om' (tilltro sig) *truo sig til*

troende *truoend*

trofast (trol. fr sv) *truofast.* Jfr **trogen**

trofasthet (trol. fr sv) *truofastiet* f

trogen *truo'n* (äv *truogen*), t.ex. 'han var konungen trogen' *an war truo'n kunundjem*

trolig *truolin*

troligen **1** *naug* **2** *truoligen.* Jfr **förmodligen**

troligtvis *truolitwis.* Jfr **troligen**

troll *trull* n. 'när man talar om trollen så står de i farstun' (sägs när någon man talar om kommer) *du ir it fieg i år* (eg. 'du ska inte dö i år')

trolla *trylla* (äv *trulla*). 'trolla bort' *tryll brott*; 'trolla fram' *tryll fram*

trolldom *trullduom* m, ex. se **grassera**

trolldruva **1** *kluo'ssber* n **2** *uormbersbljomm* m (yngre: f). Se vidare VNB

trolldryck *trulldrykk* m

trolleri *trulleri* n

trollformel (troll(eri)ramsa) **1** *tryllrams* f **2** (pl) *trullriglur* f pl

trollgubbe *trullkall* m

trollkarl (illusionist) *trullkall* m

trollkonst *trullkunst* (äv *tryllkunst*) f

trollkonstnär *trullkall* m

trollkunnig *tryllkunnun*

trollkvinna *trullkelingg* f

trollkäring *trullkelingg* f

trollmakt *trullmakt* f

trollpacka *trullpakk* f

trollskog **1** *trullskuog* m **2** *trullrais* n

trollskott *trullskuot* n

trollslag *trullslag* n

trollslända **1** *pillermaru* (el. bara *maru,* äldre grundf *(piller)måråð*) f **2** (mer sv) *trullslend* f

trollsmör **1** *båråðrit* n **2** *trullkelinggsmyör* n. Se vidare VNB

trollspö (fr sv) *trullspö* n. Jfr **trollstav**

trollstav *trullstor* (äv *tryllstor*) m

trolltyg *trulltyg* n

trollunge *trullkripp* m

trolova sig (åld) *byönnas*

trolovad (fr sv) *truolovað* (äv *truoluvåð*)

trolovade s pl (fästfolk) *byönner* (m) pl

trolös se **otrogen**

tromb *rigåv* (äv *rigavu,* äldre grundf *rigåvå*) f

tron *truon* f (äv m)

Trondheim *Trundn* m b.f. (äv *Trundem*), ex. se **vistelse**. Se ONB

tropisk *tropisk* (äv *truopisk*). 'tropisk värme' *tropikwerm* m

trosbekännelse *truosbitjennels* f (vanl m)

trosor **1** *kwinnfuokskalsaungg* f sg **2** (fr sv) *truosur* f pl. Se äv **stringtrosa**. Jfr **underbyxor**

[1]**tross** (rep, tåg) *tråss* (äv *trå'ss, tross*) m

[2]**tross** (underhållstjänst) *tross* m

trossbotten *trossbuottn* m

trots prep (skrivs i regel om), t.ex. 'trots regnet begav han sig ut' *fast eð rainggd fuor an aut.* 'trots allt' a) *uonde ur* b) *endǫ*; 'trots att' a) *fast* b) (och ändå) *og,* ex. se **och** ändå; 'trots det' *lekwel*

trots s 'på trots' *upǫ tråss* (äv *ǫ tråss*)

trotsa *trotsa.* Se äv **sticka** upp

trotsig *trotsun.* 'vara trotsig' *bystas.* Se äv **uppstudsig**

trovärdig *truowerdun*

trubbig *trubbun*

trudelutt *truðilutt* m

trug *traug* n. Jfr **trugande**

truga s se **tryga**

truga vb **1** *fuorka* **2** *trauga* **3** *bringga* (Lev.). 'truga på' a) *traug ǫ* **2** *pokk ǫ*

trugande s *traugan* n. Jfr **trug**

trumf *trumf* m

trumfa *trumfa*

trumhinna (fr sv) *trumbinn* (mer sv *trumminn*) f

trumma s (äv t.ex. vägtrumma) *trumba* f, t.ex. 'han spelade trummor' *an spiläð ǫ trumbum*

trumma vb *trumba*

trumpen **1** *faul* **2** *muttun* **3** *truttun* **4** *ietjin.* Jfr **sur**

trumpet *trumpiet* m

trumpeta (om tranor) jfr **skrika** 2

trumpetare **1** *trumpieter* m **2** (skämts) *mesinggstjyrper* m

trumpetblomma *trumpietbljomm* m (yngre: f)

trumslagare *trumbslägär* m

trupp *trupp* m

trut (mun) **1** *taut* m **2** *traut* m **3** *slaver* f, ex. se **bränna** sig. 'håll truten!' *old tautem!*; 'stor i truten' a) *glegg i munnem* b) *glegg i uolį*

truta med munnen *tåytas* (äv *tråytas*)

try se **skogstry**

tryck (äv betoning) *trykk* n

trycka **1** *tryttja* **2** (på en knapp) *klemma,* t.ex. 'jag tryckte på fel tangent' *ig klemmd ǫ tuokugan knapp.* 'trycka av' *tryttj åv*; 'trycka in' a) (t.ex. knapp) *tryttj in* b) (stoppa in) *troðå in;* 'trycka ned' a) *tryttj nið* b) (t.ex. tangent) *klemm nið*; 'trycka på' (t.ex. om avföring) *bugå ǫ*; 'trycka upp' (fr sv) *tryttj upp.* Se äv under **klämma**

tryckare **1** *tryttjer* m **2** (långsam pardans) *klemmer* m

tryckeri *tryttjeri* n

tryckfel *tryttjfil* (mer sv *trykkfil*) n
tryckfelsnisse *tryttjfilsniss* m
tryckfärdig *tryttjferdun* (mer sv *trykkferdun*)
tryckimpregnerad *trykkimpregnirað*
tryckknapp *tryttjknįep* f
tryckning *tryttjningg* (mer sv *trykkningg*) f
tryckpress *tryttjpress* m
tryckstil *trykkstil* m
tryffel (hjorttryffel) *aikuoneppel* n
tryga (truga) **1** (snösko) *triuoga* f (äv *triuog* m) **2** (skidstavskringla) *skaiðkringgel* f **3** *läpa* f
trygg *däl,* t.ex. 'det kändes tryggare' *eð kenntes dälera*
trygghet **1** *tryggiet* f **2** (trol. nybildn) *däliet* f
tryne *tråyne* n
tryta **1** *smukken* **2** *tryta* **3** *far fåtås* **4** (hålla på att ta slut) *old ǫ tag slut*
trå *trå.* 'trå efter' *trå að*
tråckeltråd *trokkeltråð* m
tråckla *trokkel.* 'tråckla fast' *trokkel fast*
tråd *tråð* m. 'tappa tråden' *tapp tråðn*
trådbuss *tråðbuss* m
trådig *tråðun*
trådlös *tråðlos*
trådrulle *tråðrull* m
trådspik *tråðspaik* m
trådtåg *lynna* f
trådända **1** *tråðend* m, t.ex. 'du har en trådända på rocken' *du ar ien tråðend ǫ ruttjem* **2** (i väv) *efsingger* m pl
tråg *trug* n, t.ex. 'degen jäser i tråget' *die'n jäs upi trunę,* ex. se äv **trä** s
tråka ut (trol. fr sv) *tråk aut*
tråkig **1** *tråkun,* t.ex. 'det var tråkigt med din far' *eð war tråkut min faðer dainum* **2** (sorglig) *armlin* **3** (d:o) *dovlin* **4** (trist) *tuorlin,* t.ex. 'det är tråkigt när man inte får träffa något folk' *eð ir tuorlit dar int an fǫr råk noð fuok.* 'tråkigt nog' a) *tråkut naug* b) *liessamt naug* c) (tyvärr) *skaðulit naug.* Se äv **torr**
tråkighet **1** *tråkugiet* f **2** *klieniet* f **3** (besvärlighet, obehag) *atyttj* f **4** (äv tråkigheter) *lieðska* f **5** (t.ex. otrevlig händelse) *kliensk̨igiet* f
tråkmåns *triuog* m
tråna **1** *trǫ'n* **2** *uona.* 'tråna efter ngt el. ngn' *trǫ'n eter noger* el. *nogum.* Jfr **längta**, **trängta**
trång *traungg*
trångmål se **knipa**. 'i trångmål' *illsett*
trä s **1** (t.ex. vedträ) *trai* n, ex. se **allteftersom**; **2** (materialet) *wið* m, t.ex. 'tråget är gjort av trä' *tru'tt ir gart åv wiðim* **3** (d:o, ofta i sms) *trä* n. 'murket trä' *fuosk* m
trä vb *smęa* (äv *smę*). 'trä i' *smę i*; 'trä igenom' *smę gainum*; 'trä in (i)' *smę inni*; 'trä på' *smę ǫ,* t.ex. 'hon trädde (på sig) en vetemjölspåse över huvudet' *ǫ smęgd ǫ sig ien waitmyölskupp yvyr skollan*; 'trä (på) nålen' *smę nǫlę*; 'trä upp' a) *smę upp* b) *smę ǫ*
träask **1** *wiðåask* m **2** (svepask) *estje* n **3** (d:o för förvaring av diverse småprylar) *raskestj* n **4** (d:o) *rappelestj* n
träbalja *trätien* f
träbit **1** *wiðåbit* m **2** (yngre) *träbit* m **3** (av varierande form o. anv) *kapi* m
träbock (äv om person) *träbukk* m
träbro *träbru* f
träbytta **1** *wiðåbytt* f, ex. se **össkopa**; **2** (yngre) *träbytt* f
träbänk *träbaink* m
träd *trai* n, ex. se **gles**, **hoppa**. 'smalt träd', 'träd med klen stam' *spjåke* m; 'löpa i träden', 'hoppa från träd till träd' *skuogrenn,* t.ex. 'ekorrarna har hoppat (i väg) från träd till träd' *aikuonnär åvå skuogrennt*
träda s *träðe* n. 'ligga i träda' a) *wårå i wailun* b) *ligg i träðę*
träde *träðe* n
trädgräns *traigrens* (vanl *trägrens*) m. Jfr **skogsgräns**
trädgård *trägard* (äv *traigard*) m
trädgårdsbord *trägardsbuord* n
trädgårdsland *trägardsland* n
trädgårdsmästare *trägardsmįester* m
trädgårdsmöbler *trägardsmöbler* (äv *-möbbler*) m pl
trädgårdsstol *trägardsstuol* m
trädgårdssångare **1** (fr sv) *trägardssaungger* m **2** (förslag) *slaverfugel* m
trädkrona *traikruon* f
trädkrypare **1** *fuorulaus* f **2** *fuoruknatt* m **3** *tollskuorulaus* f
trädpiplärka **1** (fr sv) *traipiplerk* f **2** (förslag) *blåbersfugel* m. Se FNB
trädrot *trairuot* f, ex. se **bar** adj
trädstam **1** (fr sv) *trästamm* m **2** (i sht avkvistad) *legg* m **3** (låga) *låga* f
trädtopp *tulle* m. 'torr trädtopp' *skati* m
träfat *wiðåfat* n
träff *treff* m
träffa **1** *treffa* **2** *råka,* ex. se **vårdcentral** **3** (om personer äv) *sjǫ* **4** (t.ex. mål) *itt ǫ* **5** (drabba) *tågå.* 'träffa på' *råka*
träffad 'man känner sig träffad' *eð gor ǫ sårtonę*
träffas **1** *råkas,* t.ex. 'vi har väl träffats förut' *am fel råktas för,* se äv på **sommaren** **2** (trol. fr sv) *treffas*
träffpunkt (fr sv) *treffpunkt* m
träffsäker *bįeittn*

trägen jfr **idog**, **ihärdig**
trägolv **1** *wiðåguov* n, ex. se **storhelg**; **2** (yngre) *träguov* n
trägubbe *träkall* m. Jfr **styv**
trähandtag *träandtag* n
trähjul **1** *wiðåjuol* n **2** (i ett enda stycke) *klubbjuol* n **3** (d:o, åld) *wel* n
trähäst **1** *wiðåest* m **2** (yngre) *träest* m
träjon (skämts) *Wiðå-Juon* m. Se vidare **ormbunke**
träkar (stort, laggat) *stammfat* (äv *standfat*) n
träkil **1** *negel* n **2** (till lie) *ljåwegg* m **3** *trätjil* m
träkista *wiðåtjist* f
träkloss **1** *wiðåkloss* m **2** (yngre) *träkloss* m
träklubba **1** *träklubb* f **2** (stor) *timbernekk* m
träkrok se **krok**
träkärl **1** *wiðåkräld* n **2** (yngre) *träkräld* n. 'laggat träkärl för förvaring av långfil' a) *stjyrkagg* m b) *stjyrbutt* m
träl *träl* m
träla *träla*
trälig *trälun*
trälim *waitlaim* n
trälock *wiðåluk* n
trälucka *wiðåluku* (äldre grundf *-lukå*) f
trälåda **1** *trälåð* f **2** *wiðålåð* f
trämask **1** (t.ex. i timmer) *lågmakk* m **2** (i gamla träkärl) *kräldlaus* f
träna *trena.* 'träna sig' *tren sig*; 'träna upp (sig)' *tren upp (sig)*
tränare *trener* m
tränga **1** *nęða* **2** *traindja.* 'tränga sig fram' a) *traindj fram sig* b) *traindj sig fram* c) *smę sig fram*; 'tränga sig förbi' *traindj sig febi*; 'tränga sig igenom' *smę sig gainum,* ex. se **snårskog**; 'tränga sig in' a) *nęð in sig* b) *nęð sig in* c) *smę in sig* d) *smę sig in* e) *traindj sig in*; 'tränga sig på' a) *nęð sig ǫ* b) *traindj sig ǫ*; 'tränga undan' a) *nęð undǫ* b) *traindj undǫ*
trängas **1** *nęðas* **2** *traindjas.* 'vad ni (de, vi) trängs!' (vilken trängsel!) *ukað nęðans!*
trängd (i trångmål) *illsett*
trängsel *traingsl* f. Jfr **trängas**
Trängslet *Traingslę* f b.f. (äv *Traingsleð* n b.f., ex. se **älgspillning**), t.ex. 'hon arbetade (uppe) i Trängslet' *ǫ arbie'tt upi Traingsln*
trängta *trainggta.* Jfr **längta**, **tråna**
träning *treningg* f
träningsläger *treninggsläger* n
träningsoverall jfr **joggningsoverall**
träningsprogram *treninggsprugramm* n
träningsredskap *treninggsrieskap* n
träningsvärk **1** *treninggswerk* m **2** (efter slående med lie) *ljåbråk* n **3** (d:o) *ljåkelindję* f b.f. Se äv under **öm**
träpinne se **träbit**, **trästicka**
träplugg **1** *dymbel* m **2** *tepil* m. Jfr **tapp**
träräfsa **1** *wiðåerr* f **2** (yngre) *träerr* f
träsk (fr sv) *tresk* n
träskalle **1** *wiðåskoll* m **2** *ettstabb* m
träsked **1** *wiðåstjieð* f **2** *traistjieð* (yngre) *trästjieð*) f
träskjul **1** *wiðåstjul* n **2** (yngre) *trästjul* n
träsko **1** *wiðåskuo* m **2** (yngre) *träskuo* m
träskruv *träskruv* m
träskål **1** *wiðåskål* f **2** *traiskål* (yngre *träskål*) f **3** (rund) *bulle* m
träslag *wiðåslag* n
träslev **1** *wiðåäs* f **2** (yngre) *trääs* f
träsmak *träsmak* m. 'få träsmak' *fǫ träsmatjin*
träspån *wiðåspen* n
trästicka **1** *wiðåstikk* f **2** (tillskuren för olika ändamål) *kevil* m **3** (t.ex. ss tändvirke) *wiðåspen* n **4** (kådig) *kwåðspen* n
trästycke **1** *trästyttj* n **2** *kevil* m. Se äv **träbit**
träställning **1** *krambel* n **2** (mer sv) *trästellningg* f
träta vb **1** *striða* **2** *tekås* **3** *pjäkkel* **4** *trätta* (OÖD)
trätallrik **1** *wiðåtaldrikk* m **2** (yngre) *trätaldrikk* m
trätande s *pjäkkel* n
trätunna **1** *wiðåtunn* f **2** *trätunn* f
träull **1** *träull* f **2** (nydal) *wiðåull* f
trävaruhandlare *träwaruandler* m
trävaror *träwarur* f pl
trävirke (fr sv) *träwirtj* n
trög **1** *trå* (äldre grundf *trår*), t.ex. 'det gick trögt för honom' *eð djikk trå't að om* **2** (trögtänkt) *jomun* **3** (sölig) *tutun* **4** (ovillig) *trubbun.* Se äv **oföretagsam**
trögfattad *sjefattað.* Jfr **trögtänkt**
trögflytande se **tjock**
trögstyrd (om häst) *tomstierd*
trögtänkt **1** *sjetainkt* (äv *sientainkt*) **2** *jomun* **3** *drumblun.* 'trögtänkt kvinna el. flicka' *joma* f; 'trögtänkt man el. pojke' *jom* m
tröja *tråja* f
tröjärm *tråjerm* f, t.ex. 'hon torkade sig om munnen med tröjärmen' *ǫ torkeð sig um munn min tråjermin*
tröska s *trusk* m
tröska vb *truska.* 'tröska för hand' (slagtröska) *slagutrusk*; 'tröska igenom' *trusk gainum*; 'tröska på' (fortsätta med ngt) *trusk ǫ*
tröskel **1** *tryskler* (äv *truskler*) pl (sällan *truskul* n sg; yngre *tryskel* m sg), ex. se **ramla** **2** (tröskelstock) *tryskelstukk* (äv *truskelstukk*) m. '(stå) på tröskeln' (stå i dörren) *(stand) i trysklum*
trösklada *trusklaðu* (äldre grundf *-låðå*) f
tröskning **1** *truskningg* f **2** *trustjeri* n

tröskslaga *truskslagu* (äldre grundf *-slågå*) f
tröskverk *trusk* m
tröst **1** *tröst* f **2** (hopp) *uon* f
trösta **1** *trösta,* t.ex. ’hon tröstade sin man’ *ǫ trösteð gubbam* **2** *ugga.* ’trösta (sig) med’ *ugg (sig) við*; ’trösta sig’ a) *ugg sig* b) *tröst sig*; ’trösta mig!’ *djäv mig nog* (yngre *nogų*) *uon!*
trösterik *ungnaðsklin*
tröstlös *uonlos*
tröstnapp (gammaldags, hemgjord) **1** *tavi* m **2** *tuss* m
tröstpris *tröstpris* n
trött **1** *trä’tt,* ex. se **all**; **2** (tröttkörd) *ferin.* ’bli (fysiskt) trött’ äv *trä’ttas åv* (äv *trä’ttnas åv, trä’ttn åv*), t.ex. ’jag blev trött i benen’ *ig trä’ttes åv i fuotum*; ’bli trött av att stå’ *stand trä’tt,* t.ex. ’lillflickan blev trött av att stå’ *lislkullą stuoð trä’tt*; ’gå sig trött’ *go trä’tt*; ’trött (på)’ (less) a) *trä’tt wið,* t.ex. ’vi var trötta på det där’ *warum trä’tter wið eð-dar* b) *lie’ssn* c) *wið* d) *autåv*; ’vara trött på (ngt)’ (haft nog av (ngt)) *apt mettan sig noð.* Se äv **omornad**
trötta ut *trä’tt aut.* ’trötta ut sig’ *trä’tt aut sig*
trötthet **1** *trä’tta* f **2** *trä’ttiet* f. ’tynga med trötthet’ *tyndja,* t.ex. ’trötthet en kommer (över mig)’ (ung.) *eð far tyndja*
tröttkörd **1** *ferin* **2** (starkare) *autferin*
tröttna **1** *trä’ttn* (äv *trätn*) **2** *trä’ttnas* **3** (ledsna) *trä’ttn yr,* ex. se **förvåna**
tröttsam (tröttande) *trä’ttsam*
T-tröja **1** *T-tråj* f **2** (kortärmad tröja) *stuttermaðtråj* f
tu räkn *tau* n
tub *tub* m
tubba **1** (gm tjat förmå) *gnag til* **2** (fr sv) *tubba*
tubkikare *tubtjiker* m
tuff adj **1** (kaxig) *karulin* (äv *karun*) **2** (kapabel) *börg* **3** (rapp) *glegg* **4** (morsk) *mųosk* **5** (svår el. påfrestande) *driuog*
tuffa till sig **1** (morska upp sig) *mųosk upp sig* **2** (gaska upp sig) *guosk upp sig* **3** (fr sv) *tuff til sig*
tuffing **1** *mųoskingg* m **2** (fr sv) *tuffingg* m
tugga s *tugga* f. ’ta en tugga’ *bait ǫ,* t.ex. ’får jag ta en tugga (av din smörgås)’ *fǫ bait ǫ (min dig)*
tugga vb **1** *tegga,* t.ex. ’han tuggade kåda’ *an togg kwåðų* **2** (ihållande o. med möda) *tjärga.* ’tugga i sig’ a) *tegg i sig,* t.ex. ’de har tuggat i sig gräset’ *dier åvå tuddjeð i sig graseð* b) (med möda) *mussl i sig*; ’tugga sönder’ *tegg sund*; ’tugga ur’ *tegg yr*
tuggande s (äv om tjat) *teggan* n
tuggben *teddjbien* n
tuggummi (fr sv) *tuggummi* n
tukta **1** *tukta* **2** *kwęsa* **3** *nepsa* **4** (e.u. mer handgripligt) *tukt upp*
tuktan *nepst* f
tull *tull* m
tulla (snatta el. ta litet) *tulla*
tullare *tuller* m
tullhus *tullaus* n
tullstation *tullstasiuon* m
tulltjänsteman se **tullare**
tulpan *tulpan* m
tulpanlök *tulpanlok* m
tulta s *tulta* f
tulta vb **1** *tepplas,* t.ex. ’barnet kom tultande’ *krippin kam tepplendes* **2** *tavel* **3** *tulta.* ’tulta iväg’ *tavel åv*
tum *tumm* m
tumma (mäta virke) *tumma*
tumme *tivlingg* m, ex. se **känsel**. ’hålla tummarna’ *old tivlinggą* (yngre *old tivlinggär*). Se äv **tummetott**
tummetott *tivlinggtupp* m
tumnagel *tivlinggsnagel* m
tumstjock *tummsdiger*
tumstock *tummstukk* m
tumvante (hemstickad i grått ullgarn) *gråuott* m
tumör **1** *tumör* m **2** *knaul* m, ex. se **hjärntumör**
tun (gård, gårdsplan) **1** (fr sv) *tun* n, t.ex. ’spelmännen är inne på tunet’ *spilmennär irå inǫ tunę* **2** (mer älvd) *gard* m
tung *tungg.* ’tungt väder’ *tunggweðer* n; ’tyngre’ *tyngger(a)*; ’tyngst’ *tynggst* (äv *tynggest*)
tunga *tungga* f. ’tala i tungor’ *tålå i tunggum*
tungband *tunggband* n
tungläst *tungglesin*
tungrodd *tunggruo’dd*
tungsam **1** *tunggsam* **2** *katun.* ’tungsam person’ a) *tunggsamwål* m b) *triuog* m
tungsint *tunggsam*
tungspene *lisltungg* f, t.ex. ’tungspenen hänger som en slips i halsen’ *lisltunggą aindjer sos ien slips ini åsem*
tungvikt *tunggwikt* f
tungvrickare (ex. på tungvrickare) **1** *tuorrtolltyörwiðårwaið* f (finns i flera var.) **2** *tråy wel rwiðnų leðerriep*
tunn **1** (t.ex. om konsistens) *tunn.* ’tunnare’ *tunner(a)* **2** (t.ex. om dimension) *grann* **3** (d:o, t.ex. om tråd) *grannsklin.* ’bli tunnare’ *tynnas åv.* Jfr **gles**
tunna s *tunna* f, t.ex. ’en liten tunna som det har varit sill i’ *ję litę tunn so ar werið sildę i*; ex. se äv **rulla**
tunna vb ’tunna av’ *tynnas åv*; ’tunna ut’ *tunn aut*; ’tunnas ut’ *tynnas åv*
tunnbröd **1** *tunnbröð* n **2** (mjukt) *blotbröð* n

3 (hårt) *skarpbröð* n **4** (d:o) *skarptunnbröð* n **5** (kryddat, mjukt, lite tjockare) *kavelgrais* m, t.ex. ”kavelgris” har förr varit ett mycket gott julbröd’ *kavelgrais ar för werið iet uvendes guott juolbröð* **6** (torrt) *tuorrbröð* n. ’tunnbrödsrulle med fyllning’ a) *biti* m b) *blotbröðstrut* m; ’tunnbrödsrulle med smör’ *tutul* m

tunnbrödsdeg *tunnbröðsdieg* m

tunnbrödskaka **1** *tunnbröðskaku* (äldre grundf *-kåkå*) f **2** (av mjukt tunnbröd) *blotbröðskaku* (åld *blotbroðskåkå*) f **3** (som tack för hjälp med potatisskalning inför tunnbrödsbak) *rįeskaku* (äldre grundf *-kåkå*) f

tunnbrödssmörgås *tunnbröðsgǫs* f

tunnel *tunnel* m

tunnelbana *tunnelban* f

tunnelbanetåg *tunneltug* n

tunnklädd **1** *tunnklä’dd* **2** *nakun,* t.ex. ’gå inte så tunnklädda!’ *goið it so nakuger!*

tunnland *tunnland* n

tunnsliten jfr **gles**

tunntarm *smaltarm* m

tupp *tuppe* (äv, i sht i S Älvd *tupp*) m, ex. se **granngård**

tuppa av *tupp åv.* Se äv **svimma** av

tuppfjät *tuppfjät* n

tuppkam *tuppkamb* m

tupplur *flukk* m. ’ta en tupplur’ *såvå ien flukk.* Se äv **lur**

[1]**tur** (liten färd; ordningsföljd) **1** *tur* m **2** *wenda* f, ex. se **sväng**. ’det är min tur’ *eð ir menn tur*; ’i sin tur’ *i senn tur*; ’(kort o.) snabb tur’ *snettwend* f; ’stå på tur’, ’vara på tur’ a) *wårå i tur* b) *wårå ǫ tur*; ’vara ngns tur’ *bjärå nogum,* t.ex. ’nu är det hennes tur att sjunga’ *nų bjär eð enner tä kweðå*

[2]**tur** (medgång) **1** *tur* m **2** *lukka* f. ’(det var) en evig tur (att)’ (det var för väl (att)) *(eð war) įe guss lukka*; ’en väldig tur’ *ien feskrettjelin tur*; ’någon har tur’ a) *eð tures að nogum,* t.ex. ’det vore roligt om hon skulle ha tur’ *eð wär ruolit um eð edd turdas að enner* b) *eð lop ǫ skakuln* (el. *skakklą*) *að nogum,* t.ex. ’nu har jag minsann tur’ *nų mǫtruo eð lop ǫ skakklą að mig* c) *non ar tur*; ’tur att’ *welest,* t.ex. ’tur att ni har järnspis’ *welest avið iennspisn*; ’tur för (ngn)’ *tur að (nogum)*; ’tur för mig’ (ung.) *welest mig*

turas om **1** *turas* **2** *turas um* **2** *bytas um,* t.ex. ’vi var flera som turades om’ *warum flierer so by’ttesum um* **3** *ymsa* (äv *ymsas*) **4** (årsvis) *åras*

turbin *turbin* m

turism *turism* m

turist *turist* m, ex. se **skidföre**

turista *turista,* t.ex. ’vi var ute och turistade’ *warum aut og turisteðum*

turistbyrå *turistbyrå* f

turistchef *turiststjäf* m

turistförening *turistferieningg* f

turistnäring *turistnęringg* f

turk *turk* m

Turkiet *Turkieð* n b.f.

turkisk *turkisk*

turligt *turlit.* Jfr **tursamt**

turlista (turordningslista; tidtabell) *turlist* f

turnyr (nydal) *losrov* f

turordning *turårdningg* f

tursamt *tursamt.* Jfr **turligt**, **lyckosam**

turturduva *turturdauv* f

tusan! **1** *tusand!* (äv *tusan!*), t.ex. ’vad tusan är det där för ngt?’ *wen tusan ir eð-dar fer noð?* **2** (ung.) *kreviką!* **3** (lokalt) *nǫðut!*. ’fy tusan’ se **fy**; ’det var som tusan!’ *wassara tri!* ’nej så tusan jag …’ (ung.) *naj so dalern ig …*

tusch *tuss* n

tuschpenna *tusspenn* f

tuschteckning *tusstekkningg* f

tusen *tusn* n. Se äv **tvåtusen**, **tretusen** osv

tusenbröder (småabborrar) **1** *blåabuorrer* m pl **2** *tusnbryöðrer* m pl

tusenfoting *tusnfuotingg* m

tusenkonstnär *tusnkonstnär* (mer älvd vore *tusnkunstnęr*) m

tusenkronorssedel se **tusenlapp**

tusenlapp **1** *tusnsail* m, t.ex. ’kungen bäddar med tusenlappar’ *kunundjin bedder min tusnsailum* **2** (vanl) *tusnlapp* m

tusental *tusntal* n

tusentals *tusntals*

tusenårsskifte *tusnårsstjipt* n

tuss (t.ex. av hår) *tuss* m

tussilago **1** *estuov* f, t.ex. ’tussilagona skiner i kapp med solen’ *estuovär skain ikopp min suoln* **2** *estuovsbljomm* m

tuta vb *tuta.* ’tuta i’ *tut i*

tuva *tauv* (äv *tauva*) f

tuvig *tauvun*

tuvsäv *finnskegg* n

tuvtåtel **1** *tauvgras* n **2** *stjärgras* n. Se vidare VNB

tuvull **1** *swartägd* f **2** *sigåduos* n. Se vidare VNB

tv *tv* (äv *tw*) m. ’på tv’ a) *ǫ tv* b) (skämts) *i burtjem*; ’sitta framför tv:n’ *sittj nest tv.* Se äv **dumburk**

tvaga s (skurviska av granris) *grǫtwåg* f

tv-apparat *tv-apparat* (äv *tw-apparat*) m

tvehågsen **1** *smǫråðun* **2** (tveksam) *twiksam.* ’vara tvehågsen’ äv *wårå i twik*

tveka **1** (vara tveksam) *twika* **2** (t.ex. inför ett beslut) *twik sig,* t.ex. ’jag tvekade länge hur jag skulle göra’ *ig twikeð mig laindj ur ig ulld fårå*
tvekan **1** *twik* n **2** (fr sv) *twikan* f
tveksam **1** *twikun* **2** *twiksam.* ’vara tveksam’ äv *twika.* Jfr **tvehågsen**
tveksamhet *twiksamiet* f
tvestjärt *twestyört* m
tvetydig **1** *twityðun* (äv *twetyðun*) **2** (motsägelsefull) *twifold*
tvi! **1** *twi!,* i sht ’tvi vale!’ *twi werde!* **2** (starkare) *otwi!* **3** (d:o) *twią!* (äv *twia!*) **4** *ö!*
tvilling **1** *bilingg* m **2** (mer sv) *twilingg* m
tvillingbror *twilinggbruor* m
tvillingflicka **1** *bilinggskull* f **2** (mer sv) *twilinggkull* f
tvillingsyster **1** *bilinggssyster* f **2** (mer sv) *twilinggsyster* f
tvina bort (av ålder) *gamblas brott*
tving **1** *twingga* f (mer sv *twingg* m) **2** (limknekt) *laimknikt* m
tvinga *twingga.* ’tvinga fram’ *twingg fram*; ’tvinga i sig’ a) *twingg i sig* b) (ngt äckligt) *wåk i sig*; ’tvinga på’ *twingg ǫ*; ’tvinga sig till (att)’ *twingg sig til*
tvinna **1** *twinna* **2** *spinna*
tvist (oenighet) **1** *twist* f **2** *strið* f (äv m)
tvista **1** *striða* **2** *diela* **3** *tekås* **4** *twista* **5** *bråka* **6** *tågås* (Lev.)
tvistefrö (nydal) *dielfrie* n
tvivel *twivel* n
tvivelaktig *twivelaktun*
tvivla **1** *twivel* **2** *wårå Tuomas* (äldre *wårå Tåmås*)
tv-kamera *tv-kamir* (äv *tw-kamir*) f
tv-mast *tv-mast* (äv *tw-mast*) f
tv-program *tv-prugramm* (äv *tw-programm*) n
tv-rum *tv-ruom* (äv *tw-ruom*) n
tv-ruta *tv-rut* f
tv-soffa *tv-soff* f
tv-stjärna *tv-stienn* (äv *tw-stienn*) f
tvungen **1** *tundjin* (äv *tuondjin*) **2** (tvingad) *twinggað* **3** (i vissa fall) *faingen,* t.ex. ’vi var tvungna att gå in och värma oss’ *warum faingner in og werm uoss.*’bli tvungen att’ a) *werda,* t.ex. ’vi blev tvungna att slakta dem’ *wartum slåter diem* b) *fǫ til og* c) *werd til og*; ’bli el. vara tvungen att’ *fǫ luv*
två räkn **1** m: *twer,* f: *twär,* n: *tau,* t.ex. ’det var två tuppar, två hönor och två ägg’ *eð war twer tupper, twär yönur og tau egg* **2** (i sht i sms räkn o. klockslag) *twå.* ’i två dagar’ *(i) tųo dågå*; ’i två veckor’ *(i) twär wikur*; ’på två ställen’ a) *ǫ twemm stellum* b) *twemmstas*; ’två och två’ *twer og twer*
tvåa *twåa* f. ’tvåan’ (andra klass i skolan; kanal 2; program 2) *twåą* f b.f., t.ex. ’det var musik på tvåan’ *eð war musitjin ǫ twåun*
tvåbent *twåfuotað,* t.ex. ’människan är ett tvåbent djur’ *mennistją ir iet twåfuotað krytyr*
tvåfaldig *twifold*
tvåhjuling *twåjuolingg* m
tvåhundra *twå undrað*
tvåkrona *twåkruon* f
tvåkönad *twåtjyönað*
tvål *twål* m
tvålvatten *twålwattn* n
tvåradig *twåraðun*
tvåsiffrig *twåsiffrun*
tvåspaltig *twåspaltun* (äv *twåspaltin*)
tvåspråkig *twåspråkun*
tvåstavig *twåstavun*
tvåstämmigt *twåstemmut* (äldre *twistemmt*)
tvåtaktare *twåtakter* m
tvåtiden *twåtiðę* f b.f. ’i tvåtiden’, ’vid tvåtiden’ *i twåtiðn*
tvåtusen *twå tusn*
tvåtusentalet *twåtusntaleð* n b.f.
tvåöring *twåöringg* m
tvär **1** (äv butter) *twer,* t.ex. ’det var tvära kast’ *eð war twerų kast* **2** (ovänlig) *fren.* ’på tvären’ se **tvären**
tvärarg *twerarg*
tvärbalk se **tvärslå**
tvärbrant adj *liuottwer*
tvärbromsa *twerbryms*
tvärdrag (trol. fr sv) *twerdrag* n. Jfr **korsdrag**
tvärdö *twerdä*
tvären ’på tvären’ *twertyvyr*; ’sätta sig på tvären’ a) *sterras mųota* b) *go mųota* c) *kunter*; ’person som (jämt) sätter sig på tvären’ a) *mjebög* m b) *mjekutji* m c) *avundsknaul* m
tvärslå (tvärbalk på kälke) *baunke* m
tvärstanna **1** *twerstą’n* **2** (stanna plötsligt) *bråstą’n*
tvärstopp **1** *twerstopp* n **2** (tvärslut) *bråslut* (n)
tvärsäker **1** *twersäker* **2** *stupsäker*
tvärsöver **1** *twertyvyr,* t.ex. ’det bar av tvärsöver vägen’ *eð bar åv twertyvyr we’n* **2** (mer sv) *twessyvyr*
tvärt (direkt) *twert.* ’sluta tvärt’ *bråslut*; ’somna tvärt’ *twersommen*; ’tvärt av’ *twert åv*; ’vakna tvärt’ *twerwakken,* ex. se **skrälla**
tvärtemot **1** *twert mųota* **2** *twert frǫ* (OÖD) **3** *twertyvyr* **4** (om person) *twess mųota.* ’gå tvärtemot (vad det var tänkt)’ a) *go twifollt* b) *fårå twifollt*
tvärtom *twertum*
tvärtyst *twertyst*
tvärtystna **1** *twertaungen* **2** *bråtaungen*

3 *werd twertyst*
tvärvända *twerwend*
tvätt *twätt* m
tvätta **1** *twå,* t.ex. ’vi hade tvättat, innan vi for hem’ *addum twaið firiað föld fuorum iem* **2** (åld) *twåta.* ’tvätta av’ *twå åv*; ’tvätta av sig’ *twå åv sig*; ’tvätta sig’ a) *twå sig,* ex. se **iväg**, b) *log sig*; ’tvätta upp’ *twå upp*; ’tvätta ur’ *twå yr*
tvättbräda *gnukåbräð* (äv *gnukubräð*) n
tvätterska *twättkelingg* f
tvättfat **1** *twättskål* f **2** *twättfat* n
tvättkorg *twättkorg* m
tvättmaskin *twättmasin* m
tvättmedel *twättmjeðel* n
tvättpulver *twättpulver* n
tvättrum *twättruom* n
tvättstuga *twättstugu* (äldre grundf *-stugå*) f, ex. se **tinga**
tvättställ *twättstell* n
tvättställe (t.ex. vid bäck, där ett hushåll brukade tvätta kläder) **1** *twåstað* m **2** *twättstað* m
tvättsvamp **1** *twättswamp* m **2** (mindre vanl) *twättsopp* m
tvättvatten *twåtwattn* n
ty *fer*
ty sig till *yngen sig að*
tycka **1** *tyttja* **2** (anse) *miena.* ’tycka illa om’ a) *tyttj klient um* b) *wårå wið*; ’tycka om’ a) *tyttj um,* t.ex. ’det där vetebrödet tyckte jag inte om’ *an-dar waitbullan tykkt it ig um* b) *lika* c) (i nek. satser o. frågor, ofta om mat) *nytta,* t.ex. ’han tycker inte om gröt’ *an nytter it grötn*; ’tycka mkt om’ *sturtyttj um*; ’tycka synd om’ a) *tyttj synd um* b) (åld) *tyttj wisslan,* ex. se **synd**; ’tycka det vara roligt (att)’ *tyttj ruoli,* ex. se **rolig**; ’tycker jag’ (kan jag tycka) *edd ig tykkt*; ’tycka till’ (fr sv) *tyttj til*
tyckande s *tyttja* f
tyckas **1** *syöksas,* ex. se **slinka** ned, **verka** **2** *werka* **3** *mǫtte,* t.ex. ’de tycks inte veta vad de vill’ *dier mǫtt int witå wen dier wila* **4** (se ut att) *iess,* t.ex. ’det tycks inte duga åt dem där’ *eð iess it dugå að diem-dar* **5** (tycks mot förmodan) *luss,* ex. se **verka** **6** (visa tendens att) *lysta,* ex. se **verka**
tycke *tyttje* n (OÖD). ’fatta tycke för’ *ugfellas*
tyda **1** *tyða* **2** (uttyda) *tyð aut.* ’tyda på att’ *tyð upǫ*
tydlig **1** *tyðlin* **2** (klar) *bjärt,* ex. se **klar**
tydligen **1** *tyðligen* **2** (ersätts gärna av t.ex.) *mǫtte* (måtte), t.ex. ’det är tydligen så’ *eð mǫtt wårå so*
tydliggöra (fr sv) *tyðligdjärå*
tydlighet *tyðligiet* f
tydligt adv *tyðli,* t.ex. ’man uttalar r:et tydligt’ *an ser r:eð tyðli*
tyg *tyg* n. ’allt vad tygen håller’ (ung.) *fer eð og anað*
tygbit **1** *tygbit* m **2** (som blivit över vid tillskärning el. tillklippning) *åvstjyrd* f
tygblöja **1** *pisslarv* f **2** (för barn förr i tiden) *bruok* f
tygbom (vävbom) *klukker* m
tygdocka se **trasdocka**
tygkasse *tygkupp* m
tyglapp **1** *klaut* m **2** *tyglapp* m. Jfr **tygbit**
tygpåse **1** *tygkupp* m **2** *klautkupp* m
tygremsa *tygrims* f
tygsko *tygskuo* m
tygstycke **1** *klaut* m **2** *tygstyttj* n. ’litet tygstycke’ *spjäti* m. Se äv **tygbit**
tygtrasa *tygslarv* f
tynga *tyndja.* ’tynga ned’ *tyndj nið,* t.ex. ’småbjörkarna tyngs ned av snön’ *smǫbyörkär tyndjas nið åv sniųo’mm.* Se äv **trötthet**
tyngd *tynggd* f
tyngdkraft *tynggdkrapt* f
tyngdlyftare *tynggdlyfter* m
typ **1** *typ* m, t.ex. ’vilken typ!’ *ukin typ!* **2** (om person äv) *figur* m **3** (d:o, nedsätt) *trulltimp* m
typisk **1** *yrmerkt,* t.ex. ’det där är typiskt för Väsa’ *eð-dar it yrmerkt fer Wesa* **2** (fr sv) *typisk*
typsnitt (font) **1** *typsnitt* n **2** *font* m
tyrann (fr sv) *tyrann* m
Tyrinäs **1** *Tyrinęs* (lokalt uttal *Tyrines*) **2** *Tyri*
tysk adj *tysk.* Se äv **skrivstil**
tysk s *tysk* m
[1]**tyska** (språket) *tyska* f
[2]**tyska** (tysk kvinna) *tyska* f
Tyskland *Tyskland*
tyst adj **1** *tyst,* t.ex. ’de kan inte vara tysta’ *dier dugå int war tyster* **2** (ödslig) *dovlin.* ’hålla tyst’ a) (tiga) *taja* b) *old tyst*; ’man skall tala tyst om ngt’ (ngt skall hållas hemligt) *noð al it war wellt*; ’så tyst jag kan’ *tystest ig dug*; ’tala tyst’ *akudir lågt*
tyst! interj *tyst!*
tysta vb *tysta*
tysthet *tystiet* f
tystlåten **1** *tyst* **2** *tyst åv sig* **3** *int so talun* **4** (försagd) *warlin ǫ mǫleð.* ’tystlåten person’ a) *mysyl* m b) (osällskaplig) *muttigubb* m
tystna **1** *taungen,* t.ex. ’grisen tystnade när den hade fått mat’ *graisn taungneð mes an add faið jätå* **2** *tystn*
tystnad **1** *tystiet* f **2** (mer sv) *tystnað* m
tyvärr **1** (dessvärre) *dyöswerra* (mer sv *desswerra*) **2** (tråkigt nog) *skaðulit naug*

tå *ton* (lokalt *tǫ, to, tå*) f, ex. se **binda** om, **värma** upp. ’gå på tå’ *go ǫ tö’mm*; ’stå på tå’ *stand ǫ tö’mm*; ’öm tå’ se **öm**
[1]**tåg** (på järnväg m.m.) *tug* n. ’åka tåg’ *fårå ǫ tuę*
[2]**tåg** (rep) *tug* n
tåga s (rottåga, lintåga) *tåg* (i sht i sg äv *tåga*) f. ’full med tågor’ (tågig) *tågun*
tågbiljett *tugbiljett* m
tågbyte *tugbyt* n
tågkupé *tugkupé* m. Se äv **kupé**
tågluffa *tugluff*
tågresa *tugrįes* f
tågvagn *tugwaungen* m
tåhätta *tǫett* f
tåla *tuolå,* t.ex. ’tål ni inte tobaksrök?’ *tuolið it tuobaksrätjin?* ’tåla sig’ a) *tuolå sig* b) *tjå sig* c) *old sig*
tålamod **1** *tuolmųod* n **2** (bildligt) *tuolmųodskuppin* m b.f. ’beväpna sig med tålamod’ *skät ǫ tuolmųodskuppan*; ’tappa tålamodet’ a) *tapp tuolmųod* b) (efter lång väntan) *baið yr,* t.ex. ’han fick vänta så länge att han tappade tålamodet’ *an wart baið so laindj so an bai’dd yr*
tålig *tuolun*
tåls ’till tåls’ a) *et tuols* b) *et friðs*; ’ge sig till tåls’ a) *djävå sig til* b) *djävå sig et friðs* c) *tjå sig*
tånagel *tǫnagel* m
tång *taungg* f
tår *tår* f, t.ex. ’tårarna rann nedför kinderna’ *tårär liep ni’tter annlitum*
tåras *tåras*
tårkanal **1** (fr sv) *tårkanal* m **2** (e.u.) *tårspuor* n
tårta *tårta* f
tårtbit *tårtbit* m
tårtfat *tårtfat* n
tårtkalas **1** *tårtkalas* n **2** (kaffe o. tårta) *tårtkaffi* n
tårtkniv se **tårtspade**
tårtpapper *tårtpapir* n
tårtspade **1** *tårtspaði* m **2** *tårtknaiv* m
tårögd *tårägd*
tåt **1** *tǫt* m **2** *tǫtend* m
tåtel *tǫsl* m
täcka *tettja.* ’täcka över’ a) *tettj yvyr* b) (glöd med aska så den bevaras länge) *festa*
täckas (ha godheten att) *wöl sig,* ex. se **godhet**
täckdike *tettjdaitj* n
täcke **1** *tettje* n, ex. se **ta** av sig; **2** (fäll) *feld* m. ’täcke, vävt i rosengång’ *krusaðtettj* n
täckjacka *tettjjakk* f
täckning *tettjningg* (äv *tekkningg*) f
täckt *tekkt*
täkt *tekt* f, t.ex. ’lammen var inne i täkten’ (den inhägnade (slåtter)marken i fäboden) *temblär war ini tektn*
tälja **1** *töa* **2** (kreta) *kuotå,* t.ex. ’far satt och täljde räfspinnar’ *faðer sått og kuotäð errtinnq* (yngre *errtinnär*) **3** (fumligt) *kuossla* **4** (snida) *snikka,* t.ex. ’flickan hade fått lära sig tälja smörknivar’ *kullą add faið lär sig snikk smyörknaivą.* ’tälja av’ a) *tö åv* b) *kuotå åv*; ’tälja till’ a) *tö til,* t.ex. ’vi täljde till koppar och skålar’ *tögdum til kappą og skålär* b) *snikk til* (el. bara *snikka*) c) (kreta till) *kuotå til,* t.ex. ’han hade lyckats tälja till en smörkniv’ *an add dugåð kuotå til ien smyörknaiv*; ’tälja ur’ a) *tö yr* b) *kuotå yr.* Se äv **årsring**, **åverkan**
täljbänk **1** *töbaink* m **2** *töbukk* m **3** *tösät* n **4** (laggarbänk) *loggerbaink* m
täljkniv *töknaiv* m
täljyxa jfr **bila**
tält **1** *telt* n **2** (nydal) *klautbyddj* n
tälta *telta*
tältduk *teltduk* m
tältmöte *teltmɣöt* n
tältpinne *teltpinn* m
tältplats **1** *teltplass* m **2** (nydal) *swemmsuol* m
tältstad *teltstað* m
tämja *tema,* ex. se **buffel**
tämligen **1** *wenest* **2** *mjog.* Jfr **ganska**
tänd *ifestað*
tända **1** *fest i,* ex. se **pipa** s **2** *tend i* **3** (eld) *djär upp,* ex. se **pannmur**; **4** (tända o. låta brinna) *brenna,* t.ex. ’vi tände ljus’ *brenndum liuosę.* ’tända lyset’ *lys ǫ*; ’tända till’ (fr sv) *tend til*
tändare (fr sv) *tender* m
tändhatt **1** *tendatt* m **2** *knallatt* m
tändning *tendningg* f
tändningslås *tendninggsloș* n
tändspole *tendspuol* m
tändspån **1** *okke* m, ex. se **samtidigt**; **2** (ihoprullat) *snorbukk* m **3** (gjort av kvinna) *kwinnfuoksokk* m.
tändsticka *striuokstikk* f, ex. se **bryta**
tändsticksask **1** *striuokstikklåð* f **2** *striuokstikkask* m
tändstift *tendstipt* n
tändved *tendwið* m. Se äv **tändvirke**
tändvirke **1** *tendyrtj* n **2** *tende* n, ex. se **spänta** **3** (trästycke av vilket man gör *okker,* tändspån) *okktrai* n. Se äv **tändved**
tändvätska (fr sv) *tendwätsk* f
tänja *tena.* ’tänja sig’ *strettj sig*; ’tänja ut’ a) *ten aut* b) *tugå aut*; ’tänjas ut’ *tungen*
tänk! **1** *kum ijug!,* t.ex. ’tänk vad fina valparna är!’ *kum ijug ur finer wepär irå!* **2** *tenk!,* ex. se **måne** **3** *taintj dig!.* ’Ja tänk hur det är ändå!’

(Ja) ukað eð ir!; ’(ja) tänk ändå!’ (oftast om ngt negativt) (ung.) *ukað noð!*

tänka **1** *taintja* **2** (tro; undra) *ugsa* **3** (ämna) *wårå tainkt* **4** (d:o) *miena,* t.ex. ’jag har glömt vad jag tänkte säga’ *ig ar glemmt åv wen ig miend saja,* ’som det var tänkt’ *sos mient war.* ’komma att tänka på’ a) *kum ijug,* t.ex. ’då kom jag att tänka på morfar’ *dǫ kam ig ijug mụofar* b) *werd taintj ǫ,* t.ex. ’jag kom att tänka på en historia’ *ig wart taintj ǫ je* (äldre: *ien*) *istorr* c) *kum tä taintj ǫ*; ’tänka efter’ a) *taintj etter* b) *fundir etter*; ’tänka igenom’ *taintj gainum*; ’tänka om’ (tänka annorlunda) (fr sv) *taintj um*; ’tänka på’ a) (betänka) *taintj ǫ* b) (i sht person) *ugs um*; ’tänka sig’ a) *taintj sig,* t.ex. ’det skulle jag kunna tänka mig’ *eð edd ig kunnað taintj mig* b) *miena*; ’tänka sig för’ *taintj sig för*; ’utan att tänka sig för’ a) *i taunklosun* b) *ụofetainkt*; ’tänka sig in i’ *taintj sig in i*; ’tänka till’ (fr sv) *taintj til*; ’tänka tillbaka’ *taintj atter*; ’tänka ut’ a) *taintj aut* b) (fundera ut) *fundir aut*; ’tänka över’ *taintj yvyr*; ’tänkas’ *taintjas*

tänkbar (fr sv) *taintjbar.* ’vara tänkbar’ *kunn taintjas*

täppa s *teppa* f

täppa vb ’täppa till’ a) *teppa* b) (t.ex. om öronvax) *stupp att*

täppt *teppt,* t.ex. ’täppt i näsan’ *teppt i nevị.* Se äv **igentäppt**, **tilltäppt**

tärna **1** (fågeln, fr sv) *tärna* f **2** (vid bröllop) *braskkull* f

tärning **1** *kub* m **2** (mer sv) *tärningg* f

tät *ti’tt,* ex. se **dragspel**

täta **1** *ti’tta* **2** (dikta) *dikta* **3** (med mossa) *mysa.* ’täta igen’ *ti’tt att*

täte **1** *ǫlat* (äv *ụolat*) n, ex. se **botten**; **2** (liten skvätt långfil som täte till ny sats) *ǫlatustjyr* (äv *ụolatustjyr*) n

tätna *ti’ttn*

tätningsremsa (till fönster) *ti’ttrims* f

tätört **1** *stjyrbljomm* m **2** *stjyrgras* n. Se vidare VNB

tävla **1** *tävel* **2** (kappas) *koppas* **3** (d:o om två personer) *twikoppas*

tävlande s *tävlan* n, t.ex. ’det ska alltid vara ngt tävlande’ *eð al wårå noð tävlan olltiett*

tävling *tävlingg* f

tävlingsmänniska *tävlinggsmenistj* f

tö se **töväder**

töa **1** *blotå,* t.ex. ’töar det hos er också?’ *blotär eð nest ið og?* **2** *taiða,* t.ex. ’det töar på taket’ *eð taiðer upǫ tatjị.* ’töa bort’ a) *blotå åv* b) *taið dieðǫ* c) *taið brott* d) *taið undǫ* e) *taið åv*, t.ex. ’det har töat (smält) bort bra från taket’ *eð ar tai’tt åv tatjị bra*; ’töa fram’ a) *blotå fram,* t.ex. ’vägarna har töat fram i alla fall’ *weär åvå dǫfel blotåð fram* b) *taið fram*

töja ’töja sig’ *tungen*; ’töja ut’ *tungen aut*; ’töjas ut’ *tungen aut*

tölp **1** *tåp* m **2** (fr sv) *tölp* m. Jfr **drummel**

töm *tom* m

tömma *työma.* ’tömma skon’ *döp yr skuo’mm*; ’tömma ur’ a) *työm yr,* t.ex. ’han tömde ur byttan’ *an työmd yr byttun* b) *döp yr*; ’tömma ut’ *döp yr*

tömring (på seldon) *tomlop* n

töntig (fr sv) *töntun*

töntstämpel (fr sv) *töntstempel* m

töras *tuorås,* t.ex. ’vi tordes inte gå in’ *tuostum int go in,* se äv **svära**. Jfr **våga**

töre se **tjärved**

törnbuske jfr **nyponbuske**

törnros *törnruos* f

törs se **töras**

törskate *työrgadd* m

törst *tuost* f (äv m)

törstig *tuostun*

törved se **tjärved**

tösabit *kullskati* m

töväder *blotåweðer* n

U

u (bokstaven) *u* n (äldre: m)

udd *udd* m

udda (t.ex. tal) (fr sv) *udda*

udde *udd* m

uggelbo *ugelbu* n

uggla s **1** *ugel* f, t.ex. ’huvudet gick som på en uggla’ *skolln djikk sos að ien ugel* **2** (de flesta ugglearter) *mausugel* f

uggla vb (vara uppe sent) **1** *ugel,* ex. se **altan** **2** *stjoma* **3** *nǫtstjom.* ’vara uppe och uggla’ a) *ugel uppe* b) *stjom uppe*

ugn *ungen* m, ex. se **bakkäpp**, **nära**, **värma** upp

ugnsbakad *ungsbåkåð* [99]

ugnsgaller *ungsgalder* n [100]

ugnslucka *ungsluku* (äldre grundf *-lukå*) f, [101] t.ex. ’hon eldade så det dånade i ugnsluckorna’ *ǫ jäldeð so eð dunäð i ungslukum.* Se äv **öppning**

ugnspannkaka *ungspannkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f. [102]

[99] Alternativ stavning: *ungnsbåkåð*
[100] Alternativ stavning: *ungnsgalder*
[101] Alternativ stavning: *ungnsluku*
[102] Alternativ stavning: *ungnspannkaku*

ugnssteka *ungsstietj* [103]
Ugsisjön *Ugsisju'nn* m b.f.
Ukraina *Ukraina*
ukrainska (språket) *ukrainska* f
ull **1** *ull* f **2** (som klipptes när den var kort) *lyðe* m
ullgarn **1** *ullspuni* (el. bara *spuni*) m **2** (trol. fr sv) *ullgarn* n
ullig *ullun*
ullkarda **1** *ullka'll* m (äv *ullkard* f) **2** (grov) *skrubba* f
ullsax **1** *ullsaks* f **2** (fårsax) *soðsaks* f
ullspinneri *ullspinneri* n
ullstrumpa *ullsukk* f
ulltott jfr **ulltuss**
ulltuss *ulltuss* m
ullvante (grå, hemstickad) *gråuott* m
ultraljud *ultraliuoð* (vanl *ultrajuð*) n
ultramodern **1** *liuotnymųoðun* **2** (fr sv) *ultramuodärn*
ultrarapid 'i ultrarapid' a) *i ultrarapið* b) (jättelångsamt) *liuotsmǫ't*
ulv (ovanl) *ulv* m. Se **varg**
umbellat (fr sv) *umbellat* m
umbära *umbjärå*
umgås **1** *umgo'ss* **2** (vara tillsammans o. ha det trevligt) *tryta,* t.ex. 'han skulle vilja ha någon att umgås med' *an edd wilað åvå non tryt min*
umgälla *pant upp fer*
umgängsam *trytsam*
undan **1** *undǫ,* ex. se **skynda** sig iväg; **2** *dieðǫ.* 'undan för undan' a) *undǫ fer undǫ* b) *fram og fram* c) (i tur o. ordning) *åvenda*
undanflykt *undǫflykt* f
undangömd *attgemd*
undanhålla *old undǫ frǫ,* ex. se **myndighet**
undanskuffad (fr sv) *undǫskuffað*
undanstoppad *undǫstuppað*
undantag *undǫtag* n. 'utan undantag' (i tur o. ordning) *åvenda*
undantagen **1** *undǫtaiðn* **2** (vid storskiftet, för samfällt bruk) *yrtaiðn*
undantagslöst **1** *ålent åv* **2** *åvenda,* ex. jfr **allihop** 2
under prep **1** *under,* t.ex. 'han låg under bordet' *an låg under buordę*, 'det for ned under isen' *eð fuor nið under aisn*; (sällan om tid, t.ex.) 'under kriget' *under krig* (äv *under krigeð, under krieð*), 'under veckorna' (fr sv) *under wikum*; **2** (om tid hellre) *i,* t.ex. 'under sommaren' *i sumbrem*, 'under veckorna' *i wikum* **3** (om tid, skrivs ofta om, t.ex.) 'under dagen' (i dåtid) *mes da'n war*, 'under helgen' *mes jågdę ir* (el. *war*), 'under kriget' *mes* (äv *mę*) *krig war* **4** (bort under) *daitunder,* t.ex. 'katten for som ett skott bort under skåpet' *kattn fuor sos iet skuot daitunder skåpeð.* 'där under' *daitunder,* t.ex. 'katten hade gömt sig där under skåpet' *kattn add gemt sig daitunder skåpę*; 'fram under', 'ut under' *autundǫ*; 'under det att' a) *mę* (äv *mes*), b) *millǫ,* t.ex. 'under det att de åkte skidor' *millǫ dier rennd ǫ skaiðum*; 'under tiden' a) *mess* (äv *mę*), t.ex. 'var hade han varit under tiden?' *war add an weð mę?* b) (fr sv) *under tiðn*
under s *under* n, t.ex. 'det var ett rent under att inte skorna började brinna' *eð war dǫ iet under at int skuonär fuor brinna*
underarm *underarm* m, t.ex. 'han hade ett märke på underarmen' *an add iet mertj ǫ underarmem*
underavdelning (fr sv) *underavdielningg* f
underbacke *underbokk* m
underbar (fr sv) *underbar*
underbefäl *underbifäl* n
underben (fr sv) *underbien* n. Jfr **smalben**, **skenben**
underbyxor **1** *kalsaungga* f sg **2** *underbruok* f sg **3** (lokalt) *underbrakka* f sg **4** (för kvinna) *kwinnfuokskalsaungg* f sg
underdel *underdiel* m
underdånig (fr sv) *underdonun*
underdånighet (fr sv) *underdonugiet* f
underfund *underfund.* 'komma underfund med' a) *kumå underfund min* b) *kumå underfund um*
underfundig (fr sv) *underfundun*
underhåll *underold* n
[1]**underhålla** (roa) **1** *uonå* **2** (fr sv) *underoll* (äv *underold*). 'underhålla sig (med ngn)' (vara tillsammans med ngn o. ha trevligt) *tryt (min nogum)*
[2]**underhålla** (sköta) (fr sv) *underold*
underhållande (fr sv) *underollend* (äv *underoldend*)
underhållning (fr sv) *underollningg* (äv *underoldningg*) f
underhäng (på underkjol) *undǫstand* n
underifrån **1** *undǫ,* t.ex. 'det rykte ut under(ifrån) spiskåpan' *eð domb aut undǫ styddję* **2** *frǫ under.* 'fram underifrån' prep *framundǫ*
underjorden *underjuordę* f b.f.
underjordisk *underjuordisk*
underkant *underkant* m. 'i underkant' *i underkant*
underkjol **1** *undertjuosl* m **2** (vid o. tjock)

[103] Alternativ stavning: *ungnsstietj*

stubb m
underkläder **1** *underklauter* m pl **2** (vanl) *underkläðer* m pl
underkylt regn *aisbark* m. ’vara (falla) underkylt regn’ *aisbark*
underkäke *undertjäk* m
underkänna **1** (rata) *kasir* **2** (inte godkänna) *int guoðtjenn*
underlag *underlag* n
underlakan **1** *underlåkon* n **2** (grovt, hemvävt) *umbrieð* f
underlig *underlin.* ’det är inte underligt (att)’ *eð ir it under*; ’(ja) var det inte underligt’ *(ja) war eð int*; ’nog är det väl underligt!’ *naug ir eð fel!*; ’underligt nog’ *underlit naug*
underlighet *underligiet* f
underligt adv *underli,* t.ex. ’de bar sig så underligt åt’ *dier fuor so underli.* ’person som beter sig underligt (el. stolligt)’ *wiðunder* n
underläge (fr sv) *underläg* n
underlägg (karottunderlägg) *bräðe* n
underläkare *underläker* m
underläpp *niðerlepp* m
undermening *undermieningg* f (äv m)
undermålig **1** (sämre än normalt) *oðersemmer(a)* **2** (fr sv) *undermǫlun*
undernärd (fr sv) *undernęrd*
underrede *underrieð* n
underrätta (fr sv) *underrett.* Jfr **berätta**, **informera**, **tala** om
undersida *undersaið* f
underskatta (fr sv) *underskatt*
undersköterska *understjyötesk* f
underslaf **1** *underslaf* m **2** *underbedd* m **3** *niðersaingg* f. ’(ligga) i underslafen’ *(ligg)* a) *niði* b) *niði saindjin* b) *lainggst nið*
underst **1** *undest* [104] **2** (längst ned) *lainggst nið*
undersåte *undersåt* m
undersöka **1** *undersyötj* **2** (se över) *sjǫ yvyr* **3** (noggrant) *nagelfårå* **4** (d:o) *rieðskåpå.* Jfr **granska**
undersökning *undersyötjningg* f
underteckna **1** *skriev ǫ sig* **2** (skriva under) *skriev under*
undertecknad *undertekknað*
undertill *undertil*
underton (fr sv) *undertuon* f
undertryck *undertrykk* n
undertröja *undertråj* f
underverk *underwerk* n
undervisa **1** *lära* **2** *old skaulan* **3** *underwais* **4** *lär aut*
undervisning *underwaisningg* f
undervisningsmaterial **1** (fr sv) *underwaisninggsmaterial* n **2** (skolmaterial) *skaulmaterial* n
undfägna **1** *faingen um* **2** *faingen* **3** *djäv djästa.* ’undfägnas’ (bli bjuden på) *djästa,* ex. se **bjuden**
undgå jfr **undkomma**
undkomma *kum undǫ.* ’försöka undkomma’ äv *wil undǫ,* t.ex. ’folk springer och försöker undkomma döden’ *fuotjeð kåyt og wil undǫ dööem*
undra **1** *undras ǫ* (äv bara *undras*), t.ex. ’vi undrade om han hade åkt’ *undresum ǫ um an add ferið* **2** (tänka) *ugsa.* ’jag undrar’ äv *seg eð,* t.ex. ’jag undrar vart den där ska’ *seg eð wert an-dar al,* ’jag undrar det, jag’ (var inte så säker) *(ja) seg eð*; ’jag undrar (just) om han kommer’ *truo um an kumb*; ’undra på’ *undras ǫ*, t.ex. ’det är inte att undra på’ a) *eð ir it tä undras ǫ* b) *eð ir it undrendes ǫ* (Lev.) c) *eð ir it under,* t.ex. ’det är inte att undra på att jag har ont i högra höften’ *eð ir it under ig ar ien såran yögermyörm*
undrande adj *undrum* (Lev.)
undring (fr sv) *undringg* f. Jfr **fråga**
undsätta (fr sv) *undsett*
undvara (umbära) *umbjärå.* ’inte kunna el. vilja undvara’ *int tennas,* ex. jfr **utan** prep
undvika **1** (komma undan) *kum undǫ* **2** (fr sv) *undwaik*
ung *ungg.* ’yngre’ *yngger(a)*; ’yngst’ *ynggest* (äv *ynggst*)
ungdjur *unggkrytyr* n
ungdom **1** *unggduom* m **2** (ungdomar) *unggduom* m, t.ex. ’ungdomarna dansade på vägen’ *unggduomin danseð ǫ weem* **3** (d:o) *unggfuok* n. ’i ungdomen’ *i unggduomem*
ungdomsbok *unggduomsbuok* f
ungdomsgård *unggduomsgard* m
ungdomsklubb *unggduomsklubb* m
ungdomstid *unggduomstið* f
unge *ungge* m
ungefär **1** *undjifär* **2** (i sht vid tal) *ien,* t.ex. ’klockan var väl ungefär tre’ *klukką war fel ien tri* **3** (d:o) *ringgum* **4** (cirka) *umtrent* **5** *noglund,* t.ex. ’ska det inte vara ungefär så?’ *al eð it wårå so noglund?* Se äv **cirka**, **omkring**
ungefärligen (fr sv) *undjifärligen*
ungersk *unggesk*
ungerska *unggeska* f
ungherre *unggärr* m
unghög jfr **barnskara**
ungkarl **1** *gamtgoss* m **2** (fr sv) *unggkar* m. ’motbjudande ungkarl’ *gamtgossųotäg* m;

[104] Stavningen *underst* kunde övervägas.

’stor o. kraftig ungkarl’ (nedsätt) *gamtgosswål* m
ungkarlsliv *gamtgossliv* n
ungmö *gamtkull* f
ungskog *unggskuog* m
ungtall *unggtoll* m
uniform *uniform* (äv *unifuorm*) m. ’man i uniform’ *knįepaðkall* m. Jfr **mundering**
uniformsklädd man *knįepaðkall* m
unik **1** (ensam i sitt slag) *yrmerkt* **2** *unik*
union *uniuon* m
unison *unison*
universitet *uniwersitiet* (äv *universitiet*) n
universitetsbibliotek *uniwersitietsbibliutiek* n
universitetslektor *uniwersitietslektor* m
universitetslärare *uniwersitietslärer* m
universum *uniwessum* n
unken *duntjin*
unna *unna.* ’unna sig’ *unn sig*
unt ’väl unt’ (fr sv) *wel unnt*
uo-ljud (uo-diftong) *uo-liuoð* n
upp **1** *upp* **2** (mer utpekande, upp dit) *uppter,* t.ex. ’när vi kom upp dit, var det redan slut’ *mes kamum uppter, war eð rieð slut* **3** (uppöver) *uppyvyr* **4** (ur ngt) *uppyr.* ’längre upp’ *uvomin*; ’upp efter’, ’upp längs’ *uppmin*; ’upp i’ *upi*; ’upp och ned’ *upp og nið* (jfr **uppochned**); ’upp på’ *upǫ,* t.ex. ’han gick upp på vinden’ *an fuor upǫ windn*; ’upp runt’ *upum,* t.ex. ’katten gick upp runt knuten’ *kattn fuor upum knautn*; ’upp till’ a) *upað,* t.ex. ’vi ska upp till folket i Katringården’ *ulum upað Katrinum* b) (äv vid räkning) *upi,* t.ex. ’upp till Älvdalen’ *upi Övdaln* c) *upǫ,* t.ex. ’(upp) till Idre’ *upǫ Iðer* d) *upp* i åld. uttr ss ’(upp) till Loka’ *upp Luoka,* ’(upp) till Särna’ *upp Skrolla*; ’upp ur’ *upyr,* t.ex. ’folk tog (upp) vatten ur en källa’ *fuotjeð tuog wattneð upyr ien* (yngre *įe*) *keldu*; ’upp över’ *uppyvyr,* t.ex. ’han gick upp över lindan’ *an fuor uppyvyr lindų*
uppassad *uppassað*
uppasserska *uppassesk* f
uppassning *uppassningg* f
uppblandad *uppblandað*
uppblåst **1** *uppbläsn* **2** (i magen) *plaindjun (i kwiðim)*
uppborrad *uppbuorað*
uppbruten *uppbrutin*
uppbränd *uppbrennd*
uppburrad *autflerrað*
uppbyggd *uppbyggd*
uppbygglig (fr sv) *uppbyddjelin*
uppbåd (fr sv) *uppbåð* n
uppbäddad *uppbeddað*
uppbördsman *knaivstjieðsbyönn* m
uppdaga *uppdågå*
uppdatera **1** *datir upp* **2** *uppdatir*
uppdaterad *uppdatirað*
uppdatering *uppdatiringg* f
uppdelad *uppdielað*
uppdelning *uppdielningg* f
uppdiktad *diktað.* Jfr **påhittad**
uppdrag *uppdrag* n, ex. se **facklig**
uppdragen *uppdraiðn*
uppdragsgivare (fr sv) *uppdragsdjiver* (mer älvd vore *uppdragsdjävär*) m
uppe **1** *uppe* **2** (mer utpekande) *uppter,* t.ex. ’här uppe’ *jär uppter* **3** (som kan gå uppe) *uppgainggel* **4** *uvomin,* se **där** uppe, **här** uppe; ’där uppe’ (där längre upp) *dan uppyvyr*; ’uppe hos’ *upnest*, t.ex. ’vi hade en trevlig påsk uppe hos vår svärson’ *addum nog trivlig påsker upnest mǫem*; ’uppe i’ a) *upi,* ex. se **obygd**, b) (upptill i) *uvoni,* ex. se **torn**, c) (där uppe i) *danupi*; ’uppe invid’, ’uppe utmed’ *uppmin*; ’uppe omkring’ *uppringgum*; ’uppe på’ *upǫ*; ’uppe under’ *uppunder*; ’uppe vid’ a) *upwið,* t.ex. ’det var en soptipp uppe vid fotbollsplanen’ *eð war ien suoptipp upwið fuotbollplanę* b) *upnest,* ex. se **kyrktupp**; ’vara uppe sent’ a) *stjom uppe* b) (vara uppe och uggla) *ugel uppe*
uppefter **1** (upp utmed) *uppmin,* ex. se **båt**; **2** (längre upp vid) *uppter,* ex. se **fiska**
uppehåll **1** (fr sv) *uppeold* (mer älvd *uppold*) n **2** (när det skiner upp mellan skurarna) a) *watulys* f, t.ex. ’man får vara (känna sig) glad när det blir ngt uppehåll (när det håller uppe)’ *an fǫr luv kenn sig faingen dar eð werd nogų watulys* b) *raingenlys* f c) *lysa* f
uppehållsväder *uppoldsweðer* n
uppeldad (äv uppvärmd gm eldning) *uppjäldað*
uppenbar *uppenbar*
uppenbara sig *uppenbar sig*
Uppenbarelseboken *Uppenbarelsbuotję* f b.f.
uppesittarkväll (fr sv) *uppsitterkweld* m
uppfatta **1** *fǫ i,* t.ex. ’jag uppfattade inte vad hon sa’ *ig fikk it i wen ǫ saggde* **2** *tag att,* ex. se **mumla** **3** (tolka) *tag upp* **4** (fr sv) *uppfatt*
uppfattning *uppfattningg* f. ’av den uppfattningen’ *åv enn uppfattnindjin*
uppfinna **1** *finn upp* (mer sv *uppfinn*) **2** *itt upp*
uppfinnare *uppfinner* m
uppfinning *uppfinningg* f
uppfostra **1** *fųoster* **2** *fųoster upp* **3** (mer sv) *uppfųoster.* ’dåligt uppfostrad’ *dålit* (hellre *dåli*) *uppfųostrað*
uppfostran **1** *uppfųostringg* f **2** *uppfųostran* f **3** (tuktande) *nepst* f
uppfostring *uppfųostringg* f
uppfriskande (fr sv) *uppfriskend*
uppfylla *fyll upp* (mer sv *uppfyll*)

uppfödare *uppfyöðer* m
uppfödd *uppfyö'dd*
uppför I. adv (t.ex. om uppförsbacke) a) *uppi* b) *uppfer,* t.ex. 'nu bär det av uppför' *nų bjär eð åv uppfer.* 'gå uppför' (vara uppförsbacke) äv *laut mųota.*
II. prep a) *uppter,* t.ex. 'uppför trappan' *uppter trampum* b) *uppfer,* t.ex. 'uppför backen' *uppfer bokkam* (äv *bokkan*)
uppföra *uppfyör*
uppföra sig **1** *fårå* **2** *stell sig* **3** (föra sig) *fyör sig,* t.ex. 'de skulle uppföra sig anständigt' *dier ulld fyör sig anstendut* **4** (fr sv) *uppfyör sig.* 'uppföra sig normalt', 'uppföra sig som folk' *war fuok*
uppförsbacke (motlut) *mųotlut* n (äv f). 'vara uppförsbacke' *laut mųota.* Se äv **gå** uppför
uppge *djäv upp*
uppgift *uppdjipt* f
uppgillrad *uppdjildrað*
uppgiven *uppdjivin*
uppgjort *uppgart*
uppgradera **1** *gradir upp* **2** (mer sv) *uppgradir*
uppgradering *uppgradiringg* f
uppgrävd *uppgrevin*
uppgång *uppgaungg* m. Se äv under **sol**
uppgörelse *uppdjärningg* f
upphandling *uppandlingg* f
upphetsad **1** *uppissað* **2** (äv sexuellt) *uppspilåð* **3** *uppstuo'dd* **4** *uppjäldað*
upphissad *uppissað*
upphov **1** *uolda* f **2** (trol. fr sv) *uppuov* n
upphuggen *uppeddjin*
upphällningen, vara på *wårå skryp.* Jfr **tryta**
upphängd *uppainggd*
upphöra 'upphöra att' *slut åv,* ex. se **sluta**; 'upphöra med' (lägga av med) *slut yr sig,* t.ex. 'jag upphörde med det där' *ig sluteð yr mig eð-dar*
uppifrån **1** *uvǫter* (äv *frǫ uvǫter*) **2** *uvǫ* **3** *frǫ uppi,* t.ex. 'astronauterna kunde se på (jord)klotet uppifrån' *rymdkallär belld sjǫ ǫ kluoteð frǫ uppi* **4** (från längre upp i) *frǫ uppter,* t.ex. 'uppifrån socknen' *frǫ uppter sokken* **5** (från övervåningen) *frǫ uppǫ.* 'uppifrån och ned' *(frǫ) uvǫter og niði endan*; 'uppifrån utefter' (utmed, längs) *uvǫter,* t.ex. 'han kom uppifrån utefter stora vägen' *an kam uvǫter sturweem*
uppigenom *uppgainum*
uppiggande *uppiggend*
uppikring *uppringgum*
uppjagad *uppjagað.* Jfr **exalterad**, **spänd**
uppkalla (fr sv) *uppkoll*
uppklippt *uppklippt*
uppklädd **1** *uppklä'dd* **2** *uppstelld* **3** (fr sv) *riggað* **4** (d:o) *uppriggað.* Jfr **uppsträckt**
uppkomma (fr sv) *uppkumå*
uppkopplad *uppkopplað*
uppkoppling *uppkopplingg* f
uppkäftig **1** *upptjäptun* **2** *ųowitun* **3** *stussk*
uppköpare *upptjyöper* m
upplaga *upplagu* (äldre grundf *-lågå*) f
upplagd *upplaggd*
Uppland *Uppland*
uppleva **1** *upplivå,* t.ex. 'det var det värsta de hade upplevt på länge' *eð war wesstað dier add upplivåð upǫ laindje* **2** *war min um*
upplevelse (fr sv) *upplievels* (äv *upplivels*) f (äv m)
uppliva (fr sv) *upplivå.* Se vidare **liva upp**
upplivad *ekster*
upplopp (fr sv) *upplopp* (mer älvd vore *upplop*) n
upplyft *upplyptað*
upplysa **1** (informera) *kundir* **2** (fr sv) *upplys*
upplysning **1** *upplysningg* f **2** (det man just lärt sig) *lärduom* m, t.ex. (stundom ironiskt) 'tack för upplysningen' (tack för att du lärde mig det) *takk fer lärduomin*
upplyst *uppliuost*
upplåst *upplęst*
upplägg (fr sv) *upplegg* n
uppläggning *uppleggningg* f
uppläggningsfat se **serveringsfat**
upplänning *uppleningg* m
upplärd **1** *upplärd* **2** *inskaulað*
uppläsning *upplesningg* f
uppmana **1** (enträget) *fuorka,* t.ex. 'han uppmanade mig enträget att göra det där' *an fuorkeð mig tä djärå eð-dar* **2** (fr sv) *uppman,* t.ex. 'prästen uppmanade alla att lägga ngt i skålen' *prestn uppmaneð ollum legg noð i skålę*
uppmaning (fr sv) *uppmaningg* f
uppmuntra (fr sv) *uppmunter*
uppmuntran (fr sv) *uppmuntran* f
uppmärksam **1** (vanl) *uppmerksam* **2** *war* **3** (på sin vakt) *illwar.* 'göra ngn uppmärksam på (att)' *djärå non iwari (at)*; 'vara uppmärksam på' äv a) *tag i akt* b) *gǫ*
uppmärksamhet (fr sv) *uppmerksamiet* f
uppmärksamma **1** *gǫ* **2** (iaktta) *tag i akt* **3** (fr sv) *uppmerksamm.* 'uppmärksamma ngn på (att)' *djärå non iwari (at)*
uppmärksammad (fr sv) *uppmerksammað*
uppnå (trol. fr sv) *uppnǫ*
uppochned **1** *uppnið,* t.ex. 'jag vände den uppochned' *ig wend uppnið an* **2** *uppniðǫ* **3** (mer sv, vanl) *uppognið*
uppochnedvänd **1** *uppniðǫwend* **2** (mer sv) *uppogniðwend*

uppodlad *uppuollað*
upprepa **1** (ta om) *tag um* **2** (göra om) *djär um* **3** (fr sv) *uppriep*
upprepning (fr sv) *uppriepningg* f
uppretad *upprietað*
uppriggad (fr sv) *uppriggað*
uppriktig *uppriktun*
upprop *uppruop* n
uppror (fr sv) *uppruor* n
upprorisk (fr sv) *uppruorisk*
upprustning *upprustningg* f
upprutten *upprottnað*
upprymd (fr sv) *upprymd.* Jfr **upplivad**
uppräkning *upprekkningg* f
upprätt (stående) *upprai'tt*
upprätta (fr sv) *upprett.* Jfr **anordna**
upprörd *uppryörd*
uppsagd (avskedad) *uppsaggd*
Uppsala *Uppsal* (yngre *Uppsala*). 'i Uppsala' (åld) *i Uppsalum*
uppsats *uppsats* m
uppsatt *uppsett*
uppseendeväckande jfr **sensationell**
uppsikt *uppsikt* f. 'hålla under uppsikt' *åvå i syn*; 'hålla uppsikt över' *weras,* t.ex. 'han skulle hålla uppsikt över barnen' *an ulld weras krippum*
uppskatta **1** *uppskatt* **2** (gilla) *säta*
uppskattad *uppskattað,* t.ex. 'det blev en trevlig och uppskattad tillställning' *eð wart je trivlig og uppskattað tillstellningg* f
uppskattning *uppskattningg* f
uppskjuten *uppskuotin*
uppskov *uppskuov* n
uppskriven *uppskrievað* (äv *uppskrievd*), ex. se **kyrkbok**
uppskruvad **1** (konkret) *uppskruvað* **2** (mentalt) *uppissað*
uppskrämd **1** *uppskremd* **2** *upprä'dd*
uppslag *uppslag* n
uppslagsbok *uppslagsbuok* f
uppslagsverk *uppslagswerk* n
uppslutning *uppslutningg* f
uppspelt **1** *uppspilåð* **2** *uppstelld* **3** *ekster.* 'göra uppspelt' *spilå upp*
uppspikad *uppspaikað*
uppspärrad '(ha) uppspärrade ögon' a) *(wårå) stinn i ogum* b) *(wårå) kringglun i ogum*
uppstoppad *uppstuppað*
uppsträckning (bannor) *skriptrjes* f. 'ge (ngn) en uppsträckning' *les i baink (non).* Se äv **tillrättavisa**, **tukta**
uppsträckt (uppklädd) **1** *uppstyörtað* **2** *uppstelld.* Jfr **uppklädd**
uppstudsig *upstunas*
uppstyltad *uppstyltað*
uppstå **1** (i sht från de döda) *stand upp* **2** (d:o) *staig upp* **3** (bildas; fr sv) *uppstå,* t.ex. 'det uppstod ett problem' *eð uppstuoð iet prubliem*
uppståndelse **1** (ffa religiöst) *uppstondels* f (äv m o. n) **2** (rabalder) *dispels* n **3** (d:o) *uppläpa* f **4** (d:o) *uppläpningg* f **5** (d:o) *wäsn* n **6** (d:o) *rumur* (äv *rumul*) n. 'uppståndelsens dag' *uppstondelsda'n* m b.f.
uppställd **1** *uppstelld* **2** (upprest) *upprai'tt*
uppställning *uppstellningg* f
uppsving (fr sv) *uppswingg* n
uppsvullen **1** *uppsuolln* **2** (lokalt) *uppdingnað*
uppsvälld **1** *uppswelld* **2** (i buken) *plaindjun (i kwiðim)*
uppsättning **1** (fr sv) *uppsettningg* f **2** (sats) *gaungg* m
upptagen **1** *upptaiðn* **2** (om person ofta) *int liðun.* 'vara upptagen av (el. med)' (vara hindrad av) *sittj fast i,* t.ex. 'hon kan inte komma, för hon är upptagen av (arbetet med) korna' *o beller it kumå, fer o ir fast i tjy'mm*
upptecknа *tekken upp* (mer sv *upptekken*)
upptecknіng *upptekkningg* f
upptill **1** *uvotil,* t.ex. 'han hade löständer upptill, men inte nedtill' *an add lostennär uvotil, men int niðotil* **2** *upptertil,* t.ex. 'upptill hade hon livstycke och nedtill byxor' *upptertil add o buoðn og ni'ttertil bruotje* **3** *uvoni.* 'upptill i' *uvoni,* ex. se **torn**
upptinad *upptainað* (äv *upptai'nnað,* lokalt *upptaingnað*)
uppträda (fr sv) *uppträð*
uppträdande s (fr sv) *uppträðend* n
uppträde (fr sv) *uppträð* n
upptuktelse (fr sv) *upptuktels* f
upptåg **1** *fyr* n **2** *spitakel* n. 'göra upptåg' äv *spötjas* (el. *spötj sig*). Jfr **hyss**
upptäcka **1** *upptettj* **2** (varsna) *werd iwari.* Jfr **finna**
upptäckare *upptettjer* m
upptäckt *upptekkt* f
upptäcktsfärd (fr sv) *upptekktsferd* f
upptäktsresa (fr sv) *upptekktrjes* (äv *upptekktsrjes*) f
upptäcktsresande se **upptäckare**
upptänd (eld o. lågor) *ifestað.* Jfr **upphetsad**
uppvakta **1** *uppwakt* **2** (fika efter) *fårå eter* **3** (o. försöka bli måg) *mogas* **4** (slå sina lovar kring) *kryötj eter*
uppvaktning *uppwaktningg* f
uppvigla jfr **egga** upp
uppvisning *uppwaisningg* f
uppvuxen *uppwekst*

uppväxt adj se **uppvuxen**
uppväxt s *uppwekst* f
uppå I. prep *upǫ* II. adv (ovanpå) *uppǫ*
uppåt adj (glad, på gott humör) *uppi*
uppåt adv, prep **1** *uppi,* t.ex. 'han tittade uppåt' *an kuogäð uppi,* 'jag hoppas det är uppåt med dig' *ig uppes eð ir uppi min dig* **2** *uppter,* ex. se **nedåt**; **3** *uppyvyr.* 'uppåt socknen' (längre upp i socknen) *uppter sokken*
uppäten **1** *uppietin* **2** *yrietin*
uppöver *uppyvyr,* t.ex. 'när du kommer uppöver' (t.ex. upp till Älvd) *bar du kumb uppyvyr*; 'där uppöver' (där uppe i norr) *dar uppyvyr*
ur prep **1** *yr,* ex. se **ryka**; **2** *autyr*
[1]**ur** s **1** *klukka* f **2** *ur* n
[2]**ur** s 'i ur och skur' (fr sv) *i ur og skur*
urarta **1** *bjär autyr* **2** (fr sv) *urart*
urbenad *yrbienað*
urblekt *yrbliekt.* Jfr **matt**
urdålig Se **urusel**
urgammal **1** *yrgåmål* **2** *liuotgåmål*
urgrävd *yrgrevin*
urholka *uolå yr.* 'urholkad' *yrolkað*
urin **1** *piss* n **2** *mig* n, t.ex. 'han svängde med snoppen så urinen skvätte åt alla håll' *an swigäð min pipi so mieð skwekteð oll wea*
urinblåsa **1** *pissblås* f **2** *migblås* f (OÖD). 'sten i urinblåsan' se **blåssten**
urinera *urinira.* Jfr **kissa**
urinering **1** *pissningg* f **2** (fr sv) *uriniringg* f
urinflaska *pissflask* f
urinprov *pisspruov* n
urinrör **1** *pissrör* n **2** *maigrör* n
urinvägsinfektion *urinwegsinfeksiuon* m
urklipp **1** *yrklipp* (vanl *urklipp*) n **2** (utklipp) *autklipp* n
urklippsbok *yrklippsbuok* f
urlakad **1** *yrlåkåð* **2** (t.ex. om blötlagd sill) *watudraiðn* **3** (tröttkörd, outsövd) *suoðin*
urmakare **1** *urmäkär* m **2** *klukkmäkär* m, ex. se **ta** isär
urna *urna* f
ursinnig **1** *illjälåk* **2** *sjugryön.* Jfr **jättearg, rasande**
urskilja *stjil yr*
urskog **1** (gammelskog) *gambelskuog* (äv *gamtskuog*) m **2** (fr sv) *urskuog* m
urskulda sig **1** *skuld åv sig* **2** *skuld frǫ sig* **3** *skuld yr sig*
ursprung (fr sv) *ursprungg* n
urstark *liuotstark*
ursäkt (fr sv) *ursekt* f, ex. se **be**
ursäkta (fr sv) *ursekt,* t.ex. 'jag får väl ursäkta kassörskan' *ig fǫr fel ursekt kassöskun.* 'ursäkta!' *ursekt!*; 'ursäkta sig' *ursekt sig*
urtagen *yrtaiðn*
urtavla **1** *siffertavel* f **2** *klukktavel* f **3** *urtavel* f
urtrist *liuottråkun*
urtvättad *yrtwaiðn*
urusel (urdålig) **1** *liuotdålin* **2** (Lev.) *skriðdålin*
urvattnad **1** *yrwattnað* **2** (urlakad) *yrlåkåð*
urverk *urwerk* n
urväder *aurweðer* n
uråldrig **1** *yrgåmål* **2** *liuotgåmål*
USB-minne **1** *USB-minn* n **2** ("sticka") *USB-pinn* m
USB-port **1** *USB-puort* m **2** *USB-uol* n
usch! **1** *uą!,* ex. se **fy!**; **2** *u!* **3** *twi!* **4** (t.ex. vid irritation) *uff!* (förstärkt *uff-uff-uff!*) **5** *uss!* (vanl *usch!*)
usel **1** *wisäl,* t.ex. 'vi har en usel vinter i år' *am ien wisälan witter i år* **2** (eländig) *uslin* **3** (mkt dålig, sämre än normalt) *oðersemmer(a)*
uslas **1** *painas* **2** *klå'ss* **3** (ha det eländigt) *wisslas* **4** *uslas*
usling **1** *liuotingg* m **2** *uslingg* m. Jfr **lymmel** m.fl.
ut *aut.* 'längst ut i' *autoni*; 'ut bland' *auti*; '(inte veta) ut eller in' *(int witå) aut eld in*; 'ut genom' *autgainum,* t.ex. 'hon tog sig inte ut genom dörren' *ǫ tuog it sig autgainum dörär*; 'ut i' *auti,* t.ex. 'flickan sprang ut i gatan' *kullą kåy'tt auti gatų*; 'ut och gå' a) *aut og go* b) *aut go,* t.ex. 'vi ska ut och gå' *ulum aut go* ; 'ut och in' *aut og in*; 'ut på' *autǫ,* t.ex. 'ut på sjön' *autǫ sju'nn*; 'ut till' a) *autað* b) *auti*; 'ut ur' *autyr,* t.ex. 'djuren skulle ut ur ladugården' *krytyrę ulld autyr fjǫsę*; 'ut över' *autyvyr,* t.ex. 'vi tittade på vyn ut över Varvsön' *kuogäðum ǫ wy'nn autyvyr Warvsenę*
utan prep **1** *autǫ,* ex. se **bli**; **2** (kan omskr med) *-los,* t.ex. 'utan mat' a) *matlos* b) *jätålos,* 'utan vatten' *watulos.* 'det är inte utan att' (det är faktiskt så att) *eð ir it fri'tt (åtǫ)*; 'utan undantag' äv *åvenda*; 'inte kunna (el. vilja) vara utan' *int tennas,* t.ex. 'jag skulle aldrig kunna vara utan den där katten' *ig edd aldri dugåð tennas an-dar kattn*; 'utan (något) vidare' (fr sv) *autǫ noð wiðer*
utan subj *åtǫ* (med många var.), t.ex. 'inte ett, utan etthundraett' *int iett, åtǫ iettundraðiett* [105]
utanför I. adv **1** *autfer* **2** *autonað* **3** *automin* **4** *autǫtil* (Lev.).
II. prep **1** *autǫ,* t.ex. 'vägen går utanför gärdsgården' *we'n gor autǫ ruogardn*

[105] Kan sägas t.ex. när det är mkt att göra och stressigt.

2 *autonað,* t.ex. ’utanför boxen’ *autonað boksem* **3** *autoni* **4** *autfer,* t.ex. ’utanför dörren’ *autfer dörum*

utanpå **1** *autonǫ* **2** *autonað,* t.ex. ’han hade satt på sig kavajen utanpå västen’ *an add sett ǫ sig ruttjin autonað westem*

utanpåskjorta *autonistjuort* (äv *autonǫstjuort*) f

utantill **1** *autyr,* t.ex. ’hon kunde psalmen utantill’ *ǫ kunnd salmin autyr* **2** *autǫtil*

utantilläxa *autyrleks* f

utarbeta *arbiet aut*

utarbetad **1** *autpaind* **2** *autjuonað* **3** (mer sv) *autarbietað.* Jfr **överansträngd**

utarmad *autarmað*

utav (i flera kraftuttryck) *utav,* t.ex. ’utav bara den’ *utav bara denn*; ’utav fan’ (av bara fan) *utav fa’n*

utbetala (betala ut) *bital aut*

utbilda **1** *skaula* **2** *lär upp* **3** (fr sv) *autbild.* ’utbilda sig’ a) *skaul sig* b) *skaul upp sig* c) *lär upp sig* d) (fr sv) *autbild sig*

utbildad **1** *skaulað* **2** (fr sv) *autbildað*

utbildning *autbildningg* f. Se äv **skolning**

utbildningstid *autbildningstið* f

utblandad *autblandað,* t.ex. ’kaffe utblandat med korn’ *kaffi autblandað min kuonnę*

utblåsning *autblåsningg* f

utbredd *autbrie’dd*

utbredning *autbrieðningg* f

utbroderad *autbrudirað*

utbrott (t.ex. vulkanutbrott) *autbrot* n

utbuad *autbuað*

utbud (fr sv) *autbuoð* n, t.ex. ’staden hade inte så stort kulturellt utbud’ *staðn add it so sturt kulturellt autbuð* (mer älvd vore *kulturautbuoð*)

utburen *autbuorin*

utbyggd *autbyggd*

utbyggnad **1** *autbyggnað* m **2** (framtill öppen utbyggnad t.ex. på härbre, lokalt) *framskeft* n

utbyte (trol. fr sv) *autbyt* n

utbytt *autby’tt*

utböling **1** *autbölingg* m **2** (utbölingar äv) *autbysfuok* n

utdela *diel aut*

utdelning *autdielningg* f

utdrag *autdrag* n

utdragen **1** *autdraiðn* **2** (t.ex. om tand) *yrdraiðn*

utdragssäng (oftast kombinerad med ett bord) **1** *luop* m **2** *luopsaingg* f

utdrivning (fr sv) *autdraivningg* f

utdöd *autdäeð*

utdömd *autdyömd*

ute *aute.* ’där ute’ *automin*; ’ute bland’ *auti*; ’ute i’ *auti*; ’ute i världen (någonstans)’ *brotti wärdn (nogär)*; ’ute på’ *autǫ,* t.ex. ’ute på sjön’ *autǫ sju’mm*; ’ute vid’ *autwið,* t.ex. ’han stod ute vid dörren och vågade inte gå in’ *an stuoð autwið dörär og tuost it go in*; ’vara ute efter’ a) *fårå eter* b) *war aut eter,* t.ex. ’vad är de ute efter?’ *wen irå dier aut eter*; ’vara ute och gå’ *war aut og go*

utearbete **1** *autarbiet* n **2** (utejobb) *autdjärå* n

utedass *autskalaus* n

utefter **1** *framter* **2** *eter.* Se äv **utmed**, **längs**

utegrill **1** *autegrill* (äv *autgrill,* ofta bara *grill*) m **2** (nydal) *flesknåyð* m

utelampa *autlamp* f

utelämna (fr sv) *autlemmen*

uteplats *autplass* m

uteslutande jfr **bara**, **endast**

utesyssla *autdjärå* n

uteväder ’det blev inget uteväder’ (ordagrant: väder att gå ut i) *eð wart it noð autgoend weðer*

utexaminerad *auteksaminirað*

utexperimenterad *autekspримentirað.* Se äv **utprövad**

utfaren *autferin*

utfart *autfart* m

utfattig *autfattin*

utfiskad *yrfikst*

utflykt *autflykt* f, t.ex. ’de hade utflykter från byn’ *dier add autflyktär frǫ bymm*

utflyktsmål **1** *autflyktsmǫl* n **2** *autflyktsplass* m

utflyttad *autflyttað*

utflyttning *autflyttningg* f

utfodra **1** *stilla,* t.ex. ’han utfodrade hästen’ *an stilld estem* **2** *fuoðer.* ’utfodra för kvällen’ *still et kwells.* Se äv **foder**

utfodring *autfuoðringg* f

utformning **1** *skapnað* m **2** *autfuormningg* (vanl *autformningg*) f

utforska *fuosk aut*

utfrusen (fr sv) *autfrusin*

utfråga *anlaindj*

utfyllnad *autfyllnað* m

utför adv, prep **1** *au’tter* **2** *autåv,* t.ex. ’det gick fort utför’ *eð djikk strai’tt autåv* **3** *autfer,* t.ex. ’hon susade utför berget’ *ǫ suseð autfer bjärreð* **4** *daitåv.* ’gå utför’ se gå **nedför**

utföra (t.ex. uppgift) (fr sv) *autfyör*

utförlig (fr sv) *autfyörlin*

utförsbacke se **nedförsbacke**

utförsåkning (fr sv) *autfersåkningg* f

utgammal *autgåmål*

utge ’utge sig för att’ (ung.) *tiess.* Jfr ska **föreställa**

utgivare (fr sv) *autdjiver* m

utgå (fr sv) *autgo*

utgång *autgaungg* m

utgången **1** *autgaiðn* **2** (utfaren) *autferin*

utgångspunkt (fr sv) *autgaunggspunkt* m
utgåva (fr sv) *autgåv* f
uthuggning **1** *taks* n **2** *foll* n
uthungrad **1** *swaungg* **2** (fruktansvärt hungrig, dödshungrig) *elend* (äv *elendes*) *unggrun*
uthus *autaus* n
uthusdörr *autausdörer* f pl
uthustak *autaustak* n
uthyrd *autyrd*
uthyrning *autyrningg* f
uthållig **1** *sieg* **2** *autoldun*
uthållighet *autoldugiet* f
uthärda jfr **härda** ut
uti *auti*
utifrån **1** *autǫter* (äv *frǫ autǫter*) **2** *autǫ* (Lev.; äv *frǫ autǫ*) **3** (utomhus ifrån) *frǫ aute*
utkant *autkant* m
utkast (fr sv) *autkast* n
utkastad **1** *autkastað* **2** *autwind*
utkastning *autkastningg* f
utkik 'hålla utkik' (fr sv) *old auttjik*
utklipp *autklipp* n
utklädd *autklä'dd.* Jfr **utspökad**
utknuffad *autretjin*
utkomma (komma ut) *kum aut*
utkomst (fr sv) *autkomst* (mer älvd vore *autkumst*) f
utkyld 'bli utkyld' *suolås aut*
utkörd (utforslad) *autätjin*
utlagd *autlaggd*
utlandet *autlandeð* n b.f. 'i utlandet' *i autlandę*
utlandsresa *autlandsrįes* f
utled **1** (utled på) *wel trä'tt ǫ* **2** *autåv.* Jfr **less**
utlopp *autlop* n
utlottning *autlottningg* f
utlova *luvå aut*
utlysa (fr sv) *autlys.* Jfr **lysa** ut
utlåtande (fr sv) *autlåtend* n
utläggning *autleggningg* f
utlämna (lämna ut) *lemmen aut*
utländsk *autlensk*
utländska (utländsk kvinna) **1** *autlensk* (äv *autlenska*) f **2** (omskr gärna, t.ex.) *įe frǫ autlandę*
utlänning *autleningg* (äv *autlenningg*) m
utlärd *autlärd*
utmana **1** (fr sv) *autman* **2** *stjietta*
utmanande (fr sv) *autmanend*
utmaning (fr sv) *autmaningg* f
utmarsch *autmars* m
utmattad **1** *autferin* **2** (slutkörd) *niðgaiðn* (ofta *niðgaið*) **3** *slak* **4** *stjål.* 'bli totalt utmattad' a) *kurka* b) *fǫ flugų*; 'göra utmattad' *tag niðer*; 'vara helt utmattad' äv a) *wårå wið liteð laiv* b) *wårå min li'tt laiv.* Se äv ta (helt) **slut**
utmed **1** (fram utmed) *frammin,* t.ex. 'byarna utmed älven' *byär frammin övin* **2** (längs el. parallellt med el. nedströms utmed) *autmin,* t.ex. 'hon gick utmed älven' *ǫ djikk autmin övin* **3** (hitåt utmed) *jųotmin,* t.ex. 'han gick hitåt utmed berget' *an djikk jųotmin bjärrę* **4** (uppe utmed) *uppmin.* Se äv **längs**, **utefter**
utmynna (fr sv) *autmynn*
utmärglad *skevin*
utmärka sig (märka ut sig) *mertj yr sig*
utmärkande *yrmerkt*
utmärkelse (fr sv) *autmerkels* f
utmärkt **1** *bussun* **2** *uvendes bra* **3** *liuotbra* **4** *sturbra.* 'alldeles utmärkt' *liuota bra*
utnyttja (fr sv) *autnyttj.* Jfr **använda**
utnämna (fr sv) *autnemmen*
utnött *uppnę'tt*
utochin **1** *autinnǫ* **2** *avut* **3** (mer sv, vanl) *autogin*
utochinvänd **1** *autinnǫwend* **2** *autwind* (Lev.) **3** *wend autogin*
utom **1** *autum,* t.ex. 'utom dörren' *autum dörär* **2** (förutom, med undantag för) a) *ferautǫ* b) *autǫfer,* t.ex. 'alla var glada utom jag' *oller war glaðir autǫfer ig* c) *autum* d) *åtǫ,* t.ex. 'det vet ingen utom Gud' *eð wet indjin åtǫ Guð.* 'utom sig' *autumsig.* Se äv **förutom**, **utanför**
utombys (från en annan by el. socken) *autby'ss* (äv *autbys*)
utomhus **1** *aute* **2** *autumaus*
utomlands **1** *autumlands* **2** (i utlandet) *i autlandę.* 'fara utomlands' a) *fårå að autlandę* b) *fårå autyr landę*; 'flytta utomlands' *flytt að autlandę*
utomäktenskaplig *autumektnskaplin*
utpekande adj *autpiekend*
utplacerad *autplasirað*
utplåna (fr sv) *autplon*
utpressa (fr sv) *autpress*
utpräglad (fr sv) *autpräglað.* Jfr **typisk**
utprövad *autpruovað.* Se äv **utexperimenterad**
utpumpad jfr **slutkörd, utmattad**
utreda **1** (reda ut) *rieð aut* **2** (mer sv) *autrieð*
utredning *autrieðningg* f
utrikes (fr sv) *autrikes*
utrikesminister *autrikesminister* m
utrikisk (fr sv) *autrikisk.* Jfr **utländsk**
utropa (ropa till) **1** *yöp til* **2** (lokalt) *ruop til*
utropsord *autruopsuord* n
utropstecken **1** *autruopstekken* n **2** (konstr) *autyöpstekken* n
utrota *autruot*
utrotning *autruotningg* f
utrusta (trol. fr sv) *autrust.* Jfr **packa**. 'utrustad' a) *rustað* b) *autrustað*
utrustning **1** (redskap) *rieskap* m **2** *autrustningg* f
utrymme **1** *ruom* n **2** *autryöm* n

uträknad *autrekknað*
uträkning (plan) *autrekkningg* f
uträtad *autrettað*
uträtta **1** *autrett* (äv *rett aut*), ex. se **lite** av varje **2** *bistella.* 'uträtta ngt' äv *fårå yvyr noger*
utrörd *autryörd*
utsatt *autsett.* 'utsatt för' a) *för,* t.ex. 'han var (illa) utsatt för bromsar' *an war för brymsum* b) *autsett fer,* t.ex. 'utsatt för smitta' *autsett fer smittun*
utschasad se **utmattad**
utse **1** *sjǫ aut* **2** (fr sv) *autsjǫ*
utsida *autsaið* f. 'på utsidan' a) *autonǫ* b) *autoni* c) *autǫtil* d) *ǫ autsaiðun*
utsikt *autsikt* f, ex. se **köksfönster**
utsiktslöst 'det är utsiktslöst' a) *eð ir it inggų uon* b) *eð gnęter it i*
utsiktsplats *autsiktsplass* m
utsiktstorn *autsiktstorn* n
utsira *krusa.* 'utsirad' äv *autsirað*
utskickning *autstjikkningg* f
utskjutningsramp *autstjuotninggsramp* m
utskog *autskuog* m
utskott **1** *autskuot* n **2** (ngt som skjuter ut el. skjuter över) *autskuv* n
utskriven *autskrievað* (äv *autskrievd*)
utskuren *yrskuorin*
utskälld *autskelld*
utskällning se **bannor**
utslag *autslag* n, t.ex. 'han hade fått stora utslag på magen' *an add faið sturų autslag ǫ kwiðim*
utslagen **1** (om blomma el. person) *autslaiðn* **2** (knockad) *nokkað*
utsliten **1** *autslitin* **2** (utnött) *uppnę'tt*
utsläpp *autslepp* n
utslätad *autslietað*
utsmycka *krusa*
utsmyckning **1** *krus* n **2** (mer sv) *autsmykkningg* f
utsocknes *autsokknes.* 'utsocknes folk' *brottǫterfuok* n
utsorterad *autsortirað*
utspela sig (fr sv) *autspilå sig*
utspisning *autspisningg* f
utspridd *autspri'dd*
utspädd *autspä'dd*
utspänd *autspennd*
utspökad *autspökað*
utstråla **1** (fr sv) *autstrål* **2** (värme) *skain ǫ,* t.ex. 'så snart kaminen börjar utstråla värme' *bar kamin far byr ǫ skain ǫ*
utstrålning *autstrålningg* f
utsträckning (fr sv) *autstrekkningg* f
utsträckt *autstrekkt*
utstyrd *autstyrd*
utstyrsel (kläder för spec ändamål) *rustningg* f
utstå *laiða*
utställd *autstelld*
utställning *autstellningg* f
utstött (fr sv) *autstö'tt*
utsuddad *autsuddað*
utsugare (fr sv) *autsauger* m
utsvulten *autsuoltn.* Jfr **svulten**
utsvävande *wiðlyptun*
utsvävning (fr sv) *autswävningg* f
utsäde **1** *säðskuonn* n **2** *friekuonn* n **3** (mer sv) *autsäð* n
utsändning **1** *autstjikkningg* f **2** (mer sv) *autsendningg* f
utsätta *autsett.* 'utsätta sig för' *autsett sig fer*
utsättare *autsetter* m
utsövd **1** *fullsovin* **2** *autsovin* **3** *welsovin*
uttag *auttag* n
uttal *auttal* n, t.ex. 'jag har inte hört (några) andra uttal än de där svenska' *ig ar it ärt eller auttal eld diem-dar swenskų*
uttala **1** *auttålå* **2** *saj aut* **3** (läsa ut) *les aut.* 'uttala sig' (fr sv) *auttålå sig*
uttalsenlig *auttalsienlin*
uttalsfråga *auttalsfråg* f
uttalsregel *auttalsriegel* m
[1]**utter** (djuret) *uotter* m
[2]**utter** (fiskeredskapet) *utter* m
utterspår *uotterferd* f, oftast pl *uotterferder*
uttorkad *auttorkað*
uttra **1** *utter* **2** *drågå utter*
uttryck *auttrykk* n
uttrycka *auttryttj.* 'uttrycka sig' *auttryttj sig,* t.ex. 'vad finurligt du kan uttrycka dig!' *wa kniput du dug auttryttj dig!*
uttryckligen (fr sv) *auttrykkligen*
uttrycksfull (fr sv) *auttrykksfull*
uttråkad (fr sv) *auttråkað*
uttröttad **1** *ferin* **2** *autferin* **3** *autträ'ttað* **4** *autjuonað.* Jfr **utmattad**
uttyda *tyð aut*
uttömmande adv *auttyömli*
utur *autyr*
utvald *autweld*
utvandra *autwander*
utvandrare *autwandrer* m
utveckla (fr sv) *autwekkel.* 'vi får se hur det utvecklar sig' a) *fomm sjǫ wert eð bjär* b) *fomm sjǫ wert eð far* c) (mer sv) *fomm sjǫ ur eð autwekkler sig*
utveckling *autwekklingg* f
utvecklingsarbete *autwekklinggsarbiet* n
utvidga (vidga) *waiðg aut*
utvikning (fr sv) *autwaikningg* f
utvilad *autwaild*
utvinna (fr sv) *autwinn*

utvisa *wais aut.* 'utvisad' *autwaist*
utvisning *autwaisningg* f
utvädrad *autweðrað*
utväg 'inte se ngn utväg' (möjlighet) a) *int sjǫ sig nog* (yngre *nogų*) *råð* b) *int sjǫ sig ingg lysu* (yngre *inggų lysa*). Jfr [1]**råd**
utvändigt **1** *autǫtil* **2** (mer sv) *autwendut*
utvärdera *autwerdir* (äv *autwärdir*)
utvärdering *autwerdiringg* (äv *autwärdiringg*) f
utvärtes *autwertes*
utväxt 'avlång utväxt (sårvalk) på trädstam' *yðður* m
utåt adv, prep *autað*
utöka *ok aut*
utöva (fr sv) *autyðv*
utöver *attrað,* t.ex. 'utöver allt annat' *attrað oll eller*
uv (i sht berguv) *auv* m

V

v (bokstaven) *v* n
V8 *W8* f
va? **1** *wen?* **2** *ę?*
vaccin *waksin* n
vaccination *waksinasiuon* m. Jfr **vaccinering**
vaccinera **1** *waksinira* **2** *ympa*
vaccinering **1** *waksiniringg* f 2 *ympningg* f
vacker **1** *grann,* ex. se **måne**; **2** *snogg* **3** *fin* **4** (ovanl) *wakker.* 'en vacker dag' a) (fr sv) *ien wakker dag* b) (vilken dag som helst, fr sv) *ukin dag som elst*; 'mycket vacker' se **jättefin**; 'vacker flicka' *grannkull* f; 'vacker pojke' *granngoss* m; 'vackert väder' a) (fint väder) *finweðer* n, ex. se **väder** b) (mkt vackert) *grannweðer* n c) *grannt i weðrę*
vackert adv (ironiskt) *wakkert.* 'vackert klädd' a) *įekum* b) *įekum i kläðum*
vackla **1** *slingga* **2** *slingsa* **3** *wagel* **4** *wigel* **5** *winggel.* 'vackla iväg' a) *slingg åv* b) *slings åv*
vad adv, pron **1** (vanl) *wen* **2** *ur,* t.ex. 'vad heter du?' *ur ietter du?*, 'vad trevligt!' *ur trivlit!,* 'vad är klockan?' a) *ur mitjið ir klukką?* b) *ur mitj(ið) ar du klukkų?*, 'vad ärlig han är!' *ur ärlin an ir!* **3** *war* (vanl *wa,* ex. se **fy!, uttrycka** sig), t.ex. 'vad trevligt!' *wa(r) trivlit!.* 'vad för' *wen fer*; 'vad för en' *wen fer ienn*; 'vad för några' *wen fer nogrer*; 'vad hade du där att göra?' *wen ulld du dar?*; 'vad jag vet' *eð ig wet*; 'vad med t.ex. grejer!' (så mkt grejer!) *min gräjum!*; 'vad skulle det där vara bra för?' (varför gjorde du så där?) *wen willd du tuppam?*; 'vad som helst' a) *uonde wen* b) *wen enn* c) (fr sv, vanl) *wen som elst*; 'vad än' a) *uonde wen* b) *wen enn*; '(ja) vad är det med det då?' *wen dyö?* Se äv **va?**
[1]**vad** s (på benet) *wað* f
[2]**vad** s (vadställe) *wað* n
[3]**vad** s (vadslagning) *wað* n. 'slå vad' *slå wað*
vada **1** *uoðå,* t.ex. 'fiskarna vadade mitt ute i älven' *fistjerär uoðäð mitt auti övin* **2** *pulsa.* 'vada iväg' *uoðå åv*
vadan *weðǫ*
vadarfågel *uoðåfugel* m
vadd *wadd* m
vadderad *waddirað*
vademecum *waðemįekum*
vadmal *warrmǫl* n
vadmalsbyxor **1** *warrmǫlsbruok* f sg, ex. se **dra på sig**; **2** (lokalt) *warrmǫlsbrakka* f sg
vadmalsrock *warrmǫlsrukk* m
vadsomhelst se **vad** som helst
vadställe *uoðåstell* n. Se äv [2]**vad**
vag **1** (trol. fr sv) *wag* **2** (oskarp) *luddun* **3** (d:o, fr sv) *ųoskarp* **4** (dimmig) *dumbun* **5** (otydlig) *ųotyðlin* **6** (om betydelse) *losulin*
vagel **1** *wagel* m **2** *stie* m
vagga s **1** *rukka* f **2** *wagga* f, t.ex. 'barnet låg och jollrade i vaggan' *krippin låg og jolkeð i waggun*
vagga vb **1** *rukka,* t.ex. 'farmor vaggade lillflickan' *famun rukkeð lislkullun* **2** *wagga* **3** (i sht barn) *lulla* **4** (t.ex. gå vaggande) *ruoga* (äv *rugga*) **5** (d:o) *waungen.* 'vagga till sömns' (i famnen el. i knät) *syt i såvå*
vaggsång *waggsaungg* m
vaggvisa *waggwais* f
vagn **1** *waungen* (med många lokala var.) m **2** (trilla) *trilla* f **3** (hästdragen fyrhjulig fjädrad vagn för persontransport) *åktrill* f **4** (tvåhjulig vagn med tippbart flak) *gambelwaungen* m **5** (d:o) *klubbwaungen* m **6** (arbetstrilla; ofjädrad vagn) *arbietstrill* f
vagnsflak **1** *waungsflatji* m [106] **2** (på trilla) *trillflatji* m
vagnshjul **1** *waungsjuol* n [107] **2** (på trilla) *trilljuol* n
vagnskada (fr sv) *waungenskaðu* f (mer älvd vore *waungenskaði* m)
vagnslider *waungsliðer* n [108]
vaja s *rientjyr* f
vaja vb (böja sig) **1** *wigå* **2** (t.ex. om flagga) *swipå*

[106] Alternativ stavning: *waungnsflatji*
[107] Alternativ stavning: *waungnsjuol*
[108] Alternativ stavning: *waungnsliðer*

vajer *wajer* m
vak (i is) **1** *djyölu* (äldre grundf *djyölå*) f **2** *uol (i aisem)* n **3** (där man hämtar vatten) *watuuol* n
vaka vb *wåkå.* 'vaka in' *wåkå in*; 'vaka över' (hålla uppsikt över) *weras*
vakant *wakant*
vaken **1** *watjin,* t.ex. 'jag kan i alla fall inte hålla mig vaken' *ig dug it old mig wakknan ukað so ir* **2** (pigg, mornad) *frå* (äldre grundf *frår*) **3** (uppmärksam) *war* **4** (alert) *glegg*
vakna *wakken,* ex. se **björnunge**. 'vakna till' *wakken til*; 'vakna till liv' *limmen wið*; 'vaknat på fel sida' (på dåligt humör) *pissað norter*; 'vakna tvärt' *twerwakken,* ex. se **skrälla**; 'vakna upp' *wakken upp*
vaksam **1** (på sin vakt) *war* **2** (fr sv) *waksam*
vaksamhet (fr sv) *waksamiet* f
[1]**vakt** (vaktande) *wakt* f. 'gå vakt' *go wakt*; 'på sin vakt' a) *war* b) (misstänksam) *illwar*
[2]**vakt** (väktare) *wakt* m
vakta **1** *wakta* **2** (barn) *syta* **3** (passa) *sjǫ etter* **4** (sköta) *ųogås.* 'vakta (se efter) elden' *sjǫ et jälds*
vakthund *waktrakk* m
vaktmästare *waktmjester* m
vaktparad *waktparað* m
vaktpost *waktpuost* m. Se äv [2]**vakt**
vakttorn *wakttorn* n
vakuum *wakum* n
[1]**val** (när man väljer) *wal* n
[2]**val** (djuret) *wal* m
valack *wallak* m
valberedare *walbirieðer* m
valberedning *walbirieðningg* f
Valborg (valborgsmäss(a)) *uollbuor* (med många lokala var.) m
valborgsmäss *uollbuormess* f
valborgsmässoafton **1** *uollbuor* m **2** *uollbuorskweld* m **3** *uollbuormessaftun* m
valborgsmässoeld **1** *uollbuor* m **2** *uollbuorsjäld* m **3** *uollbuormessjäld* m
valborgsmässokase (blivande majbrasa) **1** *uollbuor* m **2** *uollbuorstakk* m **3** *uollbuormesstakk* m
valdag *waldag* m
valen adj *walun*
valfett *walfiet* n
valfläsk *walflesk* n
valhänt *walient* (äv *walent*)
valk **1** *walk* m **2** (t.ex. i handen) *kward* m
valka (tova) *työva*
valkig (t.ex. hand) *kwardun*
valkmoln (stratocumulus cumulogenitus) **1** *työlågeddur* f pl **2** (fr sv) *walkmuoln* n
vall **1** (t.ex. jordvall) (fr sv) *wall* m **2** (igenlagd åker) *linda* f **3** (t.ex. fäbodvall) *uoll* m **4** (uppröjd plats i skog) *yöll* m. Se äv **snövall**
valla s *walla*
[1]**valla** vb (boskap) *gęta,* t.ex. 'hon vallade korna' *ǫ gę'tt tjy'mm*
[2]**valla** vb (skidor) **1** *walla* **2** *smyra.* 'valla bort sig' *wall brott sig*; 'valla med vatten vid minusgrader' *aiswall*; 'valla om' *wall um*
vallare (vallhjon oavsett kön) *gęslkall* m
vallflicka *gęslkull* f
vallgrav **1** (fr sv) *wallgrav* f **2** (vattengrav) *watugrav* f
vallhjon *gęslkall* m
vallhorn *straut* m, se **spela**
vallhund *gęslrakk* m
vallmo **1** *wallmuo* f **2** *wallmuobljomm* m
[1]**vallning** (av boskap) *gętningg* f
[2]**vallning** (av skidor) **1** *smyrningg* f **2** *wallningg* f
vallon *walluon* m
vallpojke *gęslpåyk* m
vallört (fr sv) *wallört* f
valnämnd *walnemd* f
valp *wep* m, ex. se **växa** ur
valpa *wepa*
valresultat *walrisultat* n
valross *walross* m
[1]**vals** (dans) *wals* m
[2]**vals** (roterande cylinder) *wals* m
valsa (t.ex. i valsverk; dansa vals) *walsa*
valsedel *walsail* m
valspäck se **valfett**
valthorn *waltuonn* n
valv *walv* n
valvbåge *walvbugi* m
valör *walör* m
vampyr (fr sv) *wampyr* m
van **1** *uoni,* t.ex. 'det är allt bäst att göra som man är van' *eð ir sakt wildest djär slais an ir uoni* **2** *wan.* 'van vid' a) *uoni,* t.ex. 'jag är inte van vid det' *ig ir it uoni dyö* b) *wan wið,* t.ex. 'han är inte van vid sådant tilltugg' *an ir it wan wið slaikt sauvel* c) *wan,* t.ex. 'de var vana vid det' *dier war waner eð*
vana **1** *wane* m (mer sv *wana* f) **2** (sed) *sið* m. 'ha för vana' a) *bruka* b) (mer sv) *åvå fer wana*
vanart *uonart* m
vanartig *uonartun* (äv *wanartun*)
vandra **1** *go* **2** (strosa) *wavel* **3** (ovanl) *ralta* **4** (mer sv) *wander*
vandrare *wandrer* m
vandrarhem *wandreriem* n
vandring (äv tröskvandring) *wandringg* f (i konkret bet. äv m)

vandringsled *wandringgslieð* f
vandringsstav *wandringgsstor* m
vanför **1** *mięfyör* **2** *mięferdun*
vanhelga (fr sv) *wanelg*
vanilj *wanil* (äv *wanill*) m (äv n)
vaniljglass *wanilglass* (äv *wanillglass*) m
vaniljkräm *wanilkrem* m
vaniljsocker *wanilsokker* (äv *wanillsokker*) n
vaniljsås *wanilså'ss* m
vanka **1** *waungen* **2** *strukå* **3** (ovanl) *ralta*
vankas *waunka* (äv *waunkas*), t.ex. 'då vankades det stryk' *dǫ waunkeð* (el. *waunkes*) *eð stryk*
vankelmodig *smǫråðun.* Jfr **villrådig**
vanlig *wanlin,* ex. se **knopplist**. 'som vanligt' a) *sos wanlit* b) *slais wanlit* c) *eter wanligietum* d) *eter wanligietn*; 'än vanligt' *oðer-,* t.ex. 'finare än vanligt' *oðerfiner*
vanligen **1** *wanligest* **2** (fr sv) *wanligen.* Se äv **vanligtvis**
vanlighet *wanligiet* f
vanligtvis **1** (för det mesta) *mjäst åv* **2** *wanligest* **3** (mer sv) *wanlitwis.* Se äv **vanlig**
Vansbro *Wansbro* (mer älvd vore *Wansbru*)
Vansjön **1** *Uoni* m **2** *Uonisju'nn* m b.f.
vanskapt **1** (fr sv) *wanskapt* **2** (vanbildad) (fr sv) *wanbildað*
vansklig (trol. fr sv) *wansklin.* Jfr **knepig**
vansklighet (trol. fr sv) *wanskligiet* f
vanställa (fr sv) *wanstell*
vante **1** *uott* m **2** (skämts) *nagelbu* n. 'ett par vantar' *iet uottpar* n
vanvördig *wanwördun*
Vanån *Uonų* (äldre grundf *Uonǫ*) f b.f.
vapen *wapen* n, ex. se **deras**
vapenhus *wapenaus* (åld *wakenaus,* äv *wakkenaus*) n
vapenrock *wapenrukk* m
vapensmed (bössmed) *byssmið* m
var adv *war.* 'var … ifrån' *war … frǫ,* t.ex. 'var kom han ifrån?' *war kam an frǫ?*; 'var någonstans' *war nogär*; 'var som helst' a) *uonde war* b) (fr sv, ej ovanl) *war som elst*; 'var än' *uonde war*
var pron **1** (varje) m: *wer* (yngre, eg. ack *wenn*), f: *werr* (äldre *wer*), n: *wert* **2** (vardera) *wer'n* (äv *wår'n*), t.ex. 'de fick en fisk var' *dier fingg ienn fisk wer'n* **3** (per individ) *et manns,* t.ex. 'de fick fem kronor var' *dier fingg fem kruonur et manns.* 'för var dag' *fer wenn dag*; 'var för sig' a) *wår sig* b) *wer fer sig*; 'var gång' *wessn*; 'var och en' *wer og ienn,* t.ex. 'var och en får göra som den kan' *dier fǫ fårå sos dier dugå wer og ienn*; 'var tredje' *wenn trið*; 'var sin' a) *wer senn,* t.ex. 'flickorna fick var sitt lamm och pojkarna var sin get' *kullur fingg wer senn tembel og påykär wer sąi* (äldre: *wer sain*) *djiet* b) (i sht om två) *wår senn,* t.ex. 'flickan och pojken fick var sin julklapp' *kullą og påytjin fingg wår senn juolklapp*
var s **1** *werk* m **2** *war* n **3** (i ögonen) *ogenwåg* (el. bara *wåg*) m **4** (i öronen) *ärnwerk* (äv *ärwerk*) m **5** (varklump, varkula) *wertjkelingg* f
[1]**vara** s se **varor**
[2]**vara** s *war(a), wårå* i uttr 'ta vara på' *tag war ǫ*; 'ta till vara' a) *tag et wårå* b) *tag war ǫ* c) *tag att*; 'värd att ta till vara' (anv i nek. satser o. frågor) *attagend*
[1]**vara** vb *wårå.* 'vara av med' (vara kvitt) *war åv min*; 'vara i gång' *war i gaungg*; 'vara i livet' *war til*; 'vara iväg' *war åv*; 'vara med (om)' *war min (um)*; 'vara på' *war ǫ*; 'vara ute efter' *war aut eter*; 'vara (ränna) ute sent om kvällen' *stjomas*; 'var så god!' *wari so guoð!*; 'var så snäll' *wari so frek*; 'möjligt att vara' *warend,* t.ex. 'det är inte möjligt (det går inte) att vara ute' *eð ir it warend aute*
[2]**vara** vb (räcka) *wårå,* t.ex. 'så länge det varar' a) *emes eð wärär* b) *solaindj eð wärär*
[3]**vara** vb 'vara igen' (bli full av var) (ffa om ögon) *wågen att*; 'vara sig' (varas) a) *galnas* b) (i ögonen) *wågas*
varaktighet jfr **långvarighet**
varandra *wenanan* (äv *wennanan*), t.ex. 'de ser inte varandra' *dier sjǫ it wenanan*, 'de hjälper varandra' *dier jåp weroðrum*
varannan *weroðer.* 'varannan dag' adv *wenanan dag*; 'varannan vecka' adv *weroðer* (äldre *werroðer*) *wiku.* Jfr **vartannat**
varannandagsväder *wenanandagsweðer* n
varas se **vara** sig
varbygel *warbygel* m
varböld *wertjbuold* m
vardag *wenndag* m. 'på vardagarna' *um wenndågǫ*; 'såväl vardag som helgdag' *boð yrkt og ielit*; 'till vardags' a) *et wenndags* b) *yrkt*
vardaglig *wendagsklin.* 'vardagligt tal' *wendagsglam* n
vardagsaktig *wendagsklin*
vardagsbestyr *wendagsbistyr* n
vardagskläder **1** *wendagsklauter* m pl **2** *wendagskläð* n pl (yngre *wendagskläðer* m pl)
vardagskväll *wendagskweld* m
vardagslag 'i vardagslag' *i wendagslag*
vardagsliv *wendagsliv* n
vardagslunk (nydal) *wendagswavel* n
vardagsmat *wendagsjätå* n
vardagsrum **1** *sturruom* n **2** (finrum) *sal* m **3** (fr sv) *wardagsruom* n
vardagsspråk **1** *wendagsspråk* n

2 *wendagsglam* n
vardera **1** (framförställt) *wårndier* (ofta *wårdier*), t.ex. 'i vardera änden' *i wårdier endam* **2** (efterställt) *wer'n* (äv *wår'n*), t.ex. 'de hade lämnat in två tavlor vardera' *dier add lemnað in twär tavlur wer'n* **3** (ovanl) *werndier* (äv *werrndier*), t.ex. 'de tog sex kronor vardera' *dier tuog sjäks kruonur werndier*
vare sig **1** *warken* **2** (oavsett) *ukað,* ex. se **oavsett**
varelse **1** *warels* f (äv n o. m) **2** *skapels* f **3** (liv) *laiv* n. 'en levande varelse' *ję livendes warels* el. *iet livendes warels*
varenda *werienda.* 'varenda dag' adv *wenienda dag*; 'varenda en' *werienda ienn*; 'varenda gång' *wessn,* t.ex. 'så var det varenda gång' *so war eð wessn*; 'varenda morgon' adv *wenienda morgun*; 'varenda vecka' adv *werienda wiku*; 'varendaste' *weriendaste*
varest se **där**
varfågel *skuogsstjier* f
varför **1** *wiso* **2** (och därför) *og feðyö*
varg *warg* m, t.ex. 'vargen har inget kött att sälja' (talesätt) *wardjin ar it noð tjyöt sela.* 'gott om varg', 'mycket varg' *wargut,* t.ex. 'det var väldigt mycket varg det där året' *eð war uvliuo'tt wargut eð-dar åreð.* Se äv **gråben**, **ulv**
vargavinter (snarast fr sv) *wargawitter* m
vargflock (varghop) *warguop* m
varggrop **1** *warggrav* f **2** (åld) *wargstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
varghatare *wargater* m
varglav **1** *litlavi* m **2** *litåmuosi* m. Se vidare VNB
vargpäls (ss klädesplagg) **1** *wargstjinnskasungg* m **2** (längre) *wargstjinnspels* m **3** (stor) *tulubb* m
vargskinn *wargstjinn* n
vargskinnspäls se **vargpäls**
varhelst *uonde war*
variant *wariant* m
variation *wariasiuon* m. Jfr **växling**
variera *wariira.* Jfr **växla**
varierande **1** *wariirend* **2** (allehanda) *ymser,* t.ex. 'av varierande slag' *åv ymsum slagum*
varifrån **1** *war ... frǫ* **2** *warfrǫ* **3** (äldre) *weðǫ* **4** (relativt) *frǫ dar,* t.ex. 'de hade med sig den (från det ställe) varifrån de kom' *dier add min sig an frǫ dar dier kamu*
varje m: *wenn* (äldre *wer*), f: *werr* (äldre *wer*), n: *wert,* t.ex. 'varje sommar, varje vår, varje år' *wenn såmår, werr wår, wert år.* 'lite av varje' a) *ymsę* b) *noð wertdier* c) *liteð wertdier*; 'varje dag' *wenn dag*; 'varje gång' adv a) *wessn* b) *wenn gaungg*; 'varje gång (som)' a) *wessn,* t.ex. 'hunden skäller varje gång den ser en katt' *rattjin skeller wessn an sir ien katt* b) *wenn gaungg.* Se äv **var** pron
varken **1** *warken* **2** (åld) *wast.* 'varken till eller från' *warken til eld frǫ*
varlig *warlin*
varligt adv *warli*
varm *warm.* 'bli varm (el. het)' *itå,* t.ex. 'jag blir varm (het) i ansiktet' *ig itär i kråy'ssę*; 'bli lite varmare' *lyas*; 'bli varm' a) *wermas* b) *uonna*; 'bli varmare' (om väder) *werm ǫ sig,* t.ex. 'hoppas det blir varmare längre fram på dagen' *uppes eð wermer ǫ sig laingger fram ǫ da'n*; '(allt)för varm' *uvwarm*; 'hålla sig varm' *old sig warman*
varmkorv *warmkuorv* m
varmlim *warmlaim* n
varmluft *warmlupt* f
varmrätt (fr sv) *warmrett* m
varmrökt *warmräkt*
varmt adv **1** *warmt* **2** (efter blåsa o.dyl.) *warmu,* t.ex. 'det blåser varmt' *eð blås warmu*
varmvatten *warmwattn* n
varmvattenbehållare (på vedspis) *warmwatusistärn* m
varmvattenberedare **1** *warmwatubirieðer* m **2** (på vedspis) *watuwermer* m
varmvattenkran *warmwatukran* f
varna *war'n* (äv *warna*), t.ex. 'han hade varnat rövarna' *an add warnað röverum*
varning *warningg* f
varor *warur* f pl
varp **1** *warp* m **2** *wev* m. 'ändan av varpen' (som man knyter samman) a) *wevrump* (el. bara *rumpa*) f b) *wevlurt* (el bara *lurt*) m
varpa s (för varpning) **1** *rennkall* m **2** *warpa* f
varpa vb **1** *renna* **2** *warpa*
varpbom (i vävstol) **1** *kabbe* m **2** *bult* m
varptråd *warptråð* m
varsam *warlin*
varsamt adv *warli*
varse 'bli varse' *werd iwari,* ex. se **märka**
varsel **1** *warsel* n, t.ex. 'gubben trodde att det där var ett varsel' *gamtkalln wenteð eð-dar war noð warsel* **2** (dödsförebud i form av ovanligt ljussken) *fiegdliuos* (äv *fiegliuos*) n
varselväst (nydal) *werdiwariwest* m. Jfr **reflexväst**
varsin se **var** sin
varsitt se **var** sin
varsla 'varsla om' (förebåda) *buoðå*; 'varsla om (förutspå) ngns död' *spötjas firi.* Jfr **förebåda**
varsna *werd iwari*

varsomhelst se **var** som helst
varstans 'lite varstans' a) *noger werrumstas* b) *nog werrstas* c) *liteð ymssta'ss*
varsågod **1** *wari so guoð* **2** (yngre) *wassoguoð* (äv *wasseguoð*) **3** (se här!, mest åt djur, annars skämts) *sä!*
vart adv *wert,* t.ex. 'vart är vi på väg?' *wert irum wįð ǫ weg?* 'ingen vart' se **ingenvart**; 'vart som helst' *uonde wert*; 'vart än' a) *uonde wert* b) *wert enn*
vartannat **1** *wertoðer,* t.ex. 'vartannat år' *wertoðer år* **2** *wertanað,* t.ex. 'om vartannat' *um wertanað*
vartdera *wertdier*
vartefter **1** *wertetter* **2** *etersos,* ex. se **allteftersom**
vartsomhelst se **vart** som helst
varuavdelare (kassakloss, kundpinne) (nydal) *firikevil* (äv *firikevel*) m
varubuss *warubuss* m
varuhus *waruaus* n
varukorg *warukorg* m
varulager *warulager* n
varumärke *warumertj* n
varv *warv* n, t.ex. 'klockan har gått ett varv' *klukką ar gaið warveð*; 'uppe i varv' (fr sv) *upi warv*
Varvsön *Warvsenę* f b.f.
vas (fr sv) *was* m. 'sätta (blommor) i vas' *was upp*
Vasalopp **1** *Wasalopp* (äldre, ovanl *Wasalop*) n **2** *Wasarenn* n **3** (skämts) *Fasalopp* (äldre, ovanl *Fasalop*) n
Vasaloppskontroll *Wasaloppskontroll* m, t.ex. 'hon brukade hjälpa till i Vasaloppskontrollen' *ǫ brukeð jåp til i Wasaloppskontrollem*
Vasaloppsspåret **1** *Wasaloppsspuoreð* n b.f. **2** (snarast nydal) *Wasadyrą* f b.f. **3** (nydal) *Launggandyrą* f b.f.
Vasaloppsåkare **1** *Wasarenner* m **2** (fr sv) *Wasaloppsåker* m
vass adj **1** *wass,* ex. se **komma** åt **2** (t.ex. om verktyg äv) *wassbitin,* t.ex. 'alla andra vassa verktyg' *ollų eller wassbitnų werktyg*
vass s **1** *wass* f **2** *rär* f. Se vidare VNB
vassla *mysu* (äldre grundf *myså*) f
vasstrå **1** *rästiuok* m **2** *wasträ* n
Vatikanen **1** *Watikan* m b.f. **2** (nydal) *Påvstugų* (äldre grundf *-stugǫ*) f b.f.
vatten *wattn* n. 'friskt vatten' *koldwattn* n; 'hålla med vatten', 'förse med vatten' *watuold,* t.ex. 'man måste förse dem med vatten hela tiden' *an fǫr luv watuold diem iel tiðę*; 'mkt vatten', 'stor mängd vatten' (lokalt) *watustakk* m, t.ex. 'det var länge sedan jag såg så mycket vatten där' *eð war laindj ses ig såg slaikan watustakk dar*; 'utan vatten' *watulos*
vattenbomba *watubomb*
vattenbrist **1** *watulosa* f **2** (mer sv) *watubrist* f
vattencistern *watusistärn* m
vattendelare *watudieler* m
vattendrag *watudrag* n, t.ex. 'det kan vara mycket mygg utmed vattendragen' *eð kann wåra muggut frammin watudragum*
vattendrivande *watudraivend*
vattendroppe **1** *watudrupi* m **2** (obetydlig mängd vatten) *watudräp* m
vattenfall **1** *watufoll* n **2** *stup* (i sht i ortnamn *stop*) n
vattenflaska **1** *watuputell* m **2** *watuflask* f
vattenfågel *watufugel* m
vattenfärg *watuferg* f
vattengrav *watugrav* f
vattenhink **1** *watubytt* f, t.ex. 'här är vattenhinken alltid tom – och slaskhinken full, klagade mor' *jär ir watubyttą tuom olltiett – og skuolåbyttą full, iembreð sig muna* **2** *watukruk* f **3** (mer sv) *watuink* m
vattenhjul **1** *watujuol* n **2** (i skvaltkvarn) *kwennkall* m **3** (ofta ss leksak) *stettjkall* m
vattenho (för hästar vid rastställe) *watulåð* f
vattenhål (vattenfyllt hål, t.ex. i myr el. hål i isen där man tar vatten) *watuuol* n
vattenkamma *watukamb*
vattenkanna *watukann* f
vattenkastning (urinering) *pissningg* f
vattenklosett (utrymmet) *watuskalaus* n
vattenklöver *triuoska* f
vattenkokare *watukuoker* m
vattenkonst *watukunst* f
vattenkraft *watukrapt* f
vattenkran *watukran* f
vattenledning *watulieðningg* f
vattenloppa *watulaus* f
vattenlås *watulǫs* n
vattenläcka *watulekk* f
vattenlöpare *watudyörg* m
vattenpass **1** *watupass* n **2** (ursprungl. lodbräda med lod i st.f. libell) *luoðbräð* n **3** (skämts) *bögelbräð* n
vattenpistol *watupistuol* m
vattenpump *watupump* m
vattenpuss *watuluok* m, ex. se **is**
vattenpöl *watuluok* m. 'smutsig vattenpöl' *dritluok* m
vattenrallare *waturaller* m
vattenränna *waturenn* f
vattensalamander se **vattenödla**
vattensamling **1** (mindre) *luok* m **2** (fr sv) *watusamblingg* f

vattensjuk **1** *sikk* **2** *watusiktun* **3** *watuklien* **4** *saur* **5** (om sank mark) *watudraiðn* **6** (t.ex. om träd) *watusiuok.* ’vattensjuk mark’ *saurland* n

vattenskada **1** *watuskaði* m, t.ex. ’vi har en vattenskada i källaren’ *amm ien watuskåðå niði tjälleram* **2** (vanl, mer sv) *watuskað* f

vattenskida *watuskaið* f

vattenskopa *watuskuop* f, t.ex. ’vattenskopan hänger på kanten av tunnan’ *watuskuopę aindjer ǫ tunnkantem*

vattenskoter *watuskoter* m

vattenslang *watuslangg* (äv *watuslaungg*) m

vattensork **1** *watumulduotur* m **2** *watumaus* f

vattenspegel *watuspail* m

vattentorn *watutorn* n

vattentunna *watutunn* f, t.ex. ’det var is på vattentunnan om morgnarna’ *eð war aisn upǫ watutunnun um me’nnq*

vattentät **1** *watuti’tt* **2** (om tak) *drupti’tt*

vattenvirvel **1** *watuwirvel* m **2** (med skum) *froðkwenn* f

vattenväg *watuweg* m

vattenväsen ’fiktivt vattenväsen man skrämde barnen med så de skulle hålla sig borta från älvar, bäckar, brunnar o.dyl.’ a) *Stjinnerbölą* f b.f. b) *Stjinnerkelindję* f b.f. c) *Watugryllą* f b.f. d) (vid Älven, lokalt) *Nęvergubbin* m b.f.

vattenyta *watuyt* f

vattenånga *watuaungg* f (ovanl m)

vattenödla (salamander) **1** *ålåbuss* m **2** *watuålåell* f **3** (hanen) *skrattabuorr* m **4** (e.u.) *elldjyss* f

vattkoppor *watukuppur* f pl

vattna **1** *wattn,* t.ex. ’han skulle vattna hästen’ *an ulld wattn estem* **2** *wät ǫ*

vattnas i munnen **1** *tiåvå* **2** *wattnas i munnem* **3** (skämts) *snǫlwattneð lop*

vattnig *wattnun*

vattning *wattningg* f

vattras (bli krusig) *liuora*

vattusot *watusuo’tt* f

vattvälling *watuwelingg* m

vax *waks* n

vaxduk *waksduk* m

vd (verkställande direktör) *wd* m

veck **1** *wik* n **2** (skrynkla) *skrokk* m **3** (på tunnbröd) *smyörskryttj* f. ’veck på nedhasade strumpor’ (skämts) a) *skrollegger* m pl b) *skrollwalker* m pl

vecka s *wiku* (äldre grundf *wikå*) f. ’denna vecka’ adv *iss wikų*; ’fem gånger i veckan’ adv *fem gaungg i wikun*; ’för ngn vecka sedan’ *fer nog* (yngre *nogų*) *wiku sę*; ’i (flera) veckor’ *wikutals*; ’inte på flera veckor’ a) *int upǫ wikutals* b) *int upǫ flier wikur*; ’längre fram i veckan’ *framter wikun*; ’till veckan’ *að wikun*

veckad *wikkað*, t.ex. ’veckad kjol’ *wikkaðtjuosl.* Jfr **plisserad**, **korrugerad**

veckig (skrynklig) *skrokkun*

veckla ut *wekkel aut*

veckoblad *wikublað* n

veckodag *wikudag* m

veckogammal *wikugåmål*

veckotal *wikutal* n

veckotidning **1** *wikutiningg* f **2** (illustrerad) *mǫlaðkalltiningg* f

veckovis *wikuwis*

ved *wið* m, ex. se **gå ut**, **klyva**. ’arbeta med ved(en)’ *wiðå*; ’göra ved av’ *wiðå upp*; ’hugga ved’ se **hugga**; ’hålla med ved’ *wiðåold*; ’lass ved’ (vedlass) *wiðålass* n

vedbacke **1** *wiðåbokk* m **2** *spenbokk* m

vedbod *wiðåbuð* f, t.ex. ’det bar av bort till vedboden’ *eð bar åv daiti wiðåbuðę,* se äv **finklyva**

vedeldning *wiðåjäldningg* f

vederfaras *wiðerfårås* (äv *wifårås*)

vederhäftig (skämts) *weðereftun*

vedervärdig *wiðerwärdun*

vedfång (vedbörda) *wiðåbörd* f

vedhuggare *wiðåogger* m

vedhuggning *wiðåoggningg* f

vedhög *wiðåstakk* m

vedkamin *wiðåkamin* m

vedklabbe *widåklubb* m

vedklyv *wiðåklyv* m

vedkorg *wiðåkorg* m, ex. se **allteftersom**, **elda** slut på

vedkubbe *wiðåkabb* m

vedlass *wiðålass* n

vedlår *wiðålåð* f, ex. se **lägga** ned

vedpanna *wiðåpann* f

vedpinne **1** *wiðåpinn* m **2** *wiðåkevil* (el. bara *kevil*) m

vedspis **1** *kuokspis* m **2** *wiðåspis* m **3** (järnspis) *iennspis* m

vedsåg *wiðåsåg* f

vedsågning *wiðåsågningg* f

vedsäck (säck med ved) *wiðåsjäkk* m

vedtrave *wiðåstakk* m, ex. se **minska**

vedträ *wiðåtrai* n. Se äv **eldbrand**

vegan *wegan* m

vegetarian *wegitarian* (vanl *wegetarian*) m

vegetarisk *wegitarisk* (vanl *wegetarisk*)

vejpa *wäjpa*

vek **1** *wek* **2** (äv eftergiven) *blotslin* **3** (smal) *spjaungglun.* Jfr **veklig**

veke *weke* m, t.ex. ’hon hade ingen veke i fotogenlampan’ *ǫ add it inggan wek i lampollampun*
veklig **1** *blotslin* **2** *weklin*
vekna *weken*
velig **1** *smǫråðun* **2** (fr sv) *welun*
vem **1** *ukin,* ex. se **gissa**; **2** (åld) *wer.* ’vem som helst’, ’vem än’ a) *uonde ukin* b) *ukin enn*; ’vem vet’ *ukin wet*
vemodig jfr **sorgsen**
Venjan *Wenað*
Venjansbo **1** (manlig) *Wenaðskall* m **2** (d:o, åld) *wenald* m **3** (kvinnlig, åld) *wenald* f **4** (Venjansbor) *Wenaðskaller* m pl
Venjansflicka (o. ogift Venjanskvinna) *Wenaðskull* f
Venjanskarl *Wenaðskall* m
ventil *wentil* m
ventilation *wentilasiuon* m
ventilationssystem *wentilasiuonssystiem* n
ventilera *wentilira*
ventilgummi *wentilgummi* n
Venus (planeten) *Wenus* m. Se äv **morgonstjärna**
vepa **1** *wessl* n **2** *wepa* f
veranda *weranda* f. ’(ute) på verandan’ *autǫ werandun*
verb *werb* n
verbalt **1** *werbalt* **2** (i många s-hang hellre) *min uordum*
verbböjning *werbböjningg* f
verifikation *werifikasiuon* m
verk **1** *werk* n, t.ex. ’någon höjdare på verket har bestämmt det’ *non sturkall ǫ wertję ar bistemmt so* **2** (gärning) *gerd* f
[1]**verka** (tyckas) **1** *syöksas,* t.ex. ’det verkar så’ (det verkar som om jag gör det) *ig syöks eð*; (kan i förfluten tid äv konstrueras med preteritum), t.ex. ’han verkade inte vilja göra det där’ *an syöks it willd djärå eð-dar* **2** (tycks faktiskt) *luss,* t.ex. ’han verkar faktiskt kunna sova fast vi pratar’ *an luss dugå såvå fast akudirum* **3** (se ut) *sjǫ aut,* ex. se **som** om; **4** (låta) *äras aut,* ex. se **låta**; **5** *mǫtte,* ex. se **tyckas**; **6** (visa tendens att) *lysta,* t.ex. ’det verkar bli kallt’ *eð lyster werd kollt* **7** *werka,* t.ex. ’duvorna verkade så tama’ *dauvur werkeð so tamer*. ’verkar det som’ *sir eð aut*
[2]**verka** (ha verkan) *werka*
[3]**verka** (ansa hov el. klöv) **1** *skuo* **2** *snikk til* **3** (fr sv) *werka*
verkan *mun* m. ’göra verkan’, ’ha verkan’ a) *munå* b) *munå i* c) *djärå mun* d) *wårå mun i* e) *werka*
verklig *werklin*
verkligen **1** *kanenda,* t.ex. ’han är verkligen duktig att spela’ *an ir kanend duktin spilå* **2** *enteli,* t.ex. ’ja det är verkligen bra att det äntligen blir en ordbok’ *naug enteli ir bra eð enteli werd je uordbuok* **3** (lokalt) *kanenteli* **4** *werkligen* (mer älvd, ovanl *werkli,* t.ex. ’jag blev verkligen förvånad’ *ig wart werkli fewonað*) **5** *allt,* t.ex. ’han var verkligen duktig att sjunga’ *an war allt duktin kweðå* **6** *durk,* t.ex. ’verkligen inte’ *durk inte* **7** *rient* **8** (då) *a nų* **9** (jaså) *o.* ’jo men verkligen’ *ju men enteli*; ’nej, verkligen inte’ *naj* (äv *näj) so-menn*
verklighet *werkligiet* f. ’i verkligheten’ *i werkligietn*
verkmästare *werkmįester* m
verksam *werksam*
verksamhet **1** *werksamiet* f **2** (syssla) *djärå* n, t.ex. ’det är väl en trevlig verksamhet’ *eð ir fel iet trivlit djärå*
verksamhetsberättelse *werksamietsbirettels* f
verksamhetsplan *werksamietsplan* f
verksamhetsår *werksamietsår* n
verkstad *werkstað* m
verkstadsarbete *werkstaðsarbiet* n
verkstol **1** *skuostuol* m **2** *klovstuol* m **3** (fr sv) *werkstuol* m
verkställa (fr sv) *werkstell.* ’verkställande direktör’ se **vd**
verktyg **1** *werktyg* n, t.ex. ’jag plockade åt mig de verktyg jag behövde’ *ig iemteð að mig werktygär ig byövde* **2** *rieskap* n. ’uppsättning verktyg’ se **redskap**
verktygslåda *werktygslåð* f, t.ex. ’han hade mycket grejer i verktygslådan’ *an add mikkel gräjur i werktygslåðun*
Verner *Wärner* m
vers *wess* m
version *wersiuon* m
versmakare *wessmäkär* m
vertikal *wertikal.* Jfr **lodrätt**
vertikalpelare (ljuspelare ss halofenomen) **1** *koldstuop* m **2** *lysstuop* m
vertikalskärare (fr sv) *wertikalstjärer* m
vessla **1** (äv hermelin) *liekatt* m **2** (mer specifikt) *smǫliekatt* m
veta *witå,* ex. se **fattas**. ’få veta’ *fǫ witå*; ’innan man vet ordet av’ jfr ’innan man hinner **blinka**’; ’inte veta bättre’ *int åvå better* (el. *wilder*) *lag ǫ*; ’inte veta ordet av förrän’ *int witå uordeð åv föld*; ’veta av’ *witå åv*; ’(inte) vilja veta av’ a) *(int) wil wið,* t.ex. ’hon hade aldrig velat veta av ngt gevär’ *ǫ add aldri wilað wið nog byssu* b) *(int) wil witå åv*; ’låta ngn veta ngt’ *lat witå nogum noð*; ’om du bara visste’ *um du edd witåð*; ’ska du veta’ (förstår du) *al du witå*; ’veta hut’ se **hut**; ’veta om’ a) *witå um* b) *witå åv,* t.ex. ’jag visste inte om det’ *ig wiss it åv dyö*;

’(det) vete katten’ a) *(eð) wete kattn* b) *(eð) wete lappin*; ’veta till sig’ *witå til sig*
vetande adj ’mindre vetande’ *minn för sig*
vete *waita* n, ex. se **härdig**
vetebröd **1** *waitbull* m, ex. se **tycka om** **2** (mer sv) *waitbröð* n
vetebulle *waitbull* m
vetedeg **1** *waitbulldieg* m **2** (mer sv) *waitbröðsdieg* m
vetekorn *waitkuonn* n
vetelängd **1** *waitbröðslainggd* f **2** *waitlainggd* f
vetemjöl *waitmyöl* n, t.ex. ’hon har bakat limpor på vetemjöl’ *ǫ ar båkåð limpur åv waitmyölį*
vetenskap *wetnskap* m
vetenskapare *wetnskaper* m
vetenskaplig *wetnskaplin*
veteran *weteran* m
veteranbil *weteranbil* m
veterinär **1** *diuorläker* m **2** (mer sällan) *krytyrdukter* m **3** (fr sv) *wetrinär* m
vett **1** *wit* n **2** *bigrip* n. ’från vettet’ a) *frǫ witį* b) *ret-eð*; ’inte ha vett att’ se **förstånd**
vetta *wendas,* t.ex. ’huset vetter mot myren’ *stugų wendes mųot måyr’n*
vettig *witun*
vettskrämd **1** (snarast fr sv) *witskremd* **2** (skitskraj) *dritredd*
vev **1** *wev* f **2** (t.ex. på separator) *slagu* (äldre grundf *slågå*) f
veva s *weva* f. ’i den vevan’ *i enner wevun* (äv *i enn wevun*)
veva vb *weva,* t.ex. ’de vevade i gång grammofonen’ *dier weveð i gaungg grammufuon.* ’veva in’ (t.ex. rev) *wev in*; ’veva ned’ *wev nið*; ’veva upp’ *wev upp*
vevstake *wevstatji* m
vi *wįð* (ofta *wįr*), t.ex. ’det är vi som har gjort det’ *eð ir wįr so amm gart eð*
via (i geografiska sammanhang) *yvyr*
viadukt *wiadukt* f (äv m)
vibrator *wibrator* m
vibrera *wibrira.* Jfr **darra**
vice *wise*
vichyvatten *wissywattn* n
vicka *wikka.* ’vicka (på ngt)’ a) *wikk ǫ* b) *slikå*; ’vicka loss’ *slikå los*; ’vicka på huvudet’ *wikk ǫ skollam*; ’vicka till’ *wikk til*; ’vicka ur’ *slikå yr*
vickevire se **lillfinger**
vid adj **1** *waiðum* **2** (i vissa uttr) *waið,* t.ex. ’på vid gavel’ a) *upǫ waið gavel* b) *(up)ǫ waið wegg.* ’(ute) i vida världen’ *i landum*
vid prep **1** *nest,* t.ex. ’vid bordet’ *nest buordę* **2** *wið,* t.ex. ’hålla fast vid ngt’ *old fast wið noð*; ofta sms, t.ex. *upwið, niðwið, autwið* **3** (tätt vid) *inwið,* t.ex. ’hon stod vid diskbänken’ *ǫ stuoð inwið diskbaintjin* **4** (bredvid, jämte) *attrað,* t.ex. ’han satt vid brasan’ *an sått attrað brasun* **5** (om tid) *um,* t.ex. ’vid midnatt’ *um minnǫt.* ’vid den tiden’ *ǫ-ðar tiðę*; ’vid (förleden) midnatt’ *attwið minnǫt*
vida omkring **1** *waiðumt* **2** *waiðum,* t.ex. ’jag far inte så vida omkring (inte så långt) nuförtiden’ *ig far it so waiðum nųfetiðn*. ’som far vida omkring’ *waiðfyör*
vidare *wiðer(a).* ’inget vidare’ a) *i(n)t noð warut* b) *i(n) so warut,* t.ex. ’han mådde inget vidare’ *an mǫ’dd int so warut* c) *i(n)t noð wiðer* d) *so lagum,* t.ex. ’det gick väl inget vidare’ *eð djikk fel so lagum,* ’det var inget vidare väder’ *eð war so lagum noð weðer*; ’utan (ngt) vidare’ *autǫ noð wiðer*
vidarebefordra (fr sv) *wiðerbifuoðer*
vidbränd *wiðbrennd.* ’bli vidbränd’ *swinna*
vidd *waigd* f
vide **1** *waiða* f **2** (oftare) *waiðbuosk* m
videbuske *waiðbuosk* m
videkisse jfr **kisse**
video *wiðeu* (äv *wiðiu, wiðeo*) m
videoapparat (nydal) *mǫlaðkalltrusk* m
videokamera *wiðeukamir* (mer sv *wiðeokamir*) f
videokassett (skämts) *wiðåkassett* m
vidga *waiðga.* ’vidga vyerna’ *fǫ nyogų* (yngre *nyogur*). Se äv **utvidga**
vidgå *go wið*
vidja **1** *wia* (äv *wija*) f **2** *swigi* m
vidjeband **1** *tregg* m **2** (kring laggad bytta) *byttband* n **3** (att bära med) *swigi* m **4** (att bära hö med) *öswigi* m **5** (t.ex. kring gärdsgårdsstörar) *ark* m
vidlyftig *wiðlyptun*
vidlyftighet *wiðlyptugiet* f
vidrig (motbjudande) *ųodäl.* Jfr **vedervärdig**
vidröra **1** *piek ǫ* **2** *tag i* **3** *kum wið* **4** (komma åt) *arp ǫ* **5** (lätt) *nafsa.* Se äv **komma emot**
vidskepelse **1** *fabbel* n, ex. se **avstå**; **2** *wiðstjiepels* n
vidskeplig *wiðstjieplin*
vidsträckt *waiðum*
vidunder *wiðunder* n
vidunderlig *wiðunderlin*
vidöppen **1** *waiðupin* **2** (på vid gavel) *ǫ waið wegg*
vift ’ut på vift’ jfr **roa** sig
vifta **1** *wifta,* t.ex. ’hunden viftade på svansen’ *rattjin wifteð rumpun* **2** *swiska,* t.ex. ’hästen viftar (slår) med svansen’ *estn swisker rumpun,* ’kon viftar (slänger) med svansen’ *tjyrę swisker rumpun* **3** (t.ex. vifta undan flugor) *swipå,* t.ex. ’hunden viftar undan flugor med öronen’ *rattjin*

swipär undǫ flugur min ärum **4** (t.ex. vifta bort mygg med lövruska) *wiska* **5** (t.ex. på öronen) *wippel*. ’vifta bort’, ’vifta undan’ (ffa insekter) a) *swipå undǫ* b) *wisk undǫ* c) *suop åv*; ’vifta på svansen’ äv *swigå ǫ rumpun*

vig **1** *waig* **2** *mjǫklin*

viga **1** *waiga* **2** (sammanviga) *waig ijuop* **3** (d:o) *djipt ijuop*

vigg (fågel) **1** (fr sv) *wigg* m **2** (förslag) *wiggknaip* m. Se FNB

vigga *wigga*

vighet *waigiet* f

vigning *waigningg* f

vigsel (fr sv) *wigsel* m. Jfr **vigning**

vigselring (fr sv) *wigselringg* m

vigvatten *waigwattn* n

vigör ’i full vigör’ (fr sv) *i full wigör*; ’vid vigör’ *i wigör*

vik **1** *waik* f **2** (”genom landtunga avskild del av vattendrag med stillastående vatten”) *avi* m, ex. se **lus**

vika *waika*. ’vika av’ (intr) a) *tag åv* b) *waik åv* c) *kryötj åv*; ’vika ihop’ *waik ijuop*; ’vika ihop sig’ *wikken ijuop (sig)*; vika in *waik in,* t.ex. ’kalven hade vikt in huvudet under sig’ *kåvin add witjið in skollan under sig*; ’vika ned’ *waik nið,* ex. se **stövelskaft**; ’vika sig’ a) *waik sig* b) *wikken*; ’vika till’ *waik til*; ’vika tillbaka’ *waik atter*; ’vika undan’ *waik undǫ*; ’vika upp’ a) *waik upp* b) *flett upp*; ’vika ut’ *waik aut*; ’viken’, ’vikt’ *witjin*

vikariat *wikariat* n

vikarie *wikarie* m

vikariera *wikarira*

viking *wikingg* (ovanl *waikingg*) m

vikingablod *waikinggbluoð* n (jfr **viking**)

vikt adj **1** (viken) *witjin* **2** (reserverad) *waikt*

vikt s *wekt* (vanl *wikt*) f. ’gå ned i vikt’ *littn*

viktig **1** (äv högfärdig) *wiktun,* ex. se **gräsligt, ort** **2** (högfärdig) *nakkog* **3** (d:o) *sturlin* (äv *stursklin*) **4** (d:o) *gubblin*. ’det viktigaste’ *wiktugestað*

viktigpetter **1** *wiktugstjit* m **2** *wiktugpietter* m **3** *wiktugtuosk* m

viktklass *wiktklass* m

Viktor *Wiktor* m

vila s *waila* f

vila vb **1** *waila,* t.ex. ’så snart jag har vilat en stund’ *bar ig ar wailt ien stjyöru* **2** (ta igen sig) *tag att sig* **3** (d:o) *wail att.* ’ligga o. vila sig’ *lemstras*; ’vila benen’ *wail fuotum*; ’vila sig’ a) *waila* b) *waila sig* c) (ta igen sig) *tag att sig*; ’vila tungt på’ *ligg ǫ*; ’vila upp sig’ *wail upp sig*; ’vila ut’ a) *tag att sig* b) *wail att sig* c) *wail sig duktit* d) (fr sv) *wail aut sig*; ’vila öronen’ *wail ärum* (äv *ärų,* yngre *ärur*). Jfr **sträcka** ut sig

vild **1** *wild* **2** (från vettet) *ret-eð.* ’fara vilt fram’ *grasir*

vildbi *wildbi* f (äv n)

vilddjur **1** *wilddiuor* n **2** (vilt djur) *wildkrytyr* n

vildfågel *wildfugel* m

vildgås *wildgǫs* (el. bara *gǫs*) f

vildhonung **1** *myöð* m **2** *wildonungg* m

vildkatt *wildkatt* m

vildmark *wildmark* f (äv m)

vildren *wildrien* m

vildsvin **1** *wildgrais* m **2** *wildswain* (vanl *wildswin*) n

Vilhelm *Wilelm* m

vilja s *wile* m (yngre *wila* f). ’till viljes’ *et wiles*; ’göra ngn till viljes’ (göra ngn nöjd) *djärå non nyögdan*

vilja vb **1** *wila* **2** (ha lust att) *lysta* **3** (i sht i frågor o. nek. satser) *wårå ärnað* **4** (inte vilja p.g.a. kyla) *int tresta.* ’vilja ha’ a) *wila,* t.ex. ’vill du ha kaffe eller saft?’ *will du kaffi eld saft?* b) *wil fǫ,* t.ex. ’han vill ha gröt’ *an will fǫ grötn* c) (önska sig, längta efter) *ugfellas,* t.ex. ’jag skulle vilja ha’ *ig edd ugfelldas* d) (längta efter) *trå að*; ’vilja sig’ (gå väl) a) *wil sig* b) *wil til*; ’vilja till’ (behövas, vara nödvändig) a) *tuolå wið* b) *wil til* c) *byövas*; ’vilja åt’ *wil að*; ’(inte) vilja veta av’, ’(inte) vilja ha att göra med’ *(int) wil wið*

vilje ’med vilje’ *min wila*

[1]**vilken** relativt pron (som) *so,* t.ex. ’hans söner, vilka jag aldrig har sett, bor i Stockholm’ *påykär onumes, so ig ar it si’tt aldri, byddj i Stokkol*

[2]**vilken** interrogativt pron **1** *ukin,* ex. se **typ**, **halka**; **2** *wen fer* **3** (vid två alternativ) se **vilkendera**. ’vilken dag som helst’ *ukin dag som elst*; ’vilken en!’ *ukin ienn!*; ’vilka ena!’ *uker noger!*; ’vilken tok!’ *ukin tuok!*; ’vilken som helst’, ’vilken än’ a) *uonde ukin* b) *laik ukin*

vilkendera m: *ukindier,* f: *ukųðier,* t.ex. ’jag visste inte vilkendera vägen jag skulle ta’ *ig wiss it ukandier we’n ig ulld go*

vilkensomhelst se **vilken** som helst

vilket **1** *ukað* **2** (vilketdera) *ukadier* (äv *ukaðier, ukaðer*). ’det är vilket som’ a) *eð ir ukað so ir* b) *eð ir uonde wen* c) (mer sv) *eð ir ukað som*; ’vilket som helst’ (fr sv) *ukað som elst*

vilketdera *ukadier* (äv *ukaðier, ukaðer*), t.ex. ’det går att använda vilketdera (vilket) man vill’ *eð gor bruk ukadier an will*

vill adj, adv *will.* Jfr **vilse**

[1]**villa** s (hus) *willa* f

[2]**villa** s (illusion) *willa* f

villa bort (sig) *will brott (sig)*
villebråd **1** *diuor* n **2** *wilt* n **3** (fr sv) *willebråð* n
villfarelse **1** *willa* f **2** (fr sv) *willfarels* f
villig **1** *wilað,* ex. se **pigg** på **2** (mer sv) *willun* (äv *willin*) **3** (hågad) *fluks* **4** (i sht i frågor o. nek. satser) *ärnað*. 'villig kvinna' (kvinna som gärna ställer upp på sex) *tjytåludd* f
villkor (fr sv) *willkor* n
villkorsvis (fr sv) *willkorswis*
villospår (fr sv) *willuspuor* n
villrådig **1** *willråðun* **2** *råðlos* **3** *smǫråðun* **4** *witulos*. 'vara villrådig' *twik sig*. Jfr **tveksam**
villsamt *willsamt*
Vilnius *Wilnius*
vilodag **1** *waildag* m **2** (då man för vädret inte kan vistas ute och arbeta) *lesudag* m **3** (d:o vid skogsarbete) *kåjdag* m **4** (d:o, i sht vid slåtter) *buðdag* m
viloplats **1** *waila* f **2** *wailplass* m **3** (ställe, ofta kulle, i skogen för kornas middagsvila) *swemmsuol* m **4** (d:o) *såvåuol* (äv *sovuol, sovuuoll*) m
vilsamt *wailsamt*
vilse *will*. 'gå vilse' a) *go will,* t.ex. 'vi gick vilse' *djinggum will* b) *werd will,* t.ex. 'vi gick vilse' *wartum willer* c) *will brott sig*
vilseleda *lur i will*
vilsen (fr sv) *wilsn*. Jfr **bortkommen**
vilsten *wailstie* m
vilstol *wailstuol* m
vilt *wilt* n
vimla **1** (krylla) *krella* **2** *wåså* **3** *wimbel*
vimmelkantig *wimbelkantun*
vimpel *wimpel* m
vimsig **1** *jomun* **2** (mer sv) *wimsun*. Jfr **virrig**
vimsmaja *irrpott* f
vin *win* n. '(ett) glas vin' *(iet) winglas* n
vina **1** *waina* **2** *singga* **3** (t.ex. om vind) *rwaina*
vinbär *winber* n, t.ex. 'de hade kissat på hans vinbär' *dier add mieð ǫ winberę onumes*; 'röda vinbär' *roðwinber* n; 'svarta vinbär' *swartwinber* n
vinbärsbuske *winbersbuosk* m
vinbärsgelé *winbersstjelé* n
vinbärssaft *winberssaft* f
vind adj **1** *wind* **2** *skakk* **3** *stjål* **4** (t.ex. om bräda) *skaikun*
[1]**vind** s (blåst) **1** *bläst* m, ex. se **rassla** **2** (mer sv) *wind* m **3** (i sht i sms) *weðer* n, t.ex. 'vindsnurra' *weðersnurr* f **4** (personifiering av vinden) *Bjelos* m, t.ex. 'det svepte en vind genom dörren' *Bjelos fuor gainum dörär* **5** (d:o) *Weðerkall* m
[2]**vind** s (på hus) **1** *jälle* m **2** (i sht i bostadshus) *wind* m, ex. se **upp** på. '(uppe) på vinden' *upǫ windem*
[1]**vinda** vb **1** (vinda upp garn, bobina) *kųota* **2** (haspla) *ervel ǫ*
[2]**vinda** (skela) **1** *winda* **2** *sjǫ i kross* **3** *kuogå i kross* **4** *wårå windägd*
vindby (häftig) *rigåv* (äv *rigavu,* äldre grundf *rigåvå*) f
vinddrag (personifiering av vinddraget) *Bjelos* m
vindfläkt **1** *pust* m **2** *weðerpust* m
vindflöjel **1** *weðerkall* m **2** (med snurra) *weðerkwenn* f **3** *wimpel* m **4** (fr sv) *windflöjel* m
vindfälle **1** *windfell* (äv *windfoll*) n **2** *windlåg* (el. bara *låga*) f
vindil **1** *ilingg* m **2** (fr sv) *windil* m. Jfr **vindstöt**
vindkraftverk *windkraptwerk* n
vindkåre *windkår* m
vindpust **1** *put* m **2** *weðerpust* m
vindriktning *windriktningg* f
vindruta *windrut* f. Jfr **bilruta**
vindruva *windruv* f
vindskammare *windskamar* m
vindskiva *windstjiv* f
vindslägenhet *windslägeniet* f
vindsnurra **1** *weðersnurr* f **2** *weðerkall* m **3** (som "skramlar") *windskrappel* n. Jfr **vindflöjel**
vindspel *windspil* n
vindstöt **1** *put* m **2** *weðerǫs* m. Jfr **vindil**
vindsurfare (nydal) *waitgumssigler* m
vindögd *windägd* (yngre, vanl *windogd*)
vinflaska *winputell* m
vinge **1** (äv på spinnrock) *waingg* m, t.ex. 'om katten får vingar, är det godnatt för fåglarna' *um kattn fǫr wainggär* (äldre *wainggą*), *ir eð gunatt fer fuglum* **2** (på spinnrock) *rullwaingg* m **3** (d:o) *rukkwaingg* m **4** (d:o) *spinnrukkwaingg* m
vingel *wigel* n
vingklippt *wainggklippt*
vingla **1** *winggel* **2** *slingga* **3** *wigel* **4** (vara ostadig) *slikå* **5** *daunggel*. 'vingla iväg' a) *wings åv* b) *daunggel åv* c) (t.ex. om gänglig person) *spjaunggel iweg*; 'vingla till' a) *slingg til* b) *winggel til*
vinglande s *wigel* n
vinglas s *winglas* n
vinglig **1** *slingsun* **2** *wigulin* **3** (i sht om gång) *wingsun* **4** (rank) *rukklun* **5** *wingglun*
vingmutter *waindjmutter* m
vingpenna *wainggpenn* f
vingskjuta *wainggstjuot*
vingård *wingard* m
vink *wink* m
vinka *winka,* t.ex. 'flickan vinkade i alla fall åt mig' *kullą winkeð dǫ að mig*. 'vinka av' *wink åv*; 'vinka fram' *wink fram*
vinkel *winkel* m

vinkelslip *winkelslip* m
vinkla *winkel*
vinkling (fr sv) *winklingg* f
vinkällare *wintjäller* m
vinlägel *winsjäkk* m
vinna **1** *winna,* t.ex. 'jag vinner då aldrig på lotteri' *ig wið dǫ older ǫ lotteri* **2** (i tävling äv) *råða.* 'vinna stort' *sturwinn*; 'vinna över' *winn yvyr*
vinnande adj *winnend*
vinnare *winner* m
vinodlare *winuoller* m
vinranka **1** *winrįesn* f **2** (mer sv) *winraunk* f
vinsch *wins* m
vinscha *winsa*
vinst *winst* f, t.ex. 'vinsten är redan dragen' *winstę ir rieð draið*
vinstdelning *winstdielningg* f
vinstock *winstukk* m
vinter *witter* m, t.ex. 'det var vinter' *eð war wittern*; 'i fjol vintras' *i fiuord um witter*; '(längre) fram i vintern' *framter wittrem*; 'förra vintern' adv a) *i fiuord um witter* b) *förwittern*; 'i vinter' *i witter*; 'i vintras' *i wittres*; 'mitt i vintern' *mitt i wittrem*; 'om vintrarna' *um wittrą*; 'på vintern' *um wittern*; 'på vintrarna' *um wittrą*; 'till vintern' a) *að wittrem* b) *tast að wittrem*
vinterbadare *witterbaðer* m
vinterdag *witterdag* m
vinterdvala *witterduoli* m
vinterdäck **1** *witterdekk* n, t.ex. 'vi tog av vinterdäcken' *tuogum åv witterdettję* **2** (skämts) *wittersku*o m. Se äv **vinterhjul**
vinterfiske *witterfistj* n
vinterfoder *witterfuoðer* n
vinterföre *witterfyör* n, t.ex. 'de körde hem höt på vinterföret' *dier uok iem ö'tt ǫ witterfyörę*
Vintergatan **1** *Wittwe'n* m b.f. **2** *Wittergatų* (äldre grundf *-gåtǫ*) f b.f.
vintergröna (vitpyrola) *saluklukk* f
vintergäck (fr sv) *witterdjäkk* m
vinterhjul *witterjuol* n
vinterhässja *witteress* f
vinterjacka *witterjakk* (åld *witterjäkk*) f
vinterkläder **1** *witterklauter* m pl, t.ex. 'jag har tvättat vinterkläderna' *ig ar twaið witterklautą* **2** (vintergarderob) *witterstass* m
vinterkräksjuka *witterspaisiuok* f
vinterkväll *witterkweld* m
vinterkyla (vinterköld) *wittertjyöld* f
vinterlik *witterlaik*
vintermorgon *wittermorgun* m
vintermånad *wittermonað* m
vintermörker *wittermörken* n
vintermössa *witterett* f
vinternatt *witternǫt* f
vinter-OS *witter-OS* n
vinterpäls **1** *witterpels* m **2** *witterkasungg* m
vintersko **1** *wittersku*o m **2** (till häst) *gravsku*o m
vintersolstånd **1** (fr sv) *wittersuolstond* n **2** (trol. fr sv) *witterstond* n. Se äv **solstånd**
vinterstorm *witterstorm* m
vintertid adv *wittertið*
vintertid s *wittertið* f, t.ex. 'vi har ju fått vintertid (normaltid) i dag' *amm ju faið wittertiðę i dag*
vinterväder *witterweðer* n
vinterväg *wittweg* (äv *witterweg*) m
vinterväglag *witterweglag* n
vinthund (nydal) *mjǫrakk* m
vintrig *wittrun*
vinyl *winyl* m (äv n)
vinylskiva **1** *winylstjiv* f **2** (vard.) *plaststjiv* f
viol *wiuol* m
viola se **altfiol**
violett **1** *greðelin* (äv *grāðelin*) **2** *lila* **3** *wiulett* (mer sv *wiolett, wiålett*)
violin se **fiol**
violinist jfr **fiolist**
vippa vb *wippa*
vippen 'på vippen' *upǫ wippin*; 'vara på vippen att' *old ǫ.* Jfr **sånär**
vips *wips*
vira *twinna*
virka *wirka*
virke **1** *wertje* (mer sv, vanl *wirtje*) n, t.ex. 'han skulle hit med virke till kojan' *an ulld jųot min wertjeð að kojun* **2** (ämne) *yrtje* n **3** (träd) *wið* m **4** (ämnesved) *emmswið* m
virkeshandlare *wertjesandler* m
virknål *wirknǫl* f
virrig **1** *wirrun* **2** *surrun* **3** *surrun i skollam* **4** *sullun* **5** (tankspridd, kanske lite senil) *stjymblun,* t.ex. 'gubben börjar bli virrig' *gamtkalln far werd stjymblun* **6** (mentalt oskärpt, trögtänkt, tankspridd) *drumblun.* Jfr **vimsig**
virrpanna *irrpott* f
virus *wirus* n, ex. se **dra** på sig
virusinfektion *wirusinfeksiuon* m
virvel **1** (t.ex. i hår) *syrvel* (äv *swirvel*) m **2** (t.ex. i vatten) *yrvel* m **3** (t.ex. i hår el. vatten) *snyryl* m **4** (fr sv) *wirvel* m
virvelvind *rigåv* (äv *rigavu,* äldre grundf *rigåvå*) f
virvla **1** *fuså* **2** *swirvel* **3** *wirvel*
vis adj *wis* (mer älvd, ovanl *wais*)
vis s *wis* n. 'på alla (sätt och) vis' *ollund* (äv *ollunde*); 'på alla vis' *upǫ ollų wis*; 'på det där viset' äv *slaik,* t.ex. 'han kunde sova fast vi sjöng på det där viset' *an dugd såvå fast kwaðum*

slaiker; 'på det viset' *upǫ eð wiseð*; 'på något vis' a) *upǫ noð wis* b) *noglund*; 'på många sätt och vis' *mikklund*; 'på olika vis' *ymslund*; 'på samma vis' *upǫ summu wis*; 'på så vis' *upǫ so wis*. Jfr **sätt**

visa s *waisa* f. 'samma visa' (likadant igen) *summu stjuo'ss*

visa vb **1** *lat sjǫ,* t.ex. 'han ville inte visa brevet för de andra' *an willd it lat sjǫ oðrum brieveð* **2** *waisa,* t.ex. 'han visade flickan boken' *an waist kullun buotję.* 'visa bort' *wais undǫ*; 'visa runt' *wais runt*; 'visa sig' a) *lat sjǫ sig,* t.ex. 'Jesus visade sig för lärjungarna' *Iesus latt sjǫ sig fer lärjunggum* b) (framkomma) *wais sig* c) (d:o) *spyras,* t.ex. 'det visar sig väl' *eð spyrs fel*; 'visa tänderna' a) *flå tennär* b) *flettas*; 'visa upp' *wais upp*; 'visa upp sig' *wais upp sig*; 'visa ut' *wais aut*; 'visa vägen' (lotsa) *luo'ssa*

visare (t.ex. på klocka) *waiser* m. 'stora visaren' (på klocka) *sturwaisern* m b.f.

Visby *Wisby*

visdom *wisduom* (äv *waisduom*) m

visdomsord *wisduomsuord* n

visdomstand *wisduomstann* f

vision *wisiuon* m

visit (fr sv) *wisit* m. Jfr **besök**

visitation *wisitasiuon* m

visitera *wisitira*

visitkort *wisitkuort* n, ex. se **dela** ut

viska s **1** *wiska* f **2** (diskviska) *diskwisk* f **3** (av granris t.ex. ss diskborste) *grǫtwåg* f

viska vb (tala tyst) **1** *twiså,* t.ex. 'flickorna satt i vrån och viskade' *kullur sått ini rå'nn og twisäð* **2** *wiså*

visning *waisningg* f

visp *wisp* m

vispa *wispa.* 'vispa ihop' *wisp ijuop,* ex. se **smet**; 'vispa upp' *wisp upp*

vispgrädde **1** *fläter* f pl **2** (uppvispad grädde) *wispaðfläter* f pl, t.ex. 'vispgrädden var tjock' *wispaðflätär war tiokker* **3** (fr sv) *wispgredd* m

viss *wiss,* t.ex. 'ett visst berg' *iet wisst bjärr,* 'de är eftertraktade av vissa (somliga)' *dier irå ettertraktaðer åv wissum*

visselpipa *wisselpip* f

vissen **1** *wissnað* **2** *torkað* **3** (gulnad) *blikknað*

visserligen **1** *nųfel* **2** *wisserligen*

visshet *wissa* f

vissla **1** *wissla,* t.ex. 'domherrarna visslar så trevligt när jag är ute och ger (dem) mat' *duomärrär wissl so guott dar ig ir aut og stiller* **2** (skämts) *mjok sjäppų*

vissling *wisslingg* f

vissna **1** (t.ex. om blommor) *wissn* **2** (om löv) *blikken* **3** (om krukväxter m.m.) *winna* (äv *winn'n*) **4** *dä åv,* t.ex. 'potatisblasten började vissna' *pärraiseð byrd ǫ dä åv.* 'vissna bort' a) *gamblas brott* b) (torka bort) *winn åv*; 'vissna ned' *wissn nið*

visst adv **1** *wisst,* t.ex. 'visst inte' *wisst inte* **2** *sakta,* t.ex. 'visst vill jag hjälpa dig' *ig will sakt jåp dig* **3** (absolut) *naug,* t.ex. 'visst har jag det' *naug ar ig sę eð* **4** (ofta medgivande) *nųfel,* t.ex. 'visst är jag gammal, men nog kan jag ta hand om mig själv' *ig ir nųfel gåmål, men naug dug ig ųogås mig siuov.* 'nej, visst inte' äv *naj* (äv *näj) so-menn*; 'visst inte' äv *dǫ so mjog.* Se äv **javisst**

vistas **1** *wårå* **2** *wistas* **3** (hålla till) *old til*

viste *wiste* n

vistelse **1** skrivs oftast om, t.ex. 'under vår vistelse i Trondheim' *mes warum i Trundem* **2** (fr sv) *wistels* f. Se äv **besök, tid**

visthusbod *baur* n

vit *wait*

vita (äggvita) *waita* n (yngre: f)

vitamin *witamin* m

vitaminrik *witaminraik*

vitgrå *waitgrå*

vitgul *waitguol*

vitkalka jfr **vitlimma**

vitkindad gås (förslag) *waitanlitgǫs* f

vitklädd *waitklä'dd*

vitklöver (fr sv) *waitklöver* m. Se äv **klöver**

vitklöverblomma (fr sv) *waitklöverbljomm* m (yngre: f). Se äv **klöverblomma**

vitkål **1** *waitkǫl* m, t.ex. 'det var någon (sorts) blandning av vitkål och morötter' *eð war nogų blandningg åv waitkǫlem og mųoruotum* **2** *kallkǫl* m

vitkålshuvud **1** *waitkǫlsovuð* n **2** *waitkǫlskoll* m

vitlimma **1** *waitlaim* **2** (med krita) *klita* (äv *krita*). 'vitlimmad' *waitlaimað*

vitlök **1** *waitlok* m, ex. se **rapa**; **2** (åld) *missåmårslok* m. Se vidare VNB

vitlökskapsel **1** *waitlokskapsel* m **2** *waitlokstablett* m

vitlöksklyfta *waitloksklypt* f

vitlökspress *waitlokspress* m

vitmena jfr **vitlimma**

vitmossa *waitmuosi* m

vitmålning *waitmǫlningg* f

vitmåra *litmǫr* f

vitna *waitn*

vitpeppar *waitpipär* m

vitprickig *waitprikkun*

vitriol *wiktriuol* (vanl *witriuol*) m

vitrock (läkare, sjukvårdspersonal) *waitrukk* m

vitryggig hackspett (förslag) *waitryggakkspit* m
vits (fr sv) *wits* m
vitsig (fr sv) *witsun*
vitsippa **1** *majbljomm* m (yngre: f) **2** (fr sv, vanl) *waitsipp* f. Se vidare VNB
vitsås *waitså'ss* m
vittberest *waiðferin,* t.ex. 'de var så vittberesta förr' (de färdades så vida omkring förr) *dier åvå werið so waiðferner för.* Jfr **berest**
vitten 'inte ett vitten' *int iet wittn*
vittja **1** (nät el. fälla) *lieta* **2** (fälla) *sjǫ etter.* 'vittja näten' *liet nętę*
vittna *wittn*
vittne *wittn* n, t.ex. 'man var tvungen att ha vittnen' *an war tundjin åvå wittnę*
vittnesbörd (fr sv) *wittnesbörd* n
vittnesmål *wittnesmǫl* n
vittra vb *witter.* 'vittra sönder' *witter sund*
vittring **1** *weðer* n, t.ex. 'hunden hade fått vittring av björnen' *rattjin add faið weðreð åv byönnem* **2** (trol. fr sv) *wittringg* f. 'lämna vittring' *weðerläp*
vitöga *waitog* n
VM (världsmästerskap) *WM* n
vodka *wodka* f
vokabulär **1** *uordferåð* n **2** *wokabulär* m
vokal *wokal* m. Jfr **självljud**
vokalist *wokalist* m
volontär *wolontär* m
Volvo *Wolvo* m
volym *wolym* m
vore *wäre,* ex. se **dum**, **öppen**
vov! *wov!* (äv *woff!*)
vovve *tjytjy* m, t.ex. 'han hade vovven i koppel' *an add tjytjy i bandę*
vrak (i sht träd som ej duger till virke) *rwak* n
vred adj se **arg**
vred s (på dörr el. lucka) *klinka* f
vrede (åld) *rwieðe* m. Jfr **ilska**
vredesmod *rwieðesmųoð* n. 'han handlade i vredesmod' *an fuor i ilskun*
vrensk *rwensk*
vrenskas *rwensk sig*
vresig **1** *grettun* (äv *grett*) **2** *muttun.* 'vresig (o. envis) gubbe' *truondbil* m
vricka **1** (t.ex. foten) *wikka* **2** *rwikka.* 'vricka foten' a) *briuot sig i fuotem* b) *wikk sig i fuotem* c) *rwikk sig i fuotem* d) *wikk fuotn*; 'vricka sig' a) *briuot sig* b) *wikk sig* c) *rwikk sig*
vrida **1** *rwaiða,* ex. se **håll** **2** (sno) *twinna.* 'vrida av' (t.ex. lock) *rwaið åv*; 'vrida fram' *rwaið fram*; 'vrida händerna' a) *rwaið andum* b) *rwaið nevum* c) *twinn nevum*; 'vrida ned' (äv om ljud) *rwaið nið*; 'vrida och vända (på)' *mylta*; 'vrida om' *rwaið um*; 'vrida på' a) *rwaið ǫ* b) (t.ex. vattenkran) *skruv ǫ*; 'vrida på öronen' a) (t.ex. häst) *winkel ärum* b) (t.ex. om hund vid lyssning) *wappel ärum*; 'vrida sig' a) *rwaið sig,* t.ex. 'han låg och vred sig i sängen' *an låg og rwieð sig i saindjin* b) *twinn sig* c) *rwinn'n* (äv *rwinna*); 'vrida till' a) *rwaið til* b) *kryötj til*; 'vrida tillbaka' *rwaið atter*; 'vrida ur' *rwaið yr*; 'vrida åt' *rwaið að*
vrideld *gniðjäld* m
vriden (äv i bet. tokig, stollig, ur funktion) *rwiðin,* ex. se **tungvrickare**
vril **1** *rwaiða* f **2** *rwiðurwaið* f **3** (lämplig ss kåsvirke) *kåsknaul* m
vrist **1** *wrist* (ÖÖD: *rwist*) m **2** (fotled) *fuotlið* m **3** (d:o) *okkellið* n **4** (ankel) *okkel* m
vrå *rå* f, ex. se **kura** ihop sig, **viska** vb
vråk **1** *rwåk* m **2** *stjitok* m. Se vidare FNB
vrål *rål* n
vråla *rwåla* (äv *råla*)
vrång **1** *rwaungg* **2** *avun* **3** *twertyvyr* **4** *twertför* (äv *twert för*) **5** (tvärtemot) *twess mųota* **6** *tryglun.* 'vara vrång' *rwaungsas*; 'vrång person' (person som (jämt) sätter sig på tvären) a) *mjebög* m b) *mjekutji* m
vrångstrupen '(ngn) fick ngt i vrångstrupen' a) *eð fuor niði straupan* b) (skämts) *eð fuor að Wesa*; 'sätta i vrångstrupen' *sweg gali* (äv *sweg galið*)
vräka (äv avhysa) *rweka.* 'vräka i (ösa i) *bätj i*; 'vräka i sig' (äta el. dricka glupskt) *pęs i sig*; 'vräka ned' (om nederbörd) a) *äs nið,* t.ex. 'snön vräker ned' *eð äser nið sniųo'nn* b) (om snö äv) *låvå nið* c) (d:o) *wål nið* d) (d:o) *tarmsnaj* e) (d:o) *liuotsnaj* f) (t.ex. om nederbörd; äv trans) *bätj nið*; 'vräka omkull' (t.ex. träd) *rek nið*; 'vräka på' a) *rwek ǫ* b) se **hälla** på; 'vräka sig' *bendas*; 'vräka ur sig' a) *rwek yr sig* b) *rek yr sig.* Se äv **häva**
vräkig (fr sv) *wräkun*
vränga *rwaindja.* 'vränga til' *rwaindj til*
vulgär (fr sv) *wulgär.* Jfr **oanständig**, **ohyfsad**, **grov** (i munnen)
vulka *wulka*
vulkan *wulkan* m
vulkanisera se **vulka**
vulkaniseringsverkstad *wulkwerkstað* m
vulkanutbrott *wulkanautbrot* n
vulva se **sköte**
vurma (fr sv) *wurma*
vurpa s (fr sv) *wurpa* f
vuxen *weksn*
vuxenskola (fr sv) *wuksnskaul* m
vy **1** *wy* m, ex. se **ut** över; **2** (utsikt) *autsikt* f. 'vidga vyerna' *fǫ nyogų* (yngre *nyogur*)
vykort *wykuort* n

vyssja **1** *djyöla* **2** *lulla* **3** (till sömns) *syöva*
vådlig *wåðelin*
vådligt adv (äv i bet väldigt) *wåðeli*
våffeljärn **1** *woffelienn* n **2** *woffellagg* m
våffla *woffel* f, ex. se **rejäl**
[1]**våg** (att väga med) *wåg* f.
'i våg' (vågrätt) *i wåg*
[2]**våg** (bölja) *wåg* f. 'gå vågor' *wåga*
våga **1** *tuorås,* t.ex. 'an vågade inte säga ngt till henne' *an tuost it saj noð að en* **2** *wåga* **3** *tresta* **4** *wöl sig,* t.ex. 'våga inte säga ngt elakt till pappa!' *wöl it dig saj noð liuo'tt að faðer!* **5** *truo sig.* 'våga sig' a) *tuorås sig,* t.ex. 'han vågade sig fram till älven' *an tuost sig fram að övin* b) *wåg sig*; 'våga sig på' *wåg sig ǫ*; 'våga sig ut' *tuorås aut*
vågad adj (fr sv) *wågað*
våghalsig **1** *stjiettun* **2** *diärv* **3** (dumdristig) *ųoböra*
vågig *wågun*
våglängd *wåglainggd* f, t.ex. 'vi är på samma våglängd' *irum ǫ summu wåglainggd*
vågplan *wågplan* n
vågrät *wågrett*
vågspel *wågspil* n, t.ex. 'vilket vågspel!' *ukað wågspil!*
våld *wåld* n. 'med våld' *min wåld*
våldgästa *wålddjäst*
våldsam *wåldsam*
våldta **1** *menn sig ǫ* **2** (fr sv) *wåldtågå*
våldtäkt (fr sv) *wåldtekt* f
vålla *uolda*
vållande 'vara vållande till' *wårå uoldą að*
vålnad **1** *wålnað* m **2** *doðkall* m **3** *ammen* f **4** *spötje* n
våm *uomb* f
Våmhus *Womus* (åld *Womes*)
Våmhusbo **1** *womse* m **2** *womus* m, t.ex. 'det var Våmhusbornas slogar' *eð war womusumes sluoger*
Våmhusflicka *Womuskull* f
Våmhuskarl *Womuskall* m
Våmhuskvinna **1** *womska* f **2** (ogift) *Womuskull* f **3** (gift) *Womuskelingg* f
våmhusmål *Womusmǫl* n
Våmhuspojke *Womuspåyk* m
Våmån *Womą* f b.f. Se vidare ONB
vånda (snarast fr sv) *wonda* f
våning (våningsplan) *wåningg* f. Jfr **lägenhet**
våningssäng *trallsaingg* f
vår pron m: *ųor* (åld *węr*), f: *ųor,* n: *ųott,* t.ex. 'visst äger vi vår stuga' *naug iegum wįð ųor stugu.* Angående ordföljd se **min** pron. 'de våra' *ųorer*; 'i våra dagar' *i ųorum dagum*; 'Vår Herre' a) *Ųor Ärre* b) (åld) *Wärär* (äv *Wärärr, Warre*) m
vår s *wår* f, t.ex. 'det var vår och varmt i luften' *eð war wårę og warmt i weðrę.* '(längre) fram i vår' *framter wårn*; 'framåt våren' *framter að wårn*; 'i vår' *i wår*; 'i våras' a) *i wåres* b) (på senvåren) *i ovles*; 'på våren' *um wårę*; 'på vårarna' *um wårär*; 'till våren' *að wårn*; 'under våren' *dar wårę ir (war),* ex. se i **synnerhet**; 'varje vår' adv *werr wår*
våras vb **1** *wåras* **2** (bli senvår) *ovlas*
vårblomma *wårbljomm* m (yngre: f)
vårblomster *wårbljomster* n
vårbruk **1** *wårakningg* f **2** (yngre) *wårbruk* n. 'bedriva vårbruk', 'hålla på med vårbruket' *wåråk*
vård *wård* f
vårda **1** *ųogås* **2** (i sht barn) *syta* **3** (sköta, ta hand om) *weras yvyr* **4** (mer sv) *wårda.* 'vårda sig om' *faingen um*
vårdag *wårdag* m
vårdagjämning **1** (fr sv) *wårdagiemningg* f **2** (OÖD) *wårdagiemn* f [109]
vårdbiträde (skämts) *gęslkull* f
vårdcentral *wårdsentral* m, t.ex. 'jag träffade henne nere på vårdcentralen' *ig råkeð on niðǫ wårdsentralem*
vårdhem *wårdiem* n, t.ex. 'hon har praktiserat på vårdhemmet' *ǫ ar praktisirað ǫ wårdiemę*
vårdkase (åld) *witåjäld* m
vårdpaket *wårdpakiet* n
vårdslös **1** *ųowårdslin* **2** *ųowölun* **3** *uondlos* **4** *gǫlos* **5** (ovarsam) *blakun* **6** *slestjun* **7** (lokalt) *slaistjin*
vårdslöshet **1** *uondlosa* f **2** *uondlosiet* f
vårflod *wårfluoð* f
vårfrudagen *warrfedag* m
vårfryle *luppur og låyser* f pl. Se vidare VNB
vårfågel *wårfugel* m
vårhälsning *wårelsningg* f
våris **1** *wårais* m **2** (fördämning av våris i vattendrag) *stammen* n, ex. se **riva** med sig
vårkanten *wårkantn* m. 'frampå vårkanten' a) *frami wårtiðn* b) *framǫ wårkantn*
vårkväll *wårkweld* m. 'om (på) vårkvällarna' *um wårkweldą*
vårkänslor *wårtjenslur* f pl
vårlig *wårlin*
vårlikt *wårlaikt*
vårluft *wårlupt* f
vårlök *wårlok* m
vårmånad *wårmonað* m

[109] Standardformen borde bli *wårdagiemmen.*

vårregn *wårraingen* n
vårsidan *wårsaiðą* f b.f. ’frampå vårsidan’ *framǫ wårsaiðun* (äv *framǫ wårsaiðų*). Jfr **vår**, **vårkanten**
vårsol *wårsuol* f, ex. se **njuta**
vårstäda *wårsteð*
vårstädning *wårsteðningg* f
vårsådd *wårså’dd* f
vårsång **1** *wårsaungg* m **2** (vårvisa) *wårwais* f
vårt se **vår** pron
vårta **1** *warta* f **2** (t.ex. på juver, mjölkvårta) *ikk* m
vårtbitare **1** *tyördjävu* (äldre grundf *-djävå*) f, t.ex. ’vi tog en vårtbitare i handen och stängde till’ *tuogum įe* (äldre *ien*) *tyördjävu i nevån og teptum att* **2** *tyördjäver* m [110] **3** *stjäðer* f
vårtecken *wårtekken* n
vårtermin *wårtermin* m
vårtig *wartun*
vårvind *wårwind* m
vårvinter *wårwitter* m. ’på vårvintern’ *um wårwittern.* Jfr **eftervinter**
vårväder *wårweðer* n
vårvärme *wårwerm* m
våt *wåt.* ’bli våt’ (blöta ned sig) *blät upp sig*
våtarv **1** *dritarv* m **2** *dyndjarv* m. Se vidare VNB
våtmark (fr sv) *wåtmark* f
väbel *wäbel* m
väcka **1** *wettja* **2** (om människor o. djur ofta) *wettj upp,* t.ex. ’Tiburtius kommer och väcker björnen’ *Tiburtus kumb og wettjer upp byönn*
väckarklocka **1** *wettjerklukk* f, ex. se **skrälla** **2** *stjällerklukk* f **3** (skramlig) *räpäldsklukk* f **4** (d:o) *råpåklukk* f
väckelse *wekkels* f
väder *weðer* n, ex. se **enda**. ’dåligt väder’ a) *liuotweðer* b) *klienweðer* n; ’i alla väder’ *i ollum weðrum*; ’kallt väder’ *koldweðer* n, t.ex. ’de ser frusna ut i det kalla vädret’ *dier sjǫ aut frusner i koldweðrę*; ’skönt väder’ *guoðweðer* n, ex. se **skönt**; ’släppa väder’ *weðer i sig*; ’spå väder (gm att titta på himlen)’ *sjǫ* (el. *kuogå*) *et weðers*; ’till väders’ *et weðers*; ’vackert väder’ a) *finweðer,* t.ex. ’jag ville passa på när det var vackert väder’ *ig willd pass ǫ mes eð war finweðreð* b) *grannweðer* n c) *grannt i weðrę*; ’vädrets makter’, ’vädret’ (personifierat) *Weðerkall* m
väderbiten *weðerbitin*
väderkarta *weðerkart* f
väderkorn *weðerkuonn* n
väderkvarn *weðerkwenn* f
väderlek **1** *weðerliek* m **2** *weðer* n. ’fuktig väderlek’ *wåtweðer* n
väderleksmärke *weðermertj* n
väderleksrapport **1** *weðerliek* m **2** *weðerrapport* m
väderomslag **1** *weðerumbyt* n, t.ex. ’fåglarna spår väderomslag’ *fuglär spå weðerumbyteð* **2** *weðerumslag* n
väderprognos *weðerprognos* m
vädersol **1** *djällsuol* f **2** *työlåstungen* m **3** *weðersuol* f
väderspåman (vädergubbe) *weðergubb* m
väderspänd **1** *weðerstinn* **2** *weðerspennd* **3** *weðrun* **4** *plaindjun (i kwiðim)*
väderstreck *weðerstrik* n. ’från alla väderstreck’ *frǫ oll(um) weðerstrikum*; ’åt det väderstrecket’ *að dyö weðerstritjį*
vädra **1** *weðer* **2** (om djur äv) *drågå eter weðrę.* ’vädra ut’ *weðer aut*
väft (inslag) *wept* n
väg **1** *weg* m, ex. se **förbi**, **skräp** **2** (inhägnad av enkelt stängsel, *krykkelgard*) *krykkelweg* m. ’(köra) av vägen’ *(åk) åv wee* (äv *åv wea*), t.ex. ’morfar hade kört av vägen’ *mǫofar add ätjeð åv wee*; ’efter vägen’ *eter weem*; ’gå vägen’ (lyckas) (fr sv) *go we’n*; ’göra väg’ (t.ex. gm plogning) *wegå*; ’hela vägen’ *iel we’n*; ’hela vägen runt’ *olltringgum,* ex. se **fäbodtäkt**; ’i väg’ se **iväg**; ’i vägen (för)’ a) *firi,* t.ex. ’barnen var i vägen för karlarna’ *krippär war firi karrum* b) (fr sv) *i weem (fer)*; ’vara i vägen’ äv *steglas*; ’ngn som är i vägen’ a) *firikevil* (äv *-kevel*) m b) *krytjyl* m; ’inte ha ngn väg’ (t.ex. p.g.a. snön) *int åvå noð fjät*; ’lång väg’, ’långa vägar’ adv *laungg wea*; ’på god väg’ *ǫ guoð weg*; ’på väg’ a) *ǫ weg* b) (t.ex. redo att ge sig av) *et wegs*; ’komma (en bit) på väg(en)’ *kum et wegs*; ’titta in där på vägen’ *fårå darum*; ’raka vägen’ a) *skuotrett* b) *raka we’n* c) (direkt) *raðweg* [111]; ’stora vägen’ *sturwe’n* m b.f.; ’ställa sig i vägen’ äv *berras*; ’ta vägen’ a) *fårå,* t.ex. ’jag vet inte vart mina muskler tagit vägen’ *ig wet it wert musklär mainer åvå ferið* b) *tag we’n,* t.ex. ’vart tog våren vägen?’ *wert tuog wårę we’n?* c) se **bli** av; ’ta vägen om en plats’ *fårå darum*; ’vi får se vart det tar vägen’ (hur det går) *fomm sjǫ wert eð far*; ’(gå) ur vägen’ *(go) yr wee.* Se äv **backe**
väga *wegå,* t.ex. ’det vägde jämnt’ *eð wag iemnt.* väga upp’ *wegå upp*; ’väga över’ *wegå yvyr*
vägadress *wegåadress* m
vägarbete *wegåarbiet* (äv *wegarbiet*) n
vägbana *wegåban* f
vägbelysning **1** *wegåbilysningg* f **2** *gatulys* n

[110] Jag förväntar mig äv en äldre form *tyördjävär.*

[111] Särskrivs även.

vägbom *wegåbuom* m
vägbro *wegåbru* f
vägbula (farthinder) (nydal) *kneppa* f
vägbygge *wegåbyddj* n
vägdamm *wegådamb* n
vägdike *wegådaitj* n
vägfarande **1** (folk) *ferdfuok* n
2 (fr sv) *wegfarend*
vägg *wegg* f, t.ex. 'hon hade en silduk på väggen' *ǫ add ien siltapp upǫ weddjin.* 'gå in i väggen' (ung.) a) *kurka* b) *raiv åv grötstjinneð*; 'inom hemmets fyra väggar' *innonað stabbam*; 'mellan väggarna' *weggum millǫ*; 'uppåt väggarna' a) *brotti stöll* b) *að skepi,* t.ex. 'hennes svar var helt uppåt väggarna' *swarę ennes war rient að skepi*
väggfast *weggfast*
väggklocka *weggklukk* f, t.ex. 'väggklockan rasade i golvet' *weggklukką räsäð niði guoveð*
vägglus *wegglaus* f
väggmossa *ausmuosi* m
väggur se **väggklocka**
vägguttag *weggauttag* n
väghyvel *wegåyvel* (äv *wegåyvyl, wegyvyl*) m
vägkant *wegåkant* m, t.ex. 'det var blommor längs vägkanten' *eð war bljommär eter wegåkantem*
vägkarta *wegåkart* f
vägkorsning *wegåkossningg* f. Se äv **vägskäl**
vägkrök **1** *wegåkruok* m **2** *swaingg* m
väglag *weglag* (äv *wegålag*) n. 'dåligt väglag' a) *klienweglag* n, t.ex. 'det är dåligt väglag i dag' *eð ir klienweglaeð i dag* b) *klienfyört*. Se äv **vinterväglag**
vägleda *weglieð*
väglös *wegålos*
vägmärke *wegmertj* n
vägmästare *wegmjester* (äv *wegåmjester*) m
vägra **1** *naika* **2** *wäger,* t.ex. 'de vägrade gå sista biten' *dier wägreð go sienest bitn*
vägren *wegårien* (äv *wegrien*) f. Se äv **vägkant**
vägräcke **1** *wegrettj* n **2** (i form av timmerstockar vid vinterväg) *brotlågur* f pl **3** (d:o) *mųotlågur* f pl
vägskylt **1** *wegåstjylt* m **2** (vägvisare) *wegwaiser* m
vägskäl *wegåstjil* n
vägsländ **1** *wegåsteð* f **2** *wegåslent* m
vägtistel *uonnkall* m
Vägverket *Wegwertjeð* n b.f.
vägvisare **1** (person) *luo'ss* m **2** *wegwaiser* m
väja (fr sv) *wäja* (ovanl *wäa*)
väktare (ordningsvakt) (fr sv) *biwaker* m. Se äv **vakt**
[1]**väl** **1** (bra) *bra* **2** (d:o) *wel,* t.ex. 'jag minns det så väl' *ig minnes eð so wel* **3** (alltför) *i-,* t.ex. 'lite väl full' *ifull,* 'lite väl tjock' (till konsistensen) *itiokk.* 'för väl' *welest,* t.ex. 'det var för väl att jag körde in bilen i går' *welest ig uok in biln i går,* se äv **kvällas**; 'gott och väl' (minst) *wel*, t.ex. 'det är gott och väl tio grader' *eð ir wel ti graðer*, 'och (gott och) väl det' (allra minst det) *og wel eð*; 'som väl var' *sos wel war*; 'väl unt' (fr sv) *wel unnt*
[2]**väl** **1** (antagligen) *fel* **2** (d:o, omskr ofta med *lär,* t.ex.) 'hon skämde väl bort dem' *ǫ lärd skemmd brott diem* **3** (d:o + *fel*), t.ex. 'vi ses väl' *lärum fel sjǫ'ss* **4** (omskr äv med *mǫtte*), t.ex. 'han hade väl hört det' *an mǫtt að ärt eð* **5** (allt) *sę*, ex. se **egendomlig**; **6** (i och för sig) *nųfel,* t.ex. 'det är väl en bit att bära' *eð ir nųfel ien bit tä bjärå* **7** (i alla fall) *dǫfel*
välbehållen **1** *welbieldn* **2** (oskadd) *ųoskåðåð* **3** (d:o) *ini summu stjinn*
välbekant *welbikant*
välbevarad (fr sv) *welbiwåråð*
välbyggd *welbyggd*
välbärgad **1** *peninggbörg* **2** *welbärgað*
välde jfr **makt**
väldig **1** *weldun* **2** *uvendes (tä),* t.ex. 'en väldig jägare' *ien uvendes tä jäger.* 'det var väldigt (t.ex. vad tiden går)!' *naug war eð dǫfel (ur tiðę far)!*
väldigt adv **1** *uvliuo'tt,* t.ex. 'jägaren var väldigt försiktig' *jägern war uvliuo'tt warlin* **2** *uvendes,* t.ex. 'väldigt bra' *uvendes bra,* se äv **skrattande**; **3** *weldut* **4** *liuota* **5** *ųoguosskli* **6** *ųogå'lli,* t.ex. 'hon var väldigt glad' *ǫ war ųogå'lli glað* **7** *wåðeli* **8** (ffa om tid) *autendes,* t.ex. 'väldigt länge' *autendes laindje* **9** (förfärligt; väldigt mkt) *gruopli,* t.ex. 'inte så väldigt' *int so gruopli,* 'väldigt mkt bär' *gruopli min berum* (äv *gruopli min ber*) **10** *rasend,* ex. se **rasande**; **11** (väldigt mkt) *ųogå'lli.* 'med en väldig fart' *so eð ovder etter*; 'väldigt mkt (av ngt)' a) *uvendes min* b) *gruopli min.* Se äv **ofta**
väldoft *guoðaungg* m
välfärd *welferd* f
välförsedd (fr sv) *welfesi'dd*
välgjord *welgar* (yngre *welgard*)
välgång *welgaungg* m
välgärning *weldjärningg* f
välgödd *weldjyö'dd*
välhängt (om kött) *welainggt*
välja *wela,* ex. se [1]**gren**. 'välja bort' *wel brott*; 'välja om' *wel um*; 'välja ut' a) *wel aut* b) (plocka ut) *stjil yr*
välkommen adj *welkumin,* t.ex. 'de var välkomna ned på lasarettet' *dier war welkumner niðǫ lasaretteð.* 'mycket välkommen', 'varmt välkommen'

sturwelkumin; ’välkommen åter’ *welkumin atter* (äv *welkumin att*)
välkomna vb *welkumin*
välkomstdrink *welkumstdrink* m
välkänd *autspuord*
[1]**välla** (strömma, rinna) **1** *wella* **2** *låvå*
[2]**välla** (smidesterm) **1** *wella* **2** *beða*.
’välla ihop’ *well ijuop*
välling *welingg* m, ex. se **förmå**. ’välling, kokt på mjölk o. kornmjöl’ *mjokwelingg* m; ’välling med små talgbitar i’ *fietwelingg* m
vällingklocka *welinggklukk* f
välmakt se **välmåga**
välment *welmient*
välmående adj *welmǫend*
välmåga *welmakt* f. ’i välmåga’ *i welmaktn*, t.ex. ’så gjorde min far när han var i välmåga’ (i sin krafts dagar) *son djärd faðer mes an war i welmaktn*
välordnad *welårdnað*
välorienterad **1** *kunnun* **2** *tjennd*
välsigna *welsingen*. ’välsignad’ *welsingnað*
välsignelse *welsingnels* f (äv m)
välskrivning *welskrievningg* f
välskött *welstjyö’tt*
välsmakande **1** *guoðsmakun* (el. bara *smakun*, äv *guoðsmakulin* el. bara *smakulin*) **2** *sauvlun* **3** (i sht för djur) *guoðät*
välsmord *welsmuord*
välsorterad *welsortirað*
vält s *welt* m
välta s (timmerupplag; rotvälta) *welta* f
välta vb *welta*. ’välta av’ (rulla av) intr *ty’ll åv*; ’välta i’ (t.ex. i vattnet) *welt auti*; ’välta ned’ *welt nið*; ’välta omkull’ a) *welt umringg* b) *welt nið*
vältalig **1** *talun* **2** (skämts) *smuord i munnem*
vältalighet *weltalugiet* f
vältning (av timmer) *weltningg* f
vältra se **rulla**. ’vältra sig’ *weltas*
väluppfostrad (snarast fr sv) *weluppfųostrað*
välväxt (fr sv) *welwekst*
vämjelig *wemun*
vän s *wenn* m
vända s *wenda* f, t.ex. ’jag skulle ta en vända ned till älven’ *ig ulld djärå ien wend niðað övin*
vända vb **1** *wenda* **2** (om sjukdomsförlopp) *wend til sig*, t.ex. ’det håller på att vända (igen)’ *eð old ǫ wend til sig atte*. ’vara vänd’ *wendas*; ’vända bakochfram’ *wend attfram*; ’vända blad’ *bleða*; ’vända och vrida på’, ’vrida och vända på’ a) *wend og rwaið ǫ*, t.ex. ’hur den där vänder och vrider på orden!’ *ur an-dar dug wend og rwaið ǫ uordum!* b) *mylta*; ’vända om’ *wend att*, t.ex. ’nu vänder vi (om)!’ *wendum att nų!*; ’vända om (ngt)’ *wend um (noð)*; ’vända på höet så det torkar’ *ryöra*; ’vända på orden’ *wend uordę*; ’vända sig’ *wend sig*; ’vända sig från ngn’ *wend sig frǫ nogum*; ’vända sig om’ a) *wend sig* b) *wend sig um*; ’vända sig till’ (kontakta) *wend sig að*; ’vända till’ *wend til*; ’vända tillbaka’ *wend att*; ’vända upp’ *wend upp*, se äv **buk**; ’vända uppochned’ a) *wend uppnið* b) (t.ex. skål el. båt) *döpa*; ’vända utochin’ a) *wend autinnǫ* b) *wend autogin*
vänderot *wendelruot* f. Se vidare VNB
vändning *wendningg* f. ’sen i vändningarna’ *sien i wendum* (äv *sien i wendun* Lev.); ’snabb (kvick) i vändningarna’ *kwikk i wendninggum*
vändplan se **vändplats**
vändplats (vändplan) *wendplass* m
vändpunkt (ställe där man brukar vända om) *wend-att* n, t.ex. ’när vi kom till vändstället’ *mes kamum daiti wend-att*
väninna (fr sv) *weninna* f
vänja **1** *wena* **2** (vänja ngn vid ngt) *wen til*. ’vänja av’ *wen åv*, t.ex. ’det är svårt att vänja barnen av med att dia’ *eð ir djärå wen åv krippum pappa*; ’vänja sig’ *wen sig*; ’vänja sig av med’ *wen åv sig* (äv *wen sig åv*), t.ex. ’det har jag vant mig av med’ *eð ar ig went åv mig*; ’vänja sig vid’ a) *wen ǫ sig*, t.ex. ’man vänjer sig vid det’ *an wener ǫ sig eð* b) *wenas wið* c) *wen sig wið*; ’vänja sig vid varandra’ *wen ijuop sig*
vänlig **1** *wenlin* (äv *wennelin*) **2** *nennelin* **3** *frek*, t.ex. ’vänligt ord’ *frekåuord* n. ’vänliga hälsningar’ (ung.) a) *frekåelsningger* f pl b) *guoð elsningger* f pl
vänort *wennuort* m
vänskap (snarast fr sv) *wennskap* m
vänslas *węslas* (mer sv *wenslas*)
vänster *wįster*. ’på vänstra sidan (om)’ *ǫ wįstersaiðun (um)*; ’vänstra armen’ *wįsterarmin* m b.f.; ’vänstra axeln’ *wįstererdę* f b.f.; ’vänstra bröstet’ *wįsterbresteð* n b.f.; ’vänstra handen’ se **vänsterhand**; ’vänstra höften’ a) *wįstermyörmin* m b.f. b) (mer sv) *wįsteröftę* f b.f.; ’vänstra hörnet’ *wįsterörneð* n b.f.; ’vänster knä’, ’vänstra knät’ *wįsterkni’tt* n b.f.; ’vänstra ögat’ *wįsterogað* n b.f.; ’vänstra örat’ *wįsterärað* n b.f.; ’till vänster’ *að wįster*
vänsterarm *wįsterarm* m
vänsterben **1** *wįsterfuot* m **2** *wįsterbien* n
vänsterfot *wįsterfuot* m
vänsterhand *wįsternevi* m, t.ex. ’jag kan bara använda vänsterhanden’ (vänstra handen) *ig dug bar bruk wįsternevån*
vänsterhänt *wįsterent*. ’vänsterhänt person’ (nedsätt) *wįsterklov* f (i sht om man äv m)
vänsterkrok *wįsterkruok* m

vänsterprassla **1** (fr sv) *wịsterprassel* **2** (nydal) *wịsterfnåså*
vänstersida *wịstersaið* f, t.ex. ’hon ligger alltid på vänstersidan’ *ǫ ligg olltiett ǫ wịstersaiðun*
vänsterskida *wịsterskaið* f
vänstersko *wịsterskuo* m, t.ex. ’hon hade ett mynt i vänsterskon’ (i vänstra skon) *ǫ add ien peningg i wịsterskuo’mm*
vänstertrafik *wịstertrafik* m
vänstervarv *wịsterwarv* n
vänstra adj se **vänster**
vänstra vb se **vänsterprassla**
vänta **1** *baiða,* t.ex. ’jag har väntat jättelänge’ *ig ar bai’tt liuotlaindj,* ex. se äv **lite** **2** *wenta* **3** (invänta) *baið um,* t.ex. ’han orkade inte vänta medan hon gjorde det där’ *an uorkeð it baið um, mes ǫ djärd eð-dar*. ’vara att vänta i (de närmaste) dagarna’ *wårå i wentend dagum*; ’inte kunna el. vilja vänta längre’ (ge upp) *baið yr*; ’vänta barn’, t.ex. ’de väntar barn’ *dier åvå kneppt ǫ,* se vidare **gravid**; ’vänta in’ a) (trol. fr sv) *went in* b) (fr sv) *baið in* c) (invänta) *baið um,* ex. se **invänta**, d) *baiða,* ex. se **invänta**; ’vänta med att äta till måltiden’ *baið et mǫls*; ’vänta på’ a) *baið eter,* t.ex. ’han väntade på flickvännen’ *an bai’dd eter fjällun* b) *baið ǫ* c) (invänta) *baið um*; ’vänta sig’ a) *wenta* b) *went sig.* Se äv **dröja**
väntan *baiðan* n
väntande s *baiðan* n
väntelista (fr sv) *wentelist* f
väntetid (fr sv) *wentetið* f
väntrum **1** *wentruom* n **2** *baiðruom* n
väntsal *wentsal* m
väpnad *wäpnað*
värd adj *werd* (äv *wärd*), t.ex. ’han var inte värd flickan’ *an war it werd kullų*
värd s (t.ex. vid fest) *wärd* m
värde *werde* n. ’sätta värde på’ a) *säta* b) *settj werd ǫ* (äv *set werd ǫ*)
värdefull (fr sv) *werdefull* (äv *wärdefull*)
värdelös **1** (fr sv) *werdelos* **2** *autǫ werde*
värdepapper (fr sv) *werdepapir* n
värdera *werdir* (äv *wärdir*), t.ex. ’han hade ägor som han inte kunde värdera’ *an add iegur so int an dugd werdir*
värdering *werdiringg* (äv *wärdiringg*) f, t.ex. ’de måtte ha andra värderingar här’ *dier mǫtt åvå eller wärdiringger jär*
värdesätta **1** *säta* **2** *settj werd ǫ* (äv *set werd ǫ*) **3** (fr sv) *werdesett*
värdfolk *wärdfuok* n
värdig *werdun.* ’pojken är inte värdig flickan’ *påytjin ir it werdun kullun*
värdighet *werdugiet* f
värdinna *wärdinna* f
värja sig **1** *weras* **2** *wer sig.* Jfr **freda sig**
värk **1** *werk* m **2** *swið* n **3** *ųotuol* n. ’värkar’ (födslovärkar) *swaiður* f pl
värka *wertja.* ’värkande’ (smärtsam) *sår*
värktablett *werktablett* m
värld *wärd* f. ’(där ute) i världen’ äv *brotter raisum*; ’en gång i världen’ (för länge sedan) *atter wärdn nossn*; ’den gamla världen’ (förr i världen) *gambelwärdę* f b.f.; ’förr i världen’ a) *attǫter wärdn* b) *för i wärdn* c) (av gammalt) *eter gåmålt* (el. bara *gåmålt*) d) *i gambelwärdn* f) *i gamttiðn*; ’(ute) i vida världen’ *i landum*; ’inte av denna värld(en)’ *int åv iss wärdn*; ’komma till världen’ *kum jųot i wärdę*; ’stora världen’ *sturwärdę* f b.f.; ’ute i världen (någonstans)’ *brotti wärdn (nogär)*; ’österut i världen’ *oster wärdn*
världsbekant *wärdsbikant*
världsdel *wärdsdiel* m
världshärskare *wärdsärr* m
världskrig *wärdskrig* n. ’i första världskriget’ *i fuost wärdskrig*; ’under andra världskriget’ *mes oðer wärdskrig war*
världslig *wärdslin*
världsmästare *wärdsmịester* m
världsmästerskap *wärdsmịesterskap* n
världsrekord *wärdsrikord* (äv *wärdsrekård, wärdsrekord*) n
världsvan (fr sv) *wärdswan*
värma **1** *werma,* t.ex. ’vi värmde diskvatten på spisen’ *wermdum diskwattneð upǫ spisem* **2** *båså* **3** (ljumma) *uonna* **4** (d:o) *lya* **5** (kylslå) *tjylslå* **6** (gm strålning) *skain ǫ,* t.ex. ’vad skönt den där elden värmde’ *wa guott an-dar jäldn stsjien ǫ*; ’värma på’ (värma upp) a) *werm ǫ* b) (ljumma upp) *ly ǫ*; ’värma på sig’ (bli varmare) *werm ǫ* sig; ’värma sig’ a) *werm sig,* t.ex. ’vi var där och värmde oss’ ”*warum dar og wermdum uoss*” b) *båså sig*; ’värma upp’ a) *werm upp,* t.ex. ’jag försökte värma upp tårna vid elden’ *ig boð til werm upp tönär nest jäldem* b) *uonn upp* c) (t.ex. stuga el. ugn gm eldning) *jäld upp,* t.ex. ’ugnen ska värmas upp först så att den är riktigt varm’ *ungen al jäldas upp fuost, so an ir riktut warm.* Se äv **hetta** upp
värme *werme* m, t.ex. ’han ville vara inne (inomhus) i värmen’ *an willd war inn i wermam,* ’våren kommer med värmen’ *wårę kumb min werman*
värmeelement *wermelement* n
värmegrad *warmgrað* f
värmekamera (fr sv) *wermekamir* f
värmepanna *wermpann* (mer sv *wermepann*) f
värmepump **1** (fr sv) *wermepump* m

2 (luftvärmepump) *weðerpump* m
värmeslag (fr sv) *wermeslag* n. ’han har fått värmeslag’ (blivit matt av solhettan) *suolrövin ar taið an*
värmesystem (fr sv) *wermesystiem* n
Värmland *Wermland*
värmländsk *wermlensk*
[1]**värmländska** (dialekten) *wermlensk* (äv *wermlenska*) f
[2]**värmländska** (värmländsk kvinna) **1** *wermlensk* (äv *wermlenska*) f **2** (ogift) *wermlandskull* f
värmlänning **1** *wermleningg* (äv *wermlenningg*) m **2** (skämts) *flåakk* f
värn *wärn* n
värna **1** *weras* **2** *wär’n* (äv *wärna*) **3** *wårå redd um* **4** *friðå.* ’värna om’ *weras,* t.ex. ’han värnar om älvdalskan’ *an weres dalskun*
värnlös *wärnlos*
värnplikt *wärnplikt* f (äv m)
värnpliktig *wärnpliktun*
värnplikstjänstgöring se **lumpen**
värpa *werpa*
värre *werra,* t.ex. ’tandvärken blev värre sedan’ *tannwertjin wart werr sę.* ’(och) vad värre är’ *ogeneld eð*; ’trevligt värre’ (mkt trevligt) *trivlit werra*
värst *wesst.* ’det värsta av allt’ *wesstað åv ollu*; ’det värsta han kan’ a) *(eð) liuotest an dug* b) *(eð) likest an dug*; ’det var värst vad hon skriker’ (ung.) *ur ǫ-dar dug skrätja!*; ’inte så värst’ *int so uvendes*; ’som värst’ a) *sos liuotest* b) *sos wesst,* ex. se **grassera**
värsting **1** (fr sv) *wesstingg* m **2** *undsfått* (äv *undsfott*) m
värt att (meningsfullt att) *munt i.* ’inte värt (tillrådligt) att’ a) *int gå’llit,* ex. se **tillrådligt** b) *it wert.* Jfr **lönt**
värva *werva*
värvare *werver* m
värvning *wervningg* f
Väsa *Wesa,* ex. se **tajts**
väsa **1** (äv andas) *węsa* **2** (t.ex. om ormar) *fręsa*
Väsaberget *Wesgnaupin* (äv *Wesgnaup*; i sht i Väsa ofta bara *Gnaupin*) m b.f., ex. se **nedanför**. ’vid foten av Väsaberget’ *under Gnaupem*
Väsabor **1** *Weskaller* m pl **2** (Väsafolk) *Wesfuok* n sg **3** (skämts) *mįesaðir* (äv *mįeser*) m pl **4** (d:o) *gnaupungger* m pl **5** (d:o) *gnaupapur* f pl
Väsaflicka *Weskull* f
Väsakvinna (gift) (skämts) *gnaupkelingg* f
Väsapojke *Wespåyk* m
[1]**väsen** (oljud) **1** *wäsn* n **2** (buller) *rambel* n. Jfr **oväsen**
[2]**väsen** (varelse) *wäsn* n. ’(inte ett) levande väsen’ *(int iett) livendes wäsn*; ’fiktivt väsen man skrämde barnen med så de skulle hålla sig inne när det var mörkt’ *Nǫtstjomą* f b.f; ’övernaturligt väsen i elden’ *Askfais* m. Se äv **vattenväsen**, *Böluksn*
väska *wäska* f, ex. se **hål, älvdalsdräkt**. ’väska el. påse för handarbete’ a) *gerdkupp* m b) (i sht till sockendräkten, buren i ett band över axeln) *liðukupp* m; ’väska till kvinnans älvdalsdräkt’ (buren vid bältet) *tjuoslkupp* m
väsljud *węsliuoð* n
väsnas **1** *rusta* **2** *grasir* **3** *tonir* **4** *ridjärås* **5** *rambel* **6** *storma* **7** *rasa* **8** *slamber* **9** *dukå* **10** *jossa* **11** *dunå* **12** *wäsnas* **13** (om skator) *stjäðer*
vässa *wessa,* ex. se **blyertspenna**
[1]**väst** (ss klädesplagg) **1** *west* m, ex. se **ruggig, utanpå** **2** (i kvinnas sockendräkt) *buoð* n **3** (i mansdräkt) *lyvstyttj* n
[2]**väst** (väderstrecket) se **väster**
västanvind se **västlig** vind
väster *wester.* ’där i väster’ a) *dar wester* b) *dan wester*; ’från väster’ se **västerifrån**; ’i väster’ a) *westǫtil* b) *i wester* c) *westryvyr,* t.ex. ’det klarnar (eg. börjar klarna) i väster’ *eð far klår’n westryvyr*; ’väster om’ a) *westǫ,* t.ex. ’väster om älven’ *westǫ övę* b) (stundom strax väster om) *westonað,* t.ex. ’åskan hade slagit ned (strax) väster om fäboden’ *åską add slaið nið westonað buðum* c) *westoni* d) (västerut o. förbi) *westrum,* t.ex. ’hunden sprang väster om sjön’ *rattjin kåy’tt westrum sju’nn*; ’mot väster’ a) *wester* b) *westryvyr* c) *westertil*; ’åt väster’ se **västerut**
Västerbotten *Westerbuottn*
Västerdalarna *Westerdalarna.* ’i Västerdalarna’ äv *i Westerdalum*
västerdaling *westerdalingg* m
Västerdalälven *Westerdalövę* f b.f. Se vidare ONB
Västergötland *Westerdjötland* (vanl *Westerjötland*)
västerifrån **1** *westǫter* (äv *frǫ westǫter*) **2** (t.ex. om vind) *westǫ* (äv *frǫ westǫ*). ’västerifrån utefter’, ’västerifrån längs’ *westǫter,* t.ex. ’västerifrån längs landsvägen’ *westǫter landsweem*
västerut **1** (riktning o. befintlighet) a) *westryvyr,* ex. se **knalla** iväg b) *wester* c) *westertil* **2** (befintlighet) a) *westǫtil* b) (där i väster) *dar wester* c) (d:o; i den västra gården) *westomin.* ’längre västerut’ *westomin*; ’västerut i’ *westri,* ex. se **ligga**; ’västerut omkring’ (i väster omkring) *westringgum*; ’västerut på’ *westrǫ,*

t.ex. ’vi var västerut på sjön och lade långrev’ *warum westrǫ sju’mm og laggd launggrievę*; ’västerut till’ a) *westri,* t.ex. ’de tog båten till västra ändan av sjön’ *dier sigleð westri endan åv sju’mm* b) *westrǫ,* t.ex. ’de ska västerut till slåtterängen och slå’ *dier ul westrǫ aindjeð og slå* c) *westrað,* t.ex. ’han skulle västerut till sågen’ *an ulld westrað så’n*; ’västerut (ut)efter’ *wester,* t.ex. ’jag skyndade mig västerut efter vägen’ *ig kringgeð mig wester weem*; ’västerut vid’ *westwið*; ’västerut över’ *westryvyr,* t.ex. ’västerut över älven’ *westryvyr övę*

Västerås *Westerås* (mer älvd *Westerǫs*)

västeråsare *westeråser* (mer älvd *westerǫser*) m

Västeuropa *Westeuruopa*

västficka *westfikk* f

västgöte *westdjyöt* (åld *wesstjyö’dd* OÖD) m

västkusten *westkustę* f b.f. (äv *westkustn* m b.f.) ’ned till västkusten’ *niðǫ westkustę*

västlig ’västlig vind’ *westǫweðer* n. ’det är västlig vind’ (det blåser från väster) *eð blås westǫ*

Västmanland *Westmanland*

västmanländning *westmanleningg* m

västra ’i västra delen av’ *westoni,* t.ex. ’i västra delen av Nässjön’ *westoni Nessju’mm*; ’på västra sidan om Älven’ *westǫtil*; ’utmed el. på västra sidan av’ *westmin*; ’västra sidan’ *westersaiðą* f b.f.; ’västra sidan av Älven’ se **västsidan**

västsidan **1** *westersaiðą* f b.f. **2** *westsaiðą* f b.f. **3** (västra sidan av Älven) a) *westǫtilsaiðą* f b.f. b) (skämts) *avugsaiðą* f b.f., t.ex. ’jag var bort till västsidan en vända fram och tillbaka’ *ig war daitǫ avugsaiðų je* (äldre: *ien*) *wend att og fram*. ’folk på västsidan av Älven’ a) *westǫtilkaller* m pl b) *westǫtilfuok* n; ’på västsidan’ a) *ǫ westsaiðun* b) (av Älven) *westǫtil,* t.ex. ’på västsidan heter det inte så’ *westǫtil ietter eð it so*; ’på västsidans vis’ *ǫ westǫtilwis*

västvind se under **västlig**

Västäng **1** *Mykklaingg* **2** *Westermykklaingg*

Västängsbor **1** *Mykklainggskaller* m pl **2** (skämts) *pissbyttloggerer* m pl

väta s **1** *wäta* f **2** *våta* n, t.ex. ’den där vätan’ *eð-dar wåtað*

väta vb *wäta.* ’väta i sängen’ *piss under*

vätska **1** *wäta* f **2** (fr sv) *wätska* f

vätska sig (t.ex. om sår) *wattnas*

vätskebalans *wåtbalans* m

vätskedrivande *watudraivend*

väv *wev* m

väva *wevå,* t.ex. ’hon har vävt två trasmattor’ *ǫ ar wevið twär slarvmattur.* ’väva in’ *wevå in*

vävbom se **tygbom**

väverska *wevesk* f

vävkurs *wevkuss* m

vävnad *wevnað* m

vävning *wevningg* f

vävrumpa se under **varp**

vävsked *wevstjieð* f

vävstol *wevstuolur* f pl (yngre *wevstuol* m), t.ex. ’en ny vävstol’ *nog ny wevstuolur*

växa *weksa,* t.ex. ’han hörde gräset växa’ *an ärd ur graseð wekste.* ’växa bort’ *weks brott*; ’växa bra’ se äv **gå** till; ’växa fram’ *weks fram*; ’växa färdigt’ a) *weks rieðu* b) *weks frǫ sig*; ’växa ifrån’ *weks frǫ,* t.ex. ’hon hade växt ifrån honom’ *ǫ add wekseð frǫ onum*; ’växa igen’ a) *weks att* b) *gruo att* c) (med busk o. snårskog) *raisgo*; ’växa om’ *weks um*; ’växa till (sig)’ a) *weks til (sig)* b) *weks ǫ*; ’växa upp’ a) *weks upp* b) (om gräsströn, i sht tåtelgräs) *tǫsl sig*; ’växa ur’ *weks yr*, t.ex. ’valpen har växt ur korgen’ *wepin ar wekseð yr kordjem*; ’växa över’ *weks yvyr*; ’bli överväxt’ *weks attrum*

växel *weksel* m

växelbruk *wekselbruk* n

växellåda *wekselląð* f

växelpengar *wekselpeningger* m pl

växelspak **1** *wekselspak* m **2** (skämts) *molla* f

växelverka (fr sv) *wekselwerk*

växelvis se under **alltmedan**

växla *weksel.* ’växla om’ (omväxla) *weksel um*

växlare **1** *weksler* m **2** *wekselkall* m

växling *wekslingg* f

växt *wekst* m (i sht i abstrakt bet äv f), ex. se **kortväxt**, **torr**. ’liten till växten’ *smǫwekst*

växtfiber *wekstfiber* m

växthus *wekstaus* n, t.ex. ’hon hade tagit in några gurkor från växthuset’ *ǫ add taið in nog gurkur frǫ wekstausą*

växthuseffekt *wekstauseffekt* m

växtlig *wekstlin*

växtlighet *wekstligiet* f

växtnamn *wekstnammen* n

växtzon *wekstsuon* m

vörda (ofta negerat) *säta*

vördnad **1** (åld) *age* m **2** (fr sv) *wördnað* m. ’ha vördnad för’ (ofta negerat) *säta*

vört **1** *syöta* f **2** (mer sv) *wört* m

W

w (bokstaven) *w* n (äldre: m)

wc *watuskalaus* n

webbaserad *webbasirað*

webben *webbin* m b.f.

webblänk *webblaink* m

webbserver *webbsörver* m

webbsida *webbsaið* f
wellpapp *wellpapp* m
weltervikt *welterwikt* f
whisky *wistji* (mer sv *wiski*) m
whiskyflaska *wiskiputell* (mer älvd vore *wistjiputell*) m
Wien *Win*
wienerbröd *winerbröð* n
wifi-nätverk *wifi-netwerk* n
wire se **vajer**
wobbler **1** *wiðådrag* n **2** *wobbler* m
wok *wokkpann* f
wokpanna *wokkpann* f

X

x (bokstaven) *x* n (äldre: m)

Y

y (bokstaven) *y* n (äldre: m)
yla **1** *åyla* **2** *rola*. ’yla för full hals’, ’yla starkt’ *åyl end autyr*
ylle se **ull**, **ylletyg**
yllefilt *ullfilt* m
yllehalsduk **1** *ullskarvs* (äv *ullskarv*) m **2** *ullåsumkläð* n. Jfr **yllehuckle**
yllehuckle *ullermkläð* n. Jfr **yllehalsduk**
yllekläder *ullklauter* m pl
yllestrumpa *ullsukk* f
ylletröja *ulltråj* f
ylletyg *ulltyg* n
ymnigt adv *guosskli*. Se äv **regna** ymnigt, **snöa** ymnigt
ympa *ympa*
ympning *ympningg* f
yngel **1** *ynggel* n **2** (i sms) *guosil* m, t.ex. ’gäddyngel’ *geddguosil* m, ’mörtyngel’ *mörtguosil* m
yngla **1** *yndja* **2** (mer sv) *ynggel* **3** (få ungar) *fǫ unggą*. ’yngla av sig’ a) *yndj åv sig* b) *ynggel åv sig*
yngling **1** *yngglingg* m **2** *stursmǫpåyk* m **3** (ung man) *sturgoss* m **4** (d:o) *sturpåyk* m
ynkedom *yntjeduom* (mer sv *ynkeduom*) m
ynklig **1** *yntjelin* **2** *wisäl* **3** (eländig) *wisälsklin* **4** (d:o) *painsklin* **5** (ömklig) *kuotun* **6** (i sht till mods) *waskun* **7** (feg) *fisun*. ’ynklig person’ a) (stackare) *roti* m b) (liten) *wask* m c) (mindervärdig person) *stjit* m
yoga *joga* (äv *jåga, juoga*) n (äv f), t.ex. ’den där yogan tyckte jag inte om’ *eð-dar joga tykkt it ig um*
Youtube **1** *Jutub* **2** (slangbet) *Tubin* m b.f.
yppa **1** *yppa,* t.ex. ’jag har inte yppat några hemligheter’ *ig ar it yppað ingg iemligietum* (äv *iemligieter*) **2** *saj åv*. Jfr **avslöja**
ypperlig *ypperlin*. Jfr **förträfflig**, **utmärkt**
yppig jfr **frodig**
yr **1** *yörum,* t.ex. ’efter några varv blev jag så yr att jag måste sluta’ *etter nągų warv wart ig so yörum so ig wart sluta* **2** (som lätt blir yr, yr av sig) *yörumsklin*. ’vara yr i huvudet’ *åvå yörumskollan*; ’yr i huvudet’ a) *yörum* b) *ovuðsyörum* c) *yörum i skollam* d) *drumblun*
[1]**yra** vb **1** *draiva,* t.ex. ’gnistorna yrde runt pilen’ *tįstrur driev ringgum kuovin* **2** (fara kring) *puta*
[2]**yra** vb (tala förvirrat) **1** *åyra* **2** *fårå i willun*
yrhet **1** *yörumiet* f **2** (yrheten, eg. ’det yra’) *yörumað* n b.f. Jfr **yrsel**
yrhätta *spjotta* f
yrke *yrtje* n
yrkesman *yrtjesmann* m
yrsel *swimbel* m. Jfr **yrhet**
yrselanfall *swimbel* m. ’få ett yrselanfall’ *fǫ ien swimbel*
yrsnö (lätt) *sniųodamb* n
yrvaken *ųofrå* (äldre grundf *ųofrår*)
yrväder **1** *aurweðer* n **2** (om flicka el. kvinna) *rigåv* f
ysta *ysta*. ’ysta sig’ *ystas*
yste *yste* n
yster **1** *kǫt* **2** (t.ex. om häst) *åyrend* **3** *kwikk*. ’vara yster’ *kęt sig*
ystning *ystningg* f
yta *yta* f
ytterdörr **1** *au’tterdörer* f pl **2** *åy’tterdörer* (äv *åyterdörer*) f pl
ytterkläder **1** (fr sv) *ytterklauter* m pl **2** (oftare benämns plagget, t.ex.) ’rocken’ *ruttjin,* ’kappan’ *kappą*
ytterligare t.ex. ’ytterligare en kaka’ (en kaka till) *je kaku til*
ytterst **1** *åyst,* t.ex. ’de yttersta (yttre) fönsterrutorna är smutsiga’ *åyst glasrutur irå drituger* **2** *autest*
yttertak *watutak* n
ytterv ägg (fr sv) *ytterwegg* (mer älvd vore *åy’tterwegg*) f
ytteröra *ärnskrokk* (äv *ärskrokk*) m
yttra (fr sv) *ytter*. ’yttra sig’ *ytter sig*. Jfr **säga**, **tala**
yttre ’i yttre delen av’ *autoni*. Jfr **ytterst**
yttring (fr sv) *yttringg* f
ytved **1** *åy’tta* (äv *åyta*) f **2** (vattenhaltig) *watuwið* (äv *wattwið*) m
yvig *åyvun*. Jfr **omfångsrik**, **vidlyftig**
yxa **1** *ökse* f, ex. se **skaft**, **så** här; **2** (ngt tyngre yxa, timmeryxa) *timberöks* f **3** (grov yxa, släggyxa) *sleddjöks* f. Se äv **bila**, **handyxa**
yxa till **1** *öks til* **2** *ogg til*

yxskaft *öksskapt* n
yxsmed *ökssmið* m

Z

z (bokstaven) *z* m (yngre: n)
zebra *sebra* f
zigenare (rom) *sidjiener* m
zigenarfölje **1** *sidjienerfy* n **2** *sidjieneruop* m
zigenerska (romsk kvinna) *sidjienesk* f
zink *sink* m
zon *suon* m
zonterapeut (nydal) *nuveldukter* m
zooma *suoma.* ’zooma in’ *suom in*
zäta *setå,* se **z**

Å

[1]**å** (bokstaven) *å* n (äldre: m)
[2]**å** (vattendraget) **1** *å* f, ex. se **nedför**; **2** (smalare) *wassl* f
å! se **åh!**
åberopa (fr sv) *ǫbiruop*
åbäka sig **1** *avir sig* **2** (fr sv) *åbäk sig*
åbäke **1** *ųobät* f **2** (fr sv) *åbätj* n
åbäkig **1** *ųobätjlin* **2** (mer sv) *ųobäkun.* Se äv **otymplig**
åder *åðer* f. ’slå åder’ a) *kuppa* (äv *bluoðkupp*) b) *krukka* c) *åðerslå*
åderbråck *åðerbråk* n
åderförkalkad *åðerfekalkað*
åderlåta **1** *åðerlåt* **2** (slå åder) *kuppa* (äv *bluoðkupp*) **3** (d:o) *krukka,* t.ex. ’jag har åderlåtit (mig i) båda benen’ *ig ar krukkað båð fuotą* **4** (d:o) *åðerslå,* t.ex. ’han har åderlåtit sig’ *an ar åðerslaið sig*
åderlåtning ’kvinna som sysslade med åderlåtning’ (koppning) *kuppkelingg* f
åderlåtningsschema (se den älvd-sv delen) *åðerkall* m
ådra sig se **dra** på sig; ex. se **skörbjugg**
åh! **1** *o!* **2** (vid häpnad äv) *au!* **3** (i sht vid beundran) *auauau!*
åjo *åju*
åk (lopp) *åk* n, t.ex. ’det gick bra i första åket’ *eð djikk bra i fuost åtję*
åka **1** *fårå* **2** *stjuo’ssa* **3** *åka* **4** (t.ex. skidor, skridskor) *renna,* ex. se **spår**. ’åka bil’ se **bil**; ’åka båt’ *sigel*; ’åka ifrån’ *far frǫ*; ’åka med’ (ffa på cykel) *sittj ǫ*; ’åka och hämta’ *far etter*; ’åka omkull’ *åk umringg,* t.ex. ’han åkte omkull och gjorde illa sig’ *an uok umringg og gard ill sig*; ’åka på’ (drabbas av) (fr sv) *åk ǫ,* jfr **råka** ut för; ’åka runt’ *far runt*; ’åka skidor’ *renn ǫ skaiðum*; ’åka skridskor’ *renn ǫ skrikkskuo’mm*; ’åka tillbaka’ a) *far atter* b) *far etbaker*; ’åka tåg’ *fårå ǫ tuę*
åkarbrasa se under **svänga**
åkare *åker* m
åkdon **1** *akuduon* n **2** *stjuo’ss* m
åker **1** *lot* m, ex. se **pappa** **2** *styttje* n **3** *åker* m. ’igenlagd åker’ *linda* f
åkerbinda (växten) *snąrbindel* m
åkerbruk *åkerbruk* n
åkerbär **1** *aikuonber* n **2** *junggfruber* n
åkerfräken **1** *rövårump* f **2** *lonnfenn* (äv *lonnaðfenn*) n **3** (vårskottet) *pipistrott* m
åkerhumla *tappmyöðumbel* f [112]
åkeri *åkeri* n
åkerjord *åkerjuord* f
åkerkant **1** *styttjkant* m **2** *lotärkant* (äv *lotkant*) m **3** (kant på igenlagd åker) *lindkant* m. Se äv **åkerren**
åkerkulla (växten) benämns på samma sätt som **prästkrage**
åkerlapp **1** *tiäg* m **2** *åkerlapp* m
åkermark *åkermark* f
åkermynta se **mynta**
åkerren *lotärrien* f
åkersork *mulduotur* m
åkerspergel *suolt’narv* m
åkerstubb *stom* m
åkerteg se **åkerlapp**
åkertistel **1** *liuotkall* m **2** *sniųokall* m
åkervädd *rövåblað* n. Se vidare VNB
åkgräsklippare **1** *åkklipper* m **2** *åkgrasklipper* m
åkning **1** *akningg* (äv *åkningg*) f **2** (t.ex. skidåkning ovanl) *renning* f
åkomma **1** *akum* f (äv n) **2** (ont) *iråk* n
åksjuk *åksiuok.* Jfr **bilsjuk**
ål *ål* m
åla *åla.* ’åla sig’ *ål sig*
ålder *older* (äv *ålder*) m. ’med tanke på åldern’, ’efter sin ålder’ *eter oldrem*; ’vara i passande ålder (för det)’ *wårå i årum so passer að dyö*
ålderdom **1** *olderduom* (äv *ålderduom*) m **2** (ålderdomen personifierad) *Gambeln* m b.f. ’på ålderdomen’ jfr ’på gamla dar’ under **dag**
ålderdomlig **1** *gambelaktun* **2** (fr sv) *olderduomlin* (äv *ålderduomlin*)
ålderdomshem *olderduomsiem* (äv *ålderduomsiem* el. bara *iemeð* b.f.) n.

[112] *Tappmyöðumbel* översätts i OÖD med ’jordhumla’, men enligt en trovärdig sagesmans beskrivning förefaller det röra sig om åkerhumla.

Jfr *Brutjeð*

åldersgrupp (fr sv) *oldersgrupp* (äv *åldersgrupp*) m, t.ex. ’det var bara flickor i den åldersgruppen’ *eð war it åtǫ kullur i onum oldersgruppem*

ålderskrämpa (fr sv) *olderskremp* (äv *ålderskremp*) f

ålderspension (fr sv) *olderspensiuon* (äv *ålderspensiuon*) m

åldras **1** (bli äldre) *gamblas,* ex. se **då**; **2** (bli gammal (o. skröplig)) *gamblas åv* **3** (åldras o. dö) *gamblas brott*

åldringsvård (fr sv) *oldringgswård* (äv *åldringgswård*) f

ålnate *abuorgras* n

åma sig **1** (göra sig till) *åpynas* **2** (trol. fr sv) *om sig*

åmöte *åmuot* n

ånej *ånäj*

ånga s **1** *aungge* m (vanl *aungga* f) **2** *stimba* f

ånga vb **1** *aungga* **2** (t.ex. vid kokning el. om andedräkt) *stimba.* ’ånga av sig’ *aungg åv sig*

ångbåt *aunggbåt* m

ångbåtsbrygga *aunggbåtsbryddj* f

ångerfull **1** *aungger* **2** (mer sv) *aunggerfull*

Ångermanland *Aunggermanland*

ångest *aunggest* m

ångra *aungger.* ’ångra sig’ a) *aungger sig* b) *wårå aungger* c) *werd aungger*

ångsåg *aunggsåg* f

ånyo *et nyes*

åpen *tarvsn*

år *år* n. ’fem gånger om året’ a) *fem gaungg um år* b) *fem gaungg fer åreð*; ’förr om åren’ *för um årę*; ’förra året’ a) *föråreð* b) (i fjol) *i fiuord*; ’i flera år’ *flierų år*; ’i många år’ a) *i mikklų år* b) (i åratal) *åratal*; ’i år’ *i år*; ’inte på många år’ *int upǫ mikklų år*; ’komma upp i åren’ a) *kum upi årę* b) (skämts) *kum upi stikån*; ’med åren’ *min årum*; ’nästa år’ äv a) *að årat* b) *að årę*; ’om ett år’ *að årat*; ’till åren’, ’upp i åren’ *upi årum*; ’år 1941’ *upǫ 1941*; ’vilket år är du född?’ (vad har du för födelseår) *wen ar du fer årtal?*; ’år efter år’ *år etter år*; ’året runt’ a) *iel åreð* b) (fr sv) *åreð runt*

åra *åra* (äv *år*) f

åratal ’i åratal’ *åratal*; ’på åratal’ *upǫ åratal*

årblad *årblað* n

årder **1** *årder* (åld *ål*) n **2** *träpluog* m **3** (för kupning av potatis, potatisårder) *pärpluog* m **4** (d:o) *pärmyld* (el. bara *myld*) m **5** (för uppdragande av fåror vid potatissättning) *pärrit* m

årgång *årgaungg* m

århundrade *årundrað* n. Jfr **sekel**

årligen *årligen*

årsavgift *årsavdjipt* f

årsberättelse *årsbirettels* f

årsbesked *årsuppdjipt* f

årsdag *årsmųot* n

årsgammal *årsgåmål*

årskort *årskuort* n

årskurs *årskuss* m

årslön *årslön* f

årsmöte *årsmχöt* n. Jfr **årsstämma**

årsring (tillväxtlager i trädstam) **1** *årsringg* m **2** *sav* i uttr ’tälja efter årsringarna’ *tö ǫ sav*

årsskifte *årsstjipt* n

årsstämma *årsstemmen* f. Jfr **årsmöte**

årstid *årstið* f

årsvis *årswis*

årtag *årtag* n

årtal *årtal* n

årtionde *årtiund* n

årtull *årstuol* m

ås *ǫs* m

Åsen **1** *Ǫsär* (lokalt uttal *Åsär*) m pl b.f, t.ex. ’i Åsen där alla bor i fähusen’ ”*upǫ Ǫsum dar oller byddj i fjǫsum*”, ’pojken kommer från Åsen’ *påytjin kumb frǫ upǫ Ǫsum.* ’till Åsen’ *upǫ Ǫsą* **2** *Ǫsbynn* (lokalt uttal *Åsbynn*) m b.f. ’i Åsen’ *upi Ǫsbymm*

Åsenbor **1** *Ǫskaller* m pl **2** (skämts) *auver* m pl **3** (d:o) *Ǫsknakkur* pl

Åsenflicka (äv ogift Åsenkvinna) *Ǫskull* f

Åsenmål **1** *Ǫsmǫl* n **2** *Ǫskallmǫl* n

åsido **1** *að saiðu* **2** *ǫsaiðu*

åsidosätta *ev ǫ saiðu*

åsikt *åsikt* f, t.ex. ’alla har sina åsikter’ *oller åvå sain åsikter*. ’byta åsikt’ äv *flytt sig i bietn.* Se äv **tyckande** s

åska s **1** *åska* f, ex. se **väster** om, **farlig**; **2** (åskan personifierad) *Akukalln* m b.f. **3** (d:o) *Gluttergubbin* m b.f. **4** (d:o) *Skaurmann* m b.f. ’åskan går’ *eð åk*; ’åskan slog ned’ a) *eð uok ǫ* b) *åską sluo nið*

åska vb **1** *åska* **2** *åka* **3** (mullra) *dunå*

åskfront *åskfront* m

åskknall *åsksmell* m

åskledare *åsklieðer* m

åskmoln **1** *åskmuoln* n **2** *skaurmansmuoln* n

åskrädd *åskredd*

åskskur *åskskaur* f

åskväder *åskweðer* n, ex. se **österut**

åskådare (fr sv) *åskåðer* m

åsna *åsn* f. ’envis som en åsna’ (ung.) *graisienwis*

åsneföl *åsnfuoli* m

åstad **1** *stað* (i flera byar *umstað,* äv *ustað*), t.ex. ’jag skulle gå (åstad) och visa honom bilden’

ig ulld stað wais om bildn **2** *åv* **3** *et wegs*
åstadkomma **1** *fǫ til* **2** *djär til* **3** (med stor möda) *pain til* **4** (ovanl) *striuok til*
åstunda *winas.* Se äv **stå** efter
åsyfta (fr sv) *åsyft.* Jfr **mena**, **avse**
åt (till) *að,* t.ex. 'det duger åt dig' *eð dug að dig*
åta sig **1** *tag ǫ sig* **2** *djävå sig til,* t.ex. 'han har åtagit sig att såga' *an ar djivið sig til såga.* Se äv under **lova**
åtanke 'ha (ngt) i åtanke' *åvå (noð) attmin saiðun* (el. *saiðu*)
åtbörd **1** *ätäv* f **2** (åtbörder) *afekter* f pl
åtdragen *aðdraiðn*
åtel **1** *åt* n **2** (mer sv) *åtel* n
åter **1** *atter* **2** (i sht ss part) *att*
återbesök *attbisyök* n
återbetala *bital att*
återbud *attbuoð* n. 'lämna återbud' a) *djävå* (äv *djäv*) *attbuoð* b) *saj attbuoð*
återfinna **1** *finn att* **2** *itt att*
återfrakt *bakfuor* f, t.ex. 'han tog korgarna i återfrakt' *an tuog korgą i bakfuor*
återfå *fǫ att*
återfärd *attferd* f
återgälda **1** (en hjälp) *djär att* **2** (göra sin del vid arbetsbyte) *jåp att*
återhållsam (sparsam) *mensklin* (äv *menstjin*)
åthävor *atäver* f pl
återkomma *kum att*
återkoppling (fr sv) *attkopplingg* f
återlämna *djäv att*
återstod (det som är kvar) *eð kwer ir*
återstå 'återstå att' (behövas att) *fåtås,* t.ex. 'det återstår att lägga upp det' *eð fätäs legg upp eð*; 'det återstår att se' (ung.) *eð ir fel tä sjǫ,* jfr **visa** sig
återställare *tilretter* m
återställd **1** *ferdun* **2** *tilrettað* **3** (ung.) *i årdningg* 'han är återställd' *an ar rettað til sig*
återuppstå **1** *stand upp att* **2** *staig upp att*
återvinna *winn etbaker*
återvinning *attwinnningg* f
återvändo *wend-att* n
återväxt (andra grässkörd) *andruni* m
åtgången (t.ex. illa åtgången) *aðgaiðn*
åtgärd (fr sv) *åtdjärd* f (äv m)
åtgärda *djär að*
åtknuten *aðknåy'tt*
åtkomlig *aðkumlin*
åtminstone **1** *dǫfel* **2** *dǫ,* t.ex. 'men jag har åtminstone (i alla fall) kattungen' *men ig ar dǫ kattunggan* **3** *åtminstun* (äv *åtminstǫ,* vanl *åtminstone,* ovanl *aðminstun*) **4** *so pass sos,* t.ex. 'jag plockade åtminstone en liter' *ig fann so pass sos ien liter*
åtra *åter.* 'åtra sig' *åter sig*
åtrådd *aðtrå'dd.* Se äv **åtråvärd**
åtråvärd *gäv.* Se äv **åtrådd**
åtsittande jfr **åtsmitande**
åtskilda *aðstjilder,* t.ex. 'de lever åtskilda' *dier livå aðstjilder*
åtskruvad *attrwiðin*
åtsmitande *aðplestjað*
åtta räkn *åtta,* ex. se **klocka**
åtta s *åtta* f. 'åttan' (åttonde klass) *åttą* f b.f.
åttacylindrig *åttsylindrun*
åttahundra *ått undrað*
åttatiden *åttatiðę* f b.f. 'i åttatiden', 'vid åttatiden' *i åttatiðn*
åttatusen *ått tusn*
åtting *åttungg* m
åttio *åtti.* För sms jfr **tjugo**
åttionde *åttiund.* För sms jfr **tjugoförsta** osv
åttiotalet *åttitaleð* n b.f.
åttioåring *åttiåringg* m
åttonde *åttund*
åttondel **1** *åttundiel* m **2** (åttondelsmått) *åttungg* m
åverkan 'göra åverkan gm okynnigt täljande' *djärå lieðokkan*

Ä

ä (bokstaven) *ä* n (äldre: m)
ä! *ä!*
äcklad *wåkend*
äcklig **1** *ekklun* **2** *wemun*
ädel *äðel*
äga s **1** *iega* f, oftast pl *iegur* 'ägor', ex. se **värdera**; **2** (skifte) *tiäg* m
äga vb *iega,* t.ex. 'bolaget äger de flesta gårdarna' *buolaeð ier styöst dieln åv gardum*
ägare *äger* (äv *ieger*) m
ägg *egg* n, ex. se **golvspringa**. 'stekt ägg' *stiektegg* n
äggkartong *eggkartaungg* m
äggklocka *eggklukk* f
äggkopp *eggkapp* m
äggledare (trol. fr sv) *egglieðer* m
ägglåda *egglåð* f
äggröra *eggryör* f
äggskal *eggskal* n
äggsked *eggstjieð* f
äggstanning *eggsta'nningg* f
äggstock **1** (fr sv) *eggstukk* m, t.ex. 'de hade opererat bort den ena äggstocken' *dier add uperirað dieðǫ ienndier eggstuttjin* **2** (snarast skämts) *eggkabb* m
äggsvamp *eggsopp* m
äggula *egguol* n (yngre: f)

äggvita *eggwait* f. Se äv **vita**
ägna **1** *aingen* **2** (om tid äv) *set etter.* 'ägna sig åt' a) *aingen sig að* b) (syssla med) *old ǫ min*
ägolott *flekk* m
ägor se **äga** s
äh! *ä!*
äkta adj **1** *rien* **2** *ekta*
äktenskap **1** *djipta* f **2** *ektnskap* n. 'utom äktenskapet' *autum ektnskapeð*
äktenskapsbrott, begå *uoras*
äldre *gambler(a),* ex. se **man** pron
äldst *gamblest,* ex. se **som** rel. pron
älg *brinde* m, ex. se **fart**, **ovanför**
älgflock *brinduop* m
älgfluga *brindflugu* (äldre grundf *-flugå*) f
älgfärs **1** *brindtjyötfess* m **2** *brindfess* m
älggryta *brindgryt* f
älggräs se **älgört**
älghorn *brinduonn* n
älghud *brindauð* f
älghund *brindrakk* m
älghuvud *brindskoll* m
älgjakt *brindjakt* f
älgjaktlag *brindjaktlag* n
älgjägare *brindjäger* m
älgkalv *brindkåv* m. 'nyfödd, rödaktig älgkalv' *roðkåv* m
älgko *brindtjyr* f
älgkött *brindtjyöt* n
älgpass *brindpass* n
älgskinn *brindstjinn* n
älgskytt *brindstjytt* m
älgspillning **1** *brinddrit* n, t.ex. 'följ med mig upp till Trängslet och fiska älgspillning med glasögon' *fy mig upi Traingsleð og fistj brinddriteð min glasogum* **2** (kulformad) *brindtavel* f
älgspår *brindferd* f, oftast pl *brindferder*
älgstam *brindstamm* m
älgtjur **1** *brinduks* m **2** (äldre) *brinde* m
älgört **1** *ärrkråkgras* (äv *errkråkgras*) n, t.ex. 'det luktade starkt av älgört' *eð lupteð stark åv ärrkråkgrasį* **2** (fr sv) *brindgras* n. Se vidare VNB
älska **1** *tyttj um* **2** *sturtyttj um* **3** (fr sv) *elska*
älskarinna (fr sv) *elskerinna* f
älskling (fr sv) *elsklingg* m
älta **1** (knåda) *welta,* ex. se **knåda**; **2** (d:o) *maindja* **3** (t.ex. problem) *mylta.* Jfr **idissla**
älv *öve* f
älva *elva* f
älvarm **1** *övarm* m **2** (mindre) *kwaisl* f
älvbrink **1** *övsteð* f **2** (sandig) *mjåg* m
älvdal *övdal* m
Älvdalen *Övdaln* m b.f. 'Älvdalens kommun' a) *Övdalskommun* m b) *Kommun Övdaln*; 'Älvdalens kyrka' a) *Övdalstjyörtją* f b.f. b) *Sturbambą* f b.f.; 'Älvdalens kyrkby' se **Kyrkbyn**
älvdaling **1** *övkall* m **2** *övdalingg* m **3** (skämts) *dålåmjuks* m **4** (älvdalsfolk) *övdalsfuok* n
älvdalisering (anpassning av ett sv ord t. älvd) *fedalskningg* f
älvdalsby (by i Älvd) *övdalsby* m
älvdalsdräkt (Älvdalens sockendräkt) *övdalsdrekt* f, t.ex. 'den där väskan hör till älvdalsdräkten' *ǫ-dar wäską ärer að övdalsdrektn*
älvdalsflicka **1** *övkallkull* f **2** *övkull* f **3** (mer sv) *övdalskull* f
älvdalsk **1** *övdalsk* **2** (i sht språket) *dalsk.* 'älvdalska språket' *övdalsspråtjeð* n b.f.; 'älvdalskt ord' a) *dalskuord* n b) *övdalsuord* n
älvdalska (språket) **1** *övdalsk* f, t.ex. 'i älvdalskan finns det många gamla ord' *i övdalskun ir eð mikklų gambeluord* **2** *dalska* f, t.ex. 'hon har gjort mkt för älvdalskan' *ǫ ar gart mitjið fer dalskun* **3** *övdalsdalsk* f **4** *övdalsspråtjeð* n b.f. **5** *övkallglameð* n b.f. **6** (starkt svenskpåverkad älvd) *bukkdalsk* f **7** (arkaiserande älvd) *akaðemidalsk* f. 'i älvdalskan' a) *i övdalskun* b) *i dalskun* c) *ǫ dalskun*; 'kurs i älvdalska' a) *dalskkuss* m b) *övdalskkuss* m; 'Föreningen för älvdalskans bevarande' *Ulum dalska*; 'göra ett uttr mer älvd' *dalsk til*; 'på älvdalska' a) *ǫ dalska* (äv *upǫ dalska*) b) *i dalskun*; 'sydlig älvdalska' (älvd i södra delen av socknen) *sunnǫtilmǫl* n; 'säga (ngt) på älvdalska' *dalsk til (noð)*; 'tala älvdalska' a) *dalska,* t.ex. 'vi talade båda älvdalska' *dalskeðum båðer* b) *glåmå dalska* c) (lokalt) *iembel dalska* d) *språk övdalska*; 'tala älvdalska rejält' (ofta ironiskt) *sturdalsk*; 'tala starkt svenskpåverkad älvdalska' *bukkdalsk*; 'västlig älvdalska' (älvd väster om Älven) *westǫtilmǫl* n; 'ålderdomlig älvdalska' (gammalälvd) *gambeldalsk* f; 'östlig älvdalska' (älvd öster om Älven) *ostǫtilmǫl* n. Jfr **älvdalsmål**
älvdalskkurs (kurs i älvdalska) **1** *dalskkuss* m **2** *övdalskkuss* m
älvdalskvinna **1** *övdalskwinnfuok* n **2** (gift) *övkallkelingg* f **3** (ogift) *övkallkull* f **4** (d:o) *övkull* f **5** (d:o, mer sv) *övdalskull* f
älvdalslåt *övdalsliek* m
älvdalsmål **1** *övkallmǫl* n **2** (mer sv) *övdalsmǫl* n. Jfr **älvdalska**
älvdalsporfyr *övdalsporfyr* m
älvdalsslang *övdalsslangg* m

älvdalsvisa *övdalswais* f
Älvdalsåsen se **Åsen**
älvfåra (djup) *övgrav* f
älvkant *övkant* m
ämbar **1** *bytta* f **2** *wiðåbytt* f. ’ämbar för sörpa’ *bräslbytt* f
ämbete (fr sv) *embiet* n
ämbetsman (fr sv) *embietsmann* m
ämna **1** *wila* **2** (tänka) *wårå tainkt* **3** *miena*
ämne **1** (äv ss del av deg) *emmen* n **2** (till pilbåge) *bugåtiụor* n. Se äv **virke**
än **1** (vid jämförelse) *eld,* t.ex. ’han är yngre än jag’ *an ir yngger eld ig* **2** (om tid) *enn,* t.ex. ’än i dag’ *enn i dag* **3** (efter frågeord) a) *uonde,* t.ex. ’hur än’ *uonde ur,* ex. se **hur**, b) *laik,* t.ex. ’vilken än’ *laik ukin*. ’än mindre’ (mkt mindre) *mitj minna*; ’än sen (då)?’ a) *wen sę?* b) *wen dyö?*; ’än så länge’ *enn so laindje* (äv *enn solaindj*); ’än … än’ *enn … enn*
ända adv **1** *enda,* t.ex. ’ända sedan’ *end ses,* ’ända till’, ’ända till dess att’, ’ända tills’ *end tast* **2** *ollt,* t.ex. ’ända hit’ *ollt jụot,* ’ända tills’ *ollt tast* **3** (i fråga om tid äv) *ä,* t.ex. ’ända sedan’ *ä ses* (äv *eses, ä sę*)
ända s **1** (stjärt) *rov* f **2** (d:o, skämts) *skati* m **3** (d:o, d:o) *grötbyss* f **4** (d:o, d:o) *stursät* n **5** (ände) *ende* m, t.ex. ’han trallade och sjöng dagen i ända’ *an tralleð og kwað da’n i enda*
ändamål (fr sv) *endamọl* n. ’till vilket ändamål’ *að ukku*
ändas *endas*
ände *ende* m. ’i bortre änden av’ *daitoni,* ex. se **bortre**; ’i båda ändar(na)’ *i båð(um) endum*; ’i ena änden’ *i ienumdier endam*
ändelse *endels* m (äv f). Jfr **händelse**
ändlös *endlos*
ändra *ender.* ’ändra om’ *ender um*; ’ändra på’ jfr **peta** i; ’ändra sig’ *ender sig*
ändras se **ändra** sig
ändring *endringg* f
ändringsförslag *endringgsfeslag* n
ändstation *endstasiuon* m
ändtarm **1** *rovtarm* m **2** *rasstarm* m **3** *assuoltarm* m
ändå **1** *endọ* **2** *feðyö,* ’nog kan du göra det ändå’ *naug beller du djärå eð feðyö* **3** *lekwel* (äv *laikwel*) **4** *laikso* **5** (i alla fall) *ukað so ir,* t.ex. ’han skulle ju ändå bara elda upp den’ *an ulld ju bar brenn upp an ukað so war.* ’och ändå’ a) *laikfullt* b) *og,* t.ex. ’(de är osams) och ändå bor de i samma stuga’ *(dier irå ụosamser) og byddj i summu stugu*
äng (slåtteräng) *aindje* n
ängel *aindjel* (äv *ainggel*) m, t.ex. ’när man talar om änglarna, skymtar vingarna’ *dar an språker um ainggląˌ stjymt wainggär* (ordspråk)
änger *aingger* m
äng-ljud *eng-liuoð* n
ängskavle *knupptaðu* (äldre grundf *-tåðå*) f
ängsklocka **1** (äv blåklocka) *blåklukk* f, ex. se **hop** **2** (d:o) *saluklukk* f
ängslas *aingslas*
ängslig **1** *aingslin* **2** *baungen* **3** (bekymrad) *illswaiðend* **4** (orolig) *ụogum.* Se äv **orolig**
ängsskallra **1** *peninggras* n **2** *peninggflasur* f pl **3** *punggras* n
ängssyra **1** *saurstraungg* m **2** *saurkall* m. Se vidare VNB
ängsull **1** *waitovd* m **2** *skuogsull* f. Se vidare VNB
ängsvädd **1** *blåtupp* f **2** *blåbljomm* m (yngre: f)
änka *aintja* f
änkestöt ’få en ä.’ *fọ strömin i abugåm*
änkling *ainklingg* m
ännu **1** (om tid) *enn* **2** (vid jämförelse) *endọ,* t.ex. ’ännu värre’ *endọ werra*
äntligen **1** *enteli* (vanl *entligen*) **2** (änteligen) *enteligen* **3** (till slut) *tä slut*
äppelbit *eppelbit* m
äppelblom(ma) *eppelbljomm* m
Äppelbo *Eppelbu.* Se vidare ONB
äppelkaka *eppelkaku* (äldre grundf *-kåkå*) f
äppelkart *eppelkart* m
äppelmos *eppelmuos* n
äppelpaj *eppelpaj* m
äppelskrott *eppelskrott* (äv *eppelskrutt*) m
äppelträd *eppeltrai* n
äpple *eppel* n, ex. se **innehålla, äpple**
ära s *ära* f
ärende *ärend* n. ’oförrättat ärende’ (misslyckat företag) *myssmyörsrịes* f
ärenpris *stịepassiuonsgras* n
äreport (fr sv) *ärepuort* m
ärftlig *erftlin*
ärg *järga* f
ärga *järga* (äv *järgas*). ’ärga igen’ *järg att*
ärgig *järgun*
ärkebiskop (fr sv) *erkebiskupp* m
ärlig **1** *ärlin,* t.ex. ’barn är både ärliga och härliga’ *krippär irå boð ärliger og ärliger* **2** (rejäl) *riensint*
ärlighet *ärligiet* f
ärm *erme* f
Ärnäs *Ärnęs* (lokalt uttal *Ärnes*)
ärr *er* n, t.ex. ’armen var full av ärr’ *armin war full i erum*
ärt *ert* f. ’gröna ärter’ *gryönerter* f pl; ’gula ärter’ *guolerter* f pl

ärta *ert* f, t.ex. ’knoppen var stor som en vanlig ärta’ *knuppin war stur sos ịe wanlig ert*
ärtbalja se **ärtskida**
ärtbössa *ertbyss* f
ärtreva jfr **ärtris**
ärtris *ertrais* n
ärtskida *ertskom* (el. bara *skoma*) f
ärtsoppa **1** *ertsuoð* n **2** (mer sv) *ertsupp* f
ärtvälling *ertwelingg* m
ärva *erva*
äsch! **1** *ä!* **2** *äss!* **3** *jä!*
äska s *estje* n
äska vb jfr **begära**, **kräva**
äss se **ess**
ässja *eril* m
äta **1** *jätå,* ex. se [2]**låta**, **pannkaka** m.fl. **2** (glupskt) *maula* **3** (kunna äta) *mågå,* t.ex. ’hon kan inte äta det där’ *ọ mägär it eð-dar* **4** (hastigt, ngt enkelt) *rask i sig,* ex. se **kasta** i sig. ’inte äta’ (inte tycka om) *int nytta*; ’som inte har ätit’ (”oäten”) *ụoietin*; ’äta av’ (äta slut på) *jät åv*; ’äta färdigt’ *jät frọ sig,* t.ex. ’vänta tills hon har ätit färdigt’ *baið tast ọ ar ietið frọ sig*; ’äta ihjäl sig’ *jät ijel sig,* t.ex. ’på vissa ställen äter de ihjäl sig’ *summstas jätå dier ijel sig*; ’äta litet’ (peta i sig) *fnall i sig*; ’äta ngn ur huset’ *jät aut non ọ brandą* (yngre *brandär*); ’äta sig mätt’ a) *jät mettan sig* b) *jät stinnan sig*; ’äta upp’ a) *jät upp,* t.ex. ’allt skulle ätas upp’ *ollt ulld jätås upp* b) *jät yr,* ex. se ’äta ur’; ’äta ur’ *jät yr*, t.ex. ’har ni ätit ur (ätit upp allt) nu igen?’ *avið ietið yr att nụ?*; ’äta upp (allt)’, ’äta rent’ *jät åv*; ’äta utan tilltugg’, ’äta enbart’ *mola*
ätande (ätning) s *jätningg* f
ätbar *jätend.* ’ngt ätbart’ (ngt att äta) *jätels* n
ätning *jätningg* f
ättika *ätikk* f
ättikslag *ätiklag* m
ättling *ettlingg* (äv *ättlingg*) m
även se **också**. ’även om’ a) *um enn* b) *um og* c) *fast og.* Se äv **fast** subj
äventyr *äventyr* n
äventyrlig *äventyrlin*

Ö

[1]**ö** (bokstaven) *ö* n (äldre: m)
[2]**ö** (i vatten) **1** *ö* f (äv m; åld *ä* f) **2** *olme* m
öda *öða.* ’öda bort’ *öð åv*
öde adj *öðe*
öde s *öðe* n
ödebygd (fr sv) *öðebygd* f
ödelägga (fr sv) *öðelegg.* Jfr **fördärva**, **förstöra**
ödemark **1** (fr sv) *öðemark* f (äv m) **2** (där myrslåtter bedrevs) *tjyöl* m. ’ut i ödemarken’ (i regel för att bedriva myrslåtter) *et tjyöls.* Jfr **obygd**
ödla **1** *ella* f **2** (oftast skogsödla) *ålåell* f, ex. se **nedåt**; **3** (fr sv) *öðel* f
ödmjuk *mjọklin*
ödsla jfr **slösa, öda**
ödslig **1** *öðsklin* **2** *dovlin* **3** *snọðlin.* ’ödslig trakt’ äv *åvsaiðsrå* f
öga **1** *oga* n, ex. se **stickas**; **2** (slangbet) *glugg* m, t.ex. ’han drog ihop ögonen lite’ *an druog ijuop gluggą liteð*; ’få upp ögonen’ *fọ upp ogụ*; ’få ögonen på’ *fọ ogað ọ*; ’göra stora ögon’ a) (konkret) *werd kringglun i ogum* b) (häpna) *werd stur i ogum*; ’hålla ett öga på’ a) *wakta* b) *old iet og ọ* c) *åvå i syn*; ’hålla ögonen på’ *old ogụ ọ,* t.ex. ’han höll ögonen på oss’ *an jält ogụ ọ uoss*; ’hålla ögonen öppna’ *old ogụ* (yngre *ogur*) *uppe*; ’i mina ögon’ *i main(um) ogum*; ’vara nära ögat (att)’ *wårå ụogart (at),* ex. se **närapå**; ’ögona böj’ (fr sv) *ögonflaks.* Se äv **uppsikt**
ögla **1** *ygel* f **2** (ngt som är böjt i form av en ögla el. slinga) *lyttja* f **3** (hälla) *elda* f **4** (i byx- el. kjollinning för att öka plaggets vidd) *grötmell* f **5** (d:o) *grötlyttj* f
ögna igenom (fr sv) *öngen gainum* (mer genuint vore *yngen gainum*). Jfr **titta** igenom
ögonblick (liten stund) *fuku* (äldre grundf *fukå*) f
ögonblickligen (ögona böj) (fr sv) *ögonflaks*
ögonbryn *ogenbråyn* n, ex. se **sveda** vb
ögondroppar *ogendrupir* m pl
ögonfrans **1** *ogenår* n **2** (fr sv) *ogenfrans* m
ögonfröjd *ogenfröjð* f
ögonhår *ogenår* n, ex. se **krökas**
ögonklinik *ogenklinik* m
ögonkontakt *ogenkontakt* f
ögonlins *ogenlins* m
ögonlock **1** *ogenluk* n **2** (stundom kanten på ögonlocket) *ogenwalm* m
ögonläkare **1** *ogendukter* m **2** *ogenläker* m
ögonoperation *ogenuperasiuon* (mer sv *-operasiuon*) m
ögonskugga *ogenskugg* m
ögonspringa *ogenspryndj* f
ögonsten *ogenstie* m
ögonvrå *ogenrå* f
öka *oka.* ’öka på’ *ok ọ*; ’öka på (lägga till ett lager) med virke’ *sa’ll ọ*; ’öka ut’ a) *ok aut* b) *skät ọ*
öken *öken* f (äv m), t.ex. ’ett rop eller en röst i öknen’ *iet ruop eld ịe röst i öken*
ökensand *ökensand* m
öknamn *oknammen* n. ’tilltala ngn med öknamn’ *eksa*
ökning *okningg* f

öl *öl* n. ’dricka öl’ *öla*; ’en (flaska) öl’ *ję öl*
öla *öla*
Öland *Öland*
ölandstok *ölandstuok* m
ölburk *ölbutt* m, ex. se **klämma** i sig
ölflaska *ölputell* m
ölglas *ölglas* n
ölkorv *pilsnerkuorv* m
ölmage **1** *ölkwið* m **2** (isterbuk, stor tjock mage) *digerkwið* m **3** (tjock, rund mage) *kuvelkwið* m
ölsjapp *ölsjapp* n
ölstuga *ölstugu* (äldre grundf *-stugå*) f
ölstånka *ölstaunk* f
öm (smärtande) **1** *öm* **2** *sår.* ’öm i armmusklerna (efter lieslåtter)’ *ljåbrennd*; ’man blir trampad på en öm tå’ (man känner sig träffad) *eð gor ǫ sårtonę*
ömhudad *sårklätjin*
ömka (OÖD) *öma*
ömkansvärd *waskun.* ’ömkansvärd person’ a) *wask* m b) *tusilapp* m. Jfr **ömklig**
ömklig **1** *waskun* **2** *twasulin* **3** *painsklin* **4** (ynklig) *yntjelin.* ’ömklig person’ *wask* m. Jfr **stackare**
ömma (göra ont) *öma*
ömsa skinn **1** *byt stjinn* **2** (t.ex. om orm) *stjinnlop*
ömsesidig (fr sv) *ömsesiðun*
ömskinnad jfr **känslig**, **ömhudad**
ömtålig **1** (känslig) *ųotuolun* **2** (som lätt går sönder) *skral.* Se äv **känslig**, **ömhudad**
önska *yönstja* (äv *yönska*), t.ex. ’jag önskade alla en trevlig midsommar’ *ig yönkst ollum ien trivligan missåmår.* ’önska sig’ (vilja ha, längta efter) *ugfellas*
önskan (snarast fr sv) *yönskan* f
önskemål jfr **önskning**
önskeprogram *yönstjprugramm* n
önskning *yönskningg* (äv *yönstjningg*) f
öppen **1** *uppin,* t.ex. ’det regnar som om himlen vore öppen’ *eð raingner so imiln wär uppin* **2** *yppen,* t.ex. ’det var öppet mål’ *eð war yppeð męl* **3** (predikativt) *uppe,* t.ex. ’fönstret är öppet’ *glaseð ir uppe.* ’ha öppet’ *av uppe*; ’öppen spis’ *yppenspis* m, t.ex. ’i öppna spisen’ *upi yppenspisem*; ’öppet hus’ *yppeð aus*; ’öppet spår’ *yppeð* (äv *uppeð*) *spuor*; ’öppet vatten’ *lost wattn*
öppna **1** *ev upp,* t.ex. ’öppna fönstret’ *ev upp glaseð* **2** *tep upp,* t.ex. ’öppna dörren’ *tep upp dörum* (äv *dörär*) **3** *yppen.* ’öppna sig’ a) *yppen sig* b) *ev upp sig*
öppning **1** *yppningg* f **2** (i bakugn) *gaiman* n **3** (långsträckt i skogen) *lysa* f **4** (smal öppning, mellanrum) *lið* n
öra **1** *ära* n, t.ex. ’det blåser om öronen’ *eð blås ringgum ärų* **2** (ytteröra) *ärnskrokk* (äv *ärskrokk*) m **3** (på gryta) *adda* m **4** (d:o) *ketilog* n. ’i mina öron’ *i main(um) ärum* (äv *i main ärur*); ’lägga öronen bakåt’ *legg að sig ärų* (yngre *ärur*)
öre *öre* n. ’inte ett rött öre’ *int roð öreð*
Örebro *Örebru*
örfil **1** *tjiråld* m **2** *flatuorr* m **3** *yrvel* (äv *urvel*) m **4** *uorre* m **5** *örfil* m. ’ge ngn en örfil’ äv *yrvel til að nogum*
örhänge **1** (äv populärt musikstycke) *äraindj* n **2** *ärpinggel* f **3** *ärnbjäll* (äv *ärbjäll*) f
öring (ofta bäcköring) *orað* m, ex. se **nappa**. ’liten öring’ *oraðpinn* m; ’större öring’ (t.ex. insjööring) *sturorað* m
örn *örn* m
örnbräken se **ormbunke**
örngott **1** *kuddyvyrdrag* n **2** *kuddfuodral* n **3** *ovkuppfuoðer* n **4** *kuddwar* n. Jfr **kuddvar**
öronlapp *ärlapp* m
öronmussla *ärnskrokk* (äv *ärskrokk*) m
öronpropp *ärpropp* m
öronskydd *ärstjydd* n, t.ex. ’göken går på (med sitt galande) så förskräckligt så jag blev tvungen att sätta på mig öronskydd(en)’ *gukku djäv ǫ so uvliuo’tt so ig wart ev ǫ mig ärstjyddę*
öronsus se **tinnitus**
öronvax *ärntyör* (äv *ärtyör*) f (äv n)
öronvärk *ärnwerk* (äv *ärwerk*) m
örring *ärringg* m
örsnibb **1** (trol. fr sv) *ärsnibb* m **2** (kan skrivas om, t.ex.) *niðoni ärą*
ört **1** *gras* n, ex. se **omtyckt**; **2** *ört* f
örtkrydda *örtkryð* f
ösa *äsa,* t.ex. ’jag blev tvungen att ösa vatten’ *ig wart äs wattnę.* ’ösa i’ (vräka i) *bätj i*; ’ösa med händerna’ äv *nåvå*; ’ösa ned’ (om nederbörd) *äs nið*; ’ösa på’ *äs ǫ*; ’ösa över’ *äs yvyr*
öskar *ässkuo* m
ösregn jfr **hällregn**, **spöregn**, **störtregn**
ösregna **1** *liuotraingen* **2** *sturblät*
össkopa *ässkuo* m, t.ex. ’ösown var en liten träbytta fäst på en käpp’ *ässkuo’nn war ję litę wiðåbytt festað ǫ ienum store*
östanvind *ostǫweðer* n
öster *oster.* ’där i öster’ *dar oster*; ’från öster’ se **österifrån**; ’i öster’ a) *ostǫtil* b) *ostryvyr*; ’mot öster’ a) *oster* b) *ostryvyr* c) *ostertil*; ’öster om’ a) *ostǫ,* t.ex. ’öster om älven’ *ostǫ övę* b) (stundom strax öster om) *ostonað,* t.ex. ’det har smällt någonstans öster om Klitten’ *eð ar smuolleð ostonað Klittem nogär* c) *ostoni*

d) (österut o. förbi) *ostrum,* t.ex. ’älgen sprang öster om sjön’ *brindn kåy’tt ostrum sju’nn*; ’åt öster’ se **österut**

Österdalälven **1** *Övę* f b.f. **2** *Sturövę* f b.f.

Östergötland *Österdjötland* (vanl *Österjötland*)

österifrån **1** *ostǫter* (äv *frǫ ostǫter*) **2** (t.ex. om vind) *ostǫ* (äv *frǫ ostǫ*). ’österifrån utefter’, ’österifrån längs’ *ostǫter,* t.ex. ’boskapen kom österifrån längs fäbodvägen’ *fläð kam ostǫter bufyörsweem*

Östermyckeläng **1** *Ostermykklaingg* (äv *Östermykklaingg*) **2** (ovanl) *Ostaingg* **3** (från en nordligare belägen by, åld) *Sunnǫtil*

österrikare *österriker* m

Österrike *Österritjeð* (äv *-raitjeð* m.fl.) n b.f.

Östersjön *Ostersju’nn* m b.f.

österut **1** (riktning o. befintlighet) a) *ostryvyr,* t.ex. ’åskvädret drog österut’ *åskweðreð fuor ostryvyr* b) *oster* c) *ostertil* **2** (befintlighet) a) *ostǫtil* b) (där i öster, längre österut) *ostomin* c) (längre österut) *ostonað.* ’österut hos’ *ostnest*, t.ex. ’den där bor österut hos Fält Anna’ *an byddjer ostnest Felt-Ann, an-dar;* ’österut i’ *ostri,* ex. se **epidemi**; ’(längre) österut i’ *oster,* ex. se **by, stampa**; ’österut i världen’ *oster wärdn*; ’österut längs’ *oster,* t.ex. ’österut längs vägen’ *oster weem*; ’österut omkring’ (i öster omkring) *ostringgum*; ’österut på’ *ostrǫ,* t.ex. ’han är österut på Näset’ (dvs i byn Näset) *an ir ostrǫ Nesį*; ’österut till’ a) *ostri,* t.ex. ’han skulle österut till fäboden’ *an ulld ostri buðär* b) *ostrǫ,* t.ex. ’österut till skogskiftet’ *ostrǫ skuogsstjipteð* c) *ostrað,* t.ex. ’nu ska jag gå österut till Sven’ *nų al ig go ostrað Swen*; ’österut utefter’ se ’österut längs’; ’österut vid’ a) *ostwið,* ex. se **östkust**, b) *ostnest,* t.ex. ’det var en älg österut vid granskogen’ *eð war ien brind ostnest grǫmųorn*; ’österut över’ *ostryvyr,* t.ex. ’det bar av österut över älven’ *eð bar åv ostryvyr övę*

östkust *östkust* f (äv m). ’vid östkusten’ äv *ostwið kustn.* Jfr **ostkust**

östlig *ostlin,* t.ex. ’det kom från den östligaste gården i byn’ *eð kam frǫ ostligest gardem i bymm.* ’östlig vind’ *ostǫweðer* n

Östnor *Ostnǫr* (vanl *Östnųor*)

östra ’i östra delen av’ *ostoni,* t.ex. ’det har brunnit i östra delen av byn’ *eð ar brunneð ostoni bymm*; ’på östra sidan om Älven’ *ostǫtil*; ’utmed el. på östra sidan av’ *ostmin*; ’östra sidan’ se **östsidan**

östsidan **1** *ostersaiðą* (äv *östersaiðą*) f b.f. **2** (östra sidan av Österdalälven i Älvd med de folkrika byarna) *stursaiðą* f b.f. ’på östsidan’ *ostǫtil*

Östäng se **Östermyckeläng**

öva **1** *yövа* **2** (t.ex. musik) *trena* **3** (d:o, spela över) *spilå yvyr.* ’öva sig’ a) *yöv sig* b) *tren sig*; ’öva upp sig’ *tren upp sig*

över *yvyr.* ’bli över’ *werd yvyrað*; ’(bort) över’ a) *daityvyr* b) (t.ex. vid vattendrag) *daitum*; ’få ngt över’ *fǫ yvyrað noð*; ’glad över ngt’ *glað yvyr noger*; ’inte så över sig’ *int so ävt*; ’kvart över fem’ *kwart yvyr fem*; ’över dagen’ *yvyr da’n*; ’över natten’ a) *um nǫt* b) *yvyr nǫtę*

överallt **1** a) *ollumstas,* t.ex. ’det kommer brev överallt ifrån’ *eð kumb brievę frǫ ollumstas* b) *ollsta’ss* (äv *ollestass* m.fl.) **2** *yvyrollt*

överansträngа sig **1** *feåråsig* **2** (fr sv) *yvyranstraindj sig*

överansträngd **1** *fetaiðn* **2** (fr sv) *yvyranstrainggd*

överarbeta (krångla till) (fr sv) *yvyrarbiet.* Jfr **krångla** till

överarm *yvyrarm* m

överbegåvad *yvyrbigåvað*

överblick (fr sv) *yvyrblikk* m

överbud *yvyrbuoð* n

överdel *yvyrdiel* m

överdrag *yvyrdrag* n

överdragskläder (fr sv) *yvyrdragskläðer* m pl

överdriva (fr sv) *yvyrdraiv*

överdriven (fr sv) *yvyrdrivin*

överdängare se **baddare**

överens **1** *sams,* t.ex. ’de är överens’ *dier irå samser* **2** (mer sv) *yvyriens.* ’komma överens’ a) *kum sams,* t.ex. ’låt oss komma överens om det’ *ulum kum sams um eð* b) *kum yvyriens* c) *samsas,* t.ex. ’till slut kunde vi komma överens’ *tä slut dugdum wįð samsas* d) (prata ihop sig) *akudir ijuop sig* d) (göra upp) *djär upp*; ’överens med’ *sams min*

överfalla (fr sv) *yvyrfoll*

överflytta *flytt yvyr* (mer sv *yvyrflytt*)

överflöd *yvyrflyöð* n

överflödig *yvyrflyöðun*

överfull **1** *övend full* (äv *övendes full*) **2** (lite väl full) *ifull* **3** (smockfull) *smikkfull* **4** (mer sv) *yvyrfull*

överföra (föra över) *fyör yvyr*

överförd *yvyrfyörd*

överföring *yvyrfyöringg* f

överge *yvyrdjävå*

övergiven *yvyrdjivin*

överglänsa se **bräcka** 2

övergripande (fr sv) *yvyrgripend*

övergå *yvyrgo*

övergång *yvyrgaungg* m

övergångsställe *yvyrgaunggstell* n

övergödd *yvyrdjyö’dd*

överhand ’ta överhand’ *tag yvyrand*
överhet *yvyriet* f, ex. se **respektera**
överhetsperson *sturgubb* m
överhopad (snarast fr sv) *yvyruopað*
överkant *yvyrkant* m
överkast **1** (vävt) *wessl* n **2** *yvyrkast* n
överklaga *yvyrklågå*
överkomlig *yvyrkumlin*
överkropp *yvyrkrupp* m, ex. se *ber* adj
överkurs *yvyrkuss* m
överkänslig (fr sv) *yvyrtjenslun*
överkörd *yvyrätjin*
överlag *åvenda*
överleva **1** *yvyrlivå* **2** (en sjukdom) *go gainum* **3** (uppehålla livhanken) *niųot laiv*
överliggare (på hässja) **1** *uond* m **2** *uondstaungg* f
överlycklig **1** *liuotlykklin* **2** (mer sv) *yvyrlykklin*
överlåta *yvyrlåt,* t.ex. ’han har överlåtit det där åt sin fru’ *an ar yvyrläteð eð-dar að kelindjin*
överlägga **1** *råðdjärå* **2** *råðas wið*
överläggning (fr sv) *yvyrleggningg* f
överlägsen (fr sv) *yvyrlägsn*
överläkare **1** *yvyrläker* m **2** *yvyrdukter* m
överlämna **1** *lemmen* **2** *lemmen yvyr* (mer sv *yvyrlemmen*)
överläpp *yvyrlepp* m
överlärare *yvyrlärer* m
övermogen **1** *uvmuognað* **2** *yvyrmuognað*
övermorgon ’i övermorgon’ a) *dar i morgų ar werið* b) *nesta dag*
övermätt *uvstinn*
övernatta **1** *war um nọt* **2** (ligga över) *ligg um nọt* **3** (fr sv) *yvyrnatt*
övernattning (fr sv) *yvyrnattningg* f
övernaturlig *yvyrnaturlin.* Se äv **väsen**
överraska **1** *yvyrrask* **2** *fetågå*
överraskad **1** *yvyrraskað* **2** (bestört) *fetaiðn.* Jfr **häpen**
överraskande *yvyrraskend*
överraskning *yvyrraskningg* f
överrede **1** *yvyrrieð* (el. bara *rieðe*) n **2** (till dyngsläde) *umfyöler* (äv *ung(g)fyöler*) f pl **3** (lådformat t. kälkar för dyngtransport) *dyndjflatji* m **4** (till släde) *skrynda* f **5** (höhäck) *örieð* n. ’släde el. vagn med överrede’ *skrynda* f
överrock *yvyrrukk* m
överrumpla **1** *twertågå* **2** (ta med byxorna nere) *tågå min niðer bruok*
överrumplad **1** *twertaiðn* **2** (hastigt skrämd) *brå’tt*
överrösta *yvyrröst.* ’försöka överrösta ngn’ (ung.) *yöp ikopp min nogum*
överse (ha överseende) *yvyrsjọ*
överseende ’ha överseende med’ *sjọ yvyr min*
översida *yvyrsaið* f. ’på översidan’ *uvonọ*
översikt *yvyrsikt* f
översittare (fr sv) *yvyrsitter* m
överskott (fr sv) *yvyrskott* n
överskrift *yvyrskript* f
överskådlig (fr sv) *yvyrskåðlin.* ’inte inom överskådlig tid’ *int bråðum dagum* (äv *int brådagum*)
överslaf **1** *trall* n (äv f o. m), t.ex. ’han låg i överslafen’ *an låg upi trallę,* se äv **klättra** **2** *yvyrbedd* m **3** *yvyrslaf* m
översnöad **1** *attrumsni’n* (äv *attrumsnieð*) **2** *yvyrsni’n* (äv *yvyrsnieð*). ’bli översnöad’ *snaj attrum,* t.ex. ’blåsippsknopparna har blivit översnöade’ *blåsippknuppär åvå snieð attrum*
överspelad (fr sv) *yvyrspilåð*
överst *yvst,* ex. se **hylla**
överste (militär) ’översten’ *yvstn* m b.f.
överstepräst *yvstprest* m
överstökad (fr sv) *yvyrstökað*
översvämma *yvyrswemm.* Jfr **svämma** över
översvämning **1** *yvyrswemmningg* f **2** *fluoð* f
översynt **1** (långsynt) *launggsynt* **2** (fr sv) *yvyrsynt*
översäng *trall* n (äv f o. m), ex. se **överslaf**
översätta *yvyrsett.* ’översätta till svenska’ *swensk til*; ’översätta till älvdalska’ a) *dalsk til* b) *yvyrsett að dalskun* c) *yvyrsett daiti dalskų*
översättande s *yvyrsettan* n
översättare *yvyrsetter* m
översättning *yvyrsettningg* f, ex. se. **klämma** fram. ’översättning till svenska’ *swenskyvyrsettningg* f
översättningsövning *yvyrsettninggsyövningg* f
överta *tag yvyr* (äv *yvyrtågå*), t.ex. ’hon övertog firman’ *ọ tuog yvyr firmų*
övertag *yvyrtag* n
övertala **1** *yvyrtålå* **2** (förmå) *prustir til,* t.ex. ’jag har övertalat Erik att tvätta fönstren’ *ig ar prustirað til Ierik twå glasę* **3** (gm tjat förmå ngn) *gnag til.* ’försöka övertala’ a) *fuorka* b) *lukkas wið* c) *prustir*
övertid *yvyrtið* f
övertolka *yvyrtolk*
övertrumfa **1** *trumf yvyr* **2** *yvyrtrumf*
överträdelse (fr sv) *yvyrträðels* f (vanl m)
överträffa *yvyrtreff.* Jfr **bräcka** 2
övertydlig *yvyrtyðlin*
övertyga *yvyrtyg*
övertygad *yvyrtygað*
övertygande adj *yvyrtygend*
övertäckt *yvyrtekkt*
övervaka jfr **vaka** över
övervikt *yvyrwikt* f
överviktig *yvyrwiktun*

övervintra *yvyrwitter*
övervåning **1** *yvyrwåningg* f **2** (ffa i uthus) *jälle* m **3** (i härbre) *baursjäll* m. ’från övervåningen’ *frǫ uppǫ*; ’på övervåningen’ *uppǫ,* ex. se **bli** kvar
överväga (att) *lur ǫ,* ex. se **fundera** på
överväxt **1** *attrumweksn* (äv *attrumwekst*) **2** *yvyrweksn* (äv *yvyrwekst*). ’bli överväxt’ *weks attrum*
övning **1** *yövningg* f **2** (t.ex. i musik) *treningg* f
övrig jfr **annan**. ’för övrigt’ jfr **annars**

Pleonasmer

I älvdalskan är det inte ovanligt att man använder ord som i det aktuella sammanhanget saknar direkt eller naturlig motsvarighet i svenskan. Sådana ord kallas här för pleonastiska (överflödiga). Några exempel:

boð
Det svenska efterställda ’också’ byggs i älvdalskan inte sällan ut med ett framförställt *boð* utan motsvarighet i svenskan. Förutsättning är att det rör sig om två parter. Exempel: *Kalln ir raik – ja boð kelindję og.* ’Mannen är rik – ja frun också.’ I vissa fall kan man översätta *boð ... og* med ’till och med’, och då är *boð* inte överflödigt på samma sätt.

djärå
Stundom förekommer i älvdalskan ett ur svenskt perspektiv överflödigt *djärå,* något påminnande om engelskans omskrivning med *do,* t.ex. *Ig djär boð uorker og will fuortsett gråvå* ’Jag både orkar och vill fortsätta gräva’.

dugå
Verbet *dugå* ’kunna’ förekommer ibland utan att egentligen tillföra någon betydelse. Särskilt vanligt är det i utropssatser och liknande, t.ex. *ur ǫ-dar dug skrätja!* ’så hon skriker!’ eller ’det var värst vad hon skriker’.

eld
Det är i älvdalskan mycket vanligt att man avslutar ja-nej-frågor med ett *eld* som många gånger saknar naturlig motsvarighet i svenskan, t.ex. *Ar du wakknað nų eld?* ’Har du vaknat nu?’ Därmed inte sagt att det helt skulle saknas möjligheter att återge detta *eld* på svenska.

fel
Adverbet *fel* används ymnigt i älvdalskan. Det motsvaras ofta av svenskans ’ju’ eller ’väl’, men ibland saknar det naturlig motsvarighet, t.ex. *War kumb du frǫ? — Ig ir fel frǫ Lieksand.* ’Var kommer du ifrån? — Jag är från Leksand.’

ien
Det är inte helt ovanligt att man i älvdalskan dubblerar den obestämda artikeln, t.ex. *Dar war eð ję stur ję måyre.* Dubbleringen tjänar snarast att sätta fokus på adjektivet och har ofta ingen naturlig motsvarighet i svenska. Här bleve den naturliga översättningen helt enkelt ’Där var det en stor myr’ med betoning på ’stor’. I andra fall kan det fungera med ett förstärkande ord, t.ex. *ję stur ję byla* ’en rejält stor bula’ eller ’en rejäl bula’.

it
I älvdalskan förekommer stundom dubbla negationer. Så kan t.ex. *it* ’inte’ följas av ytterligare ett negerat ord, t.ex. *An ar it inggan est.* Betraktar man *it* som överflödigt, blir översättningen ’Han har ingen häst’. Det är emellertid också möjligt att tolka *inggan* i sådana meningar som likvärdigt med *non* ’någon’. I så fall blir översättningen ’Han har inte någon häst’. En negation kan också användas pleonastiskt tillsammans med *bara,* t.ex. *ig dugd it tep upp bar ienn fil* ’jag lyckades bara öppna en fil’. Även andra negerade ord kan dubbleras, t.ex. *Ig såg dǫ inggan itjä,* ordagrant: ’Jag såg då ingen icke’.

me
I indirekta frågesatser inledda med *ukað* och där det är frågan om alternativ förekommer stundom ett ur svensk synvinkel överflödigt *me,* t.ex. *Ig dugd it kenn ukað eð war me warmt eld kollt* ’Jag kunde inte känna om det var varmt eller kallt’.

noð
Negerade påståenden avslutas inte sällan med ett snarast förstärkande adverb *noð,* vilket oftast saknar naturlig motsvarighet i svenskan. Ett exempel: *Kullą willd it fy noð* ’Flickan ville inte följa med’.

Även som pronomen kan *noð* användas i förstärkande funktion. Det förekommer efter adverbet *so,* t.ex. *Eð ir so grannt noð weðer* ’Det är så (väldigt) vackert väder’. *Dar ir so frekt noð fuok* ’Där är människorna så snälla’.

nog
I liknande funktion som pronomenet *noð* används inte sällan i pluralis *nog* utan naturlig motsvarighet i svenskan, t.ex. *Ǫ ar so fin nog sukkur* ’Hon har så fina strumpor’. Detta motsvaras i singularis snarast av konstruktioner som: *Ǫ ar so trivligan ien påyk* ’Hon har en så trevlig son’.

Personliga pronomen
Det är i älvdalskan inte ovanligt att ett personligt pronomen dubbleras på ett för svenskan främmande sätt, t.ex. *An ir sakt an i fartem* ’Ja han är verkligen i farten’. Dubbleringen sätter i regel fokus på verbet, vilket i svenskan får uttryckas på annat sätt.

sę
Ordet *sę* används inte sällan på ett annat sätt än i svenskan. Det kan många gånger vara mer eller mindre överflödigt ur svensk synvinkel och kan lämnas oöversatt. Ett exempel: *Nǫr kumb sę an-dar nų dǫ?* ’När kommer den där nu då’. I andra fall kan det ungefär motsvara ett ’nu’, ’då’ el.dyl. Exempel: *Nǫr kumb sę muna?* ’När kommer mamma då?’ eller ’Och när kommer mamma?’.

so
Det relativa ’där’ kan heta *dar* eller *dar so.* I det senare fallet saknar *so* direkt motsvarighet i svenskan, t.ex. *An byddjer dar so an kam til* ’Han bor där han föddes.’

I fraser av typen ’Det där tyckte jag var roligt’ uppträder ibland ett ur svensk synvinkel överflödigt *so,* t.ex. *Eð-dar tykkt ig so war ruolit.*

ukað
Se avsnittet om *um.*

um
Frågor, i synnerhet omfrågor efter uteblivet svar, inleds inte sällan med *um,* vilket saknar motsvarighet i svenskan, t.ex. *Um du ar werið i Stokkol?* ’Har du varit i Stockholm?’. Frågeställaren hade i detta fall inte fått något svar första gången han frågade och inledde andra gången sin fråga med *um.* I en liknande funktion kan *ukað … eld* förekomma, t.ex. *Ukað ar du weð að Mųor eld?* ’Har du varit till Mora?’.

Lars Steensland

ÄLVDALSK ORDBOK

ÄLVDALSK-SVENSK ORDLISTA

Ordartiklarnas uppbyggnad, ”Bruksanvisning”

• Den älvdalsk-svenska ordlistan är egentligen ett index till den svensk-älvdalska. Detta förklarar varför den är uppställd som den är och varför den innehåller viss information, men inte annan. Ordartiklarnas uppbyggnad beskrivs i det följande.

• Allra först ges det älvdalska uppslagsordet i kursiv stil, t.ex. *abuorr*. Alla älvdalska ord i ordboken är satta i kursiv stil. (I detta avsnitt är alla exemplen för tydlighets skull också understrukna. Så ser det inte ut i ordlistan.) Stavningssystemet beskrivs i början av boken. Om man saknar ett visst ord i ordlistan, kan det bero på att stavningen är annorlunda. Se i så fall avsnittet *Stavningshjälp* allra sist i boken.

• I några fall är det älvdalska ordet numrerat, t.ex. ²*nuot.* Detta gäller då det finns två eller fler ord av samma ordklass som stavas likadant, men har olika betydelser.

• Direkt efter uppslagsordet ges i många fall uttalet inom hakparentes, t.ex. *abuorr* [a"buorr]. Principerna för ljudskriften beskrivs i inledningen till boken. Endast ord där uttalet inte är förutsägbart enligt språkets regler har försetts med uttalsuppgift.

• Efter uppslagsordet, i förekommande fall efter uttalet, ges stundom uppgift om ordklass, t.ex. *djärå* vb (dvs verb) respektive *agel* [a´gel] s (dvs substantiv). Ordklassförkortningarna skrivs, liksom andra grammatiska och vissa förklarande uppgifter, med mindre stil. Förkortningarna finns förklarade i början av boken. Uppgift om ordklass ges endast där oklarhet annars skulle råda.

• Därefter följer, om så är aktuellt, uppgifter om ordets böjning. Detta sker antingen genom att vissa nyckelformer ges, t.ex. (ett substantiv) *abuorr* [a"buorr] *-n (-am) -er,* (ett verb) *djävå djäv – gav – djivið,* eller med hjälp av en förkortning, t.ex. (ett substantiv) *stugu* f², respektive (ett verb) *kasta* vb¹. Systemet med nyckelformer och sådana förkortningar förklaras i början av boken. I några fall, i synnerhet vid oregelbundenhet, kan andra böjningsformer än nyckelformerna anges, t.ex. *frisk* n äv: *frikst.* Detta innebär här att *frisk* vid sidan av den regelbundna formen i neutrum (*friskt*) även kan heta *frikst.* Ibland förekommer förkortningen oböjl, t.ex. *adwent* [a"dwęnnt] oböjl, vilket naturligtvis innebär att ordet inte böjs. Explicit uppgift om genus ges i regel endast i den svensk-älvdalska delen.

• Vid vissa ord, framför allt prepositioner, ges också upplysning om vilket kasus det styr, t.ex. *að* prep + dat. Ordet *að* är alltså en preposition som styr (dvs följs av) dativ.

• Efter eventuella grammatiska upplysningar följer en eller flera översättningar av ordet, t.ex. *akustugu* [a"ku-stugu·] f² **raststuga**, vilstuga; (nydal) **motell**. Synonymer avdelas med kommatecken, medan semikolon sätts vid större betydelseskillnad. De översättningar som skrivs i fetstil återfinns i den svensk-älvdalska delen, medan de som inte är fetstilta bara tjänar som ytterligare beskrivningar av ordets betydelse och saknas i den svensk-älvdalska delen. Översättningen vilstuga i exemplet ovan finns alltså inte som uppslagsord i den svensk-älvdalska ordlistan.

• I vissa fall, t.ex. om ett älvdalskt ord har flera olika betydelser, t.ex. *legga legg – laggde – laggt* **lägga**; **föda**, **lamma**, killa, **få**, får man gå till den svensk-älvdalska delen för att se i vilka sammanhang de olika betydelserna är aktuella. I detta exempel framgår av den svensk-älvdalska delen att betydelserna **föda** och **få** (liksom **lamma** och killa) är aktuella för får och getter.

• När det gäller de älvdalska ordens stilvärde, återfinns sådana uppgifter mest fullständigt i den svensk-älvdalska delen. I den älvdalsk-svenska delen markeras dock alltid om ordet är ”nydalska” (se exemplet *akustugu* ovan) eller skämtsamt, t.ex. *agermasin* [a"ge-masįn] = *(-em) -er* **häst** (skämts, eg. ’havremaskin’).

• Efter uppgift om betydelse ges många gånger hänvisning till ett exempel i den svensk-älvdalska delen. Så innebär formuleringen *fond -n (-em) -er* **fond**, ex. se **aktie** att ett exempel finns under uppslagsordet **aktie** i den svensk-älvdalska delen. I fall som *altan = (-em) -er* **altan**, se ex. avses att ett exempel finns under den angivna betydelsen, i detta fall **altan**, i den svensk-älvdalska delen.

• Efter uppgift om ordets betydelse och eventuella exempel följer ofta en eller flera kortare fraser eller uttryck. De föregås av tecknet ||, t.ex. ²*nuot -ę (-n) -er* **not** för fiske || *drågå nuotę* dra **not**.[113]

• Ordvarianter (se nedan) förses i regel inte med grammatiska eller andra uppgifter; där hänvisas bara till huvudvarianten, t.ex. *number* var. av *nummer*.

[113] Det görs i ordboken ingen helt konsekvent åtskillnad mellan exempel och fraser.

Varianter

Älvdalskan är inte enhetlig över hela socknen. Precis som andra språk har den sina dialekter. Dessutom kan en hel del variationer iakttas mellan äldre och yngre språk. I denna ordbok har jag i Språkrådets (*Råddjärumes*) anda strävat efter att registrera orden och ordformerna i ett slags standardvariant. Det rör sig oftast om den variant som har störst utbredning i socknen eller den som är mest genuin. Varianterna har i ordboken hanterats på lite olika sätt beroende på deras karaktär.

• Regelbundna varianter, oftast av lokal karaktär (”byvarianter”), tas inte upp i ordboken annat än i form av nedanstående regelsamling.

• Lokalt begränsade varianter som inte faller under regelsamlingen tas normalt bara upp i den älvdalsk-svenska delen.[114]

• Ord som lånats in i älvdalskan från svenskan i oförändrad form har ibland, främst av utrymmesskäl, inte tagits med i ordboken. Detta gäller framför allt om det finns en eller flera väl fungerande anpassade varianter. Så har t.ex. *idé* inte tagits med, trots att det används i dagens älvdalska. Det finns nämligen flera fullgoda ”älvdaliserade” varianter, framför allt *idi.*

• Varianter som till stavning och betydelse är identiska med motsvarande ord i svenskan tas inte med i den älvdalsk-svenska delen, även i de fall de nämns (som varianter) i den svensk-älvdalska delen.

• I nyare lånord är det inte ovanligt att sje-ljud bibehålls i uttalet (här stavat *sch*), t.ex. *schelé* för ’gelé’. Sådana varianter har inte tagits med i ordboken, eftersom sje-ljudet inte ingår i det älvdalska ljudsystemet. I sådana fall tar jag upp varianter där sje-ljudet bytts ut mot något annat, i detta fall *djelé, stjelé* m.fl. Ett undantag utgörs av interjektionen *sch!* som uttalas med sje-ljud. Därutöver förekommer i ordlistan ordet *sche-liuoð.*

• I yngre älvdalska är det inte ovanligt att *dj* ersätts av *j,* t.ex. *järå* i stället för *djärå.* Sådana varianter tas endast undantagsvis upp i ordboken, och då endast i den älvdalsk-svenska delen.

• I sammansättningar har jag ofta avstått från att ge varianter. I sådana fall får man söka eventuella varianter under de osammansatta orden. Detta gäller särskilt ord som ofta förekommer i sammansättningar, t.ex. *luv, mieðlemm, prugramm, promenað, så’ss, trykk* med variantera *låv, medlemm, programm, prumenað, sås, tryttj.* Ett exempel: det svenska ordet **program** översätts i ordboken med *prugramm,* medan *pruogramm* och *programm* ges som varianter. Vid sammansättning, t.ex. **barnprogram**, ges bara översättningen *kripprugramm.* Det må underförstås att också varianterna *kripprugramm* och *kripprogramm* kan förekomma. I vissa fall ger jag sådana varianter bara i den älvdalsk-svenska delen.

• Också på betoningens område förekommer variationer. Särskilt i sammansättningar är detta vanligt.[115] Betoningsvarianter ges här dock bara i begränsad omfattning. Man får alltså räkna med att andra betoningar än de som anges i ordboken kan förekomma.

• Även substantivens genus uppvisar variation. Man kan t.ex. i yngre språk se en tendens att vissa feminina, stundom även neutrala substantiv som slutar på konsonant blir maskulina. Genusvariationen har i ordboken genomgående registrerats i den älvdalsk-svenska delen, i vissa viktiga fall också i den svensk-älvdalska.

<u>Regelbundna, oftast lokala variationer</u>

• Ord som slutar på obetonat *-en,* t.ex. adjektiv som *lungen,* substantiv som *nammen* eller verb som *raingen,* slutar i flera byar på båda sidor om Älven i stället på *-in,* t.ex. Blyberg: *lungin, nammin, raingin.*

I SV delen av socknen kan vokalen i dylika ord helt saknas, t.ex. *lungn, namn, raing’n.* Gravt accentuerade ordformer, ofta verb, kan, i sht i Evertsberg, uppträda med den ursprungliga slutvokalen bevarad, t.ex. *lemna* (för *lemmen*) och *raingna* (för *raingen*). Några varianter av bägge slagen har medtagits i den älvdalsk-svenska delen.

• Ord som innehåller *aung,* t.ex. *laungg,* eller *aunk,* t.ex. *baunka,* uttalas numera i många byar med *ang* respektive *ank,* alltså *langg* och *banka.* I byn Brunnsberg är uttalet i stället *longg* och *bonka.*[116]

• Ord som innehåller *iuo* eller *juo* har i Evertsberg i stället *yö,* t.ex. *yöp, lyöt, yöl* i stället för *ijuop, liuot, juol.*

• Adjektiv på *-in* och *-un* ändas i Åsens bymål i stället på *-ig* och *-ug,* t.ex. *ruolig* och *tuokug* stället för *ruolin* och *tuokun.*

---

[114] Lokalt begränsade *ord* tas dock i regel upp i båda delarna av ordboken. Uppgift om i vilken eller vilka byar en viss lokalt begränsad variant eller ett visst lokalt begränsat ord förekommer ges bara sparsamt.

[115] Man ser bl.a. en tydlig tendens att överge akut accent i sammansättningar. De flesta sammansättningar som här ges med akut accent kan i dag också uttalas med grav. På liknande sätt är det i vissa byar vanligt att ersätta kort akutbetonad vokal med lång, t.ex. [we̱ːðer] i stället för [weˊðer] ’väder’.

[116] I äldre tid *låungg* och *båunka.*

• Framför allt i Åsens by, men numera ofta också i SV delen av socken har *o* och *å* sammanfallit i ett *å*-ljud, t.ex. *gå, så* i stället för *go, so.*[117]
• I några byar ersätts *å* i slutet av kortstaviga ord i stor utsträckning med *o,* t.ex. Lokamålets *kweðo, leso* i stället för *kweðå, leså.*
• På vissa håll, t.ex. i Blyberg, ersätts obetonat *-e* i ordslut med *-ä,* t.ex. *bokkä* i stället för *bokke.*
• I vissa andra byar kan även obetonat *e* framför konsonant, i synnerhet i vissa ändelser, ersättas av *ä,* t.ex. *snikkär* i st.f. *snikker* 'snickare', *kallär* i st.f. *kaller* 'karlar'. Sådana varianter tas bara undantagsvis upp i ordboken.
• I SV delen av socknen, i synnerhet i Evertsberg, bibehålls slutvokalen i sammansättningar, t.ex. *plastkuppe, buðkulla* och *umråðe* i stället för *plastkupp, buðkull* och *umråð.*
• I sydlig, i synnerhet SV älvdalska kan participändelsen *-að* ersättas med *-aðn* eller *-an,* t.ex. *fuotaðn* och *intressiran* i stället för *fuotað* och *intressirað.* Detta är ursprungligen en ändelse för maskulinum.
• Participen *draiðn, gaiðn, gnaiðn, slaiðn, taiðn* och *twaiðn* (med sammansättningar)[118] uppvisar i flera byar parellellformer som *draið, gaið* osv. Här ges genomgående *n*-varianten som huvudvariant, även om vissa ord, åtminstone i mitt material, verkar vara vanligare i *ð*-varianten, t.ex. *niðgaið.*[119]
• Om man bortser från nya lånord är variationen mellan *pt* och *ft* mycket vanlig, t.ex. *kraptwerk* : *kraftwerk.* Detta är delvis en generationsfråga, såtillvida som att *pt*-varianterna förlorar terräng.
• I ålderdomligt språk förekom(mer) stundom *rð* i stället för *rd,* t.ex. *werða* i stället för *werda.*
• Ljudet *ð* ersätts i ordslut allt oftare av *r.* Detta gäller vissa ändelser och småord (grammatiska ord), framför allt neutrumformer som *guover, skalausar, er, anar, liter, mitjir, nor, ittar, ukar* (i st.f. *guoveð, skalausað, eð, anað, liteð, mitjið, noð, ittað, ukað*), supinumformer som *funner, ietir, kastar, småkår* (i st.f. *funneð, ietið, kastað, småkåð*), prepositionen *ar* med sammansättningar, t.ex. *attonar, daitar* (i stället för *að, attonað, daitað*) m.fl.[120] – De här uppräknade orden och ordtyperna tas inte upp i ordboken, medan några mer udda fall återfinns i den älvdalsk-svenska delen.[121]
• I preteritum (imperfektum) ersätts ljudet *ð* inte med *r,* däremot numera ofta med *t,* t.ex. *An uppet og danset og frätät* i stället för *An uppeð og danseð og frätäð.*
• Obetonat *ä,* i synnerhet i ändelser, ersätts på många håll allt oftare av *e,* t.ex. *kåver* i st.f. *kåvär* 'kalvarna', *dörer* i st.f. *dörär* 'dörr', *luver* i st.f. *luvär* 'lovar', *stoteð* i st.f. *stotäð* 'stammade', *wisel* i st.f. *wisäl* 'usel', *kuperpann* i st.f. *kupärpann* 'kopparpanna', *te* i st.f. *tä* 'att' m.fl. Sådana *e*-varianter tas bara undantagsvis upp i ordboken.
• Diftongen *uo* varierar mycket i sitt uttal mellan byarna. Dessa varianter skulle med en mer ljudenlig stavning kunna återges med *oe, ou, oå, oä, oö, ue, uä, uö.* Stavningen *uo* får här symbolisera alla dessa varianter.
• Diftongen *yö* varierar också i sitt uttal mellan *yö, ye* och *yä.* Stavningen *yö* får här symbolisera alla uttalen.
• I byarna i utkanterna av socknen saknas ofta vokalnasaliteten. Så heter *gǫs* numera i regel *gos* i Blyberg och *gås* i Finnmarken. Sådana varianter tas inte upp i ordboken.
• När det gäller nasalvokalerna, bör det påminnas om att bokstaven *ǫ* (t.ex. *gǫs*) symboliserar både nasalt *o*-ljud och nasalt *å*-ljud.[122] På samma sätt står bokstaven *ę* (t.ex. *gęser*) både för nasalt *e*-ljud och *ä*-ljud. I analogi med detta står *o* framför *m* eller *n* (t.ex. *lona, oma*) både för uttal med nasalt *o*-ljud och *å*-ljud, [123] liksom bokstaven *e* i samma positioner (t.ex. *dena, rema*) kan återge både nasalt *e*-ljud och *ä*-ljud.[124]
• Också på böjningens område förekommer variation. Så kan t.ex. ord som *kåv* och *makk* i Åsens by ha en bestämd form (nominativ) *kåven* respektive *makken* i stället för de vanliga *kåvin, mattjin.*[125] Ett annat ex-

---

[117] I Evertsberg finns också talare som har två olika å-ljud, där t.ex. *åk* 'hök' uttalas med ett något slutnare å-ljud än t.ex. *år* 'år'.
[118] Alltså 'dragen', 'gången', 'gnagen', 'slagen', 'tagen' och 'tvagen'.
[119] Om dessa particip se ÄG, ss. 55, 274–277, Levander 1909, s. 88f.
[120] I yngre språk kan slutkonsonanten i vissa fall helt saknas, t.ex. *guove* i st.f. *guoveð.*
[121] Betydligt ovanligare är det omvända förhållandet, dvs att *r* ersätts av *ð,* t.ex. *etteð* i stället för *etter* och *umgaunggeð* i stället för *umgaungger.*
[122] I ett par ortnamn har jag även skrivit *ą̊* för att förtydliga att uttalet på platsen har nasalt å-ljud: *Kąteli, Ąsär.* Detsamma gäller Åsenmålets *Ågąsbljåmm* 'majviva' och Evertsbergsmålets *aitą̊* (se äv följade not).
[123] I några få fall har jag undantagsvis använt stavning med *å* för nasalt *å*-ljud. Först gäller det kortstaviga ord och ordformer av typen *bugåm, ågåm* och *kweðån, spilån.* Förklaringen är att dessa ord stundom även på Östsidan kan uttalas med *å*-aktig vokal, och att sambandet med *bugå, ågå* respektive *kweðå, spilå* är starkt. I andra fall rör det sig om ordvarianter som bara påträffats i byar med *å*-uttal, t.ex. *aitånd, femtånd, fyörtånd, såmm'n* och *Ågąsbljåmm.* Till sist ger jag utöver standardstavningen *Momstað* också *Måmstað;* detta för att förtydliga att uttalet på platsen har nasalt å-ljud.
[124] I fallet *Remað* ger jag utöver standardstavningen också *Rämað;* detta för att förtydliga att uttalet på platsen har nasalt ä-ljud.
[125] På Västsidan kan man i äldre språk få höra nominativformer som *makkin.*

empel är preteritumformer som *djinggu.* De slutar i Åsen i stället på *-å,* på hela Västsidan på *-a* och i de sydöstliga byarna Blyberg och Gåsvarv på *-ä.* Varianter av nämnda slag tas inte upp i ordboken. När det gäller andra böjningsvariationer ges sådana endast i begränsad omfattning.

Anmärkning 1

I älvdalskan finns det ett mycket stort antal lånord. Dessa har i regel kommit in från svenskan, även om ursprunget många gånger är att söka i andra språk. Äldre lånord är i regel anpassade till älvdalskans ljudsystem och kan ibland ha förändrats ganska mycket på vägen. När det gäller de lånord som flödat in i språket under de senaste decennierna, har språkbruket inte stabiliserat sig, i synnerhet inte när det gäller de obetonade vokalerna. Graden och arten av anpassning av dessa ord till älvdalskans ljudsystem och ordbildningsmönster varierar starkt från trakt till trakt, från generation till generation, t.o.m. från individ till individ. Resultatet har för vissa ord blivit en uppsjö av varianter. Så kan t.ex. det svenska ’renovera’ på älvdalska motsvaras av *renovira, renowira, renuvira, renuwira, rinovira* och *rinowira.* Hanteringen av sådan variation har i ordboken inte blivit konsekvent, dels eftersom explicita normer saknas, dels eftersom jag i regel har utgått från de varianter som faktiskt är belagda i mitt källmaterial.

Anmärkning 2

Jag vill med skärpa framhålla att det inte ligger någon värdering i valet av byvariant som uppslagsord. Så är t.ex. byvarianterna *raingin, raing’n* och *raingna* naturligtvis inte sämre älvdalska än *raingen,* som jag här valt som uppslagsform. Jag har helt enkelt av praktiska skäl varit tvungen att välja en byvariant som uppslagsform. Valet har då ofta fallit på den variant som har eller har haft störst spridning i socknen, men också andra faktorer har spelat in.

Sammanfattning

Den som vill ha hela spektret av variation får söka på följande vägar:

1. Regelbundna, oftast lokala varianter, söks i regelsamlingen ovan.
2. Viktiga varianter av annat slag, även sådana som är stavade likadant som i svenskan, söks i den svensk-älvdalska delen.
3. Därutöver finner man i den älvdalsk-svenska delen a) ett antal lokala varianter som inte omfattas av regelsamlingen ovan, b) några mer svenskpåverkade varianter, c) ett antal varianter av annat slag.

A

a adv **minsann** || *a nų* då, minsann, se ex., verkligen

a s *a:eð (a:ę) =,* äv oböjl m bokstaven **a**

A4-ark [a`fyr-arrk] *-artjeð (-artję) =* **A4-ark**

A4-format [a`fy(r)-format] *-eð (-ę) =* **A4-format**

A4-saið [a`fy-saĭð] *-ą* f[1] **A4-sida**

aber abreð (abrę) = **aber**

abis [a"bis] *-eð (-ę) =* **alfabet**

abisbuok [a"bis-buok] *-buotję (-buotjin) -byöker* **ABC-bok**

abonnira mer sv var. av *abunira*

Abram [a"brąm] o. [a"bram] var. av *Abramm*

Abramm [a"brąmm] **Abraham**

absolut **absolut**

abstraksiuon = (-em) -er **abstraktion**

abstrakt **abstrakt**

abugi [a"-bugi·] *-n (-bugåm) abugir* **armbåge**

abugå -n ack o. yngre grundf av *abugi*

abugåluku [a"bugå-luku·] f[2] **armbågs** lucka

abugålyttj [a"bugå-lyttś] *-ą* f **armveck**, **armkrok**

abugåruom [a"bugå-ruom] *-eð (-ę)* **armbågsrum**

abunira [abuni`ra] vb[1] **abonnera**

abuonira var. av *abunira*

abuorgras [a"buo(r)-gras] *-eð (-į)* **ålnate**; sköldbladsmöja

abuorgrund [a"buo(r)-grųnnd] *-eð (-ę) =* **abborrgrund**

abuorr [a"buorr] *-n (-am) -er* **aborre**, ex. se **krok**

abuorrgrund var. av *abuorgrund*

að prep + dat **åt**, ex. se **duga**; **till**, se ex.; **för**, ex. se **för** prep || *að diem* åt dem, till dem; **deras**, se ex.; *að dyö* till det, åt det, därtill; *eð ir it að noger* det hjälper inte, det är ingen mening med det, det tjänar ingenting till; *ig ir it að* [a´d] *dyö* det gör mig inget, jag är inte ledsen för det, jag bryr mig inte om det; *ig ir* [i´r] *it að dyö* jag kan (behärskar) inte det; jag kan inte göra ngt åt det; *tyttj war að* ta illa upp, misstycka; *war að (noger)* lida av (ngt), ha obehag av (ngt); *wårå að noger* tjäna ngt till

að vb se *åvå*

Adam [a"dąm] var. av *Adamm*

Adamm [a"dąmm] **Adam**

aðbyggd [a´-byggd] **tillbyggd**

aðbyggnað -n (-im) -ir **tillbyggnad**
aðbyggningg f³ **tillbyggnad**
adda f¹ **handtag** på gryta, **öra** på gryta
aðdraið se *aðdraiðn*
addiektiv alternativ stavning av *adiektiv*
aðdielað [a´-dielað] **tilldelad**
aðdraiðn [a´-draiˈn] n: *-draið,* pl: *-draiˈnner* **åtdragen**, **tilldragen**
aðel -n (aðlem) **adel**
aðelsmann [a´ðels-mąnn] = *(-em) -menner* **adelsman**
aðelssläkt [a´ðels-släkkt] *-ę (-n) -er* **adelssläkt**
aðertǫ **aderton**. Jfr *åttjǫ*
aðgaiðn [a´-gaiˈn] n: *-gaið,* pl: *-gaiˈnner* (t.ex. illa) **åtgången**
adiektiv [aˋddiektiv] *-eð (-ę)* = **adjektiv**
adir [a"dir] vb¹ **addera**
aðitǫ lokal var. av *åttjǫ*
adiunkt [adĭų´ŋŋkt] *-n (-em) -er* **adjunkt**
adiutant [adĭutą´nnt] *-n (-em) -er* **adjutant**
adjunkt var. av *adiunkt*
aðknåyˈtt [a´-knåĭtt] **åtknuten**, **tillknuten**
aðkum se *akum*
aðkumlin [a"(ð)-kųmlįn] **åtkomlig**
administrasiuon = *(-em) -er* **administration**
administratör -n (-em) -er **administratör**
administrira [admįnistri`ra] vb¹ **administrera**
aðminstun var. av *åtminstun*
Adolv [a"dolv] **Adolf**
adoptira var. av *aduptira*
aðplestjað [a´-plesstśað] **åtsmitande**, liggande tätt intill, åtsittande
aðplestjaðbruok [a´plestśa-bruok] *-bruotję (-bruotjin) -bryöker* åtsittande byxor, åtsmitande byxor, **tajts**, se ex.
adress -n (-em) -er **adress**
adressendringg [adreˋss-ęndrįŋŋg] f³ **adressändring**
adressira [adresi`ra] vb¹ **adressera**
adresslapp -in (-em) -er **adresslapp**, ex. se **naja**
aðstjilder [a´-stśilder] **åtskilda**, se ex., **skilda** åt
aðtråˈdd [a´-trådd] **åtrådd**, åtråvärd, **begärlig**, se ex.
aduptira [adupti`ra] vb¹ **adoptera**
adwent [a"dwęnnt] oböjl **advent** ‖ *fuost adwent* första advent
adwentliuos -eð (-ę) = **adventsljus**
adwentmess -ą f¹ **adventsgudstjänst**
adwentskalender -n (-kalendrem) -kalendrer **adventskalender**
adwentsliuos var. av *adwentliuos*
adwentstatji [adwęˋnnt-statśi·] *-n (-ståkåm) -statjir* **advents(ljus)stake**
adwentståkå ack o. yngre grundf av *adwentstatji*
adwentstið -ę (-n) -er **adventstid**
adwerb -eð (-ę) = **adverb**
adwokat var. av *adwukat*
adwukat -n (-em) -er **advokat**
afasi -ˈnn (-em) **afasi**
afekt sig [a"fekt sig] vb¹ **gestikulera**; **göra** sig till
afekter [a"fekkter] **åtbörder**
afekteri -eð (-ę) -er, el. oböjt **gestikulerande**
afersrįes var. av *afärsrįes*
affiss se *afiss*
afftiek, afftieker se *apptiek, apptieker*
affär [aˋffär] vb¹ göra **affärer**
affäras [aˋffäras] var. av *afäras*
Afganistan **Afghanistan**
afiss -n (-em) -er **affisch**
Afrik [a"frik] **Afrika**
afrikan = (-em) -er **afrikan**
afrikansk **afrikansk**
afär [afä´r] s *-ę (-n) -er,* (äv m: *-n (-em) -er*) **affär** ‖ *djärå afärer* göra affärer
afär [a"fär] vb var. av *affär*
afäras [a"färas] o. [afäˋras] *afäres – afäres – afäras* göra **affärer**
afärsmann [a"fäs-mąnn] o. [afä´s-mąnn] = *(-em) -menner* **affärsman**
afärsrįes [a"fäs-rįes], [afä´s-rįes] o. [afäˋs-rįes] *-ą* f¹ **affärsresa**
afärswerksamiet f⁴ **affärsverksamhet**
aga vb¹ **aga**
age (oviss böjning) **respekt**, **vördnad**
agel [a´gel] s *agleð (aglę)* **hagel**
agel [a"gel] vb¹ **hagla**
agelbyss [a"gel-byss] *-ą* f¹ **hagelbössa**, **hagelgevär**
agelskaur [a"gel-skaur] *-ę (-n) -er* **hagelskur**
agelskuot [a"gel-skuot] *-eð (-į)* = **hagelskott**
agelswerm [a"gel-swerrm] *-in (-em) -er* **hagelsvärm**
agent -n (-em) -er **agent**
ager [a"ger] s *-n (agram)* **havre**, ex. se **havre**, **mogen**
ager [a"ger] vb¹ (+dat) ge (häst) **havre**, **fodra** med havre
agergryn [a"ge-grɣn] *-ę (-grɣˈn) -gryner,* yngre n: *-eð (-ę)* = **havregryn**
agergrynsgröt [a"gegrɣns-grȯt] *-n (-em)* **havregrynsgröt**
agergrynsjukk [a"gegrɣns-jukk] *-ą* f¹ **röra** av långfil o. havregryn
agergröt [a"ge-grȯt] *-n (-em)* **havregröt**
agerlot [a"ge-lȯt] *-n (-im) -ir* **havreåker**
agermasin [a"ge-masįn] = *(-em) -er* **häst** (skämts, eg. ’havremaskin’)
agermyöl [a"ge-mɣöl] *-eð (-į)* **havremjöl**

agerstjuo'ss [a"ge-stśuoss] *-n (-em) -er* **hästskjuts**, häst o. vagn (skämts, eg. 'havreskjuts')
agertjärv [a"ge-tśärrv] *-in (-am) -er* **havrekärve**, se ex.
agertornist [a"ge-tornisst] *-n (-em) -er* **tornister** med havre
aggressiv **aggressiv**
aggrigat [agriga´t] *-eð (-ę)* = **aggregat**
agi -n (ågåm) agir **hage**, se ex. || *upp ågå* hoppa hage
agir [a"gir] vb[1] **agera**
agitator -n (-em) -er **agitator**
agitatur lokal var. av *agitator*
agitasiuon = *(-em) -er* **agitation**
agitasiuonsmẏöt [agitasĭu´ns-mẏöt] *-eð (-ę)* = **agitationsmöte**
agraff -in (-em) -er **agraff**
agrunom -in (-em) -er **agronom**
agtornsekk -ettjin (-ettjem) -ekker **hagtornshäck**
agusti oböjl **augusti**, se ex.
agustikweld [agu´ssti-kwelld] *-n (-em) -er* **augustikväll**
aiðas aiðs [aĭss] – *aiddes – aiddas* **idas**
aiðs [aĭ(ð)s] var. av *äjðs*
aikuonber -eð (-ę) = **åkerbär**
aikuoneppel -eppleð (-epplę) = hjort**tryffel**
aikuonlåj -ą f[l] **ekorrbo**; **sköte** (kvinnans könsorgan; skämts)
aikuonn = *(-am) -er* **ekorre**
aikuonrump -ą f[l] **ekorrsvans**
aikuonrumpmeliðtjyöt -eð (-į) **ekorrsvans**köttfärs (skämts)
aikuonstjinn -eð (-ę) = **ekorrskinn**
aindja aindjer – ainggde – ainggt **hänga**, ex. se **ovanför** || *aindj aut* hänga ut, ex. se **hackspett**; *aindj in* hänga in; *aindj ijuop* hänga ihop; *aindj min* hänga med; *aindj nið* hänga ned; *aindj (min) skollan* hänga med huvudet; *aindj ǫ (sig)* hänga på (sig); *aindj og slaindja* hänga o. slänga; *aindj sig* hänga sig; *aindj sig fast* hänga sig fast; *aindj upp* hänga upp; hänga (tvätt; avliva gm hängning); *aindj upp sig* hänga sig (ta livet av sig gm hängning)
aindjbru -nę (-'nn) -er **hängbro**
aindjbuð -ę (-n) -er **slogbod**, ex. se **rasa** ned
aindjbyörk -byörtję (-byörtjin) -byörker **hängbjörk**
aindje -ð (aindję) =, pl äv *aindjer* änge, **äng**, **slåtteräng**, se ex., **slog**; **myräng**; **strandäng**
aindjel -n (aingglam) ainggler **ängel**, se ex.
aindjer -n (-am) -er **hängare**; **hank**
aindjlǫs -eð (-ę) = **hänglås**
aindjmatt -ą f[l] **hängmatta**
aindjmǫl -eð (-ę) = **hängman**, nedhängande man på häst
aindjrenn -ą f[l] **hängränna**
aindjun **hängig**
aindjwekst -n (-em) -er) **hängväxt**
aingen vb[1] **ägna** || *aingen sig að* ägna sig åt
aingen in vb[1] **hägna** in, **inhägna**
ainggel var. av *aindjel*
ainggelsk adj **engelsk**
ainggelsk s *-ą* f[l] **engelska** (språket), se ex. || *ǫ ainggelsk* på engelska
ainggelska var. av *ainggelsk* s
ainggelsmann [ąĭ´ŋgels-mąnn] = *(-em) -menner* **engelsman**
ainggelwaingg -waindjin (-waindjem) -waingger änglavinge; **skulderblad**
aingger -n (ainggrem) ainggrer **änger**, **larv**
Ainggland **England**
aingsel var. av *aingsl*
aingselstropp -in (-em) -er **hängselstropp**
aingsl -ę (-n) -er, (äv n: *-eð (-ę)* =) **hängsle**
aingslas aingsles – aingsles – aingslas **ängslas**
aingslin **ängslig**
ainklingg -lindjin (-lindjem) -lingger **änkling**
aintja f[l] **änka**
aip -in (-em) -er **fåne**, ex. se **tok**, **tok**, **tokstolle**; bandklämma. Se äv *läp i aip*
ai-podd -n (-em) -er **i-pod**
aipun **fånig**, **dum**, **fjollig**; **hispig**
ais -n (-em) -er **is**, se ex. || *wel under aisem* (ung.) deprimerad (eg. 'helt under isen')
aisa vb[1] bildas **is** || *ais ǫ* bildas is på, bli nedisad; *ais under* bildas is under (skidorna)
aisall -n (-em) -er **ishall**
aisav -eð (-į) = **ishav**
aisbark -bartjin (-bartjem) **isbark**; **underkylt regn**
aisbark vb[1] vara (falla) **underkylt** regn
aisbill -n (-em) -er **isbill**
aisbit -n (-em) -er **isbit**
aisbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[l] **isblomma**
aisboks -n (-em) -er **frysbox**
aisbuori [aĭ`s-buori·] *-n (-buoråm) -buorir* **isborr**
aisbuorå -n ack o. yngre grundf av *aisbuori*
aisbyönn = *(-em) -er* **isbjörn**
aisdubb -in (-em) -er **isdubb**
aisfistj -eð (-ę) **isfiske**
aisflak -flatjeð (-flatję) = **isflak**
aisflaku [aĭ`s-flaku·] f[2] **isflak**
aisflatji [aĭ`s-flatśi·] *-n (-flåkåm) -flatjir* **isflak**
aisflekk -flettjin (-flettjem) -flekker **isfläck**
aisflåkå äldre grundf t. *aisflaku*
aisikkel -n (-ikklem) -ikkler **istapp**, se ex.
aisitjil [aĭ`s-itśi·l] var. av *aisikkel*
aiskant -n (-em) -er **iskant**

aisknaul *-n (-em) -er* **isklump**
aiskold n: *aiskollt* **iskall**
aiskristall *-n (-em) -er* **iskristall**
aiskub *-in (-em) -er* **iskub**
Aisland var. av *Island*
aisleddj *-ą* f¹ var. av *aislegg*
aislegg *-leddjin (-leddjem) -legger*
gammaldags **skridsko** av ben
aisleningg [aĭ`s-lęnịŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **isländning**
aislenningg var. av *aisleningg*
aislensk adj **isländsk**
aislensk s *-ą* f¹ **isländska** (språket) || *ǫ aislensk* på isländska
aislåð *-ą* f¹ **islåda**
aisnụot *-ę (-n) -er* **isnot**
aisnåvår [aĭ`s-nåvå·r] *-n (-navram) -navrer* **isborr**
aisokki var. av *aisokky*
aisokky oftast oböjt **ishockey**
aisokkyplan *-ę (-plą'n) -planer* ishockeyplan, **hockeyplan**
aisokkymattj *-n (-em) -er* **ishockeymatch**
aisokkyspilär [aĭ`sokky-spilä·r] *-n (-am) -er* **iskockeyspelare**
aisokkystor *-n (-em) -er* **ishockeyklubba**
aispikk *-pittjin (-pittjem) -pikker* **ispik**
aisskrapu [aĭ`s-skrapu·] f² **isskrapa**
aisskråpå äldre grundf t. *aisskrapu*
aisskuorp *-ą* f¹ **isskorpa**
aisskåp *-eð (-ę)* = **isskåp**
aistapp *-in (-em) -er* istapp (fr sv)
aistettj *-eð (-ę)* = **istäcke**
aistið *-ę (-n) -er* **istid**
aisun **isig**
aiswall vb¹ **valla** (skidor) med vatten (vid minusgrader)
aiswattn *-wattneð (-wattnę)* **isvatten**
aisweg *-we'n (-weem)* **isgata**
aitą lokal var. av *åttjǫ*
aitånd lokal var. av *åttjund*
aj! **aj!**
ajö **adjö**
akaðemi *-'nn (-em) -er* **akademi**
akaðemidalsk *-ą* f¹ arkaiserande **älvdalska**
akaðemisk var. av *akadiemisk*
Akaðemiuordlistą **Svenska** Akademiens ordlista över svenska språket, SAOL
akaðiemi var. av *akaðemi*
akadiemiker *-n (-am) -er* **akademiker**
akadiemisk **akademisk**
akaðiemisk var. av *akadiemisk*
akk *attjeð (attję)* = **hack**; **hackmat**, ett slags **pölsa**
akka s f¹ **hacka**
akka vb¹ **hacka**, ex. se **tendera** || *akk los* hacka loss; *akk ǫ* hacka på, kritisera; *akk sund* hacka sönder; *akk tannum* hacka tänder; *akk til að (nogum* el. *noger)* hacka till (ngn el. ngt); *akk undǫ* hacka bort; *warken akkað eld melið* varken hackat eller malet
akkbeld *-n (-em) -er* **husmask**; **mygglarv**
akkbeldkasungg [a`kkbeld-kasụŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* **husmaskens** (nattsländelarvens) hus
akkdieg *-die'n (-dieem)* ett slags **pölsa**
akker *-n (-am) -er* **hackare**
akkienn *-eð (-ę)* = hackjärn, **hackkniv**
akkoss [a`k-koss] *-eð (-ę)* = **hakkors**
akkslått *-n (-em)* **hackslåtter**, se ex.
akkspit *-n (-em) -er* **hackspett**, se ex.
akkstabb *-in (-am) -er* **huggkubbe** för hackning av foder; **hackkyckling**
akkun **hackig**
akkuorv [a`k(k)-kuorrv] *-in (-em) -er* **hackkorv**
akkụost [a`kk-ụost] *-ą* f¹ **hackhosta**, torrhosta
akkusativ *-in (-em)* **ackusativ**
aklimatisirað [aklimatisi`rað] **acklimatiserad**
akningg [a"kniŋŋg] f³ **körning**; **åkning**
akompandjira [akǫmpandźi`ra] vb¹ **ackompanjera**
akompanjira var. av *akompandjira*
akord var. av *akård*. Jfr *akorr*
akorr [ako´rr] *-eð (-ę)* = **ackord** (i sht i arbete), se ex. Jfr *akård*
akrubat *-n (-em) -er* **akrobat**
akruobat var. av *akrubat*
akråbat var. av *akrubat*
¹*aks* *-eð (-ę)* = **ax** || *go i aks* gå i ax
²*aks* *-eð (-ę)* = **aktie**, se ex.
aksa vb¹ gå i **ax**
aksangg *aksandjin (aksandjem) aksangger* **accent**, **accenttecken**
aksel *-n (akslam) aksler* var. av *aksul*
akselband *-eð (-ę)* = **axelband**
akselbrieð **axelbred**
akselriem *-ę (-in) -er* **axelrem**
aksent *-n (-em) -er* **accent**
aksenttekken *-tekkneð (-tekknę)* = **accenttecken**
akseptabel **acceptabel**
akseptira [aksepti`ra] vb¹ **acceptera**
aksflukk *-fluttjeð (-fluttję)* = **axplock**
aksiuon [a`ksĭụon] o. (yngre) [aksĭụo´n] *= (-em) -er* **auktion**
aksiuonira [aksĭuoni`ra], äv [aksĭụoni`ra] vb¹ **auktionera** || *aksiuonir brott* auktionera bort
aksiuonist *-n (-em) -er* **auktionist**
aksjunira var. av *aksiuonira*
aksjunist var. av *aksiuonist*

aksul [a"ksul] *-n (akslem,* äv *akslam) aksler*
axel (t.ex. i hjul)
akt -ę (-n) -er **akt**
akt sig vb[1] **akta sig**
aktað **aktad**, respekterad
aktiv [akti´v] **aktiv**
aktivira var. av *aktiwira*
aktivitiet f[4] **aktivitet**
aktivitietsbidrag -draeð (-draę) = **aktivitetsbidrag**
aktiwira [aktiwi`ra] vb[1] **aktivera**
aktiwitiet var. av *aktivitiet*
aktningg f[3] **aktning**
aktjebuolag var. av *aktjiebuolag*
aktjibuolag var. av *aktjiebuolag*
aktjiebuolag [a´kktśie-buolag] *-laeð (-laę)* =
aktiebolag
aktuell **aktuell**
aku f[2] **haka** || *niðoni akun* nedtill på hakan, på hakspetsen
akudira [akudi`ra] vb[1] **prata**; **resonera**, **samtala**, **talas** vid; **diskutera**; **avtala** || *akudir auti* + dat prata om, ex. se **om**; *akudir fer sig siuov* prata för sig själv; *akudir i bend sig* komma av sig (när man talar); *akudir in* tala in, se ex.; *akudir ijuop sig* prata ihop sig, komma överens; *akudir klient um* tala illa om; *akudir liteð* prata lite, småprata; *akudir um* prata om, se ex., tala om, dryfta; *akudir yvyr* prata om, tala om
akudiran [akudi`rąn] oböjl **prat**, **pratande**, **snack**
akudiringg [akudi`riŋg] f[3] **prat**, **pratande**, **diskussion**, **samtal**, **snack**
akudirisk [akudi´risk] **pratsam**
akuduon [a"ku-duon] *-eð (-ę)* = **åkdon**, **fordon**
akukall [a"ku-kall] *-n (-em) -er* **körkarl**; **chaufför**
Akukalln [a"ku-kall'n] *(-kallem)*
åskan personifierad
akulapp [a"ku-lapp] *-in (-em) -er* **haklapp**
[1]*akum* [a"kum] ofta oböjt, annars *-eð (-ę)* =
påhitt, **infall**
[2]*akum* [a"kum] *-ą* f[1] **åkomma**
akumm var. av [1]*akum*
akurien [a"ku-riẹn] *-ę (-riẹ'n) -riener*
körfil, **körfält** (nydal, eg. 'körren')
akustik -stitjin (-stitjem) **akustik**
akustugu [a"ku-stugu·] f[2] **raststuga**, vilstuga; (nydal) **motell**
akustugå äldre grundf t. *akustugu*
akut adj **akut**
akut s *-n (-em) -er* **akut**, akutmottagning
akwarell -n (-em) -er **akvarell**
akwarellferg -ą f[1] **akvarellfärg**
akwarium akwarieð (akwarię) akwarier
akvarium
akwedukt -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er*
akvedukt
akwidukt var. av *akwedukt*
akård -eð (-ę) = **ackord** (i sht i musik). Jfr *akorr*
al **hal**, se ex., **glatt**
alarmira [alarmi`ra] vb[1] **alarmera**
album -eð (-ę) = **album**
aldri **aldrig**
aldrigenso **aldrig** så
aldriso var. av *aldrigenso*
alertn i uttr *ǫ alertn* på **alerten**
alfabiet -eð (-ę) = **alfabet**
Alfrið **Alfred**
ali alin (ålåm) alir **svans**; smal utskjutande del av **myr**; (gråspråk *Alin* o. *Alir* Uppsala)
alka s f[1] **halka**, se ex.
alka vb[1] **halka**, se ex.; **glida** || *alk in* halka in; *alk iweg* halka iväg; *alk min* halka med; slinka med; *alk nið* halka ned; *alk umringg* halka omkull; *alk yr* halka ur; *alk åv* halka av
alkis -n (-em) -er **alkis**
alkouol -n (-em) **alkohol**, se ex.
alkouolfri **alkoholfri**
alkouolist -n (-em) -er **alkoholist**
alktjörningg f[3] **halkkörning**
alkun **halkig**
all -n (-em) -er **hall**
Alland **Halland**
alldelest var. av *alldieles*
alldieles **alldeles** || *alldieles wel* helt och hållet
alldielest var. av *alldieles*
allé -'nn (-em) -er **allé**
allergi -'nn (-em) -er **allergi**
allergisk **allergisk**
allergitest -eð (-ę) = **allergitest**
allfarsweg -we'n (-weem) -weer
allmän **landsväg**, **allmän** väg
alliena **allena**
alliluja! **halleluja!**
allingg allindjin (allindjem) allingger **halling** || *dans allindjin* dansa halling
allitterasiuon = (-em) -er **alliteration**
allmenbildend **allmänbildande**
allmenbildningg f[3] **allmänbildning**
allmeniet f[4] **allmänhet** || *i allmeniet* i allmänhet
allmeniet var. av *allmeniet*
allmeningg [a`ll-męniŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **allmänning**
allmenintress -eð (-ę) **allmänintresse**
allmenn **allmän**
allmennyttą f[1] **allmännyttan**
allmųog -muo'n, äv *-mųogen (-mųoem)* **allmoge**

allmuos -ą f[1] **allmosa**
allmųos var. av *allmuos*
allo **hallå**
allon med sms fr sv; se *follber* med sms
allowinfest -ę (-n) -er **halloweenfest**
alls **alls** || *i(n)t alls* inte alls
allsaungg -saundjin (-saundjem) **allsång**
allsmektun **allsmäktig**
allswensk **allsvensk**
allt adv **allt**, **verkligen**, se ex.
alltso **alltså**
allwar -eð (-ę) **allvar** || *ǫ allwar* på allvar
allwarlin **allvarlig**
allwarsam **allvarsam**, **allvarlig**
allå var. av *allo*
alm -ę (-in) -er **alm**
almanakk mer sv var. av *alnakk*
Almstað **Halmstad**
aln -ę (=) -er **aln**
alnakk [a`lnakk] *-ą* f[1] **almanacka**, **kalender**, se ex. || *djärå alnakkų åv* totalt slita ut (skämts, eg. 'göra almanacka(n) av')
alnstukk -stuttjin (-stuttjem) -stukker **aln** (redskapet), alnmått
alpin **alpin**
alpt -n (-em) -er ovanl var. av *elft*
Alpär **Alperna** || *i Alpum* i Alperna
alsband -eð (-ę) = **halsband**
alskuo'dd med **hala** skor på fötterna, ex. se **hal**
alster alstreð (alstrę) = **alster**
alt -n (-em) -er **alt** (stämma)
altan = (-em) -er **altan**, se ex.
altandörer [alta`n-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **altandörr**
alternativ -eð (-ę) = **alternativ**
altfil -ą f[1] **altfiol**
alu-arbiet -eð (-ę) = **alu-arbete**
aluminium -eð (-ę) ofta oböjt **aluminium**
aluminiumplåt [alumi´niųm-plåt] *-n (-em) -er* **aluminiumplåt**
alustie [a"lu-stie] *-n (-nem)* **alun**
alv adj **halv**, se ex.
alvbruor var. av *åvbruor*
alvdålin **halvdålig**
alvfart var. av *åvfart*
alvfemtiðę [alvfę´mm-tiðę] *(-tiðn)* **halvfemtiden** || *i alvfemtiðn* i halvfemtiden
alvkriminell **halvkriminell**
alvnakun [a`llv-nakų·n] **halvnaken**
alvpart [a`lp-part] *-n (-em) -er* **halvpart**
alvrör **halvrör** (skridskor)
alvsjutiðę [alvsju´-tiðę] *(-tiðn)* **halvsjutiden** || *i alvsjutiðn* i halvsjutiden
alvtritiðę [alvtri´-tiðę] *(-tiðn)* **halvtretiden** || *i alvtritiðn* i halvtretiden
alvår var. av *åvår*
alwattn -eð (-wattnę) **halt** vatten (t.ex. med såpa i)
amalgam -eð (-ę) **amalgam**
amalgamfyllningg [amalga`m-fyl(l)niŋŋg] f[3] **amalgamfyllning**
amatör -n (-em) -er **amatör**
amatöraktun amatöraktig, **amatörmässig**
amatörfuotugraf -in (-em) -er **amatörfotograf**
ambassað -n (-em) -er **ambassad**
ambassaðfuok -fuotjeð (-fuotję) = ambassadfolk, **ambassadpersonal**
ambassadör -n (-em) -er **ambassadör**
ambassaðör var. av *ambassadör*
amber [ą`mmber] vb[1] **hamra**
ambisiuon = (-em) -er **ambition**
ambo -n (ingen dativf noterad) *-er* oftast oböjt **hambo**, se ex.
ambu lokal var. av *ambo*
ambulans -n (-em) -er **ambulans**
ambulansfyörer -n (-am) -er **ambulansförare**
ambulira [ąmbuli`ra] vb[1] **ambulera**
amburger [ą`mmburrger] *-n (-am) -er* **hamburgare**
amburgerbar -n (-em) -er **hamburgerbar**
amburjer var. av *amburger*
amburjerbar var. av *amburgerbar*
Amierik [amie"rik] dat stundom *(-un)* **Amerika** || *frǫ Amierik* o. *frǫ Amierikun* från Amerika
amierikan = (-em) -er **amerikan**
amierikaner -n (-am) -er **amerikanare** (äv ss bil); **amerikan**; **bäckröding**
amierikanisirað [amierikąnisi`rað] **amerikaniserad**
amierikansk **amerikansk**
amierikanska f[1] **amerikanska**
Amierikbriev [amie"rik-briev] *-eð (-ę)* = **Amerikabrev**
Amierikrįes [amie"rik-rįes] *-ą* f[1] **Amerikaresa**
ammen [ą´mmęn] interj **amen**
[1]*ammen* [ą´mmęn] s *amnę (=) amner,* äv m: = *(amnem) amner* **hamn**
[2]*ammen* [ą´mmęn] s *amnę (=) amner,* äv n: *amneð (amnę)* = **spår**, **rest**, i pl äv **lämningar**; **vålnad**
ammen [ą`mmęn] vb[1] **hamna**, ex. se **skjortkrage** || *ammen sig* ta sin tillflykt (till)
ammenstað -n (-im) -städer **hamnstad**
ammok ammotjin (ammotjem) ammoker **hammock**
ammunisiuon var. av *amusiuon*
amn = (-em) -er var. av [1]*ammen*
ampa s f[1] **hampa**
ampa vb[1] : *amp sig* **hampa sig**
ampel -n (amplem) ampler **ampel**

ampfrie -'tt (-nę) = **hampfrö**
amputira [ąmputi`ra] vb[1] **amputera**
ampål [ą`mmp-å̲l] *-n (-em) -er* larv av **nejonöga**
ampär -n (-em) = **ampere**
amster [ą´mmster] s *-n (amstrem) amstrer* **hamster**
amster [ą`mmster] vb[1] **hamstra**
amstrer -n (-am) -er **hamstrare**
amusiuon [amusĭu̲´on] = *(-em)* **ammunition**
an [ąnn], [ąn] o. [-'n] (dat *onum*), ex. se **växa** ifrån m.fl., (dat obet. *om*), ex. se **trög** m.fl.
I. pers pron **han**
II. dem. o. det. pron **den**, se ex.
III. obest. pron **man**, **en**, ex. se **man** pron
ana vb[1] **ana**
anað [ą"nað] **annat**, ex. se **annat**, **både** || *fer eð og anað* allt vad (han) orkar, allt vad tygen håller; *iett som anað* ett och annat; *ig wet it anað eld at ...* jag vet bara att; *int anað (eld) ig wet* såvitt jag vet, vad jag vet
anadier [ą"nadier] **antingen**
anakka **anacka**
analfabiet -n (-em) -er **analfabet**
analog **analog**
analys -n (-em) -er **analys**
analysira [ąnalysi̲`ra] vb[1] **analysera**
analytisk **analytisk**
anamma [a"-nąmma] (m.fl. uttal) vb[1] **anamma**, (ffa i utrop ss) *fa'n anamma!* fan **anamma**!
anan [ą"nąn] f: *anų*, n: *anað*, se ovan **annan**, se ex. || *ienn og anan* en och annan
anandag [ą"nąn-da̲g] *-da'n (-daem) -daer*, pl ofta: *-dågå* **annandag**, se ex. || *anandag påsk* annandag påsk; *um ananda'n* på annandagen
anbilangg vb[1] **anbelanga**
anbilaungg var. av *anbilangg*
anbljomm [a̲`n-bljǫmm] *-in (-am) -er* **hanblomma**
anbuoð = *(-į)* = **anbud**
[1]*and -ę (-n) ender*, pl dat: *andum* **hand**, se ex. || *av um and sig* o. *av um ender sig* ha hand om, ha om hand; *bjärå noð under and* bära ngt under armen; *et ands* [et ą´nns] till hands; *eter and* se *eterand*; *fǫ um and sig* få hand om; *go fer and* gå till fots; *ǫ iegen and* på egen hand; *rwaið andum* vrida händerna; *tag um and sig* ta hand om, ta om hand; *uov i andum* omdöme, beräkningsförmåga
[2]*and -ę (-n) ender* **and**
anda f[1] **anda** || *old andą* hålla andan; *tapp andą* tappa **andan**. Jfr *ande*
andakt -ę (-n) -er **andakt**
an-dan el. *an-danę* lokal var. av *an-dar*
an-dar [ąnda̲´r] (dat *om-dar*) m **den**, **den där**, se ex.; **han**
andarbiet s *-eð (-ę)* = **handarbete**
andarbiet vb *-arbieter -arbie'tt -arbie'tt,* äv vb[1] **handarbeta**
andas andes – andes – andas **andas** || *andas in (noð)* andas in (ngt)
andbatji [ą`nnd-batśi·] *-n (-båkåm) -batjir* **handrygg**
andboll -n (-em) -er **handboll**
andbryms -n (-em) -er **handbroms**
andbuok -buotję (-buotjin) -byöker **handbok**
andbåkå -n ack o. yngre grundf av *andbatji*
andduk -dutjin (-dutjem) -duker **handduk**, ex. se **kasta** in, **runt** prep
anddukskåp -eð (-ę) = **linneskåp**
ande andn (andam) ander **anda**; **ande**; **andedräkt** || *min andan i åsem* med andan i halsen; *old andam* o. *old andan* hålla andan; *tapp andam* tappa andan
andefattin **andefattig**
andektun **andäktig**, se ex.
andel [ą´nndel] s *-n (andlem)* **handel** || *fårå min andel* bedriva **gårdfarihandel**
andel [ą`nndel] vb[1] **handla**, driva **handel**
Andelsbaunką [ą´nndels-bąuŋką] *(-baunkun)* **Handelsbanken**
andelsbuð [ą´nndels-bu̲ð] *-ę (-n) -er* **handelsbod**, ex. se **som** om; **affär**, se ex.
andelsbuolag [ą´nndels-buola̲g] *-laeð (-laę)* = **handelsbolag**
andelsbög [ą´nndels-bö̲g] *-bö'n (-böem) -böer* gårdfarihandlarens **ryggsäck**
andelsmann [ą´nndels-mąnn] = *(-em) -menner* **handelsman**
andelsskaul [ą´nndels-skaul] *-n (-am) -er,* ex. se **realen**
andemieningg f[3], äv m: *-indjin (-indjem) -ingger* **andemening**
ander var. av *andur*
Andes **Anders**
Andesų ovanl var. av *Andsų*
andetag -taeð (-taę) = **andetag**
andgriplin **handgriplig**
andiel [ą`nn-di̲el] *-n (-em) -er* **andel**
andikapp [ą´nndi-kapp] *-eð (-ę)* = **handikapp**
andikappað [ą´nndi-kappað] **handikappad**
andikapplägeniet f[4] **handikapplägenhet**
andikappwenlin **handikappvänlig**
Andis lokal var. av *Andes*
andjager [ą`nnd-ja̲ger] *-n (-am) -er* **handjagare**
andjelägeniet f[4] **angelägenhet**
andjinem **angenäm**
andknaip -in (-am) -er **and**, i första hand gräsand
andkuost -n (-em) uppsättning **redskap**
andkwenn -ę (=) -er **handkvarn**

andkåk -kåtjin (-kåtjem) -kåker **mudd, pulsvärmare**
andlegger -n (-am) -er **handläggare**
andler -n (-am) -er **handlare**, ex. se **spionera**
andlið -n (-im) -ir **handled**
andlieðer -n (-am) -er **handledare**
andlin **andlig**
andlingg f[3] **handling**; (ung.) **shopping**
andlinggsplan -ę (-plą'n) -planer **handlingsplan**, se ex.
andlit var. av *annlit*
andlos handlös || *wårå andlos eter* + dat vara hjälplös utan, se ex., ha svårt att reda sig utan, sakna
andlost **handlöst**
andmaunggel -n (-maungglem) -maunggler **handmangel**
andmjok -mjok -mok -motjeð **handmjölka**
andningg f[3] **andning**
andpeningg [ą`nnd-pęniŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **handpenning**
andrekkningg f[3] **handräckning**
Andrias [ą`nndrias] **Andreas**
andruni [ą`nnd-rụni·] *-n (-runåm)* **återväxt**, andra grässkörd
andrunå -n ack o. yngre grundf av *andruni*
Andsbuðär [ą`nn(d)s-buðär] **Andersbodarna**, fäbodställe under Brunnsberg, se ex.
andspail -n (-am) -er **handspegel**
andstil -n (-em) -er **handstil**
Andsų [ą`nntśų], [ą`nntsų] o. [ą`nndsų] [126] **Andersson**
andsåg -såę (-så'n) -såger **handsåg**
andtag [ą`nn(t)-tag] *-taeð (-taę)* = **handtag**
andtið [ą`nn-tið] *-ę (-n)* **skördetid**; skördebrådska
andun **händig**, **flink**, se ex.; **praktisk**, **bekväm**
andur [ą`nndur] *-n (-em) -er* kort spark**skida**
andwäsk [ą`nnd-wäsk] *-ą* f[1] **handväska**
andyr [ą`nndyr] *-ą* f[1] uppkört **skidspår**, se ex.
andåvå [ą`nnd-åvå·] *-ð (-åvǫ)* = **handtag, dörrhandtag**
andöks -ę (-n) -er **handyxa**
ane an'n (anam) aner **hane**
anfaðer -n (-faðrem) -fäðrer **anfader**
anfall -eð (-ę) = **anfall**
anfektað **anfäktad**
anfoll [ą`nn-foll] *anfoll – anfjäll – anfelleð* **anfalla**
anfyör [ą`nn-fyör] *anfyörer – anfyörd – anfyört* **anföra**
anfyörend [ą`nn-fyöręnd] *-eð (-ę)* = **anförande**
anfyörer [ą`nn-fyörer] *-n (-am) -er* **anförare**
angasemangg [ąngasemą´ŋŋg] *-mandjeð (-mandję)* = **engagemang**
angasimangg var. av *angasemangg*
angasira [ąngasi`ra] vb[1] **engagera** || *angasir sig* engagera sig
angasirað [ąngasi`rað] **engagerad**
anggasira var. av *angasira*
angglosakser var. av *angglusakser*
angglusakser -n (-am) -er **anglosaxare**
ango [ą`nn-go] *angor – andjikk – angaið* (+dat) **angå**, se ex.
angoend + dat **angående**
ani -n (ånåm) anir (pl ack *ånå*) **hane** (på skjutvapen)
aningg f[3] **aning**, se ex.
animuon = (-em) -er **anemon**
anis [ą"nis] *-n (-em),* el. oböjt **anis**, ex. se **fänkål**
anka s f[1] **anka**
ankatt [ą`n-katt] *-n (-em) -er* hankatt (fr sv)
ankdamm -in (-em) -er **ankdamm**
anklagels -ę (-n) -er **anklagelse**
anklågå [ą`nn-klågå·] *anklägär – anklägäð – anklågåð* **anklaga**
ankät var. av *aunkät*
anlaindj [ą`nn-lą̈ndź] *anlaindjer – anlainggd – anlainggt* **ansätta** med frågor, **förhöra**, **utfråga**, **fråga** ut
anlegg anlegg – anlaggd – anlaggt **anlägga**
anleggningg f[3] **anläggning**
anlend anlender – anlend – anlent **anlända**
anlieðningg [ą`nn-lienįŋg] f[3] **anledning**
anlit s stavningsvar. av *annlit*
anlit [ą`nn-lit] vb[1] **anlita**
anmaningg f[3] **anmaning**
anmęl [ą`nn-męl] *anmęler – anmęld – anmęlt* **anmäla**, se ex.
anmęlan oböjl **anmälan**
anmęlningg f[3] **anmälning**, **anmälan**
anmęlninggsblankett -n (-em) -er **anmälningsblankett**
anmerkningg var. av *anmertjningg*
anmertj [ą`nn-merrtś] *anmertjer – anmerkt – anmerkt* **anmärka**
anmertjningg f[3] **anmärkning**
Anna (i äldre tid ack o. dat *Annu*), tilltalsf *Ann!* [127] **Anna** || *Ann-tytt* faster Anna
annalkend **annalkande**
annalkum var. av *annalkun*
annalkun i uttr *wårå i annalkun* vara i **annalkande**
annanas -n (-em) **ananas**
anneks -eð (-ę) = **annex**
annes nyare var. av *onumes*

[126] Snarast tonlöst *d*

[127] Jfr Levander 1909, § 55. – Ordet kan apokoperas.

anngruoð S var. av *andruni*
annlit [ą`nn-lit] *-eð (-į)* = **kind**, se ex.
annonsira var. av *annuonsira*
Annsbuðär se *Andsbuðär*
anntið se *andtið*
Ann-tytt se *Anna*
annuons [anụo´nns] *-n (-em) -er* **annons**
annuonsira [anụonsi`ra] vb[1] **annonsera**
annuonsör -n (-em) -er **annonsör**
annụos ovanl var. av *annuons*
anonym **anonym**
anpass [ą`nn-pass] vb[1] **anpassa** || *anpass sig* anpassa sig
anpassningg f[3] **anpassning**
anruop [ą`nn-ruop] *-eð (-ę)* = **anrop**
Ans [ans] **Hans**
ansa vb[1] **ansa**
ansamblingg f[3] **ansamling**
ansiuovis -n (-em) -er **ansjovis**
ansiuovisburk [ąnsĭuo´vis-burrk] *-burtjin (-burtjem) -burker* **ansjovisburk**
ansiuovisbutt [ąnsĭuo´vis-butt] *-n (-em) -er* **ansjovisburk**
ansjọ [ą`nn-sĭo] *ansir – ansåg – ansi't* **anse**
anska vb[1] : *ansk i* **ruska** om
anskas anskes – anskes – anskas **handskas**, se ex.
anske anstjin (anskam) ansker **handske,** se ex.
anskremlun **anskrämlig**
anslag -slaeð (-slaę) = **anslag**
anspilå [ą`nn-spilå·] *anspilär – anspiläð – anspilåð* **anspela**
anspråkslos **anspråkslös**
anstalt -n (-em) -er **anstalt**
anstell ansteller – anstelld – anstellt **anställa**
anstelld [ą`nn-stelld] o. [ą´nn-stelld] **anställd**
anstellningg f[3] **anställning**
anstendun **anständig**
anstraindj anstraindjer – anstrainggd – anstrainggt anstränga || *anstraindj sig* anstränga sig
anstraindjningg f[3] **ansträngning**
anstrainggningg var. av *anstraindjningg*
anstriuokningg f[3] **anstrykning**
answar -eð (-ę) = **ansvar** || *åvå answareð fer* + dat ha ansvar för
answar vb[1] **ansvara**
answarsfesäkringg f[3] **ansvarsförsäkring**
answarsfull **ansvarsfull**
answarun [ą`nn-swarụ·n] **ansvarig**
ansyökan [ą`nn-syökąn] oböjl **ansökan**
ansyökningg f[3] **ansökan, ansökning**
ansyökninggsblankett -n (-em) -er **ansökningsblankett**
ansyökninggsandlingg f[3] **ansökningshandling**
ansyötj [ą`nn-syötś] *ansyötjer – ansyökt – ansyökt* **ansöka**
ant um [ąnnt-ụ´mm] **angeläget**, **brådskande**, se ex., **bråttom**
antagligen **antagligen**
antal -eð (-į) = **antal**
antast [ą`nn-tasst] vb[1] **antasta**
antavel [ą`n-tave·l] *-tavlą* f[1] **antavla**
antekken [ą`nn-tekkęn] vb[1] **anteckna**
antekkningg [ą`nn-tek(k)niŋŋg] f[3] **anteckning**
antekkninggsbuok -buotję (-buotjin) -byöker **anteckningsbok**
antelin **opraktisk**, **fumlig**, **tafatt**
antenn = *(-em) -er* **antenn**
antik **antik**
antikmess -ą f[1] **antikmässa**
antikwariat -eð (-ę) = **antikvariat**
antir [ą`nntir] vb[1] **hantera**
antira [ąnti`ra] var. av *antir*
antirlin [ąnti`rlįn] **hanterlig**
antitjin (antitjem) **antiken**
antjyön -eð (-ę) = **hankön**
antlin **läglig**
antli adv **lägligt**
antreprenör -n (-em) -er **entreprenör**
antusiasm -in (-em) **entusiasm**
antusiast -n (-em) -er **entusiast**
antusiastisk **entusiastisk**
antwerk -wertjeð (-wertję) = **hantverk**
antwerker -n (-am) -er **hantverkare**
antyð antyðer – anty'dd – anty'tt **antyda**
antågend i uttr *wårå i antågend* vara i **antågande**
antågå [ą`nn-tågå·] *antar – antuog – antaið* **anta**
anų se *anan* o. *a nų* under *a* adv
anur f[1] **anor**
anwendbar **användbar**
anårdn [ą`nn-år(d)'n] vb[1] **anordna**
anårdningg [ą`nn-år(d)niŋŋg] f[3] **anordning**
apa f[1] **apa**
apa vb[1] : *ap etter* (+dat) **apa** efter, se ex.
Aparanda **Haparanda**
apelsin = *(-em) -er* **apelsin**
apelsinjos var. av *apelsinjuos*
apelsinjuos [apelsi´n-juos] *-n (-em)* **apelsinjuice**
apelsinskal -eð (-į) = **apelsinskal**
apkuppur f[1] **apkoppor**
apland -eð (-ę) = **oländig** terräng
apostlaester var. av *apuostlaester*
apostråf var. av *apustrof*
apotiek mer sv var. av *aputiek*
app -in (-em) -er **app**, applikation
applikasiuon = *(-em) -er* **applikation**

apparat *-n (-em) -er* **apparat**; **hembränningsapparat**
applodira var. av *applådira*
applåd *-n (-em) -er* **applåd**
applådira [aplådi`ra] vb[1] **applådera**
apptiek [a`pptiek] *-tietjeð (-tietję)* = **apotek**, se ex.
apptieker [a`pptieker] *-n (-am) -er* **apotekare**
aprilfugel [a"pril-fuge·l], äv [a"pril-fugel] *-n (-fuglem) -fugler* **snösparv**
aprill oböjl **april**
aprill [a"prill] vb[1] vara **aprilväder**, se ex.
aprillą [a"prillą] *(aprillun)* **april**, se ex.
aprillfugel [apri´ll-fuge·l], äv [apri`ll-fuge·l], mer sv [apri`ll-fugel] var. av *aprilfugel*
aprillstjemt [apri´ll-stśęmmt], mer sv [apri`ll-stśęmmt] var. av *aprilstjemt*
aprillweðer [apri`ll-weðe·r] var. av *aprilweðer*
aprilstjemt [a"pril-stśęmmt] *-eð (-ę)* = **aprilskämt**
aprilweðer [a"pril-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **aprilväder**
apropå **apropå**
aprupå lokal var. av *apropå*
aptieker [aptie`ker] var. av *apptieker*
aptit *-n (-em)* **aptit**
aptitlin [apti`tlįn] **aptitlig**
apuostel *-n (apuostlem) apuostler* **apostel**
apuostlaester **apostlahästar**
apustrof *-in (-em) -er* **apostrof**
aputiek var. av *apptiek*
aputieker var. av *apptieker*
apåstel var. av *apuostel*
ar s *arn (arim) arir* **grund**, i sht **stengrund** i vattendrag; **grusbank** i el. vid vattendrag
arab *-in (-em) -er* **arab**
arabisk **arabisk**
arabiska f[1] **arabiska** || *glåmå arabiska* tala arabiska
Arald **Harald**
arbiet s *-eð (-ę)* = **arbete** || *i arbiet* till arbetet; på arbetet
arbiet vb *arbieter – arbie'tt – arbie'tt*, äv vb[1] **arbeta**, ex. se **Trängslet** || *arbiet aut* arbeta ut, utarbeta; *arbiet brott* arbeta bort; *arbiet ijuop* arbeta ihop; *arbiet in* arbeta in; *arbiet ǫ* bearbeta; *arbiet yvyr* arbeta över
arbieter *-n (-am) -er* **arbetare**, se ex.
arbieterkommun *= (-em) -er* **arbetarkommun**
arbieterstjydd *-eð (-ę)* **arbetarskydd**
arbiets- i sms ofta [a`rrbies-]
arbietsam **arbetsam**
arbietsbaink *-baintjin (-baintjem) -bainker* **arbetsbänk**
arbietsbi *-'tt (-nę)* = **arbetsbi**
arbietsbispärend **arbetsbesparande**
arbietsbityg [a`rrbie(t)s-bityg] *-bityeð (-bityę)* = **arbetsbetyg**
arbietsbyt *-eð (-ę)* = **arbetsbyte**
arbietsbörg **arbetsför**; **arbetsam**, duktig i arbete
arbietsdag *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **arbetsdag**
arbietsdjirun **arbetsam, idog**
arbietsdjiver *-n (-am) -er* **arbetsgivare**
arbietsdjiveravdjipt *-ę (-n) -er* **arbetsgivaravgift**
arbietsduglin **arbetsduglig**
arbietsest *-n (-em) -er* **arbetshäst**
arbietsfemieðlingg f[3] **arbetsförmedling**
arbietsfuok *-fuotjeð (-fuotję)* **arbetsfolk**
arbietsfyör **arbetsför**
arbietsgrupp *-in (-em) -er* **arbetsgrupp**
arbietsinsats *-n (-em) -er* **arbetsinsats**
arbietskamrat *-n (-em) -er* **arbetskamrat**
arbietsklauter **arbetskläder**
arbietskompis *-n (-em) -er* **arbetskompis**
arbietskrapt *-ę (-n)* **arbetskraft**
arbietslag *-laeð (-laę)* = **arbetslag**
arbietslaiv *-eð (-ę)* = **arbetsliv**
arbietslieðer *-n (-am) -er* **arbetsledare**
arbietsliv var. av *arbietslaiv*
arbietslos **arbetslös**
arbietslosa f[1] **arbetslöshet**
arbietslosiet f[4] **arbetslöshet**
arbietslust *-ę (-n)* **arbetslust**
Arbietsmarknaðsdipartimenteð (-mentę) **Arbetsmarknadsdepartementet**
arbietsmęr *-ę (-n) -er,* yngre *-ą* f[1] **arbetsmyra**
arbietsmoment *-eð (-ę)* = **arbetsmoment**
arbietsnammen *-namneð (-namnę)* = **arbetsnamn**
arbietsplass *-n (-em) -er* **arbetsplats**
arbietsruom *-eð (-ę)* = **arbetsrum**
arbietsskaði [a`rrbie(t)s-skaði·] *-n (-skåðåm) -skaðir* **arbetsskada**
arbietsslarvur f[1] **arbetskläder** (trasiga kläder man anv i arbetet)
arbietsstell *-eð (-ę)* = **arbetsplats**
arbietsstyrk *-ą* f[1] **arbetsstyrka**
arbietstið *-ę (-n) -er* **arbetstid**
arbietstrill *-ą* f[1] **arbetsvagn**, **vagn**, ofjädrad trilla
arbietsuppdjipt *-ę (-n) -er* **arbetsuppgift**
ard *-n (-em) -er* var. av *ar* s
arda f[1] **seltamp**
ardenner *-n (-am) -er* **ardenner**
ardennerest *-n (-em) -er* **ardennerhäst**, ardenner
ardietin [a`rd-ietį·n] n: *-ietið,* pl: *-ietner* **hårdtuggad**

ardringg -rindjin (-rindjem) -ringger **dragring** i sele
ardät n: *-ä't* **hårdtuggad**
arg [arrg] **argsint**; **arg**, se ex.
argument -eð (-ę) = **argument**
argumentira [argumęntiˍ`ra] vb[1] **argumentera**
argusogur **argusögon**
aria f[1] **aria**
aritur [a"ritur] f pl, ingen böjning noterad **får**, tackor (i sht i lockrop)
[1]*ark artjeð (artję)* = **ark** (pappersark)
[2]*ark artjin (artjem) arker* **ark** (i sht Noaks)
[3]*ark artjin (artjem) arker* **vidjeband**, vidjering; (gråspråk: *arker* 'manschetter')
arka s f[1] **kratta**
arka vb[1] **kratta**; **rensa** (med kratta) || *ark ǫ* o. *ark uppǫ (pärur)* kupa (potatis)
arkaðklauter **lumpor**, gamla slitna kläder
arkel sig vb[1] **harkla sig**
arkeolåg var. av *arkeulog*
arkeulog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger,* äv: *-lodjin (-lodjem) -loger* **arkeolog**
arkiv -eð (-ę) = **arkiv**
arkiwira [arkiwiˍ`ra] vb[1] **arkivera**
arm adj **arm**
[1]*arm* s *-in (-em) -er* **arm**, ex. se **fäkta**, **lärkvinge** || *under armem* under armen; i armhålan
[2]*arm* s *-in (-em)* **harm**
armband -eð (-ę) = **armband**
armbandsklukk -ą f[1] **armbandsur**
armbuost -eð (-ę) = **armborst**
armevningg [a`rrm-evnįŋŋg] f[3] **armhävning**
armgrav -ę (-in) -grävär **armhåla**
armi [a`rrmiˍ] o. [armiˍ´] *-n* resp *-'nn (-em) -er* **armé**
armin **ledsen**, se ex., **illa** till mods; **harmsen**, **förargad**
armiringg [armiˍ`rįŋg] f[3] **armering**
armiringgsienn -eð (-ę) = **armeringsjärn**
armjälåk [a`rrm-jälå·k] **armstark**; **påfrestande** för armarna
armkruok -kruotjin (-kruotjem) **armkrok**
armlið -n (-im) -ir **armled**
armlin **förarglig**; **ledsam**, **sorglig**, **tråkig**
armmuskel -n (-musklem) -muskler **armmuskel**
armsn **harmsen**
armstark **armstark**
armstyöð = (-ę) = **armstöd**
armtag -taeð (-taę) = **armtag**
armuol -eð (-į) = **armhåla**
armwik -witjeð (-witjį) = **armveck**
ar'n [aˍ`(r)'n] vb[1] **hårdna** || *arn ǫ* hårdna
arpa s f[1] **harpa**
arpa vb[1] röra || *arp ǫ* röra vid, komma åt, stöta emot, vidröra, nudda; påminna, stöta på; påpeka, påtala, kommentera, anmärka; antyda, insinuera; ansätta, vara på; *arp wið* (råka) komma åt, se ex., nudda
arpun [a`rrpu̲n] o. [arpu̲´n] = *(-em) -er* **harpun**
arra vb[1] **ro** bakåt
arrandjemangg -mandjeð (-mandję) = **arrangemang**
arrandjemaungg var. av *arrandjemangg*
arrandjira [arąndźiˍ`ra] vb[1] **arrangera**
arrandjör var. av *arransjör*
arransira var. av *arrandjira*
arransjemangg var. av *arrandjemangg*
arransjör -n (-em) -er **arrangör**
arranstjira var. av *arrandjira*
arranstjör var. av *arransjör*
arre arrn (arram) arrer **harr** || *drågå arrą,* yngre: *drågå arrär* (el. *arrer*) dra harr
arrendator -n (-em) -er **arrendator**
arrendira [arędiˍ`ra] vb[1] **arrendera** || *arrendir aut, arrendir brott* arrendera ut
arrmųoð -ą f[1] **armod**; **elände** (eländigt föremål el. tillstånd), se ex. || *livå i arrmųoðun* leva i armod
arsenik [aseniˍ´k] *-nitjin (-nitjem)* **arsenik**
art -n (-em) -er **art**
arta [aˍ`rta] s f[1] **kricka** (snarare än årta)
arta [aˍ`rta] vb[1] : *art sig* **arta sig**
artigiet f[4] **artighet**
artikkel -n (artikklem) artikkler **artikel**
artikulira [artikuliˍ`ra] vb[1] **artikulera**
artin **artig**, **hövlig**
artist -n (-em) -er **artist**
artjitekt -n (-em) -er **arkitekt**
artǫ mer sv var. av *åttjǫ*
artraik **artrik**
arts -eð (-ę) **harts**
artsfil -ą f[1] **hartsfiol**
argtugiet var. av *artigiet*
artun var. av *artin*
arv -eð (-ę) = **arv**
arva s f[1] **harv**
arva vb[1] **harva**
arvdiel -n (-em) -er **arvedel**, **arvslott**; **arvegods**
arve arvin (arvam) **arv** (växt)
arvediel mer sv var. av *arvdiel*
Arvið **Arvid**
arvingg -indjin (-inggam) -ingger **arvinge**
arvprins -n (-em) -er **arvprins**
arvsfond -n (-em) -er **arvsfond**
arvssynd -ę (-n) -er **arvsynd**
arvstjipt -eð (-ę) = **arvskifte**
arvuoð -eð (-ę) = **arvode**

as -eð (-ę) = **as**
asa vb¹ **hasa** || *as fram sig* o. *as sig fram* hasa sig fram
Asbu **Aspeboda**
asfalt -n (-em) **asfalt**
asfaltarbieter -n (-am) -er **asfaltarbetare**, asfaltsläggare
asfaltira [asfalti`ra] vb¹ **asfaltera**
Asia var. av *Asien*
asiat -n (-em) -er **asiat** || *asiatn* äv asiaten (influensan)
asiatisk **asiatisk**
Asien **Asien**
¹*ask astjin (astjem) asker* **ask**, låda; **stomme** (till byggnad)
²*ask astję (astjin) asker,* äv m: *astjin (astjem) asker* **ask** (trädet)
aska f¹ **aska**
Askfais oböjl övernaturligt **väsen** i elden
askfais -n (-em) -er liten, pyrande **eld**
askkapp -in (-em) -er **askkopp**
asklåð -ą f¹ **asklåda**
askụosdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **askonsdag**
¹*asp -ę (-in) -er* **asp**
²*asp -in (-em) -er* **hasp**
aspekt -n (-em) -er **aspekt**
asplov -eð (-ę) = **asplöv**, ex. se **darra**
asse assn (assam) asser **bröd** bakat på dåligt mjöl
asselbuosk -buostjin (-buoskam) -buosker **hasselbuske**
asselnöt -ę (-n) -ter **hasselnöt**
asseptira var. av *akseptira*
assistent -n (-em) -er **assistent**
assistira [asisti`ra] vb¹ **assistera**
asskaku [a`ss-kaku·] f² **brödkaka** bakad på dåligt mjöl
asskåkå äldre grundf t. *asskaku*
assosiasiuon = *(-em) -er* **association**
assosiira [asosii`ra] vb¹ **associera**
assuol -eð (-į) = **anus**; **arsel**, **stjärt**
assuoltarm -in (-em) -er **ändtarm**
ast -n (-em), ofta oböjt **hast** || *i ast* i hast
asteroið -n (-em) -er **asteroid**
astma f¹ **astma**
astmatisk **astmatisk**
astronomi -'nn (-em) **astronomi**
astrunom -in (-em) -er **astronom**
astugiet f⁴ **hastighet** || *i astugietn* i hastigheten
astugietsmęter -n (-am) -er **hastighetsmätare**
astun **hastig** || *sos astugest* som hastigast
asun **motig**, **gensträvig**, som sätter sig på tvären
asyl -n (-em) -er, oftast oböjt **asyl**

at s *ateð (atę)* **hat**
at subj **att**
ata vb¹ **hata**, se ex.
atakk se *attakk*
ate se *atte* adv
ati trycksvag var. av *auti* o. *attri*
atiljé -'nn (-em) -er **ateljé**
atisk **hatisk**, **hatfull**, hätsk
atji atjin (åkåm) atjir (pl ack *åkå*) **hake**, t.ex. fönsterhake, stormhake, stormhasp
Atlantn (Atlantem) **Atlanten**
atliet -n (-em) -er **atlet**
atǫ trycksvag var. av *attrǫ, autǫ* o. *åtǫ*
atmuosfär -n (-em) -er **atmosfär**
atom -in (-em) -er **atom**
atomat var. av *autumat*
atrað, atri se *attrað, attri*
atrǫ, atrum se *attrǫ, attrum*
atryr, atråv se *attryr, attråv*
att adv **åter**; **igen**; **tillbaka** || *att nų* nu igen, se ex.; *att og fram* fram och tillbaka, ex. se **trast**; hit och dit, nyckfull
att s *-n (-em) -er* **hatt**, se ex.
attagend [a`t(t)-tagęnnd] värd att **ta** tillvara, **något** att ha, se ex.
attakira [ataki`ra] vb¹ **attackera**
attakk [ata´kk] *attattjin (attattjem) attakker* **atack**
attbisyök -syötjeð (-syötję) = **återbesök**
attbrett -eð (-ę) = **hattbrätte**
attbuoð = (-į) = **återbud** || *djäv(å) attbuoð* o. *saj attbuoð* lämna återbud
atte adj oböjl **stängd**, se ex.
atte i frasslut ofta [at(t)e·] se *att* adv
atten i frasslut ofta [at(t)ę·n] se *att* adv, ex. se **toka** iväg
atteppt [a´t(t)-teppt] **stängd**, **tillsluten**; **igentäppt**; **igenmulet**
atter [a´tter] I. adv **bakefter**; **bakåt**, se ex., se äv **bakstör**; **bak**, se ex.; **bakersta**; **baklänges**; **tillbaka**, se ex.; **åter**
II. prep + dat **bakåt** utefter, se ex. || *atter wärdn* bakåt i tiden; *atter wärdn nossn* en gång i världen, en gång för länge sedan; *launggt atter wärdn* långt tillbaka i tiden
atterlakur var. av *attlakur*
attest [a`ttest] **bakre**, se ex; bakerst, längst bak
attfassnað [a´tt-fassnað] **igentäppt**, stopp
attferd -ę (-n) -er **återfärd** || *i attferdn* på tillbakavägen
attfram **bakochfram**, **bakfram**
attframmǫ [att-frą´mmǫ] **bakochfram**
attframmǫwend [att-frą´mmǫwęnnd] (vänd) **bakochfram**
attgemd [a´tt-gęmd] **undangömd**

attgruo'n [a´tt-gru̲o'n] n: *-gruoeð,* pl: *-gruo'nner* **igengrodd**, igenväxt
attill [a`tt-ill] *-ę (-n) -er* **hatthylla**
atti'ttað [a´t(t)-ti̲ttað] **igentäppt**, **tilltäppt**; **igenmulet**
attklistrað [a´tt-kli̲strað] **igenklistrad**
attkopplingg f3 **återkoppling**
attlakur [a`tt-laku·r] pl (dat *-lakum*) **bottensats**
attlęst [a´tt-lę̲st] **låst**
attmillǫ [a´ttmil(l)ǫ] + dat **bak** (baktill) mellan; **bakåt** mellan, se ex.
attmin + dat **bak** längs, bak(till) utmed || *attmin weem* längs vägen bakom (mig); *åvå noð attmin saiðun* se *saiða*
attmuolin [a´tt-muolį·n] n: *attmuolið* **igenmulen**
attmų̨orað [a´tt-mu̲orað] **igenmurad**
attnest + dat **bak** vid, **baktill** hos, **baktill** bredvid, se ex.
attnų alternativ stavning av *att nų,* se *att* adv
attǫ + ack **bakom**, ex. se **höger** || *sunnǫ, attǫ, niðǫ, stugų* sjutton, arton, nitton, tjugo (skämts, eg. 'söder om, bakom, nedanför stugan')
attogfram **bakochfram**
attonað adv, prep + dat **bakom**, se ex., strax bakom; i **bakgrunden**, se ex.; **baktill**; på **slutet**, se ex.; **efteråt**, **efter**, se ex., **bakefter**, se ex.
attoni I. adv **bak**, där **bak**, **baktill**, i **baksätet**
II. prep + dat i **slutet** av, se ex.; **bak** i, se ex., **baktill** i, i **bakre** delen av; **bakom**, se ex.
attonǫ I. adv **bakpå**. II. prep **baktill** på, se ex.
attǫstyttj -eð (-eð) = **bakstycke**, ryggstycke
attǫter I. adv **bakifrån**, se ex. || *frǫ attǫter* bakifrån.
II. prep + dat **bakifrån**; **tillbaka (i)**, **förr** i, ex. se **tid**, **tillbaka**, **värld** || *int sę launggt attǫter* inte på länge; *jär attǫter* på senaste **tiden**
attǫtil **baktill**, se ex.; **bakom**, se ex.
attǫtilmusik -musitjin (-musitjem) **bakgrundsmusik** (snarast nydal)
attrað I. adv [a´ttrað] **därtill**, **dessutom**, **tillika**
II. prep + dat, oftast [atrað] **bredvid**, **vid**, se ex.; **jämte**, **med**; **till** (vid mat), ex. se **kantarell**, **mjölkskvätt**, tillsammans med; **utöver**, **förutom** || *attrað dyö* **dessutom**, se ex., **därutöver**, till på **köpet**; *attrað oll eller* **utöver** allt annat, till på **köpet**; *attrað ollu* till på **köpet**
attraisað [a´tt-raĭsað] **förbuskad**, **igenväxt**
attri [atri], betonat [a´ttri] **bak** i, se ex.; **förr** i || *attri enn tiðn* på den tiden; *attri maj* i maj (som varit); *dunk fuotn attri noð* slå i foten i ngt; *launggt attri tiðn* långt tillbaka i tiden; *war attri* + ack komma emot, komma åt, se ex., nudda, stöta till, vidröra
attrǫ [atrǫ], betonat [a´ttrǫ] + dat o. ack **bak** på, se ex., bakpå, baktill på || *attrǫ sjuttjǫundraðtalį* på 1700-talet
attrum [atrų̨m], betonat [a´ttrų̨m] + ack **bakom**, se ex.; (bak) **runt**, runt bakom, ex. se **runt**, **svansrem** || *far attrum knautn* gå bakom knuten; gå bort, dö; *tågå noð attrum erdę* ta ngt över axeln; *wind attrum sig yvyr erdę* kasta över axeln
attrumlappað [a´ttrų̨m-lappað] bakom **flötet**
attrumsnieð se *attrumsni'n*
attrumsni'n [a´ttrų̨m-sni̲'n] n: *-snieð,* pl: *-sni'dder,* äv *-sni'nner, -snigder* **översnöad**, **insnöad**
attrumtagend [a´ttrų̨m-tagęnnd] i uttr *int attrumtagend* inget att **göra** åt, **kört**, omöjligt att göra ogjort, oåterkalleligt
attrumweksn [a´ttrų̨m-wekks'n] n: *-wekseð* **överväxt**
attrumwekst var. av *attrumweksn*
attrunder [a´ttrų̨nder] + dat **bak** under, se ex., baktill under
attrwiðin [a´tt-rwiðį·n] n: *-rwiðið,* pl: *-rwiðner* tillskruvad, **åtskruvad**
attryr [atryr], betonat [a´ttryr] + dat **bak** ur, **baktill** ut ur, se ex.
attryvyr [attr-y"vyr] i sht ss adv, o. [a´ttryvyr] i sht ss prep I. adv **bakåt**, ex. se **böja** sig, **peka**; **bakåt** i tiden, **tillbaka** i tiden, se ex. || *jär attryvyr* för en tid sedan; *launggt attryvyr* långt tillbaka (i tiden) II. prep + ack **bakåt** över
attråv [atråv], betonat [a´ttråv] + dat **bakåt** av, **bakåt** ned från, **av** från, se ex.
attsett [a´tt-sett] **igensatt**
attsnieð [a´tt-sni̲ëð] se *attsni'n*
attsni'n [a´tt-sni̲'n] n: *-snieð,* pl: *-sni'dder,* äv *-sni'nner, -snigder* **igensnöad**
attspaikað [a´tt-spaĭkað] **igenspikad**
attstaðun [a`tt-staðų·n] **motsträvig**; kvarlämnad, kvarbliven
attstainggd [a´tt-staĭŋ(g)d] **tillsluten**, **igenstängd**
attstuppað [a´tt-stuppað] **igenstoppad**; **igenmulet**
attsuolln [a´tt-suoll'n] n: *-suolleð* **igensvullen**
attunað Evbgsmål för *attonað*
attuni Evbgsmål för *attoni*
attuter Evbgsmål för *attǫter*
attweksn [a´tt-wekks'n] n: *attwekseð* **igenväxt**
attwið + ack **bak** vid || *attwið juolę* i julas; *attwið minnǫt* vid midnatt
attwinningg f3 **återvinning**
attyvyr var. av *attryvyr*
attyölåð [a´t(t)-työlå·ð] **tillfrusen**
attånað se *attonað*
attåni se *attoni,*
attånǫ se *attonǫ*

atum lokal var. av *atrum,* se *attrum*
atun [a"tųn] **hatfull**, **hatisk**, hätsk
atyttj [a"-tyttś] *-ą* f[1] **besvärlighet**, **tråkighet**, obehag
ätäv [a"t-ä̲v] *-ę (-in) -er* **åtbörd** ||
atäver äv åthävor
au! **oj!**, **åh!**
auansig! (ung.) **ack!**, **ock**, **ock**, **ock!**
auauau! [au`auau] **åh!**, **ojojoj!**, se ex.
auð -ę (-n) -er **hud**
auðsiuokduom -in (-em) -er **hudsjukdom**
auktoritiet [a(u)ktoritie´t] *-n (-em) -er* **auktoritet**
aula f[1] **aula**
aungen [ąu´ŋęn] s *aungnę (=) aungner* **agn** (på sädeskorn)
aungen [ąu`ŋęn] vb[1] agna || *aungen ǫ* agna
aungga s f[1] var. av *aungge*
aungga vb[1] **ånga** || *aungg åv sig* ånga av sig
aunggbåt -n (-em) -er **ångbåt**
aunggbåtsbryddj -ą f[1] **ångbåtsbrygga**
aungge aundjin (aunggam) aungger **ånga**
aunggel vb[1] **angla**
aunggelduon -eð (-ę) = **angeldon**
aungger [ąu´ŋger] adj **ångerfull**; orolig ||
werd aungger o. *wåråå aungger* äv ångra sig
aungger [ąu`ŋger] vb[1] **ångra** || *aungger sig* ångra sig
aunggerfull **ångerfull**
Aunggermanland [ąu`ŋgemąn-lą̈nnd] **Ångermanland**
aunggest -n (-em) **ångest**
aungglusakser var. av *angglusakser*
aunggsåg -såę (-så'n) -såger **ångsåg**
Aungnes **Agnes**
aunk auntjin (auntjem) aunker **hank**
aunka s var. av *anka*
aunka vb[1] : *aunk sig fram* **hanka** sig fram
aunkdamm var. av *ankdamm*
aunker vb[1] **ankra**
aunkät -n (-em) -er **enkät**
aurweðer [au`r-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* = **urväder**, **snöoväder**, **yrväder**
aurweðersbyss -ą f[1] **snökanon** (nydal, eg. 'yrvädersbössa')
aurweðersfugel [au`rweðes-fuge·l], äv [au`rweðes-fu̲gel *-n (-fuglem) -fugler* **domherre**; **snösparv** [128]
aus -eð (-ę) = **hus** || *lon aus* få natthärberge; *old aus* hålla hus
ausaptiek [au`s-apti̲ek] *-tietjeð (-tietję)* = **husapotek**
ausband -eð (-ę) = **husband**
ausbil -n (-em) -er **husbil**
ausbiuov i regel oböjt var. av *usbiuov* i uttr *að ausbiuov* o. *fer ausbiuov* till **husbehov**
ausbuond [au`s-bu̲ond] *-n (-am) -byöndrer* **husbonde**
Ausby [au`s-by̲] **Husby**
ausbyddjer -n (-am) -er **husbyggare**
ausdiuor -eð (-ę) = husdjur (fr sv)
ausdukter -n (-am) -er **husläkare**
ausflugu f[2] **husfluga**
ausflugå äldre grundf t. *ausflugu*
ausfuok -fuotjeð (-fuotję) = **husfolk**
ausgrund -n (-em) -er **husgrund**
auskrytyr [au`s-kryty̲r] *-eð (-ę)* = **husdjur**
ausmillǫ [au´s-millǫ] från **hus** till hus, från det ena huset till det andra
ausmu̲or oftast oböjt **husmor**; **frun** i huset
ausmuosi [au`s-muosi·] *-n (-muosåm)* **väggmossa**
ausmuoså -n ack o. yngre grundf av *ausmuosi*
ausold s *-eð (-ę)* = **hushåll**; **familj** ||
ausold so åvå krippär barnfamilj
ausold vb[1] **hushålla**
ausoldesk -ą f[1] **hushållerska**
ausoldsgräjur pl (dat *-gräjum*) hushållsgrejer, **husgeråd**
ausoldspapir var. av *usoldspapir*
aussalu [au`s-salu·] f[2] **hussvala**
aussålå äldre grundf t. *aussalu*
austavel [au`s-tave·l] *-tavlą* f[1] **hustavla**
auswaungen = *(-waungnem) -waungner* **husvagn**
auswill **husvill**
ausäger -n (-am) -er **husägare**
aut **ut**, se ex.; **ned** till, **nedströms** till, se ex.; **ge sig ut**, se ex. || *aut go* ut och gå, se ex.; *aut og go* ut och gå; *aut og in* ut och in; *ig lär fel fǫ luv aut* jag får väl lov att gå ut; *(ul) aut ǫ* [ǫ´] (skola) ut och roa sig
autað I. adv **utåt**
II. prep + dat **utåt**; **ut** till; **ned** till, **nedströms** till, ex. se **ned** till; **söderut** till
autarbiet -eð (-ę) = **utearbete**
autarbietað [au´t-arbi̲etað] **utarbetad**
autarmað [au´t-arrmað] **utarmad**
autaus -að (-ą) = **uthus**
autausdörer [au`taus-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **uthusdörr**
autaustak -tatjeð (-tatjį) = **uthustak**
autbild vb[1] **utbilda** || *autbild sig* **utbilda** sig; *autbildað* [au´t-billdað] **utbildad**

[128] Dalmålsordbokens uppgift att ordet främst skulle avse varfågel ställer jag mig skeptisk till.

autbildningg f³ **utbildning**
autbildninggstið -ę (-n) -er **utbildningstid**
autblandað [au´t-blą̈nndað] **utblandad**, se ex.
autblåsningg f³ **utblåsning**
autbrie'dd [au´t-bri̲edd] **utbredd**
autbrieðningg f³ **utbredning**
autbrot -eð (-į) = **utbrott**
autbrott -eð (-ę) = mer sv var. av *autbrot*
autbrudirað [au´t-brudi̲rað] **utbroderad**
autbuað [au´t-bu̲að] **utbuad**
autbuoð = *(-į)* = **utbud**
autbuoðin [au´t-buoðį·n] n: *-buoðið,* pl: *-buoðner* utbjuden || *(stugų ir) autbuoðin* (ung.) (stugan är) till salu
autbuorin [au´t-buorį·n] n: *-buorið,* pl: *-buorner* **utburen**
autbyggd [au´t-byggd] **utbyggd**
autbyggnað [au`t-byggnað] *-n (-im) -ir* **utbyggnad**
autbys var. av *autby'ss*
autbysfuok -fuotjeð (-fuotję) **utbölingar**
autby'ss oböjl **utombys**, från en annan by el. socken
autbyt -eð (-ę) = **utbyte**
autby'tt [au´t-by̲tt] **utbytt**
autbölingg -indjin (-indjem) -ingger **utböling**
autdielningg f³ **utdelning**
autdjiver -n (-am) -er **utgivare**
autdjärå [au`t-dźärå·] oböjl **utearbete**, utejobb, **utesyssla**
autdrag -draeð (-draę) = **utdrag**
autdraið se *autdraiðn*
autdraiðn [au´t-draĭ'n] n: *-draið,* pl: *-drai'nner,* äv *-draingner* **utdragen**
autdraivningg f³ **utdrivning**
autdyömd [au´t-dy̲ömd] **utdömd**
autdäeð [au´t-dä̲eð] n: =, pl: *-dä'nner* **utdöd**
aute **ute**; **utomhus** || *war aut eter* + dat vara ute efter, se ex.; *frǫ aute* utifrån; *war aut og go* (äv *war aut go*) vara ute och gå, promenera, se ex.; *wårå aut ǫ* [ǫ̲´] vara ute och roa sig
autegrill -n (-em) -er **utegrill**
auteksaminirað [au´t-eksamįni̲rað] **utexaminerad**
autekśperimentirað mer sv var. av *autekśprimentirað*
autekśprimentirað [au´t-ekśprimęnti̲rað] **utexperimenterad**
autendes [au`tęndes] **väldigt**, **oändligt** || *autendes laindje* förfärligt länge, jättelänge
autest [au`test] **ytterst**, längst ut
autfart -n (-em) -er **utfart**
autfattin **utfattig**
autfer [au´tfer] I. adv, II. prep + ack **utför**, se ex., **nedför**
autfer [au`tfer] I. adv, II. prep + dat **utanför**, se ex.
autferin [au´t-ferį·n] i sht ss ptcp, o. [au`t-ferį·n] i sht ss adj; n: *-ferið,* pl: *-ferner* I. ptcp **utfaren**, **utgången**. II. adj **slut**, se ex., **förbi**, **tröttkörd**, **slutkörd**, **utmattad**, **utschasad**, **uttröttad**
autfersåkningg f³ **utförsåkning**
autflerrað [au´t-flerrað] **uppburrad**
autflykt -ę (-n) -er **utflykt**, se ex.
autflyktsmǫl -eð (-ę) = **utflyktsmål**
autflyktsplass -n (-em) -er **utflyktsmål**
autflyttað [au´t-flyttað] **utflyttad**
autflyttningg f³ **utflyttning**
autformningg var. av *autfuormningg*
autfrusin [au´t-frusį·n] n: *-frusið,* pl: *-frusner* **utfrusen**
autfuoðringg [au`t-fuoðrįŋŋg] f³ **utfodring**
autfuormningg f³ **utformning**
autfyllnað [au`t-fyl(l)nað] *-n (-im) -ir* **utfyllnad**
autfyör -fyörer -fyörd -fyört **utföra**
autfyörlin **utförlig**
autgaið se *autgaiðn*
autgaiðn [au´t-gaĭ'n] n: *autgaið,* pl: *autgai'nner* **utgången**
autgainum + ack **ut** genom, se ex.
autgaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **utgång**
autgaunggspunkt -n (-em) -er **utgångspunkt**
autgo autgor – autdjikk – autgaið **utgå**
autgoend utgående; möjlig (lämplig) att gå ut (i), ex. se **uteväder**
autgrill var. av *autegrill*
autgåmål [au`t-gǫmå·l] pl: *autgambler* **utgammal**
autgåv -ą f¹ **utgåva**
auti prep + dat **ute** i, **uti**, **i**, ex. se **farstu**; **nere** i, se ex., **nedströms** i; **ute** bland, **bland**, se ex.; **om**, se ex.; **på**, ex. se **fundera** på; **angående**, se ex., i **fråga** om, ex. se **fråga**; + ack **ut** i, se ex.; **ut** bland, **ut** till
autiblandað [au´ti-blą̈nndað] **iblandad**
autinnǫ [aut-į´nnǫ] **utochin**
autinnǫwend [autį´nnǫ-węnnd] **utochinvänd**
autjuonað [au´t-ju̲onað] **uttröttad**, **utarbetad**, **slutkörd**
autkant -n (-em) -er **utkant**; **marginal**
autkast -eð (-ę) = **utkast**
autkastað [au´t-kasstað] **utkastad**
autkastningg f³ **utkastning**
autklipp -eð (-ę) = **utklipp**, **urklipp**
autklä'dd [au´t-klä̲dd] **utklädd**
autkumin [au´t-kų̈mį·n] n: *-kumið,* pl: *-kumner* **bekymrad**
autkumst -ę (-n) **utkomst**
autlaggd [au´t-laggd] **utlagd**
autlamp -ą f¹ **utelampa**

autlandeð (-landę) **utlandet** || *flytt að autlandę* flytta utomlands; *fåråå að autlandę* fara utomlands; *i autlandę* i utlandet, utomlands; *je frǫ autlandę* utländska (eg. 'en från utlandet')
autlandsrȷes -ą f[1] **utlandsresa**
autleggningg f[3] **utläggning**
autlemmen vb[1] **utelämna**
autleningg [au`t-lęṇṇŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **utlänning**
autlenningg var. av *autleningg*
autlensk adj **utländsk**
autlensk s *-ą* f[1] **utländska**
autlenska var. av *autlensk* s
autlop -eð (-ę) = **utlopp**
autlottningg f[3] **utlottning**
autlys -lyser -lyst -lyst **utlysa**
autlåtend -eð (-ę) = **utlåtande**
autlärd [au´t-lär̲d] **utlärd**
autman vb[1] **utmana**
autmanend **utmanande**
autmaningg f[3] **utmaning**
autmars [au`t-marrs] *-n (-em) -er* **utmarsch**
autmerkels -ę (-n) -er **utmärkelse**
autmerkt utmärkt (fr sv)
autmin + dat **utmed**, se ex., **ned** utmed, **nedströms** utmed, **längs**, utefter; **parallellt** med
autmǫlað [au´t-mǫ̲lað] **avbildad**; **omtalad**, **beryktad**
autmynn vb[1] **utmynna**
autnemmen -nemner -nemnd -nemnt **utnämna**
autnest + dat ute vid, **nere** vid, se ex., **nedströms** vid
autnyttj vb[1] **utnyttja**
[1]*autǫ* [au`tǫ] adv **utifrån** || *frǫ autǫ* utifrån
[2]*autǫ* [au´t-ǫ̲´] adv se *aut ǫ* under *aute*
[3]*autǫ* [au`tǫ] I. prep + ack **utan**, se ex.; **utanför**, se ex.; söder om, nedom (nedströms från) || *int so autǫ* bra ställt
II. konj utom, förutom
[4]*autǫ* [au´tǫ] prep + dat **ute** på, se ex., **på**; + ack **ut** på, se ex.
[5]*autǫ* subj var. av *åtǫ*
autǫfer **förutom**, se ex., **utom**
autǫferenda [au`tǫ-ferǫnnda] adv i det **oändliga**, **jättelänge** || *autǫferend laindje* oerhört länge
autǫferende var. av *autǫferenda*
autogin **utochin** || *wend autogin* utochinvänd
autoldugiet f[4] **uthållighet**
autoldun **uthållig**
automatisira mer sv var. av *autumatisira*
automin **där ute**; nere i **Kyrkbyn**; i **södra** delen av Älvd; längre söderut (t.ex. i socknen el. landet)
autonað adv, prep + dat **utanför**, se ex.; **utanpå**, se ex.
autoni I. adv på **utsidan**.
II. prep + dat längst **ut** i, i **yttre** delen av; i **södra** delen av, ex. se **södra**; i **nedre** delen av (nedströms i), se ex.; **utanför**
autonistjuort -ą f[1] **utanpåskjorta**
autonǫ I. adv **utanpå**, på **utsidan**
II. prep + dat **utanpå**
autonǫstjuort var. av *autonistjuort*
autǫter **utifrån**; nedifrån **landet**, **söderifrån**; **nedifrån** (landet) utefter, se ex. || *frǫ autǫter* = *autǫter*
autǫtil **utantill**; **utanför**; **utvändigt**, på **utsidan**
autpaind [au´t-pą̈ind] **utarbetad**
autpiekend **utpekande**
autplasirað [au´t-plasi̲rað] **utplacerad**
autplass -n (-em) -er **uteplats**
autplon vb[1] **utplåna**
autpress vb[1] **utpressa**
autpruovað [au´t-pru̲ovað] **utprövad**
autpräglað **utpräglad**
autrekknað [au´t-rekknað] **uträknad**
autrekkningg f[3] **uträkning**, **beräkning**, **plan**
autretjin [au´t-retśi̯·n] n: *-retjið,* pl: *-rekner* **utknuffad**
autrett vb[1] **uträtta**
autrettað [au´t-rettað] **uträtad**; uträttad
autrieð -rieðer -rie'dd -rie'tt **utreda**
autrieðningg f[3] **utredning**
autrikes **utrikes**
autrikesminister -n (-ministrem) -ministrer **utrikesminister**
autrikisk **utrikisk**
autringgum adv **runtomkring**; **häromkring**, se ex. || *jär autringgum* häromkring, här ute i närheten; *noger autringgum* någonstans härikring
autruopstekken -tekkneð (-tekknę) = **utropstecken**
autruopsuord -eð (-ę) = **utropsord**, **interjektion**
autruot vb[1] **utrota**
autruotningg f[3] **utrotning**
autrust vb[1] **utrusta** || *autrustað* [au´t-russtað] utrustad
autrustningg f[3] **utrustning**
autryöm -eð (-ę) = **utrymme**
autryörd [au´t-ry̲örd] **utrörd**
autsaið -ą f[1] **utsida** || *ǫ autsaiðun* på utsidan
autsauger -n (-am) -er **utsugare**
autsendningg f[3] **utsändning**
autsett [au´t-sett] adj **utsatt**; **illa** ute; **anfäktad**, **ansatt**; **nervös**, **orolig**, **bekymrad** || *autsett fer*

+ dat utsatt för, se ex., ansatt av; *werd autsett fer* äv råka ut för

autsett [au`t-sett] vb *autset – autsett – autsett* **utsätta** || *autsett sig fer* utsätta sig för + dat

autsetter -n (-am) -er **utsättare**

autsikt -ę (-n) -er **utsikt**, ex. se **köksfönster**; **vy**

autsiktsplass -n (-em) -er **utsiktsplats**

autsiktstorn -eð (-ę) = **utsiktstorn**

autsirað [au´t-sirað] **utsirad**

autsjǫ autsir – autsåg – autsi'tt **utse**

autskalaus -að (-ą) = **utedass**

autskelld [au´t-skelld] **utskälld**

autskrievað [au´t-skrievað] **utskriven**

autskrievd var. av *autskrievað*

autskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **utskog**

autskuot -eð (-į) = **utskott**; **takskägg**

autskuv -eð (-į) = **utskott**

autslag -slaeð (-slaę) = **utslag**, se ex.

autslaið se *autslaiðn*

autslaiðn [au´t-hlaĭ'n] n: *-slaið,* pl: *-slai'nner,* äv *-slaingner* **utslagen**

autslepp -eð (-ę) = **utsläpp**

autslietað [au´t-hlietað] **utslätad**

autslitin [au´t-hlitį·n] n: *-slitið,* pl: *-slitner* **utsliten**

autsmykkningg f³ **utsmyckning**

autsokknes **utsocknes**

autsortirað [au´t-sortirað] **utsorterad**

autsovin [au´t-sovį·n] n: *-sovið,* pl: *-sovner* **utsövd**

autspennd [au´t-spęnnd] **utspänd**

autspilå sig -spilär sig -spiläð sig -spilåð sig **utspela sig**

autspisningg f³ **utspisning**

autspri'dd [au´t-spridd] **utspridd**

autspuord [au´t-spuord] **välkänd**

autspä'dd [au´t-spädd] **utspädd**

autspökað [au´t-spökað] **utspökad**

autstelld [au´t-stelld] **utställd**; i **knipa**, **illa** ute; **bekymrad**, **rådvill** || *werd autstelld* äv råka i olycka

autstellningg f³ **utställning**

autstjikkningg f³ **utskickning**, **utsändning**

autstjuotninggsramp -in (-em) -er **utskjutningsramp**

autstjyv -eð (-ę) = **takskägg**

autstrekkningg f³ **utsträckning**

autstrekkt [au´t-strekkt] **utsträckt**

autstråla vb¹ **utstråla**

autstrålningg f³ **utstrålning**

autstyrd [au´t-styrd] **utstyrd**

autstö'tt [au´t-stött] **utstött**

autsuddað [au´t-suddað] **utsuddad**

autsuoltn [au´t-suollt'n] n: *-suolteð* **utsvulten**

autswävningg f³ **utsvävning**

autsyövd [au´t-syövd] utsövd (fr sv)

autsäð -eð (-ę) **utsäde**

auttag -taeð (-taę) = **uttag**

auttaintjningg f³ **fundering**

auttal -eð (-į) = **uttal**, se ex.

auttalsfråg -ą f¹ **uttalsfråga**

auttalsienlin **uttalsenlig**

auttalsriegel -n (-rieglem) -riegler **uttalsregel**

au'tter [au´tter] I. prep + dat **ned** utefter, se ex., **utför**, **nedför**, se ex.; **nedströms** längs; söderut längs; (längre) **nedströms** i, (längre) **söderut** i, se ex.; **nere** utefter, se ex.

II. adv **nedåt**; **söderut**, se ex.

au'tterdörer [au`tte-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **ytterdörr**

au'ttertil [au´tteti̲l] åt **söder** till; ett område beläget **nedströms**

auttjik **utkik** || *old auttjik* hålla utkik

auttjäller -n (-am) -er **jordkällare** (källare utanför boningshuset)

auttorkað [au´t-torrkað] **uttorkad**

auttrykk -tryttjeð (-tryttję) = **uttryck**

auttrykkligen **uttryckligen**

auttrykksfull **uttrycksfull**

auttryttj s vanl var. av *auttrykk*

auttryttj vb *-tryttjer -trykkt -trykkt* **uttrycka** || *auttryttj sig* uttrycka sig, se ex.

auttråkað [au´t-tråkað] **uttråkad**

autträ'ttað [au´t-trättað] **uttröttad**

auttyömli adv **uttömmande**

auttålå [au`t-tålå·] *-tälär -täläð -tålåð* **uttala** || *auttålå sig* uttala sig

autugraf -in (-em) -er **autograf**

autum [au´tụm] I. adv på **köpet** (därutöver)

II. prep + ack, konj **utom**, se ex.; **förutom**; **ned(ströms) förbi** || *autum sig* se *autumsig*

autumat [a(u)tuma̲´t] *-n (-em) -er* **automat**

autumatik -titjin (-titjem) -tiker **automatik**

autumatisira [autumatisi̲`ra] vb¹ **automatisera**

autumatisk **automatisk**

autumaus **utomhus**

autumektnskaplin **utomäktenskaplig**

autumin Evbgsmål för *automin*

autumlands **utomlands**

autumsig **om sig** (och kring sig), **egennyttig**; **girig**, **snål**; **utom** sig, **ifrån** sig

autunað Evbgsmål för *autonað*

autuni Evbgsmål för *autoni*

autundǫ [au´tụndǫ] + dat fram el. ut **under**

aututer Evbgsmål för *autǫter*

autwaikningg f³ **utvikning**

autwailað var. av *autwaild*

autwaild [au´t-waĭld] **utvilad**

autwaisningg f³ **utvisning**

autwaist [au´t-waĭst] **utvisad**

autwander vb¹ **utvandra**
autwandrer -n (-am) -er **utvandrare**
autweðrað [au´t-weðra·ð] **utvädrad**
autwekkel vb¹ **utveckla** || *autwekkel sig* utveckla sig, se ex.
autwekklingg f³ **utveckling**
autwekklinggsarbiet -eð (-ę) = **utvecklingsarbete**
autweld [au´t-weld] **utvald**
autwendut **utvändigt**
autwerdir vb¹ **utvärdera**
autwerdiringg f³ **utvärdering**
autwertes **utvärtes**
autwið + ack **ute** vid, se ex.; **nedströms** vid, **nere** vid, se ex.
¹*autwind* [au`t-wịnnd] **utochinvänd**
²*autwind* [au´t-wịnnd] **utkastad**
autwinn -wið -wann -uonneð **utvinna**
autwärdir var. av *autwerdir*
autwärdiringg var. av *autwerdiringg*
autyr [au´tyr] I. adv **utantill**, se ex.
II. prep + dat **ut** ur, se ex., **utur**; **ur** ||
fårå autyr landę fara utomlands
autyrd [au´t-yrd] **uthyrd**
autyrleks [au´ty-lekks] *-ą* f¹ **utantilläxa**
autyrningg f³ **uthyrning**
autyvyr [aut-y"vyr] i sht ss adv, o. [au´tyvyr] i sht ss prep I. adv **nedåt**; **nedströms**, se ex.; **söderut**, **söderöver**, i **söder**; **nedåt** landet (fr Älvd), se ex.
II. prep + ack **ut** över, se ex., söderut över; **ned** utefter
autyöper -n (-am) -er utropare, **auktionsutropare**
autyöpstekken var. av *autruopstekken*
autyöv vb¹ **utöva**
autåv [au´tåv] adj **utled**, **less**, **trött** (på) ||
autåv wið noð **less** på ngt
autåv [au´tåv] adv, prep + dat **ned** från, se ex.; **ned**; **utför**, se ex.; **nedför**, se ex.
autätjin [au´t-ätśịn] n: *-ätjeð*, pl: *-äkner* **utkörd**, utforslad; slutkörd, tröttkörd (häst)
¹*auv -in (-em) -er* **uv**, **berguv** || *auver* äv Åsenbor (inv i älvdalsbyn Åsen; skämts)
²*auv -in (-em) -er* **huv**; (gråspråk: 'hatt')
av s *aveð (avį)* = **hav**, ex. se **hav**, **silltunna**
av vb se *åvå*
avandlingg [a"v-ąndlịŋŋg] f³ **avhandling**
avangsirað ovanl var. av *avansirað*
avansira [avąnsi`ra] **avancera**
avansirað [avąnsi`rað] **avancerad**
avbitalningg [a"v-bitalnịŋg] f³ **avbetalning**
avbriuot [a"v-brĭuot] *avbriuot – avbrot – avbrutið* **avbryta**
avbrott [a"v-brott] *-eð (-ę)* = **avbrott**
avbuok [a"v-buok] vb¹ **avboka**
avdielningg [a"v-dielnịŋŋg] f³ **avdelning**
avdjipt [a"v-dźippt] *-ę (-n) -er* **avgift**
avdjärå [a"v-dźärå·] *avdjär – avdjärd* (äv *avgard*) – *avgart* **avgöra**, ex. se **sammanhang**
avdrag [a"v-drag] *-draeð (-draę)* = **avdrag**
avdunstningg [a"v-dụnstnịŋŋg] f³ **avdunstning**
avel [a"vel] vb¹ avla || *avel åv sig* avla av sig, föröka sig
averi -eð (-ę) -er, el. oböjt **haveri**
Avesta äv [a´vesta] var. av *Avestað*
Avestað **Avesta**
avfart [a"v-fart] *-n (-em) -er* **avfart**
avfyöringg [a"v-fẏörịŋŋg] f³ **avföring**
avgaser [a"v-gaser] **avgaser**
avgasrör [a"vgas-rör] *-eð (-ę)* = **avgasrör**
avgaunggsbityg [a"vgąuŋg(g)s-bityg] *-tyeð (-tyę)* = **avgångsbetyg**
avgo [a"v-go] *avgor – avdjikk – avgaið* **avgå**
avgoend [a"v-goęnd] **avgående**
avgrund [a"v-grụnnd] *-n (-em) -er* **avgrund**
avi avin (åvåm) avir **vik**, ex. se **lus**
avir sig [a"vi sig] vb¹ **göra** sig till; **gestikulera**, **åbäka sig**; **spexa**
avkopplend [a"v-kopplęnd] **avkopplande**
avkopplingg [a"v-kop(p)lịŋŋg] f³ **avkoppling**
avkruok [a"v-kruok] *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* **avkrok**
avkumblingg [a"v-kụm(b)lịŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **avkomling**
avlaungg [a"v-ląuŋg] **avlång**; **rektangulär**
avlegg [a"v-legg] *-leddjeð (-leddję)* = avlägg, **timmeravlägg**
avlenskli [a"v-lęnnskli] adv **avlägset**, **avsides**; **tafatt**, fumligt, **opraktiskt**
avlopp [a"v-lopp] *-eð (-ę)* = **avlopp**
avloppssystiem [a"vlop(p)s-systịem] *-eð (-ę)* = **avloppssystem**
avlos [a"v-los] : *wårå avlos* lida **brist**
avlosa [a"v-losa] f¹ **brist**; **fattigdom**
avlösningg [a"v-lösnịŋŋg] f³ **avlösning**
avmeter var. av *avmęter*
avmęter [a"v-męter] *-n (-am) -er* **avmätare**
avrett [a"v-rett] vb¹ **avrätta**
avrettningg [a"v-ret(t)nịŋŋg] f³ **avrättning**
avrigliringg [a"v-riglịrịŋg] f³ **avreglering**
avråð [a"v-råð] *avråðer* (äv *avråð*) – *avrå'dd – avrå't* **avråda**
avsais [a´vs-aĭs] *-n (-em) -er* **havsis**
avsats [a"v-satts] *-n (-em) -er* **avsats**
avsbuottn [a´vs-buott'n] o. [a´ffs-buott'n] *= (-em) -er* **havsbotten**
avsender var. av *åvsender*
avsjǫ [a"v-sĭǫ] *avsir – avsåg – avsi'tt* **avse**

avskrept -ą f¹ **havskräfta**
avskrievningg [a"v-skri̯evniŋŋg] var. av *åvskrievningg*
avslag [a"v-hla̲g] *-slaeð (-slaę)* = **avslag**
avslappningg [a"v-hlap(p)niŋŋg] f³ **avslappning**
avslut [a"v-hl̲ut] vb¹ **avsluta**
avslutað var. av *åvslutað*
avslutningg [a"v-hl̲utniŋŋg] f³ **avslutning**
avslöj [a"v-hlöĭ] vb¹ **avslöja**
avsnitt [a"v-snitt] *-eð (-ę)* = **avsnitt**
avstand var. av *avstond*
avstjieð [a"v-stśi̯eð] s = *(-ę)* = **avsked**
avstjieð [a"v-stśi̯eð] vb¹ **avskeda**
avstjieðsgåv [a"vstśies-gå̲v] *-ą* f¹ avskedsgåva, **avskedspresent**
avstond [a"v-stǫnnd] *-eð (-ę)* = **avstånd** || *old avstondeð* hålla avstånd
avstuttningg mer sv var. av *åvstuttningg*
avstyr var. av *åvstyr*
avstå [a"v-stå̲] *avstår – avstuoð – avstått* **avstå**
avswag [a"v-swa̲g] *-swaeð (-swaę)* = **matvrak**
avsörn [a̲´vs-ö̲rn] = *(-em) -er* **havsörn**
avtagsweg [a"vtags-we̲g] *-we'n (-weem) -weer* **avtagsväg**
avtal [a"v-ta̲l] *-eð (-į)* = **avtal**
avtalspensiuon [a"vtals-pęnsĭu̲on] = *(-em) -er* **avtalspension**
avtrykk [a"v-trykk] *-tryttjeð (-tryttję)* = **avtryck**
avtryttjer [a"v-tryttśer] *-n (-am) -er* **avtryckare**
avugraisk [a"vu(g)-raĭsk] *-ą* f¹ **avig** person
avugsaið [a"vu(g)-saĭð] *-ą* f¹ **avigsida** || *avugsaiðą* äv västra sidan av Älven, **västsidan** (skämts), se ex.
avugsklin [a"vuskli̯n] **avig** av sig
avun [a"vụn] **avig**, **bakvänd**; **avog**, **vrång**; **olydig** || *far avun* o. *welt avun* ramla baklänges, ex. se **baklänges**, **slå** sig
avund [a"vụnnd] *-ę (-n)* **avund**
avundsiuok [a"vụn(d)-sĭu̲ok] adj **avundsjuk**
avundsiuok [a"vụn(d)-sĭu̲ok] s *-ą* f¹ **avundsjuka**
avundsklin [a"vụn(d)skli̯n] **avundsjuk**, **avundsam**
avundsknaul [a"vụn(d)s-knaul] *-n (-em) -er* **avundsjuk** person; person som sätter sig på **tvären**
avundsknaut [a"vụn(d)s-knaut] *-n (-em) -er* **fnurra**, **knut** på tråd
avuorr [a"v-uorr] *-n (-am) -er* **sjöorre**
avut [a"vut] se *avun*; äv **baklänges**, se ex.; **bakfram**; **bakochfram**, se ex.; **utochin** || *laut sig avut* luta sig tillbaka
avwakt [a"v-wakkt] vb¹ **avvakta**
avwekkel [a"v-wekkel] vb¹ **avveckla**
avwerk [a"v-werrk] vb¹ **avverka**
avwerkningg [a"v-werkniŋŋg] f³ **avverkning**
Awaji **Hawaii**
Awanna **Havanna**

B

b [bi̯], yngre [be̲] *b:eð (b:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **b**
babbel [ba´bbel] s *babbleð (babblę)* **babbel**
babbel [ba`bbel] vb¹ **babbla**
babel [ba"bel] var. av *babbel*
babian = *(-em) -er* **babian**
bað = *(-ę)* = **bad**
baða vb¹ **bada**, ex. se **bruka**
baðandduk -dutjin (-dutjem) -duker **badhandduk**
baðaus -að (-ą) = **badhus**
baðboll -n (-em) -er **badboll**
baðbrakka f¹ Evbgsmål för *baðbruok*
baðbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker **badbyxor**
badda vb¹ **badda**
badder -n (-am) -er **baddare**
baðdrekt -ę (-n) -er **baddräkt**
baðkar -eð (-į) = **badkar**
baðklauter **badkläder**
baðkruk -ą f¹ **badkruka**
baðplass -n (-em) -er **badplats**
baðruom -eð (-ę) = **badrum**
baðstell -eð (-ę) = **badställe**
baðstugu [ba̲`-stugu·] f² **badstuga**
baðstugå äldre grundf t. *baðstugu*
baðwattn -wattneð (-wattnę) = **badvatten**
bafer, baför se *bar fer* under *bara*
bagatell -n (-em) -er **bagatell**
bager -n (-am) -er **bagare**; **bagerska**
bageri -eð (-ę) -er, el. oböjt **bageri**
bagesk -ą f¹ **bagerska**
baiða baiðer – bai'dde – bai'tt (+dat) **vänta**, ex. se; **vänta** in, **invänta**, se ex.; **stå** sig (förbli mätt), se ex. **lite**, **vänta** || *baið et mǫls* vänta med att äta till måltiden; *baið eter* + dat vänta på, se ex.; *baið in* vänta in, invänta; *baið ǫ* + dat vänta på; *baið um* invänta, se ex., vänta in, vänta på, vänta, se ex.; hoppa över (t.ex. ett mål mat); *baið yr* inte kunna el. vilja vänta längre, ge upp, tappa tålamodet, ex. se **tålamod**
baiðan oböjl **väntan**, **väntande**
baiðruom -eð (-ę) = **väntrum**
baink baintjin (baintjem) bainker **bänk**, ex. se **bakre** || *les i baink (non)* ge (ngn) en uppsträckning, tillrättavisa (ngn)
bainkrukk -ą f¹ **hammock** (nydal, eg. 'bänkgunga')

baita bait – biet – bitið **bita**, se ex.; **nappa**; **sticka** (om insekter) || *bait fast sig* bita sig fast, se ex.; *bait i* nappa, se ex.; *bait ijel* bita ihjäl; *bait ijuop* bita ihop; *bait ǫ* ta en tugga, se ex.; *bait sig fast* bita sig fast

baitas baits [baĭss] – *biets* [bi̯ess] – *bitis* [bi"tis] **bitas**; **stickas**, se ex.

[1]*bak batjeð (batję)* = **bak** (brödbak)

[2]*bak batjin (batjim,* äv *batjem) batjir* **bak**, **sågbak**

bakalt [ba"k-a̲lt] **bakhalt**

bakdekk [ba"k-dekk] *-dettjeð (-dettję)* = **bakdäck**

bakdiel [ba"k-di̯el] *-n (-em) -er* **bakdel**, bakre del

bakduk [ba"k-du̲k] *-dutjin (-dutjem) -duker* **bakduk**

bakels -n (-em) -er **bakelse**

bakend [ba"k-ęnnd] *-n (-am) -er* **bakända**, **akter**

baker i uttr *et baker,* se *etbaker*

bakfikk [ba"k-fikk] *-ą* f[1] **bakficka**

bakfull [ba"k-full] **bakfull**

bakfuor [ba"k-fu̲or] *-ą* f[1] last på återfärd, **återfrakt**, se ex.

bakfuot [ba"k-fu̲ot] *-n (-em) -er* **bakben** || *fǫ um bakfuotn* få om bakfoten

bakgatu [ba"k-gatu·] f[2] **bakgata**

bakgrund [ba"k-grun̨nd] *-n (-em) -er* **bakgrund** || *i bakgrundem* i bakgrunden

bakgåtå äldre grundf t. *bakgatu*

bakiðu [ba"k-iðu·] f[2] **bakström**, **eda**

bakiðå äldre grundf t. *bakiðu*

bakjuol [ba"k-ju̲ol] *-eð (-į)* = **bakhjul**

bakk battjin (battjem) bakker **back**

bakka vb[1] **backa** || *bakk aut* backa ut; *bakk in* backa in; *bakk undǫ* backa undan

bakkrupp [ba"k-krupp] *-in (-em) -er* **bakkropp**

bakkspail -n (-am) -er **backspegel** || *i bakkspailam* i backspegeln

baklaið [ba"k-laĭð] *-ę (-n) -er* **skuggsida**, se ex., norrsluttning

baklaindjes [ba"k-lą̆ĭndźes] **baklänges**

bakleks [ba"k-lekks] *-ą* f[1] **bakläxa**

bakliuoðsmęler [ba"klĭuos-mę̲ler] *-n (-am) -er* **radar** (nydal, eg. 'bakljudsmätare')

baklǫs [ba"k-lǫ̲s] i uttr *go i baklǫs* gå i **baklås**

bakluku [ba"k-luku·] f[2] **baklucka**, **bagageutrymme**

baklukuloppis [ba"kluku-loppis] *-n (-em) -er* **bakluckeloppis**

baklukå äldre grundf t. *bakluku*

baklys [ba"k-ly̲s] *-eð (-ę)* = **baklyse**, **baklykta**

bakmausað [ba"k-mausað] **bakfram** (eg. om kvinna med könsorganet långt bak)

bakmjes [ba"k-mi̯es] *-n (-em) -er* **bakmes**

bakningg [ba"knį̆ŋŋg] f[3] **bakning**

bakrus [ba"k-ru̲s] *-eð (-ę)* **bakrus**

bakrut [ba"k-ru̲t] *-ą* f[1] **bakruta**

baksa vb[1] **baxa**

baksili [ba"k-sili·] *-n (-silåm) -silir* **baksele**, hintertyg

baksilå -n ack o. yngre grundf av *baksili*

bakslag [ba"k-hla̲g] *-slaeð (-slaę)* = **bakslag**

bakslug [ba"k-hlu̲g] **bakslug**

baksmell [ba"k-smell] *-ą* f[1] **baksmälla**

bakstammen [ba"k-stąmmęn] *-stamneð (-stamnę)* = **akterstäv**, **akter**

bakstjärm [ba"k-stśärrm] *-in (-em) -er* **bakskärm**

baksät [ba"k-sä̲t] *-eð (-ę)* = **baksäte**, se ex.

baktaunk [ba"k-tąuŋk] *-tauntjin (-taunkam) -taunker* **baktanke**

bakterie -n (-m) -r **bakterie**

baktjåk [ba"k-tśå̲k] *-tjåtjin (-tjåkam) -tjåker* **bakkälke**

baktungg [ba"k-tų̆ŋŋg] **baktung**

bakubuord [ba"ku-bu̲ord] *-eð (-ę)* = **bakbord**, ex.se **kors**

bakudag [ba"ku-da̲g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **bakdag**, dag för bakning

bakukall [ba"ku-kall] *-n (-em) -er* **bagerska**, bakande kvinna

bakukavel [ba"ku-kave·l] *-kaveln (-kavlam) -kavler* **brödkavel**

bakukelingg [ba"ku-kelį̆ŋŋg] f[3] **bagerska**, bakande kvinna

bakuǫs [ba"ku-ǫ̲s] *-n (-em) -er* **bakstör** anv vid tunnbrödsbak, se ex.

bakuplåt [ba"ku-plå̲t] *-n (-em) -er* **bakplåt**

bakuplåtpapir [ba"kuplåt-papi̯r] *-eð (-ę)* = **bakplåtspapper**

bakuplåtspapir var. av *bakuplåtpapir*

bakupulver [ba"ku-pullver] *-pulvreð (-pulvrę)* **bakpulver**

bakupärur [ba"ku-pä̲rur] pl (dat *-pärum*) **bakpotatis** (potatis att baka med)

bakusjäkk [ba"ku-sĭäkk] i uttr *bjärå ǫ bakusjäkk* **bära** (ett barn) på **ryggen**

bakuslarv [ba"ku-hlarrv] *-ą* f[1] **bakduk**

bakuspilu [ba"ku-spilu·] f[2] **bakkäpp** (träspjäla för hantering av ogräddade tunnbrödskakor), se ex.

bakuspilå äldre grundf t. *bakuspilu*

bakustor [ba"ku-sto̲r] *-n (-em) -er* se *bakuǫs*

bakustugu [ba"ku-stugu·] f[2] **bagarstuga**, **bakstuga**

bakustugå äldre grundf t. *bakustugu*

bakutrug [ba"ku-tru̲g] *-tru'tt (-trunę)* = **baktråg**, se ex.

bakutykkel [ba"ku-tykkel] *-tykklą* f[1] **brödspade**
bakutytt [ba"ku-tytt] *-ą* f[1] **bagerska**, bakande kvinna
bakuungen [ba"ku-ųŋŋęn] = *(-ungnem) -ungner* **bakugn**
bakwend [ba"k-węnnd] **bakvänd** || *bakwent* bakvänt, bakfram
bakwerk [ba"k-werrk] *-wertjeð (-wertję)* = **bakverk**
bal -n (-em) -er **bal**
balans -n (-em) **balans**
balansira [baląnsi̲`ra] vb[1] **balansera** || *balansirað* balanserad
balansorgan -eð (-ę) = **balansorgan**
bald ovanl var. av *boll*
balett -n (-em) -er **balett**
balettdansös -ę (-n) -er **balettdansös**
balk åv vb[1] **balka** av, avbalka
balkaungg var. av *balkongg*
balkongg -kondjin (-kondjem) -kongger (i äldre språk äv oböjt) **balkong** || *autǫ balkondjem* o. *upǫ balkongg* på balkongen
balkongglåð -ą f[1] **balkonglåda**
ballað -n (-em) -er **ballad**
ballaungg -aundjin (-aundjem) -aungger **ballong**
ballaunggdekk -dettjeð (-dettję) = **ballongdäck**
Ballser [ba´llser] **Balser** (fäbod i N Älvd)
baltisk **baltisk**
baluns -n (-em) -er **baluns**
bamba s f[1] **kyrkklocka**
bamba vb[1] **ringa** (i kyrkklockor) || *bamb in* ringa in
bambuspuoð [bą´mmbu-spu̲oð] = *(-į)* = **bambuspö**
bambustor [bą´mmbu-sto̲r] *-n (-em) -er* **bambustav**, skidstav av bambu
bana f[1] **bana**, ex. se **snitsla** || *i diem banum* i de banorna
banan = *(-em) -er* **banan**
banankontakt -n (-em) -er **banankontakt**
bananskal -eð (-į) = **bananskal**
band -eð (-ę) = **band**; **koppel**, ex. se **dra**, **vovve**
banda vb[1] **banda** || *band åv* banda (spela in på band, kopiera på band)
bandknaiv -in (-em) -er **bandkniv**
bandspilär [bą`nnd-spilä·r] *-n (-am) -er* **bandspelare**
bandsåg -såę (-så'n) -såger **bandsåg**, se ex.
bandtraktor -n (-em) -er **bandtraktor**
banduott -n (-em) -er bandvante, **laggarvante** (anv vid bandningen)
bandwaungen = *(-waungnem) -waungner* **bandvagn**
bandy i regel oböjt **bandy**
bandyklubb [bą´nndy-klubb] *-ą* f[1] **bandyklubba**
bandyskrillur [bą´nndy-skrillur] **bandyrör**
bankett -n (-em) -er **bankett**
banna vb[1] ge **bannor**, **läxa** upp, **gräla** på || *bann upp* skälla ut, gräla häftigt på
bannur **bannor**, **tillrättavisning**, utskällning
banta vb[1] **banta** || *bant nið* banta ned
baptist -n (-em) -er **baptist**
bara **bara**; om **bara**, se ex., om **blott**; **när**, **så snart** (som), ex. se **snart**, **uppöver** || *bar eð ar werið fem daer* om fem dagar (eg. 'bara det har varit fem dagar'); *bar fer* bara för att; för … skull, ex. se **skull**; *bar nogrer* få (eg. 'bara några'); *bar so pass* inte mer heller, nätt och jämnt; *bar tiðę kumb* så snart den tiden kommer; *i(n)t bara* äv bara, inte mer än, se ex.
barakk barattjin (barattjem) barakker **barack**, ex. se **mäsk**
barbar -n (-em) -er **barbar**
barbidukk [ba̲´(r)bi-dukk] *-ą* f[1] **barbiedocka**
barbirer -n (-am) -er **barberare**
bard -eð (-ę) = **karm**; **sängkant**
Bardal [ba̲`r-da̲l] i regel oböjt **Bartolomeus**; **bartolomeusdagen** (24/8)
barfrið [ba"r-fri̲ð] *-n (-im) -ir* **förstukvist**, se ex.
barfriðsbåk [ba"rfris-bå̲k] *-båtjin (-båtjem) -båker* **bröstvärn** på förstubro, sidovägg i öppen förstukvist
barfriðstrampur [ba"rfris-trąmmpur] pl (dat *-trampum*) **förstutrapp**
bari -n (bårąm) barir **mjölkhare**, ex. se **ben**
bark bartjin (bartjem) **bark**, se ex.
[1]*barka* vb[1] **barka** (avlägsna bark), ex. se **massaved** || *bark åv* barka av; *barkað* barkad; *bark att* förstoppas
[2]*barka* vb[1] **barka**, **bära** hän, ex. se [2]**barka** || *bark brotti tuok* gå på tok; *bark og naika* blåneka; *bark åv* barka hän, barka iväg
barkbroð var. av *barkbröð*
barkbröð = *(-ę)* **barkbröd**
barkbuori [ba`rrk-buori·] *-n (-buorąm) -buorir* **barkborre**
barkbuorå -n ack o. yngre grundf av *barkbuori*
barkbåt -n (-em) -er **barkbåt**, ex. se **nedför**
barkgravu [ba`rrk-gravu·] f[2] **snytbagge**
barkgråvå äldre grundf t. *barkgravu*
barkläpin n: *-läpeð,* pl: *-läpner* **barkad**, se ex.
barkskavi [ba`rrk-skavi·] *-n (-skåvąm) -skavir* barkskrapa, **skavjärn** för avskrapning av innerbark på tall
barkskåvå -n ack o. yngre grundf av *barkskavi*

barkspaði [ba`rrk-spaði·] *-n (-spåðåm) -spaðir* **barkspade**
barkspåðå -n ack o. yngre grundf av *barkspaði*
barktjyti [ba`rrk-tśyti·] *-n (-tjytåm) -tjytir* **barkspade**
barktjytå -n ack o. yngre grundf av *barktjyti*
barkun **barkig**; **sträv**, **skrovlig**; **skorvig**
barm -in (-em) -er **barm**
barmertun [barme`rrtųn] **barmhärtig**
barmertugiet [barme`rrtugiet] f4 **barmhärtighet**
barmärtigiet var. av *barmertugiet*
barmärtin var. av *barmertun*
barmärtugiet var. av *barmertugiet*
barmärtun var. av *barmertun*
barnawårdsnemd -ę (-n) -er **barnavårdsnämnd**
barnbarn -eð (-ę) = **barnbarn**
barnbidrag -draeð (-draę) = **barnbidrag**
barnduom -in (-em) **barndom**
barnduomsiem -eð (-ę) = **barndomshem**
barnduomstið -ę (-n) **barndomstid**
barnduop -eð (-ę) = **barndop**
barnfamilj -familln (-familjem) -familjer **barnfamilj**
barnfelamningg f3 **barnförlamning**, polio
barniem -eð (-ę) = **barnhem**
barnsaingg -saindję (-saindjin) -saingger **barnsäng**, **förlossning**, barnsbörd
barnwaungen = (-waungnem) -waungner **barnvagn**
baromįeter mer sv var. av *barumįeter*
barrfrið var. av *barfrið*
barumįeter [barumi̱e`ter] *-n (-am) -er* **barometer**
[1]*bas -n (-em) -er* **bas** (inom musik)
[2]*bas -n (-em) -er* **bas** (chef)
basa vb1 **basa**, vara chef
basfil -ą f1 **basfiol**, **kontrabas**
basill [ba"sill], mer sv [basi´ll] *-n (-em) -er* **bacill**
basir [ba"si̱r] vb1 **basera**
bask alternativ stavning av *bassk*
basker -n (dat borde vara *baskrem*) *baskrer* **basker**
baskerett -ą f1 **baskermössa**
basketkorg -kordjin (-kordjem) -korger **basketkorg**
bassk **barsk**
basstemm -ą f1 **basstämma**
bast [ba̱st] i uttr *bast um ogų* **rödmosig**
basta i uttr *og darmin basta* och **därmed** basta
bastiuon [basti(ĭ)u̱o´n] *= (-em) -er* **bastion**
bastu bastų (bastun) bastur **bastu**, ex. se **bruka**
basu f2 **näverlur**
basunir aut vb1 **basunera** ut
basweg -we'n (-weem) -weer **basväg**
basöl [ba̱`s-ö̱l] *-eð (-ę) =* **dopkalas**
bataliuon = (-em) -er **bataljon**
batteri -eð (-ę) =, el. oböjt **batteri**, se ex.
batteriraðio [batteri´-ra̱ðĭo] oftast oböjt **batteriradio**
battn vb1 bli **bättre**, **läka(s)**, ex. se **linka** || *battn att* läka ihop
baungen [bąu`ŋęn] **rädd**, **ängslig**; **handfallen**
baunggstyrun **bångstyrig**
baunka s f1 **bank**, se ex. || *set in peninggą i baunkų* el. *ǫ baunkų* sätta in pengar på banken
baunka vb1 **banka**
baunke bauntjin (baunkam) baunker **tvärslå** (tvärbalk) på kälke
baunk-id -eð (-ę) = **bank-id**
baunkkuort [bąu`ŋk-ku̱ort] *-eð (-ę) =* **bankkort**, bankomatkort
baunkron -eð (-ę) = **bankrån**
baunkrån var. av *baunkron*
baunkumat -n (-em) -er **bankomat**
baunkwalv -eð (-ę) = **bankvalv**
baur -eð (-ę) = **härbre**, se ex., **förrådsbod**, **visthusbod**
baursdörer [bau`s-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **härbredörr**, dörr till härbre, ex. se **låsa** upp
baursfuot -n (-em) -er **stolpe** i stolpbod
baursjäll -n (-am) -er **övervåning** i härbre
baursnytjyl [bau`s-nytśy·l] *-n (-nykklem,* äv *-nykklam) -nykkler* **härbrenyckel**
baurstinner [bau`s-tį̱nner] o. [bau´s-tį̱nner] pl, b.f. *-tinnär* (dat *-tinnum*) **härbretrapp(steg)** (plattform av två klovor framför härbredörr), ex. se **njuta**
bavel [ba"vel] var. av *babbel*
baver [ba"ver] vb1 **babbla**
beða beðer – be'dde – be'tt **svetsa**, **välla**
bedd -n (-em) -er **bädd**
bedda vb1 **bädda** || *bedd et nyes* bädda rent; *bedd in* bädda in; *bedd nið* bädda ned; *bedd rient* bädda rent; *bedd um* bädda om
beddmadrass -n (-em) -er **bäddmadrass**
beddningg f3 **bäddning**
beðul var. av *biðul*
beg se *begg*
began lokal var. av *begann*
begang ovanl var. av *begann*
begann [be"gąnn] *-ę (=),* äv n: *-eð (-ę)* **eftersommar**; **skördetid** (i sht för korn) || *i begann* på eftersommaren; *i begannes* på (senaste) eftersommaren, under skördetiden
begansbuðer [be"gąns-bu̱ðer] pl, b.f. *-buðär* (dat *-buðum*) **eftersommarfäbod**

begansbukk [be"gąns-bukk] *-buttjin (buttjem) -bukker* **bock** (ss skällsord)
beganstunggel [be"gąns-tuŋŋgel] *-tunggleð (-tungglę)* = skördemåne, **augustimåne** (skördetidens starkt lysande måne), höstmåne
begg (äv *beg*) endast i sms sädesslaget **korn**
beggdieg -die'n (-dieem) röra av **kornmjöl** o. vätska
bekk bettjin (bettjem) bekker **bäck**, se ex.
bekkbljomm -in (-am) -er **kabbeleka**
bekken -eð (-ę) = **bäcken**
bekkenbien -eð (-ę) = **bäckenben**
bekkrann -eð (-ę) = **rännil**
bekkröðingg -indjin (-indjem) -ingger **bäckröding**
beld -n (-em) -er **bill**
belg beldjin (beldjem) belger **bälg**
belgkamir [be`llg-kami̲r] *-ą* f[1] **bälgkamera**
bella beller – bellde (äv *bellte*) *– bellt* **kunna**, se ex., ha **möjlighet** att, ha **tillfälle** att, få **tillfälle** att, ex. se **provspela** ‖ *ja, bellum so* ja, det kan vi göra
belte belteð (beltę) = **bälte**, se ex.
beltruos -ę (-n) **bältros**
bend **kläm** ‖ *i bend* i kläm; (gråspråk: 'gravid'); *leså i bend* staka sig vid läsning; *set* (äv *setj*) *i bend* klämma fast; pantsätta; (för)sätta i knipa; *åk i bend* köra fast
benda bender – bende – bent **bända** ‖ *bend los* bända loss
bendas bendes – bendes – bendas **trilskas**, se ex.; vara **stöddig**, **vräka** sig, **brösta sig**, se ex., **stoltsera**
bender [bę`nnder] *-n (-am) -er* **medhjälpare** till **timmerkörare**, se ex., lastkarl; **stör** med vilken man bände loss fastfrusna timmerstockar
benggalisk **bengalisk**
benggaljäld -n (-em) -er **bengalisk** eld
benikmakk var. av *binikmakk*
bensin = *(-em)* **bensin**
bensinbuolag -laeð (-laę) = **bensinbolag**
bensindrivin [bęnsi̲`n-drivi̲·n] n: *-drivið*, pl: *-drivner* **bensindriven**
bensindunk -duntjin (-duntjem) -dunker **bensindunk**
bensinmakk -mattjin (-mattjem) -makker **bensinmack**
bensinmęter -n (-am) -er **bensinmätare**
bensinmotor [bęnsi̲`n-moto̲r] *-n (-em) -er* **bensinmotor**
bensinpump -in (-em) -er **bensinpump**
bensinstasiuon = *(-em) -er* **bensinstation**
bensintaunk -tauntjin (-tauntjem) -taunker **bensintank**
ber adj pl: *berir* **bar**, se ex.; **snöfri**, ex. se **gärde** ‖ *min berån yvyrkrupp* med bar överkropp; *ǫ berå rov* på bara stjärten
ber s *-eð (-ę,* äv *-į)* = **bär**, ex. se **ovanpå** prep
berbuosk -buostjin (-buoskam) -buosker **bärbuske**
berda f[1] **kolik**
berent [be"r-ęnnt] **barhänt**
berflukkningg f[3] **bärplockning**
berfuotað [be"-fu̲otað] **barfota**, se ex.; **barskrapad**, se ex.
berfuotaðskuo [be"fuota-sku̲o] *-'nn (-'mm) -ner* **sandal** (nydal, eg. 'barfotasko')
beriemter -n (-am) -er **bärplockare** (redskap)
beriemtningg f[3] **bärplockning**
Berit [be"rit] Berit, **Birgitta**, Brita
berka var. av [1]*bertja*
berkorg -kordjin (-kordjem) -korger **bärkorg**
berlokk -lottjin (-lottjem) -lokker **berlock**
bermarker **bärmarker**
bermasin = (-em) -er **bärplockare** (redskap)
bermuos -eð (-ę) **sylt**, i sht **lingonsylt**, ex. se **söta**
bermụos var. av *bermuos*
bermuosbutt -n (-em) -er **syltburk**
berovdað [be"r-ovdað] **barhuvad**
berplukker -n (-am) -er **bärplockare**
berplukkningg f[3] **bärplockning**
berras berres – berres – berras **streta** emot, vara motsträvig, göra **motstånd**; ställa sig i **vägen** ‖ *berras mụota* streta emot
berrun **motsträvig**; **bufflig**
berskuog i uttr *wårå i berskuog* vara o. **plocka** bär; *wårå auti berskuog* vara ute o. **plocka** bär
bersså -'nn (-em) -er **bersså**
[1]*bertja* f[1] **barmark**
[2]*bertja* f[1] **björksav**
bertrusk -trustjin (-trustjem) -trusker **bärrensare**, bärrensningsmaskin
bertur -n (-em) -er **bärtur**, bärplockningstur
bertyölå [be"-työlå·] *-työlär -työläð -työlåð* **frysa** till vid snöfrihet
berut [be"rut] fullt med **bär**, mkt **bär**
beråbokk [be"rå-bokk] *-bottjin (-bokkam)* **barmark**
beråflekk [be"rå-flekk] *-flettjin (-flettjem) -flekker* fläck av **barmark**
berår -eð (-ę) = **bärår**
beråsað [be"r-å̲sað] **dekolleterad** (nydal, eg. 'barhalsad')
beråwitter [be"rå-witter] *-n (-wittrem) -wittrer* **barvinter**
besk n äv: *bekst* **besk**
besserwisser -n (-am) -er **besserwisser**
best **bäst** ‖ *best dier dugå* bäst de kan,

så gott de kan; *bestað* det bästa; *et besta* förplägnad (mat o./el. dryck)
bestikk mer sv var. av *bistikk*
Betleiem **Betlehem**
better vb[1] **bättra** || *better ǫ* bättra på; *better ǫ sig* bli bättre; *better sig* bättra sig
better(a) adj, adv **bättre**, se ex.
bettjgrav -ę (-in) -grävär **bäckravin**
bettringg f[3] **bättring**, se ex.; **förbättring**
bewis mer sv var. av *biwis*
[1]*bi bi'tt (binę)* = var. av *bia,* ex. se **humla**
[2]*bi* se *b*
bi vb se *biða*
bia f[1] **bi**, ex. se **svärma**
biagli [bia`gli] adv **behagligt**
biaglin [bia`glįn] **behaglig**
biandel [bią`nndel] vb[1] **behandla**
biandlingg [bią`nndlįŋg] f[3] **behandling** (terapi)
biandlinggsiem -eð (-ę) = **behandlingshem**
biarbiet vb[1] **bearbeta**
bibbel med sms var. av *bibel*
bibel [bi´bel] *biblę (bibeln) bibler,* äv m: *-n (biblem) bibler* **bibel**
bibelaktun [bi"bel-akktųn] **biblisk**
bibelspråk [bi"bel-språk] *-språtjeð (-språtję)* = **bibelspråk**
bibelstell [bi"bel-stell] *-eð (-ę)* = **bibelställe**
bibeltekst [bi"bel-tekst] *-ę (-n) -er* **bibeltext**
bibeluord [bi"bel-uord] *-eð (-ę)* = **bibelord**
bibelyvyrsettningg [bi"bel-yvyset(t)nįŋŋg] f[3] **bibelöversättning**
bibliotiek mer sv var. av *bibliutiek*
biblisk **biblisk**
bibliutiek -tietjeð (-tietję) = **bibliotek**
bibyddjels [biby`ddźels] *-ę (-n) -er,* äv *-n (-em) -er* **bebyggelse**
bibyggd **bebyggd**
bibyggels var. av *bibyddjels*
biða bið – bað (äv *bi'dde*) *– beðið* (äv *biðið* o. *bi'tt*) (+dat) bedja (be en bön), **be**, se ex. || *bið um ursekt* be om ursäkt
bidagað [bida`gað] **bedagad**
bidjivin [bidźi"vįn] n: *bidjivið,* pl: *bidjivner* **begiven**
bidjynnels [bidźy`nnels] *-ę (-n)* **begynnelse**
bidjär -eð (-ę) = **begär**; **anspråk**, se ex.
bidjära [bidźä`ra] *bidjär – bidjärde – bidjärt* **begära**; **kräva**
bidjärlit [bidźä`(r)lit] : *int bidjärlit* för mkt **begärt**, inte att **begära**, ex. se **begära**; inte **rimligt**, **orimligt**, se ex.
bidrag [bi"drag] *bidraeð (bidraę)* = **bidrag**
bidrager [bidra`ger] *-n (-am) -er* **bedragare**
[1]*bidrågå* [bi"drågå] *bidrar – bidruog – bidraið* **bidra**, se ex.
[2]*bidrågå* [bidrå"gå] *bidrar – bidruog – bidraið* **bedra**
bidrägeri -eð (-ę) -er, el. oböjt **bedrägeri**
bidrövað [bidrö`vað] **bedrövad**
bidrövels [bidrö`vels] *-ę (-n) -er* **bedrövelse**
bidrövligiet [bidrö`vligiet] f[4] **bedrövlighet**
bidrövlin [bidrö`vlįn] **bedrövlig**
biðul [bi"ðul] *-n (-em) -er* **böneman**
bidyra [bidy`ra] vb[1] **bedyra**
bidyöma [bidy̨ö`ma] *bidyömer – bidyömde – bidyömt* **bedöma**
bidyömningg [bidy̨ö`mnįŋg] f[3] **bedömning**
bidyöva [bidyö`va] vb[1] **bedöva**
bidyövningg [bidyö`vnįŋg] f[3] **bedövning**
bidårend [bidå`ręnd] **bedårande**
bidöva var. av *bidyöva*
bįebit [bįe"-bit] *-n (-em) -er* **benbit**
bįebrot [bįe"-brot] *-eð (-į)* = **benbrott**
bįefri [bįe"-fri] n: *-fri'tt* **benfri**
bįeittn [bįe"-itt'n] **pricksäker**, **träffsäker**; **fyndig**
bįekant [bįe"-kąnnt] *-n (-em) -er* **bekant** (skämts, eg. 'benkant')
bįeknųot [bįe"-knųot] *-ą* f[1] **benknota**
bįekross [bįe"-kross] *-n (-em) -er* **moped** (nydal, eg. 'benkross')
bįelindur [bįe"-lįnndur] f[1] **benlindor**
Bįelos [bįe"-los] oböjl personifiering av **vind**en el. **vinddraget** (eg. 'Benlös'), ex. se [1]**vind**
bien adj **gen**
bien s *-eð (-ę)* = **ben** (i kroppen; stundom äv ss extremitet), ex. se **skinn**
biena s f[1] **bena**, se ex.
[1]*biena* vb[1] **bena** || *bien aut* o. *bien sund* bena ut; *bien upp* bena upp; *bien yr* bena ur
[2]*biena* vb[1] **sikta**, **rikta**
biendun [bię̈`nndųn] **behändig**; **händig**
bienikmakk var. av *binikmakk*
bienstjyör mer sv var. av *bįestjyör*
bienun **benig**
bįepip [bįe"-pip] *-ą* f[1] **benpipa**
bįeraunggel [bįe"-rąuŋgel] *-raunggleð (-raungglę)* = **benrangel**, **skelett**
bįeröt [bįe"-röt] *-ą* f[1] **benröta**
bieska alternativ stavning av *biesska*
biesl [biehl] s *-eð (-ę)* = **betsel**
biesl [bie`hl'l] vb lokal var. av *biesla*
biesla [bie`hla] vb[1] **betsla**
bįesoltað [bįe"-solltað] för mkt **saltad**
biessel var. av *biessl* vb
biesska [bië`sska] vb[1] **behärska**
biessl [bie´hhl'l] var. av *biesl* s
biessl [bie`hhl'l] var. av *biesla* vb
bįesta **gent** || *go bįesta* o. *fårå bįesta* gena, ta en genväg

bįestjyör [bįe"-stśy̲ör] **benskör**
bįestweg -we'n (-weem) -weer **genväg**, se ex.
bįesår [bįe"-så̲r] *-eð (-ę)* = **bensår**
biet adj **bet**, **rådlös**, **ställd**, se ex.; **svarslös** ||
go biet gå bet, misslyckas
biet s *-ę (-n)* **bete**; **betesmark**, se ex. ||
flytt sig i bietn byta åsikt, byta fot
bieta s f¹ **beta**, se ex.
bieta vb¹ **beta** || *biet åv* beta av
biete bieteð (bietę) = **bete**, **agn**
bietel vb¹ **tigga**, **bettla**
bietningg f³ **betande** s
bietstjyör -ą f¹ **arbetspass**; kort **stund**
bįetyölåð [bįe"-työlå·ð] benhård, **stenhård**, (eg. 'benfryst')
bifalla [bifa`lla], äv [bi"falla] *bifaller – bifallde – bifallt* **befalla**
bifallningg [bifa`llnįŋg] f³ **befallning**
bifallninggsmann = (-em) -menner **befallningsman**
bifatta [bifa`tta] vb¹ befatta ||
bifatt sig min **befatta sig** med
bifattningg [bifa`ttnįŋg] f³ **befattning**
bifestningg [bife`sstnįŋg] f³ **befästning**
biff -in (-em) -er **biff**
bifinn sig [bifį`nn sig] *bifið sig – bifann sig – bifunneð sig* **befinna sig**
bifria [bifri̲`a] vb¹ **befria**
bifrukta [bifru`kkta] vb¹ **befrukta**
bifuog [bi"fu̲og] vb¹ **bifoga**
bifuogað [bifu̲o`gað] **befogat**
bifuogeniet [bifu̲o`gęni̲et] f⁴ **befogenhet**
bifäl -eð (-ę) = **befäl**, se ex.
bifälaver -n (-am) -er **befälhavare**
bigangnað [bigą`ŋŋnað] **begagnad**
bigaungnað var. av *bigangnað*
bigav sig i uttr *mes eð bigav sig* när det **begav sig**
bigo bigor – bidjikk – bigaið : *bigo sig* **klara** sig, **reda** sig
bigravningg [bigra̲`vnįŋg] f³ **begravning**
bigravninggsbyrå [bigra̲`vnįŋ(g)s-byrå̲] *-ne (-'nn) -er* **begravningsbyrå**
bigravninggsplass -n (-em) -er **begravningsplats**
bigrensa [bigrę`nnsa] vb¹ **begränsa** ||
bigrensað begränsad
bigrepp -eð (-ę) = **begrepp**
bigrip -eð (-ę) =, el. oböjt **begrepp**, **förstånd**, **vett**
bigripa [bigri̲`pa] *bigrip(er) – bigripte – bigript,* äv vb¹ **begripa**, se ex., **förstå** || *bigrip sig ǫ* begripa sig på
bigriplin [bigri̲`plįn] **begriplig**
bigrunda [bigrų`nnda] vb¹ **begrunda**
bigråvå [bi"gråvå] *bigrav* (ovanl) – *bigruov* – *bigrevið* **begrava**
biguonia f¹ **begonia**
bigåvað [bigå̲`vað] **begåvad**
bigåvningg [bigå̲`vnįŋg] f³ **begåvning**
bigåvninggsriserv -in (-em) -er **begåvningsreserv**
bijärlit var. av *bidjärlit*
bik bitjeð (bitjį) **beck**, ex. se **becksvart**
bikajað [bika`jað] **ansatt** || *bikajað min* + dat ansatt av
bikant adj **bekant**; **hemmastadd** ||
bikant min nogum bekant med någon
bikant s *-n (-em) -er,* (oftast oböjt i sg) **bekant**, se ex.
bikanta [biką`nnta] vb¹ bekanta ||
bikant sig min **bekanta sig** med
bikantingg -indjin (-indjem) -ingger **bekanting**
bikantskap -in (-em) -er **bekantskap**
bikini -n (-m, äv *-em) -er* **bikini**
biklaungg -klaundjin (-klaundjem) **biklang**
biklemmend [biklę`mmęnd] **beklämmande**, sorglig
biklågå bikläger – biklägäð – biklågåð **beklaga** || *biklågå sig* beklaga sig
bikmörken [bi"k-mörrkęn] *-mörkneð (-mörknę)* **beckmörker**
bikmörkt [bi"k-mörrkt] **beckmörkt**
biknyteli [bikny̲`teli] adv **näpet**
biknytelin [bikny̲`telįn] liten o. **behändig**, nätt; liten o. **gullig**, **näpen**, rar; **rolig**
bikol [bi"k-o̲l] *-ą* f¹ **beckolja**
bikrefta [bikre`ffta] vb¹ **bekräfta**
bikreftels [bikre`fftels] *-ę (-n) -er,* äv *-n (-em) -er* **bekräftelse**
bikta vb¹ bikta || *bikt sig* bikta sig
biktråð [bi"k-trå̲ð] *-n (-em) -er* **becktråd**
bikumå [bikų"må] *bikumb – bikam – bikumið* + dat **bekomma**, se ex.
bikuosta [bikuo`ssta] vb¹ **bekosta**
bikup -ą f¹ **bikupa**
bikwem **bekväm**
bikwema [bikwę̲`ma] vb¹ : *bikwem sig* **bekväma sig**
bikwemligiet [bikwę̲`mligi̲et] f⁴ **bekvämlighet**, se ex.
bikå bikär – bikäð – bikåð **becka** || *bikå att* becka igen, becka ihop
bil -n (-em) -er **bil**, ex. se **bucklig, intresserad** || *fårå i bil* o. *fårå i bilem* åka bil
bila s f¹ **bila**
[1]*bila* vb¹ **bila** (planhugga)
[2]*bila* vb¹ åka **bil**, **bila**, se ex. || *bil åv* bila iväg, köra iväg

bilag [bi"-lag] *-ą* f[1] mer sv var. av *bilagu*
bilagu [bi"-lagu·] f[2] **bilaga**
bilakningg [bi̱`l-aknį̣ŋŋg] f[3] **bilkörning**
bilandler -n (-am) -er **bilhandlare**
bilasta [bila`ssta] vb[1] **belasta**
bilastningg [bila`sstnį̣ŋg] f[3] **belastning**
bilbisiktningg f[3] **bilbesiktning**
bilbyt -eð (-ę) = **bilbyte**
bild -n (-em) -er **bild**, ex. se **dal**, **komplettera**; **avbild**
bilda vb[1] **bilda**
bildað **bildad** (skolad, beläst)
bildbirettels -ę (-n) -er **bildberättelse**
bilderbuok -buotję (-buotjin) -byöker **bilderbok**
bildrull -n (-am) -er **bildrulle** (vårdslös bilförare)
bildspil -eð (-į) = **bildspel**
bildstjärm -in (-em) -er **bildskärm**
bildörer [bi̱`l-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **bildörr**
bile i regel oböjt **onkel**; **farbror**; **morbror**
bilegg bileddjeð (bileddję) = **belägg**
bilett var. av *biljett*
bilferd -ę (-n) -er **bilfärd**
bilfis -eð (-į) **bilavgaser** (skämts, eg. 'bilfis')
bilflatji [bi̱`l-flatśi·] *-n (-flåkåm) -flatjir* **bilflak**
bilflåkå -n ack o. yngre grundf av *bilflatji*
bilingg [bi"lį̣ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **tvilling**
bilinggskull [bi"lį̣ŋ(g)s-kull] *-ą* f[1] **tvillingflicka**
bilinggssyster [bi"lį̣ŋ(g)s-sysster] gen *-es*, pl: *-systrer* **tvillingsyster**
bilist -n (-em) -er **bilist**
biljardboll -n (-em) -er **biljardboll**
biljett -n (-em) -er **biljett**
bilka f[1] var. av *bilkun*
bilkart -ą f[1] **bilkarta**, se ex.
bilklien **bilsjuk**
bilkoffert -n (-em) -er **baklucka**
bilkun i regel oböjt **farbrors** el. **morbrors** hustru; **tant**
bilkunå [bi̱`l-kụnå·] var. av *bilkun*
billass [bi̱`l-lass] *-eð (-ę)* = **billass**
billi adv **billigt**, se ex.
billin **billig**
billys [bi̱`l-lys] *-eð (-ę)* = **strålkastare** på el. till bil
bilmertj -eð (-ę) = **bilmärke**
bilmjekaniker -n (-am) -er **bilmekaniker**
bilnytjyl [bi̱`l-nytśy·l] *-n (-nykklem,* äv *-nykklam) -nykkler* **bilnyckel**
bilopp -eð (-ę) = **belopp**
bilrjes -ą f[1] **bilresa**
bilriparatör -n (-em) -er **bilreparatör**
bilrut -ą f[1] **bilruta**
bilsiuok adj **bilsjuk**
bilsiuok s *-ą* f[1] **bilsjuka**
bilskaul -n (-am) -er **bilskola**, **körskola**
bilspuor -eð (-į) = **bilspår**
bilstakk -stattjin (-stattjem) -stakker stor mängd **bilar**
bilstjuo'ss -n (-em) -er **bilskjuts**
bilstjylt -n (-em) -er **nummerplåt** på bil
bilsät -eð (-ę) = **bilsäte**
biltak -tatjeð (-tatjį) = **biltak**
biltilifuon = (-em) -er **biltelefon**
biltjåk -tjåtjin (-tjåkan) -tjåker **rattkälke**, bob
biltur -n (-em) -er **biltur**
bilụolukk -ą f[1] **bilolycka**
bilut mkt **bilar**
bilweg -we'n (-weem) -weer **bilväg**
bilwerkstað [bi̱`l-werksta̱ð] *-n (-im) -ir* **bilverkstad**
bilysa [bily̱`sa] *bilyser – bilyste – bilyst* **belysa**
bilysningg [bily̱`snį̣ŋg] f[3] **belysning**
bilå bilär – biläð – bilåð **dröja**, vänta
bilågå äldre grundf t. *bilagu*
bilåkningg [bi̱`l-å̱knį̣ŋŋg] f[3] **bilåkning**; bilkörning
bilåtn [bilå̱`t'n] n: *bilåteð* **belåten**
bilät [bi"lät] *-eð (-ę)* = **beläte**; **ansiktsmask**, **mask**; **avbild** || *tugå åv biläteð* demaskera (nydal, eg. 'dra av masken')
bilöks -ę (-n) -er **bila**
bilöna [bilǫ̱`na] vb[1] **belöna**
bilöningg [bilǫ̱`nį̣ŋg] f[3] **belöning**
bimanna [bimą`nna] vb[1] **bemanna**
bimerkels [bime`rrkels] *-ę (-n) -er* **bemärkelse**
bimertjelsdag var. av *bimerkelsdag*
bimerkelsdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **bemärkelsedag**
bimχöta [bimχö`ta] *bimχöter – bimχö'tte – bimχö'tt* **bemöta**
[1]*binda* s f[1] **binda**
[2]*binda* s f[1] **alv**, **jordlager** under matjorden
binda vb *bitt – bott* (numera ofta *band*) *– bundeð* **binda**, se ex.; **tjudra**; **ta** in (boskap); (gråspråk: 'betala') || *bind að* binda åt; *bind fast* binda fast; *bind för* + dat binda för; *bind ijuop* binda ihop; *bind um* binda om, se ex., förbinda; *bind umringg* binda runt; *bind upp* binda upp; *mikkel måyser binda* (ung.) många järn i elden (eg. 'många möss att tjudra')
bindel -n (bindlem) bindler **bandage**, se ex., **binda**, **förband**; **bindel**, se ex.
bindestrik -stritjeð (-stritjį) = **bindestreck**
bindsle [bi̱`nn(d)hle] *-ð (bindslę)* = **bindsle**
bindstaungg var. av *byndstaungg*
bindstukk var. av *byndstukk*
binemmen [binę`mmęn] *binemner – binemnde*

– *binemnt* **benämna**
binemningg [binę`mmnįŋg] f³ **benämning**
binggo oftast oböjt **bingo**
binggolott [bį´ŋŋgo-lott] *-n (-em) -er* **bingolott**
binggopromenað [bį´ŋŋgo-promęnað] *-n (-em) -er* **bingopromenad**
binggu lokal var. av *binggo*
Bingsjustemmą f¹ **Bingsjöstämman** (spelmansstämman i Bingsjö)
binikmakk [bį"nik-makk] *-mattjin (-mattjem) -makker* **binnikemask**
bio -n ofta oböjt || *go ǫ bio* gå på bio
biold **behåll** || *i biold* i behåll
biolda [bio`llda] *biold – bijält – bieldeð* **behålla**
biolder [bio`llder] *-n (-am) -er* **behållare**
biollningg [bio`llnįŋg] f³ **behållning**
biravin [bi"ravįn] n: *biravið,* pl: *biravner* **bestämd**, **resolut**; **duktig**, ex. se **fånga**; **framåt**; **rejäl**
biravlin lokal var. av *biravin*
birekken [bire`kkęn] vb¹ **beräkna**
birekkningg [bire`kknįŋg] f³ **beräkning**
biretta [bire`tta] vb¹ **berätta**, se ex.; [bi"retta] **förrätta tacksägelse**
birettels [bire`ttels] *-ę (-n) -er,* äv m: *-n (-em) -er,* äv n: *-eð (-ę) =* **berättelse** || *gåmål birettels* gammal berättelse; legend
biretter [bire`tter] *-n (-am) -er* **berättare**
birieða [birie`ða] *birieðer – birie'dde – birie'tt* **bereda** || *birieð sig ǫ* bereda sig på
birie'dd **beredd**
birieðningg [birie`nįŋg] f³ **beredning**
birieðskap [birie`skap] *-in (-em)* **beredskap** || *birieðskapin* beredskapen, beredskapstiden; *i birieðskap* i beredskap
birieðskapstiðę (-tiðn) **beredskapstiden**
birįest [birie´st] **berest**
birim sig vb¹ **gå** ihop sig, vara **möjlig**, vara **rimlig(t)**
biruo biruor – biruo'dde – biruoeð **bero** (på något) || *eð biruor ǫ* + ack det beror på
biruoend [biruo`ęnd] adj **beroende**, se ex.
biruoend [biruo`ęnd] s *-eð (-ę) =* **beroende**
birusað [biru`sað] **berusad**
birwåk [bi`-rwåk] *-rwåtjin (-rwåtjem) -rwåker* **bivråk**
biryktað [biry`kktað] **beryktad**
biryöra [biryö`ra] *biryörer – biryörd – biryört* **beröra** känslomässigt || *biryörd* berörd
biryöringg [biryö`rįŋg] f³ **beröring**
biröm [birǫ´m] *-eð (-ę)* **beröm**
biröma [birǫ`ma] *birömer – birömde – birömt* **berömma**; **smickra**
birömlin [birǫ`mlįn] **berömmande**
birömm [bi"rǫmm] o. [birǫ´mm] var. av *biröm*
birömma var. av *biröma*
biröva [birö`va] vb¹ **beröva**
bise bisn (bisam) biser **anförare, ledare**
bisettningg [bise`ttnįŋg] f³ **besättning**
bisieger [bisie`ger] vb¹ **besegra**
bisikta [bisi`kkta] vb¹ **besikta**, **besiktiga**
bisiktningg [bisi`ktnįŋg] f³ **besiktning**
bisiktninggskall -n (-em) -er **besiktningsman**
bisinna [bisį`nna] vb¹ **besinna**
bisitta se *fanta*
biskrieva [biskrie`va] *biskriever – biskrievde – biskrievt,* äv vb¹ **beskriva** || *biskrievend* beskrivande
biskrievningg [biskrie`vnįŋg] f³ **beskrivning**, ex. se **böra**
biskupp [bi"skupp] o. [bi`sskupp] *-in (-am) -er* **biskop**
biskåða [biskå`ða] vb¹ **beskåda**
bislag bislaeð (bislaę) = **beslag**, se ex.
bislut -eð (-ę) = **beslut**
bisluta [bihlu`ta] vb¹ **besluta**
bislutsam [bihlu`tsąm(m)] **beslutsam**
bismið = (-ę) = **besvär, möda, problem**
bismǫl [bi"smǫl] o. [bi`ss-mǫl] *-eð (-ę) =* **besman**
Bisparindję [bispa`rįndźę] f³ Älvdalens **besparingsskog**, se ex.
bisparingg [bispa`rįŋg] f³ **besparing**
bisparinggsskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **besparingsskog**
bisstellsam var. av *bistellsam*
bistaiga [bistaĭ`ga] *bistaig – bistieg – bistieð* **bestiga**
bistella [biste`lla] *bisteller – bistellde – bistellt* **beställa**; **uträtta**; **anmoda**
bistellningg [biste`llnįŋg] f³ **beställning** || *ǫ bistellningg* på beställning
bistellsam [bi"stel(l)sąmm], äv [biste`llsąmm] **beställsam**, beskäftig
bistemma [bistę`mma] *bistemmer – bistemmde – bistemmt* **bestämma** || *bistemm sig fer* + dat bestämma sig för, besluta sig för; *bistemm yvyr* + dat bestämma över, se ex.
bistemmd **bestämd**
bistemmels [bistę`mmels] *-ę (-n) -er* **bestämmelse**
bistemmningg [bistę`mmnįŋg] f³ **bestämning**
bistemmt **bestämt**, av allt att döma, säkert
bisteller [biste`ller] *-n (-am) -er* **beställare**
bister **bister**, se ex.
bistikk bistittjeð (bistittję) = **bestick**
bistjieð = (-ę) = **besked**, se ex. || *min bistjieð* o. *min sturt bistjieð* med besked

bistjielin [bi"stśieliņ] **beskedlig**; **snäll**, **hygglig**; **stillsam**
bistjylla [bistśy`lla] *bistjyller – bistjyllde – bistjyllt* **beskylla**
bistond -eð (-ę) **biståndd**
bistondsandlegger -n (-am) -er **biståndshandläggare**
bistraffningg [bistra`ffniņg] f[3] **bestraffning**
bistyr -eð (-ę) = **bestyr**
bistyra [bisty̯`ra] vb[1] **bestyra**, **ombesörja** || *eð ir liteð (tä) bistyr auti* det är lite att ordna med
bistyrun [bisty̯`ruņ] **beskäftig** (som vill styra o. ställa)
bistyrut [bisty̯`rut] fullt av bestyr, mkt att göra; **besvärligt**
bistå [bistå´] *bistår – bistuoð – bistått* **bestå**; **bjuda**
bistående [bistå`ęnd] **bestående**
bistört **bestört**
biswerm -in (-em) -er **bisvärm**
biswikels [biswi`kels] *-ę (-n) -er* **besvikelse**
biswiken var. av *biswitjin*
biswitjin [biswi`tśiņ] (n: *biswitjeð*), pl: *beswikner* **besviken**
biswä'lligiet se *biswärligiet*
biswä'llin se *biswärlin*
biswär s *-eð (-ę)* = **besvär**
biswär [bi"swär] vb[1] **besvära** || *biswär sig* besvära sig, göra sig besvär
biswära [biswä`ra] vb[1] var. av *biswär*
biswärað [bi"swärað] besvärande **nyfiken**; **besvärad** (till mods), generad
biswäras [bi"swäras] *biswäres – biswärdes – biswärdas* vara **besvärlig**, vara till **besvär** || *biswäras min nogum* besvära ngn
biswärligiet [biswä`lligiet] o. [biswä`(r)ligiet] f[4] **besvärlighet**
biswärlin [biswä`lliņ] o. [biswä`(r)liņ] **besvärlig**
biswärn [bi"swä(r)'n] *-eð (-ę)* besvärande el. påträngande **nyfikenhet**
biswärsans [bi"swäs-ans] *-n* oftast oböjt **besvärlig** person, krånglande person
biswärskupp [bi"swäs-kupp] *-in (-am) -er* **besvärlig** person; **nyfiken** i en strut, **nyfiken** person
biswärsniss [bi"swäs-niss] *-n (-am) -er* **frågvis** pojke el. man; **besvärlig** person
biswärsskrievels -ę (-n) -er besvärsskrivelse, **besvärsskrift**
bisykkel -n (-sykklem) -sykkler **cykel**
bisynnerlin [bisy̯`nneliņ] **besynnerlig**, se ex.
bisyök bisyötjeð (bisyötję) = **besök**; **påhälsning**
bisyöker mer sv var. av *bisyötjer*
bisyökstið [bisy̯ö´ks-tið] o. [bisy̯ö`ks-tið] *-ę (-n) -er* **besökstid**
bisyötja [bisy̯ö`tśa] *bisyötjer – bisyökte – bisyökt* **besöka**
bisyötjer [bisy̯ö`tśer] *-n (-am) -er* **besökare**
bisök mer sv var. av *bisyök*
[1]*bit -n (-em) -er* **bit**, **stycke**; **massa(veds)bit**; **musikstycke** || *drikk ǫ bit* dricka på bit; *ien bit frǫ* ett stycke ifrån, på avstånd; *int laungg(a) bitn* inte så långt, inte så lång väg, ex. se **långt**; *slait i bitą* slita i stycken
[2]*bit -eð (-į)* **bett**, (äv i bet.) skärpa
bitaið [bi"taið] **bittida**, **tidigt** på **morgonen** || *bitaið að mę'n* tidigt i morgon bitti; *bitaið um morgun* tidigt på morgonen; *boð sient og bitaið* både bittida och sent
bitaiðsfrå [bi"taĭs-frå] n: *-frå'tt* **morgonpigg**
bitaiðsk [bi"taĭsk] **morgontidig**
bitaiðsklin [bi"taĭskliņ] **morgontidig** av sig
bitaiðsumör [bi"taĭs-umör] *-eð (-ę)* = **morgonhumör**
bitainkligiet [bitaĭ`ŋkligiet] f[4] **betänklighet**
bitala [bita`la] *bitaler – bitalde – bitalt* **betala**, ex. se **frakt**, **betala** || *bital att* betala tillbaka, betala igen, återbetala; *bital aut* betala ut, utbetala; *bital in* betala in, inbetala; *bital in sig* betala inträde (och gå in)
bitalningg [bita`lniņg] f[3] **betalning**
biteð lokal var. av *bitaið*
bitekken [bite`kkęn] vb[1] **beteckna**
bitekkningg [bite`kkniņg] f[3] **beteckning**
bitenketið -ę (-n) **betänketid**
biter var. av *biteð*
bitflugu [bi"t-flugu] f[2] **stickfluga**
bitflugå äldre grundf t. *bitflugu*
biti -n (bitåm) bitir **matbit**; **tunnbröd**srulle med fyllning || *yr bitum* o. *åv bitum* ur fläcken, se ex.
biti sig bitir sig biti'dd sig biti'tt sig **bete sig**
bitil var. av *bitul*
bitin [bi"tįn] n: *bitið*, pl: *bitner* **biten**
bitjempninggsmięðel -mięðleð (-mięðlę) = **bekämpningsmedel**
bitjenna [bitśę`nna] *bitjenner – bitjennde – bitjennt* **bekänna**
bitjennels [bitśę`nnels] *-ę (-n) -er*, äv m: *-n (-em) -er* **bekännelse**
bitsokker -sokkreð (-sokkrę) **bitsocker**
bitjymbrað var. av *bitjymrað*
bitjymmer [bitśy̨´mmer] s *bitjymreð (bitjymrę)* = **bekymmer**
bitjymmer [bitśy̨`mmer] vb[1] **bekymra** || *bitjymmer sig yvyr* + dat bekymra sig för
bitjymmersam **bekymmersam**
bitjymrað [bitśy̨`mmrað] **bekymrad** || *bitjymrað yvyr noger* bekymrad över ngt

bitokk sig vb¹ **betacka sig**
bitongg bitondjin (bitondjem) **betong**
bitonggbru -brunę (-bru'nn) -bruer **betongbro**
bitrakta [bitra`kkta] vb¹ **betrakta**
bitraktels [bitra`kktels] *-ę (-n) -er,* äv m: *-n (-em) -er* **betraktelse**
bitreffa [bitre`ffa] vb¹ **beträffa** (+dat) ‖ *wen bitreffer* vad beträffar
bitreffend [bitre`ffęnd] (+dat) **beträffande**
bitruo bitruor – bitruo'dde – bitruoeð **anförtro**, se ex.; **tilltro**
bitruo'dd **betrodd**
bitrykk [bi"trykk] *-tryttjeð (-tryttję)* = **bitryck**
biträð [bi"träð] *-eð (-ę)* = **biträde**
bitter **bitter**; **argsint** ‖ *bitter i klypin* stark i nyporna
bitterknįepa f¹ **bitter** person; **argsint** person
bitterplita f¹ **bitter** person; **argsint** person
bittålå [bi`tålå] *bittälär – bittäläð – bittålåð* **betala**
bitul [bi"tul] *-n (-em) -er* **bett** på betsel
bituona [bitu̲o`na] vb¹ **betona**, ex. se **betydelse**
bituonað [bitu̲o`nað] **betonad**
bituoningg [bitu̲o`nįŋg] f³ **betoning**
bitwis **bitvis**
bityða [bity̲`ða] *bityðer – bity'dde – bity'tt* **betyda**, **innebära**
bityðels [bity̲`ðels] *-ę (-n) -er,* äv m: *-n (-em) -er,* äv n: *-eð (-ę)* = **betydelse**
bityðelsfull **betydelsefull**
bityðelslos **betydelselös**
bityðend [bity̲`ðęnd] **betydande** (viktig)
bityg bityeð (bityę) = **betyg**
bitå -n ack o. yngre grundf av *biti*
bitålå var. av *bittålå*
bitäsklin var. av *bitaiðsklin*
biugraf -in (-em) -er **biograf**, se ex.
biugrafi -'nn (-em) -er **biografi**
biulog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger,* äv: *-lodjin (-lodjem) -loger* **biolog**
biulogi -'nn (-em) **biologi**
biulåg var. av *biulog*
biunder [biu̧`nnder] vb¹ **beundra**
biundran [biu̧`nndrąn] oböjl, (äv m) **beundran**
biundranswerd **beundransvärd**
biundrer [biu̧`nndrer] *-n (-am) -er* **beundrare**
biuoða biuoð – boð – buoðið (+dat) **bjuda**; **erbjuda**; **bjuda** in, **inbjuda** ‖ *biuoð att* bjuda igen; *biuoð aut* bjuda ut; erbjuda; *biuoð aut sig* erbjuda sig; *biuoð in* bjuda in; *biuoð įjuop* bjuda in (ett sällskap); *biuoð nogum noð* bjuda ngn på ngt, erbjuda ngn ngt; *biuoð nogum ǫ noð* bjuda ngn på ngt; *biuoð til* anstränga sig, se ex., bjuda till, försöka, ex. se **köra** bort; *biuoð upp* bjuda upp
biuoðas biuoðs [bĭu̲oss] – *boðs* [bo̲ss] – *buoðis* **bjudas**, se ex.
biuoðningg [bĭu̲o`nįŋg] f³ **bjudning**, **kalas**
biuoðninggskuort -eð (-ę) = **inbjudningskort**
biuor -n (-em) -er **bäver**
biuorkåj -ą f¹ **bäverhydda**
biuov [biu̲o´v] *-eð (-ę)* = **behov**
biutop -in (-em) -er **biotop**
biwaka [biwa̲`ka] vb¹ var. av *biwåkå*
biwaker [biwa̲`ker] *-n (-am) -er* **väktare**, ordningsvakt
biwakningg [biwa̲`knįŋg] f³ **bevakning**
biwakninggsumråð -eð (-ę) = **bevakningsområde**
biwandrað [biwą`nndrað] **bevandrad**
biwass **bevars**
biwent **bevänt**
biwerkningg [bi"-werknįŋŋg] f³ **biverkning**
biwis -eð (-ę) = **bevis**
biwisa [biwi̲`sa] vb¹ **bevisa**
biwåkå [bi"wåkå] *biwäkär – biwäkäð – biwåkåð* **bevaka**
biwårå [bi"wårå], äv [biwå"rå] *biwärär – biwäräð – biwåråð* **bevara**, se ex. ‖ *Guð biwar mig* (*fer* + dat) Gud bevare mig (för)
biwäpnað [biwä̲`pnað] **beväpnad**
biwäringg [biwä̲`rįŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **beväring**
biålogi var. av *biulogi*
biörun [biö̲`rųn] **behörig**
Bjus **Bjursås**
bjåðn [bĭå̲`(ð)'n] n: *bjåðeð* **fuktig**, **däven**
bjälke bjältjin (bjälkam) bjälker **bjälke**
bjäll -eð (-ę) **bjäfs**, **grannlåt**
bjälla s f¹ **skälla**
bjälla vb¹ **hänga** och **dingla**
bjär lokal var. av *bjärr*
bjärgart -n (-em) -er **bergart**
bjärgauv -in (-em) -er **berguv**
bjärgfink -fintjin (-fintjem) -finker **bergfink**
bjärggrund -n (-em) **berggrund**
bjärgmįester -n (-am) -er **bergmästare**
bjärgogdalban -ą f¹ **bergochdalbana**
bjärgstjäj -ą f¹ **bergskedja**
bjärguol -n (-em) **rör** (gräs), i sht piprör
bjärgwegg -weddję (-weddjin) -wegger **bergvägg**
bjärgwerm -in (-am) **bergvärme**
bjärkall lokal var. av *bjärrkall*
bjärr -eð (-ę) =, pl dat *bjärgum* **berg**; **berggrund**
bjärrby var. av *bjärgsby*
Bjärreð (Bjärrę) **Evertsberg** (by i Älvd)
bjärrfink var. av *bjärgfink*
bjärrkallaktut **evertsbergskt**, se ex.

bjärrkaller Evertsbergskarlar; **Evertsbergsbor**
bjärrkallkelingg [bĭä`rrkal-kelįŋŋg] f3 gift **Evertsbergskvinna**
bjärrkallkull -ą f1 **Evertsbergsflicka**; ogift **Evertsbergskvinna**
bjärrkallmǫl -eð (-ę) **Evertsbergsmål** (dialekten i byn Evertsberg)
bjärrsaið var. av *bjärrssaið*
bjärrsbruk [bĭä`ss-bru̲k] *-brutjeð (-brutję)* **bergsbruk**
bjärrsknoll [bĭä`ss-knoll] *-n (-am) -er* **bergknalle**
bjärrslutu [bĭä`ss-lutu·] f2 **bergssluttning**
bjärrslutå äldre grundf t. *bjärrslutu*
bjärrssaið [bĭä`s(s)-saĭð] *-ą* f1 **bergssida**
bjärrssykkel [bĭä`s(s)-sykkel] *-n (-sykklem) -sykkler* **mountainbike**
bjärrstupp [bĭä`ss-tupp] *-in (-em) -er* **bergstopp**
bjärrwerm var. av *bjärgwerm*
bjärt [bĭä̲rt] **bjärt**, **färgstark**; **klar**, se ex., **tydlig**; **sensationell**, **märklig**
bjärtguol [bĭä̲`rt-gu̲ol] **klargul**
bjärul [bĭä"rul] *-n (-em) -er* **ok**; **hävel** (höhävel); bärmes
bjärusili [bĭä"ru-sili·] *-n (-silåm) -silir* **ok**
bjärusilå -n ack o. yngre grundf av *bjärusili*
bjärutrai -'tt (-nę) = **ok**
bjärå bjär – bar – buorið **bära**; **gå**, **utveckla** sig, se ex.; **barka**, ske || *al eð bjär til nų att?* börjas det nu igen?; *bjär aut* bära ut; *bjär autyr* urarta, spåra ur; *bjär fram* bära fram, frambära; *bjär in* bära in; *bjär min sig* bära med sig; *bjär mųota* bära emot; *bjärå nogum* vara någons tur, ex. se **tur**; *bjärå sig* bära sig; *bjär(å) sig að* bära sig åt, bete sig; *dar eð bjär ollt umringg* när allt kommer omkring; *bjär stað* bära iväg (utveckla sig); *bjär til* bli av; *bjär under* lägga strö under kreaturen; *bjär upp* bära upp; *bjärå uvǫ* snöa el. regna, komma nederbörd; *bjär yr* gå på tok; *bjär yr sig* häva ur sig; *bjär åv* bära av, ex. se [1]**må**, **vedbod**, bära iväg, bära hän, barka hän; *dait eð bar so bar eð* det gick som det gick; *ur eð beller bjär til* (ja tänk) hur det kan gå
bjäråtrai var. av *bjärutrai*
bjäska var. av *biesska*
bjässaið, bjässbruk se *bjärrssaið, bjärrsbruk*
bjässe bjässn (bjässam) bjässer **bjässe**
bjässknoll se *bjärrsknoll*
bjässlutu se *bjärrslutu*
bjässtupp se *bjärrstupp*
blað = *(-į)* = **blad**
[1]*blaðer* [bla"ðer] s *blaðrą* f1 **blåsa**, **blemma**; (nydal) **cysta**
[2]*blaðer* [bla"ðer] s *blaðrą* f1 **pladdrig** kvinna
blaðer [bla"ðer] vb1 **pladdra**
blaðguld [bla"-gulld] *-eð (-ę)* **bladguld**
blaðlaus [bla"-laus] *-ę (-n) -låyser* **bladlus**
blaðnerv [bla"-nerrv] *-ę (-in) -er* **bladnerv**
blaðran [bla"ðrąn] oböjl pladdrande, **pladder**
blaðrun [bla"ðrų̨n] **pladdrig**
blaið n: *blai'tt* **blid**, ex. se **april**; **mild**
blaiðga [blaĭ`gga] vb1 **blidka**
blaiðgas [blaĭ`ggas], äv [blaĭ`ðgas] *blaiðges – blaigdes* (el. *blaiðges*) *– blaigdas* (el. *blaiðgas*) **lugna** (ned) sig, bli **snäll** igen
blai'gga(s) se *blaiðgas*
blaima f1 **blemma**, **blåsa**
blaindja blaindjer – blainggde – blainggt **blänga**, se ex. || *blaindj til (að nogum)* blänga till (på ngn)
blaintja blaintjer – blainkte – blainkt **blänka**, se ex.
blakk black, **pank**
[1]*blakka* vb1 (+dat) **blinka**, se ex. || *blakk ogum* blinka (med ögonen)
[2]*blakka* vb1 : *blakk sig* bli **pank**
blakker -n (-am) -er **blinker** (nydal)
blakklys -eð (-ę) = **blinker** (nydal)
blakun [bla"kų̨n] **ovarsam**, **vårdslös**; yvig
bland -eð (-ę) = **blandning**, **mix**; **blandsäd**
blanda s f1 **mjölkblandning**
blanda vb1 (+dat) **blanda** || *bland aut* blanda ut; *bland auti* blanda (ned) i (ngt); *bland brott* blanda bort; *bland i* blanda i; *bland in* blanda in; *bland ijuop* blanda ihop; *bland sig i* blanda sig i; *bland til* blanda till; *bland upp* blanda upp; *blandað* blandad
blandaðfrukt -ę (-n) **blandad** frukt
blanderi -eð (-ę) =, el. oböjt **blandning**, blandande; **sammanblandning**
blandningg f3 **blandning**, ex. se **vitkål**
blandspråk -språtjeð (-språtję) = **blandspråk**
blankett -n (-em) -er **blankett**
blaunk **blank**, se ex.; **molnfri**, **klar**
blaunka vb1 **blanka** || *blaunk upp* **blanka** upp
bleða vb1 **vända blad**, **bläddra** || *bleð atter* bläddra tillbaka; *bleð gainum* bläddra igenom, se ex.; *bleð upp* slå upp (i en bok el. tidning)
bleðer [ble"ðer] vb1 **bläddra**, se ex. || *bleðer febi* bläddra förbi; *bleðer gainum* bläddra igenom; *bleðer upp* bläddra upp, slå upp
bleðran [ble"ðrąn] s oböjl **bläddrande**, se ex.
blekkfisk var. av *blikfisk*
blenda vb1 **blända**, se ex. || *blend åv* blända av
blendwait **bländvit**
bles -n (-em) -er var. av *blesu*
blesi -n (blesåm) blesir **bläsand**
blesu f2 **bläs**

blesun [ble"sụn] bläsig; **brokig**, **gräll**; **påträngande**, **framfusig**
blesså f äldre grundf t. *blesu*
bli blir (bara i pres o. inf) **bli**, se ex. || *bli åv* bli av; *bli åv min* bli av med; *lat bli* låta bli
Blibjärr [bli"-bĭärr] **Blyberg** (by i Älvd), ex. se **fin** || *et Blibjärrs* [bli"-bĭäss] till Blyberg
Blibjärser [bli"-bĭäser] **Blybergsbor** (inv i Älvdalsbyn Blyberg)
Blibjärsfuok [bli"bĭäs-fuok] *-fuotjeð (-fuotję)* = Blybergsfolk, **Blybergsbor**
Blibjärskall [bli"bĭäs-kall] *-n (-em) -er* **Blybergskarl**; i pl ofta **Blybergsbor** (inv i Älvdalsbyn Blyberg)
Blibjärskelingg [bli"bĭäs-kelịŋŋg] f³ gift **Blybergskvinna**
Blibjärskull [bli"bĭäs-kull] *-ą* f¹ **Blybergsflicka**; ogift Blybergskvinna
Blibjärsmǫl [bli"bĭäs-mǫ̣l] *-eð (-ę)* = **Blybergsmål** (dialekten i byn Blyberg)
Blibjärspåyk [bli"bĭäs-påĭ̆k] *-påytjin (-påykam* o. *-påytjem) -påyker* **Blybergspojke**
bliek **blek**, se ex.
blieken vb¹ **blekna**
Bliekingg [bli̲e`kịŋŋg] **Blekinge**
bliekingg -indjin (-indjem) -ingger **bleking**
Bliekingge var. av *Bliekingg*
blietja blietjer – bliekte – bliekt **bleka**
blietjer -n (-am) -er **blekare**
¹*blik blitjeð (blitjį)* = **bleck**, ex. se **fönsterbleck**
²*blik blitjeð (blitjį)* **bläck**, se ex.
³*blik blitjeð (blitjį)* = kal **topp** på berg
blikfisk [bli"k-fissk] *-fistjin (-fistjem) -fisker* **bläckfisk**
blikk blittjin (blittjem) blikker **blick** || *fest blittjin* fästa blicken
blikken vb¹ **gulna**, **vissna**; **blekna**, förlora färgen
blikknað **gulnad**, vissnad, **vissen**
blikknaðkwist -n (-em) -er gren eller kvist med gulnade löv på, se **Lasse**
blikknaðlov -eð (-ę) = gulnat, visset **löv**, **höstlöv**
blikkpunkt -n (-em) -er **blickpunkt** || *i blikkpunktem* i blickpunkten
blikpenn [bli"k-pęnn] *-ą* f¹ **bläckpenna**
blikplåt [bli"k-pl̲å̲t] *-n (-em) -er* **bleckplåt**
blikst -n (-em) -er **blixt**
blikster vb¹ **blixtra**
blikstlǫs -eð (-ę) = **blixtlås**
blikta f¹ **siklöja**
bliku f² **bläcka**
blikuonn [bli"k-ụonn] *-eð (-ę)* = **bläckhorn**
bliką s äldre grundf t. *bliku*
bliką vb *blikär – blikääð – blikåð* **bläcka**, **stämpla** (skog) || *bliką upp* märka upp gm bläckning
blind **blind**, se ex.
blindtarm -in (-em) -er **blindtarm**
blindtarmsinflammasiuon = (-em) -er **blindtarmsinflammation**
blindtarmsuperasiuon = (-em) -er **blindtarmsoperation**
blinka vb¹ (+dat) **blinka**
bliuog **blyg**; **förlägen**; **generad**; **blyg** för, se ex.
bliuogiet f⁴ **blyghet**
bliuogsam **blygsam**
bliuomma lokal var. av *bljomma*
bliuommningg lokal var. av *bljommningg*
blivend **blivande**
bljomma s f¹ var. av *bljomme*
bljomma vb¹ **blomma**, ex. se **stenmur** || *bljomm aut, bljomm et endes, bljomm frǫ sig* o. *bljomm yvyr* blomma över; *bljomm um* blomma om
bljommafär -ę (-n) -er **blomsteraffär**
bljommbuð -ę (-n) -er **blomsteraffär**
bljommbukett -n (-em) -er **blombukett**
bljommbuok -buotję (-buotjin) -byöker blombok, **flora**
bljommbutt -n (-em) -er **blomkruka**
bljomme bljommin (bljommam) bljommer **blomma**, ex. se **klättra** iväg
bljommflugu [blĭǫmm-flugu·] f² blomfluga (fr sv)
bljommflugå äldre grundf t. *bljommflugu*
bljommfrie -'tt (-nę) = **blomfrö**
bljommknupp -in (-em) -er **blomknopp**
bljommkǫl -n (-em) **blomkål**
bljommkrans -n (-em) -er **blomsterkrans**
bljommkruk -ą f¹ **blomkruka**
bljommkräld [blĭǫ`mm-kr̲äld] *-eð (-ę)* = **blomkruka**
bljommland -eð (-ę) = **blomsterrabatt**
bljommlind -ą f¹ **blomsteräng**
bljommningg f³ **blomning**
bljommprakt -ę (-n) **blomsterprakt**
bljommsaingg -saindję (-saindjin) -saingger **blomsterrabatt**
bljommstiuok -stiuotjin (-stiuokam) -stiuoker **blomstjälk**
bljommtjipp -ą f¹ **blombukett**
bljommun **blommig**
bljommwas -n (-em) -er **blomvas**
bljomster [blĭǫ´mmster] s *bljomstreð (bljomstrę)* = **blomster**
bljomster [blĭǫ`mmster] vb¹ **blomstra**, se ex.
blogg bloddjin (bloddjem) blogger **blogg**
blokk adj **black** (blek)
blokk s *blottjeð (blottję)* = **block** (t.ex. stenblock el. skrivblock)

blokkað -n (-em) -er **blockad**
blokkir [blo`kk̲ir] vb[1] **blockera**
blommkruk mer sv var. av *bljommkruk*
blǫ'n [blǫ̲`'n] vb[1] **blåna**
blonur f[1] **blånor**
bloss -eð (-ę) = **bloss**
blot n: *blo'tt* **mjuk**, se ex.
blotber -eð (-ę) = mjukt bär, i sht moget **hjortron**
blotbroðskåkå var. av *blotbröðskaku*
blotbröð = *(-ę)* mjukt **tunnbröd**
blotbröðskaku [blo̲tbrös-kaku·] f[2] kaka av mjukt tunnbröd, **tunnbrödskaka**
blotbröðskåkå äldre grundf t. *blotbröðskaku*
blotbröðsmyörgǫs -ę (-n) -er mjuk **smörgås**
blotbröðstrut -n (-em) -er **tunnbröd**srulle med fyllning
blotbull -n (-am) mjukt **bröd**
blot-d [blo̲`t-de̲] *-eð (-ę)* = bokstaven o. ljudet **ð**
blotkrytyr [blo̲`t-kryty̲r] *-eð (-ę)* = **mjukisdjur**
blotslin [blo̲hli̲n] **vek**, **veklig**, **eftergiven**
blottn vb[1] **mjukna**, se ex.
blotå blotär – blotäð – blotåð **smälta**, **töa**, se ex. || *blotå brott* smälta bort; *blotå fram* smälta fram, töa fram, se ex.; *blotå ijuop* smälta ihop; *blotå undǫ* o. *blotå åv* smälta bort
blotåsniųo [blo"tå-sni̲ų̲o] *-'nn (-'mm)* **kramsnö**
blotåtapp [blo"tå-tapp] *-in (-tappem) -tapper* **mångård**, stark ljusring kring månen, förebådande töväder
blotåweðer [blo"tå-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* = **töväder**
blund -n (-em) **blund**
blunda vb[1] **blunda** (hålla ögonen stängda), se ex. || *blund att* blunda (stänga ögonen); dö
blundun **sömnig** (som har svårt att hålla ögonen öppna); **mulen**, se ex.
bluoð = *(-ę)*, äv *-n (-em)* **blod**, se ex. || *gråt bluoðę* gråta blod
bluoð nið vb[1] **bloda** ned, blöda ned
bluoðbrist -ę (-n) **blodbrist**
bluoðbröð = *(-ę)* **blodbröd**
bluoðdrupi, bluoðdrupå var. av *bluoðsdrupi*
bluoðfedjiftningg se *bluoðfedjiptningg*
bluoðfedjiptningg f[3] **blodförgiftning**
bluoðfetunnend **blodförtunnande**
bluoðflekk -flettjin (-flettjem) -flekker **blodfläck**
bluoðflyöð -eð (-ę) **blodflöde**
bluoðfull **blodfull**
bluoðgaungg -gaundjin (-gaundjem) onaturligt starkt **blodflöde**, **blödning**
bluoðigel [blu̲o`ð-ige·l] *-igeln (-iglem) -igler* **blodigel**
bluoðklubb -in (-am) **klimp** (maträtt av bl.a. blod o. kornmjöl)
bluoðkupp vb[1] **åderlåta**, slå **åder**
bluoðläpin n: *-läpeð*, pl: *-läpner* **blodsprängd**
bluoðpalt -n (-em) **blodpalt**
bluoðpannkaku [blu̲o`-pąn(n)kaku·] f[2] blodpannkaka, **blodplätt**
bluoðpannkåkå äldre grundf t. *bluoðpannkaku*
bluoðplett -n (-em) -er **blodplätt**
bluoðpropp -in (-em) -er **blodpropp**
bluoðpruov -eð (-ę) = **blodprov**
bluoðpuddingg -indjin (-indjem) **blodpudding**
bluoðrisk -ą f[1] **blodriska**
bluoðsauger -n (-am) -er **blodsugare**
bluoðsdrupi [blu̲o´s-drupi·] *-n (-drupåm) -drupir* **blodsdroppe**; **fuchsia**
bluoðsdrupå -n ack o. yngre grundf av *bluoðsdrupi*
bluoðspeningger [blu̲o´s-pęnįŋŋger] **blodspengar**
bluoðspuor -eð (-į) = **blodspår**
bluoðtjärl -eð (-ę) = **blodkärl**
bluoðtrykk -tryttjeð (-tryttję) = **blodtryck**, se ex.
bluoðtrykksfall -eð (-ę) = **blodtrycksfall**
bluoðtrykksmęter -n (-am) -er **blodtrycksmätare**
bluoðtrykksmiðisin = (-em) -er **blodtrycksmedicin**
bluoðumlop -eð (-ę) **blodomlopp**
bluoðumlopp mer sv var. av *bluoðumlop*
bluoðun **blodig**
bluoðwerd -eð (-ę) = **blodvärde**
bluoðwärd var. av *bluoðwerd*
bluoðåðer -åðrą f[1], äv *-åðrę (-åðern) -åðrer* **blodåder**
[1]*blus -n (-em) -er* **blus**, ex. se **märka**
[2]*blus -n (-em) -er* **blues**
bly bly'tt (blynę) = **bly**; **blysänke**, **sänke**
blyas [bly"a̲s] *-eð (-ę)* = **blyerts**; **blyertspenna**
blyaspenn [bly"as-pęnn] *-ą* f[1] **blyertspenna**, se ex.
blybit [bly"-bi̲t] *-n (-em) -er* **blybit**
blyespenn mer sv var. av *blyaspenn*
blykaul [bly"-kaul] *-ą* f[1] **blykula**
blysaintj [bly"-sąĭntś] *-eð (-ę)* = **blysänke**
blytungg [bly"-tųŋŋg] **blytung**
blyåspenn var. av *blyaspenn*
blyöða blyöðer – blyö'dde – blyö'tt **blöda** || *blyöð i nevį* blöda i näsan, blöda näsblod; *blyöð ijel* o. *blyöð ijel sig* förblöda
blyöðersiuok -ą f[1] **blödarsjuka**
blyöðningg [blyö̲`nįŋg] f[3] **blödning**
blyöðsiuok -ą f[1] **blödarsjuka**
blyömma, blyömme med sms S var. av *bljomme*
blå n: *blå't* **blå**; **mörkgrå**; **svart**
blåabuorrer [blå´-abuorrer] o. [blå"-abuorrer] **tusenbröder**, småabborrar
blåatji [blå´-atśi·] *-n (-åkåm) -atjir* **blåhake**

blåber [blå"-be̱r] *-eð (-ę)* = **blåbär**
blåbersfugel [blå"bes-fu̱gel] *-n (-fuglem) -fugler* **trädpiplärka** (förslag)
blåbersgröt [blå"bes-grö̱t] *-n (-em)* **blåbärsgröt**
blåbersiemtningg [blå"bes-įemtnįŋŋg] f³ **blåbärsplockning**
blåberskrem [blå"bes-kre̱m] *-in (-em)* **blåbärskräm**
blåberslingg [blå"bes-lįŋŋg] *-lindjeð (-lindję)* **blåbärsris**
blåbersplukkan [blå"bes-plukkạn] oböjl blåbärsplockande, **blåbärsplockning**
blåbersplukkningg [blå"bes-pluk(k)nįŋŋg] f³ **blåbärsplockning**
blåbersrais [blå"bes-raĭs] *-eð (-ę)* **blåbärsris**
blåberssaft [blå"bes-safft] *-eð (-ę)* el. oböjt, äv f: *-ę (-n),* (äv m: *-n (-em)*) **blåbärssaft**, se ex.
blåbersstell [blå"bes-stell] *-eð (-ę)* = **blåbärsställe**
blåbersstjinn [blå"bes-stśįnn] *-eð (-ę)* fin o. mjuk **hud**
blåberssupp [blå"bes-supp] *-ą* f¹ **blåbärssoppa**
blåberssylt [blå"bes-syllt] *-eð (-ę),* el. oböjt, äv f: *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)* **blåbärssylt**
blåblus [blå´-blu̱s] *-n (-em) -er* **blåblus**
blåbljomm [blå´-blĭǫmm] *-in (-am) -er,* äv *-ą* f¹ **ängsvädd** o. andra blå blommor
blåbrakka [blå´-brakka] f¹ Evbgsmål för *blåbruok*
blåbruok [blå´-bru̱ok] *-bruotję (-bruotjin) -bryöker* **blåbyxor**; **jeans**
blådjiet [blå´-dźi̱et] *-ę (-n) -er* **svart get** (i flera talesätt, ofta av ironisk el. avvisande karaktär)
blåfrusin [blå´-frusį·n] n: *-frusið,* pl: *-frusner* **blåfrusen**
blåglasog [blå´glas-o̱g], äv [blå"glas-o̱g] *-að (-ą) -ur* (äldre pl: =) **blåtira**
blåguol [blå"-gu̱ol] **blågul**
blåimil [blå´-įmi·l] *-n (-imblem) -imbler* blå **himmel**, ex. se **himmel**
blåklauter [blå´-klauter] blåkläder || *(int) åvå nog blåklauter* (äldre *blåklaut*) *i lag min* + dat (inte) ha ngt **samröre** med (eg. 'inte ha några blåkläder tillsammans med')
blåklukk [blå"-klukk], äv [blå´-klukk] *-ą* f¹ **blåklocka**, ex. se **hop**; **ängsklocka**
blåknaut [blå´-knaut] *-n (-em) -er* **hårdknut**
blåkråk [blå´-kråk] *-ą* f¹ oviss fågelart, sannolikt **nötskrika**; ej blåkråka
Blåkull var. av *Blåkulla*
Blåkulla [blå"-kulla] **Blåkulla**
blåkå bläkär – bläkäð – blåkåð **sladdra**; jäkta; fjäska
blåliuos [blå´-lĭu̱os] o. [blå"-lĭu̱os] *-eð (-ę)* = **blåljus**, utryckningsfordon
blålys [blå´-ly̱s] o. [blå"-ly̱s] *-eð (-ę)* = **blåljus**, utryckningsfordon
blåmandlur [blå"-mąnndlur] blåaktiga **mandelpotatisar**
blåmertj [blå´-merrtś] *-eð (-ę)* = **blåmärke**, se ex.
blåmįes [blå´-mįes] o. [blå"-mįes] *-n (-em) -er* **blåmes**
blåmįesað [blå´-mįesa̱ð] o. [blå"-mįesa̱ð] *-n (-im) -ir* **blåmes**
blåmjok [blå´-mĭo̱k] *-mjotję (-mjotjin)* **blåmjölk**; (nydal) **lättmjölk**
blåmusseruon [blå´-museruọn] = *(-em) -er* **blåmusseron**
Blåmåyr [blå´-måĭr] i regel oböjt **Atlanten** (skämts)
blå'n se *blǫ'n*
blånagel [blå´-nage·l] *-nageln (-naglam) -nagler* **blånagel**
blånaik [blå"-naĭk] vb¹ **blåneka**
blånur var. av *blonur*
blåold [blå"-olld] *blåold – blåjält – blåeldeð* blåhålla, **hålla** (mkt) hårt
blåpenn [blå´-pęnn] *-ą* f¹ **blåpenna**
blår äldre grundf t. *blå*
blårandun [blå"-rąnndụn] **blårandig**
blåroð [blå"-ro̱ð] n: *-ro't* **blåröd**
blåsa s f¹ **blåsa**
blåsa vb *blås – blis – bläseð* **blåsa**, ex. se **bågna** || *blås att* blåsa igen; *blås brott* blåsa bort; *eð blås eter skaurn* det blåser för regn; *blås i gaungg* blåsa i gång, se ex.; *blås i noð* blåsa i (spela på) ngt, ex. se **horn**; *blås iweg* blåsa iväg; *blås mụota* blåsa motvind, vara motvind; *blås nið* blåsa ned; *blås sund* blåsa sönder; *blås undǫ* blåsa undan, blåsa bort, se ex.; *blås upp* bildas blåsor; *blås yr* blåsa ur; blåsa ut; blåsa av (blåsa ned från), se ex.; *blås åv* blåsa av; *eð blås åv skaurn* det blåser för regn
blåsipp [blå"-sipp] *-ą* f¹ **blåsippa**
blåskatarr -n (-em) -er **blåskatarr**
blåsknaip -in (-am) -er **gräsand**
blåslaiðn [blå´-hlaĭ'n] n: *-slaið,* pl: *-slai'nner,* äv *-slaingner* **blåslagen**
blåslamp -ą f¹ **blåslampa**
blåsningg f³ **blåsning**
blåsorkester -n (-orkestrem) -orkestrer **blåsorkester**
blåst lokal var. av *bläst*
blåsun **blåsig**, se ex.
blåswart [blå"-swarrt] **blåsvart**
blåsweðer [blå`s-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* = **blåsväder**, se ex.
blåtupp [blå´-tupp] *-ą* f¹ **ängsvädd** o. andra blå blommor

blåwait [blå"-waĭt] n: *-wai'tt* **blåvit**
blåwertj var. av *blåwirtj*
blåwið [blå´-wi̲ð] *-n (-im)* **blåträ**
blåwirtj [blå´-wirrtś] *-eð (-ę)* **blåträ**
blååkå -n ack o. yngre grundf av *blåatji*
bläst [bläst] *-n (-em)* **blåst**, **vind**, ex. se **medvind**, **rassla**; **anda**, se ex., **andning**, andhämtning
blästa [blä`sta] f[1] **blästerugn**
blät **blöt** || *legg i blät noð* blötlägga ngt, lägga ngt i blöt, ex. se **blöt** s; *ligg i blät* ligga i blöt
bläta s f[1] **blöta**; **rotblöta**, kraftig **regnskur**, se ex.
[1]*bläta* vb *bläter – blä'tte – blä'tt* **blöta**; **blöta** upp; **regna** || *blät nið* blöta ned; *blät nið sig* äv falla (ramla) omkull; *blät sig* blöta ned sig; dricka ngt starkt; *blät upp* blöta upp; *blät upp sig* blöta ned sig, bli våt, bli blöt
[2]*bläta* vb *bläter – blä'tte – blä'tt* : *blät til (að)* **slå** till
blätswettun **blöt** av **svett**, **genomsvettig**
blätwarur [blä`t-waru·r] **dryckesvaror**
blätwåt n: *-wå'tt* **genomblöt**, **genomvåt**
blöja f[1] **blöja**
boauorm -in (-em) -er **boaorm**
boð … og **både** … och; **till** och med, se ex. || *boð an og* han också, se avsn. Pleonasmer; *boð eð og anað* o. *boð eð og eð* både det ena och det andra
Boggbjärr **Boggberget** (berg, festplats m.m. i Evertsberg, Älvd)
bogsir [bo`ggsi̲r] vb[1] **bogsera**
boka vb[1] **böka**, **gräva**
bokka vb[1] var. av *bukka*
bokke bottjin (bokkam) bokker **backe**, ex. se **bar** adj; **kulle** || *bottjin* ofta marken, ex. se **luta** nedför, **mark**, **räfsa** s; *niðo bokkam* (nere) på marken; *upo bokkam* uppe på kullen
bokklautningg f[3] **backsluttning**
bokksaið -ą f[1] **backsluttning**
bokksipp -ą f[1] **backsippa**
bokkun **backig**
boks -n (-em) -er **box**, **frysbox** || *autonað boksem* utanför boxen
boksas bokses – bokses – boksas **boxas**
bokser -n (-am) -er **boxare**, ex. se **hare**
boksningg f[3] **boxning**
boksninggsmattj -n (-em) -er **boxningsmatch**
bokun **bökig**; **framfusig**; **livlig**, **bråkig**, våldsam
bold lokal var. (ffa i byn Klitten) av *boll*
boll -n (-em) -er **boll**
bolla vb[1] **bolla**
Bollnęs **Bollnäs**
bollplan -ę (-plą'n) -er **bollplan**
bolltrai -'tt (-nę) = **bollträ**, **slagträ**
bolltykkel -tykklą f[1] **racket** (nydal, eg. 'boll(bröd)spade')
bomb -in (-em) -er **bomb**
bomba vb[1] **bomba** || *bomb sund* bomba sönder
bombplan -eð (-ę) = **bombplan**
bor var. av *boð*
borg [borrg] *bordjin (bordjem) borger* **borg**
borga vb[1] köpa på **kredit**, se ex.; **låna** (ngn ngt), se ex.
borgmięster -n (-am) -er **borgmästare**
bort med sms S var. av *brott*
borte S var. av *brotte*
bortǫter S var. av *brottǫter*
bǫs -eð (-ę) = **bås**, se ex. || *go i bǫs* gå i bås
bot ǫ se *båt ǫ*
botanisira var. av *buotanisira*
botanisiringg var. av *buotanisiringg*
bottin = *(-em) -er* **bottin**
bottja oftast oböjt n, äv f[1] **boccia**
Bouslen var. av *Buouslen*
bra n: =, pl: *-er* **bra**, se ex.; **väl**; rejäl, inte liten, ex. se **dos** || *eð ir bra!* äv tack, det räcker!, tack, tack!
bradd -ę (-n) -er **brädd**, **kant**, **rand** || *upo bradd* till brädden
bradda s f[1] **frukost**, morgonvard
bradda vb[1] : *bradd sig* äta **frukost**
bragulin [bra"guli̲n] var. av *bragun*
bragun [bra"gụn] **rörlig**; **livlig**; **orolig** (som ej kan hålla sig stilla), se ex.; **ostyrig**
bragwind [bra"g-wi̲nnd] *-n (-em)* **dallring** i luften vid stark värme
brak bratjeð (bratję) = **brak**
brakka f[1] sg Evbgsmål för *bruok*
brakkniępa [bra`k(k)-kni̲epa] *-ą* f[1] Evbgsmål för *bruokknięp*
brakkrov -į (-in) -ir **byxbak** (Evbgsmål)
braks -n (-em) -er **braxen**
brakstjit -n (-em) -er **brakskit**
brakstjitsfuodral -eð (-ę) = **skithög** (om person, eg. 'brakskitsfodral')
branaug [branau´g] **bra**, se ex., ganska, rätt; **rejäl**, se ex., **rejält** || *branaug min* + dat ganska mkt
brand -n (-em) -er **brand**; **eldbrand** (brinnande vedträ) || *jät aut non ǫ brandą* (äv *brandär* o. *brander*) äta ngn ur huset
brandatji [brą`nnd-atji·] *-n (-åkåm) -atjir* **brandhake**
brandbil -n (-em) -er **brandbil**
brandbiwakningg f[3] **brandbevakning**
branddamm -in (-em) -er **branddamm**
brandfeswar -eð (-ę) = **brandförsvar**
brandgatu [brą`nnd-gatu·] f[2] **brandgata**

brandguol **brandgul**, gulröd
brandgåtå äldre grundf t. *brandgatu*
brandkuov -in (-em) -er **brandpil**
brandkår -n (-em) -er **brandkår**
brandräk -rätjin (-rätjem) **brandrök**
brandstasiuon = (-em) -er **brandstation**
brandstjäf -in (-em) -er **brandchef**
brandtorn -eð (-ę) = **brandtorn**
brandwakt -n (-em) -er **brandvakt**, se ex.
brandwarner -n (-am) -er **brandvarnare**
brandåkå -n ack o. yngre grundf av *brandatji*
brans -n (-em) -er **bransch**
braska vb[1] **pråla**, **prunka**, vara grann; vara **finkländ**; vara **brudtärna**, gå i bröllopsprocession
braskamin var. av *brasukamin*
braskkull -ą f[1] **brudtärna**, **tärna** vid bröllop, brudnäbb
brasu f[2] **brasa**
brasukamin [bra"su-kam̲in] *= (-em) -er* **braskamin**
brasupust [bra"su-pu̲st] *-n (-em) -er* **blåsbälg**
brasuwið [bra"su-wi̲ð] *-n (-im)* **brasved**
brauð var. av *brauðe*
brauðbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] **tjärblomster**
brauðe brauðę (brauðn) brauðer **brud**
brauðfy -eð (-ę) = **brudfölje**
brauðgron -ę (=, äv *-grǫ'n) -er* [-grǫne·r] brudgran, **brudsporre**
brauðgumm -in (-am) -er **brudgum**, ex. se **brudfrämma**
brauðgåv -ą f[1] **brudgåva**
brauðimil [brau`ð-i̧mi·l] *-n (-imblem) -imbler* brudhimmel, **brudpäll**
brauðkleningg [brau`-klęniŋŋg] f[3] **brudklänning**
brauðkraungen -kraungną f[1] **brudkrona**
brauðkruon -ą f[1] var. av *brauðkraungen*
brauðkuort [brau`-ku̲ort] *-eð (-ę) =* **brudfoto**
brauðmars [brau`-marrs] o. [brau`-mass] *-n (-em) -er* **brudmarsch**
brauðmass se *brauðmars*
brauðnebb -in (-em) -er **brudnäbb**
brauðpar -eð (-i̧) = **brudpar**
brauðsetu yngre grundf t. *brauðsetå*
brauðsetå [brau`-setå·] *-setǫ (-setun) -setur* **brudfrämma**, se ex., brudkläderska
brauðskari [brau`-skari·] *-n (-skåråm) -skarir* **brudfölje**
brauðskårå -n ack o. yngre grundf av *brauðskari*
brauðstuol -n (-em) -er **brudstol**
brauðtjist -ą f[1] **brudkista**
braungen var. av *brun*
braungenmärr -ę (-n) -er **brun** märr
brawað -n (-em) -er **bravad**
brawur **bravur** || *min brawur* med bravur
breddfull **bräddfull**
brekklun **bräcklig**
brenda f[1] av **skogseld** avbränt område
brendwin -eð (-i̧) **brännvin**, se ex.; **spritdryck**
brendwinsapparat -n (-em) -er **hembränningsapparat**
brendwinsbuðę (-buðn) **Systembolaget** (nydal, eg. 'brännvinsboden')
brendwinsglas -eð (-i̧) = **brännvinsglas**
brendwinsklien **fyllsjuk**
brendwinssull -n (-em) -er **cocktail** (nydal, eg. 'brännvinsröra')
brenn- ss förstärkningsord **jätte-**
brenna brenner – brennde – brennt **bränna**; **tända** (o. låta brinna), se ex. || *brenn in* bränna in; *brenn sig* bränna sig; *brenn upp* bränna upp, ex. se **skräp**, elda upp, ex. se **ändå**; *brenn wið* bränna vid; *brenn åv* bränna av
brennarg **jättearg**, **fly** förbannad
brennas brennes – brenndes – brenndas **brännas**, se ex. || *brennas wið* brännas vid
brennbar **brännbar**
brennboll -n (-em) **brännboll**
brennd **bränd**
brenndyr **jättedyr**, **svindyr**
brennessl -ą f[1] **brännässla**
brennfin **jättefin**
brennfluks **entusiastisk** (nydal, jfr *brenn-* o. *fluks*)
brennglas -eð (-i̧) = **brännglas**
brennguoð **jättegod**
brenniet n: *-ie't* **brännhet**
brenningg f[3] **bränning**
brennjälåk **jättearg**
brennkold n: *-kollt* **smällkall**, **svinkall**, **bitande** kall
brennredd **jätterädd**
brennruolin **jätterolig**
brennstie -n (-nem) -ner större bit **svavel**
brennstrai't **jättesnabbt**; (nydal) **express** (i ilfart)
brennstyöð mycket **stabil**, mycket **stadig**
brennsår -eð (-ę) = **brännsår**
brenntjyöld -ę (-n) **iskyla**, hård **köld**, **bitande** kyla
brennunderlin **jättekonstig**
brennwið -n (-im) **brännved**
brensk var. av *rwensk*
brest -eð (-ę) = **bröst**; **bringa**; **fors**
bresta vb[1] (brösta) || *brest upp sig* **brösta** sig
brestbuom -in (-em) -er **bröstbom**
brestfikk -ą f[1] **bröstficka**
brestkaramell -ą f[1] **bröstkaramell**

brestkorg -kordjin (-kordjem) -korger **bröstkorg**
brestkrept -ą f[1] **bröstcancer**
brestmjok -mjotję (-mjotjin) **bröstmjölk**
brestwart [bre`sst-wa̲rt] *-ą* f[1] **bröstvårta**
brett upp sig vb[1] **stoltsera**, visa sig **högfärdig**, se **högfärdig** ut
brette -ð (brettę) = **brätte**
brettja brettjer – brekkte – brekkt **bräcka** || *brettj sig* svanka; *brettj åv* bräcka, överglänsa, överträffa
briddj -in (-em) **bridge**
brieð n: *brie'tt* **bred**, se ex. || *ǫ brieð* i bredd; *ǫ brieð min* i bredd med, bredvid
brieða brieðer – brie'dde – brie'tt **breda** || *brieð att* bädda (ihop); *brieð att busų* bädda sängen (skämts, se *busu*); *brieð attrum* breda över; *brieð aut* breda ut, se ex.; *brieð aut sig* breda ut sig; *brieð ǫ* breda på; breda över, se ex.; *brieð upp* bädda upp; *brieð yvyr* breda över; *brieð åv sig* ta av sig, se ex.
brieðas brieðes – brie'ddes – brie'ddas **skreva**, stå el. gå **bredbent**
brieðband -eð (-ę) **bredband**
brieðbient **bredbent**
brieðbladun [brie`-bladų·n] **bredbladig**
brieðbrettað **bredbrättad**
brie'dd -ę (-n) -er **bredd**
brie'dda vb[1] **bredda**, se ex.
brie'ddgrað -ę (-n) -er **breddgrad**
Brieðsbuðär [brie`s-bu̲där] pl b.f. (dat *-buðum*) detsamma som *Brieðwað*
brieðum **bredbent**
Brieðwað [brie`-wa̲ð] **Bredvad** (f.d. fäbod, senare gård NV om Åsens by)
brieðwið [brie´wið] + ack **bredvid**, se ex.
brieðwir var. av *brieðwið*
briev -eð (-ę) = **brev**, se ex.
brievbärer -n (-am) -er **brevbärare**
brievkamrat -n (-em) -er **brevvän**
brievlåð -ą f[1] **brevlåda**
brievpapir [brie`v-papi̲r] *-eð (-ę)* = **brevpapper**
brievprugramm -eð (-ę) = **e-postprogram**
brievskrievningg f[3] **brevskrivning**
brievweksel vb[1] **brevväxla**
brievwekslingg f[3] **brevväxling**
brievwenn = *(-em) -er* **brevvän**
brievwåg -wåę (-wå'n) -wåger **brevvåg**
brikka f[1] **bricka**
brindauð -ę (-n) -er **älghud**
Brindbjärr **Brindberg** (fäbodställe i Älvd) || *et Brindbjärrs* [brį`nnd-bĭäss] till Brindberg
brinddrit -eð (-į) **älgspillning**, se ex.
brinde brindn (brindam) brinder **älg**, ex. se **fart**, **ovanför**; **älgtjur**; **kullfallen hässja**
brindferd -ę (-n) -er **älgspår**
brindfess -n (-em) **älgfärs**
brindflugu [brį`nnd-flugu·] f[2] **hjortfluga**, **älgfluga**, hjortlusfluga, lusfluga
brindflugå äldre grundf t. *brindflugu*
brindgras -eð (-į) **älgört**
brindgruop -ę (-in) -er **fångstgrop** för älg
brindgryt -ą f[1] **älggryta**
brindjakt -ę (-n) -er **älgjakt**
brindjaktlag -laeð (-laę) = **älgjaktlag**
brindjäger -n (-am) -er **älgjägare**
brindkåv -in (-em) -er **älgkalv**
brindpass -eð (-ę) = **älgpass**
brindrakk -rattjin (-rakkam) -rakker **älghund**
brindskoll -n (-am) -er **älghuvud**
brindskuog i uttr *wårå i brinsdskuog* vara o. **jaga** älg; *wårå auti brindskuog* vara ute o. **jaga** älg
brindstamm -in (-em) -er **älgstam**
brindstjinn -eð (-ę) = **älgskinn**
brindstjytt -n (-em) -er **älgskytt**
brindtavel [brį`nnd-tave·l] *-tavlą* f[1] kulformad **älgspillning**
brindtjyr -ę (-n) -tjyner **älgko**
brindtjyöt -eð (-į) **älgkött**
brindtjyötfess -n (-em) älgköttfärs, **älgfärs**
brinduks -n (-am) -er **älgtjur**
brinduonn -eð (-ę) = **älghorn**
brinduop -in (-em) -er **älgflock**
brindås älghals || *bjärå upǫ brindås* bära (ett barn) på **axlarna**
bringga s f[1] **bringa**, se ex.
bringga vb[1] **truga**
brink brintjin (brintjem) brinker **brink**
brinna brið – brann – brunneð **brinna**, se ex. || *brinn inne* brinna inne; *brinn ijuop* smälta ihop; *brinn nið* brinna ned; *brinn upp* brinna upp; *brinn yr* brinna ut
brinnas briðs [bri̲ss] – *branns – brunnes* **brinna** (t.ex. gödsel)
brisk bristjin (bristjem) brisker **brits**
brist -ę (-n) -er **brist**, avsaknad
bristfellun **bristfällig**; fallfärdig
bristwaru [bri`sst-waru·] f[2] **bristvara**
brittj -n (-em) -er **brits**
brittsåmår [bri`tt-sǫmå·r] *-n (-sumbrem) -sumbrer* **brittsommar**
briuota briuot – brot – brutið **bryta** || *briuot aut* bryta ut; *briuot auti* bryta i; *briuot fram* bryta fram; *briuot gainum* bryta igenom; *briuot itau* bryta isär, bryta itu; *briuot nið* bryta ned; *briuot sig* bryta sig; vricka sig; brösta sig, stoltsera; *briuot sig i fuotem* vricka foten; *briuot sig in* bryta sig in; *briuot sund*

bryta sönder; *briuot til* bryta till, se ex.; *briuot upp* bryta upp; *briuot åv* bryta av, ex. se **sågblad**; avbryta; *briuot åv sig ien arm* el. *ien fuot* bryta armen resp benet. Se äv *brutin*

briuotningg f³ **brytning**

broð var. av *bröð*

brodir var. av *brudir*

broðkåkå var. av *bröðkaku*

bromstrumb mer sv var. av *brymstrumb*

brǫ'n [brǫ̱`'n] vb¹ **smälta**

brons -eð (-ę) **brons**

brosk brostjeð (brostję) **brosk**

brossler -n (-am) -er **brosslare**

¹*brot -eð (-į)* = **brott** || *fǫ noð brot ǫ* (+ dat) få fason på, komma tillrätta med; *int fǫ noð brot ǫ* (+ dat) äv inte klara av, inte rå på; inte få kläm på, inte begripa sig på

²*brot -ę (-n) -er* väg, bruten på sidan av (brant) **backe**

brota vb¹ **bryta** väg (i backsluttning)

Brotę (Brotn) se *Sturbrot*

broti prep alternativ stavning av *brotti*

broti s *-n (brotåm)* **bråte** (ris o.dyl.); björnens **bädd** av ris; **rishög**, hög av bråte; (gråspråk: 'logi'; 'säng i logiet')

brotlågur f¹ **vägräcke** (i form av timmerstockar vid vinterväg); (skämts) **lår** på kvinna

brott adv **bort**

brott s *-eð (-ę)* = **brott**

brottaið se *brottaiðn*

brottaiðn [bro´tt-taĭ'n] n: *-taið,* pl: *-tai'nner* **borttagen**

brottbläsn [bro´tt-bl̈äs'n] **bortblåst**

brottbuoðin [bro´tt-buoðį·n] n: *-buoðið,* pl: *-buoðner* **bortbjuden**

brottbytingg -indjin (-indjem) -ingger **bortbyting**

brottdjipt(að) [bro´tt-dźippt(að)] **bortgift**

brotte **borta** (försvunnen; bortkommen, okunnig)

brotter [bro´tter] I. adv **borta** (ngn annanstans, ej hemma); längre **bort**.
II. prep + dat **bortåt**, **bortefter**, **bortöver**, längre **bort** i, se ex., **borta** i, se ex., längre **bort** bland, se ex. || *brotter byum* i byar längre bort, i andra byar; *brotter raisum* (där ute) i världen (eg. 'borta i skogarna')

brottglemmd [bro´tt-glęmmd] **bortglömd**

brotti prep + dat **borta** i || *brotti stöll* uppåt väggarna, alldeles på tok; *brotti tuok* på tok; *brotti wärdn (nogär)* ute i världen (någonstans)

brottkliemað [bro´tt-klį̱emað] **bortskämd**

brottkumin [bro´tt-kų̱mį·n] n: *-kumið,* pl: *-kumner* **bortkommen**

brottonað + dat **bortom**, se ex.

brottǫter **bortifrån** || *frǫ brottǫter* bortifrån

brottǫterfuok -fuotjeð (-fuotję) = **utsocknes** folk

brottrivin [bro´tt-rivį·n] n: *-rivið,* pl: *-rivner* **bortriven**

brottskemmd [bro´tt-skęmmd] **bortskämd**

brottyr [bro´ttyr] bort ur, ur; se *fǫ brottyr*

brottåv + dat **bort** (i)från, från

brotå -n ack o. yngre grundf av *broti*

bru brunę (bru'nn) bruer **bro**, ex. se **bro**, **hopa sig**; **farstubro**, **förstubro** || *autǫ bru'nn* (ute) på farstubron

brubyddjer [bru"-byddźer] *-n (-am) -er* **brobyggare**

brudd -n (-em) -er (potatis)**grodd**; **brodd**; (nydal) **dobb**

brudda vb¹ **grodda**, få (potatis) att **gro**; ta av **groddar** || *brudd åv* ta av groddar

brudir [bru"di̱r] vb¹ **brodera** || *brudir aut* brodera ut

brudiringg [brudi̱`rįŋg] f³ **brodering**, **broderi**

brudirsaks [brudi̱`(r)-sakks] *-ę (-n) -er* **brodersax**

brugga vb¹ **brygga** || *brugg að måysum* fälla tårar, gråta (eg. 'brygga åt mössen')

¹*bruk brutjeð (brutję)* = **användning**, se.ex.; **bruk**; **sed** || *wårå i bruk* vara i bruk, ex. se **slogbod**

²*bruk brutjeð (brutję)* bruk, **murbruk**

³*bruk brutjeð (brutję)* = **bruk**, industrianläggning. Jfr *Brutjeð*

bruka vb¹ **använda**, ex. se **lagra**; **bruka**, se ex., ha för **vana** || *bruk sund* slita ut; *bruk upp* använda upp, göra slut på; *so gor bruka* användbar

brukað använd, **begagnad** || *so ir brukað* som är använd, begagnad

brukas brukes – brukes – brukas, el. *brukes – bruktes – bruktas* **användas**, se ex.

brukbar **brukbar**, **användbar**

bruker -n (-am) -er **brukare**

bruklin **bruklig**

brukluvu [bru"-kluvu·] f² **klove** (halvkluven stock) i bro

brukluvå äldre grundf t. *brukluvu*

bruksanwisningg f³ **bruksanvisning**

¹*brumi -n (brumåm) brumir* **hänge** på lövträd

²*brumi -n (brumåm) brumir* **lielår**, liehäl

brumma vb¹ **brumma**

brumon [brų"mǫ̱n] var. av ²*brumi*

brumå s *-n* ack o. yngre grundf av *brumi*

brumå vb *brumär – brumäð – brumåð* **blomma** (om lövträd med hängen)

brun **brun**

brunbyönur f¹ bruna **bönor**

brunda s f¹ **brunst**

brunda vb[1] vara **brunstig**, se ex.
brundbukk -buttjin (-buttjem) -bukker brunstig bock; **kättjefull** mansperson, **bock** (nedsätt)
brundgrav -ę (-in) -grävär **brunstgrop**
brundgruop -ę (-in) -er **brunstgrop**
brundtið -ę (-n) -er **brunsttid**
brundun **brunstig**
brundyörum **brunstig**
brunn = (-em) -er **brunn**, se ex.
brunn'n [bruṛnn'n] **brunnen** (av brinna)
Brunnsbjärgerer [bruṛnns-bĭärrgerer] **Brunnsbergsbor**
Brunnsbjärr [bruṛnns-bĭärr] **Brunnsberg** (by i Älvd) || *að Brunnsbjärr* o. *et Brunnsbjärrs* [bruṛnns-bĭäss] till Brunnsberg; *upi Brunnsbjär* o. *upp Brunnsbjärr* (upp) till Brunnsberg
Brunnsbjärska f[1] brunnsbergska, **Brunnsbergsmål**
Brunnsbjärskaller [bruṛnnsbĭäs-kaller] Brunnsbergskarlar; **Brunnsbergsbor** (inv i Älvdalsbyn Brunnsberg)
Brunnsbjärskelingg [bruṛnnsbĭäs-kelịŋŋg] f[3] gift **Brunnsbergskvinna**
Brunnsbjärsmǫl [bruṛnnsbĭäs-mǫ̲l] *-eð (-ę)* **Brunnsbergsmål** (dialekten i byn Brunnsberg)
brunnsbytt -ą f[1] **brunnshink**
brunnsluk -lutjeð (-lutji) = **brunnslock**
brunnswattn -wattneð (-wattnę) **brunnsvatten**
brunnswåg -wåę (-wå'n) -wåger **brunnssvängel**
brunsprekklun **brunspräcklig**
brunstun **brunstig**
brunswart **brunsvart**
bruoðer -n, gen *-es,* pl: *bryöðrer* **broder**
bruoðerli(t) **broderligt**
bruok bruotję (bruotjin) bryöker [bry̲ö´ker] **byxor**, se ex.; **tygblöja** || *drait i bruok* skita på sig, göra på sig, bajsa på sig, ex. se **kissa**; *kukk i bruok* bajsa på sig, göra i byxorna; *maig i bruok* o. *piss i bruok* kissa i byxorna, kissa på sig; *tågå min niðer bruok* ta med byxorna nere, ertappa, överrumpla
bruoka vb[1] **skita**
bruokbien -eð (-ę) = **byxben**
bruokfĭkk -ą f[1] **byxficka**, ex. se **minst** adj
bruokknịep -ą f[1] **byxknapp**
bruoklainingg f[1] **byxlinning**
bruoklinningg mer sv var. av *bruoklainingg*
bruoklos **byxlös**
bruokrov -ę (-in) -ir **byxbak** || *sikk i bruokrovin* gällivarehäng
bruokuosu [bru̲o`k-uosu·] f[2] **byxben**
bruokuoså äldre grundf t. *bruokuosu*
bruokyöv -ą f[1] **byxben**
bruor pl: *bryöðrer* **bror** || *i morgus kam bruor* i morse kom min bror; *Niss-bruor* min bror Nisse; *wårå bruor að* o. *wårå bruor min* vara bror till, se ex.
bruorsduotter [bru̲o´s-duotter] gen *-es,* pl: *-dyöttrer* **brorsdotter**
bruorsun [bru̲o´-su̲n] *= (-im) -ir* **brorson**
bruretti [bru"-rettś] *-eð (-ę) =* **broräcke**
brus -eð (-ę) **brus**
brusa vb[1] **brusa** || *brus upp* **brusa** upp
bruspann [bru"-spąnn] *-eð (-ę) =* **brospann**
brussn vb[1] **brista**, **gå** av, **brytas** av, ex. se **bryta**; gå **sönder** || *brussn itau* brista itu, gå av, brista; *brussn åv* brista, gå av
brustukk [bru"-stukk] *-stuttjin (-stuttjem) -stukker* längsgående **stock** i bro över myr
brutin [bru"tịn] n: *brutið,* pl: *brutner* **bruten**, se ex.
Brutjeð (Brutję) "Bruket", gamla porfyrverket på Näset, senare fattighus o. ålderdomshem
brutningg [bru"tnịŋŋg] f[3] **brottning**
bruttolön [bru`tto-lǫ̲n], äv [bru´tto-lǫ̲n] *-ę (-lǫ̲'n) -löner* **bruttolön**
brutå brutär – brutäð – brutåð brotta || *brutå aut* brotta ut, gm brottning el. med stor ansträngning få ut; *brutå i saingg* lägga barn med viss möda (skämts); *brutå nið* brotta ned
brutås [bru"tås] *brutäs – brutäs – brutås* **brottas**, se ex. || *brutås min* äv kämpa med, se ex., tampas med
brutär [bru"tär] *-n (-am) -er* **brottare**, se ex
bruwasi [bru̲`-wasi·], äv [bru̲´-wasi·] *-n (-wåsåm) -wasir* brovase, **brobjälke**, brobalk
bruwåså -n ack o. yngre grundf av *bruwasi*
bry sig um bryr sig um – brygd sig um – brygt sig um **bry sig** om, ex. se **ståhej**
bryddja s f[1] **brygga**; **logbrygga**
bryddja vb *bryddjer – bryggde – bryggt* **brygga**
bryddjer -n (-am) -er **bryggare**
bryddjeri -eð (-ę) -er, el. oböjt **bryggeri**
bryddjkaffi oböjl **bryggkaffe**
bryddjtupp -ą f[1] **rölleka**
brygd [bry̲gd], lokalt [bryggd] adj n: *brygt* **nyfiken**; **förlägen**; **orolig**
brygd [bryggd] s *-ę (-n) -er* **brygd**, se ex.
brygdlass [bry̲`gd-lass] oftast oböjt **nyfiken** i en strut, nyfiken person
brygdskati [bry̲`gd-skati·] *-n (-skåtåm) -skatir* **nyfiken** i en strut, nyfiken person
brygdspjäti [bry̲`gd-spĭäti·] *-n (-spjätåm)*

-spjätir **nyfiken** i en strut, nyfiken person [129]
brygdspjätå -n ack o. yngre grundf av *brygdspjäti*
brylla vb[1] **förbrylla** || *bryll til eð fer nogum* göra ngn förbryllad
bryllas brylles – brylles – bryllas vara **nyfiken**
bryllkwenn -ę (=) -er **nyfiken** i en strut, nyfiken person
bryllskati [bry`ll-skati·] *-n (-skåtåm) -skatir* **nyfiken** i en strut, nyfiken person
bryllskåtå -n ack o. yngre grundf av *bryllskati*
bryllun **nyfiken**, **frågvis**
bryms -n (-em) -er **broms**, ex. se **utsatt**
brymsa vb[1] **bromsa** || *bryms upp* bromsa upp
brymsspak -spatjin (-spatjem) -spaker **bromsspak**
brymssputt -eð (-ę) **ormspott**
brymstrumb -ą f[1] **bromstrumma**
brymsut mkt **broms**, fullt med broms
brynas brynes – bryndes – bryndas vara **nyfiken**
bryndjelkupp -in (-am) -er **nyfiken** i en strut, **nyfiken** person
brynun **nyfiken**
brysselkǫl -n (-em) **brysselkål**
brytningg mer sv var. av *briuotningg*
bryöðkunu [bryö´-kųnu·] f[2] **svägerska**
bryöðkunå äldre grundf t. *bryöðkunu*
bråð n: *brå'tt* **bråd**; **brådskande** || *int bråðum dagum* inte i brådrasket, inte i första taget, inte på länge, inte inom överskådlig tid; *(int) brå'tt* (inte) i hastigheten
bråð ǫ brår ǫ – brå'dd ǫ – brå'tt ǫ **brås** på, se ex.
brådagum [brå`-dagų·m] i uttr *int brådagum* = *int bråðum dagum,* se *bråð*
brådiuop [brå"-dĭuop] **bråddjup**
brådä [brå"-dä] *-där -duo -däeð* **dö** hastigt el. **plötsligt**
brågå brägär – brägäð – brågåð **röra** sig, vara i rörelse; **röra** på + dat || *brågå i* + dat röra på, se ex.; motionera (t.ex. häst); *brågå i sig* motionera, se ex., röra på sig; *brågå sig* röra sig, se ex.
bråja vb[1] **löpa** (om löpsk katt)
bråjälåk [brå"-jälå·k] **häftig**, häftigt uppbrusande, **hetlevrad**, **snarstucken**
[1]*bråk bråtjeð (bråtję) =* **bråk**, se ex.
[2]*bråk bråtjeð (bråtję) =* **bråck**
bråka vb[1] **bråka**; **tvista**; **knarra** || *bråk um noð* o. *bråk yvyr noger* (äv *noð*) bråka om ngt
bråkdiel -n (-em) -er **bråkdel**
bråkstatji [brå`k-statśi·] *-n (-ståkåm) -statjir* **bråkstake**
bråkståkå -n ack o. yngre grundf av *bråkstatji*
bråkum ijug [brå"-kųm iju´g] *-kumb -kam -kumið* **plötsligt** komma att tänka på
bråkun **bråkig**
bråkå bräkär – bräkäð – bråkåð **braka**, se ex.; **knaka** || *bråkå ijuop* braka ihop; *bråkå los* braka loss (lös, löst), ex. se **oväder**; *bråkå nið* braka ned; *bråkå sund* braka sönder, se ex., gå sönder med ett brak; *bråkå til* braka till; *bråkå åv* gå av, brista
bråkåtuorr [brå"kå-tuorr] n: *-tuort* **knastertorr**
brårait sig [brå"-rait sig] *-rait sig -rai'tt sig -rai'tt sig* **resa** sig hastigt (el. plötsligt), **springa** upp
brårastję [brå"-rasstśę] i uttr *int i brårastję* inte i **brådrasket**
bråska [brå`ska] s f[1] **brådska**, se ex. || *i bråskun* i brådskan, i hastigheten
bråska [brå`ska] vb[1] **brådska**, vara **bråttom**
bråskend [brå`skęnd] **brådskande**
bråskut [brå`skut] **brådskande**, **bråttom**, se ex.
bråslut [brå"-hlut] s oböjl tvärslut, **tvärstopp**
bråslut [brå"-hlut] vb[1] **sluta tvärt**
bråsommen [brå"-sǫmmęn] vb[1] **somna** tvärt
brå'ss -n (-em) -er, äv n: *-eð (-ę) =* **brosch**
brå'ss brå'ss – brå'ddes – brå'ddas : *brå'ss eter* o. *brå'ss ǫ* **brås** på, se ex.
bråstą'n [brå"-stą'n] vb[1] **tvärstanna**, stanna plötsligt
bråstörtað [brå"-störrtað] **brådstörtad**
bråså s äldre grundf t. *brasu*
bråså vb *bräsär – bräsäð – bråsåð* **brassa**
bråsäkert [brå"-säkert] alldeles **säkert**
bråtaungen [brå"-tąuŋęn] vb[1] **tvärtystna**
brå'tt **bestört**, **överrumplad**, hastigt skrämd; **snart** || *(int) brå'tt* äv (inte) i hastigheten, (inte) i första taget. Se äv under *bråð*
brå'tt um pl: *brå'tter um* **bråttom** || *wårå brå'tt um* vara bråttom, brådska; ha bråttom, se ex.; *åvå brå'tt um* ha bråttom
bråwakken [brå"-wakkęn] vb[1] **vakna** plötsligt, vakna tvärt
bråyna bråyner – bråynde – bråynt **bryna** (slipa) || *bråyn leppär* (äldre *leppą*) prata (skämts, eg. 'bryna läpparna'); *bråyn ǫ* bryna på; *bråyn tönär* **frottera** tårna
bråyne bråyneð (bråynę) = **bryne**
bräða vb[1] **skira**, **smälta**, ex. se **smälta** 4 ||

[129] Ordet översätts i Dalmålsordboken med 'ängsligt nyfiken person, som lade sig i ovidkommande angelägenheter'.

bräð auti smälta i
bräðbit [brä`-bit] *-n (-em) -er* **brädbit**
bräðe -ð (bräðę) = **bräda**, se ex., **bräde**; **karottunderlägg**, **underlägg**
bräðfari [brä`(ð)-fari·] *-farin (-fåråm) -farir* **skejtboardåkare** (nydal)
bräðgard -n (-em) -er **brädgård**
bräðguov [brä`-guov] *-eð (-ę) =* **brädgolv**
bräðlapp [brä`-lapp] o. [brä"-lapp] *-in (-em) -er* **brädlapp**
bräðwegg -weddję (-weddjin) -wegger **brädvägg**
bräsir [brä"sir] vb[1] **bräsera**
bräsl [brä`'hl] vb lokal var. av *bräsla*
bräsla [brä`hla] vb[1] **sörpa**, tillreda sörpfoder
bräslbytt [brä`hl-bytt] *-ą* f[1] **ämbar** för sörpa
bräslur [brä`hlur] s pl (dat *bräslum*) **sörpa**, sörpfoder
bräslwattn [brä`hl-watt'n] *-wattneð (-wattnę)* **te** (skämts, jfr *bräslur*)
brätja brätjer – bräkte – bräkt **bräka**, ex. se **bredvid** || *brätj stað* bräka till
brätjbukk -buttjin (-buttjem) -bukker **enkelbeckasin**
bröð = (-ę) **bröd**
bröðbit [brö"-bit] *-n (-em) -er* **brödbit**
bröðburk [brö"-burrk] *-burtjin (-burtjem) -burker* **brödburk**
bröðbutt [brö"-butt] *-n (-em) -er* **brödburk**
bröðfat [brö"-fat] *-eð (-į) =* **brödfat**
bröðfyöð [brö"-fyöð] *-ą* f[1] **brödföda**
bröðjäll [brö"-jäll] *-n (-am) -er* **brödstänger**, **stänger** i taket att förvara bröd på
bröðkaku [brö"-kaku·] f[2] **brödkaka**
bröðkant [brö"-kąnnt] *-n (-em) -er* **brödkant**, skalk
bröðkavel [brö"-kave·l] brödkavel (fr sv)
bröðkorg [brö"-korrg] *-kordjin (-kordjem) -korger* **brödkorg**
bröðkuort [brö"-kuort] *-eð (-ę) =* **ransoneringskort** för bröd
bröðkåkå äldre grundf t. *bröðkaku*
bröðlos [brö"-los] **brödlös**
bröðpensel [brö"-pęnnsel] *-n (-penslem) -pensler* **brödpensel**
bröðpikk [brö"-pikk] *-pittjin (-pittjem) -pikker* **nagg**, brödnagg
bröðrost [brö"-rosst] *-n (-em) -er* **brödrost**, se ex.
bröðroster [brö"-rosster] *-n (-am) -er* **brödrost**
bröðskavu [brö"-skavu·] f[2] liten **brödbit**, brödkant
bröðskåvå äldre grundf t. *bröðskavu*
bröðsmuolu [brö"-smuolu·] f[2] **brödsmula**
bröðsmuolå äldre grundf t. *bröðsmuolu*
bröðspuori [brö"-spuori·] *-n (-spuorům) -spuorir* **nagg**, brödnagg
bröðspuorå -n ack o. yngre grundf av *bröðspuori*
bröðstjiv [brö"-stśiv] *-ą* f[1] **brödskiva**
bröðsuop [brö"-suop] *-in (-em) -er* **brödborste**, ex. se **tagel**
bröðtekst [brö"-tekst] *-ę (-n) -er* **brödtext**
bröðtykkel [brö"-tykkel] *-tykklą* f[1] **brödspade**
bröllopsdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **bröllopsdag**
bröllopsdjäst -n (-em) -er **bröllopsgäst**
bröt -n (-em) -er **bröt**, timmerbröt
B-skaul -n (-am) -er **B-skola**
bu bu'tt (bunę) = **bo**, se ex.
bua vb[1] **bua**
bubbel [bu`bbel] s *bubblą* f[1] **bubbla**
bubbel [bu`bbel] vb[1] **bubbla**
bubbelbaðkar [bu`bbel-bakar] *-eð (-į) =* bubbelbadkar, **bubbelpool**
[1]*buð -ę (-n) -er* **bod**; **affär**, se ex. || *ǫ buðn* i affären, i butiken
[2]*buð = (-ę) =* **bud** (budord, påbud). Jfr [1]*buoð*
buðbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] **rödblära**
buðdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **vilodag** (i sht vid slåtter)
buðer pl, b.f. *buðär* (dat *buðum*) **fäbod**, ex. se **duga** m.fl., **fäbodställe** || *að buðum* (fram) till fäboden; *et buðer* till fäboden; *upi buðum* uppe i fäboden; *upi buðär* (upp) till fäboden
buðfuok -fuotjeð (-fuotję) = **fäbodfolk**, folket i fäboden
buðkaller pl, b.f. *-kallär* (dat *-kallum*) **fäbodfolk**, folket i fäboden
buðkelingg [bu`-kelįŋŋg] f[3] **fäbodmora** (gift kvinna som skötte arbetet i fäboden)
buðkull -ą f[1] fäbodkulla, **fäbodjänta**
buðlag -laeð (-laę) = **fäbodlag** (delägare i ett fäbodställe)
buðlaiv var. av *buðliv*
buðliv -eð (-ę) **fäbodliv**
buðmess -ą f[1] **fäbodgudstjänst**
buðmųor oftast oböjt **fäbodmora** (kvinna som skötte arbetet i fäboden, men ej vallade)
buðskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **fäbodskog**
buðstell -eð (-ę) = **fäbodställe**, se ex.
buðstugu [bu`-stugu·] f[2] **fäbodstuga**
buðstugå äldre grundf t. *buðstugu*
buðtekt -ę (-n) -er **fäbodtäkt** (det inhägnade området i fäboden), se ex.
buðuoll -n (-em) -er **fäbodvall**
buðuord -eð (-ę) = **budord**
buðwall var. av *buðuoll*
buðweg -we'n (-weem) -weer **fäbodväg**
bufast var. av *buofast*
bufer lokal var. av *bufyör*

buffé -’nn (-em) -er **buffé**
buffel -n (bufflem) buffler **buffel**, se ex.
bufink var. av *buofink*
bufyör [bu"-fy̲ör] *-fyörer -fyörd -fyört* **flytta** (i sht till el. från fäbod), ex. se **gärdsgårdssyn**
bufyöringg var. av *bufyörningg*
bufyörningg [bu"-fy̲ö(r)nįŋŋg] f3 **flyttning** till el. från fäbod, **flytt**
bufyörsferd [bu"fyös-fe̲rd] *-ę (-n) -er* **flyttning** till el. från fäbod
bufyörsgröt [bu"fyös-grö̲t] *-n (-em)* **flyttgröt** (nydal, eg. ’gröt, kokad på den sista mjölk som erhölls före flyttningen från fäboden’)
bufyörslass [bu"fyös-lass] *-eð (-ę)* = **flyttlass** i sht till o. från fäbod
bufyörsrįes [bu"fyös-rį̲es] *-ą* f1 **flyttning** till el. från fäbod
bufyörssiuok [bu"fyös-sĭu̲ok] *-ą* f1 **resfeber** (nydal)
bufyörsweg [bu"fyös-we̲g] *-we’n (-weem) -weer* **fäbodväg**, ex. se **österifrån**
buga vb1 **bocka** (sig), **buga** (sig) || *bug sig* bocka (sig), buga (sig), se ex.
bugg buddjin (buddjem) **bugg** (dans)
bugga vb1 **bugga** (dansa)
bugi -n (bugåm) bugir **båge**
bugå s *-n* ack o. yngre grundf av *bugi*
bugå vb *bugär – bugäð – bugåð* : *bugå ǫ* **kosta** på, vara **ansträngande**, ta på **krafterna**; **trycka** på
bugåbru [bu"gå-bru̲] *-nę (-bru’nn) -bruer* **bågbro**
bugåskuot [bu"gå-sku̲ot] *-eð (-į)* = **bågskott**
bugåspann [bu"gå-spąnn] *-eð (-ę)* = **bågspann**
bugåstjytt [bu"gå-stśytt] *-n (-em) -er* **bågskytt**
bugåstraingg [bu"gå-straĭ̯ŋg] *-straindjin (-straindjem) -straingger* **bågsträng**, se ex.
bugåsåg [bu"gå-så̲g] *-såę (-så’n) -såger* **bågsåg**
bugåtiuor [bu"gå-tĭu̲or] *-eð (-ę)* = **båge** (i pilbåge el. armborst); **ämne** till pilbåge
bugåwipp [bu"gå-wipp] *-ą* f1 spännanordning i **armborst**
buk butjin (butjem) buker **buk**
bukdjörd -ę (-n) -er **bukgjord**
bukett -n (-em) -er **bukett**
bukk buttjin (buttjem) bukker **bock**, ex. se **stånga**; **framkälke**
bukka vb1 **bocka** (sig) || *bukk sig* bocka (sig)
bukkblað = (-į) = **liljekonvalje** (växten)
bukkblaðsbljomm -in (-am) -er **liljekonvalje** (blomman)
bukkblaðskrans -n (-em) -er **midsommarkrans**, krans av liljekonvaljeblad med smörblommor i mitten som togs in vid midsommar
bukkdalsk s *-ą* f1 starkt svenskpåverkad **älvdalska**
bukkdalsk vb1 tala starkt svenskpåverkad **älvdalska**
bukkel bukklą f1 **buckla**, **pokal**, segerpokal
bukkflot -að (-ą) = **slå** framtill på framkälken, vid vilken skaklarna är fästade, framslå
bukkstiert [bu`kk-sti̲ert] **besvärligt** (ursprungl. om trögstyrt timmerlass)
bukkstjinn -eð (-ę) = **bockskinn**
bukkstjuo’ss -n (-em) -er **lysningsfirande**, man åkte runt i gårdarna och samlade presenter, som man hängde på en träbock och ställde på gården hos lysningsparet
bukkstjyr -eð (-į) **fjädermoln** (eg. ’bocklångfil’)
bukkstyr -eð (-ę) = **bockstyre**
bukkswensk s *-ą* f1 ”**bocksvenska**”, dvs svenska med tydliga inslag av älvd
bukkswensk vb1 tala ”**bocksvenska**”, dvs tala svenska med tydliga inslag av älvd
bukktjyöt -eð (-į) bockkött || *fǫ bukktjyöteð* få **bannor**, få **skäll**
bukktåg -tå’n (-tåem) bocktalg; **makrillmoln** (cirrocumulus), se ex.
bukkuonn -eð (-ę) = **bockhorn**
bukkålder [bu`kk-å̲lder] *-åldrę (-åldern) -åldrer* **klibbal**
bukser lokal var. av *bokser*
bukt **bukt** i uttr *fǫ bukt min* + dat få bukt med, se ex.
buktaler -n (-am) -er **buktalare**
bukå bukär – bukäð – bukåð **knuffa**, se ex., **puffa** || *bukå fram sig* knuffa sig fram; *bukå min* kämpa med, tampas med; *bukå nið* knuffa ned; slå omkull (välta); *bukå sig fram* knuffa sig fram; *bukå til að* knuffa till, putta till, stöta till, se ex.; *bukå undǫ* knuffa undan
bukås bukäs – bukäs – bukås **knuffas**
bukåsturmun [bu"kå-stumu̲n] *-ą* f1 kvinna som vill **dominera**, kvinna som gör sig **bred**
bulag [bu"-la̲g] lokal var. av *buolag*
bulakker var. av *buolakker*
bulder [bu´llder] s *buldreð (buldrę)* **buller**
bulder [bu`llder] vb1 **bullra**
bulgarisk **bulgarisk**
buljongg -jondjin (-jondjem) -jongger **buljong**
bulla vb1 bulla || *bull upp* **bulla** upp
bullbit -n (-em) -er **bullbit**; **brödbit**
1*bulle bulln (bullam) buller* **bulle**; **lev**, **bröd**
2*bulle bulln (bullam) buller* rund **träskål**
bullpikk -pittjin (-pittjem) -pikker **nagg**, brödnagg
bullstjiv -ą f1 **bullskiva**, **brödskiva**
bulltykkel -tykklą f1 **brödspade**
1*bult -n (-em) -er* **bult**; **varpbom**

²*bult* oftast oböjt hemgjord **mäsk**dryck, se ex.
bulta vb¹ bulta || *bult ǫ* bulta på
bultskoll -n (-am) -er **bulthuvud**
bumark [bu"-marrk] *bumartjeð (bumartję) =* **bomärke**
Bunęs [bu"-nę̲s] **Bonäs** (by i Mora)
bungen vb¹ **bågna**, se ex.; **böja** sig (under tyngd) || *bungen nið* bågna (svikta nedåt), böja sig ned (under tyngd)
bungenais -n (-em) seg **höstis**
¹*bunk buntjin (buntjem) bunker* **bunke**
²*bunk buntjin (buntjem)* **blåtåtel**
bunkgras -eð (-į) **blåtåtel**
Bunkraismasarin = (-em) -er **skorpa** (skämts, eg. 'Bunkrismazarin')
bunt -n (-em) -er **bunt**, se ex.
bunta vb¹ **bunta**
¹*buoð = (-į) =* **bud**, se ex., äv i bet. budord, påbud, **budskap** || *stjikk buoð* skicka bud
²*buoð -n (-im) -ir* **livstycke**, **väst** (i sockendräkt); **korsett**; **höfthållare**
buoðin [buoðįn] n: *buoðið,* pl: *buoðner* **bjuden**, se ex.
buoðkall -n (-em) -er **bud**, **budbärare**
buoðkavel [bu̲o`-kave·l] *-kaveln (-kavlam) -kavler* **budkavle**
buoðå buoðär – buoðäð – buoðåð (+dat) **skicka bud**, **kalla** på, **anmana** att infinna sig, se ex.; **båda**, **förebåda**, **varsla** om
buofast [buo"-fasst] **bofast**
buofelln [buo"-felln] n: *-felleð* **ofärdig**; **skröplig**
buofink [buo"-fiŋŋk] *-fintjin (-fintjem) -finker* **bofink**
buog buo'n (buoem) buoger **bog**
buogen vb¹ **svälla**
buogkupp [buo"-kupp] *-in (-am) -er* **lokputa**, **selputa**
buogreku [bu̲o`g-reku·] f² **bogblad**
buogrekå äldre grundf t. *buogreku*
buogskaið -ę (-n) -er **bogträ**, **loka**
buogtrai -'tt (-nę) = **bogträ**, **loka**
¹*buok buotję (buotjin) byöker* [by̲ö´ker] **bok**, ex. se **lista**
²*buok buotję (buotjin) buoker* **bok** (trädet)
buoka vb¹ **boka** || *buok in (sig)* boka in (sig)
buokandel -n (-andlem) -andler **bokhandel**
buokandler -n (-am) -er **bokhandlare**
buokbinder -n (-am) -er **bokbindare**
buokfyör -fyörer -fyörd -fyört **bokföra**
buokfyöringg f³ **bokföring**
buokill -ę (-n) -er **bokhylla**
buokkatalog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger* **bokkatalog**
buokklubb -in (-em) -er **bokklubb**
buoklåð -ą f¹ **boklåda**
buokmal -n (-em) -er **bokmal**
buokmertj -eð (-ę) = **bokmärke**
buokmǫl -eð (-ę) **bokmål**
buokningg f³ **bokning**
buokolder -n (-am) -er **bokhållare**
buokrygg -ryddjin (-ryddjem) -rygger **bokrygg**
buoksaið -ą f¹ **boksida**
buokskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **bokskog**
buokslepp -eð (-ę) = **boksläpp**
buokslut -eð (-ę) = **bokslut**
buokstav -in (-im) -ir **bokstav** || *i oll(um) buokstavum* i alla avseenden, på alla sätt och vis (eg. 'i (fråga om) alla bokstäver(na)')
buokstavlin **bokstavlig**
buokstavskombinasiuon = (-em) -er **bokstavskombination**
buokstavsmylter -n (-am) -er **ordbehandlare** (nydal, eg. 'bokstavsbearbetare')
buokstavsårdningg [bu̲o`kstavs-å̲r(d)niŋŋg] f³ **bokstavsordning** || *eter buokstavsårdningg* i bokstavsordning
buol -eð (-ę) = **boplats**, gård
buola f¹ **bula**
buolag [buo"-la̲g] *-laeð (-laę) =* **bolag**, ex. se **äga** vb || *buolaeð* bolaget, Systembolaget
buolagskall [buo"lags-kall] *-n (-em) -er* **bolagskarl**, tjänsteman i skogsbolag
buolakker [buo"lakker] *-n (-am) -er* **bolagskarl**, tjänsteman i skogsbolag
buolde buoldn (buoldam) buolder **böld**
buom -in (-em) -er **bom**
¹*buoma* vb¹ **bomma**, **missa**, ex. se **förlåtlig**; **försumma**, **missa**, se ex., glömma
²*buoma* vb¹ bomma, sätta bom för || bomma igen *buom att,* se ex.
buomark var. av *bumark*
buomb ovanl var. av *bomb*
buomertj [buo"-merrtś] *-eð (-ę) =* **bomärke**
buomull -ę (-n) **bomull**
buomullsgarn -eð (-ę) **bomullsgarn**
buomullstråð -n (-em) -er **bomullstråd**
buomullstuss -n (-em) -er **bomullstuss**
buomullstyg -tyeð (-tyę) = **bomullstyg**, ex. se **skicka** efter
buonað [bu̲o"na̲ð] *-n (-im) -ir* **bonad**
buonda vb¹ bedriva **jordbruk**
buondaungger -n (-aunggrem) **bondånger**
buondbröllopp [bu̲o`nd-bröl(l)opp] *-eð (-ę) =* **bondbröllop**
buondbröllupp ovanl var. av *buondbröllopp*
buonddraingg [bu̲o`nd-drąĭŋg] o. [bu̲o´nd-drąĭŋg] *-draindjin (-draindjem) -draingger* **bonddräng**
buonddjästbuoð [bu̲o`nd-ǵästbu̲oð] *= (-į) =* **bondbröllop**

buonde [bu̱o`nde] *buondn (buondam) byöndrer* [by̱ö´ndrer] **bonde**, se ex., **jordbrukare**; mittre **räfspinne**; i pl äv **bondfolk**
buondekultur -n (-em) -er **bondekultur**
buonderi -eð (-ę) -er, el. oböjt **bonderi**, **jordbruk**
buondepraktik mer sv var. av *buondpratikk*
buondfuok [bu̱o`nd-fu̱ok] o. [bu̱o´nd-fu̱ok] *-fuotjeð (-fuotję)* **bondfolk**
buondgard [bu̱o`nd-ga̱rd] o. [bu̱o´nd-ga̱rd] *-n (-em) -er* **bondgård**, se ex.
buondkatt -n (-em) -er **bondkatt**
buondkelingg [bu̱o`nd-kelịŋŋg] f[3] **bondhustru**, gift bondkvinna
buondmjok -mjotję (-mjotjin) bondmjölk, **sötmjölk**
buondomelett -n (-em) -er **bondomelett**
buondpraktik var. av *buondpratikk*
buondpratikk [bu̱o´nd-pratikk] *-ą* f[1] **bondepraktika**
buondpåyk [bu̱o´nd-på̱ĭk] o. [bu̱o`nd-på̱ĭk] *-påytjin (-påykam* o. *-påytjem) -påyker* **bondpojke**
buondsmyör -eð (-ị) **bondsmör**, hemkärnat smör
buondun **bonnig**
buonus -n (-em) -er **bonus**
buord -eð (-ę) = **bord**, ex. se **under** || *et buords* till bords
buordduk -dutjin (-dutjem) -duker **bordduk**
buordknaiv -in (-em) -er **bordskniv**
buordlegg -legg -laggd -laggt **bordlägga**
buordlåð var. av *buordslåð*
buordsbyön [buo`ss-by̱ön] o. [bu̱o´rds-by̱ön], äv [bu̱o`(rd)s-by̱ön] *-ę (-by̱ö'n) -byöner* **bordsbön**
buordsduk [bu̱o´rds-du̱k] var. av *buordduk*
buordskant [buo"s-kąnnt] o. [bu̱o`(rd)s-kąnnt] *-n (-em) -er* **bordskant**
buordslamp [buo"s-ląmmp] o. [bu̱o´rds-ląmmp], äv [bu̱o`(rd)s-ląmmp] *-ą* f[1] **bordslampa**
buordslåð [buo"s-lå̱ð] o. [bu̱o`(rd)s-lå̱ð] *-ą* f[1] **bordslåda**
buordsstjiv [bu̱o`(rd)s-stś̱iv] o. [buo"s-stś̱iv] var. av *buordstjiv*
buordstjikk -stjittjeð (-stjittję) = **bordsskick**
buordstjiv -ą f[1] **bordsskiva**
buordtennis -n (-em) **bordtennis**
buori -n (buoråm) buorir (pl ack *buorå*) **borr**
buort : *edd buort* **borde**, ex. se **böra**; *edd að buort* hade **bort**
buoru f[2] **hål** i torrdassets sittbräde
[1]*buorå* s äldre grundf t. *buoru*
[2]*buorå* s *-n* ack o. yngre grundf av *buori*
buorå vb *buorär – buoräð – buoråð* **borra** || *buorå upp* borra upp; *buorå yr* borra ur, se ex.
buoråmasin [buo"rå-masị̱n] = *(-em) -er* **borrmaskin**
Buorås **Borås**
buoråskapt [buo"rå-skappt] *-eð (-ę)* = borrskaft; **borrsväng**
buoråswaingg [buo"rå-swąĭŋg] *-swaindjin (-swaindjem) -swaingger* **borrsväng**
buos -eð (-ị) **boss** (skräp)
buosatt mer sv var. av *buosett*
buosett [buo"-sett] **bosatt**
buosett sig [buo"-sett sig] *buosetter sig* (äv *buosett sig, buoset sig*)[130] *– buosett sig – buosett sig* **bosätta sig**
buoske buostjin (buoskam) buosker **buske**
buoskgaið **förbuskat**
buoskis -n (-em), ofta oböjt **buskis**
buoskknekt -ą f[1] **buskskvätta**
buosksaks -ę (-n) -er **busksax**
buoslåð se *buordslåð*
buosse buossn (buossam) buosser **bussning**, hjulbössa
buosstjiv se *buordsstjiv*
buost -n (-em) -er **borst**; **borste**
buosta vb[1] **borsta**, ex. se **borsta**, **sko** || *buost brott* borsta bort; *buost yr* borsta ur; *buost åv sig* borsta av sig
buostað [buo"-sta̱ð] *-n (-im) -ir* **bostad**
buostaðsadress [buo"stas-adress] *-n (-em) -er* **bostadsadress**
buostaðsaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę)* = **bostadshus**
buostaðsbuolag [buo"stas-buola̱g] *-laeð (-laę)* = **bostadsbolag**
buostaðskö [buo"stas-kö̱] *- 'nn (-em) -er* **bostadskö**
buoste var. av *buost* 'borste'
buosun [buo"sụn] **bossig**, **skräpig**
buot -ę (-n) **bot**, se ex.
buota vb[1] (+dat) **bota**, se ex. || *buot att* ge igen, hämnas
buotanik -nitjin (-nitjem) **botanik**
buotanisira [buotanisi̱`ra] o. [buotąnisi̱`ra] vb[1] **botanisera**
buotanisiringg [buotanisi̱`rịŋg] o. [buotąnisi̱`rịŋg] f[3] **botanisering**
buotanisk **botanisk**
buotanist -n (-em) -er **botanist**
buottn [buo´tt'n] s = *(buottnem) buottner* **botten**, se ex.

[130] Ordet förekommer sällan i presens och osäkerhet råder om böjningen.

buottn [buo`tt'n] vb¹ **bottna** || *buottn firi* grunda (äta första rätten)
buottnlos **bottenlös**
buottnlosa f¹ **bottenlöshet**
buottnnapp -eð (-ę) = **bottennapp**
buottnstjyl -ą f¹ **bottenskyla**
buottntyölå [buo`tt'n-työlå·] *-työlär -työläð -työlåð* **bottenfrysa**
Buottnwaitję (-waitjin) **Bottenviken**
buottnwåningg f³ **bottenvåning**
buoupptekkningg mer sv var. av *buupptekkningg*
Buouslen **Bohuslän**
buov -in (-em) -er **bov**, se ex., **skurk**, skojare
bur -n (-em) -er **bur**, se ex.
bur in vb¹ **bura** in
burk burtjin (burtjem) burker **burk**, se ex. || *i burtjem* på tv (skämts)
burkyppner -n (-am) -er **burköppnare**
burmįes -n (-em) -er **burmes**
burra vb¹ **brumma** || *burr upp sig* burra upp sig
bus -eð (-ę) = **bus**
¹*busa* vb¹ **busa**
²*busa* vb¹ : *bus yvyr* **flöda** över, rinna över kanten
busaktun **busbra**
buse busn (busam) buser **buse**
busfrie -'tt (-nę) = **busfrö**
buspåyk -påytjin (-påykam o. *-påytjem) -påyker* **buspojke**
¹*buss -n (-em) -er* **buss** (omnibus), ex. se **kasta av, kliva på**
²*buss -n (-em) -er* **buss** (soldat)
bussatji [bu`ss-atśi·] *-n (-åkåm) -atjir* **båtshake**
bussbiljett -n (-em) -er **bussbiljett**
bussbuolag -laeð (-laę) = **bussbolag**
busskur -n (-em) -er **busskur**
busslass -eð (-ę) = busslass; **busslast**
busslast -n (-em) -er **busslast**
bussningg f³ **bussning**
bussoldplass -n (-em) -er **busshållplats**
bussrįes -ą f¹ **bussresa**
busstabell -n (-em) -er **busstidtabell**
busstasiuon = (-em) -er **busstation**
busstjaufför [bu`s(s)-stśauf̲ör] *-n (-em) -er* **busschaufför**
busstur -n (-em) -er **busstur**
bussun **utmärkt**, förträfflig
bussåkå -n ack o. yngre grundf av *bussatji*
bustað var. av *buostað*
busu f² **lega**; (oordnad) **liggplats**; (skämts) **säng**, ex. se **bädda**
busun **busig**
busungg -undjin (-unggam) -ungger **busunge**
buså äldre grundf t. *busu*
busåk -åk -uok -ätjeð **busköra**
butanik lokal var. av *buotanik*
butanisira lokal var. av *buotanisira*
butanist lokal var. av *buotanist*
butik butitjin (butitjem) butiker **butik**, se ex.
butt -n (-em) -er **burk**, **dosa**; **dator** (slangbet) || *butt* (el. *buttn*) äv burken (ett slags kurragömmalek)
buttsuoð = (-į) = **burksoppa**
buttyppner -n (-am) -er **burköppnare**
buupptekkningg f³ **boupptеckning**
by bynn (bymm) byer **by** || *et by'ss* till byn; *go ǫ by* gå på besök, *go ǫ by að (nogum)* gå och hälsa på (ngn), besöka (ngn); *jär i by* här i byn; *järfrǫ by* härifrån byn; *kum ǫ by (að)* komma på besök (till); *war ǫ by nest* hälsa på, vara på besök hos
byarkiv -eð (-ę) = **byarkiv**
byddja byddjer – byggde – byggt **bygga**; **bo**, se ex. || *byddj að* bygga till; *byddj aut* bygga ut; *byddj in* bygga in; *byddj ijuop* bygga ihop; *byddj til* bygga till; *byddj um* bygga om; renovera; *byddj upp* bygga upp
byddje byddjeð (byddję) = **bygge**
byddjer -n (-am) -er **byggare**
byddjlager -lagreð (-lagrę) = **bygglager**
byddjluv -eð (-ę) = **bygglov**
byddjmįester -n (-am) -er **byggmästare**
byddjstellningg f³ **bygg(nads)ställning**
byfer [by"fer] vb¹ lokal var. av *bufyör*
byfringg [by"friŋg] lokal var. av *bufyörningg*
byfuok [by̲´-fu̲ok] o. [by̲`-fu̲ok] *-fuotjeð (-fuotję)* = **främmande**, **gäster**; äv var. av *bysfuok*
byfuokssaingg [by̲´fuok(s)-sąiŋg] *-saindję (-saindjin) -saingger* **gästsäng**
byfyör lokal var. av *bufyör*
byfyörsweg lokal var. av *bufyörsweg*
bygd -ę (-n) -er **bygd**, ex. se **söderut**
bygdedag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **bygdedag**
bygdegard -n (-em) -er **bygdegård**
bygdekultur -n (-em) **bygdekultur**
bygdewiku [by`ggde-wiku·] f² **bygdevecka** (Älvd:s b. hålls i vecka 30)
bygdewikå äldre grundf t. *bygdewiku*
¹*bygel* [by"gel] *byglą* f¹ **buckla**
²*bygel* [by̲´gel], [by"gel] o. [by̲`gel] *-n (byglem,* äv *byglam) bygler* **bygel**
byggmįester mer sv var. av *byddjmįester*
byggnað [by`ggna̲ð] *-n (-im) -ir* **byggnad**
byggnaðsarbiet -eð (-ę) = **byggnadsarbete**
byggnaðsarbieter -n (-am) -er **byggnadsarbetare**
byggnaðsluv -eð (-ę) = **byggnadslov**, bygglov
byggnaðsminn -eð (-ę) = **byggnadsminne**
byggnaðsnemd -ę (-n) -er **byggnadsnämnd**

byggnaðssnikker -n (-am) -er **byggnadssnickare**
byggnaðsstellningg f3 **byggnadsställning**
byggnasiuon = (-em) -er **byggnation**
byggningg f3 **byggnad**
byggsats -n (-em) -er **byggsats**
byggwaruaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę) =* **byggvaruhus**
byglun [by"glụn] **bucklig**
bykall -n (-em) -er **gäst** (oavsett kön), **besökare**
byla s f1 **bula**, **buckla**
byla vb1 **buckla**, buckla till || *byl til* buckla till
bylag bylaeð (bylaę) = **byalag**
bylingg -indjin (-indjem) -ingger **byling**, polis
bylta vb1 **bylta** || *bylt ǫ* bylta på
byltun **påbyltad**; **bökig**, besvärlig
bylun **bucklig**, se ex.
bymillǫ [by̲`-millǫ] var. av *byum millǫ,* se *millǫ*
bymǫl [by̲`-mǫ̲l], äv [by̲´-mǫ̲l] *-eð (-ę) =* **bymål**
bynammen [by̲´-nąmmęn] var. av *bysnammen*
bynde byndeð (byndę) = **bunt**; **knyte**
byndstaunngg f3 *= byndstukk*
byndstukk [by̲`nn(d)-stukk] *-stuttjin (-stuttjem) -stukker* **bindstång** (stång som bands ovanpå (hö)lass för att detta skulle hålla sig kvar under transporten)
Bynn (Bymm) **Älvdalens kyrkby** || *auti Bynn* (ned) till Kyrkbyn; *niði Bymm* nere i Kyrkbyn; *niði Bynn* (ned) till Kyrkbyn
byombuð = (-ę) = **byombud**
byra byrer – byrde – byrt börja || *byr um (et nyes)* börja om (på nytt); *far byr ǫ* börja, ex. se **utstråla**; *tä byr min, tä far byr min* o. *tä far byr ǫ min* till att börja med; *byr ǫ* börja, se ex.; *byr ǫ et nyes* börja om på nytt, börja om från början
byras byres – byrdes – byrdas **börja**, se ex.; **rinna** upp, se ex.
byrǫend var. av *byronend*
byron, t.ex. *i byron* var. av *byronend*
byronend [by"rǫn-ęnnd] *-n (-am)* **början** || *frǫ (fuost) byronendam* från (första) början, *i byronendam (ǫ)* i början (på)
byryl [by"ryl] *-n (-em) -er* **pojkspoling**; **nyfiken** el. **frågvis** pojke (el. man)
byrå [by"rå̲] *-nę (-'nn) -er* **byrå** (kontor o. dyl.)
byråð [by̲´-rå̲ð] *= (-ę) =* **byråd**
byråkrati -'nn (-em) -er **byråkrati**
byrålåð [by"rå-lå̲ð] *-ą* f1 **byrålåda**
bysamfellugiet f4 **bysamfällighet**
bysdialekt [by̲´s-dialekkt] *-ę (-n) -er* bydialekt, **bymål**
bysfuok [by̲´s-fu̲ok] *-fuotjeð (-fuotję)* **byfolk** (i sht från den egna byn)
byskall [by̲´s-kall] *-n (-em) -er* **bybo**, person från samma by
byskaul [by̲´-skaul], äv [by̲`-skaul] *-n (-am) -er* **byskola**
bysmann [by̲´s-mąnn] *= (-em) -menner* **byfogde**, byföreståndare
bysmið [by̲´-smi̲ð] *-n (-im) -ir* **bysmed**
bysmǫl [by̲´s-mǫ̲l] var. av *bymǫl*
bysnammen [by̲´s-nąmmęn] *-namneð (-namnę) =* **bynamn**
byssa f1 **bössa**, **gevär**
byssagel [by`ss-age·l] *-agleð (-aglę) =* **blyhagel** (som ammunition)
bysskolv -in (-em) -er **bösskolv**, **gevärskolv**
bysskuot [by`s(s)-sku̲ot] *-eð (-į) =* bösskott, **gevärsskott**
byssmið [by`s(s)-smi̲ð] *-n (-im) -ir* **bössmed**; **vapensmed**
bysspip -ą f1 **bösspipa**, **gevärspipa**
bysstukk [by`s(s)-stukk] *-stuttjin (-stuttjem) -stukker* **bösskolv**, **gevärskolv**
bysta s f1 **rugge**; **häckla**
bysta vb1 **häckla** (lin) || *byst upp sig* hetsa upp sig, bli arg; stoltsera
bystas bystes – bystes – bystas **resa ragg**; **sticka** upp, trotsa, vara **trotsig**, vara **hotfull**
bystemm -ą f1 mer sv var. av *bystemmen*
bystemmen -stemną f1 **bystämma**
bystugu [by̲´-stugu·] f2 **bystuga**, ex. se **iaktta**
bystugå äldre grundf t. *bystugu*
byta byter – by'tte – by'tt (+dat) **byta**, ex. se **batteri**, **byta**; **dela**, **dela** på, se ex.; **skifta** (arv) || *byt að* tilldela; *byt að sig* byta till sig, ex. se **same**; *byt aut* byta ut; *byt brott* byta bort; *byt nið sig* byta ner sig; *byt slaisog luomin* göra ett ofördelaktigt byte; *byt stjinn* ömsa skinn; *byt sund* skifta (dela upp egendom); *byt um* byta om, ex. se **finkostym**; byta, se ex.; *byt åv* byta av; *byt åv sig* byta, se ex., byta om
bytas um bytes um – by'ttes um – by'ttas um **turas** om, se ex.
byte byteð (bytę) = **byte**
bytesaffär -ę (-n) -er **bytesaffär**
bytingg -indjin (-indjem) -ingger **bortbyting**; byting
bytta f1 **bytta**, **hink**, **ämbar**
byttband -eð (-ę) = **vidjeband** kring laggad bytta
bywariant -n (-em) -er **byvariant**
byweg [by̲´-we̲g] *-we'n (-weem) -weer* **byväg**
byön -ę (bɣö'n) byöner (äv m: *= (-em) -er*) **bön**
byöna s f1 **böna**; **dykare** (vattenskalbagge)
byöna vb1 **böna**
byönaus -að (-ą) = frikyrkligt **bönhus**, bönehus
byönemann = (-em) -menner **böneman**

byönn = (-em) -er **björn**; **björnbindsle** ||
byönner äv lysningspar, fästfolk, trolovade
byönna vb[1] **björna** (med björnbindsle) ||
byönn að spänna åt (med björnbindsle), björna ihop; *byönn ijuop* björna ihop
byönnas byönnas (pl) – *byönnes – byönnas* **trolova sig**, trolovas
byönnber -eð (-ę) = svart **blåbär**, skomakarbär
byönndrit -eð (-į) **björnspillning**
byönnferd -ę (-n) -er **björnspår**, se ex.
byönnfisu [bɣö`nn-fisu·] f[2] **pälsmössa** (grovkornigt; se *byönn* + *fisu*)
byönnfiså äldre grundf t. *byönnfisu*
byönngras -eð (-į) = **strätta**
byönnjakt -ę (-n) -er **björnjakt**
byönnjäger -n (-am) -er **björnjägare**
byönnkalas -eð (-ę) = lysningskalas, **lysningsmottagning**
byönnkelingg [bɣö`nn-keliŋŋg] f[3] **björnhona**
byönnmuosi [bɣö`nn-muosi·] *-n (-muosåm)* **björnmossa**
byönnmuoså -n ack o. yngre grundf av *byönnmuosi*
byönnpels -n (-em) -er **björnskinnspäls**
byönnsmell -n (-em) -er **salut** för lysningspar
byönnspuor -eð (-į) = **björnspår**
byönnstjinn -eð (-ę) = **björnskinn**
byönntasser pl, b.f. *-tassär* (dat *-tassum*) hanblommor av **kattfot**
byönntjyöt -eð (-į) **björnkött**
byönntråð -n (-em) -er **björntråd**
byönnungg -undjin (-unggam) -ungger **björnunge**, se ex.
byönnuon -ą f[1] **björnhona**
byönnut gott om **björn**, björnrikt
byönnwister pl, b.f. *-wistär* (dat *-wistum*) **björnspillning** el. annat spår efter björn
byönnåyv -eð (-ę) = **björnide**
byörk byörtję (byörtjin) byörker **björk**, ex. se **björk, skölja** ur; björke || *(gar) åv byörtjin* (gjord) av björk (björke)
byörkkwist -n (-em) -er **björkkvist**, björkgren
byörklov -eð (-ę) = **björklöv**
byörknęver -nęvreð (-nęvrę) **björknäver**
byörkol -ą f[1] björktjära; **risbastu**, **stryk** med ris, ex. se **smaka**
byörkrais -eð (-ę) = **björkris**, se ex.; **björksly**
byörkraisk -ą f[1] **björkruska**
byörkrusk -ą f[1] **björkruska**
byörkrwaið -ą f[1] **masurknöl**
byörksaft -ę (-n), äv n: *-eð (-ę),* (äv m: *-n (-em)*) **björksav**
byörksapt se *byörksaft*
byörkskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **björkskog**
byörkslan -ą f[1] björkslana, **slana** av björk
byörksopp -in (-em) -er **björkticka**
byörksyöt -ą f[1] **björksav**
byörktrai -trai'tt (trainę) = **björkträ**, björkvedträ
byörktrost -n (-em) -er björktrast (fr sv)
byörktåg -ą f[1], pl äv *-er* f[1] **rottåga** av björk
byörkwi -ą f[1] **björkvidja**
byörkwið -n (-im) **björkved**; **björkträ**, björke
byörkwiðålass -eð (-ę) = lass (med) **björkved**
byörkwiðåtrai -'tt (-nę) = björkvedträ, **björkträ**
byörkål var. av *byörkol*
byösa f[1] **beskäftig** person. Jfr *byösun*
byösun **rask** (men inte noggrann) i arbete; **beskäftig** (som nyfiket vill vara med överallt)
byöta byöter – byö'tte – byö'tt (+dat) **forsla** i **etapper**
byöva byöver – byövde – byövt **behöva**, ex. se **fara** vb, [1]**lida**
byövas byöves – byövdes – byövdas **behövas**, se ex.; **vilja** till
både okk **både** och
båder n: *båðų* (äv *båðę*) [131] **båda**, se ex. ||
båð dielär bådadera; *ǫ båð(um) stellum* på båda ställena; *stypplesum båðer* vi snubblade båda två
båðumstas på båda **ställena**, se ex.
bååå bäðär – bäðäð – bååðð **gassa** ||
bååå sig sola sig, solbada, ex. se **förstukvist**; *bååå ǫ* gassa
Båggbjär lokal var. av *Boggbjärr*
båk båtjin (båtjem) båker **balk**, **avbalkning**; **mellanvägg** (båsbalk)
bååå bäkär – bäkäð – bååðð **baka**, se ex. ||
bååå aut baka ut
bål -eð (-ę) = **bål** (av eld)
båldjietingg [bå̲`l-dźietiŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **bålgeting**
[1]*bår -eð (-ę)* **barr**
[2]*bår -ę (-n) -er* ett par **bärstänger** (lokalt)
[3]*bår -n (-em) -er* yngre var. av *båra*
båra f[1] **bår**
bårfoll -eð (-ę) **barrfällning** (när barrträd fäller en del av sina barr, i sht på vintern)
bårkläð = (-ę) = **bårtäcke**
bårnǫl -ę (-n) -er (enskilt) **barr**, se ex.
bårtakk -ą f[1] **tallkotte**
bårtbytingg lokal var. av *brottbytingg*
bårå ack o. yngre grundf av *bari*
bårådrit [bå"rå-dr̲it] *-eð (-į)* **trollsmör**

[131] Se ÄG, s. 249–250.

båsn [bå`s'n] = *(båsnam)* **pasma**
båså s äldre grundf t. *basu*
båså vb *bäsär – bäsäð – båsåð* **gassa**; **värma**; **hetta**; **skölja** (rengöra) med hett vatten; **skålla**; **basa** (mjuka upp trä gm upphettning) || *båså ǫ* gassa, se ex.; *båså sig* värma sig
båt -n (-em) -er **båt**, ex. se **bak** i, **efter** prep; **roddbåt**; **skepp** || *upi båtem* i båten
båta vb[1] el. *båter – bå'tte – bå'tt* **båta**, göra **nytta**, ha **effekt** || *båt ǫ* göra nytta, ha effekt; bita på; förmå, orka (med), mäkta med, rå med; klara av, se ex.; rå på, få bukt med; *eð båter it ǫ* det tjänar ingenting till; *ig båter it ǫ* äv jag har ingen lust
båtaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę) =* **båthus**, se ex.
båtbryddj -ą f[1] **båtbrygga**
båtbuottn = (-buottnem) -buottner **båtbotten**
båtkant -n (-em) -er **båtkant**
båtkward -n (-em) -er **reling**
båtmotor [bå`t-motor] *-n (-em) -er* **båtmotor**
båtmutur lokal var. av *båtmotor*
båtrįes -ą f[1] **båtresa**
båtstað -n (-im) -ir **båtplats**
båtstie -n (-nem) -ner båtsten, enklare **ankare**
båttur -n (-em) -er **båttur**
bä s oböjl (el. f[1]) **får** (barnspråk)
bä interj **bä**, se ex.
bäg **högfärdig**, **högdragen**
bäger -n (-am) -er **bägare**
bäjkon -eð (-ę) el. oböjt **bacon**
bäkken var. av *bekken*
[1]*bäla* vb[1] **bräka** högljutt; råma (OÖD)
[2]*bäla bäler – bälde – bält* bälga || *bäl i sig* **bälga** i sig
bälg i sig vb[1] var. av *bäl i sig*
bärga vb[1] **bärga**, **skörda** || *bärg sig* klara sig, se ex., reda sig
bärgninggsbil [bä`rrgnįŋ(g)s-bil] *-n (-em) -er* **bärgningsbil**
bätja bätjer – bäkte – bäkt **slänga** (iväg); **stänka** || *bätj aut* slänga ut; *bätj i* vräka i, ösa i; *bätj iweg* slänga iväg; *bätj nið* vräka ned, hälla ned; *bätj ǫ* vräka på, hälla på, ex. se **parfym**; *bätj yr* kasta ur; *bätj åv* slänga iväg
bäva vb[1] **bäva**
bäver -n (bävrem) bävrer **bäver**
bö! [bö´][132] **bu!**
böbö [bö"bǫ̈] oftast oböjt **spöke**
böbökall [bö"bö-kall] *-n (-em) -er* **spöke**
bög bö'n (böem) böer **säck**, **skinnsäck**, **ryggsäck** || *bjärå i bög* bära (ett barn) i en skinnsäck (på ryggen)
bögel [bö"gel] var. av *böglas*
bögelblaðsblyömm [bö"gelblas-blẏömm] *-in (-am) -er* hanblomma av hjortron, se **hjortronblomma** (lokalt)
bögelbräð [bö"gel-bräð] *-eð (-ę) =* **spegel** (skämts); (sällan) **vattenpass** (skämts); person som (står o.) **glor**; **rumpdrag** (se *rumpdrag*)
bögelbutt [bö"gel-butt] *-n (-em) -er* **dumburk** (tv)
bögellåð [bö"gel-låð] *-ą* f[1] **dumburk** (tv)
bögelogur [bö"gel-ogur], äldre n: *-og,* b.f. *-ogų* **glasögon**
bögeltrissur [bö"gel-trissur] **glasögon** (skämts)
böglan [bö"gląn] s oböjl **gloende**, **stirrande**
böglas [bö"glas] *bögles – bögles – böglas* **titta**, se ex.; **glo**, **stirra**, se ex.; **leva**, vara till || *böglas in* titta in, se ex.; *böglas ringgum sig* titta sig omkring
böglingg [bö"glįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* stor **snöflinga**
böja böjer – böjde (äv *böjðe*) *– böjt* **böja** || *böj fram sig* böja sig fram; *böj nið sig* böja sig ned; *böj sig fram* o. *böj sig framyvyr* böja sig fram; *böj sig nið* var. av *böj nið sig*
böjð **böjd**
böjningg f[3] **böjning**
böka var. av *boka*
bökklingg -indjin (-indjem) -ingger **böckling**
bökun var. av *bokun*
böla vb[1] **böla**
bölan s oböjl **bölande**, böl
böltjyr -ę (-n) -tjyner **brummare**, råmande brunstig **gallko**
böluks -n (-am) -er **bölande** oxe (el. tjur) || *Böluksn* var äv ett fiktivt väsen man skrämde barnen med
börde bördę (bördn) börder **börda**
bördun **bördig**
börg **duktig**, se ex., **duglig**; **kompetent**, **kapabel**; **arbetsför**; **framåt**; **tuff**, **morsk**
börgt adv äv **tillräckligt**, se ex.
böta vb[1] **böta**
böter **böter**
bötfell -feller -felld -fellt **bötfälla**
bötja bötjer – bökte – bökt göra **bås** || *bötj åv* avbalka, balka av

C

Bokstaven *c* förekommer endast undantagsvis i älvd, varför ord på denna bokstav bör sökas under *s* eller *k*.
c [si], yngre [se] *c:eð (c:ę) =,* äv oböjl m bokstaven el. tonen **c**

[132] Uttalas alltså med kort *ö*.

cd [si̲`-di̲] oböjl **cd**
cd-stjiv [si̲`di-stśi̲v] *-ą* f[1] **cd-skiva**
C-witamin [si̲`-witami̲n] = *(-em) -ner* **C-vitamin**

D

d [di̲], yngre [de̲] *d:eð (d:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **d**
ð [e̲ð] (förslag)[133] oböjl bokstaven **ð**
dag da'n (daem) daer, pl ofta: *-dågå* **dag**, se ex. || *da'n firiað* dagen före, föregående dag; *dar da'n ir* under dagen; *fer dag* per dag; (*slut*) *fer da'n* (sluta) för dagen; *firi main dågå* o. *firi main dagum* före min tid; *(i) flier dågå* i flera dagar; *framǫ daem* o. *framǫ da'n* frampå dagen; *i dag* i dag; *i dagum jär* nu i dagarna; *iel da'n* hela dagen; *ien ielan dag* en hel dag; *iessn um dag* en gång om dagen; *int bråðum dagum* inte i brådrasket, inte i första taget, inte på länge; *int nylig(um) dagum* inte på länge; *mę da'n ir* medan det är dag; *mes da'n war* medan det var dag, under dagen; *mitt ǫ daem* mitt på dagen; *nų i dagum* nu i dagarna; *ǫ ogest daem* mitt på dagen; *oðer da'n* nästa dag; *oll da'n* hela dagen; *saj et dags* tillrättavisa; *so laungg da'n ir* dagen lång; *ukin dag som elst* vilken dag som helst; *um dag* om dagen, per dag; *um dågǫ* om dagarna; *upi da'n* upp i dagen; *yvyr da'n* över dagen
dagbarn [da"g-ba̲rn] *-eð (-ę)* = **dagbarn**
dagbuok [da"g-bu̲ok] *-buotję (-buotjin) -byöker* **dagbok**
dager oböjl **dager**
dagiem [da"g-i̲em] *-eð (-ę)* = **daghem**
dagis -eð (-ę) = **dagis**
dagisfröken gen *-es,* pl: *-frökner* **dagisfröken**
dagkripp [da"g-kripp] *-in (-em) -er* **dagbarn**
dagli **dagligen**
dagligwarur [da̲`gli-waru·r] **dagligvaror**
daglin **daglig**
dagmamm [da"g-mąmm] *-ą* f[1] **dagmamma**
dagningg [da"gnįŋŋg] f[3] **dagning**, **gryning**
dagoffisir [da"g-ofisi̲r] *-n (-em) -er* **dagofficer**
dagrand [da"g-rąnnd] *-ę (-n)* **ljusning** vid horisonten på morgonen
dagruom [da"g-ru̲om] *-eð (-ę)* = **dagrum**, se ex.
dags [da̲gs] o. [dakks] **dags** || *so dags* så dags
dagsenter [da"g-sęnnter] *-sentreð (-sentrę)* = **dagcenter**
dagsett [da"g-sett] oböjl sista **skymning**
dagsliuos [da̲´gs-li̲u̲os] *-eð (-ę)* **dagsljus**
dagspeningg [da̲´gs-pęnįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **dagspenning**
dagspris [da̲´gs-pri̲s] *-eð (-ę)* = **dagspris**
dagsprugramm [da̲´gs-prugrąmm] *-eð (-ę)* = **dagsprogram**
dagsrįes [da̲´gs-ri̲es], äv [da"gs-ri̲es] *-ą* f[1] **dagsresa**
dagstienn [da"g-stįenn] *-ą* f[1] **morgonstjärna** (Venus)
dagstiningg [da̲´gs-tinįŋŋg] f[3] **dagstidning**, se ex.
dagstur [da̲´gs-tu̲r] *-n (-em) -er* **dagstur**
dagswerk mer sv var. av *dagswertj*
dagswertj [da"gs-werrtś], äv [da̲´gs- werrtś] *-eð (-ę)* = **dagsverke**
dagwill [da"g-will] **dagvill**
dagårdningg [da"g-å̲r(d)niŋŋg] f[3] **dagordning**
dąi pron f (dat *denner*) **din**, se ex.
daike daitjin (daikam) daiker liten, torrare **myr**
daindja daindjer – dainggde – dainggt **dänga**, **slå**, ge **stryk**; (nydal) **besegra** || *daindj til að* dänga till; *daindj upp* ge stryk
dainer pron, n: *dainų* **dina**
dait **dit**; **bort**; fram; **dit** där, se ex. || *dait að* dit till, bort till, fram till; *dait eð bjär* o. *dait ǫ bjär* (ung.) när allt kommer omkring (ändå); *dait ... frǫ* dit … ifrån, dit varifrån, se ex.; *dait so* dit där
daitað I. adv **ditåt**, åt det **hållet**, åt det, ex. se **luta**
II. prep + dat bort till; fram till, se ex.; bortåt
daite se *dan daite, dar daite*
daitest **borterst**
daitfram [daĭ´t-frąmm] **dittills**, se ex.
daiti + ack **bort till**, **till**, ex. se **grannby**, **till** 8; + dat **borta** i || *daiti tuok* på tok
daitja daitjer – daikte – daikt **dika**, **gräva dike** || *daitj aut* dika ut
daitje daitjeð (daitję) = **dike**
daitjkant -n (-em) -er **dikeskant**
daitmin [daĭ´tmįn] + dat bortåt **längs** med, **bort** utefter, se ex., vid
daitnest [daĭ´tnest] + dat (där) **borta** vid
[1]*daitǫ* [daĭ´tǫ] + ack **bort** på, **bort till**, se ex., till; + dat (där) **borta** på, ex. se **mack**, **skans**
[2]*daitǫ* [daĭ`tǫ] + ack **bortom**, ex. se **bortom**, **sida**
daitomin **där** borta, (där borta) på andra **sidan**, på andra **sidan** (om Älven); **granngården**; i **granngården** || *dar daitomin* äv i granngården
daitonað + dat **bortom**, strax bortom, på andra **sidan** (om), se ex.; bakom
daitoni + dat **längst bort** i, i **bortre delen** el. **änden** av, ex. se **bortre**; **bortom**
daitǫter I. adv där **bortifrån**
II. prep + dat **bortifrån** utmed (längs, på)
daitǫtil (där borta) på andra **sidan**

[133] Bostaven *ð* heter så i isländskan.

daitringgum [daĭ´trįŋgųm] + ack (där borta) **omkring**
dai'tter I. adv **dit**, se ex., dit bort; **ditåt**, **dithän**, **därhän**, se ex. || *dai'tter að* bortåt; *dai'tter ni'tter* dit ned; *dai'tter uppter* **dit** upp
II. prep + dat **bortåt**, **bortefter**, se ex.; **bort** in i, se ex., bort genom
dai'ttertil [daĭ´tteti̲l] **dit bortåt**
daitum + ack **bortom**; bort **över**; **förbi**; **om** (runt), ex. se **om** prep 4
daitumin Evbgsmål för *daitomin*
daitunað Evbgsmål för *daitonað*
daitunder [daĭ´tųnder] + ack (bort) **under**, se ex.
+ dat där **under**, se ex.
daituni Evbgsmål för *daitoni*
daitwið [daĭ´twið] + ack (där) **borta** vid, se ex.
daityvyr [daĭt-y"vyr] o. [daĭ´tyvyr] + ack **bort över**, se ex.; **över**
daitåv [daĭ´tåv] adv, prep + dat **bort** (i)från; **bortöver**; **utför**; **ned** från (bortåt), se ex.
dal -n (-im) -ir **dal**, se ex.
dalaest -n (-em) -er **dalahäst**
Dalarna **Dalarna**
dalblå n: *dalblå'tt* **dalablå**
daldans -n (-em) -er **daldans**
daldukkur **smörbollar** (växten)
daler [da̲`ler] *-n (-am) -er* **daler** ||
naj so dalern ig … nej så tusan jag …
dalfuok -fuotjeð (-fuotję) **dalfolk**
Dalgatų [da̲`l-gatų·] *(-gatun)* **Dalgatan** (huvudgatan gm Älvdalens kyrkby)
dalgaungg [da"l-gąuŋg] *-gaundjin (-gaundjem) -gaungger* **dalgång**
Dalgåtǫ äldre grundf t. *Dalgatų*
dalia f[1] **dahlia**
dalkall -n (-em) -er **dalkarl**
dalkarr -n (-em) -er **dalkarl**
dalkull -ą f[1] **dalkulla**
dalkuov -in (-em) -er **dalpil**
dall -eð (-ę) **gelé**
dalla vb[1] **slänga** fram o. tillbaka, dingla
daller [da´ller] s *dallreð (dallrę)* **daller**; **gelé**
daller [da`ller] vb[1] **dallra**
dalmas -n (-em) -er **dalmas**
dalmǫl -eð (-ę) = **dalmål**
Dalmǫlsuordbuotję (-buotjin) **Dalmålsordboken**, Ordbok över folkmålen i Övre Dalarna
Dalredjementeð var. av *Dalridjimenteð*
Dalredjimenteð var. av *Dalridjimenteð*
Dalrejementeð var. av *Dalridjimenteð*
Dalridjimenteð (-mentę) **Dalregementet**
dalrunur f[1] **dalrunor**
dalsk dalsk, **älvdalsk** (i sht om språket)
dalska s f[1] **dalmål**; **älvdalska**, se ex. ||
i dalskun i älvdalskan; på älvdalska; *ǫ dalska* på älvdalska; *ǫ dalskun* i älvdalskan; *upǫ dalska* på älvdalska
dalska vb[1] **tala dalmål**, i sht **älvdalska** el. ngt annat Ovansiljanmål, se ex. || *dalsk til (noð)* säga (ngt) på älvdalska; översätta (ngt) till älvdalska; göra (ett uttr) mer älvdalskt
dalskkuss -n (-em) -er **älvdalskkurs**, kurs i **älvdalska**
dalskleksiuon = *(-em) -er* **lektion** i älvdalska
dalskuord -eð (-ę) = **älvdalskt** ord
Dalum [da̲`lųm], äv [da"lųm] i uttr *i Dalum* i Dalom, i (övre) **Dalarna**
Dalövę (-övin) **Dalälven**
[1]*dam -ę (-in) -er* **dam**
[2]*dam* lokal var. av *damm*
damb -eð (-ę) **damm** (stoft); liten **mängd** (t.ex. tunt lager), liten mängd lätt **snö**, **fjun**, se ex. || *saug dambeð* dammsuga; *tork dambeð* **damma**, **dammtorka**
damba vb[1] **damma** || *damb att* damma igen; *damb åv* damma av, se ex.
dambkull -ą f[1] kvinnlig **städare**, **städerska** (skämts, eg. 'dammflicka')
dambsaug -saug -sog -sueð var. av *dammsug*
dambsauger var. av *dammsuger*
dambsaugningg f[3] **dammsugning**
dambslarv -ą f[1] **dammtrasa**
dambtrasu [dą`mmb-trasu·] f[2] **dammtrasa**
dambtråså äldre grundf t. *dambtrasu*
dambtuss -n (-em) -er **dammtuss**
dambty'll -ą f[1] **dammråtta**
dambun **dammig**
damfrisiringg f[3] **damfrisering**
damfuotboll -n (-em) **damfotboll**
damlag -laeð (-laę) = **damlag**
damm -in (-em) -er **damm** (fördämning; vattensamling), ex. se **nedre**
dammbyggnað [dą`mm-byg(g)na̲ð] *-n (-im) -ir* **dammbyggnad**
dammluku [dą`mm-luku·] f[2] **dammlucka**
dammlukå äldre grundf t. *dammluku*
dammsaug var. av *dambsaug*
dammsauger var. av *dambsauger*
dammsug vb[1] **dammsuga**
dammsuger -n (-am) -er **dammsugare**
damsykkel -n (-sykklem) -sykkler **damcykel**
dan adv var. av *danę*
dan pron **den** m, se ex. || *dan-dar* se detta; *dan iena* den ena; *dan ien … oðern* den ene … den andre; *dan ien etter dan oðran* den ene efter den andre; *dan oðern* den andre
dan-dar (dat *dom-dar*) var. av *an-dar*
danę [da̲´nę], i frasslut ofta [dąnę·] **där**, se ex.; **just där** || *dan daite* o. *dan dai'tter* där borta;

dan inni däri; *dan uppyvyr* där uppe, där längre upp; *upp danę* [u`pp dąnę·] där uppe
danfrǫ var. av *darfrǫ*
Danil [dą"nil] **Daniel**
Dannmark **Danmark**
danǫ [dąnǫ́] var. av *darǫ*
danringgum var. av *darringgum*
dans -n (-em) -er **dans**
dansa vb[1] **dansa** || *dans aut* dansa ut
dansban -ą f[1] **dansbana**
dansband -eð (-ę) = **dansband**
danser -n (-am) -er **dansare**
dansesk -ą f[1] **danserska**, **dansös**
dansguov -eð (-ę) = **dansgolv**
dansisk **dansant**
dansk adj **dansk**, se ex.
dansk s *danstjin (danstjem) dansker* **dansk**
[1]*danska* f[1] **danska** (språket)
[2]*danska* f[1] **danska** (dansk kvinna)
danske danstjin (danskam) dansker **dansk**
danskuss -n (-em) -er **danskurs**, ex. se **missa**
danskweld -n (-em) -er **danskväll**
danslag -laeð (-laę) = **danslag**
dansmusik -musitjin (-musitjem) **dansmusik**
dansorkester -n (-orkestrem) -orkestrer **dansorkester**
dansskuo -'nn (-'mm) -ner **danssko**
dansstell -eð (-ę) = **dansställe**
dansös -ę (-n) -er **dansös**
dant ǫ vb[1] **fråga** (ofta menande el. förebrående), ex. se **fråga** 5; **förebrå**, **klaga** på, **klandra**, **pika**; **påpeka**, föra på **tal**
danupi [dán-upi·] I. adv **där** uppe
II. prep + dat **(där) uppe** i
danwiðlag var. av *darwiðlag*
dar **där** (äv varest); **eftersom**, se ex.; **när**, **då**, ex. se **när** 2 || *dar daite* o. *dar dait'tter* där borta, ex. se **rinna** upp; *dar firi* dessförinnan; *dar inni* däri; *dar millǫ* däremellan; *dar ni'tter* där nere; *dar nogär* där någonstans; *dar og dar* här och där; *dar ringgum* däromkring; *dar so* där, ex. se avsn. Pleonasmer *so*; *frǫ dar* därifrån, se ex., varifrån, se ex.
darattrað [dár-attrað] **dessutom**, se ex., till på **köpet**, **därtill**, **därutöver**
daraute **därute**
darauti [dár-auti·] **däruti**; **däribland**
dareter [dár-ete·r] **därefter**; i enlighet **därmed**
darferinnǫ [dá-ferį`nnǫ] därförinnan, **dessförinnan**
darfiriað [da-fi"riað] **dessförinnan**
darfram **därfram**, **fram** där; där **förbi**, förbi || *fårå darfram* gå förbi, se ex., förlida, se ex.
darfrǫ [dá-frǫ], i frasslut ofta [dafrǫ́] **därifrån**, se ex.
darför [dá-för] **därför**
darförinnǫ var. av *darferinnǫ*
dargainum [dá-gąinųm] **därigenom**
dari [dár-i], i frasslut ofta [darí] **däri**
darimųot **däremot**
darinne **därinne**
darmillǫ [dámilǫ] **däremellan**, **dessemellan**
darmin [dámįn] **därmed**, se ex.
darmųot [dá(r)-mųot] **däremot** (mot den el. mot det)
darni'tter se *dar ni'tter*
darǫ [darǫ́] **därpå**, på det
darr -eð (-ę) **darr**
darra vb[1] **darra**, se ex.
darrent **darrhänt**
darrgras -eð (-į) **darrgräs**
darringgum [dá-rįŋgųm] se *dar ringgum*
darrun **darrig**
dartil [dá-til], i frasslut äv [datį́l] **därtill**
darum [darų́mm] där **förbi** || *fårå darum* ta vägen om en plats, titta in där på vägen
darwiðlag [dáwi-lag] **därvidlag**, i det **avseendet**
daråv **därav**
daska vb[1] **daska**
dassun **dassig**
data oböjl **data**
datað trycksvag var. av *daitað*
dataekspert -n (-em) -er **dataexpert**
datalaink -laintjin (-laintjem) -lainker **datalänk**
datalekk -lettjin (-lettjem) -lekker var. av *datalaink*
datamasin = *(-em) -er* **datamaskin**, dator
dataruom -eð (-ę) = datarum, **datasal**
datastjärm -in (-em) -er **dataskärm**
dataspil -eð (-į) = **dataspel**
datastyrd **datastyrd**
datasystiem -eð (-ę) = **datasystem**
datatrull -eð (-ę) = **nättroll**
dati trycksvag var. av *daiti*
datir [da"tir] vb[1] **datera** || *datir upp* uppdatera
datiringg [datį`riŋg] f[3] **datering**
dativ -in (-em) -er, (äv n: *-eð (-ę)* =) **dativ**
dativfuorm -in (-em) -er **dativform**
datǫ trycksvag var. av *daitǫ*
dator -n (-em, äv *-am) -er* **dator**, se ex.
datorfil -eð (-ę) = **datorfel**
datorglam -eð (-ę) = **datorspråk**
datorkunnun **datorkunnig**
datorstjärm -in (-em) -er **datorskärm**
datu [dátu] oböjl **datum**
datum [dátųm] *-eð (-ę)* = **datum**

datur lokal var. av *dator*
daungen [dąu´ŋęn] *daungneð (daungnę)* = **dun**; **fjäder**
daungenkudd -n (-em) -er **dunkudde**
daungenkupp -in (-am) -er **dunkudde**, **bolster**
daungentettj -eð (-ę) = **duntäcke**
daunggel vb[1] **dingla**; **vingla** || *daunggel åv* vingla iväg
daungn SV var. av *daungen*
daurun **dåsig**, **sömnig**, **omornad**
dauva f[1] **duva**, ex. se [1]**verka**; i Älvd ofta **ringduva**
dauvok -otjin (-otjem) -oker **duvhök**
Davið **David**
daviðsstienn -ą f[1] **davidsstjärna**
debattira var. av *dibattira*
debattsaið var. av *dibattsaið*
debitira [debiti`ra] vb[1] **debitera**
dedikasiuon var. av *deðikasiuon*
deðikasiuon = *(-em) -er* **dedikation**
dedikira var. av *deðisira*
deðisira [deðisi`ra] vb[1] **dedicera**
definira [defini`ra] vb[1] **definiera**
definisiuon = *(-em) -er* **definition**
degradira var. av *digradira*
dekk dettjeð (dettję) = **däck**, se ex.
dekker -n (-am) -er **deckare**
dekorasiuon var. av *dikurasiuon*
dekuorasiuon var. av *dikurasiuon*
dekuorira var. av *dikurira*
dekurira var. av *dikurira*
deld -ę (-n) -er **däld**, **dalsänka**
delegasiuon var. av *diligasiuon*
delegira mer sv var. av *diligira*
delfin = *(-em) -er* **delfin**
deligat -n (-em) -er **delegat**
deligasiuon var. av *diligasiuon*
deligira var. av *diligira*
delikatess -n (-em) -er **delikatess**
delikatessaffär -ę (-n) -er **delikatessaffär**
Dellsbu [de´llsbu] **Delsbo**
delta s f[1] mindre **hoppgupp**, **gupp**
delta vb[1] **stöta** (skaka), **skumpa**, **guppa**
deltun **guppig**, **gropig**
dema lokal var. av *demma*
demba s f[1] **fors**, där vattnet ”ryker”; **bloss** på pipa el. cigarett, **rök**
demba vb[1] **röka** || *demb liteð* ta ett bloss
demma demmer – demmde – demmt, (äv vb[1]) (+dat) **dämma** || *demm att* dämma för; *demm upp* dämma upp
demokrat -n (-em) -er **demokrat**
demokrati -’nn (-em) -er **demokrati**
demokratisk **demokratisk**
demolira var. av *demulira*
demonstrasiuon med sms var. av *dimonstrasiuon*
demonstrira mer sv var. av *dimonstrira*
demontira var. av *dimontira*
dempa vb[1] **dämpa** || *dempað* dämpad
demukrat lokal var. av *demokrat*
demulira [demuli`ra] vb[1] **demolera**
demunstrira [demųnstri`ra] vb[1] **demonstrera**
demuokrat var. av *demukrat*
demuokrati var. av *demukrati*
demuokratisk var. av *demukratisk*
demuolira var. av *demulira*
demuonstrira var. av *dimonstrira*
[1]*den* obet. var. av [1]*denn*
[2]*den* stavningsvar. av [2]*denn*
dena dener – dende – dent **lukta illa**, **stinka**, se ex., **osa**
dendrokruonulogisk var. av *dendrukruonulogisk*
dendrukruonulogisk **dendrokronologisk**
[1]*denn* poss pron m (dat *dainum*) **din**, ex. se **hennes**
[2]*denn* demonstrativt pron **den**, ex. se **den**, **utav**
departementsråð var. av *dipartimentsråð*
departiment var. av *dipartiment*
deponira mer sv var. av *diponira*
deppa vb[1] **deppa**
deppun **deppig**
depressiuon = *(-em) -er* **depression**
desember med sms mer sv var. av *disember*
desiliter -n (-litrem) -litrer, oböjl ss mått **deciliter**
desilitermǫtt [desili´te-mǫtt] *-eð (-ę)* = **decilitermått**
desimal -n (-em) -er **decimal**
desimalwåg -wåę (-wå’n) -wåger **decimalvåg**
desimįeter oböjl ss mått **decimeter**
dessautum **dessutom**
dessi [de´ssi] oftast oböjt, annars b.f. *-n* **decimeter**; **deciliter**
desswerra var. av *dyöswerra*
destillasiuon = *(-em)* **destillation**, **destillering**
destruksiuon = *(-em)* **destruktion**
dett pron n (dat *dainu*) **ditt**
detta vb *dett* (ovanl) – *datt* – (sup saknas) **ramla**, **falla** (handlöst), ex. se **falla** 3
di se *d*
diabietes -n (-em) **diabetes**
diagnos -n (-em) -er **diagnos**
diagonala [diagona`la] o. [diagǫna`la] vb[1] **diagonala**
diagramm -eð (-ę) = **diagram**
diakonissa f[1] **diakonissa**
dialekt -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **dialekt**
dialektal **dialektal**
dialektuord -eð (-ę) = **dialektord**, dialektalt ord
dialektuordbuok -buotję (-buotjin) -byöker **dialektordbok**

dialog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger* **dialog**
diamant -n (-em) -er **diamant**
diamįeter **diameter** || *i diamįeter* i diameter
dibatt -n (-em) -er **debatt**
dibattira [dibat(t)i`ra] vb[1] **debattera**
dibattsaið -ą f[1] **debattsida**
dibitsail [di"bit-saĭl] *-n (-am) -er* **debetsedel**, **skattsedel**
didikasiuon var. av *deðikasiuon*
diðisira var. av *deðisira*
dieðǫ [die"ðǫ] I. adv **därifrån**, se ex.; **bort**, se ex., **undan**.
II. prep + ack **bortom**, på andra **sidan** (om), ex. se **sida**
dieðonað [die"ðǫnað] + dat **bortom**, på andra **sidan** (om), ex. se **sida**
dieðoni [die"ðǫni] + dat på andra **sidan** (intill), ex. se **sida**
dieðǫter [die"ðǫter] I. adv där **bortifrån**
II. prep + dat **bortifrån** utmed (längs, på), se ex.
dieðǫtil [die"ðǫtil] (där borta) på andra **sidan**
dieg die'n (dieem) dieger **deg**, ex. se **tråg**; **smet**
diega vb[1] smeta o.dyl. || *dieg ǫ* kleta på; *dieg ǫ sig* kladda ned sig; *diegas att* gegga ihop sig, kladda ihop sig
diegklump -in (-em) -er **degklump**
diegkopp -in (-em) -er **degklump**
diegskrapu [die`g-skrapu·] f[2] **degskrapa**
diegskråpå äldre grundf t. *diegskrapu*
diegstjyöv -ą f[1] **degskrapa**
diegtrug -tru'tt (-trunę) = **degtråg**
diegun **degig**; **kladdig**, **smetig**, **geggig**
diel -n (-em) -er **del** || *båð dielär* båda delarna, bådadera, se ex.; *(diel) i fiuor diela* (dela) i fyra delar; *fer all diel* för all del; *fer an dieln* för den delen; *fer iegen diel* för egen del; *fer menn diel* för min del; *tag diel åv* ta del av; *yms dieler* allt möjligt
diela dieler – dielde – dielt, äv vb[1] **dela**; **tvista**; **gräla** || *diel að* tilldela; *diel aut* dela ut, se ex., **utdela**; *diel in* dela in, indela; *diel min sig* dela med sig; *diel ǫ sig* dela på sig; *diel upp (sig)* dela upp (sig); *diel åv* dela av, avdela, avstava
dieldjävå [die`l-dźävå·] *-djäv -gav -djivið* **delge**
dielfrie -'tt (-nę) = **tvistefrö** (nydal)
diels **dels**
dieltagend adj **deltagande**
dieltager -n (-am) -er **deltagare**
dieltið -ę (-n) -er **deltid**, se ex.
dieltiðsjobb -eð (-ę) = **deltidsjobb**
dieltågå -tar -tuog -taið **delta**
dielwis **delvis**
dieläger -n (-am) -er **delägare**
diem lokalt (i SV) äv för *dier*
diemmes lokal var. av *dieras(es)*
dier (ack, dat *diem,* äv *dyöm*) **de**; **man** (folk), ex. se **malm**
dieras o. *dierases* **deras**, se ex.
dier-dar (ack o. dat *diem-dar,* äv *dyöm-dar*) **de** där
dies var. av *dyös*
difinira var. av *definira*
diftaungg var. av *diptaungg*
diftongg var. av *diptaungg*
digel [di´gel] s *digleð (diglę)* **dregel**
digel [di"gel] vb[1] **dregla**
digellapp [di"gel-lapp] *-in (-em) -er* **haklapp**
diger pl: *digrer* [di"grer] **tjock**; **grov**; **korpulent**; **gravid**
Digerbjärr [di"ge-bĭärr] **Digerberg** (bebyggt berg i Åsens by med berömd utsikt över Älvd)
digerdöðn [di"ge-dö'n] *(-döðem)* **digerdöden**, se ex.
digerend [di"ger-ęnnd] *-n (-am) -er* **tjockända**
digerfrunt [di"ge-frǫnnt] *-ą* f[1] **tjockis**, tjock kvinna
digergron [di"ge-grǫn] *-ę (=,* äv *-grǫ'n) -er* [-grǫne·r] grov **gran**
digerkabb [di"ge-kabb] *-in (-am) -er* grov stock; **tjockis**
digerkall [di"ge-kall] *-n (-em) -er* tjock man, **tjockis**
digerkwið [di"ge-kwið] *-n (-im) -ir* stor tjock **mage**, **isterbuk**, **ölmage**
digerstamp [di"ge-stąmmp] *-in (-em) -er* **tjockis**
digestivtjäks -eð (-ę) = **digestivekex**
digital **digital**
digitalisira [digitalisi`ra] vb[1] **digitalisera**
digitalkamir [digita`l-kamir] *-ą* f[1] **digitalkamera**
digradira [digradi`ra] vb[1] **degradera**
diiet -n (-em) -er **diet**
dikal -n (-em) -er **dekal**
dikkel var. av *dikker*
dikker [di´kker] *dikkreð (dikkrę)* = **surdråg**, **dypöl**; **sankmark**; (ung.) **kärr**
diklarasiuon = (-em) -er **deklaration**
diklarasiuonsblankett [diklarasĭuo´ns-bląŋkett] *-n (-em) -er* **deklarationsblankett**
diklarira [diklari`ra] vb[1] **deklarera**
diklariringg [diklari`rįŋg] f[3] **deklaration**, deklarerande
dikorasiuon var. av *dikurasiuon*
dikorira var. av *dikurira*
dikt -ę (-n) -er **dikt**
[1]*dikta* vb[1] **dikta** (skapa poesi); **fabulera**, **ljuga** || *diktað* diktad; uppdiktad
[2]*dikta* vb[1] **dikta**, **dreva**, **täta**

diktator *-n (-em) -er* **diktator**
diktatur *-n (-em) -er* **diktatur**
diktir [di"kktir] vb[1] **diktera**
diktira var. av *diktir*
diktsamblingg f[3] **diktsamling**
dikurasiuon *= (-em) -er* **dekoration**
dikurira [dikuri`ra] vb[1] **dekorera**
dild var. av *dill*
diligasiuon *= (-em) -er* **delegation**
diligat var. av *deligat*
diligira [diligi`ra] vb[1] **delegera**
dilisjans var. av *dilistjans*
dilistjans *-n (-em) -er* **diligens**
dill *-n (-em),* äv f: *-ę (-n)* **dill**
dilla vb[1] **dilla**, prata strunt
dillkruon *-ą* f[1] **dillkrona**
dillkwist *-n (-em) -er* **dillkvist**
dimba *dimb – damb* (äv *domb*) *– dumbeð* **ryka**, se ex.; **damma** || *dimb aut* ryka ut; *dimb in* ryka in
dimbend jälåk **blixtrande** arg, **fly** förbannad, **rasande**
dimbun var. av *dumbun*
dimens *-n (-em)* **demens**
dimensiuon *= (-em) -er* **dimension**
diment **dement**
dimisiuon var. av *dimensiuon*
dimolira var. av *demulira*
dimonstrant *-n (-em) -er* **demonstrant**
dimonstrasiuon *= (-em) -er* **demonstration**
dimonstrasiuonstug [dimǫnstrasiuo´ns-tug] äv [dimǫnstrasiuo`ns-tug] *-tueð (-tuę) =* **demonstrationståg**
dimonstrira [dimǫnstri`ra] vb[1] **demonstrera**
dimontira [dimǫnti`ra] vb[1] **demontera**
dimpa *dimp – damp – dumpeð* **dimpa** || *dimp nið* dimpa ned
dimukrat lokal var. av *demokrat*
dimulira var. av *demulira*
dimunstrira var. av *dimonstrira*
dimuntira ovanl var. av *demontira*
dimuon *= (-em) -er* **demon**
dimuonstrira var. av *dimonstrira*
dinar [dina´r] *-n (-em) -er* **denar**
dinggel vb[1] **dingla**; (gråspråk: ’gå och bära’)
dipartement var. av *dipartiment*
dipartiment *-eð (-ę) =* **departement**
dipartimentsråð *= (-ę) =,* b.f. äv *-eð* **departementsråd**
diplom *-eð (-ę) =* **diplom**
diplumat *-n (-em) -er* **diplomat**
diplumatisk **diplomatisk**
diplumatkår *-n (-em) -er* **diplomatkår**
dipluom var. av *diplom*
dipluomat var. av *diplumat*
dipluomatisk var. av *diplumatisk*
diponira [diponi`ra] vb[1] **deponera**
diptaungg *-taundjin (-taundjem) -taungger* **diftong**
dipteri oböjl **difteri**
direkt **direkt**, se ex.
direktsendningg f[3] **direktsändning**
direktyvyrsettningg f[3] **direktöversättning**
direktör *-n (-em) -er* **direktör**
dirigent [dirigę´nnt] *-n (-em) -er* **dirigent**
dirigira [dirigi`ra] vb[1] **dirigera**
dirigiringg [dirigi`rįŋg] f[3] **dirigering**
diriktör var. av *direktör*
dis *-eð (-ę)* **dis**
disa vb[1] **dia**; **suga** på || *dis i sig* suga i sig; *djäv disa* låta dia, amma, se ex.
disarmira [disarmi`ra] vb[1] **desarmera**
dise *disn (disam) diser* **spene**; (kvinno)**bröst**; **bröstvårta** (på kvinna)
disel *-n (dislem)* **diesel**
diselol *-ą* f[1] **dieselolja**
disember oböjl **december**
disemberdag *-da’n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **decemberdag**
disi [di´si] *-n* oböjl ss mått **decimeter**
disiliter med sms var. av *desiliter*
disippel *-n (disipplem) disippler* **discipel**
disk *distjin (distjem) disker* **disk**
diska vb[1] **diska** || *disk yr* diska ur
diskan oböjl **diskande**, **diskning**
diskbaink *-baintjin (-baintjem) -bainker* **diskbänk**, ex. se **vid** prep
diskbuost *-n (-em) -er* **diskborste**
diskelingg [di`s-kelįŋŋg] f[3] **ammande** kvinna
diskeri *-eð (-ę) -er,* el. oböjt **diskning**; äv stället där man diskar
diskett *-n (-em) -er* **diskett**
diskkräld [di`ssk-kräld] *-eð (-ę) =* **diskbalja**
diskmasin *= (-em) -er* **diskmaskin**, ex. se **plocka** ur
diskmjeðel *-mjeðleð (-mjeðlę) =* **diskmedel**
diskningg f[3] **diskning**, **disk**
diskpropp *-in (-em) -er* **diskpropp**
diskriminira [diskrimini`ra] o. [diskrimįni`ra] vb[1] **diskriminera**
diskriminiringg [diskrimini`rįŋg] o. [diskrimįni`rįŋg] f[3] **diskriminering**
diskslarv *-ą* f[1] **disktrasa**
diskstjul *-eð (-ę) =* **diskskjul**
disktien *-ą* f[1] **diskbalja**
disktrasu [di`ssk-trasu·] f[2] **disktrasa**
disktråså äldre grundf t. *disktrasu*
diskuo [di`ssk-uo] *-’nn (-’mm) -er* **diskho**, se ex.
diskus *-n (-em) -er* **diskus**
diskussiuon *= (-em) -er* **diskussion**

diskussiuonslieðer [diskusĭu̯o´ns-li̯eðer] *-n (-am) -er* **diskussionsledare**
diskutira [diskuti̯`ra] vb¹ **diskutera**
diskwattn -wattneð (-wattnę) = **diskvatten**, ex. se **värma**
diskwisk -ą f¹ disk**viska**
dispels -eð (-ę) **uppståndelse**, **rabalder**, **sensation**, **dramatik**, dramatisk händelse
disponira var. av *dispunira*
disposisiuon var. av *dispusisiuon*
dispunent -n (-em) -er **disponent**
dispunira [dispuni̯`ra] vb¹ **disponera**
dispurat **karsk**, **morsk**; **bestämd** (t.ex. bestämd el. sträng på rösten)
dispusisiuon = (-em) -er **disposition**
disputasiuon = (-em) -er **disputation**
disputira [disputi̯`ra] vb¹ **disputera**
disputiringg [disputi̯`rį̆ŋg] f³ **disputation**
dispyt -n (-em) -er **dispyt**
dissert -n (-em) -er **dessert**
dissi var. av *dessi,* ex. se **knopp**
distans **distans** || *ǫ distans* på distans
distribuira [distribu̯i̯`ra] vb¹ **distribuera**
distribusiuon = (-em) -er **distribution**
distrikt -eð (-ę) = **distrikt**
distrikta [distri`kkta] f¹ **distriktssköterska** (vard)
distriktsmįester -n (-am) -er **distriktsmästare**
distriktsstjyötesk -ą f¹ **distriktssköterska**
disträ n: *disträ'tt* **disträ**
disun **disig**
disungg -undjin (-unggam) -ungger **dibarn**
ditalj ditalln (ditaljem) ditaljer **detalj**
ditaljirað [ditalĭi̯`rað] **detaljerad**
dito [di̯´to] **dito**
ditu lokal var. av *dito*
diuop adj **djup**, se ex.
diuop s *-eð (-ę)* = **djup**
diuopen [dĭu̯o´pęn] *diuopneð (diuopnę)* = var. av *diuop* s
diuopfrys -er (-t) -t **djupfrysa**
diuoptaldrikk [dĭu̯o`p-taldrikk] *-rittjin (-rittjem) -rikker* djup **tallrik**
diuor -eð (-ę) = **djur**; **villebråd**
diuorläker -n (-am) -er **veterinär**
diuose diuosn (diuosam) diuoser **gjuse**
divelstrik [di̯´vels-tri̯k] *-tritjeð (-tritję)* **dyvelsträck**
dividira [dividi̯`ra] vb¹ **dividera**; **gräla**
divisiuon = (-em) -er **division**
divå divär – diväð – divåð **duggregna**, **dugga**
diäkelskap [dĭä̯`kelska̯p] *-eð (-ę)* **jäkelskap**
diäkla var. av *jäkla*
diäklas [dĭä̯`klas] *diäkles – diäkles – diäklas* **jäklas**
diäklun [dĭä̯`klų̆n] **jäklig**
diärv [dĭärrv] **djärv**, se ex., **modig**, **våghalsig**
diävel [dĭä̯´vel] *-n (diävlem) diävler* **djävul**, **jävel**
diävelskap [dĭä̯´velska̯p] *-eð (-ę)* **jävelskap**
diävlas [dĭä̯`vlas] *diävles – diävles – diävlas* **jävlas**
diävlun [dĭä̯`vlų̆n] **jävlig**
djaingg djaindjeð (djaindję) = **gäng**
djaingga s f¹ **gänga**
djaingga vb¹ **gänga**
djelé var. av *stjelé*
djeneral -n (-em) -er **general**
djeneralisiringg [dźęneralisi̯`rį̆ŋg] f³ **generalisering**
djenerasiuon = (-em) -er **generation**
djenerator -n (-em) -er **generator**
djentlemann = (-em) -menner **gentleman**
djeografi var. av *djeugrafi*
djeolog var. av *djeulog*
Djeorg **Georg**
djermansk **germansk**
Djertrauð [dźe`rrtrauð] **Gertrud**
Djesus var. av *Iesus*
djeugraf -in (-em) -er **geograf**
djeugrafi -'nn (-em) **geografi**
djeugrafisk **geografisk**
djeulog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger,* äv: *-lodjin (-lodjem) -loger* **geolog**
djeulogi -'nn (-em) **geologi**
djį oböjl se **g** o. **j**
djien **gen** adj || *djient* gent; *tågå djient* gena
djiena vb¹ **gena**, se ex.
djienest **genast**
djiengas -n (-em) **gengas**
djiengasaggrigat -eð (-ę) = **gengasaggregat**
djiengasbil -n (-em) -er **gengasbil**
djienitiv -in (-em) -er **genitiv**
djienitivfuorm -in (-em) -er **genitivform**
djienna **gärna**, se ex. || *int djienna* inte gärna, ogärna; *so djienna* lika gärna, hellre, ex. se **gärna**
djientågå [dźi̯e`n-tågå·] *-tar -tuog -taið* **genskjuta**
djienus -eð (-ę) = **genus**
djienweg -we'n (-weem) -weer **genväg**
Djiesus var. av *Iesus*
djiet -ę (-n) -er [dźi̯e´ter] **get**, ex. se **bredvid**; **bakkälke**
[1]*djieta djieter – djie'tte – djie'tt,* el. vb¹ **reta**
[2]*djieta djieter – djie'tte – djie'tt,* (äv *djietär – djietäð – djietåð*) : *djiet ǫ* **gissa**, se ex., **försöka gissa**; **hitta** på
djietali [dźi̯e`t-ali·] *-n (-ålåm) -alir* **getsvans**

djietas djietes – djietes – djietas, el. *djietes – djie'ttes – djie'ttas* **retas**, vara **spydig**, **mobba**
djietber -eð (-ę) = **skogstry**
djietdoð -n (-em) -er äkta **stormhatt**
djietegg -eddję (-eddjin) -egger **brakved**
djietfjǫs -eð (-ę) = **gethus**
djietiet -ą f[1] getkrubba, **krubba** för getter
djietingg [dźie"tịŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **geting**
djietinggbu [dźie"tịŋg-bu̲] *-bu'tt (-bunę)* = **getingbo**
djietinggbyl [dźie"tịŋg-by̲l] *-ą* f[1] **getingbo**
djietinggmið [dźie"tịŋg-mi̲ð] *-að (-ą)* =, äv *-ą* f[1] **getingmidja**
djietinggmyöðn [dźie"tịŋ(g)-my̲ö'n] : *småkå djietinggmyöðn* bli stucken av en **geting**, få ett **getingstick** (skämts, eg. 'smaka getinghonungen')
djietinggstikk [dźie"tịŋ(g)-stikk] *-stittjeð (-stittję)* = **getingstick**
djietmjok -mjotję (-mjotjin) **getmjölk**
djietog -að (-ą) -ur **getöga**, i uttr *wind iet djietog ǫ* kasta ett getöga på
djietpuss -n (-em) **skvattram**
djietragg -raddjin (-raddjem) **getragg**
djietrams -n (-em) **getrams**
djietskati [dźi̲e`t-skati·] *-n (-skåtåm) -skatir* **getsvans**
djietskegg -skeddjeð (-skeddję) = **getskägg**
djietskåtå -n ack o. yngre grundf av *djietskati*
djietta djiett – djie'tte – djie'tt, el. vb[1] : *djiett upp* **gitta**, **idas**, se ex.
djiettavel [dźi̲e`t-tave·l] *-tavlą* f[1] kulformad **avföring** från get
djiettyöðer [dźi̲e`t-työðe·r] *-työðreð (-työðrę)* = gettjuder, **tjuder** för get
djietun **retsam**, **spydig**, se ex., **ironisk**
djift, djifta, djifte se *djipt, djipta, djipte*
djigg djiddjin (djiddjem) djigger **gigg**
djikt -ę (-n), el. oböjt **gikt**
djilde var. av *djille*
djilder [dźi´llder] s *djildreð (djildrę)* = **giller** || *fais ǫ djildreð að nogum* förarga ngn, göra ngn sur
djilder [dźi`llder] vb[1] **gillra** || *djilder upp* gillra upp
djilé o. (lokalt) *djili* var. av *stjelé*
djilla vb[1] **gilla**; **godkänna**
djille -ð (djillę) = **gille**
djiltun **giltig**
djimien **gemen** (enkel, simpel, vanlig)
djimienskap -in (-em) -er **gemenskap**
djinerasiuon var. av *djenerasiuon*
djinịetisk **genetisk**
djini var. av *stjeni*
djiniknaul var. av *stjeniknaul*
djinirað var. av *stjinirað*
djip -in (-em) -er **jeep**
djippu oftast oböjt **jippo**
djips -eð (-ę) **gips**
djipsa vb[1] **gipsa**
djipt adj **gift** (förmäld), se ex.
djipt s *-eð (-ę)* = **gift**
djipta s f[1] **giftermål**, **äktenskap**, gifte
djipta vb[1] **gifta** || *djipt brott* gifta bort; *djipt in sig* gifta in sig; *djipt ijuop* viga, sammanviga; *djipt sig* gifta sig, se ex.; *djipt um sig* gifta om sig
djiptaðfuok -fuotjeð (-fuotję) = **gift** folk
djiptas djiptes – djiptes – djiptas **gifta** sig
djipte -ð (djiptę) = **gifte**
djiptin var. av *djiptun*
djiptpinn -'n (-am) -er **giftpinne** (cigarett)
djiptstrum -ą f[1] **giftstruma**
djipttann -ę (=) -tenner (pl dat *-tannum*) **gifttand**
djiptun **giftig**
djiptuorm -in (-em) -er **giftorm**
djirlangg -landjin (-landjem) -langger **girlang**
djirugiet f[4] **girighet**
djirun **girig**; **idog**, **arbetsam**
Djirusalem **Jerusalem**
djisell [dźi"sell] *-n (-em) -er* **gesäll**
djissa vb[1] **gissa**
djissn vb[1] **gistna**
djissnað gistnad, **gisten**
djissningg f[3] **gissning**
djistn n: *djisteð* **gisten**
djiswint [dźiswị´nnt] **gesvint**, **smidigt**, **snabbt**, raskt
djitarr -n (-em) -er **gitarr**, se ex.
djitarrist [dźitari´sst] *-n (-em) -er* **gitarrist**
djiugrafi var. av *djeugrafi*
djivakt **givakt**, se ex.
djivetwis **givetvis**
djivin [dźi"vịn] **given** || *eð ir it ollum djivið* det är inte allom givet, det är inte alla **förunnat**
djivmild [dźi"v-milld] mer sv var. av *djävmild*
djivär -eð (-ę) = **gevär**
djumper var. av *jumper*
djunggel -n (djungglem) djunggler **djungel**
djunggelol -ą f[1] **djungelolja**
djuor yngre var. av *diuor*
djust var. av *just*
djuta vb[1] **gjuta** || *djut i* gjuta i
djykkel djykkleð (djykklę) **gyckel**
djylf -in (-em) -er **gylf**

djylta f[1] gylta, **sugga**; (gråspråk: ’kramsjuk flicka’)
djymm -eð (-ę) = **gym**, se ex.
djymnasium djymnasieð (djymnasię) djymnasier **gymnasium**
djymnast -n (-em) -er **gymnast**
djymnastik -stitjin (-stitjem) **gymnastik**, ex. se **ordinera**
djymnastiklärer -n (-am) -er **gymnastiklärare**
djymnastiksal -n (-em) -er **gymnastiksal**
djymnastikskuo -’nn (-’mm) -ner **gymnastiksko**
djympa vb[1] **gympa**
djynna vb[1] **gynna**
djynnsam **gynnsam**
djyra f[1] **gyttja**, **dy**; **sörja**, **gegga**; **slem**
Djyrisjuol var. av *Djyrysjuol*
djyrukwåð [dźy"ru-kwåð] var. av *djyrylkwåð*
djyrun **gyttjig**, **dyig**; **sörjig**; **slemmig**
djyryl [dźy"ryl] *-n (-em)* mjuk, ej tuggbar **kåda**
djyrylgron [dźy"ryl-grǫn] *-ę (=,* äv *-grǫ’n) -er* [-grǫne·r] **kådgran** med mjuk, ej tuggbar kåda
djyrylkwåð [dźy"ryl-kwåð] *-ą* f[1] = *djyryl*
Djyrysjuol [dźy"rys-juol] *-juolę (-juoln)* för tidigt **julfirande**
Djyryswalsn [dźy"rys-walsn] *(-walsem)* **Gyrisvalsen**, Chicagovalsen
djyråkwåða lokal var. av *djyrukwåð*
djyöða djyöðer – djyö’dde – djyö’tt **göda**, se ex.; **gödsla**
djyöðkåv -in (-em) -er **gödkalv**
djyöðningg f[3] **gödning**
djyöla djyöler – djyölde – djyölt (+dat) ha i **knät**, **vyssja**
djyölu f[2] **hölja**; **hål** (i marken); **vak** (i is)
djyölå äldre grundf t. *djyölu*
djyörd -ę (-n) -er **gjord**, **bukgjord**, **sadelgjord**
djäkelskap var. av *diäkelskap*
djäklun var. av *diäklun*
djäll adj **gäll**
djälla djäller – djällde – djällt **gälla**, se ex.; **röra** sig om
djällsuol -ę (-n) -er **bisol**, **vädersol**
djärend [dźä"rǫnd] **görlig**, möjlig att göra
djärningg [dźä"nįŋŋg] f[3] **gärning**
djärulos [dźä"ru-los] **sysslolös**
[1]*djärulosgerd* [dźä"rulos-gerd] *-ę (-n) -er* **handarbete** man tog till när man inte hade ngt annat för händer el. när man hade besök; **fritidssysselsättning**
[2]*djärulosgerd* [dźä"rulos-gerd] *-eð (-ę)* = **golfbana** (nydal, eg. ’sysslolösgärde’)
djärumǫl var. av *djäråmǫl*
djärun [dźä"rųn] **arbetsam**, **mödosam**
djärv var. av *diärv*
djärå adj oböjl **arbetsamt**, **jobbigt**; **besvärligt**, **svårt**, se ex.
djärå s oböjl **göra**, **arbete**, **syssla**, **sysselsättning, verksamhet**, se ex.
djärå vb *djär – djärde* (ofta *garde*) *– gart,* uppmaningsf *djäri* el. *djär* **göra**, ex. se **van** m.fl.; **företa sig**; **föda** (ge upphov till); **komponera**; arbeta, ex. se **redskap** || *djär að* göra åt, se ex., åtgärda, göra ngt åt, göra vid; *djärå að ienu* arbeta gemensamt; *djär att* återgälda (en hjälp); *djär aut sig* göra bort sig; *djär aut sig min* stöta sig med, se ex., komma på kant med; *djär brott* göra undan; *djär brott sig* göra bort sig; *djär end ǫ* + dat göra slut på; *djär end ǫ sig* ta livet av sig, begå självmord; *djär ferdut* göra färdigt; *djär frǫ sig* göra klart (göra färdigt det man ska göra), ex. se **klar**; uträtta sina behov, förrätta sitt tarv; *djärå iet kuort* ta ett kort; *djär illa* (+dat) göra illa; *djär ill sig* göra illa sig; *djär in sig min nogum* ställa sig in hos ngn; *djär min (noger)* göra med (ngt), behöva (ngt), se ex., ha användning för (ngt), se ex.; *djärå mųota* gå emot, se ex.; *djär nið* göra ned, förtala, tala illa om; *djär noð að (noger)* göra ngt åt (ngt); *djär rett fer (sig)* göra rätt för (sig), se ex.; *djär rieðu* göra klar(t); *djär rieð sig* göra sig klar; *djärå sig til* göra sig till; låtsas; *djärå sig åv min* göra sig av med; *djär til* skapa, konstruera, åstadkomma; *djär um* göra efter, göra om, upprepa; renovera; *djär undǫ* göra undan; göra klart, se ex.; *djär upp* göra upp; komma överens; tända, ex. se **pannmur**; *djär wið* göra vid; *djär åv* göra av, placera; göra klart, göra undan; *djär åv min* göra av med, göra slut på; *djär åv min sig* ta livet av sig, begå självmord
djärålist [dźä"rå-lisst] *-ą* f[1] **att göra-lista**
djärålos var. av *djärulos*
djäråmǫl [dźä"rå-mǫl] *-eð (-ę)* = **göromål**
djärå-naug [dźä"rå-nau´g] o. [dźärå-nau´g] **nätt** och jämnt, med **nöd** och näppe, **knappt**, se ex., med **knapp** nöd, ex. se **nätt**
djäst -n (-em) -er **gäst**
djästa vb[1] **gästa**; bli **bjuden** (på att äta), **undfägnas**, få, ex. se **bjuden** || *djäv djästa* + dat undfägna
djästartist -n (-em) -er **gästartist**
djästbuoð = (-į) = **bröllop**, **bröllopskalas**, ex. se **supa** || *et djästbuoðs* till (på) bröllop
djästbuoðsfuok -fuotjeð (-fuotję) **bröllopsgäster**
djästbuok -buotję (-buotjin) -byöker **gästbok**
djästdjiver var. av *djästdjävär*

djästdjiveri -eð (-ę) -er, el. oböjt **gästgiveri**
djästdjävär [dźä`sst-dźävä·r] *-n (-am) -er* **gästgivare**
djästfri n: *-fri'tt* **gästfri**
djästfriiet f[4] **gästfrihet**
djästningg f[3] **gästning**
Djästrikland **Gästrikland**
djästspil -eð (-į) = **gästspel**
djästwenlin **gästvänlig**
djästwenligiet f[4] **gästvänlighet**
djätå djät – gat – djietið (+dat) **nämna**, se ex., **säga**
Djävel [dźä´vel] **Gävle**
djävel var. av *diävel*
djävelskap var. av *diävelskap*
djävend [dźä"vęnnd] **givande**; **bördig**
djävlas [dźä"vlas] var. av *diävlas*
djävmild [dźä"v-milld] **givmild**, **generös**
djävå djäv – gav – djivið **ge**, se ex.; **låta** (ngn göra ngt), ex. se **godsak**; **få** att, **förmå** att || *djäv att* ge tillbaka, se ex., lämna tillbaka, återlämna; ge igen, hämnas; *djäv aut* ge ut, publicera; *djäv brott* ge bort; *djäv disa* amma; *djäv drait rakkam* rasta hunden; *djäv djästa* + dat undfägna; *djäv etter* ge efter, ge vika; *djäv grain nogum* få ngn att gråta; *djäv jätå nogum* få ngn att äta, ge ngn mat; *djäv kenna* straffa handgripligen; *djäv lä nogum* få ngn att skratta; *djäv millǫ* lägga emellan; *djäv min sig* ge med sig; *djävå nogum noð* ge ngn ngt; *djäv ǫ* gå på, ex. se **öronskydd**, ihärdigt hålla på, arbeta ihärdigt; *djäv pappa* amma; *djäv piss rakkam* rasta hunden; *djäv upp* ge upp; uppge; dö
djävå sig [134] *djäv sig – gav sig – djivið sig* **ge sig**, ge efter, ge med sig, ex. se **såra**, lägga sig; lösa sig, ordna sig || *djävå sig in ǫ* ge sig in på; *djävå sig ǫ* ge sig på, angripa; *djävå sig til* åta sig, se ex.; ge sig till tåls, lugna sig; *djävå sig åv* ge sig av
Djösta **Gösta**
Djöteborg **Göteborg**
djöteborger -n (-am) -er **göteborgare**
dǫ adv (temporalt, modalt), subj (kausal, temporal) **då**, se ex.; **när**, **eftersom**, se ex.; i **alla** fall, se ex., **åtminstone**, se ex. || *dǫ fel* se *dǫfel*; *dǫ mjog* minsann; speciellt, i synnerhet, särskilt; *dǫ og dǫ* då och då
dǫ pron **den** f
doð adj n: *do'tt* **död**; **stillastående** (om vatten)
dǫ-dar (dat *dyö-dar*) var. av *ǫ-dar*
doðduos -eð (-į) visset **fjolårsgräs**
doðfyö'dd **dödfödd**
doðgras -eð (-į) visset **fjolårsgräs**, se ex.
doðkall -n (-em) -er **död** människa, **döing**; **lik**; **vålnad**
doðkallfåton [do`kal-fåtǫn] *-eð (-ę)* = **dödmansgrepp** (nydal)
doðkrytyr [do`-krytyr] *-eð (-ę)* = dött djur, **kadaver**
doðskoll -n (-am) -er **dödskalle**, **kranium**
doðstrik -stritjeð (-stritjį) = **deadline** (nydal)
doðtaðu [do`-taðu·] f[2] visset **fjolårsgräs**
doðtåðå äldre grundf t. *doðtaðu*
doðwattn -eð (-ę) **dödvatten**, **stillastående** vatten
dǫfel i **alla** fall, **åtminstone**, ex. se **slippa**; **väl**, **då**, se ex.
dǫfetiðn **dåförtiden**, på den **tiden**
dǫfil lokal var. av *dǫfel*
dǫful lokal var. av *dǫfel*
dǫfäl lokal var. av *dǫfel*
dogg doddję (doddjin), äv m: *doddjin (doddjem),* (äv n: *doddjeð (doddję)*) **dagg**, se ex.
dogga vb[1] **dagga**, falla **dagg**
doggun **daggig**
doggwåt n: *-wå'tt* **daggvåt**, se ex.
doktorand med sms var. av *dokturand*
doktorira var. av *dokturira*
dokturand -n (-em) -er **doktorand**
dokturandtjenst -ę (-n) -er **doktorandtjänst**
dokturira [dokturi`ra] vb[1] **doktorera**
dokument -eð (-ę) = **dokument**
dokumentasiuon = (-em) **dokumentation**
dokumentira [dokumęnti`ra] vb[1] **dokumentera**
dokumentär -n (-em) -er **dokumentär**
dokumentärfilm -in (-em) -er **dokumentärfilm**
dokumentärfilmer -n (-am) -er **dokumentärfilmare**
dollar i regel oböjt **dollar**
dollargrin -eð (-ę) = **dollargrin**, amerikanare, stor amerikansk personbil
dolme dolmin (dolmam) dolmer **dolme**
dom-dar se *dan-dar*
domdir [dǫ`mmdir] vb[1] **domdera**
domen med sms var. av *duomän*
dominans -n (-em) **dominans**
dominira [dǫmini`ra] o. [domini`ra] vb[1] **dominera**
dommen vb[1] domna (fr sv) || *dommen åv* domna av, svimma (fr sv)
Domnarveð (-arvę) **Domnarvet**
Domus [dǫ´mus] oböjl **Domus**
Domänwertjeð var. av *Duomänwertjeð*
don -eð (-ę) **dån**
dǫ'n [dǫ``n] *do'nner – do'nneð – do'nnað* **svimma**, se ex. || *dǫ'n åv* svimma av

[134] I infinitiv förekommer också varianten *djä sig.*

donir [dǫ"ni̱r] vb¹ **donera**, se ex.
donira [doni̱`ra] var. av *donir*.
do'nna lokal var. av *dǫ'n*
dorga vb¹ **banka**; **tjata** || *dorg i* slå i, banka i; *dorg og slå* banka, slå upprepade slag; *dorg til* drämma till, se ex.
dosent -n (-em) -er **docent**
dǫtið -ę (-n) **dåtid**, **förfluten** tid || *i dǫtið* i dåtid, i förfluten tid
dov **döv**; **dov**
doviet -ę (-n) **dövhet**
dovjuort -n (-em) -er **dovhjort**
dovlin **sorglig**, **dyster**, ex. se **framtidsutsikt**; **tråkig**, **sorgsen**; **ödslig**; **tyst**
dovsklin **dyster**; **döv**, som hör dåligt
dovskrokk -skrottjin (-skrottjem) -skrokker **döv** person; person som hör illa el. inte hör på
drabba vb¹ **drabba**
drabbningg f³ **drabbning**
draðǫenda se *dra dǫ (enda)!* under *drågå*
drag s *draeð (draę)* = **drag**; **kramp**, se **sendrag**, **kärlkramp** || (*iett drag* etthundra – gråspråk); *i draę* i högsta hugg, se ex.; *ruo drag* ro drag; *upi draę* i högsta hugg
drag vb se *drågå*
dragbil [dra"g-bi̱l] *-n (-em) -er* **dragbil**
dragg draddjin (draddjem) dragger **dragg**; äv redskap att dra upp potatisfåror med
dragga s f¹ **dragkälke**
dragga vb¹ **dragga**
dragienn [dra"g-i̧enn] *-eð (-ę)* = **dragjärn**, **timmerdrag**
dragkamp [dra"g-kąmmp] *-in (-em) -er* **dragkamp**
dragkruok [dra"g-kru̱ok] *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* **dragkrok**
dragleðer [dra"g-leðe·r] *-leðreð (-leðrę)* dragläder, **dragremmar**
dragningg [dra"gni̧ŋŋg] f³ **dragning**
dragplåster [dra"g-plå̱ster] *-plåstreð (-plåstrę)* = **dragplåster**
dragspil [dra"g-spi̱l] *-spileð (-spilį)* = **dragspel**, se ex.
dragspilsfabrik [dra"gspils-fabri̱k] *-fabritjin (-fabritjem) -fabriker* **dragspelsfabrik**
dragspilsmusik [dra"gspils-musi̱k] *-musitjin (-musitjem)* **dragspelsmusik**
dragspilär [dra"g-spilä·r] *-n (-am) -er* **dragspelare**
dragtjaj var. av *dragtjäj*
dragtjist [dra"g-tśisst] *-ą* f¹ **byrå**, ex. se **ovanför**
dragtjistlåð [dra"gtśist-lå̱ð] *-ą* f¹ **byrålåda**, se ex.
dragtjäj [dra"g-tśäĭ] *-ą* f¹ **dragkedja**
dragtjärr [dra"g-tśärr] *-ą* f¹ **dragkärra**
dragu f² **dragkälke**; (gråspråk: 'fästmö')
dragukrytyr [dra"gu-kryty̱r] *-eð (-ę)* = **dragdjur**
dragun [dra"gu̧n] adj **dragig**
dragun [dra"gu̧n] s var. av *draguon*
draguon [dragu̱o´n] = *(-em) -er* **dragon**
draið se *draiðn*
draiðn [draĭ`'n] n: *draið*, pl: *drai'nner*, äv *draingner* **dragen**, ex. se **vinst**
draingg draindjin (draindjem) draingger **dräng**; **tjänare**
drainggstugu [drąĭ`ŋg-stugu·] f² **drängstuga**
drainggstugå äldre grundf t. *drainggstugu*
draita drait – driet – dritið (+dat) **skita**, se ex. || *djäv drait rakkam* gå ut med hunden; *drait!* fy fasen!, fy sjutton!, pyttsan!; *drait fa'n!* fy nan!; *drait i* var. av *drit i*; *drait i bruok* skita på sig, göra på sig; *drait i nevån!* fy fasen!, fy sjutton!; *drait kabbum* ha förstoppning (eg. 'skita stockar'); *drait ǫ sig* skita på sig, göra på sig; *drait og!* se *draitog!*; *gokk og drait!* dra åt helvete!
draitog! (ung.) **fan** också!, **skit** samma!; **pyttsan**!
draiva draiv – driev – drivið **driva**; **avverka**; **yra**, se ex.; **stänka**, ex. se **smälla** till, **stänka** || *draiv att* driva igen; *draiv aut* driva ut; *draiv autyr* driva ut (ngt ur ngt); *draiv brott* driva bort, fördriva; *draiv gainum* driva igenom, genomdriva; *draiv in* driva in; *draiv min* + dat driva med, se ex.; *draiv ǫ* driva på; *draiv upp* driva upp; *draiv åv* avverka
drama -ð (dramą) =, pl äv *dramer* (o. *dramur*) **drama**
dramatik -titjin (-titjem) **dramatik**
dramatisira [dramatisi̱`ra] o. [drąmatisi̱`ra] vb¹ **dramatisera**
dramatisk **dramatisk**
draperi -eð (-ę) -er, el. oböjt **draperi**, se ex.
drapir [dra"pi̱r] vb¹ **drapera**
drasiken! **jäklar!**, se ex.
drasut -n (-em) -er **drasut**
dratji -n (dråkåm) dratjir **drake**
draungen [drąu´ŋęn] s *draungneð (draungnę)* **senfärdighet**, **söl**; mkt seg **långfil**; (gråspråk: 'dräng')
draungen [drąu`ŋęn] vb¹ **rinna segt** o. **långsamt**; **släpa** || *draungen etter* släpa (efter); *draungen yr* bli bättre, gå över, ex. se **bättre**; *draungen åv* masa sig iväg, långsamt bege sig av; *draungen åv aut* släpa sig (iväg) ut
drekt -ę (-n) -er **dräkt**
drektun dräktig (fr sv)
drem til (að) vb¹ **drämma** till, se ex.
dremjälåk [dre̱`m-jälå·k] **jättearg**, (ung.) **fly** förbannad

dremkold n: *-kollt* **smällkall**, **jättekall**
drepå drep – drap – drepið el. *dreper – drepte – drept* **döda**, ha **ihjäl**, **klämma ihjäl**
dress -n (-em) -er **dress**
dressir [dre`ssir] vb[1] **dressera**
drettja s f[1] bräcklig el. otät **båt**
drettja vb *drettjer – drekkte – drekkt* **dränka**; **röta** (lin) || *drettj sig* dränka sig; drunkna
drettjrais lokal var. av *grettjrais*
dribbel vb[1] **dribbla**, se ex.
drift -ę (-n) **drift**
driftskuostnað [dri`fts-kuostnað] *-n (-im) -ir* **driftskostnad**
driftun **driftig**
drigel lokal var. av *digel*
drikka s *drikkað (drikką)* **dricka**, dryck; **läsk**
drikka vb *drikk – drokk – druttjeð* **dricka**, ex. se [2]**låta**, **sprit** || *drikk yr* dricka upp; dricka ur, se ex.
drikkbar drickbar (fr sv)
drikkels -eð (-ę), (äv m: *-n (-em)*) ngt att **dricka** (ofta ngt starkt), **dryck**
drikkend **drickbar**, se ex.
drikks -n (-em), (äv f: *-ę (-n)*) **dricks**
drikksglas -eð (-į) = **dricksglas**
drikkswattn -wattneð (-wattnę) **dricksvatten**
drilla vb[1] **drilla**
drillningg f[3] **drillning**
drinira [drini`ra] vb[1] **dränera**
driniringg [drini`rįŋg] f[3] **dränering**
drink drintjin (drintjem) drinker **drink**
drinker -n (-am) -er **drinkare**
drissiuok se *dritsiuok*
drisslin **lortaktig**, **orenlig**
drist sig vb[1] **drista sig**
drit -eð (-į) **skit**, **bajs**, **avföring**, **spillning**; **gödsel**; **lort**, **smuts**
drita vb[1] (äv *driter – dri'tte – dritt*) **skita** || *drit i* skita i, strunta i
dritaktun [dri"t-akktųn] **lortaktig**
drital [dri"t-al] skithal, jättehal, **glashal**
dritand [dri"t-ąnnd] *-n (-am)* dålig **andedräkt**, se ex.
dritarbiet [dri"t-arbiet] *-eð (-ę) =* **skitjobb**
dritarg [dri"t-arrg] skitarg, **förbannad**
dritarv [dri"t-arrv] *-in (-am)* **våtarv**
dritaunggur [dri"t-ąuŋgur] **avgaser** (nedsätt)
dritdikker [dri"t-dikker] förstärkt var. av *dikker*
dritdiävel [dri"t-dĭävel] *-n (-diävlem) -diävler* **knöl** (om person)
dritfistj [dri"t-fisstś] *-eð* skitfiske || *dritfistjeð dǫ!* god **fiskelycka**!
dritfyör [dri"t-fyör] *-eð (-ę) =* uselt **före**
dritjobb [dri"t-jobb] *-eð (-ę) =* **skitjobb**
dritkall [dri"t-kall] *-n (-em) -er* lortig karl; **pelargon**; **svinmålla**
dritklauter [dri"t-klauter] pl, b.f. *-klautär* (dat *-klautum*) smutsiga kläder, **smutstvätt**
dritklien [dri"t-klįen] **magsjuk** med diarré
dritkold [dri"t-kolld] skitkall**, jättekall**, se ex.
dritkwenn -ę (=) -er person som pratar **skit**; **dyngspridare**; (skämts) **reningsverk**
dritkå'ss(a) [dri"t-kåss(a)] f[1] **orenlig**, **osnygg** kvinna, **lortlolla**
dritlieð [dri"t-lįeð] **jätteelak**
dritlitn [dri"t-lit'n] n: *-liteð,* pl: *-smǫer* skitliten, väldigt **liten**
dritluok [dri"t-luok] *-luotjin (-luotjem) -luoker* smutsig **vattenpöl**
dritmås [dri"t-mås] *-n (-em) -er* **fiskmås**
dritrand [dri"t-rąnnd] *-ę (-n) -render* **smutsrand**
dritrauk [dri"t-rauk] *-rautjin (-rautjem) -rauker* **bajshög**, **skithög**, liten hög av spillning
dritredd [dri"t-redd] **skiträdd**, skitskraj, **vettskrämd**
Dritrenn [dri"t- rępn] oböjl **Dritränn**, Övre Rälldalen (fäbodställe i Älvd)
dritrenn [dri"t-rępn] *-ą* f[1] **diarré**
dritruk [dri"t-ruk] *-ą* f[1] **bajshög**, **skithög**, hög av spillning
dritruolit [dri"t-ruolit] **skitkul**
dritruot [dri"t-ruot] *-ą* f[1] **blodrot**
driträðn [dri"t-rä'n] **skiträdd**, skitskraj
dritsiuok [dri`s-sĭuok] adj **magsjuk** med diarré
dritsiuok [dri`s-sĭuok] s *-ą* f[1] **diarré**, ex. se **blåbärssaft**, **drabba**
dritsjäkk [dri"t-sĭäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* **skitstövel**, **skithög** (om person)
dritskatu [dri"t-skatu·] f[2] **björktrast**, snöskata
dritskåtå äldre grundf t. *dritskatu*
dritslin se *drisslin*
dritstakk [dri"t-stakk] *-stattjin (-stattjem) -stakker* **gödselhög**, **gödselstack**, **dynghög**
dritstyvel [dri"t-styve·l] *-styvleð (-styvlę) =,* äv m: *-n (-styvlem) -styvler* **skitstövel**, se ex.
dritstyvyl var. av *dritstyvel*
drittiuog [dri"t-tĭuog] *-ą* f[1] **skitstövel**
drittrast var. av *drittrost*
drittrost [dri"t-trosst] *-n (-em) -er* **björktrast**
drittunn [dri"t-tųnn] *-ą* f[1] **latrintunna**; äv ett kortspel
dritty'll [dri"t-tyll] *-ą* f[1] **dammråtta**
drituks [dri"t-ukks] *-n (-am) -er* **skitstövel**
dritun [dri"tųn] **lortig**, **smutsig**, **skitig**, **solkig**, ex. se **ansikte**, **ytterst**
dritungg [dri"t-ųŋŋg] *-undjin (-unggam) -ungger* **skitunge**, liten **odåga**
drituol [dri"t-uol] *-eð (-į) =* **dypöl**; (ung.) **kärr**

dritwattn [dri"t-watt'n] *-wattneð (-wattnę)* **lortvatten**, **smutsvatten**; smutsigt **diskvatten**; **avloppsvatten**
dritweðer [dri"t-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* = **skitväder**
dritwelingg [dri"t-welį̈ŋŋg] *-indjin (-indjem)* **lervälling**
dritwiktun [dri"t-wikktų̈n] **skitviktig**, högfärdig
dritwål [dri"t-wå̲l] *-n (-em) -er* **skitstövel**
dritå dritär – dritäð – dritåð **lorta** ned, **smutsa** ned, **skita** ned; **gödsla** || *dritå nið* skita ned, smutsa ned, se ex., lorta ned; *dritå nið sig* skita ned sig, smutsa ned sig
driuog **dryg**; **arbetsam**, **jobbig**, se ex., **påfrestande**, **tuff** || *driuogt* drygt (ngt mer än); *i driuogest lag* (äv *i driuogest laeð*) i mesta laget
driuog aut vb[1] **dryga** ut
driuogfuolað som kräver mkt mat, stor i **maten**
driuopa driuop – drop – drupið **droppa**, se ex.; **drypa**, **rinna** || *driuop yr* rinna ur; *driuop åv* drypa av
driv -eð (-ę) = **drev**
driva f[1] **driva**, se ex.
drivais [dri"v-aĭs] *-n (-em)* **drivis**
drivbaink [dri"v-baĭŋk] *-baintjin (-baintjem) -bainker* **drivbänk**
drivin [dri"vį̈n] n: *drivið,* pl: *drivner* **driven**
drivjuol [dri"v-ju̲ol] *-eð (-į)* = **drivhjul**
drivmįeðel [dri"v-mį̲eðel] *-mįeðleð (-mįeðlę)* = **drivmedel**
drivningg [dri"vnį̈ŋŋg] f[3] skogs**avverkning**
drivriem [dri"v-rį̲em] *-ę (-in) -er* **drivrem**
drog dro'n (drogem, äv *droem) droger,* äv *drodjin (drodjem) droger* **drog**
droga vb[1] **droga**
drola vb[1] **söla** (vara långsam)
drosi -n (drosåm) tröskad, ej rensad **säd**
droska f[1] **droska**
droså -n ack o. yngre grundf av *drosi*
drosåbil [dro"så-bi̲l] *-n (-am) -er* **Rättvikskarl** (skämts)
drottningg f[3] **drottning**; **dam** (i schack)
drottninggsylt -eð (-ę), el. oböjt; äv m: *-n (-em)* **drottningsylt**
drukinkall [dru"kį̈n-kall] lokal var. av *drukkenkall*
drukken vb[1] **drunkna**
drukkenkall -n (-em) -er **berusad** man, **full** gubbe
drullun **drullig**
drumbel vb[1] **drumla**, bära sig **drumligt** åt
drumblun **drumlig**, **fumlig**, **klumpig**; **virrig**, **trögtänkt**, mentalt oskärpt; **tankspridd**; **yr** i huvudet; **grumlig**, oklar
druog var. av *drog*
drup -eð (-į) **dropp**
drupi -n (drupåm) drupir (pl ack *drupå*) **droppe**
druprenn [dru"p-rę̈nn] *-ą* f[1] **droppränna**, **takränna**
drupti't [dru"p-ti̲tt] **vattentät**
drupå s *-n* ack o. yngre grundf av *drupi*
drupå vb *drupär – drupäð – drupåð* **droppa** || *drupå i* droppa i; *drupå in* droppa in
drupåflask [dru"på-flassk] *-ą* f[1] **droppflaska**
drupåkwer [dru"på-kwe̲r] **blickstilla**
drusa druser – druste – drust **springa**, ex. se **skur**; **rusa**, se ex. || *drus aut* rusa ut, springa ut; *drus febi* rusa förbi; *drus iweg* rusa iväg
druttjin n: *druttjeð,* pl: *drukkner* **drucken**, **berusad**; havande druckit, ex. se **belåten**
druttjinkall var. av *drukkenkall*
druva f[1] **druva**
dryfta vb[1] **dryfta**
drygder pl, b.f. *drygdär* (dat *drygdum*) **fasoner**, **olater**, olämpligt beteende
drykk dryttjin (dryttjem) drykker **dryck**
dryna dryn(er) – drynde – drynt **råma** sakta
dråg var. av *drog*
drågå s äldre grundf t. *dragu*
drågå vb *drar – druog – draið* **dra**, ex. se **efter** prep; **få upp**, **fånga** (fisk med handredskap), se ex.; (gråspråk: 'sova') || *dra dǫ (enda)!* dra på trissor!, sjutton också!, fy (tusan), se ex.; *dra dǫ end að raisę!* dra åt skogen!; *drag að* dra åt, se ex.; *drag að sig* dra åt sig, dra till sig; *drag att* dra igen, dra till; dra tillbaka; *drag aut* dra ut; *drag brott* dra bort; *drag et minnes sig* dra sig till minnes, erinra sig; *drag etter* dra efter; *drag firi* dra för; *drag fram* dra fram; *drag fram sig* dra sig före; *drag frǫ* dra ifrån; *drag för* dra för; *drag gainum* dra igenom; *drag i sig* dra i sig; *drag in* dra in; *drag itau* dra itu, dra isär; *drag ijuop* dra ihop, ex. se **öga**; *drag ijuop sig* dra ihop sig; *drag iweg* dra iväg, ge sig iväg, ge sig av; *drag min sig* dra med sig; *drag nið* dra ned, se ex.; smutsa ned; *drag niði* dra ned (ngt i ngt, t.ex. vattnet); *drag ǫ* dra på; ihärdigt hålla på, köra på, ex. se **hålla** på; gå på, fortsätta; raska på; (ung.) streta på, se ex.; *drag ǫ sig* dra på sig, se ex.; ådra sig, ex. se **skörbjugg**; *drag runt* dra runt; *drag til* dra till; ge sig av, se ex., bryta upp; sätta i gång, starta; *drag til (að)* slå till, se ex.; *drag um* dröja, se ex.; *drag umringg* dra runt; *drag upp* dra upp; *drag upp sig* dra sig upp; *drag uppyr* dra upp (ngt ur ngt); *drag yr* dra ur, dra ut; *drag åv* dra av; ge sig av, se ex.; gå bort, dö

drågå sig drag sig – druog sig – draið sig **dra sig**; **ge** sig iväg, se ex. || *drag dig!* ge dig av!, stick!; *drågå sig etbaker* dra sig tillbaka; *drågå sig undǫ* dra sig undan; *drågå sig upp* dra sig upp; stiga upp, gå upp, masa sig upp; *drågå sig yr* dra sig ur

drågås [drå"gås] *dra'ss* el. *drags – druogs – drai'ss* **dras**, se ex. || *drågås min* dras med, se ex.

dråja f[1] **drög**, **kälke**

dråkå -n ack o. yngre grundf av *dratji*

dråkåbluoð [drå"kå-bl̲uoð] = *(-ę)* **drakblod**

dråplin **dråplig**

dråplun var. av *dråplin*

dråpslag [drå`p-hl̲ag] *-slaeð (-slaę)* = **dråpslag**

dråsa vb[1] **dråsa** || *drås nið* dråsa ned

dräp -in (-em) -er **droppe**, se ex.; liten **skvätt**

dräpa dräper – dräpte – dräpt droppa, hälla (droppvis) || *dräp i* droppa i, hälla i (droppvis)

dröjsmǫl [dröi´s-mǫ̲l], äv [dröi`s-mǫ̲l] *-eð (-ę)* = **dröjsmål**

dröm -in (-em) -er **dröm**

dröma drömer – drömde – drömt **drömma**; **drömma** om || *dröm eter* + dat drömma om, längta efter; *dröm um* drömma om, se ex.; *dröm sig brott* drömma sig bort

dröner -n (-am) -er **drönare**

du (ack, dat *dig*) **du**

dubb -in (-em) -er **dubb**

dubba vb[1] **dubba**, se ex.

dubbdekk -dettjeð (-dettję) = **dubbdäck**

dubbel [du´bbel] adj **dubbel**, se ex. || *dubbelt (digrera)* dubbelt så (tjock)

dubbel [du`bbel] vb[1] **dubbla**, **dubblera** || *dubbel upp* fördubbla

dubbelaku [du`bbel-aku·] f[2] **dubbelhaka**

dubbelarbiet vb[1] **dubbelarbeta**

dubbelbyss -ą f[1] **dubbelbössa**

dubbeldörer [du`bbel-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **dubbeldörr**

Dubbeljågdę (-jågdn) dubbelhelgen, **Allhelgonahelgen**

dubbelklikk vb[1] **dubbelklicka**

dubbelkoll vb[1] **dubbelkolla**

dubbelkonsunant -n (-em) -er **dubbelkonsonant**

dubbelkåj -ą f[1] **dubbelkoja**

dubbelruom -eð (-ę) = **dubbelrum**

dubbelståvå [du`bbel-ståvå·] *-stävär -stäväð -ståvåð* **dubbelteckna**

dubbeltaim -in (-am) -er **dubbeltimme**

dubbeltekken vb[1] **dubbelteckna**

dubbeltekkningg f[3] **dubbelteckning**

dubbel-w se *w*

dubbelåkå äldre grundf t. *dubbelaku*

dubblett [duble´tt] *-n (-em) -er* **dubblett**

dubblir [du`bbl̲ir] vb[1] **dubblera**

dubblira [dubbl̲i`ra] var. av *dubblir*

dubbskuo -'nn (-'mm) -skuoner **dubbsko**

duðer [du´ðer] s *duðreð (duðrę)* **rummel**, superi; **spritdryck**, alkoholhaltig dryck

duðer [du"ðer] vb[1] **mullra** svagt; **rumla**, **rulla** hatt, **svira**, **supa**

duðran [du"ðrąn] s oböjl rumlande, **rummel**, **supande**

duett -n (-em) -er **duett**

dug pron Evbgsmål för *du*

dugg **dugg** || *int iet (ienda) dugg* inte ett (enda) dugg; *int iett skapend dugg* inte ett skapandes grand

dugga vb[1] **dugga**, **duggregna**

duggraingen -raingner -raingnd -raingnt **duggregna**, **dugga**

dugligiet f[4] **duglighet**

duglin **duglig**; **kompetent**

dugå dug – dugde – dugåð **duga**, se ex.; **kunna**, se ex.; **förmå**, **orka**; **lyckas**, ex. se **bara**, **loss** || *eð dug i buðum* det duger i fäboden, äv ung. det får duga, fast det inte är perfekt; *eð dug i dig* det duger åt dig (om mat); *eð dug it að inggu* det duger ingenting till; *eter dyö an dug* (allt) efter förmåga; *mjäst an dug* o. *ollt an dug* allt vad han orkar, så mkt han kan; *ur ǫ-dar dug skrätja!* så hon skriker!, det var värst vad hon skriker, se avsn. Pleonasmer

duk dutjin (dutjem) duker **duk**, ex. se **linolja**

duka vb[1] **duka** || *duk fram* duka fram; *duk under* duka under

dukat -n (-em) -er **dukat**

dukka f[1] **docka**

dukkskoll -n (-am) -er **dockhuvud**

dukkskåp -eð (-ę) = **dockskåp**

dukkwaungen = *(-waungnem) -waungner* **dockvagn**

dukter -n (-am) -er **doktor**, se ex., **läkare**

duktersavandlingg f[3] **doktorsavhandling**

dukteråvandlingg var. av *duktersavandlingg*

duktin **duktig**; **skicklig**; **ordentlig**; **rejäl**, ex. se **skäggstubb**; bastant, inte liten, ex. se [3]**pris**

duktir [du`kktir] vb[1] **bota**

duktit adv **rejält** (i stort mått), se ex.

dukument lokal var. av *dokument*

dukå dukär – dukåð – dukåð **väsnas**, **stoja**

dulta lokal var. av *delta* vb

[1]*dumba* f[1] **dimma**

[2]*dumba* f[1] **döv** (dövstum) kvinna el. flicka

dumbbaunk -bauntjin (-baunkam) -baunker **dimbank**

dumbe dumbin (dumbam) dumber **döv** (dövstum) pojke el. man

dumbmuoln -eð (-ę) = **dimmoln**

dumbspråk -språtjeð (-språtję) = **dövspråk** (dövstumspråk)
dumbun **dimmig**; **immig**; **vag**
Dumenwertjeð lokal var. av *Duomänwertjeð*
duminira ovanl var. av *dominira*
dumm **dum** || *dumm i ovdę* dum i huvudet; *dummt naug* dumt nog
dumm sig vb[1] **dumma sig**
dummbuom -in (-em) -er **dumbom**
dummburk -burtjin (-burtjem) -burker **dumburk** (tv)
dummbutt -n (-em) -er **dumburk** (tv)
dummiet f[4] **dumhet**
dummskoll -n (-am) -er **dumskalle**, **dumhuvud**
dummsnut -n (-em) -er dumsnut; **tallbit** (fågeln)
dumper -n (-am) -er **dumper**
dun -eð (-į) **dån**
dunder [dų`nnder] vb[1] **dundra**
dungen vb[1] bli **avslagen** (om dryck), **slå** av sig, se ex.; **domna**; **lägga** sig (om smärta) || *dungen åv* domna, se ex.; domna av, svimma
dungge dundjin (dunggam) dungger **trasdocka**
[1]*dunk duntjin (duntjem) dunker* **dunk** (kärl)
[2]*dunk duntjin* [135] *(duntjem) dunker* **spikutdragare**
[3]*dunk duntjeð (duntję)* **dunk**, dunkande ljud
dunka s f[1] **kvarn**, skvaltkvarn
dunka vb[1] **dunka**, **banka**; **slå**, se ex.; **dunsa**; **hoa** (dovt) || *dunk i* slå i; *dunk ijuop* slå ihop, stöta samman; *dunk nið* slå ned, dunka ned, banka ned; slå omkull; *dunk ǫ* banka på (en dörr); *dunk til (að)* dunka, ge en dunk, se ex., klappa, ge en klapp, ett lätt slag, se ex.; slå till, ex. se **baklänges**
dunkel adj **dunkel**
duns -n (-em) -er **duns**
dunsa vb[1] **dunsa**
dunsta vb[1] **dunsta**
duntjin n: *duntjeð,* pl: *dunkner* **unken**, **skämd**
dunå dunär – dunäð – dunåð **dåna**, se ex.; **dundra**, ex. se **storslägga**, **mullra**, **åska**; **väsnas**; **dunsa**, se ex.; **bulta**, **banka**, **knacka** || *dunå ǫ (dörum)* bulta el. knacka på (en dörr); *dunå niði* banka ned (ngt i ngt); *dunå til* dundra till, smälla till; *eð dunär i ärum* ngn har (svår) tinnitus (eg. 'det dånar i öronen')
dunå-dunå s oböjl **dunka-dunka** (musik)
duoli -n (duolåm) **dvala**
duolå s *-n* ack o. yngre grundf av *duoli*
duolå vb *duolär – duoläð – duolåð* **slumra**, ligga i **dvala** || *duolå åv* slumra till
[1]*duom* [dų̱om] *-in (-em) -er* **dom** (domslut)
[2]*duom* [dų̱om] *-in (-em) -er* **dom** (domkyrka)
duomdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå,* ofta oböjt **domedag** || *að duomdag* till domedag(en)
Duomenwertjeð var. av *Domänwertjeð*
duomer -n (-am) -er **domare**
duomkraft se *duomkrapt*
duomkrapt [dų̱o`m-krappt] *-ę (-n) -er* **domkraft**, ex. se **jäklas**
duompruost [dų̱o`m-pru̱ost] *-n (-em* o. *-am) -er* **domprost**
duomslut [dų̱o`m-hlu̱t] *-eð (-ę)* = **domslut**
duomstuol [dų̱o`m-stu̱ol] *-n (-em) -er* **domstol**
duomsundag [dų̱o`m-sų̱nda̱g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå,* stundom oböjt **domsöndag**
duomtjyörtj [dų̱o`m-tśyörrtś] *-ą* f[1] **domkyrka**
Duomus var. av *Domus*
duomän = (-em) -er **domän**
Duomänwertjeð (-wertję) **Domänverket**
duomärr [dų̱o`m-ärr] *-n (-am) -er* **domherre**, ex. se **spå**, **vissla**
duon -eð (-ę) = **don**; **patrask**, **gäng**; **penis**
duona vb[1] **dona**, **ordna**, göra i **ordning**; **städa**; **fixa** (till) || *duon att* städa upp; *duon aut* städa ut; *duon et saingger sig* gå till sängs, gå o. lägga sig; *duon fram* duka fram, duka; ställa fram, servera; ta fram; *duon frǫ sig* göra klart (det man ska göra); *duon i* packa, packa i, se ex., stoppa i, lägga i; *duon i rå* städa ur, städa ordentligt överallt; *duon i sig* lägga in, vräka i sig, sätta i sig; *duon in* ta in; *duon ijuop* samla ihop, plocka ihop; *duon iweg* göra i ordning inför avfärd; *duon iweg sig* packa (utrusta sig inför färd); *duon min sig* ta med sig; *duon ǫ* klä på, sätta på, ex. se **regnrock**; *duon ǫ sig* klä på sig, se ex.; *duon sig* göra sig fin, klä sig fin; *duon sund* ha sönder; *duon til* ordna till, göra i ordning, iordningställa; laga till, tillaga; *duon til sig* göra sig i ordning; *duon turvin* fixa (till) håret; *duon um* göra om, ändra; *duon undǫ* städa undan; *duon upp* städa upp; rusta upp; reparera, restaurera; *duon yr* städa ur, se ex.; *duon åreð* fixa (till) håret; *duon åv* + dat duka av, se ex.; *duon åv sig* snygga till sig
duonakel [dų̱o`nakel] *-akleð (-aklę)* **bråk**, oväsen
duoningg -indjin (-indjem) -ingger, (äv f[3]) **könsdelar**, **penis**
duoningger **doningar**, don, **redskap**, grejer
duop -eð (-ę) = **dop**

[135] Ordet upptecknat i Åsen, där det har b.f. *dunken.*

duopa vb[1] **dopa**
duopfunt -n (-em) -er **dopfunt**
duopnammen -namneð (-namnę) = **dopnamn**
duopningg f[3] **dopning**
duopskål -ę (-n) -er **dopskål**
[1]*duos -eð (-į)* **hö**, småhö
[2]*duos -n (-em) -er* **dos**
duosa f[1] **dosa** (t.ex. snusdosa el. **ljuddosa**), dosformad **konservburk**
duosis -n (-em) -er **dosis**, **dos**, se ex.
duosså duosär – duosääð – duosåð **snöa** lätt, **småsnöa**, se ex. || *duosså aut* strö ut
duotter b.f. (ovanl) *duottrę,* gen *duotteres,* pl: *dyöttrer* **dotter**, se ex.
duotterbuolag -laeð (-laę) = **dotterbolag**
duotterduotter gen *-es,* pl: *-dyöttrer* **dotterdotter**
duottersun = (-im) -ir **dotterson**
dupp -eð (-ę) = **dopp**
duppa vb[1] **doppa** || *dupp nið* doppa ned; *dupp niði* doppa ned (ngt i ngt); *dupp sig* doppa sig; dyka
duppels -eð (-ę) **dopp** (ngt att doppa)
duppknaip -in (-am) -er **dopping**
duppskuo -'nn (-'mm) -ner **doppsko**
durk **alldeles**, se ex., **totalt**; **absolut**, **verkligen**; minsann; faktiskt || *durk inte* absolut inte, verkligen inte, visst inte
durkslag -slaeð (-slaę) = **durkslag**
durra vb[1] **darra**
dusent var. av *dosent*
dusin [du"sįn], äv [du"sįn] *-eð (-ę)* = **dussin**, se ex.
dusinwis [du"sįn-wįs] **dussinvis**, dussintals
duska vb[1] **kastbyta**
duss -n (-em) -er **dusch**, ex. se **golvbrunn**
dussa vb[1] **duscha** || *duss dieðo* duscha bort; *duss åv sig* duscha av sig
dusskabin = (-em) -er **duschkabin**
dussruom -eð (-ę) = **duschrum**
duvin [du"vįn] n: *duvið,* pl: *duvner* **matt**, inte på **bettet**, **olustig**
duvningg f[3] **duvning** || *fǫ sig je* (äldre *ien*) *duvningg* få sig en duvning, få sig en omgång
duvok mer sv var. av *dauvok*
duvå duvär – duväð – duvåð **dugga**, **duggregna**
dwerg [dwerrg] *dwerdjin (dwerdjem) dwerger* **dvärg**
dwergyön [dwe`rrg-y̱ön] *-ą* f[1] dvärghöna, **dvärghöns**
dygd -ę (-n) -er **dygd**
dygdun **snäll**, **foglig**
dyka dyker – dykte – dykt, äv vb[1] **dyka** || *dyk nið* dyka ned; *dyk upp* dyka upp
dyker -n (-am) -er **dykare**
dymbel -n (dymblem) dymbler **dymling**; **träplugg**
dymbelbuori [dy̱`mmbel-buori·] *-n (-buoråm) -buorir* **dymlingsborr** (för borrning av (mindre) dymlingshål)
dymbelbuorå -n ack o. yngre grundf av *dymbelbuori*
dymbelbyss -ą f[1] "**dymlingsbössa**" (anordning med rör för tillverkning av dymlingar)
dymbelnåvår [dy̱`mmbel-nåvå·r] *-n (-navram) -navrer* **dymlingsnavare** (för borrning av dymlingshål vid timring)
dymbelųosdag -da'n (-daem) -daer, pl äv: *-dågå* **dymmelonsdag**
dyna dyn (äv *dyner*) *– dynde – dynt* **dåna**, se ex., **dundra**, **döna** || *dyn til* dundra till, smälla till
dynamit -n (-em) **dynamit**
dynamitard -n (-em) -er **dynamitard**
dynamitgubb -in (-am) -er **dynamitgubbe**, dynamitpatron
dynamo -n (-em) -er el. = **dynamo**
dynamu lokal var. av *dynamo*
dyndja s f[1] **dynga**, **gödsel**, ex. se **breda** ut; **dynghög**; **latringrop**; enkelt **avträde**, **dass**, se ex.
dyndja vb *dyndjer – dynggde – dynggt* köra **dynga**, **gödsla**
dyndjarv -in (-am) **våtarv**
dyndjflatji [dy̱`nndź-flatśi·] *-n (-flåkåm) -flatjir* lådformat **överrede** till kälkar för dyngtransport
dyndjflåkå -n ack o. yngre grundf av *dyndjflatji*
dyndjglugg -gluddjin (-gluddjem) -glugger dyngglugg, **gödsellucka**
dyndjgriep -ę (-in) -er **dynggrep**
dyndjkall -n (-em) -er **gårdsskräppa**
dyndjkwenn -ę (=) -er **gödselspridare**
dyndjlass -eð (-ę) = **dynglass**
dyndjmakk -mattjin (-mattjem) -makker **metmask** från dynghög
dyndjmoll -ą f[1] **svinmålla**
dyndjrenn -ą f[1] **gödselränna**
dyndjspriðer -n (-am) -er **gödselspridare**
dyndjstað -n (-im) -ir **gödselstad**
dyndjstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **dynghög**, **gödselhög**, **gödselstack**
dyngin var. av *dyöngen*
dyngn SV var. av *dyöngen*
dypil, dyppel var. av *dypyl*
dypyl [dy"pyl] *-n (dypplem,* äv *dypplam) dyppler* **djupt** ställe, **hölja**; djupt vattenfyllt hål i myr
dyr **dyr**, se ex.
dyra kort var. av *andyr* el. *skaiðdyr*
dyrbar **dyrbar**

dyrbariet f⁴ **dyrbarhet**
[1]*dyrka* vb¹ göra **dyrare**, **höja** priset (priserna)
[2]*dyrka* vb¹ **dyrka** (med dyrk)
dyrkfri n: *-fri'tt* **dyrkfri**
dyrtið -ę (-n) -er **dyrtid**
Dysbjär lokalt uttal av *Dysbjärr*
Dysbjärr [dy̲`s-bĭärr] **Dysberg** (by i Älvd)
dyvelstrik var. av *divelstrik*
dyö adv **ens**, se ex.; **ju**, se ex.; dess, desto || *dyö ... dyö* ju … desto, se ex.
dyö pron se *eð*
dyöbert var. av *dyöbet(e)*
dyöbet(e) [dyöbe̲´t(e)] **dessbättre**
dyögen var. av *dyöngen*
dyöm var. av *diem*
dyöma dyömer – dyömde – dyömt **döma**, se ex. || *dyöm aut* döma ut
dyöm-dar var. av *diem-dar*
dyöme i uttr *et dyömes* till **exempel**
dyöngen [dy̲ö´ŋŋęn] s *dyöngneð (dyöngnę)* = **dygn**
dyöngen [dy̲ö`ŋŋęn] vb¹ **dygna**
dyörg dyördjin (dyördjem) dyörger **spindel**, ex. se **spinna**; **dödsur** (en skalbagge); **skrynkla** i skinn el. läder, uppkommen gm hetta; **dvärg**; (gråspråk: 'småpojke')
dyörgnęt -eð (-netį) = **spindelnät**
dyörgsuoð = (-į) **sorl**, ljud av folk som talar samtidigt, surr; röra
dyös **dess**, **desto** || *dyös ... dyös* ju … desto
dyösbetter [dyösbe`tter] var. av *dyöbet(e)*
dyöswerra [dyöswe`rra] **dessvärre**, **tyvärr**
dyöswilder [dyöswi`llder] **dessbättre**
dyöwilder [dy̲ö´-wilde·r] **bättre** än förut || *werd dyöwilder* bli bättre (än förut), ex. se **bättre**
dåð = (-ę) = **dåd**
dågåmụot [då"gå-mu̲ot] *-eð (-ę)* = **dagning**, **gryning**; äv skymning, mörkning (OÖD) [136]
dågås [då"gås] *dägäs – dägäs – dågås* **dagas**
dågåwis [då"gå-wi̲s] i **dagar**
dåli adv **dåligt**, se ex.
dåligiet f⁴ **dålighet**
dålin **dålig**, ex. se **dålig**, **svar**; **sjuk**
dålåmjuks [då"lå-mĭukks] *-n (-em) -er* **älvdaling** (skämts)
dånstrai'tt **jättesnabbt** (lokalt)
dåraus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę)* = **dårhus**
dåre dår'n (dåram) dårer **dåre**
Dåråbjärr [då"rå-bĭärr] **Dåråberg** (berg o. fäbodställe i Älvd), se ex.
dåyna f¹ **dyna**

däa där – duo – däeð **dö**, ex. se **dö**, **svit** || *dä aut* dö ut; *dä brott* dö bort; *dä frọ* dö ifrån; *dä åv* vissna, se ex., blomma över; *wårå rieð däa* ligga för döden
däjt -n (-em) -er **dejt**
däl **trygg**, se ex., **lugn**; **fridfull**; **behaglig**
däliet f⁴ **trygghet**
däremụot mer sv var. av *darimụot*
däsl [dä̲hl] *-eð (-ę)* = **kadaver**, as
däslun [dä̲`hlụn] **slö**, **lat**, **seg**
däva vb¹ **döva**, **lindra** || *däv sig* avlusa sig (gm sandbad)
dävin n: *däveð*, pl: *dävner* **däven**, **fuktig**
döbuottn = (-em) -er **dybotten**
döð -n (-em) **död**, ex. se **undkomma** || *et döðs* till döds; *tag döð ọ* + dat ta död på
döðgräver -n (-am) -er **dödgrävare**
döðsannuons [dö̲´s-anụonns] *-n (-em) -er* **dödsannons**
döðsbedd [dö̲´s-bedd] *-n (-em) -er* **dödsbädd**
döðsduom [dö̲´s-du̲om] *-in (-em) -er* **dödsdom**
döðsdyömd [dö̲´s-dy̲ömd] **dödsdömd**
döðsferakt [dö̲´s-ferakkt] *-eð (-ę)* **dödsförakt**
döðsfeskrekkt [dö̲´s-feskrekkt] **dödsförskräckt**
döðsiuok [dö̲´-sĭu̲ok] **dödssjuk**
döðsklien [dö̲´s-kli̲en] **dödssjuk**
Döðsritjeð [dö̲´s-ri̲tśeð] *(-ritję)* **Dödsriket**
döðsstraff [dö̲´s-straff] *-eð (-ę)* = **dödsstraff**
döðssynd [dö̲´s-sy̲nnd] *-ę (-n) -er* **dödssynd**
döe dö'n (döam) **dy**, ex. se **dy**, **fiska** upp; **gyttja**; **torvmull**
döje SO var. av *döe*
[1]*döpa döper – döpte – döpt* (+dat) **döpa**, se ex. || *döp um* döpa om
[2]*döpa döper – döpte – döpt* (+dat) **stjälpa**; **vända** uppochned || *döp aut* stjälpa ut; *döp i sig* stjälpa i sig; *döp umringg* stjälpa omkull; *döp ọ* stjälpa på, hälla på, se ex.; *döp yr* stjälpa ur, stjälpa ut, tömma ur, tömma ut; *döp yr skuo'mm* (äv *skuo'nn*) tömma skon
döpas döpes – döptes – döptas **kantra**
döper -n (-am) -er **döpare**
döpuott [dö̲`-puott] *-n (-em) -er* **dypöl**
döre yngre var. av *dörer*, (t.ex. *iett döre*), se *dörer*
dörer [dö"rer] pl, b.f. *dörär* (dat *dörum*), (yngre n el. f sg) **dörr**, se ex. || *innọ dörär* o. *innonað dörum* innanför dörren; inomhus; *inum dörär* inom dörren; *(stand) i dörum* (stå) i dörren
döråandtag [dö"rå-ąn(t)ta̲g] *-taeð (-taę)* = **dörrhandtag**
döråblað [dö"rå-bla̲ð] = *(-į)* = **dörrblad**, **dörr**
dörågọt [dö"rå-go̲t] *-ę (-n) -gęter* **dörrpost**,

[136] Ordet översätts i Lev. med 'dagjämning', vilket förefaller mindre sannolikt.

se ex.
döråkarm [dö"rå-karrm] *-in (-em) -er* **dörrkarm**
döråklink [dö"rå-klɨŋŋk] *-ą* f[1] **dörrvred**
dörålǫs [dö"rå-lǫs] *-eð (-ę)* = **dörrlås**, se ex.
döråmatt [dö"rå-matt] *-ą* f[1] **dörrmatta**
dörånytjyl [dö"rå-nytśy·l] *-n (-nykklem,* äv *-nykklam) -nykkler* **dörrnyckel**
döråpar [dö"rå-par] *-eð (-į)* = **dörr**, se ex.
döråpuost [dö"rå-puost] *-n (-em) -er* **dörrpost**
döråspail [dö"rå-spaĭl] *-n (-am) -er* **dörrspegel**
döråuol [dö"rå-uol] *-eð (-į)* = **dörrhål**, **dörröppning**
döråwakt -n (-em) -er **dörrvakt**
döråyppningg [dö"rå-yp(p)nɨŋŋg] f[3] **dörröppning**
dörär äldre grundf t. *dörer*
dötag dötaeð (dötaę) = **torvtäkt** där man tog dytorv
döun **dyig**
döuol [dö`-uol] *-eð (-į)* = dyhål, **dypöl**

Ð

ð [eð] (förslag) [137] oböjl bokstaven **ð**

E

[1]*e* adv i uttr *e nų* lokal var. av *a nų*
[2]*e* adv i uttr *e ses* var. av *ä ses*
e [e], (åld) [ie] s *e:eð (e:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **e**
ę **eller** hur || *ę?* va?; *ę sę?* var. av *enn sę?*
EAN-strik pl, b.f. *-stritję* (dat *-strikum*) EAN-streck(kod), **EAN-kod**
ebb ebbin (ebbem) **ebb**
ebb aut vb[1] **ebba** ut
ebreiska f[1] **hebreiska**, se ex.
e-briev -eð (-ę) = **e-brev**
eð pron (dat *dyö*) **det**, se ex. || *eð an dug* allt (vad) han kan (el. orkar), så mkt han kan, av all kraft; *eð ig wet* såvitt jag vet, vad jag vet; *eð will saja (ews)* det vill säga (dvs); *åv dyö* av det, därav
eð s se *ð*
eð-danę lokal var. av *eð-dar*
eð-dar (dat *dyö-dar*) **det där**, se ex.
edde konjunktivbildande hjälpvb **skulle**, se ex. || *edd buort* o. *edd ulað* borde; *ig edd tykkt so* jag tycker nog det
eddjkall var. av *eggkall*
Eddwig [e´ddwig] **Hedvig**
edjenteli, edjentligen var. av *idjentligen*
Edjyptę (Edjyptn) var. av *Edjyptn*
Edjyptn **Egypten**
eð-summu **detsamma**, se ex.; **egalt**, se ex.
Edwig se *Eddwig*
ęę [ę`ę] **jaa**, ja
ę-ę ['ę-'ę´] o. [ę'ę´] **nej**
effekt -n (-em) -er **effekt**
effektiv **effektiv**
effektivisira [efektivisi`ra] vb[1] **effektivisera**
efsingger äfsingar, **trådändar** i väv
efta, eftas ǫ se *epta, eptas ǫ*
efte se *epte*
eftstift se *eptstipt*
eftun se *eptun*
[1]*egg eddję (eddjin) egger* **egg**, se ex.; **bergskam** || *int að eddjin* inte i form, inte på bettet
[2]*egg eddję (eddjin) egger* **hägg**
[3]*egg eddjeð (eddję)* = **ägg**, ex. se **golvspringa**
egg upp vb[1] **egga** (upp) || *egg upp sig* egga upp sig
eggkabb -in (-em) -er **äggstock** (snarast skämts)
eggkall -n (-em) -er **hägg**
eggkapp -in (-em) -er **äggkopp**
eggkartaungg -taundjin (-taundjem) -taungger **äggkartong**
eggklukk -ą f[1] **äggklocka**
egglieðer -n (-am) -er **äggledare**
egglåð -ą f[1] **ägglåda**
eggryör -ą f[1] **äggröra**
eggskal -eð (-į) = **äggskal**
eggsopp -in (-em) -er **äggsvamp**
eggsta'nningg f[3] **äggstanning**
eggstjieð -ę (-n) -er **äggsked**
eggstukk -stuttjin (-stuttjem) -stukker **äggstock**, se ex.
egguol [e`g(g)-guol] *-að (-ą)* = **äggula**
eggwait -ą f[1] **äggvita**
ejðer var. av *äjðer*
ejentligen [eję`nntligęn] mer sv var. av *idjentligen*
Ejypten var. av *Edjyptn*
Ejyptn var. av *Edjyptn*
ekipira [ekipi`ra] vb[1] **ekipera** || *ekipir sig* ekipera sig
ekk ettjin (ettjem) ekker **häck**
ekkel [e`kkel] vb[1] **häckla** (lin)
ekkla var. av *ekkel*
ekklun **äcklig**
ekksaks -ę (-n) -er **häcksax**
ekologi -'nn (-em) **ekologi**
ekologisk **ekologisk**
ekonom -in (-em) -er **ekonom**
ekonomi -'nn (-em) -er **ekonomi**
ekonomisk **ekonomisk**
eksa s f[1] **häxa**, ex. se **halshugga**

[137] Bostaven *ð* heter så på isländska.

eksa vb¹ (äv *ekser – ekste – ekst*) **förolämpa**, **håna**, **smäda**; **skymfa**; tilltala med **öknamn**, **okväda**; **klandra**; skälla på
eksakt **exakt**
eksam [eksa̲´m] *-in (-em) -er* **examen**
eksamen mer sv var. av *eksam*
eksamin mer sv var. av *eksam*
eksaminira [eksamịni̲`ra] vb¹ **examinera**
eksaminiringg [eksamịni̲`rịŋg] f³ **examinering**, examination
eksekusiuon = (-em) -er **exekution**
eksem -eð (-ę) **eksem**
eksempel eksempleð (eksemplę) = **exempel**, se ex. || *fer eksempel, sos eksempel* o. *til eksempel* till exempel
eksempelmieningg f³ **exempelmening**
eksempelwis **exempelvis**
eksemplar -eð (-ę) = **exemplar**
eksemplifiira var. av *eksemplifira*
eksemplifira [ekseṃplifi̲`ra] vb¹ **exemplifiera**
eksersis -n (-em) **exercis**, exercerande
eksfru -frunę (-fru'nn) -fruer **exfru**, **exhustru**
eksir [e`kksi̲r] vb¹ **exercera**
eksis -n (-em) -er **exercis**
eksiskamrat -n (-em) -er **lumparkompis**
eksistens -n (-em) -er **existens**
eksistira [eksisti̲`ra] vb¹ **existera**
eksklusiv [eksklusi̲´v] **exklusiv**
ekskusiuon = (-em) -er **exkursion**
eksningg f³ förolämpande, **förolämpning**
eksotisk **exotisk**
ekspedira var. av *ekspidira*
ekspedisiuon var. av *ekspiðisiuon*
ekspeðisiuon var. av *ekspiðisiuon*
eksperimentira mer sv var. av *eksprimentira*
eksperimintira var. av *eksprimentira*
ekspert -n (-em) -er **expert**
ekspertis -n (-em) **expertis**
ekspidira [ekspidi̲`ra] vb¹ **expediera**
ekspiðira var. av *ekspidira*
ekspidisiuon mer sv var. av *ekspiðisiuon*
ekspiðisiuon = (-em) -er **expedition**
ekspidit -n (-em) -er **expedit**
ekspiðit var. av *ekspidit*
ekspirimentira var. av *eksprimentira*
eksploatira var. av *ekspluatira*
eksplodira mer sv var. av *ekspludira*
ekspluatira [ekspluati̲`ra] vb¹ **exploatera**
ekspludira [ekspludi̲`ra] vb¹ **explodera**
eksplusiuon = (-em) -er **explosion**
eksport -n (-em) **export**
ekspress -n (-em) -er **express**
Ekspressn (Ekspressem) **Expressen**
ekspresstug -tueð (-tuę) = **expresståg**
ekspriment -eð (-ę) = **experiment**
eksprimentira [eksprimẹnti̲`ra] vb¹ **experimentera**
eksprosess mer sv var. av *eksprusess*
eksprusess -n (-em) -er **häxprocess**
ekster [e´kkster] **ivrig**; **upplivad**, **uppspelt**
ekstra **extra**
ekstrajobb -eð (-ę) = **extrajobb**
ekstrapris -eð (-ę) -er **extrapris**
ekstrastur extra stor, **extra** large, XL
ekstrem **extrem**
eksuord -eð (-ę) = **glåpord**, **skällsord**, **okvädingsord**
ekta adj **äkta**
ekta s yngre var. av *ekte*
ekta vb¹ **häkta** || *ekt i* haka i; *ekt ijuop* häkta ihop
ektar oböjl **hektar**
¹*ekte ektę (ektn) ekter* **häkta**; **hyska** o. hake tillsammans
²*ekte -ð (ektę) =* **häkte**
ektenskap se *ektnskap*
ektlyttj -ą f¹ **hyska**
ektnskap -eð (-ę) = **äktenskap** || *autum ektnskapeð* utom äktenskapet
ektu oböjl **hekto**
ekwasiuon = (-em) -er **ekvation**
el -n (-em) **el**, elektricitet
ela vb¹ (+dat) **döda**, ha **ihjäl**, **dräpa**
elbas -n (-em) -er **elbas**
elbil -n (-em) -er **elbil**
elbuolag -laeð (-laę) = **elbolag**
eld **eller**, ex. se **förr**; **heller**, se ex.; **än**, se ex. || *eld ur* eller hur. Se äv avsn. Pleonasmer
elda s f¹ **hälla**, **ögla** || *eldur* äv fängsel, bindsle (enkel boja kring hästs framben); *upp i eldum* hoppa **jämfota**
elda vb¹ sätta **fängsel** (rörelsehindrande band) på (häst el. ko)
elde var. av *eld* i frasslut
elder [e´llder] **hellre**, se ex., **snarare**, se ex.
eldjitarr -n (-em) -er **elgitarr**
eldn [e`lld'n] **hållen**, ansedd
eldog **annars**; **eller** också, **eller** så
eldur se *elda* s
elefant -n (-em) -er **elefant**
elefantfläð oböjl **elefanthjord**
elegant **elegant**
eleksir -eð (-ę) = **elexir**
elektrifiirað [elektrifi̲`rað] **elektrifierad**
elektriker [elektri̲´ker] *-n (-am) -er* **elektriker**
elektrisitiet -n (-em) **elektricitet**, ex. se **beroende** adj
elektrisk **elektrisk**, se ex. || *elektriskað* det elektriska, elektriciteten, ex. se **elektricitet**
elektrunik -nitjin (-nitjem) **elektronik**,

ex. se **lagra**
elektruoð -n (-em) -er **elektrod**
elektruonik var. av *elektrunik*
elektruonisk **elektronisk**
element -eð (-ę) = **element**
elend i uttr *elend unggrun* **uthungrad**
elendes i uttr *elendes frusin* **genomfrusen**; *elendes unggrun* **uthungrad**
elevarbiet var. av *ilievarbiet*
elfenbien -eð (-ę) **elfenben**
elfirm -ą f[1] **elfirma**
elft s se *elpt*
elft [e`llft] räkn **elfte**
Elga s f[1] **Allhelgonadagen**
elga vb[1] **helga**
elgdag var. av *jågddag*, ex. se **Korsmässa**
elgon mer sv var. av *elgun*
Elgumess oftast oböjt **Allhelgonadagen**
elgun -eð (-ę) = **helgon**
Elį [e"lį] (dat *Elin*) **Elin**. Jfr *jågdelį*
eliev m sms var. av *iliev*
elikofter ovanl var. av *elikopter*
elikopter -n (-koptrem) -koptrer **helikopter**
elikopterambulans [eliko´ppter-ąmbuląnns] *-n (-em) -er* **helikopterambulans**
elinstallasiuon = (-em) -er **elinstallation**
[1]*elit* [e"lit] var. av *ellwit* || *et elites* var. av *et ellwites*
[2]*elit* [eli´t] *-n (-em) -er* **elit**
elkabel -n (-kablem) -kabler **elkabel**
ell -ę (-n) -er **häll**
ella s f[1] **ödla**
ella vb *eller – ellde – ellt* **hälla** || *ell aut* hälla ut; *ell auti* hälla i (ngt i ngt); *ell brott* hälla bort; *ell i* hälla i; *ell i sig* hälla i sig; *ell nið* hälla ned; *ell ǫ* hälla på; *ell upp* hälla upp; *ell yr* hälla ur, hälla ut; *ell yvyr* hälla över; *ell åv* hälla av; *ell åv pärum* (yngre *pärur*) hälla av potatis(en); (skämts) (gå och) kissa
elldjyss -ą f[1] sten**simpa** o./el. **vattenödla**, (vatten)salamander
eller oftast oböjt **annan**, **annat**, se ex., **andra** || *inggum elleres* ingen annans; *nogum elleres* någon annans; *noger eller* någon annanstan
ellerlund **annorlunda**, se ex.
ellerstas se *nogum eller stass*
ellest oböjl eljest, **annars**, se ex.; **annat**, se ex.
ellieðning [e`l-lienịng] f[3] **elledning**
elliuos -eð (-ę) **elljus**
elliuosspuor -eð (-į) = **elljusspår**
ellkryð -ą f[1], äldre: *-ę (-n)* **stensöta**
ellraingen s *-raingneð (-raingnę)* **hällregn**
ellraingen vb *-raingner -raingnd -raingnt* **hällregna**
ellsam alternativ stavning av *elssam*
ellumstas **annanstans**, se ex.; på andra **ställen**, annorstädes
ellvit var. av *ellwit*
ellwit -eð (-į) = **helvete** || *að ellwitį* åt helvete; *et ellwites* till helvetet; *eð fuor að ellwitį* det gick åt helvete; *far að ellwitį!* dra åt helvete!; *fer ellwitį!* för helvete!; *i ellwitį!* i helvete!
ellåft se *ellåpt*
ellåpt **elfte**, se ex.
ellåv **elva**
ellåvkaffi oböjl **elvakaffe**
ellåvtiðę (-tiðn) **elvatiden** || *i ellåvtiðn* i (vid) elvatiden
ellåvundraðtaleð (-talį) **elvahundratalet**
ellåvåringg [e`llåv-åriṇŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **elvaåring**
elmotor [e`l-motor] *-n (-em) -er* **elmotor**
elorgel [e`l-orrgel] *-n (-orglem) -orgler* **elorgel**
elpann -ą f[1] **elpanna**
elpt -n (-em) -er, äv f: *-ę (-n) -er* **hälft**, ex. se **nog**
elrekkningg f[3] **elräkning**
elruogard [e`l-ruogard] *-n (-em) -er* **elstängsel**
elsa s f[1] **hälsa**
elsa vb[1] **hälsa** || *els att, els atter* o. *els etbaker* hälsa tillbaka; *els ǫ* hälsa på
elsingg [e"lsiṇŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **hälsing(e)**
Elsinggfuoss **Helsingfors**
Elsinggland [e"lsiṇg-ląnnd] **Hälsingland**
elska vb[1] **älska**
elskerinna f[1] **älskarinna**
elsklingg -indjin (-indjem) -ingger **älskling**
elsklinggsfru -nę (-'nn) -er **favorithustru**
elsningg f[3] **hälsning**
elspuor -eð (-į) = **elljusspår**
elssam [e`llsąmm] **hälsosam**
elst **helst**; **framför** allt, se ex., i **synnerhet**, se ex.; **snarast**, se ex., **främst**, **särskilt** || *sos elst* som helst, ex. se **helst**
elström [e`l-strǫm] *-in (-em)* **elström**
elsusam [e`llsusąmm] var. av *elssam*
elsuwård -ę (-n), äv m: *-n (-em)* **hälsovård**
elsuwårdsmyndugiet f[4] **hälsovårdsmyndighet**
elt ǫ vb[1] **mana** på (+dat), se ex.
eltråð -n (-em) -er **eltråd**, se ex.
eltäjp -in (-em) **eltejp**
elva s f[1] **älva**
elva med sms yngre var. av *ellåv*
elwerk -wertjeð (-wertję) = **elverk**
elwerm -in (-am) **elvärme**
elwisp -in (-em) -er **elvisp**
elå var. av *ela*
emalirað [emali`rað] **emaljerad**
emaliraðmǫtt [emali`ra-mǫtt] *-eð (-ę) =* **emaljerad** mugg

emaljirað var. av *emalirað*
emanira [emani`ra] vb[1] **emanera**
emballas -eð (-ę) = **emballage**
embiet -eð (-ę) = **ämbete**
embietsmann [ę`mmbie(t)s-mąnn] = *(-em) -menner* **ämbetsman**
emblem -eð (-ę) = **emblem**
emd, emddjärun se *emnd, emnddjärun*
emę [ę´mę] **alltmedan**, **medan**, medan … ännu, medan … **fortfarande**, **så länge** (som), ex. se **leva**
emes [ę´mes] detsamma som *emę,* ex. se **jord**, **leva**, **länge**
emigrant -n (-em) -er **emigrant**
emigrasiuon = (-em) **emigration**
emigrira [emigri`ra] vb[1] **emigrera**, se ex.
emmę var. av *emę*
emmen emneð (emnę) = **ämne**
emmes var. av *emes*
emmswið -n (-im) ämnesved, **virke**
emnas emnes – emnes – emnas **hämnas**
emnd [ęmmd] *-ę (-n) -er* **hämnd**
emnddjärun [ę`mmd-dźärų·n] **hämndlysten**
emnswið se *emmswið*
emplingg -lindjin (-lindjem) -lingger **hämpling**
emųota var. av *mųota*
en prep än (vid jämförelse) (fr sv)
en pron obet. var. av *enner*
enda oftast: [ę`nnd] adv **ända** || *end autyr* rätt ut, rakt ut, för full hals, i högan sky; *end ses* ända sedan; *end tast* ända till, ända till dess att, ända tills
enda vb *ender – ende* [138] *– ent* **hända**, se ex. || *end sig* hända sig
endamǫl -eð (-ę) = **ändamål**
endas endes – endes – endas **ändas**, ta **slut**
ende endn (endam) ender **ände**, **ända**, se ex.; **stump** || *attri endam* i slutet; *da'n i enda* dagen i ända; *djär end ǫ sig* göra slut på sig, ta livet av sig, begå självmord; *et endes* färdigt, se ex., slut; till döddagar, till döds; *frami endam* längst fram, framtill; *framǫ endam* där framme, framtill, längst fram, främst; *frǫ niði endam* nedifrån; *i båð(um) endum* i båda ändar(na); *i ienumdier endam* i ena änden; *i yvst endam* längst upp(e); *nordi endam åv* i norra delen av; *wårå framǫ endam* äv leda, inneha en ledande position; *åv enda* se *åvenda*
[1]*endels -ę (-n) -er,* äv m: *-n (-em) -er* **händelse** || *ifall og endels* för den händelse (att)
[2]*endels -n (-em) -er,* äv f: *-ę (-n) -er* **ändelse**
endelsewis **händelsevis**
ender vb[1] (+dat) **ändra**, **förändra** || *ender sig* ändra sig, ändras; *ender um* ändra om
endeter [ę`nndete·r] på **längden** || *boð twertyvyr og endeter* både på tvären och på längden, härs och tvärs
endlos **ändlös**
endǫ **ändå**; **ännu**; **trots** allt || *endǫ werra* ännu värre, värre ändå
endras endres – endres – endras **förändras**
endringg f[3] **ändring**; **förändring**
endringgsfeslag -slaeð (-slaę) = **ändringsförslag**
endstasiuon = (-em) -er **ändstation**
endtarm -in (-em) -er ändtarm (fr sv)
endun var. av *andun*
enerdji -'nn (-em) -er **energi**
engelsmann [ę´ŋŋelsmąnn] mer sv var. av *ainggelsmann*
England [ę´ŋŋ(g)-ląnnd] mer sv var. av *Ainggland*
eng-liuoð = (-ę) = **ng-ljud**, **äng-ljud**
enn adv, konj **än**, se ex., **ännu**, **fortfarande**, ex. se **gärde** || *enn … enn* än … än; *enn sę?* och … då?, se ex.; *ur eð enn ir* hur det än är
enne -ð (ennę) = **panna** (ss kroppsdel) || *upi ennę* i pannan
enner se *ǫ* pron
enneres **hennes**, se ex.
ennes **hennes**, se ex.
enneses (nyare) var. av *enneres*
ennkläð var. av *ermkläð*
ennlamp -ą f[1] **pannlampa**
ennlys -eð (-ę) = **pannlampa**
ennǫ lokal var. av *innǫ* subj
ennsolaindj stavningsvar. av *enn solaindj*
enryttjningg f[3] **hänryckning**
ensa enser – enste – enst (+dat) **bry** sig om; **låtsas** om, se ex. || *ens inggu* låtsas som ingenting; *ens um* bry sig om, se ex.; *int ensa* inte haka upp sig på, inte bry sig om, inte fästa avseende vid; inte låtsas om; *int ens um at* inte bry sig om att
ensyklopedi var. av *ensyklopeði*
ensyklopeði -'nn (-em) -er **encyklopedi**
ensyn = (-em) **hänsyn**
ensynslos **hänsynslös**
ent wið [ęnnt wi´ð] o. [ęnt wi´ð] **angelägen**, se ex., **ivrig** (att), **snar** att, **benägen**, ex. se **snar**; intresserad av, **begiven** på, ex. se **begiven**
enteli **minsann**, **verkligen**, se ex., **förvisso**, **sannerligen**; **äntligen** || *ju men enteli* jo men verkligen
enteligen änteligen, **äntligen**
entligen **äntligen**
entréall -n (-em) -er **entréhall**

[138] Lokalt *endde*

enų lokal var. av *a nų*
enukläð [ę"nu-kl̲äð] lokal var. av *ermkläð*
enwis vb[1] **hänvisa**
enwisningg f[3] **hänvisning**
enär [ę"när] **annan** || *ienn eld enär* o. *nogär* (yngre *non*) *eld enär* en eller annan
enäs [ę"näs] adj, adv annans, **annan**, se ex., **främmande** || *go fer enäs* o. *tiuon enäs* tjäna hos främmande människor, tjäna hos andra
enäsfuok [ę"näs-fu̲ok] *-fuotjeð (-fuotję)* **främmande** människor
epiðemi -'nn (-em) -er **epidemi**, se ex.
epistel [e"pisstel] *-n (epistlem) epistler* **epistel**
episuoð -n (-em) -er **episod**
epok epotjin (epotjem) epoker **epok**
eppel [e´ppel] *eppleð (epplę)* = **äpple**, ex. se **innehålla**, **palla**
eppelbit -n (-em) -er **äppelbit**
eppelbljomm -in (-am) -er **äppelblom(ma)**
Eppelbu **Äppelbo**
eppelkaku [e`ppel-kaku·] f[2] **äppelkaka**
eppelkart -n (-em) -er **äppelkart**
eppelkåkå äldre grundf t. *eppelkaku*
eppelmuos -eð (-ę) **äppelmos**
eppelpaj -n (-em) -er **äppelpaj**
eppelskrott -n (-em) -er **äppelskrott**
eppelskrutt var. av *eppelskrott*
eppeltrai -trai'tt (-trainę) = **äppelträd**
epplun **apelkastad**
epta vb[1] **fördröja**; häfta || *ept ijuop* häfta ihop; *ept sig* hejda sig
eptapparat [e`ppt-apar̲at] *-n (-em) -er* **häftapparat**
eptas eptes – eptes – eptas : *eptas ǫ* **löna sig**, vara **mödan** värt, ex. se **idé**
epte -ð (eptę) = **häfte**
eptstipt -eð (-ę) = **häftstift**
eptun **häftig**
e-puost [e̲`-pu̲ost] s *-n (-em)* **e-post**
e-puost [e̲`-pu̲ost] vb[1] **e-posta**
e-puostadress -n (-em) -er **e-postadress**
e-puostkontakt -ę (-n) -er **e-postkontakt**
e-puosttjenst -ę (-n) -er **e-posttjänst**
er ereð (erę) = **ärr**, se ex.; **repa**
era s lokal var. av *erra*
era vb[1] **repa** (göra repor)
erbiuoð [e"(r)bĭu̲oð] *-biuoð -boð -buoðið* **erbjuda** || *erbiuoð sig* erbjuda sig
erbiuoðend [e"(r)bĭu̲oðęnd] *-eð (-ę)* = **erbjudande**
erda vb[1] **härda** || *erd aut* härda ut
Erdal var. av *Errdal*
erdbrieð **axelbred**, **bredaxlad**
[1]*erde erdę (erdn) erder* **axel**, **skuldra**, ex. se **knuffa** upp || *(bjärå) upǫ erdn* (bära) på axeln; *nordǫ erdär* i huvudet (skämts, eg. 'norr om axlarna'); *tågå noð attrum erdę* ta ngt över axeln; *uvǫ erdär* i huvudet (skämts, eg. 'ovanför axlarna')
[2]*erde* mer sv var. av *ierde*
erdklaff -in (-em) -er **axelklaff**
erdlið -n (-im) -ir **axelled**
erdskaið -ę (-n) -er **skulderblad**, se ex.
eremit -n (-em) -er **eremit**
erfareniet f[4] **erfarenhet**
erftlin **ärftlig**
eri erin (eråm) erir **hare**, se ex.
eril [e"ril] *-n (-em) -er* **härd**, **eldstad**; **eldpall**; **ässja**; (gråspråk: 'spis')
erinder [e"rį̈nnder] vb[1] **erinra** || *erinder sig* erinra sig
erkebiskupp [e`rrke-biskupp] *-in (-am) -er* **ärkebiskop**
erkulesarbiet -eð (-ę) = **herkulesarbete**
ermas ermes – ermdes – ermdas **härma**(s) || *ermas etter* + dat härma, se ex. härma efter
erme ermę (ermin) ermer **ärm**
ermkläð = *(-į)* = **huckle**, **huvudduk**, huvudkläde, **sjalett**
ermkråk -ą f[1] person som **härmas**, härmapa; (skämts) **papegoja**
erra f[1] **räfsa**, se ex.; (slangbet) **kam**, se ex.
errarbiet var. av *ärrarbiet*
Errdal **Lillhärdal**; **Härjedalen**
errdalingg [e`rr-dalį̈ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **härjedaling**
errdyöl -n (-em) -er **härjedaling**
erre med sms var. av *ärre*
Errman var. av *Ärrman*
errovuð [e`rr-ovu·ð] = *(-ovdę)* = **räfshuvud**, ex. se **räfspinne**
errskap var. av *ärrskap*
errskapt -eð (-ę) = **räfsskaft**
errskoll -n (-am) -er **räfshuvud**, se ex.
errtinn -'n (-am) -er **räfspinne**, se ex.
ersett [e"(r)sett] *erset – ersett – ersett* **ersätta**
ersetter [e"(r)setter] *-n (-am) -er* **ersättare**
ersettningg [e"(r)set(t)nį̈ŋŋg] f[3] **ersättning**
erskåll lokal var. av *errskoll*
erstamm [e"(r)stąmm] var. av *ärstamm*
ert -ę (-n) -er [e´rrter] **ärt**, **ärta**, se ex.
ertbyss -ą f[1] **ärtbössa**
ertja ertjer – erkte – erkt **tjata** || *ertj ǫ* påyrka; tjata
ertjan oböjl **tjatande**, tjat
ertjenn [e"(r)tśęnn] *-tjenner -tjennd -tjennt* **erkänna**, acceptera
ertjennd [e"(r)tśęnnd] **erkänd**
ertjennend [e"(r)tśęnnęnd] *-eð (-ę)* = **erkännande**

ertjun **tjatig**; **påstridig**
ertrais -eð (-ę) **ärtris**
ertskom -ą f¹ **ärtskida**
ertsuoð = (-į) **ärtsoppa**
ertsupp -ą f¹ **ärtsoppa**
erttrai -trai'tt (-trainę) = **sötvedel**
ertwelingg [e`rrt-weliŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **ärtväll ing**
erudira [erudi̱`ra] vb¹ **erodera**
erumkläð var. av *ermkläð*
Eruoðes **Herodes**
erva s f¹ **härva**
erva vb *erver – ervde – ervt* **ärva**
ervel s *-n (ervlem) ervler* **härvel**
ervel vb¹ : *ervel ǫ* **haspla**, **vinda** upp
ervelkall -n (-em) -er **nystvinda**
ervingg -indjin (-indjem) -ingger **arvinge**; ättling
erå -n ack o. yngre grundf av *eri*
eråbabel, eråbavel lokala var. av *eråbaver*
eråbaver [e"rå-bave·r] *-bavrą* f¹ **pärluggla**; enkelbeckasin; **harskramla**
erådriv [e"rå-dri̱v] *-eð (-ę)* = **hardrev**
eråferd [e"rå-fe̱rd] *-ę (-n) -er* **harspår**
eråglyf var. av *ieroglyf*
eråjakt [e"rå-jakkt] *-ę (-n) -er* **harjakt**
eråkasungg [e"rå-kasụŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* harpäls, päls av harskinn || *set ǫ eråkasundjin* skrämma till lydnad
Eråkautn [e"rå-kaut'n] *(-kautem)* **Harsprånget** (nydal)
eråmun [e"rå-mụn] *-ą* f¹ harmamma; **mor** som inte tar hand om sina barn
erå[…] [e"rå-rakk] *-rattjin (-rakkam) -rakker* **harhund**
eråskrambel [e"rå-skrąmmbel] *-skramblą* f¹ **harskramla**
eråspuor [e"rå-spụor] *-eð (-į)* = **harspår**
eråtass [e"rå-tass] *-n (-em) -er* **hartass** || *eråtasser* pl äv vit kattfot (växten)
eråtavel [e"rå-tave·l] *-tavlą* f¹ **harlort**, **harpärla**
eråtrokk -ą f¹ **hartraj**
eråugel [e"rå-uge·l] *-uglą* f¹ **fjälluggla**
eråungg [e"rå-ụŋŋg] *-undjin (-unggam) -ungger* harunge, **harpalt**
erö̱ver [e"rö̱ver] vb¹ **erövra**
erövringg [e"rö̱vrịŋŋg] f³ **erövring**
eses var. av *ä ses*
Esindjland lokal var. av *Elsinggland*
eska alternativ stavning av *esska*
eskaðer -n (eskaðrem) eskaðrer **eskader**
eskapað -n (-em) -er **eskapad**
Eskelstun **Eskilstuna**
esken alternativ stavning av *essken*
eskimǫ -'nn (-em) -er **eskimå**, inuit
ess -eð (-ę) = (kortet) **ess** (**äss**)
essa s f¹ **hässja**
essa vb¹ (+dat) **hässja**
esska vb¹ **härska**, se ex.
essken vb¹ **härskna**
esskratji [e`ss-kratśi·] *-n (-kråkåm) -kratjir* **stolpe** i hässja, **hässjestör**
esskråkå -n ack o. yngre grundf av *esskratji*
esskråkåknapp -in (-em) -er **pinne** i hässjestolpe
esskråkåuol -eð (-į) = hål för hässjestolpe, **stolphål**, se ex.
essningg f³ **hässjning**
esstaungg [e`s(s)-stąuŋg] *-staundję (-staundjin) -staungger* **hässjestång**
esstjin n: *esstjeð,* pl: *esskner* **härsken**, se ex.
esstuoð [e`s(s)-stụoð] = *(-į)* = **stötta** till hässja
essyrtj -eð (-ę) **hässjevirke**
essyrtjkross -n (-em) -er **hässjevirke** upplagt i ett kryss
est -n (-em) -er **häst**, ex. se **istadig**, **mana** på m.fl.; **springare** (i schack) || *eter est* efter häst
estaffär -ę (-n) -er hästaffär, **hästköp**
estagi -n (-ågåm) -agir **hästhage**
estandler -n (-am) -er **hästhandlare**
estbitin [e`sst-bitį·n] n: *-bitið,* pl: *-bitner* hästbiten, **hästintresserad**
estbljomm -in (-am) -er **höstfibbla**
estbyt -eð (-ę) = **hästbyte**
estdrit -eð (-į) **hästskit**, **hästspillning**
estdritbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f¹ **majviva**
estdyndj -ą f¹ **hästgödsel**
estfenn -eð (-ę) **skogsfräken**
estflugu [e`sst-flugu·] f² **häststyng**
estflugå äldre grundf t. *estflugu*
estflåer -n (-am) -er **flåbuse**, man som flådde hästar, rackare
estigel [e`sst-ige·l] *-n (-iglem) -igler* **hästigel**
estintressirað **hästintresserad**
estje estjeð (estję) = **äska**, **svepkärl**, **ask**, **träask**; **smörask**
estjin alternativ stavning av *esstjin*
estkall -n (-em) -er **hästkarl**
estkar var. av *estkarr*
estkarr -n (-em) -er **hästkarl**
estkläð = (-į) = **hästtäcke**
estkur -n (-em) -er **hästkur**
estlass -eð (-ę) = **hästlass**
estman -ę (-mą'n) -maner **hästman**
estmęr -ę (-n) -er, yngre *-ą* f¹ **hästmyra**
estnev -eð (-į) = **hästnos**, **hästmule**
estrað -n (-em) -er **estrad**
estrefs -ą f¹ **hästräfsa**
estrump -ą f¹ **hästsvans**
estrygg -ryddjin (-ryddjem) -rygger **hästrygg**, se ex.

estskoll -n (-am) -er **hästhuvud**
estskuo -'nn (-'mm) -ner **hästsko**
estskuoform var. av *estskuofuorm*
estskuofuorm -in (-em) **hästskoform**
estskuokupp -in (-am) -er **hästskopåse**
estskuosöm [e`sstskuo-sǒm] *-in (-em) -er* **hästskosöm**
estskåjer -n (-am) -er **hästskojare**
estspann -eð (-ę) = **hästspann**
eststjuo'ss -n (-em) -er **hästskjuts**
eststjyöter -n (-am) -er **hästskötare**
eststjäll -ą f[1] **hästskälla**
estswans -n (-em) -er **hästsvans** (ss frisyr)
estwask -wastjin (-wastjem) -wasker häststackare || *estwastjin* äv den **stackars** hästen
estsöm [e`sst-sǒm] *-in (-em) -er* **hästskosöm**
esttettj -eð (-ę) = **hästtäcke**
esttjyöp -eð (-ę) = **hästköp**
esttjyöt -eð (-į) **hästkött**
esttjörer -n (-am) -er **timmerkörare** med häst, ex. se **medhjälpare**
esttriuog -triuo'n (-triuoem) -triuoger, äv *-ą* f[1] **hästtryga**; sko för häst vid gång på snö el. i sank mark
esttuokun **hästtokig**; **brunstig**
esttyöder [e`sst-työðe·r] *-työðreð (-työðrę)* = hästtjuder, **tjuder** för häst
estuov -ę (-in) -er, (äv m: *-in (-em) -er*) **hästhov**; **tussilago**, se ex.
estuovsbljomm -in (-am) -er **hästhovsört**, **tussilago**
estwandringg [e`sst-wąndrįŋŋg] f[3] **hästvandring**
estweg -we'n (-weem) -weer **hästväg**
estågå -n ack o. yngre grundf av *estagi*
estår -eð (-ę) **hästhår**, tagel
et + gen **till** (i vissa uttr **i**, **åt**). Se *and, besta, Blibjärr, Brindbjärr, Brunnsbjärr, buð, buord, by, dag, djästbuoð, dyömes, döð, ellwit, ende, etbaker, fanders, fjäll, frið, fuot, fye, gaungen, guoð, juol, jågd, jåp, jäld, kungg, kweld, kwenn, lag, laiv, land, lieð* adj, *lon, mann, marknað, messa, middag, minne, mǫl, morgun, mǫtta, mǫ̈te, Norre, ny, pokker, prest, påsker, Raisbjärr, Remað, retta, retter, rieðs, Ruot, råð, saiða, saingg, salu, sju, skaule, skuog, skript, steðs, stjaink, sunndag, swemmen, såmår, tal, tingg, tork, tjyöl, tjyörtja, tuols, tågå, weðer, weg, wenndag, wile, åv, Äväsbjärr* [139]
etablira [etabli`ra] vb[1] **etablera**
etapp -in (-em) -er **etapp**
etbaker [etba`ker] **tillbaka**, ex. se **tid** || *far etbaker* fara tillbaka, åka tillbaka; *fǫ etbaker* få tillbaka
eter + dat **efter**, se ex.; **enligt**, ex. se **lag**; **utefter**, **längs**, ex. se **vägkant**; **med**, ex. se **med** 3; **till**, ex. se **barnbarn**, **till** 5; med **tanke** på, ex. se **ålder**, med hänsyn till, ex. se **hänsyn**. Jfr *etter*
eterand [eterą´nnd] adv **efterhand** || *eterand sos* efterhand som, allteftersom, se ex.
eterso var. av *etersos*
etersos **eftersom**; **allteftersom**, **vartefter**
etikett -n (-em) -er **etikett**
etminstǫ ovanl var. av *åtminstun*
etnolog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger,* äv: *-lodjin (-lodjem) -loger* **etnolog**
etǫ lokal var. av *åtǫ*
etta f[1] **mössa**, ex. se **lägga**; **luva**; **hätta**
etteð ovanl var. av *etter*
ętteli lokal var. av *enteli*
etter [e`tter] I. adv, part **efter**, **efteråt**, se ex.; **bakefter**.
II. prep + ack **efter** (anv ffa ifråga om tid o. ordningsföljd), se ex. || *etter ses* efter det att; *ǫ add inggan etter sig* hon hade inga efterkommande. Jfr *eter, eterand, etersos*
etteraingsn **efterhängsen**
etterand i uttr *i etterand* i **efterhand**
etterblivin [e`tte-blivį·n] n: *-blivið,* pl: *-blivner* **efterbliven**
etterbörd -ę (-n) -er **efterbörd**
etterdyningger f[3] **efterdyningar**
etterend -n (-am) -er **bakända** || *kumå ǫ etterendam* komma på efterkälken
etterfest -ę (-n) -er **efterfest**
etterfrågað **efterfrågad**
etterfuoskningg f[3] **efterforskning**
etterfuot -n (-em) -er **bakben**, se ex.; **bakfot** || *fǫ um etterfuotn* få om bakfoten
etterjuol -eð (-į) = **bakhjul**
etterkluok **efterklok**
etterkrav -eð (-ę) = **efterkrav**
etterkumend oböjl **efterkommande**
etterlainggtað **efterlängtad**
etterlakur **epilog** (nydal). Var. av *attlakur*
etterlut -eð (-ę) = **nedförsbacke**, **utförsbacke** || *wårå etterluteð* äv luta nedför, se ex.
etterlys -lyser -lyst -lyst **efterlysa**
etterlysningg f[3] **efterlysning**
ettermell -ą f[1] **hälrem** på skidbindsle
ettermidag var. av *ettermiddag*
ettermiddag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **eftermiddag** || *framǫ ettermiddaem, framǫ ettermidda'n* o. *framter ǫ ettermidda'n* frampå

[139] För fler exempel se Levander 1909, § 150.

eftermiddagen; *ǫ ettermiddaem* o. *um ettermidda'n* på (om) eftermiddagen; *um ettermiddågǫ* på eftermiddagarna
ettermiddagskaffi oböjl **eftermiddagskaffe**
etternammen -namneð (-namnę) = **efternamn**
etterrekkningg f³ **efterräkning**
etterrett -n (-em) -er **efterrätt**
etterskatt -n (-em) -er **kvarskatt**
etterskott **efterskott** || *i etterskott* i efterskott
etterskrift se *etterskript*
etterskript -ę (-n) -er **efterskrift**
etterslenter -n (-am) -er **eftersläntrare**; **sladdbarn**
etterslerp -in (-em) -er **sladdbarn**
etterslettj -slettjer -slekkt -slekkt **eftersläcka**
ettersos var. av *etersos*
etterstyngen -stynġneð (-stynġnę) = **efterstygn**
ettersåmår [e`tte-sǫmå·r] *-n (-sumbrem) -sumbrer* **eftersommar** || *framǫ ettersåmårn* frampå eftersommaren; *ǫ ettersumbrem* på eftersommaren
ettertraktað **eftertraktad**, ex. se **viss**
ettertrykk -tryttjeð (-tryttję) **eftertryck**
etterträðer -n (-am) -er **efterträdare**
etterweðer [e`tte(r)-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **medvind**
etterwerkningg f³ **efterverkning**
etterwerm -in (-am) **eftervärme**
etterwitter -n (-wittrem) -wittrer **eftervinter** || *framǫ etterwittern* frampå eftervintern
etterwärd -ę (-n) **eftervärld**, se ex.
etteråt **efteråt**, ex. se **dö**
ettlingg -lindjin (-lindjem) -lingger **ättling**
ettstabb -in (-am) -er **form** av trä för hatt el. hätta, **hattform**; **korkskalle**, **träskalle**, **dumhuvud**
ettstyddj -eð (-ę) = **mösskärm**
europeisk **europeisk**
europi ovanl var. av *europie*
europie -'nn (-em) -er **europé**
Euruopa [euruo`pa] **Europa**
Euruoparåðeð (-råðę) **Europarådet**
[1]*eva ev – adde – apt* **förpassa**, **göra** av, **placera** || *ev att* stänga, se ex.; *ev aut* ha ut, ta ut; lägga ut; sprida ut, se ex.; *ev auti* ha i (ngt i ngt), ex. se **fänkål**; *ev brott* ta bort, ha bort; *ev dait* sätta dit, ha dit; *ev dieðǫ* ta undan, ha bort, ta bort, se ex.; *ev etter* lämna (kvar); *ev fram* få fram, bringa i dagen; sätta fram; duka fram; *ev frǫ sig* sätta, ställa el. lägga ifrån sig; *ev i* ha i, lägga i, ex. se **alltefter som**; *ev i gaungg* sätta i gång; *ev ijel* döda, ha ihjäl, dräpa; *ev ijel sig* begå självmord; *ev in* ha in, ta in, se ex.; bärga, lägga in; lämna in; *ev ini munn* stoppa in i munnen; *ev inni* ha in (ngt i ngt); *ev iser* ha isär; *ev itau* ha isär, ha itu; *ev jųot* ta hit; *ev los* ta loss; *ev millǫ min* sticka emellan med; *ev nið* ha ned, lägga ned, se ex.; *ev niði* ha ned (ngt i ngt); *ev ǫ* ha på, sätta på, lägga på, ex. se **sommardäck**; *ev ǫ saiðu* åsidosätta; *ev ǫ sig* sätta på sig, ex. se **ruggig**, ta på sig; *ev sund* ha sönder; ha isär; *ev umringg* ha omkull; *ev under* ha under, lägga under; *ev undǫ* ha undan, ställa undan, ta bort; *ev upp* ha upp, öppna, se ex.; lyfta upp; sätta upp, ex. se **klädstreck**; *ev upp sig* öppna sig; *ev yr* ta ur; *ev yr sig* få ur sig; *ev åv* ha av, ta av; lämpa av; *ev åv sig* ta av sig; *ig wet it wert ig al ev eð* jag vet inte var jag ska göra av det
[2]*eva ever – evde – evt,* el. *ev – adde – apt* **häva** || *ev aut* häva ut, kasta ut; *ev brott* slänga bort, kasta bort; *ev i* häva i; *ev i sig* häva i sig; *ev yr sig* häva ur sig
evakuira var. av *ewakuira*
evenemangg -mandjeð (-mandję) = **evenemang**
evenemaungg var. av *evenemangg*
eventuell **eventuell**
Evesbjär [e"ves-bjär] lokal var. av *Äväsbjärr*
evigiet var. av *ievigiet*
evil [e"vil] *-n (evlem) evler* **hävel**, **bärstång**
evin var. av *ievin*
evinnerlin var. av *ewinnerlin*
eviwegeri [eviwegeri`] *-eð (-ę)* =, el. oböjt startsystem, **startmotor**
evro oböjl m **euro**
ewakuira [ewakui`ra] vb[1] **evakuera**
ewandjilium -lieð (-lię) -lier **evangelium**
ewenemangg var. av *evenemangg*
ewentuell var. av *eventuell*
ewinnerlin [ewį`nneliṇ] **evinnerlig**, se ex.
ews **dvs**
ewärdelin [ewä`rdeliṇ] o. [e"wärdeliṇ] **evärdlig**, se ex.

F

f [eff] *f:eð (f:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **f**
fabel -n (fablem) fabler **fabel**
fabbel [fa´bbel] s *fabbleð (fabblę)* **struntprat**; **vidskepelse**, ex. se **avstå**
fabbel [fa`bbel] vb[1] prata **strunt**; **fabulera**
fabrik fabritjin (fabritjem) fabriker **fabrik**, se ex.
fabrikant -n (-em) -er **fabrikant**
fabrikat -eð (-ę) = **fabrikat**
fabriksarbieter [fabri´ks-arbieter] *-n (-am) -er* **fabriksarbetare**
fabriksguov [fabri´ks-guov] *-eð (-ę)* = **fabriksgolv**, ex. se **bandsåg**

fabriksskrauv [fabri´ks-skrauv] *-in (-em) -er* **fabriksskorsten**
fabriksstjäf [fabri´ks-stś̲äf] *-in (-em) -er* **fabrikschef**
fabriksumråð [fabri´ks-ųmr̲åð] *-eð (-ę)* = **fabriksområde**
fabrisira [fabrisi`ra] vb[1] **fabricera**, tillverka
fabruor [fa"bru̲or] gen *-es,* pl: *fabryöðrer* **farbror**, ex. se **emigrera** || *fabruor að nogum* farbror till ngn; *Pär-fabruor* farbror Per
fadd **fadd**
faðer [fa̲´ðer], äv [fa´ðer] gen *-es,* pl: *fäðrer* [fä̲´ðrer] **far**, **pappa**; (efter gårdsnamn) **husbonde** || *faðer og muna* far och mor, föräldrar; *faðeres fafar* fars farfar, farfarsfar
faðerlin [fa̲´ðeli̲n] **faderlig**
faðermörder [fa"ðe-mö̲rder] *-n (-am) -er* **fadermördare** (styv krage)
faðersnammen [fa"ðes-nąmmęn] *-namneð (-namnę)* = **fadersnamn**
faðerullan i uttr *iela faðerullan* hela **faderullan**
fafar [fa"fa̲r], äv [fa"far] gen *-es,* annars oböjl **farfar**, ex. se **narr** m.fl. || *fafares faðer* farfarsfar
fafarsfar gen *-es,* annars oböjl **farfarsfar**
fafarskni [fa"fas-kni̲] farfarsknä i uttr *waik yvyr fafarskni'tt* ge **smisk** på stjärten (eg. 'vika över farfarsknät')
faggað **påbyltad**
faggum i uttr *i faggum* i **faggorna**
fagott -n (-em) -er **fagott**
faindjels -eð (-ę) = **fängelse**
faindjin var. av *faingen*
faindjkuol -eð (-į) **fänkål**
faindjpann -ą f[1] **fängpanna**
faingen adj pl: *faingner* [140] **glad** (åt, för), se ex., glad o. **tacksam**, **belåten**, **nöjd** (med) + dat, ex. se **nöjd**; **tvungen** || *faingen åv min* + dat glad att vara av med, glad att vara kvitt, ex. se **glad**; *wårå faingen* äv få lov att, bli el. vara tvungen, ex. se [1]**lov**, **tvungen**
faingen vb[1] (+dat) **glädja**, **fägna**; **undfägna** || *faingen sig* fägna sig, glädja sig; *faingen um* undfägna; ha omsorg om, vårda sig om
faingenknapp -in (-em) -er **klitoris**
fainggels var. av *faindjels*
faing'n lokal var. av *faingen*
faingnas faingnes – faingnes – faingnas **glädjas**
fai'nn lokal var. av *faingen*
fais -n (-em) -er liten **eld**
faisa fais – fies – fisið **fisa**, ex. se **spritta** till; **släppa** sig || *fais ǫ storn* (el. *djildreð*) *að nogum* förarga ngn, göra ngn sur
Faisbokk i regel oböjt **Facebook** (skämts)
faisbuotję var. av *fäjsbuotję*
faitas faites – faites – faitas **fajtas**
fąken **fanken**, se ex., **fanimej**, se ex., **farao**; **fan** också!
fakk fattjeð (fattję) = **fack**
fakkavdjipt -ę (-n) -er fackavgift, **fackföreningsavgift**
fakkferieningg f[3] **fackförening**
fakklin **facklig**, se ex.
fakkmann = *(-em) -menner* **fackman**
fakkspråk -språtjeð (-språtję) = **fackspråk**
fakkterm -in (-em) -er **fackterm**
fakkuord -eð (-ę) = fackord, **fackterm**
faksa vb[1] **faxa**
faktabuok -buotję (-buotjin) -byöker **faktabok**
faktist **faktiskt**
faktor -n (-em) -er **faktor**
faktum -eð (-ę) fakta, pl äv = **faktum**
faktura f[1] **faktura**
fakturira [fakturi`ra] vb[1] **fakturera**
fakturiringg [fakturi`rįŋg] **fakturering** f[3]
fakultiet -n (-em) -er **fakultet**
falk faltjin (faltjem) falker **falk**
fall -eð (-ę) = **fall** || *i alla fall* i alla fall; *i fall og endels* för det fall (att), för den händelse (att); *i so fall* i så fall
fallferdun mer sv var. av *follferdun*
fa'lligiet, fa'llin se *farligiet, farlin*
fallstjärm -in (-em) -er **fallskärm**
fal'n vb[1] **falna**
falsk **falsk**
falskiet f[4] **falskhet**
falstjin n: *falstjeð,* pl: *falskner* **falsk**, **förrädisk**, se ex.; **riskabel**, farlig
Falu [fa"lu] **Falun** || *að Falu* till Falun
Falugruvą [fa"lu-gru̲vą] f[1] **Falu gruva**, se ex.
falukuorv [fa"lu-kuorrv] *-in (-em) -er* **falukorv**
Falukurirn [fa"lu-kuri̲r'n] *(-kurirem)* **Falu kuriren**
fambel vb[1] **famla**, **treva**; **fumla**; **svamla**
famblend adv **famlande**
familj familln (äv *familn*) *(familjem) familjer* **familj**, se ex.
fammen [fą´mmęn] s = *(famnem) famner* **famn** (ffa ss mått) || *tågå noð i fammen* ta ngt i famn
fammen [fą`mmęn] vb[1] **famna**
famn SV var. av *fammen* s
famun [fa"mu̲n] gen *-es,* annars oböjl **farmor**, se ex.

[140] Ingen neutrumform noterad

fa'n [fą``n] oböjl **fan**, se ex. || *drait fa'n!* fy fan!; *fa'n anamma!* fan anamma; *fa'ns slut* stört omöjligt; *fer fa'n* för fan; *full i fa'n* full i fan; *djävå fa'n i* ge fan i; *livå fa'n* leva fan, leva rövare; *sjǫ på fa'n!* se på fan!
fana f[1] **fana**
fanders i uttr *et fanders* [et fą´nndes] åt **fanders**
fanir -eð (-ę) **faner**
fanjunker -n (-am) -er **fanjunkare**
fanneli adv **ofantligt**, **förfärligt**, **förskräckligt**, se ex., väldigt
fa'nsiet [fą``nsi̲et] f[4] **fanskap**
fa'nstyg [fą``ns-ty̲g] *-tyeð (-tyę)* **fanstyg**
fanta **fanken**, **farao**, **jäklar** || *fanta bisitta!* (ung.) tamejfan!
fantasi -'nn (-em) -er **fantasi**, se ex.
fantasifull **fantasifull**
fantasilos **fantasilös**
fantasira var. av *fantisira*
fantasiraik **fantasirik**
fantastisk **fantastisk**
fantisira [fąntisi̲`ra] vb[1] **fantisera**
fantom -in (-em) -er **fantom**
fantomsmert -ą f[1] **fantomsmärta**
fantomswaiðan oböjl **fantomsmärta**
fantomsår -að (-ą) **fantomsmärta**
far vb se *fårå*
fara f[1] **fara**, se ex.
farbar [fa"(r)-ba̲r] farbar (fr sv)
farbörg [fa"(r)-börrg] **resfärdig**, **resklar**
farend [fa"rę̈nnd] **farbar**, se ex.
farfuoreldrer [fa"-fuorelldrer] **farföräldrar**
fari -n (fåråm) farir **resande**, **kringfarande** person
farið wel **farväl** pl
farisi -'nn (-em) -er **farisé**
farkuost [fa"-kuosst] *-n (-em) -er* **farkost**
farligiet [fa̲`lligi̲et] o. [fa̲`(r)ligi̲et] f[4] **farlighet**; **fara**, se ex., **risk**
farlin [fa̲`llį̈n] o. [fa̲`(r)lį̈n] **farlig** || *i(n)t so farlit* (el. *farli*) inte så farligt, se ex., inte så allvarligt
[1]*farm -in (-em) -er* **famn**
[2]*farm -in (-em) -er* **farm**
farma vb[1] **famna** || *farm armum* fäkta med armarna
farmer -n (-am) er **farmare**
farningg [fa"(r)nį̈ŋŋg] f[3] **beteende**, **sätt**, ex. se **bete sig**; **fasoner**; olämplig, ofta slösaktig **hantering**, **slöseri**
farra vb[1] **stressa**, skynda, arbeta hetsigt; **irra** || *farr tag i* skynda sig att gripa tag i
farrun **frenetisk** (som arbetar el. sysslar med ngt skyndsamt o. intensivt)
farsuo't [fa"-su̲ott] *-ę (-n) -er* **farsot**
fart -n (-em) -er **fart** || *dar ir eð fartn kanenda* där är det full fart (eg. 'där är det fart(en) minsann'); *dar ir eð full fart* där är det full fart; *fǫ upp fartn* få upp farten; *wårå i fartem* vara i farten, se ex.
fartgrens -n (-em) -er **fartgräns**, se ex.
fartjitt [fa"-tśitt] *-n (-am) -er* rast**hage** för boskap vid längre förflyttning
fartweðer [fa̲`rt-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **fartvind**
fartwind -n (-em) **fartvind**
fartyg [fa"-ty̲g] *-tyeð (-tyę)* = **fartyg**
fartygsstjäf [fa"tygs-stśä̲f] *-in (-em) -er* **fartygschef**
farum wel **farväl** pl
farun [fa"rụn] **orolig** (som ej kan hålla sig stilla)
farwel [fawe̲´l] **farväl**
fas -n (-em) -er **fas** || *min fas* energiskt
Fasalop var. av *Fasalopp*
Fasalopp -eð (-ę) = **Vasalopp** (skämts)
fasan = (-em) -er **fasan**
faselin **faslin**, se ex.
fasiken! **fasiken!**
fasinirað [fasini̲`rað] **fascinerad**
fasinirend [fasini̲`rę̈nd] **fascinerande**
fasit -eð (-ę) = **facit**
fasn [fa̲`s'n] **fasen** || *ur fasn* hur fasen
fassn vb[1] **fastna**, ex. se **krok** || *fassn i* fastna i; *fassn ijuop* fastna ihop; *fassn ǫ* fastna, häfta vid; *fassn ǫ (non)* ansätta (ngn), ge sig på (ngn), antasta (ngn), jäklas med (ngn), hänga sig på (ngn), mobba (ngn); *fassn wið* häfta vid
fast adj, adv **fast**, **stadigt**; **besvärad** (av), **hindrad** (av) || *dar sit eð it fast itjä* (ung.) där är det full fart (eg. 'där sitter det inte fast, inte'); *sittj fast i* vara upptagen av (el. med), vara hindrad av, ex. se **upptagen**; *såvå fast* sova tungt
fast subj **fast**, **fastän**, **trots** att; se äv **trots** prep med ex. || *fast og* även om; *int fast* inte ens om, ex. se **rubba**; *itj fast ... dyö* inte ens om
fasta s f[1] **fasta**
fasta vb[1] **fasta** || *ǫ fastan mågå* på fastande mage
faster gen *-es*, pl: *fastrer* o. *fastrur* **faster**
fastermann gen *-es*, annars i regel oböjt **fasters** man, **farbror**
fastigiet var. av *fastugiet*
fastigietstjyöp var. av *fastugietstjyöp*
fastknaut -n (-em) -er **hårdknut**
fastknåy't [fa´sst-knåĭtt] **fastknuten**
fastlęst [fa´sst-le̲st] **fastlåst**
fastsett [fa´sst-sett] **fastsatt**
fastskaul -n (-am) -er **mellanskola**

(5–7 klass), eg. fast (icke ambulerande) **skola**
fastspaikað [fa´sst-spaĭkað] **fastspikad**
faststell -steller -stelld -stellt **fastställa**
fastsömd [fa´sst-sǫ̈md] **fastsydd**
fasttyölåð [fa´sst-työlå·ð] **fastfrusen**
fastugiet f⁴ **fastighet**
fastugietstjyöp -eð (-ę) = **fastighetsköp**
fasuli [fa"suli] adv **fasligt**, **förskräckligt** ||
dǫ so fasuli (eld) så lagom (heller);
ja fasuli! pyttsan!
fasuligbuotję [fa"suli-bu̲otśę] *(-buotjin)*
Facebook (skämts)
fasulit [fa"sulit] i uttr *int so fasulit*
inte så **märkvärdigt**
fasuon = (-em) -er **fason**, se ex.; **form**, se .ex.
fasur [fa"su̲r] *-n (-em) -er* **baddare**, se ex.,
överdängare
fat -eð (-į) = **fat**; **assiett** || *drikk ǫ fat*
dricka på fat
fatabur -n (-em) **fatabur**
fatiggard m.fl. sms lokala var. av *fattiggard* m.fl.
fatin [fa"tįn] S var. av *fattin*
fatt i uttr *fǫ fatt i* få **fatt** i
fatta vb¹ **fatta**, begripa
fattatji [fa`tt-atśi·] *-n (-åkåm) -atjir*
grov **hållhake** av järn
fattigbyss [fa`tti-byss] *-ą* f¹ **fattigbössa**
fattigduom [fa`ttidu̲om] *-in (-em)* **fattigdom**
fattigduomsbiwis [fa`ttidǫoms-biwi̲s] *-eð (-ę) =*
fattigdomsbevis
fattiggard [fa`tti-ga̲rd] *-n (-em) -er* **fattighus**
fattigjuon [fa`tti-ju̲on] *-eð (-ę) =* **fattighjon**
fattigjätå [fa`tti-jätå·] oböjl **fattigmanskost**
fattiglapp [fa`tti-lapp] *-in (-em) -er* **fattiglapp**
fattigmansjätå [fa`ttimąns-jätå·] oböjl
fattigmanskost
fattigpensiuonär [fa`tti-pęnsĭuona̲r] *-n (-em) -er*
fattigpensionär
fattigwård [fa`tti-wå̲rd] *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)*
fattigvård, se ex.
fattin **fattig**
fattningg f³ **fattning**
fattugduom var. av *fattigduom*
fattun var. av *fattin*
fattåkå -n ack o. yngre grundf av *fattatji*
faul **bister**, ex. se **april**; **arg**, **sur**, **trumpen** ||
faul um ogų som ser sur (el. arg) ut, ex. se **sur**
faungg faundjeð (faundję) = **fång**; **kolik**
faungga vb¹ **fånga** || *faungg in* fånga in;
faungg upp fånga upp
faungge faundjin (faunggam) faungger **fånge**
faunggprest -n (-em) -er **fängelsepräst**
faungst -ę (-n) -er **fångst**
faut -n (-em) -er **fogde**
favoritbuok -buotję (-buotjin) -byöker
favoritbok
favoritstell -eð (-ę) = **favoritställe**
febanna [febą`nna] vb¹ **förbanna** || *febannað*
förbannad; *febannaðe* förbannade
febannels [febą`nnels] *-ę (-n) -er* **förbannelse**
febarm sig [feba`rrm sig] vb¹ **förbarma sig**,
se ex.
febarmels [feba`rrmels] *-ę (-n)* **förbarmande**
febaskaðe [feba`sskaðe] **förbaskade**
feber [fe´ber] lokal var. av *fiber*
febetter [febe`tter] vb¹ **förbättra**
febettringg [febe`ttrįŋg] f³ **förbättring**
febi adv, prep + ack **förbi**, se ex.
febindels [febį`nndels] *-ę (-n) -er* **förbindelse**
febiuoða [febĭu̲o`ða] *-biuoð -boð -buoðið* (+dat)
förbjuda, se ex.
feblindað [feblį`nndað] **förblindad**
februari oböjl **februari**
februwari var. av *februari*
febrylla [febry`lla] vb¹ **förbrylla** || *febryllað*
förbryllad, konfys
febryter -n (-am) -er **förbrytare**
febuð = (-ę) = **förbud**
febund -eð (-ę) = **förbund**
febuoð var. av *febuð*
febuoðin [febuo"ðįn] n: *febuoðið,* pl: *febuoðner*
förbjuden
fedalska [feda̲`lska] vb¹ **fördalska**
(anpassa ett sv ord till älvd)
fedalskningg [feda̲`lskŋįŋg] f³ **fördalskning**,
älvdalisering (anpassning av ett sv ord till
älvd)
fedemmningg [fedę`mmnįŋg] f³ **fördämning**
federv -eð (-ę) **fördärv**
federva [fede`rrva] vb¹ (+dat) **fördärva** ||
federvað fördärvad
fediela [fedi̲e`la] vb¹ **fördela** || *fediel um*
fördela om, omfördela
fedielningg [fedi̲e`lnįŋg] f³ **fördelning**
fediuopa [fedĭu̲o`pa] vb¹ **fördjupa** ||
fediuop sig i fördjupa sig i
fedjifta se *fedjipta*
fedjiftningg se *fedjiptningg*
fedjipta [fedźi`ppta] vb¹ **förgifta**
fedjiptningg [fedźi`pptnįŋg] f³ **förgiftning**
fedjylla [fedźy`lla] *fedjyller – fedjyllde – fedjyllt*
förgylla
fedjätmigäj -n (-em) -er **förgätmigej**
fedraiva [fedraĭ`va] *fedraiv – fedriev – fedrivið*
fördriva || *fedraiv tiðę* fördriva tiden
fedrågå [fedrå"gå] *fedrar – fedruog – fedraið*
fördra
feðyö [feðy̲ö´] **därför**, se ex.; för det, i **alla** fall,
ändå, se ex. || *og feðyö* och därför, varför

fedyöma [fedɣö`ma] *fedyömer – fedyömde – fedyömt* **fördöma** || *fedyömd* fördömd
fefaisa [fefaĭ`sa] *fefais – fefies – fefisið* || *fefais sig* göra bort sig (säga ngt olämpligt så man förargar ngn)
fefatta [fefa`tta] vb[1] **författa**
fefatter [fefa`tter] *-n (-am) -er* **författare**
fefatterinna f[1] **författarinna**
fefelln [fefe`ll'n] n: *fefelleð* **förfallen**
fefinað [fefį`nað] **förfinad**
feflutn [feflu`t'n] n: *fefluteð* **förfluten**
feflytta [fefly`tta] vb[1] **förflytta**
fefolla [fefo`lla] *fefoll – fefjäll – fefelleð* **förfalla**
fefriskað [fefri`sskað] **förfriskad**
fefya [fefɣ`a] *fefyer – fefygde – fefygt* **förfölja**
feføra sig *fefar sig – fefuor sig – feferið sig* **förta sig**, **överanstränga sig**; begå **självmord**, ta **livet** av sig; göra ett **misstag**
feføras [feføˊrås] *fefars – fefuors – feferis* **förfaras**, se ex.; **förstöras**, bli förstörd
fegar [fegaˊr] **förgjord**, **besatt**, **förtrollad**; **tokig**
fegard [fegaˊrd] n: *fegart* var. av *fegar*
fegaser [fega`ser] *-n (-am) -er* **förgasare**
feglemma [feglę`mma] *feglemmer – feglemmd – feglemmt* **förglömma**
fego sig *fegor sig – fedjikk sig – fegaið sig (fer nogum)* gå på **tok** (för någon)
fego'ss *fego'ss – fedjikks – fegais* **förgås**, **omkomma**, **duka** under
fegrymmað [fegrɣ`mmað] **förgrymmad**
fejump sig [fejų`mmp sig] vb[1] göra **bort** sig, **klanta** sig, göra ett **misstag**, **misslyckas**
fejätå sig [fejä"tå sig] *fejät sig – ferått sig – ferietið sig* **föräta sig** || *fejätå sig o* föräta sig på, se ex.
fekalkað [feka`llkað] **förkalkad**
fekasta [feka`ssta] vb[1] **förkasta**
fekastlin [feka`sstlįn] **förkastlig**
feklara [fekla`ra] vb[1] **förklara** || *feklar sig* förklara sig
feklaringg [fekla`rįŋg] f[3] **förklaring**
feknippa [fekni`ppa] vb[1] **förknippa** || *feknipp min* förknippa med
fekorta [feko`rrta] vb[1] förkorta (fr sv)
fekortningg [feko`rrtnįŋg] f[3] **förkortning**
fekoss sig vb[1] **oja sig**
fekt -eð (-ę) **jäkt**, **stress** || *slå fekt o* lägga beslag på
fekta vb[1] **jäkta**, **stressa**; **gestikulera**; **fäkta** || *fekt að sig* skyndsamt skaffa sig; *fekt min armum* fäkta med armarna, gestikulera; *fekt o* jäkta på; *fekt åv* jäkta iväg, flänga iväg
fektan s oböjl **jäktande**, se ex., jäkt, **stressande**
fektun **jäktig**, **stressig**
fekunna [fekų`nna] vb[1] **förkunna**
fel [fel] o. [fell] **ju**, **då**; **nog**, **väl**.[141]
Se äv avsn. Pleonasmer
felag *felaeð (felaę)* = **förlag**
felaindja [felą̆`ndźa] *felaindjer – felainggde – felainggt* **förlänga**
felaindjningg [felą̆`ndźnįŋg] f[3] **förlängning** || *i felaindjnindjin* i förlängningen
felamað [felą`mað] **förlamad**
felamningg [felą`mnįŋg] f[3] **förlamning**
feld subj **förrän**, **innan**
feld s *-n (-em) -er* **fäll**; **täcke**
felegga [fele`gga] *felegg – felaggde – felaggt* **förlägga**, tappa bort
felegger *-n (-am) -er* **förläggare**
felesin [fele"sįn] n: *felesið*, pl: *felesner* **förvånad**; **förläst**
felg [fellg] *feldjin (feldjem) felger* **fälg**
fella s f[1] **fälla**
fella vb *feller – fellde – fellt* **fälla** || *fell aut* fälla ut; *fell fram* fälla fram; *fell nið* fälla ned
fellknaiv -in (-em) -er **fällkniv**
fellstikkur pl (dat *-stikkum*) **plockepinn**
felova [felo`va] vb[1] förlova || *felov non* förlova sig med ngn; *felov sig* **förlova sig**; *felovað* förlovad
felovningg [felo`vnįŋg] f[3] **förlovning**
felovninggsringg *-rindjin (-rindjem) -ringger* **förlovningsring**
felt *-eð (-ę)* = **fält** || *i felt* i fält
feltstjuotningg f[3] **fältskjutning**
feluora [feluo`ra] vb[1] **förlora**
feluorer [feluo`rer] *-n (-am) -er* **förlorare**
felust *-ę (-n) -er* **förlust**
felust sig [felu`sst sig] vb[1] **roa** sig
feluvåð [felu"våð] mindre vanl var. av *felovað*
felåta [felå`ta] *felåt – felit – feläteð* **förlåta** || *felåt!* förlåt!
felåtels [felå`tels] *-ę (-n)*, äv m: *-n (-em)* **förlåtelse**
felåtend [felå`tęnd] förlåtande; **förlåtlig**, se ex.
felåtendes var. av *förlåtend*
felåtlin [felå`tlįn] **förlåtlig**
feläpin [felä`pįn] **förbluffad**
fem [fęmm] **fem** || *fem undrað* femhundra
femana [femą`na] vb[1] **förmana**
femaningg [femą`nįŋg] f[3] **förmaning**
femaninggstal *-eð (-į)* = **förmaningstal**

[141] Om ordet *fel* se utförligt Nyström & Sapir 2018, s. 55f.

femieðel [femi̱e`ðel] vb¹ **förmedla**
femi̱eðel var. av *femieðel*
femieðlingg [femi̱e`(ð)li̱ŋg] f³ **förmedling**
femi̱er sig [femi̱e` sig] vb¹ **föröka sig**
femietta [fęm(m)-ie`tta] f¹ **femetta**
feminin [femini̱´n] **feminin**
femininum oböjl **femininum**
feminska [femi̱`nnska] vb¹ **förminska**
femkruon [fę`mm-kru̱on] *-ą* f¹ **femkrona**
femkuort i regel oböjt **femkort** (spelet), se ex.
femma f¹ **femma**, se ex.
femǫga [femǫ̱`ga] f¹ **förmåga** || *eter femǫgun* efter förmåga; *yvyr femǫgų* över förmåga
femt [fę`mmt] **femte**
femtdiel -n (-em) -er **femtedel**
femti [fę´mmti] **femtio**, ex. se **kilometer**
femtiǫ [fę´mm-ti̱ǫ̱] *(-tiǫn)* **femtiden** || *i femtiǫn* i (vid) femtiden
femtilapp [fę´mmti-lapp] *-in (-em) -er* **femtiolapp**
femtital [fę´mmti-ta̱l] *-eð (-į)* = **femtiotal** || *iet femtital* ett femtiotal, ca 50 st; *femtitaleð* femtiotalet
femtitjilussjäkk [fę´mmtitśilus-sjäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* **femtiokilossäck**
femtiund [fę`mmtiu̱nd], åld [fęmti̱`u̱nd] **femtionde**
femtiårsdag [fę´mmtiås-da̱g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **femtioårsdag**
femtiårsjubilium [fę´mmtiås-jubili̱u̱m] *-jubilieð (-jubilię) -jubilier* **femtioårsjubileum**
femtiårskalas [fę´mmtiås-kala̱s] *-eð (-ę)* = **femtioårskalas**
femtiöringg [fę´mmti-örį̱ŋ̱g] *-indjin (-indjem) -ingger* **femtioöring**
femtǫ **femton**
femtǫundraðtaleð (-talį) **1500-talet**
femtǫåringg [fę`mmtǫ-å̱ri̱ŋ̱g] *-indjin (-indjem) -ingger* **femtonåring**
femtund **femtonde**
femtånd lokal var. av *femtund*
femundraðlapp -in (-em) -er **femhundralapp**
femundringg -indjin (-indjem) -ingger **femhundring**
femu̱oða [femu̱o`ða] vb¹ **förmoda**
femynder [femy̱`nnder] *-n (-am) -er* **förmyndare**, ex. se **missköta**
femåringg [fę`mm-å̱ri̱ŋ̱g] **femåring**
femårun [fę`mm-å̱ru̱n] **femårig**
femögen [femö̱`gęn] n: *femöget,* pl: *femögner* **förmögen**
femögeniet [femö̱`gęni̱et] f⁴ **förmögenhet**
femögeni̱et var. av *femögeniet*
femöringg [fę´mm-örį̱ŋ̱g] o. [fę`mm-örį̱ŋ̱g] *-indjin (-indjem) -ingger* **femöring**
femörka [femö`rrka] vb¹ **förmörka**
fę'n [fę̱``n] **fasen** || *naug fę'n* nog fasen, nog sjutton
fenaika [fenaĭ`ka] vb¹ **förneka**
fenemlin [fene̱`mli̱n] **förnämlig**
fenermað [fene`rrmað] **förnärmad**
fenimma [feni̱`mma] *fenimm – fenamm – fenummeð* **förnimma**; **känna** på sig
fenisisk **fenicisk**, **fenikisk**
fenissa [feni`ssa] vb¹ **fernissa**
fenkuol var. av *faindjkuol*
fenne fenneð (fennę) **fräken** (växten)
fennok -otjin (-otjem) -oker **kärrhök**
fenomien var. av *fenumien*
fenrik -ritjin (-ritjem) -riker **fänrik**
fenuft se *fenupt*
fenuftun se *fenuptun*
fenumien -eð (-ę) = **fenomen**
fenumenal **fenomenal**
fenuminal var. av *fenumenal*
fenupt -eð (-ę) **förnuft**
fenuptun [fenu`pptu̱n] **förnuftig**
fenya [feny̱`a] vb¹ **förnya**, se ex. || *feny sig* förnya sig
fenyels [feny̱`els] *-ę (-n)* **förnyelse**
fenöðenieter [fenö̱`ð(ę)ni̱eter] **förnödenheter**
fenöðeni̱eter var. av *fenöðenieter*
fepakka [fepa`kka] vb¹ **förpacka**
fepakkningg [fepa`kkni̱ŋ̱g] f³ **förpackning**
fepesta [fepe`ssta] vb¹ **förpesta**
fepirrað [fepi`rrað] **förtjust**, **förälskad**
[1]*fer* adv **alltför**, **för** || *fer sient* försent
[2]*fer* konj **som** (i egenskap av), ex. se **som** 6; **till**, ex. se **navel**
[3]*fer* prep + ack (vid tid) o. dat (annars) **för**, ex. se **för**, **skrämma**; **på** grund av, ex. se **för**; **per**, **om**, se ex.; för … **skull**, ex. se **skull** || *fer dyö* på grund av det; på grund av att, emedan, jfr *feðyö*; *fer guott* för gott, för alltid; *fer inte* o. *fer intnoð* gratis; *fer... sę* för … sedan, se ex.; *fer sig* speciell, se ex., av en särskild sort; *fer tä* för att, i akt och mening att
[4]*fer* subj **för**, **för** att, eftersom, **därför** att, **emedan**, **ty** || *bar fer* bara för att, **därför** att, emedan, se ex.
fera s f¹ **färja**; **färjeställe**
fera vb¹ (åld *fer – farde – fart*) (+dat) **färja**; **ro**, se ex., transportera i roddbåt
ferakta [fera`kkta] vb¹ **förakta**
feraktfull [fera`kktfull] **föraktfull**
ferandel [ferą`nndel] vb¹ **förhandla**
ferandlingg [ferą`nndli̱ŋ̱g] f³ **förhandling**
ferarga [fera`rrga] vb¹ **förarga** || *ferarg sig* förarga sig; *ferargað* förargad
ferarglin [fera`rrgli̱n] **förarglig**

ferast sig [fera`sst sig] vb¹ **förhasta sig**
feraunker [feraų`ŋker] vb¹ **förankra**
ferautǫ **förutom**
ferautum mer sv var. av *ferautǫ*
ferd -ę (-n) -er **färd**; **fotspår**, **spår**, se ex.; **gång** || *i ferdum* i faggorna; *rettj ferder eter* (+ dat) spåra; *trið ferdę* tredje gången, tredje resan; *wårå ǫ ferde* vara å färde
ferdas ferdes – ferdes – ferdas **färdas**
ferdfuok -fuotjeð (-fuotję) **resande**, **vägfarande** folk
ferdkantor [fe`rd-kąntor] *-eð (-ę)* = **resebyrå** (nydal, eg. 'färdkontor')
ferdknepp -in (-em) -er **färdknäpp**
ferdlieðer -n (-am) -er **färdledare**, reseledare
ferdriktningg f³ **färdriktning**
ferdskrin -eð (-į) = **färdskrin**, matsäcksskrin
ferdskrubb -in (-em) -er **kupé** (nydal, eg. 'reseskrubb')
ferdspann = (-em) -er **färdskrin**, matsäcksskrin
ferdstoll -eð (-ę) = **färdstall**, stall avsett för resandes hästar
ferdtjenst -ę (-n) **färdtjänst**
ferdugbiandlað [fe`rdu-biąnndlað] **färdigbehandlad**
ferduggard [fe`rdu-gard] **färdiggjord**
ferduglågåð [fe`rdu-lågå·ð] **färdiglagad**
ferdugmǫlað [fe`rdu-mǫlað] **färdigmålad**
ferdugsömd [fe`rdu-sǫ̈md] **färdigsydd**
ferdun **färdig**; **frisk**, **återställd** || *djär ferdut* göra färdigt; *frisk og ferdun* frisk och färdig
ferdweg -we'n (-weem) -weer **färdväg**
ferelsk sig [fere`llsk sig] vb¹ **förälska sig**
ferelskað [fere`llskað] **förälskad** || *ferelskað i* + dat förälskad i
ferender [ferę`nnder] vb¹ **förändra** || *ferender sig* förändra sig, förändras; *ferendrað* förändrad
ferendras [ferę`nndras] *-endres -endres -endras* **förändras**
ferendringg [ferę`nndrįŋg] f³ **förändring**
ferg **kulör**, **färg**, se ex. || *i ferg* till färgen, se ex., *ukin ir an i ferg?* vad har den för färg?
ferga s f¹ **färg** (såväl målarfärg som kulör), **kulör**, se ex.
ferga vb¹ **färga**, **måla** || *ferg åv sig* färga av sig
fergað **färgad**
fergandel -n (-andlem) -andler **färghandel**
fergandler -n (-am) -er **färghandlare**
fergband -eð (-ę) = **färgband**
fergblind **färgblind**
fergbutt -n (-em) -er **färgburk**
ferggrann **färggrann**
fergkliem -in (-em) -er **färgklick**
fergklit -ą f¹ **färgkrita**
ferglegg -legg -laggd -laggt **färglägga**
ferglos **färglös**
ferglåð -ą f¹ **färglåda**
fergpenn -ą f¹ **färgpenna**
feriena [ferįe`na] vb¹ **förena** || *ferien sig* förena sig, förenas
ferieningg [ferįe`nįŋg] f³ **förening**, se ex.
ferieninggsbidrag [ferįe`nįŋ(g)s-bidrag] *-draeð (-draę)* = **föreningsbidrag**
ferieninggsliv -eð (-ę) **föreningsliv**
ferieninggsmįeðlemm -in (-em) -er **föreningsmedlem**
ferienkel [ferįe`ŋkel] vb¹ **förenkla**
ferienklingg [ferįe`ŋklįŋg] f³ **förenkling**
ferin [fe"rįn] n: *ferið*, pl: *ferner* **trött**, **tröttkörd**, **slut**, **förbi**
ferinder [ferį´nnder] s *-indreð (-indrę)* = **förhinder**
ferinder [ferį`nnder] vb¹ **förhindra**
feringguni **förskräckligt**, väldigt
ferkall -n (-em) -er **färjkarl**
ferm **rask**, **flink**, **duktig**
fermentira [fermęntį`ra] vb¹ **fermentera**
feroldninggsriegel -n (-rieglem) -riegler **förhållningsregel**
ferskaðligskåp [feska`(ð)li-skåp] *-eð (-ę)* = **finskåp** där man förvarar sådant som är för fint att använda till vardags
ferstell [fe`-stell] *-eð (-ę)* = **färjeställe**
ferunder [ferų´nnder] s oböjl **förundran** || *upi ferunder* förundrad, förvånad; *werd upi ferunder* bli förvånad, förvånas, bli förundrad, se ex.
ferunder [ferų`nnder] vb¹ **förundra** || *ferunder sig* förundra sig, förundras
ferunderlin [ferų`nndelįn] **förunderlig**, se ex.
ferundrað [ferų`nndrað] **förundrad**
ferundras [ferų`nndras] *ferundres – ferundres – ferundras* **förundras**
ferykkt **förryckt**
ferynggringg [ferẏ`ŋŋgrįŋg] f³ **föryngring**
feråð = (-ę) = **förråd**
feråða [ferå`ða] *feråðer – ferå'dde – ferå'tt* **förråda**
ferå'dd **förrådd**; **rådlös**, **ställd**; **svarslös**, **förlägen**
ferårdn [ferå`r(d)'n] vb¹ förordna, **besluta**, **stadga**
ferårdningg [ferå`r(d)nįŋg] f³ **förordning**
feräðel [ferä`ðel] vb¹ **förädla**
ferära [ferä`ra] vb¹ **förära**
ferästn [ferä´st'n] **förresten**
ferör -eð (-ę) = **förhör**
feröra [ferö`ra] *-örer -örde -ört* **förhöra**
fesaggd **mållös**

fesaj sig feser sig – fesaggd sig – fesaggt sig **försäga sig**, prata bredvid **mun**
fesambel [fesą`mmbel] vb¹ **församla**
fesamblingg [fesą`mmblįŋg] f³ **församling**
fesamblinggsiem -eð (-ę) = **församlingshem**
fesamlingg med sms var. av *fesamblingg*
fesaurningg [fesau`nįŋg] f³ **försurning**
feseler [fesę`ler] *-n (-am) -er* **försäljare**
feselningg [fesę`lnįŋg] f³ **försäljning** || *að feselningg* o. *et feselningg* till försäljning
fesendels [fesę`nndels] *-ę (-n) -er* **försändelse**
fesiena [fesįe`na] vb¹ **försena** || *fesienað* försenad
fesieningg [fesįe`nįŋg] f³ **försening**
fesient se *fer sient*
fesiglað [fesi"glað] **förseglad**
fesiktin [fesi`kktįn] var. av *fesiktun*
fesiktun [fesi`kktųn] **försiktig**; **sparsam**, se ex.
fesiktut **försiktigt**, se ex.
fesinka [fesį`ŋŋka] vb¹ **försinka**
fesjǫ fesir – fesåg – fesi't **förse** || *fesjǫ sig min* + dat förse sig med; *fesjǫ sig ǫ* förse sig på (se alltför mkt på, så att man därigenom tar skada); förgapa sig i, bli betagen av
fesk med sms stavningsvar. av *fessk*
fesk upp stavningsvar. av *fessk upp*
feskrekkt **förskräckt**
feskrettjeli [feskre`ttśeli] adv **förskräckligt**
feskrettjelin [feskre`ttśelįn] **förskräcklig**, ex. se **spottande**; förskräckligt duktig, mkt **duktig** || *an ir feskrettjelin (kåyta)* han är en baddare att (springa); *ien feskrettjelin tur* en väldig tur
feskuonað [feskų̈o`nað] **förskonad**
feskuotin [feskuo"tįn] n: *feskuotið,* pl: *feskuotner* **förskjuten**
feskutin lokal var. av *feskuotin*
feslag feslaeð (feslaę) = **förslag**
feslaita feslait – fesliet – feslitið || *feslait sig* slita ut sig, förta sig
feslappað [fehla`ppað] **förslappad**, lealös
feslå feslår – fesluo – feslaið **förslå**, se ex.
feslöað [fehlö̲`að] **förslöad**
fesmäðlin [fesmä̲`llįn] **försmädlig**, **förarglig**, **pinsam**, **genant**; **retsam**, **ironisk**
fesmä'llin alternativ stavning av *fesmäðlin*
fess -n (-em) -er **färs**
fessaingg [fe`ssąĭŋg] *-saindję (-saindjin) -saingger* **fässing**, **madrass** (säck stoppad med hö el. halm), **halmmadrass**; **madrassvar**
fessk n äv: *fekst* **färsk**, se ex.; frisk; **ny**
fessk upp vb¹ **friska** upp, **fräscha** upp; **förnya**
fesskfisk -fistjin (-fistjem) färsk **fisk**
fesskuost -n (-em) **färskost**
fest -ę (-n) -er, (äv m: *-n (-em) -er*) **fest**
¹*festa* vb¹ **festa**, se ex. || *fest åv* fira av
²*festa* vb¹ **fästa**, **sätta fast**; **täcka** över (glöd med aska så den bevaras länge) || *fest i* tända, ex. se **pipa** s, sätta eld på; *fest ijuop* fästa ihop
festað **fäst**, ex. se **fönsterbåge** || *festað wið* **fäst** vid (tillgiven)
festdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **festdag**
feste -ð (festę) = **fäste**
festerkningg med sms var. av *festertjningg*
festertja [feste`rrtśa] *festertjer – festerkte – festerkt* **förstärka**
festertjer [feste`rrtśer] *-n (-am) -er* **förstärkare**
festertjningg [feste`rrtśnįŋg] f³ **förstärkning**
festertjninggsuord -eð (-ę) = **förstärkningsord**
festfuok -fuotjeð (-fuotję) = **fästfolk**
festienað [festįe`nað] **förstenad**
festingg -indjin (-indjem) -ingger **fästing**
festisk som tycker om att **festa**, **nöjeslysten**
festiwal -n (-em) -er **festival**
festjietelin var. av *stjietelin*
festjingger [festśį`ŋŋger] vb¹ **förskingra**
festjyllt **idé** (att), **lönt** (att)
festklauter **festkläder**
festligiet f⁴ **festlighet**
festlin **festlig**
festlokal -n (-em) -er **festlokal**
festluokal var. av *festlokal*
festmann = (-em) -menner **fästman**
festmiddag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **festmiddag**
festmǫltið -ę (-n) -er **festmåltid**
festningg f³ **fästning** || *ǫ festningg* på fästning, i fängelse
festond -eð (-ę) **förstånd**, se ex.
festondun [festǫ`nndųn] **förståndig**
festoppningg var. av *festuppningg*
festplass -n (-em) -er **festplats**
feströels [feströ̲`els] *-ę (-n) -er* **förströelse**
festuppað [festu`ppað] **förstoppad** || *festuppað i kwiðim* förstoppad
festuppningg [festu`ppnįŋg] f³ **förstoppning**
festura [festų̲`ra] vb¹ **förstora** || *festur upp* förstora upp
festuringg [festų̲`rįŋg] f³ **förstoring**
festuringgsglas -eð (-i) = **förstoringsglas**
festutta [festu`tta] vb¹ **förkorta**
festuttningg [festu`ttnįŋg] f³ **förkortning**
festå festår – festuoð – festått, äv *feståeð* **förstå**, se ex. || *djärå sig festå'dd* (el. *festå'ddan*) göra sig förstådd; *festå sig ǫ* + dat förstå sig på
feståelin [festå̲`elįn] **förståelig**
feståels [festå̲`els] *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)* **förståelse**

feståend [festå`ęnd] **förstående**
feståendes [festå`ęndes] **förståelig**, ex. se **förstå**
festå'ss **förstås**, se ex., **naturligtvis**
festöra [festö`ra] *festörer – festörde – festört* (+dat) **förstöra**, se ex.
festöras [festö`ras] *festöres – festördes – festördas* **förstöras**
festörels [festö`rels] *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)* **förstörelse**
fesumma [fesų`mma] vb¹ **försumma**
fesuoningg [fesuo`nįŋg] f³ **försoning**
fesuonn'n [fesųo`nn'n] n: *-suonneð,* pl: *-suonner* **försvunnen**
fesuorå fesuorär – fesuoräð – fesuoråð **försvara** || *fesuorå sig* försvara sig
fesupin [fesu"pįn] n: *-supið,* pl: *-supner* **försupen**
feswaga [feswa`ga] vb¹ **försvaga**
feswar -eð (-ę) = **försvar** || *tågå i feswar* ta i försvar
feswarlin [feswa`(r)lįn] o. [feswa`llįn] **försvarlig**
feswarsminister -n (-ministrem) -ministrer **försvarsminister**
feswenska [feswę`nnska] vb¹ **försvenska**, se ex.
feswenskningg [feswę`nnskŋįŋg] f³ **försvenskning**
feswinna [feswį`nna] *feswið – feswann – fesuonneð* **försvinna**, ex. se **ställd**
fesyra [fesy`ra] *fesyrer – fesyrde – fesyrt* **försörja** || *fesyr sig* försörja sig
fesyök fesyötjeð (fesyötję) = **försök**
fesyöka mer sv var. av *fesyötja*
fesyökskanin [fesyö´ks-kanįn] o. [fesyö`ks-kanįn] = *(-em) -er* **försökskanin**
fesyötja [fesyö`tśa] *fesyötjer – fesyökte – fesyökt* **försöka**, ex. se **meta**
feså̊ka fesäkär – fesäkäð – feså̊kåð **försaka**
feså̊vå sig fesov sig – fesov sig – fesovið sig **försova sig**
fesäker [fesä`ker] vb¹ **försäkra**
fesäkringg [fesä`krįŋg] f³ **försäkring**
fesäkringgsagent -n (-em) -er **försäkringsagent**
fesäkringgsbuolag -laeð (-laę) = **försäkringsbolag**
Fesäkringgskassą f¹ **Försäkringskassan**
fetaið se *fetaiðn*
fetaiðn n: *fetaið,* pl: *fetai'nner,* äv *fetaingner* **förskräckt**, **chockad**, **bestört**, **överraskad**; **överansträngd**
fetal -eð (-į) **förtal**
fetappað [feta`ppað] **förtappad**
fetela [fetę`la] *feteler – fetelde – fetelt* **förtälja**
fetienst [fetię´nnst] var. av *fetjenst*
fetil [fe"til] *-n (fesslem) fessler* **bärrem**, **axelrem**, **rem**; **hängsle**; **axelband**; (skämts) **fästman**, **pojkvän**; **efterhängsen** person
fetina [fetį`na] vb¹ **förtenna**
fetiuona [fetĭų`na] vb¹ **förtjäna**
fetjenst -ę (-n) -er **förtjänst**
fetjust **förtjust** || *fetjust i* + dat förtjust i; *fetjust i flaskun* förtjust i flaskan, begiven på starka drycker; *fetjust yvyr* + dat förtjust över
fetjyld **förkyld**
fetjylningg [fetśy`lnįŋg] f³ **förkylning**
fetjylninggstið -ę (-n) -er **förkylningstid**
fetol sig [feto`l sig] vb¹ **dabba sig**, göra **bort** sig, **dumma sig**
fetrietligiet [fetrie`tligiet] f⁴ **förtretlighet**
fetrietlugiet var. av *fetrietligiet*
fetrita [fetri`ta] vb¹ förtreta, **förarga**
fetrulla(ð) var. av *fetrylla(ð)*
fetruoend [fetruo`ęnd] *-eð (-ę)* = **förtroende**, se ex.
fetruolin [fetruo`lįn] **förtrolig**
fetrylla [fetry`lla] *fetryller – fetrylld – fetryllt* **förtrolla** || *fetryllað* förtrollad
fetryllningg [fetry`llnįŋg] f³ **förtrollning**
fetryttja [fetry`ttśa] *fetryttjer – fetrykkte – fetrykkt* **förtrycka**
fetunna [fetų`nna] vb¹ **förtunna**
fetuorvað var. av *feturvað*
feturvað [fetu`rrvað] **förargad**
fetwivlað [fetwį`vlað] **förtvivlad**
fetwivlan [fetwį`vlą̈n] i regel oböjt **förtvivlan**
fetyðlig [fetỳ`llig] vb¹ **förtydliga**
fetågå [fetå"gå] *fetar – fetuog – fetaið* **överraska**, skrämma; beröva ngt dess kraft
fetågå sig fetar sig – fetuog sig – fetaið sig **förta sig**; ta **miste**
fetålå fetälär – fetäläð – fetålåð **förtala** || *fetålå sig* försäga sig, prata bredvid mun
fetära [fetä`ra] *fetärer – fetärde – fetärt* **förtära**
fetäringg [fetä`rįŋg] f³ **förtäring**
fetörna [fetö`rna] vb¹ **förtörna**
fewalta [fewa`llta] vb¹ **förvalta**
fewalter [fewa`llter] *-n (-am) -er* **förvaltare**
fewaltningg [fewa`lltnįŋg] f³ **förvaltning**
fewandel [fewą`nndel] vb¹ **förvandla** || *werd fewandlað* bli förvandlad, förvandlas
fewandlas [fewą`nndlas] *fewandles – fewandles – fewandlas* **förvandlas**
fewandlingg [fewą`nndlįŋg] f³ **förvandling**
fewanska [fewą`nnska] vb¹ **förvanska**
fewanskningg [fewą`nnsknįŋg] f³ **förvanskning**
fewar -eð (-ę) **förvar**
fewaringg [fewa`rįŋg] f³ **förvaring**
feweksel [fewe`kksel] vb¹ **förväxla**

fewekst **förväxt**, **förvuxen**
fewenda *ferwender – fewende – fewent* **förvända**
fewent sig vb¹ förvänta sig (fr sv)
fewentansfull **förväntansfull**
fewentningg [fewę`nntnịŋg] f³ **förväntning**
fewerra [fewe`rra] vb¹ **förvärra**
fewervsarbieter *-n (-am) -er* **förvärvsarbetare**
fewildað [fewi`lldað] **förvildad**
fewilla [fewi`lla] vb¹ **förvilla** || *fewillað* förvillad
fewirrað [fewi`rrað] **förvirrad**
fewissa [fewi`ssa] vb¹ förvissa || *fewiss sig um* förvissa sig om; *fewissað* förvissad
fewisso förvisso (fr sv)
fewona [fewǫ`na] vb¹ **förvåna** || *fewon sig yvyr* + dat förvåna sig över; *fewonað* förvånad
fewonanswert **förvånansvärt**
fewraindja [fewrąĭ`ndźa] *fewraindjer – fewrainggde – fewrainggt* **förvränga**
fewraindjningg [fewrąĭ`ndźnịŋg] f³ **förvrängning**
fewårå *fewärär – fewäräð – fewåråð* **förvara**
fiaspil *-eð (-į)* = **fiaspel**
fibbel *fibblą* f¹ **fibbla**
fibber var. av ¹*fiber*
fibbrun var. av *fibrun*
¹*fiber* *-n (fibrem)* **feber** || *tågå fibern* ta temperaturen, ta tempen; *åvå fibern* ha feber
²*fiber* *-n (fibrem) fibrer* **fiber**
fibrun [fi`bruṇ] **febrig**
fiðbekk *-bettjin (-bettjem)* **feedback** (nydal)
fieber mer sv var. av ¹*fiber*
fieg **feg**; **dödsmärkt** (som förväntas dö inom kort) || *du ir it fieg i år* när man talar om trollen så står de i farstun (sägs när någon man talar om kommer) (eg. 'du ska inte dö i år')
fiegd i uttr *i fiegdn* **dödsmärkt**
fiegdliuos *-eð (-ę)* = dödsförebud i form av ovanligt ljussken, **varsel**
fiegiet f⁴ **feghet**
fiegli(t) : *wårå fiegli(t)* vara **risk** för att, vara **fara** värt, vara att **befara**, se ex.
fiegliuos var. av *fiegdliuos*
fiena f¹ **fena**
fiend [fi`ęnnd] *-n (-am) -er* **fiende**, se ex.
fiendskap [fi`ęndskap] *-in (-em)* **fiendskap**
fiet **fet**
fieta *fietað (fietą)* **fett**
fietknupp *-in (-em) -er* **fetknopp**
fietstil *-n (-em) -er* **fetstil**
fiettisdag [fie`t-tisdag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **fettisdag**
fiettisdagsbull [fie`ttisdas-bull] *-n (-am) -er* **fettisdagsbulle**
fietwadd *-n (-em)* **fetvadd**
fietwelingg [fie`t-weliŋŋg] *-indjin (-indjem)* fetväll**ing**, **välling** med små talgbitar i
¹*figur* [figu´r] *-n (-em) -er* **figur**, gestalt, **skepnad**
²*figur* [fi"gur] *-n (-em) -er* **figur**, **typ**
figurira [figurĭ`ra] vb¹ **figurera**
fika s f¹ **fikon**
fika vb¹ **fika**, dricka kaffe
fikka f¹ **ficka**
fikkflask *-ą* f¹ **fickflaska**
fikkformat *-eð (-ę)* **fickformat**
fikklamp *-ą* f¹ **ficklampa**
fikksturliek *-lietjin (-lietjem)* **fickformat**
fikktilifuon = *(-em) -er* **mobiltelefon**
fikkur *-eð (-ę)* = **fickur**
fikonlov *-eð (-ę)* = **fikonlöv**
fiksa vb¹ **fixa** || *fiks til* fixa till
fikstie [fi`k-stie] *-n (-nem) -ner* fikon**kärna**
fiktrai *-'tt (-nę)* = **fikonträd**
fikus *-n (-em) -er* **fikus**, se ex.
fil adj, adv **fel**, **felaktig** || *slå fil* slå fel; *staig fil* stiga fel, stiga miste; *tågå fil* ta fel, ta miste; *är fil* o. *är tuokut* höra fel
fil adv lokal var. av *fel*
¹*fil* s *-eð (-ę)* = **fel** || *fil min noger* fel på ngt, se ex.; *fil ǫ noger* fel på ngt, ex. se **fel**, **mundering**
²*fil* s *-eð (-ę),* äv f: *-ę (-n)* **filbunke**
³*fil* s *-n (-em),* äv f: *-ę (-n)* **fil**, filmjölk
⁴*fil* s *-n (-em) -er* **fil** (körfält; datorfil)
⁵*fil* s *-ę (-n) -er* **fil** (verktyget)
fila s f¹ **fiol**, se ex., fela; (gråspråk *Filą* Falun)
fila vb¹ **fila** || *fil til* fila till
filaktun **felaktig**; behäftad med ngt fel
filbunk *-buntjin (-bunkam) -bunker* **filbunke**
filé *-'nn (-em) -er* **filé**
filea [file`a] vb¹ **filea**
filfri n: *-fri'tt* **felfri**
fili var. av *filé*
filia var. av *filea*
filial *-n (-em) -er* **filial**
filie ovanl var. av *filé*
filinformirað **felinformerad**
filkonstruirað **felkonstruerad**
filliek [fi`l-liek] *-lietjin (-lietjem) -lieker* **fiollåt**
fillun **pillig**, knåpig, joxig
fillåð *-ą* f¹ **fiollåda**
film *-in (-em) -er* **film**, ex. se **dubba**
filma vb¹ **filma**, se ex.
filmer *-n (-am) -er* **filmare**
filmfestiwal *-n (-em) -er* **filmfestival**
filmjok *-mjotję (-mjotjin)* **filmjölk**
filmkamir [fi`llm-kamĭr] *-ą* f¹ **filmkamera**
filmlag *-laeð (-laę)* = **filmteam**
filmpremiär *-n (-em) -er* **filmpremiär**

filmsal -n (-em) -er **filmsal**
filmsnutt -n (-em) -er **filmsnutt**
filmstienn -ą f[1] **filmstjärna**
filmusik -musitjin (-musitjem) **fiolmusik**
filmusikant -n (-em) -er **fiolspelare**, **fiolist**
filosof [filoso̲´f] var. av *filusof*
filosofira mer sv var. av *filusofira*
filsinder -sindreð (-sindrę) **järnfilspån**
filskrievað **felskriven**
filskrievningg f[3] **felskrivning**
filskuotin [fi̲`l-skuotį·n] n: *-skuotið,* pl: *-skuotner* **skadskjuten**
filskutin lokal var. av *filskuotin*
filspilmann = (-em) -menner fiolspelman, **fiolspelare**
filstraingg -straindjin (-straindjem) -straingger **fiolsträng**
filstruką -n ack o. yngre grundf av *filstrutji*
filstrutji [fi̲`l-strutśi·] *-n (-strukåm) -strutjir* **fiolstråke**
filt [fi̲lt] adv **fel**
filt [fillt] s *-n (-em) -er* **filt**
filter filtreð (filtrę) = **filter**
filtskuo -'nn (-'mm) -ner **filtsko**
filtrykk -tryttjeð (-tryttję) = **feltryck**
filtyð -tyðer -ty'dd -ty'tt tyda fel, **feltolka**
filur -n (-em) -er **filur**
filusof -in (-em) -er **filosof**
filusofi -'nn (-em) -er **filosofi**
filusofira [filusofi̲`ra] vb[1] **filosofera**
filusofisk **filosofisk**
filusufira ovanl var. av *filusofira*
filusåf var. av *filusof*
filusåfi var. av *filusofi*
filwend **felvänd**
fimakk [fi"-makk] *-mattjin (-mattjem) -makker* **springmask**, **spolmask**; **härmask** || *åvå fimakkär* (äldre: *fimakką*) *ollsta'ss* vara orolig så det kryper i kroppen
fin **fin**, ex. se **fin, köksa**; **ren**; **söt**, **vacker**; lämplig, **bra** || *djär finan sig, djårå sig finan* o. *djärå sig fin* göra sig fin; *finað* det fina
fina vb[1] : *fin upp* göra **fin**(are) || *fin upp sig* göra sig fin
final -n (-em) -er **final**, se ex.
finanser [finą`nnser] **finanser**
finansminister -n (-ministrem) -ministrer **finansminister**
finbruok -bruotję (-bruotjin) - bryöker **finbyxor**, se ex.
finess -n (-em) -er **finess**, se ex.
finfin **finfin**
fingger [fį´ŋŋger] s *finggreð (finggrę) =* **finger**, se ex.
fingger [fį`ŋŋger] vb[1] **fingra**
finggeravtrykk -tryttjeð (-tryttję) = **fingeravtryck**
finggerborg var. av *finggerbuoru*
finggerborr var. av *finggerbuoru*
finggerbuoru [fį`ŋŋge-buoru·] f[2] **fingerborg**; liten **blåklocka**
finggerbuorå äldre grundf t. *finggerbuoru*
finggerferdun **fingerfärdig**
finggerkruok -kruotjin (-kruotjem) **fingerkrok**
finggersopp -in (-em) -er **fingersvamp**
finggertupp -in (-em) -er **fingertopp**
finggeruott -n (-em) -er **fingervante**
finis [fį"nis] *-n (-em),* el oböjt **fänkål** (vard), se ex.
fink fintjin (fintjem) finker **fink**
[1]*finka* s f[1] **finka**, **hästtransport**
[2]*finką* s f[1] **finkan**, se ex., arresten; fängelset
finka vb[1] : *fink min noger* **pyssla** med ngt (onyttigt), knåpa med ngt (onyttigt)
finklauter **finkläder**
finkliuov -kliuov -klov -kluvið **finklyva**, se ex.
finkluvin [fi̲`n-kluvį·n] n: *-kluvið,* pl: *-kluvner* **finkluven**
finklä'dd **finklädd**
finkostym -in (-em) -er **finkostym**, se ex.
finmelin [fi̲`n-melį·n] n: *-melið,* pl: *-melner* **finmalen**
finmotorik -motoritjin (-motoritjem) **finmotorik**
finna fið – fann – funneð **finna**, **hitta**, ex. se [1]**larv**; **plocka** || *finn att* återfinna, finna, hitta, se ex.; leta reda på, leta rätt på; *finn berę* (vara ute och) plocka bär; *finn fram* ta fram; *finn i* plocka i; plocka full, se ex., fylla; *finn ǫ* hitta på; lura på (ngn ngt); *finn ǫ sig noð* hitta på ngt åt sig, komma på (åt sig); finna ngt åt sig; *finn sig i* finna sig i; *finn sig noð* finna ngt åt sig; *finn til* ordna fram; *finn upp* hitta på, uppfinna
finnas finns – fanns – funnes (äv *funtes*) **finnas**, se ex. || *finnas til* finnas till, leva
finndusin [fį`nn-dusi̲n] *-eð (-ę) =* **tretton** (skämts, eg. 'finndussin')
finne finn'n (finnam) finner **finne** (finsk man) || *finner* äv Finnmarksbor (inv i Älvd:s s.k. Finnmark, skämts)
Finnland **Finland**
finnlandsswensk adj **finlandssvensk**
finnlandsswensk s *-ą* f[1] **finlandssvenska**
finnmarkingger [fį`nn-markį̇ŋŋger] **Finnmarksbor** (inv i Älvd:s s.k. Finnmark)
finnmarksfuok -fuotjeð (-fuotję) folket i Älvd:s s.k. finnmark, **Finnmarksbor**
Finnmarksmǫl -eð (-ę) = **Finnmarksmål** (dialekt i Älvd:s s.k. Finnmark)
Finnmartję (-martjin) **Finnmarken**

(trakt i NV Älvd)
Finnmartjin (-martjem) var. av *Finnmartję*
finnskegg -skeddjeð (-skeddję) **tuvsäv**; knappsäv; stagg. Se VNB
finpulir vb[1] **finpolera**
finputs vb[1] **finputsa**
finrukk -ruttjin (-ruttjem) -rukker **finrock**, fin rock
finruom -eð (-ę) = **finrum**
finsk **finsk**
[1]*finska* f[1] **finska** (språket)
[2]*finska* f[1] **finska** (finsk kvinna)
finskuo -'nn (-'mm) -ner **finsko**
finslip -sliper -slipt -slipt **finslipa**
finslipningg f[3] **finslipning**
finsnikker -n (-am) -er **finsnickare**
finstemmd **finstämd**
finurlin [finu`lịn] **finurlig**
finweðer [fị`n-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* fint väder, **vackert väder**, se ex.
finå upp finär upp – finäð upp – finåð upp **snygga** till, göra fin || *finå upp sig* göra sig fin
finåvå [fi"nåvå] *finävär – finäväð – finåvåð* vara **klåfingrig**, **fingra**
fippel vb[1] **knåpa**, **pyssla**; **joxa**
fipplas fipples – fipples – fipplas fingra, plocka, pyssla; **fumla** || *fipplas min* fingra med, plocka med, pyssla med; flirta med
fira vb[1] **fira**, högtidlighålla
firan s oböjl **firande**, se ex.
firend -eð (-ę) = **firande**
firi [fi"ri] adv; prep + ack **före**, ex. se **lugn** s; + dat **framför**, **i vägen** för, ex. se **väg** || *an stelld sig firi mig* han ställde sig före mig; *dar firi* dessförinnan; *firi jågdę* före helgen; *inn firi* skymt (placerat så det inte syns)
firiað [fi"riað] I. adv **dessförinnan**, **förut**, i **förväg**, **tidigare**, **innan**.
II. prep + dat **före** || *da'n firiað* dagen före, föregående dag; *firiað föld* förrän, innan, ex. se **tvätta**; *jär firiað* **tidigare**, förut, för en tid sedan, **nyligen**, se ex.; *launggt firiað* långt i **förväg**
firiand [fi"ri-ąnnd] förhand i uttr *ǫ firiand* på **förhand**
firidrag [fi"ri-drag] *-draeð (-draę)* = ngt att dra för, **draperi**
firijuolstið [fi"rijuols-tị̄ð] *-ę (-n) -er* tid före jul, **adventstid**
firijuolstwerend [fi"rijuols-twerẹnnd] oftast oböjt (månfasen) **nedan** strax före jul (då det var lämpligt att hugga ved o. virke)
firikevel var. av *firikevil*
firikevelrukk [fi"rikevel-rukk] *-ruttjin (-ruttjem) -rukker* **duffel** (nydal, jfr *firikevil*)
firikevil [fi"ri-kevi·l] *-n (-kevlem) -kevler* **selpinne**; **låspinne**; ngn som är i **vägen**, **stoppkloss** (om person); (nydal) **varuavdelare**, kassakloss, kundpinne
firikumå ovanl var. av *förekumå*
firilesningg ovanl var. av *förelesningg*
firimidag var. av *firimiddag*
firimiddag [fi"ri-midd̲ag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **förmiddag** || *i firimiddags* i förmiddags; *ǫ firimiddaem* o. *um firimidda'n* på förmiddagen
firinammen [fi"ri-nąmmęn] *-namneð (-namnę)* = **förnamn**
firiuord mindre vanl var. av *föruord*
firislå var. av *föreslå*
firistonder var. av *förestonder*
firiståvå [fi"ri-ståvå·] *-stävär -stäväð -ståvåð* **förestava**
firisup [fi"ri-s̲up] *-in (-em) -er* **aperitif** (skämts)
firisåmår [fi"ri-sǫmå·r] *-n (-sumbrem) -sumbrer* **försommar** || *um firisåmårn* på försommaren
firiwår [fi"ri-w̲år] *-ę (-n) -er* **förvår**
firma f[1] *a* **firma**, ex. se **överta**
firmafest -ę (-n) -er **firmafest**
firmanammen -namneð (-namnę) = **firmanamn**
firmatekkner -n (-am) -er **firmatecknare**
firåvå [fi"råvå] *firävär – firäväð – firåvåð* **snoka**, **leta**
fis -eð (-i) **fis**
fisboll [fi"s-boll] *-n (-em) -er* **röksvamp**
fisk fistjin (fistjem) fisker **fisk**
fiskal -n (-em) -er **fiskal**
fiskbien -eð (-ę) = **fiskben**, se ex.
fiskbil -n (-em) -er **fiskbil**
fiskbuð -ę (-n) -er **fiskaffär**
fiskbull -n (-am) -er **fiskbulle**
fiskbutt -n (-em) -er laggkärl för fisk; (nydal) **akvarium**
fiskdamm -in (-em) -er **fiskdamm**
fiskdiuor -n (-em) -er **fiskgjuse**
fiskdiuos -n (-em) -er **fiskgjuse**
fiskduoningg var. av *fistjduoningg*
fiskfitta f[1] **fiskare** som ej fått ngn fisk
fiskkruok var. av *fistjkruok*
fiskkupp var. av *fistjkupp*
fisklain -ą f[1] **fisklina**
fisklievur f[1] **fiskrester**
fiskmakk var. av *fistjmakk*
fiskmǫs lokal var. av *fiskmås*
fiskmås -n (-em) -er **fiskmås**
fisknęt -eð (-netị) = **fisknät**
fiskpinn -'n (-am) -er **fiskpinne**
fiskskoll -n (-am) -er **fiskhuvud**
fisksort -n (-em) -er **fiskart**

fiskstattjin (-stattjem) en stor **mängd** fisk, en **massa** fisk
fiskstyört -n (-em) -er **fiskstjärt**
fisksuoð = (-į) **fisksoppa**; fiskspad
fisksupp -ą f¹ **fisksoppa**
fisktrampur pl (dat *-trampum*) **fisktrappa**
fiskuodlingg f³ **fiskodling**
fiskwattn var. av *fistjwattn*
fiskwård var. av *fistjewård*
fiskåv var. av *fistjåv*
fisly [fi"s-ly̱] n: *-ly'tt,* äv *-lykt* **fesljummen**
fissel var. av *fissl* vb
fissl s *-eð (-ę) =* **trassel**; **fnurra**
fissl vb [fi`hhl'l] lokal var. av *fissla*
fissla s f¹ **trassel**
fissla vb¹ **trassla** || *fissl aut* o. *fissl et retta* trassla ut, reda ut; *fissl in sig* trassla in sig, ex. se **loss**, *fissl til* trassla till, se ex.
fisslas fissles – fissles – fisslas **trassla** (sig) || *fisslas min* trassla (krångla) med
fisslun **trasslig**
fistja fistjer – fikste (äv *fistjeð*) *– fikst* (äv *fistjað*) **fiska**, se ex.; **meta** || *fistj frǫ sig* fiska klart; *fistj måsär* gå med oknutna skosnören (eg. 'fiska möss(en)'); *fistj upp* fiska upp, se ex.
fistjbuoð var. av *fistjspuoð*
fistjduoningg -indjin (-indjem) -ingger **fiskeutrustning**
fistje -ð (fistję) = **fiske**
fistjeautrustningg f³ **fiskeutrustning**
fistjebåt -n (-em) -er **fiskebåt**
fistjeduon pl, b.f. *-ę* (dat *-um*) **fiskedon**
fistjegräjur fiskegrejer, **fiskeredskap**, **fiskeutrustning**
fistjeistorr -ą f¹ **fiskehistoria**
fistjekumi [fi`sstśe-kumi̱] *-ą* f¹ **fiskehistoria**
fistjekupp var. av *fistjkupp*
fistjekuort -eð (-ę) = **fiskekort**
fistjelukk -ą f¹ **fiskelycka**
fistjeplass -n (-em) -er **fiskeplats**
fistjer -n (-am) -er **fiskare**, ex. se **vada**
fistjeri -eð (-ę), el. oböjt **fiske**
fistjerįes -ą f¹ **fisketur**
fistjeriev var. av *fistjriev*
fistjestell -eð (-ę) = **fiskeställe**
fistjetur -n (-em) -er **fisketur**
fistjetävlingg [fi`sstśe-tävlịŋŋg] f³ **fisketävling**
fistjewattn, var. av *fistjwattn*
fistjewård -ę (-n), äv m: *-n (-em)* **fiskevård**
fistjeåv -ę (-in) -er **fiskhåv**
fistjisk **fiskeintresserad**, road av att **fiska**
fistjknaiv -in (-em) -er **fiskekniv**
fistjkruok -kruotjin (-kruotjem) -kruoker **metkrok**
fistjkuort var. av *fistjekuort*
fistjkupp -in (-am) -er **fiskeväska**
fistjmakk -mattjin (-mattjem) -makker **metmask**
fistjmakkdråj -ą f¹ **maskburk** (dosa av trä el. näver)
fistjningg f³ fiskande, **fiske**
fistjriev -ę (-in) -er **metrev**, **fisklina**
fistjspuoð = (-į) = **metspö**; **fiskespö**
fistjwattn -wattneð (-wattnę) = **fiskevatten**
fistjwård var. av *fistjewård*
fistjåv var. av *fistjeåv*
fisu f² kvinnans könsorgan, **sköte** || *tågå fisų* ta (en kvinna) i skötet
fisun [fi̱`sųn] **tarvlig**, **okamratlig**, **feg** (svekfull); **småaktig**, **småsint**, **ogenerös**, se ex., **egennyttig**; **ynklig**; **pyrande**
fisupitt [fi"su-pitt] *-n (-em) -er* **klitoris**
fisutiningg [fi"su-tinịŋŋg] f³ **porrtidning**
fiswarm [fi"s-warrm] **fesljummen**
fiså äldre grundf t. *fisu*
fittlepp -in (-em) -er **blygdläpp**
fiund var. av *fiend*
fiundskap var. av *fiendskap*
fiuolingg -indjin (-indjem) -ingger **fjoling**, årsgammal kalv, ffa av älg
fiuord [fi̱uo`rd] räkn **fjärde**
[1]*fiuord* [fi̱uo´rd] s *-n (-em) -er* **fjord**, ex. se **längs**
[2]*fiuord* [fi̱uo´rd] s i uttr *i fiuord* i **fjol**, **förra året**
fiuorddiel -n (-em) -er **fjärdedel**
fiuordungg -undjin (-undjem) -ungger **fjärdedel**
fiuordår -eð (-ę) **fjolår**
fiuorer n: *fiuorę* (yngre *fiuorų*) **fyra**, se ex. || *i fiuor diela* i fyra delar; *i fiuorę år* (yngre *i fiuorų år*) i fyra år; *ǫ fiuor(um) stellum* på fyra ställen
fiuorgaungg [fi̱uo´-gąungg] fyra **gånger**
fiuortǫ [fi̱uo`rtǫ], äv [fi̱uo`rrtǫ] **fjorton**
fiuortund **fjortonde**
fiuortånd lokal var. av *fiuortund*
[1]*fjant -n (-em) -er* **fjant**, fjantig man el. pojke
[2]*fjant -eð (-ę)* **fjant**, **fjanteri**, **larv**
fjanta vb¹ **fjanta**
fjanteri -eð (-ę) -er, el. oböjt **fjanteri**
fjantun **fjantig**, **larvig**
fjoll -eð (-ę) **larv**, trams
fjolla f¹ **fjolla**
fjoll sig vb¹ **larva** sig
fjollun **fjollig**, **fjantig**, **larvig**; **betuttad**
[1]*fjǫs -eð (-ę) =* **fähus**, ex. se **Åsen**; **ladugård**, lagård, ex. se **husdjur**
[2]*fjǫs -n (-em) -er* **fästman** (slangbet)
fjǫsbokk -bottjin (-bokkam) -bokker **ladugårdsbacke**

fjǫsbuð -ę (-n) -er **foderbod**
fjǫsdörer [fjǫ̲`s-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **ladugårdsdörr**
fjǫsjäll -n (-am) -er **skulle** i fähus, **höskulle** i ladugård
fjǫslikör -n (-em) -er **hembränt** (nydal, eg. 'fähuslikör')
fjǫslukt -ę (-n) lagårdslukt, **ladugårdslukt**
fjǫslupt -ę (-n) lagårdslukt, **ladugårdslukt**
fjǫsswali [fjǫ̲`s-swali·] *-n (-swålåm) -swalir* fähussvale, **ladugårdssvale**, lagårdssvale
fjǫsswålå -n ack o. yngre grundf av *fjǫsswali*
fjuss ǫ vb¹ **stöka** (hastigt utföra t.ex. hushållssysslor)
fjågsa alternativ stavning av *fjåksa*
fjågsun alternativ stavning av *fjåksun*
[1]*fjåks* [fjå̲ks] *-n (-em) -er* **fjant**, fjantig man el. pojke, **larver**
[2]*fjåks* [fjå̲ks] *-eð (-ę)* **fjäsk**; **larv**, trams, **dumheter** || *wen i friðns fjåks* vad i hela friden, vad i fridens namn
fjåksa [fjå̲`ksa] s f¹ **fjanta**, **stolla**
fjåksa [fjå̲`ksa] vb¹ **fjanta** || *fjåks ringgum non* fjanta för ngn
fjåksas [fjå̲`ksas] *fjåkses – fjåkses – fjåksas* **fjanta sig**, **larva sig**, **tokas**; **flirta** || *fjåksas min* + dat äv nojsa med
fjåkseri [fjå̲kseri̲´] *-eð (-ę) -er,* el. oböjt **fjanteri**
fjåksfin [fjå̲`ks-fi̲n] **fin** (ffa fint klädd) på ett fjantigt, larvigt el. högfärdigt sätt
fjåksskoll [fjå̲`ks-skoll] *-n (-am) -er* **tokskalle**, tokstolle
fjåksun [fjå̲`ksu̲n] **fjantig**, **larvig**, **löjlig**; **sjåpig**; **fjäskig**, **inställsam**
fjåksus [fjå̲´ksus] oböjl **tokstolle**
fjäðer [fjä´ðer] *fjäðrę (fjäðern) fjäðrer* **fjäder**
fjäðertjärr [fjä"ðe-tśärr] *-ą* f¹ fjädrad **kärra**
fjäðrend [fjä"ðrę̲nnd] **fjädrande**
fjäðringg [fjä"ðri̲ŋŋg] f³ **fjädring**
fjäkka vb¹ **trippa**, gå med korta snabba steg
fjäkt åv vb¹ beskäftig **ge** sig iväg
fjäll -eð (-ę) = **fjäll** (trädlöst berg) || *et fjälls* till fjälls; *upi fjällum* i fjällen
fjälla f¹ fjälla, **flickvän**, ex. se **skyldig**, **vänta** på
fjällbyörk -byörtję (-byörtjin) -byörker **fjällbjörk**
fjällrwåk -rwåtjin (-rwåtjem) -rwåker **fjällvråk**
fjällrygg -ryddjin (-ryddjem) -rygger **fjällrygg**
fjällsaið -ą f¹ **fjällsida**, se ex.
fjällsimester -n (-simestrem) -simestrer **fjällsemester**
fjällstasiuon = (-em) -er **fjällstation**
fjälltrakt -ę (-n) -er **fjälltrakt** || *upi fjälltraktum* i fjälltrakterna
fjällwärd -ę (-n) -er **fjällvärld** || *upi fjällwärdn* i fjällvärlden
fjälse [fjä̲`lse] *fjälsn (fjälsam) fjälser* **fjärdingsman**
fjälsmann [fjä̲´ls-mąnn] = *(-em) -menner* **fjärdingsman**
fjälungg [fjä"lu̲ŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* **fjärding** (mått)
fjälunggsweg [fjälu̲ŋ(g)s-we̲´g] *-we'n (-weem) -weer* **fjärdingsväg**
fjärd -n (-em) -er **fjärd**
fjärrduos -ą f¹ **fjärrkontroll**
fjärt -n (-em) -er **fjärt**; **strunt**, **obetydlig** person
fjäsa vb¹ **fjäsa**
fjäsk fjästjeð (fjästję) **fjäsk**
fjäska vb¹ **fjäska**
fjäskan oböjl **fjäsk**, **fjäskande**
fjäskun **fjäskig** || *int so fjäskut* inte så kinkigt, inte så noga
fjät -eð (-į) = **fjät**, spår; stig || *int åvå noð fjät* inte ha ngn väg (t.ex. p.g.a. snön)
fjätå fjätär – fjätäð fjätåð : *fjätå åv* **stega** iväg
fl lokal var. av *fel*
flaðer [fla"ðer] vb¹ **fladdra**, se ex. || *flaðer umringg* fladdra omkring; *flaðer åv* fladdra iväg, ex. se **svärm**
flaðermakk [fla"ðe-makk] *-mattjin (-mattjem) -makker* **fjäril**
flaðermaus [fla"ðe-maus] *-ę (-n) -måyser* **fladdermus**
flaðerpapir [fla"ðe-papi̲r] *-eð (-ę)* = **serpentin** (nydal, eg. 'fladderpapper')
flaðrun [fla"ðru̲n] **fladdrig**
flagga s f¹ **flagga**, se ex.
flagga vb¹ **flagga**
flagglain -ą f¹ **flagglina**
flagglin mer sv var. av *flagglain*
flaggstaungg -staundję (-staundjin) -staungger **flaggstång**
flaggstaunggslain -ą f¹ flaggstångslina, **flagglina**
flagu f² **flaga**
flagun [fla"gu̲n] **flagig** (full av flagor el. som flagar)
flaindja flaindjer – flainggde – flainggt : *flaindj åv* **flänga** iväg; **bila** av
flaisa f¹ **flisa**; **lipsill** (om flicka)
flaisun **grinig** (som gråter för det minsta)
flak flatjeð (flatję) = **flak**
flaks -n (-em) -er **fästman**, **pojkvän** (slangbet)
flaksa vb¹ **flaxa** || *flaks iweg* flaxa iväg
flaku f² **flaga**

flaminggo *-n (-m) -er,* äv oböjt [142] **flamingo**
flaminggu var. av *flaminggo*
flamm til vb[1] **flamma** till
flana vb[1] **flänga** omkring
flanas flanes – flanes – flanas **flirta**
flanellnattlinn *-eð (-ę)* = **flanellnattlinne**
flantakk *-ą* f[1] **flängig** el. **ostadig** kvinna (eg. 'kringirrande tacka')
flanun **flängig**; **flamsig**; **framfusig**
flas *-eð (-į)* = **skal**, ffa **potatisskal**
flaska f[1] **flaska** || *fetjust i flaskun* o. *glað i flaskun* begiven på starka drycker
flasslin **snopen**
flasu f[2] **flaga** || *flasur* flagor; mjäll
flat n: *fla'tt* **flat**, **plan**; **platt**, se ex.
flatfisk *-fistjin (-fistjem) -fisker* **flatfisk**, plattfisk
[1]*flatji* *-n (flåkåm) flatjir* **flak** || *upǫ flåkåm* på flaket
[2]*flatji* *-n (flåkåm)* **brodd**
flatlaus [fla"t-laus] *-ę (-n) -låyser* **flatlus**
flatnevi [fla̲`t-nevi·] *-n (-nevåm) -nevir* **flat** hand, handflata
flatnevå *-n* ack o. yngre grundf av *flatnevi*
flatsaið *-ą* f[1] **flatsida**
flattaldrikk [fla̲`t-taldrikk] *-rittjin (-rittjem) -rikker* flat **tallrik**
flatuorr *-n (-am) -er* **örfil**
flaungen vb[1] **flagna** || *flaungen åv* flagna av
fleðerbuosk [fle"ðe-buossk] *-buostjin (-buoskam) -buosker* **fläderbuske**
flekk *flettjin (flettjem) flekker* **fläck**; **parcell**, **ägolott** || *åv flettjem* ur fläcken
flekkun **fläckig**
flekkwis **fläckvis**
fleksa vb[1] **fläkta**
fleksibel **flexibel**
flekt *-n (-em) -er* **fläkt** (mekanisk)
flekta vb[1] **fläkta**
flektriem *-ę (-in) -er* **fläktrem**
flema *flemer – flemde – flemt* **bila**, planhugga
flemta vb[1] **flämta**; **hässja** (om hundar)
flemöks *-ę (-n) -er* **bila**
flerr aut vb[1] **burra** upp
flesk *flestjeð (flestję)* **fläsk**, ex. se **hackspett**
fleskfess *-n (-em)* **fläskfärs**
fleskfilé *-'nn (-em) -er* **fläskfilé**
flesklegg *-leddjin (-leddjem) -legger* **fläsklägg**
flesklepp *-in (-em) -er* **fläskläpp**
flesknåyð *-n (-am) -er* **utegrill** (nydal, eg. 'fläsknying')
fleskokk *-ottjin (-okkam) -okker* **fläskskiva**, **skiva** (av) fläsk, ex. se **stor** 3
fleskpannkaku [fle`ssk-pąn(n)kaku·] f[2] **fläskpannkaka**
fleskpannkåkå äldre grundf t. *fleskpannkaku*
fleskstjinn *-eð (-ę)* = **fläsksvål**
fleskswål *-n (-em) -er* **fläsksvål**
fleskun **fläskig**
flett upp vb[1] **fläka upp**, **vika** upp, **lyfta** upp, se ex.
flettas flettes – flettes – flettas **visa tänderna**; **hångrina**, **hånle**; **grimasera**
flettduon *-eð (-ę)* = **kräsen** person
flettgrais *-n (-em) -er* **kräsen** person
flettpungg *-pundjin (-pundjem) -pungger* **kräsen** person
flettun **kräsen** (på mat), **grätten**, kinkig
flierer n: *flierų* **fler(a)**, ex. se **folk**, **vecka** s
fliergaungg [fli̲e`-gąuŋg] **flera gånger**
fliertal *-eð (-į)* = **flertal**, **majoritet**; **pluralis**
flierumstas **flerstädes**, på flera **ställen**
fliestär [fli̲e`stär] de **flesta**
flieta s f[1] **fläta**
flieta vb *flieter – flie'tte – flie'tt* **fläta** || *fliet ijuop* fläta ihop
flietaðkorg *-kordjin (-kordjem) -korger* **flätad korg**
flik *flitjin (flitjem) fliker* **flik**
flimber vb[1] **flimra**
flin *-eð (-ę)* = **flin**; **leende**, småleende
flina vb[1] **flina**; **le**, småle
flingga f[1] **flinga**
flinggpakiet *-eð (-ę)* = **flingpaket**
flinta f[1] **flinta**
flintlǫsdjivär *-eð (-ę)* = **flintlåsgevär**
flintskallun mer sv var. av *flintskollun*
flintskollun **flintskallig**
flinun adj **leende**
flinå *flinär – flinäð – flinåð* **småle**
flirta [fli`rrta] vb[1] **flirta**
flis *-n (-em)* **flis**
flistugg *-tuddjin (-tuddjem) -tugger* **flistugg**
flisu f[2] liten **flisa**
fliså äldre grundf t. *flisu*
flitter vb[1] **fnittra**
flitun **flitig**
fliuoga *fliuog – flog – flueð* **flyga** || *fliuog febi* flyga förbi; *fliuog frǫ sig* flyga färdigt; *fliuog i* flyga i; *fliuog ijuop* flyga ihop; *fliuog iweg* flyga iväg, se ex.; *fliuog upp* flyga upp; *fliuog ǫ* flyga på; *fliuog åv* flyga av, se ex.; flyga iväg; *fliuogend tefat* flygande tefat
fliuogbuss var. av *flygbuss*
fliuogfelt var. av *flygfelt*
fliuogmasin var. av *flygmasin,* ex. se **ovan** prep

[142] Osäkerhet råder om böjningsformerna.

fliuogmęr -ę (-n) -er, yngre *-ą* f[1] **flygmyra**
fliuogningg var. av *flygningg*
fliuot -ę (-n) -er stor, trädlös **myr**, **mosse**.
Se äv under *Guð*
fliuota fliuot – flot – flutið **flyta** || *fliuot aut* flyta ut; *fliuot brott* flyta bort; *fliuot ijuop* flyta ihop; *fliuot ǫ* flyta på; *fliuot upp* flyta upp, dyka upp; *fliuot åv* flyta iväg
fliuotend **flytande**
fliuotwest -n (-em) -er **flytväst**
flog s var. av *flug*
floga s f[1] **bläcka**, **märke**; **fläck**
floga vb[1] **bläcka**
flogstjytt -n (-em) -er **prickskytt**
florsokker var. av *fluorsokker*
flossað **flossad**
[1]*flot -eð (-į)* **flott**
[2]*flot -eð (-ę)* = **timmerflotte**, i sht timmer som flottas
flota s *flotað (flotą)* = **flöte**
flota vb[1] (+dat) **flotta**
flotbru [flo"t-bru] *-nę (-bru'nn) -bruer* **flottbro**
floter [flo`ter] var. av *flotär*
floti -n (flotåm) flotir (pl ack *flotå*) **flotte**, ex. se **Gud**
flotningg [flo"tnịŋŋg] f[3] **flottning**
flotstienn [flo"t-stįenn] *-ą* f[1] **fettpärla** (i sht på vätskeyta)
flotun [flo"tụn] **flottig**
flotå s *-n* ack o. yngre grundf av *floti*
flotå vb *flotär – flotäð – flotåð* (+dat) **flotta**
flotär [flo"tär] *-n (-am) -er* **flottare**
flotärbas [flo"tä-bas] *-n (-em) -er* **flottarbas**
fluðer [flu´ðer] *fluðreð (fluðrę)* = **flor**
flug flueð (fluę) = **hugg** (av smärta, i sht i ryggen), **ryggskott**; **anfall**; e.u. äv flygvärk
flugsnapper -n (-am) -er **flugsnappare**
flugu f[2] **fluga**; **husfluga** || *fǫ flugu* bli totalt utmattad, kollapsa, ta ut sig (totalt), ta (helt) slut; *wanlig flugu* vanlig fluga, husfluga
flugudrit [flu"gu-drit] *-eð (-į)* **flugskit**
flugudöð [flu"gu-döð] *-n (-em) -er* nordisk **stormhatt**
flugufaungger [flu"gu-fąuŋger] *-n (-am) -er* **flugfångare**
fluguglas [flu"gu-glas] *-eð (-į)* = **myggfönster**
flugun [flu"gụn] **flugig** || *flugut* flugigt, mkt **flugor**
flugupapir [flu"gu-papir] *-eð (-ę)* = **flugpapper**
flugupisk [flu"gu-pissk] *-ą* f[1] **flugsmälla**
fluguslestj [flu"gu-hlesstś] *-ą* f[1] **flugsmälla**
flugusmell [flu"gu-smell] *-ą* f[1] **flugsmälla**
flugusnapper [flu"gu-snapper] var. av *flugsnapper*
flugusopp [flu"gu-sopp] *-in (-em) -er* **flugsvamp**
fluguspuoð [flu"gu-spuoð] *= (-į)* = **flugspö**
flugutafs [flu"gu-taffs] *-n (-em) -er* **tafs** på fiskefluga
flugutestj [flu"gu-tesstś] *-ą* f[1] **flugsmälla**
flugutwesk [flu"gu-twessk] *-ą* f[1] **flugsmälla**
fluguwikt [flu"gu-wikkt] *-ę (-n)* **flugvikt**
flugå äldre grundf t. *flugu*
[1]*flukk fluttjin (fluttjem) flukker* **flock**
[2]*flukk fluttjin (fluttjem) flukker* **tupplur**, se ex.
flukka vb[1] **plocka** || *flukk att* plocka upp; *flukk berę* plocka bär; *flukk fram* plocka fram; *flukk i sig* plocka i sig; *flukk ijuop* plocka ihop; *flukk sund* plocka sönder; *flukk undǫ* plocka undan; *flukk yr* plocka ur; *flukk åv* plocka av
flukkbiter pl, b.f. *-bitär* (dat *-bitum*) (ung.) **småplock**, hopplock
flukkmat -n (-im) **plockmat**
fluks **ivrig**, **pigg** på (att), se ex., **villig**, hågad
fluksa vb[1] **jäkta**, **ligga** i
flumma vb[1] **flumma**
flunsa f[1] **flunsa**, influensa
fluo -'nn (-'mm) -er **lugnvatten**
fluoð -ę (-n) -er **flod**, flöde; **översvämning**
Fluoða Floda, **Dala-Floda**
fluoðest -n (-em) -er **flodhäst**
fluor -eð (-ę) = **flor**
fluorsokker -sokkreð (-sokkrę) **florsocker**
flurra vb[1] : *flurr upp* **luckra** upp
flurrun **lockig**
fluså flusär – flusäð – flusåð **blossa**, **flamma**, **låga**; **blossa** upp, **ta sig** || *fluså til* flamma till, blossa upp, flamma upp
flusåmyöl [flu"så-myöl] *-eð (-į)* **nikt**
flyg flyeð (flyę) = **flyg**
flygbensin = (-em) **flygbensin**
flygbiljett -n (-em) -er **flygbiljett**
flygbuolag -laeð (-laę) = **flygbolag**
flygbuss -n (-em) -er **flygbuss**
flygd [flygd] **flygg**, **flygfärdig**
flygel -n (flyglem) flygler **flygel**
flyger -n (-am) -er **flygare**
flygfelt -eð (-ę) = **flygfält**
flygkaptien = (-em) -er **flygkapten**
flygmasin = (-em) -er flygmaskin, **flygplan**
flygningg f[3] **flygning**
flygplan -eð (-ę) = **flygplan**
flygtur -n (-em) -er **flygtur**
flygwapen -wapneð (-wapnę) = **flygvapen**
flykt -ę (-n) **flykt** || *i flyktn* i flykten
flyktingg -indjin (-indjem) -ingger **flykting**
flyktinggfeleggningg f[3] **flyktingförläggning**
flyktinggläger -lägreð (-lägrę) = **flyktingläger**

flyktut **flyktigt**
flytend var. av *fliuotend*
fly'tt **odryg**; **flyktig**
flytt -n (-em) -er **flytt**
flytta vb[1] (+dat) **flytta**, se ex. || *flytt aut* flytta ut; *flytt autyvyr* flytta (söderut) från socknen; *flytt dieðǫ* flytta undan; *flytt etbaker* flytta tillbaka; *flytt fram* flytta fram; *flytt frǫ* flytta ifrån; *flytt i lag* flytta ihop; *flytt iem* o. *flytt iemat* flytta hem; *flytt in* flytta in, ex. se **holk**; *flytt ijuop* flytta ihop; *flytt nið* flytta ned; *flytt ǫ sig* flytta på sig; *flytt sig* flytta sig, ex. se **sommarbete**; *flytt upp* flytta upp; *flytt yvyr* flytta över, överflytta; *flytt åv* flytta bort, avflytta
flyttblokk -blottjeð (-blottję) = **flyttblock**
flyttfugel [fly`tt-fuge·l], vanl [fly`tt-fugel] *-n (-fuglem) -fugler* **flyttfågel**
flyttlass -eð (-ę) = **flyttlass**
flyttningg f[3] **flyttning**
flyöða flyöðer – flyö'dde – flyö'tt **flöda** || *flyöð yvyr* flöda över
flå adj n: *flå'tt* **sluttande**, **lutande**; **flat**, **platt**, **plan**, **flack**
flå s *-nę (-'nn) -er* **flöte** på nät el. not
flå vb *flår – flå'dde – flaið* **flå** || *flå tennär* visa tänderna
flåakk [flå"-akk] *-ą* f[1] **flåhacka**; (skämts) **värmlänning**
flåbus [flå"-bus] *-n (-am) -er* **flåbuse**, **råskinn**; man med ovanligt stor **arbetskapacitet**
flågå äldre grundf t. *flagu*
Flåj **Floj** (gammalt fäbodställe i NV Älvd, känt bl.a. genom Alfred Backlunds visor o. verser)
[1]*flåkå* s *-n* ack o. yngre grundf av *flatji*
[2]*flåkå* s f[2] äldre grundf t. *flaku*
flåkå vb *fläkär – fläkäð – flåkåð* fläka || *flåkå aut* fläka ut; *flåkå upp* fläka upp
flålent [flå"-lęnnt] **sluttande**, **lutande**; **flack**, **platt**
flår äldre grundf t. *flå* adj
flås -eð (-ę) **flås**
flåsa vb[1] **flåsa**
flåslipað [flå´-hlipað] o. [flå"-hlipað] **flatslipad**
flåså s äldre grundf t. *flasu*
flåså vb *fläsär – fläsäð – flåsåð* **skala** || *flåså pärur* skala (kokt) potatis; *flåså åv* skala av
flåterbas var. av *flotärbas*
fläa fläer – flägde – flägt **rusa**, **flänga**; **flöja** (hoppa över stängsel)
fläð oböjl **boskap**, **boskapshjord**, **hjord**; **hop**, **följe**
fläðsweg [flä´s-weg] *-we'n (-weem) -weer* **kreatursstig**, kostig
fläta fläter – flä'tte – flä'tt **skumma** av grädde
fläter pl, b.f. *flätär* (dat *flätum*) **grädde**, se ex.; **vispgrädde**
flätfil -eð (-ę) **gräddfil**
flätgǫs -ę (-n) -er eg. gräddsmörgås i uttr *djärå je flätgǫs* o. *wind flätgǫsum* (äv *flätgǫser*) kasta **smörgås**
flätmǫtt -eð (-ę) = **gräddkanna**
flätprins -n (-em) -er **playboy** (nydal, eg. 'gräddprins')
flätskål -ę (-n) -er **gräddskål**
flätsnikk -ą f[1] **gräddsnipa**, gräddsnäcka
flätså'ss -n (-em) **gräddås**
flättårt -ą f[1] **gräddtårta**
flätun **gräddig**
fnagg fnaddjin (fnaddjem) fnagger **såskopp**, sölig person, sölkorv
fnaggun **sölig**, **saktfärdig**
[1]*fnall -n (-em) -er* **senfärdig** person, **såskopp**, sölkorv
[2]*fnall -eð (-ę)* **söl**, sölande || *eð spilär fnall* det spelar ingen roll [143]
fnalla vb[1] **gå** långsamt, **knalla**, **stulta**; **söla** || *fnall i sig* äta litet, peta i sig; *fnall ǫ* knalla på, leva som vanligt, streta på; *fnall ǫ min noger* pyssla med ngt (utan brådska); *fnall til* göra (åstadkomma långsamt); *fnall upp* sätta upp (långsamt); *fnall åv* knalla iväg, masa sig iväg
fnallun **sölig**, **saktfärdig**
[1]*fnas -eð (-i)* **skräp**, småskräp; **mjäll**
[2]*fnas -eð (-i)* svagt **prassel**
fnaska vb[1] **pyssla** || *fnask i sig* plocka i sig
fnaskun **snuskig**; **senfärdig**, **sölig**
fnatt i uttr *fǫ fnatt* få **fnatt**
fniså fnisär – fnisäð – fnisåð **fnissa**, **fnittra**
fnuså fnusär – fnusäð – fnusåð : *fnuså sig* **göra** sig i **ordning**, göra sig **fin**
fnåså fnäsär – fnäsäð – fnåsåð **prassla**, **frasa**
fnåysa fnåyser – fnåyste – fnåyst **fnysa**; **andas** hörbart, **snusa**
fǫ fǫr – fikk (pl: *finggum* [144]) *– faið* **få**, se ex.; **erhålla**; **skaffa** || *fǫ að sig* få tag i, skaffa sig, förvärva, komma i besittning av, komma över; *fǫ att* få tillbaka, få igen, återfå; *fǫ att sig* hämta sig; *fǫ aut* få ut; *fǫ aut noð (åv noger)* få ut ngt (av ngt); *fǫ auti* få i (t.ex. ngt i vattnet), se ex.; *fǫ autyr* få ut, få ur, se ex.; *fǫ brott* få bort; *fǫ brottyr* få (bort) ur, se ex.; *fǫ dait* få dit; sätta dit; *fǫ dieðǫ* få bort, se ex.; *fǫ fram* få fram; frambringa; *fǫ frǫ sig* bli klar med, se ex; göra av med, ställa ifrån sig; *fǫ för sig* få för sig; *fǫ gainum* få igenom; *fǫ i* få i; få tag i; få upp, se ex.; uppfatta, se ex.; begripa,

[143] Det är osäkert om uttrycket hör till detta ord.

[144] I yngre språk hör man ofta formen *fikkum*.

fatta; börja brinna, ex. se **slå ned**; ta eld, fatta eld; ilskna till; *fǫ i sig* få i sig; *fǫ in* få in; *fǫ inni* få in (ngt i ngt); *fǫ ijuop* få ihop; *fǫ ijuop eð* bli ett par, bli tillsammans, bli ihop; *fǫ iweg* få iväg, se ex.; *fǫ los* få loss; *fǫ luv* få lov (att), måste, bli el. vara tvungen (att); *fǫ luv um* få, få lov att (få el. ha tillåtelse att); *fǫ min (sig)* få med (sig); *fǫ ǫ sig* få på sig; *fǫ rett ǫ* leta rätt på, leta reda på; *fǫ rieð ǫ* få reda på; *fǫ sig* få sig; förse sig med, ta, se ex.; *fǫ sjǫ* få se; få syn på; *fomm sjǫ um …* få se om …; *fomm småkå* får jag smaka, låt mig smaka; *fǫ sund* få isär; *fǫ syn ǫ* få syn på; *fǫ tag i* få tag i; *fǫ til* få till, ex. se **belåten**, åstadkomma; ordna, arrangera; få, se ex., förmå (ngn till ngt); tolka (uppfatta); *fǫ til og* bli tvungen att; *fǫ undǫ* få undan, få bort; *fǫ upp* få upp; *fǫ uppyr* få upp (ngt ur ngt); *fǫ witå* få veta; *fǫ yr (sig)* få ur (sig); *fǫ åv* få av; *fǫ åv sig* få av sig, se ex.; *fǫ ära* få höra; *wil fǫ* vilja ha, se ex.

fokusira [fokusi̲`ra] vb[1] **fokusera**

fokusiringg [fokusi̲`rịŋg] f[3] **fokusering**

folda vb[1] **fålla** || *fold nið* lägga ned; *fold upp* fålla upp, lägga upp

folkdans -n (-em) -er **folkdans**

folkdanslag -laeð (-laę) = **folkdanslag**

folkdrekt -ę (-n) -er **folkdräkt**

folklin var. av *fuoklin*

folkmusik -musitjin (-musitjem) **folkmusik**

folkmusikgrupp -in (-em) -er **folkmusikgrupp**

folkpark -partjin (-partjem) -parker **folkpark**

folkskaul -n (-am) -er **folkskola**

folkskaullärer -n (-am) -er **folkskollärare**

folktandwård mer sv var. av *folktannwård*

folktannwård -ę (-n), äv m: *-n (-em)* **folktandvård**

Folkwaungen = (-waungnem) -waungner **Folkvagn**, Volkswagen-bil

folkögskaul -n (-am) -er **folkhögskola**

foll -eð (-ę) = **fall**; **uthuggning**

folla s f[1] **fälla**

folla vb *foll – fjäll – felleð* **falla**, **ramla**, se ex. || *foll brott* falla bort; falla ur bruk, komma ur bruk; *foll framyvyr* falla framstupa; *foll frǫ* falla ifrån, avlida; *foll in* falla in; *foll nið* falla ned; *foll ǫ plass* falla på plats; *foll sig* falla sig, se ex.; *foll undǫ* falla ifrån, avlida; falla bort, se ex; *foll åv* falla av; *wårå fer follend fuot* vara höggravid, snart skola föda

follber -eð (-ę) = **hallon**, ex. se **röd**

follbersbuosk -buostjin (-buoskam) -buosker **hallonbuske**, ex. se **rusch**

follbersom -ą f[1] **hallonmask**, hallonänger

follbersrais -eð (-ę) = **hallonbuske**; **hallonsnår**

follberssaft -ę (-n), äv m: *-n (-em)* **hallonsaft**

follberssylt -eð (-ę), el. oböjt; äv f: *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)* **hallonsylt**

follberswål -n (-em) -er stort **hallonsnår**; **hallonfall**

follferdun **fallfärdig**

follsiuok -ą f[1] **fallandesjuka**, **epilepsi**

fond -n (-em) -er **fond**, ex. se **aktie**

fonịetisk **fonetisk**

fonograf -in (-em) -er **fonograf**

fonologi -'nn (-em) -er **fonologi**

font -n (-em) -er **font**, **typsnitt**

formalitiet, formasiuon,

formalitiet -n (-em) -er, äv f[4] **formalitet**

format -eð (-ę) = **format**

formatira [formati̲`ra] vb[1] **formatera**

formulira vb[1] **formulera** || *formulir um* omformulera

formatiringg [formati̲`rịŋg] f[3] **formatering**

formuliringg [formuli̲`rịŋg] f[3] **formulering**

formasiuon = (-em) -er **formation**

formulär -eð (-ę) = **formulär**

fornswensk var. av *fuornswensk*

forsytia f[1] **forsythia**

Fortifikasiuonswertjeð (-wertję) **Fortifikationsverket**

fǫs wið fǫs wið – fǫst wið – fǫst wið **flirta** med, **nojsa** med; komma till **tals** med; komma inpå **livet**

fosfor -n (-em) **fosfor**

fotograf -in (-em) -er **fotograf**

fotografi -eð (-ę) -er, el. oböjt **fotografi**

fotografira [fotografi̲`ra] vb[1] **fotografera**

fotografiringg [fotografi̲`rịŋg] f[3] **fotografering**

fotostjien = (-em) **fotogen**

fotostjienlamp -ą f[1] **fotogenlampa**

fotugrafira var. av *fotografira*

fragment -eð (-ę) = **fragment**

frakk frattjin (frattjem) frakker **frack**

frakkstjuort -ą f[1] **frackskjorta**

frakt -ę (-n) -er **frakt**

frakta vb[1] **frakta** || *frakt iweg* o. *frakt undǫ* frakta bort

fraktur -n (-em) -er **fraktur**

fram [frąmm] **fram** || *att og fram* fram och tillbaka; *fram mụota* fram mot; *fram og etbaker* fram och tillbaka; *fram og fram* allteftersom, lite i taget, så småningom, undan för undan; då och då, se ex.; *laingger fram* längre fram, längre kommet

framað [frą´mmað] I. adv **framåt**

II. prep + dat **fram** till, **fram** mot, **framåt** || *framað kweldem* fram mot kvällen

frambjärr -eð (-ę) = **bergvägg** (ned mot vattendrag), **bergssida** (den brantare bergssidan t.ex. ned mot vattendrag)
frambringg vb[1] **frambringa**
framdiel -n (-em) -er **framdel**
framdieles **framdeles**
framend [frą`mm-ęnnd] *-n (-am) -er* **framända**, främre ände
framerd [frą`mm-e̲rd] vb[1] **framhärda**
framfart -n (-em) **framfart**
framfer **framför** || *framfer ollt* framför allt
framfingger -finggreð (-finggrę) = **pekfinger**
framflyttað [frą´mm-flyttað] **framflyttad**
framfǫs var. av *framfųos*
framfųos **framfusig**
framfuot -n (-em) -er **framben**, se ex.; **framfot**
framfuotað **företagsam**
framfusun **framfusig**
framfyör -fyörer -fyörd -fyört **framföra**
framgaffel -n (-gafflem) -gaffler **framgaffel**
framgaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **framgång**, se ex.
framgo -gor -djikk -gaið **framgå**
frami + ack **fram** till; + ack o. dat **fram** i, ex. se **vårkant**; **inför**; + dat **framme** i, ex. se **kor** || *frami endam* längst fram; *frami juni* fram i juni
framjuol -eð (-į) = **framhjul**
framkoll vb[1] **framkalla**
framkrupp -in (-em) -er **framkropp**
framkumå [frą`mm-kųmå·] *-kumb -kam -kumið* mer sv var. av *kum fram*
framlieðes **framledes**
framlys -eð (-ę) = framlyse, **framlykta**
framme **framme** || *war framme* vara framme, vara i farten, ex. se **framme**
frammin [frą´mmi̧n] + dat fram, **fram** längs, **längs**, **fram** utmed, **utmed**, se ex.
frammonað lokal var. av *fromonað*
frammoni lokal var. av *fromoni*
frammǫtil lokal var. av *fromǫtil*
frammunað Evbgsmål för *fromonað*
frammuni Evbgsmål för *fromoni*
frammuter Evbgsmål för *fromǫter*
framǫ + ack **fram** på, **frampå**; + dat **framme** på, **frampå** || *framǫ daem* o. *framǫ da'n* frampå dagen; *framǫ endam* där framme, framtill, längst fram; *framǫ ettermiddaem* frampå eftermiddagen; *framǫ etterwittern* frampå eftervintern; *framǫ kweldn* frampå kvällen; *framǫ ostem* o. *framǫ ostn* frampå hösten
framold [frą`mm-olld] *-old -jält -eldeð* **framhålla**
framonað lokal var. av *fromonað*
framoni lokal var. av *fromoni*
framrut -ą f[1] **framruta**
framsaið -ą f[1] **framsida**, se ex.
framskaunk -skauntjin (-skauntjem) -skaunker framskank, **framben**
framskeft -eð (-ę) = framtill öppen **utbyggnad** t.ex. på härbre
framskuotin [frą´mm-skuotį·n] n: *-skuotið*, pl: *-skuotner* **framskjuten**
framskutin lokal var. av *framskuotin*
framstammen -stamneð (-stamnę) = **förstäv**, **för**, **stäv**
framstell -steller -stelld -stellt **framställa**
framstellningg f[3] **framställning**
framstig -stieð (-stię) = **framsteg** || *djärå framstię* göra framsteg
framstjärm -in (-em) -er **framskärm**
framstyttj -eð (-ę) = **framstycke**
framstående **framstående**
framstöt -n (-em) -er **framstöt**
framsynt **framsynt**
framsät -eð (-ę) = **framsäte**
framtak -tatjeð (-tatjį) = **förtak**
framtalun [frą`mm-talų·n] **frispråkig**, **rättfram**
framtann -ę (=) -tenner **framtand**, se ex.
framtass -n (-em) -er **framtass**
framter [frą´mmter] I. adv **fram**, **framåt**, se ex.; **längre** fram, framöver, ex. se **falla** sig
II. prep + dat **fram** utefter, **fram** längs, **utefter**, **framåt**; (längre) **fram** i; längre **fram** på, **frampå** || *framter að (kweldem, me'nnem, middag, middagstiðn, ostem, sumbrem, wårn)* framåt, framemot (kvällen, morgonen, middagstiden, hösten, sommaren, våren); fram(åt) till; *framter daem* frampå dagen, längre fram på dagen, *framter dar* där framme; *framter i (juni)* fram i (juni); *framter mųot nǫtn* framemot natten; *framter ǫ ettermidda'n* frampå eftermiddagen; *framter ǫ kweldem* frampå kvällen; *framter ostem* (längre) fram i höst; *framter weem* framåt vägen, vägen fram, ex. se **fram**; längre fram på el. efter vägen; *framter wårn* (längre) fram i vår; *framter wärdn* i framtiden, framöver (i fortsättningen), se ex.; *jär framter* framöver, se ex.
framtertil [frą´mmteti̲l] **framtill**
framtið -ę (-n) **framtid** || *i framtiðn* i framtiden
framtiðswy -'nn (-em) -er framtidsvy, **framtidsutsikt**, se ex.
framtjåk -tjåtjin (-tjåkam) -tjåker **framkälke**
framtungg **framtung**
framtuoningg f[3] **framtoning**
framum + ack till **framsidan** av, **fram** förbi, se ex.

framunað Evbgsmål för *fromonað*
framundǫ + dat. fram **underifrån**
framuov [frą`mm-u̲ov] *-ę (-in) -er* **framhov**
framwið [frą`mmwið] + ack **framme** vid, ex. se **altare**; framme hos || *framwið juolę* framåt jul; *framwið kweldn* framåt kvällen
framyvyr [frąmm-y"vyr] o. [frą´mmyvyr] **fram**, **framåt**, se ex.; **framöver**; **framstupa**, se ex. || *nossn framyvyr* någon gång längre fram
Frankrike [frą`ŋŋk-ri̲ke] var. av *Fraunkrik*
frans -n (-em) -er, äv n: *-eð (-ę)* =, el. oböjt **frans**
fransk **fransk**
[1]*franska* f[1] **franska** (språket), ex. se **studera**
[2]*franska* f[1] **franska**, franskbröd
fransmann = *(-em) -menner* **fransman**
fransun **fransig**
fransuos [frąnsu̲o´s] *-n (-em) -er* **fransos**, **fransman**; **syfilis** (äv oböjt i den bet.)
fransyska f[1] **fransyska**
fras -n (-em) -er **fras**
fraunk **käck, rask**
Fraunkrik [frąu`ŋk-ri̲k] **Frankrike**
Fraunkritjeð (-ritję) var. av *Fraunkrik*
frek pl: *fretjir* **snäll**, se ex., **vänlig**; **omtänksam** || *frek wið* snäll mot
frekk **fräck**, oanständig
frekkis -n (-em) -er **fräckis**
frekåelsningger [fre"kå-elsnịŋŋger] (ung.) **vänliga hälsningar**
frekågoss [fre"kå-goss] *-n (-am) -er* **snäll gosse**
frekåkall [fre"kå-kall] *-n (-em) -er* **snäll** karl, **snäll** man
frekåkull [fre"kå-kull] *-ą* f[1] **snäll** flicka
frekåmakk [fre"kå-makk] *-mattjin (-mattjem) -makker* **snäll** person, **snäll** varelse, vänlig själ
frekåuord [fre"kå-u̲ord] *-eð (-ę)* = **vänligt** ord
frelsa frelser – frelste – frelst **frälsa** || *frels laiveð* rädda livet
frelser -n (-am) -er **frälsare**
frelsningg f[3] **frälsning**
Frelsninggsarmi'nn (-armiem) **Frälsningsarmén**
frelst **frälst**
fremeli [frę"meli] **framme**, väl synligt
fremelin [frę"melịn] väl **synlig, lättfunnen**
fremlingg -indjin (-indjem) -ingger **främling**
fremmand -eð (-ę), b.f. sg äv = **besök**, ex. se **jobbig**; **främmande**
fremmend adj **främmande**, se ex.
fremst **främst**; längst **fram**; **främre**, se ex.
fremstfingger -finggreð (-finggrę) = **pekfinger**
fren **från**; **förargad**, **arg**, se ex.; **argsint**; **ovänlig**, **tvär**
frẹs -n (-em) -er **fräs** || *full frẹs* full fräs
frẹsa frẹser – frẹste – frẹst **fräsa**; **brusa**, **susa**; **väsa** || *frẹs febi* fräsa förbi; *frẹs til* fräsa till
frest i uttr *tågå ien frest* göra ett **försök**, **chansa**
fresta vb[1] **fresta**; **försöka**, **pröva**
frestels -ę (-n) -er, (äv m: *-n (-em) -er*) **frestelse**
frester -n (-am) -er **frestare**
frẹsun fräsig; **snäsig**
fri n: *fri'tt* **fri**; **ledig** || *fri* + dat fri från, se ex.; *eð ir it fri'tt (åtǫ)* o. *eð ir it fri'tt um int* det är inte utan att; se äv *fri'tt* adv
fria frier – frigde – frigt, äv vb[1] **fria** (be om ngns hand); avlägga **nattbesök** hos kvinna || *fri brott* ge bort i friargåva
frið -n (-im) -ir **fred**; **frid**; **stillhet** || *djävå sig et friðs* ge sig till tåls; *et friðs* [etfri̲´ss] tillfreds; ifred, se ex.; till tåls; *fǫ inggan frið fer* inte få ngn frid för, ex. se **frid**; *frið!* (ss hälsning) frid!; *frið og fröjð* frid och fröjd; *i frið* ifred, ex. se **eftersom**; *lat wårå non i frið* låta ngn vara ifred; *old frið* hålla sams; *ur i friðn sig* hur i hela friden; *war i friðn sig* var i hela friden; *wen (ur, ukin) i friðns dagar* (äv *dågå*) vad (hur, vem) i fridens dagar; *wen i friðns fjåks, wen i friðns fruktan, wen i friðns fösstöv* vad i hela friden, vad i fridens namn; *wårå wið friðn* hålla sig lugn, hålla sams
Friða tilltalsf *Frið!* **Frida**
fridag [fri"-da̲g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **fridag**, ledig dag
friðfull [fri̲`(ð)full] **fridfull**
fridjärå [fri"-dźärå·] *-djär -djärd -gart* frigöra || *fridjärå sig* **frigöras**
friðlin [fri̲llịn] **fredlig**; **fridsam**, **from**
friðlos **fredlös**
friðlyst [fri"-ly̲st] **fridlyst**
Friðrik [fri"ðrik] **Fredrik**
friðå friðär – friðäð – friðåð **freda**, **försvara**, **skydda**, ex. se **ond**; **värna** || *friðå sig* freda sig, försvara sig, skydda sig; *friðå sig mụota* freda sig mot; *friðåð* fredad, fridlyst
frie frie'tt (frienę) = **frö**, ex. se **peta** ned, **pilla** i sig; mindre **kärna**
frie (åv) sig vb[1] **fröa** av sig
friedag lokal var. av *frjådag*
friekall [frie"-kall] *-n (-em) -er* **ormrot**; **gårdsskräppa**; **produktiv** man (man som producerar många barn)
friekuonn [frie"-kụonn] *-eð (-ę)* = **utsäde**, **frö**
friemyöl [frie"-my̲öl] *-eð (-į)* **frömjöl**
frier [fri̲`ër] *-n (-am) -er* **friare**
friesettningg [frie"-set(t)nịŋŋg] f[3] **frösättning**, frösådd
frieskal [frie"-ska̲l] *-eð (-į)* = **fröskal**

frieskuorv [frie"-skuorrv] *-in (-em)* **skorv** med mjällbildning
friiet f⁴ **frihet**
friietlin **frihetlig**
friietsjält -n (-am) -er **frihetshjälte**
friietskrig -eð (-ę) = **frihetskrig**
friietssaungg -saundjin (-saundjem) -saungger **frihetssång**
frikuostugiet [fri"-kuostugiet] f⁴ **frikostighet**, **generositet**
frikuostun [fri"-kuosstųn] **frikostig**, se ex., **generös**
frikwens -n (-em) -er **frekvens**
frilegg [fri"-legg] *-legg -laggd -laggt* **frilägga**
friluftsliv [fri"lufts-liv] *-eð (-ę)* **friluftsliv**
friluftsumråð [fri"lufts-ųmråð] *-eð (-ę)* = **friluftsområde**
frimertj [fri"-merrtś] *-eð (-ę)* = **frimärke**
frimųoðugiet [fri"-mųoðugiet] f⁴ **frimodighet**
frimųoðun [fri"-mųoðųn] **frimodig**, frejdig
friningg f³ **friarstråt**; **nattbesök** hos kvinna
frir äldre grundf t. *fri*
frisir [fri"sir] vb¹ **frisera**
frisira [frisi`ra] var. av *frisir*
frisiringg [frisi`rįŋg] f³ **frisering**; **frisersalong**
frisk n äv: *frikst* **frisk**, se ex.; **sval**
friska vb¹ **friska** || *frisk i* friska i; *frisk ǫ sig* krya på sig; *frisk upp* friska upp
friskas friskes – friskes – friskas : *friskas til* **friskna till**, **tillfriskna**
frisken til (sig) vb¹ **friskna till**, **tillfriskna**
friskiet f⁴ **friskhet**
frisklupt -ę (-n) **friskluft**, frisk luft
frisksporter -n (-am) -er **frisksportare**
friskweðer [fri`ssk-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **frisk** luft
friskwård -ę (-n) **friskvård**
frispil [fri"-spil] *-eð (-į)* = **frispel**
frispråkun [fri"-språkųn] **frispråkig**
frissa f¹ **frissa**, hårfrisörska
fristelld [fri"-stelld] **friställd**
fristående [fri"-ståęnd] **fristående**
frisyr -n (-em) -er **frisyr**
frisör -n (-em) -er **frisör**
fritið [fri"-tið] *-ę (-n)* **fritid** || *ǫ fritiðn* på fritiden
fritiðs var. av *fritis*
fritiðsaus [fri"tis-aus] *-að (-ą)* =, äv *-eð (-ę)* = **fritidshus**
fritiðsgard [fri"tis-gard] *-n (-em) -er* **fritidsgård**
fritiðsintress [fri"tis-įntress] *-eð (-ę)* = **fritidsintresse**
fritiðsprubliem [fri"tis-prubliem] *-eð (-ę)* = **fritidsproblem**
fritiðsstugu [fri"tis-stugu·] f² **fritidshus**
fritiðsstugå äldre grundf t. *fritiðsstugu*
fritis -eð (-ę) = **fritids**(hem)
fritjennd [fri"-tśęnnd] **frikänd**
fritjyrklin [fri"-tśyrrklįn] **frikyrklig**
fritjyörtjlin mindre vanl var. av *fritjyrklin*
fri'tt adv **fritt**, se ex.
friuosa friuos – fros – frusið **frysa**, ex. se **dessutom** || *friuos att* frysa till; *friuos fast* frysa fast; *friuos ijel* frysa ihjäl; *friuos in* frysa in; *friuos ijuop* frysa ihop; *friuos nið* frysa ned; *friuos ǫ sig* dra på sig, ådra sig (en sjukdom gm nedkylning)
friwillin var. av *friwillun*
friwillun [fri"-willųn] **frivillig**
frjådag [frĭå´-dag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **fredag** || Fraser se *sunndag*
frjådagsettermiddag [frĭå´das-et(t)emid(d)ag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **fredagseftermiddag**
frjådagskweld [frĭå´das-kwelld] *-n (-em) -er* **fredagskväll** || *um frjådagskweldn* på fredagskvällen
frjådagsmorgun [frĭå´das-morrgųn] = *(-me'nnem) -me'nner* **fredagsmorgon**
frjådagsnǫt [frĭå´das-nǫt] *-ę (-n) -nęter* **fredagsnatt**
frǫ + dat **från**, se ex., **ifrån** || *frǫ attǫter* bakifrån; *frǫ iema* hemifrån; *frǫ noger eller* någon annanstans ifrån; *frǫ nordǫ* o. *frǫ nordǫter* från norr, norrifrån; *frǫ ostǫter* österifrån, från öster; *frǫ sig* ifrån sig, se ex.; (tillsammans med ett vb) färdigt, se **färdigt**; *frǫ sunnǫter* från söder, söderifrån; *frǫ under* underifrån; *frǫ uppi* uppifrån, se ex.; *frǫ uvǫter* ovanifrån, uppifrån; norrifrån; *frǫ westǫter* från väster, västerifrån; *launggt frǫ* långt ifrån (inte alls)
froða s f¹ **skum**, **lödder**, **fradga**
froða vb¹ **skumma**, **löddra**, **fradgas**, se ex. || *frod yvyr* skumma över
froðas froðes – froðes – froðas **frodas**
froðfessaingg -saindję (-saindjin) -saingger **skumgummimadrass** (nydal)
froðgron -ę (=, äv -grǫ'n) -er [-grǫne·r] frodig **gran**
froðkwenn -ę (=) -er **vattenvirvel** med skum
froðli [fro`lli] adv **frodigt**; **rikligt**
froðlin [fro`llįn] **frodig**
frǫdraið se *frǫdraiðn*
frǫdraiðn [frǫ´-draĭ'n] n: *-draið,* pl: *-drai'nner* **frändragen**
froðtoll -n (-em) -er frodig **tall**
[1]*froðun* **frodig**
[2]*froðun* **löddrig**

frođwekst **frodig**
frommǫ lokal var. av *fromǫ*
frommonað lokal var. av *fromonað*
frommoni lokal var. av *fromoni*
fromǫ [frǫ"mǫ] I. adv **framtill**
II. prep + ack **framför**, se ex.
fromonað [frǫ"mǫnað] adv, prep + dat **framför**, se ex.; **före**; **inför**, se ex. || *dan fromonað* där framför
fromonaðkall [frǫ"mǫna-kall] *-n (-em) -er* **förman**, **bas**
fromoni [frǫ"mǫni] I. adv **fram**, **framtill**, där **fram**.
II. prep + dat **framme i**, **fram** i, **framtill** i, se ex.; i **början** av, se ex.; **framför**, se ex. ||
fromoni båtem äv (framme) i fören
fromonǫ [frǫ"mǫnǫ] + dat **frampå**, **framtill** på
fromǫter [frǫ"mǫter] **framifrån**
fromǫtil [frǫ"mǫtil] **framtill**
front -n (-em) -er **front**
frossa s f[1] **frossa** (frosseri)
frossa vb[1] **frossa**; **slösa**
frossan oböjl frossande, **frosseri**; slösande, **slöseri**
frosser -n (-am) -er **frossare**
frosseri -eð (-ę) -er, el. oböjt **frosseri**
frost -n (-em) **frost**
frosta vb[1] : *frost åv* **frosta** av
frostbitin [fro`sst-bitį·n] n: *-bitið,* pl: *-bitner* **frostbiten**
Frost-Ierk i regel oböjt **kölden** personifierad
frostlent **frostlänt**
frostnǫt -ę (-n) -nęter **frostnatt**
frostun **frostig**
frǫtaið se *frǫtaiðn*
frǫtaiðn [frǫ´-taĭ'n] n: *-taið,* pl: *-tai'nner* **fråntagen**
fru frunę (fru'nn) fruer **fru**
frukt -ę (-n) -er **frukt**, se ex.
frukta vb[1] **frukta**
fruktan fruktan, i sht i uttr *wen i friðns fruktan* vad i **fridens** namn, vad i hela **friden**
fruktanswerd **fruktansvärd** ||
fruktanswert fruktansvärt
fruktkaku [fru`kkt-kaku·] f[2] **fruktkaka**
fruktkåkå äldre grundf t. *fruktkaku*
fruktsam **fruktsam**
fruktskål -ę (-n) -er **fruktskål**
frukuost [fru´kuost] *-n (-em) -er,* stundom oböjt **frukost** || *jätå frukuost* äta frukost
frukuostbuord [fru´kuost-buord] *-eð (-ę)* = **frukostbord**
frukuostgröt [fru´kuost-gröt] *-n (-em)* **frukostgröt**
frunda vb[1] **brumma**, **surra**; vara **ilsken**
frundlag -laeð (-laę) i uttr *ǫ frundlaę* på dåligt **humör**
frundun **arg**, **misslynt**, **snäsig**
fruosa lokal var. av *friuosa*
frusi -n (frusåm) **frossa**
frusin [fru"sįn] n: *frusið,* pl: *frusner* **frusen**, se ex.
fruslurt [fru"s-lurrt] *-n (-em) -er* **fryslort**, person som är **frusen** av sig
frusnemm [fru"snęmm] **frusen** av sig
frustrirend [frustri`ręnd] **frustrerande**
fruså -n ack o. yngre grundf av *frusi*
frutt på **dåligt humör**, **förtörnad**, **purken**, **sur**, **stött**, ex. se **strunta**
frutta vb[1] **förarga**, **förtörna**, **reta**, göra ngn **sur**; vara **sur** (misslynt), **sura**, se ex., tjura
fruttlepp -in (-em) -er **surkart**, sur person
fruttsklin **lättstött**, snarstucken; **tjurig**, **surmulen** av sig
fruttstor -n (-em) -er **surkart**, sur person
fruttstugu [fru`tt-stugu·] f[2] (liten) **stuga** dit man kan dra sig undan när man är på dåligt humör
fruttstugå äldre grundf t. *fruttstugu*
fruttstungen = (-stungnam) -stungner **surkart**, sur person || *kåyt ǫ fruttstungnan* bli sur, surna till, bli på dåligt humör
frys -n (-em) -er **frys**
frysboks -n (-em) -er **frysbox**
fryspunkt -n (-em) -er **fryspunkt**
frysskåp -eð (-ę) = **frysskåp**
fryödag Evbgsmål för *frjådag*
frå adj n: *frå't* **pigg**, **vaken**, mornad
frå vb[1] morna, bli pigg || *frå sig* morna sig; *frå upp* **pigga** upp, få ngn att vakna till; *frå upp sig* **morna** sig (så att man blir riktigt vaken), **pigga** upp sig
fråga s f[1] **fråga** || *werd frågan um* bli frågan om, komma på tal; *wårå frågan um* vara frågan om, röra sig om
frågeliek -lietjin (-lietjem) -lieker **frågelek**
frågelåð -ą f[1] **frågelåda**
frågesport -n (-em) -er **frågesport**
frågetekken -tekkneð (-tekknę) = **frågetecken**, se ex.
frågwais **frågvis**
frågwis var. av *frågwais*
fråmånað se *fromonað*
fråmåni se *fromoni*
fråmånǫ se *fromonǫ*
frår äldre grundf t. *frå* adj
fråtå frätär – frätäð – fråtåð **prutta**, **fjärta**, **släppa** väder
fråtåbaink [frå"tå-bąĭŋk] *-baintjin (-baintjem) -bainker* **bänk** framför eldstaden
fråtådråj [frå"tå-dråĭ] *-ą* f[1] **snöskoter** (nydal, eg. 'pruttkälke')

fråtådråjspuor [frå"tådråĭ-spu̲or] *-eð (-į)* = **skoterspår** (nydal)
fråtåfil [frå"tå-fi̲l] *-ą* f[1], äv *-ę (-n) -er* ”**knattersnurra**” (leksak: sågtandad pinne med propeller framtill; pinnen gneds med en mindre pinne, varvid ett knattrande ljud uppstod och propellern snurrade); **cykelsmattra**, se *fråtåsmell*
fråtåfrund [frå"tå-fru̧nnd] *-ą* f[1] **cykelsmattra**, se *fråtåsmell*
fråtåjäll [frå"tå-jäll] *-n (-am) -er* **bänk** framför eldstaden
fråtåruot [frå"tå-ru̲ot] *-ą* f[1] **kålrot** (skämts, jfr *fråtå*)
fråtåsmell [frå"tå-smell] *-ą* f[1] **cykelsmattra** (pappbit som fästs vid cykelhjulet så att ett smattrande ljud uppstår)
fråtåsykkel [frå"tå-sykkel] *-n (-sykklem) -sykkler* **moped** (skämts)
fräða fräðer – frä'dde – frä'tt **förfrysa**, se ex. || *fräð sig* förfrysa sig; *fräð åv sig* frysa av sig, förfrysa
fräkner fräknar (fr sv)
fräta fräter – frä'tte – frä'tt **fräta**
fröjð -ę (-n) -er **fröjd**, se ex.
fröjð sig vb[1] **fröjda sig**
fröken = *(=) frökner,* b.f. äv *fröknę,* gen *-es* **fröken**
fudral lokal var. av *fuodral*
fuffens oböjl **fuffens**
fugat [fu"ga̲t] *-n (-em) -er* **buspojke**, **bråkstake**
fugel [fu´gel] s *-n (fuglem) fugler* **fågel**, ex. se **mata**, **picka**, **vinge** m.fl. || *fikk du fugeln?* (ung.) fick du fikon?, tji fick du!
fugel [fu"gel] vb[1] ha **samlag**; (gråspråk: 'lura')
fugelber [fu"gel-be̲r] *-eð (-ę)* = **fågelbär**
fugelbu [fu"gel-bu̲] *-'tt (-nę)* = **fågelbo**
fugelbuok [fu"gel-bu̲ok] *-buotję (-buotjin) -byöker* **fågelbok**, ex. se **hitta**
fugelbuord [fu"gel-bu̲ord] *-eð (-ę)* = **fågelbord**
fugelbur [fu"gel-bu̲r] *-n (-em) -er* **fågelbur**
fugeldrit [fu"gel-dri̲t] *-eð (-į)* **fågelskit**, **fågelspillning**, fågelträck
fugelekspert [fu"gel-eksperrt] *-n (-em) -er* fågelexpert, **ornitolog**
fugelfrie [fu"gel-fri̲e] *-'tt (-nę)* = **fågelfrö**
fugeljätå [fu"gel-jätå·] oböjl **fågelmat**
fugellaiv [fu"gel-laiv] *-eð (-ę)* **fågelliv**
fugellät [fu"gel-lä̲t] *-ę (-n) -er,* äv n: *-eð (-ę)* = **fågelläte**
fugelmätär [fu"gel-mätä·r] *-n (-am) -er* **fågelmatare**
fugelnammen [fu"gel-nąmmęn] *-namneð (-namnę)* = **fågelnamn**
fugelolk [fu"gel-ollk] *-oltjin (-oltjem) -olker* **fågelholk**
fugelrakk [fu"gel-rakk] *-rattjin (-rakkam) -rakker* **fågelhund**
fugelräð [fu"gel-rä̲ð] *-ą* f[1] **fågelskrämma**
fugelsaungg [fu"gel-sąuŋg] *-saundjin (-saundjem)* **fågelsång**
fugelskrem [fu"gel-skrę̲m] *-ą* f[1] **fågelskrämma**
fugelskåđer [fu"gel-skå̲ðer] *-n (-am) -er* **fågelskådare**
fugelsort [fu"gel-sorrt] *-n (-em) -er* **fågelart**
fugelstugu [fu"gel-stugu·] f[2] **fågelhus**
fugelstugå äldre grundf t. *fugelstugu*
fugeltjenner [fu"gel-tśęnner] *-n (-am) -er* **fågelkännare**
fugelungg [fu"gel-ųŋŋg] *-undjin (-unggam) -ungger* **fågelunge**
fugelwaingg [fu"gel-wąĭŋg] *-waindjin (-waindjem) -waingger* **fågelvinge**
fugelwe'n [fu"gel-we̲'n] *(-weem)* **fågelvägen**
fuglut [fu"glut] fullt av **fågel**, mkt **fågel**
fukt -ę (-n) **fukt**
fuktun **fuktig**, se ex.
fuku f[2] liten **stund**, **ögonblick**
fukå äldre grundf t. *fuku*
ful lokal var. av *fel*
full **full**; **berusad**, se ex. || *eð ir fullt* det är fullmåne; *fer fullt* för fullt; *full i* + dat full av, full med, ex. se **fan**, synd; *full stugų i* + dat (hela) stugan full med; *full åv* full av, full med; *fullt i* + dat fullt med, se ex.; *fullt upp* fullt upp; *fullt åv* fullt av, fullt med, se ex.
fullastað [fu`l(l)-lasstað] mer sv var. av *fullesst*
fullbuokað **fullbokad**
fullbuord vb[1] **fullborda** || *fullbuordað* fullbordad
fullbuorin [fu`ll-buorį·n] n: *-buorið,* pl: *-buorner* **fullgången**
fullendað **fulländad**
fullesst [fu`l(l)-lesst] **fullastad**
fullgaið se *fullgaiðn*
fullgaiðn n: *-gaið,* pl: *-gai'nner* **fullgången**
fullgar **fullbordad**; **fullgången**
fullgard n: *-gart* var. av *fullgar*
fullkall -n (-em) -er **berusad** man, **full** gubbe
fullkomlin **fullkomlig**
fullkweglað **knökfull** (av folk), **fullsatt**
fullmakt -ę (-n) -er **fullmakt**
fullmektun **fullmäktig**
fullmuogen n: *-muoeð,* pl: *-muogner* **fullmogen**, se ex.
fullmåtåð [fu`ll-måtå·ð] **fullmatad**
fullpakkað **fullpackad**
fullsett **fullsatt**
fullskrievað **fullskriven**

fullskrievd var. av *fullskrievað*
fullsovin [fu`ll-sovi̯·n] n: *-sovið,* pl: *-sovner* **utsövd**
fullspentað **fullproppad**
fullstendun **fullständig** || *fullstendut* adj, adv fullständigt
fullstjälað : *int fullstjälað* **förstånds–handikappad**, inte (psykiskt) **normal**
fullstur **fullstor**; **fullvuxen**
fulltreff -in (-em) -er **fullträff**
fulltrenað **fulltränad**
fullweksn n: *-wekseð,* pl: *-weksner* **fullvuxen**
fullwekst **fullväxt**
fullärd [fu`l(l)-lärd] **fullärd**
Fulufjällę [fu"lu-fjällę] *(-fjällum)* **Fulufjällen**
fumbel vb[1] **fumla**
fumblun **fumlig**
fundament -eð (-ę) = **fundament**
funder lokal var. av *fundir*
fundersam lokal var. av *fundirsam*
fundir [fu̯`nndir] vb[1] **fundera**, **grunna** || *far fundir* börja fundera; *fundir aut* fundera ut, tänka ut; *fundir auti* + dat fundera på; *fundir etter* tänka efter; *fundir ǫ* + ack o. *fundir ringgum* fundera på
fundira [fu̯ndi`ra] var. av *fundir*
fundirer -n (-am) -er **funderare**, i sht i uttr *tågå sig ien fundirer* ta sig en funderare
fundiringg [fu̯ndi`ri̯ŋg] f[3] **fundering**
fundirsam [fu̯ndi`sąmm], äv [fu̯`nndisąmm] **fundersam**
funggir [fu̯`ŋŋgir] vb[1] **fungera**, ex. se **elektrisk**
funka vb[1] **funka**
funksiuon = *(-em) -er* **funktion**
funn'n [fu̯`nn'n] n: *funneð,* pl: *funner* **funnen**
funtað **funtad**
[1]*fuoðer* [fuo´ðer] s *fuoðreð (fuoðrę)* **foder** (åt djur)
[2]*fuoðer*[fuo´ðer] s *fuoðreð (fuoðrę)* **foder** (i kläder m.m.)
[1]*fuoðer* [fuo"ðer] vb[1] **utfodra**, **fodra** (djur)
[2]*fuoðer* [fuo"ðer] vb[1] **fodra** (t.ex. kläder)
[3]*fuoðer* [fuo`ðer] vb[1] **fordra**, **kräva**
fuoðerlos [fuo"ðe-los] utan **foder** (åt djuren)
fuoðerlosa [fuo"ðe-losa] f[1] **foderbrist**, **brist** på foder
fuodral -eð (-ę) = **fodral**
fuoðrend fordrande, **krävande**
fuoðringg f[3] **fordring**
fuog sig vb[1] **foga sig**
fuogde fuogdn (fuogdam) fuogder **fogde**
fuoglin **foglig**
fuogswans -n (-em) -er **fogsvans**
fuok fuotjeð (fuotję) = **folk**, se ex.; **person**, se ex., **människa**; **publik** || *min fuok* gravid; *sos fuotjeð* som folk, normal(t); *war fuok* uppföra sig som folk, uppföra sig normalt, uppföra sig hyfsat
fuokbuokfyöringg f[3] **folkbokföring**
fuokbuokfyöringgsnummer -numbreð (-numbrę) = **folkbokföringsnummer**, personnummer
fuokjälåk [fu̯o`k-jälå·k] var. av *fuoksjälåk*
fuoklin **folklig**; som **folk**, **normal**, **hyfsad**
fuokmainggd var. av *fuoksmainggd*
fuokogskaul var. av *fölkögskaul*
fuokpark var. av *folkpark*
fuokraik var. av *fuoksraik*
fuoksamlingg f[3] **folksamling**
fuoksdrit [fu̯o´ks-dri̯t] *-eð (-į)* **avföring** från människa
fuoksjälåk [fu̯o´ks-jälå·k] **folkilsken**
fuokskaul var. av *folkskaul*
fuokskråy'ss [fu̯o´ks-kråĭss] *-eð (-ę)* = **människoansikte**
fuokslag -slaeð (-slaę) = **folkslag**
fuoksmainggd [fu̯o´ks-mąĭŋ(g)d] *-ę (-n)* **folkmängd**
fuoksnammen [fu̯o´ks-nąmmęn] *-namneð (-namnę)* = **personnamn**
fuoksnykteriet [fu̯o´ks-nykteri̯et] f[4] **folknykterhet**
fuoksraik [fu̯o´ks-raĭk] **folkrik**
fuoksredd [fu̯o´ks-redd] **folkskygg**
fuoksröst [fu̯o´ks-rösst] *-ę (-n) -er* **människoröst**
fuoksskari [fu̯o´ks-skari·] *-n (-skåråm) -skarir* **folkskara**
fuoksskårå -n ack o. yngre grundf av *fuoksskari*
fuoksslag [fu̯o´ks-hla̯g] ovanl var. av *fuokslag*
fuokstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **folkhop**, **folkmassa**, **folksamling**, stor mängd folk
fuokstorm -in (-em) -er **folkstorm**
fuokstruo [fu̯o´ks-tru̯o] *-nę (-'nn)* **folktro**
fuokstuom [fu̯o´ks-tu̯om] **folktom**
fuoksuop [fu̯o´ks-u̯op] *-in (-em) -er* **folkhop**, ex. se **lämna**
fuokswit [fu̯o´ks-wi̯t] *-eð (-į)* **folkvett**
fuoksöl [fu̯o´ks-öl] *-eð (-ę)* **folköl**
fuoktruo var. av *fuokstruo*
fuokun **gravid**
fuokut mkt **folk**, fullt med **folk**
fuola s f[1] **föda**, se ex.; **brödföda**, **försörjning**
fuola vb[1] **föda**, **livnära**, förse med **mat** || *fuol brott sig* föda sig (livnära sig, få föda) ngn annanstans än hemma; *fuol ijel* ta hand om, sköta om och hålla gammal person med föda till livets slut mot erhållande av dennes ägodelar; *fuol sig* hålla sig med föda, föda sig, livnära sig, ex. se **föda**; försörja sig; *fuol sig ǫ* livnära sig på; *fuol upp* föda upp

fuoli *-n (fuolåm) fuolir* **föl**, **fölunge**; **fåle**
fuolå s *-n* ack o. yngre grundf av *fuoli*
fuolå vb *fuolär – fuoläð – fuolåð* **föla**
fuolåmärr [fuo"lå-märr] *-ę (-n) -er* **dräktigt sto**
fuolåstinn [fuo"lå-stinn] **dräktig** (om sto)
fuond med sms ovanl var. av *fond*
fuonugraf var. av *fonograf*
fuonologi var. av *fonologi*
fuor *-ę (-n) -er* [fuo"rer] **fåra**
[1]*fuora* s f[1] **fora**
[2]*fuora* s f[1] var. av *fuor*
fuora vb[1] (+dat) **forsla**, köra foror
fuoragi [fuo"r-agi·] *-n (-ågåm) -agir* **gärdsgård** som sträcker sig ut i vatten
fuorbuond [fuo`-buond] *-n (-am) -byöndrer* **forbonde**, forkarl
Fuord *-n (-em) -er* **Ford**
fuoreldermyöt *-eð (-ę)* = **föräldramöte**
fuoreldraiem *-eð (-ę)* = **föräldrahem**
fuoreldrer [fuo"r-elldrer] **föräldrar**, ex. se **lyda**
fuorell *-n (-em) -er* **forell**
fuorfold [fuo"-folld] *-eð (-ę)* = **förhinder**, **förfall**; **förevändning**
fuorka vb[1] **förmana**; **uppmana** (enträget), se ex.; **truga**; försöka **övertala**
fuorkall *-n (-em) -er* **forkarl**
fuorkan oböjl förmanande, **tjatande**, se ex.
fuorlåt [fuo"-låt] *-n (-em) -er* **förhänge**, sängförhänge, **draperi**, **förlåt**
fuorm *-in (-em) -er* **form** || *i fuorm* i form, se ex.
fuormat var. av *format*
fuormell **formell**
fuormlär *-ą* f[1] **formlära**, morfologi
fuormulira var. av *formulira*
fuormuliringg var. av *formuliringg*
fuornfynd *-eð (-ę)* = **fornfynd**
fuornlemningg f[3] **fornlämningg**
fuornminn *-eð (-ę)* = **fornminne**
fuornnordisk **fornnordisk**
fuornswensk *-ą* f[1] **fornsvenska**
fuorrfyöt *-eð (-ę)* = **strumpfot**
fuort [fuort] **fort** adv, se ex. || *so fuort* så fort, så snart som
fuortak [fuo"-tak] *-tatjeð (-tatjį)* = **förtak**
fuortbildningg [fuo`rt-bildniŋŋg] f[3] **fortbildning**
fuortfarend [fuo`rt-farend] **fortfarande**
fuortgo [fuo`rt-go] *-gor -djikk -gaið* **fortgå**
fuortjörer *-n (-am) -er* forkörare, **forkarl**
fuorttjörer [fuo`rt-tsörer] *-n (-am) -er* **fortkörare**
fuortlivå [fuo`rt-livå·] *-liv -livd -livåð* **fortleva**
fuortsett *-setter -sett -sett* **fortsätta**
fuortsettningg f[3] **fortsättning**, se ex. || *i fuortsettnindjin* i fortsättningen
fuortsettninggsskaul *-n (-am) -er* **fortsättningsskola**
[1]*fuoru* f[2] **fura**
[2]*fuoru* f[2] var. av *fuor*
fuorufnatt var. av *furufnatt*
fuoruknatt [fuo"ru-knatt] *-n (-em) -er* **trädkrypare**
fuorulaus [fuo"ru-laus] *-ę (-n) -låyser* **trädkrypare**
fuorå äldre grundf t. *fuoru*
fuorågå *-n* ack o. yngre grundf av *fuoragi*
fuosk *fuostjin (fuostjem)* **murket trä**
fuoska vb[1] **forska** || *fuosk aut* utforska; *fuosk fram* forska fram
fuosker *-n (-am) -er* **forskare**
fuoskerautbildningg f[3] **forskarutbildning**
fuoskningg f[3] **forskning**
fuoskun **murken**
fuoss *-n (-em) -er* **fors**
fuossa vb[1] **forsa** || *fuoss aut* forsa ut
fuosska med sms o. avledningar se *fuoska*
Fuosskall oftast oböjt **Strömkarlen**, **Näcken**
fuosskall *-n (-em) -er* **strömstare**
Fuossmark [fuo`ss-marrk] **Forsmark**
fuossparr [fuo`s(s)-sparr] *-n (-em) -er* **strömstare**
fuossrenningg f[3] **forsränning**
fuossun (med) **forsande** (vatten)
fuost adv, subj **först**; **så snart** som || *fuost i (januari)* i början av (januari); *fuost ig war dar* i början när jag var där; *fuost og fremst* först och främst
fuost [fuo`st] o. [fuo`sst] räkn **första**, **förste**, se ex. || *dǫ fuostað* då först, först då; *fuost adwent* första advent; *fuost åv* först, till att börja med, först och främst; *fuost åv ollu* (yngre *fuost åv ollt*) först av allt; *nų fuostað* nu först, först nu
fųoster [fųo´ster] s *fųostreð (fųostrę)* = **foster**
fųoster [fųo`ster] vb[1] **fostra**, **uppfostra** || *fųoster upp* uppfostra
fųosterbruor pl: *-bryöðrer* **fosterbror**
fųosterland *-eð (-ę)* = **fosterland**
fųosterlandstjärliek [fųo`ste(r)ląns-tśärliek] *-lietjin (-lietjem)* **fosterlandskärlek**
fųosterpåyk [fųo`ste-påĭk] *-påytjin (-påykam* o. *-påytjem) -påyker* **fosterson**
fųosterstellningg [fųo`ste-stel(l)niŋŋg] f[3] **fosterställning**
fųostersun [fųo`ste-sųn] = *(-im) -ir* **fosterson**
fuostpris *-eð (-ę)* = **förstapris**
[1]*fuot* *-n (-em) -er* **fot**, se ex.; **ben**, se ex. || *fǫ upp (non) ǫ fuotą* få (ngn) på fötter; *go et fuots* [fųoss] o. *go min fuotum* gå till fots; *int fǫ fuot um fuot* inte lyckas (kunna) gå, inte kunna flytta fötterna; *um fuotą* om fötterna; *(wårå)*

upǫ fuotum (vara) på benen, (vara) på fötter(na)
[2]*fuot* oböjl **fot** (ss mått)
fuota vb[1] gå, kliva, stega || *fuot iweg* stega iväg; *fuot ǫ* knalla på; *fuot åv* stega iväg
fuotað **snabbfotad**; **rask**, rörlig (som går bra) || *int (so) fuotað* ofärdig i benen
fuotbað *= (-ę) =* **fotbad**
fuotbien *-eð (-ę) =* **skenben**
fuotblað *= (-į) =* **fotblad**, **fotsula**
fuotbold lokal var. av *fuotboll*
fuotboll *-n (-em) -er* **fotboll**, ex. se **pakethållare** || *spilå fuotboll* spela fotboll
fuotbollplan *-planę (-plą'n) -planer* **fotbollsplan**, ex. se **uppe** vid
fuotbollslag *-laeð (-ę) =* **fotbollslag**
fuotbollsmattj *-n (-em) -er* **fotbollsmatch**
fuotbollsmǫl *-eð (-ę) =* **fotbollsmål**
fuotbollsplan var. av *fuotbollplan*
fuotbollstreningg f[3] **fotbollsträning**
fuotbollstull *-n (-em) -er* fotbollstok, **fotbollsfantast**
fuotend *-n (-am)* **fotända**
fuotienn *-eð (-ę) =* fotjärn, **fotboja**
fuotlið *-n (-im) -ir* **fotled**, **vrist**, ex. se **bruten**
fuotlos **ofärdig** (i benen); **ostadig** på benen, **matt**
fuotnųot *-ę (-n) -er,* pl äv: *-ur* **fotnot**
fuotograf var. av *fotograf*
fuotpann *-ą* f[1] **trefot**
fuotskrapu [fu̲o`t-skrapu·] f[2] **fotskrapa**
fuotskråpå äldre grundf t. *fuotskrapu*
fuotsopp *-in (-em)* **fotsvamp**
fuotspienn **spjärn** med fötterna || *tag fuotspienn* ta spjärn med fötterna
fuotswamp *-in (-em)* **fotsvamp**
fuotswett *-n (-em)* **fotsvett**
fuotugraf var. av *fotograf*
fuotugrafi var. av *fotografi*
fuotugrafira var. av *fotografira*
fuotwalv *-eð (-ę) =* **fotvalv**
fuotwander vb[1] **fotvandra**
fuotwård *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)* **fotvård**
furir *-n (-em) -er* **furir**
Furudal [fu"ru-da̲l] **Furudal**
furufnatt [fu"ru-fnatt] *-n (-em) -er* **ekorre**
Furuwaik [fu"ru-waĭk] **Furuvik**
fusk *fustjeð (fustję)* **fusk**
fuska vb[1] **fuska** || *fusk undǫ* fuska undan, fuska bort
fusklapp *-in (-em) -er* **fusklapp**
fuskpels *-n (-em) -er* **fuskpäls**
fuskpapir [fu`ssk-papi̲r] *-eð (-ę) =* **smörpapper** (el. annat genomskinligt papper)
fusste *fusstn (fusstam) fusster* **furste**
fuste alternativ stavning av *fusste*
fusså *fusär – fusäð – fusåð* **virvla**
futugrafi lokal var. av *fuotugrafi*
futugrafira lokal var. av *fuotugrafira*
fy fa'n! **fy** fan!
fya *fyer – fygde – fygt* (+dat) **följa**, **följa** med, se ex. || *far fy nogum* följa med ngn, göra ngn sällskap, slå följe med ngn, ex. se **följa** med; *fy etter* följa efter + dat; *fy iem nogum* följa (ledsaga) ngn hem; *fy in* följa med in; *fy min* följa med; *fy nogum iem* följa ngn hem (som sällskap); *fy ǫ* följa efter; följa med, hänga med; *fy åv* (+dat) följa en bit på vägen, se ex.
fyą! **fy!**
fyas að *fyes að – fygdes að – fygdas að* **följas** åt, se ex., göra **sällskap**; gå **parallellt**
fye *fyeð (fyę) =* **följe**; **procession**; **skara** || *wårå et fyes* följa med
fylla s f[1] **fylla**, berusning, **rus**; **fylleri**, **supande**, superi; **sprit**, se ex. || *auti fyllun* i fyllan
fylla vb *fyller – fyllde – fyllt,* äv vb[1] **fylla**; **supa** full || *fyll att* **fylla** igen, ex. se **tenn**; *fyll aut* **fylla** ut; *fyll etter* fylla på, komplettera; *fyll i* fylla i; *fyll ǫ* fylla på; *(bensin)* tanka; *fyll upp* fylla upp, uppfylla; fylla på; *fyll åreð* fylla ett år; *fyll årum* fylla år; *fyll åv* supa full
fyllaktun **begiven** på sprit, **supig**
fylld **fylld**
fyllkalas *-eð (-ę) =* **fyllefest**
fyllkall *-n (-em) -er* **fyllbult**, **fyllo**; äv var. av *fullkall*
fyllklien **fyllsjuk**
fyllningg f[3] **fyllning**
fyllomor lokal var. av *fyllåmår*
fyllslestja f[1] **fyllkaja**, **suput**
fylltratt *-n (-em) -er* **fylltratt**, **suput**
[1]*fyllun* **begiven** på sprit
[2]*fyllun* **fyllig**
fyllåmår [fy`ll-ǫmå·r] *-n (-ambrem) -ambrer* **fyllhammare**
fynd *-eð (-ę) =* **fynd**
fyndugiet f[4] **fyndighet**
fyndun **fyndig**
fyr *-eð (-ę) =* **fyr**, **upptåg**
fyra räkn **fyra** || *alv fyra* halv fyra; *fyr tusn* fyratusen; *fyr undrað* fyrahundra
[1]*fyra* s f[1] **fyra**
[2]*fyra* s f[1] **dass** || *autǫ fyrun* ute på dass
fyratiðę (-tiðn) **fyratiden** || *i fyratiðn* i (vid) fyratiden
fyrfuotað [fy"(r)-fu̲otað] **fyrfota**, **fyrbent**
fyrfuotaðkrytyr [fy"(r)fuota-kryty̲r] *-eð (-ę) =* **fyrfotadjur**
fyrjuolingg [fy"(r)-juoli̲ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **fyrhjuling**

fyrjuolsdrift [fy"(r)juols-drifft] *-ę (-n)* **fyrhjulsdrift**
fyrkant [fy"-kąnnt] *-n (-em) -er* **fyrkant**; **kvadrat** || *i fyrkant* i fyrkant
fyrkantun [fy"-kąnntųn] **fyrkantig**; **kvadratisk**
fyrkaut i uttr *i fyrkaut* i **fyrsprång**
fyrmeningg [fy"-męnịŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **fyrmänning**
fyrskaptwev [fy"skapt-wę̲v] *-in (-im)* **fyrskaftsväv**
fyrstemmun [fy"-stęmmųn] **fyrstämmig**
fyrstiennun [fy"-stjennųn] **fyrstjärnig**
fyrtakt [fy"-takkt] *-ę (-n)* **fyrtakt**
fyrtakter [fy"-takkter] *-n (-am) -er* **fyrtaktare**
fyrti [fy´rrti] **fyrtio**, ex. se **minst**
fyrtital [fy´rrti-ta̲l] *-eð (-i)* = **fyrtiotal** || *iet fyrtital* ett fyrtiotal, ca 40 st; *ǫ fyrtitalị* o. *upǫ fyrtitalị* på fyrtiotalet
fyrtiund [fy`rrtiųnd] **fyrtionde**
fyrtiåringg [fy´rrti-å̲rịŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **fyrtioåring**
fyrwepplingg [fy"-wep(p)lịŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **fyrväppling**, fyrklöver
fyrwerkeri -eð (-ę) -er, el. oböjt **fyrverkeri**
fysik fysitjin (fysitjem) **fysik**
fyöða fyöðer – fyö'dde – fyö'tt **föda** (ge upphov till)
fyöðas fyöðes – fyö'ddes – fyö'ddas **födas**
fyö'dd **född**
fyöðels -ę (-n) -er **födelse** || *frǫ fyöðelsn* från födseln
fyöðelsannuons -n (-em) -er **födelseannons**
fyöðelsdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **födelsedag**
fyöðelsdagskalas -eð (-ę) = **födelsedagskalas**
fyöðelsdagskripp -in (-em) -er **födelsedagsbarn**
fyöðelsdagsprisent -n (-em) -er **födelsedagspresent**
fyöðelseår mer sv var. av *fyöðelsår*
fyöðelsflekk -flettjin (-flettjem) -flekker **födelsemärke**
fyöðelsår -eð (-ę) = **födelseår**
fyöðkruok -kruotjin (-kruotjem) -kruoker **födkrok**, näringsfång
fyöðstjeni oböjt **födgeni**
fyöðuemmen -emneð (-emnę) = **födoämne**
fyöl -ę (-n) -er [fyö"ler] **fjöl**; **avbalkning**, balk
fyör **arbetsför**, **rask**, **frisk** o. färdig, **rörlig**, **spänstig**

fyöra fyörer – fyörde – fyört **föra** || *fyör in* föra in, införa; *fyör min sig* föra med sig, medföra; *fyör sig* föra sig, uppföra sig, se ex.; *fyör wiðer* föra vidare; *fyör yvyr* föra över, överföra; *uoss sajend og int fyörend* oss emellan, mellan skål och vägg
fyöre fyöreð (fyörę) = **före** s
fyöreldrer var. av *fuoreldrer*
fyörer -n (-am) -er **förare**
fyörersät -eð (-ę) = **förarsäte**
fyörlið -n (-im) -ir **höftled**
fyörold [fyö"r-olld] *-n (-em) -er* **fjäril**
fyörolder [fyö"r-ollder] *-n (-oldrem) -oldrer* (NO) var. av *fyörold,* ex. se **svärm**
fyörolderom -ą f[l] **fjärilslarv**
fyörolderwaingg var. av *fyöroldwaingg*
fyöroldwaingg [fyö"rold-wąĭŋg] *-waindjin (-waindjem) -waingger* **fjärilsvinge**, se ex.
fyörtånd lokal var. av *fiuortund*
fyöråld(er), fyörålld lokala var. av *fyörold*
fχös adj **resklar**, **resfärdig**
fχös s Evbgsmål för *fjǫs*
fχösa fχöser – fχöste – fχöst **fösa** || *fχös aut* fösa ut, köra ut, driva ut; *fχös undǫ* fösa undan
fχöselig **nöjd** (ironiskt); **besvärad** (till mods), **skamsen**
fχöser -n (-am) -er **påfösare**
fåðerkallǫs [få̲`ðekal-lǫs] *-eð (-ę)* = **fjäderlås**
fåer **få** || *fåera* färre
fåfaindj [få"-fąĭndź] *-ą* f[l] **fåfänga**; fåfängt företag
fåfaingg [få"-fąĭŋg] **fåfäng**, **flärdfull**; **sysslolös**; **gagnlös**, **meningslös**
fåkunnun [få"-kųnnųn] **fåkunnig**, dvs med begränsade kunskaper, okunnig
fårå far – fuor – ferið, uppmaningsf *fari*; inf. stundom *får* [få" r], frfr betonad fraskomponent i regel *far* (se nedan) **fara**, se ex., **åka**, **färdas**, ex. se **bil**; **bege sig**; **ge** sig av, se ex.; **gå** (äv om tid, säkring m.m.); **ta vägen**, se ex.; **försvinna**; **ta slut**; **dö**, **gå** bort, ex. se **borta**; **förflyta**; **göra**, se ex., **bete sig**, **bära** sig åt, se ex., **uppföra** sig; **handskas**; **hålla** på; **prata**; **hända**, **gå**, se ex.; **börja**, ex. se **fundera** || *eð ar werið og ferið* ung. det är förbi; *farið wel* farväl pl; *farum fel sos bellum* vi gör väl (vi får väl göra) så gott vi kan; *fårå að weroðrum* ha samlag; *far atter* fara tillbaka, åka tillbaka; *far aut* ge sig ut, gå ut, se ex.; *fårå* (el. *får*) *auti* fara efter; hålla på med, se ex., syssla med, se ex.; prata om; *far brott* försvinna; komma ur bruk, falla ur bruk, ex. se **bruk**; *far autyr* ge sig av ut (ur ngt), se ex.; *fårå darfram* förlida, se ex.; *far etbaker* fara tillbaka, åka tillbaka; *fårå eter* + dat fara efter, vara ute efter, fika efter; uppvakta; leta efter;

far etter + dat åka och hämta, ge sig iväg efter; *far febi* fara förbi; *fårå far* börja, se ex.; *far fram* fara fram, se ex.; förflyta, gå; bete sig, se ex.; *far frǫ* + dat fara ifrån, åka ifrån, lämna, se ex.; *far frǫ uoss* gå bort, lämna oss (dö); *far illa* fara illa; *far in* fara in, gå in, ge sig in; *far itau* gå itu, dela sig; *far iweg* fara iväg; försvinna; *far järum* komma förbi (här), titta in; *far kumå (daitað)* närma sig; *fårå min* + dat göra med, handskas med, behandla, hålla på med; *far nið* fara ned; falla ned; *far niði* fara ned i ngt (ffa vattnet), ramla i, ex. se **karl**, plurra; *far ǫ* fara på, anfalla; *fårå og* råka, se ex.; *far raingen* börja regna; *fårå ringgum* syssla med; *far runt* fara runt, åka runt; *far stað* ge sig av, fara iväg, fara åstad; *fårå til* bära sig åt; *far um* köra om; titta in hos på vägen; *far umstað* fara åstad; *far upp* fara upp, öppnas; gå upp, stiga upp mer el. mindre hastigt; *far undǫ* dö; *farum wel* farväl pl; *far yr* fara ur, åka ur; *fårå (får, far) yvyr* + dat prata om; hålla på med, se ex., göra, syssla med, uträtta; *far åv* ge sig av, fara iväg, fara åstad; fara av; ramla av; gå av, gå sönder; *fomm sjǫ wert eð far* vi får se vart det tar vägen, vi får se hur det går, vi får se hur det utvecklar sig

fåsn [få`s'n] = *(fåsnam)* **falaska**

fåtal [få"-tal] i uttr *iet fåtal* ett **fåtal**

fåton [få"ton] *-eð (-ę)* = **grepe**, **handtag**, se ex. || *fǫ fåton* få korgen; få sparken

fåtås [få"tås] *fätäs – fätäs – fåtås* (+dat) **fattas**, se ex., **saknas**; vara **saknad**; **återstå** att, se ex. || *eð fätäs ått minuter i fem* klockan är åtta minuter i fem; *far fåtås* börja saknas, tryta

fåtölj fåtölln (fåtöljem) fåtöljer **fåtölj**

fä i sht i uttr *fuok og fä* folk och **fä**

fäbuðer [fä"-buðer] f pl lokal var. av *buðer*

fäbuðlaiv [fä"bu-laĭv] lokal var. av *buðlaiv*

fäbuðstell [fä"bu-stell] lokal var. av *buðstell*

fäðernesland -eð (-ę) = **fädernesland**

fäðrer [fä´ðrer] **fäder**, se ex., förfäder

fäfuot [fä"-fuot] i uttr *fer fäfuot* för **fäfot**

fägringg f³ **fägring**

fäjka vb¹ **fejka**

fäjsbuokskompis [fäĭ´sbuoks-kǫmmpis] *-n (-em) -er* **Facebook(s)vän**

fäjsbuotję (-buotjin) **Facebook**

fäl lokal var. av *fel*

fälest **bäst**, **finast**

färeld var. av *färäld*

färga lokal var. av *ferga*

färäisk var. av *färöisk*

färäld [fä"räld] *-eð (-ę)* = **incident**, (förarglig) händelse el.dyl.

färöisk -a f¹ **färöiska** (språket)

fö- ord som börjar på obet. *fö-* återfinns under *fe-*

födyömbd var. av *fedyömd*

föl lokal var. av *fel*

föld var. av *föreld* el. *feld* subj

följd -ę (-n) -er **följd**

följetaungg var. av *följetongg*

följetongg -tondjin (-tondjem) -tongger **följetong**

fönster fönstreð (fönstrę) = **dricksglas** (mer el. mindre skämts)

fönsteratji [fǫ`nnster-atśi·] *-n (-åkåm) -atjir* **fönsterhake**

fönsterglas -eð (-i) **fönsterglas**

fönsteråkå -n ack o. yngre grundf av *fönsteratji*

för adv **förr**, **förut**, ex. se **senare**, **tid**; **hellre**, **snarare** || *för um årę* förr om åren

för prep, betonad **för**, se ex. **för** prep; **obehagligt** berörd av; **utsatt** för, **drabbad** av, ex. se **drabba** || *för dyö* obehagligt berörd (av det), ledsen (för det), se ex.; *för sig* framåt, försiggkommen; *war för* + dat vara utsatt för, ex. se **utsatt**

för prep, obetonad var. av *fer* prep

för s *-n (-em) -er* **för** (på båt)

för- adj [fö"(r)] **förra**, se *förda'n, förgaundjin, förjågdę, förkweldn, försåmårn, förwikų, föråreð*

för- prefix ord som börjar på obet. *för-* återfinns under *fer-*

förandsbistell [fö"rąn(d)s-bistell] *-steller -stelld -stellt* **förhandsbeställa**

förandsbistellningg [fö"rąn(d)s-bistellnįng] f³ **förhandsbeställning**

förbifart [fö"bi-fart] i sht i uttr *i förbifartn* o. *i förbifartem* i **förbifarten**

förbigoend [fö"bi-goęnd] i uttr *i förbigoend* i **förbigående**

förbirieð [fö"-birieð] *-rieðer -rie'dd -rie'tt* **förbereda** || *förbirieð sig* förbereda sig

förbirieðels [fö"-birieðels] *-ę (-n) -er* **förberedelse**

förda'n i **förrgår** || *um förda'n* i förrgår

fördanser [fö"-dąnnser] *-n (-am) -er* **fördansare**

fördiel [fö"-diel] *-n (-em) -er* **fördel**, se ex.

föredrag [fö"re-drag] *-draeð (-draę)* = **föredrag**

föredragsolder [fö"redrags-ollder] *-n (-am) -er* **föredragshållare**

föredrågå [fö"re-drågå·] *-drar -druog -draið* **föredra**

förekumå [fö"re-kųmå·] *-kumb -kam -kumið* **förekomma**

föreld [fö´reld] **förrän**, **innan**, se ex.

föreldrer var. av *fuoreldrer*

förelesär [fö"re-lesä·r] *-n (-am) -er* **föreläsare**
förelesningg [fö"re-lesnįŋŋg] f³ **föreläsning**
föreleså [fö"re-leså·] *-les -las -lesið* **föreläsa**
föremǫl [fö"re-mǫl] *-eð (-ę)* = **föremål**
föreskriev [fö"re-skrįev] *-skriever -skrievd -skrievt* **föreskriva**
föreskript [fö"re-skrippt] *-ę (-n) -er* **föreskrift**
föreslå [fö"re-hlå] *-slår -sluog -slaið* **föreslå**
förespråk [fö"re-språk] vb¹ **förespråka**
förestell [fö"re-stell] *-steller -stelld -stellt* **föreställa** || *förestell sig* föreställa sig
förestellningg [fö"re-stel(l)nįŋŋg] f³ **föreställning**
förestondarinna f¹ **föreståndarinna**
förestonder [fö"re-stǫnnder] *-n (-am) -er* **föreståndare**
förestondesk [fö"re-stǫnndesk] *-ą* f¹ **föreståndarska**
förestå [fö"re-stå] *-står -stuoð -stått* (+dat) **förestå**, se ex.
företag [fö"re-tag] *-taeð (-taę)* = **företag**, se ex.
företager [fö"re-tager] *-n (-am) -er* **företagare**
företagsam [fö"retagsąmm] **företagsam**
företagsmess [fö"retags-mess] *-ą* f¹
företräðer [fö"re-träðer] *-n (-am) -er* **företrädare**, **representant**
företräðeswis [fö"re-träðeswis] **företrädesvis**
företågå [fö"re-tågå·] *-tar -tuog -taið* **företa** || *företågå sig* företa sig
förfaðer [fö"-faðer], gen *-es,* pl: *förfäðrer* **förfader**
förgaundjin [fö"-gąundźįn] **förra** gången
förjågdę [fö"(r)-jågdę] förra **helgen**
förkläð [fö"-kläð] = *(-ę)* = **förkläde**
förkweldn [fö"-kwelld'n] i **förrgår** kväll, ex. se **missa**
förlieð [fö"-lieð] *-n (-em) -er* **förled** (i ord)
förlåt [fö"-låt], äv [fö"l-låt] var. av *fuorlåt*
förmak [fö"-mak] *-matjeð (-matję)* = **förmak**
förmaksflimmer [fö"maks-flįmmer] *-flimreð (-flimrę)* **förmaksflimmer**
förmann [fö"-mąnn] = *(-em) -menner* **förman**
förmįer [fömįe´r] **förmer**
förmon [fö"-mǫn] = *(-em) -er* **förmån**
förmynder [fö"-mɣnnder] *-n (-am) -er* **förmyndare**
förolemp [fö"ro-lęmmp] vb¹ **förolämpa**
förr adv förr, **hellre**
förr- adj lokal var. av *för-*
förra **förra** || *förra jågdę* förra helgen; *förra wikų* förra veckan
förrett [fö"(r)-rett] *-n (-em) -er* **förrätt**
försigkumin [fö"si-kųmį·n] n: *-kumið,* pl: *-kumner* **försigkommen**
förskaul [fö"-skaul] *-n (-am) -er* **förskola**
förskaulavdielningg [fö"skaul-avdįelnįŋŋg] f³ **förskoleavdelning**
förskaulgrupp [fö"skaul-grupp] *-in (-em) -er* **förskolegrupp**
förskaulklass [fö"skaul-klass] *-n (-em) -er* **förkoleklass**
förskaulkripp [fö"skaul-kripp] *-in (-em) -er* **förskolebarn**
förskaullärer [fö"skaul-lärer] *-n (-am) -er* **förskollärare**
förskaullärinn [fö"skaul-lärįnn] *-ą* f¹ kvinnlig **förskollärare**
förskaulwerksamiet [fö"skaul-werksąmiet] f⁴ **förskoleverksamhet**
förskott [fö"-skott] *-eð (-ę)* = **förskott** || *i förskott* i förskott
förstað [fö"-stað] *-n (-staðim) -stäðer* **förstad**
förstjärer [fö"-stśärer] *-n (-am) -er* **förskärare**
förstöv [fö"-stöv] var. av *fösstöv*
försåmårn [fö`-sǫmå(r)n] *(-sumbrem)* **förra** sommaren; (fr sv) försommaren
förtiðsröst [fö"tis-rösst] vb¹ **förtidsrösta**
förtrupp [fö"-trupp] *-in (-em) -er* **förtrupp**
föruon [fö"r-ųon] vb¹ **skrämma** upp (gm onda förutsägelser), se ex., **förebåda** (ngt ont)
föruord [fö"r-ųord] s *-eð (-ę)* = **förord**
föruord [fö"r-ųord] vb¹ **förorda**, **förespråka**
föruort [fö"r-ųort] *-n (-em) -er* **förort**
förutsettningg [fö"rut-set(t)nįŋŋg] f³ **förutsättning**
förweg [fö"-weg] i uttr *i förweg* i **förväg**
förwikų [fö"-wikų·] **förra** veckan; i **förra** veckan; **förrförra** veckan
förwittern [fö"-wittern] *(-wittrem)* förra **vintern**
föråreð [fö"r-åreð] *(-årę)* **förra året**, i **fjol**; i **förrfjol**
fösstykkel -tykklą f¹ **eldskyffel**
fösstöv [fö"s-stöv] *-eð (-į)* = **farstu**, se ex., **förstuga**, **hall**, **tambur**; (nydal) **foajé** || *wen i friðns fösstöv* vad i fridens namn, vad i hela friden
fösstövsdörer [fö`sstövs-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **farstudörr**, **förstugudörr**
fösstövsspail -n (-am) -er **hallspegel**
föstöv var. av *fösstöv*
fötwivlan vanl var. av *fetwivlan*

G

g [gi], yngre [ge], åld [dźi] *g:eð (g:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **g**
gadd -n (-em) -er **gadd**
gadd ijuop sig vb¹ **gadda** ihop sig

gaffel [ga´ffel] s *-n (gafflem,* äv *gafflam) gaffler* **gaffel**
gaffel [ga`ffel] vb[1] **gaffla**
gaffeltrukk -truttjin (-truttjem) -trukker **gaffeltruck**
gaggun **gaggig**
gaið -n (-em) -er **guide**
gaiða vb[1] **guida** || *gaiðað tur* guidad tur
gaiðningg f[3] **guidning**
gaiðtur [gaĭ`(ð)-tu̱r] *-n (-em) -er* **guidad** tur
gaiman [gąĭ`ma̱n] *-eð (-ę)* = **öppning** i bakugn; (gråspråk: 'mun', 'gap')
gainggsyn **genomskinlig**
gainum [gąĭ`nụm] + ack **genom**, ex. se **snårskog**; **på** grund av || *gainum eð* därigenom, på grund av det; *gainum eð at* genom (det) att, på grund av att
gainumbuoråð [gąĭ`nụm-buorå·ð] **genomborrad**
gainumfartsweg -we'n (-weem) -weer **genomfartsväg**
gainumfyör -fyörer -fyörd -fyört **genomföra**
gainumfyörbar **genomförbar**
gainumgaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **genomgång**
gainumgoend **genomgående**
gainumguoð **genomgod**
gainumrịes -ą f[1] **genomresa**
gainumstjinlin genomskinlig (fr sv)
gainumtainkt **genomtänkt**
gainumtyölåð [gąĭ`nụm-työlå·ð] **genomfryst**; **genomfrusen**
gainumwåt **genomvåt**, **genomblöt**
gakall [ga"-kall] ovanl var. av *gamtkall*
gala f[1] **gala** || *ǫ galun* på galan, under galan
galant **galant**
galawaungen = *(-waungnem) -waungner* **galavagn**
galder [ga´llder] s *galdreð (galdrę)* = **galler**
galder [ga`llder] vb[1] **gallra** || *galder yr* gallra ur
galdje var. av *galge*
galdringg f[3] **gallring**
galgbokk -bottjin (-bokkam) -bokker **galgbacke**
galge galdjin (galgam) galger **galge**
gali [ga"li] adv **galet**, **fel** || *go gali* gå på tok; *minnas gali* missminna sig; *sweg gali* sätta i vrångstrupen; *är gali* höra fel
Galilia [galili̱`a], äv [gali̱`lia] **Galileen**
galin [ga"lịn] n: *galið,* pl: *galner* **galen**, **oriktig**, **fel**, felaktig || *go galið* gå på tok; *galin ǫ* + dat galen i; *sweg galið* se *gali*
galjbokk var. av *galgbokk*
galje var. av *galge*
gall **gall**, **steril**, ofruktsam
galleri -eð (-ę) -er, el. oböjt **galleri**, se ex.
gallgaungg var. av *gollgaungg*
gallstien = *(-em) -er* **gallsten**
gallstiensanfall -eð (-ę) = **gallstensanfall**
galltjyr -ę (-n) -tjyner **gallko**, **steril** ko
galnas galnes – galnes – galnas bli **inflammerad**, **inflammeras**; **vara sig**, varas
galopp -in (-em) **galopp**
galoppira [galopi̱`ra] vb[1] **galoppera**
galossa [galo`ssa] f[1] **galosch**
galt -n (-em) -er **galt**
galvað **galvad**, galvaniserad
gamb- Vissa (lokala) sms på *gamb-* återfinns nedan under *gamt-*
gambel- Vissa (lokala) sms på *gambel-* återfinns nedan under *gamt-*
gambelaislensk -a f[1] **fornisländska**
gambelaktun **gammaldags**; **ålderdomlig**
gambeldaer i uttr *(up)ǫ gambeldagum* [gą`mmbel-dagụ·m] o. *(up)ǫ gambeldågǫ* [gą`mmbel-dågǫ·] på gamla **dar**
gambeldags oböjl **gammaldags**
gambeldagum se *gambeldaer*
gambeldalsk -ą f[1] gammalälvdalska, ålderdomlig **älvdalska**
gambeldans -n (-em) -er **gammaldans**
gambeldågǫ se *gambeldaer*
gambelfafar [gą`mmbel-fafa̱r] gen *-es,* annars oböjl **gammelfarfar**
gambelfamun se *gamtfamun*
gambelgard -n (-em) -er **gammelgård** (hembygdsgård)
gambelið -n (-em) -er stor **id** (fisken)
gambelienn -eð (-ę) gammalt järn, **järnskrot**
Gambelierk gen *-es* Gammel-Jerk, **Djävulen**
gambelimil [gą`mmbel-ịmi·l] *-n (-imblem)* **molnfri** himmel, se ex., blå himmel
gambelliek -lietjin (-lietjem) -lieker gammal **dansmelodi**
gambelmumun [gą`mmbel-mụmu̱n] gen *-es,* oftast oböjt **gammelmormor**
gambelmun gen *-es,* oftast oböjt **gammelmor**
gambelmụoðun **gammalmodig**
gambelmụofar [gą`mmbel-mụofa̱r] gen *-es,* annars oböjl **gammelmorfar**
Gambeln (Gamblam) den Gamle, **ålderdomen** personifierad
gambeln m, *gamblą* f, *gamblą* n den **gamle**, den gamla, det gamla, ex. se **gammal**
gambelskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger gammelskog, **urskog**; gammal skog
gambelswensk -ą f[1] gammalsvenska, **fornsvenska**
gambeltass i uttr *skåkå gambeltass*

skaka **hand** med ngn man inte träffat på länge
gambeltyllun var. av *gamttyllun*
gambeluord -eð (-ę) = ålderdomligt (i sht älvd) **ord**
gambeluost -n (-em) -er **gammelost**, under längre tid lagrad **ost**
gambelwaungen = *(-waungnem) -waungner* tvåhjulig **vagn** med tippbart flak
gambelwärdę (-wärdn) den gamla **världen** || *akudir auti gambelwärdn* prata om hur det var förr i tiden, prata om gamla tider; *i gambelwärdn* förr i världen, förr i tiden
gambelär -ą f[1] **stagg**
gamblas gambles – gambles – gamblas **åldras**, se ex., bli **gammal**, bli **äldre** || *gamblas brott* falla i glömska; bli föråldrad, föråldras; vissna bort, tvina bort; åldras o. dö; falla ur bruk, komma ur bruk; *gamblas åv* bli gammal o. skröplig, åldras
gamblingg -indjin (-indjem) -ingger **gamling**
gambstugu lokal var. av *gamtstugu*
gamm- jfr *gambel-* o. *gamt-*
gamme gammin (gammam) gammer **förtak**
gammel- var. av *gambel-*
gamt- jfr *gambel-*
gamtbil -n (-em) -er gammal bil; **begagnad** bil
gamtfamun [gą`mmt-famu̲n] gen *-es,* oftast oböjt **gammelfarmor**
gamtfisk -fistjin (-fistjem) självsurnad **fisk**
Gamtfiskrais oböjl **Finnmarken** (i Älvd; skämts)
gamtfiskraiserer **Finnmarksbor** (skämts)
gamtfjäll -ą f[1] f. d. **flickvän**, **ex**
gamtfuok -fuotjeð (-fuotję) = **gammalt** folk, **gamla** människor, **gamling(ar)** || *gamtfuotjeð* (ofta) de gamla, se ex.
gamtglåmå [gą`mm(p)t-glǫmå·] *-glämär -glämäð -glåmåð* **tala gammaldags**
gamtgoss -n (-am) -er **ungkarl**
gamtgossliv -eð (-ę) **ungkarlsliv**
gamtgossụotäg [gą`mm(p)tgos(s)-ụotäg] *-ụotä'n (-ụotäem) -ụotäger* motbjudande **ungkarl**
gamtgosswekst -ę (-n) -er, (äv m: *-n (-em) -er*) **plastblomma**, konstgjord krukväxt (nydal, eg. 'ungkarlsväxt')
gamtgosswål [gą`mm(p)tgos(s)-wå̲l] *-n (-em) -er* stor o. kraftig **ungkarl** (nedsätt)
gamtgras -eð (-į) gammalt gräs, **fjolårsgräs**, ex. se **sticka** upp
gamtgufar [gą`mm(p)t-gufa̲r] gen *-es,* annars oböjl **gammelfar**
gamtkall -n (-em) -er **gammal man**, **gubbe**
gamtkelingg [gą`mm(p)t-kelịŋŋg] f[3] **gammal kvinna**, **gumma**, ex. se **gumma**, **krut**
gamtkelinggrill -n (-em) -er **solarium** (nydal, eg. 'gummgrill')
gamtkull -ą f[1] **ungmö**
gamtkullkartą f[1] ung. **glasberget** (eg. 'ungmökartan') || *kumå ǫ gamtkullkartų* hamna på glasberget (förbli ogift)
gamtkulltenner pl, b.f. *-tennär* (dat *-tannum*) **käringtand** (växten), ex. se **spara**
gamtkulltårt -ą f[1] **potatisplätt**, potatispannkaka (eg. 'ungmötårta')
gamtkullwið -n (-im) **pinnved** (bränne av torra kvistar o. pinnar, eg. 'ungmöved')
gamtkuort [gą`mm(p)t-ku̲ort] *-eð (-ę)* = gammalt **fotografi**, ex. se **bläddra**
gamtpitri [gą`mmt-pitri·] oböjl **gubbsjuka**
gamtpitrisklin **gubbsjuk**
gamtskuog var. av *gambelskuog*
gamtstugu [gą`mmm(p)t-stugu·] f[2] **gammelstuga**
gamtstugå äldre grundf t. *gamtstugu*
Gamttestmenteð (-testmentę) Gamla **Testamentet**
gamttiðę (-tiðn) -tiðär den gamla tiden || *i gamttiðn* förr i tiden, förr i världen
gamttjyll -ą f[1] **gubbe** (nedsätt)
gamttol -n (-em) -er **gammal tok**
gamttyllun **senil**
ganta vb[1] **skämta**, **skoja**
gantas gantes – gantes – gantas **skämta**, **skoja**, se ex.; **retas** skämtsamt, **småretas**, **smågnabbas**
gantn **skämtsam**
gantun var. av *gantn*
gap -eð (-į) = **gap**
gapi -n (gåpåm) gapir **gaphals**
gapun [ga"pụn] **gapig**, **skränig**
gar **gjord**, ex. se **gran**, **tagel**; **färdiggjord**, **färdig**; **mogen** || *wårå gar(d) åv* vara gjord av; bestå av
garanti -'nn (-em) -er **garanti**
garas [gara̲´s] s *-eð (-ę)* = **garage**, se ex.
garas [ga̲`ras] vb *gares – gares – garas* **mogna**
garasdörer [gara̲`s-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **garagedörr**
Garbjärr [ga"r-bĭärr] **Garberg** (by i Älvd) || *aut Garbjärrs* (ned) till Garberg
Garbjärskaller [ga"rbĭäs-kaller] Garbergskarlar; **Garbergsbor** (inv i Älvdalsbyn Garberg)
gard adj n: *gart* var. av *gar* **gjord**
[1]*gard* s *-n (-em) -er* **gård**, ex. se **köksa**; **tun**, **gårdsplan**; i pl äv **gärdsgård** || *autǫ gardem* (ute) på gården; *go i gardum* gå o. hälsa på folk i gårdarna; *iem ringgum gardn* hemomkring; *ostǫ gardą* öster om byn (eg. 'öster om gårdarna'); *uvǫ gardą* ovanför (strax norr om) bygärdsgården; *åv gardem* hemifrån, se ex.
[2]*gard* s *-n (-em) -er* **gard**

garda vb[1] i uttr *gard ringgum tunggleð* bildas en **mångård** (ljusring) runt månen
garderob -in (-em) -er **garderob**
gardfari [ga`rd-fari·] *-n (-fåråm) -farir* **gårdfarihandlare**
gardfariandler -n (-am) -er **gårdfarihandlare**
gardin [ga`rdi̱n] *-eð (-ę)* = **gardin**, se ex.
gardinstaungg [ga"rdi̱n-stąuŋg] *-staundję (-staundjin) -staungger* **gardinstång**
gardinstyg [ga"rdi̱ns-ty̱g] *-tyeð (-ę)* = **gardintyg**
gardir [ga`rdi̱r] vb[1] **gardera** || *gardir sig* gardera sig
gardiringg [gardi̱`riŋg] f[3] **gardering**
gardmillǫ [ga`rd-millǫ] **gårdarna** emellan; från **gård** till gård
gardplass -n (-em) -er **gårdstomt**, **tomt**; **gårdsplan**
gardsfuok [ga´rds-fu̱ok] *-fuotjeð (-fuotję)* = **gårdsfolk**
gardsnammen [ga̱´rds-nąmmęn] *-namneð (-namnę)* = **gårdsnamn**
gardtjåk -tjåtjin (-tjåkam) -tjåker person som går (ränner) i **gårdarna** || *wårå aut min gardtjåkan* gå (ränna) i gårdarna
gardwaingg -waindjin (-waindjem) -waingger person som går (ränner) i **gårdarna**
garn -eð (-ę) =, pl äv: *-er* **garn**, ex. se **sammet**
garnend -n (-am) -er **garnända**
garnir [ga`rnir] vb[1] **garnera**
garniringg [garni̱`riŋg] f[3] **garnering**
garnnjäst -að (-ą) = **garnnystan**
garnwind -ą f[1] **garnvinda**
garva vb[1] **garva**
garver -n (-am) -er **garvare**
garveri -eð (-ę) -er, el. oböjt **garveri**
gas -n (-em) -er **gas**
gasa vb[1] **gasa** || *gas ǫ* gasa på, sätta fart
gasbilät -eð (-ę) = **gasmask** (nydal)
gasbind -ą f[1] **gasbinda**
gaskamar [ga̱`s-kama̱r] *-n (-em) -er* **gaskammare**
gaslykt -ą f[1] **gaslykta**
gasmask -mastjin (-mastjem) -masker **gasmask**
gaspidal -n (-em) -er **gaspedal**
gasruoð [ga"s-ru̱oð] = *(-ę)* = **gärdselstång**
gasspis -n (-em) -er **gasspis**
gasstor [ga"s-sto̱r] *-n (-em) -er* **gärdsgårdsstör**
gassun **gassig**, se ex.
gassyn [ga"s-sy̱n] *-ę (=) -er* **gärdsgårdssyn**, se ex.; **husesyn**; gårdsinspektion
gastjyök -tjyötjeð (-tjyötję) = **gaskök**, **gasolkök**
gatu f[2] **gata**
gatuadress [ga"tu-adress] *-n (-em) -er* **gatuadress**
gatukossningg [ga"tu-kos(s)niŋŋg] f[3] **gatukorsning**
gatulamp [ga"tu-ląmmp] *-ą* f[1] **gatlykta**
gatulop [ga"tu-lo̱p] *-eð (-ę)* = **gatlopp**
gatulopp mer sv. var. av *gatulop*
gatulys [ga"tu-ly̱s] *-eð (-ę)* = **vägbelysning**
gatulysstuop [ga"tulys-stu̱op] *-in (-am) -er* **lyktstolpe**
gatustump [ga"tu-stųmmp] *-in (-em) -er* **gatstump**
gatutjyök [ga"tu-tśy̱ök] *-tjyötjeð (-tjyötję)* = **gatukök**
gatuörn [ga"tu-ö̱rn] *-eð (-ę)* = **gathörn**
gaungen [gąu´ŋęn] s *gaungneð (gaungnę)* **gagn**, **nytta** || *djärå gaungen sos* fungera som, göra tjänst som; *(kum) et gaungs* komma till gagn, (komma) till nytta
gaungen [gąu`ŋęn] vb[1] (+dat) **gagna**, se ex.
gaungg gaundjin (gaundjem) gaungger **gång**; **sats**, **uppsättning** || *drag i gaungg* dra i gång; *fem gaungg um år* fem gånger om året; *(fer) fuost gaundjin* för första gången; *fer isan-järr gaundjin* för den här gången; *fiuor gaungga* fyra gånger; *flier gaungga* flera gånger, ex. se **läsa** om; *fǫ i gaungg* få i gång; *gaungg på gaungg* gång på gång; *ien eller gaungg* en annan gång; *ienn gaungg til* en gång till; *i gaungg* i gång; *isan gaundjin* den här gången; *mikkel gaungga* många gånger; *min ienn gaungg* med en gång, genast; *nog gaungga* några gånger; *non gaungg eld anan* en eller annan gång; *ǫ gaungg* på gång; *old i gaungg* hålla i gång; *oll gaungga* alla gånger, ex. se **gång**; *ǫ summu gaungg = upǫ summu gaungg*; *stand i gaundjem* stå i gången; konfirmeras; *summ gaungga* somliga gånger, ibland; *summu gaungg = upǫ summu gaungg*; *triųo gaungga* tre gånger; *tųo gaungga* två gånger; *upǫ summu gaungg* på samma gång, samtidigt
gaunggbar **gångbar**
gaunggbru -nę (-'nn) -er **gångbro**
gaunggertabell -n (-em) -er **multiplikationstabell**
gaunggienn -eð (-ę) = **gångjärn**
gaunggspaungg -spaundję (-spaundjin) -spaungger **spång**
gaunggstaig -stai'n (-stajem) -staiger, äv *-staidjin (-staidjem) -staiger*[145] **gångstig**
gaunggweg -we'n (-weem) -weer **gångväg**
Gaungnev [gąu`ŋ-ne̱v] **Gagnef**
gavel [ga´vel] *-n (gavlem) gavler* **gavel** || *upǫ waið gavel* på vid gavel
gaver [ga"ver] vb[1] **pladdra**, prata strunt

[145] Se anmärkning till det enkla *staig*.

gebit -eð (-ę) = **gebit**
gedda f¹ **gädda**, ex. se **snara** vb
geddguosil [ge`dd-guosi̲l] *-n (-em) -er* gädd**yngel**
geddsaks -ę (-n) -er **gäddsax**
geddslitu [ge`dd-hlitu·] f² liten **gädda**
geddslitå äldre grundf t. *geddslitu*
geggun **geggig**
gelda gelder – gelde – gellt, äv vb¹ **kastrera**, **snöpa**, **gälla**; **hyfsa** (jämna till hässja nedtill så att inte höet hänger ned mot marken)
geldaðkall -n (-em) -er kastrerad man; (nydal) **eunuck**
gelduks -n (-am) -er **oxe**
gema gemer – gemde – gemt **gömma** || *gem att* gömma undan; *gem sig* gömma sig, ex. se **höskulle**; *gem undǫ* gömma undan; *gokk og gem dig!* stick och göm dig!, dra åt helvete!
gemstell -eð (-ę) = **gömställe**, **gömsle**
gener [gę"ner] (dat *ganum* o. *genum*) **gälar**
genum trycksvag var. av *gainum*
genär äldre grundf t. *gener*
gepplun **pladdrig**, **lösmynt**
gerd -ę (-n) -er **handarbete**, **stickning**; **syssla**, **arbetsuppgift**; **gärning**, **verk** || *djär(å) gerdę* sticka
gerda vb¹ : *gerd in* **ingärda**, **inhägna**, hägna in
gerde gerdeð (gerdę) = **gärde**, se ex.
gerdkupp -in (-am) -er **väska** el. påse för **handarbete**
gerdlos **sysslolös**
gerdspuni [ge̲`rd-spu̧ni·] *-n (-spunåm)* **stickgarn**
gerdspunå -n ack o. yngre grundf av *gerdspuni*
gerdtie -n (-nem) -ner **strumpsticka**
gerilla f¹ **gerilla**
germa f¹ **kältande** kvinna
gęser [gę´ser] **gäss**, äv skum på vågor
gęsla f¹ vallningsstråk, **betesmark**
gęslbög -bö'n (-böem) -böer **matsäckspåse** för vallhjon
gęslkall [gę̲`hl-kall] *-n (-em) -er* **vallhjon** (oavsett kön), **vallare**; **herde**
gęslkallstjyör [gę̲`hlkal-stśy̲ör] *-ą* f¹ **herdestund** (nydal)
gęslkallstor [gę̲`hlkal-sto̲r] *-n (-em) -er* **herdestav**
gęslkallstyl [gę̲`hlkal-sty̲l] *-n (-em)* skrift med **dalrunor**
gęslkull [gę̲`hl-kull] *-ą* f¹ **vallflicka**; (skämts) **vårdbiträde**; visst ben i gäddans huvud
gęslkupp -in (-am) -er **matsäckspåse** för vallhjon
gęslpåyk [gę̲`hl-pâĭk] *-påytjin (-påykam* o. *-påytjem) -påyker* **vallpojke**
gęslrakk [gę̲`hl-rakk] *-rattjin (-rakkam) -rakker* **vallhund**
gęta gęter – gę'tte – gę'tt (+dat) **valla**, se ex.; hålla koll på, **iaktta**, se ex., titta på, se på || *gęt i gerdę* låta beta inne i täkten
gętkall var. av *gęslkall*
gętkull var. av *gęslkull*
gętningg f³ **vallning** (av boskap)
gevel [ge"vel] vb¹ lokal var. av *gevlas*
gevlas [ge"vlas] *gevles – gevles – gevlas* **skreva**
gi se *g*
glað n: *gla't,* pl: *glaðir* **glad**, ex. se **förutom**; **munter**; **berusad**; **glatt** || *glað i* förtjust i + dat, ex. se **förtjust**, **begiven**; *Glað Påsk!* Glad Påsk!; *glað yvyr noger* glad över ngt, glad åt ngt; *glað åv sig* glad av sig, gladlynt
glaðeli **gladeligen**
glaðelin **munter**; **glädjefull**, glädjerik
glaiða glaið – glieð – gliðið **glida** (lokalt ord), se ex.
glam [gla̧m] *-eð (-ę)* = **glam**; **prat**, **tal**; **språk**
glamlär -ą f¹ **språklära**
glamun [gla̧"mu̧n] **pratsam**
glans -n (-em) **glans**
glas -eð (-į) = **glas**; **dricksglas**; **fönster**, ex. se **torka, spegla** sig, **öppen** || *upi glasį* på fönsterbrädan, i fönstret
glasa vb¹ glasa || *glas in* glasa in
glasatji [gla"s-atśi·] *-n (-åkåm) -atjir* **fönsterhake**, **stormhasp**, stormhake
glasbaunką [gla"s-bą̆unką] f¹ **Systembolaget** (skämts, eg. 'glasbanken')
glasbit [gla"s-bi̲t] *-n (-em) -er* **glasbit**
glasblik [gla"s-bli̲k] *-blitjeð (-blitjį)* = **fönsterbleck**
glasbräð [gla"s-bră̲ð] *-eð (-ę)* =, äv *-ą* f¹ **fönsterbräda**; hylla ovanför fönster
glasbugi [gla"s-bugi·] *-n (-bugåm) -bugir* **fönsterbåge**, se ex.
glasbugå -n ack o. yngre grundf av *glasbugi*
glasburk [gla"s-burrk] *-burtjin (-burtjem) -burker* **glasburk**
glasbutt [gla"s-butt] *-n (-em) -er* **glasburk**
glasbyörk [gla"s-byörrk] *-byörtję (-byörtjin) -byörker* **glasbjörk**
glasina [glasi̧`na] vb¹ **stensätta**, se ex.
glasir [gla"si̲r] vb¹ **glasera**
glasira [glasi̧`ra] var. av *glasir*
glasiär -n (-em) -er **glaciär**
glaskarm [gla"s-karrm] *-in (-em) -er* **fönsterkarm**
glaskaul [gla"s-kaul] *-ą* f¹ **glaskula**
glasklår [gla"s-klå̲r] **glasklar**, ex. se **gumma**

glaskruok *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* **fönsterhake**, **stormhasp**, stormhake

glaskup [gla"s-kup] *-ą* f¹ **glaskupa**

glasmįester [gla"s-mįester] *-n (-am) -er* **glasmästare**

glasmįesteråmår [gla"smįester-ǫmå·r] *-n (-ambrem) -ambrer* **stifthammare**

glasog [gla"s-og] b.f. *-ogų* **glasögon**

glasogbugir [gla"sog-bugi·r] **glasögonbågar**

glasogfuodral [gla"sog-fuodral] *-eð (-ę)* = **glasögonfodral**

glasogur [gla"s-ogur] **glasögon**, ex. se **älgspillning**

glasplåt [gla"s-plåt] *-n (-em) -er* **glasplåt**

glaspuost [gla"s-puost] *-n (-em) -er* **fönsterpost**

glasputell [gla"s-putell] *-n (-em) -er* **glasflaska**

glasrut [gla"s-rut] *-ą* f¹, (äv m: *-n (-am) -er*) **fönsterruta**, **glasruta**, ex. se **ytterst**

glass *-n (-em) -er* **glass**

glassbil *-n (-em) -er* **glassbil**

glasskål [gla"s-skål] *-ę (-n) -er* **glasskål**

glasstond [gla`s(s)-stǫnnd] *-eð (-ę)* = **glasstånd**

glasuol [gla"s-uol] *-eð (-į)* = **fönsterglugg**

glaswerand [gla"s-werannd] *-ą* f¹ **glasveranda**

glasåkå *-n* ack o. yngre grundf av *glasatji*

glaupa *glaup – glop – glupið* **sluka**; **dra** (hastigt o. djupt) efter **andan** || *glaup eter andam* kippa efter andan; *glaup i sig* sluka glupskt

glaupend glupande; **glupsk** || *werd glaupend* dra (hastigt o. djupt) efter andan

gleða *gleðer – gle'dde – gle'tt* **glädja** || *gleð sig að* glädja sig åt, se ex.; *gleð upp* glädja, göra glad; pigga upp, liva upp; *gleð upp sig* glädja sig

gleðas *gleðes – gle'ddes – gle'ddas* **glädjas**

gleðbuoð *= (-į)* = **glädjebud**

gleðe *gleðn (gleðam)* **glädje**, se ex.

gleði oböjl **glädje**

glefsa *glefser – glefste – glefst* **gläfsa** || *glefs i sig* sluka

glegg **alert**, **pigg**, **vaken**; **rapp** (i talet); **tuff**; **kaxig**, **stöddig** || *glegg i munnem* o. *glegg i uolį* munvig, slagfärdig; stor i truten

glemma *glemmer – glemmde – glemmt* (+dat) **glömma**, se ex.; **glömma** kvar, se ex. || *glemm åv* glömma, glömma bort, se ex.; *glemm åv sig* glömma (av) sig

glemm-it-åv-mig-bljomm *-in (-am) -er* **förgätmigej**

glemsk var. av *glemstjin*

glemska f¹ **glömska**

glemskug lokal var. av *glemstjin*

glemstjin n: *glemstjeð*, pl: *glemskner* **glömsk**

glenn upp vb¹ **klarna**, **skina** upp, **ljusna**

glenna f¹ **glänta**

glensend **glänsande**

glent i uttr *ǫ glent* på **gläntt**

glenta s f¹ **glänta**

glenta vb¹ i uttr *glent ǫ* **glänta** på, se ex.

gletta *glett – glott* – (ovanl) *glutteð* **glida**; **halka**, **halka till**, **slinta** || *glett nið* glida ned; *glett stað* glida iväg

glettun **halkig**, hal

glia vb¹ **glänsa**

gliðflygplan *-eð (-ę)* = **glidflygplan**

glies **gles**

gliesbygd *-ę (-n) -er* **glesbygd**

glimt *-n (-em) -er* **glimt** || *glimtn i ogą* glimten i ögat

glimun [glį"mųn] **glänsande**, **glittrande**

glimupapir [glį"mu-papir] *-eð (-ę)* = **stanniolpapper**, tennfolie, aluminiumfolie

glimå *glimär – glimäð – glimåð* **glimma**, se ex., **glittra**, **tindra**, **skina** || *glimå til* glimma till, glimta till

glimåludd *-ą* f¹ **galosch** (skämts, eg. 'glimtoffel', 'glänstoffel')

glimåpapir var. av *glimupapir*

glinder vb¹ **kisa**, **plira**

glingg **glansk**, **hal** o. blank

glinggais *-n (-em)* **glans(k)is**, se ex.

glinggal **glashal** (hal o. blank)

glinggstjydd *-eð (-ę)* = **halkskydd** för skodon ("brodd")

glinå upp *glinär upp – glinäð upp – glinåð upp* **skina** upp, klarna

glip *-eð (-ę)* = **glipa**, **springa**

glipa f¹ var. av *glipu*, ex. se **dörrpost**

glipu f² **glipa**, se ex., **springa**

glipå vb *glipär – glipäð – glipåð* **glipa**; stå på **gläntt** || *glipå upp* stå på gläntt; ställa på gläntt

glipå s äldre grundf t. *glipu*

glis *-eð (-ę)* ngt **tunt** (t.ex. tunt tyg, tunna kläder)

glisu f² **springa** (liten öppning)

glisun [gli"sųn] **gles**; **flinig**

gliså s äldre grundf t. *glisu*

gliså vb *glisär – glisäð – glisåð* vara **gles**; **glesa** ut; **flina** || *gliså gainum* lysa igenom, skina igenom; *gliså upp sig* glesna

glitter [gli´tter] s *glittreð (glittrę)* **glitter**

glitter [gli`tter] vb¹ **glittra**

gliuor **grumlig**, **oklar**, **simmig**; (nydal) **diffus** || *gliuor i ogum* simmig (feberblank) i blicken

gljoma var. av *gloma*

glom ovanl var. av *glam*

gloma vb¹ **glo**, **stirra** uttryckslöst

glomo, glomå var. av *glåmå*
gluđer [glu´đer] s *gluđređ (gluđrę)* **skratt**
gluđer [glu"đer] vb[1] **spela** (om orre); **skratta** kluckande
gluđerwattn -wattneđ (-wattnę) **spritdryck** (skämts)
glugg gluddjin (gluddjem) glugger **glugg**; dynngglugg, **gödsellucka**; **öga** (slangbet, gråspråk), se ex.
gluggturv -in (-em) -er liten, buskig **gran** el. **grantopp**
glukkturv sekundär var. av *gluggturv*
gluobal **global**
Gluobin (Gluobem) **Globen**, se ex.
gluor var. av *gliuor*
gluosa f[1] **glosa**, **ord**
glupend var. av *glaupend*
glupin [glu"pįn] **glupsk**
glupsa vb[1] **glufsa**, äta glupskt
glupsk **glupsk**
glupå glupär – glupäđ – glupåđ **glufsa**; äta glupskt; **klucka** || *glupå i sig* glufsa i sig
glusp var. av *glupsk*
glutn [glu´t'n] *glutneđ (glutnę),* el. oböjt **gluten**
glutter [glu´tter] *gluttređ (gluttrę)* sur **mjölk**, **surmjölk**, se ex.; filmjölk
Gluttergubbin (-gubbam) **åskan** personifierad
Glykskweldn (-kweldem) -kwelder **Trettondagsafton**
glyr'n [gly`(r)'n] *glyrną* f[1] **ljusöppning** i eldhusvägg
glysa f[1] **glänta**, öppning i skogen; ljusning mellan moln
glyöđ -ę (-n) **glöd**, se ex.
glyöđa glyöđer – glyö'dde – glyö'tt **glöda** || *glyöđend* glödande
glyöđiet n: *-ie'tt* **glödhet**
glyöđkuol -eđ (-į) = **glödande** kol
glyöđlamp -ą f[1] **glödlampa**
glyöđstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **glödhög**
glyöđstietj -stietjer -stiekt -stiekt **glödsteka**
glyöđärd -n (-em) -er glödhärd, **glödhög**
glyöta glyöter – glyö'tte – glyö'tt **röra** (i vätska), **plaska** || *glyöt i sig* slafsa i sig; *glyöt ijuop* röra ihop (ngt vått)
glåmå glämär – glämäđ – glåmåđ [146] **prata**, se ex., tala || *glåmå að sig ælendeð* måla fan på väggen (eg. 'prata till sig eländet'); *glåmå dalska* tala älvdalska (el. ngt dalmål); *glåmå swenska* tala svenska; *glåmå övdalska* tala älvdalska
glåmågrupp [glǫ"må-grupp] *-in (-em) -er* **samtalsgrupp**
glåmåkall [glǫmå-kall] *-n (-em) -er* **talman** (nydal)
glåmåkelingg [glǫmå-kelįŋŋg] f[3] **pratsam** kvinna
glåmåkweld [glǫ"må-kwelld] *-n (-em) -er* **samkväm** där älvdalska ord o. språkfrågor diskuteras
glåmålåđ [glǫ"må-lå̲đ] *-ą* f[1] **språklåda** (nydal)
glåmån [glǫ"mǫn] oböjl **pratande**, **prat**
glåmårör [glǫ"må-rör] *-eđ (-ę)* = **språkrör** (nydal)
glåmåstinn [glǫ"må-stįnn] **pratsjuk**, **pratsam**
glåmåstjyör [glǫ"må-stśy̲ör] *-ą* f[1] **pratstund**
glåpa vb[1] **fånstirra**, **stirra** enfaldigt, **glo**
glåpuord -eđ (-ę) = **glåpord**
glåpå gläpär – gläpäđ – glåpåđ **prata** i onödan, sladdra, **glappa**
glöđga [glö`gga] vb[1] **glödga**
glögg glöddjin (glöddjem) **glögg**
glögga se *glöđga*
gnabbas gnabbes – gnabbes – gnabbas **gnabbas**
gnag s *gnaeđ (gnaę)* **gnag**; **tjat**
gnag vb se *gnågå*
gnagass [gna"g-ass] *-n (-am) -er* **bröd** bakat på det sista degskrapet; gnatig person, **tjatmåns**
gnagskavi [gna"g-skavi·] *-n (-skåvåm) -skavir* gnatig person, **tjatmåns**
gnagskavul [gna"g-skavu·l] *-n (-em) -er* gnatig person, **tjatmåns**
gnagskåvå -n ack o. yngre grundf av *gnagskavi*
gnagu f[2] tjatig flicka, kältande flicka, **tjatmoster**
gnagukweđån [gna"gu-kweđǫ·n] s oböjl **gnat**, gnatande, **tjatande**
gnagul [gna"gul] *-n (-em) -er* gnatig person, **tjatmåns**
gnagun [gna"gụn] **tjatig**, **gnatig**, **påstridig**
gnassla vb[1] **småg**nägga, **gnägga** mjukt
gnaup -in (-em) -er **klint**. Jfr **Väsaberget**
gnaupapur f[1] **Väsabor** (skämts, eg. 'gnupapor'; *gnaup* syftar på *Gnaupin*)
Gnaupin (Gnaupem) **Väsaberget** || *under Gnaupem* vid foten av Väsaberget
gnaupkelingg [gnau`p-kelįŋŋg] f[3] gift **Väsakvinna** (skämts, eg. 'gnupkvinna')
gnaupungger **Väsabor** (skämts, eg. 'gnupungar')
gnavel [gna"vel] vb[1] **gnaga** || *gnavel i sig* gnaga i sig
gneddja vb[1] **gnägga**, se ex.
gneksa gnekser – gnekste – gnekst uttrycka sig **misslynt**, **smågräla**

[146] Utöver varianterna *glämär – glämäđ* förekommer *glämer – glämeđ* (el. *glämet*), *glemär – glemäđ* och *glemer – glemeđ* (el. *glemet*). Någon norm har i detta fall, såvitt jag vet, aldrig formulerats. Här har jag valt *glämär – glämäđ* som de äldsta och strukturellt mest regelbundna varianterna; jfr *räsär, skrävär, tälär* osv.

gneksun **molande** || *gneksut* äv råkallt, isande kallt, mycket kallt
gnell -eð (-ę) **gnäll**
gnella gnell – gnoll – gnulleð (äv *gnell – gnellde – gnellt*) **gnälla**
gnellaktun **gnällig**
gnellspaik -spaitjin (-spaitjem) -spaiker **gnällspik**
gnellun **gnällig**, gnällig av sig
gnęt i gnęter i – gnę'tt i – gnę'tt i **förslå**, **löna** sig, **tjäna** ngt till, se ex. || *eð gnęter it i* det är lönlöst, det är utsiktslöst
gnętlosa f[1] **omöjlighet**, **hopplöst** el. **lönlöst** företag
gnętlost **hopplöst**, **lönlöst**
gnę'ttlosa var. av *gnętlosa*
gniðbari [gni"-bari·] *-n (-bårâm) -barir* person som ej kan **sitta** stilla, **bråkstake**
gniðbårå -n ack o. yngre grundf av *gniðbari*
gniðbög [gni"-bög] *-bö'n (-böem) -böer* person som ej kan **sitta** stilla, **bråkstake**
gniðjäld [gni"(ð)-jälld] *-n (-em) -er* **vrideld**
gniðmakk [gni"-makk] *-mattjin (-mattjem) -makker* **springmask**, se ex.
[1]*gniðun* [gni"ðụn] **orolig** (som ej kan sitta stilla)
[2]*gniðun* [gni̱`ðụn] gniden, **gnidig**, **snål**, **sniken**
gniðå gniðär – gniðäð – gniðåð **bråka** (ej hålla sig lugn)
gnikå gnikär – gnikäð – gnikåð **knirka**
gnila vb[1] **gnissla**; **gnälla**; **ina**
gnissa vb[1] ej kunna **sitta** stilla || *gniss nið* pressa ned, packa ihop (gm att hoppa el. vältra sig på)
gnissun **orolig** (som ej kan sitta stilla)
gnister vb[1] **gnistra**
gnit -ę (-n) -er [gni̱´ter] **gnet** (lusägg)
gniti -n (gnitåm) gnitir **gnet**, gnetig person
gnitun [gni"tụn] **gnetig**, gniden, **gnidig**, **girig**, **snål**, **småsnål**
gnitåskaur -ę (-n) -er **skinnfäll** (nedsätt, e.u. gråspråk, eg. 'lus-skur') || *kriuop under gnitåskaurę* krypa till kojs (skämts)
gnǫl -eð (-ę) **gnäll**; **oljud**
gnǫla vb[1] **gnälla**, **gny**; **jämra sig**, **kvida**; **mola**; **gnissla**; **gnola**
gnǫlan oböjl **gnällande**, **gnäll**
gnǫlbläst -n (-em) **snålblåst**
gnǫlfil -ą f[1] gnällfela, gnällig fiol, **ostämd** fiol
gnǫlfila f[1] **gnällig** person. Jfr *gnǫlfil*
gnǫlun **gnällig**
gnǫster vb[1] **gnissla**; gnälla

gnuk gnutjeð (gnutję) = **radergummi**, **suddgummi**, **kautschuk**
gnukubräð var. av *gnukåbräð*
gnukul [gnu"kul] *-n (-em,* äv *-am) -er* **penis**
gnukå gnukär – gnukäð – gnukåð **gnugga**, **gnida**, **massera** || *gnukå in* gnida in; *gnukå ǫ filun* gnida på fiolen, spela fiol (skämts); *gnukå sund* gnugga (gnida) sönder; *gnukå yr* gnugga ur; *gnukå åv* gnida av; *gokk og gnukä dig!* lägg av!, skitsnack!, struntprat! (det där tror jag inte på); ge dig iväg! (med eftertryck)
gnukåbräð [gnu"kå-bräð] *-eð (-ę)* = **tvättbräda**
gnukåkall [gnu"kå-kall] *-n (-em) -er* **massör**; **sjukgymnast**
gnukåkull [gnu"kå-kull] *-ą* f[1] **massös**; **sjukgymnast**
gnukåliuoð [gnu"kå-lĩụoð] = *(-ę)* = **frikativa** (gnidljud, friktionsljud; konstr)
gnukåstugu [gnu"kå-stugu·] f[2] **massageinstitut** (nydal, eg. 'gnuggstuga')
gnukåstugå äldre grundf t. *gnukåstugu*
gnụo gnụor – gnụo'dde – gnụoeð **gno**, **arbeta ihärdigt**
gnurka vb[1] **knarra**, **knirka**; **gnata**
gnutu f[2] **gnutta**
gnutå äldre grundf t. *gnutu*
gny s *-'tt (-nę),* (äv m), oftast oböjt **gny**; **knyst**
gny vb *gnyr – gny'dde – gny'tt* **gny**; **knysta**
gnykta vb[1] **knäppa**; **fnysa** helt kort, **fnysa** till
gnyktningg f[3] kort **fnysning**
gnχöksla vb[1] **jämra sig**, **kvida**, **gnälla**, **kinka**
gnχökslun **gnällig**
gnågå s äldre grundf t. *gnagu*
gnågå vb *gnar – gnuog – gnaið* **gnaga**; **gnaga** på, se ex.; **beta** (kort gräs); **tjata**, **gnata**; **skava** || *gnag að sig* tjata till sig; *gnag i sig* gnaga i sig, ex. se **revben**; *gnag iweg* tjata iväg, få iväg gm tjat; *gnag ǫ* tjata; *gnag ǫ uoleð ǫ* gnaga hål på, se ex.; *gnag sund* gnaga sönder; *gnag til* gm tjat övertala ngn att göra ngt, förmå ngn till ngt (gm tjat), tubba; *gnag åv* gnaga av
gnågån [gnå"gǫn] oböjl gnagande; **tjatande**, gnat
gnågås [gnå"gås] *gnags – gnuogs – gnais* **skava**
go gor – djikk (pl *djinggum* [147]) *– gaið,* uppmaningsf *gokk* (äv *gok* [148]) **gå**; **vandra**; **förflyta** || *go að* gå åt, se ex.; stryka med, dö; förlora (i spel el. tävling); ansätta, behandla på visst sätt; *go að senner* gå hem till sig, gå hem till sitt; *go að skuoem* gå åt skogen; *go and* gå, vara möjligt; *go att* gå tillbaka; *go atter*

[147] I yngre språk hör man ofta formen *djikkum.*

[148] Uttalas kortstavigt. Äv uttal med lång vokal förekommer.

etter sig gå hem (till sig) igen; *go aut* gå ut; *go aut ǫ* gå ut på; *go aut yvyr* gå ut över; *go autfer* o. *go autåv* gå utför; *go avut* gå baklänges; *go bįesta* gena, ta en genväg; *go brott* gå bort sig; *go dait að (nogum)* gå fram (bort) till (ngn); *go et fuots* gå till fots; *go et mχötes* gå till mötes; *go etter* + dat gå efter, se ex., hämta, gå och hämta; förfölja (om minne); *go febi* gå förbi; förflyta, gå; *go fer and* gå till fots; *go fram* gå fram; mogna; konfirmeras; *go framter* gå framåt; *go frǫ* gå ifrån, ex se **skrivbord**, lämna; förneka; *go frǫ sig skaulam* gå ut skolan; *go för eð* råka illa ut, se ex.; råka ut för ett missöde; *go för sig* gå för sig, gå an; gå (vara möjligt), se ex.; *go gainum* gå igenom; klara sig igenom; överleva; *go i* gå i, få rum; *go i lag* gå ihop, göra gemensam sak; *go in* gå in; *go in fer* gå in för; *go ijuop* gå ihop; gå ihop sig, stämma; *go ijuop (sig)* gå samman (samverka); *go klient* gå dåligt; *go laik bra (min* + dat) gå lika bra (med); *go millǫ* gå emellan; *go min* gå med; *go min fuotum* gå till fots; *go min ǫ* gå med på, tillåta; *go mist um* gå miste om; *go mųota* gå emot, sätta sig på tvären; bjuda emot; gå till mötes, gå och möta; *go nið* gå ned (äv landa); *go nið sig* gå ned sig; *go niði* gå ned, få rum; *go ǫ* gå på (äv i bet. låta lura sig), få rum; pågå; *go ǫ by* gå på besök; *go og legg sig* gå och lägga sig; *go runt* gå runt; *go til* gå an, gå för sig; gå, gå bra, se ex., vara möjligt; lyckas; gå till (äv växa bra), se ex.; *go um* gå om; gå över; *go um sig* gå över, se ex.; *go umringg* gå omkring; *go umstað* gå åstad; *go undǫ* gå undan (äv gå fort); gå bort från, se ex., gå undan från; *go upp* gå upp; stiga upp; *go upp mųota* gå upp mot; *go uppdågå* gå igen, spöka; *go wið* vidgå, erkänna; *go will* gå vilse; *go yr* gå ur, se ex.; *go yvyr* gå över; gå över tiden; *go yvyr nogum* ta makten över ngn; *go åv* gå av; gå bort (minskas med); *war aut og go* vara ute och gå, promenera. Se äv *goend*

gǫ gǫr – gǫ'dde – gǫeð (+dat) ge **akt** på, **iaktta**, **märka**, se ex., lägga **märke** till, **observera**, **uppmärksamma**, vara **uppmärksam** på, **se**, se ex.

goan s oböjl **gående**

goend gående; möjligt att gå, i uttr ss *(int) goend aut* (inte) möjligt att **gå** ut

Gofsaus se *Gopsaus*

gogel [go"gel] vb1 **googla**

golf -in (-em) **golf** || *spilå golf* spela golf

golfban -ą f1 **golfbana**

golfbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker **golfbyxor**

golfklubb -ą f1 **golfklubba**

golfplan -ę (-plą'n) -planer **golfbana**

golfsukk -ą f1 **golfstrumpa**

golla f1 yngre var. av *golle*

gollblås -ą f1 **gallblåsa**

golle golln (gollam) goller **galla**; **gallblåsa**; **bitterhet**

gollgaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **gallgång**

gollstie var. av *gallstien*

gǫlos [gǫ"-lo̲s] **ouppmärksam**; **oaktsam**, **vårdslös**

gomol var. av *gåmål*

gonggongg -gondjin (-gondjem) -gongger **gonggong**, se ex.

Gopsaus [go`pps-aus] **Gopshus** (by i Mora)

Gopsmųor **Gopsmor** (Zorns timmerhus vid Österdalälven i N Mora)

[1]*gǫs -ę (-n) gęser* [gę́ser], pl dat: *gęsum* **gås**, ex. se **kikare**; **vildgås**. Se äv *gęser*

[2]*gǫs -ę (-n) -er* **smörgås**, ex. se **breda**, **hålla** sig till

gǫsbull -n (-am) -er **smörgåsbulle**

gǫsfjäðer [gǫ`s-fjäðe·r] *-fjäðrę (-fjäðern) -fjäðrer* **gåsfjäder**

gǫslyr -ę (-n) **gåslever**

gosse gossn (gossam) gosser tilltalsf (åld) *goss!* **gosse**

Gǫswarv [gǫ"s-warrv] **Gåsvarv** (by i Älvd)

Gǫswarvskaller [gǫ"swarvs-kaller] Gåsvarvskarlar; **Gåsvarvsbor** (inv i Älvdalsbyn Gåsvarv)

gǫt i uttr *lǫs fer gǫt* (ordentligt) stängt och **låst**, tillbommat (eg. 'lås för dörrpost'). Se *dörågǫt*

Gottland var. av *Guottland*

gottleningg var. av *guottleningg*

gottlensk var. av *guottlensk*

grað -ę (-n) -er **grad**, se ex.

graðer [gra̲`ðer] *-n (-am) -er* **termometer**

gradir [gra"di̲r] vb1 **gradera** || *gradir upp* uppgradera

graðstjilnað [gra̲`ð-stśilna̲ð] *-n (-im) -ir* **gradskillnad**

graðstukk -stuttjin (-stuttjem) -stukker **termometer**, se ex.

graðtal -eð (-į) = **gradtal**

graðualsalm -in (-em) -er **gradualpsalm**

graðwis **gradvis**

graima f1 **grimma**; **strimma**, **sträng**; **smutsrand** i ansiktet

graimskapt -eð (-ę) = **grimskaft**

graimun **strimmig**

grain -eð (-ę) **grin**, **gråt**

graina grain – grien – grinið **grina**, **gråta**, se ex. || *far graina* börja gråta, brista i gråt

grainan var. av *grainans*
grainans oböjl **grinande**, ihållande gråt
grais -n (-em) -er **gris** || *graiser* äv Kittanbor (inv i Älvdalsbyn Kittan, skämts)
graisa vb[1] **grisa**
graisbil -n (-em) -er **grisbil** (bil som for o. sålde smågrisar)
graisfjǫs -eð (-ę) = **svinhus**
graisfluns -ą f[1] **svininfluensa** (vard)
graisfuot -n (-em) -er **grisfot**
graisgęslkall -n (-em) -er **svinaherde**
graisienwis **envis** som en (röd) gris, (ung.) **envis** som en **åsna**, mkt **envis**
graisjätå [graĭ`s-jätå·] oböjl **grismat**
graiskaut -n (-em) -er **krumsprång**, se ex.
graiskuott -n (-em) -er **griskulting**
graismat -n (-im) **grismat**
graismuosi [graĭ`s-muosi·] *-n (-muosåm)* **islandslav**
graismuoså -n ack o. yngre grundf av *graismuosi*
graismyöl -eð (-į) **gröpe** till grisar
graisrov -ę (-in) -ir **skinka**, (kött från) grisens skinka
graisrump -ą f[1] **grissvans**
graisstugu [graĭ`s-stugu·] f[2] **svinstia**
graisstugå äldre grundf t. *graisstugu*
graistjitt -n (-am) -er **svinkätte**
graisungg -undjin (-unggam) -ungger **griskulting**
graisuo -'nn (-'mm) -er **grisho**, se ex.
graisuop -in (-em) -er hop (med) grisar, **svinhjord**
graisår -eð (-ę) **svinborst**
grą'lla **alldeles**, **helt**, **helt** och hållet, se ex.; **rakt** || *grą'll auti tuok* rakt på tok; *grą'll klårt* alldeles klart; *grą'll tyst* alldeles tyst, mållös; *int grą'll ienkel* inte alldeles (el. helt) enkel
grą'llestan förstärkt form av *grą'lla*
gramattisk **grammatisk**, se ex.
gramm -eð (-ę) = **gram**
grammatik -titjin (-titjem) -tiker **grammatik**, ex. se **försvenska**
grammatikfil -eð (-ę) = **grammatikfel**, **grammatiskt** fel
grammufuon = *(-em) -er* **grammofon**, ex. se **veva**
grammufuonstjiv -ą f[1] **grammofonskiva**
gran adv var. av *grą'lla*
granat -n (-em) -er **granat**, ex. se **sockertopp**
granatsplitter -splittreð (-splittrę) = **granatsplitter**
granda lokal var. av *grą'lla*
granit -n (-em) **granit**
granla lokal var. av *grą'lla*
granlestan lokal var. av *grą'llestan*
grann **fin**, **grann**, **vacker**, se ex., **snygg**, **söt**; (om tonläge) **hög**, **ljus**; **tunn**, **klen**, ej grov || *grannt i weðrę* vackert väder; *wårå grann ǫ mǫleð* o. *wårå grann i mǫlę* ha ljus röst
grannas oböjl **granngården**, se ex.; folket i granngården, **grannarna** || *i grannas* i granngården, se ex.
grannaskull -ą f[1] **grannflicka**
grannaskelingg [grą`nnas-kelĭŋŋg] f[3] gift **grannkvinna**, **grannfru**
grannasmun oftast oböjt **grannfru**
grannasmųor oftast oböjt **grannfru**
grannaspåyk -påytjin (-påykam o. *-påytjem) -påyker* **grannpojke**
grannby -'nn (-'mm) -er **grannby**, se ex.
granne grann'n (grannam) granner **granne**, ex. se **fråga** vb
granngard -n (-em) -er **granngård** || *i granngardem* i granngården
granngoss -n (-am) -er **vacker** pojke
grannkelingg var. av *grannaskelingg*
grannklauter **finkläder**, fina kläder
grannkluvin [grą`nn-kluvį·n] n: *-kluvið*, pl: *-kluvner* **finkluven**
grannklä'dd **finklädd**
grannkull -ą f[1] **vacker** flicka; **grannflicka**
grannlågå [grą`nn-lågå·] oböjl **grannlaga**
grannlåt -n (-em) **grannlåt**
grannpåyk var. av *grannaspåyk*
grannsem -ą f[1] **grannsämja**
grannsklin **liten**, **tunn**, **klen**, inte grov, **smäcker**; **spenslig**, **smärt**
grannsokken -sokknę (-sokken) -sokkner **grannsocken**
grannsolt -eð (-ę) **koksalt**
grannweðer [grą`nn-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* mkt **vackert väder**
granskningg f[3] **granskning**
Granudaln (-dalim) **Granådalen**
gras -eð (-į) = **gräs**, ex. se **dagg**, **växa**; **ört**, ex. se **omtyckt**
grasainklingg [gra"s-ąĭŋklĭŋŋg] *-lindjin (-lindjem) -lingger* **gräsänkling**
grasaintj [gra"s-ąĭntś] *-ą* f[1] **gräsänka**
grasand [gra"s-ąnnd] *-ę (-n) -ender* **gräsand**
grasess [gra"s-ess] *-ą* f[1] **höhässja**
grasflekk [gra"s-flekk] *-flettjin (-flettjem) -flekker* **gräsfläck**
grasfrie [gra"s-fri̯e] *-'tt (-nę)* = **gräsfrö**
grasgruo'n [gra"s-gru̯o'n] n: *-gruoeð* **gräsbeväxt**, övervuxen med gräs
grasir [gra"si̯r] vb[1] **bråka**, se ex., **fara vilt** fram, **husera**, **härja**, ex. se **skogsbolag**; **väsnas**; **slåss** (på lek); **grassera**, se ex.

grasklipper [gra"s-klipper] *-n (-am) -er* **gräsklippare**
graskuok [gra"s-kuok] *-ą* f¹ **grästorva**
graslok [gra"s-lok] *-lotjin (-lotjem)* **gräslök**
graslokbljomm [gra"slok-blĭǫmm] *-in (-am) -er,* äv *-ą* f¹ **gräslöksblomma**
grasloksbljomm var. av *graslokbljomm*
graslupp [gra"s-lupp] *-ą* f¹ **spottstrit**
grasmatt [gra"s-matt] *-ą* f¹ **gräsmatta**
grasruot [gra"s-ruot] *-ą* f¹, äv *-ę (-n) -ryöter* **gräsrot**
grasryðer [gra"s-ryðer] *-n (-am) -er* **grästrimmare**, trimmer
grasstaungg [gra"s-stąuŋg] *-staundję (-staundjin) -staungger* **gärdselstång** till *krykkelgard*
grasträ [gra"s-strä] *-'tt (-nę)* = **gräsströ**
grassward [gra"s-sward] *-n (-em) -er* gräsvål, **grästorv**
grastauv [gra"s-tauv] *-ę (-n) -er,* äv *-ą* f¹ **grästuva**
grasturv [gra"s-turrv] *-in (-em)* **grästorv**, gräsvål
grasturva [gra"s-turrva] f¹ **grästorva** (Evbgsmål)
grasun [gra"sụn] med mkt **gräs**, gräsrik ‖ *grasut* mkt gräs; beväxt med gräs
grasupp [gra"s-upp] *-ą* f¹ **gräshoppa** (äv pyroteknisk)
graswarg [gra"s-warrg] *-wardjin (-wardjem) -warger* **kärrspira**
graswekst [gra"s-wekst] *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)* **gräsväxt**
grateng mer sv var. av *gratengg*
gratengg -endjin (-endjem) -engger **gratäng**
gratingg var. av *gratengg*
gratinira [gratini`ra] vb¹ **gratinera**
gratis **gratis**
gratiseksemplar [gra´tis-ekseplar] *-eð (-ę)* = **gratisexemplar**
gratisprugramm [gra´tis-prugrąmm] *-eð (-ę)* = **gratisprogram**
gratistjenst [gra´tis-tśęnnst] *-ę (-n) -er* **gratistjänst**
grattis! **grattis!**
gratulant -n (-em) -er **gratulant**
gratulasiuon = *(-em) -er* **gratulation**
gratulira [gratuli`ra] vb¹ **gratulera**, se ex.
grauta f¹ **kärna** i säd
grauva i uttr *ligg ǫ grauvu* o. *ligg ǫ grauvan* ligga på **mage**, ligga framstupa
grav adj **grav**
grav s *-ę (-in) grävär,* pl dat: *gravum* **grav**, se ex.; **grop**; **ravin**
grav vb se *gråvå*
gravað **gravad**
gravir [gra"vir] vb¹ **gravera**
gravirend [gravi`rẹnd] **graverande**
gravkamar [gra"v-kamar] *-n (-em) -er* **gravkammare**
gravlaks [gra"v-lakks] *-n (-em)* **gravlax**
gravmasin [gra"v-masin] = *(-em) -er* **grävmaskin**
gravningg [gra"vniŋŋg] f³ **grävning**; **odling**
gravrost [gra"v-rosst] *-ę (-n)* **gravrost**
gravskuo [gra"v-skuo] *-nn (-mm) -ner* **vintersko** till häst
gravstie [gra"v-stie] *-n (-nem) -ner* **gravsten**, se ex.
gravswain [gra"v-swąĭn] *-eð (-ę)* = **grävling**, ex. se **motorväg**
gravtal [gra"v-tal] *-eð (-į)* = **liktal**
gravu f² **hacka**, **potatishacka**; **sjua**
gravumasin var. av *gravmasin*
gravwård [gra"v-wård] *-n (-em) -er* **gravvård**
gravöl [gra"v-öl] *-eð (-ę)* = **gravöl**
gredda vb¹ **grädda**, ex. se **glöd**
greddsnikk -ą f¹ gräddsnäcka, **gräddsnipa**
greddtårt -ą f¹ **gräddtårta**
greðelin **gredelin**, lila, **violett**
grema gremer – gremde – gremt **gräma** ‖ *grem sig* gräma sig
grens -n (-em) -er **gräns**, ex. se **gräla** ‖ *ǫ grensem (að)* på gränsen (till)
grensa vb¹ **gränsa** ‖ *grens inað* gränsa till, gränsa mot
grensbiwakningg f³ **gränsbevakning**
grenskontroll -n (-em) -er **gränskontroll**
grensland -eð (-ę) = **gränsland**
grensręs -ę (-n) -er, yngre: *-eð (-ę)* = **gränsröse**
grenstrakt -ę (-n) -er **gränstrakt**
gręsas gręses – gręstes – gręstas **hånflina**, **hångrina**, **hånle**; **hånskratta**; **skratta**, se ex.; **grimasera**; **glipa**, **gå** isär
gręskupp -in (-am) -er **grinig** person, kinkig person
gressa f¹ **sänka** med god gräsväxt
gręsun **grinig**, **retlig**; **hånfull**
gręsungg -undjin (-unggam) -ungger **grinunge**, **kinkigt** barn
grett var. av *grettun*
grettas grettes – grettes – grettas vara **kinkig**, **kinka**
grettje -ð (grettję) = **snår**, i sht av unggran
grettjrais -eð (-ę) = **snårskog**, se ex.
grettjraisfrund -ą f¹ **röjsåg** (nydal, eg. 'snårskogsbrumma')
grettskoll -n (-am) -er **grinig** person
grettun **grinig**, **vresig**, **knarrig**, **kinkig**
grevlingg [gre"vliŋŋg] *-lindjin (-lindjem) -lingger* **grävling**

grevningg [gre"vnịŋŋg] f³ **odling** (uppodlat område)
griek grietjin (grietjem) grieker **grek**; **baddare**, **bjässe**; spritsurrogat, t.ex. eau-de-cologne el. mediciner, se ONB
griekisk **grekisk**, se ex.
griekiska f¹ **grekiska** (språket), se ex.
Griekland **Grekland**
grien -ę (grję'n) -er **gren**, se ex.
griep -ę (-in) -er **grep**
grieve grievin (grievam) griever **greve**, se ex.
griffeltavel [gri`ffel-tave·l] *-tavlą* f¹ **griffeltavla**
grigoriansk **gregoriansk**
grill -n (-em) -er **grill**, se ex., (ofta) utegrill
grilla vb¹ **grilla**
grillningg f³ **grillning**
grillplass -n (-em) -er **grillplats**
grillspiett -eð (-ę) = **grillspett**
grilluott -n (-em) -er **grillvante**
grillweðer [gri`ll-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **grillväder**
grimas -n (-em) -er **grimas**
grimasira [grimasi̲`ra] vb¹ **grimasera**
grin -eð (-į) = **grin**, **gråt**
grinbukk [grị"n-bukk] *-buttjin (-buttjem) -bukker* **grinolle**, grinig pojke
grind -ę (-n) -er **grind**, se ex.; **spjälgrind**
grindkruok -kruotjin (-kruotjem) -kruoker **grindkrok**
grindpeningg [grị`nnd-pęnịŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **grindslant**
grindstuop -in (-am) -er **grindstolpe**
grindwakt -n (-em) -er grindvakt, **grindvaktare**
grindyörg [grị"n-dyörrg] *-dyördjin (-dyördjem) -dyörger* **grinolle**, grinig pojke
grinflais var. av *grinflaisa*
grinflaisa [grị"n-flaĭsa] f¹ **lipsill** (om flicka)
grinkripp [grị"n-kripp] *-in (-em) -er* **grinunge**
grinun [grị"nụn] **grinig**; **kinkig**
grip -eð (-į) = **grepp** || *fọ noð grip ọ* + ack få (ngt) grepp om
grissn vb¹ **glesna**; bli **otät**
grist [grisst] **gles**, se ex.; **otät** || *wårå grist* äv läcka
Grita tilltalsf *Grit!* **Greta**
griuon -eð (-ę) **föda** framställd av säd, (ung.) **mjölmat**
griuopa griuop – grop – grupið gröpa, **grovmala**
grive var. av *grieve*
grivi var. av *grieve*
grọbark [grọ"-barrk] *-bartjin (-bartjem)* **granbark**
grọbarkbuori [grọ"bark-buori·] *-n (-buoråm) -buorir* **granbarkborre**
grọbår -eð (-ę) **granbarr** (kollektivt)
grọbårnọl [grọ"bå-no̲l] *-ę (-n) -er* **granbarr** (enskilt)
grogg groddjin (groddjem) grogger **grogg**
grogglas -eð (-į) = **grogglas**, ex. se **skallra** vb
groggwirtj -eð (-ę) **groggvirke**
grọgrettjrais [grọ"gre(t)tś-raĭs] *-eð (-ę)* = snårig **granskog**, **snårskog** av gran
grokka var. av *grọkka*
grọkka f¹ **liten gran**; (lokalt) **gran**
grokkstungen var. av *grọkkstungen*
grọkkstungen = *(-stungnem) -stungner* **granstubbe** (lokalt)
grọkuott [grọ"-kuott] *-n (-em) -er* **grankotte**
grọkwegel [grọ"-kwege·l] *-kweglą* f¹ **grankotte**
grọkwist [grọ"-kwisst] *-n (-em) -er* grankvist, **grangren**, **granruska**
grọkwåð [grọ"-kwå̲ð] *-ą* f¹ **grankåda**
grọlop [grọ"-lo̲p] *-in (-em) -er* avlångt stycke **granbark** (avflått vid savning)
grọmụor [grọ"-mụ̲or] *-ę (-n) -er* tät **granskog**, ex. se **österut** vid
grọmuosi [grọ"-muosi·] *-n (-muosåm)* grå **renlav**
grọmuoså -n ack o. yngre grundf av *grọmuosi*
¹*gron -ę (=, äv grọ'n) -er* [grọ"ner] **gran**, ex. se **barr**, **bågna**, **gran**, **spilåpipa**
²*gron -eð (-ę)* **ljung**
grọrais [grọ"-raĭs] *-eð (-ę)* **granris**
grọraiskwist [grọ"raĭs-kwisst] *-n (-em) -er* **granruska**
grọrusk [grọ"-russk] *-ą* f¹ granruska (fr sv)
grọsaungger [grọ"-sąuŋger] *-n (-am) -er* **gransångare**
grọskuog [grọ"-sku̲og] *-skuo'n (-skuoem) -skuoger* **granskog**
grọslan [grọ"-hla̲n] *-ą* f¹ granslana, **slana** av gran
grossandler -n (-am) -er **grosshandlare**
grossist -n (-em) -er **grossist**
grọstamm [grọ"-stąmm] *-in (-em) -er* **granstam**
grọstungen [grọ"-stụŋŋẹn] = *(-stungnem) -stungner* **granstubbe**
grọtimber [grọ"-tịmmber] *-timbreð (-timbrę)* **grantimmer** || *drågå grọtimbreð* dra timmerstockar, snarka ljudligt
grọtjyr [grọ"-tśy̲r] *-tjyrę (-tjyrn) -tjyner* **grankotte**
grọtjyölu [grọ"-tśyölu·] f² **grönsiska**; **gulsparv**
grọtjyölå äldre grundf t. *grọtjyölu*
grotta f¹ **grotta**
grọtull [grọ"-tull] *-n (-am) -er* **grantopp**

grǫtwåg [grǫ"-twåg] *-ą* f[1] **tvaga**, **viska** av granris (t.ex. ss diskborste)
grǫtyölu lokal var. av *grǫtjyölu*
grǫwertj [grǫ"-werrtś] *-eð (-ę)* **granvirke**
grǫwið [grǫ"-wi̲ð] *-n (-im)* **granved**; **gran** ss träslag, se ex.
grǫwirtj -eð (-ę) granvirke, **gran**
grubba f[1] mindre **sänka**, **fördjupning** i marken
grubbel [gru`bbel] vb[1] **grubbla**
grumbel vb[1] **grumla**; **grubbla** || *grumbel nið* grumla till; *grumbel upp* grumla upp
grumblun **grumlig**; **oskarp**, suddig
grund s *-n (-em) -er* **grund** (ffa husgrund). Jfr *grunn*
grunder -n (-am) -er **grundare**
grundkuss -n (-em) -er **grundkurs**
grundplåt -n (-em) -er **grundplåt**
grundprinsip -in (-em) -er **grundprincip**
grundskaul -n (-am) -er **grundskola**
grundstie -n (-em) -ner **grundsten**
grunn adj **grund**
grunn s *-eð (-ę)* = **grund** (i vatten) || *go ǫ grunn* gå på grund; *åk ǫ grunn* köra på grund
grunna vb[1] **grunna**
grunnwattn -wattneð (-wattnę) **grundvatten**
gruo gruor – gruo'dde – gruoeð **gro** || *gruo att* gro igen; växa igen; *gruo ijuop* läkas; *i gruo* gravid
gruoblað = *(-i)* = **groblad**
gruoða f[1] **groda**, i sht om felsägning
gruoðlår -eð (-ę) = **grodlår**
gruop -ę (-in) -er, pl äv *gryöper* [gry̲ö´per] **grop**; påfallande **sänka**, svacka el. låglänt parti i terrängen, jfr *Gruopę*
Gruopę (Gruopin) **Mora** (skämts., eg. 'gropen', 'det låglänta partiet i terrängen')
gruopli adv **förfärligt**, **väldigt**, **mycket** || *gruopli min* + dat väldigt mycket (av ngt), se ex.; *int so gruopli* inte så förfärligt, inte så väldigt
gruoplin **grov**; **grovlemmad**; **klumpig**, **grovhuggen**; **stor**, stor och kraftig, verkligen stor; **grov** i munnen, **ohyfsad** || *gruoplin i munnem* grov i munnen
gruopsolt lokal var. av *gruovsolt*
gruov n äv: *gruopt* **grov**; **grovhuggen**, se ex. || *gruov i munnem* grov i munnen; *gruover(a)* grövre, *gruovest* grövst, se ex.
gruovarbiet s *-eð (-ę)* = **grovarbete**
gruovarbiet vb[1] **grovarbeta**
gruovarbieter -n (-am) -er **grovarbetare**
gruovdupp -að (-ą) **grovdoppa**
gruovin (gruovam) den grove; **fan**; **penis**
gruovkuonnun **grovkornig**
gruovliek -lietjin (-lietjem) -lieker **grovlek**, **tjocklek**
gruovmålå [gru̲o`v-målå·] *-mal -muol -melið* **grovmala**
gruovryökt vb[1] **grovrensa**, se ex.
gruovskuo -'nn (-skuo'mm) -skuoner **grovsko**, marschkänga
gruovsolt -eð (-ę) **grovsalt**
gruovsortir vb[1] **grovsortera** || *gruovsortirað* grovsorterad
grup -eð (-i) = **nisch** i vägg el. spismur
grupp -in (-em) -er **grupp**, se ex.
grus -eð (-i) **grus**, ex. se **blåsa** bort, **frysa** fast
grusa vb[1] **grusa**
grusbil [gru"s-bi̲l] *-n (-em) -er* **grusbil**
grusbokk [gru"s-bokk] *-bottjin (-bokkam) -bokker* **grusbacke**
grusera Evbgsmål för *gruserr*
gruserr [gru"s-err] *-ą* f[1] gruskratta, **kratta** anv vid vägarbete
grusgaungg [gru"s-gąuŋg] *-gaundjin (-gaundjem) -gaungger* **grusgång**
grusgrav [gru"s-gra̲v] *-ę (-in) -grävär* **grusgrop**
grusgruop [gru"s-gru̲op] *-ę (-in) -er* **grusgrop**
grusgruv [gru"s-gru̲v] *-ą* f[1] **grustag**
gruskuonn [gru"s-kǫonn] *-eð (-ę)* = **gruskorn**
grusningg [gru"snįŋŋg] f[3] **grusning**
grusǫs [gru"s-o̲s] *-n (-em) -er* **grusås**
grusstakk [gru"s-stakk] *-stattjin (-stattjem) -stakker* **grushög**
grustag [gru"s-ta̲g] *-taeð (-taę)* = **grustag**
grusweg [gru"s-we̲g] *-we'n (-weem) -weer* **grusväg**
gruså gruså̈r – grusä̈ð – grusåð **grusa**
gruva f[1] **gruva**, se ex.
gruva vb[1] : *gruv sig* **gruva sig** || *gruvend sig* gruvsamt, se ex.
gruvarbiet -eð (-ę) = **gruvarbete**
gruvarbieter -n (-am) -er **gruvarbetare**
gruvdrift -ę (-n) **gruvdrift**
gruvendes **gruvsamt**, se ex.
gruvlin **gruvlig**; **gruvsam**, som man gruvar sig för
gruvsam **gruvsam**, som man gruvar sig för, **bekymmersam**
gruvuol -eð (-uolį) = **gruvhål**
gry vb *gryr – gry'dde – gry'tt* **gry**
gryfsa s f[1] **kricka**
gryfsa vb[1] **småhosta**
grymm **grym**; **stolt**, **högfärdig**; **duktig**
grymmiet f[4] **grymhet**
grympta se *grymta*
grymta [gry̲`m(p)ta] vb[1] **grymta**
gryn -ę (gry̲'n) -er, yngre n: *-eð (-ę)* = **gryn**;

liten **mängd** av ngt
gryn sund vb¹ **smula** sönder
gryndieg -die'n (-dieem) **pölsa**
gryngaundjin (-gaundjem) **anus** (skämts, eg. 'gryngången')
gryningg f³ gryning (fr sv)
grynun **grynig**
grysslaðfläter pl, b.f. *-flätär* (dat *-flätum*) halvkärnad, kornig **grädde**
grysslas gryssles – gryssles – grysslas bli **grynig**, **gryna** sig
grysslun **grynig**
gryt -eð (-ę) = **gryt**
gryta f¹ **gryta**; **pannmur**
gryvel [gry"vel] vb¹ **krypa**, **kräla** || *gryvel aut* krypa ut; *gryvel in* krypa in; *gryvel inni* krypa in (i ngt); *gryvel niði* krypa ned (t.ex. i sängen); *gryvel niði legų, gryvyel niði låjų, gryvel niði saindję* o. *gryvel under feldn* krypa till kojs, gå i säng; *gryvel åv* krypa iväg; *gryvel åv daiti legų* o. *gryvel åv upi låvån* krypa till kojs
Gryvelsju'nn [gry"vel-sjų̲nn] *(-sju'mm)* **Grövelsjön**
gryveluol [gry"vel-u̲ol] *-eð (-į)* = **kryphål**
gryvyl [gry"vyl] *-n (-em) -er* **långsam** person
gryön **grön**, se ex.
gryöna vb¹ **grönska**, bli **grönt**, ex. se **grön**
gryönakkspit [gry̲ö`n-ak(k)spi̲t] *-n (-em) -er* **gröngöling**
gryönaktun **grönaktig**
gryöndjyölingg [gry̲ö`n-dźyölį̲ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **gröngöling**
gryönerter gröna **ärter**
gryönfink -fintjin (-fintjem) -finker **grönfink**
gryönfuoðer [gry̲ö`n-fuoðe·r] *-fuoðreð (-fuoðrę)* **grönfoder**
gryöngras -eð (-į) **gröngräs**
gryöningg -indjin (-indjem) -ingger **grönfink**
Gryönklitt **Grönklitt**
gryönkǫl -n (-em) **grönkål**
Gryönland **Grönland**
gryönmass -ą f¹ **grönmassa**
gryönmǫlað **grönmålad**
gryönsak -satję (-satjin) -saker **grönsak**, ex. se **fast** subj
gryönsaksland -eð (-ę) = **grönsaksland**
gryönsakssupp -ą f¹ **grönsakssoppa**
gryönsisk -ą f¹ **grönsiska**
gryönska s f¹ **grönska**
gryönska vb¹ **grönska**
gryönstarr -n (-em) grön **starr**, **glaukom**
gryöntakessl -ą f¹ **gulärla**
gryöntranessl -ą f¹ **gulärla**
gryötgravu var. av *grötgravu*
grå n: *grå't* **grå**
gråakkspit [grå´-ak(k)spi̲t] *-n (-em) -er* **gråspett**
gråaktun [grå´-akktų̲n] o. [grå"-akktų̲n] **gråaktig**
Gråbien [grå´-bi̲en] oftast oböjt **Gråben** (vargen)
gråbjärr [grå"-bjärr] *-eð (-ę)* **gråberg**
gråbrun [grå´-bru̲n], äv [grå"-bru̲n] **gråbrun**
gråbryms [grå´-bry̲mms] *-n (-em) -er* **gråbroms**
gråða f¹ **stridare** parti i vattendrag; (skämts) **matstrupe**
gråe grå'n (gråam) gråer **gårdfarihandlare**
gråerter [grå´-errter] **gråärter**
gråfugel [grå´-fuge·l] *-n (-fuglem) -fugler* **gråsparv**
gråilað [grå´-i̲lað] gråskymlig, **skimmelfärgad**, **isgrå**, **gråaktig**
gråkall [grå´-kall] *-n (-em) -er* **regnbroms**
gråkka var. av *grǫkka*
gråklä'dd [grå´-klä̲dd] **gråklädd**
gråkold [grå´-kolld], äv [grå"-kolld] n: *-kollt* **gråkall**
gråkusulin [grå´-kusulį·n], äv [grå"-kusuli̲n] **gråkulen**
gråliek [grå´-li̲ek] oböjl **gråt** (i sht när lek förbyts i gråt hos barn)
gråmuolin [grå´-muolį·n] n: *-muolið*, pl: *-muolner* **gråmulen**
grår äldre grundf t. *grå*
gråother [grå´-rakk] *-rattjin (-rakkam) -rakker* **gråhund**
grårukk [grå´-rukk], äv [grå"-rukk] *-ruttjin (-ruttjem) -rukker* grå rock; **regnbroms**, se ex.
gråsisk [grå´-sissk], äv [grå"-sissk] *-ą* f¹ **gråsiska**
gråspiett mer sv var. av *gråspit*
gråspit [grå´-spi̲t] *-n (-em) -er* **gråspett**
gråspitkall [grå´spit-kall] *-n (-em) -er* **gråspett**hane
gråspråk [grå´-spra̲k] *-språtjeð (-språtję)* de älvd gårdfarihandlarnas hemliga **språk**
gråstarr [grå´-starr] *-n (-em)* grå **starr**, **gråstarr**
gråstie [grå´-sti̲e], äv [grå"-sti̲e] *-n (-nem) -ner* **gråsten**
gråstjemuor [grå´stje-mu̲or] o. [grå"stje-mu̲or] *-n (-em) -er* **gråstensmur**
gråstiensmuor mer sv var. av *gråstjemuor*
gråswart [grå´-swarrt], ofta [grå"-swarrt] **gråsvart**
gråt -n (-em) **gråt**
gråta gråt – grit – gräteð (+dat) **gråta** || *gråt bluoðę* gråta blod
gråtiuov [grå´-ti̲uov] *-in (-em) -er* **gråsparv**
gråtjyöld [grå´-tśyöld] *-ę (-n)* **gråkallt** väder
grårraut [grå´-traut] *-n (-em) -er* **gråtrut** (förslag)

gråtrost [grå´-trosst] *-n (-em) -er* **dubbeltrast** (förslag)
gråtuon [grå´-tu̱on], äv [grå"-tu̱on] *-ę (-tu̱o'n) -tuoner* **gråton**
gråuott [grå´-uott] *-n (-em) -er* **tumvante**, **ullvante** (hemstickad i grått ullgarn)
gråvå s äldre grundf t. *gravu*
gråvå vb *grav – gruov – grevið* **gräva**, se ex.; **ta** upp (potatis), se ex. || *grav att* gräva igen; *grav attrum* gräva över; *grav fram* gräva fram; *grav frǫ sig* gräva färdigt; *grav nið (sig)* gräva ned (sig); *grav niði* gräva ned (ngt i ngt); *grav sund* gräva sönder; *grav undǫ* gräva bort; *grav upp* gräva upp; *grav yr* gräva ur; *grav åv* gräva av
gråvån [grå"vǫn] oböjl grävande, **grävning**
gråwait [grå´-waĭt], äv [grå"-waĭt] n: *-wai'tt* **gråvit**
gråweðer [grå´-weðe·r], äv [grå"-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **gråväder**, se ex.
gråårun [grå´-åru̱n], äv [grå"-åru̱n] **gråhårig**
gräðelin var. av *greðelin*
gräj -n (-em) -ur **grej**, ex. se **verktygslåda** || *yms gräjur* diverse grejer
gräja vb[1] **greja**; **ordna**, arrangera; lyckas med, **klara** (av), se ex. || *gräj til* ordna till, fixa till, arrangera; *gräj upp* rusta upp, se ex.
gräl -eð (-ę) = **gräl**
[1]*gräla* vb[1] **gräla**, se ex.
[2]*gräla* vb[1] **löpa** (t.ex. om löpsk tik)
grälsiuok **grälsjuk**
grälun **grälsjuk**
gräselin var. av *gräslin*
gräsklipper mer sv var. av *grasklipper*
gräsli adv **gräsligt**, se ex., väldigt || *gräsli min* + dat gräsligt mycket, väldigt mycket (av ngt)
gräslin **gräslig**
gräsmatt [grä"s-matt] mer sv var. av *grasmatt*
grävmasin [grä"v-masi̱n] mer sv var. av *gravmasin*
gröpe -ð (gröpę) **gröpe**
gröpkwenn -ę (=) -er **gröpkvarn**
gröt -n (-em) -er **gröt**, se ex.; **kvällsmat**
gröt til sig vb[1] **gröta** till sig
grötbyss -ą f[1] **ända**, stjärt (skämts, eg. 'grötbössa')
grötfat -eð (-į) = **grötfat**
grötfrukuost [grö`t-fru̱kuost] *-n (-em) -er* **grötfrukost**
grötgravu [grö`t-gravu·] f[2] **snytbagge**
grötgråvå äldre grundf t. *grötgravu*
grötisk förtjust i **gröt**
grötkliem -ą f[1] **grötklick**
grötkopp -in (-em) -er **grötklick**
grötlyttj -ą f[1] **ögla** i byx- el. kjollinning för att öka plaggets vidd
grötmell -ą f[1] **ögla** i byx- el. kjollinning för att öka plaggets vidd
grötmoll -ą f[1] **grötkräkla**
grötstjinneð, raiv åv gå in i **väggen**, köra **slut** på sig (eg. 'riva av grötskinnet')
gubbal [gu`b(b)-ba̱l] *-n (-em) -er* **danstillställning** anordnad av männen i byn
gubbe gubbin (gubbam) gubber **make**, **man**, ex. se **hjälpa**; **gubbe**, ex. se **knalla** iväg
gubbiliran! var. av *gubbiniran!*
gubbiniran! [gubbini̱`rąn] (gud) **bevare** mig (väl)!, **Herre** Gud!, **ojojoj!**, se ex.
gubbklåð -ą f[1] **klåda** hos äldre personer
gubbknaul -n (-em) -er **gubbe** (nedsätt)
gubbliuot -n (-am) -er **gubbjäkel**, gubbtjyv
gubblin **högfärdig**, **mallig**, **viktig**; **stolt**
gubbnekk -nettjin (-nettjem) -nekker **gubbjäkel**, gubbtjyv
gubbsiuok -ą f[1] **gubbsjuka**
gubbstuol -n (-em) -er **kubbstol**
gubiwass **gubevars**
Guð gen *Guðes*, stundom *Guðs* [guss], vard. *guss* **Gud** || *(eð war) je guss lukk* det var en evig tur (att), det var för väl (att); *Guð jåp mig!* o. *Guð jåp sig!* o. *Guð jåp uoss!* (ung.) bevare mig väl!, Herre Gud!; *Guðan sig!* Herre Gud!; *Guð nǫðe* Gud nåde; *guði* se *guð*; *Guðs frið* Guds fred (ss hälsning); *Guðs ritje* Guds rike; *Guðs uord* Guds ord; *um Guð will og fliuotę bjär* el. *flotin bjär* el. *silårieð old* om Gud vill och vädret tillåter, dvs om det vill sig väl (eg. 'och myren bär', 'och flotten bär' resp 'och seldonet håller')
guð -n (-em) -er **gud** || *guði naug min* + dat fullt tillräckligt med, nog med, ex. se **nog**
gudag **goddag**, god dag
guðaktun **religiös**
guðeligiet f[4] **religiositet**
guðelin **religiös**; **gudfruktig**, **kristen** || *ien guðeligan tur* en evig tur
Guðfaðer [gu´-fa̱ðer], äv [gufa̱´ðer] gen *-es* Gud Fader, **Gud**
Guðfaðertjyr [gu´faðe-tśy̱r] *-ę (-n) -tjyner* **nyckelpiga**
guðfruktin var. av *guðfruktun*
guðfruktun [gu"-frukktu̱n] **gudfruktig**
guðinna f[1] **gudinna**
guðslon se *gusslon*
guðsmann [gu´ss-mąnn] = *(-em) -menner* **gudsman**
guðstjenst [gu`ss-tśęnnst], äv [gu´ss-tśęnnst] *-ę (-n) -er* **gudstjänst**
guðsuord [gu´ss-u̱ord] *-eð (-ę)* = **gudsord**

guðstruo [gu´ss-tru̲o] *-nę (-’nn)* **gudstro**
guduomlin **gudomlig**
gufar [gu"-fa̲r] gen *-es* **gudfar**
guggel vb[1] skämts var. av *gogel*
gukka vb[1] **guppa**
gukku [gu`kku̲] gen sg *-es,* pl: *-er* annars oböjl, apokoperas ej **gök**, se ex.; (skämts) **snopp**
gukkufugel -n (-fuglem) -fugler **gök**
gukkuklukk -ą f[1] **gökur**
gukkumess -ą f[1] **gökotta**
gukkuskuo i regel oböjt **guckusko**
gukkusäð -ę (-n) **gökblomster**; ”gökråg”, **sporkapslar** på björnmossa
gukweld **godkväll**, god kväll
guldbrun **guldbrun**
guldgruv -ą f[1] **guldgruva**
guldklimp -in (-em) -er **gullegris**, **kelgris**, **gullgosse**, favorit. Jfr *gullklimp*
guldklukk -ą f[1] **guldklocka**
guldpeningg [gu`lld-pęnịŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **guldpeng**; **guldmedalj**
guldringg var. av *gullringg*
guldstienn -ą f[1] **guldstjärna**
guldtann -ę (=) -tenner (pl dat *-tannum*) **guldtand**
guldtjaj var. av *gulltjäj*
guldtjäa var. av *gulltjäj*
guldwaskningg f[3] **guldvaskning**
gull -eð (-ę) **guld**
gullbuett -n (-em) -er **guldboett**
gullguol **guldgul**
gullklimp -in (-em) -er **guldklimp**
gullringg -rindjin (-rindjem) -ringger **guldring**
gullsmitåð [gu`ll-smitå·ð] **förgylld**
gulltjaj var. av *gulltjäj*
gulltjäj -ą f[1] **guldkedja**
gullun **gullig**
gullwiv -ą f[1] **gullviva**
gumbse var. av *gumse*
gumidag var. av *gumidda(g)*
gumidda [gumi´dda] **godmiddag**, god middag
gumiddag [gumi`dda̲g] o. [gumi´ddag] var. av *gumidda*
gumistyvel var. av *gummistyvel*
gumiyöl [gu̧"mi-y̲öl] Evbgsmål för *gummijuol*
gumma f[1] kvinnlig **fadder**; **gudmor**; **gumma**
gumme gummin (gummam) gummer manlig **fadder**
gummi [gu̧´mmi] i regel oböjt **gummi**
gummiband [gu̧´mmi-bąnnd] *-eð (-ę)* = **gummiband**
gummijuol [gu̧´mmi-ju̲ol] *-eð (-į)* = **gummihjul**
gummipakkningg [gu̧´mmi-pak(k)nịŋŋg] f[3] **gummipackning**
gummipropp [gu̧´mmi-propp] *-in (-em) -er* **gummipropp**
gummiringg [gu̧´mmi-rịŋŋg] *-rindjin (-rindjem) -ringger* **gummiring**
gummiskuo [gu̧´mmi-sku̲o] *-’nn (-’mm) -ner* **gummisko**
gummisnuo’dd [gu̧´mmi-snu̲odd] *-n (-em) -er* **gummisnodd**
gummistyvel [gu̧´mmi-styve·l] *-styvleð (-styvlę)* = **gummistövel**
gummitrill [gu̧´mmi-trill] *-ą* f[1] **trilla** med gummihjul
gummkall -n (-em) -er **gudmors** man
gumoron var. av *gumåron*
gump -in (-em) -er **gump**, bakdel
gumse gumsn (gumsam) gumser **gumse**, **bagge** || *gumser* äv grums (i ögonen)
gumsgröt -n (-em) **gröt** som gavs åt barnsängskvinna
gumsåsn (-åsem) **skrovlighet** i halsen (eg. ’gumshalsen’)
gumåron [gumå´rǫn] **godmorgon**, god morgon
gunatt **godnatt**, god **natt**
gungga s f[1] **gunga**
gungga vb[1] **gunga** || *gungg iweg* gunga iväg
gunggbräð -eð (-ę) = **gungbräda**
gunggest -n (-em) -er **gunghäst**
gunggstuol -n (-em) -er **gungstol**, se ex.
gunggun **gungig**
gunǫð sig [gu"nǫ̲ð sig] vb[1] **beklaga** sig
gunǫðeli [gunǫ̲`ðeli] adv **fasligt**, väldigt
gunǫðelin [gunǫ̲`ðelịn] **evinnerlig**, **faslig**, väldig
gunǫðer **Gud** nåde
guoð n: *guott* **god** || *et guoðer* till godo; *guoðað* det goda, se ex.; *guott* äv skönt; *guoð elsningger* (ung.) vänliga hälsningar; *guoð i laivę* väl till mods, se ex.; *Guoð Juol* God Jul; *i guoð tið* i god tid; *i guoðu* i godo; *kuorvin ir guoð* korv är gott; *ǫ guoð weg* på god väg; *old et guoðer* (*min* + dat) hålla till godo (med); *sjǫ sig guoðan* kunna, se ex., vara i stånd att; *wari so guoð!* var så god!; *wåråguoð i laivę* må bra (mentalt), vara väl till mods
guoða (adj), adv V var. av *guoðu*
guoða s *-ð (guoðą)* **godsaker**, **godis**, gott
guoðaungg -aundjin (-aunggam) -aungger **väldoft**
guoðdaer **goddagar**
guoðdruttjin n: *-druttjeð,* pl: *-drukkner* **salongsberusad**
guoðdågå [gu̲o`-dågå·] se *guoðdaer*
guoðeligen **gott** och väl (utan problem)
guoðer i uttr *et guoðer* se *guoð*
guoðiet f[4] **godhet**

guoðingg -indjin (-indjem) -ingger **lyckost**; **goding**; **raring**
guoðis -eð (-ę) **godis**
guoðjärtað **godhjärtad**
guoðjätå [guo`(ð)-jätå·] oböjl **god** mat
guoðkakufugel -n (-fuglem) -fugler guds bästa **barn**, se ex.
guoðkwåð -ą f[1] tuggkåda
guoðlag -laeð (-laę) i uttr *ǫ guoðlaę* på bra (gott) **humör**, se ex.
guoðlaivað **lättsam** i humöret
guoðland -eð (-ę) god **jord**, **odlingsbar** mark
guoðlåtas -låtes -låtes -låtas **ställa** sig in
guoðmann [guo´(ð)-mąnn] = *(-em) -menner* **god** man, förtroendeman
guoðmunn = (-em) -er **kyss**, se ex.
guoðmųoðun **godmodig**
guoðrekk -rekk -rakk -ruttjeð **räcka** gott (och väl), se ex.
guoðs [guoss], äv [guoss] *-eð (-ę)* **gods**; dold skatt, **drakguld**
guoðsak -satję (-satjin) -saker **godsak**, se ex.
guoðsgemstell [guo`ss-gęmstell] *-eð (-ę)* = **skattgömma**
guoðsgoss [guo`ss-goss] *-n (-am) -er* **son** som ensam ärver gård
guoðsieger var. av *guoðsäger*
guoðska [guo`ska] f[1] **godhet**
guoðskull [guo`ss-kull] *-ą* f[1] **dotter** som ensam ärver gård
guoðsmagasin [guo´ss-magasįn], äv [guo`ss-magasįn] *-eð (-ę)* = **godsmagasin**
guoðsmakulin var. av *guoðsmakun*
guoðsmakun [guo`-smakų·n] **god**, **välsmakande**
guoðstinn **mätt** och belåten, **behagligt** mätt
guoðstjieð -eð (-ę) gott **humör**
guoðsäger [guo`ss-äger] *-n (-am) -er* **godsägare**
guodsärr var. av *guoðsärr*
guoðsärr [guo`ss-ärr] *-n (-am) -er* **godsherre**
guoðtagbar **godtagbar**, **acceptabel**
guoðtalun [guo`-talų·n] **språksam**
guoðtempler -n (-am) -er **godtemplare**
guoðtil [guotį´l] i **stånd** (att), **kapabel**, se ex.; duktig (att) || *wårå guoðtil* äv förmå, kunna
guoðtjenn -tjenner -tjennd -tjennt **godkänna** || *guoðtjennd* godkänd; *int guoðtjenn* inte godkänna, underkänna
guoðtruogen var. av *guoðtruo'n*
guoðtruo'n [guo`-truo'n] n: *-truoeð,* pl: *-truogner* **godtrogen**
guoðträ'tt **behagligt** trött
guoðtykklin **godtycklig**
guoðtykkt **omtyckt**
guoðtågå [guo`-tågå·] *-tar -tuog -taið* **godta**, **acceptera**
guoðu (adj), adv (lukta, smaka) **gott**, se ex.
guoðweðer [guo`-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* = **blidväder**; **skönt väder**, se ex.
guoðwilli(t) **godvilligt**
guoðwillut var. av *guoðwilli(t)*
guoðyörum **salongsberusad**
guoðå Åsenmål för *guoðu*
guoðår -eð (-ę) = **godår**
guoðät n: *-ä'tt* **god**, **välsmakande**, **smaklig**
guol **gul**
guola -ð (guolą) = **gula**
guolaktun **gulaktig**
guolbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] gul blomma, oftast **smörblomma**
guolerter gula **ärter**
guolflettjin (-flettjem) **gula** fläcken (i ögat)
guolgrå **gulgrå**
guolgrår äldre grundf t. *guolgrå*
guolingg -indjin (-indjem) -ingger **guling**
guolklöver -n (-klövrem) **gulklöver**
guolkruoker gulaktiga **mandelpotatisar**
guolkull -ą f[1] **färgkulla**
guol'n [guo`l'n] vb[1] **gulna**
guolprestkragi [guo`l-prestkragi·] *-n (-krågåm) -kragir* **färgkulla**
guolprestkrågå -n ack o. yngre grundf av *guolprestkragi*
guolroð n: *-ro'tt* **gulröd**
guolsparv -in (-em) -er **gulsparv**
guolsuo'tt -ę (-n) **gulsot**
guolwait n: *-wai'tt* **gulvit**
guolå guolär – guoläð – guolåð **gulna** (vara el. synas gul)
guolånęter [guo"lå-nęter] för växtligheten farliga **frostnätter**
guom -in (-em) -er **gom**
guon sig vb[1] **gona sig**, **moja sig**
guonna f[1] el. oböjt **skogsfru**, **skogsrå**, se ex., **rånda**
guor -eð (-ę) **sörja** || *warken guor eld spuor* inte en skymt, inte minsta spår
guorilla f[1] **gorilla**
guorma vb[1] **gorma**
guorre guorrn (guorram) guorrer **gosse**, **pojke**
guorrtoll -n (-em) -er **martall**
guosil [guo"sįl] *-n (-em) -er* **elritsa**, **kvidd**; (i sms) **-yngel**
guoska s se *guoðska*
guoska vb[1] : *guosk upp sig* **gaska** upp sig, **repa** mod, **rycka** upp sig; **tuffa** till sig
guosklin [guo`sklįn] var. av *guossklin*
guosskli adv **rejält** (i stort mått, i hög grad), se ex., **ymnigt**

guosskligfaktor [guo`sskli-fakktor] *-n (-em) -er* **mysfaktor** (skämts)
guossklin **god**, se ex.; **godmodig**, **rar**, **snäll**, vänlig; **trevlig**; **mysig** || *int guosskli(t)* inte så gott, se ex., inte så lätt; inte så trevligt, inte så roligt
guo'ss(-) se *guoðs(-)*
guott adv **gott**; **skönt**, se ex., **behagligt** || *eð ir it guott witå* det är inte gott att veta, det är inte lätt att veta; *fer guott* för gott, för alltid; *guott stellt* gott ställt, bra ställt; *guott um* gott om, se ex.; *guott og wel* gott och väl; *so guott eð gor* så gott det går; *so guott dier dugå* o. *so guott dier kunna* så gott de kan; *so guott sos* o. *so guott so* så gott som, ex. se **gratis**
Guottland **Gotland**
guottleningg [guo`tt-lęnįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **gotlänning**
guottlenningg var. av *guottleningg*
[1]*guottlensk -ą* f[l] **gotländska** (dialekten)
[2]*guottlensk -ą* f[l] **gotländska** (gotländsk kvinna)
guottlenska var. av *guottlensk*
guottskriev -skriever -skrievd -skrievt **gottskriva**
guov -eð (-ę) = **golv**, ex. se **ned** på
guova vb[1] lägga **golv** || *guov um* lägga nytt golv
guovbjälk -bjältjin (-bjälkam) -bjälker **golvbjälke**
guovbrunn = *(-em) -er* **golvbrunn**, se ex.
guovdrag -draeð (-draę) **golvdrag**
guovkollt **kallt** på golvet
guovleggningg f[3] **golvläggning**
guovlist -ę (-n) -er **golvlist**
guovǫs -n (-em) -er **golvbjälke**
guovplaunk -ą f[l] **golvplanka**
guovspringg yngre var. av *guovspryndj*
guovspryndj -ą f[l] **golvspringa**, se ex.
guovwerm -in (-am) **golvvärme**
guppa vb[1] **guppa**
gurgel vb[1] **gurgla** || *gurgel sig* gurgla sig
gurilla lokal var. av *guorilla*
gurka f[l] **gurka**, ex. se **växthus**
gusin [gu´sįn] **adjö**; **goddag**; **Guds** fred
guss se *Guð*
guss- se äv *guðs-*
gusslon [gu´ss-lo̲n] *-eð (-ę)* **gudslån**, **föda**, **mat**, ex. se **dela** med sig, **mat**
gusstjilov [gu`sstśi-lo̲v] **guskelov**
gusstjilovkweld -n (-em) -er **lördagskväll** (skämts)
gusstjiluv var. av *gusstjilov*
gusstjilåv var. av *gusstjilov*

gusun [gu"sųn] **frusen**, ruggig, huttrande
gusså gusär – gusäð – gusåð **huttra**, se ex.
gutun [gu"tųn] **gullig**, **rar**; **trevlig** (social)
gwatun [gwa"tųn] [149] var. av *watun*
gå'llin **god** att tas med, **lätt** att ha att göra med; **görlig** || *int gå'llit* inte värt att, inte tillrådligt (att), se ex.; inte riskfritt; inte så gott, inte så lätt
gålå gälär – gäläð – gålåð **gala**; **ropa**, se ex.
gålån oböjl **galande**; **skrikande**, skrik
gåmål [gǫ"mål] pl: *gambler* **gammal**, se ex. || *gambler(a)* äldre; *gamblest* äldst, ex. se **som** rel. pron; *gåmålt* o. *eter gåmålt* förr i tiden, förr i världen, av gammalt; *laik gåmål* lika gammal, jämngammal; *werd gåmål* bli gammal, se ex.; *åv gåmålt* av gammalt (fr sv)
gåmåldags [gǫ"måldags] **gammaldags**
gåp -in i uttr *drågå gåpin* o. *sel gåpin* stå o. **stirra** med öppen mun, *upi gåp* **häpen**, **paff**, *werd upi gåp* bli häpen, **häpna**
gåpa vb[1] **gapa** av förvåning; stå o. **stirra** med öppen mun, **glo**, **blänga** || *werd gåpend* häpna
gåpå gäpär – gäpäð – gåpåð (+dat) **gapa**; **gäspa**; **prata** högljutt; vara öppen, ex. se **glipa** || *gåpå eter swemnem* gäspa; *gåpå upp* gapa; *gåpå yr sig* häva ur sig; *wen gäpär du auti?* vad gapar du om?
går : *i går* i **går**; *i går kwells* i **går** kväll; *i går morgus* [i gå´(r) morgu·s] i **går** morse; *i går um nǫt* i **går** natt
gåta f[l] **gåta**
gåtå äldre grundf t. *gatu*
gåva f[l] **gåva**; **begåvning**
gåvobriev mer sv var. av *gåvubriev*
gåvubriev -eð (-ę) = **gåvobrev**
gäpa yngre var. av *gäpen*
gäpen [gä`pęn] *gäpną* f[l] **göpen**, **handfull**
gäpäld [gä"päld] *-eð (-ę)* = **gaphals**
gäv **omtyckt**, se ex., **populär**, se ex.; åtrådd, **åtråvärd**, **eftertraktad**, **begärlig**
gävlið -n (-im) -ir **glipa** mellan livet o. kjolen resp jackan o. byxorna
gävliek -lietjin (-lietjem) -lieker **schlager** (nydal, eg. 'populär låt')
gävstell -eð (-ę) = populärt ställe, **favoritställe**

H

h [hå] *h:eð (h:ę)* = bokstaven **h**, ex. se **falla** bort
hallo mer sv var. av *allo*
hę var. av *ę*
hl- ord på *hl-* återfinns under *sl-*

[149] Varianten synes vara inkommen från Västerdalarna.

häj **hej** || *häj dǫ* hej då; *häj so laindje* o. *häj solaindj* hej så länge
häja! [hä´ja], äv [hä´jja] **heja!**
häja [hä`ja] vb¹ **heja** || *häj fram* heja fram
häjsan **hejsan**
hö gammalt uttal av bokstavsnamnet *ö*
höj! **hallå!**, hallå där; **hej**
höjt! var. av *höj!*

I

i prep + dat, ack, gen **i** (vid tidpunkt o. befintlighet + dat; vid tidsutsträckning o. riktning + ack; i vissa tidsuttr med bet. **förliden** + gen); **till** || *i alla fall* i alla fall; *i bend* i kläm; *i fiuord* i fjol; *i dag* i dag; *i går* i går; *i går morgus* i går morse; *i kwells* i går kväll; *i lag* tillsammans; gemensamt; *i og min* i och med; *i okk fer sig* i och för sig; *i wittres* i vintras, förliden vinter; *i wåres* i våras, förliden vår
i s *i:eð (i:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **i**
iaipläpt **häpen**
ið pron (ack, dat =) **ni**
ið s *-n (-em) -er,* äv *-n (-im) -ir* **id** (fisk)
įð lokal var. av *ið* pron
iðealist -n (-em) -er **idealist**
iðeell **ideell**
iðeli **ideligen**
iðelin **idelig**
identifiira var. av *identifira*
identifira [idęntifi`ra] vb¹ **identifiera**
identitiet f⁴, äv m: *-n (-em) -er* **identitet**
iðentitiet var. av *identitiet*
iðeologisk **ideologisk**
Iðer [i"ðer] **Idre** || *upǫ Iðer* i Idre; till Idre
iðer pron var. av *iðär*
idi [idi´] *idi'nn (idiem) idier* **idé** || *eð ir indjin idi* det är ingen idé, se ex.
idie var. av *idi*
iðiell var. av *iðeell*
idiuot [idi(ĭ)uo´t] *-n (-em) -er* **idiot**
idiuoti [idi(ĭ)uoti´] *-'nn (-em) -er* **idioti**
idjentligen **egentligen**
idjentlin **egentlig**
idol [idǫ´l] *-n (-em) -er* **idol**
iðǫt [i"ðǫt] **ert**, edert
Iðre [i`ðre] var. av *Iðer*
iðrott [i"ðrott] s *-n (-em) -er* **idrott**, se ex.
iðrott [i"ðrott] vb¹ **idrotta**
iðrotter [i"ðrotter] *-n (-am) -er* **idrottare**
iðrottsmann [i"ðrots-mąnn] = *(-em) -menner* **idrottsman**
iðrottstävlingg [i"ðrots-tävlĭŋŋg] f³ **idrottstävling**
iðu f² **eda**
iduol mindre vanl var. av *idol*
idyll -n (-em) -er **idyll**
iðå äldre grundf t. *iðu*
iðär [i"ðär] poss pron **er**, eder, se ex.
ie oböjl diftongen ***ie***; se ***e***
įe obest. art., pron, räkn f (dat betonat *ienner,* obet. *ien,* ack ovanl. *iena,* se ex.) **en** || *įe stur įe byla* ung. en rejäl (rejält stor) bula, se avsn. Pleonasmer
¹*ieð -n (-em) -er* **ed** (försäkran) || *go ieðn* o. *swer ieðn* avlägga ed
²*ieð -ę (-n) -er* **hed** (skogshed)
Ieðę (Ieðn) **Heden, Särnaheden**
Ieðemųora var. av *Iennmųor*
ieðer [ie´ðer] s *-n (ieðrem)* **heder** || *ieðer að* heder åt
ieðer [ie`ðer] vb¹ **hedra** || *ieðrað* hedrad
ieðerlin **hederlig**
ieðersam **hedersam**; **hedervärd**
ieðersdjäst -n (-em) -er **hedersgäst**
ieðerslieðamųot -n (-em) -mẏöter **hedersledamot**
ieðersmann = (-em) -menner **hedersman**
ieðersmįeðlemm -in (-em) -er **hedersmedlem**
ieðersplass -n (-em) -er **hedersplats**
ieðersuppdrag -draeð (-draę) = **hedersuppdrag**
įeðier [įe´ðier] (dat *ienndier*) **endera**, den **ena** f, ex. se **ena**
ie-diftaungg -taundjin (-taundjem) -taungger diftong ***ie***
ieðnduom -in (-em) **hedendom**
ieðningg -indjin (-indjem) -ingger **hedning**
ieðnisk **hednisk**
ieðǫ [ie"ðǫ] **hädan**, **härifrån**, se ex.
Iedwig var. av *Eddwig*
įeent [įe"-ęnnt] **enhänt**; **opraktisk** (ej händig)
iega s f¹, oftast pl: *iegur* **egendom(ar)**, **äga (ägor)**, ex. se **värdera**
iega vb *ier – iegde – iegt* (äv *iegað*) **äga**, se ex.; vara **förälder** till, se ex. || *ieg i* ha del i, ha en andel i; rå om (socialt), ex. se ¹**rå**; *ukin ier dig?* vem är du barn till?, vilka är dina föräldrar?
iegas iegas (pl) *– iegdes – iegdas* **rå** om varandra
iegen adj n: *ieget* (äv *iegeð*), pl: *iegner* **originell**; **egendomlig**, se ex., **konstig**, se ex.; **egen**, se ex. || *start iegeð* starta eget
iegen að sig vb¹ **tillägna sig**; **lägga** sig till med
iegenduom -in (-em) -er **egendom**
iegenduomlin **egendomlig**
iegeniet f⁴ **egenhet**
iegenmektun **egenmäktig**
iegennammen -namneð (-namnę) = **egennamn**
iegennyttun **egennyttig**, **egoistisk**

iegenskap -in (-em) -er **egenskap**
iegenskapsuord -eð (-ę) = **egenskapsord**, **adjektiv**
ieger med sms var. av [1]*äger*
iegsklin **tillgiven**, snäll
iek ietję (ietjin) ieker **ek**
ieka vb[1] **eka**
iekan s oböjl **ekande**, eko
ieker -n (iekrem) iekrer **eker**
ieklov -eð (-ę) = **eklöv**
ieko oböjl **eko**
ieksel var. av *ieksl, ieksla*
[1]*ieksl* [ie´khl] s *-ę (-n) -er* **oxeltand**
[2]*ieksl* [ie´khl] s *-eð (-ę)* **gnat**
ieksl [ie`k'hl] lokal var. av *ieksla*
ieksla [ie`khla] vb[1] **gnata**, tjata
ieku var. av *ieko*
Ierusalem konstr var. av *Djirusalem*
įekum **enkom**, se ex., **särskilt**; **särskild** (för visst ändamål); **elegant**, **präktig**, **stilig**, fint el. **vackert klädd**, ex. se **fin**; **proper**; **trevlig**; **fin** av sig, lite **märkvärdig**, **förmer**; **behändig**, praktisk
įekumin lokal var. av *įekum*
iel adj **hel** || *iel da'n* hela dagen; *iel nǫtę* hela natten; *iel og olln* hel och hållen; *iel tiðę* hela tiden
iel adv lokal var. av *ijel*
iel s med sms ovanl var. av *el*
iela adv **hela**, se ex., så mkt som
iela s f[1] **efterbörd**, se ex.
iela vb[1] **hela**
ielbil var. av *elbil*
ielbruor oftast oböjt i sg, pl: *ielbryöðrer* **helbror**
ielda [ie`llda] var. av *iela* s
ieldag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **heldag**
ielfesäkrað **helförsäkrad**
ielga var. av *elga*
ielgardir vb[1] **helgardera**
ieliet f[4] **helhet**
Ieligandn (-andam) den helige **Ande**
Ielig-Ulåv **Olof** den Helige
ielin **helig** || *boð yrkt og ielit* i helg och söcken, såväl vardag som helgdag
ielnykterist -n (-em) -er **helnykterist**
ielrör **helrör** (skridskor)
ielsaið -ą f[1] **helsida**
ielskegg -skeddjeð (-skeddję) = **helskägg**
ielspenn helspänn || *ǫ ielspenn* på **helspänn**
ielstietj -stietjer -stiekt -stiekt **helsteka**
ielstjinnað **helskinnad**
ielswart **helsvart**
ielt [ielt] **helt** || *ielt ienkelt* helt enkelt; *ielt og olleð* helt och hållet; *ielt wisst* **just** precis
ieltekkend mer sv var. av *ieltettjend*
ieltekkninggsmatt -ą f[1] **heltäckningsmatta**
ieltettjend **heltäckande**
ieltið -ę (-n) -er **heltid**, se ex.
iem adv **hem**, ex. se **lyckligen** || *go iem* gå hem; *go iem sain* gå hem till sig, gå hem till sitt
[1]*iem* s *-eð (-ę)* = **hem** || *upǫ iemę* på hemmet, på ålderdomshemmet
[2]*iem* s *-in (-em)* **fjäll** (på fisk, kollektivt)
iema adv **hemma** || *frǫ iema* hemifrån; *iem dain* hemma hos dig; *iem danę* o. *iem dar* där hemma; *iem nest* hemma hos; *iem ringgum gardn* o. *iem ringgum knautą* hemomkring, hemikring, hemmavid; *är iema* se *ära* vb
iema vb[1] **fjälla** (fisk)
iemað prep + dat **hem** till, se ex.
iemadress -n (-em) -er **hemadress**
ieman [ię"man] *-eð (-ę)* = **hemman**
iemaplan [ię`ma-plan] i uttr *ǫ iemaplan* på **hemmaplan**
iemarbiet -eð (-ę) = **hemarbete**, ex. se **språklärare**
iemat [ię´mat] **hem**, se ex., **hemåt**, **hem** igen
iemate var. av *iemat*
iembel [ię´mmbel] s *iembleð (iemblę)* **gräl**, skäll
iembel [ię`mmbel] vb[1] **gräla**, **skälla**, banna, ex. se **kock**; **klaga**, se ex., **beklaga sig**, **gnöla**; **prata** (för) mkt; (lokalt) **prata**, tala || *iembel dalska* tala älvdalska (el. annat dalmål) (lokalt), *iembel in* tala in (lokalt)
iember [ię´mmber] s *-n (iembrem)* **jämmer**
iember sig [ię`mmbe sig] vb[1] **jämra sig**; **beklaga sig**, **klaga**, ex. se **vattenhink**
iembersam **jämmersam**, **gnällig**, **kverulantisk**, som **beklagar** sig; (ung.) **sjåpig**
iembisyök -syötjeð (-syötję) = **hembesök**
iemblun **grälsjuk**, **grälaktig**
iemblus [ię´mmblus] oböjl **grälmakare**, **grälsjuk** person
iembrenningg f[3] **hembränning**
iembrenninggsapparat -n (-em) -er **hembränningsapparat**
iembrennt **hembränt**
iembuðer pl, b.f. *-buðär* (dat *-buðum*) **hemfäbod**
iemby -bynn (-bymm) -byer **hemby**
iembygd -ę (-n) -er **hembygd**
iembygdsferieningg f[3] **hembygdsförening**, ex. se **donera**
iembygdsfest -ę (-n) -er **hembygdsfest**
iembygdsgard -n (-em) -er **hembygdsgård**
iembåkåð [ię`m-båkå·ð] **hembakad**
ieme lokal var. av *iema*
iemferd -ę (-n) -er **hemfärd**
iemfrið -n (-im) **hemfrid**
iemfrǫ **hemifrån**

iemfuota se *iemmfuota*
iemfyör -fyörer -fyörd -fyört **jämföra**
iemfyörbar **jämförbar**
iemfyörelswis **jämförelsevis**
iemgar adj **hemgjord**
iemgard adj n: *-gart* var. av *iemgar*
iemgard s *-n (-em) -er* **hemgård**; **barndomshem**
iemi + ack **hem** till, se ex.; + dat **hemma** i, se ex.
iemifrǫ mer sv var. av *iemfrǫ*
Iemil [i̯e"mil] **Emil**
iemka var. av *ienka*
iemkunskap -in (-em) **hemkunskap**
iemlainggtan oböjl **hemlängtan**
iemland -eð (-ę) = **hemland**
iemleks -ą f[1] **hemläxa**
iemlin **hemlig**
iemligiet f[4] **hemlighet**
iemligietsfull **hemlighetsfull**
iemligstemplað **hemligstämplad**
iemlos **hemlös**
iemmen [i̯e´mmęn] adj n: *iemnt,* pl: *iemner* **jämn**, se ex. || *iemnt um* nätt och jämnt
[1]*iemmen* [i̯e`mmęn] s = *(iemnam)* jämna, **plattlummer**
[2]*iemmen* [i̯e`mmęn] s *iemną* f[1] **jämn** mark
iemmen [i̯e`mmęn] vb[1] **jämna** || *iemmen aut (sig)* jämna ut (sig); *iemmen til* o. *iemmen åv* jämna till; *iemnas aut* jämnas ut
iemmengåmål var. av *iemngåmål*
iemmer lokal var. av *iember*
iemmer sig lokal var. av *iember sig*
iemmfuota **jämfota** || *upp iemfuota* hoppa jämfota
iemmfyötes **jämfota**
iemn SV var. av *iemmen* adj
iemna lokal var. av *ienne*
iemnað Blybergsmål för [1]*iemmen*
iemnbördun **jämbördig**, likvärdig
iemne lokal var. av *ienne*
iemnest + dat **hemma** hos
iemngåmål [i̯e`mmn-gǫmå·l] **jämngammal**
iemnmųoð = *(-ę)* **jämnmod**
iemnårun **jämnårig**
[1]*iemǫ* [i̯e`mǫ] adv **hemifrån**
[2]*iemǫ* [i̯emǫ], betonat [i̯e`mǫ] prep + ack på den här **sidan** om, **hitom**, närmare hemmet || *iemǫ tjyörtjų* på den här sidan om kyrkan
[3]*iemǫ* [i̯emǫ], betonat [i̯e´mǫ] prep + dat **hemma** på, se ex.; + ack **hem** på, hem till
iemomin **där hemma**
iemonað + dat på den här **sidan** om, **hitom**, närmare hemmet
iemǫter I. adv **hemifrån**
II. prep + dat **hemifrån** utefter el. längs || *iemǫter weem* hemifrån längs vägen
iemrįes -ą f[1] **hemresa**
iemringgum **hemomkring**, hemikring || *old sig iemringgum* hålla sig hemmavid
iems min + dat **jäms** med
iemsaið -ą f[1] **hemsida**
iemsamarit -n (-em) -er **hemsamarit**
iemsittjer -n (-am) -er **hemmasittare**
iemsittser var. av *iemsittjer*
iemsk [i̯emsk] **hemsk** || *iemska saker* förfärligt, se ex. *(men) iemska saker!* (men) hemska saker!, (men) ojojoj!, det var värst
iemskiet f[4] **hemskhet**
iemskrapu [i̯e`m-skrapu·] f[2] **fiskfjällare**
iemskråpå äldre grundf t. *iemskrapu*
iemslöjð -ę (-n) **hemslöjd**
iemslöjðer -n (-am) -er **hemslöjdare**
iemslöjðsaffär -ę (-n) -er **hemslöjdsaffär**
iemsmai'dd **hemsmidd**
iemsnikkað **hemsnickrad**
iemspråk -språtjeð (-språtję) = **hemspråk**
iemstað -n (-im) -städer **hemstad**
iemstikkað **hemstickad**
iemstjikkað [i̯e´m-stśikkað] **hemskickad**
iemsömd [i̯e`m-sǫ̈md] **hemsydd**
iemta vb[1] **plocka** || *iemt að sig* plocka åt sig, se ex., förse sig med; *iemt att* plocka tillbaka; *iemt berę* plocka bär; *iemt fram* plocka fram; *iemt i* plocka i; plocka; fylla i; *iemt iser* plocka isär; *iemt ijuop* plocka ihop, samla ihop; *iemt in* plocka in, se ex.; *iemt niði* plocka ned (ngt i ngt); *iemt sund* plocka isär; *iemt undǫ* plocka undan, plocka bort; *iemt yr* plocka ur, se ex.; *iemt åv* plocka av; duka av, se ex.; *iemtas iweg* gå bort (dö)
iemtam **hemtam**
iemte adv jämte || *iemte min* + dat jämte; *wårå iemte min* + dat vara jämbördig (i paritet) med
iemte s *iemtn (iemtam) iemter* **jämte**, jämtlänning
iemter [i̯e´mter] I. adv **hemåt**.
II. prep + dat **hemåt** utefter, se ex., hemåt längs || *drågå sig iemter skaptę* dra sig hemåt (skämts)
iemter [i̯e`mmter] s *-n (-am) -er* **plockare**
iemtertil [i̯e´mteti̯l] **hemåt** (i riktning mot hemmet)
iemtjenst -ę (-n) **hemtjänst**
iemtjinnað **hemkärnad**, se ex.
Iemtland [i̯e`mmt-lą̈nnd] **Jämtland**
iemtleningg [i̯e`mmt-lęnįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **jämtlänning**
iemtrakk var. av *jemtrakk*
iemtrakter **hemtrakter**
iemtrivlin [i̯e`m-trivlį·n] **hemtrevlig**

iemtrivnað [ịe`m-trivnað] *-n (-im)* **hemtrevnad** (äv växten)
Iemus [ịe"mus] **Hemus** (by i Mora, nu bl.a. med skidstadion)
iemweg -we'n (-weem) -weer **hemväg**
iemwender -n (-am) -er **hemvändare**
iemwevin [ịe`m-wevį·n] n: *-wevið,* pl: *-wevner* **hemvävd**
iemwið I. adv [ịe`mwið] **hemmavid** II. prep + ack [ịemwið] **hemma** vid, se ex.
Iemwärneð (-wärnę) **Hemvärnet**
iemwärnsmann = (-em) -menner **hemvärnsman**
iemyvyr [ịem-y"vyr] i sht ss adv, o. [ịe´myvyr] i sht ss prep I. adv **hemåt**, ex. se **traska**; (i riktning) närmare hemmet. II. prep + ack **hem** över, **hemåt** över
iemå iemär – iemäð – iemåð **ina**; **smågräla**, **bjäbba**
iemätjeð [ịe´m-ätśeð] **hemkört**
ien adv **en**, cirka, **ungefär**, se ex.
ien [ịen] obest. art, pron m **en** || *ienum eller stass* på ett annat ställe. Jfr *ienn*
ien [ịe´n] s *ienę (ịe'n) iener* **en**, enbuske; **ene**
iena pron **ena** || *an iena* o. *dan iena* den ene; *an iena ... dan oðern* de ene … den andre, se ex.; *eð iena* det ena, se ex.; *ienað* det ena
iena vb[1] **ena** || *ien sig* ena sig; *ienas* enas
ienarmað **enarmad** || *ienarmað bandit* enarmad bandit
ienastående **enastående**
ienbart **enbart**
ienbersbuosk [ịe`nbes-buossk] *-buostjin (-buoskam) -buosker* **enbuske**
ienbersdrikk [ịe`nbes-drikk] *-að (-ą),* äv f: *-ą* f[1] **enbärsdricka**
ienbiet i uttr *åk ienbiet* köra med en **häst**
ienbuosk -buostjin (-buoskam) -buosker **enbuske**
ienda (stundom oapokoperat) **enda**, se ex., se äv **förfaras** || *bar nogrer iender* bara några få; *iendað* det enda, se ex.
iendest adv **endast**, allenast
iendest pron **endaste**; den **enda**, se ex.
iendier se *ienndier*
iendrekt -ę (-n) **endräkt**
ienfaldun **enfaldig**
ienformun var. av *ienfuormun*
ienfuormun [ịe"n-fuorrmụn] **enformig**
iengas var. av *djiengas*
ieniet f[4] **enhet**
ienietlin **enhetlig**
ienka [ịe`ŋŋka] vb[1] **jämka**; **jämna** till
ienkel **enkel**, se ex.
ienkeless -ą f[1] enkel**hässja**
ienkelriktað **enkelriktad**
ienkelruom -eð (-ę) = **enkelrum**
ienkel-v se *v*
ienlit + dat **enligt**
ienn räkn, pron m **en**, ex. se **burk**, **var** pron || *ienn eter ienn* en efter en; *ienn ... ienn* en … en annan, den ene … den andre; *ienn ... oðern* den ene … den andre, ex. se **halta**; *ienn og anan* en och annan; *ienn-og-tiugu* tjugoen. Jfr *ien*
ienn s *-eð (-ę) =* **järn** || *ienneð, twåln, tineð ...* en, två, tre … (skämts, eg. 'järnet, tvålen, tennet')
Ienna **Järna**, **Dala-Järna**
ienna f[1] var. av *ienne*
iennaffär -ę (-n) -er **järnaffär** || *i iennaffärn* o. *upǫ iennaffärn* i järnaffären
iennbaureð (-baurę) **hjärnkontoret**
iennbislag -slaeð (-slaę) = **järnbeslag**
iennblyöðningg f[3] **hjärnblödning**
iennbru -nę (-'nn) -er **järnbro**
iennbruk -brutjeð (-brutję) = **järnbruk**
ienndier [ịe´nndier] (dat *ienumdier*) den **ena**, ex. se **ena**, **äggstock**; **endera** m, se ex.
ienndjymnastik -stitjin (-stitjem) **hjärngymnastik**
ienne ienn'n (iennam) ienner **hjärna**, se ex.
iennerr -ą f[1] järnkratta, **kratta**
iennętер [ịe`n(n)-nętер] **järnnätter**, se ex.
ienngryt -ą f[1] **järngryta**; **stekgryta**
iennjymnastik mer sv var. av *ienndjymnastik*
iennklump -in (-em) -er **järnklump**
iennknaul -n (-em) -er **järnklump**
Iennmụor **Hedemora**
iennplåt -n (-em) -er **järnplåt**
iennringg -rindjin (-rindjem) -ringger **järnring**
iennrör -eð (-ę) = **järnrör**
iennsell -n (-em) -er **hjärncell**
iennskakningg [ịe`nn-skaknịŋŋg] f[3] **hjärnskakning**
iennskrynkler -n (-am) -er **hjärnskrynklare**
iennskuo'dd **järnskodd**
iennskuoningg f[3] **järnskoning**
iennspiett -eð (-ę) = **järnspett**
iennspis -n (-em) -er **järnspis**, ex. se **tur** att; **vedspis**
iennstakiet -eð (-ę) = **järnstaket**
iennstammen = (-stamnem) -stamner **hjärnstam**
iennstaungg -staundję (-staundjin) -staungger **järnstång**; **järnspett**, **spett**
iennstyöð n: *-styö'tt* mycket **stadig**, mycket **stabil**
iennsåg -såę (-så'n) -såger **järnsåg**
ienntie -n (-nem) -ner **järnten**
ienntinnerr -ą f[1] ett slags järnräfsa för torvrivning, **klohacka**

ienntråð -n (-em) -er **järntråd**, **ståltråd** ||
sortir ienntråðn spela gitarr
(skämts, eg. 'sortera ståltråd(en)')
iennwarur [i̯e`nn-waru·r] **järnvaror**
iennweg -we'n (-weem) -weer **järnväg**
iennwegsrels -n (-em) **järnvägsräls**
iennwegsstasiuon = (-em) -er **järnvägsstation**
iennwegstrafik -fitjin (-fitjem) **järnvägstrafik**
iennwegswaungen = (-waungnem) -waungner
järnvägsvagn
iennwegsyvyrgaungg -gaundjin (-gaundjem)
-gaungger **järnvägsövergång**
iennwerk -wertjeð (-wertję) = **järnverk**
ienogd [i̯e`n-o̲gd] yngre var. av *ienägd*
ienrais -eð (-ę) **enris**
ienraisbuosk -buostjin (-buoskam) -buosker
enbuske
iens **ens** || *iens dyö* ens
iensamiet mer sv var. av *i̯esumiet*
ienslingg -lindjin (-lindjem) -lingger **ensling**
ienstaka var. av *ienståkå*
ienstavun [i̯e`n-stavų·n] **enstavig**
ienstjild **enskild**
ienstyöringg var. av *i̯estyööingg*
ienståkå [i̯e`n-ståkå·] **enstaka**
ient [i"-ę̈nnt] **opraktisk** (ej händig)
iental -eð (-i̯) **ental**; **singularis**
ientit -ą f[1] **entita**
Ientjyöpingg [i̯e`n-tśyöpi̯ŋŋg] **Enköping**
ienträgen n: *-trägeð* o. *-träeð,* pl: *-trägner*
enträgen
ienträ'n var. av *ienträgen*
ientumsplaunk -ą f[1] entumsplanka,
entumsbräda
ientuonut **entonigt**
ienugiet f[4] **enighet**
ienumstas på ett **ställe**
ienun **enig**
ienwið -n (-im) **ene**, enträ
ienwirtj -eð (-ę) envirke, **ene**
ienwis [i̯e"n-wi̯s] **envis**, se ex.; **påstridig**;
enträgen
ienwisas [i̯e"n-wi̯sas] vb[1] **envisas**
ienwisbög [i̯e"nwis-bö̲g] *-bö'n (-böem) -böer*
envis person
ienwisknaul [i̯e"nwis-knaul] *-n (-em) -er*
envis person
ienwisplita [i̯e"nwis-pli̯ta] f[1] **envis** person
ienägd [i̯e"n-ä̲gd] **enögd**
iepatraktor -n (-em) -er **epatraktor**
ie-puost var. av *e-puost*
ierde ierdn (ierdam) ierder **herde**
ierfareniet var. av *erfareniet*
ierga lokal var. av *järga*
iergun lokal var. av *järgun*

Ierik [ie"rik] **Erik**
Ierk [ierrk] **Erik** (vard), Jerker
ieroglyf -in (-em) -er **hieroglyf**
iersmess [i̯e`s-mess] *-ą* f[1] **ersmässa** (Eriksdagen
den 18 maj)
Iersų [i̯e´sų] **Ersson**, Eriksson
ies lokal var. av *iess,* se *iettas*
i̯es **hes**
iesin [ie"si̯n] ptcp n: *iesið,* pl: *iesner* **jäst**
i̯esmęgd [i̯e"-smę̲gd] **enfaldig**, **enkelriktad**,
enkelspårig, **inskränkt**
iesmess se *iersmess*
iesn se *iessn*
i̯esnum var. av *i̯esum*
iess se *iettas*
iessn [ie`ss'n], obetonat [ies'n] en **gång**, ex. se
gång, **tid**; en **gång** till; någon gång; **ens**, se ex. ||
iessn dyö ens, ex. se **bry sig** om; *iessn eller* en
annan gång; *iessn launggu* en gång för länge
sedan; *iessn til* en gång till; *mi̯er eld iessn*
mer än en gång
Iessus Jesus || *i Iessu namm* i Jesu namn,
i jisse namn
i̯estyööingg [i̯e"-styööi̯ŋŋg] *-indjin (-indjem)*
-ingger **enstöring**
Iesų stavningsvar. av *Iersų*
i̯esum [i̯e`sųm], äv [i̯e"sųm] **ensam**
i̯esumb lokal var. av *i̯esum*
i̯esumiet f[4] **ensamhet** || *i i̯esumietn*
i ensamheten
i̯esumin var. av *i̯esum*
i̯esumrett -n (-em) **ensamrätt**
i̯esumskli adv **ensamt**
i̯esumståend **ensamstående**
i̯esumwarg [i̯e"sųm-warrg] *-wardjin (-wardjem)*
-warger **ensamvarg**
i̯esumärr [i̯e"sųm-ärr] *-n (-am) -er*
envåldshärskare
Iesus **Jesus**
iet [i̯et] adj n: *ie'tt* **het**, se ex.; **feberhet**; **hetsig**,
häftig; **ivrig**, **otålig** || *wårå iet upi ennę* vara
het i pannan, ha feber
iet [iet] obest. art, pron **ett**. Jfr *iett*
iet [iet] prep lokal var. av *et*
[1]*ieta* f[1] **krubba**, **foderhäck**
[2]*ieta* f[1] **hetta**, ilska
ieta vb : *iet upp ieter upp – ie'tt upp – ie'tt upp*
(äv *ietað upp*) **hetta** upp, värma upp
ietbaker lokal var. av *etbaker*
ieter -n (ietrem) ietrer **eter**, rymd
ietikett var. av *etikett*
ietin [ie"ti̯n] n: *ietið,* pl: *ietner* äten, havande
ätit, **mätt**, belåten, se ex.
ietjin n: *ietjeð,* pl: *iekner* **från**, **stark**; **besk**;
hetsig; **trumpen**

ietmęr -ę (-n) -er, yngre *-ą* f[1] **ettermyra**
ietnessl -ą f[1] **etternässla**; **brännässla**, ex. se **skott**
ietpär -ą f[1] **het** potatis
ietspuori [ie`t-spuori·] *-n (-spuoråm) -spuorir* **hetsporre**
iett räkn, pron (dat *ienu* med lokala var.) **ett** || *djärå að ienu* arbeta gemensamt; *i iett* i ett, se ex.; *iett og anað* o. *iett som anað* ett och annat; *iett undrað* etthundra. Jfr *iet* obest. art.
[1]*ietta* s f[1] **etta**
[2]*ietta* s f[1] **ortnamn**, **namn** på plats i naturen
ietta vb[1] **heta**, se ex.
*ietta*s *iess – iess* (äv *iettes*) *– iettas* [150] **ska föreställa**, **påstå** sig, ex. se **föreställa**; **lär**, **påstås**, **ska**, **heta**, se ex.; **tyckas**, se ut att, se ex.; **låtsas** || *iess fel eð!* pyttsan; *iess ul* ska föreställa, ex. se **föreställa**
iettdier [ie´ttdier] **ettdera**, det **ena**; **endera**, **antingen**
ietter iettreð (iettrę) **etter**
iettjärliek -lietjin (-lietjem) **lidelse** (eg. 'het kärlek')
iettstrutjin [ie`tt-strutśį·n] n: *-strutjið,* pl: *-strukner* **ettstruken**
iettöringg [ie`tt-öriŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **ettöring**
ietwattn -wattneð (-wattnę) **hetvatten**, **hett** vatten
ievigiet f[4] **evighet** || *i ievigiet* i evighet
ievigietsmasin = (-em) -er **evighetsmaskin**
ievin **evig** || *fer ievit* för evigt; *ievit slut* stört omöjligt
įeäringg [įe"-äriŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **roddbåt** med ett par åror
ifall **ifall** i sht i uttr *i fall og endels* för den **händelse** (att), för det **fall** (att)
ifar [i"-far] pl: *ifarir* **dräktig**
ifestað [i´-fesstað] **tänd**, **upptänd**, **eld** o. lågor, **entusiastisk**
iffekt var. av *effekt*
ifinns [i"-fįnns] **misstänksam**, på sin vakt; **klurig**, **påhittig**
ifrǫ svenskpåverkad var. av *frǫ*
ifrågasett -set -sett -sett **ifrågasätta**
ifull [i"-full] **överfull**, lite **väl** full
ig (ack, dat *mig*) **jag**
igaungg stavningsvar. av *i gaungg*
igel [i´gel] *-n (iglem) igler* **igel**; **arbetsam**, energisk person (man)
igelkuott [i"gel-kuott] *-n (-em) -er* **igelkott**
igla [i"gla] f[1] **arbetsam**, energisk person (kvinna)
iglun [i"glųn] **ihärdig**, **energisk**; **efterhängsen**, **påträngande**
ijel [ije´l] **ihjäl** || *ev ijel* ha ihjäl; *knakk ijel* o. *slå ijel* slå ihjäl
ijelklemmd [ije´l-klęmmd] **ihjälklämd**
ijelskremd [ije´l-skrę̆md] **ihjälskrämd**
ijelslaið se *ijelslaiðn*
ijelslaiðn [ije´l-hlaĭ'n] n: *-slaið,* pl: *-slai'nner,* äv *-slaingner* **ihjälslagen**
ijentligen var. av *idjentligen*
ijentlin var. av *idjentlin*
ijuop [iĭu̯o´p] **ihop**, **tillsammans**
ijuopblandað [iĭu̯o´p-bląnndað] **hopblandad**, **sammanblandad**
ijuopblandningg f[3] **sammanblandning**
ijuopbyggd [iĭu̯o´p-byggd] **hopbyggd**, **sammanbyggd**
ijuopklemmd [iĭu̯o´p-klęmmd] **hopklämd**
ijuopknåy'tt [iĭu̯o´p-knåĭtt] **hopknuten**
ijuopkrupin [iĭu̯o´p-krupį·n] **hopkrupen**
ijuoplyö'dd [iĭu̯o´p-lyödd] **hoplödd**
ijuopplukk -pluttjeð (-pluttję) **hopplock**
ijuopsett [iĭu̯o´p-sett] **ihopsatt**, **sammansatt**
ijuopsettningg f[3] ihopsättning, **sammansättning**
ijuopsömd [iĭu̯o´p-sǫ̈md] **hopsydd**
ijuopty'llað [iĭu̯o´p-tyllað] **hoprullad**
ijuopwitjið [iĭu̯o´p-witśi·ð] **hopvikt**
ikk ittjin (ittjem) ikker **ink**, t.ex. (mjölk)**vårta**
ikneppt [i´-kneppt] **förspänd**, se ex.
ikon [ikǫ´n] *= (-em) -er* **ikon**
ikopp [iko´pp] **ikapp**, ex. se **tussilago** || *kum ikopp* komma ikapp, komma ifatt; *yöp ikopp min nogum* (ung.) försöka överrösta ngn (eg. 'skrika ikapp med ngn'); *åk ikopp* köra ifatt
iksamen var. av *eksam*
iksempel var. av *eksempel*
iksperiment ovanl var. av *ekspriment*
iksperimentira ovanl var. av *eksprimentira*
ikspert ovanl var. av *ekspert*
ikta s f[1] **hicka**
[1]*ikta* vb[1] **hicka**
[2]*ikta* vb[1] SV var. av *itta*
iktan s oböjl **hickande**
ikåv [i"-kåv] **dräktig**
ila s f[1] **frost**, **rimfrost**
[1]*ila* vb[1] bildas el. vara **rimfrost**
[2]*ila* vb[1] **ila**, se ex. Se äv *ilå*
ilað betäckt av **rimfrost**, ex. se **markfrost**
ilandflutin [ilą´nnd-flutį·n] n: *-flutið,* pl: *-flutner* **ilandfluten**
Ilda [i´lda], äv [i`lda] **Hilda**
ilev m sms ovanl var. av *iliev*

[150] Inf o. sup förekommer sällan.

iliev -in (-em) -er **elev**
ilievarbiet -eð (-ę) = **elevarbete**
iliksir var. av *eleksir*
ilingg ilindjin (ilindjem) ilingger **il**, **vindil**, **vindstöt**; (lokalt) snöby
ilistin var. av *ilistun*
ilistun [i"-lisstųn] **illistig**, **bakslug**; **illmarig**, **knipslug**; **full** i **sjutton**
i-liuoð = *(-ę)* = **i-ljud**
ilka f[1] **hätta**
ill- ss förstärkningsord **jätte-** m.m., se ex. nedan
illa adv **illa**, se ex. || *djär illa* (+dat) göra illa; *djär ill sig* göra illa sig; *tågå ill upp* ta illa upp; *tågå ill wið sig* ta illa vid sig
illa s mer sv var. av *ille*
illande **illande** || *illande sårt* illande ont, jätteont
illblås -blås -blis -bläseð **blåsa** mkt hårt
illdjärningg [i`ll-dźänįŋŋg] f[3] **illgärning**
ille illę (illn) iller **hylla**, se ex.
illflinå [i`ll-flįnå·] *-flinär -flinäð -flinåð* **hånle**
illfundugiet f[4] **sattyg**
illglinå [i`ll-glįnå·] *-glinär -glinäð -glinåð* **hånle**
illgnǫl vb[1] **gnälla** högt o. skärande
illgryön **illgrön**
illguoð **jättegod**
illjälåk [i`ll-jälå·k] **ursinnig**
illmarun [i`ll-marų·n] **illmarig**
illpliktuggrav [i`llpliktu-gr̲av] *-ę (-in) -grävär* **skrattgrop**
illroð n: *-ro'tt* **illröd**
illrokk **slug**, **listig**, **finurlig**, **knipslug**, **lurig**, **full** i **sjutton**
illrokkdov låtsas**döv**
illrokkgrav -ę (-in) -grävär **skrattgrop**
illrokksbög -bö'n (-böem) -böer **lurifax**; **rackarunge**
illrokksgrav var. av *illrokkgrav*
illrokksåvå [i`llrok(k)-såvå·] *-sov -sov -sovið* **låtsassova**
illsett **bekymrad**, **trängd**, i **trångmål**
illsolt vb[1] **salta** för mkt
illswaið -swaiðer -swai'dd -swai'tt **svida** mkt, göra mkt **ont**, **smärta**
illswaiðend **ängslig**, **bekymrad**, **orolig**; **otålig**
illusiuon = *(-em) -er* **illusion**
illustrira [ilustri̲`ra] vb[1] **illustrera**
illwar på sin **vakt**, **uppmärksam**, **misstänksam**
illät [i`l(l)-lät̲] *-ę (-n) -er,* yngre n: *-eð (-ę)* = **oljud**, **olåt**, **missljud**
ilsk **ilsk**, **ilsken**, **arg**
ilska f[1] **ilska**, vrede || *an fuor i ilskun* han handlade i vredesmod
ilstjin n: *ilstjeð,* pl: *ilskner* **ilsken**, **argsint**
ilå ilär – iläð – ilåð **ila**
ilåt [i"-lå̲t] *-eð (-ę)* = **behållare**, **kärl**
imalirað var. av *emalirað*
imba f[1] **imma**
imbelsferd var. av *immelsferd*
imblakrupp -in (-em) -er **himlakropp**
imbun **immig**
imellertið **emellertid**
imigrant var. av *emigrant*
imigrasiuon var. av *emigrasiuon*
imigrira var. av *emigrira*
imil [į"mil] *-n (imblem,* äv *imblam) imbler* **himmel**, ex. se **sjunde**
imillǫ var. av *millǫ,* t.ex. *uoss imillǫ* var. av *uoss millǫ*
imilsblå [į"mils-blå̲] **himmelsblå**
imilsferd var. av *immelsferd*
imitasiuon = *(-em) -er* **imitation**
imlakrupp var. av *imblakrupp*
Imlapuortn [į`mmla-pu̲ort'n] *(-puortem)* **Himlaporten**
immelrik mer sv var. av *immelritj*
immelritj -eð (-ę) = **himmelrike**
immelsferd -ę (-n) -er **himmelsfärd**
immelsk **himmelsk**
immigrant -n (-em) -er **immigrant**
immun [imų́n] **immun**
immun [į`mmųn] mer sv var. av *imbun*
imperativ oftast oböjt **imperativ**
imperfekt oftast oböjt **imperfekt** (preteritum)
implantat -eð (-ę) = **implantat**
implementira [įmplemęnti̲`ra] vb[1] **implementera**
implimentira var. av *implementira*
imponira var. av *impunira*
imponirend var. av *impunirend*
import -n (-em) -er **import**
importira [įmporti̲`ra] vb[1] **importera**
impregnira [įmpregni̲`ra] vb[1] **impregnera**, ex. se **linolja**
imprengnira var. av *impregnira*
imprignira var. av *impregnira*
improwisasiuon = (-em) -er **improvisation**
impunira [įmpuni̲`ra] vb[1] **imponera** || *impunirend* imponerande, ex. se **klok**
in [įnn] **in** || *lainggst in* längst in, innersta
inað [įnáð] o. [įnað] adv o. prep + dat **intill**, se ex., **bredvid**, se ex., **in** mot, inemot, **emot**, se ex.; **in** till || *alldieles inað* adv alldeles intill; *grens inað* gränsa mot, gränsa till; *inað sig* intill sig, till hands
inbeddað [į́nn-beddað] **inbäddad**
inbill vb[1] **inbilla** || *inbill sig* inbilla sig
inbillningg f[3] **inbillning**

inbilsk [į`nnbilsk] **inbilsk**
inbitalninggskuort [į`nnbitalniŋ(g)s-kṵort]
-eð (-ę) = **inbetalningskort**
inbiuoðan i regel oböjt **inbjudan**
inbiuoðningg f³ **inbjudning**
inbiuoðninggskuort [į`nnbĭuoniŋ(g)s-kṵort]
-eð (-ę) = **inbjudningskort**
inblandað [į´nn-bląnndað] **inblandad**
inblandningg f³ **inblandning**
inbrennd [į´nn-bręnnd] **inbränd**
inbrott -eð (-ę) = **inbrott**
inbuðin lokal var. av *inbuoðin*
inbuoðin [į´nn-buoðį·n] n: *-buoðið,* pl: *-buoðner* **inbjuden**
inbuokað [į´nn-bṵokað] **inbokad**
inbyggd [į´nn-byggd] **inbyggd**
inbåkåð [į´nn-båkå·ð] **inbakad**
inder [į´nnder] s *indreð (indrę)* = **hinder**
inder [į`nnder] vb¹ (+dat) **hindra,** se ex. ||
lat inder sig låta sig hindra(s)
indersam [į`nndesąmm] **hindersam**
India var. av *Indien*
indian = *(-em) -er* **indian**
indianriserwat -eð (-ę) = **indianreservat**
indiansåmår [įndia̱`n-sǫmå·r] *-n (-sumbrem) -sumbrer* **indiansommar**
indielningg f³ **indelning**
indielninggswertjeð (-wertję) **indelningsverket**
Indien **Indien** || *frǫ Indien* från Indien, indisk
indier [į´nndiër] *-n (-am)* = **indier**
indikasiuon = *(-em) -er* **indikation**
indirekt **indirekt**
indisk **indisk**
indiska f¹ **indiska**
indiwið -n (-em) -er **individ**
indiwiðualisira [įndiwiðualisi̱`ra] vb¹ **individualisera**
indiwiðuell **individuell**
Indjbuor [į`nndźbuor] **Ingeborg**
indjenjör var. av *insjunör*
indjfär var. av *insfär*
indjift se *indjipt*
indjin ack *inggan* (dat *inggum*) pl: *ingger* **ingen,** inte **någon** m, ex. se **angå**, **någon** || *inggan weg* äv ingenstans; *inggum elleres* ingen annans
indjindier **ingendera** m, se ex.
indjinjör var. av *insjunör*
indjipt [į´nn-dźippt] **ingift**
indoktrinira [įndoktrini̱`ra] vb¹ **indoktrinera**
indrað **hindrad**
indrag -draeð (-draę) = **inkomst**, **förtjänst**
indraið se *indraiðn*
indraiðn [į´nn-draĭ'n] n: *-draið,* pl: *-drai'nner,* äv *-draingner* **indragen**
industri -'nn (-em) -er **industri**
industrialisiringg [įndustrialisi̱`riŋg] f³ **industrialisering**
industrialism -in (-em) **industrialism**
industriminister -n (-ministrem) -ministrer **industriminister**
infall -eð (-ę) = **infall**
infallswinkel -n (-winklem) -winkler **infallsvinkel**
infanteri -eð (-ę) =, el. oböjt **infanteri**
infarkt [įnfa´rrkt], äv [į`nn-farrkt] *-n (-em) -er* **infarkt**
infart -n (-em) -er **infart,** ex. se **plogvall**
infeksiuon = (-em) -er **infektion**
infeksiuonsklinik -klinitjin (-klinitjem) -kliniker **infektionsklinik**
infeksiuonstjenslun **infektionskänslig**
infer vid betoning [į´nnfer] + dat **inför**
infestå'dd **införstådd**
infinitiv -in (-em) -er **infinitiv**
infinitivmertj -eð (-ę) = **infinitivmärke**
infinn sig -finner sig -fann sig -funneð sig **infinna sig**
inflammasiuon = (-em) -er **inflammation**
inflammirað [įnflami̱`rað], äv [įnflą̈m(m)i̱`rað] **inflammerad**
inflasiuon = (-em) **inflation**
influensa f¹ **influensa,** ex. se **svit**
influira [įnflui̱`ra] vb¹ **influera**
inflytend -eð (-ę) **inflytande**
inflyttað [į´nn-flyttað] **inflyttad**
inflyttningg f³ **inflyttning**
inflyttninggsfest -ę (-n) -er **inflyttningsfest**
informasiuon = (-em) -er **information**
informasiuonsblað [įnformasĭṵo´ns-bla̱ð] *= (-į)* = **informationsblad**
informasiuonsmẏöt [įnformasĭṵo´ns-mẏöt] *-eð (-ę)* = **informationsmöte**
informasiuonsteknik [įnformasĭṵo´ns-tekni̱k] *-teknitjin (-teknitjem)* **informationsteknik**, it
informira [įnformi̱`ra] vb¹ **informera**
infuog [į`nn-fṵog] vb¹ **infoga**
infusiuon = (-em) -er **infusion**
infyö'dd [į`nn-fẏödd], äv [į´nn-fẏödd] **infödd**
infyöðingg [į`nn-fẏöðiŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **införding**
infyör [į`nn-fẏör] var. av *fyör in*
ingaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **ingång**; **entré**
ingaunggsdörer [į`nngąuŋ(g)s-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **ingångsdörr**, entrédörr
ingga V var. av *inggu,* se *intnoð*
inggadier **ingetdera**, inte **någotdera**, ex. se **någotdera**
inggaðdier alternativ stavning av *inggadier*
inggan ack o. yngre grundf av *indjin*

ingger se *indjin, inggų, intnoð*
inggin SV var. av *indjin*
ingglaikt mkt **olämpligt**, se ex.
ingglund **ingalunda**; inte på ngt **sätt**, på intet **sätt**
inggst -n (-em) -er **hingst**
inggu se *intnoð*
inggų ack *ingga* (dat *ingger*) pl: *ingger* **ingen** f, ex. se **någon**
inggumstas **ingenstans**
inggutingg **ingenting**
inggå Åsenmål för *inggu*
inglasað [į´nn-glasað] **inglasad**
ingo [į`nn-go] *-gor -djikk -gaið* **ingå**
ingreðiens -n (-em) -er **ingrediens**
ingrip s *-eð (-į) =* **ingrepp**
ingrip vb *-grip -griep -gripið,* äv *-griper -gript -gript* **ingripa**, gripa in
ini + dat **ini**, **inne** i, se ex., **inuti**, **i**.
+ ack **in** i, se ex.
inieg [į`nn-ieg] *-ą* f[1] **inäga**
initjiativ -eð (-ę) = **initiativ**
injeksiuon = (-em) -er **injektion**
ink intjin (intjem) inker **hink**, se ex.
inka vb[1] **hinka** || *ink upp* hinka upp
inklemmd [į´nn-klęmmd] **inklämd**
inkludira [įnkludi`ra] vb[1] **inkludera**
inkollað [į´nn-kollað] **inkallad**
inkomst -ę (-n) -er **inkomst**
inkomstkeld -ą f[1] **inkomstkälla**
inkomsttjäll mer sv var. av *inkomstkeld*
inkonsekwent **inkonsekvent**
inkopplað [į´nn-kopplað] **inkopplad**
inkorg [į`nn-korrg] *-kordjin (-kordjem) -korger* **inkorg**
inkrekt vb[1] **inkräkta**
inkrekter -n (-am) -er **inkräktare**
inkwartir vb[1] **inkvartera**
inkwartiringg f[3] **inkvartering**
inlaggd [į´nn-laggd] **inlagd**
inlaggdsildę [į´nnlagd-silldę] *(-n)* **inlagd** sill
inland -eð (-ę) **inland**
inlegg -leddjeð (-leddję) = **inlägg**
inleggningg f[3] **inläggning**
inlemningg f[3] **inlämning**
inlesningg [į`nn-lesnįŋŋg] f[3] **inläsning**
inlęst [į´nn-lęst] **inlåst**
inlieð [į`nn-lieð] *-lieðer -lie'dd -lie'tt* **inleda**
inlieðningg [į`nn-lienįŋg] f[3] **inledning**
inlieðninggsuord -eð (-ę) = **inledningsord**
inlievels [į`nn-lievels] *-ę (-n)* **inlevelse**
inlindað [į´nn-lįnndað] **inlindad**, **inslagen**
inloggningg f[3] **inloggning**
inlonað [į´nn-lǫnað] **inlånad**
inlärningg f[3] **inlärning**
inmat [į`nn-mat] *-n (-im)* ätliga **inälvor**, se ex.
inmillǫ [į´nn-mi`llǫ] **emellanåt**
inmųorað [į´nn-mųorað] **inmurad**
inna f[1] **hinna**
innarbiet -eð (-ę) = **innearbete**
innat [į´nnat] **in** || *gokk innat!* gå in!
innate var. av *innat*
innbrennd **innebränd**
innað [į´nnað] adv **intill** || *alldieles innað* alldeles intill
inne **inne**, **inomhus**, ex. se **värme** || *inn firi* skymt, placerat så det inte syns
innebjärå [į`nne-bjärå·] *-bjär -bar -buorið* **innebära**
innebörd -ę (-n) -er **innebörd**
innefatt vb[1] **innefatta**
innegräj -n (-em) -ur **innegrej**
inneold -eð (-ę) = **innehåll**
innerfikk -ą f[1] **innerficka**
innerglas -eð (-į) = **innanfönster**
innerli adv **innerligt**, **innerligen**
innerlin **innerlig**
innersaið -ą f[1] **innersida**, se ex.
innerstað -n (-im) -städer **innerstad**, se ex.
innerstjinn -eð (-ę) inre **blygdläppar**
innerwegg -weddję (-weddjin) -wegger **innervägg**
innest [į`nnest] **innersta**, **inre**
[1]*inni* [į´nni] **innantill**
[2]*inni* [į `nni] **inuti** || *eð so ir inni* det som är inuti, innehållet
innirekknað var. av *inrekknað*
innistuppað [į´nni-stuppað] **instoppad** i ngt, istoppad
[1]*innǫ* prep + ack **inom**, **innanför** || *innǫ ruogardn* innanför gärdsgården; *innǫ weggär* innanför väggarna, inomhus
[2]*innǫ* subj **innan**, ex. se **blinka**
innǫglas -eð (-į) = **innanfönster**
innǫklien **magsjuk** med diarré
innold mer älvd var. av *inneoll*
innomin **därinne**; **inombords**
innonað adv, prep + dat **innanför**, ex. se **skjortkrage**, **timmervägg**; på **insidan**, på **insidan** av || *innonað stabbam* inom hemmets fyra väggar (eg. 'innanför huggkubben')
innoni I. adv **inuti**, på **insidan**, **invändigt**
II. prep + dat **inuti**, på **insidan** av; innanför
innonǫ + dat på **insidan** av
innǫtak -tatjeð (-tatjį) = **innertak**
innǫter adv, prep + dat **inifrån**
innǫtil **invändigt**, på **insidan**; **innantill**
innǫtilfikk -ą f[1] **innerficka**
inntak [į`nn-tak] *-tatjeð (-tatjį) =* **innertak**

inntjäller -n (-am) -er **källare** under boningshuset
innum [i̲`nnu̧m] **inom** || *innum sig* inom sig, invärtes
innun **klyftig**, **smart**, **klipsk**; **knepig** (äv ”svår” om person); inbunden; **snål**, **girig**
innunað Evbgsmål för *innonað*
innuni Evbgsmål för *innoni*
innunǫ Evbgsmål för *innonǫ*
innuter Evbgsmål för *innǫter*
innwið -n (-im) **kärnved**
innåyses **inhyses**, inneboende
inǫ + ack **in** på, se ex.; + dat **inne** på, se ex.
inpass -eð (-ę) = **inpass**
inplanirað [i̧´nn-plani̲rað] **inplanerad**
inplantirað [i̧´nn-plą̈nti̲rað] **inplanterad**
inramað [i̧´nn-ra̲mað] **inramad**
inramningg f³ **inramning**
inrekknað [i̧´nn-rekknað] **inräknad**
inrett [i̧`nn-rett] vb¹ **inrätta**
inrettningg f³ **inrättning**
inriðin [i̧´nn-riði̧·n] n: *inriðið,* pl: *inriðner* **inriden**
inrieð -rieðer -rie’dd -rie’tt, äv vb¹ **inreda**
inrieðningg [i̧`nn-ri̲enin̨ŋg] f³ **inredning**
inrikes **inrikes**
inrikespolitik -polititjin (-polititjem) **inrikespolitik**
inrikt sig ǫ vb¹ **inrikta** sig på
inriktað [i̧´nn-rikktað] **inriktad**
inriktningg f³ **inriktning**
inristað [i̧´nn-risstað] **inristad**
insaið [i̧`nn-saið] *-ą* f¹ **insida** || *ǫ insaiðun (åv)* på insidan (av)
insamblingg f³ **insamling**
insats -n (-em) -er **insats**
insekt -ę (-n) -er **insekt**, se ex.
inseminira [i̧nsemini̲`ra] o. [i̧nsemi̧ni̲`ra] vb¹ **inseminera**
insemira var. av *inseminira*
insemitör var. av *insiminatör*
insender -n (-am) -er **insändare**
insendersaið -ą f¹ **insändarsida**
insenjör var. av *insjunör*
insett [i̧´nn-sett] **insatt**
insettningg [i̧`nn-set(t)ni̧ŋg] f³ **insättning**
insfär [i̧`nnsfä̲r] *-ą* f¹ **ingefära**
insident -n (-em) -er **incident**
insjenjör var. av *insjunör*
insjenör var. av *insjunör*
insimira var. av *inseminira*
insiminatör -n (-em) -er **inseminatör**
insjǫ -sir -såg -si’tt **inse**
insjunör -n (-em) -er **ingenjör**
inskaulað [i̧´nn-skaulað] **inskolad**, **upplärd**
inskaulningg f³ **inskolning**
inskaulninggsperiuoð -n (-em) -er **inskolningsperiod**
inskrainkningg f³ **inskränkning**
inskrainkt **inskränkt**
inskrievningg f³ **inskrivning**
inskrivin [i̧´nn-skrivi̧·n] n: *inskrivið,* pl: *inskrivner* **inskriven**
inskuorin [i̧´nn-skuori̧·n] n: *inskuorið,* pl: *inskuorner* **inskuren**
inslag -slaeð (-slaę) = **inslag**
inslaið se *inslaiðn*
inslaiðn [i̧´nn-hlaĭ’n] n: *-slaið,* pl: *-slai’nner,* äv *-slaingner* **inslagen**
insnieð se *insni’n*
insni’n [i̧´nn-sni̲’n] n: *insnieð,* pl: *insni’dder,* äv *insni’nner* **insnöad**
inspeksiuon = (-em) -er **inspektion**
inspektira [i̧nspekti̲`ra] vb¹ **inspektera**
inspektor -n (-em) -er **inspektor**
inspektör -n (-em) -er **inspektör**
inspilningg [i̧`nn-spilni̧ŋŋg] f³ **inspelning**
inspilåð [i̧´nn-spilå·ð] **inspelad**
inspirasiuon = (-em) **inspiration**
inspirasiuonskeld [i̧nspirasĭu̲o´ns-kelld] *-ą* f¹ **inspirationskälla**
inspirira [i̧nspiri̲`ra] vb¹ **inspirera** || *inspirirað* inspirerad
inspirirend **inspirerande**
insprutningg f³ **insprutning**
instainggd [i̧´nn-stą̈i̧ŋ(g)d] **instängd**
installasiuon = (-em) -er **installation**
installira [i̧nstali̲`ra] vb¹ **installera**
instelld [i̧´nn-stelld] (om konkret föremål) o. [i̧`nn-stelld] (t.ex. om arrangemang) **inställd**
instellningg f³ **inställning**, äv **attityd**
instellsam **inställsam**
instemm -stemmer -stemmd -stemmt **instämma**
instift vb¹ **instifta**
instinkt -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **instinkt**
institusiuon = (-em) -er **institution**
institusiuonalisira [i̧nstitusĭu̧onalisi̲`ra] vb¹ **institutionalisera**
institut -eð (-ę) = **institut**
instjenjör var. av *insjunör*
instruira [i̧nstrui̲`ra] vb¹ **instruera**
instruksiuon = (-em) -er **instruktion**
instruksiuonsbuok [i̧nstruksiu̧o´ns-bu̲ok] *-buotję (-buotjin) -byöker* **instruktionsbok**
instruksiuonsfilm [i̧nstruksiu̧o´ns-fillm] *-in (-em) -er* **instruktionsfilm**
instruktör -n (-em) -er **instruktör**
instrument -eð (-ę) = **instrument**

instrumentmäkär [ịnstrumę`nnt-mäkä·r] *-n (-am) -er* **instrumentmakare**
instuppað [ị´nn-stuppað] **instoppad**
inswiðin [ị´nn-swiðị·n] n: *inswiðið,* pl: *inswiðner* **inbränd**
intaið se *intaiðn*
intaiðn [ị´nn-taĭ'n] n: *intaið,* pl: *-tai'nner* **intagen**
inte **inte**, se ex. || *fer inte* gratis; *int just* inte just, knappt
integrasiuon = *(-em)* **integration**
integritiet f⁴, äv m: *-n (-em)* **integritet**
intekknað [ị´nn-tekknað] **intecknad**
intekkningg f³ **inteckning**
intendent -n (-em) -er **intendent**
intensiv **intensiv**
intensivkuss -n (-em) -er **intensivkurs**
inter [ị´nnter] I. adv **längre in**; **inåt**, se ex.; där **inne**. II. prep + dat **inåt**, **inåt** längs, **inåt** utefter, **in** i, se ex.
interagira [ịnteragi`ra] vb¹ **interagera**
interimstyrels -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **interimstyrelse**
interjuva [ịnte(r)ju`va] var. av *intervjua*
internatsiuonell **internationell**
internet oftast oböjl **internet** || *ǫ internet* (äv *ǫ internetį*) på internet
internetadress -n (-em) -er **internetadress**
intervju -'nn (-em) -er **intervju**
intervjua [ịnte(r)vĭu`a] vb¹ **intervjua**
interwjua var. av *intervjua*
intim **intim** || *intimað* det intima
intjyöp -eð (-ę) = **inköp**
intjyöpt [ị´nn-tśyöpt] **inköpt**
intjä ovanl var. av *itjä*
intnoð (dat *inggu,* lokalt *ingga, inggå*; äv *ingger*) inte **något**, **ingenting**, **inget**, ex. se **duga** || *að inggu* till ingen nytta, förgäves, se ex.; *eð ir it að inggu* det är ingen idé, det är ingen mening med det; *fer intnoð* gratis; *int wårå að inggu* el. *að ingger* vara meningslös, vara förgäves, inte ha ngn effekt, inte vara ngn idé (att), ex. se **idé**; vara oanvändbar; *åk i inggu* köra tomme
intraungg -traundjeð (-traundję) = **intrång**
intreff [ị`nn-treff] vb¹ **inträffa**
intress [ị`nn-tress] *-eð (-ę)* = **intresse** || *intress fer* + dat o. *intress i* + dat intresse för
intressant **intressant**
intressira [ịntresi`ra] vb¹ **intressera** || *intressir sig fer* + dat **intressera** sig för
intressirað [ịntresi`rað] **intresserad** || *intressirað i* + dat intresserad av, se ex.; *intressirað åv* intresserad av
intrig intri'n (intrigem, äv *intriem) intriger* **intrig**
intrissirað mindre vanl var. av *intressirað*
introduksiuon = *(-em) -er* **introduktion**
introðusira [ịntroðusi`ra] vb¹ **introducera**
intrykk -tryttjeð (-tryttję) = **intryck**, se ex.
inträð -eð (-ę) = **inträde**
intug -tueð (-tuę) = **intåg**
intuisiuon = (-em) **intuition**
intyg s *-tyeð (-tyę)* = **intyg**
intyg vb¹ **intyga**
intågå [ị`nn-tågå·] *-tar -tuog -taið* **inta**
intålå [ị`nn-tålå·] *-tälär -täläð -tålåð* intala || *intålå sig* **intala sig**
intärn adj **intern**
inum + ack **inom**, **innanför** || *inum dörär* inom dörren, innanför dörren. Jfr *innum*
inumaus **inomhus**
inventira var. av *inwentira*
inwadira [ịnwadi`ra] vb¹ **invadera**
inwaig -waiger -waigd -waigt **inviga**
inwaigningg f³ **invigning**
inwalið -n (-em) -er **invalid**
inwalidisirað mer sv var. av *inwaliðisirað*
inwaliðisirað [ịnwaliðisi`rað] **invalidiserad**
inwandrer -n (-am) -er **invandrare**
inwandringg f³ **invandring**
inwasiuon = (-em) -er **invasion**
inwekklað [ị´nn-wekklað] **invecklad**
inwektiv -eð (-ę) = **invektiv**
inweld [ị´nn-wę̱ld] **invald**
inwend -wender -wend -went **invända**
inwendningg f³ **invändning**
inwendut **invändigt**
inwent [ị´nn-wę̱nt] **invant**
inwentira [ịnwęnti`ra] vb¹ **inventera**
inwentiringg [ịnwęnti`rịŋg] f³ **inventering**
inwerk vb¹ **inverka**
inwerkan oböjl **inverkan**
inwertes **invärtes**
inweru [ị`nn-weru·] f² SO var. av *inwärn*
inwestira [ịnwesti`ra] vb¹ **investera**
inwestiringg [ịnwesti`rịŋg] f³ **investering**
inwið prep + ack **invid**; **intill**, **bredvid**, **vid**, se ex. || *inwið land* invid land, inne vid land
inwið s se *innwið*
inwigningg mer sv var. av *inwaigningg*
inwistira var. av *inwestira*
inwitasiuon = (-em) -er **invitation**
inwåner -n (-am) -er **invånare**
inwärn [ị`nn-wä̱rn] *-eð (-ę)* =, äv f: *-ę (=) -er* **bostad** (stundom provisorisk), **tak** över huvudet, **husrum**, **logi**, **natthärberge** || *fǫ inwärnę að nǫtn* få nattlogi
inyrd [ị´nn-y̱rd] **inhyrd**
inyvyr [ịnn-y"vyr] o. [ị´nnyvyr] **längre in**
inätjin [ị´nn-ä̱tśịn] n: *-ätjeð,* pl: *-äkner* **inkörd**

ioldun [i"-olldųn] **ihållande**
ir pron lokal var. av *ið*
ir vb se *wårå*
įr pron lokal var. av *ið*
irlender -n (-am) -er **irländare**
irra vb[1] **irra** || *irr iweg* o. *irr åv* irra iväg
irritasiuon = (-em) **irritation**
irritira [iritį̲`ra] vb[1] **irritera** || *irritirað* irriterad, ex. se **hornhinna**
irritirend [iritį̲`rękd] **irriterande**
irrlär -ą f[1] **irrlära**
irrlärun **irrlärig**
irrpott -ą f[1] **vimsmaja**, **virrpanna**
iruonisk **ironisk**
iråk [i"-råk] *iråtjeð (iråtję)* = **åkomma** (ont)
Isak [i"sak] o. [i"sa̲k] **Isak**
Isakk [i"sakk] var. av *Isak*
iseð [ise̲´ð] **isänder**, i **taget**, se ex. || *ollt iseð* allt på en gång; plötsligen
[1]*iser* [ise̲´r] **isär**
[2]*iser* var. av *iseð*
iserd var. av *iser*
isikk [i"-sikk] **hängande**, **nedhängande**
isin var. av *isn*
iskelin **hisklig**
islaið se *islaiðn*
islaiðn [i̲´-hlaĭ'n] n: *islaið,* pl: *islai'nner,* äv *islaingner* **islagen**
Island **Island**
islandsmuosi [i̲`sląns-muosi·] *-n (-muosåm)* **islandslav**
islandsmuoså -n ack o. yngre grundf av *islandsmuosi*
isleningg var. av *aisleningg*
islenningg var. av *aisleningg*
islensk var. av *aislensk*
islenska var. av *aislensk*
isn [i"s'n] m ack *isan* (dat *isum*) **den här**; **denne** || *isan gaundjin* den här gången
isn-jen(ę) var. av *isn-jär*
isn-jär [isn-jä´r] m **den här**, se ex., **denne** m
isokky var. av *aisokky*
isolira var. av *isulira*
isoliringg var. av *isuliringg*
iss -n (-em) -er **hiss**
[1]*issa* vb[1] **hissa** || *iss nið* hissa ned; *iss upi stjyär* höja till skyarna; *iss upp* hissa upp
[2]*issa* vb[1] hetsa || *iss upp* hetsa upp, egga upp
issias -n (-em) **ischias**
issnas issnes – issnes – issnas **hisna**
istaðun [i"staðų·n] **istadig**, se ex.
[1]*įster* [į̲´ster] *įstreð (įstrę)* **ister**
[2]*įster* [į̲´ster] *įstrę (įstern) įstrer* **jolster**, se ex.
įsteraku [į̲`ster-aku·] f[2] **isterhaka**
įsterband [į̲`ster-bąnnd] *-eð (-ę)* = **isterband**, se ex.
įsteråkå äldre grundf t. *įsteraku*
istoria f[1] **historia**
istorieprofessor mer sv var. av *istorieprufessor*
istorieprufessor -n (-em) -er **historieprofessor**
istorik -ritjin (-ritjem) -riker **historik**
istorisk **historisk**
istorr [i`sstorr] *-ą* f[1] **historia**, se ex., berättelse, händelse
istuppað [i̲´-stuppað] **istoppad**
isų [i"sų] ack *issa* (dat *isser*) **den här**, **denna** f || *iss wikų* (i) denna **vecka**
isų-jen var. av *isų-jär*
isų-jär [isų-jä´r] f **den här**, **denna** || *is-jär tiðę* den här tiden (ss adv)
isulira [isuli̲`ra] vb[1] **isolera**
isuliringg [isuli̲`rįŋg] f[3] **isolering**
IT oböjl **it** (informationsteknologi)
it obet. **inte**, ex. se **inte, bry sig**. Se äv avsn. Pleonasmer || *it just* knappt; *it åtǫ* ingenting (inte) annat än, endast, bara, ex. se **sågspån**
it og dit **hit** och dit
itað [i"tað] lokal var. av *ittað*
itað-jär se *ittað-jär*
Italia var. av *Italien*
Italien **Italien**
italiensk **italiensk**
italienska [italię̲`nska] f[1] **italienska** (språket; italiensk kvinna), se ex.
italiiener [italiję̲`ner] *-n (-am) -er* **italienare**
italiiensk var. av *italiensk*
italjener var. av *italiiener*
itan-jär se *ittan-jär*
itau [itau´] **itu**; **isär** || *mitt itau* mitt itu
itaug lokal var. av *itau*
itauw var. av *itau*
it-avdielningg f[3] **it-avdelning**
itend [i̲´-tęnnd] **inspirerad**, **ivrig**
IT-företag -taeð (-taę) = **it-företag**
iti itin (itåm) **hetta**, ex. se **slö**; **iver**
itiokk [i"-tĭokk] lite **väl** tjock, **extra tjock**
itjenslin [i"-tśęnnhlįn] extra **känslig**
itjä [i"tśä], sist i frasen [itśä·] **icke**, **inte**, se ex. || *itj ... dyö* inte ens, ex. se **ens**; *itj fast ... dyö* inte ens om; *itjä dǫ inte* inte alls; *men itjä dǫ inte* men icke (men så är/var det inte)
itǫ ovan var. av *åtǫ*
itta vb[1] **hitta** || *itt att* återfinna, hitta, finna; *itt atter* hitta tillbaka; *itt aut* hitta ut; *itt dait* hitta dit; *itt etbaker* hitta tillbaka; *itt iem* hitta hem; *itt ǫ* råka, se ex.; gå, hända, slumpa sig, hampa sig, ex. se **hur**; hitta på, se ex.; träffa; gissa; *itt ǫ sig noð* hitta på ngt åt sig; *itt upp* hitta på, se ex.; uppfinna

ittað pron (dat *issu,* lokalt *issa, isså*) **detta, det här**
ittað-jen lokal var. av *ittað-jär*
ittað-jär [it(t)a(ð)-jä´r] **det här, detta**
ittan var. av *ittað* || *ittan-jär* var. av *ittað-jär*
itte, ịtte lokala var. av *inte*
IT-teknik -teknitjin (-teknitjem) **it-teknik**
itu itu || *tag itu min* + dat ta itu med (fr sv). Jfr *itau*
itå s *-n* ack o. yngre grundf av *iti*
itå vb *itär – itäð – itåð* **hetta**, se ex., bli **het**, bli **varm**; **rodna**, se ex. || *itå til* hetta till
itäst [i"täst] vb[1] **idissla**
itästą [i"tästą] f[1] i uttr *tegg itästų* **idissla**
iuol [i"-uol] **ihålig**
iuolun [i"-uolų·n] **ihålig**
iuop var. av *ijuop*
iver [i"ver] vb[1] **ivra**
ivrer [i"vrer] *-n (-am) -er* **ivrare**
ivrin [i"vrịn] **ivrig**
ivrun var. av *ivrin*
iwari [iwa"ri] + dat **varse** || *djärå non iwari (at)* göra ngn uppmärksam på (att), uppmärksamma ngn på (att); *werd iwari* märka, se ex., bli varse, varsna, lägga märke till, observera
iweg **iväg**
iwegstjikkað [iwe´g-stśikkað] ivägskickad, **ivägsänd**

J

j [ji], (åld) [dźi] *j:eð (j:ę)* = bokstaven **j**
ja **ja**; **nåja** || *ja dǫ* ja då; *ja jäg!* pyttsan! *ja wass* ja vars
jaa **jaa** || *jaa dǫ* jaa då
jaga vb[1] **jaga**, ex. se **småfåglar** || *jag ǫ* jaga på; *jag undǫ* jaga bort; *jag upp (sig)* jaga upp (sig); *jagað* jagad; stressad
jager -n (-am) -er **jagare**
jagisk **jaktintresserad**
jaha **jaha**
jajamen **jajamän**
jaka vb[1] **jaka**, se ex., säga ja
jakka f[1] **jacka**
jakkerm -ę (-in) -er **jackärm**
jakkfikk -ą f[1] **jackficka**, se ex.
jakt -ę (-n) -er **jakt**
jaktistorr -ą f[1] **jakthistoria**
jaktkamrat -n (-em) -er **jaktkamrat**
jaktkompis -n (-em) -er jaktkompis, **jaktkamrat**
jaktkåj -ą f[1] jaktkoja, **jaktstuga**
jaktlag -laeð (-laę) = **jaktlag**, se ex.
jaktmarker **jaktmarker**
jaktplan -eð (-ę) = **jaktplan**
jaktrakk -rattjin (-rakkam) -rakker **jakthund**
jaktrett -n (-em) -er **jakträtt**
jaktrut -ą f[1] jaktruta, **jaktområde**
jakttorn -eð (-ę) = **jakttorn**
jaktumråð -eð (-ę) = **jaktområde**
jamen **jamen**, ja men
jamer -n (-am) -er **jamare**, sup
jamma vb[1] **jama**
Jannes [ją`nnes] **Johannes** (vard)
Jansų [ją´nsų] **Jansson**
januari oböjl **januari**
januwari var. av *januari*
Japan **Japan**
japan = (-em) -er **japan**
japaner -n (-am) -er **japanare**
japanịes [japanịe´s] o. [japąnịe´s] *-n (-em) -er* **japan**
japansk **japansk**
japanska f[1] **japanska**
jass -n (-em) **jazz**
jassa vb[1] **jazza**
jasso [jasso´] **jaså**
jaungge jaundjin (jaunggam) jaungger **kniv, matkniv**
jaunggfru var. av *junggfru*
jawisst **javisst**
Jemtland var. av *Iemtland*
jemtrakk -rattjin (-rattjem) -rakker **jämthund**
jenę [ję´nę], i frasslut ofta [jęnę·] **här, just här** || *jen jųote* här, (stundom) här borta; *jen uvomin* här uppe
jeneral mer sv var. av *djeneral*
jenerasiuon mer sv var. av *djenerasiuon*
jenfrǫ var. av *järfrǫ*
jengas var. av *djiengas*
jeninne var. av *järinne*
jentlemann mer sv var. av *djentlemann*
jeografi mer sv var. av *djeugrafi*
jeografisk mer sv var. av *djeugrafisk*
jep var. av *djip*
jepp var. av *djip*
jermansk mer sv var. av *djermansk*
Jesus [je´sus] var. av *Iesus*
jeugrafi var. av *djeugrafi*
jeugrafisk var. av *djeugrafisk*
jimienskap mer sv var. av *djimienskap*
jingas var. av *djiengas*
jins pl, b.f. *-ę* (dat *-um*) **jeans**
jinsbrakka f[1] Evbgsmål för *jinsbruok*
jinsbruok [jị´ns-bru̱ok] *-bruotję (-bruotjin) -bryöker* **jeans**
jip var. av *djip*
jipp var. av *djip*
jippu var. av *djippu*
j-liuoð [jị`-lĭu̱ð] = *(-ę)* = **j-ljud**
jobb -eð (-ę) = **jobb**, ex. se **trivas**
jobba vb[1] **jobba**

jobberkompis -n (-em) -er **jobbarkompis**
jobbun **jobbig**
joddel vb[1] **joddla**
joga oböjt, äv f[1], (apokoperas i regel inte) **yoga**, se ex.
jogga vb[1] **jogga**
jojka vb[1] **jojka**
joksa vb[1] joxa || *joks ijuop* röra ihop, hastigt laga till
[1]*jolk joltjin (joltjem) jolker* **svamlare**
[2]*jolk joltjeð (joltję),* el. oböjt **svammel**, **struntprat**
jolka vb[1] **svamla**, prata **strunt**; **jollra**
jolkan oböjl svamlande, **svammel**
jolkun **svamlig**
joll -eð (-ę) **strunt**, **trams**
jolla vb[1] prata **strunt**, **dilla**; **tramsa** || *joll til* tramsa till
jollkabb -in (-am) -er person som pratar **strunt**; **tramsig** person
jollun **fjollig**, **tramsig**
jom -in (-em) -er **glömsk** man (el. pojke), **trögtänkt** man el. pojke; **drulle**, **drummel**
joma s f[1] **glömsk** kvinna (el. flicka); **trögtänkt** kvinna el. flicka
joma vb[1] **slöa**, vara slö || *jom åv* såsa iväg, lulla iväg; göra av (i distraktion)
jomugiet f[4] dåligt **minne**, **glömska**
jomun **glömsk**, se ex.; **senfärdig**, **trög**, **trögtänkt**; **vimsig**, **tankspridd**, **okoncentrerad**; **gaggig**; **fumlig**, **drullig**
jornal var. av *sjornal*
jornalist var. av *sjornalist*
jos var. av *juos*
jossa vb[1] **väsnas**
ju **ju**; **jo**
jua **joo**
Juan **Johan**
Juanna **Johanna**
Juannes [juą`nnes] **Johannes**
juannesgras -eð (-į) **johannesört**
Juanneswaundjilą f[1] **Johannesevangeliet**
jubel s *jubleð (jublę)* **jubel**
jubel vb[1] **jubla**
jubilium jubilieð (jubilię) jubilier **jubileum**
jubiliumsår -eð (-ę) = **jubileumsår**
juð med sms mer sv var. av *liuoð*
juða f[1] **judinna**
Juðas **Judas**
juðdemper var. av *liuoðdemper*
juðe juðn (juðam) juðer **jude**, se ex.
judinna f[1] **judinna**
juðinna var. av *judinna*
juðlos var. av *liuoðlos*
juðǫ **jodå**
juðska [ju`ska] f[1] **hebreiska**
Jugǫ [ju"gǫ] **Johan**
Jugǫ-Bil [ju"gǫ-bil] oböjl **John Blund** (nydal, eg. 'Onkel Johan')
jukka s f[1] **röra** (om mat)
jukka vb[1] var. av *jukå*
jukå jukär – jukäð – jukåð **jucka**; ha **samlag**; **lura**
juli oböjl **juli**
jumm **ljum**
jummfru var. av *junggfru*
jummin n: *jummeð* **ljummen**
jummingg -indjin (-indjem) -ingger liten **eld**
jumper -n (jumprem) jumprer **jumper**
junggel var. av *djunggel*
junggelol var. av *djunggelol*
junggfru -nę (-'nn) -er **jungfru**
junggfruber -eð (-ę) = **åkerbär**
juni oböjl **juni**
juninǫt [ju´ni-nǫt] *-ę (-n) -nęter* **juninatt**
junta f[1] **junta**
juo var. av *ju* 'jo'
juoga var. av *joga*
juokel iweg vb[1] **knalla** iväg
[1]*juol -ę (-n) -er* **jul** || *að juoln* till jul; *að juolum* till jul, vid julara; *attwið juolę* i julas; *et juoler* till jul; *firi juol(ę)* före jul; *Guoð Juol* God Jul; *i juoles* i julas; *mes juolę ir* under julen; *mes juolę war* i julas; *ringgum juolę* kring jul; *yvyr juol* över jul
[2]*juol -eð (-į)* = **hjul**, ex. se **håll**
[1]*juola* vb[1] **jula**, fira jul
[2]*juola* vb[1] **hjula** || *juol ǫ armum* **hjula**
juolaftun oböjl i sg, pl: *-aftner* **julafton** || *um juolaftun* på julafton
juolaksel yngre var. av *juolaksul*
juolaksul [juo`l-aksu·l] *-n (-akslem,* äv *-akslam) -aksler* **hjulaxel**
juolandel vb[1] **julhandla**
juolaptun se *juolaftun*
juolaungger -n (-am) -er **hjulångare**
juolbak -batjeð (-batję) = **julbak**
juolbient **hjulbent**
juolbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] **julblomma**
juolbriev -eð (-ę) = **julbrev**
juolbråsk [juo`l-bråsk] *-ą* f[1] **julbrådska**
juolbukk -buttjin (-buttjem) -bukker **julbock**
juolbuord -eð (-ę) = **julbord**
juolbyön -ę (-byö'n) -byöner **julbön**
juoldag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **juldag** || *oðer juolda'n* annandag jul
juoldagsmorgun = *(-me'nnem) -me'nner* **juldagsmorgon**, se ex.
juolduon vb[1] **julstäda**
juolelsningg f[3] **julhälsning**

juolewandjilieð -(djilię) var. av *juolwaundjilą*
juolfest -ę (-n) -er **julfest**
juolfint **julfint**
juolfrið -n (-im) **julfrid**
juolgrais -n (-em) -er **julgris**
juolgrǫkk -ą f[1] lokal var. av *juolgron*
juolgron -ę (=, äv *-grǫ'n) -groner* [-grǫne·r] **julgran**
juolgronsfest -ę (-n) -er **julfest**; **julgransplundring**
juolgronskaul -ą f[1] **julgranskula**
juolgronsplundringg f[3] **julgransplundring**
juoljågd [juo`l-jågd] *-ę (-n) -er* **julhelg**
juoljätå [juo`l-jätå·] oböjl **julmat**
juolkaktus -n (-em) -er **julkaktus**
juolkalas -eð (-ę) = **julkalas**
juolkalender -n (-kalendrem) -kalendrer **julkalender**
juolklapp -in (-em) -er **julklapp** ‖ *fǫ sos juoklapp* få i julklapp
juolklappsautdielningg f[3] **julklappsutdelning**
juoklappswess -n (-em) -er julklappsvers, **julklappsrim**
juolknapp -in (-em) -er **hjuleker**, **eker**
juolkonsär -n (-em) -er **julkonsert**
juolkrubb -ą f[1] **julkrubba**
juolkuort [juo`l-kuort] *-eð (-ę)* = **julkort**, ex. se **hög** s
juolkuorv -in (-em) -er **julkorv**
juollaster -n (-am) -er **hjullastare**
juollieðugiet f[4] julledighet, **juluppehåll**
juollieðun **julledig**
juolliuos -eð (-ę) = **julljus**, juleljus
juolluv -eð (-ę) = **jullov**
juollåv mer sv var. av *juolluv*
juolmarknað [juo`l-marknað] *-n (-im) -ir* **julmarknad**
juolmat -n (-im) **julmat**
juolmess -ą f[1] **julmässa**, **julotta**
juolmonað [juo`l-mǫnað] *-n (-im) -ir* **julmånad**
juolmorgun = *(-me'nnem) -me'nner* **julmorgon**
juolmusik -musitjin (-musitjem) **julmusik**
juolmust -ę (-n), äv m: *-n (-m)* **julmust**
juolnav -eð (-į) = **hjulnav**
juolningg f[3] **hjulning**
juolnǫt -ę (-n) -nęter **julnatt**
juolnummer -numbreð (-numbrę) = **julnummer**
juolnuvel [juo`l-nuve·l] s *-nuvleð (-nuvlę)* **julpyssel**
juolnuvel [juo`l-nuve·l] vb[1] **julpyssla**
juolott -ą f[1] **julotta**
juolpar -eð (-į) = **hjulpar**
juolpisalm var. av *juolsalm*
juolpynt s *-eð (-ę)* **julpynt**
juolpyssel -pyssleð (-pysslę) **julpyssel**
juolsaker julsaker, **julpynt**, julprydnader
juolsalm -in (-em) -er **julpsalm**
juolsaungg -saundjin (-saundjem) -saungger **julsång**
juolspuor -eð (-į) = **hjulspår**
juolstatji [juo`l-statśi·] *-n (-ståkåm) -statjir* julstake, **advents(ljus)stake**
juolsteð vb[1] **julstäda**
juolstemningg f[3] **julstämning**
juolstienn -ą f[1] **julstjärna**
juolstjink -ą f[1] **julskinka**
juolstjyltningg f[3] **julskyltning**
juolstukk -stuttjin (-stuttjem) -stukker **hjulaxel** (i skovelhjul)
juolstuol -n (-em) -er **rullstol** (eg. 'hjulstol')
juolstyök -styötjeð (-styötję) **julstök**
juolståkå -n ack o. yngre grundf av *juolstatji*
juoltaldrikk [juo`l-taldrikk] *-taldrittjin (-taldrittjem) -taldrikker* **jultallrik**
juoltið -ę (-n) -er **jultid** ‖ *i juoltiðn* vid jultiden; *i juoltiðum* i jultider
juoltiningg [juo`l-tiniŋŋg] f[3] **jultidning**
juoltjärv -in (-am) -er **julkärve**
juoltraðisiuon = (-em) -er **jultradition**
juoltuomt [juo`l-tuomt] *-n (-am) -er* **jultomte**
juoluppold -eð (-ę) = **juluppehåll**
juolwais -ą f[1] **julvisa**
juolwaundjilą f[1] **julevangeliet**
juolwiku [juo`l-wiku·] f[2] **julvecka**
juolwikå äldre grundf t. *juolwiku*
juolöl -eð (-ę) **julöl**
Juon **Jon**
juon -eð (-ę) = **hjon**, **fattighjon**; **födorådstagare**
Juonas **Jonas**
juonsun **dåsig**, **slö**
juop var. av *ijuop*
juor -eð (-ę) = **juver**
juord -ę (-n) -er **jord**, (jordklot), se ex.
juorda vb[1] **jorda**; **begrava**
juordaksul [juo`rd-aksu·l] *-n (-akslem,* äv *-akslam) -aksler* **jordaxel**
Juordan **Jordan**
juordbruk -brutjeð (-brutję) = **jordbruk**
juordbruker -n (-am) -er **jordbrukare**
juordbruksfastugiet f[4] **jordbruksfastighet**
juordbruksmasin = (-em) -er **jordbruksmaskin**
juordbruksminister -n (-ministrem) -ministrer **jordbruksminister**
juordbävningg f[3] **jordbävning**
juorddjietingg [juo`rd-dźietiŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **jordgeting**
juorddjietinggbu -'tt (-nę) = **jordgetingbo**

Juordę (Juordn) **Jorden**, se ex.
juordfestningg [ju̲o`rd-festnịŋŋg] f³ **jordfästning**
juordfilsbryter -n (-am) -er **jordfelsbrytare**
juordgluob -in (-em) -er **jordglob**
juordgubb -in (-am) -er **jordgubbe**
juordgubbsland -eð (-ę) = **jordgubbsland**
juordgubbssylt -eð (-ę), el. oböjt, äv m: *-n (-em)* **jordgubbssylt**
juordguov -eð (-ę) = **jordgolv**, ex. se **stampa** till
juordieger var. av *juordäger*
juordkabel -n (-kablem) -kabler **jordkabel**
juordkluot -eð (-ę) = **jordklot**
juordknaul -n (-em) -er **jordklump**
juordkuok -ą f¹ **jordkoka**
juordlass -eð (-ę) = **lass** (med) jord
juordlieðningg [ju̲o`rd-li̲enịŋg] f³ **jordledning**
juordmon = (-em) **jordmån**
juordmyöðumbel -umblą f¹ **jordhumla**
juordnęr **jordnära**
juordsalu [ju̲o`rd-salu·] f² **backsvala**
juordskalv -eð (-ę) = **jordskalv**
juordsålå äldre grundf t. *juordsalu*
juordtjäller -n (-am) -er **jordkällare**
juordugel [ju̲o`rd-uge·l] *-uglą* f¹ **jorduggla**
juordwerm -in (-am) **jordvärme**
juordyt -ą f¹ **jordyta**
juordäger -n (-am) -er **jordägare**
juorinflammasiuon = (-em) -er **juverinflammation**
juort [ju̲ort] *-n (-em) -er* **hjort**
juortstiek [ju̲o`rt-sti̲ek] *-stietjin (-stietjem) -stieker* **hjortstek**
juortuonnsolt [ju̲o`rtu̧on-sollt] *-eð (-ę)* **hjorthornssalt**
juos -n (-em) **juice**
Juosef **Josef**
Juosep var. av *Juosef*
ju̧ot **hit** || *eð ir bar tä ju̧ot etter* det är bara att komma (hit) och hämta; *war ju̧ot* vara hit, ex. se **hit**, komma hit
ju̧otað + dat **hit** till
ju̧ote se under *jenę*
ju̧oter var. av *ju̧o'tter*
ju̧otest [ju̲o`test] **hiterst**, längst hit, **hitre**
ju̧otflyttað [ju̲o´t-flyttað] **hitflyttad**
ju̧otfram [ju̲o´t-frąmm] **hittills**, hitintills
ju̧oti + ack **hit** till, se ex.
ju̧otmin + dat hitåt **utmed**, ex. se **utmed**
[1]*ju̧otǫ* [ju̲o`tǫ] + ack **hitom**, se ex., på den här **sidan** (om)
[2]*ju̧otǫ* [ju̲o´tǫ] + ack **hit** på, **hit** till
ju̧otomin på den här **sidan** (om Älven)
ju̧otonað I. adv **längre** hitåt. II. prep + dat **hitom**, se ex.; på den här **sidan** (om)
ju̧otoni + dat i **hitre delen** av, se ex.; **hitom**, se ex.
ju̧otǫter I. adv **härifrån** II. prep + dat (ung.) **härifrån** längs, se ex.
ju̧otǫtil på den här **sidan**
ju̧otringgum [ju̲o´trịŋgụm] + ack (här) **omkring**
ju̧otter med sms. var. av *ju̧o'tter*
ju̧o'tter [ju̲o´tter] I. adv **hit**, **hitåt**, just hit, åt det här **hållet** || *ju̧o'tter ni'tter* hit ned II. prep + dat **hit** el. **hitåt** utefter || *ju̧o'tter weem* hitåt utefter vägen, vägen fram (i riktning hitåt)
ju̧o'tterdags [ju̲o´tte-dą̲gs] **hittills**, hitintills
ju̧o'ttertil [ju̲o´tteti̲l] på **hitsidan**
ju̧otyvyr [ju̲ot-y"vyr] i sht ss adv, o. [ju̲o´tyvyr] i sht ss prep I. adv **hitöver**, **hitåt** II. prep + ack **hitåt** över, se ex., hitöver, hit över
juridik juriditjin (juriditjem) **juridik**
juriðisk **juridisk**
jurist -n (-em) -er **jurist**
jury -n (-em) -er **jury**
juska alternativ stavning av *juðska*
just **just**; **absolut** || *i(n)t just* inte just, knappt, se ex.; *int just noð* inte just någonting, nästan ingenting, knappt någonting; *just dǫ* just då, plötsligt
justitsiedipartiment -eð (-ę) = **justitiedepartement**
justitsieminister -n (-ministrem) -ministrer **justitieminister**
juta var. av *djuta*
Jutub oböjl **Youtube**
juu **joo** || *juu dǫ* joo då
juvelin var. av *juvlin*
juvlin **ljuvlig**
juwisst **jovisst**
juä [ju̲`ä] var. av *juu*
jymnasium mer sv var. av *djymnasium*
jymnastik mer sv var. av *djymnastik*
jåga var. av *joga*
jågd [jågd] *-ę (-n) -er* **helg**, se ex. || *dar jågdę ir* under helgen; *djär jågdę* ta helg, ta helgledigt; *et jågder* till helgen, till söndagen; *etter jågdę* efter helgen; *förra jågdę* (i) förra helgen; *mes jågdę war* under helgen
jågddag [jå`gd-da̲g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **helgdag**
jågdelį [jå`gd-elį·] i regel oböjt **fjanta**, fjolla, t.ex. kvinna som väcker löje gm att klä sig finare än vad som är påkallat
jågdklauter [jå`gd-klauter] **helgdagskläder**
jågdkläð pl, b.f. *-ę* (dat *-um*) **helgdagskläder**
jågdklä'dd [jå`gd-klä̲dd] **helgdagsklädd**, **finklädd**
jågdkweld [jå`gd-kwelld] *-n (-em) -er* **helgdagskväll**, se ex.

jågdsklin [jå`gdskl̨n] **helgdagsklädd**, **söndagsfin**
jågdskuo -'nn (-'mm) -ner helgdagssko, **finsko**
jågå jägär – jägäð – jågåð **driva** på, **skynda** på, **påskynda**, **jaga** på; (lokalt) jaga
jåp -ę (-in) **hjälp**, se ex. || *et jåper* o. *et jåps* till hjälp
jåpa jåp – jåpte – jåpt (äldre *jåp – åp – äpeð* äv *åpeð*) (+dat) **hjälpa**, se ex. || *eð kann it jåpas* det kan inte hjälpas; *jåp að* hjälpa till; *jåp att* återgälda (en hjälp), göra sin del vid arbetsbyte; *jåp nogum* (yngre *non*) *kum i gaungg* hjälpa ngn att komma i gång, hjälpa ngn på traven; *jåp til (min noger)* hjälpa till (med ngt); *jåp upp* hjälpa upp; *jåp uppyr* hjälpa (ngn) upp (ur ngt)
jåpas að jåpas að – jåptes að – jåptas að **hjälpas** åt, se ex.
jåper -n (-am) -er **hjälpare**
jåpkall -n (-em) -er **medhjälpare**
jåplin **hjälpsam**; **hjälplig**
jåplos **hjälplös**
jåpmi̧eðel -mi̧eðleð (-mi̧eðlę) = **hjälpmedel**
jåprieð -ą f[1] **hjälpreda**, **medhjälpare**
jåprytter -n (-am) -er **hjälpryttare**
jåpsam [jå`psąmm] **hjälpsam**
jåpsklin var. av *jåplin*
jåpwerb -eð (-ę) = **hjälpverb**
jä! **äsch!**
jäbba vb[1] **tjata**, se ex.
jäðra **jädra**
jäg i uttr *ja jäg!* **pyttsan!**
jäger -n (-am) -er **jägare**
jägereksam -in (-em) -er **jägarexamen**
jäglun [jä"gl̨un] **jäktig**
jägmi̧ester -n (-am) -er **jägmästare**
jäkka var. av *jakka*
jäkla **jäkla**, ex. se **rättvisa**
jäklun var. av *diäklun*
Jäkob [jä"kob] **Jakob**
Jäkobb [jä"kobb] var. av *Jäkob*
jäkusn [jä`kus'n] i uttr *jäkusn anakka!* **jäklar** anacka!. Jfr *jäsiken*
jäktut jäktigt (fr sv)
jäld -n (-em) -er **eld**, se ex. || *sję et jälds* se efter (vakta) elden; *slå i jäld* fatta eld, ta eld; *slå jäld* slå eld; *tag jäld* ta eld; *åvå jäldn i rovin* ha eld i baken
jälda vb[1] **elda**; **gnistra**, lysa som eld || *jäld att* avhärda, härda av (järn); *jäld upp* elda upp; värma upp, se ex.; *jäld upp sig* elda upp sig, hetsa upp sig; *jäld yr* låta brinna ut; elda slut på, se ex.
jäldan oböjl eldande, **eldning**
jäldaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę)* = **eldhus**, se ex.
jäldbrand -n (-em) -er **eldbrand**
jäldfainggd [jä`lld-fą̆iŋ(g)d] **eldfängd**
jäldfais -n (-em) -er liten (pyrande) **eld**
jäldfast **eldfast**
jäldfastform var. av *jäldfastfuorm*
jäldfastfuorm -in (-em) -er **eldfast** form
jäldfyör -eð (-ę) = **elddon**
jäldgaffel -n (-gafflem) -gaffler **eldgaffel**
jäldienn -eð (-ę) = **eldstål**
jäldkaster -n (-am) -er **eldkastare**
jäldkwast -n (-em) -er **eldkvast**
jäldlaim -in (-am) -er **eldkvast** (nydal)
jäldningg f[3] **eldning**
jäldninggsfebuð = (-ę) = **eldningsförbud**
Jäld-ǫ-raðio **Eldorado** (skämts; eg. 'eld på radio')
jäldpall -n (-em) -er **eldpall**
jäldpallkåj -ą f[1] **eldpallkoja**
Jäldrais **Eldris** (fäbod och Vasaloppskontroll i Mora)
jäldroð **eldröd**
jäldsjäl -ę (-n) -er, äv m (i sht om mansperson): *-n (-em) -er* **eldsjäl**
jäldsliuos [jä´llds-lĭu̲os] o. [jä`llds-liu̲os] *-eð (-ę)* **eldsken** (sken t.ex. från brasa)
jäldsprutend **eldsprutande**
jäldstað -n (-im) -ir **eldstad**
jäldstjäl ovanl var. av *jäldsjäl*
jäldstrut -n (-em) -er **eldkvast**
jäldswåð -ą f[1] **eldsvåda**
jäldtaungg -taundję (-taundjin) -taungger **eldtång**
jäldwakt -n (-em) -er **eldvakt**
jäldwarner -n (-am) -er **brandvarnare**
jälla mer sv var. av *djälla*
jällbryddj -ą f[1] **logbrygga**
jälle jälln (jällam) jäller **skulle**, höskulle; **vind**; **övervåning**; **loft**; **läktare**; **hylla**
jälm -in (-em) -er **hjälm**
jälok lokal var. av *jälåk*
jälp! **hjälp!**
jälp Ụor Ärra! stavningsvar. av *jälpụorärra!*
jälpan sig! **Herre** Gud!
jälpụorärra! **Herre** Gud!, se ex.
jälpuossalla var. av *jälpusalla*
jälpusalla (ung.) **Herre** Gud!, Gud **hjälpe** mig!
jälsa Åsenmål för *elsa*
jälsningg med sms Åsenmål för *elsningg*
jälssam Åsenmål för *elssam*
jälte jältn (jältam) jälter **hjälte**
jälåk [jä"låk] **arg**, se ex.; **ilsken**, **ond** || *jälåk åv sig* arg av sig, argsint
jälåkauv [jä"låk-auv] *-in (-em) -er* **argsint**, **snarstucken** person
jälåknebba [jä"låk-nebba] f[1] argsint **näbbgädda**

jälåknęter [jä"låk-nęter] **järnnätter**
jälåkrakk [jä"låk-rakk] *-rattjin (-rakkam) -rakker* argsint **hund**
jälåksnuv [jä"låk-snuv] *-ą (-un) -ur* elak snuva, besvärlig **snuva**
jälåkstrott [jä"låk-strott] *-n (-em) -er* **argsint** person
jämtrakk var. av *jemtrakk*
jänę var. av *jenę*
jänetter lokal var. av *järeter*
jänringgum lokal var. av *jär ringgum*
jär **här** || *jär firiað* se *järfiriað*; *jär ringgum* häromkring; *jär sjǫ!* se här!
järautfer **härutanför**
järeter [jä´r-ete·r] **hädanefter**, i **fortsättningen**; **senare** på dagen
järfiriað [jä-fi"riað] **härförleden**, **häromsistens**, för en **tid** sedan, **nyligen**
järfrǫ [jä´frǫ] **härifrån**
järga s f[1] **ärg**
[1]*järga* vb[1] **ärga** || *järg att* ärga igen
[2]*järga* vb[1] **tjata**, **gnata** || *järg ǫ* tjata, gnata
järgas järges – järges – järgas **ärga**
järgun **ärgig**
järifrǫ mer sv var. av *järfrǫ*
järinne **härinne**
järnest [jä´nest] **härnäst**, **nästa gång** || *tast järnest* till nästa gång
järpa vb[1] : *järp ǫ* **hänga** efter
järpe järpin (järpam) järper **järpe** || *järper* äv Holen- o. Rotbor (inv i Älvdalsbyarna Holen o. Rot, skämts)
järpus [jä´rrpus] oböjl **efterhängsen** person
järringgum se *jär ringgum*
järta -ð (järtą) = **hjärta** || *ollum järtumes dag* alla hjärtans dag
järtinfarkt -n (-em) -er **hjärtinfarkt**
järtklaff -in (-em) -er **hjärtklaff**
järtklappningg f[3] **hjärtklappning**
järtli adv **hjärtligt**
järtlin **hjärtlig**
järtlos **hjärtlös**
järtläker -n (-am) -er **hjärtläkare**
järtmiðisin = (-em) -er **hjärtmedicin**
järtprubliem -eð (-ę) = **hjärtproblem**
järtruot -ę (-n) -ryöter **hjärterot**
järtslag -slaeð (-slaę) = **hjärtslag**; **hjärtinfarkt**
järtsnörp -eð (-ę) **hjärtsnörp**
järtstopp -eð (-ę) = **hjärtstopp**
järtstyrkend hjärtstyrkande, **hjärtstärkande**
järtswikt -ę (-n), (äv m: *-n (-em)*) **hjärtsvikt**
järum [järų´mm] **härförbi**, **här förbi** || *far järum* fara här förbi (på vägen), komma förbi (här), titta in
järumdag var. av *järumda'n*
järumda'n **häromdagen**
järumkweldn **häromkvällen**
järumnǫtę **häromnatten**
järumringg **häromkring**
järumåreð **häromåret**
järuppe **häruppe**
järuppter **häruppe**
järv -in (-em) -er **järv**
jäsiken! **jäklar!**, se ex.
jäsningg [jä"snįŋŋg] f[3] **jäsning**
jäsp -in (-em) -er **gäsp**
[1]*jäst -n (-em)* **jäst**
[2]*jäst* mer sv var. av *djäst*
Jästrikland var. av *Djästrikland*
jäsudieg [jä"su-dieg] *-die'n (-dieem) -dieger* **jäsdeg**
jäsujuord [jä"su-juord] *-ę (-n)* **jäslera**, jäsjord
jäså jäs – as – iesið **jäsa**, ex. se **tråg** || *jäså upp* jäsa upp; *jäså yvyr* jäsa över
jäsåjuord var. av *jäsujuord*
jätels [jä"tels] *-eð (-ę)* ngt **ätbart**, ngt att äta
jätend [jä"tęnnd] **ätbar** || *int jätend* inte ätbar, oätlig, se ex.
jätningg [jä"tnįŋŋg] f[3] **ätning**, **ätande**
jätte jättn (jättam) jätter **jätte**
jätte- ss förstärkningsord **jätte-**
jättebra **jättebra**
jättemitjið [jä`tte-mitśi·ð] **jättemycket**
jätteruolin **jätterolig**
jättestur **jättestor**
jättetrivlin [jä`tte-trivlį·n] **jättetrevlig**
jättewiktun **jätteviktig**
jätå s oböjl **mat**, ex. se **bli**; **föda**
jätå vb *jät – åt – ietið* **äta**, ex. se [2]**låta**, **pannkaka** m.fl.; **beta** || *innǫ an ar ietið* äv på fastande mage; *jät aut non ǫ brandą* (yngre *brandär* el. *brander*) *äta* ngn ur huset; *jät frǫ sig* äta färdigt, se ex.; *jät ijel sig* äta ihjäl sig, se ex.; *jät mettan sig* äta sig mätt; *jätå ǫ kopp* äta ikapp; *jät stinnan sig* äta sig mätt; *jät upp* äta upp, se ex.; *jät yr* äta ur, äta upp (allt), se ex.; *jät åv* äta av, äta upp (allt), äta rent; beta av
jätåaktut [jä"tå-akktut], *(noð)* (ngt) i **matväg**
jätåbirieðer [jä"tå-birieðer] *-n (-am) -er* **matberedare**
jätåduos [jä"tå-duos] f[1] **matlåda**
jätåkupp [jä"tå-kupp] *-in (-am) -er* **matkasse**
jätålos [jä"tå-los] **utan mat**
jätålosa [jä"tå-losa] f[1] **matbrist**
jätålåð f[1] **matlåda**
jätårundel [jä"tå-rųnndel] *-n (-rundlem) -rundler* **kostcirkel** (nydal)
jätåstell [jä"tå-stell] *-eð (-ę)* = **matställe**
jävla **jävla**
jävlas var. av *djävlas*

Jävle mer sv var. av *Djävel*
jävlun var. av *diävlun*
jökott -a f[1] **gökotta**
jönsprat -eð (-ę) **struntprat**
Jöteborg var. av *Djöteborg*
jöteborger var. av *djöteborger*

K

k [kå] *k:eð (k:ę) =,* äv oböjl m bokstaven **k**
kabaré -'nn (-em) -er **kabaré**
kabbe kabbin (kabbam) kabber **stock**, ex. se **efter** prep, **klyva**; **garnbom**, **varpbom** || *drait kabbum* ha förstoppning (eg. 'skita stockar')
kabbend -n (-am) -er **stockända**
kabblass -eð (-ę) = lass med stockar, **timmerlass**
kabbstuol -n (-em) -er **kubbstol**
kabbswettun **genomsvettig**
kabel -n (kablem) kabler **kabel**
kabel-tw [ka`bel-tewe] *-n (-em)* **kabel-tv**
kabin = (-em) -er **kabin**
kabinwäsk [kabi`n-wäsk] *-ą* f[1] **kabinväska**
kaboj var. av *kobåj*
kaðemumma f[1] **kardemumma**
kafeteria f[1] **kafeteria**
kafi- sms på *kafi-* söks under *kaffi-*
kafikupp Evbgsmål för *kaffikapp*
kaffi oböjl **kaffe**
kaffi- de flesta sms på *kaffi-* kan också uttalas *kafi-* [ka"fi]-
kaffibrenner -n (-am) -er kaffebrännare, **kafferost**; (skämts) **gigg**
kaffibrikk -ą f[1] **kaffebricka**
kaffibryddjer -n (-am) -er **kaffebryggare**
kaffibröð = (-ę) **kaffebröd**
kaffibuord -eð (-ę) = **kaffebord**
kaffiburk -burtjin (-burtjem) -burker **kaffeburk**
kaffibutt -n (-em) -er **kaffeburk**
kaffibyön -ą f[1] **kaffeböna**
kaffidags **kaffedags**
kaffidarrą f[1] "kaffedarren", **darrighet** av koffein
kaffidräp -in (-em) -er **kaffetår**, ex. se **smaka**
kaffifat -eð (-į) = **kaffefat**
kaffifilter -filtreð (-filtrę) = **kaffefilter**, se ex.
kaffiflask -ą f[1] **termos**
kaffikapp -in (-em) -er **kaffekopp**, (en) kopp **kaffe**
kaffikask -kastjin (-kastjem) **kaffekask**
kaffikuokningg f[3] **kaffekokning**
kaffikuort [ka`ffi-kuort] *-eð (-ę) =* kaffekort, **ransoneringskort** för kaffe
kaffikupaungg -kupaundjin (-kupaundjem) -kupaungger **ransoneringskort** för kaffe
kaffikupp Evbgsmål för *kaffikapp*
kaffikwenn -ę (=) -er **kaffekvarn**
kaffiludda f[1] **kaffemoster**
kaffimasin = (-em) -er **kaffekokare**
kaffimjok -mjotję (-mjotjin) **kaffegrädde**, tunn **grädde**
kaffimǫtt -eð (-ę) = **kaffemugg**
kaffimugg -muddjin (-muddjem) -mugger **kaffemugg**
kaffipann -ą f[1] **kaffepanna**
kaffirast -ę (-n) -er **kafferast**
kaffiriep -eð (-ę) = **kafferep**
kaffirost -n (-em) -er **kafferost**
kaffiserwiringg f[3] **kaffeservering**
kaffiskavrą f[1] "kaffedarren", **darrighet** av koffein
kaffiskwekt -n (-em) -er kaffeskvätt, **kaffetår**
kaffistjieð -ę (-n) -er **kaffesked**
kaffistugu [ka`ffi-stugu·] f[2] **kaffestuga**
kaffistugå äldre grundf t. *kaffistugu*
kaffisump -in (-em) **kaffesump**
kaffitiðę (-tiðn) kaffetiden, **kaffedags**
kaffitrai -'tt (-nę) = **kaffeträd**
kaffituostun kaffetörstig, **kaffesugen**
kaffitår -ę (-n) -er **kaffetår**
kafi [kafi´] *-eð (-ę) =,* el. oböjt **kafé**
kafi- [ka"fi]- i sms se *kaffi-*
kagerent [ka`ger-ęnnt] **darrhänt**
kagg kaddjin (kaddjem) kagger **kagge**
kaika vb[1] **kajka**
kaimann = (-em) -menner **namne**
kaipa vb[1] vara **andfådd**, dra efter **andan**, **flämta**, **flåsa**, **kippa** efter andan || *kaipas brott* tappa andan, kikna; *kaipend* andfådd, se ex.; *wårå kaipend* vara andfådd, flåsa; *kaip eter andam* dra (kippa) efter andan; *kaip i sig* flämta i sig, se ex., dra i sig vid andfåddhet; *kaip yr* tappa andan
kaipend **andfådd**, se ex.
kaipun **andfådd**, se ex.
Kaisa f (kan apokoperas) **Kajsa**
kaj -n (-em) -er **kaj**
kaja f[1] **kaja**
kajalpenn -ą f[1] **kajalpenna**
kajkant -n (-em) -er **kajkant**
kąka vb[1] : *kąk upp* **ge** upp av trötthet; *kąk yr* **ta** (helt) **slut** (av ansträngning)
kakao oböjl **kakao**; **choklad** (att dricka), se ex.
kakaokapp -in (-em) -er (en) **kopp** choklad
kakaopulver [ka´kao-pullver] *-pulvreð (-pulvrę)* **kakaopulver**
kakaoryör -ą f[1] kakaoröra, **chokladröra**
kakau med sms lokal var. av *kakao*
kakel [ka´kel] var. av [1]*kakkel*
[1]*kakkel* [ka´kkel] s *kakkleð (kakklę)* **kakel**

²*kakkel* [ka´kkel] s *kakkleð (kakklę)* **kackel**
kakkel [ka`kkel] vb¹ **kackla**
kakkelungen = *(-ungnem) -ungner* **kakelugn**, se ex.
kakkelungn var. av *kakkelungen*
kaksun **kaxig**
kaktus -n (-em) -er **kaktus**
kaku f² **kaka**
kakuburk [ka"ku-burrk] *-burtjin (-burtjem) -burker* **kakburk**
kakubutt [ka"ku-butt] *-n (-em) -er* **kakburk**
kakudieg [ka"ku-dieg] *-die'n (-dieem) -dieger* **kakdeg**
kakuform var. av *kakufuorm*
kakufuorm [ka"ku-fuorrm] *-in (-em) -er* **kakform**, t.ex. sockerkaksform
kalas -eð (-ę) = **kalas**
kalasa [kala`sa] vb¹ **kalasa**
kalasbruok [kala´s-bruok] *-bruotję (-bruotjin) -bryöker* **kalasbyxor**
kalasira [kalasi`ra] vb¹ **kalasa**
kalender -n (kalendrem, äv *kalendram) kalendrer* **kalender**
kaliber -n (kalibrem) kalibrer **kaliber**
Kalifuonien [kalifuo´nięn] **Kalifornien**
Kalifuornien [kalifuo´(r)nięn] var. av *Kalifuonien*
kalk kaltjin (kaltjem) **kalk**
kalka vb¹ **kalka**
kalkbrist -ę (-n) **kalkbrist**
kalkir [ka`llkir] vb¹ **kalkera**
kalktupp -in (-am) -er **kalkon**, kalkontupp
kalkuon = *(-em) -er* **kalkon**
kalkyl -n (-em) -er **kalkyl**
kall -n (-em) -er **man**, **karl**, se ex.; **man**, **make**; **kavaljer** i dans; **hane** || *ig ir indjin* (yngre *inggan*) *kall i dag* jag är dagen efter i dag; *läk kall og kelingg, gröt og welingg* leka pappa, mamma, barn
Ka'll se *Karl*
ka'll -n (-em) -er **karda**, äv kardad ullsträng
ka'lla s f¹ var. av *ka'll*
ka'lla vb¹ **karda**
kallaktun **karlaktig**
kallklauter **manskläder**, **herrkläder**
kallkǫl -n (-em) **vitkål**
kallkör -n (-em) -er **manskör**
kallmanaktun **karlavulen**, **karlaktig**
kallnammen -namneð (-namnę) = **mansnamn**
kallnekk -nettjin (-nettjem) -nekker (manlig) **kanalje**, **gubbjäkel**
kallrauk -rautjin (-rautjem) -rauker **bjässe**, stor man
Kallser [ka´llser] **Karlsarvet** (by i Älvd) || *upp Kallser* (upp) till Karlsarvet
Kallserkaller [ka´llse-kaller] Karlsarvskarlar; **Karlsarvsbor** (inv i Älvdalsbyn Karlsarvet)
kallsiuok **pilsk** (om kvinna)
kallskalaus -að (-ą) = **herrtoalett**
Kallstað var. av *Karlstað*
kallsykkel -n (-sykklem) -sykkler **herrcykel**
kalltuokun **karltokig**
kallunderbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker **kalsonger**
kallwål -n (-em) -er stor o. klumpig **karl**, **storvuxen** man; **karlslok**
kallågskuosukk [ka`llågskuo-sukk] *-ą* f¹ **ankelsocka**
kalläv [ka`l(l)-läv] *-in (-em) -er* **karlslok**
kalm var. av ²*palm*
kalningg f³ **kardning**
kalogg s *-oddjeð (-oddję)* = **kalhygge**
kalogg vb *-ogg -jägg -eddjeð* **kalhugga**
kaloggningg f³ **kalhuggning**
kalops -in (-em) **kalops**
kalott -n (-em) -er **kalott**, t.ex. Nordkalotten
kalsaungga [kalsąu`ŋga] f¹ (ett par) **kalsonger**, se ex.; **underbyxor**
Kalskruona **Karlskrona**
Kalsų [ka´lsų] **Karlsson**
kalyddj -eð (-ę) = **kalhygge**
kamar [ka"mar] *-n (-em) -er* **kammare**
kamb -in (-em) -er **kam**
kamba f¹ **höfång** i sht vid hässjning
kambriem -ę (-in) -er **kamrem**
kamfer kamfreð (kamfrę), äv oböjt, äv m: *-n (kamfrem)* **kamfer**
kamferol [ką´mmfer-ol] *-ą* f¹ **kamferolja**
kamiel var. av *kamil*
kamil -n (-em) -er **kamel**
kamilår -eð (-ę) **kamelhår**
kamin = *(-em) -er* **kamin**, ex. se **närmast**
kaminrör -eð (-ę) = **kaminrör**
kamir [ka"mir] *-ą* f¹ **kamera**
kamira [kami`ra] var. av *kamir*
kammriem var. av *kambriem*
¹*kamp -in (-em) -er* **kamp**, strid
²*kamp -in (-em) -er* **kamp**, **hästkrake**
kampa vb¹ **campa**
kampanj -in (-em) -er **kampanj**
kamper -n (-am) -er **campare**
kampingg -indjin (-indjem) -ingger (äv f³) **camping**, campingplats
kampinggplass -n (-em) -er **campingplats**
kampir [ką`mmpir] vb¹ **kampera**
kampningg f³ **kampning**, kampande
kampsaungg -saundjin (-saundjem) -saungger **kampsång**
kamrat [ką`mmrat] *-n (-em) -er* **kamrat**
kamratferieningg f³ **kamratförening**

kamratlag [ką`mmrat-lag] *-laeð (-laę)* = kamratlag, **kamratgrupp**, kamratgäng
kamratligiet [kąmra`tligiet] f4 **kamratlighet**
kamrir [kąmri´r], äv [ką`mmrir] *-n (-em) -er* **kamrer**
kamrirer -n (-am) -er var. av *kamrir*
Kanaða [kana`ða] o. [ką´naða] **Kanada**
kanaðagǫs -ę (-n) -gęser **kanadagås**
kanal -n (-em) -er **kanal**
kandidat -n (-em) -er **kandidat**
kanenda [kąnę`nnda] **minsann**, ex. se **paff**, **verkligen**, se ex., **må** ni tro, se ex.
kanenteli [kąnę`nnteli] **verkligen**
kani -n (kånåm) kanir **bråkstake**, **odåga**
kanil [ką"nil] o. [kani´l] *-n (-em)* **kanel**
kanilbull [kani´l-bull] o. [kani`l-bull] *-n (-am) -er* **kanelbulle**
kanillainggd [kani´l-ląiŋgd] *-ę (-n) -er* **kanellängd**
kanin [kani´n], äv [ką"nin] = *(-em) -er* **kanin**, ex. se **föröka sig**
kaninkasungg [kani`n-kasųŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* **kaninpäls** (ss plagg)
kaninstjinn -eð (-ę) = **kaninskinn**
kaninungg -undjin (-unggam) -ungger **kaninunge**
kanna f1 **kanna**
kannibal -n (-em) -er **kannibal** || *kannibaler* äv Garbergsbor (inv i Älvdalsbyn Garberg, skämts)
kanntor [ką`nntor] *-eð (-ę)* = **kontor** ex. se **inne**
kanser -n (kansrem) kansrer **cancer**
kansliaus -að (-ą) = **kanslihus**
kansliråð = (-ę) = **kansliråd**
kanslisikritirer -n (-am) -er **kanslisekreterare**
kanstji [kąnstśi´] **kanske**
kant -n (-em) -er **kant**; **marginal** || *i kantem* i kanten; i marginalen; *los i kantum* lös i konturerna, diffus
kanta vb1 **kanta**
kantarell -n (-em) -er **kantarell**, se ex.
kanter vb1 **kantra**
1*kantor* [ką`nntor] stavningsvar. av *kanntor*
2*kantor* [ką`nntor] *-n (-em) -er* **kantor**
kantorist var. av *kontorist*
kantun **kantig**
kanuon = (-em) -er **kanon**
kanuonbra kanonbra, **jättebra**
kanuonkaul -ą f1 **kanonkula**
Kanuonwe'n (-weem) **Kanonvägen** (vägen mellan Rot i Älvd o. Våmhus)
kanųot -n (-em) -er **kanot**
kanyl -n (-em) -er **kanyl**
1*kap -in (-em) -er* **kap**, vedkap
2*kap -eð (-ę)* = **kap** (fångst, fynd)
kapa vb1 **kapa** || *kap til* kapa till; *kap upp* kapa upp; *kap åv* kapa av
kapal [ka"pal] var. av *kappal*
kapasitiet -n (-em) -er **kapacitet**
kapell -eð (-ę) = **kapell** (skyddsöverdrag); äv var. av *kappal*
kapi -n (kåpåm) kapir **träbit**, **trästycke**; **hässjestång** löst lutad mot *uondstaundję*
kapital -eð (-ę) = **kapital**
kapittel [ka"pittel] *kapittleð (kapittlę)* = **kapitel**
kapitulira [kapituli`ra] vb1 **kapitulera**
kapklingg -ą f1 **kapklinga**
kaplan = (-em) -er **kaplan**
kapningg f3 **kapning**
kapp -in (-em) -er **kopp**, ex. se **tälja** till
kappa f1 **kappa**; **långrock**
kappal [ka`ppal] *-eð (-į)* = **kapell**, ex. se **sydost**
kapplag -la'n (-lågåm) -lagir **kaplan**
kappsjäkk -sjättjin (-sjättjem) -sjäkker **kappsäck**
kapptie [ka`pptie] *-n (-nem) -ner* **kapten**
kaprifuol -n (-em) -er **kaprifol**
kapsel -n (kapslam, äv *kapslem) kapsler* **kapsel**
kapsyl -n (-em) -er **kapsyl**
kapsåg -såę (-så'n) -såger **kapsåg**
kaptien var. av *kapptie*
1*kar -eð (-į)* = **kar**
2*kar -n (-em) -er* **karl**, se ex.
karaktär -n (-em) -er **karaktär**
karamell i regel oböjt **godis**, se ex. Se äv *karamella*
karamella [karame`lla] f1 **karamell**. Jfr *karamell*
karamellbutt -n (-em) -er **karamellburk**
karamellferg -ą f1 **karamellfärg**
karamellkupp [karame´ll-kupp] *-in (-am) -er* **karamellpåse**
karamellpapir [karame´ll-papir] *-eð (-ę)* = **karamellpapper**
karamelltjosk [karame´ll-tśossk] o. [karame`ll-tśossk], äv [ka`ramel(l)-tśossk] *-tjostjin (-tjostjem) -tjosker* **gottkiosk**
karanten var. av *karantän*
karantän = (-em) -er **karantän**, se ex.
karawan = (-em) -er **karavan**
karbið -n (-em) **karbid**
karbiðlamp -ą f1 **karbidlampa**
karburator -n (-em) -er **karburator**
karda f1 **karda**
kardan = (-em) -er **kardan**
kardbuorr -n (-am) -er **kardborre**
kardbuorrband -eð (-ę)) = **kardborrband**
kardinal -n (-em) -er **kardinal**
kareler -n (-am) -er **karelare**
Karį (dat *Karin*) **Karin**

Karl [kall], äv [kal] o. [karl] **Karl** || *Karl XII* [to`lpte] el. [to`lfte] el. [tolpt] Karl XII; *Karl XVI* [sjä`kkstu̧nd] *Gustav* Carl XVI Gustaf
karla se *ka'lla*
Karlawaungen (-waungnem) **Karlavagnen**
Karlskruona se *Kalskruona*
Karlstað [ka`(r)l-stað] **Karlstad**
Karlsu̧ se *Kalsu̧*
karm -in (-em) -er **karm**, se ex.
karmosinroð n: *-ro'tt* **karmosinröd**
karmstuol -n (-em) -er **karmstol**
karnewal -n (-em) -er **karneval**
karoliner [karolı̨`ner] *-n (-am) -er* **karolin**
karolinsk **karolinsk**
karott -n (-em) -er **karott**
karp -in (-em) -er **karp**
karpuort [ka´(r)-pu̲ort] *-n (-em) -er* **carport**, se ex.
karr -n (-em) -er **karl**, ex. se **anmana** || *karrer* äv **manskap**
karriär -n (-em) -er **karriär**
karrjåp -ę (-in) manlig **arbetshjälp**
kart -n (-em) -er **kart**, se ex.
[1]*karta* s f[1] **karta**, se ex.
[2]*karta* s f[1] lokal var. av *kart*
karta vb[1] **sträva**, **streta**, knoga || *kart mu̧ota* **streta** emot
kartabuorr [ka`rt-abuorr] *-n (-am) -er* stor **abborre**
kartaungg -taundjin (-taundjem) -taungger **kartong**
kartblað = (-i̧) = **kartblad**
kartbuok -buotję (-buotjin) -byöker **kartbok**
kartgubb -in (-am) -er **lantmätare** (nedsätt)
kartkåytningg f[3] **orientering** (nydal, eg. 'kartlöpning')
kartlegg -legg -laggd -laggt **kartlägga**
kartnagel [ka`rt-nage·l] *-n (-naglam) -nagler* **kartnagel**
kartongg var. av *kartaungg*
kartotiek var. av *kartutiek*
kartskiss -n (-em) -er **kartskiss**
kartun **kartig**, omogen
kartutiek -tietjeð (-tietję) = **kartotek**
karu f[2] **raka**; **skrapa**
karulin [ka"ruli̧n] **kaxig**, **karsk**, **morsk**, **kavat**, **tuff**; **mallig**, **stolt**
karun var. av *karulin*
karusell -n (-em) -er **karusell**
karuttj [karu´ttś] *-eð (-ę),* el. oböjt **gummi**; **kautschuk**, **radergummi**, **suddgummi**
karuttjband [karu´ttś-bą̈nnd] *-eð (-ę) =* **gummiband**
karva vb[1] **karva** || *karv yr* **karva** ur
kasir [ka"si̲r] vb[1] **kassera**; **förkasta**; **underkänna**, döma **ut**, **göra** ned; **rata**, **skippa**; **avstå** ifrån att
kask kastjin (kastjem) kasker **kask**
kass -n (-em) -er **korg** att bära spädbarn i
kassa f[1] **kassa**
kassabuok -buotję (-buotjin) -byöker **kassabok**
kassakwitt -ą f[1] (yngre: n) **kassakvitto**
kassaskåp -eð (-ę) = **kassaskåp**
kasse kassn (kassam) kasser **kasse**; **kassa**
kassett -n (-em) -er **kassett**
kassettband -eð (-ę) = **kassettband**
kassör -n (-em) -er **kassör**
kassöska [kasö`ska] f[1] **kassörska**, ex. se **ursäkta**
[1]*kast -eð (-ę) =* **kast** || *djävå sig i kast min* ge sig i **kast** med + dat; *kum i kast min* + dat **råka** ut för; *twerų kast* tvära kast
[2]*kast -n (-em) -er* **kastmaskin**, sädesrensare
kasta vb[1] (+dat) **kasta**; (gråspråk: 'kastbyta') || *kast aut* kasta ut; *kast auti* kasta i; *kast brott* kasta bort; *kast fram* kasta fram; *kast in* kasta in; *kast niði* kasta ned (t.ex. i vattnet), kasta i; *kast iweg* kasta iväg; *kast ǫ* kasta på; *kast ǫ sig* kasta på sig; *kast åv* kasta av, se ex.
kastbyt -byter -by'tt -by'tt **kastbyta**
kastji var. av *kanstji*
kąstji var. av *kanstji*
kastmasin = (-em) -er **kastmaskin**, sädesrensare
kastreku [ka`sst-reku·] f[2] **kastskovel**
kastreką äldre grundf t. *kastreku*
kastręs -ę (-n) -er **offerkast**
kastrien **pank**
[1]*kastrull* [kastru´ll], lokalt [ka`sstrull] *-n (-em) -er* **kastrull**
[2]*kastrull* [ka`sst-rull] *-n (-am) -er* **kastrulle** (rulle på kastspö)
kastrulluk [kastru`l(l)-lu̲k] *-lutjeð (-lutjį) =* **kastrullock**
kastspuoð = (-i̧) = **kastspö**
kastwið -n (-im) **kastved**
kastwind -n (-em) -er **kastvind**
kasungg [ka"su̧ŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* **päls**, **skinnpäls**, **fårskinnspäls**, fårskinnsrock
kasunggsskradder [ka"su̧ŋ(g)s-skradder] *-n (-am) -er* **körsnär** (nydal, eg. 'pälsskräddare')
kasus -eð (-ę) = **kasus**
kasussystiem -eð (-ę) = **kasussystem**
kasär var. av *kasärn*
kasärn = (-em) -er **kasern**
kasärngard -n (-em) -er **kaserngård**
katalog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger* **katalog**
katalogisira [katalogisi̲`ra] vb[1] **katalogisera**

katalysator -n (-em) -er **katalysator**
katarr -n (-em) -er **katarr**
katastrof -in (-em) -er **katastrof**
katedral -n (-em) -er **katedral**
katetjies var. av *kattjies*
katieðer -n (katieðrem) katieðrer **kateder**
katieter -n (katietrem) katietrer **kateter**
katitjies var. av *kattjies*
katjies [ka"tjies] var. av *kattjies*
katjist [ka"tjisst] *-ą* f[1] **katsa**
Katrąi [ka"trąi] (dat *Katrain*) var. av *Katrin*
Katrin [ka"trin] o. [ka"trįn] **Katarina**
katt -n (-em) -er **katt** || *(eð) wete kattn* (det) vete katten; *fǫ katt* få sparken; få korgen
katta f[1] **katta**, **honkatt**
kattferd -ę (-n) -er **kattspår**
kattfuoter pl, b.f. *-fuotär* (dat *-fuotum*) **kattfot** (växten)
kattjies [ka`ttśies] *-n (-em) -er* **katekes**
kattjätå [ka`tt-jätå·] oböjl **kattmat**
kattkall -n (-em) -er **hankatt**
kattkallkelingg [ka`ttkal-kelįŋŋg] f[3] **honkatt**
kattkluo -nę (-'nn) -klyöner **kattklo** || *kattklyöner* äv ringblomma
kattliuot -n (-am) -er **kattracka**
kattluo -nę (-'nn) -er **kattlo**
kattlyttj(a) f[1] **kattracka**, se ex.
kattn se *katt*
kattog -að (-ą) -ur (äldre pl: =) **kattöga** || *kattogur* pl äv teveronika
kattsker -eð (-į) = **spiselhylla** (hylla uppe på spismuren)
kattskål -ę (-n) -er **matskål** för katt
kattstjinn -eð (-ę) = **kattskinn**
kattsugg -ą f[1] **kautschuk**, **radergummi** (skämts)
kattugel [ka`tt-uge·l] *-uglą* f[1] **kattugla**
kattungg -undjin (-unggam) -ungger **kattunge**, ex. se **åtminstone**
kattuost -n (-em) **kattost**, **malva**
kattår -eð (-ę) = **katthår**
katulik -litjin (-litjem) -liker **katolik**
katulin [ka"tulįn] var. av *katun*
katun [ka"tųn] **besvärlig**, **dum**, **marig**; **tungsam**; **djärv**, **morsk**; **duktig**, **framåt**
katuolsk **katolsk**
kaubåj [kau´båĭ] var. av *kobåj*
kaula f[1] **kula**, ex. se **burk** || *spilå kaula* spela kula
kaulblikst -n (-em) -er **kulblixt**
kaulkwið -n (-im) -ir **kulmage**
kaulpenn -ą f[1] **kulpenna**, **kulspetspenna**
kaulram -ę (-in) -er **kulram**
kaulsprut -ą f[1] **kulspruta**
kauluol -eð (-į) = **kulhål**
kaulåmår [kau`l-ǫmå·r] *-n (-ambrem,* äv *-ambram) -ambrer* **kulhammare**
kaunka vb[1] **kånka** || *kaunk iweg (min)* kånka iväg (med); *kumå kaunkend min* komma **kånkande** med
kauos lokal var. av *kaus*
kaus -eð (-ę) = **kaos**
kaut -n (-em) -er **skutt**, **hopp**, **språng**; **galopp** || *djär kautn, djärå ien kaut* o. *tågå ien kaut* göra ett hopp, ta ett skutt; (det sistnämnda äv) göra ett ryck; *i kautum* i galopp; *stjuot kautą* ta skutt
kauta vb[1] **galoppera**
kautj -in (-em) -er **coach**
kauv -in (-em) -er **puckel** || *rett aut kauvin* räta på ryggen
kauva vb[1] **kuta**, **böja** i sht ryggen
kauvryddjun [kau`(v)-ryddźųn] **kutryggig**
kauvrygg [kau`(v)-rygg] *-ryddjin (-ryddjem) -rygger* **kutrygg**, puckelrygg
kauvryggað [kau`(v)-ryggað] **kutryggig**
kauvun **kutig**, **kutryggig**
kav [ka`v] adv **alldeles**, **kav** || *kav lungnt* kav lugnt, alldeles lugnt; *kav swettun* genomsvettig; *kav wåt* genomvåt
kav [ka´v] s *-eð (-į)* bakvatten; skum på kokande vassla, ostskum m.m.; || *go i kavi* gå på **tok**
kavaljer -n (-em) -er **kavaljer**
kavalleri -eð (-ę) -er, el. oböjt **kavalleri**
kavel [ka"vel] s *-n (kavlam) kavler* **kavel**
kavel [ka"vel] vb[1] (+dat) **kavla** || *kavel aut* kavla ut; *kavel nið* kavla ned; *kavel upp* kavla upp
kavelbru [ka"vel-bru] *-nę (-'nn) -er* **kavelbro**
kavelgrais [ka"vel-graĭs] *-n (-em)* kryddat, mjukt, lite tjockare **tunnbröd**, se ex.
kaviar [ka´viar], [ka´viar] o. [kavia´r] *-n (-em)* **kaviar**
kawaj -n (-em) -er **kavaj**
kawalleri var. av *kavalleri*
kawat **kavat**
kawiar [kawia´r] var. av *kaviar*
kebabb -in (-em) **kebab**
keksa s f[1] **kex**
keksa vb *kekser – kekste – kekst* : *keks að sig* **hugga** åt sig, **nappa** till sig, (hastigt) **rycka** åt sig; *keks i sig* (hastigt) **stoppa** i sig
kelda f[1] **källa**, ex. se **upp** ur
keldaus -að (-ą) = **kylhus** (stundom timrat, för förvaring av mjölk o.dyl.)
keldbekk -bettjin (-bettjem) -bekker källbäck, **bäck** med källvatten
keldwattn -wattneð (-wattnę) **källvatten**

kelingg [ke"lįŋŋg] f[3] gift **kvinna**; **fru**, se ex., **hustru**; **hona** (i sht av fågel)
kelinggbal [ke"lįŋg-bal] *-n (-em) -er* **danstillställning** anordnad av kvinnorna i byn
kelinggkrut [ke"lįŋg-krut] *-eð (-į)* **nikt**
kelinggprest [ke"lįŋg-presst] *-n (-em) -er* kvinnlig **präst**, **kvinnopräst**
kelinggskalaus [ke"lįŋg-skalau·s] *-að (-ą)* = **damtoalett**
kelinggsukk [ke"lįŋg(g)-sukk] *-ą* f[1] **damstrumpa**
kelinggtenner [ke"lįŋg-tęnner] *-tennär* (dat *-tannum*) **käringtand** (växten)
kelinggwikų [ke"lįŋg-wikų·] f[2] **fruntimmersveckan**
kelinggwikå äldre grundf t. *kelinggwikų*
kellingg åld var. av *kelingg*
kemba kember – kembde – kembt **kamma**; göra **höfång** (*kambur*) vid hässjning || *kemb sig* kamma sig, i sht vid avlusning, ex. se **kam**
kemberr -ą f[1] grövre **räfsa** för hässjning
kenna kenner – kennde – kennt **känna** || *kenn etter* känna efter; *kenn ǫ* känna efter; känna på; pröva; smaka på; *kenn ǫ sig* känna på sig; *kenn sig* känna sig; *kenn sig för* känna sig för; *kenn åv* känna av
kennas kennes – kenntes – kenntas **kännas** || *kennas att* känna igen; *kennas aut* kännas, se ex., förefalla; *kennas wið* känna, ex. se **hon**, vara bekant med; känna igen, se ex.; kännas vid, erkänna; *kennas wið sig* känna igen sig
kepa f[1] **keps**
keps -n (-em) -er **keps**
kęse kęsn (kęsam) kęser **löpmage**
kęskupp -in (-am) -er **löpmage**
kęslop -eð (-ę) **löpe**
kessa f[1] **skida** (barnskida med ”klave”)
kesslklaut -n (-em) -er **grytlapp**
kesslråyv -ę (-in) -er **fodral** för kittel
Kesstę [ke`sstę] (dat åld *Kessten* [151]) **Kerstin**
kęswattn -wattneð (-wattnę) **löpe**
kęta kęter – kę'tte – kę'tt || *kęt i* + dat motionera; *kęt i sig* motionera, röra på sig; *kęt sig* kesa, se ex., vara yster; slå runt, festa; leva om
ketil [ke"til] *-n (kesslem,* äv *kesslam) kessler* **gryta**, **kittel**
ketilog [ke"til-og] *-að (-ą) -ur* (pl äldre =) **blindbroms**, ex. se **regnbroms**; **öra** på gryta
ketisbljomm [ke"tis-blĭǫmm] *-in (-am) -er* **backskärvfrö** (lokalt)
kettjup [ke´ttśup] *-in (-em)* **ketchup**
kettsup var. av *kettjup*

kev -eð (-ę) **skum**
[1]*keva* vb[1] **kava**; **streta** || *kev ǫ* streta på, se ex.
[2]*keva kever – kevde – kevt* (äldre *kev – kavde – kavt*) **skumma** av ngt || *kev i sig* sleva i sig
kevel [ke"vel] vb[1] (+dat) **rulla** || *kevel iweg* slänga iväg
kevel s var. av *kevil*
kevil [ke"vil] *-n (kevlem) kevler* **trästycke**, **träpinne**, **trästicka**, **pinne**, **vedpinne**
ki-buord -eð (-ę) = **key-board**
kiðnapp var. av *tjiðnapp*
kikk kittjin (kittjem) kikker **kick**
kiosk var. av *tjosk*
kirurg [kiru´rrg] var. av *tjirurg*
kivifrukt [ki´vi-frukkt] o. [ki"vi-frukkt] *-ę (-n) -er,* (äv m: *-n (-em) -er*) **kiwifrukt**
k-juð var. av *k-liuoð*
klabbas klabbes – klabbes – klabbas : *klabbas fast* **klibba** fast
kladda vb[1] **kladda** (äv utsätta ngn för oönskad beröring, tafsa) || *kladd nið sig* kladda ned sig
kladdbuok -buotję (-buotjin) -byöker **kladdbok**, **anteckningsbok**
kladdun **kladdig**
klaff -in (-em) -er **klaff**
klaffa vb[1] **klaffa**
klagudrait [kla"gu-draĭt] *-n (-em) -er* **skvallerbytta**
klagumǫl [kla"gu-mǫl] *-eð (-ę)* = **klagomål**
klagun [kla"gųn] **kverulantisk**, gnällig
klagustjit [kla"gu-stśit] *-n (-em) -er* **skvallerbytta**
klaguwess [kla"gu-wess] *-n (-em) -er* **klagodikt**
klaindja klaindjer – klainggde – klainggt **klänga**
klaiv var. av *kliv*
klaiva klaiv – kliev – klivið **klättra**; **kliva** || *klaiv i* kliva i; *klaiv in* kliva in; *klaiv ǫ* kliva på, se ex.; *klaiv upp* klättra upp; *klaiv upi* kliva i; *klaiv upp* kliva upp, se ex.; *klaiv uppi* klättra upp; *klaiv uppter weggum* klättra på väggarna; *klaiv yr* kliva ur, ex. se **pisstoffel**; kliva av; *klaiv åv* kliva av
klakk klattjin (klattjem) klakker **klack**
klakka vb[1] **klacka**
klakkspark -spartjin (-spartjem) -sparker **klackspark**
klakkun **hornlös**, **kullig**
klampa vb[1] **klampa**

[151] En äldre var. *Kestene* noterad i en vaggvisa.

klamsa vb¹ **famla**; **kladda**, äv utsätta för oönskad beröring), **tafsa** || *klams ijuop* kladda ihop, laga till ngt kladdigt
klan = *(-em) -er* **klan**
klander [klą´nnder] s *klandreð (klandrę)* klander; **klagomål**
klander [klą`nnder] vb¹ **klandra**
klanka vb¹ **klanka** || *klank nið* klanka ned
klant sig vb¹ **klanta sig**
klantskoll -n (-am) -er **klantskalle**
klantun **klantig**
klapp -in (-em) -er **klapp**; **julklapp**
klappa vb¹ **klappa** || *klapp (i) nevǫ* o. *klapp (i) nevum* klappa (i) händerna, applådera; *klapp ijuop* klappa ihop; *klapp um* klappa om
klapper [kla`pper] vb¹ **klappra**
klappgröt -n (-em) **klappgröt**
klappsäkert alldeles **säkert**
klapptrai -'tt (-nę) = **klappträ**
klar **färdig**, **klar** || *so klart* så klart. Jfr *klart*
klara vb¹ **klara**, ex. se **praktisk** || *klar aut* klara ut; *klar sig* klara sig, ex. se **annars**; *klar upp* o. *klar åv* klara av, ex. se **allihop**
klariet f⁴ **klarhet** || *fǫ klariet i* + dat få klarhet i
klarinett -n (-em) -er **klarinett**
klar'n var. av *klår'n*
klart själv**klart** || *fǫ klart fer sig* få klart för sig
klartekken -tekkneð (-tekknę) = **klartecken**
klarwatjin var. av *klårwatjin*
klasi -n (klåsåm) klasir **klase**
klass -n (-em) -er **klass**, ex. se **bråkig**
klassa vb¹ **klassa**, klassificera
klassförestonder -n (-am) -er **klassföreståndare**
klassisk **klassisk**, se ex.
klasskamrat -n (-em) -er **klasskamrat**
klasskompis -n (-em) -er **klasskompis**
klassningg f³ **klassning**, klassificering
klassruom -eð (-ę) = **klassrum**
klatter [kla´tter] s *klattreð (klattrę)* = **fuskverk**
klatter [kla`tter] vb¹ **fuska** (utföra dåligt arbete)
klaungg klaundjin (klaundjem) klaungger **klang**; klingande **klocka** i urverk
klaunggfull **klangfull**
klaunka var. av *klanka*
¹*klaut -n (-em) -er* **klut**; **tyglapp**, **tygstycke**; **klädesplagg** || *klauter* oftast kläder, se ex.
²*klaut -eð (-ę)* **meningslös sysselsättning**; **krångel**, se ex., **besvär**, **strul**
klauta vb¹ **hålla** på (negativt), **krångla** || *klaut min* hålla på med (negativt; + dat); *klaut til* (gm oskicklighet) ställa till, klanta till
klautaffär -ę (-n) -er **klädaffär**, klädbutik
klautbyddj -eð (-ę) = **tält** (nydal, eg. 'klutbygge')
klautdukk -ą f¹ **trasdocka**
klautess -ą f¹ **kläder** upphängda t.ex. på torkställning
klautklyp -ą f¹ **klädnypa**
klautkupp -in (-am) -er **tygpåse**
klautskåp -eð (-ę) = **klädskåp**; **garderob**
klautstyddj -eð (-ę) = **markis** (solskydd) (nydal, jfr *klaut* o. *styddje*)
klauttjyll [klau`t-tśyll] *-ą* f¹ **trashank**; **klåpare**
klauttråss -n (-em) -er **klädstreck**
klautun **trasig** (klädd i trasiga el. lappade kläder); **besvärlig**
klautwev -in (-im) **trasväv**, väv av plockgarn
klavi -n (klåvåm) klavir **klave**, t.ex. mätklave; (gråspråk: 'plånbok')
kleðer [kle"ðer] vb¹ **klänga** || *kleðer fast sig* klänga sig fast
kleðerragel [kle"ðe-rage·l] *-ragleð (-raglę)* = **klätterställning** (nydal)
kleðran [kle"ðrąn] oböjl **klängande, klättrande**
kleðrans var. av *kleðran*
kleðras [kle"ðras] *kleðres – kleðres – kleðras* **klättra**, se ex., **klänga** || *kleðras yr* klättra ur; *kleðras åv* klättra iväg, se ex.
kleft, klefta se *klept, klepta*
klekka var. av *klettja*
klementin = *(-em) -er* **clementin**
klemm -in (-em) -er **kläm**; **kram** || *i klemm* i kläm
klemma s f¹ **klämma**
klemma vb *klemmer – klemmde – klemmt* **klämma**; **krama**, se ex., **omfamna**; **trycka**, se ex. || *klemm að* klämma åt; *klemm autyr* klämma el. pressa ut (ngt ur ngt); *klemm fast* klämma fast; *klemm fram* klämma fram, se ex.; *klemm i* klämma i; *klemm ijel* klämma ihjäl; *klemm nið* trycka ned; *klemm niði* klämma el. pressa ned (ngt i ngt); *klemm ijuop* klämma ihop, pressa ihop; *klemm sund* klämma sönder; *klemm til* klämma till; *klemm um* krama om, se ex.; *klemm yr* klämma ur
klemmdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **klämdag**
klemmer -n (-am) -er **tryckare** (dans)
klemmsiuok **kramsjuk**
klemmun **klämmig**
klemta vb¹ **klämta**
klemtningg f³ **klämtning**
kleningg [klę"nįŋŋg] f³ **klänning**
klenųoð -n (-em) -er **klenod**
klepp mer sv var. av *klept*
klept -n (-em) -er **kläpp**
klepta vb¹ **klämta**; **klicka**
klessa f¹ **blaffa**, **klump**
kletter vb¹ klättra (fr sv)

klettja klettjer – klekkte – klekkt **kläcka**
kli -eð el. *-'tt (-ę),* el. oböjt **kli**
kliem -eð (-ę) **kladd**, **klet**; **klemighet**, **pjosk**
kliema s f[1] **klet**, ngt kletigt, **kladd**, ngt **kladdigt**; **klick** || *kliemur* (odiskad) disk
kliema vb[1] el. *kliemer – kliemde – kliemt* **kleta**, **kladda**; klistra; **klema**, **dalta**, **pjoska** || *kliem att* klistra igen; *kliem nið* kleta ned, smeta ned; *kliem ǫ* kleta på, smeta på; breda (på); klistra på
kliemas kliemes – kliemes – kliemas : *kliemas wið* **klibba** fast vid
kliemkaku [klie`m-kaku·] f[2] **kladdkaka**
kliemkråk -ą f[1] **spillkråka**, ex. se **förebåda**
kliemkåkå äldre grundf t. *kliemkaku*
kliemstjieð i uttr *old ǫ min kliemstjieðn* **ställa** sig in, göra sig till för ngn, smickra (eg. 'hålla på med klemskeden')
kliemun **kladdig**, se ex., **kletig**, **smetig**
klien **dålig**, **sjuk**; **obehaglig**, **otrevlig**; **besvärlig**, **svår** || *djär klient* göra ont; *djärå nogum noð klient* göra ngn ngt ont; *go klient* gå dåligt; *klien i laivę* illa till mods, nervös, orolig; *klien (tä) slå* svårslagen; *klient* äv illa, se ex.; *mǫ klient* må dåligt; *tyttj klient um* tycka illa om; *werd klien* äv insjukna
kliena V var. av *klienu*
klienfyör -eð (-ę) dåligt **före**, **menföre**; dåligt **väglag**
klienfyört dåligt **före**
klieniet f[4] **bekymmer**, **tråkighet**; **sjukdom**; **sjuklighet**
klienkwiðn (-kwiðim) **magsjuka**, dålig mage || *åvå klienkwiðn* vara magsjuk, vara dålig i magen
klienmįes -n (-em) -er **sjuklig**, **klen** o./el. **svag** person
klienskli adv **obehagligt**; **illa**, dåligt
klienskligiet f[4] **tråkighet**, **otrevlighet**, otrevlig händelse, **elände**, se ex.
kliensklin **klen**; **sjuklig**
klientimber -timbreð (-timbrę) **klentimmer**
klienu (lukta, smaka, blåsa) **illa**, se ex.
klienweðer [klie`n-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* dåligt **väder**
klienweglag [klie`n-weglag] *-laeð (-laę)* dåligt **väglag**, ex. se **väglag**
klienå Åsenmål för *klienu*
klienår -eð (-ę) = **oår**, **missväxtår**
klietun **kletig**, **smetig**, **geggig**
klikk klittjin (klittjem) klikker **klick**
klikka vb[1] **klicka**
klimat -eð (-ę) = **klimat**
klimataunggest -n (-em) **klimatångest**
klimp -in (-em) -er **klimp**
klindja s o. vb var. av *klyndja*
klingga s f[1] **klinga**
klingga vb *klingg – klaungg* (äv *klangg*) – *klundjeð* **klinga**
klinggsåg -såę (-så'n) -såger **klingsåg**
klinik klinitjin (klinitjem) kliniker **klinik**
[1]*klinka* s f[1] **vred** (på dörr el. lucka)
[2]*klinka* s f[1] **skinka** (på människa)
klinka vb[1] **klinka**
klipp -eð (-ę) = **klipp**
klippa klipper – klippte – klippt **klippa**, ex. se **jude** || *klipp brott* klippa bort; *klipp in* klippa in; *klipp nið* klippa nedpum *klipp sig* klippa sig; *klipp sund* klippa sönder; *klipp til* klippa till; *klipp yr* klippa ur; *klipp åv* klippa av; *lat klipp sig* (låta) klippa sig, gå och klippa sig, ex. se **klippa**
klipper -n (-am) -er **klippare**
klippmasin = (-em) -er **klippmaskin**
klippningg f[3] **klippning**
klirra vb[1] **klirra**
klister [kli´ster] s *klistreð (klistrę)* **klister**
klister [kli`ster] vb[1] **klistra** || *klister att* klistra igen; *klister fast* klistra fast; *klister in* klistra in; *klister ǫ* klistra på
klisterlapp [kli`ste-lapp] *-in (-em) -er* **klisterlapp**
klita s f[1] **krita**
klita vb[1] **krita**, **vitlimma**
klitt -n (-em) -er **klint**
Klittbokkär **Klittenbackarna** (backarna upp mot byn Klitten i Älvd)
Klittbynn (-bymm) **Klitten** (by i Älvd)
klitter -n (-am) -er **Klittenbo** (inv i Älvdalsbyn Klitten)
Klittfuok -fuotjeð (-fuotję) Klittenfolk, **Klittenbor** (inv i Älvdalsbyn Klitten)
Klittkaller Klittenkarlar; **Klittenbor** (inv i Älvdalsbyn Klitten)
Klittkelingg [kli`tt-kelįŋŋg] f[3] gift **Klittenkvinna**
Klittmǫl -eð (-ę) **Klittenmål** (dialekten i Älvdalsbyn Klitten)
Klittn [kli´tt'n] *(Klittem)* **Klitten** (by i Älvd) || *upǫ Klittem* i Klitten; *upǫ Klittn* till Klitten
Klittpåyk -påytjin (-påykam o. *-påytjem) -påyker* **Klittenpojke**
Klittwarger **Klittenbor** (inv i Älvdalsbyn Klitten, skämts, eg. 'Klitt(en)vargar')
klitwait n: *-wai'tt* **kritvit**
k-liuoð [kå´-lĭuoð] = *(-ę)* = **k-ljud**
kliuova kliuov – klov – kluvið **klyva**, se ex. || *kliuov sund* klyva, klyva isär; *kliuov upp* klyva upp; *kliuov wiðn* klyva ved, hugga ved
kliuovningg f[3] **klyvning**

kliv -eð (-į, äv *-ę)* = **kliv**
klivi -n (klivåm?) klivir **gluttsnäppa**
klivok [kli"v-o̲k] *-otjin (-otjem) -oker* **klängigt** barn, person (barn) som klättrar o. klänger
klokk til **klack** till
kloma vb¹ **trampa** (klumpigt, oförsiktigt), **klafsa**
kloss -n (-em) -er **kloss**, klots
kloster klostreð (klostrę) = **kloster**
klotter [klo´tter] s *klottreð (klottrę)* **klotter**
klotter [klo`tter] vb¹ **klottra**; **mixtra**, **joxa** (nedsätt)
klotterkall -n (-em) -er person som **mixtrar** med tveksamma projekt
klottrun **krånglig**, invecklad, joxig
klov -ę (-in) -er, äv m: *-in (-em) -er* **klöv**
klovrut -n (-am) -er **kalas** (vid jul el. nyår) för fäbodfolk man haft städslat
klovstuol -n (-em) -er **verkstol**
[1]*klubb -in (-em) -er* **klabbe**, klabb
[2]*klubb -in (-em) -er* **klubb**
klubba s f¹ **klubba**
klubba vb¹ **klubba**
klubbe klubbin (klubbam) **rågkaka** (kaka av rågmjöl o. vatten)
klubbjuol -eð (-į) = **trähjul** i ett enda stycke
klubbļǫs -eð (-ę) = **lås** infällt i en träklabbe
klubbru [klu`b(b)-bru̲] *-nę (-bru'nn) -bruer* **bro** över myr (för boskap o. klövjehästar)
klubbun **klumpig**
klubbwaungen = *(-waungnem) -waungner* tvåhjulig **vagn** med tippbart flak
kludda vb¹ **kludda**
klukka s f¹ **klocka**, **ur**, ex. se **laga** || *klukką fyra* klockan fyra; *ur mitj ar du klukkų?* hur mkt är klockan?
klukka vb¹ **klucka**
klukkarmband -eð (-ę) = **klockarmband**
klukker -n (-am) -er **klockare**; **tygbom**
klukkglas -eð (-į) = **klockglas**
klukkmäkär [klu`kk-mäkä·r] *-n (-am) -er* **urmakare**, ex. se **ta** isär
klukkraðio oftast oböjt **klockradio**
klukkrien **klockren**
klukkskåjer -n (-am) -er **klockskojare**; (skämts) **schweitzare**
klukkskåp -eð (-ę) = **klockskåp**
klukkslag -slaeð (-slaę) = **klockslag**
klukkspil -eð (-į) = **klockspel**; (skämts) kulformad **avföring**
klukkstapul [klu`kk-stapu·l] *-n (-em) -er* **klockstapel**
klukktavel -tavlą f¹ **urtavla**
klukktjaj var. av *klukktjäj*
klukktjäj -ą f¹ **klockkedja**
klukktorn -eð (-ę) = **klocktorn**
klukkumstellningg f³ omställning av klocka, **tidsomställning**
klukkwarv -eð (-ę) = **klockvarv** || *iel klukkwarveð* hela klockvarvet, i hela tolv timmar
klumb var. av *klump* || *klumb ǫ skåtån* **näsbränna**, **tillrättavisning**
klummen vb¹ **klyva** sig, se ex.; **spricka**
klumnað **sprucken**, **kluven**
klump -in (-em) -er **klump**; **stryklod**
klumpsuom -ą f¹ **klumpsumma**
klumpun **klumpig**
klumsun **klumpig**
klund -n (-em) -er **klump**
klungga f¹ **klunga**
klungin lokal var. av *klummen*
klunk kluntjin (kluntjem) klunker **klunk**, ex. se **temugg**
klunka vb¹ **klunka**
kluns -n (-em) -er **klump**, huvudknopp, se ex.
klunsa vb¹ dra **lott**
kluo -nę (-'nn) klyöner, pl dat *klyö'mm* **klo**, se ex.
kluoakk [kluo"-akk], äv [klu̲o´-akk] *-ą* f¹ **klohacka**
kluoak kluoatjin (kluoatjem) kluoaker **kloak**
kluok **klok**
kluokiet f⁴ **klokhet**
kluomakk se *kluormakk*
kluona vb¹ **klona**
kluor -ę (-n) = **klohacka**, ett slags järnräfsa för rivande av torv till strö m.m.
kluormakk -mattjin (-mattjem) -makker **snytbagge**
kluo'ssa f¹ stor **groda**; **padda**; **klumpig**, **klossig** person; (skämts) **i-pad**
kluo'ssber -eð (-ę) = **trolldruva**
kluo'sskall -n (-em) -er **grodman** (nydal)
kluo'sslår -eð (-ę) = **grodlår**
kluot -eð (-ę) = **klot**
klura vb¹ **klura** || *klur aut* klura ut
klurugiet f⁴ **klurighet**
klurun **klurig**
kluvin [klu"vi̧n] n: *kluvið,* pl: *kluvner* **kluven**
kluvu f² **klove**, halvkluven **stock**
kluvubaink [klu"vu-bą̆i̧nk] *-baintjin (-baintjem) -bainker* **bänk** tillverkad av kluven stock
kluvusät [klu"vu-sät] *-eð (-ę)* = **bänk** tillverkad av kluven stock
kluvutak [klu"vu-tak] *-tatjeð (-tatjį)* = **takläggning** av klovar (kluvna stockar)
kluvå äldre grundf t. *kluvu*
klyfta, klyftun se *klypta, klyptun*
klyka f¹ **klyka**
klyndja s f¹ **klängig** flicka el. kvinna

(som t.ex. hänger efter pojkar resp karlar)
klyndja vb *klyndjer – klynggde – klynggt* **kånka**; **klänga** || *klyndj fast sig* klamra sig fast, klänga sig fast
klyp -ę (-in) -er **nypa**, jfr **silver**; trekantigt **res** (Evbgsmål) || *bitter i klypin* stark i nyporna
klypa vb[1] **knipa**; **nypa** || *klyp að* nypa åt; knipa käft; *klyp að sig* nypa åt sig, nappa till sig; snatta; *klyp i* nypa i, nypa tag
klypta f[1] **klyfta**
klyptun **klyftig**
klysa f[1] **klyka**; **slangbella**, ex. se **småfåglar**; **skrev**
[1]*klyv -ę (-in) -er* **klövjebörda**, klöv, ex. se **stadig**
[2]*klyv -in (-em) -er* **klyv**, **klyvmaskin**
klyva vb[1] **klövja**, se ex.
klyvest -n (-em) -er **klövjehäst**
klyvmjäss [kly̲`(v)-mïäss] *-ą* f[1] klövje**korg**
klyvsa'll -n (-em) -er **klövjesadel**, klövsadel
klyvtaut -ą f[1] klövje**korg**
klyvweg -we'n (-weem) -weer **klövjeväg**, klövjestig
klyöna vb[1] sätta **klorna** i; **famla** || *klyön fast sig* sätta sig fast el. klänga sig fast (med klorna)
klyöngras -eð (-į) **snärjmåra**
klyöra s f[1] **klohacka**, ett slags järnräfsa för rivande av torv till strö m.m.
klyöra vb[1] klösa; klättra || *klyör fast sig wið* hänga efter, envist följa efter; *klyör i* haka i, gripa tag i; hålla fast vid
klå klår – kluo (äv *klå'dde*) *– klaið* (äv *klåeð*) **klia**, **klå**; **arbeta** hårt; **slå** (besegra i spel el. tävling) || *klå sig* klia sig, se ex.; *klå upp* klå upp
klåbåðåld [klå"-båðålld] *-n (-em) -er* **ryggkliare** (redskap)
klåða f[1] **klåda**
klåðe klåðn (klåðam) äldre var. av *klåða*
klåfinggrun [klå̲`-fįŋŋgrųn], äv [klå"-fįŋŋgrųn] **klåfingrig**
klågå klägär – klägäð – klågåð **klaga**; **skvallra** || *klågå sig* beklaga sig; *klågå yvyr (at)* klaga över (att), klaga på (att)
[1]*klåkå kläkär – kläkäð – klåkåð* **flänga**
[2]*klåkå kläkär – kläkäð – klåkåð* **krasa**; **frysa** (bildas isskorpa på potatis)
klåp -in (-em) -er **klåpare**
klåper -n (-am) -er **klåpare**
klår adj **genomskinlig**, **molnfri**, **klar**, ex. se **barr**, **klar**; tydlig || *ien klår(an)* en sup, "en klar"
klåra vb[1] **klara** || *klår att* klara (i sht kaffe)
klår'n [klå̲`(r)'n] vb[1] **klarna**, se ex. || *klårn upp* klarna, skina upp
klårstjinn -eð (-ę) = **klarskinn**
klårwatjin [klå̲`(r)-watśį·n] **klarvaken**
klå'ss klå'ss – kluo'ss – klai'ss **kämpa**, **slita**, **uslas**, sträva med ngt; **slåss**
klåså -n ack o. yngre grundf av *klasi*
klåvå -n ack o. yngre grundf av *klavi*
kläa kläer – klägde – klägt **klia**, se ex., känna **klåda**
kläða kläðer – klä'dde – klä'tt **klä**, kläda || *kläð aut (sig)* klä ut (sig), se ex.; *kläð sig* klä sig; *kläð um* klä om; *kläð upp* klä, förse med kläder; *kläð upp sig* klä upp sig; *kläð åv (sig)* klä av (sig)
kläðaffär -ę (-n) -er **klädaffär**, klädbutik
kläðaindjer -n (-am) -er **klädhängare**, **galge**
klä'dd **klädd**
[1]*kläðe -ð (kläðę)* **kläde**
[2]*kläðe* pl, b.f. *kläðę* (dat *kläðum*) **kläder**
kläðer **kläder**
kläðkamar [klä̲`-kam̲ar] *-n (-em) -er* **klädkammare**
kläðklemm -ą f[1] klädklämma, **klädnypa**
kläðkorg -kordjin (-kordjem) -korger **klädkorg**
kläðkruok -kruotjin (-kruotjem) -kruoker **klädkrok**
kläðlain -ą f[1] **klädlina**
kläðlaus -ę (-n) -låyser **klädlus**
kläðplagg -pladdjeð (-pladdję) = **klädesplagg**
kläðruom -eð (-ę) = **klädkammare**
kläðskåp -eð (-ę) = **klädskåp**, **garderob**
kläðslarv -ą f[1] **klädtrasa**
kläðstrik -stritjeð (-stritjį) = **klädstreck**, se ex.
kläðtråss -n (-em) -er **klädstreck**, se ex.
kläv **lättkluven**; **generös**, se ex.
klöver -n (klövrem) **klöver**
klöverlind -ą f[1] klövervall, **klöveräng**
klövertupp -ą f[1] **klöverblomma**
k-merkningg f[3] **k-märkning**
k-mertjningg var. av *k-merkningg*
knagg knaddjin (knaddjem) knagger **knagg**, **kvistknöl**, **knast**
knagglun **knagglig**
knaggun **knagglig**, **knölig**
knagguorv -eð (-ę) = **orv** med två parallella handtag
knaipa f[1] mer sv var. av *knaipe*
knaipe knaipin (knaipam) knaiper **and**, se ex.; (gråspråk: 'kaffepanna')
knaipkǫl -n (-em) **kråkklöver**; **mannagräs**
knaipok -otjin (-otjem) -oker **kärrhök**
knaipolk -oltjin (-oltjem) -olker **knipholk**
knaipuok var. av *knaipolk*
knaiv -in (-em) -er **kniv**
knaivblað = (-į) = **knivblad**

knaivolk -oltjin (-oltjem) -olker ringformad **hylsa** kring knivskaft
knaivsegg -eddję (-eddjin) -egger **knivsegg**
knaivstjieðer pl, b.f. *-stjieðär* (dat *-stjieðum*) **knivslida**
knaivstjieðsbyönn = (-em) -er **uppbördsman**, **kronofogde** (enl. Levander 'varulv i björnhamn')
knaivstjieðsgedd -ą f[1] liten **gädda**
knaivsudd -n (-em) -er **knivsudd**, **knivspets**
knaivtaungg -taundjin (-taunggam) -taungger **knivtånge**
knakka vb[1] **knacka**; **slå**; (gråspråk: 'spela kort') || *knakk að* knacka till, knacka åt; *knakk aut* knacka ut; *knakk i* slå i; *knakk ijuop* (+dat) slå ihop; *knakk ijel* slå ihjäl, ex. se **räfshuvud**; *knakk nið* knacka ned; *knakk nogum ǫ finggrą* slå ngn på fingrarna; *knakk ǫ* knacka på; *knakk ǫ dörum* o. *ǫ dörum* knacka på dörren, se ex.; *knakk ǫ uoleð (ǫ)* knacka hål (på); *knakk sig* slå sig, se ex.; *knakk til* knacka till; *knakk til að* slå till; *knakk åv* knacka av
knakkbråyn -bråyner -bråynd -bråynt **bryna** o. samtidigt knacka till skäret på lien
knakkut **knackigt**, inte så bra
knaks -n (-em) -er **klint**
knall -n (-em) -er **knall**, **smäll**
knalla vb[1] **knalla**, **gå** långsamt || *knall iweg* knalla iväg; *knall ǫ* knalla på; *knall åv* knalla iväg, se ex., ge sig av
knallatt -n (-em) -er **knallhatt**, **tändhatt**; (gråspråk: 'rundkullig hård hatt', 'plommonstop')
knaller -n (-am) -er **knalle**, gårdfarihandlare
knallkurk -kurtjin (-kurtjem) -kurker **knallkork**
knallpulver -pulvreð (-pulvrę) **knallpulver**
knallroð n: *-ro't* **knallröd**
knallun **knallig**
knapandun [kna"p-ąnnduṇ] **flink**, **händig**
knapp adj **knapp**
knapp s *-in (-em) -er* **knapp**, ex. se **blind**; **knopp**, se ex.; **pinne** (i hässjestolpe); **testikel**; **tangent** (på dator)
knappa vb[1] knappa || *knapp in* knappa in
knappandun var. av *knapandun*
knappast **knappast**
knappband -eð (-ę) = **halsband** av glaspärlor
knappbräð -eð (-ę) = **tangentbord**
knappdragspil -eð (-į) = **knappdragspel**
knappel vb[1] **knäppa** (om ljud)
knappelfil -ą f[1] **nyckelharpa**
knappeljukk -ą f[1] **katrinplommonkräm**, **sviskonkräm** (skämts?)
knappelstie -n (-nem) -ner **småsten**, rundsten
knappill -ę (-n) -er enkel **hylla** t.ex. i timmerkoja (två tappar med ett bräde på)
knapplist -ę (-n) -er **knopplist**, se ex.
knappskrynd -ą f[1] **höskrinda**
knappt **knappt** || *knappt noð* knappt ngt, nästan ingenting
knapptjåk -tjåtjin (-tjåkam) -tjåker **stakkälke**
knapptrykkningg mer sv var. av *knapptryttjningg*
knapptryttjningg f[3] **knapptryckning**
knaprun **knaprig**
knark knartjeð (knartję) **knark**
knarka vb[1] **knarka**
knarker -n (-am) -er **knarkare**
knarn [kna´r'n] *(knarem)* b.f. **senknarr**, **ledvärk** (i sht i handleden)
knarra vb[1] **knarra**
knaster vb[1] **knastra**
knasun **knasig**
knatter knattreð (knattrę) **knatter**, smatter; fnitter
knatul [kna"tul] *-n (-em) -er* **knatte**
knatulin [kna"tuḷin] **senfärdig**
knaul -n (-em) -er **knöl**, ex. se **jättestor**; **bula**; **böld**; **tumör**, ex. se **hjärntumör**; **baddare** (t.ex. fisk), ex. se **hugga**. (gråspråk: 'potatis')
knaula vb[1] knöla || *knaul til* tota till; *knaul um* göra om, ändra med visst besvär
knaulstor -n (-em) -er **knölpåk**; knotig **promenadkäpp**; (gråspråk: 'fiskal')
knaulswan -ę (-swą'n) -swaner **knölsvan**
knaulun **knölig**
knaut -n (-em) -er **knut**, ex. se **brinna** || *attrum knautn* o. *attǫ knautn* bakom knuten; *iem ringgum knautą* hemmavid, hemikring, hemomkring; *ringgum knautą* runt knutarna
knauta vb[1] knuta, göra **knut** vid timring
knautpunkt -n (-em) -er **knutpunkt**
knautstie -n (-nem) -ner **grundsten** under knut, hörnsten
knauttrost -n (-em) -er grå **flugsnappare**
[1]*knekk* oböjl, (äv m: *knettjin (knettjem)*) **knäck** (sötsaken)
[2]*knekk knettjin* knäpp || *int ien* (el. *iet*) *knekk* inte ett knäpp, inte ett knyst; *tågå knettjin ǫ* + dat ta knäcken på
knekka knekk – knokk – knuttjeð **knäppa**, **knysta** || *knekk yr sig* klämma ur sig (yttra)
[1]*knepp -eð (-ę) =* **knäpp**
[2]*knepp -in* i uttr *djärå kneppin* göra **susen**
kneppa s f[1] **gupp**, **bula**; **hoppgupp**; **luftgrop**; (nydal) **vägbula** (farthinder)
kneppa vb *knepper – kneppte – kneppt* **knäppa** (äv skjuta), se ex.; **knycka** || *an ir so kneppt* han är skapt sådan; *knepp att* knäppa igen; *knepp i* spänna för; *knepp ijuop* knäppa ihop; *knepp (ijuop) nevum* knäppa händerna; *knepp nið* knäppa ned; *knepp ǫ* knäppa på; lägga upp

(maskor t. stickning); se till att bli med barn, ex. se **vänta** barn; *knepp til* knäppa till; *knepp yr* spänna ifrån; *knepp åv* knäppa av, stänga av; maska av; *kneppt* äv skapad, skapt

kneppandyr [kne`pp-ąndy̲r] *-ą* f[1] **puckelpist** (nydal, eg. 'guppskidspår')

knepplǫs -eð (-ę) = **snäpplås**

kneppmakk -mattjin (-mattjem) -makker **knäppare** (skalbagge)

knepptyst [kne`pp-ty̲st] **knäpptyst**

kneppun **guppig**

knerpa vb[1] **knapra**

knerpun **knaprig**

Knęsju [kne̲´sĭu] **Knäsjön**

knettja knettjer – knekkte – knekkt **knäcka**

[1]*knevel* [kne´vel] *knevleð (knevlę)* **krångel** (när det jäklas)

[2]*knevel* [kne´vel], äv [kne̲´vel] *-n (knevlem) knevler* **jäkel**, **besvärlig** person || *kneveln!* jäklar!

knevelskap [kne"velska̲p] *-eð (-ę)* **jäkelskap**

knevlas [kne"vlas] *knevles – knevles – knevlas* **jäklas**, se ex. || *knevlas åv* ge sig av med (ett jäkla) besvär

knevlun [kne"vlųn] **jäklig**, **besvärlig**

kni -'tt (-nę) =, dat pl *kni'mm,* äv *kninum* [kni̲´nųm] **knä**, ex. se **knä**, **ont** || *fǫ ǫ kni* få på knä; *kriuop ǫ kni* falla på knä, knäfalla; *niðǫ kninę* "dagen efter" (i bakrus, eg. 'nedanför knäna'); *sittj upi kni'mm* sitta i knä(t); *åvå sårų kni* ha ont i knäna, se ex.

knia vb[1] **knäa** || *kni åv* knäa iväg

knibelt [kni"-bellt] *-eð (-ę)* = **strumpeband** till knästrumpa

knibruok [kni"-bru̲ok] *-bruotję (-bruotjin) -bryöker* **knäbyxor**

knįepa s f[1] **knapp**; **tablett**; (skämts) **sup** || *tågå sig įe knįepa* (el. *ien knįepu*) ta sig ett järn

knįepa vb *knįeper – knįepte – knįept* **knäppa** || *knįep att* knäppa igen; *knįep aut sig yr släktn* "knäppa brännvin", knäppa snett (eg. 'knäppa ut sig ur släkten'); *knįep upp* knäppa upp

knįepaðkall -n (-em) -er **uniformsklädd** man, man i **uniform**

knįepspil -eð (-į) = **loppspel**

knįepstellningg f[3] **knäppning** (på klädesplagg)

knįepuol -eð (-į) = **knapphål**

knįetjas knįetjes – knįektes – knįektas **digna**

kniksun **knixig**

knikt -n (-em) -er **knekt**; indelt **soldat**

kniktabuorr -n (-am) -er pekfingerstor **abborre**

kniktnammen -namneð (-namnę) = **soldatnamn**

knikttuorp -eð (-ę) = **soldattorp**

knikå knikär – knikäð – knikåð **knäa**, böja **knäna**; **sträva** || *knikå ǫ* sträva på; *knikå åv* knäa iväg

knikåkall [kni"kå-kall] *-n (-em) -er* ett slags **sprattelgubbe**

knip -eð (-ę) = **knep**, se ex., **trick**

knipa vb[1] **knipa** || *knip að sig* knycka (lägga beslag på); *knip ijuop* knipa ihop

knippa f[1] **knippa**

knipugiet f[4] **knepighet**

knipugtilifuon = *(-em) -er* **smarttelefon**, smartmobil (nydal)

knipun **besvärlig**; **knepig**; **kunnig**, **duktig**, skicklig; **finurlig**, ex. se **uttrycka** sig; **fiffig**, se ex., **påhittig**, **smart** || *knipun i munnem* munvig, slagfärdig

kniskur [kni"-sku̲r] vb[1] **knäskura**

kniskål [kni"-skå̲l] *-ę (-n) -er* **knäskål**

knispa vb[1] **knispa**, pispa (morkullans läte)

knisukk [kni"-sukk] *-ą* f[1] **knästrumpa**

kniswag [kni"-swa̲g] **knäsvag**

kniųokel s *-n (kniųoklam) kniųokler* **knoge**

kniųokel vb[1] : *kniųokel iweg* o. *kniųokel åv* **knoga** iväg, **ge** sig av med möda

kniųor **duktig**

kniųort [knĭu̲ort] **behändig**, **liten** och **nätt**; **proper**

kniųotjel var. av *kniųokel*

kniwik [kni"-wi̲k] *-witjeð (-witjį)* = **knäveck**

knoðå knoðär – knoðäð – knoðåð **knåda** || *knoðå i* knåda i; knöla i

knolle knolln (knollam) knoller **knalle**, **bergsknalle**, **kulle**, backe

knorr -n (-em) -er **knorr**

knorra vb[1] **knorra**

knǫster [kno̲´ster] s *knǫstreð (knǫstrę)* = **knoster**, stor **slägga**, **storslägga**, se ex.

knǫster [kno̲`ster] vb[1] slå med **knoster** (storslägga), arbeta med **knoster**

knoså knosär – knosäð – knosåð **krossa**, se ex. || *knoså sund* krossa

knott -n (-em) -er **knott**

knottrun var. av *knuttrun*

knottut knottigt, mkt **knott**, fullt med **knott**

knubba f[1] **knubbig** flicka (el. kvinna), **rulta**

knubbun **knubbig**

knųog knųoeð (knųoę) **knog**; kneg

knųoga vb[1] **knoga**, **jobba**, **arbeta** || *knųog i* ta i (lite extra); (ung.) streta på; *knųog ǫ* knoga på

knųort lokal var. av *kniųort*

knųota s f[1] **knota**

knupp -in (-em) -er **knopp**, ex. se **färg**, **ärta** || *klår i knuppem* klar i knoppen (huvudet)

knuppa vb[1] knoppa || *knupp sig* **knoppas**

knuppas knuppes – knuppes – knuppas **knoppas**
knuppkwåð -ą f[1] kulformad, ärtstor **grankåda** som tuggades
knuppnǫl -ę (-n) -er **knappnål**
knupptaðu [knu`pp-taðu·] f[2] **timotej**; **ängskavle**
knupptåðå äldre grundf t. *knupptaðu*
knupå knupär – knupäð – knupåð **knåpa**, **pyssla**, ex. se **med** 5; göra ngt **långsamt**; **småspringa**, **jogga** || *knupå ijuop* knåpa ihop; *knupå iweg* knalla iväg; *knupå ǫ min noger* pyssla med ngt (utan brådska); *knupå til* knåpa ihop; *knupå upp* komma upp långsamt; *knupå yvyr noger* pyssla el. knåpa med ngt; *knupå åv* knalla iväg, lomma av, traska iväg, långsamt bege sig av
knupådjärå [knu"på-dźärå·] oböjl **knåpgöra**
knupåklauter pl, b.f. *-klautär* (dat *-klautum*) **joggningsoverall**, träningsoverall (nydal)
knusslun **knusslig**
knuttrun **knottrig**
knyldrun **krullig**, krusig, lockig; **egendomlig**, besynnerlig
knysun [kny"sųn] **finurlig**, **fiffig**, **knepig**
knyttja knyttjer – knykkte – knykkt **knycka**
knåkå knäkär – knäkäð – knåkåð **knaka**, se ex. || *knåkå i sig* haka upp sig
knåpå knäpär – knäpäð – knåpåð **knacka**, **knäppa**; **ticka**, **smattra**, **knattra**; **knarra**; **knapra** || *knåpå til* knäppa till
knåpåstiekt [knå"på-stiękt] **knaperstekt**
knåyla knåyler – knåylde – knåylt **knöla** || *knåyl ijuop* knöla ihop; *knåyl nið* knöla ned; *knåyl niði* knöla ned (ngt i ngt)
knåylas knåyles – knåyldes – knåyldas **knöla** sig, se ex.; vara **knölig**; kännas **knölig** || *samwiteð knåyles* (ung.) samvetet skaver
knåyta knåyter – knåy'tte – knåy'tt **knyta** || *knåyt að* knyta åt; knyta till; *knåyt att* knyta igen; *knåyt fast* knyta fast; *knåyt ijuop* knyta ihop; *knåyt ǫ (sig)* knyta på (sig); *knåyt sig* knyta sig; gå och lägga sig; *knåyt upp* knyta upp
knåyte knåyteð (knåytę) = **knyte**
knåytkalas -eð (-ę) = **knytkalas**
knåytnevi [knåĭ`t-nevi·] *-n (-nevåm) -nevir* **knytnäve**, se ex.
knåytnevå -n ack o. yngre grundf av *knåytnevi*
knåytningg f[3] knypplad **spets**
kobde var. av *kovde*
kobåj [ko´båĭ] *-n (-em) -er,* äv pl: *-s* **cowboy**
koð -n (-em) -er **kod**
koffert -n (-em) -er **koffert**; **baklucka** på bil, se ex.
kofies var. av *kufies*
kofsa f[1] var. av *tjofsa*
kofta f[1] **kofta**
kokk kottjin (kottjem) kokker **kock**, se ex.
kokka s f[1] **kocka**
kokka vb[1] **kocka**
kokkett -ą f[1] **kockmössa**
kokklag -laeð (-laę) = **matlag**
koks -n (-em) **koks**
kǫl -n (-em) **kål**
kola f[1] **kola**
kǫlblað = *(-į)* = **kålblad**
kold n: *kollt* **kall**, se ex.
kolda V var. av *koldu*
koldakudir [ko`lld-akudi̲r] vb[1] **kallprata**
koldbait -n (-em) -er **huggmejsel**
koldbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] **backskärvfrö** (lokalt)
kolddisk -distjin (-distjem) -disker **kyldisk**
kolde koldn (koldam) **kyla**, se ex., **köld**
kolder brott vb[1] **kollra** bort
koldfront -n (-em) -er **kallfront**
koldgrað -ę (-n) -er **köldgrad**, **minusgrad** || *eð ir sju koldgrаðer* det är sju grader kallt
koldgröt -n (-em) kall (kallnad) **gröt**
koldkeld -ą f[1] **kallkälla**
koldknepp -in (-em) -er **köldknäpp**
koldlaim -eð (-ę) **kallim**
koldlupt -ę (-n) **kalluft**, kall luft, ex. se **flämta**
koldn [ko`lld'n] vb[1] **kallna**
kǫldolm -in (-am) -er **kåldolme**
koldprat -eð (-ę) **kallprat**
koldsklin **kallsinnig**, **kylig**
koldskåp -eð (-ę) = **kylskåp**
koldskåpsdörer [ko`lldskåps-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **kylskåpsdörr**
koldstimb -ą f[1] **kvällsdimma** (stråk av dimma t.ex. över vattendrag när temperaturen faller)
koldstrik -stritjeð (-stritjį) = **köldstråk**
koldstuop -in (-am) -er **vertikalpelare** ss halofenomen
koldsup -in (-em) -er **kallsup**
koldswettas -swettes -swettes -swettas **kallsvettas**
koldu adv (t.ex. blåsa el. dra) **kallt**, se ex.
kolduol -eð (-į) = **köldhål**, se ex.
koldwattn -wattneð (-wattnę) **kallvatten**, kallt vatten; **friskt vatten**
koldweðer [ko`lld-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* = kallt **väder**
kolik kolitjin (kolitjem) **kolik**
koll -n (-em) **koll**, se ex., kontroll
[1]*kolla koller – kollde – kollt,* äv vb[1] **kalla**, **benämna**; **locka** || *koll að sig* kalla till sig, tillkalla; *koll dait* kalla dit, tillkalla; *koll in*

kalla in; *koll ijuop* kalla samman, sammankalla

[2]*kolla* vb[1] **kolla**, kontrollera || *koll ǫ* kolla på, se på, titta på; *koll upp* kolla upp

kollas kolles – kolldes – kolldas **kallas**

kollekt -n (-em) -er **kollekt**

kollidira [kolidi`ra] vb[1] **kollidera**

kolliega f[1] **kollega**

kollt adv **kallt**

kǫlom -ą f[1] **kålmask**

koloni -'nn (-em) -er **koloni** (äv kolonilott)

kolonistugu [koloni´-stugu·] f[2] **kolonistuga**

kǫlovuð [kǫ`l-ovu·ð] = *(-ovdę)* = **kålhuvud**

kǫlpuddingg -indjin (-indjem) -ingger **kålpudding**

kǫlruot -ą f[1], äv sg: *-ę (-n),* pl (lokalt): *-ryöter* **kålrot**

kǫlsaingg -saindję (-saindjin) -saingger kålsäng, kålland, **kålodling**

kǫlskoll -n (-am) -er **kålhuvud**

kǫlsuoð = (-į) = **kålsoppa**

kǫlsupp -ą f[1] **kålsoppa**

kolv -in (-em) -er **kolv** (på skjutvapen)

kom adj **black**, **matt** (i färgen), urblekt

koma f[1] **koma**, se ex.

kombinasiuon = (-em) -er **kombination**

kombinira [kǫbini`ra] vb[1] **kombinera**

komeði -'nn (-em) -er **komedi**

komframogseg oftast oböjt **konferencier** (skämts)

komframogseger -n (-am) -er var. av *komframogseg*

komfys **konfys**, förbryllad

komįet -n (-em) -er **komet**

komiker -n (-am) = **komiker**

komma -ð (kommą) = **komma**, kommatecken

kommando oböjl **kommando**

kommatekken -tekkneð (-tekknę) = **kommatecken**

kommendira [komęndi`ra] o. [kǫm(m)ęndi`ra] vb[1] **kommendera**

kommentar -n (-em) -er **kommentar**

kommentator -n (-em) -er **kommentator**

kommentira [komęnti`ra] o. [kǫm(m)ęnti`ra] vb[1] **kommentera**

kommess [kome´ss] o. [kǫm(m)e´ss] *-n (-em) -er* **kommers**

komminister -n (-istrem) -istrer **komminister**

kommintar var. av *kommentar*

kommintira var. av *kommentira*

kommissiuon [komisĭų´o´n] o. [kǫm(m)isĭų´o´n] *= (-em) -er* **kommission**

kommitti [komiti´] o. [kǫm(m)iti´] *-'nn (-em) -er* **kommitté**

kommun [komų´n] o. [kǫm(m)ų´n] = *(-em) -er* **kommun**, se ex. || *Kommun Övdaln* Älvdalens kommun

kommunal **kommunal**

kommunalarbieter -n (-am) -er **kommunalarbetare**

kommunalaus -að (-ą) = **kommunalhus**

kommunalkantor -eð (-ę) = **kommunalkontor**

kommunalråð = (-ę) =, b.f. äv *-eð* **kommunalråd**

kommunalskatt -n (-em) -er **kommunalskatt**

kommundiel -n (-em) -er **kommundel**

kommunikasiuon [kǫm(m)unikasĭų´o´n] = *(-em) -er* **kommunikation**

kommunikasiuonsraðio [kǫmunikasių´o´ns-raðĭo] oftast oböjt **kommunikationsradio**

kommunisira [kǫm(m)unisi`ra], [komųnisi`ra] o. [komunisi`ra] vb[1] **kommunicera**

kommunist -n (-em) -er **kommunist**

kommunkantor -eð (-ę) = **kommunkontor**

kommunstjäf -in (-em) -er **kommunchef**

kommunstyrels -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **kommunstyrelse**

kommunwal -eð (-ę) = kommunval, **kommunalval**

kommunwattn -eð (-ę) **kommunalt** vatten

kommųoð -n (-em) -er **kommod**

kompa vb[1] **kompa**, ackompanjera, se ex.

kompani -eð (-ę) -er, el. oböjt **kompani**

kompanistjäf -in (-em) -er **kompanichef**

komparativ -in (-em) -er **komparativ**

komparira [kǫmpari`ra] vb[1] **komparera**

kompass -n (-em) -er **kompass**

kompensasiuon = (-em) -er **kompensation**

kompensira [kǫmpęnsi`ra] vb[1] **kompensera**

kompis -n (-em) -er **kompis**

kompitans var. av *kompitens*

kompitens -n (-em) -er **kompetens**

kompitent **kompetent**

kompleks -eð (-ę) = **komplex**, se ex.

komplettira [kǫmpleti`ra] vb[1] **komplettera**

komplettiringg [kǫmpleti`rįŋg] f[3] **komplettering**

komplieðut **kompledigt**

kompliment -eð (-ę) = **komplement**

komplisira [kǫmplisi`ra] vb[1] **komplicera** || *komplisirað* komplicerad

komplittira var. av *komplettira*

komponira [kǫmponi`ra] vb[1] **komponera**

komposisiuon = (-em) -er **komposition**

kompost -n (-em) -er **kompost**

kompress -n (-em) -er **kompress**, se ex.

kompressiuon = (-em) -er **kompression**

kompromiss -n (-em) -er **kompromiss**

kompunira var. av *komponira*

kondis -eð (-ę) = **kondis**, konditori

kondisiuon = *(-em)* **kondition**
kondituri *-eð (-ę)* =, el. oböjt **konditori**
kondor *-'n (-em) -er* **kondor**, se ex.
konduktör *-n (-em) -er* **konduktör**
konfekt *-n (-em)* **konfekt**
konferangs var. av *konferens*
konferans var. av *konferens*
konferens *-n (-em) -er* **konferens**
konferira [kǫnferi`ra] vb¹ **konferera**
konfirmasiuon = *(-em) -er* **konfirmation**
konfirmira [kǫnfirmi`ra] vb¹ **konfirmera**, bekräfta || *konfirmirað* konfirmerad; *werd konfirmirað* bli konfirmerad, konfirmeras; *konfirmiras* konfirmeras
konfiskasiuon = *(-em) -er* **konfiskation**
konflikt *-n (-em) -er* **konflikt**
konfransjär *-n (-em) -er* **konferencier**
konfundirað [kǫnfųndi`rað] **konfunderad**
konfys var. av *komfys*
kongress *-n (-em) -er* **kongress**
konjakk [kǫ`nnjakk], äv [kǫ´nnjak(k)] *konjattjin (konjattjem)* **konjak**
konjakflask var. av *konjaksflask*
konjakputell var. av *konjaksputell*
konjaksflask [kǫ´nnjaks-flassk] *-ą* f¹ **konjaksflaska**
konjaksputell [kǫ´nnjaks-putell] *-n (-em) -er* konjaksbutelj, **konjaksflaska**
konjunktiv *-in (-em) -er* **konjunktiv**
konka mer sv var. av *kaunka*
konkelber pl, b.f. *-ę* (dat *-um*) kulformad **avföring** el. **smuts**
konkriet **konkret**
konkurrens *-n (-em)* **konkurrens**
konkurrent *-n (-em) -er* **konkurrent**
konkurrira [kǫnkuri`ra] vb¹ **konkurrera** || *konkurrir aut* konkurrera ut
konkuss *-n (-em) -er* **konkurs**
konkussa vb¹ var. av *kussa*
konkussaksiuon = *(-em) -er* **konkursauktion**
konkussferdun **konkursfärdig**
konsekwens *-n (-em) -er* **konsekvens**
konsekwent **konsekvent**
konsentrasiuon = *(-em) -er* **koncentration**
konsentrasiuonsläger *-lägreð (-lägrę)* = **koncentrationsläger**
konsentrira [kǫnsęntri`ra] vb¹ **koncentrera** || *konsentrir sig* koncentrera sig
konsert [kǫnse´rrt] var. av *konsär*
konserv *-in (-em) -er* **konserv**
konservbutt *-n (-em) -er* **konservburk**
konservyppner *-n (-am) -er* **konservöppnare**
konserwatorium *-torieð (-torię) -torier* el. = **konservatorium**
konserwira [kǫnserwi`ra] vb¹ **konservera**
konserwiringg [kǫnserwi`rįŋg] f³ **konservering**
konserwiringgsbutt *-n (-em) -er* **konserveringsburk**
konserwiringgsmįeðel *-mįeðleð (-mįeðlę)* = **konserveringsmedel**
konsikwent var. av *konsekwent*
konsistens *-n (-em) -er* **konsistens**
konsistensfiet *-að (-ą)* **konsistensfett**
konstantwerk var. av *kunstantwerk*
konstatira [kǫnstati`ra] vb¹ **konstatera**
konstautstellningg var. av *kunstautstellningg*
konstatirend [kǫnstati`ręnd] *-eð (-ę)* = **konstaterande**
konstellasiuon = *(-em) -er* **konstellation**
konstgar(d) var. av *kunstgar(d)*
konstituira [kǫnstitui`ra] vb¹ **konstituera**
konstitusiuon = *(-em) -er* **konstitution**
konstitusiuonsautskuot [kǫnstitusĭų´ns-autskųot] *-eð (-į)* = **konstitutionsutskott**
konstnęr var. av *kunstnęr*
konstnerinna var. av *kunstnęrinna*
konstnärlin var. av *kunstnęrlin*
konstruira [kǫnstrui`ra] vb¹ **konstruera** || *konstruirað* konstruerad
konstruksiuon [kǫnstru(k)sĭų´n] = *(-em) -er* **konstruktion**
konstruktör *-n (-em) -er* **konstruktör**
konstun lokal var. av *kunstun*
konstwerk var. av *kunstwerk*
konståkningg var. av *kunståkningg*
konsul *-n (-em) -er* **konsul**
konsulent *-n (-em) -er* **konsulent**
konsult *-n (-em) -er* **konsult**
konsultfirm [kǫnsu´llt-firrm] *-ą* f¹ **konsultfirma**
konsultira [kǫnsulti`ra] vb¹ **konsultera**
Konsum [kǫ´nnsųm] gen *-es,* annars oböjl **Konsum**
Konsumbutik [kǫ´nnsųm-buti̯k] *-butitjin (-butitjem) -butiker* **Konsumbutik**
konsument *-n (-em) -er* **konsument**
konsunant *-n (-em) -er* **konsonant**
konsär *-n (-em) -er* **konsert**
kontainer var. av *kontäjner*
kontakt *-ę (-n) -er,* äv m: *-n (-em) -er* **kontakt**, ex. se **förlora**
kontakta [kǫnta`kkta] vb¹ **kontakta**
kontaktend [kǫnta`kktęnd] **kontaktbar**, se ex.
kontaktlins *-n (-em) -er* **kontaktlins**
kontaktnęt *-nęteð (-netį)* = **kontaktnät**
kontaktpesuon = *(-em) -er* **kontaktperson**
kontejner mer sv var. av *kontäjner*
kontinent *-n (-em) -er* **kontinent**
konto [kǫ´nnto] oböjl **konto**
kontonummer [kǫ´nnto-nųmmer] *-numbreð (-numbrę)* = **kontonummer**

kontorist -n (-em) -er **kontorist**
kontrabas -n (-em) -er **kontrabas**
kontrakt -eð (-ę) = **kontrakt**
kontroll -n (-em) -er **kontroll**, ex. se **förlåtlig**
kontrollant -n (-em) -er **kontrollant**
kontrolleså [kǫntro`l(l)-leså·] *-les -las -lesið* **kontrolläsa**
kontrollira [kǫntroli`ra] vb1 **kontrollera**
kontur -'n (-em) -er **kontur**
kontäjner -n (-täjnrem) -täjnrer **container**
konwersasiuon = (-em) -er **konversation**
konwersasiuonskuss -n (-em) -er **konversationskurs**
konwersira [kǫnwersi`ra] vb1 **konversera**
konwertira [kǫnwerti`ra] vb1 **konvertera**
koordinat -n (-em) -er **koordinat**
koordinator -n (-em) -er **koordinator**
kopi [ko"pi] *-ą* f1 **kopia**
kopiator -n (-em) -er **kopiator**
kopiira [kopii`ra] vb1 mer sv var. av *kopir*
kopir [ko"pir] vb1 **kopiera** || *kopir in* kopiera in; *kopir åv* kopiera av
kopira [kopi`ra] var. av *kopir*
kopp -in (-em) -er **klimp**, **klump**, se ex., **klick**
kopp i uttr *ǫ kopp* **ikapp**, se ex. Se äv *ikopp*
koppas koppes – kopptes – kopptas **kappas**, **tävla**
koppel ko´ppel] s *koppleð (kopplę)* = **koppel**
koppel [ko`ppel] vb1 **koppla** || *koppel in* koppla in; *koppel ijuop* koppla ihop; *koppel los* koppla loss; *koppel nið* koppla ned; *koppel til* koppla till; *koppel upp* koppla upp; *koppel yr* koppla ur; *koppel åv* koppla av
koppjätå [ko`pp-jätå·] *-jät -åt -ietið* äta **ikapp**
koppkåyt -kåyter -kåy'tt -kåy'tt springa **ikapp** (tävla), ex. se **kalv**
kopplingg f3 **koppling**
koppstie -n (-nem) -ner var. av *koppugstie*
koppugstie [ko`ppu-stie] *-n (-nem) -ner* **porfyr**
koppun **klimpig**, **klumpig**; (om porfyr) **fläckig**
koppåk -åk -uok -ätjeð **köra ikapp**
kopsa var. av *tjofsa*
kor -eð (-ę) = **kor**, se ex.
koral -n (-em) -er **koral**
korall -n (-em) -er **korall**
korallruot -ą f1, äv *-ę (-n) -ryöter* **korallrot**
Koran (-em) **Koranen**
korg [korrg] *kordjin (kordjem) korger* **korg**, ex. se **växa** ur
korgstuol [ko`rrg-stuol] *-n (-em) -er* **korgstol**
korona var. av *kurona*
korreksiuon = (-em) -er **korrektion**
korrektur -eð (-ę) = **korrektur**
korrekturlesningg [korektu`-lesnịŋŋg] f3 **korrekturläsning**
korrekturleså [korektu`(r)-leså·] *-les -las -lesið* **korrekturläsa**
korrespondenskuort [korespǫndę`nns-kuort] *-eð (-ę)* = **korrespondenskort**
korrespondenskuss -n (-em) -er **korrespondenskurs**
korrespondira [korespǫndi`ra] vb1 **korrespondera**
korridor -n (-em) -er **korridor**
korrigira [korigi`ra] vb1 **korrigera**
korrugirað [korugi`rað] **korrugerad**
korrugiraðplåt [korugi`ra-plåt] *-n (-em)* **korrugerad** plåt
korrupsiuon = (-em) **korruption**
korsett se *kosett*
kortison -eð (-ę) **kortison**
kortisonsprut -ą f1 **kortisonspruta**
kortslutningg f3 **kortslutning**
koruona var. av *kurona*
kosett -n (-em) -er **korsett**
kosir sig [ko"si sig] vb1 **förundra sig**, yttra sig häpet, **förvånas**
koss -eð (-ę) = (kristet) **kors**, ex. se **gravsten**; stort **bekymmer** (kors)
kossber -eð (-ę) = **ormbär**
kossdrag -draeð (-draę) **korsdrag**
kossdyörg -dyördjin (-dyördjem) -dyörger **korsspindel**
kossfelamningg f3 **korsförlamning**
kossferör -eð (-ę) = **korsförhör**
kossfest -fester -fest -fest **korsfästa**
kossfestels -ę (-n) -er, (äv m: *-n (-em) -er*) **korsfästelse**
Kosskeldą [ko´ss-ke`lldą], äv (trol yngre) [ko`ss-kelldą] f1 **Korskällan** (gammalt gränsmärke i NO Älvd)
Kossmess var. av *Krossmess,* ex. se **Korsmässa**
kossnebb -in (-em) -er korsnäbb (fr sv)
Kossnes var. av *Kossnęs*
Kossnęs **Korsnäs**
kossningg f3 **korsning**
kosstekken -tekkneð (-tekknę) = **korstecken**
kossuord -eð (-ę) = **korsord**, se ex.
kossweg -we'n (-weem) -weer **korsväg**
kosteligen! **kors!**
kostelin **komisk**, **lustig**, **rolig**
kostlin var. av *kostelin*
kostym -in (-em) -er **kostym**
kostymbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker kostymbyxa, **kostymbyxor**
kostymjugǫ [kosty`m-jugǫ·] oböjl **kostymnisse**
kostymrukk -ruttjin (-ruttjem) -rukker **kavaj** (till kostym); överrock
kǫt **livlig**, **yster**, **sprallig**, **pigg**; (i sht i yngre språk) **kåt**

Kǫteli **Kåtilla** (by i Älvd)
Kǫtelifuok -fuotjeð (-fuotję) Kåtillafolk, **Kåtillabor** (inv i Älvdalsbyn Kåtilla)
Kǫtelikaller Kåtillakarlar; **Kåtillabor** (inv i Älvdalsbyn Kåtilla)
kǫtend -n (-am) -er **brödkant**, skalk
kǫtkant -n (-em) -er **brödkant**, skalk
kovde kovdn (kovdam) kovder liten **pojke** (e.u. gråspråk)
kovies var. av *kufies*
kowes var. av *kufies*
k-pist -n (-em) -er **k-pist**, kulsprutepistol
krafsa vb[1] **krafsa**
kraft m.fl. se *krapt* m.fl.
kraftbulag var. av *kraptbuolag*
kragg kraddjin (kraddjem) kragger **martall**
kraggun **förkrympt**, småvuxen
kragi -n (krågåm) kragir (pl ack *krågå*) **krage**, ex. se **lus**
kraintja kraintjer – krainkte – krainkt **kränka** || *krainkt* kränkt
[1]*krakk krattjin (krattjem) krakker* **sjukling** (sjuk el. sjuklig man); **krake** (ynklig person)
[2]*krakk krattjeð (krattję)* **krasslighet**; **sjuklighet**
krakkun **krasslig**; **sjuklig**, **skröplig**
kraksa vb[1] **kraxa**
kram -in (-em) -er **kram**
krama vb[1] **krama** || *kram ijuop* krama ihop; *kram um* krama om
krambel [krą´mmbel] *krambleð (kramblę)* = **ställning**, **träställning**, **stativ**; (gråspråk: 'huvud')
kramdiuor -eð (-ę) = **kramdjur**
kramp -in (-em) -er **kramp**
krampa f[1] **krampa**, **märla**; (gråspråk: 'häst')
kramsiuok kramsjuk, **kramig**
kramsniụo -'nn (-'mm) **kramsnö**
kramwarur [kra̧`m-waru·r] **kramvaror**
kran -ę (krą'n) kraner **kran**
krans -n (-em) -er **krans**
kranskräld [krą`nns-kräld] *-eð (-ę)* = **kranskärl**
kranskull -ą f[1] **kranskulla**
kranwattn -wattneð (-wattnę) **kranvatten**, se ex.
krapt -ę (-n) -er **kraft**, se ex., se äv **försämras**; **styrka**
kraptbuolag -laeð (-laę) = **kraftbolag**
kraptbyddj -eð (-ę) = **kraftverksbygge**
kraptfull **kraftfull**
kraptfuoðer [kra`ppt-fuoðe·r] *-fuoðreð (-fuoðrę)* **kraftfoder**
kraptlieðningg [kra`ppt-li̲enịŋg] f[3] **kraftledning**
kraptlieðninggslinu [kra`pptlienịŋ(g)s-lịnu·] f[2] **kraftledningsgata**
kraptlieðninggslinå äldre grundf t. *kraptlieðninggslinu*
kraptlos **kraftlös**
kraptpruov -eð (-ę) = **kraftprov**
kraptstasiuon = (-em) -er **kraftstation**
kraptun **kraftig**
kraptwerk -wertjeð (-wertję) = **kraftverk**
kraptwerksdamm -in (-em) -er **kraftverksdamm**
kras i uttr *i kras* i **kras**
kraspa vb[1] **krafsa**
krassl [kra´hhl] s *-eð (-ę)* **krångel**, **trassel**, **strul**
krassl [kra`hhl'l] vb lokal var. av *krassla*
krassla vb[1] **krångla**, **trassla** || *krassl ǫ sig* krångla på sig, med besvär sätta på sig
krassltitt -n (-em) -er **krångelmakare**
krasslugiet f[4] **krasslighet**
krasslun **krasslig**; **krånglig**, se ex., **trasslig**
krat -n (-em) -er **socialdemokrat** (jargong)
krater -n (kratrem) kratrer **krater**
[1]*kratji -n (kråkåm) kratjir* **krake**
[2]*kratji -n (kråkåm) kratjir* **krakstör**, se ex., **stolpe** i hässja, **hässjestör**, se ex.
kraungen kraungną f[1] **krona**, se ex.
kraungenbrauð -ę (-n) -er **kronbrud**
kraungge i uttr *refs kraunggan* **räfsa** efter (i sht räfsa ihop hö som inte kommit med)
kraunggel [krąu´ŋgel] s *kraunggleð (kraungglę)* **krångel**; **bråk**; **brosk**
kraunggel [krąu`ŋgel] vb[1] **krångla** || *kraunggel til* krångla till
kraungglun **krånglig**, ex. se **förslå**
kraungg-Mas i uttr *refs kraungg-Mas* = *refs kraunggan*, se *kraungge*
kraunk **dålig**, **krasslig**; **klen**, **sjuklig**
krav -eð (-ę) = **krav**
kravbriev [kra"v-bri̲ev] *-eð (-ę)* = **kravbrev**
[1]*kravel* [kra´vel] s *kravleð (kravlę)* **krångel**, **trassel**, problem; **krasslighet**, **sjuklighet**
[2]*kravel* [kra´vel] s *kravleð (kravlę)* **kokande** vätska (i sht vatten)
kravel [kra"vel] vb[1] **kravla**; **koka**, **småkoka**, **sjuda**; **kurra** (i magen); **morra** || *kravel i* ge sig på (attackera); *kravel ǫ min* hålla på med (med visst besvär); *kravel åv* traska iväg (långsamt el. med möda)
kravelraingen [kra"vel-rąĭŋęn] s *-raingneð (-raingnę)* = **störtregn**
kravelraingen [kra"vel-rąĭŋęn] vb *-raingner -raingnd -raingnt* **störtregna**, regna stritt
kravlun [kra"vlụn] **krasslig**; **skröplig** || *kravlun i kwiðim* bullrig i magen
kreativ **kreativ**
kreativitiet f[4], äv m: *-n (-em)* **kreativitet**
kreditkuort var. av *kreðitkuort*

kredit -n (-em) -er **kredit** || *ǫ kredit* på kredit
kreðit var. av *kredit*
kreðitira [kreðitį̲`ra] vb[1] **kreditera**
kreditkuort -eð (-ę) = **kreditkort**
kreðitkuort var. av *kreditkuort*
krefta med sms se *krepta*
krek kretjeð (kretję) = **djur**, se ex., i pl ofta **boskap**; **kreatur, husdjur**, se ex.
krella krell – krall (äv *kroll*) *– krulleð* (äv *kreller – krellde – krellt*) **krylla**, **myllra**, **vimla**; (nydal) **mingla** || *krell ǫ* knalla på, leva som vanligt, streta på; *krell åv* släpa sig (gå långsamt el. med möda) iväg, se ex.
krem -in (-em) -er, (äldre: oböjl n) **kräm**
krembel kremblą f[1] **kremla**
krempa f[1] **krämpa**
kremta vb[1] **mosa**; **klämma** ihjäl || *kremt ijel* klämma ihjäl
kreppa krepper – kreppte – kreppt **böja** || *krepp leppin* o. *krepp leppem* se gråtfärdig ut (skjuta fram underläppen); *krepp råyvär* förvrida ansiktet till gråt
krepp -in (-em) -s, pl b.f.: *-sę* **crêpe**
kreps -n (-em) -er var. av *krepp*
krepta f[1] **kräfta**; **cancer**, se ex.
kreptfest -ę (-n) -er **kräftskiva**
kreptkalas -eð (-ę) = **kräftkalas**
kreptstjiv -ą f[1] **kräftskiva**
kreptstyört -n (-em) -er **kräftstjärt**
kresslas vb[1] **kravla** || *kresslas åv* kravla iväg
krets -n (-em) -er **krets**; **hop**, se ex.
kretskuort [kre`tts-ku̲ort] *-eð (-ę)* = **kretskort**
kreva krever – krevde – krevt (åld *krev – kravde – kravt*) **kräva**; **kräva** in, **driva** in, **inkassera** || *krev in* kräva in
kreviką [kre"viką] f[1] **cancer**, se ex., **kräfta**; **tusan!** || *eð ir fel kreviką (at)* det är väl sjutton också (att); *eð war riena kreviką* det var rena helsiket (jättesvårt)
krevu f[2] **kräva**, se ex.; **hals**, **halsgrop**
krevå äldre grundf t. *krevu*
kria vb[1] med tjat **tigga**, **kräva** envist, **begära** envist || *kri að sig* tjata till sig
kriakel [kri̲`akel] *kriakleð (kriaklę)* **lakrits**
kriativitiet var. av *kreativitiet*
krig krieð (krię) =, el. *krigeð (krigę)* =, ofta oböjt **krig** || *auti krig* (ute) i kriget; *etter krig* efter kriget; *firi krig* före kriget; *frǫ krig* från kriget; *mes krig war, mę krig war, under krig* o. *under kri(g)eð* under kriget
kriga vb[1] **kriga**
kriger -n (-am) -er **krigare**
krigerliv -eð (-ę) **krigarliv**
krigisk **krigisk**
Krigsarkiveð [kri̲´gs-arki̲veð] *(-arkivę)* **Krigsarkivet**
krigsbarn [kri̲´gs-ba̲rn] *-eð (-ę)* = **krigsbarn**
krigsbyt [kri̲´gs-by̲t] *-eð (-ę)* = **krigsbyte**
krigsdans [kri̲´gs-dąnns] *-n (-em) -er* **krigsdans**
krigsinwalið [kri̲´gs-įnwali̲ð] *-n (-em) -er* **krigsinvalid**
krigskripp [kri̲´gs-kripp] *-in (-em) -er* **krigsbarn**
krigsmakt [kri̲´gs-makkt] *-ę (-n) -er* **krigsmakt**
krigstið [kri̲´gs-ti̲ð] *-ę (-n) -er* **krigstid**
krigswitter [kri̲´gs-witter] *-n (-wittrem) -wittrer* **krigsvinter**
krigsår [kri̲´gs-å̲r] *-eð (-ę)* = **krigsår**
krigsär [kri̲´gs-ä̲r] *-n (-em) -er* **krigshär**
kriken vb[1] **storkna**; **digna**, **svikta** || *kriken ijuop* säcka ihop, sjunka ihop, segna ned
krikon -eð (-ę) = **krikon**
kriminaler -n (-am) -er **kriminalare**
kriminell **kriminell**
kriminella [krimi̧ne`lla] f[1] **kriminalitet** (skämts)
krimmerett -ą f[1] **krimmermössa**
krindjel -n (kringglem) kringgler **cirkel**
kringg **snabb**, **rask**
kringg sig vb[1] **skynda**, **skynda** sig, ex. se **hem** adv
kringgel s *kringglą* f[1] **kringla**; (gråspråk: 'riksdaler')
kringgel vb[1] i uttr *kringgel ogum* **rulla** med ögonen; **flacka** med blicken
kringgelkruok -kruotjin (-kruotjem) -kruoker **kringelkrok**
kringgeluord pl **runda** ord
kringger en **annan gång**; ngn mer **gång**, se ex.; **nästa gång**, ex. se **nästa**
kringglun **rund** || *werd kringglun i ogum* spärra upp ögonen, göra stora ögon; *(wåra) kringglun i ogum* (ha) uppspärrade ögon, (vara) storögd; *wåra kringglun um ogų* ha rundlagt ansikte
kringgt **ofta** || *int so kringgt* äv sällan; *kringgest* o. *so kringgt* så ofta (som), se ex.; *sos* (el. *so*) *kringgest* allt som oftast, esomoftast, titt som tätt, stup i ett, ex. se **ofta**.
Se fler fraser under *noð* adv
kringgum lokal var. av *ringgum*
kripp -in (-em) -er **barn**, se ex. || *krippumes kripper* barnbarnen
krippaktun **barnslig**
kripparbieter -n (-am) -er **barnarbetare**
krippassningg [kri`p(p)-pas(s)ni̧ŋŋg] f[3] **barnpassning**
krippbidrag -draeð (-draę) = **barnbidrag**
krippbiljett -n (-em) -er **barnbiljett**

krippbuok -buotję (-buotjin) -byöker **barnbok**
krippbög -bö'n (-böem) -böer **barnsäck**, säck att bära barn i
krippdiger **gravid**, med barn
krippdjärå [kri`pp-dźärå·] *-djär -djärd* (äv *-gard*) *-gart* **föda** (barn)
krippduop -eð (-ę) = **barndop**
krippfamilj -familln (-familjem) -familjer **barnfamilj**
krippfugel -n (-fuglem) -fugler **stork** (skämts)
krippfyöðelsaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę)* = **barnbördshus**, BB (konstr)
krippiem -eð (-ę) = **barnhem**
krippkalas -eð (-ę) = **barnkalas**
krippkelingg [kri`pp-kelį·ŋŋg] f[3] **barnsängskvinna**, gravid kvinna
Krippkanaln (-kanalem) **Barnkanalen**
krippklauter **barnkläder**
krippkoloni -'nn (-em) -er **barnkoloni**
krippkorg -kordjin (-kordjem) -korger **babykorg**
krippkripp -in (-em) -er **barnbarn** (mer el. mindre skämts), se ex.
krippkrippkripp -in (-em) -er **barnbarnsbarn** (mer el. mindre skämts)
krippkull -n (-em) -er **barnkull**
krippkör -n (-em) -er **barnkör**
kripplos **barnlös**
[1]*krippläk -lätjin (-lätjem) -läker* **barnlek**
[2]*krippläk -ą* f[1] **barnleksak**
kripprams -ą f[1] **barnramsa**
kripprov -ę (-in) -ir **barnrumpa**, barnstjärt
kripprugramm [kri`p(p)-prugrąmm] *-eð (-ę)* = **barnprogram**
krippsagu [kri`pp-sagu·] f[2] **barnsaga**
krippsaungg -saundjin (-saundjem) -saungger **barnvisa**
krippskligiet f[3] **barnslighet**
krippsklin **barnslig**
krippspråk -språtjeð (-språtję) = **barnspråk**
krippstakk -stattjin (-stattjem) -stakker unghög, **barnskara**
krippstugu [kri`pp-stugu·] f[2] **barnstuga**
krippstugå äldre grundf t. *krippstugu*
krippsykkelsits -n (-em) -er **barnsits** på cykel
krippsågå äldre grundf t. *krippsagu*
kripptavi [kri`pp-tavi·] *-n (-tåvåm) -tavir* **barnunge**
kripptur -n (-em) **nybörjartur**, se ex., **sinkadus** (när man lyckas utan att ha ngn erfarenhet)
kripptwaingg -twaindjin (-twaindjem) -twaingger **barnunge**
krippungg -undjin (-unggam) -ungger **barnunge**
krippuop -in (-em) -er **barnskara**
krippwais -ą f[1] **barnvisa**
krippwask -wastjin (-wastjem) -wasker barnstackare, stackars **barn**
krippwaungen = *(-waungnem) -waungner* **barnvagn**
krippår **barnaår**
kris -n (-em) -er **kris**
krispakiet -eð (-ę) = **krispaket**
krispun **krispig**
krissn vb[1] **döpa**, ge **namn** åt, **namnge** || *krissn um* döpa om
krissningg f[3] **dop**, ffa **barndop**; namngivning
kristall -n (-em) -er **kristall**
kristallisira [kristalisi`ra] vb[1] **kristallisera**
kristallkaul -ą f[1] **kristallkula**
kristallmųottager -n (-am) -er **kristallmottagare**
kristallskål -ę (-n) -er **kristallskål**
Kristi se *Kristus*
Kristian [kristiạ´n] Kristiania, **Oslo**
kristið -ę (-n) -er **kristid**, se ex.
Kristin [kri`sstįn] **Kristina**
kristn adj **kristen**
kristn vb[1] **kristna**, se ex.
kristnduom -in (-em) **kristendom**
kristnduomsstyttj -eð (-ę) = **kristendomsstycke**, se ex.
Kristus [kri´sstus], äv [kri`sstus] **Kristus** || *Kristi tųosdag* Kristi himmelsfärdsdag
kritik krititjin (krititjem) **kritik**
kritisira [kritisi`ra] vb[1] **kritisera**
kritisk **kritisk** || *kritisk yvyr* + dat kritisk mot
kritwait var. av *klitwait*
kriuopa kriuop – krop – krupið **stå** på **knä**, ex. se **knä** || *kriuop aut* krypa ut (snarast på knä); *kriuop i kåys* krypa till kojs; *kriuop ijuop* krypa ihop; *kriuop nið* sitta på huk, huka; knäböja, falla på knä, böja knä; *kriuop ǫ kni* knäböja, falla på knä, böja knä
krokk krottjin (krottjem) krokker **krock**
krokka vb[1] **krocka**
krokudil -n (-em) -er **krokodil**
kropp **böjd**, **krokig**, **krum**, se ex. || *kropp um ogų* gråtfärdig, ledsen; som ser sur ut
kroppkaku [kro`pp-kaku·] f[2] **kroppkaka**
kroppknaiv -in (-em) -er böjd **kniv**, skedkniv
kroppkåkå äldre grundf t. *kroppkaku*
kross -n (-em) -er **kors**, se ex. || *i kross* i kors, se ex.; *sjǫ i kross* o. *kuogå i kross* se i kors, vinda, skela
[1]*krossa* vb[1] **krossa**
[2]*krossa* vb[1] **korsa**
krossbuord -eð (-ę) = **korsbord** (mat- o./el. bakbord med korsade ben)
krossdyörg var. av *kossdyörg*

krossferör var. av *kossferör*
Krossmess -ą f[1] **Korsmässa**, se ex.
krossuord var. av *kossuord*
krossweg var. av *kossweg*
krubba f[1] **krubba**
krubbǫs lokal var. av *krupǫs*
krugg kruddjin (kruddjem) krugger (kort, grovt) **krokväxt** träd; **krokig** (t.ex. kutig) person
kruggtoll -n (-em) -er **martall**
kruggun **krokväxt**, **krokvuxen**
kruka f[1] **kruka**; **hink**
krukka vb[1] **hacka**, se ex.; **picka**; **åderlåta**, slå **åder** || *krukk i sig* hacka i sig, ex. se **talgboll**, picka i sig; *krukk nið* hacka ned, hugga ned; *krukk ruovenlotn* rensa rovlandet (t.ex. med fyllhammare); *krukk upp* hacka upp; *krukk yr* göra abort; *krukk åv* hacka av
krukmäkär [kru̲`k-mäkä·r] *-n (-am) -er* **krukmakare**
[1]*kruks -n (-em) -er* **näbb**
[2]*kruks -eð (-ę)* = **krux**
kruksett [kru`kks-ett] *-ą* f[1] **skärmmössa**
krukudil lokal var. av *krokudil*
krukwekst -n (-em) -er, äv f: *-ę (-n) -er* **krukväxt**
krull sig vb[1] **krulla sig**
krullun **krullig**
krullårun **krullhårig**
krumbukter [krụmbu`kkter] **krumbukter**
krumilur -n (-em) -er **krumelur**
kruog kruo'n (kruoem) kruoger, (äv f: *kruonę (kruo'n) kruoger*) **krog**, se ex.
kruok kruotjin (kruotjem) kruoker **krok**, se ex.; **hasp**; **hake**; **krök**, **kurva**; **krokig** (t.ex. kutig) person || *i kruokum* i krokarna, i trakten, ex. se **krok**
kruoka vb[1] **kroka** || *kruok i* kroka i, haka i
kruokbien -eð (-ę) = **krokben**
kruoken vb[1] **krokna**
kruoknųosą f[1] **"pektån"** (i ramsa)
kruokstor -n (-em) -er **promenadkäpp**, **käpp**, **spatserkäpp**
kruokun **krokig**; **kutryggig**
kruokus -n (-em) -er **krokus**, ex. se **sticka** upp
kruokweg -we'n (-weem) -weer **krokväg**
kruon se *kruona*
kruona f[1] **krona**, ex. se **tio** || *pil og kruon* (lek där momentet) krona och klave (ingick)
Kruoną f[1] **Kronan**, Statsmakten
kruonblað = *(-į)* = **kronblad**
kruonbrauð var. av *kraungenbrauð*
kruonisk **kronisk**
kruonjuort [kru̲o`n-ju̲ort] *-n (-em) -er* **kronhjort**
kruonjäger -n (-am) -er **kronojägare**
kruonpark -partjin (-partjem) -parker **kronopark** || *Kruonpartjin* Älvdalens kronopark
kruonprins -n (-em) -er **kronprins**
kruonrwak -rwatjeð (-rwatję) = **kronvrak**
kruonufuogd -n (-am) -er **kronofogde**
kruonulogisk **kronologisk**
krupǫs [kru"p-ǫ̲s] *-n (-em) -er* **takås**, se ex., **taknock**
krupǫskann [kru"pǫs-kąnn] *-ą* f[1] **taklagsfest**
[1]*krupp -in (-em) -er* **kropp**, ex. se **stel**
[2]*krupp -in (-em)* **krupp**
kruppsarbiet -eð (-ę) = **kroppsarbete**
kruppsdiel -n (-em) -er **kroppsdel**
kruppskontakt -ę (-n) **kroppskontakt**
kruppslin **kroppslig**
kruppstemperatur [kru`pps-tęmp(e)ratu̲r] *-n (-em) -er* **kroppstemperatur**
krus -eð (-ę) **utsmyckning**; **krus** || *autǫ krus* utan krus
[1]*krusa* vb[1] **fjäska** för, **krusa**, se ex.; **locka** (göra lockar); **mönstra**, **smycka** ut, **utsmycka**, **utsira**, **sira** || *krus fer ogum* flimra för ögonen; *krus til* smycka ut; *krusað* mönstrad
[2]*krusa* vb[1] **cruisa**, se ex.
krusað krusad, **mönstrad**, **mönsterstickad**
krusaðband [kru`sa-bąnnd] *-eð (-ę)* = mönstrat, vävt **band**
krusaðsukk -ą f[1] **mönsterstickad** strumpa
krusaðtettj [kru`sa-tettś] *-eð (-ę)* = **täcke**, vävt i rosengång
krusauv -ą f[1] **nätmage**
krusber [kru̲`s-be̲r], äv [kru̲´s-be̲r] *-eð (-ę)* = **krusbär**
krusidull -n (-em) -er **krusidull**
krusifiks -eð (-ę) = **krucifix**
krusifjäks -eð (-ę) **bjäfs**, **grannlåt**
kruska f[1] **kruska**
kruskavel [kru̲`s-kave·l] *-n (-kavlam) -kavler* kruskavel, **brödkavel**
krusmuoln -eð (-ę) = **makrillmoln** (cirrocumulus, eg. 'krusmoln')
krusun **krusig**, ex. se **makrillmoln**; **fin**, utsmyckad, **mönstrad**; **brokig**, **färggrann**; **tillgjord**
kruswarv -eð (-ę) = **mudd**
krut -eð (-į) **krut**, se ex.
krutarg [kru"t-arrg] **fly** förbannad
krutgubb [kru"t-gubb] *-in (-am) -er* **krutgubbe**
kruträk [kru"t-räk] *-rätjin (-rätjem)* **krutrök**
kruttuorr [kru"t-tuorr] n: *-tuort* **kruttorr**
kry n: *kry't* **kry**
kry ǫ sig **krya** på sig || *kry ǫ dig!* [kry` ǫ̲´ ði̲g] krya på dig!

kryða s f[1] var. av *kryðe*
kryða vb[1] **krydda**; (nydal) **dopa** || *kryð ijel* förgifta (till döds); *kryð ijel sig* förgifta sig, se ex., äta ngt giftigt så att man dör; *kryðað* kryddad, kryddig
kryddmǫtt mer sv var. av *kryðmǫtt*
kryddun **kryddig**
kryddwekst mer sv var. av *kryðwekst*
kryðe kryðę (kryðn) kryðer **krydda**, ex. se **brygd**
kryðlot -n (-im) -ir **kryddgård**
kryðmǫtt -eð (-ę) = **kryddmått**
kryðpipär [kry`-pipär] *-n (-em)* **kryddpeppar**
kryðwekst -n (-em) -er), äv f: *-ę (-n) -er* **kryddväxt**
krykkel s *krykklą* f[1] **klyka**; (gråspråk: 'länsman')
krykkel vb[1] **knyckla**
krykkelgard -n (-em) -er enkelt, lågt **stängsel** av stänger, vilande på klykor, kring gräsbevuxet område
krykkelweg -we'n (-weem) -weer **väg** inhägnad av *krykkelgard*
krykklas krykkles – krykkles – krykklas **krypa** ihop
krykklun **krokig** och **ofärdig**
krykktjäpp -in (-em) -er **kryckkäpp**
krylla vb[1] **locka**, göra lockar
kryllun **krullig**, knollrig
krympa krymper – krympte – krympt, äv vb[1] **krympa**
krymplingg -lindjin (-lindjem) -lingger **krympling**
kryp -eð (-ę) = **kryp**
kryppas kryppes – krypptes – krypptas **böja** sig (ned); böja sig krokig; **huka**, **sitta** på **huk**; **krypa** ihop || *kryppas fram* böja sig fram; *kryppas nið* böja sig (ned)
krypplas SO var. av *kryppas*
kryptira [krypti`ra] vb[1] **kryptera**
kryptiringg [krypti`rịŋg] f[3] **kryptering**
kryss -eð (-ę) = **kryss**
kryssa vb[1] **kryssa** || *kryss i* kryssa i
krysskruv [kry`s(s)-skruv] *-in (-em) -er* **krysskruv**
kryssningg f[3] **kryssning**
kryssninggsbåt -n (-em) -er kryssningsbåt, **kryssningsfartyg**
krytjyl [kry"tśyl] *-n (krykklem) krykkler* **krok**; **krympling** (krokig, ofärdig person); ngn som är i **vägen**
kryttja f[1] **krycka**
krytyr [kry"tyr], äv [kry"tyr] *-eð (-ę)* = **djur**, **kreatur**; i pl ofta **boskap**; **husdjur**, **fä**
krytyrauð -ę (-n) -er **djurhud**
krytyrdukter [kry"ty-dukkter] *-n (-am) -er* **veterinär**
krytyrfläð [kry"ty-fläð] oböjl **boskapshjord**
krytyrnammen [kry"ty-nąmmęn] *-namneð (-namnę)* = **djurnamn**
krytyrsauð var. av *krytyrauð*
krytyrsfläð var. av *krytyrfläð*
krytyrsiuokaus [kry"ty-sĭuokaus] *-að (-ą)* = **djursjukhus**
krytyrsort [kry"ty-sorrt] *-n (-em) -er* **djurart**
krytyrspråk [kry"ty-språk] *-språtjeð (-språtję)* = **djurspråk**
krytyrsuop var. av *krytyruop*
krytyruop [kry"tyr-uop] *-in (-em) -er* kreaturshop, **boskapshjord**
kryökt krökt, **böjd**
kryöna kryöner – kryönte – kryönt el. vb[1] **kröna**
kryöningg f[3] **kröning**
kryötja kryötjer – kryökte – kryökt (+dat) **böja**, **kröka**; **svänga**; (skämts) **meta**, meta upp, se ex., dra upp || *kryötj að* kröka till, böja till; *kryötj eter* slå sina lovar kring, uppvakta; *kryötj i* nappa, hugga, se ex.; *kryötj nið* böja ned; *(biuoð til) kryötj nið* sätta krokben för; *kryötj sig* böja sig ned; *kryötj sig attryvyr* böja sig bakåt; *kryötj til* kröka till, böja till, vrida till; *kryötj åv* vika av
kryötjas kryötjes – kryöktes – kryöktas krökas, **kröka sig**, se ex., böja sig, **böjas**
kryötjer -n (-am) -er **rättare** (skämts, eg. 'krökare')
kryötjningg f[3] **krökning**, **böjning** (skämts äv om grammatisk böjning)
krågå -n ack o. yngre grundf av *kragi*
krågåkull [krå"gå-kull] *-ą* f[1] **prästkrage**; (har äv förekommit som fårnamn)
krågåskegg [krå"gå-skegg] *-skeddjeð (-skeddję)* = **skepparkrans** (nydal, eg. 'kragskägg')
krågåsnaip [krå"gå-snaĭp] *-ą* f[1] **härfågel** (förslag)
krågåsnibb [krå"gå-snibb] *-in (-em) -er* **kragsnibb**
kråka f[1] **kråka**
kråkber [krå`k-ber] *-eð (-ę)* = **kråkbär**
kråkbersrais -eð (-ę) **kråkris**
kråkfuoter **kråkfötter**; **lummer**, i sht **mattlummer**; kråkklöver
kråklåt -n (-em) **kråksång**
kråkrais -eð (-ę) **kråkris**
kråkå -n ack o. yngre grundf av *kratji*
kråkåknapp [krå"kå-knapp] *-in (-em) -er* **pinne** i hässjestolpe
kråyna Jfr *kråynd*
kråynd **krönt**, kronmärkt; **stadd** vid **kassa** || *(wårå) kråynd* äv (ha det) gott ställt

kråysauttrykk -tryttjeð (-tryttję) = **ansiktsuttryck**
kråysbuokskompis -n (-em) -er **Facebook(s)vän** (skämts)
kråysbuokssaið -ą f[1] **Facebook-sida** (skämts)
kråysbuotję (-buotjin) **Facebook** (skämts)
kråyse var. av *kråy'sse*
kråysmǫlningg f[3] **ansiktsmålning**
kråy'ssbuotję med sms var. av *kråysbuotję*
kråy'sse -ð (kråy'ssę) = **ansikte**, se ex., se äv **grovhuggen** || *smyr kråy'sseð* smörja kråset
kräksa [krä`ksa] vb[1] **harkla sig** (rejält)
kräksn [krä`ks'n] **kräkfärdig, illamående**
kräla vb[1] **kräla**
kräld [kräld] *-eð (-ę)* = **kärl**
krälddrag [krä`ld-drag] *-draeð (-draę)* **kärlkramp** (konstr)
kräldmakk [krä`ld-makk] *-mattjin (-mattjem) -makker* **trämask** (i gamla träkärl)
krä'n [krä`'n] **kräsen** ifråga om mat, **grätten**, kinkig
krätjas krätjes – kräktes – kräktas **kräkas**
kröna kröner – krönde – krönt **kröna, kronstämpla**
krönika f[1] **krönika**
[1]*kub -in (-em) -er* **kub**; **tärning**
[2]*kub* lokal var. av *kubb*
kubb -in (-em) -er **kubb**
kubient [ku´-bient] **kobent**
kubik oböjl ss mått kubik, **kubikmeter**
kubikmįeter oböjl ss mått **kubikmeter**
kudd -n (-em) -er **kudde**
kuddfuodral -eð (-ę) = **örngott**
kuddwað var. av *kuddwar*
kuddwal var. av *kuddwar*
kuddwar -eð (-ę) = **kuddvar**; **örngott**
kuddyvyrdrag -draeð (-draę) = **örngott**
kuf -in (-em) -er **kuf**
kufaungger [ku´-fąuŋger] *-n (-am) -er* **kofångare**
kufies -n (-em) -er koves, **krumelur**, **sväng**, se ex.
kufsa vb[1] **lunka, småspringa** || *kufs iweg* lunka iväg
kufuot [ku´-fuot] *-n (-em) -er* **kofot**
kugg kuddjin (kuddjem) kugger **kugge**
[1]*kugga* vb[1] **kugga** || *kugg iweg* lunka iväg
[2]*kugga* vb[1] (+dat) **stacka**
kuggfråg -ą f[1] **kuggfråga**
kuk kutjin (kutjem) kuker **kuk, penis**
kukk kuttjin (kuttjem) kukker **skit, bajskorv** || *tjyss ien kukk!* dra åt helvete!
kukka vb[1] **bajsa** || *djäv kukk rakkam* rasta hunden, se ex.; *kukk frǫ sig* göra ifrån sig; *kukk i bruok* bajsa på sig, göra i byxorna; *kukk ǫ sig* vara (mkt) bajsnödig; *nöðun kukka* bajsnödig
kukkel [ku´kkel] s *kukkleð (kukklę)* = **krångel**, mankemang
kukkel [ku`kkel] vb[1] : *kukkel til* **krångla** till
kukkeliku **kuckeliku**
kukk-i-bruok-bruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker **golfbyxor** (skämts, jfr *kukka*)
kukklurt -n (-em) -er **bajskorv**
kukkstuol -n (-em) -er **toalettstol**, klosett, **toalett**
kukskoll -n (-am) -er **ollon** (på penis)
kul -n (-em) -er melodi vid **kulning**, kulningsmelodi
kula vb[1], äv *kuler – kulde – kult* **kula** (lockropa på boskap), se ex.; **tjuta**, se ex.; **hojta**, **ropa** högt, **skrika**, se ex. || *kul eter* kalla på, se ex.; *kul og blåsa* blåsa så det tjuter; *kul og graina* stortjuta, se ex.
kulin [ku"lįn] **kulen**, se ex., **gråkall**; **frusen**
kulira [kuli`ra] f[1] lokal var. av *kuolera*
kuliss -n (-em) -er **kuliss** || *attǫ kulissär* bakom kulisserna
kull -n (-em) -er **kull**
kulla f[1], tilltalsform (åld) *kull!* **flicka**; ogift **kvinna**; **dotter** || *kullunes kripper* dotterns barn, barnbarnen
kullag [ku`l(l)-lag] *-laeð (-laę)* = **flicklag**
kullaiv [ku`l(l)-laĭv] *-eð (-ę)* = liten **flicka**
kulle kulln (kullam) kuller **kulle**; **topp** på kolmila
kullebytt -ą f[1] **kullerbytta**
kullfuotboll -n (-em) **flickfotboll**, **tjejfotboll**; **damfotboll**
kullkripp -in (-em) -er **flickebarn**
kullnammen -namneð (-namnę) = **flicknamn**
kullskati [ku`ll-skati·] *-n (-skåtåm) -skatir* **flicksnärta**, morsk liten flicka, **tösabit**
kullskaul -n (-am) -er **flickskola**
kullspjotta f[1] **flicksnärta**, livlig **tonårsflicka**
kullstakkar [ku`ll-stak(k)ar] *-n (-em) -er* flickstackare, **flickunge**
kullsåp -ą f[1] **odåga** till **flicka**
kulltugg -ą f[1] liten (gärna livlig) **flicka**, **stumpa**
kulltupp -ą f[1] pigg el. busig **flicka**
kullwasą f[1] **tjejvasan**
kullwask -ą f[1] var. av *kullwask*
kullwask -wastjin (-wastjem) -wasker flickstackare, **flickunge**
kulningg f[3] **kulning**
kultun **berusad** (med ostadig gång), **rund** under fötterna
kultur -n (-em) -er **kultur**
kulturarv -eð (-ę) = **kulturarv**
kulturaus -að (-ą) = **kulturhus**

kulturell **kulturell**, ex. se **utbud**
kulturferieningg f[3] **kulturförening**
kulturkrokk -krottjin (-krottjem) -krokker **kulturkrock**
kulturminister -n (-ministrem) -ministrer **kulturminister**
kulturpris -eð (-ę) = **kulturpris**
kultursentrum -eð (-ę) = **kulturcentrum**
kulturskatt -n (-em) -er **kulturskatt**
kulvert -n (-em) -er **kulvert**
kulör -'n (-em) -er **kulör**
kum ijug! **tänk!**, se ex.
Kumbla **Kumla**
kumend [kų"męnnd] **kommande** || *wårå kumend* vara kommande, vara i annalkande, vara på väg
kumentator var. av *kommentator*
kumia [kumi`a] f[1] **anekdot**, se ex., **historia**, berättelse
kumjet var. av *komjet*
kumijug oböjl **komihåg**, **minne**, se ex.
kumijugkuort -eð (-ę) = **minneskort**
Kum-ijug-spil -eð (-į) = **Memory-spel**
kumin [kų"mįn] *(kumåm)* **kummin**
kummando var. av *kommando*
kummdir [kų`mmdir] vb[1] **kommendera**
kummintar lokal var. av *kommintar*
kummitte ovanl var. av *kommitti*
kummųoð se *kumųoð*
kumpass lokal var. av *kompass*
kumpǫs var. av *kompass*
kumųoð -n (-em) -er **kommod**
kumå kumb (lokalt *kumm*) – *kam* – *kumið*, uppmaningsf *komm* (äv *kom*[152]) **komma**; **komma** sig (ha sin grund); **härstamma** || *kum að* drabba, se ex.; komma till; nå, komma åt, ex. se **hackspett**; få tillfälle (att), se ex.; *kum að (nogum)* ngn får för sig, det faller ngn in, ex. se **få** för sig; *kum and ǫ* + ack komma an på, ankomma på, bero på, se ex.; *kum att(er)* komma åter, återkomma, komma tillbaka; *kum attri* + ack komma emot, komma åt, stöta till, nudda, råka vidröra; *kum aut* komma ut, utkomma; *kum auti* komma i (vattnet); *kum autyr* komma ut (ur ngt); *kum brott* komma bort; *kum dieðǫ* komma undan; *kum et wegs* komma iväg, komma (en bit) på väg(en); komma i gång; *kum etbaker* komma tillbaka; *kum etter* komma efter; + dat komma och hämta, se ex.; komma ifatt, komma ikapp, hinna upp; *kum firi* komma i vägen; *kum fram* komma fram; framkomma; *kum fram að* komma fram till; *kum frǫ* komma ifrån (göra sig ledig); *kum för* + dat råka ut för; *kum för (nogum)* komma för (ngn); *kum gainum* komma igenom; *kum i gaungg* komma i gång; *kum iem* komma hem; *kum iemat* komma hem; gå bort (dö); *kum ijug* komma ihåg, minnas; komma att tänka på, se ex.; *kum ijug!* tänk!; *kum ijug sig* besinna sig; *kum in* komma in; *kum in sig i* komma in i, få kläm på; *kum in sig min* (el. *nest*) lyckas bli nära bekant med, ex. se **bekant**; *(eð) kumb it noð laingger* (det) kommer inte längre, (det) stannar mellan oss; *kum ijuop sig (min nogum)* komma ihop sig, bli osams (med ngn); *kum iweg* komma iväg; *kum iweg sig* komma sig iväg; *kum jųot* komma hit; *kum los* komma loss, komma lös; *kum millǫ* komma emellan; *kum min* komma med; *kum nið* komma ned, se ex.; *kum ni'tter* komma ned; *kum ǫ* komma på, se ex.; minnas; råka på; ertappa; *kum sams* komma överens; *kumå sig* komma sig, se ex.; *kumå sig för* komma sig för; *kum til* födas, komma till, bli till; *kumå tä* komma att; *dar ollt kumb umringg* när allt kommer omkring; *kum undǫ* undkomma, komma undan; undvika; *kum upp* komma upp; *kum upp sig* komma sig upp; komma upp; *kum uppter* komma upp; *kum wið* vidröra, röra vid; *kum yr* komma ur; *kum yvyr* komma över; *kum yvyriens* komma överens; *kum åv sig* komma av sig, se ex.; *so kumb* som kommer, kommande, nästa
kumågras [kų"må-gras] *-eð (-į)* **kummin** (växten)
kumårais [kų"må-raïs] *-eð (-ę)* **kummin** (växten)
kumås [kų"mås] *kumbs* – *kams* – *kumis* lyckas **komma**, **ta sig** || *kumås að* komma åt, nå
kund -n (-em) -er **kund**
kundbisyök -bisyötjeð (-bisyötję) = **kundbesök**
kundir [kų`nndir] vb[1] **informera**, **upplysa**; **instruera**
kundwenlin **kundvänlig**
kungg i uttr *et kunggs* till **kungs**
kunggligiet f[4] **kunglighet**
kungglin **kunglig**
kunggsfugel -n (-fuglem) -fugler **kungsfågel**
kunggsliuos [kų´ŋŋ(g)s-lïuos] *-eð (-ę)* = **kungsljus**
kunggsörn [kų´ŋŋ(g)s-örn] = *(-em) -er* **kungsörn**

[152] Uttalas kortstavigt.

kunna kann – kunnde – kunnað **kunna**, se ex.; **kunna** hända att, se ex. || *kunn min* + dat begripa sig på, förstå sig på, behärska

kunndir se *kundir*

kunndjärå [kų`nn-dźärå·] *-djär -djärd* (äv *-gard*) *-gart* **kungöra**

kunnigiet sv var. av *kunnugiet*

kunnskap -in (-em) -er **kunskap**

kunnskapskeld -ą f[1] **kunskapskälla**

kunnugiet f[4] **kunnighet**

kunnun **kunnig**, **erfaren**; **känd**; **bekant** med, **hemmastadd**, **välorienterad**

kunst -ę (-n) -er **konst**, se ex.; **konstfärdighet**, se ex.; **mekanisk anordning**, **maskin** || *djärå kunster* göra ofog; *(eð ir) inggų kunst* (det är) ingen konst, ingen svårighet, inte alls svårt; *old du ǫ tågå kunstę fer mig?* håller du på och lär dig konsten av mig? (sägs till ngn som tittar på när ngt svårt utförs). Jfr *konst*

kunstakningg var. av *kunståkningg*

kunstantwerk -wertjeð (-wertję) = **konsthantverk**

kunstautstellningg [kų`nnst-autstel(l)nįŋŋg] f[3] **konstutställning**

kunstgar **konstgjord**, **artificiell**

kunstgard n: *-gart* var. av *kunstgar*

kunstlað **konstlad**

kunstnęr [kųnstnę́r] *-n (-em) -er* **konstnär**

kunstnęrinna f[1] **konstnärinna**

kunstnęrlin **konstnärlig**

kunstnär var. av *kunstnęr*

kunststyttj -eð (-ę) = **konststycke**

kunstugiet f[4] **konstighet**, ex. se **blunda**

kunstun **konstig**, ex. se **blänka** || *kunstut naug* konstigt nog

kunstwerk -wertjeð (-wertję) = **konstverk**

kunståkningg f[3] **konståkningg**

kunt -n (-em) -er **kont**

kuntakt var. av *kontakt*

kuntakta var. av *kontakta*

kuntant **kontant** || *tjyöp fer kuntant* köpa kontant

kunter vb[1] **krångla**, sätta sig på **tvären**

Kuntmǫtt [kų́nnt-mǫtt] **Kuntmått** (några gårdar under Loka by i Älvd)

kuntrakt var. av *kontrakt*

kunungg [kų"nųŋŋg] *kunundjin (kunundjem) kunungger* **kung**, ex. se **ens**, **kung**, **trogen**

kunungglin [kų"nųŋglįn] **kunglig**

kununggpar var. av *kununggspar*

kununggsaus [kų"nųŋ(g)s-aus] *-að (-ą)* = **kungahus**

Kununggsbuðär [kų"nųŋ(g)s-bu̲ðär] (dat *-buðum*) **Stockholm** (skämts, eg. 'Kungsfäboden')

kununggsdjästbuoð [kų"nųŋ(g)s-dźästbu̲oð] = *(-į)* = **kungabröllop**

kununggsfläð [kų"nųŋ(g)s-flä̲ð] = *(-ę)* = **kungafölje**. Se den svensk-älvdalska delen

kununggsest -n (-em) -er **kungshäst**, dvs man som drog Karl XIV Johans porfyrsarkofag

kununggsgard [kų"nųŋ(g)s-ga̲rd] *-n (-em) -er* **kungsgård**

kununggsklin [kų"nųŋ(g)sklįn] **konungslig**

kununggspar [kų"nųŋ(g)s-pa̲r] *-eð (-į)* = **kungapar**

kuofies var. av *kufies*

kuogun [kuo"gųn] **nyfiken** (som nyfiket tittar på el. tittar sig omkring)

kuogå kuogär – kuogäð – kuogåð **titta**, **se** || *kuogå atter* se tillbaka, titta bakåt; *kuogå aut* titta ut, se ex.; *kuogå etter* titta efter; *kuogå fram* titta fram; *kuogå framter* titta framåt, se framåt; *kuogå gainum* titta igenom; *kuogå in* titta in; *kuogå ǫ noð* titta på ngt; *kuogå stað* titta till, kasta en blick; *kuogå til* titta till; *kuogå upp* titta upp; *kuogä!* titta!

kuok kuotjeð (kuotję) = **kok**

kuoka s f[1] **koka**

kuoka vb[1] **koka**, ex. se **choklad**, **skala**; **laga mat** || *kuok att* **koka** ihop; *kuok in* **koka** in; *kuok ijuop* **koka** ihop; *kuok rieðu* **koka** färdigt; *kuok upp* **koka** upp; *kuok yr* **koka** ur; *kuok yvyr* **koka** över; *kuokas* kokas; **koka**, se ex.

kuokaðegg -eddjeð (-eddję) = **kokt** ägg

kuokaðpärur pl (dat *-pärum*) kokt **potatis**, ex. se **kvarn**

kuokbuok -buotję (-buotjin) -byöker **kokbok**

kuokeri -eð (-ę) -er, el. oböjt **kokeri**

kuokesk -ą f[1] **kokerska**, se ex.

kuokiet n: *-ie'tt* **kokhet**

kuokkaffi oböjl **kokkaffe**

kuokkräld [ku̲o`k-kräld] *-eð (-ę)* = **kokkärl**

kuokmelið [ku̲o`k-meli·ð] **kokmalet**

kuokpunkt -n (-em) -er **kokpunkt**

kuoksolt -eð (-ę) **koksalt**

kuokspis -n (-em) -er **vedspis**

kuokstor -n (-em) -er **kokstång** i det fria

kuoktpärur var. av *kuokaðpärur*

kuol -eð (-į) = **kol**

kuolblå [kuo"l-blå] n: *-blå'tt* **kolmörk**

kuolbull [kuo"l-bull] *-n (-am) -er* **kolbulle**, se ex.; **pannkaka**

kuolbulldieg [kuo"lbul-di̲eg] *-die'n (-dieem) -dieger* kolbullssmet, **pannkakssmet**

kuolbuottn [kuo"l-buott'n] = *(-em) -er* **kolbotten**

kuoldal [kuo"l-da̲l] *-n (-im) -ir* **kolbotten**

kuoldioksið [kuo"l-dioksi̲ð] *-n (-em)* **koldioxid**

kuolera [ku̲o´lera] f[1] **kolera**

kuolfilter [kuo"l-fillter] *-filtreð (-filtrę) =* **kolfilter**
kuolgard [kuo"l-gard] *-n (-em) -er* **kolgård** (plats för upplag av kol)
kuolgrill [kuo"l-grill] *-n (-em) -er* **kolgrill**
kuoljäldningg [kuo"l-jäldnịŋŋg] f³ **koleldning**
kuolmil [kuo"l-mil] *-ą* f¹ **kolmila**
kuolmörk [kuo"l-mörrk] **kolmörk**
kuolmörken [kuo"l-mörrkęn] *-mörkneð (-mörknę)* **kolmörker**, ex. se **kolmörker**, **pigg på**
kuol'n vb¹ **kolna** || *kuoln åv* domna av, **somna**
kuolningg [kuo"lnịŋŋg] f³ **kolning**
kuolon -eð (-ę) = **kolon**
kuolry'ss [kuo"l-ryss] *-n (-em) -er* **kolryss**
kuolryss var. av *kuolry'ss*
kuolskrynd [kuo"l-skrynnd] *-ą* f¹ kolskrinda, **kolryss**
kuolswart [kuo"l-swarrt] **kolsvart**
kuoltrast var. av *kuoltrost*
kuoltrost [kuo"l-trosst] *-n (-em) -er* **koltrast**, se ex.
kuolun [kuo"lụn] **sotig**
kuolungen [kuo"l-ụŋŋęn] = *(-ungnem) -ungner* **kolugn**
kuolungn var. av *kuolungen*
kuolwið [kuo"l-wið] *-wiðn (-wiðim)* **kolved**
[1]*kuolå kuolär – kuoläð – kuolåð* **kola** (göra kol); **svärta** med kol
[2]*kuolå kuolär – kuoläð – kuolåð* kola (dö) || *kuolå åv* kola av, kola, se ex.
kuolårys var. av *kuolry'ss*
kuolåskrynd var. av *kuolskrynd*
kuolåwiðåogger [kuo"låwiðå-ogger] *-n (-am) -er* **kolvedshuggare**
kuolär [kuo"lär] *-n (-am) -er* **kolare**
kuolärkåj [kuo"lä-kåĭ] *-ą* f¹ **kolarkoja**
kuomisk **komisk**
kuona f¹ **kona** (ss maskindel)
kuonn -eð (-ę) = **korn**, ex. se **korn**, **rassla**
kuonnblikst -n (-em) -er **kornblixt**
kuonngryn -ę (-gry'n) -gryner, yngre n: *-eð (-ę) =* **korngryn**
kuonnknarr -n (-em) -er **kornknarr**
kuonnlot -n (-im) -ir **kornåker**
kuonnmyöl -eð (-į) **kornmjöl**, ex. se **baka**
kuonnmyölsgröt -n (-em) **kornmjölsgröt**
kuonnskraik -ą f¹ **nötskrika**, ex. se **havrekärve**
kuoral var. av *koral*
kuorp -in (-em) -er **korp** (såväl fågel som hacka)
kuorpa vb¹ **hacka** med korp || *kuorp los* hacka loss med korp
kuorpfuotboll -n (-em) **korpfotboll**
kuorpral -n (-em) -er **korpral**
kuort [kuort] *-eð (-ę) =* **kort**, ex. se **knäppa**; **fotografi**; **porträtt** || *djärå iet kuort* ta ett kort, fotografera; *knepp iet kuort* knäppa (ta) ett kort
kuortbriev [kuo`rt-briev] *-eð (-ę) =* kortbrev, **brevkort**
kuortlapp [kuo`rt-lapp] *-in (-em) -er* **kortlapp**
kuortleser [kuo`rt-leser] mer sv var. av *kuortlesär*
kuortlesär [kuo`rt-lesä·r] *-n (-am) -er* **kortläsare**
kuortliek [kuo`rt-liek] *-lietjin (-lietjem) -lieker* **kortlek**, ex. se **kupera**
kuortspil [kuo`rt-spil] *-eð (-į) =* **kortspel**
kuorv -in (-em) -er **korv**, ex. se **korv**, **skåra**
kuorvandler -n (-am) -er korvhandlare, **korvgubbe**
kuorvbit -n (-em) -er **korvbit**
kuorvgubb -in (-am) -er **korvgubbe**
kuorvkaku [kuo`rrv-kaku·] f² **korvkaka**
kuorvkåkå äldre grundf t. *kuorvkaku*
kuorvstjinn -eð (-ę) = **korvskinn**
kuorvstjiv -ą f¹ **korvskiva**, ex. se **spad**
kuorvsuoð = (-į) = **korvgryta**
kuorvtjosk -tjostjin (-tjostjem) -tjosker **korvkiosk**
kuorvuonn -eð (-ę) = **korvhorn**
kuorvör -að (-ą) =, äv *-eð (-ę) =* **korvöre**
kuossla vb¹ **tälja** fumligt
kuost -n (-em) **kost**
kuosta vb¹ **kosta**, ex. se **tio** || *kuost fer tjilu* kosta per kilo, kosta kilot; *kuost ǫ* kosta på, fresta på, se ex.; ta på krafterna; bekosta, finansiera, betala; *kuost ǫ sig* kosta på sig
kuostal [kuo`sstal] **besvärlig**, **dryg**
kuostferakter -n (-am) -er **kostföraktare**
kuostnað [kuo`sstnað] *-n (-im) -ir* **kostnad**
kuostsam **kostsam**
kuostsirkel -n (-sirklem) -sirkler **kostcirkel**
kuota var. av *kụota*
kụota s f¹ **kota**; **knota** på träd; **bobin**
kụota vb¹ **vinda** upp garn, bobina
Kuoti [kuo"ti] ofta oböjt personifikation av **kniven** i en oskickligs hand
kuoti -n (kuotåm) kuotir **oskicklig**, **tafatt** person (i sht i snickeriarbete)
kụotkall -n (-em) -er **bobin**
kuotknakker -n (-am) -er **kotknackare**
[1]*kuott -n (-em) -er* **griskulting**; **gris**
[2]*kuott -n (-em) -er* **kotte**
kuotuli [kuo"tuli] adv **dåligt**; **tafatt**, se ex.; knackigt (långsamt, föga framgångsrikt)
kuotulin [kuo"tulịn] **opraktisk**, **oskicklig**, **tafatt**; **svag**, **klen**, **skröplig**; **dålig**, se ex.
kuotun [kuo"tụn] **ynklig**, ömklig

kuotut [kuo"tut] **dåligt** (långsamt, föga framgångsrikt)
kuotå s *-n* ack o. yngre grundf av *kuoti*
kuotå vb *kuotär – kuotädd – kuotådd* **karva**, **kreta**, **tälja**, se ex. || *kuotå ijuop* snickra till; *kuotå til* kreta till, tälja till, se ex.; *kuotå yr* tälja ur; *kuotå åv* tälja av
kuov -in (-em) -er **pil**, ex. se [1]**yra**
kupa f[1] **kupa**
kupaungg kupaundjin (kupaundjem) kupaungger **kupong**
kuper- sms på *kuper-* se *kupär-*
kupia var. av *kopi*
kupiek kupietjin (kupietjem) = **kopek**
kupiira var. av [2]*kupir*
[1]*kupir* [ku"pir] vb[1] **kupera**, se ex.
[2]*kupir* [ku"pir] vb[1] **kopiera** || *kupir åv* kopiera av
kupongg var. av *kupaungg*
[1]*kupp -in (-em) -er* **kupp**
[2]*kupp* Evbgsmål för *kapp*
kuppa s f[1] **koppa**
kuppa vb[1] koppa, **åderlåta**, se ex., slå **åder**
kuppdyndj -ą f[1] **konstgödsel** (nydal, eg. 'påsdynga')
kuppdyörg -dyördjin (-dyördjem) -dyörger **spindel** med kokong (t.ex. vargspindel); **spindel** med stor bakkropp, t.ex. korsspindel
kuppe kuppin (kuppam) kupper **säck**, **påse**, se ex. || *spilå ǫ kuppam* spela säckpipa
kuppgubb -in (-am) -er **sopåkare** (nydal, eg. 'påsgubbe')
kuppkelingg [ku`pp-keliŋŋg] f[3] kvinna som sysslade med **koppning**, **åderlåtning**
kuppkelinggfyör -ed (-ę) **blixthalka**
kupplåkon [ku`pp-låkǫn] *-ed (-ę)* = **påslakan**
kuppmörken -mörkneð (-mörknę) **beckmörker**, se ex.
kuppmörkt **mörkt** som i en säck, **beckmörkt**
kuppsiuok -ą f[1] **påssjuka**
kuppskrapu f[2] **bottenskrap** || *kuppskrapų* äv yngsta barnet (skämts)
kuppskråpå äldre grundf t. *kuppskrapu*
kuppstie var. av *koppstie*
kupun **kupig**
kupån [ku"pǫn] oböjl **kull** (tafattlek)
kupär [ku"pär] *-n (-em)* **koppar**, ex. se **Falu gruva**
Kupärbjärreð [ku"pä-bĭärreð] *(-bjärrę)* **Kopparberget**
kupärgruv [ku"pä-gruv] *-ą* f[1] **koppargruva**
kupärgräj [ku"pä-gräĭ] *-n (-em) -ur* koppargrej, **kopparföremål**
kupärketil [ku"pä-keti·l] *-n (-kesslem,* äv *-kesslam) -kessler* **kopparkittel**
kupärkräld [ku"pä-kräld] *-eð (-ę)* = **kopparkärl**, **kopparkittel**
kupärpann [ku"pä-pąnn] *-ą* f[1] **kopparpanna**
kupärpeningg [ku"pä-pęniŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* kopparpeng, **kopparslant**, **kopparmynt**
kupärplåt [ku"pä-plåt] *-n (-em) -er* **kopparplåt**
kupärrör [ku"pä-rör] *-eð (-ę)* = **kopparrör**
kupärslägär [ku"pä-hlägä·r] *-n (-am) -er* **kopparslagare**, ex. se **svärmor**
kupärsmið [ku"pä-smið] *-n (-im) -ir* **kopparslagare**
kupärsprut [ku"pä-sprut] *-ą* f[1] kopparspruta, **brandspruta** av koppar
kupärtråð [ku"pä-tråð] *-n (-em) -er* **koppartråd**
kupäruok [ku"pär-uok] *-uotjin (-uotjem) -uoker* **cistern** av koppar på vedspis för uppvärmning av vatten
kupäruorm [ku"pär-uorrm] *-in (-em) -er* **kopparorm**, **kopparödla**
[1]*kur -n (-em) -er* **kur**
[2]*kur* var. av **kor**
kur ijuop sig vb[1] **kura** ihop sig, se ex.
kural lokal var. av *koral*
kurallruot lokal var. av *korallruot*
Kuran lokal var. av *Koran*
kurant **kurant**, **frisk**, se ex., kry
kurator -n (-em) -er **kurator**
kurbits -n (-em) -er **kurbits**
kurbitsmǫlningg [ku´rrbits-mǫlniŋg] f[3] **kurbitsmålning**
kurir -n (-em) -er **kurir**
kurira [kuri`ra] vb[1] kurera || *kurir sig* kurera sig
kurk kurtjin (kurtjem) kurker **kork**
[1]*kurka* vb[1] korka || *kurk att* korka igen; sätta kork i; *kurk upp* korka upp
[2]*kurka* vb[1] ta (helt) **slut**, bli totalt **utmattad**, **ta** ut sig, gå in i **väggen**, **kollapsa**
kurkað **korkad**, dum
kurla vb[1] **curla**, skämma bort
kurlingg var. av *körlingg*
kurkmatt -ą f[1] **korkmatta**
kurkskruv -in (-em) -er **korkskruv**
kurona f[1] **corona**, coronavirus, coronavirusinfektion
kuruona var. av *kurona*
kurra s oböjl **kurragömma**
kurra vb[1] **kuttra**; **spinna** (om katt)
kurrkallbjäll -ą f[1] **Evertsbergsflicka** (skämts)
kurry -n (-em), äv oböjt **curry**, se ex.
kurrysåʼss [ku´rry-såss] *-n (-em)* **currysås**
kursiv **kursiv**
kursivira var. av *kursiwira*
kursiwira [kursiwi`ra] vb[1] **kursivera**

kurva f[1] **kurva**, se ex.
kusin = (-em) -er **kusin**, se ex.
kusinbarn -eð (-ę) = **kusinbarn**
kusinkripp -in (-em) -er **kusinbarn**
kusk kustjin (kustjem) kusker **kusk**
kuska vb[1] **kuska**
kuss -n (-em) -er **kurs**, se ex.
kussa vb[1] gå i **konkurs**, göra **konkurs**
kust -n (-em) -er, äv f: *-ę (-n) -er* **kust**, ex. se **båt**
kustweg -we'n (-weem) -weer **kustväg**
kusu f[2] kvinnans könsorgan, **sköte**
kusulin [ku"sulin] **kulen**, **kylig**, **småkall**, **ruggig**; **kuslig**
kuså äldre grundf t. *kusu*
kutji [ku"tśi] i regel oböjt **penis**
kutt **dålig** (inte bra); **dum** (inte snäll) (lokalt ord)
kutta f[1] kvinnans könsorgan, **sköte**
kutter vb[1] **kuttra**
kuttkross i uttr *djärå kuttkrossn* vara **sysslolös**, sitta sysslolös med händerna i kors i knät
kuvelkwið [ku"vel-kwi̱ð] *-n (-im) -ir* tjock, rund mage, **ölmage**
kuvi -n (kuvåm) kuvir (pl ack *kuvå*) **kammare**, ex. se **inne** i, **in** i; **sängkammare**
kuvlun [ku"vlųn] **konvex**, **kullrig**
kuvå -n ack o. yngre grundf av *kuvi*
kuvådörer [ku"vå-döre·r] *-dörär (-dörum)* **sovrumsdörr**, sängkammardörr
kuvåglas [ku"vå-gla̱s] *-eð (-i) =* (säng)kammarfönster, **sovrumsfönster**
kuvåmusik [ku"vå-musi̱k] *-musitjin (-musitjem)* **kammarmusik** (nydal)
kuvårett [ku"vå-rett] *-n (-em) -er* **kammarrätt** (nydal)
kuwert -eð (-ę) = **kuvert**
kuwös -n (-em) -er **kuvös**
kwadrat -n (-em) -er, oböjl ss mått **kvadrat**; **kvadratmeter**
kwadratisk **kvadratisk**
kwadratmįeter oböjl ss mått **kvadratmeter**
kwadrattjilumįeter oböjl ss mått **kvadratkilometer**
kwaiga f[1] **kviga**
kwaigkåv -in (-em) -er **kvigkalv**
kwainggel [kwąĭ´ŋgel] s *kwainggleð (kwaingglę)* **gnäll**, **jämmer(låt)**, **klagolåt**, **klagan**; **kvidande**
kwainggel [kwąĭ`ŋgel] vb[1] **gnälla**, klaga; **kvida**; **ina** || *kwainggel auti* + dat gnälla om, klaga över
kwainggeljugǫ [kwąĭ`ŋgel-jugǫ·] oböjl **gnällmåns**; (nydal) **smörsångare**
kwainggellåt -n (-em) -er **klagolåt**
kwainggelwais -ą f[1] **klagovisa**
kwaingglun **gnällig**, **jämmersam**
kwaika vb[1] **kväka**
kwaisl -ę (-n) -er mindre **älvarm**
kwak kwatjin (kwatjem) kwaker **kuk**, **penis**
[1]*kwakk kwattjeð (kwattję)* **gegga**, **kladd**, **klet**, **sörja**
[2]*kwakk kwattjin (kwattjem) kwakker* **kladdmåns**, **snuskpelle**
kwakka vb[1] **slabba** (bete sig snuskigt); **kladda**, **gegga** || *kwakk i matim* peta i maten; *kwakk i sig* slafsa i sig; *kwakk til* gegga ihop, gegga till (åstadkomma en gegga el. geggig anrättning), röra till (ngt kladdigt)
kwakker -n (-am) -er **kvackare**, kvacksalvare
kwakkfyör -eð (-ę) kladdföre, **sörjigt** väglag, **lervälling** på vägen
kwakksara f[1] **slabbmaja**, **kladdmaja**
kwakksmyril [kwa`kk-smyri·l] *-n (-em) -er* person som **slabbar**, person som kladdar, **kladdmåns**
kwakksyl -n (-em) -er person som **slabbar**, person som kladdar, **kladdmåns**
kwakkun **kladdig**, se ex., **slabbig**, **geggig**; **rörig**
kwal -eð (-ę) = **kval**, kvalificering; plåga
kwalifisira [kwalifisi`ra] vb[1] **kvalificera** || *kwalifisirað* **kvalificerad**
kwalité var. av *kwalitiet*
kwalitie var. av *kwalitiet*
kwalitiet -n (-em) -er **kvalitet**
kwanne kwann'n (kwannam) **kvanne**
kward -n (-em) -er **linning**; **valk**
kwardun **valkig**
kwarka f[1] **kvarka**, se ex.; (mer el. mindre skämts) **hosta**
kwart -n (-em) -er **kvart** || *(i) ien kwart* (i) en kvart; *kwart i åtta* kvart i åtta; *upǫ ien kwart* på en kvart; *upǫ non kwart* på en kvart ungefär
kwartal [kwa`rrta̱l] *-eð (-ę) =* **kvartal**
kwartett -n (-em) -er **kvartett**
[1]*kwartier* [kwa`rrti̱er] *-eð (-ę) =* **kvarter** (månfas); **logi**
[2]*kwartier* [kwa`rrti̱er] var. av [1]*kwartir*
[3]*kwartier* [kwarti̱e´r] *-eð (-ę) =* **kvarter** (i tätort)
kwartingg -indjin (-indjem) -ingger **kvarting**
[1]*kwarti̱r* [kwa`rrti̱r] oböjl **kvarter** (¼ aln, knappt 15 cm)
[2]*kwartir* var. av [1]*kwartier*
kwartsfinal -n (-em) -er **kvartsfinal**
kwavin [kwa"vin] n: *kwavið,* pl: *kwavner* **kvav**, **kvalmig**
kweðend [kwe"ðęnnd] möjlig att sjunga, **sångbar**
kweðningg [kwe"(ð)nįŋŋg] f[3] sjungning, **sång**, **sjungande**

kweðukör [kwe"ðu-kör] *-n (-em) -er* **sångkör**
kweðumǫl [kwe"ðu-mǫl] *-eð (-ę)* **sångröst**
kweðå kweð – kwað – kweðið **sjunga**, ex. se **stämma** s, **ända** s || *kweðå frǫ sig* sjunga klart, sjunga färdigt; *kweðå in* sjunga in; *kweðå upp sig* sjunga upp sig
kweðåkweld [kwe"ðå-kwelld] *-n (-em) -er* **sångafton**
kweðån [kwe"ðǫn] oböjl **sjungande**, **sång**
kweðåspil [kwe"ðå-spil] *-eð (-i)* = **sångspel**
kweðåtävlingg [kwe"ðå-tävlıŋŋg] f³ **sångtävling**
kwegel [kwe"gel] *kweglą* f¹ **kotte**; (gråspråk: 'samekvinna') || *rwaið yr kweglų* (gå ut och) kissa (skämts, eg. 'vrida ur kotten')
kwegelbaiť [kwe"gel-baiť] *-n (-em) -er* **korsnäbb**; **ekorre**
kwegelkast [kwe"gel-kasst] *-eð (-ę)* = **stenkast** (ss mått), eg. 'kottkast'
kwegeltjieksel [kwe"gel-tśieksel] *-n (-tjiekslam) -tjieksler* **tallkottkörtel** (konstr)
kweld -n (-em) -er **kväll**; **abetsdagens** slut || *að kweldem* till kvällen, mot kvällen; *djär kweld* o. *djär kweldn* sluta (arbetet) för dagen; *et kwells* till kvällen, för kvällen; *framað kweldem* fram mot kvällen; *framǫ kweldem* o. *framǫ kweldn* frampå kvällen; *framter að kweldem* framåt kvällen; *i kweld* i kväll; *i kwells* i går kväll; *jät et kwells* äta kvällsmat, äta kvällsmål; (nydal) dinera; *tågå kweldn* sluta (arbetet) för dagen; *um kweldą* på el. om kvällarna, ex. se **ljus** adj m.fl.; *um kweldn* på el. om kvällen
kweldas vb¹ bli kväll, **kvällas**, se ex.
kweldningg f³ **kvällning** || *i kweldnindjin* i kvällningen
kwellningg var. av *kweldningg*
kwellsandakt -ę (-n) -er **kvällsandakt**
kwellsdjärå s oböjl **kvällsbestyr**, **kvällssyssla**
kwellsdupp -eð (-ę) = **kvällsdopp**
kwellsgǫs -ę (-n) -er **kvällsmacka**
kwellsgröt -n (-em) kvällsgröt (förr vanlig **kvällsmat**)
kwellsjätå [kwe`lls-jätå·] oböjl **kvällsmat**
kwellsmat -n (-im) **kvällsmat**
kwellsmjokningg f³ **kvällsmjölkning**
kwellsmǫl -eð (-ę) = **kvällsmål(tid)**
kwellsmörken -mörkneð (-mörknę) **kvällsmörker**, se ex.
kwellspromenað -n (-em) -er **kvällspromenad**
kwellsrund -ą f¹ kvällsrunda, **kvällstur**
kwellsstienn -ą f¹ **aftonstjärna**
kwellssuol -ę (-n) **kvällssol**
kwellstiningg [kwe`lls-tiniŋŋg] f³ **kvällstidning**
kwellsträ'tt **kvällstrött**
kwellstur -n (-em) -er **kvällstur**
kwellsward -n (-em) -er **kvällsvard**
kwellswend -ą f¹ kvällsvända, **kvällstur**, kvällspromenad
kwemslun **grätten**, **kräsen** i fråga om mat, kinkig; som saknar **aptit**
kwemtun **grätten**, **kräsen** i fråga om mat, kinkig; som saknar **aptit**
kwenn -ę (=) -er **kvarn**, se ex. || *daitað kwenn, daiti kwennę* o. *et kwenner* till kvarnen
kwennkall -n (-em) -er **vattenhjul**, **kvarnhjul** (skovelhjul) i skvaltkvarn
kwennlavi [kwę`nn-lavi·] *-n (-låvåm) -lavir* **kvarnlave**
kwennlåvå -n ack o. yngre grundf av *kwennlavi*
kwennstie -n (-nem) -ner **kvarnsten**
kwenntaut -n (-em) -er kvarntut, **kvarntratt**
kwer **kvar**, se ex.; **stilla**, se ex., orörlig || *war kwer!* var stilla (ligg still, sitt still, stå still)!; *war(i) kwer min eð!* låt bli det!
kwere var. av *kwer*
kwerlievur f¹ **kvarlevor**
kwerre lokal var. av *kwere*
kwęsa kwęser – kwęste – kwęst **kväsa**, **kuva**, **tukta** || *kwęs åv* snoppa av
kwe'ss, et lokal var. av *et kwells*, se *kweld*
kweva var. av *kwäva*
kwið -n (-im) -ir **buk**, se ex., **mage**, se ex., se äv **bälte**
kwiða vb¹ **kvida**, **jämra sig**
kwiðkupp [kwi"-kupp] *-in (-am) -er* **magsäck**; **buk**
kwiðriv [kwi"-riv] *-eð (-ę)* svårare **magont**, **magsmärtor**, bukrev
kwiðryttj [kwi"-ryttś] *-ryttjer -rykkte -rykkt* **snara** (fisk), rycka (fisk)
kwiðsputtjieksel [kwi"sput-tśieksel] *-n (-tjiekslam) -tjieksler* **bukspottkörtel** (konstr)
kwiðun [kwi"ðųn] som har stor **buk**, **mage**, stormagad, **rund** om magen, se ex.
kwiðåkupp var. av *kwiðkupp*
kwikk adj **livlig**, **yster**; **kvick**, ex. se **and**; **rask**, **snabb** || *kwikk i munnem* munvig, slagfärdig
kwikk s oböjl **nagelbädd**, se ex.
kwikka -ð (kwikką) **kvicke**; **nagelbädd**
kwikken til vb¹ **kvickna** till
kwikksilver -silvreð (-silvrę) **kvicksilver**, ex. se **allergisk**
kwilder vb¹ **porla**
kwinna f¹ **kvinna**
kwinnfuok -fuotjeð (-fuotję) = **kvinna**
kwinnfuoksaktun **kvinnlig**, **feminin**
kwinnfuoksbiswär -eð (-ę) = kvinnobesvär, kvinnokrämpa, **kvinnosjukdom**
kwinnfuokserr -ą f¹ kvinno**räfsa**, räfsa för kvinnor

kwinnfuokskalsaungg -ą f¹ **underbyxor** (för kvinna), **trosor**
kwinnfuoksnammen -namneð (-namnę) = **kvinnonamn**
kwinnfuoksokk -ottjin (-okkam) -okker **tändspån**, gjort av kvinna
kwinnfuoksprest -n (-em) -er **kvinnopräst**, **kvinnlig präst**
kwinnfuokssellskap -eð (-ę) = **damsällskap**, kvinnlig partner
kwinnfuokssykkel -n (-sykklem) -sykkler **damcykel**
kwinnfuokswikų [kwį`nnfuoks-wikų·] f² **fruntimmersveckan**
kwinnfuokswikå äldre grundf t. *kwinnfuokswikų*
kwinnlin **kvinnlig** || *kwinnlin prest* kvinnopräst
kwinntjyön -eð (-ę) = **kvinnokön**
kwint -n (-em) -er **kvint**
kwintilira [kwįntili̲`ra] vb¹ **kvintilera**
kwist -n (-em) -er **kvist**, ex. se **skära** av; **gren**, ex. se **ruska** vb
kwista vb¹ **kvista** || *kwist åv* kvista, kvista av
kwistfri n: *-fri'tt* **kvistfri**
kwistlos **kvistfri**
kwistrien **kvistfri**
kwistsaks -ę (-n) -er kvistsax, **sekatör**
kwistun **kvistig**
kwistwarv -eð (-ę) = **grenvarv**
kwitt + dat **kvitt** (fri från), se ex. || *werd kwitt* bli kvitt; slippa ifrån
kwitta s f¹ **kvitto**
kwitta vb¹ **kvitta**, vara **egalt**
kwittens -n (-em) -er **kvittens**
kwitter vb¹ **kvittra**
kwittir [kwi`tti̲r] vb¹ **kvittera**
kwittira [kwit(t)i̲`ra] var. av *kwittir*
kwåða f¹ **kåda**, ex. se **tugga**
kwåðgron -ę (=, äv -grǫ'n) -er [-grǫne·r] **kådgran**, **kådig** gran
kwåðlupin [kwå̲`-lupį·n] kådlupen, **kådig**
kwåðspen -eð (-ę) = kådig **trästicka**; (skämts) **stråke**
kwåðun **kådig**
kwåster vb¹ **klafsa**
kwåven vb¹ **kvävas**
kwägsa [kwä̲`gsa] vb¹ **kväka**; **råma** hest och gällt
kwäka vb¹ **kväka**
kwätja vb¹ **kväka**
kwäva kwäv(er) – kwävde (äv *kwäveð*) *– kwävt* **kväva**; **pyra**, se ex., inte **dra** ut
kwävas kwävs – kwävdes – kwävdas **kvävas**
kåð var. av *koð*
kåðå sig käðär sig – käðäð sig – kåðåð sig **moja** sig, njuta, **mysa**, ha det **mysigt**
kåj -n (-em) -er **koj** || *kriuop i kåys* krypa till kojs
kåja f¹ **koja**; **timmerkoja**
kåjdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **inomhusdag**, **vilodag** då man för vädret inte kan vistas ute och arbeta
kåjwerm -in (-am) kojvärme, **stugvärme**
[1]*kåk kåtjin (kåtjem) kåker* **mudd**; **hylsa**
[2]*kåk kåtjin (kåtjem) kåker* **kåk**, se ex.
kåkå äldre grundf t. *kaku*
kåldå Åsenmål för *koldu*
kålå kälär – käläð – kålåð **kalhugga**
kånå -n ack o. yngre grundf av *kani*
kåpa f¹ **kåpa**
kåpå -n ack o. yngre grundf av *kapi*
kåre kår'n (kåram) kårer **kåre**
kårå s äldre grundf t. *karu*
kårå vb *kärär – käräð – kåråð* **raka**, skrapa || *kårå i* skrapa i, raka i; *kårå ijuop* raka ihop
kåråmasin [kå"rå-masi̲n] = *(-em) -er* **flistugg** (nydal, eg. 'flisningsmaskin')
kåråna var. av *kurona*
kåsa f¹ **kåsa**
kåseri -eð (-ę) -er, el. oböjt **kåseri**
kåsir [kå"si̲r] vb¹ **berätta** vitt o. brett, **orera**
kåsknaul -n (-em) -er **vril** lämplig ss kåsvirke
kå'ssa s f¹ **mos**
kå'ssa vb¹ **mosa**
kå'ssun **geggig**, **kladdig**; **osnygg**
kåta f¹ **kåta**
Kåteli se *Kǫteli*
kåv -in (-em) -er **kalv**, se ex.; (gråspråk: 'handelssäck')
kåvali [kå̲`v-ali·] *-n (-ålåm) -alir* **kalvsvans**
kåvaus -að (-ą) = **livmoder** hos ko, äv hos älgko
kåviet [kå̲`v-i̲et] *-ą* f¹ **foderhäck** för kalv(ar), **krubba** för kalv(ar)
kåvkęs -n (-am) -er **löpmage** av kalv
kåvlyr -ę (-n) **kalvlever**
kåvstjinn -eð (-ę) = **kalvskinn**
kåvsylt -ą f¹ **kalvsylta**
kåvtjitt -n (-am) -er **kalvkätte**
kåvwit -eð (-į) **enfald**, enfaldighet, eg. förstånd som hos en kalv || *ukað kåvwit!* vilken enfald!
kåvålå -n ack o. yngre grundf av *kåvali*
kåyt -eð (-ę), el. oböjt **spring**
kåyta kåyter – kåy'tte – kåy'tt **springa**, **löpa**, **ränna**; **snurra** || *kumå kåytend(es)* komma springande; *kåyt attri* springa på, stöta ihop med; *kåyt eter* springa efter, ränna efter, ex. se **springa**; *kåyt etter* + dat springa efter, springa ifatt; springa och hämta, ex. se **springa**; *kåyt febi* springa förbi; *kåyt frǫ* springa ifrån; *kåyt i gardum* ränna i gårdarna; *kåyt in* springa in;

kåyt ijuop min springa ihop med, springa på, stöta ihop med; *kåyt ijuop sig* sno sig; *kåyt iweg* springa iväg; *kåyt jälåk* bli arg; *kåyt nið non* springa omkull ngn; *kåyt ǫ* springa på (anfalla); *kåyt runt* springa runt; *kåyt umringg* springa omkring, springa runt; springa omkull; *kåyt undǫ* springa undan; *kåyt åv* springa iväg

kåytan oböjl **spring**, springande

kåytliek -lietjin (-lietjem) -lieker **springlek**

kåytningg f³ **löpning**

kåytskuo -'nn (-skuo'mm) -skuoner **löparsko**

kåytstig -stieð (-stię) = **springsteg**

käjteringg f³ **catering**

kö -'nn (-em) -er **kö**, se ex. || *stand i kö* stå i kö

kör -n (-em) -er **kör**, ex. se **kor**

körlieðer -n (-am) -er **körledare**

körlingg f³, äv m: *-lindjin (-lindjem)* **curling**

körsaungg -saundjin (-saundjem) -saungger **körsång**

körsaungger -n (-am) -er **körsångare**

L

l [ell] *l:eð (l:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **l**

labb -eð (-ę) = **labb**, laboratorium

laburant -n (-em) -er **laborant**

laburatoriestjäf -in (-em) -er **laboratoriechef**

laburatorium -torieð (-torię) -torier **laboratorium**

laburira [laburi`ra] vb¹ **laborera**

labyrint -n (-em) -er **labyrint**

ladda vb¹ **ladda** || *ladd iem* ladda hem, ladda ned; *ladd nið* ladda ned; *ladd um* ladda om; *ladd upp* ladda upp

ladder -n (-am) -er **laddare**

laddningg f³ **laddning**

laðu f² **lada**, **loge**

laðudans [la"ðu-dąnns] *-n (-em) -er* **logdans**

laðudörer [la"ðu-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **ladudörr**

laðuluo [la"ðu-luo] *-'nn (-'mm) -er* **loge**

laðusalu [la"ðu-salu·] f² **ladusvala**

laðusålå äldre grundf t. *laðusalu*

laðutak [la"ðu-tak] *-tatjeð (-tatjį)* = **ladutak**

laðuwegg [la"ðu-wegg] *-weddję (-weddjin) -wegger* **laduvägg**

[1]*lag la'n (laem) laer* **lag** (föreskrift), se ex. || *biuoð til war et lags* o. *djärå sig et lags* försöka vara till lags, det senare äv ställa sig in; *et lags* till lags; passande, lämplig

[2]*lag la'n (laem) laer* **lag** (avkok)

[3]*lag laeð (laę)* = **lag**, se ex., **team**; **humör**, se ex. || *av lag ǫ* + dat förstå sig på, begripa sig på; *i lag* tillsammans; *i lag min* + dat tillsammans med, se ex.; *i lag min* däribland (också), se ex., där också; *int wårå lag að* inte vara att ngt fästa avseende vid, inte vara ngt att bry sig om, ex. se **avseende**; *int åvå better* (el. *wilder*) *lag ǫ* inte begripa bättre, inte veta bättre; *int av lag ǫ* inte ha förstånd att, se ex.; *åvå lag ǫ* se *av lag ǫ*

lagarbiet -eð (-ę) = **lagarbete**

lagbuok [la"g-buok] *-buotję (-buotjin) -byöker* **lagbok**

lagend [la"gęnnd] möjlig att **laga**, **reparabel**, ex. se **laga**

lager [la´ger] s *lagreð (lagrę)* = **lager** || *i flierų lager* i flera lager; *åvå noð ǫ lager* ha ngt på lager

lager [la`ger] vb¹ **lagra**, se ex.

lagerblað [la`ge-blað] = *(-į)* = **lagerblad**

lagfart [la"g-fart] *-n (-em) -er* **lagfart**

lagfest [la"g-fesst] *-fester -fest -fest* **lagfästa**

lagkamrat [la"g-kąmrat] *-n (-em) -er* **lagkamrat**

laglieðer [la"g-lieðer] *-n (-am) -er* **lagledare**

lagli adv **lagligen**, lagligt

laglin **laglig**

laglosa [la"g-losa] f¹ **laglöshet**

laglyðun [la"g-lyðųn] **laglydig**

lagningg [la"gnįŋŋg] f³ **lagning**

lagrann [la"-grąnn] **nogräknad**, **granntyckt**, **petig**, **kinkig**

lagranswemmen [la"grąn-swęmmęn] = *(-swemnem)* **sömn** som ger dåligt humör när man vaknar

lagsam [la`gsąmm] **lagom**, väl avvägd

lagtekst [la"g-tekst] *-ę (-n) -er* **lagtext**

lagtävlingg [la"g-tävlįŋŋg] f³ **lagtävling**

lagum [la"gųm] (kan böjas o. kompareras) **lagom**, se ex.; **lämplig** || *eð djikk fel so lagum* det gick väl inget **vidare**; *eð war so lagum noð weðer* det var inget vidare väder; *lagum(t) að dig* lagom åt dig; *lagumest* mest lämpad

laið -ę (-n) -er **lid**, **sluttning**, ofta skogig **bergssluttning**

[1]*laiða laið – lieð – liðið* **lida**, se ex., **utstå**

[2]*laiða laið – lieð – liðið* **lida**, förflyta || *eð far laið að* det börjar bli dags; *laið mųot slutę* lida mot slutet

laiðan oböjl **lidande**

Laiðę [laĭ´ðę] *(Laiðn)* **Liden** (by i Älvd)

Laiðkaller Lidenkarlar; **Lidenbor** (inv i Älvdalsbyn Liden)

Laið-Lass-döðn (-döðem) **pölsa** (skämts, eg. 'Lid Lars-döden')

ląifrie lokal var. av *lainfrie*

laik adj + dat **lik**, se ex.; **likadan** || *laik sig* lik sig, sig lik; *wårå laik* äv likna. Se äv under *laikt*

laik adv **än**, t.ex. *laik ukin* vilken än, vilken som helst, *laik ur* hur än

laik s *laitjeð (laitję)* = **lik**
laika adv **lika** || *laik bra* lika bra; *laik djienna* lika gärna; *laik nęr* strandsatt, bet; *laik stur og ig* lika stor som jag; *laik um eð* [laĭ`k ụm e̲´ð] bortsett från det. Se äv *laik-um*
laika vb[1] **lajka** (i sociala medier)
laikbil -n (-em) -er **likbil**
laikbliek **likblek**
laiken vb[1] (+dat) **likna**, se ex.
laikfullt **likafullt**, och **ändå**
laikfy -eð (-ę) = **liktåg**, **begravningsprocession**, **begravningståg**
laikiet f[4] **likhet**
laiklin **lik** adj
laiklukt -ę (-n) **liklukt**
laiknels -ę (-n) -er, äv n: *-eð (-ę)* = **liknelse**; **likhet**
laiknend **liknande**
laiknχögd **likgiltig**
laiksinnað **likasinnad**
laikskari [laĭ`k-skari·] *-n (-skåråm) -skarir* **liktåg**, **begravningsprocession**, **begravningståg**
laikskårå -n ack o. yngre grundf av *laikskari*
laikso i **alla** fall, **ändå**, **likafullt**, ex. se **all**; **likaså**
laiksos **liksom** (lokalt)
laikt + dat **likt**, **likadant**, på samma sätt, ex. se **kommun**; **liknande** || *eð ir it ingger laikt* det liknar ingenting; *eð war it laikt noger ur …* (ung.) det var otroligt hur …; *laikt gart* lika så gott, lika bra; *wårå noger laikt* likna något, vara OK
laikta vb[1] **lita** || *laikt ǫ* + ack lita på, se ex.
laikton -ę (-tǫ'n) -töner, dat pl: *-tö'mm* **liktorn**
laiktjist -ą f[1] **likkista**
laiktå lokal var. av *laikton*
laiku lokal var. av *laika* adv
laik-um [laĭ`k-ụ´mm] i uttr *ig djär* (äv *ir*) *laik-um eð-dar* det är (mig) **likgiltigt**, **egalt**, det **spelar** mig ingen roll
laikum eð se *laika* adv
laikuso var. av *laikso*
laikwel var. av *lekwel*
laikwerdun **likvärdig**
ląilot lokal var. av *lainlot*
ląilåkon lokal var. av *lainlåkon*
laim -eð (-ę) = **lim**
Laima **Lima** (i Dalarna)
laima s ack o. yngre grundf av *laime*
laima vb[1] **limma** || *laim fast* limma fast; *laim in* limma in, klistra in; *laim ijuop* limma ihop; *laim ǫ* limma på
laimbutt -n (-em) -er **limburk**
laime laimin (laimam) laimer **kvast**, **sopkvast**
Laimkaller Limakarlar; **Limabor**
laimknikt -n (-em) -er **limknekt**, **tving**
laimpann -ą f[1] **limpanna**
laimskapt -eð (-ę) = **kvastskaft**
lain -eð (-ę) **lin** || *duk åv lainę* linneduk
laina f[1] **lina**, t.ex. fisklina, flagglina, se ex.
laindja laindjer – lainggde – lainggt förlänga(s), ex. se **längre** || *laindj aut* o. *laindj ǫ* förlänga
laindje **länge** || *boð laindj og wel* både länge och väl; *enn so laindje* än så länge; *fer laindj sę* för länge sedan; *häj so laindje* hej så länge; *int upǫ laindje* inte på länge; *laindj sę* länge sedan; *laindj ses* länge sedan (som), ex. se **bo** vb. Jfr *solaindj*
lainduk -dutjin (-dutjem) -duker **linneduk**
lainfrie -frie'tt (-frienę) = **linfrö**
laingarn -eð (-ę) **lingarn**
lainggd -ę (-n) -er **längd** || *i lainggdn* i längden; *ǫ lainggdę* o. *ǫ lainggdn* på längden
laingger **längre**, se ex. || *(eð) kumb it noð laingger* (det) kommer inte längre; (det) stannar mellan oss; *int noð laingger* inte längre; *laingger atter i tiðn* längre tillbaka i tiden; *laingger fram* längre fram; längre kommet; *laingger framter (tiðn* el. *i tiðn)* längre fram (i tiden); *laingger su'tter* längre söderut
lainggs [ląĭŋ(g)s] **längs**, se ex. || *laings eter* + dat längs med
lainggseter [ląĭ´ŋ(g)s-ete·r] + dat **längsefter**
lainggst [ląĭŋ(g)st] **längst** || *lainggst att ig minnes* så långt tillbaka jag minns; *lainggst atter* längst bak, bakersta; *lainggst du dug* så länge du kan; *lainggst eð gor* så långt det går; *lainggst in* längst in, innersta; *lainggst nið* längst ned; i underslafen; *lainggstär* de längsta
lainggtan obölj **längtan**
lainggtas [ląĭ`ŋ(g)tas] *lainggtes – lainggtes – lainggtas* **längta** || *lainggtas eter* + dat längta efter, se ex.
lainingg f[3] **linning**
laink laintjin (laintjem) lainker **länk**
lainlot -n (-im) -ir **linåker**
lainlåkon [ląĭ`n-låke̲ŋn] *-eð (-ę)* = **linnelakan**
lainslarv -ą f[1] **linnetrasa**
lainuond -n (-em) -er **bom**, **regel**, **slå** (för dörr)
lainwev -in (-im) -ir **linneväv**
lai'tta lokal var. av *laikta*
laiv -eð (-ę) = **liv**, ex. se **gå** förbi, **mista**; **varelse** || *et laivs* till livs; vid liv; *guoð i laivę* väl till mods; *i laivę* i hjärtat, i själen, inombords, invärtes; i sinnet; *klien i laivę* illa till mods; *old i laivę* hålla vid liv; *sår i laivę* illa till mods; *uotað að laivę* hotad till livet;

wårå min li'tt laiv o. *wårå wið liteð laiv* vara knappt levande, vara helt utmattad; *åvå ǫ laivę* ha på hjärtat
laivlos **livlös**
laivredd **livrädd**, se ex.
ląiwev lokal var. av *lainwev*
lajon var. av *läjon*
lakaj -n (-em) -er **lakej**
lakir [la"kir] vb¹ **lackera** || *lakir um* lackera om, se ex.
lakiringg [laki`rıŋg] f³ **lackering**
lakk lattjeð (lattję) **lack**
lakka vb¹ **lacka,** ex. se **gitarr**
lakkferg -ą f¹ **lackfärg**
lakris [la´kris] o. [la`kris] oböjl **lakrits**
lakrispip -ą f¹ **lakritspipa**
laks -n (-em) -er **lax**; **siljansöring**
laksfistj -eð (-ę) **laxfiske**
laksknaut -n (-em) -er **laxknut**
lakuonisk **lakonisk**
lam **lam**
lampa f¹ **lampa**, ex. se **blänka**
lampfuot -n (-em) -er **lampfot**
lampglas -eð (-į) = **lampglas**, glas till fotogenlampa
lampkruok -kruotjin (-kruotjem) -kruoker **lampkrok**
lampkup -ą f¹ **lampkupa**
lampliuos -eð (-ę) lampljus, **elljus**, **lampsken**
lampol -ą f¹ **fotogen** till lampa
lampolder -n (-am) -er **lamphållare**
lampollamp -ą f¹ var. av *lampolslamp,* ex. se **veke**
lampolslamp -ą f¹ **fotogenlampa**
lampstjin -eð (-į) = **lampsken**
lampstjärm -in (-em) -er **lampskärm**
land -eð (-ę) = **land**, ex. se **härska** || *auti landę* ute i landet, ute i riket; *autǫ landę* (ute) på landet; *autǫ landeð* ut på landet; *et lands* i land, se ex.; *eter landę* längs stranden, på stranden; *frǫ autǫ landę* från landet, från landsbygden; *frǫ land* från land; *fårå autyr landę* fara utomlands; *i land* i land; *i landum* (ute) i vida världen, i främmande land; *kum et lands* komma (upp) på fast mark (äv t.ex. från myr); *ni'tter landę* nedåt landet; *upǫ land* på land
landa vb¹ **landa**
landager [lą`nnd-age·r] *-n (-agram)* **flyghavre**
landfest -eð (-ę) = **landfäste**
landgaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **landgång**
landlost [lą`nnd-lost] **isfritt** vid strand
landlär -ą f¹ **geografi** (nybildn)
landlärd -n (-am) -er **geograf** (nybildn)
landlärubuok -buotję (-buotjin) -byöker **geografibok** (nybildn)
landningg f³ **landning**
landninggsban -ą f¹ **landningsbana**
landninggsstell -eð (-ę) = **landningsställ**
landräk -rätjin (-rätjem) **solrök**
landsarkiv [lą´nn(d)s-arkiv] *-eð (-ę)* = **landsarkiv**
landsbygd [lą´nn(d)s-byggd] *-ę (-n)* **landsbygd** || *autǫ landsbygdn* (ute) på landsbygden
landsdiel [lą´nn(d)s-diel] *-n (-em) -er* **landsdel**
landsdielsmǫl [lą´nn(d)sdiels-mǫl] *-eð (-ę)* = landsdelsmål, **landsdelsspråk**
landsdielsspråk -språtjeð (-språtję) = **landsdelsspråk**
landsend -n (-am) -er **landsända**
landserr var. av *landsärr*
landsfiskal [lą´nn(d)s-fiskal] o. [lą`nn(d)s-fiskal] *-n (-em) -er* **landsfiskal**
landskap [lą`nn(d)-skap] *-eð (-į)* = **landskap**, ex. se **platt**
landsmann [lą´nn(d)s-mąnn] = *(-em) -menner* **landsman**
landstell -eð (-ę) = **landningsställ**
landstingg [lą´nn(d)s-tıŋŋg], äv [lą`nn(d)s-tıŋŋg] *-tindjeð (-tindję)* = **landsting**
landstorm -in (-em) **landstorm**
landsweg [lą´nn(d)s-weg] *-we'n (-weem) -weer* **landsväg**, ex. se **spårig**, **västerifrån**
landsyövdingg var. av *landsövdingg*
landsärr [lą´nn(d)s-ärr] *-n (-am) -er* **landshövding**
landsövdingg [lą´nn(d)s-övdıŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **landshövding**, ex. se **läsa** upp
langga vb¹ **langa**
langgertjaj var. av *langgertjäj*
langgertjäj -ą f¹ langarkedja, **langningskedja**
lansira [ląnsi`ra] vb¹ **lansera**
lantbrievbärer -n (-am) -er **lantbrevbärare**
lantbruker -n (-am) -er **lantbrukare**
lantbruksmasin = (-em) -er **lantbruksmaskin**
Lantmennär (dat *-mannum*) **Lantmännen**
lantmęter -n (-am) -er **lantmätare**
lantmęteri -eð (-ę) -er, el. oböjt **lantmäteri**
Lantmęteriwertjeð (-wertję) Lantmäteriverket, **Lantmäteriet**
lapi -n (låpåm) lapir **pratkvarn**, **pladdrare**
[1]*lapp -in (-em) -er* **lapp**, **same**, se ex. || *(eð) wete lappin* (det) vete katten
[2]*lapp -in (-em) -er* **lapp** (att laga med el. t.ex. papperslapp)
lappa vb¹ **lappa**, se ex. || *lapp ijuop* lappa ihop
lapperuon i uttr *inggų lapperuon* ingen idé att **lappa**

lappkast -eð (-ę) = **kullerbytta**, se ex.; **lappkast**
lappkull -ą f[1] **sameflicka**
lappkåt -ą f[1] **lappkåta**
Lappland **Lappland**
lappmark -martjin (-martjem) -marker,
äv f: *-martję (-martjin) -marker* **lappmark**
lappsiuok -ą f[1] **lappsjuka**
lappskuoduos -eð (-į) **blåsstarr**
lapptupp -in (-em) -er **laptop**, bärbar dator (skämts)
lappun med **lappade** kläder; **brokig** (t.ex. ko)
lappuott -n (-em) -er mkt stor **snöflinga**, se ex. (skämts, eg. 'lappvante', 'samevante')
larm -eð (-ę) = **larm**
larma vb[1] **larma**
Las **Lars**
las **liksom**, **som** (lokalt, jfr *slais*)
Las Wegas **Las Vegas**
lasandj var. av *lasanj*
lasanj -n (-em) -er **lasagne**
lasarett -eð (-ę) = **lasarett**, ex. se **lasarett**, **välkommen**
Lasarus oböjl Lasarus; **fattigbössa**
laser -n (lasrem o. *laseram) lasrer* **laser**
lasmess oböjl **larsmässa** (10 augusti)
laso var. av *laså*
lass -eð (-ę) = **lass**, ex. se **hämta**
Lasse (ack o. dat, åld *Lassa*),[153] tilltalsf *Lass!* **Lasse** || *Lass-fabruor* farbror Lasse
lasslin **lat**, **lat** av sig, **lättjefull**; **sävlig**; slö
lasslun lokal var. av *lasslin*
lasswis (åv) **lassvis** (med)
lastbil -n (-em) -er **lastbil**
lastbilsflak -flatjeð (-flatję) = **lastbilsflak**
lastbilsflatji [la`sstbils-flatśi·] *-n (-flåkåm) -flatjir* **lastbilsflak**
lastbilsflåkå -n ack o. yngre grundf av *lastbilsflatji*
lastbilsfyörer -n (-am) -er **lastbilsförare**
lastbilsstjaufför -n (-em) -er **lastbilschaufför**
lastbilsåker -n (-am) -er **lastbilsåkare**; **lastbilschaufför**
lastgåmål [la`sst-gǫmå·l] pl: *-gambler* **lastgammal**
lastmasin = (-em) -er **lastmaskin**
Lasu var. av *Lasų*
Lasų [la`sų], [la"sų] o. [la´sų] **Larsson**
laså **liksom**, **som**; jfr *slaisog*
lat adj (n saknas), pl: *latir* **lat**, se ex. ||
lat åv sig lat av sig
lat hjälpvb (inf *låtå* ovanl) *lat – latte – latt* **låta**, se ex. || *lat bli* låta bli; *lat fårå* låta fara; släppa; *lat i* hälla i; *lat ǫ* hälla på; sätta (filbunke);
lat sjǫ låta se, visa, se ex.; *lat sjǫ sig* visa sig; *lat witå nogum noð* låta ngn veta ngt; *lat wårå* låta bli, ex. se **helt** och **hållet**, låta vara, ex. se [2]**låta**; *lat wårå eð* [e´ð] må så vara; *lat ära* säga ifrån, säga bestämt, framföra sin bestämda vilja; *lat är (nogum noð)* tala om (ngt för någon)
lata vb[1] : *lat sig* **lata sig**, se ex.
latatapp [la"ta-tapp] *-in (-em) -er* **latmask**, **latoxe**
latauv [la"t-auv] *-in (-em) -er* **latmask**, **latoxe**
latdyörg [la"t-dyörrg] *-dyördjin (-dyördjem) -dyörger* **latmask**, **latoxe**
latiet f[4] **lathet**, **lättja**
latin [la"tį̄n] *-eð (-ę)* **latin**, se ex.
latinisiringg [latįnisi`rį̄ŋg] f[3] **latinisering**
latinsk **latinsk**
[1]*latji -n (låkåm) latjir* **lake** (fisken); (gråspråk: 'karl')
[2]*latji -n (låkåm)* **lake** (t.ex. saltlake)
latkabb [la"t-kabb] *-in (-am) -er* **latmask**, **latoxe**
latludd var. av *latludda*
latludda [la"t-ludda] f[1] lat kvinna, **latmask** (kvinnlig)
latmakk [la"t-makk] *-mattjin (-mattjem)* **latmask**, lättja
latrov [la"t-rǭv] *-ę (-in) -ir* lat kvinna, **latmask** (kvinnlig)
latsjäkk [la"t-sĭäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* **latmask**, **latoxe**
latsklin [la"tskl̨in] **lat** av sig
latta f[1] **latta**
latund [la"t-ų̨nnd] *-n (-em) -er* **lathund**
latųotäg [la"t-ų̨otǟg] *-tä'n (-täem) -täger* **latmask**, **latoxe**
latwasi [la"t-wasi·] *-n (-wåsåm) -wasir* **latmask**, **latoxe**
latwål [la"t-wå̄l] *-n (-em) -er* **latmask**, **latoxe**
lauðer -n (lauðram) lauðrer **kvarnlave**; (gråspråk: 'latmask')
laungg **lång** || *drag launggan* dra lott; *int laungg(a) bitn* inte så långt, inte så lång väg; *launggan weg* långan väg, lång väg, på långt håll, ex. se **lång**; *laungg wea* långa vägar adv. Se äv *launggt*
laungga (adj), adv V var. av *launggu*
laungga vb var. av *langga*
launggakningg [lą̨u`ŋg-aknį̄ŋŋg] f[3] **långkörning**
Launggandyrą f[1] **Vasaloppsspåret** (nydal, eg. 'långa skidspåret')
launggbaink -baintjin (-baintjem) -bainker **långbänk**, ex. se **samsas**

[153] Ordet apokoperas.

launggbru -nę (-bru'nn) -bruer **bro** över myr
launggbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker **långbyxor**, se ex.
launggbuðer pl, b.f. *-buðär* (dat *-buðum*) **långfäbod**
launggbuord -eð (-ę) = **långbord**
launggdans -n (-em) -er **långdans**
Launggenę [ląu`ŋg-ę̲nę] *(-e'nn)* Långön, **Långö bruk** (f.d. liebruk i Älvd)
launggferd -ę (-n) -er **långfärd**
launggfingger -finggreð (-finggrę) = **långfinger**, se ex.
launggfistjbuoð var. av *launggfistjspuoð*
launggfistjspuoð -eð (-į) = långt fiskespö, **bambuspö**
launggfransk -ą f[1] **långfranska**
launggfrjådag [ląu`ŋg-frĭådag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **långfredag** || *um launggfrjådag* på långfredagen
launggfuotað **långbent**
launggjågd -ę (-n) -er **långhelg**
launggkalsaungg -ą f[1] **långkalsonger**
launggkasungg [ląu`ŋg-kasų̆ŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* långpäls, **päls**
launggkleningg [ląu`ŋg-klęnį̆ŋŋg] f[3] **långklänning**, lång klänning
launggkuok -kuotjeð (-kuotję) = **långkok**
launggliet -eð (-ę) = lång **raksträcka**
launggIopp -eð (-ę) = **långlopp**
launggmakk -mattjin (-mattjem) -makker **orm**
launggneveð i uttr *djärå* (el. *rettj*) *launggneveð að nogum* räcka lång **näsa** åt ngn
launggpann -ą f[1] **långpanna**
launggpromenað -n (-em) -er **långpromenad**
launggrandun **långrandig**
launggrįes -ą f[1] **långresa**
launggriev -ę (-in) -er **långrev**, ex. se **västerut** på
launggrukk -ruttjin (-ruttjem) -rukker **långrock**; (gråspråk: 'hundrariksdalerssedel')
launggrunn [ląu`ŋg-grų̆nn] **långgrund**
launggrund var. av *launggrunn*
launggsaið -ą f[1] **långsida**
launggsamt **långsamt**, **långtråkigt**, se ex.
launggsint **långsint**
launggsjal -n (-em) -er **långsjal**, tusenlapp
launggskåtåmaus -ę (-n) -måyser **husmus**
launggsliði [ląu`ŋg(g)-hliði·] *-n (-sliðåm) -sliðir* långsläde, lång arbets**släde** för bl.a. hötransport
launggsliðå ack o. yngre grundf av *launggsliði*
launggsmal **långsmal**, se ex.
launggspilu [ląu`ŋg-spilu·] f[2] längre **bakkäpp** (bakstake; längre stake för vändning o. uttagning av tunnbröd)
launggspilå äldre grundf t. *launggspilu*
launggstaungg -staundję (-staundjin) -staungger, oftast oböjt **långeman**, långfinger
launggstavun [ląu`ŋg-stavų·n] **långstavig**
launggstrekkt **långsträckt**
launggsukk -ą f[1] **långstrumpa**
launggsynt **långsynt**, **översynt**
launggsyökt **långsökt**
launggsät -eð (-ę) = **långbänk**
launggt **långt** || *launggt atter* långt tillbaka (i tiden), för länge sedan, ex. se **månad**; *launggt atter wärdn* långt tillbaka i tiden; *launggt attri wärdn* för mkt länge sedan, för länge, länge sedan, långt tillbaka i tiden; *launggt brotte* långt borta, avlägset; *launggt eter wårn* långt till våren; *launggt etter wårę* långt efter våren; *launggt sund* långt emellan, se ex., sällan; *sittj* (el. *ligg* el. *wårå*) *launggt ini wiðim* sitta hårt åt (ngt som tar tid el. går trögt)
launggtie -n (-nem) -ner **stormhasp**, stormhake
launggtjuossl -n (-am) -er **långkjol**, lång kjol
launggtraðer -n (-am) -er **långtradare**
launggtråkun **långtråkig**
launggtur -n (-em) -er **långtur**
launggu (för) **länge sedan** || *fer launggu(u) sę* (för) länge sedan; *int ses launggu* inte på länge, se ex.; *launggu attri wärdn* o. *launggu i wärdn* för mkt länge sedan; *launggu(u) sę* länge sedan; för länge sedan, se ex.; *launggu sę (ses)* länge sedan (som)
launggundrað = *(-undrą)* = **höskrinda** med långt överrede
launggUOk -uotjin (-uotjem) -uoker **matsmältningskanal**; **matstrupe** (båda skämts, eg. 'långholk')
launggwarugiet f[4] **långvarighet**
launggwarun [ląu`ŋg-warų·n] **långvarig**
launggwegg -weddję (-weddjin) -wegger **långvägg**
launggå Åsenmål för *launggu*
launggwegå [ląu`ŋg-wegå·] **långväga**
launggwård -ę (-n), äv m: *-n (-em)* **långvård** || *ǫ launggwårdn* o. *ǫ launggwårdem* på långvården
launggålåmaus -ę (-n) -måyser **husmus**; ev. äv **skogsmus**
launggålåtakkur f[1] **Holenbor** (inv. i Älvdalsbyn Holen; skämts, eg. 'långsvansade tackor el. får')
launggårun **långhårig**
laus -ę (-n) låyser, pl dat: *lausum* **lus**, se ex.; **häftstift**
lausa vb[1] **avlusa**, **lusa** av; (gråspråk: 'göra ngn pank') || *laus åv sig* avlusa sig

lausfuoter pl, b.f. *-fuotär* (dat *-fuotum*) **lopplummer**
lausgaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **bena** (skämts, eg. 'lusgång')
lausgnit -ę (-n) -er **gnet**, lusägg
lausgras -eð (-į) **ormrot**; **lopplummer**
lauskamb -in (-em) -er **luskam**
lauskunungg [lau`s-kų̈nų̈ŋŋg] *-kunundjin (-kunundjem) -kununggеr* **härmask**
lausleså [lau`s-leså·] *-les -las -lesið* **lusläsa**
Lausǫs alternativt namn på **Stortjärnsåsen**
lausugmakk [lau`su-makk] *-mattjin (-mattjem) -makker* **tordyvel** med kvalster på undersidan
lausun **lusig**
lausåk -åk -uok -ätjeð **köra** mkt långsamt, **krypa**
laut -ę (-n) **lut** (ämnet)
[1]*lauta laut – lot – lutið* (+dat) **luta**, ex. se **plint** || *eð laut daitað* o. *eð laut dai'tter* o. *eð laut yvyr dai'tter* det lutar åt det; *laut að* luta åt; *laut att* o. *lat attryvyr* luta bakåt; *laut etter* gå nedför (utför), luta nedför, vara nedförsbacke; *laut fram sig* luta sig fram; *laut mų̈ota* gå uppför, vara uppförsbacke; luta åt (börja bli), se ex.; *laut min* gå nedför, vara nedförsbacke; *laut ǫ* hälla i, hälla upp (eg. 'luta på (flaskan)'); *laut sig* luta sig; lägga sig att vila, sträcka ut sig; *laut sig brotter* sträcka ut sig (för att vila); *laut sig fram* luta sig fram; *laut sig framyvyr* luta sig framåt; *laut yvyr* luta över
[2]*lauta* vb[1] **luta** (i sht fisk)
lautend **lutande**, sluttande
lautfisk -fistjin (-fistjem) **lutfisk**
[1]*lautningg* f[3] **lutning**; **sluttning**
[2]*lautningg* f[3] **lutning** (med lut)
lava f[1] **lava**
lavastie -n (-nem) -ner **lavasten**
lavemangg -mandjeð (-mandję) = **lavemang**
lavemaungg var. av *lavemangg*
[1]*lavi -n (låvåm)* **lav**, **skägglav**
[2]*lavi -n (låvåm) lavir* **lave**; väggfast **långbänk**; (skämts) **säng** || *fårå daiti låvån* gå och lägga sig (skämts)
leða leðer – le'dde – le'tt (åld *leð – la'dde – la'tt*) **ladda**
[1]*leðer* [le´ðer] *leðreð (leðrę)* **läder**, se ex.
[2]*leðer* [le"ðer] *leðern (leðram) leðrer* **fladdermus**; (gråspråk: 'hustru'; 'mor i huset')
leðerarbiet [le"ðer-arbi̲et] *-eð (-ę)* = **läderarbete**
leðerbelt [le"ðe-bellt] *-eð (-ę)* = **läderbälte**
leðerlapp [le"ðe-lapp] *-in (-em) -er* **läderlapp**, **fladdermus**
leðerriem [le"ðe-ri̲em] *-ę (-in) -er* **läderrem**
leðerriep [le"ðe-ri̲ep] *-eð (-ę)* = läderrep (rep av djurhud) i uttr *tråy wel rwiðnų leðerriep* tre väl vridna läderrep, ex. på **tungvrickare**
leðerskuo [le"ðe-sku̲o] *-'nn (-'mm) -ner* **lädersko**
leðerstyvyl [le"ðe-styvy·l] *-styvleð (-styvlę)* = **läderstövel**
LED-lamp [le`dd-ląmmp] *-ą* f[1] **LED-lampa**
legd -ę (-n) **liggsäd**
legend -n (-em) -er **legend**
legg leddjin (leddjem) legger **trädstam**; **ben** (extremitet); **benpipa**
legga legg – laggde – laggt **lägga**, se ex.; **föda**, **lamma**, killa, **få**, se ex. || *legg að* lägga emot; lägga an; lägga till, tillägga, tillfoga; komplettera; *legg að sig ärų* (äv *ärur*) lägga öronen bakåt; *legg att* lägga igen; *legg attrað* lägga till, tillfoga; *legg aut* lägga ut; *legg brott* lägga bort; *legg fram* lägga fram; *legg frǫ sig* lägga ifrån sig, lägga åt sidan; *legg för* lägga för; *legg i* lägga i; *legg in* lägga in, ex. se [3]**pris**; *legg ijuop* lägga ihop; *legg mertj að* lägga märke till; *legg nið* lägga ned, ex. se **bonde**; *legg niði* lägga ned (ngt i ngt); *legg nið sig* lägga sig ned; *legg ǫ* lägga på; föda upp; *legg til* lägga till, tillägga; ge (lämna) ett bidrag; *legg um* lägga om; tala om, kommentera; *legg under* lägga under; *legg undǫ* lägga undan; *legg upp* lägga upp; trava; *legg åv* lägga av; lägga bort (upphöra med)
legg sig legg sig – laggd sig – laggt sig **lägga sig** || *legg sig auti* o. *legg sig i* lägga sig i; *legg sig til min* lägga sig till med
leggas leggs – laggdes – laggdas läggas || *leggas för* bli liggande, bli kvar; bli passiv, avbryta arbetet
leggdags **läggdags**
leggningg f[3] **läggning**, fallenhet
legitimasiuon = (-em) -er **legitimation**
legitimira [legitimi̲`ra] vb[1] **legitimera** || *legitimirað* legitimerad
legiuon [legi(ĭ)u̲o´n] = *(-em) -er* **legion**
legu f[2] **lega**; **liggplats**; **bädd**, **säng** || *drag åv daiti legų, fårå daiti legų, liet att legų* gå och lägga sig; *gryvel niði legų* krypa till kojs. Se äv under *skekklas*
legubaink [le"gu-bąĭŋk] *-baintjin (-baintjem) -bainker* **divan** (nydal, jfr *legu*)
legå äldre grundf t. *legu*
lejun var. av *läjuon*
lejuon var. av *läjuon*
lekamlin **lekamlig**
lekk lettjin (lettjem) lekker **kedja**, ex. se **hink**; **kätting**; (mindre ofta) **länk**; (gråspråk: 'klockkedja')
lekka s f[1] **läcka**
lekka vb *lekk – lakk* (ovanl) – (sup saknas)

(yngre *lekker – lekkte – lekkt*) **läcka**
lekker **läcker**
lekkerguom -in (-em) -er **läckergom**
leksa f[1] **läxa**
leksa vb[1] : *leks upp* **läxa** upp
leksbuok -buotję (-buotjin) -byöker **läxbok**; lärobok
leksferör -eð (-ę) = **läxförhör**
leksikon -eð (-ę) = **lexikon**
leksiuon = *(-em) -er* **lektion**
leksiuonstaim [leksĭu̯o´ns-tą̆ĭm] *-in (-am) -er* **lektionstimme**
lekt -ę (-n) -er **läkt**
lekter -n (-am) -er **läktare**
lektor -n (-em) -er **lektor**
lekwel [le"kwel] **likafullt**, i **alla** fall, **trots** det, **ändå**
lell i uttr *nų lell* (ung.) nu **du**
lema f[1] **komocka**; mjukt, slankigt föremål, t.ex. mjuk o. platt **mössa**
lemm -in (-em) -er **lem**
lemmen vb[1] **lämna**, **överlämna** || *lemmen aut* lämna ut; utlämna; *lemmen etter sig* lämna efter sig, efterlämna; *lemmen frǫ sig* lämna ifrån sig; *lemmen in* lämna in, ex. se **vardera**; *lemmen kwer* lämna kvar; *lemmen yvyr* lämna över, överlämna
lemna lokal var. av *lemmen*
lemningger f[3] **lämningar**
lempa vb[1] **lämpa** || *lemp åv* lämpa av
lempað **lämpad**
lemplin **lämplig**
lemstras lemstres – lemstres – lemstras **ta** igen sig (liggande), ligga o. **vila** sig
len -eð (-ę) = **län**
lener [lę"ner] pl, b.f. *lenär* (dat *lenum* [154]) **gångjärn**
lenk lentjin (lentjem) lenker **länk** (i sht i datorsammanhang)
lens -n (-em) -er **läns**
lensa vb[1] **länsa** || *lens in* länsa in
lensbuokstav [lę´ns-buokstą̆v] *-in (-im) -ir* **länsbokstav**
lensstuol [lę´ns-stu̯ol] *-n (-em) -er* **länstol**, fåtölj
lensstyrels [lę´ns-sty̆rels] *-ę (-n) -er,* (äv m: *-n (-em* el. *-am) -er*) **länsstyrelse**
lensweg [lę´ns-we̯g] *-we'n (-weem) -weer* **länsväg**
lenukruok [lę"nu-kru̯ok] var. av *lånåkruok*
lenuuond [lę"nu-ų̆onnd] lokal var. av *lainuond*
lepp -in (-em) -er **läpp**
leppliuoð = *(-ę)* = **läppljud**, **labial**
leppstipt -eð (-ę) = **läppstift**
lerblað [le`-bla̯ð] = *(-į)* = **näckrosblad**, **näckros**
lerblaðsbljomm -in (-am) -er **näckros**
leritja [le"ritśa] f[1] var. av *lerka*
lerka f[1] **lärka**
lerktrai -'tt (-nę) = **lärkträd**, lärk
lerkwaingg -waindjin (-waindjem) -waingger **lärkvinge**, se ex.
lerpa vb[1] **tappa**, **drälla** (e.u. gråspråk)
[1]*lęsa lęser – lęste – lęst* **lösgöra**; **släppa** ut (kor på bete), se ex. || *lęs att* lösa in, lösa tillbaka; *lęs upp* lösa upp; *lęs yr* lösa ut; *lęs åreð* fälla, håra
[2]*lęsa lęser – lęste – lęst* (+dat) **låsa** || *lęs att* + dat låsa (till), se ex.; *lęs fram* låsa, regla en dörr (utan att ta ur nyckeln); *lęs in* låsa in; *lęs sig* låsa sig, se ex.; *lęs upp* + dat låsa upp, se ex.
lesbar [le"s-ba̯r] **läsbar**
lesend [le"sęnnd] oböjl **läsvärd**; möjlig att läsa, **läslig**; **läsbar**, se ex.
[1]*leser* [le`ser] *-n (-am) -er* **läsare** (medlem av väckelserörelse)
[2]*leser* [le"ser] var. av *lesär*
lesersaungg -saundjin (-saundjem) -saungger **läsarsång**
lesglasogur [le"s-glasǫ̆gur], äldre n: *-og,* b.f. *-ogų* **läsglasögon**
lesin [le"sįn] n: *lesið,* pl: *lesner* läst; **beläst**, **studerad**
lesk lestjin (lestjem) lesker **läsk**
leska vb[1] **läska**
leskedrykk -dryttjin (-dryttjem) -drykker **läskedryck**
leskpapir [le`ssk-papi̯r] *-eð (-ę)* = **läskpapper**
leskun läskig (fr sv)
leslin [le"slįn] **läslig**
lęsmann [lę´s-mą̨nn] = *(-em) -menner* **länsman**
lesningg [le"snįŋŋg] f[3] **läsning**, **lektyr**
lespa vb[1] **läspa**
lesplatt [le"s-platt] *-ą* f[1] **läsplatta**, surfplatta
lespliuoð = *(-ę)* = **läspljud**
lessa lesser – lesste – lesst **lassa**, **lasta** || *less i* lasta i; *less in* lasta in; *less nið* lasta (för) full; *less ǫ* lasta på; *less upp* lassa upp, trava upp; *less yr* lasta ur; *less åv* lasta av
lest -ę (-n) -er **läst**
lesubuok [le"su-bu̯ok] *-buotję (-buotjin) -byöker* **läsebok**
lesudag [le"su-dag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* läsdag, **vilodag** då man för vädret inte kan vistas ute och arbeta

[154] Man förväntar sig en äldre dativform *lanum.*

lesukall [le"su-kall] *-n (-em) -er* **läsare** (medlem av väckelserörelse)
lesukamrat [le"su-kąmrat] *-n (-em) -er* **läskamrat**, konfirmationskamrat
lesukripp [le"su-kripp] *-in (-em) -er* läsbarn, **konfirmand**
lesukupp [le"su-kupp] *-in (-am) -er* **bokmal** (om person); **bladmage**
lesyövningg [le"s-yövnịŋŋg] f³ **läsövning**
leså les – las – lesið **läsa** (äv studera); **be**, bedja (be en bön); **stå** att **läsa**, **stå**, se ex. || *les aut* läsa ut, uttala; *les firi* diktera (nydal, eg. 'läsa före'); *les gainum* läsa igenom; *les i baink* ge en uppsträckning, tillrättavisa; *les i bend* staka sig; *les in* läsa in; *leså inni* läsa innantill; *les ǫ* läsa på; *les rieðu* läsa färdigt, läsa ut; *leså sig til* läsa sig till; *les um* läsa om, se ex.; *les upp* läsa upp, se ex.; *leså wellt* läsa högt; *les yvyr* läsa igenom (t.ex. kontrolläsa); läsa på
lesåkuvi [le"så-kuvi·] *-n (-kuvåm) -kuvir* **studerkammare**
lesån [le"sǫn] oböjl **läsande**, **läsning**
lesår [le"s-år] *-eð (-ę) =* **läsår**
lesåtips [le"så-tipps] *-eð (-ę) =* **lästips**
lesåyövningg var. av *lesyövningg*
lesär [le"sär] *-n (-am) -er* **läsare**
leti -n (letåm) **lättja**
lettjkwåð -ą f¹ tunn, klar **grankåda**, anv som sårsalva
level [le"vel] vb¹ **levla**
leverira var. av *levirira*
leverpastäj -n (-em) -er **leverpastej**
levirira [leviri`ra] vb¹ **leverera**
Lias **Elias**
[1]*lið -n (-im) -ir* **led** (t.ex. i kroppen), se ex.; **släktled**, **generation**, ex. se [1]**led**; **glipa** (i klädedräkt); **tillfälle**, se ex., ledig **stund** || *yr lið* ur led
[2]*lið = (-į) =* **led** (i stängsel); (smal) **öppning**, mellanrum
liðband [li"-bąnnd] *-eð (-ę) =* **ledband**
liðbrutin [li"-brutį·n] n: *-brutið,* pl: *-brutner* **ledbruten**
liðelin **liknöjd**; **passiv**, **slö**, **lat**
liðer [li´ðer] *liðreð (liðrę) =* **lider**, stort **skjul**
liðin [li"ðịn] **liden**
liðlin [li`llịn] o. [li`ðlịn] var. av *liðelin*
liðmaru [li"-maru·] f² **ledstolpe** i gärdsgård
liðmårå äldre grundf t. *liðmaru*
liðtjyssl [li"-tśyhhl] *-n (-am) -er* **ledstång** i gärdsgård, **skottstång** (i gärdsgårdsled)
liðukupp [li"ðu-kupp] *-in (-am) -er* **väska** el. påse för **handarbete**; **sysslolös** person
liðulin [li"ðulịn] **ledbar**
[1]*liðun* [li"ðụn] : *wårå liðun* ha **tid** (att), ha **tillfälle** att, ex. se **längre** || *int liðun* äv upptagen; *liðut* äv (lätt o.) ledigt, enkelt
[2]*liðun* [li`ðụn] lokal var. av *lieðun*
liðå liðär – liðäð – liðåð **leda** (böja en led) || *liðå upp* leda upp (få att bli böjlig(are))
liea lieer – liegde – liegt (äv *lie'tt*) **anlita**, **leja**, **städsla**; **hyra**; **arrendera** || *lie aut* hyra ut; *lie brott* arrendera ut
lieð adj led, **elak**, **stygg**; **ond**; **besvärlig**; **less** || *jät et lieðs sig ǫ* + dat, se ex., o. *jät lieðan sig ǫ* äta sig less på, föräta sig på; *lieð wið* elak mot, ex. se **elak**
[1]*lieð* s = (äv *-eð*) *(-ę) =* **led** (t.ex. rad av människor), se ex. || *ǫ lieð* på led
[2]*lieð -ę (-n) -er* **led** (skoterled, vandringsled o.dyl.), se ex.
lieða lieðer – lie'dde – lie'tt **leda**, ex. se **leda, svensk** s; **föra**, **anföra** || *lieð in* leda in, se ex.; *lieð åv* leda bort, avleda
lieðamųot -n (-em) -mẏöter **ledamot**
lieðer -n (-am) -er **ledare**, ex. se **grupp**
lieðerskap -eð (-ę) = **ledarskap**
lieðningg [lie`nịŋg] f³ **ledning**
lieðokk -ottjin (-okkam) -okker **elaking** || *djärå lieðokkan* skada el. göra åverkan gm okynnigt täljande
lieðska [lie`ska] f¹ **elakhet**; **tråkighet**(er), **ledsamhet**(er); **elak** flicka el. kvinna, **elaking** || *wårå i lieðskun* ha sorg
lieðskas [lie`skas] *lieðskes – lieðskes – lieðskas* vara **elak**
lieðstaungg -staundję (-staundjin) -staungger **ledstång**
lieðstienn -ą f¹ **ledstjärna**
lieðtråð -n (-em) -er **ledtråd**
lieðugiet f⁴ **ledighet**
lieðugoð var. av *lieðugåð*
lieðugor var. av *lieðugåð*
lieðugåð [lie`ð-ugå·ð] **elak**, se ex., **stygg**; **otrevlig**
lieðun **ledig** || *lieðut* äv (lätt o.) ledigt, enkelt; *tag lieðut* ta ledigt
liefuok -fuotjeð (-fuotję) **legofolk**, daglönare
liegdfuok var. av *liefuok*
liek lietjin (lietjem) lieker **dansmelodi**, **dans**; **låt**, **musikstycke**; **melodi**; **lek**
lieka lieker – liekte – liekt **spela**, musicera
liekatt [lie"-katt] *-n (-em) -er* **lekatt**, **hermelin**; **vessla**
liekattstjinn [lie"kat(t)-stśịnn] *-eð (-ę) =* **hermelinskinn**
lieker -n (-am) -er **lekare**, spelman
liekmann = (-em) -menner **lekman**
Lieksand [lie`k-sąnnd] **Leksand**

lieksandskall -n (-em) -er **leksing**, ex. se **slå färdigt**
lieksingg -indjin (-indjem) -ingger **leksing**
lielgað lokal var. av *lieðugåð*
liemeld var. av *lyömeld*
lier -eð (-ę) **ler**, lera
liera f[1] **lera**, ler
lierbråker -n (-am) -er **cementblandare** (nydal)
lierdauv -ą f[1] **lerduva**
liergukku [li̲e`(r)-gukku̲] pl: *-er* annars oböjl, apokoperas ej **lergök**
liertag -taeð (-taę) = lertag, **lertäkt**
lierte [li̲e`rte] *-ð (liertę)* **lärft**
lierun **lerig**
lierwelingg [li̲e`(r)-weliŋŋg] *-indjin (-indjem)* **lervälling**
lies var. av *luss*
lieska, lieskas se *lieðska, lieðskas*
lie'ss se *lieðs* under *lieð* adj
liessam **ledsam**, **sorglig**, se ex. || *liessamt naug* tråkigt nog
liessamiet f[4] **ledsamhet**
liessn var. av *lie'ssn*
lie'ssn [li̲e`ss'n] **ledsen**, **sorgsen**; **less**, **trött** (på)
lieta lieter – lie'tte – lie'tt **leta**, ex. se **bilkarta**; **söka**; **leta** efter; **vittja** || *liet att* leta reda på, leta rätt på, ex. se **stolphål**, söka rätt på; *liet att legų* gå och lägga sig (eg. 'leta reda på bädden'); *liet att Messias* (gå och) kissa (skämts); *liet eter* + dat leta efter, ex. se **murkla**; *liet fram* o. *liet i* leta fram; *liet nętę* vittja näten; *liet upp* leta upp, söka upp; *wårå lietend* hålla på och leta
lietan s oböjl **letande**
lietningg f[3] **letning**
lieva liever – lievde – lievt **lämna**, **spara**, se ex.
lieve -ð (lievę) =, el. oböjt **leve** || *lieve an!* leve han!
liever sig vb[1] **levra sig**
lievnaðsban -ą f[1] **levnadsbana**
lievur **rester**, se ex.; **matrester**, ex. se **grisho**
lift -ę (-n) -er (äv *-n (-em) -er*) **lift**
lifta vb[1] **lifta**
liga f[1] **liga**; **gäng**
ligga ligg – låg – laið **ligga**, ex. se **under** || *ligg að* sitta åt; *ligg i* ligga i; *ligg kwer(e)* ligga kvar; ligga still; *ligg launggt ini wiðim* sitta hårt åt (om ngt som tar tid el. går trögt); *ligg niðer* falla omkull, ramla omkull; *ligg ǫ* ligga på; ligga över (hänga över), vila tungt på; *ligg ǫ eggum* ligga på ägg, ruva; *ligg ǫ grauvu* ligga framstupa; *ligg ǫ kwið* ligga på mage; *ligg til* ligga till, förhålla sig; *ligg til sig* ligga till sig; *ligg um nǫt* ligga över, övernatta; *ligg yvyr* ligga över; *werd liggend* bli liggande
ligger -n (-am) -er liggare
liggmil -ą f[1] **liggmila**
liggplass -n (-em) -er **liggplats**
lika vb[1] **tycka** om
likera **bättre**
likest i uttr *(eð) likest an dug* **allt** vad han kan, allt vad han **orkar**, det **värsta** han kan
liknend mer sv var. av *laiknend*
likör -n (-em) -er **likör**
lila [li̲`la] oböjl **lila**, **violett**
lilja f[1] **lilja**
limerikk [lį´merikk] *-rittjin (-rittjem) -rikker* **limerick**
limmen wið vb[1] **kvickna** till, **vakna** till liv
limpa f[1] **limpa**
limpgǫs -ę (-n) -er **limpsmörgås**
limpkant -n (-em) -er limpkant, **brödkant** (skalk) av limpa
limpstjiv -ą f[1] **limpskiva**
limurais [lį"mu-raĭs] *-eð (-ę)* hängande **björkris**
limusin = (-em) -er **limosin**
limåbyörk [lį"må-byörrk] *-byörtję (-byörtjin) -byörker* **hängbjörk**
lin **len**, se ex.; **mild**
Lina tilltalsf *Lin!* Lina; **Lena**
lina f[1] **linje**
lind -ę (-n) -er **lind**
[1]*linda* s f[1] **linda**, **vall**, igenlagd **åker**, ex. se [1]**linda**
[2]*linda* s f[1] var. av *linde*
linda vb[1] **linda** || *lind in* linda in; svepa in; slå in; *lind ijuop* linda ihop; *lind ǫ* linda på; *lind um* linda om; *lind upp* linda upp
linde lindn (lindam) linder **linda** (att linda med)
linder vb[1] **lindra**
lindjberskart lokal var. av *linggberskart*
lindkant -n (-em) -er **åkerkant**, kant på igenlagd åker (linda, vall)
lindkripp -in (-em) -er **lindebarn**
lindrin **lindrig**
lindrun var. av *lindrin*
lingg lindjeð (lindję) **ris**, se ex., bärris
linggber -eð (-ę) = **lingon**, ex. se **snarlik** || *finn linggberę* o. *iemt linggberę* plocka lingon
linggbersdrikk -að (-ą) **lingondricka**
linggbersflukkningg f[3] **lingonplockning**
linggberskart -n (-em) -er **lingonkart**
linggberslingg -lindjeð (-lindję) **lingonris**
linggbersmuos -eð (-ę) **lingonsylt**
linggbersmųos var. av *linggbersmuos*
linggbersrais -eð (-ę) **lingonris**
linggbersskuog **lingonskog**, mest i uttr *wårå auti linggbersskuog* vara ute o. plocka **lingon**

linggbersstell -eð (-ę) = **lingonställe**
linggberssylt -eð (-ę), el. oböjt, äv m: *-n (-em)* **lingonsylt**
linggwist -n (-em) -er **lingvist**
linggwistik -stitjin (-stitjem) **lingvistik**
linggwistisk **lingvistisk**
liniment -eð (-ę) **liniment**
linir [lį"nir] vb[1] **linjera**
linira var. av *linir*
linjal -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **linjal**
linjira mer sv var. av *linir*
linka vb[1] **linka**, se ex. || *link iweg* linka iväg
linne -ð (linnę) = **linne** (ss plagg)
linnea f[1] **linnea**
linningg mer sv var. av *lainingg*
linnir var. av *linir*
Linntjyöpingg [lį`nn-tśyöpiŋŋg] **Linköping**
linol -ą f[1] **linolja**, se ex.
linolferg -ą f[1] **linoljefärg**
lins -n (-em) -er **lins**
linslaus -ę (-n) -låyser **linslus**
linu f[2] **linje**; **ledning** (t.ex. elledning); **rågång**, uthuggen gata i skogen
linå s äldre grundf t. *linu*
[1]*linå* vb *linär – linäð – linåð* **lena**, **lindra**, se ex. || *linå att* bli mildare, ex. se **slå** in; mildras; *linå ǫ* bli mildare
[2]*linå* vb *linär – linäð – linåð* : *linå ǫ* öppna på **gläntа**, **glänta** på
lipa vb[1] se **gråtfärdig** ut
lirka vb[1] **lirka** || *lirk min noger* pyssla med ngt
lirpa var. av *lyrpa*
liru f[2] **grönbena**
lirå sannolik äldre grundf t. *liru*
Lisa f (kan apokoperas) tilltalsf *Lis!* **Lisa**
lisa vb[1] **leasa**, se ex.
lisens -n (-em) -er **licens**
lisl- [li"hl-] i sms **lill-**
lislbainkrå [li"hlbąiŋk-rå] oböjl **spiselvrå** med bänk
lislbruor [li"hl-bruor] gen *-es,* pl: *smǫbryööder* **lillebror**
lislbyss [li"hl-byss] *-ą* f[1] **salongsgevär**
lisldraingg [li"hl-drąĭŋg] *-draindjin (-draindjem) -draingger* **lilldräng**
lislfingger [li"hl-fįŋŋger] *-finggreð (-finggrę)* = **lillfinger**
lislfinggernagel [li"hlfįŋge-nage·l] *-n (-naglam) -nagler* **lillfingernagel**
lislgoss [li"hl-goss] *-n (-am),* pl: *smǫgosser* **liten gosse**, ex. se **knä**
lislgåmål [li"hl-gǫmå·l] pl: *-gambler* **lillgammal**
Lisljuolę [li"hl-juolę] *(-juoln)* **Allhelgonadagen**
lislkli [li"hl-kli] oböjl **salongsgevär**
lislklukk [li"hl-klukk] *-ą* f[1] **lillklocka**
lislkripp [li"hl-kripp] *-in (-em),* pl: *smǫkripper* litet **barn**; **spädbarn**
lislkull [li"hl-kull] *-ą* f[1], pl: *smǫkullur* **liten flicka**, **lillflicka**, ex. se **titta** till, **vagga**
lisllislkripp [li"hl-lihlkripp] *-in (-em) -er* **bebis**
lisllitn [li"hl-lįt'n] n: *-liteð* **pytteliten**
lislmunn [li"hl-mųnn] = *(-em) -er* **kyss**, se ex.
lislprest [li"hl-presst] *-n (-em) -er* **komminister**
lislprins [li"hl-prįnns] *-n (-em)* **lillprins**; liten prins
lislpåyk [li"hl-påĭk] *-påytjin (-påykam* o. *-påytjem),* pl: *smǫpåyker* **lillpojke**, ex. se **apa** efter, **sandlåda**; **liten pojke**
lislstugu [li"hl-stugu·] f[2] **lillstuga**
lislstugå äldre grundf t. *lislstugu*
lislsyster [li"hl-sysster] gen *-es,* pl: *smǫsystrer* **lillasyster**
lislton [li"hl-tǫn] *-ę (-tǫ'n) -töner* **lilltå**
lisltungg [li"hl-tųŋŋg] *-ą* f[1] **tungspene**, uvula, se ex.
lisluksuost [li"hluks-uosst] *-n (-em)* **kalvdans**
lislwask [li"hl-wassk] *-wastjin (-wastjem) -wasker* liten **stackare**, se ex.
Lisläsą [li"hl-äsą] f[1] **Lilla Björn**, **Lilla björnen**, **Lilla Karlavagnen**
lislöks [li"hl-ökks] *-ę (-n) -er* **handyxa**
lissl- i sms var. av *lisl-*
lisslað se *litn*
lissln [li`hhl'n] *(lisslam)* den lille, **lillen**, se ex.; **kyss** || *djäv (nogum) lisslan* ge (ngn) en kyss, kyssa (ngn)
lisslnev -eð (-į) = krokformat **nasaltecken**
lisslpink [lihhl-pįŋŋk] (oviss böjning) lilla vickevire, **lillfinger**
[1]*list -ę (-n) -er* **list** (kant)
[2]*list -ę (-n) -er* **list** (slughet)
lista f[1] **lista**, se ex.
lista vb[1] : *list aut* **lista** ut
lit adv [obetonat] **lite** || *lit åv* litet (en liten kvantitet av), ex. se **ge** 2
lit s *-n (-im)* **färg**
litania f[1] **litania**
liteð adj, adv i frasslut ofta [lite·ð] **litet**; **lite**
liter -n (litrem, äv *litram) litrer* oböjl ss mått **liter**
litermǫtt [li´te-mǫtt] *-eð (-ę)* = **litermått**
literputell [li´te-putell] *-n (-em) -er* **literbutelj**, **literflaska**
litkevil [li"t-kevi·l] *-n (-kevlem) -kevler* **läppstift** (nydal, eg. 'färgsticka')
litlavi [li"t-lavi·] *-n (-låvåm)* **varglav**
litlåvå -n ack o. yngre grundf av *litlavi*
litmǫr [li"t-mǫr] *-ą* f[1] **vitmåra**
litn [li`t'n] n: *liteð* (f: *litę* el. *litn,* det förra ffa attributivt), pl: *smǫer.* **liten**, se ex. || *lisslað*

det lilla, se ex. Jfr *lissln, smǫer*
litt **lätt** || *litt ǫ fuotn* lätt på foten; *åvå litt fer sig* ha lätt för sig
litt åv se *lit* adv o. *li'tt* adv
li'tt [li̲`tt] **lite**, ex. se **klarna, lite** || *bar li'tt ar werið* om ett tag, inom kort; *li'tt åv* litet (en liten kvantitet av), se ex.; *wårå min li'tt laiv* vara knappt levande, vara helt utmattad
litta vb[1] **lätta** || *littað* lättad
littantend **lättantändlig**
litteratur -n (-em) -er **litteratur**
litteraturwetnskap -in (-em) **litteraturvetenskap**
littbigriplin **lättbegriplig**
littbuorin [li`tt-buorį·n] n: *-buorið,* pl: *-buorner* **lättburen**
littfattlin **lättfattlig**
littferdun **lätthanterlig**; **lättsam**
littfeståelin **lättförståelig**
littfil -n (-em) **lättfil**
littfruttað **lättstött**
littfyört bra **före** (när det går lätt att köra el. åka skidor)
littgaið se *littgaiðn*
littgaiðn [li`tt-gaĭ'n] n: *-gaið,* pl: *-gai'nner* lättgådd, **lättgången**
littgaunggað **lättgången**
littglutter -gluttreð (-gluttrę) **lättfil** (snarast skämts)
littienn [li`t(t)-tįenn] *-'n (-am) -er* **göl**
littklov -ę (-in) -er, äv m: *-in (-em) -er* **lättklöv**
littkluvin [li`tt-kluvį·n] n: *-kluvið,* pl: *-kluvner* **lättkluven**
littlaivað **lättsam**; **gladlynt**
littlesin [li`tt-lesį·n] n: *-lesið,* pl: *-lesner* **lättläst**
littlie'dd **lättledd**
littlurað **lättlurad**
littlärd **lättlärd**
littmjok -mjotję (-mjotjin) **lättmjölk**
littn vb[1] **kalva**, se ex.; **gå** ned (i **vikt**)
littnað [li`ttn̲að] *-n (-im) -ir* **lättnad**
littnarrað **lättlurad**
littrekknað **lätträknad**
littrietað **lättretad**
littsam **lättsam**; **bekväm**, lätthanterlig
littsamiet f[4] **lättsamhet**
littskremd [li`tt-skr̲emd] **lättskrämd**
littunggað [li`t(t)-tų̨ŋgað] i uttr *åk littunggað* köra **tomme**
littwendun **lättvindig**
littwindun var. av *littwendun*
littätjin [li`tt-ä̲tśįn] n: *-ätjeð,* pl: *-äkner* **lättkörd**, se ex.
littöks -ę (-n) -er lätt yxa i uttr *an arbieter min littöksn* han har ett **lättsamt** arbete, *tiuon min littöksn* göra en lätt **förtjänst**, förtjäna utan större ansträngning
littöl -eð (-ę) **lättöl**
litå litär – litäð – litåð **färga** || *litåð* färgad
litåmuosi [li"tå-muosi·] *-n (-muosåm)* **varglav**
litåmuoså -n ack o. yngre grundf av *litåmuosi*
litårais [li"tå-raĭs] *-eð (-ę)* **plattlummer**, **jämna**
litåv se *lit* adv
liuoð = (-ę) = **ljud**
liuoða vb[1] **ljuda**
liuoðbuok -buotję (-buotjin) -byöker **ljudbok**
liuoðdemper -n (-am) -er **ljuddämpare**
liuoðduos -ą f[1] **ljuddosa**
liuoðer s var. av *liuoð*
liuoðer vb[1] **ljuda**
liuoðermend **ljudhärmande**, **onomatopoetisk**
liuoðfil -n (-em) -er **ljudfil**
liuoðienli adv **ljudenligt**
liuoðienlin **ljudenlig**
liuoðinspilningg [lĭu̲o`ð-įnspilnįŋŋg] f[3] **ljudinspelning**
liuoðisolirað var. av *liuoðisulirað*
liuoðisulirað **ljudisolerad**
liuoðlaikt **ljudenligt**
liuoðlos **ljudlös**
liuoðskript -ę (-n) -er **ljudskrift**
liuoga liuog – log – lueð **ljuga** || *liuog að sig* stjäla sig till, lura till sig, ex. se **stjäla**; *liuog i* ljuga i; *liuog til* ljuga ihop
liuor -n (-em) -er **dypöl** i myr
liuora vb[1] **vattras**, bli **krusig**, **krusa** sig
liuore liuor'n (liuoram) liuorer **rököppning** (i eldhusets tak), **rökutsläpp**
liuos adj **ljus**, se ex.; **blond**
liuos s *-eð (-ę) =* **ljus**, ex. se **magisk**; **sken**, **ljussken**
liuosblå n: *-blå'tt* **ljusblå**
liuosbrun **ljusbrun**
liuosglimt -n (-em) -er **ljusglimt**
liuosgrind -ę (-n) -er **persienn** (nydal)
liuosgryön **ljusgrön**
liuosgrå n: *-grå'tt* **ljusgrå**
liuoska f[1] **ljumske**
liuoskbråk -bråtjeð (-bråtję) **ljumskbråck**
liuosklyp -ę (-in) -er **ljushållare** av kluven trästicka
liuoskraungen -kraungną f[1] **ljuskrona**, ex. se **mässing**
liuoskruon var. av *liuoskraungen*
liuosmun -ą f[1] **jordemor** (gamla tiders barnmorska)
liuosmųor -ą f[1] **jordemor**
liuosn vb[1] **ljusna**, se ex. || *liuosn upp* klarna, skina upp, se ex.
liuosningg f[3] **ljusning**, **gryning**

liuosolder -n (-am) -er **ljushållare**
liuosovuð [lĭu̯o`s-ovu·ð] = *(-ovdę)* = **ljushuvud**
liuospunkt -n (-em) -er **ljuspunkt**
liuosroð n: *-ro'tt* **ljusröd**
liuosslingg mer sv var. av *liuosslyndj*
liuosslyndj -ą f[1] **ljusslinga**
liuosstatji [lĭu̯o`s-statśi·] *-n (-ståkåm) -statjir* **ljusstake**
liuosstrim [lĭu̯o`s-strį̆m] *-ą* f[1] **ljusstrimma**
liuosstump -in (-em) -er **ljusstump**
liuosståkå -n ack o. yngre grundf av *liuosstatji*
liuoster [lĭu̯o´ster] s *liuostreð (liuostrę)* = **ljuster**
liuoster [lĭu̯o`ster] vb[1] **ljustra** ||
(gråspråk: *liuoster fast* göra gravid)
liuosterkorg -kordjin (-kordjem) -korger **ljusterkorg**
liuoståg -tå'n (-em) **stearin** (eg. 'ljustalg')
liuosårun **ljushårig**, **blond**
liuot **ful**, se ex.; **dålig**; **elak** || *(eð) liuotest an dug* det värsta han kan, allt vad han orkar, ex. se **värre**, värst; *liuot i munnem* o. *liuot i tautem* ful i mun, fräck; *sos liuotest* som värst; *uvendes liuot* väldigt ful, anskrämlig
liuot- ss förstärkningsord **jätte-**, se t.ex. *liuotglað*
liuota adv **väldigt**, **förbaskat**, **jäkla** ||
liuota bra förbaskat bra, jäkla bra, jäkligt bra, jättebra, alldeles utmärkt; *liuota spennend* jäkligt spännande, jättespännande
liuotaðe I. **adj** **förbaskade**, **förbannade**, se ex.
II. adv **förbannat**, se ex., **jäkla**
liuotager [lĭu̯o`t-age·r] *-agern (-agram)* **flyghavre**
liuotal [lĭu̯o`t-a̲l] jättehal, **glashal**
liuotans **förbannade**, **förbaskade**, **jäkla**, se ex., **jävla**, **nedra**, **satans**
liuotas liuotes – liuotes – liuotas **jävlas**, **jäklas**
liuotbikant (min) väldigt (nära) **bekant** (med)
liuotbillin **jättebillig**
liuotbitaið **jättetidigt** på morgonen
liuotblyöð -blyöðer -blyö'dd -blyö'tt **blöda** ymnigt, se ex.
liuotblås -blås -blis -bläseð **blåsa** mkt hårt; **storma**
liuotbra väldigt bra, **jättebra**, se ex., **skitbra**; **utmärkt**
liuotdiger **jättetjock**
liuotdjärå [lĭu̯o`t-dźärå·] adj **jättesvår**
liuotdjärå [lĭu̯o`t-dźärå·] s oböjl **skitgöra**
liuotduktin **jätteduktig**
liuotdyr jättedyr, **svindyr**
liuotdålin mycket **dålig**, **jättedålig**, **urusel**, urdålig, kass
liuote liuotn (liuotam) liuoter **fuling**, **jävel**, se ex.
liuotfaingen + dat **jätteglad** (över ngt)
liuotfewonað mkt **förvånad**, **perplex**
liuotfin **jättefin**, ex. se **gåshud**
liuotfrek **jättesnäll**
liuotfrusin [lĭu̯o`t-frusį·n] **genomfrusen**
liuotfull **proppfull**
liuotfuokut **jättemycket folk**
liuotglað pl: *-glaðir* **jätteglad**
liuotgrann **jättefin**, jättevacker, skitsnygg
liuotgręsas -gręses -gręstes -gręstas **gapskratta**
liuotguoð n: *-guott* **jättegod**
liuotgåmål pl: *-gambler* **jättegammal**, **urgammal**, **uråldrig**
liuotiet f[4] **elakhet**; **otäckhet**; **styggelse**; **elände**; **skräp**
liuotingg -indjin (-indjem) -ingger **fuling**; **elaking**, **usling**, **ond** individ; **rackare**; **baddare**, bjässe
liuotintressant **jätteintressant**
liuotintressirað **jätteintresserad**
liuotjälåk [lĭu̯o`t-jälå·k] **jättearg**; (ung.) **förbannad**
liuotkall -n (-em) -er osympatisk man; **åkertistel**
liuotklient **jättejobbigt** (mentalt)
liuotkold n: *-kollt* **jättekall**, **svinkall**
liuotkravlun **jättedålig** (medicinskt)
liuotkringg sig vb[1] **skynda** sig jättemycket
liuotkringgt jätteofta, hemskt **ofta**
liuotkrytyr -eð (-ę) = **skadedjur**; **odjur**
liuotlaindj **jättelänge**, ex. se **karantän**, **vänta**
liuotlaungg **jättelång**
liuotlieð **jätteelak**
liuotlitn (böjning se *litn*) mycket liten, **pytteliten**
liuotlitt **jättelätt**, skitenkel
liuotliuot **skitful**, jätteful
liuotlykklin **jättelycklig**, **överlycklig**
liuotlåð -ą f[1] **radio** (skämts)
liuotlä -lär -luo -läeð **gapskratta**
liuotlät -ę (-n), äv n: *-eð (-ę)* **olåt**; oväsen
liuotmanspisk -ą f[1] **slåtterfibbla**
liuotmikkler (självst), *-mikkel* (förenat) n: *-mikklų* (självst o. förenat) **jättemånga**
liuotmitjið [lĭu̯o`t-mitśi·ð] **jättemycket**
Liuotn [lĭu̯o`t'n] *(Liuotam)* **Djävulen**, den **Onde**, fan || *full i liuotam* full i fan
liuotnęr väldigt **nära**
liuotnervun **jättenervös**
liuotnerwös **jättenervös**
liuotnymųoðun **ultramodern**
liuotog adj **jättehög**
liuotraingen -raingner -raingnd -raingnt **ösregna**

liuotredd **jätterädd**, skitskraj
liuotruolin **jätterolig**
liuoträđn **jätterädd**, skitskraj
liuotsiuoką f[1] **spetälska**, **lepra**
liuotskrätj -skrätjer -skräkt -skräkt **gallskrika**
liuotskwåpå -skwäpär -skwäpäđ -skwåpåđ **gapskratta**
liuotslainggd **jätteduktig**, mkt skicklig
liuotsmǫ't jättelångsamt, i **ultrarapid**
liuotsnaj -snair -sni'dd -snieđ **snöa** häftigt el. ymnigt, **vräka ned** (om snö)
liuotsniụout jätte**snöigt**, jättemycket snö
liuotsnuv -ą f[1] besvärlig **snuva**
liuotstark **jättestark**, **urstark**
liuotstrai't **jättesnabbt**, **jättefort**, ex. se **kurva**
liuotstur **jättestor**, se ex.
liuotstyöđ mycket **stadig**, mycket **stabil**, **stabil** värre
liuotstöllut jättestolligt, **jättetokigt**
liuotswaiđ -swaiđer -swai'dd -swai't göra mkt **ont**, göra **jätteont**
liuotswettun **genomsvettig**
liuotswår **jättesvår**
liuotsårt **jätteont** || *wårå liuotsårt* göra mkt ont, göra jätteont
liuo't adv fult; **illa**, se ex. || *fårå liuo't min* behandla illa, bete sig illa mot
liuottrivlin [lĭụo`t-trivlį·n] **jättetrevlig**
liuottråkun **jättetråkig**, **urtrist**
liuottwer pl: *-twerir* **tvärbrant**
liuotunderlin **jättekonstig**
liuotunggrun **jättehungrig**
liuotuord -eđ (-ę) = **fult** ord
liuotwarm **jättevarm**
liuotweđer [lĭụo`t-weđe·r] *-weđređ (-weđrę)* = **busväder**, dåligt **väder**
liuotwiktun **jätteviktig**
liuot-å -å:eđ (-å:ę) =, el. oböjl m bokstaven **h**
liv -eđ (-ę) = **liv**; **aktivitet** (liv o. rörelse) || *iel liveđ* hela livet. Jfr *laiv*
livađ **livad**
livaktun [li"v-akktụn], äv [li`v-akktụn] **livaktig**
livaunką [li"v-ąuŋką] f[1] **livhanken**
livauntjin [li"v-ąuntśįn] ack *livaunkan* var. av *livaunką*
livbåt [li"v-bå̆t] *-n (-em) -er* **livbåt**
livend [li"vęnnd] **levande**
livendes [li"vęndes] **levande**, se ex. || *livendes buđer* levande fäbodar; *(int iett) livendes wäsn* (inte ett) levande väsen; *old livendes* hålla levande
liverans -n (-em) -er **leverans**
liverantör -n (-em) -er **leverantör**
livfull [li"v-full] **livfull**
livirantör var. av *liverantör*
livirira var. av *levirira*
livlin **livlig**
livmụođer [li"v-mụođer] *-mụođrę (-mụođern) -mụođrer* **livmoder**
livriem [li"v-rį̆em] *-ę (-in) -er* **livrem** || *niđǫ livriemę* nedanför livremmen, under bältet
livrukk [li"v-rukk] *-ruttjin (-ruttjem) -rukker* **livrock**
livseleksir -eđ (-ę) = **livselexir**
livsfarlin ofta [-fa̲llį̆n] **livsfarlig**
livskrapt -ę (-n) = **livskraft**
livskwalitiet -n (-em) **livskvalitet**
livsmįeđel -mįeđleđ (-mįeđlę) = **livsmedel**
livstekken [li̲´vs-tekkęn] *-tekkneđ (-tekknę)* = **livstecken**
livstiđ -ę (-n) **livstid**
livstyttj var. av *lyvstyttj*
livswiktun **livsviktig**
livå liv – livde (äv *libde*) *– livåđ* **leva**, ex. se **stad** || *livå eter* + dat leva efter (i enlighet med); *livå fa'n* leva fan; *livå kwer, livå kwere* o. *livå kwerre* leva kvar; *livå ǫ (noger)* leva av el. på (ngt); *livå röver* leva rövare; *livå tusand* leva fan; *livå um* leva om; *livå upp* liva upp, uppliva; leva upp; *livå wiđ (nođ)* leva av el. på (ngt)
livå-däa [li"vå dä̲`a] f[1], ofta oböjt **prästkrage** o. liknande växter
livärn [li"vä̲(r)'n] o. [li"vä̲(r)n] *-eđ (-ę)* **liv**, **oväsen**
liwäsn [li"wä̲s'n] skämts var. av *livärn* i anslutning till *ụowäsn*
ljungga vb[1] **ljunga**, **blixtra**
ljå -'nn (-'mm) -ner [lĭǫ´ner] **lie**, ex. se **beslag**, **slipa**; **lieblad** || *skept ljå'nn* fästa lien vid ett orv
ljåbrennd [lĭå̲´-bręnnd] **öm** i armmusklerna efter lieslåtter
ljåbrenn [lĭå̲´-bręnn] *-brenner -brennd -brennt* **slå** med lie för nära marken
ljåbrumi [lĭå̲´-brụmi·] *-n (-brumåm) -brumir* **lielår**, liehäl
ljåbrumå -n ack o. yngre grundf av *ljåbrumi*
ljåbrumon [lĭå̲´-brụmǫn] var. av *ljåbrumi*
ljåbråk [lĭå̲´-brå̆k] *-bråtjeđ (-bråtję)* **träningsvärk** efter slående med lie
ljåkalln [lĭå̲´-kall'n] *(-kallem)* **liemannen**
ljåegg [lĭå̲´-egg] *-eddję (-eddjin) -egger* **lieegg**
ljåkelindję [lĭå̲´-kelįnndźę] *(-kelindjin)* **träningsvärk** efter slående med lie
ljåkruok [lĭå̲´-kru̲ok] *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* **lie**, **lieblad** (nedsätt)
ljåkåk [lĭå̲´-kå̲k] *-kåtjin (-kåtjem) -kåker* **liehylsa**, **liering**

ljåråyv [lĭå´-råĭv] *-ę (-in) -er* **fodral** för liar
ljåsalu [lĭå´-salu·] f[2] **tornseglare**, tornsvala
ljåskaft se *ljåskapt*
ljåskapt [lĭå´-skappt] *-eð (-ę)* = **lieskaft**, orv
ljåskruv [lĭå´-skruv] *-in (-em) -er* lieskruv, **skruv** att fästa lien vid orvet med
ljåskuo [lĭå´-skuo] *-'nn (-'mm) -ner* **fodral** för liar
ljåskuogedd [lĭå´skuo-gedd] *-ą* f[1] liten **gädda** om 6 à 7 hg
ljåsmið [lĭå´-smið] *-n (-im) -ir* **liesmed**
ljåsålå äldre grundf t. *ljåsalu*
ljåtåg [lĭå´-tåg] *-tåę (-tå'n) -tåger* **lieband** (för fästande av lien vid orvet)
ljåuorv [lĭå´-uorrv] *-eð (-ę)* = **lieorv**
ljåwegg [lĭå´-wegg] *-weddjin (-weddjem) -wegger* **träkil** till lie
ljåwik [lĭå´-wik] *-witjeð (-witji)* = **lieriktare** (verktyg för inställning av liens vinkel mot orvet)
lobbdag var. av *lovdag*
lobdag var. av *lovdag*
loðin [lo"ðin] n: *loðið,* pl: *lonner* **luden**, ex. se **innersida**
loft se *lopt*
loga s f[1] **löja**
loga vb[1] : *log sig* löga sig, **tvätta** sig
logga s f[1] **logga**, logotyp
[1]*logga* vb[1] **lagga**, göra **laggkärl**
[2]*logga* vb[1] logga || *logg in* logga in
loggaðkräld [lo`gga-kräld] *-eð (-ę)* = **laggkärl**
logger -n (-am) -er **laggare** || *loggerer* äv Karlsarvs- o. Månstabor (inv i Älvdalsbyarna Karlsarvet o. Månsta, skämts)
loggerbaink -baintjin (-baintjem) -bainker laggarbänk, **täljbänk**
loggerkräld var. av *loggaðkräld*
loggerludd -ą f[1] **Månstaflicka**; **Karlsarvsflicka**
loggkräld var. av *loggaðkräld*
loggningg f[3] **laggning**
logik logitjin (logitjem) **logik**
logisk **logisk**
lok lotjin (lotjem) loker **lök**
lokal adj **lokal**
lokal s *-n (-em) -er* **lokal**
lokalbidyöv vb[1] **lokalbedöva**
lokalbidyövningg f[3] **lokalbedövning**
lokalnyieter f[4] **lokalnyheter**
lokalpatriuot [luoka`l-patriuot] *-n (-em) -er* **lokalpatriot**
lokalproðusirað **lokalproducerad**
lokalraðio -n, oftast oböjt **lokalradio**
lokalsinn -eð (-ę) **lokalsinne**
[1]*lokk lottjin (lottjem) lokker* **lock**, hårlock
[2]*lokk* **lock** i uttr *min lokk og pokk* med lock och pock
lokka vb[1] **locka**, göra lockar
lokktaungg -taundję (-taundjin) -taungger **locktång**
lokkun **lockig**
lokomotiv -eð (-ę) = **lokomotiv**
lokomotivfyörer -n (-am) -er **lokomotivförare**
lokomotivstoll -eð (-ę) = **lokstall**
loksupp -ą f[1] **löksoppa**
loksåʼss -n (-em) **löksås**
lokwekst -n (-em) -er, äv f: *-ę (-n) -er* **lökväxt**
lon -eð (-ę) = **lån**, se ex. || *et lons* till **låns**
lona loner – loneð – lont **låna** || *lon aus* få natthärberge; *lon aut* låna ut, se ex.; *lon brott* låna ut; *lon ijuop* låna ihop; *lon noð min nogum* låna ngt av ngn; *lon åv* låna ut
lonaðuord -eð (-ę) = **lånord**
London **London**
longga f[1] **långa**
Lonn i regel oböjt **Nalle** (noanamn för björn)
lonnað **luden**
lonnaðfenn var. av *lonnfenn*
lonnarp -ą f[1] i uttr *spilå ǫ lonnarpų* ha **samlag** (skämts, eg. 'spela på ludenharpan')
lonnett -ą f[1] **pälsmössa**
lonnfenn -eð (-ę) **åkerfräken**; skogsfräken
Lonn'n [lǫ`nn'n] var. av *Lonn*
lonuord -eð (-ę) = **lånord**
lop -eð (-ę) = **lopp**
lopa lop – liep – läpeð **flyta**, se ex., **rinna**; **sava**, ex. se **björk**; **krypa**, **kräla**, **ringla** || *eð lop ǫ non* ngn har flyt, ngn har framgång, ngn är lyckosam; *lop aut* rinna ut; falla ut, mynna ut, se ex.; *lop febi* rinna förbi, flyta förbi; *eð lop in wattneð i an* den (dvs båten) tar in vatten; *lop ijuop* rinna ihop; rulla ihop; *lop til* rinna till; *lop um* hoppa över; *lop upp* rinna upp; *lop yr* rinna ur; *lop yvyr* rinna över, flöda över; *lop åv* rinna av, rinna bort; smälta bort, se ex.; ringla iväg; *lopend til* lätt att nå, lättillgänglig(t), se ex.
lopningg f[3] **flöde**, rinnande
lopt -eð (-ę) = **loft**
los adj, adv **lös**, se ex.; **loss** || *aindj i los weðrę* hänga fritt i luften; *boð lost og fast* både löst och fast, både lös o. fast egendom; *ev los* ta loss; *lost fuok* löst folk; *los i mågåm* lös i magen; *lost wattn* öppet vatten; *slipp los* slippa lös
los s *-n (-em) -er* **loge** (ordenssällskap)
lǫs -eð (-ę) = **lås**, ex. se **svetsa** || *go i lǫs* gå i lås; *lǫs fer gǫt* (ordentligt) stängt och låst (eg. 'lås för dörrpost')
losblað = *(-į)* = **lösblad**

losement var. av *lusiment*
losest -n (-em) -er **löshäst**
losfuok -fuotjeð (-fuotję) **löst** folk, ffa folk utan fast egendom
losgrus -eð (-į) **lösgrus**
loska vb[1] **fälla**, håra
loskall -n (-em) -er **tillfällighetsarbetare**, ofta i skogen ss **brosslare**, **hantlangare**
loskuokt **löskokt**
losn [lo"s'n] var. av *lossn*
losnummer -numbreð (-numbrę) = **lösnummer**
losrakk -rattjin (-rakkam) -rakker **löshund**
losrov -ę (-in) -ir **turnyr** (nydal, eg. 'lösstjärt')
lossn vb[1] **lossna**, ex. se **rucka, skaft**
lossniụo -'nn (-'mm) **lössnö**
lǫsstellningg f[3] **låsanordning**
lostenner, b.f. *-tennär* (dat *-tannum*) **löständer**, ex. se **upptill**
lǫstie [lǫ`s-tie] *-n (-nem) -ner* **regel** i lås
lostjäptað **lösmynt**
losulin [lo"sulin] (lite) **lös**, se ex.; **lösaktig**; **luddig**, **vag**
loswarg -wardjin (-wardjem) -warger lösvarg, **strövarg**
loswikt -ę (-n) **lösvikt**
losyr -ą f[1] (oftast pl *losyrur*) **lösöre**
loså losär – losäð – losåð **lossa**, **lösgöra**; **släppa** ut (kor på bete) || *loså sig* ta sig loss, se ex.; *loså upp* lösa upp
losår -eð (-ę) **löshår**
losör -eð (-ę) var. av *losyr*
[1]*lot -n (-im) -ir* **åker**, ex. se **pappa**; **land**
[2]*lot -ę (-n)* **bete** på slagen mark
lota vb[1] låta **beta** på slagen mark; **beta** på slagen mark, ex. se **beta**
lotkant var. av *lotärkant*
lott -n (-em) -er **lott** || *drag lott* dra lott
lotta vb[1] **lotta** || *lott aut* lotta ut
lotteri -eð (-ę) -er, el. oböjt **lotteri**
lottsajel -n (-sailam) -sailer **lottsedel**
lottnummer -numbreð (-numbrę) = **lottnummer**
lottwelt -ą f[1] **tombola** (nydal, eg. 'lottvält(a)')
lotåkant var. av *lotärkant*
lotårien var. av *lotärrien*
lotärkant [lo"tä-kąnnt] *-n (-em) -er* **åkerkant**
lotärrien [lo"tä-rien] *-ę (-rję'n) -riener* **åkerren**
lov -eð (-ę) = **löv**, ex. se **blåsa** av, **fladdra** iväg
lova vb[1] **repa löv**; samla foder**löv**, se ex.; äta **löv** (om kreatur)
lovaindj [lo"v-ąĭndź] *-eð (-ę)* = **löväng**
lovbiff [lo"v-biff] *-in (-em) -er* **lövbiff**
lovbliku [lo"v-bliku·] f[2] **höst** (den tid då löven gulnar)
lovblikå äldre grundf t. *lovbliku*
lovdag [lo"v-dag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **lördag** || *um lovda'n etter middag* på lördagseftermiddagen. För fler fraser se *sunndag*
lovdagsettermiddag [lo"vdas-et(t)emid(d)ag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **lördagseftermiddag** || *um lovdagsettermidda'n* på lördagseftermiddagen
lovdagskweld [lo"vdas-kwelld] *-n (-em) -er* **lördagskväll** || *um lovdagskweldą* på lördagskvällarna
lovdagsmorgun [lo"vdas-morgųn] *(-me'nnem) -me'nner* **lördagsmorgon**
lovdagsnǫt [lo"vdas-not] *-ę (-n) -nęter* **lördagsnatt**
lovlaðu [lo"v-laðu·] f[2] **lada** för foderlöv
lovlåðå äldre grundf t. *lovlaðu*
lovmakk [lo"v-makk] *-mattjin (-mattjem) -makker* **mätarlarv** på lövträd
lovrais [lo"v-raĭs] *-eð (-ę)* **lövskog**; **lövsly**, **sly**
lovrusk [lo"v-russk] *-ą* f[1] **lövruska**
lovsal [lo"v-sal] *-n (-em) -er* **lövsal**
lovsaungger [lo"v-sąuŋger] *-n (-am) -er* **lövsångare**
lovskål [lo"v-skål] *-n (-am) -er* **berså** (nydal, jfr *lov* o. *skåle*)
lovstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **lövhög**
lovtaut [lo"v-taut] *-ą* f[1] **lövkorg**
lovtjärv [lo"v-tśärrv] *-in (-am) -er* lövkärve, **lövruska**, ex. se **binda**
lovtrai [lo"v-traĭ] *-'tt (-nę)* = **lövträd**
lovvdag var. av *lovdag*
ludd i uttr *eð ar läpeð i ludd fer enner* hon har blivit **gravid**
ludda s f[1] **förband**, se ex., **fingertuta** o.dyl.; mjuk **toffel**, se ex., **filttoffel**, **tossa**, **filtsko**, ladda; grov **strumpfot**; **sköte** (kvinnans könsorgan)
ludda vb[1] **tassa**, gå tyst || *ludd åv* pallra sig iväg
luddun **mjuk**; **luddig**, **vag**
Luddwik var. av *Luddwika*
Luddwika **Ludvika**
luffa vb[1] **luffa**
luffer -n (-am) -er **luffare**
luffersjakk -sjakkeð (-sjakkę), el. oböjt **luffarschack**
lufsa vb[1] **lufsa**
luft med sms se *lupt* med sms
lufta se *lupta*
luftballaungg -aundjin (-aundjem) -aungger **luftballong**
luftkondisiuoniringg f[3] **luftkonditionering**
luftslott -eð (-ę) = **luftslott**

luftwermepump -in (-em) -er **luftvärmepump**
[1]*lugg luddjin (luddjem) lugger* **lugg** (huvudhår i pannan)
[2]*lugg luddjin (luddjem)* **lugg** (t.ex. på tyg)
lugga vb[1] **lugga**
lugi -n (lugåm) lugir **låga**, **flamma**
lugå s *-n* ack o. yngre grundf av *lugi*
lugå vb *lugär – lugäð – lugåð* **låga**, **flamma**, **brinna**
luk lutjeð (lutjį) = **lock**; (skämts) **sup**, ex. **sup**, **mäsk**
lukal lokal var. av *lokal*
Lukaswaundjilą f[1] **Lukasevangeliet**
lukk oböjl **lock**, lockande
lukka s f[1] **lycka**, **tur**, framgång, ex. se **kanalje**; lyckobringande **spindel** || *(eð) war įe guss lukka* (det var) en evig **tur** (att), det var för väl (att)
lukka vb[1] **locka**, försöka förmå || *lukk að sig* locka till sig; *lukk aut* locka ut; *lukk fram* locka fram; *lukk min sig* locka med sig; *lukk til* locka (att), (gm övertalning) förmå (ngn att göra ngt)
lukkas wið lukkes wið – lukkes wið – lukkas wið **lirka** med, försöka **övertala**
lukkels -ę (-n) -er **lockelse**
lukkend **lockande**
lukkmann = *(-em) -menner* **lockespindel**; lyckobringande **spindel**, **lyckospindel**
lukkruop -eð (-ę) = **lockrop**
lukksam **lyckosam**; **lycklig**
lukktaungg ovanl var. av *lokktaungg*
lukkyönsk var. av *lukkyönstj*
lukkyönskningg f[3] **lyckönskning**
lukkyönstj vb[1] **lyckönska**
lukt -ę (-n) -er **lukt**
lukta vb[1] (+dat) **lukta** || fraser se **lupta**
luktsolt -eð (-ę) **luktsalt**
luktwaitkull var. av *luptwaitkull*
luku f[2] **lucka**; (gråspråk: 'dotter'; 'flicka')
lukur [lu"kur] *-n (-em) -er* **långhyvel**, ex. se **hyvel**; **skojare**, **bedragare** (e.u. gråspråk)
lukå äldre grundf t. *luku*
lulla vb[1] **vagga**, **vyssja** || *lull åv* lulla iväg
lummärd **lomhörd**
lump -in (-em) **lump**.
lumpa vb[1] **lumpa**, göra lumpen
lumperkompis -n (-em) -er **lumparkompis**
lumpin [lų´mmpįn] *(lumpem)* **lumpen**, se ex., militärtjänsten, värnpliktstjänstgöringen || *far ini lumpin* åka in i lumpen; *ligg i lumpem* o. *wårå i lumpem* ligga i lumpen
lund oböjl **sätt**, vis || *nog eller lund* på något annat sätt
lungen [lų´ŋŋęn] adj **lugn**, se ex., **stilla**
lungen [lų´ŋŋęn] s *lungneð (lungnę)* **lugn**, se ex.
lungen [lų`ŋŋęn] vb[1] **lugna** || *lungen nið (sig)* lugna ned (sig); *lungen sig* lugna sig
lungenwattn -wattneð (-wattnę) = **lugnvatten**
lungga s f[1] **lunga**
lungga vb var. av *ljungga*
lungginflammasiuon = *(-em) -er* **lunginflammation**
lunggjäld -n (-em) -er **ljungeld**, blixt
lunggkanser -n (-kansrem) **lungcancer**
lunggklien **lungsjuk**
lunggmuos -eð (-ę) **lungmos**
lunggsiuokduom -in (-em) -er **lungsjukdom**
lunggsjäkk [lų`ŋŋ(g)-sjäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* **lungsäck**
lunggsuo'tt -ę (-n) **lungsjukdom**, **lungsot**, i sht lungtuberkulos
lungn SV o. sv var. av *lungen*; äv i uttr *i lungn og ruo* i lugn och ro
lungnend **lugnande**
lunk luntjin (luntjem) **lunk**
lunn -ę (=) -er grov **hävstång** av trä, brytstång
lunna s f[1] grov **hävstång** av trä, brytstång
lunna vb[1] **lunna**
luns -n (-em) -er **lunch** || *jätå luns* äta lunch, luncha
lunsa vb[1] äta lunch, **luncha**
lunsbuffé -'nn (-em) -er **lunchbuffé**
lunsnað **skämd**
lunta f[1] **lunta**; (gråspråk: 'plånbok')
[1]*luo -nę (-'nn) -er,* ss n oftast oböjt **lo**, **lodjur**
[2]*luo -'nn (-'mm) -er* **loge**
[1]*luoð = (-ę)* = **lod**; **stryklod** || *i luoð* i lod, lodrätt
[2]*luoð = (-į)* = **ludd**; **lugg** (t.ex. på tyg)
[1]*luoða* vb[1] **loda** (med lod el. vattenpass), se ex.
[2]*luoða* vb[1] **loda**, luffa
luoðbräð -eð (-ę) = **lodstock**, **vattenpass** (ursprungl. 'lodbräde')
luoðer -n (-am) -er **lodare**, **luffare**
luodiuor [luo"-dĭuor] *-eð (-ę)* = **lodjur**
luoðrett **lodrätt**
Luofuotn (Luofuotem) **Lofoten**
luok luotjin (luotjem) luoker **göl**, **pöl**, **vattensamling**
Luoka **Loka** (by i Älvd) || *aut Luoka* (ned) till Loka; *upp Luoka* (upp) till Loka
luoka f[1] **loka**, **bogträ**
luokal var. av *lokal*
luokalraðio var. av *lokalraðio*
luokatt [luo"-katt] *-n (-em) -er* **lokatt**, lodjur, ex. se **markera**
Luokbynn (-bymm) **Loka** (by i Älvd)
luokfyörer -n (-am) -er **lokförare**
Luokkaller Lokakarlar; **Lokabor**

(inv i Älvdalsbyn Loka)
Luokmǫl -eð (-ę) **Lokamål** (dialekten i Älvdalsbyn Loka)
luokstoll -eð (-ę) = **lokstall**
luom -in (-em) -er **lom** || *luomer* äv Näsetbor (inv i Älvdalsbyn Näset, skämts); *djärå slais luomin* göra som lommen, göra ett ofördelaktigt byte
luoma vb1 **lomma** || *luom åv* lomma av
luomb var. av *luom*
luombyt -eð (-ę) = dåligt (ofördelaktigt) **byte**
luomsuoð = (-į) = **senfärdig** person (eg. 'lomkok', 'lomsoppa')
luomyörd var. av *lummärd*
luop -in (-em) -er **utdragssäng**
luopsaingg -saindję (-saindjin) -saingger **utdragssäng**
Luos **Los**
luo'ss -n (-em) -er **lots**; **vägvisare**
luo'ssa vb1 **lotsa**; **guida**, **visa** vägen
lupin = (-em) -er **lupin**
lupp -in (-em) -er **lupp**
luppa s f1 **loppa**, ex. se **loppa**, **mikroskåp** || *luppur og låyser* loppor och löss; vårfryle
luppa vb1 : *lupp sig* **loppa sig**
luppis -n (-em) -er **loppis**, loppmarknad
lupplåð -ą f1 **säng** (skämts, eg. 'lopplåda')
luppmarknað [lu`pp-markn̲að] *-n (-im) -ir* **loppmarknad**
luppspil -eð (-į) = **loppspel**
luppun **loppig**, full med **loppor**
lupt -ę (-n) -er **luft**; **lukt**
lupta vb1 **lufta**; **lukta**, ex. se **älgört** || *lupt dritį* lukta skit; *lupt guoðu* lukta gott; *lupt klienu* lukta illa
luptbyss -ą f1 **luftgevär**
luptfuktugiet f4 **luftfuktighet**
luptgrann luk**tkänslig**, som har välutvecklat **luktsinne**
luptgras -eð (-į) **hässlebrodd**
luptlos **luktlös**
luptstraup -in (-am) -er **luftstrupe**
luptti'tt **lufttät**
luptwaitkull -ą f1 **kamomill**
luptweg -we'n (-weem) -weer **luftväg**
luptwegsinfeksiuon = (-em) -er **luftvägsinfektion**
luptwentil -n (-em) -er **luftventil**
[1]*lur* i uttr *(ligg) ǫ lur* (ligga) på **lur**
[2]*lur -n (-em) -er* **lur**, tupplur || *fǫ sig ien lur* o. *tågå sig ien lur* ta sig en (tupp)lur
[3]*lur -n (-em) -er* **lur**, t.ex. telefonlur, ex. se **lur**, **slänga** på || *är ǫ i lurum* lyssna i lurar
lura vb1 **lura**, se ex.; ligga på **lur** || *lur að sig* **lura** till sig; *lur aut* lura ut, lista ut; *lur i* lura i; *lur i will* vilseleda; *lur iweg* lura iväg; *lur ǫ* [lu̲`r ǫ] lura på att, fundera på att, se ex., överväga (att); *lur ǫ* [lu̲r ǫ̲´] lura på (ngn ngt); *lur til* lura (ngn att göra ngt), se ex., förleda; slumra till; *lur åv* lura av
luras lures – lures – luras el. *lures – lurdes – lurdas* **luras**; ligga på **lur**, **lura** || *luras iweg* o. *luras åv* smyga iväg, se ex., smyga sig iväg; *luras min* lura, se ex.
Lurbu [lu̲´(r)bu] oböjl **säng** (skämts)
luringg -indjin (-indjem) -ingger **luring**
lurt [lu̲rt] adj **lurt**, skumt
lurt [lurrt] s *-n (-em) -er* **lort**; **avfall**; se *wevlurt*
lurtkwenn -ę (=) -er **reningsverk** (skämts)
lurtlieðningg f3 **avloppsledning**
lurun **lurig**, **lömsk**, **förrädisk**
lurvun **lurvig**; **rufsig**, **okammad**
lusia f1 **lucia**
lusiafest -ę (-n) -er **luciafest**
lusiasaungg -saundjin (-saundjem) -saungger **luciasång**
lusibull [lu"si-bull] *-n (-am) -er* lussebulle, **lussekatt**
lusikatt [lu"si-katt] *-n (-em) -er* **lussekatt**
lusiment [lu"simęnnt] *-eð (-ę)* = **logement**
[1]*luska* vb1 **lunka** || *lusk åv* lunka iväg
[2]*luska* vb1 : *lusk sig* **löska sig**, **avlusa** sig
[3]*luska* vb1 : *lusk aut* **luska** ut
luss (bara denna form) **verkar**, **tycks** (mot förmodan), tycks **faktiskt**, **ser** ut att, ex. se **verka**; **låtsas** || *bar so pass eð luss* inte mer heller (bara mkt lite); *int luss wårå noger* låtsas som ingenting; *luss wårå* låtsas om, se ex.
lussa vb1 **lussa**
lussas um lusses um – lusses um – lussas um **låtsas** om
lussebull var. av *lusibull*
lussemorgun = (-me'nnem) -me'nner **luciamorgon**
lussesaungg -saundjin (-saundjem) -saungger **luciasång**
lust -ę (-n) **lust**, se ex.
lustgas -n (-em) **lustgas**
lustin var. av *lustun*
lustrįes -ą f1 **lustresa**, nöjestripp
lustspil -eð (-į) = **lustspel**, **komedi**
lustun **lustig**
lut i uttr *ǫ lut* på **lut**
luta f1 **luta**
luteran se *lutteran*
lutin [lu"tįn] n: *lutið*, pl: *lutner* **hågad** || *lutin ǫ noð* pigg på ngt; *wårå lutin* äv vara **benägen** att

lutji [lu"tśi] oböjl **solkatt**, **solreflex**; **skälm**, skämtare; **lockespindel**
lutteran = *(-em) -er* **lutheran**
luttersk **luthersk**
lutu f2 **sluttning**, ex. se **ovanför**
lutå äldre grundf t. *lutu*
1*luv -eð (-ę)* = **lov**, **ledigt** från skolan; **tillåtelse** || *fǫ luv* få lov (att), bli el. vara tvungen, måste; *fǫ luv um at* få, få lov att, få tillåtelse att
2*luv -eð (-į)* **lov**, **pris**
luva f1 **luva**
luvdag [lu"v-dag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **lovdag**
luvlin [lu"vlįn] (+ dat) **tillåten**, se ex., **lovlig**
luvprisningg [lu"v-prịsnịŋŋg] f3 **lovprisning**
luvsaungg [lu"v-sąuŋg] *-saundjin (-saundjem) -saungger* **lovsång**
luvuord [lu"v-u̲ord] s *-eð (-ę)* = **lovord**, **beröm**, se ex.
luvuord [lu"v-u̲ord] vb1 **lovorda**, **berömma**
1*luvå luvär – luväð – luvåð* **lova** || *luvå aut* lova, utlova; *luvå aut sig* lova (att åta sig), erbjuda sig; *luvå sig* lova (att åta sig)
2*luvå luvär – luväð – luvåð* **lova**, **prisa**, **berömma**
ly n: *ly'tt* (äv *lykt*) **ljum**, se ex., **ljummen**
lya lyer – ly'dde – ly'tt **ljumma**, **värma** || *ly ǫ* ljumma upp, värma på
lyas lyes – ly'ddes – ly'ddas bli **ljummen**, bli lite **varmare**
lyða lyðer – ly'dde – ly'tt (+dat) **lyda**, se ex.; **lyssna**, se ex.; **lystra**
lyðe lyðn (lyðam) **ull** som klipptes när den var kort
lyðnað [ly̲`ðna̲ð] o. [ly̲`nna̲ð] *-n (-im)* **lydnad**
lyðun **lydig** || *lyðun nogum* lydig mot ngn
lyft, lyfta se *lypt, lypta*
lykka mer sv var. av *lukka* || *lykka til!* **lycka** till!
lykkað **lyckad**
lykkas lykkes – lykkes – lykkas **lyckas**, se ex.
lykkli adv **lyckligen**, lyckligt || *kum iem lykkli* komma lyckligt hem
lykklin **lycklig**
lykklitwis **lyckligtvis**
lykkyönsk var. av *lukkyönstj*
lykkyönstj var. av *lukkyönstj*
lyks -n (-em) **lyx**
lyksa vb1 lyxa || *lyks til* lyxa till, ex. se **fundera** på
lyksbil -n (-em) -er **lyxbil**
lyksföremǫl -eð (-ę) = **lyxföremål**
lykta f1 **lykta**
lyktgubb -in (-am) -er **lyktgubbe**, **irrbloss**
lyktstuop -in (-am) -er **lyktstolpe**
lymsk **hemlighetsfull**
lymska f1 hemlighet, hemlighetsfullhet) || *i lymskun* i smyg, i hemlighet
lymskas lymskes – lymskes – lymskas göra ngt i **hemlighet**, **smussla**
lymstjin **lömsk** (otäck)
lymyl [lɣ"myl] *-n (-em) -er* **lymmel**
lyngen [lɣ´ŋŋęn] adj n: *lyngt* o. *lyngent,* pl: *lyngner* **lugn**; **ljum** || *werd lyngnera* bli lugnare, stillna
1*lyngen* [lɣ´ŋŋęn] s *lyngnę (=) lyngner* **lögn**, se ex.
2*lyngen* [lɣ`ŋŋęn] s *lyngną* f1 **lugnt** ställe, lä, **lugnvatten**, se ex.
lyngen [lɣ`ŋŋęn] vb1 **lugna** sig, **lägga** sig
lyngenand -n (-am) -er **lögnhals**
lyngenansk -anstjin (-anskam) -ansker **lögnhals**
lyngensaið -ą f1 **läsida**
lyngentriuog -triuo'n (-triuoem) -triuoger **lögnhals**
lyngner -n (-am) -er **lögnare**
lynna f1 **trådtåg**
1*lypt -eð (-ę)* = **lyft**, lyftning
2*lypt -n (-em) -er* (äv *-ę (-n) -er*) **lyft**, t.ex. billyft
lypta vb1 (+dat) **lyfta** || *lypt aut* lyfta ut; *lypt dieðǫ* lyfta bort; *lypt fram* lyfta fram; *lypt nið* lyfta ned; *lypt ǫ* lyfta på; *lypt undǫ* lyfta undan; *lypt upp* o. *lypt uppi* lyfta upp; *lyft uppǫ (non* el. *noð)* lyfta upp (ngn el. ngt på ngt); *lypt uppyr* lyfta upp (ngn el. ngt ur ngt), se ex.; *lypt åv* lyfta av
lyr adj äldre grundf t. *ly*
lyr s *-ę (-n) -er* **lever**
1*lyra* f1 **lyra**
2*lyra* f1 **sår** i trädstam
lyrflog -ą f1 **leverfläck** (nydal)
lyrp -in (-em) -er man el. pojke som **rantar** omkring
lyrpa s f1 kvinna el. flicka som **rantar** omkring
lyrpa vb1 **ranta**, se ex., traska
lyrpan oböjl **rantande**, **spring**
lyrpastäj -n (-em) -er **leverpastej**
lyrpus [ly´rrpus] oböjl man el. pojke som **rantar** omkring; katt som ska ut o. in hela tiden
lysa s f1 långsträckt **öppning** i skogen, **glänta**; **blixt**, **kornblixt**; **ljusning**, **uppehåll** (när det skiner upp mellan skurarna); **paus** || *int sjǫ sig ingg lysu* (yngre *inggų lysa*) inte se ngn **möjlighet** el. **utväg**; *sos lysą* (snabbt) som **blixten**, som en blixt, **blixtsnabbt**
lysa vb *lyser – lyste – lyst* (+dat) **lysa**; **blixtra** || *lys aut* lysa ut; *lys gainum* lysa igenom, skina igenom; *lys ǫ* tända lyset; pålysa, kungöra, meddela; *lys upp* lysa upp; klarna, skina upp
lyse lyseð (lysę) = **lyse**, elektriskt **ljus**; lykta

lysfugel -n (-fuglem) -fugler **raket** (nydal, eg. 'lysfågel')
lysknapp -in (-em) -er **strömbrytare**
lyskrapt -ę (-n) **lyskraft**
lyslinu [ly`s-lịnu·] f[2] **kraftledningsgata** (äv för mindre luftledning); upphuggen **rågång**; **elljusspår**
lyslinå äldre grundf t. *lyslinu*
lysmakk -mattjin (-mattjem) -makker **lysmask**, se ex.
lysningg f[3] **lysning** || *tag aut lysningg* ta ut lysning
lysrekkningg f[3] **elräkning**
lysrör -eð (-ę) = **lysrör**
lyssn vb[1] **lyssna**
lysstikk [ly`s-stikk] *-ą* f[1] **bloss** (brinnande spån av tjärved för belysning)
lysstuop -in (-am) -er **elstolpe**, **lyktstolpe**; **vertikalpelare** (ljuspelare ss halofenomen)
lysta vb[1] **lysta**, ha **lust** (att), **vilja**; **tyckas**, **verka**, se ex., **tendera** att, visa tendens att, **börja**, se ex. || *eð lyster nogum* ngn har lust (att)
[1]*lyster* [ly`sster] vb[1] **lystra**
[2]*lyster* [ly`sster] vb[1] **skimra**, lysa till
lystn **lysten**, **sugen**
lyst'niet f[4] **lystenhet**
lystråð -n (-em) -er **luftledning** för elström, **ledning**, elledning, kraftledning
lysur pl (dat *lysum*) **norrsken**
lyte lytę (lytn) lyter, äv n: *-ð (lytę)* = **lyte**, se ex., **men**
ly't **lyhört**
lyttja s f[1] **ögla**; **hyska**; **maska**; (gråspråk: 'hund')
lyttjas lyttjes – lyttjes – lyttjas **smyga**; **lura**, lurpassa || *lyttjas åv* smyga iväg, se ex.
lyttjknaut -n (-em) -er **löpknut**
lyv -ę (-in) -er **botemedel**, **läkemedel**
lyvstyttj -eð (-ę) = **livstycke**
lyöða f[1] **loska**; **komocka**; (gråspråk: 'mössa'; 'liggplats')
lyöða vb *lyöðer – lyö'dde – lyö't* **löda** || *lyöð ijuop* löda ihop
lyööbult -n (-em) -er **lödkolv**
lyöli (adj), adv **roligt** || *eð ir lyöli (at)* det är roligt att; *ig edd tykkt lyöli els ǫ dig* jag skulle tycka det vara roligt att (det vore roligt att) hälsa på dig
lyölin **löjlig**, se ex.; **rolig**
lyömeld -ą f[1] **(fjäll)lämmel**
lyörd [ly"-örd] **lyhörd**
låða f[1] **låda**; **lår**
låðbil -n (-em) -er **lådbil**
låðer låðrą f[1] **låda**, se ex.
låðkamir [lå`-kamir] *-ą* f[1] **lådkamera**
låðå s äldre grundf t. *laðu*
låðå vb *läðär – läðäð – låðåð* (+dat) **bärga**, **ta** in (hö el. säd), **köra** in (hö el. säd)
låg adj **låg** || *akudir lågt* tala lågt, tala tyst; *låg ǫ mǫleð* lågmäld
låga f[1] **låga**, kullfallen **trädstam**, **vindfälle**
lågaðel -n (-aðlem) **lågadel**
låger(a) – lågest var. av *läger(a) – lägest*
lågfuotað **kortbent**
lågkonjunktur -n (-em) -er **lågkonjunktur**
lågmakk -mattjin (-mattjem) -makker **trämask** (larv); (skämts) **räka**
lågolt **låghalt**
lågpris -eð (-ę) -er **lågpris**
lågskuo -'nn (-'mm) -ner **lågsko**
lågtrykk -tryttjeð (-tryttję) = **lågtryck**
lågwattn -wattneð (-wattnę) **lågvatten**
lågweksel -n (-wekslem) -weksler **lågväxel**
lågå lägär – lägäð – lågåð (+dat) **laga**, se ex.; **bota** || *lågå sig (iweg)* laga sig iväg, ge sig iväg; *lågå sig åv* laga sig iväg, ge sig av; *lågå til* laga till, ex. se **kokerska**, tillaga, anrätta; göra i ordning; *lågå upp* reparera, se ex., rusta upp
lågålos [lå"gå-los] på dåligt **humör**, ur **gängorna**
låja f[1] **lya**, se ex., **gryt**
låkk i uttr *min låkk og påkk* var. av *min lokk og pokk*
låkon [lå"kǫn] *-eð (-ę)* = **lakan**
låkonswev [lå"kǫns-wev] *-in (-im)* **lakansväv**
låkå s *-n* ack o. yngre grundf av *latji*
[1]*låkå* vb *läkär – läkäð – låkåð* **lacka**, **drypa**, se ex., **droppa**, se ex.
[2]*låkå* vb *läkär – läkäð – låkåð* **laka**
låkåklubb [lå"kå-klubb] *-ą* f[1] **stensimpa**
låmå lämär – lämäð – låmåð [155] **eka**, se ex., **genljuda**, **skalla**
låmålåð [lǫ"må-låð] *-ą* f[1] **resonanslåda** (nydal, jfr *låmå*)
lånåkruok [lǫ"nå-kruok] *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* **krok** till (hak)gångjärn
låpå s ack o. yngre grundf av *lapi*
[1]*låpå* vb *läpär – läpäð – låpåð* **lapa**
[2]*låpå* vb *läpär – läpäð – låpåð* **spilla** || *låpå ǫ sig* spilla på sig
[1]*lår -eð (-ę)* = **lår** (ss kroppsdel)
[2]*lår -n (-em) -er* **lår** (för förvaring)
lårbien -eð (-ę) = **lårben**
lårbiensås -n (-em) -er **lårbenshals**
lårmuskel -n (-musklem) -muskler **lårmuskel**
låt -n (-em) -er **låt**; **musikstycke**

[155] Se om dessa former noten till *glåmå.*

låta *låt – lit – läteð* **låta**, se ex., **ljuda**; **spela**; **säga**, se ex.; **pratas**, ex. se **prata** || *int låt wið* inte säga ett ord; *låt liuo'tt* beklaga sig, klaga; *låt sig* låta (framstå som), se ex.; *låt um sig* låta, ge ljud ifrån sig; *låt wið* knysta, ge ljud ifrån sig

låttekst *-ę (-n) -er* **låttext**

låtå se *lat* hjälpvb

låv med sms var. av [1]*luv* i bet. 'ledighet från skolan'

låvå s *-n* ack o. yngre grundf av *lavi*

låvå vb *lävär – läväð – låvåð* **hänga**; **välla**; **ligga** oordnat i stor mängd || *låvå nið* vräka ned; *låvå og snaja* snöa med stora flingor

låvågron [lå"vå-grǫn] *-ę (=, äv -grǫ'n) -groner* [-grǫne·r] lavgran, **gran** beväxt med lav; (lokalt) hänggran, gran med slokande grenar

låvåskraik [lå"vå-skraĭk] *-ą* f[1] **lavskrika**, se ex.

lä s oböjl **lä**

läa *lär – luo – läeð* **skratta**; **le** || *lä að older inggu* skratta åt (just) ingenting; *werd läend* börja skratta

läan oböjl **skrattande**, skratt

lägd [lägd] *-ę (-n) -er* **dalsänka**, **däld**; **fördjupning** (t.ex. i en sten)

lägeniet [lä`gęniet] o. [lä`g'niet] f[4] **lägenhet**

läger adj se *läger(a)*

läger s *lägreð (lägrę)* = **läger**

läger(a) **lägre**

lägest **lägst**

läglin **läglig**

läjaut *-n (-em) -er* **layout**

läjon var. av *läjuon*

läjun var. av *läjuon*

läjuon *-eð (-ę)* = **lejon**

läk *lätjin (lätjem) läker* **lek**

läka s f[1] **leksak**

läka vb *läker – läkte – läkt* **leka**, se ex. || *läk min noger* leka med ngt, ex. se **kägla**; *läk min pipi* onanera (om man)

läker *-n (-am) -er* **läkare**

läkersekretirer mer sv var. av *läkersikritirer*

läkersikritirer *-n (-am) -er* **läkarsekreterare**

läkfull **lekfull**

läkkamrat *-n (-em) -er* **lekkamrat**

läkningg var. av *lätjningg*

läkpark *-partjin (-partjem) -parker* **lekpark**

läksak *-satję (-satjin) -saker* **leksak**

läksaksbil *-n (-em) -er* **leksaksbil**

läksaksest *-n (-em) -er* **leksakshäst**

läksakskrytyr [lä`ksaks-krytyr] *-eð (-ę)* = **leksaksdjur**

läksiuok **leklysten**

läkskaul *-n (-am) -er* **lekskola**

läkstugu [lä`k-stugu·] f[2] **lekstuga**

läkstugå äldre grundf t. *läkstugu*

läktjyöt *-eð (-į)* **läkkött**

läkuld *-eð (-ę)* **läkhull**

läkur se *läka* s

läpa s f[1] **kringla** på skidstav, **tryga**

läpa vb *läper – läpte – läpt* (+dat) **rulla**, se ex.; **skala** av, flå av (bark el. näver) || *läp i* hälla i; *läp i aip (non)* göra (ngn) häpen, få (ngn) att häpna; *läp i klyönär* sätta klorna i; *läp i ludd* se *ludd*; *läp navlan* förlyfta sig så man får ont i naveltrakten; få navelbråck; *läp waitkwiðn* vända upp buken, dö; *läp waitogum* (yngre *-ogur*) rulla med ögonen (så att ögonvitorna syns); *läp yr* kissa; *läp åv* skala av (bark el. näver); gå (om maska)

lär [lä`r] *– lärde –* (inf o. sup saknas) **lär**, se ex., **torde**, ex. se **svit**, **torde**; (ofta omskr för) **väl**, se ex., (el. för) **förmodligen**, se ex., (el. för) **nog**, se ex.

lära s f[1] **lära**

lära vb *lärer – lärde – lärt* **lära**, se ex., **undervisa**; **lära** sig || *lär aut* lära ut; undervisa; *lär sig* lära sig; *lär upp* lära upp, utbilda; *lär upp sig* utbilda sig

läraktun **läraktig**

lärbuok *-buotję (-buotjin) -byöker* **lärobok**

lärd **lärd**

lärduom *-in (-em) -er* **lärdom**; **upplysning**, se ex., information

lärend **lärorik**

lärer *-n (-am) -er* **lärare**

lärerbuostað *-n (-im) -ir* **lärarbostad**

lärerbustað var. av *lärerbuostað*

lärerinna var. av *lärinna*

lärerogskaul *-n (-am) -er* **lärarhögskola**

lärertjenst *-ę (-n) -er* **lärartjänst**

lärinna f[1] **lärarinna**, kvinnlig **lärare**, **fröken**, ex. se **smyga**

lärjungg *-jundjin (-junggam) -jungger* **lärjunge**, **elev**, ex. se **visa** sig

lärlingg *-lindjin (-lindjem) -lingger* **lärling**

lärlinggsautbildningg f[3] **lärlingsutbildning**

lärmjeðel *-mjeðleð (-mjeðlę)* = **läromedel**

lärubuok var. av *lärbuok*

lärumjeðel var. av *lärmjeðel*

lärumjester *-n (-am) -er* **läromästare**

läruraik **lärorik**

läruwerk *-wertjeð (-wertję)* = **läroverk**

läsaið *-ą* f[1] **läsida**

läte *lätę (lätn) läter,* yngre n: *läteð (lätę)* = **läte**, **ljud**

lätja *lätjer – läkte – läkt* **läka** || *lätj ijuop* läka ihop

lätjas *lätjes – läktes – läktas* **läkas**

lätjkwåð var. av *lettjkwåð*

lätjningg f[3] **läkning**

lätjskrokker pl, b.f. *-skrokkär* (dat *-skrokkum*) **groblad**
lätjuld var. av *läkuld*
lävun **slö**, se ex.; senfärdig; **duven**, **olustig**; **enfaldig**
löger(a) – lögest var. av *läger(a) – lägest*
löjtnant -n (-em) -er **löjtnant**
lömsk **lömsk**, **förrädisk**
lön -ę (lǫ̈'n) -er **lön**
löna löner – lönde – lönt (+dat) **löna** || *lön sig* löna sig
lönas lönes – löntes – löntas (äv *löndas*) **löna** sig, vara **lönt**, vara ngn idé
löneferandel vb[1] **löneförhandla**
lönekuwert -eð (-ę) = **lönekuvert**
lönelist -ą f[1] **lönelista**
löngen mer sv var. av [1]*lyngen*
löngn mer sv o. SV var. av *löngen*
löngner mer sv var. av *lyngner*
löningg f[3] **löning**, **lön**
[1]*lönn -ę (=) -er* **lönn** (trädet)
[2]*lönn* i uttr *i lönn* i **lönn**, i **hemlighet**
lönndum i uttr *i lönndum* i **lönndom**, i **hemlighet**
lönsam **lönsam**
lönsamiet f[4] **lönsamhet**
lönt **lönt** || *war* (el. *wårå*) *lönt* vara lönt, se ex., vara **idé** (att), se ex., vara meningsfullt (att)
löntager -n (-am) -er **löntagare**
löpa löper – löpte – löpt **löpa** (t.ex. om löpsk hund)
löpe -ð (löpę) **löpe**
löper -n (-am) -er **löpare**
löperskaið -ę (-n) -er **löparskida**
löpjäld -n (-em) -er **löpeld**, se ex.
löpsk [löppsk] **löpsk**
löpte -ð (löptę) = **löfte**
lösa löser – löste – löst **lösa**, ex. se **korsord** || *lös in* lösa in; *lös in sig* lösa biljett, betala inträde; *lös sig* lösa sig, ordna sig; *lös upp* lösa upp
lösn oftast oböjt **lösen**
lösningg f[3] **lösning**, ex. se **fiffig**
lösnpeningger [lö̲`s'n-pęnịŋŋger] **lösensumma** (eg. 'lösenpengar')
lösnsuom [lö̲`s'n-su̲om] *-ą* f[1] **lösensumma**
lös'nuord [lö̲`s'n-u̲ord] *-eð (-ę)* = **lösenord**
Lövnes var. av *Lövnęs*
Lövnęs [lö"v-nęs] **Lövnäs** (by i Älvd:s s.k. finnmark)
lövsaungger mer sv var. av *lovsaungger*
lövsåg [lö"v-så̲g] *-såę (-så'n) -såger* **lövsåg**

M

m [ęmm] *m:eð (m:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **m**
mą oböjl (el. f[1]) **kossa**, kossa-mu
madjister -n (madjistrem) madjistrer **magister**
madjisteruppsats [madźi´sster-upsatts] *-n (-em) -er* **magisteruppsats**
madrass -n (-em) -er **madrass**
madrasswar -eð (-ę) = **madrassvar**
maffia f[1] **maffia**
magasinira [magasini̲`ra] vb[1] **magasinera**
magd -ę (-n) -er **förkläde**
mager [ma̲´ger] adj **mager**
mager [ma̲`ger] vb[1] **magra**
magerskarr -n (-am) -er **mager** o. skinntorr man
maggsin [ma`ggsi̲n] *-eð (-ę)* = **magasin**
[1]*magi* [ma"gi] *-n (mågåm) magir* (pl ack *mågå*) **mage** || *eð ir ụolaik mågå* smaken är olika; *los i mågåm* lös i magen
[2]*magi* [magi̲´] *-'nn (-em)* **magi**
magisk **magisk**, se ex.
magsjäkk [ma"g-sïäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* **magsäck**
magsår [ma"g-så̲r] *-eð (-ę)* = **magsår**
magtjensl [ma"g-tśęnnhl] *-ą* f[1] **magkänsla**
mąi pron f (dat *menner*) **min**, se ex.
maiga maig – mieg – mieð [mi̲`ëð] **kissa**, se ex., se äv **vinbär**; **pissa**, **kasta** vatten || *maig et morgus* morgonkissa; *maig i bruok* kissa i byxorna, kissa på sig; *nöðun maiga* kissnödig
maignöðun **kissnödig**
maigrör -eð (-ę) = **urinrör**
mail med sms var. av *mäjl*
maila var. av *mäjla*
maindja s f[1] **murbruk**
maindja vb *maindjer – mainggde – mainggt* **älta**, **knåda**
mainggd -ę (-n) -er **mängd**, ex.se **mängd**, **skilja** sig
mainggt ijuop vb[1] **samla** ihop, plocka ihop
mainggtun liten och **mager**
mainktun se *mainggtun*
mais -n (-em) **majs**
maj oböjl **maj**
majbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] **vitsippa**; **majblomma**
majestätisk **majestätisk**
majestätsbrott -eð (-ę) = **majestätsbrott**
majoritiet var. av *majuritiet*
Majorka var. av *Mallorka*
majunęs -n (-em) **majonnäs**
majuor -n (-em) -er **major**
majuritiet f[4], äv m: *-n (-em) -er* **majoritet**
majstaungg [maï´-stąuŋŋg] *-staundję*

(-staundjin) -staungger **majstång**
maka vb[1] **maka** || *mak (að) sig* maka på sig, flytta (på) sig; *mak undǫ* maka undan. Jfr *måkå*
makaber **makaber**
makapär -n (-em) -er **mackapär**, se ex.
makaruonpuddingg -indjin (-indjem) -ingger **makaronipudding**
makaruonipuddingg var. av *makaruonpuddingg*
makaruonur [makaru̱o`nur] f[1] **makaroner**, ex. se **stuva**
[1]*makk mattjin (mattjem) makker* **mask**; **larv**, se ex.; (krypande) **insekt**, **kryp**, se ex.; **orm**
[2]*makk mattjin (mattjem) makker* **mack**, bensinstation
makk ǫ vb[1] sätta **mask** på kroken, **agna**
makkbutt -n (-em) -er **maskburk**
makkdråj -ą f[1] **maskburk** (dosa av trä el. näver)
makkietin [ma`kk-ietį·n] n: *-ietið,* pl: *-ietner* **maskäten**, **maskstungen**
makkli **makligt**, **långsamt**, se ex., **sakta**
makkligmakk -mattjin (-mattjem) -makker **snigel**
makklin **maklig**, **långsam**
makkspuoð = (-į) = **metspö**
maklig [ma"klig] lokal var. av *makklin*
makrill [ma"krill] *-n (-em) -er* **makrill**
maksa vb[1] **baxa**; (gråspråk: ’fråga sig fram’; ’fråga om priset’)
makt -ę (-n) -er **makt**; **förmåga**; **kraft** || *eter maktn* (allt) efter förmåga
maktlos **maktlös**; **kraftlös**, **matt**
maktstiälå [ma`kkt-stĭälå·] *-stiäl -stal -stuolið* **stjäla** kraften från (gm magi beröva ngn (livs)kraften)
maktstuolin [ma`kkt-stuolį·n] n: *-stuolið,* pl: *-stuolner* **kraftlös**, jfr *maktstiälå*
makttågå [ma`kkt-tågå·] *-tar -tuog -taið* **stjäla** kraften från (gm magi beröva ngn (livs)kraften)
makum [ma"kụm] : *i(n)t makum* **omaka**
mal -n (-em) -er **mal** (insekten); (skämts) **Malungsbo**
malder [ma̱´lder] *-n (maldrem)* sämre, agnblandad **säd**
malert -ę (-n) **malört**
malertgras -eð (-į) **malört**
malietin [ma̱`l-ietį·n] n: *-ietið,* pl: *-ietner* **maläten**
Mallorka [malo`rrka] **Mallorca**
mallun **mallig**, se ex., **fisförnäm**
malm -in (-em) **malm**, bergmalm
malmstrik -stritjeð (-stritjį) = malmstreck, **malmåder**
malplasirað [malplasi̱`rað] **malplacerad**
Malungg [ma"lụŋŋg] **Malung**
malungg [ma"lụŋŋg] *-undjin (-unggam) -ungger* **Malungsbo**
Malunggskall [ma"lụŋ(g)s-kall] *-n (-em) -er* **Malungskarl**; (i sht i pl) **Malungsbo(r)**
mamelukker [mąmelu`kker] **mamelucker**
mamma gen *-es,* tilltalsf *Mamm!,* oftast oböjt, annars f[1], (apokoperas i regel inte) **mamma**
mammalieðun **mammaledig**
mammografi -’nn (-em) **mammografi**
mamsell -ę (-n) -er **mamsell**
man [ma̱n] *-ę (mą’n) -er* **man** (ffa på häst)
manað **manad**
manager [mana̱´ger] *-n (-am) -er* **manager**
mandatperiuoð [mąnda̱´t-perĭu̱oð] *-n (-em) -er* **mandatperiod**
mandel -n (mandlam) mandler **mandel**
mandelbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] **mandelblomma**
mandelflagur [mą`nndel-flagu·r] f[2] **mandelspån**
mandelfuorm -in (-em) -er **mandelform**
mandelkwenn -ę (=) -er **mandelkvarn**
mandelmass -ą f[1] **mandelmassa**
mandelpär -ą f[1] **mandelpotatis**
mangniet var. av *mangnjet*
mangnjet -n (-em) -er **magnet**
mangnụolia f[1] **magnolia**
Mangnus var. av *Maungnus*
manikk [mą"nikk], äv [mani´kk] *manittjin (manittjem) manikker* **manick**
manipulira [mąnipuli̱`ra] vb[1] **manipulera**
manipuliringg [mąnipuli̱`riŋg] f[3] **manipulering**
manir [mą"ni̱r] o. [mani̱´r] *-eð (-ę) =* **manér**
manir [mą"ni̱r] vb[1] : *manir sig* **göra** sig till (ha manér för sig)
mann = (-em) menner [mę´nner], pl dat *mannum* **man**, mansperson || *et manns* per man, var, ex. se **var** pron
manna oftast oböjt **manna**
mannagryn -ę (-gryχ’n) -gryner, yngre n: *-eð (-ę) =* **mannagryn**
mannagrynsgröt -n (-em) **mannagrynsgröt**
manndråper -n (-am) -er **jordlöpare** (insekt)
mannekengg -kendjin (-kendjem) -kengger, vid feminin person äv: *-kendję (-kendjin) -kengger* **mannekäng**
mannfuok -fuotjeð (-fuotję) = **manfolk**; **karl**, **man**
manngrann **granntyckt**, **nogräknad**, **petig**, **kinkig**
manngrannt **mangrant**; se äv *manngrann*
mannlin **manlig**
mannskap -in (-em), äv n: *-eð (-ę)* **manskap**, se ex.

mannskör -n (-em) -er **manskör**
mansett -n (-em) -er **manschett**
mansettknįep -ą f[1] **manschettknapp**
mansjett var. av *mansett*
manstjett med sms var. av *mansett*
mantalsskriev sig -skriever sig -skrievd sig -skrievt sig **mantalsskriva sig**
mantel -n (mantlam) mantler **mantel**
manus -eð (-ę) =, stundom oböjt **manus**
manuskript -eð (-ę) = **manuskript**
mapp -in (-em) -er **mapp**
maraton oftast oböjt **maraton**
maratonlop [ma"ratǫn-lo̱p] o. [ma´ratǫn-lo̱p] *-eð (-ę)* = **maratonlopp**
maratonlöper [ma"ratǫn-lö̱per] *-n (-am) -er* **maratonlöpare**
mard -n (-em) -er **mård**, se ex. || *marder* skämts äv Finnmarksbor (inv i Älvd:s s.k. Finnmark)
mardbrygd **jättenyfiken**
mardröm [ma`r-drö̱m] *-in (-em) -er* **mardröm**
marg lokal var. av *maungg*
margarin -eð (-ę) **margarin**
margarinlåð -ą f[1] **margarinlåda**
margarinpakiet -eð (-ę) = **margarinpaket**, (ett) **paket** margarin
Margarinwe'n (-weem) **Margarinvägen** (vägen från Älvd till Norge via Lövnäs)
marger lokal var. av *maungger*
marginal -n (-em) -er **marginal**
Margit [ma`rrgit] **Margit**
Mari [ma"ri] **Maria** || *Mari-syster* (min) syster Maria
marieand -ę (-n) -ender fläckigt **nyckelblomster**
Mari-syster se *Mari*
Marit [ma"rit] **Marit**, Margareta
marjinal var. av *marginal*
[1]*mark martjeð (martję)* = **bomärke**
[2]*mark martję (martjin) marker* **skålpund**
[3]*mark* se *marker*
markarbiet -eð (-ę) = **markarbete**
markbirieð -birieðer -birie'dd -birie'tt **markbereda**
markbirieðer -n (-am) -er **markberedare**
marker pl, b.f. *markär* (dat *markum*) **marker** || *i markum* i markerna, (ute) i naturen
markieger -n (-am) -er **markägare**
markir [ma`rrki̱r] vb[1] **markera**, se ex.
markira [marki̱`ra] var. av *markir*
markiringg [marki̱`riŋg] f[3] **markering**
marknað [ma`rrkna̱ð] *-n (-im) -ir* **marknad**; marknadsgodis || *et marknaðs* till marknaden, på marknad
marknaðsfyör -fyörer -fyörd -fyört **marknadsföra**
marknaðsplass -n (-em) -er **marknadsplats**
markuott -n (-em) -er **marsvin** (snarast skämts)
Markuswaundjilą f[1] **Markusevangeliet**
marmelað -n (-em) -er **marmelad**
marmor -n (-em) **marmor**
marmorstie -n (-nem) **marmor**
mars [mass] o. [marrs] *-n (-em) -er* **marsch**
marsall -n (-em) -er **marschall**
marstjaingg -ą f[1] **marschkänga**
marswain var. av *marswin*
marswin [ma"-swi̱n], äv [ma`-swi̱n] *-eð (-ę)* = **marsvin**
maru f[2] **mara**, ex. se **rida**; **mardröm**, se ex.; **trollslända**; **ryggsäck** (ryggbörda)
marubrygd [ma"ru-bry̱gd] ivrigt **nyfiken**
marun [ma"rụn] o. [ma`rụn] **marig**, **besvärlig**, svår
maruriðin [ma"ru-riðį·n] n: *-riðið,* pl: *-riðner* **marriden**
Mas **Mats**
mas -n (-em) -er **mas**
masarin = (-em) -er **mazarin**
masin = (-em) -er **maskin**, se ex.
masineri -eð (-ę) -er, el. oböjt **maskineri**
masinfil -eð (-ę) = **maskinfel**
masinist -n (-em) -er **maskinist**
masinol -ą f[1] **maskinolja**
masinpark -partjin (-partjem) -parker **maskinpark**, se ex.
masinskriev vb[1] skriva **maskin** || *masinskrievað* maskinskriven
masinskrievd var. av *masinskrievað*
masinskrievesk -ą f[1] **maskinskriverska**
masinskript -ę (-n) **maskinskrift**
masipan = (-em) **marsipan**
[1]*masir* [ma"si̱r] vb[1] **marschera**
[2]*masir* [ma"si̱r] vb[1] **massera**
masjäkk se *matsjäkk*
mask mastjin (mastjem) masker **mask**, ffa ansiktsmask
maska f[1] **maska**
maskerað -n (-em) -er **maskerad**
maskeraðbal -n (-em) -er **maskeradbal**
maskir [ma`sski̱r] vb[1] **maskera**
maskot -n (-em) -er **maskot**
maskruos -ę (-n) -ur maskros (fr sv)
maskruosblað = (-į) = **maskrosblad**
maskulin **maskulin**
maskulinum oböjl **maskulinum**
masonitstjiv -ą f[1] **masonitskiva**
Mass oböjl **Mars** (planeten)
[1]*mass* oböjl **mars** (månaden)
[2]*mass* se *mars*
massa f[1] **massa** || *įe* (äv *ien*) *massa butter* o. *įe mass åv buttum* en massa burkar

massabit -n (-em) -er **massa(veds)bit**
massawið -n (-im) **massaved**, se ex.
massawiðåbit -n (-em) -er **massavedsbit**
massawiðåkar [ma`ssawiðå-kar] *-eð (-į)* = trekantigt **res** av **massavedsbitar**
masse massn (massam) masser tilltalsf *Mass!* **kisse**, **misse**, ex. se **toalett**, katt
massir [ma`ssir] vb[1] var. av *masir*
massira var. av *massir*
masskatt -n (-em) -er **marskatt**
masslur pl (dat *masslum*) **mässlingen**
massmeðia [ma`ss-meðĭa] oböjl **massmedia**, se ex.
Ma'ssų [ma´ssų] **Matsson**
masswis **massvis**
massör -n (-em) -er **massör**
mast -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **mast**
mastun **mastig**
Masų var. av *Ma'ssų*
masungen [ma"s-ųŋŋęn] = *(-em) -er* **masugn**
masungn var. av *masungen*
masur [ma"sur] *-n (-em)* **masur**
masurbyörk [ma"su-byörrk] *-byörtję (-byörtjin) -byörker* **masurbjörk**
mat -n (-im) **mat** || *åvå non i matim* ha ngn i maten
matabuorr [ma"t-abuorr] *-n (-am) -er* **abborre** stor nog att tas tillvara som föda
mataffär [ma"t-afär] *-ę (-n) -er* **mataffär**, **livsmedelsaffär**
mataktut [ma"t-akktut] mataktigt || *noð mataktut* ngt i **matväg**
matbirieðer [ma"t-birieðer] *-n (-am) -er* **matberedare**
matbit [ma"t-bit] *-n (-em) -er* **matbit**
matbröð [ma"t-bröð] = *(-ę)* **matbröd**
matbuoð [ma"t-buoð] = *(-į,* äv *-ę)* = **bud** om mat
matbuord [ma"t-buord] *-eð (-ę)* = **matbord** || *nest matbuordę* vid matbordet
matdags [ma"t-dakks][156] o. [ma"t-dags] **matdags**
matdjäst [ma"t-dźässt] *-n (-em) -er* **matgäst**
matematik -titjin (-titjem) **matematik**
material [mat(e)ria´l] *-eð (-ę)* = **material**
matfrisk [ma"t-frissk] **matfrisk**
matgrann [ma"t-grąnn] **grätten**, **kräsen** i fråga om mat, kinkig
Matias [ma"tias] **Mattias**, Matteus
Matiaspassiuon [ma"tias-passĭuon] *(-em)* **Matteuspassionen**
Matiaswaundjilą [ma"tias-wąundźilą] f[1] **Matteusevangeliet**
matissild [ma"tis-silld] *-ę (-n)* **matjesill**
matji -n (måkåm) matjir **make**, äkta man; **make**, motstycke
matjuord [ma"t-juord] *-ę (-n)* **matjord**
matlag [ma"t-lag] *-laeð (-laę)* = **matlag**
matlagningg [ma"t-lagnĭŋŋg] f[3] **matlagning**
matlieð [ma"t-lieð] som saknar **aptit**
matlos [ma"t-los] utan **mat**
matlosa [ma"t-losa] f[1] **matbrist**
matlust [ma"t-lusst] *-ę (-n)* **matlust**, **aptit**, se ex.
matlystn [ma"t-lysst'n] som har **aptit**, **matfrisk**
matlåð [ma"t-låð] *-ą* f[1] **matlåda**
matmǫl [ma"t-mǫl] *-eð (-ę)* = **mål** mat
matmun [ma"t-mųn] gen *-es,* annars oböjl **matmor**
matmųor [ma"t-mųor] gen *-es,* annars oböjl **matmor**
matningg [ma"tnĭŋŋg] f[3] **matning**
matnyttun [ma"t-nyttųn] **matnyttig**
matok [ma"t-ok] *-otjin (-otjem) -oker* **matvrak**
matoldningg [ma"t-oldnĭŋŋg] f[3] **mathållning**, se ex.
matplass [ma"t-plass] *-n (-em) -er* **matplats**
matrast [ma"t-rasst] *-ę (-n) -er* **matrast**
matrett [ma"t-rett] *-n (-em) -er* **maträtt**
matrieð [ma"t-rieð] *-rieðer -rie'dd -rie'tt* (+dat) **laga mat** åt
matsail [ma"t-saĭl] *-n (-am) -er* **matsedel**, **meny**
matsal [ma"t-sal] *-n (-im) -ir,* äv *-n (-em) -er* **matsal**
matsjäkk [ma"-sĭäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* **matsäck**
matskål [ma"t-skål] *-ę (-n) -er* **matskål**, se ex.
matsmeltningg f[3] **matsmältning**
matstell [ma"t-stell] *-eð (-ę)* = **matställe**
matstraup [ma"t-straup] *-in (-am) -er* **matstrupe**
matstjieð [ma"t-stśieð] *-ę (-n) -er* **matsked**
matstjieðsmǫtt [ma"(t)stśies-mǫtt] *-eð (-ę)* = **matskedsmått**
matta f[1] **matta**
mattas mattes – mattes – mattas mattas || *mattas åv* mattas av, se ex.
matte oftast oböjt i sg, pl *-r* **matte** (matmor för hund el. katt), se ex.
Mattias [mat(t)i`as] var. av *Matias*
mattið [ma"t-tið] *-ę (-n) -er* **mattid**, se ex.
mattj -n (-em) -er **match**
mattja vb[1] **matcha**
mattjesild var. av *matissild*
mattjäller [ma"t-tśäller] *-n (-am) -er* **matkällare**
mattlegger -n (-am) -er **mattläggare**

[156] Eller [ma"t-daggs] med tonlöst [gg].

matts var. av *mattj*
mattslarv -ą f¹ **mattrasa**
mattstump -in (-em) -er **mattstump**
mattwev -in (-im) -ir **mattväv**
matụos [ma"t-ụos] *-eð (-ę)* **matos**
matwanur [ma"t-wa̲nur] f¹ **matvanor**
matwarur [ma"t-waru·r] f¹ **matvaror**
matweg [ma"t-we̲g] i uttr *(noð) i matweg* (ngt) i **matväg**; i fråga om mat
matwrak [ma"t-wra̲k] *-wratjeð (-wratję)* = **matvrak**
matårdningg [ma"t-å̲r(d)nịŋŋg] f³ **matordning**
maula vb¹ **mumsa**, **äta** glupskt
maulun **surmulen**, **butter**
maungen vb¹ **magra**, se ex. || *maungen åv* magra
maungg **mycket**, se ex.
maunggel [mąu´ŋgel] s *-n (maungglem) maunggler* **mangel**
maunggel [mąu`ŋgel] vb¹ **mangla**
maunggelbräð -eð (-ę) = **mangelbräde**
maungger (självst), *maungg* [mąu`ŋg] (förenat), n: *maungų* (i båda positionerna) **många**, se ex.
Maunggsbuðär [mąu´ŋ(g)s-bu̲ðär] **Mångsbodarna** (by i Älvd, Vasaloppskontroll)
maungnịet var. av *mangnịet*
Maungnus **Magnus**
maunke mauntjin (maunkam) maunker **manke**
maus -ę (-n) måyser [måï´ser], pl dat: *mausum* (äv *måysum*) **mus**, ex. se **avsky**, **bakkäpp**, **räfshvud**; mindre **råtta**; liten **sork**; kvinnans könsorgan, **mus**, **sköte**, **snippa** || *åvå mikkel måyser binda* ha mkt att stå i
mausarm -in (-em) **musarm**
mausbljomm -in (-am) -er **kråkvicker**
mausbrennd **känslig** i händerna el. fingrarna
mausbu -'tt (-bunę) = **musbo**; **råttbo**
mauser [mau`ser] *-n (mauseram) mauserer* **mauser**
mauserbyss -ą f¹ **mausergevär**
mauserter pl, b.f. *-ertär* (dat *-ertum*) **gökärt**; **kråkvicker**. Jfr *mausertgras*
mausertgras -eð (-ị) **gökärt**; **kråkvicker**; **gulvial**. Jfr *mauserter*
mausfell var. av *mausfoll*
mausfoll -ą f¹ **musfälla**
mausill -ę (-n) -er **klove** på underrede i härbre (eg. 'mushylla')
mauslåj -ą f¹ **musbo**, **råttbo**
mausnyövd **känslig** i händerna el. fingrarna
maussnaip -ą f¹ **beckasin**, ffa enkelbeckasin
mausstjäri [mau`s-stśäri·] *-n (-stjäråm) -stjärir* **näbbmus**
mausstjärå -n ack o. yngre grundf av *mausstjäri*
mausugel [mau`s-uge·l] *-uglą* f¹ **kattuggla**; **uggla** (de flesta arter)
mausungg -undjin (-unggam) -ungger **mandelpotatis** (skämts, eg. 'musunge')
mausärur **musöron** (i sht späda björklöv)
mauta s f¹ **muta**
mauta vb¹ **muta**
me se avsn. Pleonasmer
mę **när**, **då**; **medan**, se ex., **under** det att; **så länge**, se ex., **under tiden**, ex. se **under**
meðarbieter [me"ð-arbi̲eter] ovanl var. av *mịeðarbieter*
meðia oftast oböjt **media**
meðikament var. av *miðikamenter*
meðitasiuon = (-em) -er **meditation**
meðitira [meðiti`ra] vb¹ **meditera**
medlemm [me"d-lęmm] var. av *mieðlemm*
meðlemm [me"ð-lęmm] var. av *mieðlemm*
meðwind [me"(ð)-wịnnd] var. av *mäwind*
mekanik -nitjin (-nitjem) **mekanik**
mekaniker [meka̲´niker] o. [mekani`ker] *-n (-am) -er* **mekaniker**
mekanisirað [mekąnisi̲`rað] **mekaniserad**
mekanisk **mekanisk**
mekanism -in (-em) -er **mekanism**
Meksiko **Mexiko**
mekta vb¹ **mäkta**, **orka** || *mekt min* mäkta med
mektun **mäktig**; **pampig**
męla męler – męlde – męlt **mäta** || *męl aut* mäta ut; *męl upp* mäta upp; *męl åv* mäta av; stega iväg
melass -n (-em) **melass**
meld konj var. av *mịereld*
meld s *-ę (-n)* **mäld**
Męlern (Męleram) **Mälaren**
meliðtjyöt [me"li-tśy̲öt] *-eð (-ị)* **köttfärs**
mella f¹ **märla**; **hälla**; **bindsle**, enklare **skidbindning**
Mellpa [me´llpa] **Medelpad**
mellpaðingg [me`ll-paðiŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **medelpading**
mellparingg var. av *mellpaðingg*
męlningg f³ **mätning**
męlstaungg -staundję (-staundjin) -staungger **mätstång**
męlstikk -ą f¹ **mätsticka**
męlstor -n (-em) -er mätkäpp, **mätstång**
meludi -'nn (-em) -er **melodi**
meludifestiwal -n (-em) -er **melodifestival**
meludistemm -ą f¹ **melodistämma**
men [męnn] konj **men**; **emellertid** || *men ässe!* men oj!, men kors!, men jösses!; *oller war glaðir, men int ig* alla var glada, men inte jag, alla var glada förutom jag

men [męn] prep lokal var. av *min*
men [męn] pron obet. var. av *menn*
mę'n i uttr *að mę'n* [a mę̲`'n] se *morgun*
mę'n sig [mę̲`'n sig] vb[1] **morna** sig
menisk menistjin (menistjem) menisker **menisk**
menistj [mę"nistś] med sms var. av *mennistj*
menn pron m (dat *mainum*) **min** || *ig tuog menn bil* jag tog min bil, jag tog min egen bil
menn sig ǫ vb[1] + dat **våldta**
me'nną, me'nnem, me'nner se *morgun*
mennistj -ą f[1] **människa**, se ex. || *Mennistjunes Sun* Människosonen
mennistjkripp -in (-em) -er **människobarn**
mennistjkrupp -in (-em) -er **människokropp**
mennistjlaiv -eð (-ę) = **människoliv**
mennistjliv var. av *mennistjlaiv*
mennistjröst -ę (-n) -er **människoröst**
mennistju- i sms var. av *mennistj-*
Mennistjusun (-im) **Människosonen**
mennistjöð -eð (-ę) = **människoöde**
menskligiet f[4] **mänsklighet**
mensklin **mänsklig**, **human**; **måttlig**, inte så **farligt**, se ex.; **återhållsam**, sparsam
menstruasiuon = (-em) -er **menstruation**
menstjin n: *menstjeð,* pl: *menskner* **måttlig**, **återhållsam**, sparsam || *wårå menstjin* äv ransonera, hushålla
meny -'nn (-em) -er **meny**
męra f[1] var. av *męre*
męre męrę (męr'n) męrer **myra**
męregg -eddjeð (-eddję) = **myrägg**
merkbar **märkbar**
merklin **märklig**
merkningg var. av *mertjningg*
merkurum [merku̲`rụm] oböjl **arsenik**; **kvicksilver**
merkwerdun var. av *merkwärdun*
merkwärdun **märkvärdig**, **märklig**
męrpiss -eð (-ę) **myretter**, myrsyra
męrspil -eð (-į) = **perforerat** (av myror genomborrat) trästycke
męrstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **myrstack**, se ex.
mertja mertjer – merkte – merkt **märka** || *mertj aut* märka ut, ex. se **karta**, markera, ex. se **revir**; *mertj nið* märka ned, numrera stockar vid flyttning av timmerhus; *mertj yr* märka, förse med särskiljande märke; *mertj yr sig* märka ut sig, utmärka sig; *mertj åv* märka av
mertjas mertjes – merktes – merktas **märkas**, synas
mertje -ð (mertję) = **märke**; **tecken**; **avtryck** || *legg mertj að* lägga märke till
mertjningg f[3] **märkning**
męrut mkt **myror**, fullt med **myror**
męrweg -we'n (-weem) -weer **myrväg**
mes konj **när**, ex. se [2]**raka**; **då**; **medan**, **under** det att || *mes jågdę ir* (el. *war*) under helgen. Jfr *mess*
mesindjtråð var. av *mesinggtråð*
mesingg [me"sịŋŋg] *-indjin (-indjem)* **mässing**, se ex.
mesinggknapp [me"sịŋg-knapp] *-in (-em) -er* **mässingsknapp**
mesinggknịep [me"sịŋg-knịep] *-ą* f[1] **mässingsknapp**
mesinggskruv [me"sịŋ(g)-skru̲v] *-in (-em) -er* **mässingsskruv**
mesinggstjyrper [me"sịŋ(g)-stśyrrper] *-n (-am) -er* **trumpetare** (skämts, jfr *stjyrpa*)
mesinggtråð [me"sịŋg-tråð̲] *-n (-em) -er* **mässingstråd**
mesk mestjin (mestjem) **mäsk**
mess adv **så länge**, **under tiden**, ex. se **tid**. Jfr *mes*
mess s *-eð, (-ę) =* **mess**, se ex., SMS
messa s f[1] **mässa**, **gudstjänst**, ex. se **missa**, **Porfyrgården** || *et messer* o. *daiti messų* i kyrkan, till kyrkan, ex. se **kyrka**
messa vb[1] **mässa**; **förrätta** gudstjänst, hålla **gudstjänst**
messatji [me`ss-atśi·] *-n (-åkåm) -atjir* **messhake**
messbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker **finbyxor**, helgdagsbyxor
messdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **helgdag** icke på en söndag
Messias **Messias** || *liet att Messias* (gå och) kissa (skämts, eg. 'leta rätt på Messias')
messkall -n (-em) -er **gudstjänstbesökare**
messklauter **finkläder**, **helgdagskläder**
messkostym -in (-em) -er **finkostym**, helgdagskostym
messtja messtjer (osäker böjning) **slaska**, plaska, skvalpa
messtjan oböjl **slaskande**, plaskande, skvalpande
messtjuort [me`s(s)-stśu̲ort] *-ą* f[1] **mässkjorta**
messtugu [me`s(s)-stugu·] f[2] **kapell** (i sht kapellet i Åsens by i Älvd)
messtugå äldre grundf t. *messtugu*
messåkå s *-n* ack o. yngre grundf av *messatji*
mest var. av *mes*
męt åv męter åv – mę'tt åv – mę'tt åv **mäta** av
męter -n (-am) -er **mätare**
metrolog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger,* äv: *-lodjin (-lodjem) -loger* **meteorolog**
mett adj **mätt** || *jät mettan sig* äta sig mätt; *sjǫ mettan sig noð* se sig mätt på ngt, se färdigt på; *sov mettan sig* sova ut; *apt mettan sig (noð)* haft nog av (ngt), fått nog av (ngt),

vara trött på (ngt)
mett pron n (dat *mainu*) **mitt**, se ex.
metuoð var. av *mituoð*
miða -ð (miðą) = **midja**, se ex.
midag [mi"-dag] med sms var. av *middag*
midail var. av *midall*
midalj var. av *midall*
midall [mi"dall], äv [mida´ll] *-n (-em) -er* **medalj**
middag [mi`d-dag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **middag**; **lunch**; **middagstid** || *et middags* till middagen; *etter middag* efter middagen; i eftermiddag; på eftermiddagen; *etter middågǫ* efter middagarna, på eftermiddagarna; *firi middag* före middag(en), på förmiddagen; *framter að middag* framåt middagstiden; *i går etter middag* i går eftermiddag; *i middags* i middags; *jät middag* äta middag; äta lunch, luncha; *wail middag* vila middag
middagsbljomm -in (-am) -er **smörbollar** (växten)
middagsjätå [mi`dda(g)s-jätå·] oböjl **middagsmat**
middagslur -n (-em) -er **middagslur**
middagsmat -n (-im) **middagsmat**
middagsmǫl -eð (-ę) = **middagsmål**
middagsrast -ę (-n) -er **middagsrast** || *mes middagsrastę war* under middagsrasten
middagstið -ę (-n) -er **middagstid** || *framter að middagstiðn* framåt middagstiden; *i middagstiðn* vid middagstid
miðikk sig [mi"ðikk sig] vb[1] **kurera sig** med medicin, **medicinera**
miðikamenter pl **medikament(er)**
miðikment var. av *miðikamenter*
miðisin = (-em) -er **medicin**
miðisinalwekst -n (-em) -er) **medicinalväxt**
miðsiner -n (-am) -er **medicinare**
miðisinflask -ą f[1] **medicinflaska**
miðisinira [miðisini`ra] vb[1] **medicinera**
miðisinkall -n (-em) -er **medicinman**
miðisinmann = (-em) -menner **medicinman**
miðisinsk **medicinsk**
miðitira var. av *meðitira*
miðnǫt se *minnǫt*
mjebög [mje"-bög] *-bö'n (-böem) -böer* person som (jämt) sätter sig på **tvären**, **vrång** person, besvärlig person; (nydal) **bugg**, fel i dataprogram
mjeð -n (-em) -er **med** || *eð gor ǫ ymsum mjeðum* det går än si, än så
mieðarbieter var. av *mjeðarbieter*
mjeðarbieter [mje"ð-arbjeter] *-n (-am) -er* **medarbetare**
mieðdielend [mie"-djelęnd] *-eð (-ę) =* **meddelande**
mjeðel [mje´ðel] s *mjeðleð* el. *mjedleð (mjeðlę* el. *mjedlę) =* **medel**
mjeðel [mje`ðel] vb[1] **medla**
Mieðelaveð var. av *Mjeðelaveð*
Mjeðelaveð (-avį) **Medelhavet**
mieðeltiðę var. av *mjeðeltiðę*
mjeðeltiðę (-tiðn) **medeltiden**
mjeðfyö'dd [mje"-fyödd] var. av *mäfyö'dd*
mjeðia var. av *meðia*
miedlemm med sms mer sv var. av *mjeðlemm*
mieðlemm med sms var. av *mjeðlemm*
mjeðlemm [mje"(ð)-lęmm] *-in (-em) -er* **medlem**
mjeðlemsavdjipt [mje"lęms-avdźippt] *-ę (-n) -er* **medlemsavgift**
mjeðlemsblað [mje"lęms-blað] = *(-į) =* **medlemsblad**
mjeðlemskuort [mje"lęms-kuort] *-eð (-ę) =* **medlemskort**
mjeðlemstiningg [mje"lęms-tiniŋŋg] f[3] **medlemstidning**
mjeferdun [mje"-ferdųn] **handikappad**, **vanför**
mjefyö'dd se *mjeðfyö'dd*
mjefyör [mje"-fyör] **handikappad**, **vanför**, **invalidiserad**
mjeka vb[1] **meka**, **mecka**
mjekaniker var. av *mekaniker*
mjekanisk var. av *mekanisk*
mjekanism var. av *mekanism*
mjekråk [mje"-kråk] *-ą* f[1] **retsticka**
mjekutji [mje"-kutśi·] *-n,* oftast oböjt **vrång** person, person som (jämt) sätter sig på **tvären**
mjeld var. av *mjereld,* ex. se **röra** sig || *mjeld djienna* mer än gärna
mjelos [mje"-los] **menlös**
mien -eð (-ę) = **men**, skada
miena miener – miende (äv *miente*) *– mient* **mena**, se ex., **avse**; **anse**, ex. se **svika**; **tycka**, **tänka**, se ex., **ämna**, ha för **avsikt**; **tänka** sig || *miena(s) min noger* mena(s) med ngt
mienas mienes – miendes – miendas **retas** || *mienas min* + dat retas med; mobba. Se äv *miena*
mienigiet var. av *mienugiet*
mieningg [mje"niŋŋg] f[3], äv m: *-indjin (-indjem) -ingger* **mening**, se ex., **avsikt**; **innebörd**, **betydelse**, se ex.; grammatisk **mening**
mieninggsfullt [mje"niŋ(g)s-fullt] **meningsfullt**
mieninggslos [mje"niŋ(g)s-los] **meningslös**
miens i uttr *min miens* **absolut**, **prompt**
mienugiet f[4] **menighet**
mienun **retsam**; **besvärlig**
mjer **mer** || *int noð mjer* inte (ngt) mer (igen), inte längre (vidare), ex. se **längre**; *mjer eld* mer

än; *mjer eld minna* mer eller mindre; *mjer gamblera* äldre (eg. ’**mer** äldre’)
mjereld [mje´reld] adj **förmer**. Se äv *mjer eld*
[1]*mjes -n (-em) -er* **mes** (person el. fågel) ||
mjeser äv Väsabor (inv i Älvdalsbyn Väsa, skämts)
[2]*mjes -n (-em) -er* **mes**, bärmes
mjesað [mje"sað] *-n (-im) -ir* **mes**, i sht **talgoxe** o. **talltita**, se ex. || *mjesaðir* äv Väsabor (skämts)
mjesaðkunungg [mje"sa-kųnųŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* **tofsmes**
mjesaðstjier [mje"sa-stśier] *-ę (-n) -er* **stjärtmes**
mjesal lokal var. av *mjesað*
mjesbög -bö’n (-böem) -böer **ryggsäck** med mes
mjester s *-n (-am) -er* **mästare**, se ex.
mjester vb[1] **mästra**; **mixtra**; **krångla** ||
mjester ijuop lyckas sätta ihop
mjesterkutji [mje`ster-kutśi·] *-n,* oftast oböjt person som **mixtrar** med tveksamma projekt
mjesterruot -ą f[1] **mästerrot**
mjesterskap -eð (-ę) = **mästerskap**
mjesterwerk -wertjeð (-wertję) = **mästerverk**
mjeter oböjl ss mått, annars: *-n (mjetrem) mjetrer* **meter**
mjeterlaungg **meterlång**
mjeterwaru [mje`te-waru·] f[2] **metervara**
mjeterwis **metervis**
mjeterwårå äldre grundf t. *mjeterwaru*
mig s *mieð* [mi´ëð] *(mię)* **urin**, se ex., **kiss**
migblås [mi"g-blås] *-ą* f[1] **urinblåsa**
migi -n (migåm) migir **snopp**, **penis**
migrasiuon = (-em) -er **migration**
Migrasiuonswertjeð (-wertję) **Migrationsverket**
migren [migrę´n] var. av *migrän*
migrenn [mi"g-rędn] *-ą* f[1] **migrän** (skämts, eg. ’urinränna’)
migrän [migrä´n] o. [migrą´n] = *(-em)* **migrän**
mikanisirað var. av *mekanisirað*
mikkler (självst), ex. se **bud**, *mikkel* (förenat), n: *mikklų* (i båda positionerna) **många** ||
i mikklų år i många år; *mikkel gaungga* många gånger
mikklumstas **mångenstädes**, på många **ställen**, ex. se **slarva**
mikklund på många **sätt**, på många sätt och **vis**
mikrob -in (-em) -er **mikrob**
mikrofuon var. av *mikrufuon*
mikroungen = (-ungnem) -ungner **mikrovågsugn**, se ex.
mikrowågsungen var. av *mikruwågsungen*
mikrowågur var. av *mikruwågur*
mikrufuon = (-em) -er **mikrofon**
mikrukuort [mi´kru-kuort] *-eð (-ę)* = **mikrokort**
mikruskåp -eð (-ę) = **mikroskop**, se ex.
mikruwågsungen [mi"kruwågs-ųŋŋęn] = *(-ungnem) -ungner* **mikrovågsugn**
mikruwågur [mi"-kru-wågur] o. [mi`kkru-wågur] m.fl. f[1] **mikrovågor**
miks -n (-em) -er **mix**
miksa vb[1] **mixa** || *miks ijuop* mixa ihop
miksningg f[3] **mixning**
mikster [mi´kkster] s *mikstreð (mikstrę)* **mixtrande**, **knåp**
mikster [mi`kkster] vb[1] **mixtra**, **fixa** ||
mikster ijuop fixa till, laga till
mikstrus [mi´kkstrus] *-n (-em) -er,* el. oböjt **mixtrare**
mil -eð (-ę) = **mil**, ex. se **dit** 2
mila f[1] **mila**, se ex.
mild **mild**
miliard -n (-em) -er **miljard**
militär -n (-em) -er **militär**, se ex.
militärbil -n (-em) -er **militärbil**
militärisk **militärisk**
militärtjenst -ę (-n) **militärtjänst**
militärumråð -eð (-ę) = **militärområde**
miliuon = (-em) -er **miljon**
miliuontals **miljontals**
miliuonär -n (-em) -er **miljonär**
miljunär var. av *miliuonär*
miljö -’nn (-em) -er **miljö**
miljöbuov -in (-em) -er **miljöbov**
miljöfestöringg f[3] **miljöförstöring**
miljöparti -eð (-ę) -er, el. oböjt **miljöparti**
millbåk var. av *millǫbåk*
milliliter oböjl ss mått, annars: *-n (-litrem,* äv *-litram) -litrer* **milliliter**
millimjeter oböjl ss mått, annars: *-n (-mjetrem) -mjetrer* **millimeter**
millisikund [mi´lli-sikųnnd] *-n (-em) -er* **millisekund**
millmað lokal var. av *milumað*
millǫ prep o. postposition + dat, konj **mellan**, **emellan**, ex. se **eka**, **mossa**, **spelman**; **under** det att, **medan** || *byum millǫ* byarna emellan; *gardum millǫ* gårdarna emellan; *grannum millǫ* grannarna emellan; *int launggt millǫ* ofta (inte långt emellan); *launggt millǫ* sällan, se ex.; *millǫ dyö* alltmedan, under det att, samtidigt som, se ex., växelvis med att; *millǫ uoss* mellan oss, oss emellan; *sig millǫ* sinsemellan; *uoss millǫ* oss emellan
millǫbåk -båtjin (-båtjem) -båker **mellangärde**; **mellanvägg**, båsbalk
millǫdag -da’n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **mellandagar** || *i millǫdagum* i mellandagarna

millǫdiel -n (-em) -er **mellandel**, **mellanparti**
millǫklukk -ą f[1] **mellanklocka**
millǫland vb[1] **mellanlanda**
millǫmǫl -eð (-ę) = **mellanmål**
millǫnevi [mi`llǫ-nevi·] *-n (-nevåm) -nevir* **mellanhand**
milloni + dat **mellan**, se ex.
millǫǫs -n (-em) -er **takås** mellan huvudåsen o. väggen
millǫruom -eð (-ę) = **mellanrum**
millǫskaul -n (-am) -er **mellanskola**
millǫslag -slaeð (-slaę) = **mellanslag**
millǫspil -eð (-į) = **mellanspel**
millǫstjilnað [mi`llǫ-stśilnað] *-n (-im) -ir* **mellanskillnad**
millǫstoress -ą f[1] **hässja** med hö bara mellan krakstörarna
millǫtið -ę (-n) -er **mellantid**
millǫtingg -tindjeð (-tindję) = **mellanting**
millǫwikt -ę (-n) **mellanvikt**
millǫwåg -wåę (-wå'n) **mellanvåg**, se ex.
millǫöl -eð (-ę) **mellanöl**
millungg -undjin (-undjem) -ungger **mellanklocka**
milluni Evbgsmål för *milloni*
milstie -n (-nem) -ner **milsten**
milstuop -in (-am) -er **milstolpe**
miltals **miltals**
miludi med sms var. av *meludi*
milumað [mi"lụmað] **emellanåt**, **ibland**, **tidvis**
min I prep **med** + ack (vid medförande), se ex.; + dat (oftast), ex. se **hålla** på med; **av**; **per** || *fǫ* (el. *tjyöp* el. *lon) noð min nogum* få (el. köpa el. låna) ngt av ngn; *fǫ småkå min nogum* få smaka av ngn; *fomm sjǫ nevån min dig* få se på din hand; *min gräjum!* vad med grejer!, så mkt grejer!; *min puostem* per post
II. part [mįnn] **med** || *int wårå noð min* + dat inte vara ngt bevänt med
min s = *(-em) -er,* äv *-ę (mi'n) -er* **min**
[1]*mina* vb[1] : *min að* **tilldela** snålt, snåla vid tilldelning
[2]*mina* vb[1] göra **miner**
minder [mį`nnder] var. av *minna*
minderwärdun **mindervärdig**
mindyösummu **genast**, **meddetsamma**, **med ens**; på samma **gång**, på en **gång**
mindyösumu SV var. av *mindyösummu*
mineral -n (-em) -er **mineral**
mineralsolt -eð (-ę) **mineralsalt**
mineðsumu [mįnesų"mu] lokal var. av *mindyösummu*
minferin [mį´nn-ferį·n] n: *-ferið,* pl: *-ferner* **medfaren**; **medtagen**
minfyö'dd var. av *mäfyö'dd*
minggel [mį`ŋŋgel] vb[1] **mingla**
minigolf [mį´ni-gollf] *-in (-em)* **minigolf**
minigolfban [mį´nigolf-bąn] *-ą* f[1] **minigolfbana**
minikuss [mį´ni-kuss] *-n (-em) -er* **minikurs**
minirekkner [mį´ni-rekkner] *-n (-am) -er* **miniräknare**
minister -n (ministrem) ministrer **minister**
mink mintjin (mintjem) minker **mink**
minkfarm -in (-em) -er **minkfarm**
minliuoð [mį`nn-lĭų̆oð] = *(-ę)* = **medljud**, **konsonant**
minn se *min* II.
minn ǫ minner ǫ – minnd ǫ – minnt ǫ **påminna** || *minn ǫ sig* påminna sig, erinra sig
minna **mindre** || *mįer eld minna* **mer** eller mindre; *min minna* med mindre än (att), se ex., såvida inte, om inte; *minn för sig* mindre vetande, dum i huvudet
minnas minnes – minntes – minntas **minnas**, se ex. || *minnas atter* minnas tillbaka; *minnas fil, minnas gali* o. *minnas tuokut* minnas fel, missminna sig; *minnas til* dra sig till minnes, erinra sig, minnas, se ex., komma ihåg
minne -ð (minnę) = **minne**, se ex. || *drag et minnes sig* o. *drågå sig et minnes* dra sig till minnes; erinra sig; *legg ǫ minneð* lägga på minnet
minner(a) var. av *minna*
minnesantekkningg f[3] **minnesanteckning**
minnesbild -n (-em) -er **minnesbild**
minnesfond -n (-em) -er **minnesfond**
minnesgåv -ą f[1] **minnesgåva**
minneskonsär -n (-em) -er **minneskonsert**
minneskuort [mį`nnes-kų̆ort] *-eð (-ę)* = **minneskort**
minneslist -ą f[1] **minneslista**
minneslos **glömsk** || *wårå minneslos* äv ha dåligt minne
minnesmertj -eð (-ę) = **minnesmärke**
minnesraik **minnesrik**
minnessak -satję (-satjin) -saker **minnessak**
minnestal -eð (-į) = **minnestal**
minnestavel [mį`nnes-tave·l] *-tavlą* f[1] **minnestavla**
minnesuord -eð (-ę) = **minnesord**
Minnesuota [mį`nnesų̆ota] o. [mįn(n)esų̆o`ta] **Minnesota**
minnlos var. av *minneslos*
minnǫt [mi"n-nǫ̆t] *-ę (-n)* **midnatt**, midnattstid || *attwið minnǫt* vid (förleden) midnatt; *framter að minnǫt* framåt midnatt; *um minnǫt* vid midnatt
minold [mį`nn-olld] *-eð (-ę)* **medhåll**
minoritiet med sms se *minuritiet*

minǫt var. av *minnǫt*
minrekknað [mį´nn-rekknað] **medräknad**
minska vb¹ (+dat) **minska** || *minsk åv* minska, se ex.
minskas minskes – minskes – minskas minskas || *minskas åv* **avta**
minst adj **minst**, se ex.
minst adv **minst**, se ex.
minuritiet f⁴ **minoritet**
minuritietsspråk -språtjeð (-språtję) = **minoritetsspråk**
minus **minus**
minusgrað [mį´nus-gra̲ð] *-ę (-n) -er* **minusgrad**
minuspuol [mį´nus-pu̲ol] *-n (-em) -er* **minuspol**
minut -n (-em) -er **minut** || *tågå fem minuta* (yngre *minuter*) ta fem minuter, ta en kort rast
minuta vb¹ ta en kort **paus** el. **rast**
mirakel mirakleð (miraklę) = **mirakel**
mis- ord på *mis-* (t.ex. *misnɣögd, misnöj* osv) återfinns i regel under *miss-*
miss- många ord på *miss-* (t.ex. *missrekkningg, missuppfatt*) kan uttalas [mi"s]-
missa vb¹ **missa**, se ex.
missandel vb¹ **misshandla**
missausoldningg f³ **misshushållning**
missbruk s *-brutjeð (-brutję)* = **missbruk**
missbruk vb¹ **missbruka**
missbruker -n (-am) -er **missbrukare**
missdjynn vb¹ **missgynna**
missdjärningg [mi`ss-dźänįŋŋg] f³ **missgärning**
missdåðer -n (-am) -er **missdådare**
missfall -eð (-ę) = **missfall**
missfergað **missfärgad**
missferin [mi`ss-ferį·n] n: *-ferið,* pl: *-ferner* **misslyckad**
missfestond -eð (-ę) = **missförstånd**
missfestå -står -stuoð -stått (äv *-ståeð*) **missförstå**
missfųoster -fųostreð (-fųostrę) = **missfoster**
missfåråsˌ [mi`ss-fårå·s] *-fars -fuors -feris* **misslyckas**
missiuon = *(-em) -er* **mission**
missiuonira [misĭųoni̲`ra] vb¹ **missionera**
missiuonär -n (-em) -er **missionär**
missjunira var. av *missiuonira*
missjunär var. av *missiuonär*
misslie'dd **missledd**
misslykkað **misslyckad**
misslykkas -lykkes -lykkes -lykkas **misslyckas**
missmass -eð (-ę) **mischmasch**
missminn sig -minner sig -minnd sig -minnt sig missminna sig (fr sv)
missmųoð = *(-ę)* **missmod**
missmųoðun **missmodig**
missnɣögd [mi`s(s)-nɣögd] **missnöjd**
missnöj [mi`s(s)-nöĭ] *-eð (-ę)* **missnöje**
missomor var. av *missåmår*
missomår var. av *missåmår*
missrekken sig vb¹ ta **miste**, **missta sig**
missrekknað **besviken**
missrekkningg [mi`s(s)-rek(k)nįŋŋg] f³ **missräkning**, **besvikelse**
misstag -taeð (-taę) = **misstag**
misstainksam **misstänksam**
misstainkt [mi`s(s)-tąĭŋkt] **misstänkt**, suspekt; **misstänksam** || *vårå misstainkt* äv misstänka
misstaintj -taintjer -tainkt -tainkt **misstänka**
misstaunk -tauntjin (-taunkam) -taunker **misstanke**
misstolk vb¹ **misstolka**
misstruo -truor -truo'dd -truoeð **misstro**
misstjyöt [mi`s(s)-stśy̲öt] *-stjyöter -stjyö'tt -stjyö'tt* **missköta**, se ex.
misstyð -tyðer -ty'dd -ty'tt **misstyda**
misstykkt **missnöjd**
misstyttj -tyttjer -tykkt -tykkt **misstycka**
misstågå sig misstar sig – misstuog sig – misstaið sig **missta sig**
missunn vb¹ **missunna**, se ex.
missunnsam [mi`s(s)-ųn(n)sąmm] **missunnsam**
missunnsamiet f⁴ **missunnsamhet**
missuppfatt [mi`s(s)-upfatt] vb¹ **missuppfatta**
missuppfattningg [mi`s(s)-upfat(t)nįŋŋg] f³ **missuppfattning**
misswaisend **missvisande**
misswekst -ę (-n), äv m: *-n (-em)* **missväxt**
missåmår [mi`ssǫmå·r] *-n (-sumbrem) -sumbrer* **midsommar** || *að missumbrem* till midsommar; *firi missåmårn* före midsommar; *mes missåmårn war* i midsomras
missåmårsaftun oböjl i sg, pl: *-aftner* **midsommarafton** || *um missåmårsaftun* på midsommarafton(en)
missåmårsaptun se *missåmårsaftun*
missåmårsbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f¹ **smörblomma**, se ex.; (i yngre språk) **midsommarblomster**
missåmårsda'n (-daem) **midsommardagen** || *um missåmårsda'n* på midsommardagen
missåmårsguoðs [mi`ssǫmås-gu̲oss] *-eð (-ę)* = **drakguld** som söktes på midsommarnatten
missåmårsjågd [mi`ssǫmås-jå̲gd] *-ę (-n) -er* **midsommarhelg**
missåmårskrans [mi`ssǫmås-krąnns] *-n (-em) -er* **midsommarkrans**
missåmårslog -ą f¹ större **löja** som leker vid midsommartid
missåmårslok -lotjin (-lotjem) -loker **vitlök**
missåmårsstaungg -staundję (-staundjin) -staungger **midsommarstång**

missåmårstið -ę (-n) **midsommartid**, se ex.
missåmårstupp -ą f¹ **smörblomma**
missåmårswiku [mi`ssǫmås-wiku·] *-wikų (-wikun) -wikur* **midsommarvecka** ||
i missåmårswikun i midsommarveckan
mista vb¹ **mista**, se ex., **förlora**, se ex.; **tappa** bort || *mist blästn* tappa andan
mistainkt se *misstainkt*
mistaintjsam var. av *misstainksam*
miste **miste** || *go mist um* gå miste om; *staig miste* stiga miste, stiga fel, trampa fel; *tag miste* ta miste
mistu lokal var. av *miste*
misuppfatt(ningg) se *missuppfatt(ningg)*
mital [mi"tal] *-eð (-ę)* = **metall**
mitjið [mi"tśið] (dat *mikkel*) **mycket** || *an gor bruk að mikkel* den går att använda till mycket; *fer mitjið* för mycket; *int so mitj sos* inte så mycket som; *mitj minna* mkt mindre, än mindre; *mitjið riktut* mycket riktigt; *mitjið åv* ofta; *ur mitj(ið) ar du klukkų?* hur mycket är klockan?, vad är klockan?; *ur mitjið sos elst* hur mycket som helst
mitjin [mi"tśįn], ack *mikklan* **mycken**, se ex.
Mitjål [mi"tśål] oböjl Mikael; **Mikaelidagen** (29 sept.)
mitjålsmess [mi"tśåls-mess] *-ą* f¹ **mickelsmäss(a)**, **Mikaelidagen** (29 sept.)
mitt adv **mitt** || *mitt auti* mitt bland, mittibland; *mitt auti ollu* mitt i alltihop, till på köpet; *mitt bland* mitt bland, mittibland; *mitt för* mitt för; *mitt i* + dat mitt i, ex. se **natt**; *mitt i weem (fer)* + dat mitt i vägen (för); *mitt itau* mitt itu; *mitt millǫ* mitt (e)mellan, mittemellan; *mitt mųota* mittemot; *mitt ǫ* mitt på, se ex.
mitt s *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)* **mitt** || *i mittn ǫ* i mitten av, se ex.; i mitten på, se ex.
mittbien -ą f¹ **mittbena**
mittgaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **mittgång**
mittigubb [mi´tti-gubb] *-in (-am) -er* **klitoris**
mituoð -n (-em) -er **metod**
mjǫ n: *mjǫ'tt* **smal** || *jät mjǫan sig* banta
mjǫbuð [mĭǫ´-bu̲ð] *-ę (-n) -er* **foderbod** med tre väggar, byggd t.ex. mot lada
mjog **bra**, **ganska**, **tämligen** || *dǫ mjog* speciellt, särskilt, i synnerhet; minsann, se ex.; *dǫ so mjog* så lagom (heller), visst inte; *int noð mjog frekt* inte särskilt snällt, inget vidare snällt; *mjog ienwis* bra envis
mjok mjotję (mjotjin) **mjölk**
mjoka mjok – mok – motjeð **mjölka** || *mjok et kwells* kvällsmjölka; *mjok fer and* handmjölka; *mjok sjäppų* vissla (skämts, eg. 'mjölka tiken')
mjokbil -n (-em) -er **mjölkbil**
mjokbytt -ą f¹ **mjölkspann**
mjokdrupi [mĭo̲`k-drupi·] *-n (-åm) -ir* mjölkdroppe; liten skvätt **mjölk**, **mjölkskvätt**
mjokdrupå -n ack o. yngre grundf av *mjokdrupi*
mjokdräp -in (-em) en droppe mjölk; **mjölkskvätt**
mjoke mjotjin (mjokam) mjoker **mjölke**
mjǫken vb¹ **mjukna** || *mjǫken til sig* mjuka upp sig
mjokflask -ą f¹ **mjölkflaska**
mjokglas -eð (-į) = **mjölkglas**, (ett) **glas** mjölk
mjokkartaungg -taundjin (-taundjem) -taungger **mjölkpaket**
mjokkruk -ą f¹ mjölkkruka, **mjölkflaska**, ex. se **styre**
mjokkräld [mĭo̲`k-kräld] *-eð (-ę)* = **mjölkkärl**
mjǫklin **mjuk**, **böjlig**; **smidig**, **vig**; **följsam**, **medgörlig**, **mjuk** i sättet, **ödmjuk**
mjokliter -n (-litrem) -litrer (en) **liter** mjölk, se ex.
mjoklätę i uttr *int mjoklätę* inte en **mjölkskvätt**
mjokmasin = *(-em) -er* **mjölkmaskin**, mjölkningsmaskin
mjokningg f³ **mjölkning**
mjokold sig -old -jält -eldeð **hålla** sig med mjölk
mjokpakiet -eð (-ę) = **mjölkpaket**
mjokpall -n (-em) -er **mjölkpall**
mjokpulver -pulvreð (-pulvrę) **mjölkpulver**
mjokputell -n (-em) -er **mjölkflaska**
mjokskwekt -n (-em) -er **mjölkskvätt**
mjoksokker -sokkreð (-sokkrę) **mjölksocker**
mjoksopp -in (-em) -er **karljohanssvamp**
mjokstakk -stattjin (-stattjem) (en) **massa** mjölk
mjokstinn **mjölkstinn**
mjokstugu [mĭo̲`k-stugu·] f² **mjölkbod**, **mjölkkammare**
mjokstugå äldre grundf t. *mjokstugu*
mjoksupi -n (-supåm) -supir **mjölkskvätt**, en **skvätt mjölk** att dricka
mjoksupå -n ack o. yngre grundf av *mjoksupi*
mjoksåʼss -n (-em) **mjölksås**
mjoksät -eð (-ę) = **mjölkpall**
mjoktann -ę (=) -tenner (pl dat *-tannum*) **mjölktand**
mjoktjyr -ę (-n) -tjyner **mjölkko**
mjoktår -ę (-n) -er **mjölkskvätt**, se ex., (en) skvätt mjölk
mjokwelingg [mĭo̲`k-welįŋŋg] *-indjin (-indjem)* **välling**, kokt på mjölk (o. korn- el. vetemjöl), **slätvälling**
mjǫʼn [mĭǫ̲``n] vb¹ **smalna**; **lugna** ned sig || *mjǫʼn yr* avta, minska; *mjǫʼn åv* smalna av; avta, minska

mjǫr äldre grundf t. *mjǫ*
mjǫrakk [mĭǫ´-rakk] *-rattjin (-rakkam) -rakker* **vinthund** (nydal, eg. 'smalhund')
mjåg mjå'n (mjåem) mjåger **nipa**, sandig **älvbrink**
mjåga vb[1] **påla** vid älvbrink för att motverka erosion
Mjågen var. av *Mjå'n*
Mjågin lokal var. av *Mjå'n*
Mjågkaller Mjågenkarlar; **Mjågenbor** (inv i älvdalsbyn Mjågen)
mjågningg f[3] **pålning** (jfr *mjåga*)
mjågsalu [mĭå̲`g-salu·] f[3] **backsvala**
mjågsålå äldre grundf t. *mjågsalu*
Mjå'n [mĭå̲´'n] *(Mjåem)* **Mjågen** (by i Älvd)
mjägel [mĭä´gel] s *mjägleð (mjäglę)* **gnat**, **tjat**
mjägel [mĭä"gel] vb[1] **gnata**, **tjata**; **gräla**; **prata** misslynt; **debattera** (nydal); **söla** (vara långsam)
mjägelkwenn [mĭä"gel-kwęnn] *-ę (=) -er* **radio** (skämts, eg. 'tjatkvarn')
mjäglun [mĭä"glųn] **sölig**, **senfärdig**
mjäglus [mĭä̲´glus] *-n (-em) -er,* el. oböjt **kverulant**; **senfärdig** person
mjäkun **mjäkig**
mjälta -ð (mjältą) = **mjälte**
mjälte mjältn (mjältam) mjälter var. av *mjälta*
mjärd -n (-em) -er **mjärde**
mjärg mjärdjin (mjärdjem) **märg**
mjärgbien -eð (-ę) = **märgben**
mjärgfull **märgfull**
mjässa f[1] klövj**e**korg
mjäst **mest**; **flest** || *fer eð mjästa* o. *fer eð mjästað* för det mesta; *mjäst an dug* allt (vad) han kan (el. orkar), så mycket han kan, av all kraft; *mjäst åv* för det mesta, vanligtvis; *mjästär* de flesta, se ex.
mjästa **nästan**, **bortåt** || *mjäst oller* nästan alla, de flesta
mm [m̲`m] **mm** (= ja)
m-m ['m-'m̲´] o. [m'm̲´] **nej**
mms [ęmęme´ss] *-eð (-ę) =* **mms**
mms:a [ęmęme`ssa] vb[1] **mms:a**
[1]*mǫ* hjälpvb *mǫ – mǫtte –* (sup saknas) **må**, se ex.; **få**; **kunna**, ex. se **kunna** 9; **måtte**, se ex.; **månne**, se ex.; *mǫ witå* se *mǫwitå* || *(ja) mǫ ig it eð* (el. *so*)? (ja) skulle jag inte det? Se äv *mǫtte*
[2]*mǫ* vb *mǫr – mǫ'dde – mǫeð* **må**, ex. se **vidare**; **känna** sig || *mǫ bra* må bra, ex. se [2]**må**; *mǫ guott* må bra, se ex.
mobba vb[1] **mobba**
mobber -n (-am) -er **mobbare**
mobbningg f[3] **mobbning**
mobil -n (-em) -er **mobil**, mobiltelefon
mobilnummer -numbreð (-numbrę) = **mobilnummer**
mobilspil -eð (-į) = **mobilspel**
mobiltilifuon = (-em) -er **mobiltelefon**
modiem -eð (-ę) = **modem**
modärn var. av *muodärn*
modärnisira var. av *muodärnisira*
modärnisiringg var. av *muodärnisiringg*
modärnitiet var. av *muodärnitiet*
mǫfǫ var. av *måfå*
mǫg mǫ'n (mǫem) mǫger **måg**, **svärson**, ex. se **uppe** hos; kittelkrok
mǫgas mǫges – mǫges – mǫgas försöka bli **måg**, **uppvakta**
mogų se *um ogų* under *oga*
mojengg mojendjin (mojendjem) mojengger **mojäng**
mokkajakk -ą f[1] **mockajacka**
[1]*mǫl -eð (-ę) =* **mål** (ändamål; riktpunkt m.m.) || *et mǫls* till måls; *go i mǫl* gå i mål; *kum i mǫl* komma i mål
[2]*mǫl -eð (-ę) =* **mål**, **dialekt**; **röst**; **talförmåga** || *låg ǫ mǫleð* lågmäld; *og ǫ mǫleð* högljudd; *straið ǫ mǫleð* hetsig (el. häftig) i sitt tal; *well ǫ mǫleð* högljudd, högröstad
[3]*mǫl -eð (-ę) =* **mål** (mål mat, måltid) || *baið et mǫls* vänta med att äta till måltiden; *ny i mǫleð* aktuell, nyligen inträffad
[4]*mǫl -eð (-ę) =* **man** (ffa på häst)
mola vb[1] äta enbart **sovel**, **äta** utan tilltugg, **äta** enbart || *mol i sig* stoppa i sig (mat) utan tilltugg
[1]*mǫla* vb[1] : *mǫl i sig* var. av *mola*
[2]*mǫla* vb[1] **måla** || *mǫl aut* måla ut; rita av; *mǫl sig* måla sig, sminka sig; *mǫl um* måla om; *mǫl yvyr* måla över; *mǫl åv* måla av; (gråspråk *mǫlað* 'snål')
mǫlaðkall -n (-em) -er **bild**, **figur**, **illustration**; **klätt kort** (knekt, dam el. kung)
mǫlaðkallbutt -n (-em) -er **dumburk**, tv (eg. 'bildburk')
mǫlaðkallbaink -baintjin (-baintjem) -bainker **dumburk**, tv (eg. 'bildbänk')
mǫlaðkalltiningg f[3] illustrerad **veckotidning**
mǫlaðkalltrusk -trustjin (-trustjem) -trusker **videoapparat** (nydal, eg. 'bildtröska')
mǫlaðtavel [mǫ̲`la-tave·l] *-tavlą* f[1] **målning**, **tavla**
mǫlbrot -eð (-į) = **målbrott**
mǫlbur -n (-em) -er **målbur**
molekyl -n (-em) -er **molekyl**
mǫlend **målande**, uttrycksfull
mǫler -n (-am) -er **målare**, ex. se **myggig**
mǫlerbuok -buotję (-buotjin) -byöker **målarbok**

mǫlerbuost -n (-em) -er **målarborste**
mǫlerduk -dutjin (-dutjem) -duker **målarduk**
mǫlerferg -ą f[1] **målarfärg**
mǫlerfirm -ą f[1] **målerifirma**
mǫlergräjur **målargrejer**
mǫleri -eð (-ę) -er, el. oböjt **måleri**; **målningsarbete**, målningsverksamhet
mǫlerpensel -n (-penslem) -pensler **målarpensel**
mǫlerskaul -n (-am) -er **målarskola**
mǫlfyör -eð (-ę) = **målföre**; **dialekt**, **röst** (sätt att tala) || *tapp mǫlfyöreð* tappa målföret
mǫlgaungg -gaundjin (-gaundjem) **målgång**
moll oböjl **moll**
molla f[1] **kräkla**, ffa grötkräkla, se ex.; kärnstav; (skämts) **växelspak**
mollgras -eð (-į) = **midsommarblomster**
mǫllos **mållös**
mollskapt i uttr *brenn åv mollskapteð* **försäga** sig, prata bredvid **mun** (eg. 'bränna av skaftet på kräklan el. kärnstaven')
mǫlningg f[3] **målning**
molt -eð (-ę) **malt**
mǫltið -ę (-n) -er **måltid**
mǫluop -in (-em) -er **målgrupp**
mǫlwakt -n (-em) -er **målvakt**
mom -in (-em) **malm**, se ex., **myrmalm**
moment -eð (-ę) = **moment**
moms -n (-em) **moms**
Momstað [mǫ"m(p)-stað] **Månsta** (by i Älvd)
Momstaðsbrunę [mǫ"m(p)stas-brunę] *(-bru'nn)* **Månstabron**
Momstaðsfuok [mǫ"m(p)stas-fuok] *-fuotjeð (-fuotję)* Månstafolk, **Månstabor** (inv i Älvdalsbyn Månsta)
Momstaðskall [mǫ"m(p)stas-kall] **Månstakarl** || *Momstaðskaller* äv Månstabor (inv i Älvdalsbyn Månsta)
Momstaðskull [mǫ"m(p)stas-kull] *-ą* f[1] **Månstaflicka**
monað [mǫ"nað] *-n (-im) -ir* **månad**, se ex. || *fromoni monaðim* o. *fuost i monaðim* i början av månaden
monaðslön [mǫ"nas-lön] *-ę (-lę'n) -löner* **månadslön**
monaðsstjipt [mǫ"nas-stśippt] *-eð (-ę)* = **månadsskifte**
monaðssuo'tt [mǫ"nas-suott] *-ę (-n)* **menstruation** (eg. månadssot, månadssjuka)
monaðswis [mǫ"nas-wis] **månadsvis**
monaðtal [mǫ"na-tal] i uttr *monaðtalę* i flera **månader**
monark monartjin (monartjem) monarker **monark**
mondag [mǫ`n-dag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **måndag**, se ex. || Fraser se *sunndag*
mondagsettermiddag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **måndagseftermiddag**
mondagsfirimiddag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **måndagsförmiddag**
mondagskweld -n (-em) -er **måndagskväll** || *um mondagskweldn* på måndagskvällen; i måndagskväll
mondagsmorgun = *(-me'nnem) -me'nner* **måndagsmorgon** || *um mondagsmorgun* på måndagsmorgonen, på måndag morgon
monfemörkels -ę (-n) -er **månförmörkelse**
monggol var. av *mongguol*
mongguol [mǫŋguo´l] *-n (-em) -er* **mongol**
monguol [mǫnguo´l] var. av *mongguol*
monolog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger* **monolog**
Monsta [mǫ`nnsta] var. av *Momstað*
monster monstreð (monstrę) = **monster**
monta f[1] **menstruation**
montbind -ą f[1] **dambinda**, **sanitetsbinda**
monter -n (montrem) montrer **monter**
Montessoriskaul -n (-am) -er **Montessoriskola**
montir [mǫ`nntir] vb[1] **montera**, ex. se **gitarr** || *montir in* montera in; *montir nið* montera ned; *montir upp* montera upp
montiringg [mǫnti`riŋg] f[3] **montering**
montör -n (-em) -er **montör**
monument -eð (-ę) = **monument**
mopieð var. av *mupieð*
mǫra f[1] **måra**
morgun = *(me'nnem) me'nner* **morgon** || *að mę'n* o. *að me'nne* i morgon bitti, ex. se **morgon**; *alv sjäks um morgun* halv sex på morgonen; *bitaið að mę'n* tidigt i morgon bitti; *dar i morgų ar werið* i övermorgon; *dar morgun ir* på (under) morgonen; *et morgus* till morgonen, till i morgon bitti; *djär et morgus* göra sin morgontoalett; *framter að me'nnem* framåt morgonen; *i går morgus* [morgu·s] i går morse; *i morgų* i morgon; *i morgų kweld* i morgon kväll; *i morgus* i morse; *jen* (o. *jär*) *i me'nnem* i dag på morgonen, nu på morgonen; *oðer morgun* nästa morgon; *tast að mę'n* till i morgon bitti, ex. se **stå** sig; *um me'nną* på morgnarna, ex. se **skare**, **vattentunna**; *um morgun* på morgonen
morgundag -da'n (-daem) **morgondag**
morgundumb -ą f[1] **morgondimma**
morgundupp -eð (-ę) = **morgondopp**
morgunkaffi oböjl **morgonkaffe**
morgunkwist -n **morgonkvist** || *ǫ morgunkwistn* på morgonkvisten
morgunliuos -eð (-ę) **morgonljus**

morgunmess *-ą* f[1] morgonmässa, **morgongudstjänst**, **morgonandakt**, **ottesång**
morgunmǫl *-eð (-ę)* = **morgonmål**
morgunpigg morgonpigg (fr sv)
morgunrukk *-ruttjin (-ruttjem) -rukker* **morgonrock**
morgunsaiðą f[1] **morgonsidan** || *framǫ morgunsaiðun* frampå morgonsidan
morgunstienn *-ą* f[1] **morgonstjärna** (Venus)
morgunsuol *-ę (-n)* **morgonsol**
morgunswaingg *-swaindjin (-swaindjem) -swaingger* morgonsväng, **morgonpromenad**
morguntiningg [mo`rrgụn-tiniŋŋg] f[3] **morgontidning**
morguntur *-n (-em) -er* morgontur, **morgonpromenad**
moron var. av *måron*
mǫs var. av *mås*
moskie *-'nn (-em) -er* **moské**
Moskwa **Moskva**
moss! **mors!**
mossan gen *-es,* annars oböjt **morsan**
motiwira var. av *mụotiwira*
motiwiringg var. av *mụotiwiringg*
motor [mo"to̲r] o. [mo"tor] *-n (-em) -er* **motor**, ex. se **hacka**
motorakuduon [mo"tor-akudu̲on] *-eð (-ę)* = **motorfordon**
motorauv [mo"tor-auv] *-in (-em) -er* **motorhuv**
motorbåt [mo"to-bå̲t] *-n (-em) -er* **motorbåt**
motorol [mo"tor-o̲l] *-ą* f[1] **motorolja**
motorstopp [mo"to-stopp] *-eð (-ę)* = **motorstopp**
motorsykkel [mo"to-sykkel] *-n (-sykklem) -sykkler* **motorcykel**
motorsåg [mo"to-så̲g] *-såę (-så'n) -såger* **motorsåg**
motorwaungen [mo"to-wąuŋŋęn] = *(-waungnem) -waungner* **motorvagn**
motorweg [mo"to-we̲g] *-we'n (-weem) -weer* **motorväg**, se ex.
motorwermer [mo"to-werrmer] *-n (-am) -er* **motorvärmare**
mǫtruo [mǫtru̲o´] **må** du tro, se ex.; **minsann**, se ex.; **månntro**, se ex., **månne**, se ex., **allt**, se ex.
motsiuon med sms var. av *muotsiuon*
mǫtt *-eð (-ę)* = **mått**; **mugg**
mǫtta s f[1] **måtta**, se ex. || *kum et mǫtta* komma till pass
mǫtta vb[1] måtta || *mǫtt aut* ta el. skära ut med mått
mǫttband *-eð (-ę)* = **måttband**
mǫtte **måtte**, ex. se **eltråd**, **måtte**; **torde**, se ex.; **tyckas**, se ex., **verka**; **se** ut att, se ex.; (kan äv motsvaras av) **tydligen**, se ex.; (kan äv motsvaras av) **väl**, ex. se [2]**väl**. Se äv *mǫ*
mǫttstukk *-stuttjin (-stuttjem) -stukker* **måttstock**
mǫwitå [mǫwi"tå] **förstås**, ex. se **lär**, **kantänka**, se ex., kan jag tro, skulle jag tro
mubil lokal var. av *mobil*
mudell lokala var. av *modell*
mudiem lokala var. av *modiem*
mudärn med avledningar var. av *muodärn*
mugg *muddjin (muddjem) mugger* **mygg**; **mygga**, ex. se **hålla** borta, **ogenerös**; **knott** || *mugger* pl äv mygg
muggbit *-eð (-į)* = **myggbett**
muggbitin [mu`gg-bitį·n] n: *-bitið,* pl: *-bitner* **myggbiten**
muggdamb *-eð (-ę)* = **myggrök** (eldning med t.ex. mossa för att hålla myggen borta)
muggdemb *-ą* f[1] var. av *muggdamb*
muggmun *-ą* f[1] **harkrank**
muggnęt *-eð (-netį)* = **myggnät**
muggsåmår [mu`gg-sǫmå·r] *-n (-sumbrem) -sumbrer* myggsommar, **myggig** sommar
muggswerm *-in (-em) -er* **myggsvärm**
muggun **myggig** || *muggut* myggigt, se ex., fullt med mygg, mkt mygg
muggynggel *-yngglеð (-ynglę)* = **mygglarv**
mukka vb[1] **mucka**
mukkerstjiv *-ą* f[1] **muckarskiva**
mukningg [mu"knŋŋg] f[3] **mockning**; **skottning**
mukuweg [mu"ku-we̲g] *-we'n (-weem) -weer* **gödselränna**
mukå *mukär – mukäð – mukåð* **mocka**; **skotta**; **skyffla**; **ploga** || *mukå att* skotta igen; *mukå aut* mocka ut; *mukå fram* skotta fram; *mukå frǫ* skotta undan; *mukå i sig* skyffla i sig; *mukå ijuop* skotta ihop; *mukå undǫ* skotta undan; *mukå yr* skotta ur
mukåkall [mu"kå-kall] *-n (-em) -er* **skottare**
mukär [mu"kär] *-n (-am) -er* **skottare**
muld *-ę (-n)* **mull**, **mylla**, **matjord**, **jord**, se ex.
mulda vb[1] : *muld åv* **rengöra** (potatis) från jord
mulder [mu´llder] s *muldreð (muldrę)* **muller**
mulder [mu`llder] vb[1] **mullra**
muldkall *-n (-em) -er* **svinmålla**
muldknaul *-n (-em) -er* **jordklump**
muldkwenn *-ę (=) -er* **jordfräs** (nydal, eg. 'mullkvarn')
muldlass *-eð (-ę)* = jordlass, **lass** (med) jord
muldstakk *-stattjin (-stattjem) -stakker* **jordhög**
muldun **jordig**
mulduotur [mu`lld-uotu̲r] *-n (-em) -er* **åkersork**; (knappast **mullvad**)
muldutur lokal var. av *mulduotur*

muldwatur lokal var. av *mulduotur*
mullun **mullig**
mullwað -n (-im) -ir **mullvad**
multiplikasiuon = (-em) -er **multiplikation**
multn [mu`llt'n] vb[1] **multna**
mumbel [mų´mmbel] s *mumbleð (mumblę)* **mummel**
mumbel [mų`mmbel] vb[1] **mumla**, se ex.
mumsa vb[1] **mumsa** || *mums i sig* mumsa i sig
mumsun **mumsig**
mumun [mų"mųn], äv [mų"mųn] gen *-es*, annars oböjl **mormor**, ex. se **orgel**
mun adj mån || *mun um* mån om, se ex.; *mun um sig* sparsam, om sig och kring sig; *munt i* värt att, meningsfullt att
mun s oftast oböjt mån; **verkan**, **nytta** || *djärå mun* göra verkan, göra nytta, se ex.
muna gen *munes,* (dat stundom *munun,* ack stundom *munu,* ex. se **jude**), tilltalsf *Mun!,* oftast oböjt **mamma**, **mor**, se ex.; **husmor** || *mun og faðer* mor och far, föräldrar
munde (bara denna tempusform) **månne**, se ex.; **kunde**, ex. se **kunna** 9, skulle **kunna**, se ex.
mundiringg [mųndi`riŋg] f[3] **mundering**, se ex.
munfuoreldrer **morföräldrar**
munk muntjin (muntjem) munker **munk**
munn = (-em) -er **mun** || *drågå ǫ munn* dra på munnen, le; *frǫ munn daiti munn* från mun till mun; *liuot i munnem* ful i mun; *old munnem!* håll mun!; *stur i munnem* **stor** i mun; **fräck**
munndjip -ą f[1] **mungipa**
munnfull -n oftast oböjt **munfull**
munnguott **godis**
munnkorg -kordjin (-kordjem) -korger **munkorg**
munnoggan s oböjl **munhuggande**
munnoggas -oggs -jäggs -eddjes **munhuggas**
munnspil -eð (-į) = **munspel**
munnsrå [mų´nns-rå] *-nę (-'nn) -er* **mungipa**, se ex.
munnstjydd -eð (-ę) = **munskydd**
munnstyttj -eð (-ę) = **munstycke**
munnsår [mų`nn-sår] o. [mų´nn-sår] *-eð (-ę) =* **munsår**
munntas [mų`nntas] *-n (-em) -er,* äv n pl: =, b.f. *-ę* **mustasch**, se ex.
munnuolu [mų`nn-uolu·] f[2] **munhåla**
munnuolå äldre grundf t. *munnuolu*
munnwaig **munvig**, **slagfärdig**
munnweðer [mų`nn-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **munväder**
munsaið -ą f[1] **morssida**
munter upp vb[1] **muntra upp**
muntira [mųnti`ra] lokal var. av *montir*
muntli adv **muntligen**, muntligt
muntlin **muntlig**
munå munär – munäð – munåð ha **effekt**, göra **nytta**, göra **sitt** till, hjälpa, göra **verkan**, **gagna** || *munå i* detsamma som *munå,* ex. se **effekt**; *munå ǫ* mana på, se ex.; *munå um* måna om, se ex.; *munå åv* avta undan för undan
mųobruor [mųo"-bruor] gen *-es,* pl: *-bryöðrer* **morbror**, se ex.
mųoð = (-ę) **mod**
mųoðe -ð (mųoðę) = **mode**
muodell -n (-em) -er **modell**
mųoðerlaiv -eð (-ę) moderliv (fr sv)
muodern med avledningar var. av *muodärn*
mųoðersmǫl -eð (-ę) = **modersmål**
mųoðesak -satję (-satjin) -saker **modesak**
mųoðun **modig**
muodärn **modern**
muodärnisira [muodärnisi`ra] vb[1] **modernisera**
muoðärnisira var. av *muodärnisira*
muodärnisiringg [muodärnisi`riŋg] f[3] **modernisering**
muodärnitiet f[4] **modernitet**
muoðärnitiet var. av *muodärnitiet*
mųofar [mųo"-far] gen *-es,* annars oböjl **morfar** || *faðer mųofar* morfarsfar
muogen adj n: *muoeð,* pl: *muogner* **mogen**
muogen vb[1] **mogna**, se ex. || *muogen etter* mogna efter; *muogen fram* mogna fram
muognað mognad, **mogen**, se ex.
mųol **mol** || *mųol tyst* mol tyst, knäpptyst
muolin [muo"lįn] n: *muolið,* pl: *muolner* **mulen**, **molnig**
muoln [muoln] *-eð (-ę) =* **moln**, ex. se **kämpa**
muol'n [muo`l'n] vb[1] **mulna** || *muoln att* o. *muoln ǫ* mulna på; *muoln attrum* bli molntäckt, gå i moln, ex. se **moln**
muolnas muolnes – muolnes – muolnas mulna || *muolnas ǫ* **mulna** på
muolnfjäðer [muo`ln-fĩäðe·r] i uttr *int ję muolnfjäðer* inte en molntapp, inte ett **moln**
muolngubb -in (-am) -er **molngubbe**
muolnskugg [muo`ln-skugg] *-skuddjin (-skuggam) -skugger* **molnskugga**
muolnstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **stackmoln**
muolntapp -in (-em) -er **molntapp**, se ex.
muolntjenst -ę (-n) -er **molntjänst**
muolnun **molnig**
muo'n [muo`'n] var. av *muogen* adj
muopieð var. av *mupieð*
[1]*mųor -n (-em) -er* **mur**
[2]*mųor* gen *-es,* annars oböjl **mor**; **hustru**, **fru** (i sht den egna hustrun)
[3]*mųor -ę (-n) -er* tät, fuktig (gran)**skog**

Mụora (apokoperas) **Mora**, se ex. || *aut Mụora* (ned) till Mora; *i Mụorum* i Mora; *niði Mụora* ned till Mora, se ex.
mụora vb[1] **mura** || *mụor att* mura igen; *mụor um* mura om; *mụor upp* mura upp
muoral -n (-em) **moral**
mụorbruk -brutjeð (-brutję) **murbruk**
mụord -eð (-ę) = **mord**
mụordlystn **mordlysten**
mụorer -n (-am) -er **murare**
mụorest -n (-em) -er morahäst, **dalahäst**
muorfin -eð (-ę) **morfin**
muorfinist -n (-em) -er **morfinist**
Mụorfuok -fuotjeð (-fuotję) Morafolk, **Morabor**
Mụorkall -n (-em) -er **Morakarl** || *Mụorkaller* Morakarlar; Morabor
mụorkallmọl -eð (-ę) = **moramål**
mụorkallmyöl -eð (-į) **snö** (skämts, eg. 'morakarlsmjöl')
Mụorkelingg [mụo`-keliŋŋg] f[3] gift **Morakvinna**
muorken adj n: *muorkeð*, pl: *muorkner* **murken**
muorken vb[1] **murkna**
mụorklukk -ą f[1] **moraklocka**
muorknað murknad, **murken**
mụorknaiv -in (-em) -er **morakniv**
Mụorkull -ą f[1] **Moraflicka**; ogift **Morakvinna**
mụorkull -ą f[1] **morkulla**
Mụorlasaretteð (-lasarettę) Mora **lasarett**
mụormọl -eð (-ę) = **moramål**
muormuon = *(-em) -er* **mormon**
Mụorpartjin (-partjem) **Mora Parken** (fritidsområde i Mora)
Mụorpåyk -påytjin (-påykam o. *-påytjem) -påyker* **Morapojke**
mụortapp -in (-em) -er **skogsdunge**
muortel [muo`rrtel] *-n (muortlem) muortler* **mortel**
muortelstöt -n (-em) -er **mortelstöt**
Mụortinindję [mụo`-tiŋinndźę] *(-tinindjin)* **Mora Tidning**
Mụortjyörtją f[1] **Mora** kyrka
mụoruot -ą f[1] **morot**, ex. se **råriven, vitkål**
mụoruotkọl -n (-em) **morotsblast**
mụoruotland -eð (-ę) = **morotsland**, ex. se **stega** upp
mụoruotsaingg -saindję (-saindjin) -saingger morotssäng, **morotsland**
mụoruotskọl mer sv var. av *mụoruotkọl*
muos -eð (-ę) **mos**, t.ex. äppelmos
muosa vb[1] **mosa** || *muos ijuop* mosa ihop; *muos sund* mosa sönder
Mụosebyökär (dat *-byökum*) **Moseböckerna**
Muoses var. av *Mụoses*
Mụoses **Moses**
muosi -n (muosåm) muosir **mossa**, se ex.; **lav**, se ex.; **torv**
Muosibjärr [muo"si-bjärr] **Mossiberg** (berg, f.d. kronjägarboställe o. fäbod i N Älvd)
mụosk **morsk**, **kavat**, **tuff**, **orädd**, **modig**
mụoska s f[1] **barnmorska**
mụoska vb[1] : *mụosk upp sig* **morska** upp sig, fatta **mod**, **repa mod**, ta **mod** till sig, **rycka** upp sig, **tuffa** till sig
mụoskingg -indjin (-indjem) -ingger **morsk** person, **tuffing**
mụoster gen *-es*, pl: *mụostrer* o. *mụostrur* **moster**
mụostermann gen *-es*, annars i regel oböjt **mosters** man, **morbror**
muosun [muo"sụn] **mossig**
muoså s *-n* ack o. yngre grundf av *muosi*
[1]*muoså* vb *muosär – muosäð – muosåð* samla **mossa** (foderlav)
[2]*muoså* vb *muosär – muosäð – muosåð* smussla || *muoså undọ* smussla undan
muosåbuð [muo"så-bu̲ð] *-ę (-n) -er* **foderbod** för förvaring av foderlav
muosådrag [muo"så-dra̲g] *-draeð (-draę)* = **långdrag**, **ränna** i väggtimmerstock för drevning med mossa
muosåerr [muo"så-err] *-ą* f[1] mossräfsa, **räfsa** för foderlav
muosåess [muo"så-ess] *-ą* f[1] **torvhässja**
muosåkugg [muo"så-kugg] *-kuddjin (-kuddjem) -kugger* **bal** av foder**lav**
muosåkuok [muo"så-ku̲ok] *-ą* f[1] **torvkoka**, torvstycke
muosåmåyr [muo"så-måĭr] *-ę (-n) -er* **myr** med djup mossa
muosåskuog [muo"så-sku̲og] i uttr *wårå auti muosåskuog* vara ute o. samla **mossa** (foderlav)
muosåtag [muo"så-ta̲g] *-taeð (-taę)* = **torvtäkt**
mụota prep + dat **mot**, se ex., **emot**, se ex.; **jämfört** med; **inför**, se ex.
mụota s f[1] **motlut**
mụota vb[1] **mota**, **hålla** emot, bjuda **motstånd**, göra **motstånd** || *mụot in* mota in
Mụotala [mụo"ta̲la] o. [mụo`ta̲la] **Motala**
mụotbuok -buotję (-buotjin) -byöker **motbok**
mụotdjift se *mụotdjipt*
mụotdjipt -eð (-ę) = **motgift** || *mụotdjipt að* motgift mot
muotell -eð (-ę) = **motell**
mụotell var. av *muotell*
mụotgaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **motgång**
muotiv -eð (-ę) = **motiv**

muotivira var. av *muotiwira*
muotiwira [muotiwi̲`ra] vb[1] **motivera**
mu̧otivira var. av *muotiwira*
muotiwiringg [muotiwi̲`riŋg] f[3] **motivering**
mu̧otiwiringg var. av *muotiwiringg*
muotjuon var. av *muotsiuon*
muotjuonira var. av *muotsiuonira*
mu̧otliuos -eð (-ę) **motljus**
mu̧otlut -eð (-ę) =, äv f: *-ę (-n) -er* **motlut**, **uppförsbacke**
mu̧otlågur f[1] **vägräcke** i form av timmerstockar vid vinterväg
mu̧otpart -n (-em) -er **motpart**
mu̧otsats -n (-em) -er **motsats**
mu̧otsatt **motsatt**
mu̧otsettningg f[3] **motsättning**
muotsiuon = *(-em) -er* **motion**
muotsiuonira [muotsĭuoni̲`ra] vb[1] **motionera**
muotsiuonsspuor [muotsĭu̧o´ns-spu̲or] *-eð (-į)* = **motionsspår**
muotsiuonssykkel [muotsĭu̧o´ns-sykkel] *-n (-sykklem) -sykkler* **motionscykel**
mu̧otstond -eð (-ę) = **motstånd**
mu̧otstonder -n (-am) -er **motståndare**
mu̧otstonderlag -laeð (-laę) = **motståndarlag**
mu̧otsuorugiet f[4] **motsvarighet**
mu̧otsuorå [mu̧o`t-suorå·] *-suorär -suoräð -suoråð* (+dat) **motsvara**
mu̧otswarugiet var. av *mu̧otsuorugiet*
mu̧otswårå var. av *mu̧otsuorå*
mu̧ottag -taeð (-taę) **motstånd**
mu̧ottagend -eð (-ę) = **mottagande**
mu̧ottaglin **mottaglig**
mu̧ottagningg [mu̧o`t-tagnį̆ŋŋg] f[3] **mottagning**
mu̧ottagninggsgrupp -in (-em) -er **mottagningskommitté**
mu̧ottagninggstið -ę (-n) -er **mottagningstid**
mu̧otugiet f[4] **motighet**
mu̧otun **motig**, **motsträvig**, **gensträvig**
mu̧otweðer [mu̧o`t-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **motvind**
mu̧otwekt -ę (-n) -er **motvikt**
mu̧otwikt var. av *mu̧otwekt*
mu̧otä lokal var. av *mu̧ota*
mupieð -n (-em) -er **moped**, ex. se **trimma**
muras [mu"ra̲s] *-eð (-ę)* = **svårframkomlig**, **bråtig** terräng; hög av **skräp**
murkel [mu`rrkel] *murklą* f[1] **murkla**, se ex.
murra vb[1] **morra**, se ex.; **brumma**
murrår -eð (-ę) = **morrhår**
musik musitjin (musitjem) **musik**, ex. se **tvåa**
musikal -n (-em) -er **musikal**
musikalisk **musikalisk**
musikalitiet f[4] **musikalitet**
musikant -n (-em) -er **musikant**
musikbit -n (-em) -er **musikstycke**, bit
musikdirektör -n (-em) -er **musikdirektör**
musikdjymnasium -djymnasieð (-djymnasię) -djymnasier **musikgymnasium**
musikelsker -n (-am) -er **musikälskare**
musiker -n (-am) -er **musiker**
musikgrupp -in (-em) -er **musikgrupp**
musikinstrument -eð (-ę) = **musikinstrument**
musikintress -eð (-ę) = **musikintresse**, se ex.
musikkafi -eð (-ę) =, el. oböjt **musikkafé**
musikkår -n (-em) -er **musikkår**
musiklärer -n (-am) -er **musiklärare**
musikmasin = *(-em) -er* **musikmaskin**, t.ex. bilstereo
musikogskaul -n (-am) -er **musikhögskola**
musikskaul -n (-am) -er **musikskola**
musiksort -n (-em) -er **musikgenre**
musikstil -n (-em) -er **musikstil**
musikwiðeo -n [157] **musikvideo**
musikögskaul var. av *musikogskaul*
musium [musi̲`u̧m] *musieð (musię) musier* [musi̲`er] **museum**
muskel -n (musklem) muskler **muskel**, ex. se **ta** vägen
muslim -in (-em) -er **muslim**
mussel [mu`ssel] *musslą (musslun) musslur* **mussla**
muss'l lokal var. av *mussel*
mussla vb[1] tugga || *mussl i sig* tugga i sig (med möda)
mustun **mustig**
musu f[2] liten **mus** (el. råtta) (snarast barnspråk)
muså s äldre grundf t. *musu*
muså vb *musär – musäð – musåð* **mumla**, **muttra** || *muså yr sig* mumla fram, muttra
muta vb[1] **muta** || *mut in* muta in. Se äv *mauta*
mutiwira lokal var. av *mu̧otiwira*
mutiwiringg lokal var. av *mu̧otiwiringg*
mutsiuon lokal var. av *muotsiuon*
mutter [mu´tter] s *-n (muttrem) muttrer* **mutter** (föremålet)
mutter [mu`tter] vb[1] **muttra**
mutti [mu´tti] oböjl **nävgröt**
muttigubb -in (-am) -er **förbehållsam** man, **tystlåten** och **osällskaplig** man
muttun **trumpen**, **vresig**
mutuorakuduon var. av *motorakuduon*
mutur med sms lokal var. av *motor*
myða s f[1] stor **mängd**, **massa**, mängd, hop, anhopning, **myller**, se ex.; **röra**, **sammelsurium**

[157] Inga andra former noterade.

myða vb *myðer – my'dde – my'tt* **surra**; **muttra**, **mumla**
mykkeniet f[4] **myckenhet**
Mykklaingg **Myckeläng** (två byar i Älvd); **V Myckeläng**, **Västäng** (by i Älvd)
Mykklainggskaller Myckelängskarlar; **Myckelängsbor** (inv i ngn av Älvdalsbyarna Öster- el. Västermyckeläng, dvs Västäng, ffa i den senare)
myld -n (-em) -er potatisårder, **årder** för kupning av potatis
mylda vb[1] **kupa** (potatis) || *myld ǫ* kupa (potatis)
mylingg -indjin (-indjem) -ingger **myling** (vålnad av mördat barn)
mylla myller – myllde – myllt var. av *mylda*
mylta vb[1] **bearbeta** med händerna; **vrida** och vända (på), **vända** och vrida (på); **rota**, se ex.; **älta** || *mylt ijuop* röra ihop, blanda ihop; *mylt min* o. *mylt ǫ min* + dat pyssla med, vrida och vända på
myltun **omständlig**; **rörig**
mymta [mɏ̀mm(p)ta] f[1] **mynta**, t.ex. åkermynta
mynda vb[1] **paddla**, **ro** med en åra (i taget)
myndugiet f[4] **myndighet**, se ex.
myndun **myndig**
mynningg f[3] **mynning**
mynninggsladder -n (-am) -er **mynningsladdare**
mynta vb[1] **mynta**
[1]*mysa myser – myste – myst* **täta** med mossa, **dreva**
[2]*mysa* vb[1] smussla || *mys að* smussla till; *mys undǫ* smussla undan
myskel [my´sskel] s *myskleð (mysklę)* **smussel**
myskel [my`sskel] vb[1] **smussla** || *myskel að (sig)* smussla till (sig), smyga åt (sig); *myskel undǫ* smussla undan; *myskel yvyr* smuggla (över)
mysklas myskles – myskles – mysklas **smussla**, se ex.
mysklun **hemlighetsfull**
mysklus [my´ssklus] oböjl **hemlighetsfull** person, **hemlighetsmakare**
myssli var. av *myssly*
myssly oböjl **müsli**
myssmyör [my"s-smy̲ör] *-eð (-į)* **messmör**
myssmyörsbljomm [my`ssmyös-blĭǫmm] *-in (-am) -er* **revsmörblomma**
myssmyörsketil [my`ssmyös-keti·l] *-n (-kesslem,* äv *-kesslam) -kessler* **messmörskittel**
myssmyörsrįes [my`ssmyös-rį̲es] *-ą* f[1] **misslyckat** företag, **oförrättat ärende** (eg. 'messmörsresa')
myssmyörsuost [my`ssmyös-uosst] *-n (-em)* **mesost**
myst -ę (-n) -er mindre **myrmark**, ofta med enstaka träd el. buskar; (ung.) **kärr**
mystik mystitjin (mystitjem) **mystik**
mystisk **mystisk**
mysu f[2] **vassla**
mysudieg [my"su-di̲eg] *-die'n (-dieem)* **mesgröt** (maträtt, röra av mjöl o. vassla)
mysuketil [my"su-keti·l] *-n (-kesslem,* äv *-kesslam) -kessler* **messmörskittel**
mysun **mysig**
mysuskuti [my"su-skuti·] *-n (-skutåm) -skutir* **messmörsspade**
mysuskutå -n ack o. yngre grundf av *mysuskuti*
mysusmyör var. av *myssmyör*
mysuspaði [my"su-spaði·] *-n (-spåðåm) -spaðir* **messmörsspade**
mysuspåðå -n ack o. yngre grundf av *mysuspaði*
mysyl [my"syl] *-n (-em) -er* **tystlåten** o./el. **tillbakadragen** person, person som **håller** sig för sig själv
mysuäs [my"su-ä̲s] *-ą* f[1] messmörsslev, **slev** anv vid messmörskok
myså äldre grundf t. *mysu*
myt -n (-em) -er **myt**, se ex.
myöð -n (-im) **honung**, i sht humlehonung, **vildhonung**
mɏ̨öða f[1] **möda**
myöðbu [myö"-bu̲] *-bu'tt (-bunę)* = **humlebo**
myöðtupp [myö"-tupp] *-ą* f[1] **klöver**, i sht **rödklöver**; **rödklöverblomma**
myöðtuppgras [myö"tup(p)-gra̲s] *-eð (-i)* **rödklöver** (lokalt)
myöðumbel [myö"ð-ụmmbel] *-umblą* f[1] **humla**, se ex.
myöðumbelbu [myö"ðụmbel-bu̲] *-'tt (-nę)* = **humlebo**
myöðumbtupp [myö"ðụmb-tupp] *-ą* f[1] **humleblomster**
mɏ̨öðun **mödosam**, **arbetsam**, **jobbig**
myög Evbgsmål för *mjog*
myök Evbgsmål för *mjok*
myöka Evbgsmål för *mjoka*
[1]*myöl -eð (-į)* **mjöl**
[2]*myöl -n (-em) -er* **boll**
myöl ijuop vb[1] **krama** ihop, knöla ihop
myölber -eð (-ę) = **mjölon**
myölberslingg -lindjeð (-lindję) **mjölonris**
myölbersrais -eð (-ę) **mjölonris**
myöldamb [myö"l-dąmmb] *-eð (-ę)* en **nypa** (en gnutta) mjöl, se ex.
mɏ̨öligen **möjligen**
mɏ̨öligiet f[4] **möjlighet**, se ex.
mɏ̨ölin **möjlig**; **rimlig**
myölingg se *myö'llingg*
mɏ̨ölitwis **möjligtvis**

myölkupp [myö"l-kupp] *-in (-am) -er* **mjölpåse**, **mjölsäck**
myӫ'lligiet var. av *myӫligiet*
myӫ'llin var. av *myӫlin*
myö'llingg -lindjin (-lindjem) **kovall** (växten)
myӫ'llitwis var. av *myӫlitwis*
myölmakk [myö"l-makk] *-mattjin (-mattjem) -makker* **mjölbagge**
myölner -n (-am) -er **mjölnare**
myölsjäkk [myö"l-sïäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* **mjölsäck**
myölstjäpp [myö"l-stśäpp] *-ą* f[1] **mjölskäppa**
myölun [myö"lụn] **mjölig**
myölå myölär – myöläð – myölåð **mjöla** ‖ *myölå bainkär* städa (göra fint inför besök, eg. 'mjöla bänkarna'); *myölå nið* mjöla ned
myönlin var. av *myӫlin*
myör **mör**
myöra vb[1] **möra** ‖ *myörað* mörad
myörm -in (-em) -er **höft**, se ex.
myörmkrambel -krambleð (-kramblę) = **bäcken** (nydal, eg. 'höftställning')
myörmlið -n (-im) -ir **höftled**, se ex.
myӫta myӫter – myӫ'tte – myӫ'tt (+dat) **möta**, se ex.
myӫte -ð (myӫtę) = **möte**; **sammanträde** ‖ *et myӫtes* till mötes
myӫtesbislut -eð (-ę) = **mötesbeslut**
myӫtesplass -n (-em) -er **mötesplats**
myӫtja myӫtjer – myӫkte – myӫkt mjuka upp ‖ *myӫtj til* o. *myӫtj upp* mjuka upp
måfå [må´-få] **måfå** i uttr *ǫ måfå* o. *upǫ måfå* på måfå
mågå s *-n* ack o. yngre grundf av *magi*
mågå vb *mägär – mägäð – mågåð* kunna (förmå) **äta**, se ex.
mågåklien [må"gå-klị̈en] **magsjuk**
mågåsiuok [må"gå-sï̲uok] adj **magsjuk**
mågåsiuok [må"gå-sï̲uok] s *-ą* f[1] **magsjuka**
mågåstjyrvel [må"gå-stśyrrvel] *-stjyrvlą* f[1] **bröstbenet**s spets
mågåuov [må"gå-u̲ov] oftast oböjt **måttfullhet** i fråga om mat o. dryck, se ex.
mågåuov sig vb[1] i uttr *int witå* (el. *int av lag ǫ*) *mågåuov sig* inte kunna behärska sin matlust, inte äta el. dricka **måttfullt**
måj -n (-em) -er **moj**, grej
måj sig vb[1] **moja sig**, **mysa**, ha det **mysigt**
måkå s *-n* ack o. yngre grundf av *matji*
måkå vb *mäkär – mäkäð – måkåð* **maka** ‖ *måkå að sig* maka på sig; *måkå undǫ* maka undan. Se vidare *maka*
målå mal – muol – melið **mala**, se ex.; **mola** ‖ *målå auti* mala i; *målå ǫ* mala på; *målå sund* mala sönder; *målå uormin* knyta näven i byxfickan och hålla in med sin åsikt
Måmstað se *Momstað*
måron [må´rǫn] **morgon**, i sht i uttr *på måron* på morgonen. Se äv *gumåron*
mårtngǫsaftun [mårtngǫ´s-afftụn] oböjl i sg, pl: *-aftner* **mårtensafton**
mårå f[2] **elak** person; äldre grundf t. *maru*
mås -n (-em) -er **mås**
måså mäsär – mäsäð – måsåð **stjäla**, **snatta**
måsåtiuov [må"så-tï̲uov] *-in (-em) -er* **snattare** (nydal)
måtå mätär – mätäð – måtåð **mata**, se ex.; (om säd) **mogna** ‖ *måtå in* mata in; *måtå min tuom stjieð* lova runt och hålla tunt (eg. 'mata med tom sked')
måykrakk -krattjin (-krattjem) -krakker **harkrank**
måykrakkmun -ą f[1] **harkrank**
måyraktun **myrländ**
måyrber -eð (-ę) = **hjortron**; **bröstvårta**
måyrbersbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] **hjortronblomma**; växten **hjortron**
måyrberskart -n (-em) -er **hjortronkart**
måyrbersmyst -ę (-n) -er **hjortronmyr**
måyrbersmåyr -ę (-n) -er **hjortronmyr**
måyrbersrais -eð (-ę) hjortronris, växten **hjortron**
måyrberssylt -eð (-ę), el. oböjt, äv f: *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)* **hjortronsylt**, se ex.
måyre måyrę (måyr'n) måyrer **myr**, ex. se **rinna** upp; **torv**
måyrienn -eð (-ę) **myrjärn**
måyrkant -n (-em) -er **myrkant**, se ex.
måyrlent **myrländ**
måyrlind -ą f[1] odlad myrmark, **myrodling**
måyrmom -in (-em) **myrmalm**
måyrmyst -ę (-n) -er liten, fuktig **myr**
måyrpiper -n (-am) -er **ljungpipare** (förslag)
måyrpuott -n (-em) -er **göl** på myr
måyruollningg f[3] **myrodling**
måyrslått -n (-em) -er **myrslåtter**; **myrslog**
måyrstyttj -eð (-ę) = odlad del av **myr**
måyrträð -eð (-ę) = odlad, utdikad **myr**
måyrun **myrländ**
måyrö -'tt (-nę) myrhö, **hö** från myrslog
myåsa vb[1] **mysa** (skämts)
måysun **mysig** (skämts)
mäðfyö'dd alternativ stavning av *mäfyö'dd*
mäðlemm alternativ stavning av *mälemm*
mäðwind alternativ stavning av *mäwind*
mäðwusst alternativ stavning av *mäwusst*
mäfyö'dd [mä"-fy̲ödd] **medfödd**
mäjeri oftast oböjt enkelt **kylhus**; **mejeri**

mäjl -eð (-ę) = **mejl**, **e-brev**, e-post
mäjla vb[1] **mejla**, e-posta
mäjladress -n (-em) -er **mejladress**, e-postadress
mäjram ofta oböjt **mejram**
mäjsel -n (mäjslam, äv *mejslem) mäjsler* **mejsel**
mäkler -n (-am) -er **mäklare**
mäkär [mä"kär] *-n (-am) -er* **baddare**, se ex., **överdängare**
mälemm [mä"-lęmm] var. av *mįeðlemm*
märr -ę (-n) -er **märr**, **sto**, ex. se **grind**
märrfuoli -n (-fuolåm) -fuolir **stoföl**
märrfuolå -n ack o. yngre grundf av *märrfuoli*
märäfuoli var. av *märrfuoli*
mäter var. av *męter* o. *mätär*
mätär [mä"tär] *-n (-am) -er* **matare**
mäwind [mä"-wįnnd] *-n (-em)* **medvind**
mäwusst [mä"-wusst] *-n (-em)* **medvurst**
möbblir var. av *möblir*
möbel [mö´bel] *-n (möblem) möbler,* äv *-n (möbblem) möbbler* **möbel**
möbelandler [mö"bel-ąnndler] *-n (-am) -er* **möbelhandlare**
möblir [mö"bl̲ir] vb[1] **möblera** || *möblir um* möblera om
möblira var. av *möblir*
möða mer sv var. av *mχöða*
möduom [mö"du̲om] *-in (-em) -er* **mödom**
möðuom var. av *möduom*
mögel [mö"gel] s *möglą* f[1], äv n: *mögleð (möglę)* **mögel**, ex. se **ovanpå** prep
mögel [mö"gel] vb[1] **mögla**, bli **möglig** || *möglað* möglad, möglig
mögelsopp [mö"gel-sopp] *-in (-em)* **mögelsvamp**
mögeluost var. av *möglaðuost*
möglaðuost [mö"glað-uosst] *-n (-em) -er* **mögelost**
möglas [mö"glas] *mögles – mögles – möglas* **mögla**
möglun [mö"gluṇ] **möglig**
möja f[1] **fästmö**
möjligiet mer sv var. av *mχöligiet*
möjlin mer sv var. av *mχölin*
mökweld [mö"-kwelld] *-n (-em) -er* **möhippa**
mömster var. av *mönster*
mönster mönstreð (mönstrę) = **mönster**
mönstringg f[3] **mönstring**
mörda vb[1] (+dat) **mörda**
mördan s oböjl **mördande**, **mord**
mörder -n (-am) -er **mördare**
mördersnigel -n (-sniglam) -snigler **mördarsnigel**
mörk **mörk**
mörka vb[1] i uttr *eð mörker niðer non* ngn överraskas av **mörkrets** inbrott, det blir **mörkt** för ngn, ex. se **mörker**
mörkblå **mörkblå**
mörkbrun **mörkbrun**
mörken [mö´rrkęn] s *mörkneð (mörknę)* **mörker**, se ex.
mörken [mö`rrkęn] vb[1] **mörkna**
mörkgryön **mörkgrön**
mörkningg f[3] **mörkning** || *i mörknindjin* i mörkningen
Mörkreð (dat ev. *Mörkrę*) **Mörkret**
mörkredd **mörkrädd**
mörkruom -eð (-ę) = **mörkrum**
mörkroð n: *-ro'tt* **mörkröd**
mörnað **mornad**; **pigg** på, **hågad** || *wårå mörnað* ha lust (att)
mört -n (-em) -er **mört** || *fistj mörtn* fiska mört
mörtguosil [mö`rrt-guos̲il] *-n (-em) -er* mört**yngel**

N

n [ęnn] *n:eð (n:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **n**
nabaldskoll [na"bald-skoll] *-n (-am) -er* **envis**, **tjurig** person
nabaldungg [na"bald-ųŋŋg] *-undjin (-unggam) -ungger* **envist**, **tjurigt** barn
nafsa vb[1] **nafsa**; lätt **vidröra**, röra vid
nagel [na"gel] s *-n (naglam) nagler* **nagel**, se ex.
nagel [na"gel] vb[1] **nagla**
nagelband [na"gel-bąnnd] *-eð (-ę)* = **nagelband**
nagelbu [na"gel-bu̲] *-'tt (-nę)* = **vante** (skämts)
nagelfil [na"gel-fi̲l] *-ę (-n) -er* **nagelfil**
nagelfårå [na"gel-fårå·] *-far -fuor -ferið* **nagelfara**, **granska**, **undersöka** noggrant
nagelgard [na"gel-ga̲rd] *-n (-em) -er* **nagelrot**
nagellakk [na"gel-lakk] *-lattjeð (-lattję)* = **nagellack**, se ex.
nagelswamp [na"gel-swąmmp] *-in (-em)* **nagelsvamp**
nageltraungg [na"gel-trąuŋg] *-traundjeð (-traundję)* **nageltrång**
nai [na̲`i] **nej**, **nehej**
naika vb[1] **neka**, se ex., **säga nej**, **vägra** || *naikend* nekande
naj **nej**
naja vb[1] **naja**, se ex.
najsk adj **negativ**, som säger nej åt allt
nakka vb[1] **nacka**
nakkbaureð (-baurę) **bakhuvudet** (baktill i huvudet). Jfr *iennbaureð*
nakkdiel -n (-em) -er **nackdel**

nakke nattjin (nakkam) nakker **nacke**, ex. se **blåmärke**; (gråspråk: ’pojke’, ’son’; ’strömming’) || *briuot åv sig nakkan* bryta nacken; *(åvå noð) attri nakkam* (ha ngt) i bakhuvudet
nakkog [na`kk-o̲g] **duktig**; **högfärdig**, **viktig** || *laik nakkog (og)* lika duktig (som)
nakkogiet f⁴ **högfärd**
nakkstjinn -eð (-ę) **nackskinn**
nakkår -eð (-ę) = **nackhår**
nakubað [na"ku-ba̲ð] = *(-ę)* = **nakenbad**
nakudansesk [na"ku-dąnnsesk] *-ą* f¹ **nakendansös**
nakun [na"kų̆n] **naken**; **tunnklädd**, se ex.
nakurass [na"ku-rass] *-n (-am* o. *-em) -er* person som går omkring **naken**, nakenfis
nakurassbio [na"kuras(s)-bi̲o] i regel oböjt **porrfilm** (skämts, eg. ’nakenfisbio’)
nakurassmǫlningg [na"kuras(s)-mǫ̆lniŋŋg] f³ **kroki** (nydal, jfr *nakurass*)
nalaus [na"l-aus] *-að (-ą)* =, äv *-eð (-ę)* = litet **etui** el. fodral för förvaring av nålar, se *pungg*; ngt (mkt) **litet**
nalkas nalkes – nalkes – nalkas (+dat) **nalkas**
Nalle **Nalle** (som noanamn på björnen)
nalle nalln (nallam) naller **nalle**
nammen [nąˊmmęn] *namneð (namnę)* = **namn**, **benämning**, **ord**
namn SV var. av *nammen*
namnbrikk -ą f¹ **namnbricka**
namndjävå [nąˋmmn-dźävå·] *-djäv -gav -djivið* **namnge**
namninsamblingg f³ **namninsamling**
namnsdag [nąˊmms-da̲g] *-da’n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **namnsdag**, se ex.
namnstjylt -n (-em) -er **namnskylt**
namntekkningg f³ **namnteckning**
[1]*napp -in (-em) -er* **napp** (för barn)
[2]*napp* i regel oböjt **napp** (vid fiske) || *fǫ napp* få napp
nappa vb¹ **nappa**; **nafsa** || *napp að sig* nappa till sig; *napp jų̆ot* förmå att komma hit, (lyckas) få hit; *napp til* förmå ngn att göra ngt
nappas nappes – nappes – nappas **brottas**, **slåss**, ta **nappatag**; **bråka**, gräla, tvista || *nappas min* + dat tampas med
nappatag -taeð (-taę) = **nappatag**
narkos [narko̲ˊs] var. av *narkuos*
narkuman = (-em) -er **narkoman**
narkuos -n (-em) -er **narkos**
narr -n (-em) -er **narr** || *djär narr åv* göra narr av, se ex.
narra vb¹ **narra**, **lura**; göra **narr** av, **skoja** med, föra bakom ljuset, driva med || *narr að sig* lura till sig; *narr aprill* narra april; *narr aut* lura ut; *narr in* lura in; *narr til* lura ngn att göra ngt, förleda; *narr åv* lura av, se ex.
narras narres – narrdes – narrdas **narras**, **luras**
nąsa vb¹ **nasa**
nasal adj **nasal**, se ex.
nasal s *-n (-em) -er* **nasal**, nasalt ljud, se ex.
nasalira [nasali̲`ra] vb¹ **nasalera**
nasaliringg [nasali̲`rį̆ŋg] f³ **nasalering**
nasalitiet f⁴ **nasalitet**
nasalkruok -kruotjin (-kruotjem) -kruoker krokformat **nasaltecken** (som t.ex. i *ą*)
nasalliuoð = (-ę) = **nasalljud**, **nasal**
nasaltekken -tekkneð (-tekknę) = **nasaltecken**
nasalwokal -n (-em) -er **nasalvokal**
Nąsareð **Nasaret**
nąser -n (-am) -er **nasare**
nasist -n (-em) -er **nazist**
nasiuonaldag var. av *natsiuonaldag*
nasjunaldag var. av *natsiuonaldag*
naska vb¹ **snatta**
naswis var. av *neswis*
nątelin **liten** och **nätt**, ex. se **nätt**
nati -n (nåtåm) **nate**
natjuon var. av *natsiuon*
natsiuon = (-em) -er **nation**
natsiuonaldag -da’n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **nationaldag**
natsiuonalpark -partjin (-partjem) -parker **nationalpark**
natsiuonalsaungg -saundjin (-saundjem) -saungger **nationalsång**
natsiuonsaus [natsi̲ų̆oˊns-aus] o. [natsi̲ų̆oˋns-aus] *-að (-ą) =* **nationshus**
natsjunaldag var. av *natsiuonaldag*
natt-og-dag oböjl **styvmorsviol**
nattward -n (-em) **nattvard**
natur -n (-em) -er **natur**; **könsdrift** || *auti naturem* (ute) i **naturen**
naturbild -n (-em) -er **naturbild**
naturgas -n (-em) **naturgas**
naturlin [natu̲`li̲n] **naturlig**
naturlitwis [natu̲`litwi̲s] o. [natu̲ˊlitwi̲s] **naturligtvis**
naturmenistj [natu̲`-męnisstś] *-ą* f¹ **naturmänniska**
naturmennistj var. av *naturmenistj*
naturmiðisin = (-em) -er **naturmedicin**
naturriserwat -eð (-ę) = **naturreservat**
naturstie -n (-nem) -ner **natursten**
naturwenn = (-em) -er **naturvän**
naturwetnskap -in (-em) -er **naturvetenskap**
naturwårdsumråð -eð (-ę) = **naturvårdsområde**

Naturwårdswertjeð (-wertję)
Naturvårdsverket
nau var. av *naug*
nauðer vb[1] **arbeta ihärdigt**
naug **nog, tillräckligt**, ex. se **dragspel**, **härdig**; **troligen**; **visst**, se ex. || *iessn naug* nog, fullt tillräckligt, mer än tillräckligt, ex. se **nog**; *int naug min dyö* (äv *int naug min eð*) inte nog med det; *naug ir eð fel!* nog är det väl underligt!; *naug min* + dat nog med, tillräckligt med; *naug mǫ truo* se [1]**må**; *naug war* [wa`r] *eð dǫfel* (t.ex. *ur tiðę far)!* (ung.) det var väldigt (vad tiden går)!
Nausnęs **Nusnäs** (by i Mora)
nav -eð (-į, äv *-ę) =,* äv f: *-ę (-in) -er* **nav**
navel [na"vel] *-n (navlam) navler* **navel**, se ex. || *läp navlan* förlyfta sig så man får ont i navel-trakten, få navelbråck
navelbråk [na"vel-bråk] *-bråtjeð (-bråtję)* **navelbråck**
naver var. av *nav*
navlað [na"vlað] **navlad**, se ex.
nebb -in (-em) -er **näbb**, se ex.
nebba f[1] **näbbig** kvinna el. flicka
nebbgedd -ą f[1] **näbbgädda**
nebbmaus -ę (-n) -måyser **näbbmus**
nebbun **näbbig**
nebuluosa f[1] **nebulosa**
nęða nęðer – nę'dde – nę'tt **tränga** || *nęð in sig* o. *nęð sig in* tränga sig in; *nęð sig ǫ* tränga sig på; *nęð undǫ* tränga undan
nęðans oböjl n trängsel || *ukað nęðans!* vad ni (de, vi) trängs!, vilken trängsel!
nęðas nęðes – nę'ddes – nę'ddas **trängas**
neðer [ne`ðer] *neðrą* f[1] **kopparorm**, **kopparödla**, **ormslå**
negasiuon = (-em) -er **negation**
negativ [negati´v] adj **negativ**
negativ s *-eð (-ę) =* **negativ**
negel [ne´gel] s *negleð (neglę) =* **kil** av trä, **träkil**
[1]*negel* [ne"gel] vb[1] **kila** fast
[2]*negel* [ne"gel] vb[1] **snåla**, vara **gnidig**
negga negg – nogg – nuddjeð **stånga**, se ex. || *negg til (að nogum)* stånga till (ngn)
neggas neggs – noggs – nuddjes **stångas** || *neggas min* äv kämpa med, tampas med
neglikk [ne"glikk] *-ą* f[1] **nejlika**
neglun [ne"glųn] **småsnål**
nekk nettjin (nettjem) nekker **näck**; **kanalje**, se ex. Jfr *Nettjin*
Nekkgubbin (-gubbam) **Näcken**
nekkruos -ę (-n) -ur **näckros**
nektergal -n (-im) -ir, äv *-n (-em) -er* **näktergal**
nelik var. av *neglikk*
nelikk var. av *neglikk*
nemd -ę (-n) -er **nämnd**
nemde nemdn (nemdam) nemder **nämndeman**
nemdkall -n (-em) -er **nämndeman**
nemdkarr var. av *nemdkall*
nemligen **nämligen**
nemmen nemner – nemnde ofta [nę`mmde] – *nemnt* ofta [nęmmt] **nämna** || *nemmen ǫ* nämna, påminna om; *nemmen ǫ noð að nogum* **nämna** ngt för ngn
nemmer(a) adv, prep + dat **närmare**, se ex. || *kumå nemmer* komma närmare, närma sig
nemmest **närmast**, se ex.; **näst** || *nemmest að* närmast till; *nemmestað* det närmaste; *nemmestn denn* din närmaste, din nästa; *nemmest til* närmast till
nemna SV var. av *nemmen*
nennas nennes – nenndes – nenndas **nännas** || *nennas til* nännas, se ex.
nennelin **vänlig**; **rar**; **gullig** (liten o. söt)
nennelosa var. av *nennlosa*
nennlos **håglös**
nennlosa f[1] **håglöshet**
nennloswål -n (-em) -er **håglös** person
neonstjylt -n (-em) -er **neonskylt**
nepper(a) – neppest **sämre – sämst**
nepsa nepser – nepste – nepst **näpsa**, **tukta**
nepst -ę (-n) **tuktan**, (tuktande) **uppfostran**
nęr adv, prep + dat **nära**, se ex. || *laik nęr* oböjl adj strandsatt, bet; *nęr að* o. *nęr til* nära till (hands)
nęr som elst var. av *nǫr som elst*
nęrandum [nę"r-ąnndųm] i **närheten** av + dat, se ex. || *int nęrandum* äv inte på långt när, ex. se **långt**, inte i närheten, inte tillnärmelsevis, ex. se **tillnärmelsevis**
nęrgart [nę"-gart] **närproducerat**
nęrgaunggað [nę"-gąuŋgað] **närgången**
nęriet [nę"riet] o. [nę`riet] f[4] **närhet** || *i nęrietn* i närheten
nęringg f[3], äv m: *-indjin (-indjem) -ingger* **näring**
nęringgsliv -eð (-ę) **näringsliv**
nęringgslär -ą f[1] **näringslära**
Nerke [ne´rrke] o. [ne`rrke] **Närke**
nerm sig vb[1] (+ dat) **närma sig**
nermas nermes – nermes – nermas (+ dat) **närma sig**
nęrminn -eð (-ę) = **närminne**, se ex.
nęrraðio -n, oftast oböjt **närradio** || *i nęrraðion* i närradion
nęrsynt [nę"-sy̲nt] **närsynt**
nerv -ę (-n) -er (äv *-ur*) **nerv**
nervlos **nervös** (skämts, eg. 'nervlös')
nervruot -ę (-n) -ur, pl äv: *-ryöter* **nervrot**
nervun **nervig**, **nervös**

nervwerk -wertjin (-wertjem) nervvärk, **nervsmärta**
nerwös **nervös**
nes var. av *nęs*
nęs -eð (nesį) = **näs**
nesbluoð [ne"s-bl̲uoð] = *(-ę)* **näsblod**
Nesbynn [ne"s-bx̲nn] *(-bymm)* byn **Näset** i Älvd
nesduk [ne"s-d̲uk] *-dutjin (-dutjem) -duker* **näsduk**, ex. se **smussla**
Neseð var. av *Nęseð*
Nęseð [nę̲´seð] *(Nesį)* **Näset** (by i Älvd) || *upǫ Nęseð* (upp) till (byn) Näset; *upǫ Nesį* i (byn) Näset
Neskall [ne"s-kall] *-n (-em) -er* manlig **Näsetbo**; pl äv **Näsetbor** av båda könen (inv i Älvdalsbyn Näset)
Neskelingg [ne"s-kelį̈ŋŋg] f³ kvinnlig (gift) **Näsetbo**
Nesluomer [ne"s-l̲uomer] **Näsetbor** (inv i Älvdalsbyn Näset, skämts, eg. 'Näslommar')
Nesmǫl [ne"s-mǫ̲l] *-eð (-ę)* **Näsetmål** (dialekten i Älvdalsbyn Näset)
nessgas [ne`ssgas] **nästgårds**
Nessjunn var. av *Nessju'nn*
Nessju'nn [ne"s-sĭ̲unn] *(Nessju'mm)* **Nässjön** (sjö i Älvd)
nessl [ne`hhl'l] ovanl var. av *nessla*
nessla f¹ **nässla**
nest + dat **hos**, se ex.; **vid**, se ex.; **bredvid**, se ex.
nesta (apokoperas ej) **nästa** || *nesta dag* i övermorgon; *nesta gaungg* nästa gång
nestað **nästan**
nestar var. av *nestað*
nestipp [ne"s-tipp] *-in (-em) -er* **nästipp**
nestor -n (-em) -er **nestor**
neswis [ne"s-wi̲s] **näsvis**
net var. av *nęt*
nęt -eð (netį) = **nät** || *autǫ netį* ute på nätet (internet); *legg (aut) nętę* lägga nät; *liet nętę* vittja näten; *ǫ netį* på nätet (internet)
nęta nęter – nę'tte – nę'tt **nöta**, se ex., **slita**, se ex.; **gnata**, **tjata** || *intnoð nęt munn ǫ* ingenting att orda (mer) om; *nęt in* nöta in; *nęt ǫ* nöta på; arbeta ihärdigt; *nęt til* köra till; *nęt upp* nöta ut, slita ut; *nęt åv* nöta av
netabuorr [ne"t-abuorr] *-n (-am) -er* nätaborre, **abborre** stor nog att fångas i nät
netandel [ne"t-ą̈nndel] *-n (-andlem)* **näthandel**
netbuolag [ne"t-buol̲ag] *-laeð (-laę) =* **nätbolag**
netfistj [ne"t-fisstś] *-eð (-ę)* **nätfiske**
nętfistj var. av *netfistj*
netill [ne"t-ill] *-ę (-n) -er* **näthylla**
netinn [ne"t-i̲nn] *-ą* f¹ **näthinna**
nett **småsnål**, **sparsam**
nett og iemnt **nätt** och jämnt
netta vb¹ **snåla**, vara **sparsam**
Nettjin (Nettjem) **Näcken**
nettrull [ne"t-trull] *-eð (-ę) =* **nättroll**
nettskli adv **snålt**, knappt
nettskligiet f⁴ **knapphet**
nettsklin **knapp**, i minsta laget || *nettsklit min* **snålt** med, knappt om
nętun **påfrestande**, **slitsam**, jobbig
netwerk [ne"t-werrk] *-wertjeð (-wertję) =* **nätverk**
nętwerk [nę̲`t-werrk] var. av *netwerk*
neutral **neutral**
neutrum oböjl **neutrum**
nev -eð (-į) = **näsa**, ex. se **förfrysa**, **täppt**; **nos**; **mule** || *fromoni nevį* äv på nästippen; *(språk* el. *glåmå) upi neveð* (tala) i näsan, (tala) nasalt
Nev Jork [ne̲´vjork] **New York**
nevbien [ne"v-bi̲en] *-eð (-ę) =* **näsben**
nęver nęvreð (nęvrę) **näver**
Nęvergubbin (-am) fiktivt **vattenväsen** man skrämde barnen med så de skulle hålla sig borta från Älven (lokalt)
nęverkanuon = (-em) -er **näversko** (skämts, eg. 'näverkanon')
nęverleppað **känslig** för värme i läpparna (om person som t.ex. ej tål het dryck)
nęverskrokk -skrottjin (-skrottjem) -skrokker **näverstycke**, **näverbit**
nęverskuo -'nn (-'mm) -ner **näversko**
nevi -n (nevåm) nevir (pl ack *nevå*) **näve**, ex. se **krävas**; **hand**, ex. se **kall**, **sönderriven** || *drait i nevån!* fy fasen!, fy sjutton!; *stand ǫ nevum* stå på händerna; *två sig um nevǫ* tvätta sig om händera; *tågå non i nevån* ta ngn i hand, ex. se **hand**; *tågå wenanan i nevån* ta varandra i hand, skaka hand
nevkruok [ne"v-kru̲ok] *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* "näskrok', krokformigt **nasaltecken** (som t.ex. i *ą*), se ex.
nevliuoð [ne"v-lĭ̲uoð] = *(-ę) =* **nasalljud**, **nasal**, se ex.
nevskråyl [ne"v-skråĭl] *-eð (-ę)* **näsbrosk**
nevuol [ne"v-u̲ol] *-eð (-į) =* **näsborre**
nevå -n ack o. yngre grundf av *nevi*
nevåð [ne"våð] **händig**
nevågröt [ne"vå-grö̲t] *-n (-em)* **nävgröt**
nevålos [ne"vå-l̲os] **fumlig**
nevåtjirurg [ne"vå-tśirurrg] *-tjirurdjin (-tjirurdjem) -tjirurger* **handkirurg**
nia räkn V var. av *niu*
nia s f¹ **nia** || *nią* **nian**, nionde klass
nið **ned** || *lainggst nið* längst ned, nederst, underst
niðað I. prep + dat **ned** till, se ex.

II. adv dit **ned**

niðbeddað [ni´-beddað] **nedbäddad**

niðbluoðað [ni´-bluoðað] **nedblodad**

niðbläsn [ni´-bläs'n] n: *-bläseð,* pl: *-bläsner* **nedblåst**

niðbrutin [ni´-brutį·n] n: *-brutið,* pl: *-brutner* **nedbruten**

niðdraiðn [ni´-draĭ'n] n: *-draið,* pl: *-drai'nner* **neddragen**, se ex.

niðdritåð [ni´-dritå·ð] **nedskitad**, **nedsmutsad**

niðeddjin [nið-eddźįn] n: *-eddjeð,* pl: *-eggner* **nedhuggen**, se ex.

niðefer se *niðerfer*

niðer [ni"ðer] **nere**, ex. se **överrumpla**; på nedre **botten**, på **nedervåningen**, på **bottenvåningen** || *frǫ niðer* nedifrån

niðerbörd [ni"ðe-bȯ̈rd] *-ę (-n),* (äv m: *-n (-em)*) **nederbörd**

niðerdiel [ni"ðe-di̯el] *-n (-em) -er* **nederdel**

niðerfer [ni"ðefer] + dat **nedanför**, se ex.

niðerkant [ni"ðe-kąnnt] *-n (-em) -er* **nederkant**

niðerlepp [ni"ðe-lepp] *-in (-em) -er* **underläpp**

niðersaingg [ni"ðe-sąĭŋg] *-saindję (-saindjin) -saingger* **underslaf**

niðerwåningg [ni"ðe-wå̄nįŋg] f³ **nedervåning**

niðest var. av *niðst*

niðfer [ni̯´fer] + ack (äv dat) **nedför**, se ex.

niðfersbokk [ni̯´fes-bokk] *-bottjin (-bokkam) -bokker* **nedförsbacke**

niðferslut [ni̯´fes-lu̯t] *-eð (-ę)* = **nedförsbacke**

niðgaið se *niðgaiðn*

niðgaiðn [ni̯´-gaĭ'n] n: *-gaið,* pl: *-gai'nner* **nedgången**, **slutkörd**, **utmattad**, utschasad

niðgainum [ni̯´gąĭnųm] + ack **ned** genom

niðgaungg [ni"-gąuŋg] *-gaundjin (-gaundjem) -gaungger* **nedgång**

niðgrevin [ni̯´-grevį·n] n: *-grevið,* pl: *-grevner* **nedgrävd**

niði [ni̯´ði] o. [ni"ði] I. adv **ned**, **ned** i ngt; **nedåt**, se ex.; **nere** || *dar niði* där nere; *ligg niði* ligga (där) nere, ligga i underslafen; *råså niði* ramla i (i sht vattnet).

II. prep + ack **ned** i, se ex.; **ned till**, se ex.; + dat **nere** i, ex. se **dal**; **i**, ex. se **portmonnä** || *frǫ niði endam* nedifrån

niðikasungg [ni̯´ði-kasųŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* **skinnkjol** i kvinnans älvdalsdräkt

niðistuppað [ni"ði-stuppað] **nedstoppad** (i ngt)

niðkavlað [ni̯´-kavla·ð] **nedkavlad**

niðklassað [ni̯´-klassað] **nedklassad**

niðkrupin [ni̯´-krupį·n] n: *-krupið,* pl: *-krupner* nedkrupen, på **huk**

niðlaggd [ni̯´-laggd] **nedlagd**

niðlessað [ni̯´-lessað] tungt lastad, **nedtyngd**

niðlin [ni̯`llįn] o. [ni̯`lįn] **nedlåtande**

niðlåtend mer sv var. av *niðlåtn*

niðlåtn [ni"-lå̄t'n] n: *-låteð* **nedlåtande**

niðmin [ni̯´mįn] + dat (äv ack) **ned** utmed, **ned** utefter, se.ex., ned längs; + dat **nere** intill, **nere** utmed; **ned** utefter

niðnest [ni̯´nest] + dat **nere** hos, **nere** vid, se ex.

[1]*niðǫ* [ni"ðǫ] adv **nedifrån**

[2]*niðǫ* [ni"ðǫ] prep + ack **nedom**, **nedanför** || *niðǫ kninę* dagen efter, i bakrus (eg. 'nedanför knäna'); *sunnǫ, attǫ, niðǫ stugų* sjutton, arton, nitton, tjugo (skämts, eg. 'söder om, bakom, nedanför stugan')

[3]*niðǫ* [ni̯´ðǫ] prep + ack **ned** på, se ex.; **på**; **ned** till, ex. se **sydkust**; + dat **nere** på, se ex., **på**

niðǫ s äldre grundf t. *niðų*

niðomin [ni"ðǫmįn] **där nere**; **längre ned**, där el. här **nedanför**; i den nedre gården, i gården där nere; **längre söderut** || *dar niðomin* där nere, där längre ned; *jär niðomin* här nere, här längre ned, här nedanför, ex. se **tornfalk**

niðonað [ni"ðǫnað] I. adv **nedan**.

II. prep + dat **nedanför**, se ex.

niðoni [ni"ðǫni] I. adv **nedtill**, se ex., **nedan**.

II. prep + dat i **nedre** delen av, **nedtill** i, **nere** i; **nedanför**, se ex. || *niðoni ärą* nedtill i örat; omskr för örsnibb

niðonǫ [ni"ðǫnǫ] + dat **nedtill** på

niðonum [ni"ðǫnųm] **nedtill** (runt om)

niðǫter [ni"ðǫter] I. adv **nedifrån**, se ex. || *frǫ niðǫter* nedifrån. II. prep + dat **nedifrån** utefter

niðǫtil [ni"ðǫti̯l] **nedtill**, ex. se **upptill**

niðringgum [ni̯´rįŋgųm] + ack **nere** omkring

niðrivin [ni̯´-rivį·n] n: *-rivið,* pl: *-rivner* **nedriven**

niðrotað [ni̯´-ro̯tað] nedkladdad, **nedsmutsad**

niðsettend **nedsättande**

niðskrievað [ni̯´-skri̯evað] **nedskriven**

niðskrievd [ni̯´-skri̯evd] var. av *niðskrievað*

niðskuotin [ni̯´-skuotį·n] n: *-skuotið,* pl: *-skuotner* **nedskjuten**

niðskutin lokal var. av *niðskuotin*

niðslag [ni"-hla̯g] *-slaeð (-slaę)* = **nedslag**

niðslagsplass [ni"slags-plass] *-n (-em) -er* **nedslagsplats**

niðslaið se *niðslaiðn*

niðslaiðn [ni̯´-hlaĭ'n] n: *-slaið,* pl: *-slai'nner* **nedslagen**

niðslitin [ni̯´-hlitį·n] n: *-slitið,* pl: *-slitner* **nedsliten**

niðsmittað [ni̯´-smittað] **nedsmittad**, i sht smittad med ngn **könssjukdom**

niðst [ni̯st] **nederst**; **nedersta**, se ex.

niðstemmd [ni"-stęmmd] o. [ni̯´-stęmmd] **nedstämd**

niðstjikkað [ni̯´-stśikkað] **nedskickad**

niðstuppað [ni̯´-stuppað] **nedstoppad**

niðsupin [ni̱´-supi̯·n] n: *-supið,* pl: *-supner* **nedsupen**, **försupen**
niðsuttjin [ni̱´-suttśi̯n] n: *-suttjeð,* pl: *-sukkner* **nedsjunken**
niðtaið se *niðtaiðn*
niðtaiðn [ni̱´-taĭ'n] n: *-taið,* pl: *-tai'nner* **nedtagen**
niðtekknað [ni̱´-tekknað] **nedtecknad**
niðter se *ni'tter*
niðtjyld [ni̱´-tśy̱ld] **nedkyld**
niðtrampað [ni̱´-trąmmpað] **nedtrampad**
niðtroðåð [ni̱´-troðå·ð] **nedtrampad**
niðtrykkt [ni̱´-trykkt] **nedtryckt**
niðtyölåð [ni̱´-työlå·ð] **nedfryst**
niðų [ni"ðų] f[2] b.f. **nedan** (om månen)
niðum + ack **nedom**, ned förbi
niðumin Evbgsmål för *niðomin*
niðunað Evbgsmål för *niðonað*
niðuni Evbgsmål för *niðoni*
niðunǫ Evbgsmål för *niðonǫ*
niðuter Evbgsmål för *niðǫter*
niðwerdir vb[1] **nedvärdera** || *niðwerdirend* nedvärderande
niðwið [ni"wið] o. [ni̱´wið] I. adv **nedtill**. II. prep + ack **nere** vid, ex. se **drillsnäppa** || *niðwið Ulåv* nedstämd, nere; *niðwið sju'nn* (nere) vid sjön
niðwitjin [ni̱´-witśi̯·n] n: *-witjið,* pl: *-wikner* **nedvikt**
niðwärdir var. av *niðwerdir*
niðyvyr [ni̯ð-y"vyr] i sht ss adv, o. [ni̱´ðyvyr] i sht ss prep I. adv **ned**, **nedöver**, **nedåt**; **söderöver**, **söderut**, se ex.; **lodrätt**. II. prep + ack **nedför**, se ex., **nedöver**, se ex.
niðätjin [ni̱´ð-ä̱tśi̯n] n: *-ätjeð,* pl: *-äkner* **nedkörd**
nie [ni̱`ë] yngre var. av *niu*
nįeger -n (nįegrem) nįegrer **neger**
nįegergoss -n (-am) -er **negerpojke**, se ex.
nįegerkunungg [nįe`ge-kųnųŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* **negerkung**
nįeka mer sv var. av *naika*
nįeutral var. av *neutral*
nįeutrum var. av *neutrum*
niga vb[1] **niga**, se ex.
niger var. av *nįeger*
nikk nittjin (nittjem) nikker **nick**
nikka s f[1] **nickepinne**
nikka vb[1] **nicka** || *nikk obdę* o. *nikk skollam* nicka (med huvudet); *nikk til* nicka till
niktmyöl -eð (-į) **nikt**
niktmyölrais -eð (-ę) **mattlummer**; **revlummer**

Nils [ni̱ls] **Nils**
Nilsų [ni̱´lsų] **Nilsson**
nimin se *niðmin*
ninog [nį"n-o̱g] *-að (-ą)* = (yngre *-ur*) **nejonöga**
nipin [ni"pi̯n] **häpen**, lite **förskräckt**, **bestört**
nir var. av *nið*
niss -n (-em) -er **nisch**
Nisse (ack o. dat, åld *Nissa*),[158] tilltalsf *Niss!* **Nisse**, ex. se **handlingsplan**; **Nils** || *Niss-bruor* min bror Nisse
nisse nissn (nissam) nisser **nisse**
nist se *niðst*
nista s f[1] större **matsäck**, se ex., proviant
nista vb[1] : *nist aut non* lägga **matsäck** åt ngn; *nist åv sig* lägga **matsäck** åt sig inför avfärd; *nistað* försedd med **matsäck**
[1]*nit -n (-em) -er* **nit**, nitlott
[2]*nit -n (-em) -er* **nit** (att fästa med)
nitiðę (-tiðn) **niotiden** || *i nitiðn* i (vid) niotiden
nitisk **nitisk**
nitroglyserin -eð (-ę) **nitroglycerin**
nitter var. av *ni'tter*
ni'tter [ni̱´tter] I. adv **ned**, se ex.; **nedåt**, se ex.; **hit** ned, dit ned; **nere**, se ex. || *dai'tter ni'tter* dit ned; *jųo'tter ni'tter* hit ned; *ni'tter dai'tter* ned dit. II. prep + dat **ned** utefter, ned längs, **nedför**, se ex.; **nedåt**, se ex.; nere utmed
ni'ttertil [ni̱´tteti̱l] **nedtill**
nitti [ni´tti] **nittio**
nittitaleð [ni´tti-ta̱leð] *(-talį)* **nittiotalet**
nittiund [ni`ttiųnd] **nittionde**
nittiåringg [ni´tti-å̱rį̱ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **nittioåring**
nittjǫ [ni`ttĭǫ] **nitton**
nittjǫundraðtaleð [ni`ttĭǫųndra-ta̱leð] *(-talį)* **1900-talet**
nittjund [ni`ttĭųnd] **nittonde**
nittjånd [ni`ttĭǫnd] lokal var. av *nittjund*
nittǫ med sms yngre var. av *nittjǫ*
nittund yngre var. av *nittjund*
niu **nio** || *ni tusn* niotusen; *ni undrað* niohundra
niund **nionde**
niųop -ę (-in) -er **nypa**, se ex.; **pincett**; **eldtång**; (gråspråk: 'stark hand')
niųopa niųop – nǫp – nupið **nypa** || *niųop að* nypa åt; *niųop att* knipa igen, knipa åt; hålla sig (vid kissnödighet); *niųop att neveð* nypa för näsan, hålla för näsan; *niųop i* nypa i, nappa tag i, ta (ett rejält) tag i; *niųop til* nypa till; *niųop yr* nypa ur; *niųop åv* nypa av
niųora -ð (niųorą) = (pl yngre *niųorur*) **njure**

[158] Ordet apokoperas.

niųore niųor'n (niųoram) niųorer var. av *niųora*
niųorstie -n (-nem) -ner **njursten**
niųortåg -tå'n (-tåem) **njurtalg** ||
bruk åv niųortåem fasta
niųosa niųos – nǫs – nusið **nysa**
niųosningg f[3] **nysning**
niųota niųot (endast pres.) **njuta**, se ex.; få **behålla** (och ta hand om), ex. se **behålla** ||
niųot laiv uppehålla livhanken, överleva
niųotningg f[3] **njutning**
niwið se *niðwið*
niwå -'nn (-em) -er **nivå**
niå Åsenmål för *niu*
niä var. av *nie*
nja **nja**
njutningg var. av *niųotningg*
njästa -ð (njästą) = **nystan**, se ex.
nǫ nǫr – nǫ'dde – nǫeð (+dat) **nå**, ex. se **fikus** ||
nǫ að komma åt, nå, ex. se **komma** åt; *nǫ fram* nå fram; *nǫ til* räcka till
nobba vb[1] (+dat) **nobba**, se ex.
nobellpris se *Nobelpris*
Nobelpris [nobe`ll-pris] *-eð (-ę)* = **Nobelpris**
noð adv **bra**, ex. se även nedan; **riktigt**, ex. se nedan; **ganska**, ex. se nedan; **så**, ex. se nedan; **en** (cirka), se ex. Se äv avsn. Pleonasmer || *int noð kringgt* inte så ofta; *noð kringgt* bra ofta, ganska ofta; *noð laindje* bra länge, riktigt länge, mycket länge; *noð mikkler* riktigt många, ex. se **nyans**; *noð mitjið* riktigt mycket; *noð noð kringgt* mycket ofta, väldigt ofta, ex. se **brottare**; *noð wessn* titt som tätt, ganska ofta
noð pron n (dat *noger*) pl: *nogų* (äv *nogrų*) **något**, **någonting**. Se äv avsn. Pleonasmer || *dar ir so frekt noð fuok* där är människorna så snälla; *eð ir it að noger* det är ingen idé; *eð ir so grannt noð weðer* det är så (väldigt) vackert väder; *noð åv noger* lite grann; ändå något; något över huvud taget; *ukað noð!* (ung.) (ja) tänk ändå!; vilket elände!, se ex.; *åv noger* [åv noge·r] av ngt slag, ngt slags, ex. se **kryp**
nǫð -ę (-n) **nåd** || *(up)ǫ nǫðer* på nåder
nǫðastuol -n (-em) -er **nådastol**
nǫðelin **nådig** || *int nǫðelit* inte nådigt
noðgrand **lite grand**, lite grann, lite, ex. se **mild**; **något** || *noðgrand better* lite bättre, något bättre
noðgrandeð var. av *noðgrand*
nǫðgåv -ą f[1] **nådegåva**
nǫðun + dat **nådig**, se ex.; **lindrig**, **skonsam**; **måttlig**, se ex. || *nǫðut* äv smärtfritt, problemfritt
nǫðut! (ung.) **tusan!** (ersättning för svordom, eg. 'nådigt')
noðwessn [nowe`ss'n] **titt som tätt**, **ganska ofta**; **då** och då
noðå noðär – noðäð noðåð **stuka** ||
noðå að stuka till
nofel var. av *nųfel*
nog pron se *nogrer, nogų*
noger [no"ger], i frasslut ofta *nogär* [nogä·r] adv **någonstans**, se ex. || *frǫ noger* från någonstans, någonstans ifrån; *noger eller* o. *noger ellerstas* någon annanstans
noger [no"ger] pron se *noð, nogrer*. Jfr *nogär*
nogerdier var. av *nogärdier*
nogerstass [no"gestass] lokal var. av *nogumstas* ||
frǫ nogerstass lokal var. av *frǫ nogumstas*
noglund [noglų´nnd] på något **sätt**, på något **vis**; **ungefär**, se ex.; **gravid**
nogrand alternativ stavning av *noðgrand*
nogrer [no"grer] självst; förenat: *nog,* vid betoning *noger* **några** || *bar nogrer* o. *bar nogrer iender* bara några få; *ǫ ar so fin nog sukkur* hon har så fina strumpor, se avsn. Pleonasmer
nogrų var. av [2]*nogų,* ex. se **slogbod**
[1]*nogų* [no"gų] pron f ack o. dat: *nog(er)* **någon**
[2]*nogų* [no"gų] pron n pl **några**, se ex.
nogųðier [no"gųðier] f **någondera**
nogum eller stass [no"gųm e`lle stass] **någon annanstans**
nogumstas [no"gųmstas] **någonstans**, se ex. ||
frǫ nogumstas från någonstans, någonstans ifrån
nogär [nogä·r] adv se *noger*
nogär [no"gär] pron m; ack *non* [nǫnn] (dat *nogum*) **någon**, ex. se **kittla**, **knacka** ||
nogär eld oðer o. *nogär* (el. *non*) *eld enär* en eller annan; *non gaungg* någon gång; *non* äv ca en, ungefär en, ex. se **cirka**; *non weg* någonstans, åt ngt håll
nogärdier [no"gäðier] m **någondera**
nǫja [nǫ´ja] **nåja**
nokk i regel oböjt **nock**, taknock || *end upi nokk* ända upp till nocken, ända upp till takåsen
nokkað knockad, **utslagen**
nokktigel [no`kk-tige·l] *-tigleð (-tiglę)* **nocktegel**
nǫl -ę (-n) -er **nål**
nǫla vb[1] **nåla** || *nǫl upp* nåla upp
nǫldåyn -ą f[1] **nåldyna**
noll **noll** || *stand ǫ noll* stå på noll, vara nollställd
nolla s f[1] **nolla**, se ex.
nolla vb[1] **nolla**
nollstelld [no´ll-stelld], i sht om person äv [no`ll-stelld] **nollställd**
nollått -ą f[1] **nollåtta**
nǫlsog -að (-ą) -ur **nålsöga**

nǫlsopp -in (-em) -er **björkticka**
nominativfuorm -in (-em) -er **nominativform**
nominira [nǫminị`ra] vb[1] **nominera**
nominiringg [nǫminị`rịŋg] f[3] **nominering**
non pron ack o. yngre grundf av *nogär*
nǫr **när**, ex. se **påsk** || *nǫr enn* när än, när som helst; *nǫr som elst* när som helst, se ex.; *uonde nǫr* **när** som helst, **när** än, **närhelst**
Norbuottn [no"r-buott'n] **Norrbotten**
nord nord, **norrut**
nordað + dat **norrut** till, ex. se **cykla**
Nordamierik **Nordamerika**
Nordę (Nordn) **Norden** || *i Nordn* i Norden
norder- var. av *nörder-*
nordi + dat **norrut** i; + ack **norrut** till || *frǫ nordi endam (åv)* från norra ändan (av); *nordi endam åv* i norra delen av; *nordi landę* i Norrland; *nordi landeð* till Norrland
nordisk **nordisk** || *nordiskų språk* nordiska språk
nordkust var. av *nörderkust*
nordlysur pl (dat *-lysum*) **norrsken**
nordmin + dat utmed el. på **norra** sidan av
[1]*nordǫ* [no`rdǫ] adv från **norr**, **norrifrån**, ex. se **nordlig** || *frǫ nordǫ* från norr, norrifrån
[2]*nordǫ* [no`rdǫ] prep + ack **norr** om || *nordǫ bynn* norr om byn
[3]*nordǫ* [no´rdǫ] prep + ack **norrut** till, se ex; + dat **norrut** på, se ex.
nordǫend var. av *nörderend*
nordomin **norrut**, (där) i **norr**, i den norra gården; längre **norrut**
nordonað + dat (strax) **norr** om, se ex.
nordoni + dat i **norra** delen av; **norr** om || *nordoni sokken* i norra delen av socknen
nordǫ-ostǫ var. av *nordostǫ* prep
nordǫsaið var. av *nördersaið*
nordost [nordo´st] **nordost** || *i nordost* i nordost; *nordost um* + ack nordost om
nordostǫ [nordo`stǫ] adv från **nordost** || *frǫ nordostǫ* från nordost
nordostǫ [nordo`stǫ] prep + ack **nordost** om
nordostonað [nordo`stǫnað] prep + dat (strax) **nordost** om
nordostǫter [nordo`stǫter] från **nordost** || *frǫ nordostǫter* från **nordost**
nordostǫtil [nordo`stǫtil] i **nordost**
nordostryvyr [nordo´str-yvy·r] åt **nordost**
nordostyvyr var. av *nordostryvyr*
nordǫter I. adv **norrifrån**, se ex., från norr || *frǫ nordǫter* norrifrån. II. prep + dat **norrifrån** utefter, **norrifrån** längs, se ex.
nordǫtil i **norr**, (där) **norrut**, på **nordsidan**, ex. se **sydsida**
nordǫweðer [no`rdǫ-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **nordanvind**, ex. se **flyga** av
nordǫ-westǫ var. av *nordwestǫ*
Nordpoln var. av *Nordpuoln*
Nordpuoln (-puolem) **Nordpolen**
nordringgum [no´rdrịŋgụm] + ack **norrut** (i norr) omkring
nordum [no´rdụm] + ack **norr** om (norrut o. förbi), se ex.
nordwest **nordväst** || *i nordwest* i nordväst; *nordwest um* + ack nordväst om
nordwestǫ [nordwe`sstǫ] adv från **nordväst** || *frǫ nordwestǫ* från nordväst
nordwestǫ [nordwe`sstǫ] prep + ack **nordväst** om
nordwestonað [nordwe`sstǫnað] + dat (strax) **nordväst** om
nordwestǫter [nordwe`sstǫter] från **nordväst** || *frǫ nordwestǫter* från nordväst
nordwestryvyr [nordwe´sstr-yvy·r] åt **nordväst**
nordwið [no´rdwið] + ack **norrut** vid, se ex.
nordyvyr [nord-y"vyr] i sht ss adv, o. [no´rdyvyr] i sht ss prep **norrut**, se ex., mot **norr**; i **norr**, se ex.; **norrut** över, se ex.
Nori [no"ri] SV var. av *Norre*
Norje mer sv var. av *Norre*
Norland [no"r-lạnnd] **Norrland**, ex. se **flytta**
norleningg [no"r-lęnịŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **norrlänning**
norm -in (-em) -er **norm**
normal **normal**
normalstur **normalstor**
normaltið -ę (-n) **normaltid**
Norre [no`rre] **Norge** || *et Norres* till Norge
norrleningg var. av *norleningg*
Norrtjyöpingg **Norrköping**
nǫrsomelst se *nǫr som elst*
Norstienną [no"r-stịennạ] f[1] **Polstjärnan**
norstjin [no"r-stśịn] *-eð (-ị)* = **norrsken**
norter [no´rter] I. adv **norrut**, mot **norr** || *jär norter* här norrut; *norter-oster frǫ* + dat nordost om.
II. prep + dat **norrut** längs, se ex.; **norrut** över; **norrut** i, se ex.
norter-oster **nordost**; i **nordost**; åt **nordost**
norter-ostryvyr åt **nordost**
nortertil [no´rteṭil] **norrut**, mot **norr**
norter-wester **nordväst**; i **nordväst**; åt **nordväst** || *norter-wester frǫ* + dat o. *norter-wester um* + ack nordväst om
norter-westryvyr åt **nordväst**
Nǫs **Nås**
nosk alternativ stavning av *nossk*
noska alternativ stavning av *nosska*
noske alternativ stavning av *nosske*

nosn se *nossn*
nossk **norsk**
[1]*nosska* f[l] **norska** (språket)
[2]*nosska* f[l] **norska** (norsk kvinna)
nosske nosstjin (nosskam) nossker **norrman**
nossn [no`ss'n] **någon** gång, ex. se **gång**; **någonsin**; **fort** (på en kort stund), **snabbt**, se ex., kvickt || *nossn eller* någon annan gång, en annan gång; *nossn gart* snabbt gjort, snart gjort, se ex.
nossonęr **någotsånär**, se ex., **någorlunda**
nostalgisk **nostalgisk**
[1]*nǫt -ę (-n) nętter* [nę̱´ter] **natt** || *að nǫtn* till natten; *boð nǫt og dag* dag och natt; *i nǫt* i natt; *i nǫt so war* i natt (natten till i dag); *iel nǫtę* hela natten; *mę nǫtę ir* o. *mę nǫtę war* under natten; *mitt i nǫtn* o. *mitt ǫ nǫtn* mitt i natten; *oll nǫtę* hela natten; *stą'n um nǫt* stanna över natten; *um nętär* på (om) nätterna, nattetid; *um nǫt* över natten; *um nǫtę* på (om) natten; *war um nǫt* stanna över natten, övernatta; *yvyr nǫtę* över natten
[2]*nǫt -eð (-ę)* = **nöt**, **nötkreatur**, **kreatur**
nǫtdrekt -ę (-n) -er **nattdräkt**
nǫtfyörold -n (-em) -er **nattfjäril**
nǫtfyörolder var. av *nǫtfyörold*
nǫtgǫs -ę (-n) -er nattsmörgås, **nattmacka**
nǫtgåmål [nǫ̱`t-gǫmå·l] pl: *nǫtgambler* **nattgammal**
nǫtimil [nǫ̱`t-įmi·l] *-n (-imblem) -imbler* **natthimmel**
notir [no"ti̱r] var. av *notira*
notira [noti̱`ra] vb[1] **notera**
notiringg [noti̱`riŋg] f[3] **notering**
nǫtjätå [nǫ̱`t-jätå·] oböjl n **nattmat**
nǫtklauter **nattkläder**
nǫtkrytyr [nǫ̱`t-kryty̱r] *-eð (-ę)* = **nötkreatur**
nǫtkwist -n (-em) -er **nattkvist**
nǫtlamp -ą f[l] **nattlampa**
nǫtlinn -eð (-ę) = **nattlinne**
nǫtlupt -ę (-n) **nattluft**
nǫtläger -lägreð (-lägrę) = **nattläger**
nǫtmörken -mörkneð (-mörknę) **nattmörker**
nǫtorientiringg f[3] **nattorientering**
nǫtpass -eð (-ę) = **nattpass**
nǫtpermis -n (-em) -er nattpermis, **nattpermission**
nǫtserk -sertjin (-sertjem) -serker **nattsärk**, **nattlinne**, ex. se **få** av sig
nǫtstjipt -eð (-ę) = **nattskift**
nǫtstjom s *-ą* f[l] **nattskärra**; **nattfjäril**; **nattuggla** (person som är uppe om nätterna); (skämts) **nattsköterska**
nǫtstjom vb[1] **uggla**, vara uppe sent
Nǫtstjomą f[l] fiktivt **väsen** man skrämde barnen med så de skulle hålla sig inne när det var mörkt
nǫtstjyötesk -ą f[l] **nattsköterska**
nǫttug -tueð (-tuę) = **nattåg**
nǫtugel [nǫ̱`t-uge·l] *-uglą* f[l] **nattuggla** (person som är uppe på nätterna)
nǫtwakt -n (-em) -er **nattvakt**
nǫtwerd -n (-em) -er **aftonvard**, **kvällsvard**, **kvällsmål(tid)**
nowell -n (-em) -er **novell**
nowember oböjl **november**
nowembermörken -mörkneð (-mörknę) **novembermörker**
nowis -n (-em) -er **novis**
nų adv **nu** || *nų fuostað* nu först, först nu; *nų lell* (ung.) nu du; *nų snąrt* nu snart, inom kort; *so ir nų* som är nu, nuvarande
nų s *nųeð (nųę)* **nu**
nubb -in (-em) -er **nubb**
nubbe nubbin (nubbam) nubber **nubbe**, se ex.
nubbglas -eð (-į) = **nubbeglas**
nuðå nuðär – nuðäð – nuðåð **nudda**, stöta till helt lätt
nųfel **väl**, se ex.; **nog**, se ex.; **visst**, se ex., **visserligen**, **i** och för sig
nųfetiðę (yngre) var. av *nųfetiðn*
nųfetiðn **nu** för tiden, **nuförtiden**
nųful lokal var. av *nųfel*
nųfuostað se *nų fuostað*
nugga f[l] **diakritiskt** tecken, **prick** (el. annat tecken) över bokstav; (gråspråk: 'lus')
number var. av *nummer*
numbru **numro**
nųmįer [nų̱´-mį̱er] **numera**
nummer [nų´mmer] s *numbreð (numbrę)* = **nummer**
nummer [nų`mmer] vb[1] **numrera**
nummerplåt -n (-em) -er **nummerplåt**, ex. se **baktill** på
nummerstjylt -n (-em) -er **nummerskylt**
nummrir [nų`mm(b)ri̱r] vb[1] **numrera**
numrira [nųmri̱`ra] mer sv var. av *nummrir*
numriringg [nųmri̱`riŋg] f[3] **numrering**
nunna f[l] **nunna**
Nųoak **Noak**, **Noa**
nųoanammen -namneð (-namnę) = **noanamn**
nųoauord -eð (-ę) = **noaord**
nųoga adv o. oböjl adj **noga**; **noggrann** || *nųog min noger* noga med ngt, se ex.; *nųog um noð* noga med ngt, se ex.
nųogað adv lokal var. av *nųoga*
nųogaðn adj lokal var. av *nųoga*
nųoggrann **noggrann**
nųor -eð (-ę) = **nor**, sund
nuord- i sms se *nord*

Nuornes var. av *Nụornęs*
Nụornęs **Nornäs** (by i Älvd:s s.k. finnmark)
nụos -ę (-n) -er **nos**; **mule**; äv ovanl var. av *nys*
nụosringg -rindjin (-rindjem) -ringger **nosring**
nụosörningg -indjin (-indjem) -ingger **noshörning**
[1]*nụot -ę (-n) nụotur* (äv *nụoter, nẏöter*) **not** (inom musik); **ton**; **melodi** || *min ǫ nụotum* med på noterna
[2]*nụot -ę (-n) -er* **not** för fiske || *drågå nụotę* dra not
nụota f[1] **nota**
nuotira var. av notira
nuotis -n (-em) -er **notis**
nụotlåð -ą f[1] **psalmodikon**; (nydal) **synt**
nụotpapir [nụo`t-papi̱r] *-eð (-ę)* = **notpapper**
nụotwerd -eð (-ę) = **notvärde**
nuowis var. av *nowis*
nuppa f[1] **noppa**
nuppa vb[1] **noppa**, plocka || *nupp að sig* noppa åt sig, plocka åt sig; *nupp i sig* plocka i sig, noppa i sig; *nupp åv* plocka av
nụtið -ę (-n) **nutid**
nuvel [nu´vel] s *nuvleð (nuvlę)* = **knåpgöra**, **pyssel**
nuvel [nu"vel] vb[1] **fingra** (på), ex. se **mustasch**; **pilla**; **knåpa**, **pyssla** || *nuvel i sig* pilla i sig, se ex.; *nuvel min noger* o. *nuvel ringgum noð* knåpa med ngt, pyssla med ngt; *nuvel til* tota till
nuveldukter [nu"vel-dukkter] *-n (-am) -er* **zonterapeut** (nydal, eg. 'pilldoktor')
nuvlun [nu"vlụn] **knåpig**, **pillig**, se ex.; **fumlig**
nuwember var. av *nowember*
ny adj n: *ny'tt* **ny**, ex. se **finess**; **färsk** || *ar du ärt ny'tt?* har du hört (nyheten)?; *et nyes* på nytt, se ex., ånyo; från början; *bedd et nyes* bädda rent; *witið ny'tt?* har ni hört (nyheten)?
ny s oböjl **nymåne**, se ex.
nya s *-ð (nyą)* **nymåne**
nya vb[1] : *ny upp* **förnya**, **friska** upp
nyans -n (-em) -er **nyans**, se ex.
nybaðað [ny"-baðað] **nybadad**
nybuðkall [ny"bu-kall] *-n (-em) -er* **brandlilja**
nybyddj [ny"-byddź] *-eð (-ę)* = **nybygge**
nybyddjer [ny"-byddźer] *-n (-am) -er* **nybyggare**
nybyggd [ny"-byggd] **nybyggd**
nybyggnasiuon [ny"-bygnasĭụon] = *(-em) -er* **nybyggnation**
nybyrer [ny"-by̱rer] var. av *nybörjer*
nybåkåð [ny"-båkå·ð] **nybakad**
nybörjer [ny"-börrĭer] *-n (-am) -er* **nybörjare**
nybörjerkuss [ny"börĭe-kuss] *-n (-em) -er* **nybörjarkurs**
nydalsk [ny"-da̱lsk] *-ą* f[1] "**nydalska**" (mer el. mindre skämtsamma älvd ord för moderna företeelser)
nydjipt [ny"-dźippt] **nygift**
nyetablirað [ny"-etabli̱rað] **nyetablerad**
nyfelovað [ny"-felo̱vað] **nyförlovad**
nyfewerv [ny"-fewerrv] *-eð (-ę)* = **nyförvärv**
nyfitjin [ny"-fi̱tśi̱n] n: *-fitjeð,* pl: *-fikner* **nyfiken**
nyfunn'n [ny"-fụnn'n] **nyfunnen**
nyfyö'dd [ny"-fy̱ödd] **nyfödd**
nygar [ny"-ga̱r] **nygjord**; **nyfödd**
nygard [ny"-ga̱rd] n: *-gart* var. av *nygar*
nygardkripp var. av *nygarkripp*
nygarkripp [ny"ga-kripp] *-in (-em) -er* **nyfött barn**, (nyfött) **spädbarn**
nygåmål [ny"-gǫmål·] pl: *-gambler* **nygammal**
nyiet [ny"i̱et] o. [ny`i̱et] f[4] **nyhet**
nyietsprugramm -eð (-ę) = **nyhetsprogram**
nykkel var. av *nytjyl*
nykkelarp -ą f[1] **nyckelharpa**, se ex.
nykkelbien -eð (-ę) = **nyckelben**
nykkelbiutop -in (-em) -er **nyckelbiotop**
nykkelfigur -n (-em) -er **nyckelfigur**
nykkelknipp -ą f[1] **nyckelknippa**
nykkelpig -ą f[1] nyckelpiga (fr sv)
nykkeltjipp -ą f[1] **nyckelknippa**
nykkeluol -eð (-į) = **nyckelhål**
nykkfull **nyckfull**
nyklekkt [ny"-klekkt] **nykläckt**
nykonstruirað [ny"-kǫnstrui̱rað] **nykonstruerad**
nykonstruksiuon [ny"-kǫnstruksĭụon] = *(-em) -er* **nykonstruktion**
nykter **nykter**, se ex.
nykteriet f[4] **nykterhet**
nykterietslöft nykterhetslöfte, se **avlägga**
nyktras til nyktres til – nyktres til – nyktras til **nyktra** till
nykuokað [ny"-ku̱okað] **nykokt**
nylað [ny`-la̱ð] *-n (-im) -ir* **skott**, ex. se **olvonbuske**; i pl äv **sly**; (nydal) **sparris**
nylavi [ny"-lavi·] *-n (-låvåm) -lavir* var. av *nylað*
nylest **nyligast(e)**, senaste; **förra** gången || *tokk fer nylest* tacka för senast
nyli **nyligen**
nylin **nylig** || *int nylig(um) dagum* inte på länge
nylittnað [ny"-littnað] som nyligen har **kalvat**, nykalvad
nylon [ny´lǫn] o. [nylǫ´n] *-eð (-ę),* el. oböjt **nylon**
nylonstjuort [ny´lǫn-stśu̱ort] *-ą* f[1] **nylonskjorta**
nylonsukk -ą f[1] **nylonstrumpa**
nymjok se *nymyök*
nymǫlað [ny"-mǫlað] **nymålad**
nymụoðugiet [ny"-mụoðugi̱et] f[4] **nymodighet**; **modern** företeelse

nymųoðun [ny"-mu̯oðu̯n] **nymodig**, **modern**; **ny**, hittills obekant || *nymųoðut* äv ovant, se ex.
nymyök [ny"-my̯ök] *-myötjį (-myötjin)* **färsk** mjölk (Evbgsmål)
nynna vb[1] **nynna**
nynossk [ny"-nossk] *-ą* f[1] **nynorska**
nyogų [ny"-o̲gų] i uttr *fǫ nyogų* **vidga vyerna** (eg. 'få nya ögon')
nyogur var. av *nyogų*
nyponruos -ę (-n) -ur **nyponros**
nyponsupp -ą f[1] **nyponsoppa**
nypressað [ny"-pressað] **nypressad**
nyputsad [ny"-puttsað] **nyputsad**
nypärur [ny"-pä̲rur] pl (dat *-pärum*) **färskpotatis**, se ex.
nyr äldre grundf t. *ny*
nyriparirað [ny"-ripari̲rað] **nyreparerad**
nyråkåð [ny"-råkå·ð] **nyrakad**
nys i uttr *fǫ nys um* få **nys** om
Nyseland [ny"-selą̈nnd] m.fl. uttal **Nya Zeland**
nysilver [ny"-sillver] *-silvreð (-silvrę)* **nysilver**
nyslaið se *nyslaiðn*
nyslaiðgras [ny"slaĭ-gra̲s] *-eð (-į)* **nyslaget** gräs
nyslaiðn [ny"-hlaĭ'n] n: *-slaið,* pl: *-slai'nner,* äv *-slaingner* **nyslagen**
nysniųo [ny"-sni̯u̯o] *-'nn (-'mm)* **nysnö**
nyssa vb[1] **knuffa**, **putta** till
nysta vb[1] **nysta** || *nyst upp* nysta upp
nystel -n (nystlem) nystler **nystvinda**
nystkall -n (-em) -er **nystvinda**
nystrutjin [ny"-strutśį·n] **nystruken**
nyså'dd var. av *nyså'n*
nyså'n [ny"-så̲'n] n: *nysåeð,* pl: *nyså'nner* o. *nyså'dder* **nysådd**
Nytestmenteð [ny"-testmęnnteð] *(-testmentę)* Nya **Testamentet**
nytiðę [ny"-ti̲ðę] *(-tiðn)* den nya **tiden**
nytjinnað [ny"-tśį̈nnað] **nykärnad**
nytjyl [ny"tśyl] *-n (nykklem,* äv *nykklam) nykkler* **nyckel** || *nykklär* nycklarna, äv om nyckelknippa
nytjyluol [ny"tśyl-u̲ol] var. av *nykkeluol*
nytjyluord [ny"tśyl-u̲ord] *-eð (-ę)* = **nyckelord**
Nytjyöpingg [ny"-tśy̲öpi̯ŋŋg] **Nyköping**
nytjyöpt [ny"-tśy̲öpt] **nyköpt**
Nytjöpingg var. av *Nytjyöpingg*
nytrykk [ny"-trykk] *-tryttjeð (-tryttję)* = **nytryck**
ny'tt adv **nyss**, **nyligen**; se äv *ny* || *ny'tt firi* strax före
nytta s f[1] **nytta** || *að ing nyttu* o. *að inggų nytta* till ingen nytta; *að nog nyttu* o. *að nogų nytta* till ngn nytta; *fǫ (nog) nytt åv* få (ngn) nytta av
nytta vb[1] **förmå** äta, se ex., **äta**, **tycka** om, se ex.; **kunna förmå** sig att, ha **mage** att, ex. se **kunna** 7; **idas**; **skola** … nu också, ex. se **skola**; **skola** verkligen
nyttugiet f[4] **nyttighet**
nyttun **nyttig**, ex. se **andfådd** 2 || *nyttun að* o. *nyttun fer* nyttig för, se ex.
nytunggel [ny"-tu̯ŋŋgel] *-tunggleð (-tunggle)* = **nymåne**
nytwaið se *nytwaiðn*
nytwaiðn [ny"-twaĭ'n] n: *nytwaið,* pl: *nytwai'nner* **nytvättad**
nywakknað [ny"-wakknað] **nyvaknad**
nyår [ny"-å̲r] *-eð (-ę)* = **nyår**, se ex.
nyårsaftun [ny"ås-afftu̯n] oböjl i sg, pl: *-aftner* **nyårsafton**
nyårsaptun se *nyårsaftun*
nyårsbyön [ny"ås-by̯ön] *-ę (-by̯ö'n) -byöner* **nyårsbön**
nyårsdag [ny"ås-da̲g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **nyårsdag**
nyårsjågd [ny"ås-jå̲gd] *-ę (-n) -er* **nyårshelg**
nyårsnǫt [ny"ås-no̲t] *-ę (-n) -nęter* **nyårsnatt**
nyö sig nyöer sig – nyögd sig – nyögt sig **nöja sig**
nyögd [ny̲ögd] **nöjd** || *djärå non nyögdan* göra ngn nöjd, göra ngn till viljes; *nyögd min nogum* el. *noger* nöjd med ngn el. ngt; *wårå nyögd* äv nöja sig, se ex.
nyövin var. av *nyövin*
nyövin n: *nyöveð,* pl: *nyövner* **händig**, **flink** i fingrarna, **fingerfärdig**
någin lokal var. av *nogär (non)*
nårdumin Evbgsmål för *nordomin*
nårdunað Evbgsmål för *nordonað*
nårduni Evbgsmål för *nordoni, nordǫter*
nårduter Evbgsmål för *nordǫter*
Nåri var. av *Nori*
nåtå -n ack o. yngre grundf av *nati*
nåvå nävär – nävääð – nåvåð **gräva** (leta med händerna), se ex.; **treva**; **fingra**; **ösa** med händerna || *nåvå að sig* plocka åt sig; *nåvå min* + dat plocka med; pyssla med, se ex.
nåvår -n (navram) navrer **navare**; **borrsväng**
Nåvårdaln [nå"vå-da̲l'n] *(-dalim)* **Navardalen** (f.d. långfäbod på Skjutfältet, sedan s.k. vildmarksstation)
nåvårskapt -eð (-ę) = skaft till navare; **borrsväng**
nåyðe nåyðn (nåyðam) nåyðer nying, **stockeld**
näi [nä̲`i] **nej**, **nehej**
näj **nej** || *näj dǫ* nej då
näpin n: *näpeð,* pl: *näpner* **näpen**
näringg med sms mer sv var. av *nęringg*
nöð -ę (-n) **nöd**, ex. se **lag** || *min nöð og neppe* med nöd och näppe; *åv nöðn* av nöden
nöðfall [nö"-fall] i uttr *i nöðfall* i **nödfall**

nöðfyöð -ą f[1] **nödföda**
nöðjåp -ę (-in) **nödhjälp**
nöðland vb[1] **nödlanda**
nöðlösningg [nö"-lösnịŋg] o. [nö`-lösnịŋg] f[3] **nödlösning**
nöðun **nödvändig**, se ex.; **nödig**; **brunstig**, **pilsk** || *nöðun kukka* bajsnödig; *nöðun maiga* kissnödig; *nöðun um* i behov av; *wårå nöðun um* behöva, se ex., vara i behov av
nöðwendun [nö"-węnndụn] **nödvändig**, se ex.
nöðår -eð (-ę) = **nödår**
nöje -ð (nöję) = **nöje**
nöjesfelt -eð (-ę) = **nöjesfält**
nöjesrịes -ą f[1] **nöjesresa**
nörd -n (-em) -er **nörd**
nörderdieln (-dielem) **norra** delen
nörderend -n (-am) -er **nordända**
nörderglas -eð (-į) = **norrfönster**
nörderkant -n (-em) **nordkant**, norra kanten
nörderkust -n (-em) -er, äv f: *-ę (-n) -er* **nordkust**
nörderlandum, i i **nordanlanden**
nördersaið -ą f[1] **nordsida**, **norrsida** || *ǫ nördersaiðun* på nordsidan
nörderwegg -weddję (-weddjin) -wegger **norrvägg**
nöt -ę (-n) nötter, äv *nyöter* o. *nöter* **nöt** || *knepp nötär* knäppa nötter
nötknepper -n (-am) -er **nötknäppare**
nötkråk -ą f[1] **nötkråka**
nötwekk -ą f[1] **nötväcka**
nötwettj var. av *nötwekk*

O

o! interj **jaha**, **jaså**, **verkligen**, **åh!**
o [o], (åld) [uo] s *o:eð (o:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **o**
ǫ adv, prep + dat (vid tid o. befintlighet); + ack (vid riktning m.m.) **på**, se ex. || *war ǫ* vara på, se ex.
ǫ pron f (dat *enner,* ex. se **spår**, (obet.) *en,* ex. se **våga**, ack *ona,* se ex.) **hon**, **den**, **den där**
oa var. av *ua*
ǫainggd [ǫ´-ąĭŋ(g)d] **påhängd**
oas -n (-em) -er **oas**
obbgerd var. av *obgerd*
obbkupp var. av *obkupp*
obby -n (ingen säker dativf noterad) *-er,* äv = **hobby**
obbyruom [o´bby-rụom] *-eð (-ę)* = **hobbyrum**
obdgerdskupp var. av *obgerdskupp*
obdkupp var. av *obkupp*
obgerd [o"b-gerd] *-ę (-n) -er* **huvudgärd**
obgerdskupp [o"bger(d)s-kupp] *-in (-am) -er* **huvudkudde**, se ex.
ǫbiruop vb[1] **åberopa**
objekt -eð (-ę) = **objekt**
objektiv -eð (-ę) = **objektiv**
obkudd [o"b-kudd] *-n (-em) -er* **huvudkudde**
obkupp [o"b-kupp] *-in (-am) -er* **huvudkudde**
obligasiuon = (-em) -er **obligation**
observira var. av *obserwira*
obserwatör -'n (-em) -er **observatör**
obserwira [obserwi`ra] vb[1] **observera**
ǫbyggd [ǫ´-byggd] **påbyggd**
ǫbyltað [ǫ´-bylltað] **påbyltad**
ǫbyrd [ǫ´-bụrd] **påbörjad**
ǫ-dan lokal var. av *ǫ-dar*
ǫ-dar [ǫða´r] f (dat *en-dar,* äv *dyö-dar*) **den där**, **den**, **hon**, ex. se **synd** s
oðer [o"ðer] **andra**, **andre**; **nästa** || *dan oðern* den andre, *oðer juolda'n* annandag jul; *oðer-* extra, ovanligt i fall ss *oðerfiner* extra fin, ovanligt fin, finare än vanligt; *oðer da'n* nästa dag; *oðer morgun* nästa morgon; *oðern* den andre, *oðrą* den andra, *oðrað* det andra, *oðrär* m, *oðrur* f, *oðrų* n de andra
oðerbetter [o"ðe-better] bättre än vanligt, **bättre** än genomsnittet, **förmer** (än andra)
oðerdag [o"ðe-dag] *-da'n (-daem) -daer* **annandag** || *oðerdag juol* annandag jul; *oðerdag påsk* annandag påsk
oðerkluoker(a) [o"ðe-kluoker(a)] klokare än vanligt, **klokare** än förut
oðerlaingger(a) [o"ðe-ląĭŋger(a)] **längre** än vanligt
oðersemmer(a) [o"ðe-sęmmer(a)] **sämre** än normalt, **sämre** än vanligt; **usel**, **undermålig**
oðerstarker(a) [o"ðe-starrker(a)] extra **stark**, ex. se **stark**
oðerstas [o"ðestas] var. av *oðrumstas*
oðerstyörr [o"ðe-styörr] större än vanligt, ovanligt **stor**
oðerwais [o"ðe-waĭs] adv, oböjl adj på **annat sätt**, **annorlunda**, ex. se **annat**, **mathållning**
oðerwerr(a) [o"ðe-werr(a)] värre än vanligt, värre än ngt annat || *int oðerwerra* inte värre än vanligt; inte så farligt
oðerwilder [o"ðe-willder] bättre än vanligt, **bättre** än genomsnittet, **förmer** (än andra)
ǫdjärun [ǫ"-dźärụ·n] **påstridig**; **enträgen**
ǫdrag [ǫ"-drag] *ǫdraeð (ǫdraę)* = **pådrag**
ǫdraið se *ǫdraiðn*
ǫdraiðn [ǫ´-draĭ'n] n: *ǫdraið,* pl: *ǫdrai'nner* pådragen; **dragen**, **påstruken**
oðrumstas [o"ðrụmstas] **annorstädes**, på andra **ställen**
offentli [ofę`nntli] adv **offentligt**
offentlin [ofę`nntlịn] **offentlig**
offer [o´ffer] s *offreð (offrę)* = **offer**
offer [o`ffer] vb[1] **offra**

offerolter -oltrað (-oltrą) = **offeraltare**
offerräk -rätjin (-rätjem) **offerrök**
offert -n (-em) -er **offert**
offisiell **officiell**
offisier var. av *offisir*
offisierer var. av *offisirer*
offisir -n (-em) -er **officer**
offisirer -n (-am) -er **officerare**
offsir [o`ffsir] var. av *offisir*
o̧fylld [o̲´-fylld] **påfylld**
og adj **hög**, se ex. || *og o̧ mo̧leð* högljudd; *og tið* hög tid (att). Se äv *oger(a), öger(a)*
og adv **också**, se ex., **med**, se ex.
og konj, subj **och**; **och ändå**, **fast**, ex. se **fast** subj, **fastän**, **trots att**, ex. se **ändå**; **för** att (med avsikt att), se ex.; **som**, se ex. se **som** 5 || *og en eld* se *ogeneld*; *um og* även om, om också
oga ogað (ogą) ogur (äldre pl: =) **öga**, ex. se **stickas** || *fo̧ ogað o̧* få ögonen på; *fo̧ upp ogų* få upp ögonen; *i main(um) ogum* i mina ögon; *laungg um ogų* lång i ansiktet (snopen); *old iet og o̧* hålla ett öga på; *old ogų o̧* hålla ögonen på, se ex.; *old ogų* (yngre *ogur*) *uppe* hålla ögonen öppna; *um ogų* i ansiktet, i synen; *werd stur i ogum* göra stora ögon, häpna
ogaðel -n (-aðlem) **högadel**
ogakt [o̲`g-akkt] vb[1] **högakta**
ogaus -að (-ą) = **höghus**
ogdraiðn [o̲`g-draĭ'n] n: *-draið,* pl: *-drai'nner,* äv *-draingner* **högdragen**
ogenbragu [o̲`gẹn-bragu·] f[2] **flimmer** för ögonen; ryckningar i ögonlock; **migrän**
ogenbrågå äldre grundf t. *ogenbragu*
ogenbråyn -eð (-ę) = **ögonbryn**, ex. se **sveda** vb
ogendrupir [o̲`gẹn-drupi·r] **ögondroppar**
ogendukter -n (-am) -er **ögonläkare**
ogeneld [ogẹne´lld] till **råga** på allt; för att inte **tala** om || *ogeneld eð* (och) vad värre är; till på köpet, till och med
ogenfest -ę (-n) fäste för blicken; ögonmärke || *åvå ogenfestę o̧* **fixera** blicken på
ogenfrans -n (-em) -er **ögonfrans**
ogenfröjð -ę (-n) -er **ögonfröjd**
ogenklinik -klinitjin (-klinitjem) -kliniker **ögonklinik**
ogenkontakt -ę (-n) **ögonkontakt**
ogenlins -n (-em) -er **ögonlins**
ogenluk -lutjeð (-lutjį) = **ögonlock**
ogenläker -n (-am) -er **ögonläkare**
ogenrå -nę (-'nn) -er **ögonvrå**
ogenskugg -skuddjin (-skuggam) **ögonskugga**
ogenspryndj -ą f[1] **ögonspringa**
ogenstie -n (-nem) -ner **ögonsten**; **pupill**
ogentann -ę (=) -tenner (pl dat *-tannum*) **ögontand**, **hörntand**
ogenuperasiuon = (-em) -er **ögonoperation**
ogenwalm -in (-em) -er **ögonlock**
ogenwåg -wå'n (-wåem) **var** i ögonen
ogenår -eð (-ę) = **ögonhår**, ex. se **krökas**, **ögonfrans**; enligt OÖD äv ögonbryn
oger(a) [o̲`ger(a)] **högre**
ogest [o̲`gest] **högst** || *o̧ ogest daem* mitt på dagen
ogfjällsuotell -eð (-ę) = **högfjällshotell**
ogfuotað **långbent**
ogg oddjeð (oddję) = **hugg**; **hygge** || *o̧ ogg* på hugget
ogga ogg – jägg – eddjeð **hugga**, se ex., avverka || *ogg för sig* hugga för sig; *ogg i* hugga i; *ogg i stie* hugga i sten; *ogg ijel* hugga ihjäl; *ogg nið* hugga ned, ex. se **regnskog**; *ogg til* hugga till; yxa till; *ogg til min* hugga till med; *ogg upp* hugga upp; *ogg yr* hugga ur; *ogg åv* hugga av
oggbuorr -n (-em) -er **stämjärn**
ogger -n (-am) -er **huggare**, **skogshuggare**, ex. se **kolbulle**; **timmerhuggare**
oggerd med sms var. av *obgerd*
oggienn -eð (-ę) = **stämjärn**
oggkabb -in (-am) -er **huggkubbe**
oggkruok -kruotjin (-kruotjem) -kruoker **huggkrok**
oggkupp var. av *obkupp*
oggningg f[3] **huggning**
oggstabb -in (-am) -er **huggkubbe**, ex. se **streta** på
oggster [o´ggster] *-streð (-strę)* = **hygge**
ogguorm var. av *ugguorm*
ogiet f[4] **höghet**
ogkant i uttr *o̧ ogkant* på **högkant**
ogklakkaðskuo -'nn (-'mm) -ner **högklackad** sko
ogmess -ą f[1] **högmässa**
Ogǫsbljomm se *Ågåsbljåmm*
ogskaul -n (-am) -er **högskola**
ogskaulautbildningg f[3] **högskoleutbildning**
ogstaðiekripp -in (-em) -er **högstadieelev**
ogstaðium -staðieð (-staðię) -staðier **högstadium**
ogstungen = (-stungnam) -stungner **högstubbe**, ex. se **falla**
ogsåmår [o̲`g-sǫmå·r] *-n (-sumbrem) -sumbrer* **högsommar**
ogsät -eð (-ę) = **högsäte**
ogtrykk -tryttjeð (-tryttję) = **högtryck**
ogwakt **högvakt** || *go ogwakt* gå högvakt
ogwattn -wattneð (-wattnę) **högvatten**, se ex.
ogälskuo -'nn (-'mm) -ner **högklackad** sko

ǫittað [ǫ´-ittað] **påhittad**
oj! interj **oj!**
oj s *-n (-em) -er* **hoj** (cykel)
oja vb[1] : *oj sig* **oja sig**
ojajoj! var. av *ojojoj*
ojojoj **ojojoj!**
OK [okä´ĭ], äv [åkä´ĭ] **OK** (okej)
ok otjin (otjem) oker **hök**; (seglande) **rovfågel** || *oker* äv Kyrkbybor (inv i Älvd:s kyrkby, skämts)
oka vb[1] **öka** || *ok att* klara (kaffe); *ok aut* öka ut, utöka; *ok ǫ* öka på, höja; *ok åv sig* föröka sig, se ex.
okke ottjin (okkam) okker **spån**; **tändspån**, ex. se **samtidigt**; tunn **skiva**
okkel [o`kkel] *-n (okklam) okkler* **ankel**, **vrist**
Okkelbu **Ockelbo**, äv gårdsnamn i Älvd
okkelknaul -n (-em) -er **ankel**, ex. se **knöla** sig; **fotknöl**
okkellið -n (-im) -ir **fotled**, **vrist**
okkso [o´kkso] **också** || *eld okkso* eller också, eller så
okktrai -’tt (-nę) = trästycke av vilket man gör *okker,* spån som **tändvirke**
okky oftast oböjt **hockey**
okkyjälm [o´kky-jällm] *-in (-em) -er* **hockeyhjälm**
okkylag [o´kky-lag] *-laeð (-laę)* = **hockeylag**
okkymattj [o´kky-mattś] *-n (-em) -er* **hockeymatch**
okkyspilär [o´kky-spilä·r] *-n (-am) -er* **hockeyspelare**
okkytävlingg [o´kky-tävlĭŋŋg] f[3] **hockeymatch**
oknammen -namneð (-namnę) = **öknamn**
okningg f[3] **ökning**
oksidiringg [oksidi`rĭŋg] f[3] **oxidering**
oktav -in (-em) -er **oktav**
oktobber var. av *oktober*
oktober oböjl **oktober**
oktover var. av *oktober*
okugel [o`k-uge·l] *-uglą* f[1] **hökuggla**
ǫkuostað [ǫ´-kuosstað] **påkostad**
ǫkostnað [ǫ`-kuostnað] *-n (-im)* påkostnad, påkostande || *ukin ǫkuostnað!* (ung.) vad de kostar på! (eg. ’vilken påkostnad!’)
okus pokus [o´kus po´kus] **hokus pokus**
[1]*ola* s f[1] **olja**, ex. se **smörja**
[2]*ola* s f[1] **bindsle**, enklare **skidbindning**
ola vb[1] **olja**, se ex.
ǫlaggd [ǫ´-laggd] **pålagd**
ǫlat [ǫ"-lat] *-eð (-ę)* **täte**, ex. se **botten**
ǫlatustjyr [ǫ"latu-stśyr] *-eð (-stjyrį)* lite sparad **långfil** som **täte** till ny sats
olbransn (-bransem) **oljebranschen**
olbuolag -laeð (-laę) = **oljebolag**
[1]*old -eð (-ę)* = **håll**, **riktning**, se ex.; **läggning**, se ex.; **grepp**, **tag** || *að dyö oldę* åt det hållet; på det humöret, se ex.; *að iss oldę* åt det här hållet; *að oll(um) oldum* åt alla håll, se ex.; *að yms(um) oldum* åt olika håll, se ex.; från andra hållet; *frǫ oll(um) oldum* från alla håll, se ex.; *ǫ launggt old* på långt håll; *ǫ old* på håll, på avstånd
[2]*old -ę (-n),* äv n: *-eð (-ę)* **håll** (smärta i sidan) || *old i saiðun* håll; *old og styngn* lunginflammation
olda old – jält (lokalt *jäld*) *– eldeð* (+dat) **hålla**, se ex.; **rymma** || *old að* hålla till, hålla åt; *old att* hålla igen, bromsa, hålla tillbaka, hålla in, se ex.; hålla sig; *old aut* hålla ut; *old dig!* larva dig inte!; *old etter* + dat hålla efter, se ex.; *old fast* hålla fast, ex. se **beslag**; *old fast wið* hålla fast vid; *old fram* hålla fram; *old framm sig* hålla sig framme; *old för* hålla för; hålla före, mena, anse; *old i* hålla i; *old i sig* hålla i sig; arbeta energiskt; *old iett min* hålla med, vara enig med; *old ijuop* hålla ihop; *old kwere* hålla kvar; *old min* + dat hålla med, samtycka; *old mųota* hålla emot; *old nið* hålla ned; *old nogum min jätå* hålla ngn med mat; *old ǫ* hålla på; hålla på att, vara på vippen att; *old ǫ min* + dat hålla på med, se ex., ägna sig åt, syssla med; *old til* hålla till, ex. se **smedja**, vistas; *old um* hålla om, krama, omfamna; *old undǫ* hålla undan, hålla borta, se ex.; undan-hålla, ex. se **myndighet**; *old undǫ sig* hålla sig undan; *old upp* hålla upp; *old uppe* hålla upp(e); hålla öppen
old sig old sig – jält sig – eldeð sig **hålla sig**, **behärska** sig; **tåla** sig; **hålla** upp(e) (om vädret) || *old sig að* hålla sig till, ex. se **hålla sig**, **svenska** s; *old sig fer sig siuov* hålla sig för sig själv; *old sig framme* hålla sig framme; *old sig kwer(e)* hålla sig stilla; *old sig min* + dat hålla sig med, se ex.; *old sig niðwið bokkan* o. *old sig ǫ bokkam* hålla sig i skinnet, veta sin plats (eg. ’hålla sig (nere) på marken’); *old sig undǫ* hålla sig undan, hålla sig borta
oldas olds – jälts – eldes **hållas**; **hålla**, **hålla** ihop; **hålla sig**; **hålla** sig kvar; **hålla** till || *oldas ijuop* hålla ihop; *oldas um* hålla om varandra, kramas
oldatji [o`lld-atśi·] *-n (-åkåm) -atjir* **hållhake**
older adv **aldrig**, se ex. || *lä að older inggu* skratta åt (just) ingenting; *mjäst older* nästan aldrig, mkt sällan; *older för* aldrig förr; *older i wärdn* aldrig någonsin
[1]*older* [o`llder] s *-n (-am) -er* **hållare**
[2]*older* [o´llder] *-n (oldrem) oldrer* **ålder** || *eter oldrem* efter sin ålder, med tanke på åldern

olderduom -in (-em) **ålderdom**
olderduomlin **ålderdomlig**
olderduomsiem -eð (-ę) = **ålderdomshem**
oldersgrupp -in (-em) -er **åldersgrupp**, se ex.
olderskremp -ą f1 **ålderskrämpa**
olderspensiuon = (-em) -er **ålderspension**
oldplass -n (-em) -er **hållplats**
oldringgswård -ę (-n) **åldringsvård**
oldrupi [o`l-drupi·] *-n (-drupåm) -drupir* oljedroppe, (en) **droppe** olja
oldåkå -n ack o. yngre grundf av *oldatji*
ǫlesin [ǫ´-lesį·n] n: *ǫlesið,* pl: *ǫlesner* **påläst**
olferg -ą f1 **oljefärg**
o-liuoð = (-ę) = **o-ljud**
oliv -in (-em) -er **oliv**
olk oltjin (oltjem) olker **holk**, se ex.; **mudd**; **hylsa**
olkamin = (-em) -er **oljekamin**
olkann -ą f1 **oljekanna**
oll **all**, ex. se **all**, **kyla**; **hel**, se ex. || *ǫ ollum stellum* på alla ställen; *ollt iseð* allt på en gång; plötsligen; *ollt mẏölit* o. *ollt so ir* allt möjligt, ex. se **all**; *ollt sos ollt* o. *ollt som ollt* allt som allt, inalles. Se äv *ollt* adv
oll [o`ll] **allra**, se ex.
Olland **Holland**
ollender -n (-am) -er **holländare**
ollensk **holländsk**
ollerijuop [o`ller-iĭu̯o´p] **allihop**, se ex.
ollerjuop var. av *ollerijuop*
ollestass var. av *ollsta'ss*
ollesta'ss var. av *ollsta'ss*
ollestas var. av *ollsta'ss*
ollplass var. av *oldplass*
ollsta'ss **överallt**
ollt adv allt; **helt** och hållet; **ända**, se ex. || *ollt iseð* allt på en gång; plötsligen
olltgainum + ack **helt** igenom
olltiett [o´llt-ie´tt] **alltid**; **ständigt**, ex. se **ofärdighet**; **hela tiden**, **oavbrutet**; **ideligen**
olltijuop [o´llt-iĭu̯o´p] (dat *ollijuop*) **alltihop**, se ex., alltsammans, allting
olltringgum [o´lltrįŋgų̆m] adv, prep + ack hela **vägen** runt, ex. se **fäbodtäkt**
olltsoir se *ollt so ir* under *oll*
ollumstas **överallt**, se ex.
ollund på **allehanda** vis, på alla (möjliga) **sätt**, på alla sätt och **vis** || *åv ollund* av alla möjliga slag
ollunde var. av *ollund*
olme olmin (olmam) olmer **holme**, **ö**
ǫloplin [ǫ"-lo̯plįn] **efterhängsen**
olplattform var. av *olplattfuorm*
olplattfuorm -in (-em) -er **oljeplattform**
olrukk -ruttjin (-ruttjem) -rukker **oljerock**, se ex.
olt **halt** (med hälta)
olta vb1 **halta**, se ex. || *olt åv* halta iväg
olter oltrað (oltrą) = **altare**, se ex.
olterringg -rindjin (-rindjem) -ringger **altarring**
olterskåp -eð (-ę) = **altarskåp**
oltertavel [o`llte-tave·l] *-tavlą* f1 **altartavla**
oltrug -tru'tt (-trunę) = **oljetråg**
olun **oljig**
olympiað -n (-em) -er **olympiad**
ǫlysningg [ǫ"-lẏsnįŋŋg] f3 **pålysning**
om pron obet. var. av *onum,* se *an*
om s. *-in (-em)* **halm**
oma s f1 **larv**, **mask**, ex. se **synd** adj/adv
oma vb1 : *om sig* **larva sig** (skämts); **åma sig**
ombuð = (-ę) = **ombud**
omeopat -n (-em) -er **homeopat**
ǫminnd [ǫ´-mįnnd] **påmind**
omknipp -ą f1 **halmbal**
omkraungen -kraungną f1 **halmkrona**
ommadrass -n (-em) -er **halmmadrass**
omor lokal var. av *åmår*
områð mer sv var. av *umråð*
oms lokal var. av *oss*
omstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **halmstack**
omsträ -'tt (-nę) = **halmstrå**
omtak -tatjeð (-tatjį) = **halmtak**
omtjärv -in (-am) -er **halmkärve**
ona vb1 **håna**
onnǫ! [ǫ´nnǫ] **snälla!**, **snälla** du!, se ex. || *onnǫ, onnǫ!* kära söta!, såja, såja! (tröstande)
onnu! var. av *onnǫ!*
onnå! var. av *onnǫ!*
onnör [onö´r] o. [ǫn(n)ö´r] *-n (-em) -er* **honnör**
onum se *an*
onumes **hans**
onums lokal obetonad var. av *onumes*
onungg onundjin (onundjem) **honung**
onunggsgard -n (-em) -er **bigård**
onunggskaku [o`nųŋ(g)s-kaku·] f2 **honungskaka**
onunggskåkå äldre grundf t. *onunggskaku*
onunggsslungger -n (-am) -er **honungsslungare**
opera se *uopera*
operasaungger -n (-am) -er **operasångare**
operasaunggesk -ą f1 **operasångerska**
operasiuon med sms var. av *uperasiuon*
operativsystiem -eð (-ę) = **operativsystem**
operett -n (-em) -er **operett**
operira var. av *uperira*
ǫpikkað **faststucken** (på ngt)
opiniuon = (-em) -er **opinion**
opirasiuon ovanl var. av *uperasiuon*
opirira var. av *uperira*

opp mer sv var. av *upp* s
oppas mer sv var. av *uppas*
opponira [op(p)oni̲`ra] vb¹ **opponera** ||
opponir sig **opponera sig**
opposisiuon = *(-em) -er* **opposition**
oppsan! **hoppsan!**
optiker [o´pptiker] *-n (-am) -er* **optiker**
orað [o"ra̲ð] *-n (-im) -ir* **öring** (ofta bäcköring), ex. se **nappa**
oraðpinn [o"ra-pi̧nn] *-'n (-am) -er* liten **öring**
ordinarie [ordina̲`rĭe] **ordinarie**
ordinira [ordini̲`ra] vb¹ **ordinera**, se ex.
organ -eð (-ę) = **organ**
organisasiuon = *(-em) -er* **organisation**
organisira [orgą̈nisi̲`ra] vb¹ **organisera** ||
organisir um organisera om, omorganisera
organist -n (-em) -er **organist**
organisteksamen = (inga andra former noterade) **organistexamen**
orgel [o`rrgel] *-n (orglem) orgler,* äv f: *orglą* f¹ var. av *orglur*
orgeltramper -n (-am) -er **orgeltrampare**
orginal -eð (-ę) = **original**
orginalspråk -språtjeð (-språtję) = **originalspråk**
orglur pl (dat *orglum*) **orgel**, se ex.
orgtroðu [o`rrg-troðu·] f² **orgeltrampa**
orgtroðå äldre grundf t. *orgtroðu*
orgur var. av *orglur*
orientira [orĭę̈nti̲`ra] vb¹ **orientera**
orientirer -n (-am) -er **orienterare**
orientiringg [orĭę̈nti̲`ri̧ŋg] f³ **orientering**
orientiringgstävlingg [orĭę̈nti̲`ri̧ŋ(g)s-tävli̧ŋŋg] f³ **orienteringstävling**
orisont -n (-em) -er **horisont**
orisontell **horisontell** || *orisontellt* horisontellt
orkester -n (orkestrem) orkestrer **orkester**
ormon -eð (-ę) -er **hormon**
ormoslyr -n (-em) **hormoslyr**
ornament -eð (-ę) = **ornament**
ortjidé -'nn (-em) -er **orkidé**
ortjiðé var. av *ortjidé*
ortjidie var. av *ortjidé*
ortopieð -n (-em) -er **ortoped**, se ex.
os stavningsvar. av obet. *oss*
ǫs -n (-em) -er **ås**
ǫsaiðu **åsido**
Osbyddj [o´s-byddź] *-in (-am) -er* **Orsakarl**
Ǫsbynn (-bymm) **Åsen** (by i Älvd) ||
upi Ǫsbymm i Åsen
Ǫser var. av *Ǫsär*
ǫsett [o̲´-sett] **påsatt**; **påklädd**
ǫsetu [o̲"-setu·] f² **påkläderska**
ǫsetå äldre grundf t. *ǫsetu*
osian var. av *uosian*
ǫskabb -in (-am) -er **takbjälke**
Oskall [o̲´s-kall] *-n (-em) -er* **Orsakarl**
Ǫskaller Åsenkarlar; **Åsenbor** (inv i älvdalsbyn Åsen)
Ǫskallmǫl -eð (-ę) **Åsenmål** (dialekten i Älvdalsbyn Åsen)
Ǫskelingg [o̲`s-kelĭi̧ŋŋg] f³ gift **Åsenkvinna**
Ǫsknakkur **Åsenbor** (inv i älvdalsbyn Åsen, skämts)
ǫskrievað [o̲´-skri̲evað] **påskriven**
ǫskrievd var. av *ǫskrievað*
ǫskruvað [o̲´-skru̲vað] **påskruvad**
Ǫskull -ą f¹ **Åsenflicka**, ogift Åsenkvinna
Oslo [o̲´slo] **Oslo**
Ǫsmǫl -eð (-ę) **Åsenmål** (dialekten i Älvdalsbyn Åsen)
ǫsmuord [o̲´-smu̲ord] påsmord; **påstruken**, berusad
oss [os(s)] obetonad var. av *onumes,* ex. se **blodtryck**, **fru**
Ossa (apokoperas oftast inte) **Orsa** || *i Ossa* i Orsa
Ossakall mer sv var. av *Osskall*
Ossamǫl var. av *Ossmǫl*
ossas osses – osses – ossas **smågnabbas**, **skämta**, **nojsa**
Ossasju'nn (-sju'mm) **Orsasjön**
Ossbyddj var. av *Osbyddj*
Ossjun [o̲´s-sju̲n] var. av *Ossasju'nn*
Osskall var. av *Oskall*
Ossmǫl [o`ss-mǫ̲l] *-eð (-ę)* = **orsamål**
ost [o̲st] *-n (-em) -er* **höst**, se ex. || *að ostem* till hösten, i höst; *framǫ ostn* frampå hösten; *framter ostem* (längre) fram i höst; *i ost* i höst; *i ostes* i höstas; *um ostą* på (om) höstarna; *um ostn* på hösten
Ostaingg [o̲`st-ą̆i̧ŋg] Östäng, **Östermyckeläng** (by i Älvd)
ostaktun [o̲`st-akktu̧n] **höstlig**, se ex.
ostdag [o̲`st-da̲g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **höstdag**
ostdagiemmen [o̲`stdag-i̧emmę̧n] *-iemną* f¹ **höstdagjämning**
ostdis [o̲`st-di̲s] *-eð (-ę)* **höstdis**
oster [o̲´ster] I. adv **österut**, mot **öster**; i **öster** ||
dar oster där i öster.
II. prep + dat **österut** längs, **österut** utefter, se ex.; (längre) **österut** i, ex. se **by**, **stampa**
Ostermykklaingg [o̲`ste-myk(k)lą̆i̧ŋŋg] **Östermyckeläng** (by i Älvd)
ostersaiðą f¹ östra sidan, **östsidan**
Ostersju'nn [o̲`ste-sĭu̲nn] *(-sju'mm)* **Östersjön**
ostertil [o̲´steti̲l] **österut**, mot **öster**; i öster
ostferg [o̲`st-ferrg] *-ą* f¹ **höstfärg**
ostfluoð [o̲`st-flu̲oð] *-ę (-n) -er* **höstflod**

osti var. av *ostri*
ostkantn [o`st-kąnnt'n] *(-kantem)* **höstkanten** ||
framǫ ostkantn frampå höstkanten
ostkust [ost-kusst] *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)*
ostkust, östkust
ostkweld [o`st-kwelld] *-n (-em) -er* **höstkväll**,
se ex.
ostlaik [o`st-laĭk] **höstlik**, se ex.
ostlin [o`stlįn] **östlig**, se ex.
ostluv [o`st-luv] *-eð (-ę)* = **höstlov**
ostmin + dat utmed el. på **östra** sidan av
ostmonað [o`st-mǫnað] *-n (-im) -ir* **höstmånad**
ostmorgun [o`st-morrgųn] = *(-me'nnem) -me'nner*
höstmorgon
ostmörken [o`st-mörrkęn] *-mörkneð (-mörknę)*
höstmörker
ostmörker mer sv var. av *ostmörken*
ostnest + dat **österut** vid, se ex.; **österut** hos, se ex.
Ostnǫr [o`st-nǫr] **Östnor**, by i Mora
ost-norter [ost-no´rter] nordost, i **nordost**,
åt **nordost**
ostnǫt [o`st-nǫt] *-ę (-n) -nęter* **höstnatt**
[1]*ostǫ* [o`stǫ] adv **österifrån**, ex. se **ostlig** ||
frǫ ostǫ österifrån
[2]*ostǫ* [o`stǫ] prep + ack **öster** om, ex. se **by** ||
ostǫ övę öster om älven
[3]*ostǫ* var. av *ostrǫ*
ostomin [o`stǫmįn] **österut**, där i öster,
längre **österut**; i den östra gården
ostonað [o`stǫnað] I. prep + dat **öster** om, se ex.
II. adv längre **österut**
ostoni [o`stǫni] + dat i **östra** delen av, se ex.;
öster om
ostǫter [o`stǫter] I. adv **österifrån** ||
frǫ ostǫter österifrån. II. prep + dat **österifrån**
utefter, **österifrån** längs, se ex.
ostǫtil [o`stǫtil] i **öster**, på **östsidan**, på **östra**
sidan om Älven; **österut**
ostǫtilmǫl [o`stǫtil-mǫl] *-eð (-ę)* = östlig
älvdalska (älvdalska öster om Älven)
ostǫweðer [o`stǫ-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)*
ostlig vind, **östlig** vind, **östanvind**
ostplyö [o`st-plyö] *-plyöer -plyögd -plyögt*
höstplöja
ostrað [o´strað] + dat **österut** till, se ex.
ostri [o´stri] + ack **österut** till, se ex.;
+ dat **österut** i, ex. se **epidemi**
ostringgum [o´strįŋgųm] + ack **österut** (i öster)
omkring
ostrǫ [o´strǫ] + ack **österut** till, se ex.
+ dat **österut** på, se ex., österut i
ostrum [o´strųm] + ack **öster** om (österut o.
förbi), se ex.

ostryvyr [ostr-y"vyr] i sht ss adv, o. [o´stryvyr]
i sht ss prep I. adv **österut**, se ex., mot **öster**;
i **öster**; (lokalt) till **Kyrkbyn**.
II. prep + ack **österut** över, se ex.
ostså'dd [o`st-sådd] *-ę (-n)* **höstsådd**
osttermin [o`st-termįn] = *(-em) -er* **hösttermin**
ostweðer [o`st-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* =
höstväder
ostwið [o´stwið] + ack **österut** vid || *ostwið kustn*
österut vid kusten, vid östkusten
ostyvyr var. av *ostryvyr*
Osum [o´sųm] i uttr *i Osum* i **Orsa**
osw. [o-so-wi`ðer] **osv** (och så vidare)
Qsär pl b.f. (dat *Qsum*) **Åsen**, Älvdalsåsen (by i
Älvd), se ex. || *påytjin kumb frǫ upǫ Qsum*
pojken kommer från Åsen; *upǫ Qsą* till Åsen
ota se *åta*
ǫtagun [ǫ"-tagų·n] o. [ǫ´-tagų·n] **kitslig**,
lättstött, **snarstucken**, **känslig**; ledsen
ǫtainkt [ǫ´-tąĭŋkt] **påtänkt**
otell med sms var. av *uotell*
otn [o`t'n] (i regel endast denna form) **aftonvard**,
eftermiddagsmål || *jätå otn* äta aftonvard, äta
eftermiddagsmål
otǫ var. av *åtǫ*
otwi! [otwi´] **tvi!**
ǫtwinggað [ǫ´-twįŋŋgað] **påtvingad**
ǫuppað [ǫ´-uppað] **påhoppad**
(ovda) ovder – ovdeð – (ovdað) i uttr
so eð ovder etter (ung.) med en väldig **fart**
ovdað i uttr *wårå bra ovdað* ha ett gott **huvud**,
vara intelligent
ovdkupp var. av *obkupp*
ovel ovelę (oveln) ov(e)ler [159] **senvår**,
försommar || *dar ovelę ir* på **försommaren**;
i ovles på sen**våren**, i **våras**, på **försommaren**
(förliden försommar); *um ovelę* på senvåren,
på **försommaren**
overall [overa´ll] *-n (-em) -er* **overall**
overål var. av *overall*
ovgerd, ovgerdskupp se *obgerd, obgerdskupp*
ovkudd, ovkupp se *obkudd, obkupp*
ovkuppfuoðer [o"vkup(p)-fuoðe·r] *-fuoðreð*
(-fuoðrę) = **örngott**
ovlas ovles – ovles – ovlas **våras**, bli senvår,
bli försommar
ovuð [o"vuð] = *(ovdę,* äv *obdę)* = **huvud** ||
dumm i ovdę **dum** i huvudet; *ovuð ǫ skapt*
huvudet på skaft; *stand ǫ ovd min nogum*
mäta sig med ngn; *stand ǫ ovdę* stå på
huvudet; *åvå sårt i ovdę* o. *åvå sårt ovuð*
ha ont i **huvudet**, ha **huvudvärk**
ovuðkläð = *(-ę)* = **huvudduk**, **sjalett**

[159] Obestämd form *ovel* o. pl anv sällan.

ovuðkudd [o"vu-kudd] *-n (-em) -er* **huvudkudde**
ovuðrett [o"vu-rett] *-n (-em) -er* **huvudrätt**
ovuðroll [o"vu-roll] *-n (-em) -er* **huvudroll**
ovuðsaið [o"vu-saĭð] *-ą* f¹ **huvudsida**
ovuðsatjin mindre vanl var. av *uvuðsatję*
ovuðsbry [o"vus-bry̲] *-'tt (-nę)* **huvudbry**
ovuðsbråk [o"vus-brå̲k] *-bråtjeð (-bråtję)* **huvudbry**
ovuðsbuonað [o"vus-bụona̲ð] *-n (-im) -ir* **huvudbonad**
ovuðskoll [o"vu-skoll] *-n (-am) -er* **huvudskalle**, **kranium**
ovuðslaus [o"vus-laus] *-ę (-n) -låyser* **huvudlus**
ovuðslos [o"vus-lo̲s] **huvudlös**
ovuðstað [o"vu-sta̲ð] *-n (-im) -städer* **huvudstad**
ovuðsyörum [o"vus-y̲örụm] **yr** i huvudet
ovuðuord [o"vuð-u̲ord] *-eð (-ę)* = **huvudord**
ǫätjin [o̲´-ätśịn] n: *ǫätjeð,* pl: *ǫäkner* **påkörd**

P

p [pi̲], yngre [pe̲] *p:eð (p:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **p**
padda f¹ **padda**; (skämts) **i-pad**
paddel vb¹ **paddla**
paðer [pa"ðer] *paðrą* f¹ grovt hemvävt **lakan**
paff pl: *-er* **häpen**, **paff**, se ex.
pagas [pa"ga̲s] *-eð (-ę)* = patrask, **följe**, anhang, **pack**, ex. se **jäkla**
pain -eð (-ę) = **ansträngning**, se ex., **besvär**, **möda**, **slit**; **smärta**, **pina** || *ukað pain!* vilket slit!, usch så jobbigt!, fy vad jobbigt!
paina s f¹ **pina**, **plåga**, smärta
paina vb *painer – painde – paint* **pina**, **plåga** || *pain aut sig* pina ut sig; *pain i drit non* plåga (pina) skiten ur ngn; *pain ijel* o. *pain et endes* plåga ihjäl; *pain sig* plåga sig; anstränga sig (i sht fysiskt); *pain swenska* tala svenska med möda; *pain til* med stor möda åstadkomma
painas paines – paindes – paindas (äv *paines – paintes – paintas*) **pinas**; **uslas**, **slita**, **arbeta** med möda, **sträva**, **kämpa**, se ex., **anstränga sig** || *painas min noger* slita med ngt, uslas med ngt; *painas ǫ* kämpa på; *painas yvyr noger* slita med ngt, uslas med ngt; *painas åv* med möda ge sig av; *painas åv upp* släpa sig upp, med möda ta sig upp ur sängen
paingger [pąĭ´ŋger] **pengar**, se ex.
painingg -indjin (-indjem) -ingger **stackare**
painskli adv **plågsamt**, **jobbigt**
painsklin **ynklig**, **ömklig**, **eländig**; **plågsam**
painun **ansträngande**, **arbetsam**, **jobbig**, **mödosam**, **slitsam**, **kämpig**, **besvärlig**
paj -n (-em) -er **paj**
pajas -n (-em) -er **pajas**
paketira [paketi̲`ra] vb¹ **paketera**
pakiet -eð (-ę) = **paket**, ex. se **det där**
pakietolder -n (-am) -er **pakethållare**, se ex.
pakietoller mer sv var. av **pakethållare**
pakk pattjeð (pattję) = **pack**
pakka vb¹ **packa** || *pakk i* packa i; *pakk in* packa in; *pakk ijuop* packa ihop, packa samman; *pakk nið* packa ned; *pakk upp* packa upp
pakkningg f³ **packning**
pakkwäsk [pa`kk-wä̲sk] *-ą* f¹ **packväska**
paksa vb¹ **paxa**, passa
palats -eð (-ę) = **palats**
pall -n (-em) -er **pall**
[1]*palla* vb¹ **palla**, knycka, se ex.
[2]*palla* vb¹ **palla**, sätta stöd || *pall under* palla under; *pall upp* palla upp
[1]*palm -in (-em) -er* **palm**
[2]*palm -in (-em) -er* **pärm**
palmkwist -n (-em) -er **palmkvist**
palmsundag [pa`llm-sụnda̲g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **palmsöndag**
palsternakk -ą f¹ **palsternacka**
palt -n (-em) -er **palt**
paltbröð = *(-ę)* **paltbröd**
paltbull -n (-am) **paltbröd**
pamp -in (-em) -er **pamp**
panda f¹ **panda**
pandaungg [pą`nnda-ụŋŋg] *-undjin (-unggam) -ungger* **pandaunge**
pandemi [pąndemi̲´] *-'nn (-em) -er* **pandemi**
pandimi var. av *pandemi*
pang! **pang!**
pangg! var. av *pang!*
pangsé -'nn (-em) -er **pensé**
pangsiuon var. av *pensiuon*
pangsiuonira var. av *pensiuonira*
pangsiuonär med sms var. av *pensiuonär*
paniel mindre vanl var. av *panil*
panik panitjin (panitjem) **panik**
panil -n (-em) -er **panel**
panilwegg -weddję (-weddjin) -wegger **panelvägg**
panilyön -ą f¹ **panelhöna**
panir [pą"ni̲r] vb¹ **panera**
paniringg [pani̲`rịŋg] f³ **panering**
panna f¹ **panna** (ej ss kroppsdel), ex. se **se** till, **sätta** på
pannbien -eð (-ę) = **pannben**
pannbiff -in (-em) -er **pannbiff**
pannfuot -n (-em) -er **trefot**
pannkaku [pą`nn-kaku·] f² **pannkaka**, se ex.

pannkakudieg -die'n (-dieem) -dieger **pannkakssmet**
pannkakuienn -eð (-ę) = **pannkakslagg**
pannkakuryör -ą f[1] **pannkakssmet**
pannkakusmįet -n (-em) -er **pannkakssmet**
pannkåkå äldre grundf t. *pannkaku*
pannlapp -in (-em) -er **pannlapp**, **grytlapp**
pannmųor -n (-em) -er **pannmur**, se ex.
pannringg -rindjin (-rindjem) -ringger **trefot**
pannruom -eð (-ę) = **pannrum**
pansiuon med sms var. av *pensiuon*
pansiuonira var. av *pensiuonira*
pansiuonär med sms var. av *pensiuonär*
pansjonär var. av *pensiuonär*
pansjunär var. av *pensiuonär*
pant -n (-em) -er **pant** || *i pant* i pant; *set i pant* sätta i pant, pantsätta
panta vb[1] : *pant upp fer* + ack **sota** för, **betala** för, **umgälla**
pap -in (-em) **papp**
papigåja f[1] **papegoja**
papir [pa"pi̲r] *-eð (-ę)* = **papper**, ex. se **bläddrande**
papirbit m.fl. sms på *papir-* var. av *papirs-*
papirsandduk [pa"pis-ąn(d)du̲k] *-dutjin (-dutjem) -duker* **pappershandduk**
papirsbistyr [pa"pis-bistyr] *-eð (-ę)* = pappersbestyr, **pappersarbete**
papirsbit [pa"pis-bi̲t] *-n (-em) -er* **pappersbit**
papirsdjärå [pa"pis-dźärå·] oböjl **pappersarbete**
papirsflog [pa"pis-flo̲g] *-ą* f[1] **dekal** (nydal, eg. 'pappersbläcka')
papirsjobb [pa"pis-jobb] *-eð (-ę)* **pappersarbete**
papirskorg [pa"pis-korrg] *-kordjin (-kordjem) -korger* **papperskorg**
papirskupp [pa"pis-kupp] *-in (-am) -er* **papperspåse**
papirslapp [pa"pis-lapp] *-in (-em) -er* **papperslapp**
papirsrims [pa"pis-rįmms] *-ą* f[1] **pappersremsa**
papirsrull [pa"pis-rull] *-n (-am) -er* **pappersrulle**
papirssjäkk [pa"pis-sĭäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* **papperssäck**
papirsskräp [pa"pis-skrä̲p] *-eð (-ę)* **pappersskräp**
papirstiningg [pa"pis-tinįŋŋg] f[3] **papperstidning**
papirswäsk [pa"pis-wä̲sk] *-ą* f[1] **portfölj**
[1]*papp -in (-em)* **papp**, se ex.
[2]*papp -eð (-ę)* = papp, **pappbit**, stycke papp, ex. se **pappa**
pappa s gen *-es,* tilltalsf *Papp!,* oftast oböjt, i pl f[1] , (apokoperas i regel inte) **pappa**, se ex.
pappa vb[1] **amma**; **dia**
pappalieðun **pappaledig**
pappbit -n (-em) -er **pappbit**
pappe pappin (pappam) papper (kvinno)**bröst**; **bröstvårta** (på kvinna)
pappfuodral -eð (-ę) = **behå**, bysthållare (skämts)
pappkartaungg -taundjin (-taundjem) -taungger **pappkartong**
papplåð -ą f[1] **papplåda**
pappografi -'nn (-em) **mammografi** (skämts, jfr *pappe*)
pappolder -n (-am) -er **behå**, bysthållare
pappslöjð -ę (-n) **pappslöjd**
pappstjiv -ą f[1] **pappskiva**
pappsupp -ą f[1] **fruktsoppa** som gavs åt ammande kvinna
par -eð (-į) = **par** || *ien par, tri* ett par, tre; *iet par* ett par; *i(n)t parum* omaka; *par um par* par om par
parabolantenn = *(-em) -er* **parabolantenn**
parað -n (-em) -er **parad** || *ǫ parað* på parad
paradira [paradi̲`ra] vb[1] **paradera**
paraðira var. av *paradira*
paraðis [pa"raði̲s] o. [pa̲`raði̲s] *-eð (-ę)* = **paradis**
paradoks -n (-em) -er **paradox**
paraðuniform -in (-em) -er **paraduniform**
paraffin -eð (-ę) **paraffin**
paragraf -in (-em) -er **paragraf**
paraktun [pa"r-akktųn] **motsträvig**
parallell adj **parallell**
parallell s *-n (-em) -er* **parallell**
paralysirað [paralysi̲`rað] **paralyserad**
paranties var. av *parenties*
paraply -eð (-ę) -er, el. oböjt **paraply**
parasit -n (-em) -er **parasit**
parenties -n (-em) -er **parentes** || *inum parenties* inom parentes
parfekt **perfekt**
parfym -in (-em) -er **parfym**, se ex.
parirstaungg -staundję (-staundjin) -staungger **parerstång**, se ex.
park partjin (partjem) parker **park**
parkett -n (-em) -er **parkett**, se ex.
parkir [pa`rrki̲r] vb[1] **parkera**
parkira [parki̲`ra] var. av *parkir*
parkiringg [parki̲`riŋg] f[3] **parkering**
parkiringgsautumat -n (-em) -er **parkeringsautomat**
parkiringgslys -eð (-ę) = **parkeringsljus**
parkiringgsplass -n (-em) -er **parkeringsplats**
parlament -eð (-ę) = **parlament**
parlör -n (-em) -er **parlör**

parrkir stavningsvar. av *parkir*
partaj oböjl **partaj**, party
parti -eð (-ę) -er, el. oböjt **parti**
partikkel -n (-tikklem) -tikkler **partikel**
partilieðer -n (-am) -er **partiledare**
partner -n (-am) -er, pl äv = **partner**
parum [pa"rụm] kan böjas **maka** (sammanhörande), ex. se **omaka**
pasient -n (-em) -er **patient**
pasir [pa"si̱r] vb[1] **passera**
pass adv **pass** || *bar so pass* inte mer heller, inte mer än att, nätt och jämnt (att), ex. se **nätt**; *bar so pass eð luss* inte mer heller (bara mkt lite); *so pass* så mycket, så pass; *so pass sos* åtminstone; *ur pass* hur pass
pass s *-eð (-ę)* = **pass** || *sittj ǫ pass* sitta på pass, se ex.; *stand ǫ pass* stå på pass
passa vb[1] (+dat) **passa**, se ex. || *pass in* passa in; *pass ijuop* passa ihop; *pass ǫ* passa på; *pass sig* passa sig, akta sig; se upp; *pass sig fer* + dat passa sig för, akta sig för, ex. se **obekant**; *pass til* passa till; *pass upp* passa upp, passa upp på, se ex.; *pass upp ǫ* + ack passa upp på
pass ǫ-pris -eð (-ę) -er **passa på-pris**
passadjirer [pasadźi̱`rer] *-n (-am) -er* **passagerare**
passend **passande**
passer -n (-am) -er **passare**
passir, passira var. av *pasir*
passiv **passiv**
passiuon = *(-em) -er* **passion**
passkontroll -n (-em) -er **passkontroll**
passli adv **passande**, **lämpligt**, **lägligt**
passlin **passande**, **lämplig**, läglig
passningg f[3] **passning**
passtorn -eð (-ę) = **jakttorn**
pasta f[1] **pasta**
pastaså'ss -n (-em) -er **pastasås**
pastill -n (-em) -er **pastill**
pastor -n (-em) -er **pastor**
pastorat -eð (-ę) = **pastorat**
pastäj -n (-em) -er **pastej**
pastörisirað [pastörisi̱`rað] **pastöriserad**
patent -eð (-ę) = **patent**
patentira [patęnti̱`ra] vb[1] **patentera**, ta **patent** på
patentorað [patę`nnt-ora̱ð] *-n (-im) -ir* **bäckforell**
patiens [patię´nns] *-n (-em) -er* **patiens**
patjent var. av *pasient*
patjient var. av *pasient*
patrask patrastjeð (patrastję) = **patrask**
Patrik [pa"trik] **Patrik**
patriuot [patri(ĭ)ụo´t] *-n (-em) -er* **patriot**
patrull -n (-em) -er **patrull**
patruon [patrụo´n] o. [pa"trụon] = *(-em) -er* **patron**
patsient var. av *pasient*
paungg! var. av *pang!*
paus -n (-em) -er **paus**
pdf-fil -n (-em) -er **pdf-fil**
peðagog -go'n, äv *-godjin (-gogem,* äv *-goem) -goger* **pedagog**
peðagogisk **pedagogisk**
pedaguog var. av *peðagog*
peðaguog var. av *peðagog*
peðaguogisk var. av *peðagogisk*
pelarguon -ę (-gụo'n) -er (äv = *(-em) -er*) **pelargon**
pell -n (-em) -er **päll**
Pelle **Pelle** || *Pelle Rumplos* Pelle Svanslös
pels -n (-em) -er **päls**
pelsett -ą f[1] **pälsmössa**
pendel s *-n (pendlem) pendler* **pendel**
pendel vb[1] **pendla**
penetrira [penetri̱`ra] vb[1] **penetrera**
pengg sig vb[1] **betala sig**, ge förtjänst i pengar, se ex.
peningg [pę"nịŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **penning**, **peng**, **slant**, **mynt**, ex. se **vänstersko**; **medalj**
peningger [pę"nịŋŋger] **pengar**, ex. se **brådska**, **gälla** || *spårå peninggą* spara pengar
peninggbuok [pę"nịŋg-bụok] *-buotję (-buotjin) -byöker* **plånbok**
peninggbörg [pę"nịŋg-börrg] **burgen**, **välbärgad**
peninggdjilder [pę"nịŋg-dźillder] *-djildreð (-djildrę)* = **försäljning** av onödigt krafs (eg. 'penninggiller', 'penningfälla')
peninggflasur [pę"nịŋg-flasu·r] pl (dat *-flasum*) **penninggräs**, **penningört**; **ängsskallra**; (mindre ofta) **höskallra**
peninggras [pę"nịŋ-gra̱s] *-eð (-į)* **penninggräs**, **penningört**; **ängsskallra**; (mindre ofta) **höskallra**
peningglos [pę"nịŋg-lo̱s] **pank**
peningglott [pę"nịŋg-lott] *-n (-em) -er* **penninglott**
peninggłåð [pę"nịŋg-łå̱ð] *-ą* f[1] **kassalåda**
peninggpungg [pę"nịŋg-pụŋŋg] *-pundjin (-pundjem) -pungger* **penningpung**; **portmonnä**, se ex.
peninggsjäkk [pę"nịŋg-sĭäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* penningsäck, (ung.) **pengapåse**
peninggspen [pę"nịŋ(g)-spẹ̱n] *-eð (-ę)* = **kreditkort**; betalkort, kontokort (nydal, eg. 'penningspån')
peninggstakk [pę"nịŋ(g)-stakk] *-stattjin*

(-stattjem) -stakker **penninghög**; en stor mängd pengar
peninggstjit [pę"nįŋ(g)-stśi̲t] *-n (-em) -er* **spottstyver**
peninggstyöð [pę"nįŋ(g)-sty̲öð] = *(-ę)* **ekonomiskt** stöd
peninggsuom [pę"nįŋ(g)-su̲om] *-ą* f[1] **penningsumma**, summa pengar
peninggwinst [pę"nįŋg-wįnnst] *-ę (-n) -er* **penningvinst**
penisillin var. av *pinisillin*
penna f[1] **penna**
pennskaft se *pennskapt*
pennskapt -eð (-ę) = **pennskaft**
pennskrin -eð (-į) = **pennskrin**
pennstell -eð (-ę) = **pennställ**
penntekkningg f[3] **penntecknng**
pennwesser -n (-am) -er **pennvässare**
pensel -n (penslem) pensler **pensel**
pensiuon = *(-em) -er* **pension** ‖ *go i pensiuon* o. *tågå pensiuon* gå i pension
pensiuonat -eð (-ę) = **pensionat**
pensiuonira [pęnsĭuoni̲`ra] vb[1] **pensionera** ‖ *pensiuonir sig* pensionera sig
pensiuonsfesäkringg f[3] **pensionsförsäkring**
pensiuonsolder [pęnsĭu̲o´ns-ollder], vanl [pęnsiu̲o`ns-ollder] *-n (-oldrem) -oldrer* **pensionsålder**
pensiuonsålder var. av *pensiuonsolder*
pensiuonär -n (-em) -er **pensionär**
pensiuonärsrabatt [pęnsĭuonä´s-rabatt] *-n (-em) -er* **pensionärsrabatt**
pensiuonärsrįes [pęnsĭuonä´s-ri̲es] *-ą* f[1] **pensionärsresa**
pensjonat var. av *pensiuonat*
pensjonira var. av *pensiuonira*
pensjunat var. av *pensiuonat*
pensjunira var. av *pensiuonira*
pensjunär med sms var. av *pensiuonär*
penslingg f[3] **pensling**
penåmår [pe̲`n-ǫmå·r] *-n (-ambrem) -ambrer* **penhammare**
per- flera ord med prefixet *per-* har parallellformer på *pär-*
perfekt [perfe´kkt] adj **perfekt**
perfekt [pe̲`rfekt] s oftast oböjt **perfekt**, **perfektum**
perifer **perifer**
periuoð [peri̲u̲o´ð] o. [perĭu̲o´ð] *-n (-em) -er* **period**
periuoðwis **periodvis**
perm -in (-em) -er **pärm**
permanent **permanent**
permanenta [permanę`nnta] o. [permąnę`nnta] vb[1] **permanenta**
permissiuon = *(-em) -er* **permission**
permittira [permiti̲`ra] vb[1] **permittera**
permittiringg [permiti̲`rįŋg] f[3] **permittering**
perrongg [perǫ´ŋŋg] *-ondjin (-ondjem) -ongger* **perrong**
perspektiv [pespekti̲´v] *-eð (-ę)* = **perspektiv**
persunal, persuon osv se *pesunal, pesuon* osv
perta s f[1] **spån**, **takspån**, se ex.
perta vb[1] lägga **spåntak**
perttak -tatjeð (-tatjį) = **spåntak**
pęsa pęser – pęste – pęst : *pęs i sig* **vräka** i sig, **sätta** i sig, **bälga** i sig, hastigt förtära; *pęs og drikka* **stjälpa** i sig
pesienn [pesię´nn] = *(-em) -er* **persienn**
pesonbil var. av *pesuonbil*
pesonlin var. av *pesuonlin*
pest -n (-em) -er **pest**
pesunal [pesuna̲´l] *-n (-em) -er* **personal**
pesunalstjäf -in (-em) -er **personalchef**
pesuon [pesu̲o´n] = *(-em) -er* **person**
pesuonbil -n (-em) -er **personbil**
pesuonligiet [pesu̲o`nligi̲et] f[4] **personlighet**
pesuonlin [pesu̲o`nlįn] **personlig**
pi se *p*
pesuontrafik -trafitjin (-trafitjem) **persontrafik**
piano med sms mer sv var. av *pianu*
pianu oböjl **piano** ‖ *spilå pianu* spela piano
pianuleksiuon [pia̲´nu-leksĭu̲on] = *(-em) -er* **pianolektion**
pianustemmer [pia̲´nu-stęmmer] *-n (-am) -er* **pianostämmare**
pidagog var. av *peðaguog*
pidaguog var. av *peðaguog*
piðaguog var. av *peðaguog*
pidal -n (-em) -er **pedal**
piðistal -n (-em) -er **piedestal**
piðå piðär – piðåð – piðåð **sippra** (rinna helt lite) ‖ *piðå ǫ* pila iväg, kila iväg
pieka pieker – piekte – piekt **peka**, se ex. ‖ *piek attri* nudda, röra helt lätt vid; peta i (ändra på); *piek aut* peka ut; *piek ǫ* peka på, vidröra, röra vid, peta på, trycka på; påpeka; *piek ringgum* tafsa på
piekbuok -buotję (-buotjin) -byöker **pekbok**
pieker -n (-am) -er **pekare**
piekfingger -finggreð (-finggrę) = **pekfinger**
piekpinn -'n (-am) -er **pekpinne**
pies -n (-em) -er **penis**, manligt **könsorgan**
pietnųog **petnoga**
Pietrus **Petrus**
Pietter **Petter**
pietun **petig**
piga f[1] **piga**; **hemhjälp**, hembiträde
pigg adj **pigg**, se ex.
pigg s *piddjin (piddjem) pigger* **pigg**

pigg upp vb[1] **pigga** upp
piggen til vb[1] **piggna** till
pigkuvi [pi̲`g-kuvi·] *-n (-kuvåm) -kuvir* pigkammare, **jungfrukammare**
pigkuvå ack o. yngre grundf av *pigkuvi*
pik pitjin (pitjem) piker **pik**
pika vb[1] **pika**
pikalurv i uttr *i pikalurvin* på **pickalurven**
pikka vb[1] **sticka**; **picka**; **ticka** || *pikk dait* sticka i, se ex.; *pikk fast* sticka fast; *pikk i* sticka i, se ex.; *pikk i sig* picka i sig, se ex.; *pikk in* sticka in; *pikk nið* sticka ned; *pikk niði* sticka ned (ngt i ngt); *pikk ǫ* sätta på, sticka fast, spetsa; sticka hål på; *pikk sig* sticka sig; *pikk sund* sticka sönder; *pikk upp* sticka upp, se ex.
pikkan s oböjl **stickande**
pikkas pikkes – pikkes – pikkas **stickas**, se ex.
pikkdukter -n (-am) -er **akupunktör** (nydal, eg. 'stickdoktor')
pikknikk -nittjin (-nittjem) -nikker **picknick**
pikkun **stickig**
pikogað var. av *pikogd*
pikogd [pi̲`k-o̲gd] **skarpsynt**, **skarpögd**
pil -n (-em) -er (i bet. pilträd äv f: *-ę (-n) -er*) **pil**
pila vb[1] **pila** || *pil iweg* pila iväg
pilarguon var. av *pelarguon*
pilatus -n (-em) -er **snopp**. Jfr namnet *Pilatus*
pilbugi [pi̲`l-bugi·] *-n (-bugåm) -bugir* **pilbåge**, se ex.
pilbugå -n ack o. yngre grundf av *pilbugi*
pilbyss -ą f[l] **armborst**
pilder [pi´llder] *pildreð (pildrę)* = **piller**
pilderduos -ą f[l] **pillerdosa**
pilfink -fintjin (-fintjem) -finker **pilfink**, ex. se **holk, pilfink**
pilgrimm -in (-em) -er **pilgrim**
pilgrimslieð -ę (-n) -er pilgrimsled, **pilgrimsväg**
pilifnask, int iet inte ett **dugg**, inte ett **skvatt**
[1]*pilistjit* [pilistśi̲´t] *-n (-em) -er* **strunt**, **obetydlig** person
[2]*pilistjit* [pilistśi̲´t] i uttr *int iet pilistjit* inte ett dugg, inte ett skvatt
pilla s f[l] **penis**, **snopp**
pilla vb[1] **pilla**
pillermaru [pi`lle-maru·] f[2] **trollslända**; **gullebrand** (ringfingret)
pillermårå äldre grundf t. *pillermaru*
pilsk **pilsk**
pilsner -n (-em) [160] **pilsner**
pilsnerdrikk [pi´llsne-drikk] *-að (-ą)* **pilsner**
pilsnerflask [pi´llsne-flassk] *-ą* f[l] **pilsnerflaska**
pilsnerkuorv [pi´llsne-kuorrv] *-in (-em) -er* **ölkorv**
pilsnerputell [pi´llsne-putell] *-n (-em) -er* pilsnerbutelj, **pilsnerflaska**
pilspiess -n (-em) -er **pilspets**
piltrai -'tt (-nę) = **pilträd**
piluot -n (-em) -er **pilot**
pilågedd [pi"lå-gedd] *-ą* f[l] liten **gädda**, **gäddsnipa**
pilår [pi"lå̲r] *-n (-em) -er* **pelare**
pilårguonn [pi"lå-gu̧onn] *-ą* f[l] **pelargon** (skämts, eg. 'pelarskogsrå')
pilårsal [pi"lå-sa̲l] *-n (-em) -er* **pelarsal**
pimpel vb[1] **pimpla**
pimpelspö -'tt (-nę) = **pimpelspö**
pimpnilla f[l] **pimpinella**, bockrot
pimå pimär – pimäð – pimåð **pirra**, **kittla**
pinal -n (-em) -er **pinal**
pinfull **proppfull**
pinggel s *pingglą* f[l] **pingla**, **bjällra**, mindre **skälla**
pinggel vb[1] **pingla**, (låta klinga)
pingges med sms lokal var. av *pinggest*
pinggest [pį´ŋŋgest] oböjl **pingst**, se ex.
pinggestdag [pį´ŋŋgest-dag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **pingstdag**
pinggestjågd [pį´ŋŋgest-jå̲gd] *-ę (-n) -er* **pingsthelg**
pingstaftun [pį´ŋŋst-afftu̧n] oböjl i sg, pl: *-aftner* **pingstafton**
pingstdag [pį´ŋŋst-da̲g] var. av *pinggestdag*
pingstfesamlingg f[3] **pingstförsamling**
pingstlilj -ą f[l] **pingstlilja**, **narciss**
pingsttjyörtją f[l] **pingstkyrkan**
pingstwenn [pį´ŋŋst-wę̈nn] = *(-em) -er* **pingstvän**
pinisillin -eð (-ę) **penicillin**
pinitrira ovanl var. av *penetrira*
pinna vb[1] : *pinn iweg* **pinna** iväg; *pinn ǫ* **pinna** på
pinnbröð = (-ę) = **pinnbröd**
pinne pinn'n (pinnam) pinner **pinne**, ex. se **rucka**; **snopp**
pinnpåyk -påytjin (-påykam o. *-påytjem) -påyker* **pinnpojke** (vid lantmätning o.dyl.)
pinsett -n (-em) -er **pincett**
pinnsoff -ą f[l] **pinnsoffa**
pinnstuol -n (-em) -er **pinnstol**
pinnuks -n (-am) -er **pinntjur**
pinnuol -eð (-į) = **pinnhål**
pinnwið -n (-im) **pinnved**
pinuppa f[l] **pinuppa**
pionjär -n (-em) -er **pionjär**

[160] Anv ogärna i dativ. Formen osäker.

[1]*pip -in (-em) -er* **pip** (att hälla igenom)
[2]*pip -eð (-ę)* = **pip** (pipande ljud)
pipa s f[1] **pipa**, se ex.
pipa vb[1] **pipa**
piperkaku med sms var. av *pipärkaku*
piperkuonn var. av *pipärkuonn*
pipi [pi"pi̱] oböjl **penis**, **snopp**, ex. se **urin**
pipistjinn [pi"pi-stśi̱nn] **förhud**; **kondom**
pipistrott [pi"pi-strott] *-n (-em) -er*
vårskott av **åkerfräken**
pipiuol [pi"pi-u̱ol] *-eð (-i)* = **gylf** av enklare modell
pipskapt -eð (-ę) = **pipskaft**
pipskaptbuosk -buostjin (-buoskam) -buosker
olvonbuske, se ex.
pipskegg -skeddjeð (-skeddję) = **pipskägg**
pipskoll -n (-am) -er **piphuvud**
piptuobak [pi̱`p-tuoba̱k] *-batjin (-batjem)*
piptobak
pipu f[2] **jäslera**, jäsjord
pipå äldre grundf t. *pipu*
pipåjuord [pi"på-ju̱ord] *-ę (-n)* **jäslera**, jäsjord
pipär [pi"pä̱r] *-n (-em)* **peppar**
pipärkaku [pi"pä-kaku·] f[2] **pepparkaka**
pipärkakuaus [pi"päkaku-aus] *-að (-ą)* =
pepparkakshus
pipärkakudieg [pi"päkaku-di̱eg] *-die'n (-dieem) -dieger* **pepparkaksdeg**
pipärkakugubb [pi"päkaku-gubb] *-in (-am) -er*
pepparkaksgubbe
pipärkakumǫtt [pi"päkaku-mǫtt] *-eð (-ę)* =
pepparkaksmått, **pepparkaksform**
pipärkuonn [pi"pä-kų̇onn] *-eð (-ę)* =
pepparkorn
pipärkwenn [pi"pä-kwę̇nn] *-ę (=) -er*
pepparkvarn
pipärkåkå äldre grundf t. *pipärkaku*
pipärruot [pi"pä-ru̱ot] *-ą* f[1], äv *-ę (-n) -ur*
pepparrot
pirat -n (-em) -er **pirat**
piriuoð ovanl var. av *periuoð*
pirk pirtjin (pirtjem) pirker **pirk**, **pilk**
pirka vb[1] **pirka**
pirrun **pirrig**
piruett -n (-em) -er **piruett**, se ex.
pirukk [pi"rukk] *piruttjin (piruttjem) pirukker*
peruk
pirum [pi̱`rų̇m], äv [pi"rų̇m] ofta oböjt, annars pl: *-er* **pirum**
pirun var. av *pirum*
pisalm [pi"sallm] *-in (-em) -er* **psalm**
pisalmbuok [pi"salm-bu̱ok] *-buotję (-buotjin) -byöker* **psalmbok**
pisalmwess [pi"salm-wess] *-n (-em) -er*
psalmvers
piska s f[1] **piska**
piska vb[1] **piska**
piss -eð (-ę) **kiss**, urin
pissa s var. av *pittsa*
pissa vb[1] **kissa** || *piss i bruok* kissa i byxorna, kissa på sig; *pissað norter* vaknat på fel sida (på dåligt humör, eg. 'kissat norrut');
piss ǫ sig **kissa** på sig; vara (mkt) **kissnödig**;
piss under **kissa** i sängen, **väta** i sängen
pissblås -ą f[1] **urinblåsa**
pissbytt -ą f[1] urinspann, **nattkärl**
pissbyttloggerer **Västängsbor**
(inv i Älvdalsbyn Västäng, skämts, jfr *pissbytt*)
pissest -n (-em) -er **pisstoffel**, gjord av gammal stövel el. sko, se ex.
pissflask -ą f[1] **kissflaska**, **urinflaska**
pisskupp -in (-am) -er skämts var. av *biskupp*
pisslarv [pi`s(s)-hlarrv] *-ą* f[1] **tygblöja**
pissmęr -ę (-n) -er, yngre *-ą* f[1] **pissmyra**, **ettermyra**
pissningg f[3] **kissande**, kisseri, **urinering**, **vattenkastning**
pissnöðun **kissnödig**
pisspruov -eð (-ę) = **urinprov**
pissrör -eð (-ę) = **urinrör**
pisstinn [pi`s(s)-sti̱nn] **kissnödig**
pisstoffel -tofflą f[1] **pisstoffel**, gjord av gammal stövel el. sko
pisstyvel [pi`s(s)-styve·l] *-styvleð (-styvlę)* =
pisstoffel, gjord av gammal stövel
pi̱sta vb[1] **pipa**
pi̱stbljomm -in (-am) -er **hampdån**; (röd)**plister**
pi̱ster vb[1] **pipa**
pi̱stkall -n (-em) -er (röd)**plister**; **hampdån**
pistmasin = (-em) -er **pistmaskin**
pistuol [pistu̱o´l] o. [pi`sstu̱ol] *-n (-em) -er*
pistol
pistuolskuot -eð (-i) = **pistolskott**
pisyl [pi"sy̱l] *-n (-em) -er* liten **sak**, **grej**, **"pryl"**; **snopp**, **penis**; **pys**, **parvel**
[1]*pitri* [pi"tri] oböjl **tok**, **fåne** || *(dar) pitri raið* (el. *åk) og aip styrer* (när) token rider (el. kör) och fånen styr, (ung.) när en blind leder en blind (när ngt går på tok p.g.a. okunskap)
[2]*pitri* [pi"tri] oböjl **tok**, tokeri
pitriferd [pi"tri-fe̱rd] *-ę (-n) -er* **meningslös** resa, **meningslöst** företag, narraktig resa
pitrisklin [pi"triskli̱n] **fjollig**, **fånig**; **tokig**, väldigt förtjust
pitt -n (-em) -er **pitt**, **penis**
pittja var. av *pittsa*
pittsa f[1] **pizza**
pittsabager -n (-am) -er **pizzabagare**
pittseria f[1] **pizzeria**

pitun [pi"tųn] **kittlig**
pitå pitär – pitäð – pitåð **kittla**, **killa**
pitåbokkstjuo'ss [pi"tåbok(k)-stśuoss] *-n (-em) -er* **bergochdalbana** (nydal, jfr *pitå, bokke* o. *stjuo'ss*)
pitåkuvi [pi"tå-kuvi·] *-n (-kuvåm) -kuvir* **sängkammare** (skämts, jfr *pitå* o. *kuvi*)
pitåkuvå -n ack o. yngre grundf av *pitåkuvi*
pitås pitäs – pitäs – pitås **kittlas**, kittla, se ex.
piuon [pi(ĭ)ųo´n] = *(-em) -er* **pion**
pjalder [pĭa´llder] s *pjaldreð (pjaldrę)* **pladder**
pjalder [pĭa`llder] vb[1] **pladdra**, **prata** i vädret, prata strunt, **snacka**
pjalta f[1] **palta**
pjaunk pjauntjin (pjauntjem) **blask** (t.ex. dryck av dålig kvalitet); **hembränt** (av dålig kvalitet)
pjaunka vb[1] **bränna** brännvin
pjaunkapparat -n (-em) -er **hembränningsapparat**
pjoll -eð (-ę) **pladder**, onödigt **prat**, **struntprat**; **trams**, **larv**
pjolla vb[1] **pladdra**, prata strunt; **tramsa**, **larva** sig
pjollun **fjollig**, **larvig**, **tramsig**
pjuk pjutjin (pjutjem) pjuker **topp**
pjukett -ą f[1] **toppluva**
pjukun **toppig**; **gravid**
pjåkun **pjåkig**, oäven || *int so pjåkut* inte så pjåkigt, se ex., inte så illa, inte så tokigt
pjäkkel [pĭä´kkel] s *pjäkkleð (pjäkklę)* **trätande**, **dividerande**, se ex.
[1]*pjäkkel* [pĭä`kkel] vb[1] **träta**, **dividera**
[2]*pjäkkel* [pĭä`kkel] vb[1] var. av *pjäskel*
pjäkkelkaul -ą f[1] **kula**, spelkula
pjäkkelstie var. av *pjäskelstie*
pjäksa f[1] **pjäxa**
pjäs -n (-em) -er **pjäs**; **sak**
pjäskel vb[1] **spela kula**, leka med sten**kulor**
pjäskelstie -n (-nem) -ner **kula**, spelkula; liten sten att leka med
pjätå! interj **pyttsan!**
pjätå vb *pjätär – pjätäð – pjätåð* **ticka**; **trippa**
pjätåklukk [pĭä"tå-klukk] *-ą* f[1] **pendelur**
pladask **pladask**
plaðer [pla"ðer] vb[1] **pladdra**
plagg pladdjeð (pladdję) = **plagg**
plagiat -eð (-ę) = **plagiat**
plaindjun (i kwiðim) **stinn**, **väderspänd**, **uppblåst** i magen, **uppsvälld** i buken
plakat -eð (-ę) = **plakat**
[1]*plan -ę (plą'n) planer* **plan** (t.ex. fotbollsplan el. planering)
[2]*plan -eð (-ę)* = **plan**; **nivå**
planiet var. av *planįet*
planįet -n (-em) -er **planet**
planir [plą"nir] o. [pla"nir] vb[1] **planera**; äv göra ngt plant || *planir in* planera in, inplanera
planira [plani`ra] var. av *planir*
planirer plani`rer] *-n (-am) -er* **planerare**
planiringg [plani`rįŋg] f[3] **planering**
planiringgsmɣöt [plani`rįŋ(g)s-mɣöt] *-eð (- ę)* = **planeringsmöte**
planlegg -legg -laggd -laggt **planlägga**, **planera**
plans -n (-em) -er **plansch**
plantas -n (-em) -er **plantage**
plantir [plą`nntir] vb[1] (+dat) **plantera** || *plantir in* plantera in; *plantir um* plantera om
plantiringg [pląnti`rįŋg] f[3] **plantering**
plantsettningg [plą`nnt-set(t)nįŋŋg] f[3] plantsättning, **plantering**
plasir [pla"sir] vb[1] **placera** || *plasir aut* placera ut
plasirað [pla"sirað] **arbetsoförmögen** efter sjukdom el. skada
plasiringg [plasi`rįŋg] f[3] **placering**, ex. se **noga**
plaskwåt n: *-wå't* **plaskvåt**
plass -n (-em) -er **plats**, se ex.; **anställning** || *foll ǫ plass* falla på plats
plast -n (-em) -er **plast**
plastbutt -n (-em) -er **plastburk**, ex. se **gnaga** hål på
plastbåt -n (-em) -er **plastbåt**
plastdunk -duntjin (-duntjem) -dunker **plastdunk**
plastfikk -ą f[1] **plastficka**
plastik [pla´sstik] *plastitjin (plastitjem)* **plast**
plastkass -n (-am) -er **plastkasse**
plastkupp -in (-am) -er **plastpåse**, **plastkasse**
plastputell -n (-em) -er **plastflaska**
plastsjäkk -sjättjin (-sjättjem) -sjäkker **plastsäck**
plaststjiv -ą f[1] plastskiva; **vinylskiva**
platt **platt**
platta s f[1] **platta**
platta vb[1] : *platta til* **platta** till
plattfuorm -in (-em) -er **plattform**
plattfuot -n (-em) **plattfot**
plattfuotað **plattfotad**
plaunka f[1] **planka**
plaunkstabb -in (-am) -er **plankstapel**, **brädstapel**
plaunkstiek -stietjin (-stietjem) -stieker **plankstek**
plegå pler – plegäð – plegåð **pläga**, **bruka**, ex. se **ens**; **förpläga** || *plegåð* [ple"gåð] förplägad (mätt); berusad, drucken
pleksiglas [ple´kksi-glas] *-eð (-į)* **plexiglas**
plemta [plę`mm(p)ta] f[1] **planta**

plemtlavi [plę`mm(p)t-lavi·] *-n (-låvåm) -lavir* **drivbänk**; (skämts) **säng**
plemtlåvå -n ack o. yngre grundf av *plemtlavi*
plenta var. av *plemta*
[1]*plett -n (-em) -er* **plätt**
[2]*plett* oböjl **kull** (tafattlek)
plettienn [ple`tt-įenn] *-eð (-ę)* = **plättlagg**
plettlagg -laddjin (-laddjem) -lagger **plättlagg**
pligg pliddjin (pliddjem) pligger **pligg**
pligga vb[1] **pligga**
plikt -ę (-n) -er, (äv m: *-n (-em) -er*) **plikt**
plikta vb[1] **plikta**, **böta**
pliktmenistj [pli`kkt-męnisstś] *-ą* f[1] **pliktmänniska**
pliktun **pliktig**, **förpliktigad**
plint -n (-em) -er **plint**, se ex.
plira vb[1] **plira**, **kisa** || *plir min ogum* plira, kisa
plissirað [plisi`rað] **plisserad**
plita s f[1] **plita**, **finne**, blemma
plita vb[1] **plita** || *plit ijuop* plita ihop, se ex.
plitun **finnig**
plomb -in (-em) -er **plomb**
plombir [plǫ`mmbir] vb[1] **plombera**
plommon -eð (-ę) = **plommon**
plommontrai -'tt (-nę) = **plommonträd**
plonbuok -buotję (-buotjin) -byöker **plånbok**
plugg pluddjin (pluddjem) plugger **plugg**
plukka vb[1] **plocka** || *plukk berę* plocka bär; *plukk sund* plocka isär; *plukk upp* plocka upp; *plukk åv* plocka av
plukker -n (-am) -er **plockare**, ex. se **skara**
plump -in (-em) -er **plump**
plumpa vb[1] **plumsa**
plumsa vb[1] **plumsa**
plunder vb[1] **plundra**
pluog pluo'n (pluoem) pluoger **plog**
pluoga vb[1] **ploga** || *pluog ijuop* ploga ihop
pluogbeld -n (-em) -er **plogbill**
pluogbil -n (-em) -er **plogbil**
pluogfuor -ę (-n) -er [-fuore·r] **plogfåra**
pluogfuoru [pluo`g-fuoru·] f[2] var. av *pluogfuor*
pluogfuorå äldre grundf t. *pluogfuoru*
pluogningg f[3] **plogning**
pluogpinn -'n (-am) -er plogpinne, **snökäpp**
pluogsteð -ą f[1] **plogvall**, se ex.
pluogstor -n (-em) -er plogpinne, **snökäpp**
pluralendels -n (-em) -er **pluraländelse**
pluralis oböjl **pluralis**
pluss -eð (-ę) = **plus**
plussa vb[1] **plussa**
plussaið [plu`s(s)-saið] *-ą* f[1] **plussida**
plussgrað -ę (-n) -er **plusgrad**
plusskwamperfekt oftast oböjt **pluskvamperfekt(um)**
plusspol mer sv var. av *plusspuol*
plusspuol [plu´ss-puol] *-n (-em) -er* **pluspol**
plutterpapir [plu`tte-papir] *-eð (-ę)* = **läskpapper**
plutuon = *(-em) -er* **pluton**
plym -in (-em) -er **plym**
plyöa plyöer – plyögde – plyögt **plöja**, se ex.; **ploga** || *plyö ǫ (pärur)* kupa (potatis); *plyö upp* plöja upp
plyöningg [plyö`nįŋg] f[3] **plöjning**; **plogning**
plåga s f[1] **plåga**
plåga vb[1] **plåga**
plågsam **plågsam**, smärtsam
plåster [plå´ster] *plåstreð (plåstrę)* = **plåster**
plåt -n (-em) -er **plåt**, ex. se **dåna**
plåtbit -n (-em) -er **plåtbit**
plåtbutt -n (-em) -er **plåtburk**
plåtbytt -ą f[1] plåtbytta, **plåthink**
plåtink -intjin (-intjem) -inker **plåthink**
plåtkamin = *(-em) -er* **plåtkamin**
plåtkruk -ą f[1] **plåthink**
plåtkråk -ą f[1] **flygplan** (skämts, eg. 'plåtkråka')
plåtluk -lutjeð (-lutjį) = **plåtlock**
plåtlåð -ą f[1] **plåtlåda**
plåtsaks -ę (-n) -er **plåtsax**
plåtskrokk -skrottjin (-skrottjem) -skrokker **plåtbit** (gärna skrynklig el. vikt)
plåtslägär [plå`t-hlägä·r] *-n (-am) -er* **plåtslagare**
plåtslägärwerkstað [plå`thlägä-werkstað] *-n (-im) -ir* plåtslagarverkstad, **plåtslageri**
plåttak -tatjeð (-tatjį) = **plåttak**
pläð -n (-em) -er **pläd**
plös -n (-em) -er **plös**
plötsli(t) **plötsligt**
podd -n (-em) -er **podd**
poeng var. av *poengg*
poengg poendjin (poendjem) = **poäng**
poengtira [poęŋti`ra] vb[1] **poängtera**
poiem var. av *puiem*
poiet var. av *puiet*
poietisk var. av *puietisk*
pokal -n (-em) -er **pokal**
poker [po´ker] *-n* (ingen dativf noterad), äv oböjl n **poker**, ex. se **femkort**
pokerspil [po´ke-spil] *-eð (-į)* = **pokerspel**
pokka vb[1] **pocka**; **insistera** || *pokk ǫ* [po`kk ǫ] propsa på, insistera på; *pokk ǫ* [pokk ǫ´] pracka på, se ex.; truga på
pokker [po´kker] lindrig svordom || *et pokkers* åt fanders; *fårå et pokkers* gå åt fanders; *ja pokker!* (ung.) ja visst sjutton!; *pokker og!* fan också!, sjutton också!, jäklar också!
pokulira [pokuli`ra] vb[1] **pokulera**, **samtala**, prata; **dividera**, diskutera
pokuliran [pokuli`rąn] s oböjl **dividerande**

pokulirend mer sv var. av *pokuliran*
polakk var. av *puolakk*
polarnǫt var. av *puolarnǫt*
polir var. av *pulir*
polisaus var. av *puolisaus*
polisklubb var. av *puolisklubb*
polisongg -sondjin (-sondjem) -songger **polisong**
polisstasiuon var. av *puolisstasiuon*
politik -titjin (-titjem) **politik**
politiker -n (-am) -er **politiker**
politisk **politisk**
polkagrais -n (-em) -er **polkagris**
polkett -n (-em) -er **polkett**
poll var. av *pall*
pollett -n (-em) -er **pollett**
pollinira [polini`ra] vb[1] **pollinera**
Poln [pǫ´l'n] **Polen**
[1]*polska* f[1] **polska** (språket), ex. se **nasal** s
[2]*polska* f[1] **polska** (dansen)
[3]*polska* f[1] **polska** (polsk kvinna)
pommfritt -n (-em) **pommes frites**
ponny -n (ingen säker dativf noterad) *-er* **ponny** (vid böjning anv stundom *ponnyest*)
ponnyest [pǫ´nny-esst] *-n (-em) -er* **ponnyhäst**
popp -in (-em) **pop**, popmusik
popp upp vb[1] **poppa** upp
poppartist -n (-em) -er **popartist**
poppgrupp -in (-em) -er **popgrupp**
poppliek -lietjin (-lietjem) -lieker **poplåt**
popplåt -n (-em) -er **poplåt**
poppmusik -musitjin (-musitjem) **popmusik**
populär **populär**
populärwetnskaplin **populärvetenskaplig**
porfyr [po`rrfy̱r], äv [porfy̱´r] *-n (-em)* **porfyr**
porfyrbit [po`rrfy-bi̱t] *-n (-em) -er* porfyrbit, ett stycke **porfyr**
porfyrbrot [po`rrfy-bro̱t] *-eð (-į)* = **porfyrbrott**
Porfyrgardn (-gardem) **Porfyrgården**, se ex.
porfyrmuseum [po`rrfy-muse̱u̱m] *-museeð (-museę) -museer* **porfyrmuseum**, se ex.
porfyrpjäs [po`rrfy-pjäs] *-n (-em) -er* porfyrpjäs, **porfyrsak**
porfyrsak [po`rrfy-sa̱k] *-satję (-satjin) -saker* **porfyrsak**, **porfyrföremål**
porfyrsliper [po`rrfy-hli̱per] *-n (-am) -er* **porfyrslipare**
porfyrstie [po`rrfy-sti̱e], äv [porfy̱`-sti̱e] *-n (-nem) -ner* **porfyrsten**
porfyrwerk [po`rrfy-werrk], äv [porfy̱`-werrk] *-wertjeð (-wertję)* = **porfyrverk**
porrtiningg [po`rr-tiniŋŋg] f[3] **porrtidning**
portiär -n (-em) -er **portier**
portjuon var. av *portsiuon*
porto oftast oböjt **porto**
portsiuon = *(-em) -er* **portion**
porös **porös**
positiv [positi̱´v] adj **positiv**
positiv [positi̱´v] s *-eð (-ę)* = **positiv**
positivaler -n (-am) -er **positivhalare**
possitiv var. av *positiv* adj
posslin se *postlin*
postiringg mer sv var. av *puostiringg*
postlin [po`ss(t)li̱n] *-eð (-ę)* **porslin**, se ex.
postlinsfat [po`ss(t)li̱ns-fa̱t], äv [poslį´ns-fa̱t] *-eð (-į)* = **porslinsfat**
postlinskatt [po`ss(t)li̱ns-katt] *-n (-em) -er* **porslinskatt**
postum **postum**
potta f[1] **potta**, **nattkärl** || *settj ǫ pottų* el. *pottun* sätta på pottan (el. pottkanten)
pottkant -n (-em) -er **pottkant** || *settj ǫ pottkantn* el. *pottkantem* sätta på pottkanten
p-pilder -pildreð (-pildrę) = **p-piller**
praimbräð -eð (-ę) = **runstav**
prakt -ę (-n) **prakt**; **härlighet**
praktik praktitjin (praktitjem) praktiker **praktik**
praktikant -n (-em) -er **praktikant**
praktisira [praktisi̱`ra] vb[1] **praktisera**, ex. se **vårdhem**
praktisk **praktisk**, se ex.
pralin = *(-em) -er* **pralin**
prassel vb[1] prassla (fr sv)
prat -eð (-ę) prat, **tal**, se ex.
pratikk [pra"tikk] *-ą* f[1] **bondepraktika**; **pratsam** kvinna, **slagfärdig** kvinna
pratmäkär [pra`t-mäkä·r] *-n (-am) -er* **pratmakare**
pratsiuok **pratsjuk**
preðikant var. av *priðikant*
preðikat -eð (-ę) = **predikat**
preðikatsfyllnað -n (-im) -ir **predikatsfyllnad**
prefiks -eð (-ę) = **prefix**, se ex.
preglað **präglad**
premie [prę´mĭe] *-n (-m) -r* **premie**
premiira var. av *primira*
premiär -n (-em) -er **premiär**
premiärläjuon -eð (-ę) = **premiärlejon**
premunira var. av *primunira*
prenumerira var. av *primunira*
prenumira var. av *primunira*
prenumirira var. av *primunira*
preposisiuon var. av *pripusisiuon*
presenningg var. av *prisenningg*
presens oböjl **presens**
presentasiuon var. av *prisentasiuon*
presentira var. av *prisentira*
presentkuort var. av *prisentkuort*
president -n (-em) -er **president**

presiðent var. av *president*
presisiuon = *(-em)* **precision**
preskribira [preskribi`ra] vb¹ **preskribera**
pressa vb¹ **pressa** || *press fram* pressa fram; *press ijuop* pressa ihop; *press nið* pressa ned
pressklaut *-n (-em) -er* **presstrasa**
presslarv [pre`h(h)-hlarrv] o. [pre`ss-hlarrv] *-ą* f¹ **presstrasa**
prest *-n (-em) -er* **präst**, ex. se **hjälp** || *et prester* till prästen
prestasiuon = *(-em) -er* **prestation**
prestbuol *-eð (-ę)* = prästboställe, **prästgård**
prestfru *-nę (-'nn) -er* **prästfru**
prestgard *-n (-em) -er* **prästgård**
prestinna f¹ **prästinna**
prestira [presti`ra] vb¹ **prestera**
prestis [presti´s] *-n (-em)* **prestige**
prestkapp *-ą* f¹ **prästrock**
prestkragi *-n (-krågåm) -kragir* prästkrage (fr sv)
prestkrågå *-n* ack o. yngre grundf av *prestkragi*
prestrukk *-ruttjin (-ruttjem) -rukker* prästrock; **regnbroms**
priðik [pri"ðik] lokal var. av *pridikå*
pridikant var. av *priðikant*
priðikant *-n (-em) -er* **predikant**
priðikat med sms var. av *preðikat*
pridikningg [pri"diknįŋg] f³ **predikan**
pridikstuol [pri"dik-stu̲ol] *-n (-em) -er* **predikstol**
pridiktekst [pri"dik-tekkst] *-ę (-n) -er* **predikotext**
pridikå [pri"dikå] *pridikär – pridikäð – pridikåð* **predika**; **orera**
priðikå var. av *pridikå*
prifiks var. av *prefiks*
prikk *prittjin (prittjem) prikker* **prick** || *mitt i prikk* mitt i prick
prikka vb¹ **pricka** || *prikk i* pricka i; *prikk in* pricka in; *prikk åv* prikka av
prikkfri n: *-fri'tt* **prickfri**
prikkun **prickig**
prikå *prikär – prikäð – prikåð* **stampa**, **trampa**, stå o. trampa på stället; **trippa**; **steppa**; (nydal) **piaffera**
prima **prima**
primiira var. av *primira*
primira [primi`ra] vb¹ **premiera**
primiringg [primi`riŋg] f³ **premiering**
primitiv **primitiv**
primitivmįeðel *-mįeðleð (-mįeðlę)* = **preventivmedel** (skämts, ordagrant 'primitivmedel')
primunira [primuni`ra] vb¹ **prenumerera**
primustjyök [pri´mus-tśyök] *-tjyötjeð (-tjyötję)* = **primuskök**
pringgel *pringglą* f¹ **grodyngel**; (skämts) **nasalbokstaven** *ǫ*
pringgeldrikk *-að (-ą)* hemgjord **mäsk**dryck med russin
pringgelrump *-ą* f¹ **nasaltecken** i bokstaven *ǫ* (skämts, eg. 'grodyngelsvans')
prins *-n (-em) -er* **prins**
prinsessa f¹ **prinsessa**
prinsesstårt *-ą* f¹ **prinsesstårta**
prinsip *-in (-em) -er* **princip** || *i prinsip* i princip
prinsipiellt **principiellt**
prinskuorv *-in (-em) -er* **prinskorv**
prinumira var. av *primunira*
prioritira var. av *priuritira*
pripusisiuon = *(-em) -er* **preposition**
[1]*pris* *-eð (-ę)* = **pris** (belöning o.dyl.), ex. se **gratulera**
[2]*pris* *-n (-em) -er* **pris** (av snus), se ex.
prisa vb¹ **prisa**; **berömma**
prisautdielningg f³ **prisutdelning**
prisenningg [prisę`nniŋg] f³ **presenning**, ex. se **fladdra**
prisent *-n (-em) -er* **present**
prisentasiuon = *(-em) -er* **presentation**
prisentira [prisęnti`ra] vb¹ **presentera**
prisentkuort [prisę`nnt-ku̲ort] *-eð (-ę)* = **presentkort**
prisis var. av *prisiss*
prisident var. av *president*
prisisiuon var. av *presisiuon*
prisiss [prisi´ss] **precis**
priskribira var. av *preskribira*
priskurant [pri`s-kurąnnt] *-n (-em) -er* **postorderkatalog**
prislapp *-in (-em) -er* **prislapp**
prismatjiker *-n (-am) -er* **prismakikare**
pristager *-n (-am) -er* **pristagare**
pristira var. av *prestira*
pristävlingg [pri`s-tävliŋŋg] f³ **pristävling**
priu apokoperas ej **prio** || *priu iett* prio ett
priuritira [priuriti`ra] vb¹ **prioritera**
priviligirað [priviligi`rað] **privilegierad**
priwat **privat**
priwatleksiuon = *(-em) -er* **privalektion**
priwatpesuon = *(-em) -er* **privatperson**
priwatpraktisirend **privatpraktiserande**
priwatsikritirer *-n (-am) -er* **privatsekreterare**
pro! var. av *prro!*
proa vb¹ **ptroa**
probliem var. av *prubliem*
probliematisk var. av *prubliematisk*
prodjekt var. av *prudjekt*

proðuksiuon = *(-em) -er* **produktion**
produksiuon mer sv var. av *proðuksiuon*
produkt -n (-em) -er **produkt**
proðuktiv **produktiv**
produsent mer sv var. av *proðusent*
proðusent -n (-em) -er **producent**
produsira mer sv var. av *proðusira*
proðusira [proðusi`ra] vb[1] **producera**
professiuonell **professionell**
professur ovanl var. av *prufessor*
proffs -eð (-ę) = **proffs**
profiet var. av *prufiet*
profil -n (-em) -er **profil**
profilbild -n (-em) -er **profilbild**
profitör -n (-em) -er **profitör**
prognos [progno´s] *-n (-em) -er* **prognos**
prognǫs, *prognås* var. av *prognos*
programm med sms var. av *prugramm,*
programmira var. av *prugrammira*
programmiringg var. av *prugrammiringg*
projekt [proje´kkt] var. av *prudjekt*
prom -in (-em) -er **pråm**
promenað -n (-em) -er **promenad**
promenaðbinggo oftast böjt **promenadbingo**
promenaðsjuklað -n (-em) **snus** (skämts, eg. 'promenadchoklad')
promenira var. av *prominira*
prominað var. av *promenað*
prominira [prominı`ra], äv [promįnı`ra] vb[1] **promenera**
promowira [promowi`ra] vb[1] **promovera**
promuwira var. av *promowira*
propell -n (-em) -er **propeller**
propp -in (-em) -er **propp** (t.ex. **diskpropp** el. blodpropp)
proppmett proppmätt (fr sv)
propsa vb[1] **propsa**, **insistera**
prosedur -n (-em) -er **procedur**
prosekt var. av *prudjekt*
prosent var. av *prusent*
prosess var. av *prusess*
prosessa var. av *prusessa*
prosessiuon var. av *prusessiuon*
prosessor var. av *prusessor*
prosidur var. av *prosedur*
prosjekt var. av *prudjekt*
prostjekt var. av *prudjekt*
protestira var. av *prutestira*
proties var. av *pruties*
protokoll -eð (-ę) = **protokoll**
protokollbuok -buotję (-buotjin) -byöker **protokollsbok**
protokollfyör -fyörer -fyörd -fyört **protokollföra**
provantira var. av *pruvantira*
proviantira var. av *pruvantira*
provinsialdukter -n (-am) -er **provinsialläkare**
provinsialläker -n (-am) -er **provinsialläkare**
prro! **ptro!**
prublematisk var. av *prubliematisk*
prubliem -eð (-ę) = **problem**
prubliematisk **problematisk**
prudjekt -eð (-ę) = **projekt**
prudjektarbiet -eð (-ę) = **projektarbete**
prudjektbiskrievningg f[3] **projektbeskrivning**
prudjektlieðer -n (-am) -er **projektledare**
pruduktiv lokal var. av *proðuktiv*
prudusira lokal var. av *proðusira*
prufessjunell var. av *professiuonell*
prufessor -n (-em) -er **professor**, se ex.
prufiet -n (-em) -er **profet**
prufietira [prufieti`ra] vb[1] **profetera**
prufietisk **profetisk**
prugramm -eð (-ę) = **program**
prugrammira [prugrami`ra] o. [prugrąm(m)i`ra] vb[1] **programmera** || *prugrammir in* programmera in
prugrammiringg [prugrami`rįŋg] o. [prugrąm(m)i`rįŋg] f[3] **programmering**
prugrammlieðer -n (-am) -er **programledare**
prumenað med sms var. av *promenað*
pruminira var. av *prominira*
prunomen -eð (-ę) = **pronomen**
prunuomen var. av *prunomen*
pruobliem var. av *prubliem*
pruogramm var. av *prugramm*
pruost [pruost] *-n (-em* el. *-am) -er* **prost**
pruostata var. av *prustata*
pruostinna f[1] **prostinna**
pruotein var. av *prutein*
pruov -eð (-ę) = o. *-er* **prov**
pruova vb[1] **prova**; **pröva**, se ex. || *pruov aut* prova ut, pröva ut; *pruov min noger* pröva (försöka) med ngt; *pruov ǫ* pröva på
pruoveksemplar -eð (-ę) = **provexemplar**
pruovisorisk **provisorisk**
pruovkweðå [pruo`v-kweðå·] *-kweð -kwað -kweðið* **provsjunga**
pruovningg f[3] **provning**; **prövning** (utprovning, testning)
pruovrenn -renner -rennd -rennt **provåka**
pruovruom -eð (-ę) = **provrum**
pruovrytter -n (-am) -er **provryttare**, **försäljare**, handelsresande
pruovsittj -sit -sått -setið **provsitta**
pruovsmåkå [pruo`v-småkå·] *-smäkär -smäkäð -småkåð* **provsmaka**
pruovspilå [pruo`v-spilå·] *-spilär -spiläð -spilåð* **provspela**, se ex.
pruovstikk -ą f[1] **provsticka**

pruovswar -eð (-ę) = **provsvar**
pruovtagningg f[3] **provtagning**
pruovtur -n (-em) -er **provtur**
pruovwal -eð (-ę) = **provval**
pruovåk -åk -uok -ätjeð **provköra**
prupeller lokal var. av *propeller,* se *propell*
prosekt var. av *prudjekt*
prusent oböjl ss mått, annars: *-n (-em)* = **procent**, ex. se **stad**
prucentsats -n (-em) -er **procentsats**
prusess -n (-em) -er **process**
prusessa [pruse`ssa] vb[1] **processa**
prusessiuon = (-em) -er **procession**
prusessor -n (-em) -er **processor**
prusjekt var. av *prudjekt*
prustata [prusta`ta] f[1] **prostata**
prustatabiswär -eð (-ę) = **prostatabesvär**
prustir [pru`sstir] vb[1] försöka **övertala**, försöka få att byta åsikt; protestera || *prustir til* övertala, se ex.
prut **prut** i uttr *autǫ prut* utan prut
pruta vb[1] **pruta**
prutein -eð (-ę) = **protein**
prutest -n (-em) -er **protest**
prutestira [prutesti`ra] vb[1] **protestera**
prutestuirað [prutestui`rað] **prostituerad** (skämts, eg. 'protestuerad')
pruties -n (-em) -er **protes**
pruvantira [pruvąnti`ra] vb[1] **proviantera**
pruviant -n (-em) **proviant**
prya f[1] **prya**, kvinnlig pryoelev
pryða pryðer – pry'dde – pry'tt **pryda**
pryðlin **prydlig**
pryðnað [pry`nað] *-n (-im) -ir* **prydnad**
pryðnaðsgräj -n (-em) -ur **prydnadssak**, **prydnadsföremål**
pryl -n (-em) -er **pryl**
prärie -n (-m) -r **prärie**
präriewaungen [prä´rĭe-wąuŋęn] = *(-waungnem) -waungner* **prärievagn**
prövningg f[3] **prövning**, påfrestning
PS [pi`-ess] *PS:eð (PS:ę)* = **PS**, postskriptum
psykulåg lokal var. av *sykolog*
ptro! var. av *prro!*
pu! **puh!**
pubertiet f[4], äv m: *-n (-em)* **pubertet** || *i pubertietn* i puberteten
publik publitjin (publitjem) publiker **publik**
publikasiuon = (-em) -er **publikation**
publisira [publisi`ra] vb[1] **publicera**
puddingg -indjin (-indjem) -ingger **pudding**
puðel -n (puðlem) puðler **pudel**
puðer [pu´ðer] s *puðreð (puðrę)* = **puder**
puðer [pu"ðer] vb[1] **pudra**
puðerduos [pu"ðe-duos] *-ą* f[1] **puderdosa**
pueng lokal var. av *poengg*
puesi -'nn (-em) **poesi**
pugga f[1] **pung** (gjord av bockpung, för förvaring av småsaker)
puiem -eð (-ę) = **poem**
puiet -n (-em) -er **poet**
puietisk **poetisk**
pukk puttjin (puttjem) pukker **puck**
pukkel -n (pukklem) pukkler **puckel**, se ex.
pula vb[1] **pula**
pulakk var. av *puolakk*
pulir [pu"lir] vb[1] **polera**
pulis med sms lokal var. av *puolis*
pulitik lokal var. av *politik*
pulitiker lokal var. av *politiker*
pulitisk lokal var. av *politisk*
pulka f[1] **pulka**
pulpiet -n (-em) -er **pulpet**
puls -n (-em) -er **puls**
pulsa vb[1] **pulsa**; **vada** || *puls åv* pulsa iväg, se ex.
pulswermer -n (-am) -er **pulsvärmare**
pulsåðer -åðrę (-åðern) -åðrer **pulsåder**
pulver pulvreð (pulvrę) = **pulver**
pulverkaffi oböjl **pulverkaffe**
pulverkå'ss -ą f[1] **pulvermos**
pulvrisira [pulvrisi`ra] vb[1] **pulvrisera**; **tillintetgöra** (i diskussion)
pump -in (-em) -er **pump**, äv om hjärta
pumpa vb[1] **pumpa** || *pump i* pumpa i; *pump yr* pumpa ur
pungg pundjin (pundjem) pungger **pung** || *fyas að sos pungg og nalaus* (ung.) hänga ihop (el. vara) som ler och långhalm (eg. 'följas åt som pung och nåletui')
punggras [pų`ŋŋ(g)-gras] *-eð (-į)* = **ängsskallra**
pungt, pungta se *punk, punkta*
punker -n (-am) -er **punkare**
punkt [pųŋŋ(k)t] *-n (-em) -er* **punkt**
punkta [pų`ŋŋ(k)ta] vb[1] **punkta** || *punkt upp* punkta upp
punktiringg [pųŋ(k)ti`rįŋg] f[3] **punktering**
punktlin **punktlig**
punktskript -ę (-n) -er **punktskrift**
puns -n (-em) **punsch**
punswerand -ą f[1] **punschveranda**
puoker var. av *poker*
[1]*puol -n (-em) -er* **pol**
[2]*puol -n (-em) -er* **pool**
puolakk -lattjin (-lattjem) -lakker **polack**, se ex.
puolarnǫt -ę (-n) -nęter **polarnatt**
puolartrakt -ę (-n) -er **polartrakt**
puolis -n (-em) -er **polis**
puolisaus -að (-ą) = **polishus**

puolisbil -n (-em) -er **polisbil**
puolisklubb -ą f[1] **batong**
(nydal, eg. 'polisklubba')
puolisstasiuon = (-em) -er **polisstation**
puolisstjäf -in (-em) -er **polischef**
puolla vb[1] **porla**; **bubbla**; **pladdra**, **prata**
puolldypyl [puo`ll-dypy·l] *-n (-dypplem) -dyppler* **bubbelpool** (nydal, eg. 'bubbelhölja')
puolluol -eð (-į) = porlande **källa**
Puoln var. av *Poln*
Puolstienną f[1] **Polstjärnan**
puormakk -mattjin (-mattjem) -makker **pormask**
puort [pu̲ort] *-n (-em) -er* **port**
puorta [pu̲o`rta] vb[1] **porta**, portförbjuda || *puortað* portad, portförbjuden
puorter -n (-em) [161] **porter** (öl)
puortjuon var. av *portsiuon*
puortliðer [pu̲o`rt-liðe·r] *-liðreð (-liðrę) =* **portlider**
puorto ovanl var. av *porto*
puortsiuon var. av *portsiuon*
Puortugal **Portugal**
puorärra! var. av *jälp Ųor Ärra!*
puos! se *Guð jåp uoss!*
puosi -n (puosåm) puosir mindre **påse**
puoss -n (-em) **pors**; skvattram
puost [pu̲ost] *-n (-em)* **post**, ex. se **ta** emot || *daitǫ puostn* på toaletten (för att kissa) (skämts, eg. 'på posten'); *min puostem* per post
puostadress [pu̲os`t-adress] *-n (-em) -er* **postadress**
puostaus [pu̲o`st-aus] *-að (-ą) =*, äv *-eð (-ę) =* **posthus**
puostdjiro [pu̲o`st-dźi̲ro] oböjl **postgiro**
puostdjironummer [pu̲o`stdźiro-nu̲mmer] *-numbreð (-numbrę) =* **postgironummer**
puostdjiru var. av *puostdjiro*
puostdjirå var. av *puostdjiro*
puostfakk [pu̲o`st-fakk] *-fattjeð (-fattję) =* **postfack**
puostfeskott [pu̲o`st-feskott] *-eð (-ę) =* **postförskott**
puostflyg [pu̲o`st-fly̲g] *-flyeð* /äv *-flygeð/ (-flyę) =* **postflyg**
puostgaungg [pu̲o`st-gąuŋg] *-gaundjin (-gaundjem)* **postgång**
puostilla f[1] **postilla**
puostiringg [puosti̲`rįŋg] f[3] **postering**
puostkall [pu̲o`st-kall] *-n (-em) -er* **brevbärare**
puostkantor [pu̲o`st-kąnto̲r] *-eð (-ę) =* **postkontor**
puostkelingg [pu̲o`st-kelįŋŋg] f[3] kvinnlig **brevbärare**
puostluðium -luðieð (-luðię) -luðier, el. oböjt **postludium**
puostlåð [pu̲o`st-lå̲ð] *-ą* f[1] **postlåda**, **brevlåda**
puostmįester [pu̲o`st-mi̲ester] *-n (-am) -er* **postmästare**
puostnummer [pu̲o`st-nu̲mmer] *-numbreð (-numbrę) =* **postnummer**
puostpeningger [pu̲o`st-pęnįŋŋger] **porto** (eg. 'postpengar')
Puostwertjeð [pu̲o`st-werrtśeð] *(-wertję)* **Postverket**
puosså -n ack o. yngre grundf av *puosi*
puoti -n (puotåm) puotir **senfärdig** person, person som långsamt pysslar med ngt; person som **påtar**
puotrett -eð (-ę) = **porträtt**; **kort** (bild, ej nödvändigtvis på person)
puotretta [puotre`tta] vb[1] **porträttera**; **fotografera** || *puotrett åv* fotografera av
puotrettira [puotret(t)i̲`ra] var. av *puotretta*
puotrettirer [puotret(t)i̲`rer] *-n (-am) -er* **fotograf**
puott -n (-em) -er **göl**
puotta var. av *potta*
puotter vb[1] **puttra**; prata
puotå vb *puotär – puotäð – puotåð* **påta**, se ex.; **peta**; **pyssla**, **pula**, se ex., **knåpa**|| *puotå aut* peta ut; *puotå autyr* peta ut (ngt ur ngt); *puotå i sig* peta i sig; *puotå ijuop* tota ihop; *puotå in* peta in, se ex.; *puotå nið* peta ned, se ex.; *puotå niði* peta ned (ngt i ngt); *puotå ǫ* pyssla på; *puotå ǫ min noger* o. *puotå ringgum noð* pyssla med ngt, hålla på med ngt; *puotå til* tota till; *puotå yr* peta ur
pupill -n (-em) -er **pupill**
pupiläj i uttr *lissla pupiläj* [162] **lilltå** (i barnramsa)
puppa f[1] **puppa**
pupu [pu"pu̲] oftast oböjt **toto**, totohäst, **pålle**
purjolok -lotjin (-lotjem) -loker **purjolök**
purpurroð n: *-ro'tt* **purpurröd**
purra vb[1] **lura**
[1]*puss -n (-em) -er* **puss**
[2]*puss* var. av *puoss*
pussa vb[1] **pussa**, **kyssa** || *pussas* pussas, kyssas
pussel [pu´ssel] s *pussleð (pusslę) =* **pussel**
pussel [pu`ssel] vb[1] **pussla** || *pussel ijuop* pussla ihop
pusselbit -n (-em) -er **pusselbit**

[161] Anv ogärna i dativ. Formen osäker.

[162] Inga böjningsformer noterade.

pust [pu̲st] *-n (-em) -er* **pust**, **fläkt**, **vindfläkt**; **andning**, **andhämtning**; ”flås”, **kondition**, se ex.; **blåsbälg** || *fǫ att pustn* hämta andan; få tillbaka konditionen
pusta [pu̲`sta] vb[1] **pusta** ut; **blåsa** lite || *pust aut* pusta ut; *pust ǫ* blåsa på
pustbelg [pust-bellg] *-beldjin (-beldjem) -belger* **blåsbälg** för eld inomhus (lokalt)
put -n (-em) -er **vindpust**, **vindstöt**
puta puter – pu'tte – pu'tt el. vb[1] **puta**, **strömma**, **spruta**, forsa; fara kring, **yra** || *put aut* puta ut; *put min leppum* puta med läpparna; *put stað* ta sig ett bloss
putel [pu"tel] var. av *putell*
putell [pu"tell] *-n (-em) -er* butelj, **flaska**, ex. se **dricka** ur
putelbuost [pu"tel-buosst] *-n (-em) -er* **flaskborste**
putelerdað [pu"tel-e̲rdað] buteljaxlad, med **sluttande axlar**
putelpuost [pu"tel-pu̲ost] *-n (-em)* **flaskpost**
putelyppner [pu"tel-yppner] *-n (-am) -er* **flasköppnare**
putelås [pu"tel-å̲s] *-n (-em) -er* **flaskhals**
putil lokal var. av *putell*
putrett lokal var. av *puotrett*
putretta lokal var. av *puotretta*
putsa vb[1] **putsa**, **polera** || *puts upp* putsa upp
putsningg f[3] **putsning**
putter [pu´tter] s *puttreð (puttrę)* **mutter**, muttrande || *målå puttreð* muttra för sig själv
putter [pu`tter] vb[1] **muttra**; **puttra**, se ex. || *putter yvyr* + dat muttra om
pyamas -n (-em) -er **pyjamas**
pyndjel [pɣ`nndźel] *-n (pyngglem) pynggler* **bylte**; **knyte**
pynggel [pɣ´ŋŋgel] *pynggleð (pynggłę)* **pinaler**, **grejer**
pynta vb[1] **pynta**; **städa**, **feja**; **laga**, **reparera** || *pynt til* städa upp, snygga till
pyra pyr – pyrde – pyrt **pyra**
pyramið -n (-em) -er **pyramid**
pysa pyser – pyste – pyst **pysa**
pysil var. av *pysyl*
pyssel [py`ssel] vb[1] pyssla (fr sv) || *pyssel um* **pyssla** om
pysslingg -lindjin (-lindjem) -lingger **pyssling**
pysyl [py"sy̲l] o. [py"syl] *-n (-em) -er* **pys**, **parvel**
pytt! pytt!, **pyttsan!** || *pytt og!* (ung.) sjutton också!
pyttipanna f[1] **pyttipanna**
på **på** || *gaungg på gaungg* gång på gång; *på denn tiðn* på den tiden; *(go) på tuok* (gå) på tok; *på måron* på morgonen; *på sett og wis* på sätt och vis; *på tal um* på tal om; *tið på* på tiden, dags
påbrå [på"-brå] *-'tt (-ę)* **påbrå**
påbuoð [på"-bu̲oð] = *(-į,* äv *-ę)* = **påbud**
pådrag [på"-dra̲g] *-draeð (-draę)* = **pådrag**
påelsningg [på"-elsnịŋŋg] f[3] **påhälsning**
påfrestend [på"-fresstęnd] påfrestande (fr sv)
påfund [på"-fụnnd] *-eð (-ę)* = **påfund**
págo [på"-go] *-gor -djikk -gaið* **págå**
páitt [på"-itt] *-eð (-ę)* = **påhitt**
páittun [på"-ittụn] **påhittig**
pák pátjin (pátjem) páker **påk**
páker var. av *poker*
pálagu [på"-lagu·] f[2] **pálaga**
pále pál'n (pálam) páler **pále**
pálegg [på"-legg] *-leddjeð (-leddję)* = **pálägg**
pálitlin [på"-li̲tlịn] **pálitlig**
pálágå äldre grundf t. *pálagu*
páminn [på"-mịnn] *-minner -minnd -minnt* **páminna** || *páminn sig* påminna sig, erinra sg; *páminnd* påmind
páminnels [på"-mịnnels] *-ę (-n) -er* **páminnelse**
pápiek [på"-pi̲ek] vb[1] **pápeka**
pártu lokal var. av *porto*
pårå pärär – pärädd – pårådd **para** || *pårå ijuop* para ihop; *pårå sig* para sig
påsk [på̲sk] oftast oböjt **påsk** || *et påsker* till påsk; *Glað påsk!* Glad Påsk!. Se äv *påsker*
påskaftun [på̲`sk-afftụn] oböjl i sg, pl: *-aftner* **påskafton** || *um påskaftun* på påskafton
påskdag [på̲`sk-da̲g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **påskdag**
påskegg [på̲`sk-egg] *-eddjeð (-eddję)* = **påskägg**
påsker [på̲`sker] pl, b.f. *påskär* (dat *påskum*) **påsk**, se ex. || *að påskum* till påsk; *daiti påskär* till påsk, se ex.; *dar påskär irå* under påsken, under påskarna; i påsk; *mes påskär waru* i påskas; *Trivlig Påsker!* Glad Påsk!; *yvyr påskär* över påsk. Se äv *påsk*
påskeri [på̲`sk-eri·] *-n (-erám) -erir* **påskhare**
påskerå -n ack o. yngre grundf av *påskeri*
påskfiran [på̲`sk-fi̲rạn] oböjl **påskfirande**
påskfirend [på̲`sk-fi̲rẹnd] *-eð, (-ę)* =, sg b.f. äv = **påskfirande**
påskjågd [på̲`sk-jå̲gd] *-ę (-n) -er* **påskhelg**
påskkelingg [på̲`sk-kelịŋŋg] f[3] **påskkäring**
påskkuort [på̲`sk-ku̲ort] *-eð (-ę)* = **påskkort**
påsklilj [på̲`sk-lillj] *-ą* f[1] **påsklilja**
påskluv [på̲`sk-lu̲v] *-eð (-ę)* = **påsklov**
påsklåv mer sv var. av *påskluv*
påskrais [på̲`sk-raĭs] *-eð (-ę)* = **påskris**
påsktembel [på̲`sk-tęmmbel] *-n (-temblam)*

-tembler **påsk(a)lamm**
påskwiku [på̲`sk-wiku·] f² **påskvecka** ||
påskwikų påskveckan, stilla veckan
påskwikå äldre grundf t. *påskwiku*
pässiuok -ą f¹ påssjuka (fr sv)
påstriðun [på"-stri̲ðụn] påstridig (fr sv)
påstå [på"-stå̲] *-står -stuoð -stått* **påstå**
påstående [på"-stå̲ęnd] *-eð (-ę)* = **påstående**
påtålå [på"-tålå·] *-täläг -täläð -tålåð* **påtala**
påtår [på"-tå̲r] *-ę (-n) -er* **påtår**
påve påvin (påvam) påver **påve** || *påvin* äv den grövsta pinnen i plockepinn (*fellstikkur*)
påvisk **påvisk**, **papistisk**
Påvstugǫ äldre grundf t. *Påvstugų*
Påvstugų [på̲`v-stugų·] f² **Vatikanen** (nydal, eg. 'Påvestugan', 'Påvehuset')
påwerk [på"-werrk] vb¹ **påverka**
påwerkan [på"-werrkąn] oböjl **påverkan**
påyk påytjin (påykam o. *påytjem)*[163] *påyker* **pojke**, ex. se **populär**; ung **man**; **son** || *påykames* (el. *påytjemes*) *kripper* barnbarnen (sonens barn); *påytjin* äv slatten, pojken
påyke ovanl var. av *påyk*
påykiem -eð (-ę) = **pojkhem**
påykkripp -in (-em) -er **pojke**
påyklag -laeð (-laę) = **pojklag**
påykskaul -n (-am) -er **pojkskola**
påykskoll -n (-am) -er **pojkspoling**, **pojkbyting**, **pojkslyngel**, lymmel
påykspuolingg -lindjin (-lindjem) -lingger **pojkspoling**
påykwask -wastjin (-wastjem) -wasker **pojkvasker**, **pojkstackare**
påykwegg -weddjin (-weddjem) -wegger **pojkvasker**, **pojkbyting**
påysa påyser – påyste – påyst **flåsa**, flämta; **stånka** || *påys yr sig* klämma ur sig (t.ex. ett svar)
Päðer [pä´ðer] **Peder**
päðerbljomm [pä"ðe-blĭǫmm] *-in (-am) -er* **styvmorsviol**
päðerklukk [pä"ðe-klukk] *-ą* f¹ **styvmorsviol**
päðernikk [pä"ðe-nikk] *-ą* f¹ **kärrviol**
Pälle var. av *Pelle*
Pär **Per** || *Pär-fabruor* farbror Per; *åvå non fer Pär* göra narr av ngn, driva med ngn
pär- flera ord med prefixet *per-* har parallellformer på *pär-*
pära f¹ **potatis**, ex. se **kantarell** || *ell åv pärum* hälla av potatis(en); (skämts) (gå och) kissa); *flåså pärur* skala (kokt) potatis; *settj pärum* o. *settj pärur* sätta potatis
pärbrudd -n (-em) -er **potatisgrodd(ar)**, **grodd** på potatis
pärbull -n (-am) -er **potatisbulle** (i äldre tid äv jäst bröd, bakat på kornmjöl o. potatis)
pärdieg -die'n (-dieem) **potatismos**
päreppel -eppleð (-epplę) = **frökapsel** på potatis
pärflas -eð (-į) = **potatisskal** av kokt potatis
pärfuor -ę (-n) -er [-fuore·r] **potatisfåra**
pärfuoru [pä̲`-fuoru·] f² var. av *pärfuor*
pärfuorå äldre grundf t. *pärfuoru*
pärgratengg -tendjin (-tendjem) -tengger **potatisgratäng**
pärgratingg var. av *pärgratengg*
pärgravningg [pä̲`-gravnĭŋŋg] f³ **potatisupptagning**
pärgravu [pä̲`-gravu·] f² **potatishacka**, se ex.
pärgråvå äldre grundf t. *pärgravu*
pärklubb -ą f¹ **potatisstöt**
pärkå'ss -ą f¹ **potatismos**, ex. se **skala**
pärla f¹ **pärla**
pärland -eð (-ę) = **potatisland**
pärlot -n (-im) -ir **potatisåker**, **potatisland**, ex. se **plöja**
pärlspont -n (-em) **pärlspont**
pärlugel [pä̲`(r)l-uge·l] *-uglą* f¹ **pärluggla**
pärluv -eð (-ę) = **potatislov**
pärlyasint -n (-em) -er **pärlhyacint**
pärlåv mer sv var. av *pärluv*
pärmanenta var. av *permanenta*
pärmasin = (-em) -er **potatisupptagare**
pärmissiuon var. av *permissiuon*
pärmittira var. av *permittira*
pärmittiringg var. av *permittiringg*
pärmuos -eð (-ę) potatismos (snarast fr sv)
pärmyld -n (-em) -er potatisårder, **årder** för kupning av potatis
pärmyöl -eð (-į) **potatismjöl**
päron -eð (-ę) = **päron**
päronrov -ę (-in) -ir päronstjärt, **päronrumpa**
pärontrai -'tt (-nę) = **päronträd**
pärpannkaku [pä̲`-pąn(n)kaku·] f² potatispannkaka, **potatisplätt**
pärpannkåkå äldre grundf t. *pärpannkaku*
pärpikk -pittjin (-pittjem) -pikker **provsticka**; i äldre tid ett slags planteringskäpp
päplett -n (-em) -er **potatisplätt**
pärpluog -pluo'n (-pluoem) -pluoger potatisårder, **årder** för kupning av potatis
pärrais -eð (-ę) **potatisblast**, ex. se **frysa**, **vissna**
pärrit -n (-em) -er **potatisfåra**; **årder** (redskap för uppdragande av fåror vid potatissättning)

[163] Se ÄG, s. 135.

pärsallað -n (-em) -er **potatissallad**
pärskal -eð (-ę) = **potatisskal** av rå potatis
pärskälär [pä`-skälä·r] *-n (-am) -er* **potatisskalare**
pärsprett -n (-em) -er **potatisupptagare** (maskin)
[1]*pärstamp -ą* f[1] **potatismos**
[2]*pärstamp -in (-em) -er* **potatisstöt**
Pärsų [pä´sų] **Persson**
pärsupp -ą f[1] **potatissoppa**
pärtavel [pä`-tave·l] *-tavlą* f[1] liten **potatis** || *pärtavlur* småpotatis
pärtjips -eð (-ę) = **potatischips**
pärtjäller -n (-am) -er **potatiskällare**
pärun med sms var. av *päron*
päsill [pä"sill] *-ą* f[1] **persilja**
päson var. av *pesuon*
päsonal var. av *pesunal*
päsunal var. av *pesuonal*
päsuon var. av *pesuon*
pölsa f[1] **pölsa**, se ex.
pösa f[1] **påssjuka**

Q

q [ku] *q:eð (q:ę) =*, äv oböjl m bokstaven **q**

R

r [err] *r:eð (r:ę) =*, äv oböjl m bokstaven **r**, ex. se **tydligt**
ra weg se *raðweg*
rabal [ra"bal] *-eð (-ę) =* **kokstång** i öppen spis; **torkställning** i öppen spis; enklare **ställning**
rabarber -n (rabarbrem o. *rabarberam) =* **rabarber**
rabarberkrem -in (-em) **rabarberkräm**
rabarberstiuok -stiuotjin (-stiuokam) -stiuoker **rabarberstjälk**
rabarver var. av *rabarber*
rabatt -n (-em) -er **rabatt**
rabbal [ra`bbal] var. av *rabal*
rabbel vb[1] var. av *rabel*
rabbi [ra´bbi] i uttr *stå rabbi* **hålla** ut, **stå** ut
rabel [ra"bel] vb[1] **rabbla** || *rabel upp* rabbla upp
rað -ę (-n) räðär, pl dat: *raðum* **rad**, ex. se **tota** till; **kö**, se ex., **led** || *i rað* o. *ǫ rað* i rad, på rad
rað weg stavningsvar. av *raðweg*
raða weg var. av *raðweg*
raðaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę) =* **radhus**
raðavstond [ra"ð-avstǫnnd] *-eð (-ę) =* **radavstånd**
raði ovanl var. av *raðio*
raðio [ra´ðio], ofta [ra´ðĭo] *-n,* oftast oböjt **radio**, se ex., äv under **på** || *i raðio* o. *ǫ raðio* på radio; *skruv ǫ raðio* sätta på radion
raðioaffär [ra´ðĭo-afär] *-ę (-n) -er* **radioaffär**
raðioaktivitiet [ra´ðĭo-aktivitiet] f[4] **radioaktivitet**
raðioantenn [ra´ðĭo-ąntęnn] *= (-em) -er* **radioantenn**
raðioapparat [ra´ðĭo-aparat] *-n (-em) -er* **radioapparat**
raðiogrammufuon [ra´ðĭo-grąmufuon] *= (-em) -er* **radiogrammofon**
raðioprugramm [ra´ðĭo-prugrąmm] *-eð (-ę) =* **radioprogram**
raðiosendningg [ra´ðĭo-sęndnĭŋŋg] f[3] **radiosändning**
raðiosingnal [ra´ðĭo-sĭŋnal] *-n (-em) -er* **radiosignal**
raðiostasiuon [ra´ðĭo-stasĭuon] *= (-em) -er* **radiostation**
raðiu med sms lokal var. av *raðio*
raðium oftast oböjt **radium**
raðweg [ra`(ð)-we´g] **direkt**, **omedelbart**, **genast**, på en **gång**, **meddetsamma**, **raka vägen**
rafsa vb[1] **rafsa** || *rafs að sig* rafsa till sig; *rafs nið* rafsa ned
rafte se *rapte*
ragas [ra"gas] *-eð (-ę) =* **busstreck**
ragasa [raga`sa] vb[1] **busa**
ragel [ra´gel] s *ragleð (raglę) =* **ställning**, ställ, i sht för slipsten; **rangligt** föremål; **ruckel**; **brännvin**
ragel [ra"gel] vb[1] **ragla**
ragg raddjin (raddjem) **ragg** (grovt hår)
ragga vb[1] **ragga** || *ragg ijuop* ragga ihop
ragger -n (-am) -er **raggare**, se ex.
raggmunk -muntjin (-muntjem) -munker **raggmunk**
raglun [ra"glųn] **ostadig**, **ranglig**
raiða raið – rieð – riðið **rida**, se ex. || *raið aut* rida ut, se ex.; *raið in* rida in
raiðest -n (-em) -er **ridhäst**
raiðklubb -in (-em) -er **ridklubb**
raiðläger -lägreð (-lägrę) = **ridläger**
raiðskaul -n (-am) -er **ridskola**
raiðtur -n (-em) -er **ridtur**
raiðweg -we'n (-weem) -weer **ridväg**
raik **rik**
raikduom var. av *raitjduom*
raikkall -n (-em) -er rik man, **rikeman**, **riking**
raikli adv **rikligt**, rikligen
raikmanskripp -in (-em) -er **rikemansbarn**
raingen [rąĭ´ŋęn] s *raingneð (raingnę) =* **regn**
raingen [rąĭ`ŋęn] vb *raingner – raingnde* [rąĭ`ŋ(n)de] *– raingnt* [rąĭŋ(n)t] (äv vb[1]) (+dat) **regna**, ex. se **dåna** || *far raingen* börja regna;

raingen brott regna bort; *raingen in* regna in; *raingen åv* regna av, se ex.; regna bort, se ex.
raingenbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker **regnbyxor**, se ex.
raingenbugi [rąĭˋŋęn-bugi·] *-n (-bugåm) -bugir* **regnbåge**; **regnbågsforell**
raingenbugå -n ack o. yngre grundf av *raingenbugi*
raingendag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **regndag**
raingendrupi [rąĭˋŋęn-drupi·] *-n (-drupåm) -drupir* **regndroppe**
raingendrupå -n ack o. yngre grundf av *raingendrupi*
raingenjakk -ą f1 **regnjacka**
raingenkapp -ą f1 **regnkappa**
raingenklauter **regnkläder**
raingenkläðer **regnkläder**
raingenlys -ą f1 **uppehåll** (när det skiner upp mellan skurarna)
raingenmuoln -eð (-ę) = **regnmoln**, ex. se **ovan** prep
raingenǫs -n (-em) -er **regnby**
raingenrukk -ruttjin (-ruttjem) -rukker **regnrock**, se ex.
raingensalu [rąĭˋŋęn-salu·] f2 tornsvala, **tornseglare**
raingenskaur -ę (-n) -er **regnskur**
raingenskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **regnskog**, se ex.
raingenstjydd -eð (-ę) = **regnskydd**
raingensålå äldre grundf t. *raingensalu*
raingentið -ę (-n) -er **regntid**
raingentungg **regntung**
raingenwattn -wattneð (-wattnę) **regnvatten**
raingenweðer [rąĭˋŋęn-weðe·r] *-weðreð (-weðrę) =* **regnväder**, ex. se **huttra**
raingin lokal var. av *raingen* o. *raungen*
raingn SV var. av *raingen* s
raing'n lokal var. av *raingen* vb
raingna lokal var. av *raingen* vb
raingnan s oböjl **regnande**
raingnun **regnig**
raingsklin **regnig**
raingsl [rąĭˋŋ'hl] lokal var. av *raingsla*
raingsla f1 **snigel**
1*rais -eð (-ę) =* **ris**; **snår**, **snårskog**; **skog**, ex. se **hugga** || *að raisę* till skogen, till skogs; *brotter raisum* (där ute) i världen (eg. 'bortöver skogarna'); *raiseð* (ofta) skogen
2*rais* var. av 1*ris*
raisa vb1 **risa**, **aga** med ris
Raisbjärr [raĭˋs-bĭärr] **Risberg** (två fäbodar o. Vasaloppskontroll i Älvd) || *et Raisbjärrs* [raĭˋs-bĭäss] o. *að Raisbjärr* till Risberg
raisfoll -eð (-ę) = **risig** mark
raisgo -gor -djikk -gaið **växa** igen, **förbuskas**
raisgryn var. av *risgryn*
raisgröt var. av *risgröt*
raiska f1 **ruska**
raisknatt -n (-em) -er **gärdsmyg** (förslag), se FNB
raisknipp -ą f1 **risknippa**, risknippe
raiskuonn var. av *riskuonn*
raiskåj -ą f1 **riskoja**
raisl -ę (-n) -er **rissel**, **såll**
raisla vb1 **rissla**, **sålla** med rissel
Raisnes var. av *Raisnęs*
Raisnęs **Risnäs** (by i Älvd:s s.k. finnmark)
raisolm -in (-am) -er **dunge**, **åkerholme**
raisstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **rishög**
raisun **risig**, **snårig**
raiswål -n (-em) -er **risvase**; **rishög**
raita raiter – rai'tte – rai'tt **resa**, **ställa**, se ex. || *rait að* resa upp; *rait frǫ sig* ställa ifrån sig; *rait ijuop* resa upp samlat; *rait sig* resa sig; räta på sig; *rait upp* resa upp, ställa (upp), ex. se **stege**; *rait upp sig* resa sig upp, ställa sig upp
raitas raites – rai'ttes – rai'ttas **stå** upprest, stå upprätt
raitjduom -in (-em) -er **rikedom**
raitje var. av *ritje*
raiva raiv – riev – rivið **riva**; **klösa**; **demontera** || *raiv að sig* riva åt sig; roffa åt sig; *raiv att* repa upp; *raiv aut* riva ut; *raiv dieðǫ* riva bort; *raiv eter* ta till (i hastigheten), ha till hands, se ex.; *raiv eter (noger)* leta (gräva) efter (ngt), se ex.; hastigt gripa efter (ngt), se ex., rycka till sig (ngt); *raiv i* a) riva i b) hastigt gripa tag i, ex. se **gripa**; *raiv ijel* riva ihjäl; *raiv itau* riva itu; *raiv min sig* riva med sig, se ex.; *raiv nið* riva ned; *raiv sig* riva sig; *raiv sund* riva sönder, ex. se **nedtill**; *raiv upp* riva upp; repa upp; *raiv yr* riva ur; *raiv åv* riva av
raivan oböjl **rivande**, riv
raivas raivs – rievs – rivis **rivas**, se ex.; **slåss**, se ex.
raivstart [raĭˋv-start] *-n (-em) -er* **rivstart**
raivsår -eð (-ę) = **rivsår**
rak **rak**, se ex. || *ǫ rak arm* på rak arm, direkt; *raka we'n* raka vägen
raka s f1 **raka**, raksträcka, se ex.
raka vb1 **räta** ut, göra rak
rakiet -n (-em) -er **raket**; (skämts) **racket**
rakietfart -n (-em) **raketfart**
rakkarungg var. av *rakkerungg*
rakkautstellningg f3 **hundutställning**
rakkband -eð (-ę) = **hundkoppel**

rakkber -eð (-ę) = **odon**, ex. se **gott** om
rakkberslingg -lindjeð (-lindję) **odonris**
rakkbersrais -eð (-ę) **odonris**
rakkdjärå [ra`kk-dźärå·] *-djär -djärd* (o. *-gard*) *-gart* ha **samlag**
rakkdrit -eð (-į) **hundskit**, **hundbajs** || *full i rakkdritį* full i sjutton
rakke rattjin (rakkam) rakker **hund**, ex. se **hund**, **rädd**
rakkelan [ra`kkel-a̲n] *-'n (-am) -er* **rackelhane**
rakkertyg -tyeð (-tyę) = **rackartyg**
rakkerungg -undjin (-unggam) -ungger **rackarunge**
rakkgard -n (-em) -er **hundgård**
rakkjätå [ra`kk-jätå·] oböjl **hundmat**
rakkliuot -n (-am) -er **hundracka**
rakknev -eð (-į) = **hundnos**
rakkolt s *-ą* f[1] **simulering** (eg. 'hundhälta')
rakkolt vb[1] **simulera** (eg. 'hundhalta')
rakkovuð [ra`kk-ovu·ð] hundhuvud i uttr *bjärå rakkovuð fer (noð)* bära **hundhuvudet** för (ngt), få el. bära **skulden** för (ngt)
rakksimm -eð (-ę) **hundsim**
rakkskalaus [ra`kk-skalau·s] *-að (-ą)* = **hundtoalett**
rakkskatt -n (-em) -er **hundskatt**
rakkskål -ę (-n) -er **matskål** för hund
rakksnaut -ą f[1] **hundnos**
rakksort -n (-em) -er hundsort, **hundras**
rakkstjinn -eð (-ę) = **hundskinn**
rakkstuoð = (-ę) = hop **hundar** (som väsnas)
rakktenner, b.f. *-tennär* (dat *-tannum*) hundtänder; **gäss** (skum på vågor)
rakktråss -n (-em) -er **hundkoppel**
rakktrå'ss var. av *rakktråss*
rakktur -n (-em) -er (ung.) **hundpromenad**
rakkumin [ra`k(k)-kųmį·n] *(-kumåm)* **hundloka**
rakkuolspip -ą f[1] **strätta**; **hundloka**
rakkweðer [ra`kk-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **hundväder**
rakkwep -in (-em) -er **hundvalp**
rakkåj [ra`k(k)-kåĭ] *-ą* f[1] **hundkoja**
rakkår -eð (-ę) = **hundhår**
rakkär -að (-ą) -ur **hundöra**
raklaungg [ra"k-ląuŋg] **raklång**
rakstrettj -ą f[1] **raksträcka**
rakt **rakt** || *rakt fram* rakt fram; *rakt inte* rakt inte
raku f[2] **raka** (verktyget)
ralla vb[1] **kärra** (forsla med skottkärra), se ex., **köra** på skottkärra || *rall driteð* prata skit, prata strunt, skvallra
raller -n (-am) -er **rallare**
rallertjärr -ą f[1] **skottkärra**
ralltjärr mindre vanl var. av *rallertjärr*
ralta vb[1] **vandra**, **ströva**; **vanka**
ram adj i uttr *ram i åsem* **skrovlig** i halsen
[1]*ram* s *-ę (-in) -er* **ram** (björnram)
[2]*ram* s *-ę (-in) -er* **ram** (t.ex. tavelram)
[1]*rama* vb[1] **gripa**
[2]*rama* vb[1] rama || *ram in* **rama** in
rambel [rą´mmbel] s **väsen**, **buller**, **oväsen**
rambel [rą`mmbel] vb[1] **dunsa**; **mullra**; **bullra**, **väsnas**, föra **oväsen**; **skramla**; **kurra** (i magen); **ramla** || *rambel ijuop* ramla ihop; *rambel nið* ramla ned; *so eð rambler eter* med buller och bång
rambelaus -að (-ą) =, vanl: *-eð (-ę)* = **fallfärdigt** hus, **ruckel**
rambelbas -n (-em) -er **bullersam** person
rambelkasungg [rą`mmbel-kasųŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* **pratkvarn**, pratmakare
ramsa s f[1] **ramsa**, se ex.
ramsa vb[1] **rafsa**, riva || *rams að sig* rafsa till sig
ramsoltað för mkt **saltad**, ex. se **klanta** till
ramsåg -såę (-så'n) -såger **ramsåg**
rand -ę (-n) render **rand**; **kant**
randaðtjuosl [rą`nnda-tśu̲ohl] *-n (-am) -er* randig **kjol** (i älvdalsdräkten)
randas randes – randes – randas **randas**
randtjuosl var. av *randaðtjuosl*
randugtjuosl [rą`nndu-tśu̲ohl] var. av *randaðtjuosl*
randun **randig**
rangg randjin (randjem) = **rang**
ranggårdn vb[1] **rangordna**
ranggårdningg f[3] **rangordning**
Rangnar **Ragnar**
ranka f[1] **ranka**
rann -eð (-ę) = **rännil**, **surdråg**
rannsakningg f[3] **rannsakning**
rannsåkå -säkär -säkäð -såkåð **rannsaka**
ransonira var. av *ransunira*
ransoniringg med sms var. av *ransuniringg*
ransunira [rąnsuni̲`ra] vb[1] **ransonera**
ransuniringg [rąnsuni̲`riŋg] f[3] **ransonering**
ransuniringgskuort [rąnsuni̲`riŋ(g)s-ku̲ort] *-eð (-ę)* = **ransoneringskort**
ransuniringgskupaungg -aundjin (-aundjem) -aungger ransoneringskupong, **ransoneringskort**
ransuon = (-em) -er **ranson**
ransuonira var. av *ransunira*
ransuoniringg var. av *ransuniringg*
rapel [ra"pel] vb[1] **skramla**
rapelestj [ra"pel-esstś] var. av *rappelestj*
raport vanl. stavning av *rapport*
rapp -eð **rapp** || *i rappeð* i rappet, strax, snart, inom kort
rappa vb[1] **rappa**

rappel [ra´ppel] *rappleð (rapplę)* **skräp**; **småsaker**, diverse; **småsten**
rappelestj -eð (-ę) = **träask** (svepkärl) för förvaring av diverse småprylar; (nydal) **necessär**
rapport -n (-em) -er **rapport**
rapportira [raporti`ra] vb¹ **rapportera**
rapportiringg [raporti`riŋg] f³ **rapportering**
rappyön -ą f¹ **rapphöna**
rappyöns -eð (-ę) = **rapphöns**
rapte raptn (raptam) rapter **taksparre**
raritiet f⁴, äv m: *-n (-em) -er* **raritet**
ras -n (-em) -er **ras** (t.ex. hundras)
rasa vb¹ **rasa, bråka**, **härja**, **stoja**, se ex., **väsnas**
rasend **rasande**, se ex., **väldigt**
raserbil -n (-em) -er **racerbil**
raseri -eð (-ę) -er, el. oböjt **raseri**
rasir [ra"sir] vb¹ **rasera**
rasist -n (-em) -er **rasist**
rask rastjeð (rastję) **hopplock**, **krafs**, **småskräp**, **småsaker**
raska vb¹ **plocka** (här o. där) || *rask að sig* plocka åt sig; *rask att* rafsa ihop, plocka ihop, samla ihop; *rask i* plocka i (som hastigast); *rask i sig* äta (hastigt, ngt enkelt), kasta i sig, se ex.; *rask ijuop* plocka ihop, samla ihop
raskestj -eð (-ę) = **träask** (svepkärl) för förvaring av diverse småprylar
rasp -ę (-in) -er **rasp** (verktyget)
raspa vb¹ **raspa**
raspun **raspig**
rassaku [ra`ss-aku·] f² **kluven haka**
rassklikk -klittjin (-klittjem) -klikker **skinka** (på människa)
rassklink -ą f¹ **skinka** (på människa)
rassklitt -n (-em) -er **skinka** (på människa)
rasskuoru [ra`s(s)-skuoru·] f² **stjärtskåra**
rasskuorå äldre grundf t. *rasskuoru*
rasstarm -in (-em) -er **ändtarm**
rassåkå äldre grundf t. *rassaku*
rast -ę (-n) -er, (äv m: *-n (-em) -er*) **rast** || *um rastär* på (under) rasterna
rasta vb¹ **rasta**
rastlos **rastlös**
rastplass -n (-em) -er **rastplats**
rasurd [ra"s-urd] *-ę (-n) -er* **rasbrant**
rasusand [ra"su-sąnnd] *-n (-em)* sand som rasar, **kvicksand**
rata vb¹ **rata** || *rat nið* misskreditera, tala illa om
ratt -n (-em) -er **ratt**, se ex.
ratta vb¹ **ratta**
¹*rauk rautjin (rautjem) rauker* **spillningshög**, **bajshög**, **skithög**; (gråspråk: 'pojke')
²*rauk rautjin (rautjem) rauker* **rauk**
raukwelt var. av *rukwelt*
¹*raungen* [rąu`ŋęn] *raungną* f¹ **rönn**, se ex.
²*raungen* [rąu`ŋęn] *raungną* f¹ **runa**
raungenber -eð (-ę) = **rönnbär**
raungenkall -n (-em) -er **rönn**, **rönnträd**
raungenlov -eð (-ę) = **rönnlöv**
raungenstyl -n (-em) -er **runskrift**
raungentrost -n (-em) -er **sidensvans**
raungg var. av *rangg*
raungga f¹ **spant**
raunggårdningg var. av *ranggårdningg*
raunginstrott -n (-em) -er **sidensvans** (lokalt)
raung'n, raungna lokala var. av *raungen*
Raungnar var. av *Rangnar*
raunka var. av *ranka*
Raunkyttą f¹ **Rankhyttan**
rauter -n (rautrem, äv *rauteram) rautrer* **router**
ravel [ra"vel] vb¹ **rabbla**; **pladdra**, prata strunt || *ravel ǫ* pladdra på; *ravel upp* rabbla upp; *ravel yr sig* haspla ur sig
ravelurd -ę (-n) -er **stenbunden** mark
raweg se *ra weg*
re- Ord på obet. *re-* har mkt ofta var. på *ri-*
reagira var. av *riagira*
reaksiuon var. av *riaksiuon*
realeksam -in (-em) -er **realexamen**
realn (realem) **realen**, realexamen, se ex.
realskaul -n (-am) -er **realskola**, se ex.
redaksiuon var. av *reðaksiuon*
reðaksiuon = (-em) -er **redaktion**
reðaktör -n (-em) -er **redaktör**
redd **rädd** || *redd* + ack rädd för, se ex.; *redd um* rädd om, ex. se **liten**
redda vb¹ **rädda**
reddningg f³ **räddning**
reddninggsaksiuon = (-em) -er **räddningsaktion**
reddugi [re`dd-ugi·] *-n (-ugåm)* **rädsla**
redjemente var. av *ridjimente*
redjimente var. av *ridjimente*
redjiringg var. av *ridjiringg*
redjister var. av *ridjister*
redjistrira var. av *ridjistrira*
reðowaisningg var. av *reðuwisningg*
reðowis var. av *reðuwis*
reduksiuon var. av *riðuksiuon*
reðuksiuon var. av *riðuksiuon*
reðuwis [re"ðu-wis] vb¹ **redovisa**
reðuwisningg [re"ðu-wisniŋg] f³ **redovisning**
reðåwis var. av *reðuwis*
referat -eð (-ę) = **referat**
referens -n (-em) -er **referens**
referensgrupp -in (-em) -er **referensgrupp**

referira [referi`ra] vb[1] **referera**
refirens var. av *referens*
reffel s *refflą* f[1] **räffla**
reffel vb[1] **räffla** || *refflað* räfflad, se ex.
refleks med sms var. av *rifleks*
refleksiuon var. av *rifleksiuon*
reflektira var. av *riflektira*
refraingg -aindjin (-aindjem) -aingger **refräng**, se ex.
refrengg mer sv var. av *refraingg*
refsa vb[1] **räfsa** || *refs att* räfsa ihop; *refs dieðǫ* räfsa bort, räfsa undan, ex. se **fjolårsgräs**; *refs etter* räfsa efter, finräfsa; *refs ijuop* räfsa ihop; *refs åv essun* räfsa av hässjan, med baksidan av räfsan stryka av löst sittande gräs
refskall -n (-em) -er **räfsare**, person som räfsar
refsningg f[3] **räfsning**
[1]*regel* [re͟´gel], äv [re´gel o. [re"gel] s *-n (reglem) regler* [re"gler] **regel** (trävirke; låsanordning)
[2]*regel* [re"gel] s *reglą (reglun) reglur,* äv *riglur* **ramsa**, se ex.; berättelse
regel [re"gel] vb[1] (+dat) **regla**, se ex. || *regel att* regla
registrira var. av *ridjistrira*
regiuon [regi(ĭ)u͟o´n] = *(-em) -er* **region**
reglementsienlin var. av *riglementsienlin*
reglira mer sv var. av *riglir*
rejemente mer sv var. av *ridjimente*
rekka rekk – rakk – ruttjeð **räcka**, se ex., **förslå**; + ack **räcka** till, se ex., förslå till || *rekk ijuop* o. *rekk til* räcka till, ex. se **strapats**
rekken vb[1] **räkna** || *rekken aut* räkna ut; planera; *rekken etter* räkna efter; *rekken gainum* räkna igenom; *rekken ijuop* räkna ihop, summera; *rekken nið* summera; räkna ned; *rekken upi (tiu)* räkna till (tio); *rekken upp* räkna upp; *rekken åv* räkna av
rekkenfil -eð (-ę) = **räknefel**
rekkenmasin = (-em) -er **räknemaskin**
rekkenskaper **räkenskaper**
rekkenstikk -ą f[1] **räknesticka**
rekkenuord -eð (-ę) = **räkneord**
rekkenwerk -wertjeð (-wertję) = **räkneverk**
rekknas rekknes – rekknes – rekknas **räknas**
rekkningg f[3] **räkning**; **matematik**
reklam med sms var. av *riklam*
reklamira var. av *riklamira*
rekommendasiuon var. av *rikommendasiuon*
rekommendira var. av *rikommendira*
rekordtið var. av *rikordtið*
rektor -n (-em) -er **rektor**
reku f[2] **skovel**, **skyffel**
rekwisita f[1] **rekvisita**
rekå s äldre grundf t. *reku*
rekå vb *rek – rak – retjið* **knuffa**, **skjuta** || *rek að* skjuta till; *rek að nogum noð* skjuta till (el. fram) ngt åt ngn, räcka fram ngt till ngn; *rek att* skjuta igen; *rek aut* köra ut; sticka ut; driva ut; sträcka ut; skjuta ut; knuffa ut; *rek auti* skjuta ut; *rek fram* räcka fram, skjuta fram (om rum o. tid); sträcka fram; *rek frǫ sig* skjuta ifrån sig; *rek in* skjuta in, köra in, stoppa in, föra in; *rek inni* stoppa (föra, köra) in (ngt i ngt); *rekå iweg* skjuta i gång, se ex.; *rek nið* knuffa ned; stoppa ned; knuffa omkull, vräka omkull; *rek ǫ* knuffa på, skjuta på; *rek til að* knuffa till; *rek undǫ* skjuta undan; *rek upp* knuffa upp, se ex.; köra (driva) upp; *rek upp nevån* räcka upp handen; *rek yr sig* vräka ur sig, häva ur sig
rekård var. av *rikord*
relasiuon = (-em) -er **relation**
relativ **relativ**
relewant **relevant**
relijuon [reliĭu͟o´n] o. [reliu͟o´n] = *(-em) -er* **religion**
relisjös **religiös**
Relldaln (-dalim) **Rälldalen** (dal o. fäbodställe i Älvd)
rels -n (-em) **räls**
relsbuss -n (-em) -er **rälsbuss**
rema remer – remde – remt **råma**; **bräka** högljutt; **böla**, **gråta** högljutt; **ryta**; **skrika**, **tjuta**; **skräna**, **tala** högljutt || *rem end autyr* skrika för full hals, skrika rakt ur, gallskrika, skrika i högan sky; *rem til að nogum* ryta till åt ngn
Remað [rę"ma͟ð] **Rämma** (fäbodställe i Älvd) || *et Remaðs* till Rämma
rematisk var. av *reumatisk,* se detta
rematist -n (-em) var. av *reumatism*
remiss -n (-em) -er **remiss**
remissa [remi`ssa] vb[1] **remittera**
remisswar [remi`s(s)-swa͟r] *-eð (-ę) =* **remissvar**
remås [rę`m-å͟s] *-n (-em) -er* **skrikhals**
rendil [rę`nndil] *-n (-em) -er* **rännil**
renn i uttr *i renn* i **sträck**, i **rad**
renna s f[1] **ränna**
renna vb *renner – rennde – rennt* **ränna**; **löpa**; **rusa**; **åka**, ex. se **spår**; **varpa**; **lägga** sig, bli isbelagd; **skumma** || *renn eter kullum* ränna efter flickor; *renn i gardum* ränna i gårdarna; *renn iweg* rusa iväg; *renn ǫ* sätta upp (väv); *renn ǫ rov* åka kana (på baken); halka o. sätta sig på ändan, sätta en rova; *renn ǫ skaiðum* åka skidor, skida; *renn ǫ skrikkskuo'mm* åka skridskor; *renn ǫ spark* åka spark; *renn yr* kikna, tappa andan, storkna
rennan s oböjl **rännande**, spring

renndmjok -mjotję (-mjotjin) **skummjölk**
rennend -eð (-ę) **rännande**
renningg f³ **åkning**
rennkall -n (-em) -er **varpa** för varpning; (gråspråk: 'strömming')
rennkaut i uttr *i rennkautum* i full **galopp**
rennsiuok -ą f¹ **epidemi** (nydal, eg. 'rännsjuka', 'löpsjuka')
rennsneru [ręˋnn-sneru·] f² **rännsnara**
rennsneră äldre grundf t. *rennsneru*
rennstjitu [ręˋnn-stśitu·] f² **diarré**, se ex.
rennstjită äldre grundf t. *rennstjitu*
renovira mer sv var. av *renuwira*
renoviringg mer sv var. av *renuwiringg*
renowira mer sv var. av *renuwira*
renowiringg mer sv var. av *renuwiringg*
rensa vb¹ **rensa** || *rens autyr* rensa (ut ngt) ur (ngt); *rens brott* rensa bort; *rens upp* rensa upp; *rens yr* rensa ur
renseri -eð (-ę), el. oböjt **rensning**, rensande
¹*renta* f¹ **ränta** || *min renta* o. *min rentu* med ränta
²*renta* f¹ ätliga **inälvor**
renuwira [renuwi̲ˋra] vb¹ **renovera**
renuwiringg [renuwi̲ˋrịŋg] f³ **renovering**
reparasiuon var. av *riparasiuon*
repetira var. av *repitira*
repetisiuon var. av *repitisiuon*
repitira repiti̲ˋra] vb¹ **repetera**
repitisiuon = (-em) -er **repetition**
replik replitjin (replitjem) repliker **replik**
reportas var. av *riportas*
repp -in (-em) -er myr**holme**
reppe reppin (reppam) repper var. av *repp*
representira var. av *ripresentira*
repsa se *refsa*
ręsa f¹ var. av *ręse*
ręse ręsę (ręsn) ręser **röse**
reseft med sms var. av *risept*
resenär -n (-em) -er **resenär**
resepsiuon = (-em) -er **reception**
resept mer sv var. av *risept*
reservasiuon var. av *riserwasiuon*
reserwat var. av *riserwat*
reserwira [reserwi̲ˋra] vb¹ **reservera**
residens -eð (-ę) = **residens**
resonira var. av *risunira*
respektira var. av *rispektira*
restaurangg -andjin (-andjem) -angger **restaurang**
restauraungg var. av *restaurangg*
restaurira [restauri̲ˋra] vb¹ **restaurera**
restauriringg [restauri̲ˋrịŋg] f³ **restaurering**
restriksiuon = (-em) -er **restriktion**
resturangg, resturant var. av *restaurangg*
resturaungg var. av *restaurangg*
resultira var. av *risultira*
resunemangg var. av *risunemangg*
resunemaungg var. av *risunemangg*
resunimaungg var. av *risunemaungg*
resunira var. av *risunira*
resuon var. av *risuon*
resuss med sms var. av *risuss*
ret-eð [reteˊð] oböjl från **vettet**, **tokig**, **vild**
retjil [re"tśil] *-n (rekklem) rekkler* **räkel**
retorik retoritjin (retoritjem) **retorik**
rett adj, adv **rak**, **rakt**; **rätt** || *rett aut* rakt ut, rätt ut; *rett fram* rakt fram; *rett gainum* rätt (i)genom; *rett so* rätt så, ganska; *rett sos* (el. *som* el. *wen*) *eð ir/war* rätt som det är/var, plötsligt; *rett åv* rätt av, direkt; rakt av; *rettera saggt* rättare sagt; *tag rett ǫ* + dat ta rätt på, ta reda på
rett s *-n (-em) -er* **rätt** (maträtt; rättighet) || *djär rett fer (sig)* göra rätt för (sig), se ex.; *åvå rett (i)* ha rätt (i)
retta s oböjl **rätta** || *et retta* tillrätta; *kum et rett min* komma tillrätta med; *min retta* med rätta, rätteligen; *tålå et rett (non)* tala (ngn) tillrätta; *wend et rett noð* vända ngt rätt, rättvända ngt
retta vb¹ **räta**; **kamma**; **rätta**, **korrigera** || *rett aut* räta ut, se ex.; kamma ut; släta ut; uträtta; *rett aut kauvin* räta på ryggen; *rett aut sig* räta (sträcka) ut sig, räta på sig; *rett sig* kamma sig; anpassa sig; *rett sig eter* + dat rätta sig efter, se ex.; *rett til* rätta till, se ex., korrigera; *rett til sig* rätta till sig, tillfriskna, friskna till; hämta sig efter berusning, nyktra till, *an ar rettað til sig* äv han är återställd; ordna upp sig; *rett upp* räta upp; *rett upp sig* räta på sig
rettas til rettes til – rettes til – rettas til **tillfriskna**, **friskna** till
rettegaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **rättegång**
retteligen **rätteligen**
rettels -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **rättelse**
retter s *-n (-am) -er* **rättare**, se ex.
retter i uttr *et retter* **tillrätta**. Jfr *retta* s
rettesnyör -eð (-ę) = **rättesnöre**
rettferdugiet f⁴ **rättfärdighet**
rettferdun [reˋtt-fe̲rdụn] o. [rettfe̲ˋrdụn] **rättfärdig**
rettfram [reˊtt-frąˊmm] adv **rakt** på sak, utan **omsvep**
rettja s f¹ **räcka**; **sträcka**, **vägsträcka**
rettja vb *rettjer – rekkte – rekkt* **räcka**, **sträcka** || *dait neveð rettjer* dit näsan pekar; *rettj að nogum noð* räcka fram ngt till ngn; *rettj aut* sträcka ut; sticka ut, sticka fram; *rettj ferder eter* + dat spåra; *rettj fram* räcka fram, sträcka

fram; *rettj frǫ sig fuotą* o. *rettj frǫ sig skaunką* sträcka ut sig (för att vila); *rettj launggneveð að nogum* räcka lång näsa åt ngn; *rettj upp nevån* räcka upp handen

rettje -ð (rettję) = **räcke**

rettlieðningg f³ **ordning**, rätsida || *fǫ rettlieðningg ǫ* + dat få ordning på, komma tillrätta med

rettningg f³ **rättning**; **rättelse**

rettnų [re´tt-nu̯´] o. [retnu̯´] med **ens**, **plötsligen**; **strax**, snart; direkt

rettruogen [re`t(t)-tru̯ogęn] **rättrogen**

rettråðun **rättrådig**

rettskaffens **rättskaffens**

rettskafflin **rättskaffens**

rettskrievningg f³ **rättskrivning**

rettsprosess var. av *rettsprusess*

rettsprusess -n (-em) -er **rättsprocess**

rettstavningg [re`tt-stavnįŋŋg] f³ **rättstavning**

rettstjiv -ą f¹ **rätskiva**

rettugiet f⁴ **rättighet**

Rettwaik [re`tt-waĭk] **Rättvik**

rettwaiker var. av *rettwiker*

rettwaikserter [re`ttwaĭ(k)s-errter] **gråärter**

rettwais adj **rättvis**

rettwais s *-ą* f¹ **rättvisa**, se ex.

rettwend **rättvänd**

rettwiker -n (-am) -er **Rättviksbo**

rettwis var. av *rettwais*

reumatisk **reumatisk** || *fǫ rematiskt* o. *fǫ reumatiskt* få reumatism

reumatism -in (-em) **reumatism**

revidira [revidi`ra] vb¹ **revidera**

revisiuon = (-em) -er **revision**

revolusiuon = (-em) -er **revolution**

rewess var. av *riwess*

rewir -eð (-ę) = **revir**, se ex.

rewisor -n (-em) -er **revisor**

rewisorsuppdrag -draeð (-draę) = revisorsuppdrag, **revisionsuppdrag**

rewitalisira var. av *riwitalisira*

rewitalisiringg var. av *riwitalisiringg*

rewolver var. av *riwolver*

rewy -'nn (-em) -er **revy**

ri- Ord på obet. *ri-* har mkt ofta var. på *re-*

riagira [riagi`ra] vb¹ **reagera**

riaksiuon = (-em) -er **reaktion**

ribba f¹ **ribba**

Ribbǫsn (-ǫsem) var. av *Ribbǫsär*

Ribbǫsär pl b.f. (dat *-ǫsum*) **Ribbåsen** (fäbodställe i Älvd)

rið = (-ę) = **infall**; **anfall**

ridaksiuon var. av *reðaksiuon*

ridaktör var. av *reðaktör*

ridder -n (-am) -er **riddare**

ridjier var. av *ridjir*

ridjieringg var. av *ridjiringg*

ridjimente -ð (-mentę) = **regemente**

ridjir [ri"dźi̯r] vb¹ **regera**

ridjiringg [ridźi̯`rįŋg] f³ **regering**

ridjiringgsråð = (-ę) = **regeringsråd**

ridjister -djistreð (-djistrę) = **register**

ridjistrira [ridźistri̯`ra] vb¹ **registrera** || *ridjistrir in* inregistrera

ridjiuon [ridźi̯u̯o´n] var. av *regiuon*

ridjäl var. av *rigal*

ridjärun [ri"dźärų·n] **bråkig**, **stojig**

ridjärå [ri"dźärå·] *-djär -djärd* (äv *-gard*) *-gart* **regera**, **härska**; **bråka**, **husera**, **härja**

ridjårås [ri"dźårå·s] *-djärs -djärdes* (äv *-gardes*) *-garts* **bråka**, **väsnas**

riduksiuon var. av *riðuksiuon*

riðuksiuon [riðu(k)sĭu̯o´n] = *(-em) -er* **reduktion**

riðusira [riðusi̯`ra] vb¹ **reducera**

riðå -'nn (-em) -er **ridå**

rieða adj, adv V var. av *rieðu*

rieða s f¹ **reda** || *av rieð ǫ* + dat ha reda på, se ex.; *fǫ rieð ǫ* + dat få reda på; *old rieð ǫ* + dat hålla reda på; *tag rieð ǫ* + dat ta reda på, ta rätt på; *åvå rieð ǫ* se *av rieð ǫ*

rieða vb *rieðer – rie'dde – rie'tt* **reda** || *rieð aut* reda ut, utreda, klara ut; *rieð iweg sig* göra sig i ordning att fara; *rieð sig* göra sig i ordning; reda sig, klara sig, ordna sig; *rieð sig et wegs* göra sig i ordning att fara; *rieð til* reda till, tillreda, laga till, tillaga, anrätta; *rieð åv* reda av

rieðan svenskpåverkad var. av *rieðu* adv

rieðe -ð (rieðę) = **överrede**

rieðlin **redlig**, **hederlig**

rieðningg f³ **redning**

rieðs [ri̯ess] i uttr *et rieðs* i **beredskap**, till **reds**, **redo** || *stell et rieðs* ställa i ordning

rieðu adj oböjl **redo**, **beredd**, **färdig** || *djär rieðu* göra färdigt; *fǫ rieð noð* få ngt färdigt, ex. se **färdig**; *rieð tä slå* färdig att slå; *wårå rieðu* äv stå i begrepp att, ex. se **död** s, **föda** vb

rieðu adv **redan**, ex. se **hink**; **dags**, tid att, ex. se **havre**

rieðun **redig**, **ordentlig**, **skötsam**; **rejäl**

rieðuwaisningg var. av *reðuwisningg*

rieðuwis var. av *reðuwis*

rieðå Åsenmål för *rieðu*

riegel -n (rieglem) riegler **regel** || *i riegel* i regel

riegelbundn n: *-bundeð* **regelbunden**

riem -ę (-in) -er **rem**

riema riemer – riemde – riemt el. vb¹ remma, **snöra** || *riem att* snöra till; *riem fast* remma

fast; *riem ǫ sig* snöra på sig, ex. se **känga**; *riem upp* snöra upp; *riem åv sig* snöra av sig

riemstjiv -ą f[1] **remskiva**

rįemuosi [rįe"-muosi·] *-n (-muosåm)* **renlav**

rįemuoså -n ack o. yngre grundf av *rįemuosi*

rien adj **ren**, se ex.; **kal** (t.ex. utan löv); **äkta** ||
djär rient göra rent, rengöra

[1]*rien* s *= (-em) -er* **ren** (djuret)

[2]*rien* s *-ę (rįe'n) -er* (åker)**ren**

riena adj **rena**, ex. se **helsike**, **rena**

riena vb[1] **rena**; **rengöra**

rienat oböjl **renat**

rieniet f[4] **renhet**

rieningg f[3] **rening**; **menstruation**

rieninggswerk -wertjeð (-wertję) = **reningsverk**

rienkåv -in (-em) -er **renkalv**

rienlievnaðskall -n (-em) -er **renlevnadsman**

rienlin renlig (fr sv)

rienlärigiet var. av *rienlärugiet*

rienlärugiet f[4] **renlärighet**

rienlärun **renlärig**

rienrasun **renrasig**

riensam **renlig**

riensint **hederlig**, **rejäl**, **ärlig**, renhårig, reko

rienskriev -skriever -skrievd -skrievt **renskriva**, skriva rent

riensläkt [rįe`n-hl̲äkt] **renslickad**

rient **alldeles**, ex. se **förundrad**; **rent**, **verkligen**, **riktigt** || *rient aut* rent ut; *rient trivlit* riktigt trevligt; *rient trivlit* riktigt trevligt; *rient tuokun* alldeles tokig; *rient ut* rent ut, t.ex. *rient ut saggt* rent ut sagt

rientjyr -ę (-n) -tjyner **renko**, **vaja**

rientjyöt -eð (-į) **renkött**, ex. se **same**

rientåv **rentav**, se ex.

rienuonn -eð (-ę) = **renhorn**

riep -eð (-ę) = **rep**

riepa vb[1] **repa** || *riep loveð* repa löv; *riep sig* repa sig

riepend -n (-am) -er **repända**

riepmonað [rįe`p-mǫn̲að] *-n (-im) -ir* **repmånad**

riepskruok -kruotjin (-kruotjem) -kruoker träkrok till bindstångsrepet

riepstump -in (-em) -er **repstump**

riepyövningg f[3] **repövning**

riepövningg var. av *riepyövningg*

ries -eð (-ę) = **res**

rįes var. av *ries*

rįesa s f[1] **resa**, tur

[1]*rįesa* vb *rįeser – rįeste – rįest* **resa** (färdas)

[2]*rįesa* vb *rįeser – rįeste – rįest* **rensa**; göra **rent**; **skala** (potatis), se ex.

rįesebiskrievningg f[3] **reseskildring**

rįesebyrå [rįe`se-byrå] *-nę (-'nn) -er* **resebyrå**

rįesegrammufuon = (-em) -er **resegrammofon**

rįeselieðer -n (-am) -er **reseledare**

rįeselin **renlig**, se ex.

rįesend -n (-am) -er, el. oböjt **resande**

rįesfluks pigg på att resa || *wårå rįesfluks* äv ha resfeber, vara ivrig att komma iväg

rįeskamrat -n (-em) -er **reskamrat**

rieskap [rie"-skap] *-in (-em) -er* uppsättning **redskap**, se ex., **utrustning**; n: *-eð (-ę) =* enskilt **redskap** el. **verktyg**

rįesklin **renlig**, renlig av sig

rieskåpå [rįe`-skåpå·] *-skäpär -skäpäð -skåpåð* **snoka** i, noggrant **undersöka**, **söka** igenom, gräva (rota) i

[1]*rįeslin* **reslig**

[2]*rįeslin* var. av *rįeselin*

rįesmǫl -eð (-ę) = **resmål**

rįesn [rįe`s'n] *rįesnǫ* f[1] **reva**, **ranka**

rįesningg f[3] **skalning**, rensning

rįespeningger [rįe`s-pęnįŋŋger] pl, b.f. *-inggär* (dat *-inggum*) respengar, **reskassa**

rįestið -ę (-n) -er **restid**

rįeswäsk [rįe`s-wäsk] *-ą* f[1] **resväska**, ex. se **packa**

rieta rieter – rie'tte – rie'tt **reta** || *riet ǫ sig* reta på sig, reta upp, se ex.; *riet sig ǫ* reta sig på; *riet upp (sig)* reta upp (sig)

rietas rietes – rie'ttes – rie'ttas **retas** || *rietas min nogum* retas med ngn

rietfull **retfull**

rietsam retsam (fr sv)

rietųost -ą f[1] **rethosta**

riev -ę (-in) -er **rev**, metrev; **fisklina**

rievbien -eð (-ę) = **revben**

rifleks -n (-em) -er **reflex**

rifleksiuon = (-em) -er **reflexion**, fundering

riflekswest -n (-em) -er **reflexväst**

riflektira [riflekti`ra] vb[1] **reflektera**

riform -in (-em) -er **reform**

rifraingg var. av *refraingg*

rigal [riga´l] **rejäl**, se ex.; **präktig**, **redlig**, **hederlig**, **pålitlig**; inte liten

rigavu [ri"gavu] f[2] var. av *rigåv*

rigel [ri´gel] *-n (riglem) rigler* [ri"gler] **regel** (låsanordning)

[1]*rigga* vb[1] **skåra**, göra skåror i

[2]*rigga* vb[1] : *rigg (upp) sig* **klä** upp sig, se ex.; *riggað* **riggad**, **uppklädd**

riggun **fårig**, **fårad**; **räfflad**

rigiuon var. av *regiuon*

riglemente -ð (-mentę) = **reglemente**

riglementsienlin **reglementsenlig**

riglir [ri"gl̲ir] vb[1] **reglera**

rigliringg [rigli`rįŋg] f[3] **reglering**

riglun [ri"glu̧n] **ranglig, fallfärdig**
rigovå var. av *rigåv*
rigåv [ri"gå̲v] *-ą* f[1] häftig **vindby**, **stormby**, **virvelvind**, **tromb**; **framfusig** kvinna; **yrväder** (om flicka el. kvinna)
rigåvå äldre grundf t. *rigavu*
riklam -in (-em) **reklam**
riklamasiuon = (-em) -er **reklamation**
riklamblað = (-į) = **reklamblad**
riklamfilm -in (-em) -er **reklamfilm**
riklamira [riklami̲`ra] vb[1] **reklamera**, göra reklam
riklamstjylt -n (-em) -er **reklamskylt**
riklamstopp -eð (-ę) = **reklamavbrott**
rikommendasiuon = (-em) -er **rekommendation**
rikommendira [rikǫm(m)ęndi̲`ra] vb[1] **rekommendera**
rikonstruksiuon [rikǫnstru(k)sĭu̯o´n] *= (-em) -er* **rekonstruktion**
rikord -eð (-ę) = **rekord**
rikordtið -ę (-tiðn) -tiðer **rekordtid**
rikryt -n (-em) -er **rekryt**, se ex. || *djärå rikrytn* göra militärtjänst
Riksantikwariembieteð (-bietę) **Riksantikvarieämbetet**
Riksarkiveð (-arkivę) **Riksarkivet**
Riksbaunką f[1] **Riksbanken**
riksdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **riksdag**, se ex.
riksdagsaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę) =* **riksdagshus**
riksdagsgubb -in (-am) -er riksdagsgubbe, **riksdagsman**
riksdagskall [ri̲´ksdags-kall] *-n (-em) -er* **riksdagsman**, riksdagsledamot
riksdagsmann [ri̲´ksdags-mąnn] *= (-em) -menner* **riksdagsman**
riksspilmann [ri̲´ks-spilmąnn] *= (-em) -menner* **riksspelman**
rikssprå̊k -språ̊tjeð (-språ̊tję) = **rikssprå̊k**
riksswenska f[1] **rikssvenska**
rikstjenndis -n (-em) -er **rikskändis**
rikswapen -wapneð (-wapnę) = **riksvapen**
riksweg [ri´kks-we̲g] *-we'n (-weem) -weer* **riksväg**
rikta vb[1] **rikta** || *rikt in* rikta in, inrikta
riktningg f[3] **riktning**
riktugiet f[4] **riktighet**
riktun **riktig**, rätt; **normal** || *å̊vå riktut* ha rätt, se ex.
rikå ej kunna hålla sig stilla; vicka; gunga || *tjugg og rikå* dansa **disko** (nydal)
rilasiuon var. av *relasiuon*
rilidjös ovanl var. av *relisjös*
rilä -eð, äv *-'tt, (-ę) =,* el. oböjt **relä**
[1]*rim* [ri̯m] *-eð (-ę)* **frost**, **rimfrost**; tunn **beläggning** av snö, **hinna** av snö, se ex.
[2]*rim* [ri̯m] *-eð (-ę) =* **rim**, **rimord** || *rim og risuon* rim och reson
rima vb[1] **rimma** (skapa rim; utgöra rim)
rimlin [ri̯`mli̯n] **rimlig**
rimm var. av [2]*rim*
rimma var. av *rima*
rimmen s *rimną* f[1] **rämna**, **spricka**
rimmen vb[1] **rämna**, **spricka**, se ex.
rimmsoltað var. av *rimsoltað*
rimmuord var. av *rimuord*
rimsa f[1] **remsa**
rimsoltað [ri̯`m-solltað] **rimsaltad**
rimulaðså'ss -n (-em) -er **remouladsås**
rimuord -eð (-ę) = **rimord**
rindja s f[1] **laggkärl**, mindre laggad **bytta**
rindja vb *rindjer – ringgde – ringgt* **ringa** || *rindj i* + dat ringa i; *rindj ijuop* ringa samman, ringa till gudstjänst; *rindj upp* ringa upp
rindjer -n (-am) -er **ringare**
rindjklukk -ą f[1] **ringklocka**
rindjningg f[3] **ringning**
ringg rindjin (rindjem) ringger **ring**
ringg in vb[1] **ringa** in, **omringa**
ringgbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] **ringblomma**
ringgdauv -ą f[1] **ringduva**
ringgel vb[1] **ringla**, se ex. || *ringgel sig* ringla sig
ringgfingger -finggreð (-finggrę) = **ringfinger**
ringgliek -lietjin (-lietjem) -lieker **ringlek**
ringgmu̧or -n (-em) -er **ringmur**
ringgperm -in (-em) -er **ringpärm**
ringgpärm var. av *ringgperm*
ringgstuop -in (-am) -er **hörnstolpe** med ring i öppen spis
ringgtrast var. av *ringgtrost*
ringgtrost -n (-em) -er **ringtrast**
ringgum [ri̯´ŋŋgu̧m] adv, prep + ack **kring**, **omkring**, ex. se **halvmeter**; **runt**, **runt** omkring, ex. se **smälta** bort; **cirka**, **ungefär**; i **fråga** om; **med**, se ex. || *iem ringgum gardn* o. *iem ringgum knautą* hemomkring, hemikring, hemmavid; *nuvel ringgum noð* knåpa med ngt; *puotå ringgum* pyssla med; *ringgum dar* däromkring
ringgwelt -n (-em) -er **ringvält**
rinna (rið) – rann – runneð **rinna**
rinovira var. av *renuwira*
rinoviringg var. av *renuwiringg*
ripa s f[1] **repa**
ripa vb[1] **repa**, rispa
riparasiuon = (-em) -er **reparation**
riparatör -n (-em) -er **reparatör**

riparira [ripari`ra] vb[1] **reparera** || *riparir upp* reparera upp, renovera
ripitira var. av *repitira*
riportas -eð (-ę) = **reportage**, ex. se **dålig** 7
riporter -n (riportrem) riportrer **reporter**
ripresentant -n (-em) -er **representant**
ripresentira [ripresęnti`ra] vb[1] **representera**
ripris -n (-em) -er **repris**
riproðuksiuon = (-em) -er **reproduktion**
ripublik -litjin (-litjem) -liker **republik**
ripun **repig**
ripå ripär – ripäð – ripåð (+dat) **rapa**, se ex.; (gråspråk: 'mucka gräl')
ripåsaungger [ri"på-sąuŋger] *-n (-am) -er* **rappare** (nydal, eg. 'rapsångare')
[1]*ris -eð (-ę)* **ris** (att äta)
[2]*ris -eð (-ę)* **engelska sjukan**, **rakit**, **rakitis**
riseft se *risept*
risenär var. av *resenär*
risept -eð (-ę) = **recept**
riseptfri n: *-fri't* **receptfri**
riserv -in (-em) -er **reserv**
riservasiuon var. av *riserwasiuon*
riservat var. av *riserwat*
riservdiel -n (-em) -er **reservdel**
riservtaunk -tauntjin (-tauntjem) -taunker **resrvtank**
riserwat -eð (-ę) = **reservat**
riserwasiuon = (-em) -er **reservation**
riserwira var. av *reserwira*
risgryn -ę (-gry'n) -gryner, yngre n: *-eð (-ę) =* **risgryn**
risgrynsgröt -n (-em) **risgrynsgröt**
risgröt -n (-em) risgröt, **risgrynsgröt**
risi -n (risåm) risir **rese**, **jätte**
risinol -ą f[1] **ricinolja**
risinär var. av *resenär*
risk ristjin (ristjem) risker **risk**
riskabel **riskabel**
riskgrupp -in (-em) -er **riskgrupp**
riskir [ri`sskir] vb[1] **riskera**
riskira [riski`ra] var. av *riskir*
riskuonn -eð (-ę) = **riskorn**
risonira var. av *risunira*
risotto -n (ingen dativf noterad), äv oböjt **risotto**
rispekt -n (-em), (äv f: *-ę (-n)*) **respekt**
rispektira [rispekti`ra] vb[1] **respektera**, se ex.
rispons -n (-em) **respons**
rissla vb[1] **rissla**
rissl um vb[1] **klä** om, **byta** om (till andra, ofta finare kläder)
rista vb[1] **rista** || *rist in* rista in
ristaurangg var. av *restaurangg*
ristningg f[3] **ristning**
risuell [ri"su-ell] *-ą* f[1] **jätteödla**
risultat -eð (-ę) = **resultat**
risultira [risulti`ra] vb[1] **resultera**
risunemangg -andjeð (-andję) = **resonemang**
risunira [risuni`ra] vb[1] **resonera**
risuon oböjl **reson** || *rim og risuon* rim och reson
risusser [risu`sser] **resurser**
risusspesuon = (-em) -er **resursperson**
riså -n ack o. yngre grundf av *risi*
risår -n (-em) -er **resår**
rit -n (-em) -er **rits**
rita s f[1] **rits**, **linje**
rita vb *riter – ri'tte – ri'tt* **rita**; **ritsa** || *rit upp* rita upp; *rit åv* rita av
ritblokk -blottjeð (-blottję) = **ritblock**
ritbuord -eð (-ę) = **ritbord**
ritje -ð (ritję) = **rike**, ex. se **kung**
ritningg f[3] **ritning**
ritual -n (-em) -er **ritual**
ritur **retur** || *i ritur* i retur
riturkuwert -eð (-ę) = **returkuvert**
riuota riuot – rot – rutið **ryta**; **böla**, **råma** högt, se ex.
riv se *kwiðriv*
rivess var. av *riwess*
rivienn [ri"v-ịenn] *-eð (-ę) =* **rivjärn**
rivin [ri"vịn] n: *rivið,* pl: *rivner* **riven**
rivisiuon var. av *revisiuon*
rivisiuonsuppdrag -draeð (-draę) = **revisionsuppdrag**
rivok [ri"v-ok] *-otjin (-otjem) -oker* person som **river** o. rafsar
rivolver var. av *riwolver*
rivu f[2] **reva**; **rispa**; **skråma**
rivå äldre grundf t. *rivu*
riwal -n (-em) -er **rival**
riwalisira [riwalisi`ra] vb[1] **rivalisera**
riwess [riwe´ss] *-n (-em) -er* **revers**, **skuldsedel**
riwisor var. av *rewisor*
riwitalisira [riwitalisi`ra] vb[1] **revitalisera**
riwitalisiringg [riwitalisi`rịŋg] f[3] **revitalisering**
riwolver [riwo´llver], äv [ri"wollver] *-n (riwolvrem) riwolvrer* **revolver**
rjoppa f[1] **ripa**, (i Älvd oftast) **dalripa**
rjoppkall -n (-em) -er **riptupp**
rjoppkelingg f[3] **riphöna**
rjoppuon -ą f[1] riphöna (fr sv)
robbot [ro´bbot] *-n (-em) -er* **robot**
roð adj n: *ro't* **röd**, se ex. || *sjǫ ro't* se rött
roð s *-ę (-n) -er* [ro"ðer] **röding**
roðaktun **rödaktig**
roðatji [ro`ð-atśi·] *-n (-åkåm) -atjir* **rödhake**, se ex.
roðbiet var. av *röðbiet*
roðbrest -eð (-ę) = **rödhake**

roðbrun **rödbrun**
roðbryms -n (-em) -er **fäbroms**
Roðettą f[1] **Rödluvan**
roðferg s *-ą* f[1] **rödfärg**
roðferg vb[1] **rödfärga**
roðfuotaðsnaip -ą f[1] **rödbena** (förslag), se FNB
roðguol **rödgul**
roðklöver -n (-klövrem) **rödklöver**
roðklövertupp -ą f[1] **rödklöverblomma**
Roðkosseð (-kossę) **Röda korset**
roðkruoker rödaktiga **mandelpotatisar**
roðkåv -in (-em) -er nyfödd, rödaktig **älgkalv**
roðlakirað **rödlackerad**
roðlineð [164] **backnejlika**
roðlistað **rödlistad**
roðlok -lotjin (-lotjem) -loker **rödlök**
roðmattą f[1] röda **mattan**
roðmęr -ę (-n) -er, yngre *-ą* f[1] **rödmyra**, **ettermyra**; **skogsmyra**, stackmyra
roðmǫl vb[1] **rödmåla**
roðn [ro`'n] *roðner* [ro`nner] – *roðneð* – *roðnað* **rodna**, bli **röd**
roðogd [ro`ð-ogd] **rödögd**
roðpenn -ą f[1] **rödpenna**
roðprikkun **rödprickig**; fräknig
roðpär -ą f[1] röd(aktig) potatis, **rosenpotatis**
roðrakkan ack o. yngre grundf av *roðrattjin*, se detta
roðrandun **rödrandig**
roðrattjin (-rakkam) **röda hund**, se ex.
roðrutun **rödrutig**
roðröv -in (-im) -ir **rödräv**
roðsprit -n (-em) **rödsprit**
roðstyört -n (-em) -er **rödstjärt**
roðsukk -ą f[1] röd **strumpa** (bl.a. t. sockendräkt)
roðtasser pl, b.f. *-tassär* (dat *-tassum*) hanblommor av **kattfot**
roðwaingg -waindjin (-waindjem) -waingger rödvinge, **rödvingetrast**
roðwainggtrost -n (-em) -er **rödvingetrast**
roðwin -eð (-ę) **rödvin**
roðwinber [ro`-wįnber] b.f. *-ę* (dat *-berum*) **röda vinbär**
roðå roðär – roðäð – roðåð **rodna**, ex. se **sydost**, lysa röd, lysa **rött**, ex. se **röd**
roðåkå -n ack o. yngre grundf av *roðatji*
roðårun **rödhårig**
roffa vb[1] roffa || *roff að sig* roffa åt sig (fr sv)
rojalist -n (-em) -er **rojalist**
rokk var. av [2]*rukk*
rokkstienn -ą f[1] **rockstjärna**
rol -eð (-ę) **skrål**, **skrän**; (gråspråk: 'öl')
rola vb[1] **skråla**, **skräna**; **yla**
rolap [ro`l-ap] *-ą* f[1] **operasångare** (nedsätt, eg. 'skränapa')
roll -n (-em) -er **roll**, se ex
rollator -n (-em) -er **rollator**
rollspil -eð (-į) = **rollspel**
rolsug -sueð (-suę) gråtfärdighet || *wårå i rolsuę* vara gråtfärdig
roma vb[1] **råma**
roman = *(-em) -er* **roman**
romanfigur -n (-em) -er **romanfigur**
romantik -titjin (-titjem) **romantik**
romantiker -n (-am) -er **romantiker**
romantisk **romantisk**
Romm var. av *Ruom*
romm mer sv var. av *rungen*
Rommeieð **Rommehed**
ron -eð (-ę) = **rån** (överfall)
ro'n se *roðn*
rǫ'n [rǫ`'n] vb[1] bli el. vara **fuktig**; **sippra** || *rǫ'n att* ta åt sig fukt; bli fuktig
rona vb[1] **råna**
rond -n (-em) -er **rond**
rondell -n (-em) -er **rondell**
roner -n (-am) -er **rånare**
rosa [ro`sa] adj var. av *ruosa*
rost -ę (-n), (äv m: *-n (-em)*) **rost**
rosta vb[1] **rosta** || *rostað* rostad (t.ex. mat)
rostas rostes – rostes – rostas **rosta**, korrodera || *rostas los* rosta loss; *rostas sund* rosta sönder
rostbrun **rostbrun**
rostfri n: *-fri'tt* **rostfri**, se ex.
rostmynt -ą f[1] **knölsyska**
rostroð n: *-ro'tt* **rosttröd**
rostun **rostig**
rot -eð (-ę) **klotter**; **röra**
rota vb[1] **klottra**, **kludda**, rita el. skriva illa; **svamla**, prata **strunt**; **rota**; **dona**, **greja**, **plocka**, plocka med ett o. annat utan att det blir så mkt resultat || *rot auti* dona med, greja med; *rot ijuop* tota ihop, se ex.; *rot til* klottra till, tota till, skriva ihop
rotasiuon = *(-em) -er* **rotation**
[1]*roti -n (rotåm) rotir* **krake**, **stackare**, **ynklig** person
[2]*roti -n (rotåm)* **röta**, se ex.
rotin [ro"tįn] n: *rotið,* pl: *rotner* **rutten**; **murken**
rotmolla f[1] **kladdmaja** (en som skriver fult el. illa)
rotta f[1] **råtta**
rottbu -'tt (-bunę) = **råttbo**
rottdjipt -eð (-ę) **råttgift**
rottfell -ą f[1] **råttfälla**
rottn vb[1] **ruttna** || *rottn nið* **ruttna ned**;

[164] Oviss böjning

rottn upp **ruttna** upp
rottnað **rutten**, ex. se **falla**, **nedersta**
rottnsker -eð (-į) = vittrande **diabas**
rottuol -eð (-į) = **råtthål**
rotå -n ack o. yngre grundf av *roti*
rov -ę (-in) -ir äv *-er* **stjärt**, **bakdel**, **bak**, ex. se **runt** prep, **ända** || *fǫ attrum rovę* få om bakfoten; *renn ǫ rov* åka kana; halka o. sätta sig på ändan, sätta en rova; *åk ǫ rovin* åka på ändan, nöjesåka; *åvå jäldn i rovin* ha eld i baken
rovklikk [ro"v-klikk] *-klittjin (-klittjem) -klikker* **skinka** (på människa)
rovklink [ro"v-klį̈ŋŋk] *-ą* f[1] **skinka** (på människa)
rovklitt [ro"v-klitt] *-n (-em) -er* **skinka** (på människa)
rovsklitt var. av *rovklitt*
rovskuoru [ro"v-skuoru·] f[2] **stjärtskåra**
rovskuorå äldre grundf t. *rovskuoru*
rovslätjer [ro"v-hlätśer] *-n (-am) -er* **rövslickare**
rovsmyr [ro"v-smy̆r] *-ą* f[1] **laxermedel**, laxativ (nydal, eg. 'stjärtsmörja')
rovstöt [ro"v-stö̆t] *-n (-em) -er* **stöt** i baken (ändan)
rovswið [ro"v-swĭð] = *(-į)* **sveda** i stjärten
rovtapp [ro"v-tapp] *-in (-em) -er* **efterhängsen** person, i sht barn
rovtarm [ro"v-tarrm] *-in (-em) -er* **ändtarm**
rovuol [ro"v-ŭol] *-eð (-į)* = **anus**, **skithål**; **arsel**, **rövhål**, **skithög** (ss grovt skällsord) || *go að rovuolį* (ung.) gå åt pipan
rubba vb[1] (+dat) **rubba**, se ex.
rubel -n (rublem) rubler **rubel**
rubin = *(-em) -er* **rubin**
rubrik rubritjin (rubritjem) rubriker **rubrik**
ruðu f[2] **ruda**
ruðå äldre grundf t. *ruðu*
rufsa s *-ð (rufsą)* = **hö** på **slag**
rufsa vb[1] **rufsa**; **sprida** ut hö (jämnt på marken så det torkar bra), se ex. || *rufs aut* sprida ut, se ex.; *rufs til* rufsa till
rufskall -n (-em) -er person som **sprider** ut höet på marken så det torkar bra
rug ru'n (ruem) **råg**
rugaks [ru"g-akks] *-eð (-ę)* = **rågax**
rugbljomm [ru"(g)-blĭǫmm] *-in (-am) -er* **blåklint**
rugbrudd [ru"(g)-brudd] *-n (-em)* **rågbrodd**
rugbull [ru"(g)-bull] *-n (-am) -er* rågbulle, **rågbröd**
rugdieg [ru"(g)-dĭeg] *-die'n (-dieem)* rågdeg; **mjölröra** (maträtt av rågmjöl o. varmt vatten)
rugflatji [ru"(g)-flatśi·] *-n (-flåkåm)* **rågbrodd**
rugflåkå -n ack o. yngre grundf av *rugflatji*

[1]*rugga* vb[1] **gå vaggande**
[2]*rugga* vb[1] **rucka**
[3]*rugga* vb[1] **rugga**
ruggun **ruggig**, se ex.
rugi -n (rugåm) **råge** || *min rugå* med råge
rugkaku [ru"(g)-kaku·] f[2] **rågkaka** (bröd)
rugkross [ru"g-kross] *-eð (-ę)* **rågkross**
rugkåkå äldre grundf t. *rugkaku*
ruglot [ru"(g)-lŏt] *-n (-im) -ir* **rågåker**
rugmyöl [ru"(g)-my̆öl] *-eð (-į)* **rågmjöl**
rugmyölsgröt [ru"(g)myöls-grö̆t] *-n (-em)* **rågmjölsgröt**
rugom [ru"g-ŏm] *-in (-em)* **råghalm**
rugsikt [ru"g-sikkt] *-eð (-ę)* **rågsikt**
rugsiktbröð [ru"gsikt-brö̆ð] = *(-ę)* **rågsiktsbröd**
rugsiktbull [ru"gsikt-bull] *-n (-am) -er* **rågsiktsbröd**
rugå -n ack o. yngre grundf av *rugi*
rugåð [ru"gåð] **rågad**
ruin = *(-em) -er* **ruin**, se ex.
ruinira [ruinĭ`ra] vb[1] **ruinera**; **fördärva**, se ex.
ruka f[1] lite högre **komocka**
rukdaingg -daindjin (-daindjem) -daingger **stör** med vilken man välte exkrementhögen (tornet) i torrdasset
[1]*rukk ruttjin (ruttjem) rukker* **rock**, ex. se **trådända**; **kavaj**, ex. se **utanpå** || *ainggelsk rukk* blazer, uddakavaj
[2]*rukk ruttjin (ruttjem)* **rock**, rockmusik
rukka s f[1] **gunga**, se ex.; **vagga**
rukka vb[1] (+dat) **gunga**, **svaja**; **vagga**, se sex.; **rucka**, se ex., rubba || *rukk og rulla* rock'nroll (nydal)
rukkband -eð (-ę) = **band** till vagga el. gunga, upphängd i taket
rukkel rukkleð (rukklę) = **ruckel**
rukkelbyörk -byörtję (-byörtjin) -byörker **masurbjörk**
rukkerm -ę (-in) -er **rockärm**
rukkfikk -ą f[1] **rockficka**, se ex.
rukklun **rank**, **ostadig**, **vinglig**, **svajig**; **krusig** (om masurved)
rukkragi [ru`kk-kragi·] *-n (-krågåm) -kragir* **rockkrage**
rukkslag -slaeð (-slaę) = **rockslag**
rukkstuol -n (-em) -er **gungstol**, se ex.
rukkstyört -n (-em) -er **rockskört**
rukkun rankig, **gungig**
rukkwaingg -waindjin (-waindjem) -waingger spinnvinge, **vinge** på spinnrock
rukwelt -ą f[1] **stör** med vilken man välte exkrementhögen (tornet) i torrdasset
rukå rukär – rukäð – rukåð **röra** sig fram o. tillbaka || *rukå i* röra på (fram o. tillbaka)

rula f[1] **kvistknöl**, **knast**
rulla s f[1] **rulla**
rulla vb[1] **rulla** || *rull aut* rulla ut; *rull ijuop (sig)* rulla ihop (sig); *rull in* rulla in; *rull iweg* rulla iväg; *rull nið* rulla ned, skrolla; *rull ǫ* rulla på; *rull runt* rulla runt; *rull sig* rulla sig; *rull åv* rulla iväg
rullan se *rulle*
rullator -n (-em) -er **rullator**
rullband -eð (-ę) = **rullband**
rullbuord -eð (-ę) = **rullbord**
rulle rulln (rullam) ruller **rulle**; **papiljott** || *livå rullan* leva rullan
rullgardin -eð (-ę) = **rullgardin**
rullstįesǫs -n (-em) -er **rullstensås**
rullstuol -n (-em) -er **rullstol**, se ex.
rulltrampur pl (dat *-trampum*) **rulltrappa**
rulltårt -ą f[1] **rulltårta**
rullwaingg -waindjin (-waindjem) -waingger = *rukkwaingg*
rulta s f[1] **rulta**
rulta vb[1] **rulta**
ruman lokal var. av *roman*
rumantik lokal var. av *romantik*
rumbel [rų´mmbel] s *rumbleð (rumblę)* **oreda**, oordning
rumbel [rų`mmbel] vb[1] **rumla**
Rumboland var. av *Rumbuland*
Rumbuland [rų´mmbu-ląnnd] Romboland, **Mälarlandskapen**
rumensk **rumänsk**
rummsrien mer sv var. av *ruomsrien*
rumpa s f[1] **svans**, ex. se **svansrem**; **kö**; **rumpa** ss flottningsterm (sista stockarna vid flottningen); se *wevrump*
rumpa vb[1] **svansa**, se ex.; (gråspråk: ’lura’)
rumpband -eð (-ę) = **svansrem**, se ex.
rumpdrag -draeð (-draę) = **rumpdrag** (fiktivt redskap man skickade barnen efter, när det skulle bli slakt)
rumpeddjeð **rumphugget**
rumpkavel [rų`mmp-kave·l] *-n (-kavlam) -kavler* **svanskappa** (yttersta delen av svansremmen)
rumpmas -n (-em) -er **rumpmas**
rumprað -ę (-n) -rääär (äv *-raðir*) rad av människor i **gåsmarsch**
rumptaungg -taundjin (-taunggam) -taungger **svanskota**
rumstir [rų`mmstir] vb[1] **rumstera**
rumul var. av *rumur*
rumur [rumu´r] i regel oböjt **röra**, **oreda**, rörig situation; **uppståndelse**, ståhej; **bråk**
runa f[1] **runa**
rund **rund**
runda s f[1] **runda**
runda vb[1] **runda** || *rund åv* **runda av**
rundel -n (rundlem) rundler **rundel**; **cirkel**
rundent [rų`nnd-ęnnt] **rundhänt**
rundfil -ę (-n) -er **rundfil**
rundsmyrningg f[3] **rundsmörjning**
rundstav -in (-im) -ir **rundstav**
rundtur -n (-em) -er **rundtur**
rundwandringg f[3] **rundvandring**
rundwertj -eð (-ę) **rundvirke**
rungen [rų´ŋŋęn] med sms var. av *runn*
runir [rų"nir] vb[1] ruinera; **fördärva**, se ex., förstöra
runira var. av *runir*
runn = *(-em)* **rom** (t.ex. i fisk)
runnså’ss -n (-em) -er **romsås**
runntjyll -ą f[1] **romsäck**
runskript -ę (-n) -er **runskrift**
runt adv, prep + ack **runt**, se ex.
[1]*ruo* s *-nę (ruo’nn)* **ro** || *i guoðan ruo* i godan ro; *slå sig i ruo* slå sig till ro
[2]*ruo* s var. av *ruoð*
ruo vb *ruor – ruo’dde – ruoeð* **ro**
ruoa vb[1] **roa** || *ruo sig* roa sig
ruoað (åv) **road** (av)
ruobräð [ruo"-bräð] *-eð (-ę)* = **toft** i roddbåt
ruoð = *(-ę)* = **stång** (virke till hässja el. gärdsgård), **gärdselstång**
ruoddbåt -n (-em) -er **roddbåt**
ruoðer ruoðreð (ruoðrę) = **roder**
ruoga vb[1] **vagga**, t.ex. gå **vaggande**
ruogard [ruo"-gard] *-n (-em) -er* **gärdsgård**
ruogardsbukk [ruo"ga(rd)s-bukk] *-buttjin (-buttjem) -bukker* **stätta**
ruogardsruoð [ruo"ga(rd)s-ruoð] = *(-ę)* = **gärdselstång**
ruogardsstor [ruo"ga(rd)s-stor] *-n (-em) -er* **gärdsgårdsstör**
ruogardssyn [ruo"ga(rd)s-syn] *-ę (-sy’n) -er* **gärdsgårdssyn**
ruogardswertj [ruo"ga(rd)s-werrtś] *-eð (-ę)* **gärdselvirke**
ruogardswirtj var. av *ruogardswertj*
ruoli (adj), adv **roligt**, se ex. || *eð ir ruoli (at)* det är roligt att; *ig edd tykkt ruoli els ǫ dig* jag skulle tycka det vara roligt att (det vore roligt att) hälsa på dig
ruoligiet f[4] **rolighet**
ruoligietsminister -n (-ministrem) -ministrer **rolighetsminister**
ruolin **rolig**, kul; **fridfull**, **lugn** || *fer ruolit, upǫ ruoli, upǫ ruolit* o. *ǫ ruoli* på skoj, på skämt
ruom -eð (-ę) = **rum**; **plats**, **utrymme**; **fack**
Ruom [ruom] **Rom**
ruoman var. av *roman*
ruomer -n (-am) -er **romare**

ruomesk **romersk**
ruomlin **rymlig**
ruomskompis [ru̱o´ms-kǫmpis] *-n (-em) -er* **rumskompis**, rumskamrat
ruomsrien [ru̱o´ms-ri̱en], äv [ru̱o`ms-ri̱en] **rumsren**
ruomstur **skrymmande**, **omfångsrik**, som tar stor plats
ruomswerm [ru̱o´ms-werrm] *-in (-am)* **rumsvärme**
ruomwaiðum som tar stor plats, **omfångsrik**
ruomswarm [ru̱o´ms-warrm] **rumsvarm**
ruop -eð (-ę) = **rop** || *werd i ruopeð* komma i ropet
ruopa ruoper – ruopte – ruopt **ropa**; **gala** (lokalt) || *ruop að sig* ropa till sig; *ruop in* ropa in; *ruop til* ropa till, utropa
[1]*ruos -ę (-n) -ur* **ros** (blomma), se ex.
[2]*ruos* se *ruosę*
Ruosa **Rosa** (i sht som namn på ko)
ruosa [ru̱o`sa] adj **rosa**
ruosa vb[1] **rosa**, **berömma**
ruosbuosk -buostjin (-buoskam) -buosker **rosenbuske**
ruosę (ruosn) b.f. **ros**, **rosfeber**
ruosett -n (-em) -er **rosett**
ruosfibber var. av *ruosfiber*
ruosfiber -n (-fibrem) **rosfeber**
ruosfink -fintjin (-fintjem) -finker **rosenfink** (förslag)
Ruoslagen [ru̱o´s-la̱gęn] o. [ru̱o`s-la̱gęn] || *i Ruoslagum* i Roslagen
ruoslepp -in (-leppem) **munsår**, se ex.
ruoslingg -lindjin (-lindjem) **rosling**
ruosnfink -fintjin (-fintjem) -finker **rosenfink**
ruospigg -piddjin (-piddjem) -pigger **rospigg**
ruosrabatt -n (-em) -er **rosenrabatt**, se ex.
ruosskuorv [ru̱o`s-skuorrv] *-in (-em) -er* **munsår**
ruosun **rosig**
Ruot **Rot** (by i Älvd) || *aut Ruotner* (ned) till Rot; *et Ruotner* till Rot; *niði Ruot* (ned) till Rot; (nere) i Rot; *upi Ruot* (upp) till Rot
ruot -ę (-n) ryöter [ry̱ö´ter] **rot**
ruot sig vb[1] **rota sig**, slå **rot**
ruota f[1] **rot**; **rotfrukt**, i sht **kålrot**, se ex.
ruotað **rotad**
ruotavdrag -draeð (-draę) = **rotavdrag**
ruotbuost -n (-em) -er **rotborste**
Ruotbynn var. av *Ruotnbynn*
ruote ruotn (ruotam) ruoter **rote**
ruotend -n (-am) -er **rotända**
ruotfrukt -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **rotfrukt**
ruotfyll -fyller -fylld -fyllt **rotfylla**
ruotkǫl -n (-em) kålrots**blast**
ruotkå'ss -ą f[1] **rotmos**
ruotmuos -eð (-ę), äv oböjt **rotmos**
Ruotnbrunę (-bru'nn) **Rotbron** (bron över Rotnen vid byn Rot i Älvd)
Ruotnbynn (-bymm) **Rot** (by i Älvd)
Ruotndaln (-dalim) **Rotendalen**, Rotnens dalgång
Ruotnę [ru̱o´tnę] *(Ruotn)* **Rotnen**, se ex., **Rotälven**
Ruotnkaller Rotkarlar; **Rotbor** (inv i Älvdalsbyn Rot)
ruotsaker **rotsaker**
ruotselleri -n (-em) **rotselleri**
Ruotskansn (-skansem) **Rots** Skans
ruotstelp -eð (-ę) =, äv *-ą* f[1] **rotvälta**
ruottråð -n (-em) -er **rottråd**
ruottåg -ą f[1] **rottåga**
ruotwelt -ą f[1] **rotvälta**
ruotwät -ą f[1] **rotblöta**
ruov -eð (-ę) = **rov**
ruova f[1] **rova**; (gråspråk: 'klocka'; 'kvinnobröst') || *settj je ruova* sätta en rova (ramla på ändan)
ruovdiuor -eð (-ę) = **rovdjur**
ruovenfrie -'tt (-nę) = **rovfrö**
ruovenlot -n (-im) -ir **rovland**
ruovfrie var. av *ruovenfrie*
ruovfugel [ru̱o`v-fuge·l], äv [ru̱o`v-fu̱gel] *-n (-fuglem) -fugler* **rovfågel**
ruovkrytyr [ru̱o`v-kryty̱r] *-eð (-ę)* = **rovdjur**
ruovlot yngre var. av *ruovenlot*
ruovol -ą f[1] **rovolja**
rupsa se *rufsa*
rusa vb[1] rusa || *rus stað* rusa åstad
rusett var. av *ruosett*
rusin [ru"si̱n] *-ą* f[1], (äv n: *-eð (-ę)* =) **russin**, se ex.
rusinber [ru"si̱n-be̱r] *-eð (-ę)* = **ekorrbär**
ruska s f[1] **ruska**
ruska vb[1] **ruska** || *rusk i* + dat ruska om; *rusk åv sig* ruska av sig, skaka av sig
ruskun **ruskig**; **ruggig** || *ruskut* äv ostädat, stökigt
rusningg f[3] **rusning** (anstormning)
russ -n (-em) **rusch**, se ex., fart, stress
russun **ruschig**, **stressig**
rusta vb[1] **rusta**; **bråka**, **väsnas**, föra **oväsen**, **härja** || *rust iweg sig* göra sig i ordning att fara; *rust sig* rusta sig; *rust til* stöka till; *rust um* stöka, dona; *rust upp* rusta upp; *rust åv sig* göra sig i ordning att fara
rustað (väl) **rustad**, **utrustad**
rustningg f[3] **utstyrsel** (kläder för spec ändamål); **rustning** (ss verksamhet)
rustolder -n (-am) -er **rusthållare**
ruta f[1] **ruta**
[1]*rute rutn (rutam) ruter* **fönsterruta**, se ex.

[2]*rute* var. av *ruote*
rutin = *(-em) -er* **rutin**
rutta SV var. av *rotta*
ruttfella SV var. av *rottfell*
ruttjin **krusig**, **flammig**
rutun **rutig**
[1]*rutå rutär – rutäð – rutåð* **rota**
[2]*rutå* lokal var. av *rota*
ruva vb[1] **ruva**
ruvel upp vb[1] **luckra** upp
rwaiða s f[1] **vril** (knotig utväxt på träd), **knota** (på träd)
rwaiða vb *rwaið – rwieð – rwiðið* **vrida**, ex. se **håll**; **svänga** ihop, laga till || *rwaið að* vrida åt; *rwaið andum* vrida händerna; *rwaið att* vrida tillbaka, ställa tillbaka; *rwaið atter* vrida tillbaka; *rwaið fram* vrida fram, ställa fram, se ex.; låsa, regla en dörr (utan att ta ur nyckeln); *rwaið ien gröt* svänga ihop en gröt; *rwaið nevum* vrida händerna; *rwaið nið* vrida ned; *rwaið ǫ* vrida på; *rwaið sig* vrida sig, se ex.; skruva på sig (vara besvärad); *rwaið til* vrida till; *rwaið um* vrida om; *rwaið yr* vrida ur; *rwaið åv* vrida av
rwaina rwain – rwien – rwinið **vina**; **tjuta**; **ina**; skria
rwaindja rwaindjer – rwainggde – rwainggt **vränga**; **förvränga** || *rwaindj til* vränga till
rwainfugel [rwąĭ`n-fuge·l] *-n (-fuglem) -fugler* **bergfink**
rwaintrost -n (-em) -er **bergfink**
rwak rwatjeð (rwatję) = **vrak** (i sht träd som ej duger till virke); **kronvrak**
rwaungg **vrång**
rwaungsas rwaungses – rwaungses – rwaungsas vara **vrång**, vara motspänstig
rweka rwek – rwekte – rwekt **vräka**; avhysa || *rwek ǫ* vräka på; *rwek yr sig* vräka ur sig
rwensk adj **vrensk**
rwensk s *rwenstjin (rwenstjem) rwensker* **hingst**, ex. se **gnägga**
rwensk sig vb[1] **vrenskas**
rwiði -n (rwiðåm) rwiðir **spak**
rwiðin [rwi"ðįn] n: *rwiðið,* pl: *rwiðner* **vriden**, ex. se *leðerriep*
rwiðu f[2] **krans**; vridning, vägkrök
rwiðurwaið [rwi"ðu-rwaĭð] *-ą* f[1] **vril**; (nydal) **limerick**
[1]*rwiðå* f[2] äldre grundf t. *rwiðu*
[2]*rwiðå -n* ack o. yngre grundf av *rwiði*
rwieðe rwieðn (rwieðam) **vrede**
rwieðesmųod = *(-ę)* **vredesmod**
rwikka vb[1] **vricka**, **stuka**, se ex. || *rwikk sig* vricka sig; *rwikk sig i fuotem* vricka foten
rwinna var. av *rwinn'n*
rwinn'n vb[1] **surna**, bli gällen; **vrida** sig || *rwinnað* gällen
rwist mer genuin var. av *wrist*
rwå var. av *rå* s
rwåk rwåtjin (rwåtjem) rwåker **vråk**
rwåla vb[1] **vråla**
rwäka var. av *rweka*
ryða ryðer – ry'dde – ry'tt **röja**, se ex. || *ryð åv* röja av
ryðningg f[3] **röjning**
ryðstakkfugel [rɣ`stak-fuge·l] *-n (-fuglem) -fugler* **järnsparv**
ryðsåg -såę (-så'n) -såger **röjsåg**
rygg ryddjin (ryddjem) rygger **rygg**, ex. se **fresta** på, **krum** || *attonað ryddjem* bakom ryggen; *attrǫ ryddjem* (bak) på ryggen, se ex.; *mitjið attǫ ryddjin* bra ställt, gott ställt (eg. 'mkt bakom ryggen'); *ǫ rygg* på rygg; *wend ryddjin að* vända ryggen åt, ta avstånd från; *åvå weðreð i ryddjin* ha vinden i ryggen, ha medvind
ryggbien -eð (-ę) = **ryggben**; **ryggrad**
ryggfien -ą f[1] **ryggfena**
ryggflug -flueð (-fluę) **ryggskott**
ryggkųot -ą f[1] **ryggkota**
ryggmjärg -mjärdjin (-mjärdjem) **ryggmärg**
ryggǫsstugu [ry`ggǫs-stugu·] f[2] **ryggåsstuga**
ryggǫsstugå äldre grundf t. *ryggǫsstugu*
ryggrað -ę (-n) -räðär (äv *-raðir*) **ryggrad**
ryggsjäkk -sjättjin (-sjättjem) -sjäkker **ryggsäck**
ryggskuot -eð (-i) ryggskott (fr sv)
ryggstyöð = *(-ę)* = **ryggstöd**
ryggtavel [ry`gg-tave·l] *-tavlą* f[1] **ryggtavla**
rykk ryttjeð (ryttję) = **ryck** || *djärå iet rykk* göra ett ryck
ryktas ryktes – ryktes – ryktas **ryktas** (gå rykte)
rykte -ð (ryktę) = **rykte**
rymd -ę (-n) -er **rymd**
rymdkall -n (-em) -er rymdman, **rymdfarare**, **astronaut**, ex. se **uppifrån**
rymdkapsel -n (-kapslam) -kapsler **rymdkapsel**
rymdmǫtt -eð (-ę) = **rymdmått**
Rymmą f[1] **Rymman**, Rymån (å i Älvd)
Rymmdaln (-dalim) **Rymdalen** (Rymmans dalgång i Älvd)
rymska vb[1] **harkla sig**, småharkla sig, klara strupen || *rymsk sig* detsamma som *rymska*
rymta [rɣ`mm(p)ta] **rynka** || *rymt ijuop sig* skrynkla ihop sig; *rymtað* [rɣ`mm(p)tað] **rynkad**
rynkkragi se *rynktkragi*
rynkta s f[1] **rynka**
rynkta vb[1] **rynka** || *rynkt enneð* o. *rynkt sig upi ennę* rynka pannan; *rynktað* rynkad
rynktkragi [rɣ`ŋŋk(t)-kragi·] *-n (-krågåm)*

-kragir **talg** kring tarmarna (på slaktdjur)
rynktkrågå -n ack o. yngre grundf av *rynktkragi*
rynktun **rynkig**
ryntun var. av *rynktun*
rysa ryser – ryste – ryst **rysa**
ryser -n (-am) -er **rysare**
rysk [ry̱sk] **rysk**
[1]*ryska* [ry̱`ska] f[1] **ryska** (språket)
[2]*ryska* [ry̱`ska] f[1] **ryska** (rysk kvinna)
Rysland [ry̱´s-lą̈nnd] **Ryssland**
ry'ss -n (-em) -er **ryss**
ryssa f[1] **ryssja**
rytm -in (-em) -er **rytm**
ryttel vb[1] **ryttla**
rytter -n (-am) -er **ryttare**
rytteri -eð (-ę) -er, el. oböjt **rytteri**
ryttj var. av *rykk*
ryttja ryttjer – rykkte – rykkt **rycka** || *ryttj att* rycka tillbaka; *ryttj brott* rycka bort; *ryttj in* rycka in; *ryttj los* rycka loss; *ryttj til* rycka till; *ryttj undǫ* rycka undan; *ryttj upp (sig)* rycka upp (sig); *ryttj yr* rycka ur; *ryttj åv* rycka av
ryttjan s oböjl **ryckande**
ryttjun **ryckig**
ryökeli adv **helt** enkelt
ryöklin **renlig**; **hygienisk**; **ren** o. snygg, **proper**
ryökta vb[1] **rensa**; **städa**; **rykta** || *ryökt att* städa upp; *ryökt dieðǫ* rensa bort, se ex., rensa undan; *ryökt kråy'sseð* göra en ansiktsbehandling (nydal, eg. 'rensa ansiktet'); *ryökt sig niði åsem* klara strupen; *ryökt undǫ* rensa bort; städa bort, städa undan; *ryökt upp* städa upp, ex. se **skans**; snygga till; *ryökt yr* städa ur; *ryökt åv* städa av
ryöktgräjur ryktredskap; **skönhetsartiklar**
ryöktkupp -in (-am) -er **necessär** (nydal; jfr *ryöktgräjur*)
ryöma ryömer – ryömde – ryömt **rymma** || *ryöm iweg* rymma sin kos
ryömas ryömes – ryömdes – ryömdas **rymmas**, se ex., **få rum**, få plats
ryömingg [ry̱ö"mi̱ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **rymling**
ryömlin var. av *ruomlin*
ryöppa Evbgsmål för *rjoppa*
ryöra s f[1] **röra**, ex. se **alltihop**, **röra**; **smet**
ryöra vb *ryörer – ryörde – ryört* (+dat) **röra**; **vända** på höet så det torkar || *ryör auti* röra (ned ngt) i (ngt); *ryör i* röra i; röra på; *ryör ijuop* röra ihop; *ryör sig* röra sig; *ryör sig um* röra sig om; *ryör til* röra till; *ryör um* röra om
ryörd **rörd** (äv känslomässigt påverkad)
ryörels -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er,* (e.u. äv n: *-eð (-ę)* =) **rörelse**
ryörelsmönster -mönstreð (-mönstrę) = **rörelsemönster**
ryörend adj **rörande**
ryörligiet f[4] **rörlighet**
ryörlin **rörlig**
ryörun **rörig**
ryötjeli adv **rejält**
ryötjelin **rejäl**
ryötjlin var. av *ryötjelin*
rå adj n: *rå't* **rå**, se ex.; **fuktig**
rå s *-nę (-'nn) -er* **hörn**, **vrå**, ex. se **kura** ihop sig, **viska** vb || *duon i rå* städa ur, städa ordentligt överallt; få (barn) i säng; *wårå rieð i rå* snart skola föda, vara höggravid
rå vb *rår – rå'dde – rå't* **rå** || *rå för* var. av *råð för*; *rå ǫ* + ack o. dat rå på; *rå sig siuov* o. *rå yvyr sig siuov* rå sig själv
råbukk [rå"-bukk] *-buttjin (-buttjem) -bukker* **råbock**
[1]*råð -ę (-n) -er* **råd**, möjlighet, utväg; pl *råðer* **råd**, se ex., tips || *djärå sig nog* (el. *nogų*) *råð* finna på råd, reda sig; *et råðs* [et rå̱ss] till råds; *finn sig nog* (el. *nogų*) *råð* finna på råd; *int kunn nog* (el. *nogų*) *råð* inte veta (sig) ngn råd; *int sjǫ sig nog* (el. *nogų*) *eller råð eld* inte se sig ngn annan råd än; *kunn ingg* (el. *inggų*) *råð fer* inte (kunna) rå för, inte kunna hjälpa; inte veta (sig) ngn råd med; *råð til* se *råtil*; *spyr et råðs* fråga till råds, rådfråga, se ex.; *werd nogų råð* bli ngn råd; *wårå inggų eller råð åtǫ* inte vara ngt annat att göra än (att)
[2]*råð* = *(-ę)* = **råd** (rådsförsamling; person)
[3]*råð* = *(-ę)* = **rågång**
[1]*råða råð – rið – räðeð* **råda**, **härska**, styra; **vinna**; **rå**, orka || *råð að sig* skaffa sig; *råð för* rå för + dat, se ex.; *råð min* + dat klara av; *råð ǫ* + ack o. dat rå på; *råð um* rå om; *råð yvyr* råda över; behärska
[2]*råða råðer – rå'dde – rå't,* äv *råð – rið – räðeð* (+ dat) **råda**, se ex., ge **råd** || *råð til* råda
råðas wið pl: *råðas wið – rå'ddes wið – rå'ddas wið* **rådslå**, **rådgöra**, **överlägga**, **samråda**
råðaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę)* = **rådhus**
råðdjärå [rå"-dźärå·] *-djär -djärd* (o. *-gard*) *-gart* **rådgöra**, **rådslå**, **samråda**, **överlägga**; ge **råd**, **råda**
råðdjävningg [rå"-dźävni̱ŋŋg] f[3] **rådgivning**
råðend **rådande**
rådiuor [rå"-dĭu̱or] *-eð (-ę)* = **rådjur**, ex. se **blända**
rådjiet [rå"-dźi̱et] *-ę (-n) -er* **råget**; enkelbeckasin
råðli [rå̱`lli] adv **tillrådligt**, se ex.
råðlos [rå̱`llo̱s], äv [rå̱`(ð)-lo̱s] **rådlös**, **hjälplös**, **ställd**, se ex., **handfallen**, **rådvill**, **villrådig**

råðlosa [rå`llosa] f¹ **rådlöshet**, **hjälplöshet**; **elände**, **hopplös situation**
råðlosas -loses -loses -losas stå **rådlös**, vara **rådlös**, vara handfallen
råðloswål [rå`llos-wål] *-n (-em) -er* **handfallen** man
råðskli adv **tillrådligt**
råðstemmen -stemną f¹ **konferens** (nybildn)
råðsärr [rå´s-ärr] *-n (-am) -er* **rådsherre**, rådman
råðun **rådig**
råðwainggstrått lokal var. av *roðwainggtrost*
råðå räðär – räðäð – råðåð rada; gå (el. färdas) i **rad**; **ströva** || *råðå upp* rada upp
råflog [rå"-flog] *-ą* f¹ **råmärke** (i form av bläcka på trädstam)
rågaungg [rå"-gąuŋg] *-gaundjin (-gaundjem) -gaungger* **rågång**
råk råtję (råtjin) råker **råk**
råka s f¹ **råka**
råka vb¹ **råka**, **träffa** på, **träffa**, ex. se **vårdcentral** || *råk aut fer* + dat råka ut för, se ex.; *råk i* + ack råka ut för; *råk ǫ* + ack råka på
råkas råkes – råktes – råktas **råkas**, **ses**, **träffas**, ex. se om **sommaren**, **träffas**
råkend **anträffbar**, se ex.
råkopi [rå"-kopi] *-ą* f¹ **råkopia**
råkollt [rå´-kollt], äv [rå"-kollt] **råkallt**
råkuost [rå´-kuosst] *-n (-em)* **råkost**
råkå s äldre grundf t. *raku*
råkå vb *räkär – räkäð – råkåð* **raka** || *råkå sig* raka sig; *råkå åv* raka av
råkåapparat [rå"kå-aparat] *-n (-em) -er* **rakapparat**
råkåblað [rå"kå-blað] = *(-į)* = **rakblad**
råkåbuost [rå"kå-buosst] *-n (-em) -er* **rakborste**; **brudtistel**, brudborste
råkåðskoll [rå"kå-skoll] *-n (-am) -er* **skinnhuvud** (nydal)
råkåduon [rå"kå-dụon] pl *-ę (-um)* **rakdon**
råkåduoningger [rå"kå-dụoniŋŋger] **rakdon**
råkåduoninggsgematt [rå"kåduoniŋs-gęmatt] *-eð (-ę)* = **raklåda**
råkågräjur [rå"kå-gräjur] **rakgrejer**, **rakdon**
råkåknaiv [rå"kå-knaĭv] *-in (-em) -er* **rakkniv**
råkålåð [rå"kå-låð] *-a* f¹ **raklåda**
råkåmasin [rå"kå-masịn] = *(-em) -er* **rakapparat**
råkåwattn [rå"kå-watt'n] *-wattneð (-wattnę)* **rakvatten**
råkåyvel var. av *råkåyvyl*
råkåyvyl [rå"kå-yvy·l] *-n (-yvlem) -yvler* **rakhyvel**
rål -eð (-ę) = **vrål**
råla var av. *rwåla*
rålaitjin [rå"-laĭtśịn] n: *-laitjeð,* pl: *-laikner* **hudlös**, **skinnflådd**, se ex.
rålent [rå"-lęnnt] **fuktig**
rålin **rå** (om väder), lite **fuktig**
råmertj [rå"-merrtś] *-eð (-ę)* = **råmärke**
råmjok [rå"-mĭọk] *-mjotję (-mjotjin)* **råmjölk**
Rånęs [rå"-nęs] **Rånäs**
rångd var. av *raungga* (OÖD)
[1]*råpå räpär – räpäð – råpåð* **smattra**, **knattra**
[2]*råpå räpär – räpäð – råpåð* **rapa** || *råpå yr sig* haspla ur sig
råpåklukk [rå"på-klukk] *-ą* f¹ skramlig **väckarklocka**
rår äldre grundf t. *rå* adj
rårivin [rå´-rivį·n] n: *-rivið,* pl: *-rivner* **råriven**, se ex.
råryörd [rå´-ryörd] **råröra**
råsa var. av *ruosa*
råskålå [rå´-skålå·] *-skälär -skäläð -skålåð* **råskala**
råslip [rå"-hlịp] s *-ą* f¹ **råegg**
råslip [rå"-hlịp] vb¹ **råslipa** (egg)
råstie [rå"-stịe] *-n (-nem) -ner* **råsten**
råstjinn [rå"-stśịnn] *-eð (-ę)* = **råskinn**
Råstjå [rå`sstśå] **Rånäs** (boställe i Älvd)
råså räsär – räsäð – råsåð **rasa**; **ramla**, **falla**, se ex. || *råså auti* ramla i; *råså i stakk* rasa ihop, falla ihop, ex. se **fallfärdig**; dråsa omkull; *råså in* rasa in; *råså ijuop* rasa ihop, rasa samman, ramla ihop, falla ihop; *so old ǫ råså ijuop* äv fallfärdig; *råså nið* rasa ned; ramla ned, falla ned; *råså niði* ramla i, plurra; *råså sund* falla sönder; *råså yr* ramla ur; *råså åv* falla av, ramla av; *råså åv stuolem* ramla av stolen
råsåmjåg [rå"så-mjåg] *-mjå'n (-mjåem) -mjåger* **rasbrant** (i älvkant)
råtil [råti´l] **råd** (ekonomisk el. annan möjlighet) || *eð ir it råtil tä fårå so* man bör inte göra så, det är oansvarigt att göra så; *int råtil* inte lämpligt; *åvå råtil* ha råd (att), se ex.
råwarur [rå"-waru·r] f² **råvaror**
råweðer [rå´-weðe·r] o. [rå"-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **råväder**, **rått** väder
råyve råyvę (råyvin) råyver **skäppa** el. **fodral** av näver || *krepp råyvär* förvrida ansiktet till gråt
rä -ę (-'n) -er **tjäderhöna**, tjäderhona
räð -n (-em) -er **räd**
räða räðer – rä'dde – rä'tt **skrämma** || *räð dieðǫ* skrämma bort, se ex., skrämma undan; *räð iweg* skrämma iväg; *räð undǫ* skrämma undan, skrämma bort; *räð upp* skrämma upp; *räð upp sig* skrämma upp sig,

jaga upp sig; *räð åv* skrämma av, gm hot tilltvinga sig ngt av ngn; skrämma iväg, se ex.
räðas räðes – rä'ddes – rä'ddas **rädas**, vara **rädd** för || *räðas noð* (e.u. äv *noger*) el. *non* (e.u. äv *nogum*) vara rädd för ngt el. ngn
rädis [rä"dis] *-ą* f[1] **rädisa**
räðkall -n (-em) -er **fågelskrämma**
räðn [rä`'n] **rädd**, **mörkrädd**
räðnstjit [rä`'n-stśit] *-n (-em) -er* **mörkrädd** person, **mörkrädd** stackare; **hare**, räddhare
räðnsyl [rä`'n-sy̨l] *-n (-em) -er* **mörkrädd** person, **mörkrädd** stackare; **hare**, räddhare
räðskligiet [rä`skligi̯et] f[4] **hemskhet**
räðsklin [rä`skli̯n] **hemsk**, **kuslig**, **ruskig**, **läskig**, **otäck**, se ex., **skrämmande**
räfyönu [rä´-fy̨önu·] f[2] **renfana**
räfyönå äldre grundf t. *räfyönu*
räk rätjin (rätjem) **rök**, ex. se **hålla** borta
räka f[1] **räka**
räkgaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **rökgång**
räkgǫs -ę (-n) -er **räksmörgås**
räkpust [rä`k-pust] *-n (-em) -er* **rökpust**
räkt [räkt] **rökt**, se ex.
räktfisk -fistjin (-fistjem) **rökt** fisk
räktflesk -flestjeð (-flestję) **rökt** fläsk
räkun var. av *rätjun*
räkuol -eð (-į) = **rökhål**
Rämað se *Remað*
räpäld [rä"päld] *-eð (-ę)* **småsaker** (diverse), **prylar**; **skräp** (odugliga ting)
räpäldsklukk [rä"päs-klukk] *-ą* f[1] skramlig **väckarklocka**
räpäldslåð [rä"päs-lą̊ð] *-ą* f[1] **skräplåda**
rär -ę (-n) **vass**
räskligiet alternativ stavning av *räðskligiet*
räsklin alternativ stavning av *räðsklin*
räsl sig [rä`hl sig] vb[1] **läska sig**
räsmikun [rä´-smikų·n] **fräknig**
räsmikur [rä´-smiku·r] f[2] **fräknar**
räsprekklun [rä´-sprekklų̊n] **fräknig**
räsprekklur [rä´-sprekklur] f[1] **fräknar**
räst [räst] *-n (-em) -er* **rest**
rästa -ð (-ą) = **röste**, gavelröste
rästiuok [rä´-stĭu̯ok] *-stiuotjin (-stiuokam) -stiuoker* **vasstrå**
räta räter – rä'tte – rä'tt **röta** (t.ex. lin)
rätend wåt var. av *rätwåt*
rätja rätjer – räkte – räkt **röka** || *räkt* rökt; *rätj aut* röka ut
rätjels -eð (-ę) **rökelse**
rätjeri -eð (-ę), el. oböjt **rökning**
rätjfri n: *-fri'tt* **rökfri**
rätjlupt -ę (-n) **röklukt**
rätjun **rökig**
rätmonað [rä`t-mǫnað] *-n (-im) -ir* **rötmånad**
rätmonaðsistorr -ą f[1] **rötmånadshistoria**
rätwåt n: *-wå'tt* **genomvåt**, dyblöt
röða und oböjl **röda hund**
röðbiet [rö"-bi̯et] *-ą* f[1] **rödbeta**
röðingg [rö"ðiŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **röding**, ex. se **nappa**
rök rötjin (rötjem) röker **rök** (att röka t.ex. fisk i)
röntga [rǫ̈`nntga], äv [rǫ̈`ŋŋka] vb[1] **röntga**
röntgenavdelningg f[3] **röntgenavdelning**
röntgningg f[3] **röntgning**
rör -eð (-ę) = **rör**
rörmoker var. av *rörmokker*
rörmokk vb[1] syssla med **rörmokeri**
rörmokker -n (-am) -er **rörmokare**
Rörǫs [rö´r-o̯s] **Rörås**
rörtaungg -taundję (-taundjin) -taungger **rörtång**
röselin **reslig**; **duktig**, **självsäker** (trygg i sina göranden o. låtanden); **stolt**
röst -ę (-n) -er **röst**, ex. se **öken**
rösta vb[1] **rösta**
röstningg f[3] **röstning**
röstsail -n (-am) -er **röstsedel**
rötja s *-ð (rötją)* röka, **rökverk** (ngt att röka)
rötja vb *rötjer – rökte – rökt* **röka**, se ex.
rötjels -eð (-ę) **rökverk** (ngt att röka, tobak)
rötmonað med sms var. av *rätmånað*
röv -in (-im) -ir **räv**, ex. se **lya**
röva vb[1] **röva** || *röv brott* röva bort
röver -n (-am) -er **rövare**, ex. se **varna**
röverfy -eð (-ę) = **rövarband**
röveristorr -ą f[1] **rövarhistoria**
röverkaul -ą f[1] **rövarkula**, **rövarnäste**
rövåaktun [rö"vå-akktų̊n] **rävaktig**
rövåblað [rö"vå-blað] = *(-į)* = **åkervädd**
rövåfarm [rö"vå-farrm] *-in (-em) -er* **rävfarm**
rövåferd [rö"vå-fe̯rd] *-ę (-n) -er* **rävspår**
rövågard [rö"vå-ga̯rd] *-n (-em) -er* **rävfarm**
rövågryt [rö"vå-gry̯t] *-eð (-ę)* = **rävgryt**
rövåkaul [rö"vå-kaul] *-ą* f[1] **rävgryt**
rövålåj [rö"vå-låĭ] *-ą* f[1] rävlya, **rävgryt**
rövårakk [rö"vå-rakk] *-rattjin (-rakkam) -rakker* **rävhund**
rövårump [rö"vå-rų̊mmp] *-ą* f[1] **rävsvans**; **åkerfräken**
rövåsaks [rö"vå-sakks] *-ę (-n) -er* **rävsax**; (gråspråk: 'ett slags skinnsäck')
rövåspil [rö"vå-spi̯l] *-eð (-į)* = **rävspel**
rövåstjinn [rö"vå-stśį̊nn] *-eð (-ę)* = **rävskinn**

S

s [ess] *s:eð (s:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **s**

sabat [sa"bat] *-n (-em) -er* **sabbat**
sabatsår [sa"ba(t)s-år] *-eð (-ę)* = **sabbatsår**
sabotas var. av *sabutas*
sabotira var. av *sabutira*
sabutas -eð (-ę) = **sabotage**
sabutira [sabuti`ra] vb[1] **sabotera**
saðel s *-n (saðlem) saðler* mer sv. var. av *sa'll*
saðel vb[1] var. av *sa'lla*
saðelmäkär [sa`ðel-mäkä·r] *-n (-am) -er* **sadelmakare**
safari -n (-m, äv *-em) -er,* äv oböjt **safari**
saffram -eð (-ę), el. oböjt **saffran**
saffframsbull -n (-am) -er **saffransbulle**, **lussekatt**
saffransbull mer sv var. av *saffframsbull*
saft -eð (-ę), el. oböjt, äv f: *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)* **saft**
saftglas -eð (-į) = saftglas, (ett) **glas** saft
saftkalas -eð (-ę) = **saftkalas**
saftputell -n (-em) -er **saftflaska**
saftså'ss -n (-em) -er **saftsås**
saftun **saftig**
sagu f[2] **saga**, se ex.; **hörsägen**; **skröna**; **myt**
sagugryn [sa"gu-gryn] *-ę (-gry'n) -gryner,* yngre n: *-eð (-ę)* = **sagogryn**
sagulaik [sa"gu-laĭk] **sagoaktig**; sagolik
saguland [sa"gu-lą̈nnd] *-eð (-ę)* = **sagoland**
saguslott [sa"gu-hlott] *-eð (-ę)* = **sagoslott**
saguspil [sa"gu-spil] *-eð (-į)* = **sagospel**
saguwärd [sa"gu-wärd] *-ę (-n) -er* **sagovärld**
sąi pron f (dat *senner*) **sin**, se ex. || *go að senner* gå hem till sig (el. till sitt)
saia alternativ stavning av *saja*
saiberrymdę (-rymdn) **cyberrymden**
saiða f[1] **sida** || *að saiðu* åsido; *að saiðu(n)* o. *et saiðes* åt sidan; *ev ǫ saiðu* åsidosätta; *legg að saið noð* lägga ngt åt sidan; *ǫ båð(um) saiðum (um)* på båda sidor (om); *ǫ enn(er) saiðun* på den sidan; *ǫ iss saiðun* på den här sidan; *ǫ oðer saiðun (um)* på andra sidan (om); *åv saiðu* avsides; åt sidan (undan), ex. se **kasta** sig; *åvå noð attmin saiðun* (el. *saiðu*) ha en föraning om ngt, ana ngt, ha ngt på känn, misstänka ngt; ha ngt i åtanke
saiðbien -eð (-ę) = **revben**, se ex.
saiðflesk -flestjeð (-flestję) **sidfläsk**
saiðkwiðun [saĭ`-kwiðų·n] som har **buken** utskjutande åt ena sidan
saiðlieð i uttr *i saiðlieð* i **sidled**
saiðruoðer -ruoðreð (-ruoðrę) = **sidoroder**
saiðspuor -eð (-į) = **sidospår**
saiðstyttj -eð (-ę) = **sidostycke**
saiðwaungen = *(-waungnem) -waungner* **sidovagn**
saik saitjin (saitjem) saiker **sik**
sailbunt -n (-em) -er **sedelbunt**
sailbynd -eð (-ę) = **sedelbunt**
sail (äldre) var. av *saile*
saile sail'n (sailam) sailer **sedel**
sailstakk -stattjin (-stattjem) -stakker hög med sedlar, **sedelbunt**
saingg saindję (saindjin) saingger **säng** || *duon et saingger sig* gå till sängs, gå och lägga sig; *et saingger* o. *et sainggs* till sängs, i säng, se ex.; *(kaffi) ǫ saingg* (kaffe) på sängen; *niði saindjin* i underslafen (eg. 'nere i sängen'); *tågå non ǫ saingg* ta ngn på sängen; *upi saindjin* i sängen; på sängen; *wårå upi saindjin* ligga till sängs, vara sängliggande
sainggavel [sąĭ`ŋg-gave·l] *-n (-gavlem) -gavler* **sänggavel**
sainggbard -eð (-ę) = **sängkant**
sainggbundn **sängbunden**
sainggbuord -eð (-ę) = **sängbord**, **nattduksbord**
sainggduos -eð (-į) sänghö, **sänghalm**
sainggfǫ̈ser -n (-am) -er **sängfösare**
sainggimil [sąĭ`ŋg-įmi·l] *-n (-imblem) -imbler* **sänghimmel**
sainggkant -n (-em) -er **sängkant**
sainggklauter **sängkläder**
saingglamp -ą f[1] **sänglampa**
sainggliggend **sängliggande**
sainggliuos -eð (-ę) **dagsljus** vid uppstigandet
sainggokker **hyvelspån** att ha i madrassen
sainggom -in (-em) **sänghalm**
sainggplass -n (-em) -er **sängplats**
sainggrieð oböjl **redo** för sängen
sainggtettj -eð (-ę) = **sängtäcke**
sainggwermer -n (-am) -er **sängvärmare**
saintja s f[1] **sänka** (i naturen el. medicinskt)
saintja vb *saintjer – sainkte – sainkt* **sänka** || *saintj nið* sänka ned; *saintj nið sig* o. *saintj sig nið* sänka sig ned
saintje -ð (saintję) = **sänke**
sait -n (-em) -er **sajt**, webbsida
saja ser – saggde – saggt, uppmaningsf *seg* **säga** || *ja seg eð* ja säg det, jag undrar det jag, var inte så säker; *saj að* säga till; anmoda; befalla; *saj aut* uttala; *saj et dags* tillrättavisa, se ex.; *saj fil* säga fel; *saj frǫ* säga ifrån; *saj frǫ sig* frånsäga sig; *saj mụota* säga emot; *saj til* säga till; *saj til um* säga till om; *saj tuokut* säga fel; *saj upp (sig)* säga upp (sig); *saj åv* + dat berätta, tala om, yppa; *seg eð* äv jag undrar, se ex; *uoss sajend og int fyörend* oss emellan, mellan skål och vägg; *werd saggd* bli sagd, **sägas**, se ex.
sajan oböjl **talesätt**, uttryckssätt
sajas segs – saggdes – saggdas **sägas**

sajel var. av *saile*
sajend sägande; **faktiskt**, se ex.
sak satję (satjin) saker **sak**, se ex., **ting** || *(eð ir) inggų sak* (det är) ingen konst, inte alls svårt, inga problem, ingen svårighet, ex. se **konst**; *såvå ǫ satjin* sova på saken
saken [sa"kęn] lokal var. av *sakken*
sakfråg -ą f[1] **sakfråga**
sakin [sa"kįn] lokal var. av *sakken*
sakka vb[1] sacka || *sakk etter* **sacka** efter; *sakk åv* tackla av
sakken vb[1] (+dat) **sakna**, ex. se **kakelugn**
sakk'n lokal var. av *sakken*
sakknað [sa`kknað] var. av *saknað*
sakknas sakknes – sakknes – sakknas **saknas**, **fattas**
sakkstie [sa`kkstie] i regel oböjt **sakristia**
sakkunnun **sakkunnig**
sakli adv **sakligt**, se ex.
saklin **saklig**
saknað [sa"knað] *-n (-im)* **saknad**
sakristia f[1] **sakristia**
saks -ę (-n) -er **sax**, ex. se **syskrin**
saksa vb[1] **saxa**, se ex.
saksknaip -in (-am) -er **stjärtand**
saksok [sa`kks-ok] *-otjin (-otjem) -oker* **glada**
saksrukk -ruttjin (-ruttjem) -rukker **långrock** med skört
sakssalu [sa`kks-salu·] f[2] **ladusvala**
sakssålå äldre grundf t. *sakssalu*
sakta adv **faktiskt**, se ex.; **förvisso**, **visst**, se ex., **säkert**, se ex.; **sannerligen**, se ex.; **allt**, se ex.; **nog**, **minsann**, se ex. || *sakt dǫfel eð!* och det ska man tro! (det tvivlar jag på) [165]
sakta vb[1] : *sakt in* **sakta** in
saktmųoðun **saktmodig**
sakuord -eð (-ę) = sakord, **substantiv**
sal -n (-em) -er **sal**; **finrum**, **vardagsrum**
sa'l [sa`'l] var. av *sa'lla* || *sal ǫ* se *sa'll ǫ*
sala vb[1] **sala**, skramla
salaungg salaundjin (salaundjem) salaungger **salong**; **salongsgevär** (slangbet)
salaungger [saląu`ŋger] *-n (-am) -er* **salongsgevär**
salaunggsbyss [saląu´ŋ(g)s-byss] *-ą* f[1] **salongsgevär**
salgǫs -ę (-n) -er **påbyltad** person
saligiet f[4] **salighet**
salin **salig**, se ex.
saliv -in (-em) **saliv**
salknaip -in (-am) -er **salskrake**
sa'll s *-n (-em) -er* **sadel**
sa'lla vb[1] **sadla** || *sa'll ǫ* öka på (lägga till ett lager) med virke, brädfodra
sallað [sa`llað] *-n (-em) -er* **sallad**, **sallat**
sa'llkläð = *(-ę)* = **sadeltäcke**
salm -in (-em) -er **psalm**, ex. se **utantill**
salmbuok -buotję (-buotjin) -byöker **psalmbok**; (skämts) **bladmage**
salmonella f[1] **salmonella**
salmwess -n (-em) -er **psalmvers**
salsguov [sa´ls-guov] *-eð (-ę)* = **salsgolv**
salter -n (-am) -er **psaltare**
[1]*salu* f[2] **svala**, se ex.
[2]*salu* i uttr *et salu, ti salu* o. *tä salu* till **salu**
salubu [sa"lu-bu] *-'tt (-nę)* = **svalbo**
salugras [sa"lu-gras] *-eð (-į)* **kråkvicker**
saluklukk [sa"lu-klukk] *-ą* f[1] **blåklocka**; **ängsklocka**; **vintergröna**, vitpyrola
salukuonn [sa"lu-kųonn] *-eð (-ę)* = **sporkapsel** på björnmossa, gökråg
salut -n (-em) -er **salut**
salva f[1] **salva**
samarbiet [są`mm-arbiet] s *-eð (-ę)* = **samarbete**
samarbiet [są`mm-arbiet] vb[1] **samarbeta**
samarit -n (-em) -er **samarit**, i sht hemsamarit
samband -eð (-ę) = **samband**
sambel vb[1] **samla** || *sambel in* samla in; *sambel ijuop* samla ihop; *sambel ǫ sig* samla på sig; *sambel sig* samla sig
samblas sambles – sambles – samblas **samlas**
sambler -n (-am) -er **samlare**
samblingg f[3] **samling**; **möte**, **bönemöte**, **gudstjänst** (inom frikyrka)
samblinggsnammen -namneð (-namnę) = **samlingsnamn**
samblinggsplass -n (-em) -er **samlingsplats**
samblinggspunkt -n (-em) -er **samlingspunkt**
samblinggssal -n (-em) -er **samlingssal**
sambo [są´mmbo] *-n (-em) -er,* äv oböjt **sambo** (partner man bor tillsammans med)
sambu lokal var. av *sambo*
same samin (samam) samer **same**
samell [są`mm-ell] *-eð (-ę)* = **samhälle**
samellsprugramm -eð (-ę) = **samhällsprogram**
samfeld -ę (-n) -er **samfällighet**, samfällt område
samfelld **samfälld**
samfellugiet [są`mmfel(l)ugiet] f[4] **samfällighet**
samfund [są`mm-fųnnd] *-eð (-ę)* = **samfund**
Samil [są"mil] **Samuel** m
samiska f[1] **samiska**
samlingg med sms var. av *samblingg*
samma i uttr *takk samma!* **tack** det samma!

[165] Om ordet *sakta* se Nyström & Sapir 2018, s. 57.

sammanangg -andjeð (-andję) = **sammanhang**, se ex.
sammanaungg var. av *sammanangg*
sammandrag -draeð (-draę) = **sammandrag**
sammanfatt vb[1] **sammanfatta**
sammanfattningg f[3] **sammanfattning**; abstract
sammankollend i regel oböjt **sammankallande**
sammankumst -ę (-n) -er **sammankomst**
sammanoldningg f[3] **sammanhållning**
sammanstellningg f[3] **sammanställning**
sammanstötningg f[3] **sammanstötning**
sammanträð -eð (-ę) = **sammanträde**
sammet [są´mmet] var. av *sammit*
sammit [są´mmit] ofta oböjt; äv m: *-n (-em)* **sammet**, se ex.
sammittyg [są´mmit-tyg] *-tyeð (-tyę)* **sammetstyg**
samp -in (-em) -er **myrmark** (med stenbotten)
samråð samråd i uttr *i samråð min* + dat i **samråd** med
sams [sąms] (böjs) **sams**, se ex.; **överens**, se ex., **enig** || *int sams* oense; *kum sams* komma överens, ex. se **överens**; *sams min* + dat sams med; överens med
samsas [są`msas] *samses – samses – samsas* **samsas**, se ex.
samstemmun [są`mm-stęmmųn] **samstämmig**
samtal -eð (-į) = **samtal**
samtalsemmen -emneð (-emnę) = **samtalsämne**
samtiðut [są`mm-tiðut] **samtidigt**
samwaru [są`mm-waru·] f[2] **samvaro**
samwit [są`mm-wit] *-eð (-į)* = **samvete** || *dålit samwit* dåligt samvete; *rient samwit* rent samvete
samyöv [są`mm-yöv] vb[1] **samöva**
samårdner [są`mm-år(d)ner] *-n (-am) -er* **samordnare**
sand -n (-em) **sand**
sanda vb[1] **sanda**
sandal -n (-em) -er **sandal**, se ex.
sandbaunk -bauntjin (-bauntjem) -baunker **sandbank**
sandbil -n (-em) -er **sandbil**
sandbokk -bottjin (-bokkam) -bokker **sandbacke**; **sanddyn**; **sandig** mark, sandjord
sandink -intjin (-intjem) -inker **sandhink**; hink med sand
sandlåð -ą f[1] **sandlåda**, se ex.
sandǫs -n (-em) -er **sandås**
sandpapir [są`nnd -papir] *-eð (-ę)* = **sandpapper**
sandsalu [są`nnd-salu·] f[2] **backsvala**
sandslott -eð (-ę) = **sandslott**
sandsteð -ą f[1] **sanddyn**
sandstie -n (-nem) -ner **sandsten**
sandstorm -in (-em) -er **sandstorm**
sandstrand -ę (-n) -er **sandstrand**
sandsålå äldre grundf t. *sandsalu*
sandtag [są`nn-tag] *-taeð (-taę)* = **sandtag**
sandtrav -in (-em) **sandtrav**
sandun **sandig**
sandål -n (-em) -er **bäcknejonöga**
sandålåell [są`nnd-ålåell] *-ą* f[1] **sandödla**
sanirer -n (-am) -er sanerare, **saneringsarbetare**
saniringg f[3] **sanering**
sanitiet f[4] **sanitet**
sanitär **sanitär** || *sanitär ųolägeniet* sanitär olägenhet
sann **sann** || *saj sos sannt ir* säga sanningen, säga som det är
sanndrömer -n (-am) -er **sanndrömmare**
sannerli **sannerligen**
sannferdun **sannfärdig**
sanningg f[3] **sanning**, ex. se **rena**
sanninggsienlin **sanningsenlig**
sanninggsuord -eð (-ę) = **sanningsord**
sannspå'dd **sannspådd**
sans -n (-em) **sans**
sans sig vb[1] **sansa sig**
sansað **sansad**
sanslos sanslös; **medvetslös**
sapt med sms se *saft*
sarg [sarrg] *sardjin (sardjem) sarger* **sarg**
sarkofag -fa'n (-fagem, äv *-faem) -fager,* äv: *-fadjin (-fadjem) -fager* **sarkofag**
sarkufag var. av *sarkofag*
Satan vanl oböjt **Satan**
satans **satans**
sate satn (satam) sater **sate**, se ex. || *åv satam* av (bara) fan
satellit -n (-em) -er **satellit**
satkelingg [sa`t-kelįŋŋg] f[3] **satkäring**
Satn (Satam) var. av *Satan*
sats -n (-em) -er **sats** || *tag sats* ta sats
satsa vb[1] **satsa**
satsjäkk -sjättjin (-sjättjem) -sjäkker **sate**, **illasinnad** person
satslär -ą f[1] **satslära**, syntax
satsningg f[3] **satsning**
sattyg -tyeð (-tyę) = **sattyg**
sauga saug – sog – sueð **suga** || *saug að sig* suga åt sig; *saug autyr* suga ut (ngt ur ngt), ex. se **knä**; *saug dambeð* dammsuga; *saug i* suga i, ta i; *saug i sig* suga i sig; *saug in* suga in; *saug upp* suga upp; *saug yr* suga ur
saugel ovanl var. av *sauvel*
saugend **sugen**; **hungrig**
saugmunn = (-em) -er **sugmun**

saungg saundjin (saundjem) saungger **sång**
saunggartist -n (-em) -er **sångartist**
saunggblað = (-į) = sångblad, **sånghäfte**
saunggbuok -buotję (-buotjin) -byöker **sångbok**
saunggdans -n (-em) -er (ung.) **danslek**
saunggept -eð (-ę) = **sånghäfte**
saungger -n (-am) -er **sångare**
saunggerbruoðer -n (=) -bryöðrer **sångarbroder**
saunggesk -ą f[1] **sångerska**
saunggfugel [sąu`ŋg-fuge·l], äv [sąu`ŋg-fugel] *-n (-fuglem) -fugler* **sångfågel**
saunggkör -n (-em) -er **sångkör**
saunggleksiuon = (-em) -er **sånglektion**
saunggröst -ę (-n) -er **sångröst**, se ex.
saunggswan -ę (-swą'n) -swaner **sångsvan**
saunggtekst -ę (-n) -er **sångtext**, **låttext**
saunggtävlingg f[3] **sångtävling**
saunka vb[1] **plocka**; **samla** || *saunk att* plocka upp, plocka ihop, samla ihop; *saunk berę* plocka bär, se ex.; *saunk dieðǫ* plocka bort, plocka undan; *saunk fram* plocka fram; *saunk i* plocka i; *saunk ijuop* plocka ihop; *saunk nið* plocka ned; *saunk undǫ* plocka undan; *saunk yr* plocka ut, excerpera; *saunk åv* plocka av, se ex.
saunksallað -n (-em) **plocksallat**
saupa saup – sop – supið **supa**, se ex. || *saup snorim* (äv *snorn*) dra in snor; *saup upp* supa upp
saupan oböjl **supande**, ex. se **evinnerlig**, superi
saupungg -undjin (-unggam) -ungger **dibarn**
saur **sur**, ex. se **surt**; **blöt**, **fuktig**, **vattensjuk** || *saur i syktn* o. *saur um ogų* butter
saura V var. av *sauru*
saurblað = (-į) = **harsyra**; ängssyra
saurdieg -die'n (-dieem) -dieger **surdeg**
saurdrag -draeð (-draę) = **surdråg**
saurfisk -fistjin (-fistjem) surfisk, självsurnad **fisk**, se ex.
saurfläter pl, b.f. *-flätär* (dat *-flätum*) sur **grädde**
saurkall -n (-em) -er **surgubbe**; **ängssyra**
saurkǫl -n (-em) **surkål**
saurkull -ą f[1] **baldersbrå**
saurland -eð (-ę) = **vattensjuk** mark, (ung.) **kärr**
saurlent [sau`(r)-lęnnt] **fuktig**
saurmjok -mjotję (-mjotjin) **surmjölk**
saur'n [sau`(r)'n] vb[1] **surna**
saursnaj -snair -sni'dd -snieð falla **blötsnö**
saurstraungg -straundjin (-straunggam) -straungger **ängssyra**
saurströmingg [sau`-strǫ̈mi̧ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **surströmming**
saurströminggskalas -eð (-ę) = **surströmmingsskiva**
saurt se *saur*
sauru (ffa smaka) **surt**, se ex.
saurweðer [sau`-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* (ung.) **gråväder**, **regnväder** (mulet, småregnigt)
sauryön -ą f[1] **surhöna**, **ligghöna**
saurå Åsenmål för *sauru*
saurägd [sau`r-ägd] **surögd**
sauvel [sau´vel] s *sauvleð (sauvlę)* **sovel**, **tilltugg**, **pålägg**, se ex.
sauvel [sau`vel] vb[1] skaffa **sovel**
sauvelstaungg -staundję (-staundjin) -staungger **metspö** (skämts)
sauvelstor -n (-em) -er **jaktgevär** (skämts, e.u. gråspråk)
sauvlun **välsmakande**, **god**
sav -in (-em), äv f: *-ę (-in)* **sav** || *tö ǫ sav* tälja efter årsringarna
sava vb[1] **sava**
sch! **sch!**, tyst!
sche-liuoð = (-ę) = **sje-ljud**
sę adv, prep, subj **sedan**; efter det att; **då**, se ex.; **allt**, se ex.; **väl**, ex. se **egendomlig** || *sę fuostað* först därefter; *sę launggu* sedan länge.
Se äv avsn. Pleonasmer [166]
seangs var. av *sians*
sebra f[1] **zebra**
seð i uttr *i seð* se *iseð*
sedestjiv stavningsvar. av *cd-stjiv*
seg åv var. av *saj åv*
segerauva var. av *siegerauv*
sekretess -n (-em) **sekretess**
sekretirer var. av *sikritirer*
sekritirer var. av *sikritirer*
sekritär var. av *sikritär*
seks -eð (-ę) **sex** (erotik)
seksiuon = (-em) -er **sektion**
sekstett -n (-em) -er **sextett**
seksun **sexig**
sekt -ę (-n) -er **sekt** (religiös el. annan grupp)
sekundwaiser mer sv var. av *sikundwaiser*
sela seler (äldre *sel*) *– selde – selt,* äv vb[1] **sälja**, ex. se **kåk**, **nagellack** || *dier ul sel (stugų)* de ska sälja (stugan), (stugan) är till salu; *sel aut* sälja ut; *sel gåpin* stå o. stirra med öppen mun; *sel iweg* sälja bort, avyttra, göra sig av med; *sel åv* sälja slut på, avyttra
Seland : *Ny Seland* [ny̲-se̲´lą̈nd] var. av *Nyseland*
selas seles – seldes – seldas **säljas** || *(stugų) al selas* (stugan) ska säljas, (stugan) är till salu
selda f[1] **sälg**
seldkall -n (-em) -er **sälg**, sälgträd

[166] Om ordet *sę* se utförligt Nyström & Sapir 2018, s. 57f.

seldlov -eð (-ę) = **sälglöv**
seldmass -n (-am) -er **kisse** (hanblomma) på sälg
Selę (Seln) **Sälen**
sell -n (-em) -er **cell**
selldjipter **cellgifter**
selleri [se´lleri] *-n (-em)* **selleri**
sello -n (-em) -er, pl äv: = **cello**
sellskap -eð (-į) = **sällskap**; **patrask**, se ex. || *djärå nogum sellskap* göra ngn sällskap; *åvå non i sellskap* ha ngn i sällskap; *åvå sellskap* ha (stadigt) sällskap
sellskapaðer, wårå ha (stadigt) **sällskap**
sellskaplin **sällskaplig**
sellskapsliv -eð (-ę) **sällskapsliv**
sellskapsmenistj [se`llskaps-męnisstś] *-ą* f[1] **sällskapsmänniska**
sellskapsrįes -ą f[1] **sällskapsresa**
sellskapssiuok **sällskapssjuk**
sellskapstjär **sällskaplig**
sellstoff -in (-em) **cellstoff**
sellu var. av *sello*
selningg f[3] **försäljning**
selta f[1] sälta (fr sv)
sema f[1] **sämja**, se ex.
semas semes – semdes – semdas sämjas, bli el. vara **sams**, komma överens; **samsas**, se ex.
sematör var. av *insiminatör*
sembel semblą f[1] **semla**
sember(a) lokal var. av *semmer(a)*
sement med sms var. av *siment*
semifinal [sę"mi-final] *-n (-em) -er* **semifinal**
semikuolon [sę"mi-kuolǫn] *-eð (-ę)* = **semikolon**
seminarium -narieð (-narię) -narier **seminarium**
seminira var. av *inseminira*
seminör var. av *insiminatör*
semmer(a) – semst **sämre – sämst**
semmest var. av *semst*
sen [sęn] pron obet. var. av *senn*
sen [sęn] s var. av *sien* s
sender -n (-am) -er **sändare**
sendningg f[3] **sändning**
senilitiet f[4] **senilitet**
senn pron m (dat *sainum*) **sin**. Jfr *sąi, sett*
senografi var. av *senugrafi*
sensasiuon = (-em) -er **sensation**
sensor -n (-em) -er **sensor**
sensur -n (-em) -er **censur**
sensurira [sęnsurį`ra] vb[1] **censurera**
sent -n (-em) = **cent**
senti [sę´nnti] oböjl **centimeter**
sentiliter oböjl ss mått **centiliter**
sentimental **sentimental**
sentimįeter oböjl ss mått **centimeter**
sentral adj **central**
sentral s *-n (-em) -er* **central**
sentralstasiuon = (-em) -er **centralstation**
sentrum -eð (-ę) = **centrum**
senugrafi -'nn (-em) -er **scenografi**
seremoni [ser(e)mǫnį´] *-'nn (-em) -er* **ceremoni**
serie -n (-m) -r **serie**
serietiningg [se´rĭe-tinįŋŋg] f[3] **serietidning**
seriös **seriös**
serk sertjin (sertjem) serker **särk**, se ex., **linne**
serva var. av *sörva*
servir, servira var. av *serwir*
servis med sms var. av *sörvis*
servitör -n (-em) -er **servitör**
serwett -n (-em) -er **servett**
serwir [se`rrwįr] vb[1] **servera**, se ex.
serwira [serwį`ra] var. av *serwir*
serwiringg [serwį`rįŋg] f[3] **servering**
serwiringgsfat -eð (-į) = **serveringsfat**, uppläggningsfat
serwis [serwį´s] *-n (-em) -er* **servis**
serwitör var. av *servitör*
ses **sedan**, ex. se **bo** vb; **alltsedan** || *ses dǫ* sedan dess; *ses launggu* sedan länge; *ses sienest* sedan sist, sen sist. Jfr *sess*
sęs var. av *ses*
sesamol [se´sąm-ǫl] *-ą* f[1] **sesamolja**
sesongg -ondjin (-ondjem) -ongger **säsong**
sesonggsarbiet [sesǫ´ŋŋs-arbįet] *-eð (-ę)* = **säsongsarbete**
sess **sedan** dess. Jfr *ses*
sessiuon = (-em) -er **session**
sessiuonssal [sesĭų´n(s)-sal] *-n (-em) -er* **sessionssal**
set vb se *settja*
sett pron n (dat *sainu* med lokala var.) **sitt**
[1]*sett* s *-eð (-ę)* = **sätt** || *på sett og wis* o. *(up)ǫ sett og wis* på sätt och vis; *upǫ ųolaikų sett* o. *upǫ ymsų sett* på olika sätt
[2]*sett* s *-eð (-ę)* = **set** (t.ex. i tennis)
setta var. av *settja*
settas var. av *settjas*
setter -n (-am) -er **sättare**
settja set – sette – sett, uppmaningsf *set* **sätta**; **plantera** || *set að* sätta till; sätta åt, ansätta; *set aut* sätta ut; *set dait* sätta dit; *set etter* anslå, ägna (om tid), avsätta; lämna, lämna kvar; *set fast* sätta fast; *set fram* sätta fram; ställa fram, servera; *set för* + dat sätta för, ex. se **härbre**; *set i* sätta i, ex. se **räfspinne**; inbilla; *set i bend* pantsätta; *set i sig* sätta i sig; *set in* sätta in, se ex.; *set inni* sätta in (ngt i ngt); *set ijuop* sätta ihop; *set mųota* sätta emot; *set nið* sätta ned,

se ex.; *set niði* o. *setj niði* sätta ned (ngt i ngt); *set nið sig* sätta sig ned; *set ǫ* sätta på, se ex.; föda upp, se ex.; *set ǫ sig* sätta på sig, ex. se **kläder**; *set ǫ sig klautą* sätta på sig kläderna, klä sig, klä på sig; *set til* sätta till; beordra, förmå, få (ngn att göra ngt); *set um* sätta om, plantera om; *set undǫ* sätta undan; *set upp* sätta upp, ex. se **tavla**; *set åv* sätta av, sätta iväg, ex. se **galopp**; *set werd ǫ* se *werde*

settj sig set sig – sett sig – sett sig **sätta sig**, se ex.; **sjunka** (klarna) || *settj sig för* sätta sig ned (för en längre stund), slå sig ned; föresätta sig; *settj sig in i* sätta sig in i; *settj sig mųota* sätta sig emot, motsätta sig; *settj sig upp mųota* sätta sig upp mot

settjas sets – settes – settjas **sättas**; **klarna**, **sjunka** (om kaffe). Se äv *setås*

settjlok -lotjin (-lotjem) -loker **sättlök**

settjpärur pl (dat *-pärum*) **sättpotatis**

settlok var. av *settjlok*

settningg f[3] **sättning**, **plantering**

settpärur var. av *settjpärur*

settsa med sms se *settja*

setu se [1]*setå*

setubräð [se"tu-brä̲ð] lokal var. av *sittjbräð*

[1]*setå* se *brauðsetå*

[2]*setå* **zäta**, se *z*

setås sets – settes – (uorteð sett) [167] **sättas** med betonat adverb, t.ex. *setås in* sättas in, *setås ǫ* sättas på, *setås upp* sättas upp. Jfr *settjas*

seva vb[1] **skrapa** ur (fruktkött) || *sev yr* gröpa ur, skrapa ur

si adv **si** || *si eld so* si eller så; *si og so* si och så

si s se *c*

siangs var. av *sians*

sians -n (-em) -er **seans**

sibilla [si"billa] f[1] **bondepraktika**; spåkäring

sibylla var. av *sibilla*

sið -n (-im) -ir **sed**, se ex., **vana**

siðen var. av *siðn*

sidiels [si"di̲els] **särdeles**, **speciellt**

sidir [si"di̲r] vb[1] **förlora** (göra förlust); **saka**; **avstå**

sidiran [sidi̲`rąn] oböjl **förlorande**, **förlust**

sidjiener -n (-am) -er **rom**, **zigenare**

sidjienerfy -eð (-ę) = **zigenarfölje**

sidjienerkull -ą f[1] **romsk** flicka, ex. se **djärv**

sidjieneruop -in (-em) -er **zigenarfölje**

sidjienesk -ą f[1] **romsk** kvinna, **romska**, **zigenerska**

sidjill -eð (-ę) = **sigill**

siðn [si̲`(ð)'n] ofta oböjt **siden**

siðnblus -n (-em) -er **sidenblus**

siðnskarvs -n (-em) -er **sidenscarf**

siðnswans [si̲`'n-swąnns] *-n (-em) -er* **sidensvans**

siðuli [si"ðuli] adv **långsamt**, varligt; **beskedligt**, **snällt**, se ex.

siðulin [si"ðuli̲n] **sedesam**, **sedig**

siðun [si"ðų̲n] **sedesam**

siðuwaungen [si"ðu-wąuŋ̲ęn] var. av *saiðwaungen*

sieðlin **sedlig**

sję̲fattað [sję"-fattað] **trögfattad**

sję̲ferdun [sję"-fe̲rdų̲n] **senfärdig**

sieg **seg**, ex. se **knåda**; **uthållig**

siega s f[1] tungt **motlut**; svårodlad mark

siega vb[1] sega || *sieg sig* sega sig; *sieg ǫ* **sega** på

sieger [sję́ger] s *-n (siegrem) siegrer* **seger**

sieger [sję̲`ger] vb[1] **segra**, se ex.

siegerauv -ą f[1] **segerhuva**

sieglaivað **seglivad**

sieglivað mer sv var. av *sieglaivað*

siegrer -n (-am) -er **segrare**

sję̲ka s f[1] **jumbo**; **försenad** person || *werd sję̲ka* komma sist

sję̲ka vb[1] **sinka**, **fördröja**; **sacka** efter || *sję̲k sig* bli försenad

siekel siekleð (sieklę) = **sekel**

siekelstjipt -eð (-ę) = **sekelskifte**

sję̲kumin [sję"-kų̲mį̲·n] **senkommen**

sję̲läkt [sję"-lä̲kt] **svårläkt**

sien adj **sen**; **senfärdig** || *i sienera tið* i senare tid; *siena kweldn* sena kvällen; *tokk fer sienest* tacka för senast

sien s = *(-em) -er* **scen**, se ex.

siener(a) adv **senare** || *warken för eld siener* varken förr eller senare. Jfr *sien* adj

sienest **senast**, **sist**, ex. se **vägra** || *sienest i* i slutet av, se ex.; *sienest tiðę* på senaste tiden, på sista tiden; *sienest åv* på sistone, på sista tiden

sienferdun var. av *sję̲ferdun*

siensam **långsam** av sig; **segdragen**, tidskrävande

siensåmår [sję̲`n-sǫmå·r] *-n (-sumbrem) -sumbrer* **sensommar**

siensåmårdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **sensommardag**

siensåmårkweld -n (-em) -er **sensommarkväll**

sientainkt var. av *sję̲tainkt*

sienugrafi var. av *senugrafi*

sję̲tainkt [sję"-tąĭ̯ŋkt] **trögtänkt**

siffer [si`ffer] *siffrą* f[1] **siffra**

---

[167] Osäkerhet råder om lämpligast sup-form. Omskrivning med *uorteð* rekommenderas.

siffertavel [si`ffe-tave·l] *-tavlą* f¹ **urtavla**
sig pron **sig**; åt **sig**, ex. se **sig** || *laik sig* lik sig, sig lik; *sig millǫ* sinsemellan; *sig siuov* egensinnig; självtillräcklig
sig s *sieð (się)* **surdråg**, ställe där vatten sipprar fram i marken
sigar [siga´r], äv [si"gar] *-n (-em) -er* **cigarr**, se ex.
sigarett -n (-em) -er **cigarett**, ex. se **röka**
sigarettender [sigare`t(t)-tęnnder] *-n (-am) -er* **cigarettändare**
sigarettpakiet -eð (-ę) = **cigarettpaket**
sigarr var. av *sigar*
sigarrask -astjin (-astjem) -asker cigarrask, **cigarrlåda**
sigarrlåð -ą f¹ **cigarrlåda**
sigel [si´gel] s *sigleð (siglę)* = **segel**
¹*sigel* [si"gel] vb¹ **segla**; **åka båt**, ex. se **båt**; **frakta** (med båt) || *sigel yvyr* frakta över (med båt)
²*sigel* [si"gel] vb¹ (+dat) **kasta** || *sigel iweg* kasta iväg, slänga iväg
sigelbåt [si"gel-båt] *-n (-em) -er* **segelbåt**
sigelduk [si"gel-duk] *-dutjin (-dutjem)* **segelduk**
sigelkaut [si"gel-kaut] i uttr *i sigelkautum* i vild **galopp**, se ex., i full galopp, i **sporrsträck**
sigelstor [si"gel-stor] *-n (-em) -er* **båtstake**
sigimillǫ var. av *sig millǫ*
sigler [si"gler] *-n (-am) -er* **seglare**
siglingg [si"glɨŋŋg] f³ **segling**
sįgster sįgstrą f¹ (e.u.) **kackerlacka**; (trol mer korrekt:) **syrsa**
sigumlag [si"gųmlag] **befogat**, **skäligt**, en **annan** sak (befogat under andra förutsättningar)
sigå sigär – sigäð – sigåð **sippra** || *sigå aut* sippra ut; *sigå in* sippra in; *sigå mųota* gå långsamt uppför; *sigå åv* ge sig av (så sakteliga)
sigåduos [si"gå-duos] *-eð (-į)* **tuvull**; ängsull
sikk **sank**, **vattensjuk** || *sikk i (bruok)rovin* gällivarehäng; *sikk um ogų* moloken; surmulen, butter; (som ser) sur (ut), se ex.
sikka sikk – sokk – suttjeð **sjunka**, ex. se **termometer** || *sikk etter* sjunka undan; *sikk i stakk* sjunka ihop; segna ned; *sikk in* sjunka in; *sikk ijuop* sjunka ihop; *sikk nið* sjunka ned, ex. se **sump**; (om mat) slinka ned, se ex.; *sikk niði* sjunka ned (i ngt); *sikk undǫ* sjunka undan; *sikk åv* ge sig av (så sakteliga); magra
sikklingg -lindjin (-lindjem) -lingger **sickling**
sikretirer var. av *sikritirer*
sikritirer -n (-am) -er **sekreterare**
sikritär -n (-em) -er **sekretär**
siksta f¹ **syrsa**
¹*sikt -n (-em) -er* **sikt** (ss husgeråd, i sht mjölsikt)
²*sikt -ę (-n)* **sikt** (möjlighet att se)
sikta vb¹ **sikta**, sålla || *sikt undǫ* sålla bort
sikund -n (-em) -er **sekund**
sikundira [sikųndi`ra] vb¹ **sekundera**
sikundmįeter oböjl ss mått, annars *-n (-mįetrem) -mįetrer* **sekundmeter**
sikundwaiser -n (-am) -er **sekundvisare**
sil -n (-em) -er **sil**; **durkslag**
sila vb¹ **sila** || *sil åv* sila av, sila bort
Silan var. (eg. ack) av *Siln*
sild -ę (-n) -er [si`llder], äv [si´llder] **sill**, ex. se **tunna** s
silder [si´llder] *sildreð (sildrę)* = **sel**, **lugnvatten**
silderånę (-å'nn) **lugnvatten** i å
sildkremla f¹ **sillkremla**
sildmjok -mjotjin (-mjokam) -mjoker **sillmjölke**
sildpuddingg -indjin (-indjem) -ingger **sillpudding**
sildskati [si`lld-skati·] *-n (-skåtåm) -skatir* **sillstjärt**
sildskoll -n (-am) -er **fickur** (skämts, eg. 'sillhuvud')
sildstyört -n (-em) -er **sillstjärt**
sildtunn -ą f¹ **silltunna**, se ex.
sili -n (silåm) silir (pl ack *silå*) **sele**, se ex.; **ok**; (skämts) **säkerhetsbälte**
Siljansnęs **Siljansnäs**
Sil'n [si`l'n] ack *Silan* (dat *Silam*) **Siljan**, ex. se **Siljan**, **söderut** till
silo -n (-em) -er, pl äv = **silo**
silskål -ę (-n) -er **silskål**
siltapp -in (-em) -er grov, virkad **silduk** (anv som silvadd)
siltje -ð (siltję) = **silke**, **siden**; **halsduk**, **halsklädе** av siden, **schal** till kvinnas älvdalsdräkt
siltjesdukkur f¹ **Rotbor** (inv i Älvdalsbyn Rot; skämts, eg. 'sidendockor')
siltjespapir [si`lltśes-papir] *-eð (-ę)* = **silkespapper**
siltjessukk -ą f¹ **silkesstrumpa**
silu var. av *silo*
siluett -n (-em) -er **silhuett**
silver silvreð (silvrę) **silver**
silverbäger -n (-am) -er **silverbägare**
silverfergað **silverfärgad**
silverklyp -ę (-in) -er (en) nypa **silver**, ex. se **silver**
silverkruon -ą f¹ **silverkrona** (mynt)
silverpeningg [si`llve-pęnɨŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **silverpenning**, **silvermynt**, silverslant

silverruov -ą f[1] silverrova, **silverklocka**, fickur av silver
silverskål -ę (-n) -er **silverskål**
silversmið -n (-im) -ir **silversmed**
silverstjieð -ę (-n) -er **silversked**
silverte -eð (-ę) **silverte**
silvertråð -n (-em) -er **silvertråd**
silverwait n: *-wai'tt* **silvervit**
silå s *-n* ack o. yngre grundf av *sili*
silå vb *siläir – siläð – silåð* **sela** || *silå ǫ* sela, sela på, se ex.; *silå åv* sela av
silåard [si"lå-a̲rd] *-ą* f[1] **seltamp**
silåbrutin [si"lå-brutį·n] n: *-brutið,* pl: *-brutner* **selbruten**
silåduon [si"lå-du̲on] *-eð (-ę)* = **seldon**, seltyg
silåkruok [si"lå-kru̲ok] *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* **däckel**, däckelbåge
silåpinn [si"lå-pi̲nn] *-'n (-am) -er* **selpinne**
silåpungg [si"lå-puŋŋg] *-pundjin (-pundjem) -pungger* **däckelputa**
silåput -ą f[1] **selputa**
silårieð [si"lå-ri̲eð] = *(-ę)* = **seldon**, seltyg || *um Guð will og silårieð old* om Gud vill och vädret tillåter, dvs om det vill sig väl (eg. 'och seldonet håller')
silåstikk [si"lå-stikk] *-ą* f[1], äv n: *-að (-ą)* = **selpinne**
sima Evbgsmål för *simma*
siment -n (-em) **cement**
simentbruk -brutjeð (-brutję) **cementbruk**
simentira [simęnti`ra] vb[1] **cementera**
simentsjäkk -sjättjin (-sjättjem) -sjäkker **cementsäck**
simester -n (simestrem) simestrer **semester**
simesterdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **semesterdag**
simesterrįes -ą f[1] **semesterresa**
simesterwiku [sime`sste-wiku·] f[2] **semestervecka**
simesterwikå äldre grundf t. *simesterwiku*
siminatör var. av *insiminatör*
simma simm – samm (äv *somm*) *– summeð* **simma**; **bada**
simmall [sį`mm-all] *-n (-em) -er* **simhall**
simmdåyn -ą f[1] **simdyna**
simmer -n (-am) -er **simmare**
simmesk -ą f[1] **simmerska**
simmkunnun **simkunnig**
simmkuort [sį`mm-ku̲ort] *-eð (-ę)* = **simkort**
simmkuss -n (-em) -er simkurs, **simskola**
simmlärer -n (-am) -er **simlärare**
simmskaul -n (-am) -er **simskola**
simmstell -eð (-ę) = **badställe**
simmswans var. av *siðnswans*
simmtur -n (-em) -er **simtur**
simmuppwaisningg f[3] **simuppvisning**
Simon [sį`mǫn] o. [sį́mǫn] **Simon**
simpa f[1] **simpa**
simpel **simpel**
simulira [simuli`ra] vb[1] **simulera**
sin s oböjl **sin** || *stand i sin* stå i sin; *stell i sin* ställa i sin, sinlägga
sina s f[1] **sena**
sina vb[1] **sina**, se ex. || *sin åv* sina
sinant [siną́nnt] **genant**
sinap var. av *sinapp*
sinapp [sį"napp] *-in (-em),* el. oböjt **senap**
sinapsbutt [sį"naps-butt] *-n (-em) -er* **senapsburk**
sinapskuonn [sį"naps-kųonn] *-eð (-ę)* = **senapskorn**
sinapssåʼss [sį"naps-så̲ss] *-n (-em)* **senapssås**
sinder [sį́nnder] *sindreð (sindrę)* **stoft**, **avfall** vid slipning el. smide
sindrag -draeð (draę) = **sendrag**
singen vb[1] : *singen nið, singen i stakk* o. *singen ijuop* **segna** ned
singga singg – saungg (äv *songg*) *– sundjeð* **genljuda**, **klinga**, **sjunga**; **vina**, **susa**, se ex.
singgel [sį́ŋŋgel] s *singgleð (singglę)* **singel**
[1]*singgel* [sį`ŋŋgel vb[1] **singla**; **kasta** || *singgel nið* singla ned
[2]*singgel* [sį`ŋŋgel vb[1] **susa** (i öronen), ex. se **tinnitus**
singgularis oböjl **singularis**
singnal -n (-em) -er **signal**
singnalira [sį̨ŋnali`ra] vb[1] **signalera**
singnalur -eð (-ę) = **signalur**, **timer**
singnatur -n (-em) -er **signatur**
singnir [sį`ŋŋni̲r] vb[1] **signera**
sinirend [sini`rękd] **generande**
sinirlin [sini`lį̨n] **genant**
sink sintjin (sintjem) **zink**
sinlegg -legg -laggd -laggt **sinlägga**
sinne -ð (sinnę) = **sinne**, se ex.; **ilska**, ex. se **sinne** || *åvå i sinnę* ha i sinnet; *åvå sinn fer noger* ha sinne för ngt
sinnelag -laeð (laę) = **sinnelag**
sinnun **argsint**, **häftig** till humöret, **ilsken**
sint **arg**
sinugrafi var. av *senugrafi*
sinun **senig**
siparator [siparatór], äv [sipara̲`tor] *-n (-em) -er* **separator**
siparira [sipari̲`ra] vb[1] **separera**
siparirаðmjok -mjotję (-mjotjin) separerad mjölk, **blåmjölk**
siptember oböjl **september**, se ex.
sirap var. av *sirapp*
sirapp [si"rapp] oböjl; äv m: *-in (-em)* **sirap**
sirat [sirá̲t] i uttr *fer siratn* för **syns** skull

sirkel sirkeln (sirklem) sirkler **cirkel**
sirkelsåg -såę (-så'n) -såger **cirkelsåg**
sirkulasiuon = (-em) **cirkulation**
sirkulasiuonsplass -n (-em) -er **cirkulationsplats**, **rondell**
sirkulira [sirkuli`ra] vb[1] **cirkulera**
sirkus -n (-em) -er **cirkus**
sirkusgubb [si´rrkus-gubb] *-in (-am) -er* cirkusgubbe, **cirkusartist**
sirkuskunst [si´rrkus-kųnnst] *-ę (-n) -er* **cirkuskonst**
sirlin **sirlig**
sirvira ovanl var. av *serwir*
sirwira ovanl var. av *serwir*
sisa vb[1] **sisa**
sista [si`sta] var. av *sįsta* s o. vb
sįsta [si`sta] var. av *sįster* s o. vb
sister [si`ster] var. av *sįster* s o. vb
sįster [si`ster] s *sistrą* f[1] **syrsa**
sįster [si`ster] vb[1] **sirpa, sjunga**, **spela** (låta som en "syrsa", oftast dock vårtbitare); **tjata**
sistärn = (-em) -er **cistern**
sitasiuonstekken -tekkneð (-tekknę) = **citationstecken**
sitat -eð (-ę) = **citat**
sit-ig-firi [si´ti-fi"ri] oböjl **drillsnäppa**
sitir [si"tir] vb[1] **citera**
sitira [sitiˋra] var. av *sitir*
sitruon = (-em) -er **citron**
sitruonfyörold -n (-em) -er **citronfjäril**
sitruonfyörolder var. av *sitruonfyörold*
sitruonpipär [sitruo`n-pipär] *-n (-em)* **citronpeppar**
sitruonpress -n (-em) -er **citronpress**
sitruonsyr -ą f[1] **citronsyra**
sittbräð var. av *sittjbräð*
sitter [si`tter] *sittrą* f[1] **cittra**
sittj -n (-em) -er **sits**, **säte**
sittja sit – sått – setið, uppmaningsf *sit* **sitta**, se ex. || *sittj að* sitta åt; *sittj autum* vara angelägen om, vara inriktad på; *sittj etter* sitta kvar; *sittj fast* sitta fast; se äv *fast*; *sittj firi* sitta i vägen; *sittj i* sitta i; genljuda, skalla; *sittj inne* sitta inne; *sittj ijuop* sitta ihop; *sittj kwer(e)* sitta stilla, se ex., sitta kvar; *sittj launggt ini wiðim* sitta hårt åt (ngt som tar tid el. går trögt); *sittj millǫ* sitta emellan; *sittj ǫ* sitta på; åka med, lifta, ex. se **bak** på; *sittj åv* sitta av; *werd sittjend* bli sittande, se ex.
sittjbaink -baintjin (-baintjem) -bainker **sittbänk**
sittjbräð -eð (-ę) = **sittbräda**; **toft**
sittjdåyn -ą f[1] **sittdyna**
sittjpall -n (-em) -er **sittpall**
sittjplass -n (-em) -er **sittplats**
sittjriktun **sittriktig**
sittningg f[3] **sittning**
sittplass var. av *sittjplass*
sittsa se *sittja*
sittupp [sit(t)u´pp] *-in (-em) -er* **sittopp**, smäll
situasiuon = (-em) -er **situation**
siuoða siuoð – soð – suoðið **sjuda**, **koka**; **susa**; **sorla** || *siuoð upp* koka upp; *siuoð yvyr* koka över
siuoðiet n: *-ie't* **kokhet**
siuok **sjuk**, **dålig**
siuoka f[1] **sjuka**, **sjukdom**
siuokaus -að (-ą) = **sjukhus**, ex. se **kokerska**
siuokaussaingg -saindję (-saindjin) -saingger **sjukhussäng**
siuokbil -n (-em) -er **sjukbil**
siuokbisyök -bisyötjeð (-bisyötję) = **sjukbesök**
siuokdjymnast -n (-em) -er **sjukgymnast**
siuokduom -in (-em) -er **sjukdom**
siuokduomsbild -n (-em) -er **sjukdomsbild**
siuokiem -eð (-ę) = **sjukhem**
siuokjymnast mer sv var. av *siuokdjymnast*
siuokkass -ą f[1] sjukkassa, **sjukpenning**
Siuokkassą f[1] **Försäkringsskassan**, se ex.
siuoklað med sms var. av *sjoklað*
siuoklieðun **sjukledig**
siuoklin **sjuklig**
siuoklingg -lindjin (-lindjem) -lingger **sjukling**
siuokpeningg [sĭuo`k-pęnįŋŋg] *-indjin (-indjem)* **sjukpenning**
siuoksal -n (-em) -er **sjuksal**
siuokskrievað **sjukskriven**
siuokstjyötesk -ą f[1] **sjuksköterska**, ex. se **sy** igen
siuokstugu [sĭuo`k-stugu·] f[2] **sjukstuga** || *upǫ siuokstugun* på sjukstugan
siuokstugå äldre grundf t. *siuokstugu*
siuoksyster -systrę (-systern) -systrer **sjuksyster**, **sjuksköterska**
siuokwård -ę (-n), äv m: *-n (-em)* **sjukvård**
siuokwårder -n (-am) -er **sjukvårdare**
siuornal var. av *sjornal*
siuov **själv**, se ex.; **ensam**, se ex. || *fer sig siuov* för sig själv, ensam; *ini siuov bymm* inne i själva byn; *siuov sig* [sĭuo´v-sig] egensinnig; självrådig; självtillräcklig; självisk; *åv sig siuov(t)* av sig själv(t); *(wårå) fer sig siuov* (vara) för sig själv, i ensamhet
siuovbiugrafi -'nn (-em) -er **självbiografi**
siuovbörg **självmedveten**, **självtillräcklig**
siuovdä -där -duo -däeð **självdö**
siuovdäðn **självdöd**
siuovesta **självaste**
siuovfesyrend **självförsörjande**
siuovguoð **självgod**

Siuovin (Siuovam) **Djävulen**
siuovin (siuovam) **basen**; chefen; husbonden
siuovis -n (-em) -er **selfie** (nydal)
siuovklart **självklart**
siuovklårt var. av *siuovklart*
siuovkrullað **självlockig**
siuovliuoð = (-ę) = **självljud**, **vokal**
siuovlärd **självlärd**
siuovputrett -eð (-ę) = **självporträtt**
siuovputrett var. av *siuovpuotrett*
siuovrisk -ristjin (-ristjem) -risker **självrisk**
siuovserwiringg f[3] **självservering**
siuovskrievað **självskriven**
siuovstendun **självständig**
siuovstyrels -ę (-n), äv m: *-n (-em)* **självstyrelse**
siuovsäker självsäker (fr sv)
siuovtjensl -ą f[1] **självkänsla**
siuovwekseð se *siuovweksn*
siuovweksn n: *-wekseð* **självvuxen**, självväxt
siuovwekst var. av *siuovweksn*
sivil **civil**
sivilfeswar -eð (-ę) = **civilförsvar**
sivilindjinjör var. av *sivilinsjenjör*
sivilinsjenjör -n (-em) -er **civilingenjör**
sjakk adj **schack**, utmattad
sjakk s oböjl **schack** || *old i sjakk* hålla i schack; *sjakk matt* schack matt
sjakkbräð -eð (-ę) = **schackbräde**
sjakta vb[1] **schakta**
sjal -n (-em) -er **schal**
sjampo var. av *stjampo*
sjappa vb[1] **sjappa**
sjappin (i regel bara denna form) **sjappen**, se ex.
sjarmun var. av *stjarmun*
sjelé var. av *stjelé*
sjeni var. av *stjeni*
sjǫ sir – såg – si'tt, uppmaningsf *sjǫ* **se**, se ex.; **träffa** || *add du sę int si'tt!* jo pyttsan!; *eð ir fel tä sjǫ* (ung.) det återstår att se, vi får väl se; *fǫ sjǫ* få se; *jär sjǫ!* se här!; *lat sjǫ* låta se, visa; *lat sjǫ sig* visa sig, se ex.; titta in (komma på besök); *seg eð* jag undrar, ex. se **undra**; *sir du* förstår du, ser du, ex. se **högvatten**; *sir eð aut* som det ser ut, verkar det som; *sjǫ að* se till, se ex., titta till; *sjǫ attryvyr* se tillbaka, blicka tillbaka; *sjǫ aut* se ut, se ex.; se ut att, se ex., verka, ex. se **som** om; utse; *sjǫ et jälds* se efter (vakta) elden; *sjǫ etter* + dat se efter, passa, vakta, ta hand om; sköta om; vittja; *sjǫ fram að* o. *sjǫ fram mụota* se fram emot; *sjǫ framter* se framåt; vara framsynt; *sjǫ frǫ sig* se bra på långt håll; ha god sikt; *sjǫ för sig* se sig för; *sjǫ gainum* se igenom; *sjǫ nið ǫ* se ned på; *sjǫ ǫ* [sĭǫ̲´ ǫ] + ack se på, titta på; *sjǫ ǫ* [sĭǫ ǫ̲´] se på; *sjǫ på fa'n!* se på fan; *sjǫ sig för* se sig för; *sjǫ sig umringg* se sig omkring; *sjǫ so* se till att, se ex., sörja för att; *sjǫ stårån* stirra frånvarande; *sjǫ til* se till, se ex.; titta till, se ex.; *sjǫ til so* se till att, sörja för att; *sjǫ um* se till, titta till, se ex.; passa; *sjǫ upp* se upp; *sjǫ upp að* se upp till, (beundra); *sjǫ upp min* se upp med; *sjǫ upp ogum* se upp, titta upp; *sjǫ yvyr* se över, gå igenom, studera, undersöka, inspektera; *sjǫ åv* se till; titta bort från, släppa ur sikte
sjokk sjottjin (sjottjem) sjokker **chock**
sjokka vb[1] **chocka** || *sjokkað* chockad
sjoklað med sms var. av *sjuklað*
sjoppa var. av *stjoppa*
sjornal -n (-em) -er **journal**
sjornalfilm -in (-em) -er **journalfilm**
sjornalist -n (-em) -er **journalist**
sjǫ'ss I. *si'ss – sågs – si'tts* **ses**; II. *si'ss – si'ddes – si'ddas* ha **respekt** för, se ex. || *sjomms!* o. *sjǫums!* vi ses!; *sjǫs (fer)* genera sig för, blygas för, vara blyg för; ha respekt för; vara rädd för
sjov var. av *stjåv*
sjǫwerd **sevärd**
sjǫwerdiet f[4] **sevärdhet**
sjǫwärd var. av *sjǫwerd*
sjǫwärdiet var. av *sjǫwerdiet*
sju räkn **sju** || *sju undrað* sjuhundra
[1]*sju* s *sju'nn,* äv *sjunn (sju'mm,* äv *sjumm) sjuer* [168] **sjö** || *et sju'ss* till sjöss; *niðwið sju'nn* (nere) vid sjön
[2]*sju* s *sjunę (sju'nn)* **kruståtel** (bottengräset)
sjua f[1] **sjua** || *sjuą* sjuan, sjunde klass
sjubåt [sĭu"-bå̲t] *-n (-em) -er* **roddbåt** (anv i sjöar o. tjärnar)
sjufart [sĭu"-fa̲rt] *-n (-em)* **sjöfart**
sjufugel [sĭu"-fu̲gel] *-n (-fuglem) -fugler* **sjöfågel**
[1]*sjugras* [sĭu"-gra̲s] *-eð (-į)* **sjögräs**; olika slag av vattenväxter, t.ex. fräken
[2]*sjugras* [sĭu"-gra̲s] *-eð (-į)* siagräs, **kruståtel**
sjugryön [sĭu"-gry̲ön] häftigt **förbittrad**, **ursinnig**
sjuklað -n (-em) **choklad** (att äta)
sjukladbit -n (-em) -er **chokladbit**
sjuklaðkaku [sĭukla̲`-kaku·] f[2] **chokladkaka**
sjuklaðkåkå äldre grundf t. *sjuklaðkaku*
sjuklaðså'ss -n (-em) -er **chokladsås**
sjuklien [sĭu"-kli̲en] **sjösjuk**
sjumann [sĭu"-mąnn] = *(-em) -menner* **sjöman**
sjund [sĭu̲`nd] var. av *sjuund*

[168] Lokalt kan ordet vara femininum.

sju'nd var. av *sjuund*
sjungga vb[1] **sjunga** (i S Älvd)
sjuoklað se *siuoklað*
sjuröver [sĭu"-rö̲ver] *-n (-am) -er* **sjörövare**
sjusiuok [sĭu"-sĭu̲ok] **sjösjuk**
sjusoverda'n [sĭu"sove-da̲'n] *(-daem)* **sjusovardagen** (27 juli)
sjusstir stavningsvar. av *sjustir*
sjust [sĭusst] **schyst**
Sjustiennur [sĭu"-stjennur] **Sjustjärnorna, Plejaderna**
sjustir [sĭu`sstir̲] vb[1] **justera**
sjustiringg [sĭusti̲`rįŋg] f[3] **justering**
sjustrand [sĭu"-strąnnd] *-ę (-n) -er* **sjöstrand**
sjusåverda'n var. av *sjusoverda'n*
sjutaðu [sĭu"-taðu·] f[2] **kruståtel**
sjutiðę [sĭu̲´-ti̲ðę] *(-tiðn)* **sjutiden** || *i sjutiðn* i (vid) sjutiden
sjutti [sĭu´tti] **sjuttio**
sjuttią [sĭu´ttią] f[1] sjuttian, dvs riksväg **sjuttio**
sjuttifemma f[1] **sjuttiofemma** (75-centilitersbutelj)
sjuttifemårsdag [sĭuttifę´mmås-da̲g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **sjuttiofemårsdag** || *ǫ sjuttifemårsdaem* på sjuttiofemårsdagen
sjuttifemårskalas [sĭuttifę´mmås-kala̲s] *-eð (-ę)* = **sjuttiofemårskalas**
sjuttitaleð [sĭu´tti-ta̲leð] *(-talį)* **sjuttiotalet**
sjuttiund [sĭu´ttiųnd] o. [sĭu`ttiųnd] **sjuttionde**
sjuttiåringg [sĭu´tti-å̲rį̲ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **sjuttioåring**
sjuttjǫ [sĭu`ttĭǫ] **sjutton**, se ex.
sjuttjǫundraðtaleð (-talį) **sjuttonhundratalet** || *attrǫ* o. *ǫ* o. *upǫ sjuttjǫundraðtalį* **på** 1700-talet
sjuttjund [sĭu`ttĭųnd] **sjuttonde**
sjuttjånd lokal var. av *sjuttjund*
sjuttǫ yngre var. av *sjuttjǫ,* t.ex. *eð wete sjuttǫ* det vete sjutton
sjuttund yngre var. av *sjuttjund*
sjutusand **sjutusan**
sjutåðå äldre grundf t. *sjutaðu*
sjuund [sĭu̲`ųnd] **sjunde**, se ex.
sjuwaik [sĭu"-waĭk] *-waitję (-waitjin) -waiker* **sjövik**
sjuwattn [sĭu"-watt'n] *-wattneð (-wattnę)* **sjövatten**
sjuwåninggsaus [sĭu̲´wånį̲ŋ(g)s-aus] *-að (-ą) =,* äv *-eð (-ę) =* **sjuvåningshus**
sjuåringg [sĭu̲´-å̲rį̲ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **sjuåring**
sjuårsoldern [sĭu̲´ås-ollde(r)n] o. [sĭu̲`ås-ollde(r)n] *(-åldrem)* **sjuårsåldern**
sjuårsåldern var. av *sjuårsoldern*
sjå oböjl **sjå**, se ex.
sjåpun **sjåpig**
sjägel [sĭä"gel] vb[1] **kasta, slunga**; (gråspråk: 'kasta åt ngn varor för underpris')
sjäkk sjättjin (sjättjem) sjäkker **säck**; (gråspråk: 'penningpung')
sjäkkpip -ą f[1] **säckpipa**
sjäkktyg -tyeð (-tyę) **säckväv**
sjäkkun **säckig**
sjäkkwev -in (-im) **säckväv**
sjäks räkn **sex** || *sjäks tusn* sextusen; *sjäks undrað* sexhundra
sjäks s var. av *seks*
sjäksa f[1] **sexa** (siffran) || *sjäksą* sexan, sjätte klass
sjäkskantun **sexkantig**
sjäksmann [sjä´kksmąnn] = *(-em) -menner* **sexman** (medlem av kyrkostämma)
sjäkst [sĭä`kkst] **sjätte**
sjäkstdiel -n (-em) -er **sjättedel**
sjäksti [sĭä´kksti] **sextio**
sjäkstiðę [sĭä´kks-ti̲ðę] *(-tiðn)* **sextiden**, se ex.
sjäkstitaleð [sĭä´kksti-ta̲leð] *(-talį)* **sextiotalet**
sjäkstiund **sextionde**
sjäkstiåringg [sĭä´kksti-å̲rį̲ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **sextioåring**
sjäkstiårskalas [sĭä´kkstiås-kala̲s] *-eð (-ę)* = **sextioårskalas**
sjäkstǫ **sexton**
sjäkstǫdiel -n (-em) -er **sextondel**
sjäkstǫundraðtaleð (-talį) **1600-talet**
sjäkstund **sextonde**, se ex.
sjäkstånd lokal var. av *sjäkstund*
sjäksun var. av *seksun*
sjäksåringg [sjä`kks-å̲rį̲ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **sexåring**
sjäksårun **sexårig**
själ -ę (-n) -er, (äv m: *-n (-em) -er*) **själ**, se ex.
själrindjningg f[3] **själaringning**
själslin **själslig**
sjäppa f[1] **tik** || *mjok sjäppų* (yngre *mjok sjäppą*) vissla (skämts, eg. 'mjölka tiken')
Sjär'n [sĭä̲`(r)'n] **Särna** || *að Sjär'n* till Särna; *upi Sjär'n* (upp) till Särna, ex. se **bister**
Sjärna lokal var. av *Sjär'n*
Sjärnaieðę var. av *Sjärnieðę*
Sjärnieðę (-ieðn) **Särnaheden, Heden**
Sjärnkaller Särnakarlar; **Särnabor**
sjärnmǫl -eð (-ę) = **särnamål**
sjäslongg var. av *stjäslongg*
sjättja vb[1] **lyfta** upp o. ned; **guppa, skumpa, hoppa**; **packa** (innehållet t.ex. i en säck gm att stöta den mot golvet) || *sjättj og läa* skratta så magen hoppar
s.k. **s.k.** (så kallad)
skabb -in (-em) **skabb**
skabba vb[1] var. av [2]*skrabba*
skabbłǫs -eð (-ę) = **tjatmåns**

skabbröv -in (-im) -ir **skabbräv**
skabbun **skabbig**
skaða vb[1] mer sv var. av *skåðå*
skaðediuor [ska"ðe-dĭu̯or] *-eð (-ę)* = **skadedjur**
skaðestond [ska"ðe-stǫnnd] *-eð (-ę)* = **skadestånd**
skaði -n (skåðåm) skaðir **skada**, se ex.; **synd**, se ex., beklagligt || *stur skaði (at)* mkt synd (att)
skaðlin i uttr *fer skaðlin* (allt)för **fin** (t.ex. för att använda till vardags)
skaðu mer sv var. av *skaði*
skaðuli [ska"ðuli] adv, predikativt adj **synd**, se ex.
skaðulit [ska"ðulit] **synd**, se ex., **olyckligt**, beklagligt || *skaðulit naug* tråkigt nog, tyvärr
skaðureglirer [ska"ðu-reglĭrer] *-n (-am) -er* **skadereglerare**
skaffa vb[1] **skaffa** || *skaff sig* skaffa sig
skafferi -eð (-ę) -er, el. oböjt **skafferi**
skafyötes [ska"-fy̆ötes] **skavfötters**
skaið -ę (-n) -er **skida**, ex. se **sväng** || *renn ǫ skaiðum* o. (yngre språkbruk:) *åk skaiðer* åka skidor
skaiða s f[1] yngre var. av *skaið*
skaiða vb[1] **skida**, åka skidor, se ex.; slinta
skaiðakningg [skaĭ`ð-aknĭŋŋg] ovanl var. av *skaiðåkningg*
skaiðband -eð (-ę) = enklare **skidbindning**
skaiðbinsl -eð (-ę) = skidbindsle, **skidbindning**
skaiðbokk -bottjin (-bokkam) -bokker **skidbacke**
skaiðbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker **skidbyxor**
skaiðdress -n (-em) -er skiddress, **skiddräkt**
skaiðdyr -ą f[1] uppkört **skidspår**
skaiðett -ą f[1] **skidmössa**
skaiðfyör -eð (-ę) = **skidföre**, se ex.
skaiðkrepp -ą f[1] skidbrätte, **brätte** || *skaiðkreppur* äv uppdragande fjädermoln med krokar, vilka spådde väder
skaiðkringgel -kringglą f[1] **kringla** på skidstav, **tryga**, truga
skaiðlopp -eð (-ę) = **skidlopp**
skaiðluv -eð (-ę) = skidlov, **sportlov**
skaiðlåv mer sv var. av *skaiðluv*
skaiðlärer -n (-am) -er **skidlärare**
skaiðlöper -n (-am) -er **skidlöpare**
skaiðmell -ą f[1] enklare **skidbindning**
skaiðol -ą f[1] enklare **skidbindning**
skaiðpjäks -ą f[1] **skidpjäxa**
skaiðrenner -n (-am) -er **skidlöpare**, **skidåkare**
skaiðrenneri -eð (-ę), el. oböjt skidåkande, **skidåkning**
skaiðrenningg f[3] **skidåkning**
skaiðskuo -'nn (-'mm) -ner **skidsko**
skaiðspuor -eð (-į) = **skidspår**
skaiðstaðion oftast oböjt **skidstadion**
skaiðstjuotningg f[3] **skidskytte**
skaiðstjytt -n (-em) -er **skidskytt**
skaiðstor -n (-em) -er **skidstav**
skaiðtjåk -tjåtjin (-tjåkam) -tjåker **dragkälke** med skidliknande medar
skaiðtur -n (-em) -er **skidtur**
skaiðtävlingg [skaĭ`-tävlĭŋŋg] f[3] **skidtävling**
skaiðudd -n (-em) -er **skidspets**
skaiðupp -ą f[1] skidgupp, **gupp**, **hoppgupp**
skaiðwall -ą f[1] **skidvalla**
skaiðåker -n (-am) -er **skidåkare**
skaiðåkningg f[3] **skidåkning**
skaikun **ojämn**, **krokig**, **vind**
skailift -n (-em) -er **skylift**, **hävare**
skaina skain – stjien (äv *skien*) *– stjinið* (äv *skinið*) **skina**, ex. se **måne**, **sol** || *skain att* reflektera; *skain gainum* skina igenom; *skain ǫ* utstråla värme, se ex., värma, se ex.; *skain upp* skina upp
skakk **vind**, **skev**, **sned**; **schack**, utmattad
skakkel s yngre var. av *skakul*
skakkel sig vb[1] **sträcka** ut sig (för att vila)
skakkelkrepp -ą f[1] **skakelträ**
skakkelslå -nę (-'nn) -er **skakelslå**
skakkeltrai -'tt (-nę) = **skakelträ**
skakul [ska"kul] *-n (skakklem) skakkler* **skakel** || *eð lop ǫ skakuln* (el. *skakklą*) *að nogum* ngn har tur, se ex., flyt, framgång, är lyckosam; *i ollum skakklum* fullt påklädd
skakulin [ska"kulĭn] **skakig**; **darrig** || *skakulin i nevum* darrhänt
skakun [ska"kų̆n] **skakig**; **darrig**; **skakis**, rädd || *skakun i nevum* darrhänt
skal s *-eð (-į)* = **skal**
skal – skullde – (ingen inf- el. sup-form noterad) **ska** nödvändigtvis, **ska** prompt; **måste** || *eð skal ul go* det måste gå
skala f[1] **skala**, se ex.
skalas [ska"las] lokal var. av *skalaus*
skalaus [ska"l-aus] *-að (-ą) =,* äv *-eð (-ę)* = **dass**, **toalett**, se ex., **avträde**
skalausbljomm [ska"laus-blĭǫmm] *-in (-am) -er,* äv *-ą* f[1] **rödblära**; midsommarblomster; (lokalt) backskärvfrö
skalausdörer [ska"laus-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **toalettdörr**, dassdörr
skalausgras [ska"laus-gra̲s] *-eð (-į)* **rödblära**
skalauspapir [ska"laus-papi̲r] *-eð (-ę)* = **toalettpapper**
skalausstuol [ska"laus-stu̲ol] *-n (-em) -er* **toalettstol**, **toalett**

skalaustrost [ska"laus-trosst] *-n (-em) -er* **björktrast**
skald -n (-em) -er **skald**
skalda vb[1] **skalda**
skallgaung mer sv var. av *skollgaungg*
skallun mer sv var. av *skollun*
skalm var. av *skalma*
skalma f[l] **skänkel**, **skalm**; **skakel**
skamblin **skamlig**; **skamsen**, **generad**
skamm -in (-em), äv f: *-ę (-in)* **skam**, se ex. || *skamm tä sajend* skam till sägandes
skammbuorr -n (-am) -er **tordyvel**
skammfilað **skamfilad**
skammflekk -flettjin (-flettjem) -flekker **skamfläck**
skammlin var. av *skamblin*
skammlos **skamlös**
skammlosa f[l] **skamlöshet**; **fy skam!**, **fy skäms!**
skammlåtun **gnällig**
skammrå -nę (-'nn) -er **skamvrå**
skammstjyör **snarstucken**
skamper [ską´mmper] pl: *skamprer* **snäll**, se ex., **beskedlig**; **förnöjd**, **lugn**
skamperdruttjin n: *-druttjeð,* pl: *-drukkner* **salongsberusad** (eg. 'snälldrucken')
skampergoss -n (-am) -er **snäll** gosse
skampersput -n (-em) -er **pussmun**; maträtt av **långfil**, tunnbröd o. lingonsylt
skandal -n (-em) -er **skandal**
Skandinavien **Skandinavien**
skandinavisk **skandinavisk**, nordisk
skandlåtun var. av *skammlåtun*
skanna vb[1] **skanna** || *skann åv* skanna av; *skann in* skanna in
skanner -n (-am) -er **skanner**
skans -n (-em) -er **skans**, se ex.
Skansfest -ę (-n) -er **Skansfest**, fest på Rots Skans
Skansn [ską´nns'n] *(Skansem)* **Rots Skans** (Älvd:s hembygdsgård), ex. se **söderut** || *autǫ Skansn* till Rots Skans; *upǫ Skansem* på Rots Skans; *upǫ Skansn* till Rots Skans
Skanswaktę (-waktn) -wakter var. av *Skanswaktn*
Skanswaktn (-waktem) -wakter **Skansvakten** (Älvd:s hembygdsförenings midsommartidning)
skap -eð (-ę) = **könsdelar** på man, hingst el. tjur
skapa vb[1] (äv *skaper – skapte – skapt*) **skapa**, se ex. || *int iet skapend dugg* o. *int iet skapend grand* inte ett skapandes grand; *skap aut sig* styra ut sig, spöka ut sig; *skap sig* grimasera, göra sig till, bära sig (underligt) åt; *skap sig um ogų* grimasera; *skap um* omskapa; *skap um sig* göra om sig; *skapað* skapad, skapt, beskaffad; *skapt* skapt, skapad, beskaffad
skapels -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **skapelse**; **varelse**
skaper -n (-am) -er **skapare**, ex. se **skapa**
skapli adv **skapligt**
skaplin **skaplig**
skapnað [ska"pnað] *-n (-im) -ir* **skepnad**, **gestalt**, **form**, **utformning**; **tillstymmelse**
skapt -eð (-ę) = **skaft**, se ex. || *(drågå sig) iemter skaptę* (dra sig) hemåt (skämts)
skaptsuop -in (-em) -er **sopborste** på skaft, **långborste**
skard -eð (-ę) = **hack**, **skåra**, se ex.; **harläpp** (harmyntskåra)
skardtytt -ą f[l] **harmynt** kvinna
skardugrukk [ska`rdu-rukk] *-ruttjin (-ruttjem) -rukker* **långrock** med skört
skardun som har **skåror**, **repig**; **kantstött**; **harmynt**
[1]*skari -n (skåråm)* **skare**, se ex.
[2]*skari -n (skåråm) skarir* **skara**; **följe**; **procession**
skarp **hård**, se ex.; **skarp**, tydlig
skarpa f[l] **hårdvall**, torr, hård, mager **mark**
skarpamusiuon = (-em) skarp **ammunition**
skarpatt -n (-em) -er **kubb**, **plommonstop**
skarpbokk -bottjin (-bokkam) hård mark, torr, mager **mark**
skarpbröð = (-ę) hårt **bröd**, i sht hårt **tunnbröd**; **knäckebröd**
skarpbröðgǫs -ę (-n) -er hård **smörgås**
skarpbull -n (-am) -er **spisbröd**, **knäckebröd**
skarpbullgǫs -ę (-n) -er hård **smörgås**
skarpdrait -drait -driet -dritið **prutta**, **fjärta** högt o. ljudligt
skarpbullsmyörgǫs -ę (-n) -er hård **smörgås**
skarpdisk -distjin (-distjem) -disker **hårddisk**
skarpett -ą f[l] stärkt kvinno**mössa**, bindmössa
skarpgǫs -ę (-n) -er hård **smörgås**
skarpgras -eð (-į) **stagg**
skarpin **skarpen** i uttr *ǫ skarpin* o. *upǫ skarpin* på **skarpen**
skarpladd vb[1] **skarpladda**
skarpland -eð (-ę) fast **mark** (till skillnad från myrmark)
skarpmakk -mattjin (-mattjem) -makker **skalbagge** (äv t.ex. **kackerlacka**)
skarppapir [ska`rrp-papir] *-eð (-ę)* **kartong** (materialet)
skarpretter -n (-am) -er **skarprättare**, **bödel**
skarprukk -ruttjin (-ruttjem) **hårdrock** (nydal)
skarpskari [ska`rrp-skari·] *-n (-skåråm)* hård **skare**
skarpskårå -n ack o. yngre grundf av *skarpskari*
skarptunnbröð = (-ę) hårt **tunnbröd**

skarre skarrn (skarram) skarrer **mager** o. skinntorr man
skarrfisk -fistjin (-fistjem) **torrfisk**, torkad **lutfisk**, **klippfisk**
skartytt lokal var. av *skardtytt*
[1]*skarv -in (-em) -er* **skarv**
[2]*skarv* var. av *skarvs*
skarva vb[1] skarva || *skarv i* skarva i; *skarv ijuop* skarva ihop
skarvs -n (-em) -er **scarf**
skati -n (skåtåm) skatir **svans**, ex. se **skogsmus**, **svansstump**; (skämts) **bakdel**, **ända**; torr **träd-topp** || *drag að sig skåtån* sätta svansen mellan benen; *kumå attrǫ skåtåm* komma på efterkälken; *lat drag skåtån sig* låta lura sig
skatt -n (-em) -er **skatt**, ex. se **arg**, **hög**
skatta vb[1] **skatta**
Skattewertjeð (-wertję) **Skatteverket**
skattkamar [ska`tt-kamar] *-n (-em) -er* **skattkammare**
skattmas -n (-em) -er **skattmas**
skattpeningger [ska`tt-pęnįŋŋger] **skattepengar**
skattskriev -skriever -skrievd -skrievt **skattskriva**
skattskrievningg f[3] **skattskrivning**
skatu f[2] **skata**, se ex.
skatubu [ska"tu-bu] *-bu'tt (-bunę)* = **skatbo**
skatuknaip [ska"tu-knaĭp] *-in (-am) -er* **knipa** (fågeln), knipand
Skatunggbynn [ska"tuŋ(g)-bɣnn] *(-bymm)* **Skattungbyn**
skaula vb[1] **skola**, **utbilda** || *skaul in sig* skola in sig; *skaul sig* skola sig, utbilda sig; *skaul um sig* skola om sig, omskola sig; *skaul upp* skola upp; *skaul upp sig* skola sig, utbilda sig; *skaulað* skolad, utbildad, studerad
skaularbiet -eð (-ę) = **skolarbete**
skaulaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę)* = **skolhus**
skaulavslutningg f[3] **skolavslutning**
skaulbaink -baintjin (-baintjem) -bainker **skolbänk**
skaulbuok -buotję (-buotjin) -byöker **skolbok**
skaulbuss -n (-em) -er **skolbuss**
skauldag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **skoldag**
skaule skaul'n (skaulam) skauler **skola** || *et skauler* till skolan; *go aut skaulan* o. *go frǫ sig skaulam* gå ut skolan; *go i skaulam* gå i skolan; *old skaulan* hålla skola; undervisa; *slut skaulam* sluta skolan
skaulfröken = (=) *-frökner,* b.f. äv *-fröknę,* gen *-es* **skolfröken**
skaulgard -n (-em) -er **skolgård**
skaulgaungg -gaundjin (-gaundjem) **skolgång**
skaulgoss -n (-am) -er skolgosse, **skolpojke**, ex. se **plita** ihop
skaulinspektör -n (-em) -er **skolinspektör**
skaulkamrat -n (-em) -er **skolkamrat**
skaulklass -n (-em) -er **skolklass**
skaulkompis -n (-em) -er skolkompis, **skolkamrat**
skaulkripp -in (-em) -er **skolbarn**; **elev**
skaulkull -ą f[1] **skolflicka**
skaulkuort [skau`l-kuort] *-eð (-ę)* = **skolkort**
skaulkör -n (-em) -er **skolkör**
skaullieðningg f[3] **skolledning**
skaulluns -n (-em) -er **skollunch**
skaulluv -eð (-ę) = **skollov**
skaullåv mer sv var. av *skaulluv*
skaullärer -n (-am) -er **skollärare**
skaulmann = *(-em) -menner* **skolman**
skaulmaterial -eð (-ę) **undervisningsmaterial**
skaulmįester -n (-am) -er **skollärare**
skaulmuognaðspruov -eð (-ę) = **skolmognadsprov**
skaulningg f[3] **skolning**
skaulolder -n (-åldrem) **skolålder**
skaulplikt -ę (-n) **skolplikt**
skaulpåyk -påytjin (-påykam o. *-påytjem) -påyker* **skolpojke**
skaulrįes -ą f[1] **skolresa**
skaulsal -n (-em) -er **skolsal**, klassrum
skaulstart [skau`l-start] *-n (-em) -er* **skolstart**
skaulstjem -að (-ą) =, äv: *-ą* f[1] **skolschema**
skaulstjuo'ss -n (-em) -er **skolskjuts**
skaulstjäf -in (-em) -er **skolchef**
skaulstugu [skau`l-stugu·] f[2] **skolhus**
skaulstugå äldre grundf t. *skaulstugu*
skaulstyr -eð (-ę) = **skolstyrelse**
skaultanndukter -n (-am) -er **skoltandläkare**
skaultannläker -n (-am) -er **skoltandläkare**
skaultið -ę (-n) **skoltid**
skaultjyök -tjyötjeð (-tjyötję) = **skolkök**
skaultytt -ą f[1] **skolfröken**
skaulungg -undjin (-unggam) -ungger skolunge, **skolbarn**
skaulunggduom -in (-em) -er **skolungdom**
skaulweg -we'n (-weem) -weer **skolväg**
Skaulwertjeð (-wertję) **Skolverket**
skaulwäsk [skau`l-wäsk] *-ą* f[1] **skolväska**
skaulålder var. av *skaulolder*
skaulår -eð (-ę) = **skolår**, **läsår**
skaulåvslutningg var. av *skaulavslutningg*
skaunk skauntjin (skauntjem) skaunker **skank**, **ben** (ss extremitet), (ofta) bakben på älg
skaur -ę (-n) -er **skur**
skauratt -n (-em) -er **paraply**
Skaurmann oftast oböjt, annars = *(-em)*

åskan personifierad
skaurmansmuoln -eð (-ę) = **åskmoln**
skaut -n (-em) -er **scout**
skautknaiv -in (-em) -er **scoutkniv**, dolk
skav -eð (-į) **skav**; **innerbark** på tall
skavaunk -auntjin (-auntjem) -aunker **skavank**
skaver [ska"ver] vb[1] **skramla**; **darra** || *skaver tannum* hacka tänder
skavertrill ska"ver-trill] *-ą* f[1] **trilla** med järnskodda hjul
skavi -n (skåvåm) skavir **skavjärn**
skavrun [ska"vrụn] **darrig**; **skramlig**
skavu f[2] tunn **skiva**, liten **bit**; **skavjärn**
skeddjervel -n (-ervlem) -ervler mkt **skäggig** man
skeddjugkall [ske`ddźu-kall] *-n (-em) -er* **skäggig** man
skeddjun **skäggig**
skefta vb[1] **flänga** || *skeft febi* flänga förbi; *skeft åv* flänga iväg. Se äv *skepta*
skegg skeddjeð (skeddję) = **skägg**, se ex.; **könshår**, **pubeshår**
skeggervel var. av *skeddjervel*
skegglavi [ske`gg-lavi·] *-n (-låvåm)* **skägglav**
skegglåvå -n ack o. yngre grundf av *skegglavi*
skeggstubb -in (-em) **skäggstubb**
skekklas skekkles – skekkles – skekklas **gå**, **gå** omkring; gå med långa steg, (ung.) **sjava**, ex. se **kortkalsonger**; **dansa** (nedsätt) || *skekklas åv upi legų* krypa till kojs (skämts, eg. 'kliva iväg upp i bädden')
skekklun **gänglig**
skekta vb[1] **skäkta**; **sprätta** || *skekt sig* krafsa sig med bakbenet framtill på kroppen
skekttrai -'tt (-nę) = **skäkta**
skela var. av *skelå*
skelett -eð (-ę) = **skelett**
skelklipp (sig) var. av *skelåklipp (sig)*
skelklippt var. av *skelåklippt*
skella skeller – skellde – skellt **skälla**, ex. se **hund** || *skell aut, skell nið* o. *skell upp* skälla ut
skellsuord [ske´lls-uord] *-eð (-ę)* = **skällsord**
skelun [ske"lụn] **kal**; **skallig**, **flintskallig**
skelå skelär – skeläð – skelåð göra **kal**, t.ex. **kalhugga**, **snagga**, **plocka** (fågel) || *skelå sig* snagga sig; *skelå åv* kalhugga, hugga rent; *skelåð* avskalad, kal; flintskallig
skelåklipp -klipper -klippt -klippt **snagga** || *skelåklipp sig* snagga sig; *skelåklippt* snaggad
skemma skemmer – skemmde – skemmt **skämma**; **fördärva**, göra slö || *skemm aut (sig)* skämma ut (sig); *skemm brott* **skämma** bort
skemmas skemmes – skemmdes – skemmdas **skämmas**; bli **skämd** || *skemmas åv* skämmas, se ex.
skemmd **skämd**
skena skener – skende – skent **torka** (i sht stjärten) || *sken sig* torka sig
skenpapir [skę`n-papir] *-eð (-ę)* = **toalettpapper**
skepi i uttr *að skepi* åt **fanders**, åt **helvete**, ex. se **helvete**; uppåt **väggarna**, se ex. Jfr *skepåm*
skepta vb[1] **skafta** || *skept ljå'nn* fästa lien vid orvet; *skept ǫ* skafta; skarva (ljuga); *skept um* skafta om; *skeptað* skaftad; skapad, skapt
skepåm i uttr *fårå i skepåm* ha för **bråttom** (när man gör ngt, varvid resultatet blir därefter), **hafsa**. Jfr *skepi*
sker -eð (-į) = **skär**; **klippa**, se ex.; **berg** (i dagen), se ex.; (gråspråk: 'socker')
skeraindjer [ske"r-ąĭndźer] *-n (-am) -er* **cliffhanger** (nydal)
skerar [ske"r-ar] *-n (-im) -ir* **klippgrund**, **stengrund** (i vattendrag)
skergard [ske"-gard] *-n (-em) -er* **skärgård**
skerin [ske"rịn] n: *skerið,* pl: *skerner* **skygg**; **rädd**
Skerklitt [ske"-klitt] **Skärklitt** (berg i Älvd med utsikt o. fäbod)
skernabb [ske"-nabb] *-in (-em) -er* **klippudde**, se ex.
skerpa f[1] **fast** mark; **hårdvall**
skersetu [ske"-setu·] f[2] **klippavsats**, **klipphylla**
skersetå äldre grundf t. *skersetu*
skertyölåð [ske"-työlå·ð] **hårdfrusen**
skerun [ske"rụn] **klippig**
sketjil [ske"tśil] *-n (skekklem) skekkler* (långt) **ben**, **skank**; (numera oftast) **lång** o. smal, **gänglig** person, **drasut**, **räkel**
skettj -n (-em) -er **sketch**
skevin [ske"vịn] n: *skevið,* pl: *skevner* **utmärglad**
skippa vb[1] **skippa**
skissa vb[1] **skissa**
skolder s *skoldrą* f[1] **skallra**; **bjällra**
skolder vb[1] **skallra**, se ex.
skoldergras -eð (-į) **darrgräs**
skolka vb[1] **skolka**
skoll s skall, i uttr *go (ǫ) skoll* gå **skallgång**, se ex.
[1]*skolla* vb[1] gå **skallgång**
[2]*skolla* vb[1] **skalla**, slå ngn med huvudet
skollbien -eð (-ę) = **skallben**
skolle skolln (skollam) skoller **skalle**, **huvud**, ex. se **gumma** || *eð ir skoll ǫ om-dar* han har ett gott huvud, han är intelligent; *skollan ǫ skapt* huvudet på skaft; *stand ǫ skolla* stå på huvudet, stå på näsan, ramla; *stand ǫ skollam* stå på huvudet
skollgaungg -gaundjin (-gaundjem) **skallgång**
skollun **skallig**

skoma f[1] **skida**, **ärtskida**
Skone var. av *Skåne*
skoningg var. av *skåningg*
skonska var. av *skånska*
skorpiuon var. av *skuorpiuon*
skote skotn (skotam) skoter **stump**; **snibb**; **skört** på mansrock
skoter -n (skotrem) skotrer **skoter**
skoterfyör -eð (-ę) = **skoterföre**
skoterlieð -ę (-n) -er **skoterled**
skoterspuor -eð (-į) = **skoterspår**
skotertjåk -tjåtjin (-tjåkam) -tjåker **skoterkälke**
skoteråker -n (-am) -er **skoteråkare**
skott -eð (-ę) = **skott** (på växt), se ex.
skotte skottn (skottam) skotter **skotte**
skrabb -eð (-ę) kort o./el. glest **gräs**
[1]*skrabba* vb[1] vara **krasslig**; vara **skrovlig** i halsen
[2]*skrabba* vb[1] **slå**, meja (i sht kort el. glest gräs)
skrabbugiet f[4] **krasslighet** (i sht vid halsont)
skrabbun **krasslig** (i sht vid halsont), **klen** (i luftrören el. halsen); **kraxig**, **skrovlig** i halsen
skradda vb[1] **sy** kläder
skradder -n (-am) -er **skräddare**
skradderdjisell -n (-em) -er **skräddargesäll**
skradderi -eð (-ę) =, el. oböjt **skrädderi**
skraiða skraið – skrieð – skriðið **skrida** || *skraið ǫ* gå långsamt; *skraið åv* skrida fram, skrida iväg; (om tid) gå, lida, se ex.
skraika f[1] **skrika**; **mager** kvinna
skraintja skraintjer – skrainkte – skrainkt **skränka**
skraintjienn -eð (-ę) = **skränkjärn**
skraintjtaungg -taundję (-taundjin) -taungger **skränktång**
skrak skratjin (skratjim) skratjir (pl ack *skråkå*) **skrake**
skral **skral**, **dålig**, **krasslig**, **sjuk**; **skröplig**; **skör**, **ömtålig**
skraltun **skraltig**, **skröplig**
skrambel [skrą´mmbel] s *skrambleð (skramblę)* **skrammel**; **oväsen**, se ex.
skrambel [skrą`mmbel] vb[1] **skramla**; **sala** || *skrambel ijuop* **skramla** ihop; *skrambel åv* **skramla** iväg, skramlande ge sig av
skramblun **skramlig**
skrammel var. av *skrambel*
skrappel vb[1] **skramla**
skrappelstjäll -ą f[1] **skälla** utan riktig klang
skrapu f[2] **skrapa**; **tillrättavisning**
skratt -eð (-ę) = **skratt**, se ex. || *full i skratt* full i skratt; *old sig fer skratt* hålla sig för skratt
skratta vb[1] **skratta**
skrattabuorr [skra`tt-abuorr] *-n (-am) -er* skrattaborre, hane av **vattenödla**, (vatten)salamander
skrattgruop -ę (-in) -er **skrattgrop**
skrattrietend **skrattretande**
skraunggel [skrąu´ŋgel] s *skraunggleð (skraungglę)* **skrammel**
skraunggel [skrąu`ŋgel] vb[1] **skramla**
skraungglun **skranglig**, **gänglig**
skrauv -in (-em) -er **skorsten**, ex. se **ryka**
skravel [skra´vel] *skravleð (skravlę)* **skrovlighet** (i sht i halsen)
skravlun [skra"vlųn] **skrovlig** i halsen, **rosslig**
skrekk skrettjin (skrettjem) **skräck**
skrekkeksempel -eksempleð (-eksemplę) = **skräckexempel**
skrekkfigur -n (-em) -er **skräckfigur**
skrekkålåell -ą f[1] **skräcködla**
skrekkööel -ödlą f[1] **skräcködla**
skrella skreller – skrellde – skrellt **skrälla**
skrema skremer – skremde (åld *skramde*) – *skremt* (åld *skramt*) **skrämma**, se ex. || *skrem aut* skrämma ut; *skrem auti* skrämma ut (i vattnet); *skrem brott* o. *skrem dieðǫ* skrämma bort; *skrem i drit* skrämma slag på; *skrem in* skrämma in; *skrem laiveð yr* skrämma livet ur; *skrem til non (djärå noð)* skrämma ngn (att göra ngt); *skrem undǫ* skrämma undan, skrämma bort; *skrem upp* skrämma upp; *skrem åv* skrämma iväg; skrämma av (gm hot tilltvinga sig ngt från ngn), se ex.
skremas skremes – skremdes – skremdas **skrämmas**; **hota**, se ex.
skremskuot -eð (-į) = **skrämskott**
skremslin **skrämmande**
skrena vb[1] **skräna**
skrenka skrenker – skrenkte – skrenkt var. av *skraintja*
skrenktaungg var. av *skraintjtaungg*
skrentja var. av *skraintja*
skrentjienn var. av *skraintjienn*
skrepp -eð (-ę) **skryt**, se ex.
skreppa s f[1] **skräppa** (Rumex)
skreppa vb *skrepper – skreppte – skreppt* **skräppa**, **skryta**, se ex. || *skrepp åv* berömma, skryta med, se ex.
skreppdrait -n (-em) -er **skrytmåns**, skrävlare, skrävelmåns, skrythals
skreppstjit -n (-em) -er **skrytmåns**, skrytsam person, som i sitt uppträdande i övrigt beter sig ynkligt (OÖD)
skreppun **skrytsam**
skreppus [skre´ppus] *-n (-em) -er,* el. oböjt **skrytmåns**
skrettja f[1] **skrake** (ffa skrakhona)
skria vb[1] **skria**, **skrika**

skrian s oböjl **skriande**
skriðal [skri"(ð)-a̲l] jättehal, **glashal**
skriðdålin [skri"(ð)-dåḷịn] **urusel**, urdålig, kass
skriðfull [skri"-full] alldeles **full**, **proppfull**
skriðil [skri"ðil] *-n (-em) -er* **sävlig** person (i sht i sina rörelser)
skriðliuos [skri"-lĭu̲os] *-eð (-ę)* = **bräcklig** person; **bräckligt** föremål
skriend **skriande** (förstärkningsord) || *skriend kold* förskräckligt kall, **svinkall**
skrieva skriever – skrievde – skrievt, äv vb[1] **skriva**; stå skrivet, stå || *skriev að* skriva över, testamentera; *skriev aut* skriva ut; *skriev etter* + dat skicka efter, se ex., rekvirera, beställa skriftligt; *skriev frǫ sig* skriva färdigt, skriva klart, avsluta skrivandet; *skriev i* fylla i; *skriev in* skriva in; *skriev ijuop* skriva ihop; sammanskriva; *skriev nið* skriva ned; *skriev ǫ* skriva på; *skriev ǫ sig* skriva på (skriva sitt namn), skriva under, se ex., underteckna; *skriev rieðu* skriva färdigt, skriva klart; *skriev rient* skriva rent, renskriva; *skriev um* skriva om; *skriev under* skriva under, underteckna; *skriev upp* skriva upp, anteckna, notera, ex. se **kalender**; (ung.) teckna ned; *skriev åv* skriva av
skrievan oböjl **skriveri**
skrievas skrieves – skrievdes – skrievdas skrivas; **skriva** till varandra, **brevväxla**
skrievband -eð (-ę) = **färgband** till skrivmaskin
skrievbräð -eð (-ę) = **tangentbord** (eg. 'skrivbräde')
skrievbuok -buotję (-buotjin) -byöker **skrivbok**
skrievbuord -eð (-ę) = **skrivbord**, se ex.; **tangentbord**
skrievbuordslåð -ą f[1] **skrivbordslåda**
skrievels -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er,* äv n: *-eð (-ę)* = **skrivelse**; **skrift**
skriever -n (-am) -er **skrivare**; **skribent**
skrieveri mest i pl: *-er* **skriveri**
skrievfil -eð (-ę) = **skrivfel**
skrievkall -n (-em) -er **skrivare** (person), sekreterare
skrievklåð -ą f[1] **skrivklåda**
skrievmasin = *(-em) -er* **skrivmaskin**, ex. se **finess**
skrievningg f[3] **skrivning**; **skriftligt prov**; **skrivande**, **skriveri**
skrievprugramm -eð (-ę) = skrivprogram, **ordbehandlingsprogram**
skrievstil -n (-em) -er **skrivstil**
skrievtavel [skri̲e`v-tave·l] *-tavlą* f[1] **skrivtavla**
skrievtekken -tekkneð (-tekknę) = **skrivtecken**
skrievyövningg f[3] **skrivövning**
skrift med sms se *skript*
skrift sig se *skripta*
skrikka vb[1] **hoppa**, **skutta**; (nydal) **surfa** (på internet) || *skrikk oll wea* surfa på nätet (nydal)
skrikkskuo -'nn (-'mm) -ner **skridsko**
skrikkskuoais -n (-em) -er **skridskois**
skrikkskuofyör -eð (-ę) = **skridskoföre**
skrilla f[1] **skrilla**
skrin -eð (-į) = **skrin**
skripa f[1] **rispa**, **reva**; **skreva**
skript -ę (-n) -er **skrift** || *go et skripter* gå till (el. ta) nattvarden
skripta vb[1] : *skript sig* **avslöja**, **bekänna**, **säga** som det är; **bikta sig**; *skript upp* **tillrättavisa**, **läxa** upp
skriptli **skriftligen**, skriftligt
skriptlin **skriftlig**
skriptlärd **skriftlärd**
skriptpruov -eð (-ę) = **skriftprov**
skriptrịes -ą f[1] **uppsträckning**, bannor; **husförhör**
skriptspråk -språtjeð (-språtję) = **skriftspråk**
skriskuo [skri"-sku̲o] var. av *skrikkskuo*
skrisskuo [skri`s(s)-sku̲o] var. av *skrikkskuo*
skrittskuo var. av *skrikkskuo*
skroffler [skro`ffler] **skrofler**
[1]*skrokk skrottjin (skrottjem) skrokker* **skrynkla**, **veck**
[2]*skrokk skrottjeð (skrottję)* **skrock**
skrokka vb[1] **skrynkla**, **skrynkla** till
skrokkas skrokkes – skrokkes – skrokkas **skrynklas**, bli **skrynklig**
skrokkmuosi [skro`kk-muosi·] *-n (-muosåm)* **islandslav**
skrokkmuoså -n ack o. yngre grundf av *skrokkmuosi*
skrokkun **skrynklig**, **veckig**
Skrolla **Särna** (vard) || *upi Skrolla* o. *upp Skrolla* upp till Särna
skrolldollar -n (-em) =, pl äv *-dollrer* **femkrona** (skämts, eg. 'Särnadollar')
skrolle skrolln (skrollam) skroller **Särnabo**
skrollegger [skro`l(l)-legger] **"korvar"**, **veck** på nedhasade strumpor (skämts)
skrollflot -eð (-į) **skum** vid köttkok (skämts, eg. 'Särnaflott')
skrollgrensn (-grensem) gränsen mot **Särna**
Skrollieð **Särnaheden, Heden**
Skrollkull -ą f[1] **Särnaflicka**, ogift Särnakvinna
skrollmǫl -eð (-ę) = **särnamål**
Skrollpjutjin (-pjutjem) **Städjan** (skämts, jfr *pjuk*)
skrollspajur pl (dat *-spajum*) **pizza** (skämts, eg. 'särnaspyor')
Skrolltjyöln (-tjyölim) **Särnaskogen** (ödemarken mellan Älvd o. Särna)

skrollwalker **"korvar", veck** på nedhasade strumpor (skämts)
Skrolläð var. av *Skrollieð*
skroma s f[1] **skråma**
skroma vb[1] **skrapa, skrubba**, se ex., få en skråma på
skromt [skrǫmmt], äv [skrǫmt] *-eð (-ę)* =, el. oböjt **spöke**, övernaturligt väsen; **spökeri**
skromta [skrǫ`mm(p)ta], äv [skrǫ`mta] vb[1] **spöka**
skromtistorr -ą f[1] **spökhistoria**
skromtkall -n (-em) -er **spöke**
skromtkråy'ss -eð (-ę) = **skråpuksansikte**, mkt **ful** person
skromtröst -ę (-n) -er **spökröst** (nydal)
skromtskriever -n (-am) -er **spökskrivare** (nydal)
skromun **skråmig**
skrubb -in (-em) -er **skrubb**; **garderob**, ex. se **leta** efter
[1]*skrubba* s f[1] var. av *skrubb*
[2]*skrubba* s f[1] grov **ullkarda**
skrubba vb[1] **skrubba** || *skrubb sig* skrubba sig; *skrubb åv* skrubba av
skrubbsår -eð (-ę) = **skrubbsår**
skruð -n (-em) -er **skrud**
skrugga vb[1] **dugga, duggregna**
skrukken vb[1] **skrumpna** || *skrukken ijuop* skrumpna ihop; *skrukknað* skrumpnad, skrumpen
skrumå ǫ skrumär ǫ – skrumäð ǫ – skrumåð ǫ bildas tunn **is** el. **ishinna**, se ex.
skruot -eð (-ę) **skrot**
skruota vb[1] **skrota**, ex. se **myt**
skruotlåð -ą f[1] **skräplåda**
skruotstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **skrothög**
skruotstie -n (-nem) **skrotsten**
skrupler **skrupler**
skruttjin n: *skruttjeð*, pl: *skrukkner* **skrumpen, skrynklig**
skruv -in (-em) -er **skruv**
skruva vb[1] **skruva** || *skruv að* skruva åt, skruva till, dra till (en skruv); *skruv fast* skruva fast; *skruv ijuop* skruva ihop; *skruv los* skruva loss; *skruv nið* skruva ned; *skruv ǫ* skruva på, sätta på, vrida på; *skruv sund* skruva isär; *skruv til* skruva till; *skruv upp* skruva upp; *skruv åv* skruva av; stänga av
skruvað **skruvad**
skruvbult -n (-em) -er **skruvbult**
skruvdrägär [skru`v-drägä·r] *-n (-am) -er* **skruvdragare**
skruvelais [skru"vel-aĭs] *-n (-em)* tunn **ishinna**
skruvlun [skru"vlụn] **skrovlig**
skruvmäjsel -n (-mäjslam) -mäjsler **skruvmejsel**
skruvningg f[3] **skruvande, mekande**
skruvsteð = *(-ę* o. *-į)* =, äv m: *-n (-am) -er* **skruvstäd**
skrykkel til vb[1] **buckla** till
skrykklun **skrynklig**, se ex., bucklig
skrymsle -ð (skrymslę) = **skrymsle**
skrymta vb[1] **skrymta, hyckla**
skrymter -n (-am) -er **skrymtare, hycklare**
skrynda f[1] **släde** el. vagn med **överrede**; **överrede** till släde el. vagn; **skrinda**
skrynklun mer sv var. av *skrykklun*
skryp **odryg**; **mager**, klen || *wårå skryp* äv vara på upphällningen
skryt -eð (-ę) **skryt**, se ex.
skryta vb[1] **skryta** || *skryt åv* skryta med
skryttja s f[1] **skrynkla, rynka** || *an tuol (it) ingg skryttj ǫ kwiðim* (ung.) han är tjock och ett riktigt matvrak (eg. 'han tål ingen skrynkla på magen')
skryttja vb[1] **skrynkla** || *skryttj enneð* rynka pannan; *skryttj ijuop (sig)* skrynkla ihop (sig); *skryttj til* skrynkla till; *skryttj til sig upi ennę* rynka pannan
skryttjun **skrynklig, rynkig** || *werd skryttjun upi ennę* rynka pannan
skrå -nę (-'nn) -er tunn **järnplåt**
skrål -eð (-ę) **skrål**
skråla vb[1] **skråla**; **rossla**
skrålan s oböjl **skrålande**, skrål
skrålun i åsem **skrovlig** i halsen, **rosslig**
skråpå s äldre grundf t. *skrapu*
skråpå vb *skräpär – skräpäð – skråpåð* **skrapa**; **rykta** || *skråpå att* skrapa upp; *skråpå i* skrapa i, skrapa emot; *skråpå ijuop* skrapa ihop, ex. se **fäder**; *skråpå los* skrapa loss; *skråpå rient* skrapa rent; *skråpå undǫ* skrapa bort; *skråpå yr* skrapa ur, ex. se **baktråg**; *skråpå åv* skrapa av
skråpåsår -eð (-ę) = **skrapsår**
skråtå skrätär – skrätäð – skråtåð tillrättavisa || *skråtå að* säga till på skarpen, huta åt, tillrättavisa
skråvå skrävär – skräväð – skråvåð **prassla, frasa**; **skrapa**; **hosta**
skråvån s oböjl **prasslande, prassel**
skråyle -ð (skråylę) = **ansikte** [169]

[169] Det finns andra uppfattningar om betydelsen av detta ord, men alla är relaterade till huvudet.

skråyta skråyter – skråy'tte – skråy'tt **snarka**; **skryta** || *skråyt åv* skryta med
skråytan s oböjl **skrytande**, skryt
skråytningg f[3] **snarkning**
skräða skräðer – skrä'dde – skrä'tt **skräda**, **rensa** (säd) || *int skräð uordę* inte skräda orden
skräðe -ð (skräðę) **avskräde**, **avfall**; **skal**
skräp -eð (-ę) **skräp**, ex. se **bara**; **avfall**
skräpa s f[1] **skinn** (på mat, t.ex. välling)
skräpa vb[1] **skräpa**; ligga och **skräpa** || *skräp nið* skräpa ned
skräpkupp -in (-am) -er skräppåse, **soppåse**
skräppuost -n (-em) **skräppost**
skräpsjäkk -sjättjin (-sjättjem) -sjäkker skräpsäck, **sopsäck**
skräpstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **skräphög**, **sophög**
skräptunn -ą f[1] **soptunna**, se ex.
skräpun **skräpig**
skräpö -ö'tt (-önę) **hö** av självväxt gräs
skrätja skrätjer – skräkte – skräkt **skrika** || *skrätj end autyr* skrika rakt ut, skrika för full hals, skrika i högan sky; *skrätjend* skrikande
strätjan oböjl **skrikande**, skrik
skrätjans var. av *skrätjan*
skrätjbien -eð (-ę) = **skrikhals**; (skämts) **höftbenskam**, höftkam
skrätjmås -n (-em) -er **skrattmås**
skrätjun **skrikig**, skrikande
skräve -ð (skrävę) = **byggnad**, se ex., **hus**
skrävel [skrä"vel] vb[1] **skrävla**
skröna f[1] **skröna**
skröpa vb[1] **pyssla**, dona
skröplin [skrö`plįn] **skröplig**
skubba var. av *skrubba* vb[1]
skuff -in (-em) -er **skuff**, **baklucka**, bagagelucka
skugga vb[1] **skugga**
skuggbild -n (-em) -er **skuggbild**
skugge skuddjin (skuggam) skugger **skugga**, se ex.
skuggun **skuggig**
skuld -ę (-n) -er **skuld**; **skull**, se ex. || *fǫ skuldę fer* få skulden för; *wårå i skuld* stå i skuld; *wårå i skuld að nogum fer noð* äv vara skyldig ngn ngt
skulda vb[1] **skylla**, **beskylla**, **skylla** på, se ex., **anklaga** || *skuld frǫ sig* skylla ifrån sig, urskulda sig; *skuld ǫ* skylla på, beskylla, anklaga; *skuld sig siuov* skylla sig själv; *skuld yr sig* urskulda sig; *skuld åv sig* skylla ifrån sig, urskulda sig
skuldsett **skuldsatt**
skulta skulter – skulte – skult **kvitta**
skultunsmital [sku`lltųns-mital] *-n (-em)* Skultuna-metall, dvs **mässing**
skumdalt [skų`mmdalt] **skumt**, **dunkelt**
skumm **skum**, **mystisk**; äv var. av *stjymm* || *werd skummt* bli skumt, skymma
skumma vb[1] **skumma**, ögna igenom || *skumm åv* skumma av
skummaðmjok -mjotję (-mjotjin) **skummjölk**
skummjok [skų`m(m)-mjok] var. av *skummaðmjok*
skuo s *-'nn (-'mm) -ner,* dat pl: *skuo'mm,* äv *skuonum* [skuo´nųm] **sko**, se ex.
skuo vb *skuor – skuo'dde – skuoeð* **sko**, ex. se **kapabel**; **verka**; (skämts) **klippa** naglarna || *skuo um* sko om; *skuo sig* sätta på sig skor; sko sig; (skämts) klippa naglarna
skuoaffär [skuo"-afär] *-ę (-n) -er* **skoaffär**
skuobuost [skuo"-buosst] *-n (-em) -er* **skoborste**
skuoduos [skuo"-duos] *-eð (-į)* **skohö**
skuoduosgras [skuo"duos-gras] *-eð (-į)* **blåsstarr**
skuog skuo'n (skuoem) skuoger **skog**, ex. se **skada** s, **ta** ned || *et skuogs* till skogs
skuogkant var. av *skuogskant*
skuognag [skuo"-gnag] *-gnaeð (-gnaę)* **skoskav**, se ex.
skuogǫs var. av *skuogsǫs*
skuogrenn -er -d -t löpa i **träden**, hoppa från **träd** till träd, se ex.
skuogsaffär [skuo´ks-afär] *-ę (-n) -er* **skogsaffär**
skuogsarbiet [skuo´ks-arbiet] *-eð (-ę)* **skogsarbete**
skuogsarbieter [skuo´ks-arbieter] *-n (-am) -er* **skogsarbetare**
skuogsauv [skuo´ks-auv] *-in (-em) -er* **berguv**
skuogsavwerkningg [skuo´ks-avwerknįŋg] f[3] **skogsavverkning**
skuogsbilweg [skuo´ks-bilweg] *-we'n (-weem) -weer* **skogsbilväg**
skuogsbrand [skuo´ks-brąnnd] *-n (-em) -er* **skogsbrand**, **skogseld**
skuogsbruk [skuo´ks-bruk] *-brutjeð (-brutję)* **skogsbruk**
skuogsbruksskaul [skuo´ksbruks-skaul] *-n (-am) -er* **skogsbruksskola**
skuogsbuolag [skuo´ks-buolag] *-laeð (-laę)* = **skogsbolag**, se ex.
skuogsduv [skuo´ks-duv] *-ą* f[1] **ringduva**
skuogsfastugiet [skuo´ks-fastugiet] f[4] **skogsfastighet**
skuogsfru [skuo´ks-fru] *-nę (-fru'nn) -fruer* **skogsfru**
skuogsgrens [skuo´ks-gręnns] *-n (-em) -er* **skogsgräns**

skuogsindustri [skuo´ks-ịndustri] *-n (-em) -er* **skogsindustri**
skuogsjobber [skuo´ks-jobber] *-n (-am) -er* person som gör **skogsaffärer**
skuogsjäld [skuo´ks-jälld] *-n (-em) -er* **skogseld**, **skogsbrand**
skuogskant [skuo´ks-kąnnt] *-n (-em) -er* **skogskant**, **skogsbryn**
skuogskarr [skuo´ks-karr] *-n (-em) -er* **skogsman**, t.ex. **skogsarbetare**
skuogskåj [skuo´gs-kåĭ] *-ą* f¹ **skogskoja**
skuogsmann [skuo´ks-mąnn] = *(-em) -menner* **skogsman**
skuogsmark [skuo´ks-marrk] *-martję (-martjin) -marker* **skogsmark**
skuogsmasin [skuo´ks-masịn] = *(-em) -er* **skogsmaskin**
skuogsmaus [skuo´ks-maus] *-ę (-n) -måyser* **skogsmus**
skuogsmjester [skuo´ks-mjester] *-n (-am) -er* **skogsmästare**
skuogsrå mer sv var. av *skuogsråð*
skuogsråð [skuo´ks-råð] = *(-ę)* = **skogsrå**
skuogsǫs [skuo´ks-ǫs] *-n (-em) -er* **skogsås**
skuogsparti [skuo´ks-partị] *-´tt (-ę)* =, el. oböjt **skogsparti**
skuogsplantiringg [skuo´ks-pląntịrịŋg] f³ **skogsplantering**
skuogsskaul [skuo´ks-skaul] *-n (-am) -er* **skogsskola**
skuogsstienn [skuo´ks-stjenn] *-ą* f¹ **skogsstjärna**
skuogsstjier [skuo´ks-stśjer] *-ę (-n) -er* **varfågel**
skuogsstjipt -eð (-ę) = **skogsskifte**
skuogstapp [skuo´ks-tapp] *-in (-em) -er* **skogsdunge**, **dunge**
skuogstjörningg [skuo´ks-tśörnịŋŋg] f³ **skogskörning**
skuogsull [skuo´ks-ull] *-ę (-n)* **ängsull**
skuogsumråð [skuo´ks-ụmråð] *-eð (-ę)* = **skogsområde**
skuogswakter [skuo´ks-wakkter] var. av *skuogwakter*
skuogsweg [skuo´ks-weg] *-we'n (-weem) -weer* **skogsväg**, se ex.
skuogswård [skuo´ks-wård] *-ę (-n)*, äv m: *-n (-em)* **skogsvård**
skuogswårdsstyrels [skuo´kswårds-styrels] *-n (-em) -er* **skogsvårdsstyrelse**
skuogsäger -n (-am) -er **skogsägare**
skuogtapp var. av *skuogstapp*
skuogwakter -n (-am) -er **skogvaktare**
skuokartaungg [skuo"-kartąuŋg] *-taundjin (-taundjem) -taungger* **skokartong**
skuokrem [skuo"-krẹm] *-in (-em)* **skokräm**
skuokupp [skuo"-kupp] se *estskuokupp*
skuola f¹ **skärva**, **stenskärva**
skuoler [skuo"ler] pl, b.f. *skuolär* (dat *skuolum*) **skulor**, **diskvatten** (det smutsiga vattnet efter disken)
skuolos [skuo´-los], äv [skuo"-los] skolös, utan skor; **barfota**
Skuolos-Pär [skuo"los-pär] oböjl **Nalle** (ss noanamn på björnen, eg. 'Barfota-Per')
skuolå skuolär – skuoläð – skuolåð **skvala**, se ex.; **skvalpa**, **plaska**; **strömma**
skuolåbytt [skuo"lå-bytt] *-ą* f¹ **slaskhink**, ex. se **vattenhink**
skuolåð [skuo"-låð] *-ą* f¹ skolåda, **skokartong**
skuolåink [skuo"lå-ịŋŋk] *-intjin (-intjem) -inker* **slaskhink**
skuolär äldre grundf t. *skuoler*
skuom [skụom] *-eð (-ę)* **skum**
skuoma vb¹ **skumma** || *skuom åv* skumma av
skuomäker var. av *skuomäkär*
skuomäkär [skuo"-mäkä·r] *-n (-am) -er* **skomakare**
skuona vb¹ **skona**
skuoningg f³ **skoning**
skuonli adv **lindrigt**, skonsamt
skuonlin **skonsam**, **lindrig**
skuonsam **skonsam**, **lindrig**
skuonummer [skuo"-nụmmer] *-numbreð (-numbrę)* = **skonummer**
skuop -ę (-in) -er **skopa**
skuopa f¹ mer sv var. av *skuop*
skuopar [skuo"-par] *-eð (-ị)* = (ett) **par** skor
Skuord-kuln (-kulem) Skord-kulningen, se **kulning**
skuorenn [skuo"-rẹnn] *-renner -rennd -rennt* slå **kana**, åka **kana** på fötterna
skuoriem [skuo"-rịem] *-ę (-in) -er* **skorem**, **skosnöre**
skuorpa f¹ **skorpa**
skuorpen vb¹ bildas **skorpa** (på), **hårdna**
skuorpiuon [skuorpi(ĭ)ụo´n] = *(-em) -er* **skorpion**
skuorpmyöl -eð (-ị) **skorpmjöl**
skuorpsmuolur [skuo`rrp-smuolu·r] f² **skorpsmulor**
skuoru f² **skåra**, ex. se **tenn**; **springa**
skuorusopp [skuo"ru-sopp] *-in (-em) -er* **skivling**; **kremla**
skuorustraup [skuo"ru-straup] *-in (-am) -er* **luftstrupe**
skuoruten [skuo"ru-tẹn] *-ą* f¹ **stringtrosa** (nydal, eg. '(stjärt)skårstramare')
skuorv -in (-em) -er **skorv**, **sårskorpa**
skuorv til sig vb¹ bildas **sårskorpa**

skuorvun **skorvig**
skuorå äldre grundf t. *skuoru*
skuosmyr [skuo"-sm̲yr] *-ą* f¹ **skosmörja**
skuosmyrningg [skuo"-smy(r)nįŋŋg] f³ **skosmörja**
skuospaik [skuo"-spaĭk] *-spaitjin (-spaitjem) -spaiker* **skospik**
skuostuol [sku̲o´-stu̲ol] *-n (-em) -er* **verkstol**
skuosuol [skuo"-su̲ol] *-ą* f¹ **skosula**
skuot -eð (-į) = **skott** || *slais iet skuot* o. *sos iet skuot* som ett skott, ex. se **under** prep
skuoter med sms var. av *skoter*
skuotpeningger [skuo"t-pęnįŋŋger] **skottpengar**
skuotredd [skuo"t-redd] **skotträdd**
skuotrett [skuo"t-rett] **raka vägen**, **direkt** (eg. 'skottrakt', 'rakt som ett skott')
skuottjärr [skuo"t-tśärr] *-ą* f¹ **skottkärra**
skuotå skuotär – skuotäð – skuotåð (+dat) **skjuta** på || *skuotå i gaungg* skjuta i gång, se ex.
skuouonn [skuo"-ųonn] *-eð (-ę)* = **skohorn**
skuovur f¹ **skovor**
skura vb¹ **skura**, ex. se **storhelg**
skurbuost -n (-em) -er **skurborste**
skurk skurtjin (skurtjem) skurker **skurk**
¹*skurra* vb¹ **skrapa** (avge ett skrapande ljud)
²*skurra* vb¹ **bromsa**; se sv-älvd delen
skurslarv -ą f¹ **skurtrasa**
skurstor -n (-em) -er **skurborste** på skaft
skuti se *mysuskuti*
skutt -eð (-ę) = **skutt**
skutå se *mysuskutå*
skuv -eð (-ę) = **skov**; **stund**
skuvwis **stundtals**, **då** och då
skwaðer [skwa´ðer] s *skwaðreð (skwaðrę)* **skratt**
skwaðer [skwa"ðer] vb¹ **skratta**
skwaðrun [skwa"ðrųn] **skrattig**, **fnittrig**
skwalder [skwa´llder] s *skwaldreð (skwaldrę)* = **skvaller**; **rännil**
skwalder [skwa`llder] vb¹ **skvallra**; **sorla**
skwalderblask -ą f¹ **skvallertidning**
skwalderduos -ą f¹ **nummerpresentatör** (nydal, eg. 'skvallerdosa')
skwalderkelingg [skwa`llde-kelįŋŋg] f³ **skvallerkäring**
skwaldertaim -in (-am) -er **pratstund** innan lampan tändes på kvällen
skwaldertiningg [skwa`llde-tinįŋŋg] f³ **skvallertidning**
skwalka vb¹ **skvalpa** || *skwalk yr* skvalpa ur
skwaller mer sv var. av *skwalder* s
skwalpa vb¹ **skvalpa**
skwaltkwenn -ę (=) -er **skvaltkvarn**
skwambel [skwą´mmbel] *skwambleð (skwamblę)* = **blask** (t.ex. tunn soppa)
skwambel [skwą`mmbel] vb¹ **skvalpa** || *skwambel ijuop* (hastigt) röra ihop ngt flytande; *skwambel yr* skölja ur
skwassl [skwa´hhl] s *-eð (-ę)* = liten, porlande **bäck**
skwassl [skwa`hhl'l] lokal var. av *skwassla*
skwassla vb¹ **skvalpa**; **porla**
skwatt **skvatt** i uttr *int iet skwatt* inte ett **skvatt**
skwatter [skwa´tter] *skwattreð (skwattrę)* = **blask** (t.ex. tunn soppa)
skwekt -n (-em) -er **skvätt** || *sienest skwektn* el. bara *skwektn* slatten
skwekta vb¹ **skvätta**, **stänka**, ex. se **urin** || *skwekt ǫ* skvätta på
skwektur f¹ pl (dat *skwektum*) **smällglim**
skwella s f¹ **pöl** (liten mängd spilld vätska), **skvätt** (hastigt spilld el. sprutad)
¹*skwella* vb *skwell – skwall – skuolleð* **skalla**, **eka**, **genljuda**
²*skwella* vb *skwell – skwall – skuolleð* **skvätta** || *skwell ijuop* löpna, koagulera
skwett var. av *skwekt*
skwetta var. av *skwekta*
skwimå skwimär – skwimäð – skwimåð **skvimpa** || *skwimå yvyr* skvimpa över
skwipå skwipär – skwipäð – skwipåð **skvimpa**, **skvalpa** || *skwipå yvyr* skvimpa över
skwålå var. av *skuolå*
skwåpå skwäpär – skwäpäð – skwåpåð **skratta** (högljutt), ex. se **prata**; **gapskratta** || *skwåpå til* skratta till
skwåpån s oböjl **skrattande**, se ex., skratt
skwåpåskaur -ę (-n) -er **skrattsalva**
skwåtå skwätär – skwätäð – skwåtåð **skvätta**, **skvalpa**; **porla**
skwäk skwätjin (skwätjem) skwäker **gaphals**
skwäl -eð (-ę) **skrik**, skrikande
¹*skwäla skwäler – skwälde – skwält* **gråta** högljutt, se ex.; **jämra** sig högljutt; **skrika**, se ex., hojta, trumpeta; **bräka** högljutt || *skwäl og graina* **stortjuta**, gråta häftigt o. högljutt
²*skwäla skwäler – skwälde – skwält* **hälla** || *skwäl aut* hälla ut; *skwäl ǫ* hälla på, se ex., spilla på
¹*skwälan* s oböjl **skrikande**, skrik
²*skwälan* s oböjl **hällregnande**, **skvalande**; **skval**, skvalmusik
skwäler [skwä"ler] lokal var. av *skuoler*
skwälraingen -raingnd -raingnt **hällregna**
skwätja skwätjer – skwäkte – skwäkt **skrika**
skåða vb¹ **skåda**
skåðebröð = (-ę) = **skådebröd**

skåðespil -eð (-į) = **skådespel**
skåðespilär [skå̲`ðe-spilä·r] *-n (-am) -er* **skådespelare**
skåðå s *-n* ack o. yngre grundf av *skaði*
skåðå vb *skäðär – skäðäð – skåðåð* (+dat) **skada**, se ex. || *skåðåð* skadad, se ex., skamfilad
skåj -eð (-ę) **skoj** || *fer skåjs skuld* för skojs skull; *ǫ skåj* o. *upǫ skåj* på skoj
skåja vb[1] **skoja**, **skämta** || *skåj til* skoja till
skåjer -n (-am) -er **skojare**; **bedragare**; **tattare**, rom
skåjeraktun **opålitlig**, **oärlig** (i affärer)
skåjeri -eð (-ę) -er, el. oböjt **skämt**, se ex., **skojeri**
skåjerpann -ą f[1] **grillpinne**; (nydal) **grillspett**
skåjfrisk **skojfrisk**
skåjprugramm -eð (-ę) = **humorprogram**
skåjsam **skojfrisk**, **skämtsam**
skåjun **skojig**, **skämtsam**
skåkå skäkär – skäkäð – skåkåð **skaka**, ex. se **arg** 7; **darra** || *skåkå fram* skaka fram; *skåkå i* + dat skaka, ruska om, ruska på, se ex.; *skåkå nið* skaka ned; *skåkå skollam* skaka på huvudet; *skåkå yr* skaka ur; *skåkå åv* + dat skaka av
skåkåðdrykk [skå"kå-drykk] *-dryttjin (-dryttjem) -drykker* **cocktail** (nydal, eg. 'skakdryck')
skåkån [skå"kǫn] s oböjl **skakande**, skakning
Skåkå-Pär **Shakespeare** (skämts)
skål -ę (-n) -er **skål**, ex. se **porslin**, **tälja** till || *skål!* skål!
skåla vb[1] **skåla**, se ex. || *skål in* skåla in
skålder vb[1] **skålla** || *skålder sig* skålla sig, bränna sig
skåle skåln (skålam) skåler enkelt **skjul**, enklaste modell av **slogbod**
skålun **skålformad**, **konkav**
skålå skälär – skäläð – skålåð **skala**, se ex. || *skålå åv* **skala** av
skålåknaiv [skå"lå-knaĭv] *-in (-em) -er* **skalkniv**
skålåpärur [skå"lå-pä̲rur] f[1] pl (dat *-pärum*) **skalpotatis**
Skåne (kan apokoperas) **Skåne**
skåningg -indjin (-indjem) -ingger **skåning**, ex. se **söderut**
[1]*skånska* s f[1] **skånska** (dialekten)
[2]*skånska* s f[1] **skånska** (skånsk kvinna)
skånska vb[1] tala **skånska**
skåp -eð (-ę) = **skåp**, ex. se **porfyrmuseum**, **sina**
skåpbil -n (-em) -er **skåpbil**
skåpdörer [skå̲`p-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **skåpdörr**
skåpklink -ą f[1] **skåpvred**
skåpluku [skå̲`p-luku·] f[2] **skåplucka**
skåplukå äldre grundf t. *skåpluku*
skåpmat -n (-im) **skåpmat**
skåpsaingg -saindję (-saindjin) -saingger **skåpsäng**
skårå -n ack o. yngre grundf av *skari*
skåråbrind [skå"rå-brį̲nnd] *-n (-am) -er* **långbent** o. smärt älg (el. människa); älg som jagas på skaren
skåråjuol [skå"rå-ju̲ol] *-eð (-į)* = rund **pappskiva** med utklippta tänder, vikta åt ömse sidor, vilken rullade iväg över skaren i vinden (leksak)
skårårutta [skå"rå-rutta] f[1] detsamma som *skåråjuol* (Evbgsmål)
skåråsnurr [skå"rå-snurr] *-ą* f[1] detsamma som *skåråjuol*
skåråtriss [skå"rå-triss] *-ą* f[1] detsamma som *skåråjuol*
[1]*skåtå* f[2] äldre grundf t. *skatu*
[2]*skåtå -n* ack o. yngre grundf av *skati*
skåtåbien [skå"tå-bi̲en] *-eð (-ę)* = **svansben**
[1]*skåvå* s äldre grundf t. *skavu*
[2]*skåvå* s *-n* ack o. yngre grundf av *skavi*
skåvå vb *skav – skuov – skevið* **skava**; **skrapa**, skrubba || *skåvå åv* skava av
skåyla skåyler – skåylde – skåylt i uttr *skåyl ärum* (ung.) **spetsa** öronen; dra öronen åt sig
skäjta vb[1] **skejta**
skära skärer – skärde – skärt **skrapa**; **bromsa** || *skär åv* skrapa av; *skär åv sig* skrapa av sig (om fötterna)
skäta skäter – skä'tte – skä'tt **skarva** || *skät i* **skarva** i; **komplettera**, se ex.; *skät ijuop* **skarva** ihop; *skät ǫ* **skarva** på, **skarva** (äv i bet. ljuga) *skät ǫ*; **skjuta** till, **fylla** på; **öka** ut
skätningg f[3] skarvning, **skarv**
[1]*slabb -in (-em) -er* **slarver**; **drummel**
[2]*slabb -eð (-ę)* **slarv**
slabba vb[1] **slarva**; **slabba**, se ex. || *slabb brott* slarva bort; slösa bort; *slabb til* slarva ihop, tota till, slarvigt åstadkomma ngt
slabbaktun **slarvig** (av sig)
slabbdas -n (-em) -er **slarver**
slabbjakk [hla'bb-jakk] *-jattjin (-jattjem) -jakker* **slarver**
slabbun **slarvig**, se ex.; **slabbig**
sladd -n (-em) -er **sladd**
sladda vb[1] **sladda**
sladdkripp -in (-em) -er **sladdbarn**
sladdlos **sladdlös**
slaðertakk var. av *slavertakk*
slaf -in (-em) -er **slaf**
slag slaeð (slaę) = **slag**; **stroke** || *ollų slags* alla slags; *åv oll(um) slagum* av alla slag, ex. se **slag**; *åv ymsum slagum* av allehanda slag, av olika slag

slagbuord [hla"g-bu̲ord] *-eð (-ę)* = **slagbord**
slagbyönn [hla"g-bɣönn] = *(-em) -er* **slagbjörn**
slagdaindj [hla"g-da̱ĭndź] *-ą* f[1] **slagdänga**, se ex.
slager -n (slagrem) slagrer **schlager**
slagg sladdjin (sladdjem) **slagg**; (gråspråk: 'gryta')
slaggstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **slagghög**
slagrien [hla"g-ri̱en] **pank**
slagsmǫl [hla´kks-mǫ̱l] *-eð (-ę)* = **slagsmål**
slagtrai [hla"g-traĭ] *-'tt (-nę)* = **slagträ**
slagu f[2] **slaga**; **vev**
slagugel [hla"g-uge·l] *-uglą* f[1] **slaguggla**
slagutrusk [hla"gu-trussk] vb[1] slagtröska, **tröska** för hand
slagwerk [hla"g-werrk] *-wertjeð (-wertję)* = **slagverk**
slaið se *slaiðn*
slaiðn [slaĭ`'n] n: *slaið,* pl: *slai'nner,* äv *slaingner* **slagen**
slaik **sådan**, se ex., **sån** där, **dylik**; **så** där, **sådär**, på det där **viset**, ex. se **vis** || *noð slaikt* ngt sådant, ngt liknande, ngt dylikt; (stundom med negativ nyans), t.ex. *ien slaik* en sån där (nedsätt om mansperson)
slaikstas på ett sådant **ställe**, ex. se **tillrådligt**; på sådana **ställen**
slaiksta'ss var. av *slaikstas*
slaindja slaindjer – slainggde – slainggt **slänga**; **slänga** med (+dat) || *slaindj aut* slänga ut; *slaindj auti* slänga i (i sht i vattnet); *slaindj brott* slänga bort; *slaindj in* slänga in; *slaindj iweg* slänga iväg; *slaindj ǫ* slänga på, se ex.; *slaindj sig* slänga sig; *slaindj skollam* slänga med huvudet; *slaindj til* få till, tota till, hastigt åstadkomma; *slaindj åv sig* slänga av sig
slaindjbyss -ą f[1] **slangbella**
slaindjklubb -in (-em) -er **mygglarv**
slaindjpolsk -ą f[1] **slängpolska**
slaindjrukk -ą f[1] **slänggunga**
slaindjun **slängig**
slaindjuorv -eð (-ę) = **orv** med krokformat övre handtag
slaingg slaindjin (slaindjem) slaingger **släng**, ex. se **slev**
slainggd **slängd**, **skicklig**, **duktig**
slais **liksom**, **som**, ex. se **darra**, **van**; **som** om, ex. se **kittla** || *slais dier dugå* så gott de kan, ex. se **gott**
slaisog **liksom**, **som**, se ex.
slaistjin **lysten**; (lokalt) **vårdslös** || *slaistjin eter* + dat lysten på el. efter, begiven på, se ex.
slaita slait – sliet – slitið **slita** || *slait los* slita loss; *slait nið* slita ned, riva ned; *slait sig* slita sig; *slait sund* slita sönder; *slait åv* slita av
slaitjin, f: *slaikų* **sådan**, se ex. [170]
slak **slak**; utpumpad
slaken vb[1] **slakna**; **slaka** (göra slak)
slaksaið -ą f[1] **slaksida**
slakt -ę (-n) -er **slakt**
slakta vb[1] **slakta**
slaktaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę)* = **slakthus**
slakter -n (-am) -er **slaktare**
slakteri -eð (-ę) -er, el. oböjt **slakteri**
slaktknaiv -in (-em) -er slaktkniv, **slaktarkniv**
slaktkrytyr [hla`kkt-krytyr] *-eð (-ę)* = **slaktdjur**
slaktmask -mastjin (-mastjem) -masker **slaktmask**
slaktmonað [hla`kkt-mǫna̱ð] *-n (-im) -ir* **slaktmånad**, vanligtvis **oktober**
slakulin [hla"kuli̱n] lite **slak**, hängig
slalom i regel oböjt **slalom** || *åk slalom* åka slalom
slalombokk [hla̱´lǫm-bokk] *-bottjin (-bokkam) -bokker* **slalombacke**
slalomskaið [hla̱´lǫm-skaĭð] *-ę (-n) -er* **slalomskida**
slalomåkningg [hla̱´lǫm-å̱kni̱ŋŋg] f[3] **slalomåkning**
slamber [hlą´mmber] s *slambreð (slambrę)* **slammer**, **oväsen**
slamber [hlą`mmber] vb[1] **slamra**, **väsnas**
slammkriuoper -n (-am) -er **slamkrypare**
slammkryper var. av *slammkriuoper*
slamsa f[1] **slamsa**
slamsun **slarvig**, **ovarsam**
slana f[1] **slana**
[1]*slangg slandjin (slandjem) slangger* **slang** (t.ex. vattenslang)
[2]*slangg slandjin (slandjem) slangger* **slang**, slangspråk
slanggaktun **slangspråklig**, slangbetonad
slanggauttrykk -tryttjeð (-tryttję) = **slanguttryck**
slangguord -eð (-ę) = **slangord**
slanun **slanig**, slanformig
slant -n (-em) -er **slant** || *fer iel slantn* för hela slanten
slanta vb[1] **slanta**, slantfiska
slapi -n (slåpåm) slapir **skvallerbytta**
slapp **slapp**
slappen åv vb[1] **slappna** av
slapun [hla"pụn] **lösmynt**, **skvalleraktig**, **skvallrig**

[170] Begränsad böjning, speciell användning; se ÄG s. 228f.

slaputitt [hla"pu-titt] *-n (-em) -er*
skvallerbytta, skvallrig person
[1]*slarv -eð (-ę)* **slarv**
[2]*slarv -in (-em) -er* **slarver**
slarva s f[1] **trasa**
slarva vb[1] **slarva**, se ex.; **slösa** || *slarv brott* slarva bort; slösa bort; *slarv frǫ sig* slarva ifrån sig
slarvaktun **slarvig** (av sig), **ovarsam**; **slösaktig**
slarvaunk -auntjin (-auntjem) -aunker **trashank**; slarver
slarvdas -n (-em) -er **slarver**
slarvfil -eð (-ę) = **slarvfel**
slarvkalas -eð (-ę) = **trasgille**, sammankomst där man hjälps åt att klippa mattrasor
slarvkall -n (-em) -er **trashank**; **slarver**
slarvkupp -in (-am) -er **slarver**
slarvmatt -ą f[1] **trasmatta**, ex. se **väva**
slarvstatji [hla`rrv-statśi·] *-n (-ståkåm) -statjir* **slarver**
slarvtytt -ą f[1] **slarvmaja**
slarvun **slarvig**; **trasig**
slas lokal var. av *slais*
slasi -n (slåsåm) slasir **slashas**, **slase**, slas; **trashank**
[1]*slask slastjin (slastjem) slasker* **slask**, slasktratt
[2]*slask slastjeð (slastję)* **slask** (avfall; snöslask)
slaska vb[1] **slaska**, **söla**, slabba || *slask nið* söla ned
slaskbil -n (-em) -er slamsugarbil, **slamsugare**
slaskbrunn = *(-em) -er* **slaskbrunn**, **avloppsbrunn**
slaskbytt -ą f[1] **slaskhink**
slaskfyör -eð (-ę) **slaskföre**
slaskink -intjin (-intjem) -inker **slaskhink**
slaskrör -eð (-ę) = **avloppsrör**
slasktratt -n (-em) -er **slasktratt**
slaskun **slaskig**; **oren**, **osnygg**, **snuskig**
slaskweðer [hla`ssk-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **slaskväder**
slasog lokal var. av *slaisog*
slaspa vb[1] **spilla**; **smacka**
slaungg med sms var. av *slangg*
slaunggergron -ę (=, äv -grǫ'n) -er [-grǫne·r] hög, smal **gran** (med klent kvistverk)
slaunggermakaruonur pl (dat *-ruonum*) **spagetti** (nydal, jfr *slaunggertoll*)
slaunggertoll -n (-em) -er hög, rak **tall** utan grenar under kronan
slav -in (-em) -er **slav**
[1]*slaver* [hla´ver] s *slavreð (slavrę)* **sladder**, **pladder**, **prat**
[2]*slaver* [hla"ver] s *slavrą* f[1] **mun**, **käft**, **trut**, ex. se **bränna** sig; **snattran** (b.f.), se ex.
slaver [hla"ver] vb[1] **sladdra**, **pladdra** || *slaver auti noger* pladdra om ngt; *slaver briewið munn* prata bredvid mun; *slaver ǫ* pladdra på
slaverduos [hla"ve-duos] *-ą* f[1] **mobiltelefon** (nydal, eg. 'pladderdosa')
slaverfugel [hla"ve-fugel] *-n (-fuglem) -fugler* **trädgårdssångare** (förslag, eg. 'pladderfågel')
slaverjäll [hla"ve(r)-jäll] *-n (-am) -er* **estrad** (nydal, eg. ung. 'pladderläktare')
slaverkelingg [hla"ve-kelįŋŋg] f[3] **sladderkäring**
slaverlåð [hla"ve-låð] *-ą* f[1] **radio** (skämts, eg. 'pladderlåda')
slavertakk [hla"ve-takk] *-ą* f[1] **sladdertacka**
slavertratt [hla"ve-tratt] *-n (-em) -er* **telefon** (nedsätt, eg. 'sladdertratt')
slavertytta f[1] pratmoster, kvinnlig **pratkvarn**
slavisk **slavisk**
slavran oböjl pladdrande, **pladder**, se ex.
slavrun [hla"vrųn] **pladdrig**, **lösmynt** || *slavrun* (*i kwiðim* el. *i mågåm*) **orolig**, **bubblig** (i magen)
sleð i sleð(er) i – sle'dd i – sle'tt i **blandas** in; blanda i; kunna **hända** (tillfälligtvis)
sleddja s f[1] **slägga**
sleddja vb[1] slå, arbeta med **slägga**; **klampa** || *sleddj og go* gå klampande
sleddjöks -ę (-n) -er släggyxa, grov **yxa**
slekt med sms var. av *släkt*
slekte var. av *släkte*
slektingg var. av *släktingg*
slektskap var. av *släktskap*
slenda s f[1] **slända**; (lokalt) tvinndon på spinnrock
slenda vb[1] **dö**
slent -n (-em) -er **släntt**, se ex.
slepp -eð (-ę) = **släpp**
sleppa slepper – sleppte – sleppt, (äv vb[1]) (+dat) **släppa**, se ex. || *slepp að* släppa till; *slepp aut* släppa ut, se ex.; *slepp auti* släppa ut (i vattnet), släppa i; *slepp autyr* släppa ut (ngt ur ngt); *slepp etter* släppa efter; (släppa och) lämna kvar; ge efter; *slepp frǫ sig* släppa ifrån sig; avge; *slepp in* släppa in; *slepp ini* släppa in (i ngt); *slepp iweg* släppa iväg; *slepp los* släppa loss, släppa lös; *slepp nið* släppa ned; *slepp niði* släppa ned (ngt i ngt); *slepp ǫ* släppa på; *slepp til* släppa till, avstå ifrån; *slepp åv* släppa av; släppa iväg; avlossa (ett skott), fyra av, avfyra
sleppent **släpphänt**
slerp -in (-em) -er (liten) **klick**; liten **rest**, slump, slatt
slerpa vb[1] **tappa**, **drälla**; skvallra || *slerp etter* sacka efter

slerpsliri -n **sävsparv**. Se FNB
sles lokal var. av *slais*
slesog lokal var. av *slaisog*
slestja s f[1] **flugsmälla**; **slarvmaja**
slestja vb[1] el. *slestjer – sleskte – sleskt* **sloka**, **slakna**; **slänga**; **smälla**, **klatscha** ||
slestj frǫ sig slänga ifrån sig;
slestj til að + dat daska till, smälla till
slestjun **ostadig**, **slapp**, **sladdrig**, utan **stadga**; **slarvig**, **ovårdad**, **vårdslös**
slettja slettjer – slekkte – slekkt **släcka**; **stilla**
sliði -n (sliðåm) sliðir **släde**;
(gråspråk: 'skilling')
sliðå -n ack o. yngre grundf av *sliði*
sliðåfyör [hli"ðå-fy̰ör] *-eð (-ę)* = **slädföre**
sliðåmįeð [hli"ðå-mi̯eð] *-n (-em) -er* **slädmed**
sliðåstaungg [hli"ðå-stąuŋgg] *-staundję (-staundjin) -staungger* **järnskoning** på slädmed
sliem -eð (-ę) **slem**
sliemlösend **slemlösande**
sliemun **slemmig**
sliet n: *slie'tt* **slät**, se ex.; **plan**
slieta s f[1] **slätt**, se ex; tid utan **helger**, ex. se **helg**
slieta vb[1] **släta**, **släta** till; stryka || *sliet aut* släta ut; *sliet til* släta till; putsa av; *sliet yvyr* släta över
slietbottjin (-bokkam) **plan** mark
slietland -eð (-ę) jämn o. slät mark, **slätt**
slietraingen s *-raingneð (-raingnę)* = **ihållande regn**
slietraingen -raingnd -raingnt **regna** ihållande
slietstrutjin [hli̯e`t-strutśi̯·n] n: *-strutjið,* pl: *-strukner* **slätstruken**
slietwelingg [hli̯e`t-weli̯ŋŋg] *-indjin (-indjem)* **slätvälling**
slietwiku [hli̯e`t-wiku·] f[2] **oxvecka** (vintertid)
slietwikå äldre grundf av *slietwiku*
sliev -ę (-in) -er **slev**, se ex.
sliev i sig vb[1] **sleva** i sig
slikulin [hli"kuli̯n] **glapp**, glappande; **ostadig**, se ex.
slikå slikär – slikäð – slikåð **glappa**, vara **ostadig**, sitta **ostadigt**; **vingla**; **vicka** (på ngt); **ringla**, se ex. || *slikå i* skaka i; *slikå los* vicka loss; *slikå yr* vicka ur
slikåbit [hli"kå-bi̯t] *-n (-em) -er* **jazzlåt**
slikåruom [hli"kå-ru̯om] *-eð (-ę)* **glapprum**, **spelrum**
slingga s f[1] **slinga**
slingga vb *slingg – slaungg* (ofta *slongg*) – *slundjeð* **gå ostadigt**, **ragla**, se ex., **stiga snett**, **vackla**, **vingla** || *lat akų slingga* pladdra, prata strunt; *slingg til* vingla till; *slingg åv* vackla iväg; slinka iväg; rinna iväg
slingger s *slinggrą* f[1] **slunga**
slingger vb[1] **slunga** (med slunga)
slingger sig vb[1] **slingra sig**
slings -n (-em) -er **pendel**; **berusad** man
slingsa vb[1] **vackla**, **ragla**; svänga, pendla ||
slings åv vackla iväg
slingsun **ostadig**, **vinglig**
slinka slink – slaunk – sluntjeð (äv vb[1]) **slinka** ||
slink min slinka med; *slink nið* slinka ned;
slink åv slinka iväg
slip -in (-em) -er **slip**
slipa vb[1] **slipa**, se ex. || *slip åv* slipa av
slipaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę)* = **sliphus**, ex. se **ruin**
sliper [hli̯`per] *-n (-am) -er* **slipare**
sliper [hli̯´per] *-n (sliprem) sliprer* **sliper**, syll
sliperi -eð (-ę) -er, el. oböjt **sliperi**
slipningg f[3] **slipning**
slippa slipp – slapp – sluppeð (+dat) **slippa**, se ex. || *slipp aut* slippa ut; *slipp in* slippa in; *slipp los* slippa lös; *slipp undǫ* slippa undan
slipragel [hli̯`p-rage·l] *-ragleð (-raglę)* = **ställning** för slipsten
slips -n (-em) -er **slips**
slipstie -n (-nem) -ner **slipsten**, ex. se **dras**
slipuo [hli̯`p-u̯o] *-'nn (-'mm) -er* **slipho**, se ex.
slipwattn -wattneð (-wattnę) **slipvatten**; (skämts) **lättmjölk**
slira vb[1] **slira**, se ex.
slirun **slirig**; **oklar**
slitin [hli"ti̯n] n: *slitið,* pl: *slitner* **sliten**
slittn vb[1] **gå** av, slitas av || *slittn åv* gå av, slitas av
slitu f[2] **köttslamsa**; **trasa**, **klädtrasa**
slitå äldre grundf t. *slitu*
sliuog **slö** (inte vass), ex. se **deras**
sliuoga vb[1] göra **slö**, **skämma**
slond -n (-em) -er **trissa**; (nydal) **puck**
slonde slondn (slondam) slonder var. av *slond*
slott -eð (-ę) = **slott**
slottserr var. av *slottsärr*
slottsärr -n (-am) -er **slottsherre**
sludder vb mer sv var. av *sluðer*
sluddrun mer sv var. av *sluðrun*
sluðer [hlu"ðer] vb[1] **sluddra**
sluðrun [hlu"ðru̯n] **sluddrig**
slug **slug**, **listig**; **förståndig**, **klok**, se ex.
slugkall -n (-em) -er **klok** gubbe (med övernaturliga insikter)
slugkelingg [hlu̯`g-keli̯ŋŋg] f[3] **klok** gumma (med övernaturliga insikter)
sluka vb[1] **sluka**
slukend **glupsk**; lysten
slukken vb[1] **slockna**, se ex. || *slukken åv* slockna, se ex.

slumm -in (-em) **slum**
slummer til vb¹ **slumra** till
slump -in (-em) **slump**; **rest**
slumpa vb¹ slumpa || *slump brott* **slumpa** bort; *slump sig* slumpa sig
¹*slungga* f¹ **slunga**
²*slungga* f¹ kvinnlig **kusin**
slungga vb¹ **slunga** (honung)
slungge slundjin (slunggam) slungger manlig **kusin**
slunggkripp -in (-em) -er **kusinbarn**
slunt -n (-em) -er **slatt**, bottenskvätt, rest
sluog sluo'n (sluoem) sluoger **slog**, ex. se **Våmhusbo**
sluogbuð -ę (-n) -er **slogbod**, se ex.; (skämts) **hammock**
sluoge var. av *sluog*
sluoka vb¹ **sloka**
sluokatt -n (-em) -er **slokhatt**
sluoken vb¹ **sloka**
sluopa vb¹ **slopa**
slurk slurtjin (slurtjem) slurker **slurk**; (gråspråk: 'tafsig person')
slurp -in (-em) -er **slurk**; **skvätt**
slurpa vb¹ **sörpla**
slurvun **rufsig**, **okammad**
slusk slustjin (slustjem) slusker **slusk**
sluss -n (-em) -er **sluss**
slut adj **slut**; **omöjligt** (att), se ex. || *ievit slut* stört omöjligt (att); *slut ǫ noger* slut på ngt; *tag slut* ta slut; *old ǫ tag slut* hålla på att ta slut, tryta; *tusands slut* stört omöjligt (att); *werd slut* ta slut
slut s *-eð (-ę) =* **slut** || *að slutę* till slut; *djär slut ǫ* + dat göra slut på, se ex.; *i slutę åv* i slutet av; *jär upǫ slutę* här på slutet; på sista tiden; *slut ǫ noger* slut på ngt, se ex.; *tä slut* till slut; äntligen; *upǫ sluteð* på slutet
sluta vb¹ (+dat) **sluta**, se ex.; **dö** || *slut min* + dat sluta med, se ex.; *slut upp* sluta upp; *slut yr sig* avstå ifrån, se ex., slå ur hågen, lägga av med, upphöra med, se ex.; *slut åv* avsluta; upphöra (att), sluta (att), se ex., sluta med (att)
slutendn (-endam) **slutändan** i uttr *i slutendam* i **slutändan**
slutklemm -in (-em) -er **slutkläm**
slutlin **slutlig**
slutsats -n (-em) -er **slutsats**
slutstasiuon = (-em) -er **slutstation**
slutstyttj -eð (-ę) = **slutstycke**; (skämts) **stjärt**
slutsummiringg f³ **slutsummering**
slutsuom -ą f¹ **slutsumma**
sluver [hlu"ver] vb¹ **sörpla**
slyndja f¹ **slinga**
slyra f¹ **slimsa**; **trasa** (slitet o. trasigt klädesplagg)
slyrun **trasig**, sliten
slyöða f¹ **katsa**, **pata**, fiskfälla; (gråspråk: 'släde')
slyög var. av *slyögd*
slyögd [hlyögd] **händig**
slå s *-nę (-'nn) -er* **slå**
slå vb *slår – sluo – slaið* **slå**, ex. se ²**starr** || *slå att* slå igen; slå om; *slå attri* slå emot; *slå aut* slå ut; *slå fil* slå fel; *slå frǫ* slå ifrån, ex. se **strömbrytare**; *slå frǫ sig* slå ifrån sig; *slå gainum* slå igenom; *slå i* slå i; *slå i jäld* fatta eld, ta eld; *slå ijel* slå ihjäl, se ex.; *slå ijel sig* slå ihjäl sig; *slå ijuop* slå ihop, slå samman; *slå in* slå in, se ex.; *slå jäld* slå eld; *slå nið* slå ned, ex. se **söder** om; slå, meja; *slå nið sig* ramla omkull och slå sig; *slå sig* slå sig; bli mildare; *slå sig nið* slå sig ned; *slå sig til* slå sig ned, bosätta sig; *slå sund* slå sönder; *slå til (að)* slå till, se ex.; *slå um* slå om; *slå under sig* lägga under sig (med våld); *slå upp* slå upp; *slå wað* slå vad; *slå yr* slå ur; *slå åv* slå av; slå färdigt, avsluta slåttern, se ex., slå klart, ex. se **teg**; dra av
slåbräð [hlå"-brä̆ð] *-eð (-ę) =* **slagträ**
slådraingg [hlå"-drąĭŋg] *-draindjin (-draindjem) -draingger* **slåtterdräng**
slåfuok [hlå"-fu̯ok] *-fuotjeð (-fuotję)* **slåtterfolk**
slågå äldre grundf t. *slagu*
slåkaller [hlå"-kaller] pl, b.f. *-kallär* (dat *-kallum*) slåtterkarlar, **slåtterfolk**
slålag [hlå"-la̯g] *-laeð (-laę) =* **slåtterlag**
slåmasin [hlå"-masi̯n] *= (-em) -er* **slåttermaskin**, ex. se **service**
slåningg [hlå"niŋŋg] f³ **slåtter**; **slåttertid**
slåpå vb *släpär – släpäð – slåpåð* **pladdra**; **sladdra**, **skvallra** || *slåpå ǫ sig* spilla på sig; *slåpå åv* avslöja, skvallra om, skvallra, se ex., berätta
slåpåkwenn [hlå"på-kwęnn] *-ę (=) -er* **pratkvarn**, **pratmakare**; (nydal) **djungeltelegraf**
slåpån s oböjl prat, **skvaller**, skvallrande
slåpålið [hlå"på-li̯ð] *-n (-im) -ir* **pratstund**
slåpåskaur [hlå"på-skaur] *-ę (-n) -er* kort, häftig **regnskur**, **störtskur**
slåpåtitt [hlå"på-titt] var. av *slaputitt*
slåpåtytta [hlå"på-tytta] f¹ pratmoster, kvinnlig **pratkvarn**, **pratsam** kvinna; **skvallerbytta**, **skvallerkäring**
slårieð [hlå"-ri̯eð] oböjl **färdig** att slå, se ex.
slårieða lokal var. av *slårieð*
slårieðu var. av *slårieð*
slårieðå lokal var. av *slårieð*
slå'ss slå'ss – sluo'ss – slai'ss **slåss**, se ex.

låter [hlå´ter] s *låtreð (låtrę)* = **slaktkropp**, se ex., slaktat djur
låter [hlå`ter] vb[1] **slakta**, ex. se **tvungen**
låtermasin [hlå`te-masin] = *(-em) -er* **giljotin** (nydal, eg. 'slaktmaskin')
låtið [hlå"-tið] *-ę (-n) -er* **låttertid**
lått -n (-em) **låtter**; **låttermark**; **låttertid**
låtter -n (låttrem) var. av *lått*
låttermasin var. av *låmasin*
låweðer [hlå"-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **låttervädder**
läkt [hläkt], äv [hläkkt] adj **släkt**, besläktad || *släkt min nogum* släkt med någon, se ex.
läkt [hläkkt], äv [hläkt] s *-ę (-n) -er* **släkt**, ex. se **sin** pron, **släkt**
läkte [hlä`kkte] *-ð (läktę)* = **släkte**
läktfuosk vb[1] **släktforska**
läktfuoskningg f[3] **släktforskning**
läktgard -n (-em) -er **släktgård**
läktgrien -ę (-grįe'n) -griener **släktgren**
läktingg -indjin (-indjem) -ingger **släkting**
läktistorr -ą f[1] **släkthistoria**
läktkalas -eð (-ę) = **släktkalas**
läktklenuoð -n (-em) -er **släktklenod**
läktlieð = (-ę) = **släktled**
läktlietningg f[3] **släktforskning**
läktnammen -namneð (-namnę) = **släktnamn**
läktskap -in (-em), äv n: *-eð (-ę)* = **släktskap**
läkttavel -tavlą f[1] **släkttavla**
läkttrai -'tt (-nę) = **släktträd**
läkttreff -in (-em) -er **släktträff**
läp -eð (-ę) = **läp**
läpa läper – läpeð – läpað (äv *läpt*) (+dat) **läpa** || *läp fram* läpa fram; *läp min sig* läpa med sig; *läp åv* läpa iväg, se ex.
läpun **läpig**
läpwaungen = (-waungnem) -waungner **läpvagn**
läs lokal var. av *lais*
läsog lokal var. av *laisog*
lätja s *-ð (lätją)* sleke, **lockfoder**
lätja vb *lätjer – läkte – läkt* **slicka**, se ex. || *lätj att* slicka igen; *lätj i sig* slicka i sig; *lätj sig um munn* slicka sig om mun; *lätj yr* slicka ur; *lätj åv* slicka av
lätjkupp -in (-am) -er **handväska** (skämts, eg. vallkullans 'slekepåse')
lätjspuoð = (-į) = **slickepott** (pekfingret)
löiet [hlö"iet] f[4] **löhet**
löja f[1] **löja**
löjð -ę (-n) -er **löjd**
löjða vb[1] **löjda**
löjðer -n (-am) -er **löjdare**
löjðlärer -n (-am) -er **löjdlärare**
löjðsal -n (-em) -er **löjdsal**
lökuogå [hlö"-kuogå·] *-kuogär -kuogäð -kuogåð* **lötitta**
lölyssn [hlö"-lyss'n] vb[1] **lölyssna**
lösa vb[1] **lösa**, se ex. || *lös brott* lösa bort
lösaktun **lösaktig**
lösan s oböjl slösande, **löseri**
löseri -eð (-ę), el. oböjt **löseri**
smaiða smaiðer – smai'dde – smai'tt **smida**, se ex. || *smaið til* smida till; *smaið um* smida om
smaiðe -ð (smaiðę) **smide**
smaili -n (-em) -er **smiley**
smak smatjin (smatjem) smaker **smak** || *foll i smatjin* falla i smaken
smakfull **smakfull**
smakk **smack** i uttr *int iet smakk* inte ett **smack**
smakka vb[1] **smacka** || *smakk ǫ* [smakk ǫ´] smacka på, smacka åt
smaksak -satję (-satjin) -saker **smaksak**
smakubit [sma"ku-bit] *-n (-em) -er* **smakbit**
smakulin [sma"kulin] **smaklig**, **välsmakande**
smakulos [sma"ku-los] **smaklös**, **fadd**
smakun [sma"kun] **smaklig**, **välsmakande**; **smakrik**, **aromatisk**
smal **smal**; **smärt**
smąl var. av *smal*
smalbien -eð (-ę) = **smalben**
smalend -n (-am) -er **smalända**
smali -n (smålåm) **småboskap**
smal'n [sma`l'n] vb[1] **smalna**; **magra** || *smaln åv* smalna av
smaltarm -in (-em) -er **tunntarm**
smarttilifuon = (-em) -er **smarttelefon**, smartmobil
smask i sig vb[1] **smaska i sig**
smaskun **smaskig**
smatter [sma`tter] vb[1] **smacka**, **smaska**
smę var. av *smęa*
smęa smęer – smęgde – smęgt **trä**; snöra; tränga || *smę gainum* trä igenom; *smę i* trä i; *smę in sig* tränga sig in; *smę inni* trä in (i); *smę nǫlę* trä (på) nålen; *smę ǫ* trä på, se ex.; trä upp; *smę sig fram* tränga sig fram; *smę sig gainum* tränga sig igenom, ex. se **snårskog**; *smę sig in* tränga sig in; *smę upp* snöra upp; trä upp; *smę åv* snöra av
smęða vb[1], äv *smęðer – smę'dde – smę'tt* **smäda**
smell -n (-em) -er **smäll**, **knall** || *ǫ smelln* på smällen, gravid
smella itr : *smell – small – smuolleð* (+dat), trans: *smeller – smellde – smellt* **smälla**, ex. se **öster om**, **piska** || *smell att* smälla igen, se ex.; *smell nið sig* ramla omkull och slå sig; *smell til* smälla till; *smell til að (nogum)* smälla till

(ngn), slå till (ngn); *smell upp* ge stryk; *smell åv* smälla av; gå av med en smäll
smellbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f¹ **smällglim**
smeller -n (-am) -er **smällare**
smellfiet n: *-fie'tt* **smällfet**
smellfikur f¹ pl (dat *-fikum*) **smällglim**
smellfull smällfull, **proppfull**
smellkaramell -n (-em) -er **smällkaramell**
smellkold n: *-kollt* **smällkall**
smellkupper var. av *smellkuppur*
smellkuppur f¹ pl (dat *-kuppum*) **smällglim**
smelta smelt – smalt – smuolteð **smälta** || *smelt in* **smälta** in; *smelt ijuop* **smälta** ihop; *smelt åv* **smälta** bort, se ex.
smeltwattn -wattneð (-wattnę) **smältvatten**
smert **smärt**
smerta f¹ **smärta**, ex. se **lindra**
smertlindringg f³ **smärtlindring**
smertstillend **smärtstillande**
smia f¹ **smedja**, se ex.
smið -n (-im) -ir **smed**, ex. se **släkt** adj, **svetsa**
smiða lokal var. av *smia*
smiðdraingg [smi"-drąĭŋg] *-draindjin (-draindjem) -draingger* **smedsdräng**
smiðpust [smi̯`-pu̯st] o. [smi"-pu̯st] *-n (-em) -er* **smidesbälg**, smedjebälg, **blåsbälg**
smiðsteð [smi̯`-ste̯ð] *-n (-am) -er,* äv n: = *(-ę)* = **städ**
smiðstugu [smi̯`-stugu·] f² **smedja**
smiðstugå äldre grundf t. *smiðstugu*
smiðtaungg -taundję (-taundjin) -taungger **smidestång**
smiðun **smidig** || *smiðut* smidigt, äv bekvämt
smįeknammen -namneð (-namnę) = **smeknamn**
smįeksam **smeksam**
smįet -n (-em) -er **smet**, se ex.
smįeta vb¹ **smeta** || *smįet nið sig* smeta ned sig; *smįet ǫ* smeta på, stryka på
smįetja smįetjer – smįekte – smįekt **smeka**
smija lokal var. av *smia*
smikker [smi´kker] s *smikkreð (smikkrę)* **smicker**
smikker [smi`kker] vb¹ **smickra**
smikkfull **proppfull**, **smockfull**, **överfull**
smikta vb¹ efter**mjölka**, mjölka ur de sista dropparna
smikå smikär – smikäð – smikåð **daska**
smilband -eð **smilband** i uttr *drågå ǫ smilbandeð* dra på **smilbandet**
sminkbuord -eð (-ę) = **sminkbord**
sminkningg f³ **sminkning**
smita s f¹ stor **hop**, **skara**, se ex.
smita vb¹ **smita** || *smit aut* smita ut; *smit frǫ* smita ifrån; *smit in* smita in; *smit iweg* smita iväg; *smit undǫ* smita undan; *smit åv* smita iväg
smitta s f¹ **smitta**
smitta vb¹ **smitta** || *smitt nið* smitta ned; *smitt åv sig* smitta av sig
smittkupp -ą f¹ **smittkoppa**
smittsam **smittsam**
smittspriðningg f³ **smittspridning**
smitå smitär – smitäð – smitåð **smiska**, ge **smisk**, ge **stryk**; **smeta** || *smitå ǫ* smeta på
smǫ se *smǫr, smǫer*
smǫaktun [smǫ"-akktu̯n] **småaktig**
smǫakudir [smǫ"-akudi̯r] vb¹ **småprata**
smǫbildskamir [smǫ"bilds-kami̯r] *-ą* f¹ **småbildskamera**
smǫbiter [smǫ"-bi̯ter] **småbitar**
smǫbruk [smǫ"-bru̯k] *-brutjeð (-brutję)* = **småbruk**
smǫbuond [smǫ"-bu̯ond] *-n (-am) -byöndrer* **småbonde**
smǫbyörker [smǫ"-byörrker] pl, b.f. *-byörkär* (dat *-byörkum*) småbjörkar, **björksly**
smǫdieler [smǫ"-di̯eler] **smådelar**
smǫdjietas [smǫ"-dźi̯etas] *-djietes -djietes -djietas* **småretas**
smǫdritun [smǫ"-dritu̯·n] småskitig, **solkig**
smǫduon [smǫ"-du̯on] *-eð (-ę)* = **småsak**, i sht pl **småsaker**, smågrejer
smǫer (självst), *smǫ* (förenat) **små** || *smǫer(a)* mindre. Se äv *smǫr, smǫ'tt*
smǫfaingen [smǫ"-fąĭngęn] **anspråkslös**, nöjd med litet
smǫferdun [smǫ"-fe̯rdu̯n] **senfärdig**, **sölig**, **sävlig**, **långsam**
smǫfrusin [smǫ"-frusi̯·n] n: *-frusið,* pl: *-frusner* **småfrusen**
smǫfugelok [smǫ"fugel-o̯k] *-otjin (-otjem) -oker* **sparvhök**
smǫfugler [smǫ"-fugle·r] **småfåglar**, se ex.
smǫfull [smǫ"-full] **småfull**
smǫfuok [smǫ"-fu̯ok] *-fuotjeð (-fuotję)* = **småfolk**
smǫföretager [smǫ"-företager] *-n (-am) -er* **småföretagare**
smǫgrain -grain -grien -grinið smågråta, **snyfta**
smǫgraiser [smǫ"-graĭser] **smågrisar**
smǫgręsas [smǫ"-gre̯sas] *-gręses -gręstes -gręstas* **småflina**
smǫgräjur [smǫ"-gräjur] smågrejer, **småsaker**
smǫið [smǫ"-i̯ð] *-n (-em) -er* decimeterlång **id**
smǫindustri [smǫ"-i̯ndustri̯] *-n (-em) -er* **småindustri**
smǫkaku [smǫ"-kaku·] f² **småkaka**
smǫkold [smǫ"-kolld] n: *-kollt* **småkall**

smǫkrafs [smǫ"-kraffs] *-eð (-ę)* **småkrafs**
smǫkrek [smǫ"-krek] f[1] pl, b.f. *-kretję* (dat *-krekum*) **småboskap**
smǫkripp [smǫ"-kripp] *-in (-em) -er* **småbarn**
smǫkrytyr [smǫ"-krytyr] **smådjur**
smǫkullur [smǫ"-kullur] **småflickor**
smǫkuok [smǫ"-kuok] vb[1] **småkoka**
smǫkåkå äldre grundf t. *smǫkaku*
smǫkåyt [smǫ"-kåĭt] *-kåyter -kåy'tt -kåy'tt* **småspringa**
Smǫland **Småland**
smǫlaunggnebb [smǫ"-ląuŋgnebb] *-ą* f[1] **småspov**
smǫleningg [smǫ´-lęnįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **smålänning**
smǫlenningg var. av *smǫleningg*
smǫlieð [smǫ"-lieð] n: *-lie'tt* **småelak**
smǫliekatt [smǫ"-liekatt] *-n (-em) -er* **vessla**
smǫluom [smǫ"-luom] *-in (-em) -er* **smålom**
smǫmausugel [smǫ"-mausuge·l] *-uglą* f[1] mindre uggla, ffa **sparvuggla**
smǫlä [smǫ"-lä] *-lär -luo -läeð* **småskratta**
smǫmjägel [smǫ"-mĭäge·l] vb[1] smågräla, **munhuggas**
smǫmysun [smǫ"-mysųn] **småmysig**
smoninggum [smǫ"-nįŋgųm] **småningom**
smǫpeningger [smǫ"-pęnįŋŋger] **småpengar**
smǫpåyk [smǫ"-påĭk] *-påytjin (-påykam* o. *-påytjem) -påyker* **liten pojke**; pojke i nedre tonåren, **tonårspojke**
smǫpåyktwaingg [smǫ"påĭk-twąĭŋg] *-twaindjin (-twaindjem) -twaingger* **pojkspoling** i nedre tonåren
smǫpärur [smǫ"-pärur] f[1] pl (dat *-pärum*) **småpotatis**
smǫr (äldre grundf t. *smǫ*) **kort**; **liten** (ej grov). Jfr *smǫ'tt, smǫer*
smǫraingen [smǫ"-rąĭŋęn] s *-raingneð (-raingnę)* småregn, **duggregn**
smǫraingen [smǫ"-rąĭŋęn] vb *-raingner -raingnd -raingnt* **småregna**, dugga
smǫraisbljomm [smǫ"raĭs-blĭǫmm] *-in (-am) -er* **linnea**
smǫruolin [smǫ"-ruolįn] **smårolig**
smǫråðun [smǫ"-råðųn] **ambivalent**, **obeslutsam**, **rådvill**, **villrådig**, **tvehågsen**, **vankelmodig**, **velig**
smǫsak [smǫ"-sak] *-satję (-satjin) -saker* **småsak**, **detalj**
smǫskaul [smǫ"-skaul] *-n (-am) -er* **småskola**
smǫskaullärer -n (-am) -er **småskollärare**
smǫskell [smǫ"-skell] *-skeller -skelld -skellt* **småskälla**
smǫskrabb [smǫ"-skrabb] vb[1] **småhosta**
smǫskrettj [smǫ"-skrettś] *-ą* f[1] **småskrake**
smǫsnaj [smǫ"-snaĭ] *-snair -sni'dd -snieð* **småsnöa**, snöa lätt
smǫsokker [smǫ"-sokker] *-sokkreð (-sokkrę)* **strösocker**, ex. se **söta**
smǫsolt [smǫ"-sollt] *-eð (-ę)* finkornigt **koksalt**, **bordssalt**
smǫspaik [smǫ"-spaĭk] mest pl *-spaiker* **småspik**, se ex.
smǫspråk [smǫ"-språk] vb[1] **småprata**
smǫspuov [smǫ"-spųov] *-in (-em) -er* **småspov**
smǫstiener [smǫ"-stįener] pl, b.f. *-stienär* (dat *-stienum*) småstenar, **småsten**
smǫsyskun [smǫ"-syskųn] *-eð (-ę)* = **småsyskon**
smǫsåyr [smǫ"-såĭr] *-ą* f[1] **harsyra**; **bergssyra**
smǫtjälker [smǫ"-tśällker] mindre **parkälkar**
smǫtrivlin [smǫ"-trivlį·n] **småtrevlig**
smǫ'tt **smått**; **långsamt**, se ex., **sakta** || *fǫ smǫ'tt* få barn; *int upǫ smǫ'tt wis* inte lite (dvs mkt); *smǫ'tt um* smått om, ont om, se ex.; *so smǫ'tt* så smått; *åvå smǫ'tt* ha barn, föda, ex. se **när** som helst. Se äv *smǫr, smǫer*
smǫttingg -indjin (-indjem) -ingger **småtting**
smǫtullun [smǫ"-tullųn] **småfjollig**, **småtokig**
smǫtuokun [smǫ"-tuokųn] **småtokig**
smǫungg [smǫ"-ųŋŋg] *-undjin (-unggam) -ungger* **småunge**
smǫuord [smǫ"-uord] *-eð (-ę)* = **småord**
smǫuost [smǫ"-uosst] *-n (-em)* ett slags **färskost**, hemgjord **mjukost**
smǫweer [smǫ"-weer] **småvägar**
smǫwekst [smǫ"-wekkst] **småväxt**, **småvuxen**, **kortväxt**, liten till **växten**
smǫwið [smǫ"-wið] *-n (-im)* **småved**
SMS [es(s)ęm(m)e´ss] *SMS:eð (SMS:ę)* = **SMS**
smuggel [smu`ggel] vb[1] **smuggla**
smukken vb[1] **minska**; **tryta**; **magra** || *smukken ijuop* sjunka ihop
smuol -eð (-į) = (undviks ofta i pl) **smula**
smuolu f[2] (undviks ofta i sg) **smula**, ex. se **picka**
smuolun [smuo"lųn] **smulig**
smuolå s äldre grundf t. *smuolu*
smuolå vb *smuolär – smuoläð – smuolåð* **smula** || *smuolå nið* smula ned; *smuolå sund* smula sönder
smuord **smord** || *smuord i munnem* vältalig (skämts); *sos smuort* som smort
smutta vb[1] **smutta**
smyg **smyg** i uttr *i smyg* i **smyg**
smyga vb[1] **smyga**, se ex. || *kumå smygend* komma smygande; *smyg iweg sig* smyga (sig) iväg; *smyg sig fram* smyga (sig) fram; *smyg sig in* smyga sig in; *smyg åv* smyga iväg
smygrötj -rötjer -rökt -rökt **smygröka**
smykke -ð (smykkę) = **smycke**
smyra s f[1] **smörja**, **salva**

smyra vb *smyr – smuorde – smuort* **smörja**, se ex.; **valla** (skidor) || *smyr in sig* smörja in sig; *smyr nið sig* smörja ned sig; *smyr ǫ* smörja på; *smyr sig* smörja sig, smörja kråset; *smyr skryttjur* sminka sig (skämts, eg. 'smörja rynkorna'); *smyr til að* slå till; *smyr upp* smörja (upp)
smyrningg f[3] **smörjning**, smorning, **smörja**; **vallning**
smyrol -ą f[1] **smörjolja**
smyör -eð (-į) **smör**, ex. se **smälta** 4
smyörask [smyö"r-assk] *-astjin (-astjem) -asker* **smörask**
smyörbljomm [smyö"-blĭǫmm] *-in (-am) -er,* äv *-ą* f[1] **maskros**; (i yngre språk ofta smör-blomma)
smyörbrunn [smyö"-brǫnn] = *(-em)* **smöröga**
smyörbytt [smyö"-bytt] *-ą* f[1] **smörbytta**
smyörestj [smyö"r-esstś] *-eð (-ę)* = **smörbytta**
smyörgǫs [smyö"-gǫs] *-ę (-n) -er* **smörgås**
smyörgǫsmat [smyö"gǫs-mat] *-n (-im)* **smörgåsmat**
smyörgǫstårt [smyö"gǫs-tårt] *-ą* f[1] **smörgåstårta**
smyörklikk [smyö"-klikk] *-klittjin (-klittjem) -klikker* **smörklick**
smyörknaiv [smyö"-knaĭv] *-in (-em) -er* **smörkniv**, ex. se **tälja**, **tälja** till
smyörknaul [smyö"-knaul] *-n (-em) -er* **smörklump**
smyörkopp [smyö"-kopp] *-in (-em) -er* **smörklick**, smörklimp, **smörklump**
smyörpakiet [smyö"-pakiet] *-eð (-ę)* = **smörpaket**
smyörpapir [smyö"-papir] *-eð (-ę)* = **smörpapper**
smyörskryttj [smyö"-skryttś] *-ą* f[1] **veck** på tunnbröd (eg. 'smörskrynkla')
smyörsopp [smyö"-sopp] *-in (-em) -er* **smörsopp**
småkå smäkär – smäkäð – småkåð (+dat) **smaka**, se ex. || *fomm småkå?* får jag smaka?; *småkå i sig* smaka lite (av ngt), få sig ngt litet (av ngt), ex. se **smaka**; *småkå ǫ* smaka på; *småkå åv* smaka av
smålå -n ack o. yngre grundf av *smali*
smålåuop [smǫ"lå-uop] *-in (-em) -er* hop av **småboskap**
smäða var. av *smęða*
snabbfuotað **snabbfotad**
snabbleser snabbläsare (fr sv)
snabbleså [sna`bb-leså·] *-les -las -lesið* **snabbläsa**
snabbmǫl -eð (-ę) = **snabbmål**
snabbtjyöp -eð (-ę) = **snabbköp**
snabbtug -tueð (-tuę) = **snabbtåg**
snabel -n (snablem) snabler **snabel**
snabel-a -a:eð (-a:ę) = **snabel-a**
snaggað **snaggad**
snaia alternativ stavning av *snaja*
snaipa f[1] **snäppa**
Snaipą f[1] Snipån Snipan, å NV om Brunnsberg i Älvd, ex. se **mynna**
snaja snair – sni'dde – snieð [sni`ëð] **snöa,** se ex. || *snaj att* snöa igen; *snaj attrum* bli översnöad, se ex.; snöa över; *snaj in* snöa in; *snaj inne* snöa inne; *snaj yvyr* snöa över
snakka vb[1] **snacka**
snappan [sna`pp-an] *-'n (-am) -er* **snapphane**
snapper -n (-am) -er **snapphane**
snaps -n (-em) -er **snaps**
snapsglas -eð (-į) = **snapsglas**
snapswais -ą f[1] **snapsvisa**
snąr pl: *snarir* (äv *snąrir*) **snar**, se ex; **snabb**
snąrarg [snąr"r-arrg] **hetlevrad**
snąrast [snąr"r-asst] i uttr *i ien* (äv *ję*) *snąrast* i en **handvändning**; *int i ien* (äv *ję*) *snąrast* inte i **brådrasket**
snąrbindel [snąr"-bįnndel] *-n (-bindlem,* äv *-bindlam) -bindler* **åkerbinda**
snąrfrutt [snąr"-frutt] **snarstucken**, **lättstött**
snarka vb[1] **snarka**
snąrlaik [snąr"-laĭk] **snarlik**, se ex.
snąrråðun [snąr"-råðųn] snarrådig, **snarfyndig**
snąrstuttjin [snąr"-stuttśįn] n: *-stuttjeð,* pl: *-stukkner* **snarstucken**
snart var. av *snąrt*
snąrt **snart**; **tidigt** || *snąrt að* bekvämt, enkelt, lätt gjort, gesvint, lättsamt; se äv *snäräst að*; *snąrt gart* snart gjort; *so snąrt* så snart (som); *ur snąrt* hur dags, när
snąrtainkt [snąr"-tąĭŋkt] **kvicktänkt**, **snabbtänkt**; **klipsk**
snarv **skrovlig**, **sträv**
snask snastjeð (snastję) **snask**, godis
snauta f[1] **nos**
snautas snautes – snautes – snautas **kyssas**, **pussas**
snavlingg [sna"vlįŋŋg] *-lindjin (-lindjem) -lingger* (liten) **matbit**, t.ex. ss **aptitretare**
snegelog [sne"gel-og] *-að (-ą) -ur* (äldre pl: =) **titthål**
sneglas [sne"glas] *snegles – snegles – sneglas* **snegla**
sneglun [sne"glun] **lömsk**, opålitlig
snekka f[1] **snäcka**
snell **snäll**; rask || *snell wið* snäll mot
snelltug -tueð (-tuę) = **snälltåg**
snęra snęrer – snęrde – snęrt **snöra**; snara || *snęr að* snöra åt
sneru f[2] **snara**, se ex.

snerå s äldre grundf t. *sneru*
snerå vb *snerär* (äv *snärär*) – *sneräð* (äv *snäräð*) – *sneråð* **snara**, se ex., **snärja**
snęsa snęser – snęste – snęst **snäsa** || *snęs til að* snäsa (till) åt; *snęs åv* snäsa av
snest lokal var. av *snjäst* || *snest að* var. av *snäräst að*
snęst lokal var. av *snjäst*
snęsun **snäsig**
snetta snett – snott – snutteð, äv vb[1] **ila** || *snett in* titta in (som hastigast); *snett iweg* o. *snett åv* skynda iväg, ila iväg
snetteli adv **lätt**, lättvindigt, **enkelt**. Jfr *snettelin*
snetteligdator [sne`tteli-dator] *-n (-em) -er* (ung.) **laptop**, bärbar dator (eg. 'smidig dator')
snetteligiet f[4] **bekvämlighet**, **enkelhet**, se ex.
snetteligjätå [sne`tteli-jätå·] oböjl **snabbmat**
snetteligtjyölbuð [sne`tteli-tśyölbuð] *-ę (-n) -er* **partytält** (nydal, eg. 'lättvindig slogbod')
snettelin **kvick**, **rask**, **snabb**; **lätt**, lättvindig; **bekväm** || ofta *snettelit* bekvämt, enkelt, lättvindigt, smidigt, ex. se **enkel**
snettlin lokal var. av *snettelin*
snettwend -ą f[1] kort o. snabb **tur**, **snabbtur**
snibb -in (-em) -er **snibb**; trekantig **huvudduk**
sniðå sniðär – sniðäð – sniðåð **harva** snett (diagonalt) över åkern
snįeð adj n: *snįe'tt* **sned**, se ex.; **berusad**; **arg**
snįeð s oböjl i uttr *ǫ snįeð* på **sned**
snįeða adj oböjl **brunstig**
snįeða vb[1] göra sned || *snįeð åv* hugga, skära el. såga av ngt **snett**, snedhugga, snedskära, **snedsåga**, fasa av
snįe'dd -ę (-n) **snedd**
snįe'dda vb[1] **snedda**
snįeðspuor -eð (-į) = **snedspår**; (mer el. mindre skämts) **sidospår**
snįeðstell -steller -stelld -stellt **snedställa**
snįeðtak -tatjeð (-tatjį) = **snedtak**
snįes -ę (-n) -er **snes**
snįesland -eð (-ę) = **snesland**
snįesstor -n (-em) -er **snes**
snigel [sni`gel], äv [sni´gel] *-n (sniglam,* äv *sniglem) snigler* **snigel**
snigelpuost [sni"gel-puost] *-n (-em)* **snigelpost**
snikka vb[1] **snickra**, ex. se **garage**; **snida**, **tälja**, se ex., **tälja** till || *snikk til* snickra till, tälja till; verka (ansa hov el. klöv)
snikker s *-n (-am) -er* **snickare**, ex. se **kusin**
snikker vb[1] var. av *snikka*
snikkerbuð -ę (-n) -er **snickarbod**
snikkeri -eð (-ę) -er, el. oböjt **snickeri**; **snickring**
snikkerifabrik -fabritjin (-fabritjem) -fabriker **snickerifabrik**
snikkeriwerkstað -n (-im) -ir **snickeriverkstad**
snikkerpenn -ą f[1] **snickarpenna**
snikkeröks -ę (-n) -er **handyxa**
snikkningg f[3] **snickring**, **snickeriarbete**, **slöjdarbete** i trä
snille -ð (snillę) = **snille**
snisstor var. av *snįesstor*
snitsel s *-n (snitslem) snitsler* **snitsel**
snitsel vb[1] **snitsla**, se ex.
snittbljomm -in (-am) -er **snittblomma**
snittjel -n (snittjlem) snittjler **schnitzel**
sniųo s *-'nn (-'mm)* **snö**, se ex.
sniųo vb var. av *snųo*
sniųoblandað [snĭųo"-bląnndað] **snöblandad**
sniųoboll [snĭųo"-boll] *-n (-em) -er* **snöboll**
sniųobollskrig [snĭųo"bols-krig] s *-kri(g)eð (-kri(g)ę)* =, el. oböjt **snöbollskrig**
sniųobollskrig [snĭųo"bols-krig] vb[1] ha **snöbollskrig**
sniųoby [snĭųo"-by] *-'nn (-em) -er* **snöby**
sniųodamb [snĭųo"-dąmmb] *-eð (-ę)* liten mängd lätt **snö**; lätt **yrsnö**; tunt **snötäcke** efter lätt snöfall
[1]*sniųodemb* [snĭųo"-dęmmb] *-ą* f[1] liten **snöby**; tidsbegränsat **snöfall**; nysnölager
[2]*sniųodemb* [snĭųo"-dęmmb] m var. av [1]*sniųodemp*
[1]*sniųodemp* [snĭųo"-dęmmp] *-in (-em) -er* **snötäcke** (lager av nyfallen snö); kortvarigt snöfall
[2]*sniųodemp -ą* f[1] liten **snöby**; tidsbegränsat **snöfall**; nysnölager
sniųodett [snĭųo"-dett] *-ą* f[1] liten **snöby**; tidsbegränsat **snöfall**; nysnölager
sniųodiuop [snĭųo"-dĭųop] *-eð (-ę)* = **snödjup**
sniųodriv [snĭųo"-driv] *-ą* f[1] **snödriva,** ex. se **pulsa** iväg
sniųodrupi [snĭųo"-drupi·] *-n (-drupåm) -drupir* **snödroppe**
sniųodrupå -n ack o. yngre grundf av *sniųodrupi*
sniųoduos [snĭųo"-duos] *-eð (-į)* mkt lätt **snöfall**; torr, lätt **snö**
sniųofall [snĭųo"-fall] *-eð (-ę)* = **snöfall**
sniųoflekk [snĭųo"-flekk] *-flettjin (-flettjem) -flekker* **snöfläck**
sniųoflingg [snĭųo"-fliŋŋg] *-ą* f[1] **snöflinga**
sniųofugel [snĭųo"-fuge·l] *-n (-fuglem) -fugler* **domherre**
sniųoglup [snĭųo"-glup] *-eð (-į)* **snöglopp**
sniųograim [snĭųo"-grąĭm] *-ą* f[1] **snösträng** (rand el. stråk av snö)
sniųogrott [snĭųo"-grott] *-ą* f[1] **snögrotta**
sniųogubb [snĭųo"-gubb] *-in (-am) -er* **snögubbe**
sniųoielt [snĭųo"-ielt] helt **snötäckt**, se ex.
sniųoilingg [snĭųo"-iliŋg] *-ilindjin (-ilindjem)*

-ilingger **snöby**

sniųokall [snĭųo"-kall] *-n (-em) -er* **kärrtistel**; **åkertistel**

sniųokanuon [snĭųo"-kanu̲on] = *(-em) -er* **snökanon**

sniųokaus [snĭųo"-ka̲us] *-eð (-ę)* = **snökaos**

sniųokristall [snĭųo"-kristall] *-n (-em) -er* **snökristall**

sniųolos [snĭųo"-lo̲s] **snölös**

sniųolǫs [snĭųo"-lǫ̲s] *-eð (-ę)* = **snölås**

sniųolykt [snĭųo"-lykkt] *-ą* f[1] **snölykta**

sniųomukningg [snĭųo"-mukni̲ŋŋg] f[3] **snöskottning**, **snöröjning**

sniųomukär [snĭųo"-mukä·r] *-n (-am) -er* **snöskottare**

sniųomuoln [snĭųo"-mu̲oln] *-eð (-ę)* = **snömoln**

sniųomyöl [snĭųo"-my̲öl] s *-n (-em) -er* **snöboll**

sniųomyöl [snĭųo"-my̲öl] vb *-myöler -myöld -myölt* **mula**

sniųoǫs [snĭųo"-ǫ̲s] *-n (-em) -er* **snöby**

sniuopin var. av *snųopin*

sniųopluog [snĭųo"-plu̲og] *-pluo'n (-pluoem) -pluoger* **snöplog**

sniųopluogsteð [snĭųo"-pluogste̲ð] *-ą* f[1] **snövall** (plogvall)

sniųoraik [snĭųo"-raĭk] **snörik**

sniųoraingen [snĭųo"-rąĭn̨ęn] *-neð (-nę)* **snöregn**, **snöblandat** regn

sniųoreku [snĭųo"-reku·] f[2] snöraka, snöskyffel, **snöskovel**, ex. se **ställa**

sniųorekå äldre grundf t. *sniųoreku*

sniųorien [snĭųo"-ri̲en] **snöfri**

sniųorjopp [snĭųo"-rĭopp] *-ą* f[1] **dalripa**, **snöripa**

sniųoryðningg [snĭųo"-ry̲nin̨ŋg] f[3] **snöröjning**

sniųoryör [snĭųo"-ry̲ör] *-ą* f[1] **snösörja**; **snömodd**, **modd**

sniųoröv [snĭųo"-rö̲v] *-in (-im) -ir* snöräv, **snösläde**

sniųosk sniųostjin (sniųostjem) **fnöske**

sniųoska vb[1] **snoka**, **leta**

sniųoskatu [snĭųo"-skatu·] f[2] snöskata, **björktrast**

sniųoskaur [snĭųo"-skaur] *-ę (-n) -er* **snöby**

sniųoskoter [snĭųo"-sko̲ter] *-n (-skotrem) -skotrer* **snöskoter**

sniųosksopp -in (-em) -er **fnöskticka**

sniųoskåtå äldre grundf t. *sniųoskatu*

sniųoslask [snĭųo"-hlassk] *-slastjeð (-slastję)* **snöslask**

sniųosliði [snĭųo"-hliði·] *-n (-sliðåm) -sliðir* **snösläde**, snöräv

sniųosliðå -n ack o. yngre grundf av *sniųosliði*

sniųoslingger [snĭųo"-hli̲n̨ŋger] *-slinggrą* f[1] **snöslunga** (nydal)

sniųoslungg [snĭųo"-hlu̲n̨ŋg] *-ą* f[1] **snöslunga**

sniųosmokk [snĭųo"-smokk] *-ą* f[1] **snösmocka**

sniųospaði [snĭųo"-spaði·] *-n (-spåðåm) -spaðir* **snöskyffel**, snöskovel

sniųosparv [snĭųo"-sparrv] *-in (-em) -er* snösparv (fr sv)

sniųospåðå ack o. yngre grundf av *sniųospaði*

sniųostakk [snĭųo"-stakk] *-stattjin (-stattjem) -stakker* **snöhög** || *sniųostattjin* ofta 'mkt snö'

sniųosteð [snĭųo"-ste̲ð] *-ą* f[1] **snövall**

sniųostjyffel [snĭųo"-stśyffel] *-n (-stjyfflem) -stjyffler* **snöskyffel**, snöskovel

sniųostorm [snĭųo"-storrm] *-in (-em) -er* **snöstorm**

sniųosukk [snĭųo"-sukk] *-ą* f[1] **damask**

sniųoswaindjin (-swaindjem) **snösvängen**

sniųotekkt [snĭųo"-tekkt] **snötäckt**

sniųotettj [snĭųo"-tettś] *-eð (-ę)* = **snötäcke**

sniųotwå [snĭųo"-twå̲] *-twär -twä'dd -twaið* **mula**

sniųoun **snöig** || *sniųout* snöigt, mkt snö

sniųoųoweðer [snĭųo"-ųoweðe·r] *-weðreð (-weðrę)* = **snöoväder**

sniųowait [snĭųo"-waĭt] n: *-wai'tt* **snövit**

sniųoweðer [snĭųo"-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* = **snöväder**

sniųoweðerkwenn [snĭųo"-weðekwęnn] *-ę (=) -er* **snöslunga** (nydal, eg. 'snöväderkvarn')

sniųowitter [snĭųo"-witter] *-n (-wittrem) -wittrer* **snövinter**

snjäst **så snart** som, se ex.

snǫð n: *snǫ'tt* **bar**, **kal**; **naken** || *min snǫð fuotą* barfota; *min snǫðan skolla* barhuvad; *min snǫðkninę* med bara knän; *snǫð fuoter* bara fötter; *snǫð rovę* bara stjärten

snǫða adj **rena**, se ex.

snǫðligiet [snǫ̲`lligi̲et] f[4] **tomhet**; **fy!** (vid ngt eländigt), se ex.

snǫðlin [snǫ̲`lli̲n] **ödslig**; **tom**, se ex.

snǫðsklit var. av *snǫðlit*

snǫðskollað **flintskallig**

snǫðskolln bara huvudet || *min snǫðskollan* barhuvad

snogg **snygg**, **fin**, **vacker** ||
fårå dait snoggt ir gå hädan, dö (eg. 'bege sig dit där det är vackert')

snǫka var. av *snųoka*

snǫl **snål** || *snǫlt min* + dat **snålt** med

snǫla vb[1], äv *snǫler – snǫlde – snǫlt* **snåla** ||
snǫl að sig tigga till sig; *snǫl in* snåla in; *snǫl min noger* snåla med ngt

snǫlas snǫles – snǫldes – snǫldas **snåla**

snǫliet f[4] **snålhet**

snǫljåp -in (-em) -er **snåjåp**

snǫlskoll -n (-am) -er **snåljåp**

snǫlstjuo'ss i uttr *åk snǫlstjuo'ss* åka **snålskjuts**
snǫlstjyr -eð (-į) seg **långfil** som inte ligger kvar på skeden
snǫltitt -n (-em) -er **snåljåp**
snǫlwattn i uttr *snǫlwattneð lop* det **vattnas** i munnen (skämts, eg. 'snålvattnet rinner')
snor -n (-im) **snor**, ex. se **smälla** till
[1]*snǫr* var. av *snor*
[2]*snǫr -eð (-ę)* = **snår**
snorbukk [sno"-bukk] *-buttjin (-buttjem) -bukker* ihoprullat **tändspån**; **snorsträng**, snorslimsa
snorbus [sno"-bus] *-n (-am) -er* **snorgärs** (fisken); **snorunge**, snorvalp
snorervel [sno"r-errvel] *-n (-ervlem) -ervler* **snorig** person, **snorigt** barn
snorkel -n (snorklem) snorkler **snorkel**
snorkelindję [sno"-kelįnndźę] i uttr *tingg snorkelindję* **nysa** (skämts); *åvå snorkelindję* ha **snuva**
snorkrakk [sno"-krakk] *-krattjin (-krattjem) -krattjer* **förkyld** o. **snuvig** person
snorkråk [sno"-kråk] *-ą* f[1] **snorkråka**
Snor-Lass [sno"-lass] oböjl **Nalle** (noanamn för björnen)
snorlyöð [sno"-lyöð] *-ą* f[1] **snorloska**
snorputell [sno"-putell] *-n (-em) -er* **snorig** person, **snorigt** barn
snorslarv [sno"-hlarrv] *-ą* f[1] snortrasa, **näsduk**
snorslestj [sno"-hlesstś] *-ą* f[1] **snorloska**
snorstraingg [sno"-straŋŋg] *-straindjin (-straindjem) -straingger* **snorsträng**, snorslimsa
snortjilingg [sno"-tśilįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **snorsträng**, snorslimsa; snorunge
snortrasu [sno"-trasu·] f[2] snortrasa, **näsduk**
snortråså äldre grundf t. *snortråså*
snortwaingg [sno"-twąŋŋg] *-twaindjin (-twaindjem) -twaingger* **snorunge**, snorvalp
snorun [sno"rųn] **snorig**, **snuvig**
snǫrun [snǫrųn] **snårig**
snorungg [sno"r-ųŋŋg] *-undjin (-unggam) -ungger* **snorunge**
snorwegg [sno"-wegg] *-weddjin (-weddjem) -wegger* **snorunge**, snorvalp
snorå snorär – snoräð – snoråð **snora**, **snörvla**
snuber [snu"-ber] lokal var. av *snuggber*
snubersblyömm [snu"bes-blẏömm] *-in (-am) -er* **smultronblomma** (i SÖ Älvd)
snubbel vb[1] snubbla (fr sv)
snugga s f[1] **snugga**
snugga vb[1] **lugga**; **repa**, se ex., **riva**, **rycka** av || *snugg åv* repa av, riva av, se ex.
snuggas snugges – snugges – snuggas **luggas**
snuggber -eð (-ę) = **smultron**
snuggbersbljomm -in (-am) -er **smultronblomma**
snuggbersrais -eð (-ę) **smultronris** (växten)
snullber -eð (-ę) = **smultron** (lokalt)
snullbersbljomm -in (-am) -er **smultronblomma** (lokalt)
snullbersrais -eð (-į) **smultronris** (växten) (lokalt)
snųo snųor – snųo'dde – snųoeð **sno**, äv i bet stjäla || *snųo iweg* skynda iväg; *snųo sig* sno sig, skynda sig
snųo'dd -n (-em) -er, äv f: *-ę (-n) -er* **snodd**
snuoðun **behändig**, **praktisk**, **bekväm**, **smidig**; **flink** || *snuoðut* äv enkelt, bekvämt
snųok snųotjin (snųotjem) snųoker **snok**
snųoka vb[1] **snoka**
snuopen var. av *snųopin*
snųopen var. av *snųopin*
snuopin var. av *snųopin*
snųopin n: *snųopeð,* pl: *snųopner* **snopen**
snuopn lokal var. av *snųopin*
snurr -n (-em) -er **snurr**
snurra s f[1] **snurra**
snurra vb[1] **snurra** || *snurr runt* o. *snurr umringg* snurra runt; *snurr til* snurra till, trassla till
snurrun **snurrig**
snurvel var. av *snyrvel*
snus -eð (-ę) **snus**, ex. se **snus**, **spotta** ut
snusa vb[1] **nosa**, se ex.; **lukta**; **snusa** || *snus (ǫ noð)* lukta (på ngt)
snusduos -ą f[1] **snusdosa**
snusgubb -in (-am) -er **snusgubbe**; **brandlilja**
snusjälåk [snu`s-jälå·k] se **abstinens**
snusnesduk -dutjin (-dutjem) -duker **snusnäsduk**
snustuorr n: *-tuort* **snustorr**
snusun **snusig**
snutt -n (-em) -er **snutt**; **brödkant**, skalk
snutå snutär – snutäð – snutåð **nosa** (på); smutta (på); (gråspråk: *snutås* 'kyssas')
snuva f[1] **snuva** || *åvå snuvų* ha snuva
snuvel [snu"vel] vb[1] **snava**, **snubbla**
snuvun **snuvig**
snyfsa vb[1] **snyfta**
snygg upp sig vb[1] **snygga** upp sig, snygga till sig
snyksa snykser – snykste – snykst **snyfta**
snykta vb[1] var. av *snyksa*
snypta vb[1] **snyfta**
snyrpa vb[1] snörpa || *snyrp að* snörpa åt; *snyrp ijuop* snörpa ihop
snyrvel vb[1] **snörvla**
snyryl [sny"ryl] *-n (snyrylem) snyryler* **virvel**
snẏö Evbgsmål för *sniųo* s

snχöra snχörer – snχörde – snχört **kasta**, **slänga** || *snχör iweg* slänga iväg; *snχör til (að)* slå till, (k)lappa till
snχöre -ð (snχörę) = **snöre**
snχörend -n (-am) -er snörända, **snörstump**
snχörrett **snörrät**
snχörstump -in (-em) -er **snörstump**
snåvå snävär – snäväð – snåvåð **snava**; få ngn att snava, lägga **krokben** för, ex. se **krokben**
snåyta snåyter – snåy'tte – snåy'tt **snyta**; **snoppa** (ljus) || *snåyt sig* **snyta** sig
snåytslarv -ą f[1] **näsduk**
snärer, snärest var. av *snärär, snäräst*
snärär [snä"rär] **snarare**, **hellre**
snäräst [snä"räst] **snarast** || *snäräst að* lika skönt, lika så gott, lika bra, enklast, enklast så
snäst var. av *snjäst*
snöpelin **snöplig**
snörvel var. av *snyrvel*
snörvlun **snörvlig**
so I. adv **så**, se ex.; **det**, se ex. || *an add so finan ien sykkel* han hade en så fin cykel; *eð kann so wårå* så kan det vara; *eð sir aut so* det ser så ut; *so eð so!* så det så!; *so laindje* så länge, tills vidare, ex. se **hej**; *so … noð* sånt, ex. se **sådan**; *so og so* så och så, si eller så; *so pass* så mycket, så pass; *so til* i så måtto.
II. relativt pron **som**, se ex., **vilken**, se ex.; **som** det, ex. se **det** 3.
III. relativt adv **där** || *dait so* dit där; *dar so* där, varest.
IV. subj **att**, se ex., så att; **som** om, se ex.; **så**.
Se äv avsn. Pleonasmer
soaré -'nn (-em) -er **soaré**
soð -n (-em) -er **får**, se ex.
soðsaks -ę (-n) -er **ullsax**
so-ðär **så** där
soffa f[1] **soffa**
soffkudd -n (-em) -er **soffkudde**
soffluk -lutjeð (-lutjį) = **sofflock**
sofistikirað [sofistiki`rað] **sofistikerad**
soja var. av *såja*
sokk sottjeð (sottję) = var. av *sokka*
sokka -ð (-ą) = **sänke**
sokkel -n (sokklem) sokkler **sockel**
sokken sokknę (sokken) sokkner **socken**, ex. se **nere** i || *nordoni sokken* i norra delen av socknen; *uppter sokken* uppåt socknen, längre upp (norrut) i socknen
sokkengrens -n (-em) -er **sockengräns**
sokkenmǫl -eð (-ę) = **sockenmål** (dialekten i en socken)
sokkenspråk -språtjeð (-språtję) = **sockenspråk**
sokkenstemm -ą f[1] mer sv var. av *sokkenstemmen*
sokkenstemmen -stemną f[1] **sockenstämma**
sokkenstugu [so`kkęn-stugu·] f[2] **sockenstuga**
sokkenstugå äldre grundf t. *sokkenstugu*
sokker [so´kker] s *sokkreð (sokkrę)* **socker**; sockersjuka, diabetes
sokker [so`kker] vb[1] **sockra**
sokkerbager -n (-am) -er **sockerbagare**
sokkerbiet -ą f[1] **sockerbeta**
sokkerbit -n (-em) -er **sockerbit**
sokkerdrikk -ą f[1] **sockerdricka**
sokkerdrikkputell -n (-em) -er **sockerdricksflaska**
sokkerdrikksflask -ą f[1] **sockerdricksflaska**
sokkerfri n: *-fri'tt* **sockerfri**
sokkerkaku [so`kke-kaku·] f[2] **sockerkaka**
sokkerkakuform var. av *sokkerkakufuorm*
sokkerkakufuorm -in (-em) -er **sockerkaksform**
sokkerkupaungg -aundjin (-aundjem) -aungger **ransoneringskort** för socker
sokkerkåkå äldre grundf t. *sokkerkaku*
sokkerlos sockerlös, utan **socker**
sokkerlåð -ą f[1] **sockerlåda**
sokkermark -martję (-martjin) -marker (ett) **skålpund** socker
sokkermęr -ę (-n) -er, yngre *-ą* f[1] **svartmyra**
sokkerpilder -pildreð (-pildrę) = **sockerpiller**
sokkersiuok -ą f[1] **sockersjuka**, diabetes
sokkerskrin -eð (-į) = **sockerskrin**
sokkerskål -ę (-n) -er **sockerskål**
sokkersträer -n (-am) -er **sockerströare**
sokkerströer mer sv var. av *sokkersträer*
sokkertaungg -taundję (-taundjin) -taungger **sokkertång**
sokkertupp -in (-em) -er **sockertopp**, se ex.
soklart **såklart**
solaindj adv, subj **så länge**, **tills** vidare; **så länge** som, se ex. || *enn solaindj* än så länge; *häj solaindj* hej så länge. Jfr *so laindje*
soldatiem var. av *suoldatiem*
solder var. av *sålder*
solieðes **således**
solkun **solkig**
solo i regel oböjt **solo**
solosaungg [so´lo-sąuŋg] *-saundjin (-saundjem) -saungger* **solosång**
solt -eð (-ę) **salt**, ex. se **röta**, **smaka**
solta s f[1] **sälta**
solta vb[1] **salta** || *solt nið* salta in
soltað adj saltad, **salt**
soltaðfisk -fistjin (-fistjem) -fisker saltad fisk, **saltfisk**
soltaðflesk -flestjeð (-flestję) saltat fläsk, salt **fläsk**

soltaðsild -ę (-n) -er salt **sill**, **saltsill**
soltaðtjyöt -eð (-į) **saltat** kött, **saltkött**
soltbutt -n (-em) -er **saltburk**
soltkar -eð (-į) = **saltkar**
soltklyp -ę (-in) -er (en) **nypa** salt
soltkräld [so`llt-kräld] *-eð (-ę)* = **saltkar**
soltkwenn -ę (=) -er **saltkvarn**
soltlatji [so`llt-latśi·] *-n (-låkåm)* **saltlake**
soltlåkå -n ack o. yngre grundf av *soltlatji*
soltningg f^{3} **saltning**
soltniųop -ę (-in) -er (en) **nypa** salt ||
min soltniųopin med en nypa salt
soltstie -n (-nem) -ner **saltsten**
soltsyr -ą f^{1} **saltsyra**
solttann -ę (=) -tenner (pl dat *-tannum*) **saltsten**; bit av **grovsalt**, grovt **saltkorn**
soltwattn -wattneð (-wattnę) **saltvatten**
som **som** i vissa uttr, t.ex. *ollt som ollt* allt som allt; *som bara denn* som bara den; *som saggt (war)* som sagt (var); *som so* som så; *ukin dag som elst* vilken dag som helst; *wen som elst* vad som helst
so-menn [so-mę´nn] i uttr *naj* (el. *näj) so-menn* nej **visst** inte, nej **verkligen** inte, nej inte **alls**
sommen vb^{1} **somna**, ex. se **klättra** || *sommen frǫ* somna ifrån; *sommen in* somna in; *sommen um* somna om; *sommen åv* somna av, avsomna; somna; svimma av
somor, somår med sms var. av *såmår*
sonę [sǫ´nę] (stundom *son*) **så** här, se ex.; **så** där, **så**, ex. se **dagstidning**
sonęr sos **sånär** som (på), se ex.
sopp -in (-em) -er **svamp**, ex. se **grovrensa**, **skaffa** sig
soppa vb^{1} leta efter el. plocka el. äta **svamp**
soppolog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger,* äv: *-lodjin (-lodjem) -loger* **svampkännare**, **mykolog** (skämts)
soppomelett -n (-em) -er **svampomelett**
soppsupp -ą f^{1} **svampsoppa**
sorg [sorrg] *sordję (sordjin) sorger* **sorg**
sorgfluor -eð (-ę) = **sorgflor**
sorgligiet f^{4} **sorglighet**
sorglin **sorglig**
sorgsklin **sorgsen**
sorgslin var. av *sorgsklin*
sork sortjin (sortjem) sorker **sork**, ex. se **skada** s
sort -n (-em) -er **sort**, **slag** || *je eller sortes tävlingg* en annan sorts tävling; *(non) sortes* (någon) sorts; *åv ienklest sortem* av enklaste sorten, av enklaste slag; *åv onum sortem* av den sorten; *åv oll(um) sortum* av alla sorter
sortiment -eð (-ę) = **sortiment**
sortir [so`rrtir] vb^{1} **sortera**, ex. se **intryck** || *sortir aut* sortera ut; *sortir ienntråðn* spela gitarr (skämts, eg. 'sortera ståltråd(en)'); *sortir undǫ* sortera bort; *sortir upp* sortera upp; *sortir yr* sortera ur
sortira [sorti`ra] var. av *sortir*
sortiringg [sorti`rịŋg] f^{3} **sortering**
sos **som**, se ex., **såsom**, **liksom**; **som** om, se ex. || *sos bara denn* som bara den; *sos kringgest* allt som oftast; *sos mjäst* som mest, se ex.
sosial **social**
sosialdemukrat -n (-em) -er **socialdemokrat**
sosialism -in (-em) **socialism**
sosialnemd -ę (-n) -er **socialnämnd**
sosialtjenst -ę (-n) -er **socialtjänst**
sosiologisk **sociologisk**
sosse sossn (sossam) sosser **sosse**
sov vb se *såvå*
sovald [so"valld] *-n (-am) -er* **sömntuta**
sovmorgun [so"v-morrgųn] = *(-me'nnem) -me'nner* **sovmorgon**
sovningg [so"vnịŋŋg] f^{3} **sovande**, sömn
sovplass [so"v-plass] *-n (-em) -er* **sovplats**
sovruom [so"v-rụom] *-eð (-ę)* = **sovrum**
sovruomsglas [so"vrụoms-glas] *-eð (-į)* = **sovrumsfönster**
sovsjäkk [so"v-sïäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* **sovsäck**
sovudags [so"vudaks] **sovdags**
sovujäld [so"vu-jälld] *-n (-em) -er* **lägereld**
sovuknịep [so"vu-knịep] *-ą* f^{1} **sömntablett**
sovuol [so"v-uol] var. av *såvåuol*
sovuuoll [so"vu-uoll] var. av *såvåuol*
spað = *(-į)* = **spad**, se ex.
spaðer **spader** || *fǫ spaðer* få spader
spaðerknikt [spa´ðe-knikkt], äv [spa"ðe-knikkt] *-n (-em) -er* **spaderknekt**; **gråsiska**
spaði -n (spåðåm) spaðir (pl ack *spåðå*) **spade**
spaknikt [spa"-knikkt] var. av *spaðerknikt*
spagetti -n, äv *spagettn* (dat, ovanl *spagettim),* äv oböjt **spagetti**
spaia alternativ stavning av *spaja*
spaik spaitjin (spaitjem) spaiker **spik**
spaika vb^{1} **spika** || *spaik att* spika igen; *spaik fast* spika fast; *spaik ijuop* spika ihop; *spaik ǫ* spika på; *spaik upp* spika upp
spaikautdrager -n (-am) -er **spikutdragare**
spaiklien **kräksjuk**. Jfr *spaisiuok*
spaikklubb -ą f^{1} **spikklubba**
spaikrak **spikrak**
spaikrett **spikrak**
spaikskuo -'nn (-'mm) -ner **spiksko**
spaila vb^{1} **spegla**; **spegla** sig || *spail sig* spegla sig, se ex.
spailbild -n (-em) -er **spegelbild**
spailblaunk **spegelblank**, ex. se **Siljan**

spaile spailn (spailam) spailer **spegel**; (gråspråk: ’ansikte’)
spailglas -eð (-į) **spegelglas**
spaisiuok adj **illamående**, **kräkfärdig**; **kräksjuk**, **magsjuk** med kräkningar
spaisiuok s *-ą* f[1] **maginfluensa**; andra former av kräksjuka
spaislestj -ą f[1] **spya**
spaja spair – spi’dde – spieð [spi̲`ëð] (+dat) **kräkas**, ex. se **spenat**, **spy** || *spaj bluoðę* kräkas blod; *spaj nið* spy ned, se ex.; *spaj upp* kräkas upp, se ex.
spajel s var. av *spaile*
spajel vb var. av *spaila* || *spajel åv sig* avspegla sig
spajur f[1] **spyor**
spak adj **spak**
spak s *spatjin (spatjem) spaker* **spak**
spaken [spa̲`kęn] vb[1] **spakna**
spakkel [spa´kkel] s *spakkleð (spakklę)* **spackel**
spakkel [spa`kkel] vb[1] **spackla**
spalt -n (-em) -er **spalt**
spaltfyllnað [spa`llt-fyl(l)na̲ð] *-n (-im)* **spaltfyllnad**
spana vb[1] **spana**
spaner -n (-am) -er **spanare**
Spanien [spa̲´nięn] var. av *Spannien*
spaniuor -n (-em) -er **spanjor**
spaniuoska f[1] **spanjorska**
spaniųoska var. av *spaniuoska*
spann = (-em) -er **matssäcksskrin**; spann ss mått
Spannien **Spanien**
Spannland **Spanien**
spannmǫl -n (-em) **spannmål**
spansk **spansk**
spanska f[1] **spanska** (språket), ex. se **kurs**
spanską f[1] **spanska** sjukan, se ex.
sparbaunk [spa"-bąuŋk] *-ą* f[1] **sparbank**
sparbyss [spa"-byss] *-ą* f[1] **sparbössa**
spark spartjin (spartjem) sparker **spark**, **sparkstötting** || *fǫ spartjin* få sparken, få avsked; *renn ǫ spark* o. *åk spark* åka spark
sparka vb[1] **sparka** || *spark nið* sparka ned; *spark sund* sparka sönder
sparkfyör -eð (-ę) = **sparkföre**
sparkskuo -’nn (-’mm) -ner **sparksko** (sko med sparkbrodd)
sparksykkel -n (-sykklem) -sykkler **sparkcykel**
sparktjäj -ą f[1] sparkkedja (fr sv)
sparktur -n (-em) -er **sparktur**
sparr mer älvd. form av *sparv*
sparris -n (-em) -er **sparris**
sparsam [spa"sąmm] **sparsam**
sparsamiet [spa"sąmi̲et] f[4] **sparsamhet**
sparv -in (-em) -er **sparv**
sparvok -otjin (-otjem) -oker **sparvhök**
sparvugel [spa`rrv-uge·l] *-uglą* f[1] **sparvuggla**
spasir [spa"si̲r] vb[1] **gå**, **promenera**
spasirbinggo [spa"si-bįŋŋgo] oftast oböjt **promenadbingo**
spasirtur [spa"si-tu̲r] *-n (-em) -er* **spatsertur**, **promenad**
spaungg spaundję (spaundjin) spaungger **spång**
spaungga vb[1] **spånga**
spaunggbru -nę (-bru’nn) -bruer **spång**
spaut -n (-em) -er **pip**
spektor -n (-em) -er **inspektor**
spekulira var. av *spikulira*
spenbokk -bottjin (-bokkam) -bokker **vedbacke**
spendirsam [spę`nndisąmm] o. [spęndi̲`(r)sąmm] **generös**
spene -ð (spenę) = **spån**, **sticka**, **späntsticka**
spenna s f[1] **spänne**
spenna vb *spenner – spennde – spennt* **spänna** || *spenn aut* spänna ut; *spenn fast* spänna fast; *spenn för* spänna för; *spenn sig* spänna sig; *spenn upp* spänna upp; *spenn upp sig* blåsa upp sig
spennband -eð (-ę) = **spännband**
spennd **späند**, **stram**
spenne -ð (spennę) = var. av *spenna* s
spennend **spännande**
spenner -n (-am) -er **spännare**
spenningg f[3] **spänning**
spennwidd -ę (-n) -er **spännvidd**
spenstun **spänstig**
spentað adj full || *iel spentað nǫtę* hela långa natten, (hela) natten lång
[1]*spenta* vb[1] **spänta**
[2]*spenta* vb[1] spänna || *spent i sig* proppa i sig, klämma i sig, se ex.; *spent ǫ* **streta** på
spentað adj full(proppad) || *iel spentað nǫtę* hela långa natten, (hela) natten lång
spentfull **fullproppad**, **proppfull**
spentut **besvärligt**
sperra vb[1] **spärra**, se ex. || *sperr aut* spärra ut; *sperr upp* spärra upp
sperrballaungg -aundjin (-aundjem) -aungger **spärrballong**
spesialarbiet -eð (-ę) = **specialarbete**
spesialbistell -steller -stelld -stellt **specialbeställa**
spesialist -n (-em) -er **specialist**
spesiallärer -n (-am) -er **speciallärare**
spesialpris -eð (-ę) = **specialpris**
spesiell **speciell**
spibuorr var. av *spilbuorr*
spiekt [spi̲ekt] **isbelagd**, **tillfrusen**

spienna spienn – spann – spuonneð (+dat) **sparka** || *spienn att* sparka igen; *spienn avut* sparka bakut; *spienn boll* sparka boll, spela fotboll; *spienn i* sparka i; ta i (ordentligt); *spienn i gaungg* sparka i gång, sätta i gång; *spienn mụota* spjärna emot; *spienn nið* sparka ned; *spienn ǫ* sparka på, se ex.; *spienn sund* sparka sönder; *spienn til (að)* sparka till, se ex.; *spienn upp* sparka upp; *spienn åv sig* sparka av sig, se ex.

spiennas spienns – spanns – spuonnes **sparkas**

spiennsykkel -n (-sykklem) -sykkler **sparkcykel**

spienntag spjärn i uttr *tag spienntag* ta **spjärn**

spienntjaj var. av *spienntjäj*

spienntjäj -ą f[1] spark**kedja** (låser bakbenen på ko som sparkar vid mjölkningen)

spiess -n (-em) -er **spets**

spiessa var. av *spietsa*

spiessglas -eð (-į) = **spetsglas**

spiets var. av *spiess*

spietsa vb[1] **spetsa**

spietsglas var. av *spiessglas*

spietsun **spetsig**

spiett -eð (-ę) = spett (fr sv)

spiflugu [spi"-flugu·] f[2] **spyfluga**

spiflugå äldre grundf t. *spiflugu*

spik spitjeð (spitjį) **späck**

spikropp [spi"-kropp] böjd så det bildas ett spann, med **spann** (om skida)

spikråk [spi"-kråk] *-ą* f[1] **nötskrika**

spikulant -n (-em) -er **spekulant**

spikulasiuon = (-em) -er **spekulation**

spikulira [spikuli`ra] vb[1] **spekulera**

spil -eð (-į) = **spel** || *kumå upǫ spileð* få upp farten, komma i gång

spilbuorr [spi"(l)-buorr] *-n (-am) -er* **snurra**; kvick o. **livlig** person, person, i sht barn, som inte kan hålla sig **stilla**

spilduos [spi"l-duos] *-ą* f[1] **speldosa**

spiler var. av *spilär*

spiliwink -wintjin (-wintjem) -winker **spelevink**

spilka vb[1] skära el. klippa i små bitar; **spänta**, se ex.

spilkråk [spi"l-kråk] *-ą* f[1] spillkråka (fr sv)

spilkumm [spi"l-kụmm] *-in (-am) -er* **matskål**

spilkuort [spi"l-kuort] *-eð (-ę)* = **spelkort**

spilla spiller – spillde – spillt (+dat) **spilla**; **förslösa**, **slösa** bort || *spill ǫ sig* spilla på sig

spilmann [spi"l-mąnn] = *(-em) -menner* **spelman**, se ex., ex. se äv **takt**, **tun**

spilmanslag [spi"lmąns-lag] *-laeð (-laę)* = **spelmanslag**

spilmansstemm [spi"lmąns-stęmm] *-ą* f[1] **spelmansstämma**

spilningg [spi"lnįŋŋg] f[3] **spelning**

spilta f[1] **spilta**

spilu f[2] flat **käpp**, **spjäla**

spilugalder [spi"lu-gallder] *-galdreð (-galdrę)* = **spaljé** (nydal, eg. 'spjälgaller')

spilyövningg [spi"l-yövnįŋŋg] f[3] **spelövning**

spilå s äldre grundf t. *spilu*

spilå vb *spilär – spiläð – spilåð* **spela**, ex. se **femkort**, **torg**; **sjunga** (om fåglar); **surra** (om insekter) || *spilå brott* spela bort; *spilå in* spela in; *spilå ǫ filun* spela fiol; *spilå ǫ strautn* spela (på) vallhorn; *spilå kuort* spela kort; *spilå upp* spela upp; spralla upp, göra uppspelt; *spilå yvyr* spela över, öva; *spilå åv* spela av

spilåpip [spi"lå-pip] *-ą* f[1] **spilåpipa**, se ex., enkel **flöjt** av trä

spilär [spi"lär] *-n (-am) -er* **spelare**

spinat -n (-em) **spenat**, se ex.

spinatsupp -ą f[1] **spenatsoppa**

spinna spið – spann – spunneð **spinna**, se ex.; **tvinna** || *spinn in sig* trassla in sig

spinner -n (-am) -er **spinnare** (vid fiske)

spinneri -eð (-ę) -er, el. oböjt **spinneri**

spinnesk -ą f[1] **spinnerska**

spinningg [spį`nnįŋg] f[3] **spinning**, spinnande

spinnrukk -ruttjin (-ruttjem) -rukker **spinnrock**

spinnrukksjuol -eð (-į) = **spinnrockshjul**

spinnrukkwaingg [spį`nnruk-wąĭŋg] *-waindjin (-waindjem) -waingger* spinnvinge, **vinge** på spinnrock

spionira var. av *spiunira*

spira f[1] **spira** (t.ex. på kyrktorn)

spis -n (-em) -er **spis**, ex. se **slockna**, **värma**

spisbröð = (-ę) **spisbröd**

spisflekt -n (-em) -er **spisfläkt**

spisial- ovanl var. av *spesial-*

spisialist ovanl var. av *spesialist*

spiskruok -kruotjin (-kruotjem) -kruoker **spiskrok**; gammaldags enkel **skridsko** av järn

spiskup -ą f[1] spiskupa (fr sv)

spisluku [spi`s-luku·] f[2] **spislucka**

spislukå äldre grundf t. *spisluku*

spismụor -n (-em) -er **spismur**

spisringg -rindjin (-rindjem) -ringger **spisring**

spisrå -nę (-'nn) -er **spiselvrå**

spi'ss var. av *spis*

spiswerm -in (-am) **spisvärme**

spit -n (-em) -er **spett**, hackspett

spitakel spitakleð (spitaklę) = (äv oböjt) **spektakel**, se ex; **upptåg** || *djärå spitakel åv nogum* o. *åvå non fer spitakel* göra narr av ngn, driva med ngn

spitaklas [spita`klas] vb[1] **spexa**

spitaklun [spita`klụn] **tokrolig**, **spexig**

spitälską [spi"tällską] f[1] **spetälska**, **lepra**
spiunira [spiuni`ra] vb[1] **spionera**, se ex.
spiuon [spi(ĭ)u̯o´n] = *(-em) -er* **spion**
spiuonira var. av *spiunira*
spiuot -eð (-ę) = **spjut**
Spiuotmu̯orsju'nn (-sju'mm) **Spjutmosjön** (konstgjord sjö på gränsen mellan Älvd o. Mora)
[1]*spjaunggel* [spĭąu´ŋgel] s *-n (spjaungglem) spjaunggler* **gänglig** person el. t.ex. blomma
[2]*spjaunggel* [spĭąu´ŋgel] s *spjaunggleð (spjaungglę)* ngt **slankigt**
spjaunggel [spĭąu`ŋgel] vb[1] : *spjaunggel iweg* **vingla** iväg
spjaungglun **gänglig**, **rank**, **vek**, **slankig**
spjotta f[1] **lättfärdig** kvinna, **slamsa**; **tossa**; **yrhätta**, **sprallig** flicka (el. kvinna)
spjottun **lättfärdig**, oeftertänksam; **sprallig**
spjuver -n (spjuvrem) spjuvrer **spjuver**
spjåke spjåtjin (spjåkam) spjåker **spjäla**, **spån**; smalt **träd**, **träd** med klen stam, **speta**
spjål -eð (-ę) = rakt uppåtstående **svans**; långt, smalt uppskjutande växt**skott**; äv andra smala, uppskjutande föremål; (gråspråk: 'katt')
spjäla vb[1] **spjäla**, spjälka
spjäld -eð (-ę) = **spjäll**, ex. se **stängd** || *tep att spjäldę* stänga spjället
spjälk upp vb[1] **spjälka** upp
spjälkas spjälkes – spjälkes – spjälkas **spjälkas**, splittras, klyvas
spjäti -n (spjätåm) spjätir **flik**, **snibb**; litet **tygstycke**
spjätå -n ack o. yngre grundf av *spjäti*
splitter [spli`tter] vb[1] **splittra** || *splitter upp* splittra upp
splittrað **splittrad**
spon -eð (-ę) = **spån**
sponkorg -kordjin (-kordjem) -korger **spånkorg**
sponser [spǫ`nnser] vb[1] **sponsra**
sponsor -n (-em) -er **sponsor**, se ex.
sponsringg f[3] **sponsring**
sport -n (-em) -er **sport**
sporta vb[1] **sporta**
sportaffär -ę (-n) -er **sportaffär**
sportall -n (-em) -er **sporthall**
sportbil -n (-em) -er **sportbil**
sportdrikk -ą f[1] **sportdryck**
sportfistjer -n (-am) -er **sportfiskare**
sportklubb -in (-em) -er **sportklubb**
sportluv -eð (-ę) = **sportlov**, se ex.
sportluvswiku [spo`rrtluvs-wiku·] f[2] **sportlovsvecka**
sportluvswikå äldre grundf t. *sportluvswiku*
sportlåv mer sv var. av *sportluv*
sportriporter -n (-riportrem) -riportrer **sportreporter**
sportstugu [spo`rrt-stugu·] f[2] **sportstuga**
sportstugå äldre grundf t. *sportstugu*
sportwiku [spo`rrt-wiku·] f[2] **sportlovsvecka**
sportwikå äldre grundf t. *sportwiku*
spraindja spraindjer – sprainggde – sprainggt **spränga** || *spraindj nið* spränga ned; *spraindj sund* spränga sönder; *spraindj undǫ* spränga bort
spraindjgras -eð (-į) **sprängört**
spraindjningg f[3] **sprängning**
spraindjstie -n (-nem) -ner **sprängsten**
sprati lokal var. av *sproti*
spratt -eð (-ę) = **spratt**
sprattel vb[1] **sprattla** || *sprattel fuotum* o. *sprattel min fuotum* sprattla med benen
sprattelgubb -in (-am) -er **sprattelgubbe**
spreja var. av *spräja*
sprekklun **spräcklig**
sprett -n (-em) -er **sprätt** || *set sprett ǫ* sätta sprätt på
spretta vb[1] **sprätta**; (gråspråk: 'fråga') || *sprett aut* sprätta ut; *sprett nið* sprätta ned; *sprett til* spritta till; *sprett upp* sprätta upp; bända upp (t.ex. locket på en färgburk); *sprett yr* sprätta ur; *sprett åv* hoppa av
sprettas sprettes – sprettes – sprettas **sprätta**, spritta; **sprattla**
sprettbugi [spre`tt-bugi·] *-n (-bugåm) -bugir* **sprättbåge**
sprettbugå -n ack o. yngre grundf av *sprettbugi*
sprettmakk -mattjin (-mattjem) -makker **knäppare** (skalbagge)
sprettja sprettjer – sprekkte – sprekkt **spräcka**
spriða spriðer – spri'dde – spri'tt, äv vb[1] **sprida** || *sprið aut* sprida ut; *sprið sig* sprida sig, se ex.
spriðningg f[3] **spridning**
sprikka s f[1] **spricka**
sprikka vb *sprikk – sprokk – spruttjeð* **spricka**, ex. se **emalj** || *sprikk aut* spricka ut, slå ut; *sprikk sund* spricka sönder
springga s mer sv var. av *spryndja*
springga vb *springg – spraungg* [171] *– sprundjeð* **spira**, **gro**
springgpåyk -påytjin (-påykam o. *-påytjem) -påyker* **springpojke**

[171] Man förväntar sig *spraungg,* men jag har inte funnit något säkert belägg på detta.

spritt **spritt, alldeles** || *spritt ţesum* alldeles ensam, mol allena; *spritt ny* spritt ny
spritta spritt – sprott – sprutteð **spritta, hoppa** till
sprittjyök [spri`t-tśyök] *-tjyötjeð (-tjyötję) =* **spritkök**
sprittmakk var. av *sprettmakk*
sproti -n (sprotåm) sprotir smal, ofta torr **talltopp** el. **tallgren**; d:o grantopp, grangren
sprotå -n ack o. yngre grundf av *sproti*
sprund -eð (-ę) = **sprund**
sprut -eð (-ę) **sprut**
spruta s f[1] **spruta**
spruta vb[1] **spruta**; **bespruta** || *sprut aut* spruta ut; *sprut in* spruta in
sprutmissbruker -n (-am) -er sprutmissbrukare, **sprutnarkoman**
sprutningg f[3] **sprutning**
spruttjin n: *spruttjeð,* pl: *sprukkner* **sprucken**
spryndja f[1] **springa, spricka**
språk språtjeð (språtję) = **språk**, ex. se **hot**
språka vb[1] **språka, tala, prata**, se ex., **samtala** || *språk övdalska* tala älvdalska
språkbigåvað **språkbegåvad**
språkblandningg f[3] **språkblandning**
språkbyggnað [spr̲å`k-by(g)gn̲að] *-n (-im) -ir* **språkstruktur** (nybildn)
språkfil -eð (-ę) = **språkfel**
språkfråg -ą f[1] **språkfråga**
språkfuosker -n (-am) -er **språkforskare**
språkgrupp -in (-em) -er **språkgrupp**
språkintressirað **språkintresserad**
språkkall -n (-em) -er **språkman**
språkkunnun **språkkunnig**
språkkuss -n (-em) -er **språkkurs**
språkli adv **språkligt**
språklin **språklig**
språkliuoð = (-ę) = **språkljud**
språklär -ą f[1] **språklära**, grammatik
språklärer -n (-am) -er **språklärare**, se ex.
språkmenistj [spr̲å`k-męnisstś] *-ą* f[1] språkmänniska, **språkman**, språkvetare
språkmennistj var. av *språkmenistj*
språkmessut språkmässigt, **språkligt**
språkrör -eð (-ę) = **språkrör**
språksam **språksam**
språkterm -in (-em) -er språkterm, **lingvistisk** term
språktjensl -ą f[1] **språkkänsla**
språkumråð -eð (-ę) = **språkområde**
språkun **språksam**
språkwetnskap -in (-em) **språkvetenskap**
språkwetnskaper -n (-am) -er **språkvetenskapsman**, språkvetare
språkwitun [spr̲å`k-witų·n] **språkkunnig**
språkwård -ę (-n), äv m: *-n (-em)* **språkvård**
språkå spräkär – spräkäð – språkåð **spraka**
spräj -n (-em) -er **sprej**, spray
spräja vb[1] **spreja**, spraya
spuni -n (spunåm) **garn, stickgarn, ullgarn**
spunt -n (-em), äv f: *-ę (-n)* **spont**
spuntað **spontad**
spuntaðwertj -eð (-ę) **spontat** virke
spuntan **spontan**
spunå -n ack o. yngre grundf av *spuni*
spunånjäst [spų"nå-njässt] *-að (-ą) =* **garnnystan**
spuoð = (-į) = **spö**, metspö
spuola vb[1] **spola** || *spuol nið* spola ned; *spuol åv* spola av
spuole spuol'n (spuolam) spuoler **spole**
spuolmasin = (-em) -er **spolmaskin**
spuor -eð (-į) = **spår**, se ex.
spuori -n (spuoråm) spuorir **sporre**
spuorre mer sv var. av *spuori*
spuorsniụo [spuo"-sn̆u̲o] *-'nn (-'mm)* **spårsnö**, se ex.
spuorun [spuo"rụn] **spårig**, se ex.; **repig**
spuorå s *-n* ack o. yngre grundf av *spuori*
[1]*spuorå* vb *spuorär – spuoräð – spuoråð* **spåra** || *spuorå yr* spåra ur, se ex.
[2]*spuorå* vb *spuorär – spuoräð – spuoråð* **sporra**; **nagga** med brödsporre
spuorårmasin [spuo"rå-mas̲in] *= (-em) -er* **spårmaskin**
spuorårakk [spuo"rå-rakk] *-rattjin (-rakkam) -rakker* **spårhund**
spuov -in (-em) -er **spov**
spurt -n (-em) -er **spurt**
sput lokal var. av *spaut*
sputt -eð (-ę) **spott**
sputta vb[1] (+dat) **spotta** || *sputt aut* spotta ut, se ex.; *sputt i nevǫ* spotta i nävarna; *sputt upp* spotta upp
sputtan s oböjl **spottande**, se ex.
spyðun **spydig**
spyflugu var. av *spiflugu*
spyra spyr – spuorde – spuort **fråga**, se ex. || *spyr aut* fråga ut; förhöra; intervjua; *spyr et råðs* fråga till råds, rådfråga, se ex.; *spyr etter* fråga, se ex., höra efter; *spyr non eter noger* fråga ngn om ngt; *spyr sig* fråga sig, se ex.
Se äv *spyras*
spyran s oböjl **frågande**
spyras spyrs o. *spyres – spuordes – spuordas* **ryktas**; **visa** sig, framkomma ||
eð spyrs fel det visar sig väl
spyril var. av *spyryl*
spyryl [spy"ryl] *-n (-em) -er* **frågvis** pojke (el. man)

spyrun var. av *spyrulin*
spyrulin [spy"ruliŋ] **frågvis**
spå spår – spå'dde – spåeð **spå**, ex. se **spå**, **väderomslag**, **förebåda**, se ex., **förutsäga** || *spå til* spå
spåduom [spå"-du̲om] *-in (-em) -er* **spådom**
spåðå -n ack o. yngre grundf av *spaði*
spåkall [spå"-kall] *-n (-em) -er* **spåman**
spåkelingg [spå"-keliŋŋg] f[3] **spåkäring**
spåmann [spå"-mąnn] = *(-em) -menner* **spåman**
spårwaungen [spå"-wąungęn] = *(-waungnem) -waungner* **spårvagn**
spåra spärär – spärəð – spåråð **spara** || *spåra in* spara in; *spåra ijuop* spara ihop; *spåra ǫ tårum* spara på tårarna
spårån [spå"rǫn] s oböjl **sparande**
spåyla vb[1] **spoila**
späð n: *spä'tt* **späd**
späða vb[1] **späda** || *späð aut* späda ut
späðgrais -n (-em) -er **spädgris**
spö -'tt (-nę) = **spö**, oböjl i bet. 'stryk'
spögubb [spö"-gubb] *-in (-am) -er* **kyrkstöt**, **kyrkvaktmästare**
spökaktun spökaktig, **spöklik**
spöraingen [spö"-rąĭŋęn] s *-raingneð (-raingnę)* = **spöregn**
spöraingen [spö"-rąĭŋęn] vb *-raingner -raingnd -raingnt* **spöregna**
spörsmǫl [spǫ̆´s-mǫ̆l] *-eð (-ę)* = **spörsmål**; katekesfråga (OÖD)
spöstraff [spö"-straff] *-eð (-ę)* = **spöstraff**
spötja spötjer – spökte – spökt : *spötj aut (sig)* **spöka** ut (sig); *spötj sig* göra **upptåg**; **larva** sig. Se äv *spötjas*
spötjas spötjes – spöktes – spöktas göra **upptåg**, **göra** sig till, göra sig **rolig**, **toka** sig; spöka || *spötjas firi* förebåda (varsla om) ngns död. Se äv *spötja*
spötje -ð (spötję) = **spöke**, **vålnad**; fuling
stab -in (-em) -er **stab**
stabbe stabbin (stabbam) stabber **huggkubbe**; **stubbe** || *innonað stabbam* inom hemmets fyra väggar
stabbun **stabbig**
stabilisira [stabilisi̲`ra] vb[1] **stabilisera** || *stabilisir sig* stabilisera sig
stað adv **åstad**, se ex., **iväg**, se ex. || *ig al stað spyra* jag ska (gå och) fråga
stað s *-n (-im) städer,* pl dat *städrum* **stad**, se ex.
sta'dd **stadd** || *ǫ rjesun sta'dd* stadd på resa
stadga f[1] **stadga**
staðion oftast oböjt **stadion**
staðium staðieð (staðię) staðier **stadium**
staðsdiel [sta̲´s-di̲el] m.fl. *-n (-em) -er* **stadsdel**
staðsfuok [sta̲´s-fu̲ok] *-fuotjeð (-fuotję)* = stadsfolk, **stadsbo**(r)
staðspuort [sta̲´s-pu̲ort] *-n (-em) -er* **stadsport**
staðun [sta"ðųn] **stadig**, **stabil**; **bastant**; **robust** || *staðut* äv regelbundet
stafett -n (-em) -er **stafett**
stefettstrettj -ą f[1] **stafettsträcka**
stag staeð (staę) = **stag**
staig stai'n (stajem) staiger, äv *staidjin (staidjem) staiger* [172] **stig**
staiga staig – stieg – stieð [sti̲`ëð] **stiga**, ex. se **grad**; **stega**, **kliva**, se ex. || *staig að dig!* flytta på dig!, maka på dig!; *staig fram* stiga fram; *staig miste* stiga fel, trampa fel; *staig nið* stiga ned; *staig ǫ* stiga på; *staig snję'tt* stiga snett; *staig tuokut* stiga fel; *staig upp* stiga upp, se ex.; uppstå; stega upp, se ex.; *staig upp att* återuppstå; *staig yr* stiga ur; *staig åv* stega iväg; stiga av
staila vb[1] **stajla**, piffa till
staindja staindjer – stainggde – stainggt **stänga**, se ex.; sätta upp (bygga) **gärdsgård** el. annat stängsel || *staindj att* stänga igen, stänga till, slå igen; stänga av; *staindj in* stänga in; stängsla in, inhägna; *staindj åv* stänga av
stainggd **stängd**, se ex.
stainggsel stainggsleð (stainggslę) = **stängsel**
staingsl var. av *stainggsel*
staintja staintjer – stainkte – stainkt **stänka**
stakar [sta"ka̲r] var. av *stakkar*
stakiet -eð (-ę) = **staket**; **räcke**
stakietstuop -in (-am) -er **staketstolpe**
stakk stattjin (stattjem) stakker **stack**, **hög**, se ex.; **stor mängd**, **massa**, **hop**, ex. se **militär** || *legg i stakk* lägga upp i (en) hög, stacka, stapla, trava; *legg ǫ stakk* lägga på hög; *råså i stakk* falla ihop
stakkar [sta`kka̲r] *-n (-em) -er* **stackare**
stakkarest se *stakkars*
stakkaretan se *stakkars*
stakkars [sta`kka(r)s] **stackars** || *stakkars dig!* o. (förstärkt) *stakkarest dig!* o. *stakkaretan dig!* stackars dig!
stakkas adj se *stakkars*
stakkas vb *stakkes – stakkes – stakkas* **hopas**, **samlas**; **hopa** sig || *kumå stakkendes* hopa sig; *stakkas för* hopas, hopa sig, se ex.
stakkmęr -ę (-n) -er, yngre *-ą* f[1] **stackmyra**
stakkmuoln -eð (-ę) = **stackmoln**
stakkwis **högvis**, se ex.

[172] De bestämda formerna i singularis används mkt sällan, och osäkerhet råder kring deras rätta lydelse.

stakningg [sta"knɪŋŋg] f3 **stakning**
stambel vb1 **stappla**; stampa
stamblun **stapplig**
stamm -in (-em) -er **stam**
stamma vb1 **stamma**, härstamma
1*stammen* [stą´mmęn] *stamneð (stamnę)* = **damm**, **fördämning**, i sht av våris, ex. se **riva** med sig || *fy stamnę* gå bort (dö); *stamneð gor (i övin)* det är islossning (i älven), isen går upp (i älven)
2*stammen* [stą´mmęn] *stamneð (stamnę)* = **stäv**
stammfat -eð (-į) = stort laggat **träkar**
stammkund -n (-em) -er **stamkund**
stammkwist vb1 **stammkvista**
stammtavel [stą`mm-tave·l] *-tavlą* f1 **stamtavla**
stamn SV var. av *stammen*
1*stamp -in (-em) -er* **stamp**; **hålstans**
2*stamp -in (-em) -er* tvätt**kar**, tvätt**så**
stampa vb1 **stampa**, se ex.; **stöta**, **mosa** || *stamp til* stampa till, se ex.; *stamp åv sig* stampa av sig
stą'n s **stopp** || *tag et sta'nner* sätta stopp för, stoppa, hejda
stą'n [sta`'n] vb1 **stanna**, ex. se **längre**; **ligga** kvar (om snö) || *stą'n etter* sitta kvar (i skolan); *stą'n för* stanna, bli stående, stanna till; *stą'n til* stanna till; *stą'n upp* stanna upp, stanna till; *stą'n åv* stanna av, avstanna, stanna
stand -eð (-ę) = **stånd**, **erektion**
standa stand – stuoð – stendeð, uppmaningsf *stott* **stå** (äv vara **erigerad**), se ex. || *stand för* stå i vägen, skymma; *stand i gaundjem* konfirmeras; *stand kwer(e)* stå stilla, ex. se **luft**; *stand ǫ end min* stå emot; *stand ǫ ovd min nogum* mäta sig med ngn; *stand ǫ skolla* stå på huvudet (ramla), stå på näsan; *stand under* hänga under; stå under, ta skydd för regn, ex. se **pilfink**; *stand upp* stå upp, uppstå; *stand upp att* återuppstå
standard -n (-em) -er **standard**
standardisira [stąndardisi`ra] vb1 **standardisera**
standardpruov -eð (-ę) = **standardprov**
standardspråk -språtjeð (-språtję) = **standardspråk**
standardövdalsk -ą f1 **standardälvdalska**
standas stands – stuoðs [stuoss] *– stendes* **stå**, stå på benen, **hålla** sig på **benen**, **stå** för sig själv, **stå** upprätt
standend **stående** || *werd standend* bli stående
standfat var. av *stammfat*
standkruok -kruotjin (-kruotjem) -kruoker **ståndkrok**
standmǫl -ę (-n) -er, äv n: *-eð (-ę)* = **ståndman**
standskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **ståndskog**
standuppkomiker -n (-am) = **ståuppkomiker**
stangnasiuon = *(-em) -er* **stagnation**
stansa vb1 **stansa**
stappel vb1 stappla (fr sv)
stapplun stapplig (fr sv)
stapul [sta"pul] *-n (-em) -er* **stapel**
star adv var. av *stað*
star s *-ę (-n)* **starr**, ex. se 2**starr**, starrgräs
starböglas [sta"(r)-böglas] var. av *starrböglas*
stargras [sta"-gras] *-eð (-į)* **starrgräs**
stari -n (ståråm) starir **stare**
stark **stark**
starka V var. av *starku*
starkað (starką) det starka; **bränn**vinet
starkt adv **starkt**
starku adv (t.ex. smaka el. lukta) **starkt**, ex. se **älgört**
starkwarur [sta`rrk-waru·r] f2 **starkvaror**
starkå Åsenmål för *starku*
starköl -eð (-ę) **starköl**
starr -n (-em) **starr** (ögonsjukdom)
starrböglas -bögles -bögles -böglas **starrbliga**, **stirra**
starrdjietingg [sta`rr-dźietɪŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **blomfluga**; **ensiv** person
start [start] *-n (-em) -er* **start**
starta [sta`rta] vb1 **starta**, ex. se **företag** || *start iegeð* starta eget; *start um* starta om
startmotor [sta`rt-motor] *-n (-em) -er* **startmotor**
startpunkt [sta`rt-pųŋŋ(k)t] *-n (-em) -er* **startpunkt**
startskuot [sta`rt-skuot] *-eð (-į)* = **startskott**
starttið [sta`rt-tið] *-ę (-n) -er* **starttid**
starva vb1 **ge** upp (av trötthet); sluta fungera, se ex. || *starv åv* **ge** upp (av trötthet)
stasiuon = *(-em) -er* **station**, ex. se **cykla**
stasiuonsaus [stasiuo´ns-aus] *-að (-ą)* =, äv *-eð (-ę)* = **stationshus**
stass i uttr *ienum eller stass* på ett annat **ställe**, *nogum eller stass* någon **annan** stans
stassla vb1 **stappla**
stasslun **stapplig**
stat -n (-em) -er **stat**
stater -n (-am) -er **statare**
statist -n (-em) -er **statist**
statistik -stitjin (-stitjem) -stiker **statistik**
stativ [sta"tiv], mer sv [stati´v], *-eð (-ę)* = **stativ**
statji -n (ståkåm) statjir (pl ack *ståkå*) **stake**
statlin **statlig**
statsanstelld [sta´ts-ąnstelld] **statsanställd**
statsbidrag [sta´ts-bidrag] *-draeð (draę)* = **statsbidrag**

statsiemligiet [sta´ts-ịemligiet] f⁴ **statshemlighet**
statsminister [sta´ts-minisster] *-n (-ministrem) -ministrer* **statsminister**
statstjyörtj [sta´ts-tśyörrtś] *-ą* f¹ **statskyrka**
status -n (-em) **status**
staty -'nn (-em) -er **staty**
Statär pl b.f. (dat *Statum*) **Staterna**, USA
staungg staundję (staundjin) staungger **stång**, **stake**
staunggienn -eð (-ę) **stångjärn**
staunggiennsmansetter **handbojor**, handklovar (skämts, eg. 'stångjärnsmanschetter')
staunggkrykkel -krykklą f¹ självväxt **klyka** i vilken en *grasstaungg* vilade; **ställning** mot vilken obegagnat hässjevirke stöddes; **krokig** (kutig) person (nedsätt)
staunka s f¹ **stånka**
staunka vb¹ **stånka**
stav -in (-im) -ir **stav**, t.ex. i laggkärl
stavels [sta"vels], äv [sta`vels] *-ę (-n) -er,* äv m: *-n (-em) -er* **stavelse**, ex. se **prefix**
stavfil [sta"v-fi̲l] *-eð (-ę)* = **stavfel**
stavningg [sta"vnịŋŋg] f³ **stavning**, se ex.
stavninggsfeslag [sta"vnịŋ(g)s-fehla̲g] *-slaeð (-slaę)* = **stavningsförslag**
stavninggsriegel [sta"vnịŋ(g)s-ri̲egel] *-n (-rieglem) -riegler* **stavningsregel**
stavninggssystiem [sta"vnịŋ(g)s-systi̲em] *-eð (-ę)* = **stavningssystem**
stavruom [sta"v-ru̲om] *-eð (-ę)* =, ofta oböjt **famn** (ss mått på ved, ca 5 ½ m^3)
stavtjyörtj [sta"v-tśyörrtś] *-ą* f¹ **stavkyrka**
stavu f² **stäva**
stearin -eð (-ę) **stearin**
stearinliuos -eð (-ę) = **stearinljus**
steð = *(-ę)* = var. av *steðe*
steða s f¹ **slänt**, ex. se **rulla**; **brant**; **snövall**
[1]*steða* vb¹ **städa** || *steð aut* städa ut; *steð brott* städa bort; *steð undǫ* städa undan; *steð upp* städa upp; *steð yr* städa ur; *steð åv* städa av
[2]*steða steðer – ste'dde – ste'tt,* (äldre *steð – sta'dde – sta'tt*) **städja**, tinga
steðdag -da'n (-daem) -daer **städdag**
steðe steðn (steðam) steðer **städ**; (gråspråk: 'stad')
steðer -n (-am) -er **städare**
steðerkull -ą f¹ kvinnlig **städare**, **städerska**
steðesk -ą f¹ **städerska**
steðmasin = (-em) -er **städmaskin**
Steðn [ste`'n] *(Steðam)* **Städjan**
steðningg f³ **städning**
steðs [ste̲ss] i uttr *et ste'ss* **tillstädes**, **närvarande**, på **plats**
stegel [ste´gel] s *stegleð (steglę)* = provisorisk o./el. rank **ställning**; **ruckel**
stegel [ste"gel] vb¹ : *stegel upp* **resa** upp, **ställa** upp, **rigga** upp
steglas [ste"glas] *stegles – stegles – steglas* **kliva** (nedsätt); vara i **vägen**
[1]*stekka stekk – stokk – stuttjeð* **stänka** (intr), se ex.
[2]*stekka stettjer – stekkte – stekkt* **stänka** (trans) || *stekk nið* stänka ned
stekkert -ę (-n) -er **mästerrot**; (trol. äv) strätta. Se vidare VNB
stell -eð (-ę) = **ställ**
stella steller – stellde – stellt **ställa**; **ordna**, se ex.; **se** till att; **ordna** för sig || *stell att* ställa tillbaka; *stell aut* ställa ut; *stell aut (non)* ställa till det för (ngn), försätta (ngn) i en besvärlig situation, (för)sätta (ngn) i knipa; göra (ngn) med barn; förtala, misskreditera (ngn); *stell aut sig* försätta sig i en besvärlig situation; *stell etter* ställa kvar; *stell fram* ställa fram; *stell i årdningg* ställa i ordning, iordningställa; *stell in* ställa in; *stell nið* ställa ned, ex. se **brödrost**; *stell non mụot weddjin* ställa ngn mot väggen; *stell sig* ställa sig; uppföra sig; ordna för sig, försätta sig (i en viss situation); *stell so* äv se till att, ordna så (att), se ex.; ställa till, försätta sig (i en viss situation), se ex.; *stell til* arrangera (t.ex. fest), anordna, göra i ordning, se ex., iordningställa; laga till, tillaga, tillreda; *stell til krippär* göra barn; *stell um (sig)* ställa om (sig); *stell undǫ* ställa undan; *stell upp* ställa upp; *stell upp sig* ställa upp sig, ställa sig upp; *stell åv* ställa av; *wårå stellt* vara ställt; stå till
stellbar **ställbar**
stelld ställd, rådlös (fr sv)
stelle -ð (stellę) = **ställe** || *i stelle* i stället, i gengäld; *i stell fer* i stället för; *ǫ båð(um) stellum* på båda ställena; *ǫ eller stellum* på andra ställen; *ǫ flier(um) stellum* på flera ställen, ex. se **bruten**; *ǫ mikklum stellum* på många ställen; *ǫ slaikum stellum* på sådana ställen; *ǫ ollum stellum* på alla ställen; *ǫ summ(um) stellum* på somliga ställen; *ǫ ụolaik(um) stellum* på olika (icke samma) ställen; *ǫ ymsum stellum* på olika (varierande) ställen
stellföreträðend **ställföreträdande**
stellningg f³ **ställning**; **anordning**; **belägenhet**, **situation**, **läge**; **ordning**, se ex., skick; **predikament**, **besvärlig belägenhet**, **besvärlig situation**, ex. se **besvärlig**
stellskruv -in (-em) -er **ställskruv**
stelpa stelper – stelpte (äv *stalp*) *– stelpt* (+dat) **stjälpa**, se ex.

stelpogg -oddjeð (-oddję) = stjälphugg, **fällhugg**
stelpstikkur f[1] pl (dat *-stikkum*) **plockepinn**
[1]*stemma* s var. av *stemmen* s
[2]*stemma* s f[1] **stämma** (inom sång o. musik), se ex.
stemma vb *stemmer – stemmde – stemmt* **stämma**, se ex. || *stemm in* stämma in; *stemm upp* stämma upp; *stemm åv* stämma av
stemmband -eð (-ę) = **stämband**, stämläpp
stemmen s *stemną* f[1] **stämma**, **sammanträde**, **möte**
stemmen vb *stemner – stemnde – stemnt* (+dat) **stämma** (åtala); hejda
stemmentykkel -tykklą f[1] **dammlucka**
stemmienn -eð (-ę) = **stämjärn**
stemmningg f[3] **stämning**
stemmninggsfull **stämningsfull**
stemmubislut -eð (-ę) = **stämmobeslut**
stempel s *-n (stemplam) stempler* **stämpel**
stempel vb[1] **stämpla**
stempelkuort [stę`mmpel-kuort] *-eð (-ę)* = **stämpelkort**
stempelöks -ę (-n) -er **stämpelyxa**
stemplingg f[3] **stämpling**
stendun **ständig**
stent -n (-em) -er **stent**
steppa vb[1] **steppa**
sterbaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę)* = **sterbhus**, stärbhus
steril **steril**
sterkkragi var. av *stertjkragi*
sterras sterres – sterrdes – sterrdas **streta** emot; **spreta**, **stå** på ända, **sticka** upp; vara **erigerad**, **stå** || *sterras mụota* streta emot, spjärna emot, sätta sig på tvären, göra motstånd
sterrun **halsstarrig**, **motsträvig**, **gensträvig**, **omedgörlig**; **envis**; **spretig** (som spretar åt olika håll)
stertja stertjer – sterkte – sterkt **stärka** || *stertj sig* stärka sig, ta en styrketår
stertjels -eð (-ę) **stärkelse**
stertjend **stärk**ande
stertjkragi [ste`rrtś-kragi·] *-n (-krågåm) -kragir* **stärkkrage**
stertjkrågå -n ack o. yngre grundf av *stertjkragi*
stettja stettjer – stekkte – stekkt **stänka**
stettjkall -n (-em) -er **vattenhjul**
stev -eð (-ę) = **stäv**, **ordstäv**, **talesätt**
stiarin med sms ovanl var. av *stearin*
stie -n (-nem) -ner **sten**, ex. se **bukt**, **lägga**, **skumma**; **kärna** (i frukt); **vagel**
stjear [stję"-ar] *-n (-im) -ir* **stenbotten**, **stengrund**
stjearbieter [stję"-arbi̯eter] *-n (-am) -er* **stenarbetare**
stjeaus [stję"-aus] *-að (-ą)* =, äv *-eð (-ę)* = **stenhus**
stjebaink [stję"-bą̆ŋk] *-baintjin (-baintjem) -bainker* **stenbänk**
stjeblakk [stję"-blakk] **luspank**
stjeblokk [stję"-blokk] *-blottjeð (-blottję)* = **stenblock**
stjebokk [stję"-bokk] *-bottjin (-bokkam) -bokker* **stenig mark**
stjebrot [stję"-bro̲t] *-eð (-į)* = **stenbrott**
stjebru [stję"-bru̲] *-nę (-bru'nn) -bruer* **stenbro**
stjebuottn [stję"-buott'n] = *(-em) -er* **stenbotten**
stjebyönn [stję"-bɣönn] = *(-em) -er* **skjuträv**, enkel **skottkärra** med hjulet längst fram
stjeböglas [stję"-böglas] *-bögles -bögles -böglas* **starrbliga**, **stirra**
stjedoð [stję"-do̲ð] n: *-do'tt* **stendöd**
stjedov [stję"-do̲v] **stendöv**
stjedråj [stję"-dråĭ] *-ą* f[1] **stendrög**
stjeell [stję"-ell] *-ę (-n) -er* **stenhäll**
stjefalk [stję"-falk] *-faltjin (-faltjem) -falker* **stenfalk**
stiega vb[1] stega i uttr. *stieg åv* stega iväg (fr sv)
stieger pl, b.f. *stiegär* (dat *stiegum*) **spiselvrå** (vrå mellan spismuren o. kammardörren)
stieglits -n (-em) -er **steglits**
stjegnuk [stję"-gnu̲k] *-gnutjeð (-gnutję)* **sandpapper**
stjegrund [stję"-grụnnd] *-n (-em) -er* **stengrund**
stjeguov [stję"-gu̲ov] *-eð (-ę)* = **stengolv**
stiek stietjin (stietjem) stieker, e.u. äv f: *stietję (stietjin) stieker* **stek**
stjekaku [stję"-kaku·] f[1] **stenkaka** (grammofonskiva)
stjekall [stję"-kall] *-n (-em) -er* skicklig **stenmur**sbyggare, **murare**; **rauk** (nydal, eg. 'stengubbe')
stjekar [stję"-ka̲r] *-eð (-į)* = **stenkista**
stjekast -eð (-ę) = **stenkast**
stjeklump [stję"-klụmmp] *-in (-em) -er* **stenbumling**
stjeknaul [stję"-knaul] *-n (-em) -er* **stenbumling**
[1]*stjeknekk* [stję"-knekk] *-knettjin (-knettjem) -knekker* **stenknäck**
[2]*stjeknekk* [stję"-knekk] *-ą* f[1] **stenskvätta**
stjeknekt [stję"-knekkt] *-ą* f[1] **stenskvätta**
stjekrambel [stję"-krąmmbel] *-krambleð (-kramblę)* = provisorisk **spismur** av uppstaplade stenar; **stenhög**, anhopning av stenar
stjekross [stję"-kross] *-n (-em) -er* **stenkross**
stiekspaði [stję`k-spaði·] *-n (-spåðån) -spaðir* **stekspade**

stiekspåðå -n ack o. yngre grundf av *stiekspaði*
stiektegg -eddjeð (-eddję) = **stekt ägg**
stiektpärur f[1] pl (dat *-pärum*) **stekt** potatis
stiektsild -ę (-n) -er stekt **sill**, stek**sill**
stįekåkå äldre grundf t. *stįekaku*
stįelasarus [stįe"-la̲sarus] oböjl **offerkast**
stįelegg [stįe"-legg] *-legg -laggd -laggt* **stenlägga**, lägga sten på, se ex.
stįeleggningg [stįe"-leg(g)nįŋŋg] f[3] **stenläggning**
stielkramp -in (-em) **stelkramp**
stie'llin se *stierlin*
stįemu̲or [stįe"-mu̲or] *-n (-em) -er* **stenmur**, se ex.
stįemurkel [stįe"-murkel] *-murklą* f[1] **stenmurkla**
stiena vb[1] **stena** || *stien att* stena igen, fylla igen med sten
stienna f[1] **stjärna**, se ex.; **skogsstjärna**
stiennbild -n (-em) -er **stjärnbild**
stienngoss -n (-am) -er **stjärngosse**
stiennimil [stįe`nn-įmi·l] *-n (-imblem) -imbler* **stjärnhimmel**
stiennklår **stjärnklar**
stiennswerm -in (-em) -er **nebulosa** (eg. 'stjärnsvärm')
stienntjiker -n (-am) -er **stjärnkikare**; (ovanl) (större) hackspett
stienntyðer -n (-am) -er **stjärntydare**
stienun **stenig**, se ex.
stienåldern var. av *stįeoldern*
stįeogger [stįe"-ogger] *-n (-am) -er* **stenhuggare**
stįeogur [stįe"-o̲gur] i uttr *åvå stįeogur* vara skicklig (ha blick för) att lägga upp stenar i **stenmur** (eg. 'ha stenögon')
stįeoldern [stįe"-ållde(r)n] *(-åldrem)* **stenåldern**
stįeparti [stįe"-parti̲] *-eð (-ę) -er,* el. oböjt **stenparti**
stįepassiuon [stįe"-pasĭu̯on] = *(-em)* stenpassion, **blåssten**, sten i urinblåsan
stįepassiuonsgras [stįe"pasĭu̯ons-gra̲s] *-eð (-į)* **ärenpris**
stįepassyönsgras Evbgsmål för *stįepassiuonsgras*
stįeplatt [stįe"-platt] *-a* f[1] **stenplatta**
stįeraik [stįe"-raĭk] **stenrik**
stįerambel [stįe"-rąmmbel] *-rambleð (-ramblę)* = **stenhög**, stenröse
stįerappel [stįe"-rappel] *-rappleð (-rapplę)* = **stenskravel**
stįeravel [stįe"-rave·l] *-ravleð (-ravlę)* = **stenhög**, anhopning av stenar
stierd **stel**, se ex., strak
stįerę̆s [stįe"-rę̲s] *-ę (-n) -er,* yngre *-ą* f[1], (äv n: *-eð (-ę)* =) **stenröse**, se ex.
stierli adv **stelt**, jfr *stierlin*
stierligiet f[4] **stelhet**
stierlin [stįe`rlįn] o. [stįe`llįn] **stel**, lite **stel**, **styv**, strak; stel till sättet; **styvsint**, **motsträvig**
stier'n [stįe`(r)'n] vb[1] **stelna** || *stiern til* stelna till
stįeruogard [stįe"-ruoga̲rd] *-n (-em) -er* **stengärdsgård**
stįesett [stįe"-sett] *-set -sett -sett* **stensätta**
stįeskarp [stįe"-skarrp] **stenhård**
stįeskravel [stįe"-skrave·l] *-skravleð (-skravlę)* **stenskravel**
stįeskuol [stįe"-sku̲ol] *-ą* f[1] **stenskärva**
stįeskwekt [stįe"-skwekkt] *-ą* f[1] **stenskvätta**
stįeslungg [stįe"-hlų̆ŋŋg] *-ą* f[1] **stenslunga**
stįesopp [stįe"-sopp] *-in (-em) -er* **stensopp**, **karljohanssvamp**
stįesort [stįe"-sorrt] *-n (-em) -er* **stenart**
stįestakk [stįe"-stakk] *-stattjin (-stattjem) -stakker* **stenhög**
stįesyöt [stįe"-sy̲öt] *-ą* f[1] **stensöta**
stietja stietjer – stiekte – stiekt **steka**, se ex.; **grädda** || *stietj upp* steka upp
stietjflesk -flestjeð (-flestję) **stekfläsk**
stietjgryt -ą f[1] **stekgryta**
stietjiet n: *-ie'tt* **stekhet**
stįetjist [stįe"-tśisst] *-ą* f[1] **stenkista**; **sarkofag**
stietjningg f[3] **stekning**
stietjpann -ą f[1] **stekpanna**
stietjtie -n (-nem) -ner **stekspett**
stietjungen [stįe`tś-ų̆ŋŋęn] = *(-ungnem) -ungner* **stekugn**
stietjų̆os -eð (-ę) **stekos**
stįeurd [stįe"-u̲rd] *-ę (-n) -er* **blockmark**, **stenskravel**, stenbacke
stįewalv [stįe"-wallv] *-eð (-ę)* = **stenvalv**
stįewegg [stįe"-wegg] *-weddję (-weddjin) -wegger* **stenvägg**
stįeåldern var. av *stįeoldern*
stįeöken [stįe"-ökęn] *-öknę (=) -ökner* **stenöken**
stift se äv *stipt*
stifta vb[1] **stifta**
stiftels -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **stiftelse**
stiftpenn se *stiptpenn*
stiftsgard -n (-em) -er **stiftsgård**
stiftsnemd -ę (-n) -er **stiftsnämnd**
stifttann -ę (=) -tenner (pl dat *-tannum*) **stifttand**
stig stieð (stię) = **steg**, **kliv**; **fotspår**
stigluku [sti̲`g-luku·] f[2] **stiglucka**
stigluką äldre grundf t. *stigluku*
stigą stigär – stigäð – stigåð **stega**, stega upp, **mäta** med steg || *stigą upp* stega upp, se ex.

stikk stittjeð (stittję) = **stick**
stikka s *-ð (stikką)* =, äv f[1] **sticka**
[1]*stikka* vb *stikk – stokk – stuttjeð* **sticka**; **stinga** || *stikk aut* sticka ut
[2]*stikka* vb[1] **sticka** (ss handarbete; lokalt), se ex.
[3]*stikka* vb[1] **spjäla**, spjälka
stikkelber -eð (-ę) = **krusbär**
stikkelbersbuosk -buostjin (-buoskam) -buosker **krusbärsbuske**
stikken vb[1] bli **svedd**, lukta **bränt**
stikkliuos -eð (-ę) = **fackla**, **bloss**
stikkmasin = *(-em) -er* **stickmaskin**
stikkpruov -eð (-ę) = **stickprov**
stikksåg -såę (-så'n) -såger **sticksåg**
stikktie -n (-nem) -ner **strumpsticka**
stikkun **stickig**
stikå -n ack o. yngre grundf av *stitji*
stikåknapp [sti"kå-knapp] *-in (-em) -er* **stegpinne**
stil -n (-em) -er **stil**
stilla stiller – stillde – stillt, äv vb[1] (+dat) **utfodra**, se ex., **fodra** (djur), **ge** kreatur (el. andra djur) mat; **stilla** || *still et kwells* ge kvällsfoder, utfodra för kvällen; *still etter* ge korna lite foder efter morgonmjölkningen; *still upp* göra slut på (kreatursfoder)
Stilla-Aveð (-Avį) **Stilla Havet**
stillbuð -ę (-n) -er **foderbod**, **bod** för kreatursfoder
stillbuord -eð (-ę) = **foderbord**, stillbord
stillkorg -kordjin (-kordjem) -korger still**korg**, foderkorg
stimba s f[1] **imma**; **dimma**; **ånga**
stimba vb[1] vara el. bildas **dimma**; **ånga**
stimbun **dimmig**; **immig**
[1]*stimm -eð (-ę)* = **stim** (t.ex. av fisk)
[2]*stimm -eð (-ę)* **stim**, **stoj**
stimma vb[1] **stimma**
stimmkasungg [stį`mm-kasųŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* stimmig person, **bråkstake**
stimmkus [stį`mm-kus] *-n (-am) -er* stimmig person, **bråkstake**
stimmun **stimmig**, **bråkig**
stimulira [stimuli`ra] vb[1] **stimulera**
Stina f (kan apokoperas) tilltalsf *Stin!* **Stina**
stindjkall var. av *stinggskall*
stingga stingg – stokk – stundjeð **sticka**, se ex., **stinga**; **rensa** (fisk) || *stingg aut ogų ǫ nogum* slå blå dunster i ngn; *stinggas* stickas
stinggbrääð -eð (-ę) = rensbräda, **skärbräda**
stinggel vb[1] **sticka**, se ex., **stickas** (om smärta i kroppen, t.ex. efter kyla)
stinggflugu var. av *stinggsflugu*
stinggsflugu [stį`ŋŋ(g)s-flugu·] f[2] **stickfluga**
stinggsflugå äldre grundf t. *stinggsflugu*
stinggskall [stį`ŋŋ(g)s-kall] *-n (-em) -er* **tistel** || *stinggskaller* äv Blybergsbor (inv i Älvdalsbyn Blyberg, skämts)
stingsl -n (-am) -er, äv f: *-ę (-n) -er* var. av *stingsel*
stingsel [stį`ŋŋsel] *stingsln (stingslam) stingsler* **tistel**
stingsle var. av *stingsel*
stingslun **stingslig**
stinn **stinn**, **mätt**; **proppmätt** || *jät stinnan sig* äta sig mätt; *(wårå) stinn i ogum* (ha) uppspärrade ögon; (vara) nyfiken
stinna vb[1] i uttr *stinn i non ogų* **spänna** ögonen i ngn, *stinn upp ogum* **spärra** upp ögonen
stinnt **stint**
stins -n (-em) -er **stins**
stipendiat -n (-em) -er **stipendiat**
stipendienemd -ę (-n) -er **stipendienämnd**
stipendium stipendieð (stipendię) stipendier **stipendium**
stipt -eð (-ę) = **stift**
stiptpenn -ą f[1] **stiftpenna**
stirra vb[1] **stirra**
stitji -n (stikåm) stitjir (pl ack *stikå*) **stege**, se ex. || *kum upi stikån* komma upp i åren (skämts)
stiuoke stiuotjin (stiuokam) stiuoker **stjälk**, se ex.
stiuokfaðer var. av *styvfar*
stiuokmun var. av *styvmun*
stiver envis, obändig, **styvsint**; olydig
stiufaðer [stĭu"-faðer] var. av *styvfar*
stiälå [stĭä"lå] *stiäl – stal – stuolið* **stjäla**, se ex.; **stjäla** (ngt) från (ngn), se ex. || *kumå stiälend* komma smygande; *stiälå in sig* smyga sig in
stiälån [stĭä"lǫn] s oböjl **stjälande**, stöld
stiälås [stĭä"lås] *stiäls – stals – stuolis* stjälas; **smyga**, **smyga** sig || *stiälås åv* smyga iväg, smyga sig iväg
stjafför var. av *stjaufför*
[1]*stjaink stjaintjin (stjaintjem) stjainker* **skänk** (möbel)
[2]*stjaink stjaintjin (stjaintjem) stjainker* **skänk**, gåva || *et stjainks* till skänks
stjaintja stjaintjer – stjainkte – stjainkt **skänka** || *stjaintj etter* efterskänka; *stjaintj brott* skänka bort
stjalottlok -lotjin (-lotjem) -loker **schalottenlök**
stjampanj -in (-em) **champagne**
stjampanjputell -n (-em) -er **champagneflaska**, champagnebutelj
stjampiniuon = *(-em) -er* **champinjon**, ex. se **högvis**
stjampo oböjl **schampo**, se ex.
stjampu lokal var. av *stjampo*

stjangs var. av *stjans*
stjans -n (-em) -er **chans**
stjansa vb[1] **chansa**
stjark stjartjin (stjartjem) **chark**, se ex.
stjarkuteri -eð (-ę) -er, el. oböjt **charkuteri**
stjarlakansfiber [stśa"lakąns-fi̲ber] *-n (-fibrem)* **scharlakansfeber**
stjarm -in (-em) **charm**, se ex.
stjarmtrull -eð (-ę) = **charmtroll**
stjarmun **charmig**
stjarmör -n (-em) -er **charmör**
stjauför stavningsvar. av *stjaufför*
stjaufför [stśaufö´r] *-n (-em) -er* **chaufför**
stjaungs var. av *stjans*
stjaungsa var. av *stjansa*
stjekk var. av *tjekk*
stjelé -eð, oftast oböjt, äv m: *-'nn (-em) -er* **gelé**
Stjellefteå **Skellefteå**
stjema [stśę`ma] *-ð (stjemą)* =, (äv f[1]) **schema**, se ex.
stjemt -eð (-ę) = **skämt** || *ǫ stjemt* på skämt
stjemta vb[1] **skämta**, **skoja**
stjemtsam skämtsam (fr sv)
stjemtun **skämtsam**
stjemtuord -eð (-ę) = skämtord, **skämtsamt** ord
stjeni -eð (-ę) -er, äv oböjt **geni**
stjenialisk **genialisk**
stjeniknaul -n (-em) -er **geniknöl** || *gnuká stjeniknaulą* gnugga geniknölarna
stjepp mer sv var. av *stjip*
stjeptisk **skeptisk**
stjeriff -in (-em) -er **sheriff**
stji stjir – stji'dde – stji't **ske**, se ex.
stjibuord [stśi̲´-bu̲ord], äv [stśi"-bu̲ord] *-eð (-ę)* = **skibord**, flödbord
stjie lokal var. av *stji*
stjied -ę (-n) -er **sked**
stjieða vb[1] skeda || *stjieð i sig* sleva i sig (med sked)
stjieðblað = *(-į)* = **skedblad**
stjieðdrag -draeð (-draę) = **skeddrag**
stjieðe -ð (stjieðę) = **sinnesstämning**, **humör**
stjieðkluvi [stśi̲e`-kluvi·] *-n (-kluvåm) -kluvir* **slagbom**
stjieðkluvå -n ack o. yngre grundf av *stjieðkluvi*
stjieðknaip -in (-am) -er **skedand**
stjieðknaiv -in (-em) -er **slidkniv**
stjieðpar -eð (-į) **knivslida** (sg)
stjiela vb[1] **skela** || *stjiel min ogum* skela
stjiema var. av *stjema*
stjiena s f[1] **skena**; **fälg** på cykel
[1]*stjiena* vb *stjiener – stjiende – stjient* **skena**; **ränna** || *stjien iweg* o. *stjien åv* skena iväg, rusa iväg
[2]*stjiena* vb *stjiener – stjiende – stjient* **skära**, **rispa**; **ila**, smärta || *stjien sig* skära sig; *stjien åv* skära av, se ex.
stjienbien -eð (-ę) = **skenben**
stjienglas -eð (-į) = **glasskärva**, glasbit
stjienielin **skenhelig**
stjiepnað [stśi̲e`pnað] *-n (-im) -ir* **skepnad**
stjier -ę (-n) -er **skata**, ex. se [1]**larv**
stjierbu -bu't (-bunę) = **skatbo**
stjierfugel [stśi̲e`-fuge·l] *-n (-fuglem) -fugler* svartvit **flugsnappare**
stjierknaip -in (-am) -er **knipa**
stjietelin **förarglig**, **retfull**
stjietta stjietter – stjiette – stjiett **utmana**; **håna**
stjiettas stjiettes – stjiettes – stjiettas **retas**, **skoja** || *stjiettas min* äv driva med
stjiettun **våghalsig**
stjifani [stśifani̲´] *-eð (-ę) -er,* el. oböjt, (äv m: *-'nn (-em) -er*) **chiffonjé**
stjifeld lokal var. av *stjinnfeld*
stjjfeld lokal var. av *stjinnfeld*
stjiffonjé mer sv var. av *stjifani*
stjift med sms se *stjipt*
stjifta se *stjipta*
stjifte se *stjipte*
stjiftnytjyl [stśi`fft-nytśy·l] *-n (-nykklem,* äv *-nykklam) -nykkler* **skiftnyckel**
Stjikago var. av *Tjikago*
Stjikagu var. av *Tjikago*
stjikk ingen böjning noterad **skick** || *old i stjikk* hålla i skick
stjikka vb[1] **skicka**, se ex., **sända** || *stjikk atter* skicka tillbaka; *stjikk aut* skicka ut; *stjikk brott* skicka bort; *stjikk buoð* skicka bud, sända bud; *stjikk etter* + dat skicka efter; *stjikk in* skicka in; *stjikk iweg* skicka iväg; *stjikk min* skicka med, ex. se **brev**; *stjikk nið* skicka ned; *stjikk ǫ* skicka på; *stjikk upp* skicka upp; *stjikk uppi* skicka upp, skicka uppåt, skicka upp i luften; *stjikk yvyr* skicka över; *stjikk åv* skicka, avsända; skicka iväg
stjikklin **skicklig**
stjikkningg f[3] **försändelse**; **sändning**
stjikt -eð (-ę) = **skikt**, **lager**
stjil -eð (-į) = **skäl** (i vävstol)
stjila stjil(er) – stjilde – stjilt **skilja** || *stjil að* skilja åt; skilja på, särskilja, ex. se **skilja**; *stjil sig* skilja sig; (om mat) skära sig; *stjil yr* urskilja; skilja ut, plocka ut, välja ut; *stjil yr sig* skilja ut sig, skilja sig, se ex.
stjilas stjil(e)s – stjildes – stjildas **skiljas** || *stjilas að* skiljas åt
stjildringg f[3] **skildring**
stjilé var. av *stjelé*

stjilingg [stśi"lịŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **skilling**
stjillnað var. av *stjilnað*
stjilnað [stśi̲`lna̲ð] *-n (-im) -ir* **skillnad**
stjilsmess [stśi̲`ls-mess] *-ą* f[1] **skilsmässa**
stjimpa f[1] **förskinn**
stjimpans [stśį`mmpąns] *-n (-em) -er* **schimpans**
stjimär -n (-em) -er **chimär**
stjin -eð (-į) = **sken**
stjingger vb[1] **skingra**
stjinirað [stśini̲`rað] **generad**
stjiniralisiringg var. av *djeneralisiringg*
stjinka f[1] **skinka**
stjinkgǫs -ę (-n) -er **skinksmörgås**
stjinklåð -ą f[1] **skinklåda**
stjinkokk -ottjin (-okkam) -okker **skinkskiva**
stjinkstjiv -ą f[1] **skinkskiva**
stjinn -eð (-ę) = **skinn**, se ex.; **hud** || *ini summu stjinn* välbehållen, oskadd (eg. 'i samma skinn'); *old sig i stjinnę* hålla sig i skinnet; *stjinneð* stundom förhuden
stjinna vb[1] **skinna**
stjinnbrakka f[1] **skinnbyxor**
stjinnbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker **skinnbyxor**
stjinnbuoð -n (-im) -ir **livstycke** av skinn till kvinnlig sockendräkt, ex. se **skinnare**
stjinnbög -bö'n (-böem) -böer **skinnsäck**
stjinner -n (-am) -er **skinnare**, se ex.
Stjinnerbölą f[1] fiktivt **vattenväsen** man skrämde barnen med så de skulle hålla sig borta från bäckar, brunnar o.dyl.
Stjinnerkelindję [stśį`nne-kelịnndźę] f[3] detsamma som *Stjinnerbölą*
stjinnerkelinggbljomm -in (-am) -er **kabbeleka**
stjinnett -ą f[1] **skinnmössa**
stjinnfeld -n (-em) -er **skinnfäll**
Stjinnfeldsbuðär, drågå sig daiti krypa till **kojs** (skämts, eg. 'bege sig bort till Skinnfälls-bodarna')
stjinnfåtölj -fåtölln (-fåtöljem) -fåtöljer **skinnfåtölj**
stjinnjakk -ą f[1] **skinnjacka**
stjinnjäkk var. av *stjinnjakk*
stjinnklä'dd n: *-klä'tt* **skinnklädd**
stjinnkupp -in (-am) -er **skinnpåse**; (skämts) **tacka**
stjinnlop -lop -liep -läpeð **ömsa** skinn; bli **skinnflådd**
stjinnlos **hudlös**
stjinnriem -ę (-in) -er **skinnrem**
stjinnskradder -n (-am) -er **skinnskräddare**
stjinnslitu [stśį`nn-hlitu·] f[2] **skinnslamsa**
stjinnslitå äldre grundf t. *stjinnslitu*
stjinnstyvel [stśį`nn-styve·l] *-styvleð (-styvlę)* = **skinnstövel**
stjinntjuosl -n (-am) -er **skinnkjol**
stjinntråj -ą f[1] **skinnrock**; skinnpäls
stjinnupp var. av *stjinupp*
stjinupp [stśį"n-upp] *-ą* f[1] **förskinn**
stjinå stjinär – stjinäð – stjinåð **blixtra**; **hugga** till || *stjinå fer ogum* flimra för ögonen; *stjinå til* blixtra till
stjip -eð (-ę) = **skepp**
stjipp var. av *stjip*
stjippa var. av *skippa*
stjippsbrutin var. av *stjipsbrutin*
stjipsbrutin [stśi̲`ps-brutį·n] n: *-brutið,* pl: *-brutner* **skeppsbruten**
[1]*stjipt -ę (-n) -er,* äv n: *-eð (-ę)* = **skift**, **lager**, **skikt**
[2]*stjipt -eð (-ę)* = **skift** (arbetspass)
stjipta vb[1] (+dat) **skifta** || *stjipt fergum* skifta färg
stjipte -ð (stjiptę) = **skifte**
stjit -n (-em) -er **skit**, strunt; **ynklig** (mindervärdig) person
stjita vb[1] **skita** || *stjit i* (+dat) skita i, strunta i; *stjit nið* nedvärdera, göra ned, kritisera
stjitbra n: = **skitbra**
stjitok [stśi"t-o̲k] *-otjin (-otjem) -oker* **vråk**; **lortgris**, lortig person
stjitulin [stśi"tulịn] **sketen**, **skruttig**
stjitun [stśi"tụn] **skitig**, **smutsig**, **lortaktig**; **småaktig**
stjiva s f[1] **skiva**
stjiva vb[1] **skiva** || *stjivað* skivad
stjivfuodral -eð (-ę) = **skivfodral**
stjivmylter -n (-am) -er **diskjockey** (nydal, jfr *mylta*)
stjivslepp -eð (-ę) = **skivsläpp**
stjivtaldrikk -rittjin (-rittjem) -rikker **skivtallrik**
stjokk var. av *sjokk*
stjokka var. av *sjokka*
stjokkað var. av *sjokkað*
stjoklað lokal var. av *sjuklað*
stjoma vb[1] : *stjom min* syssla med **sent** på kvällen el. natten; *stjom uppe* vara **uppe sent** på kvällen el. natten, vara uppe och **uggla**; *stjom åv* ge sig av **sent** på kvällen
stjomas stjomes – stjomes – stjomas **ränna** (vistas) ute sent om kvällen; vara uppe sent
stjoppa vb[1] **shoppa**
stjoppingg f[3] **shopping**
stjoppinggrund -ą f[1] **shoppingrunda**
stjoritso -n (-m) = **chorizo**
stjoritsokuorv [stśori´ttso-kuorrv] *-in (-em) -er* **chorizo**

stjornal var. av *sjornal*
stjornalfilm var. av *sjornalfilm*
stjornalist var. av *sjornalist*
stjorts [stśorrts] pl, b.f. *-ę* (dat *-um*) **shorts**
stjottis -n (-em) -er **schottis**
stjul -eð (-ę) = **skjul**
stjuorta [stśu̲o`rta] f[1] **skjorta**, ex. se **innersida**
stjuorterm [stśu̲o`rt-errm] *-ę (-in) -er* **skjortärm**
stjuortknįep -ą f[1] **skjortknapp**
stjuortkragi [stśu̲o`rt-kragi·] *-n (-krågåm) -kragir* **skjortkrage**, se ex.
stjuortkrågå -n ack o. yngre grundf av *stjuortkragi*
stjuo'ss -n (-em) -er **skjuts**; **åkdon**, fordon || *summu stjuo'ss* samma visa (likadant igen)
stjuo'ssa vb[1] (+dat) **skjutsa**, **köra**, **åka** || *stjuo'ss in* skjutsa in; *stjuo'ss min bilem* åka bil; *stjuo'ss åv* skjutsa iväg, köra iväg med
stjuo'ssningg f[3] **skjutsning**
stjuota stjuot – skot – skuotið (lokalt *skutið*) **skjuta**, se ex.; **hoppa**, **skutta** || *eð stjuot työlåm* tjälen går ur jorden; *stjuot att* skjuta igen; stänga spjället; *stjuot dieðǫ* skjuta undan, skjuta av; *stjuot fram* skjuta fram, regla; *stjuot ijel* skjuta ihjäl; *stjuot ijuop* skjuta ihop; *stjuot nið* skjuta ned; *stjuot sund* skjuta sönder; *stjuot upp* skjuta upp; *stjuot åv* skjuta av; fyra av
stjuotan oböjl **skjutande**, **skytte**
stjuotban -ą f[1] **skjutbana**
stjuotfelt -eð (-ę) = **skjutfält**
stjuotglas -eð (-į) = **skjutfönster**
stjuotluku [stśu̲o`t-luku·] f[2] **skjutlucka**
stjuotlukå äldre grundf t. *stjuotluku*
stjuotmǫtt -eð (-ę) = **skjutmått**
stjuotningg f[3] **skjutning**, **skytte**
stjuotwall -n (-em) -er **skjutvall**
stjurr oftast oböjt **kosing** (i sht småpengar) (gråspråk) || *int iet stjurr* o. *int ien stjurr* inte en kopek, inte ett rött öre
stjutur [stśu"tu̲r] *-n (-em) -er* (laggar)**stämjärn**
[1]*stjy* s *-'nn (-'mm) -er* **sky**, himmel || *iss upi stjyär* höja till skyarna
[2]*stjy* s *-'nn (-'mm)* **sky**, stekspad
stjy vb *stjyr – stjy'dde – stjy'tt* (+dat) **sky**, **avsky**, se ex.
stjydd -eð (-ę) = **skydd**
stjydda vb[1] (+dat) **skydda**
stjyddsaindjel -n (-aingglam) -ainggler **skyddsängel**
stjyddsglasogur **skyddsglasögon**
stjyffel [stśy`ffel] s *-n (stjyfflem) stjyffler* **skyffel**; **spade**, i sht järnskodd träspade
stjyffel vb[1] **skyffla**
stjygg **skygg**
stjyla stjyl – skuolde – skuolt **skölja**, se ex.; **gå** upp (bli isfri) || *stjyl brott* skölja bort; *stjyl min sig* skölja med sig; *stjyl nið* skölja ned; *stjyl yr* skölja ur, se ex.; *stjyl åv* skölja av, se ex.; *stjyl åv sig* skölja av sig, ex. se **dy**
stjyld **skyld**, **besläktad**
stjyldugiet f[4] **skyldighet**
stjyldun **skyldig** + dat, se ex.
stjylningg f[3] **sköljning**
stjylt -n (-em) -er **skylt**
stjylta vb[1] **skylta**
stjyltglas -eð (-į) = **skyltfönster**
stjyltsundag [stśy`llt-sųnda̲g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **skyltsöndag**
stjylwattn -wattneð (-wattnę) = **sköljvatten**
stjymbel s [stśy̨`mmbel] *-n (stjymblem) stjymbler* **tankspridd** person
stjymbel vb[1] i uttr *stjymbel fer ogum* **flimra** för ögonen
stjymblun **tankspridd**, **virrig**, se ex. || *stjymblut* äv skumt, dunkelt
stjymm adj **skum**, se ex., **dunkel**
stjymma vb[1] **skymma**
stjymningg f[3] **skymning** || *i stjymnindjin* i skymningen
stjymninggsliuos -eð (-ę) **skymningsljus**
stjympta se *stjymta*
stjymt -n (-em) **skymt**
stjymta [stśy̨`m(p)ta] vb[1] **skymta**, ex. se **ängel** || *stjymt febi* skymta förbi
stjynda vb[1] skynda || *stjynd ǫ* (+dat) **skynda** på (ngn)
stjynke stjyntjeð (stjyntję) = **skynke**
stjyr -eð (-į) **långfil**, **långmjölk**, ex. se **krossa**
stjyrbeddjin [stśy"-beddźįn] *(-beddjem)* **skörbjugg**, se ex.
stjyrbljomm [stśy"-blĩǫmm] *-in (-am) -er* **tätört**
stjyrbutt [stśy"-butt] *-n (-em) -er* långfilskagge, laggat **träkärl** för förvaring av långfil
stjyrgras [stśy"-gra̲s] *-eð (-į)* **tätört**; **sileshår**
stjyrjukk [stśy"(r)-jukk] *-ą* f[1] **röra** av havregryn o. långfil
stjyrkagg [stśy"-kagg] *-kaddjin (-kaddjem) -kagger* långfilskagge, laggat **träkärl** för förvaring av långfil
stjyrpa vb[1] **frusta** med läpparna
stjyrskrapu [stśy"-skrapu·] f[2] **slickepott** (redskapet)
stjyrskråpå äldre grundf t. *stjyrskrapu*
stjyrskål [stśy"-skå̲l] *-ę (-n) -er* **skål** med långfil
stjyrstor [stśy"-sto̲r] *-n (-em) -er* **erigerad** penis (skämts, jfr *stjyr* o. *stor*)
stjyrsull [stśy"-sull] *-n (-em)* **röra** av långfil o. bröd
stjyrsulltramper [stśy"sul(l)-trąmmper] *-n*

(-am) -er dålig **dansör**, person som dansar dåligt (skämts, eg. 'långfilsröretrampare')
stjyrtaldrikk [stśy"-taldrikk] *-taldrittjin (-taldrittjem) -taldrikker* (en) **tallrik** långfil
stjyrvel stjyrvlą f¹ **skärva**; **skiva**; (nydal) **diskus**; (skämts) **parabol**, se ex. || *wind stjyrvlur* o. *suol stjyrvlur* kasta smörgås
stjyskrapu [stśy̲`-skrapu·] f² **skyskrapa**
stjyskråpå äldre grundf t. *stjyskrapu*
stjytt -n (-em) -er **skytt**
stjytta vb¹ : *stjytt brott* var. av *stjytter brott*
stjytte -ð (stjyttę) **skytte**
stjyttel -n (stjyttlam) stjyttler **skyttel**
stjytter brott vb¹ **slösa** bort, **förslösa**
stjytu f² båt**stake**
stjytå s äldre grundf av *stjytu*
stjytå vb *stjytär – stjytäð – stjytåð* **staka**
stjyöldpadd var. av *stjöldpadd*
stjyön **skön** || *stjyönt* skönt, behagligt
stjyöniet f⁴ **skönhet**
stjyönietsuperasiuon = (-em) -er **skönhetsoperation**
stjyönlitteratur -n (-em) **skönlitteratur**
stjyör **skör**
stjyöra f¹ **stund** || *etter įe stjyöra,* (äldre) *etter ien stjyöru* efter en stund; *fer įe* (äldre *ien*) *stjyör sę* för en stund sedan; *įe stjyöra,* (äldre) *ien stjyöru* en stund; *ien bra stjyöru, įe wenest stjyöra,* (äldre) *ien wenest stjyöru* en bra stund; *mes eð add werið įe stjyöra* efter en stund; *nog stjyöru* (yngre *nogų stjyöra*) en stund adv; *um įe stjyöra,* (äldre) *um ien stjyöru* om en stund
stjyörd lokal var. av *stjörd*
stjyörda lokal var. av *stjörda*
stjyörumtals **stundtals**
stjyörumtil **stundtals**
stjyöta stjyöter – stjyö'tte – stjyö'tt (+dat) **sköta** || *stjyöt sig* sköta sig; *stjyöt um* sköta om; *stjyöt um dig!* sköt om dig!; *stjyöt um sig* sköta om sig
stjyöte -ð (stjyötę) = **sköte**, famn
stjyötesk -ą f¹ **sköterska**, ex. se **bandage**
stjyötsel -n (stjyötslem) **skötsel**
stjyöva s f¹ **degskrapa**
stjyöva vb *stjyöver – stjyövde – stjyövt* **skrapa** (ur) (t.ex. kastrull) || *stjyöv yr* skrapa ur
stjåfför var. av *stjaufför*
stjål **matt**, **utmattad**, **orkeslös**, **svag**, **kraftlös**; **vind**, **skev**
stjålin var. av *stjål*
stjåpun var. av *sjåpun*
stjåv -in (-em) -er **show**
stjåva stjåv – skåv – skåveð **skälva**, **darra**, se ex., **skaka**
stjåvend **skälvande**; **darrig**, **darrhänt**; **skakis** || *stjåvend i nevum* darrhänt, se ex.
stjåvendiet f³ darrhänthet, **darrighet**
stjåvent **darrhänt**
stjåvun **darrig**
stjäđer [stśä"đer] s *stjäđrą* f¹ **vårtbitare**, gräshoppa
stjäđer [stśä"đer] vb¹ **sirpa**, **sjunga**, **spela** (om "syrsor" o. gräshoppor/vårtbitare); **väsnas**, **skräna** (t.ex. om skator); **gnägga** högljutt
stjäđrun [stśä"đrụn] **skränig**
stjäf -in (-em) -er **chef**, ex. se **gift** adj
stjäfer -n (stjäfrem) stjäfrer **schäfer**
stjäfte se *stjäpte*
stjäl -eð (-ę) =, el. oböjt **skäl**, **anledning**, se ex., **orsak**, **idé**; **besked**, se ex. || *djär(å) stjäl fer* göra skäl för, ex. se **nötväcka**; *stjäl i* skäl att, idé att, anledning att; motiverat, rimligt; *int wårå stjäl að* o. *int wårå stjäl min* inte vara ngt att fästa avseende vid, inte vara ngt att bry sig om; inte vara (till) att lita på; inte vara ngt bevänt med, inte vara ngn reda med; *wårå sturt stjäl* finnas all anledning (att)
Stjälept [stśä"lept] **Skellefteå**
stjälin **bedrövad**, **ledsen**, **modstulen**, **moloken**, **nedslagen**, **nedstämd**, nere, **sorgsen**, **deppig**, deppad, **dyster**; **skälig**, **rimlig**
stjälla s f¹ **skälla**, ex. se **halsrem**; **bjällra**
stjälla vb¹ **klinga**, **pingla**, **ringa**; **skrälla**, se ex.
stjällan s oböjl **pinglande**
stjällerklukk -ą f¹ **väckarklocka**
stjällkrans -n (-em) -er **bjällerkrans**
stjälltjyr -ę (-n) -tjyner **skällko**, ex. se **mjölka** 3
stjälm -in (-em) -er **skälm**
stjälmstyttj -eð (-ę) = **skälmstycke**
stjälå yngre var. av *stiälå*
stjäppa f¹ **skäppa**
stjäpte -ð (stjäptę) skäfte, **skavfräken**
stjär adj **skär**, **rosa**
stjärbrääð [stśä"-brääð] *-ą* f¹ el. n: *-eð (-ę)* = var. av *stjärubrääð*
stjärgras [stśä"-gras] *-eð (-į)* **tuvtåtel**
stjärgrastauv [stśä"gras-tauv] *-ę (-in) -er* **grästuva** av tuvtåtel
stjäri -n (stjäråm) stjärir **näbbmus**
stjäriff lokal var. av *stjeriff*
stjärm -in (-em) -er **skärm**, t.ex. **stänkskärm**, datorskärm, ex. se **skärm**
stjärm åv vb¹ **skärma** av
stjärmett -ą f¹ skärmmössa (fr sv)
stjärpa stjärper – stjärpte – stjärpt **skärpa** || *stjärp sig* **skärpa** sig
stjärpningg f³ **skärpning**
stjärpt **skärpt**, intelligent, alert

stjärrað **skärrad**
stjärsliper [stśä"-hl̲iper] *-n (-am) -er* **skärslipare**
stjärsår [stśä"-sår] *-eð (-ę)* = **skärsår**
stjärtụosdag [stśä"-tụosdag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **skärtorsdag**
stjäru f[2] **skära**
stjärubräð [stśä"ru-bräð] *-eð (-ę)* = **skärbräda**
stjärukall [stśä"ru-kall] *-n (-em) -er* **skördare**; pl: **skördefolk**
[1]*stjärå* s *-n* ack o. yngre grundf av *stjäri*
[2]*stjärå* s äldre grundf t. *stjäru*
stjärå vb *stjär – skar – skuorið* **skära**, ex. se **korn**; **meja**, **skörda** || *eð stjär i laivę* det gör mig ont (om); *lat stjärå sig* låta operera sig, opereras; *stjär aut* skära ut; *stjär auti* skära i; *stjär brott* skära bort; *stjär gainum* skära igenom; *stjär i* skära i; *stjär in* rista in; *stjär itau* skära itu; *stjär ijuop* skära ihop; *stjärå sig* skära sig, se ex.; *stjär sund* skära sönder; skära i delar; *stjärå tannum* (yngre *stjärå tennär*) skära tänder; *stjär til* skära till; *stjär um* omskära; *stjär undǫ* skära bort; *stjär upp* skära upp; *stjär yr* skära ur; *stjär åv* skära av, se ex.
stjäslongg -londjin (-londjem) -longger **schäslong**
stjäss -n (-em) -er **schäs**
Stjävi [stśä"vi] **Stora Skedvi**
[1]*stjöld -n (-em) -er* **sköld**
[2]*stjöld -eð (-ę)* = **skärm**, **mösskärm**
stjöldett -ą f[1] **skärmmössa**, ex. se **djärv**
stjöldpadd -ą f[1] **sköldpadda**
stjön med sms var. av *stjyön*
stjöniet var. av *stjyöniet*
stjönietsoperasiuon var. av *stjyönietsuperasiuon*
stjörd -ę (-n) -er **skörd**
stjörda vb[1] **skörda**
stjördetið -ę (-n) -er **skördetid**
stjörder -n (-am) -er **skördare**, se ex.
stjördetrusk -ą f[1] **skördetröska**
stofil -n (-em) -er **stofil**
stoka vb[1] **stöka**, dona; (gå o.) **drälla**, **knalla** (omkring); **bråka** || *stok ǫ min* hålla på med, pula med (negativt)
Stokkol [sto`kk̲ol] **Stockholm**
stokkolmer -n (-am) -er **stockholmare**
stokkolmsk adj **stockholmsk**
[1]*stokkolmska* f[1] **stockholmska** (kvinna)
[2]*stokkolmska* f[1] **stockholmska** (dialekten)
stokkolskelingg [sto`kkols-kelịŋŋg] f[3] gift **stockholmska**
stokkolskull -ą f[1] stockholmsflicka; ogift **stockholmska**
stokkolsmǫl -eð (-ę) = **stockholmska** (dialekten)
stokkolstraktę (-traktn) **stockholmstrakten**
stokun **stökig**, **ostyrig** || *stokut* stökigt, oroligt
stǫl -eð (-ę) **stål**, se ex.
stǫlbugåglasogur (äldre pl *-glasog* n) **stålbågade** glasögon
stǫlbuost -n (-em) -er **stålborste**
stoll -eð (-ę) = **stall**, se ex.
stoll in vb[1] stalla in, **stalla**
stǫllain -ą f[1] **stållina**
stollsdraingg -draindjin (-draindjem) -draingger **stalldräng**
stollsdörer [sto`lls-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **stalldörr**; (skämts) **gylf**, se ex.
stollsjäll -n (-am) -er **höskulle** i stall
stollsknikt -n (-em) -er **stallknekt**
stǫlpenn -ą f[1] **stålpenna**
stǫlplåt -n (-em) -er **stålplåt**
stǫltråð -n (-em) -er **ståltråd**
stoltsir [sto`lltsi̲r] vb[1] **stoltsera**
stoltsira [stoltsi̲`ra] mer sv var. av *stoltsir*
stǫlun dåligt gräddad, alltför **hård** (om bröd), **hårdtuggad**
stǫlwajer -n (-wairem) -wairer **stålvajer**, stålwire
stom -in (-em) **stubb**, **åkerstubb**
stomme stommin (stommam) stommer **stomme**
stond -eð (-ę) = **stånd** || *old i stond* hålla i stånd
stondmǫl var. av *standmǫl*
stonka s mer sv var. av *staunka*
[1]*stop -eð (-ę)* = **stop**
[2]*stop -eð (-ę)* = **vattenfall**
stopp! interj **stopp!**
stopp s *-eð (-ę)* = **stopp** || *fǫ stopp ǫ* + dat få stopp på
stoppa vb[1] (+ dat) **stoppa**, **hejda**, se ex.
stor -n (-em) -er **stör**; **käpp**, ex. se **ge sig ut**, **össkopa**; **stav** (skidstav); stake || *ar du storn i rovin?* har du svängdörrar hemma? (dvs varför stänger du inte dörren efter dig?, eg. 'har du käppen i ändan?'); *fais ǫ storn að nogum* förarga ngn, göra ngn sur; *fromoni storem* i spetsen, i en ledande position; *go min storum* gå stavgång, stavgå; *upp min storem* hoppa stav
stork stortjin (stortjem) storker **stork**
storken vb[1] **storkna**; **stelna** (t.ex. flott)
storkryttj -ą f[1] **kryckkäpp**
storkrytjyl [sto̲`-krytśy·l] *-n (-krykklem) -krykkler* **krokig** person som går med **käpp**
storm -in (-em) -er **storm**, ex. se **lugn** s, **skynda** sig iväg
storma vb[1] **storma**; **bråka**, **stoja**, **väsnas**

stormfellningg f³ **stormfällning**
stormikser -n (-am) -er **stavmixer**
stormkasungg [sto`rrm-kasuŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* **bråkstake**, stimmig person
stormlykt -ą f¹ **stormlykta**
stormningg f³ **stormning**
stormraik **stormrik**
stormtjyök -tjyötjeð (-tjyötję) = **stormkök**
stormun **stormig**; **bråkig**
stotå stotär – stotäð – stotåð **stamma** || *stotå fram* o. *stotå yr sig* stamma fram
[1]*straff -eð (-ę)* = **straff**, bestraffning
[2]*straff -in (-em) -er* **straff**, straffspark o.dyl.
straffa vb¹ **straffa**; **klandra**, **tadla**
straffarbiet -eð (-ę) **straffarbete**
straffavdjipt -ę (-n) -er **straffavgift**
straið n: *strai'tt* **strid**; **snabb**, rask; **hård**, sträng; **häftig**; **bråttom**, se ex. || *straið ǫ mǫleð* hetsig (el. häftig) i sitt tal; *straið åv sig* snabb av sig; *straiðest du wið* så snart du hinner, så snart som möjligt. Se äv *strai'tt* adv
straiða straið – strieð – striðið var. av *striða*
straiðakkspit [straĭ`ð-akspi̲t] *-n (-em) -er* **spillkråka**
straiðjätå [straĭ`ð-jätå·] oböjl **snabbmat**
straiðkuss -n (-em) -er **snabbkurs**
straiðleså [straĭ`(ð)-leså·] *-les -las -lesið* **snabbläsa**
straiðlesär [straĭ`(ð)-lesä·r] *-n (-am) -er* **snabbläsare**
straiðmakaruonur f¹ **snabbmakaroner**
straiðskaur -ę (-n) -er häftig **regnskur**, **störtskur**
straiðtug -tueð (-tuę) = **snabbtåg**; snälltåg
straindjeli **strängeligen**
straindjeligen var. av *straindjeli*
strainggg adj var. av *strainggd*
strainggg s *straindjin (straindjem) straingger* **sträng**, ex. se **sprida** ut
strainggd adj **sträng**
strainggleggeŕ -n (-am) -er **strängläggare**
strainggteori -'nn (-em) -er **strängteori**
strainggteuri lokal var. av *strainggteori*
strai'tt adv **fort**, **snabbt** || *so strai'tt* så snart (som), så fort (som), ex. se **fort**; *sos straiðest* som hastigast; *straiðest an dug* det fortaste han kan, så fort han kan; *straiðest eð wið* när som helst, rätt som det är, mkt snart
straks [stra̲ks] (om tid) **strax**, **genast**; (om rum) **strax**, se ex. || *straks firi* strax före
stram **stram**, **fjär**, se ex.,; **högdragen**, **högfärdig**
stram upp sig vb¹ **strama** upp sig
strand -ę (-n) -er **strand**
Strandę (dat *Strandn*) **Morastrand**
strapats -n (-em) -er **strapats**, se ex.
stratesi -'nn (-em) -er **strategi**
straupbög -bö'n (-böem) -böer **skinnsäck** som snörs ihop upptill
straupe straupin (straupam) strauper **strupe** || *eð fuor niði straupan* (ngn) fick ngt i vrång-strupen
straupen vb¹ **kvävas**
straupovuð [strau`p-ovu·ð] = *(-ovdę)* = **struphuvud**
straut -n (-em) -er **vallhorn**, **horn** || *blås i strautn* o. *spilå ǫ strautn* spela (på) **(**vall)horn
strautbög var. av *straupbög*
strautlåt -n (-em) -er **hornlåt**
stregel [stre´gel] s *-n (streglem) stregler* **strigel**
stregel [stre"gel] vb¹ **strigla**
strekk i uttr *i iett strekk* i ett **sträck**; *i strekk* i **sträck**
strekkleså [stre`kk-leså·] *-les -las -lesið* **sträckläsa**
strekkningg f³ **sträckning**
stressa vb¹ **stressa** || *stress upp sig* stressa upp sig
stressað **stressad**
stressut stressigt (fr sv)
strettja s f¹ **sträcka**
strettja vb *strettjer – strekkte – strekkt* **sträcka**, räcka; **ränna**; **rusa**, **springa** iväg, se ex.; **stretcha** || *strettj aut* sträcka ut; *strettj aut sig* sträcka sig, sträcka på sig; *strettj frǫ sig* sträcka klart; stretcha klart; *strettj iweg* springa iväg; *strettj ǫ sig* sträcka på sig; *strettj sig* sträcka sig; tänja sig, stretcha; *strettj upp sig* sträcka upp sig
strettjer -n (-am) -er **spännare** (i väv)
strevil [stre"vil] *-n (strevlem) strevler* **rykte**
strevlingg [stre"vlį̈ŋŋg] *-lindjin (-lindjem) -lingger* **stäm** (fisk)
strið -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **strid**; **tvist**
striða striðer – stri'dde – stri'tt **strida**; **tvista**, **träta**
striðslarm [stri̲´ss-larrm] *-eð (-ę)* **stridslarm**
striðstupp [stri̲´ss-tupp] *-in (-am) -er* **stridstupp**
striðswaungen [stri̲´ss-wąuŋęn] = *(-waungnem) -waungner* **stridsvagn**
striðun **stridig**, **bråkig**
strieta vb¹ **streta**
strigel var. av *stregel*
strik stritjeð (stritjį) = **streck**, se ex.; **klädstreck**; **stråk** || *sos stritjeð* som ett streck (snabbt)
strikke strittjin (strikkam) strikker **strömdrag**, **strömfåra**, se ex.

strikmuntas [stri`k-mu̧nta̲s] *-n (-em) -er* **tangorabatt**
strikå s *-n* ack o. yngre grundf av *stritji*
strikå vb *strikär – strikäð – strikåð* **blåsa kallt**, se ex., **dra** kallt || *strikå nordǫ* blåsa kallt från norr, blåsa kall nordanvind
strilkann -ą f[1] **strilkanna**
strima s f[1] **strimma**
strima vb[1] **streama**; bildas strimmor
strimun **strimmig**
stringgkalsaungg -ą f[1] **stringtrosa**
strippa f[1] **strippa**
strit -n (-em) -er **mjölkskvätt**
strita striter – stri'tte – stri'tt (+dat) **spruta**, **stänka**; **mjölka**, klämma fram lite mjölk, se ex.
stritji -n (strikåm) stritjir **fors**, **strömdrag**, **strömfåra**
striuoka striuok – strok – strutjið **stryka**, se ex.; **smeka**, **klappa**; **stryka** med, **dö** || *striuok aut* stryka ut, sudda ut; *striuok min* stryka med, dö; *striuok ǫ* stryka på; *striuok til* åstadkomma; *striuok til að* ställa till det, göra ngt tokigt; *striuok under* stryka under; *striuok yvyr* stryka över; *striuok åv (sig)* stryka av (sig)
striuokband -að (-ę) = **hårband** (för bakåtstruket hår)
striuokbräð -að (-ę) =, äv: *-ą* f[1] **strykbräda**
striuokienn -að (-ę) = **strykjärn**
striuokstikk -ą f[1] **tändsticka**, ex. se **brytas** av
striuokstikkask -astjin (-astjem) -asker **tändsticksask**
striuokstikklåð -ą f[1] **tändsticksask**
striuoktuorr n: *-tuort* **stryktorr**
strof -in (-em) -er **strof**
strok strotjin (strotjem) stroker **stroke**, slag
strongg **strong**
strott -n (-em) -er **skott** på träd; **snopp**
struktur -n (-em) -er **struktur**
strukturira [strukturi`ra] vb[1] **strukturera**
strukå s *-n* ack o. yngre grundf av *strutji*
strukå vb *strukär – strukäð – strukåð* stryka omkring, **gå** omkring, **vanka**, **strosa** || *strukå ǫ* spela fiol (föra stråken över strängarna); *strukå åv* hastigt ge sig av
struma f[1] **struma**
strunta vb[1] strunta || *strunt i* **strunta** i
struntprat -að (-ę) **struntprat**
struoka med sms lokal var. av *striuoka*
strut -n (-em) -er **strut**
struta struter – stru'tte – stru'tt **spruta** || *strut in* spruta in
strutji -n (strukåm) strutjir **stråke**
strutjin [stru"tśi̧n] n: *strutjið*, pl: *strukner* **struken**
struttj -n (-em) -er **struts**
stryk i regel oböjt **stryk** i uttr *fǫ stryk* få **stryk**, *djäv stryk* ge **stryk**
stryka vb[1] ge **stryk**
stryl -n (-em) -er **stråle**; **dusch**
stryla vb[1] **strila**
stråla vb[1] **stråla**
stråle strål'n (strålam) stråler **stråle**
strålkaster -n (-am) -er **strålkastare**
strålningg f[3] **strålning**
stråypa stråyper – stråypte – stråypt **strypa** || *stråyp sig* kvävas
stråypen var. av *straupen*
stråypsiuok -ą f[1] strypsjuka, **difteri**
strä s *-'tt (-nę)* =, pl dat *strä'mm* **strå**, ex. se **räfsa** s || *noð strä wasser* ett strå vassare
strä vb var. av *sträa*
sträa sträer (åld *strär*) *– strägde – strägt* **strö** || *strä aut* strö ut; *strä auti* strö i (ngt i ngt); *strä i* strö i; *strä ǫ* strö på
sträjk sträjtjin (sträjtjem) sträjker **strejk**
sträjka vb[1] **strejka**
sträjkwakt -n (-em) -er **strejkvakt**
sträv **sträv**
sträva s f[1], i sg äv n: *-ð (strävą)* **sträva**
sträva vb[1] **sträva**
strävsam **strävsam**
ströbröð [strö"-brö̲ð] = *(-ę)* **ströbröd**
ström [strǫ̲m] *-in (-em) -er* **ström**, se ex.; **elektricitet**, se ex., se äv **ställd** || *fǫ strömin i abugåm* få en änkestöt
ströma vb[1] **strömma**
strömbryter [strǫ̲`m-bry̲ter] *-n (-am) -er* **strömbrytare**, se ex.
strömbuolag [strǫ̲`m-buola̲g] *-laeð (-laę)* = **elbolag**
strömingg [strǫ̲"mi̧ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **strömming**, ex. se **rökt, steka**
strömlos [strǫ̲`m-lo̲s] **strömlös**
strömlosa [strǫ̲`m-lo̲sa] f[1] **strömlöshet** || *eð wart strömlosą* det blev strömlöst (eg. 'det blev strömlöshet(en)')
strömnuot [strǫ̲`m-nu̲ot] *-ą* f[1] **elräkning**
strömpris [strǫ̲`m-pri̲s] *-eð (-ę)* = **elpris**
strömrekkningg f[3] **elräkning**
strömstari [strǫ̲`m-stari·] *-n (-ståråm) -starir* strömstare (fr sv)
strömt [strǫ̲mt] **strömt**
strösokker [strö"-sokker] *-sokkreð (-sokkrę)* strösocker (fr sv)
[1]*stubb -in (-em) -er* **stump**; **snopp**, **penis**
[2]*stubb -in (-em) -er* **stubb**, vid o. tjock **underkjol**
stubin = *(-em) -er* **stubin**
stubintråð -n (-em) -er **stubintråd**

student [studę´nnt], äv [stu"dęnnt] *-n (-em) -er* **student**; (ovanl) **blåmes** || *tågå studentn* ta studenten
studenteksam -in (-em) **studentexamen**
studenteksamen var. av *studenteksam*
studenteksamin var. av *studenteksam*
studentsaungger -n (-am) -er **studentsångare**
stuðiebisyök [stu´ðie-bisyök] *-bisyötjeð (-bisyötję)* = **studiebesök**
stuðiedag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **studiedag**
stuðiefebund -eð (-ę) = **studieförbund**
stuðielieðer -n (-am) -er **studieledare**
stuðier, b.f. *stuðiär,* annars i regel oböjt **studier**
stuðierjes [stu´ðie-rjes] o. [stu`ðie-rjes] *-ą* f[1] **studieresa**
stuðiesirkel -n (-sirklem) -sirkler **studiecirkel**
stuðio -n (inga andra former påträffade) **studio**
studir [stu"dir] vb[1] **studera**, se ex.
studirað **studerad** (utbildad)
studirbidrag [stu"di-bidrag] *-draeð (-draę)* = **studiebidrag**
stuðiu var. av *stuðio*
studser -n (-am) -er **studsare** (gevär)
stugu f[2] **stuga**; **boningshus** (oftast enfamiljs), bostadshus, **hus**; **storstuga**
stuguby [stu"gu-by] *-nn (-mm) -er* **stugby**
stugudörer [stu"gu-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **stugdörr**
stugugavel [stu"gu-gave·l] *-n (-gavlem) -gavler* **husgavel** (gavel på boningshus)
stugugrund [stu"gu-grųnnd] *-n (-em) -er* **husgrund** (på bostadshus)
stuguknaut [stu"gu-knaut] *-n (-em) -er* **stugknut**, **husknut**
stugunytjyl [stu"gu-nytśy·l] *-n (-nykklem,* äv *-nykklam) -nykkler* stugnyckel, **husnyckel**
stugutak [stu"gu-tak] *-tatjeð (-tatjį)* = **hustak**
stugutuomt [stu"gu-tųomt] *-n (-am) -er* **hustomte**
stuguwegg [stu"gu-wegg] *-weddję (-weddjin) -wegger* **husvägg**, vägg på bostadshus
stuguwerm [stu"gu-werrm] *-in (-am)* **stugvärme**
stuguwind [stu"gu-wįnnd] *-n (-em) -er* **husvind**
stugå äldre grundf t. *stugu*
stukk stuttjin (stuttjem) stukker **stock**, ex. se **nedersta**; **bösskolv**, **gevärskolv**
stukkdråj -ą f[1] kort **timmerkälke**
stukknaip [stu`k(k)-knaĭp] *-in (-am) -er* **knipa** (fågeln)
stukksåg -såę (-så'n) -såger **stocksåg**
stulla vb[1] **stappla**, **strutta**, gå långsamt
stumm **stum**
stummen lokal var. av *stungen*
stumne lokal var. av *stungen*
stump -in (-em) -er **stump**
stumpöl -eð (-ę) **svagdricka** [173]
stund -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **stund** || *åvå stundär að* ha tillfälle till
stungen = (stungnam) stungner **stubbe**
stungnas stungnes – stungnes – stungnas **stå stilla** o. orörlig som en stubbe
stungne lokal var. av *stungen*
[1]*stuoð = (-ę)* = **kull**; **hop**, **flock**
[2]*stuoð = (-į)* = **stötta**, **stöd**
stuol -n (-em) -er **stol**, ex. se **främre**; **sits**
stuola vb[1] **lita** || *stuol upǫ* lita på
stuolsbard -eð (-ę) = **stolskarm**
stuolsbien [stuo´ls-bjen] o. [stuo`ls-bjen] *-eð (-ę)* = **stolsben**
stuolsfuot [stuo´ls-fuot] o. [stuo`ls-fuot] *-n (-em) -er* **stolsben**
stuolskarm [stuo´ls-karrm] *-in (-em) -er* **stolskarm**; överstycke av **ryggstöd** på stol
stuolsrygg [stuo´ls-rygg] *-ryddjin (-ryddjem) -rygger* **stolsrygg**
stuopbaur -eð (-ę) = **stolpbod**, **härbre** på stolpar, **förrådsbod** på stolpar
stuope stuopin (stuopam) stuoper **stolpe**; **rese**, **lång** man
stuopgard -n (-em) -er **palissad**; (nydal) **bullerplank**
stuopskuo -'nn (-'mm) -ner **stolpsko**
stup adv i uttr *stup i iett* **stup** i ett, *stup i kwartn* **stup** i **kvarten**
stup s *-eð (-ę)* = **stup**; **vattenfall**
stupa vb[1] **stupa**
stupp -in (-em) -er **propp**; **bromskloss** (om person)
stuppa vb[1] **stoppa** || *stupp att* stoppa igen, täppa till; mulna på, se ex.; *stupp i (sig)* stoppa i (sig); *stupp in* stoppa in; *stupp inni* stoppa in (ngt i ngt); *stupp nið* stoppa ned; *stupp niði* stoppa ned (ngt i ngt); *stupp ǫ* krysta; *stupp um* stoppa om; *stupp undǫ* stoppa undan; *stupp upp* stoppa upp
stuppningg f[3] **stoppning**
stuppnǫl -ę (-n) -er **stoppnål**
stuprenn -ą f[1] **stupränna**
stuprör -eð (-ę) = **stuprör**
stupsäker **tvärsäker**, **bergsäker**
stur **stor**, ex. se **lägga**; **lång** (om person), **reslig** || *je stur je byla* (ung.) en rejäl (rejält stor) bula, se avsn. Pleonasmer; *stur ǫ sig* högfärdig, ex. se

[173] Efter en kortväxt person i Kyrkbyn som tillverkade o. sålde svagdricka.

brösta sig; högmodig, mallig, stöddig; stolt; *sturt* äv mycket, se ex.
stur- ss förstärkningsord **mycket**, **jätte-**
sturagel [stu̲`r-age·l] vb¹ **hagla** häftigt
sturandel vb¹ **storhandla**
sturanlit -eð (-ę) = **skinka** (på människa), (skämts), se ex.
sturarbiet -eð (-ę) = stort arbete, **storverk**
sturartað **storartad**
sturbamb -ą f¹ **storklocka**
Sturbambą f¹ **Älvdalens** kyrka
sturbildsstjärm var. av *sturbildstjärm*
sturbildstjärm -in (-em) -er **storbildsskärm**
sturblå'n (dat *-blåam*) **erigerad** penis (eg. 'den store blåe') || *åvå sturblå'n* ha stånd, ha erektion
sturblås -blås -blis -bläseð **blåsa** hårt, blåsa kraftigt
sturblät -bläter -blä'tt -blä'tt **ösregna**
sturbra **mycket** bra, **jättebra**, **utmärkt**
sturbrand -n (-em) -er **storbrand**
Sturbrot **Storbrott** (brant backe norr om Älvd:s kyrkby med intilliggande bostadsområde)
sturbruor gen *-es,* annars oböjl i sg, pl: *-bryöðrer* **storebror**
sturbråk -bråtjeð (-bråtję) = **storbråk**
Sturbuðär (dat *-buðum*) **Stockholm** (skämts, eg. 'Storfäboden')
sturbuolag -laeð (-laę) = **storbolag**
sturbuond [stu̲`-bu̲ond] *-n (-am) -byöndrer* **storbonde**
Sturbylą f¹ **Stockholm** (snarast gråspråk)
sturdalsk vb¹ tala **älvdalska** rejält (ofta ironiskt)
sturduktin mkt **duktig**, **jätteduktig**
sturduon vb¹ **storstäda**
sturels [stu̲`r-ells] vb¹ **hälsa** så gott, **hälsa** hjärtligt
sturelsningger (ung.) vänliga **hälsningar**
[1]*sturfaðer* [stu̲`-fa̲ðer] gen *-es,* annars oböjl **gammelfarfar**
[2]*sturfaðer* [stu̲`-faðe·r] b.f. (ovanl) *-n* **pamp** (en som vill styra o. ställa)
sturfaingen **jätteglad** (över ngt)
sturfamilj -familln (-familjem) -familjer **storfamilj**
sturfavorit -n (-em) -er **storfavorit**
sturfewonað mkt **förvånad**, **perplex**
sturfin mkt **fin**, **jättefin**
sturfingger -finggreð (-finggrę) = **långfinger**
sturfistjer -n (-am) -er **storfiskare**
sturfrek pl: *-fretjir* **jättesnäll**
sturfremmand [stu̲`-frę̨m(m)ą̨nnd] *-eð (-ę)* = **storfrämmande**
sturfręser -n (-am) -er **storfräsare**
sturfugel [stu̲`-fuge·l] *-n (-fuglem) -fugler* **hönsfågel**, skogshöns
sturfuok -fuotjeð (-fuotję) = **herrskap**, **förnämt** folk
sturglað pl: *-glaðir* mkt **glad**, **jätteglad**
sturgoss -n (-am) -er **yngling**, ung man
sturgrain -grain -grien -grinið **storgråta**, se ex.
sturgrann **jättefin**, jättevacker, jättesnygg
sturgręsas -gręses -gręstes -gręstas **storskratta**, **gapskratta**
sturgryt -ą f¹ stor gryta; **pannmur**
sturgräl -eð (-ę) = **storgräl**
sturgubb -in (-am) -er storgubbe; **storman**; **myndighetsperson**, **överhetsperson**, **pamp** || *sturgubbin* äv **stortån**
sturgumm -ą f¹ **gudmor**
sturguoð mkt **god**, **jättegod**
sturgåmål [stu̲`-gǫmå·l] pl: *-gambler* mycket gammal, **jätte**gammal
sturintressant mycket intressant, **jätteintressant**
sturimpunirað mycket **imponerad**
sturintressirað mycket intresserad, **jätteintresserad**
sturjågd [stu̲`(r)-ją̊gd] *-ę (-n) -er* **storhelg**, se ex.
sturjälåk [stu̲`(r)-jälå·k] **jättearg**, **förbannad**
sturkalas -eð (-ę) = **storkalas**
sturkall -n (-em) -er **betydande** mansperson, **höjdare**, ex. se **verk**
sturkasungg [stu̲`-kasu̲ŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* stor**päls**, **långpäls**
sturklukk -ą f¹ **storklocka**
sturknǫster -knǫstreð (-knǫstrę) = **storslägga**
sturkold **mycket** kall, **jättekall**
sturkommun = *(-em) -er* **storkommun**
sturkrakkun **jättedålig**, allvarligt **sjuk**, svårt **sjuk**
sturkråy'ss -eð (-kråy'ssę) **stjärt** (på människa) (skämts, eg. 'storansikte')
sturkull -ą f¹ stor flicka, vuxen **flicka**
sturkund -n (-em) -er **storkund**
sturkwiðun [stu̲`-kwiðu̲·n] **stormagad**, tjock, korpulent
sturlaindj **jättelänge**
sturlandswe'n (-weem) stora **landsvägen**
sturlaunggnebb -ą f¹ **storspov**
sturliek -lietjin (-lietjem) -lieker **storlek**
sturliekatt -n (-em) -er **hermelin**
sturligen **storligen**
sturlin **högmodig**, **högfärdig**, **viktig**
sturluom -in (-em) -er **storlom**
sturmakt -ę (-n) -er **stormakt**
sturmaussnaip -ą f¹ **dubbelbeckasin**
sturmausugel [stu̲`maus-uge·l] *-uglą* f¹ **slaguggla**

sturmikkler (självst), *-mikkel* (förenat) n: *-mikklų* (i båda positionerna) **riktigt många, jättemånga**
sturmitjið [stu̲`-mitśi·ð] **jättemycket**
sturmɣöt -eð (-ę) = **stormöte**
sturnɣögd mycket **nöjd**
sturorað [stu̲`r-ora̲ð] *-n (-im) -ir* större **öring**, t.ex. insjööring, laxöring
sturpåyk -påytjin (-påykam o. *-påytjem) -påyker* **yngling**, ung man
sturraik mycket **rik**
sturraingen -raingner -raingnd -raingnt **hällregna**, **regna** ymnigt, regna kraftigt
sturredd um mkt **rädd** om
sturrott -ą f[1] stor **brunråtta**
sturruom -eð (-ę) = **vardagsrum**; **storstuga**
stursaiðą f[1] **östsidan** (östra sidan av Österdalälven i Älvd med de folkrika byarna)
stursatsningg f[3] **storsatsning**
sturskaðulit [stu̲`-skaðuli·t] mkt **synd**, mkt beklagligt
sturskaul -n (-am) -er ”storskola”, äldre tiders **högstadium**, **folkskola**
sturskaulkripp -in (-em) -er **högstadieelev**
stursklin var. av *sturlin*
sturskrettj -ą f[1] **storskrake**
sturskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **storskog**
sturskwåpå [stu̲`-skwåpå·] *-skwäpär -skwäpäð -skwåpåð* **storskratta**
sturslalom i regel oböjt **storslalom**
stursmǫpåyk -påytjin (-påykam o. *-påytjem) -påyker* pojke i övre tonåren, **tonårspojke**, **yngling**
stursnaj -snair -sni'dd -snieð [-snïeð] **snöa** ymnigt
sturspilär [stu̲`-spilä·r] *-n (-am) -er* **storspelare**
sturspuov -in (-em) -er **storspov**
sturstað -n (-im) -städer **storstad**
sturstaðsfuok -fuotjeð (-fuotję) storstadsfolk, **storstadsbor**, **storstadsmänniskor**
sturstеð vb[1] **storstäda**
sturstеðningg f[3] **storstädning**
sturstinn **proppmätt**
sturstjipt -eð (-ę) = **storskifte**, se ex.
sturstyvel [stu̲`-styve·l] pl, b.f. *-styvlę* (dat *-styvlum*) **storstövlar**
sturswensk vb[1] (ung.) (göra sig till och el. anträng sig att) tala (riktig) **svenska**
sturswiðu [stu̲`-swiðu·] f[2] stor skogsbrand, **storbrand**
sturswiðå äldre grundf t. *sturswiðu*
stursyster gen *-es,* annars oböjl i sg, pl: *-systrer* **storasyster**
stursåmår [stu̲`-sǫmå·r] *-n (-sumbrem) -sumbrer* **högsommar**
stursät -eð (-ę) = **ända**, **stjärt**, bak, bakdel (skämts, eg. ’storsäte’)
Sturtienn'n (-tiennam) **Atlanten** (skämts, eg. ’Stortjärnen’)
Sturtiennǫsn (-ǫsem) **Stortjärnsåsen** (ås V om Åsens by i Älvd)
sturtiuon -tiuoner -tiuond -tiuont **förtjäna** mkt
sturtjiker -n (-am) -er stor kikare, **teleskop**
sturtjyllą f[1] **pungbråck**
sturtjyöp -eð (-ę) = större **snabbköp**; (trol äv) stormarknad
sturtokk interj **hjärtligt** tack, **tack** så mkt
sturtokk vb[1] **tacka** så mycket, se ex.
sturton -ę (-tǫ'n) -töner **stortå**
sturtrivlin [stu̲`-trivlį·n] mkt **trevlig**, **jättetrevlig**
sturtwätt -n (-em) -er **stortvätt**
sturtyttj um -tyttjer um -tykkt um -tykkt um **tycka** mkt om, **älska**
sturuks -n (-am) -er vuxen (könsmogen) **tjur**
sturwinn -wið -wann -uonneð **vinna** stort
sturtävlingg [stu̲`-tävlį̈ŋg] f[3] **stortävling**
sturunggrun **jättehungrig**
sturuoni [stu̲`r-ųoni·] oböjl **bortskämd** (van vid goda förhållanden)
sturwaisern (-waiseram) stora **visaren**
Sturwardn (-wardem) **Storvarden** (flackt, 821 m högt berg i N Älvd), se ex.
sturwekst **storväxt**
sturwelkumin mycket **välkommen**, varmt **välkommen**
sturwe'n (-weem) stora **vägen**
sturwerk -wertjeð (-wertję) = **storverk**
sturwest -n (-em) -er **storväst**
sturwäl vb[1] **stortjuta**
sturwärdę (-wärdn) stora **världen**
Sturäsą f[1] **Karlavagnen** (eg. ’storsleven’)
sturögtiðlin väldigt **högtidlig**
Sturövę (Sturövin) **Österdalälven**
stusk se *stussk*
stussa vb[1] **studsa**
stussk **stursk**, **uppkäftig**
stutt **kort**; **liten**, ex. se **kavaljer** || *stutt i wekstn* o. *stutt i wekstem* kort i rocken, kortväxt; *wårå stutt i umörę* ha kort stubin
stutt åv vb[1] **korta** av, se ex., korta, förkorta
stuttalun [stu`t(t)-talų·n] **fåordig**, **ordkarg** (nydal)
stuttbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker **kortbyxor**, se ex., **shorts**
stutter(a) – stuttest **kortare – kortast**
stuttermað **kortärmad**

stuttermaðtråj -ą f[1] kortärmad tröja, **T-tröja**
stuttfilm -in (-em) -er **kortfilm**
stuttjin [stu´ttśįn] se *stukk*
stuttjin [stu`ttśįn] n: *stuttjeð,* pl: *stukkner* **stucken**, stungen
stuttkalsaungg -ą f[1] **kortkalsonger**, se ex.
stuttkamb -ą f[1] kort **höfång** till näst översta lagret i hässjan
stuttsklin **kort** i tonen, avmätt
stuttsukk -ą f[1] **kortstrumpa**
stuttwekst **kortväxt**, **kort**, liten till växten
stuva vb[1] **stuva**, se ex.
stuvningg f[3] **stuvning**
styða styðer – sty'dde (åld *stuo'dde*) *– sty'tt,* (åld *stuo'tt*) (+dat) **stötta**, se ex., **stödja**; **stöta, skifta**, se ex. || *styð sig* stödja sig, se ex.; *styð upp* stötta upp
styddja vb[1] **skymma**, se ex.
styddje -ð (styddję) = **spiskupa**, rökfång; **spiselkrans**; **skärm**; (nydal) **hattbrätte**, **brätte** på hatt || *upǫ styddję* på spiselkransen
styddjett -ą f[1] **skärmmössa**, ex. se **flyga** av
styfar se *styvfar*
styl var. av *stil*
stylta f[1] **stylta**
styltun **styltig**
stympa vb[1] **stympa**
styngen [stɣ´ŋŋęn] *stynggneð (stynggnę)* = **stygn**, se ex.
styngg styndjeð (styndję) = **styng**; **sting, stick**
stynggras [stɣ`ŋŋ(g)-gra̲s] var. av *stynggsgras*
stynggsbljomm -in (-am) -er **gentiana**
stynggsgras -eð (-į) **gentiana**
styppel vb[1] **stappla**
styppelstor -n (-em) -er **gåstav** (nydal, eg. 'snubbelstav')
stypplas stypples – stypples – stypplas **snubbla**, **snava**, ex. se **råka**, **snubbla** || *stypplas ǫ* snubbla på, stappla på, knalla på (hanka sig fram); *stypplas ǫ ovdę* o. *stypplas upǫ neveð* stå på näsan; *stypplas åv* stappla iväg; *stypplas åv upi låvån* gå och lägga sig, gå i säng, gå till sängs (skämts)
stypplun **snubblig**; **stapplig**
stypyl [sty"pyl] *-n (stypplem) styppler* **snubbelfotad** el. **stapplig** person
styr i uttr *old i styr* hålla i **styr**
styra styr(er) – styrde – styrt (+dat) **styra** || *styr aut sig* styra ut sig; *styr og stella* styra och ställa, se ex.; *styr upp* styra upp
styre -ð (styrę) = **styre**, se ex.
styrels -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em* el. *-am) -er* **styrelse**
styrelslieðamuot -n (-em) -mɣöter **styrelseledamot**
styrelsmįeðlemm -in (-em) -er **styrelsemedlem**
styrelsmɣöt -eð (-ę) = **styrelsemöte**
styrelssammanträð -eð (-ę) = **styrelsesammanträde**
styrelsuppdrag -draeð (-draę) = **styrelseuppdrag**
styresmann = (-em) -menner **styresman**
styrfart -n (-em) **styrfart**
styrka f[1] **styrka**
styrkend **stärkande**
styrstaungg -staundję (-staundjin) -staungger **styrstång**, **styre**
styrtjåk -tjåtjin (-tjåkam) -tjåker **rattkälke**, bob
stytta vb[1] **korta**, göra kortare || *eð ar styttað dagum* dagarna har blivit kortare (lokalt); *stytt åv* korta av, förkorta (lokalt)
stytter(a) – styttest var. av *stutter(a) – stuttest*
styttja vb[1] **stycka** || *styttj upp* stycka upp
styttje -ð (styttję) = **stycke**; **åker**; **styck**, se ex.
styttjkant -n (-em) -er **åkerkant**
styv **styv**, **duktig**, **skicklig**
styvel [sty´vel] s *styvleð (styvlę)* = **stövel**, se ex.
styvel [sty"vel] vb[1] **stövla** || *styvel åv* stövla iväg
styvelknikt [sty"vel-knikkt] *-n (-em) -er* **stövelknekt**
styvelskaft se *styvelskapt*
styvelskapt [sty"vel-skappt] *-eð (-ę)* = **stövelskaft**, se ex.
styveltramp [sty"vel-trąmmp] *-eð (-ę)* **stöveltramp**
styver -n (styvrem) styvrer **styver**
styvfaðer var. av *styvfar*
styvfar [sty"-fa̲r] o. sty`-fa̲r] gen *-es,* pl: *-fäðrer* **styvfar**
styvmun f[1] **styvmor**
styvmųor gen *-es,* annars oböjl **styvmor**
styöð adj n: *styö'tt* **stadig**, **stabil** || *sittj styö'tt* sitta stadigt (på bred bak)
styöð s = *(-ę)* = **stöd**
styöða var. av *styða* || *styöð sig* var. av *styð sig,* se ex.
styöðmųor -n (-em) -er **stödmur**
styöðsukk -ą f[1] **stödstrumpa**
styööun **stadig**, se ex.
styööuord -eð (-ę) = **stödord**
styörra [styö`rra], ofta äv *styörrera* [styö`rrera] **större**
styört -n (-em) -er **stjärt**; **skört**; (gråspråk: 'sill')
styörtfjäðer -fjäðrę (-fjäðern) -fjäðrer **stjärtfjäder**
styörtmįes mer sv var. av *styörtmįesað*
styörtmįesað -n (-im) -ir **stjärtmes**, ex. se **talgboll**
styörtrukk -ruttjin (-ruttjem) -rukker

långrock med skört; (skämts) **frack**
styörtuorv -eð (-ę) = **orv** med stöd mot överarmen
styöst **störst** || *styöst dieln* största delen, större delen, de flesta, ex. se **äga** vb
stå står – stuoð – stått (äv *ståeð*) **stå** || *stå aut* (*min* + dat) stå ut (med); *stå bi* stå bi; *stå eter* + dat stå efter, åstunda; *stå fast wið* stå fast vid; *stå för* + dat föreslå, ansvara för, sköta; *stå i* stå i; *stå i min* stå i (med), se ex.; *stå ǫ* stå på, dröja, ex. se **dröja**, **förrän**, **stå** på; *stå ǫ dig (bra)!* ha det så bra!, lev väl!; *stå ǫ sig* stå på sig, envisas, propsa; *stå rabbi* hålla ut, stå ut; *stå sig* stå sig, se ex.; *stå til* stå till; *stå wið* stå (fast) vid; *stå wið lag* bestå, bli bestående, bibehållas, förbli, hålla i sig
ståðåruom [stå"ðå-ru̱om] var. av *stavruom*
ståend i uttr *ǫ ståend fuot* på **stående** fot
ståj -eð (-ę) **stoj**
ståkå s *-n* ack o. yngre grundf av *statji*
ståkå vb *stäkär – stäkäð – ståkåð* **staka** || *ståkå aut* staka ut; *ståkå sig* staka sig
ståkådråj [stå"kå-dråĭ] *-ą* f[1] **stakkälke**, kälke (släde) med fyra hörnstolpar för transport av t.ex. ved
Ståpån [stå"pǫn] **Staffan** (ss gårdsnamn)
stårå -n ack o. yngre grundf av *stari*
stårån i uttr *sjǫ stårån* **stirra** frånvarande
ståt -n (-em) **stål**
ståtlin **stålig**, se ex.
ståvå s äldre grundf t. *stavu*
ståvå vb *stävär – stäväð – ståvåð* **stava**, se ex. || *ståvå fil* stava fel; *ståvå för* förestava; *ståvå tuokut* stava fel; *ståvå åv* avstava, ex. se **dagstidning**
ståvåriegel [stå"vå-ri̱egel] *-n (-rieglem) -riegler* **stavningsregel**
ståäj -eð (-ę) **ståhej**, se ex.
städsel vb[1] **städsla**
stäðär [stä"ðär] pl (dat *staðum*) **solstånd**, i sht **sommarsolstånd**
stäkär [stä"kär] *-n (-am) -er* **stakare**
stäpa s f[1] **deg**; **hösäck** (hållningslös person)
stäpa vb *stäper – stäpte – stäpt* **blanda** till, **göra** (en deg)
stäpkwenn -ę (=) -er **hushållsassistent**, köksassistent (nydal, eg. 'degkvarn')
stärbaus var. av *sterbaus*
stöddun stöddig (fr sv)
stöka vb[1] stöka || *stök til* stöka till; *stök yvyr noger* greja med ngt, dona med ngt
stökut **stökigt**
stöld -ę (-n) -er **stöld**
[1]*stöll -n (-em) -er* **stolle**, **tokstolle** || *ukin stöll!* vilken tokstolle!
[2]*stöll -eð (-ę)* **stolleri**, **stollighet**, **tok**, **tokeri** || *brotti stöll* alldeles på tok, uppåt väggarna; *go i stöll* gå på tok
stölla s f[1] **stolla**
stölla vb[1] bära sig **stolligt** el. **tokigt** åt || *stöll åv* toka iväg
stölleri -eð (-ę) -er, el. oböjt **stollighet**, ngt stolligt, **stolleri**
stöllugiet f[4] **stollighet**
stöllun **stollig**, **tokig**
stöna vb[1] **stöna**
stöpa stöper – stöpte – stöpt **stöpa**, se ex.
störa störer – störde – stört **störa**
störta vb[1] **störta**
störtlopp -eð (-ę) = **störtlopp**
störtraingen s *-raingneð (-raingnę)* **störtregn**
störtraingen -raingner -raingnd -raingnt **störtregna**
störtskaur -ę (-n) -er **störtskur**
stöt -n (-em) -er **stöt**
stöta stöter – stö'tte – stö'tt **stöta** || *stöt frǫ sig* stöta ifrån sig, stöta bort; *stöt i* stöta i; *stöt ijuop min* + dat stöta ihop med; *stöt ǫ* stöta på; *stöt sig* slå sig; *stöt sig i* stöta i (en kroppsdel); *stöt sig min* + dat stöta sig med
stötdemper -n (-am) -er **stötdämpare**
stötestie -n (-nem) -ner **stötesten**
stötfaungger -n (-am) -er **stötfångare**
stöver -n (-am) -er **stövare**
suaré lokal var. av *soaré*
subjekt -eð (-ę) = **subjekt**
subskripsiuon = *(-em) -er* **subskription**
substans -n (-em) -er **substans**
substantiv -eð (-ę) = **substantiv**
substantivira var. av *substantiwira*
substantiwira [substąntiwi`ra] vb[1] **substantivera**
suð **söder**, **söderut**
suðað + dat **söderut** till, se ex.
[1]*sudd -n (-em) -er* **sudd**, tavelsudd; **suddgummi**, **radergummi**, **kautschuk**
[2]*sudd -n (-em) -er* **summa** pengar, **penningsumma**, **belopp**
sudda vb[1] **sudda** || *sudd aut* sudda ut; *sudd brott* o. *sudd åv* sudda bort
suddgummi i regel oböjt **suddgummi**, **radergummi**
suddun **suddig** || *suddut* äv **moddigt**
suðer- var. av *syðer-*
suðerglas var. av *syðerglas*
suðergrens var. av *syðergren*
suðersaið var. av *syðersaið*
suðerslent var. av *syðerslent*
suðerwegg var. av *syðerwegg*

suði + dat **söderut** i; + ack **söderut** till, se ex. ||
suði landę söderut i landet, i Sydsverige
suðnest + dat **söderut** hos, **söderut** vid
suðǫ + dat **söderut** på; + ack **söderut** till, se ex.
suðost [suðo´st] **sydost**
suðostǫ [suðo`stǫ] adv från **sydost**
suðostǫ [suðo`stǫ] prep + ack **sydost** om
suðostǫter [suðo`stǫter] från **sydost** ||
frǫ suðostǫter från **sydost**
suðostryvyr [suðo´stryvyr] åt **sydost**
suðostyvyr var. av *suðostryvyr*
suðringgum [su´rịŋgụm] + ack
söderut omkring, **söderut** vid
suðum + ack **söderom** (söderut o. förbi), se ex.
suðwest **sydväst** || *suðwest um* + ack
sydväst om
suðwestǫ adv från **sydväst**
suðwestǫ prep + ack **sydväst** om
suðwestǫter från **sydväst** || *frǫ suðwestǫter*
från **sydväst**
suðwið + ack **söderut** vid
suðyvyr [suð-y"vyr] i sht ss adv, o. [su´ðyvyr]
i sht ss prep I. adv **söderöver**, se ex.; **söderut**,
se ex.; i **söder**, se ex.; mot **söder** ||
jär suðyvyr här söderöver, här längre söderut
II. prep + ack **söderut** över, se ex.
sug sueð (suę) **sug**
sugga f[1] **sugga**, **so**
sukka s f[1] **strumpa**, ex. se **knöla** sig || *i sukkum*
i strumporna, i strumplästen
sukka vb[1] **sucka**
sukkband -eð (-ę) = **strumpeband**
sukkbandsblyömme -blyömmin (-blyömmam)
-blyömmer **rödblära** (lokalt)
sukkbandstupp -ą f[1] **knätofs**; **brudtistel**,
brudborste
sukkbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker
strumpbyxor
sukkfuot -n (-em) -er strumpfot (fr sv)
sukkgerd -ę (-n) -er **strumpstickning**
sukklest -ę (-n) -er **strumpläst** || *i sukklestn*
i strumplästen
sukkold -old -jält -eldeð **hålla** med **strumpor**
sukkpar -eð (-į) = (ett) **par** strumpor, ex. se **par**
sukkstikk -ą f[1] strumpsticka (fr sv)
sukktie -n (-nem) -ner **strumpsticka**
sukkåk [su`k(k)-kå̲k] *-kåtjin (-kåtjem) -kåker*
strumpskaft, **sockskaft**
suklað med sms var. av *sjoklað*
suksé -'nn (-em) -er **succé**, se ex.
suldat med sms lokal var. av *suoldat*
sull -n (-em) -er **röra**, brödbryta
sulla vb[1] **blanda**; **söla**, vara långsam || *sull brott*
slarva bort; *sull ijuop* blanda ihop; *sull til* röra
till, blanda till
sullun **slabbig**, **rörig**; **virrig**; **sölig**
sumbel vb[1] **blanda**
sumber, sumbrą se *såmår*
sumbras vb[1] bli **sommar**
sumbrem, sumbrer, sumbres se *såmår*
sumir [sụ"mi̲r] var. av *summir*
sumira mer sv var. av *sumir*
summ **somlig**, se ex. || *ǫ summ(um) stellum*
på somliga ställen; *summer* somliga;
summ gaungga somliga gånger, ibland;
summer ... summer somliga … andra, se ex.;
summt somligt, somt
summgaungg [sụ´mm-gąuŋg] somliga **gånger**,
ibland
summir [sụ`mmi̲r] vb[1] **summera**
summira mer sv var. av *summir*
summiringg [sumi̲`rịŋg] o. [sụm(m)i̲`rịŋg] f[3]
summering
summstas [sụ`mmstas] på **somliga ställen**, ex.
se **glimma**, **hal**; på vissa ställen, ex. se **äta** ihjäl
sig
summt se *summ*
summu oböjl, (apokoperas ej) **samma** ||
min dyö summu se *mindyösummu*;
summu! o. *takk summu!* tack detsamma!;
upǫ summu wis på samma sätt
summulund **sammalunda**, sammaledes ||
summulund! tack detsamma!
summuso **likaså**, på samma sätt, **likaledes**
summustas på samma **ställe**
sump -in (-em) **sump**, kaffesump, se ex.
sumu [sụ"mu] SV var. av *summu*
sumulund [sụ"mu-lụnnd] SV var. av *summulund*
sumår åld lokal var. av *såmår*
sun = (-im) -ir **son** || *Sun Menistjun*
Människosonen; *wårå sun að nogum*
vara son till ngn
sund adj, adv n: *sunt* **sönder**, **trasig**, ex. se
gardin; **isär** || *duon sund* o. *ev sund* ha sönder;
far sund gå sönder, ex. se **bågsträng**; *fǫ sund*
få sönder; *launggt sund* långt emellan, se ex.,
sällan, men långa mellanrum, ex. se **mellan-**
rum; *slå sund* slå sönder; *stjärå sund* skära
sönder; skära i delar; *tag sund* ta isär, se ex.
sund s *-eð (-ę)* = **sund**
sundag se *sunndag*
sundagsautflykt [sụ"ndas-autflykkt] *-ę (-n) -er*
söndagsutflykt
sundagsettermiddag [sụ"ndas-et(t)emid(d)a̲g]
-da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå*
söndagseftermiddag
sundagsfirimiddag [sụ"ndas-firimid(d)a̲g] *-da'n*
(-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **söndagsförmiddag**
sundagsklauter [sụ"ndas-klauter] söndagskläder,
helgdagskläder

sundagsklin [sų"ndasklįn] söndagsaktig, **söndagsfin**
sundagskweld [sų"ndas-kwelld] *-n (-em) -er* **söndagskväll** || *um sundagskweldą* på (om) söndagskvällarna; *um sundagskweldn* på söndagskvällen, på söndag kväll
sundagsmiddag [sų"ndas-mid(d)ag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **söndagsmiddag**
sundagsmorgun [sų"ndas-morrgųn] *= (-me'nnem) -me'nner* **söndagsmorgon**
sundagsskaul [sų"ndas-skaul] *-n (-am) -er* **söndagsskola**
sundagstur [sų"ndas-tur] *-n (-em) -er* söndagstur, **söndagsutflykt**
sundakkað [sų´nnd-akkað] **sönderhackad**
sundmelin [sų´nnd-melį·n] **söndermald**
sundrivin [sų´nnd-rivį·n] n: *-rivið,* pl: *-rivner* **sönderriven**, se ex.
sundskuotin [sų´nnd-skuotį·n] n: *-skuotið,* pl: *-skuotner* **sönderskjuten**
sundskutin lokal var. av *sundskuotin*
sundslaið se *sundslaiðn*
sundslaiðn [sų´nnd-hlaĭ'n] n: *-slaið,* pl: *-slai'nner* **sönderslagen**
sundslitin [sų´nnd-hlitį·n] **söndersliten**
sundsmuolåð [sų´nnd-smuolå·ð] **söndersmulad**
sunduotter b.f. (ovanl) *-duottrę,* gen *-duotteres,* pl: *-dyöttrer* **sondotter**
sundätjin [sų´nnd-ätśįn] n: *-ätjeð,* pl: *-äkner* **sönderkörd**
sunerkunu var. av *sunärkunu*
sungn N var. av *sunn* i bet. ström
sunn -eð (-ę) = **ström** (strömmande parti ovanför vattenfall el. fors); **sund**
sunndag [sų`nn-dag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **söndag**, ex. se **kyrka**; helgdag || *að sunndaem* o. *et sunndags* till söndagen; *firi sunndag* före söndagen; *i sunndags* o. *mes sunnda'n war* i söndags; *ǫ sunndaem* på söndagen; *tast um sunnda'n* till på söndag; *um sunnda'n* på söndag(en), i söndags
[1]*sunnǫ* adv **söderifrån**, se ex. || *frǫ sunnǫ* söderifrån
[2]*sunnǫ* prep + ack **söder** om || *sunnǫ, attǫ, niðǫ stugų* sjutton, arton, nitton, tjugo (skämts, eg. 'söder om, bakom, nedanför stugan')
sunnomin längre **söderut**; **söderut** (där i söder); i den södra gården || *dar sunnomin* där i söder
sunnonað I. adv på **södra** sidan II. prep + dat (strax) **söder** om, se ex.
sunnoni + dat i **södra** delen av; **söder** om || *sunnoni sokken* i södra delen av socknen
sunnǫ-ostǫ I. adv från **sydost** || *frǫ sunnǫ-ostǫ* från sydost. II. prep + ack **sydost** om
sunnǫter I. adv **söderifrån**, se ex. || *frǫ sunnǫter* söderifrån II. prep + dat **söderifrån** utefter
sunnǫtil i **söder**, **söderut**, på **sydsidan**, ex. se **sydsida**
Sunnǫtil **Östermyckeläng** (by i Älvd)
sunnǫtilmǫl -eð (-ę) = sydlig **älvdalska**
sunnǫweðer [sų`nnǫ-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **sunnanvind**, **sydlig** vind, se ex.
sunnǫ-westǫ från **sydväst** || *frǫ sunnǫ-westǫ* från sydväst
Sunnswall **Sundsvall**
sunnuni Evbgsmål för *sunnoni*
sunsun = (-im) -ir **sonson**
sunärkunu [sų"nä-kųnu·] f[2] **sonhustru**, **svärdotter**
sunärkunå äldre grundf t. *sunärkunu*
suoð = (-į) = **kok**; **spad**; **soppa**; (lokalt) **köttsoppa** med klimp
suoða f[1] **soda**
suoðin [suo"ðįn] kokt; **urlakad** (tröttkörd, outsövd), sliten; "**dagen** efter"
suoðwattn [suo"-watt'n] *-wattneð (-wattnę)* **köttsoppa** med klimp; **buljong**
suoðwatutjyöt [suo"watu-tśyöt] *-eð (-į)* **soppkött**
suoðäs [suo"ð-äs] *-ą* f[1] **soppslev**
suol -ę (-n) -er, äv *-ir* **sol**, se ex. || *i suoln* i solen, i solljuset
suola s f[1] **sula**; **bottenplatta** i hus
[1]*suola* vb[1] (+dat) **slänga**, **slunga**, **kasta**; **svinga** || *suol að* slänga till, kasta till; *suol brott* slänga bort, kasta bort; *suol in* slänga in; *suol iweg* slänga iväg, kasta iväg
[2]*suola* vb[1] **sola** || *suol sig* sola sig
[3]*suola* vb[1] **sula**; **gjuta bottenplatta**
suolblaunk [suo"l-bląuŋk] **solig** o. klar
suolbliekt **solblekt**
suolbljomm -in (-am) -er **höstfibbla**
suolbrenn [suo"l-bręnn] *-ą* f[1] **solbränna**
suolbrennd [suo"l-bręnnd] **solbränd**
suolbåðå [suo"l-båðå·] *-bäðär -bäðäð -båðåð* **solbada**
Suold [suolld], äv [suold] **Sollerön**
suoldag [suo"l-dag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **soldag**
suoldat -n (-em) -er **soldat**
suoldatiem -eð (-ę) = **soldathem**
suoldatlaiv -eð (-ę) **soldatliv**
suoldatliv var. av *suoldatlaiv*
suoldbyddj [suo´lld-byddź] *-in (-am) -er* **Solleröbo**
suoldbyddjer [suo´lld-byddźer] *-n (-am) -er*

var. av *suoldbyddj*

suoldkaller [suo´lld-kaller] Sollerökarlar; **Solleröbor**

suoldkuott [suo´lld-kuott] *-n (-em) -er* **Solleröbo** (öknamn)

suoldyrker [suo"l-dyrrker] *-n (-am) -er* **soldyrkare**

Suolett [suo"lett] **Sollefteå**

suolfemörkels [suo"l-femörrkels] *-ę (-n) -er* **solförmörkelse**

suolflekk [suo"l-flekk] *-flettjin (-flettjem) -flekker* **solfläck**

suolgaungg [suo"l-gąuŋg] *-gaundjin (-gaundjem)* **solens gång** (upp- el. nedgång)

suolglasogur [suo"l-glasogur] **solglasögon**

suolglimt [suo"l-glįmmt] *-n (-em) -er* **solglimt**

suolist -n (-em) -er **solist**

suoliti [suo"l-iti·] *-n (-itåm)* **solhetta**

suolitå -n ack o. yngre grundf av *suoliti*

suolkatt [suo"l-katt] *-n (-em) -er* **solkatt**

suolklar var. av *suolklår*

suolklår [suo"l-klår] **solklar** (utan varje tvivel)

suolknįep [suo"l-knįep] *-ą* f1 **slåtterfibbla** (eg. 'solknapp')

suolkrem [suo"l-krȩm] *-in (-em) -er* **solkräm**

suolleđer [suo`l-leđe·r] *-leđređ (-leđrę)* **sulläder**

suolln [suo`ll'n] n: *suolleđ* **svullen**

suolniđgaungg [suo"l-nigąuŋg] *-gaundjin (-gaundjem) -gaungger* **solnedgång**, ex. se **se**

suol-og-wåra vb1 **sol-och-våra**, se ex.

suolpanil [suo"l-panįl] *-n (-em) -er* **solpanel**

suolruos [suo"l-ruos] *-ę (-n) -ur* **solros**

suolruosfrie [suo"lruos-frįe] *-frie'tt (-frienę)* = **solrosfrö**

suolräk [suo"l-räk] *-rätjin (-rätjem)* **solrök**, **soldis**

suolrövin [suo"l-rövįn] *(-rövim)* besvärande **solvärme** el. **solhetta** el. starkt solsken, ex. se **solsting**, **solvärme**

suolsaiđ [suo"l-saĭđ] *-ą* f1 **solsida**

suolsell [suo"l-sell] *-n (-em) -er* **solcell**

suolstingg [suo"l-stįŋŋg] *-stindjeđ (-stindję)* **solsting**

suolstjin [suo"l-stśįn] *-eđ (-į)* **solsken**

suolstjinsdag [suo"lstśįns-dąg] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-đågå* **solskensdag**

suolstjydd [suo"l-stśydd] *-eđ (-ę)* = **solskydd**

suolstrim [suo"l-strįm] *-ą* f1 **solstrimma**

suolstrål [suo"l-strål] *-n (-am) -er* **solstråle**

suoltn n: *suolteđ*, pl: *suoltner* **svulten**, **hungrig**

suolt'narv [suo`llt'n-arrv] *-in (-am)* **åkerspergel**

suoltorkađ [suo"l-torrkađ] **soltorkad**

suolu var. av *solo*

suolun **solig**

suoluppgaungg [suo"l-up(p)gąuŋg] *-gaundjin (-gaundjem) -gaungger* **soluppgång**

suolur [suo"l-ur] *-eđ (-ę)* = **solur**

suolwarm [suo"l-warrm] **solvarm**

suolweđer [suo"l-weđe·r] *-weđređ (-weđrę)* **soligt** väder, se ex.

suolwerm [suo"l-werrm] *-in (-am)* **solvärme**

suolå suolär – suoläđ – suolåđ **kyla**, kyla av, se ex.; **svalka** || *suolå sig* svalka sig

suolås suoläs – suoläs – suolås **svalna**, **kallna** || *suolås aut* kylas ut, bli utkyld

suoma f1 **summa**

suoma vb1 **zooma** || *suom in* zooma in

suon = *(-em) -er* **zon**

suona vb1 **sona**

suop -in (-em) -er **sopborste**; **brödborste**

suopa suoper – suopte – suopt, äv vb1 **sopa**, **borsta** || *suop att* sopa igen; sopa upp; *suop nið* sopa ned; *suop undǫ* sopa bort, sopa undan; *suop yr* sopa ur; *suop åv* sopa av, borsta av; vifta bort; *suop åv sig* borsta av sig

suopantiringg f3 **sophantering**

suopbil -n (-em) -er **sopbil** (som kör sopor el. sopar gator)

suopenbil -n (-em) -er **sopbil** (som kör sopor)

suopendyndj -ą f1 **slaskgrop** (där man slängde hushållsavfallet); (nydal) **kompost**, **komposthög**

suopenkupp -in (-am) -er **soppåse**, se ex.

suopenstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **sophög**

suopentrumb -ą f1 **sopnedkast** (nydal, eg. 'soptrumma')

suopkupp var. av *suopenkupp*

suopmasin = *(-em) -er* **sopmaskin**

suopner pl, b.f. *suopnär* (dat *suopnum*) **sopor**, **skräp**, ex. se **bara**

suopran var. av *supran*

suoprient **rensopat** (helt tomt)

suopsjäkk -sjättjin (-sjättjem) -sjäkker **sopsäck**

suopstakk var. av *suopenstakk*

suopstasiuon = *(-em) -er* **sopstation**

suopstjyffel -n (-stjyfflem) -stjyffler **sopskyffel**

suoptipp -in (-em) -er **soptipp**

suoptunn -ą f1 **soptunna**

suorduom -in (-em) -er **svordom**

suorå suorär – suoräđ – suoråđ (+dat) **svara**, se ex. || *suorå mųota* eka, genljuda; motsvara; *suorå ǫ frågum* svara på frågor

[1]*suot -eđ (-ę)* **sot**

[2]*suot* var. av *suo'tt*

suota vb1 **sota**; **svärta** || *suot att* sota igen; *suot fer* sota för

suotdöđn (-döđem) **sotdöden**

suoter -n (-am) -er **sotare**

suotflagu [suo`t-flagu·] f2 **sotflaga**

suotflågå äldre grundf t. *suotflagu*
suotswart **sotsvart**
[1]*suo'tt -ę (-n) -er* **sot**, ex. se **bot**; **sjukdom**; **lungsot**
[2]*suo'tt* var. av *suot*
suo'tta var. av *suota*
suo'tter var. av *suoter*
suo'ttun var av *suotun*
suotun **sotig**
suotyön -ą f[1] **sothöna**
suowattn se *suoðwattn*
sup -in (-em) -er **sup**
superkrapt -ę (-n) -er **superkraft**
superlativ -in (-em) -er, äv n: *-eð (-ę)* = **superlativ**
supi -n (supåm) **mjölkskvätt**, (en) **skvätt** **mjölk** att dricka, ex. se **skvätt**; (en) skvätt **bröstmjölk**
supinum i regel oböjt **supinum**
suppa f[1] **soppa**
suppleangg -andjin (-andjem) -angger **suppleant**
suppleaungg var. av *suppleangg*
suppluns -n (-em) -er **sopplunch**
suppskål -ę (-n) -er **soppskål**, **soppterrin**
supptjyöt -eð (-į) **soppkött**
supran = (-em) -er **sopran**
supå -n ack o. yngre grundf av *supi*
supåkupp [su"på-kupp] *-in (-am) -er* kvinno**bröst** (skämts, eg. 'mjölkpåse'); **juver** (skämts)
surfa vb[1] **surfa** || *surf ǫ netį* surfa på nätet
surfer -n (-am) -er **surfare**
surpa var. av *syrpa*
surpel var. av *sörpel*
[1]*surr -eð (-ę)* **surr**, surrande ljud
[2]*surr* oftast oböjt **surrogatkaffe**
surra vb[1] **surra**
surrogat -eð (-ę) = **surrogat**
surrun **surrig**; **virrig** || *surrun i skollam* snurrig i huvudet, virrig, förvirrad
sus -eð (-ę) = **sus**
susa vb[1] **susa**
susial med sms lok. var. av *sosial*
susn i uttr *djärå susn* göra **susen**
sutter var. av *su'tter*
su'tter [sútter] I. adv **söderut**, se ex., mot **söder**; i **söder** || *dan su'tter* o. *dar su'tter* där i söder, ex. se **molnfri**; *jär su'tter* här i söder; *laingger su'tter* längre söderut; *lainggst su'tter* längst i söder, sydligast.
II. prep + dat **söderut** längs; **söderut** i, längre **söderut** i || *su'tter landę* (längre) söderut i landet; *su'tter weem* söderut längs vägen
su'tter-oster I. adv (i) **sydost**, se ex.; åt **sydost** || *su'tter-oster frǫ* + dat sydost om, se ex.
II. prep + dat **sydost** längs, se ex.
su'ttertil [sútetil] åt **söder** till, **söderut**, mot **söder**
su'tter-wester (i) **sydväst**, se ex.; åt **sydväst** || *su'tter-wester frǫ* + dat sydväst om
suva vb[1] **pulsa** i snö
suvenir -n (-em) -er **souvenir**
suver [su"ver] vb[1] i uttr *suver og jätå* **smaska** i sig, (tugga och) äta (utan uppehåll)
swag adj **svag**
swag s *swaeð (swaę)* = **svalg**
swagdrikk -að (-ą) **svagdricka**
swagdrikksflask -ą f[1] **svagdricksflaska**
swager var. av *swag* adj
swagulin [swa"gulįn] **svag**, **klen**, **skröplig**; ostadig
swaia alternativ stavning av *swaja*
swaiða swaiðer – swai'dde – swai'tt, äv *swaið – swieð – swiðið* **svida**, se ex.; **smärta**, göra **ont**, se ex.; ha **ont**, ex. se **svida**; **steka**; **sveda**, **bränna** sig, se ex. || *swaið in* bränna in; *swaið ǫ* bryna
swaiður f[1] **värkar**, **krystvärkar**, födslovåndor, födslosmärtor
swain -eð (-ę) = **svin**
swainaktun **svinaktig**
swainali [swąĭ`n-ali·] *-n (-ålåm) -alir* svinrumpa, **grissvans**
swaindja swaindjer – swainggde – swainggt (+dat) **svänga**; **rotera**, snurra || *swaindj ijuop* svänga ihop; *swaindj in* svänga in; *swaindj nið* svänga ned; *swaindj sig* svänga sig; *swaindj til* svänga ihop; *swaindj upp* svänga upp; *swaindj åv* svänga av
swaindjer -n (-am) -er **pendel**
swaindjningg f[3] **svängning**
swaindjruom -eð (-ę) **svängrum**
swaingg swaindjin (swaindjem) swaingger **sväng**, **krök**, **vägkrök**
swainggd [swąĭŋ(g)d] n: *swainggt* **svängd**
swainggruom var. av *swaindjruom*
swainstugu [swąĭ`n-stugu·] f[2] **svinstia**
swainstugå äldre grundf t. *swainstugu*
swainålå -n ack o. yngre grundf av *swainali*
swaipa vb[1] **svajpa**
Swaits var. av *Swäjts*
swaja vb[1] **svaja**
swakka f[1] **svacka**
swal **sval**
Swalbard **Svalbard**
swali -n (swålåm) swalir **svale**
swalka vb[1] **svalka**; bli el. kännas **svalare** || *swalk nið* svalka av; *swalk åv* svalka av; *swalk (åv) sig* svalka (av) sig

swalkend **svalkande**
swall -eð (-ę) **svallis** || (gråspråk *Swalleð* 'Sundsvall')
swallbrennd **isbränd**
swal'n [swa̲`l'n] vb[1] **svalna**
swalsklin [swa̲`lskl̥in] något **sval**, **kylig**
swalt -n (-em) **svält**
swalweðerpust [swa̲`lweðer-pu̲st] *-n (-em) -er* **luftkonditionering** (nydal, eg. 'svalluftsfläkt')
swambel [swą´mmbel] s *swambleð (swamblę)* **svammel**
swambel [swą`mmbel] vb[1] **svamla**
swamp -in (-em) -er **svamp** (t.ex. tvättsvamp)
swan -ę (swą'n) swaner, äv *swanur* [swą"nur] **svan**, (förr i sht) **sångsvan**
swans -n (-em) -er **timmersvans**; **fogsvans**
swar -eð (-ę) = **svar**, se ex.
sward -n (-em) -er grässvål, **grästorv**
swarslos [swa"s-lo̲s] **svarslös**
swart **svart**, se ex. || *swart sos bitjeð* svart som beck, becksvart
swarta -ð (swartą) = **pupill**
Swartaveð (-avį) **Svarta Havet**
swartett -ą f[1] **svarthätta**
swartingg -indjin (-indjem) -ingger **svarting**
swartjobb -eð (-ę) = **svartjobb**
swartklä'dd n: *-klä'tt* **svartklädd**
swartknaip -in (-am) -er **svärta** (en andfågel) (förslag), se FNB
swartkostym -in (-em) -er svart kostym, (ung.) **mörk** kostym, mörk finkostym
swartkunst -ę (-n) -er **svartkonst**
swartlavi [swa`rrt-lavi·] *-n (-låvåm)* mörk **skägglav**
swartlåvå -n ack o. yngre grundf av *swartlavi*
swartmarknaðn [swa`rrt-markna̲'n] *(-marknaðim)* svarta **marknaden** || *ǫ swartmarknaðim* på svarta marknaden
swartmęr -ę (-n) -er, yngre *-ą* f[1] **svartmyra**
swartmįes -n (-em) -er var. av *swartmįesað*
swartmįesað [swa`rrt-mįesa̲ð] *-n (-im) -ir* **svartmes**, ex. se **lättskrämd**
swartmǫlað **svartmålad**
swartmuskun **svartmuskig**
swartn [swa`rrt'n] vb[1] **svartna**, se ex.
swartpipär [swa`rrt-pipä·r] *-n (-em)* **svartpeppar**
swartraingsl -ą f[1] svart **skogssnigel**
swartrukk -ruttjin (-ruttjem) -rukker **svartrock** (präst)
swartsiuok adj **svartsjuk**
swartsiuok s *-ą* f[1] **svartsjuka**
swartsupp -ą f[1] **svartsoppa**
swarttavlą [swa`rrt-tavlą·] f[1] **svarta** tavlan
swartwait **svartvit**
swartwaitakkspit (-spitem) -spiter större **hackspett**
swartwinber [swa`rrt-wįnbe̲r] pl, b.f. *-ę* (dat *-um*) svarta **vinbär**
swartwinberssaft -ę (-n), äv m: *-n (-em)* **svartvinbärssaft**
swartägd [swa`rrt-ägd] *-ę (-n),* äv *-ą* f[1] **tuvull**
swarv -in (-em) -er **svarv**
swarva vb[1] **svarva**, se ex. || *swarv til* svarva till; *swarv åv* svarva av; (nydal) *swarvas undǫ* erodera(s) bort
swarvaðknapper **Gåsvarvsbor** (inv i Älvdals-byn Gåsvarv, skämts, eg. 'svarvade knappar')
swarvningg f[3] **svarvning**
swaungg **svång**, **svulten**, **uthungrad**, svag av hunger, **hungrig**
swaunggriem -ę (-in) -er **svångrem**
swaunka vb[1] **svanka**
swaunkryddjun **svankryggig**
swaunkun **svankig**
swavel [swa´vel] *swavleð (swavlę)* **svavel**
swavelkall [swa"vel-kall] *-n (-em) -er* **svavelpredikant**
swavelstikk [swa"vel-stikk] *-ą* f[1] **svavelsticka**
Swea **Svea**
Swealand **Svealand**
Sweg **Sveg**
swega sweger – swegde – swegt, äldre: *sweg – swagde – swagt* **svälja** || *sweg gali(ð)* sätta i vrångstrupen; *sweg nið* svälja ned
Swejts var. av *Swäjts*
swella swell – swall – suolleð **svälla**, **svullna**, se ex. || *swell att* svälla igen; *swell upp* svälla upp, ex. se **kola** av
swelt var. av *swalt*
swelta swelt – swalt – suolteð **svälta** || *swelt et endes* o. *swelt ijel* svälta ihjäl, se ex.; *swelt åv* svälta ihjäl
swemm yvyr vb[1] **svämma** över
swemmen [swę´mmęn] = *(swemnem)* **sömn**, ex. se **gnugga** || *et swemms* till sömns; *go i swemnem* gå i sömnen; *gåpå eter swemnem* gäspa
swemmsauv -in (-em) -er **sjusovare**; **sömnig** person
swemmslos **sömnlös**
swemmsuol -n (-em) -er **viloplats** (kulle i skogen för kornas middagsvila); (nydal) **tältplats**
swemmsweðer [swę`mms-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **gråväder**, sömnigt väder
swemnun **sömnig**
Swen [swe̲n] **Sven**
swenn = *(-em) -er* **sven**
swennkweld -n (-em) -er (ung.) **svensexa**

swennsjäksa f[1] **svensexa**
swensk adj **svensk**, ex. se **uttal**; **rikssvensk**
swensk s *swenstjin (swenstjem) swensker* **svensk**, se ex.
[1]*swenska* s f[1] **svenska**, se ex.; **rikssvenska** || *ǫ swenska* o. *upǫ swenska* på svenska
[2]*swenska* s f[1] **svenska** (svensk kvinna)
swenska vb[1] tala **svenska**, se ex.; tala **rikssvenska** || *swensk til* försvenska; formulera på svenska, översätta till svenska
swenskaktun (ung.) **svenskklingande**
swenskamierikan = *(-em) -er* **svenskamerikan**
swenskbygd -ę (-n) -er **svenskbygd**
swenskettlingg -indjin (-indjem) -ingger **svenskättling**
swenskflaggą f[1] **svenska** flaggan
swensklärer -n (-am) -er **svensklärare**
swenskstatn (-statem) svenska **staten**
swenskstǫleð (-stǫlę) det svenska **stålet**
swensktaim -in (-am) -er **svensktimme**, svensklektion, svenskatimme
swenskyvyrsettningg f[3] **översättning** till svenska
swep -in (-em) -er **svep** (till svepkärl)
swepa sweper – swepte – swept, äv vb[1] **halka** i **sidled**; **svepa** (ffa lik) || *swep febi* svepa förbi; *swep in* svepa in
swepningg f[3] **svepning**
swepskapt var. av *swervskapt*
swera swer – suor – suoreð **svära**, se ex.; **svärja** || *swer brott sig* o. *swer falskt* svära falskt; *swer frǫ sig* svära sig fri från
Sweri lokal var. av *Swerre*
Swerje mer sv var. av *Swerre*
swerm -in (-em) -er **svärm**, se ex.
swerma vb[1] **svärma**, se ex.
Swerre [swe`rre] **Sverige**
swerta s f[1] **svärta**
swerta vb[1] **svärta**
sweruord -eð (-ę) = **svärord**, svordom
swervskapt [swe`(r)v-skappt] o. [swe`rrv-skappt] *-eð (-ę)* = **borrsväng**
swęska lokal var. av *swenska*
swetsa vb[1] **svetsa**, se ex. || *swets fast* svetsa fast
swetser -n (-am) -er **svetsare**
swetslugi [swe`tts-lugi·] *-n (-lugům) -lugir* **svetslåga**
swetslugå -n ack o. yngre grundf av *swetslugi*
swett -n (-em) **svett**, ex. se **stänka**
swettas swettes – swettes – swettas **svettas**
swettdjien som har lätt att **svettas**
swettningg f[3] **svettning**
swettriem -ę (-in) -er **svettrem**
swettun **svettig**
swevskapt var. av *swervskapt*
swið = *(-į)* **sveda**; **värk**; **smärta**; **sårvätska**
swiðienn [swi"ð-įenn] *-eð (-ę)* = **brännjärn**
swiðmark [swi"-marrk] *-martjeð (-martję)* = **brännmärke**, inbränt ägarmärke
swiðmertj [swi"-merrtś] *-eð (-ę)* = var. av *swiðmark*
swiðmugg [swi"-mugg] *-muddjin (-muddjem) -mugger* **svidknott**
swiðmuggut [swi"-muggut] fullt av **svidknott**, mkt **svidknott**
swiðu f[2] **svedja**, **svedjeland**, sved; av **skogseld** avbränt område; **skogsbrand**
swiðuland [swi"ðu-lạnnd] *-eð (-ę)* = **svedjeland**
swiðwattn [swi"-watt'n] *-wattneð (-wattnę)* **sårvätska**
swiðå s äldre grundf t. *swiðu*
swiðå vb *swiðär – swiðäð – swiðåð* **svedja**; **brinna** || *swiðå mụota* anlägga moteld; *swiðå ǫ* springa omkring (nervöst el. nyfiket)
Swieg var. av *Sweg*
swiek swietjeð (swietję) = **svek**
swiep i uttr *i iett swiep* i ett **svep**
swiepningg var. av *swepningg*
swigi -n (swigům) swigir **spö**; **vidja**; **piska** (för hästar); **vidjeband** (att bära med); (skämts) **penis** || *bruk swigån ǫ non* prygla el. piska ngn; *småkå swigån* smaka riset
swigå s *-n* ack o. yngre grundf av *swigi*
swigå vb *swigär – swigäð – swigåð* **slå** med vidja; ge **stryk**; **svinga**; **kasta**; **svänga** (t.ex. med armarna vid åkarbrasa), ex. se **urin**; (nydal) **swisha** || *aut og swigå* ut och kissa; *swigå iweg* kasta iväg, slänga iväg; *swigå ǫ rumpun* vifta el. slå med svansen; *swigå åv sig* kasta av sig, se ex.
swigåandyr [swi"gå-ạndy̱r] *-ą* f[1] **slalombana** (nydal, eg. 'svängskidspår')
swigåbil [swi"gå-bi̱l] *-n* (inga andra former noterade) **penis** (skämts)
swigåbyörk [swi"gå-byörrk] *-byörtję (-byörtjin) -byörker* lång, smal **björk**
swigåbörd [swi"gå-bö̱rd] *-ę (-n) -er,* yngre *-ą* f[1] **börda** (av hö) sammanhållen av vidja
swigåruom [swi"gå-ru̱om] *-eð (-ę)* **svängrum** (nydal)
swigåspuoð [swi"gå-spu̱oð] = *(-į)* = **kastspö** (nydal)
swika vb[1] **svika**, se ex., **förråda**
swikta vb[1] **svikta**
[1]*swimbel -n (swimblem)* **svindel**; **yrsel**; **yrselanfall** || *fǫ ien swimbel* få svindel, få ett yrselanfall, ex. se **nedåt**
[2]*swimbel -n (swimblem) swimbler* **råglosta**
swimma var. av *swimmen*
swimmen vb[1] **svimma**

swinna vb[1] **brännas**, bli **bränd**, **svedas**; **sveda**, se ex. || *swinn ǫ* steka på, steka upp; *swinn åv* torka bort, förtorka
swinnjäll -n (-am) -er **solarium** (nydal, jfr *swinna, jälle*)
swipå swipär – swipäð – swipåð **svepa**; **vifta**, se ex.; **vaja**; **svaja**; (nydal) **svajpa**
swipåknikt [swi"på-knikkt] *-n (-em) -er* **bartender** (nydal, jfr *swipå*)
[1]*swirvel* s *-n (swirvlam) swirvler* **drag** (till fiske)
[2]*swirvel* s var. av *syrvel*
swirvel vb[1] **virvla**
swirvlun **slingrig**, slingrande
swiska s f[1] **sviskon**
swiska vb[1] **vifta**, se ex.
swiskon mer sv var. av *swiskun*
swiskun -eð (-ę) = **sviskon**
Swiss i regel oböjt **Swish**
swissa vb[1] **svischa**; **swisha** || *swiss febi* svischa förbi
swit -n (-em) -er **svit**, se ex.
swiva vb[1] **sväva**; **sladda** || *swiv iweg* hiva iväg, kasta iväg
swåger -n (swågrem) swågrer **svåger**
swål -n (-em) -er **svål**
swålå -n ack o. yngre grundf av *swali*
swår **svår** || *swårestað* det svåraste
swårbidyömd [swå̲`-bid̲ömd] **svårbedömd**
swårigiet mer sv var. av *swårugiet*
swårlesin [swå̲`-lesį·n] n: *-lesið,* pl: *-lesner* **svårläst**
swårsmelt **svårsmält**
swårstuttjin n: *-stuttjeð,* pl: *-stukkner* **svårstucken**
swårugiet f[4] **svårighet**
swårå swärer – swäreð – swåråð lokal var. av *suorå*
swåryvyrsett svåröversatt, **svåröversättlig**
swårätjin n: *-ätjeð,* pl: *-äkner* **svårkörd**
swägesk -ą f[1] **svägerska**
Swäjts **Schweitz**
swäjtser -n (-am) -er **schweitzare**
swära f[1] **svärmor**
swärd -eð (-ę) = **svärd**
Swärdsju [swä̲´rdsĭu] o. [swä̲`rd-sĭu̲] **Svärdsjö**
swäre swär'n (swäram) swärer **svärfar**
swärfar [swä"-fa̲r] gen *-es,* annars oftast oböjt **svärfar**
swärfuok [swä"-fu̲ok] *-fuotjeð (-fuotję)* **svärföräldrar**
swärfuoreldrer [swä"-fuorelldrer] **svärföräldrar**
swärgard [swä"-ga̲rd] *-n (-em) -er* **svärföräldrars** gård
swärmu̲or [swä"-mu̲or] gen *-es,* annars oftast oböjt [174] **svärmor**, se ex.
swärsun [swä"-su̲n] = *(-im) -ir* **svärson**
swäva vb[1] **sväva** || *swävend* svävande
sya s f[1] **sölja**; **spänne**
sya vb lokal var. av [2]*syra*
Syðamierik **Sydamerika**
syðer- [sy"ðer-] **södra**, syd-
syðerdieln [sy"ðe-di̲el'n] *(-dielem)* **södra** delen
syðerend [sy"ðer-ęnnd] *-n (-am)* **sydända** || *syðerendn* södra ändan
syðerglas [sy"ðe-gla̲s] *-eð (-į)* = **söderfönster**
syðergrens [sy"ðe-grę̲nns] *-n (-em) -er* **sydgräns**
syðerlutu [sy"ðe-lutu·] f[2] södersluttning, **sydsluttning**, söderslänt
syðerlutå äldre grundf t. *syðerlutu*
syðersaið [sy"ðe-saĭð] *-ą* f[1] **sydsida**, se ex., **södersida**
syðerslent [sy"ðe-hlę̲nnt] *-n (-em) -er* söderslänt, södersluttning, **sydsluttning**
syðerwegg [sy"ðe-wegg] *-weddję (-weddjin) -wegger* **södervägg**
syðkust -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **sydkust**, se ex.
syðost var. av *suðost*
syðostǫ var. av *suðostǫ*
syðostyvyr var. av *suðostryvyr*
Syðpoln var. av *Syðpuoln*
Syðpuoln (-puolem) **Sydpolen**, Antarktis
syðsaið mer sv var. av *syðersaið*
syðst se *syst*
[1]*syðwest* var. av *suðwest*
[2]*syðwest -n (-em) -er* **sydväst** (regnmössa)
syðwestǫ var. av *suðwestǫ*
syðwestǫter var. av *suðwestǫter*
syðwestonað + dat **sydväst** om
syferieningg [sy̲´-ferį̲enį̲ŋg], äv [sy"-ferį̲enį̲ŋg] f[3] **syförening**
syfte -ð (syftę) = **syfte**
syftningg f[3] **syftning**
syjynt [sy̲´-jų̲nnt] *-ą* f[1] **syjunta**
sykdukter -n (-am) -er **psykiater**
syke -ð (sykę) = **psyke**, ex. se **fresta** på
[1]*sykkel* [sy´kkel] s *-n (sykklem) sykkler* **cykel**, velociped || *åk sykkel* åka cykel, cykla
[2]*sykkel* [sy´kkel] s *-n (sykklem) sykkler* **cykel**, kretslopp
sykkel [sy`kkel] vb[1] **cykla**, se ex.
sykkeljuol -eð (-juolį) = **cykelhjul**
sykkelkorg [sy`kkel-korrg] *-kordjin (-kordjem)*

[174] En pluralform *swärmu̲orur* finns belagd.

-korger **cykelkorg**
sykkelpump -in (-em) -er **cykelpump**
sykkelsimester -n (-simestrem) -simestrer **cykelsemester**
sykkelsittj -n (-em) -er **cykelsadel**
sykkelslangg -slandjin (-slandjem) -slangger **cykelslang**
sykkelstell -eð (-ę) = **cykelställ**
sykkelstjärm -in (-em) -er **stänkskärm** på cykel
sykkeltjaj var. av *sykkeltjäj*
sykkeltjäa lokal var. av *sykkeltjäj*
sykkeltjäj -ą f[1] **cykelkedja**
sykkeltrafik -fitjin (-fitjem) **cykeltrafik**
sykkeltroðu [sy`kkel-troðu·] f[2] **cykelpedal**
sykkeltroðå äldre grundf t. *sykkeltroðu*
sykkeltävlingg [sy`kkel-tävlı̨ŋŋg] f[3] **cykeltävling**
sykkeltur -n (-em) -er **cykeltur**
sykkelweg -we'n (-weem) -weer **cykelväg**
sykkelåkningg f[3] **cykelåkning**
sykklingg f[3] **cykling**
syklist -n (-em) -er **cyklist**
sykolog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger,* äv: *-lodjin (-lodjem) -loger* **psykolog**
sykolåg var. av *sykolog*
sykt i uttr *saur i syktn* **butter**
sykta vb[1] **sikta** (ta sikte)
sykte -ð (syktę) = **sikte**
syktkuonn -eð (-ę) = **korn** (på skjutvapen)
syktskuoru [sy`kkt-skuoru·] f[2] **siktskåra**
syktskuorå äldre grundf t. *syktskuoru*
syl -n (-em) -er **syl**
sylinder -n (sylindrem) sylindrer **cylinder**
sylt -eð (-ę), även oböjt; äv f: *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)* **sylt**; **röra**, se ex., **oreda**
sylta f[1] **sylta**; **röra**, **oreda**
syltburk -burtjin (-burtjem) -burker **syltburk**
syltbutt -n (-em) -er **syltburk**
syltlok -lotjin (-lotjem) -loker **syltlök**
sylwass **sylvass**
symasin [sy̲´-masi̲n] = *(-em) -er* **symaskin**
symasinsol [sy̲´masi̲ns-o̲l] *-ą* f[1] **symaskinsolja**
symbol -n (-em) -er **symbol**
symbolisira [sy̲mbolisi̲`ra] vb[1] **symbolisera**
symfoni -'nn (-em) -er **symfoni**
sympatisk **sympatisk**
symposium -posieð (-posię) -posier, el. oböjt **symposium**
symptuom -eð (-ę) = **symptom**
syn synę (sy̲'n) syner **syn**; **inspektion** ||
fǫ syn ǫ få syn på; *åvå i syn* hålla ett öga på, hålla under uppsikt
syna vb[1] **syna**, ex. se **söm** || *syn in* inspektera; *syn åv* syna av, besiktiga, granska, undersöka; bese, se ex.
synaguog -ą f[1] **synagoga**
synas synes – syndes (äv *syntes*) *– syndas* (äv *syntas*) **synas**; **märkas** || *synas til* synas till, ex. se **kondor**; *synums!* vi syns!, vi ses!
synd adj/adv **synd**, beklagligt || *stur synd (at)* mkt synd (att), mkt beklagligt (att); *tyttj synd um* [sy̲´nnd ų´mm] tycka synd om; *wårå synd um* vara synd om, se ex.
synd s *-ę (-n) -er* **synd**, se ex.; (gråspråk: 'sill')
synda vb[1] **synda**
syndabitjennels -ę (-n) -er, (äv m: *-n (-em) -er*) **syndabekännelse**
syndafluoð -ę (-n) -er **syndaflod**
syndapeningger [sy̲`nnda-pęnı̨ŋŋger] **syndapengar**
syndeli **synd**, ex. se **synd** adj/adv, beklagligt
syndelin **syndig** || *syndelit* äv synd, ex. se **synd** adj/adv, beklagligt
synder -n (-am) -er **syndare**, ex. se **nådig**
synderfluoð var. av *syndafluoð*
syndfri n: *-fri'tt* **syndfri**
syndstraff -eð (-ę) = **syndastraff**
syndun **syndig**
syne i uttr *sjǫ i synę* o. *sjǫ i syne* se i **syne**
synemann = *(-em) -menner* **syneman**
synlin **synlig**
synnas var. av *synas*
synneriet i uttr *i synneriet* i **synnerhet**
synnerli **synnerligen**
synnerlin i uttr *int synnerlin* inte riktigt **tillräknelig**, inte riktigt **funtad**, se ex.
synonym adj **synonym**
synonym s *-in (-em) -er* **synonym**
synpunkt -n (-em) -er **synpunkt**
synrand -ę (-n) -render **synrand**, **horisont**, se ex.
synsk **synsk**
synstjärp -ą f[1] **synskärpa**
syntaks -n (-em) -er **syntax**, satslära
synwill -ą f[1] **synvilla**
Sypern **Cypern**
sypta vb[1] **syfta**
syra s f[1] **syra**
[1]*syra* vb[1] **syra**; smaka surt
[2]*syra* vb *syrer – syrde – syrt* **sörja**
syre -ð (syrę) **syre**
Syria **Syrien**
syrien = *(-em) -er* mer sv var. av *syriena* || *millǫ egg og syrien* mellan hägg och syren
syriena [syri̲e`na] f[1] **syren**, ex. se **lata sig**
syrienaðfergað **syrenfärgad**

syrienbuosk -buostjin (-buoskam) -buosker **syrenbuske**, ex. se **pass, rönn**
syrienknupp -in (-em) -er **syrenknopp**
syrier -n (-am) =, pl äv *-er* **syrier**
syrlin **syrlig**
syrpa f[1] **sörpa**
syrvel -n (syrvlam) syrvler **virvel**; myller (OÖD)
syskrin [sy´-skrin] *-eð (-į) =* **syskrin**, se ex.
syskun [sy`sskun] *-eð (-ę) =* **syskon**, ex. se **olik**
syskunbedd -n (-em) -er **syskonbädd**
syssel min vb[1] + dat syssla med (fr sv)
sysselsett sysselset – sysselsett – sysselsett sysselsätta || *sysselsett sig* sysselsätta sig
sysselsettningg f[3] **sysselsättning**
syssla f[1] **syssla**
syst [syst] **sydligast**, ex. se **sydlig**
syster gen *-es,* pl: *systrer* **syster**, se ex. || *syster að nogum* o. *syster min nogum* syster till ngn. Jfr *Mari-syster*
systerduotter gen *-es,* pl: *-dyöttrer* **systerdotter**
systersun = (-im) -ir **systerson**
systiem -eð (-ę) = **system**
systiematisk **systematisk**
Systiemeð (Systiemę) Systemet, **Systembolaget**
systiemkupp -in (-am) -er **systempåse**
syta vb[1] (+dat) ha i **knät**, se ex.; **passa**, se ex., **sköta**, **vårda**, **vakta** || *syt i såvå* vagga till sömns; *syt ijel* ta hand om, sköta om gammal person och hålla med föda till livets slut mot erhållande av dennes ägodelar
sytan s oböjl passande, passning, **barnpassning**
syte -ð (sytę) **passning**; **omvårdnad**; **barn** (el. annan person) som behöver **omvårdnad**
sytjåp -ę (-in) -er **barnflicka**
sytkall -n (-em) -er **barnvakt**, **barnskötare**
sytn i uttr *ǫ sytn* **gravid**
sytpig -ą f[1] **barnflicka**; kvinnlig **barnvakt**
sytstuol -n (-em) -er **skötstol, barnstol**
syv -ę (-in) -er **solv**
syver [sy´ver] pl, b.f. *syvär* (dat *syvum*) **solv**
syvklubb -in (-em) -er **solvstock**, solvträ
sɣ̨ö Evbgsmål för *sjǫ*
(syöksas) syöks(e) – syöks(e) – syöktas **förefalla**, **se** ut att, **tyckas**, ex. se **slinka** ned; **verka**, se ex.; vara **nära** att, ex. se **nära**; omskr **nästan**, se ex.; omskr **sånär**, se ex.; omskr **knappt**, se ex. || *syöks saja* så att säga
syöla vb[1] **söla**; **maska**
syölun **sölig**, senfärdig
syöpel vb[1] **pyssla**; **söka** omsorgsfullt, **snoka**, se ex.
syös var. av *syöks,* se *(syöksas)*
syöss var. av *syöks,* se *(syöksas)*
syöt n: *syö'tt* **söt**, ex. se **balans**
syöta s f[1] **vört**
syöta vb[1] **söta**, se ex.
syötað (syötą) **sötsaker**, **snask**, godis
syötja syötjer – syökte – syökt **söka**; **hinna**, se ex. || *syötj in* söka in; *syötj sig* söka sig; *syötj upp* söka upp
syötjas syötjes – syöktes – syöktas (+dat) **lyckas** || *syötjas að* komma åt (bra), nå, se ex.
syötjeli adv **passande**. Jfr *syötjelin*
syötjelin **passande**, lämplig, bekväm
syötjer -n (-am) -er **sökare**
syötkull -ą f[1] **kamomill**
syötmandel -n (-mandlam) -mandler **sötmandel**
syötmjok -mjotję (-mjotjin) **sötmjölk**
syötn [syö`t'n] vb[1] bli söt(are), sötna; **duga** efter ett tag (ngt som först inte gillats) || *syötn i* detsamma som *syötn*
syötsaker **sötsaker**
syötuost -n (-em) (ett slags) **färskost**
syöva syöver – syövde – syövt **söva**, se ex.; få att **somna**, **lägga**, **natta**; **vyssja** (till sömns) || *syövend* sövande
så s *-'nn (-'mm) -er* **så**
så vb *sår – så'dde – såed* (+dat) **så** || *så att* så igen; *så i* så i; *så sig* självså sig; *så åv* så färdigt
så'dd -ę (-n), (äv m: *-n (-em)*) **sådd**
såder pl, b.f. *sådär* (dat *sådum*) **sådor**, **kli**, **agnar**; (skämts) **müsli**
såg såę (så'n) såger **såg**; **sågverk**, ex. se **norrut** vid, **västerut** till
såga vb[1] **såga** || *såg itau* såga itu; *såg nið* såga ned; *såg sund* såga isär; *såg til* såga till; *såg upp* såga upp; *såg yr* såga ur; *såg åv* såga av
sågbak -batjin (-batjim) -batjir **sågbak**
sågblað = (-į) = **sågblad**, se ex.
sågbukk -buttjin (-buttjem) -bukker **sågbock**
sågdamm -in (-em) -er **sågdamm** (fördämning)
såger -n (-am) -er **sågare**
sågklingg -ą f[1] **sågklinga**
sågmyöl -eð (-į) **sågspån**, se ex.
sågram -ę (-in) -er **sågram**
sågwerk -wertjeð (-wertję) = **sågverk**
sågå äldre grundf t. *sagu*
såja f[1] **soja**
såkå säkär – säkäð – såkåð **saka**; **försämras**, se ex., förlora i kraft; (gråspråk: 'släppa efter sig')
såld [såld] *-reð (-rę) sålder* **såll**
sålda var. av *sålder* vb
sålder [så´lder] s var. av *såld*
sålder [så`lder] vb[1] **sålla**

sålå äldre grundf t. *salu,* se ex.
såmasin [så"-masi̱n] = *(-em) -er* **såningsmaskin**
såmm'n lokal var. av *sommen*
såmna lokal var. av *sommen*
såmår [sǫ"mår] *-n (sumbrem,* äv *såmårem) sumbrer* **sommar** || *að sumbrem* till sommaren, ex. se **angelägen**; *dar såmårn ir* under sommaren; *dar såmårn war* på sommaren, på somrarna, under somrarna; *et sumbres* till sommaren; *framter að sumbrem* framåt sommaren, se ex.; *i fiuord um såmår(n)* i fjol somras; *i sumbrem* under sommaren; *i sumbres* i somras; *i såmår* i sommar; *i såmås* i somras; *mes såmårn war* i somras; *mikkel sumber* adv många somrar; *mitt i sumbrem* mitt i sommaren; *um sumbrą* på (om) somrarna; *um såmårn* på (om) sommaren, se ex.; *yvyr såmårn* över sommaren
såmåraktun [sǫ"mår-akktu̱n] **sommaraktig, somrig**
såmårbiet [sǫ"må-bi̱et] *-eð (-ę)* **sommarbete,** se ex.
såmårdag [sǫ"må-da̱g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **sommardag**
såmårdekk [sǫ"må-dekk] *-dettjeð (-dettję)* = **sommardäck,** se ex.
såmårdrekt [sǫ"må-drekkt] *-ę (-n) -er* **sommardräkt**
såmårfjǫs [sǫ"må-fju̱ǫs] *-eð (-ę)* = **sommarla(du)gård**
såmårgrann [sǫ"må-grą̈nn] **sommarfager**
såmåriti [sǫ"mår-iti·] *-n (-itåm)* **sommarhetta**
såmåritå -n ack o. yngre grundf av *såmåriti*
såmårjobb [sǫ"må(r)-jobb] *-eð (-ę)* = **sommarjobb**
såmårjuol [sǫ"må(r)-ju̱ol] *-eð (-į)* = **sommarhjul,** sommardäck
såmårjätå [sǫ"må(r)-jätå·] oböjl **sommarmat**
såmårklauter [sǫ"må-klauter] *-klautär (-klautum)* **sommarkläder**
såmårkleningg [sǫ"må-klęni̱ŋŋg] f³ **sommarklänning**
såmårkostym [sǫ"må-kostym] *-in (-em) -er* **sommarkostym,** ex. se **damma** av
såmårkripp [sǫ"må-kripp] *-in (-em) -er* **sommarbarn**
såmårkuss [sǫ"må-kuss] *-n (-em) -er* **sommarkurs**
såmårkweld [sǫ"må-kwelld] *-n (-em) -er* **sommarkväll**
såmårlaik [sǫ"må-laĭk] **sommarlik**
såmårluv [sǫ"må-lu̱v] *-eð (-ę)* = **sommarlov**
såmårlåv mer sv var. av *såmårluv*
såmårläger [sǫ"må-läger] *-lägreð (-lägrę)* = **sommarläger**
såmårmonað [sǫ"må-mǫna̱ð] *-n (-im) -ir* **sommarmånad**
såmårmorgun [sǫ"må-morrgu̱n] = *(-me'nnem) -me'nner* **sommarmorgon** || *um såmårme'nną* om (på) sommarmorgnarna
såmårmuoln [sǫ"må-mu̱oln] *-eð (-ę)* = **sommarmoln**
såmårnǫt [sǫ"må-nǫ̱t] *-ę (-n) -nęter* **sommarnatt**
såmårnöj [sǫ"må-nöĭ] *-eð (-ę)* = **sommarnöje**
såmårraingen [sǫ"må-rąĭ̯nęn] *-raingneð (-raingnę)* = **sommarregn**
såmårs i uttr *i såmårs* se *i såmås* under *såmår*
såmårsiuok [sǫ"må-sĭu̱ok] *-ą* f¹ **sommarsjuka**
såmårskaul [sǫ"må-skaul] *-n (-am) -er* **sommarskola**
såmårstell [sǫ"må-stell] *-eð (-ę)* = **sommarställe**
såmårstond [sǫ"må-stǫnnd] *-eð (-ę)* = **sommarsolstånd**
såmårstugu [sǫ"må-stugu·] f² **sommarstuga,** ex. se **belåten**
såmårstugå äldre grundf t. *såmårstugu*
såmårtið [sǫ"må-ti̱ð] *-ę (-n) -er* **sommartid**
såmårweðer [sǫ"må-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **sommarväder**
såmårwerm [sǫ"må-werrm] *-in (-am)* **sommarvärme** || *i såmårwermam* i sommarvärmen
såningg [så"-nį̨ŋŋg] f³ **såning, sådd**
såpa f¹ **såpa**
såpbubbel -bubblą f¹ **såpbubbla**
såpwattn -wattneð (-wattnę) **såpvatten**
sår adj **värkande, smärtsam, öm, ond,** som gör **ont** || *fǫ sårt i* få ont i; *djär sårt* göra ont; *sårt* ont; *sårt i kwiðim* ont i magen; *sår i laivę* illa till mods; *sår ärur* ont i öronen; *tågå sårt* göra ont, ex. se **högersida**; *wårå sår* ha ont, se ex.; *wårå sårt* göra ont, smärta; *åvå såran kwið* ha ont i magen; *åvå såran skolla* ha ont i huvudet; *åvå sår tenner* ha ont i tänderna, se ex.; *åvå sårt* ha ont; *åvå sårt i årę* ha baksmälla (skämts, eg. 'ha ont i håret')
sår s *-eð (-ę)* = **sår**
såra s *-ð (sårą)* [175] **smärta,** ont, se ex. || *sårað* det onda, smärtan, det som gör ont
såra vb¹ **såra**
sårend **sårande**
sårklätjin n: *-klätjeð,* pl: *-klätjner* **ömhudad;** ömtålig; **kinkig**

[175] För böjningen se ÄG, ss. 181, 204.

sårkninę pl, (dat *-kni'mm*) **ont** i knäna || *åvå sårkninę* ha ont i knäna
sårkwiðn (-im) **magont** || *åvå sårkwiðn* ha ont i magen
sårludd -ą f[1] **förband** (på sår), ex. se **långfinger**; **fingertuta**
sårpa var. av *syrpa*
sårryddjin (-ryddjem) **ryggont** || *åvå sårryddjin* ha ont i ryggen
sårskoll -n (-am) **huvudvärk**, se ex. || *åvå sårskollan* ha ont i huvudet, ha huvudvärk
sårtennär i uttr *åvå sårtennär* ha ont i tänderna, ha tandvärk
sårtonę (-to'n) den **ömma** tån || *eð gor ǫ sårtonę* man blir trampad på en öm tå, man känner sig träffad
såråsn (-åsem) **ont** i halsen, **halsont** || *åvå såråsn* ha ont i halsen
sårärur pl, (dat *-ärum*) **ont** i öronen || *åvå sårärur* ha ont i öronen
såskapp -in (-em) -er **såskopp**
så'ss -n (-em) -er **sås**
så'ss til vb[1] **röra** till, trassla till
såsskål -ę (-n) -er **såsskål**
såssnaip -ą f[1] **såssnipa**
såstjäpp [så´-stśäpp], äv [så"-stśäpp] *-ą* f[1] **såskäppa**
såvå sov – sov – sovið **sova** || *sov aut* sova ut; *sov brott* o. *såvå brott* sova bort, se ex.; *sov etter* försova sig, se ex.; sova över, se ex.; *sov guott!* sov gott!; *sov mettan sig* sova ut; *sov middag* sova middag; *sov yvyr* sova över; *såvå diuopt* sova djupt; *såvå fast* sova tungt; *såvå frǫ sig* sova färdigt; *såvå, såvå!* sov nu!, försök somna nu!; *såvå yvyr* sova över
såvådags var. av *sovudags*
såvåmiðisin [så"vå-miðisin] = *(-em) -er* sovmedicin, **sömnmedel**
såvåmorgun var. av *sovmorgun*
såvåpilder [så"vå-pillder] *-pildreð (-pildrę)* = **sömnpiller**
såvåpiller var. av *såvåpilder*
såvåuol [så"vå-uol] *-n (-em) -er* **viloplats** (kulle i skogen för kornas middagsvila)
såyra f[1] **syra**; ängssyra
såyre var. av *syre*
sä! [sä´][176] (sällan i pl: *säið!*) **se** här!, **varsågod!**, **här!**, här får du/ni!
säð -ę (-n) **säd**
säðessell -n (-em) -er **sädescell**
säðskuonn [sä´s-kǫonn] *-eð (-ę)* = **sädeskorn**; **utsäde**
säðslot [sä´s-lot], äv [sä`s-lot] *-n (-im) -ir* **sädesåker**
säðslår [sä´s(s)-lår] *-n (-em) -er* sädeslår, **sädesbinge**
säðsok [sä´s-ok], äv [sä`s-ok] *-otjin (-otjem) -oker* **göktyta**, ex. se **enveten**
säðstjet [sä´s-tjet] *-n (-em) -er* **göktyta**
säðstit lokal var. av *säðstjet*
säðsåker [sä´s-åker] *-n (-åkrem) -åkrer* **sädesåker**
sägen sägnę (=) sägner, äv m: = *(sägnem) sägner* **sägen**
säker [sä´ker], vid emfas [sä`ker] **säker**; du kan vara **säker** på att, du **må** tro att, ex. se **säker** || *ja säkert* [sä`kert] javisst, ja absolut; *säker ǫ satjin* säker på saken; *säker ǫ sig siuov* säker på sig själv, självsäker
säkeriet f[4] **säkerhet** || *fer säkerietn* o. *fer säkeriets skuld* för säkerhets skull
säkerietsföreskript [sä`kerie(t)s-föreskrippt] *-ę (-n) -er* **säkerhetsföreskrift**
säkerietsnǫl [sä`keres-nǫl] *-ę (-n) -er* **säkerhetsnål**
säkerietsrisk -ristjin (-ristjem) -risker **säkerhetsrisk**
säkerietsstjäf -in (-em) -er **säkerhetschef**
säkerietssuon [sä`kerie(t)s-suon] = *(-em) -er* **säkerhetszon**
säkerietswentil -n (-em) -er **säkerhetsventil**
säkerli var. av *säkerligen*
säkerligen **säkerligen**
säkringg f[3] **säkring**
sälda [sä`lda] vb[1] **sålla**
sä'll **säll**
sällan **sällan**
sällsynt **sällsynt**
Säln var. av *Selę*
särdieles **särdeles**
särdrag -draeð (-draę) = **särdrag**
särieget **säreget**
särskrievningg f[3] **särskrivning**
säsongg med sms var. av *sesongg*
sästjild [sä"-stśild], äv [sä"-stśilld] **särskild**
sästjilt [sä"-stśilt], äv [sä"-stśillt] **särskilt**
säta säter – sä'tte – sä'tt (+dat) **akta**, hysa **aktning** för, **respektera**, ha **respekt** för, ex. se **respekt**; **vörda**, ha **vördnad** för; **värdesätta**, **uppskatta**; **fjäska** för; **bry sig** om; **godta**
säte säteð (sätę) = **säte**, **bänk**, **pall**, **sittbänk**; **sittplats**
Säter [sä´ter], äv [sä´ter] **Säter**
sätn! [sä`t'n] **satan!**, **jäklar!**
Söðeramn **Söderhamn**

[176] Obs. uttalas kortstavigt.

Söðeraveð [sö"ðer-aveð] *(-avį)* **Söderhavet**
Söðermanland [sö"ðemąn-ląnnd] **Södermanland**
Söðerstien [sö"ðe-stien] **Södersten** (välkänd släkt med flera spelmän)
söm [sǫ̈m] *-in (-em) -er* **söm**, se ex.
söma sömer – sömde – sömt **sy** || *söm att* sy igen, se ex., sy ihop; *söm fast* sy fast; *söm ijuop* sy ihop; *söm in* sy in, (äv arrestera); *söm ǫ* sy på; *söm um* sy om; *sömd* sydd
sömesk -ą f[1] **sömmerska**
sömmasin [sǫ̈`m-masin] = *(-em) -er* **symaskin**
sömnǫl -ę (-n) -er **synål**
sömtråð -n (-em) -er **sytråd**
sörpel vb[1] **sörpla**
sörva vb[1] **serva**, utföra service
sörver -n (-am) -er **server**
sörvis -n (-em) **service**, se ex.
sörvisaus [sǫ̈´rvis-aus] *-að (-ą)* =, äv *-eð (-ę)* = **servicehus**
sörvisbil [sǫ̈´rvis-bil] *-n (-em) -er* **servicebil**
sörvistekniker [sǫ̈´rvis-tekkniker] *-n (-am) -er* **servicetekniker**

T

t [ti], yngre [te] *t:eð (t:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **t**
ta lokal var. av *tä*
tabell -n (-em) -er **tabell**
taberas var. av *tabras*
tabernakel -nakleð (-naklę) = **tabernakel**
tablett -n (-em) -er **tablett**, se ex.
tablettduos -ą f[1] **pillerdosa**, **dosett**; **tablettburk**
tablå -'nn (-em) -er **tablå**
tabras [ta"bras] *-eð (-ę)* = **röra**, **kaos**; **rabalder**; tumult, **bråk**; **fiasko**, **misslyckande**
tabulator -n (-em) -er **tabulator**
taðu f[2] **gräs**; se VNB
taðumuoð [ta"ðu-muoð] = *(-į)* höboss, **boss**
tafflun **tafflig**
tag s *taeð (taę)* = **tag** || *iet bra tag* ett bra tag; *fǫ tag i* få tag i; *i fuost taeð* o. *i fuost taę* i första taget; *i taeð* i taget, i sänder; *i tagum* i tagen; *iet tag* ett tag, en stund; *int so launggų tag* inte så länge i taget; *launggų tag* (i) långa perioder; *noð tag* ett tag, en tid; *tag tag i* ta tag i, ta itu med; *tag um tag* ta nya tag, börja om på nytt; *tapp taeð* tappa taget; *upǫ noð tag* på ett tag, på en tid; *(up)ǫ taę* i tagen, se ex., på hugget, i form; *wårå ǫ taę* vara på hugget; nappa, se ex.
tag vb se *tågå*
tagel [ta´gel] s *tagleð (taglę)* **tagel**, se ex.
tagel [ta"gel] vb[1] **tagla**
tagg taddjin (taddjem) tagger **tagg**; (skämts) **tand**
tagga vb[1] **tagga**
taggsopp -in (-em) -er **taggsvamp**
taggtråð -n (-em) -er **taggtråd**
taia alternativ stavning av *taja*
taið se *taiðn*
taiða taiðer – tai'dde – tai'tt **töa**, **smälta**, **tina** || *taið brott* o. *taið dieðǫ* töa bort, smälta bort; *taið fram* töa fram, smälta fram; *taið undǫ* töa bort, smälta bort; *taið upp* tina upp, se ex; *taið åv* töa bort, se ex., smälta bort. Jfr *taina*
taiðn n: *taið,* pl: *tai'nner,* äv *taingner* **tagen**; **berörd**; **rörd**
taiga f[1] **tajga**
Tailand **Thailand**
tailensk adj **thailändsk**
tailensk s *-ą* f[1] **thailändska**
tailenska var. av *tailensk* s
taimanstelld **timanställd**
taimaut oböjl **timeout**
taime taimin (taimam) taimer **timme**, se ex.
taimlärer -n (-am) -er **timlärare**
taimpeningg [tąĭ`m-pęnįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **timpenning**
taimplan -ę (-plą'n) -planer **timplan**
taimstyöð n: *-styö'tt* **punktlig**
taimtal **timtal** || *i taimtal(ę)* i timtal; *taimtals* timtals, i timtal, i (flera) timmar
taimwaiser -n (-am) -er **timvisare**
taimwis timmavis, i **timtal**
tai'n lokal var. av *taina*
taina tainer – tainde – taint (äv vb[1]) **tina**, **smälta**, se ex. || *tain åv* frosta av; *tain brott* tina bort, smälta bort; *tain dieðǫ* smälta undan; *tain fram* smälta fram; *tain undǫ* tina bort, smälta undan, smälta bort; *tain upp* tina upp (trans o. intr), se ex; *tain yr* frosta av; *tain åv* tina bort
taingen lokal var. av *taina*
taingenpust [tąĭ`ŋęn-pust] *-n (-em) -er* **defroster** (nydal, eg. 'tinfläkt')
taingin lokal var. av *taina*
taing'n lokal var. av *taina*
taingna lokal var. av *taina* o. *taungen*
tainkt sinnad || *wårå tainkt* tänka, ämna, ha för avsikt
taintja taintjer – tainkte – tainkt **tänka** || *kum tä taintj ǫ* komma att tänka på; *taintj atter* tänka tillbaka; *taintj aut* tänka ut; *taintj dig!* tänk!; *taintj etter* tänka efter; *taintj gainum* tänka igenom; *taintj ǫ* tänka på, betänka; *taintj sig* tänka sig, se ex., föreställa sig; *taintj sig för* tänka sig för; *taintj sig in i* tänka sig in i; *taintj*

til tänka till; *taintj um* tänka om; *taintj yvyr* tänka över, besinna; *werd taintj ǫ* komma att tänka på, se ex.
taintjas taintjes – tainktes – tainktas **tänkas** || *kunn taintjas* kunna tänkas, vara tänkbar
taintjbar **tänkbar**
taisber [taï´s-bẹr] *-eð (-ę)* = **tibast**; **tibastbär**
taisbersbuosk [taï´sbes-buossk] *-buostjin (-buoskam) -buosker* **tibastbuske**
taisbuosk [taï´s-buossk] *-buostjin (-buoskam) -buosker* **tibastbuske**
taja s f[1] **thailändska** (thailändsk kvinna)
taja vb *ter – taggde – taggt,* uppmaningsf *teg* **tiga**, ex. se **skägg**, hålla **tyst** || *teg að mig!* tig med dig!, tyst med dig!
tak tatjeð (tatjį) = **tak**, ex. se **gunga** s || *upǫ tatjį* på taket
taka vb[1] **taka**, lägga **tak**, lägga **tak** över || *tak um* taka om, lägga nytt tak (på)
takautskuot [ta"k-autskụot] *-eð (-į)* = **takskägg**
takbjälk [ta"k-bĭällk] *-bjältjin (-bjältjem) -bjälker* **takbjälke**
takdrup [ta"k-drụp] *-eð (-į)* **takdropp**
takdrupåweðer [ta"kdrupå-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* takdroppsväder, **dagsmeja**
takessl [ta"k-ehhl] *-ą* f[1] **sädesärla**
takfuot [ta"k-fụot] *-n (-em) -er* **takfot**
takk **tack**, se ex. || *takk du* tack själv; *takk nų (dǫ)* (ung.) (ja) tack då el. tack för den här gången el. tack för i dag; *takk siuov* tack själv; *takk summu!* o. *takk samma!* tack detsamma!; *takk Ulåv* tack Olof; (skämts) tack och lov, jfr *takk* s
takk s *-eð* (ingen dativf noterad) = **tack**, ex. se **lån** || *takk og lov* (äv *takk og luv*) tack och lov; *takk ware* + dat tack vare, se ex.
takka f[1] **tacka**; i sht i pl: **får**, ex. se **binda** vb
takkali [ta`kk-ali·] *-n (-ålån) -alir* **fårsvans**
takkber -eð (-ę) = **ekorrbär**
takkdrit -eð (-į) **fårspillning**
takkfjǫs -eð (-ę) = **fårhus**
takkfuot -n (-em) -er ben på tacka, fårben; **fårbog**
takkienn -eð (-ę) **tackjärn**
takkiet -ą f[1] **fårkrubba**, **krubba** för får, **foderhäck** för får
takkįster -įstreð (-įstrę) **fårtalg**
takkluvu [ta"k-kluvu·] f[2] takklove, halvkluven stock till takläggning || *takkluvur* äv **takved**
takkluvå äldre grundf t. *takkluvu*
takknemlin [ta`kknęmlịn] **tacknämlig**
takkrump -ą f[1] **fårsvans**
takksam **tacksam**
takksamiet f[4] **tacksamhet**
takkskati [ta`kk-skati·] *-n (-skåtåm) -skatir* **fårsvans**, **svansstump** på får
takkskoll -n (-am) -er **fårskalle**
takkskrapu [ta`kk-skrapu·] f[2] **harskramla**
*takkskråpå t.*undf t. *takkskrapu*
takkskåtå -n ack o. yngre grundf av *takkskati*
takkstjinn -eð (-ę) = **fårskinn**
takkstjinnskasungg [ta`kkstśịns-kasụŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* **fårskinnspäls**, fårskinnsrock
takkstjinnspels -n (-em) -er **fårskinnspäls**
takkstjäll -ą f[1] **fårskälla**
takktavel [ta`kk-tave·l] *-tavlą* f[1] **fårlort**, kulformad **avföring** från får
takktikk -ą f[1] **fårticka**
takktjitt -n (-am) -er **fårkätte**
takktjyöt -eð (-į) **fårkött**
takkuop -in (-em) -er **fårskock**
takkup [ta"k-kụp] *-ą* f[1] **takkupa**
takkålå -n ack o. yngre grundf av *takkali*
taklamp [ta"k-ląmmp] *-ą* f[1] **taklampa**
takleggningg [ta"k-leg(g)nịŋŋg] f[3] **takläggning**
taklist [ta"k-lisst] *-ę (-n) -er* **taklist**
taklos [ta"k-lọs] **taklös**; utan tak över huvudet
takǫs [ta"k-ǫ̣s] *-n (-em) -er* **takås**
takpann [ta"k-pąnn] *-ą* f[1] **takpanna**
takpapp [ta"k-papp] *-in (-em),* äv n: *-pappeð (-pappę)* **takpapp**
takplåt [ta"k-plåt] *-n (-em) -er* **takplåt**
takrettj [ta"k-rettś] *-eð (-ę)* = **takräcke**
taks -eð (-ę) = **uthuggning**; område där träd **ringbarkas**
[1]*taksa* vb[1] **ringbarka**
[2]*taksa* vb[1] **taxera**
taksi -n annars oftast oböjt el. ersatt av *taksibil* **taxi**
taksibil [ta´kksi-bịl] *-n (-em) -er* **taxibil**
taksir [ta`kksịr] vb[1] **taxera**
taksiringg [taksị`rịŋg] f[3] **taxering**
taksiringgskalender -n (-kalendrem) -kalendrer **taxeringskalender**
taksiringgsnemd -ę (-n) -er **taxeringsnämnd**
taksiringgswerd -eð (-ę) = **taxeringsvärde**
taksistasiuon [ta´kksi-stasĭụon] = *(-em) -er* **taxistation**
taksistjaufför [ta´kksi-stśaufọ̈r] *-n (-em) -er* **taxichaufför**
takstjyv [ta"k-stśy̰v] *-eð (-ę)* = **takskägg**
takstuol [ta"k-stụol] *-n (-em) -er* **takstol**
takt -ę (-n) -er **takt** || *go i takt* gå i takt; *stamp taktę* stampa takten, se ex.
taktfast **taktfast**
taktigel [ta"k-tige·l] *-tigleð (-tiglę)* **taktegel**
taktik taktitjin (taktitjem) taktiker **taktik**
takwið [ta"k-wịð] *-n (-im)* **takved**
tal s *-eð (-į)* = **tal** || *et tals* till tals;

ǫ (äv *på*) *tal um eð* på tal om det; *old tal* hålla tal; *wåra ǫ tal* vara på tal; *wåra tal um* vara tal om

tal vb se *tålå*

talangg -andjin (-andjem) -angger **talang**

[1]*talaungg -aundjin (-aundjem) -aungger* **talong**

[2]*talaungg* var. av *talangg*

taldrekk ovanl var. av *taldrikk*

taldrikk -rittjin (-rittjem) -rikker **tallrik**, ex. se **slicka**, **stöta** till

talesett -eð (-ę) = **talesätt**

talfyör [ta"l-fy̰ör] talför (fr sv)

taliban = *(-em) -er* **taliban**

talmann = *(-em) -menner* **talman**

talongg var. av *talaungg*

talsett var. av *talesett*

talspråk -språtjeð (-språtję) = **talspråk**

talun [ta"lu̧n] **talför**; **vältalig** || *int so talun* inte så talför, tystlåten

talustrott [ta"lu-strott] lokal var. av *talutrost*

talutrost [ta"lu-trosst] *-n (-em) -er* **taltrast**

tam **tam**, ex. se [1]**verka**

tamdauv -ą f[1] **tamduva**

tamduv var. av *tamdauv*

tamesjuttǫ tamejsjutton, **tamejfan**

tamkrytyr [ta̲`m-kryty̰r] *-eð (-ę)* = **tamdjur**

tandemsykkel [tą´nndęm-sykkel] *-n (-sykklem) -sykkler* **tandemcykel**

tandjent -n (-em) -er **tangent**

tandjentbuord -eð (-ę) = **tangentbord**

tanggent var. av *tandjent*

tanjent var. av *tandjent*

tankbil -n (-em) -er **tankbil**

tankesteller var. av *taunkesteller*

tanks -n (-em) -er **tanks**

tann tannę (tann) tenner, pl dat: *tannum* (äv *tennum*) **tand** || *fǫ bluoðað tann* få blodad tand; *wais tennär* visa tänderna; *åvå sår tenner* ha ont i tänderna

tannbuost -n (-em) -er **tandborste**

tanndukter -n (-am) -er **tanddoktor**

tannklinik -klinitjin (-klinitjem) -kliniker **tandklinik**

tannkrem -in (-em) -er **tandkräm**

tannkremstub -in (-em) -er **tandkrämstub**

tannlos **tandlös**

tannlägär [tą`nn-lägä·r] *-n (-am) -er* **tandläkare** (nydal)

tannläker -n (-am) -er **tandläkare**

tannläkeri -eð (-ę) -er, el. oböjt **tandläkarmottagning**

tannrað -ę (-n) -räðär **tandrad**

tanntjyöt -eð (-į) **tandkött**

tannuld -eð (-ę) **tandkött**

tannwerk -wertjin (-wertjem) **tandvärk**, ex. se **värre** || *åvå tannwertjin* ha tandvärk

tant -ę (-n) -er **tant**

tanun [tą"nu̧n] **tanig**

tapiet -n (-em) -er **tapet** || *ǫ tapietem* på tapeten

tapietwåð -n (-em) -er **tapetvåd**

tapisira [tapisi̲`ra] vb[1] **tapetsera**

tapp -in (-em) -er **tapp** (propp); **hötapp**; **molntapp** || *fǫ tappin i ärum* få lock för öronen

[1]*tappa* vb[1] (+dat) **tappa**, **förlora**, **mista**; **tappa** bort, se ex. || *tapp brott* tappa bort; *tapp nið* tappa, se ex.

[2]*tappa* vb[1] : *tapp ijuop* **sinka** (foga samman med tappar)

[3]*tappa* vb[1] **tappa** || *tapp yr* tappa ur, låta rinna ur; *tapp åv* tappa av, tappa

tappas tappes – tappes – tappas **komma** bort, se ex.; **försvinna**, ex. se **mess** || *tappas brott* gå förlorad, försvinna, ex. se **nasal** s, **mess**; komma bort

tappdrait -n (-em) -er person som ständigt **tappar** saker

tapper **tapper**

tappmyöðumbel -umblą f[1] (sannolikt) **åkerhumla**; (enligt annan uppgift) jordhumla

tappningg f[3] **tappning**

targa vb[1] **skära** med slö kniv; tugga t.ex. på ngt segt

tarm -in (-em) -er **tarm**

tarmrwið = *(-į)* **tarmvred**

tarmsnaj -snair -sni'dd -snieð **snöa** ymnigt, **vräka** ned

tarv adj lokal var. av *tarvsn*

tarva vb[1] **tarva**, se ex.; **tarvas**, **krävas**

tarvsn **åpen**, **girig**, **sniken**; **lysten** || *tarvsn eter* + dat lysten efter, lysten på

tarvs'niet f[4] **lystenhet**. Jfr *tarvsn*

tass -n (-em) -er **tass**

tassa vb[1] **tassa** || *tass åv* tassa iväg

tassla vb[1] **tassa**

tast **till** dess att, **tills**, se ex; **till**, ex. se **söndag**; **så** länge, se ex., **tills** vidare || *tast að wittrem* till vintern; *tast framter ǫ da'n* tills (till) frampå dagen

tasun [ta"su̧n] **skrovlig**, **ojämn**; **trasig**

tataj dig! **ajabaja!**

tatt i regel oböjt **tafatt**, **kull**

tatter -n (-am) -er **tattare**

tatuira [tatui̲`ra] vb[1] **tatuera**

tatuiringg [tatui̲`ri̧ŋg] f[3] **tatuering**

tau räkn n (dat *twemm*) **tu**, **två**, se ex.

taungen vb[1] **tystna**, se ex.

Taungen **Stora Tuna**

taungg adj **rask**, **pigg**, duktig || *taungg i uolį* munvig, slagfärdig
taungg s *taundję (taundjin) taungger* **tång**
taunk tauntjin (tauntjem) taunker **tank**
taunka vb¹ **tanka**
taunke tauntjin (taunkam) taunker **tanke**, ex. se **mala**, **tanke**
taunkearbiet -eð (-ę) **tankearbete**
taunkegaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **tankegång**
taunkesett -eð (-ę) = **tankesätt**
taunkesteller -n (-am) -er **tankeställare**
taunklos **tanklös**
taunklosa f¹ **tanklöshet**, se ex. || *i taunklosun* i tanklösheten, utan att tänka sig för
taunkluk -lutjeð (-lutjį) = **tanklock**
taunkspri'dd **tankspridd**
taunkstinn **tankfull**
taut -n (-em) -er kvarntut, **kvarntratt**; **mun**, **trut** || *liuot i tautem* ful i mun; *męl sig um tautn* måla läpparna; *old tautem!* håll truten!; *ukan taut an-dar ar* (ung.) vilken pratkvarn!
tauta f¹ (större) **korg**, (större) **spånkorg**
tautklavi [tau`t-klavi·] *-n (-klåvåm) -klavir* **handtag** på foderkorg
tautklåvå -n ack o. yngre grundf av *tautklavi*
tauv -ę (-in) -er **tuva**; **torv** till strö
tauva f¹ var. av *tauv*
tauvgras -eð (-į) **tuvtåtel**
tauvtag -taeð (-taę) = **torvtäkt**
tauvtrusk -trustjin (-trustjem) -trusker **torvrivare**, maskin för rivande av torv till strö
tauvun **tuvig**
tavel [ta"vel] s *tavlą* f¹ **tavla**, ex. se **tavla**, **vardera**; kulformad **spillning**, **lort**
tavel [ta"vel] vb¹ **tulta** || *tavel åv* tulta iväg, traska iväg
tavelram [ta"vel-ra̧m] *-ę (-in) -er* **tavelram**
tavi -n (tåvåm) tavir gammaldags, hemgjord **tröstnapp**
T-biensstiek -stietjin (-stietjem) -stieker **T-benstek**
te inf-märke var. av *tä*
te s *-eð (-ę)* **te** (drycken)
teaterap var. av *tiaterap*
teða teð – te'dde – te'tt **gödsla**
teddjbien -eð (-ę) = **tuggben**
tefat -eð (-į) = **tefat** || *fliuogend tefat* flygande tefat
tegga tegg – togg – tuddjeð **tugga**, se ex. || *tegg i sig* tugga i sig, se ex.; *tegg itästų* idissla, se ex.; *tegg sund* tugga sönder; *tegg yr* tugga ur
teggan s oböjl **tuggande**
tekann [te"-kąnn] *-ą* f¹ **tekanna**
tekapp [te"-kapp] o. [te̲`-kapp] *-in (-em) -er* **tekopp**; (en) **kopp** te
tekaul -ą f¹ **tekula**
tekken [te´kkęn] s *tekkneð (tekknę)* = **tecken**
tekken [te`kkęn] vb¹ **teckna** || *tekken nið* teckna ned, nedteckna; *tekken upp* uppteckna
tekkensnitt -eð (-ę) = **teckensnitt**
tekkenspråk -språtjeð (-språtję) = **teckenspråk**
tekkner -n (-am) -er **tecknare**
[1]*tekkningg* f³ **teckning**, ex. se **brev**
[2]*tekkningg* var. av *tettjningg*
tekkt **täckt** || *ig fick bar tekktan buottn* jag fick bara bottenskyla
teknik teknitjin (teknitjem) tekniker **teknik**, ex. se **framåt**
tekniker -n (-am) -er **tekniker**
teknisk **teknisk**
teknologisk **teknologisk**
tekst -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **text**, ex. se **läsbar**
teksta vb¹ **texta**
tekstept [te`kkst-eppt] *-eð (-ę)* = **texthäfte**
tekstilkunst -ę (-n) **textilkonst**
tekstrims -ą f¹ **textremsa**
teksttolkningg [te`kkst-tolkniŋŋg] f³ **texttolkning**
tekst-tw [te`kkst-te̲we] i regel oböjt **text-tv**
tekt -ę (-n) -er **täkt**, se ex., inhägnad (slåtter)-mark i fäbod el. i anslutning till gård
tektingg -indjin (-indjem) -ingger **småfågel**, i sht **sparv**, i sht **gråsparv**
tekås tekäs – tekäs – tekås **bråka**, **brottas** på skämt; **gnabbas**, **kivas**, **tvista**, **träta**; (nydal) **teka**
telemast [te"le-masst] o. [te̲`le-masst] *-ę (-n) -er* **telemast**
telepati -'nn (-em) **telepati**
teleskop var. av *teleskåp*
teleskåp -eð (-ę) = **teleskop**
telewertjeð [te"le-werrtśeð] *(-wertję)* **televerket**
telt -eð (-ę) = **tält**
telta vb¹ **tälta**
teltduk -dutjin (-dutjem) **tältduk**
teltmy̨öt -eð (-ę) = **tältmöte**
teltpinn -'n (-am) -er **tältpinne**
teltplass -n (-em) -er **tältplats**
teltstað -n (-im) -städer **tältstad**
tema [te̲´ma] s *-ð (temą)* = **tema**
tema [te̲`ma] vb *temer – temde – temt,* (äldre: *tem(er) – tamde – tamt*) **tämja**, ex. se **buffel**; köra in (häst)
tembel s *-n (temblam,* äv *temblem) tembler* **lamm**, ex. se **täkt**
tembel vb¹ **lamma**
tembeltjyöt -eð (-į) **lammkött**

temligen tämligen (fr sv)
temǫtt [te"-mǫtt] *-eð (-ę)* = **temugg**, se ex.
temp -in (-em) **temp**, temperatur; **termometer**
tempa f[1] **arbetsmoment**, **syssla**, se ex.; **besvärlighet**, besvärlig situation; **intermezzo**, besvärlig händelse
tempel templeð (templę) = **tempel**
temperatur [tęmp(e)ratu̲´r] *-n (-em) -er* **temperatur**
temprament -eð (-ę) = **temperament**
tempratur se *temperatur*
tena tener – tende – tent **tänja**; **strama**, **sitta** åt, se ex.; **ansätta** t.ex. med frågor (tjata på) || *ten að* strama åt; *ten aut* tänja ut
tenda tender – tende – tent tända || *tend i* tända (sätta eld på); *tend til* tända till
tendatt -n (-em) -er **tändhatt**
tende -ð (tendę) **tändvirke**, ex. se **spänta**
tendens -n (-em) -er **tendens**
tender -n (-am) -er **tändare**
tendningg f[3] **tändning**
tendninggslǫs -eð (-ę) = **tändningslås**, tändlås
tendspuol -n (-am) -er **tändspole**
tendstift se *tendstipt*
tendstipt -eð (-ę) = **tändstift**
tendwið -n (-im) **tändved**
tendwätsk -ą f[1] **tändvätska**
tendyrtj -eð (-ę) **tändvirke**
tenk! **tänk!**, ex. se **måne**
tenkbar mer sv var. av *taintjbar*
tennas tennes – tenntes – tenntas **nännas** || *int tennas* inte kunna vara utan, ex. se **utan** prep, inte kunna el. vilja avvara el. undvara; *tennas til* nännas
tennis -n (-em) **tennis**
tennisabugi [tę´nnis-abugi·] *-n (-abugån) -abugir* **tennisarmbåge**
tennisabugå -n ack o. yngre grundf av *tennisabugi*
tenor -n (-em) -er **tenor**
tenorstemm -ą f[1] **tenorstämma**, se ex.
tenta s f[1] **tenta**, tentamen
tenta vb[1] **tenta**, tentera
teolog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger,* äv: *-lodjin (-lodjem) -loger* **teolog**
teologi -'nn (-em) -er **teologi**
teologisk **teologisk**
teori -'nn (-em) -er **teori**
teorietisk **teoretisk**
tep att, tep för, tep upp se *teppa* vb
tepas att lokal var. av *tepås att*
tepel [te"pel] vb[1] **tassa**, gå med små steg (i sht barn), **trippa**; **tulta**
tepil [te"pil] *-n (tepplem) teppler* liten **tapp**, **plugg**, **träplugg**; liten **fot** el. **tass**, **fossing**; litet **barn**, **parvel**, liten **pojke**
teppa s f[1] **täppa**
teppa vb *tepper* o. *tep – teppte – teppt* (+dat) täppa, **täppa till**; sätta en **tapp** (propp) i || *tep att* stänga, se ex.; mulna på; *tep för* stänga för; *tep upp* öppna, se ex.
teppel s var. av *tepil*
tepplas tepples – tepples – tepplas **tulta**, se ex.
teppt **täppt** || *teppt i nevį* täppt i näsan
tepå var. av inf *teppa* vb
tepås (att) **stängas** (till). Se vidare *teppa* vb
teraingg se *terraingg*
terapeft -n (-em) -er **terapeut**
terapi -'nn (-em) -er **terapi**
term -in (-em) -er **term**
termin = (-em) -er **termin**
terminal -n (-em) -er **terminal**
termitstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **termitstack**
termomįeter var. av *termumįeter*
termos -n (-em) -er **termos**
termosflask [te´rrmos-flassk] *-ą* f[1] **termos**, **termosflaska**
termumįeter -n (-am) -er **termometer**
termus lokal var. av *termos*
terpentin -eð (-ę), äv m: *= (-em)* **terpentin**
terraingg var. av *terrengg*
terrengg [terę´ŋŋg] *terrendjin (terrendjem)* **terräng**
terrorist -n (-em) -er **terrorist**
tertn [te`rrt'n] som saknar **aptit**; **grätten**, **kräsen**, kinkig
tesil -n (-em) -er **tesil**
teslut var. av *täslut*
test -eð (-ę) =, äv m: *-n (-em) -er* **test** (prov)
testa vb[1] **testa** || *test sig* testa sig
testamentira [testamęnti̲`ra] vb[1] **testamentera**
testfyörer -n (-am) -er **testförare**
testja s f[1] **flugsmälla**
testja vb[1] (äv *tesk – tosk – tustjeð*) **slå**, **daska**, **klatscha**, **smälla**
testment [te`sstmęnt] o. [testmę´nnt] **testamente**. Se äv *Gamttestmenteð, Nytestmenteð*
testmente [testmę`nnte] var. av *testment*
testningg f[3] **testning**
tettja s f[1] **taklist,** bräde mot vilken takveden stöder sig, se ex.
tettja vb *tettjer – tekkte – tekkt* **täcka**, täcka över; **taka**, lägga tak på || *tettj yvyr* täcka över
tettjdaitj -eð (-ę) = **täckdike**
tettje -ð (tettję) = **täcke**, ex. se **ta** av sig
tettjjakk -ą f[1] **täckjacka**
tettjkamb -ą f[1] **höfång** till det översta lagret i hässjan
tettjkruoker **ben** o. fötter (i sht när man

ligger på rygg), skånker (skämts, e.u. gråspråk, eg. 'träkrokar som håller *tettją* på plats')
tettjkupp -in (-am) -er **påslakan**
tettjningg f³ **täckning**
tettjsalu [te`ttś-salu·] f² **hussvala**. Jfr *tettjsalufugel*
tettjsalufugel -n (-fuglem) -fugler svartvit **flugsnappare**. Jfr *tettjsalu*
tettjstaungg -staundję (-staundjin) -staungger **stång** som läggs överst på hässja för att hålla höet på plats
tettjsålå äldre grundf t. *tettjsalu*
teuri lokal var. av *teori*
teve se *tv*
tewattn -eð (-ę) **tevatten**
tewaungen = (-waungnem) -waungner **tevagn**
tewe med sms se *tw*
ti prep se *salu*
[1]*ti* s med sms var. av *te* s
[2]*ti* s se *t*
tia räkn V var. av *tiu*
tia s f¹ **tia**
tiater -n (tiatrem) tiatrer **teater**
tiaterap -ą f¹ **teaterapa**
tiatermask -mastjin (-mastjem) -masker **teatermask**
tiaterpjäs -n (-em) -er **teaterpjäs**
tiatersellskap -eð (-į) = **teatersällskap**
tibiet [ti"bi̱et] *tibieter – tibie'tt – tibie'tt,* äv vb¹ **förtenna**, se ex.
tibieter [ti"bi̱eter] *-n (-am) -er* **förtennare**
tibietskåjer [ti"biet-skåjer] *-n (-am) -er* **förtennare** (nedsätt)
Tiburtus [ti"burrtus] **Tiburtius**, ex. se **väcka**
tið -ę (-n) -er **tid**, ex. se **smörja** vb || *attri enn tiðn* på den tiden; *attǫter tiðn* förr i tiden; *drag aut ǫ tiðę* el. *ǫ tiðn* dra ut på tiden; *för attri tiðn* o. *för i tiðn* förr i tiden; *attri gamblum tiðum* i gamla tider; *firi mąi* (äldre: *main*) *tið* före min tid; *i guoð tið* i god tid; *i isum tiðum* i dessa tider; *iel tiðę* hela tiden; *iessn attri tiðn* o. *iessn i tiðn* en gång i tiden; *is-jär tiðę* o. *iss* (yngre *isų*) *tiðę* (vid) den här tiden; *mes tið war* medan det (ännu) var tid, medan tider var; *min tiðn* med tiden; *ǫ enn(er) tiðn* o. *on tiðę* på den tiden; *ǫ tiðn* på tiden; *ǫ-ðar tiðę* vid den tiden, på den tiden; *ǫ sienera tið* på senare tid; *på denn tiðn* på den tiden; *sienest tiðę* på senaste (sista) tiden; *tið på* dags, på tiden, ex. se **myt**; *under tiðn* (äv *under tiðę*) under tiden
tiddja tiddjer – tiggde – tiggt **tigga**, se ex. || *tiddj að sig* tigga till sig; *tiddj ijuop* tigga ihop
tiddjer -n (-am) -er **tiggare**, ex. se **förbarma sig**; **skedkrok**
tiddjerbriev -eð (-ę) = **tiggarbrev**
tiddjerstor -n (-em) -er **tiggarstav**
tiðerekkningg f³ **tideräkning**
tiðlǫs -eð (-ę) = **tidlås**
tiðningg var. av [1]*tiningg*
tiðsauttrykk [ti̱´s-auttrykk] *-tryttjeð (-tryttję) =* **tidsuttryck**
tiðsfedriv [ti̱´s-fedri̱v] *-eð (-ę) =* **tidsfördriv**
tiðskript -ę (-n) -er **tidskrift**
tiðsolder [ti̱´s-ollder] *-n (-oldrem) -oldrer* **tidsålder**
tiðsperiuoð [ti̱´s-perĭu̱oð] *-n (-em) -er* **tidsperiod**
tiðsstjem [ti̱´s-stśę̱m] *-að (-ą) =* **tidsschema**
tiðsumstellningg [ti̱´s-ų̈mstel(l)niŋŋg] f³ **tidsomställning**
tiðsålder var. av *tiðsolder*
tiðtabell -n (-em) -er **tidtabell**
tiðtagningg [ti̱`-tagniŋŋg] f³ **tidtagning**
tiðun **tidig**, se ex. || *tiðut um morgun* tidigt på morgonen
tiðwattn -eð (-ę) **tidvatten**
tiðwis **tidvis**
tie [ti̱`ë] räkn med sms yngre var. av *tiu*
[1]*tie* [ti̱e] s *-n (-nem) -ner* **ten**; **sticka**, **strumpsticka**, ex. se **göra** klart
[2]*tie* [ti̱e] s med sms var. av *te* s
tįe var. av [1]*tie* s
tieka vb¹ **teka**
tiekupp [tie"-kupp] Evbgsmål för *tikapp*
tien var. av [1]*tie* s
tiena f¹ **balja**, **tina**
Tiennǫ f¹ **Tennån**, å i SV Älvd
Tiennaindję pl **Tennäng**, fäbodställe, där Vasaloppet går förbi || *i Tiennaindjum* i Tennäng
Tiennaindjer var. av *Tiennaindję*
tienne tienn'n (tiennam) tienner **tjärn**, ex. se **tjuvfiska**
Tienn'n (Tiennam) (skämts) **Atlanten**, se ex.
tiennpuott -n (-em) -er liten **tjärn**
tiennskål var. av *tiskål*
tiennsuldat var. av *tiennsuoldat*
tiennsuoldat -n (-em) -er **tennsoldat**
tiess bara i pres. **lär**, **ska**, ex. se [1]**skola**, ska **föreställa**; (ung.) **utge** sig för att, **påstå** sig
tįestop lokal var. av *tistop*
tieta vb¹ **reta**
tįeta vb¹, äv *tįeter – tįe'tte – tįe'tt* **pipa**, tyta (om talltitans, talgoxens o. göktytans läten); **tala** gällt el. gnälligt, (Evertsbergsborna sägs *tįeta*)
tietal var. av *tiutal*
tįetmįesal lokalt fågelnamn, sannolikt avseende talltita
tietun **retsam**

tigel [ti´gel] s *tigleð (tiglę)* **tegel**
tigel [ti"gel] vb[1] **snåla**, **hushålla** strängt; söla
tigelbruk [ti"gel-bṵk] *-brutjeð (-brutję)* = **tegelbruk**
tigelmṵor [ti"gel-mṵor] *-n (-em) -er* **tegelmur**
tigelpann [ti"gel-pąnn] *-ą* f[1] **tegelpanna**
tigelstie [ti"gel-stie] *-n (-nem) -ner* **tegelsten**
tigeltak [ti"gel-tak] *-tatjeð (-tatjį)* = **tegeltak**
tigelwegg [ti"gel-wegg] *-weddję (-weddjin) -wegger* **tegelvägg**
tiger -n (tigrem) tigrer **tiger**
tigerjärt -að (-ą) = **tigerhjärta**
tikka s f[1] **ticka**
tikka vb[1] **ticka**
tikruon [ti`-krṵon] *-ą* f[1] **tiokrona**
til **till**, **ytterligare**, se ex. *įe kaku til* || *fǫ til og* bli tvungen, få lov att; *til og min* se *tilogmin*; *til sig* till sig, förtjust; *werd til og* bli tvungen, få lov att, se ex.
tila f[1] **toft**, se ex., **sittbräda** i båt; utrymmet i **fören**, se ex.
tilbið [ti"l-bi̱ð] *-bið -bað -beðið* **tillbe(dja)**, se ex.
tilbringg [ti"l-brịŋŋg] vb[1] **tillbringa**
tilbringger [ti"l-brịŋŋger] *-n (-am) -er* **tillbringare**, se ex.
tildielað [ti´l-di̱elað] **tilldelad**
tilfell [ti"l-fell] *-eð (-ę)* = **tillfälle**, se ex.
tilfellugiet [ti"l-fellugi̱et] f[4] **tillfällighet**
tilfellun [ti"l-fellụn] **tillfällig**, **provisorisk**
tilfrågað [ti̱´l-fråga̱ð] **tillfrågad**
tilgar [ti"l-ga̱r] **bildad** (skapad, gjord); **konstruerad**, se ex.; **tillgjord**, onaturlig
tilgard [ti"l-ga̱rd] n: *-gart* var. av *tilgar*
tilgaungg [ti"l-gąuŋg] *-gaundjin (-gaundjem) -gaungger* **tillgång**
tilguoðudjärå sig -djär sig -djärd sig (äv *-gard sig*) *-gart sig* **tillgodogöra sig**
tilifuon = *(-em) -er* **telefon** || *akudir i tilifuonem* tala i telefon; *i tilifuonem* i telefonen, i telefon, per telefon
tilifuonbuoð = *(-į)* = **telefonbud**
tilifuonbuolag -laeð (-laę) = **telefonbolag**
tilifuonbuok -buotję (-buotjin) -byöker **telefonkatalog**
tilifuonira [tilifuoni̱`ra] o. [tilifụoni̱`ra] vb[1] **telefonera** || *tilifuonir etter* beställa per telefon, ringa o. beställa
tilifuonist -n (-em) -er **telefonist**
tilifuonkabel -n (-kablem) -kabler **telefonkabel**
tilifuonkamir [tilifṵo`n-kami̱r] *-ą* f[1] **mobilkamera**
tilifuonkatalog -lo'n (-logem, äv *-loem) -loger* **telefonkatalog**
tilifuonkontakt -ę (-n) -er **telefonkontakt**
tilifuonkuort -eð (-ę) = **telefonkort**
tilifuonkö -'nn (-em) -er **telefonkö**
tilifuonlieðningg [tilifṵo`n-li̱enịŋŋg] f[3] **telefonledning**
tilifuonlist -ą f[1] **telefonlista**
tilifuonlur -n (-em) -er **telefonlur**
tilifuonnummer -numbreð (-numbrę) = **telefonnummer**
tilifuonrekkningg [tilifṵo`n-rek(k)nịŋŋg] f[3] **telefonräkning**
tilifuonsamtal -eð (-į) = **telefonsamtal**
tilifuonsingnal -n (-em) -er **telefonsignal**
tilifuonstasiuon = *(-em) -er* **telefonstation**
tilifuonstuop -in (-am) -er **telefonstolpe**
tilifuontråð -n (-em) -er **telefontråd**
tiligrafira [tiligrafi̱`ra] vb[1] **telegrafera**
tiligrafist -n (-em) -er **telegrafist**
tiligramm -eð (-ę) = **telegram**
tiliskåp var. av *teleskåp*
tiliwisiuon = *(-em)* **television**
tilkraungglað [ti̱´l-krąuŋglað] **tillkrånglad**
tilkukklað [ti̱´l-kukklað] **tillkrånglad**
tilkumå [ti"l-kụmå·] *-kumb -kam -kumið* (+dat) **tillkomma**, se ex.
tillbringger var. av *tilbringger*
tillegg [ti"l-legg] *-leddjeð (-leddję)* = **tillägg**
tilleggsisulir [ti`lleg(g)s-isuli̱r] vb[1] **tilläggsisolera**
tillemp [ti"l-lęmmp] vb[1] **tillämpa**
tillfell var. av *tilfell*
tillfellugiet var. av *tilfellugiet*
tillfellun var. av *tilfellun*
tillrekklin mer sv var. av *tilrekklin*
tillrekklun mer sv var. av *tilrekklun*
tillstellningg f[3] **tillställning**, ex. se **uppskattad**. Jfr *tilstellningg*
tillstond var. av *tilstond*
tilltag var. av *tiltag*
tilltagsfull var. av *tiltagsfull*
tilltagug lokal var. av *tiltagun*
tillåtels [ti"l-låtels] *-ę (-n)* **tillåtelse**
tilogmin **till** och med
tilold [ti"l-olld] *-eð (-ę)* = **tillhåll**
tilplattað [ti̱´l-plattað] **tillplattad**
tilrekkli [ti"l-rekkli] adv **tillräckligt**
tilrekklin [ti"l-rekklịn] **tillräcklig**
tilrekklun var. av *tilrekklin*
tilrettað [ti̱´l-rettað] tillrättad; **återställd**
tilretter [ti"l-retter] *-n (-am) -er* **återställare**
tilskuorin [ti̱´l-skuorį·n] n: *-skuorið,* pl: *-skuorner* **tillskuren**
tilstampað [ti̱´l-stąmmpað] **tillstampad**

tilsteð -steðer -ste'dd -ste'tt [177] **tillstädja**, tillåta
tilstellningg [ti`l-stel(l)nįŋŋg] f[3] **anordning**; dramatik; äv var. av *tillstellningg*
tilstelld [ti´l-stelld] **iordninggjord**; se vidare *stell til*
tilstond [ti"l-stǫnnd] *-eð (-ę)* = **tillstånd**
tilstymmels [ti"l-stymmels] *-ę (-n) -er*, oftast oböjt **tillstymmelse**
tiltag [ti"l-tag] *-taeð (-taę)* = **tilltag**; initiativ
tiltagsfull [ti"ltags-full] **tilltagsen**, **företagsam**
tiltagslos [ti"ltags-los] **oföretagsam**, **passiv**
tiltagun [ti"l-tagųn] o. ti´l-tagų·n] **tilltagsen**, företagsam
tiltaið se *tiltaiðn*
tiltaiðn [ti´l-taĭ'n] n: *tiltaið*, pl: *-tai'nner* **tilltagen**
tiltygað [ti´l-tygað] **tilltygad**
tilwerk [ti"l-werrk] vb[1] **tillverka**
tilwerkningg [ti"l-werknįŋŋg] f[3] **tillverkning**
tim [tim] *-eð (-ę)* = **team**
timber [tį´mmber] s *timbreð (timbrę)* **timmer**, ex. se **köra**
timber [tį`mmber] vb[1] **timra**, se ex. || *timber upp* timra upp
timberakningg [tį`mmber-aknįŋŋg] f[3] **timmerkörning**
timberask -astjin (-astjem) -asker **timmerstomme**, stomme till timmerbyggnad
timberaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę)* = **timmerhus**
timberbil -n (-em) -er **timmerbil**
timberbyönn = *(-em) -er* **björnbindsle**, björn
timberflotningg [tį`mmbe-flotnįŋŋg] f[3] **timmerflottning**
timberkabb -in (-am) -er **timmerstock**
timberkall -n (-em) -er **timmerman**
timberkåj -ą f[1] **timmerkoja**, ex. se **helgdagskväll**
timberlass -eð (-ę) = **timmerlass**
timberlastbil -n (-em) -er **timmerbil**
timbermakk -mattjin (-mattjem) -makker **timmerman** (insekten)
timbermann = *(-em) -menner* **timmerman** (yrkesmannen)
timbernekk -nettjin (-nettjem) -nekker stor **träklubba**
timberogger -n (-am) -er **timmerhuggare**
timberpenn -ą f[1] **timmerpenna**, **snickarpenna**
timberrenn -ą f[1] **timmerränna**
timbersaks -ę (-n) -er **timmersax**
timberskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **timmerskog** || *wårå i* (el. *auti*) *timberskuog* arbeta i skogen
timberstugu [tį`mmbe-stugu·] f[2] **timmerstuga**
timberstugå äldre grundf t. *timberstugu*
timberstukk -stuttjin (-stuttjem) -stukker **timmerstock**
timberswans -n (-em) -er **timmersvans**
timbertjåk -tjåtjin (-tjåkam) -tjåker **timmerkälke**
timbertjälker pl, b.f. *-tjälkär* (dat *-tjälkum*) **timmerkälke**
timbertjörer -n (-am) -er **timmerkörare**
timbertjörningg f[3] **timmerkörning**
timberweg -we'n (-weem) -weer **timmerväg**
timberwegg -weddję (-weddjin) -wegger **timmervägg**, se ex.
timberöks -ę (-n) -er timmeryxa, tyngre **yxa**
timbrer -n (-am) -er **timmerman**
timbringg f[3] **timring**
timmerswans var. av *timberswans*
timotaj var. av *timutaj*
timutaj oböjl **timotej**
tin -eð (-į) **tenn**, se ex. || *ienneð, twåln, tineð* ... en, två, tre … (skämts; eg. 'järnet, tvålen, tennet'); *skål åv tinį* skål av tenn, tennskål
[1]*tingg tindjeð (tindję)* = **ting** (domstol); **rättegång** || *et tinggs* till tings, inför rätta, ex. se **rätta** s; *ev in að tindję* dra inför tinget, ställa inför rätta
[2]*tingg tindjeð (tindję)* = **ting**, sak || *saker og tingg* saker och ting
tingga vb[1] **tinga** || *tingg ǫ* tinga på, beställa, tinga, se ex.
tingglin **smidig**, **lätthanterlig**, **funktionell**, **praktisk**
tinggsaus [tį´ŋŋ(g)s-aus] *-að (-ą)* =, äv *-eð (-ę)* = **tingshus**
Tinggsauspartjin [tį´ŋŋ(g)saus-parrtśįn] *(-partjem)* **Tingshusparken** i Älvd.
tinggssak [tį´ŋŋ(g)s-sak] *-satję (-satjin) -saker* **tingssak**, rättssak
tinggsstugu [tį´ŋŋ(g)s-stugu·] f[2] tingsstuga, **tingshus**
tinggsstugå äldre grundf t. *tinggsstugu*
tingguord -eð (-ę) = **tingord**, substantiv, i sht konkret
[1]*tiningg* [ti`nįŋg] o. [ti"nįŋŋg] f[3] **tidning**, ex. se **anekdot**, **så** adv
[2]*tiningg* [tį"nįŋŋg] f[3] var. av *tinningg*
tininggslesär [ti`nįŋ(g)s-lesä·r] o. [ti"nįŋ(g)s-lesä·r] *-n (-am) -er* **tidningsläsare**
tininggspapir [ti`nįŋ(g)s-papir] o. [ti"nįŋ(g)s-papir] *-eð (-ę)* = **tidningspapper**

[177] Äldre böjning borde vara *tilsteð – tilsta'dd – tilsta'tt.*

tininggsrubrik [ti`nįŋ(g)s-rubrik] o. [ti"nįŋ(g)s-rubrik] *-rubritjin (-rubritjem) -rubriker* **tidningsrubrik**
tininggstjosk [ti`nįŋ(g)s-tśossk] o. [ti"nįŋ(g)s-tśossk] *-tjostjin (-tjostjem) -tjosker* **tidningskiosk**
tininggsurklipp mer sv var. av *tininggsyrklipp*
tininggsyrklipp [ti`nįŋ(g)s-yklipp] o. [ti"nįŋ(g)s-yklipp] *-eð (-ę)* = **tidningsurklipp**
tinn -ę (=) -er **golvtilja**; pl *tinner,* b.f. *tinnär* (dat *tinnum*) **farstubro** || *autǫ tinnum* (ute) på farstubron
tinne tinn'n (tinnam) tinner **pinne** (t.ex. i räfsa)
tinner se *tinn*
tinningg f3 **tinning**
tinnskard -eð (-ę) =, pl äv *-er* **golvspringa**
tinå tinär – tinäð – tinåð **tindra**; **gnistra**, glimma || *stiennur tinå* stjärnorna tindrar
tiogur [ti"-ogur] **tennfärgade** ögon (eg. 'tennögon'; man kunde få "tennögon", om man sov där det var för kallt)
tiokk [tĭokk] **tjock**, ex. se **vispgrädde** || *tiokkt i weðrę* tjockt i luften, dimmigt
tiokken [tĭo`kkęn] vb1 **tjockna** || *tiokken att* mulna på
tiokkliek [tĭo`kkliek] *-lietjin (-lietjem) -lieker* **tjocklek**
tipp -in (-em) -er **tipp**, se ex.
tippa vb1 **tippa** (i olika bet.) || *tipp i* tippa i
tips -eð (-ę) = **tips**, se ex.
tipsa vb1 **tipsa**
tipspromenað -n (-em) -er **tipspromenad**, ex. se **hit**
tipsrund -ą f1 **tipsrunda**
tipstolv -ą f1 tipsrad med tolv frågor, **frågesport**
tisdag [ti´s-dag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **tisdag** || Fraser se *sunndag*
tisdagsbull [ti´sdas-bull] *-n (-am) -er* **fettisdagsbulle**, semla
tisdagskweld [ti´sdas-kwelld] *-n (-em) -er* **tisdagskväll**
tisdagsmorgun [ti´sdas-morrgųn] = *(-me'nnem) -me'nner* **tisdagsmorgon**
tisdagsnǫt [ti´sdas-nǫt] *-ę (-n) -nęter* **tisdagsnatt**
tiskål [ti"-skål] *-ę (-n) -er* **tennskål**
tįskål var. av *tiskål*
tiss var. av *tiess*
tisstjieð [ti"s-stśieð] *-ę (-n) -er* **tesked**; **kaffesked**
tįsta f1 var. av *tįster* s
tistel -n (tistlam) tistler **tistel**
tįster s *tįstrą* f1 **gnista**, ex. se 1**yra**
tįster vb1 **gnistra**, se ex.
tistjieð [ti"-stśieð] var. av *tisstjieð*
tistop [ti"-stop] *-eð (-ę)* = **tennstop**
tisså tisär – tisäð – tisåð **småle**, **le** i **mjugg**; **fnissa**
tita var. av *ti'tta*
titaldrikk [ti"-taldrikk] *-rittjin (-rittjem) -rikker* **tenntallrik**
titel [ti´tel] *-n (titlem) titler* **titel**
titiðę (titiðn) **tiotiden** || *i titiðn* i (vid) tiotiden
titn var. av *ti'ttn*
titt -n (-em) -er **könsorgan** på man el. handjur, **penis**
ti'tt **tät**, ex. se **dragspel**
ti'tta vb1 **täta** || *ti'tt att* täta igen
ti'ttn vb1 **tätna**
ti'ttrims -ą f1 **tätningsremsa**
titulira [tituli`ra] vb1 **titulera**
titusntals **tiotusentals**
tiu [ti`u] **tio**, se ex.
tiug [tĭug] *tiueð (tiuę)* = **tjog**, se ex.
tiugtals [tĭu`g-tals] **tjogtals**
tiugu [tĭu"gu] **tjugo**, ex. se **grekisk**
tiugufem [tĭugufę´mm] **tjugofem**
tiugufemt [tĭugufę`mmt] **tjugofemte**
tiugufemöringg [tĭugufę´mm-örįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **tjugofemöring**
tiugufiuord [tĭugufĭuo`rd] **tjugofjärde**
tiugufuost [tĭugufuo`sst] **tjugoförsta**
tiugufyra [tĭugufy`ra] **tjugofyra**
tiuguienn [tĭuguįe´nn] **tjugoen**
tiuguiett [tĭuguie´tt] **tjugoett**
tiugund [tĭu"gųnnd] **tjugonde**
tiugunddag [tĭu"gųnd-dag] *-da'n (-daem)* **tjugondag** (Knut) || *um tiugunddag* på tjugondagen, på tjugondag Knut
tiuguniu [tĭugunį`u] **tjugonio**
tiuguniund [tĭugunį`ųnd] **tjugonionde** || *tiuguniundan* den tjugonionde
tiuguoðer [tĭuguo"ðer] **tjugoandra**
tiugusju [tĭugusĭu´] **tjugosju**
tiugusjuund [tĭugusĭu`ųnd] **tjugosjunde**
tiugusjäks [tĭugusĭä´kks] **tjugosex**
tiugusjäkst [tĭugusĭä`kst] **tjugosjätte**
tiugutal [tĭugutal] *-eð (-talį)* = **tjugotal**, se ex. || *iet tiugutal* ett tjugotal; *tiugutaleð* **tjugotalet**; *tiugutals* **tjugotals**
tiugutri [tĭugutri´] **tjugotre**
tiugutrið [tĭugutri`ð] **tjugotredje**
tiugutwer [tĭugutwe´r] **tjugotvå**
tiugutwå [tĭugutwå´] **tjugotvå**
tiuguåringg [tĭu"gu-åŗįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **tjugoåring**
tiuguåtta [tĭuguå`tta] **tjugoåtta**
tiuguåttund [tĭuguå`ttųnd] **tjugoåttonde**
tiugågemas var. av *tiugås-og-gemas*

tiugås-og-gemas [tĭu"gås-o-gę̲`mas] oböjl **kurragömma**
tiund räkn **tionde**
tiund s *-að (-ą) =,* äv f: *-ę (-n) -er* **tionde**
tiundbaur -eð (-ę) = **tiondehärbre**
tiunddiels **tionddels**
tiuoga s f[1] **gren** (på människa), **skrev**; **klyka** || *ukų liuot tiuoga!* vilken skitstövel!, vilken nedrig typ!
tiuoga vb[1] **stega**, se ex., **gå** med långa **kliv**, **kliva** || *tiuog iweg* o. *tiuog åv* stega iväg, kliva iväg
tiuona tiuoner – tiuonde – tiuont, äv vb[1] **tjäna**, se ex.; (den man tjänar kan stå i dativ), se ex.; **förtjäna** || *tiuon att* tjäna igen, tjäna in; *tiuon in* tjäna in; *tiuon ijuop* tjäna ihop; *tiuon åv* avtjäna
tiuor var. av [2]*tiųor*
[1]*tiųor -eð (-ę)* **tjurved**
[2]*tiųor -eð (-ę) =* **penis**; **ollon** (ss kroppsdel)
tiųorais -n (-em) **kärnis**
tiųorgron -ę (=, äv *-grǫ'n) -groner* [-grǫne·r] **tjurgran**
tiųorskaiðer **skidor** av tjurved
tiųortoll -n (-em) -er **tjurtall**
tiųorwið -n (-im) **tjurved**
tiųota tiųot – tiųoteð – tiųotað **tjuta**
tiuov -in (-em) -er **tjuv**
tiuovaktun **tjuvaktig**
tiuovdrag -draeð (-draę) **tjuvdrag**, se ex.
tiuovfistj s *-eð (-ę)* **tjuvfiske**
tiuovfistj vb *-fistjer -fikst -fikst* **tjuvfiska**, se ex.
tiuovgem -ą f[1] **tjuvgömma**
tiuovguoðs [tĭu̲o`v-gu̲oss] *-eð (-ę)* **tjuvgods**
tiuovjakt -ę (-n) -er **tjuvjakt**
tiuovleså [tĭu̲o`v-leså·] *-les -las -lesið* **tjuvläsa**
tiuovlyttja f[1] **tjuvaktig** person
tiuovstart s *-n (-em) -er* **tjuvstart**
tiuovstart vb[1] **tjuvstarta**
tiuovtjik vb[1] **tjuvkika**
tiutal -eð (-į) = **tiotal** || *i tiutals år* i tiotals år, i decennier
tivlingg [ti"vlįŋŋg] *-lindjin (-lindjem) -lingger* **tumme**, ex. se **känsel** || *old tivlinggą* (yngre *tivlinggär* el. *tivlingger*) hålla tummarna
tivlinggsnagel [ti"vlįŋ(g)s-nage·l] *-n (-naglam) -nagler* **tumnagel**
tivlinggtupp [ti"vlįŋg-tupp] *-in (-em) -er* **tummetott**
tiwi var. av *tewe*
tiå Åsenmål för *tiu*
tiårsjubilium -jubilieð (-jubilię) -jubilier **tioårsjubileum**
tiåvå [tĭå"vå] *tiävär – tiäväð – tiåvåð* **smaka** (ge smak); **vattnas** i munnen
tiä [ti̲`ä] räkn var. av *tiu*
[1]*tiäg* [tĭä̲g] *tiä'n (tiäem) tiäer* **teg**, se ex., åkerteg, **åkerlapp**; **äga**, **skifte**
[2]*tiäg* [tĭä̲g] *tiä'n (tiäem) tiäer* **tiotal**
tiägel [tĭä´gel] *tiägleð (tiäglę)* **ormbunke**
tiärv [tĭärrv] **kärv**
tiäst [tĭässt] *-n (-em) -er* **test**, hårtest; **tott** (av gräs el. hår)
tiäv [tĭä̲v] *-in (-em) -er* **smak**
tiöringg [ti̲`-öri̲ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **tioöring**
tj- ord på *tj-* kan äv sökas under *ti-*
tjaingga f[1] **känga**, se ex.
tjaja var. av *tjäja*
tjakk tjattjeð (tjattję) **tjack** (narkotika)
tjangs var. av *stjans*
tjangsa var. av *stjansa*
tjans var. av *stjans*
tjansa var. av *stjansa*
tjarga var. av *tjärga*
tjata vb[1] tjata (fr sv)
tjatt -n (-em) -er **chatt**
tjatta vb[1] **chatta**
tjatter [tśa`tter] vb[1] **tjattra**
tjatun tjatig (fr sv)
tjaungsa vb[1] gå arm i **arm**; **svärma**; ha (stadigt) **sällskap**
tjejser var. av *tjäjser*
tjejwasą f[1] tjevasan (fr sv)
tjekk tjettjin (tjettjem) tjekker **check**
Tjekkien **Tjeckien**
tjekklist -ą f[1] **checklista**
tje-liuoð = (-ę) = **tj-ljud**
tjelun var. av *tjielun*
tjemikalier **kemikalier**
tjemist -n (-em) -er **kemist**
tjempa vb[1] **kämpa**; **streta** || *tjemp ǫ* kämpa på, se ex.
tjempe tjempin (tjempam) tjemper **kämpe**
tjempun **kämpig**
tjend se *tjennd*
tjendis se *tjenndis*
tjener -n (-am) -er **tjänare**
tjennd **bekant** med, **hemmastadd**, **välorienterad**, ex. se **hitta**; i yngre språk äv **känd**, se ex.
tjengguru tjenggurų (tjenggurun) tjenggurur (äv oböjt) **känguru**
tjenis (min nogum) **tjänis** (med ngn)
tjenli adv **passande**, lägligt
tjenlin **tjänlig**, **läglig**, **passande**
tjennbar **kännbar**
tjensel -n (tjenslem) **känsel**, se ex.
tjensla f[1] **känsla**
tjenslin **känslig**
tjenslumessun **känslomässig**

tjenslun var. av *tjenslin*
tjenst -ę (-n) -er **tjänst** || *djär tjenst* göra tjänst
tjensteand -n (-am) -er **tjänsteande**
tjenstebistyr -eð (-ę) = **tjänsteärende**, tjänsteförrättning
tjenstemann = (-em) -menner **tjänsteman**
tjensterįes -ą f[1] **tjänsteresa**
tjenstlieðugiet f[4] **tjänstledighet**
tjenstlieðun **tjänstledig**
tjenstwillun **tjänstvillig**
tji oböjl **tji** || *tji fikk du!* tji fick du!
tjibiku [tśi"biku] f[2] liten, finare **släde**
tjibikå sannolik äldre grundf t. *tjibiku*
tjiðnapp vb[1] **kidnappa**
tjieksel [tśįe`ksel] *-n (tjiekslam) tjieksler* **körtel**; **mandel**, **tonsill**; **knuta** i kött
tjieksl var. av *tjieksel*
tjieksle var. av *tjieksel*
tjielun **kelig**
tjiess! **jisses!**
tjika vb[1] **kika**
Tjikago **Chicago**
tjiken vb[1] **kikna**
tjiker -n (-am) -er **kikare**, se ex.
tjikersykt -eð (-ę) = **kikarsikte**
tjikk tjittjin (tjittjem) tjikker **spene**, ex. se [1]**lov**
tjikke var. av *tjikk*
tjikkwarm **spenvarm**
tjikun **plirig**, **kisögd**
tjikųost -ą f[1] **kikhosta**
tjil -n (-em) -er **kil**
tjila vb[1] **kila** || *tjil fast* kila fast
Tjile **Chile**
tjilingg [tśi"lįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **killing**, se ex.
tjilinggsbukk [tśi"lįŋ(g)s-bukk] *-buttjin (-buttjem) -bukker* ung **spoling**, **halvvuxen** pojke
tjillingg åld var. av *tjilingg*
tjilomįeter mer sv var. av *tjilumįeter*
tjilu oböjl **kilo**
tjilumįeter oböjl ss mått, annars *-n (-mįetrem) -mįetrer* **kilometer**, ex. se **timme**
tjilumįeterlaungg **kilometerlång**
tjiluwatt -n (-em) = **kilowatt**
tjiluwattaim -in (-am) -er **kilowattimme**
tjiluwis [tśi´lu-wįs] o. [tśį`lu-wįs] **kilovis**
tjimm -in (-em) -er **mage** på fisk
Tjina **Kina**
tjinarestaurangg -andjin (-andjem) -angger **kinesrestaurang**
tjinįes [tśinįe´s], äv [tśįnįe´s] *-n (-em) -er* **kines**
tjinįesisk **kinesisk**
tjinįesjätå [tśinįe`s-jätå·] oböjl **kinamat**
tjinka vb[1] **kinka**, vara **kinkig**
tjinkun **kinkig**; **kräsen** (i fråga om mat)
tjinna s f[1] **kärna**
tjinna vb[1] **kärna**
tjinningg f[3] **kärnande** (smörberedning)
tjinnmoll -ą f[1] **kärnstav**
tjinnstjyr -eð (-į) **kärnmjölk**
tjinnstjyrskaku [tśį`nnstśys-kaku·] f[2] **kärnmjölkskaka**
tjinnstjyrskåkå äldre grundf t. *tjinnstjyrskaku*
tjinnungg -undjin (-unggam) -ungger **timmerstock** (kortare stock i timmervägg), **skarvbit** i timmervägg
tjinnuok -uotjin (-uotjem) -uoker **kärna**, **smörkärna**
tjippa s f[1] **bukett**; **blomställning**; **knippa**
[1]*tjippa* vb[1] **skrämma** (få ngn att plötsligt bli rädd, hoppa till)
[2]*tjippa* vb[1] **kippa** || *tjipp eter andam* kippa efter andan
tjippas tjippes – tjipptes – tjipptas **hoppa** till, **rycka** till, **spritta** till, **haja** till || *tjippas til* detsamma som *tjippas*
tjippskuo'dd **kippskodd**
tjippun **lättskrämd**, se ex., **rädd**
tjips -eð (-ę) = **chips**, **chipp**
tjirpa vb[1] **sirpa**, **sjunga**, **spela** (om ”syrsor” o. gräshoppor)
tjirulin [tśi"rulįn] **kvittrig**, kvittrande; **glad** o. livlig, **munter**
tjirurg tjirurdjin (tjirurdjem) tjirurger **kirurg**
tjirurgisk **kirurgisk**
tjirå tjirär – tjiräð – tjiråð **kvittra**, se ex.; vara **glad** || *tjirå ringgum* + ack flirta med
tjiråfugel [tśi"rå-fuge·l] *-n (-fuglem) -fugler* **gladlynt** person, muntergök
tjiråld [tś"iråld] *-n (-em) -er* **örfil**
tjis (min ogum) vb[1] **kisa** (med ögonen)
tjissla vb[1] **kittla**, se ex.
tjisslas tjissles – tjissles – tjisslas **kittlas**
tjissler -n (-am) -er kittlare; **klitoris**
tjisslun **kittlig**
tjista f[1] **kista**
tjitt -eð (-ę) **kitt**
tjitta vb[1] **kitta**
Tjittan (Tjittam) **Kittan** (by i Älvd)
tjitte tjittn (tjittam) tjitter **kätte**, **avbalkning** i fähus för mindre djur; **inhägnad**; **fålla**, **hage**; **hundgård**, se ex.
Tjittkaller Kittankarlar; **Kittanbor** (inv i Älvdalsbyn Kittan)
Tjittn äldre grundf t. *Tjittan*
tjitål [tśi"tål] **kittlig**
tjoa vb[1] **tjoa** || *tjo til* tjoa till, säga ifrån
tjofsa f[1] **slarvmaja**, **lolla**

tjosk tjostjin (tjostjem) tjosker **kiosk**, ex. se **bomma** igen
tjug var. av *tiug*
tjugel [tśu"gel] vb[1] vara **overksam**, se ex., slöa
tjugga vb[1] **dansa**; **skutta**; få att **gunga**, vagga || *tjugg og riką* dansa disko (nydal); *tjugg åv* gunga iväg
tjuggflåkå [tśu`gg-flåkå·] *-n (-m) -flatjir* **studsmatta** (nydal, eg. 'skuttflak')
tjugu [tśu"gu] var. av *tiugu*. För sms se detta
tjugu-gema var. av *tiugås-og-gemas*
tjugund [tśu"gųnnd] var. av *tiugund*
tjugunddag var. av *tiugunddag*
tjugu-og-gema var. av *tiugås-og-gemas*
tjugås-og-gemas var. av *tiugås-og-gemas*
tjuka f[1] **ticka**
tjukk tjuttjin (tjuttjem) tjukker **chuck**
tjuosle tjuosl'n (tjuoslam) tjuosler **kjol**
tjuoslfetil [tśuosl-feti·l] *-n (-fesslem) -fessler* barn som hänger sin mor i kjolarna, efterhängset barn, **efterhängsen** person, jfr *fetil*
tjuoslfold -n (-em) -er **kjo(rte)lfåll**
tjuoslkupp -in (-am) -er **väska** till kvinnans älvdalsdräkt
tjuosltyg -tyeð (-tyę) = **kjoltyg**
tjuov med sms yngre var. av *tiuov*
tjurun **tjurig** (äv om ved)
tjusa vb[1] **kela**, hångla
tjuser -n (-am) -er **tjusare**, **charmör**
tjusun **tjusig**
tjya f[1] **fägata**
tjykklingg -lindjin (-lindjem) -lingger **kyckling**
tjykklingglår -eð (-ę) = **kycklinglår**
tjyla s f[1] kyla (fr sv)
tjyla vb *tjyler – tjylde – tjylt* **kyla**
tjylaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę)* = **kylhus**
tjyler -n (-am) -er **kylare**
tjylla f[1] **pung**, ex. se [1]**loda**; **bock (**man som springer efter fruntimmer)
tjyllknapp -in (-em) -er **testikel**
tjyllkupp -in (-am) -er **pung**
tjylningg f[3] **kylning**
tjylruom -eð (-ę) = **kylrum**
tjylskåp -eð (-ę) = **kylskåp**
tjylskåpsdörer [tśy`lskåps-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **kylskåpsdörr**
tjylslå -slår -sluog -slaið **kylslå**, **temperera**, **värma** lite grann
tjylun kylig (fr sv)
tjylwäsk [tśy`l-wäsk] *-ą* f[1] **kylväska**
Tjyndmessą f[1] **Kyndelsmässodagen**
tjynne -ð (tjynnę) = **kynne**
tjyper -n (-am) -er **kypare**
tjyr -ę (-n) tjyner [tśy´ner], pl dat *tjy'mm,* äv *tjynum* [tśy´nųm] **ko**, se ex. || *tjyrę werd it ikåv* kon blir inte med kalv, kon är gall
tjyrali [tśy´r-ali·] *-n (-ålåm) -alir* **kosvans**
tjyrauð [tśy´r-auð] *-ę (-n) -er* **kohud**
tjyrbient [tśy´-bient] **kobent**
tjyrbryms [tśy´-brymms] *-n (-em) -er* **fäbroms**
tjyrdis [tśy´-dis] *-n (-am) -er* **kospene**
tjyrdrit [tśy´-drit] *-eð (-į)* **koskit**, **kogödsel**
tjyrdritlem [tśy´drit-lęm] *-ą* f[1] **komocka**, ex. se **platt**
tjyrdritlyöð [tśy´drit-lyöð] *-ą* f[1] **komocka**
tjyrdritruk [tśy´drit-ruk] *-ą* f[1] lite högre **komocka**
tjyrdyndj [tśy´-dynndź] *-ą* f[1] kodynga, **kogödsel**
tjyrfisuassistent [tśy´fisu-asistęnnt] *-n (-em) -er* **inseminatör** (skämts)
tjyrfläð [tśy´-fläð] = *(-ę)* = **kohjord**
tjyrfuoðer [tśy´-fuoðe·r] *-fuoðreð (-fuoðrę)* kofoder, **komat**, koföda
tjyrjätå [tśy´-jätå·] oböjl **komat**, koföda
tjyrklin var. av *tjyörtjlin*
tjyrkwið [tśy´-kwið] *-n (-im) -ir* **komage**
tjyrkåv [tśy´-kåv] *-in (-em) -er* **kvigkalv**
tjyrlem [tśy´-lęm] *-ą* f[1] **komocka**
tjyrmyöl [tśy´-myöl] *-eð (-į)* **gröpe** till kor
tjyrp -in (-em) -er **snörp**, ihopsnörpning; **snorkig** (mans)person || *djärå ien tjyrp* göra en snörp (ihopsnörpning)
tjyrpa vb[1] **snörpa** || *tjyrp ijuop* snörpa ihop
tjyrpun **snörpig**, **snorkig**
tjyrpåyk [tśy´-påĭk] *-påytjin (-påykam) -påyker* **cowboy**
tjyrrump [tśy´-rųmmp] *-ą* f[1] **kosvans**, se ex.
tjyrsopp [tśy´-sopp] *-in (-em) -er* kosvamp, **sopp**, **rörsvamp** (i sht de större arterna)
tjyrstjäll [tśy´-stśäll] *-ą* f[1] **koskälla**
tjyrtjikk [tśy´-tśikk] *-tjittjin (-tjikkam) -tjikker* **kospene**
tjyrtjyötfess [tśy´-tśyötfess] *-n (-em)* **nötfärs**
tjyrtyöðer [tśy´-työðe·r] *-työðreð (-työðrę)* = kotjuder, **tjuder** för ko
tjyruonn [tśy´r-ųonn] *-eð (-ę)* = **kohorn**
tjyruop [tśy´r-uop] *-in (-em) -er* hop av kor, **kohjord**
tjyrweg [tśy´(r)-weg] *-n (-weem) -weer* **kostig**
tjyrålå -n ack o. yngre grundf av *tjyrali*
tjyss -n (-em) -er **kyss**
tjyssa vb[1] **kyssa** || *tjyss ien kukk!* dra åt helvete!
tjytjy [tśy"tśy] o. [tśy"tśy] oböjl **vovve**, se ex.
tjytå tjytär – tjytäð – tjytåð **ligga** med, ha **samlag** (med), **knulla**
tjytåfilm [tśy"tå-fillm] *-in (-em) -er* **porrfilm**
tjytågummi [tśy"tå-gųmmi] i regel oböjt **kondom**
tjytåludd [tśy"tå-ludd] *-ą* f[1] **villig** kvinna (kvinna som gärna ställer upp på sex)

tjytåskrubb [tśy"tå-skrubb] *-in (-em) -er* **husvagn** (skämts, eg. 'samlagsskrubb')
tjyvfistj var. av *tiuovfistj*
tjyvjakt var. av *tiuovjakt*
tjyvleså [tśy`v-leså·] var. av *tiuovleså*
tjyök tjyötjeð (tjyötję) = **kök**, ex. se **röra** s
tjyöksa f[1] **köksa**, se ex.
tjyöksassistent [tśyö´ks-asistęnnt] *-n (-em) -er* köksassistent, **hushållsassistent**
tjyöksbuord [tśyö´ks-buord] *-eð (-ę)* = **köksbord**
tjyöksdörer [tśyö´ks-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **köksdörr**
tjyöksflekt [tśyö´ks-flekkt] *-n (-em) -er* **köksfläkt**
tjyöksglas [tśyö´ks-glas] *-eð (-į)* = **köksfönster**, se ex.
tjyöksguov [tśyö´ks-guov] *-eð (-ę)* = **köksgolv**, se ex.
tjyöksgräjur [tśyö´ks-gräjur] pl (dat *-gräjum*) köksgrejer, **husgeråd**
tjyöksklukk [tśyö´ks-klukk] *-ą* f[1] **köksklocka**
tjyöksknaiv [tśyö´ks-knaĭv] *-in (-em) -er* **kökskniv**
tjyöksluku [tśyö´ks-luku·] f[2] **kökslucka**
tjyökslukå äldre grundf t. *tjyöksluku*
tjyöksmasin [tśyö´ks-masįn] = *(-em) -er* **köksmaskin**
tjyöksmįester [tśyö´ks-mįester] *-n (-am) -er* **köksmästare**
tjyökspapir [tśyö´ks-papir] *-eð (-ę)* kökspapper, **hushållspapper**
tjyökssoff [tśyö´ks-soff] *-ą* f[1] **kökssoffa**
tjyöksspis [tśyö´ks-spis] *-n (-em) -er* **köksspis**
tjyöksstuol [tśyö´ks-stuol] *-n (-em) -er* **köksstol**
tjyökstraigard var. av *tjyöksträgard*
tjyöksträgard [tśyö´ks-trägard] *-n (-em) -er* **kökträdgård**
tjyökswe'n [tśyö´ks-we'n] *(-weem)* **köksvägen**
tjyökswåg [tśyö´ks-wåg] *-wåę (-wå'n) -wåger* **hushållsvåg**
tjyöl -n (-im) -ir **köl**; **ödemark** där myrslåtter bedrevs || *et tjyöls* ut i ödemarken
tjyölbuð [tśyö"l-buð] *-ę (-n) -er* **slogbod**
tjyöld -ę (-n) **köld**, ex. se **hungrig**, **lida** av, **slå** in
tjyöldknepp -in (-em) -er **köldknäpp**
tjyölduol -eð (-į) = **köldhål**
tjyöless [tśyö"l-ess] *-ą* f[1] myrslogshässja, **myrhässja**
tjyölkaller [tśyö"l-kaller] pl, b.f. *-kallär* (dat *-kallum*) **slåtterfolk** (på myrslåtter)
tjyöllag [tśyö"l-lag] *-laeð (-laę)* = **slåtterlag** (vid myrslåtter)
tjyölslått [tśyö"l-hlått] *-n (-em)* **myrslåtter**
tjyölå tjyölär – tjyöläð – tjyölåð bedriva **myrslåtter**, ex. se **sluta**
tjyön adj **talför** || *tjyön i munnem* talför, munvig, slagfärdig
tjyön s *-eð (-ę)* = **kön**
tjyönlos var. av *tjyönslos*
tjyönsdiskriminiringg f[3] **könsdiskriminering**
tjyönslos **könlös**
tjyönsneutral **könsneutral**
tjyönsuord [tśyö´ns-uord] o. [tśyö`ns-uord] *-eð (-ę)* = **könsord**
tjyöp -eð (-ę) = **köp** || *(up)ǫ tjyöpeð* på köpet
tjyöpa tjyöper – tjyöpte – tjyöpt, lokalt äv vb[1] **köpa**, ex. se **dansk** adj, **finess** || *tjyöp aut* köpa ut; *tjyöp i lag* köpa tillsammans, se ex.; *tjyöp upp* köpa upp
tjyöpbriev -eð (-ę) = **köpebrev**
tjyöper -n (-am) -er **köpare**
Tjyöpingg **Köping**
tjyöpsentrum -eð (-ę) = **köpcentrum**
tjyöpstell -eð (-ę) = **köpcentrum**
tjyöra tjyörer – tjyörde – tjyört köra, **fösa**, **driva** || *tjyör aut* köra ut, driva ut; *tjyör dieðǫ* köra bort, köra iväg; *tjyör in* köra in, driva in, fösa in; *tjyör iweg* köra iväg, köra bort; *tjyör min* + dat köra med, hunsa; *tjyör ǫ* driva på, mana på; *tjyör undǫ* o. *tjyör åv* köra undan, köra iväg, köra bort, se ex.
tjyörklin var. av *tjyörtjlin*
tjyörtja f[1] **kyrka**, ex. se **jättebra** || *et tjyörtjer* till kyrkan
tjyörtjarkiv -eð (-ę) = **kyrkoarkiv**
tjyörtjbaink -baintjin (-baintjem) -bainker **kyrkbänk**
tjyörtjbaur -eð (-ę) = **kyrkhärbre**
tjyörtjbokk -bottjin (-bokkam) -bokker **kyrkbacke**, ex. se **evinnerlig**
tjyörtjbuok -buotję (-buotjin) -byöker **kyrkbok**, se ex.
tjyörtjby -nn (-mm) -er **kyrkby**
Tjyörtjbynn (-bymm) **Älvdalens kyrkby** || *upi Tjyörtjbymm* uppe i Kyrkbyn
Tjyörtjbysfuok -fuotjeð (-fuotję) **Kyrkbybor** (inv i Älvdalens kyrkby)
tjyörtjgard -n (-em) -er **kyrkogård**
tjyörtjgaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **kyrkgång**; **kyrkogång** (det att gå i kyrkan)
tjyörtjierd -n (-am) -er **kyrkoherde**
tjyörtjkaffi oböjl **kyrkkaffe**, ex. se **Porfyrgården**
tjyörtjkaj -ą f[1] **kaja**
tjyörtjklukk -ą f[1] **kyrkklocka**
tjyörtjkör -n (-em) -er **kyrkokör**
tjyörtjlin **kyrklig**
tjyörtjmusik -itjin (-itjem) **kyrkomusik**

tjyörtjmusiker -n (-am) -er **kyrkomusiker**
tjyörtjmy̨öt -eð (-ę) = **kyrkomöte**
tjyörtjnuotiser **predikoturer**
tjyörtjruom -eð (-ę) = **kyrkorum**
tjyörtjråð = *(-ę)* = **kyrkoråd**
tjyörtjsilver -silvreð (-silvrę) **kyrksilver**
tjyörtjslavisk **kyrkslavisk**
tjyörtjstöt -n (-em) -er **kyrkstöt**
tjyörtjtorn -eð (-ę) = **kyrktorn**
tjyörtjtupp -in (-am) -er **kyrktupp**, se ex.
tjyörtjwakter -n (-am) -er kyrkvaktare
kyrkvaktmästare
tjyörtjwaktmįester -n (-am) -er
kyrkvaktmästare
tjyörtjwin -eð (-ę) **nattvardsvin**
tjyörtjwärd -n (-em) -er **kyrkvärd**
tjyörtjår -eð (-ę) = **kyrkoår**
tjyörtjärr -n (-am) -er **kyrkoherde**
tjyösle Evbgsmål för *tjuosle*
tjyössber [tśyö´ss-be̲r] *-eð (-ę)* = **körsbär**
tjyössbersstie -n (-nem) -ner **körsbärskärna**
tjyössberstrai -'tt (-trainę) = **körsbärsträd**
tjyöt -eð (-į) **kött**, ex. se **rå** adj
tjyötbit [tśyö"t-bi̲t] *-n (-em) -er* **köttbit**
tjyötbull [tśyö"t-bull] *-n (-am) -er* **köttbulle**
tjyötfess [tśyö"t-fess] *-n (-em)* **köttfärs**
tjyötfesslimp [tśyö"tfes-lįmmp] *-ą* f[1]
köttfärslimpa
tjyötfessåʼss [tśyö"tfes-så̲ss] *-n (-em)*
köttfärssås
tjyötgryn [tśyö"t-gry̲n] *-ę (-gry̨ʼn) -gryner*
liten **köttbit**, ”köttsmula’
tjyötgryt [tśyö"t-gry̲t] *-ą* f[1] **köttgryta**
tjyötjäll [tśyö"t-jäll] *-n (-am) -er* **kötthylla** av
spjälor uppe vid taket, där kött förvarades
tjyötkwenn [tśyö"t-kwęnn] *-ę (=) -er*
köttkvarn
tjyötmaungg [tśyö"t-mąuŋg] *-maundjin*
(-maunggam) -maungger **talgoxe**,
ex. se **kvittra**
tjyötmaungs lokal var. av *tjyötmaungg*
tjyötokk -ottjin (-okkam) -okker
köttbit el. **köttskiva**
tjyötsaft [tśyö"t-safft] *-eð (-ę)* **köttsaft**
tjyötsapt se *tjyötsaft*
tjyötstakk [tśyö"t-stakk] *-stattjin (-stattjem)*
mkt **kött**, stor mängd **kött**
tjyötsupp [tśyö"t-supp] *-ą* f[1] **köttsoppa**
tjyötöks [tśyö"t-ökks] *-ę (-n) -er* **köttyxa**
tjyöva vb[1] **frysa** (bildas is el. issörja i
vattendrag); **bottenfrysa** || *tjyöv att* frysa till,
börja isbeläggas; *tjyöv sig* lägga sig, bli
isbelagd
tjå sig tjår sig – tjå'dd sig – tjåeð sig el. *tjå'tt sig*
tåla sig, ge sig till **tåls**, stilla sig, **lugna** sig

tjåk tjåtjin (tjåtjem) tjåker **choke**
tjåke tjåtjin (tjåkam) tjåker **kälke**
tjåkel vb[1] **tjata** missnöjt; **kinka**, gnälla
tjåklun missnöjt **tjatig**
tjåksun [tśå̲`ksųn] **oländig** (risig, ev. blöt),
besvärlig att gå i
tjäa lokal var. av *tjäja*
tjäbbel [tśä´bbel] s *tjäbbleð (tjäbblę)* **käbbel**
tjäbbel [tśä`bbel] vb[1] **käbbla**
tjäft se *tjäpt*
tjäfta se *tjäpta*
[1]*tjägel* [tśä"gel] *tjäglą* f[1] **kägla**, se ex.
[2]*tjägel* [tśä´gel] var. av *tiägel*
tjäja f[1] **kedja**, se ex.
tjäjjuol -eð (-į) = **kedjehjul**
tjäjkrans -n (-em) -er **kedjekrans**
tjäjser -n (-am) -er **kejsare**
tjäjserkruon -ą f[1] **kejsarkrona**
tjäkbien -eð (-ę) = **käkben**
tjäke tjätjin (tjäkam) tjäker **käke**
tjäkkel vb[1] spela **kägla**, slå käglor
tjäks -eð (-ę) = **kex**
tjäksa vb[1] **käxa**
tjälker pl, b.f. *tjälkär* (dat *tjälkum*) timmer**kälke**
Tjäll **Kjell**
tjälla f[1] **källa**. Jfr *kelda*
tjäller -n (-am) -er **källare** || *niði tjälleram*
i källaren
tjällermįester -n (-am) -er **källarmästare**
tjällertrampur f[1] pl, (dat *-trampum*) **källartrappa**
tjällerwåningg f[3] **källarvåning**
tjälta vb[1] **kälta**, **tjata**
tjäpp -in (-em) -er **käpp**
tjäpptjinįes -n (-em) -er **käppkines**
tjäpt -n (-em) -er **käft**, se ex.; **käke**
tjäpta vb[1] **käfta**
tjäptas tjäptes – tjäptes – tjäptas **käfta**,
munhuggas; **gräla** || *tjäptas mųota* käfta emot
tjär **kär** || *tjäre* snälla du, var snäll och, se ex.;
tjär tokk fer o. *tjär tjär tokk fer* hjärtligt tack;
(men) tjäre! kära nån!
[1]*tjärest -ą* f[1] **käresta**
[2]*tjärest -n (-am) -er* **pojkvän**
tjärga vb[1] **tjata**, **gnata**; **tugga** ihållande o. med
möda; **kärva** så att visst ljud uppstår
tjärgan oböjl **kältande**, **tjatande**, tjat
tjäringgkrut [tśä"rįŋ-kru̲t] var. av *kelinggkrut*
tjärka vb[1] : *tjärk i sig* **gnaga** i sig. Se vidare *tjärga*
tjärl -eð (-ę) = **kärl**, blodkärl
tjärliek -lietjin (-lietjem) **kärlek**
tjärlieksbriev -eð (-ę) = **kärleksbrev**
tjärlieksdikt -ę (-n) -er **kärleksdikt**
tjärlieksfeklaringg f[3] **kärleksförklaring**
tjärlieksfull **kärleksfull**
tjärliekshistorr -ą f[1] **kärlekshistoria**

tjärliekswenn = *(-em) -er* **hjärtevän**
tjärlieksört -ę (-n) -er **kärleksört**
tjärlkramp -in (-em) **kärlkramp**
tjärna f[1] **kärna** (i sht i säd)
tjärnfull **kärnfull**
tjärnwirtj -eð (-ę) **kärnvirke**
tjärr -eð (-ę) = **kärr**
tjärra f[1] **kärra**, ex. se **hämta**
tjärrais [tśä`r(r)-raĭs] *-eð (-ę)* **dvärgbjörk**
tjärrjuol -eð (-į) = **kärrhjul**
tjärrweg -we'n (-weem) -weer **kärrväg**, **körväg** (enklare, bruten väg)
tjärve tjärvin (tjärvam) tjärver **kärve**
tjärwenlin **kärvänlig**
tjäråvjärtą! **kära hjärtanes!**
tjäver [tśä"ver] vb[1] **käbbla**; **pladdra**, **babbla**; **tjata**; **skälla** ihärdigt; **bjäbba**, **småskälla**; **tjattra** || *tjäver ǫ* skälla ihärdigt; avge annat envetet (ihållande) läte, ex. se **enveten**
tjävrun [tśä"vrụn] **pladdrig**
tjön var. av *tjyön*
Tjöpenamn **Köpenhamn**
tjör i uttr *i iett tjör* i ett **kör**
tjörbar **körbar**
tjörer -n (-am) -er **körare**
tjörkuort [tśö`-kuort] *-eð (-ę)* = **körkort**, ex. se **förnya**
tjörner -n (-am) -er **körnare**
tjörrieskap -in (-em), äv n: *-eð (-ę)* = **körredskap**
tjörskaul -n (-am) -er **körskola**
tjörweg -we'n (-weem) -weer **körväg**
tjössber med sms var. av *tjyössber*
T-kossningg [te`-kos(s)nịŋŋg] f[3] **T-korsning**
to lokal var. av *ton*
tǫ lokal var. av *ton*
toadörer [to`a-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*) **toadörr**, toalettdörr
toalettwäsk [toale`tt-wäsk] *-ą* f[1] **toalettväska**
tǫett [tǫ"-ett] *-ą* f[1] **tåhätta**
toffel [to`ffel] *tofflą* f[1] **toffel**, se ex.
tǫflekk [tǫ"-flekk] liten fläck av **barmark**
tǫil [tǫ"-il] *-n (-em) -er* **mellanfotsben**
tokk oftast oböjt **tack**, ffa i uttr *tjär tokk fer* hjärtligt tack; se äv ex. || *tokk al du åvå* tack ska du ha; *tokk siuov* tack själv
tokka vb[1] (+dat) **tacka**, se ex. || *tokk fer nylest* o. *tokk fer sienest* tacka för sist (senast); *tokk åv* tacka av, avtacka
tokkbyön -ę (-bɣö'n) -byöner **tackbön**
tokksam var. av *takksam*
[1]*tol -eð (-ę)* **dumheter**, **tok**, tokeri, **stölleri**, **stollighet**, **fåneri**; struntprat ||
ukað tol! vilka dumheter!
[2]*tol -n (-em) -er* **fåne**, se ex., **stolle**, **tok**
tola s f[1] **fånig** flicka el. kvinna, **toka**, **stolla**
tola vb[1] **fåna sig**, **tokas**, bära sig **tokigt** åt, bära sig **stolligt** åt; prata **strunt** || *tol ijuop* toka ihop, se ex., tota ihop; *tol ǫ min* fåna sig med; *tol til* fåna till, toka ihop, tota till, tota ihop; *tol til sig* spela pajas; *tol åv* toka iväg, se ex.
tolberit [to`l-beri·t] oftast oböjt **stolla**, **fjolla**, **toka**, **fånig** flicka el. kvinna
tolbjälla f[1] **toka**, **fånig** flicka el. kvinna
toldrait -n (-em) -er **fåntratt**
tolett var. av *toletta*
toletta [to`l-etta] f[1] **toka**, **fånig** flicka el. kvinna, **stolla**
tolft räkn se *tolpt*
tolft s *-ę (-n) -er* **tolft**
tolglam -eð (-ę) **struntprat**
toljobb -in (-em) -er **fåntratt**, enfaldig man
toljugǫ [to`l-jugǫ·] oböjl **fåntratt**, enfaldig man
tolk toltjin (toltjem) tolker **tolk**
tolka vb[1] **tolka**
tolkningg f[3] **tolkning**
toll -n (-em) -er **tall**, ex. se **barr**
tollbait -n (-em) -er **tallbit** (fågeln)
Tollbokkan ack o. yngre grundf av *Tollbottjin*
Tollbottjin (-bottjem) **Tallbacken** (äldreboende i Älvd)
tollbår -eð (-ę) **tallbarr** (kollektivt)
tollbårnǫl -ę (-n) -er **tallbarr** (enskilt)
tollegg [to`l(l)-legg] *-leddjin (-leddjem) -legger* **tallstam**
tollieð -ę (-n) -er **tallhed**
tollknar -n (-em) -er **spillkråka**. Se FNB
tollkraungen -kraungną f[1] **tallkrona**
tollkruon -ą f[1] var. av *tollkraungen*
tollkuott -n (-em) -er **tallkotte**
tollkwegel [to`ll-kwege·l] *-kweglą* f[1] **tallkotte**
tollkwist -n (-em) -er tallkvist; **tallgren**
tollplant mer sv var. av *tollplemt*
tollplaunk -ą f[1] **furuplanka**
tollplemt [to`ll-plęmm(p)t] *-ą* f[1] **tallplanta**
tollrais -eð (-ę) **tallris**
tollruot -ą f[1], äv *-ę (-n) -ryöter* [178] **tallrot**
tollskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **tallskog**, furuskog
tollskuorulaus [to`llskuoru-laus] *-ę (-n) -låyser* **trädkrypare**
tollslan -ą f[1] tallslana, **slana** av tall
tollstrott -n (-em) -er **tallstrunt**, **tallskott**
tolltimber -timbreð (-timbrę) **talltimmer**
tolltit -ą f[1] **talltita**
tolltrost -n (-em) -er **taltrast**

[178] Blandad böjning är vanlig: *-ę (-n) -ur*

tolltull -n (-am) -er **talltopp**
tolltupp -in (-em) -er **talltopp**
tollwertj -eð (-ę) **furuvirke**
tollwið -n (-im) **furu**; **tallved**, **furuved**
tollwirtj var. av *tollwertj*
tollǫs -n (-em) -er **tallås**
tolnikka f[1] **toka** (fånig flicka el. kvinna)
tolpitri [to̲`l-pitri·] oböjl **fåntratt**, **stolle**
tolpt [to`llpt] **tolfte**
tolrov -ę (-in) -ir **fåntratt**
tolskoll -n (-am) -er **tokskalle**, **dumskalle**
tolta f[1] **tolta**, **torta**
toltavi [to̲`l-tavi·] *-n (-tåvåm) -tavir* **fåntratt**, **dumbom**; enfaldig man el. pojke
toltitt -n (-em) -er **fåntratt**; enfaldig man el. pojke
toltyðyl [to̲`l-tyðy·l] *-n (-em) -er* **fåntratt**, **tokstolle**
toltytt var. av *toltytta*
toltytta f[1] **toka**, **fånig** flicka el. kvinna, **stolla**
tolugiet f[4] **fånighet**, **dumhet**, **stollighet**
tolun **fånig**, **dum**, se ex., **löjlig**, **knasig**, **stollig**; **tokig**; **senil**
tolv **tolv**
tolva f[1] **tolva**
tolvmann = (-em) -menner **tolvman**, dvs **nämndeman** i häradsrätten || *Tolvmann* Nalle (noanamn för björnen)
tolvstjilingg [to`llv-stśiliŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **tolvskilling**
tolvtagger -n (-am) -er **tolvtaggare**
tolvtiðę [to´llv-ti̲ðę] *(-tiðn)* **tolvtiden** || *i tolvtiðn* i (vid) tolvtiden
tolvundraðtaleð (-talį) **tolvhundratalet**
tolvåringg [to`llv-å̤riŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **tolvåring**
tom [tǫm] *-in (-em) -er* **töm**; **rep**
tomatsupp var. av *tuomatsupp*
tomatså'ss var. av *tuomatså'ss*
tomlop -eð (-ę) = **tömring**
tomskot -n (-am) -er **repstump**
tomstierd [to̲`m-sti̲erd] **svårkörd**, **trögstyrd**
ton tonę (tǫ'n) töner (lokalt pl: *tener*), dat pl: *tö'mm* (äv *tönum* [tǫ̈´nųm]) **tå**, ex. se **binda** om, **värma** upp || *go ǫ tö'mm* gå på tå, tassa (gå tyst); *stand ǫ tö'mm* stå på tå; *stand ǫ tö'mm fer* fjäska för
tǫnagel [tǫ"-nage·l] *-n (-naglam) -nagler* **tånagel**
tonir [tǫ"ni̲r] vb[1] **tjata**; **bråka**, **härja**, **väsnas**, **stoja**
tonn oböjl **ton** (1000 kg), se ex.
tonnwis **tonvis**
torg [torrg] *torreð (torrę) =*, äv: *tordjeð (tordję) =* **torg**, se ex.
torga vb[1] (+dat) **slå** ihjäl; **misshandla** grovt; **tjata**, se ex.
torgan s oböjl **tjatande**, tjat
torgdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **torgdag**
[1]*tork tortjin (tortjem) torker* **tork**, äv alkoholistanstalt
[2]*tork* **tork** (torkning) || *i tork* på tork, se ex.; *ǫ tork* på tork
torka s f[1] **torka** || *et torker* på tork, se ex.
torka vb[1] **torka**, se ex. || *tork att* torka upp; *tork aut* stryka ut, sudda ut; *tork brott* torka bort; *tork dambeð* dammtorka, damma; *tork ijuop* torka ihop; *tork til* slå till; *tork undǫ* torka bort, se ex.; *tork upp* torka upp; *tork åv* torka av, se ex.; torka bort, förtorka
torkað **torkad**; **vissen**
torkaðfisk -fistjin (-fistjem) **torkad** fisk, **torrfisk**
torkaðtjyöt -eð (-į) **torkat** kött
torkas torkes – torkes – torkas **torka**, se ex. || *torkas åv* torka bort, förtorka
torker -n (-am) -er **torkare**
torkningg f[3] **torkning**
torkruom -eð (-ę) = **torkrum**
torksskruv -in (-em) -er **torxskruv**
torkstellningg f[3] **torkställning**
torkstugu [to`rrk-stugu·] f[2] **torkhus**, **ria**
torkstugå äldre grundf t. *torkstugu*
torkstungen = (-stungnam) -stungner kort, bred **regnbåge** som bådar vackert väder
torktumbler -n (-am) -er **torktumlare**
torkweðer [to`rrk-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **torkväder**
torn -eð (-ę) = **torn**, se ex.
tornfalk -faltjin (-faltjem) -falker **tornfalk**, se ex.
tornist -n (-em) -er **tornister**
torper mer sv var. av *tuorper*
tortir [to`rrti̲r] vb[1] **tortera**
tortira [torti̲`ra] var. av *tortir*
tortyr -n (-em) -er **tortyr**
tǫsl -n (-em) -er **tåtel**, **gräsströ** med vippa
tǫsl sig vb[1] **växa** upp (om grässtrån), få (långa) **strån**
tossk var. av *tuorsk*
tǫster vb[1] **kladda**, **smeta**, **kludda**, **måla**
totalfebiuoð -febiuoð -feboð -febuoðið **totalförbjuda**
totalfebuð = (-ę) = **totalförbud**
tǫt -n (-em) -er **tåt**
tǫtend -n (-am) -er **tåt**, **snörstump**
tott til vb[1] **tota** till
tottkall -n (-em) -er **klantskalle**
tottun **dum**, **fånig** || *fårå tottut* bära sig tokigt åt

tover [to´ver] s *tovreð (tovrę)* **smörja**, **smet**; **salva**; **margarin**; (gråspråk: ’smör’)
tover [to`ver] vb¹ **smörja**, **smeta**, **kleta** || *tover aut* smeta ut; *tover ǫ* smörja på, smeta på, kleta på, stryka på
traðer -n (-am) -er **långtradare**
tradisiuon mer sv var. av *traðisiuon*
traðisiuon = (-em) -er **tradition**
tradjedi var. av *trasedi*
trafik trafitjin (trafitjem) **trafik**
trafikant -n (-em) -er **trafikant**
trafikbil -n (-em) -er **trafikbil**; **taxi**, **droska**
trafikdieler -n (-am) -er **trafikdelare**
trafiker -n (-am) -er **droskägare**; **droska**, **taxi**
trafikira [trafikï`ra] vb¹ **trafikera**
trafikmertj -eð (-ę) = **trafikmärke**
trafikryör -ą f¹ **trafikstockning**
trafikwakt -n (-em) -er **trafikvakt**
Trafikwertjeð (-wertję) **Trafikverket**
tragedi [tragedï´] var. av *trasedi*
tragel [tra"gel] vb¹ **traggla** || *tragel gainum* traggla igenom
traggel var. av *tragel*
tragikuomisk **tragikomisk**
tragisk **tragisk**
trai trai’tt (trainę) =, pl dat *trai’mm,* äv *trainum* [trąĭ´nųm] **trä**, ex. se **allteftersom**; **träd**, ex. se **gles**, **hoppa**
traigard var. av *trägard*
traigrens -n (-em) -er **trädgräns**
traikruon -ą f¹ **trädkrona**
trailer -n (-am) -er **trailer**
traindja traindjer – trainggde – trainggt **tränga** || *traindj fram sig* o. *traindj sig fram* tränga sig fram; *traindj sig febi* tränga sig förbi; *traindj sig in* tränga sig in; *traindj sig ǫ* tränga sig på; *traindj undǫ* tränga undan
traindjas traindjes – trainggdes – trainggdas **trängas**
trainggta vb¹ **trängta**
trainggtblað = (-į) = **daggkåpa**
traingsl -ę (-n) **trängsel**
Traingslę (Traingsln) **Trängslet** (numera damm/konstgjord sjö o. kraftverk i Österdalälven), se ex.
Traingsleð (Traingslę) var. av *Traingslę,* ex. se **älgspillning**
traipiplerk -ą f¹ **trädpiplärka**
trair räkn m, se *tri* || *trair-og-tiugu* tjugotre
trairuot -ą f¹, äv *-ę (-n) -ryöter* **trädrot**, ex. se **bar** adj
traiskål -ę (-n) -er **träskål**
traistjieð -ę (-n) -er **träsked**
traivas traivs – trievs – trivis **trivas**, se ex. || *traivas min* + dat trivas med, se ex.
traivendes **trivsamt**, se ex.
traivsam **trivsam**
trakassira [trakasï`ra] vb¹ **trakassera**
trakassiringg [trakasï`rįŋg] f³ **trakassering**, trakasserande
trakt -ę (-n) -er **trakt** || *i traktum* o. *ǫ traktum* i trakterna
traktir [tra`kktïr] vb¹ **traktera**, ex. se **frikostig**; **bjuda**, **förpläga**
traktor -n (-em) -er [tra`kktorer] **traktor**, ex. se **kedja**
traktorspuor -eð (-į) = **traktorspår**
[1]*trall -eð (-ę) =,* äv f: *-ę (-n) -er,* äv m: *-n (-em) -er* **översäng, överslaf**, ex. se **klättra**, **översäng**
[2]*trall -n (-em) -er* **trall** (spjälgolv)
tralla vb¹ **tralla**, ex. se **ända** s
trallsaingg -saindję (-saindjin) -saingger **våningssäng**
tramp -eð (-ę) **tramp**
trampa s f¹ **trampa**; **trappsteg**, se ex.; **trappa**. Jfr *trampur*
trampa vb¹ **trampa** || *tramp að* trampa till, se ex.; *tramp ijuop* trampa ihop; *tramp nið* trampa ned; *tramp til* trampa till; *tramp upp* trampa upp; *tramp yr* trampa ur; *tramp åv* trampa iväg
trampaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę) =* **trapphus**
trampdåyn -ą f¹ **trampdyna**
trampgras -eð (-į) **trampört**
tramporglur f¹ pl **tramporgel**, ex. se **provspela**
trampstie -n (-nem) -ner **trappsten**
trampstig -stieð (-stię) = **trappsteg**
trampstikå -n ack o. yngre grundf av *trampstitji*
trampstitji [trą`mmp-stitśi·] *-n (-stikåm) -stitjir* **trappstege**
trampsykkel -n (-sykklem) -sykkler **trampcykel**
trampur f¹ pl (dat *trampum*) **trappa**, se ex.; **trapp** || *autfer trampum* utanför trappen; *uppter trampum* uppför trapporna, uppför trappan
tranessl [trą"n-ehhl] *-ą* f¹ **sädesärla**
tranissl var. av *tranessl*
trannessl var. av *tranessl*
transformator -n (-em) -er **transformator**
transistor -n (-em) -er **transistor**
transkribira [trąnskribï`ra] vb¹ **transkribera**
transkribiringg [trąnskribï`rįŋg] f³ **transkribering**
transpirasiuon = (-em) **transpiration**
transplantira [trąnspląntï`ra] vb¹ **transplantera**
transport -n (-em) -er **transport**
transportband -eð (-ę) = **transportband**
transportira [trąnsportï`ra] vb¹ **transportera**
Transtrand **Transtrand**
transtrandsmǫl -eð (-ę) = **transtrandsmål**

tranu f[2] **trana**, ex. se **skrika**; svängbar **spisarm** av järn i öppen spis, **kittelvind**
tranuber [trą"nu-b̲er] *-eð (-ę)* = **tranbär**, ex. se **snarlik**
tranubersdrikk [trą"nubes-drikk] *-að (-ą),* äv f: *-ą* f[1] **tranbärsdricka**
tranukruok [trą"nu-kru̲ok] *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* **spiskrok** (upphängningsanordning i öppen spis)
tranupluog [trą"nu-plu̲og] *-pluo'n (-pluoem) -pluoger* **tranplog**, **tranor** som flyger i plogformation, **transträck**
tranustuop [trą"nu-stu̲op] *-in (-am) -er* **hörnstolpe** i öppen spis, ex. se **smida**
trapp nið vb[1] **trappa** ned
trasedi -'nn (-em) -er **tragedi**
traska vb[1] : *trask åv* **traska** iväg
trasmatt [tra"s-matt] *-ą* f[1] trasmatta (fr sv)
trasu f[2] **trasa**
trasun [tra"sụn] **trasig**
tratt -n (-em) -er **tratt**
tratt i (sig) vb[1] **hälla** i (sig)
trattgrammufuon = (-em) -er **trattgrammofon**
traug traueð (trauę), i regel oböjt **trug**, trugande
trauga vb[1] **truga** || *traug ǫ* truga på
traugan s oböjl **trugande**, trug
trauma -ð (-ą) = **trauma**
traungg **trång**
traunggåskruk -ą f[1] **mjölkflaska** (kruka) med avsmalnande hals, bröstflaska
traut -n (-em) -er **trut**
trav -eð (-į) **trav**
trava vb[1] **trava** (om häst)
traver var. av *trävär*
travest [tra"v-esst], äv [tra̲`v-esst] *-n (-em) -er* **travhäst**
travestira [travesti̲`ra] vb[1] **travestera**
trawestira var. av *travestira*
trawistira var. av *travestira*
treddjrukk -ą f[1] **linbana** (nydal, eg. 'gunga för små barn upphängd i vidjeband')
treff -in (-em) -er **träff**
treffa vb[1] **träffa**
treffas treffes – treffes – treffas **träffas**
treffpunkt -n (-em) -er **träffpunkt**
tregg treddjin (treddjem) tregger **vidjeband**; (gråspråk: '(hård) krage')
trena vb[1] **träna**; **öva** || *tren sig* träna sig, öva sig; *tren upp* träna upp; *tren upp sig* träna upp sig, öva upp sig
trener -n (-am) -er **tränare**
trenessla lokal var. av *tranessl*
treningg f[3] **träning**; **övning**
treninggsläger -lägreð (-lägrę) = **träningsläger**
treninggsprugramm -eð (-ę) = **träningsprogram**
treninggsrieskap -eð (-ę) = **träningsredskap**
treninggswerk -wertjin (-wertjem) **träningsvärk**
tresk trestjeð (trestję) = **träsk**
tresta vb[1] **kunna förmå** sig att; ha **lust** att; **våga** || *edd trestað* a) skulle kunna, ex. se **kunna** 8 b) ha god lust att, ex. se **lust**; *ig trester it* jag har ingen lust; jag vågar inte; *int tresta* inte vilja, inte ha ngn lust, dra sig för att (göra ngt, oftast p.g.a. kyla), inte våga
trestlos **olustig**, **ruggig**
trestlosa f[1] **olustighet**, olust
tretti [tre´tti] **trettio**
trettital [tre´tti-ta̲l] *-eð (-į)* = **trettiotal** || *iet trettital* o. *noð trettital* ett trettiotal; *ǫ* o. *upǫ trettitalį* på trettiotalet
trettiund [tre`ttiụnd], åld [tretti̲`ụnd] **trettionde**
trettiånd lokal var. av *trettiund*
trettiårsdag [tre´ttiås-da̲g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **trettioårsdag**
trettǫ **tretton**
trettǫundraðtaleð (-talį) **trettonhundratalet**
trettund **trettonde**
trettundag -da'n (-daem) -daer **trettondag** || *dar trettundag werd* på (den kommande) trettondagen
trettundagsaftun oböjl i sg, pl: *-aftner* **trettondagsafton**
trettundagsaptun (ovanl) se *trettundagsaftun*
trettundagsjågd -ę (-n) -er **tretton(dags)helg**
trettunddag trettondag var. av *trettundag* || *um trettunddag* på trettondagen
trettånd lokal var. av *trettund*
tri oftast oböjt, annars m: *trair,* f: *trjär,* n: *tråy,* (m, f, n dat *trimm*) **tre**, ex. se **ben**, **tre** || *klukką tri* klockan tre; *ǫ trimm stellum* på tre ställen; *tri tusn* tretusen; *tri undrað* trehundra; *triǫo gaungga* tre gånger
tria f[1] **trea** || *trią* trean, se ex.
triakel [tri"a̲kel] *triakleð (triaklę)* **lakrits**
trianggel -n (-angglem) -anggler **triangel**
trianggelpunkt -n (-em) -er **triangelpunkt**
triaunggel med sms var. av *trianggel*
tribient [tri"-bi̲ent] **trebent**
trið [tri̲`ð] **tredje**, se ex.
tri'dd [tri̲`dd] var. av *trið*
triðdag juol [tri̲`da̲g ju̲o´l] oböjl **tredjedag** jul
tri'ddag juol [tri̲`ddag ju̲o´l] var. av *triðdag juol*
triðe triðn (triðam) triðer **tremänning**, **syssling**
triðdiel [tri̲`-di̲el] *-n (-em) -er* **tredjedel**
tri'ddiel [tri̲`d-di̲el] var. av *triðdiel*
triðungg -undjin (-undjem) -ungger **tredjedel**

trifaldigiet [tri"faldigiet] o. [trifa`lldigiet] f⁴ **trefaldighet**
trifaldugiet var. av *trifaldigiet*
trifold [tri"-folld] **trefaldig**
triftaungg var. av *triptaungg*
triftongg var. av *triptaungg*
trifuot [tri"-fuot] *-n (-em) -er* **trefot**
trifuotað [tri"-fuotað] **trefotad**, **trebent**
trijuolingg [tri"-juoliŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **trehjuling**
trikant [tri"-kąnnt] *-n (-em) -er* **trekant**
trikantflugu [tri"kąnt-flugu·] f² **blindbroms**
trikantflugå äldre grundf t. *trikantflugu*
trikantun [tri"-kąnntųn] **trekantig**
trikiner [trikį`ner] **trikiner**
trikk trittjeð (trittję) = **trick**
triklangg [tri"-kląŋg] *-klandjin (-klandjem) -klangger* **treklang**
triklaungg var. av *triklangg*
triklöver [tri"-klöver] *-n (-klövrem) -klövrer* **treklöver**
trikråkåess [tri"kråkå-ess] *-ą* f¹ **hässja** med tre krakstörar
trikwart i uttr *ǫ trikwart* på **trekvart**
trikå oftast oböjt **trikå**
trilingg [tri"liŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **trilling**
trilla f¹ **trilla**, **vagn** med två hjulpar
trillflatji [tri`ll-flatśi·] *-n (-flåkåm) -flatjir* flak på trilla, **vagnsflak**
trillflåkå ack o. yngre grundf av *trillflatji*
trilljuol -eð (-į) = hjul på trilla, **vagnshjul**
trimeningg [tri"-męnįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **tremänning**, **syssling**
trimilslop [trį´mils-lop], äv [tri"-] *-eð (-ę)* = **tremilslopp**
trimm **trim** || *old i trim* hålla i trim, se ex.
trimma vb¹ **trimma**, se ex.
trimmningg f³ **trimning**
trimmstas [trį´mmstas] på **tre ställen**
trinå trinär – trinäð – trinåð **trippa**
triptaungg -taundjin (-taundjem) -taungger **triftong**
trirettersmiddag [trį´rettes-mid(d)ag] o. [tri"-] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **trerättersmiddag**
triruolin [tri"-ruolįn] **komisk**, mycket **lustig**; **smårolig**, **putslustig**
triryöð [tri"-ryöð] *-eð (-ę)* = **stängsel** (tre horisontella stänger på olika höjd)
triskas [trį`skas] *triskes – triskes – triskas* **tredskas**, **trilskas**
trissa f¹ **trissa**
trisslott -n (-em) -er **trisslott**
tristavun [tri"-stavų·n] **trestavig**
tristiennun [tri"-stįennųn] **trestjärnig**
tritakt [tri"-takkt] *-ę (-n) -er* **tretakt**
tritiðę [trį´-tįðę] *(-tiðn)* **tretiden** || *i tritiðn* i (vid) tretiden
tritǫakkspit [tri"tǫ-ak(k)spit] *-n (-em) -er* **tretåig** hackspett (förslag)
tritta vb¹ **skutta**, hoppa
tritumsspaik [tri"tųms-spaĭk] *-spaitjin (-spaitjem) -spaiker* **tretumsspik**, ex. se **rak**
tritår [tri"-tår] *-n (-em) -er* **tretår**
triumfbugi [trių`mmf-bugi·] *-n (-bugåm) -bugir* **triumfbåge**
triumfbugå -n ack o. yngre grundf av *triumfbugi*
triųo ack av *trair,* se *tri*
triuog triuo'n (triuoem) triuoger trög person, **tråkmåns**, **tungsam** person; äv var. av *triuoga*
triuoga s f¹ **snösko**, **tryga**, truga
triuoga vb¹ **trampa** (vårdslöst), **klampa** || *triuog nið* trampa ned
triųogaungg [trĭųo´-gąuŋg] tre **gånger**
triuoska f¹ **vattenklöver**
trivligiet [tri"vligiet] f⁴ **trevlighet**
trivlin [tri"vlįn] **trevlig**, ex. se **uppskattad**, **önska**; **trivsam**
trivnað [tri"vnað] *-n (-im)* **trevnad**, **trivsel**
trivlun var. av *trivlin*
triåringg [trį´-årįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **treåring**
triårsoldern [trį´ås-ollde(r)n] *(-oldrem)* **treårsåldern**
triårsåldern var. av *triårsoldern*
triårun [tri"-åruǫn] **treårig**
triäringg [tri"-ärįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **roddbåt** med tre par åror
trjär räkn f, se *tri*
troðu f² **trampa**, **pedal**
troðå s äldre grundf t. *troðu*
troðå vb *troðär – troðäð – troðåð* **trampa**, **kliva**; bearbeta || *troðå i* klämma (trycka) i; *troðå in* trycka in, stoppa in; *troðå nið* trampa ned, se ex.; klämma (trycka) ned, stoppa ned; *troðå til* trampa till
trokka f¹ **traj**, **stig**
trokkel vb¹ **tråckla** || *trokkel fast* tråckla fast; *trokkel min bollem* dribbla (nydal, eg: 'tråckla med bollen'); *trokkel nið* trampa ned
trokkeltråð -n (-em) -er **tråckeltråd**
[1]*trǫ'n* [trǫ`'n] vb¹ **tråna** || *trǫ'n eter noger* el. *nogum* tråna efter ngt el. ngn
[2]*trǫ'n* [trǫ`'n] vb¹ tyna || *tron brott* **avdunsta**, **dunsta**
trona var. av *trǫ'n*
tropikwerm -in (-am) tropikvärme, **tropisk** värme
tropisk **tropisk**

tros -eð (-ę, äv *-į)* **issörja**, **snösörja**; (nydal) **isglass**
[1]*tross -n (-em) -er* **tross** (underhållstjänst)
[2]*tross* var. av *tråss*
trossbuottn = (-em) -er **trossbotten**
trost [trosst] o. [tro̲st] *-n (-em) -er* **trast**
trotsa vb[1] **trotsa**
trotsun **trotsig**
trubbun **trubbig**; **trög**
truðilutt -n (-em) -er **trudelutt**
trug tru'tt (trunę) = **tråg**, ex. se **tråg**, **trä**
trull -eð (-ę) = **troll**
trulla var. av *trylla*
trulldrykk -dryttjin (-dryttjem) -drykker **trolldryck**
trullduom -in (-em) **trolldom**, ex. se **grassera**
trulleri -eð (-ę) -er, el. oböjt **trolleri**
trullkall -n (-em) -er **trollgubbe**; **trollkarl**, **trollkonstnär**, illusionist || *trullkaller* skämts äv Evertsbergsbor (inv i Älvdalsbyn Evertsberg)
trullkelingg [tru`ll-kelį̨ŋŋg] f[3] **trollkäring**, **trollkvinna**; klok gumma; (skämts) gift **Evertsbergskvinna**
trullkelinggsmyör -eð (-į) **trollsmör**
trullkripp -in (-em) -er **trollunge**
trullkull -ą f[1] **maskros**
trullkunst -ę (-n) -er **trollkonst**
trullkunu [tru`ll-kų̨nu·] f[2] trollkona, trollkvinna, trollkäring (trol. fr sv)
trullkuon var. av *trullkunu* (fr sv)
trullmakt -ę (-n) **trollmakt**
trullmjok -mjotję (-mjotjin) trollmjölk, **häxmjölk**
trullpakk -ą f[1] **trollpacka**
trullrais -eð (-raisę) = **trollskog**
trullriglur [tru`ll-riglu·r] troll(eri)ramsor, **trollformler**
trullskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **trollskog**
trullskuot -eð (-į) = **trollskott**
trullslag -slaeð (-slaę) = **trollslag**
trullslend -ą f[1] **trollslända**
trullspö -spö'tt (-spönę) = **trollspö**
trullstjinn -eð (-ę) **lekboll**, lek med enkel boll av skinnbit el. hopknycklat tidningspapper
trullstor -n (-em) -er **trollstav**
trulltimp -in (-em) -er **typ**, figur (nedsätt om person)
trulltimpsukkband -eð (-ę) = **strumpeband** på livstycke
trulltyg -tyeð (-tyę) **trolltyg**
trumba s f[1] **trumma**, se ex.
trumba vb[1] **trumma**
trumbinn -ą f[1] **trumhinna**
trumbslägär -n (-am) -er **trumslagare**
trumf -in (-em), oftast oböjt **trumf**
trumfa vb[1] **trumfa** || *trumf yyyr* övertrumfa
trumminn var. av *trumbinn*
trumpiet -n (-em) -er **trumpet**
trumpietbljomm -in (-am) -er, äv: *-ą* f[1] **trumpetblomma**
trumpieter -n (-am) -er **trumpetare**
Trundem var., eg. dat av *Trundn*
Trundn [trų́nnd'n] *(Trundem)* **Trondheim**
truo adv **då** (modalt), **månne**, se ex., **månntro** || *truo um an kumb* jag undrar (just) om han kommer, kommer han månntro
truo s *-nę (truo'nn)* **tro**, se ex.; **religion**
truo vb *truor – truo'dde – truoeð* (+dat) **tro**, se ex. || *edd ig wilað truo* skulle jag tro; *ig edd wilað truo (dyö)* jag skulle tro (det); *ig truor it mig* jag tror inte jag kan (det); *kann ig truo* kan jag tro; *truo sig* tro sig, **våga**; *truo sig til* tilltro sig, tro sig om
truoend **troende**
truofast [truo"-fasst] **trofast**
truofastiet f[4] **trofasthet**
truogen var. av *truo'n*
truoligen **troligen**
truoligest troligast; lokalt äv troligen
truolin **trolig**
truolitwis **troligtvis**
truolovað [tru̲o`-lo̲vað] **trolovad**
truoluvåð [tru̲o`-luvå·ð] var. av *truolovað*
truon -ę (truo'n) truoner, äv m: *= (-em) -er* **tron**
truo'n [tru̲o``n] n: *truoeð,* pl: *truogner* + dat **trogen**, se ex.
truondbil [tru̲o`nd-bi̲l] *-n (-em) -er* **vresig** (o. envis) gubbe. Jfr *truondun*
truondun **tjurig**, som sätter sig på tvären
truopisk var. av *tropisk*
truosbitjennels -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **trosbekännelse**
truosur f[1] **trosor**
truowerdun [truo"-we̲rdų̨n] **trovärdig**
trupp -in (-em) -er **trupp**
trusk trustjin (trustjem) trusker **tröska**, **tröskverk**; tröskning
truska vb[1] **tröska** || *trusk gainum* tröska igenom; *trusk ǫ* tröska på; *trusk og slå* slå upprepade slag
truskel med sms var. av *tryskel*
trusklaðu [tru`ssk-laðu·] f[2] **trösklada**
truskler var. av *tryskler*
trusklåðå äldre grundf t. *trusklaðu*
truskningg f[3] **tröskning**
truskslagu [tru`ssk-hlagu·] f[2] **tröskslaga**
truskslågå äldre grundf t. *truskslagu*
truskul var. av *tryskler*
truskwerk -wertjeð (-wertję) = tröskverk (fr sv)

trustjeri *-eð (-ę)* el. oböjt **tröskning**
trutt *-n (-em) -er* **mjärde**, se ex.; **särk**
truttun **sur**, **misslynt**, på dåligt **humör**, **trumpen**, **tjurig**, **butter**
trutug [tru"tug] lokal var. av *truttun*
trygel [try"gel] s *tryglą* f[1] trång **dalgång**, **ravin**; (skämts) **säng**
trygel [try"gel] vb[1] : *trygel ǫ* **knoga** på
tryggiet f[4] **trygghet**
tryglun [try"glụn] **vrång**, **tjurig**
trykk *tryttjeð (tryttję)* = **tryck**
trykkferdun var. av *tryttjferdun*
trykkfil med sms var. av *tryttjfil*
trykkimpregnirað **tryckimpregnerad**
trykkningg var. av *tryttjningg*
trykkstil *-n (-em) -er* **tryckstil**
trylla *tryller – tryllde – tryllt* **trolla**; **förtrolla**, **förhäxa**, se ex. || *tryll brott* trolla bort; *tryll fram* trolla fram
tryllkelingg ovanl var. av *trullkelingg* el. snarare trollkunnig kvinna
tryllkunnun **trollkunnig**
tryllkunst var. av *trullkunst*
tryllkuon var. av *trullkuon* (fr sv)
tryllrams *-ą* f[1] troll(eri)ramsa, **trollformel**
tryllstor var. av *trullstor*
tryskel *-n (tryskłem) tryskler* var. av *tryskler*
tryskelstukk *-stuttjin (-stuttjem) -stukker* tröskelstock, **tröskel** bestående av stock
tryskler pl, b.f. *trysklär* (dat *trysklum)* **tröskel**, ex. se **ramla** || *(stand) i trysklum* (stå) på tröskeln, stå i dörren
[1]*tryta* *tryter – try'tte – try'tt*, äv vb[1], preteritum äv *trot* **tryta**
[2]*tryta* *tryter – try'tte – try'tt* (äv vb[1]) : *tryt (min nogum)* **underhålla** sig (med ngn), **umgås** (med ngn), vara tillsammans (med ngn) o. ha trevligt, se ex.
trytsam **social**, **trevlig**, **umgängsam**
tryttj s med sms var. av *trykk*
tryttja *tryttjer – trykkte – trykkt* **trycka** || *tryttj in* trycka in; *tryttj nið* trycka ned; *tryttj upp* trycka upp; *tryttj åv* trycka av
tryttjer *-n (-am) -er* **tryckare**
tryttjeri *-eð (-ę) -er,* el. oböjt **tryckeri**
tryttjferdun **tryckfärdig**
tryttjfil *-eð (-ę)* = **tryckfel**
tryttjfilsniss *-n (-am) -er* **tryckfelsnisse**
tryttjknįep *-ą* f[1] **tryckknapp**
tryttjningg f[3] **tryckning**
tryttjpress *-n (-em) -er* **tryckpress**
trå adj n: *trå't* **trög**, se ex.; **senfärdig**; **ovillig**
trå vb *trår – trå'dde – tråeð* **trå**, **längta**, se ex. || *trå að* trå efter, längta efter, vara sugen på, ex. se **pölsa**, vilja ha, ex. se **kaffesugen**, **rentav**
tråbuoðin [trå"-buoðį·n] o. [trå´-buoðį·n] n: *-buoðið,* pl: *-buoðner* **nödbedd**
tråð *-n (-em) -er* **tråd** || *tapp tråðn* tappa tråden
tråðbuss *-n (-em) -er* **trådbuss**
tråðend *-n (-am) -er* **trådända**, se ex.
tråðlos **trådlös**
tråðrull *-n (-am) -er* **trådrulle**
tråðspaik *-spaitjin (-spaitjem) -spaiker* **trådspik**
tråðun **trådig**
tråfyört [trå"-fy̲ört] dåligt **före** (kärvt i spåret)
tråja f[1] **tröja**; **jacka** till kvinnans älvdalsdräkt; mansrock
tråjerm *-ę (-in) -er* **tröjärm**, se ex.
tråk aut vb[1] **tråka** ut
tråkugiet f[4] **tråkighet**
tråkun **tråkig**, se ex. || *tråkut naug* tråkigt nog
tråną äldre grundf t. *tranu*
trår äldre grundf t. *trå* adj
[1]*tråss* o. *trå'ss* *-n (-em) -er* **tross**, rep, tåg, band; **klädstreck**
[2]*tråss* trots || *ǫ tråss* o. *upǫ tråss* på trots; på skoj, för att retas lite
tråså äldre grundf t. *trasu*
tråvå *trävär – trävää – tråvåð* **trava** || *tråvå ǫ* trava på; *tråvå upp* trava upp
tråvåest ovanl var. av *travest*
tråvåtävlingg [trå"vå-tävlįŋŋg] f[3] **travtävling**
tråy se *tri*
tråyne *-ð (tråynę)* = **tryne**
tråytas var. av *tåytas*
trä s i regel oböjt **trä**
träandtag [trä"-ąn(t)ta̲g] *-taeð (-taę)* = **trähandtag**
träbaink [trä"-bąĭŋk] *-baintjin (-baintjem) -bainker* **träbänk**
träbit [trä"-bi̲t] *-n (-em) -er* **träbit**
träbru [trä"-bru̲] *-nę (-bru'nn) -bruer* **träbro**
träbukk [trä"-bukk] *-buttjin (-buttjem) -bukker* **träbock** (om person)
träbytt [trä"-bytt] *-ą* f[1] **träbytta**
träða var. av *träðe*
träðe *-ð (träðę)* **träde**; **träda**; uppodlad (myr)mark, **odling** || *ligg i träðę* ligga i träda
träerr [trä"-err] *-ą* f[1] **träräfsa**
träest [trä"-esst] *-n (-em) -er* **trähäst**; **dalahäst**
trägard [trä"-ga̲rd] *-n (-em) -er* **trädgård**
trägardsbuord [trä"gas-bu̲ord] *-eð (-ę)* = **trädgårdsbord**
trägardsland [trä"gas-lą̈nnd] *-eð (-ę)* = **trädgårdsland**
trägardsmįester [trä"gas-mi̲ester] *-n (-am) -er* **trädgårdsmästare**
trägardsmöbbler var. av *trägardsmöbler*

trägardsmöbler [trä"gas-möbler]
trädgårdsmöbler
trägardssaungger [trä"gas-sąuŋger] *-n (-am) -er*
trädgårdssångare
trägardsstuol [trä"gas-stu̲ol] *-n (-em) -er*
trägårdsstol
trägrens var. av *traigrens*
träguov [trä"-gu̲ov] *-eð (-ę)* = **trägolv**
trägårdsmįester mer sv var. av *trägardsmįester*
trägårdsmöbbler var. av *trägardsmöbbler*
träkall [trä"-kall] *-n (-em) -er* **trägubbe** ||
wårå sos ien träkall vara styv o. stel
träkloss [trä"-kloss] *-n (-em) -er* **träkloss**
träklubb [trä"-klubb] *-ą* f¹ **träklubba**
träkräld [trä"-krä̲ld] *-eð (-ę)* = **träkärl**
träl -n (-em) -er **träl**; hårt arbetande person
träla vb¹ **träla**
trälun **trälig**, **jobbig**
trälåð [trä"-lå̲ð] *-ą* f¹ **trälåda**
träpluog [trä"-plu̲og] *-pluo'n (-pluoem) -pluoger*
träplog; **årder**
träskruv [trä"-skru̲v] *-in (-em) -er* **träskruv**
träskuo [trä"-sku̲o] *-'nn (-'mm) -ner* **träsko**
träskål [trä"-skå̲l] var. av *traiskål*
träsliev [trä"-hli̲ev] *-ę (-in) -er* träslev (fr sv)
träsmak [trä"-sma̲k] *-smatjin (-smatjem)* ||
fǫ träsmatjin få träsmak
trästamm [trä"-stąmm] *-in (-em) -er* **trädstam**
trästellningg [trä"-stel(l)nįŋŋg] f³ **träställning**
trästjieð var. av *traistjieð*
trästjul [trä"-stśu̲l] *-eð (-ę)* = **träskjul**
trästyttj [trä"-styttś] *-eð (-ę)* = **trästycke**
trätaldrikk [trä"-taldrikk] *-rittjin (-rittjem) -rikker*
trätallrik
trätien [trä"-tį̲en] *-ą* f¹ **träbalja**
trätjil [trä"-tśi̲l] *-n (-em) -er* **träkil**
trätn var. av *trä'ttn*
trä'tt **trött**, ex. se **all**; **sömnig**; **less** || *go trä'tt*
gå sig trött; *stand trä'tt* bli trött av att stå, ex. se
trött; *trä'tt wið* trött på, se ex.; *wel trä'tt ǫ*
alldeles trött på, utled på
trätta trätter – trätteð – trätt el. vb¹ **träta**
trä'tta s f¹ **trötthet**
trä'tta vb¹ : *trä'tt aut (sig)* **trötta ut** (sig)
trä'ttas trä'ttes – trä'ttes – trä'ttas : *trä'ttas åv*
bli **trött**, ex. se **trött**
trä'ttiet f⁴ **trötthet**
trä'ttn vb¹ **tröttna** || *trä'ttn yr* tröttna, se ex.,
lessna, ge upp; *trä'ttn åv* bli trött
trä'ttnas trä'ttnes – trä'ttnes – trä'ttnas
tröttna || *trä'ttnas åv* bli trött
trä'ttsam **tröttsam**
trätunn [trä"-tųnn] *-ą* f¹ **trätunna**
träull [trä"-ull] *-ę (-n)* **träull**
trävär [trä"vär] *-n (-am) -er* **travare**
träwaruandler [trä"waru-ąnndler] *-n (-am) -er*
trävaruhandlare
träwarur [trä"-waru·r] f² **trävaror**
träwirtj [trä"-wirtś] *-eð (-ę)* **trävirke**
trääs [trä"-ä̲s] *-ą* f¹ **träslev**
trögtainkt trögtänkt (fr sv)
tröst -ę (-n) **tröst**
trösta vb¹ (+dat) **trösta**, se ex. || *int tröstend*
otröstlig, se ex.; *tröst sig* trösta sig
tröstpris -eð (-ę) -er **tröstpris**
tsj- ord på *tsj-* återfinns under *tj-*
T-tråj [tį̲`-tråĭ] *-ą* f¹ **T-tröja**
tub -in (-em) -er **tub**
Tubin [tu̲´bįn] *(Tubem)* **Youtube** (slangbet)
tubba s f¹ liten (ofta knubbig) **flicka**
tubba vb¹ **tubba**
tubbus [tu`bbus] *-n (-em) -er* **parvel**, liten
(gärna knubbig) **pojke**
tubtjiker -n (-am) -er **tubkikare**
tuffingg -indjin (-indjem) -ingger **tuffing**
tufflun **tafflig**, **tafatt**, oskicklig; **senfärdig**
tufs -n (-em) -er **tofs**
tufsmįes -n (-em) -er **tofsmes**
tufsmįesað [tu`ffs-mįesa̲ð] *-n (-im) -ir* **tofsmes**
tufsstjivlingg [tu`ffs-stśivlįŋŋg] *-lindjin*
(-lindjem) -lingger **tofsskivling**
tufsun **okammad**, **rufsig**; **tovig**
tufswip -ą f¹ **tofsvipa**
[1]*tug tueð (tuę)* = **tåg** (på järnväg m.m.) ||
fårå ǫ tuę åka tåg
[2]*tug tueð (tuę)* = **tåg**, **rep** || *far upi tueð*
hänga sig, ta livet av sig gm hängning;
kum upi tueð bli hängd (som straff)
tugbiljett -n (-em) -er **tågbiljett**
tugbyt -eð (-ę) = **tågbyte**
[1]*tugga* f¹ **tugga**
[2]*tugga* f¹ liten (gärna livlig) **flicka**, **stumpa**
tuggummi i regel oböjt **tuggummi**
tuggun **lurvig**, ej släthårig; tovig
tugkupé -'nn (-em) -er **tågkupé**
tugluff vb¹ **tågluffa**
tugrįes -ą f¹ **tågresa**
tugu f² **rep** (t.ex. till kälke), **dragrep** || *far upi*
tugų hänga sig, ta livet av sig gm hängning
tugwaungen [tu"g-wąuŋęn] = *(-waungnem)*
-waungner **tågvagn**
tugå s äldre grundf t. *tugu*
tugå vb *tugär – tugäð – tugåð* **slita**, **dra**,
se ex. || *tugå að* dra åt; *tugå aut* dra ut, tänja ut;
tugå nið dra ned
tugålyft [tu"gå-lyfft] *-ę (-n) -er* **släplift**
(nydal, jfr *tugå*)
tukta vb¹ **tukta** || *tukt upp* tukta
(e.u. handgripligt)
tull -n (-em) -er **tull**

[1]*tulla* vb[1] **tulla**
[2]*tulla* vb[1] bära sig **tokigt** el. fjolligt åt
tullaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę) =* **tullhus**
tulle tulln (tullam) tuller **topp**, se ex., **trädtopp**; (skämts) **huvud**, **huvudknopp**, **knopp** ‖ *klår i tullam* klar i knoppen
tullend -n (-am) -er **toppända**
tuller -n (-am) -er **tullare**, tulltjänsteman
tullstasiuon = (-em) -er **tullstation**
tullun **tokig**, **fjollig**, enfaldig, fånig
tulpan = (-em) -er **tulpan**
tulpanlok -lotjin (-lotjem) -loker **tulpanlök**
tulta s f[1] **tulta**
tulta vb[1] **tulta**, gå med korta stapplande steg
tulubb [tu"lubb] *-in (-em) -er* **långrock** (av tjockt tyg); lång **respäls**, stor **vargpäls**
tumat lokal var. av *tuomat*
tumm obölj ss mått **tum**
tumma vb[1] **tumma** (mäta virke)
tummnagel [tų`mm-nage·l] *-nageln (-naglam) -nagler* tumnagel (fr sv)
tummsdiger [tų´mms-di̲ger] **tumstjock**
tummstukk -stuttjin (-stuttjem) -stukker **tumstock**
tumör -n (-em) -er **tumör**
tun -eð (-ę) = **tun**, se ex.
tunder [tų´nnder] *tundreð (tundrę)* **fnöske**
tundjin n: *tundjeð,* pl: *tungner* **tvungen** ‖ *eð ir tundjin* (*wårå so*) det måste (vara så); *wårå tundjin* äv måste
tungen vb[1] **töja** sig, **tänjas** ut ‖ *tungen aut* töja ut; töjas ut; *tungen aut sig* äv sträcka på sig
tungenband -eð (-ę) = **resårband**
tungensprett -ą f[1] **slangbella**
tungg **tung**
tungga f[1] **tunga** ‖ *tålå i tunggum* tala i tungor
tunggband -eð (-ę) = **tungband**
tunggel [tų´ŋŋgel] *tunggleð (tungglę) =* **måne**, se ex.; **månvarv**; **månfas**, se ex.
tunggelbuond [tų`ŋŋgel-bu̲ond] *-n (-am) -byöndrer* **månskensbonde**
tunggelbyt -ð (-bytę) = var. av *tunggelumbyt*
tunggelfas -n (-em) -er **månfas**
tunggelfemörkels -ę (-n) -er **månförmörkelse**
tunggelgubb -in (-am) -er **mångubbe** ‖ *Tunggelgubbin* Gubben i månen
tunggellandskap -eð (-į) = **månlandskap**
tunggelliuos var. av *tunggliuos*
tunggelliuost var. av *tunggliuost*
tunggelstjin var. av *tunggstjin*
tunggelstjipt -eð (-ę) = **månskifte**
tunggelstjäru [tų`ŋŋgel-stśäru·] f[2] **månskära**
tunggelstjärå äldre grundf t. *tunggelstjäru*
tunggelstöllun **mångalen**
tunggelumbyt -eð (-ę) = **månskifte**
tunggelwarv -eð (-ę) = **månvarv**
tunggfyör -eð (-ę) tungt **före**
tunggfyört tungt **före**, när det går tungt att köra
tungglesin [tų`ŋŋg-lesį·n] n: *-lesið,* pl: *-lesner* **tungläst**
tunggliuos s *-eð (-ę)* **månljus**, **månsken**
tunggliuost **månljust**
tunggruo'dd **tungrodd**
tunggsam [tų`ŋŋ(g)sąmm] **tungsam**, **tungsint**; **besvärlig**, **mödosam**
tunggsamwål -n (-em) -er **tungsam** person
tunggstjin -eð (-į) **månsken**
tunggweðer [tų`ŋŋg-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **tungt** väder
tunggwikt -ę (-n) **tungvikt**
tunn **tunn** ‖ *tunner(a)* tunnare
tunna s f[1] **tunna**, ex. se **rulla, tunna**
tunna vb[1] : *tunn aut* **tunna** ut; *tunn åv* **magra**
tunnas åv var. av *tynnas åv*
tunnbröð = (-ę) **tunnbröd**
tunnbröðsdieg -die'n (-dieem) -dieger **tunnbrödsdeg**
tunnbröðsgǫs -ę (-n) -er **tunnbrödssmörgås**
tunnbröðskaku [tų`nnbrös-kaku·] f[2] **tunnbrödskaka**
tunnbröðskåkå äldre grundf t. *tunnbröðskaku*
tunnel -n (tunnlam) tunnler **tunnel**
tunnelban -ą f[1] **tunnelbana**
tunneltug -tueð (-tuę) = tunneltåg, **tunnelbanetåg**
tunnklä'dd **tunnklädd**
tunnland -eð (-ę) = **tunnland**
tunnsjäkk -sjättjin (-sjättjem) -sjäkker tunnsäck, stor **säck**, ofta av jute
tunnäs [tų`nn-ä̲s] *-að (-ą) =* **tinning**
tuo tuo't (tuonę) **blånor**
tųo ack av *twer* räkn
tuobak [tuo"ba̲k] *-batjin (-batjem)* **tobak**
tuobaksbljomm [tuo"bas-blĩǫmm] *-in (-am) -er,* äv *-ą* f[1] **rölleka**; (lokalt) backskärvfrö
tuobaksfabrik [tuo"ba(k)s-fabri̲k] *-itjin (-itjem) -iker* **tobaksfabrik**
tuobaksjälåk [tuo"ba(k)s-jälå·k] i uttr *wårå tuobaksjälåk* vara **röksugen**, ha abstinens som rökare
tuobakspip [tuo"bas-pi̲p] *-ą* f[1] **tobakspipa**
tuobakspungg [tuo"bas-pų̆ŋŋg] *-pundjin (-pundjem) -pungger* **tobakspung**
tuobaksrull [tuo"bas-rull] *-n (-am) -er* tobaksrulle; **blåsuga**
tuobaksräk [tuo"bas-ra̲k] *-rätjin (-rätjem)* **tobaksrök**, ex. se **tåla**
tuobaksųost [tuo"bas-ųosst] *-ą* f[1] **rökhosta**
tuobakstarmin [tuo"bas-tarrmi̲n] *(-tarmem)* i uttr *tuobakstarmin grain* vara **röksugen**

(eg. ’tobakstarmen gråter’)
tuobakstuggur [tuo"bas-tuggur] pl (dat *-tuggum*) tobaksbussar; **backskärvfrö** (lokalt)
tuobakswegg [tuo"bas-wegg] *-weddjin (-weddjem) -wegger* **storrökare**
tu̧ogaungg [tu̧o´-gą̈uŋg] två **gånger**
[1]*tuok tuotjin (tuotjem) tuoker* **tok**, ex. se **fåne**; **tokstolle** || *ukin tuok!* vilken tokstolle!
[2]*tuok tuotjeð (tuotjẹ)* **tok**, tokeri, **tokighet**, **dumheter** || *auti tuok, brotti tuok, daiti tuok* o. *på tuok* på tok; *go på tuok* gå på tok
tuoka f[1] **toka**
tuokas tuokes – tuokes tuokas el. *tuokes – tuoktes – tuoktas* **tokas**, toka sig, bära sig **tokigt** åt, **fåna** sig
tuokeri -eð (-ẹ) =, el. oböjt **tokeri**, se ex.
tuokruolin **tokrolig**
tuokskoll -n (-am) -er **tokskalle**
tuokugiet f[4] **tokighet**
tuokun **tokig**; **sinnessvag**; **galen**; **fel**, ex. se **trycka**; **felaktig**, **oriktig** || *tuokun eter* + dat tokig i, galen i; *wel tuokut* helt fel; *åvå tuokut* ha fel
tuokupp [tuo"-kupp] *-n (-am) -er* **jutesäck**
Tuollaiđ [tuo"l-laïð] **Torrlid** (fäbod nära Hykjeberg i Älvd)
tuo’llin se *tuorlin*
tuolmu̧oð [tuo"l-mu̧oð] = *(-ẹ)* **tålamod** || *tapp tuolmu̧oð* tappa tålamodet
tuolmu̧oðskuppin [tuo"lmu̧os-kuppi̧n] *(-kuppam)* **tålamodet** (bildligt, eg. ’tålamodspåsen’) || *skät o tuolmu̧oðskuppan* beväpna sig med tålamod (eg. ’skarva på tålamodspåsen’)
tuolmu̧oðslos [tuo"lmu̧os-lo̱s] **otålig**
tuolmu̧oðslosa [tuo"lmu̧os-lo̱sa] f[1] **otålighet**
tuols i uttr *et tuols* **till tåls**
tuolun [tuo"lu̧n] **tålig**; som tar lång tid, **långdragen**
tuolå tuol – tuolde – tuolåð **tåla**, se ex.; **dröja**, se ex.; **ta**, se ex. || *tuolå sig* tåla sig; *tuolå wið* behövas, krävas, se ex., vilja till
tuom [tu̧om] **tom**; **hungrig**
Tuomas [tu̧o`mas] **Tomas** || *wårå Tuomas* tvivla
tuomat -n (-em) -er **tomat**
tuomatstjiv -ą f[1] **tomatskiva**
tuomatsupp -ą f[1] **tomatsoppa**
tuomatså’ss -n (-em) -er **tomatsås**
tuombutt -n (-em) -er **tomburk**
tuoment **tomhänt**
tuomflask -ą f[1] **tomflaska**
tuomgaungg -gaundjin (-gaundjem) **tomgång**, se ex.
tuomglas -eð (-į) = **tomglas**
tuomiet f[4] **tomhet**
tuomlåð -ą f[1] **tomlåda**
tuomputell -n (-em) -er tombutelj, **tomflaska**
tuomruom -eð (-ẹ) = **tomrum**
tuomsjäkk -sjättjin (-sjättjem) -sjäkker **tomsäck** || *tuomsjättjin* (skämts) Mora Tidning
tuomt [tu̧om(p)t] *-ẹ (-n) -er,* (äv m: *-n (-em) -er*) **tomt**
tuomtbilät [tu̧o`mt-bilät] *-eð (-ẹ)* = **tomtemask**
tuomte [tu̧o`mte] *tuomtn (tuomtam) tuomter* **tomte**
tuomtett [tu̧o`mt-ett] *-ą* f[1] tomtemössa, **tomteluva**
tuomtgrens [tu̧o`mt-gr̨enns] *-n (-em) -er* **tomtgräns**
Tuomtkall oftast oböjt **Tomten**, ex. se **titta** in
tuomtkall [tu̧o`m(p)t-kall] *-n (-em) -er* **tomte**; (skämts, e.u. gråspråk) **hembränningsapparat**
tuomtkallklauter pl, b.f. *-klautär* (dat *-klautum*) tomtekläder, **tomtedräkt**
tuomtkråy’ss [tu̧o`mt-kråïss] *-eð (-ẹ)* = **tomtemask**
tuomyls [tu̧o`m-ylls] *-ą* f[1] **tomhylsa**
tuon -ẹ (tu̧o’n) tuoner **ton**; **melodi** || *old tuonẹ* hålla ton
tuona vb[1] **tona**; **gnola** || *tuon in* tona in
tuondjin var. av *tundjin*
tuonend **tonande**
tuonfall -eð (-ẹ) = **tonfall**
tuonfisk -fistjin (-fistjem) -fisker **tonfisk**
tuonsäker **tonsäker**
tuonårẹ [tu̧o`n-å̱rẹ] **tonåren**
tuonåringg [tu̧o`n-å̱ri̧ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **tonåring**
tuorlin [tu̧o`lli̧n] o. [tu̧o`rli̧n] **mager**, **skinntorr**; **torr**; **torr** o. tråkig, humorfri, trist, **tråkig**, se ex.; **torftig**; **kärv** || *tuorlit* äv knapert; *tuorlit min* magert med, se ex.
[1]*tuorp -eð (-ẹ)* = **skräp**, **smolk**
[2]*tuorp -eð (-ẹ)* = **torp**
tuorper -n (-am) -er **torpare**
tuorpergrund -n (-em) -er **torpargrund**
tuorr n: *tuort* **torr**, se ex.
tuorrbröð = *(-ẹ)* torrt **tunnbröd**
tuorrdyvyl [tuo`rr-dyvy·l] *-n (-dyvlem) -dyvler* **tordyvel**, ex. se **kryp**
tuorrflugu [tuo`rr-flugu·] f[2] **torrfluga**
tuorrflugå äldre grundf t. *tuorrflugu*
tuorrfuoðer [tuo`rr-fuoðe·r] *-fuoðreð (-fuoðrẹ)* **torrfoder**
tuorrgron -ẹ (=, äv *-gro̧’n) -er* [-gro̧ne·r] **torrgran**, ex. se **tornfalk**
tuorrlegg -legg -laggd -laggt **torrlägga**
tuorrsimm -eð (-ẹ) **torrsim**
tuorrskuo’dd **torrskodd**
tuorrsklin var. av *tuorsklin*

tuorrslip -sliper -slipt -slipt **torrslipa**
tuorrtoll -n (-em) -er **torrtall**, **torrfura**
tuorrtolltyörwiðårwaið -ą f¹ torrtallstjärvedsvril, ex. på **tungvrickare**
tuorrwið -n (-im) **torrved**, torr ved
tuorsk [tuossk] o. [tuorsk] *tuorstjin (tuorstjem) tuorsker* **torsk**, se ex.
tuorsklin var. av *tuorlin*
tuorås tuos – tuoste – tuorås **töras**, ex. se **töras**, **svära**; **våga**, se ex. || *tuorås aut* våga sig ut; *tuorås sig* våga sig, se ex.
tųosdag [tu̲o´s-da̲g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **torsdag** || *Kristi tųosdag* Kristi himmelsfärdsdag. Fraser se *sunndag*
tųosdagskweld [tu̲o´sdas-kwelld] *-n (-em) -er* **torsdagskväll**
tųosdagsmorgun [tu̲o´sdas-morrgųn] = *(-me'nnem) -me'nner* **torsdagsmorgon**
tuosjäkk [tuo"-sjäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* **jutesäck**
¹*tuosk* [tuo`ssk] *tuostjin (tuostjem) tuosker* **groda**
²*tuosk* stavningsvar. av *tuorsk*
tuoskblyömme -blyömmin (-blyömmam) -blyömmer **kabbeleka** (lokalt)
¹*tuost* [tu̲ost] o. [tuosst] *-ę (-n),* äv m: *-n (-em)* **törst**
²*tuost* [tu̲ost] *-n (-em) -er* **toast**
tuostun [tu̲o`stųn] **törstig**
tuova s f¹ **tova**
tuova vb¹ : *tuov ijuop sig* **tova** ihop sig
tuoventjyll -ą f¹ **tova**, se ex., hårtrassel
tuovin var. av *tuovun*
tuovun **tovig**; noppig (om tyg)
tuowið [tuo"-wi̲ð] *-n (-im)* **hampa**
¹*tupp -in (-em) -er* **topp** || *wårå upi tuppem* vara uppe i toppen; vara på topp
²*tupp -in (-em) -er* var. av *tuppe*
tuppa s f¹ **blomma**; **tofs**
tuppa vb¹ : *tupp åv* **tuppa** av
tuppas tuppes – tuppes – tuppas **kivas**, **gnabbas**, **bråka** (med varandra)
tuppbrot -eð (-į) = **toppbrott**
tuppdieg -die'n (-dieem) -dieger **gröt** som gavs åt hönsen; alltför tjock **gröt**; tjock **chokladröra**, tjock kakaoröra
tuppe tuppin (tuppam) tupper **tupp** || *wen willd du tuppam?* (ung.) vad skulle det där vara bra för? el. vad hade du där att göra?
tuppend -n (-am) -er **toppända**
tuppett -ą f¹ **toppluva**
tuppfjät -eð (-ę) = **tuppfjät**
tuppkamb -in (-em) -er **tuppkam**
tuppluk -lutjeð (-lutjį) = **topplock**
tuppmįes -n (-em) -er **tofsmes**
tuppmuosi [tu`pp-muosi·] *-n (-muosåm)* vit **renlav**
tuppmuoså -n ack o. yngre grundf av *tuppmuosi*
tuppmurkel -murklą f¹ **toppmurkla**
tupprieðningg f³ **toppredning**
tuppringg -rindjin (rindjem) -ringger **gummiband** (klippt av cykel- el. bilslang)
tuppsokker -sokkreð (-sokkrę) **toppsocker**
tuppstjinn -eð (-ę) **gåshud**, se ex.
tups se *tufs*
tupsmįes se *tufsmįes*
¹*tur -n (-em) -er* **tur** (liten färd); ordningsföljd || *eð ir menn tur* det är min tur; *i senn tur* i sin tur; *wårå i tur* o. *wårå ǫ tur* stå på **tur**, vara på **tur**
²*tur -n (-em) -er* **lycka**, **tur**, se ex., medgång || *sos tur war* som tur var, dessbättre, lyckligtvis; *tur að (nogum)* tur för (ngn)
¹*turas tures – turdes – turdas* i uttr *eð tures að nogum* ngn har **tur**, se ex.
²*turas tures – turdes – turdas* **turas** om || *turas um* **turas** om
turbin = (-em) -er **turbin**
turism -in (-em) **turism**
turist -n (-em) -er **turist**, ex. se **skidföre**
turista [turi`ssta] vb¹ **turista**, se ex.
turistbyrå -nę (-'nn) -er, (äv m: *-n (-m) -er*) **turistbyrå**
turistferieningg f³ **turistförening**
turistfistj -eð (-ę) turisters fiske, (ung.) **fritidsfiske**
turistfistjer -n (-am) -er fiskande turist, (ung.) **fritidsfiskare**
turistnęringg f³ **turistnäring**
turiststjäf -in (-em) -er **turistchef**
turk turtjin (turtjem) turker **turk**
Turkieð (Turkię) **Turkiet**
turkisk **turkisk**
turlist -ą f¹ **turlista**, turordningslista, tidtabell
turlit **turligt**
tursamt **tursamt**
turturdauv -ą f¹ **turturduva**
¹*turv -in (-em) -er* grässvål, **grästorv**; **kalufs**
²*turv -eð (-ę)* **torv**
turvakk -ą f¹ **torvhacka**
turvess -ą f¹ **torvhässja**
turvun **tovig**, **okammad**
turårdningg [tu̲`r-år(d)nįŋŋg] f³ **turordning**
tusan(d)! **tusan!**, se ex. || *livå tusand* leva fan; *tusands slut* stört omöjligt
tusi -n (tusåm) tusir **senfärdig** person, **såskopp**; **stackare** || *Tusi* Nalle (noanamn för björnen)
tusilunta [tu"si-lųnnta] f¹ enkel, provisorisk **trasdocka**

tusilapp [tu"si-lapp] *-in (-em) -er* **ömkansvärd** person, **stackare**; litet barn. (lokalt ord)
tusn **tusen** || *iett tusn* ettusen; *fem tusn* femtusen; *fyr tusn* fyratusen; *ni tusn* niotusen; *sju tusn* sjutusen; *sjäks tusn* sextusen; *tri tusn* tretusen; *två tusn* tvåtusen; *ått tusn* åttatusen
tusnbryöðrer [tu´s'n-bryöðrer] (dat *-bryöðrum*) **tusenbröder**, småabborrar
tusnfuotingg [tu´s'n-fuotiŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **tusenfoting**
tusnkonstnär [tu´s'n-kɔnstnär] *-n (-em) -er* **tusenkonstnär**
tusnlapp [tu´s'n-lapp] *-in (-em) -er* **tusenlapp**
tusnsail [tu´s'n-saĭl] *-n (-am) -er* **tusenlapp**, se ex.
tusntal -eð (-i) **tusental** || *tusntals* tusentals
tusnårsstjipt [tu´s'nås-stśippt] *-eð (-ę)* = **tusenårsskifte**, **millenieskifte**
[1]*tuss -n (-em) -er* **tuss**; gammaldags, hemgjord **tröstnapp**
[2]*tuss -eð (-ę)* **tusch**
tussa s f[1] **stumpa**, se ex., **jänta**
tussa vb[1] : *tuss min (nogum)* **omhulda** (ngn)
tussberit [tu`ss-beri·t] oböjl kvinnlig **såskopp**
[1]*tussla* vb[1] **trampa** || *tussl nið* trampa ned
[2]*tussla* vb[1] **söla**, vara senfärdig
tusslun **senfärdig**, **sölig**; **tafflig**
tusspenn -ą f[1] **tuschpenna**
tusstekkning f[3] **tuschteckning**
tussun var. av *tusslun*
tussut **moddigt**
tusun [tu"sụn] **sölig**, **långsam**, **senfärdig**
tusut [tu"sut] **långsamt**, se ex., trögt, söligt
tuså s *-n* ack o. yngre grundf av *tusi*
tuså vb *tusär – tusäð – tusåð* **söla**, såsa
tuta vb[1] **tuta** || *tut i* tuta i
tutu [tu"tụ] oftast oböjt **toto**, totohäst
tutun [tu"tụn] **sölig**, **trög**
tutul [tu"tụl] *-n (-em) -er* **tunnbröd**srulle med smör
tuvel [tu"vel] vb[1] **söla**, vara senfärdig
tuvelgerd [tu"vel-gẹrd] *-ę (-n) -er* **stickning** påbörjad en söndag
tuvelnikk [tu"vel-nikk] *-nittjin (-nikkam) -nikker* **såskopp**, sölig mansperson
tuvelnikka [tu"vel-nikka] f[1] **såskopp**, sölig kvinnsperson
tuvlun [tu"vlụn] **sölig**, **långsam**
tuvlut [tu"vlut] söligt, **långsamt**, se ex.
tv [te"vẹ] o. [tẹ`ve] *-n (-em) -er,* el. oböjt **teve**, television || *ǫ tv* på tv; *sittj nest tv* sitta framför tv:n
tv-apparat [te"ve-aparạt] *-n (-em) -er* **tv-apparat**
tv-duos [te"ve-dụos] o. [tẹ`ve-dụos] *-ą* f[1] **fjärrkontroll** till tv (nydal, eg. 'tv-dosa')
tv-kamir [te"ve-kamịr] o. [tẹ`ve-kamịr] *-ą* f[1] **tv-kamera**
tv-mast [te"ve-masst] o. [tẹ`ve-masst] *-ę (-n) -er* **tv-mast**
tv-prugramm [te"ve-prugrąmm] o. [tẹ`ve-prugrąmm] *-eð (-ę)* = **tv-program**
tv-ruom [te"ve-rụom] *-eð (-ę)* = **tv-rum**
tv-rut [te"ve-rụt] *-ą* f[1] **tv-ruta**
tv-soff [te"ve-soff] o. [tẹ`ve-soff] *-ą* f[1] **tv-soffa**
tv-stienn [te"ve-stįenn] o. [tẹ`ve-stįenn] *-ą* f[1] **tv-stjärna**
tw [tẹ`-wẹ], [te"-wẹ] o. [tị`-wị] med sms var. av *tv*
twasi -n (twåsåm) twasir **stackare**, **krake**; **trashank**
twask twastjeð (twastję) **klafs**
twaska vb[1] **plaska**
twasulin [twa"sulịn] **ömklig**; klädd i **trasiga** el. lappade kläder, illa klädd
tw-duos var. av *tv-duos*
tweka mer sv var. av *twika*
tweksam mer sv var. av *twiksam*
twemmstas [twę´mmstas] på **två ställen**
twer adj pl: *twerir* **tvär**, se ex.; **butter**; **brant**
twer räkn m (dat *twemm*) **två**, se ex. || *(i) tụo dågå* i två dagar; *tụo gaungga* två gånger; *twer-og-tiugu* tjugotvå; *twer og twer* två och två
twerarg [twe"r-arrg] **tvärarg**
twerast [twe"r-asst] i uttr *i ien* (yngre *įe*) *twerast* i en **handvändning**
twerbroms mer sv var. av *twerbryms*
twerbryms [twe"-brymms] vb[1] **tvärbromsa**
twerdiuop [twe"-dĭụop] **bråddjup**
twerdrag [twe"-drag] *-draeð (-draę)* **tvärdrag**
twerdä [twe"-dä] *-där -duo -däeð* **tvärdö**, **dö** plötsligt, **dö** knall och fall
twerend [twe"r-ęnnd] oftast oböjt **nedan**, se ex.
twerfǫ [twe"-fǫ] *-fǫr -fikk -faið* **plötsligt** få
twerkryppas [twe"-kryppas] *-kryppes -krypptes -krypptas* **ducka** (nydal, jfr *kryppas*)
twerkumå [twe"-kụmå·] *-kumb -kam -kumið* **plötsligt** komma || *twerkum ijug* plötsligt komma ihåg; *twerkum ǫ* plötsligt komma på
twerminnas [twe"-mịnnas] *-minnes -minntes -minntas* plötsligt **komma** ihåg
twerrait sig [twe"-raĭt sig] *-raiter sig -rai'tt sig -rai'tt sig* **resa** sig hastigt (el. plötsligt), **springa** upp
twerrtågå jfr *twertaiðn*
twerslut [twe"-hlụt] s tvärslut || *twerslut ǫ noger* (äv *noð)* tvärt slut på ngt, plötsligt slut på ngt
twerslut [twe"-hlụt] vb[1] **sluta** tvärt
twersommen [twe"-sǫmmęn] vb[1] **somna tvärt**

twerstą'n [twe"-stą'n] vb¹ **tvärstanna**
twerstopp [twe"-stopp] *-eð (-ę)* = **tvärstopp**
twerstypplas [twe"-stypplas] *-stypples -stypples -stypplas* stå på **näsan**
twersäker [twe"-säker] **tvärsäker**
twert [twert] o. [twerrt] **tvärt**; **plötsligt**; **direkt** || *twert frǫ* tvärtemot; *twert för* var. av *twertför*; *twert mųota* tvärtemot; *twert åv* tvärt av
twertaið se *twertaiðn*
twertaiðn [twe"-taĭ'n] n: *-taið*, pl: *-tai'nner*, äv *-taingner* **överrumplad**, **häpen**
twertaungen [twe"-tąuŋęn] vb¹ **tvärtystna**
twertför [twe´rtför] o. [twe´rrtför] **vrång**, **negativ**
twertum [twe´rt-ų´mm] **tvärtom**
twertyst [twe"-tyst] **tvärtyst** || *werd twertyst* tvärtystna
twertyvyr [twert-y"vyr] o. [twe´rtyvyr] på **tvären**; **tvärsöver**, se ex.; **horisontellt**, **vågrätt**; **tvärtemot**; (om person) **avig**, **vrång**, **omöjlig**, **motsträvig** || *boð twertyvyr og endeter* både på tvären och på längden, härs och tvärs
twertågå [twe"-tågå·] *-tar -tuog -taið* **överrumpla**
twerwakken [twe"-wakkęn] vb¹ **vakna tvärt**, ex. se **skrälla**
twerwend [twe"-węnnd] *-wender -wend -went* **tvärvända**
twerwerd [twe"-werd] *-werd -wart -uorteð* **plötsligt** bli, se ex.
tweråbjärr [twe"rå-bĭärr] *-eð (-ę)* = **brant berg**
tweråbokk [twe"rå-bokk] *-bottjin (-bokkam) -bokker* **brant backe**, ex. se **gärde**
tweråkruok [twe"rå-kruok] *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* skarp **kurva**
tweråtramp -ą f¹ **brant trappa**
tweråtrampur [twe"rå-trąmmpur] pl (dat *-trampum*) **brant trappa**
tweråweg [twe"rå-weg] *-we'n (-weem) -weer* **brant** väg
tweska var. av *twestja*
twess mųota **tvärtemot**; **vrång**
twessyvyr [twess-y"vyr] **tvärsöver**
twestja twestjer – twekste (äv *tweskte*) *– twekst* (äv *tweskt*) **stänka**, **skvätta**, **plaska**; **slaska**, slabba
twestyört [twe"-styörrt] *-n (-em) -er* **tvestjärt**
twett med sms var. av *twätt*
twetyðun [twe"-tyðųn] var. av *twityðun*
twi! **fy!**, **tvi!**, **usch!** || *twi fa'n!* fy fan!; *twi werde!* tvi vale!
twia! (starkare) var. av *twi!*
twią! (starkare) var. av *twi!*, **fy** sjutton!, se ex.
twiess [twi"-ess] *-ą* f¹ dubbel**hässja**
twifold [twi"-folld] **tvåfaldig**; **tvetydig**, motsägelsefull
twifollt **besvärligt**, motigt || *go* el. *fåra twifollt* gå snett, gå på tok, gå tvärtemot (vad det var tänkt). Se äv *twifold*
twifri! **pass!** (el. **pax!**) (vid tafattlek); (nydal) **timeout**
twijågd [twi"-jågd] *-ę (-n) -er* dubbelhelg; **långhelg**
twik oftast oböjt **tvekan** || *wårå i twik* vara tvehågsen
twika vb¹ **tveka**, vara **tveksam**; betvivla || *twik sig* tveka, se ex., vara **villrådig**
twikan oböjl **tvekan**
twikoppas [twi"-koppas] *-koppes -kopptes -kopptas* **tävla**
twiksam **tveksam**, **tvehågsen**
twiksamiet f⁴ **tveksamhet**
twikun **tveksam**
twilingg [twi"lįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **tvilling**
twilinggbruor [twi"lįŋg-bruor] pl: *-bryöðrer* **tvillingbror**
twilinggkull [twi"lįŋ(g)-kull] *-ą* f¹ **tvillingflicka**
twilinggsyster [twi"lįŋ(g)-sysster] gen *-es*, pl: *-systrer* **tvillingsyster**
twingg twindjin (twindjem) twingger var. av *twingga* s
twingga s f¹ **tving**
twingga vb¹ **tvinga** || *twingg fram* tvinga fram; *twingg ǫ* tvinga på; *twingg i sig* tvinga i sig; *twingg sig til* tvinga sig till (att), *twinggað* tvingad, tvungen
twinggað tvingad; (lokalt äv) tvungen
twinna vb¹ (+dat) **tvinna**; **vrida**; **vira**, **sno** || *twinn in sig* trassla in sig; *twinn nevum* vrida händerna; *twinn ǫ* vara rastlös, se ex.; *twinn sig* slingra sig, vrida sig, sno sig; skruva på sig, vara rastlös
twist -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **tvist**
twista vb¹ **tvista**
twistemmt [twi"-stęmmt] **tvåstämmigt**
twiså twisär – twisäð – twisåð **viska**, se ex. || *wiså og twiså* (ung.) *tissla och tassla*
twityðun [twi"-tyðųn] **tvetydig**
twitålå [twi"-tålå·] vb¹ ge olika **besked**, lämna **motstridiga** uppgifter
twivel [twi´vel] s *twivleð (twivlę)* = **tvivel**
twivel [twi"vel] vb¹ **tvivla**
twivelaktun [twi"vel-akktųn] **tvivelaktig**
twiwattn [twi"-watt'n] *-wattneð (-wattnę)* **tevatten** (skämts, eg. 'tvivatten')
twiäringg [twi"-äriŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **roddbåt** med två par åror
tw-kamir var. av *tv-kamir*

tw-mast var. av *tv-mast*
tw-prugramm var. av *tv-prugramm*
tw-ruom var. av *tv-ruom*
tw-rut var. av *tv-rut*
tw-stienn var. av *tv-stienn*
twundjin var. av *tundjin*
twå räkn **två** || *twå tusn* tvåtusen; *twå undrað* tvåhundra
twå vb *twär – twä'dde – twaið,* uppmaningsf *twä* [179] **tvätta** || *twå sig* tvätta sig, ex. se **iväg**; (i äldre tid äv) bada; *twå til (að)* smälla till, se ex.; *twå upp* tvätta upp; *twå yr* tvätta ur; *twå åv (sig)* tvätta av (sig)
twåa f[1] **tvåa** || *twåą* tvåan, t.ex. andra klass i skolan, program 2 el. kanal 2, se ex.
twåfuotað [twå"-fu̲otað] **tvåbent**, se ex.
twåjuolingg [twå"-juolı̨ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **tvåhjuling**
twåkruon [twå"-kruọn] *-ą* f[1] **tvåkrona**
twål -n (-em) -er **tvål** || *ienneð, twåln, tineð* en, två, tre (skämts, eg. 'järnet, tvålen, tennet')
twålwattn -wattneð (-wattnę) **tvålvatten**
twåraðun [twå"-raðụ·n] **tvåradig**
twåsiffrun [twå"-siffrụn] **tvåsiffrig**
twåspaltin var. av *twåspaltun*
twåspaltun [twå"-spalltụn] **tvåspaltig**
twåspråkun [twå"-spra̲kụn] **tvåspråkig**
twåstavun [twå"-stavụ·n] **tvåstavig**
twåstemmut [twå"-stęmmut] **tvåstämmigt**
twåså s *-n* ack o. yngre grundf av *twasi*
twåså vb *twäsär – twäsäð – twåsåð* **prassla**; tassa
twåta vb[1] **tvätta**
twåtakter [twå"-takkter] *-n (-am) -er* **tvåtaktare**
twåtiðę [twå´-ti̲ðę] *(-tiðn)* **tvåtiden** || *i twåtiðn* i (vid) tvåtiden
twåtjyönað [twå"-tśy̲önað] **tvåkönad**
twåtstað -n (-im) -ir **tvättställe**
twåtusntaleð [twå´tusn-ta̲leð] *(-talį)* **tvåtusentalet**
twåtwattn -wattneð (-wattnę) **tvättvatten**
twåwåninggsplan -eð (-ę) = **biplan**, dubbeldäckare
twåöringg [twå´-örı̨ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **tvåöring**
twär räkn f (dat *twemm*) **två** || *(i) twär wikur* i två veckor. Se äv *twer*
twätt -n (-em) -er **tvätt**
twätta vb[1] : *twätt åv* tvätta av (fr sv)
twättfat -eð (-į) = **tvättfat**
twättkelingg [twä`tt-kelı̨ŋŋg] f[3] **tvätterska**
twättkorg -kordjin (-kordjem) -korger **tvättkorg**
twättmasin = *(-em) -er* **tvättmaskin**
twättmįeðel -mįeðleð (-mįeðlę) = **tvättmedel**
twättpulver -pulvreð (-pulvrę) = **tvättpulver**
twättruom -eð (-ę) = **tvättrum**
twättskål -ę (-n) -er **tvättfat**, **handfat**
twättsopp -in (-em) -er **tvättsvamp**
twättstað -n (-im) -ir **tvättställe**
twättstell -eð (-ę) = **tvättställ**
twättstugu [twä`tt-stugu·] f[2] **tvättstuga**, ex. se **tinga**
twättstugå äldre grundf t. *twättstugu*
twättswamp -in (-em) -er **tvättsvamp**
tyða tyðer – ty'dde – ty'tt **tyda**; **tolka** || *tyð aut* uttyda, tyda; *tyð til* tolka
tyðla åld var. av *ty'lla*
tyðli [ty̲`'lli] adv **tydligt**, se ex.
tyðligdjärå [ty̲`lli-dźärå·] *-djär -djärd* (äv *-gard*) *-gart* **tydliggöra**
tyðligen [ty̲`lligęn] **tydligen**
tyðligiet [ty̲`ligi̲et] f[4] **tydlighet**
tyðlin [ty̲`llı̨n] **tydlig** || *djärå tyðliger(a)* göra tydligare, förtydliga
tyðyl [ty"ðyl] *-n (-em) -er* liten (gärna ostyrig) pojke; gettjuder (Lev.). Jfr *toltyðyl.* [180]
tyft -ę (-n) -er **tolft**
tyg tyeð (tyę) = **tyg**
tyga vb[1] tilltyga || *tyg nið* smutsa ned; *tyg (nið) sig* **söla ned sig**, **smutsa** ned sig; *tyg til* **tilltyga**; *tygað* **tilltygad**
tygbit -n (-em) -er **tygbit**
tygel [ty"gel] vb[1] **sträva**, knega || *tygel til* tota till
tygeltriuog [ty"gel-trĭu̲og] *-triuo'n (-triuoem) -triuoger* **såskopp** (sölig mansperson)
tygeltytta [ty"gel-tytta] f[1] **såskopp** (sölig kvinnsperson)
tygkupp -in (-am) -er **tygpåse**, **tygkasse**
tyglapp -in (-em) -er **tyglapp**
tyglun [ty"glụn] **mödosam**, **jobbig**
tygrims -ą f[1] **tygremsa**
tygskuo -'nn (-'mm) -ner **tygsko**
tygslarv -ą f[1] **tygtrasa**
tygstyttj -eð (-ę) = **tygstycke**
tykkas se *tykks*
tykkel [ty`kkel] *tykklą* f[1] **brödspade**; **spatel**; andra spadformiga redskap
tykkeluorv -eð (-ę) = **orv** med stöd mot överarmen
tykks (bara i pres.) **lär**, **sägs**, **ska**, ex. se **skola**
tyla, tyler var. av *ty'lla, ty'ller*

[179] Particip *twaiðn* (äv *twaið*), pl *twai'nner* (äv *twaingner*)
[180] Orden *tyðyl* o. *tyryl* har uppenbarligen påverkat varandra, så att det blivit svårt att skilja dem åt betydelsemässigt. Dalmålsordboken ger för *tyðyl* betydelsen 'illa utvecklad individ'; 'liten stackare'.

[1]*tylla* var. av [2]*tulla*
[2]*tylla* lokal var. av *ty'lla* vb
ty'lla s f[1] **rulle**, ngt **hoprullat**; (skämts) **säng**
ty'lla intr vb *ty'ller – tylde – tylt* **rulla**, ex. se **silltunna**, **sländ**; **falla** omkull || *ty'll niði* ramla i; *ty'll åv* rulla av, välta av
ty'lla trans vb[1] **rulla** || *ty'll ijuop* rulla ihop; *ty'll iweg* rulla iväg; *ty'll nið* rulla ned; *ty'll ǫ* rulla på; *ty'll undǫ* rulla undan, rulla bort
ty'ller -n (-am) -er **roller** (nydal)
tyllun var. av *tullun*
tyndja s f[1] **bekymmer**, ngt som tynger en
tyndja vb *tyndjer – tynggde – tynggt* **tynga**; tynga med **trötthet**, se ex. || *tyndj nið* tynga ned se ex.
tynggd [tɣŋŋ(g)d] *-ę (-n) -er* **tyngd**
tynggdkraft se *tynggdkrapt*
tynggdkrapt -ę (-n) **tyngdkraft**
tynggdlyfter -n (-am) -er **tyngdlyftare**
tyngger(a) [tɣ`ŋŋger(a)] **tyngre**
tynggest var. av *tynggst*
tynggst [tɣŋŋ(g)st] **tyngst**
tynnas åv tynnes åv – tynnes åv – tynnas åv bli **tunnare**, **tunna** av, **tunnas** ut; **magra**; **avta**; glesna
tynner(a) lokal var. av *tunner(a)*; se **tunn**
typ -in (-em) -er **typ**, **individ** || *ukin typ!* vilken typ!
typisk **typisk**
typsnitt -eð (-ę) = **typsnitt**
typt se *tyft*
tyrann = (-em) -er **tyrann**
Tyri [ty"ri] **Tyrinäs**, se *Tyrinęs*
tyril var. av *tyryl*
Tyrines var. av *Tyrinęs*
Tyrinęs [ty"ri-nęs] **Tyrinäs** (by i Älvd:s s.k. finnmark)
tyryl [ty"ryl] *-n (-em,* äv *-am) -er* liten (ostyrig) **pojke**; **fjant**(ig man el. pojke); **dumbom**; fumlig o./el. tafatt person. Jfr *tyðyl*
tysk [tʏsk] adj **tysk**
tysk [tʏsk] s *tystjin (tystjem) tysker* **tysk**
[1]*tyska* [tʏ`ska] f[1] **tyska** (språket)
[2]*tyska* [tʏ`ska] f[1] **tyska** (tysk kvinna)
tyskeri [tʏ`sk-eri·] *-n (-eråm) -erir* tyskhare, **fälthare**
tyskerå -n ack o. yngre grundf av *tyskeri*
Tyskland [tʏ´sk-lạnnd] **Tyskland**
tyskstil [tʏ`sk-stɪl] *-n (-em) -er* tysk **skrivstil**
tyst [tʏst] **tyst**, se ex.; **tystlåten** || *old tyst* hålla tyst; *tyst åv sig* tyst av sig, tystlåten; *tystest ig dug* så tyst jag kan
tyst! [tysst] **tyst!**
tysta [tʏ`sta] vb[1] **tysta**
tystiet [tʏ`stɪet] f[4] **tysthet**, **tystnad**
tystn [tʏ`st'n] vb[1] **tystna**
tystnað [tʏ`stnað], äv [ty`sstnað] *-n (-im)* **tystnad**
tytje -ð (tytję) = **pack**, **sällskap** (nedsätt.)
tytta f[1] tilltalsf *Tytt!* **faster**; **moster**; **tant** || *Ann-tytt* faster Anna
tyttja s f[1] **tyckande**, förmenande, åsikt
tyttja vb *tyttjer – tykkte – tykkt* **tycka** || *edd ig tykkt* tycker jag, kan jag tycka; *tyttj klient um* tycka illa om; *tyttj ruoli* o. *tyttj lyöli* tycka det vara roligt (att), se ex.; *tyttj synd um* tycka synd om; *tyttj til* tycka till; *tyttj um* tycka om, se ex.; älska; *tyttj um mįer* tycka mer om, föredra; *tyttj war að* ta illa upp, tycka illa vara, missstycka; *tyttj wisslan* tycka synd om, se ex.
tyttjas se *tykks*
tyttje -ð (tyttję) = **tycke**
tyttjlos **kallsinnig**
tyttjmitjin [ty`ttś-mitśį·n] n: *-mitjið,* pl: *-miknər* **lättstött**, **känslig**, som lätt tar åt sig, **kitslig**, **snarstucken**
tyttkall -n (-em) -er **farbror**, **morbror** (= fasters resp mosters man)
tyttmann = (-em) -menner **farbror**, **morbror** (= fasters resp mosters man)
tywerr tyvärr (fr sv)
[1]*työðer* [työ´ðer] s *-n (työðrem) työðrer* **tjäder** || *työðrer* äv Brunnsbergsbor (inv i Älvdalsbyn Brunnsberg, skämts)
[2]*työðer* [työ´ðer] s *työðreð (työðrę) =* **tjuder**, **bindsle**
työðer [työ"ðer] vb[1] **tjudra** || *työðer fast* tjudra fast
Työðerbygdę [työ"ðe-byggdę] *(-bygdn)* **Brunnsberg** (skämts, eg. 'tjäderbygden')
työðerklukk [työ"ðe-klukk] *-ą* f[1] **rödstjärt**; taltrast
työðerliek [työ"ðe-lɪek] *-lietjin (-lietjem) -lieker* **tjäderlek**, **tjäderspel**
työðermǫl [työ"ðe-mǫl] *-eð (-ę)* **Brunnsbergsmål** (skämts)
Työðerogað [työ"ðer-ogað] *(-ogą)* **telemasten** i Brunnsberg (skämts, eg. 'tjäderögat')
työðertupp [työ"ðe-tupp] *-in (-am) -er* **tjädertupp**
työðeryön [työ"ðer-ɣön] *-ą* f[1] **tjäderhöna**, tjäderhona
työðraðrakk [työ"ðra-rakk] *-rattjin (-rakkam) -rakker* **bandhund** (nydal, eg. 'tjudrad hund')
työður [työ´ður], äv [työ"ður] *-n (työðrem) työðrer* **tjädertupp**; **tjäder**
työkk Evbgsmål för *tiokk*
työli -n (työlåm) **tjäle**; **frost** || *eð stjuot työlåm* o. *työlin gor yr bokkam* tjälen går ur jorden

työlå s *-n* ack o. yngre grundf av *työli*
työlå vb *työlär – työläð – työlåð* **tjäla**, **frysa**, se ex.; **frysa** på, **frysa** till; **frysa** in, se ex. || *työlå att* frysa igen, frysa till; *työlå fast* frysa fast, se ex.; *työlå ijel* frysa ihjäl; *työlå ijuop* frysa ihop; *työlå in* frysa in; *työlå nið* frysa ned; *työlå sund* frysa sönder
työlåboks [työ"lå-bokks] *-n (-em) -er* **frysbox**
työlåð [työ"låð] **fryst**, **djupfryst**
työlågeddur [työ"lå-geddur] f[1] ett slags **valkmoln** (stratocumulus cumulogenitus) som sägs båda kyla
työlåknaul [työ"lå-knaul] *-n (-em) -er* frusen **jordklump**; frusen snöklump
työlåkuok [työ"lå-kuok] *-ą* f[1] frusen **jordkoka**
työlålosa [työ"lå-losa] f[1] **tjällossning**
työlånǫt [työ"lå-nǫt] *-ę (-n) -nęter* **frostnatt**
työlåskåp [työ"lå-skåp] *-eð (-ę)* = **frysskåp**
työlåslepp [työ"lå-hlepp] *-in (-em)* **tjällossning**
työlåstungen [työ"lå-stųŋŋęn] = *(-stungnem) -stungner* **bisol**, **vädersol**
työlåtupp [työ"lå-tupp] *-ą* f[1] **mosippa**, ex. se **full**
työlär [työ"lär] *-n (-am) -er* **frys** (nydal)
työma *työmer – työmde – työmt* **tömma** || *työm yr* tömma ur, se ex.
työr *-ę (-n)* **tjära**
työrbrenningg [työ"-brę(n)įŋŋg] f[3] **tjärbränning**
työrbytt [työ"-bytt] *-ą* f[1] tjärbytta, tjärhink, **tjärpyts**
tyördal [työ"-dal] *-n (-im) -ir* **tjärdal**
tyördjäver [työ"-dźäve·r] *-n (-am) -er* var. av *tyördjävu*
tyördjävrun [työ"-dźävrų·n] var. av *tyördjävun*
tyördjävu [työ"-dźävu·] f[2] gräshoppa, **vårtbitare**, se ex.; **envis** (påträngande, ettrig, tjatig) el. **påstridig** person
tyördjävun [työ"-dźävų·n] **envis**, **gnatig**, **påstridig**
tyördjävå äldre grundf t. *tyördjävu*
työrgadd [työ"-gadd] *-n (-em) -er* **törskate**, torr tjärrik **talltopp**; **efterhängsen** person
työrpapp [työ"-papp] *-in (-em)* **tjärpapp**
työrr- i sms var. av *työr-*
työrstungen [työ"-stųŋŋęn] = *(-stungnam) -stungner* **tjärstubbe**
työrtunn [työ"-tųnn] *-ą* f[1] **tjärtunna**
työrwattn [työ"-watt'n] *-eð (-ę)* **tjärvatten**; **rävgift**, dvs alltför starkt kaffe
työrwið [työ"-wið] *-n (-im)* **tjärved**
työrwiðåbrasu [työ"wiðå-brasu·] f[2] **tjärvedsbrasa**
työrwiðåbråså äldre grundf t. *työrwiðåbrasu*
työrå *työrär – työräð – työråð* **tjära** || *työrå nið* tjära ned
työta *työter – työ'tte – työ'tt* o. vb[1] (grov)**karda**; **trampa** (om kelsjuk katt); **knoga** || *työt ǫ* knoga på, kämpa på
tχöta var. av [1]*työta*
työtan oböjl **knog**, knogande, jobb
työtut **besvärligt**, trassligt; **jobbigt**, kämpigt
tχötut var. av *työtut*
työva vb[1] **tova**, **filta**, **valka** || *työv ijuop sig* tova ihop sig
tåðå äldre grundf t. *taðu*
[1]*tåg* *tå'n (tåem)* **talg**
[2]*tåg* *tåę (tå'n) tåger* **tåga**, **rottåga**
tåga f[1] var. av [2]*tåg*, vanl i sg
tågber *-eð (-ę)* = **stenbär**
tågboll *-n (-em) -er* **talgboll**, se ex.
tåggras *-eð (-į)* **kvickrot**
tågliuos *-eð (-ę)* = **talgljus**
tågun tågig, full med **tågor**
tåguks *-n (-am) -er* **talgoxe**
tågå *tar – tuog – taið* **ta**; **drabba**, **träffa** || *tag að sig* ta till sig, tillägna sig; ta åt sig; adoptera; *tag att* ta tillbaka; hämta; ta rätt på, ta reda på, ta vara på; identifiera, känna igen; uppfatta, ex. se **mumla**; *tag att sig* ta igen sig, vila, vila sig, vila ut; repa sig; *tag att dig!* (ung.) ge dig!, lägg av!; *tag aut* ta ut; *tag autyr* ta ur, se ex.; *tag brott* ta bort, ta undan; avliva; *tag dieðǫ* ta undan, ta bort; avliva; *tag etter* ta efter; hålla kvar, låta vara kvar; *tag fast* ta fast; *tag fil* ta fel, ta miste; *tag fram* ta fram; *tag för sig* ta för sig, förse sig; *tag i* ta i, ta tag i, gripa, fatta; röra vid, vidröra; *tag i akt* iaktta; vara uppmärksam på, uppmärksamma; *tag in* ta in, ex. se **växthus**; *tag iser* ta isär; skilja åt; *tag itau* ta itu, ta isär; *tag los* ta loss; *tag min (sig)* ta med (sig); *tag mųota* ta emot, se ex.; möta, se ex.; kännas motigt att; *tag nið* ta ned, se ex.; slakta; *tag niðer* göra (ngn) utmattad, göra (ngn) (mkt) dålig, nästan ta kål på, ex. se **kål**; *tag ǫ sig* ta på sig, se ex.; åta sig; erkänna, tillstå, bekänna; *tag sund* ta isär, se ex.; *tag til* ta till; *tag um* ta om, upprepa; *tag um tag* ta nya tag, börja om på nytt; *tag undǫ* ta undan, ta bort; avliva; *tag upp* ta upp; uppfatta, tolka; *tag uppyr* ta upp (ngt ur t.ex. vattnet); *tag wið* ta vid; *tag yr* ta ur; *tag yvyr* ta över, överta, se ex.; *tag åv* ta av; vika av; fotografera; ta ifrån, se ex.; *tag åv sig* ta av sig
tågå sig *tar sig – tuog sig – taið sig* **ta sig**, se ex.; **ta sig fram**, ex. se **djup** || *tågå sig aut* ta sig ut; *tågå sig autyr* ta sig ur, ta sig ut (ur ngt); *tågå sig fram* ta sig fram; *tågå sig gainum* ta sig igenom; *tågå sig in* ta sig in; *tågå sig niði* ta sig (ned) i (ngt); *tågå sig til* ta sig till; *tågå sig til min* + dat ta itu med, företa sig; lära sig

(ngt) på egen hand; *tågå sig upp* ta sig upp; *tågå sig uppter* ta sig uppför; *tågå sig uppyr* ta sig upp (ur ngt, t.ex. vattnet)
tågås tags – tuogs – tais **tas**, se ex.; **bråka**, **slåss**, ta **nappatag**; **tvista**, kivas || *tågås min* tas med, ex. se **fiende**
tålå tälär – tälädˀ – tålådˀ **hålla tal**, **tala** || *tålå et rett (non)* tala (ngn) tillrätta; *tålå i* tala om, prata om; *tålå in* tala in; *tal ǫ* påtala, föra på tal; *tal um* tala om, berätta
tålås wiðˀ täläs wiðˀ – täläs wiðˀ – tålås wiðˀ **talas** vid
tåmålos [tǫ"må-los] **tafatt**, **fumlig**; **oföretagsam**, passiv, trög (SV ord)
Tåmås [tǫ"mås] **Tomas** || *wårå Tåmås* tvivla
tåp -in (-em) -er **larver**, larvig person; **tölp**, drummel
tåpun (om person) negativt avvikande, t.ex. **enfaldig**, **larvig**; drumlig
tår -ę (-n) -er **tår**, se ex.; **skvätt** || *spårå ǫ tårum* spara på tårarna
tåras tåres – tåres – tåras **tåras**
tårkanal -n (-em) -er **tårkanal**
tårspuor -eð (-į) = rand i ansiktet efter gråt; e.u. **tårkanal**
tårta f[1] **tårta**
tårtbit -n (-em) -er **tårtbit**
tårtfat -eð (-į) = **tårtfat**
tårtkaffi oböjl **tårtkalas**, kaffe o. tårta
tårtkalas -eð (-ę) = **tårtkalas**
tårtknaiv -in (-em) -er **tårtkniv**, **tårtspade**
tårtpapir [tå`rt-papir] *-eð (-ę)* = **tårtpapper**
tårtspaði [tå`rt-spaði·] *-n (-spåðåm) -spaðir* **tårtspade**
tårtspåðå -n ack o. yngre grundf av *tårtspaði*
tårägd [tå`r-ägd] **tårögd**
tåtånę (-tå'n) "**pektån**" (i ramsa)
tåvå -n ack o. yngre grundf av *tavi*
tåytas tåytes – tåytes – tåytas **truta** med munnen
tä I. inf-märke **att**, ex. se **baddare**, **sätta** 3 || *fer tä* för att, ex. se **enkom**; *wårå tä* vara att, få lov att (bli el. vara tvungen), skola, ex. se **lov**. II. prep **till**, ex. se **förfärlig** || *tä slut* till slut
täjp -in (-em) **tejp**
täjpa vb[1] **tejpa** || *täjp att* tejpa igen; *täjp fast* tejpa fast, ex. se **kompress**
tärmumįeter var. av *termumįeter*
tärna f[1] **tärna**
tärningg f[3], (äv m: *-indjin (-indjem) -ingger*) **tärning**
täslut stavningsvar. av *tä slut,* se *tä*
tävel [tä"vel] vb[1] **tävla**
tävlan [tä"vląn] oböjl **tävlande**, se ex.
tävlingg [tä"vlįŋŋg] f[3] **tävling**
tävlinggsmenistj [tä"vlįŋ(g)s-męni·stś] *-ą* f[1] **tävlingsmänniska**
töa töer – tögde – tögt **tälja** || *tö til* tälja till, se ex.; *tö yr* tälja ur; *tö åv* tälja av
töbaink -baintjin (-baintjem) -bainker **täljbänk**
töbukk -buttjin (-buttjem) -bukker **täljbänk**
töknaiv -in (-em) -er **täljkniv**; laggkniv
tölp -in (-em) -er **tölp**
tö'mm se *ton*
töner se *ton*
töntstempel -n (-stemplam) -stempler **töntstämpel**
töntun **töntig**
törnber -eðˀ (-ę) = **nypon**
törnbuosk -buostjin (-buoskam) -buosker törnbuske, **nyponbuske**, **rosenbuske**
törnknapp -in (-em) -er **nypon**
törnruos -ę (-n) -ur **törnros**
tösät [tö`-sät] *-eðˀ (-ę)* = **täljbänk**

U

u! interj **hu!**, **usch!**
u s *u:eðˀ (u:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **u**
ua vb[1] **hoa**
uą! [u`(w)ą] **usch!**, **hu!**, **oj!**, **fy!**, se ex.
uan! [u`(w)ąn] var. av *uą!*
udd -n (-em) -er **udd**, **spets**; **udde**
udda **udda**
uff! **usch!**, **fy!**
uffentlin var. av *offentlin*
uffer [u´ffer] adv, prep var. av *uppter*
uffer [u´ffer] s var. av *offer*
uffer [u`ffer] vb[1] var. av *offer*
uffsier [u`ffsier] var. av *offisir*
ufftер var. av *uppter*
ufftertil var. av *upptertil*
uff-uff-uff! [u´ffu-fuff] **usch!**
ug u'n (uem) **håg**
ugel [u"gel] s *uglą* f[1] **uggla**, se ex.
ugel [u"gel] vb[1] **uggla**, ex. se **altan** || *ugel uppe* vara uppe och uggla, vara uppe sent
ugelbu [u"gel-bu] *-'tt (-nę)* = **ugglebo**; **bula** (sår)
ugelpannkaku [u"gel-pąn(n)kaku·] f[2] **pizza** (nydal, eg. 'ugglepannkaka')
ugelpannkåkå äldre grundf t. *ugelpannkaku*
ugfeldas se *ugfellas*
ugfellas [u"g-fellas] *ugfelles – ugfelldes – ugfelldas* ha **lust** att; **vilja** ha, **önska** sig, **längta** efter; fatta **tycke** för || *ig edd ugfelldas* jag skulle vilja ha
ugga vb[1] **trösta** || *ugg sig* trösta sig, *ugg (sig) wið* trösta (sig) med
ugguorm -in (-em) -er **huggorm**

ugguormsdjipt -eð (-ę) **huggormsgift**
uglos [u"g-lo̲s] **håglös**, se ex.
ugsa ugser – ugste – ugst, äv vb[1] **förhäxa**, sätta **sjukdom** på, se ex.; **hoppas**; **mena**; **tänka**, **undra**; **tro**, se ex., **anta, förmoda** || *ugs um* oroa sig för, vara orolig för, bekymra sig för; tänka på
Ugsisju'nn (-sju'mm) **Ugsisjön** i Älvd
ugsningg f[3] **förhäxning, förtrollning**
Ugu **Hugo**
ugåð [u"gåð] **hågad** || *wårå ugåð* vara hågad, ha lust (att)
uja vb[1] **byta** jämnt (ofta osett)
uk var. av *ukin* (snarast lokalt)
ukað [u"kað] pron **vilket** || *að ukku* till vilket ändamål, till vilken nytta, ex. se **bra**, **nytta**; *eð ir ukað so ir* o. *eð ir ukað som* det är vilket som, det spelar ingen roll, det är egalt, det gör detsamma; *(Ja) ukað eð ir!* Ja tänk hur det är ändå!; *ukað so ir* i alla fall, hur som helst, ex. se **vaken**; ändå, se ex.; *ukað som elst* vilket som helst
ukað [u"kað] subj **om**, se ex., **huruvida**; **oavsett (om)**, se ex., **vare sig**; **månne**, se ex.
ukaðdier stavningsvar. av *ukadier*
ukaðer var. av *ukadier*
ukadier [u"kadier] I. pron **vilketdera**, se ex., **vilket**. II. subj **om**, **huruvida**, se ex.
ukaðier var. av *ukadier*
ukan ack av *ukin*
ukin [u"kįn] ack *ukan* (dat *uk(k)um*), pl: *ukär* [u"kär], ofta *uker* [u"ker], lokalt *ukker* **vilken**, ex. se **typ**; **vem**, ex. se **gissa**; **hurdan**, **hur**, se ex. || *laik ukin* vilken än; *uker noger!* vilka ena!; *ukin dag som elst* vilken dag som helst, en vacker dag; *ukin enn* vem än; *ukin ienn!* vilken en!; *ukin ier dig?* vilka är dina förädrar? (eg. 'vem äger dig'); *ukin tuok!* vilken tok!; *ukin wet* (ja) vem vet; *uonde ukin* vem som helst, vem än; vilken som helst, vilken än. Se äv *ukað, ukų*
ukindier [u"kįndier] m **vilkendera**, se ex., vilken
ukkað lokal var. av *ukað*
ukkadier lokal var. av *ukadier*
ukkin lokal var. av *ukin*
Ukraina **Ukraina**
ukrainska f[1] **ukrainska**
uks fluks **hux** flux, se ex.
uksauð -ę (-n) -er **oxhud**
Uksbjärr [u`kks-bĭärr] **Oxberg** (by i Mora, Vasaloppskontroll)
Uksbjärsmiliuon = (-em) -er **37 öre** (skämts, eg. 'Oxbergsmiljon')
uksdans -n (-em) -er **oxdans**
ukse -n (uksam) ukser **tjur**, ex. se **betäcka**; **oxe**
ukseltrai -'tt (-nę) = **oxel**
uksfilé -'nn (-em) -er **oxfilé**
uksfilie var. av *uksfilé*
ukskåv -in (-em) -er **tjurkalv**
ukslyr -ę (-n) **oxlever**
uksnakk -nattjin (-nakkam) -nakker **tjurnacke**
ukstitt -n (-em) -er **spö** gjort av torkad tjurpenis
uksuonn -eð (-ę) = **tjurhorn**
ukswiku [u`kks-wiku·] f[2] **oxvecka**
ukswikå äldre gundf. t. *ukswikå*
ukų [u"kų] f ack *ukka* (dat *ukker*) **vilken**, ex. se **halka**
ukųðier [u"kųðier] f **vilkendera**
ukun [u"kųn] lokal var. av *ukin*
Ul åld. var. av *Ulåv* framför fadersnamn, t.ex. *Ul Ulsų* Olof Olsson
ula al – ullde – ulað **skola**, ex. se **myndighet, tavla** m.fl. || *edd ulað* borde; *edd að ulað* hade bort, ex. se **böra**; *ula* (+dat) skola med … till (skola göra med, ha för avsikt med), ex. se [1]**skola**; *ul til og* skola, stå i begrepp att; *ullde* skulle; *Ulum dalska* se nedan; *wen al du dar?* vad ska du **göra** där?
uld -eð (-ę) **hull**
uld um vb[1] **omhulda, måna** om
ulder-um-dumbel var. av *umbel-um-dumbel*
uldra f[1] **huldra**
uligan = (-em) -er **huligan**
[1]*ull -ę (-n)* **ull**
[2]*ull* i uttr *min ull og år* med **hull** och hår. Jfr *uld*
Ulle **Olle**
ullermkläð = (-ę) = **yllehuckle**
ullfilt -n (-em) -er **yllefilt**
ullgarn -eð (-ę) **ullgarn**
ullingg ullindjin (ullindjem) ullingger **hulling**
ullka'll -n (-em) -er **ullkarda**
ullkard(a) var. av *ullka'll*
ullklauter **yllekläder**
ullsaks -ę (-n) -er **ullsax**
ullskarv var. av *ullskarvs*
ullskarvs -n (-em) -er **yllehalsduk**
ullspinneri -eð (-ę) -er, el. oböjt **ullspinneri**
ullspuni [u`ll-spųni·] *-n (-spunåm)* **ullgarn**
ullspunå -n ack o. yngre grundf av *ullspuni*
ullsukk -ą f[1] **ullstrumpa, yllestrumpa**
ulltaungg -taundjin (-taunggam) -taungger **hulling**
ulltråj -ą f[1] **ylletröja**; yllerock
ulltuss -n (-em) -er **ulltuss**
ulltyg -tyeð (-tyę) = **ylletyg**
ullun **ullig**
ullåsumkläð [u`ll-åsųmklä̲ð] *= (-ę) =* **yllehalsduk**
ulsmess [u̲´ls-mess] oftast oböjt **olsmässa** (27 juli)

Ulsų [u´lsų] **Olsson**
ult -eð (-ę) = **dunge**, skogs**holme** på myr
ultrajuð var. av *ultraliuoð*
ultraliuoð = *(-ę)* = **ultraljud**
ultramuodärn **ultramodern**
ultrarapið i uttr *i ultrarapið* i **ultrarapid**
Ulum dalska **Föreningen** för **älvdalskans** bevarande (eg. 'Låt oss tala älvdalska')
ulv -in (-em) -er **ulv**
ulympiað lokal var. av *olympiað*
Ulåv [u"låv] **Olov**, **Olof** || *niðwið Ulåv* nedstämd, nere (skämts, eg. 'nere hos Olof'); *takk Ulåv* tack Olof; (skämts) tack och lov
um adv, part **om** || *um og um* **om** och om (igen)
um prep + ack **om**; **på**; **per** || *um dag* om dagen, per dag; *um ien kwart* om en kvart; *um monda'n* på måndag(en); i måndags; *um morgun* på morgonen; *um ogų* i ansiktet; *um ostą* på höstarna; *um sig* om sig och kring sig; *um wårär* på vårarna
um subj **om**, **såvida**; **huruvida**. Se äv avsn. Pleonasmer || *ig wet it um eð war Ierik, eld war eð Swen* jag vet inte om det var Erik eller om det var Sven; *um enn* även om, fastän; *um og* om också; även om; *um so edd að werið* om så hade varit
uman **human**
umanistisk **humanistisk**, ex. se [1]**gren**
umbbår var. av *umbår*
umbel -n (umblam) **humle**, ex. se **humlestör**
umbellat -n (-em) -er **umbellat**
umbelrįesn -ą f[1] **humleranka**
umbelstaungg -staundję (-staundjin) -staungger **humlestör**, se ex.
umbel-um-dumbel **huller om buller**
umbjärå [ų`mm-bĭärå·] *-bjär -bar -buorið* **umbära**, **undvara**, **avvara**
umbrieð [ų`mm-brieð] *-ą* f[1] grovt, hemvävt **underlakan** av blånväv
umbunað var. av *umbuonað*
umbuonað [ų`mm-bųonað] *-n (-im) -ir* **golv** av stänger i vinterhässja, hässjegolv; nedersta stockvarvet i timmerbyggnad
umbyggd [ų´mm-byggd] **ombyggd**
umbyggnað [ų`mm-byg(g)nað] *-n (-im) -ir* **ombyggnad**
umbyt -eð (-ę) = **ombyte**, se ex.
umbytlin **ombytlig**
umby'tt [ų´mm-bytt] **ombytt**
umbår -eð (-į) **strö**, **torvströ**; (skämts) **müsli**
umbårsglaup -in (-em) -er **dammsugare** (nydal, eg. 'torvströglup')
umbårsparti -eð (-ę) =, el. oböjt **miljöparti** (skämts)
umbårstrusk -trustjin (-trutsjem) -trusker **torvrivare**
umdyöm [ų`mm-dyöm] *-eð (-ę)* = **omdöme**
umdyömeslos **omdömeslös**
umelett lokal var. av *omelett*
umendringg f[3] **omändring**, **förändring**
umfatt vb[1] **omfatta**
umfattend **omfattande**
umfattningg f[3] **omfattning**
umfaungg -faundjeð (-faundję) **omfång**
umferin [ų´mm-ferį·n] **omkörd**
umformulir mer sv var. av *formulir um*
umfyöler [ų`mm-fyöle·r] pl, b.f. *-fyölär* (dat *-fyölum*) **överrede**, **karmar** till dyngsläde
umfårås [ų`mm-fårå·s] pl *-fårås -fuorus -feris* **gå** om varandra, **fara** förbi varandra, missa varandra
umgar [ų´mm-gar] **omgjord**
umgard [ų´mm-gard] n: *-gart* var. av *umgar*
umgaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **omgång** || *fǫ sig ien umgaungg* få sig en omgång
umgo'ss -go'ss -djikks -gais **umgås**
umkastað [ų´mm-kasstað] **omkastad**
umkastningg f[3] **omkastning**
umkumås [ų`mm-kųmå·s] *-kumbs -kams -kumis* **omkomma**, **förolyckas**
umkuostnað [ų`mm-kuostnað] *-n (-im) -ir* **omkostnad**
umkweð -eð (-ę) = **omkväde**
umkwäð mer sv var. av *umkweð*
umlessningg f[3] **omlastning**
ummer -n (umrem) umrer **hummer**
umn lokal var. av *ungen*
umnemmen -nemner -nemnd -nemnt **omnämna**
umor -n (-em) **humor**
umorist -n (-em) -er **humorist**
umoristisk **humoristisk**
umringg [ųmrį´ŋŋg] adv, part **omkring**, **runt**; **omkull**
umringg [ų`mm-rįŋŋg] vb[1] **omringa**
umråð -eð (-ę) = **område**
umröstningg f[3] **omröstning**
umsaiðer [ųmsaĭ`ðer] **omsider** || *sient umsaiðer* sent omsider
umsettningg f[3] **omsättning**
umsiðer mer sv var. av *umsaiðer*
umskrievað [ų´mm-skrievað] **omskriven**
umskrievningg f[3] **omskrivning**
umslag -slaeð (-slaę) = **omslag**
umslagsbild -n (-em) -er **omslagsbild**
umslagspapir [ų`mmslags-papir] *-eð (-ę)* = **omslagspapper**

umsorg [ų`mm-sorrg] *-sordjin (-sordjem) -sorger* **omsorg**, hälsovård
umstað [ųmsta´ð] var. av *stað* adv, ex. se **iväg**
umstendlun **omständlig**
umstendugiet f⁴ **omständighet**
umstendun var. av *umstendlun*
umstjiptend **ombytlig**
umstjyö'tt [ų´mm-stśyött] **omskött**, se ex.
umstjärningg [ų`mm-stśä(r)nįŋŋg] f³ **omskärelse**
umstjärå [ų`mm-stśärå·] *-stjär -skar -skuorið* **omskära**
umstri'dd [ų´mm-stridd] **omstridd**
umtag -taeð (-taę) = **omtag**; nytt **tag**, ex. se **brottare**; **omkväde**, refräng
umtainksam var. av *umtenksam*
umtaintjsam var. av *umtainksam*
umtaunk -tauntjin (-taunkam) **omtanke**, se ex.
umtenksam **omtänksam**
umtjörningg f³ **omkörning**
umtrent [ųmtrę´nnt] **cirka**, **ungefär**, **omkring**
umtykkt [ų´mm-tykkt] **omtyckt**, se ex.
umtålåð [ų´mm-tålå·ð] **omtalad**
umwal -eð (-ę) = **omval**
umweg -we'n (-weem) -weer **omväg** || *ǫ umwegum* på omvägar
umwekslend **omväxlande**
umwekslingg f³ **omväxling** || *sos umwekslingg* som omväxling
umwend -wender -wend -went **omvända** || *umwend sig* omvända sig
umwendels -ę (-n) -er **omvändelse**
umwärd -ę (-n) **omvärld**
umåkningg f³ **omkörning**
umåkninggsfil -n (-em) -er **omkörningsfil**
umätjin [ų´mm-ätśįn] n: *umätjeð,* pl: *umäkner* **omkörd**
umör [umö´r], äv [ųmö´r] *-eð (-ę)* = **humör** || *wårå stutt i umörę* ha kort stubin
umörlin [umö`rlįn] **lynnig**
und se *röða und*
under [ų`nnder] prep + ack o. dat **under**, se ex.; vid **foten** av || *frǫ under* äv ss prep + dat underifrån; *under krig* o. *under kri(g)eð* under kriget; *under tiðn* under tiden. Se äv *uppunder*
under [ų´nnder] s *undreð (undrę)* = **under**, se ex. || *eð ir it under* det är inte (att) undra på, se ex., det är inte underligt (att); *tag upp undrę* lyssna efter el. få reda på nyheter
underalt underhalt, **halt**
underarm -in (-em) -er **underarm**, se ex.
underavdielningg f³ **underavdelning**
underbar **underbar**
underbedd -n (-em) -er **underslaf**
underbien -eð (-ę) = **underben**
underbifäl -eð (-ę) = **underbefäl**
underbokk -bottjin (-bokkam) -bokker **underbacke**
underbrakka f¹ Evbgsmål för *underbruok*
underbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker **underbyxor**
underdiel -n (-em) -er **underdel**
underdonugiet -ę (-n) **underdånighet**
underdonun **underdånig**
underfund **underfund** i uttr *kumå underfund min* + dat o. *kumå underfund um* + ack komma **underfund** med
underfundun **underfundig**
underjuordę (-juordn) **underjorden**
underjuordisk **underjordisk**
underkant -n (-em) -er **underkant** || *i underkant* i underkant
underklauter **underkläder**
underkläðer **underkläder**
underlag -laeð (-laę) = **underlag**
underli adv **underligt**, se ex., konstigt
underligiet f⁴ **underlighet**, **konstighet**
underlin **underlig**, **konstig** || *underlit naug* underligt nog, konstigt nog
underlåkon [ų`nnde-låkǫn] *-eð (-ę)* = **underlakan**
underläg -eð (-ę) = **underläge**
underläker -n (-am) -er **underläkare**
undermieningg f³, äv m: *-indjin (-indjem) -ingger* **undermening**
undermǫlun **undermålig**
undernęrd **undernärd**
underold s *-eð (-ę)* = **underhåll**
underold vb var. av *underoll*
underoldningg var. av *underollningg*
underoll -oll -jält -eldeð **underhålla** || *underollend* **underhållande**
underollningg f³ **underhållning**
underrett vb¹ **underrätta**
underrieð -eð (-ę) = **underrede**
undersaið -ą f¹ **undersida**
underskatt vb¹ **underskatta**
underslaf -in (-em) -er **underslaf**
underst se *undest*
understjyötesk -ą f¹ **undersköterska**
understrutjin [ų`nnde-strutśį·n] n: *-strutjið,* pl: *-strukner* **understruken**
undersyök mer sv var. av *undersyötj*
undersyökningg mer sv var. av *undersyötjningg*
undersyötj -syötjer -syökt -syökt **undersöka**
undersyötjningg f³ **undersökning**
undersåt -n (-am) -er **undersåte**
undertekknað **undertecknad**
undertil [ų`nndetįl] **undertill**
undertjuosl -n (-am) -er **underkjol**

undertjäk -tjätjin (-tjäkam) -tjäker **underkäke**
undertrykk -tryttjeð (-tryttję) **undertryck**
undertråj -ą f[1] **undertröja**
undertuon -ę (-tųo'n) -tuoner **underton**
underwais vb[1] **undervisa**
underwaisningg f[3] **undervisning**
underwaisninggsmaterial -eð (-ę) **undervisningsmaterial**
underwerk -wertjeð (-wertję) = **underverk**
underwis mer sv var. av *underwais*
underwisningg mer sv var. av *underwaisningg*
undest [ų`nndest] **underst**
undjefär var. av *undjifär*
undjifer var. av *undjifär*
undjifär **ungefär**
undjifärligen [ųndźifä`ligęn] **ungefärligen**
undǫ [ų"ndǫ] o. [ų`nndǫ] **bort**, **undan**; **underifrån**, se ex., under || *gokk undǫ!* gå härifrån!; *og so undǫ fer undǫ* och så vidare, osv.; *undǫ fer undǫ* undan för undan, allteftersom, så småningom; *undǫ ukkum ir du?* vem är du barn till?, vilka är dina föräldrar?; *wil undǫ* vilja undan, försöka komma undan, försöka undkomma, ex. se **undkomma**
undǫfoll -eð (-ę) **fall**, lutning
undǫflykt -ę (-n) -er **undanflykt**
undǫkumst i uttr *eð ir inggų undǫkumst* man **kommer** inte undan (eg. 'det är ingen undankomst')
undǫskuffað **undanskuffad**
undǫstand -eð (-ę) **underhäng**, nedhäng
undǫstuppað **undanstoppad**
undǫtag -taeð (-taę) = **undantag**
undǫtaið se *undǫtaiðn*
undǫtaiðn n: *-taið,* pl: *-tai'nner* **undantagen**, **borttagen**
undra med sms yngre var. av *undrað*
undrað [ų`nndrað] **hundra**
undraðfaldin **hundrafaldig**
undraðfalt **hundrafalt**
undraðfemti [ų`nndra-fę´mmti] **hundrafemtio**
undraðiett [ų`ndra(ð)-ie´tt] **hundraett**
undraðlapp -in (-em) -er **hundralapp**, hundrakronorssedel
undraðtal -eð (-į) = **hundratal** || *undraðtals* hundratals
undraðåringg -indjin (-indjem) -ingger **hundraåring**
undraðårsdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **hundraårsdag**
undraðårsgåmål [ų`nndrað̊s-gǫmå·l] pl: *-gambler* **hundraårig**
undraðårsjubilium -jubilieð (-jubilię) = **hundraårsjubileum**
undras undres – undres – undras **undra** || *undras ǫ* undra, se ex.; förvåna ngn, se ex; undra på, se ex.
[1]*undringg* f[3] **undring**
[2]*undringg -indjin (-indjem) -ingger* **hundring**, hundralapp
undrum **undrande**, **förundrad**, **förvånad**
undsett -set -sett -sett **undsätta**
undsfott var. av *undsfått*
undsfått [ų´nns-fått] *-n (-am) -er* **rackarunge**, **lymmel**, **värsting**; **kuskbock**
undwaik -waik -wiek -witjið **undvika**
undwik mer sv var. av *undwaik*
ungen [ų´ŋŋęn] = *(ungnem) ungner* **ugn**, ex. se **bakkäpp**, **nära**, **värma** upp
ungg **ung**
unggdiger **dräktig**, **gravid**
unggduom -in (-em) -er **ungdom**; **ungdomar**, se ex. || *i unggduomem* i ungdomen
unggduomsbuok -buotję (-buotjin) -byöker **ungdomsbok**
unggduomsgard -n (-em) -er **ungdomsgård**
unggduomsklubb -in (-em) -er **ungdomsklubb**
unggduomstið -ę (-n) **ungdomstid**
ungge undjin (unggam) ungger **unge** || *fǫ unggą* få ungar, yngla
ungger -n (unggrem) **hunger**
unggersnöð -ę (-n) **hungersnöd**
unggesk **ungersk**
unggeska f[1] **ungerska**
unggfuok -fuotjeð (-fuotję) ungt folk, **ungdomar**
unggfyöler var. av *umfyöler*
unggfyölär äldre grundf t. *unggfyöler*
unggkar -n (-em) -er **ungkarl**
unggkrytyr [ų`ŋŋ(g)-krytyr] *-eð (-ę)* = **ungdjur**
unggrugwasi [ų`ŋŋgru-wasi·] *-n (-wåsåm) -wasir* **hungrig** stackare
unggrugwål [ų`ŋŋgru-wål] *-n (-em) -er* mkt **hungrig** varelse (som äter glupskt)
unggrun **hungrig**, se ex.
unggskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **ungskog**
unggtoll -n (-em) -er **ungtall**
ungguop -in (-em) -er **barnskara**, unghög
unggärr -n (-am) -er **ungherre**, ung **herreman**
ungn SV var. av *ungen*
ungnað [ų`ŋŋnað] *-n (-im)* **hugnad**, känsla av **tillfredsställelse**
ungnaðsklin [ų`ŋŋnaskl̨in] **trevlig**, **tillfredsställande**; **trösterik**
ungnsbåkåð m.fl. sms se *ungsbåkåð* m.fl.
ungsbåkåð [ų´ŋŋs-båkå·ð] **ugnsbakad**
ungsfyöler **balustrad** (nydal, jfr *umfyöler*)

ungsgalder [ų´ŋŋs-gallder] *-galdreð (-galdrę)* = **ugnsgaller**
ungsluku [ų´ŋŋs-luku·] f[2] **ugnslucka**, se ex.
ungslukå äldre grundf t. *ungsluku*
ungspannkaku [ų`ŋŋs-pąn(n)kaku·] f[4] **ugnspannkaka**
ungspannkåkå äldre grundf t. *ungspannkaku*
ungsrå [ų´ŋŋs-rå] o. [ų`ŋŋs-rå] *-nę (-'nn) -er* ugnsvrå, **spiselvrå**
ungsstietj -stietjer -stiekt -stiekt **ugnssteka**
uniform -in (-em) -er **uniform**
unifuorm var. av *uniform*
unik **unik**
unison **unison**
uniuon [uni(ĭ)ųo´n] = *(-em) -er* **union**
universitiet med sms var. av *uniwersitiet*
uniwersitiet -eð (-ę) = **universitet**
uniwersitietsbibliutiek -tietjeð (-tietję) = **universitetsbibliotek**
uniwersitietslektor -n (-em) -er **universitetslektor**
uniwersitietslärer -n (-am) -er **universitetslärare**
uniwessum [ųniwe`ssųm] *-eð (-ę)* = **universum**
unna vb[1], sup äv *unnt* **unna** || *unn sig* unna sig; *wel unnt* väl unt
unsfått se *undsfått*
ununggg [ų"nųŋŋg] med sms SV var. av *onungg*
ununggsbliuomma [ų"nųŋŋ(g)s-blĭų̆omma] f[1] **klöverblomma** (vit och röd; lokalt ord)
[1]*uo uo'nn (uo'mm) uoer* **ho**
[2]*uo* se *o* s
ųoart [ųo"-a̲rt] *-ę (-n) -er* **oart**
ųoartin [ųo"-a̲rtįn] **oartig**
ųoartun [ųo"-a̲rtųn] var. av *ųoartin*
uoas var. av *oas*
ųoauttålåð [ųo"-auttålå·ð] **outtalad**
ųoautwekklað [ųo"-autwekklað] **outvecklad**
ųoavsi'tt [ųo"-avsi̲tt] **oavsett**
ųobalans [ųo"-balą̆nns] *-n (-em)* **obalans**
ųobalansirað [ųo"-balą̆nsi̲rað] **obalanserad**
ųobarkað [ųo"-barrkað] **obarkad**
ųobarmertun [ųo"-barmerrtųn] **obarmhärtig**
ųobiag [ųo"-bi̲ag] *-biaeð (-biaę)* = **obehag**
ųobiaglin [ųo"-bi̲aglįn] **obehaglig**
ųobifintlin [ųo"-bifį̆nntlįn] **obefintlig**
ųobigrip [ųo"-bigri̲p] *-eð (-ę)* **oförstånd**
ųobigriplin [ųo"-bigri̲plįn] **obegriplig**
ųobikant [ųo"-bikąnnt] **obekant**, se ex.
ųobikwem [ųo"-bikwę̲m] **obekväm**
ųobildað [ųo"-billdað] **obildad**; (skämts) **ouppfostrad**
ųobildbar [ųo"-bildba̲r] **obildbar**
ųobirekknelin [ųo"-birekknelįn] **oberäknelig**
ųobiryörd [ųo"-biry̲örd] **oberörd**
ųobistemmd [ųo"-bistęmmd] **obestämd**
ųobistond [ųo"-bistǫnnd] i uttr *kumå ǫ ųobistond* hamna (komma) på **obestånd**
ųobituonað [ųo"-bitų̆onað] **obetonad**
ųobityðlin [ųo"-bity̲llįn] **obetydlig**
ųobiörin [ųo"-bi̲ö̲rįn] **obehörig**
ųobliekt [ųo"-bli̲ekt] **oblekt**
ųobliuog [ųo"-blĭų̆og] **oblyg**
ųobrukað [ųo"-bru̲kað] obrukad, **oanvänd**
ųobrukbar [ųo"-brukba̲r] **obrukbar**, **oanvändbar**
ųobrutin [ųo"-brutį·n] n: *ųobrutið*, pl: *ųobrutner* **obruten**
ųobuoðin [ųo"-buoðį·n] n: *ųobuoðið*, pl: *ųobuoðner* **objuden**
ųobuostað [ųo"-buosstað] **oborstad**
ųobuotlin [ųo"-bu̲otlįn] **obotlig**
ųobygd [ųo"-byggd] *-ę (-n) -er* **obygd**, se ex.
ųobäkun [ųo"-bä̲kųn] var. av *ųobätjlin*
ųobät [ųo"-bä̲t] *-ą* f[1] **åbäke**
ųobäta var. av *ųobät*
ųobätjlin [ųo"-bä̲tślįn] **åbäkig**, **otymplig**
ųobätug [ųo"-bä̲tug] lokal var. av *ųobätjlin*
ųoböjlin [ųo"-bö̲ĭlįn] **oböjlig**
ųobörg [ųo"-börrg] **bråkig**, se ex., **olydig**, **ohyfsad**, **busig**, ex. se **ojojoj**; **obehärskad**; **våghalsig**, **dumdristig**
ųobörga avsaknad av behärskning || *so eð ir ųobörga* (så det är ngt) alldeles **oerhört**
uoðel vb[1] **odla**
ųodielað [ųo"-di̲elað] odelad; **otalt**
ųodiskað [ųo"-disskað] **odiskad**
ųodiuor [ųo"-dĭų̆or] *-eð (-ę)* = **odjur**; **rovdjur**
ųodjien [ųo"-dźi̲en] **ogin**
ųodjienn [ųo"-dźi̲enn] **ogärna**
ųodjiltun [ųo"-dźilltųn] **ogiltig**
ųodjipt [ųo"-dźippt] **ogift**
uodla var. av *uoðel*
uodlingg f[3] **odling**
ųoduglin [ųo"-dugli̲n] **oduglig**
ųodygd [ųo"-dyggd] *-ę (-n) -er* moralisk **dålighet**; **ofog**, **bus**
ųodygdskupp [ųo"dygds-kupp] *-in (-am) -er* **odygdspåse**, **busfrö**
ųodygdsskoll [ųo"dygd(s)-skoll] *-n (-am) -er* **odygdspåse**, **busfrö**
ųodygdun [ųo"-dyggdųn] **odygdig**, **busig**; **oanständig**
uoðå uoðär – uoðäð – uoðåð **vada**, se ex.; **pulsa** || *uoðå åv* vada iväg; pulsa iväg
ųodåg [ųo"-då̲g] *-ą* f[1] **odåga**
uoðåfugel [ųo"ðå-fuge·l] *-n (-fuglem) -fugler* **vadarfågel**
uoðåstell [uo"ðå-stell] *-eð (-ę)* = **vadställe**

ụodäl [ụo"-däl] **otrygg**; **kuslig**, **otäck**, se ex., **läskig**; **motbjudande**, **vidrig**, **obehaglig**
ụodöpt [ụo"-döpt] **odöpt**
ụoekta [ụo"-ekkta] oböjl **oäkta**
ụoektingg [ụo"-ekktiŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **oäkting**
ụoendlin [ụoę`nndliṇ], äv [ụo"-ęnndliṇ] **oändlig**
ụoendligiet [ụoę`nndligiet] f⁴ **oändlighet**
ụoent [ụo"-ęnnt] **opraktisk**
ụofannelin var. av *ụofantelin*
ụofantelin [ụo"-fąnnteliṇ] **ofantlig**
ụofarlin [ụo"-fallịn] o. [ụo"-fa(r)liṇ] **ofarlig**
ụofattbar [ụo"-fat(t)bar] **ofattbar**
ụofedervað [ụo"-federrvað] **ofördärvad**
ụofeklarlin [ụo"-feklaliṇ] **oförklarlig**
ụoferarglin [ụo"-ferarrgliṇ] **oförarglig**
ụoferd [ụo"-ferd] *-ę (-n) -er* **ofärd**, olycka
ụoferda [ụo"-ferda] f¹ **ofärdighet** (kroppsbesvär), se ex.
ụoferdugiet [ụo"-ferdugiet] f⁴ **ofärdighet** (kroppsbesvär)
ụoferdun [ụo"-ferdụn] **ofärdig**, ex. se **bli**; **handikappad** || *djär ụoferdugan sig* skada sig; *jät ụoferdugan sig* äta sig fördärvad
ụoferett [ụo"-ferett] *-n (-em) -er,* äv f: *-ę (-n) -er* **oförrätt**
ụofesiktun [ụo"-fesikktụn] **oförsiktig**
ụofesiktut[ụo"-fesikktut] adv **oförsiktigt**, ex. se **bete sig**
ụofestjemd [ụo"-festśęmmd] **oförskämd**, **fräck**
ụofestond [ụo"-festǫnnd] *-eð (-ę)* **oförstånd**
ụofestondun [ụo"-festǫnndụn] **oförståndig**
ụofeståelin [ụo"-feståeliṇ] **oförståelig**
ụofesuonlin [ụo"-fesụonliṇ] **oförsonlig**
ụofetainkt [ụo"-fetąiŋkt] **oförmodat**, **oväntat**; utan att **tänka sig** för, **tanklöst**, **ogenomtänkt**
ụofewart [ụo"-fewart] **oförmodat**, **oförhappandes**, utan **förvarning**; **plötsligt**
uoffentlin var. av *offentlin*
ụoflygd [ụo"-flygd] klen, svag || *jätå sig ụoflygdan* el. *jätå ụoflygdan sig* äta sig **fördärvad** (proppmätt)
ụoformlin var. av *ụofuormlin*
ụofri [ụo"-fri] n: *ụofri'tt* **ofri**
ụofrið [ụo"-frið] *-n (-im)* **ofred**; osämja
ụofriðun [ụo"-friðụ·n] **rastlös**; **orolig**, oroväckande, bekymmersam
ụofriðå [ụo"-friðå·] *-friðär -friðäð -friðåð* **ofreda**; **störa**
ụofriwillin var. av *ụofriwillun*
ụofriwillun [ụo"-friwilluṇ] **ofrivillig** || *ụofriwillut* ofrivilligt
ụofruktsam [ụo"-fruktsąmm] **ofruktsam**
ụofrå [ụo"-frå] **omornad**, **yrvaken**
ụofrår äldre grundf t. *ụofrå*
ụofullstendun [ụo"-fulstęnndụn] **ofullständig**
ụofuog [ụo"-fuog] *-eð (-ę)* = **ofog**
ụofuormlin [ụo"-fuorrmliṇ] **oformlig**
ụofyör [ụo"-fyör] **ofärdig**, **rörelsehindrad**
ụofyört [ụo"-fyört] **oframkomligt** p.g.a. dåligt före
ụoförbirie'dd [ụo"-föbiriedd] **oförberedd**
ụogar [ụo"-gar] **ogjord**, se ex. || *eð war (bar) ụogart at an edd að laið niðer* han hade sånär fallit omkull; *eð war (bar) ụogart (at) ig edd að råsåð niði* det var närapå att jag ramlade i; *wårå ụogart (at)* vara nära ögat (att), vara närapå (att)
ụogard [ụo"-gard] n: *-gart* var. av *ụogar*
ụogaungen [ụo"-gąuŋŋęn] *-gaungneð (-gaungnę)* **skada**, se ex., ohägn; **ofog**, **rackartyg** || *djärå ụogaungneð* göra ofog
ụogaungskwið [ụo"gąuŋs-kwið] *-n (-im) -ir* **odygdspåse**, **busfrö**
ụogi -n (ụogåm) **ansvar**, **omsorg**, **omtanke**, **omvårdnad**; **oro**, **bekymmer** || *åvå ụogån yvyr* + dat bekymra sig för, ha omsorg om
ụogras [ụo"-gras] *-eð (-į)* **ogräs**
ụograsrensningg [ụo"gras-ręnsniŋŋg] f³ **ogräsrensning**
ụograsryöktningg [ụo"gras-ryöktniŋŋg] f³ **ogräsrensning**
ụograsut [ụo"-grasu·t] mkt **ogräs**
ụogrotteli [ụo"-grotteli] adv (starkt förstärkningsord) **oerhört**, **fantastiskt**
ụogråtteli var. av *ụogrotteli*
ụogum [ụo"gụm] **orolig**, **ängslig**
ụoguosskli [ụo"-guosskli] adv **rysligt**, alldeles **väldigt**, **förskräckligt**
ụoguosskliṇ [ụo"-guosskliṇ] **otrevlig**; **hisklig**, **ryslig**
ụogå -n ack o. yngre grundf av *ụogi*
ụogå'lli [ụo"-gålli] adv **oerhört**, **ofantligt**, **rysligt**, **väldigt**, se ex., väldigt mycket
ụogå'llin [ụo"-gålliṇ] **ovårdad**, **osnygg**; **besvärlig**, svår att ha att göra med, **ohanterlig**
ụogås ụogäs – ụogäs – ụogås (+dat) **ta** hand om, se ex.; **ta** om **hand**, **sköta**, **sköta** om, ha **omsorg** om, **ansvara** för, ha **ansvar** för, **vårda**, **titta** till, **vakta**; **hantera**, se ex. || *ụogås sig* sköta sig; *ụogås sig siuov* sköta sig själv, ta hand om sig själv, ex. se **visst** 4; *ụogås um* ta hand om
ụoiemmen [ụo"-įemmęn] n: *ụoiemnt* **ojämn**
ụoiemmeniet [ụo"-įem(m)ęniet] f⁴ **ojämnhet**
ụoienun [ụo"-įenụn] **oenig**
ụoietin [ụo"-ietį·n] n: *ụoietið,* pl: *ụoietner* ”oäten”, dvs som inte har **ätit**
ụoinspirirað [ụo"-įnspiriað] **oinspirerad**
ụointressant [ụo"-įntresąnnt] **ointressant**

ǫointressirað [ǫo"-įntresįrað] **ointresserad**
ǫoisolirað var. av *ǫoisulirað*
ǫoisulirað [ǫo"-isulįrað] **oisolerad**
ǫojåpli(t) [ǫo"-jåpli(t)] var. av *ǫojälpli*
ǫojåpsam [ǫo"-jåpsąmm] **ohjälpsam**
ǫojälpli [ǫo"-jällpli] adv **ohjälpligt**
ǫojälplit var. av *ǫojälpli*
[1]*uok uotjin (uotjem) uoker* **holk**; **kärna**, smörkärna; **cylinder**
[2]*uok uotjeð (uotję)* = **ok**
ǫokastelin var. av *ǫokastjin*
ǫokastjin [ǫo"-kasstśįn] **ovårdad**, **osnygg**
ǫokęt [ǫo"-kęt] **olustig**, se ex.
ǫoklar [ǫo"-klar] **oklar** (oviss)
ǫoklår [ǫo"-klår] **oklar** (otydlig)
ǫoknytt [ǫo"-knytt] *-eð (-ę)* **oknytt**
ǫoknåy'tt [ǫo"-knåĭtt] **oknuten**
ǫokonsekwent [ǫo"-kǫnsekwęnnt] **inkonsekvent**
ǫokonsentrirað [ǫo"-kǫnsęntrįrað] **okoncentrerad**
ǫokontrollirað [ǫo"-kǫntrolįrað] **okontrollerad**
ǫokraintjbar [ǫo"-krąĭntśbar] **okränkbar**
ǫokristeli [ǫo"-krissteli] adv **okristligt**, förskräckligt
ǫokunnugiet [ǫo"-kųn(n)ugįet] f[4] **okunnighet**
ǫokunnun [ǫo"-kųnnųn] **okunnig**, ovetande; **främmande**, **obekant**, **okänd** || ofta *ǫokunnut* ovant, se ex.
[1]*uol -eð (-į)* = **hål**, se ex.; **läcka** || *raiv ǫ uoleð ǫ* + dat riva (ett) hål på; *uol (i aisem)* vak
[2]*uol -n (-em) -er* **kulle**
ǫolag [ǫo"-lag] i uttr *i ǫolag* i **olag**
ǫolaglin [ǫo"-laglįn] **olaglig**
ǫolagum [ǫo"-lagų·m] inte **lagom**; **olämplig**, **opassande**; **omaka** || *wårå ǫolagum* äv inte passa
ǫolaik [ǫo"-laĭk] + dat **olik**, se ex. || *ǫolaik sig* olik sig
ǫolaikiet [ǫo"-laikįet] f[4] **olikhet**
ǫolat var. av *ǫlat*
ǫolatustjyr var. av *ǫlatustjyr*
uolbuorg [uo"l-buorrg] med sms lokal var. av *uollbuor*
uolda s f[1] **skuld**, **ansvar**; **upphov**, **orsak**; **fel**, se ex. || *wårå uoldą að* vara vållande till
uolda vb[1], pres. äv *uold* (i regel bara inf o. pres.) (+dat) bära el. få **skulden** för, se ex., **rå** för, 'bära ansvar för' (rå för) *uolda*; **vålla** || *werd uoldað fer* bli beskylld för
uoldbuor med sms lokal var. av *uollbuor*
uoldbuorg med sms lokal var. av *uollbuor*
ǫolemplin [ǫo-lęmmplįn] **olämplig**
ǫolendun [ǫo"-lęnndųn] **oländig**
ǫolent [ǫo"-lęnnt] **oländig**
Uolerkaller Holenkarlar; **Holenbor** (inv i Älvdalsbyn Holen)
Uolerpåyk -påytjin (-påykam o. *-påytjem) -påyker* **Holenpojke**
ǫoleslin [ǫo"-leslį·n] **oläslig**
ǫolęst [ǫo"-lęst] **olåst**
uolfuot -n (-fuotem) -fuoter **hålfot**
uolfuotinlegg -leddjeð (-leddję) = **hålfotsinlägg**
ǫoliðelin [ǫo"-liðelįn] **olidlig**, **outhärdlig**
uo-liuoð = *(-ę)* = **uo-ljud**, uo-diftong
Uolkaller var. av *Uolerkaller*
uoll -n (-em) -er **vall**, t.ex. fäbodvall, gräsvall
uolla vb[1] **odla**, se ex.; **nyodla** || *uoll brott* odla bort; *uoll upp* odla upp
ǫolla s f[1] **högiva**, höfång
ǫolla vb[1] göra (en) **högiva**
ǫollbuð -ę (-n) -er **foderbod**, **bod** för förvaring av kreatursfoder
uollbuoð med sms var. av *uollbuor*
uollbuor oböjl **Valborg**; **valborgsmässoafton**; **valborgsmässokase**; **valborgsmässoeld**, **majbrasa** || *kåyt uollbuor* klä ut sig under valborgsmässofton o. gå o. tigga i gårdarna
uollbuorg med sms lokal var. av *uollbuor*
uollbuormess oftast oböjt **valborgsmäss**
uollbuormessaftun oböjl i sg, pl: *-aftner* **valborgsmässoafton**
uollbuormessjäld -n (-em) -er **valborgsmässoeld**, **majbrasa**
uollbuormesstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **valborgsmässokase**
uollbuorr lokal var. av *uollbuor*
uollbuorsjäld -n (-em) -er **valborgsmässoeld**, **majbrasa**
uollbuorskweld -n (-em) -er **valborgsmässoafton**
uollbuorsstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **valborgsmässokase**
uollbur med sms lokal var. av *uollbuor*
ǫollkorg -kordjin (-kordjem) -korger stillkorg, stor **korg**
uollningg f[3] **odling** (uppodlat område)
ǫolltaut -ą f[1] stillkorg, stor **korg**
Uoln (Uolem) **Holen** (by i Älvd) || *upi Uoln* till Holen; *upi Uolem* i Holen
ǫologisk [ǫo"-logisk] **ologisk**
uolu f[2] **håla**; (gråspråk: 'flicka')
ǫolukk [ǫo"-lukk] *-ą* f[1] **olycka**, se ex.
ǫolukksfugel [ǫo"luks-fugel] *-n (-fuglem) -fugler* **olycksfågel**
ǫolukkskuorp [ǫo"luks-kuorp] *-in (-em) -er* **olyckskorp**
ǫolukksplass [ǫo"luks-plass] *-n (-em) -er* **olycksplats**

ǫolukksstatistik -stitjin (-stitjem) -stiker **olycksstatistik**
uolun [uo"lǫn] **hålig**
ǫlustin var. av *ǫlustun*
ǫlustun [ǫo"-lusstǫn] **olustig**
ǫlutin [ǫo"-lutį·n] **ohågad**, **ovillig**
ǫluvendes [ǫo"-luvęndes] **olovandes**
ǫluvli [ǫo"-luvli] **olovligen**
ǫluvlin [ǫo"-luvlįn] **olovlig**
ǫlyðnað [ǫo"-lynað] *-n (-im)* **olydnad**
ǫlyðun [ǫo"-lyðǫn] + dat **olydig**, se ex.; **stygg**
ǫlykk mer sv var. av *ǫlukk*
ǫlykkli [ǫo"-lykkli] adv **olyckligt**
ǫlykklin [ǫo"-lykklįn] **olycklig**
ǫlykklit [ǫo"-lykklit] **olyckligt**, **oturligt**
ǫlykksfugel mer sv var. av *ǫlukksfugel*
uolå s äldre grundf t. *uolu*
uolå vb *uolär – uoläð – uolåð* : *uolå yr* **holka** ur, **urholka**, göra **hål** i
uolåbuosk [uo"lå-buossk] *-buostjin (-buoskam) -buosker* **olvonbuske**, se ex.
ǫlågå [ǫo"-lågå·] *-lägär -lägäð -lågåð* göra med **barn**, göra gravid
ǫlågåð [ǫo"-lågå·ð] i **olag**; **illamående** || *wårå ǫlågåð i mågåm* el. *kwiðim* ha magbesvär
ǫlägeniet [ǫo"-läg̣ęniet] f4 **olägenhet** || *sanitär ǫlägeniet* sanitär olägenhet
ǫlät [ǫo"-lät] *-ę (-n)* **olåt**, **oljud**, **missljud**
ǫlönsam [ǫo"-lǫ̈nsąmm] **olönsam**
ǫlönt [ǫo"-lǫ̈nt] **lönlöst**
ǫlösbar [ǫo"-lǫ̈sbar] olösbar, **olöslig**
ǫmagi [ǫo"-magi·] *-n (-mågåm) -magir* **omyndig** person, **omyndigt** barn
ǫmagulin [ǫo"-magulį·n] **omogen**, **oförståndig**; **besvärlig**
ǫmak [ǫo"-mak] *-matjeð (-matję)* **omak**, **besvär**, se ex.
uomb [ų̈omb] *-ę (-in) -er* **vånm**; (skämts) **mage** (på människa)
uome uomin (uomam) uomer **holme**
uomelett -n (-em) -er **omelett**
ǫmensklin [ǫo"-męnnsklįn] **omänsklig**
ǫmertjlin [ǫo"-merrtślįn] **omärklig**, omärkbar
uomien -eð (-ę) = **omen**
ǫmiens [ǫo"-mi̯ens] **prompt**, **nödvändigtvis**, **ovillkorligen**, **absolut**
ǫmǫlað [ǫo"-mǫlað] **omålad**
ǫmuns [ǫo"-mų̈ns] i **onödan**, till ingen **nytta**
ǫmuodärn [ǫo"-muodär̈n] **omodern**
ǫmuogen [ǫo"-mų̈ogęn] n: *-muoeð*, pl: *-muogner* **omogen**
ǫmuognað [ǫo"-mų̈ognað] **omogen**

Uomus, uomus med sms lokala var. av *Womus, womus*
ǫmusikalisk [ǫo"-musik̲alisk] **omusikalisk**
ǫmutlin [ǫo"-mų̈tlįn] **omutlig**
ǫmyndun [ǫo"-mχnndǫn] **omyndig**
ǫmχöligiet [ǫo"-mχöligi̯et] f4 **omöjlighet**
ǫmχölin [ǫo"-mχ̲ölįn] **omöjlig** || *alldieles ǫmχölin* alldeles omöjlig
ǫmχö'llin var. av *ǫmχölin*
ǫmyönlin var. av *ǫmχölin*
ǫmåkå [ǫo"-måkå·] oböjl **omaka**
uon i regel oböjt **förväntan**, **hopp**, förhoppning; **tröst** || *djäv mig nog(ų) uon!* trösta mig!; *eð ir it inggų uon* det är hopplöst, lönlöst, utsiktslöst; *int sjǫ sig nog uon* tycka det vara hopplöst; *int åvå uon i* inte ha mage (att), inte kunna förmå sig (att); *sjǫ sig nog(ų) uon* hysa hopp; *werd nogų uon* bli någon råd; *åvå uon i* idas, se ex.; ha lust (att), se ex.
uona s f1 **hona**, ex. se **tillbringare**
uona vb1 **längta**, **tråna** || *uon eter* + dat längta (tråna) efter, hoppas på
uonart [ǫo"n-art] *-n (-em) -er* **vanart**
uonartun [ǫo"n-artǫn] **vanartig**
ǫnaturlin [ǫo"-natų̈lįn] **onaturlig**
uond [ų̈ond] adj **ond**. Se äv *uondað*
uond [ų̈ond] s *-n (-em) -er* **hässjestång** ovanpå *tettjkambur,* **överliggare** på hässja, översta stång i vinterhässja
uonda adv lokal var. av *uonde*
[1]*uonda* vb1 : *int uonda* inte **bry sig** om, vara **likgiltig** inför, **strunta** i, se ex.
[2]*uonda* vb1 **stänga** för (med bom el. slå), **bomma** för || *uond essų* lägga stång överst på hässjan, jfr *uond* s
uondað (uondą) [181] det **onda** (det icke goda), se ex.
uonde (apokoperas ej) som **helst**, **än**, ex. se **nödvändig**; **oavsett**, se ex. || *eð ir uonde wen* det är vilket som; *uonde nǫr* när än, närhelst, när som helst; *uonde ukin* vem än, vem som helst; vilken än, vilken som helst; *uonde ur* hur än, se ex; oavsett hur, se ex.; hur som helst, i vilket fall som helst, hur det än är; trots allt; *uonde war* var än, varhelst, var som helst; *uonde wen* vad än, vad som helst; *uonde wert* vart än, vart som helst
uondlos **likgiltig**; **slarvig**, **vårdslös**, **oförsiktig**, **oaktsam**, **ovarsam**; **nonchalant**; **hänsynslös**
uondlosa f1 **vårdslöshet**, **likgiltighet**, **liknöjdhet**, **nonchalans**; jfr *uondlos*
uondlosiet f4 detsamma som *uondlosa*

[181] För böjningen se ÄG, ss. 181, 204.

uondlostjyr -ę (-n) -tjyner **ko** som inte **bryr sig** om att komma hem på kvällen
Uondn (Uondam) den **Onde**
uondska [ų̣o`nnska] f[1] **ondska**; **elakhet**
uondskefull **ondskefull**
uondstaungg [ų̣o`nd-stąuŋg] f[3] **hässjestång** ovanpå *tettjkambur,* **överliggare** på hässja
uoni [ų̣o"ni] adj oböjl + dat **van**, se ex.; **van** vid, se ex. || *int uoni* äv ovan
Uoni [ų̣o"ni] oböjl **Vansjön**
uoni [ų̣o"ni] s lokal var. av *wane*
Uonisju'nn [ų̣o"ni-sjų̣nn] *(-sju'mm)* **Vansjön**
uonla var. av *ųolla*
uonlos **hopplös**, **tröstlös**; **olustig**; **missmodig** || *drag uonlost* tappa hoppet, tappa modet, misströsta, tappa sugen; *wårå uonlos* äv känna hopplöshet
uonlosa f[1] **hopplöshet** || *naug ir eð fel uonlosa!* nog är det väl hopplöst!
uonn pron sekundär var. av *ųor* m (ursprungl. en ackusativform)
uonn s *-eð (-ę)* = **horn**
uonna vb[1] **ljumma**, **värma**; bli **ljummen** el. **varm** || *uonn upp* värma upp
uonninn [ų̣o`nn-įnn] *-ą* f[1] **hornhinna**, se ex.
uonnkall -n (-em) -er **vägtistel**
Uonn-Pär **Horn-Per**, Djävulen
uonnugel [ų̣o`nn-uge·l] *-uglą* f[1] **hornuggla**
Uonǫ äldre grundf t. *Uonų*
[1]*ųonǫð* [ų̣o"-nǫ̣ð] *-n (-em) -er* **rastlös** (orolig) person (man el. pojke)
[2]*ųonǫð* [ų̣o"-nǫ̣ð] *-ą* f[1] **rastlös** (orolig) person (kvinna el. flicka)
[3]*ųonǫð* [ų̣o"-nǫ̣ð] *-ę (-n) -er* **kinkighet**
[4]*ųonǫð* [ų̣o"-nǫ̣ð] **onåd** || *kumå i ųonǫð* råka (falla, hamna) i onåd
ųonǫðas [ų̣o"-nǫ̣ðas] *ųonǫðes – ųonǫðes – ųonǫðas* vara **kinkig**, **kinka**
ųonǫ̣ðsbög [ų̣o"nǫs-bög] *-bö'n (-böem) -böer* **rastlös** person (i sht barn), person (i sht barn) som inte kan hålla sig **stilla**; kinkig person
ųonǫðun [ų̣o"-nǫ̣ðųn] **rastlös**; **kinkig**, **grinig**, **retlig**
uonsklit [ų̣o`nsklit] **hoppfullt**, **hoppingivande**
Uonų [ų̣o"nų] f[2] **Vanån**
ųonykter [ų̣o"-nykkter] **onykter**
ųonyttun [ų̣o"-nyttųn] **onyttig**
ųonχögd [ų̣o"-nχögd] **missnöjd**
ųonχövin [ų̣o"-nχövįn] n: *-nχöveð,* pl: *-nχövner* **fumlig** (inte händig)
uonå s *-n* ack o. yngre grundf av *uoni* s
uonå vb *uonär – uonäð – uonåð* **roa**, **underhålla** || *uonå sig (min noger* o. *ǫ noger)* roa sig, se ex., förströ sig, se ex., fördriva tiden, sysselsätta sig (med ngt), se ex.
ųonöða [ų̣o"-nöða] f[1] **onödighet**; **onödig** sysselsättning || *i ųonöðun* i **onödan**, ex. se **klaga**
ųonöðugiet [ų̣o"-nöðugiet] f[4] **onödighet** || *i ųonöðugiet* o. *i ųonöðugietn* i onödan
ųonöðun [ų̣o"-nöðųn] adj **onödig**, ex. se **finess**
ųoorganisirað [ų̣o"-orgąnisirað] **oorganiserad**
uop -in (-em) -er **hop**, se ex., **skock**, **flock**, **hjord**, **skara**; **grupp**
uop sig vb[1] **hopa** sig, **hopas**
ųoparum [ų̣o"-parų·m] **omaka**
uopas uopes uopes uopas **hopas**, **hopa sig**
ųopassend [ų̣o"-passęnd] **opassande**
ųopastörisirað [ų̣o"-pastörisirað] **opastöriserad**
uoper i uttr *ien iel uoper åv* en hel **hoper** (av)
uopera f[1] **opera**
uoperett var. av *operett*
ųopluogað [ų̣o"-plų̣ogað] **oplogad**
uoptals **hoptals**
uoptiker [uo"ptiker] var. av *optiker*
ųopålitlin [ų̣o"-pålitlįn] **opålitlig**
ųor pron m o. f; n: *ųott,* pl: *ųorer* **vår**, ex. se **vår** o. **nasaltecken** || *i ųorum dagum* i våra dagar; *Ųor Ärre* Vår Herre; *ųorer* de våra
uora f[1] **hora**
uoraktun **horaktig**
uoral **oral**
uoran s oböjl horande, **hor**, **horeri**
ųoran yngre var. av *uonn* pron
uoras uores – uores – uoras **hora**, begå **äktenskapsbrott**
uord -eð (-ę) = **ord** || *min uordum* med ord, verbalt; *tågå non ǫ uordę* o. *tågå non ǫ uordum* ta ngn på orden
uorda vb[1] **orda**
uordagrann **ordagrann**
uordbaur -eð (-ę) = **ordförråd** (nydal, eg. 'ordhärbre', 'ordförrådsbod')
uordbiandler -n (-am) -er **ordbehandlare**
uordbuok -buotję (-buotjin) -byöker **ordbok**, **lexikon**
uordböjningg f[3] **ordböjning**
uordend [ų̣o`rd-ęnnd] *-n (-am) -er* **ordslut**
uordfast **ordhållig**
uordfattin **ordfattig**
uordferåð = (-ę) = **ordförråd**, **vokabulär**
uordfliet -ą f[1] **ordfläta**
uordform var. av *uordfuorm*
uordfuorm -in (-em) -er **ordform**
uordfyörend -n (-am) -er **ordförande**
uordfyörendklubb -ą f[1] **ordförandeklubba**
uordfyörendskap -eð (-į) = **ordförandeskap**
uordfyörer -n (-am) -er **ordförande**
uordföljd -ę (-n) -er **ordföljd**
uordklass -n (-em) -er **ordklass**
uordkliuovningg f[3] **ordklyveri**

uordkonstnär mer sv var. av *uordkunstnęr*
uordkunstnęr -n (-em) -er **ordkonstnär**
uordlist -ą f[1] **ordlista**
uordprugramm -eð (-ę) = **ordbehandlingsprogram**
uordraik **ordrik**
uordskatt -n (-em) -er **ordskatt**
uordspråk -språtjeð (-språtję) = **ordspråk**
uordstev -eð (-ę) = **ordstäv**, **talesätt**
uordwal -eð (-ę) = **ordval**
uordwendningg f[3] **ordvändning**
ųoredd [ųo"-redd] **orädd**, **modig**
ųorekknelin [ųo"-rekknelįn] **oräknelig**
ųore yngre var. av *ųor*
ųorer yngre var. av *ųor*
ųorettað [ųo"-rettað] **okammad**; **oordnad**
ųorettferdun **orättfärdig**
ųorettferdugiet [ųo"-ret(t)ferdugiet] f[4] **orättfärdighet**
ųorettwais [ųo"-ret(t)waĭs] adj **orättvis**
ųorettwais [ųo"-ret(t)waĭs] s *-ą* f[1] **orättvisa**
ųorettwis adj, s var. av *ųorettwais*
ųorieð [ųo"-riẹð] *-ą* f[1] **oreda**
ųorien [ųo"-riẹn] **oren**
ųoriktun [ųo"-rikktųn] **oriktig**
ųorimligiet [ųo"-rįmligiet] f[4] **orimlighet**
ųorimlin [ųo"-rįmlįn] **orimlig**
ųorimmað [ųo"-rįmmað] **orimmad**
uork uortjin (uortjem) ofta oböjt **ork**, **energi**
uorka vb[1] (+dat) **orka**, se ex., **rå** || *uork min* + dat orka med; rå på; stå ut med; *uork upp* orka upp; *uork wið* stå ut med; orka med, se ex.
uorkan = *(-em) -er* **orkan**
uorkeslos var. av *uorklos*
uorklos **orkeslös**
uorm -in (-em) -er **orm**
uormber -eð (-ę) = **ormbär**
uormbersbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] **trolldruva**
uormbit -eð (-į) = **ormbett**
uormbitin [uo`rrm-bitį·n] n: *-bitið,* pl: *-bitner* **ormbiten**
uormbu -'tt (-nę) = **ormbo**
uormbunk -buntjin (-buntjem) -bunker **ormbunke**
uormgron -ę (=, äv *-grǫ'n) -er* [-grǫne·r] **ormgran**
uormsputt -eð (-ę) **ormspott**
uormstjinn -eð (-ę) = **ormskinn**
uormtiägel [uo`rrm-tĭäge·l] *-tiägleð (-tiäglę)* = **ormbunke**
uormwråk var. av *uormwåk*
uormwåk -wåtjin (-wåtjem) -wåker **ormvråk**
uornament var. av *ornament*
uorre uorrn (uorram) uorrer **orre**, se ex.; **orrtupp**; **örfil** || *uorrer* äv Lokabor (inv i Älvdalsbyn Loka, skämts)
uorrfat -eð (-į) = **daggkåpa**
Uorrmund ofta oböjt **Horrmunden**
uorrspil -eð (-į) = **orrspel**
uorrtupp -in (-am) -er **orrtupp**
uorryön -ą f[1] **orrhöna**
uorsak [uo`(r)-sak] *-satję (-satjin) -saker,* (äv m: *-satjin (-satjem) -saker*) **orsak**
uort [uort] *-n (-em) -er* **ort**, se ex.
uortjidé var. av *ortjidé*
uortnammen [uo`rt-nąmmęn] *-namneð (-namnę)* = **ortnamn**
uortografi -'nn (-em) -er **ortografi**, rättstavning
uortsnammen [uo`rts-nąmmęn] *-namneð (-namnę)* = **ortsnamn**
uorungg -undjin (-unggam) -ungger **horunge**
ųoruo [ųo"-ruo] s *-nę (-'nn)* **oro**
ųoruo [ųo"-ruo] vb[1] **oroa**; **störa** || *ųoruo sig* oroa sig
ųoruolin [ųo"-ruolįn] **orolig**
ųoruosmuoln [ųo"ruos-muoln] *-eð (-ę)* = **orosmoln**
uorv -eð (-ę) = **orv**, ex. se **beslag**, **hacka** vb
uorva vb[1] **slå** med lie
uorvsknapp -in (-em) -er **lieknagg**, **handtag** på orv
uorvslått -n (-em) **hackslåtter**
ųoryöklin [ųo"-ryöklįn] **osnygg**
ųoryörd [ųo"-ryörd] **orörd**
ųoryörlin [ųo"-ryörlįn] **orörlig**
ųoråkåð [ųo"-råkå·ð] **orakad**
Ųor-Ärr-byönę (-byö'n) **Herrens** bön, Fadervår
ųorärrbyörk -byörtję (-byörtjin) -byörker **nattviol**
ųorärrtjyr -ę (-n) -tjyner **nyckelpiga**
uos pron obet. var. av *uoss*
uos s var. av *ųos*
ųos -eð (-ę) = **os**
uosa var. av *ųosa*
ųosa vb[1] **osa**; **stinka** || *ųos in* osa in; *ųos katt* osa katt
ųosaggt i uttr. *lat wårå ųosaggt* låta vara osagt
ųosams [ųo"-sąms] **osams**; **oense**, ex. se **bro**
ųosanningg [ųo"-sąn(n)įŋŋg] f[3] **osanning**
uosdag var. av *ųosdag*
ųosdag [ųo´s-dag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **onsdag** || Fraser se *sunndag*
ųosdagskweld [ųo´sdas-kwelld] *-n (-em) -er* **onsdagskväll**
ųosdagsmorgun [ųo´sdas-morrgųn] = *(-me'nnem) -me'nner* **onsdagsmorgon**
ųoseld [ųo"-seld] **osåld**

ųosem [ųo"-sę̱m] *-ą* f[1] **osämja**, se ex.; **oenighet**, **splittring**
ųoseriös [ųo"-serĭö̱s] **oseriös**
uosian = *(-em) -er* **ocean**
ųosið [ųo"-si̱ð] *-n (-im) -ir* **osed**, **ovana**
ųosiðingg [ųo"-si̱ðiŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **oregerlig** (besvärlig) häst
ųosiðsauv [ųo"-sisauv] *-in (-em) -er* **fräck** person
ųosiðugiet [ųo"-siðugi̱et] f[4] **oanständighet**, **fräckhet**
ųosiðulin [ųo"-siðuli̱n] **osedlig**; **oanständig** (i sitt tal), fräck; **oregerlig**, **bråkig**, olydig
ųosiðun [ųo"-siðų·n] **oanständig**, se ex., **fräck**
ųosilingg var. av *ųosiðingg*
ųoskadd [ųo"-skadd] oskadd (fr sv)
ųoskarp [ųo"-skarrp] **oskarp**; **vag**
ųoskuld [ųo"-skulld] *-ę (-n)* **oskuld**
ųoskåðåð [ųo"-skåðå·ð] **oskadad**, **oskadd**, **välbehållen**
ųoskålåð [ųo"-skålå·ð] **oskalad**
ųoslaið se *ųoslaiðn*
ųoslaiðn [ųo"-hlaĭ'n] n: *-slaið,* pl: *-slai'nner,* äv *-slaingner* **oslagen**
ųosmaklin [ųo"-sma̱kli̱n] **osmaklig**
ųosmuord [ųo"-smu̱ord] **osmord**
ųosnåy'tt [ųo"-snåĭtt] **osnuten**
ųosokkrað [ųo"-sokkrað] **osockrad**
ųosortirað [ųo"-sorti̱rað] **osorterad**
ųosoltað [ųo"-solltað] **osaltad**
ųospilbar [ųo"-spilba̱r] **ospelbar**, ex. se **orgel**
uoss **oss** || *uoss sajend og int fyörend* oss emellan, mellan skål och vägg
uost *-n (-em) -er* **ost**
ųosta s f[1] **hosta**, ex. se **bota**, **dras**
ųosta vb[1] (+dat) **hosta** || *uost bluoðę* hosta blod
ųostaðun [ųo"-staðų·n] **ostadig**; **ombytlig**
uostbit *-n (-em) -er* **ostbit**
uostbljomm *-in (-am) -er,* äv *-ą* f[1] **slåtterblomma**
ųostemmd [ųo"-stęmmd] **ostämd**
ųostemplað [ųo"-stęmmplað] **ostämplad**
uostgǫs *-ę (-n) -er* **ostsmörgås**
uostkant *-n (-em) -er* **ostkant**
uostknaiv *-in (-em) -er* **ostkniv**
uostkräld [uo`sst-kra̱ld] *-eð (-ę)* = **ostform**, ex. se **räfflad**
uostkup *-ą* f[1] **ostkupa**
uostlöp *-eð (-ę)* **löpe**
uostmaus *-ę (-n) -måyser* en bit färsk **ost** direkt ur ystkitteln
ųostmiðisin [ų̱o`st-miðisi̱n] = *(-em) -er* **hostmedicin**
uostsmyörgǫs *-ę (-n) -er* **ostsmörgås**
ųostjyldun [ųo"-stśylldų̱n] **oskyldig**
ųostun **hostig**
ųostundjin [ųo"-stų̱nndźi̱n] **orensad** (fisk)
ųostyrun [ųo"-sty̱rų̱n] **ostyrig**
uostyvel var. av *uostyvyl*
uostyvyl [uo`sst-yvy·l] *-n (-yvlem) -yvler* **osthyvel**
uosu f[2] **byxben**
ųosuopað [ųo"-su̱opað] osopad, **oborstad**; **ovårdad**
ųosuoreð [ųo"-su̱oreð] **osvuret**
ųoswiklin [ųo"-swi̱kli̱n] **osviklig**
ųosynlin [ųo"-sy̱nli̱n] **osynlig**
ųosyökt [ųo"-sy̱ökt] **osökt**
uoså äldre grundf t. *uosu*
ųosäker adj [ųo"-sä̱ker] **osäker**
ųosäker vb[1] [ųo"-sä̱ker] **osäkra**
uot *-eð (-ę)* = **hot**, se ex.
uota vb[1] (+dat) **hota**, ex. se **liv**
ųotaintjbar [ųo"-tą̱ĭntśba̱r] **otänkbar**
ųotakksam [ųo"-tak(k)sąmm] **otacksam**
ųotakt i uttr *i ųotakt* i **otakt**
ųotal [ųo"-ta̱l] i regel oböjt **otal**
uotbriev *-eð (-ę)* = **hotbrev**
ųoteknisk [ųo"-tekknisk] **oteknisk**
uotell *-eð (-ę)* = **hotell**, ex. se **kokerska**
uotellfrukuost [uote`ll-fru̱kuost], äv [uote´ll-fru̱kuost] *-n (-em) -er* **hotellfrukost**
uotellruom *-eð (-ę)* = **hotellrum**
uotels *-ę (-n) -er,* äv m: *-n (-em) -er* **hotelse**
ųotenkbar mer sv var. av *ųotaintjbar*
uotfull **hotfull**
ųoti'tt [ųo"-ti̱tt] **otät** || *wårå ųoti'tt* äv läcka
ųotjennd [ųo"-tśęnnd] **okänd**
ųotjynn [ųo"-tśy̱nn] *-eð (-ę)* **okynne** || *upǫ ųotjynnę* på okynne
ųotjynnun [ųo"-tśy̱nnų̱n] **okynnig**, **odygdig**; **fräck**, **oanständig**
ųotrenað [ųo"-trę̱nað] **otränad**
ųotrivlin [ųo"-trivlį·n] **otrevlig**
ųotruo [ųo"-tru̱o] *-nę (-'nn)* otro, **klentrogenhet**
ųotruogen var. av *ųotruo'n*
ųotruolin [ųo"-tru̱oli̱n] **otrolig**
ųotruo'n [ųo"-tru̱o'n] n: *-truoeð,* pl: *-truogner* **misstänksam**, **klentrogen**, **skeptisk**; **otrogen**, trolös
ųotrygg [ųo"-trygg] **otrygg**
uott *-n (-em) -er* **vante**
uotter *-n (uottrem) uottrer* **utter**
uotterferd *-ę (-n) -er* **utterspår**
uotterspuor utterspår (fr sv)
uottpar *-eð (-į)* = (ett) par **vantar**
ųotukklin [ųo"-tukkli̱n] **besvärlig**, **bråkig**, **olydig**
ųotukt [ųo"-tukkt] *-ę (-n)* **otukt**

ųotuol [ųo"-tu̲ol] *-eð (-į,* äv *-ę)* **otålighet**; **smärta**, **värk**
ųotuolugiet f⁴ **otålighet**
ųotuolun [ųo"-tuolų·n] **otålig**; **ömtålig**; (ung.) **sjåpig**
ųotuostun [ųo"-tuosstųn] **otörstig**
ųotur [ųo"-tu̲r] *-n (-em)* **otur**
ųoturlit **oturligt**
ųotwaið se *ųotwaiðn*
ųotwaiðn [ųo"-twaĭ'n] n: *-twaið,* pl: *-twai'nner* **otvättad**
ųotyðlin [ųo"-ty̲llįn] **otydlig**; **vag**
ųotyg [ųo"ty̲g] *-tyeð (-tyę)* = **otyg,** se ex.
ųotymplin [ųo"-tẏmmplįn] **otymplig**
ųotålåð [ųo"-tålå·ð] **otalt**
ųotäg [ųo"-tä̲g] adj **otäck**; motbjudande; **smutsig**
[1]*ųotäg* [ųo"-tä̲g] s *-ą* f¹ **otäcka**
[2]*ųotäg* [ųo"-tä̲g] s *-tä'n (-täem) -täger* **otäcking**; **rackare**, se ex., **baddare**
ųotägsklin [ųo"-tä(g)sklįn] o. [ųo"-tä̲(g)sklį·n] **otrevlig**, **otäck**; **orenlig**, **ohygienisk**
ųougåð [ųo"-ugå·ð] **ohågad**, **ovillig**
ųoumbärlin [ųo"-ųmbä̲(r)lįn] **oumbärlig**
ųounnsam [ųo"-ųn(n)sąmm] **missunnsam**
ųouppfųostrað [ųo"-u(p)pfų̲ostrað] **ouppfostrad**
[1]*uov uovę (uovin) uover* **hov**
[2]*uov uoveð (uovę)* **omdöme**, **måtta** || *uov i andum* beräkningsförmåga, **omdöme**
uovmjester -n (-am) -er **hovmästare**
uovslägär [u̲o`v-hlägä·r] *-n (-am) -er* **hovslagare**
uovtaungg -taundję (-taundjin) -taungger **hovtång**
ųowaig [ųo"-waĭg] **ovig**
ųowan [ųo"-wa̲n] adj **ovan** || *ųowant* ovant, se ex.
ųowan [ųo"-wa̲n] s *-ą* f¹ **ovana**
ųowanlin [ųo"-wa̲nlįn] **ovanlig**
ųoweðer [ųo"-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* = **oväder**, se ex.
ųowenn [ųo"-węnn] = *(-em) -er* **ovän**
ųowennlin [ųo"-węnnlįn] **ovänlig**
ųowentað [ųo"-węnntað] **oväntad**
ųowerdirlin [ųo"-werdi̲(r)lįn] **ovärderlig**
*ųowętta*ð lokal var. av *ųowentað*
ųowilað [ųo-wi̲lað], äv [ųo"-wila·ð] **ovillig**
ųowisst [ųo"-wisst] **ovisst**
ųowit [ųo"-wi̲t] *-eð (-į)* **ovett**, **bannor**, **skäll** || *fǫ ųowiteð* få skäll
ųowitterli [ųo"-witterli] **ovetande**, ovetandes, **omedvetet**; **oavsiktligt**, **oplanerat**, av **misstag**, **ofrivilligt**
ųowitun [ųo"-witų·n] **ovettig**, **uppkäftig**
ųowårdað [ųo"-wå̲rdað] **ovårdad**
ųowårdslin [ųo"-wå̲r(d)slįn] **slarvig**, **vårdslös**
ųowärdirlin var. av *ųowerderlin*
ųowäsn [ųo"-wä̲s'n] *-wäsneð (-wäsnę)* **oväsen**; **ståhej**
ųowölun [ųo"-wö̲lųn] **ovårdad**, **vårdslös**; **ohörsam**, **olydig**
ųoyr [ųo"-y̲r] *-ą* f¹ **ohyra**
ųoyvyrsettbar [ųo"-yvyset(t)ba̲r] **oöversättbar**
ųoyvyrtreffað [ųo"-yvytreffað] **oöverträffad**
ųoärligiet [ųo"-ä̲(r)ligi̲et] f⁴ **oärlighet**
ųoärlin [ųo"-ä̲(r)lįn] **oärlig**
up -eð (-ę) = **hopp** || *livå ǫ upę* leva på hoppet
upað + dat **upp** till, se ex.
uperasiuon = *(-em) -er* **operation**
uperasiuonsbuord [uperasĭų̲o´ns-bu̲ord] *-eð (-ę)* = **operationsbord**
uperasiuonskö [uperasĭų̲o´ns-kö] *-'nn (-em) -er* **operationskö**
uperira [uperi̲`ra] vb¹ **operera** || *uperir brott* operera bort; *uperir dieðǫ* operera bort, ex. se **äggstock**; *uperir in* operera in; *uperir undǫ* operera bort
upi + ack **upp** i; **upp** till; **till**, ex. se **till** 5; + dat **uppe** i, ex. se **obygd**; **i** || *upi buðum* uppe i fäboden; *upi båtem* i båten; *upi ferunder* förundrad, förvånad; *upi gåp* häpen, paff; *upi saindjin* i sängen; *upi Övdaln* upp till Älvdalen
upin var. av *uppin*
upira lokal var. av *opera*
uplos **hopplös**
uplosa f¹ **hopplöshet**
upnest + dat **uppe** vid, ex. se **kyrktupp**; **uppe** hos, se ex.
upǫ + ack **upp** på, se ex.; **upp** till, ex. se **Näset**; + dat **uppå**, **uppe** på, ex. se **kulle**; **ovanpå**, **på**, ex. se **takås** || *int upǫ femti år* inte på 50 år; *upǫ 1941* år 1941; *upǫ eð* på det att; *upǫ Klittem* i (byn) Klitten
upp I. adv, part **upp**, se ex. II. prep **(upp) till**, se **Brunnsberg**, **Karlsarvet**, **Loka**, **Särna**
upp s *-eð (-ę)* = **hopp**
uppa vb¹ **hoppa**, ex. se **drillsnäppa** || *upp auti* o. *upp i* hoppa i; *upp i eldum* hoppa jämfota; *upp iweg* hoppa iväg; *upp nið* hoppa ned; *upp ǫ* hoppa på; *upp til* hoppa till; *upp um* hoppa över; *upp umringg* hoppa omkring; *upp undǫ* hoppa undan, hoppa bort från, se ex.; *upp upp* hoppa upp; *upp yr* hoppa ur, ex. se **höftled**; *upp yvyr* hoppa över, ex. se **eltråd**; *upp åv* hoppa av
uppainggd [u´pp-ąĭŋ(g)d] **upphängd**
uppandlingg f³ **upphandling**
uppas uppes – uppes – uppas **hoppas**, se ex.

uppassað [u´p(p)-passað] **uppassad**
uppassesk -ą f[1] **uppasserska**
uppassningg [u`p(p)-pas(s)niŋŋg] f[3] **uppassning**
uppbeddað [u´pp-beddað] **uppbäddad**
uppblandað [u´pp-blą̈nndað] **uppblandad**
uppbläsn [u´pp-bläs’n] n: *-bläseð,* pl: *-bläsner* **uppblåst**
uppbrennd [u´pp-brę̈nnd] **uppbränd**
uppbrutin [u´pp-brutį·n] n: *-brutið,* pl: *-brutner* **uppbruten**
uppbuoråð [u´pp-buorå·ð] **uppborrad**
uppbyddjelin **uppbygglig**
uppbyggd [u´pp-byggd] **uppbyggd**
uppbåð = *(-ę)* = **uppbåd**
uppdatir [u`pp-datir] vb[1] **uppdatera** ‖ *uppdatirað* [u´pp-datirað] uppdaterad
uppdatiringg f[3] **uppdatering**
uppdelt -ą f[1] **hoppgupp**
uppdielað [u´pp-dielað] **uppdelad**
uppdielningg f[3] **uppdelning**
uppdingnað [u´pp-diŋŋnað] **uppsvullen**
uppdjildrað [u´pp-dźilldrað] **uppgillrad**
uppdjipt -ę (-n) -er **uppgift**
uppdjivin [u´pp-dźivį·n] n: *-djivið,* pl: *-djivner* **uppgiven**
uppdjärningg [u`pp-dźänįŋŋg] f[3] **uppgörelse**
uppdrag -draeð (-draę) = **uppdrag**, ex. se **facklig**
uppdragsdjiver -n (-am) -er **uppdragsgivare**
uppdraiðn [u´pp-draĭ’n] n: *-draið,* pl: *-drai’nner* **uppdragen**
uppdågå [u`pp-dågå·] *-dägär -dägäð -dågåð* **uppdaga** ‖ *go uppdågå* gå igen, spöka
uppe **uppe**; **öppen**, se ex.
uppeddjin [u´pp-eddźįn] n: *-eddjeð,* pl: *-eggner* **upphuggen**
uppenbar adj **uppenbar**
uppenbar vb[1] : *uppenbar sig* **uppenbara** sig
Uppenbarelsbuotję (-buotjin) **Uppenbarelseboken**
uppenspis var. av *yppenspis*
uppeold -eð (-ę) = **uppehåll**
uppfatt vb[1] **uppfatta**
uppfattningg f[3] **uppfattning**, se ex.
uppfer adv; prep + ack (äv dat) **uppför**, se ex. ‖ *uppfer bokkam* o. *uppfer bokkan* uppför backen
uppfinn var. av *finn upp*
uppfinner -n (-am) -er **uppfinnare**
uppfinningg f[3] **uppfinning**
uppfriskend **uppfriskande**
uppfųoster vb[1] **uppfostra**
uppfųostrað [u`pp-fųostrað], i sht ss ptcp äv [u´pp-fųostrað] **uppfostrad**
uppfųostran oböjl (el. b.f. *uppfųostrą* el. ersätts av *uppfųostringg*), äv m **uppfostran**
uppfųostringg f[3] **uppfostring**, **uppfostran**
uppfyll -fyller -fylld -fyllt **uppfylla**
uppfyö’dd [u´pp-fyödd] **uppfödd**
uppfyöðer -n (-am) -er **uppfödare**
uppfyör -fyörer -fyörd -fyört **uppföra** ‖ *uppfyör sig* uppföra sig
uppgainggel pl: *-gainggler* på **benen**, som kan gå **uppe**
uppgainum + ack **uppigenom**, upp genom
uppgart [u´pp-gart] **uppgjort**
uppgaungg -gaundjin (-gaundjem) -gaungger **uppgång**
uppgradir vb[1] **uppgradera**
uppgradiringg f[3] **uppgradering**
uppgrevin [u´pp-grevį·n] n: *-grevið,* pl: *-grevner* **uppgrävd**
uppi [u´ppi] I. adv, prep **uppför**; **uppåt**, se ex. ‖ *frǫ uppi* uppifrån
II. adj **uppåt**, glad, på gott humör
uppietin [u´pp-ietį·n] n: *-ietið,* pl: *-ietner* **uppäten**
uppiggend [u`p(p)-piggęnd] **uppiggande**
uppin n: *uppeð,* pl: *uppner* **öppen**, se ex. ‖ *uppeð spuor* öppet spår
uppinspis var. av *yppenspis*
[1]*uppissað* [u´pp-issað] **upphetsad**; **uppskruvad** (mentalt)
[2]*uppissað* [u´pp-issað] **upphissad**
uppjagad [u´pp-jagað] **uppjagad**
uppjäldað [u´pp-jälldað] **uppeldad**; uppvärmd gm eldning; **upphetsad**
uppklippt [u´pp-klippt] **uppklippt**
uppklä’dd [u´pp-klädd] **uppklädd**
uppkoll vb[1] **uppkalla**
uppkopplað [u´pp-kopplað] **uppkopplad**
uppkopplingg f[3] **uppkoppling**
uppkumå [u`pp-kųmå·] *-kumb -kam -kumið* **uppkomma**
upplag -ą f[1] mer sv var. av *upplagu*
upplaggd [u´pp-laggd] **upplagd**
upplagu [u`pp-lagu·] f[2] **upplaga**
Uppland **Uppland**
upplegg -leddjeð (-leddję) = **upplägg**
uppleggningg f[3] **uppläggning**
uppleningg [u`pp-lęniŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **upplänning**
upplesningg [u`pp-lesniŋŋg] f[3] **uppläsning**
upplęst [u´pp-lęst] **upplåst**
upplievels -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **upplevelse**
uppliuost [u`pp-liųost] o. [u´pp-liųost] **upplyst**; **ljust**, ljusare
upplivels var. av *upplievels*

upplivå [u`pp-livå·] *-liv -livd -livåð* **uppleva**, se ex.; **uppliva**
upplopp -eð (-ę) = **upplopp**
upplos **hopplös**
upplyftað se *upplyptað*
upplyptað [u´pp-lypptað] **upplyft**
upplys -lyser -lyst -lyst **upplysa**
upplysningg f^{3} **upplysning**
upplågå äldre grundf t. *upplagu*
uppläpa f^{1} **uppståndelse**, **rabalder**, **ståhej**, **sensation**; vippsnara
uppläpningg f^{3} **uppståndelse**, **rabalder**, **ståhej**, **sensation**
upplärd [u´pp-lärd] **upplärd**
uppman vb^{1} **uppmana**, se ex.
uppmaningg f^{3} **uppmaning**
uppmaus -ę (-n) -måyser **skogsmus**, se ex.
uppmerksam **uppmärksam**
uppmerksamiet f^{4} **uppmärksamhet**
uppmerksamm vb^{1} **uppmärksamma** || *uppmerksammað* uppmärksammad
uppmin [u´ppmįn] + dat **upp längs**, **uppefter**, ex. se **båt**; **uppe** invid, **uppe** utmed || *staundję raites uppmin weddjin* stången står upprest mot väggen. Se äv *stjyrvel*
uppmunter vb^{1} **uppmuntra**
uppmuntran oböjl, äv m **uppmuntran**
uppn [u`pp'n] SV var. av *uppin*
uppnest [u`ppnest] betonad var. av *upnest*
uppnę'tt [u´pp-nętt] **utnött**, **utsliten**, **nedsliten**
uppnið [uppni´ð] **uppochned**, se ex.
uppniðǫ [up(p)ni´ðǫ] **uppochned**
uppniðǫwend [up(p)ni´ðǫ-węnnd] **uppochnedvänd**
uppnǫ uppnǫr – uppnǫ'dd – uppnǫeð **uppnå**
uppǫ [u`ppǫ] **uppå**, **ovanpå**, se ex.; på **övervåningen** || *frǫ uppǫ* uppifrån, från övervåningen
uppognið **uppochned**
uppogniðfugel [upponi´-fuge·l] *-n (-fuglem) -fugler* **nötväcka** (skämts), se ex.
uppogniðwend [upponi´-węnnd] **uppochnedvänd**
uppold var. av *uppeold*
uppoldsriem -ę (-in) -er **däckelrem**
uppoldsweðer [u`ppols-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **uppehållsväder**
uppollsweðer se *uppoldsweðer*
upprai'ttspjuver -n (-spjuvrem) -spjuvrer **ståuppkomiker** (nydal)
upprai'tt [u´pp-raĭtt] upprest, **uppställd**; **upprätt** (stående)
upprekkningg f^{3} **uppräkning**
upprett vb^{1} **upprätta**
uppriep vb^{1} **upprepa**
uppriepningg f^{3} **upprepning**
upprietað [u´pp-rietað] **uppretad**
uppriggað [u´pp-riggað] **uppriggad**, **uppklädd**
uppriktun **uppriktig**
uppringgum [u´pprįŋgųm] adv, prep + ack **uppe** omkring, **uppikring**
upprostað [u´pp-rosstað] (ung.) **sönderrostad**
upprottnað [u´pp-rottnað] uppruttnad, **upprutten**, genomrutten
uppruop -eð (-ę) = **upprop**
uppruor -eð (-ę) = **uppror**
uppruorisk **upprorisk**
upprustningg f^{3} **upprustning**
upprymd [u´pp-rymmd] **upprymd**
uppryörd [u´pp-ryörd] (i sht i konkret bet.) o. [u`pp-ryörd] (i sht i abstrakt bet.) **upprörd**
upprä'dd [u´pp-rädd] **uppskrämd**
uppsaggd [u´pp-saggd] **uppsagd**
Uppsal **Uppsala** || *i Uppsalum* i Uppsala
uppsats -n (-em) -er **uppsats**
uppsett [u´pp-sett] **uppsatt**
uppsettningg f^{3} **uppsättning**
uppsikt -ę (-n) **uppsikt**
uppsitterkweld -n (-em) -er **uppesittarkväll**
uppskaið -ę (-n) -er **hoppskida**
uppskatt vb^{1} **uppskatta**
uppskattað [u`pp-skattað] **uppskattad**, se ex.
uppskattningg f^{3} **uppskattning**
uppskremd [u´pp-skręmd] **uppskrämd**
uppskrievað [u´pp-skrievað] **uppskriven**
uppskrievd var. av *uppskrievað*, ex. se **kyrkbok**
uppskruvað [u´pp-skruvað] **uppskruvad** (konkret)
uppskuotin [u´pp-skuotį·n] n: *-skuotið*, pl: *-skuotner* **uppskjuten**
uppskutin lokal var. av *uppskuotin*
uppskuov -eð (-ę) = **uppskov**
uppslag -slaeð (-slaę) = **uppslag**
uppslagsbuok -buotję (-buotjin) -byöker **uppslagsbok**
uppslagswerk -wertjeð (-wertję) = **uppslagsverk**
uppslutningg f^{3} **uppslutning**
uppspaikað [u´pp-spaĭkað] **uppspikad**
uppspilåð [u´pp-spilå·ð] uppspelad; **uppspelt**, **exalterad**, **sprallig**; **upphetsad**
uppstelld [u´pp-stelld] **uppställd**; **uppsträckt**, **uppklädd**, **finklädd**; **spänd** (inför ngt), nervös; **uppspelt**, **pigg**, **livad**
uppstellningg f^{3} **uppställning**
uppstondels -ę (-n), äv m: *-n (-em) -er*, n: *-eð (-ę)* = **uppståndelse**
uppstondelsda'n (-daem) uppståndelsedagen, **uppståndelsens** dag
uppstuo'dd [u´pp-stųodd] **exalterad**, **upphetsad**; **förväntansfull**, ivrig

uppstupi [u`pp-stupi·] *-n (-stupåm)* **stöp**, snösörja på is; **svallis**
uppstuppað [u´pp-stuppað] **uppstoppad**
uppstupå -n ack o. yngre grundf av *uppstupi*
uppstyltað [u´pp-stylltað] **uppstyltad**
uppstyörtað [u´pp-styörrtað] **uppsträckt**, uppklädd
uppstå -står -stuoð -stått **uppstå**, se ex.
uppsuolln [u´pp-suoll'n] n: *-suolleð,* pl: *-suollner* **uppsvullen**
uppswelld [u´pp-swelld] **uppsvälld**
uppswingg -swindjeð (-swindję) = **uppsving**
upptaið se *upptaiðn*
upptaiðn [u´pp-taĭ'n] n: *-taið,* pl: *-tai'nner* **upptagen**
upptainað [u´pp-tąĭnað] **upptinad**
upptaingnað var. av *upptainað*
upptai'nnað var. av *upptainað*
upptekk mer sv var. av *upptettj*
upptekken vb[1] **uppteckna**
upptekkningg f[3] **uppteckning**
upptekkt -ę (-n) -er, (äv m: *-n (-em) -er*) **upptäckt**
upptekktrįes -ą f[1] **upptäcktsresa**
upptekktsferd [u`ppteks-fe̲rd] *-ę (-n) -er* **upptäcktsfärd**
upptekktsrįes var. av *upptekktrįes*
uppter [u´ppter] I. adv **upp**, se ex.; **upp** dit, dit upp; **uppåt**, ex. se **nedåt**; norrut; ditupp, hitupp; **uppe**, se ex.; till **Kyrkbyn** (nedströms ifrån)
II. prep + dat **uppför**; upp **längs**, **uppefter**, ex. se **fiska**; **uppåt** || *uppter að* bortåt, se ex.; *frǫ uppter sokken* uppifrån socknen, från längre upp i socknen; *uppter sokken* uppåt socknen, längre upp i socknen; *uppter trampum* uppför trappan
upptertil [u´pptet̲il] **upptill**, se ex. || *nakun upptertil* naken upptill, med bar överkropp
upptettj -tettjer -tekkt -tekkt **upptäcka**
upptettjer -n (-am) -er **upptäckare**; upptäcktsresande
upptjyöper -n (-am) -er **uppköpare**
upptjäftun se *upptjäptun*
upptjäptun **uppkäftig**
upptorn -eð (-ę) = **hopptorn**
uppträð s *-eð (-ę)* = **uppträde**
uppträð vb *-träðer -trä'dd -trä'tt* **uppträda**
uppträðend ofta oböjt **uppträdande**
upptuktels -ę (-n) **upptuktelse**
upptävlingg [u`pp-tävlĭŋŋg] f[3] **hopptävling**
uppunder [upp-ų`nnder] + dat **uppe** under; uppe vid **foten** av, ex. se **Storvarden**
uppuollað [u´pp-uollað] **uppodlad**
uppuov -eð (-ę) = **upphov**
uppusisiuon lokal var. av *opposisiuon*
uppwaisningg f[3] **uppvisning**; **show**
uppwakt vb[1] **uppvakta**
uppwaktningg f[3] **uppvaktning**
uppwekst [u´pp-wekkst] adj uppväxt, **uppvuxen**
uppwekst [u`pp-wekkst] s *-ę (-n)* **uppväxt**
uppwið [u`ppwið] betonad var. av *upwið*
uppwir var. av *uppwið*
uppyr [u´ppyr] adv, part **upp** (ur ngt)
uppyvyr [upp-y"vyr] i sht ss adv, o. [u´ppyvyr] i sht ss prep I. adv **uppöver**, se ex.; **upp**, **uppåt**; norrut || *dan uppyvyr* o. *dar uppyvyr* där uppe, där längre upp, där uppöver, där uppe i norr
II. prep + ack **uppöver**, **upp** över, se ex.
upstunas [upstun̲a´s] **obstinat**, **uppstudsig**, **stursk**
upum + ack **upp** runt, se ex.
upwið + ack **uppe** vid, se ex.
upwir var. av *upwið*
upyr + dat **upp** ur, se ex.
upås upäs – upäs – upås **hoppas**
ur adv **hur**, ex. se **fan, klocka** m.fl.; **vad**, se ex.; **så**, se ex.; **hur** än, se ex. || *laik ur* o. *ur enn* hur än, ex. se **hur** än; *ur eð enn ir* hur det än är; *ur som elst* o. *ur sos elst* hur som helst; *uonde ur* hur än; *ur snąrt* hur dags, när
[1]*ur* s *-eð (-ę)* = **ur**, klocka
[2]*ur* s i uttr *i ur og skur* i **ur** och skur
ural lokal var. av *uoral*
urart vb[1] **urarta**
urd -ę (-n) -er **stenskravel**, **blockmark**, stenbacke, stenmoras
urgåmål mer sv var. av *yrgåmål*
urinira [urini̲`ra] vb[1] **urinera**
uriniringg [urini̲`rįŋg] f[3] **urinering**
urinwegsinfeksiuon = *(-em) -er* **urinvägsinfektion**
urklipp [u̲`(r)-klipp] o. [u"-klipp] var. av *yrklipp*
urmäkär [u̲`(r)-mäkä·r] *-n (-am) -er* **urmakare**
urna f[1] **urna**
urra! **hurra!**
urra s oböjl **hurra**, hurrarop
urra vb[1] **hurra**
ursekt s *-ę (-n) -er* **ursäkt** || *bið um ursekt* be om ursäkt
ursekt vb[1] (+dat) **ursäkta**, se ex. || *ursekt!* ursäkta!; *ursekt sig* ursäkta sig
urskuog -skuo'n (-skuoem) -skuoger **urskog**
ursomelst se *ur som elst*
ursoselst se *ur sos elst*
ursprungg -sprundjeð (-sprundję) = **ursprung**
urtavel [u̲`-tave·l] *-tavlą* f[1] **urtavla**
urts -n (-em) -er **hurts**
urvel var. av [2]*yrvel*
urwerk -wertjeð (-wertję) = **urverk**
usbiuov [u̲`s-biu̲ov] i regel oböjt **husbehov** ||

að usbiuov till husbehov
USB-minn -eð (-ę) = **USB-minne**
USB-pinn [u-es-bē´-pi̧nn] *-’n (-am) -er* **USB-minne**, ”sticka”
USB-puort [u-es-bē´-pūort] *-n (-em) -er* **USB-port**
USB-uol [u-es-bē´-ūol] *-eð (-i̧)* = **USB-port**
uselig lokal var. av *uslin*
usferör -eð (-ę) = **husförhör**
usir [u"sīr] vb[1] **husera**, **härja**, bråka
uslas usles – usles – uslas **uslas**
uslin **eländig**, **usel**
uslingg -lindjin (-lindjem) -lingger **usling**
usold vb mer sv var. av *ausold*
usoldesk mer sv var. av *ausoldesk*
usoldspapir [u"sol(d)s-papīr] *-eð (-ę)* = **hushållspapper**
usollsasistent -n (-em) -er **hushållsassistent**
usollspapir var. av *usoldspapir*
uss! **usch!**
usse i regel oböjt; tänkbar böjning: *-n (-am) -er* **husse**
ustað var. av *umstað,* ex. se **mård**
ustar var. av *umstað*
ut i uttr *lär sig wit ut* [182] lära sig veta **hut**
utav **utav** i uttr ss *utav bara denn* utav bara den, av bara den; *utav fa’n* utav fan, av bara fan
utell lokal var. av *uotell*
utjin var. av *ukin*
utǫ var. av *åtǫ*
[1]*utter* [u´tter] s med sms var. av *uotter*
[2]*utter* [u´tter] s *-n (uttrem) uttrer* **utter** (fiskeredskapet) || *drågå utter* uttra
utter [u`tter] vb[1] **uttra**
uv- [u"v-] **alltför**, **för** || *uvdyr* alltför dyr, *uvnęr* alltför nära
uva f[1] **huva**, **kapuschong**
uvbitaið [u"v-bitaĭð] för **tidigt** på morgonen, ex. se **tidigt**
uvbra [u"v-brā] för **bra**, alltför bra
uvefer [u"vefer] + dat **ovanför**, se ex.
uvend sig [u"vęnnd sig] vb[1] **oja sig**
uvendes [u"vęnndes] o. [u"vęndes] **enormt**, **väldigt**, ex. se **skrattande**; **förskräckligt**, **rysligt**, ex. se **ryslig**; **faslig**, se ex. || *ien uvendes tä jäger* en väldig jägare; *int so uvendes* inte så värst; *uvendes bra* väldigt bra, utmärkt; *uvendes min* väldigt mkt (av ngt), en massa; *uvendes stur* jättestor
uvgåmål [u"v-gǫmå·l] pl: *uvgambler* för **gammal**
uvlaindj [u"v-lą̆ĭndź] alltför **länge**, för **länge**
uvliuot [u"v-lĭūot] **förfärlig**, ex. se **föröka sig**; förskräcklig, väldig; **jätteduktig**, förfärligt duktig, ex. se **fjällsida** || *ien uvliuot tä russ* en förfärlig rusch
uvliuo’tt [u"v-lĭūott] **förskräckligt**, se ex., **förfärligt**, **rysligt**; **väldigt**, se ex.; **jäkligt**, se ex. || *uvliuo’tt min (berum* el. *ber)* förskräckligt med (bär), förskräckligt mkt (bär), en förfärlig massa (bär)
uvmitjið [u"v-mitśi·ð] för **mycket**
uvmuognað [u"v-mūognað] **övermogen**
uvnęr [u"v-nęr] + dat alltför **nära**, för nära || *uvnęr jäldem* för nära elden
[1]*uvǫ* [u"vǫ] adv **ovanifrån**, **uppifrån** || *bjärå uvǫ* snöa el. regna, komma nederbörd
[2]*uvǫ* [u"vǫ] prep + ack **ovan**, se ex., **ovanför**, se ex.; **norr** om, ex. se **gärdsgård**; uppströms
uvǫbår -eð (-ę) **nederbörd**
uvomin [u"vǫmi̧n] **där uppe**; **här** uppe, se ex.; **längre upp**, se ex.; **ovanför**, (i) gården ovanför; **längre norrut**; uppe i **Kyrkbyn**
uvonað [u"vǫnað] I. adv **ovan**
II. prep + dat **ovanför**, se ex.
uvoni [u"vǫni] I. adv **upptill**
II. prep + dat **längst** uppe i, **uppe** i, **upptill** i, ex. se **torn**, i övre delen av; **ovanför**
uvonǫ [u"vǫnǫ] I. adv **ovanpå**, se ex.; på **ovansidan**, på **översidan**
II. prep + dat **ovanpå**, se ex.
uvǫter [u"vǫter] I. adv **ovanifrån**; **uppifrån**; **norrifrån** || *frǫ uvǫter* detsamma som *uvǫter*; *(frǫ) uvǫter og niði endan* uppifrån och ned
II. prep + dat **uppifrån** utefter (utmed, längs), se ex.; **nedför**, ex. se **nedför** 7
uvǫtil [u"vǫtīl] **ovantill**, **upptill**, se ex.
uvsient [u"v-si̧ent] **försent**, för sent
uvskaðulin [u"v-skaðuli̧·n] (allt)för **fin** (t.ex. för att använda till vardags)
uvskaðulit [u"v-skaðuli·t] **synd**, se ex., **olämpligt** || *int uvskaðulit* ingen större skada skedd, inte göra så mycket, ex. se **skada**
uvsnąrt [u"v-snąrt] för **tidigt**, före utsatt el. lämplig tid
uvsoltað [u"v-solltað] för mkt **saltad**
uvstinn [u"v-sti̧nn] **proppmätt**, **övermätt**
uvstrai’tt för **fort**, för snabbt
uvstur [u"v-stūr] **för stor**
uvuðroll mer sv var. av *ovuðroll*
uvuðsatję [u"vu-sātśę] **huvudsaken**
uvuðsatjin var. av *uvuðsatję*
uvumin Evbgsmål för *uvomin*
uvunað Evbgsmål för *uvonað*
uvuni Evbgsmål för *uvoni*
uvunǫ Evbgsmål för *uvonǫ*
uvuter Evbgsmål för *uvǫter*

[182] Skulle också kunna skrivas *witut.*

uvuvliuo'tt [u"v-uvlĭu̲ott] **oerhört**
uvwarm [u"v-warrm] alltför **varm**, för **varm**
uwą se *ųa*
uwam se *ųa*
uwan se *ųa*

V

v [vi̲], äv [ję`ŋŋkel-we̲] *v:eð (v:ę)* = bokstaven **v**

W

w [wi̲] *w:eð (w:ę)* =, äv oböjl m; äv [du`bbel-we̲] *-eð (-ę)* = bokstaven **w**
W8 [we̲`-ått] *-ą* f[1] **V8**
wa adv var. av [2]*war* adv, ex. se **fy!**, **uttrycka** sig
wabb -in (-em) -er **påbyltad** person; **tjockis**, tjock fisk
wabbun **påbyltad**
[1]*wað* s *-ę (-n) -er* **vad** (på ben)
[2]*wað* s = *(-į)* = **vad**, vadställe
[3]*wað* s = *(-į)* = **vad** (vid vadslagning) || *slå wað* slå vad
wadd -n (-em) **vadd**
waddirað [wa`d(d)i̲rað] **vadderad**
waðemįekum [waðemį̲e´kųm] **vademecum**
wadirað se *waddirað*
waðstell mer sv var. av *uoðåstell*
wag **vag**
wagel [wa´gel], äv [wa̲´gel] s *-n (waglem) wagler* **vagel**
wagel [wa"gel] vb[1] **vackla**, **ragla**
wagga s f[1] **vagga**, se ex.
wagga vb[1] **vagga**
waggmįeð -n (-em) -er **med** på el. till vagga
waggsaungg -saundjin (-saundjem) -saungger **vaggsång**
waggwais -ą f[1] **vaggvisa**
waið **vid** || *upǫ waið gavel* o. *(up)ǫ waið wegg* på vid gavel, vidöppen
waiða f[1] **vide**
waiðbuosk -buostjin (-buoskam) -buosker **videbuske**, **vide**
waiðferin [waĭ`-ferį·n] n: *-ferið,* pl: *-ferner* **vittberest**, se ex.
waiðfyör som far **vida omkring**, **berest**, se ex.
waiðga [waĭ`gga] vb[1] **vidga** || *waiðg aut* utvidga, vidga
waiðum I. adj **omfångsrik**, **vid**, **vidsträckt** II. adv **vida** omkring, (långt), se ex.
waiðumt adv **vida** omkring
waiðumåsuol -eð (-į) = **dekolletage** (nydal, eg. ung. 'stort halshål')
waiðupin [waĭ`ð-upį·n] n: *-uppeð* (äv *-upið*), pl: *-uppner* **vidöppen**; **raklång**, se ex., på **rygg**
waig **vig**, **smidig**
waiga waig(er) (Lev. *wajer*) – *waigde* – *waigt* **viga** || *waig ijuop* sammanviga, viga
waigd -ę (-n) -er **vidd**
waigfyör var. av *waiðfyör*
waigiet f[4] **vighet**; gymnastisk **konst**, **cirkuskonst**
waigkläð [waĭ`-klä̲ð] *-eð (-ę)* = **brudpäll**
waigningg f[3] **vigning**, vigsel
waigwattn -wattneð (-wattnę) **vigvatten**
waik waitję (waitjin) waiker **vik**
waika waik – wiek – witjið **vika**, **böja** || *waik atter* vika tillbaka; *waik aut* vika ut; *waik ijuop* vika ihop; *waik in* vika in, se ex.; *waik nið* vika ned, ex. se **stövelskaft**; böja ned; *waik sig* vika sig; *waik til* vika till; *waik undǫ* vika undan; *waik upp* vika upp; *waik åv* vika av
waikingg var. av *wikingg*
waikinggbluoð = (-ę) **vikingablod**
waikt **vikt**, reserverad
waila s f[1] **vila**; vilostund; **viloplats** || *go i wailum* gå i etapper (o. vila dessemellan); *wårå i wailun* ligga i träda
waila vb *wailer – wailde – wailt* (+dat) **vila**, se ex.; **vila** sig || *wail att* vila, ta igen sig, pusta ut; *wail att sig* ta igen sig, vila ut; *wail aut sig* vila ut; *wail fuotum* vila benen; *wail sig* vila sig, vila; *wail sig duktit* vila ut; *wail upp sig* vila upp sig; *wail ärum* (äv *ärų* o. *ärur*) vila öronen
waildag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **vilodag**
wailgungg -ą f[1] **hammock**
wailsamt **vilsamt**
wailplass -n (-em) -er **viloplats**
wailstell -eð (-ę) = **rastplats**
wailstie -n (-nem) -ner **vilsten**
wailstuol -n (-em) -er **vilstol**
waina wain – wien – winið **vina**; **ina**
waindjmutter -n (-muttrem) -muttrer **vingmutter**
waingg waindjin (waindjem) waingger **vinge**, se ex., äv på spinnrock, spinnvinge
wainggklippt **vingklippt**
wainggpenn -ą f[1] **vingpenna**
wainggsläper -n (-am) -er **beundrare** (kavaljer)
wainggstjuot -stjuot -skot -skuotið **vingskjuta**
waingn Evbgsmål för *waungen*
wais adj var. av *wis*
waisa s f[1] **visa**, **sång**
waisa vb *waiser – waiste – waist* **visa**, se ex.; **demonstrera** || *wais aut* visa ut, utvisa; *wais runt* visa runt; *wais sig* visa sig, framkomma;

wais undǫ visa bort; *wais upp* visa upp, demonstrera, se ex.; presentera, se ex.; *wais upp sig* visa upp sig; *wais åv* avvisa
waisduom var. av *wisduom*
waiser -n (-am) -er **visare**
waisfant -n (-em) -er **springpojke**, **passopp**, **hjälpreda**
waislin **förtjust**, **förtjust** i + dat; **glad**, synbart **belåten**, se ex., glad och **belåten**, synbart **nöjd**, **förnöjd**, **stolt** och glad; **inställsam**
waisningg f[3] **visning**
wai'sslin var. av *waislin*
wait n: *wai'tt* **vit**; blek
waita -ð (waitą), äv f[1] **vete**, ex. se **härdig**; **vita**, äggvita; arsenik
waitanlitgǫs -ę (-n) -gęser **vitkindad gås** (förslag)
waitbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] **slåtterblomma**; äv annan vit blomma
waitbröð = (-ę) **vetebröd**
waitbröðsdieg -die'n (-dieem) -dieger **vetedeg**, vetebrödsdeg
waitbröðslainggd -ę (-n) -er **vetelängd**
waitbröðslimp -ą f[1] **långfranska**
waitbull -n (-am) -er **vetebulle**; **vetebröd**, ex. se **tycka** om
waitbulldieg -die'n (-dieem) -dieger **vetedeg**
waitgrå **vitgrå**
waitgumsflatji [waĭ`tgụms-flatśi·] *-n (-flåkåm) -flatjir* **surfbräda**, **surfingbräda** (nydal, eg. 'vitgumsflak', dvs 'vattenskumsflak')
waitgumsflåkå -n ack o. yngre grundf av *waitgumsflatji*
waitgumssigler -n (-am) -er **vindsurfare** (nydal, eg. 'vitgumsseglare', dvs 'vattenskumseglare')
waitguol **vitgul**
waitklä'dd **vitkländd**
waitkläðskåp -eð (-ę) = **linneskåp**
waitklöver -n (-klövrem) **vitklöver**
waitklöverbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] **vitklöverblomma**
waitkǫl -n (-em) **vitkål**, se ex.
waitkǫlskoll -n (-am) -er **vitkålshuvud**
waitkǫlsovuð [waĭ`tkǫls-ovu·ð] *= (-ovdę) =* **vitkålshuvud**
waitkravel [waĭ`t-krave·l] s *-kravleð (-kravlę)* **skum** (t.ex. på forsande vatten el. höga vågor), se ex.
waitkravel [waĭ`t-krave·l] vb[1] **skumma** (bildas skum på forsande vatten), se ex.
waitkull -ą f[1] **prästkrage**, ex. se i **tagen**; **baldersbrå**, **åkerkulla** o. liknande växter
waitkuonn -eð (-ę) = **vetekorn**
waitkwið -n (-im) -ir (vit) buk på fisk || *läp waitkwiðn* o. *wend upp waitkwiðn* vända upp buken; dö
waitkwiðun [waĭ`t-kwiðų·n] **halvmogen** (om lingon, eg. 'vitmagad', 'vitbukig')
waitlainggd -ę (-n) -er **vetelängd**
waitlaim s *-eð (-ę)* **trälim**
waitlaim vb[1] **vitlimma** || *waitlaimað* **vitlimmad**
waitlavi [waĭ`t-lavi·] *-n (-låvåm) -lavir* ljus **skägglav**
waitlok -lotjin (-lotjem) -loker **vitlök**, ex. se **rapa**
waitlokskapsel -n (-kapslam) -kapsler **vitlökskapsel**
waitloksklypt -ą f[1] **vitlöksklyfta**
waitlokspress -n (-em) -er **vitlökspress**
waitlokstablett -n (-em) -er vitlökstablett, **vitlökskapsel**
waitlåvå -n ack o. yngre grundf av *waitlavi*
waitmandlur vitaktiga **mandelpotatisar**
waitmǫlningg f[3] **vitmålning**
waitmuosi [waĭ`t-muosi·] *-n (-muosåm)* **vitmossa**; vit **renlav**
waitmuoså -n ack o. yngre grundf av *waitmuosi*
waitmyöl -eð (-į) **vetemjöl**, se ex.
waitmyölswelingg [waĭ`tmyöls-welịŋŋg] *-indjin (-indjem)* **slätvälling**
waitn vb[1] **vitna**
waitnevåkall -n (-em) -er **manschettarbetare**
waitobd var. av *waitovd*
waitog -að (-ą) -ur **vitöga** || *läp waitogum* (äv *waitogur*) rulla med ögonen (så att ögonvitorna syns)
waitovd -n (-em, äv *-am) -er* **ängsull**
waitpipär [waĭ`t-pipär] *-n (-em)* **vitpeppar**
waitprikkun **vitprickig**
waitrukk -ruttjin (-ruttjem) -rukker **vitrock**
waitryggakkspit -n (-em) -er **vitryggig hackspett** (förslag)
waitsipp -ą f[1] **vitsippa**
waitsniųo -'nn (-mm) vit snö, ex. se **måne**
waitstjuort -ą f[1] vit **skjorta**
waitså'ss -n (-em) **vitsås**
wajer -n (wairem) wairer **vajer**, **wire**
wakant **vakant**
wakenaus var. av *wapenaus*
wakken vb[1] **vakna** || *wakken til* vakna, vakna till, ex. se **svårt**; *wakken upp* vakna upp
wakkenaus var. av *wapenaus*
wakker **vacker** || *ien wakker dag* en vacker dag
wakkert adv **vackert** (ironiskt)
waks -eð (-ę) **vax**
waksam **vaksam**
waksamiet f[4] **vaksamhet**
waksduk -dutjin (-dutjem) -duker **vaxduk**

waksin -eð (-ę) =, pl äv: *-er* **vaccin**
waksinasiuon = (-em) -er **vaccination**
waksinira [waksini̲`ra] vb[1] **vaccinera**
waksiniringg [waksini̲`riŋg] f[3] **vaccinering**
[1]*wakt -ę (-n) -er* **vakt** (vaktande) ||
go wakt gå vakt
[2]*wakt -n (-em) -er* **vakt**, väktare
wakta vb[1] **vakta**; hålla ett **öga** på
waktmįester -n (-am) -er **vaktmästare**
waktparað -n (-em) -er **vaktparad**
waktpuost [wa`kkt-pu̲ost] *-n (-em) -er* **vaktpost**
waktrakk -rattjin (-rakkam) -rakker **vakthund**
wakttorn -eð (-ę) = **vakttorn**
wakum [wa̲´kųm] *-eð (-ę) =,* el. oböjt **vakuum**
[1]*wal -eð (-ę) =* **val** (när man väljer)
[2]*wal -n (-em) -er* **val** (djuret)
walbirieðer -n (-am) -er **valberedare**
walbirieðningg f[3] **valberedning**
waldag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå*
valdag
walent var. av *walient*
walfiet -að (-ą) **valfett**, valspäck
walflesk -flestjeð (-flestję) **valfläsk**
walient [wa"l-i̲ent] **valhänt**
walk waltjin (waltjem) walker **valk**
walk upp vb[1] **kavla** upp (ärm)
walkmuoln -eð (-ę) = **valkmoln**
wall -n (-em) -er **vall**
walla vb[1] **valla** (skidor) || *wall brott sig*
valla bort sig; *wall um* valla om
wallak [wa´llak], äv [wa`llak] *wallatjin*
(wallatjem) wallaker **valack**
wallgrav -ę (-in) -grävär (yngre *-gravir*)
vallgrav
wa'llin se *warlin*
wallmu -n lokal var. av *wallmuo*
wallmuo -nę (-'nn) **vallmo**
wallmuobljomm -in (-am) -er **vallmo**
wallningg f[3] **vallning** (av skidor)
walluon = (-em) -er **vallon**
wallört -ę (-n) -er **vallört**
walnemd -ę (-n) -er **valnämnd**
walrisultat -eð (-ę) = **valresultat**
walross -n (-em) -er **valross**
[1]*wals -n (-em) -er* **vals** (dans)
[2]*wals -n (-em) -er* **vals** (roterande cylinder)
walsa vb[1] **valsa** || *war aut og walsa*
vara ute o. cykla, missta sig
walsail -n (-am) -er **valsedel**
waltrun **ostadig** (som lätt välter), **rank**
waltuonn -eð (-ę) = **valthorn**
walun [wa"lųn] **valen**
walv -eð (-ę) = **valv**
walvbugi [wa`lv-bugi·] *-n (-bugåm) -bugir*
valvbåge
walvbugå -n ack o. yngre grundf av *walvbugi*
walör -n (-em) -er **valör**
wampyr -n (-em) -er **vampyr**
wams i sig vb[1] **slafsa** i sig (hastigt)
wan **van** || *wan* + ack van vid, se ex.;
wan wið + ack van vid, se ex.
wana f[1] **vana** || *åvå fer wana* ha för vana.
Jfr *wane*
wanartun [wą"n-a̲rtųn] var. av *uonartun*
wanbildað vanbildad, **vanskapt**
wander vb[1] **vandra**
wandrer -n (-am) -er **vandrare**
wandreriem -eð (-ę) = **vandrarhem**
wandringg f[3], äv m: *-indjin (-indjem) -ingger*
vandring
wandringgslieð -ę (-n) -er **vandringsled**
wandringsstor -n (-em) -er **vandringgstav**
wane wan'n (wanam) waner **vana**. Jfr *wana*
wanelg vb[1] **vanhelga**
wanfyör vanför (fr sv)
wanil [wą"ni̲l] o. [wani̲´l] *-n (-em),* äv n: *-eð (-ę)*
vanilj
wanilglass -n (-em) -er **vaniljglass**
wanilj med sms mer sv var. av *wanil*
wanilkrem -in (-em) **vaniljkräm**
wanill med sms var. av *wanil*
wanilsokker -sokkreð (-sokkrę) **vaniljsocker**
wanilså'ss -n (-em) -er **vaniljsås**
wanka var. av *waunka*
wankas var. av *waunkas*
wanligen **vanligen**
wanligest se *wanlin*
wanligiet f[4] **vanlighet** || *eter wanligietn* o. *eter*
wanligietum som vanligt, som det brukar
wanlin **vanlig**, ex. se **knopplist** || *slais wanlit* o.
sos wanlit som vanligt; *wanligest* vanligast;
äv vanligtvis, vanligen
wanlitwis **vanligtvis**
wanlun mindre vanl var. av *wanlin*
wannruot -ą f[1], äv *-ę (-n) -ryöter*
(rekonstruerad form) **kvanne**
Wansbro **Vansbro**
wanskapt **vanskapt**
wanskligiet f[4] **vansklighet**
wansklin **vansklig**
wanstell -steller -stelld -stellt **vanställa**
wanwördun **vanvördig**
wapel var. av *wappel*
wapen wapneð (wapnę) = **vapen**, ex. se **deras**
wapenaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę) =* **vapenhus**
wapenrukk -ruttjin (-ruttjem) -rukker
vapenrock
wappel vb[1] i uttr *wappel ärum* **vrida** på öronen
(o. lyssna), (ung.) **spetsa** öronen
war adj **uppmärksam**, **vaken**, **vaksam**,

på sin **vakt**

[1]*war* adv **var** || *uonde war* var som helst, var än; *war ... frǫ* var … ifrån, varifrån, ex. se **var** adv; *war nogär* var någonstans; *war som elst* var som helst

[2]*war* adv **vad** || *war eller war* till på köpet; *war trivlit!* vad trevligt!, så trevligt!

war s *-eð (-ę)* **var**

war vb se *wårå*

wara s i uttr *tag war ǫ* ta vara på, ta tillvara

warbygel [wa`-byge·l] *-n (-byglem) -bygler* **varbygel**

ward -n (-em) -er långsträckt **fjäll** el. högt **berg**

wardag mer sv var. av *wenndag*

wardagslag vardagslag (fr sv)

wardagsruom [wa"(r)das-ru̲om] *-eð (-ę)* = **vardagsrum**

warels [wa"rels] o. [wa̲`rels] *-ę (-n) -er,* äv m: *-n (-em) -er,* äv n: *-eð (-ę)* = **varelse** || *ję livendes warels* o. *iet livendes warels* en levande varelse

warend [wa"rę̈nnd] varande; möjligt att **vara**, se ex. || *werd warend* o. *werd warendes* **bli kvar**, **stanna**, ex. se **bli**

warendes se *warend*

warfrǫ [wa̲´frǫ] **varifrån**

warg [warrg] *wardjin (wardjem) warger* **varg**, se ex. || *warger* äv Klittenbor (inv i Älvdalsbyn Klitten, skämts)

wargater [wa`rrg-a̲ter] *-n (-am) -er* **varghatare**

wargawitter -n (-wittrem) -wittrer **vargavinter**

warggrav -ę (-in) -grävär **varggrop**

wargjuoleð (-juolę) en **tafattlek** som vintertid leks i en cirkel i snön

wargstjinn -eð (-ę) = **vargskinn**

wargstjinnskasungg [wa`rrgstśi̧ns-kasu̧ŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* vargskinnspäls, **vargpäls**

wargstjinnspels -n (-em) -er vargskinnspäls, **vargpäls**

wargstugu [wa`rrg-stugu·] f[2] **varggrop**

wargstugå äldre grundf t. *wargstugu*

warguop [wa`rrg-u̲op] *-in (-em) -er* varghop, **vargflock**

wargut mycket **varg**, gott om **varg**, se ex.

wariant -n (-em) -er **variant**

wariasiuon = *(-em) -er* **variation**

warienda mer sv var. av *werienda*

wariira [wari̲i`ra] vb[1] **variera**

wariirend [wari̲i`rę̈nd] **varierande**

warken **varken**; **vare sig** || *warken akkað eld melið* varken hackat eller malet; *warken til eld frǫ* varken till eller från

warli [wa̲`lli] o. [wa̲`(r)li] adv **varligt**, **varsamt**, **försiktigt**, ex. se **sakligt**

warlin [wa̲`lli̧n], äv [wa̲`(r)li̧n] **varlig**, **försiktig**, **varsam**; tillbakadragen || *warlin ǫ mǫleð* **försagd**

warm **varm** || *old sig warman* hålla sig varm

warma adv V var. av *warmu*

warmgǫs -ę (-n) -er varm **smörgås**

warmgrað -ę (-n) -er **värmegrad**, **plusgrad**

warmkuorv -in (-em) -er **varmkorv**, varm korv

warmlaim -eð (-ę) **varmlim**

warmlupt -ę (-n) **varmluft**

warmrett -n (-em) -er **varmrätt**

warmräkt **varmrökt**

warmrökt mer sv var. av *warmräkt*

warmu adv **varmt**, se ex.

warmwattn -wattneð (-wattnę) **varmvatten**

warmwatubirieðer -n (-am) -er **varmvattenberedare**

warmwatukran -ę (-krą'n) -kraner **varmvattenkran**

warmwatusistärn = *(-em) -er* **varmvattenbehållare** på vedspis

warmweðerpump -in (-em) -er varmluftspump, **luftvärmepump**

warmå adv Åsenmål för *warmu*

war'n vb[1] **varna**, se ex.

warna var. av *war'n*

warningg f[3] **varning**

warp -in (-em) -er **varp**

warpa s f[1] **varpa** (för varpning)

warpa vb[1] dra **not**, fiska med **not**; **varpa** (inför vävning)

warptråð -n (-em) -er **varptråd**

Warre var. av *Wärär*

warrfedag [wa´rr-fed̲ag] *-da'n (-daem)* **vårfrudagen**, **Marie bebådelsedag**

warrmǫl -eð (-į) **vadmal**

warrmǫlsbrakka f[1] Evbgsmål för *warrmǫlsbruok*

warrmǫlsbruok -bruotję (-bruotjin) -bryöker **vadmalsbyxor**, ex. se **dra** på sig

warrmǫlsrukk -ruttjin (-ruttjem) -rukker **vadmalsrock**

warsel warsleð (warslę) = **varsel**, se ex.

warta [wa̲`rta] f[1] **vårta**; bröstvårta

wartun [wa̲`rtu̧n] **vårtig**

waruaus [wa"ru-aus] *-að (-ą)* =, äv *-eð (-ę)* = **varuhus**

warubuss [wa"ru-buss] *-n (-em) -er* **varubuss**

warukorg [wa"ru-korrg] *-kordjin (-kordjem) -korger* **varukorg**

warulager [wa"ru-la̲ger] *-lagreð (-lagrę)* = **varulager**

warum inte i **annat fall**, **annars**

warumertj [wa"ru-merrtś] *-eð (-ę)* = **varumärke**

warun [wa"rụn] **bra** (i nek. satser o. frågor), se ex. || *an mọ'dd int so warut* han mådde inget vidare; *i(n)t noð warut* o. *i(n)t so warut* inte så bra, inget vidare, se ex., knackigt; *warut* även bevänt
warur [wa"rur] **varor**
warv -eð (-ę) = **varv**, se ex. || *upi warv* uppe i varv
Warvsenę [wa´rrvs-ę´nę] *(-e'nn)* **Varvsön** (berömd holme i Österdalälven vid Åsen)
was -n (-em) -er **vas**
wasa vb[1] : *was upp* sätta (blommor) i **vas**
Wasadyrą f[1] **Vasaloppsspåret** (snarast nydal, eg. 'Vasaskidspåret')
Wasalop var. av *Wasalopp*
Wasalopp [wa`sa-lopp], äv [wa"sa-lopp] *-eð (-ę) =* **Vasalopp**
Wasaloppskontroll -n (-em) -er **Vasaloppskontroll**, se ex.
Wasaloppsspuoreð (-spuorį) **Vasaloppsspåret**
Wasaloppsåker -n (-am) -er **Vasaloppsåkare**
Wasarenn -eð (-ę) = **Vasalopp**
Wasarenner -n (-am) -er **Vasaloppsåkare**
wasi -n (wåsåm) wasir (pl ack *wåså*) **golvbjälke**; brobjälke
wask wastjin (wastjem) wasker **stackare**, se ex., liten o. **ynklig** person, **ömklig** person, **ömkansvärd** person
waskun **ynklig**, **ömklig**, **ömkansvärd**; **deppig**
wass adj **vass**, se ex., **skarp**; **spetsig**
wass s *-ę (-n)* **vass**
wassara tri! det var som **sjutton**!, det var som **tusan**!
wassbitin [wa`ss-bitį·n] n: *-bitið,* pl: *-bitner* **stickig** (vasst stickande); **skarp**, **vass**, se ex.
wasseguoð var. av *wassoguoð*
wassl -ę (-n) -er smalare **å**, större **bäck**
wassoguoð **varsågod**
wasströ [wa`s(s)-strä] *-'tt (-nę) =* **vasstrå**
wast **varken**
wat se *watun, wätär*
Watikan (Watikanem) **Vatikanen**
watjin [wa"tśįn] n: *watjið*, pl: *wakner* [wa"kner] **vaken**; **alert**
wattn [wa´tt'n] s *wattneð (wattnę) =* **vatten**
wattn [wa`tt'n] vb[1] (+dat) **vattna**, se ex.
wattnas wattnes – wattnes – wattnas **vattnas**; **vätska** sig || *wattnas i munnem* vattnas i munnen
wattningg f[3] **vattning**
wattnun **vattnig**; vattensjuk
wattwið var. av *watuwið* [183]
watuaungg [wa"ąuŋg] *-ą* f[1], äv m: *-aundjin (-aunggam) -aungger* **vattenånga**
watubomb [wa"tu-bǫmmb] vb[1] **vattenbomba**
watubrist [wa"tu-brisst] *-ę (-n)* **vattenbrist**
watubytt [wa"tu-bytt] *-ą* f[1] **vattenhink**, se ex., (en) **hink** (med) vatten
watudieler [wa"tu-dieler] *-n (-am) -er* **vattendelare**
watudrag [wa"tu-drag] *-draeð (-draę) =* **vattendrag**, se ex.
watudraið se *watudraiðn*
watudraiðn [wa"tu-draĭ'n] n: *-draið,* pl: *-drai'nner* **urlakad** (efter blötläggning); **vattensjuk**, sank
watudraivend [wa"tu-draĭvęnd] **vattendrivande**, **vätskedrivande**
watudrupi [wa"tu-drupi·] *-n (-drupåm) -drupir* **vattendroppe**
watudrupå -n ack o. yngre grundf av *watudrupi*
watudrågå [wa"tu-drågå·] *-drar -druog -draið* **blötlägga** (för urlakning); **laka** ur, se ex.
watudräp [wa"tu-dräp] *-in (-em)* **vattendroppe**
watudyörg [wa"tu-dyörrg] *-dyördjin (-dyördjem) -dyörger* **skräddare** (insekten), **vattenlöpare**
watuferg [wa"tu-ferrg] *-ą* f[1] **vattenfärg**
watuflask [wa"tu-flask] *-ą* f[1] **vattenflaska**
watufoll [wa"tu-foll] *-eð (-ę) =* **vattenfall**
watufugel [wa"tu-fuge·l], äv [wa"tu-fugel] *-n (-fuglem) -fugler* **sjöfågel**, **vattenfågel**
watugrav [wa"tu-grav] *-ę (-in) -grävär* **vattengrav**; **vallgrav**
watugryll [wa"tu-gryll] *-ą* f[1] **drillsnäppa**, se ex.
Watugryllą f[1] fiktivt **vattenväsen** man skrämde barnen med så de skulle hålla sig borta från brunnar, bäckar o.dyl.
watuink [wa"tu-įŋŋk] *-intjin (-intjem) -inker* **vattenhink**, (en) **hink** (med) vatten
watujuol [wa"tu-juol] *-eð (-į) =* **vattenhjul**
watukamb [wa"tu-kąmmb] vb[1] **vattenkamma**
watukann [wa"tu-kąnn] *-ą* f[1] **vattenkanna**
watuklien [wa"tu-klien] **vattensjuk**
watuklunk [wa"tu-kluŋŋk] *-kluntjin (-kluntjem) -klunker* (en) **klunk** vatten
watukran [wa"tu-krąn] *-ę (-krą'n) -kraner* **vattenkran**
watukrapt [wa"tu-krappt] *-ę (-n)* **vattenkraft**
watukruk [wa"tu-kruk] *-ą* f[1] **vattenhink**, (en) **hink** (med) vatten
watukunst [wa"tu-kųnnst] *-ę (-n) -er* **vattenkonst**
watukuoker [wa"tu-kuoker] *-n (-am) -er* **vattenkokare**
watukuppur [wa"tu-kuppur] **vattkoppor**

[183] OÖD översätter *wattwið* med 'vattenhaltig kärnved'.

watulaus [wa"tu-laus] *-ę (-n) -låyser* **vattenloppa**
watulekk [wa"tu-lekk] *-ą* f¹ **vattenläcka**
watulieðningg [wa"tu-lieṇŋŋg] f³ **vattenledning**
watulos [wa"tu-los] vattenlös, **utan vatten**
watuloṣ [wa"tu-loṣ] *-eð (-ę)* = **vattenlås**
watulosa [wa"tu-losa] f¹ **vattenbrist**
watuluok [wa"tu-luok] *-luotjin (-luotjem) -luoker* **vattenpuss**, **vattenpöl**, ex. se **is**
watulys [wa"tu-lys] *-ą* f¹ **ljusning** (mellan regnmoln el. skurar), **uppehåll** (när det skiner upp mellan skurarna), se ex.
watulåð [wa"tu-låð] *-ą* f¹ **vattenho** för hästar vid rastställe
watumakk [wa"tu-makk] *-mattjin (-mattjem) -makker* **blötdjur** (person som älskar att bada); (skämts) **krokodil**
watumaus [wa"tu-maus] *-ę (-n) -måyser* **vattensork**
watumulduotur [wa"tu-mulduotur] *-n (-em) -er* **vattensork**
watumuldwatur lokal var. av *watumulduotur*
watun [wa"tuṇ] **duktig**
watuold [wa"tu-olld] *-old -jält -eldeð* hålla med **vatten**, förse med **vatten**, ex. se **vatten**
watupass [wa"tu-pass] *-eð (-ę)* = **vattenpass**
watupistuol [wa"tu-pistuol] *-n (-em) -er* **vattenpistol**
watupump [wa"tu-puṃmp] *-in (-em) -er* **vattenpump**
watuputell [wa"tu-putell] *-n (-em) -er* **vattenflaska**
waturaller [wa"tu-raller] *-n (-am) -er* **vattenrallare**
waturedd [wa"tu-redd] **rädd** för vatten
waturenn [wa"tu-reṇn] *-ą* f¹ **vattenränna**
watusamblingg [wa"tu-sąmbliŋg] f³ **vattensamling**
watusiktun [wa"tu-sikktuṇ] **vattensjuk**
watusili [wa"tu-sili·] *-n (-silåm) -silir* **ok**
watusilå -n ack o. yngre grundf av *watusili*
watusistärn [wa"tu-sistärn] = *(-em) -er* **vattencistern**
watusiuok [wa"tu-sĭuok] **vattensjuk**
watuskað [wa"tu-skað] *-ą* f¹ **vattenskada**
watuskaði [wa"tu-skaði·] *-n (-skåðåm) -skaðir* **vattenskada**, se ex.
watuskaið -ę (-n) -er **vattenskida**
watuskalaus [wa"tu-skalaus] *-að (-ą)* = **vattenklosett**, **wc**
watuskoter [wa"tu-skoter] *-n (-skotrem) -skotrer* **vattenskoter**
watuskuop [wa"tu-skuop] *-ę (-in) -er* **vattenskopa**, se ex.; (en) **skopa** vatten
watuskwambel [wa"tu-skwąmmbel] *-skwambleð (-skwamblę)* **blask**
watuskwekt [wa"tu-skwekkt] *-n (-em) -er* (en) **skvätt** vatten
watuskwell [wa"tu-skwell] *-ą* f¹ (en) **skvätt** vatten (hastigt spilld el. sprutad)
watuslangg [wa"tu-hląŋŋg] *-slandjin (-slandjem) -slangger* **vattenslang**
watuslaungg var. av *watuslangg*
watuspail -n (-spailam) -spailer **vattenspegel**
watustakk [wa"tu-stakk] *-stattjin (-stattjem)* mkt **vatten**, stor mängd **vatten**, se ex.; stor mängd **regn**, ex. se **regn**
watustinn [wa"tu-stįnn] vattenstinn, **mätt** (full i magen) av att ha druckit mkt vatten
watusuol [wa"tu-suol] *-ę (-n) -er* **solreflex** i vatten
watusuo'tt [wa"tu-suott] *-ę (-n)* **vattusot**
watutak [wa"tu-tak] *-tatjeð (-tatjį)* = **yttertak**
watuti'tt [wa"tu-tįtt] **vattentät**
watutjäj [wa"tu-tśäj] *-ą* f¹ **langningskedja**
watutorn [wa"tu-torn] *-eð (-ę)* = **vattentorn**
watutunn [wa"tu-tųnn] *-ą* f¹ **vattentunna**, se ex.
watuuok [wa"tu-uok] *-uotjeð (-uotję)* = **ok**
watuuol [wa"tu-uol] *-eð (-į)* = **vattenhål** (hål där man tar vatten; vattenfyllt hål), **vak** (där man hämtar vatten)
watuuorm [wa"tu-uorrm] *-in (-em) -er* **snok**, vattensnok
watuweg [wa"tu-weg] *-we'n (-weem) -weer* **vattenväg**
watuwelingg [wa"tu-weliŋŋg] *-indjin (-indjem)* **vattvälling**
watuwermer [wa"tu-werrmer] *-n (-am) -er* **varmvattenberedare** på vedspis
watuwið [wa"tu-wið] *-n (-im)* vattenhaltig **ytved**
watuwirvel [wa"tu-wirrvel] *-n (-wirvlam) -wirvler* **vattenvirvel**
watuyt [wa"tu-yt] *-ą* f¹ **vattenyta**
watuålåell [wa"tu-ålåell] *-ą* f¹ **vattenödla**, (vatten)salamander
waundjila [wąu`ndźila] f¹ **evangelium**
waundjindier **ingendera** (lokalt ord)
waungen [wąu´ŋęn] s = *(waungnem) waungner* **vagn**
waungen [wąu`ŋęn] vb¹ **vanka**, **traska**, se ex.; **vagga**, gå vaggande
waungenskaðu [wąu`ŋęn-skaðu·] f² **vagnskada**
waungn SV var. av *waungen* s
waungsflatji [wąu`ŋs-flatśi·] *-n (-flåkåm) -flatjir* **vagnsflak**
waungsflåkå ack o. yngre grundf av *waungsflatji*
waungsjuol [wąu´ŋs-juol] o. [wąu`ŋs-juol] *-eð (-į)* = **vagnshjul**

waungsliðer [wąu`ŋs-liðe·r] *-liðreð (-liðrę)* = **vagnslider**
waunka vb[1] **vankas**, se ex.; krävas, **gälla**, ex. se **minsann**
waunkas *waunkes – waunkes – waunkas* **vankas**, se ex.
wavel vb[1] **strosa**, **spankulera**, **lunka**, **ströva**, **vandra**, **traska**, se ex.; **irra**; vimla || *wavel umringg* irra omkring, knalla omkring; *wavel åv* lufsa iväg
wavelbinggo oftast oböjt **promenadbingo** (nydal; jfr *wavel*)
wavelslaverduos [wa"vel-slaverduos] *-ą* f[l] **mobiltelefon** (nydal, eg. 'strospladderdosa')
waveltips [wa"vel-tipps] *-eð (-ę)* = **tipspromenad** (nydal; jfr *wavel*)
wd [we`-de] *wd:'nn (wd:em) wd:er* **vd**, verkställande direktör
we var. av *wi*, se *w*
webbasirað **webbaserad**
webbin (webbem) **webben**
webblaink -laintjin (-laintjem) -lainker **webblänk**
webbsaið -ą f[l] **webbsida**
webbsörver -n (-am) -er **webbserver**
weðer [we´ðer] s *weðreð (weðrę)* = **väder**, ex. se **enda**; **väderlek**; **luft**, se ex.; **vind**; **vittring**, se ex. || *drågå eter weðrę* vädra; dra efter andan; *et weðers* till väders; *frǫ upi weðrę* från luften, från himlen; *i ollum weðrum* i alla väder; *kuogå et weðers* o. *sjǫ et weðers* spå väder (gm att titta på himlen); *snaj full weðreð* snöa häftigt el. ymnigt; *tapp weðreð* tappa andan; *upi weðrę* (uppe) i luften; *upi weðreð* upp i luften; *åvå weðreð i ryddjin* ha vinden i ryggen, ha medvind
weðer [we"ðer] vb[1] **vädra** || *weðer aut* vädra ut; *weðer i sig* ta sig en nypa (el. lite) frisk luft, lufta sig; motionera; släppa väder; *weðer sig* ta sig en nypa (el. lite) frisk luft, lufta sig
weðerbitin [we"ðe-bitį·n] n: *-bitið,* pl: *-bitner* **väderbiten**
weðerbriev [we"ðe-briev] *-eð (-ę)* = **e-brev**, **mejl** (nydal, eg. 'luftbrev', 'himmelsbrev')
weðerdjiet [we"ðe-dźiet] *-ę (-n) -er* **enkelbeckasin**
weðereftun [we"ðer-efftųn] **vederhäftig** (skämts, eg. 'väderhäftig')
weðerfast [we"ðe-fasst] **förhindrad** att färdas p.g.a. otjänlig väderlek
weðerfessaingg [we"ðe-fesąĭŋŋg] *-saindję (-saindjin) -saingger* **luftmadrass** (nydal)
weðergubb [we"ðe-gubb] *-in (-am) -er* vädergubbe, **väderspåman**
Weðerkall [we"ðe-kall] oftast oböjt, äv *-n (-em)* **vädret** personifierat, **vädrets** makter; **vinden** personifierad
weðerkall [we"ðe-kall] *-n (-em) -er* **vindflöjel**; **vindsnurra**; **meteorolog**
weðerkart [we"ðe-kart] *-ą* f[l] **väderkarta**
weðerkasungg [we"ðe-kasųŋŋg] *-undjin (-undjem) -ungger* **busunge**, livligt barn
weðerknepp [we"ðe-knepp] *-ą* f[l] **luftgrop** (nydal, eg. 'luftgupp')
weðerkull -ą f[l] kvinnlig **meteorolog**
weðerkuonn [we"ðe-kųonn] *-eð (-ę)* **väderkorn**
weðerkupp [we"ðe-kupp] *-in (-am) -er* **blåsbälg**
weðerkwenn [we"ðe-kwęnn] *-ę (=) -er* **väderkvarn**; **vindflöjel** med snurra
weðerliek [we"ðe-liek] *-lietjin (-lietjem) -lieker* **väderlek**, väder, ex. se **hänsyn**; **väderleksrapport**
weðerläp [we"ðe-läp] *-läper -läpt -läpt* [184] lämna **vittring**
weðermertj [we"ðe-merrtś] *-eð (-ę)* = vädermärke, **väderleksmärke**
weðerǫs [we"ðer-ǫs] *-n (-em) -er* **vindstöt**
weðerprognos [we"ðe-prognos] *-n (-em) -er* **väderprognos**
weðerprufiet [we"ðe-prufiet] *-n (-em) -er* **meteorolog** (skämts, eg. 'väderprofet')
weðerpump [we"ðe-pųmmp] *-in (-em) -er* **luftvärmepump**
weðerpuost [we"ðe-puost] s *-n (-em)* **e-post**, mejl (nydal, eg. 'luftpost', 'himmelspost')
weðerpuost [we"ðe-puost] vb[1] **e-posta**, mejla (nydal, eg. 'luftposta', 'himmelsposta')
weðerpuostbriev [we"ðepuost-briev] *-eð (-ę)* = **e-brev**. Jfr *weðerpuost*
weðerpuostadress [we"ðepuost-adress] *-n (-em) -er* **e-postadress**. Jfr *weðerpuost*
weðerpust [we"ðe-pust] *-n (-em) -er* **vindpust**, **vindfläkt**
weðerrapport [we"ðe-raporrt] *-n (-em) -er* **väderleksrapport**
weðersnurr [we"ðe-snurr] *-ą* f[l] **vindsnurra**
weðerspennd [we"ðe-spęnnd] **väderspänd**
weðerspåkall [we"ðe-spåkall] *-n (-em) -er* väderspåman, **meteorolog** (skämts)
weðerstinn [we"ðe-stįnn] **väderspänd**
weðerstrik [we"ðe-strik] *-stritjeð (-stritjį)* = **väderstreck**, se ex.
weðerstrikswaiser [we"ðestriks-waĭser] *-n (-am)*

[184] OÖD har supinumformen *wäðärläpäð,* vilken inte passar in i något känt mönster.

-er **kompass** (nydal, eg. ’väderstrecksvisare’)
weðersuol [we"ðe-su̲ol] *-ę (-n) -er* **vädersol**
weðerumbyt [we"ðer-ụmby̲t] *-eð (-ę)* = **väderomslag**, se ex.
weðerumslag [we"ðer-ụmhla̲g] *-slaeð (-slaę)* = **väderomslag**
weðerwärdun mer sv var. av *wiðerwärdun*
weðọ [we"ðọ] **vadan**, **varifrån**
weðrun [we"ðrụn] **väderspänd**
weft se *wept*
weg we’n (weem) weer **väg**, ex. se **förbi**, **skräp**; **stig**; **riktning**, **håll** || *et wegs* på väg; åstad, se äv *kum et wegs, rieð sig et wegs, tag et wegs*; *eter weem* efter vägen; *go we’n* gå vägen (lyckas); *i weem* i vägen; *iel we’n* hela vägen; *inggan weg* ingenstans, se ex.; *laungg wea* långa vägar adv; *launggan weg* lång väg adv, ex. se **lång**; *mes ig war ọ weg iem* när jag var på väg hem, på hemvägen; *mikkel wea* åt många (olika) håll; *mitt i weem (fer* + dat) mitt i vägen (för); *non eller weg* någon annanstans, se ex., åt ngt annat håll; *non weg* äv någonstans, åt ngt håll, ex. se **tillrådligt**; *ọ guoð weg* på god väg; *ọ weg* på väg; *oll wea* i alla riktningar, åt alla håll, ex. se **urin**; *ra weg* se *ra*; *slaik wea* åt sådana håll; på sådana ställen, se ex.; *tag et wegs* bege sig åstad; *tag we’n* ta vägen, se ex.; *we’n atter* tillbakavägen; *yms wea* åt alla möjliga håll; huller om buller; *yr wee* ur vägen; *(åk) åv wea* o. *åv wee* (köra) av vägen, se ex.
wegan *= (-em) -er* **vegan**
wegarbiet var. av *wegåarbiet*
wegetarian var. av *wegitarian*
wegetarisk var. av *wegitarisk*
wegfarend [we"g-farẹnnd] **vägfarande**
wegfast var. av *wegåfast*
[1]*wegg weddję (weddjin) wegger* **vägg**, se ex. || *innọ weggär* innanför väggarna; inomhus; *(up)ọ waið wegg* på vid gavel; *weggum millọ* mellan väggarna; *wårå attọ weddję* vara i annalkande, stå för dörren, eg. vara bakom väggen
[2]*wegg weddjin (weddjem) wegger* **kil**
weggauttag -taeð (-taę) = **vägguttag**
weggfast **väggfast**
weggklukk -ą f[1] **väggklocka**, se ex., väggur
wegglaus -ę (-n) -låyser **vägglus**
wegitarian *= (-em) -er* **vegetarian**
wegitarisk **vegetarisk**
weglag [we"g-la̲g] *-laeð (-laę)* = **väglag**
weglieð [we"g-li̲eð] *-lieðer -lie’dd -lie’tt* **vägleda**
wegmertj [we"g-merrtś] *-mertjeð (-mertję)* = **vägmärke**
wegmjester [we"g-mj̲ester] *-n (-am) -er* **vägmästare**
wegrettj [we"g-rettś] *-eð (-ę)* = **vägräcke**
wegrien var. av *wegårien*
wegwaiser [we"g-waĭser] *-n (-am) -er* **vägvisare**; **vägskylt**
Wegwertjeð [we"g-werrtśeð] *(-wertję)* **Vägverket**
wegyvyl var. av *wegåyvel*
[1]*wegå weg – wag – weeð* **väga**, se ex. || *wegå upp* väga upp; *wegå yvyr* väga över; *wegå åv* avväga
[2]*wegå wegär – wegäð – wegåð* göra **väg**, **ploga**
wegåadress [we"gå-adress] *-n (-em) -er* **vägadress**
wegåarbiet [we"gå-arbi̲et] *-eð (-ę)* = **vägarbete**
wegåban [we"gå-ba̲n] *-ą* f[1] **vägbana**
wegåbilysningg [we"gå-bily̲sniŋg] f[3] **vägbelysning**
wegåbru -nę (-bru’nn) -bruer **vägbro**
wegåbuom [we"gå-bu̲om] *-in (-em) -er* **vägbom**
wegåbyddj [we"gå-byddź] *-eð (-ę)* = **vägbygge**
wegådaitj [we"gå-daĭtś] *-eð (-ę)* = **vägdike**
wegådamb [we"gå-dąmmb] *-eð (-ę)* **vägdamm**
wegåfast [we"gå-fasst] **förhindrad** att färdas (p.g.a. otjänligt väglag el.dyl.)
wegåkant [we"gå-kąnnt] *-n (-em) -er* **vägkant**, se ex.
wegåkart [we"gå-ka̲rt] *-a* f[1] **vägkarta**
wegåkossningg [we"gå-kos(s)niŋŋg] f[3] **vägkorsning**
wegåkrindjel [we"gå-krịnndźel] *-n (-kringglem) -kringgler* **rondell**, cirkulationsplats (nydal, eg. ’vägrundel’)
wegåkruok [we"gå-kru̲ok] *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* **vägkrök**, **kurva**
wegålag [we"gå-la̲g] var. av *weglag*
wegålos [we"gå-lo̲s] **väglös**
wegåmjester [we"gå-mj̲ester] var. av *wegmjester*
wegårien -ę (-rję’n) -riener **vägren**
wegåslent [we"gå-hlęnnt] *-n (-em) -er* **vägsländ**
wegåsteð [we"gå-ste̲ð] *-ą* f[1] **vägsländ**
wegåstjil [we"gå-stśi̲l] *-eð (-į)* = **vägskäl**
wegåstjylt [we"gå-stśyllt] *-n (-em) -er* **vägskylt**
wegåyvel [we"gå-yve·l] *-n (-yvlem) -yvler* **väghyvel**
wegåyvyl var. av *wegåyvel*
wek adj **vek**
weke wetjin (wekam) weker **veke**, se ex.
weken vb[1] **vekna**, **mjukna**; **tackla** av
wekkel vb[1] : *wekkel aut* **veckla** ut

wekkels -ę (-n) -er, (äv m: *-n (-em) -er*) **väckelse**
weklin **veklig**
wekrygg -ryddjin (-ryddjem) **ländrygg**, **korsrygg**
weksa wekser – wekste – wekseð (äv *wekst*) **växa**, se ex. || *weks att* växa igen; *weks attrum* bli överväxt; *weks brott* växa bort; *weks fram* växa fram; *weks frǫ* växa ifrån, se ex.; *weks frǫ sig* växa färdigt; *weks ǫ* växa till (sig); *weks rieðu* växa färdigt; *weks til (sig)* växa till (sig); *weks um* växa om; *weks upp* växa upp; *weks yr* växa ur, se ex.; *weks yvyr* växa över
weksel [we´kksel] s *-n (wekslem) weksler* **växel**
weksel [we`kksel] vb[1] **växla** || *weksel um* växla om, omväxla
wekselbruk -brutjeð (-brutję) **växelbruk**
wekselkall -n (-em) -er **växlare**
wekselláð -ą f[1] **växellåda**
wekselpeningger [we`kksel-pęnịŋŋger] **växelpengar**
wekselspak -spatjin (-spatjem) -spaker **växelspak**
wekselwerk vb[1] **växelverka**
weksend i uttr *eð ar kumið ǫ weksend* o. *eð ir ǫ weksend* månen är i **ny**, månen är i tilltagande; det är **nymåne**
weksler -n (-am) -er **växlare**
wekslingg f[3] **växling**
weksn [we`kks'n] **vuxen**
wekst -n (-em) -er, äv f: *-ę (-n) -er* **växt**; **krukväxt**, ex. se **torr**
wekstaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę) =* **växthus**, se ex.
wekstauseffekt -n (-em) -er **växthuseffekt**
wekstburk -burtjin (-burtjem) -burker **blomkruka**
wekstbutt -n (-em) -er **blomkruka**
wekstfiber -n (-fibrem) -fibrer **växtfiber**
wekstkruk -ą f[1] **blomkruka**
wekstkräld [we`kkst-kr̲äld] *-eð (-ę) =* **blomkruka**
wekstligiet f[4] **växtlighet**
wekstlin **växtlig**; **odlingsbar**; **bördig**
wekstnammen -namneð (-namnę) = **växtnamn**
wekt -ę (-n) -er **vikt**
wel adv **alldeles**, **totalt**, **helt**, se ex.; **gott** och **väl** (minst), se ex.; **bra**, **väl**, se ex. || *alldieles wel* helt och hållet; *boð laindj og wel* både länge och väl; *og darmin wel* och därmed basta; *wel auti tuok* o. *wel brotti tuok* alldeles på tok; *wel tuokut* alldeles tokigt, helt fel; *wel unnt* väl unt; *wel ụomx̣ölit* alldeles omöjligt, helt omöjligt; *weler(a)* bättre
wel s *-eð (-ę) =* **trähjul** i ett enda stycke
wela weler – welde – welt **välja**, ex. se [1]**gren** || *wel aut* välja ut; *wel brott* välja bort; *wel um* välja om
welainggt [we"l-ą̆ŋ(g)t] **välhängt**
welas weles – weldes – weldas : *welas um* väljas om, **omväljas**
welbieldn [we"l-biëlld'n] n: *-bieldeð* **välbehållen**, **oskadd**
welbikant [we"l-bikąnnt] **välbekant**
welbiwåråð [we"l-biwåråð] **välbevarad**
welbyggd [we"l-byggd] **välbyggd**
welbärgað [we"l-bärrgað] **välbärgad**
weldjyö'dd [we"l-dźy̆ödd] **välgödd**
weldjärningg [we"l-dźänịŋŋg] f[3] **välgärning**
weldun **väldig** || *weldut* väldigt
welest så **bra** att, så **skönt** att; **tack** och lov; **tur** att, se ex., för **väl**, ex. se **väl**, **kvällas** || *ja, welest* ja, lyckligtvis; *welest dig, so ir so frisk* du är lycklig du, som är så frisk; *welest mig* (ung.) tur för mig
welferd [we"l-fe̲rd] *-ę (-n)* **välfärd**
welfesi'dd [we"l-fesi̲dd] **välförsedd**
welgar [we"l-ga̲r] **välgjord**
welgard [we"l-ga̲rd] n: *-gart* var. av *welgar*
welgaungg [we"l-gąuŋg] *-gaundjin (-gaundjem)* **välgång**
welingg [we"lịŋŋg] *-indjin (-indjem)* **välling**
welinggklukk [we"lịŋ(g)-klukk] *-ą* f[1] **vällingklocka**
welkumin [we"lkụmịn] adj, n: *-kumið,* pl: *-kumner* **välkommen**, se ex. || *welkumin atter* o. *welkumin att* välkommen åter
welkumin [we"lkụmịn] vb[1] *-kumner -kumneð -kumnað* **välkomna**
welkumstdrink [we"lkụmst-drịŋŋk] *-drintjin (-drintjem) -drinker* **välkomstdrink**
well **högljudd**, **ljudlig**, **hög**, se ex., ljudstark || *leså wellt* läsa högt; *noð al it war wellt* man skall tala tyst om ngt, ngt skall hållas hemligt; *well ǫ mǫleð* högljudd, högröstad
[1]*wella well – wall – uolleð* **välla**; **pösa**; **bolma**, se ex. || *well yvyr* pösa över
[2]*wella weller – wellde – wellt* **välla** (smidesterm) || *well ijuop* välla ihop
[3]*wella weller – wellde – wellt* **höras** ljudligt, **låta** starkt, **låta** högt, se ex.
wellpapp [we´ll-papp] *-in (-em),* äv oböjt **wellpapp**
welmakt [we"l-makkt] *-ę (-n)* välmakt, **välmåga** || *i welmaktn* i välmakt, i välmåga, i sin krafts dagar, ex. se **välmåga**
welmient [we"l-mi̲ent] **välment**
welmǫend adj **välmående**
welsingen [we"l-sịŋŋęn], oftare [welsị`ŋŋęn] vb[1] **välsigna** || *welsingnað* välsignad

welsingnels [we"l-siŋŋnels], oftare [welsi̯`ŋŋnels] *-ę (-n) -er,* äv m: *-n (-em) -er* **välsignelse**
welskrievningg [we"l-skri̯evni̯ŋŋg] f[3] **välskrivning**
welsmuord [we"l-smu̲ord] **välsmord**
welsortirað [we"l-sorti̯rað] **välsorterad**
welsovin [we"l-sovi̯·n] **utsövd**
welstjyö'tt [we"l-stśy̲ött] **välskött**
welt -n (-em) -er **vält**
welta s f[1] **välta** (timmerupplag; rotvälta); (gråspråk: 'tygbunt')
[1]*welta* vb (intr) *welt – walt – uolteð* **välta**; **falla** omkull, **ramla**; **kantra**, se ex. || *welt aut atter* o. *welt avun* ramla baklänges, ex. se **baklänges**, **slå** sig
[2]*welta* vb[1] (trans) **välta**; vältra, **rulla**, se ex.; **älta**, **knåda**, se ex., **arbeta** (deg) || *welt auti* välta i; *welt nið* välta ned, välta omkull; *welt nið sig i saindję* o. *welt stað sig i saindję* slänga sig i sängen, lägga sig i sängen; *welt umringg* välta omkull; *welt åv* tippa av; få missfall
weltas weltes – weltes – weltas **vältra** sig; **ligga** och **skräpa**
weltalugiet [we"l-talu̲giet] f[4] **vältalighet**
welterwikt -ę (-n) **weltervikt**
weltningg f[3] **vältning**
weltplass -n (-em) -er vältplats, avlägg, **timmeravlägg**
weltrun var. av *waltrun*
welun **velig**
weluppfu̯ostrað [we"l-uppfu̯ostrað] **väluppfostrad**
welwekst [we"l-wekkst] **välväxt**
welårdnað [we"l-å̲r(d)nað] **välordnad**
wemun **vämjelig**, **oaptitlig**, **osmaklig**, **äcklig**
wen [węnn] pron **vad**; **såvitt**, se ex. || *uonde wen* vad än; *wen?* va?; *wen dyö?* än sen (då)?, (ja) vad är det med det då?; *wen enn* vad än, vad som helst; *wen fer* vad för, vilken; *wen fer ienn,* pl: *wen fer nogrer* vad för en, vad för några; *wen ig wet* vad jag vet, såvitt jag vet; *wen sę?* än sen (då)?; *wen som elst* vad som helst; *wen ulld du dar?* vad skulle du gör där?, vad hade du där att göra?
Wena lokal var. av *Wenað*
wena wener – wende – went **vänja** || *wen ijuop sig* vänja sig vid varandra; *wen ǫ sig* vänja sig vid, se ex.; *wen sig (wið)* vänja sig (vid); *wen sig åv* vänja sig av med; *wen til* vänja (ngn vid ngt); *wen åv* avvänja, vänja av, se ex.; *wen åv sig* vänja sig av med, se ex.
Wenað [wę"na̲ð], äv [wę"nað] **Venjan**
Wenaðskall [wę"nas-kall] *-n (-em) -er* **Venjanskarl** || *Wenaðskaller* äv Venjansbor
Wenaðskull [wę"nas-kull] *-ą* f[1] **Venjansflicka**, ogift Venjanskvinna
[1]*wenald* [wę"nalld] *-n (-em) -er* **Venjansbo** (manlig)
[2]*wenald* [wę"nalld] *-ą* f[1] **Venjansbo** (kvinnlig)
wenanan [węną"nąn] (dat *weroðrum*) gen *weroðrumes* **varandra**, se ex. Se äv *weroðer*
wenanandagsweðer [węną"nąndas-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **varannandagsväder**
wenas wenes – wendes – wendas : *wenas wið* **vänja** sig vid
wenda s f[1] **vända**, se ex., **sväng**, se ex., **tur**; **vändning**; **gång** || *sien i wendum* o. *sien i wendun* sen i vändningarna
wenda vb *wender – wende* [185] *– went* **vända**; (om månen) gå över från ny till nedan || *dait og wenda* dit och tillbaka; *wend att* vända tillbaka, vända om, vända, se ex.; *wend attfram* vända bakochfram; *wend autinnǫ* o. *wend autogin* vända utochin; *wend og rwaið ǫ* + dat vända och vrida på, se ex.; *wend sig* vända sig; vända sig om; *wend sig að* vända sig till (kontakta); *wend sig frǫ nogum* vända sig från ngn; *wend sig um* vända sig om; *wend til* vända till; *wend til sig* vända, se ex.; *wend um (noð)* vända om (ngt); *wend uordę* vända på orden; *wend upp* vända upp; *wend uppnið* vända uppochned
wendagsbistyr [wę"ndas-bist̲yr] *-eð (-ę)* = **vardagsbestyr**
wendagsglam [wę"ndas-gla̲m] *-eð (-ę)* = **vardagsspråk**, **vardagligt tal**
wendagsjätå [wę"ndas-jätå·] oböjl **vardagsmat**
wendagsklauter [wę"ndas-klauter] **vardagskläder**
wendagsklin [wę"ndaskli̯n] **vardaglig**, **vardagsaktig**
wendagskläð [wę"ndas-klä̲ð] pl, b.f. *-kläðę* (dat *-kläðum*) **vardagskläder**
wendagskweld [wę"ndas-kwelld] *-n (-em) -er* **vardagskväll**
wendagslag [wę"ndas-la̲g] i uttr *i wendagslag* i **vardagslag**
wendagsliv [wę"ndas-li̲v] *-eð (-ę)* **vardagsliv**
wendagsspråk [wę"ndas-språ̲k] *-språtjeð (-språtję)* = **vardagsspråk**
wendagswavel [wę"ndas-wave·l] *-wavleð (-wavlę)* **vardagslunk** (nydal)
wendas wendes – wendes – wendas vara **vänd**; **vetta**, se ex.

[185] Lokalt *wendde*

wend-att oböjl **återvändo**; **vändpunkt**, vändställe (ställe där man brukar vända om), ex. se **vändpunkt**
wendelruot -ą f[1], äv *-ę (-n) -ryöter* **vänderot**
wendningg f[3] **vändning** || *kwikk i wendninggum* snabb (kvick) i vändningarna
wendplass -n (-em) -er **vändplats**, vändplan
wenest I. adj **rejäl**, se ex., inte liten, **skaplig**, **bra** II. adv **ganska**, **tämligen**, **relativt**; **ordentligt**, se ex., **rejält** (inte lite, en hel del), se ex., **ganska** så, ganska **mycket** || *noð wenest* rejält (inte lite), en hel del, se ex.; *wenest min* ganska mkt (en ganska stor mängd av ngt), se ex.; *wenest nogrer* ganska många, se ex.
wenienda ack m av *werienda*, se detta
weninna f[1] **väninna**
wenlin **vänlig**
wenn pron ack o. yngre grundf av *wer* pron
wenn s = *(-em) -er* [wę`nner], Lev: [wę´nner] **vän**
wennanan var. av *wenanan*
wenndag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **vardag** || *et wenndags* till vardags; *um wenndågǫ* på (om) vardagarna
wenndagsbistyr m fl sms se *wendagsbistyr* m fl
wennelin var. av *wenlin*
wennskap -in (-em) -er **vänskap**
wennuort [wę`nn-u̲ort] *-n (-em) -er* **vänort**
wenslas var. av *węslas*
wenta vb[1] (+dat) **anta**, **förmoda**, **tro**, ex. se **anta**; **inbilla** sig, se ex.; **vänta**, **vänta** sig, **förvänta sig**, se ex. || *ig wenteð dyö* det ante mig, det var väl det jag trodde; *went in* vänta in, invänta; *went sig* vänta sig; *wårå i wentend dagum* vara att vänta i (de närmaste) dagarna
wentelist -ą f[1] **väntelista**
wentetið -ę (-n) -er **väntetid**
wentil -n (-em) -er **ventil**
wentilasiuon = *(-em) -er* **ventilation**
wentilasiuonssystiem [węntilasi̯u̯o´ns-syst̯em] *-eð (-ę)* = **ventilationssystem**
wentilgummi i regel oböjt **ventilgummi**
wentilira [węntili̯`ra] vb[1] **ventilera**
wentruom -eð (-ę) = **väntrum**
wentsal -n (-em) -er **väntsal**
Wenus **Venus**
wep -in (-em) -er **valp**, ex. se **växa** ur
wepa s f[1] **vepa**
wepa vb[1] **valpa**
wept -eð (-ę) = **väft**, **inslag**
wer adv lokal var. av *war* adv
wer pron m; f: *werr,* n: *wert* **var**, **varje**, se ex. || *fer wenn dag* för var dag; *wenn dag* varje dag; *wenn gaungg* varje gång; varje gång som; *wenn trið* var tredje; *wer fer sig* var för sig; *wer og ienn* var och en, se ex.; *wer senn* var sin, se ex. Se äv *wer'n*
węr åld maskulinform av *u̧or*
weranda f[1] **veranda** || *autǫ werandun* (ute) på verandan
wer sig werer sig – werd sig – wert sig (äldre *wer sig – ward sig – wart sig*) **värja** sig
[1]*weras weres – werdes – werdas* (äldre *weres – wardes – wardas*) (+dat) **värna**, **värna** om, se ex.; **hålla** efter, hålla **uppsikt** över, se ex., **vaka** över; **värja sig** för, söka **avvärja**, varna för || *weras min* värja sig med; ha att ta till, ha till hands, ex. se **hand**; *weras yvyr* vårda, sköta om, ta hand om
[2]*weras weres – werdes – werdas* **flänga**, **jäkta**, se ex., **skynda**, **sno sig**, **hålla** på (energiskt el. brådskande), **knoga**, **ligga** i, **stå** i; **tjata**, bråka || *weras að sig* skyndsamt skaffa sig, ex. se **skaffa** sig; roffa åt sig; *weras ǫ* skynda sig, jobba på (utan att dröja), stå i, agera skyndsamt; *weras åv* flänga iväg, skynda sig iväg, se ex.
werb -eð (-ę) = **verb**
werbalt **verbalt**
werbböjningg f[3] **verbböjning**
werd adj + ack **värd**, se ex. Jfr *wert*
werda werd – wart – uort(eð) (lokalt *wuorteð*) **bli**, se ex.; få **lov** att, bli el. vara **tvungen**, ex. se **hejda**, **tvungen** || *eð werd tä* det blir att, man får lov att; *werd etter* bli efter, komma på efterkälken, komma efter; bli kvar (inte komma med, glömmas kvar o.dyl.); få (lov att) hämta, se ex.; *werd för* + dat råka ut för; *werd iwari* + dat bli varse, varsna, märka, se ex., upptäcka; *werd til* bli till; *werd will* gå vilse, se ex.; *werd yvyr* mer sv var. av *werd yvyrað*; *werd yvyrað* bli över; *werd åv* bli av, komma till stånd; ta vägen; *werd åv min* + dat bli av med, bli kvitt; förlora, ex. se **dagrum**
werde -ð (werdę) = **värde** || *autǫ werde* utan värde, värdelös; *settj werd ǫ* o. *set werd ǫ* sätta värde på, värdesätta
werdefull **värdefull**
werdelos **värdelös**
werdepapir [we̲`rde-papi̯r] *-eð (-ę)* = **värdepapper**
werdesett -set -sett -sett **värdesätta**
werdir [we̲`rrdi̯r] vb[1] **värdera**, se ex.
werdiringg [werdi̯`ri̯ŋg] f[3] **värdering**, se ex.
werdiwariwest [werdiwa"ri-wesst] *-n (-em) -er* **varselväst** (nydal)
werdugiet f[4] **värdighet**
werdun + dat **värdig**, se ex.
werienda n: *wertienda* **varenda** || *wenienda dag* varenda dag adv; *werienda ienn* varenda

en; *wenienda morgun* varenda morgon adv; *werienda wiku* varenda vecka; *weriendaste* (ack m: *weniendaste*) varendaste. Se äv **varje**
werifikasiuon = *(-em) -er* **verifikation**
[1]*werk wertjin (wertjem)* **värk**; **var**; varböld
[2]*werk wertjeð (wertję)* = **verk**, se ex.
[1]*werka* vb[1] **verka**, se ex., **tyckas**
[2]*werka* vb[1] **verka**, ha **verkan**
[3]*werka* vb[1] **verka** (ansa hov el. klöv)
werkli **verkligen**, se ex.
werkligen **verkligen**
werkligiet f[4] **verklighet** || *i werkligietn* i verkligheten
werklin **verklig**
werkmįester -n (-am) -er **verkmästare**
werksam **verksam**
werksamiet f[4] **verksamhet**
werksamietsbirettels -ę (-n) -er, (äv m: *-n (-em) -er*) **verksamhetsberättelse**
werksamietsplan -ę (-plą'n) -planer **verksamhetsplan**
werksamietsår -eð (-ę) = **verksamhetsår**
werkstað -n (-im) -ir **verkstad**
werkstaðsarbiet -eð (-ę) = **verkstadsarbete**
werkstell -steller -stelld -stellt **verkställa**
werkstuol -n (-em) -er **verkstol**
werktablett -n (-em) -er **värktablett**
werktyg -tyeð (-tyę) =, pl äv: *-tyger* **verktyg**, se ex.
werktygslåð -ą f[1] **verktygslåda**, se ex.
werma wermer – wermde – wermt **värma**, se ex. || *werm ǫ* värma på, värma upp; *werm ǫ sig* värma på sig, bli varmare, se ex.; *werm sig* värma sig, se ex.; *werm upp* värma upp, se ex.
wermas wermes – wermes – wermas värmas; bli **varm**
werme wermin (wermam) **värme**, se ex.
wermelement -eð (-ę) = **värmeelement**
wermekamir [we`rrme-kam̲ir] *-ą* f[1] **värmekamera**
wermepann var. av *wermpann*
wermepump -in (-em) -er **värmepump**
wermeslag -slaeð (-slaę) **värmeslag**
wermesystiem -eð (-ę) = **värmesystem**
Wermland [we`rrm-lą̈nnd] **Värmland**
wermlandskull -ą f[1] värmlandsflicka, ogift **värmländska**
wermleningg [we`rrm-lęnįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **värmlänning**
wermlenningg var. av *wermleningg*
wermlensk adj **värmländsk**
[1]*wermlensk* s *-ą* f[1] **värmländska** (dialekten)
[2]*wermlensk* s *-ą* f[1] **värmländska**, värmländsk kvinna
wermlenska var. av *wermlensk* s
wermpann -ą f[1] **värmepanna**
wer'n [we̲`(r)'n] **vardera**, se ex., **var**, ex. se **var** pron
werndier [we̲`r'ndier] **vardera**, se ex.
weroðer [wero"ðer] (dat *weroðrum*), ack *wenanan*, n: *wertoðer* **varannan** || *wenanan dag* varannan dag; *weroðer* (äldre: *werroðer*) *wiku* varannan vecka
weroðrum se *wenanan, weroðer*
werpa werper – werpte – werpt **värpa**
werr **var**, **varje** f. Se *wenn* pron
[1]*werra* **värre**, se ex. || *trivlit werra* trevligt värre (mkt trevligt)
[2]*werra* V var. av *werru*
werrer var. av [1]*werra*
werrndier var. av *werndier*
werrstas i uttr *nog werrstas* lite **varstans**
werru : *int werru* **ingenstans**, inte **någonstans**
werrumstas : *int werrumstas* **ingenstans**, inte **någonstans** (inte på ngt av ställena), se ex.; *noger werrumstas* lite **varstans**
werrå Åsenmål för *werru*
wersenn se *wer senn*
wersiuon [we(r)sĭu̲o´n] = *(-em) -er* **version**
wert adj oböjl i uttr *it wert* inte **värt** (tillrådligt) att
wert adv **vart**, se ex. || *uonde wert* vart än, vart som helst; *wert enn* vart än
wert pron **vart**, **varje** n. Se *wenn* pron
wertanað [wertą"nað] **vartannat** || *um wertanað* om vartannat
wertdier **vartdera** || *liteð wertdier* o. *noð wertdier* lite av varje
wertetter [werte`tter] **vartefter**
wertikal **vertikal**
wertikalstjärer -n (-am) -er **vertikalskärare**
wertja wertjer – werkte – werkt **värka**
wertjbuold -n (-am) -er **varböld**
wertje -ð (wertję) **virke**, se ex.
wertjesandler -n (-am) -er **virkeshandlare**
wertjeslastbil -n (-em) -er **timmerbil**
wertjkelingg [we`rrtś-kelįŋŋg] f[3] **var**, varkula, varklump
wertoðer [werto"ðer] **vartannat** || *wertoðer år* **vartannat** år. Jfr *weroðer*
werva vb[1] **värva**
werver -n (-am) -er **värvare**
wervningg f[3] **värvning**
Wesa **Väsa** (by i Älvd), ex. se **tajts** || *eð far að Wesa* ngn sätter ngt i halsen, i vrångstrupen (skämts)
Węsa var. av *Wesa*
węsa węser – węste – węst **andas**, se ex.; **väsa** || *węs aut* andas ut, blåsa ut
Wesfuok -fuotjeð (-fuotję) Väsafolk, **Väsabor**

Wesgnaup oböjd var. av *Wesgnaupin*
Wesgnaupin (-gnaupem) **Väsaberget**, ex. se **nedanför**
Weskaller Väsakarlar; **Väsabor** (inv i Älvdalsbyn Väsa)
Weskull -ą f[1] **Väsaflicka**, ogift Väsakvinna
węslas węsles – węsles – węslas **vänslas**, **kela**
węsliuoð = (-ę) = **väsljud**
weso lokal var. av *wiso*
węspruov -eð (-ę) = **andningsprov**
Wespåyk -påytjin (-påykam o. *-påytjem) -påyker* **Väsapojke**
wess -n (-em) -er **vers**, **strof**; **dikt**
wessa wesser – wesste – wesst el. vb[1] **vässa**, ex. se **blyertspenna**; **skärpa**, **spetsa**
wessl -eð (-ę) = **pläd**, **sängtäcke**, vävt **överkast**, **vepa**
wesslas ovanl var. av *węslas*
wessmäkär [we`ss-mäkä·r] *-n (-am) -er* **versmakare**
wessn **var**(je) **gång**, **varenda** gång, se ex. **varje gång** (som), se ex. || *noð wessn* se *noðwessn*
wesst adj, adv **värst** || *sos wesst* som värst, ex. se **grassera**; *wesstað an dug* det värsta han kan, allt vad han orkar, ex. se **drämma** till; *wesstað åv ollu* det värsta av allt
wesstingg -indjin (-indjem) -ingger **värsting**
wesstjyö'dd var. av *westdjyöt*
węsstraup [wę̣`s-straup] *-in (-am) -er* **luftstrupe**, se ex.
west s *-n (-em) -er* **väst** (klädesplagget), ex. se **ruggig**, **utanpå**
westdjyöt -n (-am) -er **västgöte**
wester I. adv **väster**; **västerut**, mot **väster** || *dan wester* där i väster; *dar wester* där i väster, västerut; *i wester* i väster
II. prep + dat **västerut** (ut)efter, se ex.
westeraut västerut (fr sv)
Westerbuottn **Västerbotten**
Westerdalarna **Västerdalarna**
westerdalingg [we`sste-daliŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **västerdaling**
Westerdalum : *i Westerdalum* i **Västerdalarna**
Westerdalövę (-övin) **Västerdalälven**
Westerdjötland [we`sste-dźötląnnd] **Västergötland**
Westerjötland var. av *Westerdjötland*
Westermykklaingg [we`sste-myklą̆ŋg] **Västäng** (by i Älvd)
Westerǫs var. av *Westerås*
westerǫser var. av *westeråser*
westersaiðą f[1] **västersidan**, **västsidan**, västra sidan
westertil **västerut**, mot **väster**
Westerås **Västerås**
westeråser -n (-am) -er **västeråsare**
Westeuruopa **Västeuropa**
westfikk -ą f[1] **västficka**
westi var. av *westri*
westkustę (-kustn) **västkusten** || *niðǫ westkustę* ned till västkusten
westkustn (-kustem) var. av *westkustę*
Westmanland [we`sstmąn-ląnnd] **Västmanland**
westmanleningg [we`sstmąn-lęnį̆ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **västmanlänning**
westmin + dat utmed el. på **västra** sidan av
west-norter nordväst, åt **nordväst**
[1]*westǫ* adv **västerifrån**, från väster, ex. se **västlig** || *frǫ westǫ* västerifrån
[2]*westǫ* prep + ack **väster** om, se ex.
[3]*westǫ* prep var. av *westrǫ*
westomin **västerut**, (där) i väster, i den västra gården; längre **västerut**
westonað + dat (strax) **väster** om, se ex.
westoni + dat i **västra** delen av, se ex.; **väster** om
westǫter I. adv **västerifrån** || *frǫ westǫter* västerifrån.
II. prep + dat **västerifrån** utefter, **västerifrån** längs, se ex.
westǫtil i **väster**, på **västra sidan** om Älven, på **västsidan**, ex. se **västsidan**; **västerut**
westǫtilfuok -fuotjeð (-fuotję) = folk på **västsidan** av Älven
westǫtilkaller pl, b.f. *-kallär* (dat *-kallum*) karlar på västsidan av Älven; folk på **västsidan** av Älven
westǫtilmǫl -eð (-ę) = västlig **älvdalska**, älvdalska väster om Älven
westǫtilsaiðą f[1] **västra** sidan (om Älven)
westǫtilwis -eð (-ę) = västsidans vis || *ǫ westǫtilwis* på västsidans vis, som man gör på västsidan
westǫweðer [we`sstǫ-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* västanvind, **västlig** vind
westrað [we´sstrað] + dat **västerut** till, se ex.
westri [we´sstri] + ack **västerut** till, se ex.; + dat **västerut** i, se ex. || *frǫ westri dalim* från västerut i dalen; från Transtrand
westringgum [we´sst-rį̆ŋgų̆m] + ack **västerut** (i väster) omkring
westrǫ [we´sstrǫ] + ack **västerut** till, se ex.; + dat **västerut** på, se ex.
westrum [we´sstrų̆m] + ack **väster** om (västerut o. förbi), se ex.
westryvyr [wesstr-y"vyr] i sht ss adv, o. [we´sstryvyr] i sht ss prep I. adv **västerut**, ex. se **knalla** iväg; mot **väster**; i **väster**, se ex.
II. prep + ack **västerut** över || *westryvyr övę* västerut över älven

westsaiðą f[1] **västsidan** || *ǫ westsaiðun* på västsidan
westunað Evbgsmål för *westonað*
westuni Evbgsmål för *westoni*
westuter Evbgsmål för *westǫter*
westwið [we´sstwið] + ack **västerut** vid
westwind -n (-em) -er västlig vind, västanvind (fr sv)
westyvyr var. av *westryvyr*
weteran = *(-em) -er* **veteran**
weteranbil -n (-em) -er **veteranbil**
weterinär var. av *wetrinär*
wetrinär -n (-em) -er **veterinär**
wetig se *wet ig* under *witå*
wetnskap -in (-em) -er **vetenskap**
wetnskaper -n (-am) -er **vetenskapare**, vetenskapsman
wetnskaplin **vetenskaplig**
wetrinär se *weterinär*
wętta lokal var. av *wenta*
wettja wettjer – wekkte – wekkt **väcka** || *wettj upp* väcka, se ex.
wettjerklukk -ą f[1] **väckarklocka**, ex. se **skrälla**
wettskremd mer sv var. av *witskremd*
[1]*wev -ę (-in) -er* **vev**
[2]*wev -in (-im) -ir* **väv**; **varp**
weva s f[1] **veva** || *i enn(er) wevun* i den vevan
weva vb *wev – wavde – wavt,* el. vb[1] **veva**, se ex.; **linda** || *wev in* veva in; *wev nið* veva ned
wevesk [we"vesk] *-ą* f[1] **väverska**
wevkuss [we"v-kuss] *-n (-em) -er* **vävkurs**
wevlurt [we"v-lurrt] *-n (-em) -er* ändan av **varpen** (som man knyter samman)
wevnað [we"vnað] *-n (-im) -ir* **vävnad**
wevningg [we"vniŋŋg] f[3] **vävning**; väv
wevrump [we"v-rųmmp] *-ą* f[1] ändan av **varpen** (som man knyter samman)
wevstatji [we`v-statśi·] *-n (-ståkåm) -statjir* **vevstake**
wevstjieð [we"v-stśieð] *-ę (-n) -er* **vävsked**
wevstuol [we"v-stuol] *-n (-em) -er* var. av *wevstuolur*
wevstuolur [we"v-stuolur] pl (dat *-stuolum*) **vävstol** || *nog ny wevstuolur* en ny vävstol
wevståkå -n ack o. yngre grundf av *wevstatji*
wevå wev – wav – wevið **väva**, se ex. || *wevå in* väva in
weått se *W8*
wi se *w*
wia f[1] **vidja** || *fǫ åv wiun* (få) smaka riset; *småkå wių* smaka riset
wiadukt -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **viadukt**
wial [wi`al] *-n (-em) -er* vial, **gulvial**
wibrator -n (-em) -er **vibrator**
wibrira [wibri`ra] vb[1] **vibrera**
wið adj + dat **obehagligt berörd** (av); **orolig**; **trött** på, less på || *wårå wið* äv hysa antipati mot; befara, frukta, vara rädd att, ex. se **rädd**
wið prep + ack **vid**, ex. se **hålla**; hos; **mot**, se ex. || *wan wið* van vid; *lieð wið* elak mot, ex. se **elak**
wið s *wiðn (wiðim)* **ved**, ex. se **gå** ut, **klyva**; **trä**, se ex., **virke** || *ogg wiðn* hugga ved
wįð (ack, dat *uoss*) **vi**, se ex.
wiða var. av *wia*
wiðaindjgras [wi"ðąĭndź-gras] *-eð (-į)* **snärjmåra**
wiðare mer sv var. av *wiðer(a)*
wiðbrennd [wi"-bręnnd] **vidbränd**
wiðeo med sms var. av *wiðeu*
wiðer(a) **vidare**, se ex.
wiðerbifuoðer vb[1] **vidarebefordra**
wiðerfårås [wi"ðe-fårå·s] *-fars -fuors -feris* **vederfaras**
wiðerwärdun **vedervärdig**, **motbjudande**
wiðeu -n [186] **video**
wiðeukamir [wi´ðeu-kamir] *-ą* f[1] **videokamera**
wiðiu var. av *wiðeu*
wiðlaik se *wilaik*
wiðlyftun se *wiðlyptun*
wiðlyptugiet [wi"l-lyptugiet] f[4] **vidlyftighet**
wiðlyptugskoll [wi"(l)lyptu-skoll] *-n (-am) -er* (ung.) **kanalje**
wiðlyptun [wi"l-lypptųn] **vidlyftig**, **invecklad**, **komplicerad**, **krånglig**, **tillkrånglad**, **märkvärdig**; **avancerad**; **utsvävande**
wiðstjiepels [wi"-stśiepels] *-eð (-ę)* **vidskepelse**
wiðstjieplin [wi"-stśiepliŋ] **vidskeplig**
wiðunder [wi"ðųnnder] *-undreð (-undrę)* = **vidunder**; person som beter sig **underligt** (el. stolligt)
wiðunderlin [wi"ðųnndeliŋ] **vidunderlig**
wiðå wiðär – wiðäð – wiðåð **såga** el. **hugga** ved, arbeta med **ved**(en) || *wiðå upp* såga el. hugga upp till ved, göra ved av
wiðåask [wi"ðå-assk] *-astjin (-astjem) -asker* **träask**
wiðåbit [wi"ðå -bit] *-n (-em) -er* **träbit**
wiðåbokk [wi"ðå -bokk] *-bottjin (-bokkam) -bokker* **vedbacke**
wiðåbuð [wi"ðå-buð] *-ę (-n) -er* **vedbod**, ex. se **finklyva**, **vedbod**
wiðåbukk -buttjin (-buttjem) -bukker **sågbock**
wiðåbytt [wi"ðå-bytt] *-ą* f[1] **träbytta**, ex. se **össkopa**; laggad bytta, **laggkärl**, **ämbar**
wiðåbörd [wi"ðå-börd] *-ę (-n) -er* vedbörda, **vedfång**

[186] Inga andra former noterade.

wiðådrag [wi"ðå-drag] *-draeð (-draę)* = **wobbler**
wiðåerr [wi"ðå-err] *-ą* f¹ **träräfsa**
wiðåest [wi"ðå-esst] *-n (-em) -er* **trähäst**; **dalahäst**
wiðåfat [wi"ðå-fat] *-eð (-į)* = **träfat**
wiðåguov [wi"ðå-guov] *-eð (-ę)* = **trägolv**, ex. se **storhelg**
wiðåjuol [wi"ðå-juol] *-eð (-į)* = **trähjul**
Wiðå-Juon **träjon** (skämts)
wiðåjäldningg [wi"ðå-jäldniŋŋg] f³ **vedeldning**
wiðåkabb [wi"ðå-kabb] *-in (-am) -er* **vedkubbe**
wiðåkamin [wi"ðå-kamį´n] = *(-em) -er* **vedkamin**
wiðåkassett [wi"ðå-kasett] *-n (-em) -er* **videokassett** (skämts, eg. 'träkassett')
wiðåkevil [wi"ðå-kevi·l] *-n (-kevlem) -kevler* **vedpinne**
wiðåkloss [wi"ðå-kloss] *-n (-em) -er* **träkloss**
wiðåklubb [wi"ðå-klubb] *-in (-em) -er* **vedklabbe**; träklubba
wiðåklyp [wi"ðå-klyp] *-į (-in) -er* trekantigt **res** (Evbgsmål)
wiðåklyv [wi"ðå-klyv] *-in (-em) -er* **vedklyv**
wiðåknapp [wi"ðå-knapp] *-in (-em) -er* **propp** till träkärl
wiðåkorg [wi"ðå-korrg] *-kordjin (-kordjem) -korger* **vedkorg**, ex. se **alltefter som**, **elda** slut på
wiðåkräld [wi"ðå-kräld] *-eð (-ę)* = **träkärl**
wiðålass [wi"ðå-lass] *-eð (-ę)* = **vedlass**, (ett) lass **ved**
wiðåluk [wi"ðå-luk] *-lutjeð (-lutjį)* = **trälock**
wiðåluku [wi"ðå-luku·] f² **trälucka**
wiðålukå äldre grundf t. *wiðåluku*
wiðålåð [wi"ðå-låð] *-ą* f¹ **vedlår**, ex. se **lägga** ned; **trälåda**
wiðåogg [wi"ðå-ogg] *-ogg -jägg -eddjeð* **hugga** ved
wiðåogger [wi"ðå-ogger] *-n (-am) -er* **vedhuggare**
wiðåoggningg [wi"ðå-og(g)niŋŋg] f³ **vedhuggning**
wiðåold [wi"ðå-olld] *-old -jält -eldeð* **hålla** med **ved** || *wiðåold sig* hålla sig med ved
wiðåpinn [wi"ðå-pįnn] *-'n (-am) -er* **vedpinne**
wiðåpann [wi"ðå-pąnn] *-ą* f¹ **vedpanna**
wiðåpupu [wi"ðå-pupu] oftast oböjt **dalahäst** (nydal, eg. 'trätoto')
wiðåries [wi"ðå-ries] *-eð (-ę)* = **res**, stapel av ved
wiðårįes var. av *wiðåries*
wiðåsjäkk [wi"ðå-sïäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* **vedsäck**, säck med ved
wiðåskoll [wi"ðå-skoll] *-n (-am) -er* **träskalle**
wiðåskuo [wi"ðå-skuo] *-'nn (-'mm) -ner* **träsko**
wiðåskuog [wi"ðå-skuog] i uttr *wårå auti wiðåskuog* vara i skogen o. **hugga** ved, samla bränsle
wiðåskål [wi"ðå-skål] *-ę (-n) -er* **träskål**
wiðåslag [wi"ðå-hlag] *-slaeð (-slaę)* = **träslag**
wiðåspen [wi"ðå-spęn] *-eð (-ę)* = **träspån**, **trästicka**
wiðåspis [wi"ðå-spis] *-n (-em) -er* **vedspis**
wiðåstakk [wi"ðå-stakk] *-stattjin (-stattjem) -stakker* **vedhög**; **vedtrave**, ex. se **minska**
wiðåstikk [wi"ðå-stikk] *-ą* f¹ **trästicka**
wiðåstjieð [wi"ðå-stśiеð] *-ę (-n) -er* **träsked**
wiðåstjul [wi"ðå-stśul] *-eð (-ę)* = **träskjul**
wiðåsåg [wi"ðå-såg] *-såę (-så'n) -såger* **vedsåg**
wiðåsågningg [wi"ðå-sågniŋŋg] f³ **vedsågning**
wiðåtaldrikk [wi"ðå-taldrikk] *-rittjin (-rittjem) -rikker* **trätallrik**
wiðåtjist [wi"ðå-tśisst] *-ą* f¹ **träkista**
wiðåtrai [wi"ðå-traĭ] *-'tt (-nę)* = **vedträ**
wiðåtunn [wi"ðå-tųnn] *-ą* f¹ **trätunna**
wiðåull [wi"ðå-ull] *-ę (-n)* **träull** (nydal)
wiðåäs [wi"ðå-äs] *-ą* f¹ **träslev**
wifi-netwerk -wertjeð (-wertję) = **wifi-nätverk**
wifta vb¹ (+dat) **vifta**, se ex.
wifårås [wi"-fårå·s] var. av *wiðerfårås*
wigel [wi´gel] s *wigleð (wiglę)* **vingel**, **vinglande**
wigel [wi"gel] vb¹ **vingla**, **vackla**
wigg widdjin (widdjem) wigger **vigg** (fågel)
wigga vb¹ **vigga**
wiggknaip -in (-am) -er **vigg** (förslag)
wigsel -n (wigslem) wigsler **vigsel**
wigselringg -rindjin (-rindjem) -ringger **vigselring**
wigulin [wi"guliņ] **vinglig**; **rank**
wigwattn mer sv var. av *waigwattn*
wigå wigär – wigäð – wigåð **vaja** (böja sig); vagga
wigör i uttr *i full wigör* i full **vigör**, *i wigör* vid **vigör**
wija var. av *wia*
wik witjeð (witjį) = **veck**
wikariat -eð (-ę) = **vikariat**
wikarie [wika`rië] o. [wika´rĭe] *-n (wikariem* o. *wikariam) wikarier* **vikarie**
wikarira [wikari`ra] vb¹ **vikariera**
wikingg -indjin (-indjem) -ingger **viking**
wikka vb¹ **vicka**, **vricka**; **guppa**; snubbla || *wikk fuotn* vricka foten; *wikk ǫ* vicka på; *wikk ǫ skollam* vicka på huvudet; *wikk sig* vricka sig; *wikk sig i fuotem* vricka foten; *wikk til* vicka till
wikkaðtjuosl -n (-am) -er **veckad** kjol

wikken vb[1] **vika** sig, **böjas** || *wikken ijuop* o. *wikken ijuop sig* vika ihop sig
wikt var. av *wekt*
wikteri (Lev.) ovanl var. av *witriuol*
wiktklass *-n (-em) -er* **viktklass**
Wiktor [wi´kktor] **Viktor**
wiktriuol [wiktriuo´l] *-n (-em)* **vitriol**
wiktugestað det **viktigaste**, **huvudsaken**
wiktugpietter *-n (-piettrem* el. *-pietteram) -piettrer,* äv oböjt **viktigpetter**
wiktugstjit *-n (-em) -er* **viktigpetter**
wiktugtuosk *-tuostjin (-tuostjem) -tuosker* **viktigpetter**, **mallgroda**
wiktun **viktig**, ex. se **gräsligt**, **ort**; högfärdig, **stolt**; **snorkig**
wiku f[2] **vecka** || *að wikun* till veckan; *fem gaungg i wikun* fem gånger i veckan; *fer nog(ų) wiku sę* för ngn vecka sedan; *framter wikun* längre fram i veckan; *i wikun so war* i förra veckan; *int upǫ flier wikur* inte på flera veckor; *iss wikų* denna vecka; *under wikum* under veckorna; *wikų so kumb* nästa vecka; *wikų so war* förra veckan
wikublað [wi"ku-blað] = *(-į)* = **veckoblad**
wikudag [wi"ku-dag] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **veckodag**
wikugåmål [wi"ku-gǫmå·l] pl: *-gambler* **veckogammal**
wikutal [wi"ku-tal] oböjl **veckotal** || *int upǫ wikutals* inte på flera veckor; *wikutals* i (flera) veckor
wikutiningg [wi"ku-tiniŋŋg] f[3] **veckotidning**
wikuwis [wi"ku-wis] **veckovis**
wikå äldre grundf t. *wiku*
wila s f[1] **vilja**; **energi** || *ig ar ingg wilu* o. *ig ar inggų wila* jag har ingen lust (jag är håglös, ”seg”); *åvå ingg wilu* o. *åvå inggų wila* äv vara slö, inte ha ngn energi. Jfr *wile*
wila vb *will – willde – wilað* (lokalt *wilåð*) **vilja**; **skola**, se ex., **ämna**; **tendera** att, se ex., vara **benägen** att; **vilja** ha, se ex. || *wen willd du dar?* vad hade du där att göra?; *wen will du dyö?* vad har du med det att göra?, det angår dig inte; *wil að* vilja åt; *wil sig* vilja sig; *wil til* vilja sig; mogna, (ung. utvecklas fullt ut); vilja till; *wil til að* gå för, vilja sig för; *(int) wil wið* (inte) vilja veta av, se ex.
wilað [wi"lað], äv [wi`lað] **villig**; **pigg** på, se ex.
wilaðn lokal var. av *wilað*
wilaik [wi"-laĭk] *-laitjin (-laikam) -laiker* **jämlike** || *knepp ǫ wilaitjin* **klona** (nydal, eg. ’göra gravid med jämliken’)
wild **vild**
wildbi *-ą* f[1], äv n: *-bi'tt (-binę)* = **vildbi**
wilder(a) **bättre**; äldre || *int åvå wilder lag ǫ* inte begripa bättre
wilddiuor *-að (-ę)* = **vilddjur**
wildest **bäst**, se ex. || *wildest dier dugå* bäst de kan, så gott de kan; *wildestað* det bästa
wildestfiridatu oböjl **bästföredatum**
wildestfiridatum var. av *wildestfiridatu*
wildfugel [wi`lld-fuge·l], äv [wi`lld-fugel] *-n (-fuglem) -fugler* **vildfågel**
wildgǫs *-ę (-n) -gęser* **vildgås**
wildgrais *-n (-em) -er* **vildsvin**
wildkatt *-n (-em) -er* **vildkatt**
wildkrytyr [wi`lld-kryty·r] *-að (-ę)* = **vilddjur**, vilt djur
wildmark *-martję (-martjin) -marker,* äv m: *-martjin (-martjem) -er* **vildmark**
wildonungg [wi`lld-ǫnųŋŋg] *-onundjin (-onundjem)* **vildhonung**
wildrien = *(-em) -er* **vildren**
wildswain *-að (-ę)* = **vildsvin**
wildswin var. av *wildswain*
wildunungg SV var. av *wildonungg*
wile *wil'n (wilam) wiler* **vilja** || *et wiles* till viljes; *min wila* med vilje; *åvå inggan wila* vara slö, inte ha ngn energi. Jfr *wila* s
Wilelm [wi"lelm] o. [wi"lellm] **Vilhelm**
wilja mer sv var. av *wila* s
will **vill**, **vilse** || *go will* gå vilse, se ex.; *werd will* gå vilse, se ex.
[1]*willa* s f[1] **villa** (hus)
[2]*willa* s f[1] **villa**, **villfarelse** || *fårå i willun* prata i nattmössan, **yra**
willa vb[1] : *will brott* **villa** bort; *will brott sig* **villa** bort sig, gå **vilse**
willebråð = *(-ę)* = **villebråd**
willfarels *-ę (-n) -er* **villfarelse**
willin var. av *willun*
willkor *-að (-ę)* = **villkor**
willkorswis **villkorsvis**
willråðun **villrådig**
willsamt **villsamt**
willun **villig**
willuspuor *-að (-į)* = **villospår**
Wilnius **Vilnius**
wilse vilse (fr sv)
wilsn **vilsen**
wilt *-að (-ę)* **vilt**, **villebråd**
wimbel vb[1] **vimla**
wimbelkantun **vimmelkantig**
wimpel *-n (wimplem) wimpler* **vimpel**; **vindflöjel**
wimsun **vimsig**
Win **Wien**
win *-að (-ę) -er* **vin**

winas wines – windes – windas (äv *wines – wintes – wintas*) vara **lysten**, **åstunda**, **längta** efter, **sukta**; se **lysten** ut, **tigga** med blicken, se ex. || *winas ǫ* förvänta sig, se ex.; hoppas på; *winas wið non* måna om ngn, ställa sig in hos ngn, fjäska för ngn

winber -eð (-ę) = **vinbär**

winbersbuosk -buostjin (-buoskam) -buosker **vinbärsbuske**

winbersdjili var. av *winbersstjelé*

winberssapt se *winberssaft*

winbersstjelé -eð (-ę), el. oböjt **vinbärsgelé**

winberssaft -ę (-n), (äv m: *-n (-em)*) **vinbärssaft**

wind adj n: *wint* **vind**, **sned**, **skev**

[1]*wind* s *-n (-em) -er* **vind** (på hus), ex. se **upp** på || *upǫ windem* (uppe) på vinden

[2]*wind* s *-n (-em) -er* **vind**, blåst

[1]*winda winder – winde* [187] *– wint,* el. vb[1] (+dat) **kasta**, **slänga** || *wind að* kasta åt; *wind attrum sig yvyr erdę* kasta över axeln; *wind aut* kasta ut, ex. se **koltrast**, slänga ut; *wind brott* kasta bort, slänga bort; *wind etter* kasta o. lämna efter sig; *wind in* kasta in, se ex.; *wind iweg* kasta iväg, slänga iväg; *wind sig* kasta sig, se ex.

[2]*winda winder – windeð – windað* **vinda**, skela

windatji [wį`nnd-atśi·] *-n (-åkåm) -atjir* **stormhasp**, stormhake

windfell -eð (-ę) = **vindfälle**

windflöjel -n (-flöjlem) -flöjler **vindflöjel**

windfoll var. av *windfell*

windil -n (-em) -er **vindil**

windkraptwerk -wertjeð (-wertję) = **vindkraftverk**

windkår -n (-am) -er **vindkåre**

windlåg -ą f[1] **vindfälle**

windog -að (-ą) = **fönster**, **fönsterglugg**, ljusglugg

windogd var. av *windägd*

windriktningg f[3] **vindriktning**

windrut -ą f[1] **vindruta**

windruv -ą f[1] **vindruva**

windskamar [wį`nnds-kamar] *-n (-em) -er* **vindskammare**

windskrappel -skrappleð (-skrapplę) = skramlande **vindsnurra**

windslägeniet f[4] **vindslägenhet**

windspil -eð (-į) = **vindspel**

windstjiv -ą f[1] **vindskiva**

windwåg -wåę (-wå'n) -wåger **brunnssvängel**

windåkå -n ack o. yngre grundf av *windatji*

windägd [wį`nnd-ägd] **vindögd** || *wårå windägd* vara vindögd, vinda, skela

windär [wį`nnd-är] *-ärer -ärd -ärt* **höra** fel, se ex.

windögd [wį`nd-öggd] lokal var. av *windägd*

winerbröð = *(-ę)* = **wienerbröd**

wingard -n (-em) -er **vingård**

winggel vb[1] **vingla**; **vackla**; känna stickningar, **sticka** (efter kyla), se ex. || *winggel til* vingla till

wingglun **vinglig**; **lång** och smal

wingglur **flockor**, **flockar** (i mjölk)

winglas -eð (-į) = **vinglas**; (ett) glas **vin**

wingsa vb[1] **vingla**, **ragla** || *wings åv* vingla iväg

wingsun **vinglig**, **ostadig**

wink wintjin (wintjem) winker **vink**

winka vb[1] **vinka**, se ex. || *wink fram* vinka fram; *wink åv* vinka av

winkel s *-n (winklem) winkler* **vinkel**

winkel vb[1] (+dat) **vinkla** || *winkel ärum* vrida på öronen

winkelslip [wį`ŋŋkel-hlip] *-in (-em) -er* **vinkelslip**

winklingg f[3] **vinkling**

[1]*winna wið – wann – uonneð* **vinna**, se ex.; **hinna** (+dat), se ex. || *winn etbaker* vinna tillbaka; återvinna; *winn etter* + dat hinna ikapp, hinna upp, komma ifatt; *winn ikopp* hinna ikapp; *winn min* hinna med; *winn ǫ* hinna med, se ex.; *winn undǫ* hinna undan; *winn yvyr* vinna över, besegra

[2]*winna* vb[1] **vissna**, **sloka** || *winn åv* vissna bort, torka bort, förtorka

winnend **vinnande**

winner -n (-am) -er **vinnare**

winn'n var. av *winna*

winputell -n (-em) -er vinbutelj, **vinflaska**

winraunk -ą f[1] **vinranka**

winrįesn -ą f[1] **vinranka**

wins -n (-em) -er **vinsch**

winsa vb[1] **vinscha**

winsjäkk -sjättjin (-sjättjem) -sjäkker vinsäck, **vinlägel**

winskli adv **lystet**

winsklin som ser **lysten** ut, **längtansfull**, **förväntansfull**

winst -ę (-n) -er, (äv m: *-n (-em) -er*) **vinst**, se ex.

winstdielningg f[3] **vinstdelning**

winster med sms SV var. av *wįster*

winstukk -stuttjin (-stuttjem) -stukker **vinstock**

wintjäller -n (-am) -er **vinkällare**

winuoller -n (-am) -er **vinodlare**

---

[187] Lokalt *windde*

winyl *-n (-em),* äv n: *-eð (-ę)* **vinyl**
winylmasin *= (-em) -er* **grammofon** (skämts, eg. 'vinylmaskin')
winylstjiv *-ą* f[1] **vinylskiva**
wiolett var. av *wiulett*
wippa vb[1] **vippa**; vifta
wippel vb[1] **vifta**
wippin i uttr *upǫ wippin* på **vippen**
wippstyört *-n (-em) -er* vippstjärt, **sädesärla**
wips **vips**
wįr vanl var. av *wįð,* se ex.
wirka vb[1] **virka**
wirknǫl *-ę (-n) -er* **virknål**
wirrun **virrig**
wirtje var. av *wertje*
wirus *-eð (-ę) =,* pl äv *-er,* äv oböjt **virus**, ex. se **dra** på sig
wirusinfeksiuon [wi´rus-įnfeksiu̲on] *= (-em) -er* **virusinfektion**
wirvel s *-n (wirvlam,* äv *wirvlem) wirvler* **virvel**
wirvel vb[1] **virvla**
wis adj **vis**
wis s *-eð (-ę) =* **vis**, **sätt** || *int upǫ smǫ'tt wis* inte så lite (dvs mkt); *upǫ ollų wis* på alla vis, på alla sätt; *upǫ eð wiseð* på det viset; *upǫ flierų wis* på flera sätt, på flera vis; *upǫ* (el. *ǫ*) *mikklų wis* på många sätt; *upǫ noð wis* på något sätt, på något vis; *upǫ ollų wis* på alla vis, på alla sätt; *upǫ so wis* på så vis; *upǫ summu wis* på samma sätt, på samma vis; *upǫ wildest wis* på bästa sätt; *upǫ ymsų wis* på olika vis, på olika sätt, på allehanda vis
Wisby **Visby**
wisduom *-in (-em)* **visdom**
wisduomstann *-ę (=) -tenner* (pl dat *-tannum*) **visdomstand**
wisduomsuord *-eð (-ę) =* **visdomsord**
wise oftast oböjt **vice**
wisel var. av *wisäl*
wisitasiuon *= (-em) -er* **visitation**
wisit *-n (-em) -er* **visit**
wisitira [wisiti̲`ra] vb[1] **visitera**
wisitkuort [wisi̲`t-ku̲ort], äv [wi"sit-ku̲ort] *-eð (-ę) =* **visitkort**, ex. se **dela** ut
wisiuon *= (-em) -er* **vision**
wiska s f[1] **viska**
wiska vb[1] **vifta** || *wisk undǫ* vifta bort (ffa insekter)
wiski var. av *wistji*
wiskiputell [wi´sski-putell] *-n (-em) -er* **whiskyflaska**
wisky var. av *wistji*
wįslas ovanl var. av *węslas*
wiso [wiso̲´] **varför**
wisp *-in (-em) -er* **visp**
wispa vb[1] **vispa** || *wisp ijuop* vispa ihop, ex. se **smet**; *wisp upp* vispa upp
wispaðfläter pl, b.f. *-flätär* (dat *-flätum*) vispad grädde, **vispgrädde**, se ex.
wispgredd *-n (-am)* **vispgrädde**
wiss **viss**, se ex., **bestämd** || *wiss ǫ sig* **kavat**, **målmedveten**, **självsäker**, **säker** på sin sak, **bestämd**
wissa f[1] **visshet**; bestämt besked
wissel var. av *wissla*
wisselpip *-ą* f[1] **visselpipa**
wisserli **förvisso**
wisserligen **visserligen**; **javisst**
wissl [wi`hhl'l] lokal var. av *wissla*
wissla vb[1] **vissla**, se ex.
wisslas *wissles – wissles – wisslas* **uslas**, ha det **eländigt**, ha det besvärligt
wisslingg f[3] **vissling**
wissn [wi`ss'n] vb[1] **vissna** || *wissn nið* vissna ned
wissnað vissnad, **vissen**
wisst **visst**, **absolut** || *dǫ wisst* absolut, javisst, ex. se **javisst**; *ielt wisst* just precis; *wisst inte* inte alls, visst inte
wissywattn *-wattneð (-wattnę)* **vichyvatten**
wistas *wistes – wistes – wistas* **vistas**
wiste *-ð (wistę) =* **viste**
wistels *-ę (-n) -er* **vistelse**
wister pl, b.f. *wistär* (dat *wistum*) **spår** (spillning, lämning el. märke efter djur)
wįster [wi̲´ster] **vänster** || *að wįster* till vänster
wįsterarm [wi̲`ster-arrm] *-in (-em) -er* **vänsterarm**
wįsterbien [wi̲`ste-bi̲en] *-eð (-ę) =* **vänsterben**
wįsterbresteð [wi̲`ste-bresteð] *(-brestę)* **vänstra bröstet**
wįsterent [wi̲`ster-ęnnt] **vänsterhänt**
wįstererdę [wi̲`ster-e̲rdę] *(-erdn)* **vänstra axeln**
wįsterfnåså [wi̲`ste-fnåså·] *-fnäsär -fnäsäð -fnåsåð* **vänsterprassla**, vänstra (nydal)
wįsterfuot [wi̲`ste-fu̲ot] *-n (-em) -er* **vänsterben**; **vänsterfot**
wįsterklov [wi̲`ste-klo̲v] *-ę (-in) -er,* äv m: *-in (-em) -er* **vänsterhänt** person (nedsätt)
wįsterkni'tt [wi̲`ste-kni̲tt] *(-kninę)* vänsterknät, **vänster** knä, **vänstra** knät
wįsterkruok [wi̲`ste-kru̲ok] *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* **vänsterkrok**
wįstermyörmin *(-myörmem)* **vänstra** höften
wįsternevi [wi̲`ste-nevi·] *-n (-nevåm) -nevir* **vänsterhand**, se ex.
wįsternevå *-n* ack o. yngre grundf av *wįsternevi*

wįsterogað [wį`ster-ogað] *(-ogą)* **vänstra** ögat
wįsterprassel [wį`ster-prassel] vb[1] **vänsterprassla**, vänstra
wįstersaið [wį`ste-saĭð] *-ą* f[1] **vänstersida**, se ex.
wįsterskaið [wį`ste-skaĭð] *-ę (-n) -er* **vänsterskida**
wįsterskuo [wį`ste-skuo] *-'nn (-'mm) -ner* **vänstersko**, se ex.
wįstertrafik [wį`ste-trafik] *-trafitjin (-trafitjem)* **vänstertrafik**
wįsterwarv [wį`ste-warrv] *-eð (-ę)* = **vänstervarv**
wįsterärað [wį`ster-ärað] *(-ärą)* **vänstra** örat
wįsteröftę [wį`ster-öfftę] *(-öftn)* **vänstra** höften
wįsterörneð [wį`ster-örneð] *(-örnę)* **vänstra** hörnet
wistji -n (ingen dativf noterad) **whisky**
wistn [wi`sst'n] **narig**
wiså wisär – wisäð – wisåð **viska** || *wiså og twiså* (ung.) *tissla och tassla*
wisäl [wi"säl] o. [wi"säl], pl *wisäler,* äv *wissler* **usel**, se ex., mkt **dålig**; **eländig**, se ex; **torftig**, **klen**; **sjuk**; **ynklig**; **svag**, se ex. || *tyttj wisslan* tycka synd om; *wisält min* + dat mkt ont om, dåligt med, ex. se (mkt) **ont** om
wisäld [wi"säld] o. [wi"säld] *-eð (-ę)* = **elände**, **motighet**, besvär; stackare
wisälig var. av *wisäl*
wisälsklin [wi"sälsklįn] **eländig**, **ynklig**
wit s *-eð (-į)* **vett**, **förstånd**, ex. se **tarva**; **förnuft** || *frǫ witį* från vettet, galen; *åvå witeð* ha förstånd att, vara klok nog att
wit ut [wit-u´t] se *ut*
witamin [witami´n] = *(-em) -er* **vitamin**
witaminraik **vitaminrik**
witjin [wi"tśįn] n: *witsið,* pl: *wikner* **viken**, **vikt**
witnskaplin var. av *wetnskaplin*
witriuol var. av *wiktriuol*
wits -n (-em) -er **vits**
witskremd [wi"t-skrę̄md] **vettskrämd**
witsun **vitsig**
witter [wi´tter] s *-n (wittrem) wittrer* **vinter**, se ex. || *að wittrem* till vintern; *framter wittrem* (längre) fram i vinter; *i witter* i vinter; *i wittres* i vintras, förliden vinter; *mitt i wittrem* mitt i vintern; *um wittern* på vintern; *tast að wittrem* till vintern; *um wittrą* på (om) vintrarna
witter [wi`tter] vb[1] **vittra** || *witter sund* vittra sönder
witterbaðer -n (-am) -er **vinterbadare**
witterdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **vinterdag**
witterdekk -dettjeð (-dettję) = **vinterdäck**, se ex.
witterdjäkk -djättjin (-djättjem) **vintergäck**
witterduoli [wi`tte-duoli·] *-n (-duolåm)* **vinterdvala**
witterduolå -n ack o. yngre grundf av *witterduoli*
witteress -ą f[1] **vinterhässja**
witterett -ą f[1] **vintermössa**
witterfistj -eð (-ę) = **vinterfiske**
witterfistjspuoð = *(-į)* = **pimpelspö**
witterfuoðer [wi`tte-fuoðe·r] *-fuoðreð (-fuoðrę)* **vinterfoder**
witterfyör -eð (-ę) **vinterföre**, se ex.
Wittergatų [wi`tte-gatų·] f[2] **Vintergatan**
Wittergåtǫ äldre grundf t. *Wittergatų*
witterjakk -ą f[1] **vinterjacka**
witterjuol -eð (-į) = **vinterhjul**
witterjäkk var. av *witterjakk*
witterkasungg -undjin (-undjem) -ungger **vinterpäls**
witterklauter **vinterkläder**, se ex.
witterkweld -n (-em) -er **vinterkväll**
witterlaik **vinterlik**
wittermonað [wi`tte-mǫnað] *-n (-im) -ir* **vintermånad**
wittermorgun = *(-me'nnem) -me'nner* **vintermorgon**
wittermörken -mörkneð (-mörknę) **vintermörker**
wittermörker mer sv var. av *wittermörken*
witternǫt -ę (-n) -nęter **vinternatt**
witter-OS -eð (-ę) = **vinter-OS**
witterpels -n (-em) -er **vinterpäls**
witterskakkler b.f. *-skakklär* (dat *-skakklum)* vinterskaklar, **skaklar** anv vid transport på vinterföre
witterskuo -'nn (-'mm) -ner **vintersko**; (skämts) **vinterdäck**
witterspaisiuok -ą f[1] **vinterkräksjuka**
witterstass -n (-em) vinterstass, vintergarderob, **vinterkläder**
witterstond -eð (-ę) = **vintersolstånd**
witterstorm -in (-em) -er **vinterstorm**
wittersuolstond -eð (-ę) = **vintersolstånd**
wittertið adv **vintertid**
wittertið s *-ę (-n)* **vintertid**, normaltid, se ex.
wittertjyöld -ę (-n) vinterköld, **vinterkyla**
witterweðer [wi`tte-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **vinterväder**
witterweg var. av *wittweg*
witterweglag -laeð (-laę) **vinterväglag**
wittfugel -fugeln (-fuglem) -fugler **bofink**
[1]*wittn* [wi´tt'n] s oböjl i uttr *int iet wittn* inte ett **vitten**, inte ett **dugg**
[2]*wittn* [wi`tt'n] s *-eð (-ę)* = **vittne**, se ex.
wittn [wi`tt'n] vb[1] **vittna**; bevittna
wittnesbörd -eð (-ę) = **vittnesbörd**

wittnesmǫl -eð (-ę) = **vittnesmål**
wittringg f³ **vittring**
wittrun **vintrig**
wittweg -we'n (-weem) -weer **vinterväg**, ex. se **farbar**
Wittwe'n (-weem) **Vintergatan**
witulos [wi"tu-lo̲s] **ovetande**, **okunnig**; **rådvill**, **villrådig**
witun [wi"tu̧n] **förnuftig**, **förståndig**, **klok**, **vettig**
witå wet – wisse (yngre *wisste*) *– witåð* **veta**, ex. se **fattas**; **kunna**; **förstå** att || *al du witå* ska du veta, förstår du; *(eð) wete lappin* (det) vete katten; *int witå uordeð åv föld* inte veta ordet av förrän; *lat witå nogum noð* låta ngn veta ngt; *lär sig wit ut* lära sig veta hut; *mǫ witå* förstås; *um du edd witåð* om du (bara) visste; *wet ig* förstår jag, ju, kan jag tro, skulle jag tro; *witå min sig* känna till; *witið ny'tt?* har ni hört (nyheten)?; *witå saj åv* kunna berätta; witå *til sig* veta till sig; *witå um* veta om, känna till; *witå åv* veta av, veta om, se ex., känna till, se ex.; *(int) wil witå åv* (inte) vilja veta av
witåjäld [wi"tå-jälld] *-n (-em) -er* **vårdkase**
wiulett **violett**
wiuol [wi(ĭ)u̲o´l] *-n (-em) -er* **viol**
wiålett var. av *wiulett*
WM [we̲`-ę̧mm] *-eð (-ę)* =, äv oböjt **VM** (världsmästerskap)
wobbler -n (-am) = [188] **wobbler**
wodka f¹ **vodka**
woff! voff!, **vov!**
woffel wofflą f¹ **våffla**, ex. se **rejäl**
woffelienn -eð (-ę) = **våffeljärn**, våffellagg
woffellagg -laddjin (-laddjem) -lagger våffellagg, **våffeljärn**
wokabulär -n (-em) -er **vokabulär**
wokal -n (-em) -er **vokal**
wokalist -n (-em) -er **vokalist**
wokkpann -ą f¹ **wokpanna**, **wok**
wolontär -n (-em) -er **volontär**
Wolvo oftast oböjt **Volvo**
wolym -in (-em) -er **volym**
Womą f¹ **Våmån** (å i Våmhus)
Womes [wǫ´mes] var. av *Womus*
womse [wǫ̲`mse] *womsn (womsam) womser* **Våmhusbo**; **kil**; **dymling**; stor **snöflinga** (de tre sista skämts)
womska [wǫ̲`mska] f¹ **Våmhuskvinna**
Womus [wǫ"mus] **Våmhus**
womus [wǫ"mus] *-n (-em) -er* var. av *womse,* ex. se **Våmhusbo** || *womuser* äv grus, grums i ögonen (skämts)
Womuskall [wǫ"mus-kall] *-n (-em) -er* **Våmhuskarl** || *Womuskaller* äv stora snöflingor
Womuskelingg [wǫ"mus-kelĭŋŋg] f³ gift **Våmhuskvinna**
Womuskull [wǫ"mus-kull] *-ą* f¹ **Våmhusflicka**, ogift **Våmhuskvinna**
womusmǫl [wǫ"mus-mǫ̲l] *-eð (-ę)* = **våmhusmål**
Womuspåyk [wǫ"mus-på̆ĭk] *-påytjin (-påykam* o. *-påytjem) -påyker* **Våmhuspojke**, ung Våmhusman
wonda f¹ **vånda**
wondas wondes – wondes – wondas våndas; **längta**
wov! **vov!**
wr- ord på *wr-* återfinns i regel under *rw-*
wraiða var. av *rwaiða*
wraungg var. av *rwaungg*
wraungsas var. av *rwaungsas*
wrensk var. av *rwensk*
wriðin var. av *rwiðin,* ex. se **tungvrickare**
wrist -n (-em) -er **vrist**
wrola var. av *rola*
wråk var. av *rwåk*
wråla var. av *rwåla*
wräka se *rweka*
wräkun **vräkig**
wukal lokal var. av *wokal*
wuksn vuxen (fr sv)
wuksnskaul -n (-am) -er **vuxenskola**
wulgär **vulgär**
wulka vb¹ **vulka**, vulkanisera
wulkan = (-em) -er **vulkan**
wulkanautbrot -eð (-i) = **vulkanutbrott**
wulkwerkstað -n (-im) -ir **vulkverkstad**
wurma vb¹ **vurma**
wurpa f¹ **vurpa**
wy -'nn (-em) -er **vy**, ex. se **ut** över
wykuort [wy̲´-ku̲ort] *-eð (-ę)* = **vykort**
wåðeli adv **vådligt**; **mycket**, **väldigt**
wåðelin **vådlig**
wåðer se *wårdier*
[1]*wåg wåę (wå'n) wåger* **våg** (att väga med); **ok** || *i wåg* i våg
[2]*wåg wåę (wå'n) wågur* **våg**, bölja
[3]*wåg wå'n (wåem)* **var** i ögonen
[1]*wåga* vb¹ **våga**, töras || *wåg sig (ǫ)* våga sig (på)
[2]*wåga* vb¹ gå **vågor**
wågað adj **vågad**

[188] Osäker pluralform

wågas wåges – wåges – wågas **vara** sig (bildas el. vara var i ögonen)
wågen att vb[1] **vara** igen, bli full av var
wåglainggd -ę (-n) -er **våglängd**, se ex.
wågplan -eð (-ę) = **vågplan**
wågrett **vågrät**
wågspil -eð (-į) = **vågspel**, se ex.
wågun **vågig**
wåka vb[1] ha **kväljningar**, må illa, känna äckel, ex. se **kräkas** || *wåk i sig* pina el. tvinga i sig ngt äckligt
wåken var. av *wåkend*
wåkend **illamående**, **kräkfärdig**, **äcklad** || *wårå wåkend* äv ha kväljningar, vilja kräkas
wåkå wäkär – wäkäð – wåkåð **vaka** || *wåkå in* vaka in
wåla vb[1] : *wål nið* **vräka** ned (om snö); *wål og snaja* **snöa** häftigt el. ymnigt
wålbuð -ę (-n) -er **skräpbod**
wåld -eð (-ę) **våld** || *min wåld* med våld
wålddjäst vb[1] **våldgästa**
wåldsam **våldsam**
wåldtekt -ę (-n) -er **våldtäkt**
wåldtågå -tar -tuog -taið **våldta**
wåler pl, b.f. *wålär* (dat *wålum*) **bråte**, **skräp**
wålna f[3] **starr**, starrgräs, i sht flaskstarr
wålnað [wå`lnað] *-n (-im) -ir* **vålnad**
wålstakk -stattjin (-stattjem) -stakker **skräphög**, hög med bråte
wålstjul -eð (-ę) = skräpskjul, **skräpbod**
wålun **bråtig**, **skräpig** || *wålut* fullt med bråte, skräpigt
wåningg [wå`nįŋg] f[3] **våning**
wår pron **var** || *wår senn* **var** sin, se ex.; *wår sig* **var** för sig. Jfr *wår'n*
wår s *-ę (-n) -er* **vår**, se ex. || *að wårn* till våren; *dar wårę ir (war)* under våren, ex. se i **synnerhet**; *framter að wårn* framåt våren; *i wår* i vår; *i wåres* i våras, förliden vår; *um wårę* på våren; *um wårär* på (om) vårarna; *werr wår* varje vår
wårais -n (-em) -er **våris**
wårakningg [wå`r-aknįŋŋg] f[3] **vårbruk**
wåras wåres – wåres – wåras **våras**
wårbljomm -in (-am) -er, äv *-ą* f[1] **vårblomma**
wårbljomster -streð (-strę) = **vårblomster**
wårbruk -brutjeð (-brutję) **vårbruk**
wård -ę (-n) **vård**
wårda vb[1] **vårda**
wårdag -da'n (-daem) -daer, pl ofta: *-dågå* **vårdag**
wårdagiemn -ą f[1] **vårdagjämning**
wårdagiemningg f[3] **vårdagjämning**
wårdiem -eð (-ę) = **vårdhem**, se ex.
wårdier var. av *wår'ndier* || *i wårdier endam* i vardera änden
wårdpakiet -eð (-ę) = **vårdpaket**
wårdsentral -n (-em) -er **vårdcentral**, se ex.
wårelsningg [wå`r-elsnįŋŋg] f[3] **vårhälsning**
wårfluoð -ę (-n) -er **vårflod**
wårfugel [wå`-fuge·l] *-n (-fuglem) -fugler* **vårfågel**
wårkantn (-kantem) **vårkanten** || *framǫ wårkantn* frampå vårkanten
wårkweld -n (-em) -er **vårkväll** || *um wårkweldą* på (om) vårkvällarna
wårlaikt **vårlikt**
wårlin **vårlig**
wårlok -lotjin (-lotjem) -loker **vårlök**
wårlupt -ę (-n) **vårluft**
wårmonað [wå`-mǫnað] *-n (-im) -ir* **vårmånad**
wår'n [wå`(r)'n] var. av *wer'n*
wårndier [wå`r'ndier] **vardera**
wårraingen -raingneð (-raingnę) = **vårregn**
wårsaiðą f[1] **vårsidan** || *framǫ wårsaiðų* o. *framǫ wårsaiðun* frampå vårsidan
wårsaungg -saundjin (-saundjem) -saungger **vårsång**
wårsteð vb[1] **vårstäda**
wårsteðningg f[3] **vårstädning**
wårsuol -ę (-n) -er **vårsol**
wårså'dd -ę (-n), (äv m: *-n (-em)*) **vårsådd**
wårta mer sv var. av *warta*
wårtekken -tekkneð (-tekknę) = **vårtecken**
wårtermin = *(-em) -er* **vårtermin**
wårtið -ę (-n) vårtid || *frami wårtiðn* frampå vårkanten
wårtjenslur f[1] **vårkänslor**
wårwais -ą f[1] vårvisa, **vårsång**
wårweðer [wå`(r)-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* **vårväder**
wårwerm -in (-am) **vårvärme**
wårwind -n (-em) -er **vårvind**
wårwitter -n (-wittrem) -wittrer **vårvinter** || *um wårwittern* på vårvintern
wårå s i uttr *tag et wårå* ta till **vara**, tillvarata(ga)
[1]*wårå* vb *ir – war* [189] *– werið* (lokalt *weðe*), uppmaningsf *wari,* pl: *warum* [wa"rụm], ex. se [2]**låta**, *warið* [wa"rið]; konjunktiv *wäre*; inf ofta *war* frfr betonad fraskomponent (se nedan); stundom *wår* [wå"(r)] i sht i bet. 'vistas' **vara**; **vistas**; **existera**, **finnas**, se ex.; **ligga**, se ex., vara **belägen**; **förekomma** || *eð ar werið og ferið*

[189] *ir* o. *war* kan i vissa emfatiska konstruktioner uttalas med grav accent. Se ex. *(ja), war eð int.*

ung. det är förbi (eg. 'det har varit o. farit'); *war að* lida av, se ex., vara ansatt av; *wårå að noger* vara till nytta, vara ngt att ha; *war attri* + ack (äv dat) komma emot, komma åt, se ex., nudda, vidröra, stöta till; *war aut eter* + dat vara ute efter; *war aut fer* + dat råka ut för; *wårå aut ǫ* vara ute o. roa sig; *war aut og go* vara ute och gå, promenera, ex. se **promenera**; *(ja) war eð int* (ofta [wa`r]) (ja) var det inte underligt; *war etter* + dat hämta, se ex.; *war framme* se **framme**; *war firi* vara i vägen; *war för* + dat vara utsatt för, vara drabbad av; vara obehagligt berörd av; *wari so frek* var så snäll; *wari so guoð!* var så god!, varsågod!; *wikų so war* förra veckan; *war min* vara med, delta; *war min um* vara med om; uppleva; *war ǫ* vara på, se ex.; *wårå redd um* vara rädd om, värna; *war til* finnas till, existera, leva, vara i livet; *war wið* stå fast vid; *war åv* vara iväg; *war åv min* + dat vara av med, vara kvitt. Se äv *warend*

[2]*wårå* vb *wärär – wäräð – wåråð* **vara**, **pågå**, **räcka**, ex. se [2]**vara**

wåråk [wå`r-åk] *-åk -uok -ätjeð* bedriva **vårbruk**, hålla på med **vårbruket**

wåslin [wå`hlịn] **omfångsrik**, **kraftig** (stor o. omfångsrik); **stor** o. **klumpig**, **otymplig**; snuskig

wåså s *-n* ack o. yngre grundf av *wasi*

wåså vb *wäsär – wäsäð – wåsåð* **vimla**, **myllra**; **rassla** svagt, se ex., **prassla**, knastra

wåt n: *wå'tt* **våt**, **blöt**, ex. se **luta** nedför

wåta -ð (wåtą) **väta**, se ex., blöta; **nederbörd**; **dryckjom**, spritdryck(er)

wåtaktut i uttr *noð wåtaktut* **dryckjom** (skämts, eg. 'ngt våtaktigt')

wåtbalans -n (-em) **vätskebalans**

wåtmark -martję (-martjin) -marker **våtmark**

wåtsnaj -snair -sni'dd -snieð [-snjëð] falla **blötsnö**, vara **snöglopp**

wåtsniụo -'nn (-'mm) **blötsnö**; fallande blötsnö, **snöglopp**

wåtwarur [wå`t-waru·r] våtvaror; **dryckjom**, **alkoholhaltiga** drycker

wåtweðer [wå`t-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* fuktig **väderlek**

wäa var. av *wäja*

wäbel -n (wäblem) wäbler **väbel**

wäger vb[1] **vägra**, se ex.

wäja wäjer – wäjde – wäjt **väja**

wäjpa vb[1] **vejpa**

wäk var. av *wek* (Lev.)

wäla vb[1] **gasta**, **skrika**; **gråta** högljutt, **tjuta**; **bräka** högljutt || *wäl end autyr* skrika för full hals, skrika rakt ut, skrika i högan sky; *wäl og graina* stortjuta

wälan oböjl **tjutande**, **skrikande**, gastande, skrik

wä'n [wä``n] **försynt**, **tillbakadragen**

wäpnað **väpnad**

wärd adj var. av *werd*

[1]*wärd* s *-ę (-n) -er* **värld** || *atter wärdn* bakåt i tiden; *atter wärdn nossn* en gång i världen (för länge sedan); *attǫter wärdn* förr i världen; *brotti wärdn (nogär)* ute i världen (någonstans); *framter wärdn* i framtiden, framöver (i fortsättningen), se ex.; *för i wärdn* förr i världen; *i oll wärd* i alla tider, i evärdliga tider; *int åv iss wärdn* inte av denna värld(en); *kum jųot i wärdę* komma till världen; *launggt atter wärdn* långt tillbaka i tiden; *launggt attri wärdn* för mkt länge sedan, långt tillbaka i tiden; *launggt etbaker i wärdn* långt tillbaka i tiden; *older i wärdn* aldrig någonsin

[2]*wärd* s *-n (-em) -er* **värd**

wärdefull var. av *werdefull*

wärdfuok -fuotjeð (-fuotję) = **värdfolk**

wärdigiet var. av *werdugiet*

wärdinna f[1] **värdinna**

wärdir, wärdira var. av *werdir*

wärdiringg var. av *werdiringg*

wärdsbikant **världsbekant**

wärdsdiel -n (-em) -er **världsdel**

wärdskrig [wä´rds-krig] o. [wä`rds-krig] oböjt, el. *-krigeð* äv *-krieð (-krię)* = **världskrig** || *i fuost wärdskrig* i första världskriget; *mes oðer wärdskrig* (äv *-krigeð, -krieð*) *war* under andra världskriget

wärdslin **världslig**

wärdsmịester -n (-am) -er **världsmästare**

wärdsmịesterskap -eð (-i) = **världsmästerskap**

wärdsrekord var. av *wärdsrikord*

wärdsrekård var. av *wärdsrikord*

wärdsrikord -eð (-ę) = **världsrekord**

wärdswan **världsvan**

wärdsärr -n (-am) -er **världshärskare**

wäre **vore**, konjunktiv av [1]*wårå*, ex. se **dum**, **öppen**

wärn [wärn] s *-eð (-ę)* = **värn**; tak över huvudet

wär'n [wä`(r)'n] vb[1] **värna**

wärna var. av *wär'n*

Wärner **Verner**

wärnlos **värnlös**, **skyddslös**

wärnplikt -ę (-n), äv m: *-n (-em)* **värnplikt**

wärnpliktun **värnpliktig**

Wärär [wä"rär] oböjl **Vår Herre**

wärärender [wä"rär-ęnnder] pl, b.f. *-endär*

(dat *-andum*) fläckigt **nyckelblomster**, Jungfru Marie nycklar
Wärärr [wä"rärr] var. av *Wärär*
wäska [wä`ska] f¹ **väska**, ex. se **hål, älvdalsdräkt**
¹*wäsn* [wä´s'n] *-eð (-ę)* = **väsen**, **oväsen**; **rabalder**, se ex., **uppståndelse**
²*wäsn -eð (-ę)* = **väsen**, varelse || *(int iett) livendes wäsn* (inte ett) levande väsen
wäsnas wäsnes – wäsnes – wäsnas **väsnas**, **stimma**, föra **oväsen**
wäsnun **bråkig** (som väsnas), **stimmig**
wäta s f¹ **väta**; **vätska**
wäta vb *wäter – wä'tte – wä't* **väta** || *wät nið (sig)* blöta ned (sig); *wät ǫ* vattna; fukta
wäter(a) – wätest var. av *wätär(a) – wätäst,* se ex.
wätska f¹ **vätska**
wätär(a) [wä"tär(a)] – *wätäst* [wä"täst] **duktigare** – **duktigast**
wą̈tta se *wętta*
wöla wöler – wölde – wölt **lyda**; **respektera**; **våga**, **drista sig** || *int wöla* äv dra sig för att; *wöl sig* bry sig (om), se ex.; ta hänsyn till; täckas, ha godheten att, se ex.; våga, se ex.
wördnað [wö`rdnað] *-n (-im)* **vördnad**
wört -n (-em) **vört**

X

x [ekks] *x:eð (x:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **x**

Y

y y:eð (y:ę) =, äv oböjl m bokstaven **y**
yasint -n (-em) -er **hyacint**
yasintlok -lotjin (-lotjem) -loker **hyacintlök**
ybbel [y´bbel], äv [y`bbel] *ybbleð (ybblę)* = **hybble**, **ruckel**
yddje -ð (yddję) = **hygge**
yddjelin **hygglig**
yddjesbrenningg f³ **hyggesbränning**
ydralisk se *ydraulisk*
ydraulisk [ydrau´lisk] o. [ydra´lisk] **hydraulisk**
yiena f¹ **hyena**
yfsa vb¹ **hyfsa** || *yfs til* hyfsa till; *yfs åv* putsa av
yfsað **hyfsad**
ygel [y"gel] s *yglą* f¹ **ögla**
ygel [y"gel] vb¹ var. av *yglas*
ygelkruok [y"gel-kruok] *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* **märla**
yggesbrenningg mer sv var. av *yddjesbrenningg*
ygglin var. av *yddjelin*
ygiien [ygiię´n] = *(-em)* **hygien**
ygiienisk **hygienisk**
yglas [y"glas] *ygles – ygles – yglas* **glo**
ykkel vb¹ **hyckla**
ykkler -n (-am) -er **hycklare**
yksn [y`kks'n] (f åld *yksę*) **brunstig**
yksntjyr -ę (-n) -tjyner **brunstig ko**
yla vb¹ **yla**; **hoa** (om berguv)
ylla vb¹ **hylla**
yllningg f³ **hyllning**
ylsa f¹ **hylsa**
ympa vb¹ **ympa**, **vaccinera**
ympningg f³ **ympning**, **vaccinering**
ymsa vb¹ **turas** om
ymsas var. av *ymsa*
ymser n: *ymsę* o. *ymsų* **allehanda**, se ex.; **skiftande**, **olika**, se ex.; **varierande**, **diverse**, ex. se **olika** || *frǫ ymsum oldum* från olika håll; *noð ymsę* lite av varje, se ex., ett och annat; *yms dieler* allt möjligt; *yms gräjur* diverse grejer; *yms wea* åt alla möjliga håll; *ymsę* allt möjligt, lite av varje, ett och annat; *åv ymsum slagum* av allehanda slag, av olika slag, av varierande slag
ymslund på **olika sätt**, på olika **vis**, än **si** än så, **skiftande**, se ex.; **si** och så
ymsstas var. av *ymssta'ss*
ymssta'ss på **olika håll**, **här** och var || *liteð ymsta'ss* lite varstans
ynda f¹ **hynda**
yndja yndjer – ynggde – ynggt **yngla**, få ungar || *yndj åv sig* yngla av sig, föröka sig
yngen sig að vb¹ **ty sig** till
ynggel [ɣ´ŋŋgel] s *ynggleð (yngglę)* = **yngel**
ynggel [ɣ`ŋŋgel] vb¹ **yngla** || *ynggel åv sig* yngla av sig
yngger(a) [ɣ`ŋŋger(a)] – *ynggest* [ɣ`ŋŋgest] **yngre – yngst**
ynggling -lindjin (-lindjem) -lingger **yngling**
ynggst [ɣŋŋ(g)st] var. av *ynggest*
yngn lokal var. av *ynn*
ynkeduom var. av *yntjeduom*
ynkelduom var. av *yntjeduom*
ynklin mer sv var. av *yntjelin*
ynn -ę (=) -er **orrhöna**
yntjeduom -in (-em) **ynkedom**
yntjelin **ynklig**, **ömklig**
ypnos -n (-em) **hypnos**
ypnǫs var. av *ypnos*
ypnotisira vb¹ **hypnotisera**
ypnotisör -n (-em) -er **hypnotisör**
ypnutisör lokal var. av *ypnotisör*
ypnås var. av *ypnos*
yppa vb¹ (+dat) **yppa**, se ex.
yppen adj n: *yppeð,* pl: *yppner* **öppen**, se ex. || *yppeð aus* öppet hus; *yppeð spuor* öppet spår
yppen vb¹ (+dat) **öppna** || *yppen sig* öppna sig

yppenspis -n (-em) -er **öppen spis** ||
upi yppenspisem i öppna spisen
ypperlin **ypperlig**
yppningg f3 **öppning**
yppnuos var. av *ypnos*
yppnụos var. av *ypnos*
ypsað mindre vanl var. av *yfsað*
yr prep + dat **ur**, ex. se **ryka**; från
yra s f1 **hyra**
yra vb *yrer – yrde – yrt* **hyra** || *yr aut* hyra ut;
yr in (sig) hyra in (sig)
yrbienað [y̲´-bi̯enað] **urbenad**
yrbliekt [y̲´-bli̯ekt] **urblekt**
yrdraið se *yrdraiðn*
yrdraiðn [y̲´-draĭ'n] n: *-draið,* pl: *-drai'nner* urdragen, **utdragen**
yresaus -að (-ą) = **hyreshus**
yresdjäst -n (-em) -er **hyresgäst**
yresfuok -fuotjeð (-fuotję) = **hyresgäster**
yreslägeniet f4 **hyreslägenhet**
yrfikst [y̲´-fikkst] **utfiskad**
yrgrevin [y̲´-grevi̯·n] n: *-grevið,* pl: *-grevner* **urgrävd**
yrgåmål [y̲`(r)-gǫmå·l] pl: *-gambler* **urgammal**, **uråldrig**
yrietin [y̲´r-ietį·n] n: *-ietið,* pl: *-ietner* **uppäten**
yrklipp [y̲´(r)-klipp] o. [y"-klipp] *-eð (-ę)* = **urklipp**
yrklippsbuok [y"klips-bu̲ok] *-buotję (-buotjin) -byöker* **urklippsbok**
yrkt till **vardags** || *boð yrkt og ielit* **helg** och söcken, såväl **vardag** som helgdag
yrlåkåð [y̲´-låkå·ð] **urlakad**, **urvattnad**
yrmerkt [y̲´-merrkt] o. [y"-merrkt] **karakteristisk**, **utmärkande**, **speciell**, se ex., **typisk**, se ex., **särpräglad**, **säregen**, **märklig**; **unik**, ensam i sitt slag
yrolkað [y̲´r-ollkað] **urholkad**
Yron [y"rǫn] **Göran**
yrrgåmål var. av *yrgåmål*
yrrmerkt var. av *yrmerkt*
yrrät var. av *yrät*
yrskuorin [y̲´-skuorį·n] n: *-skuorið,* pl: *-skuorner* urskuren, **utskuren**
yrtaið se *yrtaiðn*
yrtaiðn [y̲´-taĭ'n] n: *yrtaið,* pl: *yrtai'nner* **urtagen**; vid storskiftet **undantagen** för samfällt bruk, **samfälld**
yrtje -ð (yrtję) = **yrke**; **ämne**, **virke**
yrtjesmann = *(-em) -menner* **yrkesman**
yrtwaið se *yrtwaiðn*
yrtwaiðn [y̲´-twaĭ'n] n: *yrtwaið,* pl: *yrtwai'nner* **urtvättad**
yrvel s *-n (yrvlam) yrvler* **virvel**; **örfil**
yrvel vb1 i uttr *yrvel til að nogum* ge ngn en **örfil**
yrwattnað [y̲´(r)-wattnað] **urvattnad**
yråk -ą f1 **mötesplats**, **parkeringsficka** ||
yråkur spår som leder bort från vägen
yrät -eð (-ę) **hö** som hästen ratat (o. som gavs åt korna)
ysta vb1 **ysta**
ystas ystes – ystes – ystas **ysta** sig, **löpna**
yste -ð (ystę) **yste**
ysterisk **hysterisk**
ystningg f3 **ystning**
yta f1 **yta**
ytt -n (-em) -er **hytt**
ytter vb1 **yttra** || *ytter sig* yttra sig
ytterklauter **ytterkläder**
ytterwegg -weddję (-weddjin) -wegger **yttervägg**
yttringg f3 **yttring**
yvel s var. av *yvyl*
yvel [y"vel] vb1 **hyvla** || *yvel til* hyvla till;
yvel åv hyvla av
yvelbaink [y"vel-bąĭŋk] *-baintjin (-baintjem) -bainker* **hyvelbänk**
yvelienn [y"vel-i̯enn] *-eð (-ę)* = **hyveljärn**, **eggjärn** i hyvel
yvelmasin [y"vel-masi̯n] = *(-em) -er* **hyvelmaskin**
yvelokk [y"vel-okk] *-ottjin (-okkam) -okker* **hyvelspån**
yvst [y̲vst] **överst**, ex. se **hylla** || *i yvst endam* äv längst upp(e), högst upp(e). Se äv *yvstn*
yvstn [y̲`vst'n] *(yvstam)* det översta; **chefen**; **översten**
yvstprest [y̲`vst-presst] *-n (-em) -er* **överstepräst**
yvyl [y"vyl] *-n (yvlem) yvler* **hyvel**
yvylbaink var. av *yvelbaink*
yvyr [y"vyr] + ack (vid riktning o. i vissa tidsuttryck), dat (vid befintlighet o. ofta i abstrakt bet.) **över**; **via**; **om** || *bitjymmer sig yvyr* + dat bekymra sig för; *glað yvyr noger* glad över (för) ngt; *knupå yvyr noger* pyssla med ngt; *kritisk yvyr* + dat kritisk mot; *kwart yvyr fem* kvart över fem; *yvyr da'n* över dagen
yvyrað [y"vyrað] adv **över** || *fǫ yvyrað noð* få ngt över; *werd yvyrað* bli över, bli kvar
yvyrand [y"vyr-ąnnd] i uttr *tag yvyrand* ta **överhand**
yvyranstraindj [y"vyr-ąnstrąĭndź] *-straindjer -strainggd -strainggt* överanstränga ||
yvyranstraindj sig överanstränga sig;
yvyranstrainggd överansträngd
yvyrarbiet [y"vyr-arbi̯et] vb1 **överarbeta**, krångla till
yvyrarm [y"vyr-arrm] *-in (-em) -er* **överarm**

yvyrbigåvað [y"vy-bigåvað] **överbegåvad**
yvyrblikk [y"vy-blikk] *-blittjin (-blittjem)* **överblick**
yvyrbuoð [y"vy-buoð] = *(-į,* äv *-ę)* = **överbud**
yvyrdiel [y"vy-diel] *-n (-em) -er* **överdel**; **blus** (i älvdalsdräkten)
yvyrdjivin [y"vy-dźivį·n] n: *-djivið,* pl: *-djivner* **övergiven**
yvyrdjyö'dd [y"vy-dźyödd] **övergödd**
yvyrdjävå [y"vy-dźävå·] *-djäv -gav -djivið* **överge**
yvyrdrag [y"vy-drag] *-draeð (-draę)* = **överdrag**
yvyrdragskläðer [y"vydrags-kläðer] **överdragskläder**
yvyrdraiv [y"vy-draĭv] *-draiv -driev -drivið* **överdriva**
yvyrdrivin [y"vy-drivį·n] **överdriven**
yvyrdukter [y"vy-dukkter] *-n (-am) -er* **överläkare**
yvyrflytt var. av *flytt yvyr*
yvyrflyöð [y"vy-flyöð] = *(-ę)* **överflöd**
yvyrflyöðun [y"vy-flyöðųn] **överflödig**
yvyrfoll [y"vy-foll] *-foll -fjäll -felleð* **överfalla**
yvyrfull [y"vy-full] **överfull**
yvyrfyörd [y"vy-fyörd] **överförd**
yvyrfyöringg [y"vy-fyörįŋŋg] f³ **överföring**
yvyrgaungg [y"vy-gąuŋg] *-gaundjin (-gaundjem) -gaungger* **övergång**
yvyrgaunggsstell mer sv var. av *yvyrgaunggstell*
yvyrgaunggstell [y"vygąuŋ(g)-stell] *-eð (-ę)* = **övergångsställe**
yvyrgo [y"vy-go] *-gor -djikk -gaið* **övergå**
yvyrgripend [y"vy-gripęnd] **övergripande**
yvyriens **överens** || *kum yvyriens* komma överens
yvyriet [y"vyriet] f⁴ **överhet**, ex. se **respektera**
yvyrkant [y"vy-kąnnt] *-n (-em)* **överkant**
yvyrkast [y"vy-kasst] *-eð (-ę)* = **överkast**
yvyrklågå [y"vy-klågå·] *-klägär -klägäð -klågåð* **överklaga**
yvyrkrupp [y"vy-krupp] *-in (-em) -er* **överkropp**
yvyrkumlin [y"vy-kųmlį·n] **överkomlig**
yvyrkuss [y"vy-kuss] *-n (-em)* **överkurs**
yvyrleðer [y"vy-leðe·r] *-leðreð (-leðrę)* **ovanläder**
yvyrleggningg [y"vy-leg(g)nįŋŋg] f³ **överläggning**
yvyrlemmen [y"vy-lęmmęn] vb¹ **överlämna**
yvyrlepp [y"vy-lepp] *-in (-em) -er* **överläpp**
yvyrlivå [y"vy-livå·] *-liv -livd -livåð* **överleva**
yvyrlykklin [y"vy-lykklįn] **överlycklig**
yvyrlåt [y"vy-låt] *-låt -lit -läteð* **överlåta**, se ex.
yvyrlägsn [y"vy-lägs'n] n: *-lägseð* **överlägsen**
yvyrläker [y"vy-läker] *-n (-am) -er* **överläkare**
yvyrlärer [y"vy-lärer] *-n (-am) -er* **överlärare**
yvyrmuognað [y"vy-muognað] **övermogen**
yvyrmuolið [y"vy-muoli·ð] **igenmulet**
yvyrnatt [y"vy-natt] vb¹ **övernatta**
yvyrnattningg [y"vy-nat(t)nįŋŋg] f³ **övernattning**
yvyrnaturlin [y"vy-natų(r)lįn] **övernaturlig**
yvyrollt [yvyro´llt] **överallt**
yvyrrask [y"vy-rassk] vb¹ **överraska** || *yvyrraskað* överraskad
yvyrraskend [y"vy-rasskęnd] **överraskande**
yvyrraskningg [y"vy-rasknįŋŋg] f³ **överraskning**
yvyrrieð [y"vy-rieð] *-eð (-ę)* = **överrede**
yvyrrukk [y"vy-rukk] *-ruttjin (-ruttjem) -rukker* **överrock**
yvyrröst [y"vy-rösst] vb¹ **överrösta**
yvyrsaið [y"vy-saĭð] *-ą* f¹ **översida**
yvyrsett [y"vy-sett] *-set -sett -sett* **översätta** || *yvyrsett að dalskun* o. *yvyrsett daiti dalskų* översätta till älvdalska
yvyrsettan [y"vy-settąn] s oböjl **översättande**, översättningsverksamhet
yvyrsetter [y"vy-setter] *-n (-am) -er* **översättare**
yvyrsettningg [y"vy-set(t)nįŋŋg] f³ **översättning**, ex. se **klämma** fram
yvyrsettninggsyövningg [y"vysetnįŋ(g)s-yövnįŋ(ŋ)g] f³ **översättningsövning**
yvyrsikt [y"vy-sikkt] *-ę (-n) -er* **översikt**
yvyrsitter [y"vy-sitter] *-n (-am) -er* **översittare**
yvyrsjǫ [y"vy-sĭǫ] *-sir -såg -si't* **överse**
yvyrskott [y"vy-skott] *-eð (-ę)* = **överskott**
yvyrskript [y"vy-skrippt] *-ę (-n) -er* **överskrift**
yvyrskådlin [y"vy-skållįn] o. [y"vy-skådlįn] **överskådlig**
yvyrslaf [y"vy-hlaf] *-in (-em) -er* **överslaf**
yvyrsnieð se *yvyrsni'n*
yvyrsni'n [y"vy-snį'n] n: *-snieð,* pl: *-sni'dder,* äv *-sni'nner* o. *-snigder* **översnöad**
yvyrspilåð [y"vy-spilå·ð] **överspelad**
yvyrstökað [y"vy-stökað] **överstökad**
yvyrswemm [y"vy-swęmm] vb¹ **översvämma**
yvyrswemmningg [y"vy-swęm(m)nįŋŋg] f³ **översvämning**
yvyrsynt [y"vy-synt] **översynt**
yvyrtag [y"vy-tag] *-taeð (-taę)* **övertag**
yvyrtekkt [y"vy-tekkt] **övertäckt**
yvyrtið [y"vy-tið] *-ę (-n) -er* **övertid**
yvyrtjenslun [y"vy-tśęnnhlųn] **överkänslig**
yvyrtolk [y"vy-tollk] vb¹ **övertolka**
yvyrtreff [y"vy-treff] vb¹ **överträffa**
yvyrtrumf [y"vy-trųmmf] vb¹ **övertrumfa**
yvyrträðels [y"vy-träðels] *-ę (-n) -er,*

äv m: *-n (-em) -er* **överträdelse**
yvyrtyðlin [y"vy-tyllįn] **övertydlig**
yvyrtyg [y"vy-tyg] vb¹ **övertyga** ||
yvyrtygað övertygad
yvyrtygend [y"vy-tygęnd] **övertygande**
yvyrtågå [y"vy-tågå·] *-tar -tuog -taið* **överta**; komma över, övervinna
yvyrtålå [y"vy-tålå·] *-tälär -täläð -tålåð* **övertala**
yvyruopað [y"vyr-uopað] **överhopad**
yvyrweksn [y"vy-wekks'n] n: *-wekseð,* pl: *-weksner* **överväxt**
yvyrwekst var. av *yvyrweksn*
yvyrwikt [y"vy-wikkt] *-ę (-n)* **övervikt**
yvyrwiktun [y"vy-wikktųn] **överviktig**
yvyrwitter [y"vy-witter] vb¹ **övervintra**
yvyrwåningg [y"vy-wånįŋg] f³ **övervåning**
yvyrätjin [y"vyr-ätśįn] n: *-ätjeð,* pl: *-äkner* **överkörd**
yö-diftaungg (-aundjem) -aungger **diftong**(en) *yö*
yöður [yö"ður] *-n (-em) -er* avlång **utväxt** (sårvalk) på trädstam
yöger **höger**, ex. se **hebreiska** || *að yöger* till höger
yögerarm -in (-em) -er **högerarm**
yögerbresteð (-brestę) **högra bröstet**
yögerent **högerhänt**
yögererdę (-erdn) **högra axeln**
yögerfuot -n (-em) -er **högerben**, ex. se **svullna**
yögerkni'tt (-kninę) högerknät, **högra** knät, **höger** knä
yögermyörm -in (-em) -er högerhöft, **högra** höften, höger höft, ex. se **undra** på
yögernevi [yö`ge-nevi·] *-n (-nevåm) -nevir* **högerhand**
yögernevå -n ack o. yngre grundf av *yögernevi*
yögerogað (-ogą) **högra** ögat
yögerparti -eð (-ę) -er, el. oböjt **högerparti**
yögersaið -ą f¹ **högersida**, se ex.
yögerskuo -'nn (-'mm) -ner **högersko**
yögerwarv -eð (-ę) = **högervarv**
yögerärað (-ärą) **högra** örat, ex. se **höger**
yögeröftę (-öftn) **högra** höften
yölder [yö´llder] s *yöldreð (yöldrę)* **joller**
yölder [yö`llder] vb¹ **jollra**
yöll -n (-em) -er **vall**, uppröjd plats i skog
yölltauv -ę (-in) -er hög **grästuva**
yöna f¹ **höna**
yöns -eð (-ę) = **höns**, ex. se **stänga** 3
yönsaus -að (-ą) =, äv *-eð (-ę)* = **hönshus**
yönsegg -eddjeð (-eddję) = **hönsägg**
yönsfugel [yö`nns-fuge·l], äv [yö`nns-fugel] *-n (-fuglem) -fugler* **hönsfågel**
yönsgard -n (-em) -er **hönsgård**
yönska var. av *yönstja*
yönskan s oböjl, ss pl anv *yönskningger* **önskan**
yönskningg f³ **önskning**, **önskemål**
yönsnęt -eð (-į) = **hönsnät**
yönsok -otjin (-otjem) -oker **duvhök**
yönstja yönstjer – yönkste – yönkst **önska**, se ex.
yönstjningg var. av *yönskningg*
yönstjprugramm -eð (-ę) = **önskeprogram**
yöpa yöper – yöpte – yöpt **ropa**, **skrika**; **gala**, ex. se **granngård**, **gök** || *yöp að sig* kalla till sig, kalla på, ropa till sig, ropa på; *yöp atter* ropa tillbaka, kalla tillbaka; *yöp aut* ropa ut; *yöp end autyr* skrika rakt ut; *yöp i* höja rösten; *yöp ikopp min nogum* (ung.) försöka överrösta ngn (eg. 'skrika ikapp med ngn'); *yöp in* ropa in; *yöp ǫ* ropa på; *yöp til* ropa till, utropa
yöpan s oböjl **ropande**, **skrikande**, skrik
yörmin lokal var. av *yörum*
yörrtauv var. av *yölltauv*
yörum **yr** (i huvudet), se ex., **snurrig**
yörumað (yörumą) **yrheten** (eg. 'det yra')
yörumiet f⁴ **yrhet**
yörumin lokal var. av *yörum*
yörumsklin som lätt blir **yr**, **yr** av sig
yörumskoll i uttr *åvå yörumskollan* vara **yr** i huvudet
yöt med sms Evbgsmål för *jųot*
yötja f¹ **eka**; (gråspråk: 'ångbåt')
yötǫ Evbgsmål för *jųotǫ*
yö'tter Evbgsmål för *jųo'tter*
yötunað Evbgsmål för *jųotonað*
yötuni Evbgsmål för *jųotoni*
yöva s f¹ **halva**, se ex.
yöva vb¹ **öva** || *yöv sig* öva sig
yöv til yöver til – yövd til – yövt til ha (ngt) på **känn**, **ana**; **höfta** till ||
yöver du sę int til eð! pyttsan!
yövlin **hövlig**, **artig**
yövningg f³ **övning**

Z

z [se"tå] oböjl (?) bokstaven **z**

Å

¹*å å:eð (å:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **å**; (stundom) bokstaven **h**
²*å -nę (-'nn) -er* **å** (vattendraget), ex. se **nedför**
ą̊ ord på *ą̊* återfinns under *ǫ*
åbäk sig [å"bäk sig] vb¹ **åbäka sig**
åbäkun [å"bäkųn] mer sv var. av *ųobäkun*
åbätj [å"bätś] *-eð (-ę)* = **åbäke**
åbög [å"-bög] *åbö'n (åböem) åböger* utbuktning på å med smal förbindelse med densamma, **eda**

åðer åðrę (åðern) åðrer, pl äv *åðrur* **åder**
åðerbråk -bråtjeð (-bråtję) = **åderbrock**
åðerfekalkað **åderförkalkad**
åðerkall -n (-em) -er **åderlåtningsschema** (bild på en människa som visar var man ska slå åder mot olika sjukdomar); åderlåtare
åðerlåt -låt -lit -läteð **åderlåta**
åðerslå -slår -sluo -slaið slå **åder**, **åderlåta**, se ex.
åft se *åpt*
åger, b.f. *ågur* Åsenmål för *ogur,* se *oga*
ågå -n ack o. yngre grundf av *agi*
Ågąsbljåmm -en (-am) -er **majviva** (Åsenmål)
åj! var. av *oj!*
åj sig var. av *oj sig*
åk åtjeð (åtję) = **åk**, se ex.
åka åk – uok – ätjeð (+dat) **köra**, se ex.; **forsla**, **frakta**, **skjutsa**; **åka**, **färdas**; **åska** || *åk aut* köra ut, forsla ut; *åk bil* köra bil; *åk fast* åka fast; *åk febi* köra förbi; *åk fram* köra fram; *åk i bend* köra fast; *åk iem* köra hem, forsla hem, ex. se **vinterföre**; *åk ijel (sig)* köra ihjäl (sig); *åk in* köra in, se ex.; *åk ijuop* frakta ihop, frakta samman, köra ihop; *åk iweg* köra iväg (ngt), forsla iväg; *åk min* + dat köra med, hunsa; *åk nið* åka ned, slinka ned; *åk ǫ* köra på; slå ned, se ex.; åka på (drabbas av); *åk ǫ rovin* åka på ändan, nöjesåka; *åk runt* köra runt; *åk sund* köra sönder, ex. se **sele**; *åk um* köra om; *åk umringg* köra omkull, åka omkull, se ex.; *åk undǫ* köra bort, frakta bort; *åk upp* köra upp, forsla upp; *åk yvyr* köra över; *åk åv* köra av, köra sönder; köra iväg (ngt), forsla iväg
Åką **Håkan**
åkan s oböjl **körande**
[1]*åker* [å`ker] *-n (-am) -er* **åkare**
[2]*åker* [å´ker] *-n (åkrem) åkrer* **åker**
åkerbruk -brutjeð (-brutję) **åkerbruk**
åkerbu -bu'tt (-bunę) = **gråbo**
åkergras -eð (-į) **kvickrot**
åkeri -eð (-ę) -er, el. oböjt **åkeri**
åkerjuord -ę (-n) -er **åkerjord**
åkerlapp -in (-em) -er **åkerlapp**, **åkerteg**
åkermark -martję (-martjin) -marker **åkermark**
åkerrien -ę (-rję'n) -riener åkerren (fr sv)
åkgrasklipper -n (-am) -er **åkgräsklippare**
åkklipper -n (-am) -er **åkgräsklippare**
åkningg var. av *akningg*
åksiuok **åksjuk**
åksliði [å`k-hliði·] *-n (-sliðåm) -sliðir* **släde** för persontransport; släde för arbetskörning
åksliðå -n ack o. yngre grundf av *åksliði*
åktrill -ą f[l] hästdragen fyrhjulig fjädrad **vagn** för persontransport
[1]*åkå* s äldre grundf t. *aku*
[2]*åkå* s *-n* ack o. yngre grundf av *atji*
åkå vb *äkär – äkäð – åkåð* **haka** || *åkå fast sig* haka sig fast; *åkå i* haka i; *eð äkär i* äv när det ”kopplar” o. man förstår; *åkå ijuop* haka ihop; *åkå ijuop min* äv förknippa med; *åkå ǫ* haka på; *åkå (sig) fast* haka (sig) fast; *åkå upp (sig)* haka upp (sig); *åkå åv* haka av
åkåparenties [å"kå-parętiies] *-n (-em) -er* **hakparentes**
[1]*ål -n (-em) -er* **ål**
[2]*ål* var. av [2]*årder*
åla vb[1] **åla**, **ringla**, **kräla** || *ål sig* åla sig, åla
[1]*ålder* [å´lder] *åldrę (åldern) åldrer* **al**
[2]*ålder* [å´llder] var. av [2]*older*
ålderbrumi [å`lde-brụmi·] *-n (-brumåm) -brumir* **alhänge**, hänge på al
ålderbrumå -n ack o. yngre grundf av *ålderbrumi*
ålderbuosk [å`lde-buossk] *-buostjin (-buoskam) -buosker* **albuske**
ålderduom var. av *olderduom*
ålderduomlin var. av *olderduomlin*
ålderduomsiem var. av *olderduomsiem*
ålderkwegel [å`lde-kwege·l] *-kweglą* f[l] **alkotte**
åldersgrupp var. av *oldersgrupp*
ålderskremp var. av *olderskremp*
ålderspensiuon var. av *olderspensiuon*
åldringgswård var. av *oldringgswård*
ålent åv **allihop**, se ex., alla utan undantag, **alltihop**, **undantagslöst**
ålå -n ack o. yngre grundf av *ali*
ålåbuss [å"lå-buss] *-n (-em) -er* **vattenödla**, (vatten)salamander
ålådrag [å"lå-drag] *-draeð (-draę)* = **rumpdrag** (fiktivt redskap man skickade barnen efter, när det skulle bli slakt)
ålåell [å"lå-ell] *-ą* f[l] **skogsödla**; **ödla**, ex. se **nedåt**; (gråspråk: 'lärarinna')
ålåglinder [å"lå-glịnnder] *-glindreð (-glindrę)* tunn **ishinna**
Ålålos-Pell **Pelle** Svanslös
åmụot [å´-mụot], äv [å`-mụot] *-eð (-ę)* = **åmöte**
åmår [ǫ"mår] *-n (ambrem,* äv *ambram) ambrer* **hammare**, se ex.
åmårskapt [ǫ"må-skappt] *-eð (-ę)* = **hammarskaft**
ånå -n ack o. yngre grundf av *ani*
åpt [åpt] *-n (-em) -er,* äv f: *-ę (-n) -er* **hälft**
åpynas [å"pynas] *åpynes – åpyndes – åpyndas* **bråka**, göra **hyss**, göra **rackartyg**; **åma sig**, **göra sig** till, **toka** sig
[1]*år -eð (-ę)* = **år** || *að årę* nästa år; *attǫter årum* förr om åren, se ex., förr i tiden, längre

tillbaka i tiden; *fem gaungg fer åreð* o. *fem gaungg um år* fem gånger om året; *flierų år* i flera år; *för um årę* förr om åren; *i mikklų år* i många år; *i år* i år; *iel åreð* hela året, året runt; *int upǫ mikklų år* inte på många år; *kum upi årę* komma upp i åren; *min årum* (äv *min årę*) med åren; *upi årum* till åren, upp i åren; *wertoðer år* vartannat år; *wårå i årum so passer að dyö* vara i passande ålder (för det); *år etter år* år efter år; *åreð dar firiað* i förrfjol; *åreð runt* året runt. Se äv *årat*

[2]*år* *-eð (-ę)* = **hår** || *åvå sårt i årę* (skämts) ha huvudvärk, ha baksmälla

[3]*år* *-ę (-n) -er* var. av *åra*

åra s f[1] **åra**

åra vb[1] håra || *år nið* håra ned

årarbiet *-eð (-ę)* = **hårarbete**

åras *åres – åres – åras* **turas** om årsvis

årat [å`rat] i uttr *að årat* nästa år, om ett år

åratal åratal || *upǫ åratal* på åratal; *åratal* i åratal, i många år

årblað *= (-į)* = **årblad**

årbuost *-n (-em) -er* **hårborste**

årbuottn *= (-buottnem) -buottner* **hårbotten**

ård **hård**

årddisk *-distjin (-distjem) -disker* **hårddisk**

årdensaus [å´rdęns-aus] *-að (-ą)* = **ordenshus**

årdent **hårdhänt**

årdentlin **ordentlig**

[1]*årder* *-n (årdrem) årdrer* **order**

[2]*årder* *årdreð (årdrę)* = **årder**

årdietin var. av *ardietin*

årdingg *-indjin (-indjem) -ingger* **hårding**

årdlaivað i uttr *wårå årdlaivað* vara **hård** (trög) i magen, ha **förstoppning**

årdn [å`r(d)'n] vb[1] **ordna** || *årdn til* ordna till; *årdn upp (sig)* ordna upp (sig)

årdnakkað **hårdnackad**

årdningg [å`r(d)nįŋg] f[3] **ordning**, se ex. || *djär i årdningg* o. *duon i årdningg* göra i ordning; *fǫ årdningg ǫ* + dat få ordning på; *fǫ i årdningg ollt* få allt i ordning; *i årdningg* äv frisk; återställd; *old årdningg ǫ* hålla ordning på, ex. se **rekryt**; *stell i årdningg* ställa i ordning, iordningställa

årdninggsam **ordningsam**

årdninggstal [å`r(d)nįŋ(g)s-tal] *-eð (-į)* = **ordningstal**

årdninggswakt [å`r(d)nįŋ(g)s-wakkt] *-n (-em) -er* **ordningsvakt**

årdsmelt **hårdsmält**

årdwalut *-ą* f[1] **hårdvaluta**

årfint **hårfint**

årfrisösk *-ą* f[1] **hårfrisörska**

årgaungg *-gaundjin (-gaundjem) -gaungger* **årgång**

årgerd *-ę (-n) -er* **hårfäste**

årkiðé ovanl var. av *ortjidé*

årknaut *-n (-em) -er* **hårknut**

årligen **årligen**

årlos **hårlös**

årnęt *-eð (-netį)* = **hårnät**

årnǫl *-ę (-n) -er* **hårnål**

årriem *-ę (-in)* **hårrem**

årsavdjift se *årsavdjipt*

årsavdjipt [å´s-avdźippt] *-ę (-n) -er* **årsavgift**

årsbirettels [å´s-birettels] *-ę (-n) -er,* (äv m: *-n (-em) -er*) **årsberättelse**

årsgåmål [å´s-gǫmå·l] pl: *-gambler* **årsgammal**

årskuort [å´s-kuort] *-eð (-ę)* = **årskort**

årskuss [å´s-kuss] *-n (-em) -er* **årskurs**

årsliet n: *-slie'tt* **släthårig**

årsmųot [å´s-mųot] *-eð (-ę)* = **årsdag**

årslön [å´s-lǫ̈n] *-ę (-lǫ̈'n) -löner* **årslön**

årsmɣöt [å´s-mɣöt] *-eð (-ę)* = **årsmöte**

årsnųo'dd *-n (-em) -er* **hårsnodd**

årsringg [å´s-rįŋŋg] *-rindjin (-rindjem) -ringger* **årsring**

årsstemmen [å´s-stęmmęn] *-stemną* f[1] **årsstämma**

årsstjift se *årsstjipt*

årsstjipt [å´s-stśippt] *-eð (-ę)* = **årsskifte**

årstið [å´s-tį̈ð], äv [å`s-tį̈ð] *-ę (-n) -er* **årstid**

årstjampo oböjl **hårschampo**

årsträ *-'tt (-nę)* = **hårstrå**, ex. se **skjortkrage** || *upǫ årsträ'tt* exakt, precis

årstuol *-n (-em) -er* **årtull**

årsukk *-ą* f[1] **knästrumpa** med invävt hår

årsuppdjipt *-ę (-n) -er* årsuppgift, **årsbesked**

årswis **årsvis**

årtag *-taeð (-taę)* = **årtag**

årtal *-eð (-į)* = **årtal**; **födelseår**, ex. se **år**

årtiund *-að (-ą)* = **årtionde**

årtiäst [å`-tïässt] *-n (-em) -er* **hårtest**

årtuss *-n (-em) -er* **hårtuss**

årun **hårig**

årundrað *-eð (-ę)* = **århundrade**

årwattn *-wattneð (-wattnę)* **hårvatten**

Åråld [å"råld] **Harald**

åröm [å`r-ǫ̈m] **håröm**

ås *-n (-em) -er* **hals**, ex. se **jättestor**

åsband *-eð (-ę)* = **halsband** (i sht t. djur)

åsbrenn *-ą* f[1] **halsbränna**

Åsbynn se *Qsbynn*

åsennkläð var. av *åsermkläð*

åsenukläð var. av *åsermkläð*

åsermkläð *= (-ę)* = **halsduk**; **scarf**

åserumkläð var. av *åsermkläð*

åsgrav -ę (-in) -grävär **halsgrop** || *min järtað i åsgravin* med hjärtat i halsgropen
åsgruop -ę (-in) -er **halsgrop**
åsikt [å"-sikkt] *-ę (-n) -er* **åsikt**, se ex.
åska [å̲`ska], äv [å`sska] s f[1] **åska**, ex. se **farlig** || *åską sluo nið* åskan slog ned
åska [å̲`ska], äv [å`sska] vb[1] **åska**
åskapi [å"-skapi·] *-n (-skåpåm) -skapir* **driftig**, **duktig** person; **bråkmakare**
Åskar **Oskar**
åskfront -n (-em) -er **åskfront**
åsklieðer [å̲`sk-li̲eðer], äv [å`ssk-li̲eðer] *-n (-am) -er* **åskledare**
åskmuoln [å̲`sk-mu̲oln], äv [å`ssk-mu̲oln] *-eð (-ę)* = **åskmoln**
åskredd [å̲`sk-redd], äv [å`ssk-redd] **åskrädd**
åskruk -ą f[1] se *traunggåskruk*
åskskaur [å̲`sk-skaur], äv [å`ssk-skaur] *-ę (-n) -er* **åskskur**
åsksmell [å̲`sk-smell] *-n (-em) -er* åsksmäll, **åskknall**
åskweðer [å̲`sk-weðe·r], äv [å`ssk-weðe·r] *-weðreð (-weðrę)* = **åskväder**, ex. se **österut**
åskåðer [å"-skå̲ðer] *-n (-am) -er* **åskådare**
åskåpås [å"-skåpå·s] *åsköpäs – åsköpäs – åskåpås* **göra** sig till; föra **oväsen** m.m.
åsn [å̲`s'n] *-ą* f[1] **åsna**
åsnfuoli [å̲`s'n-fuoli·] *-n (-fuolåm) -fuolir* **åsneföl**
åsnfuolå -n ack o. yngre grundf av *åsnfuoli*
åsogg -ogg -jägg -eddjeð **halshugga**, se ex.
åsriem -ę (-in) -er **halsrem**, se ex.
å'ss i uttr *i å'ss* **nyss** || *jär i å'ss* nyligen
åssint [å´ssi̧nt] inte **alls**
åstaðkumå [å̲`sta-kụmå·] *-kumb -kam -kumið* åstadkomma (fr sv)
åster [å̲`ster] vb[1] **blixtra**; **gnistra** || *so eð åstrer ringgum* (ung.) så det slår gnistor (om det)
åstjaj var. av *åstjäj*
åstjin [å̲`stśi̧n], äv [å`sstśi̧n] n: *åstjeð,* pl: *åskner* **arg**; bitter; missnöjd; **försmädlig**, **hånfull**, **föraktfull**
åstjäj -ą f[1] **halskedja**
åstumin Evbgsmål för *ostomin*
åstunað Evbgsmål för *ostonað*
åstuni Evbgsmål för *ostoni*
åstuter Evbgsmål för *ostǫter*
åsumkläð var. av *åsermkläð*
åsyft [å"-syfft] vb[1] **åsyfta**
Åsär se *Qsär*
åt s *-eð (-ę)* (stickande el. bitande) **insekt**(er); **åtel**, **agn**, **bete**
åt subj var. av *åtǫ*
åta f[1] **föda**, **mat**
åtdjärd -ę (-n) -er, äv *-n (-em) -er* **åtgärd**
åtel åtlað (åtlą) **åtel**
åter [å̲`ter] vb[1] **åtra** || *åter sig* åtra sig
återbisyök mer sv var. av *attbisyök*
återkumå [å̲`te-kụmå·] *-kumb -kam -kumið* återkomma (fr sv)
återstelld återställd (fr sv)
återwinningg mer sv var. av *attwinningg*
åtminstǫ var. av *åtminstun*
åtminstun **åtminstone**
åtn var. av *otn*
åtǫ subj **utan**, se ex.; **utom**, se ex. || *i(n)t åtǫ* inte annat än, bara, ex. se **bara**
åtstur stor i **maten**, **matfrisk**
åtta räkn **åtta**, ex. se **klocka** || *ått undrað* åttahundra
åtta s f[1] **åtta** || *åttą* åttan, åttonde klass
åttatiðę (-tiðn) **åttatiden** || *i åttatiðn* i (vid) åttatiden
åtti [å´tti] **åttio**
åttitaleð [å´tti-ta̲leð] *(-talį)* **åttiotalet**
åttiund [å`ttiụnd] **åttionde**
åttiånd lokal var. av *åttiund*
åttiåringg [å´tti-å̲riŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **åttioåring**
åttjǫ [å`ttĩǫ] **arton**
åttjǫundraðtaleð (-talį) **artonhundratalet**
åttjund [å`ttĩụnd] **artonde**
åttjånd [å`ttĩǫnd] lokal var. av *åttjund*
åttsylindrun **åttacylindrig**
åttund **åttonde**
åttundiel -n (-em) -er **åttondel**
åttungg -undjin (-undjem) -ungger **åtting**, **åttondel**
åtut fullt med stickande **insekter**, mkt stickande **insekter**
åtå ätär – ätäð – åtåð **hata**, se ex.
åv adj **halv**, se ex.; **halvfull**, se ex. || *et åvs* hälften var(dera); (gråspråk *ienn åvan* en sup)
åv I. adv, part **av**, **åstad**, **iväg**, se ex., **bort**
II. prep + dat **av**; **från**, se ex.; **på** grund av || *åv dyö* på grund av (att), emedan; *åv enda* se *åvenda*; *åv og til* dit o. tillbaka, (bara) fram o. tillbaka, bara för en kort stund, ex. se **idas**, som hastigast; av och till, emellanåt; *åv sig siuov* av sig själv, självmant
åv s *-ę (-in) -er* **håv**
åva s f[1] **halva**
åva vb[1] : *åv in* **håva** in
åvbildað [å´v-billdað] **avbildad**
åvbrennd [å´v-brę̲nnd] **avbränd**
åvbruor [å"v-bru̲or] gen *-es,* pl: *-bryöðrer* **halvbror**
åvbrutin [å´v-brutį·n] n: *-brutið,* pl: *-brutner* **avbruten**
åvdiel [å"v-di̲el] *-n (-em) -er* **halvpart**

åvdielningg ovanl var. av *avdielningg*
åvdjutningg f³ **avgjutning**
åvdoð [å"v-do̲ð] n: *-do'tt* **halvdöd**
åvdo'nnað [å´v-do̲nnað] **avsvimmad, medvetslös**
åvdruttjin [å"v-druttśi̲n] n: *-druttjeð,* pl: *-drukkner* **halvfull**, halvt berusad
åvdungnað [å´v-duŋŋnað] **avdomnad**, **domnad**, se ex.
åvdusin [å"v-dusi̲n] *-eð (-ę)* = **halvdussin**
åvdäðn [å"v-dä'n] n: *-däeð,* pl: *-däðner* **död**, avliden
åvdörer [å"v-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **halvdörr**
åveddjin [å´v-eddźi̲n] n: *åveddjeð*, pl: *åveggner* **avhuggen**
åvenda [åvę`nnda] **överlag**, **allihop**, se ex., **undantagslöst**; **en** efter en, från **början** till slut, i tur och **ordning**, ex. se **ordning**; **systematiskt**, **undan** för undan
[1]*åvfart* [å"v-fa̲rt] *-n (-em),* (äv f: *-ę (-n)*) **halvfart**
[2]*åvfart* [å"v-fa̲rt] var. av *avfart*
åvferdun [å"v-fe̲rdụn] **halvfärdig**
åvflåsåð [å´v-flåså·ð] **avskalad**
åvgaið se *åvgaiðn*
åvgaiðn [å"v-gaĭ'n] n: *-gaið,* pl: *-gai'nner* **halvgången** || *eð ir åvgaið* månen är i första kvarteret, det är halvmåne
åvglemmd [å´v-glęmmd] **bortglömd**, se ex.
åvgåmål [å"v-gǫmå·l] pl: *-gambler* **halvgammal**
åvklarað [å´v-kla̲rað] **avklarad**
åvklippt [å´v-klippt] **avklippt**
åvkluvu [å"v-kluvu·] f² **klove** (halvkluven stock)
åvkluvå äldre grundf t. *åvkluvu*
åvknuppningg f³ **avknoppning**
åvkopplað [å´v-kopplað] **avkopplad**, bortkopplad
åvkristn [å"v-krisst'n] vb¹ **avkristna**
åvkruok [å"v-kru̲ok] var. av *avkruok*
åvkuok [å"v-ku̲ok] *-kuotjeð (-kuotję)* = **avkok**
åvlaið [å"v-laĭð] adv **halvliggande**
åvlaið [å"v-laĭð] vb *-laið -lieð -liðið* **avlida**
åvlaungg [å"v-ląuŋg] **halvlång**
åvlegg -legg -laggd -laggt **avlägga** || *åvlegg nykterietslöft* avlägga nykterhetslöfte
åvligg [å"v-ligg] *-ligg -låg -laið* **halvligga** || *åvliggend* halvliggande
åvliter [å"v-li̲ter] *-n (-litrem) -litrer* oböjl ss mått **halvliter**
åvlitersputell [å"vlites-putell] *-n (-em) -er* **halvlitersbutelj**
åvlovað [å´v-lo̲vað] **avlövad**
åvlågåð [å"v-lågå·ð] **illamående**
åvlön [å"v-lǫ̈n] vb¹ **avlöna**
åvlöp [å"v-lǫ̈p] *-löper -löpt -löpt* **avlöpa**
åvmęter [å"v-mę̲ter] var. av *avmęter*
åvmįeter [å"v-mi̲eter] oböjl ss mått, annars *-n (-mįetrem) -mįetrer* **halvmeter**
åvmįeterdiuop [å"vmįeter-dĭu̲op] **halvmeterdjup**
åvmil [å"v-mi̲l] *-eð (-ę)* = **halvmil**
åvmǫlað [å´v-mǫ̲lað] **avmålad**, **avbildad**
åvmuogen [å"v-mu̲ogęn] **halvmogen**
åvmörken [å"v-mörrkęn] *-mörkneð (-mörknę)* **halvmörker**
åvoðer [å´voðer] o. [åv-o"ðer] n: *åvtanað* **halvannan**
åvold [å"v-olld] *-n (-em) -er* **träkrok** att dra kitteln av elden med
åvoldskruok [å"volds-kru̲ok] *-kruotjin (-kruotjem) -kruoker* **träkrok** att dra kitteln av elden med
åvpart [å"v-pa̲rt] *-n (-em) -er* **halvpart**
åvplukkað [å´v-plukkað] **avplockad**
åvrigliringg var. av *avrigliringg*
åvritað [å´v-ri̲tað] **avritad**, **avbildad**
åvrottnað [å"v-rottnað] **halvrutten**
åvrundað [å´v-rụnndað] **avrundad**
åvråð ovanl var. av *avråð*
åvsaiðs [å"v-saĭss] **avsides**, **avlägset**
åvsaiðsrå [å"vsaĭs-rå] *-nę (-'nn) -er* **avkrok**, **avlägset** beläget ställe, **ödslig** trakt
åvseld [å"v-selld] *-ą* f¹ **gråvide**; **jolster**
åvsender [å"v-sęnnder] *-n (-am) -er* **avsändare**
åvsiekel [å"v-si̲ekel] *-siekleð (-sieklę)* = **halvsekel**
åvsittj [å"v-sittś] *-sit -sått -setið* **halvsitta**
åvskrievað [å´v-skri̲evað] **avskriven**
åvskrievd var. av *åvskrievað*
åvskrievningg [å"v-skri̲evniŋŋg], äv [å´v-skri̲evniŋŋg] f³ **avskrivning**
åvskrift se *åvskript*
åvskript [å"v-skrippt] *-ę (-n) -er* **avskrift**
åvskuorin [å´v-skuori̲·n] n: *åvskuorið,* pl: *åvskuorner* **avskuren**
åvskålåð [å´v-skålå·ð] **avskalad**
åvskåvåð [å´v-skåvå·ð] **avskavd**
åvslag [å"v-hla̲g] *-slaeð (-slaę)* = **halvslag**
åvslaið se *åvslaiðn*
åvslaiðn [å´v-hlaĭ'n] n: *åvslaið,* pl: *åvslai'nner* **avslagen**, **slagen**
åvslappnað [å´v-hlappnað] **avslappnad**
åvslappningg var. av *avslappningg*
åvsleppt [å´v-hleppt] **avsläppt**
åvslutað [å´v-hlu̲tað] **avslutad**
åvslutningg var. av *avslutningg*
åvslöj var. av *avslöj*
åvsovend [å"v-sovęnnd] **halvsovande**
Åvstað var. av *Avestað*

åvstainggd [å´v-staĭŋ(g)d] **avstängd**
åvstavningg [å"v-stavnįŋŋg] f[3] **avstavning**
åvstinn [å"v-stįnn] **halvmätt**
åvstop [å"v-stop] *-eð (-ę)* = **halvstop**
åvstjieð var. av *avstjieð*
åvstjyrd [å"v-stśyrd] *-ą* f[1] (rest)**bit**, **tygbit**, **spink**; annan avklippt el. avskuren bit, t.ex. **matbit**
åvstur [å"v-stur] **halvstor**; **halvvuxen**
åvsturgoss [å"vstu-goss] *-n (-am) -er* **halvvuxen** pojke, **tonårspojke** i nedre tonåren
åvsturpåyk [å"vstu-påĭk] *-påytjin (-påykam* o. *-påytjem) -påyker* **halvvuxen** pojke, **tonårspojke** i nedre tonåren
åvstuttað [å´v-stuttað] **avkortad**
åvstuttningg [å"v-stut(t)nįŋŋg] f[3] **förkortning**
åvstyr [å"v-styr] *-styr -styrd -styrt* **avstyra**
åvståvå [å"v-ståvå·] *-stävär -stäväð -ståvåð* **avstava**
åvsukk [å"v-sukk] *-ą* f[1] **socka**
åvsuol [å"v-suol] s *-ą* f[1] **halvsula**
åvsuol [å"v-suol] vb[1] **halvsula**
åvsupin [å´v-supį·n] redlöst **berusad**
åvsyskun [å"v-sys(s)kun] *-eð (-ę)* = **halvsyskon**
åvsyster [å"v-sysster] gen *-es,* pl: *-systrer* **halvsyster**
åvsågað [å´v-sågað] **avsågad**
åvsåvå [å"v-såvå·] *åvsov – åvsov – åvsoviđ* **halvsova**
åvtagsweg var. av *avtagsweg*
åvtaið se *åvtaiðn*
åvtaiðn [å´v-taĭ'n] n: *-taið,* pl: *-tai'nner* avtagen, **fråntagen**
åvtaim [å"v-tąĭm] *-in (-am) -er* **halvtimme**, se ex.
åvtið [å"v-tįð] *-ę (-n)* **halvtid** || *jobb åvtiðę* jobba halvtid
åvtokkað [å´v-tokkað] **avtackad**
åvtrubbað [å´v-trubbað] **avtrubbad**
åvtryttj var. av *avtrykk*
åvtunggel [å"v-tųŋŋgel] *-tunggleð (-tunglę)* = **halvmåne**
åvtuokun [å"v-tuokųn] **halvtokig**
åvtuon [å"v-tuon] *-ę (-tųo'n) -tuoner* **halvton**
åvtyft [å"v-tyfft] *-ę (-n) -er* halvtolft, **halvdussin**
åvtålå [å"v-tålå·] *-tälär -täläð -tålåð* **avtala**
åvuott [å"v-uott] *-n (-em) -er* **halvvante**
åvwaisend [å"v-waĭsęnd] **avvisande**
åvwalt [å"v-wallt] i uttr *ligg åvwalt* **halvligga**
åvwegs [å"v-węgs] **halvvägs**
åvweksingg [å"v-weksįŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **halvvuxen** pojke, **tonårspojke**
åvwerk(ningg) var. av *avwerk(ningg)*
åvwið [å"(v)-wįð] *-n (-im)* **motträ**
åvwinnað [å´v-wįnnað] **förtorkad**, bortvissnad, vissnad
åvyvlað [å´v-yvla·ð] **avhyvlad**
åvå s *-n* ack o. yngre grundf av *avi*
åvå vb *ar – adde – apt* [190], uppmaningsf *avi,* inf framför sup *að* [191] (lokalt *ar*) **ha** || *av að sig* ha, se till att få, ex. se **ha**; *av and um* ha hand om; *av att* ha tillbaka; *av etter* lämna kvar; *avi eð (so) bra!* ha det så bra!; *av etbaker* ha tillbaka, se ex.; *av för sig (noð)* ha för sig (ngt); *åvå (noð) för sig* ha (ngt) för sig, syssla med (ngt); *av i* ha tag i, få tag i; *av in* ha in; *av ijuop eð* ha (stadigt) sällskap; *av kwer* ha kvar; *av min (sig)* ha med (sig); *av ǫ sig* ha på sig; *åvå sig* falla sig, se ex.; *av um and sig* o. *av um ender sig* ha hand om, ha om hand; *av uppe* ha öppet
åvår [å"v-år] *-eð (-ę)* = **halvår**, se ex.
åvås avs (äv *aves*) *– avdes – avdas* : *åvås að* **krångla**, **jäklas**, vara **motig**; *åvås wið* **bråka**, **stoja**
åvä [å"v-ä] *-enę (-e'nn) -äer* **halvö**
åyðe lokal var. av *åyve*
åyla åyler – åylde – åylt, äv vb[1] **yla** || *åyl end autyr* yla för full hals, yla starkt
åyra åyrer – åyreð – åyrað **yra**, tala förvirrat
åyrend **yster**, **ivrig**, **pigg**
åysa åyser – åyste – åyst (+dat) **hysa**, **inhysa**, **härbärgera**; **förvara** || *åys in* hysa in
åyst **ytterst**, se ex.
åyta var. av *åy'tta*
åyterdörer var. av *åy'tterdörer*
åytjas åytjes – åyktes – åyktas **huka**
Åytjbjärr **Hykjeberg** (brant berg på gränsen mellan Älvd o. Vårmhus)
åy'tta f[1] **ytved**
åy'tterdörer [åĭ`tte-döre·r] pl, b.f. *-dörär* (dat *-dörum*), (yngre: n sg) **ytterdörr**
åyvas åyves – åyvdes – åyvdas **ligga** tjock (om snö på träd o. buskar), ligga **snö** (i sht på träd o. buskar)
åyve åyveð (åyvę) = **ide**, se ex.
åyvun **yvig**

Ä

ä adv **ända** || *ä mes, ä mę* var. av *emes, emę*; *ä ses* o. *ä sę* ända sedan
ä! ['ä] interj **ä!**, **äh!**; **äsch!**
[1]*ä* s *enę (e'nn) äer* (äv *ener*) **ö**

[190] Stundom stavat *appt*

[191] Ex. se **föreställa**

[2]*ä* s *ä:eð (ä:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **ä**
ä¸ ord som innehåller *ä¸* skrivs i denna ordbok med *ę*
äð -ę (-n) -er **hed**, trädfattig **höjdplatå**
äða vb[1] **häda**
äðan s oböjl **hädande**, hädelse
Äðbuðär pl b.f. (dat *-buðum*) **Hädbodarna**, Hedbodarna (åld fäbodställe i NV Älvd)
Äðę (Äðn) var. av *Ieðę*
äðel **ädel**
äðels -ę (-n) -er **hädelse**
[1]*äger* [ä`ger] *-n (-am) -er* **ägare**
[2]*äger* [ä´ger] *-n (ägrem) ägrer* **häger**
äj var. av *häj* || *äj dǫ* var. av *häj dǫ*
äja! var. av *häja!*
äja vb[1] var. av *häja*
äjða var. av *äjgda*
äjðer -n (äjðrem) äjðrer **ejder**
äjds var. av *äjðs*
äjðs [äǐ(ð)s] oftast oböjt **aids**
äjgda vb[1] (+dat) **hejda**, se ex. || *äjgd sig* hejda sig
äjsan var. av *häjsan*
Äjvor **Eivor**
[1]*äl -n (-em) -er* **häl**; **klack**
[2]*äl* var. av *ärd*
älend [ä"lęnnd] *-eð (-ę)* = **elände**, se ex. || *glåmå að sig älendeð* måla fan på väggen (eg. 'prata till sig eländet')
älendun [ä"lęnnduǫn] **eländig**
älienn [ä`l-i̯enn] *-eð (-ę)* = **klackjärn**
älle, älle! **ojojoj!** (positivt)
ällestan! (ung.) **helledudane!**
älsin [ä`l-si̯n] *-ą* f[1] **hälsena**
älspuorr -n (-am) **hälsporre**
änwis var. av *enwis*
änwisningg var. av *enwisningg*
änes lokal var. av *enäs*
änsyn var. av *ensyn*
änär se *enär*
änäs se *enäs*
äpen vb[1] **häpna**
äpin n: *äpeð,* pl: *äpner* **häpen**
är -n (-em) -er **här** s
[1]*ära* s *ärað (äraą) ärur* (äldre =) **öra**, se ex. || *i mainum* (el. *main*) *ärum* o. *i main ärur* i mina öron; *legg að sig ärų* (äv *ärur*) lägga öronen bakåt; *niðoni äraą* nedtill i örat, (omskr för) örsnibb
[2]*ära* s f[1] **stagg**, ex. se [2]**starr**
[3]*ära* s f[1] **ära**
ära vb *ärer – ärde – ärt* **höra**, se ex. || *är að* höra till, se ex.; *är attrað* höra till, ingå; *är dait* höra dit; *är etter* höra efter, fråga; höra på; *är gali* höra fel; *är iema* höra hemma, ex. se **köksa**; ha sitt hem, se ex.; passa, ex. se **skördare**; *är ijuop* höra ihop; *är jų̨ot* höra hit; *är min* höra till, ingå; *är ǫ* höra på; lyssna på, lyssna till; hörsamma, lyda; förhöra; *är ǫ!* hör du!; *är ǫ min* + dat be, fråga, se ex.; *og är ǫ sę!* och hör sen!; *är sig för* höra sig för; *är til* höra till, se ex., tillhöra; *är tålås um* höra talas om; *är upp* höra upp; *är åv (sig)* höra av (sig)
äraðsduomer -n (-am) -er **häradsdomare**; (skämts) domherre
äraindj -eð (-ę) = **örhänge**, äv populärt musikstycke
ärapparat -n (-em) -er **hörapparat**, ex. se **batteri**
äras äres – ärdes – ärdas **höras**; **låta** || *äras aut* låta, se ex., förefalla, verka; *äras wið* höras vid; *äras åv* höras av; *ärums!* vi hörs!
ärbar **hörbar**
ärbjäll var. av *ärnbjäll*
ärd -n (-em) -er **härd**
ärd aut var. av *erd aut*
ärdun **härdig**, se ex.
ärend [ä`ręnd] adj, ptcp hörande || *int ärend* omöjligt att höra, **ohörbart**, se ex.; *ärend … að* vad beträffar, ex. se **beträffa**; *ärend dyö til* på tal om det, apropå det, vad gäller det
ärend [ä"ręnnd] s *-eð (-ę)* = **ärende**
ärendsbörg [ä"ręnds-börrg] **tjänstvillig**; **duktig** (kapabel) att gå ärenden
ärepuort [ä`re-puort] *-n (-em) -er* **äreport**
ärfugel [ä`(r)-fuge·l] *-n (-fuglem) -fugler* **härfågel**
ärinner sig var. av *erinder sig*
ärkråk med sms var. av *ärrkråk*
Ärland [ä´(r)lą̨nd] **Erland**
ärlapp -in (-em) -er **öronlapp**
ärliga i uttr *so eð stuoð ärliga til* så det stod **härliga** till
[1]*ärligiet* f[4] **ärlighet**
[2]*ärligiet* var. av *ärrligiet*
[1]*ärlin* **ärlig**, se ex.
[2]*ärlin* **härlig**, ex. se **ärlig**
ärlur -n (-em) -er **hörlur**, se ex.
ärnað inriktad på, sinnad, villig (att) || *wårå ärnað* vilja, vara villig (att), ha lust (att), se ex.
ärnbjäll -ą f[1] **örhänge**
Ärnes var. av *Ärnęs*
Ärnęs **Ärnäs** (by i Älvd:s s.k. finnmark)
ärnskrokk -skrottjin (-skrottjem) -skrokker **ytteröra**, **öronmussla**, **öra**
ärntyör -ę (-n), äv n: *-eð (-i̯)* **öronvax**
ärnwerk -wertjin (-wertjem) **var** i öronen; **öronvärk**
ärpinggel -pingglą f[1] **örhänge**
ärpropp -in (-em) -er **öronpropp**
ärrarbiet -eð (-ę) = **herrarbete**

Ärrdal var. av *Errdal*
ärre ärrn (ärram) ärrer **herre** || *Ųor Ärre* Vår Herre; *ärr yvyr* + dat herre över; *Ärrames byön* Herrens bön, Fadervår; *ärrans* herrans; *Ärre!* Herre Gud!; *jälp Ųor Ärra!* Herre Gud!
Ärrestan! **Herre** Gud!
ärrfrisiringg f³ **herrfrisering**
ärrfrisör -n (-em) -er **herrfrisör**
ärrgard -n (-em) -er **herrgård**
ärrgubb -in (-am) -er **herreman** (ngt nedsätt)
ärringg [ä`-riŋŋg] *-rindjin (-rindjem) -ringger* **örring**
ärrkråk -ą f¹ **spillkråka**
ärrkråkgras -eð (-į) **älgört**, se ex., älggräs
ärrligiet f⁴ **härlighet**
Ärrman **Herman**
ärrpåyk -påytjin (-påykam o. *-påytjem) -påyker* ung **herreman**
ärrskap -eð (-į) = **herrskap**
ärrsykkel -n (-sykklem) -sykkler **herrcykel**
ärsett var. av *ersett*
ärsetter var. av *ersetter*
ärsettningg var. av *ersettningg*
ärskar -ą f¹ **härskara**
ärskrokk var. av *ärnskrokk*
ärsnibb -in (-em) -er **örsnibb**
ärstamm [ä"-stąmm] vb¹ **härstamma**
ärstammningg [ä"-stąmmniŋg] f³ **härstamning**
ärstjydd -eð (-ę) = **öronskydd**, se ex., hörselskydd
ärtjenn var. av *ertjenn*
ärtyör var. av *ärntyör*
ärwerk var. av *ärnwerk*
ärövringg var. av *erövringg*
äsa s f¹ **slev**; **skopa**
äsa vb *äser – äste – äst* (+dat) **ösa**, se ex. || *äs nið* ösa ned, vräka ned, se ex.; *äs ǫ* ösa på; lägga för (sig), se ex., lägga upp (mat på tallriken); *äs yvyr* ösa över; *äs åv* skumma av (grädde)
äss! **äsch!**
ässe! **kors!**, **ojojoj!** o.dyl
ässkapt [ä`s-skappt] i uttr *brenn åv ässkapteð* **försäga sig**, prata bredvid **mun** (eg. 'bränna av slevskaftet')
ässkuo [ä`s-skuo] *-'nn (-'mm) -ner* **össkopa**, se ex.; **öskar**
ässtjieð [ä`s-stśieð] *-ę (-n) -er* **slev**
ätikk [ä"tikk] *-ą* f¹ **ättika**
ätiklag [ä"tik-lag] *-la'n (-laem)* **ättikslag**
ätjeð [ä`tśeð] **kört**
ättlingg var. av *ettlingg*
äv **fin**, **elegant**; **fin** av sig, se ex., **högfärdig**; **förnäm**; **storvulen**; **förnämlig**, utmärkt, **präktig**; **bra**; **duktig**, (stundom) duglig || *int so ävt* ganska torftigt, inte så över sig; *ävt* äv bra ställt
Äva tilltalsf *Äv!* **Eva** || *Äv-tytt* tant Eva
ävd [ävd] i uttr *eter ävd* av **hävd**
äventyr [ä"vęntyr] *-eð (-ę)* = **äventyr**
äventyrlin [ä"vęnty(r)liŋ] **äventyrlig**
Ävesbjärr var. av *Äväsbjärr*
Ävesbynn (Ävesbymm) **Evertsberg** (by i Älvd, Vasaloppskontroll)
Ävisbjärr var. av *Äväsbjärr*
Äväsbjärr [ä"väs-bĭärr] **Evertsberg** (by i Älvd, Vasaloppskontroll) || *et Äväsbjärrs* o. *upi Äväsbjärr* till Evertsberg
äwärdelin var. av *ewärdelin*
ąą var. av *ęę*

Ö

ö! ['ö] interj **tvi!**, **blä!**
[1]*ö* s *önę (ö'nn) öer,* äv m: *ö'nn (öem) -er* **ö**
[2]*ö* s *ö'tt (önę)* **hö**, se ex.
[3]*ö* s *ö:eð (ö:ę)* =, äv oböjl m bokstaven **ö**
öbdal med sms o. avledningar var. av *övdal*
öbdingg var. av *övdingg*
öbuð [ö"-buð] *-ę (-n) -er* hö**bod**, enklare **hölada**
öða vb¹ el. *öðer – ö'dde – ö'tt* **öda** || *öð åv* föröda; öda bort, slösa bort; ha ihjäl, döda; *öð åv sig* ta livet av sig, begå självmord
öðe adj oböjl **öde**
öðe s *öðeð (öðę)* = **öde**
öðebygd -ę (-n) -er **ödebygd**
öðel ödlą f¹ **ödla**
öðelegg -legg -laggd -laggt **ödelägga**
öðemark -martję (-martjin) -marker äv m: *-martjin (-martjem) -marker* **ödemark**
öðsklin [ö`skliŋ] **ödslig**; öde
öduos [ö"-duos] *-eð (-į)* små**hö**
öess [ö"-ess] *-ą* f¹ **höhässja**
öft -ę (-n) -er **höft**
öftkaul -ą f¹ höftkula, **ledkula** i höften
öftlið -n (-im) -ir **höftled**
öftolder -n (-am) -er **höfthållare**
ög var. av *og* adj || *ög tið upǫ (at)* hög tid (att)
ögaffel [ö"-gaffel] *-n (-gafflem) -gaffler* **högaffel**
ögel var. av *ygel*
öger(a) [ö`ger(a)] – *ögest* [ö`gest] **högre** – **högst**
ögestað (ögestą) **krönet** (eg. 'det högsta') || *upǫ ögestą* (högst) uppe på krönet
ögferd [ö"g-ferd] *-ę (-n)* **högfärd**
ögferdstuppa [ö"gfer(d)s-tuppa] *-ą* f¹ **högfärdsblåsa**
ögferdun [ö"g-ferdųn] **högfärdig**

ögfjällsotell mer sv var. av *ogfjällsuotell*
ögonflaks **ögonblickligen**, **ögona** böj
ögrind [ö"-grįnnd] *-ę (-n) -er* **höhäck**
ögskaul var. av *ogskaul*
ögst adv **högst**, se ex.
ögstaðium var. av *ogstaðium*
ögtaið var. av *ögtið*
ögtaiðsdag var. av *ögtiðsdag*
ögtaler -n (-am) -er **högtalare**, se ex.
ögtið [ö"k-ti̲ð] [192] *-ę (-n) -er* **högtid**
ögtiðlin [ö"k-ti̲ðlįn] o. [ö"k-ti̲llįn] **högtidlig**
ögtiðsdag [ö"ktis-da̲g] *-da'n (-daem) -daer,* pl ofta: *-dågå* **högtidsdag**
ögtiðsstund [ö"ktis-stu̧nnd] *-n (-em) -er,* (äv f: *-ę (-n) -er*) **högtidsstund**
ögtiðstal [ö"ktis-ta̲l] *-eð (-į)* = **högtidstal**
ögtiðstaler [ö"ktis-ta̲ler] *-n (-am) -er* **högtidstalare**
öj **hej**
öja öjer – öjdde – öjtt **höja**
öjd var. av *öjð*
öjð öjðę (öjðn) öjðer **höjd**, se ex.
öjdmįeter oböjl ss mått **höjdmeter**
öjdredd **höjdrädd**
öjgd var. av *öjð*
öjäll [ö"-jäll] *-n (-am) -er* **höskulle**, se ex., höloft
ökamb [ö"-kąmmb] *-ą* f[1] se *kamba*
öken öknę (=) ökner, äv m: = *(öknem) ökner* **öken**, se ex.
ökensand -n (-em) **ökensand**
ökken var. av *öken*
ökn SV var. av *öken*
ökningg mer sv var. av *okningg*
öknipp [ö"-knipp] *-ą* f[1] **höbal**, höbunt, **höfång**
ökross [ö"-kross] *-n (-em)* lite **hö** inknutet i hästkläde medfört på färd, **hötapp**
öksa vb[1] **hugga** med yxa || *öks til* yxa till; *öks åv* hugga av med yxa
ökse öksę (öksn) ökser **yxa**, ex. se **skaft**, **så** här
öksskapt -eð (-ę) = **yxskaft**
ökssmið -n (-im) -ir **yxsmed**
ökupp [ö"-kupp] *-in (-am) -er* **hösäck** (t.ex. medförd vid skogsarbete med häst); **tornister**
[1]*öl -eð (-ę)* **öl**
[2]*öl -ę (-n)* i uttr ss *įe öl* en (flaska) **öl**
öla vb[1] **öla**, **dricka öl**
ölaðu [ö"-laðu·] f[2] **hölada**
Öland **Öland**
ölandstuok -tuotjin (-tuotjem) -tuoker **ölandstok**
ölass [ö"-lass] *-eð (-ę)* = **hölass**
ölbutt -n (-em) -er **ölburk**, ex. se **klämma** i sig
ölglas -eð (-į) = **ölglas**
ölkwið -n (-im) -ir **ölmage**
ölputell -n (-em) -er **ölflaska**
ölsjapp [ö̲`l-sĭapp] *-eð (-ę)* = **ölsjapp**
ölstaunk -ą f[1] **ölstånka**
ölster [ö´llster] *ölstreð (ölstrę)* = hölster, **fodral**
ölstonk mer sv var. av *ölstaunk*
ölstugu [ö̲`l-stugu·] f[2] **ölstuga**
ölstugå äldre grundf t. *ölstugu*
öltupp -ą f[1] **skvattram**; rölleka
ölåðå äldre grundf t. *ölaðu*
öm [ö̲m] **öm**
öma vb[1] **ömma**, göra ont; **ömka**
ömjok var. av *ömok*
ömok [ö"-mo̲k] *-motjeð (-motję)* = **mjölkört**, rallarros, mjölke
ömsesiðun **ömsesidig**
ömuoð [ö"-mu̲oð] = *(-į)* höboss, **boss**
ömuor ovanl var. av *ömuoð*
öngen vb[1] : *öngen gainum* **ögna** igenom
öpress [ö"-press] *-n (-em) -er* **höpress**
öra vb[1] **slamma** (blanda vatten o. jord)
öre örað (örą) =, el. yngre *öreð (örę)* = **öre** || *int roð öreð* inte ett rött öre
Örebru **Örebro**
örfil -n (-em) -er **örfil**
örieð [ö"-ri̲ð] *-eð (-ę)* = hörede, **höhäck**, **överrede**
[1]*örn* = *(-em) -er* **örn**
[2]*örn -eð (-ę)* = **hörn** || *war min ǫ iet örn* o. *war min ǫ ien örne* vara med på ett hörn
örna f[1] **hörna**; hörn
örnskåp -eð (-ę) = **hörnskåp**
örnstie -n (-nem) -ner **hörnsten**
örntann -ę (=) -tenner (pl dat *-tannum*) **hörntand**
ört -ę (-n) -er **ört**
örtkryð -ą f[1] **örtkrydda**
ösjäkk [ö"-sĭäkk] *-sjättjin (-sjättjem) -sjäkker* **hösäck**
öskrynd [ö"-skrɣnnd] *-ą* f[1] **höskrinda** (överrede t. släde el. vagn för transport av hö)
öskulle [ö"-skulle] *-skulln (-skullam) -skuller* **höskulle** (lokalt)
ösnuv [ö"-snu̲v] *-ą* f[1] **hösnuva**
öspe öspin (öspam) ösper **chef**, **bas**, **förman**
östakk [ö"-stakk] *-stattjin (-stattjem) -stakker* **höstack**
Österdjötland [ö`sste-dźötląnnd] **Östergötland**
Österjötland var. av *Österdjötland*

[192] Uttalet av detta och besläktade ord kan också skrivas [ö"g-] med tonlöst *g*.

Östermykklaingg [ö`ste-myklą̆ŋg] o. [ö`sste-myklą̆ŋg] var. av *Ostermykklaingg*
Österraitjeð var. av *Österritjeð*
österriker -n (-am) -er **österrikare**
Österritjeð (-ritję) **Österrike**
östersaiðą var. av *ostersaiðą*
östkust -ę (-n) -er, äv m: *-n (-em) -er* **östkust**, ostkust
Östnu̧or var. av *Ostnǫr*
österä [ö"-strä] *-'tt (-nę)* = **höstrå**
öswigi [ö"-swigi·] *-n (-swigåm) -swigir* **vidjeband** att bära hö med
öswigå -n ack o. yngre grundf av *öswigi*
ötapp [ö"-tapp] *-in (-em) -er* **hötapp**
ötaut [ö"-taut] *-ą* f[1] stor hö**korg**, stillkorg
ötiäst [ö"-tĭässt] *-n (-em) -er* **hötapp**
ötrill [ö"-trill] *-ą* f[1] **höskrinda**
öu̧oll [ö"-u̧oll] *-ą* f[1] **högiva**
övar [ö"v-ar] *-n (-im) -ir* **stengrund** (i älv); **grusbank** (i el. vid älv)
övarm [ö"v-arrm] *-in (-em) -er* **älvarm**
övdal [ö`v-dal] *-n (-im) -ir* **älvdal**
övdalingg [ö"v-dalı̨ŋŋg] *-indjin (-indjem) -ingger* **älvdaling**
Övdaln [ö"v-dal'n] *(-dalim)* **Älvdalen**, se ex.; **Älvdalens kyrkby**
övdalsby [ö"vdals-by] *-nn (-mm) -er,* äv *-by'nn (-by'mm) -er* **älvdalsby**, by i Älvd
övdalsdalsk [ö"vdals-dalsk] *-ą* f[1] **älvdalska** (språket)
övdalsdrekt [ö"vdals-drekkt] *-ę (-n) -er* **älvdalsdräkt**, se ex., Älvdalens **sockendräkt**
övdalsfuok [ö"vdals-fuok] *-fuotjeð (-fuotję)* älvdalsfolk, **älvdalingar**
övdalsk [ö"v-dalsk] adj **älvdalsk**
övdalsk [ö"v-dalsk] s *-ą* f[1] **älvdalska** (språket), se ex.
Övdalskommun [ö"vdals-komu̧n] = *(-em)* **Älvdalens** kommun
övdalskull [ö"vdals-kull] *-ą* f[1] **älvdalsflicka**, ogift **älvdalskvinna**
övdalskkuss [ö"vdalsk-kuss] *-n (-em) -er* **älvdalskkurs**, kurs i **älvdalska**
övdalskrus [ö"vdals-kru̧s] *-eð (-ę)* älvdalsmönster; **rosengång**
övdalskwinnfuok [ö"vdals-kwi̧n(n)fu̧ok] *-fuotjeð (-fuotję)* = **älvdalskvinna**
övdalsliek [ö"vdals-li̧ek] *-lietjin (-lietjem) -lieker* **älvdalslåt**
övdalsmǫl [ö"vdals-mǫ̆l] *-eð (-ę)* = **älvdalsmål**
övdalsporfyr [ö"vdals-porfy̆r] *-n (-em)* **älvdalsporfyr**
övdalsslangg [ö"vdals-hlą̆ŋŋg] *-slandjin (-slandjem)* **älvdalsslang**
övdalsspråtjeð [ö"vdals-språ̆tśeð] *(-språtję)* **älvdalska** språket
Övdalstjyörtją f[1] **Älvdalens kyrka**, se ex.
övdalsuord [ö"vdals-u̧ord] *-eð (-ę)* = **älvdalskt** ord
övdalswais [ö"vdals-waĭs] *-ą* f[1] **älvdalsvisa**, visa från Älvd
övdingg -indjin (-indjem) -ingger **hövding**
öve övę (övin) över **älv**, **flod**, ex. se **ned** utefter
Övę (Övin) Älven, **Österdalälven**
övend full [ö`vęnd full] **proppfull**, **överfull**
övendes full var. av *övend full*
övgrav -ę (-in) -grävär djup **älvfåra**
övkall [ö"v-kall] *-n (-em) -er* **älvdaling**
övkallglam [ö"vkal-glą̆m] *-eð (-ę)* = **älvdalska** språket
övkallkelingg [ö"vkal-kelı̨ŋŋg] f[3] gift **älvdalskvinna**, gift **kvinna** från Älvd
övkallkull [ö"vkal-kull] *-ą* f[1] **älvdalsflicka**, ogift **älvdalskvinna**
övkallmǫl [ö"vkal-mǫ̆l] *-eð (-ę)* = **älvdalsmål**
övkant [ö`v-kąnnt] o. [ö"v-kąnnt] *-n (-em) -er* **älvkant**
övkull -ą f[1] **älvdalsflicka**, ogift **älvdalskvinna**
övsteð -ą f[1] **älvbrink**

REFERENSER

Under denna rubrik tas upp a) alla verk som på ett eller annat sätt nämns i denna bok, b) ett urval av källor som tillkommit sedan förra upplagan. I övrigt hänvisas till första upplagans verkförteckning.

Andersson, Frost Anders: *Frost-Anders Dagbok.* Utg av Bengt Åkerberg, Mats Elfquist, Mats Westerling. Älvdalen 2017.

Carroll, Lewis: *Äväntyrą Alice i Underlandą.* Yvyrsett að Övdalskun åv Inga-Britt Petersson. Evercype 2022.

Forslund, Ragnar: *Öwdalswaisur og odrer …,* samlade med kommentarer av Ragnar Forslund. Elfdalens Hembygdsförening 1996.

Juanneswaundsjilą. Johannesevangeliet på älvdalska i översättning av Lars Steensland. Uppsala 1989.

Larsson, Hjalmar: *Kunundsin kumb. Lesubuok o dalska.* Älvdalen 1985.

Levander, Lars: *Älvdalsmålet i Dalarna.* Ordböjning och syntax (= Svenska landsmål och svenskt folkliv 1909, H. 2). Stockholm 1909.

Levander, Lars: ”*Ordspråk och gåtor, väderleksmärken och varsel från Åsen i Älvdalen.*” Från Dalarnas Hembygdsförbund. Mora Tidning 1922.

Levander, Lars: *Dalmålet.* Beskrivning och historia I, II. Uppsala 1925, 1928.

Levander, Lars & Björklund, Stig m.fl.: *Ordbok över folkmålen i Övre Dalarna* (= Skrifter utg av Språk- och Folkminnesinstitutet genom Dialektavdelningen, Serie D:1), Uppsala 1961–2022. = Dalmålsordboken = OÖD

Lukaswaundşilą. Lukasevangeliet översatt till älvdalska av Lars Steensland och medhjälpare. 2015.

Markuswaundşilą. Markusevangeliet översatt till älvdalska med inslag av olika bymål. Lars Steensland 2013.

Matiaswaundjilą. Matteusevangeliet översatt till älvdalska. Lars Steensland och medhjälpare. 2017.

Nyström, Gunnar & Sapir, Yair: *Introduktion till älvdalska.* Provversion ämnad för universitetskursen. Uppsala 2005.

Nyström, Gunnar & Sapir, Yair: *Ymsę um övdalskų.* En introduktion till det älvdalska språket och dess struktur. Ulum Dalska 2018.

Steensland, Lars: *Älvdalska växtnamn förr och nu* (= Skrifter utgivna genom Dialekt- och folkminnesarkivet i Uppsala. *Serie A:25*). Uppsala 1994. = Växtnamnsboken = VNB

Steensland, Lars: ”Gråspråksord”. www.ulumdalska.se

Steensland, Lars: *Fågelnamn och fågelliv i Älvdalen med omnejd.* Andra, utökade upplagan. Lund 2022. = Fågelnamnsboken = FNB

Steensland, Lars: *War åvå dier ferid?* Älvdalska namn på orter utanför Älvdalen med kulturhistoriska kommentarer (= Namn och samhälle 18). Uppsala 2006. = Ortnamnsboken = ONB

Steensland, Lars: *Material till en älvdalsk ordbok, svenska-älvdalska, älvdalska-svenska.* Ulum dalska 2010.

Steensland, Lars: *Älvdalsk ordbok, svenska-älvdalska, älvdalska-svenska.* Ulum dalska 2021.

Åkerberg, Bengt: *Älvdalsk grammatik* under medverkan av Gunnar Nyström. u.o. 2012. = ÄG

Älvdalska som minoritets-/landsdelsspråk. facebook.com

STAVNINGSHJÄLP

Älvdalskan har aldrig haft någon allmänt accepterad och av alla tillämpad stavning. Det var det älvdalska språkrådets, *Råðdjärumes,* första uppgift att utarbeta en sådan. Trots att rådet lade fram ett förslag som antogs av *Ulum dalska,* har stavningen fortsatt att variera hos de skrivande. Det betyder att den som läser älvdalska texter möter många olika stavningar. Den stavning man finner i en text motsvarar därför inte alltid den man finner i ordboken, i Åkerbergs grammatik eller i *Råðdjärumes* stavningstabell. För att underlätta för användaren av ordboken har jag här förtecknat några vanliga stavningsvarianter och visat vilka motsvarigheter dessa har i ordboken. Några byvarianter har också tagits med i listan. De varianter som jag nedan återgivit i **fet stil** används i Åkerbergs grammatik.

Varianter	Ordbokens stavning
aj (t.ex. *bajta*)	i regel *ai* : *baita*
ang (t.ex. ***gangg***)	*aung* : *gaungg*
ank (t.ex. ***banka***)	*aunk* : *baunka*
c (t.ex. *cirkus, clementin*)	i regel *s* : *sirkus,* eller *k* : *klementin*
ck (t.ex. *ackspit*)	*kk* : *akkspit*
d (t.ex. *baida*)	ofta *ð* : *baiða*
dh (t.ex. *baidha*)	*ð* : *baiða*
dj (t.ex. ***djärv***)	i några fall *di* : *diärv*
ds, dś, ***dş****, dsj, dz* (t.ex. ***dşär*** m.fl.)	*dj* : *djär*
e (t.ex. *wisel*)	i vissa fall *ä* : *wisäl*
hl (t.ex. *lihlkull*)	*sl* : *lislkull*
in (t.ex. *lemmin*)	(i ordslut) ofta *en* : *lemmen*
iä (t.ex. *fiät*)	*ie* : *fiet*
iö (t.ex. *smiör*)	*yö* : *smyör*
je (t.ex. *jett*)	stundom *ie* : *iett*
joe, jue, juo, juä (t.ex. *ljoes, juel* osv.)	i regel *iuo* : *liuos,* eller (först i ord) *juo* : *juol*
n (t.ex. ***wen***)	*'n* : *we'n*
ng (t.ex. *saing*)	oftast *ngg* : *saingg*
nn (t.ex. ***snįuännn***)	*'nn* : *sniųo'nn*
o (t.ex. ***luvo***)	stundom (i sht i ordslut) *å* : *luvå*
oe (t.ex. *stoel*)	*uo* : *stuol*
ong (t.ex. lokalt *gongg*)	*aung* : *gaungg*
onk (t.ex. lokalt *bonka*)	*aunk* : *baunka*
ou, oå, oä, oö (t.ex. *stoul* m.fl.)	*uo* : *stuol*
q (t.ex. *Qatar*)	i regel *k* : *Katar* (inga exempel i ordboken)
r (t.ex. *auser*)	(i vissa ordslut) *ð* : *auseð*
sl (t.ex. ***slaik***)	*sl* : *slaik*
t (t.ex. *windet*)	(i vissa verbformer) *ð* : *windeð*
tj (t.ex. ***tjokk***)	i några fall *ti* : *tiokk*
ts, ***tś****, tş, tsj, tz* (t.ex. ***tşär*** m.fl.)	*tj* : *tjär*
ue, ***uä****, uö* (t.ex. ***stuäl*** m.fl.)	*uo* : *stuol*
v (t.ex. *veg*)	(i synnerhet först i ord) *w* : *weg*
w (t.ex. *åw*)	(i synnerhet efter vokal) *v* : *åv*
x (t.ex. *öxe*)	*ks* : *ökse*
ye, yä (t.ex. *gryen, gryän)*	*yö* : *gryön*
yö (t.ex. lokalt *lyöt, yöl*)	*iuo : liuot,* eller (först i ord) *juo* : *juol*
z (t.ex. *zebra*)	i regel *s* : *sebra*
å (t.ex. *månað,* lokalt *åga*)	stundom *o* : *monað, oga*
ą̊ (t.ex. *gą̊s*)	*ǫ* : *gǫs*
åi, åj (t.ex. *måire, måjre*)	i regel *åy* : *måyre,* framför vokal *åj* : *tråja*
ä (t.ex. lokalt *kwänn, bokkä*)	stundom *e* : *kwenn, bokke*

• Nasalvokaler uppträder i texter ofta utan nasalkrok.
• S. k. överlång stavelse, dvs lång vokal + lång konsonant skrivs i andra texter inte sällan med dubbel vokal, t.ex. *root* (’rött’). I denna ordbok används modellen *ro’tt.*
• Somliga konsonanter, närmare bestämt *ð, r* och i vissa fall *g,* faller ofta bort i uttalet, t.ex. *astjild* (av *að* + *stjild*), *såmåstugu* (av *såmår* + *stugu*), *ferdusömd* (av *ferdug* + *sömd*). Därför är det också vanligt att dessa konsonanter utelämnas i skrift. I den här ordboken (i enlighet med Språkrådets principer) skrivs konsonanterna i regel ut, alltså *aðstjild, såmårstugu, ferdugsömd.*